

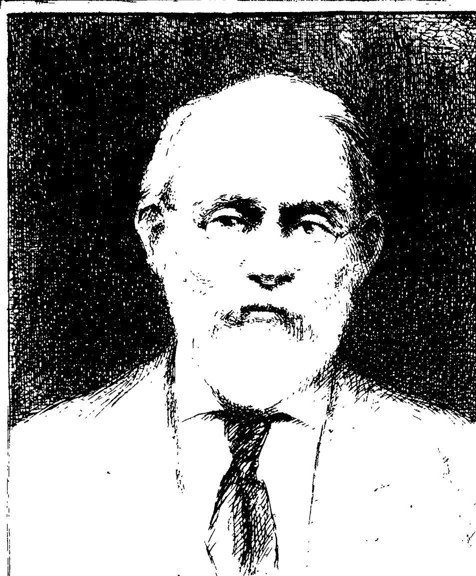
SOCIETATEA
GEOGRAFICA
ROMANA

MARELE
DICTIONAR
GEOGRAFIC
AL
ROMANIEI
DE
Lahovari, Brătianu
SI
TOCILESCU

Vol. V







MARELE
DICȚIONAR GEOGRAFIC
AL
ROMÎNIEI

SOCIETATEA GEOGRAFICĂ ROMÎNĂ
FUNDATĂ LA 15 IUNIE, 1875
RECUNOSCUTĂ DREPT INSTITUŢIE DE UTILITATE PUBLICĂ, PRIN LEGEA DIN 20 FEBRUARIE, 1897
MEDALIA DE AUR LA EXPOZIŢIA UNIVERSALĂ DIN PARIS, 1900

MARELE DICŢIONAR GEOGRAFIC AL ROMÎNIEI

ALCĂTUIT ŞI PRELUCRAT DUPĂ DICŢIONARELE PARŢIALE PE JUDEŢE

DE

GEORGE IOAN LAHOVARI

PREŞEDINTE AL INALTEI CURŢI DE COMPTURI,
PREŞEDINTE AL SOCIETĂŢII PENTRU ÎNVĂŢĂTURA POPORULUI ROMÎN,
SECRETAR GENERAL AL SOCIETĂŢII GEOGRAFICE ROMÎNE,
MEMBRU DE ONOARE AL ACADEMIEÍ ROMÎNE

ŞI

GENERAL C. I. BRĂTIANU
SUB-ŞEF AL STATULUI-MAJOR GENERAL,
DIRECTOR AL INSTITUTULUI GEOGRAFIC AL ARMATEI,
MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEÍ ROMÎNE

GRIGORE G. TOCILESCU
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÎNE,
PROFESOR UNIVERSITAR,
DIRECTOR AL MUZEULUI NAŢIONAL DE ANTICHITĂŢÍ

VOLUMUL V.

BUCUREŞTI
STAB. GRAFIC J. V. SOCECŬ, STR. BERZEI, 59
1902

MARELE DICȚIONAR GEOGRAFIC AL ROMÎNIEI

P

(URMARE)

Podul-peste-Dunăre, «Regele Carol I».

Istoricul. — Stabilirea uneĭ legăturĭ directe între căile ferate romîne cu Dobrogea și Marea-Neagră, a preocupat Guvernul romîn îndată după alipirea aceşteĭ provinciĭ, în urma războiuluĭ Independențeĭ.

In afară de interesele de ordin politic și strategic care reclamaŭ acea legătură, maĭ intervenea și chestiunea de ordin economic, anume: de a se aduce o îmbunătățire condițiunilor generale a exportuluĭ nostru maritim, care se făcea numaĭ pe Dunăre și era întrerupt în fiecare iarnă, pe timpul cît ghețurile împĭedecaŭ navigația pe acest fluviŭ.

Cum linia Cernavoda-Constanța era deja construită, încă din timpul dominațiuneĭ Turcieĭ în Dobrogea, era natural, în afară de alte considerațiunĭ, expuse maĭ departe, ca trecerea Dunăreĭ să se facă la Cernavoda. Ast-fel în anul 1880 s'a decis construirea imediată a liniilor București-Fetești și Făurei-Fetești, iar linia Fetești-Cernavoda, care complecta legătura, a rămas să se execute de odată cu podurile peste Borcea și Dunăre și pentru care s'a decis a se ține un concurs internațional de proiecte.

In anul 1882, s'a publicat concursul, dimpreună cu programul care stabilea dispozițiunile principale de observat la dresarea proiectelor, însoțit de un plan idrografic al Dunăreĭ, făcut de d-l inginer Ch. Hartley și de traseul între Fetești și Cernavoda. Tot odată se fixa treĭ premiĭ în valoare totală de 150000 leĭ, pemiul întîiŭ atrăgînd și concedarea construcțiuneĭ podurilor.

In rezumat prin program se cerea: proiectele pentru podurile peste Borcea și Dunăre.

Pentru amplasamentul podurilor, constructoriĭ eraŭ liberĭ să propună traseul ce vor găsi maĭ preferabil, acel al programuluĭ nefiind obligatoriŭ.

Lungimea aproximativă a podurilor peste Dunăre se fixa la 800 m.; aceea a poduluĭ peste Borcea, la 260—270 m.

Podurile puteaŭ să fie înalte, cu suprastructurĭ fixe, așezate la o înălțime de 30 m. d'asupra apelor marĭ, în scop de a permite trecerea pe sub pod a vaselor celor maĭ marĭ, saŭ podurĭ joase-înturnătoare, cu o înălțime liberă de 11 m.

Pentru construcția suprastructureĭ se admitea toate sistemele de grinzĭ, excluzîndu-se grinzile suspendate, iar ca material fierul saŭ oțelul.

Adîncimea fundațiilor nu se prescria. Constructorul era obligat să o determine singur, astfel ca soliditatea pilelor să nu fie amenințată prin mîncărĭ de apă și tot odată să justifice cu sondaje, făcute la fața loculuĭ, că terenul de fundație este sănătos.

La 1 Septembrie 1883, termenul fixat pentru concurs, opt case constructoare aŭ prezentat proiecte, care manifestaŭ o mare varietate de soluțiunĭ, precum era, de altmintrelea, de prevăzut.

Din punctul de vedere a suprastructureĭ, proiectele se divizaŭ în treĭ grupurĭ:

1. Proiectele Societățeĭ Batignolles (Paris) și Klein, Schmoll și Gärtner (Viena), în asociațiune

cu Gutehoffnungshütte din Oberhausen, prevedeaŭ grinzĭ semiparabolice independente.

2. Proiectele Companieĭ Fives-Lille (Paris), Eiffel (Paris) şi Braine-le-Comte (Belgia), prevedeaŭ grinzĭ continue drepte.

3. Proiectele Holzmann (Frankfurt p/M), în asociaţie cu uzinele din Dortmund şi fabrica de maşinĭ Esslingen, Cail (Paris), Röthlisberger şi Simon (Elveţia), prevedeaŭ grinzĭ în arc, cu treĭ, cu două şi fără nicĭ o articulaţie.

Numărul deschiderilor varia între 3 şi 7, iar mărimea lor între 100 şi 206 m.

Adîncimea de fundaţie, socotită de la nivelul apelor micĭ, varia între 15.7 m. şi 25.5 m.

Pilele se proiectase de uniĭ din concurenţĭ cu totul din zidărie; alţiĭ prevăzuseră o combinaţiune din pile de zidărie şi pile metalice.

Ca material pentru suprastructură, unele case propuneaŭ fierul, altele oţelul.

Juriul însărcinat cu examinarea proiectelor, compus din d-niĭ E. Collignon, inspector general de podurĭ şi şosele din corpul technic al statuluĭ francez şi profesor la şcoala de podurĭ şi şosele din Paris, dr. E. Wingler, profesor la şcoala politechnică din Berlin, D. Frunză, C. Olănescu, Iorceanu şi A. Saligny ca secretar, a început prin examinarea separată a proiectelor, din partea fie-căruĭ membru.

Discuţiunile asupra meritului proiectelor aŭ urmat numaĭ după ce juriul a luat cunoştinţă de opiniunile şi aprecierile comunicate de fie-care membru şi concluziunea la care s'a ajuns a fost, că nicĭ unul din proiectele prezintate nu îndeplinesc condiţiunile necesare, spre a fi recomandat spre executare.

Cu această ocaziune juriul a formulat dispoziţiunile principale pe care le recomanda spre observare la dresarea proiectelor definitive.

Aceste dispoziţiunĭ eraŭ:

a) Pentru amplasamentul poduluĭ să se adopteze traseul propus de Societatea Battignoles.

b) Podurile să se construească cu travee fixe aşezate la 30 m. de-asupra apelor marĭ şi să se întocmească pentru două căĭ.

c) Fundaţiele să se scoboare până la adîncimea de 31 m. sub apele micĭ.

d) Pilele să fie construite cu totul în zidărie şi să fie prevăzute cu spartgheţurĭ.

e) Presiunile pe faţa de fundaţie să nu întreacă 10 kgr. pe centimetru pătrat.

f) Deschiderile minimale să fie de 165 m.

g) Grinzile să fie independente.

h) Ca material pentru suprastructurĭ să se întrebuinţeze de preferinţă fierul.

i) Presiunea vîntuluĭ care se va admite în calcule să fie de 180 kgr. pe metrul pătrat, în cazul cînd podul va fi încărcat şi de 270 kgr., în cazul cînd podul va fi liber.

Ca suprafaţă acţionată de vînt să se adopte 1 1/2 din suprafaţa reală vizibilă a uneĭ grinzĭ.

In anul 1885, Ministerul Lucrărilor Publice a instituit o comisiune compusă din d-niĭ: G. Duca, C. Mironescu, C. Popescu, A. Saligny şi Sp. Iorceanu, cu însărcinarea ca să întocmească, în sensul dispoziţiunilor recomandate de juriul din 1883 şi expuse maĭ sus, un noŭ program-caet de sarcinĭ care să servească pentru dresarea definitivă a proiectelor şi adjudecarea lucrărilor.

Programul-caet de sarcinĭ, întocmit de această comisiune, a fost pus în vederea maĭ multor case constructoare din străinătate, cunoscute ca capabile de a executa lucrărĭ de natura celor prevăzute, cu invitare să întocmească proiecte în conformitate cu prescripţiunile programuluĭ şi să le înainteze însoţite de oferte pentru întreprinderea lucrărilor.

La această invitare a răspuns cincĭ case constructoare şi după examinarea proiectuluĭ şi a ofertelor prezentate, cum nicĭ unul din ofertanţĭ nu îndeplinea condiţiile proiectuluĭ-caet de sarcinĭ, parte fiind că introdusese modificărĭ esenţiale în dispoziţiile programuluĭ, parte fiind-că calculele pe care se bazaŭ ofertele eraŭ eronate, parte în fine fiind-că ofertele eraŭ incomplecte, lipsindu-le măsurătorĭ, seriĭ de preţurĭ, estimaţiunĭ, etc., comisia examinatoare a proiectelor a hotărît respingerea tutulor ofertelor, recomandînd Ministeruluĭ de Lucrărĭ Publice a nu adjudeca lucrările asupra nicĭ uneia din casele ofertante.

Neobţinîndu-se un rezultat satisfăcător nicĭ cu acest al doilea concurs, Ministerul Lucrărilor Publice, în urma stăruinţelor d-luĭ G. Cantacuzino, directorul general al căilor ferate de atuncĭ şi dorinţeĭ d-luĭ I. C. Brătianu, Preşedintele Consiliuluĭ de Miniştri, a decis, la finele anuluĭ 1887, crearea unuĭ serviciŭ special, dependinte de Direcţiunea Generală a căilor ferate, pentru dresarea proiectelor definitive şi executarea lucrărilor.

D-l A. Saligny, atuncĭ inginer-şef, a fost însărcinat cu conducerea acestuĭ serviciŭ.

Proiectele întocmite de acest serviciŭ aŭ fost terminate în anul 1888 şi prezintate, spre examinare, uneĭ comisiunĭ instituită de Ministerul Lucrărilor Publice şi compusă din d-niĭ: C. Mă-

nescu, E. Miclescu, E. Radu și M. Rîmniceanu, sub președenția d-luĭ Sp. Iorceanu.

In urma admitereĭ proiectelor, diferitele lucrărĭ care compun trecerea Dunăreĭ, aŭ fost scoase treptat în licitație, conform unuĭ program întocmit de maĭ înainte și cu scop de a se reduce cît maĭ mult procentele capitaluluĭ întrebuințat la construcția lor.

Podul peste Dunăre a căruĭ executare necesitat-a maĭ mult timp de cît cele-l'alte lucrărĭ, a fost scos în licitație cel d'întîiŭ și adjudecat, în anul 1889, companieĭ Fives-Lille, care l'a executat în conformitate cu planurile întocmite, până în cele maĭ micĭ detaliĭ, de către serviciul Ministeruluĭ de Lucrărĭ Publice.

Situația poduluĭ.—Podul «Regele Carol I», din punctul de vedere al mărimeĭ deschiderilor, era, atuncĭ, cînd s'a construit, cel maĭ important pod de pe continent și este încă unicul pod fix peste Dunăre în aval de Neusatz. El se află în fața orașuluĭ Cernavoda și la 280 kil. departe de gurile Dunăreĭ. Situația luĭ era impusă prin aceea a linieĭ Cernavoda-Constanța, cu toate că în acea localitate construcția luĭ era cu deosebire defavorabilă, din cauză că acolo Dunărea se împarte în două brațe: Dunărea proprie zisă și Borcea, separate prin o insulă submersibilă de 13 kil. lărgime. In aceste condițiunĭ se impunea construirea unuĭ pod peste brațul principal, un altul peste Borcea, executarea uneĭ căĭ care leagă aceste două podurĭ, construită pe rambleurĭ înalte, pereate, întrerupte la partea centrală și la extremitățĭ prin viaduce de descărcare și care aŭ o lungime totală de 3 kil.

Dacă chiar s'ar fi căutat a se evita aceste inconveniente, totușĭ nu s'ar fi obținut vre-un avantagiŭ, căcĭ, în amonte de Cernavoda, cele două brațe neunindu-se de cît în apropiere de orașul Silistra, ambele malurĭ nu maĭ aparțin Romînieĭ; în aval de Cernavoda s'ar fi întîmpinat dificultățĭ și necesitat cheltuelĭ cu mult maĭ marĭ, din cauza configurațiuneĭ terenuluĭ din Dobrogea.

Brațul principal al fluviuluĭ pe care-l trece podul «Regele Carol I» prezintă în timpul apelor ordinare o lărgime de 620 m. și o adîncime mijlocie de 7 m. Apele marĭ se urcă cu 7 m. peste etiagiŭ și inundează toată insula până la Borcea. Vitesa curentuluĭ atinge 2 m. pe secundă, iar volumul se poate evalua la 18000 m. cubĭ pentru brațul principal și la 26000 m. cubĭ în total.

Descripția și dispozițiunile generale ale proiectuluĭ. — Proiectele poduluĭ «Regele Carol I», întocmit de Serviciul Ministeruluĭ Lucrărilor Publice, se deosebește cu totul de proiectele anterioare, prezintate la cele două concursurĭ.

Sistemul de grinzĭ adoptat a fost acel de grinzĭ console, numite grinzĭ continue articulate și care nu fusese prevăzut în nicĭ unul din proiectele anterioare.

Pilele, cu totul de zidărie, după formele lor amintesc, în ceea-ce privește spartghețurile, pe acele executate deja în Canada și în Rusia, de la care se inspirase, probabil, și uniĭ din concurențĭ.

Aceste dispozițiunĭ ale proiectuluĭ, pe lîngă alte foloase ce prezintă, față cu proiectele prezintate la concursurile din aniĭ 1883 și 1886, maĭ are și pe acela de a înlătura reclamațiunile care se făcuse, cu ocaziunea întocmireĭ programuluĭ de către comisiunea internațională, în anul 1883, cum că acel program nu ar fi de cît descripția proiectuluĭ care obținuse premiul al doilea.

Descrierea proiectuluĭ, întocmit de Serviciul Ministeruluĭ de Lucrărĭ Publice, se va împărți în: 1. Descrierea suprastructureĭ și 2. Descrierea infrastructureĭ.

1. *Suprastructura.* — Cum s'a spus maĭ sus, sistemul de grinzĭ admis este acela de grinzĭ console, saŭ grinzĭ continue articulate și care, din studiele comparative, reprezintă sistemul cel maĭ favorabil din punct de vedere al minimuluĭ de cheltuelĭ.

Dispozițiunile generale sunt următoarele:

Inălțimea liberă de-asupra apelor marĭ, admisă în vederea importanțeĭ navigațiuneĭ și în conformitate cu programul comisiuneĭ din 1885, este de 30 m. Această înălțime a fost păstrată pe toată lărgimea fluviuluĭ din cauza lesneĭ schimbărĭ a linieĭ de navigație (le chenal). Aceeașĭ considerațiune precum, și adîncimea enormă a fundațiunelor, aŭ obligat a se admite deschiderĭ marĭ, anume: patru laterale de 140 m. și una centrală de 190 m. Lungimea totală a poduluĭ este de 750 m.

Accesul poduluĭ pe malul stîng al fluviuluĭ se obține prin intermediarul unuĭ viaduc metalic de 912.75 m. lungime. Construcțiunea acestuĭ viaduc a fost motivată, parte din considerațiunĭ financiare, de oare-ce, pentru înălțimĭ de 30 m. de-asupra terenuluĭ, la care se găsește calea în apropierea poduluĭ, construcția unuĭ viaduc este maĭ avantagioasă de cît executarea unuĭ rambleŭ, parte în scop de

a se facilita scurgerea apelor marĭ, care, după cum s'a zis, se revarsă pe toată insula de 13 kil. lărgime.

Suprastructura poduluĭ se compune din două grinzĭ console de cîte 240 m. lungime, fie-care rezemată pe cîte două pile, și din treĭ grinzĭ semi-parabolice, de cîte 90 m. lungime, care se sprijină pe extremitățile consolelor, lungĭ de 50 m., a grinzilor precedente. Această formă prezintă avantaje însemnate atît în privința greutățeĭ metaluluĭ ce o necesită cît și pentru montarea grinzilor.

Grinzile console aŭ membrura inferioară dreaptă, iar cea superioară este în parte dreaptă, în parte curbă. Profilele membrurelor sunt acele a unuĭ dublu T. Inălțimele grinzilor, aproape proporționale cu momentele, sunt de 32 m. de-asupra pilelor, de 17 m. la mijloc și de 9 m. la extremitățĭ. Sistemul de zebrele este triangular dublu, cu diagonale întinse și comprimate, iar montanțĭ nu sunt prevăzuțĭ de cît de-asupra pilelor și la extremitățĭ.

Grinzile principale sunt divizate de acele transversale în 23 părțĭ, din care 9 de 10,2 m. lungime iar 14, cu o lungime care variază între 7,5 m. și 13,0 m.

In planul vertical, pereții grinzilor sunt înclinațĭ cu 1/10 pe verticală.

Lărgimea tablieruluĭ propriŭ zis, socotită între axele neutre a membrurelor inferioare, este de 9,0 m. pe pile și de 6,5 m. la extremitățile consolelor, precum și toată lungimea grinzilor semi-parabolice.

Aceste din urmă grinzĭ aŭ 13,0 m. înălțime la mijloc și 9,0 m. la extremitățĭ. Sistemul de zăbrele este acelașĭ ca și la grinzile console, iar distanța între grinzile transversale este de 7,5 m.

Pentru terminarea eforturilor maxime s'a considerat un tren compus din treĭ locomotive cu tenderĭ, de tipul cel maĭ greŭ (locomotive cu 4 osiĭ, fie-care purtînd câte 13 tone, și tenderul cu două osiĭ purtînd fie-care cîte 8 tone) și de un număr nedeterminat de vagoane, compus și situat ast-fel ca fie-care bară să fie acționată de efortul maxim.

Presiunea vîntuluĭ admisă a fost 270 kgr. pe m. p., pentru cazul poduluĭ liber și de 180 kgr. pentru cazul poduluĭ încărcat.

Eforturile cele maĭ defavorabile provenite din acțiunea vîntuluĭ aŭ fost acele pentru cazul poduluĭ încărcat și cu toate că considerabile, ele nu aŭ reclamat un supliment de secțiune de cît pentru membrura inferioară.

Podul este prevăzut cu o singură contraventuire orizontală, așezată la partea inferioară a grinzilor și compusă din diagonale care lucrează numaĭ la tensiune.

Contraventuirea transversală se află în planul diagonalelor comprimate a zăbrelelor și nu este deci verticală de cît în dreptul montanților pe pile și la extremitățile grinzilor.

Calea este așezată pe traverse de lemn, îngropate în beton de asfalt turnat între traverse de metal. Aceste din urmă formează tablier-propriŭ-zis continuŭ care se reazimă pe grinzile longitudinale.

Aparatele de reazăm sunt cu balanciere fixe pe pilele centrale și cu balanciere cu rulourĭ pe pilele laterale. Grinzile semi-parabolice se reazimă pe capetele consolelor prin ajutorul unuĭ balancier fix la una din extremitățĭ și prin ajutorul unuĭ mobil la cea-l-altă extremitate.

Toată suprastructura este construită din oțel moale Siemens-Martin basic. Alegerea oțeluluĭ a fost dictată de motivul de a reduce cît maĭ mult cantitățile de material, ceea ce este avantagios atît din punctul de vedere financiar cît și din acel a facilitățeĭ de montagiŭ, care pentru podurĭ de importanța celuĭ de peste Dunăre, stă în raport invers cu greutatea suprastructureĭ.

Juriul internațional din anul 1883 recomandase a se întrebuința de preferință fierul ca material pentru suprastructura poduluĭ peste Dunăre. La acea epocă, modul de fabricație în uzină, a oțeluluĭ precum și aceea a lucrăreĭ luĭ la Atelier, nu eraŭ cunoscute în de ajuns de bine și majoritatea constructorilor eraŭ sub impresiunea rezultatelor defavorabile a unor încercărĭ făcute cu piese de oțel, în aniĭ 1878 și 1879 din uzinele din Duisburg, din ordinul Guvernuluĭ Olandez.

Oțelul întrebuințat în construcția suprastructureĭ poduluĭ are o rezistență de 42-48 kgr. pe mm. p., cu o limită de elasticitate de 24 kgr. pe mm. p. și o lungime minimală de 21 %, măsurată pe o distanță de 200 milimetri.

Incercările metaluluĭ în număr de maĭ multe miĭ, aŭ fost făcute cu epruvete de 20 cm. lungime, măsurată între repere.

Travaliul metaluluĭ admis în calcule a fost 10 kgr. pe m. p. pentru secțiunile barelor în care nu intervine acțiunea vîntuluĭ, și de 12 kgr. pe m. p. pentru cele alte secțiunĭ. Pentru grinzile transversale și pentru longeroane s'a admis un travaliŭ maxim de 8 kgr. pe mm. p.

2. *Infrastructura.* După cum

se vede maĭ departe, cheltuelile datorite infrastructureĭ constitue partea cea maĭ importantă din costul total al poduluĭ peste Dunăre.

Aceste cheltuelĭ sunt justificate pe de o parte, prin adîncimea mare la care a trebuit să se scoboare fundaţiunile, pe de altă parte, prin înălţimea liberă între nivelul apelor celor maĭ marĭ şi suprastructura.

In privinţa adîncimeĭ de fundaţie, Juriul internaţional din 1885 recomandase ca fundaţiile să se coboare până la 31 m. sub nivelul apelor micĭ. Proiectul executat a derogat de la această recomandaţie, scoborînd fundaţiile până la 28,5 m. sub etiagiŭ saŭ până la 31,5 m. sub apele ordinare. Pilele sunt împlîntate în sol pe o adîncime de 18,50 m. până la 22,0 m. Culea din stînga are o adîncime de 25 m. sub etiagiŭ, iar cea din dreapta repauzează direct pe stîncă, care apare la suprafaţa soluluĭ, pe malul de la Cernavoda.

Inălţimea totală a pilelor, socotind partea liberă, acea din apă şi partea îngropată în sol, este de 63,0 m., construită cu totul în zidărie. Forma lor generală este aceea a pilelor executate pe fluviul Volga şi pe alte fluviĭ din Canada, pile care sunt prevăzute cu spartgheţurĭ.

Secţiunea pilelor, ca tip general, este aceea a unuĭ dreptunghiŭ terminat prin două semicercurĭ. La bază, semicercul din aval este înlocuit prin o jumătate de elipsă; la înălţimea spartgheţurilor, semicercul din amonte este înlocuit printr'un triunghiŭ. Presiunile admise aŭ fost: 10 kgr. pe centimetru pătrat pentru solul de fundaţie şi 12 kgr. pe centimetru pătrat pentru zidărie. Ast-fel, s'a dat pilelor, la bază, o lărgime de 10 m. până la 11 m. şi o lungime de 29,7 m., iar culeeĭ de pe malul stîng, o lărgime de 7,5 m. şi o lungime de 17,5 m. Dimensiunile sub reazem sunt: 15,5 m. pe 4,5 m. pentru pile şi 20,5 m. pe 5,77 m. pentru culee.

Fundaţiele s'aŭ executat prin aer comprimat, întrebuinţându-se chesoane de fier a căror camere de lucru aveaŭ o înălţime de 2,20 m. şi eraŭ prevăzute cu treĭ coşurĭ.

Chesoanele aŭ fost montate complect pe mal şi în urmă remorcate cu vaporul la locul întrebuinţăreĭ.

Montagiul. — De ordinar, Dunărea îngheţată în luna Decembrie şi în primăvară, la epoca rupereĭ gheţurilor, transporta mase enorme de sloiurĭ, ce aŭ, cîte odată, 10 m. de înălţime, periclitînd orĭ-ce construcţie cu un caracter provizoriŭ, cum sunt schelele. Pe lîngă cheltuelile marĭ ce ar fi ocazionat construirea de schele de 30 m. înălţime, de-asupra niveluluĭ apelor marĭ, ar fi lipsit şi timpul trebuitor pentru ca să se execute ast-fel de schele şi tot odată să se termine montarea grindelor cu console până în momentul rupereĭ gheţurilor, epoca la care grindele trebuiaŭ să se reazăme, neapărat, pe pile pentru a nu fi expuse.

Din aceste consideraţiunĭ, grindele console aŭ fost montate pe schele a căror înălţime era aceea a apelor marĭ (20 m. maĭ jos de cît înălţimea definitivă), la care se oprise şi zidăriele pilelor, şi pe care se rezemaŭ grindele odată ce montarea a fost terminată. In urmă, cu ajutorul de prese hidraulice, s'aŭ înălţat grindele, executîndu-se, treptat, zidăria sub dînsele, până s'a ajuns la înălţimea definitivă. Grindele semi-parabolice, maĭ uşoare de cît cele precedente şi montagiul lor putîndu-se face mult maĭ repede, aŭ fost montate pe schele, la înălţimea lor definitivă.

Cantităţile lucrărilor executate şi costul lor. — Cantităţile lucrărilor executate pentru podul «Regele Carol I», sunt următoarele:

a) Infrastructura. — Săpăturĭ la aer comprimat, 42743 m. c.; chesoane în fundaţie, 1136 tone; zidăriĭ, 47340 m. c.

b) Suprastructura. — Greutatea oţeluluĭ suprastructureĭ, 5066 tone; greutatea oţeluluĭ aparatelor de reazem, 148 tone.

Costul acesteĭ lucrărĭ a fost: *a)* Infrastructura, 5254429 leĭ; *b)* suprastructura, 3902183 leĭ; *c)* parabole, 772226 leĭ; total 9928838 leĭ.

Lucrărĭ care complectează trecerea Dunăreĭ între Feteşti şi Cernavoda. — In afară de podul «Regele Carol I», trecerea de la Feteşti la Cernavoda a maĭ necesitat următoarele lucrărĭ:

1. Podul peste Borcea, de 420 m. lungime, compus din treĭ deschiderĭ de cîte 140 m. fie-care.

2. Viaducul de racordare la podul Borcea, de 500 m. lungime.

3. Viaducul din Balta, de 1455,2 m. lungime.

4. Viaducul de racordare la podul «Regele Carol I», de 912,75 m. lungime.

Terasamente în lungime de 21 kil.

Cantităţile de lucrărĭ executate aŭ fost:

1. *Podul peste Borcea.*

a) Infrastructurĭ. — Săpăturĭ la aer comprimat, 19043 m. c.; chesoane de fundaţie, 610 tone; zidăriĭ, 19772 m. c.

b) Suprastructurĭ. — Greuta-

tea oţeluluĭ suprastructureĭ, 2716 tone; greutatea oţeluluĭ aparatelor de reazem, 77 tone.

Costul acestor lucrărĭ aŭ fost: Costul infrastructureĭ, 2266958 leĭ; al suprastructureĭ, 1567259 leĭ; total, 3843217 leĭ.

II. *Viaducele.*

1. Cantităţile de lucrărĭ executate aŭ fost:

a) Infrastructurĭ. — Zidăriĭ, 35885 m. c.; numărul piloţilor de fundaţie, 9259; lungimea totală a piloţilor intraţĭ în fundaţie, 98688 m.

b) Suprastructurĭ. — Greutatea oţeluluĭ din suprastructurĭ, 6621 tone; greutatea oţeluluĭ din aparatele de reazem, 233 tone; greutatea oţeluluĭ din aparatele de întreţinere, 216 tone; total, 7070 tone.

2. Costul lucrărilor a fost: Valoarea infrastructureĭ celor treĭ viaduce, 2794145 leĭ; valoarea suprastructureĭ, 2811607 leĭ; total, 5605752 leĭ.

II. *Terasamente, podeţe, pereurĭ.*

1. Cantităţile lucrărilor executate:

Pentru 21 kil. terasamente, 2950000 m. c.; pereurĭ zidite: suprafeţe, 200120 m. p., cub de zidărie, 66000 m. c.; podeţe, 7210 m. c.

2. Costul lucrărilor a fost:

Valoarea terasamentelor, a pereurilor şi podeţelor, 5876410 leĭ.

Recapitulaţia cantităţilor de lucrărĭ care a necesitat trecerea Dunăreĭ de la Feteşti până la Cernavoda este următoarea:

Zidăriĭ totale executate, 110207 m. c.; greutatea totală a metaluluĭ, 16823 tone; terasamente, 2950000 m. c.; pereurĭ zidite, 66000 m. c.

Costul total al acestor lucrărĭ a fost de 35000000 leĭ.

Executarea lucrărilor trecereĭ de la Feteşti la Cernavoda s'a început în anul 1890 prin aceea a poduluĭ «Regele Carol I».

In ziua de 9 Octombrie 1890, a avut loc solemnitatea punereĭ pietreĭ fundamentale de către M. S. Regele Carol, faţă fiind A. S. R. Principele Ferdinand.

In pila culeeĭ de pe malul stîng, cu care se începuse executarea, şi într'o piatră, aparţinînd unuĭ rînd care trebuia să se scoboare încă cu 2,20 m. sub etagiŭ, a fost pus, închis într'un tub de sticlă, dimpreună cu toate monetele romîne din timpul acela, documentul al căruĭ cuprins este:

NOI CAROL I,

Prin graţia luĭ Dumnezeŭ şi voinţa naţională, Rege al Romînieĭ.

Aducem la ştiinţa tuturora cele ce urmează:

Războiul, purtat în aniĭ de la 1877 până la 1878 de vitejiĭ Romînieĭ pe cîmpiile Bulgarieĭ, întins'a hotarele ţăreĭ noastre peste ţărmul drept al Dunăreĭ şi făcut'a Regatul Romînieĭ stăpîn la Marea-Neagră, întrupîndu-ĭ Dobrogea.

De atuncĭ necontenit pironită ne-a fost gîndirea la această provincie, însă măreţul Danubiŭ Ne-a oprit şi Ne opreşte să dăm litoraluluĭ Măreĭ-Negre şi porturilor luĭ viaţa şi desvoltarea trebuincioasă pentru prosperitatea economică a ţăreĭ.

Numaĭ construcţiunea unuĭ pod peste Dunăre înlătură aceste piedicĭ.

Corpurile noastre legiuitoare, încălzite de focul nestins al iubireĭ de ţară, aŭ hotărît în anul 1883 clădirea acestuĭ pod şi noĭ am sancţionat în acelaşĭ an patriotica lor hotărîre.

Azĭ ingineriĭ romînĭ clădesc podul.

Nu vor trece de cît cîţĭ-va anĭ şi săvîrşită va fi grandioasa lucrare, un monument care va transmite urmaşilor noştri şi generaţiunilor viitoare dovadă de puterea de viaţă, patriotismul şi hărnicia Romînieĭ actuale.

Fie ca această măreaţă lucrare să sporească prosperitatea şi gloria scumpeĭ noastre ţărĭ, fie ca prin ea să se strîngă legăturile care unesc Dobrogea de patria mumă, fie ca porturile eĭ să ajungă la o splendoare vrednică de solicitudinea ce le poartă Ţara.

Preţuind aşa valoarea poduluĭ peste Dunăre la Cernavoda, hotărît'am să se aşeze în prezenţa Mea, a Principeluĭ Ferdinand, Moştenitorul presumtiv al Coroaneĭ, a Miniştrilor care se află la cîrma Ţăreĭ, piatra fundamentală în zidăria, care formează cel d'intiiŭ picior al poduluĭ pe ţărmul stîng al Dunăreĭ.

Acest document comemorativ s'a semnat de Noĭ în două exemplare, carĭ s'aŭ investit cu sigiliul Statuluĭ.

Un exemplar, însoţit de monetele corente, se va ingropa de Noĭ în piatra fundamentală în ziua a noua a luneĭ Octombrie 1890 de la naşterea Mîntuitoruluĭ, în al 25-lea an al Domnieĭ Noastre şi al 10-lea de la înfiinţarea Regatuluĭ Romînieĭ; cel de al doilea exemplar se va păstra în Arhivele Statuluĭ.

La banchetul ce a urmat serbarea, D-l Al. Marghiloman, Ministrul Lucrărilor Publice de atuncĭ, rosti cuvîntarea următoare:

SIRE,

Spintecînd munţiĭ şi înlăturînd valurile, Traian îşĭ deschise o cale, — aşa se rosteşte o inscripţiune bătrînă de aproape opt-spre-zece secole.

Pe acea cale, Marele Impărat duse civilizaţiunea romană de la Istru la Tisa, la Nistru, iar opera luĭ de colonizare fu aşa de vîrtoasă, că nicĭ veacurile, nicĭ furtunile nu aŭ putut smulge neamul romînesc din lanurile fundate de bătrînul sînge roman.

Lucrarea materială era în proporţiune cu mărimea ţinteĭ şi vestigiele eĭ, încă vizibile la Severin, atestă geniul celor carĭ aŭ executat-o.

După aşa indelungĭ timpurĭ, reîncepem, Sire, opera străbună, şi după cum prin podul Impăratuluĭ Roman a trecut lumina dincoace de Dunăre, prin podul Regeluĭ Romîn se va implînta cultura şi înfrăţirea dincolo de Dunăre.

Podul Romanilor a fost maĭ măreţ de cît piramidele şi Coliseul; podul Romînilor va fi cel maĭ mare de pe continent; zidăriile luĭ ar ajunge pentru a încinge de două orĭ capitala Ţăreĭ cu un val înalt de treĭ metri şi fierăria luĭ ar ţine în cumpănă greutatea uneĭ oaste de 60000 oamenĭ.

Ne putem făli cu această grandioasă intreprindere, căcĭ ingineriĭ romînĭ aŭ conceput-o, ingineriĭ romînĭ o conduc astăzĭ, pe cînd, sunt abia 30 anĭ, străiniĭ ne făceaŭ neînsemnatele lucrărĭ de fier ce aveam.

In această scurtă amintire pare că este scrisă toată istoria noastră contimporană.

Şi inima Voastră, Sire, de sigur bate îndoit de cald, cînd evenimentele conduc paşiĭ Majestăţeĭ Voastre pe aceste ţărmurĭ. De pe ele, la glasul Vostru, s'a redeşteptat voinicia străbună, pe ele, de pe indemnul Vostru, se afirmă din noŭ hărnicia străbună.

Mîndriĭ de victoriile plătite cu sînge, să serbăm veselĭ şi victoriile, tot atât de glorioase, plătite cu muncă şi sîrguinţă.

Şi unele şi cele-l'alte, Vouă se închină, Sire.

Şi unele şi cele-l'alte în oţel sunt turnate, pentru că în inima Romînilor sunt adînc săpate.

Să trăeştĭ, Sire.

Să trăiască M. S. Regina.

Să trăiască A. S. R. Principele Ferdinand.

Apoĭ M. S. Regele, luînd cuvîntul, rosti:

Sunt foarte mişcat de cuvintele aşa de adînc simţite ce'Mĭ exprimaţĭ cu atîta căldură şi Vă mulţumesc din suflet.

Serbarea de astă-zĭ este o adevărată satisfacţie pentru Mine, căcĭ este tocmaĭ un an, de cînd cu ocazia călătorieĭ Mele în Dobrogea, am făgăduit şi apoĭ am stăruit ca podul peste Dunăre să fie început. Astă-zĭ făgăduiala Mea este un fapt împlinit şi sunt fericit că am putut încununa întîiul stîlp al poduluĭ, în faţa uneĭ întrunirĭ aşa de impunătoare şi a populaţieĭ din Dobrogea care a alergat din toate părţile, spre a fi martoră la această operă, care va lega de-a pururea aceste două ţărmurĭ ale Dunăreĭ, înfrăţind interesele şi cimentînd unirea între aceste două trunchiurĭ ale Statuluĭ Romîn în chip trainic şi neperitor.

Măreaţă este lucrarea concepută şi condusă de inginerii noştri şi mîndru Suntem de o întreprindere aşa de însemnată, care va fi izvor de bogăţie pentru Ţară şi care va găsi un răsunet puternic în toată Europa.

Trebue să punem acum toate silinţele spre a isprăvi cît maĭ curînd podul peste Borcea şi peste Dunărea mare şi portul de la Constanţa, fiind-că atuncĭ calea cea maĭ scurtă între Marea de Nord şi Marea-Neagră va fi deschisă şi Romînia va stăpîni o mare parte a comerciuluĭ din Orient.

Convins că aceste prevederĭ se vor realiza, închin acest pahar iubituluĭ Meŭ popor, care n'a cruţat nicĭ un sacrificiŭ, spre a întări moşia sa strămoşească şi a asigura viitorul săŭ.

Să trăiască Romînia.

Solemnitatea inaugurăreĭ lucrărilor a avut loc în ziua de 14 Septembrie 1895, faţă fiind M. M. L. L. Regele şi Regina însoţiţĭ de A. A. L. L. R. R. Principele şi Principesa Romînieĭ, de A. S. R. Principele Leopold de Hohenzollern, A. S. Principele Wilhelm de Hohenzollern, A. S. Principele Bernard, A. S. Principesa Charlota de Saxa-Meiningen, A. S. Principesa Feodora, Corpul Diplomatic, Miniştriĭ, foştiĭ Miniştri de Lucrărĭ Publice, biurourile Corpurilor Legiuitoare, mariĭ demnitarĭ aĭ Statuluĭ, reprezentanţiĭ caselor marĭ carĭ aŭ executat lucrările linieĭ Feteşti-Cernavoda şi de un numeros public, care venise să asiste la acea serbare.

După ce M. S. Regele a bătut cel din urmă nit al poduluĭ şi după ce s'a terminat serviciul religios oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, s'a procedat la închiderea în zidul culeeĭ de pe malul drept, al documentuluĭ comemorativ al căruĭ cuprins este:

NOI CAROL I,

Prin graţia luĭ Dumnezeŭ şi voinţa naţională

REGE AL ROMÂNIEI

In anul mîntuireĭ 1890 am pus piatra fundamentală a poduluĭ, menit să împreuneze cele două malurĭ ale Dunăreĭ între Feteşti şi Cernavoda.

După cincĭ anĭ de muncă statornică, Dumnezeŭ hărăzind Ţăreĭ linişte şi îndestulare, astă-zĭ, în a 14-a zi a luneĭ Septembrie, din anul mîntuireĭ 1895, şi al 30-lea al Domnieĭ Mele, mulţumită rîvneĭ şi măestrieĭ inginerilor romînĭ, am trecut pe deasupra valurilor celor două braţe ale Dunăreĭ măreţe şi am bătut cel din urmă cuiŭ, care a încheiat şi sfîrşit aceste falnice lucrărĭ, faţă fiind M. S. Regina, Alteţele Lor Regale Principele şi Principesa Romînieĭ, iubitul Meŭ frate, Principele Leopold de Hohenzollern, nepotul Meŭ, A. S. Principele ereditar de Hohenzollern, Alteţa Sa Principele ereditar de Meiningen şi Alteţa Sa Regală Principesa ereditară de Saxa Meiningen, înaltul cler, miniştriĭ Meĭ, preşedinţiĭ şi membriĭ biurourilor Corpurilor legiuitoare, trimişiĭ puterilor străine acreditaţĭ pe lîngă Mine, înalţiĭ demnitarĭ aĭ Statuluĭ, fruntaşiĭ oştireĭ Mele şi corpul technic.

De azĭ înainte nimic nu maĭ desparte Romînia din stînga Dunăreĭ de Dobrogea, pe care, prin vitejia ostaşilor noştri, din războiul de la 1877, am împreunat-o din noŭ cu patria mumă. Ast-fel Vom putea da acesteĭ provinciĭ şi porturilor eĭ de pe ţărmul Măriĭ, toată îngrijirea Noastră, spre a lor desvoltare şi propăşire.

Mîndri, împreună cu Ţara întreagă, că am ridicat un monument, care face fală neamuluĭ romînesc şi care va fi pururea îndemn puternic pentru urmaşiĭ noştri, spre a purcede tot maĭ departe pe calea munceĭ, a civilizaţieĭ şi a măririeĭ, Am semnat acest document de vecinică amintire.

Am chibzuit, dar, ca, după sfinţenia poduluĭ, făcută de I. P. S. S. Archiepiscopul şi Mitropolitul Primat, un exemplar să fie aşezat în zidăria de pe malul drept al Dunăreĭ, împreună cu copia documentuluĭ, ce a fost pus în zidăria picioruluĭ de pe ţărmul stîng, iar cel de al doilea să se păstreze în Arhivele Statuluĭ.

După această ceremonie, a avut loc încercarea poduluĭ cu un tren compus din 15 locomotive, dintre cele maĭ grele, toate sub presiune şi care a trecut podul cu o vitesă de 80 kil., iar la eşirea de pe pod, trenul avea o vitesă de 96 kil.

Maiestăţile lor şi Alteţele Regale cu Auguştiĭ oaspeţĭ s'aŭ urcat în urmă în trenul regal, trecînd Dunărea şi ast-fel s'a declarat punerea în circulaţie a poduluĭ «Regele Carol I».

La banchetul care a avut loc, d-l Olănescu, Ministrul Lucrărilor Publice, a pronunţat următorul discurs:

SIRE,

Se apropie 18 veacurĭ de cînd valurile măreţeĭ Dunăre aŭ fost subjugate pentru întîia oară.

Atuncĭ, un mare Domn din apus a zidit podul săŭ de piatră ca să zămislească neamul romînesc şi să-şĭ scrie numele în cartea nemurireĭ.

Astă-zĭ, Maiestatea Ta, venit tot din apus, înfrîngĭ pentru a doua oară, cu piatră și cu fer, falnicul fluviŭ, ca să asigurĭ pentru tot-d'auna pașnica propășire a Regatuluĭ, pe care cu vitejie și cu înțelepciune l'aĭ întemeiat în acea vale pe care a smuls-o barbarieĭ Impăratul Traian.

Ast-fel se leagă firul întrerupt al istorieĭ și se amestecă, în admirația și recunoștința noastră, chipul luĭ Traian, întemeietorul, cu al luĭ Carol, reînvietorul. Și unul și altul vitejĭ și biruitorĭ în războaie, și unul și altul marĭ și spornicĭ ziditorĭ de monumente, fala vremurilor lor.

Gloria Impăratuluĭ roman, strămoșiĭ noștri aŭ nemurit-o în coloană de piatră în Roma, și în tropeul pe care tot aicĭ, tot pe acest pămînt al Dobrogeĭ, l'aŭ așezat, dovadă a adînciĭ lor cumințiĭ, care aŭ înțeles importanța Țăriĭ cucerită de Traian pentru împărăția romană, și a maluluĭ drept al Dunăreĭ pentru noua provincie.

Slava Maiestățeĭ Tale se va nemuri de urmașiĭ noștri pe tot pămîntul Romînieĭ, cum stă tipărite în toate inimile noastre dragostea de Maiestatea Ta. Nicăerĭ, însă, maĭ mult de cît în această parte a regatuluĭ, pe care după patru sute de anĭ de despărțire de la trupul patrieĭ, a fost dat Maiestățeĭ Tale să o lipească iarășĭ și pentru tot-d'auna la coroana acelor voevozĭ, carĭ, cu mîndrie puneaŭ în titlurile lor și pe acela de Stăpînitorĭ aĭ Dobrogeĭ.

Nimic n'a lipsit, Sire, Domnieĭ Maiestățeĭ Tale. Aĭ cucerit neatîrnarea și aĭ înființat Regatul; aĭ înzestrat Romînia cu drumurile de fer, și astă-zĭ îĭ deschizĭ drumul la Mare, fără de care nicĭ un neam pănă acum n'a putut întemeia putere trainică.

Fericit și biruitor aĭ fost în războaie, Sire, fericit și biruitor eștĭ în timp de pace. Fericit și biruitor pentru că în tot-d'auna aĭ avut o nemărginită încredere în supușiĭ Maiestățiĭ Tale.

Cu ostașiĭ Țăreĭ aĭ învins în cîmpiile Bulgarieĭ; cu meșteriĭ Țăreĭ aĭ îngenunchiat Dunărea.

De aceea, Sire, încredereĭ nestrămutate a Maiestățeĭ Tale răspunde credința nețărmurită a națiuneĭ, și din Carpați pănă la Mare, din tot locul, răsună un singur strigăt:

Să trăeștĭ Sire.

Să trăiască Maiestatea Sa Regina.

Să trăiască Dinastia noastră.

Domnul G. Duca, Directorul general al Căilor ferate, în numele inginerilor, a rostit următorul toast:

SIRE,

Ingineriĭ Vă mulțumesc că ațĭ binevoit prin prezența Voastră și a Augusteĭ Voastre Familiĭ, să facețĭ și maĭ strălucită serbarea de azĭ.

Inaugurarea linieĭ Fetești-Cernavoda, menită să prelungească căile noastre de comunicație până la Mare, este o serbare a națiuneĭ; ea va însemna una din marile date în istoria propășireĭ economice a Țăreĭ, dar ea este în acelașĭ timp și consfințirea uneĭ opere mărețe, săvîrșite de ingineriĭ romînĭ.

Când, în 1890, Maiestatea Voastră a pus întîia piatră a poduluĭ peste Dunăre, care, cu drept cuvînt, numără între lucrările cele maĭ de căpetenie datorite arteĭ inginerulut, Ea a voit să dea o nouă dovadă de solicitudinea Sa pentru lucrările folositoare Țăreĭ, și să îmbărbăteze pe aceia carĭ, timp de 5 anĭ, aveaŭ să consacreze toată inteligența, toată munca lor, la săvîrșirea aceste opere uriașe.

Astă-zĭ, cînd izbînda a încununat silințele lor neobosite, să-mĭ fie îngăduit a aduce un meritat tribut de laude domnuluĭ Saligny, autorul proectelor și directorul lucrărilor, inginerilor carĭ aŭ fost colaboratoriĭ săĭ devotațĭ, marilor Societățĭ Fives-Lille, Cockerill, Gärtner-Creuzot, și tutulor întreprinzătorilor, carĭ n'aŭ crutat nimic pentru a aduce la un bun sfîrșit o operă plină de greutățĭ.

Sire, Țara se poate făli cu aceste lucrărĭ, carĭ dovedesc progresele făcute de corpul inginerilor în aniĭ bine-cuvîntațĭ aĭ Domnieĭ Maiestățeĭ Voastre. Liniile noastre ferate, marile căĭ naționale, carĭ duc la granițele Țăreĭ, lucrările hidraulice, docurile de la Brăila și de la Galați, sunt atîtea dovezĭ de muncă roditoare a acestuĭ corp. Și dacă ținem în seamă că două treimĭ din ingineriĭ, carĭ aŭ luat parte la executarea lucrărilor, al căror sfîrșit îl serbăm astă-zĭ, sunt eșițĭ din școala noastră de podurĭ și șosele, o legitimă mîndrie trebue să simțim.

In 1866, abia 21 inginerĭ romînĭ eraŭ în serviciul statuluĭ; azĭ eĭ sunt legiune și alcătuesc o a doua armată, tot atît de nemărginit devotată Maiestățeĭ Voastre și Țăreĭ, ca și aceea în capul căreia ațĭ cucerit, Sire, neatîrnarea Romînieĭ. Această armată a progresuluĭ, care la vreme de nevoe va fi alăturĭ cu cea-l'altă pentru apărarea tronuluĭ și a patrieĭ, are și dînsa, în luptele sale pacinice, morțiĭ și rănițiĭ săĭ; acestor victime ale datorieĭ, pe care poețiĭ nu le slăvesc, noĭ cel puțin le datorăm o duioasă amintire.

SIRE,

Ațĭ trecut Dunărea ca să ducețĭ oștirea la victorie, astă-zĭ trecețĭ iar Dunărea ca să sărbătorițĭ o altă victorie: aceea a munceĭ în potriva elementelor.

In adevăr, cîte greutățĭ eraŭ de invins:

O tăetură de 500000 m. cubĭ, 1000 m. de podurĭ și de viaducte peste Borcea, 2000000 m. cubĭ de rambleurĭ apărațĭ în contra apelor prin 200000 m. pătrațĭ de pereurĭ zidite, un viaduct de $1\frac{1}{2}$ kil. în mijlocul bălțeĭ, altul de 900 m. și toate aceste lucrărĭ pentru a ajunge la ultimul și cel maĭ mare obstacol, Dunărea.

In zadar bătrînul fluviŭ a căutat să apere cu furie liniștea sa seculară, turburată cu atîta îndrăzneală, deslănțuindu-șĭ valurile și înecînd întreaga cîmpie, de la malul Dunăreĭ până la malul Borceĭ; lupta a fost crîncenă, dar el a fost învins.

Fundațiunile poduluĭ sunt coborîte la 30 m. sub nivelul apelor micĭ; pare că el a înfipt cu dragoste rădăcinĭ adîncĭ în fundul rîuluĭ, ca nicĭ valurile, nicĭ sloiurile, nicĭ furtunile să nu-l zdruncine; stăpîn să rămînă pe țărmurile Dunăreĭ, precum poporul romîn, cu toate dușmăniele, stăpîn a rămas pe pămîntul strămoșesc.

El se înalță la 30 m. d'asupra apelor marĭ, pare că ar vrea să cuprindă într'o ochire cît maĭ mult din scumpa Țară, să arate cît de sus ea a ajuns, adică vrea să zică fie-căruia, gîndiți-vă ce a fost Muntenia, ce a fost Moldova, privițĭ ce sus este acum Regatul Romînieĭ.

Imense deschiderĭ de 190 m. despart pilele, lăsînd trecereĭ o cale largă, precum largă a fost tot-d'auna calea ce Romînia a deschis progresuluĭ.

Și pe de asupra staŭ așezate 5000000 kil. de metal, masă enormă care a trebuit să fie ridicată la 30 m. înălțime.

De oțel este coroana pe care Romînia v'a pus-o pe cap, Sire; de oțel este brațul pe care Romînia 'l întinde Dobrogeĭ, ca un simbol de vecinică unire și de puternic sprijin.

Iată podul «Regele Carol I», el poartă numele vostru, Sire, căcĭ prin nestrămutata Voastră încredere, în foloasele ce Țara va trage din această lucrare, visul Maiestățeĭ Voastre, de acum un sfert de veac, este azĭ îndeplinit.

SIRE,

Spre izvoarele Dunăreĭ strămoșiĭ Voștri aŭ clădit un mîndru castel, leagănul

uneĭ ilustre dinastiĭ; spre gurile Dunăreĭ aţĭ clădit un alt falnic monument. Urmaşiĭ Maiestăţeĭ Voastre îl vor privi ca pe o pildă de fapte marĭ, săvîrşite sub Domnia-Voastră; iar generaţiile viitoare, văzînd cu uimire podul «Regele Carol I» vor zice:

Carol viteaz a fost în timp de luptă, mare şi înţelept Rege în timp de pace.

Iar noĭ toţĭ, Sire, cu inima plină de cea maĭ nemărginită dragoste spunem:

Să trăiţĭ, Sire.

Trăiască M. S. Regina.

Trăiască Dinastia.

M. S. Regele a luat cuvîntul, zicînd:

Intrunițĭ aci pe ţărmurile Dobrogeĭ, de a pururea unită prin sîngele vitejilor noştri şi din noŭ făurită printr'un lanţ de fer cu Romînia, serbăm un eveniment, aşteptat cu nerăbdare de Ţara întreagă, care va găsi un răsunet mare, departe peste hotarele sale. Săvîrşirea poduluĭ peste Dunăre, dorit de un sfert de veac de Mine, este astă-zĭ un fapt împlinit, şi uriaşă se ridică înaintea noastră această falnică operă, ca o mărturie vădită a tărieĭ Regatuluĭ.

Geniul omenesc, în care se resfrîng progresul şi avîntul puternic al Romînieĭ, a învins toate greutăţile, a înlăturat toate piedicele spre a executa această lucrare trainică şi neperitoare, care trebue să arate lumeĭ că vrednic este poporul romîn de frumoasa sa chemare la gurile Dunăreĭ şi pe pragul Orientuluĭ.

Monumentele sunt istoria vie a popoarelor; pănă astă-zĭ urmele luĭ Traian nu s'aŭ şters. Cine nu vorbeşte de podul săŭ de la Severin? Să dea Dumnezeŭ ca al doilea pod, stabilit după miĭ de anĭ pe Dunărea-de-Jos, să trăiască veacurĭ spre a povesti generaţiunilor viitoare, din neam în neam, că, numaĭ prin jertfe, lupte şi o muncă statornică statul romîn a putut fi întemeiat.

Mîndru pot fi dar, că sub Domnia Mea s'a conceput şi isprăvit, de inginerii noştri, acest măreţ pod, care va atrage o însemnată parte a comerciuluĭ european pe căile noastre ferate, fiind-că astă-zĭ stăpînim linia cea maĭ scurtă între mările nordice şi ţările din Orient.

Aruncăm acum o privire maĭ departe pe mare, pe această nemărginită cale de apă, unde se încrucişează nenumăratele drumurĭ ale mişcăreĭ întregeĭ lumĭ, care răspîndesc bogăţiele asupra naţiunelor. Prin portul de la Constanţa podul peste Dunăre ne deschide această cale largă, care va spori într'un mod neaşteptat relaţiunile noastre comerciale şi va asigura desvoltarea noastră maritimă.

Steagul Romînieĭ, care este deja cunoscut în porturile din Europa, în curînd va fîlfîi şi în toate ţările cele maĭ depărtate ale Universuluĭ, ducînd cu dînsul renumele scumpeĭ noastre patriĭ. Cu inima plină de bucurie, exprim această convingere, în faţa acesteĭ impunătoare adunărĭ, în faţa uriaşuluĭ nostru pod, pe care 'l privesc ca cheia de aur a unuĭ viitor strălucit, mulţumind călduros tutulor acelora carĭ aŭ contribuit la marea izbîndă ce se serbătoreşte asta-zĭ de noĭ cu atît de adîncă satisfacţie. Mulţumesc de asemenea pentru cuvîntările aşa de bine simţite şi atît de măgulitoare pentru Mine; mulţumesc corpuluĭ technic pentru rîvna şi hărnicia ce a desfăşurat în numeroasele lucrărĭ publice, săvîrşite în cursul celor din urmă anĭ, şi care găsesc cea maĭ frumoasă a lor încoronare în podul de peste Dunăre.

Fericit Sunt că înalţĭ oaspeţĭ şi D-v. toţĭ sunteţĭ martorĭ la această memorabilă zi, care înseamnă o nouă epocă în viaţa noastră economică, şi sunt sigur că vă veţĭ uni cu Mine în strigarea de: să trăiască iubita Noastră Romînie, al căruĭ avînt nimenĭ nu'l poate opri în drumul măririeĭ şi al propăşireĭ.

(Articol redactat de D. A. Saligny).

Podul-Cheia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Brebul, jud. şi pl. Prahova. Are o populaţie de 110 locuitorĭ.

Vîlceaua Valea-Rea desparte acest cătun de Brebul-Megiesc.

Şi-a luat numele de la o strîmtoare foarte îngustă în formă de cheie, pe unde trece rîul Doftana.

Podul-Cheieĭ, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureştĭ, fostă pendinte de schitul Brebul, com. Brebul, jud. şi pl. Prahova, care se arendează cu 520 leĭ anual.

Podul-Corbeanca, *cătun*, pe proprietatea Corbiĭ-Marĭ, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca.

Podul-Corbuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, plaiul Peleşul, jud. Prahova. Are o populaţie de 164 locuitorĭ. E situat între văile Prahoveĭ, Braduluĭ şi Corbuluĭ, într'o poziţiune foarte frumoasă.

Podul-cu-Fagĭ, *vale*, isvoreşte din raionul com. Valea-Lungă, jud. şi pl. Prahova, şi se varsă în Valea-luĭ-Dan, tot în raionul com. Valea-Lungă.

Podul-cu-Florile, *platoŭ*, pe vîrful munteluĭ Zănoaga, jud. Dîmboviţa. In acest platoŭ este şi un lac tot cu numele de Podul-cu-Florile, saŭ Cîmpul-cu-Florile. Acest platoŭ este plin de florĭ vara şi are o privelişte încîntătoare. E înconjurat de jur-împrejur cu colţĭ de piatră foarte înalţĭ şi ascuţiţĭ.

Podul-de-Fĭer, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-de-sus, com. Săuceşti, situat pe malul Bistriţeĭ, la $5^1/_2$ kil. de Săuceşti (şcoală). Are o populaţie de 15 familiĭ, saŭ 60 suflete; 6 cîrciume.

Locuitoriĭ posedă: 30 vite marĭ cornute, 60 oĭ, 2 caĭ şi 9 porcĭ.

Se află situat lîngă podul de fier de pe Bistriţa, al căiĭ ferate Bacăŭ-Roman.

Podul-de-la-Celeiŭ. Vezĭ Podul-Antic-de-la-Celeiŭ.

Podul-de-la-Ruşĭ, *pod*, peste rîul Bistriţa, jud. Neamţu, situat la marginea despre S. a oraşuluĭ Piatra; uneşte trupul Mărăţei cu Petro-Dava şi cariera de piatră de peste rîul Bistriţa.

Podul-de-Piatră, *pichet vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, în dreptul satuluĭ Borduşani-Marĭ.

Podul-Doamneĭ, *pod*, jud. Vlașca, peste apa Gîsca saŭ Ilfovățul, pe proprietatea cu acelașĭ nume ce constitue moșia Babele. Aci, la 1775, ne spun Frațiĭ Tunusli, a fost un metoh de călugărițe.

Podul-Drăgan, *vechĭe numire a satuluĭ* Malul.

Podul-Frînculuĭ, *loc izolat* în jud. Prahova, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, unde Valea-Beneĭ se varsă în pîrîul Nucețeanca.

Podul-Grosuluĭ, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Dumbrava, la 43 kil. de orașul Turnul-Severin. E situată pe vale. Satul formează comună cu cătunele Petrea și Podeni, avînd o populație de 1500 suflete, locuind în 250 case; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ.

Se mărginește spre N. cu com. Adunați-Teiuluĭ; spre E., cu com. Bîcleșul și com. Corzul; la S. cu comunele: Pădina-Mare și Slașoma; iar spre V., cu comunele: Plopi, Stignița și Iablanița.

Locuitoriĭ posedă: 60 plugurĭ, 104 care cu boĭ, 12 căruțe cu caĭ; 20 stupĭ cu albine.

Prin comună trece șoseaua ce vine de la Stignița și merge la Bîcleșul, trecînd prin Podul-Grosuluĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1258 leĭ; iar la cheltuelĭ de 1068 leĭ.

Vite: 670 vite marĭ cornute, 32 caĭ, 760 oĭ și 540 rîmătorĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Dîrdoaia, Petra și Dealul-Tudosieĭ.

Locurĭ maĭ însemnate sunt: Morminți, la confluența pîrîuluĭ Stignița cu pîrîul Drincea (Podul-Grosuluĭ); la Petra, în Dealul-Petreĭ, o stîncă înaltă despre care legenda spune că ar fi adusă aci de către o fată de Jidov (uriaș).

Ape sunt: pîraiele Drincea, Stignița și Iablanița.

Podul-Iloaieĭ, *tîrgușor* și *com. rur.*, în partea de S. a pl. Bahluiul, jud. Iași, așezat la capătul podișuluĭ, ce se întinde de la N. spre S., între pîrîul Bahluețul și rîul Bahluiul, carĭ fac confluența în centrul tîrguluĭ, de unde se deschide întinsul șes al Bahluiuluĭ.

La 1810, maĭ mulțĭ Evreĭ aŭ cerut de la proprietarul moșieĭ Totoești, de a le da voĭe, să se așeze în această localitate, ca să deschiză tîrg și la 1818, după hrisovul luĭ Calimah - Voevod, s'a întemeiat tîrgul la pod, luînd numire de Podul-Iloaeĭ. De oare ce în această localitate se întrunesc într'un punct maĭ multe capete de moșiĭ, fie-care proprietar a dat voe, ca pe părțile lor, să se așeze tîrgul și aceasta se vede din maĭ multe hrisoave ce aŭ fost recunoscute de către Domnĭ, în aniĭ 1823 și 1839.

Pănă la anul 1864, acest tîrgușor era administrat de un comisar al guvernuluĭ, iar de atuncĭ e clasat între comunele rurale.

Sunt statornicite zile de tîrg numaĭ Duminicele, iar iarmaroace anuale patru: dela 1—8 Iulie, dela 10—18 Octombrie, dela 12—20 Decembrie și în Săptămîna-Albă. La aceste iarmaroace se face comerciŭ întins de: cereale, vite de tot soiul, brînză, pieĭ, lînă și lemnăriĭ, fiind în stînga moșiĭ marĭ de cîmp, iar în dreapta moșiĭ cu pădurĭ.

Teritoriul tîrgușoruluĭ are o întindere cam de 164 hect., cu populație de 330 familiĭ saŭ 2736 locuitorĭ, din carĭ două părțĭ sunt Evreĭ, ocupîndu-se cu comerciul, Romîniĭ, îndeletnicindu-se cu agricultura și creșterea vitelor.

Se află situat la jumătatea caleĭ dintre Iași și Tîrgul-Frumos, la 22 kil. de fie-care dintre aceste localitățĭ. Prin mijlocul luĭ trece șoseaua națională, iar pe marginea despre S., calea ferată, avînd și o stație.

In centrul tîrgușoruluĭ se află o zidire mare și frumoasă, proprietatea comuneĭ, în care este cancelaria și precepția comuneĭ, precum și cancelaria sub-prefectureĭ plășeĭ Bahluiul. Alăturea este școala mixtă, cu localul eĭ propriŭ, condusă de 2 învățătorĭ și 2 învățătoare și care a fost frecuentată în 1899—900 de 154 copiĭ. Scoala de băețĭ se află aci de la 1862, cea de fete, de la 1867.

In tîrguleț maĭ sunt: o biserică de zid noŭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și un eclesiarh; o farmacie; un spital pentru bolnavĭ, întreținut de județ; o cazarmă pentru o companie de dorobanțĭ și un biuroŭ telegrafo-poștal; o moară cu vaporĭ, pentru măcinat făină, cu mașinĭ perfecționate și luminată cu lumină electrică.

Budgetul comuneĭ este de 30211 leĭ, 20 banĭ, la veniturĭ și de 30157 leĭ, 50 banĭ, la cheltuelĭ.

Vite: 917 vite marĭ cornute, 1186 oĭ, 208 caĭ și 220 rîmătorĭ.

Podul-Iloaeĭ, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Iași, pl. Cîrligătura-Bahluiul, com. Podul-Iloaeĭ, pe linia Iași-Pășcani, pusă în circulație la 1 Iunie 1870. Se află între stațiile Cucuteni (8.7 kil.) și Sîrca (11.1 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 41 m., 95. Venitul acesteĭ stațiĭ pe 1896 a fost de 197.415 leĭ, 66 banĭ.

Podul-Jijieĭ, *sat,* jud. Iași, pl. Braniștea, com. Golăești, situat între rîul Jijia și gîrla Dubruvățul; și avînd o populație de 44 familiĭ, saŭ 201 suflete.

Are o moară pe apa Jijieĭ.

Locuitoriĭ posedă: 151 vite marĭ cornute, 410 oĭ, 44 caĭ și 52 rîmătorĭ.

Podul-Laculuĭ, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, căt. com. Odobasca, numit și Urechești-d.-j., pentru-că maĭ înainte ținea de com. Urechești. Vezĭ Lacu luĭ (Podul-).

Podul-Lat, *deal,* ce se intinde maĭ în tot lungul săŭ în partea de E. a com. Cornul, jud. și pl. Prahova. Servă de pășune vitelor.

Podul-Lat, Giantăul, Cioata și Poiana-Humeĭ, *deal* întins, ce poartă aceste numirĭ și înconjoară com. Lipova, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, în formă de semicerc, începînd de la N.-V. spre S. De la V. spre E. poartă numele de Chiliile, Lipova-Strîmbă, Răgoazele, Scaunul-Doamneĭ, Potopoaia, Drăcoaia, Mocanul, Plopani și Voiosul. Trecînd în com. Doagele, se prelungește înainte pănă la com. Dragomirești, pl. și jud. Tutova, formînd acolo o limbă de pămînt, unde se unește valea și pîrîul Lipova, cu valea și pîrîul Tutova.

Culmea acestuĭ deal, în toată prelungirea sa, servă de hotar despărțitor, de la Giantăul împrejur și pănă la Răgoazele între acest județ și jud. Roman; iar de la Răgoazele pănă la Voiosul, unde se termină aceastā com., desparte județul de jud. Tutova.

Tot acest deal, în partea de S.-V., desparte acest județ de jud. Bacăŭ.

Dealul, în mare parte din ramificările luĭ, e acoperit de pădurĭ cu arborĭ ce daŭ lemne pentru foc și construcțiunĭ: brazĭ, aninĭ și mesteacănĭ; parte e acoperit cu fînaț, parte cu suhat și parte cu viĭ.

Podul-luĭ-Petrache, *sat,* în jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, cătunul com. Bolovani. In cătun este și un pod peste Dîmbovița, pe șoseaua ce merge la gara Titu prin Tîrgoviște.

Podul-luĭ-Tăutu, *pod de piatră,* pe Pîrîul-Mare, de pe moșia Rudești, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, comuna Grămești. A fost construit de către Marele Logofăt Ioan Tăutu, după tradițiunea ce se păstrează.

Podul-luĭ-Traian, de la Severin, *fost pod peste Dunăre,* în partea de S.-E. a orașuluĭ T.-Severin, construit de architectul Apolodor de la Damasc, din ordinul Impăratuluĭ Traian, în anul 104, cu ocaziunea războiuluĭ al doilea dacic.

Podul era așternut pe 20 stîlpĭ de piatră împreunațĭ prin bolte de lemn, iar pe d'asupra se întindea podeala cu amîndouă parmaclîcurile sale împodobite în răscrucĭ.

Din causa vremeĭ și a barbarilor năvălitorĭ, bolțile și podeala s'aŭ stricat, rămînînd numaĭ stîlpiĭ de zidărie, carĭ staŭ pănă astăzĭ în ființă ascunșĭ sub apă. Dar cele două căpătîie stricate ale poduluĭ se văd încă în picioare pe amîndouă malurile opuse. Căpătîiul de pe malul stîng a fost desgropat de d. Gr. Tocilescu împreună cu castelul de lîngă dînsul, care apăra podul. (Vezĭ Gr. G. Tocilesco, *Fouilles et recherches archéologiques en Roumanie,* p. 140—141).

Podul-luĭ-Zisu, *rîŭ,* în jud. Ilfov, pl. Oltenița, com. Prundul, avînd o lungime de aproape 2 kil. și curgînd prin moșiile Pueni și Prundul.

Podul-Lung, *sat,* făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 284 locuitorĭ. E situat la S. comuneĭ, între văile: Prahoveĭ, Corbuluĭ și Saruluĭ.

Podul-Lupeĭ, *vale,* în jud. Ialomița, pl. Borcea, pe teritoriul com. Ciocănești-Sîrbi. Pe aci trece drumul care duce de la Călărași la București.

Podul-Motruluĭ, *mahala,* jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. Stîngăceaua.

Podul-Neaguluĭ, *vechia numire a comuneĭ* Predealul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Se întindea maĭ înainte de la Predeal pănă la Posada, cuprinzînd toate cătunele carĭ formează actualmente comuna Predeal, apoĭ teritoriul com. Sinaia cu căt. Izvorul, precum și Posada și Podul-Neaguluĭ.

Reședința com. era la Bușteni.

La 1864, cătunele Posada și Podul-Neaguluĭ s'aŭ alipit la Comarnicul și la 1874, după dorința exprimată de M. S. Carol I, com. Podul-Neaguluí a luat numirea de Sinaia, iar primăria s'a mutat de la Bușteni în aceastā din urmă localitate.

Prin legea din 1880, Sinaia a fost declarată comună urbană.

Podul-Neaguluĭ, *sat,* făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 142 locuitorĭ. E situat pe malul drept al rîuluĭ Prahova, la poalele munteluĭ Pleșuva-Mare și cuprins între văile Obieleĭ (N.) și Mesteacănuluĭ (S.).

La N. de acest cătun, în localitatea numită Lespezile, este o biserică fondată la 1661 de Jupîn Pîrvu Cantacuzino, vel Logofăt, cu tatăl său Drăghiciŭ vel Spătar.

Pe la sfîrşitul veaculuĭ XVII nu exista nicĭ un sat aci sus la munte; case ţărăneştĭ întîlneaĭ pe valea Prahoveĭ abia la Comarnicul, în cât. Podul-Neaguluĭ, ceea ce ar dovedi că acest cătun este cel maĭ vechiŭ de pe valea Prahoveĭ (Vezĭ Podul-Neaguluĭ, vechia numire a com. Predealul).

Podul-Negri, *pod,* în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgu-Ocna, de peste 148 m., aruncat pe rîul Trotuşul şi pe care trebue să treacă ceĭ care vor să meargă la băile Slănicul saŭ la Grozeşti şi Bogdăneşti. El leagă tot odată oraşul Tîrgu-Ocna cu secţia Tiseşti.

Podul-Pitaruluĭ, *sat,* în jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, făcînd parte din com. rur. Cucueţi-Plătăreşti. E situat la S. de Plătăreşti, pe malul stîng al rîuluĭ Dîmboviţa. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 558 hect., cu o populaţiune de 345 locuitorĭ.

Statul are 380 hect. şi locuitoriĭ, 178 hect. Statul cultivă prin arendaşiĭ săĭ tot terenul, afară de 175 hect. care sunt ocupate de pădure.

Are o biserică, cu hramul Sf. Vasile, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 heleşteŭ şi 1 pod stătător.

Comerciul se face de 1 cîrciumar şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 318, şi al celor micĭ de 600.

Podul-Pitaruluĭ, *pădure,* a statuluĭ, pendinte de Plătăreşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, în întindere de 205 hectare.

Podul-Piulniţeĭ, *numire ce se da comuneĭ* Ciulniţa, jud. Muşcel.

Podul-Popa-Nae, *cătun,* în jud. Vlaşca, pendinte de com. Căscioarele, situat pe partea stîngă a apeĭ Argeşuluĭ, la capul poduluĭ Popa-Nae. Se arendează odată cu moşia Vatra-MănăstireĭCăscioarele, de care nu se despărţeşte, fiind o singură proprietate. S'a înfiinţat la 1854. Aci s'a împroprietărit în 1864 un număr de 40 de locuitorĭ, carĭ aŭ luat 120 hectare.

Are o cîrciumă.

Podul-Rizi, *sat,* în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Braniştea.

Podul-Rîuluĭ, *unul din cele 6 pichete* ale judeţuluĭ Muşcel pentru paza fruntarieĭ, la 35 kil. de pichetul Gropile şi la 20 kil. de pichetul Ciocanul.

Podul-Sf.-Măriei, *deal,* în partea de S. a satuluĭ Rafaila, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul. In acest loc se afla o rîpă foarte mare, a căreĭ trecere e foarte anevoioasă.

Podul-Stamateĭ, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Borzeşti, pl. Başeŭ, jud. Dorohoiŭ. Are o populaţie de 180 suflete. Moşia în trecut, făcea parte din Tăuteşti; acum se află alipit la moşia Vorniceni, de unde se şi administrează.

Satul s'a înfiinţat în 1848. Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ 101 hect., 69 ariĭ, iar proprietatea, 895 hect., 32 ariĭ cîmp.

Rîul Jijia trece pe hotarul moşieĭ, prin partea de V.

Drumurĭ principale sunt: acel de la Rădăuţi şi Darabani, mergînd la Botoşani, şi acel de la Borzeşti şi Plopeni-Jianul, mergînd la Dorohoiŭ.

Moşia se hotăreşte cu: Vădeni, Vorniceni, Tăuteşti şi Călugăreni, din jud. Botoşani.

Podul-Stoica, *cătun,* în judeţul Putna, com. Năruja, pl. Vrancea.

Are o populaţiune de 114 locuitorĭ şi 21 case.

Podul-Turculuĭ, *com. rur.,* jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, formată din 2 cătune: Tîrgul-Podul-Turculuĭ şi Dămăcuşa. E situat pe şes, la 43 kil. de reşedinţa capitaleĭ.

Are o formă drept-unghiulară, de la N. la S., avînd în partea de E. a tîrguluĭ o colină de dealurĭ cu privirĭ frumoase, formînd şi limita judeţuluĭ.

Are o populaţie de 1973 locuitorĭ, din carĭ 1525 contribuabilĭ, locuind în 940 case.

Biserica, cu hramul Sf. Ilie, s'a zidit la 1830 de vechiul proprietar al tîrguluĭ, Mihaĭ Emandi. Pe clopot se află data de 1813.

După profesiune, locuitoriĭ se împart ast-fel: 100 agricultorĭ, 100 meseriaşĭ, 250 comercianţĭ, 48 cu profesiunĭ libere, 10 muncitorĭ, 142 servitorĭ.

Are o şcoală, care datează de la 1868 şi care în 1899—900 a fost frecuentată de 103 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 110 boĭ, 6 bivolĭ, 215 vacĭ, 23 ĭepe, 90 caĭ, 374 oĭ, 125 porcĭ, 45 capre; 150 stupĭ cu albine.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 21132 leĭ.

Gîndaciĭ de mătase se cultivă pe o scară întinsă.

Comuna are o lungime de $2^1/_2$ kil. şi o lăţime de $1^1/_2$ kil.

Este străbătută de şoseaua judeţeană care o leagă de com. Giurgioana la S. şi de com. Mun-

cel la N. In partea de V. curge pîrîul Zeletinul, care formează limita com. în partea de V.

E brăzdată la E. de dealul Bicheşti.

Comuna s'a înfiinţat la 1840. Pe la 1827 şi 1838 pe acest loc eraŭ 3 cîrciumĭ cu numele de rateşe. Apoĭ a fost iarmaroc, unde locuitoriĭ satelor vecine veneaŭ de schimbaŭ între eĭ vitele şi obiectele casnice.

La 1840, aŭ venit din satele vecine maĭ mulţĭ locuitorĭ, şi un număr de Evreĭ, şi aŭ înfiinţat tîrgul Podul - Turculuĭ, plătind bezmîn (embatic) proprietaruluĭ de atuncĭ, M. Iamandi, şi celuĭ de astăzĭ, I. Gheorghiade.

Se mărgineşte la N. cu com. Muncelul, la S. cu com. Giurgioana, la E. cu jud. Tutova, la V. cu com. Giurgioana.

Podul-Turculuĭ, *tîrg*, reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciŭ. Aicĭ se află reşedinţa tuturor autorităţilor plăşeĭ Zeletinul şi a judecătorieĭ de ocol.

In tîrg se află un spital făcut de d. Vasile Teodor şi care se întreţine de judeţ.

Are: o biserică; o şcoală mixtă; un oficiŭ telegrafo-poştal. Este reşedinţa uneĭ companiĭ a reg. 24 de infanterie.

In fie-care Lunĭ se face aci bîlciŭ (iarmaroc).

Tîrgul este situat pe vale, avînd la E. şi la V. dealurĭ. In centru se află ocolul de cereale.

Podul-Ursuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cosminele, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Podul-Ursuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Livadia, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Podul-Vaduluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Breaza-d.-j., plasa Prahova, jud. Prahova. Are o populaţie de 966 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1818, cu hramul Naşterea Sf. Ioan.

In acest cătun a fost până la 1834 un stabiliment de băĭ.

Podul-Vaduluĭ, *băĭ*, cunoscute pe la 1834, situate pe loc şes, aproape de şoseaua naţională, în centrul com. Breaza-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova, aparţinînd obşteĭ locuitorilor. Apa conţine iod şi pucioasă.

Podul-Văleni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari-Burchi, pl. Crivina, jud. Prahova. Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la a. 1864 pe moşiile Podul-Văleni şi Cojocăreanca. Are o biserică.

Podul-Vălenilor, *deal*, situat la E. de com. Bughiile, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Pe dealurile com. se cultivă ovăz, sunt viĭ şi pomĭ roditorĭ. Pe unele se află izlaz şi pădure.

Podul-Vîrtos, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, plaiul Peleşul, jud. Prahova. Are o populaţie de 243 locuitorĭ. E situat la poalele munteluĭ Gîlmeia şi e coprins între văile: Prahoveĭ, Cernica şi Bătrîoara.

Poduluĭ (Valea-), *vale*, udă partea de N. a com. Laicăĭ-Runceasa, pl. Argeşuluĭ, jud. Muşcel, şi se varsă în rîul Dîmboviţa, pe malul drept, în raionul comuneĭ.

Poduluĭ (Valea-), *vale*, izvoreşte din pădurea Priboaia, jud. Muşcel, pl. Rîurile, com. Goleşti, şi se varsă în rîul Bratia, pe teritoriul căt. Priboaia, com. Goleşti.

Poduluĭ (Valea-), *vale*, izvoreşte din locurile de arătură ale com Ogretinul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, se împreună cu Valea-Dragomireĭ şi se varsă în gîrla Ogretinul, tot în raionul com. Ogretinul.

Podurile, *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, situată în vale şi pe deal, pe o lungime de peste 20 kil., ce se desfăşură de la N. la S.-E. şi compusă din 5 cătune: Podurile, primărie, cu secţia Brăneşti, apoĭ Prohogeşti, Valea-Soaseĭ saŭ Buneşti, Rusăeşti şi Schitul-Savu.

In condica Liuzilor (1803), găsim Podurile şi Prohogeşti, moşiĭ aparţinînd răzeşilor; iar în Statistica din 1873, găsim com. alcătuită din 8 cătune: Braniştea (azĭ Brăneşti), Osebiţi-Prohogeşti, Petri-Moineşti, Podurile, Prohogeşti-Rusăeşti, Schitul-Sava şi Suseni, din care parte sunt rămase silişte.

Se mărgineşte la N. cu comunele Măgireşti şi Leontineşti; la E., cu comunele Bucşeşti şi Berzunţul; la S., cu com. Dărmăneşti şi la V., cu comunele Moineşti şi Valea-Arinilor.

Teritoriul com. e udat de pîrîiaşele Brăneşti şi Valea-Soaseĭ şi brăzdat de munţiĭ: Tarniţa, Savul, Fundătura şi Schitul-Vechiŭ, şi de dealurile: Măzănăeştilor, Dealul-luĭ-Tănase, Priporul şi Cremenişul.

Are o populaţie de 520 familiĭ, saŭ 2416 suflete, din care 394 agricultorĭ, 6 meseriaşĭ, 12 comercianţĭ, 24 cu profesiunĭ libere, 125 muncitorĭ şi 23 servitorĭ; o şcoală mixtă, care funcţionează din 1866 în satul Podurile, frecuentată de 31 copiĭ; 7 biserici: 2 în satul Prohogeşti, 1 în Rusăeşti, 2 în Podurile şi 2 în Valea-Soaseĭ (Suseni), deservite de 4 preoţĭ şi 8 cîntăreţĭ.

După legea rurală din 1864

s'aŭ împroprietărit 26 locuitorĭ cu 77 fălcĭ pămînt.

Teritoriul com. are o întindere de 3825 hect. Pădurile ocupă o suprafaţă de 2030 hect. Proprietarĭ maĭ sunt: Eufrosina Crupenschi, cu o moşie de 523 hect., din care 233,30 hect. pămînt productiv; Alecu Benea, cu o moşie de 500 hect.; C. Ghindaru, cu o moşie de 250 hect., Agripina V. Botezatu, Maria V. Botezatu şi D. Popovicĭ, cu cîte 50 hect.; Herman Leonti, cu 120 hect. şi Episcopul de Buzăŭ, D. Climescu, cu o moşie, ce-ĭ dă un venit de 5000 leĭ anual.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1083 hect.

Locuitoriĭ posedă: 84 caĭ, 1511 vite marĭ cornute, 78 capre, 827 oĭ şi 208 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 10300 leĭ, 76 banĭ şi la cheltuelĭ de 9601 leĭ, 30 banĭ.

Teritoriul com. este străbătut de calea vecinală care pleacă de la Moineşti la Bucşeşti, Teţcani şi Nadişa.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 48 kil.; la com. Moineşti, reşedinţa plăşeĭ, 5 kil.; la com. Bucşeşti, 4 kil.; la com. Berzunţul, 11 kil.; la com. Valea-Arinilor, 5 kil.; la com. Măgireşti, (7 kil.).

Podurile, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată spre N., la 20 kil. de Tîrgovişte, pe malul stîng al rîuluĭ Ialomiţa şi pe şoseaua naţională Tîrgovişte-Transilvania.

E aşezată parte între văĭ şi parte pe munţĭ şi dealurĭ. In raionul com. sunt: Vîrful-Pucioaseĭ, Vîrful-Pătrani, Vîrful-Davuli şi Piscul-Malurilor.

Afară de Ialomiţa, prin raionul com. curge, în partea de E., pîrîul Bezdedelul.

In com. sunt renumitele băĭ, numite Pucioasa, cu izvoarele lor de fier şi pucioasă. (Vezĭ Pucioasa).

Se compune din patru cătune: Podurile-d.-s., Podurile-de-j., Malurile şi Pucioasa, avînd o populaţie de 2300 locuitorĭ.

In com. sunt 9 uliţe; 2 bisericĭ; 6 morĭ de apă. Aci este reşedinţa judecătorieĭ de ocol a plaiurilor unite Ialomiţa-Dîmboviţa.

In Podurile sunt: boĭ, vacĭ, caĭ, şi capre; vegetale: porumb, pădure şi fructe, maĭ cu seamă prune din care se face ţuică; minerale: pucioasă, fier şi gips în cantităţĭ marĭ.

Maĭ toţĭ locuitoriĭ comuneĭ se ocupă în lunele Iunie şi August cu facerea băilor la curanţiĭ ce vizitează băile Pucioasa. — In timpul sezonuluĭ băilor este multă animaţie. Aci sunt două pavilioane, din care unul noŭ, maĭ multe hotele, birturĭ, cazinurĭ, brutăriĭ şi altele. Se fac două tîrgurĭ marĭ anuale, tot în timpul băilor: la 27 Iulie şi la 7 August.

In raionul comuneĭ este o pădure cam de 25000 ariĭ.

Comuna Podurile, pănă la Martie 1886, forma o singură com.; de atuncĭ s'a unit cu com. Şerbăneşti şi amîndouă formează o singură comună sub numele de com. Şerbăneşti-Podurile cu reşedinţa în Poduri, avînd o populaţie de 4300 locuitorĭ romînĭ şi 4 şcoale mixte. Com. Podurile propriŭ-zisă se învecineşte: la E. cu Valea-Lungă, la V. cu Cucuteni, la N. cu Şerbăneşti şi la S. cu Brăneşti. De com. Valea-Lungă şi Cucuteni, se desparte prin dealurĭ şi pădurĭ, de Brăneşti, prin Ialomiţa, iar de Şerbăneşti, e nedespărţită. Cu Valea-Lungă se leagă prin şoseaua vecinală Şerbăneşti-Vîrfurile-Valea-Lungă, cu Cucuteni prin drumurĭ practice, cu Şerbăneşti prin şosea comunală, iar cu Brăneşti prin şosea naţională (Vezĭ Şerbăneşti).

Podurile, *sat* şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, situat lîngă tîrguşorul Moineşti, într'o vale împrejmuită de dealurĭ.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 72 băieţĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul «Sf. Niculae», clădită la 1840 de preotul G. Iscu şi cea-l'altă cu hramul «Sf. Ion», clădită pe la 1770, în secţia Brăneşti, de preotul Lupan şi ambele deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 7 cîrciumĭ.

Satul Podurile, împreună cu secţia Brăneşti, are 185 familiĭ, saŭ 917 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 49 caĭ, 841 vite cornute, 146 porcĭ şi 78 capre.

Podurile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Stăneşti, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel, situat pe malul drept al rîuluĭ Doamna şi între văile Boreţul şi Toaca. La V. este dealul acoperit cu pădurea numită Toaca. Un pod de lemn peste rîul Doamna uneşte satul Podurile cu Stăneşti.

Este aşezat pe un platoŭ înalt.

Podurile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Drajna-d.-j., pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populaţie de 70 suflete. Locuitoriĭ aŭ ţinut maĭ înainte de Drajna-d.-s., în raza căreia aŭ fost împroprietăriţĭ în 1864. Este foarte aproape de Drajna-d.-s., în cît formează o singură grupă de locuinţe, pe cînd de Drajna-d.-j. e separat prin distanţe de 3—8 kil. Ţine de secţiunea şcoaleĭ din Drajna-d.-s., şi locuitoriĭ luĭ sunt enoriaşĭ aĭ bisericeĭ de aci.

Podurile, *altă numire a cătunuluĭ* Cornul-d.-s., com. Cornul, pl. Prahova, jud. Prahova.

Podurile, *cătun,* în jud. Putna, com. Colacul, pl. Vrancea, situat pe malul drept al Putneĭ, pe un podiş format de acest mal.

Are o populaţiune de 430 locuitorĭ; 19 case; 1 biserică filială, cu hramul Buna-Vestire.

Podurile, *pădure,* în jud. Buzăŭ, com. Grăjdana, de 420 hect., împărţite la maĭ mulţĭ proprietarĭ.

Podurile, *trup de pădure,* al statuluĭ, pendinte de com. Teşila, plaiul Peleşul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Gîlma, Carabanul cu Boia, Lacurile cu Rusul, Rusul-d.-j., Prislopul şi Vîrful-Negraşuluĭ, formează pădurea Teşila, care are o întindere de 5000 hectare.

Podurile, *pîrîŭ,* în com. şi căt. Bălăneşti. Incepe de la Poduri şi se scurge în Sărăţelul-Bălăneşti. Conţine substanţe minerale şi maĭ cu seamă pucioasă.

Poeana. A se căuta cuvintele cu această numire şi compusele eĭ, la *Poiana.*

Poenari, *com. rur.,* jud. Gorj, plaiul Novaci, la E. com. Bumbeşti-Piţicu, formată din 4 căt.: Poenari, Ciuperceni, Rîul şi Ponoarele.

Are o suprafaţă de 6162 hect., din care: 3400 hect. al moşnenilor, iar restul al proprietarilor; din acestea, 1000 hect. sunt pădurĭ, 30 hect. sunt livezĭ de prunĭ, 30 hect. viĭ, restul arăturĭ şi fîneţe.

Are o populaţie de 135 familiĭ, saŭ 578 suflete, din care 130 contribuabilĭ; 1 şcoală, frecuentată de 30 copiĭ; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ, afară de 4, carĭ sunt împroprietăriţĭ. Eĭ posedă: 70 plugurĭ, 140 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 813 vite marĭ cornute, 74 caĭ, 983 oĭ, 120 rîmătorĭ, 228 capre; 48 stupĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 2300 leĭ anual.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Vîlcea, care o pune în comunicaţie la V. cu Bumbeşti-Peţicu, iar la S.-E., cu căt. Sîrbeşti, printr'o şosea comunală.

In com. se găsesc: 8 morĭ pe apă, 3 joagăre, 14 pive, 3 cîrciumĭ şi 32 fîntînĭ.

Pe la N.-V. com. trece rîul Galbenul (Baia-de-Fier) şi pîrîul Neagra; la S. curge pîrîul Cîlnicul, iar limita despre E. a com., rîul Olteţul.

Poenari, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la V. de Bucureşti, lîngă rîul Răstoaca, la 26 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu Bolintinul-din-Deal şi cu Stoeneşti şi Floreşti-d.-s., prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Bolintinul-Spiridon, Poenari-Enuţă, Poenari-Florescu, Poenari-Moşteni şi Ulmi-Orneşti, cu o populaţie de 1273 suflete, locuind în 276 case.

Se întinde pe o suprafaţă de 1192 hect. D-niĭ N. Butculescu, T. Anastasescu, Poenărescu, G. Florescu, şi moşneniĭ aŭ 722 hect. şi locuitoriĭ, 470 hect. Proprietariĭ cultivă 620 hect. (49 izlaz, 53 pădure). Locuitoriĭ cultivă 446 hect. (24 izlaz).

Budgetul com. e de 3717 leĭ la veniturĭ şi de 3627 leĭ, la cheltuelĭ.

Are 2 bisericĭ (la Poenari-Enuţă şi Ulmi-Orneşti); 1 şcoală; 1 zalhana; 1 pod.

Numărul vitelor marĭ e de 833 (145 caĭ şi ĭepe, 295 boĭ, 351 vacĭ şi viţeĭ, 27 taurĭ, 15 bivolĭ şi bivoliţe) şi al celor micĭ de 1206 (149 porcĭ, 1057 oĭ). Dintre locuitorĭ, 248 sunt plugarĭ, 8 aŭ diferite profesiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 101 plugurĭ: 67 cu boĭ, 34 cu caĭ; 194 care şi căruţe: 132 cu boĭ, 62 cu caĭ.

Improprietăriţĭ sunt 190 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ maĭ sunt 71.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Poenari, *com. rur.,* jud. Muşcel, pl. Argeşelul, situată la S. de Cîmpulung, la 6 kil.

Se compune din 5 cătune: Brebeneşti, Groşani, Poenari, Şerbăneşti şi Valea-din-Dărăt.

Are o populaţie de 952 locuitorĭ, care se ocupă cu fabricarea varuluĭ şi a ţuiceĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1266 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1251 leĭ.

Are 2 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, frecuentată de 45 copiĭ.

Comunicaţia cu oraşul de reşedinţă se face printr'o şosea care dă în calea naţională Piteşti-Cîmpulung, la kil. No. 4.

O parte din această comună, şi anume satul Groşani, a fost dăruită de Nicolae I. Basarab la 6883 (1365) bisericeĭ de mir a luĭ Negru, ca ctitor al aceste bisericĭ. (Vezĭ Groşani). Cătunul Şerbăneşti în timpul luĭ Constantin Brîncoveanu aparţinea mănăstireĭ Cîmpulung.

Poenari, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-j., situată pe rîul Peşteana, la 85 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 40 kil. de a plăşeĭ.

Are o populație de 620 locuitori; 161 case; o școală mixtă frecuentată în 1899—900 de 41 copii; o biserică, fondată, după cum se vede în dosul unei icoane, la 1560. Cea veche a fost de lemn și actuala s'a zidit din temelie sub Episcopul Neofit și Alexandru Ghica-Vodă.

Locuitorii sunt moșneni. Ei posedă: 5 cai, 52 boi, 43 vaci, 71 capre și 112 oi.

Cînd timpul e favorabil se fabrică cam 500 decal. țuică.

Vatra satului cu izlaz cu tot are 1000 hect.

Veniturile și cheltuelile comunei se urcă la 980 lei.

O șosea pune în comunicație com. Poenari cu Ghioroiul spre S.

E brăzdată de dealurile: Viilor, Mirei, Fîrfoloaia, Micului, Strîmba, și udată de văile: Mirea, Fîrfoloaia, Micului și Strîmba.

Se mărginește cu comunele: Zătreni, Gănești, Ciortești și Ghioroiui.

Poenari, *sat*, cu 232 locuitori, jud. Argeș, pl. Loviștea, făcînd parte din com. rur. Corbeni. Aici sunt ruinele palatului Domnesc, zidit de Țepeș-Vodă, după ce zidise cetățuia de la Căpățineni.

Are o biserică, cu hramul Sf. Ioan cu un preot și un cîntăreț.

Este străbătut de rîul Argeș.

Poenari, saŭ **Moara-din-Siliște**, *sat*, jud. Argeș, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Alimănești-Poenari. Are 418 locuitori și o biserică vechie, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Poenari, *vechie numire a cătunului* Clinciul, jud. Buzăŭ, com. Vernești.

Poenari, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. com. Tătărăi.

Poenari, *cătun* de reședință, al comunei cu același nume, jud. Gorj.

Are o suprafață de 2560 hect. cu o populație de 50 familii, saŭ 200 suflete, din care 53 contribuabili.

Locuitorii posedă: 29 pluguri, 81 care cu boi; 282 vite mari cornute, 53 cai, 345 oi, 43 rîmători; 24 stupi cu albine.

In cătun sunt: 7 mori pe apă, 2 joagăre și 18 fîntîni.

Are 1 biserică, servită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Poenari, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Argeșelul, jud. Mușcel.

Poenari, *sătuc*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Buhalnița, situat pe malul stîng al rîului Bistrița și avînd o populație de 118 suflete.

Locuitorii posedă 147 capete de vite.

Poenari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari-Apostoli, jud. Prahova, pl. Crivina.

Poenari, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pîncești, spre S.-V. de satul Pîncești și la 3 kil. de el, pe pîrîul Fodor și aproape de vărsarea lui în pîrîul Chisălița. Are o populație de 153 familii, saŭ 692 suflete locuind în 180 case; o biserică de lemn și o școală prim. mixtă, frecuentată de 33 elevi.

Locuitorii posedă 2492 vite mari cornute.

Este legat cu orașul Roman prin șosea. In jurul acestui sat sunt păduri foarte întinse.

De vechimea acestui sat amintesc ispisoacele de la 1589, Aprilie 16 și, 1591, Iulie 30, întărite de Petru Șchiopul, Domnul Moldovei, prin care ispisoace se face cunoscut, că un monah Tudor Preda dă Episcopiei de Roman danie partea sa de răzășie din satul Poenari. Acest sat forma înainte de 1886 o comună.

Poenari, *subdivizie a cătunului* Haleșul, jud. Buzăŭ, com. Tisăul.

Poenari, *cătunaș*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., al com. rur. Iupca.

Poenari, *vechie numire a satului* Homocea, jud. Tecuciŭ.

Poenari, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Calvini, căt. Bîsceni-d.-j. E numai pietriș și gol. Culminează în Vîrful-Poenarilor.

Poenari, *deal*, în jud. Mușcel, pl. Argeșelul, com. Poenari, pe care se află vr'o 25 hect. pădure, care se mai numește și Coasta-Ruginoasă.

Poenari, *deal*, în raionul comunei Poenari, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 16 hect. 50 arii vie.

Poenari, *proprietate* a statului, pendinte de mănăstirea Rîncăciovul, avînd 69 hect. 1912 m. p. loc de cultură. Ține de com. Poenari, pl. Argeșelul, județul Mușcel.

Poenari, *fostă moșie* a statului, jud. Roman, plasa Siretul-d.-s., com. Pîncești.

Poenari, *pădure*, supusă regimului silvic, jud. Mușcel, pl. Argeșelul, com. Poenari, în întindere aproximativă de 300 hect.

Se învecinește la N. cu lo-

cuitorii şi statul; la S., cu proprietăţile statuluĭ; la E., cu com. Jugurul şi la V., cu locurile locuitorilor.

Poenari, *pădure* a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pînceşti, în întindere de 1641 hect. Este cea maĭ întinsă dintre toate pădurile statuluĭ din jud. Roman.

Poenari-Apostoli, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina. Datează de vr'o 250 anĭ.

E situată pe malul rîuluĭ Cricovul-Sec, la 23 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 8 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Poenari - Apostoli, Poenari şi Gorgani, avînd o populaţiune de 849 locuitorĭ cu 170 case.

Are 1 şcoală mixtă; 2 bisericĭ, una în Poenari-Apostoli, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, fondată la anul 1820, şi a doua, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la anul 7252 (1744) şi reparată la anul 1852 de clucerul Răducanu Clinceanu; ambele sunt deservite de 1 preot.

Locuitoriĭ se ocupă parte cu agricultura, parte cu chirigeria, parte cu rotăria.

Parte din locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 şi parte la 1889, pe moşia statuluĭ Gorgota.

Eĭ posedă: 158 caĭ, 20 ĭepe, 183 boĭ, 83 vacĭ, 2 capre, 605 oĭ, 48 porcĭ.

Toată comuna, cu izlaz şi pămînt de muncă, are 508 hect.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 4890,60 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2890,24 leĭ.

Un singur drum e în com. care merge spre gara Crivina şi comunele: Crivina şi Gorgota.

Poenari-Burchi, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc şes, lîngă rîul Ialomiţa, la 20 kil. de capitala jud. şi la 15 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1500 hect.

Se compune din două cătune: Poenari-Burchi şi Podul-Văleni, avînd o populaţie de 1359 locuitorĭ, din care 234 contribuabilĭ.

Are: două bisericĭ, una în Poenari-Burchi, cu hramul Adormirea, fondată la 1888 de preotul Barbu Manea şi a doua în căt. Podeni-Văleni; o şcoală, înfiinţată în 1870 şi frecuentată de 45 copiĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 180, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile Poenari-Burchi, Podul-Văleni şi Cojocăreanca. Eĭ posedă: 155 caĭ, 275 boĭ, 187 vacĭ, 74 taurĭ, 590 capre şi oĭ şi 166 porcĭ.

Comerciul se exercită în com. de 7 cîrciumarĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 3700 leĭ.

Prin Poenari-Burchi trece o singură şosea ce începe de la limita jud. Prahova şi merge la gara Crivina.

Poenari-Burchi, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Crivina, jud. Prahova.

Poenari-Florescu (Trestieni), *sat,* făcînd parte din com. rur. Poenari, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 112 hect., cu o populaţie de 221 locuitorĭ.

D-l G. Florescu are 35 hect. şi locuitoriĭ, 76 hect. Proprietarul cultivă 24 hect. (8 hect. izlaz, 3 hect. pădure). Locuitoriĭ cultivă 73 hect. (3 izlaz).

Numărul vitelor marĭ e de 126 şi al celor micĭ, de 254.

Poenari-Grosul, saŭ **Schitul-Grosul,** *cătun,* pendinte de com. Grosul, plasa Marginea, judeţul Vlaşca.

Poenari-Grosul, *trup de moşie* nelocuit, proprietate a d-luĭ V. Christopolu, situat în com. Răsuceni, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Poenari-Ienuţă, *sat,* făcînd parte din com. rur. Poenari, pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 465 hect., cu o populaţie de 252 locuitorĭ.

D-l D. Poenărescu are 400 hect. şi locuitoriĭ, 65 hect. Proprietarul cultivă 325 hect. (25 hect. izlaz şi 50 hect. pădure). Locuitoriĭ rezervă 5 hect. pentru izlaz.

Are o biserică, cu hramul Sf. Petre şi Pavel, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 27 elevĭ şi 3 eleve; 1 zalhana.

Numărul vitelor marĭ e de 142 şi al celor micĭ, de 237.

Poenari - Moşteni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Poenari, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Sabarul, peste care e aci un pod stătător. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Moşneniĭ aŭ căpatat pămînt în urma faptelor vitejeştĭ contra vrăjmaşilor Ţăreĭ, şi cu deosebire în contra Turcilor. Moşiile li s'aŭ dăruit de Domniĭ pămîntenĭ de pe acele timpurĭ. Acest cătun se crede că ar exista de maĭ mult de 400 anĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 130 hect., cu o populaţie de 246 locuitorĭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 137 şi al celor micĭ de 212.

Poenari-Pletari, *cătun,* al com. Cănești, jud. Buzăŭ, cu 50 locuitorĭ și 11 case.

Poenari-Polizu, *sat,* făcînd parte din com. rur. Poenari-Vulpești, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Spre E. trece calea ferată București-Ploești.

Se întinde pe o suprafață de 617 hect., cu o populație de 186 locuitorĭ. D-l C. Brezoianu are 473 hect. și locuitoriĭ, 144 hect. Proprietarul cultivă 125 hect. (5 hect. sterpe, 143 hect. izlaz, 200 hect. pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de vr'o 7 hect., carĭ rămîn sterpe.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 109 și al celor micĭ, de 189.

Poenari-Rali, saŭ **Gîrliciul,** *com. rur.,* în jud. Prahova, pl. Crivina. S'a format cam pe la 1808 de Ralea Poenarul, fostul proprietar al acesteĭ moșiĭ.

E situată pe malul stîng al rîuluĭ Ialomița, la 22 kil. de capitala jud. și la 12 kil. de reședința plășeĭ.

Are o populație de 774 locuitorĭ, din care 150 contribuabilĭ, locuind în 160 case; o biserică, fondată la 1865 de Iancu și Gheorghe Andreescu, deservită de un preot; o școală mixtă, înființată în 1886 si frecuentată de 54 băețĭ și 15 fete.

Pe lîngă agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu facerea funiilor de teiŭ topit.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 368 hect. din moșia D-luĭ Gheorghe Andreescu. Eĭ posedă: 160 caĭ, 12 ĭepe, 47 vacĭ, 7 bivolĭ, 10 capre, 368 oĭ și 145 porcĭ; 78 stupĭ cu albine.

In raionul com. e o moară cu aburĭ.

Comerciul se exercită aci de 5 hangiĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3222 leĭ, 61 banĭ și la cheltuelĭ de 2702 leĭ, 24 banĭ.

Șosele comunale o pun în comunicație: spre V. cu com. Poenari-Burchi; la E., cu com. Țigănești; la N., cu com. Poenari-Apostoli și la S., cu com. Bălteni.

In tot lungul săŭ, de la V. spre E., e udată de rîul Ialomița, care face maĭ multe zigzagurĭ și de Valea-Manasieĭ.

Poenari-Rîncăciovul, *moșie* a statuluĭ, jud. Mușcel, împărțită în 13 loturĭ și scoasă în vînzare, conform legeĭ pentru înstrăinarea bunurilor statuluĭ, încă din Ianuarie 1890.

Poenari-Vulpești, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Znagovuluĭ, situată la N. de București, lîngă pădurea Radu-Vodă, la 35 kil. de București.

Se compune din satele: Ciocănari, Movila, Poenari-Niculescu, Poenari-Polizu și Poenari-Vulpești, cu o populație de 1454 suflete, locuind în 323 case și 10 bordeie. Mare parte din locuitoriĭ acesteĭ comune sunt Țiganĭ lingurarĭ.

Se întinde pe o suprafață de 4477 hect.

D-niĭ G. Bedros, C. Brezoianu și moștenitoriĭ D. H. Vasile aŭ 3753 hect. și locuitoriĭ, 724 hect. Proprietariĭ cultivă 552 hect. (54 sterpe, 318 izlaz, 4 vie și 2825 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 5292 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 5257 leĭ.

Are 2 bisericĭ (la Movila și Poenari-Niculescu); 1 școală mixtă; 1 moară cu apă; 1 heleșteŭ; 1 pod.

Numărul vitelor marĭ e de 881 (100 caĭ și ĭepe, 10 armăsarĭ, 446 boĭ, 293 vacĭ și vițeĭ, 12 taurĭ, 20 bivolĭ și bivolițe) și al celor micĭ, de 612 (107 capre, 168 porcĭ, 337 oĭ).

Locuitoriĭ posedă: 89 plugurĭ: 83 cu boĭ și 6 cu caĭ; 210 care și cărușe: 169 cu boĭ și 41 cu caĭ.

Locuitoriĭ împroprietărițĭ sunt 153 și neîmproprietărițĭ maĭ sunt 206.

Comerciul se face de 13 cîrciumarĭ și 2 hangiĭ.

Poenari-Vulpești (Vulpache), *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Znagovuluĭ, jud. Ilfov, situat la N. de București, lîngă lacul Zorilă, la extremitatea județuluĭ spre jud. Dîmbovița. La E. trece calea ferată București-Ploești. Aci este reședința primărieĭ.

Se întinde pe o suprafață de 850 hect., cu o populație de 561 locuitorĭ.

D-l G. Bedros are 610 hect. și locuitoriĭ, 240 hect. Proprietarul cultivă 210 hect. (24 sterpe, 74 izlaz, 2 vie, 300 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de 24 hect. sterpe.

Are 1 moară cu apă; 1 heleșteŭ; 1 pod; 1 școală mixtă.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 301 și al celor micĭ, de 128.

Poenarilor (Valea-), *vale,* izvorește de la E. de căt. Grădiște, jud. Mușcel, și se varsă în Rîul-Tîrguluĭ, pe malul stîng, după ce udă com. Schitul-Golești, plasa Rîurile.

Poenaru-Bordea, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Perieți, situat pe țărmul stîng al rîuluĭ Ialomița,

spre E. şi alăturat de satul Perieţi.

Proprietarul moşieĭ a construit aci un solid local de şcoală, cu care a cheltuit suma de 10000 leĭ. Casa proprietaruluĭ moşieĭ este o frumoasă construcţiune, în stil elveţian, înconjurată de o frumoasă grădină.

Poenaru-Niculescu, *sat,* făcînd parte din com. rur. Poenari-Vulpeşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov. E situat la S. de Vulpeşti, pe valea Nedeĭ. Spre E. trece calea ferată Bucureşti-Ploeşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 115 hect., proprietatea locuitorilor, cu o populaţie de 178 loc.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 130 şi al celor micĭ, de 118.

Poenăreĭ, *com. rur.,* jud. Muşcel, plaiul Nucşoara, la 30 kil. spre V. de Cîmpulung. Drumul e şoseluit şi trece prin comunele Corbşori, Stăneşti, Slănicul, Berevoeşti-Ungureni.

E situată pe malul drept al rîuluĭ Doamna şi pe Dealul-Poenăreilor, în partea de V. a rîuluĭ Doamna şi la 1 kil. de mal.

Se mărgineşte la N. cu com. Corbi; la S., cu com. Stăneşti; la E., cu Com. Corbşori şi la V., cu jud. Argeş.

Are o populaţie de 336 suflete, locuind în 65 case; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl; o şcoală mixtă, frecuentată de 40 elevĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, creşterea vitelor, aducerea bilelor şi buştenilor din munţĭ şi pe carĭ 'ĭ preface în scîndurĭ şi şiţă şi pe carĭ le vînd în oraşele Piteşti, Craiova, etc.

Prunele daŭ până la 2500 decal. de ţuică pe an.

Locuitoriĭ posedă: 146 vacĭ, 86 boĭ, 75 caĭ, 123 porcĭ, 653 oĭ.

De jur împrejurul comuneĭ sunt livezĭ, dealurĭ, maĭ cu seamă la S. şi S.-V., şi o pădure compusă din fagĭ, mesteacănĭ, şi puţin stejar. Atît prin sat cît şi prin apropiere sunt ogrăzĭ de prunĭ, merĭ, nucĭ, cireşĭ, etc.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ şi la cheltuelĭ de 598,50 leĭ.

Rîul Doamna udă com. la E., iar de la V. spre E. o străbate văile: Moareĭ, Cîrsteĭ, Bisericeĭ şi Draculuĭ, care se varsă în rîul Doamna. Pe acest rîŭ sunt în raionul comuneĭ, 1 piuă, 1 moară şi 4 herăstrae, care taie buştenĭ.

Un pod de lemn, peste rîul Doamna, leagă comuna Poenăreĭ cu Corbşori. Moşia e a locuitorilor moşnenĭ, afară de 22 carĭ s'aŭ împroprietărit pe moşia d-luĭ Mihalache Rucăreanu. Proprietarĭ marĭ în comună sunt: d-na Alexandrina Pleşoianu şi d-l Gr. Poenăreanu.

Pe teritoriul comuneĭ sunt şosele comunale şi la E., pe ţărmul drept al rîuluĭ Doamna, este şoseaua judeţeană care vine de la Piteşti spre Nucşoara.

Poenăreilor (Dealul-), *deal,* la 1 kil. de rîul Doamna, pe care este situată com. Poenăreĭ, plaiul Nucşora, jud. Muşcel.

Poeneĭ (Dealul-). V. Poieneĭ (Dealul-).

Poeneĭ (Fundul-). V. Poieneĭ (Fundul-).

Poenele. A se căuta acest nume şi compusele luĭ la *Poienele.*

Poeneşti, *com. rur.,* în partea de S. a pl. Racova, jud. Vasluiŭ, la 21 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 19 kil. de Pungeşti, reşedinţa plăşeĭ, situată pe valea pîrîuluĭ Racova.

E formată din satele: Poeneşti-Mănăstireĭ, Poeneşti-Răzeşi numit şi Valea-Caselor saŭ Poeneşti-luĭ-Ghigă, Poeneşti-Străjescu, Poeneşti-Slobozia-Străjesculuĭ (Hîrşoveni) şi Iazul-Draculuĭ, pe o suprafaţă de 3446 hect., din care 543 hect. pădure şi 2102 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ iar 810 hect., ale locuitorilor, cu 28 hect. vie.

Are o populaţie de 359 familiĭ, saŭ 1273 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală; o moară cu vaporĭ şi 4 cîrciumĭ.

Vite: 315 vite marĭ cornute, 841 oĭ, 3 capre, 101 caĭ şi 157 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 3127 leĭ la veniturĭ şi de 3041 leĭ, 91 banĭ, la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 63 plugurĭ, 89 care cu boĭ şi 7 căruţe cu caĭ.

Prin marginea de E. a comuneĭ, trece pîrîul Racova. Pe teritoriul eĭ sunt treĭ movile formate din timpurĭ vechĭ şi urme de şanţurĭ.

Poeneşti-Ghigăĭ. Vezĭ Poeneşti-Răzeşi.

Poeneşti - Mănăstireĭ, *sat,* în partea de S. a com. Poeneşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ; situat pe culmea dealuluĭ cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 1215 hect., din care 343 hect. pădure, 372 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale statuluĭ, iar 500 hect. ale locuitorilor. Are o populaţie de 128 familiĭ, saŭ 659 suflete.

Acest sat a fost pendinte de mănăstirea Floreşti, din jud. Tutova, de unde şi numele luĭ, de Poeneşti-Mănăstireĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 eclesiarh; o şcoală, înfiinţată în 1881, frecuentată de 35 elevĭ; 1 cîrciumă.

Vite: 450 oĭ, 50 caĭ şi 62 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 66 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 72 stupĭ.

Poeneşti-Mănăstireĭ, *deal*, pe care e situat satul cu acelaşĭ nume, com. Poeneşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Poeneşti - Răzeşi (Poeneşti-Ghigăĭ saŭ **Valea-Caselor)**, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Poeneşti, între satele: Poeneşti-Mănăstireĭ şi Poeneşti-Străjesculuĭ, de-a dreapta pîrîuluĭ Racova. Se întinde pe o suprafaţă de 743 hect. din carĭ 143 hect. pădure, 572 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţiĭ, iar 28 hect. ale locuitorilor. Are o populaţie de 16 familiĭ, saŭ 77 suflete.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o moară cu vaporĭ.

Vite: 85 vite marĭ cornute, 60 oĭ, 6 caĭ şi 18 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 7 plugurĭ şi 8 care cu boĭ.

Poeneşti-Slobozia-Străjesculuĭ (Hîrşoveni), *sat*, în partea de N.-V. a comuneĭ Poeneşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Racova, pe o suprafaţă de 772 hect., din care 42 hect. pădure şi 630 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ, iar 100 hect. ale locuitorilor.

Are o populaţie de 25 familiĭ, saŭ 231 suflete; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 6 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 120 vite marĭ cornute, 88 oĭ, 24 caĭ, 24 rîmătorĭ; 90 stupĭ cu albine.

Poeneşti-Străjesculuĭ, *sat*, în partea de N.-V. a com. Poeneşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, cu o suprafaţă de 715 hect., din care 14 hect. pădure şi 529 hect. loc de cultură, fînaţ şi imaş ale proprietăţeĭ, iar 172 hect. ale locuitorilor.

Are o populaţie de 54 familiĭ, saŭ 206 suflete; o biserică; o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ, 15 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 200 vite marĭ cornute, 233 oĭ, 53 rîmătorĭ şi 20 caĭ.

Poeni. V. Poieni.

Poeniţa, Poeniţele. Vezĭ Poieniţa, Poieniţele.

Pogana, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Bogeşti, spre S. de satul Bogeşti şi în apropiere de Bîrlad.

Are o populaţie de 345 locuitorĭ şi 93 case.

Prin sat trece şoseaua judeţeană Bîrlad-Bacăŭ, legîndu-se în acest punct cu şoseaua vecinală Tutova, care vine din pl. Corodul şi Pereschivul.

Poganul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dumitreşti, pl. Oltul d.-j., jud. Olt. Are o populaţiune de 1000 locuitorĭ şi 2 bisericĭ de lemn, din care una ruinată.

Poganul, *deal* înalt, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Gîndiţi, spre S.-E. de satul Gîndiţi. Este acoperit cu pădurĭ.

Pogăceni, *sat*, în partea de N. a com. Urdeşti, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea cu acelaşĭ nume, cu o populaţie de 35 suflete.

Pogăneşti, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Podoleni şi în partea de E. a jud. Fălciŭ. Se mărgineşte spre răsărit cu rîul Prutul.

E formată numaĭ din satul Pogăneşti, ce se întinde pe o suprafaţă de $34^{1}/_{2}$ hect. şi care se află situat pe coasta de E. a dealuluĭ Movila-Pescaruluĭ. Poala satuluĭ, e udată de pîrîul Isaia şi formează un singur trup de moşie.

Are o populaţie de 160 familiĭ, saŭ 602 suflete, din care 110 contribuabilĭ; 2 bisericĭ, din care una făcută la 1812 şi a doua în 1890, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă $346^{1}/_{2}$ hect. pămînt, după legea de împroprietărire din 1864; iar proprietarul moşieĭ, 1430 hect. cîmp şi $57^{1}/_{2}$ hect. pădure de plop şi răchită. Proprietatea moşieĭ e a d-luĭ Dimitrie Castroian.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 2500 leĭ.

Vite: 1160 vite marĭ cornute, 1500 oĭ, 65 caĭ şi 90 porcĭ.

Pogleţul, *sat*, făcînd parte din com. Corbasca, jud. Tecuciŭ, situat pe deal, în partea de N. a com., la 4 kil. 730 m. de reşedinţa com.

Are o populaţie de 17 familiĭ, saŭ 69 suflete, locuind în 15 case.

Satul e înconjurat din toate părţile de pădurĭ şi dealurĭ. La N. de sat, pe lîngă biserică, e hotarul jud. Bacăŭ.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ. Parte din eĭ aŭ fost aĭ schituluĭ din acest sat.

Pogleţul, *fost schit de călugărĭ*, în satul cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciŭ, astăzĭ biserică de mir.

Biserica, situată pe deal, este de lemn, frumos făcută şi bine conservată. După o inscripţie ce

se află în altar, pe o icoană, se vede anul 1774. Se zice că e făcută de Constantin Balş, care a fost mult timp proprietarul moşieĭ.

La 1880, s'a maĭ reparat puţin, cu spesele locuitorilor.

Pogleţul, *trup de moşie,* al statuluĭ, com. Corbasca, jud. Tecuciŭ.

Pogleţul, *pîrîŭ,* curgînd în parte pe limita jud. Bacăŭ spre Tecuciŭ, despărţind moşiile statuluĭ Pănceşti şi Corbasca (jud. Tecuciŭ). Se scurge pe stînga Siretuluĭ, maĭ jos de Gălăşeşti (jud. Bacăŭ).

Pogoanele (Ţuguiatul-Pămînteni), *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, cam în centrul pl. Cîmpuluĭ, la 40 kil. de oraşul Buzăŭ. Limitele sale sunt: la N., V. şi S., hotarul moşieĭ Caragelele, iar la E., hotarul moşieĭ Căldăreşti, indicat prin şanţurĭ, moşoroaie şi drumurĭ.

E formată din căt. Pogoanele, avînd o populaţie de 4200 locuitorĭ.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 260 elevĭ, condusă de 4 învăţătorĭ (1899—1900); 2 bisericĭ, deservite de 5 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ. Catedrala e cea cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ.

In com. sunt 39 cîrciumĭ şi 2 morĭ cu aburĭ.

Suprafaţa com. e de 930 hect., ocupate de locuinţe, cu loc de arătură împrejur, avînd şi vie cam 2 hect. Terenul e şes şi fertil.

Are 6 tîrgurĭ anuale: 9 Martie, 23 Aprilie, 21 Maiŭ, 20 Iulie, 15 August şi 26 Octombrie.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Meteleul-Cilibia prin Pogoanele şi şoseaua comunală Pogoanele-Padina prin Căldăreşti, afară de alte drumurĭ naturale, dintre care maĭ însemnat este Albeşti-Pogoanele.

Vite: 1674 boĭ, 1120 vacĭ, 668 viţeĭ, 6 bivolĭ, 1214 caĭ, 538 iepe, 152 mînjĭ, 5200 oĭ, 15 capre, 7 asinĭ şi 1105 porcĭ.

Meseriaşĭ sunt: 4 lemnarĭ, 5 rotarĭ, 7 croitorĭ, 10 cismarĭ, 8 fierarĭ, 2 cojocarĭ, 3 boiangiĭ, 6 brutarĭ şi 2 zidarĭ.

Budgetul comuneĭ este de 14650 leĭ.

Comuna s'a fondat la 1853 în următoarele împrejurărĭ: Costea Musceleanul, proprietarul întinselor moşiĭ Caragelele saŭ Ţuguiatul, a început să vîndă la clăcaşiĭ cu mijloace cîte 5 pog. loc, pe care să construiască şi case de locuinţă şi în curînd se stabilesc aci 370 familiĭ, carĭ pun începutul satuluĭ Pogonari şi apoĭ Pogoanele. Legea din 1864, găsindu-ĭ împroprietăriţĭ, nu le dă nimic; însă cele 5 pogoane prime, prin diviziunĭ şi subdiviziunĭ la fiĭ şi nepoţĭ, sunt ocupate maĭ mult cu locurile de case, avînd puţin teren agricol. Locuitoriĭ, prin hărnicia lor, aŭ ajuns a fi printre ceĭ maĭ avuţĭ sătenĭ Buzoenĭ.

Pogoanele-Micĭ, *căt.,* al com. Ţinteşti, jud. Buzăŭ, cu 450 locuitorĭ şi 90 case.

Pogoneşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre S.-V. de Bîrlad şi în apropiere de dînsul, pe pîrîul Tutova (pe malul stîng).

Satul formează comună cu cătunele: Belceşti, Polocinul-d.-s. şi Polocinul-d.-j., avînd o populaţie de 612 locuitorĭ, din carĭ 150 contribuabilĭ, locuind în 175 case.

Are 2 bisericĭ; o şcoală; o moară cu aburĭ.

Comerciul se face de 9 persoane.

Budgetul anul al com. e de 7475 leĭ, 26 banĭ.

Pogoneşti-Marĭ, *pădure* particulară, în jud. Covurluiŭ, com. Rogojeni, pl. Horincea.

Pogoneşti-Micĭ, *pădure* particulară, în jud. Covurluiŭ, com. Rogojeni, pl. Horincea.

Pogoreşti, *sat,* pe coasta dealuluĭ Pogoreşti şi pe şesul şi ţărmul stîng al Jijieĭ, în partea de N.-E. a com. Comîndăreşti, pl. Jijia, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 896 hect. pămînt al locuitorilor răzeşĭ. Moşia se întinde, din Jijia spre Prut, peste maĭ multe dealurĭ şi văĭ, până în Drumul-Furilor.

Are o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 130 suflete, din carĭ 28 contribuabilĭ, locuind în 34 case; 1 biserică, reparată la 1848 de locuitorĭ răzeşĭ, deservite de 1 eclesiarh.

Vite: 77 boĭ şi vacĭ, 22 caĭ, 1002 oĭ şi 30 porcĭ. Locuitoriĭ posedă şi 60 stupĭ cu albine.

In sat, pe şes, aproape de rîul Jijia se află instalată de la 1886 o staţiune meteorologică de al 2-lea ordin.

Pogorul, *pădure,* în jud. Neamţu, com. Crăcăoani, pl. Piatra-Muntele, situată pe cuprinderea satuluĭ Gindăoani.

Poiana, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., la 48 kil. de Craiova şi la 13 kil. de Filiaşi, reşedinţa subprefectureĭ.

Se compune din patru cătune: Poiana-d.-j., situată pe locul şes, numit Valea-Gilortuluĭ; Poiana-d.-s., situată pe costişa dealuluĭ, numit Cîmpul-Mare; cătunul Cocorova situat pe gîrla

Cocorova; cătunul Bulbuceni, situat pe valea Bulbuceni.

Se învecineşte la N. cu com. Şipotul, din jud. Gorj, la S. cu com. Floreşti, la V. cu com. Brăneşti (Gorj), la E. cu com. Stoina, din pl. Amaradia, de care se desparte prin dealul Icleanul.

Limita linieĭ de N. pleacă din vîrful dealuluĭ Chera, despre V. şi merge în direcţiunea N.-E., trecînd rîul Gilortul şi terminîndu-se în dealul Icleanul.

Limita linieĭ de E. este formată de dealul Icleanul, care începe de la hotar (Gorj) şi se întinde între com. Căpreni, Stoina, Şipotul şi Poiana.

Limita linieĭ de V. este formată de dealul Chera, ce pleacă de la hotarul com. Valea-Cîineluĭ, merge maĭ întîiŭ pe culmea dealuluĭ, apoĭ pe costişa luĭ, păstrînd în tot lungul săŭ direcţia N.-S.

Terenul comuneĭ este accidentat, avînd dealurĭ, văĭ, podişe şi movile. Dealurile sunt: Icleanul şi o ramură a acestuia ce vine prin cătunul Bulbuceni, şi prin Poiana-d.-s., pănă în faţa căt. Cocorova, formînd ast-fel valea Bulbuceni.

La V. este dealul Chera, cu o înălţime de 500 metri, şi în vîrful căruia se află o movilă numită: Cula-Nemţilor, saŭ Streaja-Inaltă, ce se zice că era punct de supraveghiare între valea Gilortuluĭ şi valea Jiuluĭ.

Se găseşte în comună o singură colină, numită Cîmpul-Mare.

Dealurile, prelungirĭ ale dealurilor din Gorj, sunt acoperite cu pădurĭ, viĭ, prunĭ, locurĭ de muncă şi tufişurĭ ce servesc de izlazurĭ.

Văĭ sunt: Bulbuceni, Lainicul, Măilăţelul, Valea-Garduluĭ, Rogoaza şi Ţiganca.

Comuna este udată de rîul Gilortul, ce se varsă în Jiŭ la com. Ţintăreni, la S. de com. Poiana. Primeşte în stînga rîul Cocorova, ce izvoreşte din valea Măilăţelul şi care se varsă în Gilort în dreptul cătunuluĭ Poiana-d.-s. Rîul Cocorova, la rîndul săŭ, se încarcă pe dreapta cu pîraiele Lainicul şi Bulbuceni.

Cursul Gilortuluĭ străbate com. prin partea şeasă de la V., pe lîngă poalele dealuluĭ Chera, cu direcţia N.-S. Are un vad în dreptul moareĭ. Gîrla Cocorova curge pe valea Bulbuceni, întîiŭ spre E., apoĭ spre V., pe lîngă cătunul Cocorova şi printre cătunele Poiana-d.-s. şi d.-j.

Are o populaţie de 1708 suflete, locuind în 315 case; 5 bisericĭ: 1 în Poiana-d.-s., făcută din cărămidă; 1 în Poiana-d.-j., tot de cărămidă, însă ruinată; 1 în Cocorova, făcută de bîrne şi 2 în Bulbuceni, de lemn, deservite de 2 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă în căt. Poiana-d.-j., deschisă de decedatul Poenarul, frecuentată de 68 copiĭ; 7 cîrciumĭ.

In comună se găsesc nişte zidurĭ vechĭ, carĭ se cred a fi ruinele palatuluĭ mareluĭ proprietar Banul Barbu Craiovescu, unde e şi o fîntînă numită Fîntîna-Rece.

Vite: 484 vite marĭ cornute, 49 caĭ şi 216 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3203 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 2969 leĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 264 împroprietărițĭ.

Suprafaţă teritoriuluĭ comunal este de 10320 pogoane, din carĭ 3000 pogoane arabile, 367 fîneţă, 2500 izlaz şi 4135 pădure.

Viile în întindere de 85 ½ hect., aparţin moşnenilor.

Livezĭ de prunĭ sunt în întindere de 73 ½ hect.

Se găsesc cariere de piatră în dealul Măilăţeluluĭ şi în dealul Bulbuceni.

Se maĭ găsesc în com. 3 morĭ.

Prin com. trece o cale ferată ce se opreşte la Gilort, la ½ kil. de comună.

Calea judeţeană străbate căt. Poiana-d.-j. şi o parte din Poiana-d.-s., pe o lungime de 4 kil., cu îndreptarea S.-N.

O cale comunală leagă Cocorova şi Bulbuceni cu Poiana-d.-j., spre E.-V., cu o lungime în com. de 7 kil., şi o altă cale leagă com. cu staţia Gilortul şi e lungă de ½ kil.

Cătunele Bulbuceni şi Cocorova sunt unite prin drumurĭ comunale cu căt. de reşedinţă Poiana-d.-s.

Poiana, *com. rur.* şi *sat,* jud. Dolj, pl. Cîmpul, situată pe loc şes, numit Poiana, la 86 kil. spre S.-V. de Craiova.

Se învecineşte la E. cu com. Tunari; la V., cu com. Calafat; la N., cu com. Maglavitul şi la S. cu com. Desa. Are forma unuĭ dreptunghiŭ prelungit de la N. la S. Limitele sunt toate liniĭ fără ondulaţiunĭ.

Pe teritoriul com. se găsesc multe bălţĭ carĭ conţin apă minerală, mult căutată. Printre acestea sunt: Balta-Chiriac, Balta-Floricel, Balta-Dolana; spre S., se află Balta-Barbă-Albă şi Balta-Sîrbuluĭ.

In jurul satuluĭ se văd ruine vechĭ.

Populaţia com., în maioritate Bulgarĭ şi Sîrbĭ, e de 7734 suflete, locuind în 1900 case.

Are: două bisericĭ: una vechie făcută de locuitorĭ; a doua, cu hramul Sf. Voevozĭ, fondată de către principele Miloş Obrenovicĭ, deservite de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Vite: 950 vite marĭ cornute, 186 oĭ şi 41 rîmătorĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 960 împămînteniţĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comunal este de 7000 hect., din carĭ: pămînt arabil 5000 hect., lacurĭ şi loc sterp 500 hect., viĭ 400 hect.

In com. se află o moşie numită Poiana, cu o suprafaţă de 2500 hect. arabile şi cu un venit de 100000 leĭ.

Viile, în întindere de 400 hect., se găsesc pe proprietatea locuitorilor, cărora aparţin.

Pe proprietatea locuitorilor se află şi două morĭ cu aburĭ.

Locuitoriĭ lucrează rogojinĭ şi căruţe.

Meseriaşĭ sunt 20: fierarĭ, cojocarĭ, cizmarĭ, tîmplarĭ, lemnarĭ şi zidarĭ.

In com. sunt 41 cîrciumĭ.

Comuna are zi de tîrg Vinerea şi 3 bîlciurĭ anuale.

Contribuabilĭ 1800.

Budgetul com. e la veniturĭ de 14846,14 leĭ şi la cheltuelĭ, de 13793,67 leĭ.

In timpul războiuluĭ romîno-ruso-turc, în lunile Iunie, Iulie 1877, se aflaŭ stabilite aci opt companiĭ, şi maĭ tîrziŭ se stabili aci comandamentul suprem cu cuartierul general al armateĭ romîne, zece escadroane de cavalerie, adică escadroanele de jandarmĭ de Iaşi şi de Bucureşti şi regimentele 1-iŭ şi 2-lea de roşiorĭ.

In 17 Iulie 1877, în preziua mergereĭ pe cîmpul de onoare, Domnitorul Romînilor înmînă aci comandanţilor drapelele noilor regimente de dorobanţĭ şi artilerie.

Comunicaţia se face prin şosele comunale, carĭ pun comuna în legătură: la S.-E. cu Ghidiciul, iar la N.-V. cu Poiana.

Poiana, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa, între com. Larga şi Albeşti.

Teritoriul com., în suprafaţă de 10100 hect., din carĭ 340 hect. pădure, se întinde din rîul Ialomiţa, spre S., pe cîmpul Bărăgan, coprinzînd şase sforĭ de moşiĭ, proprietăţĭ particulare.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ pe moşiĭ 45 locuitorĭ; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 204 locuitorĭ.

Se compune din satele: Poiana şi Ghimpaţi, de care maĭ ţin şi căt. (tîrlele): Buciumeni, Capul-Grădineĭ, Buzoeni, Frunză-Verde, Ulmuleţul şi Postelnicul, cu o populaţie de 1722 locuitorĭ.

Reşedinţa primărieĭ, şi a judecătorieĭ comunale, este în satul Poiana.

Are două şcoale mixte, în satul Poiana, condusă de doĭ învăţătorĭ şi două învăţătoare şi în satul Ghimpaţi, condusă de un învăţător; 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Locuitoriĭ posedă 10301 capete de vite.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6404 leĭ şi la cheltuelĭ, de 6514 leĭ.

Pe partea de S. a teritoriuluĭ com. trece calea ferată Bucureşti-Feteşti, avînd staţia Ghimpaţi.

Poiana, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Siul-d.-j., situată pe valea şi dealul Călmăţuiuluĭ, la 47 kil. de Slatina, capitala judeţuluĭ, şi la 15 kil. de Drăgăneşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 căt.: Poiana şi Călineşti, cu o populaţiune de 1447 locuitorĭ, din care 251 contribuabilĭ.

Moşia e proprietate particulară în căt. Poiana, unde sunt împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864, pe proprietatea d-luĭ Pavel P. Brătăşanu, 76 locuitorĭ, cu 300 hect. In căt. Călineşti, mare proprietar e statul, care posedă moşia numită Gîlmeele, pe care sunt împroprietăriţĭ după legea din 1864, 66 locuitorĭ, cu 231 hect. şi după cea din 1889 173 însurăţeĭ, cu 865 hect. Statul maĭ posedă aci încă 750 hect. arabile şi o pădure numită Braniştea.

Teritoriul întreg al com. ocupă o suprafaţă de aproape 3000 hect. Viile ocupă 15,75 hectare.

Pămîntul de cultură e maĭ mult şes, negru şi de bună calitate.

Locuitoriĭ posedă: 54 caĭ, 50 iepe, 354 boĭ, 100 vacĭ, 80 bivolĭ, 1500 oĭ, 40 capre şi 300 porcĭ.

Sunt: două bisericĭ, în fie-care căt. cîte una, deservite de doĭ preoţĭ şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă în căt. Călineşti, care a fost frecuentată în anul 1899—900 de 55 copiĭ.

Comerciul se exercită de 4 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5097 leĭ, 90 banĭ, iar la cheltuelĭ de 4337 leĭ, 57 banĭ.

O şosea vecinală leagă com. la N. cu Crăciunei-d.-j. şi o altă şosea o leagă spre S.-V. cu com. Frunzarul.

De o parte şi de alta a com. (la E. şi V.) se ridică dealurĭ, numite Dealurile-Călmăţuiuluĭ, din care se continuă şesurĭ întinse acoperite cu ţarinele locuitorilor.

De la N. la S., com. e străbătută de pîrîul Călmăţuiul, în care se varsă maĭ multe vălcele.

Poiana, (Poiana-Sărată), *com. rur.*, jud. şi plaiul Prahova. Până la anul 1680, spune legenda, în această localitate eraŭ pădurĭ seculare. Spătarul Toma

Cantacuzino, refugiat aci, din nu se ştie ce împrejurări, încîntat de poziţiunea acestor locurĭ, a zidit schitul Poiana întru mărirea luĭ Dumnezeŭ şi ca ajutor pentru armata romînă-rusă contra Ungurilor, înzestrînd-o cu cincĭ moşiĭ, astă-zĭ proprietăţĭ ale Eforieĭ Spitalelor din Bucureşti.

De atuncĭ s'a înfiinţat com., luînd numele de Poiana, de la numele schituluĭ fondat în anul 1688. Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2450 hectare.

Este situată pe ţărmul drept al rîuluĭ Prahova, la 36 kil. de capitala jud. şi la 5 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

La început, com. a fost situată cam pe locul unde azĭ e gara Cîmpina şi pe poiana cea verde şi întinsă, unde azĭ sunt ţarinile locuitorilor. Locuitoriĭ s'aŭ retras pe dealurile de azĭ, din cauza inundaţiilor rîuluĭ Prahova.

Se compune din 5 cătune: Bobolia, Piatra-d.-s., Poiana, Slobozia şi Vrăjitoarea, cu o populaţie de 1317 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ: schitul Poiana, fondat la anul 1688 de spătarul Toma Cantacuzino, reparat în 1893, şi purtînd următoarea inscripţie:

Intru mărirea luĭ Dumnezeŭ şi Mîntuitoruluĭ Isus Christos şi întru cinstea prea sfinteĭ Născătoare de Dumnezeŭ s'aŭ ridicat şi înfrumuseţat această sfîntă biserică, din temelie, în zilele domnuluĭ Alexandru Vodă şi ale Mitropolituluĭ Ţăreĭ Neofit, leat 1841, de către Egumenul Arhimandrit Ghenadie.

A doua biserică e în căt. Bobolia, fondată de stareţul Predealuluĭ, la 1838, şi a treia, în căt. Slobozia, fondată de Mihaiŭ Cantacuzino, ca metoh al mănăstireĭ Sinaia.

Aceste bisericĭ sunt deservite de doĭ preoţĭ, plătiţĭ de Eforie.

Afară de agricultură, parte din locuitorĭ se maĭ ocupă cu fabricarea varuluĭ alb şi negru, cu dulgheria, tîmplăria, zidăria, rotăria, chirigeria şi fabricarea ţuiceĭ.

107 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşiile: Poiana, Slobozia şi Bobolia, din care li s'aŭ dat 428 hect. Eĭ posedă: 27 caĭ, 13 ĭepe, 136 vacĭ, 45 capre, 173 oĭ, 117 porcĭ, afară de vitele trebuincioase munceĭ.

In raionul com., pe rîul Prahova, sunt 5 morĭ şi o pivă şi pe rîul Doftana este o moară.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 44 băeţĭ şi 24 fete.

In raionul com. sunt izvoare de apă sărată, provenite din localităţĭ unde se află sare în mare cantitate. (Vezĭ Poiana, ape minerale).

Ţuică se fabrică în com. cam 1820 decal. anual.

Are renumite carierĭ de piatră. Piatră din această comună s'a întrebuinţat la canalizarea rîuluĭ Dîmboviţa, în Bucureşti.

In localităţile numite «La Piatra» şi «Pe livezĭ» sunt mine de sare.

Comerciul se exercită în com. de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5800 leĭ şi la cheltuelĭ, de 5680 leĭ.

Diferite drumurĭ înlesnesc comunicaţia cu com. Proviţa-d.-s., Cocorăşti-Capliĭ, Breaza, etc.

E brăzdată de dealurile Răcmanul, Slobozia şi Măgura, spre V., toate acoperite cu crîng, izlaz, pădure şi locurĭ, servind de păşune vitelor locuitorilor.

In partea de E. e străbătută de rîul Prahova, în care se varsă văile: Turburea, Brăgarea, Valea-Rea şi Tisa.

Se mărgineşte cu comunele: Breaza-d.-j., Cîmpina, Băneşti, Măgureni, Prahoviţa-d.-j. şi Prahoviţa-d.-s.

Poiana, *com. rur.*, jud. Prahova. Vezĭ Poiana-de-Vărbilăŭ.

Poiana, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, situată pe malul drept al Putneĭ, din sus de Prisaca, la 1 kil. de Valea-Săriĭ, la 12 kil. de sub-prefectura plăşeĭ, şi la 49 kil. de capitala judeţuluĭ.

E udată de rîul Putna, de pîrîul Vasluiul şi de pîrîiaşele Huzunul şi Alghianul.

Are o populaţie de 115 familiĭ, saŭ 496 suflete, locuind în 146 case; 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea; 2 cîrciumĭ; 4 morĭ de apă.

Budgetul com. e la veniturĭ de 808,24 leĭ şi la cheltuelĭ, de 803,18 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ de lemn; 80 boĭ, 120 vacĭ, 84 caĭ, 1600 oĭ, 40 capre, 100 porcĭ; 436 stupĭ cu albine.

Poiana, *com. rur.*, în jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, situată pe malul Siretuluĭ, la 28 kil. de capitala jud. şi la 14 kil. de a plăşeĭ. E formată din satele: Diaconi, Huleşti şi Poiana.

Are o populaţie de 442 familiĭ, saŭ 1884 suflete, din care 416 contribuabilĭ, locuind în 438 case; 3 bisericĭ, în Diaconi, în Poiana propriŭ zisă şi în mahalaua Ţicăul, deservite de 2 preoţĭ; o şcoală, înfiinţată la 1862, frecuentată de 46 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 561 boĭ, 208 vacĭ, 7 taurĭ, 49 caĭ, 48 iepe, 7 armăsarĭ, 634 oĭ şi 111 capre; 64 stupĭ.

E străbătută de văile: Valea-Roşie, Puţurile, ce desparte Diaconi de Poiana şi Valea-Lupeĭ.

Prin com. trece şoseaua care vine de la Nicoreşti, de la S. la N. în lungime de 2 kil., 224 m. în com.; drumul spre Ploscuţeni; drumul la Buciumeni,

trecînd prin Poiana, în lungime de 3 kil. și 430 m. și drumul de la Coasta-Lupeĭ, ce merge prin Hulești, în lungime de 1 kil. și 543 m.

Moșiile de pe lîngă com. se numesc: Batca, Bulboaca, Pletea și Sbiera.

In partea de V. a com., lîngă mahalaua Țicăul, se află o ridicătură de pămînt, numită Cetățuia.

Hotarele com. sunt: la N.-E., com. Buciumeni; la S., com. Nicorești; la V., rîul Siretul.

Poiana, *sat,* cu 103 locuitori, jud. Argeș, pl. Loviștea, făcînd parte din com. rur. Perișani.

Poiana, saŭ **Poiana-Bisericani,** *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, situat pe dreapta Tazlăuluĭ-Mare, la 3 kil. de Tîrgul-Valea-Rea (școală).

Are o populație de 508 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ, clădită de locuitorĭ răzeșĭ la 1811; 2 cîrciumĭ.

Vite: 16 caĭ, 285 vite marĭ cornute, 11 capre și 45 porcĭ.

Poiana, saŭ **Poiana-Uzuluĭ,** *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Dărmănești, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Uzul, aproape de trecătoarea luĭ din Ardeal și la poalele munteluĭ Farcul-Mare, la 12 kil. de satul Dărmănești.

Are o populație de 127 suflete, aproape toțĭ Săcuĭ (Ungurĭ); o biserică catolică, clădită la 1851 de locuitorĭ, deservită de 2 cîntărețĭ.

Poiana, *sat,* pe coasta de V. a dealuluĭ Cerbătoarea saŭ Gîlgăitoarea și în partea de V. a com. Feredieni, pl. Coșula, jud. Botoșani, lîngă pădure, așezat pe moșia Feredieni, cu o populație de 72 familiĭ, saŭ 212 suflete.

Vite sunt: 111 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 65 oĭ și 22 porcĭ.

In sat sunt 15 meseriașĭ și 1 cîrciumă.

Poiana, *sat,* în jud. Botoșani, com. Flămînzi, așezat lîngă pîraiele Turburea și Stahna, pe coasta dealuluĭ numit Coasta-Velnițeĭ și sub pădurea moșieĭ Flămînzi.

Are o populație de 103 familiĭ, saŭ 603 suflete, din care 185 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 153 boĭ și vacĭ, 70 caĭ, 131 oĭ, 2 capre și 75 porcĭ; 109 stupĭ cu albine.

Poiana. Vezĭ Unsa, sat și mănăstire, com. Feredieni, jud. Botoșani.

Poiana, *cătun,* al com. Valea-Mușceluluĭ, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ și 33 case.

Poiana, *sat,* în jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Poiana, reședința primărieĭ.

Poiana, *sat,* jud. Dorohoiŭ, com. Brăești. Vezĭ Poienița.

Poiana, *sat,* pe moșia Herța, com. Movila, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ, cu 50 familiĭ, saŭ 250 suflete.

Proprietatea moșieĭ este a familieĭ P. Cazimir.

Săteniĭ împroprietărițĭ aŭ 55 hect. 85 ariĭ pămînt, ĭar proprietatea: 524 hect. 18 ariĭ cîmp și 114 hect. 58 ariĭ pădure.

Hotarele moșieĭ sunt cu: Ibănești, Cristinești, Pomîrla și Hreațca.

Poiana, *căt.* de reședință al com. Poiana-Seciurile, la N. com. Pojarul-d.-s., pl. Amaradia, jud. Gorj, situat pe rîul Amaradia. Are o suprafață de 1486 hect., cu o populație de 185 familiĭ, saŭ 480 suflete, din care 71 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ. Eĭ posedă: 14 plugurĭ, 42 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ; 327 vite marĭ cornute, 22 caĭ, 169 oĭ, 67 capre, 110 rîmătorĭ; 15 stupĭ cu albine.

Are o școală mixtă, frecuentată de 16 elevĭ; o biserică, deservită de 1 preot.

In cătun se găsesc 15 fîntînĭ.

Poiana, *cătun,* al com. Rovinari, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, la N. comuneĭ, situat pe loc șes, pe stînga rîuluĭ Jiul și d'alungul șoseleĭ naționale Filiași-Pietroșani.

Are o suprafață de 435 hect., din carĭ: 100 hect. pădure, 60 hect. izlaz și vatra satuluĭ, 10 hect. fînețe și 265 hect. arabile, cu o populație de 53 familiĭ, saŭ 236 suflete, din care 43 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 12 plugurĭ, 32 care cu boĭ, 5 căruțe cu caĭ, 112 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 34 porcĭ și 58 oĭ și capre.

Comunicația în căt. se face prin șoseaua națională Filiași-Pietroșani, care îl pune în comunicație la N. cu com. Iași, iar la S. cu com. Moi.

Are o biserică de lemn, fondată de locuitorĭ în 1790, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Poiana, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. cu acelașĭ nume, situat pe malul drept al rîuluĭ Ialomița, pe o îngustă luncă dintre coasta Bărăganuluĭ și rîul Ialomița.

Aicĭ este reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale.

Are o populație de 1075 locuitorĭ; o școală mixtă, con-

dusă de 2 învățătorĭ și frecuentată de 104 elevĭ, (1899—900); două biserică, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Poiana, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Ercia; are 59 case.

Poiana, *sat,* în jud. Neamțu, com. Bistricioara, pl. Piatra-Muntele, situat în apropierea munților Hurduga, Măgura, Ciumărca și Pîntecu, pe valea pîrîuluĭ Bistricioara, spre hotarul județuluĭ despre Transilvania.

Are o populație de 487 suflete; o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ.

Vite sunt: 157 boĭ, 270 vacĭ, 1228 oĭ, 30 caĭ, 100 porcĭ, 146 juncĭ.

Satul se maĭ numește și Poiana-Grințieșuluĭ.

Poiana, *sat.* Vezĭ Poiana-Almașuluĭ, sat, jud. Neamțu.

Poiana, *sat,* și reședința com. cu același nume, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situat pe valea pîrîuluĭ Călmățuiul.

Are o populație de 900 locuitorĭ, din care 76 sunt împroprietărițĭ după legea rurală din 1864.

Biserica, clădită la 1870 e deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 30 caĭ, 27 ĭepe, 200 boĭ, 59 vacĭ, 60 bivolĭ, 800 oĭ, 30 capre și 180 porcĭ.

Poiana, *sat,* reședința com. rur. Poiana, jud. și plaiul Prahova. Are o populație de 592 locuitorĭ. Aci e schitul Poiana. Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moșia Poiana a Eforieĭ.

Vara, acest sat e vizitat de mulțĭ pătimașĭ, pentru băĭ sărate.

Este în apropriere de gara Cîmpina.

Poiana, *sat,* făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 1122 locuitorĭ. E situat într'o poziție frumoasă, între munții Comarniculuĭ și văile: Prahoveĭ, Saruluĭ și Comarnicul.

Poiana, *sat.* Vezĭ Pleșești-Sineascăĭ, jud. Suceava.

Poiana, *sat,* făcînd parte din com. cu același nume, jud. Tecuciŭ, și situat pe șes, în centrul com. Aci se află reședința comuneĭ.

Are o populație de 233 familiĭ, saŭ 1006 suflete, carĭ locuesc în 228 case; o școală mixtă, frecuentată de 46 copiĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Sf. Nicolae, în mahalaua Țicăul și a doua în Poiana propriŭ zisă, cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ, făcută de locuitorĭ în 1853 și reparată de 2 orĭ.

Vite: 324 boĭ, 117 vacĭ, 6 taurĭ, 26 caĭ, 23 ĭepe, 4 armăsarĭ, 322 oĭ și 64 capre. Locuitoriĭ maĭ posedă 30 stupĭ, 144 plugurĭ și 5 cazane de făcut rachiŭ.

Poiana, *sat,* făcînd parte din com. Colonești, jud. Tecuciŭ, situat pe pîrîul cu același nume, la 12 kil. de reședința com., spre N.

Are o populație de 54 familiĭ, saŭ 195 suflete, carĭ locuesc în 52 case.

Locuitoriĭ sunt împroprietărițĭ.

Poiana, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Stănuești, spre N.-V. de satul Stănuești, în marginea de V. a județuluĭ. Are 205 locuitorĭ și 44 case.

Poiana, *sat,* în jud. Vasluiŭ, pl. Fundurile, com. Negrești, situat pe costișa de-a dreapta rîuluĭ Bîrladul, la E. de satul Valea-Mare, pe o întindere de 618 hect., cu o populație de 33 familiĭ, saŭ 180 suflete.

Are o biserică de piatră, făcută la 1873, de Nicolae Șoroneanu.

Actualminte, moșia e proprietatea spitaluluĭ Drăghicĭ din Vasluiŭ.

Vite: 144 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 160 oĭ și 40 rîmătorĭ.

Poiana, *stație de dr.-d.-f.,* în jud. Prahova, pl. Teleajenul, cât. Poiana-de-Vărbilăŭ, pe linia Buda-Slănicul, pusă în circulație la 10 Decembrie 1883. Se află între stațiile Plopeni (11,9 kil.) și Slănic (10,3 kil.). Inalțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 298^{m},66. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 56596 leĭ, 75 banĭ.

Poiana, *ape minerale,* în jud. Prahova, com. Poiana, la 5 kil. de Cîmpina. Long. E. 25^{0}.38′. Lat. 47^{0}.8′. Alt. 440^{m}. Stație de cale ferată (Cîmpina). Sunt maĭ multe izvoare cu apă minerală, care e întrebuințată pentru băĭ contra durerilor de picioare și de oase. Sunt frecuentate de mulțĭ bolnavĭ, de și nu există un stabiliment.

Poiana, *fost sat,* sub poalele pădureĭ Făgățelul, jud. Suceava, com. Stolniceni.

Poiana, *mănăstire,* așezată pe un deal frumos în fața orașuluĭ Cîmpina, jud. Prahova. Se întreține de Eforia Spitalelor Civile din București și se administrează de un îngrijitor.

Această mănăstire, care acum a rămas ca biserică de mir, s'a fondat la anul 1688 de către Spătarul Toma Cantacuzino, fra-

tele luï Șerban-Vodă Cantacuzino.

Biserica actuală s'a reclădit în anul 1840 de Eforia Spitalelor Civile din București.

Poiana, *parohie,* în com. cu același nume, pl. Vrancea, jud. Putna, avînd o biserică parohială, cu hramul Adormirea.

Poiana, *deal,* ramificare a dealuluï Humăria-Bahnoaia, în partea de N. a com. Poiana-Lungă, jud. Botoșani; are direcțiunea spre S.-V. și se întinde până la hotarul satuluï Serafinești, com. Corni.

Poiana, *lac,* în jud. Ialomița, insula Balta, pl. Borcea, com. Cogarcea.

Poiana, saŭ **Poiana-Bisericani,** *moșie,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, de peste 703 hect., cu pădure cu tot. E proprietatea statuluï de la secularizare.

Poiana, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Poiana, în întindere aproximativă de 2500 hect., aducînd un venit anual de 100000 leï. Se găsesc pe dînsa 2 morï de aburï.

Poiana, *pădure* foioasă, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, de 433 hect. Este amenajată și aparține statuluï. Inainte de secularizare ținea de mănăstirea Bisericani, din jud. Neamțu.

Poiana, *pădure* a statuluï. Vezï Ursul și Poiana, jud. Olt.

Poiana, *pîrîŭ,* izvorește din pădurea Serafinești și se varsă în lacul Poiana, com. Poiana-Lungă, jud. Botoșani.

Poiana, *pîrîŭ,* izvorește din poienile com. Prahovița-d.-s., plaiul și jud. Prahova, și se varsă pe partea dreaptă în rîul Prahovița, tot în com. Prahovița-de-sus.

Poiana, *pîrîŭ,* jud. Tecuciŭ, izvorește din zarea Dobrotforuluï, udă satul cu acelașï nume și se varsă pe partea dreaptă a Zeletinuluï, între satele Analogul și Poiana, din com. Colonești.

Poiana, *șes,* jud. Dolj, pl. Cîmpul, pe care este așezată com. Poiana.

Poiana-Almașuluï, *sat,* în jud. Neamțu, com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, situat în curbătura munților Muncelul-Negrești, pe valea pîrîuluï Negrești.

Are o populație de 199 suflete, locuind în 55 case; o biserică, deservită de 1 preot și 1 dascăl; o vărărie; 1 fierărie.

Vite: 90 vite marï cornute, 45 oï, 10 caï, 30 rîmătorï.

Poiana-Arsă, *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluï, com. Brusturoasa, din munțiï Popoi, înalt de 1272 m. și situat pe graniță.

Poiana-Bisericani. Vezï Poiana, sat și moșie, jud. Bacăŭ.

Poiana-Borceï, *parte din satul* Borca, jud. Suceava.

Poiana-Bouluï, *sătuc,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., care face trup cu satul Scorțeni, din com. cu același nume.

Poiana-Chioară, *trup de moșie* din proprietatea statuluï Corbasca, com. Corbasca, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ.

Poiana-Cioareï, *cătun,* în com. rur. Pătulele, pl. Blahnița, jud. Mehedinți.

Poiana-Cîrnuluï, *com. rur.,* în partea de N. a pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în marginea de S. a jud. Iași, și la 22 kil. de Codăești, reședința pl., așezată pe dealurï și văï acoperite în mare parte cu pădurï, între tîrgușoarele Poieni, din județul Iași și Codăești, din jud. Vasluiŭ.

E formată din satele: Poiana, Hilița, Trestiana, Pocreaca, Slobozia-Miluluï, Dumitrești-Gălățeï (Cîrpiți), Schiletul-Ducăï, Dumitrești și Blaga, pe o suprafață de 6994 hect., din care 2393 hect. pădure și 2746 hect. loc de cultură, fînaț, imaș, sunt ale proprietățeï, iar 1834 hect., ale locuitorilor.

Are o populație de 912 familiï, saŭ 2439 suflete, locuind în 608 case; 4 bisericï, deservite de 4 preoțï și 4 cîntărețï; o școală; 4 morï și 6 cîrciumï.

Comerciul se face de 11 persoane.

Vite: 1601 vite marï cornute, 1038 oï, 66 capre, 375 caï, 2 bivolï și 415 rîmătorï.

Budgetul com. e la veniturï de 5853 leï, 50 banï, iar la cheltuelï, de 5783 leï.

Locuitoriï posedă: 154 plugurï și 262 care cu boï, 31 plugurï și 63 căruțe cu caï; 437 stupï cu albine.

Prin mijlocul com. trece de la N. la S. șoseaua națională Vasluiŭ-Iași și pîrîul Vasluețul.

Poiana-Cîrnuluï, *sat,* reședința com. Poiana-Cîrnuluï, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, așezat pe valea pîrîuluï Vasluețul, de o parte și alta a șoseleï naționale Vasluiŭ-Iași, la 23 kil. de orașul Iași și la 42 kil. de Vasluiŭ.

Se întinde pe o suprafață de 2866 hect., din care 1430 hect.

pădure și 1287 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 149 hect., ale locuitorilor.

Are o populație de 27 familiĭ, saŭ 153 suflete; o biserică catolică ruinată; casele proprietățiĭ; 1 moară cu aburĭ și una de vînt; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ și 20 care cu boĭ, 2 plugurĭ și 2 căruțe cu caĭ; 1015 vite marĭ cornute, 2 bivolĭ, 2 capre, 18 caĭ și 30 rîmătorĭ.

Poiana-Copaciuluĭ, *sat,* făcînd parte din com. rur. Opăriți, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Are o populație de 307 locuitorĭ. Cade în partea de V. a comuneĭ. Locuitoriĭ maĭ numesc acest cătun și Copăceni. S'a format pe la 1783. De aci se exploatează păcură.

Poiana-Copaciuluĭ, *numire vechiă a comuneĭ* Opăriți, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Poiana-Cotîrgașuluĭ, *sătuc,* cu 15 case, făcînd parte din satul Cotîrgași, com. Broșteni, jud. Suceava.

Poiana - cu - Cetatea, *sat,* jud. Iași, pl. Codrul, com. Ciurea, situat dincolo de pădurea Bîrnoveĭ, spre S. de satul Ciurea, pe podișul dealuluĭ Bordea, lîngă codrul Borosești, din jud. Vasluiŭ, la 24 kil. de orașul Iași. Face parte din trupul moșieĭ Borosești, proprietatea caseĭ spitaluluĭ Sf. Spiridon. Are o populație de 6 familiĭ, saŭ 37 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 42 vite marĭ cornute, 18 oĭ, 8 caĭ și 4 rîmătorĭ.

Poiana - cu - Rugi, *cătunaș,* al com. Goidești, jud. Buzăŭ, alipit de com. Vîrlam și avînd 11 locuitorĭ și 3 case. E situat pe malul drept al pîrîuluĭ Bîsca - Mare, sub muntele Cursele și în apropiere de Ghenunea-Draculuĭ. E cel maĭ nordic cătun al județuluĭ.

Poiana-Cuibuluĭ, saŭ **Poiana-Mare**, *loc de fînețe,* în partea de V. a căt. Cuibul, între dealul Berivoe și pîrîul Sărățelul, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Poiana-de-Jos, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, cu o populație de 444 suflete, locuind în 120 case.

Are o școală mixtă, fondată de răposatul P. Poenaru, frecuentată de 69 copiĭ; o biserică; 3 cîrciumĭ.

Se zice că maĭ înainte satul era așezat pe locul unde azĭ se văd urme de zidurĭ, fîntînĭ, crucĭ, etc.

Poiana-de-Jos, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana. Are o întindere de 320 pog., dînd un venit anual de 3297 leĭ. Pe moșie aŭ parte locuitoriĭ clăcașĭ și moșnenĭ.

Poiana-de-Jos, *pădurĭ* particulare, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, una în întindere de 120 pog., aparținînd d-neĭ Ecat. Ciocazan, alta de 65 pog., aparținînd d-neĭ Ecat. C. Poenaru, alta de 100 pog., aparținînd d-luĭ Marin Popescu. Sunt amenajate. Se compun maĭ cu seamă din stejarĭ, apoĭ din ulmĭ și fagĭ.

Poiana-de-Sus, *vechie numire a com.* Poiana, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, jud. Dolj.

Poiana-de-Sus, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, cu reședința primărieĭ. Are o populație de 342 suflete, carĭ locuesc în 88 case. Copiiĭ din sat urmează la școala mixtă din satul Poiana-d.-j., ce este la 240 m.

Poiana-de-Sus, *sat,* în partea de E. a com. Gîrbești, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, așezat pe coasta de V. a dealuluĭ Voinești, pe o suprafață de 660 hect.

Are o populație de 66 familiĭ, saŭ 138 suflete.

Teritoriul satuluĭ e udat de pîraiele: Șacovățul și Țibana.

Locuitoriĭ posedă: 17 plugurĭ cu boĭ; 163 vite marĭ cornute, 70 oĭ, 80 capre, 33 caĭ și 90 rîmătorĭ; 30 stupĭ de albine.

Poiana-de-Sus, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, în întindere de 500 pog., cu venit anual de 11340 leĭ. Este arendată. Are pe ea o pădure de 350 pog., compusă din ulmĭ, fagĭ, frasinĭ, jugaștri și maĭ cu seamă stejarĭ.

Poiana-de-Vărbilăŭ, *com. rur.,* plaiul Vărbilăul, jud. Prahova, situată pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Vărbilăul, la 23 kil. de capitala județuluĭ și la 10 kil. de reședința plaiuluĭ.

Are o populație de 638 suflete, locuind în 150 case; o biserică, fondată la 1864 de locuitorĭ, deservită de un preot; o școală mixtă, frecuentată de 30 băețĭ și 6 fete (1899—900).

Parte din locuitoriĭ com. sunt moșnenĭ. 71 s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 184 hect. Eĭ posedă: 9 caĭ și iepe, 70 vacĭ, 26 capre, 107 oĭ și 57 porcĭ.

In raionul com., pe rîul Vărbilăul, este o moară.

Teritoriul com. e de 450 hectare.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ

de leĭ 3066,34, iar la cheltuelĭ, de 2526,11 leĭ.

In comună sunt 2 şosele vecinale: una o leagă cu com. Mălăeşti la S. şi Vărbilăul la N., şi a doua, cu com. rur. Văleni-de-Munte.

E udată de la N. la S. de apa Vărbilăul şi de Valea-Bisericeĭ, ce se varsă în Vărbilăul, tot în raionul aceste comune.

Se mărgineşte la N. cu com. Vărbilăul, la S. cu com. Mălăeşti, la E. cu com. Bughiile şi la V. cu com. Trestioara.

Poiana-din-Cale, Poiana-cu-Pietrele saŭ **Bolovanul-Hurduculuĭ**, *munte* însemnat, pe frontieră, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul. Are pădurĭ întinse şi păşunĭ, care nutresc pănă la 3000 de oĭ anual.

Poiana-din-Cale, *pichet* de vară, pe frontieră, jud. Buzăŭ, între muntele Poiana-din-Cale şi izvorul Surducul.

Poiana - dintre - Pădurĭ. Vezĭ Băltăreţul şi Dracinul, *moşie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Ţiul.

Poiana - Drîngului, *munte,* în ramura Cozleĭ, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Gîrcina; se află în prelungirea dealuluĭ Ruptura.

Poiana - Faguluĭ, *altă numire dată satuluĭ* Pîrîul-Faguluĭ, jud. Neamţu, plasa Piatra-Muntele, com. Galul.

Poiana-Feteĭ, *poiană,* spre N. de Fata-luĭ-Craiŭ, jud. Prahova, comuna Ceraşiul, plaiul Teleajenul.

Pe aci era comunicaţia cu Austro-Ungaria, pănă la facerea caleĭ-ferate Ploeşti-Predeal.

Poiana-Gîşteĭ, *munte,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni, situat lîngă Piatra-Teiuluĭ.

Poiana-Golenţi, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Maglavitul, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1895. Se află între staţiile Moţăţei (12,6 kil.) şi Calafat (9,9 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 53,15 m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 5633 leĭ, 70 banĭ.

Poiana-Hotarele, saŭ **Butea,** *teren* cu tufăriş şi arborĭ izolaţĭ de diferite esenţe, pe moşia şi com. Călimăneşti, pl. Cozia, jud. Vîlcea, în întindere de 18 hect.

Poiana-Hoţilor, *platoŭ* întins, la N. de muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, între pîraiele Prahoviţa şi Limbăşelul, jud. Prahova, com. Predeal, plaiul Peleşuluĭ.

Poiana-Humeĭ, *sat,* în judeţul Roman, pl. Fundul, com. Ciutureşti, aşezat pe deal, la extremitatea de S.-E. a judeţuluĭ, la hotarul despre jud. Tutova, cu o populaţie (dimpreună cu aceea a satuluĭ Misăhăneşti) de 186 locuitorĭ, locuind în 45 case.

Locuitoriĭ posedă 183 vite marĭ cornute.

Poiana-Laculuĭ, *com. rur.,* pe apa Cotmeana, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 13 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 15 kil. de Piteşti. Se compune din 8 sate: Duculeşti, Găleşti, Gălăţeanu-Negoeşti, Neagra, Poiana-Laculuĭ, Popeşti şi Teiuşul, cu o populaţie de 867 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paraclisерĭ; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e de 2323 leĭ la veniturĭ şi de 1514 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 384 boĭ şi vacĭ, 54 caĭ, 2 bivolĭ, 996 oĭ, 64 capre şi 404 rîmătorĭ.

Poiana-Laculuĭ, *sat,* cu 241 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are 2 bisericĭ, cu hramurile Cuvioasa Paraschiva şi Sf. Ioan, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paraclisеrĭ.

Poiana-Laculuĭ, *trup de pădure* al statuluĭ, în întindere de 13 hect., pendinte de com. Văleni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Valea-Garduluĭ (62 hect.), Cotul-cu-Plopĭ, Obraţele-după-Sfoara-Predealul (25 hect.), Bughea-d.-s. (45 hect.) şi Runcul (40 hect.), formează pădurea Văleni.

Poiana-Larguluĭ. Vezĭ Largul, *sat,* jud. Neamţu.

Poiana-luĭ-Borş. Vezĭ Protopopeni, sat, com. Poiana-Lungă, jud. Botoşani.

Poiana-luĭ-Iuraşcu, *com. rur.,* în jud. Roman, pl. Fundul, spre S. de oraşul Roman, la 31 kil. de el şi la 6 kil. de reşedinţa plăşeĭ. E formată din satele: Căuţişeni-luĭ-Burchi, Căuţişeni-luĭ-Iuraşcu, Căuţişeni-Răzăşi, Neguşeni şi Poiana-luĭ-Iuraşcu, cu reşedinţa comuneĭ în satul Poiana-luĭ-Iuraşcu.

Are o populaţie de 238 familiĭ, saŭ 924 suflete, din care 432 locuitorĭ Ungurĭ, locuind în 322 case; o şcoală mixtă; 3 bisericĭ de lemn, din care una catolică. Unguriĭ ţin de parohia catolică Prăjeşti (Bacăŭ).

Budgetul com. e la veniturĭ

de 2071 leĭ, 85 banĭ şi la cheltuelĭ, de 1807 leĭ.

Poiana-luĭ-Iuraşcu, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Poiana-luĭ-Iuraşcu, spre S. de oraşul Roman, la 31 kil. de el şi la 6 kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe malul stîng a pîrîuluĭ Sasa.

Populaţiunea, în maioritate Ungurĭ, e de 360 suflete, care, împreună cu loc. din satele: Băluşeşti, Călugăreni, Mîgla-Negri, Recea, Roşiori şi Ruşi, ţin de parohia catolică Prăjeşti (Bacăŭ).

Are o biserică de lemn şi o şcoală primară mixtă. Se numea maĭ înainte şi Poiana-Sasuluĭ.

Poiana-luĭ-Mihaĭ, *munte*, al comuneĭ Schela, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N.-E. de com. E populat cu pădure de fag. Pe el este poteca ce merge la vama Buliga şi la pichetele: No. 7, numit Buliga şi No. 8, numit Scărişoara. Pe lîngă aceste pichete e şi trecătoarea, prin Vulcan, în Austro-Ungaria.

Acest munte se zice că 'şĭ are numirea de la Domnul Ţăreĭ, Mihaĭ-Viteazul, care ar fi tăbărît cu oastea pe vîrful şi la poalele luĭ.

Poiana-luĭ-Stan, *sat*, făcînd parte din com. Muncelul, jud. Tecuciŭ, situat la N. comuneĭ, la 3 kil. 200 m.

Are o populaţie de 74 familiĭ, saŭ 345 suflete, care locuesc în 60 case.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriţĭ de la 1864.

Poiana-luĭ-Stîncă, *cătun*, locuit de Ţiganĭ, pendinte de com. Vînători-Micĭ, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat în mijlocul pădureĭ Căscioarele, în apropiere de Corbiĭ-Ciungĭ, la 4 kil. de satul Popa-Nae.

Poiana-Lungă, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plăşeĭ Siretul, jud. Botoşani. Se întinde pe un teritoriŭ deluros şi acoperit cu pădurĭ.

E compusă din satele: Chiscovata, Icuşeni, Poiana-Lungă, Protopopeni, Vorona - Carale, Vorona-Theodor şi Satul-Noŭ.

Are o întindere de 5622 hect., din care 1600 hect. ale proprietarilor marĭ, 2106 ale locuitorilor şi 2267 hect. pădure, şi o populaţie de 491 familiĭ, saŭ 2411 suflete, din care 450 contribuabilĭ.

Are: 5 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 3 paraclisierĭ; mănăstirea Vorona, de călugărĭ, şi schitul Sehăstria, în pădure; 2 şcoale, conduse de 2 învăţătorĭ şi frecuentate de 155 băeţĭ şi 18 fete.

Locuitoriĭ posedă: 858 boĭ şi vacĭ, 231 caĭ, 1006 oĭ, 231 porcĭ; 500 stupĭ cu albine.

In comună sunt 6 iazurĭ şi 5 morĭ de apă.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ şi la cheltuelĭ de 11202 leĭ.

Comuna e străbătută de calea judeţeană Botoşani-Fălticeni. O cale comunală începe din calea judeţeană, trece pe lîngă lacul mare al Voroneĭ, prin satul Poiana şi în com. Corni; altă cale comunală merge în satul Chiscovata.

Poiana-Lungă, *sat*, în partea de N. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani, situat pe valea Poiana şi pe moşia statuluĭ Vorona.

Are o populaţie de 145 familiĭ, saŭ 758 suflete, din care 110 contribuabilĭ; o biserică, zidită la 1838, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, condusă de 1 învăţător, frecuentată de 60 băeţĭ şi 6 fete.

Vite: 220 boĭ şi vacĭ, 80 caĭ, 285 oĭ şi 45 porcĭ.

Sunt 90 stupĭ cu albine.

Poiana-Lungă, *munte*, în jud. Suceava, com. Mălini, sub Hăläuca, avînd 1340,1 m. altitudine.

Poiana - Lungă şi Ferigele, *munţĭ*, proprietăţĭ ale statuluĭ, pendinţi de Episcopia Argeşuluĭ, jud. Muşcel.

Poiana - Lungă - de - Jos, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată pe cîmpie, la S. de Tîrgovişte, lîngă marginea jud. şi la 15 kil. spre S.-E. de gara Titu.

Prin raionul com. curge Ciorogîrla, peste care este un pod.

Are o populaţie de 1070 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală.

Se învecineşte la E. cu com. Brezaele; la V., cu com. Găiseni; la N., cu Poiana-d.-s. şi la S., cu com. Floreşti, din jud. Ilfov. De Găiseni se desparte prin pădurea Siliştioara, iar de cele-l'alte prin cîmpiĭ arabile, unindu-se prin şosele şi drumurĭ.

Poiana - Lungă - de - Sus, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată ca şi cea de jos pe cîmpie şi vecine una cu alta.

Prin raionul com., afară de Dîmboviţa şi Ciorogîrla, carĭ sunt în apropiere, maĭ curge pîrîul Baiul, peste care este un podeţ.

Se compune din 3 cătune: Poiana-d.-s., Buroianul şi Secăturile, cu o populaţie de 1208 locuitorĭ.

Are o biserică şi o şcoală.

Se învecineşte cu comunele: Poiana-d.-j. spre E., Romîneşti spre V., Lunguleţi la N. şi Găiseni la S.

Poiana-Mare, *sat*, făcînd parte

din com. rur. Bătrîni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Cade în partea de N. a comuneĭ.

Poiana-Mare, *cătun*, al com. Morunglavul, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, pe valea rîuluĭ Burluiul. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măriĭ este de 210 m.

Are o populaţie de 288 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva (1837), deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Poiana-Mănăstireĭ, *sat*, în partea de N. a com. Tîngujei, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat pe Dealul-Mănăstireĭ, între satele Pănoasa şi Moara-luĭ-Ciorneiŭ. Are o suprafaţă de 15 hect. şi o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 121 suflete.

Poiana-Mărineĭ, *vechiul nume al satuluĭ* Scăeşti, jud. Dolj.

Poiana-Mierleĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cătunul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Poiana-Muĭereĭ, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, aparţinînd com. Ciocadia, situat intre munţiĭ: Pravăţul, Salanele şi Cotul-luĭ-Urs, la frontieră; aci se află pichetul No. 14, numit Salanele.

Poiana-Muĭereĭ, *pichet* cu No. 13, situat pe panta N.-E. a munteluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Gorj. Poteca ce merge la acest pichet este tot aceea care duce la pichetul Tîmpa până la muntele Mereuţul; de acolo coboară la stînga în Valea-Lotruluĭ, sue pe acest rîŭ şi pe muntele Prăvăţul şi de aci în Poiana-Muĭereĭ.

Poiana-Mujeĭ, *fost sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Piscul.

Poiana-Negustoruluĭ, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Valea-luĭ-Ion, situat pe coasta dealuluĭ Corlatele, la 3 kil. de reşedinţa com.

Are o populaţie de 72 suflete.

Locuitoriĭ posedă 15 vite marĭ cornute şi 50 capre.

Poiana-Petreĭ, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Dragomireşti, spre N. de satul Dragomireşti, la marginea jud. despre Vasluiŭ. Are 131 locuitorĭ şi 37 case.

Poiana-Pleniţa, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 15 kil. de Vîrtopul, reşedinţa plăşeĭ, şi la 62 kil. de Craiova.

Situată pe locul şes numit Poiana-Pleniţa.

Se învecineşte la N. cu com. Verbiţa; la S., cu com. Risipiţi; la E., cu comunele Cornul şi Caraula şi la V., cu com. Gemeni, din jud. Mehedinţi.

Limita linieĭ de N. începe din Drumurile-Marĭ, spre E. şi duce până la hotarul Pleniţeĭ.

Limita linieĭ de E. începe din hotarul Verbiţa, merge de la N. la S., trece prin valea Padina-Mare, valea Padina-Mică, şi Cerîngul.

Limita linieĭ de S. începe din Drumurile-Marĭ, avînd direcţiunea V.-E.

Limita linieĭ de V. începe din hotarul com. Verbiţa, merge de la N. la S. prin valea Cerîngul, până în hotarul com. Risipiţi.

Terenul comuneĭ este accidentat de văile: Padina-Mare, Padina-Mică şi Cerîngul.

In comună se găsesc 4 movile.

Fîntînĭ sunt 7, din carĭ maĭ însemnate Fîntîna-Cocorasca şi Fîntîna-Oilor.

Comuna a fost înfiinţată la anul 1864. De la înfiinţare până la 1879 a făcut parte ca cătun din com. Pleniţa. La anul 1879 s'a despărţit, devenind com. deosebită cu un singur cătun, numit Poiana-Pleniţa.

Are o populaţie de 1247 suflete. Biserica, de zid, fondată, în anul 1858, de obştea locuitorilor, are în altar o inscripţie cu numele ctitorilor şi data fondăreĭ.

Şcoala, înfiinţată la 1879, e frecuentată de 59 copiĭ.

In comună se văd urmele a 4 redute ce se zice că datează de pe timpurĭ foarte îndepărtate.

După legea rurală din 1864 sunt 168 locuitorĭ împămînteniţĭ, iar după cea din 1879 sunt 70 însurăţeĭ.

Teritoriul comuneĭ are o suprafaţă de 3877 hect., din carĭ 2360 hect. pămînt arabil, 1250 hect. pădure, 2 hect. teren sterp, 197 hect. viĭ, iar restul fîneaţă şi izlaz.

Moşia se numeşte Poiana-Pleniţa, dînd un venit de 94400 leĭ. Parte aparţine Statuluĭ, parte locuitorilor.

Pădurea, de pe moşia statuluĭ, se compune din cer şi gîrniţă.

Viile, în întindere de 197 pogoane, aparţin statuluĭ şi locuitorilor. Produc vin negru.

In com. sunt 4 cîrciumĭ; 4 velniţe pentru fabricarea rachiuluĭ din tescovină, producînd până la 500 decalitri anual.

O moară de aburĭ şi una cu vite se găsesc pe moşia statuluĭ, precum şi o stînă unde se face brînză de putină.

Transportul se face pe calea vecinală până la Risipiţi, unde dă în calea comunală Craiova-Cetatea. Poiana-Pleniţa este unită prin căĭ comunale cu Orodelul, cu Caraula, şi cu Risipiţi. Un drum vechiŭ, numit Drumul-Mare, trece prin centrul comuneĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ

de 2753,04 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1752,95 leĭ.

Vite cornute 440, oĭ 179, caĭ 28.

Poiana-Pleniţa, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com Poiana-Pleniţa, cu reşedinţa primărieĭ. (Vezĭ com. Poiana-Pleniţa).

Poiana-Pleniţa, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Poiana-Pleniţa, aparţinînd locuitorilor.

Poiana-Pleniţa, *moşie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Poiana-Pleniţa. Are pe dînsa pădure de cer şi gîrniţă.

Poiana-Prisăciĭ, *sat*, pe moşia şi în com. Drăgăneşti, jud. Suceava, la V. şi la 3 kil. de satul de reşedinţă, aşezat pe ambele ţărmurĭ ale pîrîuluĭ Culeşa, cu o populaţie de 430 suflete, carĭ locuesc în 99 case.

Vatra satuluĭ ocupă 15 fălcĭ, 25 prăjinĭ.

Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Şcoala din Brusturi servă şi acestuĭ sat.

Maĭ înainte de a se fi înfiinţat satul, pe acest loc se afla prisaca mănăstireĭ Neamţu, poiana fiind frumoasă şi înconjurată de codri nestrăbătuţĭ.

Poiana-Pustaiul, *sat*, pe moşia Zvorîştea, com. cu acelaşĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu o populaţie de 176 familiĭ, saŭ 704 suflete.

In vechime fiind moşie a parte era proprietatea mănăstireĭ Putna din Bucovina, care a stăpînit-o până la 1785.

Biserica, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, este de lemn, făcută în 1774, de preotul Dimitrie Ungureanu şi e deservită de 1 cîntăreţ şi 1 pălămar.

Poiana-Răchiţi, *sat*, în jud. Neamţu, com. Galul, pl. Piatra-Muntele, situat în stînga rîuluĭ Bistriţa.

Are o populaţiune de 245 suflete, din care 57 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu plutăria şi agricultura.

In sat se află 1 moară de apă şi 1 fierărie.

Vite sunt: 20 boĭ, 36 vacĭ, 203 oĭ, 9 caĭ, 80 porcĭ şi 20 juncĭ.

Poiana-Răftivanuluĭ, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Dolheşti, aşezat pe o coastă ce ţărmureşte şesul drept al Siretuluĭ. Are o populaţie de 68 familiĭ, saŭ 302 suflete, din care 70 contribuabilĭ, locuind în 82 case.

Vatra satuluĭ ocupă 5 fălcĭ.

Moşia, proprietatea moştenitorilor familieĭ Răftivanu, e de 373 fălcĭ, din care 274 cultivabile şi 99 pădure.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 8 fruntaşĭ şi 17 pălmaşĭ, stăpînind 74 fălcĭ.

Are o biserică frumoasă, cu hramul Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ, zidită în 1848 de Lupu Răftivanul, menind-o să devie mănăstire; e deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ. Şcoala din Corni servă şi acestuĭ sat.

Poiana-Răsniţa, *sat*, în partea de N. a com. Laza, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 163 hect., din care 12 hect. vie.

Locuitoriĭ posedă: 6 plugurĭ şi 8 care cu boĭ, 1 plug şi 1 căruţă cu caĭ, 50 vite marĭ cornute, 100 oĭ, 10 caĭ, 30 rîmătorĭ şi 10 stupĭ.

Poiana-Rotată, *pichet de graniţă*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-de-sus.

Poiana-Sasuluĭ, *numire vechĭe* a satuluĭ Poiana-luĭ Iuraşcu, jud. Roman. De vechimea acestuĭ sat aminteşte un document dat de Alex. Lăpuşneanu în Huşi la 1552, Apr. 4.

Poiana-Schituluĭ, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Doftana, pe stîngă Trotuşuluĭ, înalt de 700 metri.

Poiana-Seciul, *teren* de fînaţe cu pădure, situat în com. Bogdăneşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, în întindere de 7 hect., din care 6 hect. teren de fîneţe şi 1 hect. teren cu pădure. A fost pendinte de Episcopia Rîmnicul.

Poiana-Seciurile, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Amaradia, situată la N. com. Pojarul-d.-s., pe Dealul-Muieriĭ şi formată din 2 căt.: Seciurile şi Poiana.

Are o suprafaţă cam de 4200 hect., din care o pătrime e proprietărească; 2 părţĭ din această întindere e acoperită de pădure, 100 hect. cu vie, 300 hect. cu arătură, iar restul e fîneţe şi pădure.

Are o populaţie de 256 familiĭ, saŭ 765 suflete, din care 94 contribuabilĭ; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 16 elevĭ; 3 bisericĭ deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 24 plugurĭ, 63 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 585 vite marĭ cornute, 299 oĭ, 40 caĭ, 207 rîmătorĭ şi 110 capre.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 922, banĭ 87, iar la cheltuelĭ, de leĭ 866, banĭ 50.

E udată de rîul Amaradia, care izvoreşte din Dealul-Muieriĭ, din dreptul căt. Seciurile, pri-

meşte pîrîul Borna şi Ţoţoioasa pe dreapta şi Sonul pe stînga.

Comunicaţia în căt. se face prin şoseaua vecinală, care o leagă de Pojarul-d.-s. şi de Negoeşti şi printr'o şosea comunală, care o leagă cu Roşia-de-jos.

In com. sunt 25 de fîntînĭ.

Poiana-Sociĭ, *parte din satul* Borca, jud. Suceava.

Poiana-Stejaruluĭ, *pădure*, în jud. Neamţu, com. Bîrgăoani, pl. de Sus-Mijlocul, situată lîngă satul Hîrtopul.

Poiana-sub - Ponoară, *poiană*, în grupa Ceahlăuluĭ, în drumul ce merge spre stînga Dochieĭ, aşezată între pîraiele Cisonul şi Răpciunele, com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Odinioară aci a fost schit de călugăriţe.

Poiana - Teiuluĭ, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni, situat în dreapta rîuluĭ Bistriţa, faţă în faţă cu satul Poiana-Larguluĭ.

Are o populaţie de 226 suflete, şi o şcoală mixtă, frecuentată de 52 elevĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi cu plutăria.

Poiana-Trestieĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cozminele, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Poiana - Turcilor, *pădure*, pe moşia Hudeşti, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Poiana-Ţapuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Predealul, pl. Peleşul, jud. Prahova. S'a format în urma cătunuluĭ Buşteni, pe la 1830.

Poiana-Ţapuluĭ, care se află pe calea Ploeşti-Frontieră, între Sinaia şi Buşteni, graţie poziţiuneĭ sale încîntătoare şi aeruluĭ săŭ de munte, a devenit o staţiune de vilegiatură în timpul vereĭ.

Pănă la 7 Maiŭ 1885, acest cătun, împreună cu Predealul, Azuga şi Buşteni, carĭ azĭ formează comuna Predealul, aparţinea de comuna Sinaia.

Poiana-Ţigănceĭ, *poiană* frumoasă, în ramura munţilor Ciungi, jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Filioara, puţin maĭ sus de mănăstirea Văraticul.

Maĭ mulţĭ vizitatorĭ aĭ mănăstireĭ Văraticul, aŭ găsit aci izvoare minerale feruginoase concentrate.

Poiana-Ursuluĭ, *pădure* particulară, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul d.-j., com. Gropile. E populată cu ulmĭ, fagĭ şi carpenĭ. Are o întindere de 143 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Poiana-Ursuluĭ. Vezĭ Poiana, sat, jud. Bacăŭ.

Poiana-Ursuluĭ, *trecătoare*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Dărmăneşti, de la intrarea Uzuluĭ în Ţară, situat la V. de satul cu acelaşĭ nume. La acest pas merge o cale vecinală, care vine de la Dărmăneşti, pe Valea-Uzuluĭ, în susul apeĭ.

Poiana-Vărbilăul, *fostă moşie* a statuluĭ, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul, com. Vărbilăul, pendinte de mănăstirea Mărgineni.

Poiana-Vărbilăul (Teişul), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din 1883, pe moşia Poiana-Vărbilăul, pendinte de com. Poiana - Vărbilăul, plaiul Vărbilăul, judeţul Prahova.

Poiana-Verde, *poiană* întinsă, pe care maĭ 'nainte era aşezată com. Poiana, din jud. şi pl. Prahova, şi de unde locuitoriĭ s'aŭ retras spre deal, din cauza inundaţiilor rîuluĭ Prahova. Azĭ, aci sunt ţarinele locuitorilor.

Poiana-Vinuluĭ, *localitate izolată*, pe Neagra, jud. Suceava, com. Broşteni, 20 kil. de reşedinţa com.

Un agent vamal stă aci, fiind însărcinat cu privegherea, ca să nu se introducă în Ţară, pe Neagra, în mod fraudulos, plute.

Poiană (In-), *cătun*, al com. Colţi, jud. Buzăŭ. Vezĭ In-Poiană.

Poiană (In-), *partea de N.-V. a satuluĭ* Negoteşti, judeţul Suceava.

Poieneĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Suceava, com. Dolheşti, parte cultivabil, parte acoperit cu pădure de fag. Adese orĭ, aci, în urma arătureĭ, se găsesc cărămizĭ şi alte obiecte ale gospodărieĭ, ceea ce dovedeşte că odată a fost locuit.

Poieneĭ (Fundul-). Vezĭ Fundul-Poieneĭ, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa.

Poienele, *cătun*, al com. Mărunţişul, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 45 case. Se subdivide în Poienele-d.-j. şi Poienele-d.-s. De dînsele se alipeşte şi cătunaşul Ţoca.

Poienele, *vechĭe numire a cătunuluĭ* Poenari-Pletari, jud. Buzăŭ, com. Căneşti.

Poienele, *cătun*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Uscaţi, situat pe valea pîrîuluĭ Valea-Albă.

Poienele, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Lacul-luĭ-Baban, aşezat la N. comuneĭ, la 3 kil. de cătunul de reşedinţă, Costandoiul.

Are o suprafaţă de 12 hect, cu o populaţie de 236 suflete, şi o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Poienele, *sat,* făcînd parte din com. Godineşti, jud. Tecuciŭ, situat la 9 kil. spre N. de comună.

Are o populaţiune de 70 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, construită la 1850 de Costache Crăescu şi refăcută de zid la 1872 de Emanuel Crăescu.

Poienele, *deal,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com Odobasca. Se desface din dealul Măgura; brăzdează partea de E. a com. şi intră puţin, şi în plasa Marginea-d.-s. E acoperit cu păşunĭ întinse şi semănăturĭ.

Poienele (Gura-Bîsciĭ), *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Mărunţişul, căt. Poienele. Are 830 hect.: locurĭ arabile, izlaz, livezĭ şi puţină pădure, proprietate a moşnenilor: Poenarĭ, Sibieştĭ, îm proprietăriţilcr şi d-luĭ N. Ruşiaveţianu.

Poienele, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, căt. Valea-Lupuluĭ, făcînd parte din hotarul Lereasca. Are cam 30 hect. proprietate deosebită de a moşnenilor. Vezĭ Lereasca.

Poienele, *pîrîŭ,* ce curge prin jud. Roman, pl. Fundul, com. Poienele-d.-j. şi Dămieneşti. Izvoreşte de la N.-E. de satul Poienele-d.-j.; curge de la S.-E. spre N.-V.; trece pe la E. de satul Poienele-d.-j. şi la satul Pădureni (com. Dămieneşti), se varsă în pîrîul Creţoaia, pe stînga. In tot cursul săŭ a săpat o albie foarte adîncă.

Poienele, *pîrîŭ,* jud. Tecuciŭ, ce trece prin satul cu acelaşĭ nume, com. Godineşti, şi se varsă în pîrîul Reprivăţul.

Poienele-Bouluĭ, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Comarnicul, pendinte de com. Comarnicul, plaiul Peleşul, jud. Prahova.

Poienele-de-Jos, *com. rur.,* în jud. Roman, pl. Fundul, spre S.-E. de oraşul Roman, la 29 kil. de el şi la 7 1/2 kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe pîrîul Poienele. E formată din satul Poenele-d.-j., cu o populaţie de 730 locuitorĭ.

Are o biserică de lemn; o şcoală mixtă, frecuentată de 46 elevĭ (1890—900); o fabrică de spirt.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1465 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1393 leĭ.

Poienele-de-Jos, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, formînd com. Poienele-d.-j. (V. a. n.). Parte din moşia înconjurătoare a acestuĭ sat, aparţinea maĭ înainte Episcopieĭ de Roman.

Poienele-Măcrişuluĭ, *munte,* al com. Runcul, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N.-V. comuneĭ, acoperit cu 50 hect. pădure de brad şi 340 hect. pădure de fag.

Pe acest munte este o stînă.

Poienele-Oanceĭ, *pîrîŭ,* ce curge prin pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, jud. Roman. Izvoreşte la V. de satul Ghedeonul, curge de la E. la V., trece pe la S. de satul Poienele-Oanceĭ şi pe la N. de satul Balomireşti şi, maĭ spre V. de acest sat, se varsă în pîrîul Albuia, pe stînga. Primeşte pîrîul Pricopul, încărcat cu pîrîul Stăniţa.

Poienele-Oanceĭ, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre N. de satul Stăniţa şi la 1 1/2 kil. de el.

Are o populaţie de 368 locuitorĭ; 96 case; o biserică de lemn.

Aicĭ se găsesc păşunĭ în abondenţă.

Sunt 157 vite marĭ cornute.

Se numea maĭ înainte şi Ştefăneşti.

Poienele-Săreĭ, *vîrf de munte,* al Lapoşuluĭ, pl. Vrancea, jud. Putna.

Poieneştilor (Dealul-), *deal,* se întinde la E. de satul Broşteni, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Ivăneşti, formînd limita aceşteĭ comune către com. Poieneşti.

Poieni, *com. rur.,* în partea de S.-E. a plăşeĭ Codrul, jud. Iaşi, în marginea despre jud. Vasluiŭ, formată din satele: Poieni (tîrguşor), Comarna d.-j. şi Comarna-d.-s.

Terenul săŭ este foarte accidentat, prezintînd maĭ multe şirurĭ de dealurĭ, acoperite cu pădurĭ.

Are o populaţie de 514 familiĭ, saŭ 2891 suflete; două bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţi; două şcoale, conduse de 2 învăţătorĭ şi frecuentate (în 1899—900) de 65 elevĭ.

Prin mijlocul comuneĭ trece şoseaua naţională Iaşi-Vasluiŭ.

Vite: 1009 vite marĭ cornute, 184 oĭ, 10 capre, 162 caĭ şi 323 rîmătorĭ.

Poieni, *sat* (tîrguşor), în judeţul Iaşi, pl. Codrul, com. Poieni, aşezat pe culmea dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la 450 m. d'asupra niveluluĭ Măriĭ, înconjurat de toate părţile cu alte dealurĭ acoperite de pădurĭ, amenajate după cerinţele ştiinţeĭ şi străbătute de o reţea de drumurĭ sistematice. Maĭ înainte de înfiinţarea satuluĭ, un număr de locuitorĭ trăiaŭ izolaţĭ prin pădurĭ, avînd bordeie în cîte-va poienĭ; proprietarul de pe atuncĭ i-aŭ silit a'şĭ părăsi locuinţele acele izolate şi i-aŭ aşezat pe toţĭ în locul unde este astă-zĭ satul, dîndu-le locurĭ de hrană şi lemne pentru case; maĭ tîrziŭ s'a înfiinţat şi tîrguşorul, în mijlocul satuluĭ, de fostul proprietar Alexandru Balş. De la 1868, moşia a devenit proprietatea Maiestăţeĭ Sale Regeluĭ.

Are o populaţie de 178 familiĭ, saŭ 729 suflete; o biserică, zidită din piatră, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ şi o şcoală, înfiinţată în 1868, frecuentată de 47 elevĭ, avînd localul eĭ, construit cu spesele Maiestăţeĭ Sale Regeluĭ.

Tîrguşorul Poieni se află la o depărtare de 14 kil. de oraşul Iaşi.

Vite: 307 vite marĭ cornute, 10 capre, 57 caĭ şi 100 rîmătorĭ.

Poieni, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com Vînători-Dumbrava-Roşie, situat pe un podiş, la Sudul ramureĭ munţilor Cernegura, într'o poziţiune pitorească.

Are o populaţie de 73 suflete. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi plutăria.

Poieni, *şir de munţĭ*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Dofteana, pe marginea satuluĭ Bogata şi pe dreapta Trotuşuluĭ.

Poieni, *vîrf de deal*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Filipeni, făcînd parte din şirul dealurilor care despart basinul Berheciuluĭ de al Răcătăuluĭ.

Poieni, *pîrîiaş*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Gîrcina; izvoreşte din muntele Poiana (ramura Cozleĭ) şi se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Cuejdiul, in faţa satuluĭ Cuejdiul.

Poieniţa, *sat*, cu 49 familiĭ, jud. Argeş, plasa Topologul, făcînd parte din com. rur. Goleşti. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Poieniţa, saŭ **Poiana**, *sat*, pe moşia Brăeşti, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Brăeşti, cu 63 familiĭ, saŭ 304 suflete.

Proprietatea moşieĭ e a d luĭ Al. Curt.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ 157 hect. şi 54 ariĭ pămînt.

Poieniţa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe malul drept al rîuluĭ Bratia şi udat de la V. spre E. de gîrlele: Poieniţa, Făgeanca şi Peşteleasa, iar la N. de gîrla Valea-Ursuluĭ.

Aci e reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 66 familiĭ, saŭ 298 suflete; o şcoală, frecuentată de 53 elevĭ (1899—900); un herăstrăŭ cu aburĭ.

Poieniţa, *cătun*, în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Năruja, aşezat lîngă căt. Lunca, pe locul unde se varsă Năruja în Zăbala.

Are o populaţie de 142 suflete, carĭ locuesc în 30 case.

Poieniţa, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Gîdinţi, spre S.-E. de satul Gîdinţi şi la 10 kil. de el. Are 259 locuitorĭ; 61 case şi o biserică de vălătucĭ.

Este înconjurat de jur-împrejur cu pădure.

Poieniţa, *izvor cu apă minerală*, situat pe deal, în apropriere de gara Cîmpina, com. Poiana, jud. şi pl. Prahova. Apa sa conţine pucioasă.

Poieniţa-Blidare, *numire vechie a cătunuluĭ* Dumitreşti-d.-s., jud. R.-Sărat, com. Dumitreşti.

Poieniţele-de-Jos, *cătun*, al com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzăŭ, cu 240 locuitorĭ şi 46 case.

Poieniţele-de-Sus, *cătun*, al com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 40 case.

Poiteasca, *vechie numire a moşieĭ* Cîrlovoaia, jud. Buzăŭ, com. Mărăcineni.

Pojareţul, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechie, situat în partea N.-V. a plăşiĭ şi cea de V. a com., lîngă lacul Tatanir, de care e format şi cu care comunică prin o gîrliţă. Are o formă aproape rotundă şi e înconjurat numaĭ cu stuf. Are o întindere de 100 hect. şi conţine peşte.

Pojarul. Vezĭ Lunca, *sat*, com. Văleni, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Pojarul, *deal*, jud. Gorj, aparţinînd comunelor Bîrzeiul-de-Pădure şi Pojarele. Are direcţia N.-S. şi e coprins între Valea-Amaradieĭ la E. şi Valea-Scradeĭ la V.; se prelungeşte cu dealurile de la Scrada şi se termină în Valea-Amaradieĭ.

Pojarul-de-Jos, *com. rur.*, în

partea de S. a com. Pojarul-d.-s., pl. Amaradia, jud. Gorj. Se compune din 2 cătune: Pojarul-d.-j. și Strîmba, situate pe ambele țărmurĭ ale rîuluĭ Amaradia și ale Strîmbeĭ, pe o suprafață cam de 1800 hect, din care 260 hect. arabile, 47 hect. vie, 42 hect. prunet, restul izlaz, fînațe și tufăriș.

Are o populație de 196 familiĭ, saŭ 796 suflete, din care 466 contribuabilĭ; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 40 plugurĭ, 108 care cu caĭ, 4 căruțe cu caĭ, 536 vite marĭ cornute, 472 oĭ, 24 capre, 190 rîmătorĭ, 42 caĭ; 65 stupĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1377 leĭ, 75 banĭ, iar la cheltuelĭ de 1094 leĭ, 57 banĭ.

Comunicația în comună se face prin șoseaua comunală, ce, vine de la S., din com. Logrești-Moșneni și o leagă la N. cu Pojarul-d.-s., la V. cu Licuriciul printr'un drum de care, și la E. cu Seaca, tot prin drum de care.

Apele ce udă comuna sunt: rîul Amaradia ce o străbate de la N. la S. și pîrîul Curva, ce curge de la N. spre S.-V., dînd în Amaradia, avînd apă numaĭ în timpurĭ ploioase. Șoseaua comunală trecînd peste acest din urmă pîrîŭ, are peste dînsul un pod de lemn.

In comună se găsesc: 5 puțurĭ și 10 izvoare acoperite.

Pojarul-de-Jos, *cătun* de reședință al comuneĭ Pojarul-d.-j., din pl. Amaradia, jud. Gorj, situat în Valea-Amaradieĭ.

Are o suprafață cam de 1000 hect., din care: 157 hect. arabile, 25 hect. prunet, 27 hect. vie, iar restul izlaz, fînețe și pădure cu o populație de 108 familiĭ, saŭ 434 suflete, din care 100 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 25 plugurĭ, 60 care cu boĭ, o căruță cu caĭ, 316 vite marĭ cornute, 164 oĭ, 22 capre, 164 rîmătorĭ și 35 caĭ.

In cătun se găsesc: 3 puțurĭ și 6 izvoare acoperite.

Pojarul-de-Sus, *com. rur.*, în partea de V. a com. Bîrzeiul-de-Pădure, pl. Amaradia, jud. Gorj, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Amaradia, pe o suprafață cam de 800 hect., din care 170 hect. arabile, 40 hect. prunet, 25 hect. vie, iar restul izlaz, fînețe și pădure.

Are o populație de 291 familiĭ, saŭ 976 suflete, din care 220 contribuabilĭ, o școală, frecuentată de 35 băețĭ; 3 bisericĭ, una zidită la 1780 de Ioan Tîlvan, a doua la 1782 și a treia zidită de locuitorĭ, deservite de un preot și 3 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 45 plugurĭ, 84 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 762 vite marĭ cornute, 240 oĭ, 150 capre, 200 rîmătorĭ și 13 caĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1206 leĭ, 95 banĭ, iar la cheltuelĭ de 1141 leĭ, 66 banĭ.

E udată prin centru de rîul Amaradia.

Comunicația în comună se face prin șoseaua comunală ce vine de la S., din Pojarul-d.-j., și o leagă la N. cu Poiana-Seciurile și la V. cu Bîrzeiul-de-Pădure printr'un drum.

In comună se găsesc: 1 puț și 40 izvoare acoperite.

Deal maĭ principal este Dealul-Muieriĭ, în partea de E. despărțind-o de jud. Vîlcea, maĭ e Valea-Amaradieĭ.

Pojogeni, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Amaradia, situată în partea de N. a com. Petrești-d.-s. Se compune din 3 căt.: Pojogeni, Comănești și Colibașul, situate parte pe șes, parte pe colina de V. a văeĭ Blahnița, care se îmbină aci cu a văeĭ Gilortuluĭ.

Se constată din acte vechĭ că acum 400—500 anĭ, comuna exista și purta același nume.

Are o suprafață cam de 1300 hect., din care 700 hect. arabile, 25 hect. vie, 10 hect. prunet, cu o populație de 300 familiĭ, saŭ 1100 suflete, din care 216 contribuabilĭ; o școală, înființată la 1857 și frecuentată de 84 copiĭ (1899—900), 6 bisericĭ, din carĭ una de zid, construită la 1837, deservite de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ din vechime, afară de o mică parte, care sunt împroprietărițĭ după legea rurală.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de leĭ 1152, banĭ 62.

Comunicația în com. se face: prin șoseaua județeană T.-Jiul-Spahiĭ (Dolj), ce o leagă spre N.-V. cu com. Scoarța, iar spre S.-E. cu Petrești-d.-s. prin drumurĭ ordinare, și prin linia ferată T.-Jiul-Filiași, avînd ca stație maĭ apropiată, stația Cărbunești.

Locuitoriĭ posedă: 728 vite marĭ cornute, 510 oĭ, 309 capre, 290 rîmători, 31 caĭ, 110 plugurĭ, 6 cărute cu caĭ, 193 care cu boĭ și 47 stupĭ.

In com. se găsesc: 2 morĭ pe apa Blahnița, 1 cișmea de zid, 10 puțurĭ și 7 izvoare acoperite.

Pîrîul Blahnița curge de la N. la S., pe la E. comuneĭ.

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Gruiul, Ocea și Dealul-Viilor. Văĭ sunt: valea Blahnița și a Țerețeluluĭ, cu luncĭ roditoare.

Pojogeni, *cătun* de reședință al com. cu același nume, jud. Gorj,

pl. Amaradia, situat parte pe şes, parte pe colină.

Are o suprafaţă cam de 450 hect., din care: 250 hect. arabile, 8 hect. vie, 4 hect. prunet, iar restul izlaz, pădure şi tufăriş, cu o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 400 suflete, din care 83 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 40 plugurĭ, 70 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 292 vite marĭ cornute, 281 oĭ, 162 capre, 123 rîmătorĭ, 16 caĭ şi 17 stupĭ.

Este udat de apa Blahniţa şi de pîraiele Călugăreasa şi Ţărăţelul, care curg numaĭ în timpurĭ ploioase şi se varsă în Blahniţa maĭ jos de Comăneşti.

In com. se află: 1 şcoală; 3 bisericĭ; 1 moară pe apă, o cismea, 4 puţurĭ şi 3 izvoare acoperite.

Pojogi, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-s., situată pe valea rîurilor Cerna şi Cernişoara, la 70 kil. de capitala jud. şi la 20 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populaţiune de 610 locuitorĭ, din carĭ 130 contribuabilĭ, locuind în 200 case; 2 bisericĭ, una zidită la 1819 şi cea-l-altă de lemn.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 597 hect. pe moşia d-luĭ Panait Sordoni. Eĭ posedă: 15 caĭ, 160 boĭ, 200 vacĭ, 200 oĭ şi 180 porcĭ.

Pe rîul Cerna, în raionul com., e o moară pentru măcinat.

Vatra satuluĭ are 51 hectare pămînt; iar cu izlaz cu tot, 223 hectare.

O şosea comunală înlesneşte comunicaţia cu com. Cireşul şi Bălteni.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1187 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1152 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Giula, Seciul, Piscul-Cheilor şi Piscul-luĭ-Ilie şi udată de văile: Cernişoara, Cerna, Valea-Cerbuluĭ şi Muţilor.

Pojorăni, *sat*, în centrul com. Lunca-Banuluĭ, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, situat pe coasta dealuluĭ Prutul, la 10 m. de la nivelul rîuluĭ Prutul. Se întinde pe o suprafaţă de 1400 hect., cu o populaţie de 25 fam., saŭ 90 sufl.

Pojorăşti, *iaz*, pe Valea-Pojorăseĭ, format din pîrîul Pojorăşti, la E. de satul Căueşti, comuna Scheia, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, avînd o întindere de 170 ariĭ; din acesta se formează altul maĭ mic; ambele conţin peşte.

Pojorăşti, *pîrîŭ*, jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Scheia, izvoreşte din fundul văeĭ cu acelaşi nume, curge spre E., şi, după ce formează două iazurĭ, trece pe teritoriul com. Drăguşeni şi se varsă în pîrîul Rebricea.

Pojorăşti, *vale*, se întinde printre dealurile Filosofuluĭ şi Faguluĭ, începînd din partea de S.-E. a satuluĭ Căueşti, com. Scheia, jud. Vasluiŭ; păstrînd aceeaşĭ direcţiune se termină aproape de gîrla Rebricea.

Pojorîta, *mahala*, la N. satuluĭ Crăeşti, jud. Tecuciŭ. Aci a fost satul care în vechime purta acest nume.

Pojorîta, *munte*, la V. comuneĭ Lereşti, plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel. In partea de E. curge Rîul-Tîrguluĭ, unit cu Cuca şi Rîuşorul.

Pojorîta, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Pojorîta, *deal*, jud. Tecuciŭ, în partea de E. a satuluĭ Crăeşti. Formează limita între Crăeşti şi Răchitoasa. Din el izvoreşte pîrîul cu acelaşĭ nume.

Pojorîta, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ, izvoreşte din dealul cu acelaşĭ nume, la N. satuluĭ Crăeşti. Are o adîncime de 5 m. şi o lăţime de 3 m. Trece prin mijlocul satuluĭ Crăeşti, pe care îl udă în toată întregimea, curge spre S., iar la gura Crăeştilor, se uneşte cu Dobrotforul, vărsîndu-se în partea dreaptă a Zeletinuluĭ.

Pojorîteĭ (Vîrful-), *piscul munteluĭ* cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, avînd 975 m. altitudine.

Pojorîtele, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată între moşiile Butculeşti şi Sfinţeşti. Are o întindere cam de 600 hectare.

Polata, *cătun*, al comuneĭ Slobozia, pl. Ocolul, jud. Gorj, spre N. comuneĭ, situat pe deal.

Are o suprafaţă de 269 hect., din care 97 hect. pădure, 105 hect. arabile, 63 hect. fîneţe şi livezĭ de prunĭ şi 4 hect. vie, cu o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 107 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 33 plugurĭ, 32 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 174 vite marĭ cornute, 87 oĭ, 10 caĭ, 67 rîmătorĭ; 12 stupĭ.

Comunicaţia se face prin drumurĭ de care.

In cătun se găsesc 5 fîntînĭ.

Poleitul, *deal*, cel maĭ însemnat şi maĭ întins din jud. Covurluiŭ. Incepe din jud. Tutova (Rădeşti), străbate, în jud. Covurluiuluĭ, pl. Zimbrul şi Prutul, printre pîraiele Suhuluiul şi Covurluiul; trece prin partea E. a Bursucanilor, dă peste Crăeşti, apoĭ se îndreaptă

spre V. de Vîrlezi și, la Băleni, se bifurcă în două ramurĭ, din care una trece spre V. pe la Oasele și se întinde paralel cu Suhuluiul, iar a doua ramură, cea maĭ principală, de la Băleni trece spre E. de Cuca și continuă până la Galați. Formează spinarea și ridicătura întreguluĭ județ, silind toate pîraiele și pîrîiașele să apuce unele la dreapta, iar altele la stînga.

De la Băleni la Cuca trece prin pădurea Prințuluĭ Cantacuzino și prin Rădăcini. De la Cuca, străbate următoarele puncte: Mogoșul, Ghilanul, Moș-Dumitru, Tătarca, Bacal-Bașa și Galați.

Policiori, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscovul, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărăcelul-Berciĭ, la 30 kil. de Buzăŭ. Are o suprafață de 3475 hect., din care 1240 hect. arabile, 683 hect. pădure, 187 hect. fînețe, 670 hect. izlaz, 89 hect. livede, 71 hect. vie și 535 hect. sterp.

Proprietățĭ însemnate sunt: Policiori, cu Sforile-Banuluĭ și Florica, Scorțoasa, Gura-Văeĭ, Valea-luĭ-Dragomir (particulare), Frasinul și Plopeasa ale cetelor de moșnenĭ: Plopeșani, descendințĭ din vechile cete: Mităneștĭ, Stoeneștĭ, Crăciuneștĭ și Diaconeștĭ, în devălmășie întru cît-va și cu moșneniĭ Negoșinenĭ.

Terenul este accidentat de multe coline și văĭ, însă priincios atît cerealelor cît și livezilor. Pe malul pîrîuluĭ Sărățelul are multă viță sălbatică. Din punct de vedere geologic este bogat în fosile, maĭ cu seamă pe Valea-Dragomiruluĭ, unde se poate găsi diferite speciĭ de psilodonĭ; tot pe această vale se găsește sare și lignită.

E formată din cătunele: Gura-Văeĭ, Plopeasa-d.-j., Plopeasa-d.-s., Policiori, Scorțoasa și Valea-Dragomiruluĭ, avînd o populație de 1710 locuitorĭ, locuind în 411 case.

Are o școală în căt. Policiori, frecuentată de 45 elevĭ; 6 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ, 4 cîntărețĭ și 4 paracliserĭ, și din care catedrala e cea cu hramul Sf. Ioan Botezătorul; 5 cîrciumĭ.

Vite: 350 boĭ, 400 vacĭ, 64 vițeĭ, 8 caĭ, 18 epe, 11 mînjĭ, 3800 oĭ, 140 capre, 8 asinĭ și 220 porcĭ.

Sunt 250 stupĭ cu albine.

Meseriașĭ: 3 lemnarĭ, 1 rotar, 1 cizmar, 1 fierar, 1 mașinist, 2 cojocarĭ, 3 pietrarĭ și 10 olarĭ.

Căĭ de comunicație: Valea-Sărățeluluĭ, apoĭ șoselele comunale Policiori-Cănești și Policiori-Grabicina, prin com. Beciul.

Policiori, *cătun* de reședință al com. Policiori, jud. Buzăŭ, cu 350 locuitorĭ și 83 case; are sub-divizia Dîlma.

Policiori, *moșie,* în com. și căt. Policiori, jud. Buzăŭ; are, împreună cu Floricica, 740 hect., din care: 340 hect. arabile, 92 hect. sforile de pădure Floricica și Valea-Beciuluĭ, 100 hect. izlaz, 45 hect. livede, etc.

Policratul, *grind,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. Sf. Gheorghe, situat în partea de S. a plășeĭ și cea de V. a com.; se desface din Grindul-luĭ-Tănase; se întinde în spre S.-V. în forma uneĭ panglicĭ; are o lungime de 8 kil. și o întindere de 70 hect.; e înconjurat cu stuf de toate părțile.

Polieni, *sat.* Vezĭ Ulmiĭ-Vechĭ, sat, com. Belcești, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Polincul, saŭ **Poiana-luĭ-Alexa,** *sat,* în partea de S.-E. a com. Laza, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe platoul dealuluĭ Alexa.

E udat de pîrîul Gilcarul. Are o suprafață de 225 hect., din care 18 hect. vie, cu o populație de 50 familiĭ, saŭ 218 suflete.

Biserica, deservită de 1 preot și 1 eclesiarc, e făcută de locuitorĭ la 1846.

Locuitoriĭ posedă: 3 plugurĭ și 8 care cu boĭ, 1 plug și 1 căruță cu caĭ; 83 vite marĭ cornute, 30 oĭ, 12 caĭ și 38 rîmătorĭ; 150 stupĭ cu albine.

Polini, *numire vechie a satuluĭ* Bălțești, jud. Prahova, pl. Podgoria, com. Podoleni-Vechĭ.

Politaischi, *baltă,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Sf. Gheorghe, în partea de S. a plășeĭ și cea de S.-V. a com., pe lîngă grindul Dranova.

Are o lungime de 2 kil. și o întindere de 25 hect., și e înconjurată de toate părțile cu stuf.

Polițeni, *sat,* în jud. și pl. Tutova, com. Hălărești, spre S.-E. de satul Hălărești. Are 306 locuitorĭ și 84 case. Pe aicĭ trece șoseaua județeană Bîrlad-Bacăŭ.

Polizești, *cătun,* pendinte de com. Bertești-d.-j., plasa Balta, jud. Brăila, situat spre E., la 4 kil. depărtare de reședința comuneĭ. Se numea maĭ nainte Vadul-Șeiciĭ. Vatra satuluĭ e de 6 hect., cu o populație de 40 familiĭ, saŭ 229 suflete.

Vite sunt: 38 boĭ, 47 vacĭ, 20 vițeĭ, 676 oĭ și 3 rîmătorĭ.

Polizești, *moșie,* pendinte de com. Bertești-d.-j., pl. Balta, jud. Brăila. Are o suprafață de 6000 hect., cu un venit de 27363 leĭ, aparținînd d-luĭ G. San-Marin.

Polobocul, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Rădiul, situat pe valea formată de dealurile Căţinul (spre N.) şi Jurcanilor (spre S.-V.), înconjurat cu pădurĭ, şi udat prin mijloc de pîraiele Rădiul şi Jurcanilor (Pîrîul-Satuluĭ).

Are o întindere de 342 hect.; o populaţie de 315 familiĭ, saŭ 396 suflete; o biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarcĭ.

Locuitoriĭ sunt în mare parte răzeşĭ.

Eĭ posedă: 68 boĭ, 56 vacĭ, 15 gonitoare, 25 mînzaţĭ, 4 caĭ, 280 oĭ şi 29 porcĭ.

E pus în comunicaţie cu cele-l-alte sate vecinaşe printr'un singur drum, care dă în drumul comunal Rădiul-Ruseni (comuna Borleşti).

Polobocul, *moşie*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Rădiul, aducînd un venit anual de 13200 leĭ.

Polocinul, *pîrîŭ*, izvoreşte din dealul Măţcani, pădurea Condrăcheşti, jud. Tecuciŭ; udă comunele Condrăcheşti şi Hurueşti la V., purtînd numele satelor pe unde trece; străbate satele Lespezi şi Homocea, şi se varsă în balta Orghidan, care şi ea se varsă în Siret, la satul Homocea.

Polocinul-de-Jos, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Pogoneşti, pe malul drept al pîrîuluĭ Tutova. Are 96 locuitorĭ şi 27 case.

Polocinul-de-Sus, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Pogoneşti, spre V. de satul cu acelaşĭ nume. Are 110 locuitorĭ şi 26 case.

Polovragi, saŭ **Polovraci**, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Novaci, situată la E. com. Baia-de-Fîer, pe malul stîng al Olteţuluĭ. Se compune din 2 cătune: Polovragi şi Obrejeni.

Are o suprafaţă de 10000 hect., din care 1200 hect. arabile, 6000 hect. pădure, 2800 hect. izlaz, fîneţe şi livezĭ, cu o populaţie de 322 familiĭ, saŭ 1063 suflete, din care 273 contribuabilĭ.

Are o şcoală, frecuentată de 59 copiĭ; o biserică, zidită ia 1806, de jupîn Petre Diaconescu, cu ajutorul căpitanuluĭ Şerban Magheru şi soţia sa, căpităneasa Ioana.

Locuitoriĭ posedă: 40 plugurĭ, 69 care cu boĭ, 30 căruţe cu caĭ; 704 vite marĭ cornute, 5065 oĭ, 300 capre, 300 rîmătorĭ; 109 stupĭ cu albine.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2880 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2732 leĭ.

E udată la E. de pîrîul Tîrîia, care izvoreşte de la N. comuneĭ şi se varsă în Olteţ, aproape de com. Sîrbeşti.

In com. se află: 14 morĭ, 33 pive, 41 fîntînĭ şi 7 cîrciumĭ.

In com. se fac două bîlciurĭ, la 23 Aprilie şi la 20 Iulie a fie-căruĭ an, pe proprietatea statuluĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua vecinală Novaci-Polovragi şi prin alte drumurĭ de care.

Polovragi, *cătun* de reşedinţă al com. Polovragi. Are o suprafaţă de 9500 hect., cu o populaţie de 256 familiĭ, saŭ 1011 suflete, din care 302 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 85 plugurĭ, 52 care cu boĭ, 28 căruţe cu caĭ; 652 vite marĭ cornute, 5000 oĭ, 274 capre, 260 rîmătorĭ; 108 stupĭ cu albine. (A se vedea pentru alte deslușirĭ, Polovragi, comună).

Polovragi, *mănăstire*, jud. Gorj, pl. Novaci, com. rur. Polovragi, locuită de 7 călugărĭ şi 1 egumen. E aşezată pe malul stîng al Olteţuluĭ, pe o cîmpie întinsă, între 2 stîncĭ. E fondată la 1640, de jupîn Donciŭ Pîrîianu şi Stan, marele Postelnic.

In biserică se află un sarcofag pe al căruĭ capac e săpat un scut, iar într'însul este un senestru ce ţine o sabie şi sub scut are inscripţia: «Andreĭ Scoreĭ, fost căpitan», iar totul este susţinut de o ghirlandă de stejar.

Acest Scoreĭ, se zice că a fost un ciobaṅ şi intrînd ca voluntar în armata romînă pe timpul luĭ Şerban-Vodă, prin curagiul şi silinţa sa, a ajuns în curînd căpitan.

Rămăşiţe din neamul săŭ se găsesc şi astăzĭ în comunele de pe lîngă poalele munţilor Novaci.

De la mănăstire, la ½ kil. spre N., se află o peşteră cu stalactite şi stalagmite, la care vizitatoriĭ merg printr'o potecă îngustă, la 200 m. d'asupra albieĭ Olteţuluĭ, potecă foarte sălbatică, ceea ce face pe mulţĭ să renunţe de a vizita peştera.

Aproape de mănăstire, la localitatea numită Baia-de-Fîer, a fost o mină de fîer, care astăzĭ nu se maĭ exploatează. Acest detaliŭ îl găsim în Raportul, făcut între aniĭ 1718—1730, despre Romînĭ în genere şi despre Oltenia în deosebĭ, de un ofiţer al armateĭ austriace (Eudoxiŭ Hurmuzaki, Documente privitoare la Istoria Romînilor, vol. IX, partea I).

Polucci, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. com. Enige, situat într'una din cele maĭ frumoase poziţiunĭ ale plăşeĭ, în partea S.-V. a eĭ şi cea N.-V.

a comuneĭ, pe valea Polucci, lîngă balta Vederoasa, la 25 kil. spre N.-V. de reşedinţă. Are o întindere de 371 hect., din care 14 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 97 suflete şi 21 case.

Polucci, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă şi Medjidia, com. Aliman din pl. Silistra-Nouă şi Enige din pl. Medjidia. Se întinde de la N. spre S., prelungit prin dealul Uzun-Culac-Bair; se întinde prin văile Tiutiuiuc-Ceair şi Polucci-Ceair şi balta Sarpu (a bălţiĭ Vederoasa); aŭ 115 m., dominînd văile şi balta de maĭ sus precum şi un drum comunal ce merge de la Aliman la Polucci; este acoperit cu păşune, fîneţe şi la S.-E. cu cîte-va pădurĭ.

Polucci-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, com. Enige, căt. Polucci, un alt nume al văeĭ Urluia, ce-l are de la satul Polucci pănă la vărsarea sa în balta Sarpu saŭ Vederoasa; este cuprinsă între dealurile Polucci şi Talaşman. Malurile-ĭ sunt pe alocurea înalte şi pietroase. Este tăiată de un drum comunal ce merge de la Aliman la Arabagi.

Pomana-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Taş-Punar; este continuarea văeĭ Hagi-Virt-Dere; se îndreptează spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-E. către S.-V.; trece prin satul Taş-Punar şi apoĭ se continuă cu valea Surec-Ceair; malul săŭ N.-V. este format de dealul Panar-Bair; este situată în partea nordică şi centrală a plăşeĭ şi cea sudică a com. şi e străbătută de drumurile Taş-Punar-Chior-Ceşme şi Taş-Punar-Băltăgeşti.

Pometeşti, *sat,* pendinte de com. rur. Adîncata, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat pe dreapta Amaradieĭ, la 1 ½ kil. spre N. de Ţandăva, reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 94 familiĭ, saŭ 368 suflete; o biserică de zid, cu hramul S-ţiĭ Nicolae şi Dumitru, deservită de preotul bisericeĭ parohiale Adîncata-d.-j., şi de 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1834, frecuentată de 23 copiĭ.

E legat prin şosele vecinale şi comunale: la S., cu Adîncata-d.-s.; la N., cu Negoeşti şi cu şoseaua judeţeană Craiova-Căpreni, care trece pe aci, iar la E., cu Muereni, peste rîul Amaradia, pe un podeţ.

Pometeşti, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, pe care sunt cete de moşnenĭ, cărora aparţin moşia.

Pometeşti, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, în întindere de 162 ½ hect. E populată cu gîrniţă, care predomină, cer şi alun.

Pometeşti, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, în întindere de 80 hect.

Pometeşti-de-Jos, saŭ **Gura-Bărcaciuluĭ,** *fost sat,* către 1873 şi azĭ *mahala* în satul Pometeşti, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata.

Pometeşti-de-Sus, *fost sat* către 1873, şi azĭ *mahala* în satul Pometeşti, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata.

Pomĭ (Dealul-cu-), *deal,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Agi-Ghiol şi Sari-Chioi; se desface din ramurile de S. ale dealuluĭ Orta-Bair; se întinde spre S. într'o direcţie generală de la N. spre S., brăzdînd partea centrală a plăşiĭ, pe cea S.-V. a comuneĭ Agi-Ghiol (cătunul săŭ Sabangia, este aşezat la poalele-ĭ E.), şi cea de N. a com. Sari-Chioi, aşezată la poalele sale de S.; pe la poalele sale de V. se întinde valea Cazangia; este întretăiat de o mulţime de drumurĭ, între carĭ este şi Drumul-Pădureĭ, acoperit cu livezĭ de pomĭ.

Pomiĭ Robuluĭ, *localitate,* în jud. Suceava, satul Rîşca. Tradiţia spune că pe locul unde se află satul era o pădure mare. Dintre primiĭ descălicătorĭ aĭ satuluĭ Rîşca carĭ aŭ fost robiţĭ de Tătarĭ nu s'aŭ întors — zice legenda — de cît doĭ, şi aŭ pus temelia satuluĭ.

Pomîrla, *com. rur.,* în partea de V. a pl. Prutul-d.-s., jud Dorohoiŭ, formată din satele: Corjăuţi, Hilişeul-Vîrnav, Hliboca, Pomîrla şi Popeni-Başota, cu reşedinţa primărieĭ în satul Pomîrla. Are o populaţie de 630 familiĭ, saŭ 3111 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ, 5 cîntăreţĭ şi 4 pălămarĭ; 2 şcoale, condusă de 2 învăţătorĭ şi 1 învăţătoare şi frecuentate în (1899—900) de 215 elevĭ; 1848 hect. 79 ariĭ pămînt sătesc, 4400 hect. 42 ariĭ cîmp, 3468 hect. 25 ariĭ pădure, ale proprietarilor şi 5 iazurĭ.

Budgetul com. a fost în anul 1889—90, de leĭ 7009, banĭ 16 la veniturĭ şi leĭ 6959 la cheltuelĭ, iar în 1890—91 de leĭ 5716 veniturĭ şi leĭ 4694 la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 2296 vite marĭ albe cornute, 2145 oĭ, 174 caĭ şi 665 porcĭ.

(Vezĭ descripţia jud. Dorohoiŭ, în ce priveşte şcoala fon-

dată la Pomîrla de Anastasie Bașotă, în 1838).

Pomîrla, *sat,* pe moșia Pomîrla, în centrul comuneĭ Pomîrla, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Are o populație de 291 familiĭ, 1899 suflete; o biserică cu hramul Duminica-Tuturor-Sfinților, deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 pălămarĭ, făcută în 1805, de boerul Ioniță Bașotă și înzestrată cu 286 hect. 44 ariĭ pămînt pentru întreținerea eĭ în bună stare; o școală, condusă de 2 învățătorĭ și 1 învățătoare și frecuentată în 1899—900 de 42 elevĭ.

Proprietatea moșieĭ este parte a erezilor defunctuluĭ Anastasie Bașotă, Mare-Logofăt, ĭar parte a Institutuluĭ Bașotă.

In sat se află și Institutul Bașotă. (Vezĭ în ce privește școala înființată de Bașotă în 1838, descripția jud. Dorohoiŭ).

Săteniĭ împroprietărițĭ aŭ 777 hect. 69 ariĭ pămînt; ĭar proprietatea moșieĭ are: 3036 hect. 25 ariĭ pădure și 3641 hect. 36 ariĭ cîmp. Iazurĭ sunt 3, între carĭ maĭ mare e acel numit al Chetrosuluĭ, apoĭ Balta-Orbejeĭ, în suprafață de 14 hect. 32 ariĭ.

Apele ce trec pe moșie sunt pîrîul Chetrosul și rîul Jijia.

Drumurile principale sunt: acel ce duce la Dorohoiŭ, și acel ce duce de la Dorohoiŭ în sus spre Herța.

Moșia se hotărește cu: Hilișeul, Dersca, Tureatca, Tîrnăuca, Ibănești și Galațul.

Localitățĭ însemnate sunt: Ochiul, Treĭ-Movile și Dealul-Comorilor.

Pomîrla, *pădure,* pe moșia Pomîrla, com. cu acelașĭ nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ, în suprafață de 3036 hect. 25 ariĭ, și care poartă următoarele numirĭ: Boghileni, Comori, Coșoca, Chiriceni, Lozia Neagră, Lunca, Tinca, Tirfichi, Bălănești și Bivolari.

Este una din cele maĭ întinse din pl., și una din cele maĭ vestite din județ, prin vechimea, mărimea și calitatea copacilor pentru construcțiĭ. Esențele de arborĭ ce domină aicĭ sunt: fagul, carpenul, frasinul și stejarul. E pusă în exploatare de la anul 1870.

Ponoarele, *com. rur. și sat,* în jud. Mehedinți, pl. Cloșani, la 60 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe dealurĭ și văĭ. Satul formează com. cu satele Băluța, Bîrîiacul, Brînzeni, Buicani, Cracul-Munteluĭ, Gîrdăneasa, Gherghești, Proitești, Rîeni, Răiculești, Șipotul și Valea-Ursuluĭ. Are o populație de 1500 locuitorĭ, locuind în 350 case; 4 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; o școală, condusă de un învățător și care a fost frecuentată în 1899—900 de 65 elevĭ; o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 29 plugurĭ, 38 care cu boĭ, 10 căruțe cu caĭ, 960 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 1060 oĭ, 800 capre, 700 rîmătorĭ, 890 stupĭ.

Prin com. trece șoseaua Turnul-Severin-Balta-Baia-de-Aramă.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1603 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1135 leĭ.

Se mărginește la E. cu com. Comănești, spre S. cu Balad.-s., spre V. cu com. Busești și Seliștea; și spre N. cu com. Baia-de-Aramă și Mărășești.

Locurĭ maĭ însemnate sunt: Valea-Homuluĭ, Valea-Vulpeĭ, Valea-Răstăveiuluĭ, Dealul-Împărțitoareĭ și Sghebinele.

Loc istoric în com. se află ruinele uneĭ vechĭ clădirĭ peste care acum se află zidită o bisericuță de lemn ce se crede a fi făcută de 600 de anĭ.

Ponoarele, *cătun,* făcînd parte din com. Poenari, jud. Gorj, așezat pe Dealul-Muiereĭ, pe partea dreaptă a Olteţuluĭ și la S. șoseleĭ județene T.-Jiul-Ciuperceni-Rîmnicul-Vîlcea.

Are o suprafață de 1832 hect., cu o populație de 50 familiĭ, saŭ 194 suflete, din care 52 contribuabilĭ.

Are o biserică și 6 fîntînĭ.

Locuitoriĭ posedă: 23 plugurĭ, 42 care cu boĭ; 337 vite marĭ cornute, 9 caĭ, 390 oĭ, 106 capre, 49 rîmătorĭ, 8 stupĭ.

Comunicația se face prin șoseaua județeană T.-Jiul-Ciuperceni-R.-Vîlcea și prin drumurĭ ordinare.

Ponoarele, *pășune,* pe Ionășani, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, și care, împreună cu pădurile: Vasileanca, La-Vie și Vîrnăvoaia, are o suprafață de 150 hectare.

Ponorălul, *mahala,* în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, com. rur. Balta.

Ponorătura, *vale,* pe teritoriul satuluĭ Chișcăreni, jud. Iași, pl. Bahluiul, com. Șipotele.

Ponorul-Apelor, *ponor,* pe moșia Darabani, com. cu acelașĭ nume, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, spre E. de curtea boerească, la poalele dealuluĭ din laturea dreaptă a pîrîuluĭ Podriga. Are maĭ multe izvoare de apă.

Ponoruluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* ce izvorește din muntele Huhurezuluĭ, com. Dobreni, moșia Almașuluĭ, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu; trece pe după Pono-

rul-Tălăşmanuluĭ, curgînd în direcţiune maĭ întîiŭ de la N. spre V., pe urmă de la V. spre E., vărsîndu-se în pîrîul Almaşuluĭ, în faţa Şipotelor.

Pons-Aluti, *staţiune romană,* constatată de d. Tocilescu pe malul drept al Oltuluĭ, în localitatea de azĭ Ioneşti-Govoriĭ, jud. Vîlcea; ea figurează în Tabla Pentingeriană şi în alte itinerariĭ antice.

Pons - Vetus, *staţiune romană,* constatată de d. Tocilescu în com. Căineni, pl. Cozia, jud. Vîlcea, unde se văd ruine romane. Aci trece calea romană de pe malul stîng pe cel drept al Oltuluĭ.

Popa, *tîrlă,* în jud. Brăila, pe malul drept al viroageĭ Sireţelul, la $^1/_2$ kil. spre S.-V. de satul Vădeni.

Popa, *ostrov,* în jud. Brăila, situat între Dunăre, Vîlciul şi Coităneasa, la S. de ostrovul Calia şi la N. de ostrovul Iapa.

Popa, *munte,* în jud. Suceava, com. Broşteni.

Popa-Florea, *pîrîŭ,* care izvoreşte la E. teritoriuluĭ com. Mierleşti, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, taie dealul, apoĭ se întoarce către S. şi după ce curge paralel cu Iminogul, se împreună cu vălceaua Manolache, apoĭ se varsă în Iminogul, pe stînga luĭ.

Popa-Petru, *pisc,* în jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., com. Turceşti. Pe poalele luĭ se găseşte cetină şi brazĭ.

Popa-Savu, *vechiă suburbie a oraşuluĭ* Cîmpulung (1831), jud. Muşcel. Coprindea toată partea de la boerul Rucăreanu până la boerul Urianu.

Popa-Vasile. Vezĭ Bordea, deal, jud. Iaşi.

Poparnicul, *lac,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Mahmudia, situat în partea de N. a plăşeĭ şi a com., nu departe de braţul Sulina. Este maĭ mult o prelungire de V. a laculuĭ Cutineţul-Mare, format de lacul Gorgova. Are o întindere de 30 hect. şi conţine peşte.

Popaşlîcul, *lac,* în insula Balta, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Feteşti.

Popăuţi, *com. rur.,* în centrul plăşeĭ Tîrgul, jud. Botoşani, în vecinătate şi în partea de N.-E. a oraşuluĭ Botoşani. Se compune din satele: Cişmeaua, Luizoaia, Răchiţi, Roşiori şi Teascul, cu o suprafaţă de 3392 hect. şi o populaţie de 463 familiĭ, saŭ 1451 suflete, din care 360 contribuabilĭ, locuind în 260 case.

Teritoriul com. e deluros avînd solul maĭ mult lutos, variind în negru şi galben, şi se împarte ast-fel: arătură 2239 hect., fîneţe 479 hect., imaş 610 hect. şi pădure 10 hect.

Are 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 2 şcolĭ mixte, conduse de 2 învăţătorĭ şi frecuentată de 69 copiĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ şi la cheltuelĭ de 7688 leĭ, 50 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 544 boĭ şi vacĭ, 110 caĭ, 872 oĭ şi 108 porcĭ; 43 stupĭ cu albine.

In com. sunt 6 iazurĭ şi 4 morĭ de apă la iazurĭ şi pe pîrîul Sicna; o fabrică de bere în satul Cişmeaua, şi o fabrică de spodium (de ars şi măcinat ciolane) lîngă satul Luizoaia; 7 cîrciumĭ; 9 comercianţĭ şi 4 meseriaşĭ.

Prin com. trec căile judeţene Botoşani-Săveni şi Botoşani-Rădăuţi.

Popăuţi, *mănăstire,* cu hramul Schimbarea-la-Faţă, jud. Botoşani, în satul Popăuţi, com. Botoşani, făcută de Ştefan-cel-Mare.

Iată ce zice Letopiseţul: «Era o biserică de piatră în Popăuţi la Botoşani făcută de Ştefan-Voevodul-cel-Bătrîn; i-aŭ dat moşiile tătîne-seŭ luĭ Mihaiŭ-Vodă, şi aŭ făcut'o mănăstire cu Egumen şi cu sobor, închinînd'o la patriarhia Antiohieĭ, unde este hramul Sf. Nicolae» («Letopiseţul», tom. III, pag. 186.)

Biserica s'a zidit la 1496.

Această dată este cunoscută după o inscripţie de piatră de la uşa vechie a bisericeĭ. Constantin Racoviţă, pe la jumătatea veaculuĭ trecut, a făcut danie aceste mănăstirĭ cîte-va moşiĭ şi în urmă, cu acele moşiĭ, a închinat-o patriarhieĭ din Antiochia. A fost reparată pe la 1843.

Popăuţi, *sat,* jud. Botoşani, în partea de N. a oraşuluĭ Botoşani, către care este alipit şi cu care formează com. Botoşani. Moşia ţine de com. rur. Popăuţi şi este a statuluĭ, avînd o suprafaţă de 915 hect. Pe moşie sunt 2 morĭ de apă.

Popeasa, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, cu 230 suflete şi 52 case. Copiiĭ din sat urmează la şcoala mixtă din satul Pomeneşti, ce este la 500 m.

Popeasa, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata.

Popeasca, *sat,* cu 12 familiĭ, jud. și pl. Argeșuluĭ, pendinte de com. rur. Zărnești-Cacaleți.

Popeasca, *moșie* nelocuită, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, com. Borănești, jud. Ialomița, de 540 hect.

Popeasca, *pădure,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Cosîmbești, cu o suprafață de 50 hect. și cu esențele următoare: salcie, plop și ulm.

Popeni, saŭ **Poșorcani,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Căiuțul, situat pe stînga pîrîuluĭ Căiuțul-Mare, la 3 kil. 200 m. de satul Căiuțul.

E format din locuitoriĭ vechiuluĭ sat Poșorcani.

Are o populație de 561 suflete; o biserică, clădită de unul anume Grigore Făcăoriŭ la 1796, deservită de 2 cîntăreți; 2 cîrciumĭ.

Vite: 34 caĭ, 304 vite marĭ cornute, 61 porcĭ și 73 capre.

Popeni, *sat,* în jud. Fălciŭ, com. Urdești, pl. Mijlocul, spre E. de satul Urdești, situat pe valea Elanuluĭ, pe o suprafață cam de 860 hect., cu o populație de 6 familiĭ, saŭ 23 suflete.

Prin sat trece pîrîul Elanul. Proprietatea moșieĭ este a d-luĭ Nicu Djuvară. Două culmĭ de deal se întind pe această moșie: Dealul-Popenilor și dealul Hulubașul, lîngă care se află iazul cu același nume.

Popeni, *sat* și *com. rur.,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre E. de oraș, pe pîrîul Trăușul. Are o populație de 1084 locuitorĭ, din carĭ 153 contribuabilĭ; o școală mixtă; o biserică; o moară cu vaporĭ, 9 cîrciumĭ.

Se cultivă viea pe o suprafață de 33,75 hect. (din carĭ 4 nelucrătoare) și livezile cu prunĭ pe o suprafață de 4 hect.; asemenea se cultivă puțin și gîndacĭ de mătasă.

Prin sat trece șoseaua jud. Bîrlad-Fălciŭ.

Este divizat în două părțĭ: Popeni-d.-j. și Popeni-d.-s.

Veniturile și cheltuelile sunt de 5819 leĭ, 61 banĭ.

Popeni, *moșie,* a Eforieĭ Spitalelor Civile din București, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, com. Sudiți; are o suprafață de 1200 hect. și se arendează cu 12200 leĭ.

Popeni-Bașotă, *sat,* pe moșia cu același nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ, cu 45 familiĭ, saŭ 161 suflete.

Ține de moșia Pomîrla. Sătenii împroprietărițĭ aŭ 70 hect., 18 ariĭ pămînt, iar moșia este de 759 hect., 6 ariĭ cîmp.

Pîrîul Ibăneasa trece pe laturea moșieĭ și formează iazul numit al-Vîrnavuluĭ, în suprafață de $15^1/_2$ hect.

Drum principal e acel de la Pomîrla la Codăreni.

Hotarele moșieĭ sunt cu: Suharăul, Cracalia, Trestiana, Ibănești și Liveni-Vîrnavul.

Aci e leagănul familieĭ Bașotă, una din vechile familiĭ ale Moldoveĭ.

La 1630 (7138), Logofătul Bașotă era între boeriĭ carĭ s'aŭ dus să stărue la Poartă pentru a împiedica venirea la Domnia Țăreĭ a luĭ Alex. Radu Vodă. («Let.», tom. 1, pag. 292.)

La 1684 (7192), Demetrie Cantacuzin-Vodă, puse Mare Hatman pe Zosin Bașotă. («Let.», tom. 2, pag. 225.)

La 1701 (7207), venind Constantin Duca-Vodă a doua oară la Domnie, a pus în slujbă între alțĭ velițĭ boerĭ, și pe Pa-trașc Zosin Bașotă-Vel-Stolnic («Let.», t. 2, pag. 269.)

La 1709 (7217), Iulie 20, se găsea între consileriĭ Domneștĭ a luĭ Racoviță-Vodă, și Vel-Visternicul N. Bașotă («Cron. Hus.», Melh., pag. 175.)

La 1756 (7264), Iulie 17, Mihail Racoviță-Vodă, a trimes cu hrisov, pe Paharnicul V. Bașotă, cu alțĭ boerĭ, să facă hotărnicia moșiilor Berhesești și București. («Fond. Relig.», Pumn., pag. 51).

Popeni-Negreni, *mahala,* jud. Vîlcea, plaiul Horezul, com. Fometești. Are o biserică, fondată la 1870.

Popeni-Vîrnav, *sat,* pe moșia cu același nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coșula, com. Brăești, cu 48 familiĭ, saŭ 191 suflete.

Proprietatea moșieĭ este a monahieĭ Agafia Vîrnav, și a familiilor Anton Podhaischi, Iorgu I. Dimitriu și V. Calmuschi.

Biserica, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, cu un pălămar, este de lemn, făcută la 1872, de monahia Vîrnav.

Locuitoriĭ împroprietărițĭ aŭ 78 hect., 77 ariĭ pămînt, iar proprietariĭ, 413 hect. cîmp.

Pîraiele ce trec pe moșie sunt Sihna și Brăeasca.

Moșia se hotărește cu: Brăești, Cotîrgași și Dolina.

Proprietatea moșieĭ în vechime era toată a Banuluĭ Vasile Vîrnav. Acest boer proprietar avea așezarea sa aicĭ, retras în liniștea cîmpenească, unde se ocupa cu scrierĭ literare, istorice și științifice. Era un bărbat instruit și cunoscător al limbelor elenă, franceză și latină. Era contimporan cu scriitoriĭ A. Beldiman și I. Tăutu, cu care dimpreună aŭ făcut maĭ multe scrierĭ originale și traducerĭ din

autorii clasici. Multe din scrierile acestor bărbaţi n'aŭ fost date la lumină. Se zice că parte din scrierile luĭ V. Vîrnav ar fi în posesiunea luĭ N. Vîrnav; ale luĭ Beldiman, la ereziĭ familieĭ; iar ale luĭ Tăutu, ar fi ajuns în mîinele def. N. Istrati, după ce Tăutu a dispărut în Constantinopol, dus acolo în afacerĭ politice. («Cron. Rom.», t. II, p. 208).

Popescu, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Balaciul.

Popescu, *baltă,* formată din vărsarea Prutuluĭ şi a Jijieĭ, la S.-V. de satul Măcăreşti, com. Costuleni, pl. Braniştea, jud. Iaşi.

Popescu, *pădure* a statuluĭ, pe malul Prutuluĭ, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Costuleni.

Popeşti, *com. rur.*, în partea de S. a plăşeĭ Cîrligătura, jud. Iaşi, situată pe dealurĭ şi văĭ, în partea dreaptă a pîrîuluĭ Bahlueţul.

E formată din satele: Popeşti, Rădeni, Obrijeni, Doroşcani, Hărpăşeşti, Mădîrjac, Grumuşelele şi Bojila, pe o suprafaţă cam de 10181 hect., şi cu o populaţie de 618 familiĭ, saŭ 2736 suflete.

Are 3 şcolĭ, conduse de 3 învăţătorĭ şi frecuentate de 98 elevĭ (1899—900); 7 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 3 eclesiarhĭ; 1 moară de apă şi 1 moară cu aburĭ.

Vite: 1938 vite marĭ cornute, 227 caĭ, 2706 oĭ, 314 capre şi 806 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ şi cheltuelĭ de 11091 leĭ, 29 banĭ.

Popeşti, *numire vechie a comuneĭ* Poborul, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Popeşti, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul. Datează de vr'o 300 de anĭ. E situată pe loc şes, la 7 kil. de Ploeşti şi la 6 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 448 locuitorĭ; o biserică, fondată de d-na Olimpia Lahovari, deservită de un preot.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Popeşti, din care li s'aŭ dat 400 hect. pămînt. Eĭ posedă: 97 caĭ, 122 boĭ, 63 vacĭ şi 160 porcĭ.

Teritoriul com. e de 600 hect.

Comerciul se exercită de un cîrciumar.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 5623.59 leĭ.

E udată de apa Leaotul, peste care e o moară de măcinat.

Popeşti, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe pîrîul Oreavul, aşezată în partea de N. a jud., la 25 kil. de oraşul R.-Sărat, şi în partea nordică a plăşeĭ, la 7 kil. spre N. de com. Plăineşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu comunele: Tîmboeşti, la 6 kil.; Sihlea, Bordeşti, Costeşti, la 7 kil.; Budeşti, la 5 kil.; Urecheşti, Blidare, la 9 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Urecheşti, despărţită prin pîrîul Oreavul; la V., cu Lacul-luĭ-Baban, despărţită prin dealul Măgura; la S., cu Dragosloveni, şi la E. cu com. Slobozia-Ciorăşti, despărţită prin şoseaua naţională.

E brăzdată la V. de dealurile: Măgura, Runcul şi Palanca.

Rîul Oreavul o udă la N., de la V. la E. Maĭ sunt în com. 22 puţurĭ.

Se compune din cătunele: Popeşti, reşedinţa, la N. şi Runcul, la S.-V.

Suprafaţa com. e de 1282 hect., din care 40 hect. vatra com. şi restul ale locuitorilor, cu o populaţie de 550 familiĭ, saŭ 2460 suflete.

Are 2 bisericĭ, una cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, zidită în timpul luĭ Caragea şi a luĭ Kir Costandie, episcop de Buzăŭ, de către jupîn Năstase Caraiman cu soţia sa Zoiţa, pitarul Mărgăritescu de pe Buzăŭ şi protopopul Radu, la 1816, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; cea-l'altă, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită la 1848 de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă, frecuentată în 1899—900 de 117 copiĭ. Şcoala de băeţĭ este înfiinţată de la 1859; şcoala de fete, de la 1878.

Locuitoriĭ posedă: 126 plugurĭ; 338 boĭ, 110 vacĭ, 234 caĭ, 6 ĭepe şi 165 rîmătorĭ.

In com. sunt 55 poverne. Comerciul este activ şi constă în importul de cereale, coloniale, haine, instrumente pentru fabricarea vinuluĭ şi în exportul vinurilor.

Transportul se face prin gara Gugeşti, la 7 kil. spre S.-E.

Budgetul com. e la veniturĭ de 11605 leĭ, 70 banĭ şi la cheltuelĭ, de 11599 leĭ, 55 banĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt căile vecinale: Goleşti-Focşani, Budeşti-Coteşti-Blidare, Urecheşti-Lacul-luĭ-Baban, Slobozia-Ciorăeşti-Gologan şi Plăineşti-Rîmnicul-Sărat.

Popeşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-s., compusă din 3 cătune: Meeni, Popeşti şi Firijba. E situată pe valea rîuluĭ Luncavăţul, la 30 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 24 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 1197 locuitorĭ; o şcoală, frecuentată de 41 copiĭ (1899—900); 3 bi-

sericĭ, una în căt. Meeni şi 2 în căt. Popeşti. Biserica din căt. Meeni s'a zidit la 1835.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, dulgheria, rotăria, boiangeria, negoţul de vite şi maĭ cu seamă de porcĭ şi fabricarea ţuiceĭ.

Sunt moşnenĭ şi posedă: 15 caĭ, 260 boĭ, 340 vacĭ, 300 capre, 80 oĭ, 1200 porcĭ; 35 stupĭ.

Pe rîul Luncavăţul, în raionul comuneĭ, sunt 5 morĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1510 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1490 leĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Frînceşti; la V., cu com. Modoaia; la N., cu com. Urşi şi la S., cu com. Dăeşti.

E brăzdată de dealurile: Curăturile, Deluşelul, Modoaia, Mănăileşti, Urşani, Dealul-Inalt, Dealul-Mare, De-la-Teĭ, şi udată de rîul Luncavăţul, de gîrla Firijba şi de văile: Ursuluĭ, Barbuluĭ, Runculuĭ, Urziceĭ, Popiĭ, Leurdeĭ şi Valea-Mare.

Pe teritoriul eĭ sunt surpăturile: Trandafirul, Inaltă, Stîlpuluĭ, Băjenia, şi piscurile: Cu-Piatră, Seiuluĭ şi Bolovanuluĭ.

In apropiere de comună e Dealul-Cărămideĭ, unde, se zice, a fost o cetate Dacă. Se văd chiar şi azĭ cărămizĭ pe aci.

Şoseaua Horezuluĭ, pe Valea-Luncavăţuluĭ, începînd din Calea-luĭ-Traian, de pe malul Oltuluĭ, înlesneşte comunicaţia între com. Popeşti şi comunele: Şirineasa, Urşi, Cîrstăneşti, Oteşani şi Tîrgul-Horezuluĭ.

Popesti, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, pe partea dreaptă a Argeşuluĭ, din jos de Mihăleşti, la extremitatea plăşeĭ Cîlniştea şi la N.-E.-E. judeţuluĭ despre Ilfov, la 18 kil. de Bucureşti, la 45 kil. de Giurgiŭ şi la 18 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 796 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot şi 1 dascăl; o şcoală mixtă, frecuentată de 26 copiĭ; 4 cîrciumĭ.

Se cultivă viea pe o întindere de 23 hect.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7060 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7036 leĭ.

Popeşti, *sat*, cu 69 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Căteasca-Popeşti.

Popeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cocul-Popeşti, jud. Argeş, pl. Piteşti. Are o populaţie de 200 locuitorĭ, şi o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Popeşti, *sat*, cu 59 familiĭ, făcînd parte din com. rur. Gălăşeşti, jud. Argeş, pl. Piteşti.

Popeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Corbi-Măngureni, jud. Argeş, pl. Piteşti.

Popeşti, *sat*, cu 20 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Poiana-Laculuĭ.

Popeşti, *sat*, reşedinţa com. rur. Săpata-d.-s., jud. Argeş, pl. Piteşti. Are 190 locuitorĭ.

Popeşti, *sat*, cu 200 locuitorĭ, pendinte de com. rur. Samara, jud. Argeş, pl. Piteşti.

Popeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Bleici, jud. Argeş, pl. Piteşti. Are o populaţie de 84 familiĭ; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Popeşti, *cătunaş*, al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, alipit de căt. Scheiul.

Popeşti, *vechĭe numire a catunuluĭ* Bălaia, jud. Buzăŭ, com. Gherăseni.

Popeşti, *vechie numire a cătunuluĭ* Groşani, jud. Buzăŭ, com. Costeşti.

Popeşti, *sub-divizie a cătunuluĭ* Bădeni, jud. Buzăŭ, com. Breaza.

Popeşti, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Cosîmbeşti. E situat pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa, sub coasta Bărăganuluĭ, spre V. şi aproape de satul Cosîmbeşti.

Are o populaţie de 48 familiĭ; o biserică; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 115 caĭ, 280 boĭ, 1800 oĭ şi 50 rîmătorĭ.

Popeşti, *sat*, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, com. Popeşti, situat pe un podiş întins. E format din două cătune: Popeşti şi Rădeni, făcînd un singur trup, cu o populaţie de 196 familiĭ, saŭ 676 suflete.

Este reşedinţa comuneĭ. Are două bisericĭ, una de lemn foarte vechie, şi cea-l'altă de zid, făcută la 1814, deservite de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh; o şcoală, înfiinţată în 1865, frecuentată de 42 elevĭ; o moară de apă şi casele proprietăţiĭ, zidire mare şi frumoasă în stil vechiŭ.

Vite: 559 vite marĭ cornute, 91 caĭ, 1000 oĭ şi 394 rîmătorĭ.

Popeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Vasilaţi-Popeşti, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la N.-V. de Vasilaţi, pe malul drept al rîuluĭ Dîmboviţa, înconjurat la S. de o frumoasă pădure.

Se întinde pe o suprafaţă de 1095 hect., cu o populaţie de 448 locuitorĭ.

D-l St. D. Greceanu are 850 hect. şi locuitoriĭ, 245 hect. Proprietarul cultivă 600 hect. (100 hect. sterpe şi 150 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot pămîntul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Impăraţĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 421 şi al celor micĭ, de 572.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Popeşti, *parte din com. rur.* Capul-Pisculuĭ, jud. Muşcel.

Popeşti, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Căciuleşti, aşezat pe podişele ce se scoboară spre E. de dealul Balaurul, la egală depărtare între satele Măştcăteşti şi Căciuleşti.

Are o suprafaţă de 268 hect., cu o populaţie de 117 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

Vite: 80 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 200 oĭ şi 10 porcĭ.

Popeşti, *cătun,* pendinte de com. Valea-Merilor, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe muchia dealuluĭ stîng al gîrleĭ Plapcea, cam în centru, lîngă cătunul Baboeşti. Are o populaţie de 155 locuitorĭ, maĭ toţĭ moşnenĭ; o biserică, zidită la 1888, în locul alteia vechĭ.

Popeşti, *cătun,* pendinte de com. Văleni, pl. Şerbăneşti, jud. Olt, situat la S. de Văleni, pe malul drept al Vedeĭ. Are o populaţie de 253 locuitorĭ şi o biserică, zidită la 1824 şi reparată la 1885.

Popeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Vaĭ-de-Eĭ, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populaţie de 300 locuitorĭ şi o biserică foarte vechie, reparată la anul 1859.

Popeşti, *cătun.* Vezĭ Osica, jud. Olt.

Popeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Podoleni-Noĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o biserică, zidită de proprietariĭ moşnenĭ, şi refăcută la 1857, de N. Steriade.

Popeşti, *sat,* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., aşezat în partea de N. a comuneĭ, pe malul drept al pîrîuluĭ Oreavul. Are o întindere de 28 hect., cu o populaţie de 418 familiĭ, saŭ 1861 suflete, din care 380 contribuabilĭ; 2 bisericĭ şi 2 şcoale.

Popeşti, *sat.* Vezĭ Crăpăturile, jud. Suceava.

Popeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Găiceana, jud. Tecuciŭ, situat la N. comuneĭ, pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o întindere de 507 hect., cu o populaţie de 125 locuitorĭ.

Satul datează de 200 de anĭ.

Popeşti, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Tuleşti. Are 230 locuitorĭ şi 67 case.

Popeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Măciuca, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. E situat la $1^1/_2$ kil. de cătunul Oveselul, unde este reşedinţa comuneĭ şi şcoala.

Are o populaţie de 545 locuitorĭ şi o biserică cu următoarea inscripţie:

Această biserică a fost de lemn, şi în anul 1889 s'a dărîmat şi în locul eĭ s'a reclădit alta de zid, sub epitropia d-lor Drăghicĭ Măciuceanu, Marin Mişcocĭ, Protesariŭ, etc.

Popeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 233 locuitorĭ şi o biserică, fondată de locuitorĭ la 1872.

Popeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, situat la N. comuneĭ, între dealurile Mănăileşti şi Modoaia şi udat de rîul Luncavăţul şi de Valea-Urziceĭ.

Are o populaţie de 573 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una numită Siliştea-Vechĭe, fondată la 1820 şi cea-l'altă, numită Biserica-din-Valea-Mare, cu o inscripţie foarte vechie şi reparată la 1849.

Popeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Izvorul, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea, cu o populaţie de 165 locuitorĭ.

Popeşti, *sat,* cu 265 locuitorĭ, făcînd parte din com. rur. Goruneşti, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea.

Popeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Zgubea, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea.

Popeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Crăpăturile, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o biserică, care servă şi locuitorilor din căt. Ţepeşti.

La N. e udat de rîul Şaşa; iar la S. e înconjurat de dealurĭ acoperite cu viĭ şi pometurĭ.

Popeşti, *sat,* în partea de S. a com. Micleşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. E formată din satele:

Popeşti-Răzeşĭ şi Popeşti-Boereştĭ, cel d'întîiŭ situat pe coasta dealuluĭ Piscul-Corbuluĭ, iar cel de al doilea sub poala sudică a dealuluĭ Ursoaia. Se întinde pe o suprafaţă de 1083 hect., din care 163 hect. pădure, 745 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş, ale proprietăţeĭ, iar 175 hect. ale locuitorilor.

Are o populaţie de 72 familiĭ, saŭ 333 suflete; o biserică de lemn, în satul Popeşti-Boereştĭ, făcută de Ioan Miclescu, vechiul proprietar şi deservită de 2 eclesiarhĭ; 3 iazurĭ şi o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ şi 16 care cu boĭ, 4 plugurĭ şi 2 căruţe cu caĭ; 160 vite marĭ cornute, 3 bivolĭ, 30 caĭ, 444 oĭ, 7 capre, 50 rîmătorĭ; 16 stupĭ cu albine.

Popeşti, *cătun,* ţinînd de satul Lipova-Răzeşĭ, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Popeşti, saŭ **Trestenicul-Popeşti,** *cătun,* pendinte de com. Trestenicul, pl. Marginea, jud. Vlaşca. Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Popeşti, *cătunaş,* în com. rur. Bălăciţa, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Popeşti, *cătun,* în com. rur. Jegujani, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Popeşti, *cătunaş,* în com. rur. Băltanele, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Popeşti, *mic cătun,* în com. rur. Menţi-din-Faţă, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Popeşti, *mahala,* în com. rur. Suşiţa, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Popeşti, *mahala,* în com. rur. Slaşoma, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Popeşti, *mahala,* în com. rur. Dragoteşti, pl. Viilor, jud. Mehedinţi.

Popeşti, *mahala,* în com. rur. Negomirul, pl. Viilor, jud. Mehedinţi.

Popeşti, *mahala,* în com. rur. Sineşti, pl. Olteţul-d.-s., jud. Mehedinţi. Are o biserică, reparată la 1850.

Popeşti, *fort,* în jurul Bucureştilor, jud. Ilfov, com. Vasilaţi-Popeşti.

Popeşti, *deal,* în partea de E. a com. Tanacul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. Are direcţia de la N. spre S., din dreptul satuluĭ Tanacul, pănă în valea Pîrtănoşi. In partea de S. poartă numele de Piscul-Ulucilor.

Popeşti, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Breaza, căt. Bădeni. Are 280 hect., din care 100 hect. pădure, restul arăturĭ şi vie, proprietatea moşnenilor Popeşti.

Popeşti, *sfoară de moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă, căt. Scheiul. Posedă lignită de o calitate superioară. Are cam 75 hect.

Popeşti, *moşie,* în jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, com. Popeşti, pe care se află satele: Popeşti, Doroşcani, Mădîrjac şi Frumuşelele. Are o suprafaţă de 6814 hect., din care 1204 hect. proprietatea locuitorilor, iar restul, pe care se află 2617 hect. pădure, proprietatea d-luĭ Alex. Mavrocordat.

Popeşti, *moşie* nelocuită, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., în apropiere de satul Cîrligi.

Popeşti, *moşie,* jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Tanacul, proprietatea răzeşilor din Tanacul; se află între moşiile Ţopul, Valea-Seacă şi Foleşti.

Popeşti, *pîrîŭ,* jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, com. Popeşti. Se formează din satul Popeşti şi se varsă în iazul Dudăul.

Popeşti-Bîcul, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată între rîurile Ilfovăţul, Ciorogîrla şi Dîmboviţa, la 22 kil. de Bucureşti, compusă din satele: Arcuda, Ghionoaia, Ileana, Joiţa şi Popeşti-Bîcul, cu o populaţie de 1400 suflete, locuind în 318 case şi 9 bordeie.

Se întinde pe o suprafaţă de 3904 hect. D-niĭ: H. Fundăţeanu, Gr. Cerchez, D. I. Apostolescu şi V. I. Dan, aŭ 2928 hect. şi locuitoriĭ, 976 hect. Proprietariĭ cultivă 1842 hect. (175 hect. sterpe, 145 hect. izlaz, 5 hect. vie, 861 hect. pădure). Locuitoriĭ cultivă 940 hect. (28 hect. sterpe şi 8 hect. izlaz).

Are 2 bisericĭ (la Joiţa şi la Popeşti-Bîcul); 2 şcoale mixte; 2 morĭ cu aborĭ; 1 povarnă; 2 maşinĭ de treerat; 1 heleşteŭ; 6 podurĭ.

Vite: 129 caĭ şi iepe, 11 armăsarĭ, 478 boĭ, 391 vacĭ şi viţeĭ, 22 taurĭ, 6 bivolĭ şi bivoliţe, 812 oĭ, 19 capre şi 132 porcĭ. Loc. posedă: 129 plugurĭ: 122 cu boĭ şi 7 cu caĭ, 262 care şi căruţe: 222 cu boĭ şi 40 cu caĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6586 leĭ şi la cheltuelĭ, de 6488 leĭ.

In satul Arcuda, la 18 kil. de Bucureşti, se află instalaţiunile pentru captarea şi filtrarea

apeĭ Dîmboviţeĭ, care serveşte la alimentarea oraşuluĭ.

Comerciul se face de 14 cîrciumarĭ şi 3 hangiĭ.

Popeşti-Bîcul (Popeşti-luĭ-Faca), *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Sabarul, jud. Ilfov. E format din 2 trupurĭ: Popeşti, la N. de Joiţa, lîngă rîul Ilfovăţul, şi Bîcul, la S.-E. de Joiţa, între rîul Dîmboviţa şi Ciorogîrla.

Se întinde pe o suprafaţă de 1020 hect., cu o populaţie de 285 locuitorĭ.

D-l V. I. Dan are 891 hect. şi locuitoriĭ, 129 hect. Proprietarul cultivă 870 hect. (32 hect. sterpe, 40 hect. izlaz, 4 hect. vie şi 45 hect. pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 10 copiĭ. Localul s'a construit de d. V. I. Dan.

In raionul satuluĭ maĭ sunt: 2 podurĭ, 1 moară cu apă; 1 povarnă; 1 heleşteŭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 181 şi al celor micĭ, de 188.

Popeşti-Ciupagea, *cătun,* pendinte de com. Ueşti-Goleşti, jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, situat pe Valea-Drîmbovniculuĭ.

Popeşti-Conduratu, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, situată spre S.-E. de Bucureşti, la 10 kil. de capitală. Aci se află nişte ruine vechĭ. La V. trece şoseaua judeţeană Bucureşti-Olteniţa. Stă în legătură cu com. Leurdeni prin o şosea vecinală.

Se compune din 2 cătune: Popeşti-Romînĭ şi Popeşti-Pavlichenĭ, locuite numaĭ de Sîrbĭ-Catolicĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2179 hect., cu o populaţie de 810 suflete, locuind în 154 case.

D-niĭ: G. N. Alexandrescu, G. Petre şi O. Sutzu, aŭ 1801 hect. şi locuitoriĭ, 378 hect. Proprietariĭ cultivă 1650 hect. (95 hect. sterpe, 49 hect. izlaz şi 7 hect. vie). Locuitoriĭ cultivă 332 hect. (2 hect. sterpe, 4 hect. izlaz şi 40 hect. vie).

Are 2 bisericĭ; 1 şcoală mixtă; 1 pod.

Vite: 57 caĭ şi ĭepe, 206 boĭ, 15 vacĭ şi viţeĭ, 7 bivoliţe, 1200 oĭ, 20 capre şi 104 porcĭ.

Locuitoriĭ posedă: 85 plugurĭ: 78 cu boĭ şi 7 cu caĭ; 85 care şi căruţe: 78 cu boĭ şi 7 cu caĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3117 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3109 leĭ.

Comerciul se exercită de 2 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Improprietăriţĭ sunt 96 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ maĭ sunt 93.

Popeşti-Dragomireşti, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la V. de Bucureşti, între rîul Ilfovăţul şi pădurea Rîioasa, la 20 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Dragomireşti-din-Deal, Dragomireşti-din-Vale, Gulia, Popeşti-Mănăstireĭ, Săbăreni, Popeşti-Manuc şi Zurbaua.

Se întinde pe o suprafaţă de 5008 hect., cu o populaţie de 2844 suflete, din care 586 contribuabilĭ, locuind în 551 case.

D-niĭ G. Dragomirescu, Br. Davril, Statul, A. Fănuţă şi d-na Ecaterina Odobescu aŭ 3398 hect. şi locuitoriĭ, 1610 hect. Proprietariĭ cultivă 1735 hect. (210 hect. sterpe, 542 hect. izlaz, 1 hect. vie şi 910 hect. pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul (98 hect. rămîn sterpe).

Are 4 bisericĭ; 2 şcoale mixte; 1 moară cu apă; 1 maşină de treerat cu aburĭ şi 2 podurĭ.

Locuitoriĭ posedă: 243 plugurĭ: 216 cu boĭ şi 27 cu caĭ; 410 care şi căruţe: 327 cu boĭ şi 82 cu caĭ; 297 caĭ şi ĭepe, 872 boĭ, 560 vacĭ şi viţeĭ, 6 taurĭ, 15 bivolĭ, 107 bivoliţe, 5364 oĭ, 125 capre şi 348 rîmătorĭ.

Improprietăriţĭ sunt 371 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ maĭ sunt 447.

Comerciul se face de 15 cîrciumarĭ.

Popeşti-luĭ-Faca. Vezĭ Popeşti-Bîcul, sat, jud. Ilfov.

Popeşti-Manuc, *sat,* făcînd parte din com. rur. Popeşti-Dragomireşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 868 hect., cu o populaţie de 957 locuitorĭ.

D-l A. Fănuţă are 733 hect. şi locuitoriĭ, 135 hect. Proprietarul cultivă 404 hect. (20 hect. sterpe, 8 hect. izlaz, 1 hect. vie şi 300 hect. pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de 12 hect. carĭ rămîn sterpe.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 177 şi al celor micĭ, de 792.

Popeşti-Mănăstireĭ, *sat,* făcînd parte din com. rur Popeşti-Dragomireşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la S. de Săbăreni, pe malul stîng al rîuluĭ Ilfovăţul.

Are, împreună cu Săbăreni, 1144 hect. şi o populaţie de 832 locuitorĭ.

Statuluĭ aparţin 694 hect. şi locuitorilor, 450 hect. Statul cultivă prin arendaşiĭ săĭ 250 hect. (248 hect. izlaz şi 196 hect. pă-

dure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de 40 hect. carĭ rămîn sterpe.

Are o maşină de treerat.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Popeşti-Melineşti, *sat,* pendinte de com. rur. Melineşti, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat la 29 kil. N.-V. de Craiova şi la 4 kil. N.-V. de Godeni. E format din satele unite Popeşti şi Melineşti.

Are o populaţie de 53 familiĭ, saŭ 269 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 26 copiĭ; ŭn biuroŭ poştal rural.

Aci e reşedinţa judecătorieĭ de ocol a pl. Amaradia şi a uneĭ companiĭ din regimentul Dolj.

Prin cătun trece şoseaua judeţeană, care leagă Craiova cu Nordul judeţuluĭ (Căpreni). Alte şosele vecinale şi comunale îl leagă cu Godeni, Bodăeşti şi Odoleni.

Moşia din Popeşti fusese dăruită mănăstireĭ Horezul de către părintele egumen Ioan de la Horezul, după cum se vede din hrisovul luĭ Constantin Brîncoveanu, din anul 7219 (1711).

Popeşti-Palanga, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ Teleorman. E formată din 3 cătune: Popeşti (reşedinţa), Palanga şi Purcăreşti.

Limitele comuneĭ sunt: la E., Slobozia-Trăsnitul; la V., comunele Bucovul şi Rîca; la N., comuna Izvorul-d.-j., din judeţul Argeş şi la S., com. Tătărăşti-d.-s.

Populaţia cătunelor este resfirată pe coastele văeĭ Teleormanuluĭ şi ale văeĭ Bucovuluĭ, formînd diferite grupe carĭ aŭ numirĭ osebite, cum este Catrineşti, Brioşti şi altele.

Com. Popeşti-Palanga e situată la 43 kil. de Roşiori, la 61 kil. de Alexandria şi la 92 kil. de reşedinţa judeţuluĭ.

Cătunul Popeşti e aşezat pe valea Teleormanuluĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ cu acelaşĭ nume; cătunul Purcăreşti, pe partea stîngă a văeĭ Bucovuluĭ, iar cătunul Palanga, pe coasta dealuluĭ din partea dreaptă a rîuluĭ Teleorman.

Cătunul Purcăreşti se află la 4 kil. de cătunul de reşedinţă şi Palanga, la 2 1/2 kil.

Pe teritoriul Popeştilor sunt lacurile: Lacul-Popiĭ, Lacul-de-la-Palangă şi Lacul-de-sub-Coastă, care vara adese-orĭ seacă.

Vîjîitoarea saŭ Urlătoarea, este un pîrîiaş care trece printr'o vălcea, la N. căt. Popeşti.

Are o populaţie de 1318 suflete; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 17 elevĭ; două bisericĭ, una în căt. Popeşti, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, şi cea-l'altă în căt. Palanga, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 542 vite marĭ cornute, 157 caĭ, 1528 oĭ, 12 capre şi 85 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2663 leĭ, 18 banĭ şi la cheltuelĭ, de 2653 leĭ, 44 banĭ.

Drumurĭ: la N., calea judeţeană Alexandria-Piteşti, care o uneşte cu com. Izvorul-d.-j. din jud. Argeş; la S.-E., şoseaua judeţeană, care o uneşte cu com. Slobozia-Trăsnitul, iar la V., şoseaua vecinală, care o uneşte cu com. Rîca şi Bucovul-Adunaţi.

Satul Popeşti este format maĭ de curînd, iar Palanga se vede menţionată atît pe la jumătatea secoluluĭ al XVIII-lea, cît şi în «Istoria» luĭ Dionisie Fotino.

Popeşti-Pavlicheni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Popeşti-Conduratu, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 906 hect., cu o populaţie de 714 locuitorĭ.

D-l G. N. Alexandrescu are 601 hect. şi locuitoriĭ, 305 hect. Proprietarul cultivă 550 hect. (46 hect. sterpe, 4 hect. izlaz şi 1 hect. vie). Locuitoriĭ cultivă 261 hect. (4 hect. izlaz şi 40 hect. vie).

Aci e reşedinţa primărieĭ.

Are 2 bisericĭ, una cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ şi cea-l'altă catolică; o şcoală mixtă, frecuentată de 39 copiĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 157 şi al celor micĭ, de 800.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Popeşti - Petreşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Baloteşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov. E format din 2 trupurĭ: Popeşti şi Petreşti, situate spre S.-V. de Preoţeşti, pe malul drept al VăeĭCălugăruluĭ. Are lacurĭ zmîrcoase. Pe alăturĭ trece calea naţională Bucureşti-Ploeşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 620 hect., cu o populaţie de 165 locuitorĭ.

D. Eugeniŭ Stătescu are 528 hect. şi locuitoriĭ, 92 hect. Proprietarul cultivă 300 hect. (25 hect. izlaz şi 200 hect. pădure).

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 heleşteŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 138 şi al celor micĭ, de 431.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Popeşti-Robeşti, *fost sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Zăicoiŭ.

Popeşti-Romînĭ, *sat,* făcînd parte din com. rur. Popeşti-Conduratu, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 1272 hect., cu o populaţie de 96 locuitorĭ. D-niĭ G. Petre şi O. Sutzu aŭ 1200 hect. Proprietariĭ cultivă 1100 hect. (49 hect. sterpe, 45 hect. izlaz şi 6 hect. vie). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, reparată la 1890, deservită de preoţiĭ din com. Dudeşti.

Numărul vitelor marĭ e de 49 şi al celor micĭ, de 524.

Comerciul se face de 20 cîrciumarĭ.

Popeşti-Sf.-Ecaterina, *pădure* a statuluĭ, pendinte de com. Popeşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov, în întindere de 298 hect.

Popeştilor (Pîrîul-), *pîrîŭ,* izvoreşte din satul Popeşti, com. Micleşti, jud. Ilfov; străbate şesul Brînduşeni şi se varsă în Iazul-Racului.

Popeştilor (Pîrîul-), *pîrîŭ,* curge de la S. spre N., pe teritoriul com. Lipova, pl. Racova, jud. Vasluiŭ. Se varsă în pîrîul Lipova.

Popi-Diĭ. Vezĭ Pochi-Diĭ.

Popiĭ (Movila-), *movilă,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Ostrovul, pe ultimele ramificaţiunĭ vestice ale dealuluĭ Roşt, cu o înălţime de 68 m., dominînd prin înălţimea sa: Dunărea, la marginea căreia se află, Valea-Moşuluĭ, valea Dereana-Roşt precum şi şoseaua judeţeană Ostrov-Dăeni. E situată în partea N.-V. a plăşeĭ şi cea S.-E. a comuneĭ, la 2½ kil. maĭ spre S. de căt. Ostrovul.

Popiĭ (Muchia-), *vîrf de munte,* în jud. şi pl. Prahova, com. Breaza-d.-s., căt. Gura-Beliĭ, în partea de V. a şoseleĭ naţionale Ploeşti-Frontieră.

Popiĭ (Piscul-), *vîrf de deal,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Filipeni, care face parte din lanţul de ridicăturĭ ce desparte basinul Berheciuluĭ de al Răcătăuluĭ.

Popiĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* jud. Botoşani, com. Brehueşti. Izvoreşte de la Fîntîna-luĭ-Axinte şi se varsă în iazul Vlădeni, moşia cu acelaşĭ nume.

Popiĭ (Valea-), *vechie numire a cătunuluĭ* Viforîta, com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ.

Popiĭ (Valea-), *vale,* jud. Prahova, plaiul Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni; izvoreşte de sub vîrful Nebunilor-Marĭ; curge de la V. spre E. şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept.

Popiĭ (Valea-), *vale,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Jijila. Se desface din poalele N.-E. ale dealuluĭ Aganim; se întinde spre N., avînd o direcţiune de la S. spre N.; trece pe lîngă movilele Nadoleanul şi Moş-Staicu, brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi pe cea de S. a comuneĭ, şi, după 3 kil., se deschide în lacul Jijila, în partea de S. a luĭ, lîngă satul Jijila.

Popiĭ (Valea-), *vale,* jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-s., com. Popeşti. Izvoreşte din dealul Modoaia, trece pe lîngă şcoala comuneĭ şi se varsă în rîul Luncavăţul.

Popilor (Pîrîul-), *pîrîŭ,* în jud. Vîlcea, pl. Horezul., com. Recea. Izvoreşte dintre Poiana-Paltinuluĭ şi Plopişul şi curge spre S., către rîul Cerna.

Popina, *insulă,* în iezerul Razelm, jud. Tulcea, situată în partea S.-E. a plăşeĭ Tulcea şi cea de V. a com. Sari-Ghiol, la 1½ kil. departe de ţărm; are o circumferinţă de 3½ kil. şi o întindere de 140 hect.; partea apusană e mlăştinoasă, cea răsăriteană e stîncoasă; un vîrf al eĭ, de 48 m., gol şi pietros, domină insula şi o mare întindere dimprejur.

Popina, *două insule,* jud. Tulcea, în braţul Chilia, la vărsarea luĭ în mare, coprinse între braţele secundare Stari-Stambul şi Zalivi-Baba-Hasan, în partea estică a plăşeĭ Sulina şi a com. rur. Sfistofca. Sunt despărţite printr'un braţ maĭ mic. Aŭ o întindere de 450 hect., acoperite cu stuf şi presărate cu sălciĭ şi răchiţĭ (120 hect.).

Popina, *lac,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, teritoriul com. Borduşani, situat spre E. şi în apropiere de movila Popina.

Popina, *baltă,* jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeĭ Măcin şi cea de E. a com. rur. Pisica. E formată de Dunăre şi comunică cu balta cea mare Crapia. E înconjurată cu stuf. Are o întindere de 220 hect. Conţine peşte în abundenţă şi al căruĭ venit aparţine statuluĭ.

Popina, *movilă,* în insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, pe teritoriul com. Borduşani. Are o înălţime de 20 m. Se găseşte într'însa, şi risipite împrejurul eĭ, bucăţĭ groase de vase, nearse în foc.

Popina-Ascunsă, *movilă,* jud. Tulcea, în mijlocul stufuluĭ, la S. de balta Crapia, în partea N.-V. a plășeĭ Isaccea și a comuneĭ Luncavița, la hotarul plășilor Isaccea și Măcin. E stîncoasă. Are 6 m., dominînd gîrla Ciulinețul și drumul comunal Luncavița-Pisica.

Popina-Mare, *insulă* stîncoasă, în jud. Tulcea, balta Popina, în partea de N. a plășeĭ Măcin și cea de E. a com. Pisica. Are malurĭ rîpoase, o circumferință de 900 m. și o întindere de 20 hect., cu un vîrf înalt de 26 m.

Popina-Mică, *movilă,* jud. Tulcea, în partea de N. a plășeĭ Măcin și cea de S. a com. Pisica, pe grindul Pisica, lîngă balta Popina. E stîncoasă. Are 6 m. înălțime, dominînd satul Pisica, gîrla Ciulinețul și drumul comunal Pisica—Luncavița.

Popineĭ (Pădurea-), *pădure* (60 hect.), de salcie și richită, jud. Tulcea, în partea de N. a plășeĭ Măcin și cea S.-E. a com. Pisica, lîngă balta Popina. E înconjurată cu stuf.

Popînzălești, *com. rur.,* în S.-V. plășeĭ Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați. E formată din cătunele : Popînzălești, Loloești, (Băbeni), Buzducul și Ciupuria, cu o populație de 1162 locuitorĭ. E situată pe rîul Tesluiul, la 18 kil. spre S. de Balș, și la 27 kil. spre N.-V. de Caracal.

Altitudinea niveluluĭ d'asupra Măriĭ e de 180 m.

Are 3 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una, avînd hramul Sf. Nicolae; o școală mixtă, frecuentată de 50 copiĭ; 3 cîrciumĭ.

Popînzălești, *mănăstire,* lîngă satul cu acelașĭ nume, jud. Romanați.

Popînzălești (Vatra - Schituluĭ-), *moșie* a statuluĭ, cu o pădure de 396 pog., lîngă com. Popînzălești, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați.

Popînzălești-de-Jos, *sub-divizie a cătunuluĭ* Popînzălești, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați. Are o pădure de 150 pog. Pe aci se observă urme din Brazdaluĭ-Novac.

Popînzălești-de-Sus, *despărțire a satuluĭ* Popînzălești, jud. Romanați.

Popoaia, *vale și pîrîŭ,* jud. Botoșani; curge prin valea Popoaia, com. Movila-Ruptă, și se varsă pe stînga Bașeuluĭ. Are apă numaĭ în timpurĭ ploioase.

Popoi, saŭ **Arșița-Popoi,** *munțĭ,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, cu vîrful Poiana-Arsă. Este punctul cel maĭ de V. al județuluĭ.

Poponeți (Balaurul), *cătun* al com. Băești, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ și 45 case.

Poponeți (Balaurul), *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Băești, căt. Poponeți. Are 230 hect., divizate între maĭ mulțĭ proprietarĭ.

Poporîta, *deal,* situat la V. com. Șerbănești-d.-j., pl. Șerbănești, jud. Olt, între vălcelele Tomoaceĭ și Pojorîteĭ. Capătul de E. se termină lîngă Dorofeiŭ, în centrul comuneĭ, și se numește Baboești, după numele mahalaleĭ. Pe el e situată biserica comuneĭ.

Poporîta, *vale,* jud. Olt, pl. Șerbănești, com. Șerbănești-d.-j., situată la S. dealuluĭ cu acelașĭ nume, cu care merge paralel, pănă ce se varsă în Dorofeiŭ, pe dreapta luĭ.

Popouți, jud. Botoșani. Vezĭ Popăuți.

Popoveni, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde. Are o populație de 403 suflete; o biserică, fondată în 1854 de locuitorĭ, și reedificată în 1892, de comună.

Popoveni, *deal,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, prin care trece limita de N. către orașul Craiova.

Popoveni, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, aparținînd cetelor de moșnenĭ ce se găsesc pe dînsa.

Popoveni, *pădure* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde. E populată cu stejarĭ, arțarĭ, frasinĭ și cerĭ; stejarul predomină.

Popoveni, *pîrîŭ,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde; iese din Balta-Popiĭ; trece prin V. satuluĭ Popoveni și se varsă pe stînga rîuluĭ Jiul. Are 1 pod peste dînsul.

Popricani, *sat,* în partea de S.-E. a com. Rădiul-Mitropolieĭ, pl. Copoul, jud. Iași, situat pe podișul și valea dealuluĭ Popricani, în partea dreaptă a rîuluĭ Jijia.

Este reședința comuneĭ. Are o populație de 103 familiĭ, saŭ 498 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Vite: 616 vite marĭ cornute, 57 caĭ, 439 oĭ și 114 rîmătorĭ.

Prin mijlocul satuluĭ trece șoseaua județeană Iași-Botoșani,

şi, de la V. spre E., Valul-luĭ-Traian.

Popricani, *deal*, pe podişul căruia e situat satul cu acelaşĭ nume, jud. Iaşi. Se întinde de la N., din satul Çoarba, spre S., pănă în şesul Prutuluĭ, formînd culmea şesuluĭ Jijieĭ, pe partea dreaptă a rîuluĭ.

Pe platoul acestuĭ deal avea aşezată oastea Ştefan-Vodă Tomşa, în războiul cu Constantin-Vodă, fiul luĭ Irimia-Movilă, la 7120 (1612). («Letop.», p. 262, t. I.). Bătălia s'a dat la Cornul-luĭ-Sas.

După anul 7157, a fost o lovire tot aicĭ, între cazaciĭ luĭ Timuş şi darabaniĭ luĭ Ştefan-Vodă, care domnea în locul luĭ Vasile-Vodă-Lupu, socrul luĭ Timuş. Darabaniĭ aŭ fost învinşĭ, şi puţinĭ aŭ scăpat pănă în pădurea din satul Rădiul, aproape de Popricani. («Letop.», p. 330, t. I.). Vezĭ Rădiul-Mitropolieĭ, deal.

Popricani, *pîrîŭ*, în jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Rădiul-Mitropolieĭ. Izvoreşte de sub dealul Popricani, curge spre N. şi se varsă în rîul Jijia.

Popucci, *rămăşiţele unuĭ vechiŭ sat*, jud. Constanţa, situat în partea meridională a pl. Mangalia şi cea vestică a com. Cheragi, la 6 kil. spre S. de căt. de reşedinţă Cheragi. E aşezat pe valea Popucci şi e dominat de vîrfurile Murzac-Tepe, la E. şi Sînîr-Tepe (102 m.), la N.

Are o suprafaţă de 183 hect., din care 1 hect. ocupat de actuala vatră a satuluĭ şi de grădinĭ, cu o populaţie de 14 suflete.

Drumul comunal Cadi-Chioi-Hagilar trece prin partea de N. a satuluĭ.

Popucci, *alt nume al văeĭ* Cheragi, jud. Constanţa. Vezĭ Cheragi.

Popusoc, *cătun*, în satul Lipova-Răzeşi, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Porcăreţul. Vezĭ Lapoşul, sat, jud. Bacăŭ.

Porcăreţul, *sat*, făcînd parte din com. Corbasca, jud. Tecuciŭ. E aşezat pe coasta dealuluĭ Frăsinelul, la 3 kil. spre S. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 207 suflete, Ţiganĭ (lingurarĭ), carĭ se ocupă cu facerea lingurilor, coveţilor, etc.

In partea de V. a satuluĭ, din locul numit Tabăra, izvoreşte pîrîul Porcăreţul, sub numele de Neagota, iar în partea de E., se află un punct strategic, numit Cetăţuia.

Porcăreţul, *sat*, în partea de E. a com. Doagele, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat în fundul văeĭ cu acelaşĭ nume şi înconjurat de 3 părţĭ cu dealurĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 210 hect., din care 143 hect. pădure şi 24 hect. cultivabile ale proprietăţeĭ, iar 43 hect. ale locuitorilor.

Are o populaţie de 205 suflete; o biserică, deservită de 1 preot; un schit, făcut cam pe la 1851, de Ieromonahul Natanail Popescu, care după secularizare a rămas ca biserică de mir.

Pe şesul satuluĭ sunt două movile marĭ, făcute din timpurĭ vechĭ.

Porcăreţul, *munte*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, acoperit cu întinse pădurĭ de brad.

Porcăreţul, *pîrîŭ*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Carpenul; curge prin satul Gebleşti, com. Carpenul, şi se varsă pe malul stîng al rîuluĭ Dăsnăţuiul.

Porceana, *vale*, în partea de E. a com. Hurduji, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, prin care curge pîrîul cu acelaşĭ nume, care, curgînd alăturea cu dealul Berea, se varsă în pîrîul Guzari.

Porceasca, *mahala*, în com. rur. Ploştina, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Porceni, *cătun* şi reşedinţa com. Cartiul, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N., situat pe loc şes, pe o suprafaţă de 376 hect., din care 113 hect. arabile, 253 hect. pădure, 10 hect. vie şi livezĭ cu prunĭ.

Are o populaţie de 181 familiĭ, saŭ 798 suflete, din care 148 contribuabilĭ; o biserică deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 35 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 275 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 433 oĭ, 165 capre, 366 rîmătorĭ; 20 stupĭ cu albine.

In Poeni sunt 4 puţurĭ, 31 fîntînĭ şi 1 cişmea.

Lîngă cătun se află o ruină, numită Cetatea.

Porceni, *numire vechie a satuluĭ* Chioara, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Porceşti, *com. rur.*, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., spre S.-V. de oraşul Roman, la 16 kil. de el şi la 15 kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe pîrîul Poarca, aşezată parte pe deal şi parte pe vale.

Are o populaţie de 438 familiĭ, saŭ 1545 suflete, locuind în 347 case; 2 bisericĭ; o şcoală mixtă, frecuentată în 1899—900 de 131 copiĭ.

Sunt 900 vite marĭ cornute. Se cultivă viea. Se face comerciŭ cu vite, la tîrgurile anuale de la 23 Aprilie şi 26 Octombrie, precum şi la cele săptămînale, care se fac în fiecare Lunĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3700 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3651 leĭ.

E legată cu oraşul Roman prin şosea.

Porceşti, *sat,* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Porceşti. Se compune din treĭ părţĭ: Porceşti-Răzeşi, la N.-V.; Porceşti-Catargiuluĭ, saŭ Ruşi, la E.; şi Porceşti-Ungureni, la S. Vezĭ Porceşti, com. rur.

Porceşti, *mahala,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., com. rur. Gutul.

Porcilor (Balta-), *lac,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. urb. Măcin, şi pe al cătunuluĭ săŭ Ghecetul; e format de o gîrlă ce pleacă din Dunăre şi se termină în balta Jijieĭ şi e înconjurat de toate părţile cu stuf; are o întindere de 90 hect. şi conţine peşte.

Porcilor (Dealul-), *deal,* continuare a munţilor Arnota şi Buila, prelungindu-se pe toată partea de E. a com. Costeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, pe stînga rîuluĭ Costeşti, sub diferite numirĭ: Dealul-Brăianuluĭ, al-Lazăruluĭ, al-Costeştilor şi Măgura, formînd un singur lanţ, ce se pĭerde în partea de S. a com. Costeşti.

Este semănat de o mulţime de piscurĭ şi brăzdat de maĭ multe văĭ şi vălcele. Pe creasta şi pe poalele luĭ se află multe cîmpiĭ cu izlazurĭ pentru păşunatul vitelor, cu livezĭ de fîn, ogrăzĭ de prunĭ şi locurĭ arabile.

Văile şi vălcelele sunt:

Valea-Bisericeĭ, în căt. Petreni, com. Costeşti, care izvoreşte din poalele munţilor, din locul numit Piciorul-Schituluĭ, curge spre S.-V. şi se varsă în rîul Costeşti; Valea-Sîgeĭ, izvorînd din locul numit Scărişoara-Bărbăteştilor şi vărsîndu-se pe stînga rîuluĭ Costeşti; Valea-Grămeştilor, care izvoreşte din Dealul-Brăianul, curge spre V. şi se varsă pe stînga rîuluĭ Costeşti; Vălceaua-Turdeĭ, care izvoreşte tot din Dealul-Brăianul, şi se varsă pe stînga rîuluĭ Costeşti; Valea-Seacă, numită şi Valea-Brăianuluĭ, care izvoreşte din Dealul-Brăianuluĭ, curge spre V. şi se varsă pe stînga rîuluĭ Costeşti; vălceaua Secăturile, care izvoreşte dintre Dealul-Brăianuluĭ la N., şi Dealul-Lazăruluĭ la S., şi se varsă pe stînga rîuluĭ Costeşti; vălcelele Fulgeşti, Popeşti şi Valea-cu-Fagĭ, toate izvorînd din Dealul-Lazăruluĭ şi vărsîndu-se tot pe stînga rîuluĭ Costeşti; Valea-Jidoveĭ, care primeşte în partea dreaptă vălcelele: Strîmta, Valea-cu-Fîntînele, Vălceaua-cu-Rîpile, iar pe stînga Vălceaua-cu-Mărăcinĭ şi a-Dosuluĭ, şi care izvoreşte din dealul Jidova, curge spre V., şi se varsă pe stînga rîuluĭ Costeşti; Valea-Blezeni, unită cu Vălceaua-Bouluĭ, care ia naştere din Piscul-Zăton şi se varsă tot pe stînga rîuluĭ Costeşti; Valea-Dealuluĭ, a-Nisipuluĭ şi a-Sudosuluĭ, toate izvorînd din Dealul-Costeştilor şi vărsîndu-se pe stînga rîuluĭ Costeşti.

Cele maĭ multe din aceste văĭ şi vălcele curg numaĭ după topirea zăpezeĭ şi în timpurĭ ploioase.

Piscurile după creasta acestuĭ şir de dealurĭ, plecînd de la N. spre S., sunt: Albina, Piciorul-Caluluĭ, Plăeţul, Curăturile, Seciul, Muchia-Feţeĭ-Nuculuĭ, Plopişul, Vîrful-Inalt, Turda, Recurelele, Măgura, Vîrful-Cheiĭ, Vîrful-cu-Ogrăzile, Slemi, Lazuri, Voiculuĭ, Cornăţelul, Vîrful-Raduluĭ, Piscul-cu-Bordeele şi Dosul.

Cîmpiile de la poalele dealuluĭ sunt: Seciul, Gîrlici, Sub-Dos, Mălurelul, Padeşul, Alunişul, Ogrăzile, Ponorul, Sub-Măgurĭ, Fleanca, Ocolul, Bogdan, Glăvoci, Faţa-Mare, Zătonul, La-Luncă, Sudosuluĭ, Sub-Lac şi Livedea-Lungă.

Porcişeni-Răzeşi, *sat,* în partea de N. a com. Boteşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, în hotarul de S.-E. al jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de E. a dealuluĭ Drăgălinul şi cea de V. a Dealuluĭ-Guguluĭ, pe o suprafaţă de 550 hect.

Are o populaţie de 73 familiĭ, saŭ 320 suflete, şi o biserică.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ. Eĭ maĭ posedă o parte de moşie pe o întindere de 375 hect., numită Mîndreşti, şi care la-un loc cu moşia Porceni, formează o suprafaţă de 580 hect.

Porcişenilor (Dealul-). Vezĭ Schitul, deal, com. Boţeşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ.

Porcul, *deal,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, com. Polovragi, situat în partea stîngă a rîuluĭ Olteţul.

Porcul, *lac,* jud. Brăila, situat în ostrovul Bregoloiul, la N. de iezerul Lunguleţul.

Porcul, *japşe,* la E. de com. Tichileşti, jud. Brăila; pleacă din japşa Frunza, curge spre V., paralel cu privalul Dimuleasa,

comunicînd cu iezerele: Barganul, Cociul și Zeciul.

Porcul, *prival,* jud. Brăila, la E. com. Stăncuța, lîngă Dunărea-Vechie; unește privalul Plămîna cu iezerul Purceaua.

Porcul, *pîrîŭ,* jud. Olt, udă com. Cireașovul de la N. la S., face maĭ multe zigzagurĭ, se împreună cu pîraiele Cireașovul și Barbul și se varsă în rîul Oltul, tot în raionul com. Cireașovul.

Porculoi, *punct trigonometric,* de rangul I-iŭ, situat în pl. Sulina, jud. Tulcea, com. Cara-Orman, în partea de E. a com. și de S.-E. a plășeĭ, lîngă lacul Porculoi. Are 2.6 m., dominînd lacurile Porculoi, Porcul și Stuful, pe o mare întindere.

Porculoi, *lac,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea de S.-E. a plășeĭ și cea de E. a comuneĭ; este format de Gîrla-Împuțită cu care comunică prin o gîrlă; are o formă triunghiulară; înconjurat de toate părțile cu stuf; conține puțin pește; are o întindere de 40 hectare.

Porculuĭ (Balta-), *lac,* în partea de E. a comuneĭ Cara-Orman și în cea de S.-E. a plășeĭ Sulina, jud. Tulcea, lîngă lacul Porculoi, de care e format și cu care comunică prin două gîrlițe; e înconjurat de toate părțile cu stuf; are 20 hect. și conține puțin pește.

Porculuĭ (Colțul-), *munte,* în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, com. Andreași, spre N. de comună; este acoperit cu pădurĭ.

Porculuĭ (Dealul-), *deal,* format de valea cu același nume, începînd de pe teritoriul com. Berești, jud. Covurluiŭ, în dreptul T.-Berești, și terminîndu-se aproape de Balintești, la punctul Braniștea.

Porculuĭ (Dealul-), *ramificare a dealuluĭ* Turia, în partea despre E. a satuluĭ Perieni, com. Cărniceni, pl. Turia, jud. Iași. Se întinde de la N. la S. pănă în satul Probota, unde formează valea către șesul Jijieĭ.

Porculuĭ (Lacul-), *lac,* în jud. Teleorman, situat în lunca Dunăreĭ și format din vărsăturile eĭ, în dreptul com. Cioara, în fața insuleĭ cu același nume.

Porculuĭ (Movila-), *movilă,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. Ostrovul, situată în partea de N.-V. a plășeĭ și cea de N. a com., între două văĭ: Valea-Hagiĭ și Valea-Ulmilor și pe culmea dealuluĭ Coium-Punar, avînd 56 m. înălțime.

Porculuĭ (Ostrovul-), *insulă,* în Dunăre, în dreptul com. Cioara, jud. Teleorman. Are pe dînsa zăvoiŭ de salcie și plop.

Porculuĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* izvorește din pădurea Hîntești, jud. Dorohoiŭ, despărțind moșiile Hîntești și Fetești de moșia Grigorești, și se varsă în pîrîul Fetești, moșia Grigorești, com. Călinești, jud. Botoșani.

Porculuĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* jud. Suceava, ce formează hotar între moșiile Liteni și Siliștea; trece pe lîngă satul Balta-Porculuĭ și ajungînd în localitatea Zeilicul, ia numele de Pîrîul-luĭ-Zeilic, formează balta Rămășița, pe șesul Suceveĭ, și se varsă printr'un canal în rîul Suceava. Are de tributar din stînga pe Pîrlitura.

Porculuĭ (Poiana-), *poiană,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Hîrja, de la poalele munteluĭ Păltinișul și alăturea de poteca ce duce la Băile-Slănic.

Porculuĭ (Valea-), *cătun,* al com. Mînzălești, jud. Buzăŭ, cu 20 locuitorĭ și 5 case.

Porculuĭ (Valea-), *pădure,* în jud. Buzăŭ, com. Mînzălești, proprietate moșnenească pe moșia Mînzălești.

Porculuĭ (Valea-), *vale,* în jud. Buzăŭ, com. Păltineni, căt. Nehoiul; începe din Lacul-Porculuĭ și, străbătînd strate feruginoase, ia o coloare albă, semănînd cu laptele. Apa eĭ se întrebuințează, amestecată cu foĭ de diferite plante, pentru colorat.

Porculuĭ (Valea-), *vale,* între comunele Bursucani și Berești, jud. Covurluiŭ.

Porculuĭ (Valea-), *vale,* în jud. Gorj, com. Polovragi, plaiul Novaci, formată de dealul Porcul.

Porculuĭ (Valea-), *vale,* în jud. Gorj, com. Poiana-Seciurile din pl. Amaradia. Ia naștere din dealul Strîmba.

Porculuĭ (Vîrful-), *pisc,* al munților Vranceĭ, în preajma com. Paltinul, jud. Putna.

Porfira, *ramură de munțĭ,* ce se detașează spre E., din grupa Tarcăul, pe teritoriul com. Mastacănul, pl. Bistrița, jud. Neamțu, dînd și ea ramurĭ scurte

spre N. şi S. Către extremitatea despre E. se ramifică în: Culmea-Nechidului, a-Alunişuluĭ, Neguleşti, Codrul-Neguluĭ, a-Drăganuluĭ. Este acoperită cu pădurĭ.

Poroina, saŭ **Poroina-Mică,** *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Dedoviţa.

Poroina, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Bistriţa.

Poroina saŭ **Dealul-Poroineĭ,** *deal,* peste care trece şoseaua naţională şi calea ferată Vîrciorova-Bucureşti, jud. Mehedinţi, com. Poroina-Mare.

Poroina-Mare, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., la 32 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată parte pe vale şi parte pe deal. Se mărgineşte: la E. cu com. Stigniţa şi Iablaniţa; la S., cu com. Fîntînele-Negre; la V., cu com. Broscari şi la N., cu comunele Izvorălul şi Cacoţul.

Satul formează comună cu cătunele: Şipotea, Fîntîna-Mare şi Novaci.

Are o populaţie de 3000 locuitorĭ, locuind în 436 case; 4 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 7 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, condusă de 1 învăţător şi care a fost frecuentată în 1899—900 de 88 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 90 plugurĭ, 10 căruţe cu caĭ, 158 care cu boĭ, 1000 vite marĭ cornute, 58 caĭ, 6 bivolĭ, 790 rîmătorĭ, 1000 oĭ şi 200 stupĭ de albine.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5196 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3216 leĭ.

Are o şosea ce o pune în comunicaţie cu şoseaua Broscaruluĭ spre Severin, precum şi alte şosele comunale, care o leagă cu comunele vecine.

Dealurĭ maĭ principale în comună sunt: Dealul-Poroineĭ, Dealul-Şipotea şi Dealul-Zorileĭ.

Văĭ sunt: Valea-Poroineĭ, Valea-Ostreşeveĭ şi Valea-Albuluĭ. In Dealul-Cioclovilor se află o grămadă de pămînt în înălţime ca de treĭ metri, iar în circumferinţă ca de 40 metri.

Pe dealurĭ, în partea despre Izvorălul, se găsesc în pămînt săgeţĭ şi ciobюrĭ de oale vechĭ romane.

Poroina-Mică, *sat,* jud. Mehedinţi, com. rur. Dedoviţa. Vezĭ Poroina.

Poroiniţa, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, com. rur. Vînjul-Mare. Pe aci trece Valul-luĭ-Traian.

Poroschia, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Marginea, pe Valea-Vedeĭ, la 4 kil. de oraşul Alexandria, spre S.-E.

Se învecineşte la N.-V. cu oraşul Alexandria; la E., cu calea judeţeană Alexandria-Giurgiŭ; la V., cu Valea-Vedeĭ şi parte din Valea-Nanovuluĭ; la S., cu com. Ţigăneşti.

In partea de E. a com. curge rîul Vedea, iar maĭ spre N., Valea-Nanovuluĭ şi cu Valea-Doamneĭ se unesc cu Valea-Vedeĭ şi formează o singură vale. Prin aceste văĭ curge cîte un pîrîiaş care poartă numele văilor.

Suprafaţa com. este de 2030 hect., împreună cu moşiile de pe dînsa. Este şi o pădure, numită Pădurea-Doamneĭ, spre Valea-Nanovuluĭ, în întindere de 10 hect. Solul este negru-vegetal şi fertil.

Are o populaţie de 1438 locuitorĭ, din carĭ 246 contribuabilĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 23 elevĭ.

Vite: 686 vite marĭ cornute, 327 caĭ, 7 măgarĭ, 1295 oĭ şi 117 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2333 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2294 leĭ.

Calea judeţeană Alexandria-Zimnicea, străbate prin centrul comuneĭ şi o pune în legătură directă la N. cu Alexandria, şi la S. cu com. Ţigăneşti, spre Zimnicea. Stradele din comună sunt maĭ toate şoseluite şi împietruite. Aci se găsesc maĭ multe stabilimente de comerciŭ, boiangerii şi cîrciumĭ.

Poroschia, *moşie* particulară, în jud. Teleorman, pl. Marginea. Are pe dînsa şi pădure.

Portari, *sat,* în partea de V. a com. Valea-Rea, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Olăneşti, pe o suprafaţă de 71 hect., din care 45 hect. pădure.

Are o populaţie de 109 suflete şi o biserică, făcută de locuitorĭ la 1847.

Locuitoriĭ posedă: 5 plugurĭ şi 10 care cu boĭ, 1 plug şi 1 căruţă cu caĭ; 41 vite marĭ cornute, 50 oĭ, 8 caĭ şi 5 rîmătorĭ.

Portari-de-Jos, *sat,* în partea de S. a com. Zăpodeni, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de E. a dealuluĭ Chicerea.

Are o suprafaţă de 186 hect., cu o populaţie de 211 locuitorĭ.

Moşia se divide în două părţĭ; cea maĭ mare este a răzeşilor şi cea-l'altă a succesorilor def. Mih. Antoniu.

Afară din sat, în partea de E., e situată biserica, făcută la 1804, Maiŭ 20, de locuitoriĭ răzeşĭ din Portari (Ciohodăreşti) şi deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhĭ.

Locuitoriĭ posedă: 95 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 150 oĭ şi 50 rîmătorĭ.

In trupul răzăşieĭ Portarilor s'a alipit şi o porţiune de pămînt, numită Olăneşti, în întindere de 57 hect., care s'a cumpărat de locuitorĭ de la stat. (Vezĭ Olăneşti).

Portari-de-Mijloc, *sat*, în partea de E. a com. Zăpodeni, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de E. a dealuluĭ Chicera, pe o suprafaţă de 272 hect., cu o populaţie de 370 locuitorĭ.

Vite: 195 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 250 oĭ şi 80 rîmătorĭ.

Portăreasa, *munte*, în partea de V. a com. Lereşti, jud. Muşcel.

Portăreasa (Chirul, Odaia-Chiruluĭ), *moşie*, nelocuită, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, com. Tunari-Dimieni, proprietatea d-luĭ C. D. Vernescu. Are o întindere de 62 hect., din care 15 hect. sterpe.

Portăreasa, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni.

Portăreasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2500 hect., aparţinînd de munţiĭ Mănăstireĭ Cîmpulung, care fac parte din com. Corbşori şi Berevoeşti, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel.

Portăreşti, *sat*, jud. Dolj, pl. Balta, com. Giurgiţa, situat pe malul stîng al Desnăţuiuluĭ, la 2 kil. de Giurgiţa-Curmătura, cătunul de reşedinţă al comuneĭ.

Are o populaţie de 287 locuitorĭ şi o biserică, fondată în 1827 de Pitarul Matheiŭ Constantin Portărescu, şi reparată la 1850 de Spiridon Constantin Portărescu, avînd următoarea inscripţie:

Această S-tă şi Dumnezeiască biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, care întîiŭ aŭ prefăcut-o d-nul Pitar Matheiŭ Portărescu, făcînd-o de lemn în paiente, de cărămidă în 1827, în zilele Domnuluĭ Grigore Ghica, de la care s'aŭ început iarăşĭ a fi în Principatele Romîne, prinţĭ Romînĭ, fiĭ patrieĭ, şi în zilele iubitoruluĭ de Dumnezeŭ, P. S. S. Părintele Neofit Roman şi fiind în stare proastă, cu ajutorul luĭ Dumnezeŭ s'a prefăcut în anul 1850, de D. D. Spiridon Portărescu, frate maĭ mic, care n'are moştenitorĭ şi până în noĭ aŭ stat neamul, şi s'aŭ maĭ adăogat hramul S-ta Troiţa, în zilele Prea Inălţatuluĭ Nostru Domn Barbu D. Ştirbeiŭ-Voevod şi al Iubitoruluĭ de Dumnezeŭ Episcopul nostru Calinic Roman, şi s'aŭ săvîrsit în anul 1851, Maiŭ 28.

Pe lîngă sat trece linia ferată Craiova-Calafat.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană Craiova-Bistreţul, care pune satul în legătură la N. cu Cerătul şi la S. cu Giurgiţa-Cioromela.

Portăreşti, *cătun*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Mastacănul; se desparte de satul Şovoaia prin pîrîul Măstăcănoasa.

Portăreşti, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dolj, pl. Balta, căt. Cerătul, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1895. Se află între staţiile Segarcea (7,6 kil.) şi Afumaţi (10,2 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de $73^{m}.26$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 22121 leĭ, 35 banĭ.

Portăreşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Laloşul, pl. Olteţul d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 312 locuitorĭ. Cade cam în centrul comuneĭ şi-l udă rîul Olteţul la V. E situat la 2 kil. de căt. Laloşul, unde e şcoala.

Portăreşti, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Balta, com. Giurgiţa. Are pădure pe dînsa.

Portăreşti, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Balta, com. Giurgiţa, în întindere de 122 hect. E populată cu jugaştri, teĭ, plopĭ şi frasinĭ şi maĭ cu seamă stejarĭ.

Portăreşti-Dobriceni, Laloşul şi Gonita, *pădurĭ* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pendinţĭ de com. Laloşul, jud. Vîlcea.

Portiţa, *braţ* (prival), în insula Balta, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Feteşti.

Portiţa, *punct trigonometric*, de rangul al 2-lea, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Canlî-Bugeac, aşezat la 3 kil. maĭ spre S. de Gura-Portiţeĭ, pe malul Măriĭ, în partea de E. a comuneĭ şi a plăşeĭ.

Portiţeĭ (Gura-), *deschizătură*, jud. Tulcea, prin care marele basin lacustru-marin, format de lacurile Razim, Zmeica, Goloviţa şi Sinoe, comunică cu Marea. Această limbă de pămînt, acoperită numaĭ cu 2,3 m. de apa Măriĭ, împiedică intrarea corăbiilor de Mare în lacurile de maĭ sus; une-orĭ chiar opreşte cu totul comunicarea şi lacurile devin izolate.

Porţile-de-Fier, *defileŭ*, între munţiĭ Carpaţi şi Balcani, jud. Mehedinţi, prin care Dunărea 'şĭ croeşte drumul la intrarea sa

în Ţară. De la Palanca-Nouă, ambele laturĭ ale fluviuluĭ sunt înalte, formînd defileurĭ ce se ţin unul după altul pe o lungime de peste 120 kil. şi unde apele sale curg cu mare repeziciune printre multele obstacole, ce se află în albia sa. Aspectul acestor defileurĭ e într'adevăr măreţ. Apele Dunăreĭ pătrunzînd în ele se angajează maĭ întîiŭ în trecătoarea periculoasă a Grebenuluĭ, numită şi a *Porţilor micĭ de Fĭer* saŭ *Porţile superioare ale Dunăreĭ*. Dificultăţile navigaţiuneĭ provin dar din stîncile numeroase de sub apă, saŭ apărînd cu colţiĭ ascuţiţĭ d'asupra apeĭ, în cît a trebuit lucrărĭ de rectificare constînd în canalurĭ adîncĭ de 4 m. pentru a permite circulaţia vapoarelor; trecînd d'aci Dunărea se lărgeşte şi formează basinul Milonovatz, unde ajunge a avea o lăţime de 1400 m. şi aci, prin o întorsătură bruscă, Dunărea intră în gîtul strîmt al Cazanuluĭ, care pare o uriaşă tăetură făcută în stîncă şi unde apele sunt înghemuite între două înalte ziduri de stîncĭ verticale. Aci, adîncimea eĭ e foarte mare, aşa că în unele locurĭ ajunge până la 50 m., cu un nivel de 20 metri maĭ jos ca acela al M.-Negre; curentul apeĭ are însă o putere formidabilă. După eşirea sa din acest defileŭ, Dunărea intră în renumitul defileŭ cunoscut sub numele de Gherdapurĭ saŭ *Porţile marĭ de Fĭer*. In acest defileŭ, cu toate că malurile sale sunt maĭ puţin măreţe şi abrupte ca acelea din strîmtorile Cazanelor, totuşĭ din cauza nenumăratelor stîncĭ şi vultorĭ, aceasta este cea maĭ periculoasă regiune a fluviuluĭ.

Incă de la 1830, sub impulsia conteluĭ Szechenyi, s'a făcut un plan complect pentru regularea cursuluĭ Dunăreĭ.

Tractatul de la Berlin, între altele, a pus îndatorire monarhieĭ Austro-Ungare a curăţi albia Dunăreĭ de periculoasele stîncĭ de la Porţile-de-Fĭer, care mare parte a anuluĭ îngreunaŭ atît de mult navigaţia fluviuluĭ.

In 1890 s'a adjudecat întreprinderea, graţie iniţiativeĭ ministruluĭ de comerciŭ din Budapesta, d. Baross. In Sept. 1890 prima stîncă fu svîrlită în aer, în faţa reprezentanţilor oficialĭ aĭ Austrieĭ, Ungarieĭ şi Serbieĭ.

După o muncă de şase anĭ şi cu sacrificiĭ de zecĭ de milioane (aproape 45 mil. leĭ), această gigantică întreprindere a fost dusă la bun sfîrşit, şi ast-fel în Septembre 1896 s'a inaugurat cu multă pompă deschiderea acestuĭ canal, de către Maiestatea Sa Impăratul Franz Iosef, însoţit fiind de M. S. Regele Carol I.

Porţile-de-Fier (Porţile-de-Aramă), *două movile*, în jud. Buzăŭ, com. Zilişteanca, situate pe malul rîuluĭ Cîlnăul, la extremitatea de E. a poduluĭ de peste această apă.

Porumbarele, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Mizil, în întindere cam de 200 hect., maĭ toate arabile.

Porumbeilor (Lacul-), *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, com. Coteşti. Conţine caracudă, ce se consumă în comună.

Porumbiştea, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. Eni-Sarai şi Gîrlici. Se mărgineşte la E. cu dealul Carapelit-Bair; la N., cu dealul Cîşla-la-Ţîrca; la V., cu Valea-cu-Mărăcinĭ şi Dealul-Cilibiuluĭ şi la S., cu Valea-Mezarlîc şi Dealul-Balgiuluĭ. E străbătută de drumurile comunale Gîrlici-Carapelit şi Eni-Sarai-Rahman.

Porumbiţa, *biserică*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărăţeĭ, căt. Nenciuleşti-Sărata, situată pe un frumos pisc acoperit de viĭ şi pădure, despre care se menţionează încă din secolul al XVII-lea. Intîiŭ a fost construită de lemn de Mateiŭ al Bulibaşiĭ; în anul 1833, a fost reedificată de Clucerul Dimitrie sin Constantin (Jugă-Urs) şi soţia sa Margareta.

Porumbul, *deal*, pe teritoriul satuluĭ Ghermăneşti, com. cu acelaşĭ nume, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, în partea de E.

Porumbul, *deal*, ramificare a dealuluĭ Lohanul, care se întinde pe teritoriul com. Iepureni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, în partea de E. a satuluĭ Iepureni.

Porumbul, *gîrlă*, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Negoiul, prin care balta Cotlova se scurge în balta Renea.

Posada, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova, cu o populaţie de 207 locuitorĭ. E situat la poalele munteluĭ Floriul şi coprins între văile Prahoveĭ (V.), Conciul (N.) şi Floriul (S.).

Posada, *trecătoare*, în Transilvania, jud. Prahova.

Posada, *loc izolat*, la N. de com. Cheia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea. Aci, maĭ înainte, era trecere peste munte către Austro-Ungaria.

Posada, *munte*, la E. de com. Bătrîni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Pe timpul domnieĭ luĭ Alexandru-Ghica-Vodă era a

doua controlă vamală și reședința căpitanuluĭ de plăeșĭ.

Prin veacul al XVI-lea, p'aci era drumul (o potecă îngustă abia cît putea merge omul călare) de la Timiș la Comarnic. Pe aci se transportaŭ mărfurile din Brașov, pe caĭ, până la Cîmpina, de unde se încărcaŭ în chervane.

Posada, *deal*, cu piatră calcaroasă, la N. de Rucărul, jud. Mușcel, așezat pe șoseaua care merge la frontieră. De aci, rîul Dîmbovița își lărgește albia, străbătînd basinul terțiar al Rucăruluĭ. Se susține că locul satuluĭ Rucăr a fost la început (înainte de 1600) pe lunca de sub Posada, unde se văd și azĭ niște ruine de case și de o bisericuță, ce se numește Biserica Jidovească, pe ruinele căreia s'a ridicat biserica creștină. In ruinele de sub Posada s'aŭ aflat săgețĭ și alte antichitățĭ dace, romane și tătare.

Posești, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situată pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Zeletinul, la 43 kil. de capitala judetuluĭ și la 15 kil. de reședința plășeĭ.

Maĭ înainte de venirea Tătarilor, com. Posești se afla situată maĭ spre N., în mijlocul cîmpieĭ Zeletinul, cu numele de «Siliștea». Cu venirea Tătarilor, locuitoriĭ s'aŭ împrăștiat, apoĭ, revenind, s'aŭ stabilit pe locul unde e azĭ com. Posești, aducînd aci și biserica ce construiseră din lemn.

Se compune din 3 cătune: Posești, Bodești și Valea-Plopuluĭ.

Are o populație de 2030 suflete, din care 337 contribuabilĭ, locuind în 493 case; 4 biserici, două în Posești, una cu hramul «Adormirea» și cea-l'altă cu hramul «Sf. Voevozĭ», a treia în Bodești, cu hramul Sf. Gheorghe și a patra în Valea-Plopuluĭ, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservite de 4 preoțĭ; o școală mixtă, care a fost frecuentată în 1899—900 de 112 copiĭ; 2 morĭ de apă. Școală există aci de la 1836.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu: dogăria, rotăria, tîmplăria, zidăria, dulgheria și cizmăria.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ; 178 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia moșnenilor, din care li s'aŭ dat 284 hect. Eĭ posedă: 40 caĭ, 30 ĭepe, 843 boĭ și vacĭ, 200 vițeĭ, 340 porcĭ, 50 capre, 1500 oĭ; 161 stupĭ.

Suprafața comuneĭ, cu izlaz, fînețe, locurĭ arabile și pădure, este de 2350 hect.

In raionul comuneĭ sunt 2 izvoare de apă minerală. Unul, ce curge în mare abondență, izvorînd din muntele Topilea, conține pucioasă; cel-l'alt, care conține sare, izvorește din munțișorul Vermănarea. Ambele sunt în centrul comuneĭ.

Aci se fabrică anual până la 2500 decal. țuică.

Comerciul se exercită în com. de 8 cîrciumarĭ.

Veniturile și cheltuelile com. se ridică la 2785.98 leĭ.

E brăzdată prin centru de munțișoriĭ: Merdeala, Topilea și Vîrful-Mĭerleĭ, și spre N.-E., de Vermănarea, Cremenișul și Priporul, unde se află ridicat un punct geodezic. In partea de N. a comuneĭ, în mijlocul Poĭeneĭ-Zeletinuluĭ, este o movilă numită Piatra, făcută —'spun bătrîniĭ — de Tătarĭ.

E udată de gîrlele: Zeletinul, Stupineĭ, Valea-Plopuluĭ, Valea-Măneștilor și Bărăcieĭ, care toate se varsă în gîrla Zeletinul.

Șoseaua județeană Văleni-Posești străbate comuna în lung, înlesnind transportul spre com. Tîrlești și întreg plaiul Buzăuluĭ, al județuluĭ Buzăuluĭ.

Piscurĭ sunt: Cremenișul, spre N.-E. și Călineasca spre S., ce desparte com. Posești de com. Tîrlești și căt. Gogeasca. Pe aceștĭ munțișorĭ și piscurĭ sunt pășunĭ de vite.

Posești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Posești, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Aci e reședința comuneĭ.

Poslar, *lac*, în partea de V. a pl. Sulina și a com. urb. Chilia-Vechie, jud. Tulcea, format de lacul Țihac; are 50 hect. întindere și conține pește.

Posmocul, *braț* (prival), în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, pe teritoriul comunelor Șocariciul și Jegălia, din jud. Ialomița.

Posobeasca, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Posobești; are 150 hect. și face un corp cu sforile Corneanul și Dîlma.

Posobești, *cătun*, al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ și 30 case.

Postăvari, *sat*, jud. Ilfov. Vezĭ Postovari.

Postăvăria, *loc izolat*, spre N. de apa Pociovaliștea, în cătunul Corbeanca, pl. Znagovuluĭ, jud. Ilfov. Acolo, spune legenda, a fost în vechime un tîrg; pe la anul 1830 încă exista o casă ruinată rămasă din acel orășel, casă așezată pe coasta dealuluĭ Pociovaliștea. Tot pe coasta dealuluĭ de la Postăvărie

exista pe la anul 1830 un coş mare ruinat, pe locul unde se crede că în vechime se fabrica postavul, de unde şi numirea aceasta.

Biserica din acel loc exista încă pănă la 1830, însă ruinată. Se crede că la 1821, în timpul răscoaleĭ luĭ Tudor Vladimirescu s'a ruinat de Turcĭ.

Lîngă casele proprietăţeĭ din cât. Corbeanca există chiar astă-zĭ ruine, unde în vechime aŭ fost case, din dreptul cărora se spune că era o subterană, care mergea la o distanţă cam de 80 metri până la actuala biserică, numită Căpreşti. Acea subterană servea ca loc de apărare în timpul invaziunilor turceştĭ.

Postelnicul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Poiana, situat pe câmpul Bărăgan.

Postelnicuţa, *iaz*, în jud. Botoşani, pl. Ştefăneşti, com. Brăteni, în întindere de 5 hect., în partea de E., pe moşia Negrescul.

Postovari (Ştiubeiul - Cluceruluĭ, Canela, Moara), *sat*, făcînd parte din com. rur. Ştiubeiul-Orăşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la N. de Orăşti. Spre V. trece şoseaua judeţeană Bucureşti-Olteniţa.

Se întinde pe o suprafaţă de 1381 hect., cu o populaţie de 303 locuitorĭ.

D-na Elena Caramalîu are 1275 hect. şi locuitoriĭ, 106 hect. Proprietarul cultivă 1075 hect. (75 sterpe, 125 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul «Sf. Gheorghe», deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 heleşteŭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 317 şi al celor micĭ, de 676.

Poşirceşti, *cătun*, al com. Gura-Nişcovuluĭ, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ şi 30 case.

Poşorcani, *silişte* de sat, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, pe teritoriul com. Căiuţul.

Poşta, *cătun*, al com. Pietroasa-d.-s., jud. Buzăŭ, cu 40 locuitorĭ şi 8 case.

Poşta, *cătun*, al com. Zilişteanca, jud. Buzăŭ, cu 520 locuitorĭ şi 94 case. Se alipeşte de cât. Haimanalele.

Poşta, *vechie numire a cătunuluĭ* Haimanalele, jud. Buzăŭ, com. Zilişteanca.

Poşta, *vechie numire a cătunuluĭ* Băltăreţi, jud. Buzăŭ, com. Clondirul.

Poşta (Căldăruşa - Jugureni), *cătun* al com. Colibia, jud. Buzăŭ, cu 160 locuitorĭ şi 31 case. Are subdivizia Căldăruşa.

Poşta, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Bărbuleşti, situat pe lunca dintre rîul Ialomiţa şi pîrîul Sărata, şi la 3 kil. spre E. de satul Bărbuleşti.

Numirea aceasta s'a dat satuluĭ, pentru-că aicĭ era staţie de poştă.

Are o populaţiune de 45 familiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 16 caĭ, 148 boĭ, 4 bivolĭ, 2 asinĭ, 94 porcĭ şi 285 oĭ.

Prin acest sat trece şoseaua judeţeană Bucureşti-Urziceni.

Poşta (Prisiceni - Turnescuiuĭ), *sat*, făcînd parte din com. rur. Buda-Prisiceni, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Aci este un pod pe vase peste rîul Argeşul. Iarna, când rîul îngheaţă, comunicaţia se întrerupe şi locuitoriĭ ocolesc spre a trece pe la Malul-Spart.

Se întinde pe o suprafaţă de 212 hect., cu o populaţie de 99 locuitorĭ.

D-l N. Turnescu, proprietar, are 200 hect., iar locuitoriĭ aŭ 12 hect.

Numărul vitelor marĭ e de 57 şi al celor micĭ, de 134.

Poşta, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ştiubeiul-Orăşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la N.-E. de Orăşti, pe ţărmul drept al rîuluĭ Dîmboviţa, aproape de unde Valea-Pasărea se varsă în Dîmboviţă.

Se întinde pe o suprafaţă de 433 hect., cu o populaţie de 65 locuitorĭ.

Academia Romînă, moştenitoarea Caseĭ Oteteli şanu, are 395 hect. şi locuitoriĭ, 38 hect.

Proprietara cultivă prin arendaşiĭ săĭ 275 hect. (75 sterpe, 45 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Numărul vitelor marĭ e de 103 şi al celor micĭ, de 76.

Poşta, *sat*, jud. Ilfov, pl. Negoeşti. Vezĭ Negoeşti-Poşta.

Poşta, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s, cătunul com. Zgîrciţi. Aci maĭ înainte era o poştă de caĭ, pe rîul Oreavul, la 500 m. spre S. de cătunul de reşedinţă.

Are o întindere de 200 hect., cu o populaţie de 35 familiĭ, saŭ 209 suflete, din care 48 contribuabilĭ.

Poşta, *sat*, cu 93 locuitorĭ, făcînd parte din com. Gohorul, jud. Te-

cuciŭ, situat pe şoseaua ce duce din Tecuciŭ la Bîrlad. Aci era maĭ înainte o staţiune a trăsurilor de poştă ce plecaŭ din Tecuciŭ spre Bîrlad.

Poşta, *sat*, cu 356 locuitorĭ, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. Teliţa, situat în partea de E. a plăşeĭ şi de S.-E. a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Teliţa, la 7 kil. spre S.-E. de reşedinţă.

Are o întindere de 1200 hect., din care 12 hect. vatra satuluĭ, 186 hect. ale locuitorilor şi restul al Statuluĭ.

Poşta, *fost sat*, jud. Tecuciŭ, pe drumul ce merge din Tecuciŭ la Focşani. Aci era un conac al drumeţilor, înainte de a trece Siretul.

Locuitoriĭ acestuĭ sat s'aŭ mutat în satul Furceni.

Poşta, *suburbie*, în partea de S. a oraşuluĭ Buzăŭ, jud. Buzăŭ, pe locul unde era maĭ înainte staţiunea poşteĭ Buzăŭ.

Poşta, *fostă staţie de poştă*, jud. Suceava, în dreptul satuluĭ Tătăruşi.

Poşta, *loc de păşune*, în jud. Vîlcea, com. Horezul, numit în vechime Trăistari. Numele de poşta îl are pentru că aci staţionaŭ caiĭ poşteĭ maĭ înainte.

Poşta, *movilă*, situată la N. de com. Mihaiŭ-Bravul, pl. Balta, jud. Brăila, la 6—700 m. de reşedinţa comuneĭ. Ceva maĭ la E. se afla maĭ înainte a 5-a staţie a vechiuluĭ drum Brăila-Călăraşi.

Poşta (Alexandreşti), *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Pietroasa-d.-s.; are 530 hect., din care 278 hect. pădure, restul arătură şi viĭ.

Poşta-Elanuluĭ, *sat*, în centrul com. Mălăeşti, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, situat pe valea pîrîuluĭ Elanul şi pe şesul Elanuluĭ, pe o suprafaţă de 2864 hect., şi cu o populaţie de 80 locuitorĭ.

Poşta-Spinoasă, *loc izolat*, lîngă satul Spinoasa, com. Bîrleşti, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, unde în vechime a fost staţie poştală.

Poşta-Vechie, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, face parte din com. Cosîmbeşti, şi este situat pe Bărăganul, pe moşia Popeşti.

Poşta-Vechie. Vezĭ Oracul, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Poşta-Vechie, *loc izolat*, jud. Tecuciŭ, între Tecuciŭ şi Iveşti, la 2 kil. spre S. de satul Barcea. Aicĭ staţionaŭ trăsurile care plecaŭ din Tecuciŭ spre Galaţi, înainte de construirea linieĭ ferate Tecuciŭ-Galaţi.

Poşta-Vechie, *suburbie*, a oraşuluĭ Bîrlad, jud. Bîrlad, situată în partea de S.-E. a oraşuluĭ.

Poştea. Vezĭ Poşta.

Poşteĭ (Dealul-), *deal*, jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Movileni; se întinde la S.-V. de satul Romîneşti. Coasta sa de V. se lasă pănă în apa rîuluĭ Bahluiul. La poalele luĭ, în drumul Iaşi-Botoşani, era în vechime staţia poşteĭ.

Poşteĭ (Dealul-), *ramificare a dealuluĭ* Norocelul, jud. Iaşi, pl. Bahluiul, com. Bîrleşti.

Poşteĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mogoşeşti.

Poşteĭ (Dealul-), *deal*, acoperit cu viĭ, jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Valea-Satuluĭ; se întinde pe la S. satuluĭ Grajdurile.

Potîngeni, *sat*, în partea de V. a com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat pe podişul dealuluĭ cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă cam de 1538 hect.

Are o populaţie de 391 locuitorĭ; o biserică, zidită din piatră la 1759, de un fost proprietar, Toma Cozma.

Vite: 308 vite marĭ cornute, 34 caĭ, 747 oĭ şi 43 rîmătorĭ.

Potîrlaci, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Sîrbi.

Potcoava, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Mijlocul, situată pe gîrla Plapcea, la 25 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 8 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 6 cătune: Potcoava (Fălcoeni), Broscari, Mijlocul, Cîrsteşti, Meşcineşti şi Trufineşti, cu o populaţie de 2131 locuitorĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafaţă de 3035 hect., din care 100 hect. pădure.

Are 4 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 60 copiĭ. Şcoala s'a înfiinţat aci în 1867.

Locuitoriĭ în maioritate sunt moşnenĭ, şi se ocupă cu plugăria şi păstoria. Eĭ posedă: 150 caĭ, 52 ĭepe, 540 boĭ, 150 vacĭ, 1200 oĭ, 25 capre şi 400 porcĭ.

Improprietăriţĭ după legea rurală sunt 146 locuitorĭ, pe 503 hect., din proprietăţile d-lor Bîscoveanu, Bălşan, Tomescu, Găbunea, Sorescu şi Polihron.

Comerciul se face de 10 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5754 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4983 leĭ.

O şosea vecinală leagă com. la N.-V. cu Bălţaţi şi la S.-E., cu Valea-Merilor. O altă reţea o pune în comunicaţie la N. cu Birci şi, prin Negreni, cu calea naţională Slatina-Vîrciorova, iar la S.-V., cu com. Perieţi.

Pe teritoriul comuneĭ Potcoava, în partea de S., şi pe malul drept al gîrleĭ Plapcea, care formează aci un deal mare, e situată gara Potcoava, prima staţie a căeĭ ferate Bucureşti-Vîrciorova, de la Slatina spre Piteşti. Două dealurĭ, de o parte şi de alta a gîrleĭ, paralel cu matca, traversează teritoriul eĭ, în partea de S., pe o distanţă de aproape 4 kil. Ele sunt acoperite cu semănăturĭ şi fîneţe.

La E. se mărgineşte cu rîul Vedea şi la V. cu pîrîul Negrişoara, care o separă de com. Bălţaţi. La N., se limitează cu com. Birci.

Potcoava, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Olt, pl. Mijlocul, căt. Potcoava, pe linia Piteşti-Slatina, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Corbul (12,3 kil.) şi Slatina (21,3 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de $196^{m}.21$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 120715 leĭ, 18 banĭ.

Potcoava (Fălcoeni), *cătun*, pendinte de com. Potcoava, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe malul stîng al gîrleĭ Plapcea. E reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 369 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1875 de enoriaşĭ şi deservită de un preot.

Potcoava, *deal*, pe teritoriul com. Plapcea, pl. Mijlocul, jud. Olt, format de malul drept al gîrleĭ Plapcea. Are direcţiunea V.-E. şi se întinde pe o distanţă de aproape 4 kil. Pe culmea luĭ se află gara Potcoava.

Potcoava, *baltă*, pe şesul Prutuluĭ, lîngă satul Probota, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iaşi.

Potcoava, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea centrală a plăşeĭ şi cea estică a comuneĭ şi format de Lacul-Roşu, cu care comunică prin o gîrliţă; e înconjurat cu stuf şi conţine peşte.

Potcoava, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Negoeşti, jud. Ilfov, care, împreună cu Luica-Mitreni a mănăstireĭ Mihaiŭ-Vodă, se arendează cu 55200 leĭ anual.

Potcoava-Mare, *baltă*, pe şesul Jijieĭ, jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Isaia, formată din vărsătura Jijieĭ.

Potcoava-Mică, *baltă*, pe şesul Jijieĭ, jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Isaia.

Potcoavele, *lac*, în insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, pe teritoriul comunelor Stelnica şi Feteşti.

Potecul, *fost schit* de călugărĭ, în jud. Buzăŭ, com. Niculeşti, căt. Merei, pe colina Potecul.

Poteiul, *insulă* şi *pichet de graniţă* pe Dunăre, în dreptul satuluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Romanaţi.

Potelul, *com. rur.*, în S.-V. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume, situată pe şoseaua Bechet-Corabia, unde se observă coline de nisipurĭ aduse din spre Sadova (Dolj), la 23 kil. spre V. de Corabia şi la 38 kil. spre S. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 62 m.

Are o populaţie de 872 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 41 copiĭ; 5 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 751 vite marĭ, 2200 vite micĭ şi 952 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2827 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2306 leĭ.

Potelul, *baltă* întinsă, formată de vărsarea Dunăreĭ. Se întinde la E. de com. Ianca pănă la orăşelul Corabia, ocupînd colţul de S.-V. al pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. Are maĭ multe insule. Conţine foarte mult peşte.

Potelul, cu balta **Ianca** şi **Hotarul,** *moşiĭ* ale statuluĭ, în jud. Romanaţi, cu o arendă anuală de 189000 leĭ.

Potelul (Mănăstirea Bistriţa), *pădure* de 510 pog., pe proprietatea Potelul, cu balta Ianca şi Hotarul, lîngă com. Ianca, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi.

Potigraful, *sat*, făcînd parte din com. rur. Gorgota, pl. Crivina, jud. Prahova.

A fost staţie de caĭ de poştă pe drumul Bucureşti-Ploeşti.

Potîrnichea, *cătun* (tîrlă), făcînd parte din com. rur. Tonea, jud. Ialomiţa, pl. Borcea.

Potîrnicheasa, *moşie*, în jud.

Buzăŭ, com. Zilişteanca, căt. Haimanalele. Are 67 hect. arabile. Face un corp cu Rînciogeasca, de 115 hect., proprietate în devălmăşie a moşnenilor Potîrnicheştĭ şi Rînciogĭ.

Potîrnicheşti, *sub-divizie a căt.* Pîrscovul, jud. Buzăŭ, com. Pîrscovul.

Potlogea, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Beceni, căt. Ocea, proprietate a moşnenilor Potlogea saŭ Ghiţoĭ. Are 192 hect., din care 27 hect. pădurea Ocea.

Potlogeni, saŭ **Damuri,** *com. rur.,* formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume, la E. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, situată lîngă Olt, între comunele Cilieni şi Tia-Mare, la 15 kil., spre N.-E., de Corabia şi la 32 kil., spre S.-E., de Caracal, pe şoseaua Izlaz-Stoeneşti. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măriĭ este de 65 m.

Are o populaţie de 118 familiĭ, saŭ 863 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1863), deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă 756 vite marĭ cornute, 1940 vite micĭ şi 374 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2635 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2570 leĭ.

Pe aci trecea vechiul drum roman care, pe malul Oltuluĭ, mergea de la Izlaz la Romula. In spre V. de sat se vede o măgură mare, făcută din timpurĭ vechĭ.

Potlogeni - din - Deal, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Pietroaia.

Potlogeni-din-Vale, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Pietroaia.

Potlogi, *mahala,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Amăreşti, satul Amărăşti.

Potlogi-Ruralĭ, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată pe cîmpie, la 12 kil. spre S. de Titu. In raionul comuneĭ este un heleşteŭ; spre E., pîrîul Răstoaca, peste care este un pod şi la o mică depărtare spre V., rîul Argeşul.

Se compune din două cătune: Vlăşteni şi Potlogi-Ruralĭ, cu o populaţie de 2482 locuitorĭ.

Are două bisericĭ, una în Vlăşteni şi cea-l'altă în Potlogi-Ruralĭ; o şcoală mixtă; o moară cu aburĭ.

Se învecineşte la E. cu Romîneşti; la V., cu Argeşul; la N., cu Văcăreşti-de-Răstoaca; la N.-V., cu Crovul şi la S., cu Găiseni. De Romîneşti şi Văcăreşti-de-Răstoaca se desparte prin pîrîul Răstoaca, iar de cele-l'alte, prin cîmpiĭ şi pădurĭ, unindu-se cu toate prin şosele comunale.

Potlogi-Urbanĭ, *com. urb.,* jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată în mijlocul celeĭ de sus, pe cîmpie şi învecinîndu-se maĭ la toate punctele cardinale cu com. Potlogi-Ruralĭ. Are 309 locuitorĭ, aşezaţĭ pe treĭ strade: Valea-Cojocarul, Visterescul şi Măcelarul, ocupîndu-se cu comerciul şi industria.

In raionul comuneĭ se află ruine din vechile palaturĭ ale luĭ Constantin Brâncoveanu. Aci se presupune a fi ruine din timpurile Romanilor. Se crede de asemenĭ că pe malul stîng al Argeşuluĭ, ar fi fost vestita cetate romană Amurgium.

Potmelţul, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Mihăiţa, cu o populaţie de 405 suflete, locuind în 76 case şi 10 bordee. Are o biserică şi o cîrciumă.

Potmelţul, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Mihăiţa, aparţinînd d-neĭ Eufrosina Sulioti. Are pădure pe dînsa.

Potmelţul, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Mihăiţa, în întindere de 179 hect. Aparţine d-neĭ Eufrosina Sulioti şi e populată cu cerĭ, jugaştri, frasinĭ, ulmĭ şi maĭ cu seamă gîrniţe.

Potoceanca, *sat,* făcînd parte din com. rurală Bobeşti-Bălăceanca, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la S.-E. de Glina-Gherman, pe malul drept al rîuluĭ Dâmboviţa. Aproape de toate părţile e înconjurat de dealurĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 538 hect., cu o populaţie de 122 locuitorĭ.

D-l I. Paplica, proprietar, are 478 hect. şi locuitoriĭ, 60 hect.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 116 şi al celor micĭ, de 170.

Potoceni-d.-j. (Greci-de-Buzăŭ), *cătun,* al com. Mărăcineni, jud. Buzăŭ, cu 260 locuitorĭ şi 46 case.

Potoceni-d.-j., *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Mărăcineni, căt. Potoceni-d.-j.; are 380 hect., din care 340 hect. arabile, 22 hect. grădinĭ de zarzavat şi 18 hect. crivină.

Potoceni-de-Sus (Puţintei), *cătun,* al com. Mărăcineni, jud. Buzăŭ, cu 210 locuitorĭ şi 44 case.

Potoceni-de-Sus, *moşie,* în jud.

Buzăŭ, com. Mărăcineni, căt. Potoceni-d.-s.; are 240 hect., arăturĭ, grădinĭ de zarzavat, crivină și izlaz.

Potoci, *sat*, in jud. Neamțu, com. Buhalnița, pl. Piatra-Muntele, situat în stînga rîuluĭ Bistrița. Are o populație de 265 suflete; 4 morĭ de apă.

Vite: 8 caĭ, 32 boĭ, 18 vacĭ, 7 rîmătorĭ, 31 juncĭ și 862 oĭ. Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu plutăria.

Potoci, *munte*, situat între comunele Buhalnița și Pîngărați, jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele; formează o legătură cu ramura Pîngărați și Botosul, făcînd parte din grupa munților Bistrițeĭ-Moldoveĭ.

Potoci, *pădure*, în com. Buhalnița-Pîngărați, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Are o întindere de 1875 pog., coprinzîndu-se și pădurea de pe moșia Pîngărăciorului.

Potoci-Bistrițeĭ, *trup de pădure*, în jud. Neamțu, com. Buhalnița, pl. Piatra-Muntele, proprietatea statuluĭ, care o arendează cu 5211 leĭ anual.

Potopelul, *pîrîŭ*, în jud. Gorj, plaiul Novaci; izvorește din Fîntîna-luĭ-Costache, la E. de com. Prigoria și se varsă în Cîlnicul.

Potopinul, *cătun*, situat în partea de N. a com. Dobrosloveni, pl. Ocolul, jud. Romanați, pe șoseaua națională Corabia-Rîul-Vaduluĭ, la 9 kil. de Caracal, și în apropiere de gara Romula. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măriĭ este de 142 m.

Are o populație de 70 familiĭ, saŭ 307 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Grigorie (1867), deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Potopinul, *moșie* a statuluĭ, în jud. Romanați, pl. Ocolul, lîngă com. Dobrosloveni, cu o arendă anuală de 3580 leĭ; are o pădure de 598 pog., pendinte de mănăstirea Bistrița.

Potopinul, *vale*, începînd spre N.-V. de satul Potopinul, pe care îl străbate și terminîndu-se în Valea-Oltuluĭ, jud. Romanați, com. Bistrița.

Potopul, *pîrîŭ*, jud. Dîmbovița, izvorește din dealurile și pădurile comuneĭ Cîndești; curge spre S., prin pl. Dîmbovița, se întoarce spre S.-E., prin plasa Cobia; trece în cursul săŭ prin raionul cătunelor Greci, al com. Boțești, Scheiul și Telești, ale com. Ludești; trece pe lîngă Ludești, Hulubești și Valea-Caselor; apoĭ în pl. Cobia trece pe lîngă comunele Valea-Mare, Gura-Foiĭ, Găești, Dragodana și, maĭ la vale de Dragodana, cam lîngă com. Cuparul se varsă în pîrîul Răstoaca. In cursul săŭ primește maĭ mulțĭ afluențĭ: Valea-Butoiuluĭ, Valea-Cobia și alțiĭ.

Potoroiul, *trup de moșie*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Buhalnița, situat lîngă moșia Buhalnița și Izvorul-Alb și Sec.

Potreșul, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Slătioara, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, situată în parte de V. a comuneĭ și udată de pîrîul Ciupa. Are o biserică, numită a Cociobilor, fondată la anul 1802 de vătaful I. Urșanu și Popa Radu.

Potrojani, *vechie numire a satuluĭ* Ostroveni, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni.

Potrojani, *vechie numire a moșieĭ* Grindeni, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-j., com. Grindeni.

Potropești, *sat*, în partea de N.-E., a com. Tăcuta, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, așezat parte pe valea Cujbeĭ, iar parte pe deal, și străbătut de pîrîul Cuțigna.

Are o suprafață de 240 hect., din care 74 hect. pădure și 89 hect. loc de cultură, fîneț, imaș, proprietatea statuluĭ și 77 hect., ale locuitorilor.

Are o populație de 41 fam., saŭ 208 suflete; o biserică, făcută la 1804 de Maiorul Duca.

Satul și moșia sunt proprietatea statuluĭ și a locuitorilor împroprietărițĭ după legea rurală.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ și 24 care cu boĭ, 2 plugurĭ și 1 căruță cu caĭ; 17 caĭ, 100 vite marĭ cornute, 34 oĭ, 2 capre, 7 rîmătorĭ; 16 stupĭ cu albine.

Potsolul, *pîrîŭ*, izvorește de pe teritoriul satuluĭ Poiana-d.-s., jud. Vasluiŭ, com. Gîrbești, pl. Funduri, și maĭ jos se varsă în stînga pîrîuluĭ Șacovățul.

Potur, *com. rur.*, așezată în partea de S. a județuluĭ Tulcea și cea de E. a plășeĭ Istrul, pe pîrîul Beidant.

Se mărginește la N. cu com. Ciamurli-d.-s. și Ciamurli-d.-j.; la V., cu com. Beidant; la S., cu comunele Casap-Chioi și Cogelac și la E., cu lacul Golovița.

Relieful soluluĭ ține de regiunea dealurilor, printre carĭ distingem: dealul Eniceri (147 m.), Cara-Burun, la N.; dealul Movila-Mare (116 m.), la S.; dealul Maadem-Bair (104 m.), la E.,

acoperite toate cu fîneţe şi semănăturĭ; dealul Haidan, la S.-V., acoperit cu pădure.

Movilă maĭ însemnată e Hamamgi (104 m.), la S.-V.

Apele carĭ udă comuna sunt: pîrîul Slava-Rusă la N.; pîrîul Beidant, numit pe aci şi Potur saŭ Hagi-Avat, prin mijloc, trecînd prin cele două cătune ale comuneĭ; valea Dealuluĭ-Mare, la S. O parte din lacul cel mare Goloviţa se află la E. comuneĭ.

Cătunele carĭ formează com. sunt: Potur, reşedinţă, la V., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Beidant; Hamamgi, la E., pe malul stîng al pîrîuluĭ Potur saŭ Valea-Ciamurli.

Intinderea comuneĭ e de 6800 hect., din carĭ 144 hect. vatra satuluĭ, 4100 hect. ale locuitorilor, 2556 hect. ale statuluĭ.

Populaţiunea, compusă maĭ mult din Bulgarĭ, este de 244 familiĭ, saŭ 1246 suflete, din care 260 bărbaţĭ şi 238 femeĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este favorabilă agricultureĭ.

Locuitoriĭ posedă 112 plugurĭ; 3800 capete de vite.

Budgetul com. e la veniturĭ de 8200 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7900 leĭ.

Drumurile care brăzdează comuna sunt: calea naţională Tulcea-Constanţa, pe la E., pe lîngă Hamamgi; căĭ comunale la Sari-Mit, Casap-Chioi, Cogelac, Beidant şi Ciamurli.

Are 2 bisericĭ: una în Potur, cu hramul Sf. Apostolĭ şi ceal'altă în căt. Hamamgi, cu hramul Acoperămîntul-Maiciĭ-Domnuluĭ, ambele făcute de locuitorĭ în 1868 şi 1872 şi deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 2 şcoale, cîte una în fie-care cătun, frecuentate de 122 elevĭ.

Potur, *sat,* aşezat în partea de S. a judeţuluĭ Tulcea şi cea centrală a plăşeĭ Istruluĭ şi a com. Potur, al căreĭ cătun de reşedinţă este, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Beidant saŭ Potur. Are o întindere de 112 hect.

Populaţiunea e maĭ toată bulgărească.

Acest sat a suferit mult de la başbuzuciĭ Tătarĭ în timpul războiuluĭ de la 1877.

Are o biserică şi o şcoală. Pe la E. trece drumul naţional Tulcea-Constanţa.

Potur, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul comunelor rurale Ciamurli-d.-s. şi Potur. Izvoreşte sub numele de Valea-Satuluĭ, din poalele de S.-E. ale dealuluĭ Ciamurli; curge spre S., în o direcţie de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi a com. Potur şi pe cea de S. a com. Ciamurli; trece prin acest sat, şi, după 9 kil. de curs, se varsă în pîrîul Beidant, pe stînga, lîngă satul Hamamgi; malurile sunt înalte şi rîpoase.

Poverneĭ (Valea-), *vălcea,* în jud. Muşcel, com. Conţeşti, pl. Argeşelul; se varsă în rîul Argeş, la S. de moara d-luĭ St. Perieţeanu-Buzăŭ.

Pragul, *colină,* în jud. Buzăŭ, com. şi căt. Monteorul, acoperită de pădure. Pe sub dînsa trec tuburile ce duc păcura de la sorginte în fabrica de la gara Monteorul. Pe culmea sa sunt nişte ruine numite Cetatea.

Prahova, *judeţ,* care se mărgineşte la N. cu Transilvania, de care se desparte prin culmile munţilor Tătarul, Piatra-Lapteluĭ, Măgura-Siriuluĭ, Zănoaga, Curul-Roşu, Cheia, Bratocea, Babeşul, Bobul-Mare, Bobul-Mic, Predeluşul, Muşiţa, Clăbucetul, Predealul, Omul, Vîrful-cu-Dor, Caraimanul, Piatra-Arsă, Furnica şi Păduchiosul.

La V. se mărgineşte cu jud. Dîmboviţa, de care se desparte prin şire de munţĭ şi dealurĭ ale Carpaţilor şi rîul Cricovul-Dulce, şi la S., cu plăşile Znagovul şi Mostiştea, din jud. Ilfov, de care se desparte prin rîurile Ialomiţa, Prahova şi Cricovul-Sărat.

La E. se mărgineşte cu plăşile Tohani, Sărata şi plaiul Buzăuluĭ, din jud. Buzăul, printr'o linie ce pleacă de la S. spre N.-V. şi care merge pe la E. de com. Adîncata, Fulga, Colceagul, Fîntînelele, Vadul-Săpat, Călugăreni, Tătarul, Chiojdeanca, Salcia, Cărbuneşti, Tîrleşti, Star-Chiojdul şi până la vama Buzelor.

Intinderea teritorială a judeţuluĭ Prahova este de 487813 hectare.

Clima judeţuluĭ, în partea muntoasă, este aspră în timpul iemeĭ, iar vara e temperată; în partea deluroasă şi cîmpeană, iarna nu e tocmaĭ aspră, deşi e bîntuită de vînturĭ violente, iar vara e călduroasă.

Atît la munte, cît şi la cîmp, aerul este curat şi sănătos, afară de unele locurĭ din partea de S.-E., unde adesea bîntue frigurile, din cauza bălţilor.

Geologia judeţuluĭ. Masivul Bucegilor, cea maĭ însemnată catenă de munţĭ din judeţ, este alcătuită din 3 grupe: grupa secondară, grupa terţiară şi grupa quartenară.

In descrierea Carpaţilor s'a arătat diferitele culmĭ ce formează malurile Prahoveĭ, culmile dela Piatra-Arsă, Furnica şi Vîrful-cu-Dor. Sistemul cretaceŭ inferior ocupă culmea de răsărit a masivuluĭ dela Buşteni

și Izvoarele. Diferite conglomerate numulitice se observă la culmea Babelor, Colțul-Obîrșieĭ și Șeaua-Omuluĭ. Tot masivul Omuluĭ și Bucegi nu sunt de cît o imensă ridicătură calcară, care se prezintă, aci în mase etajate și în scărĭ uriașe, aci în platourĭ înalte, mărginite prin pereți verticalĭ.

Sistemul jurasic este reprezintat în jud. Prahova prin toate etajele sale, dar rar sunt toate reunite la un loc. Rocele din care se compun stratele sale sunt calcare, cînd compacte, marmoreene albicioase saŭ gălbiĭ.

Cretacicul superior: Cnomanianul, Turonianul și Senonianul, sunt foarte bine reprezintate în acest județ și se caracterisează prin Orbitolina Concava, Ptychodus latissimus, Inoceromus labiatus, Micraster, Corangiunum, Micraster Cortestudinarium, Galerites albogalerus, Belemnitella Mucronata și Ostrea Vesicularis, fosile din cele maĭ caracteristice ale acesteĭ seriĭ cretacice.

Tipul de S. al Eocenuluĭ, ce ocupă o largă bandă, începînd din Ispania și trecînd prin Franța, Elveția, Italia, Austro-Ungaria, Turcia și Romînia de o parte, Maroco, Algeria, Tunis, Tripoli, etc., de altă parte, prezintă același caracter petrografic și paleontologic în toată întinderea sa. El a luat parte la marele ridicărĭ ale munților, formînd în județul Prahova vîrfurile Caraimanul și Omul.

Miocenul este destul de bine reprezintat în acest județ și este însemnat prin marea cantitate de sare gemă, lignite, petrol și ozocherită, pe lîngă care trebue să maĭ adăogăm existența chihlibaruluĭ și a sulfuluĭ.

La finele epoceĭ jurasice, în urma mișcăreĭ de ridicare ce s'a făcut în Romînia și în toată Europa, Insula-Mare eșind și maĭ mult din apele Măriĭ, a tîrît cu sine parte din depozitele jurasice, care, în urmă, ne maĭ acoperindu-se aŭ rămas ca niște insule în șisturile lor cristaline: Ast-fel de insule se găsesc și în jud. Prahova, în masivele de pe valea Prahoveĭ, de la Lespezi până la Sinaia și de la Bratocea la frontiera Transilvanieĭ. La finele epoceĭ cretacice s'a produs o nouă ridicare, care a avut de efect scoaterea stratelor cretatice de sub apele Măriĭ, atît în jud. Prahova, cît și în alte județe din Romînia.

In diferite puncte ale Țăreĭ, precum și la Pucheni, jud. Prahova, s'aŭ găsit silexurĭ cioplite, silexurĭ lustruite, cuțite saŭ răzuitoare și alte obiecte de piatră și de os, industrie a omuluĭ quaternar.

Prin faptul că la Băicoiul, pl. Filipești, există fîntînĭ arzătoare, numite de locuitorĭ fierbătorĭ, clocotișurĭ și focurĭ nestinse, reiese că, în această parte, sunt îngropate substanțe combustibile, ca: huila, lignitul și petroleul, din carĭ, prin distilare naturală, se degaje idrogenul protocarbonat și iese în unele timpurĭ ale anuluĭ cu apă, producînd la eșire un fel de fierbere saŭ clocotire.

Pădurĭ. — Din punctul de vedere silvic, j. Prahova face parte din circumscripția IX-a și s'a împărțit în 4 ocoale: Văleni-de-Munte, cu reședința șefuluĭ de ocol în Văleni; Urlați, cu reședința în Ploești; Ploești, cu reședința șefuluĭ de ocol în Ploești, și Sinaia, cu reședința în Sinaia.

Mare parte din teritoriul județuluĭ Prahova e acoperit cu pădurĭ.

Statul posedă în jud. Prahova 108 pădurĭ cu trupurile lor, în întindere de 42521 hect. (85042 pog.). Cele maĭ marĭ pădurĭ sunt: Teșila, Vărbila-Păcăloaia, Moreni, Cocorăști, Mislea, Mușița și Urjugoaia, Ariceşti, Cărbunești, Haimanalele, Curul-Roșu, Țintea, Izvoarele, etc.

Moșiile statuluĭ. — Statul posedă în jud. Prahova 46 moșiĭ, împreună cu trupurile ce le aparțin și afară de cele vîndute de vecĭ la locuitorĭ.

Mașinĭ și unelte agricole în jud. Prahova (1893): 52 mașinĭ de semănat; 33 de secerat și cosit; 60 de treierat (cu aburĭ); 4 de treierat cu manej; 115 de vînturat; 21 de bătut porumb (cu aburĭ); 44 de bătut porumb (cu manivelă); 5034 plugurĭ de lemn; 4608 plugurĭ de fier; 4983 scarificatoare; 50 grape de fier; 13 tăvălugurĭ; 80 moșoroitoare de fier; 4288 de lemn; 27 greble; 84 mașinĭ de ales sămînța; 36 morĭ cu aburĭ; 51 cu apă; 2 cu vînt.

Vite, după statistica din Decembrie 1900: 19901 caĭ, 108894 boĭ și bivolĭ, 191716 oĭ, 10982 capre, 79902 porcĭ.

Locuitoriĭ posedă și 13293 stupĭ cu albine (1901).

Viticultura. — Cu siguranță nu se poate ști epoca de cînd a început plantarea viilor în jud. Prahova. Date precise lipsesc; se crede însă că plantarea dealurilor cu viță datează de 3—400 anĭ.

Situațiunea viilor în jud. Prahova este în genere pe deal, o mică parte fiind pe văĭ și alta și maĭ mică pe șesurĭ.

Viile, în cea maĭ mare parte a dealurilor, sunt expuse spre E. și S., afară de viile care se întind pe Valea-Teleajenuluĭ și care aŭ expozițiunea spre V. In cîte-va

localităţĭ sunt expuse în toate direcţiunile.

Solul în genere este argilos, argilo-varos, clisos şi pietros, găsindu-se şi fosile pe înălţimĭ.

Prăsirea viţeĭ se face prin viţă moartă, prin butaşĭ, prin viţă mustăcită.

Datul viţeĭ depinde de căldurile primă-vereĭ. In regiunile expuse spre N. înflorirea se face maĭ tîrziŭ.

Strugurii încep a se pîrgui pe la finele luneĭ luĭ Iulie. Maturitatea lor se consideră pe la 25 Septembrie.

Speciile de strugurĭ, ce se cultivă în Prahova, sunt: Tămîioasa, Timpuria, Gordinul, Băşicata, Drăguiasca, Coarna, Tigvoasa, Seina, Coarna-Neagră, Negru Vîrtos şi Negru-Moale.

Ape minerale. —Judeţul Prahova e unul din cele maĭ bogate ale Ţăreĭ din punctul de vedere al apelor minerale.

Numaĭ plăşile Cricovul, Peleşul, Prahova şi Teleajenul numără peste 50 surse de ape minerale, cea maĭ mare parte întrebuinţate de suferinzĭ, de şi nu la toate s'a făcut analiza apelor.

Comunele: Apostolache, Gornetul-Cuib, Păcureţi, Tătarul, Udreşti, Brebul, Breaza-d.-j., Tîrsa, Cornul, Poiana, Prahoviţa-d.-j., Adunaţi, Ocina, Telega, Predealul, Sinaia, Cîmpina, Slănicul, Vîlcăneşti, şi altele, posedă bogate izvoare de apă minerală, conţinînd: pucioasă, fier, păcură, sare şi iod.

Maĭ la toate aceste izvoare, circulaţia se poate face cu înlesnire. S'aŭ analizat numaĭ apele de la Brebu (de răp. dr. Davila), cele de la Cornul (proprietatea principeluĭ N. G. Bibescu), cele de la Predeal (proprietatea M. S. Regeluĭ şi a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti), cele de la Slănic, Cîmpina şi Vîlcăneşti.

Impărţirea administrativă.— Inainte de 1865, jud. Prahova se împărţea în 7 circumscripţiĭ, adică: plăşile Cîmpul, Tîrgşorul, Filipeşti, Cricovul, Podgoria şi plaiurile Teleajenul şi Prahova.

La 1883, judeţul a suferit o nouă împărţire, iar după legea pentru fixarea circumscripţiilor administrative, promulgată şi pusă în aplicare la 1 Noembrie 1892, jud. Prahova s'a împărţit în 10 plăşĭ: Cîmpul, Cricovul, Crivina, Filipeşti, Tîrgşorul, Podgoria, Peleşul, Prahova, Teleajenul şi Vărbilăul (v. a. n.).

Azĭ jud. Prahova este împărţit în 5 plăşĭ: Cîmpul-Tîrgşor, Filipeşti, Prahova, Teleajenul şi Podgoria.

Capitala judeţuluĭ este oraşul Ploeşti.

Budgetul judeţuluĭ pe anul 1900—901 este acesta: Zecimĭ: veniturĭ, leĭ 550588, banĭ 71, cheltuelĭ, leĭ 534520, banĭ 77; Drumurĭ: veniturĭ, leĭ 141568, cheltuelĭ, leĭ 136462.

Căĭ de camunicaţie. — Jud. Prahova este străbătut de la S. spre N.-V. în toată lungimea luĭ, de calea ferată Bucureşti-Predeal, care se opreşte la gările: Crivina, halta Prahoveĭ, Brazi, Ploeşti, Buda, Băicoiul, Cîmpina, Comarnicul, Valea-Largă, Sinaia, Buşteni, Azuga şi Predealul (frontieră).

Această cale are în jud. Prahova, începînd de la rîul Ialomiţa (S.) până la Predeal (N.-V.), o lungime de 110 kil.

O ramură secundară apucă de la Buda, spre E., la Slănic, oprindu-se la gările Plopeni şi Poiana şi avînd o lungime de 34 kil.

De la Cîmpina spre E. este o cale ferată, care merge până la ocnele de la Doftana.

De la Ploeşti, spre E., este calea ferată, ducînd la Buzăŭ, oprindu-se în jud. Prahova la gările: Valea-Călugărească şi Albeşti şi avînd o lungime în Prahova de 27 kil.

In total, teritoriul jud. Prahova are 175 kil. de căĭ ferate.

De la Ploeşti la Predeal drumul de fier merge tot urcînd. Această staţie se află la 940 m. d'asupra staţieĭ Bucureşti, saŭ 870 m. d'asupra staţieĭ Ploeşti. In acest traect, calea scoboară puţin la Cîmpina în Valea-Prahoveĭ, trecînd acest rîŭ pentru prima-oară, peste un pod lung de 259 m., între Băicoiul şi Cîmpina.

Intre Cîmpina şi Comarnicul calea trece încă Prahova de 4 orĭ pe nişte podurĭ de 114 m., 109 m., 96 m., 45 m., afară de podul de la Gura-Beliĭ (22 m.).

Intre Comarnicul şi Sinaia sunt două tunelurĭ.

Calea maĭ traversează Prahova de 7 orĭ între aceste două stăţiĭ pe nişte podurĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin lungĭ, precum şi podul de peste Ostrov.

Intre Sinaia şi Buşteni, Prahova maĭ este încă o dată trecută de cale, care după ce a străbătut tunelul dintre Buşteni şi Azuga, precum şi gîrliţa Azuga, ajunge la Predeal.

Pe lîngă calea ferată, judeţul Prahova maĭ are următoarele căĭ, bine îngrijite:

a) Calea naţională Ploeşti-Bucureşti, care trece prin comunele Bărcăneşti, Brazi, Pucheni-Marĭ, Poenari-Raleĭ şi de aci intră în jud. Ilfov, pl. Znagovul.

Din această cale, o ramură pleacă din Ploeşti, străbate Valea-Prahoveĭ şi la vama Predeal se uneşte cu şoseaua austriacă la Braşov. Această cale merge pe Valea-Prahoveĭ şi străbate comunele: Băicoiul, Băneşti, Cîm-

pina, Breaza, Comarnicul, Sinaia şi Predealul.

b) Şoseaua judeţeană Ploeşti-Tîrgoviştea, care pleacă din Ploeşti, străbate S.-V. judeţuluĭ Prahova, trece prin comunele: Tîrgşorul-Noŭ, Dîrmoneşti şi Mărgineni şi intră în jud. Dîmboviţa.

c) Şoseaua judeţeană Ploeşti-Bratocea, care pleacă din Ploeşti, pe barierea Văleni, şi ia direcţia spre N., pe Valea-Teleajenuluĭ, legînd maĭ toate comunele de pe această vale, adică: Bucovul, Scăeni, Măgurelele, Văleni-de-Munte, Homorîciurile, Izvoarele, Măneciul-Ungureni şi Pămînteni, trece pe lîngă mănăstirile Cheia şi Susana şi ajunge la vama Bratocea.

d) Şoseaua judeţeană Ploeşti-Călăraşi, care pleacă din partea de S.-E. a oraşuluĭ Ploeşti, bariera Rîfovuluĭ, trece pe lîngă mănăstirea Ghighiul şi comunele: Rîfovul, Buda-Palanga, Ciumaţi şi la rîul Ialomiţa intră în pl. Znagovul, jud. Ilfov.

e) Şoseaua naţională spre Mizil, care străbate toată partea de E. a judeţuluĭ Prahova, trecînd pe la Bucov, Valea-Călugărească, Albeşti, şi prin apropiere de Tomşani şi Inoteşti şi apoĭ intră în pl. Tohani din jud. Buzăŭ.

Judeţul Prahova, graţie pĭetrişuluĭ ce se găseşte pe toate văile sale, este bine şoseluit, în toate direcţiunile.

Din istoria drumurilor jud. Prahova. — Cu mult înainte de 1739, de la Timiş, peste Predealul şi până la Comarnicul, peste Orăţiĭ şi Posada, era o potecă îngustă abia cît putea merge omul călare.

Transporturile de mărfurĭ se făceaŭ pe caĭ, până la Cîmpina, unde se încărcaŭ în chervane. Expresiunile de un cal saŭ o jumătate de cal, ce maĭ întîlnim şi astă-zĭ în comerciul de braşovenie, ne reamintesc destul de viŭ acele timpurĭ.

In ajunul războiuluĭ turco-ruso-austriac, războiŭ încheiat prin pacea de la 1730, Austria trimise salahorĭ prin munţĭ, pentru facerea drumurilor, ca să poată trece oştile. Şi d'atuncĭ datează drumul cel vechiŭ pentru căruţe.

La 1789, s'a reparat şi îndreptat oare-cum acest drum, construindu-se peste prăpăstiĭ şi văgăune, punţĭ şi podurĭ de lemn, primitive; cu toate acestea comunicaţiunea pe şoseaua aceasta, ce traversează munţĭ şi stîncĭ uriaşe, era grea şi periculoasă.

Drumul cel vechiŭ urca de la Timiş drept la Predeal şi distanţa ce se face astă-zĭ cu trăsura în 15—20 minute, se făcea p'atuncĭ în cîte o jumătate de zi şi de multe orĭ într'o zi întreagă; iar de la Predeal încoace, drumul ţinea albia Prahoveĭ, pe alocurea plină de bolovanĭ, pe alocurea îngustă şi primejdioasă.

Prin unele locurĭ, la trecerea peste ape, oameniĭ construiseră podurĭ de lemn şi pentru trecere încasaŭ de la chirigiĭ taxe.

Şoseaua actuală, una dintre cele maĭ frumoase şi poate una dintre cele maĭ vechĭ din Ţară, s'a construit la anul 1846, pe timpul domnieĭ luĭ George Bibescu. Lucrările şoseleĭ naţionale, precum şi facerea podurilor, aŭ fost conduse de inginerul Ruset, asistat de inginerul Delejanu.

Prin construcţia acesteĭ şosele, relaţiunile Ţăreĭ cu Braşovul şi Transilvania, luară mare avînt şi aceasta maĭ cu osebire de la 1854 încoace, de cînd s'a terminat şoseaua austriacă Timiş-Predeal.

De la bariera Braşovuluĭ până la Predeal, chervane încărcate cu tot felul de mărfurĭ se ţineaŭ lanţ.

Transportul de la Braşov până la Bucureşti dura de obiceiŭ cîte 20 de zile, dintre carĭ 7—10 trebuiaŭ până să scape chirigiĭ de vamă, atît de mare era aglomeraţia.

Transportul de persoane, transportul mesageriilor şi scrisorilor se făcea pe timpul acela prin diligenţe. Birjariĭ de la Ploeşti şi de la Braşov eraŭ d'asemenea zilnic la drum pe valea Prahoveĭ.

De cînd s'a deschis drumul de fier, şoseaua naţională e maĭ puţin umblată, dar în timpul vereĭ, între Sinaia şi Predealul, întîlneştĭ la tot pasul mulţime de trăsurĭ.

E locul să menţionăm aci despre calea ferată ducînd la Predeal.

Pe la jumătate luneĭ luĭ Iulie 1871, Măria Sa Carol I, Domnul Romînilor, şi cu Elizabeta Doamna, vizitară Sinaia.

Această vizită domnească a asigurat văieĭ Prahova un viitor strălucit, pentru-că frumuseţea cu care natura a înzestrat aceste locurĭ pitoreştĭ, decise pe Suveraniĭ noştri a face din Sinaia reşedinţa domnească de vară.

Acestĕ împrejurărĭ fericite se datoreşte în prima linie construcţia căieĭ ferate pe valea Prahoveĭ, construcţiune ce a început la anul 1876 de o societate engleză, şi a fost o vreme împĭedicată din cauza războiuluĭ. La 1878 s'aŭ reluat lucrările acesteĭ liniĭ, de astă dată de societatea franceză Guilloux, iar la 1879, linia s'a pus în circulaţie.

Primul tren de persoane între Predeal şi Sinaia a circulat în ziua de 10 Iunie 1879.

Invăţămîntul rural. — In proiectul al 2-lea din regulamentul organic, la art. 8 se prevedea ca fie-care sat, pe lîngă preot, să ţină şi un cîntăreţ, cu plata de 2 kile de bucate pe fie-care an şi cîte doĭ leĭ de fie-care enoriaş sătean, care să înveţe carte pe copiiĭ satuluĭ în cele şase lunĭ de iarnă, rămînînd cele de vară pentru munca cîmpuluĭ.

Marea vornicie din lăuntrul chibzuind a pune în lucrare această dispoziţiune a regulamentuluĭ, a dat poruncă către Ocîrmuirea din Ploeşti ca să iea măsurile cuviincioase pentru această nouă întocmire, îndatorîndu-se proprietariĭ moşiilor, ca să găsească case pentru şcoale, saŭ a se clădi încăperĭ într'adins.

Eforia, cu hîrtia No. 125 din 24 Ianuarie 1838, a învitat din parte-ĭ pe profesorul din Ploeşti, ca să îngrijească a căuta tinerĭ ţăranĭ, feciorĭ de popă şi alţiĭ, carĭ să primească a urma în acea şcoală din Ploeşti cîtă-va vreme ca să se deprindă la învăţăturile începătoare şi apoĭ să fie datorĭ a ţine şcoală în vre-un sat.

Primele scoale rurale în judeţul Prahova, s'aŭ înfiinţat prin 1839 şi cu candidaţĭ eşiţĭ din şcoala normală din Ploeşti.

O lună şi jumătate a funcţionat şcoala normală din Ploeşti şi candidaţiĭ, ceĭ maĭ mulţĭ abia ştiind să citească şi prea puţinĭ să scrie, aŭ fost trimişĭ pe la sate să deschidă şcoalele.

Eforia, pricepînd nedestoinicia multora din candidaţĭ, cu hîrtia No. 1120, scrie profesoruluĭ din Ploeşti: «Pe candidaţiĭ nedestoinicĭ şi neprimitorĭ de învăţătură, fie că sunt prea bătrînĭ, fie că aŭ mintea maĭ tîmpită, să-ĭ depărteze cu totul din numărul candidaţilor, iar pe ceĭ ce sunt maĭ slabĭ la învăţătură să-ĭ maĭ oprească la şcoala normală spre deprindere, cîtă vreme vor socoti de trebuinţă».

Cu chipul acesta, după 4 anĭ, găsim că funcţionaŭ în judeţul Prahova (1842) un număr de 51 şcolĭ comunale, frecuentate de 721 copiĭ, iar în 1845 numărul lor atinge cifra de 180, frecuentate de 2227 copiĭ. In anul 1846, numărul şcoalelor scade la 169, însă numărul copiilor creşte la 2355.

Toate aceste şcoale se intreţineaŭ de stat şi de comune.

Azĭ (1899—900) sunt în jud. Prahova 169 şcoale primare rurale mixte şi 4 şcoale de cătun, cu 129 învăţătorĭ şi 91 învăţătoare şi frecuentate regulat de 8691 copiĭ, din 13801 înscrişĭ, numărul total al copiilor în vîrstă de şcoală fiind de 36906. (In ce priveşte învăţămîntul urban, vezĭ Ploeşti-Sinaia).

Cultul.—Judeţul Prahova ţine de Eparhia Mitropolituluĭ Primat. Pentru conducerea trebilor bisericeştĭ, este în judeţ un protoereŭ, care reprezintă pe eparhiotul respectiv, ajutat de 6 sub-protoereĭ.

Judeţul e împărţit în 163 parohiĭ, avînd şi 106 filiale, afară de cele urbane. (Vezĭ Ploeşti).

Industria. — Sunt cîţĭ-va anĭ de cînd industria în judeţul Prahova a luat un mare avînt. Sunt fabrice de postav, sticlărie, ciment, caşcaval, salam, var negru, var hidraulic, cherestea şi beţe de chibriturĭ, la Azuga; fabrice de hîrtie, var şi carierĭ de piatră, la Buşteni şi Comarnic; fabrice de cherestea, var şi cuie de sîrmă, la Sinaia. Mare parte din locuitoriĭ judeţuluĭ se ocupă cu industria lemnelor de construcţie, a şindrileĭ, scîndurilor, doniţelor, doagelor, rogojinelor, frînghielor de cînepă, olărieĭ, etc.

Loc. din plăşile Tîrgşor, Crivina, Cîmpul, Cricovul, Podgoria şi Filipeşti, se ocupă în deosebĭ cu agricultura, viticultura, grădinăria, facerea de căruţe, fabricarea vaselor de pămînt, varul, rotăria, fabricarea cărămideĭ, frînghelăria, fabricarea rachiuluĭ, transportul lemnelor, ţuiceĭ şi păcureĭ, fabricarea trăistelor din păr de cal şi plocadelor de lînă, lingurilor, copăilor, fuselor, etc.

Ceĭ din partea de N., lipsiţĭ fiind de un teren propriŭ cultureĭ, se ocupă în special cu creşterea vitelor, cu negoţul de lemnărie, cu fabricarea de brînzeturĭ, transportul săreĭ, fabricarea rachiuluĭ de cea maĭ bună calitate. Fiind în judeţ fabricĭ de var negru, fabricĭ de postav, hîrtie, carierĭ de piatră şi alte instalaţiunĭ industriale şi comerciale, loc. găsesc ocupaţiunĭ, care le aduc foloase, maĭ ales acelora care se îndeletnicesc cu chirigeria.

Maĭ în toate comunele din N. judeţuluĭ, locuitoriĭ sunt şi dulgherĭ. Ceĭ care şĭ-aŭ format o meserie din dulgherie şi tîmplărie, lucrează cu artă diferite lucrărĭ trebuincioase la o casă.

Iacă cîte-va fabricĭ din jud. Prahova, afară de cele din oraşul Ploeşti, cărora guvernul le-a acordat avantagiele legeĭ pentru încuragiarea industrieĭ naţionale, toate dotate cu maşinĭ şi instrumente perfecţionate.

Fabrica de hîrtie de paĭe, din Scăeni, a d-luĭ Ezra Penhas; fabrica de var hidraulic şi ciment a d-luĭ E. Erler, din Azuga; fabrica de var hidraulic şi ciment din Comarnic a d-luĭ B.

Aldasaro; fabrica de var hidraulic și ciment, din Breaza, a d-luĭ Ernest Manoël; fabrica de ipsos, din Slănic, a fraților Axerio; fabrica de țesăturĭ de lînă, din Azuga, a d-lor Rhein și Scheeser; fabrica de sticlărie, din Azuga, a d-luĭ S. Grünfeld; fabrica de cherestea, din Sinaia, a d-lor Costinescu și Montesi; fabrica de var hidraulic, din Comarnic, a d-luĭ H. Schorsch; fabrica de pastă de lemn, pe moșia Cheia, a d-luĭ Ezra Penhas; fabrica de împachetat și mucava, din Bușteni, a d-lor Schiel. (V. și Ploești).

Comerciul județuluĭ Prahova este foarte întins și se face maĭ ales cu Brăila și București.

Se face comerciŭ cu vinurĭ, porumb, grîŭ, fasole, linte, cartofĭ, mazăre, rachiŭ, gaz, păcură, spirt, lemnărie, var, olărie și alte producțiunĭ. Tîrgurĭ anuale se fac: La-două-Cîrciumĭ, la Cîmpina, și la Drajna, tîrg mare de pieĭ de animale sălbatice, maĭ ales de vulpĭ și jderĭ.

Din punctul de vedere sanitar, județul Prahova se împarte în 5 circumscripțiunĭ, cu un medic de fie-care, făcînd serviciul în două plășĭ.

Spitale sunt la Urlați, la Văleni, la Cîmpina. (Vezĭ și orașul Ploești).

Vămile. Județul Prahova are 3 vămĭ, două în munte, la hotarul despre Transilvania: Bratocea și Predeal și vama orașuluĭ Ploești.

In secolul al XIX-lea, vama Țăreĭ era la Cîmpina și, pe vremea domnieĭ luĭ Alexandru Ghica-Vodă, vama a fost mutată de la Cîmpina la Breaza și de aci, în anul 1852, la Predeal, unde e și astă-zĭ.

In 1860, veniturile tutulor vămilor, împreună cu Predeluș, se evaluaŭ la suma de 771159 leĭ vechĭ și 3 parale și cheltuelile, la 67854 leĭ vechĭ și 18 parale.

Populațiunea jud. Prahova, după ultima statistică (Decembrie 1899) este de 304376 locuitorĭ: 152737 bărbațĭ și 151639 femeĭ; 63992 capĭ de familie; 295714 ortodoxĭ, 5691 catolicĭ și protestanțĭ, 70 mahometanĭ, 9 armenĭ, 499 mozaicĭ, 35 de alte religiunĭ.

In 1859, populațiunea jud. Prahova era de 199314 loc.; în 1884, de 241184 loc.; în 1889, de 257101 loc.; în 1894, de 278704 loc. Creșterea populațiuneĭ în ultimiĭ anĭ se datorește și avîntuluĭ luat de com. Sinaia și numeroaselor întreprinderĭ industriale instalate pe valea Prahoveĭ, care străbate tot județul de la N. la S.

Puterea judecătorească. — In jud. Prahova sunt 8 judecătoriĭ de ocoale, afară de cele două din orașul Ploești, carĭ maĭ coprind pe lîngă circumscripția Ploești și comunele: Bucovul și Berceni (pl. Cricovul), toată pl. Tîrgșorul, afără de comunele Mănești și Vlădeni-Mărgineni și toată pl. Crivina.

Cele 8 judecătoriĭ sunt:

1. Sinaia, cu reședința în Sinaia, coprinzînd plaiul Peleșul.
2. Cîmpina, cu reședința în Cîmpina, coprinzînd plaiul Prahova.
3. Filipești, cu reședința în Filipești, coprinzînd pl. Filipești și comunele Mănești și Vlădeni-Mărgineni, din pl. Tîrgșorul.
4. Slănicul, cu reședința în Slănic, coprinzînd plaiul Vărbilăul.
5. Văleni-de-Munte, cu reședința în com. Văleni-de-Munte, coprinzînd plaiul Teleajenul.
6. Băltești, cu reședința în com. Băltești, coprinzînd plasa Podgoria.
7. Urlați, cu reședința în com. Urlați, coprinzînd pl. Cricovul, fără comunele Cricovul și Berceni.
8. Drăgănești, cu reședința în Drăgănești, coprinzînd toată pl. Cîmpul.

Marca jud. Prahova este un țap și o coardă de viță. Țapul însemnează că în acest jud., prin munțĭ, se găsea odată mult vînat sălbatic: iar coarda de viță, care înainte de desființarea jud. Saac (Săcueni) era marca acestuĭ jud., înseamnă că producea vin mult și bun.

Din trecutul județuluĭ.—Intre aniĭ 1360—1372 armata ardelenească condusă de Voevodul Nicolae în contra luĭ Vladislav Basarab, Domnul Țăreĭ-Romîneștĭ, intră în Țară pe la Predeal.

Voevodul Transilvanieĭ trecînd munțiĭ, cu Săcuiĭ, ajunse la Ialomița.

Pentru prima oară atuncĭ întîlnim în Istorie numirea de Predeal; de aci încolo nu se maĭ pomenește multă vreme nimic de această trecătoare; se face însă de maĭ multe orĭ mențiune de Timiș și maĭ cu seamă pe la începutul seculuĭ al XVI-lea.

In acest mare interval, de bună seamă că, în desele lor încursărĭ și vice-versa în Transilvania, Turciĭ și Tătariĭ, Romîniĭ și Unguriĭ vor fi trecut cu armatele lor pe la Predeal și dacă nu putem pune înainte date concrete este că, manualele de istorie nu precizează, ci se mulțumesc de obiceiŭ a spune: trecînd Carpați, intrînd în Țară.

In anul 1548, pe rîul Prahova avu loc o mare bătălie sîngeroasă între Mircea III tiranul, fiul luĭ Mihnea-cel-Răŭ, și boeriĭ romînĭ revoltațĭ.

La 1596—1597, Mihaiŭ-Viteazul a repurtat o strălucită vic-

torie în contra Tătarilor la Gherghiţa.

La 1600, Mihaiŭ e învins de Polonĭ şi Moldovenĭ în pădurea Bucovuluĭ şi se retrage la Tîrgşorul.

După moartea luĭ Mihaiŭ-Viteazul, născîndu-se certurĭ marĭ pentru domnia Ţăreĭ-Romîneştĭ, boeriĭ, împreună cu fraţiĭ Buzeştĭ, aleseră Domn pe Radu Şerban Basarab.

Simion Movilă, cu Tătarĭ, Polonĭ şi Moldovenĭ, năvăleşte în Ţară. Bătălia se dete în Gura-Teleajenuluĭ, la satul Teişani (1602) şi ţinu treĭ zile. Ea fu hotărîtă prin lupta de faţă a luĭ Stroe Buzescu cu un Tătar vestit prin vitejia luĭ şi care era nepot al Hanuluĭ tătăresc (Gr. G. Tocilescu).

La 1611, Saşiĭ din Braşov, strîmtoraţĭ de principele Transilvanieĭ, Gavril Batory şi ameninţaţĭ de pĭerzanie, cerură ajutor de la Domnul Ţăreĭ-Romîneştĭ.

Radu Şerban porneşte din Bucureşti fără întîrziere în capul a 10000 Romînĭ şi 1300 călăreţĭ Polonĭ, şi, trecînd pe la Sinaia, Intre - Prahove, soseşte la Predeal în dimineaţa zileĭ de 9 Iulie şi prinzînd iscoadele luĭ Batory, după un marş forţat, încă înainte de amia-zĭ, tăbărî la Curmătura, în faţa Braşovuluĭ.

In lupta de la Biserica-luĭ-Bartolomey (Braşovul - Vechiŭ), Domnul Ţăreĭ-Romîneştĭ cîştigă o victorie strălucită. Batory scapă cu fuga; 8000 morţĭ rămaseră pe cîmpul de bătaie.

La anul 1716, vine ca Domn al Ţăreĭ, Nicolae Mavrocordat, primul Domn fanariot.

In aceste vremurĭ de persecuţiunĭ cumplite, boeriĭ Ţăreĭ căutaŭ să scape cu fuga, şi valea Prahoveĭ era neîntrerupt plină de boerĭ, fugînd cu familiile şi avutul lor.

De la Bucureşti până la Braşov, era ziua şi noaptea un lanţ fără de sfîrşit de fugarĭ. Mînia fanariotuluĭ şi iataganuluĭ turcesc băgase fiorul în oase, şi fie-care se gîndea cum să scape maĭ de grabă. Pribegiĭ, numaĭ după ce treceaŭ Oraţiile şi Posada, prin ţinuturile Prahoveĭ, răsuflaŭ maĭ uşor.

Uniĭ poposiaŭ la Sinaia, alţiĭ la Slonul-de-Piatră, alţiĭ Intre-Prahove saŭ la Predeal.

Uniĭ mergeaŭ direct pe drumul Prahoveĭ, alţiĭ de la Sinaia o luaŭ peste munţĭ pe la Branul, alţiĭ apucaŭ pe valea Azugeĭ şi mulţĭ 'şĭ căutaŭ drumul să treacă la Braşov, pe Valea-Joiţeĭ. Această stare de lucrurĭ n'a ţinut un an saŭ doĭ, ci pe tot timpul domnieĭ fanarioţilor.

Masa de milă era întinsă ziua şi noaptea pentru sărmaniĭ călătorĭ, carĭ în tot ceasul nu lipseaŭ, zice un martor ocular, vorbind de mănăstirea Sinaia.

Era în ajunul războiuluĭ între Austria, Rusia şi Turcia (1737), războiŭ încheiat prin pacea de la Belgrad (1739) şi în Muntenia domnea Constantin Mavrocordat. După ce s'aŭ făcut drumurĭ prin munţĭ, Ducele de Lorena, comandantul armatelor austriace, trimise un corp de armată din Braşov, peste Timiş-Predeal, cu ordinul de a ocupa Bucureşti, dar auzind că Constantin-Vodă, în capul a 20000 ienicerĭ, înaintează spre capitala Austrieĭ, se retraseră spre Piteşti.

Bucureşti fură ocupaţĭ de Turcĭ, carĭ, după obiceiul lor, prădară, robiră şi pustiiră tot ce le eşi în cale; populaţiunea speriată se refugiase la munte şi la mănăstirĭ.

După victoria de la Perşinari, un corp de Turcĭ şi Tătarĭ, înaintează spre Cîmpina, spre a trece în Ardeal. Valea Prahoveĭ era ocupată de oştirĭ austriace, cu ordinul d'a apăra strîmtorile şi d'a împiedica înaintarea Turcilor.

Un contimporan istoriseşte ast-fel evenimentele întîmplate cu această ocaziune:

«Trecînd dar oştile nemţeştĭ în Valahia până în apropiere de oraşul Ploeşti saŭ Tîrgşorul, s'aŭ întîmpinat cu oştile turceştĭ.

«Austriaciĭ aŭ fost respinşĭ de Turcĭ şi venind în fuga lor aŭ intrat în apa Prahoveĭ, printre munţĭ până la Sinaia, şi lăsînd Austriaciĭ ca la 400 ostaşĭ în mănăstire, grosul oştireĭ s'a dus până la graniţa numită Predeal şi aŭ pus lagărul acolo. Insă, spionul, care îl aveaŭ Turciĭ, cunoştea potecile foarte bine prin munţĭ, pe apa Prahoveĭ şi aŭ pornit noaptea cu oştirile turceştĭ în urma Nemţilor, de la satul Comarnic în sus prin Oraţi până la apa numită Izvorul, şi aflînd că în mănăstire sunt Nemţĭ, aŭ intrat pe apa pîrîuluĭ în sus şi pe apa numită Zgarbora, care este de la vale de Sinaia, şi mergînd prin pădure aŭ înconjurat mănăstirea fără veste de dimineaţă şi aŭ intrat în întru, tăind foarte răŭ pe ostaşiĭ nemţĭ, din carĭ puţinĭ scăpînd cu fuga, aŭ dat de veste la lagăr la Predeal. Şi mergînd Turciĭ în grabă după eĭ până la graniţă, s'aŭ făcut războiŭ şi vărsare de sînge mare, biruind Turciĭ pe Nemţĭ. Şi înapoindu-se oştirile turceştĭ în Sinaia, aŭ îngropat pe toţĭ soldaţiĭ morţĭ, în dosul mănăstireĭ, despre munte. Iar Paşa ce era cu oştile turceştĭ aŭ poruncit şi aŭ dat foc mănăstireĭ şi aŭ găurit zidăria cetăţuieĭ prin două

locurĭ. Fost-aŭ poruncă să o risipească de tot, dar prin mijlocirea vătafuluĭ de plaiŭ aŭ mijlocit să o lase, că în urmă va fi el împlinitorul porunceĭ».

Scheletele ostaşilor căzuţĭ în această luptă s'aŭ găsit la anul 1843, cu ocaziunea facereĭ varniţelor pentru zidirea bisericeĭ celeĭ marĭ de la Sinaia.

Trecuseră deja maĭ mulţĭ anĭ, cînd într'o zi se prezintă actualuluĭ stariţ, Nifon al Sinaieĭ, doĭ călugărĭ cu un înscris, emanînd de la stariţul Partenie. Hîrtia conţinea următoarele: «Incepînd războiul între Austria şi Turcia şi maĭ 'nainte prevăzîndu-se primejdia ce era să vie asupra acesteĭ mănăstirĭ, am luat clopotele din clopotniţă şi argintăriile din Biserică şi alte odoare şi două miĭ leĭ argint turcesc şi regulîndu-le toate în clopotul cel mare le-am îngropat în pămînt în apropiere de mănăstire, lîngă drumul Braşovuluĭ, despre apa Peleşuluĭ, de la vale de fîntîniţă, ce este lîngă drum, puindu-se o lespede de piatră peste dînsele şi dîndu-se curgerea apeĭ pe d'asupra lor. Dar eŭ m'am dus în Transilvania la rudele mele».

S'a căutat de maĭ multe orĭ, dar nicĭ până azĭ nu s'a putut descoperi această comoară.

La anul 1788, Nicolae Mavrogheni bate o armată austriacă la Cîmpina, o respinge până la Sinaia, şi d'aci hărţuind-o mereŭ, o grămădeşte în sus pe Prahova, silind-o să se retragă în Transilvania pe la pasul Timişuluĭ; şi încîntat de această victorie o vesteşte Seraskieratuluĭ ast-fel:

«Cinstiţilor Dumnealor Seraskierilor. De obşte vă facem Domnia mea cunoscută că oştirile noastre de la Cîmpina, luînd pe D-zeŭ într'ajutor şi năvălind asupra vrăjmaşuluĭ, ca să intre în pămîntul lor, pe la Timiş, unde întîmpinînd pe vrăjmaşĭ şi lovindu-ĭ foarte răŭ, i-aŭ zdrobit şi i-aŭ sfărîmat, luînd mulţime de robĭ soldaţĭ viĭ şi roabe, cu steagurile lor dimpreună şi cu tobele; iar capete nenumărate ale celor omorîţĭ, din care mulţĭ viĭ şi capete, am adus astăzĭ aicĭ la scaunul Domnieĭ Mele, şi merg înainte; pentru care nu lipsim a vă vesti şi această a noastră biruinţă».

După victoria de la Cîmpina, Mavrogheni trece pe la Bucegi în Transilvania; şapte sate ce întîlneşte în drumu-ĭ se supun, şi ajungînd şi sub zidurile Braşovuluĭ, adresează, povăţuit poate de un spirit de umanitate, povăţuit poate şi de a intimida, un ultimatum orăşenilor, prin care îĭ vesteşte că de se vor supune de bună voe, nu le va face nimic, va ţine seamă de toate breslele, ostaşilor le va da întreită leafă ca acelora aĭ Domnieĭ luĭ; că dacă s'a văzut silit să vie cu oaste nenumărată până la eĭ, arată că numaĭ împăratul lor e pricina, călcîndu-ĭ hotarele şi semănînd zizanie... Aceste numaĭ 'l face de a porni la bătălie să verse atîta sînge, maĭ bine ar fi dar, ca locuitoriĭ Braşovuluĭ, luînd pildă de la cele şapte sate să se supună: «că maĭ nimerit este să se întoarcă de voe bună iar la vechiul principat de unde prin silă s'a deslipit» şi că dacă nu o vor face aceasta, să fie bine ştiut, că jaf, foc şi vărsare de sînge o să se întîmple fără cruţare, peste tot oraşul, etc., etc.

Pe vremea domnieĭ luĭ Mihail Constantint Şuţu, 5 Iulie 1792, s'a instituit o comisiune internaţională pentru rectificarea hotarelor Ţăreĭ Romîneştĭ din-spre Ardeal.

Comisariĭ eraŭ, pentru Austria: Lt.-Colonel Adam Mabovăţ; Petre Duca, inginer-maior; Roditzky, căpitan în regimentul romînesc şi Zizer, tîlmaciŭ împărătesc pentru Banat. Pentru Ardeal: Lt.-Colonel Ionat Stanciŭ, Avram Calian, căpitan în regimentul romînesc No. 1, şi Tolhofin, tîlmaciŭ împărătesc. Pentru Inalta Poartă Otomanicească: Slăvitul El Hadji Abdulah-Effendi, Sabika-Teşkeregeşi, El Hadji Ahmed şi Kurala-Effendi, maĭ marele cavaşilor. Pentru Romînia: Baratov, Constantin Paharnicul şi Stolnicul Dumitrache.

La 1 Martie 1821, Ipsilante, plecînd din Iaşi, se îndreaptă spre Bucureşti, trecînd pe la Tîrgul-Frumos şi se opri la Roman. De aci trimise o adresă Divanuluĭ din Bucureşti, cu data de 5 Martie, în care 'ĭ făcea cunoscut scopul răsculăreĭ sale.

Porni apoĭ spre Focşani şi Buzăŭ.

In trecerea luĭ pe lîngă Ploeşti fu întîmpinat cu armele de către Ploeştenĭ, neîngăduindu-l a intra în oraş. Iordache, unul din căpitaniĭ luĭ Ipsilante, spre a evita un conflict nefolositor, ocoli capitala Prahoveĭ, trecînd Teleajenul.

La 12 Martie, fu primit în Ploeşti, pentru că exclusese din armata ce avea pe vagabonziĭ, carĭ făceaŭ marĭ neorînduelĭ. La Ploeşti, Ipsilante fu întîmpinat de cîţĭ-va boerĭ din Bucureşti, cărora le tăinui cugetul săŭ. Tot la Ploeşti primi ştirea, prin Eforiĭ din Iaşi, despre desaprobarea mişcăreĭ greceştĭ, de către Alexandru al Rusieĭ.

După ce strînse toate armele cîte putu găsi în Ploeşti, cu promisiunea că se vor plăti, şi după ce maĭ înrolă de aci cîţĭ-va Grecĭ şi Bulgarĭ, după maĭ

multe jafurĭ comise şi aci de eterişti, Ipsilante porni spre Tîrgovişte.

Intre măsurile energice luate de reacţiune pentru năbuşirea insurecţiuneĭ din 1821, guvernul, spre a paraliza mişcarea, între altele, a dat ordin către ispravnicii din Prahova, Dîmboviţa, Argeş, Muşcel şi Olt, cum şi către ispravnicul de străinĭ, ca să îngădue pe trimişiĭ luĭ Sava şi aĭ frateluĭ săŭ Panait, cum şi pe aĭ luĭ căpitan Iordache, a strînge, dintre Bulgariĭ din partea loculuĭ, oamenĭ cu plată, deprinşĭ cu arma şi vitejĭ, pentru înfrîngerea răzvrătitoruluĭ.

Ipsilante ocupase aceste judeţe milităreşte, avînd în fiecare cîte o companie de eteriştĭ, sub comanda unuĭ căpitan, pentru înrolare de voluntarĭ, deosebit cîte un ispravnic de încredere pentru împlinirea contribuţiunilor de la locuitorĭ.

Peste corpul de oştire din Ploeşti, era comandant Duca.

Turciĭ, intrînd în Ţară, luară drumul spre Bucureşti. Ipsilante, care se afla la Tîrgovişte, dete ordin luĭ Duca să vie cu oştirea sa la Tîrgovişte şi să prepare proviziunĭ pentru 1500 călăreţĭ.

Duca, în drumul săŭ tăbărî la Băicoiul, lăsînd strejĭ la Ploeşti, Cîmpina şi Mărgineni.

Pentru-că în acel an era o mare lipsă de grîŭ şi de orz, Banul Barbu Văcărescu, marele Vistier, rîndui bumbaşirĭ la judeţele Saac, Prahova, Dîmboviţa, etc., pentru ridicarea porumbuluĭ din magaziile arendăşeştĭ, boereştĭ şi mănăstireştĭ şi trimiterea lor la magazinele oştireĭ, plătindu-se din Vistierie cîte 18 leĭ chila de porumb, iar pentru căratul lor cîte 60 parale de chilă.

Pe vremea eterieĭ, valea Prahoveĭ şi munţiĭ dimprejur aŭ fost martorĭ la o mulţime de scene, propriĭ nu atît războiuluĭ, cît maĭ mult brigandagiuluĭ.

După fuga luĭ Ipsilante, în urma bătălieĭ de la Drăgăşani, cete marĭ de eteriştĭ, amestecaţĭ cu cîţĭ-va dintre pandurĭ, urmăriţĭ de aproape de Turciĭ Sericogluluĭ şi de arnăuţiĭ luĭ Bimbaşa Sava, se înfundară pe valea Prahoveĭ.

La sosirea Turcilor şi a luĭ Sava la Sinaia, eteriştiĭ, căutînd să scape cu fuga, se împărţiră în două tabere. Ceĭ maĭ mulţĭ luară drumul Predealuluĭ. Acolo, înţelegînd că Timişul este ocupat de o armată austriacă şi că prin urmare nu vor putea trece în Transilvania, se retraseră în întăriturile de la Cetăţuia, dar fură bătuţĭ de Turcĭ şi risipiţĭ în toate părţile, iar ceĭ-l'alţĭ trecură de la Sinaia peste munţĭ la Bran şi în satele din Ţara Bîrseĭ.

In urma victorieĭ de la Predeal, Bimbaşa Sava, fiind chemat de Chehaia-Bey, pleacă la Bucureşti însoţit de Ghencea şi alţiĭ, iar Frangulea, unul din căpitaniĭ săĭ, voind a profita de ocaziune şi a se îmbogăţi prin jafurĭ, rămase la Predeal. Asemenea, o sumă de Turcĭ dezertorĭ, Sîrbĭ, Bulgarĭ, Grecĭ şi alţĭ eteriştĭ, se ascunseră prin munţĭ, de unde eşeaŭ la răspîntiĭ, care cum putea, jefuind pe boieriĭ pribegĭ, carĭ începuseră a se înapoia în Ţară, uniĭ chemaţĭ să ĭa parte la afacerile publice, alţiĭ siliţĭ să părăsească Braşovul, spre a nu fi înrolaţĭ în armata austriacă.

Pe la începutul anuluĭ 1822, drumul Prahoveĭ nu maĭ era sigur de loc; băjenariĭ nu maĭ cutezaŭ să intre în Ţară. Atuncĭ comandantul trupelor turceştĭ, Chehaia-Bey, trimise maĭ mulţĭ Kîrc-Serdarĭ cu armată pentru paza drumurilor. Eĭ întreprinseră o goană energică contra jefuitorilor, şi ceĭ carĭ aŭ putut scăpa cu viaţă, aŭ fugit în Transilvania.

In timpul revoluţiuneĭ de la 1848, Principatele Romîne fură ocupate de armatele ruseştĭ. Generalul Baron Puchner, comandantul Transilvanieĭ, în urma nereuşiteĭ misiuneĭ Episcopuluĭ Şaguna, ceru pe la începutul anuluĭ 1849 ajutor de la Bucureşti, de la Feldmareşalul Liders, comandantul trupelor muscăleştĭ, întru apărarea cetăţilor Braşovuluĭ şi Sibiuluĭ.

Generalul Engelhardt, cu 2680 oamenĭ infanterie, 430 ulanĭ, 190 cazacĭ şi 8 tunurĭ, fu trimis într'ajutor la Braşov.

Primele detaşamente sosiră la Sinaia în dimineaţa zileĭ de 10/22 Ianuarie 1849, ocupînd mănăstirea, precum şi schitul Predeal şi casele locuitorilor, iar la frontieră instalară un corp de observaţie.

Auzind că Secuiĭ ameninţă Braşovul, Ruşiĭ trecură Predealul şi în zilele de 2, 3 şi 4 Februarie sosiră la Braşov, unde găsiră pe generalul austriac Schuster cu puţine trupe precum şi un corp de gardiştĭ Romînĭ şi Saşĭ.

In ziua de 20 Februarie, trupele luĭ Engelhardt aŭ ajuns la poalele munţilor Predealuluĭ pe mare ninsoare şi vifor.

A doua zi Ruşiĭ trecură peste Predeal. Austriaciĭ îĭ urmară pe la amiazĭ; iar brigada *van der Nüll* ajunsă la carantină de Ungurĭ (vama ungară de astă-zĭ de la Timiş), avu să susţină o luptă înverşunată şi fu silită a se retrage către pădure.

Unguriĭ dădură foc Timişuluĭ şi nu slăbiră pe Austriacĭ pănă la Predeal, unde lupta se începu din noŭ.

Hanul cel vechiŭ de sub Cetăţuie, cunoscut sub numele de Cîrciuma de la Ruja, a fost prefăcut în cenuşe.

Batalionul III (austriac) Turschy şi 2 companiĭ de grenadirĭ, aŭ eşit la Predeal prin pădurea Vlădeţuluĭ, pe locurĭ necunoscute, peste omeţĭ şi gropĭ, unde s'aŭ scufundat şi s'aŭ prăpădit 6 caĭ cu proviziunĭ cu tot.

Austriaciĭ pĭerdură în această zi, 186 morţĭ, răniţĭ şi prizonierĭ. Toată averea familiilor fugare, lăsată în pădurile Predealuluĭ, a fost dată de Bem în prada Secuilor. Chiar scriitoriĭ ungurĭ spun că numărul carelor jefuite a fost peste o sută. In tot cazul averile răpite aŭ trebuit să fie considerabile, căcĭ fugariĭ luaseră de bună seamă cu eĭ sume marĭ de banĭ, scule de aur şi argint şi alte preţioase.

Trecînd Ruşiĭ şi Austriaciĭ în Ţară 'şĭ-aŭ stabilit cuartierul general în mănăstirea Sinaia, iar la Predeal, între Prahova şi la Poiana-Ţapuluĭ rămaseră micĭ detaşamente, spre a observa mişcările Ungurilor.

In ziua de 7 Iunie se încinse prima luptă între Ruşĭ şi Ungurĭ, maĭ întîiŭ sus la Predeal şi apoĭ pe Coasta-Predealuluĭ până la carantina austriacă.

Aci căzu, omorît mişeleşte, comandantul reg. 1 de cazacĭ de Don, loc.-colonel Ion Costin, Romîn din Basarabia.

La 1853—54, Romînia a fost ocupată de trupele austriace, sub comanda generaluluĭ Coronini, iar detaşamente de infanterie din corpul de ocupaţiune aŭ rămas pe valea Prahoveĭ şi comandantul acestor detaşamente, generalul Hess, şĭ-a avut cuartierul săŭ un timp în mănăstirea Sinaia. Atuncĭ ofiţeriĭ statuluĭ-major austriac aŭ ridicat planul topografic al întregeĭ frontierĭ romîne din spre Ardeal.

In vremea războiuluĭ de la 1877—78, în Ploeşti a fost cuartierul general al armateĭ ruseştĭ. Impăratul Alexandru al II-lea sosi aci la 25 Maiŭ 1877.

Prahova, *rîŭ,* izvoreşte în Carpaţi prin două ramurĭ, *Prahoviţa* şi *Azuga,* carĭ se unesc în faţa munteluĭ Sorica, nu departe de gara Azuga. Curge în lungul judeţuluĭ Prahova, udîndu-ĭ toată întinderea vestică şi parte din cea de S. pe o întindere ca la 150 kil., până ce se varsă în rîul Ialomiţa, la satul Dridul-Znagov.

Cursul Prahoveĭ, se întinde în regiunea muntoasă până în satul Comarnicul; apoĭ în regiunea de dealurĭ, până în dreptul satuluĭ Băicoiul; şi d'aci, în regiunea de şes, până la vărsătura sa în Ialomiţa. In acest curs, Prahova este foarte capriţioasă, făcînd multe cotiturĭ şi cîte o dată marĭ stricăciunĭ, cînd, umflată toamna prin ploĭ şi primăvara prin topirea zăpezeĭ, devine cu totul torenţială şi ia cu sine tot ce întîlneşte în cale. Aşa, în aniĭ 1830, 1864 şi 1884, în urma unor ploĭ torenţiale, a sfărîmat podurile, a surpat orăţiile, a inundat cîmpiile. La 1884, Prahova a luat cu sine tot ce a întîlnit; traseul caleĭ ferate a fost spălat şi podul de peste Prahova, la gura tuneluluĭ din dreptul Văieĭ-Conciuluĭ, a fost rupt, şi comunicaţia pe calea ferată întreruptă. Cu toate aceste capriciĭ accidentale ale timpuluĭ, rîul Prahova este principalul motor de viaţă la o mulţime de industriĭ, carĭ aŭ luat viaţă de la deschiderea caleĭ ferate şi udă o mulţime de localităţĭ populate, aşezate aproape neîntrerupt de-a lungul cursuluĭ pe ambele sale ţărmurĭ.

Aşa, începînd de la formaţia sa la Azuga, rîul Prahova, după o scurgere de 4 kil. la vale, udă partea estică a satuluĭ Buşteni; iar după 1 kil. de aci ajunge în dreptul satuluĭ Poiana-Ţapuluĭ, pe care îl lasă în dreapta; şi d'aci, 4 kil. maĭ la vale atinge partea de N. a urbeĭ Sinaia, pe care asemenea o lasă pe dreapta, udînd-o pe o întindere de 3000 m. până în dreptul spitaluluĭ Sinaia; de aci curgînd tot spre S., la 7000 m. la vale lasă la stînga localitatea numită Posadă; şi maĭ la vale, după 2500 m. de curgere, lasă la dreapta satul Podul - Neaguluĭ, iar la stînga Podul-Vîrtos, pendinte de com. Comarnicul, pe care o lasă tot la stînga, iar în faţa acesteia pe malul drept, satul Ghioseci; apoĭ îşĭ continuă mersul spre S.-E., lăsînd pe malul drept satele Breaza-d.-s. şi Breaza-d.-j.; iar pe malul stîng, satele Corni-d.-s. şi Corni-d.-j., cu cătunele Podul-Vaduluĭ şi Cîmpiniţa. De aci Prahova îşĭ continuă cursul tot maĭ spre S.-E., udînd partea de E. a com. Poiana şi partea de V. a tîrguluĭ Cîmpina; la 1500 m. la vale este confluenţa sa cu Doftana, la satul Bobolia, şi apoĭ lăsînd la stînga com. Băneşti, cu căt. Slobozia, iar în dreapta, căt. Bobolia, se îndreaptă către com. Cocoreşti, aşezată pe malul drept, com. Floreşti, cu cătunul Capul - Roşu, aşezate pe malul stîng, şi maĭ la vale, pe malul drept, căt. Poroasa, pendinte de com. Măgureni şi com. Călineşti, cu satul Cătina. După un parcurs de 3000 m. de aci ajunge în dreptul com. Filipeşti-Tîrg, unde este reşedinţă de companie şi oficiŭ teleg.-postal. De aci, lăsînd pe malul drept

căt. Brătăşanca, pendinte de com. Dărmăneşti, se îndreaptă spre şoseaua judeţeană Tîrgoviştea-Ploeşti, pe care la o depărtare de 600 m. o taĭe, trecînd-o sub un pod bine construit cu picioare de piatră. Maĭ la S. şi ca la 850 m. depărtare, Prahova părăseşte teritoriul com. Dărmăneşti şi intră pe teritoriul com. Tîrguşorul-Noŭ, şi după un parcurs de 3600 m. intră pe teritoriul Tîrguşoruluĭ-Vechiŭ, lăsînd în acest parcurs şi pe malul drept, căt. Zalhanaua, pendinte de com. Vlădeni şi localitatea Catinca (Comănacul), pendinte de com. Măneşti, formînd pe o întindere de 5400 m. hotar între com. Băneşti şi Tîrguşorul-Vechiŭ. De aci, Prahova schimbînd direcţia puţin maĭ spre E., trece pe teritoriul com. Negoeşti, Popeşti, Tinosul până în dreptul căt. Pisculeşti, pendinte de com. Tinosul; apoĭ îşĭ continuă cursul, formînd hotar maĭ întîiŭ între com. Tinosul şi Pucheni-Micĭ, şi la vale între com. Crivina la S. şi între Pucheni-Micĭ şi Pucheni-Marĭ spre N.; iar maĭ la vale, între com. Gorgota şi Miroslăveşti, între aceasta şi com. Buda-Palanga la N. şi com. Ciumaţi la S. până la confluenţa cu Teleajenul. In jos, pe o întindere de 7600 m., limitează pămîntul oamenilor din com. Gherghiţa şi satul Belciugul; apoĭ trece pe teritoriul com. Drăgăneşti, formînd hotar între această com. şi com. Gherghiţa, între Gherghiţa şi Hătcărăul, între proprietatea Malamuci la S. şi Hătcărăul la N.

Din punctul situat cam la 400 m. la S. de căt. Tufani, pendinte de com. Hătcărăul, Prahova în cursul săŭ spre E. şi pe o distanţă de 24600 m. formează hotar între jud. Ilfov şi Prahova până la 1200 m. spre N. de satul Patru-Fraţĭ; în acest parcurs Prahova face o mulţime de cotiturĭ marĭ şi udă satele următoare: pe malul drept Rîsimnicea, Filitis-Răduleşti-Căldăruşani, din jud. Ilfov; şi pe malul stîng, com. Adîncata (Răşani) din jud. Prahova.

De la punctul situat la 1200 m. la N. de satul Patru-Fraţĭ, Prahova, în cursul săŭ pe o lungime de 9800 m., până la confluenţa sa cu Ialomiţa, la satul Dridul-Znagov, formează hotar între judeţele Ilfov şi Ialomiţa, formînd asemenea maĭ multe cotiturĭ, udînd în acest parcurs satul Patru-Fraţĭ, din jud. Ialomiţa, situat pe malul stîng şi satul Dridul-Znagov, de la îmbucătura Prahoveĭ cu Ialomiţa.

Lărgimea văiĭ Prahova variază între 200—600 m. la şes p'un pat nisipos; în regiunea de dealurĭ şi munţĭ, patul Prahoveĭ e îngust, de la 5—30 m., mult bolovănos şi prezintă o serie variată de lărgiturĭ şi gîturĭ; ast-fel la Azuga, Buşteni, Izvoarele, Comarnic şi Cîmpina, valea e ceva maĭ largă; iară în spaţiul cuprins între aceste localităţĭ, se află o serie de gîturĭ, unde lărgimea văiĭ e foarte redusă, formînd nişte defileurĭ uriaşe cu altitudinĭ d'asupra apeĭ de la 300—400 m. spre Azuga, 1200 m. către Poiana-Ţapuluĭ, 1400 m. la Buşteni, 1200 la Sinaia. De aceea aspectul văĭeĭ Prahova în această regiune de munte este cu totul măreţ şi încîntător, după cum aŭ şi preţuit-o Aleşiĭ Ţăreĭ în 1875, stabilind la Sinaia reşedinţa regală de vară.

Debitul de apă al Prahoveĭ îşĭ ia însemnătatea sa industrială chiar de la Azuga, unde servă de motor şi alimentează maĭ multe fabrice; această însemnătate sporeşte cu cursul săŭ pe măsură ce primeşte afluenţiĭ săĭ. Aşa la Sinaia, prin o abatere din apa sa, s'a creat o cădere capabilă a da forţa electrică pentru toată valea Prahoveĭ; şi la Cîmpina, tot prin o abatere a apeĭ sale, s'a făcut căderĭ pentru perforagiul electric de puţurĭ petrolifere.

Adîncimea curentuluĭ este foarte variabilă, după cum timpul este ploios saŭ secetos. In timpurĭ de ploĭ torenţiale şi topirea zăpezeĭ în munţĭ, volumul apeĭ creşte ast-fel că trecerea eĭ devine imposibilă. Trecerea Prahoveĭ în regiunea muntoasă şi deluroasă se face pe podurĭ bine construite; iară în regiunea şesurilor în general se face prin vad afară de trecătorile de la com. Brătăşanca, Pucheni-Mirosloveşti, Tinosul, Crivina şi Dărgăneşti (cu pod umblător) unde trecerea se face pe podurĭ bine construite.

Comunicaţia. — Valea rîuluĭ Prahova, deschide drumul cel maĭ bun şi cel maĭ scurt ce uneşte Braşovul cu Ploeşti; prin această vale trece şoseaua naţională şi calea ferată care de la Ploeşti duce la frontieră la pasul Predeal (Tömös). Calea ferată, în regiunea muntoasă şi deluroasă, urmează chiar albia rîuluĭ; şi are două tunelurĭ în apropiere de defileul Orăţiilor, între Comarnicul şi Izvoarele, şi al treilea la N. de Buşteni; are 5 podurĭ marĭ şi peste 30 podeţe pe unde traversează Prahova. Şoseaua naţională are aproape 40 podurĭ şi podeţe de scurgere. Tot urmînd rîul, traseul căĭeĭ ferate face multe cotiturĭ; pornind de la Ploeşti, urmează în de aproape malul stîng până la N. de Poiana, unde traversează Prahova pentru a trece pe malul drept până la satul Podul-Corbuluĭ;

aci traversînd din noŭ Prahova îşĭ reia traseul pe malul stîng, până în dreptul Văeĭ - Gaguluĭ, unde traversează iarăşĭ Prahova, urmînd malul drept până la S. de Azuga unde iarăşĭ trece pe malul stîng până la Predeal; aci traversează pasul, apoĭ se scoboară în Valea-Timeşuluĭ.

Afluenţiĭ din dreapta maĭ principalĭ aĭ Prahoveĭ sunt: Prahoviţa; Valea-Cerbuluĭ, care e formată din două pîraĭe: Moraruluĭ şi Seaca, ce izvorăsc din muntele Dihamul; Valea-Albă, ce izvoreşte din muntele Caraimanul şi se varsă în acelaşĭ punct cu Valea-Cerbuluĭ; Valea-Jepilor, confluente cu Prahova la satul Buşteni; Urlătoarea, formată de Urlătoarea-Mică şi Urlătoarea-Mare, renumită pentru cursul eĭ repede şi zgomotos, precum şi pentru cascada eĭ de la locul numit *Mesele-Regale,* vizitată de numeroşĭ escursioniştĭ, merge de se varsă în Prahova la N. de satul Poiana-Ţapuluĭ; Valea-Babeĭ, ce trece prin Poiana-Ţapuluĭ; pîrîul Peleşul, de la care 'şi-a luat numele *Castelul Peleş,* reşedinţa de vară a M. S. Regeluĭ Carol I, izvoreşte de sub muntele Piatra-Arsă, şi după ce trece pe la S. de Castelul Peleş, merge de se varsă în Prahova în dreptul văiĭ numită Valea-Rea; scoborînd 1540 m. pe o lungime de 5000 m.; Valea-Izvoruluĭ izvoreşte din partea de N. a munteluĭ Păduchiosul şi de sub muntele Vîrful-cu-Dor şi se varsă în Prahova la S. de spitalul Sinaia deschizînd drumul de legătură între Valea-Prahoveĭ şi Valea-Ialomiţeĭ prin o admirabilă şosea de curînd construită şi înzestrată cu podurĭ şi diferite lucrărĭ de artă; Valea-Largă a căruĭ confluenţă cu Prahova o are lîngă gara cu acelaşĭ nume. De aci urmează o mulţime de vălcele ce se scurg din coastele de V. ale Prahoveĭ până la eşirea sa din zona dealurilor.

Afluenţiĭ din stînga aĭ Prahoveĭ maĭ principalĭ sunt: valea Azuga, care 'şĭ are împreunarea sa cu Prahoviţa chiar în satul Azuga. Această vale este una din frumoasele văĭ ale basinuluĭ Prahoveĭ; pe dînsa se găseşte o linie ferată de exploatare până la întîlnirea cu pîrîul Limbăşelul, de unde urmează această vale până la confluenţa sa cu pîrîul Caşărieĭ; de aci linia urcă coama de N. a munteluĭ Clăbucetul-Azugeĭ, pentru a se scoborî iarăşĭ în Valea-Azugeĭ. Apoĭ vine Valea-Feteĭ, a căreĭ confluenţă cu Prahova o are la S. de tunelul Buşteni; valea Zamura ce izvoreşte din muntele Zamura; Valea-Rea ce 'şĭ dă întîlnire cu Prahova în acelaşĭ punct cu Peleşul şi care vale servă ca cîmp de tragere pentru batalionul staţionar în timpul vereĭ gardă de onoare M. S. Regeluĭ; Valea - Cîĭneluĭ, (Gaguluĭ); valea Bogdan, valea Oraţiĭ, valea Floreiul, la S. de Posada; Valea-Bătrioareĭ, la S. de satul Podul-Vîrtos; Valea-Comarniculuĭ, al căruĭ loc de întîlnire cu Prahova este la 750 m. la S. de gara Comarnicul; apoĭ urmează spre S. văile: Sarul, Bradul, Cîmpeniţa şi Doftana, a căruĭ confluenţă cu Prahova o are la satul Bobolia. De aci Prahova ĭese cu totul din zona dealurilor şi urmează cursul liniştit în zona şesurilor.

Natura orografică a văĭeĭ Prahova este măreaţă şi mult avută. Aproape întreg masivul ce se ridică în partea muntoasă a văeĭ Prahova şi al căruĭ nod orografic este vîrful Omul şi vîrful Bucegi, nu prezintă de cît o ridicătură uriaşă întreruptă adesea de nişte trepte colosale, ale căror păreţĭ cad brusc formînd prăbuşirĭ colosale cu desăvîrşire impracticabilĭ.

Asupra acestuĭ masiv, adesea întîlnim platourĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin marĭ, carĭ şi ele la rîndul lor se termină prin păreţĭ stîncoşĭ, cum de exemplu sunt aceĭ aĭ munţilor Furnica, Piatra-Arsă, Jepi-Marĭ, Jepi-Micĭ, Costila şi Caraimanul, a căror frunte 'şĭ o înclină spre E. în valea Prahoveĭ.

Natura construcţiuneĭ acestuĭ masiv, nu este aceeaşĭ în toate părţile, căcĭ straturile din care se compune de şi în general sunt călcăroase, ele însă se prezintă sub colorĭ diferite: albe, galbene, verzuĭ, cenuşiĭ, etc. Aşa, înălţimile din stînga Prahoveĭ şi carĭ sunt formate din munţiĭ: Clăbucetul-Tauruluĭ, Clăbucetul-Azugeĭ, Zamura, Baiul, Răsoarele şi Doamnele, se prezint sub un aspect cu totul contrarie înălţimilor din dreapta rîuluĭ.

Toţĭ aceştĭ munţĭ compun aproape una şi aceeaşĭ coamă, a căreĭ spinare descoperită, nu prezintă prăbuşirĭ nicĭ stîncĭ eşite; însă pe fundul văilor ce 'ĭ traversează se văd rîpĭ adîncĭ şi aĭ căror păreţĭ în general sunt fugitivĭ, adică de o constituţie slabă. Spinarea lor lată este acoperită cu locurĭ de păşune, iar poalele lor, acoperite cu pădurĭ ce coboară până în valea Prahoveĭ.

De la Comarnic, spre S., dealurile ce formează ambele părţĭ ale văieĭ Prahova sunt descoperite şi în general de o construcţie slabă, formate din teren nisipos şi cu pietriş, pĭerzîndu-şĭ succesiv această a lor natură pe măsură ce înaintează spre zona şesurilor, unde terenul devine bun pentru agricultură.

Geologia acesteĭ văĭ este pe cît de variată pe atît de interesantă. In adevăr aci avem a face aproape cu toate formaţiunile geologice ce încep cu Jurasicul şi să termină cu Pleistocenul (Quaternarul).

Dintre toate aceste formaţiunĭ Cretaciculinferior *(Baremianul)*, reprezintat prin gresiĭ şi marne întrebuinţate la fabricarea cimentuluĭ, ocupă întinderea cea maĭ mare. El se întinde în adevăr de la Predeal şi până la Comarnic şi e aşezat pe calcarele albe ale *Jurasiculuĭ superior (Titonicul şi Beriasul)*, ca la Poiana - Ţapuluĭ, Sinaia, etc.: La Comarnic el suportă puternicele depozite de nisipurĭ şi conglomerate *cenomane* (Cretacicul superior), carĭ se prelungesc spre N. până la frontieră şi formează culmile impozantuluĭ masiv al Munţilor Bucegi.

Pe depozitele cenomane se reazămă la rîndul lor marnele roşiĭ şi albe ale *Senonianuluĭ*. Ele cedează însă în curînd locul lor depozitelor terţiare, începînd cu *Eocenul* (Gura-Beliei) ce supoartă terenurile petrolifere ale *Helveţianuluĭ* (Breaza, Cîmpina) şi terminîndu-se cu nisipurile şi gresiile *sarmatice* (Poiana) şi *pontice* foarte fosilifere. Puţin maĭ jos de Cîmpina, Ponţianul este acoperit de depozitele ce aparţin *Pleistocenuluĭ*, formaţiune care ocupă întreaga cîmpie a Romînieĭ.

Avuţiile miniere sunt variate şi abondente, ceea ce face ca valea Prahoveĭ să fie una dintre cele maĭ avute văĭ ale Romînieĭ. Aşa:

Păcura, cu abondente surse aproape artesiane, se extrage în tot cursul văieĭ de la Comarnic până aproape de Ploeşti. Această vale reprezintă azĭ aproape 4/5 din producţia petroluluĭ din Ţară, întru cît se consideră şi Băicoiul şi Ţintea ca aparţinîndu-ĭ.

Bogăţia ce ea a adus în Ţară prin exportul petroluluĭ în care abundă, este considerabilă, dar ea n'a fost posibilă de cît graţie linieĭ de drum de fier, care s'aşterne d'a lungul acesteĭ văĭ. Ast-fel că dacă Cîmpina reprezintă azĭ hambarul Ţăriĭ-Romîneştĭ în petrol, e foarte probabil că în viitor alte liniĭ pe alte văĭ ne vor da alte localităţĭ de importanţă Cîmpineĭ.

Astăzĭ exploatarea acestuĭ petrol se face nu numaĭ individual de către proprietariĭ romînĭ, ci şi de către societăţi constituite cu capitalurĭ marĭ.

Actualmente ca societăţĭ de exploatare sunt:

1. Societ. «Steaua Romînă»,
2. Societatea «Olandeză-Romînă»,
3. Societatea «Nederlandeză-Romînă»,
4. Societatea «Amsterdam»,
5. Societatea «Telega Oil Co.» (fost Pecicĭ & Blachowski),
6. Societatea de petrol de Prahova (J. Tak).

In origină, cu mijloacele ordinare de exploatare, extragerea păcureĭ nu înainta de ordinar sub sol maĭ mult ca la 200 m. adîncime; arare-orĭ această exploatare se adîncea până la 450 m.; astăzĭ cu perforaţie electrică s'a mers cu sonda până la 800 m. şi ast-fel s'a dobîndit surse foarte abondente, aproape artesiane.

Extracţia anuală a fost pe anul 1899/900, de 15540 vagoane, pe 1900/901, de 16480 vagoane.

Sarea asemenea abundă în valea Prahoveĭ şi se găseşte la Slănic la 10 m. adîncime şi la Doftana la 20 m. Ambele aceste localităţĭ sunt legate cu calea ferată Ploeşti-Predeal prin căĭ ferate deosebite: cea d'întîiŭ prin ramura Buda-Slănic, lungă de 34 kil. şi cea de a doua prin ramura Cîmpina-Doftana, de 6 kil. lungime.

Extracţia anuală în aceste două saline în ceĭ din urmă 6 anĭ a dat:

Slănicul,	1895—96	kilgr.	40.667.956
	1896—97	»	48.703.718
	1897—98	»	51.276.178
	1898—99	»	43.649.134
	1899—900	»	43.830.794
	1900—901	»	43.570.705
Doftana,	1895—96	»	24.572.564
	1896—97	»	25.244.915
	1897—98	»	27.634.625
	1898—99	»	28.779.933
	1899—900	»	28.399.338
	1900—901	»	26.510.562

Această din urmă salina a fost declasată la 1 Aprilie 1901, din cauză că masivul unde s'a deschis salina este amestecat cu nisip, ceea ce ocazionează adeseorĭ infiltraţiunĭ de apă; şi maĭ cu seamă din cauză că atît pentru consumaţia internă cît şi pentru export, trebuinţele nu întrec cu mult 100000 tone pe an, ceea ce se poate extrage foarte uşor numaĭ din cele-l'alte saline existînde în Ţară. Slănicul fiind proprietate a Eforieĭ Spitalelor, Statul care are monopolul exploatăreĭ săriĭ, plăteşte acesteĭ instituţiunĭ de bine-facerĭ 1851 leĭ anual pentru sarea ce exploatează.

Piatră, granit şi de var (var negru şi ciment) se găseşte în marĭ cantităţĭ şi aproape în tot lungul Prahoveĭ, în regiunea de dealurĭ şi de munte; numeroase fabrice de var şi cariere de piatră şi nisip, funcţionează maĭ cu seamă la Comarnic, Sinaia, Azuga şi Predeal.

Actualmente, fabricĭ de var şi ciment sunt următoarele:

La Comarnic, fab. Basilio Aldasaro şi Ernest Manoël.

La Sinaia, fab. E. Costinescu.

La Azuga, fab. E. Elhet & Co. şi Ştefan Blebea.

La Breaza, fab. Davidescu.

Inainte vreme, rudarĭ extrăgeaŭ din apa Prahoveĭ mult aur fărîmat, precum și chihlibar; acum Prahova dă numaĭ renumitul pește, păstrăvul.

Izvoare de ape minerale, iod, sare, pucioasă, etc. se găsesc în marĭ cantitățĭ în tot lungul regiuneĭ de munte și dealurĭ; iar pe acolo unde ele sunt cunoscute și analizate, ca la Predeal, Cîmpina și Slănic, fac din aceste localitățĭ, stațiunĭ cunoscute nu numaĭ prin excelenta climă locală, ci și prin bunătatea apelor minerale unde sute de suferinzĭ îșĭ găsesc tămăduirea lor în timpul vereĭ. Cea maĭ mare parte însă din aceste surse minerale staŭ ascunse și condamnate chiar a nu fi vizitate de nimenĭ, din cauza terenuluĭ inaccesibil.

Fertilitatea agricolă a văieĭ Prahoveĭ încă este foarte avută; în partea șeasă se cultivă aproape toate produsele agricole ale Țăreĭ; în regiunea muntoasă însă, numaĭ porumbul. Padurĭ seculare, cu tot soiul de lemn — brazĭ, fag, plopĭ, frasinĭ — acoperă maĭ cu seamă regiunea de dealurĭ și de munte; iar la poale și în regiunea de șes se găsesc livezĭ întinse de copacĭ fructiferĭ: prunĭ, merĭ, perĭ, cireșĭ.

Afară de aceste produse, valea Prahoveĭ este avută în întinse pășunĭ, ceea ce înlesnește mult creșterea numeroaselor animale și stabilirea pe aci a numeroase turme de oĭ și cirezĭ de vacĭ, cărora se datorează renumitele brînzeturĭ de tot soiul de la Azuga și Sinaia.

Fabrice. — In afară de fabricele de var citate, pe valea Prahoveĭ, în regiunea de munte și de dealurĭ, se găsesc încă maĭ multe joagăre pentru lemne de construcțiĭ la Sinaia și Doftana; fabrica de hîrtie C. și S. Schiel la Bușteni; de cue și sîrmă, la Sinaia, a d-luĭ Emil Costinescu; la Azuga, fabricĭ: de sticlărie, Societatea romînă de mobile, frațiĭ Hornung & Co.; de conserve, E. Waller & Co.; de postav, Rhein, Scheeser & Co.; și o fabrică de bere. Rafinăriĭ de petrol sunt la Cîmpina și renumite poverne pentru țuică în partea despre Cîmpina-Băicoiŭ.

Populația. — Existența numeroaselor fabrice presărate aproape în tot lungul Prahoveĭ, precum și a frumoaselor localitățĭ climatologice, ca: Cîmpina, Comarnic, Sinaia, Bușteni, Azuga și Predeal, unde vara atrage o numeroasă populațiune din toate unghiurile Țăriĭ, crează un mijloc sigur de existență a locuitorilor băstinașĭ aĭ văieĭ Prahova, carĭ, angajațĭ cu lucrul la fabrice și la populația flotantă, îșĭ procură zilnic 2, 3, 4 și 5 leĭ. Afară de aceștia, pe valea Prahova, sunt și mulțĭ străinĭ carĭ se îndeletnicesc la exploatarea avuțiilor pămînteștĭ și la fabricele manufacturiale.

Avuția soluluĭ, pitorescul regiuneĭ, precum și plăcuta climă locală, face ca valea Prahoveĭ să fie una din cele maĭ populate văĭ; de la deschiderea caleĭ ferate, fiind dotată în tot lungul eĭ de clădirĭ frumoase, maĭ cu seamă în regiunea de dealurĭ și de munte, se aseamănă cu cele maĭ plăcute regiunĭ ale Elvețieĭ și Tiroluluĭ.

Situația politică. — Valea Prahoveĭ, în afară de partea de jos, unde rîul Prahova formează limită între județele Prahova, Ilfov și Ialomița, e cuprinsă în întregul săŭ în jud. Prahova și constitue în sine un șir de comune întocmite administrativ în două plaiurĭ: plaiul Peleșul și plaiul Prahova.

Prahova, *plaiŭ*, în jud. Prahova. Se mărginește la E. cu plaiul Vărbilăul, de care se desparte printr'o linie oblică spre stînga, care trece pe la E. de comunele Telega și Bordeni; la S., cu pl. Filipești, de care se desparte printr'o linie orizontală, dusă din plaiul Vărbilăul până în județul Dîmbovița și care trece pe la S. de comunele Valea-Lungă și Bănești; la N.-V., cu jud. Dîmbovița și pl. Peleșul.

Se compune din Cîmpina, comună urbană și 13 comune rurale: Bănești, Bordeni, Breaza-d.-j, Breaza-d.-s., Brebul Cornul, Poiana, Prahovița-d.-j., Prahovița-d.-s., Scorțeni, Șotrile, Telega și Valea-Lungă.

Reședința sub-prefectureĭ e în com. Cîmpina.

Cele maĭ populate comune din plaiul Prahova sunt: Telega, Brebul, Breaza-d.-s. și Breaza-d.-j., apoĭ vin: Scorțeni, Prahovița-d.-s. și Bordeni. In destul de populate sunt și cele-l'alte comune din plaiŭ.

Terenul plaiuluĭ, care este foarte muntos, priește prunuluĭ, măruluĭ și păruluĭ. Fîneață este în abundență, ceea ce face ca în acest plaiŭ să se nutrească vara numeroase turme de oĭ și vacĭ și să se producă brînzeturĭ bune.

Plaiul Prahova e în mare parte acoperit cu pădurĭ seculare.

Locuitoriĭ se ocupă cu negoțul de lemnărie. Eĭ sunt bunĭ meșteșugarĭ; fac păturĭ, saricĭ, hîrdae, donițĭ, roabe, șindrilă, porumbare, etc. Parte din eĭ se ocupă cu scoaterea pietreĭ cubice din preajma Comarniculuĭ, pe care o cară la București, iar parte se ocupă cu fabricarea varuluĭ negru.

Se cultivă 112$^1/_2$ hect. vie.

E udat de rîurile Prahova, Prahovița și Doftana.

Se împarte în 18 parohiĭ, avînd şi 6 filiale:

1. *Parohia Scorţeni,* cu biserica parohială Cuvioasa Paraschiva, compusă din cătunul Mislea, avînd ca filială biserica Sf. Gheorghe.

2. *Parohia Brebul-Mănăstireĭ* (com. Brebul), cu biserica parohială S-ţiĭ Voevozĭ, compusă din căt. Brebul-Megieşti şi Podul-Cheeĭ.

3. *Parohia Petriceaua* (com. Brebul), cu biserica parohială Sf. Treime.

4. *Parohia Breaza-de-jos,* cu biserica parohială Sf. Gheorghe.

5. *Parohia Podul - Vaduluĭ* (com. Breaza-d.-j.), cu biserica parohială Sf. Ioan Botezătorul, compusă din cătunul Valea-Lungă.

6. *Parohia Breaza-de-sus,* cu biserica parohială Schimbarea-la-Faţă, compusă din căt. Gura-Belieĭ şi Podul-Cerbuluĭ (Comarnicul).

7. *Parohia Nistoreşti* (com. Breaza-d.-s.), cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din căt. Valea-Tîrseĭ (Breaza-d.-j.) şi Frăsinetul (Cornurile).

8. *Parohia Cornul-de-jos* (com. Cornurile), cu biserica parohială Cuvioasa Paraschiva, compusă din căt. Cornul-d.-s. şi Cîmpiniţa, avînd ca filială biserica Inălţarea-Domnuluĭ.

9. *Parohia Prahoviţa-de-jos,* cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din căt. Drăgăneasa, Piatra şi Piatra-d.-s. (Poiana).

10. *Parohia Poiana,* cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunele Vrăjitoarea, Bobolia şi Slobozia, avînd ca filială biserica Sf. Voevozĭ.

11. *Parohia Prahoviţa-d.-s.,* cu biserica parohială Adormirea, compusă din căt. Mînzăul, Ţaporiştea, Moiseni, Valea-Beneĭ, Sultanul, Schiopota, Secăturile şi Fricoasa (Breaza-d.-j.).

12. *Parohia Telega,* cu biserica parohială Sf. Voevozĭ.

13. *Parohia Telega,* cu biserica parohială Sf. Nicolae, avînd ca filială biserica Buna-Vestire.

14. *Parohia Buştenari* (com. Telega), cu biserica parohială Sf. Ştefan, compusă din căt. Miliceşti, avînd ca filială Sf. Voevozĭ.

15. *Parohia Valea - Lungă,* cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din căt. Gheboasa, Valea-luĭ-Dan, Boceşti şi Vişineşti.

16. *Parohia Băneşti,* cu biserica parohială Adormirea, compusă din căt. Urleta, avînd ca filială Sf. Voevozĭ.

17. *Parohia Şotrile,* cu biserica parohială Sf. Nicolae.

18. *Parohia Lunca - Mare* (com. Şotrile), cu biserica parohială Sf. Pantelimon.

Prahova, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Prahova, pl. Cîmpul-Tîrgşorul, căt. Tinosul, pe linia Bucureşti-Ploeşti, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Crivina (5,0 kil.) şi Brazi (6,6 kil.). Inălţimea deasupra nivelului Măriĭ e de $111^{m}.41$. Venitul aceste staţiĭ pe anul 1896 a fost de 77809 leĭ, 60 banĭ.

Prahova, *pichet de graniţă,* pe marginea Dunăreĭ, jud. Mehedinţi.

Prahoviţa, *com. rur., sat, moşie,* etc. Vezĭ Proviţa.

Prahoviţa, *pîrîiaş.* Vezĭ pîrîiaşul Predeal şi rîul Prahova.

Prahuda, *cătun,* în jud. Putna, com. Paltinul, pl. Vrancea, situat pe vale, de ambele părţĭ ale pîrîuluĭ Zăbala, lîngă vărsarea pîrîuluĭ Ţindura în Zăbala.

Are o populaţie de 201 suflete şi 67 case; şi o biserică filială, cu hramul Adormirea.

Praja, *com. rur.,* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre V. de Bîrlad, pe pîrîul Pereschivul. Are 445 locuitorĭ şi 126 case. Satul formează comună cu cătunele Fătăciuni şi Fundătura.

Are o populaţiune de 874 locuitorĭ si 237 case; 2 bisericĭ, 1 şcoală mixtă.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Are 70,50 hect. vie, din care 8 hect. nelucrătoare.

Se lucrează puţin rotăria, dogăria şi butnăria.

Comerciul se face de 5 persoane.

Prajila, *sat,* făcînd parte din com. rur. Govora, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 226 locuitorĭ. E situat la 4 kil. de căt. Gurişoara, unde e şcoala.

Pralea, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Căiuţul, situat pe un podiş al munteluĭ cu acelaşĭ nume, pe dreapta pîrîuluĭ Căiuţul-Mare şi la limita spre jud. Putna. Se află la 12 kil. de satul Căiuţul.

Are o populaţie de 246 suflete; o biserică, clădită de pe timpul luĭ Ştefan-cel-Mare, de egumenul Dosofteiŭ, care făcuse acĭ schit de călugărĭ; o biserică catolică clădită de locuitorĭ; 1 cîrciumă.

Vite sunt: 14 caĭ, 172 vite marĭ cornute şi 40 porcĭ.

Pralea, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Căiuţul, proprietatea moştenitorilor luĭ Rădu-

canu-Rosetti. E populată de brazĭ şi fagĭ. Are o întindere de 4000 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Pralea, *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Căiuţul, care curge pe teritoriul cătunuluĭ cu acelaşĭ nume; îşĭ are obîrşia în muntele cu acelaşĭ nume şi se varsă pe dreapta Căiuţuluĭ-Mare.

Praporul, *moşie* şi *pădure,* spre S.-E. de com. Amărăşti-d.-j., pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. Se învecineşte la V. cu domeniul Sadova (Dolj).

Pravăţul, *tîrlă,* jud. Brăila, pendinte de com. Gropeni, pe malul privaluluĭ cu acelaşĭ nume.

Pravăţul, *pisc,* jud. Muşcel, cu o frumoasă vedere asupra Rucăruluĭ. (Vezĭ Ţefeloaga, masiv.) Impreună cu munţiĭ Draxinul, Măra, Ţefeloaga, Preajma, Muntişorul, Căpitanul, Altămuşul şi Mateiaşul, formează linia de despărţire între rîul Dîmboviţa şi rîul Argeşelul.

Se află la 890,9 m. d'asupra Măriĭ-Negre.

Pravăţul, *iezer,* jud. Brăila, situat în partea de S.-V. a ostrovuluĭ Franţa; se uneşte la S.-V. cu Armeneasa, prival, şi la N.-E. cu Iezerul Lunguleţul.

Pravăţul, *pădure,* jud. Muşcel, pl. Dîmboviţa, supusă regimuluĭ silvic, proprietate a moşnenilor Nămăeştĭ, pendinte de com. Nămăeşti şi în întindere de 150 hect.

Pravăţul, *pădure,* jud. Muşcel, pl. Dîmboviţa, supusă regimuluĭ silvic, proprietate a moşnenilor Dragosloveni, pendinte de com. Dragoslavele şi în întindere de 150 hect.

Pravila, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăŭ-d.-j., situat la S. com. Bereşti, acoperit maĭ înainte cu codru mare. Azĭ numaĭ în vîrf se află o pădurice şi vre-o 20 gropĭ în care se zice că se ascundeaŭ locuitoriĭ de frica Tătarilor.

Pravila. (Vezĭ Brăteşti, munte, jud. Bacăŭ).

Pravila, *moşie,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Comăneşti, făcînd trup cu moşia Comăneştilor.

Praxia, *sat,* pe moşia Dumbrăviţa, jud. Suceava, com. Fîntîna-Mare. Are o populaţiune de 102 suflete şi 27 case.

Vatra satuluĭ ocupă 6 fălcĭ. Biserica din Dumbrăviţa şi şcoala din Fîntîna-Mare servesc şi acestuĭ sat.

Praxia, *pîrîŭ,* izvoreşte de la N.-Estul com. Fumureni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, şi se varsă în rîul Mamul, tot în cercul com. Fumureni.

Prădăiaşul, *sat,* făcînd parte din com. Hurueşti, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ, situat pe coasta de V. a dealuluĭ, cu acelaş nume în partea de S. a comuneĭ.

Are o populaţie de 35 fam., saŭ 186 sufl., locuind în 27 case.

Prăjanca, *altă numire a rîuluĭ* Slănicul, maĭ ales prin com. Vărbilăul, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Prăjani, *numire dată părţiĭ de S. a com.* Slănicul, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Prăjanul, *pîrîŭ,* ce curge pe teritoriul satuluĭ Chişcăreni, com. Şipotele, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, şi se varsă în pîrîul Miletinul.

Prăjăşti, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., situată pe malul stîng al Siretuluĭ. Se compune din 3 cătune: Prăjăşti-Moldovenĭ, Prăjăşti-Ungurĭ, reşedinţa, şi satul noŭ, Traian.

In partea de S. a comuneĭ se afla un sat cu biserică, azĭ silişte. Pe malul Siretuluĭ s'a găsit un mormînt de uriaşĭ şi chiar parte dintr'un schelet ce era de o mărime extraordinară. In partea de E., se văd iarăşĭ urmele unuĭ sat şi ale uneĭ bisericĭ. Pe acolo curge un mic pîrîiaş, numit Pîrîul-Bisericeĭ. (Chestionarul Arheologic din 1873 al Academieĭ Romîne).

Pe teritoriul comuneĭ se află o movilă de pămînt, artificială, şi avînd o înălţime de vr'o 25 m., cu o suprafaţă de aproape 4 fălcĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Bogdăneşti; la S., cu com. Buhociul, de care se desparte prin pîrîul Valea-Mare; la V., cu com. Săcueni şi la N., cu com. Călineşti, din jud. Roman.

Teritoriul comuneĭ este udat afară de rîul Siretul, de pîrîul Bogdăneşti, care se varsă pe partea stîngă a Siretuluĭ.

Are o populaţie de 392 familiĭ, saŭ 1747 suflete, locuind în 524 case; o şcoală mixtă în satul Prăjăşti-Ungurĭ, frecuent. de 42 copiĭ (1900—901); 2 bisericĭ: una ortodoxă în satul Prăjeşti-Moldoveni şi cea-l'altă catolică în satul Prăjeşti-Ungureni, cu cîte un preot. Sunt 524 case dese şi 7 cîrciumĭ.

In 1879, s'aŭ împroprietărit 112 însurăţeĭ, cu 273 fălcĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ este de 6000 hect. Proprietatea mare

o are statul, cu o moşie în întindere aproximativ de 180 hect., dînd un venit anual de 13000 leĭ. Pădurea Statuluĭ, numită Prăjăşti, are o suprafaţă de 2371 hect.

Viile ocupă o suprafaţă de 38.56 hect.

Vite: 106 caĭ, 941 vite marĭ cornute, 696 porcĭ, 5 capre şi 1038 oĭ.

Budg. com. în 1892—93 era la veniturĭ de leĭ 6304, banĭ 66 şi la cheltuelĭ, de leĭ 2442, banĭ 98.

O cale comunală, ce vine de la Bogdăneşti, străbate comuna şi dă în calea judeţeană ce merge la Bacăŭ.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1421.42 hect.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 14 kil.; la com. Săcueni, reşedinţa plăşeĭ, 12 kil.; la com. Buhociul, 12 kil.; la com. Bogdăneşti, 3 kil.; la com. Schineni, 5 kil.

Prăjăşti, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Măgireşti, situat la V. de Stăneşti şi pe dealul cu acelaşĭ nume, la 2 kil. 100 m. de satul Măgireşti (şcoală).

Are o populaţie de 395 suflete; o biserică, clădită de locuitorĭ şi o cîrciumă.

Vite: 14 caĭ, 189 vite marĭ cornute şi 99 porcĭ.

Prăjăşti, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bîrjoveni, spre V. de satul Bîrjoveni şi la 1 kil. de el. Este aşezat pe deal, la extremitatea de V. a judeţuluĭ.

Are o populaţie de 201 locuitorĭ; o biserică de vălătucĭ.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Prăjăşti, *moşie* a statuluĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Prăjăşti, în întindere de 180 hect., cu venit anual de 13000 leĭ.

Prăjăşti, *trup de moşie,* pe lîngă moşia Bîrgăoani, jud. Neamţu.

Ion Neculcea († 1743), în Domnia a treia a luĭ Duca, Domnul Moldoveĭ (1679—1684), zice: «După aceea mers'aŭ în plimbare la un sat al luĭ, ce este în ţinutul Neamţuluĭ, anume Prăjeşti, avînd şi curţĭ acolo, cu toată casa luĭ, şi cu toata boerimea şi curtea luĭ; şi aŭ zăbovit acolo vre-o două, treĭ săptămînĭ, umblînd pe la vînaturĭ, şi pre la alte sate ale luĭ. Chematu-l'aŭ în cinste şi un boer cu numele Constantin, Postelnicul Ciobanul la un sat al luĭ anume Sălişte, de l'aŭ cinstit două zile, şi aşa iarăşĭ s'a întors la Iaşi la scaun».

Urme despre un asemenea sat nu sunt, dar localităţĭ cu numele de Prăjeşti se găsesc: 1. în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s.; 2. tot în acel judeţ, pl. Tazlăul-d.-s., 3. în jud. Roman, com. Bîrjoveni, pl. Siretul-d.-j.

Prăjăşti, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., care se întinde pe limita comunelor Buhociul şi Prăjăşti, populată cu arborĭ foioşĭ (stejarĭ, fagĭ, carpenĭ, etc.). E proprietatea statuluĭ şi are o întindere de 2371 hect., care aparţinea bisericilor Precista şi Răducanu din Tîrgul-Ocna.

Prăjăşti - Moldovenĭ, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., comuna Prăjăşti, situat alăturĭ de Prăjăşti-Ungurĭ.

Are o populaţie de 376 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de un preot şi un dascăl, făcută în 1847 de Dumitriu şi reparată de Iordache Miclescu.

Vite: 19 caĭ, 116 vite marĭ cornute şi 33 porcĭ.

Prăjăşti-Ungurĭ saŭ **Catolicĭ,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., şi reşedinţa com. Prăjăşti, situat în Valea-Siretuluĭ.

Are o populaţie de 1200 suflete; 1 biserică catolică, deservită de 1 preot şi făcută de locuitorĭ; 1 şcoală mixtă şi 3 cîrciumĭ.

Vite: 87 caĭ, 825 vite marĭ cornute, 663 porcĭ şi 5 capre.

Prăjeni, *sat,* jud. Botoşani, com. Lătăi, pe coasta dealuluĭ Nelipeşti, în stînga Miletinuluĭ, pe moşia Lătăi. Are o suprafaţă de 1936 hect. şi o populaţie de 90 familiĭ, saŭ 360 suflete; 1 biserică, deservită de preotul bisericeĭ din Lătăi.

Se zice că satul Prăjeni ar fi întemeiat de Mitropolitul Moldoveĭ, Veniamin Costachi, a căreia proprietate era moşia Prăjeni.

Vite: 940 boĭ şi vacĭ, 32 caĭ, 2630 oĭ, 116 porcĭ. Loc. posedă 147 stupĭ cu albine.

Prăjeşti, *sat, moşie,* etc. Vezĭ Prăjăşti.

Prăjoia saŭ **Prejoaia,** *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., comuna Buda, care curge de la V. spre E., udă satul Şipotele şi se scurge pe dreapta Gîrleĭ-Morilor.

Prăsteşti, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, com. Brăeşti, pl. Coşula.

Are o populaţie de 127 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

Proprietatea moşieĭ e a d-luĭ Iancu T. Gherghel.

Săteniĭ împroprietărițĭ aŭ 78 hect. 5 ariĭ pămînt, iar proprietarul, 93 hect., 9 ariĭ cîmp şi 107 hect., 4 ariĭ pădure. Se maĭ află pe moşie o livadă şi 3 pogoane vie.

Pîrîul ce trece pe moşie se numeşte Costăşul.

Hotarele sunt cu Dolina şi Brăeşti.

De însemnat aicĭ sunt localităţile: Temeliele şi Rădicătura-Mare.

Prăvăţeşti, *vechie numire a cătunuluĭ* Tega, jud. Buzăŭ, com. Ruşiavăţul.

Preajba, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Ocolul, la 7 kil. de oraşul Craiova, situată pe şesurile Preajba şi Cîrcea.

Se mărgineşte la E. cu com. Coşoveni-d.-s.; la V., cu com. Balta-Verde şi o parte din oraşul Craiova; la S., cu com. Malul-Mare şi o parte din Livezile şi la N., cu com. Pieleşti.

Limita linieĭ de N. începe din răscrucirea ce o face la o depărtare de 200 m. spre E., de bariera Crucea-de-Piatră a oraşuluĭ Craiova.

Limita linieĭ de S. începe din colţul S.-V. al teritoriuluĭ comuneĭ Balta-Verde.

Limita linieĭ de E. începe din punctul numit Cotofirul.

De la limita linieĭ de E. şi până la V. de satul Cîrcea, terenul comuneĭ este cu totul plan.

Smîrcurĭ se găsesc pe valea Pîrîul-Cîrcea.

Este udată de pîrîul Cîrcea, care ia naştere din cişmelele şi izvoarele ce se găsesc pe valea Sfenea, Valea - Călugăruluĭ. Cîrcea curge pe valea Buduroaele, spre satul Preajba şi trece în teritoriul com. Balta-Verde, vărsîndu-se în Pîrîul-Morilor de la Făcăi. Pîrîul Cîrcea are direcţiunea de la E. la V. Vadurĭ are maĭ pretutindenĭ şi un pod, la hanurile din valea Pîrîul-Cîrcea.

In anul 1873, com. Preajba se compunea din treĭ cătune: Cîrcea, Prisca şi Preajba. Intre aniĭ 1874—76 a avut reşedinţa în Coşoveni-d.-s. Azĭ se compune din două cătune: Preajba-Lungă, rîul Jiŭ ce-l udă în partea de V. la S.-V. şi Cîrcea, situat pe Pîrîul-Cîrcea; aceste două cătune sunt despărţite prin Valea-Vărzărilor.

Are o populaţie de 2024 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în căt. Cîrcea, făcută din zid, cu hramul Sf. Nicolae, fondată de Dumitrache Kintescu şi Preotu Şerban Kintescu şi reparată la anul 1874, de preotul Ion Zamfirescu şi locuitoriĭ satuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; cea-l'altă, în căt. Preajba, cu hramul Sf. Ştefan şi Sf. Gheorghe, făcută tot de zid, la anul 1778, de jupîn Hagi Stan Jianu Vel Paharnic, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

In tinda bisericeĭ din Preajba se află următoarea inscripţie:

Această sfîntă biserică a fost zidită din temelie, înfrumuseţată cu toată podoaba, după cum se vede, cu toată cheltuiala şi osteneala D-luĭ Jupîn Hagi Stan Jianu, Vel Paharnic, în zilele prea Inălţatuluĭ şi Luminatuluĭ Domn Alexandru Ioan Ipsilante Voevod, cu blagoslovenia P. S. S. Părinteluĭ Chiriac Chesarie, Episcopul Rîmniculuĭ, la anul de la Christos, 1778, luna Noembrie 25.

Sunt 2 şcoale mixte, care aŭ fost frecuentate în 1899—900 de 127 copiĭ, şi 10 cîrciumĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ în Cîrcea 75 locuitorĭ şi în Preajba, 93.

Suprafaţa comuneĭ este de 7330 pogoane, din care: 5984 pămînt arabil, 30 pog. fîneaţă, 90 pog. izlaz, 216 teren sterp, 60 vărzărie şi 950 viĭ.

Viile, în întindere de 950 pogoane, aparţin proprietarilor Rusănescu, Dăbuleanu şi Guran, locuitorilor din Cîrcea, Preajba şi Pieleşti, orăşenilor Craiovenĭ şi locuitorilor din Popînzăleşti, din jud. Romanaţi.

Meseriaşĭ sunt: 5 rotarĭ, 6 dulgherĭ, 1 dogar şi 3 fierarĭ, în Cîrcea şi 1 rotar, 1 dogar, 2 dulgherĭ şi 1 fierar, în Preajba.

Prin com. Preajba trece: calea ferată Craiova-Bucureşti, care pornind din marginea de N. a oraşuluĭ Craiova intră în comună pe la Valea-Croitoruluĭ şi ajunge în dreptul satuluĭ Cîrcea la 1 kil. şi 100 m. de staţia Cîrcea, face o curbă spre N.-V. şi trece în com. Pieleşti; calea judeţeană Craiova-Caracal, lungă în Preajba de 9 kil., care merge de la V. la E. prin S. satuluĭ Cîrcea; calea judeţeană Craiova-Bechetul, lungă în comună de 8 kil., mergînd de la N. la S. prin V. cătunuluĭ Preajba. Din ambele cătune pornesc căĭ vecinale în toate direcţiunile.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3970,47 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3721,39 leĭ.

Preajba, *com. rur.,* jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul, la extremitatea N.-N.-E. a judeţuluĭ, situată pe Valea-Glavacioculuĭ, compusă din cătunele: Bulaci, Hagieşti, Poeni, Preajba şi Vătaşi.

Are o populaţie de 1081 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în căt. Bulaci şi cea-l'altă în Preajba-Vătaşi, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 32 copiĭ; 6 cîrciumĭ. Este departe de Bucureşti de 66 kil., de Giurgiŭ, de 82 kil. şi de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ Glavaciocul-Neajlovul, de 28 kil.

Prin comună trece şoseaua judeţeană ce duce la Glavacioc.

Moşia Preajba, cu trupurile Bulaci şi Vişica, a d-luĭ Sc. Yarka, avînd pădure şi fîneţe întinse şi o întindere de 5350

de pog., aduce un venit aproximativ de 60000 leĭ anual. Este străbătută de rîurile Neajlovul, Glavaciocul și Drîmbovnicul.

Preajba, *cătun,* al com. cu acelașĭ nume, jud. Vlașca, situat pe Valea-Glavacioculuĭ.

Preajba, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba, reședința primărieĭ.

Are o populație de 750 suflete, locuind în 75 case; o biserică de zid, cu hramul Sf. Ștefan și Sf. Gheorghe, fondată în 1778, Noembrie 25, de jupîn Hagi Stan Jianu, Vel Paharnic, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală; 3 cîrciumĭ.

Preajba, *mahala,* în com. rur. Cleanovul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Preajba, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Ocolul, jud. Preajba.

Preajba, *moșie* a statuluĭ, nelocuită, în jud. Romanați, lîngă com. Băbiciul, pl. Ocolul, cu o arendă de 14280 leĭ; are o pădure de 80 pog., fostă pendinte de mănăstirea Țigănești.

Preajba-de-Cîmp, *cătun,* com. Băbiciul, spre S., pl. Ocolul, jud. Romanați, lîngă Olt, la 18 kil. de Caracal. Vezĭ Băbiciul.

Preajba-de-Pădure, *com. rur.,* în jud. Romanați, pl. Ocolul. Se compune din satele: Preajba-de-Pădure saŭ Frăsinetul-de-Pădure (602 locuitorĭ), Coșoreni (Fulăi) cu Boanta și Atîrnați (200 locuitorĭ), situate lîngă apa Tesluiul, în stînga, pe șoseaua Caracal-Viișoara, la 15 kil. spre N.-V. de Caracal și la S. de Dealul-Muiereĭ. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 145 m.

Are o populație de 218 familiĭ, saŭ 802 suflete; o școală mixtă, frecuentată de 42 copiĭ (1899—900); o biserică (1783), cu hramul Nașterea Domnuluĭ Isus Hristos, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 742 vite marĭ, 1447 vite micĭ și 246 porcĭ.

Preajba-Mare, *cătun,* al com. Vădeni, pl. Ocolul, jud. Gorj, în partea de E. a cătunuluĭ de reședință.

Are o suprafață de 600 hect., din care 60 hect. arabile, 200 hect. fînețe, 100 hect. pădure, 231 hect. izlaz și 9 hect. vatra satuluĭ, cu o populație de 67 familiĭ, saŭ 242 suflete.

Locuitoriĭ sunt parte moșnenĭ, parte împroprietărițĭ după legea rurală, ocupîndu-se maĭ în special cu păstoria. Eĭ posedă: 18 plugurĭ, 30 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ, 400 vite marĭ cornute, 120 caĭ, 4298 oĭ, 102 rîmătorĭ, 89 capre, 15 asinĭ; 20 stupĭ cu albine.

Comunicația în cătun se face prin drumurĭ ordinare, care daŭ în șoseaua națională Filiași-Petroșani, și în șoseaua județeană T.-Jiŭ-Ciuperceni-Vîlcea.

In cătun se găsesc 4 puțurĭ și 3 fîntînĭ.

Preajba-Mică, *cătun,* al comuneĭ Petrești-de-Vărsăturĭ, jud. Gorj, la N. șoseleĭ județene T.-Jiŭ-Vîlcea și în apropiere de dînsa, situată pe loc șes.

Teritoriul luĭ are o întindere de 500 hect., din care 170 hect. arabile, 245 hect. fînețe, 80 hect. pădure și 5 hect. vatra satuluĭ, cu o populație de 38 familiĭ, saŭ 214 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 6 plugurĭ, 12 care cu boĭ, 174 vite marĭ cornute, 9 caĭ, 435 oĭ și 46 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua județeană și națională din T.-Jiŭ și cu carĭ se găsesc în apropiere.

In cătun se găsesc 3 fîntînĭ cu apă.

Preajma, *munte,* jud. Mușcel, plaiul Dîmbovița, formînd linia de despărțire între rîurile Dîmbovița și Argeșelul, împreună cu munțiĭ Draxinul, Măra, Țefeleaga, Muntișorul, Căpitanul, Plăișorul, Pravățul, Altămușul și Mateiașul.

Preasna-Nouă, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Negoești, situată la E. de București, pe ambele malurĭ ale văeĭ Mostiștea, la 47 kil. de București. Stă în legătură cu com. Gurbănești prin o șosea vecinală.

Se compune din satele: Preasna-Nouă și Codreni, cu o populație de 1133 suflete, care locuesc în 233 case și 18 bordee.

Se întinde pe o suprafață de 5832 hect. Statul și d-na M. Blaremberg aŭ 5309 hect. și locuitoriĭ, 523 hect. Proprietariĭ cultivă 4409 hect. (335 sterpe, 375 izlaz, 190 pădure). Locuitoriĭ cultivă 477 hect. (40 izlaz, 6 vie).

Are 2 bisericĭ, în fie-care căt. cîte una; 1 școală mixtă, 1 mașină de treerat cu aburĭ, 3 heleșteĭe.

Vite: 603 caĭ și ĭepe, 193 boĭ, 245 vacĭ și vițeĭ, 2 taurĭ, 13 bivolĭ, 49 bivolițe, 50 capre, 124 porcĭ și 2730 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 91 plugurĭ: 26 cu boĭ și 65 cu caĭ; 114 care și căruțe: 10 cu boĭ și 104 cu caĭ.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Locuitoriĭ împroprietărițĭ sunt 132; neîmproprietărițĭ maĭ sunt 220.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2965 leĭ și la cheltuelĭ, de 2918 leĭ.

Preasna-Nouă, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Negoești, jud. Ilfov, situat la E. de București, pe ambele malurĭ ale văieĭ Mostiștea. In partea de N.-E. e înconjurat de dealurĭ frumoase.

Se întinde pe o suprafață de 4650 hect., cu o populație de 873 locuitorĭ.

D-na M. Blaremberg are 4270 hect. și locuitoriĭ, 380 hect. Proprietarul cultivă 3520 hect. (300 sterpe, 300 izlaz, 150 pădure). Locuitoriĭ rezervă 25 hect. pentru izlaz.

Aci este reședința primărieĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; 1 școală mixtă, frecuentată de 38 copiĭ (1899—900); 2 heleșteĭe și 1 mașină de treerat.

Numărul vitelor marĭ e de 922 și al celor micĭ, de 2904.

Comerciul se face de treĭ cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Preasna-Vechie (Ciofliceni), *sat,* făcînd parte din com. rur. Gurbănești-Coțofanca, pl. Negoești, jud. Ilfov, situat la E. de Gurbănești, pe malul stîng al văieĭ Mostiștea. Spre N.-E., este înconjurat de dealurĭ.

Se întinde pe o suprafață de 3162 hect., cu o populație de 527 locuitorĭ.

Eforia Spitalelor Civile din București are 3000 hect. și locuitoriĭ, 162 hect.

Eforia cultivă prin arendașiĭ săĭ 1800 hect. (800 izlaz și 400 pădure). Locuitoriĭ cultivă 115 hect. (47 izlaz). Are 1 heleșteŭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 1080 și al celor micĭ, de 2748.

Precistanul, *cătun,* în jud. Putna, com. Făurei, pl. Șușița, situat pe șoseaua ce duce de la sat la Siret și pe malul Putneĭ.

Are o populațiune de 170 suflete, care locuesc în 62 case; 1 biserică filială, cu hramul Sf. Gheorghe.

Precistanul, *moșie* a statuluĭ, foastă pendinte de Mănăstirea Mera, situată pe teritoriul comuneĭ Făurei, pl. Sușița, jud. Putna, și arendată cu 4000 leĭ anual.

Precupoaele, *sat,* făcînd parte din com. rur. Orlești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, cu o populație de 979 locuitorĭ.

Predealul, *com. rur.,* plaiul Peleșul, așezată în creasta Carpaților, la $45^0 20$ latitudine nordică și la $43^0 15$ longitudine estică (meridianul german), și mărginindu-se la N. cu Transilvania, la S. cu comuna urbană Sinaia, la E. cu comuna Teșila și cu munțiĭ Doftaneĭ, și la V. cu hotarul Țăreĭ și cu comuna Moroeni, din județul Dîmbovița.

In timpurile vechĭ, com. Predealul s'a numit Podul-Neaguluĭ și se întindea de la Predeal până la Posada, coprinzînd toate satele, care formează actualmente com. Predealul, apoĭ teritoriul comuneĭ Sinaia cu căt. Izvorul, precum și Posada și Podul-Neaguluĭ.

Pe atuncĭ reședința comuneĭ era la Bușteni.

La 1864, cătunele Posada și Podul-Neaguluĭ s'aŭ alipit la Comarnic și la 1874, cătunele Predealul, Azuga, Bușteni și Poiana-Țapuluĭ, s'aŭ deslipit de Sinaia, formînd com. Predealul, cu reședința în căt. Predeal, și maĭ în urmă în Azuga, unde e și azĭ.

Orografia. — Teritoriul comuneĭ Predealul este cu desăvîrșire muntos. La V. se întinde, de la Sinaia și până dincolo de Bran, mărețul șir de munțĭ cunoscut sub numele colectiv de Bucegi, cu vîrful cel maĭ înalt, Omul.

Lipită cu Omul se află o culme de munțĭ, ceva maĭ mică, Morarul, d'asupra căreia este hotarul Țăreĭ. După Morarul, urmează Coștila, apoĭ Caraimanul. In acelașĭ rînd, maĭ departe, sunt Jepi-Marĭ și Jepi-Micĭ, pe de o parte stîncoșĭ și golașĭ, pe cea-l'altă parte bogațĭ în iarbă de pășune, și maĭ în urmă vine Pĭatra-Arsă, cu renumita eĭ peșteră.

La N., sunt munțiĭ Predealuluĭ, Pĭetricica-de-Țară, pe unde trece hotarul Țăreĭ, și Susaiul, bogațĭ în pășunĭ, livezĭ și pădurĭ.

La E., sunt munțiĭ: Fața-Găvaneĭ, Reteveiul, Lacul-Roșu, Turcul, Cazacul, Neamțul, Unghia-Mare și Unghia-Mică.

In partea de V., întîlnim munțiĭ: Cumpătul, iar prin mijlocul comuneĭ, munțiĭ: Râșnoava, Clăbucetul-Tauruluĭ, al-Baiuluĭ, al-Azugeĭ, Sorica, Dutca, Dihamul și Zamura, toțĭ renumițĭ pentru pădurile de fag, pentru nenumăratele stîne de oĭ și pentru bogatele lor pășunĭ și locurĭ de fînețe.

Hidrografia. — Din munțiĭ menționațĭ maĭ sus, izvoresc o mulțime nenumărată de pîrîiașe, cu apă cristalină, ce se pĭerd sub straturĭ înverzite saŭ sub troienĭ de zăpadă și ies iarășĭ

la iveală, maĭ marĭ, formînd în cursul lor zburdalnic și repede, pîrîie, vălcele și văĭ, dintre carĭ unele nu puțin însemnate.

In apropiere de gara Predeal, la 5—6 metri departe de frontieră, izvorește un mic pîrîiaș, abia băgat în seamă, numit Predealul, care primește în sine frumoasa vale a Joițeĭ, Valea-luĭ-Arsenie și Valea-Teascululuĭ.

In dreapta mănăstireĭ cu același nume, Predealul, împreunîndu-se cu Valea-Rîșnoaveĭ, își pierde numele și de aci încolo se numește Provița. Intr'însul se varsă văile: Olăreasa, Valea-luĭ-Vlad, Valea-Ursuluĭ, toate de puțină însemnătate.

Tot de la hotarul Țăreĭ, în partea de E. a comuneĭ, din muntele Fața-Găvaneĭ, izvorește Valea-Azugeĭ, ce se varsă în Prahovița, în fața munteluĭ Sorica, nu departe de gara Azuga. Această vale, în cursul săŭ, primește Valea-Turculuĭ, Steveĭ, Unghia-Mică, Orjogoaia, Ceaușoaia, Cazaculuĭ, Urechia și Limbășelul.

De aci începe rîul Prahova, format din văile Azuga și Prahovița, care primește văile: Cerbuluĭ, vale prăpăstioasă și adîncă, cu niște părețĭ drepțĭ și golașĭ apoĭ Valea-Albă, Valea-Jepilor, Valea-Urlătoareĭ, Valea-Babeĭ și pîrîul Peleș, din dreapta; iar din stînga: Valea-Măruluĭ, Valea-Feteĭ, Valea-Seacă, Valea-Zamureĭ, Valea-Jepeĭ, a-Tufeĭ și Valea-Rea.

Lacurĭ. — Lacurĭ în com. Predealul sunt: Lacul-Roșu, între Retevoiul și Turcul, și Lacul-Țigănești, în muntele Țigănești din Bucegi.

Ape minerale se găsesc între Azuga și Bușteni (pucioasă), pe Cumpătul (iod), pe Valea-Teascululuĭ (fier), pe Valea-Joițeĭ (iod, pucioasă și sare), încă neutilizate, și un izvor în grădina mănăstireĭ Predealul, care coprinde 5 gr., 260 materiĭ solide în litru și are o densitate egală cu 1.0032. Coprinde clorure, iodure și carbonate alcaline. Sulfate și azotate nu s'aŭ constatat. S'a dozat clorul, iodul, calcea și magnezia, și s'a găsit următoarele valorĭ pentru un litru de apă:

Clor . .	1 gr.	7750
Iod . . .	0, »	0031
Calce . .	0, »	3876
Magnezie .	0, »	0320

Populațiunea. — In timpurile cele maĭ vechĭ, ținuturile com. Predeal eraŭ acoperite cu pădurĭ seculare, necălcate de picior de om. Primiĭ locuitorĭ, în munțiĭ Prahoveĭ, aŭ fost scutelniciĭ, care eraŭ însărcinațĭ cu paza mănăstireĭ Sinaia; prin urmare prima populație stabilă își are începutul odată cu fondarea mănăstireĭ Sinaia, la anul 1695.

Aceștĭ primĭ locuitorĭ, s'aŭ stabilit maĭ întîiŭ la Izvor și Sinaia, apoĭ la Bușteni și abia pe la începutul sec. al XIX-lea s'aŭ întins până între Prahove și maĭ pe urmă (1830) până la Predeal.

Pe la 1852, Predealul devine un punct interesant prin faptul că vama Țăreĭ a fost mutată de la Breaza în această localitate, adăpostind vara sute de vizitatorĭ.

In jumătatea a doua a sec. al XIX-lea, populația com. Predeal a crescut mereŭ și de la 1879, dar maĭ cu deosebire de la 1886 încoace, numărul locuitorilor a crescut considerabil.

După statistica primărieĭ, populația comuneĭ, la 1 Octombrie anul 1892, număra 3441 locuitorĭ.

Pădurile ocupă aproape întreaga suprafață a comuneĭ Predeal, avînd ca esență dominantă fagul, apoĭ vine bradul și moliftul, care a început a fi maĭ rar.

Invățămîntul public. — Până la anul 1865 în toată comuna Predeal nicĭ vorbă nu era de școală. La 1865 s'a înființat prima școală la Bușteni, și după cîțĭ-va anĭ, răposatul starițț Pantelimon a înființat la Predeal, într'una din chiliile mănăstireĭ o școală particulară, care a funcționat 5 anĭ.

In vara anuluĭ 1873, Domnul Țăreĭ, vizitînd Predealul, a dat ordin să se construiască în fața mănăstireĭ un local de școală, care a ars la 1889, reclădindu-se în cursul anuluĭ 1890, de Administrația Domeniilor Coroaneĭ. Tot de Administrația Domeniilor Coroaneĭ s'aŭ maĭ construit școlĭ la Azuga și Bușteni.

Cultul. — Pe lîngă schitul Predeal (v. l. r.), maĭ e în Bușteni o biserică, numită Biserica-Domnească, una dintre cele maĭ frumoase bisericĭ din Țară, construită din fondurile M. S. Regeluĭ Carol I, și tîrnosită la 8 Septembre 1889.

Industria este bine reprezintată în comună prin diferite fafabricĭ. (Vezĭ Bușteni, Azuga și Predealul, cătun).

Predealul, *com. rur.*, pendinte de plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Și-a luat numele de la situația eĭ pe dealurile pe care este așezată. Asupra înființăriĭ eĭ se știe foarte puțin. Legenda spune că ar fi datînd de vre-o 200 de anĭ. Pe la aniĭ 1814 și 1825 nu eraŭ în această com. de cît 20—60 case, astă-zĭ com. Predealul se compune din 4 cătune: Predealul, Turburea, Zimbroaia și Sărari.

Se mărginește la N. cu com.

Drajna-de-jos, la S. cu com. Surani-Opăriți, la E. cu com. Ariceşti şi la V. cu com. Văleni.

Populațiunea este de 1308 locuitori, dintre care 669 bărbați şi 639 femei, toți Romînĭ neaoşĭ.

Capĭ de familie sunt 243; contribuabilĭ 305; case 263.

Parte din locuitorĭ sunt moşneni, 128 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşiĭ mănăstireştĭ, una pendinte de Mitropolie şi alta de mănăstirea Cotroceni, cînd li s'aŭ dat 394 hect. Eĭ aŭ 7 caĭ, 152 vacĭ, 124 boĭ, 1016 oĭ, 277 porcĭ şi 2 capre.

Economia. — Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu pomicultura şi maĭ ales cu cultura prunuluĭ, care este una din principalele mijloace de existență a maiorităţiĭ locuitorilor comuneĭ. Meşteşugarĭ sunt 10 dogarĭ şi 10 dulgherĭ.

Produsele munceĭ se desfac maĭ tot-d'auna pe loc şi rar locuitoriĭ merg cu ele la Ploeşti şi Bucureşti.

In com. se fabrică anual 2500 hectol. ţuică şi 100 hectol. vin.

Stupĭ cu albine sunt 112.

Pămîntul com. este puțin productiv. Numaĭ porumbul şi ovăzul reuşesc a da în timpurĭ bune 6—7 hectol. pe hectar. Fasolea şi dovleciĭ cresc asemenea. Dintre pomiĭ roditorĭ sunt cam 2600 merĭ, 1800 perĭ, 100 duzĭ, 3020 cireşĭ, 817 nucĭ, 105 persicĭ, 205 gutuĭ, 185 zarzărĭ. Cele 500 hect. livezĭ daŭ până la 1000000 kgr. fîn.

Comerciul se exercită în com. de 2 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 1756,82 şi cheltuelile, de leĭ 1739,20.

Comuna Predeal e brăzdată de dealul Zimbroaia, cu piscul Vîrful - Zimbroaieĭ, parte acoperit cu pădurĭ şi cea maĭ mare parte servind de păşune vitelor. Acest deal, trecînd în căt. Sărari, ia numirea de Dealul-Sărari. Şi aci este acoperit cu pădurĭ, livezĭ de prunĭ şi fîneaţă, maĭ cultivîndu-se pe el şi puţine porumburĭ.

In partea de V. a comuneĭ este Dealul-Predeal. Incepe de la N. şi se prelungeşte către S. Este acoperit cu pădurĭ, livezĭ de prunĭ, viĭ şi păşunĭ. Puţine petece de loc se seamănă cu porumb şi ovăz.

Comuna e străbătută de gîrliţa Valea-Garduluĭ şi de gîrliţele Apa-Dulce şi Turburea, care, împreunîndu-se din jos de căt. Sărari, formează rîul Matiţa, afluent al Cricovuluĭ.

In căt. Sărari sunt mulţime de izvoare de apă sărată, cunoscute de locuitorĭ ca tămăduitoare de unele boale. Aci se presupune a fi şi păcură şi pucioasă. Locuitorul Predeleanu din căt. Predeal posedă un bulgăre mare de chihlibar, pe care spune că l'a găsit pe valea pîrîuluĭ Turburea.

Comuna are o biserică, situată în căt. de reşedinţă, Predeal.

Şcoală, există în cătunul Predealul de la 1885 şi e frecuentată de 48 copiĭ (1899—900).

Şosea regulată e aceea de la căt. Predeal la Valeni prin Valea-Garduluĭ; s'a proectat una de la Văleni-de-Munte către Ariceşti şi Surani şi alta de la Drajna-d.-j. către com. Opăriţi.

Predealul, *cătun,* pendinte de com. Predeal, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Numirea de Predeal, după uniĭ se datoreşte cuvîntuluĭ latinesc «*Prădĭal*», care însemnează moşie, făcînd parte dintr'un domeniŭ; iar după alţiĭ, această numire o datoreşte cuvîntuluĭ romînesc «Pe-deal», orĭ «Predeal».

Situaţiunea geografică. — Cătunul Predeal e situat pe creasta Carpaţilor pe moşia Predeal, proprietate a M. S. Regeluĭ Carol I, la origina văieĭ Prahova în şeaua cu acelaşĭ nume, formată de pîrîiaşul Prahoviţa despre Romînia şi Timeşul despre Transilvania, la 45°,20 latitudine nordică, 43°,15 longitudine estică (merid. german) şi la 1000 m. 6609 dmm. altitudine d'asupra niveluluĭ Măriĭ-Negre, şi la 1000 m. 5935 dmm. altitudine d'asupra niveluluĭ Măriĭ-Adriatice; ceea ce adevereşte că nu există — cum se credea în trecut — o denivelaţiune simţibilă între cele două Mărĭ — Marea-Neagră şi Marea-Adriatică — ci că aceste Mărĭ aŭ riguros acelaşĭ nivel.

Situaţiunea locală. — Această localitate, înainte de anul 1695 nu era locuită, ci acoperită cu pădurĭ seculare şi nepătrunzătoare; maĭ tîrziŭ însă, după înfiinţarea mănăstireĭ Sinaia, scutelniciĭ s'aŭ întins în susul văiĭ Prahova, stabilindu-se cu locuinţa la Buşteni şi la Azuga, şi maĭ apoĭ la Predeal.

Cea d'întîiŭ casă, se spune, a fost construită de ciobanul Moise Zangura la 1830; maĭ tîrziŭ s'a construit hanul luĭ Buja (lîngă cazarma de astăzĭ); iar o dată cu construcţia şoseleĭ naţionale Ploeşti-Predeal, la 1846, şi cu mutarea văme de la Breaza la Predeal, în 1852, sub guvernul prinţuluĭ Alexandru Ghica, prin iniţiativa arendaşuluĭ de pe atuncĭ al vămilor, răposatul Lazăr Calenderu, s'a înfiinţat aci maĭ multe hanurĭ şi barace ce serveaŭ de adăpost chirigiilor şi mărfurilor ce intraŭ şi eşiaŭ din

Ţară prin acest punct; dar cu stabilirea căleĭ ferate, toate aceste barace şi colibe ţărăneştĭ ale unuĭ sat improvizat înlesnind contrabandele cele maĭ îndrăzneţe, aŭ dispărut, una cîte una, pentru a lăsa locul la construcţiunĭ moderne, publice şi private, unele maĭ plăcută de cît altele. Intre aceste frumoase construcţiunĭ găsim: cazarma trupeĭ de pază a frontieriĭ construită cu cheltuiala M. S. Regeluĭ; vila Administraţiilor Moşielor Regale, numită «Casa Cîmpineanu» —întru eternizarea memorieĭ răposatuluĭ Ion Cîmpineanu — mult timp un sfetnic preţios al M. S. Regeluĭ — care în timpiĭ din urmă petrecea vara de predilecţiune la Predeal; casa Domeniilor Coroaneĭ; şcoala construită tot cu cheltuiala M. S. Regeluĭ; sanatoriul şcolar construit de Ministerul instrucţiuneĭ publice; fabrica de cherestea înfiinţată de reposatul Skender; şi în fine dependinţele vaste ale personaluluĭ găreĭ şi o mulţime de vile particulare ce se întrec în frumuseţe şi carĭ daŭ Predealuluĭ, nădejdea unuĭ frumos viitor, de rivală a Sinaeĭ, ca staţiune climatologică de vară. Şi această speranţă nu va trece mult până să se realizeze, căcĭ prin faptul iniţiativeĭ fericite a M. S. Regeluĭ de a se ceda în loturĭ admirabilul amfiteatru de V. al acesteĭ localităţĭ, traversat de bine-cuvîntata vale a pîrîiaşuluĭ Joiţa, bogată în ape minerale de iod, pucioasă, sare, etc., mulţĭ din adoratoriĭ acesteĭ frumoase localităţĭ dătătoare de viaţă, s'aŭ grăbit a construi pe acele loturĭ vile moderne a căror frumoasă înfăţişare lasă speranţă că nu suntem departe de a inaugura aci o încîntătoare com. urb. Intre vilele construite până astăzĭ, putem cita ca maĭ principale: Vila Ionel I. C. Brătianu, Generalul C. Barozzi, colonelul G. Ionescu, Căpitanul P. Minovicĭ şi multe altele ale altor particularĭ şi ofiţerĭ de la Institutul Geografic, cărora M. S. Regele a bine-voit a le ceda locurĭ în condiţiunĭ special avantagioase cu ocaziunea lucrărilor de ridicare geometrică a harteĭ Ţăreĭ ce aceştĭ ofiţerĭ aŭ executat pe aceste locurĭ în aniĭ 1898—99 sub direcţiunea Generaluluĭ C. Brătianu, Directorul Institutuluĭ Geografic al Armateĭ.

Clima la Predeal e plăcută. Curăţenia aeruluĭ, mirosul aromatic al florilor şi erburilor, daŭ vara sănătate şi viaţă Căldura vereĭ variază între + 15 şi + 30° R., Gerul ĭerneĭ se urcă până la — 28° R., iar temperatura anuală medie este de + 4° R.

Iunie e de obiceiŭ ploios şi plin de vijeliĭ, iar pe la finele luĭ Iulie căldura trece de + 25° R.; cu toate acestea serile sunt răcoroase, dar plăcute. Pe la finele luĭ August începe un timp statornic şi frumos. Dacă zăpada cade din Octombre, atuncĭ pe la jumătatea luĭ Noembre se topeşte şi timpul frumos din a doua jumătate a luneĭ Noembre se numeşte de ţăraniĭ din localitate «Vara babelor».

Cultul. — Ca loc de întîlnire al credincioşilor în trecut la Predeal a existat un schit (v. l. r.), fondat de Eromonahul şi Duhovnicul Ionichie la 1774, pe proprietatea luĭ Crisoscoleŭ Buzoianu. Schitul era de lemn şi de jur împrejur avea chilioare pentru călugărĭ. Pe timpul războiuluĭ din 1788 condus de Domnul Ţăreĭ Mavrogheni contra Austriacilor ce voiaŭ a se război cu Turciĭ, acest schit a fost prefăcut în cenuşă, iar după încheerea păceĭ, Stariţul Ionichie a ridicat din noŭ schitul şi chiliile (1788), ajutat de Ion Buzatul de fel din Bacifalul Săcelelor (ţinutul Braşovuluĭ).

După 30 de anĭ, schitul şi chilioarele fiind de lemn, aŭ putrezit şi la 1819, Ion Manole şi alţiĭ aŭ zidit o bisericuţă de piatră, iar biserica cea mare s'a zidit maĭ tîrziŭ de Safta Castrişoaia. In 1844, schitul Predeal avea ca danie din partea mareluĭ Ban Alex. Filipescu, muntele Clăbucetul-Tauruluĭ; iar din partea logofătuluĭ Mateĭ Filipescu, moşia Bobolia, şi carĭ daniĭ aŭ fost confirmate de George Bibescu-Vodă (Vezĭ Predealul, schit).

Invăţămîntul public. — Până la anul 1865 în toată com. Predeal nicĭ vorbă nu era de şcoală. La 1865 s'a înfiinţat prima şcoală la Buşteni, şi, după cîţĭ-va anĭ, răposatul stariţ Pantelimon a înfiinţat la Predeal într'una din chiliile mănăstireĭ o şcoală particulară, care a funcţionat 5 anĭ.

In vara anuluĭ 1873, Domnul Ţăreĭ, vizitînd Predealul, a dat ordin să se construiască în faţa mănăstireĭ un local de şcoală, care a ars la 1889, reclădindu-se în cursul anuluĭ 1890 de Administraţia Domeniilor Coroaneĭ. Tot de Administraţia Domeniilor Coroaneĭ s'aŭ maĭ construit şcolĭ la Azuga şi Buşteni.

Date istorice. — Intre aniĭ 1360—1372 găsim pentru întîiaşĭ dată faptul că o armată să treacă pe la Predeal; aceasta a fost armata ardeleană, condusă de Voevodul Nicolae în contra luĭ Vladislav Basarab Domnul Ţăreĭ Romîneştĭ; acest fapt are însemnătatea că pentru prima oară întîlnim în istorie numirea de Predeal.

De la 1372 şi până pe la începutul secoluluĭ al XVI-lea nu s'a maĭ pomenit nimic de Predeal, de şi în acest interval a servit de trecere: Turcilor, Tătarilor, Romînilor, Ungurilor, totuşĭ nu putem precisa date pozitive, de oare-ce istoria se mulţumeşte numaĭ a spune: «aŭ trecut munţiĭ, aŭ trecut Carpaţiĭ, aŭ intrat în Ţară».

In dimineaţa zileĭ de 9 Iulie 1611, Radu Şerban în capul a 10000 Romînĭ şi 1300 călăreţĭ Polonĭ soseşte aci la Predeal, pentru a se duce în ajutorul Saşilor, contra luĭ Gavrilă Bathori, principele Transilvanieĭ.

Pe timpul domnieĭ luĭ Nicolae Mavrocordat, valea Prahoveĭ era locul de refugiŭ al Boerilor, carĭ fugeaŭ cu familiile şi avutul lor (zice cronicarul contimporan Nicolae Mustea) şi că de la Bucureşti la Braşov prin Predeal era un lanţ nesfîrşit de fugarĭ.

In timpul războiuluĭ dintre Austria, Turcia şi Rusia (1737), Austriaciĭ respinşĭ de Turcĭ, intră în valea Prahoveĭ, lasă 400 ostaşĭ la mănăstirea Sinaia, iar grosul armateĭ înaintează maĭ departe, până la Predeal unde 'şĭ stabileşte lagărul.

Pe timpul războiuluĭ 1787; 12 batalioane infanterie şi 11 diviziĭ cavalerie austriace, sub comanda Generaluluĭ Ball a intrat în Ţară pe la Predeal, ocupînd poziţiunile din jurul schituluĭ Predeal şi mănăstirea Sinaia.

In luna Februarie 1788, Mavrogheni înfruntă această armată cu 8000 Romînĭ şi 3000 Turcĭ, forţînd pe Austriaciĭ a se retrage cu toţĭ spre Predeal; bateriile austriace eraŭ aşezate pe muntele Sorica, pe locul unde astă-zĭ este turbina fabriceĭ de postav; aci, în Predeal se încinge lupta, cu care ocazie schitul a fost prefăcut în cenuşă (pomelnicul Zlatarnic al Schituluĭ Predeal), iar Austriaciĭ, fiind bătuţĭ, părăsesc Cetăţuia (Cetăţuia este dealul în faţa găreĭ care predomină tot Predealul), trecînd hotarul.

Pe vremea Domnieĭ luĭ Mihail Constantin Şuţu, Predealul a fost vizitat de o comisiune internaţională pentru rectificarea frontiereĭ (1792).

Comisiunea se compunea:

Pentru Austria: Lt.-Colonel Adam Mabovaţ, Petre Ducu, inginer major, Roditzchi, căpitan în regimentul romînesc-ilíresc şi signorul Zizer, tîlmaciul împărătesc pentru Banat.

Pentru Ardeal: Lt.-Colonel Sonat Stanciŭ, Avram Calian, căpitan în regimentul romînesc No. 1 şi signorul Tolhofin, tîlmaciŭ împărătesc.

Pentru Inalta Poartă: Slăvitul El Hadji Abdulach Effendi, Sabica-Teschereges, El Hadji-Ahmed şi Kurala-Effendi, maĭ marele cavaşilor.

Pentru Romînia: Baratov Constantin Paharnicul şi Stolnicul Dumitrache.

Pe vremea domnieĭ luĭ Ipsilante, Predealul a fost martor la o mulţime de scene proprie nu atît rezbeluluĭ, cît maĭ mult brigandagiuluĭ.

Pe timpul revoluţiuneĭ (1848), Predealul cu Schitul şi casele locuitorilor fură ocupate de Generalul rus Engelhardt, cu misiunea de a se duce în ajutorul Generaluluĭ Baron Puchner, comandantul Transilvanieĭ, ajutor pe care 'l ceru în urma nereuşiteĭ misiunĭ a episcopuluĭ Şaguna.

In ziua de 21 Februarie 1849, Unguriĭ urmăriră pe Austriacĭ până la Predeal; era ninsoare mare şi un viscol sfîşîitor; Austriaciĭ pĭerdură 186 morţĭ, răniţĭ şi prizonierĭ; iar hanul cel mare pe atuncĭ, numit Cîrciuma-de-la-Ruja, fu prefăcut în cenuşă. De alt-fel aceasta a fost o zi memorabilă, în care după cum se exprimă cronicarĭ, Casa de Habsburg a pĭerdut marele Principat al Transilvanieĭ, afară de teritoriul munţilor de V., apăraţĭ voiniceşte de Romîniĭ luĭ Avram Iancu şi Axente Severul.

In lupta de la 7 Iunie (1849) între Ruşĭ şi Ungurĭ, căzu omorît mişeleşte Lt.-Col. Ioan Costin, comandantul Regimentuluĭ 1 de cazacĭ (Romîn din Basarabia), iar corpul săŭ a fost îmmormîntat cu mare pompă la Predeal; iar pe mormîntul luĭ Costin, s'a ridicat de ofiţeriĭ austriacĭ un monument de piatră, care se vede şi astă-zĭ, dincolo de frontieră, dar mormîntul luĭ Costin nu se maĭ ştie în ce loc va fi fost, de oare-ce arendaşiĭ care s'aŭ succedat la cîrciuma de la frontieră, aŭ mutat piatra după plac, dintr'un loc într'altul.

Predealul, *cătun*, pendinte de com. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, cu 530 loc. şi 103 case. Este situat pe coama dealuluĭ La-Peri, între valea Turburea la E. şi Valea-Gardului la V. Are o biserică fondată de locuitorĭ la 1837 şi restaurată tot de dînşiĭ la 1865. Aci este şi reşedinţa primărieĭ comuneĭ Predeal.

La 500 m. spre N. de acest cătun, există localitatea numită «Dealul-la-Chiliĭ», unde se bănueşte că ar fi fost în timpurĭ depărtate, chiliele unor pusnicĭ.

Cât. Predealul se găseşte la 32 kil. de Ploeşti, capitala judeţuluĭ, şi la 2 kil. de Văleni-de-Munte, reşedinţa plaiuluĭ Teleajenul. (Vezĭ Predealul, com. rur., din pl. Teleajenul).

Predealul, *numire ce se maĭ dă satuluĭ* Edera-d.-j., com. Ederile, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Predealul, *vechie numire a căt.* Izvorani, com. Grăjdana, jud. Buzăŭ.

Predealul, *schit,* în jud. Prahova, pl. Peleşul, căt. Predealul, fondat la a. 1774 de Ieromonahul şi Duhovnicul Ionichie, la poalele munteluĭ Clăbucetul-Tauruluĭ. (V. Predealul, căt., pl. Peleşul).

La anul 1844, Marele Ban Alexandru Filipescu, dăruieşte schituluĭ Predeal muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, iar logofătul Mihaiŭ Filipescu, moşia Bobolia. Ambele aceste daniĭ aŭ fost confirmate de George Vodă-Bibescu, cu următorul hrisov:

Noĭ George Dimitrie Bibescu-Vodă, cu mila luĭ Dumnezeŭ, Domn stăpînitor a toată Ţeara-Romînească.

Sf. sa Cuviosul German, stariţul schituluĭ Predealul, prin jalba către noĭ sub No. 3479, a făcut arătare că de către dumnealor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ aĭ Domnieĭ mele, Ban Alexandru Filipescu şi răposatul Marele Logofăt Mihaiŭ Filipescu, în viaţă aflîndu-se, împreună cu soţia domnieĭ seale, dumneaeĭ Elena Filipescu, văzînd strîmtoarea de lipsa celor trebuincioase, in care se afla acel schit, spre ţinerea cu toată orînduiala a sf. locaş de acolo, cît şi a obşteĭ călugăreştĭ, şi îndemnaţĭ de bun cuget, aŭ dăruit spre vecinica dumnealor pomenire, însă: Domnul Banul Filipescu muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, pe care se află vatra acestuĭ schit, iar de D. Logofăt Mihail Filipescu o moşioară anume Bobolia, amîndouă aceste proprietăţĭ în judeţul Prahova, pentru care daniĭ, obştea călugărească din acest schit, dorind a cîştiga hrisovul domnesc, cu care să se recunoască cu desăvîrşire întemeiată coprinderea lor, verĭ-căreĭ împrejurărĭ ameninţătoare către schit, aŭ făcut rugăciune de a li se slobozi hrisovul nostru.

Noĭ, primind cererea cuviosuluĭ stariţ, coprinsă maĭ sus, am poruncit departamentuluĭ dreptăţiĭ să cerceteze şi să arate, carele prin referatul săŭ ale curgătoareĭ lunĭ cu No. 8588, face către noĭ arătarea următoare: cît pentru muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, am văzut document cu leatul 1844, Iulie 13, sub iscălitura d-luĭ Banuluĭ Filipescu, mărturisit atît de P. S. S. părintele Neofit, Mitropolitul Ţăreĭ, cît şi de P. S S. părintele Chesarie, Episcopul Eparhieĭ Buzăuluĭ, şi adeverit de acel departament în anul curgător, Octombrie 9, sub No. 7, prin care dăruieşte către sf. schit Predeal Muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, care din anaforaua aceluĭ departament din anul curgător, Iulie 7, sub No. 4831, cu întărirea noastră se dovedeşte dreapta avere a Domnia-luĭ Banul Filipescu, cumpărată prin mezat cu baniĭ Domnieĭ-seale.

Iar pentru moşia Bobolia, documentul cu leatul 1834, Aprilie 23, sub iscălitura răposatuluĭ Logofătuluĭ Mihaiŭ Filipescu în viaţă aflîndu-se, împreună cu soţia sa, dumneaeĭ Logofeteasa Elenca, mărturisit atît de P. S. S. părintele Grigorie, mitropolitul Ţăreĭ după acea vreme, cît şi de sf.-lor treĭ Episcopĭ, prin care dăruesc asemenea către sf. schit Predeal, moşia dumnealor Bobolia, din judeţul Prahova, care din cercetarea ce s'a făcut, se dovedeşte avere dreaptă a dumnealor dăruitorilor. Şi fiind-că departamentul dreptăţeĭ prin maĭ sus zisul raport dă încredinţarea că pomenitele lucrurĭ, ca nişte averĭ ale dumnealor dăruitorilor nu sunt supuse la vre-o pravilnică împrejurare privitoare la această înstrăinare şi numiţiĭ boerĭ slobozĭ după pravila Ţăreĭ a face aceste darurĭ.

Noĭ, pe aceste temeiurĭ, recunoscînd cu desăvîrşire daniile maĭ sus arătate, întărim stăpînirea sf. schit Predeal, asupra nemişcătoarelor acareturĭ coprinse aci.

Pentru care am dat acest hrisov al nostru întărit cu a noastră iscălitură şi Mare-pecete la anul de la N. D. nostru Is. Chr. 1844, şi al doilea an al Domnieĭ Noastre, luna Octombre. In capitala Bucureşti, scaunul Domnieĭ mele.

(ss) Georgie Dimitrie Bibescu.

Schitul Predealul se află dar în condiţiunĭ materiale foarte bune, căcĭ pe lîngă moşiĭ, maĭ avea turme de oĭ, herăstrae pentru scîndurĭ şi un han la poalele Clăbucetuluĭ, lîngă Valea-Teasculuĭ.

Predealul, *biuroŭ vamal,* com. rur. şi cătunul cu acelaşĭ nume, jud. Prahova, pl. Peleşul, al căruĭ venit în 1896—97 a fost de leĭ 1.816,478, banĭ 55. S'a înfiinţat la 1 Ianuarie 1860 şi are sucursalele Bariera şi Predeluşul.

Predealul, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Prahova, pl. Prahova, com. Predeal, pe linia Ploeşti-Predeal, pusă în circulaţie la 10 Iunie 1879. Se află la 7,7 kil. de Azuga, staţia cea maĭ apropiată. Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, 1033m,5980 dmm. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 1.288,589 leĭ, 56 banĭ.

Predealul, *pichet de graniţă,* în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Predealul, *ramificaţie din muntele* Stîna-Bătrînă, com. Lapoşul, jud. Buzăŭ; desparte cătunul Lapoşul de Lăpoşelul.

Predealul, *deal,* numit şi Dealul-Predeal, în com. Opăriţi şi com. Predeal din plaiul Teleajenul, jud. Prahova, situat la N.-V. satuluĭ Opăriţi. Vîrful principal al acestuĭ deal se află chiar la N. satuluĭ Opăriţi (cota 471 m. d'asupra niveluluĭ Măriĭ-Negre); iar maĭ la vale sunt vîrfurile: Băltoci şi Vîrful-Coasteĭ. (Vezĭ Predealul, com. rur., pend. de pl. Teleajenul).

Dealul este acoperit cu: fîneaţă, livezĭ de pomĭ, viĭ şi foarte puţine arăturĭ.

Predealul, *deal,* în com. Chiojdul, plaiul Buzăuluĭ, jud. Buzăŭ. Se limitează la N. cu Pîrîul-Păcureĭ, pîrîul Bălbăitoarea şi Muchia-Episcopuluĭ; la S. şi E., cu valea Smăcinişul, la origina căreia se află satele: Poeniţele-din-Vale şi Poeniţele-din-Deal; la V., cu pîrîul Bîsca-Chiojduluĭ şi satele Chiojdul şi Piatra-Bocseĭ.

Inălţimea mijlocie a acestuĭ deal este de 820 m. asupra niveluluĭ Măriĭ-Negre.

Dealul este arabil şi acoperit în genere cu fîneaţă.

La poalele despre S. a acestuĭ deal se află un izvor de apă sulfuroasă, dar neexploatat; acest loc se numeşte La-Groapa-Fîntîneĭ.

Predealul, *deal,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dumitreşti; se desface din dealul Lupan şi brăzdează partea de V. a comuneĭ. Este acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ.

Predealul, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Predealul, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Predealul, *pîrîiaş,* ce izvoreşte din Carpaţi, la locul numit Şeaua-Predealuluĭ, la 5—6 m. lîngă frontieră, în dreptul cantonuluĭ caleĭ ferate No. 63; el primeşte, pe dreapta, pîrîiaşul Joiţa şi la mănăstirea Predeal, pîrîiaşul Răjnovuluĭ, pe stînga căruia şi cam la 500 m. de confluenţa sa se află Sanatoriul Şcolar; d'aci, pîrîiaşul Predeal 'şĭ pĭerde numirea de Predeal şi se numeşte Prahoviţa saŭ Proviţa; pe stînga primeşte pîrîiaşul Teascul şi la cantonul No. 41 al caleĭ ferate primeşte valea Ursoaia-Mare, ce izvoreşte din muntele Clăbucetul-Tauruluĭ.

Predealul - Buzăuluĭ, *şir de munţĭ,* din jud. Buzăŭ, despart valea Buzăuluĭ de valea Nişcovuluĭ, începînd din muntele Liliacul (com. Cîndeşti), pănă în vîrful munteluĭ Bradul (com. Vipereşti). Are culminaţiile : Cerbul, Ciolanul, Cetăţuia şi Bradul.

Predeleni (Moşneni-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Moşneni-Predeleni, pendinte de com. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Predeluşul, *fostă vamă,* judeţul Prahova. In anul 1860 s'a încasat de la această vamă 33608 leĭ şi 10 parale. Acum e sucursală a vămeĭ Predealul.

Predeşti, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 17 kil. de Craiova şi la 10 kil. de reşedinţa pl., com. Şopotul.

Situată pe un mic deluleţ şi pe malul drept al rîuleţuluĭ Mereţelul, se învecineşte la N. cu com. Mihăiţa, din pl. Jiul-d.-s., la S. cu com. Terpeziţa, la E. cu com. Breasta şi la V. cu com. Pleşoiul.

Terenul com. este accidentat de dealurile: Goiciuluĭ, de 100 m. şi Dealul-Viilor, de aproape 200 m. înălţime.

Este udat de pîrîul Mereţelul ce izvoreşte din jud. Mehedinţi, curge de la V. la E. şi se varsă pe dreapta rîuluĭ Obedeanca. Peste Mereţelul se află un pod, în dreptul şoseleĭ ce străbate comuna Predeşti.

Se găsesc două micĭ bălţĭ: una numită Rasnicul şi cea-l-altă Mereţelul; ambele sunt curgătoare.

E compusă din cătunele: Predeşti, care e cătunul de reşedinţă şi Daia. Inainte coprindea numaĭ cătunul Predeşti.

Are o populaţie de 709 suflete; două bisericĭ, una în căt. Predeşti, zidită de protopopul Anghel Belivacă şi cea-l'altă în căt. Daia, făcută de bîrne de locuitorĭ, ambele deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1887, frecuentată de 39 băeţĭ şi 3 fete; o moară cu aburĭ; 4 cîrciumĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de 7500 hect., din care 4750 hect. pămînt arabil, 1000 hect. fîneaţă, 250 hect. izlaz, 1500 hect. pădure.

Moşia Predeşti dă un venit de 50000 leĭ. Aparţine d-lor I. G. Mateescu şi Aurel Geblescu.

Pe moşia Predeşti se află pădurea cu acelaşĭ nume ce aparţine d-lor: Geblescu, pe o întindere de 400 hect. şi G. Mateescu, pe una de 100 hect. Sunt populate cu ulm şi stejar.

Viile aparţin locuitorilor, şi daŭ vin roşu. Livezile de prunĭ aŭ o întindere de 150 hect.

Comuna este străbătută de calea comunală Predeşti-Pleşoiul-Predeşti-Beloţul, pe o lungime de cîte 4 kil.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2610 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2011,89 leĭ.

Locuitoriĭ aŭ 218 vite marĭ cornute, 148 oĭ şi 41 caĭ.

Predeşti, *sat,* cu 248 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăseşti, făcînd parte din com. rur. Cerşanele. Are o biserică, cu hramul Toţĭ-Sfinţiĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Predeşti (Tronari), *cătun* al com. Vipereşti, jud. Buzăŭ, cu 820 locuitorĭ şi 209 case, avînd sub-diviziunile: Tronari şi Sbenghea. Mulţĭ dintre locuitorĭ sunt Ţiganĭ.

Predeşti, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., reşedinţa com. Predeşti. Are o populaţie de 424 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1887, frecuentată de 33 băeţĭ şi 3 fete; o biserică veche de zid, fondată, de protopopul Anghel Belivacă.

Predeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tinosul, pl. Crivina, jud. Prahova. Are o biserică, fondată la 1828. Locuitoriĭ sunt moşnenĭ şi posedă viĭ şi livezĭ cu prunĭ.

Predeşti, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Predeşti, cu venit anual de 50000 leĭ. Aparţine d-luĭ Aurel Geblescu. Are pădure pe dînsa.

Predeşti, *pădure* a statuluĭ, în jud. Buzăŭ, com. Vipereşti, făcînd parte din Valea - Largă. Vezĭ Largă (Valea-), pădure.

Predeşti, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Predeşti, pe moşia Predeşti. Are o întindere de aproximativ 100 hect. şi aparţine d-luĭ G. Mateescu. Este populată cu cerĭ, gârniţe, stejarĭ şi ulmĭ.

Predeşti, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Predeşti, în întindere de 400 hect. Aparţine d-luĭ Aurel Geblescu.

Predeşti-Ţipeni, *sat,* cu 620 locuitorĭ, jud. Argeşul, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Predvalea, *plaiŭ,* la S. de com. Tîrleşti, plasa Teleajenul, jud. Prahova, pe care se află pădure şi locurĭ de păşune.

Predvăleĭ (Vîrful-), *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Pănătăul, căt. Corcoianul, acoperit cu izlaz.

Prejna, *com. rur.,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, la 43 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată la poalele munteluĭ Secul, pe vale, la 2 kil. de frontiera austriacă. Se mărgineşte: la N.-E. şi N.-V. cu nişte înalte dealurĭ, care-i servesc de adăpost contra vînturilor puternice ce suflă din partea despre Nord; la miazăzi cu lunca Prejneĭ, care se strîmtează la intrarea în sat, formînd un fel de citadelă, întocmaĭ ca la Costeşti.

E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 840 locuitorĭ; 140 de case; o şcoală mixtă cu 22 elevĭ (1899—900); o biserică în lunca Prejneĭ, care e făcută cu spesele luĭ Tudor Vladimirescu (vezĭ Istoria Arheologică şi Filologică de Gr. Tocilescu), în care se află icoana bisericeĭ şi al luĭ Tudor Vladimirescu, dăruind această biserică cu o livadă, care şi astăzĭ se stăpîneşte de către biserică şi la arendare este cunoscută sub numele de Livadea luĭ Tudor Vladimirescu Slugerul. Se crede că satul e foarte vechiŭ, după cum ar rezulta din actele de posesiune ce aŭ locuitoriĭ. Deasupra comuneĭ, în apropiere de com. Izvernea, se află com. Beletinul, întărită cu redute, care se văd şi azĭ.

Locuitoriĭ posedă: 12 pługurĭ, 12 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 450 stupĭ.

Prin comună trece şoseaua comunală ce vine de la Gornenţi, trece prin Prejna şi se leagă cu şoseaua Turnul - Severin - Balta-Baia-de-Aramă.

Prejneni, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Crăgneşti.

Prejoiul, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-j., compusă din 2 cătune: Siliştea şi Prejoiul, situată pe vălceaua. Prejoiul, la 160 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 80 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţiune de 363 locuitorĭ; o biserică reparată la 1886. Ocupaţia de căpetenie a locuitorilor e agricultura. Produsul munceĭ se desface la oraşul Craiova.

Vite: 21 caĭ, 136 boĭ, 150 vacĭ, 50 capre şi 200 oĭ.

Locuitorii sunt moşnenĭ; 9 s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 25 hect. pămînt, în moşia d-luĭ Ioan Pazu.

Vatra satuluĭ are 30 hect. pămînt; iar cu izlaz, pădure, etc., are 1550 hect.

Veniturile comuneĭ se urcă la 800 leĭ.

O şosea comunală o leagă cu com. Frăţila şi Bulzeşti de Dolj.

Se mărgineşte la N. cu com. Frăţila, la S. cu Bulzeşti (Dolj), la E. cu com. Bălceşti şi la V. cu o moşie particulară.

E brăzdată de dealurile: Răchiţi, Prejoiul şi Lupa şi udată de văile cu aceste nume.

Prejoiul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prejoiul, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea.

Prelipca, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Văculeşti, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, cu o populaţie de 105 familiĭ, saŭ 411 suflete.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ - Domnuluĭ, de bîrne, făcută în 1804, de Banul Ioan Ghiţescu, fost proprietar al moşieĭ.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ: 201 hect. 44 ariĭ pămînt, iar proprietariĭ: 565 hect. 72 ariĭ cîmp şi 702 hect. 49 arii pădure.

Sunt 3 iazurĭ, din care cel maĭ mare este al Ghiţesculuĭ.

Pîrîul principal ce trece pe moşie e Ţibulea, şi drum, calea judeţeană Dorohoiŭ-Leorda.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Sauceniţa, Broscăuţi, Horlăceni şi Văculeşti.

Prelipcele, *pădure,* pe moşia Prelipca, com. Văculeşti, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, în suprafaţă de 572 hect.

Preluca-luĭ-Rareş, *unul dintre*

piscurile muntelui Hălciugosul, în jud. Suceava, com. Mădeiul, peste care se zice că a rătăcit Rareş-Vodă, în fuga-i spre Ciceŭ.

Preluci, *sătuc,* jud. Bacăŭ, plasa Muntelui, com. Agăsul, situat pe şesul Trotuşului, făcînd trup cu satul Sulţa.

Prelunca, *vîrf al muntelui* Furul, lanţul Alunişului, pl. Vrancea, jud. Putna.

Prelungul, *munte,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmniculuĭ, com. Jitia; se desface din muntele Omul, se întinde printre pîrîul Rîmnicelul şi afluentul săŭ pîrîul Necule şi brăzdează partea N. a comuneĭ. E acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ.

Preoteasa, *movilă,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Nisipeni, în partea de N. a com.; fost punct trigonometric de observaţie.

Preotesele saŭ **Preutesele,** *şiră de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, ramificată din culmea Pietroasa. Prezintă vîrfurile: Preotesele, Gemoiul, Rădvanul şi Şuerul, care străbat comunele Agăşul şi Brusturoasa.

Preotesele, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2000 hect., judeţul Muşcel. Face parte din marea pădure Corbi, plaiul Nucşoara, formată din 10 trupurĭ: Plăişorul, Bîndea, Zănoaga, Papăul, Rusul, Plătica, Alunişul, Pădurile, Crîngul şi Preotesele, avînd toată o întindere de 17530 hectare.

Preoteşti, *com. rur.,* jud. Suceava, situată cam în centrul plăşeĭ Şomuzul şi la 6 kil. de Fălticeni.

Se mărgineşte la E. cu com. Dolheşti; la V., cu com. Şoldăneşti; la S., cu com. Uideşti şi Ciumuleşti şi la N., cu com. Giurgeşti şi Valea-Glodului.

Forma-ĭ teritorială este aceea a unuĭ romb, ale căruĭ unghiurĭ optuse sunt expuse spre S.-E. şi N.-V., înclinate de ambe părţĭ spre albia Şomuzuluĭ-Mare ce'l străbate prin mijloc, de la V. la E.

Se compune din satele: Preoteşti, Arghira, Basaraba, Fundoaia, Brana şi Huşi, cu reşedinţa în satul Basaraba.

Are o populaţie de 575 familiĭ, saŭ 2324 suflete, din care 506 contribuabilĭ; 3 bisericĭ deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; un schitişor, Adămoaea (Brana) cu cincĭ călugărĭ; 2 şcoale rurale mixte, cu cîte un învăţător plătit de stat; 3 morĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7141 leĭ şi 51 banĭ şi la cheltuelĭ de 6439 leĭ şi 75 banĭ.

Vite: 104 caĭ, 594 boĭ, 302 vacĭ, 1498 oĭ şi 518 porcĭ.

Altitudinea com. de la nivelul Mării variază între 335—350 m.

E udată de Şomuzul-Mare (9500 m.), care în com. formează iazurile Basarabi şi Arghira, precum şi de maĭ multe pîrîiaşe.

Moşia e parte a statuluĭ, parte altor proprietarĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ e de 3222 fălcĭ, din care 1927 hect. cultivabile, 1046 hect. pădure şi restul iazurĭ, mlaştinĭ şi teren neproductiv.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 2 fruntaşĭ, 138 pălmaşĭ şi 164 codaşĭ, stăpînind 971 fălcĭ.

Comuna Preoteşti e străbătută de şoseaua judeţeană Fălticeni-Dolhasca, pe o lungime de 9 kil., şi de calea ferată avînd şi o gară, Basarabi.

Locurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Schitul-Brana (Adămoaia), Cetăţuia şi La-Cetate.

Preoteşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Baloteşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat spre N. de Bucureşti, pe malul drept al văeĭ Călugărul şi la N. pădureĭ Preoţeştilor. Spre V. trece calea naţională Bucureşti-Ploeşti. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1090 hect., cu o populaţie de 165 locuitorĭ.

Casa luĭ V. Gugiŭ are 945 hect. şi locuitoriĭ, 145 hect. Proprietarul cultivă 250 hect. (75 sterpe, 20 izlaz, 600 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Petre şi 1 heleşteŭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Preoteşti, *sat,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, situat pe valea rîuluĭ Moldoveĭ.

Are o suprafaţă de vr'o 420 hect., cu o populaţie de 561 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhĭ; o şcoală; 3 morĭ de apă.

Vite: 160 boĭ, 230 vacĭ, 809 oĭ, 40 caĭ, 200 porcĭ şi 275 juncĭ.

Preoteşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Oporelul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 116 locuitorĭ.

Preoteşti, *cătun,* spre N. al com. Dobriceni, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, aproape de hotarul judeţuluĭ, lîngă apa Olteţul, pe partea dreaptă, unde altitudinea terenuluĭ este de 241 m. d'asupra niveluluĭ Măriĭ. Are 30 familiĭ, saŭ 100 suflete.

Preoteşti, saŭ **Preoteşti-Adămoaeĭ,** *sat,* pe moşia cu ace-

laşĭ nume, jud. Suceava. Aşezat pe ţărmul stîng al Şomuzuluĭ-Mare şi străbătut de pîrîul Brana.

Are o populaţie de 385 suflete, din care 62 contribuabilĭ; o biserică, clădită din lemn, în 1830, de Const. şi Elena Adamescu, cu hramul Intrarea în Biserică, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă, înființată în 1859 şi frecuentată de 40—45 elevĭ.

Moşia, proprietatea statuluĭ, are 532 fălcĭ, din care 312 fălcĭ cultivabile, 200 pădure şi restul mlaştinĭ şi teren neproductiv.

Improprietărițĭ în 1864 sunt 28 pălmaşĭ şi 29 codaşĭ, stăpînind 192 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Fălticeni (8 kil.) şi la Basarabi (3 kil.).

In 1803, Preoteşti a Clucereseĭ Adămoaia numără 110 liuzĭ plătind 1496 leĭ bir anual. («Uricariul», de T. C., Vol. VII, p. 253).

Preoteşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Făureşti, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 310 locuitorĭ. E situat la 2 kil. de căt. Făureşti, unde e şcoala.

Are o biserică de zid, rezidită de d-l M. Măldărescu, din Dobriceni, în 1890.

Preoţeştilor (Pădurea-), *pădure,* 600 hect., la S. căt. Preoteşti, jud. Ilfov, pl. Znagovuluĭ.

Preoţilor (Ceata-), *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. şi căt. Beceni, proprietate moşnenească. Are 320 hect., din care 64 hect. arabile, 57 hect. pădurea Ocea; restul fîneaţă, livezĭ, izlaz şi sterp. Se maĭ numeşte şi Beceni.

Preseaca, *catenă de munţĭ,* ce începe de la căt. Gornetul, com. Sibiciul-d.-s., jud. Buzăŭ, merge d'alungul maluluĭ stîng al apeĭ Valea-Sibiciuluĭ şi se termină la Malul-Preseceĭ, puţin maĭ jos de cătunul Intre-Sibicee, din com. Mlăjetul.

Preoteşti, *sat.* Vezĭ Basarabi, judeţul Suceava.

Preoteşti, *schit,* jud. Suceava. Vezĭ Adămoaia şi Brana.

Preoteşti-de-Secară, *sfoară de moşie,* fără sat, în mărime de 80 fălcĭ, jud. Suceava, comuna Preoteşti.

Preuteşti, *com. rur., sate,* jud. Suceava, Neamţu, vezĭ Preoteşti.

Pria, *izvor,* curge de la E. de satul Rîfovul, pl. Crivina, jud. Prahova, trece pe lîngă căt. Antofiloaia şi se varsă în pîrîul Ghighiul, tot în raionul com. Rîfovul.

Prianul, *şir de dealurĭ,* judeţul Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Ardeoani, care se întinde de la N. la S., pe hotarul comunelor Băhnăşeni, Ardeoani şi Berzunţul, formînd podişul Bejenia. Partea de S. este acoperită cu pădurea Mărunta.

Priba, *sat,* cu 25 fam., jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Merişani.

Priba, *mahala,* a oraşuluĭ Rîmnicul, jud. Vîlcea.

Pribegeanca, *pădure,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Pribegi, care formează cu pădurea Lăscoiul un trup de 300 hect., populat cu stejarĭ, ulmĭ, sălciĭ, plopĭ, aninĭ şi jugastri.

Pribegi, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Ialomiţa, între comunele Slobozia şi Perieţi.

Se întinde din rîul Ialomiţa, spre N., pe o suprafaţă de 5150 hect., din care 530 hect. pădure şi coprinde patru moşiĭ particulare şi moşia Motîlva, proprietate a statuluĭ, cu 1400 hect. din care 130 hect. pădure. Inainte de secularizare moşia ţinea de monăstirea Slobozia.

Se compune din cătunele: Pribegi şi Lata, cu reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale în Pribegi.

Are o populaţie de 895 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 45 elevĭ şi 12 eleve; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 600 boĭ, 150 caĭ, 4400 oĭ, 80 bivolĭ, 25 capre, 10 asinĭ şi 100 rîmătorĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietărițĭ în comună 28 locuitorĭ.

Pe teritoriul comuneĭ trece calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Pribegi, *sat,* jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. Murgeanca. Este situat pe malul de V. al laculuĭ Strachina, la 1 kil. de satul de reşedinţă.

Are o populaţie de 15 familiĭ.

Vite: 100 boĭ, 80 caĭ, 400 oĭ şi 60 porcĭ.

Pribegi, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. cu acelaşĭ nume. Este situat pe ţărmul stîng al rîuluĭ Ialomiţa, la 1 kil. de apa rîuluĭ, de care se desparte prin pădure. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ com. Pribegi.

Se compunea din Pribegi-d.-s. şi Pribegi-d.-j., carĭ, prin creşterea populaţiuniĭ, s'aŭ unit.

Are o şcoală mixtă şi o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Vite: 500 boĭ, 3000 oĭ, 100 caĭ, 25 capre, 80 bivolĭ, 10 asinĭ şi 100 rîmătorĭ.

Pribeşti, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Ciorteşti, spre V. de satul Ciorteşti, situat între două dealurĭ, ce merg paralel, de la S. spre N., şi la capul cărora se întinde Dealul-Pădureĭ, care formează limita între acest sat şi satul Porcoaia, din com. Poiana-Cîrnuluĭ.

Are o suprafaţă de 2137 hect., din care 421 hect. sunt ale locuitorilor clăcaşĭ, iar 1716 hect., în care intră şi o pădure de 429 hect., ale d-neĭ Eliza Balş. Populaţiunea este de 107 familiĭ, saŭ 480 suflete.

Spre S. de sat este o biserică, făcută de Lupuşor Balş, la 1838, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Sunt 2 cîrciumĭ.

Vite: 271 vite marĭ cornute, 27 caĭ, 700 oĭ, 15 capre, 27 bivolĭ şi 50 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 25 plugurĭ şi 70 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ; 90 stupĭ.

Priboaia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bratia.

In raionul satuluĭ e o moară.

Are o populaţie de 186 locuitorĭ.

Priboaia, *moşie* a statuluĭ, în com. Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel.

Priboaia, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 225 hect., în com. Priboaia, jud. Muşcel.

Priboaia, *gîrlă*, ce izvoreşte de la S. de dealul Vlădeanul, com. Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, şi se varsă în rîul Bratia, pe malul stîng.

Priboaia, *gîrliţă*, ce izvoreşte de la Sudul com. Schitul-Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel; serveşte de limită între com. Mihăeşti şi Bălileşti, curge aproape paralel cu dealul Vlădeanul şi, la capul de Sud al acestuĭ deal, se împreună cu pîrîul Mănetul, urmîndu-şĭ cursul pe teritoriul com. Stîlpeni.

Priboeni, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Podgoria, situată la 57 kil. spre S. de Cîmpulung, pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Cîrcinovul.

E formată din satul cu acelaşĭ nume, care se mărgineşte la N. cu com. Dobreşti, la S. cu com. Ţigăneşti, şi la E. cu jud. Dîmboviţa.

Are 2 biserici, deservite de 3 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 180 copiĭ (1899—900).

Locuitoriĭ, afară de agricultură, se maĭ ocupă cu rotăria şi cu fabricarea ţuiceĭ, iar femeile, cu creşterea gîndacilor de mătase.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ şi parte, împroprietăriţĭ după legea din 1864, pe moşiile Cîmpulungeanca şi Cotroceanca, ambele ale statuluĭ.

Priboeni, *deal*, în raionul comuneĭ cu acelaşĭ nume, pl. Podgoria, jud. Muşcel, pe care se cultivă 100,25 hect. vie.

Priboeni, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, com. Priboeni, plasa Podgoria, jud. Muşcel, în întindere de 960 hect., în care predomină stejarul, fagul şi carpenul.

Priboeşti, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Husnicioara; are 49 case.

Priboianul-Tunseşti, *deal*, jud. Muşcel, com. Ţigăneşti, pl. Podgoria, situat între gîrla Cîrcinovul şi apa Călianuluĭ şi pe care se află maĭ multe peteci cu locurĭ de arătură, sădirĭ de viĭ, prunĭ şi pădure măruntă.

Priboina, *teren*, coprins între ţărmul Măriĭ şi grindurile Perişorul, Metăvă şi Çerbul, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneĭ rurale Sf.-Gheorghe, în partea de S.-V. a plăşeĭ şi a comuneĭ. Are o lungime cam de 2 1/2 kil., o lăţime de 2 kil. şi o întindere totală de 400 hect. Este neproductiv, fiind acoperit la S. cu nisip şi în cele-l'alte părţĭ cu stufăriĭ întinse.

Priboiul, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată la 24 kil. spre N.-V. de Tîrgovişte, pe malul drept al rîuluĭ Dîmboviţa, pe vale şi pe un mic deal şi coprinsă între Dealul-Fluieruluĭ care e spre V. de comună, şi rîul Dîmboviţa, spre E. Spre S. de Priboiul e Dealul-Inalt, iar spre N., cîmpie şi pădure.

Se compune din două cătune: Priboiul şi Sturzeni, cu o populaţie de 756 locuitorĭ.

Are două biserici; o şcoală; o moară de apă.

In com. sunt 38000 ariĭ pădure.

Se învecineşte la E. cu com. Izvoarele, de care se desparte prin Dîmboviţa; la V., cu căt. Greci, com. Boţeşti, de care se desparte prin Dealul-Flueruluĭ, şi cu pădurĭ marĭ; la N., cu com. Cîndeşti, de care se desparte prin Valea-Seacă şi cîmpie; iar la S., cu com. Tătărani, de care se desparte prin Dealul-

Inalt şi prin pădure. Se leagă cu Cîndeşti prin şosea comunală.

Priboiul, *vale*, izvoreşte de la E. de com. Valea-Lungă, jud. şi pl. Prahova, din vîrfurile: Vîrtejul şi Calul şi se varsă în Cricovul-Dulce, la S. de comună, după ce primeşte ca afluenţĭ văile: Ploscărieĭ, Rîiosul, Valea-Ursuluĭ şi altele. Toate aceste văĭ sunt acoperite cu pădurĭ, proprietăţĭ ale d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avînd pe dînsele livezĭ şi păşunĭ pentru vite.

Priboiul, saŭ **Secarul**, *moşie* nelocuită, pendinte de com. Zădăriciul, jud. Vlaşca şi avînd o suprafaţă de 250 hect.

Pricopanuluĭ (Dealurile-), *culme de dealurĭ*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. urbane Măcinul şi pe al comunelor rurale Jijilă şi Greci. Formează un sistem aparte de dealurĭ, avînd o direcţiune generală de N.-V. spre S.-E., la E. de oraşul Măcinul, maĭ purtînd şi numele de Dealurile-Măcinuluĭ. La V. se prelungeşte prin dealurile Cheea şi Sărăria, şi aceasta la rîndul eĭ cu dealurile Aganimul şi Orliga. La N. lasă prelungirile dealuluĭ Ştubeiuluĭ şi dealuluĭ Piscul-Dascăluluĭ şi la S.-E. se prelungeşte cu Dealul-Grecilor. Culmea sa este stîncoasă, goală şi dinţată şi se vede de la o mare depărtare. Din ea îşĭ iaŭ o naştere la N. văile: Valea-Popeĭ, Valea-Largă, valea Vasilică, Valea-Bostanelor şi Valea-Grecilor, care se varsă în pîrîul Jijila; iar din poalele de S. izvoresc Valea-Vălcanuluĭ şi valea Sulucul, afluenţĭ aĭ Dunăreĭ. Punctul culminant, vîrful Sulucul, are 364 m., punct trigonometric de observaţie de rangul 1-iŭ. Alte vîrfurĭ sunt Oliga, de 110 m., Sărăria, de 109 m., etc., puncte trigonometrice. Pe la poalele sale de V. merge drumul judeţean Măcinul-Isaccea; pe la cele de S., drumul judeţean Măcinul-Babadag. Alte drumurĭ comunale îl străbat în toate direcţiunile. Pantele de N.-E. sunt acoperite cu cîte-va pădurĭ, iar restul e acoperit cu păşunĭ şi fîneţe. Pe la poalele de V., în spre Măcin, se întind şi livezĭ.

Prigoreni, *sat*, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, com. Brăeşti, la 5 kil. de Tîrgul-Frumos, situat pe coasta despre E. a dealuluĭ Rădiul. In vechime a fost pe coasta de S.-E. a dealuluĭ şi purta numele de Podgoreni, pentru mulţimea viilor ce se aflaŭ acolo.

Intinderea teritoriuluĭ satuluĭ e de 2937 hect., cu o populaţie de 129 familiĭ, saŭ 525 suflete.

Are o biserică, construită din lemn, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarc; o şcoală mixtă, înfiinţată la anul 1881, şi care a fost frecuentată în anul 1899—900 de 17 elevĭ, din 45 înscrişĭ.

Vite: 851 vite marĭ cornute, 50 caĭ, 880 oĭ şi 210 rîmătorĭ.

Prigoria, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Amaradia, situată între comunele Zorleşti şi Rosia şi formată din 2 cătune: Prigoria la N. şi Bucşana la E. E aşezată pe dealurĭ şi văĭ, acoperite în partea de N. şi S. cu pădurĭ seculare.

Are o suprafaţă de 3500 hect., din care 15 hect. vie, 300 hect. arăturĭ, 1592 hect. pădure, iar restul izlaz şi fîneţe; o populaţie de 200 familiĭ, saŭ 1090 suflete; o şcoală mixtă; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 58 care cu boĭ, 20 plugurĭ, 1 căruţă cu caĭ; 410 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 298 oĭ, 164 rîmătorĭ; 85 capre; 32 stupĭ.

Venitul comuneĭ este de 580 leĭ, iar cheltuelile, de 493 leĭ.

Apele ce udă comuna sunt: pîrîul Cîlnicul, care, în raionul comuneĭ, primeşte pîraiele: Prigoria, Potopelul şi Iacobul.

Comunicaţia în această comună se face prin şoseaua comunală care o pune în comunicaţie la S. cu Negoeşti, iar la N. cu Zorleşti.

In Prigoria sunt 42 fîntînĭ.

Teritoriul comuneĭ e brăzdat de: Dealul-Şesuluĭ, în partea de N., dealul Bumbrişiul, dealul Corbul şi de văile Cîlnicul şi Bucşana.

Prigoria, *cătun*, al comuneĭ Prigoria, pl. Amaradia, jud. Gorj, pe apa Cîlniculuĭ.

Are o suprafaţă de 1235 hect., cu o populaţie de 70 familiĭ, saŭ 340 suflete; o şcoală; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 8 plugurĭ, 19 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 201 vite marĭ cornute, 113 oĭ, 18 caĭ, 27 capre şi 84 rîmătorĭ; 35 stupĭ.

In cătun se găsesc 15 fîntînĭ.

Prigoria, *pîrîŭ*, jud. Gorj, pl. Amaradia, ce izvoreşte din izvoarele Fîntîneĭ-luĭ-Petre şi Ion-Ghencea, situate la N. comuneĭ Prigoria şi se varsă în Cîlnic, în comună.

Prigvarea, *vale*, ce izvoreşte din muchiile Prigvăreĭ, şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul stîng, în raionul comuneĭ Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Prihodiştea, *pădure*, în jud. Bu-

zăŭ, com. Păltineni, căt. Nehoiul, de 150 hect., proprietate moşnenească.

Prihodul-Zahaicul, *pădure* de stejar, în întindere de 420 hect., pe dealul Prihodul, com. Drăcşani, jud. Botoşani.

Prilipca, *sat,* jud. Botoşani, în partea de S.-E. a comuneĭ Satul-Burdujeni, cu o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 560 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 18 elevĭ.

Vite: 146 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 291 oĭ şi 50 porcĭ.

Primejdeşti, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Valea-Mare.

Priopcea, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ rurale Cerna, situat în partea E. a plăşeĭ şi în cea N.-V. a comuneĭ; lasă spre N. dealul Piatra-Ascuţită şi la S.-E. dealul Curt-Bair; pe la poalele-ĭ de S. trece şoseaua judeţeană Măcin-Greci-Babadag; pe la cele E. curge pîrîul Valea-Megina; are o înălţime de 403 m. şi este unul din cele maĭ înalte vîrfurĭ din Dobrogea; este acoperit cu păşunĭ.

Pripa, *pîrîŭ,* jud. Botoşani, com. Poiana-Lungă, izvoreşte din ponorul Pripa şi se varsă în pîrîul Topliţa, şi împreună în iazul Clopoţelul.

Pripoarele, *sat,* cu 20 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Perişani.

Pripoarele, *sat,* în partea de N. a com. Tăcuta, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe dealul Pripoarele.

Are o suprafaţă de 220 hect., cu o populaţie de 34 suflete.

Pripoarele, *deal, vale* şi *drum,* pe partea de S. a dealuluĭ Bordea, com. Ciurea, pl. Codrul, jud. Iaşi, pe hotarul despre jud. Vasluiŭ.

Priponeşti-de-Jos, *sat* şi *com. rur.,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre S.-V. de Bîrlad şi la marginea judeţuluĭ.

Are o populaţie de 406 locuitorĭ.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 89,50 hect.

Priponeşti-de-Sus, *sat* şi *com. rur.,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, în partea de S.-V. a judeţuluĭ.

Are o populaţie de 790 locuitorĭ; 2 bisericĭ şi o şcoală.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 328 hect., dînd vinul cel maĭ de soiŭ din judeţ. Se cultivă asemenea mult şi gîndacii de mătasă.

Comerciul se exercită de 6 persoane.

Priponul, *munte,* pe malul gîrleĭ Zeletinul, com. Poseşti, pl. Teleajenul, jud. Prahova, unde se află ridicat un punct trigonometric de întîiul ordin.

Priporul, *izvor cu ape minerale,* jud. Prahova, care coprinde clorure, sulfate şi carbonate alcaline. Apele sunt foarte alcaline. Sărurile calcare sunt în maĭ mare proporţiune de cît cele magneziane.

In această apă s'a constatat şi fier sub formă de bicarbonat.

Apele coprind în litru următoarele proporţiunĭ de clor, acid sulfuric, calce, magnezie şi protoxid de fier.

Clor . . .	0, gr.	1136
Acid sulfuric	1, »	0160
Calce. . .	0, »	3019
Magnezie .	0, »	1556
Prot. de fier	0, »	0136

Materiile solide coprinse într' un litru de apă din valea Priporul, sunt 1 gr. 700. (Anuarul Biurouluĭ Geologic).

Priporul, *munte,* jud. Dîmboviţa, de la Moroeni în sus, pe matca Ialomiţeĭ, în dreapta. In acest munte şi în muntele Brînduşile se află cărbunĭ de pămînt.

Priporul, *munte,* la N. de com. Călineşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, cu direcţia spre S.-E., la 11 kil. de vatra satuluĭ.

Priporul, *deal,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Bordeşti; se desface din Dealul-Trăistenilor, brăzdează partea de V. a comuneĭ; e acoperit cu păşunĭ.

Priporuluĭ (Lunca-), *cătun,* de reşedinţă, al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ şi 26 case, situat în faţa punctuluĭ unde rîul Bîsca-Rozileĭ dă în Buzăŭ. Aci, maĭ nainte, era un biuroŭ vamal, mutat acum la Cheea.

Prisaca, saŭ **Vidraşcu,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, numit şi Verşeşti-Sion. E situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare, pe deal.

Are o populaţiune de 103 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 4 caĭ, 34 vite marĭ cornute, 13 porcĭ şi 8 capre.

Prisaca, Prisaca-Mică, saŭ **Priseaca,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl.

Tazlăul-d.-j., com. Bereşti, situat pe dreapta Tazlăuluĭ, la 3 kil. 200 m. de satul Bereşti (şcoală).

Are o populaţie de 297 locuitorĭ; o biserică, clădită de locuitorĭ la anul 1883; 1 cîrciumă.

Vite: 11 caĭ, 151 vite marĭ cornute, 54 porcĭ şi 14 capre.

Prisaca, *cătun,* în jud. Putna, com. Valea-Săreĭ, pl. Vrancea, jud. Putna, situat pe malul stîng al Putneĭ, în sus de căt. Valea-Săreĭ, la 1/2 oră depărtare.

Are o populaţie de 234 suflete, care locuesc în 75 case; 1 biserică filială, cu hramul Sf. Nicolae.

Prisaca, *cătun,* spre S. de com. Băzgărei, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat pe Dealul-Murgaşuluĭ, lîngă apa Geamartaluiul. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Măriĭ este de 190 m. Are 162 locuitorĭ.

Prisaca, *fost sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba.

Prisaca, *deal,* în suprafaţă de 48 hect., la S. de Valea-Căşotenilor, com. Tîrziĭ, pl. Crasna, jud. Fălciŭ.

Prisaca, saŭ **Priseaca,** *moşie* particulară, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bereşti, de 591 hect., cu venit anual de 12000 leĭ.

Prisaca, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub dealul Prisaca, com. Cozmeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, şi se varsă în pîrîul Fîstîca.

Prisaca, *vale,* continuare a văeĭ Urşiţa, jud. Iaşi, com. Mironeasa, pl. Stavnicul.

Prisaca - de - la - Dumbrava-Neagră, *padure,* în jud. Neamţu, com. Timeşeşti, din pl. de Sus-Mijlocul, arendată în folosul mănăstireĭ Neamţu.

Prisacani, *com. rur.,* în partea de S. a pl. Braniştea, jud. Iaşi, situată pe şesul dintre rîul Prutul şi Jîjia şi formată din satele: Prisacani şi Moreni. Are o suprafaţă de 3521 hect., din care 657 hect. pădure şi o populaţie de 390 familiĭ, saŭ 1603 suflete, care se ocupă cu agricultura, creşterea vitelor, pescăria, cultura viilor şi a livezilor.

Pe marginea com. despre Prut sunt pădurĭ marĭ de stejarĭ, iar în partea despre Jîjia, fîneţe, imaşe, locurĭ de arat şi locurĭ mlăştinoase. Prin mijlocul com. trece de la N. la S., drumul mare al Branişteĭ.

Are 5 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 eclesiarcĭ; o şcoală şi 2 morĭ de vînt.

Budgetul com. e de 6905 leĭ, 21 banĭ, la veniturĭ şi de 6805 leĭ, 66 banĭ, la cheltuelĭ.

Vite: 1396 vite marĭ cornute, 2619 oĭ, 223 caĭ şi 568 rîmătorĭ.

Prisacani, *sat,* aşezat sub dealul Prisacani, pe stînga Miletinuluĭ, în partea de E. a com. Flămînzi, pl. Coşula, jud. Botoşani, cu o populaţie de 80 familiĭ, saŭ 465 suflete.

Are 1 biserică deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 146 boĭ şi vacĭ, 31 caĭ, 334 oĭ, 41 porcĭ; 61 stupĭ.

Prisacani, *sat,* jud. Iaşi, com. Prisacani, pl. Braniştea.

Partea despre S. a satuluĭ se numeşte Munteni, pentru că locuitoriĭ ar fi veniţĭ din Muntenia, în timpul uneĭ foamete marĭ, ce ar fi bîntuit în satele ce locuiaŭ.

E situat pe şesul şi malul drept al Prutuluĭ, pe o suprafaţă de 2537 hect., din care 573 pădure; şi are o populaţie de 267 familiĭ, saŭ 1100 suflete.

Satul Prisacani este cel maĭ mare şi maĭ populat din pl. Braniştea. Aci este reşedinţa comuneĭ. Are o biserică zidită la 1797, de Mitropolitul Veniamin-Costache, deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 eclesiarc; o şcoală, înfiinţată în 1886, frecuentată de 91 elevĭ (1899—900).

Moşia care a fost proprietatea Mitropolieĭ, e astăzĭ a Statuluĭ. Aicĭ, în satul Prisacani, îşĭ avea reşedinţa în timpul vereĭ Mitropolitul Veniamin-Costache.

Locuitoriĭ posedă: 1041 vite marĭ cornute, 1838 oĭ, 133 caĭ şi 369 rîmătorĭ.

Prisacani, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre S.-E. de Bîrlad, pe pîrîul Bolborosoaia (Bolbosoaia).

Are 375 locuitorĭ şi 105 case. Satul formează o comună (com. Prisacani) cu cătunele Valea-cu-Apă, Jugani, Tăbăceşti şi Pleşeşti.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 152 hect., din care 6 nelucrătoare şi livezile cu pomĭ fructiferĭ, din carĭ pruniĭ ocupă o suprafaţă de 27,25 hect.

Comerciul se face de 11 persoane.

Are o şcoală de băeţĭ şi 2 bisericĭ.

Prisacani, *pădure,* în partea de S. a com. Prisacani, pl. Braniştea, jud. Iaşi. Are o întin-

dere cam de 573 hect. şi poartă mai multe numiri: la intrare mergînd spre S. la dreapta, se numeşte Besetca, şi la stînga Besetcuţa; apoi mai departe, Rădiul, Calestrul, Helbet şi Mîndra.

Prisacani, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din munţii Pietrele-Roşii, curge în toată întinderea sa pe hotarul dintre com. Bistricioara, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, până la vărsarea lui pe stînga pîrîului Bistricioara, lîngă localitatea Trecătoarea (Prisacani).

Prisacani, *vamă,* jud. Neamţu, la granița județului despre Transilvania, situată în com. Bistricioara, pl. Piatra-Muntele. Se mai numeşte şi Trecătoarea. Venitul pe 1896—97: 18216 lei, 50 bani. Are sucursala Bicazul. S'a înfiinţat la 1 Ianuarie 1860.

Prisăceana. Vezi Prisăceana, jud. Mehedinţi.

Prisăcei (Dealul-), *deal cu pădure,* în raionul comunei Ţigăneşti, jud. Tecuciŭ.

Prisăcei (Dealul-), *deal,* ast-fel numit de la o prisacă ce a fost din vechime pe el: face hotarul între com. Mironeasa şi jud. Vasluiŭ, la punctul numit Linii. (Vezi Dealul-Mare, com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iaşi).

Prisăcei (Pîrîul-), *pîrîŭ,* numit şi al Hîrtopului; izvoreşte din Dealul-Rădiului, purtînd, aproape de obîrşie, numele de Pîrîul-Ursului şi se varsă în Şomuzul-Mare, după un curs de 5 kil. Are de tributari din stînga pîrîul Olăreni şi Pîrîul-Arinilor.

Prisăcilor. (Vezi Bordea, deal, jud. Iaşi).

Priscul (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimului silvic încă din 1893 pe moşia Muntelui-Priscul, pendinte de com. Comarnicul, pl. Peleşului, jud. Prahova.

Priscuricea, *coamă,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, care la S. de Pociovaliştea formează malul drept al Gilortului şi mai spre S. se numeşte Măgura. Se termină la Bălceşti. Are pe ea vii, livezi şi arături.

Priseaca, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Priseaca şi Săltăneşti, situată pe malul stîng al pîraielor Goţa şi Săltăneanca, care se împreună la 1 kil. spre V. de căt. Priseaca, şi ast-fel unite poartă numele de Dîrjovul. E la 10 kil. de capitala judeţului şi la 5 kil. de a plăşii.

Intinderea com. e de 1300 hect.

Are o populaţiune de 1202 locuitori şi 260 case; 3 biserici, 2 în căt. Priseaca şi 1 în Săltăneşti, deservite de 2 preoţi; o şcoală, frecuentată de 45 copii.

Locuitorii sunt parte moşneni, parte împroprietăriţi la 1864 pe moşiile d-lor Toma Gigîrtul, fraţii Viişoreni, Ioniţă Pîrvulescu, din care li s'aŭ dat 265 hect. Ei aŭ 140 cai şi iepe, 200 boi, 50 vaci, 30 capre, 2500 oi.

In raionul com., pe pîrîul Sălteanca, este o moară cu aburi.

Comerciul se face de 4 cîrciumari.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la suma de 2455 lei.

Are o şosea care străbate d'alungul comunei de la N. la S. şi care la S. se întîlneşte cu şoseaua naţională judeţeană Cîmpul-Mare-Slatina.

E brăzdată de dealurile: Piscul-Predoanei, Viea-Diaconului, Băcanul, Bănuţă, Imaşul, Puţul-lui-Ene, Pristoase şi Goţa. Parte din aceste dealuri servă de păşune, iar parte pentru cultura semănăturilor.

O udă pîraiele: Săltăneasa, Pîrvului, Clocoticiul şi Mogoşeşti.

Dintr'un hrisov al lui Radu-cel-Mare, cu data 7131, luna Maiŭ 2, scris pe piele de căprioară, întărit cu sigiliul Domnesc şi care se află în posesiunea preotului Ştefan Duhovnicul din această comună, se dovedeşte că comuna Priseaca este înfiinţată cu mult înainte de Radu-cel-Mare, Domnul Munteniei.

Priseaca, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, com. Vizureşti.

Priseaca, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, com. Colanul, la 2 kil. spre V. de bariera Tîrgoviştei, numită Cîmpul-Lung saŭ Oborul-Vechiŭ.

Priseaca, *sat,* făcînd parte din com. rur. Leiceşti, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel, situat pe malul drept al rîului Doamna.

Are o populaţie de 60 locuitori.

De la V. spre E. este udat de 2 vîlcele, cari se varsă în rîul Doamna, pe malul drept.

Locuitorii s'aŭ împroprietărit pe moşia statului Corbul-Pădureţ.

Priseaca, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşi nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populaţiune de 1100 locuitori; 2 biserici, una de bîrne, fondată la 1323, şi avînd ca frontispiciŭ, săpat în lemn cu scoabă: anul 1323 şi ctitori: Stan, Mateiŭ, Radu şi cea-l'altă, zidită înainte de 1821, de preotul Barbu şi purtînd la uşă inscripţiunea:

La 1830 s'a învelit cu șindrilă, căcĭ până aci era învelită cu coceni, instalîndu-i-se și clopot. La 1864 s'a reedificat din temelie.

Priseaca, *munte,* jud. Mușcel, plaiul Dîmbovița, com. Bădeni-Pămînteni, cu vîrful de o mărime impunătoare. Pe coaste este păduros, iar pe culme este acoperit cu pășunĭ ce nutresc numeroase turme de vite.

Priseaca, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, situată pe muntele Priseaca, proprietate a moșnenilor Ilineștĭ, pendinte de com. Bădeni-Pămînteni, plaiul Dîmbovița, jud. Mușcel, în întindere de 500 hect., avînd esență dominantă fag, iar spre vîrf brad.

Se învecinește la N. cu muntele Algîiul și Olăneasca, la S. cu apa Bădeanca, la V. cu Făzicelul și la E. cu Bădeni-Slobozia.

Priseaca, *proprietate* a școaleĭ «Ioan Crăciunescu», pendinte de com. Gornetul-Cricovul, pl. Cricovul, jud. Prahova, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit o parte din loc. com. Gornetul-Cricovul.

Priseceaua, *com. rur.* și *sat,* jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 55 kil. de orașul Turnul-Severin, așezată pe partea de S. a unuĭ mic platoŭ. Se mărginește: la E. cu com. Crîngul ce aparține jud. Dolj; la S., cu com. Oprișorul; la V., cu com. Drincea și Vladaia; iar la N., cu com. Dobra și Bălăcița.

Satul formează com. cu satul Scorila, avînd o populație de 1200 locuitorĭ și 238 case.

Are 2 bisericĭ cu 1 preot și 3 cîntărețĭ; o școală, frecuentată de 35 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 60 plugurĭ, 120 care cu boĭ, 10 căruțe cu caĭ; 80 stupĭ.

Prin această com. trece șoseaua Oprișorul-Bălăcița.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3289 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2292 leĭ.

Vite: 700 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 750 oĭ și 700 rîmătorĭ. E străbătută de un mic pîrîŭ ce se formează de la fîntînĭ, și care confluențează cu pîrîul numit Capul-Apeĭ și se îndreptează spre Drincea; pe el se află morĭ de măcinat.

In partea de N. și E. a com. se află niște bălțĭ mlăștinoase.

Prisecile, *pîrîiaș,* ce izvorește din Dealul-Rusuluĭ, teritoriul com. Girovul, jud. Neamțu, curge spre S., intrînd până aproape de marginea despre N. a pl. Bistrița, unde se varsă pe stînga pîrîuluĭ Cracăul, după ce primește ca afluent din stînga Pîrîiașul-Rusuluĭ.

Prisiceni (Prisiceni - Domnești), *sat,* făcînd parte din com. rur. Prisiceni-Buturugeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la E. de Buturugeni, între rîul Argeș și limita județuluĭ despre Vlașca.

Se împarte în 2 trupurĭ: Prisiceni-din-Deal și Prisiceni-din-Vale.

Se întinde pe o suprafață de 537 hect., cu o populație de 407 locuitorĭ.

D-l Dr. A. Fotino are 290 hect., și locuitoriĭ 247 hect. Proprietarul cultivă 172 hect. (18 izlaz, 100 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 364 și al celor micĭ, de 352.

Prisiceni-Buturugeni, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată pe un loc ridicat, la N. de București, lîngă rîul Argeș, la 27 kil. de București.

Se compune din satele: Buturugeni, Prisiceni, Plopi și Saxoni, cu o populație de 1139 locuitorĭ și 252 case.

Se întinde pe o suprafață de 1574 hectare.

D-niĭ G. Enescu, Dr. A. Fotino și moștenitoriĭ I. Lăscărescu aŭ 963 hect. și locuitoriĭ, 611 hect. Proprietariĭ cultivă 510 hect. (85 izlaz, 368 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are 1 biserică (la Saxoni); 1 școală mixtă; 1 moară cu aburĭ.

Vite: 150 caĭ și iepe, 349 boĭ, 265 vacĭ și vițeĭ, 28 taurĭ, 9 bivolĭ, 54 bivolițe, 31 capre, 168 porcĭ și 1267 oĭ.

Dintre locuitorĭ, 266 sunt plugarĭ, 7 industriașĭ, 6 aŭ diferite profesiunĭ. Eĭ posedă: 189 plugurĭ: 156 cu boĭ și 33 cu caĭ; 135 care și căruțe: 110 cu boĭ și 15 cu caĭ.

Improprietărițĭ sunt 194 locuitorĭ și neîmproprietărițĭ maĭ sunt 90.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3347 leĭ și la cheltuelĭ, de 3326 leĭ.

Prisiceni - Turnesculuĭ. Vezĭ Poșta, com. Buda-Prisiceni, jud. Ilfov.

Prislava, *sat,* în jud. și pl. Tulcea, cătun al comuneĭ Malcoci, situat în partea de N.-E. a plășeĭ și cea de E. a comuneĭ, la 3 kil. spre N.-E. de căt. de reședință Malcoci, pe malul drept al brațuluĭ Sf. Gheorghe, la poalele de N. ale dealuluĭ Derven-Tepe. Se mărginește la N. cu căt. Pardina, la V. cu căt. Malcoci, la S. cu com. Sari-Ghiol și la E. cu căt. Pîrlita. Este

udat de brațul Sf. Gheorghe. Intinderea luĭ este de 1290 hect., din care 30 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 120 hect. grădinile locuitorilor, 100 hect. ale statuluĭ, restul al locuitorilor.

Populațiunea, în maioritate Romînĭ, este de 114 familiĭ, saŭ 554 suflete.

Are o școală, condusă de un învățător și o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Prisloapele, *pichet de graniță,* cu No. 2, jud. Gorj, situat la S. de muntele Negoaia.

Poteca ce se priveghează de acest pichet este aceea ce scoboară după dealul Negoaia în valea Bistrița și urmează cursul acestuĭ rîŭ, până la Gureni și de aci la Brădiceni. Patrularea între Prisloape și Gruiul-Negru se face pe poteca ce scoboară pe Negoiul spre V., trece Bistrița pe la Curul-Bouluĭ, sue apoĭ muntele Boul și scoboară la Gruiul-Negru.

Comunicația e anevoiasă din cauza copacilor seculari ce cad și închid potecile, precum și din cauza prăbușiturilor de pămînt.

Prisloapele, *pichet de graniță,* cu No. 10, jud. Gorj, situat pe dealul cu acelașĭ nume. Se mărginește la N. cu vîrful Ardicul, spre E. cu culmea Paringuluĭ, spre S. cu Vîrful-Beteĭ. Poteca ce se priveghează din acest pichet, trece pe la Ardicul, urmează culmea Saduluĭ, trecînd pe lîngă muntele Muncelul-Mare, până la satul Gruiul-d.-s.

Patrularea între Prisloape și Lainici se face pe poteca ce duce pe coama de S. a munteluĭ Sapa, apoĭ scoboară pe Păiușul, unde este pichetul.

Aceste potecĭ pot fi străbătute și de animale încărcate. Intreținerea este anevoioasă din cauza cădereĭ arborilor și a prăbușitureĭ terenuluĭ.

Prislopul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Vlădești, pl. Rîurile, jud. Mușcel. Are o populație de 324 locuitorĭ; o biserică, cu următoarea inscripție:

Ridicatu-s'aŭ această sfîntă și Dumnezeiască biserică, precum se vede, în cinstea hramuluĭ Pogorîrea duhuluĭ sfînt și hramul cel vechiŭ și s'a maĭ adoptat și al Sf. Ion Botezătorul. La facerea acesteĭ biserici, fondată de ctitoriĭ Ion Prislopeanu, Const. Pîrvulescu și cu ajutorul fraților carĭ aŭ ajutat și vor ajuta la acest sfînt locaș, în zilele Preaosfințituluĭ Arhipăstor Calinic, ale prea Inălțatului nostru Rege Carol I și ale RegineĭElizabeta, soția sa. Punerea temelieĭ la 1876, terminată la anul 1882.

Prislopul, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Teșila, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Prislopul, *mahala,* în com. rur. Stoenești, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Are o biserică, rezidită la anul 1891, în locul alteia vechĭ.

Prislopul, *vîrf de munte,* din culmea Făgărașuluĭ, jud. Argeș, pl. Loviștea.

Prislopul, *munte,* înalt, plaiul Dîmbovița, jud. Mușcel. Pecoaste este păduros, iar pe culme are pășunĭ ce nutresc numeroase turme de vite.

Prislopul, *munte,* în partea de N.-V. a comuneĭ Robești, pl. Cozia, jud. Vîlcea, în care se fabrică brînză.

Prislopul, *pădure,* jud. Mușcel, proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Cîmpulung, în întindere de 347 hect.

Prislopul, *trup de pădure,* a statuluĭ, pendinte de com. Teșila, pl. Peleșul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Gîlma, Carabanul-cu-Boia, Lacurile-cu-Rusul, Podurile, Rusul-d.-j. și Vîrful-Negrașuluĭ, formează pădurea Teșila, care are o întindere de 5000 hect.

Prislopul, *pîrîŭ,* izvorește din munțiĭ com. Teșila, pl. Peleșul, jud. Prahova, curge de la N. către S.-E. și se varsă în rîul Doftana, pe țărmul drept, tot în raionul com. Teșila.

Prislopul, *vale,* izvorește din pădurea cu acelașĭ nume, com. Vlădești, pl. Rîurile, jud. Mușcel, străbate partea de E. și S. a satuluĭ Prislopul și se varsă în rîul Bratia.

Prislopuluĭ (Muntele-), *munte,* în grupa Grințieșuluĭ, jud. Neamțu, situat (în parte) pe hotarul Transilvanieĭ și pe teritoriul com. Călugăreni. Se maĭ numește și Plopul.

Pristolul, *com. rur.* și *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul.

Se află la distanță de 55 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe o pozițiune, ridicată în partea de N. Se mărginește: în partea de E. cu com. Gîrla-Mare; în partea de S., cu Dunărea, care o desparte de Bulgaria; in partea de V., cu Dunărea, care o desparte de Serbia; iar în partea de N., cu Gruia.

Satul formează comună cu mahalaua Insurățeĭ, avînd o populație de 1260 locuitorĭ și 256 case.

Locuitoriĭ posedă: 85 plugurĭ, 154 care cu boĭ și 12 căruțe cu caĭ.

Prin comună trece șoseaua Gruia-Pristolul-Gîrla-Mare.

Are o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; 1 școală condusă de 1 învățător și fre-

cuentată de 40 elevĭ (1899-900). Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 4286 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1819 leĭ.

Vite: 769 vite marĭ cornute, 768 oĭ, 31 caĭ şi 700 rîmătorĭ.

Sunt, pe teritoriul comuneĭ, nişte ruine vechĭ în carĭ se găsesc monete romane. Locurĭ de însemnat sunt: Nisipul-cu-Oase, Dosul-Pristoluluĭ, Valea-Viilor, Fîntîna-luĭ-Vulpe.

Pristolul, *pichet de graniță,* pe marginea Dunăreĭ, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul.

Pristolul-de-pe-Doftana, *proprietate,* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Prahova, care, împreună cu moşiile Unghia-Mare, Ceauşoaia şi Neamțul, are o întindere de 606 hect.

Privalul, *fostă stație de cale ferată,* lîngă satul cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciŭ. Această stație a fost până la 1881, cînd din cauza deselor inundațiĭ ale Siretuluĭ, s'a mutat şi satul şi gara. Locuitoriĭ s'aŭ mutat în com. Tudor-Vladimirescu, iar stația Privalul la Vameş, pe linia Hanul-Conachi-Galați.

Privalul, *gîrlă,* în partea de N.-E. a pl. Măcin şi a com. urb. Măcin, jud. Tulcea. Se desface din gîrla Piatra-Feteĭ, se întinde spre E., taie şoseaua județeană Brăila-Măcin, străbate grindul Somova, şi după $1^1/_2$ kil. se deschide în partea de S. a bălțiĭ Somova.

Privalul-Coțofeneĭ, *pădure,* jud. Brăila, pendinte de com. Chiscani, pl. Vădeni. Se mărgineşte la N. cu Dunărea Măcinuluĭ şi în cele-l'alte părțĭ cu balta.

Suprafața: 2 hect. Esența: salcie.

Privalul-Dimuleasa-Gingărăşoaeĭ, *pădurĭ* situate în pl. Balta, jud. Brăila. Se mărginesc în toate părțile cu cîmpia locală. Se întind din Dunăre până în Gîrliciul-Şerbanuluĭ.

Suprafața: 60 hect. Esența: salcie.

Privalul-Filipoiuluĭ şi Orzea, *pădurĭ.* Se mărgineşte în toate părțile cu cîmpia bălțeĭ, începînd din Dunăre şi terminîndu-se în Gîrliciul-Şerbanuluĭ.

Suprafața: 75 hect. Esență: salcie.

Privalul-Manghelul cu Renea, *pădure,* situată în județul Brăila, pl. Balta. Se mărgineşte la V. cu Vîlciul şi în cele-l'alte părțĭ cu cîmpul bălțeĭ. Suprafața: 5 hect. Esența: salcie.

Privalul-Satuluĭ, *pichet de graniță,* pe Dunăre, cu No. 160, în dreptul comuneĭ Surlari, jud. Ilfov.

Privalul-Turculuĭ, *pichet de graniță,* pe Dunăre, în dreptul movileĭ Sîrbi, jud. Ilfov.

Privalul-Vechiŭ, *fost sat,* pe malul Siretuluĭ la S. județuluĭ Tecuciŭ. Cea maĭ mică revărsare a Siretuluĭ inunda tot satul, ceea ce a făcut ca la 1881 locuitoriĭ să-şĭ părăsească locuințele şi să se mute în noul sat Tudor-Vladimirescu.

Satul era foarte vechiŭ, căcĭ se pomeneşte de el în Letopisețe pe la 1600. Aicĭ era un popas al călătorilor ce veneaŭ din Galați, şi intraŭ în județul Tecuciŭ.

Pe teritoriul satuluĭ a fost şi gara cu acelaşĭ nume, care s'a mutat la Vameşul.

Privaluluĭ (In-Dreptul-), *pichet de graniță,* pe Dunăre, cu No. 163, drept mănăstirea Cornățelul, jud. Ilfov.

Privăleni, *mahala,* la S. com. Tudor-Vladimirescu, jud. Tecuciŭ, despărțită de restul comuneĭ prin calea ferată Hanul-Conachi-Vameşul.

Locuitoriĭ de aicĭ sunt veniţĭ din fostul sat Privalul.

Priveghiul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, căt. com. Broşteni, aşezat pe rîul Milcov, la $3^1/_2$ kil. spre V. de căt. de reşedință, Broşteni.

Priveghiul, *deal,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, com. Broşteni. Se desface din dealul Hoja şi se întinde printre pîraiele Valea-Grozoaia şi Priveghiul. Este acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ.

Priveghiul, *pichet* vechiŭ, cu No. 18, pe rîul Milcov, către hotarul Moldoveĭ, jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, com. Broşteni, căt. Priveghiul.

Priviți, *vechie numire a cătunuluĭ şi moşieĭ* Găvăneşti, jud. Buzăŭ, com. Găvăneşti.

Proaspeți, *sat,* făcînd parte din com. rur. Dobrotinetul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 280 locuitorĭ. E situat pe valea Oltuluĭ.

Proaspeți, Streharețul şi Secuța, *pădurĭ* ale statuluĭ, în întindere de 145 hect., formate din trupurile: Zăvoiul-Streharețul (15 hect.), Valea-Viilor (25 hect.), Secuța (40 hect.), Zăvoiul-Salcia (10 hect.), Proaspeți (45 hect.) şi Marița (10 hect.).

Probota, *sat,* în partea de N.-E. a com. Cîrniceni, pl. Turia,

jud. Iaşi, situat pe poalele dealuluĭ Porcul şi pe şesul Jijieĭ. Se împarte în două: satul vechiŭ, numit Probota şi satul noŭ, numit Ciulineşti saŭ Gura-Frasinuluĭ, înfiinţat în anul 1879. Cel întîiŭ îşĭ are numele de la mănăstirea Probota, căreia a fost închinat; celuĭ de-al doilea i s'a dat numele de la multele ciuline, ce se găsesc prin bălţile de prin prejurul luĭ, precum şi de la pîrîul Frasinul ce curge prin el.

Are o suprafaţă de 1144 hect., cu o populaţie de 79 familiĭ, saŭ 311 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 334 vite marĭ cornute, 43 caĭ, 423 oĭ şi 8 rîmătorĭ.

Pe marginea de E. a satuluĭ trece şoseaua judeţeană Iaşi-Botoşani.

Probota, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Dolhasca, pl. Siretul, jud. Suceava.

Vatra satuluĭ ocupă 60 fălcĭ, cu o populaţie de 1153 suflete şi 280 case.

Moşia e proprietatea statuluĭ, în mărime de 1245 fălcĭ, din carĭ 375 cultivabile, 720 pădure, 125 fînaţ şi restul nefolositor.

Improprietăriţĭ în 1864 şi 1879 sunt 108 fruntaşĭ şi însurăţeĭ, 97 pălmaşĭ şi 107 codaşĭ, stăpînind 715 fălcĭ.

Biserica Mănăstireĭ servă satuluĭ.

Are o şcoală mixtă, înfiinţată în 1882, condusă de un învăţător, frecuentată de 30 şcolarĭ (1899—900).

Drumurĭ principale sunt: la Heciul (5 kil.), la Tătăruşi (3 kil.) şi la Dolhasca (4 kil.).

Probota, *mănăstire,* în jud. Suceava, în satul cu acelaşĭ nume şi a căreĭ biserică serveşte de biserică satuluĭ. Acum nu maĭ adăposteşte nicĭ un călugăr, şi e deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Episcopul Melchisedec o descrie ast-fel:

Mănăstirea aceasta pe la începutul veaculuĭ XV-lea se numea Mănăstirea Sf. Nicolaĭ din Poiana-Siretuluĭ. («Arh. Ist.» a d-luĭ B. P. Hasdeŭ, t. I, pag. 283).

In urmă, aceste mănăstirĭ i s'a dat numele de Pobrata, carele în curgerea timpuluĭ s'a prefăcut în Probota. Pobrata va să zică «înfrăţire», saŭ «frăţie».

In pomelnicul acesteĭ mănăstirĭ, care este scris în anul 1823, găsim următoarele noţiunĭ despre vechiĭ eĭ ctitorĭ:

1. «Ştefan Voevod şi fiiĭ luĭ: Bogdan Voevod şi Ştefan Voevod».

Despre acest Ştefan se înseamnă următoarele:

Acesta este al 7-lea Domn după Dragoş Voevod, ce a descălecat Ţara aceasta, şi este frate luĭ Alexandru cel Bun, şi veleatul umbla atuncea acel de la Mântuitorul Christos: 1391. Şi aŭ făcut şi biserica cea I-iŭ durată (clădită din lemn de stejar), unde-ĭ ţintirimul vechiŭ de se îngroapă robiĭ acum, şi aŭ dat şi aceste moşiĭ: tot locul ce este între Şomuzul şi între pîrîul Pobrateĭ şi Negomireşti, Iurceşti, Bodeşti şi Moara, şi la Prutul Graboviţiĭ şi Bereşti. Şi la Botna Ritimiţiĭ ce se chiamă acum Căpiceni şi Moara-pe-Teliţa şi Cerişcani şt Radoviţi, ce se chiamă acum Rădeni şi Bălăneşti, şi câţĭ-va robĭ ţiganĭ. Şi Mănăstirea atuncĭ se numea: A Sfântuluĭ Nicolaĭ din Poeană, de cînd până acum sunt trecuţĭ 432 anĭ.

2. «Alexandru Voevod cel Bun, Evdochia Doamna, Maria Doamna, Alexandru Voevod, Ileana Doamna, Ilie Voevod, Bogdan Voevod, Ruxanda D-na, Ana Doamna şi fiiĭ lor: Bogdan Voevod, Petru Voevod şi fiiĭ lor».

Despre Alexandru-cel-Bun se înseamnă această ctitorie:

Acesta a afierosit moşia Budinţi şi Turbata, maĭ din sus de aceea la leat 6906 (1396), cum şi alte patru moşiĭ cu siliştele lor anume: Pârtinoşi, Şerbăneşti, Vlădeşti şi Negoeşti, pe Siretul, în ţinutul Suceveĭ, care acum se numesc Hîrtoapele, cum şi satul Giurgiul, Cluceriul şi Iezerul, din gura Bîca, cu gîrlele luĭ, cum şi cincĭ familiĭ, robĭ tătarĭ.

3. «Ştefan Voevod cel Bun, Constantin Vv., Maria Doamna».

Despre Ştefan cel Mare (Bun), spune:

Acesta a zidit a doua mănăstire de piatră maĭ la vale lîngă pîrîŭ, şi aŭ înzestrat-o cu cîte-va moşiĭ şi odoare, dînd rob pe tătarul Dimitrie cu fiiĭ şi neamurile luĭ, şi cu alte treĭ familiĭ de tătarĭ.

4. «Petru Rareş Voevod, Ileana Doamna şi fiiĭ lor».

Acesta a zidit a treia mănăstire, ce este acum, şi aŭ dat şi moşiile acestea: Dobruşa în ţinutul Soroca şi Conteşti, şi un vad de moară în tîrgul Hîrlăŭ. Şi ezerul Bîlăul, cu toate gîrlele luĭ, şi cu moşia Văleni în ţinutul Tigheciuluĭ (adică Dorohoiul lîngă Galaţi), şi trece în Basarabia, şi cu alte odoare şi vestminte şi cu cîţĭ-va robĭ Tătarĭ o aŭ înzestrat, pe care mănăstire la leat 7035, Aprilie 12, o aŭ şi sfinţit.

Cum că biserica actuală din Mănăstirea Probota, cu adevărat este zidită de Petru Rareş, se adevărează şi prin următoarele inscripţiunĭ slavone, ce se păstrează pe păreţiĭ eĭ; data însă din pomelnic (7035—1527) este greşită cu treĭ anĭ, precum îndată se va vedea:

«ИЗВОЛЄНІЄМЪ . . . . .»

Cu voinţa Tatăluĭ, şi cu conlucrarea Fiuluĭ, şi cu săvîrşirea sfîntuluĭ Duh, iată eŭ robul stăpînuluĭ meŭ Isus Christos, Ion Petru Voevoda, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domnitoriŭ Ţăreĭ Moldoveĭ, fiŭ al luĭ Ştefan Voevod cel bătrîn, bine-vol. Domnia mea din a noastră bună vrere, în al patrulea an al autocratorieĭ, a zidi acest templu în numele arhereuluĭ luĭ Christos şi făcătoriuluĭ de minune Nicoalĭ.

Sub egumenul Kyr Grigorĭ, în anul 7038, Oct. 16 (1530).

La jertfelnic se citeşte această inscripţiune sculptată în piatră:

ПОМѢНИ . . . . .»
Pomeneşte Doamne sufletele robilor tăĭ Ion Stefan Voevoda şi pre fiul său Petru Voevoda şi pre muma luĭ Maria şi pre Doamna luĭ Maria şi pre fiiĭ lor şi pre Doamna luĭ Elena (Petru Rareş a fost însurat de două orĭ; întîĭ cu Doamna Maria, apoĭ cu Doamna Elena, fata Despotuluĭ Sîrbieĭ) şi pre fiiĭ lor şi pre Maria şi pre Ana. Pomeneşte Doamne şi sufletul robuluĭ tău Monahul Kyr Grigori egumenul.

Pomelnicul mănăstireĭ pune încă între ctitoriĭ mănăstireĭ pre următoriĭ Domnĭ după Petru Rareş:

5. «Ştefan Voevod, Angelina Doamna, Petru Voevod, Alexandru Voevod, Ana Doamna, Bogdan Voevod, Maria Doamna Olteanca».

Despre acest Ştefan Voevod spune aşa:

«Acesta este fiul luĭ Petru voevod Raliş, şi aŭ dat moşiile acestea: Săveşti, în ţinutul Neamţuluĭ, şi Purceleşti şi Crăsteşti, şi pol sat din Străşeni, din care numaĭ Străveşti de stăpînesc acum de mănăstire».

6. «Petru Voevod, Irimia Movilă Voevod, Elizaveta Doamna, Roman Voevod, Simion Movilă Voevod, Melania Doamna, Ştefan Voevod, Axana Doamna, Levin Voevod, Ruxanda Doamna, Aaron Voevod.

Bogdan Voevod, Ştefan Voevod, Alexandru Voevod, Bogdan Voevod, Grigore Ghica Voevod, Smaragda Doamna. — Grigore Voevod, Maria Doamna, Dimitrie Barnovski Voevod. — Alexandru Voevod, Constantin Mavrocordat Voevod».

«Aceştia aŭ întărit hrisoavele pentru ezerul Bilăul şi pentru cele-l-alte moşiĭ şi robiĭ tătarĭ şi ţiganĭ, cum şi privileghiurile pentru preoţĭ, posluşnicĭ şi ţiganiĭ mănăstireĭ, ca să fie apăraţĭ de dările de toate Ţăreĭ, şi venitul gostineĭ şi a desetineĭ de la dînşiĭ să aibă a lua egumenul aceseĭ mănăstirĭ».

7. In biserica mănăstireĭ se află mormîntul Domnuluĭ Petru Rareş şi al soţieĭ sale Doamna Elena cu următoarele epitafurĭ, în limba slavonă:

1. Piatra de pe mormîntul Domnitoruluĭ Petru este ruptă la mijloc, şi de aceea cuvintele ce lipsesc se pot numaĭ presupune spre a se complecta:

«Acest mormînt este al ĭubitoruluĭ de Christos robuluĭ luĭ Dumnezeŭ, Domn al Moldavieĭ Ioan Petru Voevod, fiul bătrînuluĭ Ştefan Voevod. Carele a răposat în acest locaş şi s'a mutat la vĭacĭnicele lăcaşurĭ.—Vĭacĭnica luĭ pomenire».

2. Pe piatra mormîntală a Doamneĭ Eleneĭ este acest epitaf:

СЬИ ГРОБ . . . .
«Acest mormînt e al roabeĭ luĭ Dumnezeŭ Eleneĭ, Doamneĭ luĭ Petru Voevod, fiica ţaruluĭ Despot. Carea a reposat în acest lăcaş (şi s'a mutat) la vĭacĭnicele lăcaşurĭ.—Viacĭnica eĭ pomenire, în anul 7 miĭ...»

Data morţiĭ luĭ Petru Rareş şi a soţieĭ sale nu sunt puse, din cauză că Petru Rareş a pregătit mormintele acestea încă fiind în viaţă şi a lăsat ca urmaşiĭ luĭ să însemneze datele după moartea luĭ şi a Doamneĭ, ceea ce însă nu s'a realizat. — Acesta este încă un tras caracteristic a bărbăţieĭ Mareluĭ Domn, carele ca şi tatăl său Marele Ştefan nu se temea de moarte, ca oameniĭ ordinarĭ, eĭ o aşteptaŭ şi eraŭ pregătiţĭ pentru întîmpinarea eĭ. Ce este maĭ mult: se vede intenţia, ca cînd vor presimţi apropierea morţiĭ să se ducă la Probota ca să moară acolo, unde îşĭ preparase mormintele de timpuriŭ; căcĭ aceasta vra să zică expresiunile ce le găsim în amîndouă epitafele:

ИЖЕ ПРЕОТИ БИСИ . . . . .
care s'a mutat în acest lăcaş la viacĭnicele lăcaşurĭ.

Data morţiĭ luĭ Petru Rareş, Letopiseţul Moldoveĭ o pune în anul 7054 (1546). (Letop., T. I, pag. 172). Iară Doamna Elena a maĭ trăit încă după moartea bărbatuluĭ eĭ. La 1550, ea era încă în viaţă, precum se vede din inscripţia pusă pe biserica Episcopieĭ de Roman în acest an. Tot aceasta se vede şi din o inscripţie de la mănăstirea Secul, pre carea noĭ o am reprodus-o în urmă, vorbind de antichităţile aceleĭ mănăstirĭ, No. 11. Desemnatorul şi sculptorul amînduror acestor epitafurĭ a fost acelaşĭ şi amîndouă arată un artist iscusit.

8. In biserică maĭ este o piatră mormîntală, din care se vede, că acolo a fost înmormîntat în anul 1544, Frăţineanul Părcălabul de la Neamţu, precum se vede din epitaful următor:

ПРЕСТАВИСИ . . . .
Reposata robul luĭ Dumnezeŭ Păun... In loc de nume sunt săpate nişte florĭ, carĭ poate să fi formînd litere, dar nedescifrabile. Frăţineanu părcălabul de Neamţu. Viacĭnica luĭ pomenire. In anul 7052 (1544).

9. Vasilie Voevod, în anul 1646, a făcut ograda mănăstireĭ de zid; precum se vede astăzĭ. Marca Ţăreĭ ce este la poarta, are împrejur această inscripţiune:

. . . . Cu voinţa Tatăluĭ, şi cu conlucrarea Fiuluĭ şi cu săvîrşirea Sfîntuluĭ Duh, Ion Vasile Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domnitoriŭ Ţăreĭ Moldoveĭ, văzînd învechite lucrurile Mănăstireĭ, îngrădi cu zid Biserica, în anul 7154 (1646).

10. Unul dintre ctitorĭ ceĭ marĭ aĭ mănăstireĭ Pobrata a fost renumitul Mitropolit al Moldoveĭ, Dositheiŭ.

El fiind călugărit încă din tinereţe în această mănăstire, a păstrat o deosebită veneraţiune pentru dînsa. Pe cînd el se afla episcop la Roman, această mănăstire fusese devastată, arsă şi

pustiită. El a restabilit-o și a pus în orînduează anterioară. După ce Dositheiŭ s'a făcut Mitropolit, mănăstirea sa a prosperat maĭ mult. Dar cînd el s'a retras întîia oară în Polonia, sub Petriceico Vodă, în timpul războiuluĭ turcesc cu Poloniĭ, un vrăjmaș mare al săŭ, pe care el îl numește: blestemat de Dumnezeŭ, din noŭ a devastat mănăstirea Pobrata. De aceea Mitropolitul Dositheiŭ, după ce s'a reîntors la scaunul Mitropolieĭ, ca să asigure soarta acesteĭ mănăstirĭ, cu sfatul Țăriĭ o a închinat sfîntuluĭ Mormînt, prin Patriarhul Ierusalimuluĭ Dositheiŭ.

Reproducem actul închinăriĭ mănăstireĭ Pobrateĭ, publicat în jurnalul bisericesc din Bucovina, întitulat: «Candela», No. 3, 1885, la pag. 147—150.

Facem știre tuturor cu această carte a smerenieĭ noastre, pentru sfînta mănăstirea noastră Probota, careaĭ este făptura de la începutul Țăriĭ de sehastri, când prea acelea locurĭ era deșert, și s'aŭ început depre-atuncea precum se văd diresele cînd era văleatul ЗЗЦЄ. Stefan-Vodă și fratele săŭ Alexandru-Vodă aceĭa de Dumnezeŭ pomeniţiĭ Domnĭ de la începutul Țăreĭ. Ce-aŭ dat Boteștiĭ, și Tătărușiĭ adevărateĭ sale mănăstirĭ Pobrateĭ, așa zice în uric: dadoh tomu istinnomu našemu Monastiriu ot polian, iaje est mejdu Šumuzo pobratovem potocom dve cale! edino na imé Budinţii a drugve bîșe togo Tatarei. Decĭ aŭ trăit aceia sfîntă manăstire pre rînd întărindu-o Domniĭ pănă la Ștefan Vodă cel bun ce aŭ făcut Putna, și vechindu-să aŭ făcutu-o de iznoavă acela de Dumnezeŭ pomenitul Domn Ștefan Vodă cel bun și ĭ-aŭ ca maĭ dat sate și odoară, apoĭ cînd aŭ fost preste П (80) de aĭ căzînd besericĭ, fară Mitropolitul Grigorie Roșca vărul luĭ Petru Vodă Rareș din Voroneț de postrig cu nevoința sa aŭ îndemnat pre Petru Vodă Rareș de s'aŭ dat ctitor la Pobrata, s'aŭ făcut biserica de iznoava ca maĭ ghizdavă și maĭ împrămșată, saŭ și maĭ întărit-o cu sate, saŭ priimitu-o săĭ fie de 'ngropăciune, care preatuncea numaĭ la Bistrița și la Putna era Domniĭ de să îngropa i tocma la mănăstirĭ și s'aŭ îngropat răpăusatul Petru Vodă Rareș în sfînta biserică în pomelnic și cinstita sa Doamnă Elena fata luĭ Despot împăratul de Sîrbia — și fiiŭ săŭ Ștefan Vodă ce aŭ domnit pre urmăĭ și alalt coconi, și s'aŭ ţînut sfîntă mănăstire cu cinste mare atîta cît deosebi de episcopĭ și B. Mitropoliţĭ aŭ stătut din Pobrata Gheorghie fratele luĭ Ieremiiĭ Vodă și Teodosie Barbovski cariĭ făceră Sucevița, maĭ apoĭ pre vreamea văletuluĭ ЗРЛ să stricasă. — Obneaĭul cel bun a sfenteĭ mănăstirĭ într'atîta cît călugăriĭ ceĭ răĭ aŭ băgat tîlhariĭ de aŭ jehuit toată avearea boĭarilor Țăriĭ din visteriul mănăstireĭ de ĭaŭ sărăcit și de atunce aŭ stătut mănăstirea urîtă tuturor și nime naŭ maĭ căotat de nevoia eĭ, și o aŭ aprins cu bețiile deaŭ ars acea sfîntă mănăstire ce da cuviință în toată Țara, deaŭ stătut B aĭ descoperită și fiind domnească nime nu cuteza să se facă ctitor să o acopere, pănă deade voe Vasilie Vodă dumisale Iorgăĭ postelnicul văruluĭ săŭ de o aŭ acoperit iară tripăzările aŭ vîndut călugăriĭ cu sîborul un munte dumisale luĭ Gheorghe Paharnicul mare fratele luĭ Vasilie Vodă Dumnezeŭ săl pomenească, nu pre banĭ. ce pentru să dereagă tripăzările ceale de dires și ceale de iznoavă să le facă, saŭ apucat deaŭ lucrat o samă, și naŭ istovit, și trecînd vremea cu deșert, cînd aŭ fost pe la Dabija Vodă Dumnezeŭ săl pomenească, iară muntele unde'ra vîndut și dat danie saŭ pierdut și sfînta mănăstire rămîind vinovatĭ saŭ oprit B sate a sfinteĭ mănăstirĭ Pobratiĭ pentru acel munte, și ne' aflînduse nime să să pue pentru nevoia sfinteĭ mănăstirĭ că și mainte la valeatul ЗРМЗ, aŭ luat satul sfinteĭ mănăstirĭ Mihălășaniĭ pre Bașeŭ.

Șoldan Vornicul căce aŭ acoperit clisarnița și un turn și smerenia noastră fiind la Roman episcop am plătit cu baniĭ Mănăstiriĭ schituluĭ pentru muntele acela, șam răscumpărat sfînta Mănăstire din vina aceia din toată și pre cît era lucrul lam făcut tot, cam deschis trepăzarea șam zidit tot ce era răsturnat și răsăpit. șam făcut și tripăzarea de vară că perĭa cu pivniță cu beciurĭ cu totul. și altă din ce miaŭ fost puterea am făcut vestminte. șam sprejenituo pănă cînd a căzut la mazîlie. atuncea aflînd vreme nepriitoriul luĭ Dumnezăŭ aŭ dat răsăpă mare saŭ purces cu răŭ. Pentraceĭa am socotit șam închinat sfînta Mănăstire Pobrata postrigul mĭeŭ. și nevoința mea sfîntuluĭ mormîntuluĭ luĭ Dumnezăŭ, unde izvoreaște viața și lumina preste toată lumea că acoloĭ locul cel sfînt și maĭ sfînt decît în toată lumea, acolo sunt începuturile spăsăniiĭ robuluĭ omenesc, acolo este Sionul muntele și cine nu iubește Sionul.

Οἱ μισοῦντε ειὼν γενηδήτωσανδὴ πρὶν ἐκοπασθπναι ὠρκόρτορ συγκόφει λὰρκ(ρησῖο)ς αὐκέυας αυῖῶν τομ ἡ βασαυων.

așĭa zîce Duhul sfînt să se rușînâze și să vîrtăjască înnapoĭ toțĭ ceĭa ce nu ĭubesc Sionul. că acoloĭ sfînta cetate a marele împăratul Hristos acolo saŭ pogorît din cerĭ și din Duhul sfînt din fecioara prea sfînta Mariia saŭ întrupa acoloĭ Vitleemul unde saŭ născut. și Nazaretul unde aŭ lăcuit și acoloĭ țara Palăstina și Galileĭa pre unde aŭ îmblat deaŭ luminat. acoloĭ Iordanul apa unde saŭ botezat și muntele Davorul unde saŭ arătat slava și din cerĭ saŭ mărturisit de la părintele fiiŭ iubit și ca săl ascultăm, acoloĭ Golgoda unde saŭ răstignit și mormîntul unde s'aŭ îngropat saŭ învins saŭ petrecut după învoiere М de zile adesea vorovind cu apostoliĭ. acoloĭ Eleonul muntele unde saŭ suit Domnul Hristos cu apostoliĭ toțĭ și mare nărod de ucenicĭ adecă de creștinĭ și cu prea cinstita sa maĭcă și de dinaintea lor saŭ suit în cerĭ la Părintele. acoloĭ în Sion și casa unde saŭ pogorît Duhul sfînt ucenicilor. acoloĭ și casele luĭ David unde vor ședea scaunele la Gĭudeț. și va veni Domnul Hristos cu slavă și cu putere multă de sfeinț de va giudeca lumea și va plăti căruĭaș după nevoință celor bunĭ dîndule împărățiĭa ceriuluĭ, iarĭ strămbiĭ sor duce în muncă vecinică. Pentraceĭa smereniĭa noastră am închinat slujba noastră sfînta Mănăstire Probota sfîntuluĭ mormînt a luĭ Hristos pentru sufletele răposaților aceĭa Domnĭ Alexandru Vodă cel bătrîn și Iliĭa Vodă și Ștefan Vodă cel bun și Bogdan Vodă că de sînt pănă astăzĭ uricele și satele și odoarăle. și Petru Vodă Rareș și Elena fata luĭ Despot împărat și Ștefan Vodă cel tînăr și pentru sufletele tuturor Domnilor și alalț ctitorĭ mitropoliţĭ și boiarĭ și pentru sănătatea Măriĭ sale, Domnuluĭ nostru Ion Anton Rușit voevoda și cinstita sa Doamnă Zoi și a lor iubițĭ fiĭ Alexandru voevoda. Enachi voevoda. Gheorghie voevoda și alalt Domnĭ blacocestivĭ ceĭ va blagoslovi Dumnezăŭ. și pentru sănătatea Dumilor sale cinstiților boiarĭ marĭ și celor micĭ sa tuturora. maĭ apoĭ și pentru sufletul meŭ unuĭ smerit și maĭ mic de toțĭ și am dat pre mîna sfinții sale Părintele nostru prea fericituluĭ Patriarchul de sînta cetate Ierusalimul și toată Palestina chir Dosoteĭ ca să fie danie vecĭnică

sfenteĭ sale şi cărora vor fi pre urma sfentiĭ sale Patriarş la sfîntul mormîntul luĭ Dumnezăŭ şi pentru maĭ mare credinţă mi-am pus şi peceaté şi iscălitura şi m'am rugat şi Domnilor sale cinstiţilor boĭarilor mare aĭ ţărĭĭ deaŭ iscălit şi dumnealor ca să le fie pomană în vecĭ. să se pomenească cu ctitoriĭ ceĭ marĭ şi dumnealor, ca să fie stătătoare în vecĭ. Iară cine cînd va sa ispiti să strice această danie. acelă să fie stricat şi lepădat din catastihul vieţiĭ şi din partea sfinţilor şi să fie subt urgia luĭ Dumnezăŭ ca banĭ zavistnicul frateluĭ şi ucigaşul şi ghieziĭ şi scarotki. Iară care va întări şi va direge acela să fie cu sfiinţiĭ în partea drepţilor şi în lumina sfinteĭ troiţe în vecĭ bucurîndu-să cu Domnul nostru Hristos amın.

pis' uias I3PПЄ

Dosotheŭ Mitropolit Suceavskăĭ.
Ion Episcop Romanskăĭ.
Serafim Episcop Radovskiĭ.
Halistru Episcop Huşkiĭ.

Miron Kostin vel Logofăt.
Buhuş Hatman.

Biserica mănăstireĭ Probota este una din edificiile cele maĭ alese ale Moldoveĭ.

Arhitectura este aceeaşĭ ca a mănăstirilor din veacul XV-lea şi XVI-lea bizantină cu decoraţiunĭ gotice. Ea conservă antica împărţire în patru despărţiturĭ, deosebite prin păreţĭ intermediarĭ, ca şi mănăstirea Bistriţeĭ, anume: pridvorul saŭ porticul, narthica, templul şi altariul. Pridvoriul a fost deschis şi cu coloane legate prin arcurĭ triunghiare; dar egumeniĭ grecĭ aŭ înfundat şi păreţiĭ aceştĭ cu coloane, făcîndu-ĭ obli peste tot. Biserica este peste tot zugrăvită, partea din nainte are pictură modernă, iar cea din urmă antică.

Astăzĭ mănăstirea Pobrata reprezintă o ruină. Casele egumeneştĭ, foarte marĭ şi cu treĭ etagiurĭ, aŭ căzut în ruină.

Grădina de prin prejurul mănăstireĭ este dată în stăpînirea arendaşilor. Cînd am vizitat această mănăstire, în anul 1879, am găsit acolo un singur preot de mir, şi acela epileptic. Abia după cît-va timp de la sosirea mea el s'a deşteptat din paroxismul luĭ.

(Notiţe istorice şi arheologice adunate de pe la 48 mănăstirĭ şi bisericĭ antice din Moldova de Episcopul Melhisedec, pag. 150, 1885). Iată încă cîte-va notiţe istorice privitoare la acest sfînt locaş:

Pe acea vreme (7036=1528) a urzit Petru-Vodă mănăstirea Pobrata, numaĭ pănă 'n jumătate! (Gr. Ureche, «Letop.», I, p. 190).

Dacă s'aŭ întors Pentru Vodă din Ţara-Ungurească (1532), întru acea laudă aŭ săvîrşit mănăstirea Pobrata, care era zidită de dînsul şi o aŭ sfinţit (Gr. Ureche, «Letop.», I, 205).

La anul 7055 (1547) Septembre în 4, Vinerĭ la N. s'aŭ săvîrşit Petru-Vodă Rareş; şi cu cinste l'aŭ îngropat în mănăstirea Pobrata. (Gr. Ureche, «Letop.», I, 205).

Iar în al doilea an al Domnieĭ luĭ, April 7, în anul 7056 (1548), Sîmbătă după Paştĭ, Iliaş-Vodă (feciorul luĭ Petru Rareş) aŭ tăiat capul luĭ Vartic Hatmanul, în tîrg în Huşi, şi l'aŭ dus de l'aŭ îngropat în mănăstirea Pobrata. (Gr. Ureche, «Letop.», I, p. 20).

Se bucura alăturea cu cea de la Bistriţa de o deosebită favoare pe timpul luĭ Alexandru-cel-Bun şi a urmaşilor săĭ, dintre carĭ Petru-Vodă scuteşte în 1448 satele eĭ Ciulineşti, Ghereşteni şi Roşca de lîngă Hîrlăŭ să nu plătească bir, nicĭ posadă, nicĭ podovada, nicĭ ilis, nicĭ morĭ să nu facă, nicĭ în soldă să nu îmble, nicĭ buţile noastre să nu care şi nicĭ o altă slujbă a noastră. Toţĭ cojocariĭ şi alţĭ meşterĭ din acele sate să fie venit numaĭ mănăstireĭ: în sfîrşit nicĭ judecătoriĭ de la Hîrlăŭ, nicĭ globaşiĭ lor, nicĭ pripăşariĭ să nu aibă a judeca pe aceĭ oameniĭ, nicĭ să-ĭ prade, nicĭ gloabă saŭ tretin să nu le ĭeĭ, nicĭ pentru neascultare, ci în orĭ-care treabă între aceĭ oamenĭ să-ĭ judice călugăriĭ, luînd tot venitul cît va fi.

Pe lîngă această favoare se maĭ găseşte hărăzită aceleaşĭ mănăstirĭ, toată ceara din zecimea domnească de la Tîrgul-Frumos, şi pe tot anul cîte şease buţĭ de vin din acea de la Hîrlăŭ saŭ de la Cotnari, ca să se poată da fraţilor cîte un adaos de băutură. (Xenopol, III, 592).

In 1409 Aprilie 18, Alexandru-cel-Bun hărăzeşte mănăstireĭ Sf. Niculae (Probota) aflătoare pe poiana Siretuluĭ, ca nimene să nu păscuiască în balta Şomuzul, începînd de la gura bălţeĭ şi pănă la hotarul Hetca. («Archiv. Ist.», B. P. Hasdeŭ, I, part. II, 12).

Alexandru cel Bun, prin documentul dat în Suceava la 22 Septembrie 1410, hărăzeste mănăstireĭ Probata cincĭ Temirĭ-taşenĭ, în înţelegere cu Petru, sultanul hanuluĭ tătăresc numit Temir-Taş aşezat lîngă balta Şomuzuluĭ. Acest Petru era vasalul luĭ Alexandru (Hasdeŭ, Arh. Ist., I, 2, pag. 12).

In 1442, Maiŭ 8 se întăreşte mănăstireĭ Probota 9 case de Ţiganĭ. (Arh. Ist., I., 1. 123).

In 1444, Aprilie 26, Petru-Vodă, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun îĭ hărăzeşte patru sălaşĭ de Ţiganĭ (Arhiv. Ist., I., 1, 123).

Iancu-Vodă-Sasul, fiul luĭ Petru-Vodă-Rareş dărueşte mănăstireĭ Probota la 1580 Iulie 19, satul Protopopeni pe Siret cu morĭ în Siret (Arh. Ist., Tom. I., p. 127).

Ex-Mitropolitul Grigorie cere M-reĭ Probota să i se facă după moarte o pomenire anuală pentru serviciile ce a adus mănăstireĭ.

1. a edificat cu toată magnificenţa cerută biserica din câmp.

2. a înduplecat pe Petru şi Doamna sa Elena să-şĭ aleagă în acea mănăstire locul de înmormîntare, nu la Putna ca după obiceiŭ.

3. Scoase de la Domnie satele Prătănoşi şi Negoeşti, pe carĭ făcu morĭ cu cheltuiala luĭ.

4. căpătă de la Domnie lacul Belcul 1562. Septemb. 9. (Archiv. Ist., I., p. 22).

Prin zapisul dat la 1671 Febr. 6 în Iaşi sub Duca Voevod se scot dintre alte obiecte hărăzite bisericeĭ celeĭ marĭ de la Ierusalim, de maĭ mulţĭ boerĭ, «o scoarţă şi o icoană Precista şi ceĭ 8 leĭ banĭ şi o pecete de aŭ dat la sfînta mănăstire la Probota pentru că ce aŭ ţinut călugăriĭ aceste unelte 23 anĭ într'acea sfîntă mănăstire la Probota». (Miron Costin, Opere complecte, de V. A. Ureche I, p. 127).

Prin uricile din 1676 Maiŭ 9 dat în Iaşi de Antonie Ruset VV. se despăgubesc călugăriĭ din Pobrata pentru o bucată de hotar din Hangul ce se chiamă Bistricioara, pentru care se judecaseră cu Tudoraşcu, Iordache Spătar mare şi aŭ fost rămaşĭ, aŭ fost despăgubiţĭ de bună voe de acesta cu 200 leĭ. (Idem, I, p. 137).

Printr'un alt hrisov din 1802 Martie 20,

se întăreşte stăpînirea mănăstireĭ Probota pe moşiile Platoneşti (astă-zĭ Manolea), Turbata, Budinţi, Miriceni şi Nănăşeni de la ţinutul SuceaveĭI, pentru care urma pricină de împresurare pentru megieşiĭ eĭ. («Uricariul», de T. Codr., VI, p. 242).

Iată pe ce preţ fuseseră arendate moşiile mănăstireĭ Probata înainte de 1851, pe cît s'aŭ arendat prin licitaţie în acel an (1851) şi ce venit aduc acum statuluĭ:

Moşia din jurul mănăstireĭ (Probota), înainte de 1851 cu 250 galbenĭ, în 1851 cu 382 galbenĭ, iar acum cu 7030 leĭ.

Moşia Gulia (cu Dolhasca şi Buda acum), înainte de 1851 cu 550 galbenĭ, în 1851 cu 671 galbenĭ, iar acum 37500 leĭ.

Moşia Tătăruşi, înainte de 1851 cu 900 galbenĭ, în 1851 cu 1557 galbenĭ, iar acum cu 21000 leĭ.

Moşia Heciul, înainte 1851 de cu 1175 galbenĭ, în 1851 cu 1791 galbenĭ, iar acum cu 24420 leĭ.

Moşia Platoneşti saŭ Manolea, înainte de 1851 cu 560 galbenĭ, în 1851 cu 803 galbenĭ, iar acum cu 8000 leĭ.

Moşia Dolheşti înainte de 1851 cu 1290 galbenĭ, în 1851 cu 1445 galbenĭ, iar acum cu 21112 leĭ.

Moşia Hîrtoapele, Criveşti saŭ Bîdiliţă, înainte de 1851 cu 563 galbenĭ, în 1851 cu 737 galbenĭ, iar acum cu 26230 leĭ.

Moşia Protopopeni (Botoşani), înainte de 1851 cu 260 galbenĭ, în 1851 cu 171 galbenĭ.

Moşiile Ciulineşti şi Verejeni, înainte de 1851 cu 150 galbenĭ, în 1851 cu 380 galbenĭ.

(Vezĭ arenda vechie, în Uricariul de T. Codr., vol. VI, p. 96).

Probota, *pădure,* pe şesul şi malul Prutuluĭ, spre E. de satul Probota, com. Cîrniceni, plasa Turia, jud. Iaşi.

Probota, *pădure* a statuluĭ, de pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, în mărime de 1690 hect. şi cu diferite esenţe.

Proboteşti, *sat,* pe moşia Tîrnauca, com. cu acelaşĭ nume, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 1586 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar: una vechĭe de lemn, cu hramul Sf. Mihail şi Gavriil, făcută la 1766 de sătenĭ şi cea-l'altă de zid, cu acelaşĭ hram, făcută în 1874, de Princesa Olga Mihail Obolinschi, conform testamentuluĭ defuncteĭ Maria Potlog.

Procovul, *schit,* pendinte de mănăstirea Neamţu, jud. Neamţu, com. Vînători-Neamţuluĭ, din pl. de Sus-Mijlocul.

Se maĭ numeşte şi Procopul.

In privinţa acestuĭ schit sunt o mulţime de hrisoave domneştĭ, între carĭ: al luĭ Ghica Grigore Voevod, de la 7249 (1741); hrisovul de la 7255 (1747); hrisovul luĭ Constantin M. Cehan Racoviţă din 7259 (1758). La 7262 (1754) Tudosie egumenul schituluĭ, cumpără pentru trebuinţa schituluĭ o moară cu toate cele trebuitoare eĭ, care este din sus de metocul moşieĭ Blebeĭ, pe apa Topoliţa. La 7263 (1755) a făcut îmbunătăţirĭ schituluĭ, Ioanichie, Episcopul Romanuluĭ. Hrisoave domneştĭ maĭ sunt: al luĭ Scarlat Ghica Voevod, de la 7265 (1757); al luĭ Gr. Alex. Ghica Voevod, de la 1765.

La 1801, schitul a fost prădat. La 1802, Chir Doroteiŭ a dăruit între altele: stupiĭ schituluĭ Prisaca-de-sub-Muncea şi Prisaca-Procoveni.

(Vezĭ pe larg istoria schituluĭ Procovul în revista «Biserica Ortodoxă Romînă», Anul VIII, No. 1—2).

Procovul, *ramură de munţĭ,* în jud. Neamţu, comuna Vînători-Neamţuluĭ, pl. de Sus-Mijlocul. Se întinde de la hotarul jud. Suceava, pe la N.-V. mănăstireĭ Neamţu. Este acoperită cu pădurĭ şi îmbelşugată în izvoare minerale.

Prodani, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, pendinte de com. Tonea.

Prodani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Bărăşti-de-Cepturĭ, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, situat pe Valea-Vediţeĭ.

Prodani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Gura-Bouluĭ, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 140 locuitorĭ şi o biserică fondată la 1892.

Prodani, *subdivizie a căt.* Chiţani, com. Vaţa, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Prodăneşti, *com. rur.,* în pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, la 87 kil. de Galaţi. Se mărgineşte la N. cu com. Lupeşti, Măluşteni şi Ţuţcani; la E. şi S., cu Găneşti şi Slivna şi la V., cu căt. Aldeşti (com. Bereşti). E aşezată pe o muchiă de deal, în partea de V. a Horniceĭ, într'o poziţie frumoasă, de unde se văd satele învecinate ale Horinceĭ, şi anume: Sipeni, în faţă, Ţuţcani, Măluşteni, Aldeşti şi Puricani.

Se compune din 3 cătune: Prodăneşti, Puricani şi Săseni, carĭ sunt aproape una de alta, iar cele din urmă maĭ împreunate. Locuitoriĭ din toate cătunele sunt răzăşĭ. Populaţiunea e de 259 familiĭ, saŭ 999 suflete.

Terenul com. e foarte accidentat; dealul în direcţia Slivneĭ maĭ ales e plin de rîpĭ şi

pîrîiaşe; în fundul fie-căreĭ rîpĭ, fiind albia unuĭ pîrîiaş, cresc înşirate în ambele părţĭ numeroase şi regulate sălciĭ. Aicĭ, ca maĭ în toate comunele din valea şi fundul Horniceĭ, sunt frumoase şi bogate grădinĭ cu pomĭ roditorĭ, în special merĭ, perĭ, prunĭ, nucĭ, vişinĭ, etc.

Pămîntul arabil al comuneĭ e de 1129 hect.; maĭ sunt şi 97 1/2 hect. viĭ, 12 hect. fîneţe, 20 hect. imaş, 10 hect. tufăriş, osebit de rîpĭ şi locurĭ neproductive.

Agricultura, creşterea vitelor, cultura viilor şi a grădinilor cu pomĭ fructiferĭ sunt ocupaţiile de căpitenie ale locuitorilor, carĭ aŭ case în bună stare şi bine îngrădite şi 729 capete de vite.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2755 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2693 leĭ, 65 banĭ.

Are 2 bisericĭ, Sf. Voevozĭ în Prodăneşti şi Sf. Dimitrie în Săseni, com. Prodăneşti împreună cu căt. Aldeşti (com. Bereşti), constituind o parohie, cu catedrala Sf. Dimitrie, cu 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 5 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Comuna cea maĭ învecinată de Prodăneşti, e Slivna, la 3 kil. spre V.

Prodăneşti, *sat,* cu 50 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Bleici.

Are o biserică, cu hramul Intrarea-în-Biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Prodăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Marcea, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situat lîngă rîul Oltul, spre E. de comună. Are o populaţiune de 109 locuitorĭ.

Produleasa, *pădure,* în jud. Buzăŭ, com. Gura-Nişcovuluĭ, căt. Săseni-Noĭ, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Pe moşia Parte-din-Verneşti, are 30 hect., făcînd un corp cu crivina Simileasca, de 49 hect.

Produleşti, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată pe loc şes, lîngă pîrîul Şuţa, la 4 kil. spre N.-V. de gara Titu, avînd două podeţe pe pîrîul Şuţa. Se compune din treĭ cătune: Produleşti, Broşteni şi Costeşti-din-Deal, cu o populaţie de 1700 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ şi o şcoală.

Comunele vecine cu Produleşti sunt: Braniştea la E., Mătăsarul la V., Gura-Şuţiĭ la N. şi Costeşti la S.; se desparte de toate prin cîmpie şi se uneşte prin şosele comunale.

Proeni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Călineşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, situat pe ambele laturĭ ale şoseleĭ naţionale Rîul-Vaduluĭ şi pe malul Oltuluĭ, care face aci o mare curbă.

Are o populaţie de 109 locuitorĭ; o biserică cu următoarea inscripţie:

Această biserică Dumnezeiască şi întru tot cinstită şi a tutulor sfinţilor din temelie s'aŭ făcut şi s'aŭ zugrăvit prin osîrdia Domnuluĭ Constantin Davidescu din Rîmnic la leatu 1798; iar advonul s'a făcut de părintele Macarie Monahul şi de Iamandi din Rîmnic la 1817.

La satul Proeni, maĭ sus de vărsarea Lotruluĭ în Olt, se află o biserică vechĭe, unde, spune legenda, s'ar fi celebrat cununia luĭ Mihaiŭ Viteazul.

Cade în partea de S. a com., la 3 1/2 kil. de cătunul Călineşti unde e şcoala.

Profa, *com. rur.,* în jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., situată pe valea rîuluĭ Ciorîca şi formată din 4 cătune: Profa, Ciureşti, Onceşti şi Turcăneşti, cu o populaţie de 926 locuitorĭ. Are o biserică, deservită de 1 preot şi un cîntăreţ; o şcoală, frecuentată de 49 copiĭ.

Moşia e proprietate a statuluĭ şi are cam 1500 hect. pămînt arabil şi 400 hect. pădure.

Şosele comunale o leagă cu com. Mereni, Alunişul, Făgeţelul şi Spineni.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 2569 leĭ şi 92 banĭ.

Profa, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Profa, *moşie* a statuluĭ, jud. Olt. Vezĭ Ciorîca, saŭ Profa.

Profa şi Ciorîca, *pădurĭ* ale statuluĭ, pendinte de com. Ciomăgeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, şi în întindere de 900 hect.

Profeseni, *cătun* de E. al com. Arceşti, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat lîngă rîul Beica, pe şoseaua Caracal-Rîul-Vaduluĭ, în apropiere de Olt şi gara Arceşti.

Are 120 familiĭ, saŭ 610 suflete.

Progresul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cucueţi-Plătăreşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la E. de Plătăreşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 1000 hect., cu o populaţie de 448 locuitorĭ.

Proprietatea e a însurăţeilor, care cultivă 900 hect. (100 hect. izlaz).

Are o şcoală mixtă; un heleşteŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 194 şi al celor micĭ, de 313.

Progresul, *sat,* făcînd parte din

com. rur. Dudeşti-Cioplea, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 475 hect., cu o populaţie de 190 locuitorĭ.

Insurăţeiĭ aŭ 473 hect., din care 48 hect. sterpe, 23 hect. izlaz şi 2 hect. vie.

Comerciul se face de 7 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 55 şi al celor micĭ, de 76.

Are o şcoală şi o biserică.

Prohalul, *deal,* în jud. Neamţu, plasa Piatra-Muntele, com. Dobreni, situat în prelungimea dealuluĭ Ceuca.

Prohojeşti, saŭ **Prohozeşti,** *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, situat pe podişul munteluĭ Hăinela, la 2 kil. în spre N. de satul Podurile (şcoală).

Are o populaţie de 512 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ, una cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, clădită pe la 1860 şi a doua cu hramul Cuvioasa Paraschiva, clădită pe la 1810 de Toader a Gavriloaeĭ.

Vite: 23 caĭ, 419 vite marĭ cornute şi 28 porcĭ.

Proiteşti, *sat,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Ponoarele. Are 23 case.

Prooroci, *cătun,* pendinte de com. Milcovul, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situat pe valea Oltuluĭ, la gura vălceleĭ Urlătoarea, la $2^1/_2$ kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 380 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ. La E. de com., pe malul Oltuluĭ, în capul dealuluĭ, e un semn trigonometric.

Vite: 60 boĭ, 75 vacĭ, 32 caĭ, 380 oĭ şi 52 porcĭ.

Proorocul (Priorocul), *sorginte de apă minerală sărată,* în jud. Buzăŭ, com. Vispeşti, pe proprietatea moşnenilor Piţigoeştĭ şi Nărteştĭ.

Prosanicul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Vasilaţi-Popeşti, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat între Vasilaţi şi Pîrlita.

Se întinde pe o suprafaţă de 2280 hect., cu o populaţie de 278 locuitorĭ.

Statul are 1350 hect. şi locuitoriĭ, 930 hect. Statul cultivă prin arendaşiĭ săĭ 1035 hect. (65 izlaz, 250 pădure). Locuitoriĭ rezervă pentru izlaz 160 hect.

Numărul vitelor marĭ e de 218 şi al celor micĭ, de 806.

Prosanicul şi **Rasa,** *moşiĭ* ale statuluĭ, pendinte de Mitropolie, jud. Ilfov, care se arendează cu 20000 leĭ anual.

Prosecul, *munte,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna. Are o peşteră frumoasă.

Proselnici, *sat,* în partea de S.-E. a com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, în valea cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 59 familiĭ, saŭ 251 suflete; o biserică; o moară de apă.

Vite: 170 vite marĭ cornute, 27 caĭ şi 35 rîmătorĭ.

Prosia, *deal,* în jud. Iaşi, com. Buznea, pl. Cîrligătura, începînd de la capătul de S. al dealuluĭ Budeanul şi întinzîndu-se până în hotarul jud. Roman. Pe coasta sa de N.-E. e situată o parte a satuluĭ Găneşti.

Prosica, *sat,* cu 30 familiĭ, jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Muşăteşti.

Prosieĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* începător din Fîntîna-Mironeseĭ, pe moşia cu acelaşĭ nume, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ; formează iazul Prosianu, udă partea de S.-V. a moşieĭ şi se varsă în pîrîul Ciobălaia, ce face hotarul între moşiile: Brăeşti, Văculeşti şi Dimăcheni.

Prosteşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Cocu-Popeşti.

Proşca, *cătun,* al com. Năeni, jud. Buzăŭ, cu 400 locuitorĭ şi 93 case. Până în 1864, forma sat independent, de atuncĭ s'a unit cu satul Năeni şi formînd com. Năeni-Proşca, saŭ simplu Năeni.

Proşca, *vechiŭ schit şi metoh* al Episcopieĭ, în jud. Buzăŭ, com. Năeni. Azĭ biserică de mir.

Proşca (Metohul-Schituluĭ-), *moşie,* a statuluĭ, în com. Năeni, căt. Proşca, jud. Buzăŭ, avînd 3 hect. izlaz.

Proşca-Năeni, *com. rur.,* în pl. Tohani, jud. Buzăŭ. Vezĭ Năeni.

Proşcani, (Sfoara - Săhăteni), *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca, căt. Săhăteni-d.-j., proprietate moşnenească. Are 60 hect. arabile şi fîneaţă.

Protopopeni, *sat,* pe coastă de deal, în partea de V. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 601 hectare, din care 400 hect. ale Statuluĭ şi 261 ale locuitorilor şi cu o populaţie de 85 familiĭ, saŭ 392 suflete.

Pe moşie se află 115 hect. pădure şi 1 moară de apă.

Vite: 134 boĭ şi vacĭ, 29 caĭ, 260 oĭ, 57 porcĭ. Sunt 80 stupĭ cu albine.

Moşia se zice că în vechime

era proprietatea luĭ Petru Rareş, Domnul Moldoveĭ. Din acte se constată că ea era închinată mănăstireĭ Probota.

Satul Protopopeni maĭ purta numele de Poiana-luĭ-Borş.

Protopopeni, *deal*, care se prelungeşte din com. Corni, pe moşia Protopopeni, între pîrîul Glodinoasa şi Siretul, jud. Botoşani, com. Poiana-Lungă.

Protopopeşti, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, com. rur. Punghina.

Protopopul. Vezĭ Arama, sat, com. Belceşti, pl. Bahluiul, jud. Iaşi.

Protosinghelul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Măgurelele, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Protosinghelul, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 125 hect., pendinte de com. Măgurelele, pl. Podgoria.

Protosinghelul, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 150 hect., pendinte de com. Păcureţi, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Protoşeni, *suburbie*, dinspre N.-V., a oraşuluĭ Caracal, jud. Romanaţi.

Proviţa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Proviţa-d.-j., jud. şi pl. Prahova. Are o populaţiune de 463 locuitorĭ.

Proviţa, *altă numire a munteluĭ* Rîşnova, jud. Prahova.

Proviţa, *moşie* a statuluĭ, com. Proviţa, jud. şi pl. Prahova, pendinte de biserica Sf. Gheorghe-Noŭ (Bucureşti), care se arendează cu 6200 leĭ anual.

Proviţa, *moşie* a statuluĭ, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit locuitoriĭ din com. Proviţa-d.-j., jud. şi pl. Prahova.

Proviţa, *fostă mănăstire*, în jud. şi pl. Prahova, com. Proviţa-d.-s.

Proviţa (Prahoviţa), *rîŭ*, izvoreşte din munţiĭ com. Talea, plaiul Peleşul, jud. Prahova, de la locul numit Cheia - Proviţeĭ, udă partea de E. a comunelor Breaza-d.-s. şi Breaza-d.-j., trece prin com. Ocina, unde se încarcă cu gîrliţele: Ocina, Bălţişul şi Valea - Braduluĭ, trece apoĭ pe teritoriul com. Proviţa-d.-s., o udă în tot lungul săŭ, face multe cotiturĭ, şi după ce se încarcă cu văile: Sultanul, Pietreĭ, Poĭeneĭ, Ţaporăşti şi Schiopoti, intră în com. Proviţa-d.-j., trece prin centrul eĭ, udînd-o de la N. la S. şi primeşte de afluenţĭ văile: Lungă, Sărată, Nuculuĭ, Puciosul, Bolovanul, Drăgăneşti şi Iuda-Mică. De la vîlceaua Puciosuluĭ, intră în raionul com. Măgureni, pl. Filipeşti, apoĭ în comunele: Filipeşti-de-Pădure, Diţeşti, Dîrmoneşti şi Mărgineni, şi se varsă în Cricovul-Dulce, la V. de comuna Vlădeni.

Proviţa. Vezĭ Predealul, pîrîiaş.

Proviţa-de-Jos (Prahoviţa), *com. rur.*, jud. şi plaiul Prahova. Şi-a luat numirea de Prahoviţa, după numele pîrîuluĭ Prahoviţa saŭ Proviţa ce curge printr'însa; iar «de jos» spre a se deosebi de comuna vecină, Proviţa, ce cade în susul pîrîuluĭ.

E situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Proviţa pe văile: Sărata, Nuculuĭ, Drăgăneşti, Valea-Mare, Iuda-Mică şi Bolovanul, şi la poalele dealurilor: Vîrful-Pietreĭ, Vlădănuluĭ şi Plaiul-Nisipuluĭ, la 48 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 5 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătune: Proviţa-d.-j. (numit de locuitorĭ şi Mărunţişul), Drăgăneasa, Piatra şi Proviţa.

Are o populaţie de 1560 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, cu următoarea inscripţie:

Această sfîntă biserică s'a zidit din temelie şi împodobită precum se şi vede de Prea Sfinţia Sa Părintele Esarh, Kiriil, epitropul Sfîntuluĭ Mormînt şi s'a început la 1861, Maiŭ în 25, şi s'a sfîrşit la leatul 1861, Octombre în 26.

Pe lîngă agricultură, 120 locuitorĭ se maĭ ocupă cu dulgheria (hambaragiĭ), rotăria şi cu butăria.

185 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşiile Proviţa, Drăgăneasa-Racotă, ale statuluĭ, Cătunul, a d-luĭ G. Gr. Cantacuzino şi Piatra, a d-luĭ C. Ştefănescu, dîndu-li-se 606 hect. Eĭ aŭ 80 caĭ, 48 iepe, 258 boĭ, 270 vacĭ, 145 capre, 490 oĭ şi 268 porcĭ.

In raionul com., pe rîul Proviţa e o moară de măcinat.

Suprafaţa totală a com. e de 1900 hect.

In Proviţa sunt 2 izvoare cu apă minerale, unul numit Şipoţelul, la poalele dealuluĭ Vlădeanul, din care izvoreşte, şi altul pe coasta dealuluĭ Iuda-Mică, lîngă locuinţa locuitoruluĭ Ion Niţă. Apa acestor izvoare se întrebuinţează de locuitorĭ la diferite boale.

In cătunul Piatra este o carieră, din care se scoate piatră pentru podurĭ, zidăriĭ, canalurĭ, etc. Pe valea, numită Vălceaua-Sărată, sunt izvoare de păcură şi sare.

Stupĭ cu albine sunt 150.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se ridică la 2645 leĭ.

O şosea comunală o leagă la N. cu com. Proviţa-d.-s. şi la S. cu Măgureni, iar o şosea vecinală, cu gara Cîmpina.

E brazdată de dealul Vlădeanul, care începe din partea de N. şi se prelungeşte în forma unuĭ semi-cerc către E. şi S., formînd culmile: Mesteceni, Vîrful-Poeneĭ şi Vîrful-Pietreĭ. Din aceste dealurĭ, se ramifică dealurile Durda, Plaiul-Nisipuluĭ şi Piatra-Neaguluĭ. Toate aceste dealurĭ sunt acoperite cu pădure măruntă; pe la poalele lor sunt livezĭ, izlazurĭ, pomĭ roditorĭ şi se cultivă porumb.

Plaiul Iuda-Mică, spre V., e acoperit cu pădure mare, iar Plaiul-Stejerişuluĭ, parte e acoperit cu pădure de stejar, parte serveşte de păşune pentru vite şi parte cultureĭ prunuluĭ.

E străbătută de Proviţa, în care se varsă văile: Valea-Largă, Iuda-Mică, Valea-Mare, Valea-Bolovanul, Drăgăneşti, Vîlceaua-Puciosuluĭ, Cerbuluĭ, Sărată, Nuculuĭ, Pietreĭ.

Se mărgineşte cu comunele Proviţa-d.-s. (N.), Măgureni (S.), Poiana (E.) şi Valea-Lungă (V.).

Proviţa - de - Jos (Prahoviţa), *sat,* făcînd parte din com. rur. Proviţa-de-jos, jud. şi pl. Prahova.

Se maĭ numeşte de locuitorĭ şi Mărunţişul.

Are o populaţiune de 432 loc.

Proviţa - de - Jos (Muntele-), (Prahoviţa), *pădure particulară,* supusă regimuluĭ silvic încă din 1883, pe moşia Proviţa-d.-j., pendinte de com. Proviţa-d.-j., jud. şi plaiul Prahova.

Proviţa-de-Sus (Prahoviţa), *com. rur.*, plaiul şi jud. Prahova, care se crede a se fi înfiinţat pe la 1550.

E situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Proviţa, la 63 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 9 cătune: Mînzăul, Moiseni, Proviţa-d.-s., Şchiopata, Secăturile, Sultanul, Ţaporiştea, Valea-Braduluĭ şi Valea-Poeniĭ, cu o populaţiune de 1696 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, fondată la 1629, cu inscripţia următoare:

«Sfînta biserică veche a fost zidită de preotul Monach şi închinată la sfîntul mormînt din Ierusalim, şi fiind intru prăpădire, la 1787 s'aŭ prefăcut de robul luĭ Dumnezeŭ Mihalache Vătaf de plaiŭ, întru prăpădire fiind la 1834, Iulie 15, s'aŭ îndemnat robiĭ luĭ Dumnezeŭ Arhimandritul Gheorghit şi Tănase Călin, cu toate din temelie».

Această biserică se găseşte maĭ tîrziŭ ca metoh al bisericeĭ sf. Gheorghe din Bucureşti. E deservită de un preot.

Şcoala înfiinţată la 1857, e frecuentată de 89 băeţĭ şi 18 fete.

Pe lîngă agricultură şi creşterea vitelor, locuitoriĭ se maĭ ocupă şi cu facerea hambarelor şi tronurilor, pe carĭ le desfac la Ploeşti, Bucureşti, Giurgiu şi prin satele vecine.

248 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864, pe moşia statuluĭ Proviţa-Mănăstireĭ, din care li s'aŭ dat 755 hect.

Vite: 176 caĭ, 39 ĭepe, 679 vacĭ, 150 capre, 880 oĭ, 298 porcĭ. Stupĭ cu albine sunt 197.

In raionul comuneĭ, pe gîrla Proviţa, sunt 2 morĭ de măcinat.

In comună există încă ruine din vechia mănăstire, numită Proviţa.

Are o suprafaţă de 755 hect., pămînt de muncă, izlaz şi pădure.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul e la veniturĭ de leĭ 3778 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3145 leĭ, 23 banĭ.

O şosea principală 'ĭ înlesneşte comunicaţia spre N. cu Breaza-d.-s. şi spre S. cu Proviţa-d.-j.

E brăzdată de piscurile: Sultanul, la V., Piatra, la N.-E., Drăgăneasa, la S.-V., pe carĭ creşte tufiriş de pădure, pe alocurea fiind acoperite cu iarbă pentru păşune.

In partea de N.-V. a comuneĭ este Poiana-Stîneĭ şi Zăpodia.

E străbătut prin centru de gîrla Proviţa şi de văile: Sultanul, Poeneĭ, Şchiopoti, Pietreĭ, toate vărsîndu-se în rîul Proviţa.

Se mărgineşte cu comunele: Breaza-d.-j., Breaza-d.-s., Proviţa-d.-j. şi la V. cu com. Urseiul, din jud. Dîmboviţa.

Proviţa (Prahoviţa) -Mănăstireĭ, *moşie* a statuluĭ, pe care s'aŭ împroprietărit la 1864 locuitoriĭ din com. Proviţa-d.-s., jud. şi plaiul Prahova.

Prunarul, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, compusă din cătunele: Carapancea şi Prunarul, situată pe valea Cîlniştea, proprietate a d-neĭ Zmaranda St. Hristopolu. Departe de Giurgiŭ de 33 kil., de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ, de 11 kil., de Bucureşti, de 58 kil.

Are o populaţiune de 691 suflete; o biserică, clădită de fostul proprietar Eftimie, la anul 1840, cu hramul Duminica tuturor Sfinţilor, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ şi ţinînd de parohia Prunarul; o şcoală, frecuentată de 57 copiĭ; 6 cîrciumĭ.

Suprafaţa întregeĭ moşiĭ este

de 3000 hect., din care pădure de şleaŭ în valea Cîlniştei, de 750 hectare.

S'a dat în total, la ambele sate, pentru 145 locuitorï împroprietărițï la 1864 după legea rurală, suprafața de 443 hect.

Arenda anuală a moşieï este de leï 50000.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 2473,27 leï.

Prin acest sat este o şosea comunală de 1 kil., care merge către Carapancea.

Vite: 465 boï, 24 bivolï, 160 caï, 940 oï, 82 capre, 186 rîmătorï.

Prunarul, *cătun*, pendinte de com. cu acelaşï nume, pl. Cîlniştea, jud. Vlaşca.

Pruncea, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul, ramificație spre V. din muntele Podul-Caluluï. Adăpostul ce oferă, pădurile de fag nestrăbătute ce-l acoperă, fac ca acest munte să fie refugiul mistreților în timp de iarnă.

Prundeni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Tătăroaica şi Dăeşti. Situată pe valea Oltuluï, la 55 kil. de capitala județuluï şi la 8 kil. de a plăşeï. La început, a fost situată pe prundul Oltuluï şi în urmă s'a mutat pe valea Oltuluï, calea Traiană.

Are o populație de 1123 locuitorï; 2 bisericï (în fie-care cătun cîte una); o şcoală.

Vite sunt: 20 caï, 151 boï, 80 vacï, 200 oï.

Pe rîul Olteţul, în raionul comuneï, sunt 2 morï.

Locuitoriï, în număr de 202, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe 618 hect.

Vatra satuluï are 150 hect., iar în total 800 hect.

Budgetul comuneï e la veniturï de 2874 leï şi la cheltuelï, de 2612 leï.

E brăzdată de dealul Oltuluï, care are două piscurï: Chirca şi Gămanul şi e udată de văile: Tătăroaica şi Dăeşti, formate din ploï.

Se mărgineşte la E. cu rîul Oltul, la V. cu dealurile Gămanul şi Tătăroaica, la N. cu com. Zăvideni şi la S. cu com. Călina.

Prundeni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ciulnița, pl. Podgoria, jud. Muşcel. Are o populație de 390 locuitorï.

Prundeni, *mahala*, în com. rur. Şovarna-d.-j., plaiul Cloşani, jud. Mehedinți.

Prundeni, *deal*, în raionul com. Prudeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 179 hect., 50 ariï vie.

Prundul, *com. rur.*, aşezată pe marginea rîuluï Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 10 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleşti, reşedința subprefectureï, şi la 22 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Bănănăi, Prundul şi Zeama-Rece, cu o populație de 102 familiï, saŭ 488 suflete.

Are o biserică, cu hramul S-tul Spiridon, deservită de un preot şi un cîntăreț; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la veniturï de 1980 leï şi la cheltuelï, de 1243 leï.

Vite: 248 vite marï cornute, 28 oï şi 43 rîmătorï.

Priu com. curg pîraiele Geamăna-Mare şi Geamăna-Mică.

Prundul (Prundul-Beluluï), *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Oltenița, situată la S. de Bucureşti, lîngă brațul Băltinaşul, la limita jud. despre jud. Vlaşca şi la 47 kil. de Bucureşti. La N., pămîntul e foarte mlăştinos. Stă în legătură cu com. Greaca prin o şosea vecinală.

E formată din 2 căt.: Prundul şi Flămînda.

Se întinde pe o suprafață de 8082 hect., cu o populație de 942 suflete, care locuesc în 198 case şi 24 bordeie.

D-l B. Belu are 7500 hect. şi locuitoriï, 582 hect. Proprietarul cultivă 750 hect. (5750 sterpe, 300 izlaz, 350 vie, 350 pădure). Locuitoriï cultivă 385 hect. (65 sterpe, 132 izlaz).

Are 2 bisericï, cu hramul Sf. Nicolae şi Sf. Olga, deservite de 2 preoțï; o şcoală mixtă.

In raionul com. e o baltă.

Vite: 245 caï şi iepe, 4 armăsarï, 208 boï, 277 vacï şi vițeï, 12 taurï, 29 bivolï şi bivolițe, 735 capre, 595 porcï, 1958 oï.

Budgetul com. e la veniturï de 4851 leï şi la cheltuelï, de 4771 leï.

Locuitoriï posedă: 205 plugurï: 102 cu boï, 103 cu caï; 106 care şi căruțe: 60 cu boï, 46 cu caï.

Locuitorï împroprietărițï sunt 154 şi neîmproprietărițï, 151.

Comerciul se face de 8 cîrciumarï şi 1 hangiŭ.

Prundul, *sat*, pe rîul Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, facînd parte din com. rur. cu acelaşï nume. Are 49 familiï.

Prundul, *căt.* al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ.

Prundul, *insulă*, în Dunăre, lîngă com. Spanțov, pl. Oltenița, jud. Ilfov, între pichetul No. 157 şi 158.

Prundul-Beluluï. Vezï com. rur. Prundul. jud. Ilfov.

Prundul-Gol, *pădure*, a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Călăraşi, pe moşia statuluĭ Călăraşi, la marginea Dunăreĭ. Are o întindere de 150 hect. Este compusă din plopĭ, sălciĭ şi gîrniţă, care predomină. Inainte aparţinea schituluĭ Roaba.

Prundul-Noŭ, *ostrov*, pe Dunăre, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Călăraşi, în întindere de 50 hect.

Pruneasca, *numire dată unei părţĭ a moşieĭ* Breaza-moşnenească, jud. Buzăŭ, com. Breaza.

Pruneşti, *cătun*, al comuneĭ Albeni, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat pe Dealul-Pruneştilor şi la E. de cătunul Albeni, în apropiere de apa Cîlniculuĭ.

Are o suprafaţă de 195 hect., cu o populaţie de 100 familiĭ, saŭ 485 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 7 plugurĭ, 20 care cu boĭ; 320 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 358 oĭ, 64 capre şi 170 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua vecinală ce trece prin com. Albeni şi prin drumurĭ de care.

Are 1 biserică.

Pruni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Vîrtejul-Nefliuluĭ, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la S. de Vîrtejul, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Argeşul. Locul săŭ e mlăştinos. In apropiere trece rîul Sabarul.

Se întinde pe o suprafaţă de 30 hect., cu o populaţie de 76 locuitorĭ.

Proprietatea e a locuitorilor, carĭ rezervă 3 hect. pentru izlaz.

Prunişori, *com. rur.* şi *sat*, reşedinţa plăşeĭ Ocolul-d.-j., jud. Mehedinţi, la 24 kil. de oraşul Turnul-Severin, situat pe Valea-Huşniţeĭ. Satul formează com. cu mahalalele Gîrniţa şi Ploştina, avînd o populaţie de 672 locuitorĭ şi 135 case.

Prin comună trece şoseaua naţională şi calea ferată Vîrciorova-Bucureşti, avînd o staţie, Prunişori.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, cu 1 învăţător, frecuentată de 46 elevĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 34 plugurĭ, 6 căruţe cu caĭ, 49 care cu boĭ; 64 stupĭ.

In comună se fac 3 bîlciurĭ anuale.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 3953 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2006 leĭ.

Vite: 400 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 300 oĭ şi 240 rîmătorĭ.

Cîmpie în com. este: cîmpul Lăineştilor, iar dealurĭ: Dealul-Cioaceĭ, ce începe din culmea Borogeĭ, şi dealul Boenişca.

Văĭ maĭ principale sunt: Valea-Ghelmegeoaeĭ, a-Barosuluĭ, a-Perilor, a-Aiuluĭ, a-Gîrniţeĭ, a-Husnicioareĭ şi a-SelişteniIor.

Apele ce udă comuna sunt: Husnicioara, Pîrîul-Floreştilor, Pîrîul-Barosuluĭ şi nişte bolboroase marĭ.

Pe teritoriul Prunişorilor se află cărbunĭ de pămînt.

Prunişori, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Mehedinţi, pl. Ocolul d.-j., com. Prunişorul, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Tinmea (9,8 kil.) şi Palota (10,1 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Măriĭ, de 213,71 m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 10325 leĭ, 25 banĭ.

Pruntul-Comeneĭ, *cătun*, pendinte de com. Pueni, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat la S.-S.-V. jud., pe coasta dealuluĭ Dunăriĭ, în marginea districtuluĭ Ilfov. Moşia, proprietatea statuluĭ, depindea, înainte de secularizare, de mănăstirea Comana. Se numeşte Pruntul-Comenei, ca să se deosebească de Pruntul-Beluluĭ care este alăturĭ, şi ţine de judeţul Ilfov.

Este departe de Giurgiŭ de 30 kil., de Bucureşti, de 42 kil., de staţia drumuluĭ de fer Băneasa, de 14 kil.

Are o suprafaţă de 3100 hect.

S'a dat în 1864 la 120 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, o suprafaţă de 360 hect.

Are viĭ multe; o pădure de stejar, situată pe deal, în suprafaţă de 560 hect. şi alta, de salcie, în valea Dunăriĭ, de 940 hect. Aceste pădurĭ depind de ocolul silvic Giurgiŭ.

Are o baltă de pescuit ce se formează din vărsătura Dunăriĭ.

Aci se fac rogojinĭ multe.

La acest cătun este lipit şi căt. Flămînda.

Pruteanca, *pădure* particulară, la S. de satul Şerbăneşti, com. Lieşti, jud. Tecuciŭ.

Pruteţul, *braţ*, al Prutuluĭ, pe şesul com. Bobuleşti, jud. Botoşani, unde este şi o moară de apă.

Pruteţul, *gîrlă*, formată din vărsarea Prutuluĭ, spre S.-E. de satul Măcăreşti, com. Costuleni, pl. Braniştea, jud. Iaşi.

Pruteţul, *vale* şi *pîrîŭ*, jud. Botoşani, izvoveşte dintr'un ponor în partea de N. a com. Zlătunoaia şi se varsă în Sicna.

Pruteţul, *pădure*, în partea de S. a com. Sălăgeni, pl. Podo-

leni, jud. Fălciŭ, în suprafață de 45 hect., 76 ariĭ.

Prutul, *plasă,* jud. Covurluiŭ, numită ast-fel de la rîul cu acelaşĭ nume, ce formează frontiera de E. a judeţuluĭ.

Are o suprafață de 94070 hect., cu o populaţie de 20072 suflete.

Reşedinţa e Tîrgul-Bujor; iar comunele şi satele ce-o formează sunt:

1. *Băneasa,* cu satele: Slobozia-Băneasa şi Băneasa.

2. *Bujorul,* cu satele: Golăşei, Tîrgul-Bujor, Moscul, Puţichioaia şi Umbrăreşti.

3. *Fărţăneşti.*

4. *Folteşti,* cu satele: Fîntînele, Folteşti şi Stoicani.

5. *Frumuşiţa,* cu satele: Ijdileni, Frumuşiţa, Scînteeşti şi Tîmăoani.

6. *Joràşti,* cu satele: Lunca, Jorăşti şi Zîrneşti.

7. *Măstăcani,* cu satele: Chiraftei, Drăculeşti şi Măstăcani.

8. *Oancea,* cu satele: Slobozia-Oancea şi Oancea.

9. *Şiviţa,* cu satele: Tătarca şi Şiviţa.

10. *Vlădeşti,* cu satele: Brăneşti, Păşcani, Roşcani şi Vlădeşti.

(Vezĭ şi jud. Covurluiŭ).

Prutul, *plasă,* în partea de S.-E. a jud. Fălciŭ. Se întinde în lungul Prutuluĭ, pănă în hotarul jud. Tutova.

Se mărgineşte la N. cu pl. Podoleni; la S., cu jud. Tutova; la E., cu Basarabia, despărţită prin rîul Prutul, şi la V., cu plăşile Crasna şi Mijlocul, avînd de hotar pîrîul Elanul.

Este formată din 10 comune rurale şi una urbană:

1. *Berezeni,* cu satele: Berezeni şi Vicoleni, în partea de S.

2. *Bozia,* cu satele: Bogdăneşti, Bozia şi Odaea-Bogdana, în partea de S.

3. *Iepureni,* cu satele: Boteşti, Bogdan, Corni-Unguri şi Iepureni, în partea de N.

4. *Fălciul,* tîrguşor, în partea de S.

5. *Huşi,* oraşul de reşedinţă al judeţuluĭ, la N.

6. *Ivăneşti,* cu satele: Căpoteşti, Ivăneşti şi Todireni, în mijlocul plăşeĭ.

7. *Lunca,* cu satele: Bumbata, Condrea, Focşa, Hîrtopul, Lunca, Pojorăni şi Băneasa, în centrul plăşeĭ.

8. *Rănceni,* cu satele: Cristiniciul, Gura-Sărăţeĭ, Muşata, Rănceni şi Stuhuleţul.

9. *Rusca,* cu satele: Cîrligaţi, Davideşti, Leoşti şi Rusca.

10. *Stănileşti,* cu satele: Broscoseşti, Cantemir, Răducani, Săratul şi Stănileşti.

11. *Vetrişoaia,* cu satele: Simineşti şi Vetrişoaia, în mijlocul plăşeĭ.

Teritoriul plăşeĭ, în cea maĭ mare parte, este şes, acoperit cu sate, bălţĭ întinse, luncĭ şi pădurĭ, pe toată partea de E., pănă în malul Prutuluĭ, ĭar la V., partea cea maĭ mică, este deluroasă.

Este foarte productivă în erbărit şi are imaşe întinse pentru creşterea vitelor. Bălţile formate din vărsăturile Prutuluĭ, produc mult peşte, din care se alimentează oraşele Huşi, Vasluiŭ şi Iaşi.

E unită cu pl. Mijlocul. Reşedinţa sub-prefectureĭ se află în tîrguşorul Fălciul.

Prutul, *rîŭ.* La Grecĭ se numea *Poras* saŭ *Piretus* (Herodot); la Romanĭ, *Hierasus* saŭ *Gerasus* (Ptolomeŭ) şi *Porota* (Amion Marcelin citat de Dim. Cantemir); în limba scitică însemnează *trecătoare* (Hasdeŭ). Uniĭ (Vaillant) pretind că derivă de la Brutus prin transformarea luĭ *B* în *P.*

Cursul Prutuluĭ se întinde pe un parcus de 125 mile (750 kil.), din care 25 mile în Bucovina şi 100 în Moldova.

El izvoreşte din partea N. a vîrfuluĭ Hovarla, din Munţiĭ-Negri, pendinte de Carpaţiĭ Bucovineĭ (provincia Pocuţia), şi curge maĭ întîiŭ spre N. pănă la Delatin, apoĭ spre E. pănă la Colomea; în fine se îndreaptă spre E.-S.-E. pentru a uda localităţile Zoblotul, Sneatinul, Cernăuţi şi platoul Cotul-Boianul spre frontiera Bucovineĭ cu Romînia, la partea nordică a jud. Dorohoiŭ. De la extremitatea S. a acestuĭ cot şi ca la 350 m. la N. de stîlpul de frontieră 79, Prutul se bifurcă în două braţe:

Braţul drept se dirijează spre S., mărginînd frontiera Ţăreĭ cu Bucovina de la stîlpul 79 pănă la stîlpul 78, unde pătrunde în Ţară; străbate extremitatea N. a jud. Dorohoiŭ prin 5 marĭ coturĭ şi udînd satul Cotul-Hotinuluĭ, pe malul stîng şi satul Cotul-Boianuluĭ, pe malul drept, se îndreaptă către stîlpul de frontieră 85 pentru a se uni cu cel-l'alt braţ.

Acest braţ din stînga, de la bifurcarea Prutuluĭ se dirijează maĭ întîiŭ spre N. pănă la stîlpul de frontieră 81, iar d'aci se îndreaptă spre E. pănă la stîlpul 83, de unde printr'un cot cu concavitatea spre V. o ia spre S. pentru a se împreuna cu braţul drept la stîlpul 85 de frontieră. In acest parcurs Prutul încalecă linia de frontieră spre Bucovina formată prin stîlpiĭ de frontieră citaţĭ: 81, 82, 83, 84 şi 85.

Aceste două marĭ braţe ale Prutuluĭ daŭ naştere, în partea

extremă a jud. Dorohoiŭ, uneĭ marĭ insule cu satul Cotul-Hotinuluĭ.

De la stîlpul de frontieră 85, Prutul unit continuă cursul săŭ spre E., pe marginea jud. Dorohoiŭ, formînd frontiera Ţăreĭ spre Bucovina până în dreptul satuluĭ rusesc Noua-Suliţă, şi udînd în cale satul Molniţa.

De la Noua-Suliţă, Prutul dirijindu-se spre S.-E., face linia de frontieră de E. a Romîniei cu Rusia spre Basarabia, până la vărsătura sa în Dunăre la V. de Reni.

In acest parcurs, Prutul curge maĭ întîiŭ spre E. pe marginea N. a judeţuluĭ Dorohoiŭ până în dreptul tîrguşoruluĭ Rădăuţi, udînd în cale şesul Bobeni, satele Lunca, Prisaca, Orofteana, Teioasa, Cuzlăul, Slobozia, Horodişca, Crăiniceni şi Rădăuţi, de unde se lasă în jos spre S. pe marginea de E. a judeţuluĭ, urmînd poalele dealurilor Botcea, Şleahuluĭ, Varaticul şi Mircani (Hudeşti) şi udînd satele Cotul-Miculinţiĭ, Crasnaleuca, Ghireni-luĭ-Curt, Mitoc, Liveni-Noĭ şi Liveni-Vechĭ, Şerpeniţa, Manoleasa-Prut, Stroici şi Boldul, de unde trece în jud. Botoşani.

De la acest punct, Prutul, urmînd marginea de E. a judeţuluĭ Botoşani, udă toată marginea plăşeĭ Ştefăneşti, apoĭ satele: Rîpiceni, Damachi (Movila-Ruptă), Lehneşti, Răşca, Stînca, şesurile Ştefăneştilor şi Bobuleştilor, satele Ostopceni, Damideni, Boroşeni, Berza, Santa-Maria şi Durneşti, de unde trece în jud. Iaşi.

In acest judeţ, Prutul urmează tot spre S. marginea de E. a judeţuluĭ, pe o distanţă aproape de 170 kil. şi udă în acest parcurs satele: Bădărăi, Tabăra, Cornul-Negru, comuna Bivolari, cât. Soloneţul, Zaboloteni (Fotei), Hermeziul, Vladomira, Şendreni, Sorca, Frăsuleni, Sculeni, Medeleni, Petreşti, Branul, Marhonta, Bereşti, Bozia, Ungheni (trecătoarea caleĭ ferate în Basarabia), com. Ţuţora, satul Oprişeni-d.-s., Oprişeni-d.-j., Moreni, Prisăcani şi Măcareşti, pe la S. căruia Prutul trece în jud. Fălciŭ.

In tot parcursul pe teritoriul judeţuluĭ Fălciŭ, Prutul mărgineşte partea de E. a judeţuluĭ udînd, în parcursul săŭ, localităţile următoare: Colţul-Corniĭ, Sălăgeni, Cotul-luĭ-Chiriac (Bucureşti), Grozeşti, Copăceanul, Zberoaia, (pe o lungime de 2800 m.), Scoposeni, Cîlcia, Drînceni (Brînza), unde este şi reşedinţa sub-prefectureĭ şi companieĭ de dorobanţi, apoĭ satele Răseşti, situat la 1000 m. pe malul drept, Broscoseşti, unde se află şi pichetul 22, localitatea numită Condra, unde se află şi pichetul 23, cătunul Bumbata, unde se află pichetul 25, com. Fălciŭ, reşedinţă de sub-prefectură şi a uneĭ companiĭ de dorobanţi şi în fine cât. Bogdăneşti, situat pe malul drept, la 50 m. la N. de hotarul de judeţ din tre Fălciŭ şi Tutova.

Aci Prutul părăseşte teritoriul jud. Fălciŭ şi trece pe acela al jud. Tutova a căruĭ margine de E. o atinge pe o lungime de aproape 34 kil., udînd în cursul săŭ localităţile: Rînzeşti, Hrăniceni, Bîrsana şi Cîrja, situate toate pe sub coasta dealuluĭ Drăgoioasa, pe care se reazimă şesul din dreapta Prutuluĭ.

De la pichetul 15 unde se află şi stîlpul kil. 122, Prutul intră pe teritoriul jud. Covurluiŭ udîndu-ĭ partea de E. pe o lungime de 122 kil. In acest parcurs, Prutul udă localităţile următoare: Vădeni, Rogojeni, Oancea, Slobozia-Oancea, Vlădeşti şi Pascani (Busuioaca) şi apoĭ se varsă în Dunăre, drept locul numit Piscul-Unguruluĭ, din jud. Tulcea.

Adîncimea Prutuluĭ variază între 2—5 m. de la Ungheni în jos, iar de aci în sus se micşorează succesiv şi pe măsură ce merge către origină.

Curentul săŭ nu este torenţial. Albia sa are o inclinaţie dulce; totuşĭ din cauza coturilor prea multe şi întortochiate, face să-şĭ modifice în unele locurĭ albia, rupînd malurile pe care se reazămă.

Diferenţa de nivel pe care se scurge albia Prutuluĭ este însemnată: la intrarea sa în Ţară are cota 149; la Rădăuţi, 110 m.; la satul Mitocul, 90 m.; la Rîpiceni, 80 m.; la satul Sf. Maria, jud. Botoşani, 50 m.; la Ungheni, 35 m.; la confluenţa sa cu Jijia, 30 m.; la Drînceni, 25 m.; la Fălciŭ, 18 m.; la Oancea, 14 m.; şi în fine la gura sa, 6 m.

Ţărmurile Prutuluĭ sunt înalte şi maĭ nicĭ odată el nu prezintă braţe saŭ insule, — afară de cele arătate — ci numaĭ coturĭ şi foarte multe.

Lăţimea sa variază între 50—70 m. până la Sculeni; între 80—90 m. la Leova; între 90—95 la Fălciŭ; la Oancea asemenea şi până la gura sa.

Apa Prutuluĭ este din cele maĭ uşoare; este însă turbure, din cauza nisipuluĭ ce duce cu sine; puind-o însă într'un vas să stea, nisipul se aşează în fund şi apa rămîne foarte limpede. Totuşĭ, studiele făcute în vederea alimentăreĭ cu apă ale oraşuluĭ Iaşi aŭ găsit suspectă apa Prutuluĭ, căcĭ după analizele făcute de d. Şumuleanu, pe lîngă acid azotic, maĭ conţine şi

sărurĭ amoniacale, materiĭ organice în descompunere precum şi un exces de clorurĭ, denotînd astfel continuitatea infecţiuneĭ şi ineficacitatea purificaţiuneĭ naturale.

Speciele de microbĭ găsite sunt: *Proteus, Baccilus col communis,* din flora comună apeĭ.

Navigaţiunea pe acest rîŭ se face în virtutea unuĭ regulament stabilit de o comisiune internaţională, compusă din Statele vecine: Austria, Rusia şi Romînia, numită «Comisiunea Mixtă a Prutuluĭ», al căruĭ sediŭ este la Galaţi; această comisiune are şi misiunea de a rectifica şi întreţine albia Prutuluĭ pentru a înlesni plutirea cursuluĭ. Patul rîuluĭ fiind nisipos, adesea dă naştere la formarea de bancurĭ (dune) ce împedică navigaţia. E însă de sperat că graţie lucrărilor întreprinse de Comisiunea mixtă Prutul într'un apropiat viitor va fi navigabil pe tot cursul săŭ, contribuind ast-fel a dezvolta prosperitatea din cele treĭ state vecine, părtaşe acestor lucrărĭ de o insemnătate aşa de mare.

Prutul este navigabil de la gură şi până la Leova în ambele sensurĭ; iar de aci în sus este plutitor, adică mărfurile sunt transportate pe plute, ce de multe orĭ trec până dincolo de Ungheni; lemnele din pădurile Bucovineĭ se duc în plute chiar până la Galaţi.

Trecătoare principală pe acest rîŭ este la Ungheni, unde este şi juncţiunea linieĭ ferate Iaşi-Chişinăŭ.

De la Ungheni spre N., trecerea pe acest rîŭ se face în general prin vad şi pe podurĭ umblătoare, afară de la Cernăuţi pentru drumul de fer al Bucovineĭ; iar de la Ungheni spre S. trecerea se face numaĭ pe podurĭ umblătoare şi pe la anumite puncte cum de exemplu: la Drînceni, Zberoaia, Bumbata, Fălciŭ, Oancea; în fine la 2500 m. maĭ la V. de gura sa, se face iarăşĭ trecerea pe pod mobil, legînd şoseaua ce duce de la Galaţi la Reni.

Comunicaţiĭ pe malul Prutuluĭ sunt foarte restrînse, ne existînd de cît acele ce leagă satele între ele, în general drumurĭ ordinare; iar şosele nu posedă de cît acele ce leagă punctele principale de trecere pe malul Prutuluĭ cu interiorul Ţăreĭ; spre N., aceste drumurĭ care duc la Prut se înmulţesc, aşa că aproape fie-care sat de pe malul drept, trebue să aibe un drum care să ducă la Prut; aceste drumurĭ care şerpuesc prin şesurile şi bălţile Prutuluĭ, în toate direcţiunile, nu sunt întrebuinţate de cît pentru interesele locale; parte din ele chiar dispar pe timpul inundaţiilor.

Afluenţiĭ din dreapta Prutuluĭ sunt: Pruteţul, Ostava, Luţa, Postunca, Ribnica, Ceremureşul şi Bistriţa în Bucovina; iar în Moldova: Molniţa, ce se varsă în Prut la Pichetul 29; Durniitoarea, la satul Onofreanca-de-jos; Humăria, Ghireni, Prisaca, Mamorniţa, Buhaiul, Corneşti, la satul Teioasa; Volovăţul, la satul Boldul; Rădăuţi, la satul Radăuţi, toate în judeţul Dorohoiŭ; Başeul, ce vine din judeţul Dorohoiŭ, trece în jud. Botoşani şi se varsă în Prutul la E. satuluĭ Ostopceni; Valea-Juncanilor, la satul Soloneţul; Valea-Frasinuluĭ, ce se pĭerde în şesul Prutuluĭ la satul Probota; Jijia mărită cu Cobilaşi, Ibăneasa, Sitna, Miletinul; Bahluiul, al căruĭ şes se confundă cu şesul Prutuluĭ la satul Cîrpiţi şi continuă pe acest şes până la întîlnirea sa cu Prutul, cam la 3 kil. la S. de satul Zberoaia, lîngă Pichetul No. 8 din jud. Fălciŭ; Valea-Sărăţeĭ se pĭerde in şesul Prutuluĭ la N. de satul Berezeni; Elanul, ce izvoreşte din jud. Fălciŭ şi după ce traversează partea de E. a jud. Tutova, trece în jud. Covurluiŭ şi se pĭerde în şesul Prutuluĭ, la N. de Balta-Bădeanuluĭ; Horincea, mărită cu Liscovul, se varsă în Prut la S. de satul Rogojeni din jud. Covurluiŭ, după ce maĭ întîĭ primeşte, pe dreapta Pîrîul Oarbeĭ, Valea-Chinează, ce se pĭerde în Lacul Covurluiŭ situat între satele Mastacani la N. şi Folteşti la S. Acest lac, la rîndul săŭ comunică cu şesul Prutuluĭ, prin diferite ramurĭ, ce se varsă în Prut.

Afară de aceste, Prutul maĭ primeşte alte o mulţime de văĭ ce se scurg din coastele orientale ale Romînieĭ şi care în general nu posedă apă de cît pe timpurĭ ploioase.

Afluenţĭ pe stînga sunt: pîrîurile Turca, Cernĭava, Şoviţa, Moscul, Huchea şi Răchita în Bucovina; Stînca, Dobriştea, Giurgul, Călineşti, Lăpuşna, Sărata şi Sîrga, pîraie în Basarabia.

Bălţĭ.— Şesul din dreapta Prutuluĭ este acoperit cu o mulţime de mlaştine şi bălţĭ. Cele maĭ însemnate bălţĭ sunt: Balta-Vladniculuĭ, la S. de Ungheni; bălţile Tochila, Vladnicul, Lucani, Ulmul, Rucosul, Albă, Vlădichiĭ şi Balta-Rotundă, toate aceste formînd una şi aceeaşĭ baltă la S.-E. de satul Slătineşti; apoĭ Balta-Focşeĭ, Catargiuluĭ, Balta-Mare, la E. satuluĭ Vetrişoara; bălţile Tufa, Prunduluĭ, Broscăria, la N. de Fălciŭ; apoĭ urmează spre S., încă un lung şir de bălţĭ, sub numele de Balta-Hîrşeteĭ, Bră-

deanul, la confluenţa sa cu Elanul; Şovarca, Maicaşul, Păşcana şi în fine Lacul-Brateşul, coprins între satul Tuluceşti la N.-V., oraşul Galaţi la S.-V. şi rîul Prut la E.

Insule. — Afară de insula cea mare formată la N. de jud. Dorohoiŭ, de cele două marĭ braţe şi pe care se află satul Cotul-Hotinuluĭ, Prutul maĭ formează în cursul săŭ multe alte insule maĭ micĭ şi care aŭ maĭ mult caracterul unor bancurĭ de nisip (dune). Cele maĭ principale din aceste insule sunt: un grup de 6 insule, situate între satele Prisaca la N. şi Orofteana-d.-j. la S., formate din nişte micĭ ramure ale Prutuluĭ ce pornesc în interiorul Ţăreĭ; la Molniţa se găseşte asemenea o grupă de insule tot de această natură; apoĭ o insulă la pichetul 29 ce aparţine Rusieĭ; la N. satuluĭ Crăiniceni se află 2 micĭ insule şi care aparţin Romînieĭ; la Pichetul 30, o insulă ce aparţine Rusieĭ, la V. satuluĭ Slobozia; la Pichetul 40, insula Cuzlăul a Romînieĭ; la Rădăuţi, 2 insule micĭ; la Pichetul 45, o insulă; la Pichetele 47 şi 95, asemenea se găseşte cîte o insulă; la Cresnăleuca, o insulă; la satul Ghireni-luĭ-Curt, asemenea o insulă, precum şi în dreptul satelor Liveni-Noĭ şi Serpeniţa.

De aci şi până la gura sa, Prutul numaĭ are nicĭ o insulă.

Orografia. — Basinul Prutului este mărginit în regiunea sa superioară de culmele: Stareĭ-Vipcina, a-Suliguluĭ, a-Cerna-Horeĭ, a-Duhăĭ, ce 'l despart de basinul Tiseĭ; a-Homniciuluĭ, a-Jamironiculuĭ, a-Cerna-Horeţuluĭ, a Coniaciuluĭ şi a Strahoreĭ, ce 'l despart de basenul Nistruluĭ; a-Hreabănuluĭ, a-Tomnaticuluĭ, a-Stevioareĭ, a-Ploscăĭ, a-Serghieĭ, a-Vancinuluĭ, a-Ciochilieĭ, a-Traveĭ, a-Lăpuşneĭ şi a-Cherceĭ, care 'l despart de basinul Siretuluĭ.

Partea inferioară a basinuluĭ acestuĭ rîŭ, care este şi cea maĭ întinsă, este despărţită atît de basinul Nistruluĭ, cît şi de a Siretuluĭ, prin cîte o culme neîntreruptă de dealurĭ, din carĭ cea care 'l desparte de primul basin, merge paralel cu cursul Prutuluĭ; iar cea care 'l desparte de al doilea basin, merge întîĭ pe lîngă Siret până la satul Cîndeşti, de unde apucă spre E. printre Bahluiul şi fundul basenuluĭ Bîrladuluĭ, până la Tomeşti, pl. Codrul, jud. Iaşi, de unde se îndreaptă spre S.-E. printre pîraiele Vasluiŭ şi Jijia şi apoĭ dealungul ţărmuluĭ stîng al Crasneĭ şi al Bîrladuluĭ. Aceste culmĭ poartă diferite numirĭ atît pe o parte cît şi pe alta.

Prutul curge printre munţĭ până la Delatin. De aci cursul săŭ urmează dealungul poalelor dealurilor ce mărginesc la S. Bucovina şi partea de E. a Moldoveĭ; totuşĭ aceste dealurĭ în partea dreaptă a cursuluĭ încep a se depărta cu cît cursul înaintează spre gura sa. Aşa de la Delatin începe un şes a căreĭ lungime variază şi dealungul căreia domină cu mult înălţimile de la dreapta pe cele de la stînga până la Olescov. De aicĭ şesul se lărgeşte maĭ tare şi rîul curge pe lîngă dealurile din dreapta, până aproape de Mamorniţa, avînd un şes larg aproape de 5 kil. şi după un curs de 10 kil. vine din noŭ pe lîngă dealurile din dreapta, pe lîngă care curge până la Rădăuţi; de aicĭ în jos până la gura Başeuluĭ, dealurile merg alăturea cu ambele ţărmurĭ ale rîuluĭ, cele din dreapta fiind maĭ înalte de cît cele din stînga. La Ştefăneşti şesul se lărgeşte din noŭ şi Başeul curge prin acelaşĭ şes cu el; iar dealurile din dreapta acestuĭ afluent sunt maĭ înalte de cît cele din stînga Prutuluĭ. Apoĭ, acest rîŭ continuă a curge pe lîngă dealurile din dreapta, care domineazã până la satul Zaboloteni (jud. Iaşi), după care începe a curge pe lîngă dealurile din stînga, lăsînd pe partea dreaptă întinse şesurĭ aproape neîntrerupte până la vărsătura sa în Dunăre; şesurĭ supuse la inundaţiunĭ, adesea acoperite de fîneţe, pădurĭ, stufurĭ, locurĭ mlăştinoase şi bălţĭ avute în peşte. Aşa, şesul Jijieĭ, larg între 4—8 kil., începe de la Zaboloteni, în jud. Iaşi, şi se întinde până la Drînceni în jud. Fălciŭ, unde Prutul se dă iarăşĭ pe lîngă dealurile din dreapta, care domineazã până la satul Albiţa în jud. Fălciŭ, după care Prutul începe a curge pe lîngă dealurile din stînga până la com. Oncea în jud. Covurluiŭ, unde şesul se pierde şi nu reapare de cît la S. de satul Slobozia-Oncea, lărgindu-se succesiv spre S. până la satul Drăguleşti, unde lărgimea şesuluĭ ajunge la 4 kil. De la acest sat, şesul se transformă într'o baltă mare acoperită cu stuf ce se prelungeşte până la satul Tuluceşti drept kil. 22; iară de aci se formează lacul Brateşul ce se întinde în lungul Dunăreĭ pe 20 kil. şi pe o lărgime de 12 kil.

Şesul acestuĭ rîŭ începînd de la Trifeşti, este acoperit de mlaştinĭ şi bălţĭ, carĭ se înmulţesc foarte mult, începînd maĭ jos de Leova şi ajung a se ţine aproape în continuitate, ast-fel în cît trecerea sa de la acest oraş până la Galaţi este nepracticabilă.

Geologia Văieĭ Prutuluĭ. — Constituția geologică a malurilor Văieĭ-Prutuluĭ este relativ destul de simplă. De la intrarea Prutuluĭ în țară și până la Mitoc, dealurile după malul drept nu sunt formate de cît din terenurĭ ce aparțin formațiuneĭ sarmatice. In apropiere însă de com. Mitoc, Cretacicul superior din Basarabia se întinde și pe malul drept al Prutuluĭ, acoperit aci de depozite tortoniane ce par a ocupa o mică întindere. Ceva maĭ la S., Sarmaticul reapare din noŭ, întinzîndu-se aproximativ până în apropiere de Fălciŭ, unde ceva maĭ la S. cedează locul terenurilor maĭ noĭ și anume Ponțianuluĭ ce ocupă ambele malurĭ ale Prutuluĭ până în apropiere de vărsarea acestĕĭ văĭ în Dunăre. In adevăr, în apropiere de Galați, Ponțianul dispare sub depozitele maĭ noĭ ale Levantinuluĭ, cunoscute prin forma bogată pe care ele o conțin.

Intreagă această serie de terenurĭ este acoperită une-orĭ pe marĭ întinderĭ de puternice depozite ale Pleistocenuluĭ.

Nu trebue să uităm a menționa că în tot parcursul Văiĭ Prutuluĭ întîlnim și aluviunĭ recente carĭ ocupă o întindere maĭ mare, maĭ ales la revărsarea Prutuluĭ în Dunăre.

Populațiunea.—Rîul Prutul deși curge printre munțĭ până la Delatin, cu toate acestea valea sa este locuită până maĭ sus de confluența cu Prutețul. Această populație, pe ambele malurĭ, e compusă din Romînĭ ortodoxĭ maĭ cu seamă.

Prutul-de-Jos, *plasă,* în partea de N.-E. a jud. Dorohoiŭ, mărginită: la N. cu Basarabia, de care se desparte prin rîul Prutul, începînd din hotarul ce desparte moșia Hudești de moșia Darabani, din partea Rusieĭ, și continuînd până la Rădăuți; la S., cu pl. Bașeul de care se desparte prin hotarul moșiilor: Tătărășeni, Puțureni, Ichimeni, Ghireni și Mitocul, despre moșiile: Balinți, Drăgușeni, Nichiteni, Avrămeni, Adășani și Liveni-Mitropolieĭ; la E., cu Basarabia de care se desparte prin rîul Prutul, începînd de la tîrgușorul Rădăuți și continuînd până la hotarul ce desparte moșia Mitocul de Liveni-Mitropolieĭ, unde se varsă pîrîul Ghireni în Prutul; la V., cu pl. Prutul-d.-s., de care se desparte prin hotarul moșiilor: Darabani și Mileanca, despre moșiile: Hudești, Concești și Gîrbeni, din pl. Prutul-d.-s., și apoĭ cu pl. Bașeul, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Tătărășeni, din această plasă și Balinți, din acea plasă.

Intinderea.—Teritoriul plășeĭ are o întindere de 60347 hect., 88 ariĭ, din care: 59406 hect., 92 ariĭ cîmp și 940 hect., 96 ariĭ padure. Din acestea: 12990 hect., 5 ariĭ și 29 c. a. se stăpînesc de locuitoriĭ împroprietărițĭ după legea din 1864, iar restul pămîntuluĭ, cu pădure, de către proprietariĭ de moșiĭ.

Suprafața.—Teritoriul plășeĭ este accidentat, avînd marĭ podișurĭ, favorabile economieĭ rustice. Dealurile aŭ întinderea lor de la N. la S., adică dealungul vîntuluĭ.

Șirul cel maĭ înnalt este acel dintre Păltinișul și Darabani, începînd despre Prutul.

Teritoriul plășeĭ este foarte favorabil agricultureĭ și viticultureĭ.

Pădurile. — Teritoriul plășeĭ fiind loc cîmpienesc, are prea puțină pădure și maĭ mult tînără, care nu trece peste 960 hect. întindere. Unele părțĭ din această pădure se leagă cu alte pădurĭ de prin plășile vecine.

Apele.—In plasă se găsesc îndestulătoare izvoare, carĭ formînd pîraie și iazurĭ, satisfac în totul trebuințele economieĭ rurale.

Din 61 iazurĭ ce există pe diferite moșiĭ, cele maĭ principale sunt: al-Mișolineĭ, de 64 hect. 45 ariĭ întindere, pe Tătărășeni; Turculuĭ, de 41 hect., 91 ariĭ; Milenceĭ, 22 hect., 21 ariĭ și Ieparieĭ, de 20 hect., 5 ariĭ, pe Darabani; Vîrcoliciul, de 15 hect., pe Crasnaleuca; Lipovanuluĭ, de 15 hect., pe Hătcăuți; Zameĭ, de 10 hect. pe Codreni; Prodanul, de 10 hect., pe Mitocul; Boldur, de 8 hect., 59 ariĭ, pe Bivolul-Mare; Slăvilenilor, de 7 hect., 70 ariĭ, pe Ghireni-Tăutuluĭ; Curtul, de 7 hect., 16 ariĭ pe Ghireni-Curtul; Muscalul, de 4 hect., 30 ariĭ, pe Miorcani; Mișoluluĭ, de 3 hect., pe Mileanca și Sturzăĭ, de 3 hect., pe Rădăuți.

Din numărul total al pîraielor, cele maĭ principale sunt: Bașeul, Bodeasa, Iașanca, Ghireni, Iznovățul, Negrul, Podriga, Volovățul.

Viticultura. — Pe întinsele imașe ale acesteĭ plășĭ se cresc un număr de 11306 vite marĭ cornute, 25581 oĭ, 63 capre, 3214 caĭ, 3169 porcĭ.

Sunt și 1522 stupĭ.

Populația este de 5838 familiĭ, saŭ 23563 suflete.

Cult și Instrucțiune.—In plasă se află 23 bisericĭ, cu 20 preoțĭ, 34 cîntărețĭ și 24 pălămarĭ.

In plășile acum unite Bașeul-Prutul-d.-j., sunt 27 școale rurale mixte și 2 de cătun care aŭ fost frecuentate în 1899—900 de 1283 copiĭ.

Impărțirea administrativă.—Plasa Prutul-d.-j. este împărțită

în 9 com. rur. şi 32 sate, cu 2 tîrguşoare:

1. *Bivolele,* cu satele: Bivolul-Mare şi Bivolul-Mic.

2. *Coţuşca,* cu satele: Coţuşca, Ghireni-Tăutul, Puţureni şi Cotul-Miculinţeĭ.

3. *Darabani,* cu satele: Bagiura, Corneşti, Darabani, Darabani tîrguşor şi Runcul-Odăeĭ.

4. *Horodiştea,* cu satele Crăiniceni, Cuzlăul, Horodiştea şi Slobozia.

5. *Hudeşti-Micĭ,* cu satul Miorcani.

6. *Mileanca,* cu satele: Codreni, Ghitcăuţi, Mileanca şi Tătărăşeni.

7. *Mitocul,* cu satele: Bodron, Crasnaleuca, Ghiveni-Curt, Hătcăuţi şi Mitocul.

8. *Păltinişul,* cu satele: Griviţa, Ivăncăuţi, Păltinişul şi Teiosa.

9. *Rădăuţi,* cu satele: Iznovăţul, Rădăuţi şi Rădăuţi — tîrguşor.

Este azĭ unită cu pl. Başeul.

Prutul-de-Sus, *plasă,* în partea de S.-E. a jud. Dorohoiŭ.

Se mărgineşte: la N., cu Basarabia, de care se desparte prin rîul Prutul, începînd din linia de hotar ce desparte moşia Orofteana, din pl. Herţa, de moşia Hudeşti şi continuînd până la linia de hotar ce desparte moşia Hudeşti de moşia Darabani, din pl. Prutul-d.-j.; la S., cu pl. Coşula, de care se desparte prin hotarul moşiilor: Repeni, Liveni, Dumeni şi Cordăreni, despre moşiile: Trestiana, Broscăuţi, Carasa, Miclăuşeni, Corlăteni şi Vlădeni, din pl. Coşula; la E., cu pl. Prutul-d.-j., de care se desparte prin hotarul moşiilor: Hudeşti, Conceşti şi Gîrbeni, despre moşiile: Darabani, Ghitcăuţi şi Mileanca, şi cu pl. Başeul, de care se desparte prin hotarul moşiilor: Havîrna, Şipoteni şi Cordăreni, despre moşiile: Balinţi, Vorniceni şi Ştiubeieni; la V., cu pl. Herţa, de care se desparte prin hotarul moşiilor: Hudeşti, Miculinţi, Suhărăul, Dămileni şi Ibăneşti, despre moşiile: Orofteana şi Herţa, şi cu pl. Coşula, de care se desparte prin hotarul moşiilor: Ibăneşti şi Pomîrla, din plasă, despre moşiile: Buhaiul şi Şendriceni, din această plasă.

Intinderea. Intinderea teritoriuluĭ este de 54751 hect., 67 ariĭ, din care 46280 hect., 22 ariĭ cîmp, şi 8471 hect., 46 ariĭ pădure. Din acestea: 12915 hect., 71 ariĭ sunt ale loc. împroprietărițĭ după legea din 1864, iar restul, al proprietarilor de moşiĭ.

Suprafaţa. Terenul plăşeĭ este accidentat, cu înclinarea de la N. la S., după cum este scurgerea apelor, şi direcţiunea dealurilor. Ridicătura cea maĭ mare şi maĭ înaltă este Măgura-Ibăneştilor.

Solul. Terenul întregeĭ plăşĭ este de calitate bună, conţinînd mult humus în partea cîmpuluĭ, ceea ce-l face mănos; iar spre partea pădurilor, conţine hleiŭ şi în unele părţĭ nisip.

Pădurile. In raport cu întinderea teritoriuluĭ, pădurea este destul de întinsă; ea e presărată în rediurĭ prin diferite localităţĭ şi în trupurĭ marĭ pe moşiile: Hudeşti, Suharăul, Ibăneasa şi Pomîrla.

Apele. Pîraiele ce şerpuesc în diferite direcţiunĭ, ĭazurile formate prin stavilarea pîrîiaşelor, fîntînele, ploile şi omătul, produc abundenţă de apă, care satisfac cerinţele economice agricole. Din cele 47 iazurĭ acum existente, cele maĭ principale sunt:

Al-Ghicăĭ, de 52 hect., 99 ariĭ, pe Havîrla; Cal-Alb, de 45 hect., 85 ariĭ, pe Hudeşti; Acsintoaeĭ, de 28 hect., tot pe Hudeşti; Draguleĭ, de 21 hect., pe Ibăneşti; Velniţeĭ, de 18½ hect., pe Hudeşti; Doljescu, de 17 hect., pe Cordăreni; Arborea, de 15½ hect., pe Suharăul; Vîrnavuluĭ, de 15 hect., pe Popeni-Başotă; Orbeja, de 14 hect., pe Hilişeul-Vîrnav; Răchiţilor de 11½ hect., pe Lozna; Găinăriţeĭ, de 7 hect., pe Dămileni; Moraruluĭ, de 8 hect., pe Ibăneşti; Miclesculuĭ, de 7 hect., pe Comăneşti; Cristesculuĭ, de 6 hect., pe Ibăneşti; Donicioaeĭ, de 4½ hect., pe Dumeni, şi Cristişoruluĭ, de 3 hect., pe Dămileni.

Dintre pîraie, cele maĭ principale sunt:

Başeul, Concescu, Corobana, Ibăneasa, Jijia, Havîrneanca, Hlibocul, Langa, Pĭetrosul, Podriga şi Răstoaca.

Populaţia plăşeĭ e de 5867 familiĭ, saŭ 21596 suflete.

Cultul. Numărul bisericelor e de 25, deservite de 23 preoţĭ, 29 cîntăreţĭ şi 8 pălămarĭ.

Instrucţia. Până la 1885, numărul şcoalelor rurale era de 8, conduse de 8 învăţătorĭ, şi frecuentate de 240 elevĭ; azĭ (1899—1900) sunt în plăşile unite Herţa-Prutul-de-sus 23 şcoale rurale mixte, frecuentate de 1402 copiĭ.

Impărţirea administrativă. Plasa Prutul-d.-s. coprinde 6 comune, cu 37 sate:

1. *Cordăreni,* cu satele: Cordăreni, Cracalia, Dumeni, Ghinghioaia, Griviţa-Vechie, Griviţa-Nouă, Liveni-Sofian (Liveni-Vîrnav), Şipoteni, Vîrcoliciul şi Slobozia.

2. *Havîrna,* cu satele: Balinţi, Havîrna şi Gîrbeni.

3. *Hudeşti-Marĭ,* cu satele: Alba, Başeul, Conceşti, Lupeni şi Vatra.

4. *Ibăneşti,* cu satele: Cristineşti, Dămileni-Cristea (Dămileni-Cristescu) şi Ibăneşti.

5. *Pomîrla,* cu satele: Corjeuţi, Hilişeul-Vîrnav, Pomîrla şi Popeni.

6. *Suharăul,* cu satele: Arborea, Comăneşti, Lozna, Mlenăuţi, Plevna şi Suharăul.

Azĭ (1901) pl. Prutul-de-sus este unită cu pl. Herţa.

Pucheni, *com. rur.,* jud. Muşcel, pl. Argeşelul, la S.-E. de Cîmpulung, şi la 22 kil. de acest oraş.

Se compune din 2 cătune: Pucheni şi Valea-Largă, cu o populaţie de 1035 locuitorĭ şi 206 case.

Este situată pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Valea-Largă şi se mărgineşte la N. cu munţiĭ Găvana şi Marginea-Domnească, la S. şi V. cu com. Micloşani şi la E. cu com. Rîul-Alb, din judeţul Dîmboviţa, şi cu com. Bărbuleţul.

Are o biserică şi o şcoală.

Vite: 456 boĭ, 594 vacĭ, 18 caĭ, 204 porcĭ, 590 capre şi 668 oĭ.

Se întinde pe o suprafaţă cam de 1250 hect. Din acestea, 400 hect. sunt livezĭ cu prunĭ, apoĭ pădurĭ cu tot felul de lemne.

In comună se află: Dealul-Cruceĭ, Dealul-Flaşteĭ şi Dealul-Omul-Mort, şi munţiĭ Găvana şi Marginea-Domnească.

Gîrla Valea-Largă, care izvoreşte din poalele munteluĭ Găvana, udă comuna prin centru şi după ce primeşte la vale de biserică şi şcoală apa Valea-Murgiĭ, care curge din pădurea de lîngă căt. Meişoarele, com. Micloşani, se varsă în rîul Dîmboviţa, la căt. Capul-Coasteĭ, com. Gemenea, jud. Dîmboviţa. Pe Valea-Largă sunt 3 făcae de moară, care funcţionează numaĭ pe timpurĭ ploioase.

Treĭ părţĭ din moşie sunt moşneneştĭ şi o parte este dată locuitorilor prin împroprietărire la 1864; 27 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit pe moşia Cîrciuma-de-Piatră şi 45 pe moşia moşnenilor Puchenĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1116 leĭ şi la cheltuelĭ, de 945 leĭ.

Are o şosea comunală care o leagă cu Micloşani şi un pod de lemn pe Valea-Copăcenilor.

Pucheni, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. Aci e reşedinţa comuneĭ. Poziţia satuluĭ e frumoasă, avînd în jurul săŭ dealurĭ, livezĭ şi pădurĭ acoperite cu tot felul de arborĭ.

Are o biserică vechĭe, reparată şi zugrăvită la 1844 de preotul Ioan Duhovnicul; o şcoală, frecuentată (în 1899—900) regulat de 41 copiĭ, din 141 copiĭ în vîrstă de şcoală, aflătorĭ în toată comuna.

Pucheni, *trup de pădure,* al statuluĭ, în întindere de 150 hect., pendinte de comunele Băteşti şi Pucheni, pl. Crivina, judeţul Prahova, care, împreună cu trupurile: Bodîrlanul (263 hect.), Văcăria (25 hect.) şi Balota (100 hect.), formează pădurea Gura-Crivăţuluĭ.

Pucheni-Marĭ, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Crivina.

Se maĭ numeşte Rastoaica şi Răstoeni.

E situată pe loc şes, între rîul Prahova şi iazul Leaotul, la 14 kil. de Ploeşti, capitala judeţuluĭ.

E reşedinţa plăşeĭ Crivina şi are un oficiŭ telegrafo-poştal.

Are o populaţie de 896 locuitorĭ.

Sunt două bisericĭ, una parohială, de zid, în centrul comuneĭ, zidită în 1860 de decedatul căpitan de dorobanţĭ, Neculae Dorobanţul, şi terminată, la 1861 de soţia sa Smaranda şi fiul eĭ Iorgu; cea-l'altă, filială, situată pe o cîmpie, în partea de V., zidită de Chiriac, Neagu Bălin şi Constantin Dragnea, la 1742, Aprilie 2, în zilele luĭ Constantin Nicolae Voevod. S'a reparat în 1893 din contribuţiunile locuitorilor. Ambele sunt deservite de un preot.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 65 băeţĭ şi 11 fete.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu rogojinăria şi olăria.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit parte la 1864, parte la 1879. Ceĭ din 1864, în număr de 129, s'aŭ împroprietărit pe moşia Pucheni-Marĭ; iar ceĭ din 1879, pe moşia statuluĭ Pucheni-Micĭ, dîndu-li-se la toţĭ cam 250 hect.

Eĭ posedă 50 caĭ şi ĭepe, 123 vacĭ, 92 oĭ, 194 boĭ, 67 porcĭ.

Suprafaţa comuneĭ e de 625 hect., din care 412 hect. arabile, 10 hect. fîneaţă, 63 hect. izlaz şi restul pădure.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5206 leĭ şi 67 banĭ şi la cheltuelĭ, de 3245 leĭ.

Diferite şosele o pun în comunicaţie cu comunele: Petroşani la N.-E., Băteşti la N.-V., Pucheni-Micĭ la V., iar şoseaua naţională o leagă spre N. cu Romîneşti şi spre S. cu Pucheni-Moşnenĭ.

E udată de micul pîrîiaş Pierla, ce o încinge în partea de V. şi S.; iar în partea de S.-V. se află o mică vălcea smîrcoasă, unde creşte papură şi ţipirig, şi care se lărgeşte mult spre S.-E., rezervată ca loc de fîneţe.

Se mărgineşte cu comunele: Băteşti, Pucheni-Micĭ, Pucheni-Moşnenĭ şi Petroşani.

Pucheni-Micĭ, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc şes, la 12 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ şi formată din satul cu acelaş nume.

Are o populaţiune de 641 locuitorĭ; o biserică, deservită de un preot; o şcoală frecuentată regulat de 23 copiĭ, din 123 în vîrstă de şcoală (1899—900).

Pe lîngă agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu olăria.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ, parte s'aŭ împroprietărit la 1864 şi parte, prin loturĭ, la 1892. Eĭ aŭ 28 caĭ şi iepe, 79 vacĭ, 128 oĭ, 46 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 240 hect.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de leĭ 4184, banĭ 28 şi la cheltuelĭ, de leĭ 2386, banĭ 90.

E străbătută de şosele care îĭ înlesnesc comunicaţia spre comunele Pucheni-Marĭ, Tinosul şi Crivina.

In comună este o movilă, numită Cetatea, care, spune legenda, datează din timpul Tătarilor şi în care s'aŭ găsit maĭ multe unelte: săbiĭ, cuţite şi iatagane.

E udată de un mic pîrîiaş, numit Pierla, care trece prin partea de N., vărsîndu-se în Prahova.

Pucheni-Micĭ, *sat*. Vezĭ Pucheni-Micĭ, com. rur., pl. Crivina, jud. Prahova.

Pucheni - Miroslăveşti, *com. rur.*, pl. Crivina, jud. Prahova, situată pe loc şes, lîngă rîul Prahova, la 14 kil. de reşedinţa jud. şi la 2 1/2 kil. de a plăşeĭ.

E formată din satul cu acelaş nume, care are o populaţie de 689 locuitorĭ; o şcoală mixtă cu 42 elevĭ (1899—900).

Credincioşiĭ merg la noua şi frumoasa biserică din com. Pucheni-Moşnenĭ, la facerea căreia aŭ contribuit şi eĭ băneşte.

Locuitoriĭ în număr de 110 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia D-luĭ Alex. Ioanidis, din care li s'aŭ dat 382 hect. Eĭ posedă 91 caĭ şi iepe, 76 vacĭ, 11 bivolĭ, 288 oĭ, 50 porcĭ.

Tot terenul comuneĭ, cu izlaz şi pădure, este de 300 hect.

Comerciul se exercită în comună de treĭ cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de leĭ 4633, banĭ 87 şi la cheltuelĭ, de leĭ 2345, banĭ 60.

Şoseaua naţională Ploeşti-Bucureşti trece prin comună.

E udată de rîul Prahova şi se mărgineşte la N. cu com. Pucheni-Moşnenĭ, la E. cu Ghergheţa, la S. cu Gorgota şi la V. cu Crivina.

Pucheni - Moşnenĭ, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina.

E aşezată pe loc şes, udată pe margine de apa Viişoara şi se află la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de a plăşeĭ.

E formată din satul cu acelaşĭ nume, avînd o populaţie de 746 locuitorĭ.

Sunt 2 bisericĭ, una construită la 1884 şi a doua, care e capela cimitiruluĭ, avînd următoarea inscripţie:

Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică ce prăznueşte hramul Sf. Erarh Nicolae, făcută de obştea locuitorilor, în zilele Domnuluĭ nostru Ion G. Caragea, al Ţăreĭ Romîneştĭ, 1818, Noembre 10.

Ambele bisericĭ sunt deservite de doĭ preoţĭ.

Şcoala, mixtă, a fost frecuentată în 1899—900 de 46 copiĭ.

Locuitoriĭ din comună, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă şi cu fabricarea de rogojinĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşele Ploeşti şi Bucureşti.

15 locuitorĭ sunt moşnenĭ, iar 80 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia celor 15 moşnenĭ, dîndu-li-se 204 hect. Eĭ aŭ 57 caĭ şi iepe, 212 boĭ, 93 vacĭ, 9 taurĭ, 48 viţeĭ şi 230 oĭ.

Suprafaţa com. e de 288 hect.

Comerciul se exercită de 5 cîrciumarĭ şi un băcan.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7536,36 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3092 leĭ.

Pe lîngă şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti ce străbate comuna, maĭ e o şosea vecinală ce o pune în legătură cu com. Pucheni-Miroslăveşti.

Rîul Vitioara străbate marginea comuneĭ, trece prin mijlocul izlazuluĭ de păşune şi se varsă în Prahova, la Buda-Palanca.

Pucheni şi **Băteşti**, *moşiĭ* ale statuluĭ, pendinte de mănăstirile Znagovul şi Ţigăneşti, jud. Prahova.

Pucioasa, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, căt. Şerbăneşti - Podurile, pe linia Tîrgovişte - Pucioasa, pusă în circulaţie la 27 Maiŭ 1894. Se află la 7 kil. de staţia Lăculeţe, staţia cea maĭ apropiată. Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de $394^{m}.77$. Venitul aceste staţiĭ pe anul 1896 a fost de 89712 leĭ, 5 banĭ.

Pucioasa, *staţie balneară*, situată aproape de satul Şerbăneşti, com. Şerbăneşti-Podurile, plaiul Ialomiţa, jud. Dîmboviţa. Are o populaţie de 4500 locui-

torĭ. Numele localităţeĭ s'a luat de la apa minerală numită Pucioasa.

Sub acest nume se desemnează şi staţiunea balneară Pucioasa, care ar fi trebuit să poarte numele satuluĭ Şerbăneşti, din care face parte.

Longitudine estică 25°.25', latitudine nordică 45°.6' şi altitudine la gară, de 394 m.

Această staţiune se află la 20 kil. de oraşul Tîrgovişte cu care este legată prin o linie ferată.

Descoperirea acestor ape se datoreşte unuĭ medic militar rus la 1828, cînd se şi construiră nişte barace ceva maĭ sus de izvoare.

In cartea sa publicată în 1837, doctorul Episcopescu zice despre aceste ape: La Şerbăneşti sunt 6 izvoare, cel maĭ sus maĭ însemnat şi cu puţin fier şi păcură.

La 1873, la Expoziţia din Viena, s'a trimis ape minerale de la Pucioasa, analizate de d-l dr. Bernard şi ast-fel s'a început a se cunoaşte puţin însemnătatea lor.

Consiliul judeţean a cumpărat în 1875 un loc, pe care în 1888 s'a construit un pavilion pentru petrecerĭ.

In 1879, arhitectul Kertsch din Galaţi fusese însărcinat cu executarea planurilor pentru un stabiliment de băĭ, cît şi cu captarea apelor şi instalarea maşinelor. Această lucrare a rămas şi până astă-zĭ în stare de proiect.

In 1892—94, s'a făcut mult pentru înfrumuseţarea acesteĭ staţiunĭ balneare.

Izvoarele principale sulfuroase sunt în număr de treĭ, din carĭ două pentru băĭ şi unul pentru băut; puţul de unde izvoreşte apa pentru băĭ are 6 metri adîncime, iar debitul apeĭ este de 4 m. c. pe oră.

Apa pentru băĭ este adusă în butoaie, iar băile se fac de către pacienţĭ la locuinţele lor, în casele ce ţin cu chirie de la locuitorĭ.

Temperatura apeĭ pentru băĭ, în puţ, e de 11° C., pe cînd a aeruluĭ e de 23° C.; iar temperatura apeĭ din izvorul de băut e de 16° C.

D-l dr. Bernard a făcut în 1886 analiza himică a acestor ape:

Constitutivele minerale fixe reprezintate prin sorgintele 4, 5, 6 şi 8 în un litru de apa, sunt următoarele:

Sulfidrat de calciŭ,	0,0782
Hyposulfit de calciŭ,	0,0066
Sulfat de stronţiŭ,	0,0376
» » sodiŭ . . .	0,0315
» » calciŭ . .	0,7629
Clorură de potasiŭ .	0,0053
» » sodiŭ . .	0,0458
Carbonat de mag. .	0,0299
» » calciŭ	0,1620
Silice	0,0081
Fer peroxid	0,0004
Mangan. peroxid . .	0,0003
Materiĭ organice . .	0,0504
Hidrogen sulfurat. .	452 c.c.
Acid carbonic liber.	809 c.c.
Acid carbonic comb.	222 c.c.

Fac parte din clasa apelor sulfuroase hepatice forte.

Similare apelor minerale de la Pystian din Ungaria şi Teplitz din Boemia.

Apele de la Pucioasa sunt indicate contra reumatizmelor articulare, chronice şi musculare, paraliziilor, la sifilis, hemoroide, scrofule, limfatizm, dermatoze şi leucoree.

Tot la Pucioasa se fac băĭ cu apă iodată de la Vulcana.

Excursiunĭ se fac la Bezdeadul unde este «malul ce răsună» şi unde ecoul reproduce exact o scară vocală, apoĭ la Petroşiţa, Vulcana, Mănăstirea - Banuluĭ, Mănăstirea-Dealuluĭ, fondată de Radu-cel-Mare în secolul al XV-lea, la Lăculeţi, etc.

In 1895 aŭ fost 323 bolnavĭ; în 1896, 494; în 1897, 343; în 1898, 411; în 1899 aŭ fost 439 bolnavĭ.

Pucioasa, *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzăŭ, comuna Finţeşti, în viea statuluĭ Mustagiul. Conţine mult sulf.

Pucioasele, *munţĭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, în partea de N. a comuneĭ. Aŭ 2 vîrfurĭ principale: Pucioasele-Marĭ şi Pucioasele-Micĭ. Sunt acoperiţĭ cu pădurĭ şi păşunĭ; vara se fac aci multe stîne de oĭ.

Pucioasele, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia; izvoreşte din muntele Ştejicul-Mare; curge d'alungul munţilor Pucioasele, şi după un curs repede de vre-o 4 kil. se varsă în pîrîul Rîmnicelul, pe partea dreaptă.

Puciosul, *izvoare minerale sulfuroase,* lîngă pîrîiaşul cu acelaşĭ nume, jud. Neamţu, com. Tazlăul, pl. Bistriţa. Se maĭ numeşte şi Puturosul.

Puciosul, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, com. Mădeiul (2 kil.); izvoreşte de sub Bîtca-Lacurilor şi se varsă în Bistriţa în dreptul satuluĭ Mădeiul.

Puciosuluĭ (Vălceaua-), *vălcea,* între comunele Măgureni şi Prahoviţa-d.-j., plaiul şi jud. Prahova, ce se varsă în rîul Prahoviţa, între aceste două comune. Pe cursul eĭ se găsesc izvoraşe cu apă de pucioasă.

Pueni, *com. rur.,* jud. Vlaşca, pl. Marginea, compusă din cătunele Prundul-Comeneĭ, Flămînda şi Pueni şi situată la extremitatea S.-S.-V. a judeţuluĭ, pe malul Dunăreĭ, în marginea judeţuluĭ despre Ilfov, la 42 kil. de Bucureşti, la 31 kil. de Giurgiŭ, la 34 kil. de Stăneşti, reşedinţa plăşeĭ, şi la 12 kil. de staţia Băneasa, a linieĭ ferate Giurgiŭ-Bucureşti.

Are o biserică, zidită la anul 1858 de fostul arendaş al moşieĭ Ioniţă Padiu, dependinte de parohia Pietrele şi deservită de 1 preot, 1 dascăl şi 1 paracliser; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 12 fete şi 25 băeţĭ; 3 cîrciumĭ şi o prăvălie de manufactură.

Vite: 300 boĭ, 6 bivolĭ, 106 caĭ, 820 oĭ, 10 capre şi 106 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3475 leĭ, 47 banĭ şi la cheltuelĭ, de 3714 leĭ, 50 banĭ.

Prin comună curge Comasca, o ramificaţie a Dunăreĭ, începînd de la locul numit Malul-Roşu şi vărsîndu-se în ĭezerul Greaca din Ilfov. Apoĭ sunt: Valea-Barbuluĭ, Valea-Nucilor, Valea-Neagră, Izvorul-Nuntuluĭ, Izvorul-Tîrîitoarea şi Fîntîna-Hoţilor.

Are o pădure, compusă din două trupurĭ: Pruntul-Comeneĭ care ţinea de Comana şi Pueni.

O şosea duce din comună la staţia Frăteşti.

Aci se lucrează multe rogojinĭ, din papura care creşte pe bălţĭ, rogojinĭ carĭ se vînd la Giurgiŭ şi Bucureşti.

Pueni, *sat.* Vezĭ Stăneşti, sat, jud. Dorohoiŭ, com. Tureatca, pl. Berhometele.

Pueni, *cătun,* pendinte de com. Pueni, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat pe coasta Dealuluĭ-Dunăreĭ, la S.-S.-E. plăşeĭ şi jud.

Proprietate a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Sf. Gheorghe-Noŭ.

Suprafaţa moşieĭ e de 5400 hect., din care s'a dat la 140 locuitorĭ împroprietăriţĭ la 1864 după legea rurală 420 hect.

Are o pădure de 770 hect. şi alta de stejar de 696 hect., bălţĭ, arăturĭ, izlaz şi fîneţe, în întindere de 2514 hect.

Ţine de ocolul silvic Giurgiŭ.

Venitul moşieĭ este de leĭ 15300.

Are o biserică şi şcoală.

Pueni, *cătun,* pendinte de com. Preajba, pl. Glavaciocul, judeţul Vlaşca, situat pe partea stîngă a Glavaciocluĭ. Aci a fost maĭ înainte reşedinţa subprefectureĭ Glavaciocul.

Pueni, *baltă* cu peşte, pe proprietatea statuluĭ Pueni, pl. Marginea, jud. Vlaşca; se alimentează din revărsările Dunăreĭ.

Pueşti, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, plasa Grădiştea, pe malul stîng al rîuluĭ R.-Sărat.

E aşezată în partea E. a jud., la 14 kil. spre E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în cea N. a plăşeĭ, la 27 kil. spre N. de Grădiştea-d.-s., reşedinţă plăşeĭ.

Comune maĭ apropiate sunt: Nicoleşti, la 1 kil.; Măcrina la 3 kil.; Băleşti, la 6 kil. şi Cioraşti, la 12 kil.

Se mărgineşte la N. cu Băleşti, la E. cu Nicoleşti, la S. cu Măcrina, despărţindu-se de amîndouă prin rîul Rîmnicul şi la V. cu Voetinul.

Rîul Rîmnicul-Sărat o udă la S., curgînd de la V. la E.

E formată din cătunele: Pueşti-d.-j., reşedinţa, la E. şi Pueşti-d.-s., la V., cu o populaţie de 1100 suflete.

Suprafaţa comuneĭ e de 4620 hect., din care 50 hect. vatra comuneĭ, 250 hect. ale locuitorilor, 4320 hect. ale proprietarilor.

Are 2 bisericĭ: una în căt. Pueşti-d.-j., cu hramul Sf. Gheorghe, zidită în 1840 de Anastase Dedulescu, cea-l'altă în cătunul Pueşti-d.-s., cu hramul Sf. Împăraţĭ Constantin şi Elena, zidită în 1874 de Mărgăritescu, soţia sa Elena, fiul lor Ştefan şi locuitoriĭ, ambele deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 45 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ; 1 maşină de treerat; 650 boĭ, 300 vacĭ, 300 caĭ, 1120 oĭ, 4 capre, 506 rîmătorĭ.

Comerciul constă în importul de coloniale, braşoveniĭ, ţesăturĭ şi în exportul de cereale şi vite. Transportul se face prin gara Rîmnicul-Sărat.

Căĭ de comunicaţie sunt drumurile vecinale spre: Nicoleşti, Măcrina-Ştubei, Foteni-Rîmnicul-Sarat, Băleşti şi Cioraşti.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5694 leĭ, 77 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 5520 leĭ, 59 banĭ.

Pueşti, *com. rur.* şi *tîrguşor,* în jud. şi plasa Tutova, la 25 kil. spre N.-V. de oraşul Bîrlad, pe pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 863 locuitorĭ; 209 case; 6 bisericĭ; o şcoală în Pueşti-Tîrg, frecuentată de 103 copiĭ (1899—900) şi una în Gîlteşti, frecuentată regulat de 13 copiĭ, din 35 înscrişĭ; un oficiŭ poştal rural; o moară cu vaporĭ.

Tîrgul formează com. (com. Pueşti) cu cătunele: Pueşti-Sat, Strîmba, Bărtăluşul, Gura-Iezeruluĭ, Ruşi, Gîlteşti şi Rotari.

Viea se cultivă pe o supra-

faţă de 113,50 hect. Locuitoriĭ cultivă şi gîndaciĭ de mătase.

Comerciul se face de 96 persoane.

Pe aicĭ trece şoseaua judeţeană Bîrlad-Bacăŭ.

Pueşti, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Pueşti, spre V. de tîrguşorul Pueşti. Are 578 locuitorĭ şi 147 case.

Pueşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mărgineni, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 395 locuitorĭ.

Pueşti-de-Jos, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, cătunul de reşedinţă al com. Pueşti, aşezat pe rîul Rîmnicul, spre E. Are o suprafaţă de 35 hect., cu o populaţiune de 275 familiĭ, saŭ 709 suflete; o biserică şi o şcoală.

Pueşti-de-Sus, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, com. Pueşti, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Rîmnic, la 5 kil. spre V. de căt. de reşedinţă. Are o întindere de 70 hect., cu o populaţie de 84 familiĭ, saŭ 324 suflete.

Pufeşti, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată în josul Domneştilor, pe malul rîuluĭ Siretul, la 33 kil. de capitala jud.

Se compune din căt.: Ciorani şi Pufeşti, reşedinţa com.

Are o populaţie de 356 familiĭ, saŭ 1398 suflete; 2 bisericĭ parohiale, una cu hramul Inălţarea Domnuluĭ, în căt. Pufeşti şi cea-l'altă, cu hramul Sf. Nicolae, în Ciorani; o şcoală mixtă, frecuentată de 21 copiĭ.

Intre Pufeşti şi Ciorani se varsă pîrîul Caregna în rîul Siretul.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5572.37 leĭ şi la cheltuelĭ, de 5557.50 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 112 plugurĭ de lemn şi 2 de fier; 350 boĭ, 280 vacĭ, 90 caĭ, 655 oĭ şi 130 porcĭ.

Industria şi comerciul se exercită de 8 persoane.

Satul Pufeşti este foarte vechiŭ. In anul 1683 el e pomenit de Amira în cronica sa, unde vorbeşte de fugărirea luĭ Buhuş Hatmanul de către Cazacĭ, pe cînd se încerca să pătrunză în palatul din Domneşti, unde era ascuns Duca-Vodă.

Pufeşti, *cătun,* în com. cu acelaşĭ nume, jud. Putna, pl. Răcăciuni, situat în josul Domneştilor, pe malul Siretuluĭ şi străbătut de pîrîul Caregna.

Are o biserică parohială, cu hramul Inălţarea Domnuluĭ.

Pufeşti, *staţie de dr.-de-f.,* jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Pufeşti, pe linia Mărăşeşti-Bacăŭ, pusă în circulaţie la 13 Sept. 1872. Se află între staţiile Mărăşeşti (14.7 kil.) şi Adjud (10.9 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 82,52 m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 105553 leĭ, 40 banĭ.

Pufeşti, *parohie,* în com. cu acelaşĭ nume, pl. Şuşiţa, jud. Putna, avînd o biserică parohială, cu hramul Inălţarea Domnuluĭ.

Puful, *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuşul, care izvoreşte din muntele Bota-Pufuluĭ şi curge aproape de hotar spre Transilvania, vărsîndu-se pe stînga Slăniculuĭ. La acest punct, comisiunea de delimitare (1887) a luat o hotărîre, care a fost consfinţită şi de convenţiune în favoarea Romînieĭ, revenindu-ĭ acesteia 692 hect. S'a prelungit atuncĭ frontiera din muntele Şandrul-Mare în valea pîrîuluĭ Cheş-cheş până la confluenţa acestuia cu Slănicul, maĭ la V. de vărsarea Pufuluĭ.

Puful-Mare, *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuşul, din culmea Slăniculuĭ, lîngă muntele Bota-Pufuluĭ.

Puful-Mic, *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuşul, din culmea Slăniculuĭ, situat în spre N.-V. de băile Slănicul. De pe poiana din vîrful acestuĭ munte, vederea spre băile Slănicul şi spre întreaga vale a Slăniculuĭ este foarte frumoasă.

Puieşti. Vezĭ Pueşti.

Puiul, *lac,* în partea centrală a pl. Sulina şi cea de E. a com. rur. Cara-Orman, jud. Tulcea. Comunică cu lacurile Puiuleţul şi Roşul. Are o formă triunghiulară neregulată şi o întindere de 300 hect. E înconjurat numaĭ cu stuf. Conţine peşte mult şi de o bună calitate.

Puiul, *pîrîŭ,* jud. Roman, ce curge prin pl. Siretul-d.-j., com. Hociungi; desparte satele Hociungi de Ciocăneşti şi la satul Porceşti se varsă în pîrîul Poarca pe dreapta.

Puiul-Gîştii, *insulă,* în Dunăre, jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. urb. Hîrşova, situată în partea de V. a pl. şi cea de N.-V. a com., la locul unde se desface gîrla numită Privalul-Buazuluĭ-Tair şi numită ast-fel pentru că se află lîngă insula maĭ mare, numită Gîsca-Mare. Are o lungime de 1 kil., o lărgime de 100 m. şi o întindere de 15 hect., improductivă, fiind acoperită cu pietriş şi nisip.

Puiul-Strîmbuluï, *insulă,* în Dunăre, jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Oltina, în partea de N. a pl. și cea de N.-E. a com. Are o formă lunguiață, o lungime de 1200 m., o lărgime de 100 m. și o întindere de 30 hect.

Puiulețul, *lac,* jud. Tulcea, avînd 290 hect. și o formă triunghiulară, în partea centrală a pl. Sulina și cea de E. a com. Cara-Orman, lîngă grindul cu același nume. Conține pește.

Pulpă (Pîrîul-luï-), *pîrîŭ,* jud. Suceava, izvorește de sub Poiana-Frasinuluï, curge maï întâiŭ sub numele de Magazia, apoï trece prin satul Probota, străbate Balta-Colaculuï și după ce a udat com. Dolhasca pe o lungime de 4 1/2 kil., trece în com. Lespezi, sub numele de Pîrîul-Proboteï și se varsă în Siret la locul numit Zăton.

Are de tributarï pe dreapta pîrîul Budeanul și Pîrîul-Racilor, iar din stînga p. Coptul.

Punar-Orman-Ceair, *vale,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al com. rur. Ese-Chioi; se desface din poalele nordice ale dealurilor Chiucic-Cainardgi; se îndreaptă spre N. într'o direcție generală de la S.-E. spre N.-V., numaï prin pădurï, printre dealurile Pinirlic-Bair și Tiumbet-Bair; intră în jud. Constanța de la kil. 3, spre E. de pichetul No. 9, brăzdează partea sudică a plășeï și cea estică a comuneï, și se unește cu valea Chilege-Ceair spre a forma valea Begene-Ceair, ce se deschide în valea Ese-Chioi.

Punga (Dărbăcești), *cătun* al com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu 320 locuitorï și 60 case.

Punga, *pichet,* jud. Putna, la confinele Țăreï cu Transilvania.

Pungești, *com. rur.,* în partea de V. a plășeï Racova, jud. Vasluiŭ, la 30 kil. de orașul Vasluiŭ. E reședința plășeï. E situată pe șesul Racoveï, Dealul-Pungeștilor și pe ramificațiunile și văile formate din alte dealurï, între comunele: Cursești, Lipova, Gîrceni și Doagele. E compusă din satele: Pungești (tîrgușor), Pungești (sat) și Dumbrăveni, pe o suprafață de 2308 hect., din care 569 hect. pădure și 1530 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeï, iar 778 hect. ale locuitorilor, cu 54 hect. vie.

Are o populație de 597 familiï, saŭ 1709 suflete; 2 bisericï și un paraclis, deservite de 2 preoțï și 3 eclesiarhï; 2 școlï, 2 morï cu vaporï și 14 cîrciumï.

Comerciul se face de 12 persoane.

Vite: 1316 vite marï cornute, 3 bivolï, 274 oï, 154 caï, 62 capre și 136 rîmătorï.

Budgetul comuneï e de 14864 leï la veniturï și de 14048 leï, 78 banï, la cheltuelï.

Locuitoriï posedă: 82 plugurï și 85 care cu boï, 10 cărute cu caï și 293 stupï.

Pungești, *tîrgușor,* în jud. Vasluiŭ, pl. Racova, asezat în partea de E. a com., pe șesul văieï Racova. Prin marginea tîrgușoruluï trece pîrîul Racova.

Are o suprafață de 1796 hect., din care 569 hect. pădure și 961 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeï, iar 266 hect. ale locuitorilor, cu o populație de 250 familiï, saŭ 1153 suflete.

Este reședința com., a judecătorieï ocoluluï Racova și a subprefectureï.

Are o școală, înființată la 1861, frecuentată de 46 elevï; o biserică, făcută de Beizadea Nicolae Șuțu, deservită de 1 preot și 1 eclesiarh, un paraclis; două morï, una cu vaporï, și ceal'altă cu caï; maï multe sinagogï și 14 cîrciumï.

Locuitoriï posedă: 60 plugurï, 50 care cu boï, 5 cărute cu caï, 949 vite marï cornute, 3 bivolï, 146 oï, 49 capre, 133 caï, 109 rîmătorï; 93 stupï.

In partea de E. a tîrgușoruluï Pungești se află 2 izvoare de ape minerale, conținînd iod și pucioasă, și ambele folositoare contra reumatizmelor.

Spre S.-E. de tîrgușor, la o depărtare cam de 6 kil., se află locul numit Țintirimul-luï-Vodă, unde se zice că aŭ fost îngropațï aceï căzuțï în războiul de la Valea-Racoveï; iar în partea de S.-V. este cimitirul morților de holeră de la 1866.

Pungești, *sat,* în jud. Vasluiŭ, în partea de V. a tîrgușoruluï Pungești, cu care formează un trup. Vezï Pungești, tîrg.

Punghina, *com. rur.* și *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 50 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe malul rîuluï Drincea. Satul formează com. cu cătunul Protopopești, avînd 1700 locuitorï și 271 case.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală, condusă de 1 învățător, frecuentată de 49 elevï (1899—900); 2 cîrciumï.

Locuitoriï posedă: 40 plugurï, 61 care cu boï, 18 cărute cu caï; 800 vite marï cornute, 48 caï, 800 oï, 650 rîmătorï; 40 stupï.

Are o șosea care o leagă de șoseaua Cujmiruluï.

Budgetul com. e la veniturï

de 4346 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3260 leĭ.

Pungilor (Movila-), *movilă,* spre S. de satul Drăgoeşti, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, înconjurată la S. de pădure şi la E. de băltace.

Puntea-de-Grecĭ, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, situată pe cîmpia numită Valea-Neajlovul, la 8 kil. spre S. de Găeşti, pe malul stîng al rîuluĭ Neajlovul.

Are o populaţie de 686 locuitorĭ; o biserică; o şcoală.

Se învecineşte cu comunele: Greci la E., Morteni la V., Ioneşti la N. şi Răscăeţi, din jud. Argeş, la S., despărţindu-se de toate prin cîmpiĭ şi unindu-se prin şosele vecinale-comunale.

Puntea-Găineĭ, *vălcea,* ce străbate N.-V. com. Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., şi se varsă în Valea-Guguluĭ.

Această vălcea, prin poziţiunea eĭ, spune legenda, servea de ascunzătoare locuitorilor şi călugărilor de la schit, pe timpul cînd Turciĭ saŭ Muscaliĭ intraŭ în ţară şi o prădaŭ.

Puntişeni, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de oraşul Bîrlad, pe pîrîul Buga.

Satul formează com. Puntişeni cu cătunele: Rădeşti, Chiţcani şi Pîrveşti, avînd o populaţie de 1012 locuitorĭ şi 255 case.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 32,75 hect. şi livezile cu prunĭ pe o suprafaţă de 23,75 hectare.

Locuitoriĭ se ocupă pe lîngă agricultura şi cu olăria, fierăria şi butnăria.

Comerciul se face de 12 persoane.

Are o şcoală mixtă şi 4 bisericĭ.

Veniturile com. sunt de 7150 l.

Puntişeni, *moşie* nelocuită, lîngă satul cu acelaşĭ nume, jud. Tutova, proprietatea statuluĭ, arendată cu 4100 leĭ anual.

Puntişeni, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 65 hect., lîngă satul cu acelaşĭ nume, jud. Tutova.

Puntul-Bistriţa, *pădure,* în întindere de 20 hect., făcînd parte din pădurea Băbeni, pl. Otăsăul, jud. Vîlcea.

Pupăza, jud. Ilfov, pl. Olteniţa. Vezĭ Noua-Văcărească.

Pupăzeni, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Alexeni, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Sărata, la vărsarea acestuĭ pîrîŭ în rîul Ialomiţa şi lipit în partea de V. de satul Alexeni. Lîngă Pupăzeni se afla satul Baldoveneşti, care prin creşterea populaţiuneĭ, s'a unit cu Pupăzeni formînd un singur sat.

Are o biserică, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ.

Pe partea de N. a satuluĭ trece calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Pupăzeni, *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Bălăseşti, spre S.-E. de satul Bălăşeşti. Are o populaţie de 321 loc. şi 81 case.

Purani, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, pendinte de com. Pielea. Are o populaţie de 400 suflete. Este foarte vechiŭ, menţionat şi în tabloul comunelor din anul 1741, şi de Dionisie Fotino. Ţinea maĭ înainte de jud. Vlaşca, pl. Frăsinetuluĭ.

Purani, saŭ **Bujor,** *trup de moşie* nelocuită, jud. Vlaşca, pl. Marginea, fostă proprietate a familieĭ Lapati, trecut în posesia Principeluĭ Ştirbeĭ la 1856, cînd s'a întrupat cu moşia Pietroşani.

Purani-de-Jos, saŭ **Cotorani,** *cătun,* pendinte de com. Blejeşti, jud. Vlaşca, fostă proprietate a statuluĭ şi care înainte de secularisare ţinea de mănăst. Sf. Gheorghe. Azĭ s'a vîndut numaĭ locul de arătură d-luĭ Grăjdănescu.

Suprafaţa moşieĭ fără pădure e de 560 hect. S'a dat la 25 locuitorĭ împroprietăriţĭ la 1864 o suprafaţă de 130 hect.

Pădure rămasă pe seama statuluĭ este de 251 hect., ţinînd de ocolul silvic Cîrtojani.

E departe de Giurgiŭ de 68 kil., şi de Bucureşti, de 60 kil.

Venitul anual al moşieĭ e de 3600 leĭ.

Prin cătun trece valea Glavaciocul.

Purani-de-Sus, *com. rur.*, compusă din Purani-d.-s. şi Buteşti, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situată pe coasta dealuluĭ apeĭ Glavaciocul, care trece prin vale în marginea satuluĭ. Departe de Bucureşti de 60 kil., de Giurgiŭ de 70 kil. şi de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ Glavaciocul-Neajlovul, de 21 kil.

E proprietate a statuluĭ, fostă a Mitropolieĭ.

Are o populaţie de 1757 suflete; 2 bisericĭ, din care una, cu hramul Sf. Voevozĭ, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ, constitue parohia Purani, cu cătunele Buneşti, Turnescu - Bulaciul şi Slăveşti; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător, frecuentată de 14 copiĭ.

Purani-de-Sus saŭ **aĭ-Mitropolieĭ,** *cătun,* pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situat pe deal şi pe

valea Glavaciocul. Aparține statuluĭ și, înainte de secularizare, ținea de Mitropolie.

Are o suprafață de 2500 hect. S'a dat în 1864 la 70 locuitorĭ, împroprietărițĭ după legea rurală, o suprafață de 304 hect. S'a maĭ dat la 1882 la 10 însurățeĭ și o școală, o suprafață de 64,15 hect.

Pe moșie este o pădure de stejar în suprafață de 529 hect. (Vezĭ com. Purani-d.-s.).

Purani-Sf. Gheorghe, saŭ **Cotorani,** *cătun,* pendinte de com. Blejești, jud. Vlașca. (Vezĭ Cotorani).

Purcarul, *cătun,* al com. Musculești, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe valea cu același nume și în parte despre V. a cătunuluĭ Musculești.

Are o suprafață de 289 hect., din care: 90 hect. pădure, 90 hect. arabile, 100 hect. fînețe, 4 hect. vie și 1 hect. izlaz, o populație de 40 familiĭ, saŭ 140 suflete.

Locuitoriĭ sunt împămînteniţĭ după legea rurală. Eĭ posedă: 7 plugurĭ, 13 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ; 70 vite marĭ cornute, 4 caĭ, 200 oĭ, 25 capre și 40 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua județeană ce trece prin com. Musculești, și prin alte drumurĭ ordinare.

Purcaruluĭ (Vălceaua-), *vălcea,* ce străbate partea de N. a com. Brebu, jud. și pl. Prahova.

Purcaruluĭ (Valea-), saŭ **Purcărea,** *vale.* Incepe din preajma comuneĭ Izvorul-d.-j., jud. Argeș; trece pe lînga marginea căt. Purcăreni, al com. Slobozia-Trăznitul, jud. Teleorman, și merge pănă în Valea-Teleormanuluĭ, în apropiere de căt. Dobreni. Prin-tr'însa curge un pîrîiaș care vara seacă.

Purcăreanca, *sat,* făcînd parte din com. rur. Purcăreni, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel.

Are o populație de 165 locuitorĭ.

Cade în centrul comuneĭ Purcăreni, pe malul drept al rîuluĭ Doamna și este udat prin centru, de la V. la E., de gîrla cu acelașĭ nume.

Biserica, cu hramul Sf. Nicolae și Sf. Gheorghe, s'a zidit între aniĭ 1766—1770.

Purcăreanca, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, jud. Mușcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. Purcăreni, în întindere de 650 hect., compusă din stejar, fag și carpen.

Purcăreanca, *gîrlă,* jud. Mușcel; izvorește din coastele dealurilor com. Micești, udă com. Purcăreni prin centru și se varsă în rîul Doamna.

Purcăreața, *pădure* particulară, în întindere de 125 hect., jud. Ilfov, pl. Znagovul, com. Butimanul, căt. Luceanca.

Purcăreața, *izvor,* în jud. Buzăul, com. Gura - Sărățeĭ, căt. Ciuhoiul; izvorește de sub o mare stîncă și formează cea maĭ principală sorginte a pîrîuluĭ Sărata.

Purcăreața, *vale,* izvorește din raionul comuneĭ Jupînești, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel; străbate partea de V. a comuneĭ și se scurge spre S. de cătunul Valea-Nandreĭ, com. Dîrmonești.

Purcăreni, *com. rur.,* jud. Mușcel, pl. Rîul-Doamneĭ, la 40 kil. spre S.-V. de Cîmpulung, și la 21 kil. de reședința plășeĭ și a judecătorieĭ de ocol. E situată pe malul drept al rîuluĭ Doamna.

Are 3 cătune: Purcăreni-Marĭ, Purcăreanca și Tîrseni și se mărginește la N. cu com. Dîrmonești, la S. cu com. Ciumești, la E. cu com. Piscani, și la V. cu com. Micești.

Are o populație de 678 suflete; o școală mixtă; o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 3 dascălĭ.

Vite: 202 boĭ, 155 vacĭ, 200 oĭ, 155 capre și 354 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1296 leĭ și la cheltuelĭ, de 1288 leĭ.

In jurul comuneĭ sunt o mulțime de pomĭ roditorĭ, cea maĭ mare parte prunĭ.

In partea de V. este străbătută, de la N. spre S., de o ramură a Carpaților, acoperită cu pădure, compusă din stejar, fag, carpen, alun, plop și ulm.

Rîul Doamna udă partea de E. a comuneĭ. Pe el se află 6 morĭ pentru măcinat și 9 piue. Gîrla Purcăreasa udă comuna prin centru și se varsă în rîul Doamna.

Locuitoriĭ din cătunul Purcăreni-Marĭ, în număr de 71, s'aŭ împroprietărit după legea din 1864, pe proprietățile d-lor Achil Ioanide, C. Lerescu, I. Ioanide și T. Boränescu; ceĭ-l'alțĭ sunt căminașĭ.

Intreaga comună are peste 2000 hect. pămînt.

Peste rîul Doamna este un pod de lemn pe șoseaua națională Pitești-Cîmpulung.

Purcăreni maĭ sunt străbătuțĭ de o șosea comunală și de una vecinală.

Purcăreni, *parte din comuna* Micești, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel.

Purcăreni, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, com. Slobozia-Trăsnitul. Are o populaţie de 615 suflete, din care 109 contribuabilĭ.

Purcăreni - Marĭ, *sat,* făcînd parte din com. rur. Purcăreni, pl. Rîul-Doamneĭ, judeţul Muşcel, reşedinţa comuneĭ, situat la S. eĭ, pe malul drept al rîuluĭ Doamna, peste care, în dreptul cătunuluĭ, este un pod de lemn, pe şoseaua Piteşti-Cîmpulung.

Are o populaţie de 283 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1835 de răposatul Alecu Rătescu; o şcoală, frecuentată de 27 elevĭ şi 3 eleve.

Se maĭ numeşte şi Purcăreni-Adunaţi.

Purcăreşti, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, com. Popeşti-Palanga, avînd o populaţie de 344 suflete.

Purcăreţi, *braţ* (prival), în insula Balta, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Jegălia, punînd în comunicaţie braţul Gura-Balieĭ cu lacul Prunaşul.

Purcăreţi, *lac,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Seimeni şi pe al cătunuluĭ săŭ Seimeni-Micĭ, aşezat în valea Tribinul, împreună cu lacul Ramazan, cu care comunică printr'un mic pîrîiaş. Este dominat de dealul Cernavoda, care se află la S. săŭ, iar la marginea sa de N.-V. se află aşezat satul Seimeni-Micĭ. Are o suprafaţă cam de 160 hect. şi conţine mult peşte. E situat în partea N.-V. a plăşeĭ şi S.-V. a com., şi comunică cu Dunărea.

Purceaua, *pîrîŭ,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Vîrvorul, izvoreşte din nişte văĭ micĭ, şi după ce străbate com., de-alungul eĭ, se varsă în rîul Desnăţuiul. Are un vad şi un pod numit Podul-Vîrvoruluĭ. Curge prin valea Purceaua.

Purcei, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Găurile. Are o populaţie de 246 suflete, şi o biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

Purceleşti, *cătun,* în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Baloteşti, situat pe malul Putneĭ, între Măgura şi Putna.

Are o populaţie de 318 locuitorĭ, şi o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva.

Purcelul, *munte,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, se desface din muntele Necule şi brăzdează partea de V. a comuneĭ. E acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ, iar vara se fac pe dînsul stîne de oĭ.

Purcelul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, izvoreşte din muntele Purcelul, udă partea de V. a comuneĭ şi se varsă în rîul Rîmnicul, pe stînga luĭ.

Purcileşti, *fost sat,* jud. Suceava, pe teritoriul com. Stolniceni - Prăjescu, desfiinţat în 1864, cînd, cu ocazia împroprietăririĭ, s'a dat loc. locurĭ de case în satul Stolniceni.

In jurul bisericeĭ fostuluĭ sat, este acum cimitirul satuluĭ Stolniceni.

Satul Purcileşti a fost ars de Leşiĭ luĭ Sobieski. Vezĭ Stolniceni-Prăjescu.

Purice. Vezĭ Aprodul-Purice, sat, jud. Neamţu.

Puricei, *cătun,* com. Strejeşti-d.-j., pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat lîngă Olt, aproape de hotarul judeţuluĭ. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măriĭ este de 136 m. Are o populaţie de 34 familiĭ, saŭ 140 suflete.

Puricoasa, *cătun* al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 22 case.

Puricoasa, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul, cătunele Jeţul şi Puricoasa, proprietate moşnenească în devălmăşie.

Are o suprafaţă cam de 90 hect. pădure, izlaz, livede şi puţine curăturĭ.

Poroinica, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Mogoşani. Are o moară cu turbină, pe apa Răstoaca, a doctoruluĭ Nichita.

Poroinica, *deal,* spre E. de com. Oporelul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu direcţia de la E. spre V., avînd o lungime de 300 metri.

Purul, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, la S. de punctul sucursal vamal Vidra, situat între munţiĭ Coasta-Benghiĭ, Borul, Mirul-Mare şi rîul Lotrul.

Puşcăria, *iezer,* jud. Brăila, situat în ostrovul Cistia, la N. de ostrovul Strechianul.

Puscoiul, saŭ **Puscoaia,** *rîŭ,* jud. Vîlcea, izvoreşte din muntele Vîrful-Mare; curge printr'o vale îngustă şi adîncă îndreptată de la N. către S.-E. şi se varsă pe stînga rîuluĭ Lotrul, puţin maĭ sus de cât. Siliştea.

El primeşte ca afluente pe dreapta gîrla Priboiasa. La obîrşia aceşteia se află un lac artificial, construit de societatea Stagni.

Pustaia, *sătuc.* Vezĭ Vîrful-Cîmpuluĭ, sat, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Pustiana, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorţeni, situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare şi pe coasta dealuluĭ Măgura, la $4^1/_2$ kil. de satul Scorţeni (şcoală).

Are o populaţie de 762 suflete, maioritate Ungurĭ; o biserică catolică clădită de locuitorĭ la 1871, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ şi 2 cîrciumarĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 20 caĭ, 441 vite cornute şi 90 porcĭ.

Se zice că acest cătun este fundat de Unguriĭ aduşĭ prizonierĭ de Ştefan-cel-Mare, în urma uneĭ lupte ce a avut cu Mateĭ Corvin. Parte din locuitorĭ sunt Saşĭ (Germanĭ).

Pustiana, *moşie* a statuluĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorţeni.

Pustiana, *pădure* a statuluĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorţeni.

Are o întindere de 90 hect. şi conţine arborĭ foioşĭ. Maĭ înainte ţinea de mănăstirea Agafton.

Pustieta, *sat,* în jud. Roman, com. Oniceni, pl. Fundul, spre S.-E. de satul Oniceni, pe malul drept al rîuluĭ Bîrladul, aşezat pe deal.

Locuitoriĭ aŭ 325 vite marĭ cornute.

Pustieta, *pîrîŭ,* ce curge prin com. Oniceni, pl. Fundul, jud. Roman. Udă satul Pustieta şi maĭ la N. de el se varsă în rîul Bîrladul, pe dreapta. Valea sa este mărginită de dealurĭ foarte înalte.

Puşcaşi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Romîneşti, pl. Crivina, jud. Prahova.

Puşcaşi, *sat,* în partea de V. a com. Rădiul, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat între dealurĭ, pe dreapta pîrîuluĭ Racova, şi înconjurat de pădurĭ.

Are o suprafaţă de 1300 hect.; o populaţie de 140 familiĭ, saŭ 685 suflete; o biserică, făcută la 1840, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă; o cîrciumă.

Puşcaşul, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, prin vîrful căruia trece hotarul între com. Hîrja şi Tîrgul-Trotuşul, situat pe stînga Oituzuluĭ.

Puşcaşul, *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Hîrja; izvoreşte din muntele Bolovanul şi se varsă pe stînga Oituzuluĭ, maĭ la vale de confluenţa acestuia cu pîrîul Pescarul.

Puşcaşuluĭ (Muchia-), *deal,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Băbeni, în partea de V.

E acoperit cu păşunĭ şi pădurĭ.

Puşcaşuluĭ (Pîrîul-), *pîrîiaş,* în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunţul; izvoreşte din pădurea şi se scurge în pîrîul Berzunţuluĭ-Mare, după ce a făcut hotar între com. Berzunţul şi Bîrsăneşti.

Puşcăşanca, *pîrîŭ,* jud. Prahova, ce izvoreşte din căt. Puşcaşi, udă com. Petroşani, pl. Crivina, şi se varsă în rîul Leaotul, în raionul com. Petroşani.

Pute-răŭ, *localitate* şi *izvor de apă minerală,* pe pămîntul moşnenilor, com. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova, situată pe malul apeĭ ce trece prin comună.

Putineiul, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiuluĭ, pe valea cu acelaşĭ nume, pe partea dreaptă. E înconjurată de toate părţile de dealurĭ şi are un căt. numit Cîrlomanul, spre N.-V., situat tot pe valea Călmăţuiuluĭ, la 2 kil.

Se învecineşte la N. cu căt. Băduleasa, Şipotele şi Iamandinul ale com. Băneasa; la S., cu parte din com. Dracea, de care se desparte prin Valea-Totiţeĭ; la V., cu cîmpia de pe moşia Rîioasa şi la E. cu com. Bogdana şi căt. Ulmeni.

Distanţa de la reşedinţa jud. este de 19 kil., iar de la Roşiori, de 25 kilometri.

Teritoriul com. este străbătut în diferite direcţiunĭ de maĭ multe văĭ şi vălcele: Valea-Moldovenceĭ, care adese-orĭ are apă şi se termină în Valea-Călmăţuiuluĭ; Valea-Totiţeĭ, care o separă de com. Dracea şi Şegarcea-din-Deal; Valea-Stejaruluĭ şi a-Dunafuluĭ; Vălceaua-Vaciĭ, la limita despre com. Ologi şi vălceaua Ţuţorea, la N.-V.

Din dealurile înconjurătoare izvorăsc abundente izvoare de apă, din care se formează o baltă, numită Balta-Grecilor, situată la E. com. Alimentat de apele izvoarelor, pîrîul Călmăţuiul capătă aci un volum maĭ mare de apă şi serveşte la udatul grădinilor de zarzavat.

Pe teritoriul com. se găsesc şi cîte-va cariere de petriş, cum sunt cele de la Valea-Totiţeĭ şi din căt. Cîrlomanul, unde s'aŭ găsit, în maĭ multe rîndurĭ, şi fosile de animale anti-deluviane.

Intinderea com., cu a moşieĭ Putineiul, este cam de 6400 hect. Moşia este proprietatea d-luĭ Al. de Vrany din Viena

şi are pe dînsa cam 200 hect. pădure.

Improprietăriţĭ sunt pe moşie 261 locuitorĭ, pe o întindere de 1254 hect., din care 167 din Putineiul şi 64 din căt. Cîrlomanul. Viile locuitorilor ocupă o întindere de 65 hectare.

Tot din teritoriul acesteĭ com. face parte şi trupul de moşie Stîlpul-de-Piatră, proprietatea d-neĭ Ana Dumba din Viena, proprietate situată la V. com. şi avînd o întindere de 1250 hectare.

Are o populaţiune de 1878 suflete, din care 350 în căt. Cîrlomanul; o şcoală, condusă de un învăţător şi frecuentată de 46 elevĭ; două bisericĭ, una în Putineiul, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ şi cea-l'altă în căt. Cîrlomanul, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 363 caĭ, 33 măgarĭ, 891 vite marĭ cornute, 2655 oĭ şi berbecĭ, 276 capre şi ţapĭ şi 877 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 9573 şi la cheltuelĭ, de 9454 leĭ.

Satul Putineiul e împărţit în suburbiĭ carĭ poartă numirile de: Pantelimoneşti, la V. com.; Greci şi Caraveţeni, la E. şi Străini la S.-E.

Căile de comunicaţiune sunt: şoseaua judeţeană Turnul-Roşiori, care pune în legătură com. cu aceste două oraşe; din această şosea pornesc maĭ multe ramurĭ de şosele vecinale spre căt. Cîrlomanul cu prelungire până în com. Băneasa şi gara Salcia. In partea de S.-E. trece şoseaua vecinală spre com. Dracea prin căt. Zlata. Spre căt. Băduleasa porneşte iarăşĭ din şoseaua judeţeană o altă ramură; iar spre com. Bogdana este un drum vechiŭ natural, numit drumul Herieĭ, care duce la viile locuitorilor din acea comună.

De însemnat sunt: biserica din căt. Cîrlomanul şi în partea de S., pe deal, urmele uneĭ întăriturĭ, ce se crede a fi rămas de pe timpul războaielor cu Turciĭ. Imprejurul com. sunt înşirate o mulţime de măgurĭ, din care maĭ principale sunt: Măgura-Banuluĭ şi măgura Ghiburdelul la E., spre com. Bogdana; Măgura Mare şi Băşicuţa-Geambaşuluĭ, d'asupra căt. Cîrlomanul.

Drumul luĭ Traian trece pe lîngă com., venind despre Dunăre şi ia direcţiunea spre căt. Băduleasa; parte din acest drum este acoperit de arăturĭ, dar pe la unele locurĭ se distinge foarte bine.

Ocupaţiunea locuitorilor este numaĭ agricultura, care se face aci în bune condiţiunĭ, maĭ toţĭ locuitoriĭ avînd instrumente agricole perfecţionate.

Proprietarul moşieĭ întrebuinţează în exploataţiunea agricolă tot ce ştiinţa a produs maĭ perfect, avînd un număr însemnat de maşinĭ şi instrumente agricole, precum şi un atelier mecanic.

Satul Putineiul este unul din cele maĭ vechĭ; el ţinea de jud. Olt până la anul 1836; îl găsim trecut şi în lista satelor întocmite sub domnia luĭ C. Mavrocordat, pe la jumătatea secoluluĭ al XVIII-lea, ca făcînd parte din pl. ce se numea a Margineĭ, care se întindea până la Dunăre. Vechiul sat al Putineiuluĭ nu era însă pe locul unde se află astă-zĭ, ci acolo unde este căt. Cîrlomanul, la puţină depărtare. Comuna Putineiul s'a format maĭ în urmă, populîndu-se de către locuitoriĭ veniţĭ de prin alte părţĭ, ceea-ce explică împărţirea eĭ în suburbiĭ.

Putineiul, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Marginea, situată din sus de Hodivoaia, făcînd parte din cîmpul Burnazuluĭ pe proprietatea Putineiul, fostă a d-luĭ C. Şuţu şi azĭ a moştenitorilor def. I. Marghiloman.

Are o suprafaţă de 6100 hect. S'a dat la 1864 pentru 250 locuitorĭ împroprie ăriţĭ după legea rurală, o suprafaţă de 1226 hect.

Are un petic de pădure de tufă de 560 hect.

Venitul anual al moşieĭ e de 60000 leĭ.

E departe de Giurgiŭ de 18 kil.; de şoseaua Giurgiŭ-Alexandria, cu care se leagă, de 24 kil.; de Stăneşti, reşedinţa plăşeĭ, de 8 kil.; de Bucureşti, de 76 kil.

Are o populaţie de 1346 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, făcută la 1831, de un Hagi Iordan, fost proprietar al moşieĭ, înainte de C. Şuţu, bis. constituind singură o parohie şi deservită de 3 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi paracliserĭ; o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 55 copiĭ.

Are o moară cu vaporĭ şi una pe apă cu turbină, aşezată între heleştaie, pe valea Putineiul, care se alimentează din apele ploilor şi izvoarele văiĭ; 2 marĭ heleştae, unul al proprietaruluĭ şi cel-l'alt al locuitorilor şi care conţin peşte; 2 cazane de făcut rachiŭ din prăştină; 10 cîrciumĭ.

Vite: 752 boĭ şi vacĭ, 106 bivolĭ şi bivoliţe, 335 caĭ, 2460 oĭ, 43 capre, 16 asinĭ şi 280 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 8466 leĭ şi la cheltuelĭ, de 5053 leĭ.

Putineiul, *colină*, în jud. Buzău, com. Vispeşti, căt. Vîrful, acoperită de pădurea statuluĭ Sfin-

țianul, cam de 93 hect.; apoĭ de livezĭ și fînețe moșneneștĭ.

Putineiul, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, cu 138 suflete și 24 case.

Putineiul, *mahala,* jud. Mehedinți. Vezĭ Voradia.

Putineiul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Borcea, făcînd parte din com. Dichiseni. E situat pe cîmpul Bărăganul.

Putineiul, *vale,* jud. Vîlcea, pl. Horezul, com. Slătioara; udă mahalaua Manasiești și Olari, și se varsă în rîul Cerna.

Putineiul, *moșie,* jud. Dolj, pl Amaradia, com. Mierea-Birnici, aparținînd locuitorilor clăcașĭ și cetelor de moșnenĭ.

Putinele, *sat,* făcînd parte din com. Buda, pl. Stănisești, jud. Bacăŭ, situat la 5 kil. 265 m. de reședința comuneĭ.

Are o suprafață de 340 hect. 25 ariĭ, cu o populație de 339 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, construită din lemn de stejar, la 1880, de locuitorĭ.

Comerciul se face de un cîrciumar.

Putinele, *pîrîŭ,* jud. Tecuciŭ, curge prin satul cu acelașĭ nume, com. Buda, curge în direcția N.-S., și în fața satuluĭ Putinele se varsă în Zeletinul.

Putna, *județ,* numit ast-fel după rîul care îl străbate de la V. la S.-E. și care udă împreună cu afluențiĭ săĭ toată partea centrală și sudică a județuluĭ.

Situațiune și limite. — Județul Putna, cuprins între 24⁰ și 25⁰,13' longitudine orientală și între 45⁰,36' și 46⁰,12, latitudine boreală, se află așezat în centrul Țăreĭ, în marginea de S. a Moldoveĭ, din care făcea parte pănă la unirea Principatelor.

Limitele județuluĭ sunt:

La N. și N.-V., județul Bacăŭ, începînd de la gura pîrîuluĭ Răcăciuni, care-ĭ formează hotarul pănă în dreptul com. Parava; de aci hotarul face o cotitură spre S. pănă în fața com. Răcoasa, de unde se îndreptează spre V., pănă la muntele Clăbucul, pe hotarul Transilvanieĭ.

La E., Siretul, care-l desparte de jud. Tecuciŭ, începînd de la locul numit Capul-Draculuĭ și mergînd în jos pănă la Blehani.

La S., jud. R.-Sărat, de care se desparte prin rîul Milcovul, de la obîrșia luĭ pănă la Focșani și de aci prin canalul tras din Milcovul de Ștefan-cel-Mare, ca linie de demarcare între Muntenia și Moldova, după războiul din 1475, cînd Radu-cel-Frumos, Domnul Munteniei, fu învins de Ștefan, iar jud. Putna, anexat Moldoveĭ. Acest canal pleacă din Focșani, din sus de Tăbăcari, trece la Mîndrești, apoĭ la Lămoteasa, Argintul, Gologanul, Hînguleşti, Malurile, Rîmniceni, Bolboaca, Gîrleasca, și dă în Siretul la satul Blehani, după ce a făcut în tot drumul săŭ o mulțime de cotiturĭ.

La S.-V., jud. Buzăŭ, începînd din muntele Giurgiŭ, de unde se lasă în jos cu o mică înclinare spre E. prin munțiĭ: Mușa-Mare, Mușa-Mică, Vetrilele, Neharna și Pĭatra-Secuiuluĭ, de unde face un arc spre N., trecînd prin muntele Furul-Mic, urcînd spre N. în muntele Furul-Mare, numit de locuitorĭ La-Treĭ-Hotare, de oare-ce formează hotarul dintre județele Putna, Buzăŭ și Rîmnicul-Sărat, unde se termină vecinătatea Putneĭ cu județul Buzăŭ, începînd de aci înainte a se mărgini cu Rîmnicul-Sărat.

La V., Transilvania, începînd de la Vîrful-Clăbuculuĭ, prin munțiĭ Stănișoara, Lepșa, Stogul, Hărtanul, Buneul, Fața-Arișoaeĭ, Vîrful-Lăcăuțuluĭ, Zarea-Mordanuluĭ, Gorul și Giurgiŭ. Prin hrisovul dat Vrîncenilor de către Grigore Ghica, se statornicesc hotarele prin vîrfurile munților Stogul, Buneul și Lăcăuțul, de unde se începe Zăbala.

După convenția de delimitare încheiată la 25 Noembrie 1887, pentru a se executa învoirea făcută la Viena la 5 Aprilie același an, s'a semnat protocolul publicat în «Monitorul Oficial» din 10 Aprilie 1888. După acest protocol hotarul Țăriĭ în dreptul jud. Putna începe de la muntele Clăbucul, se coboară urmînd pe rîpa din mijloc la pîrîul Lepșa, pe care urmează pănă la gura pîrîuluĭ Harambércz (cota 804) și se suie mergînd pe creasta piciorului N.-E. al munteluĭ Jahorosbércz la vîrful acestuĭ munte (cota 1.211); de acolo se coboară către S. mergînd pe o rîpă pănă la pîrîul Paltinul, peste care trece, și apoĭ se urcă pe o altă rîpă situată față în față cu cea d'intîiŭ la vîrful munteluĭ Sobércz (cota 1.290). Din vîrful acestuĭ munte linia fruntarieĭ urmează creasta pănă la vîrful Mesteacănul, de unde se coboară către S. mergînd mereŭ pe creastă, trecînd prin punctele cotate 1.139 și 184 pănă la pîrîul Putna-Vranciĭ, la punctul unde Pîrîul-Măruluĭ se varsă în Putna. De acolo ea merge în sus pe Putna pănă la sorgintea eĭ, trece prin dosul munteluĭ Harayoldola (cota 1.671) pănă la sor-

gintea pîrîuluĭ Zăbala pe al căruĭ curs urmează până la gura pîrîuluĭ Gorul, apoĭ pe acesta în sus pănă la sorgintea luĭ de unde trece la şeaua dintre muntele Giurgiŭ şi Dealul-Negru (cota 1.535).

Forma judeţuluĭ Putna e aceea a unuĭ poligon octogonal neregulat, ale căruĭ laturĭ ar fi: 1) De la muntele Clăbucul pănă în dreptul comuneĭ Răcoasa; 2) din dreptul comuneĭ Răcoasa pănă în faţa comuneĭ Parava; 3) din faţa comuneĭ Parava pănă la gura pîrîuluĭ Răcăciuni; 4) de la gura pîrîuluĭ Răcăciuni pănă la Blehani; 5) de la Blehani pănă la cătunul Reghiul; 6) de la căt. Reghiul pănă la muntele Furul-Mare; 7) de la muntele Furul-Mare pănă la muntele Giurgiŭ şi 8) de la muntele Giurgiŭ pănă la muntele Clăbucul.

Lungimea cea maĭ mare a judeţuluĭ Putna este de la Răcăciuni pănă la Blehani, adică întreg drumul parcurs de Siret în acest judeţ; iar lăţimea cea maĭ mare o prezintă de la muntele Clăbucul pănă la Blehani.

Suprafaţa judeţuluĭ este de 258000 hect. (180240 fălcĭ); din care: 42595 1/2 hect. pămînt arabil, 20044 fîneţe, 49681 izlaz şi păşune, 8029 1/2 vie lucrătoare, 121 1/2 vie nelucrătoare, 2084 livezĭ, 31450 1/2 pădure, 103994 acoperit de ape, locurĭ neproductive, etc.

Reliefful soluluĭ. Din punctul de vedere al configuraţiuniĭ soluluĭ, jud. Putna se împarte în treĭ regiunĭ bine distincte: 1) regiunea muntoasă, care ocupă toată Vrancea şi parte din plăşile Zăbrăuţul, Răcăciuni şi Gîrlele şi se întinde pănă la poalele Măgureĭ şi a Dealuluĭ-Mare; 2) regiunea dealurilor, formată din maĭ toată plasa Gîrlele şi parte din Zăbrăuţul şi Răcăciuni, şi 3) regiunea cîmpeană, foarte puţin accidentată, care ocupă toată plasa Bilieşti şi parte din plăşile Şuşiţa, Gîrlele, Zăbrăuţul şi Răcăciuni şi se întinde între Măgura şi Dealul-Mare de-o parte şi între Siret şi Milcov de altă parte.

Regiunea muntoasă cuprinde toată Vrancea, iar din cele-l-alte plăşĭ comunele: Răcoasa, Cîmpurile, Vizantia şi Soveja din Zăbrăuţul, comunele Borşani, Bîlca şi Coţofăneşti din Răcăciuni şi comuna Mera din Gîrlele. Această regiune de munte are de-o parte Milcovul şi de alta Trotuşul; iar la marginea eĭ sunt podgoriile. Solul acesteĭ regiunĭ este în mare parte nisipos, maĭ cu seamă pe platourile Putneĭ şi Zăbaleĭ, parte lutos şi pe-alocurea negru. In această regiune sunt prea puţine locurĭ arabile. Mulţĭ săteni se cobor în regiunea cîmpeană, unde se învoesc a lucra pămîntul cu dijmă.

Regiunea dealurilor ocupă maĭ toată plasa Gîrlele şi parte din plăşile Zăbrăuţul şi Răcăciuni, întinzîndu-se de la Parava, de la marginea de N. a judeţuluĭ, pănă la Odobeşti.

Toate poalele dealurilor sunt acoperite cu viĭ, aparţinînd comunelor Parava, Drăguşani, Orbeni, Scurta, Cucova, Pănceşti, Sascut şi pănă la Trotuş. De acolo podgoriile încep pe dealul dintre Domoşiţa şi Trotuşul şi se întinde pe poalele dealurilor la Rugineşti, Păuneşti, Moviliţa, Străoani, Crucea, Panciul şi Ţifeşti pănă în valea Putneĭ; iar de la Putna se întind pe poalele dealuluĭ renumitele podgoriĭ de la Odobeşti-cu-Jariştea şi Vărsatura ce se continuă pănă la Valea-Milcovuluĭ.

Regiunea cîmpeană ocupă toată plasa Bilieşti şi parte din plăşile Gîrlele şi Răcăciuni. Aicĭ nu e deal, nicĭ vale. Este numaĭ şes, pămînt întins între Siret şi Putna şi între Putna şi Milcovul: şesul Siretuluĭ, al-Putneĭ şi al-Milcovuluĭ. In acest şes sunt bălţĭ formate din izvoare şi menţinute pe marĭ întinderĭ de pămînt.

Orografia. — Munţiĭ Putneĭ sunt cele maĭ de pe urmă ramificaţiunĭ ale Carpaţilor; eĭ sunt parte în Vrancea şi parte în Gîrlele, unde se află Măgura, între Milcovul şi Putna, pe ale căreĭ poale sunt situate renumitele podgoriĭ de la Odobeşti, parte în Zăbrăuţi, unde se află Dealul-Mare, între Putna şi Şuşiţa, la ale căruĭ picioare sunt întinsele viĭ de la Crucea-de-Jos, Panciul şi Crucea-de-Sus.

In privinţa stăpînireĭ munţilor, Vrănceniĭ avură proces cu marele boier Iordache Roznovanu, care reuşise a cumpăra pe un preţ de nimic întregul teritoriŭ al Vranceĭ. Cîştigînd procesul în anul 1814, Vrănceniĭ aŭ împărţit munţiĭ lor în 14 părţĭ de-o potrivă, dînd cîte o parte fie-căreia din comunele care aŭ luat parte la cheltuelile de dezrobire. De atuncĭ numaĭ munţiĭ Tulnici, Negrileşti şi Bîrseşti aŭ rămas ne-subîmpărţiţĭ.

Impărţirea munţilor este următoarea:

1. Lapoşul-de-Jos şi Furul, aĭ comunelor Nerejul, Spulberul şi Paltinul.

2. Lapoşul-de-Sus şi Munţişoarele, aĭ comunelor Năruja şi Nistoreşti.

3. Zboina şi Dealul-Sărătureĭ, aĭ comunelor Spineşti, Văsuiul şi Herăstrăul.

4. Pietrosul, Cobălaşul-de-Sus şi Cobălaşul-de-Jos, aĭ comunelor Valea-Săriĭ şi Colacul (căt. Podurile).

5. Verdele, al com. Vidra (căt. Voloșcani).

6. Mușa și Vetrila, aĭ comunelor Poiana și Spinești (cât. Bodești).

7. Giurgiŭ, al com. Bîrsești.

8. Păiușele, al com. Negrilești.

9. Capul-Coziĭ-de-sus, al comunelor Găurile și Tichirișul (cât. Părosul).

10. Mijlocul-Coziĭ, al comuneĭ Păulești.

11. Capul-Coziĭ-de-jos, al comunelor Vidra și Tichirișul.

12. Mișina, al comunelor Tichirișul (căt. Rugetul) și Colacul.

13. Macradeul și Piscul-Lepșiĭ, al com. Tulnici.

14. Pĭetricelele, până în apa Tișițeĭ, al com. Păulești (cât. Coza).

Cel maĭ înalt munte din Vrancea este Pietrosul. Vîrful cel maĭ înalt al Măgureĭ, ramul de munte dintre Milcovul și Putna, este la Titila, d'asupra schituluĭ Tarnița. Din vîrful Titileĭ se vede de-o parte Vrancea cu frumoșiĭ săĭ munțiĭ și de alta cîmpia din județul Putna. Vederea se întinde în lungul județelor Rîmnicul-Sărat, Tecuciŭ, Covurluiŭ și Brăila, până la munțiĭ din spre Dunăre și Marea-Neagră ce se află dincolo de Isaccea și Tulcea. Comunicația în munțiĭ Vranceĭ se face pe poteci. Cele maĭ însemnate sunt plaiul Coziĭ, plaiul Valea-Neagră și plaiul Lapoșul.

Dintre ceĭ-l'alțĭ munțĭ aĭ județuluĭ Putna, cităm numaĭ: Zboina, despărțit în două prin pîrîul Șagăul ce dă în Lepșa; Andreiașul, pe teritoriul comuneĭ Mera; Ciurugul, la izvorul Năruĭeĭ; Fața-Arișoaeĭ, unde e obîrșia Putneĭ; Clăbucul, la punctul de hotar între Transilvania și județul Bacăŭ.

Hidrografia. — Județul Putna e udat în partea-ĭ de E. de rîul Siretul, care strînge maĭ toate apele județuluĭ. Aceste ape se varsă saŭ d'a-dreptul în Siretul, saŭ în afluențiĭ acestuia, dintre carĭ maĭ însemnațĭ sunt: Trotușul, Șușița și Putna.

Siretul intră în jud. Putna pe la satul Răcăciuni, formînd hotarul dintre Putna și Tecuciŭ; adună din județul Putna apele: Răcăciuni, Drăgușani, Cucova, Valea-Seacă, Păucești, Trotușul, Caregna, Zăbrăuțul, Șușița și Putna și iese din județ pe la satul Blehani.

Trotușul intră în județul Putna la satul Borșani, unde primește pe dreapta pîrîul Bîlca, curge spre E., luînd în sine apele Cornățelul, Lunca-Dochieĭ și Domoșița și se varsă în Siretul, maĭ jos de satul Bărcioaia.

Sușița izvorește din munțiĭ Sovejiĭ, culege apele Crimineţul, Lărguța, Valea-Babeĭ, Alba, Răcoasa, Repejoara, Repedea și Hăulita și se varsă în Siretul, maĭ jos de satul Doaga.

Putna izvorește din Fața-Arișoaieĭ, curge la vale, primind apele din Valea-Măruluĭ, Lepșa, Tișița, Coza, Dejul, Zăbala și alte cîte-va pîraie micĭ ca Călugărașul, Apa-Pietroasă și altele. La Răstoaca primește cel maĭ mare afluent al săŭ, Milcovul și la satul Călieni se varsă în Siretul.

Milcovul izvorește din vîrful Munteoruluĭ, primește pe dreapta pîraiele: Regiul, Milcovelul și Arva, iar pe stînga, Larga și Valea-Rea și apoĭ se varsă în Putna, în dreptul Răstoaceĭ.

Geologia. — Aluviunile ocupă o mare întindere în jud. Putna, toată valea Siretuluĭ de la Răcăciuni, la N., până la Vultur și la Nămoloasa, la S. trecînd prin Mărășești, Ciușlea și Bilești. De la Mărășești, această suprafață se lărgește mult; ea se întinde de la malul drept al Siretuluĭ, din fața Cozmeștilor, la N.-E. până la Căpotești și Făurei, pe țărmul drept al Putneĭ, coprinzînd ast-fel la S.-V. cîmpiile Siretuluĭ, Șușițeĭ și Putneĭ; de la Mircești la Mîndrești, se îngustează, ne maĭ fiind cuprinsă de cît între Siretul și Putna, pentru a se lărgi din noŭ la gura Milcovuluĭ. La această întindere de tărîm trebue să adăugăm în mare parte albiile rîurilor Milcovul, Putna, Șușița, Zăbrăuțul și Trotușul și toată cîmpia care se găsește la gura luĭ și unde se ridică tîrgul Adjud.

Grupa cuaternară saŭ diluviană este destul de desvoltată în jud. Putna, afară de o fâșie îngustă care se află pe maĭ toată partea stîngă a văiĭ Milcovuluĭ, de la satul Mera până aproape de Odobești. Ea formează platoul întreg unde se află Focșani și care e coprins între malul drept al Putneĭ, între Precistanul, Petrești și Jorăști de-o parte până la Ceardac, pe malul stîng al Milcovuluĭ, de cea-l-altă parte; la N.-V. ea se întinde până la Odobești. O mare parte din viĭ sunt sădite în lösul ce prezintă aicĭ o foarte mare desvoltare și o grosime de 15—20 m.

De aci, grupa cuaternară se continue, prin Jareștea și Balotești, spre valea Putneĭ, care pe ambele-ĭ malurĭ prezintă o fâșie cuaternară, dar maĭ cu seamă pe malu-ĭ stîng unde se află satele Cucuveți, Călimanul, Vidra și până la Tichirișul. Ea se îndreptează apoĭ spre N., formează colinele unde se află viile de la Panciul și Străoani, se continuă la N., formînd o fâșie paralelă cu cîmpia Siretuluĭ, prin

satele Diocheţi, Domneşti, Sascutul, până la Răcăciuni, fâşie care nu e întreruptă de cît de depozitele de aluviune din valea Trotuşuluĭ, pe malul căruia se găsesc asemenea depozite cuaternare, ce se văd continuîndu-se cu întreruperĭ până la gura văiĭ Caşinuluĭ.

Grupa terţiară saŭ chenozoică prezintă o foarte mare desvoltare în acest judeţ. Ea e reprezentată aci prin cele treĭ sisteme ale sale: pliocenicul, miocenicul şi eocenicul.

Sistemul pliocenic formează în jud. Putna o fâşie care se îndreptează de la S.-S.-E. la N.-N.-V.; el e coprins între două liniĭ flexuoase, din care una, aceea de la E., pleacă din valea Milcovuluĭ, între Odobeşti şi Căpătanul, trece prin Clipiceşti, în valea Putneĭ, între Străoani şi Muncel, în valea Şuşiţeĭ, la Speriaţi, în valea Zăbrăuţuluĭ, pentru a se termina la V. de Răcăciuni, după ce a trecut, aproape de Copăceni şi de Urecheşti, în valea Trotuşuluĭ; cea-l-altă, de la V., pleacă în valea Milcovuluĭ, de la gura pîrîuluĭ Reghiorul, trece între Colacul şi Vîlceaua-Săriĭ, în valea Putneĭ, prin Vizantia, puţin maĭ la E. de Cîmpurile, în valea Şuşiţeĭ, pentru a se termina ceva maĭ la E de Caşinul.

Rocele care compun stratele acestuĭ sistem sunt: argilurile galbene şi albăstriĭ, cînd numaĭ plastice, cînd nisipoase şi puţin marnoase. Gresiile iaŭ formele cele maĭ pitoreştĭ; ele se prezintă unele sub forma de mameloane, altele ca nişte tunurĭ saŭ ruine, din cauza eroziunilor ce aŭ suferit prin intemperiile atmosferice, cum se poate vedea în valea Putneĭ, între Tichirişul şi Valea-Săriĭ şi în valea Şuşiţiĭ, între Gogoiul şi Cîmpurile. La Şindilari, în valea Milcovuluĭ, se găsesc două straturĭ de lignit destul de bun ca calitate şi de o grosime de 1 m. — 1 m. 50.

Fosilele sunt puţin numeroase. Afară de bivalvele, care s'aŭ găsit la Gura-Reghiuluĭ, nu s'aŭ maĭ aflat de cît planorbĭ şi neritine, coborînd valea Milcovuluĭ la Şindrilari; limnea în valea Tichirişuluĭ, la satul Secătura; neretine şi fragmente de Unio într'un argil negricios, pe malul stîng al Putneĭ, în faţa suprefectureĭ din Tichirişul.

Sistemul miocenic e maĭ puţin desvoltat de cît cel pliocenic; el formează, cu toate acestea, o fâşie cam largă care se îndreptează ca şi pliocenicul de la S.-S.-E. la N.-N.-V., avînd drept limite, la E., linia pe care am însemnat-o ca limita de V. a plioceniculuĭ şi o altă linie foarte sinuoasă, care pleacă de la S. de Andreiaşul, în valea Milcovuluĭ, trece între Spulberul şi Paltinul, în valea Zăbaleĭ, între Herăstrăŭ şi schitul Valea-Neagră în valea Nărujeĭ; la E. de Coza şi la V. de Tulnici, în valea Putneĭ la Soveja, în valea Şuşiţa; apoĭ la E. de Măgura-Caşinuluĭ, în valea Caşinuluĭ, şi se încovoaie la E. spre Oneşti, în valea Trotuşuluĭ.

Rocele care compun stratele acestuĭ sistem sunt: 1. Argilurile marnoase cu plăcĭ de gresie pestriţe, roşiĭ, verzuĭ şi cenuşiĭ, cu cordoane şi plachete de ghips fibros şi cu cristalele grupate. 2. Gresiile cu bobul maĭ mult saŭ maĭ puţin mic, unele foarte grosolane şi nefiind chiar de cît nişte adevărate conglomerate, cu o coloare cenuşie gălbue şi chiar cu totul verde; această din urmă fâşie, care se recunoaşte după coloarea-ĭ foarte pronunţată, merge de la Andreiaşi până la muntele Răiuţul, trecînd prin Secătura, care formează înălţimile maluluĭ drept al Righioruluĭ. Alte gresiĭ, foarte micacioase, se prezintă, cînd în straturĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin groase, cînd în plachete schistoase. 3. Ghipsurĭ cenuşiĭ, roşcatice şi alburiĭ, cu nodule albe de albastru, după cum se vede la Tulnici, pe malul stîng al Putneĭ, între Năruja şi Nistoreşti în valea Nărujeĭ; între Spulberul şi Paltinul, în valea Zăbaleĭ; la Soveja, în valea Şuşiţeĭ. 4. Argilurĭ salifere cenuşiĭ, cu cordoane saŭ plăcĭ de ghips şi de gresie micacioasă. La suprafaţa acestor argilurĭ se vede sare gemă la Andreiaşi pe malul stîng al Milcovuluĭ, la Righioara în vîlceaua Righioara, la satul Paltinul în valea Zăbaleĭ; în vîlceaua Piţicul; la Nistoreşti, în valea Nărujeĭ şi în Vîlceaua-Săriĭ, com. Valea-Săriĭ, în valea Putneĭ. Această sare gemă se manifestă încă prin nişte izvoare sărate la Vizantia, în valea Vizăuţuluĭ, la Cîmpurile, pe Corcomanul, care se varsă în Şuşiţa, pe malul drept al acestuĭ rîŭ; între Caşinul şi satul Mănăstirea-Caşinuluĭ, pe malul stîng al vîlceleĭ Caşinuluĭ. Aceste argilurĭ salifere sunt în maĭ multe locurĭ îmbibate de petroleŭ, cum e în valea Reghiuluĭ, afluent al Milcovuluĭ şi în Vâlceaua-Săreĭ (din valea Putneĭ).

Petroleul se exploatează la Cîmpurile, în valea Şuşiţeĭ, în vîlceaua Haloşul, pe malul drept al pîrîuluĭ Caşinul; el se scurge însoţit de apă sărată din Dealul-luĭ-Păun, în valea Vizăuţuluĭ, care e compusă din gresie alburie.

Fosilele ce s'aŭ putut găsi în acest sistem sunt bivalvele şi ceritele.

Trebue observat că, în stra-

tele ce se întind sub ghipsurĭ, sunt numeroase cordoane saŭ micĭ straturĭ de silice, cu precipitaţia de coloare albăstrie, dar maĭ în de obşte neagră, care poartă numele de ftanită saŭ lidită.

Stratele acestuĭ sistem sunt foarte turmentate în Putna, aşa în cît formează flexuosităţĭ numeroase şi foarte pronunţate, după cum se poate vedea maĭ cu seamă pe malul Zăbaleĭ, între Spulberul şi Paltinul.

Sistemul eocenic prezintă o foarte mare dezvoltare. El formează o făşie paralelă cu acelea din sistemele precedente şi se întinde de asemenea de la S.-S.-E. la N.-N.-V., din valea Milcovuluĭ la aceea a Caşinuluĭ, la hotarul jud. Putna şi Bacăŭ. In lăţime, acest sistem este limitat la E. prin miocenicul şi la V. prin hotarul Transilvanieĭ; el formează toate înălţimile munţilor Vranceĭ, anume de la N. la S.: cele două Zboine, cea neagră şi cea verde, muntele Clăbucul, muntele Macradeul saŭ Piatra - Scrisă, Novesele, Condratul, Păişele, muntele Giurgiul şi muntele Muşa.

Din punctul de vedere petrografic, acest sistem poate fi considerat, în jud. Putna, ca formînd două nivelurĭ. In partea superioară se găseşte o succesiune de gresiĭ cu mica şi calcarurĭ marnoase în plachete, conţinînd argilurĭ salifere cu vine saŭ plachete, fie de gips, cu sare gemă, gresiĭ albăstriĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin grosolane şi puţin rezistente, marne, conglomerate ca la Piatra-Geamănă, schisturĭ argiloase, foliculate, negricioase şi sulfuroase cu gresie în plachete şi cîte o dată feruginoase; se văd de acestea la cataracta saŭ săritoarea Putneĭ şi pe albia Zăbaleĭ, între munţiĭ Păişele şi Giurgiul. In partea inferioară, se găseşte o succesiune de straturĭ de calcar compact, albăstruiŭ, alburiŭ, în plachete, cu calcarurĭ marnoase schistoase. Piscul-Ciuteĭ, muntele Gurguiatul şi muntele Păişele, aproape de hotarul Transilvanieĭ, sunt ast-fel formate, cu gresiĭ albe şi gălbicioase, tarĭ, adesea în straturĭ puternice, împestriţate cu micĭ puncte albe; aceste gresiĭ alternează cu schisturĭ foliculate, negricioase, cu plachete de gresiĭ cu mica şi cu marne schistoase, întru cît-va nisipoase şi pestriţe, verzue, violete şi albăstriĭ, după cum se văd coborînd muntele Muşa la Zăbala.

Trebue observat că maĭ toate gresiile niveluluĭ superior sunt marnoase şi cu mica, pe cînd acelea din nivelul inferior, afară de schistoasele şi acelea în plachete, sunt pure şi fără mica. Straturile acestuĭ sistem sunt, ca şi ale celuĭ precedent, foarte turmentate şi flexuoase.

In nivelul superior, cum s'a zis maĭ sus, se găseşte intercalat un al doilea orizont de sare, maĭ vechiŭ de cît cel constatat la Reghiul, la Spulberul şi la Valea-Săriĭ; el e evident eocenic, din momentul ce e cuprins între stratele de gresiĭ şi de marne calcaroase cu fucoizĭ şi cu hieroglifĭ. Atît deasupra, cît şi dedesuptul acestor argilurĭ salifere, s'a constatat existenţa unor numeroşĭ fucoizĭ, printre carĭ speţele următoare: Chondrides intricatus, Brogn, Ch. Targioni, Brogn şi Ch. furcatus, Brogn.

Aceste argilurĭ salifere formează o făşie care se continuă de la S. unde se văd la suprafaţă, în valea Zăbaleĭ, la V. de satul Nerejul, la locul numit Poienile-Săriĭ; Zăbala curge în această parte şi-şĭ sapă albia în depozitul de sare chiar; aceste argilurĭ se continuă la N. până în valea Caşinuluĭ. Acestă făşie însă-şĭ este vizibilă la suprafaţă în satul Coza, în valea Putneĭ şi maĭ la N. în valea Lepşiĭ, ceva maĭ sus de schitul Lepşa. Ea se maĭ arată la Ciurbe, pe malul drept al Caşinuluĭ, în faţa Măgureĭ-Caşinuluĭ, prin nişte izvoare sărate, cărora locuitoriĭ le daŭ numele de saramure.

Toată partea saŭ nivelul inferior, în care gresia domină şi care pare a constitui maĭ în special gresia carpatică, nu poate decĭ fi considerată, până la o probă contrarie, din momentul ce fosilele lipsesc cu desăvîrşire, de cît ca făcînd parte din sistemul eocenic, cu atît maĭ mult că s'aŭ constatat aceeaşĭ hieroglifĭ şi fucoizĭ pe plăcile de gresie schistoasă şi de calcarurĭ marnoase, în maĭ multe părţĭ ale acesteĭ zone, până chiar în vecinătatea hotaruluĭ. S'aŭ aflat într'adevăr fucoizĭ în muntele Zboina-Neagră şi între Zboina-Neagră şi Zboina-Verde, urcînd de la acest din urmă munte, de la locul numit Curmătura-Zboineĭ-Negre; s'aŭ maĭ găsit încă între muntele Clăbucul şi muntele Aureul şi apoĭ pe malul drept al Lepşeĭ, coborînd din muntele Macradeul.

Minerale. — Judeţul Putna e bogat în minerale.

Pirita ordinară saŭ bisulfura de fier se găseşte răspîndită în grupe izolate de cristale, foarte frumoase, şi care se pot foarte bine determina în mijlocul argilurilor salifere şi ghipsoase, în valea Reghioruluĭ, a gresiilor alburiĭ de la Andreaşi şi a gresiilor cu hieroglifĭ din valea Zăbaleĭ; maĭ toţĭ hieroglifiĭ sunt transformaţĭ în pirite saŭ sunt acoperiţĭ de ele.

Ghipsul se prezintă în fru-

moase cristale izolate saŭ grupate în flabele în mijlocul marnelor și a argilurilor ghipsoase, precum: în vălceaua Caciuluĭ, la muntele Gherghelăul, și la Nistorești și sub forma de lamele foarte transparente, din care unele prezintă acest caracter particular de a fi pe suprafață curbă, după cum se vede la Vălceaua-Săriĭ, unde se găsesc asemenea ghipsurĭ fibroase și cristale izolate, din care unele staŭ să se prefacă în sulf, prin epigenie. In munțiĭ comuneĭ Bîrsești, din plasa Vrancea, femeile scot micĭ cantitățĭ de ghips, pe care arzîndu-le, le utilizează la văpsitul caselor.

Pucioasă se găsește în mare cantitate, în cristale izolate, care se pot ușor determina în mijlocul straturilor ghipsoase ca acelea din Vălceaua-Săriĭ, în cristale marĭ și în nodule amorfe și foarte pure, din care unele cîntăresc maĭ bine de 250 gr. și aŭ un diametru de 11 cm. pe 8 cm. Această pucioasă se găsește răspîndită cu îmbelșugare în argilurile marnoase salifere și ghipsoase la Petre al Tănăsoaieĭ, localitate din Secături, pe malul drept al Reghioruluĭ, pe povîrnișul colineĭ, unde la primele loviturĭ de tîrnăcop se găsesc frumoase cristale saŭ nodule de pucioasa cea maĭ pură și de o frumoasă coloare galbenă-verzuie.

Sarea gemă se găsește la Andreași, în valea Milcovuluĭ, chiar la suprafață; la Reghioara, în valea Reghioruluĭ; în vălceaua Pițiculuĭ; în valea Nărujiĭ, la Vălceaua-Săreĭ și în valea Putneĭ, unde se exploatează. Trebue de observat că în jud. Putna, independent de zona saliferă de maĭ sus, există una și maĭ veche, de vîrsta eoceniculuĭ, fiind cuprinsă, cum s'a zis maĭ sus, între gresiile și calcalurile cu fucoizĭ. Sarea din această din urmă zonă se găsește la suprafață la: Poenile-Săreĭ, în valea Zăbaleĭ, la satul Coza, în valea Putneĭ și a Lepșeĭ, la N. de schitul Lepșa. Principalele localitățĭ în care se maĭ găsește sare, sunt: Fața-Spurreĭ, Zboina (în hotarul Sovejiĭ), Pĭetrosul, Monteorul, Dealul-Poeneĭ, Nerejul, Spulberul, etc. Aceste localitățĭ nu sunt puse în exploatare; Vrănceniĭ însă scot sare pentru trebuințele lor casnice, în baza privilegiuluĭ ce li s'aŭ acordat prin hrisovul din 1858, dat de Grigore Ghica, Domnul Moldoveĭ.

Petroleul se exploatează la Cîmpurile, în valea Șușițeĭ și la Haloș, pe malul drept al Cașinuluĭ, la hotarul despre județul Bacăŭ; el curge însoțit de apă sărată, pe malul drept al Pîrîuluĭ-Alb (Vizăuțul) în satul Vizantia și imbibă argilurile ghipsoase la Valea-Săriĭ (basinul Putneĭ) și la Reghiul, în valea Reghiuluĭ.

Cărbunĭ de piatră se află pe teritoriul com. Mera, în căt. Șindrilari.

Piatra gogon pentru pavagiŭ se află în abundență pe rîurile Putna și Milcovul. Piatra calcaroasă se găsește pe pîrîul Șușița.

Marmoră se află pe proprietatea d-luĭ A. Lupașcu și a d-neĭ Maria Ghițescu, în com. Cîmpurile.

Ape minerale. — Sunt maĭ multe izvoare de apă minerală în Putna, care toate sunt recĭ. In valea Putneĭ, eșind din muntele Sisarul, este un izvor sulfosalin; maĭ sunt altele la Stîrnița-Răiuțuluĭ; numeroase izvoare minerale se găsesc în valea Vizăuțuluĭ, la satul Vizantia; de asemenea la Cîmpurile (în valea Șușițeĭ), în vălceaua Corcomanuluĭ și la Pîrîul-Sărat. Aceste izvoare sunt în deobște sulfo-alcaline, unele magnezice, altele iodate saŭ feruginoase.

Impărțirea administrativă. — Cea maĭ vechĭe împărțire administrativă a jud. Putna ce cunoaștem, e aceea din condica liuzilor lucrată pentru Domnitorul Moruzzi în 1803 și publicată în Uricarul luĭ Codrescu, vol. VII și VIII. După această condică vedem că acest județ se împărțea în 8 ocoale:

1. *Ocolul Răcăciuni,* cu satele: Șișcani aĭ vorniculuĭ Const. Balș; Boșcani răzășeștĭ; Conteștĭ aĭ vorn. Const. Balș; Sascutul al vorn. Const. Balș; Bereștĭ aĭ beizadeleĭ Mavrocordat; Cucova răzășească; Orbeni răzășeștĭ; Parava răzășească; Drăgușani răzășeștĭ; Adjudul-Vechiŭ al mănăstireĭ Mera; Adjudul-Noŭ al sărdăreseĭ Ilinca; Lunca-Mîndrișcăĭ.

2. *Ocolul-Lunceĭ,* cu satele: Pădureni răzășeștĭ; Călimăneștĭ a postelniceseĭ Catrina; Domneștĭ a comis. Grigore Razu; Borcioaie a camaraș. Mihaiŭ Razu; Angheleștĭ răzășeștĭ; Slobozia-Boul răzășeștĭ; Rugineștĭ răzășeștĭ; Păuneștĭ răzășeștĭ; Urichești a vist. Balș și a slug. Savastos; Cornățelul a slug. Savastos; Bîlca a mănăstireĭ Bărnova; Popeni a hatm. Răducanu Roset; Copăceștĭ răzășeștĭ.

3. *Ocolul Zăbrăuțuluĭ,* cu satele: Satul-Noŭ răzășesc; Crucea-d.-j. răzășească; Străoani-d.-j. răzășeștĭ; Ursoiul al mănăstireĭ Bogdana; Crucea-d.-s. răzășească; Gura-Repezĭ răzășească; Movilița răzășească; Fitioneștĭ a mănăstireĭ Bogdana; Străoani-d.-s. răzășeștĭ; Spărieți răzășeștĭ; Deocheți a vorn. Constantin Balș; Muncelul răzășesc;

Panciul a mănăstireĭ Bogdana; Cîmpurile răzăşeştĭ; Răcoasa răzăşească; Soveja a mănăstireĭ Soveja; Vizantia răzăşească.

4. *Ocolul Vranceĭ,* cu satele: Voloşcani, Călimanul, Colacul, Valea-Săriĭ, Poiana-Budeşti, Năruja, Nistoreşti, Spineşti, Păuleşti, Negrileşti, Bărseşti, Găurile, Vidra, Ţulnici, Nerejul, aĭ vistieruluĭ Iordachi Roset.

5. *Ocolul Gîrlelor,* cu satele: Slobozia-Precisteĭ, a mănăstireĭ Precista; Făurei aĭ căminaruluĭ Ianacache Pruncul; Bizigheşti aĭ vist. Iordache Roset; Igeşti răzăşeştĭ; Slobozia-luĭ-Părăşcan răzăşească; Bătineşti răzăşeştĭ; Purceleşti răzăşeştĭ; Găgeşti răzăşeştĭ, aĭ măn. Mera; Oleşăşti a spăt. Nicolaĭ Stratulat; Ţifeşti răzăşeştĭ; Codrul-Sîrbilor răzăşesc; Vităneşti-d.-s. răzăşeştĭ; Clipiceşti răzăşeştĭ; Cucueţi-d.-s. răzăşeştĭ; Şărbeşti răzăşeştĭ; Baloteşti răzăşeştĭ; Ireşti-d.-s. răzăşeştĭ; Cucueţi-de-supt-Măgură răzăşeştĭ; Ireşti-de-supt-Măgură răzăşeştĭ; Vităneşti-de-supt-Măgură răzăşeştĭ.

6. *Ocolul Milcovuluĭ-de-Sus,* cu satele: Slobozia-Orbeni răzăşeştĭ; Gugueşti răzăşeştĭ; Floreşti-d.-j. răzăşeştĭ; Boteşti răzăşeştĭ; Slobozia-luĭ-Vidraşcu răzăşească; Pănticeşti răzăşeştĭ; Grozeşti răzăşeştĭ; Odobeşti răzăşeştĭ; Călimăneşti răzăşeştĭ; Pădureni răzăşeştĭ; Căpătanul răzăşesc; Şindilari-d.-s. aĭ mănăstireĭ Mera; Şindilari-d.-j. aĭ mănăstireĭ Mera; Păţeşti răzăşeştĭ; Miera a mănăstireĭ Mera; Floreşti-d.-s.; Vinăşeşti.

7. *Ocolul Milcovuluĭ-de-Jos,* cu satele: Bahnele a prooroculuĭ Samoil; Budeşti şi Mîndreşti aĭ mănăstireĭ Mera; Jorăşti aĭ mănăstireĭ Sf. Ioan; Ciuşle al mănăstireĭ Răchitoasa; Dobroeşti aĭ luĭ Manolache Avram; Vadul-Turculuĭ şi Paraipanul aĭ luĭ Toader Tacu; Morile-Cozmiĭ aĭ Sf. Dimitrie; Pomiĭ-Străjesculuĭ aĭ mănăstireĭ Răchitoasa; Mărăşeşti aĭ spătaruluĭ Iordache Catargiŭ; Mirceşti aĭ paharniculuĭ Ioan.

8. *Ocolul Ghilieştilor (Bilieşti),* cu satele: Răstoaca a şatr. Die; Ghilieşti răzăşeştĭ; Sasul răzăşesc; Dimaciul răzăşesc; Suraia răzăşească; Călieni aĭ vorn Dumitrache Ghica; Năneşti răzăşeştĭ; Belciugul răzăşesc; Costieni răzăşeştĭ; Malurile aĭ vorn. Dumitrache Ghica; Vulturul răzăşesc; Slobozia-luĭ-Ciucă răzăşească; Nămoloasa răzăşească; Slobozia-Clucer răzăşească; Blehani răzăşeştĭ.

In anul 1834, Putna coprindea 6 ocoale, cu 7 tîrgurĭ şi 198 sate.

In anul 1849, jud. Putna avea 159 de sate şi 5 oraşe. Satele aparţineaŭ: 16 mănăstirilor, 87 răzeşilor, 56 particularilor.

Impărţirea aceastà în 159 de sate a durat până la 1864, cînd, aplicîndu-se noua lege comunală, s'aŭ făcut 82 de comune rurale şi 3 comune urbane, adecă peste tot 84 de comune.

Azĭ, jud. Putna e împărţit în 4 plăşĭ: Bilieşti-Gîrlele, Răcăciuni, Vrancea şi Zăbrăuţul.

Marca judeţuluĭ este Bacus călare pe butoiŭ, din cauza vinurilor multe ce produce.

Populaţiunea jud. Putna, după recensămîntul din D-brie 1899, este de 150410 suflete, din care: 76893 bărbaţĭ şi 73517 femeĭ. Numărul caselor de locuit din tot jud. trece de 30000.

Cultul. Sunt în jud. Putna 210 bisericĭ, deservite de 164 preoţĭ şi 304 cîntăreţĭ. Până la secularizarea averilor mănăstireştĭ, jud. Putna avea 7 schiturĭ: Lepşa, Valea-Neagră, Varniţa, Sf. Nicolae, Scînteia, Tarniţa şi Bulucul, şi 6 mănăstirĭ închinate Sf. Ioan, Precista, Profetul Samoil, Mera, Soveja şi Vizantia.

Din acestea, parte din ele aŭ fost prefăcute în bisericĭ de mir, iar parte s'aŭ închis, risipindu-se călugăriĭ care încotro. Numaĭ Mera şi Soveja aŭ rămas încă astă-zĭ mănăstirĭ.

După noua repartizare a parohiilor, jud. Putna a fost împărţit în 107 parohiĭ, din carĭ: 94 rurale (cu 178 bisericĭ), şi 13 urbane (cu 33 bisericĭ).

In acest judeţ maĭ funcţionează 3 bisericĭ catolice, 7 sinagoge şi 2 bisericĭ armene.

Instrucţiunea publică. Sunt în judeţ 66 şcoale rurale mixte, care aŭ fost frecuentate în anul şcolar 1899—900 de 4588 copiĭ.

Şcoale primare urbane sunt: 5 de băeţĭ, 4 de fete şi 1 mixtă în Focşani; 1 de băeţĭ şi 1 de fete în Odobeşti; 1 de băeţĭ şi 1 de fete în Panciu.

In ce priveşte instr. sec., vezĭ Focşani.

In comuna Vidra se află o şcoală de meserie, întreţinută de judeţ şi subvenţionată de stat cu 12000 leĭ anual.

Budgetul judeţuluĭ pe 1898—899 a fost de 463362,57 leĭ la veniturĭ şi de 430081,07 leĭ la cheltuelĭ.

Justiţia se dă de 5 judecătoriĭ, 1 tribunal în Focşani şi o curte cu juraţĭ. In Focşani se află un penitenciar central.

Agricultura. — Instrumentele agricole de care dispuneaŭ locuitoriĭ din jud. Putna în 1894 aŭ fost: 24 de maşinĭ de treerat cu aburĭ, 9 maşinĭ de bătut porumb cu aburĭ, 10 maşinĭ de bătut porumb cu manivelă, 20 maşinĭ de vînturat, 8 maşinĭ de semănat, 1 maşină de ales sămînţa, 4 maşinĭ de secerat, 2613 plugurĭ de lemn, 3103 plugurĭ de fier, 2 plugurĭ cu aburĭ, 59

scarificătoare, 244 grape de fier, 21 tăvăluguri, 7 trioare, 31 rarițe și 9 moșoroitoare de fier.

Numărul cultivatorilor a fost în 1894 de 13984 și întinderea cultivată, de 70000 hect.

Vite (în 1901): 15268 caĭ, 34 măgarĭ, 61051 boĭ și bivolĭ, 114716 oĭ, 9979 capre, 33801 porcĭ. Stupĭ cu albine: 9007.

Viticultura. — Viile din jud. Putna sunt renumite pentru calitatea vinuluĭ ce produc. Insă-șĭ marca jud. reprezintă pe zeul Bacus călare pe un butoiŭ. Cantemir, în scrierea-ĭ «Descriptio Moldaviae» (p. 28), vorbind de vinurile din Moldova, pune în al 3-lea rînd, adecă după cele din Cotnari și Hușĭ, vinurile din Odobești. In anul 1859, după însemnarea făcută de comisiunile statistice, întinderea teritoriuluĭ ocupat cu vie era de 4337 fălcĭ saŭ 6201 hect. Astă-zĭ viea ocupă o întindere îndoit de mare și anume de 12270 hect. Nicĭ unul din jud. Romînieĭ de dincolo de Milcovul nu are o maĭ mare întindere de vie de cît jud. Putna. Producțiunea totală a fost în 1899 de bine maĭ de 600000 de hectol.

Pădurile ocupă în jud. Putna maĭ mult de a treia parte din toată întinderea luĭ. Ele se întind maĭ mult în regiunea de munte. Numaĭ în Vrancea pămîntul acoperit cu pădure este a patra parte din întinderea totală a județuluĭ.

Comerciul și Industria. — Județul Putna exportă maĭ cu seamă vin, lemne și grîne. Industria olărieĭ se practică în com. Irești, din pl. Gîrlele (unde se află 10 fabricĭ) și în orașul Focșani (unde sunt 11 fabricĭ).

Din lipsa căilor de comunicație, exploatarea lemnăriilor se face cu mare greutate. Singură pl. Vrancea numără peste două sute de munțĭ acoperițĭ de pădurĭ de brad, aproape 90% molift, pădurĭ seculare și nestrăbătute, dar care cade în putreziciune fiind-că nu se poate pune la dispozițiunea comerciuluĭ și industrieĭ.

Astă-zĭ sunt puțin maĭ mult de 100 herăstraie în tot județul.

Sunt 844 fabricĭ de rachiŭ de prune și drojdiĭ de vin, din carĭ: 167 lucrătoare în tot anul și 727 numaĭ timporane, la care se întrebuințează 900 de lucrătorĭ.

Piinăriĭ și covrigăriĭ sunt în acest jud. în număr de 47, întrebuințînd 149 lucrătorĭ.

Populațiunea din suburbia tăbăcarilor din Focșani se ocupa cu mare activitate de această meserie. De cîtă-va vreme, această industrie a început să dea îndărăt și abia se maĭ mențin vr'o 15 tăbăcarĭ.

Sunt 8 fabricanțĭ de var și anume: în com. Bătinești din pl. Gîrlele și în comunele Panciŭ, Străoani-d.-s., Răcoasa, Fitionești și Cîmpurile din pl. Zăbrăuți; 10 fabricĭ de lumînărĭ și săpun; 41 de fabricĭ de cărămizĭ; 14 cășăriĭ în comunele: Crucea d.-s., Străoani-d.-s., Cîmpurile din pl. Zăbrăuți, Adjudul-Vechiŭ, Berești și Sascut din pl. Răcăciuni, Găgești, Irești și Pățești din pl. Gîrlele și Focșani; 3 pietrăriĭ, din care: 1 în com. Odobești și 2 în Focșani; 114 fabricanțĭ de încălțăminte, ajutațĭ de 320 lucrătorĭ și 59 practicanțĭ; 6 fabricanțĭ de pălăriĭ; 21 blănăriĭ și cojocăriĭ; 5 curelăriĭ; 176 dogăriĭ; 220 fabricanțĭ sătenĭ de rogojinĭ în Biliești, Mircești, Răstoaca și Suraia.

(Vezĭ și com. Focșani).

Căĭ de comunicație. — Căĭ județene: Focșani-Galați; Focșani-Odobești; Focșani-Balotești-Tichirișul.

Căĭ vecinale: Răstoaca-Jorăști; Dimaciul-Mircești; Biliești-Mărășești; Suraia-Vulturul-Călieni; Călieni-Nămoloasa; Odobești-Vărsătura-Jariștea; Odobești-Balotești; Bizighești-Vidra; Panciul-Podul-Șușita; Panciul-Arămoasa; Panciul-Puțul-Haret; Crîngul-Babeĭ-Mănăstioara-Fitionești; Movilița-Păunești-Domnești; Panciul-Soveja; Vizantea-Cîmpuri; Adjud Satul-Adjud; Mîndrișca-Parava; Nerejul-Năruja-Odobești; Tichirișul-Bîrsești.

Județul este de asemenea străbătut de maĭ multe căĭ comunale.

Căĭ ferate. — Buzăŭ-Mărășești, cu stațiile Focșani (reședința județuluĭ), Putna-Seacă, Mărășești, unde se bifurcă calea ferată București-Iași cu ramura Mărășești-Tecuciŭ-Galați, Pufești, Adjud (tîrgul), Sascut.

Calea Adjud-Ocna, cu stațiile Adjud și Urechești.

Calea Focșani-Odobești, care unește Focșani cu marea podgorie Odobești.

Podurile de fier aflate pe teritoriul acestuĭ județ, pe căile județene sunt:

Unul pe rîul Siret, lîngă Mărășești, în lungime de 576½ m. Unul pe rîul Putna, lîngă Făurei, în lungime de 256 metri, Unul pe rîul Șușița, lîngă Putna-Seacă, în lungime de 100 m. Unul pe rîul Trotușul, lîngă Adjud, în lungime de 271 m. Unul pe rîul Arămoasa, lîngă Pufești, în lungime de 55 m. și altul pe rîul Milcovul, lîngă Focșani, în lungime de 151 m.

La aceleașĭ puncte sunt osebite podurĭ pentru calea ferată.

Din trecutul județuluĭ. — Județul Putna a aparținut înainte de 1475 Munteniei, care-șĭ întindea până atuncĭ hotarele până la Bacăŭ. Dintr'un document din

anul 1407 emanat de la Alexandru-cel-Bun, prin care acest Domn regulează comerciul de import, export şi transport se zice lămurit că hotarul se afla la Bacăŭ:

«Şi la fruntarie la Bacăŭ, de la 1 grionă 2 groşĭ şi apoĭ la întoarcere din Valachia cu marfă de acolo, fie piper, fie lînă, fie orĭ-şi-ce, se va plăti în Bacăŭ de la 12 cîntare — 1/2 rublă de argint...» (Arch. Ist. a Rom. Tom. I, p. I, p. 131).

Un alt document din 1460 Aprilie 23, emanat de la Ştefan-cel-Mare, vorbeşte de asemenea de vama din Bacăŭ. (Arch. Ist. a Rom. Tom. I, p. II, p. 7). Intemeiat pe aceste 2 documente, d. Haşdeŭ susţine că înainte de 1475, Muntenia stăpînia toată laturea occidentală a Moldoveĭ, pănă la Bacăŭ (Ist. Crit. a Rom. vol. I. Buc. 1875, p. 10). Părintele Melchisedec a descoperit, la mănăstirea din Soveja, un document slavon datat din anul 1445, de la Ştefan-Vodă, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun, în care se pomenesc sate de pe rîul Putna, date de Ştefan-Vodă în stăpînirea panuluĭ Oană Urecli. Pe acest temeiŭ părintele Melchisedec deduce ca neexactă afirmarea d-luĭ Haşdeŭ şi susţine că Vrancea şi cu rîul eĭ Putna, a aparţinut Moldoveĭ din vechime, înainte de marele Ştefan (Notiţe Ist. şi Arch., Buc., 1885, p. 97).

Documentul în chestiune este următorul:

Cu mila luĭ Dumnezeŭ, noĭ Ştefan Voevod Domnitorul Ţăreĭ Moldoveĭ. Facem cunoscut şi cu această foae a noastră tuturor acelor ce vor vedea, saŭ vor auzi cetindu-se, cum că acest adevărat şi credincios al nostru pan Oana Urécli a slujit înainte răposatuluĭ întru sănătatea tătăluĭ nostru, drept şi credincios; eară astă-zĭ sluješte nouă drept şi credincios.

Deci noĭ văzînd a luĭ dreaptă şi credincioasă slujbă către noĭ, l'am dăruit cu o deosebită milă a noastră şi 'ĭ am dat pămîntul nostru al Moldoveĭ satele de pe Putna, anume unde a fost panul Haţăban, unde a fost casa luĭ Radu şi Andriaşul maĭ sus de Andriaş (C) aliman. Toate acele maĭ sus scrise să'ĭ fie luĭ de la noĭ uric cu tot venitul luĭ, copiilor luĭ şi fraţilor luĭ şi nepoţilor luĭ şi strănepoţilor luĭ şi restrănepoţilor luĭ, şi tot neamuluĭ luĭ, care va fi maĭ de aproape, nestricat niciĭ odată în veciĭ.

Iar hotarul acelor sate să fie pe vechiul hotar, pe unde din vecie aŭ apucat. Eară la aceasta este credinţa Domnieĭ mele, maĭ sus scrisuluĭ Ştefan Voevod şi credinţa boerilor noştriĭ, credinţa panuluĭ Neagoe logothetul, credinţa panuluĭ Petru Hudicĭ şi a copiilor luĭ, credinţa panuluĭ Negrilă şi a copiilor luĭ, credinţa panuluĭ Iorghicĭ, credinţa panuluĭ Simon logothetul, credinţa panuluĭ Oancea logothetul, credinţa panuluĭ Ivan Bălceanu, credinţa panuluĭ Stanciul Ponicĭ, credinţa panuluĭ Dieniş spătariul, credinţa panuluĭ Duma Dulcicĭ şi a frateluĭ săŭ panuluĭ Lacociŭ, credinţa panuluĭ Crăstea, credinţa panuluĭ Costea Vistiarnicul, credinţa panuluĭ Porcea paharnicul şi credinţa tuturor boerilor noştriĭ marĭ şi micĭ. Eară după viaţa noastră cine va fi Domnul Ţăreĭ noastre, dintre copiĭ noştriĭ saŭ dintre fraţiĭ noştriĭ, saŭ din seminţia noastră, saŭ fie orĭ pe cine va alege Dumnezeŭ să fie Domn al ţăreĭ noastre, acela să nu 'ĭ strice dania noastră, ci să 'ĭ-o întărească şi împuternicească pentru dreapta şi credincioasa luĭ slujbă. Iară spre maĭ mare tărie, la toate cele de maĭ sus scrise, poruncit-am credinciosuluĭ nostru pan Michail logothetul să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această foaie a noastră. Scris-aŭ Iliaş în Suceava în anul 6953, August 8 (1445).

Noĭ credem însă că, cu toată existenţa acestuĭ document, prin care după uniĭ s'ar părea bine dovedită stăpînirea de către Moldova a jud. Putna, înainte de Ştefan-cel-Mare, totuşĭ avînd în vedere cele zise de cronicariul Urechiă, că maĭ înainte era price între amîndouă ţările: «Ţeara-Muntenească vrea să fie hotarul săŭ, pănă în apa Trotuşuluĭ; eară Moldoveniĭ nu-ĭ lăsaŭ, pănă aŭ vrut Dumnezeŭ de s'aŭ tocmit aşa. Şi aŭ luat Ştefan-Vodă cetatea Crăciuna cu ţinut cu tot, ce se chiamă ţinutul Putneĭ, şi l-aŭ lipit de Moldova, şi aŭ pus părcălabiĭ săĭ, pre Vîlcea şi pre Ivan, (Let. I², pag. 162). Se înţelege foarte uşor că stăpînirea acestuĭ judeţ a fost multă vreme, înainte de Ştefan-cel-Mare, un motiv de ceartă între Domniĭ Moldoveĭ şi aĭ Munteniеĭ, după cum se întîmplă adesea orĭ ceartă între proprietariĭ a două moşiĭ învecinate.

În anul 1475, învingînd Ştefan-cel-Mare pe Radul-cel-Frumos s'a stabilit, în mod definitiv, hotarul Ţăriĭ la rîul Milcov, saŭ după cum spunea acelaşĭ cronicar: «aŭ despărţit de Milcovul cel mare o parte de pîrîŭ, ce vine pre lîngă Odobeşti şi trece de dă în apa Putneĭ şi acela pănă astă-zĭ este hotarul Ţăriĭ-Moldoveĭ şi Ţăriĭ-Romîneştĭ». (Let., I², p. 162). Tot aşa şi Cantemir se exprimă: «maĭ înainte Siretul şi Trotuşul despărţeaŭ Moldova de Ţeara-Romînească, dar apoĭ prin virtutea luĭ Ştefan-cel-Mare, jud. Putna s'a adus Moldoveĭ pănă la rîuleţul Milcov».

Din anul 1475 pănă la 1859 neîntrerupt, rîul Milcov a format hotarul între cele două ţărĭ surorĭ. Drepturile de vamă suprimate în mare parte sub Vodă Bibescu în 1846, nu s'aŭ desfiinţat cu totul de cît în 1862, după legea votată de Adunarea legislativă din acel an, sub Vodă Cuza.

In judeţul Putna s'aŭ născut Dabija Vodă (după mărturia luĭ Neculce: «şi el era de locul luĭ din ţinutul Putneĭ...» Let., II², pag. 192) şi Ştefan Tomşa. Acest din urmă s'a născut în satul Oteşti, care a aparţinut în vechime judeţuluĭ Putna, iar acum face parte din jud. Buzăŭ.

Pentru alte date istorice a se vedea cuvintele: Adjud, Căcaina, Crăciuna, Domneşti, Focşani, Mera, Milcovul, Odobeşti, Soveja, Vizantia, Vrancea, etc.

Printre starostiĭ de Putna, un fel de guvernatorĭ aĭ ţinutuluĭ, cu puterĭ nelimitate, cîte o dată, asupra locuitorilor din guvernamîntul lor, a fost:

Miron Costin, în 1687, care a înlocuit în această funcţiune pe Ilie Drăguţescul.

Miron Costin e înlocuit în starostia Putneĭ de Manolache Ruset, fratele vistiernicului Iordache Ruset din neamul Cupăreştilor. (Vezĭ Neculcea, Let. II², p. 235).

Sub domnia luĭ Ion Mavrocordat, scrie Enache Kogălniceanu, stărostia Putneĭ a fost încredinţată luĭ Costache Purice, ce fusese maĭ înainte Aga în Iaşi (Let. III², p. 211).

Un alt staroste de Putna, pomenit de Enache Kogălniceanu, este vornicul Hrisoverghi, pus în această funcţiune de Constantin Racoviţă în 1755. (Let. III², p. 299).

In 1802, staroste al Putneĭ a fost Vornicul Todiraşcu Balş.

In 1814, această funcţiune a fost ocupată de Dumitrache Plaghino.

In 1818, a fost staroste de Putna vornicul Vasile Milicescu.

In 1821, stărostia Putneĭ era ocupată de un Dăscălescu.

In 1823, fu staroste de Putna, spătarul Săndulachi Stamatin.

In 1829, a fost făcut staroste paharnicul Constantin Sion.

In 1842, funcţiunea de staroste a Putneĭ era încredinţată unuia Pruncul.

Putna, *rîŭ,* ce isvoreşte din muntele Arişioaia de pe partea nordică a vîrfuluĭ, unde se află stîlpul de frontieră 121 şi pichetul romînesc 3. Acest izvor este un şipot mare, a căruĭ scurgere formează o frumoasă cascadă prin căderea succesivă a apeĭ pe cincĭ trepte ale uneĭ scărĭ deschise între munţĭ, până la piciorul munteluĭ, la locul numit Scărişoara-Veche, care altă dată constituia basinul colector; cu timpul s'a stricat de apă şi Putna şi-a făcut o altă scurgere pe Vaioaga-Ferestraelor, la al căruĭ capăt se termină şi cataractul Putneĭ.

Cursul Putneĭ ce străbate numaĭ jud. Putna, urmează direcţiunea N.-V. spre S.-E.; de la pichetul No. 3 'şĭ ia direcţiunea spre N.-E., formînd frontiera politică între Austro-Ungaria şi Romînia pe o distanţă de peste 14 kil. până la confluenţa sa cu Valea-Măruluĭ, unde se află şi stîlpul de frontieră 120; aci frontiera continuă a merge în spre N., urcînd muntele Mesteacănul, iar rîul Putna intră în Ţară, schimbîndu-şĭ direcţiunea spre E.; după un parcurs de 10 kil. ajunge la localitatea numită Poiana-Lepşa, confluenţa sa din stînga cu pîrîul Lepşa; de aci, Putna 'şĭ schimbă direcţiunea spre S.-E. şi după un parcurs de 9 kil. ajunge la N. satuluĭ Lunca, unde primeşte pe dreapta pîrîul Coza ce izvoreşte din muntele cu acelaşĭ nume. De la Lunca, Putna ia direcţiunea spre N.-E. şi după un parcurs de 8 kil. primeşte pe stînga Vîlceaua-Vărărieĭ, de unde schimbîndu-şĭ direcţiunea spre S., după un parcurs de 12 kil., ajunge la confluenţa sa cu pîrîul Zăbala, pe dreapta; de la această confluentă şi după un parcurs de 18 kil. în direcţiune spre E., Putna ajunge la confluenţa sa cu pîrîul Valea-Seacă ce vine pe dreapta din satul Ireşti. De aci 'şĭ schimbă direcţiunea spre S.-E. şi după o scurgere de 32 kil. ajunge la satul Balta-Raţeĭ, pendinte de com. Făurei, de unde rîul îndreptîndu-se direct spre S., după o scurgere de 24 kil., ajunge la confluenţa sa cu pîrîul Rîmna, ce vine din jud. R.-Sărat; de aci Putna îşĭ schimbă iarăşĭ direcţiunea maĭ spre E.-S.-E. şi după un parcurs de 23 kil. se varsă în Siret la satul Lungociul, situat pe malul stîng al Siretuluĭ şi pendinte de com. Fundeni din jud. Tecuciŭ.

In acest parcurs, Putna străbate: com. Tulnicĭ pe stînga; căt. Lunca şi căt. Coza pe dreapta şi pendinte de com. Păuleşti; com. Negrileşti pe stînga; Bîrseşti şi Poiana pe dreapta; Colacul, Tichirişul, Vidra, Clipiceşti, Tifeşti şi Mirceşti pe stînga, şi comunele: Găgeşti, Boloteşti, Făurei, Jorăşti, Răstoaca şi Vulturul pe dreapta rîuluĭ; afară de acestea, Putna maĭ udă şi alte numeroase cătune pendinte de comunele menţionate maĭ sus.

Lungimea cursuluĭ Putneĭ, de la obîrşia sa până la vărsarea în Siret, e de 150 kil.

Afluenţĭ pe dreapta, în regiunea muntoasă sunt: Pîrîul-Lespezilor şi Tişita, ce vin din coastele munteluĭ Condratul; pîrîul Coza, ce izvoreşte din muntele Coza, şi se varsă în Putna între satele Lunca şi Coza. Pe stînga sunt: Pîrîul-Măruluĭ, ce formează frontieră spre N.; pîrîul Dejul, format de pîrîul Tighitănul şi Arsămănoaeĭ şi care se varsă în Putna, maĭ spre S. de satul Negrileşti.

In această regiune de munte, Putna primeşte în sînul eĭ o mulţime de alte micĭ pîrîiaşe care se scurg din coastele munţilor, din stînga şi din dreapta.

In regiunea de deal și șes, Putna maĭ are ca afluențĭ pe dreapta: pîrîul Văsuiul, ce izvorește din muntele Via-Draci; pîrîul Zăbala, (mărit cu pîraiele Neruja, Pețicul și altele) ce'șĭ daŭ întîlnire la Sud de satul Prisaca unde se află și un defileŭ ce poate fi considerat din punct de vedere militar, ca o admirabilă poziție de oprire; pîrîul Văeĭ-Rele și Valea-Șoimuluĭ ce vin din plaiul Măgura-Odobești; pîrîul Milcovul, a căruĭ întîlnire cu Putna o are la satul Răstoaca; pîrîul Rîmna, maĭ la S. de gura Milcovuluĭ, la locul numit Cotul-Țiganuluĭ; de la satul Vulturul pîrîul Putna-Seacă considerată ca o ramură a Putneĭ și pîrîul Leica ce se varsă în Putna la 500 m. maĭ la deal de confluența sa cu Siretul.

Afluențiĭ pe stînga sunt: Pîrîul-Sărat ce se varsă în Putna la satul Valea-Săreĭ; pîrîul Tichirișul la satul Tichirișul; pîrîul Vidra la satul Vidra și Pîrîul-Vizăuțuluĭ la satul Voloșcani.

Afară de aceste, Putna în regiunea de deal și șes, maĭ primește o mulțime de alte pîrîiașe maĭ micĭ, ce se scurg din coastele dealurilor de pe ambele flancurĭ.

Orografia. — Rîul Putna curge în regiunea munților Vranceĭ, până la satul Negrilești, de aci în regiune de deal până la satul Găgești, iar de aci și până la confluența sa cu Siretul, în regiune de șes, a căruĭ înclinare se pĭerde succesiv spre S.-S.-E.

De la sorgintea sa și până la Piatra-Băhneanuluĭ, cît formează frontieră între Romînia și Austro-Ungaria, Putna străbate o regiune foarte sălbatică și acoperită cu pădurĭ seculare; pe această porțiune ea este traversată de un drum de exploatare ce se înfundă sub muntele Arișoaia; de la Piatra-Băhneanuluĭ și până la confluența cu pîrîul Coza, Putna străbate o regiune tot muntoasă; însă pe un pat maĭ luminat printr'un lung șir de poenĭ ce lasă în dreapta și stînga sa. Inălțimile pe care sunt rezemate flancurile acesteĭ văĭ, de la obîrșia și până la confluența cu Coza sunt: La obîrșie, 1668 m. asupra Măriĭ-Negre; la Piatra-Băhneanuluĭ, 957 și 1026 m.; la Poiana Lepșa, 1150 m.; la satele Lunca și Coza, înălțimile variază între 640 și 950 m. De la confluența cu pîrîul Coza, Putna intră într'o regiune săracă în pădurĭ, iar patul eĭ începe a se lărgi, și înălțimile pe care se reazămă flancurile acesteĭ văĭ, se termină în general prin malurĭ abrupte, ce tind a se dărăma din cauza slabeĭ lor formațiunĭ; aceste malurĭ rîpoase însoțesc Putna până la satul Prisaca (pendinte de com. Valea-Săreĭ), unde se află și confluența sa cu pîrîul Zăbala; în acest punct, natura capricioasă a dat naștere unuĭ defileŭ întortochiat, prezintînd ochilor o pozițiune demnă de admirat. De la confluența cu Coza și până la confluența cu Zăbala, înălțimile din dreapta și stînga variază între 500—850 m. la satul Negrilești și 400—700 m. la confluența cu pîrîul Zăbala.

După ce ĭese din defileul Prisaca, Putna intră în regiunea dealurilor, resfățîndu-se pe un pat mult maĭ larg (400—500 m.); curentul săŭ e aci maĭ puțin zgomotos și în maĭ multe locurĭ despărțit în maĭ multe ramurĭ; dealurile din dreapta, care o însoțesc până la satul Bolotești, sunt mult maĭ înalte de cît cele din stînga; acestea variază de la 600—1000 m. (vîrful Măgureĭ-Odobești), iar cele din stînga aŭ o înălțime între 200—400 m. De la satul Bolotești, patul Putneĭ să lărgește simțitor, ajungînd chiar până la 1000 m.; înălțimile din dreapta și din stînga încep a dispare pe nesimțite; iar de la satul Făurei, Putna intră într'un adevărat șes, supus inundațiilor, de la satul Mircești și până la satul Dimanciul, pendinte de com. Surdia pe care parcurs șesul Putneĭ se confundă cu șesul Siretuluĭ, până la confluența lor.

Patul săŭ este pĭetros în regiunea muntoasă, până sub Muntele-Mesteacănuluĭ, iar de aci și până la satul Făurei, este bolovănos și nisipos, de unde succesiv se transformă într'un pat nisipos până la confluența sa cu Siretul.

Geologia. — Valea-Putneĭ din punct de vedere geologic este destul de interesantă. De la graniță și până la Cozla-Tulnici curge în Flyschul eocen, în care predominează Oligocenul. Conglomeratele ce formează cheile pe care le străbate Valea-Putneĭ aparțin asemenea acestuĭ etagiŭ. Maĭ la vale de aceste cheĭ, valea își taie patul săŭ profund într'o terasă maĭ vechie. La Tulnici, Oligocenul dispare și cedează locul Helvețianuluĭ, ce se întinde până la Valea-Săriĭ. Acest Helvețian e reprezintat prin tipul obicinuit: marne și gipsurĭ. La Valea-Săriĭ apar calcarele și nisipurile sarmatice carĭ maĭ spre E. sunt acoperite de nisipurile pontice și de Levantin reprezintat prin pietrișurĭ carĭ compun Măgura Odobeștilor. In fine Valea-Putneĭ maĭ străbate până la vărsarea eĭ în Siret și Loessul analog cu acel al Moldoveĭ de S.

Lărgimea și adîncimea. — De la obîrșie și până la confluența

sa cu Pîrîul-Zburătureĭ, Putna e un mic pîrîiaș, iar deaci începe a se mări succesiv și pe măsură ce primește într'însa numeroasele vălcele ce vin din munțĭ. Ajunge la confluența cu pîrîul Zăbala să aibe o lărgime de 10 m. și o adîncime de 0,40 m.; la satul Vidra, o lărgime de 20 m. și o adîncime 0,40 m.; la satul Făurei, 20 m. și 0,50 m. adîncime; la satul Răstoaca, 25 m. lărgime și 0,60 m. adîncime: iar la gura sa, 50 m. lărgime și 0,80 m. adîncime. Aceste date sunt foarte variabile și supuse la discreția timpuluĭ ploios saŭ secetos.

Curentul Putneĭ în regiunea muntoasă este repede și zgomotos până la defileul Prisaca,în care parcurs aduce cu sine cantitățĭ marĭ de bolovanĭ; iar de aci, curentul începe a se maĭ liniști cu cît înaintează spre zona șesurilor. Putna pornește la obîrșia sa cu cota 1668 m. d'asupra Măriĭ-Negre, intră în Țară sub cota 690 m. și în poiana Lepșa are cota 592 m.; d'aci merge scoborînd, la 445 m. lîngă satul Coza, 314 m. la defileul Prisaca confluența cu Zăbala, 226 m. la Vidra, 150 m. la Găgești, 70 m. la Făurei, 37 m. la Răstoaca și 20 m. la confluența sa cu Siretul.

Trecătorĭ. — Trecerea rîuluĭ Putna de la sorginte și până la satul Vidra, se face prin vad, cea ce face să se întrerupă comunicația cînd apele vin marĭ; iar de la Vidra și până la confluența sa cu Siretul, Putna posedă cîte-va podurĭ și anume: un pod de lemn la E. satuluĭ Vidra; un pod de piatră la N.-E. satuluĭ Făurei, peste care trece șoseaua națională Focșani-Bacăŭ; un pod de lemn la S.-E. satuluĭ Jorăști, peste care trece șoseaua Focșani-satul Suraia; un pod de lemn la satul Boțîrlăul, peste care trece șoseaua Răstoaca-Boțîrlăul-Dumbrăvița. Afară de aceste, Putna maĭ posedă podul linieĭ ferate Focșani-Bacăŭ, care este situat la N. satuluĭ Făurei.

Pe lîngă aceste trecătorĭ, trecerea de pe un mal pe altul se maĭ face prin vad, însă numaĭ cînd apele sunt micĭ.

Comunicația. — Drumurile ce parcurg această vale sunt foarte restrînse; maĭ cu seamă în regiunea muntoasă, nu se găsesc de cît drumurile ce leagă sat cu sat și a căror construcție ordinară fac anevoioasă comunicația, fie din cauza terenuluĭ accidentat, fie din cauza ploilor periodice.

De la com. Bîrsești merge la vale pe malul stîng o șosea, până la Vidra; de aci se ramifică în două, o ramură continuînd pe malul stîng, iar alta după ce a trecut Putna pe un pod de lemn de la E. sat. Vidra continuînd pe malul drept, urmărind în de aproape apa Putneĭ până la confluența sa cu Siretul; din aceste șosele, se despart altele în direcțiune spre N. și S. formînd legătură cu satele mărginașe. Aceste șosele sunt bine construite și bine întreținute.

Economia locală. — Pentru moment Valea-Putneĭ nu produce de cît lemnărie de construcție și aceasta în mod restrîns din cauza lipseĭ mijloacelor de transport și a pozițiunilor greŭ de exploatat. Modelarea lemnelor de construcție se face prin ajutorul unor herăstrae în stare primitivă, ce se găsește pe malul apeĭ, prin al căruĭ mijloc sunt puse în mișcare. Numărul ferestraelor de această natură, se urcă până la 80. De la aceste herăstrae, lemnele sunt cărate cu care cu boĭ până la Odobești saŭ Focșani, de unde cu calea ferată sunt transportate în diferite direcțiunĭ. Valea-Putneĭ este foarte bogată în pășunĭ, înlesnind creșterea vitelor. Posedă multe izvoare de ape minerale, dar neexploatate sistematic până acum; procură brînzeturĭ multe și de bună calitate; asemenea are marĭ cantitățĭ de piatră de var și nisip, întrebuințate până acum însă numaĭ pentru nevoile locale.

Putna-Seacă, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Putna, pl. Gîrlele-Biliești, căt. Făurei, pe linia Buzăŭ-Mărășești, pusă în circulație la 15 Iunie 1881. Se află între stațiile Focșani (11.7 kil.) și Mărășești (7.8 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 77^{m}.95. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 110597 leĭ, 65 banĭ.

Putreda, *com. rur.,* în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe pîrîul cu același nume.

E așezată în partea de V. a jud., la 9 kil. spre V. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în S. pl., la 6 kil. spre V. de com. Zgîrciți, reședința plășiĭ.

Se mărginește la N. cu Grebănul, la E. cu Zgîrciți, la S. cu Bălțați, la V. cu Valea-Racovițeni.

E brăzdată de dealurile Strejești, al Floriĭ și Calea-Vaciĭ, toate la V.

Pîrîul Putreda o udă prin mijloc și afluentul săŭ Ciapa-Verde la S.

E formată din căt.: Putreda-Mare, reședința, la E. și Putreda-Mică, la V.

Suprafața com. este de 900 hect., din care 200 hect. vatra com. și 700 hect. ale locuitorilor, cu o populație de 1022 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ.

Are 2 bisericĭ, una vechĭe de lemn, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, zidită în 1794 de Ioan Peticanu, cu un preot şi 2 cîntăreţĭ, cea-l'altă nouă, cu hramul Sf. Pantelimon, zidită de locuitorĭ în 1872, cu un preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată în 1899—900 de 64 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 60 plugurĭ; 108 boĭ, 15 vacĭ, 19 caĭ, 5 epe, 229 oĭ, 49 capre şi 44 rîmătorĭ.

Loc. aŭ viĭ şi livezĭ cu prunĭ.

Comerciul constă în importul de ţesăturĭ, instrumente agricole, postav, şi în export de vin şi rachiŭ. Transportul se face prin gara R.-Sărat.

Căile de comunicaţie sunt: şoseaua jud. Obidiţi-Valea-Raţeĭ; spre Grebăn-Zgîrciţi-Rîmnicul-Sărat; spre Pardoşi-Mărgăriteşti-Valea-Sălcieĭ-Jitia.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1390 leĭ, 45 banĭ şi la cheltuelĭ, de 1380 leĭ, 62 banĭ.

Putreda, *pîrîŭ,* jud. Botoşani, avînd de afluent Pîrîul-Mic, izvoreşte din locul numit Şesul-Ţarineĭ; curge pe lîngă satul Cristeşti, în partea sa de S.-V., apoĭ pe pămîntul locuitorilor, şi se varsă în Meletinul, formînd o baltă, numită Ochiul.

Putreda, *pîrîŭ,* jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, izvoreşte din Poiana-Velniţeĭ, moşia Zamoştia, com. cu acelaşĭ nume, şi se varsă în Baranca la Podul-luĭ-Strejac.

Putreda, *pîrîŭ,* izvoreşte de pe moşia Ibăneşti, curge spre S., prin com. Corlăteni, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, unde formează iazurile: Putreda, Lipovenilor şi Odăeĭ şi se varsă în rîul Jijia.

Putreda, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Putreda, izvoreşte din dealul Strejeşti, udă mijlocul com., trece prin căt. de reşedinţă şi se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Oreavul.

Putreda-Mare, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Putreda, aşezat pe rîul Putreda, spre E. com.

Are o suprafaţă de 150 hect., cu o populaţie de 147 familiĭ, saŭ 835 suflete; o biserică şi o şcoală.

Putreda-Mică, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. com. Putreda, aşezat la V. com., la 2 kil., spre V. de căt. de reşedinţă. Are o întindere de 50 hect., cu o populaţie de 25 familiĭ, saŭ 167 suflete.

Putrezeni, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Coroeşti, spre V. de satul Coroeşti-d.-j. Are 100 loc. şi 27 case.

Puturoasa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Coteana, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situată pe valea şi malul drept al Dîrjovuluĭ, cam la 6 kil. spre N.-V. de satul Coteana, reşedinţa com. Are o populaţiune de 124 locuitorĭ, din care 27 sunt împroprietărîţĭ după legea rurală, pe 36 hect. Eĭ posedă: 16 boĭ, 59 vacĭ, 12 bivolĭ, 15 bivoliţe, 10 caĭ, 146 oĭ, 162 porcĭ.

Puturoasa, *moşie,* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de mănăstirea Plumbuita.

Puturoasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 325 hect., pendinte de com. Coteana, pl. Siul-d.-s., jud. Olt.

Puturoasa, *baltă,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. urb. Hîrşova, situată în partea V. a plăşeĭ şi cea N.-V. a comuneĭ. E formată din maĭ multe micĭ lacurĭ lunguieţe, carĭ toate unite se varsă în gîrla numită Privalul-Rotunduluĭ saŭ Tair-Buaz. Are o suprafaţă de 40 hect. E tăiată de un drum ce merge de la Hîrşova la Conacul-luĭ-Manole.

Puturoasa (Imputiţa), *izvor cu apă sulfuroasă,* în jud. Iaşi, pl. Bahluiul, com. şi satul Băiceni, în poalele dealuluĭ Cetăţuea, la 12 kil. de Tîrgul-Frumos. Izvorul e rece şi dă 80 litrurĭ de apă pe oră. Apa are gust şi miros de pucioasă; este uşoară la băut şi folositoare pentru boalele reumatice.

Puturoasa (Iazul-de-la-Moară), *iaz,* în valea dealuluĭ Turia, jud. Iaşi, pl. Turia, com. Roşcani, căt. Borşa.

Puturoasa, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub dealul Movileni, jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Movileni, şi se varsă pe dreapta Jijieĭ.

Puturoasa, *pîrîŭ,* izvoreşte de pe teritoriul satuluĭ Glăvăneşti, jud. Iaşi, pl. Turia, com. Iepureni, şi se varsă în Iazul-de-la-Răchiţĭ.

Puturoasa, *gîrlă,* la S. de satul Corcioveni, jud. Tecuciŭ, formată din pîrîul Berheciul.

Puturoasa, *loc izolat,* la 8 kil. de vatra com. Călimăneşti, pl. Cozia, jud. Vîlcea. Aci este un izvor abondent de apă sulfuroasă.

Puturoasă (Fîntîna-), *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărăţeĭ, căt. Ciuhoiul; se scurge în pîr. Sărata.

Puturoasă (Vîna-), *sorginte de apă minerală*, în jud. Buzăŭ, com. Sibiciul, pe hotarul despre com. Colţi.

Puturosul, *sat*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Urseiul.

Puturosul, *sat*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Vişineşti.

Puturosul, *mahala*, jud. şi pl. Prahova, com. Valea-Lungă.

Puturosul, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul.

Puturosul, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Odobasca, în partea de N. a com. Este acoperit cu păşunĭ. Din el izvoreşte pîrîul Puturosul, ce se varsă în rîul Rîmna, udînd nordul comuneĭ.

Puturosul, *izvoare minerale*, jud. şi pl. Argeşul, com. Brădetul.

Izvoarele se găsesc la vre-o 2 kil. spre N. de centrul com. Brădetul. Calea merge tot pe lîngă rîul Vîlsanul, care, maĭ în tot parcursul săŭ, este ţărmurit la mică distanţă de înalţĭ pereţĭ calcaroşĭ, aproape verticalĭ, şi înalţĭ de 40—60 m., închizînd ast-fel valea rîuluĭ între două zidurĭ gigantice şi prăpăstioase.

Pe fundul văieĭ clocoteşte repede rîul Vîlsanul, cu păstrăviĭ săĭ, apoĭ se izbeşte de stîncĭ ca Colţul-de-la-Pietrărie, Colţul-Roibuluĭ şi Seciul. Colţul-Roibuluĭ, înalt de vre-o 50 m., are vîrful înclinat d'asupra rîuluĭ.

Sunt maĭ multe izvoare sulfuroase înşirate pe lîngă şi sub albia rîuluĭ. Cel maĭ abundent în apă şi concentrat în materiĭ e pe partea dreaptă a rîuluĭ. Poate da până la 800 litri de apă pe oră, care în scurtul săŭ curs, până la intrarea sa în rîŭ, depune pe pietre o materie albă cenuşie, bătînd puţin în galben.

In dreptul acestor izvoare şi până la 100 m. spre S. de ele, apa rîuluĭ nu îngheaţă, la aceeaşĭ temperatură la care ar îngheţa de n'ar fi fost amestecată cu apele minerale ce curg din izvoare.

Puturosul, *izvor de apă sulfuroasă*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Gropile, pe teritoriul satuluĭ Păltinata. Dă cam vre-o 60 litri pe oră. E la 18 kil. de gara Oneşti, dincolo de Trotuş.

Puturosul, saŭ **Imputitul**, *loc cu izvoare sulfuroase şi baltă*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Mănăstirea-Caşinul, la poalele munteluĭ Haloşul-Mare, de unde izvoreşte pîrîul cu acelaşĭ nume. Izvorul principal are un debit de 70 litri pe oră. E situat la 12 kil. de gara Oneşti.

Puturosul, *izvor de apă sulfuroasă*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Boteşti, pe teritoriul moşieĭ Viforani, a d-luĭ Iunius Leca.

Puturosul, *sorginte de apă minerală*, în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bîsca, la poalele munteluĭ Pleşea, lîngă cascada Şipotul.

Puturosul, *iaz*, jud. Bacăŭ, pl. Tîrgul, în suprafaţă de 11 hect., pe moşia Băluşeni (Zosin), în partea de N. a com. cu acelaşĭ nume.

Puturosul, *baltă*, formată de rîul Jijia, la moara moşieĭ Rădiul, com. Comîndăreşti, jud. Botoşani.

Puturosul, *iaz*, pe moşia Ciornohalul, în partea de E. a com. Rînghileşti, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani.

Puturosul, *viroagă*, în jud. Brăila, pl. Balta; ia naştere din partea de N.-E. a laculuĭ Fleaşca; trece pe sub malul de S. al lunceĭ Călmăţuiuluĭ, pe la N. căt. Scărlăteşti şi al com. Dudescu, Slujitori-Alboteşti şi căt. Caragica; taie şoseaua Brăila-Călăraşi, la N. com. Insurăţei, şi, după ce atinge partea de N. a laculuĭ Lacul-Reziĭ, dă în partea dreaptă a Călmăţuiuluĭ, la punctul Cornul-Maluluĭ.

Puturosul, *pîrîiaş*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Grozeşti, care curge printre satele Herăstrăul şi Grozeşti, în direcţie estică. Izvoreşte de sub muntele cu acelaşĭ nume şi, după ce se uneşte cu pîrîiaşul Pietricica, se varsă pe dreapta Oituzuluĭ. Aci se află şi ape feruginoase.

Puturosul, *pîrîŭ*, format din izvoare; curge prin Valea-Grajdiuluĭ, jud. Botoşani, pl. Tîrgul, com. Mănăstireni; formează iazurile de la Valea-Grajdiuluĭ, de la Mănăstireni şi de la Onţeni, apoĭ trece în com. Gorbăneşti sub numele de Ursoaia şi se varsă lîngă tîrgul Suliţa în Sicna.

Puturosul, *pîrîŭ*, ia naştere din iazul Puturosul, de pe moşia Borşa, com. Roşcani, pl. Turia, jud. Iaşi, curge de la N. spre S., intră pe moşia Căminăreşti, pe la hotarul Băsenilor, trece prin iazurile Băseni şi Carp, şi, îndreptîndu-se spre V., se varsă în Jijia, pe la Scruntarul-Mare.

Puturosul, *pîrîŭ*, izvoreşte din dealul Secăturile, jud. şi pl. Prahova, com. Valea-Lungă, şi

se varsă în rîul Cricovul-Dulce, după ce primeşte ca afluenţĭ vălcelele: Magazia, Valea-luĭ-Mateiŭ, Crăcanul şi altele.

Puturosul, *vale,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Cataloi; se desface din Dealul-Mare; se întinde spre S., într'o direcţie de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea centrală a plăşeĭ şi cea estică a comuneĭ; trece pe la poalele dealuluĭ Reziĭ, taie şoseaua naţională Tulcea-Constanţa, pe la kil. 12, şi după 6 kil. de curs, se deschide în valea pîrîuluĭ Teliţa, pe stînga, puţin maĭ jos de satul Cataloi.

Puţeni, *com. rur.,* jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, compusă din 2 cătune: Mîndreşti şi Puţeni şi situată pe Valea-Geruluĭ, la 16 kil. de Tecuciŭ şi la 31 kil. de reşedinţa plăşeĭ, spre E.

Teritoriul com. este de 24568 hect., din care 1459 hect. cultivabile.

Are o populaţie de 474 familiĭ, saŭ 1860 suflete; 2 bisericĭ, una în Puţeni şi cea-l'altă în Mîndreşti, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 2 şcoale, una în Puţeni, frecuentată de 54 copiĭ şi cea-l-altă în Mîndreşti, frecuentată de 34 copiĭ; o moară de vînt şi una cu aburĭ, ale proprietaruluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 470 boĭ, 504 vacĭ, 272 caĭ, 185 ĭepe, 495 oĭ, 3 taurĭ, 4 bivolĭ şi 521 porcĭ.

Veniturile şi cheltuelile anuale ale com. sunt de 7500 leĭ.

In partea de S.-E. a satuluĭ Puţeni se află un monument de piatră de o formă piramidală, avînd o înălţime de 2 m., sub care se află rămăşiţele generaluluĭ rus Alexandru Vasilievicĭ, mort la 1770.

O şosea judeţeană leagă comuna de oraşul Tecuciŭ.

Puţeni, *sat,* pendinte de com. Puţeni, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, situat pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Gerul.

Are o populaţie de 314 familiĭ, saŭ 1216 suflete; o biserică, zidită la 1812, de locuitorĭ; o şcoală primară mixtă; 6 cîrciumĭ.

Puţeni, *moşie,* jud. Tecuciŭ, com. Puţeni. Are o suprafaţă de 1560 fălcĭ, proprietatea descendinţilor luĭ Constantin Mavrocordat.

Puţichioaia, *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Bujorul. Are o populaţie de 585 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, făcînd parte din parohia Fîrţăneşti.

Pe aicĭ trece calea ferată Bîrlad-Galaţi.

Puţichioaia, *moşie* particulară, de 2788 hect., în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Bujorul.

Puţinei, *sat,* cu 38 case, făcînd parte din com. rur. Malovăţul, din pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi şi situat pe malul stîng al Topolniţeĭ.

Imprejurul satuluĭ, care este udat de pîrîul Pleşuva, se află maĭ multe grădinĭ cu zarzavaturĭ.

Puţintei, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, pendinte de com. Atîrnaţi. Are o populaţie de 315 suflete. Este foarte vechiŭ, anterior satuluĭ Atîrnaţi.

Puţintei, *moşie* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Atîrnaţi, avînd o întindere de 1104 hect., din care o parte s'a vîndut sătenilor în loturĭ.

Puţinteilor (Valea-), *vale,* ramificaţie din valea Teleormanuluĭ, jud. Teleorman; trece pe lîngă cât. Puţintei al com. Atîrnaţi şi se întinde, pe o mică distanţă, şi în jud. Vlaşca.

Puţul-Băiĭ, *localitate,* din com. Slănicul, pl. Vărbilăul, jud. Prahova, unde s'a deschis prima gură de ocnă, care a rezistat tutulor intemperiilor până acum cîţĭ-va anĭ, cînd s'a prăbuşit în fundul prăpăstieĭ, zisă Puţul-Băiĭ.

Puţul-cu-Salcie, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Costeşti.

Puţul-Haretul, *vechie staţie poştală,* jud. Putna, la 23 kil. de la Focşani spre Bacăŭ.

Puţul-luĭ-Ene, *deal,* situat la E. de com. Priseaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu direcţia de la N. la S. şi cu o lungime de 1 kil. 600 metri.

Puţul-Olaruluĭ, *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, com. Ibăneşti, spre S. de satul Ibăneşti.

Puţul-Popeĭ (Valea-), *vale,* în jud. Tulcea, în partea nordică a plăşeĭ Isaccea şi V. a com. Luncaviţa; se desface din dealul Sevastin, se întinde spre E., într'o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E., trece pe la poalele movileĭ Codruluĭ, şi după 5 kil. de drum, se deschide în pîrîul Luncaviţa, pe stînga, chiar lîngă satul Luncaviţa.

Puţuluĭ (Coasta-), *deal,* în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărăţiĭ, cât. Valea-Botiĭ; are 90 hect. vie şi 10 hect. livezĭ.

Puţuluĭ (Dealul-), *deal,* jud. Neamţu, plasa Piatra-Muntele, com. Căciuleşti; se desface din Dealul-Balauruluĭ, în direcţiune

spre E., pe lîngă satul Gura-Văeĭ.

Puţuluĭ (Valea-), *cătun* al com. Lipia, jud. Buzăŭ, cu 280 locuitorĭ şi 60 case.

Puţuluĭ (Valea-), *cătun,* al com. Merei, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ şi 64 case.

Puţuluĭ (Valea-), *cătun,* al com. Cernăteşti, jud. Buzăŭ, cu 220 locuitorĭ şi 46 case.

Puţureni, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-j., com. Coţuşca, cu 83 familiĭ, saŭ 353 suflete.

Proprietatea moşieĭ este a Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşi, dăruită de către Iordachi Popovicĭ din Botoşani.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ 257 hect., 74 ar. pămînt, iar proprietatea, 2719 hect., 74 ariĭ cîmp.

Sunt 2 iazurĭ. Apele ce trec pe moşie sunt pîraiele Volovăţul şi Bodeasa.

Drumurĭ principale: acel de la Darabani, ce merge la Ştefăneşti, şi acel de la Mitoc, ce merge la Dorohoiŭ.

Moşia se hotărăşte cu: Nichiteni, Drăguşeni, Bivolul-Lipan, Codreni şi Coţuşca.

Pe teritoriul com. se află Movila-Armeanuluĭ şi Movila-Căldăreĭ.

Puţurile, *moşie,* a statuluĭ. Vezĭ Bratovoeşti, jud. Dolj.

Puţurile, *moşie,* a statuluĭ, pe teritoriul com. Giorocul-Mare, pl. Jiul-d.-j., jud. Dolj. Se arendează, împreună cu moşia Bratovoeşti, cu 42150 leĭ anual.

Puzdra, saŭ **Holda,** *pîrîŭ,* jud. Suceava, izvoreşte de sub muntele cu acelaşĭ nume, udă teritoriul com. Broşteni, pe o lungime de 5—6 kil. şi, după ce a învîrtit o morişcă şi o piuă, se aruncă în Bistriţa. Primeşte din dreapta Pîrîul-Rusuluĭ, iar din stînga Goroviciul, Pîrîul-Soculuĭ şi Pîrîul-Cucinieĭ.

R

Raba, *subdivizie a comuneĭ* Bobul, jud. Gorj, pl. Amaradia, la E. cătunuluĭ de reşedinţă, situată pe loc şes.

Are o întindere de 184 hect., din care 40 hect. arabile, 107 hect. fîneţe, 8 hect. vie, 19 hect. pădure, 7 hect. pomet şi 3 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie de 85 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 3 pluguri, 6 care cu boĭ; 50 vite marĭ cornute, 2 caĭ, 119 oĭ şi 23 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală şi judeţeană a comuneĭ şi prin alte drumurĭ ordinare.

Rachel, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, căt. com. Luncaviţa, situat în partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ, la 3 kil. spre E. de căt. de reşedinţă, Luncaviţa, pe malul drept al gîrleĭ Ciulineţul, la poalele dealuluĭ Gîlma-Mare.

Se mărgineşte la N. cu Dunărea ; la V., cu căt. Luncaviţa; la S., cu com. Balabancea; la E., cu com. urb. Isaccea.

Dealurile care brăzdează teritoriul sunt: Gîlmele-Inşirate, Gîlma-Mare şi Gîlma-Mică. E udat de gîrla Ciulineţul la N. şi de afluenţiĭ acesteia : Valea-Ceairuluĭ, a-Bozuluĭ şi Valea-Turiaculuĭ carĭ curg prin interiorul cătunuluĭ. Balta Crapina, la N.-V., şi Piatra-Căcată, la E., conţin peşte.

Intinderea satuluĭ e de 527 hect., din care 16 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 211 hect. ale locuitorilor şi 300 hect. ale statuluĭ.

Are o populaţie de 440 suflete; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 34 elevĭ; o biserică, zidită în 1859 de locuitorĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Racheluluĭ (Fortul-), *întăritură,* jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. rur. Luncaviţa, căt. Rachel, situat în partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ, în punctul de N. al satuluĭ Rachel, lîngă şoseaua judeţeană Tulcea-Isaccea, pe care o domină pe o mare întindere, dominînd de asemenĭ şi asupra satuluĭ Rachel, asupra drumuluĭ comunal Rachel-Luncaviţa şi asupra gîrleĭ Ciulineţul. Este aşezat la poalele dealuluĭ Gîlma-Mare şi e făcut de Turcĭ, înainte de războiul de la 1877, pentru a împiedica trecerea Ruşilor peste Dunăre, de care este departe de 3 kil.

Rachieri, *sat,* făcînd parte din com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Rachieriţa, *vale,* jud. Prahova, izvoreşte din muntele Lazul, plaiurile Breaza-Talea şi Prahova, com. Breaza-d.-s.; curge de la V. spre E. şi se varsă în rîul Prahova, tot în raionul com. Breaza-d.-s.

Rachiţeaua, *vale,* în jud. Gorj, plaiul Vulcan, spre N.-V. com. Topeşti, în direcţie V.-E., se desface din muntele Gruiul-Negru, dă în hotarul Peştişanilor şi îşĭ schimbă direcţia spre S., lăsînd spre V. munţiĭ: Dumurile, Cracul-Faguluĭ, Cracul-Şorătuluĭ şi Cracul-Răchiţelelor, iar spre E. Gruiul-Negru şi muntele Frasinul; are o lungime de 7 kil.

Raci, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la N. com. Ohaba, situată parte pe loc şes, parte cam pe deal. Se compune din cătunele: Raci, Artanul şi Baniul.

Are o suprafaţă de 513 hect., din carĭ 19 hect. pădure, 259 hect. arabile, 6 hect. viĭ, 21 hect. prunĭ, iar restul fîneţe şi păşune, cu o populaţie de 1722 suflete.

Sunt 3 bisericĭ, deservite de

1 preot și 4 cîntăreți; o școală, fondată la 1836 și frecuentată de 35 elevi.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 33 care cu boi, 3 căruțe cu cai; 137 vite mari cornute, 39 cai, 323 oi, 22 capre, 143 rîmători; 20 stupi cu albine.

Comuna este udată pe partea de V. de pîrîul Jilțul-Mic.

Comunicația se face prin șoseaua comunală care o pune în legătură la N.-V. cu com. Ursoaia din jud. Mehedinți, iar la S. cu com. Calapărul-d.-s. și Borăscu.

In com. se găsesc 6 puțuri și 10 fîntîni.

Raci, *cătun* de reședință al com. Raci, jud. Gorj, pl. Jiului, așezat pe valea cu același nume, parte pe șes și parte cam pe deal.

Are o suprafață de 366 hect., din cari: 10 hect. pădure, 184 hect. arabile, 5 hect. vii, 11 hect. pruni, restul izlaz și fînețe, cu o populație de 375 familii, saŭ 1201 suflete, din care 203 contribuabili; o școală, înființată la 1836, și frecuentată de 35 elevi; o biserică de lemn, făcută de locuitori la 1780, deservită de 2 cîntăreți.

Locuitorii posedă: 10 pluguri, 20 care cu boi, 4 căruțe cu cai, 62 vite mari cornute, 193 oi, 22 capre și 68 rîmători; 12 stupi.

In cătun se găsesc 3 puțuri și 7 fîntîni.

Raci, *iezer*, jud. Brăila, situat la N. de Pești-Romînești și Peşti-Turcești, cu cari comunică prin Gîtul-Racilor.

Raci, *vale*, în jud. Gorj, pl. Jiului, pe care este situată com. Raci, cu cătunele sale Artanul, Raci și Baniul. Se întinde de la N. spre S., terminîndu-se în dreptul com. Borăscul.

Este formată la E. de culmea dealului Jiul, care vine despre N., iar la V. de culmile Dealului-Ohabei și Bolboși, ce se prelungesc asemenea despre N., din jud. Mehedinți.

Raci-de-peste-Deal, *cătun*, al com. Strîmba, jud. Gorj, în partea de V. a com., situat pe loc șes și avînd o suprafață de 39 hect., dintre care 1 hect. vie și 10 hect. pruni, și o populație de 30 familii, saŭ 120 suflete.

Locuitorii posedă: 8 pluguri, 20 care cu boi; 20 stupi; 128 vite mari cornute, 3 cai, 57 oi, 4 capre și 16 rîmători.

Comunicația în cătun se face pe șoseaua comunală care îl leagă la N. cu căt. Baniul, al com. Raci, iar la S. cu com. Borăscul.

In cătun sunt 2 puțuri și 3 fîntîni.

Racila, saŭ **Obrejești**, *sat*, și reședința com. Gîrleni, pl. Bistrița-d.-s., jud. Bacăŭ, așezat pe dreapta Bistricioarei, în fața satului Gîrleni.

Are o populație de 312 suflete; o biserică, fondată în 1868 de enoriași și de C. Danu, deservită de un preot, un diacon și 2 cîntăreți; o școală mixtă; o cîrciumă.

Vite: 27 cai, 187 vite mari cornute, 143 oi și 127 porci.

Racila, *pădure*, în jud. Bacăŭ, plasa Bistrița-d.-j., pe teritoriul com. Călugăra-Mare.

Racila, *pîrîŭ*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., com. Gîrleni, care se varsă în Bistricioara.

Racila, *pîrîŭ*, izvorește din pădurea Mija și se varsă în rîul Cricovul-Dulce, în raionul com. Haimanalele, pl. Filipești, jud. Prahova.

Racilor (Iazul-), *iaz*, în suprafața de 35 hect., pe teritoriul com. Vorniceni, pl. Bașeul, jud. Dorohoiŭ.

Racilor (Valea-), *vale*, ce se întinde din căt. Arjoci, jud. Gorj, plaiul Vulcan, în direcția E.-V., pe o întindere de 3 kil., până în jud. Mehedinți, la com. Rătezul, lăsînd la S. dealul Chiciora, iar la N. căt. Celeiul.

Raciul, *com. rur.*, în jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, situată parte pe deal și cea mai întinsă parte pe vale între văile Șuției, la 15 kil. spre S. de Tîrgoviște. In raionul com. sunt dealurile: Raciul, Șuța, Olarul și Speriatul; apoi pîraiele: Șuța și Valea-Seacă.

Se compune din 3 cătune: Raciul, Coborîșul și Siliștea, cu o populație de 666 locuitori.

Are o biserică și o școală.

Se învecinește la E. cu Văcărești și Persinari, la V. cu Piciorul-de-Munte, la N. cu Șuța-Seacă și la S. cu Gura-Șuții și Speriețeni, despărțindu-se de Văcărești prin rîul Dîmbovița, iar de cele-l-alte, prin păduri, delulețe și văi mici.

In raionul com. se află peste 47850 arii de pădure.

Raciul, *munte*, in jud. Dîmbovița, mai în sus de Moroeni, în stînga. Pe lîngă munte curge pîrîul Valea-Raciului, pe care sunt herestraie de tăiat scînduri.

Raclariul, *deal*, pe teritoriul com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iași, se prelungește spre N. de satul Mironeasa; pe coastele lui

sunt plantate viĭ, pentru care i se maĭ zice şi Coasta-Viilor.

Raclariul, *pădure,* în partea de V. a com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în hotar cu com. Dobrovăţul.

Racota, *japşe,* situată la N.-E. de com. Ciacîrul, pl. Balta, jud. Brăila; uneşte Dunărea cu lacul Groapele, trecînd pe partea de S. şi S.-V. a laculuĭ Ţiganca, apoĭ se îndreaptă spre N., trecînd prin lacurile Tudor-Oancea şi Manea, şi se varsă în Groapele, sub mal, în apropiere de comună.

Racoţi, *cătun,* al com. Godineşti, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre S.-V. de comună, situat pe dealul cu acelaşĭ nume.

Are o suprafaţă de 456 hect., din care 301 hect. arabile, 55 hect. fîneţe, 30 hect. izlaz, 60 hect. viĭ şi 10 hect. livezĭ de prunĭ, cu o populaţie de 160 familiĭ, saŭ 629 suflete.

Are o şcoală, fondată la 1858, frecuentată de 44 copiĭ; o biserică, reedificată la 1823 şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 42 pluguri, 125 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 515 vite marĭ cornute, 51 caĭ, 370 oĭ şi 205 rîmătorĭ.

Comunicaţia se face prin şosele comunale, care îl leagă de o parte cu com. sa Godineşti, iar de alta cu Costeni.

Teritoriul cătunuluĭ e udat de rîul Tismana.

In cătun se găsesc 3 morĭ pe apă şi 6 fîntînĭ.

Racoţi, *deal,* jud. Gorj, plaiul Vulcan, la V. cătunuluĭ Racoţi, bifurcat de la E. la V. în două ramurĭ numite: Dolceşti şi Modorani.

Este proprietatea locuitorilor şi e acoperit de viĭ, pomet şi arăturĭ.

Racova, *plasă,* jud. Vasluiŭ. Se întinde de la V. spre S., ocupînd toată partea S. a judeţuluĭ. E aşezată pe dealurile din dreapta şi din stînga pîrîuluĭ Racova şi pe întinsa vale a Racoveĭ, care are eşirea în şesul Bîrladuluĭ, în dreptul oraşuluĭ Vasluiŭ. Se mărgineşte la N. cu plasa Stemnicul; la S., cu jud. Tutova; la E., cu o parte din pl. Stemnicul şi oraşul Vasluiŭ şi la V., cu jud. Roman.

E formată din comunele:

1. *Armăşoaia,* cu satele: Armăşoaia, Bleaşca, Rădiul, Ursolea, Valea-luĭ-Năstase, Valea-Siliştei şi Albina.

2. *Coşeşti,* cu satele: Coşca, Coşeşti, Iezerul, Fundătura şi Valea-Oneĭ.

3. *Curseşti,* cu satele: Curseşti-Răzeşĭ, Curseşti - Sofronie, Toporăşti, Hordila şi Rapşa.

4. *Doagele,* cu satele : Doaga-Şonţuluĭ, Doaga-Vasiliŭ, Lipova-Mănăstireĭ (Valea-Hogeĭ) şi Porcăreţul.

5. *Hîrşova,* cu satele: Hîrşova-Răzeşi, Hîrşova-Mănăstireĭ şi Fundătura.

6. *Ivăneşti,* cu satele: Ivăneşti (Huşeni), Broşteni, Buscata, Golgofta, Valea-Cînepeĭ şi Valea-Mare.

7. *Gîrceni,* cu satele: Gîrceni, Racova, Racoviţa, Scaunele, Schitul - Mălineşti, Slobozia şi Trohanul.

8. *Laza,* cu satele: Bejeneşti, Racova, Lingurari, Oprişiţa, Polincul, Rîşniţa, Sauca şi Laza.

9. *Lipova,* cu satele: Lipova-Răzeşĭ, Mălosul, Valea-Caselor, Valea-Moşneaguluĭ.

10. *Poeneşti,* cu satele: Poeneşti - Răzeşĭ (Ghigăĭ), Valea-Caselor, Poeneşti-Mănăstireĭ, Poeneşti-Străjesculuĭ, Slobozia şi Iazul-Draculuĭ.

11. *Pungeşti,* cu satele : Pungeşti (tîrg), Pungeşti (sat) şi Dumbrăveni.

Teritoriul plăşeĭ este străbătut de două culmĭ marĭ de dealurĭ, care se prelungesc din judeţul Roman, de-a lungul plăşeĭ: una printre pîraiele Racova şi Stemnicul şi se sfîrşeşte în şesul Bîrladuluĭ la satul Rădiul, lîngă Vasluiŭ, şi alta din dreapta pîrîuluĭ Racova, care continuă în jud. Tutova, formînd şi culmea dreaptă a şesuluĭ Bîrladuluĭ. Ambele aceste culmĭ sunt întretăete de văĭ, prin care curg diferite pîraie.

Partea de V. şi N. a plăşeĭ este foarte ridicată, din cauza înălţimeĭ dealurilor, acoperite în mare parte cu pădurĭ.

Sunt puţine şesurĭ şi locurĭ deschise, de aceea cultura cerealelor este maĭ mică de cît în cele-l-alte plăşĭ, din cauza ponoarelor şi a pădurilor.

In vechime, tot teritoriul acesteĭ plăşĭ era acoperit cu codri secularĭ, din carĭ există şi astă-zĭ o mare parte.

Intinderea plăşeĭ e de 36628 hectare.

Are o populaţie de 5365 familiĭ, saŭ 17058 suflete; 27 bisericĭ, deservite de 21 preoţĭ şi 25 cîntăreţĭ; 10 şcoale, frecuentate de 327 elevĭ şi 32 eleve (1899—900).

Vite : 6710 vite marĭ cornute, 8211 oĭ, 898 caĭ, 10 bivolĭ, 281 capre şi 2125 rîmătorĭ.

Sunt 1849 stupĭ cu albine.

In această plasă s'a dat faimoasa luptă de la Racova, în Ianuarie 1475, între Ştefan Vodă-cel-Mare şi Turciĭ şi în care Moldoveniĭ aŭ eşit învingătorĭ.

In această bătălie, o armată mică de 47000 oştenĭ a învins pe alta de 120000, într'o vale,

care era acoperită cu codri seculari.

In legendele populare locale, se arată ca vatră a războiului, fie-care localitate din această plasă, începînd de la fundul plășeĭ, până la eșirea în șesul Bîrladuluĭ, lîngă orașul Vasluiŭ; după semnele însă rămase, precum șanțurĭ și movile, se dovedește că războiul s'a petrecut către partea de S., spre gura văieĭ Racova; de unde apoĭ s'a preurmat în sus pe apa Bîrladuluĭ, prin comuna Bîrzești și apoĭ pe valea Rebriceĭ, până la satul Scînteia, pe drumul saŭ sleahul mare ce merge spre orașul Iași.

Racova, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, Bistrița-d.-s., așezată pe deal și pe coasta din stînga Bistrițeĭ, la limita de N. a județuluĭ. E formată din 5 cătune: Lețcana, Racova, Hălmăcioaia, Gura-Văieĭ și Satul-Noŭ. Satul Șurina, fost al acesteĭ comune, s'a alipit pe lîngă com. Gîrleni, din dreapta Bistrițeĭ.

Se mărginește: la N., cu com. Buhuși (jud. Neamțu); la S., cu teritoriul com. Ciumași și al com. Gîrleni; la E., cu teritoriul com. Berești și la V. cu com. Buda.

Teritoriul com. prezintă dealurĭ, ca acel al Hălmăcioaieĭ și al Viilor, și este brăzdat de pîrîiașele: Lețcana, Racova, Dogarul, Valea-Rea, Ilieșul, Runcul și Glodul.

Are o populație de 1731 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ și 3 cîntărețĭ; o școală, în satul Racova, reședința comuneĭ, frecuentată de 18 copiĭ.

Vite: 29 caĭ, 824 vite marĭ cornute și 487 oĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ dat la 256 locuitorĭ 694 fălcĭ în țarină. In 1879 s'aŭ dat la 111 însurățeĭ 276.40 fălcĭ în împroprietărire.

Moșia Racova este domeniul statuluĭ, fostă proprietate a mănăstireĭ Bistrița (jud. Neamțu). Statul maĭ are vre-o 800 hect.

Viile ocupă o întindere de $30^3/_4$ hect.

In com. se află pădurea statuluĭ Racova-Lețcani.

Teritoriul comuneĭ este de 3509 hect.

Se află în Racova o velniță pentru fabricarea spirtuluĭ de cereale.

Budgetul com. e la veniturĭ de 9549 leĭ, 15 banĭ și la cheltuelĭ, de 3501 leĭ, 95 banĭ.

O cale comunală șoseluită începe la Lețcani, trece în jos la Racova și apoĭ dă în calea națională Bacăŭ-Piatra. Depărtarea la Bacăŭ, capitala județuluĭ, este de 20 kil.; spre Ciumași și spre Berești, 7 kil.; spre Buda, 5 kil., spre Gîrleni, reședința plășeĭ, 5 kil. De la Lețcani se bifurcă în sus două căĭ comunale nešoseluite, din care cea din stînga merge în jud. Neamțu și cea din dreapta în județul Roman.

Totalul pămînturilor de cultură este de 807,95 hect.

Gara Gîrleni fiind așezată la 5 kil. de com., înlesnește mult transportul cerealelor din localitate.

Racova, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Tămași, situat pe pîrîul cu același nume, la marginea pădureĭ, la 500 m. de satul Tămași.

Are o populație de 331 suflete, și 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 8 caĭ, 102 vite marĭ cornute, 61 porcĭ și 8 capre.

Racova, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., com. cu același nume, situat în valea pîrîuluĭ Runcul și pe deal.

Are o populație de 380 suflete; o biserică, făcută de locuitorĭ la 1870, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă, care funcționează de la 1865; 3 cîrciumĭ.

Vite: 12 caĭ, 350 vite marĭ cornute, 83 porcĭ, 7 capre și 336 oĭ.

Racova, *sat,* în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, ținînd de com. rur. Ilovățul.

Racova, *sat,* pe moșia și în com. Giurgești, jud. Suceava, așezat lîngă hotarul Bucovineĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 8 fălcĭ, cu o populație de 147 suflete.

Improprietărițĭ în 1864 sunt 18 fruntașĭ, 15 pălmașĭ și 6 codașĭ, stăpînind 50 fălcĭ.

Biserica și școala din Giurgești servă și acestuĭ sat.

Un singur drum principal duce la Giurgești (5 kil.).

Racova, *sat,* în partea de N.-V. a com. Gîrceni, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, format din cătunele: Racovița - Cuzeĭ, Slobozia, Fundul-Racoveĭ și Scaunele, așezate toate pe Valea-Racoveĭ, pe dreapta și pe stînga Pîrîuluĭ-Racoveĭ, pe o întindere cam de 1244 hect., din care 128 hect. pădure și 880 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 236 hect. ale locuitorilor cu 35 hect. vie.

Are o populație de 120 familiĭ, saŭ 550 suflete; o biserică, făcută la 1804, deservită de 1 preot; o cîrciumă.

Vite: 33 caĭ, 255 vite marĭ cornute, 78 rîmătorĭ, 36 oĭ și 24 capre.

Locuitoriĭ posedă: 24 plugurĭ, 4 căruțe cu caĭ și 31 care cu boĭ; 42 stupĭ cu albine.

Racova, *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Tamași, situat pe stînga Siretuluĭ.

Racova, *moșie*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Racova.

Racova, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Leca.

Racova, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Tamași.

Racova, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urb. Isaccea, situat în partea de N. a plășeĭ și a comuneĭ, format de o revărsare anterioară a Dunăreĭ; este înconjurat cu stuf de toate părțile; comunică, la V., cu lacul Piatra-Căcată, prin Gîrla-Cazaculuĭ, și la E., cu brațul Isaccea (un canal al Dunăreĭ), prin Gîrla-Hambaruluĭ; are o suprafață de 25 hect.

Racova, *baltă*, în fața satuluĭ Ivănești, com. Ivănești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, formată din pîrîul Racova. Conține mult pește și e acoperită cu stuh, rogoz și lozie.

Racova, *pîrîiaș*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Tamași, care izvorește din locul numit Poiana-Mare, trece prin mijlocul satuluĭ Racova, și se varsă prin Balta-Braduluĭ în Siret.

Racova, *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., izvorește din muntele Runcul, trece pe la com. Racova și se varsă d'a stînga Bistrițeĭ.

Racova, *pîrîŭ*, jud. Suceava, format din pîraiele Obîrșieĭ, din sus de satul Racova; servă de hotar din spre Bucovina, trece în com. Siliștea și se varsă în Suceava. De la intrarea luĭ în satul Știrbățul îșĭ schimbă numele în Sucevița.

Racova, *pîrîŭ*, jud. Suceava, izvorește de sub dealul Hîrtopul, curge pe lîngă satul Găneni și se varsă în Șomuzul-Mic (2—3 kil.). Are de tributar din dreapta pîrîul Hermeziul, iar din stînga pîrîul Poeni.

Racova, *pîrîŭ*, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, izvorește din partea de N.-V. a com. Gîrceni, din pădurea numită Povîrnișul-Racoveĭ (Fundul-Racoveĭ), curge spre E., printre satele Racova și Trohan, până la Podul-luĭ-Hangan; de acolo se îndreaptă spre S., printre comunele Pungești și Cursești, unde primește în stînga pîraiele Cursești și Toporasca; udă tîrgușorul Pungești și de acolo se lasă printre comunele: Armășoaia, unde primește pîrîul Armășoaia și Coșești, unde primește pîrîul Coșești; iar de la podul Pîrlita, din șesul Nițulești, trece în com. Ivănești, unde primește pîraiele: Golgofta și Bouluĭ; apoĭ primește în stînga pîraiele: Hîrșova, din com. Hîrșova, Laza, Ianca, Oprișița, Ghilcarul și Hopul, din com. Laza, iar în dreapta: Valea-Caselor, Boul și Lupoaia, Boinița și Valea-Mare, din com. Poinești; trece apoĭ pe teritoriul com. Rădiul și, în jos de orașul Vasluiŭ, se varsă în dreapta rîuluĭ Bîrladul.

Racova, *pîrîŭ* torențial, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Greci; și izvorește din poalele de S.-V. ale dealuluĭ Piscul-Inalt-și-Țuțuiat, se îndreaptă spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., curge printre părețĭ înalțĭ și stîncoșĭ, brăzdează partea de E. a plășeĭ și a comuneĭ, taie drumul comunal Greci-Balabancea, și, după un curs de 3 kil., se varsă în pîrîul Valea-Grecilor, pe stînga, ceva maĭ jos de satul Greci, după ce a primit, pe stînga, pîraiele Ditconul și Crucelari.

Racova, *vale*, jud. Vasluiŭ, începe de la satul Racova, despre N.-V., de pe lîngă jud. Roman și se întinde spre S.-E. până în valea Bîrladuluĭ, în dreptul orașuluĭ Vasluiŭ; prin ea curge pîrîul Racova.

Racova-Lețcani, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., com. Racova, cu o întindere de 780 hect. saŭ 520 fălcĭ, fără plan de exploatare și cu copacĭ foioșĭ: stejarĭ, fagĭ, etc. Această pădure ținea maĭ înainte de mănăstirea Bistrița, jud. Neamțu, pl. Piatra, com. Doamna.

Racovățul, *munte*, în plaiul Cerna, com. rur. Ilovățul, jud. Mehedinți. Din el izvorește pîrîul cu acelașĭ numire.

Racovățul, *pîrîŭ*, jud. Dorohoiŭ, izvorește din pădurea cu asemenea numire, de pe moșia Tîrnauca, com. Tîrnauca, pl. Herța, și se varsă în pîrîul Tinca.

Racovița, *com. rur.*, în apropiere de rîul Olt, jud. Argeș, pl. Loviștea, la 35 kil. de Șuici, reședința sub-prefectureĭ, și la 84 kil. de Pitești. Se compune din 6 sate: Bradul, Clocoticiul, Copăceni, Drăgănești, Racovița și Văratica, cu o populație de 141 familiĭ saŭ 551 suflete.

Prin comună trec pîraiele Racovița și Băiași.

Are 3 biserici, deservite de 3 preoţi şi 3 cîntăreţi; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venituri de 2151 lei, iar la cheltueli, de 1845 lei.

Vite: 20 cai, 800 boi şi vaci, 250 rîmători, 1300 oi şi 500 capre.

Pe teritoriul comunei se găsesc ruinele unei vechi cetăţi, pe Pîrîul-Băieşii, şi un turn de piatră asemenea în ruine, care se zice că datează din vremea Romanilor.

Racoviţa, *com. rur.*, jud. Muşcel, plasa Rîul-Doamnei, la S. de Cîmpulung, situată pe ţărmul stîng al rîului Argeşelul şi pe rîul Tîrgului, la 33 kil. de Cîmpulung şi la 8 kil. de com. Stîlpeni, unde este subprefectura şi judecătoria de ocol.

Prin comună trece şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti-Cîmpulung şi calea ferată Goleşti-Cîmpulung, în aceiaşi direcţiune.

Se compune din 4 cătune: Racoviţa-d.-s., Racoviţa-d.-j., Valea-Stînei şi Clucereasa, cu o populaţie de 1349 locuitori şi 302 case.

Până la 1880, Racoviţa-d.-s. şi Racoviţa-d.-j. formaŭ comune separate.

Locuitorii se ocupă cu rotăria, fierăria şi cu transportul de lemne de foc şi construcţie din pădurile vecine: Racoviţa, Conţeşti şi Mioveni, puse în exploatare.

In comună sunt 50—60 stupi de albine. Se cultivă gîndacii de mătase.

Locuitorii posedă: 39 cai şi iepe, 18 tauri, 484 boi, 240 vaci, 144 viţei şi viţele, 280 porci şi 68 capre.

Sunt aci pe rîul Argeşelul 4 herăstraie, puse în mişcare cu aburi: unul al d-lui Ion Hessu, exploatatorul pădurei d-lui Dobrovici, care macină coaja de stejar, destinată pentru tăbăcit; al doilea al d-lui St. Perieţeanu-Buzău; al treilea al d-lor Cornăşanu & Co. exploatatori de păduri, în com. Conţeşti şi al patrulea al d-lui I. A. Dobrovici, instalat în fabrica d-sale de spirt din Clucereasa.

Locuitorii aŭ luat pămînt prin împroprietărire la 1864 pe 3 moşii: 144 pe moşia d-lui Moraitu; 20 pe moşia d-lui Racoviceanu şi 53 pe moşia fraţilor Conţeşti, azi a d-lui Dobrovici.

In centrul comunei, lîngă primărie, în curtea caselor foste Racoviceanu, acum Dobrovici, este o întărire, numită de popor «Culă».

Această frumoasă clădire, înaltă de 20 m., este foarte solidă, şi, graţie materialului din care e clădită, va putea să reziste încă cîţi-va secoli. Pe faţada despre curte se vede următoarea inscripţiune: «Zidită în anul 1806, Septembre 12. Arsă în anul 1877, Decembre 13. Reînoită în anul 1878, Iunie 15».

Sunt 2 biserici, deservite de 2 preoţi şi 3 dascăli.

Biserica din Racoviţa s'a fondat din timpul lui Mavrogheni şi se găseşte încă în stare foarte bună. Vechi proprietari: Dumitraşcu Brătianu cu familia sa, se văd zugrăviţi pe unul din păreţii bisericei, fiindu-i ctitori.

Pe frontispiciŭ, d'asupra uşei, se citeşte următoarea inscripţiune cu litere cirilice:

Această sfîntă şi Dumnezeească biserică ce prăznueşte hramul sf. Archiereŭ Nicolae al Mira-Lichiei, făcătorul de minuni şi al sfinţilor şi a tot lăudaţilor apostoli Petru şi Pavel şi cei 12 Apostoli, s'a făcut din temelie, s'a înfrumuseţat după cum se vede de robii lui Dumnezeŭ Sfinţia-sa Părintele Chir Daniil Archimandritul, egumenul sfintei Monăstiri Rîncăciovul şi de d-l Jupîn Dumitraşcu Brătianu de aici din Racoviţa, în zilele luminatului Domnului nostru Ion Nicolae Petru Mavrogheni-Voevod, fiind Mitropolit I. P. S. S. Părintele Chir Grigore al Ungro-Vlahiei, la anii de la Cristos 1786, luna lui Iulie 2.

Această biserică s'a reparat la anul 1877.

Şcoala din Racoviţă-d.-j. datează de la anul 1830. După anul 1840, s'aŭ întrerupt cursurile, iar la anul 1857 şcoala a reînceput să funcţioneze. Până la anul 1870, atît Racoviţa-d.-s. cît şi Racoviţa-d.-j. aveaŭ şcoale deosebite. Acum sunt în comună 2 şcoale, cea de la Racoviţa-d.-j. şi una la Valea-Stînei. Aŭ fost frecuentate în 1899—900 de 144 copii.

Budgetul com. e la venituri de 2413 lei şi la cheltueli, de 2184 lei.

Racoviţa, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, pe malul stîng al rîului Buzăŭ.

Este aşezată la S. de judeţ, la 38 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi la 9 kil. spre S. de Gradiştea-d.-s., reşedinţa plăşei.

Comunele învecinate sunt: Domniţa, la 5 kil. şi Gradiştea-d.-j., la 8 kil.

Se mărgineşte la N. cu Vîlcelele; la E., cu Domniţa; la V., cu Gradiştea-d.-j. şi la S., cu Şuţeşti (jud. Brăila).

Rîul Buzăul o udă la S., de la V. la E.

Suprafaţa comunei e de 3034 hect., din care 30 hect. vatra comunei, 504 hect. ale locuitorilor şi 2500 hect. ale particularilor, cu o populaţie de 172 familii, saŭ 855 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Trei Ierarchi, zidită în 1860 de Maria C. Şuţu, fiica marelui

Vornic Racoviţă şi deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 55 elevĭ; 4 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 175 plugurĭ; 184 caĭ, 554 boĭ, 257 vacĭ, 160 ĭepe, 105 rîmătorĭ şi 990 oĭ.

Comerciul constă în importul de coloniale, ţesăturĭ, şi în exportul de cereale şi vite. Transportul se face prin gara Rîmnicul-Sărat.

Căile de comunicaţie sunt: drumurile vecinale spre Domniţa; Vîlcele - Macrina; Gradiştea - d.-s. - Balta - Albă şi spre Şuţeşti (jud. Buzăŭ).

Budgetul com. e la veniturĭ de 3669 leĭ, 9 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 3995 leĭ, 61 banĭ.

Racoviţa, *com. rur.*, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, compusă din satul cu acelaşĭ nume, situat lîngă Olteţul, pe ţărmul drept, la 3 kil. de Balş şi la 29 kil. spre N.-V. de Caracal.

Are o populaţie de 115 familiĭ, saŭ 497 suflete, din care 123 contribuabilĭ; o biserică, cu hram. Intrarea în Biserică(1779), deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1117 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1100 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 423 vite marĭ, 331 vite micĭ şi 160 porcĭ.

Racoviţa, *com. rur.*, în jud. Vîlcea, plaiul Horezul, compusă din satul cu acelaşĭ nume şi mahalaua Oteşti. Datează de maĭ bine de 200 anĭ.

S'a întemeiat pe ruinele cetăţeĭ romane Sargidava, unde s'a găsit o piatră cu inscripţia latină: «populi Sargida-Vensis». Urmele aceste cetăţĭ se văd încă, avînd o formă drept-unghiulară, cu 4 intrărĭ.

Este situată la poalele munţilor Carpaţĭ, la extremitatea de N.-V. a jud., pe dealurile Cerneĭ, Gogăţăştilor, Greculeştilor, Lăbăeştilor şi Priporenilor, la 60 kil. de capitala jud. şi la 18 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populaţie de 587 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Racoviţa şi cea-l'altă în Oteşti. Cea din Racoviţa s'a zidit la anul 7219 (1711), după cum s'a găsit săpat într'o cruce de piatră; iar ctitoriĭ nu se cunosc, restul fiind şters. Această biserică, fiind de lemn, simplă şi nezugrăvită, s'a dat jos din temelie şi în locul eĭ, la 1886, s'a construit alta, maĭ spaţioasă, tencuită şi zugrăvită. Biserica din Oteşti s'a fondat la anul 7215 (1707). (Vezĭ Oteşti).

Şcoala e frecuentată de 32 copiĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu plugăria, creşterea vitelor, fabricarea varuluĭ, transportul săreĭ de la Ocnele-Marĭ, facerea de şiţă de brazi după munte.

Meşteşugarĭ sunt 25.

Vite sunt: 360 boĭ, 198 vacĭ, 949 oĭ, 70 viţeĭ, 168 capre, 48 caĭ şi 125 porcĭ.

Pe rîul Cerna, în raionul com., este un herăstrăŭ şi 4 morĭ.

Locuitoriĭ com. s'aŭ împroprietărit la 1864, 77 pe moşia statuluĭ Racoviţa, din care li s'aŭ dat 304 hect. iar 63 pe moşia Oteşti a D-luĭ Iancu Gr. Broşteanu, din care li s'aŭ dat 282 hect.

De această comună aparţine muntele Milescu, situat în partea de N. şi pe care, în lunile Iunie, Iulie şi August, păşunează vite marĭ şi micĭ, carĭ daŭ brînză, unt şi urdă. In acest munte, pe apa Cerna, este o cavernă mare. Pe valea Cerneĭ sunt cariere de piatră de var.

Vatra satuluĭ, cu izlaz cu tot, are 586 hect.

Şoseaua după valea Cerneĭ uneşte com. Racoviţa cu Fometeşti. Drumurile ce trec prin com. sunt cel ce vine de la com. Polovragi şi trece spre E. în com. Recea şi altul ce pleacă din Racoviţa, spre S., la com. Milostea.

Veniturile com. se urcă la 564 leĭ şi cheltuelile, la 558 leĭ anual.

Moşia Racoviţa, parcelată şi divizată în 25 loturĭ, s'a vîndut locuitorilor.

Se mărgineşte la E. cu com. Recea; la V., cu jud. Gorj; la N., cu pădurile Racoviţa şi Broşteni şi la S., cu Milostea şi Fometeşti.

Racoviţa, *sat*, cu 225 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Fedeleşoiul. Are o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Ingerĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

In vechime se numea Tescobeni.

Racoviţa, *sat*, cu 247 suflete, jud. Argeş, pl. Loviştea, reşedinţa com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Racoviţa, *sat*, jud. Dîmbovita, pl. Dealul-Dîmboviţa, com. Hăbeni.

Racoviţa, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiaşi, cu 79 suflete şi 19 case.

Racoviţa, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia, cu 126 suflete, locuind în 25 case şi 9 bordee.

Racoviţa, *cătun*, al com. Izlaz, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. Are o biserică şi o cetate de pămînt împrejmuită cu şanţ.

Racoviţa, *deal,* în raionul com. Racoviţa, plaiul Horezul, jud. Vâlcea, pe care se cultivă 50 ariĭ vie.

Racoviţa, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiaşi.

Racoviţa, *moşie* particulară, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia.

Racoviţa, *moşie,* de 2500 pog., lîngă gara Balş, proprietatea d-luĭ C. S. Cesianu.

Racoviţa, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Horezul, jud. Vîlcea.

Racoviţa saŭ **Ciochina**, *trup de moşie* nelocuit, pendinte de com. Cacaleţi, pl. Marginea, judeţul Vlaşca, fostă a mănăstireĭ Sf. Gheorghe şi azĭ proprietatea d-luĭ Ion Marghiloman. Suprafaţa eĭ este de 679 hect.

Racoviţa, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, plasa Rîul-Domneĭ, com. Racoviţa; are, împreună cu trupul de pădure Clucereasa, o întindere de 1000 hect., populate cu stejar, fag, carpen, jugastru, frasin, plop, plută şi anin.

Racoviţa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 215 hect., situată în com. Racoviţa, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, şi formată din trupurile: Dumbrava-Racoviţeĭ (80 hect.) şi Gruiul (35 hect.).

Racoviţa, *pîrîŭ,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia şi Braloştiţa. Izvoreşte din malurile com. Argetoaia; curge pe valea Racoviţa, se măreşte prin scurgerea maĭ multor izvoraşe într'însul şi se varsă în balta Ruptura.

Racoviţa, *pîrîŭ,* jud. Vîlcea. Izvoreşte dintre dealurile com. Cîrstăneşti şi Oteşani; curge de la E. spre V. şi se varsă în rîul Cernişoara, pe malul stîng, în raionul com. Mădulari, pl. Cerna.

Racoviţa, *pîrîŭ,* jud. Vîlcea. Izvoreşte din raionul com. Racoviţa, format din văile ce curg prin comună, şi se varsă în rîul Tîrîia, la 8 kil. de com. Racoviţa.

Racoviţa, *vale,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Braloştiţa, pe care este aşezată comuna şi prin care curge pîrîul Racoviţa.

Racoviţa-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. Racoviţa, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Pănă la 1880, acest cătun forma singur o comună. De la această dată s'a unit cu Racoviţa-d.-s. formînd comuna Racoviţa.

Are o populaţie de 415 locuitorĭ.

Racoviţa-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. Racoviţa, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

De la 1880, s'a unit cu Racoviţa-d.-j. formînd com. Racoviţa.

Are o populaţie de 723 locuitorĭ, împreună cu Clucereasa.

Racoviţeni, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe rîul Cilnăul.

Este aşezată în partea de V. a judeţuluĭ, la 14 kil. spre N.-V. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi la 11 kil. spre V. de com. Zgîrciţi, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte: la N., cu com. Valea-Raţeĭ; la E., cu com. Putreda şi Grebănul, despărţită prin dealul Strejeşti; la S.-V., cu com. Vadul-Soreştilor (jud. Buzăŭ).

E brăzdată la V. de ramificaţiile dealuluĭ Hîrboca; la E., de dealul Strejeşti, şi în interior de dealurile: Mocani, Motohani, Racoviţeni, Budrea şi Petrişorul.

Rîul Cilnăul o udă prin mijloc şi pîrîul Hîlboca, la V.

Se compune din cătunele: Racoviţeni, reşedinţa, la mijloc; Budrea, la E.; Petrişorul, la S.; Mocani şi Motohani, la N.

Suprafaţa com. e de 1482 hect., din care 260 hect. vatra com., 902 hect. ale locuitorilor şi 320 hect. ale proprietarilor.

Are o populaţie de 616 familiĭ, saŭ 2298 suflete; 3 bisericĭ, una cu hramul Sf. Treime, zidită în 1857 şi deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; a doua, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1845, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, şi a treia cu hramul Sf. Ioan, zidită la 1848, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoala mixtă, în satul Racoviţeni, frecuentată de 49 elevĭ şi o şcoală de cătun în Petrişorul, frecuentată de 20 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 160 plugurĭ; 900 boĭ, 270 vacĭ, 150 caĭ, 25 ĭepe, 4490 oĭ, 15 capre şi 250 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt drumurile vecinale: spre Vadul-Soreştilor (jud. Buzăŭ); spre Valea-Raţeĭ-Mărgăriteşti-Valea-Sălcieĭ; spre Putreda-Greabănul-Zgîrciţi-Rîmnicul-Sărat, şi spre gara Zoiţa.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4573 leĭ, 18 banĭ şi la cheltuelĭ, de 4526 leĭ, 81 banĭ.

Racoviţeni, *sat,* reşedinţa com. Racoviţeni, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., aşezat spre S., pe malul stîng al rîuluĭ Cilnăul.

Are o suprafaţă de 80 hect.,

cu o populaţie de 142 familiĭ, saŭ 637 suflete; o biserică şi o şcoală.

Racul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Nemoiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 35 familiĭ, şi o biserică fondată la 1808.

Raculuĭ (Iazul-), *iaz,* în partea de N. a satuluĭ Soleşti, com. Soleşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în care se varsă pîraiele Popeştilor şi Fundătureĭ.

Radieni, *cătun (tîrlă),* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. Ţîndărei.

Radila, *sat,* făcînd parte din com. rur. Coslegiul, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populaţie de 142 locuitorĭ şi o biserică, care s'a reparat la 1892.

Radomireşti, *sat.* Vezĭ Crăciunei-d.-j., jud. Olt.

Radomireşti, *lac,* pe teritoriul com. Crăciunei-d.-j., pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situat în partea de V. a com. Are o suprafaţă cam de 2 hect. şi conţine peşte.

Radomireşti, *moşie,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Letea, cu o întindere de 800 hect. şi un venit anual de 13000 leĭ.

Radomireşti-de-Jos, saŭ **Alcazi,** *sat,* cu 38 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Letea, situat pe dreapta Siretuluĭ, la 2 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Locuitoriĭ posedă: 5 caĭ, 41 vite marĭ cornute şi 8 porcĭ.

Radomireşti-de-Sus, saŭ **Doctorul,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., al com. Letea, situat pe dreapta rîuluĭ Siretul, la 3 1/2 kil. de satul Letea. Are o populaţie de 93 locuitorĭ şi o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 24 caĭ, 162 vite marĭ cornute şi 67 porcĭ.

Radomirul, *com. rur.,* pl. Ocolul, jud. Romanaţi, formată din satele: Radomirul (400 locuitorĭ) şi Vijuleşti (247 locuitorĭ), şi situată la 15 kil. spre V. de Caracal, pe şoseaua Caracal-Craiova.

Are o populaţie de 647 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe (1815), deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 50 elevĭ (1899-900); 4 cîrciumĭ.

Budgetul com. e de 3377 leĭ la veniturĭ şi de 3377 leĭ la cheltuelĭ.

In cuprinsul com. se află: Măgura-luĭ-Stăncilă (Hagiuluĭ), Dolani, Măgura-Măiuguluĭ, a Dumbraveĭ şi lîngă ele gropĭ vechĭ, şanţurĭ şi ruine antice unde s'a găsit cărămizĭ d'Antina, urcioare, oale, străchinĭ, îmbrăcăminte de zale, săbiĭ de oţel şi monede vechĭ, ceea-ce ar dovedi că aci a fost o staţiune romană, pe linia Drupetis-Romula.

Radoşi, *com. rur.,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, situată la N. com. Cărpinişul, pe ambele malurĭ ale apeĭ Sorbul, ce izvorăşte din Prislopul şi dă în apa Aninişul, la S. com.

Are o suprafaţă de 1218 hect., din care 238 hect. arătură, 180 hect. livezĭ cu fîneţe, 300 hect. izlaz şi 500 hect. pădure, cu o populaţie de 167 familiĭ saŭ 634 suflete; o moară pe apă şi 12 fîntînĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 45 plugurĭ, 54 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 30 stupĭ; 602 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 1983 oĭ, 437 capre şi 287 rîmătorĭ.

Veniturile com. sunt de leĭ 586, iar cheltuelile, de leĭ 568.

Comunicaţia în com. se face printr'o şosea comunală care dă în şoseaua vecinală Bumbeşti-de-Jiĭ-Novaci, puind'o în legătură de o parte cu com. Cărpinişul, de alta cu Aninişul.

Radoţeasa, *munte,* în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Radovanul, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situată spre S.-E. de Bucureşti, în apropiere de malul drept al rîuluĭ Argeşul, la 44 kil. de Bucureşti.

Stă în legătură cu com. Crivăţul prin o şosea vecinală.

La V. de Radovanul, în marginea com., pe coasta dealuluĭ, se văd ruine din palaturile Ghiculeştilor, zidite de Banul Scarlat Ghica pe la anul 1769, şi care aveaŭ apeducte în regulă până la casele din mijlocul comuneĭ, care azĭ servesc de şcoală.

Comuna Radovanul e una din cele maĭ marĭ com. rur. ale jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 6003 hect., cu o populaţie de 4600 suflete, care locuesc în 770 case şi 9 bordeie.

Societăţeĭ Dacia aparţin 3765 hect. şi locuitorilor, 2238 hect. Societatea cultivă prin arendaşiĭ săĭ 3190 hect. (50 izlaz, 225 vie, 300 pădure). Locuitoriĭ cultivă 2088 hect. (150 islaz).

Are 1 şcoală mixtă, cu un local foarte frumos, frecuentată de 173 elevĭ şi 24 eleve; (1899—900); o biserică vechie, cu hramul «Adormirea», deservită de 3 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ. Această biserică se află lîngă ruinele palatuluĭ Ghiculeştilor şi servea de capelă a palatuluĭ.

In raionul com. maĭ sunt: 2 heleşteie; o maşină de treerat cu aburĭ.

Budgetul com. e de 9739 leĭ la veniturĭ şi de 9720 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 970 caĭ şi ĭepe, 30 armăsarĭ, 600 boĭ, 300 vacĭ şi viţeĭ, 20 taurĭ, 14 bivolĭ, 66 bivoliţe, 50 capre, 200 porcĭ şi 4100 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 210 plugurĭ cu boĭ, 264 cu caĭ; 618 care şi căruţe: 258 cu boĭ, 360 cu caĭ.

Improprietăriţĭ sunt 582 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 1418.

Comerciul se face de 10 cîrciumarĭ.

Radovanul, *sat,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura. Are o populaţie de 450 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 28 băeţĭ; o biserică, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, fondată la 1870, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 7 cîrciumĭ.

Radovanul, *deal,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura, înalt de aproape 300 m., acoperit cu pădurĭ şi viĭ.

Radovanul, *moşie,* a statuluĭ, cu *vie* (224 pog.) şi *carieră de piatră,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura, în întindere de 300 pog., aducînd un venit anual de 9950 leĭ.

Radovanul, *pădure* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Lipovul, în întindere de 75 hect. Populată cu cerĭ, alunĭ, jugastri, cornĭ, frasinĭ, şi maĭ cu seamă gîrniţe şi stejarĭ.

Radovanul, *pădure* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura, în întindere de 550 hect. aproximativ. Populată cu cerĭ, stejarĭ şi gîrniţe.

Radu-Vodă. Vezĭ Negru-Vodă, schit, jud. Muşcel.

Radu-Vodă, *subdivizie a cătunuluĭ* Şoimescu, com. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Radu-Vodă, *proprietate* a statuluĭ, cam de 2800 pog., în com. rur. Batoţi, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Radu-Vodă, *moşie* a statuluĭ, pe care, la 1864, s'a împroprietărit parte din locuitoriĭ com. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Radu-Vodă, *pădurice,* supusă regimuluĭ silvic, com. Văleni, pl. Podgoria, jud. Muşcel, în întindere de 12 hect. şi populată cu fagĭ şi stejarĭ.

Radu-Vodă, *pădure* întinsă, lîngă locul izolat cu acelaşĭ nume, jud. Ilfov.

Raduluĭ (Piscul-), *pisc,* pe creasta şiruluĭ de dealurĭ ce brăzdează în lung şi în lat com. Costeşti, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Se prelungeşte pe toată partea de E. a com., în stînga rîuluĭ Costeşti.

Raduluĭ (Pîrîul-), *pîrîiaş,* ce ce izvoreşte din ramura munţilor Tarcăul, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pîngăraţi, curge spre V. pe moşia Tarcăul, vărsîndu-se pe dreapta pîrîuluĭ Tarcăul, în dreptul loculuĭ izolat Brateşul.

Raduluĭ (Pîrîul-), *pîrîiaş,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Tazlăul; izvoreşte din munţiĭ Lingurari, curge spre S. de satul Balcani, traversînd, aproape de vărsarea sa pe stînga pîrîuluĭ Tazlăul, şoseaua judeţeană Dobreni-Moineşti, în dreptul kil. 49.

Raeţul, *fost sat,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Sadova.

Rafaila, *sat* şi reşedinţa com. Buda-Rafaila, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, aşezat pe două dealurĭ, avînd forma de semicerc. Are o populaţie de 336 locuitorĭ.

In marginea de N.-V. a satuluĭ, se află un schit de călugărĭ, făcut de către un călugăr, Rafailă, de la care şi-a luat numele şi schitul şi satul.

Mănăstirea ce există astă-zĭ e zidită la 1834, de călugărul Dorosteiŭ. In mijlocul satuluĭ se află o biserică făcută din lemn.

In ograda mănăstireĭ este o şcoală, frecuentată de 30 elevĭ şi înfiinţată în 1859.

Rafaileĭ (Dealul-), *deal,* se întinde la S.-E. de satul Dumeşti, com. Dumeşti, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ. Acoperit cu pădure.

Rafaileĭ (Valea-), *vale,* în jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Dumeşti, formată prin prelungirea dealuluĭ Rafaila, ce se întinde la S.-E. de satul Dumeşti.

Ragla, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparţinînd de moşia Robeşti, com. Robeşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Ragoci, *cătun* al com. Frumuşei, jud. Gorj, pl. Gilortul, situat pe şes şi coastă, pe partea dreaptă a pîrîuluĭ Negreana.

Are o suprafaţă de 157 hect., din care: 60 hect. pădure, 55 hect. arabile, 30 hect. fîneţe, 7 hect. vie şi 5 hect. livezĭ de prunĭ, cu o populaţie de 50 familiĭ, saŭ 140 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 8 plugurĭ, 14 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 45 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 40 oĭ și 20 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua vecinală a com.

Ragul, *cătun,* în jud. Dîmbovița, pl. Cobia, com. Petrești. Are o școală, instalată într'un local spațios, oferit de generalul Fălcoianu, proprietarul moșieĭ.

Rahmanul, *sat,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, cătunul com. Calfa, situat în partea de N.-E. a plășeĭ și cea de V. a com., la 6 kil. spre S.-V. de cătunul de reședință, Calfa. Este așezat în valea Chior-Dere, pe malul drept al pîrîuluĭ Haidar, fiind închis la V. de dealul Elmelichi și la E. de dealul Corul-Bair. E dominat de Movila-Chițuluĭ, care are 163 m. și e situată la $2^{1}/_{2}$ kil. spre N.-V. de sat.

Drumurĭ comunale pleacă în toate direcțiunile: la Cîrligi, la Făgărașul-Noŭ, la Haidar și la Dulgherul, trecînd și prin Carapelit. Șoseaua județeană Hîrșova-Babadag trece pe la 1 kil. spre S.-E. de sat.

Rahova, *sat,* făcînd parte din com. rur. Podeni-Noĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o biserică, fondată de o doamnă Domnica și de Protopopul Nicolae Protopopescu, la 1832.

Rahtivanca. Vezĭ Pasărea, jud. Ilfov, pl. Negoești.

Raiciuluĭ (Valea-), *vale,* ce vine din jud. Prahova, trece pe lîngă satul Sălciile și, intrînd în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, teritoriul com. Jilavele, se termină în valea pîrîuluĭ Sărata.

Raicul, *munte,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul; se află în prelungirea munților Pîrvul, Razimul și Petru-Vodă.

Raicul, *vale,* izvorește din dealul Oltețul și se varsă în rîul Peșteana, între com. Stirbești și Bălcești, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea.

Raițul, *subdivizie a căt.* Curtișoara, com. Tesluiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Raiul, *sat,* jud. Botoșani, pe șesul Uncani și valea pîrîuluĭ Broscăria, în partea de S.-E. a com. Curtești, pe moșia Orășeni. Are o moară cu aburĭ. In apropiere de moară se află un iaz format de pîrîul Broscăria.

Raiul, *sat,* în partea de S. a com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iași, situat pe o costișă, în fața satuluĭ Blîndești, de care se desparte prin Valea-Blîndeștilor, prin care trece pîrîul Fundoaia.

Are o suprafață de 68 hect. și o populațiune de 12 familiĭ, saŭ 40 suflete.

In partea de S. a satuluĭ se întinde șesul rîuluĭ Jijia.

Locuitoriĭ posedă: 3 caĭ, 104 vite marĭ cornute, 38 rîmătorĭ și 68 oĭ.

Raiul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Murgeni, spre N. de tîrgușorul Murgeni, pe pîrîul Elanul.

Raiul, *vîrf de deal,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Obîrșia; aci sunt izvoarele pîrîuluĭ Berheci.

Raiul-Sașilor saŭ **Dihamul,** *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele-Raiul-Sașilor saŭ Dihamul, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Ralea-Poenarul. Vezĭ Poenari-Raliĭ, comună, jud. Prahova.

Raletul, *sat,* jud. Argeșul, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Rătești-Furduești.

Ramadanul, *deal,* jud. Iași, în partea de S.-E. a satuluĭ Buțulucul, din com. Păușești, pl. Cîrligătura.

Ramadanul, *iaz,* pe teritoriul satuluĭ Hoisești, com. Păusești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Ramadanul, *ostrov* pe Dunăre, jud. Vlașca, pe stînga Verigeĭ, în spre V. de Giurgiŭ, aparținînd statuluĭ. Suprafața luĭ este de 200 hect., împădurite cu salcie.

Raman-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Cerna; se desface din dealul Daiaman-Bair; se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la N. la S., brăzdînd partea de E. a plășeĭ și pe cea de N. a comuneĭ; se prelungește la S.-E. cu dealul Saia-Cula; se întinde dealungul pîrîuluĭ Valea-Megina; se ridică până la o înălțime de 283 m., punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra văiĭ Megina și a drumuluĭ comunal ce merge prin valea Megina, de la Cerna la Greci; în partea de V. este acoperit cu pădurĭ de stejar, iar poalele luĭ sunt învelite cu verdeață și pășunĭ bogate.

Ramazanchia, *sat,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, com Calfa, situat maĭ mult în partea de

N.-E. a plășeĭ și cea centrală și puțin de N. a comuneĭ, la 3 kil. spre N.-V. de cătunul de reședință, Calfa, așezat pe valea Chior-Dere, pe malul drept al pîrîuluĭ Haidar, puțin spre V. de locul unde pîrîul Sulugeac se varsă în pîrîul Haidar, avînd în față și spre S. ultimele ramificațiunĭ stîncoase, de N.-E., ale dealuluĭ Coru-Bair.

Drumurĭ comunale pleacă la Făgărașul-Noŭ, la Topologul, la Calfa, la Curdjea, la Mahometcea și la Rahman; iar șoseaua județeană Hîrșova-Babadag (Tulcea) trece pe la S.-E. săŭ.

Acest sat, odinioară mare, a fost distrus de năvălirile Cerchezilor. Pe ruinele vechiuluĭ sat s'a ridicat cel de azĭ.

Pămîntul aci produce în abundență ovăz și meiŭ.

Ramba, *baltă,* jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, com. Peșteana-d.-s., în partea de E. a comuneĭ, formată din apele Jiuluĭ, și conținînd mult pește.

Ranga, *pîrîŭ,* jud. Botoșani, pl. Tîrgul, com. Cucoreni, ce curge din com. Costinești și formează iazul Buduhoacea.

Ranga-Arapuluĭ, *pădure,* în întindere de 22 hect., pe dealul Costineștilor, jud. Botoșani, com. Costinești, plantată de d-l I. Arapu, pe moșia Leorda.

Rangăĭ (Piscul-), *pisc,* la E. de com. Dozești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Rangul, *deal,* acoperit cu viĭ, în partea de S. a satuluĭ Costuleni, com. Costuleni, pl. Braniștea, jud. Iași.

Rangul, *munte,* în jud. Suceava, com. Mălini, la hotarul Bucovineĭ, avînd 1019.2 m. altitudine.

Rangul saŭ **Ciohoranca,** *pîrîŭ,* jud. Suceava, izvorește din dealul Rangul și, după un curs de peste 7 kil., se varsă în Moldova.

Rapoda, *pîrîŭ,* jud. Vasluiŭ, izvorește din satul Borăști, de sub dealul Olariul, și se varsă în pîrîul Vilna (Gelna), la locul numit Silești.

Rapșa, *sătuleț,* în partea de E. a com. Cursești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, la 4 kil. de reședința comuneĭ.

Rarăul, *schit,* jud. Suceava, în apropiere de vîrful munteluĭ cu același nume. Se întreține cu cheltuiala Maiestățeĭ Sale Regeluĭ.

Acest schit ar fi fost clădit maĭ întîiŭ pe Valea-Seacă, spre S. de Cîmpulungul Bucovineĭ, la locul numit Bîtculețele.

Iată ce zice legenda în privința acestuĭ schit, așezat în cea maĭ pitorească pozițiune: Tătariĭ, năvălind în Moldova, aŭ ajuns și în Cîmpulung, pustiind tot ce găseaŭ în cale. Rătăcind prin munțĭ, căcĭ nu cunoșteaŭ drumul, aŭ găsit sihăstria Dodul, sub poalele munteluĭ Dodul, astăzĭ Rarăul, cu treĭ călugărĭ, și scotocind biserica de averĭ, aŭ omorît pe călugărĭ, dînd foc bisericeĭ. Dar voind a-șĭ urma drumul spre Maramureș, într'o strîmtoare, se aținură 4 locuitorĭ: Ioan Dodu, Mihalachi Dodu, o soră a lor Ilinca Dodu și Istrati Dodu, cu topoare și lăncĭ ascuțite și omorîră la 300 păgînĭ, răzbunînd ast-fel prădarea și arderea schituluĭ care era pe pămîntul lor.

In urmă, eĭ strînseră rămășițele arse ale bisericeĭ și făcură o altă întemeiere schituluĭ într'o poiană tot pe pămîntul lor, dîndu-ĭ numele de Sihăstria-Dodul.

Petru Rareș-Vodă, în a doua sa domnie, în urma suferințelor ce dăduse peste el în întîia domnie, și după îndemnul Doamneĭ sale Elena, care dorea a se sui pe muntele Dodul, fiind unul din ceĭ maĭ frumoșĭ munțĭ aĭ Suceveĭ și care se vede din mare depărtare, înduplecă pe soț să meargă acolo și să petreacă ca să maĭ uite necazurile din trecut. Domnul și Doamna porniră în călătorie, petrecură multe zile cu toată suita domnească pe muntele Dodul și drept amintire Domnul porunci ca cu cheltueala sa să se facă acolo o biserică, însărcinînd cu această lucrare pe Egumenul mănăstireĭ Voroneț. Acesta clădi biserica din lemn, cu numele Elena Rareș, cu treĭ turnurĭ, în preajma munteluĭ Dodul.

Sihăstria Dodul, fiind aproape ruinată, și ducînd lipsă de toate, se uni cu biserica Rareș-Vodă, ducîndu-șĭ acolo toate odoarele, iar călugării Sihăstrieĭ se așezară în biserica cea nouă.

Locul Sihăstrieĭ Dodul se vede și azĭ.

Iată și înscrisul luĭ Petru-Rareș, copiat dintr'o condică intitulată: Tradițiile Schituluĭ Rarăul.

Noĭ, Petru Rareș-Voevod, tuturor capilor de oștire cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn credincios a toată țara Moldoveĭ, într'un gînd și într'o inimă împreună cu soția noastră Elena Doamna, facem știre cu a noastră scrisoare tuturor cuĭ se cade a ști cum că am făcut o sfîntă biserică pentru călugărĭ în preajma munteluĭ Dodul, fiind-că se maĭ găsește o vechie sihăstrie cu porecla Dodul maĭ perită de vechie am împreunat'o cu a noastră tot sub numele de Rarăul. Da de astăzĭ înainte poroncim a se numi pe porecla noastră schitul și Pietrele-Doamneĭ, hra-

mul bisericeĭ Sf. Ioan Bogoslov, întru a noastră pomenire şi a părinţilor noştri şi a următorilor noştri şi maĭ ales întru mulţumirea către Dumnezeŭ pentru nenorocirile şi norocirile, pentru a doua a noastră domnie a Moldoveĭ şi ajutîndu-ne mila luĭ Dumnezeŭ de am isprăvit. Socotit'am şi pentru chivernisala fraţilor (călugărĭ), carele vor petrece la acel sf. locaş, le-am rînduit toată chiverniseala şi le-am dat toate cele de trebuinţă în sf. biserică cît şi pe din afară şi am dat grijă şi urmaşilor noştri să poarte chiverniseală cînd va trebui a se maĭ face ceva din noŭ la sf. locaş. Iar dacă cineva ar supăra saŭ ar strica cele făcute de noĭ, unul ca acela să fie în ceata protivnicilor Domnuluĭ nostru Isus Hristos. Amin.

Se maĭ povesteşte că schitul Rarăul de astăzĭ nu e pe locul din vechime, unde fu zidit de Petru Rareş, căcĭ la 1777 cînd Bucovina a trecut la Nemţĭ, eĭ stricară biserica, luară odoarele, şi călugăriĭ fugiră.

Eromonahul Sisoe, egumenul schituluĭ, cu ajutor de milă, precum se arată într'un pomelnic, a strămutat acea biserică peste muntele Raràul, în locul unde se află azĭ, iar clopotele de la biserică s'ar fi luat la biserica nemţească din Homor în Bucovina. Biserica zidită de Sosoĭ s'a sfinţit la 1800, August 15, schimbîndu-i-se şi patronul în Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.

In anul 1822, familia Balş a făcut un aşezămînt pentru schit, hotărînd ca pe tot anul să se dea schituluĭ de la casa moşieĭ Broşteni 1602 leĭ vechĭ, 10 oca de unt-de-lemn, 15 oca de lumînărĭ de ceară, 15 vedre vin şi 2 merţe grîŭ.

Aşezămîntul acesta s'a scris într'o condică ce se află şi azĭ la schit, hotărîndu-se şi pămîntul, pe care schitul să poată ţinea vite. Se maĭ spune că la 1821 schitul a fost prădat de Turcĭ şi în 1833 a fost jefuit şi furat de un decedat din Crucea, Iconomu Dimitrie, alungînd călugăriĭ, furînd odoarele bisericeĭ şi prefăcînd ograda bisericeĭ în stînă de oĭ, pentru care faptă fu afurisit de Mitropolitul Veniamin.

La 1877, schitul fu prădat de hoţĭ din Bucovina.

In faţa sfinteĭ Evangheliĭ se găseşte o tăbliţă de alamă cu inscripţie slavonă din 1706.

Rarăul, *munte*, jud. Suceava, numit în vechime Dodul, între com. Broşteni şi ţinutul Bucovineĭ. Piscul Rarăuluĭ, aflător la o mică distanţă peste frontieră şi avînd peste 2000 m. de altit. Priveliştea din vîrful săŭ e măreaţă şi se întinde într'o mare depărtare. Sub el se vede de o parte Cîmpulungul din Bucovina, mîndrele stîncĭ Pietrele-Doamneĭ şi rîul Bistriţa, ca o panglică lucioasă. Maĭ departe se zăreşte masivul Carpaţilor cu Ceahlăul, Budacul, Călimani, Lucaci, Pietroşi, Intre-Borce, Grinţieşul şi alte vîrfurĭ, şi, dincolo de munţĭ, frumosul şes al Moldoveĭ, presărat de sate.

Rareşul, *pădure*, jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, lîngă Cuca.

Rasa, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată între comunele Ciocăneşti-Mărgineni şi Cacomeanca şi spre V. de oraşul Călăraşi.

Teritoriul com., cu o suprafaţă de 16350 hect., coprinde şase moşii: Rasa, proprietate a statuluĭ, cu 5800 hect., din care 2000 hect. băltiş, 100 hect. izlaz şi 3700 hect. loc de cultură, foastă pendinte de mănăstirea Mihaiŭ-Vodă; Cuneşti-Rizeanca, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirea Znagovul, compusă din trupurile: Cuneşti-d.-s., saŭ Vaidomirul şi Cuneşti-d.-j., cu suprafaţa 4500 hect., din care 400 hect. izlaz, 2000 hect. baltă şi 2100 hect. pămînt de cultură; Cuneşti, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirea Radu-Vodă, cu 2000 hect., din care 800 hect. baltă, 50 hect. izlaz şi 1150 hect. pămînt de cultură; Cureşti, proprietate a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Glavacioaca, cu 1500 hect., din care 1100 hect. băltiş, 30 hect. izlaz şi 370 hect. pămînt de cultură; Bogata, proprietate a statuluĭ, fostă pendinte de Episcopia Argeşul, cu 2000 hect., din care 1700 hect. baltă, 50 hect. izlaz şi 250 hect. pămînt de cultură; Piscul-Perişani, proprietate particulară, cu 350 hect.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ în coprinsul com. 270 locuitorĭ; după legea rurală din 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 25; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 203 locuitorĭ.

Pe teritoriul com. se află lacurile: Gălăţuiul-Gimineaua, Vadul-luĭ-Ene, Oarbele, Vlădeni, Coveiul şi Grădiştea.

Comuna se compune din satele: Rasa, Cuneşti, Bogata, Vaidomirul, Glavacioaca şi Lefterul şi din cătunele (tîrlele): Bechirul, Ovreiul şi Malacul. Reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale este în satul Rasa.

Are o populaţie de 2282 locuitorĭ; 3 şcoale mixte, în satele: Rasa, Cuneşti şi Bogata, frecuentate de 230 copiĭ (1899—900); treĭ bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 6 dascălĭ.

Vite: 2100 caĭ, 220 boĭ, 6800 oĭ, 200 capre, 1100 porcĭ, 13 asinĭ şi 120 bivolĭ.

Rasa, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl.

Borcea, făcînd parte din com. cu acelaşĭ nume, situat spre V. de lacul Călăraşi şi spre S. de lacul Gălăţuiul.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 583 locuitorĭ; o şcoală mixtă, cu 188 elevĭ (1899-900); o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Rasa, *lac*, lîngă cât. Plătăreşti, com. Cucueţi-Plătăreşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov. Conţine peşte.

Rasa-Prosanicul, *moşiĭ*, ale statuluĭ, pendinţĭ de Mitropolie, jud. Ilfov, pl. Negoeşti.

Rasa-Prosanicul, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 367 hect., pendinte de com. Vasilaţi, pl. Negoeşti, jud. Ilfov.

Rascaeţi-Drăghineasca, *com. rur.*, jud. Argeşul, pl. Gălăşeşti, la extremitatea S.-E. a judeţuluĭ, în apropiere de limita jud. Dîmboviţa, la 28 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 63 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Ciofleşti, Drăgineasca şi Rascaeţi, cu o populaţie de 850 locuitorĭ.

Are o biserică; o şcoală şi 5 cîrciume.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3053 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2593 leĭ.

Vite: 603 boĭ şi vacĭ, 132 caĭ, 5 bivolĭ, 1563 oĭ, 31 capre şi 732 rîmătorĭ.

Rasnicul, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 21 kil. de Craiova şi la 5 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Şopotul.

Este situată parte pe vale, parte pe deal, afară de cât. Corniţa, care este situat pe o vâlcea, între două şirurĭ de dealurĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Scăeşti şi cu cât. Valea-luĭ-Petre din com. Salcia; la S., cu comunele Beloţul şi Şopotul; la E., cu com. Coţofeni-din-Dos şi com. Predeşti; la V., cu com. Gogoşul şi Cernăteşti.

Limita linieĭ de N. are direcţiunea de la E. la V., trece pe muchia dealuluĭ numit Dealul-Robuluĭ, ce face limita de N. a acesteĭ comune.

Limita linieĭ de S. tae transversal Dealul-Şopotuluĭ şi Dealul-Buciumuluĭ. Limitele de E. şi de V. tae transversal dealurile de maĭ sus, precum şi văile ce le desparte, de la N. la S.

Terenul comuneĭ este deluros; la N. prezintă Dealul-Robuluĭ, iar la S., dealurile Şopotuluĭ şi Buciumuluĭ, ce sunt îndreptate de la V. la E. şi aŭ o înălţime ce variază între 40 şi 60 m.

In parte sunt rîpoase, iar parte sunt acoperite cu cereale saŭ cu tufărişurĭ.

Comuna este udată de rîul Rasnicul, ce izvoreşte din jud. Mehedinţi. Acest rîŭ, la eşirea sa din comună şi până la vărsarea sa în Jiul la com. Breasta, poartă numele de Obedeanca. Peste el se află maĭ multe podurĭ: unul în dreptul cât. Rasnicul-Bătrîn, două pe şoseaua judeţeană ce tae valea Rasnicul în două puncte şi unul în dreptul cătunuluĭ Socoleşti. Din cauza ploilor prea marĭ, primă-vara şi toamna, Rasnicul se revarsă.

Se compune din treĭ cătune: Socoleşti saŭ Corniţa, situat pe vălceaua numită Vălceaua-Rea saŭ Vălceaua-Corniţeĭ; Rasnicul, numit şi Rasnicul-Oghiar, situat parte pe Dealul-Robuluĭ şi parte pe Dealul-Bisericeĭ; Rasnicul-Bătrîn, situat parte pe deal, parte pe Vălceaua-Rasniculuĭ.

Cătunul de reşedinţă este Rasnicul; cât. Rasnicul-Bătrîn este situat spre S. de Rasnicul, iar cât. Socoleşti se află spre E.

Are o populaţie de 1114 suflete.

Sunt treĭ bisericĭ, una în cât. Socoleşti, fondată la anul 1852 şi în tinda căreia se află o inscripţie din care se vede că e lucrată de: Mateiŭ Cruceriŭ şi Nicolae. Baza bisericeĭ este de zid, iar restul din bîrne. Altă biserică se găseşte în cât. Rasnicul, fondată la anul 1846—1855 de M. Săulescu. Această biserică este de cărămidă; iar în tindă se află o inscripţie, ce ne spune că e zidită de doamna Ilinca, soţia răposatuluĭ Mateĭ Săulescu, şi terminată de fiul săŭ, Costache Săulescu. A treia biserică se află în cât. Rasnicul-Bătrîn, fondată de către Constantin Dimitrie Teodosie, şi făcută din bîrne. Un preot şi un cîntăreţ oficiază succesiv la cele 3 bisericĭ din comună.

In cătunul Rasnicul se află o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1866.

După legea rurală din 1864 sunt 4 împămînteniţĭ.

Suprafaţa întreguluĭ teritoriŭ comunal este de 5663 pog., din care 4906 pog. arabile, 150 pog. fîneaţă, 50 pog. izlaz, 428 pog. pădure, 99 pog. viĭ şi 30 pog. prunĭ.

Moşia Corniţa, numită maĭ înainte Socoleşti, aparţine d-luĭ N. G. Racoviţă şi are o suprafaţă de 5185 pog. Rasnicul-Oghiar, în cât. Rasnicul, aparţine d-luĭ G. Săulescu. Cuprinde 10 hect. luncă, 5 hect. pădure mare şi 75 hect. tufăriş. Tot în cât. Rasnicul, proprietatea d-luĭ Dincă Amărăscu, cuprinde 1 hect. luncă şi 25 hect. tufăriş. Pădurea Rasnicul-Bătrîn aparţine d-lor Plopşo-

reanu și Virgiliŭ Văleanŭ. Pădurea Cornița în Socolești, ce aparține d-luĭ N. G. Racoviță, are 40 hect. tufăriș, iar d-luĭ N. Pirîianu aparțin 1 hect. luncă și 30 hect. tufăriș.

Pădurile sunt populate cu frasinĭ, jugastri, cerĭ, ulmĭ, fagĭ, plopĭ, și maĭ cu seamă gîrnițe.

Viile aparțin atît proprietarilor cît și locuitorilor.

Livezile de prunĭ, 30 pog., aparțin locuitorilor. Locuitoriĭ cultivă cînepă și se ocupă și cu creșterea gîndacilor de mătase.

Pe moșia d-luĭ N. G. Racoviță se află o moară de aburĭ, nu departe de calea județeană ce trece prin comună.

In comună sunt 4 cîrciumĭ.

Prin Rasnicul trec: calea județeană Craiova-Severin; calea comunală ce merge la com. Șopotul, la S.; calea comunală vecinală, ce merge la Scăești, la N.; poteca ce șerpuește de la căt. Rasnicul la Șopotul și poteca ce duce de la Socolești la Valea-luĭ-Petru, prin Salcia, Scăești, Coțofeni-din-Dos și Beloțul.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2245 leĭ, 33 banĭ și la cheltuelĭ, de 2770 leĭ 36 banĭ.

Vite: 18 caĭ, 300 vite marĭ cornute, 41 capre și 146 oĭ.

Rasnicul saŭ Rasnicul-Oghian, *sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, reședința Primărieĭ.

Are o populație de 475 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1866; o biserică, fondată în 1846, de familia Săulescu, și terminată în 1855. In tinda acesteĭ bisericĭ se găsește inscripțiunea:

Lucrată de Ilinca, soția răposatuluĭ Mateiŭ Săulescu, chiar din temelie și terminată de fiul săŭ Costache Săulescu cu toată cheltuiala lor; începută la 1846 și terminată la 1855, Maiŭ 5.

Rasnicul, *pîrîŭ,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, ce curge prin valea Rasnicul și se varsă pe stînga rîuluĭ Obedeanca.

Rasnicul-Bătrîn, *sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul. Are o populație de 289 suflete și o biserică de bîrne, fondată de Constantin Dimitrie Theodosie.

Rasnicul-Bătrîn, *pădure* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, în întindere de 20 hect. tufăriș. Parte aparține d-luĭ I. Plopșoreanu, parte d-luĭ Văleanu. Predomină gîrnița. Se maĭ găsesc plopĭ, stejarĭ și ulmĭ.

Rasnicul-Oghian, *moșie* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, aparținînd maĭ multor proprietarĭ. Are pădure și pe dînsa se găsesc cete de moșnenĭ.

Rasnicul-Oghian, *pădure* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava d.-s., com. Rasnicul, în întindere de 10 hect. luncă, 5 hect. pădure mare și 100 hect. tufăriș. Aparține parte d-luĭ G. Săulescu, parte d-luĭ Amărăscu. Se compune din cerĭ, ulmĭ, plopĭ, fagĭ, frasinĭ, jugastri, păduceĭ, și maĭ cu seamă gîrnițe.

Rasova, *com. rur.,* în jud. Constanța, pl. Medjidia, situată în partea de V. a jud., la 70 kil. spre V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în cea de E. a plășeĭ, la 28 kil. spre S.-V. de orășelul Medjidia, reședința eĭ, pe malul drept al Dunăriĭ.

Se mărginește la N. cu jud. Ialomița, despărțindu-se prin Dunăre; la E., cu com. Cochirleni; la S., cu com. Enige; iar la V., cu com. rur. Alimanul (din pl. Silistra-Nouă).

Relieful soluluĭ e în general accidentat; văile dealurilor sunt adîncĭ și cu malurĭ înalte; dealurile se grămădesc unele peste altele; maĭ toate sunt de natură stîncoasă și țin de culmea Rasoveĭ și Vlah-Chioi. Principalele dealurĭ carĭ brăzdează com. sunt: dealul Cochirleni (135 m.), la N.; dealul Geanul-Pașa (122 m.), la E.; dealul Vlah-Chioi (155 m.), la V.; din care se desface: dealul Germeli (115 m.), la N.; Dealul-Mare (101 m.), la V.; dealul Diucul, pietros, la S.-V.; dealul Mustana (144 m.), la S.-E. Prin interiorul comuneĭ avem culmea Rasova (133 m.), din care se desparte, întinzîndu-se spre S., dealurile: Baciul, la S.-V.; dealurile Malagenilor (130 m.), la S.; dealul Grindul-Mare (115 m.), prelungit cu dealul Mamele (154 m.), la S.; dealul Ormanul-Lung (143 m.), prelungit cu dealul Socuj-Bair (158 m.), la S.-E.; Dealul-Mare (134 m.), tot la S.-E. Aceste dealurĭ sunt acoperite cu fînețe, pășunĭ și semănăturĭ. Movilele sunt numeroase, toate artificiale, construite pentru a servi ca puncte de observație; principalele sunt: Vlaheĭ (155 m.), la S.-V.; Movila-Arnăutuluĭ (137 m.), la S.; movila Groapa-Săpată (158 m.), cea maĭ înaltă din com., la S.-E. și, puțin la N. de dînsa, Movila-Săpată (154 m.), tot la S.-E.

Dunărea o udă la N., dela Ostrovul-Lung până la vărsarea bălțiĭ Cochirleni în ea, pe o lungime de 7 kil. aproape, cu o direcție de la S.-V. spre N.-E.; are pe aci o lărgime medie de 1100 m. și o adîncime mijlocie de

12 m., avînd malul înalt, din cauza dealurilor pietroase ce se sfîrşesc chiar lîngă apă, fără ca să le poată rupe; prin unele locurĭ, la V. de Rasova, ele sunt stîncoase şi prăpăstioase. Bălţile care se găsesc pe teritoriul com. sunt: Vederoasa, la V., formată din două trupurĭ: Vederoasa, prelungită cu Limpezişul şi cu Sarful la V. şi Baciul la E.; are 800 hect. întindere, acoperite în cea maĭ mare parte cu stuf şi insule plutitoare de iarbă amestecată cu stuf, în care se ascund o mulţime de păsărĭ acuatice; comunică cu Dunărea de care a fost formată din timpurĭ vechĭ, prin gîrla Baciul; produce mult peşte; aparţine statuluĭ. Lacul Cochirleni, de la N.-E. aparţine com. Cochirleni, udînd numaĭ puţin com. Rasova. Văile sunt marĭ şi adîncĭ; principalele sunt: Valea-Mare, Vlah-Chioi, Germeli, Banciul, Polucci saŭ Ghiol-Punar, Ceair-Arabagi la S.-V., deschizîndu-se în balta Vederoasa, Rasova, formată din văile Ciairul-din-mijloc, Saiana-Doice şi Orman-Ceair, prin interioriul com.; valea Caramancea cu malurile înalte şi pietroase prin unele locurĭ, la N. şi N.-E.

Cătunele care formează com. sunt două: Rasova, reşedinţă, în partea de N. a com., pe malul cel înalt al Dunăriĭ, aşezată şi în valea Rasova, sat cu case frumoase, bine zidite, îngrijite, şi înconjurate de grădinĭ şi viĭ; Vlah-Chioi saŭ Vlahoi, în partea de V. a com., pe malul de E. al bălţiĭ Vederoasa (saŭ Limpezişul), la 5 kil. în linie dreaptă de reşedinţă, la 12 kil. pe drumul care ocoleşte lacul Baciul.

Suprafaţa com. este de 9139 hect., din care 48 hect. ocupate de vetrele celor două sate cu 402 case; restul se împarte între locuitorĭ care posedă 6218 hect. şi statul care are 2871 hect.

Populaţiunea este de 433 familiĭ, saŭ 1819 suflete.

Are 2 bisericĭ, una în căt. Rasova, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 paracliserĭ, cea-l'altă în căt. Vlah-Chioi, cu hramul Sf. Paraschiva, deservită de 1 preot şi 2 paracliserĭ; 2 şcolĭ, cîte una în fie-care cătun.

Din cele 9139 hect. ale com., sunt: 392 hect. teren neproductiv, din care 48 hect. vatra satelor şi 344 hect. baltă şi stuf ale statuluĭ; 8747 hect. teren productiv, din care 2527 hect. ale statuluĭ şi 6218 hect. ale locuitorilor.

Locuitoriĭ posedă: 307 plugurĭ, 240 care şi căruţe, 2 maşinĭ de secerat; 418 caĭ, 1505 boĭ, 34 bivolĭ, 33 asinĭ, 7178 oĭ, 670 capre, 309 rîmătorĭ; 1 moară cu aburĭ, 1 moară de apă şi 5 morĭ de vînt.

Comerciul se face prin gara Cernavoda, la 17 kil. spre N. şi constă în import de coloniale şi manufacturĭ şi în export de cereale şi vite cu produsele lor.

Budgetul com. e de 7827 leĭ la veniturĭ şi de 9080 leĭ, la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: pe Dunăre şi bălţĭ, cu luntre şi caicurĭ turceştĭ; calea mare de la Cernavoda la Oltina trecînd prin satul Rasova, apoĭ drumurĭ micĭ la Enige, Adam-Clisi, Arabagi, Cochirleni, Ivrines, Alimanul, etc.

Pe teritoriul com., căt. Vlah-Chioi, între bălţile Vederoasa şi Baciul, pe muchea dealuluĭ Germeli, se văd urmele unuĭ val de pămînt, zis al luĭ Traian, fiindcă se aseamănă cu cel mic de pămînt, dintre Constanţa şi Cochirleni şi care, se zice, datează dinainte de Traian, avînd şanţul de apărare spre S. iar nu spre N. ca cel mare de pămînt. Pe valea Ceair-Arabagi, lîngă balta Baciul, se văd ruinele unuĭ sat, bogat odinioară, Ghiol-Başca, distrus de Turcĭ.

Rasova, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, cătunul de reşedinţă al com. Rasova, situat în partea de V. a plăşeĭ şi cea de N. a comuneĭ, într'o frumoasă poziţiune, pe pantele Dealuluĭ-Mare şi pe malul Dunăreĭ. Are o întindere de 7444 hect., din care 32 hect. ocupate de grădinile locuitorilor şi case, cu o populaţie de 282 familiĭ, saŭ 1366 suflete.

Are o biserică şi o şcoală.

Rasova, *deal,* al com. Stolojani, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat spre E. comuneĭ şi pe care sunt viile locuitorilor.

Rasoviţa, *cătun,* al com. Stroeşti, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N.-E. de com., situat pe şes.

Are o suprafaţă de 210 hect., din care 80 hect. arabile, 40 hect. fîneţe şi livezĭ cu prunĭ, 70 hect. pădure şi 20 hect. viĭ, cu o populaţie de 49 familiĭ, saŭ 242 suflete.

Are 1 biserică, făcută de locuitorĭ la 1854, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ, 30 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 20 stupĭ; 160 vite marĭ cornute, 90 oĭ, 10 caĭ şi 76 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ ordinare şi prin şoseaua vecinală care, venind din spre Tismana, trece pe la N.-V. acestuĭ cătun.

In cătun se găseşte 12 fîntînĭ.

Rastaveiul, *vale,* com. rur. Po-

noarele, plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi, în care se găsesc cărbunĭ de piatră.

Rastoaica, *altă numire dată com.* Pucheni-Marĭ, pl. Crivina, jud. Prahova.

Rastul, *com. rur.* şi *sat,* jud. Dolj, pl Băileşti, formată din satul cu acelaşĭ nume, situat în partea de S.-V., la 72 kil. de Craiova şi la 15 kil. de reşedinţa plăşeĭ Băileşti, pe loc şes, aproape de Dunăre, în faţa oraşuluĭ Lom-Palanca din Bulgaria.

Se învecineşte la E. cu com. Negoiul; la V., cu com. Ghidiciul; la N., cu com. Băileşti, şi la S., cu Dunărea.

Limita linieĭ de N. începe din moşia Negoiul, merge drept de la E. la V., pănă în moşia Seaca (Băneasa).

Limita linieĭ de S. e formată de Dunăre ce curge drept de la V. la E.

Limita linieĭ de E. începe de la N., din com. Negoiul, şi merge spre S. pănă în Dunăre.

Limita de V. e de la Băneasa pănă în Dunăre.

Terenul com. este compus din pămînt negru, lutos, în unele locurĭ nisipos.

Se găsesc în com. 26 movile, din carĭ una numită Măgura Dacilor.

Rastul este udat de Dunăre şi de bălţile Rastul, Ochioţa şi Tinosul, în întindere de 6200 pogoane.

Are o populaţie de 2195 sufl.

Biserica, fondată de locuitorĭ. la 1844, are în tindă următoarea inscripţiune:

«Aceasta sfîntă şi dumnezeiască biserică, întru Cristos cinstită, ce se prăznueşte hramul Sfîntuluĭ (mareluĭ) erarch Nicolae şi cuvioasa Paraschiva, s'a zidit din temelie fiind îndemnător şi îngrijitor la toate din început şi pănă în sfîrşit de aceştia: Stoica Iordache, Stanca Pătru, Gheorghe Niculae, Pătru Ţârcovnicul, fiind de obşte tot satul, dînd şi Măria Sa la zugrăvit şi s'aŭ zugrăvit după cum se vede, în zilele M. S. Gheorghe Dimitrie Bibescu Voevod cu blagoslovenia prea Sf. părinteluĭ Episcop al Rîmnicu-luĭ şi Mitropolit a toată Ungro-Vlachia. 1844, Iunie 20.»

Sunt două scolĭ; 8 cîrciumĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 282 locuitorĭ împămîntenițĭ, iar după cea din 1879 sunt 12 însurăţeĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comunal este de 2288 pogoane, din care: 2114 pogoane pămînt arabil, 118 pogoane izlaz şi 56 pogoane lac şi teren sterp.

Moşia de pe teritoriul comunal se numeşte Rastul; are o suprafaţă de 9000 pogoane arabile şi un venit de 197000 leĭ; aparţine principilor Bibescu şi Brîncoveanu.

Pe marginea Dunăreĭ sunt zăvoae în întindere de 300 pog., situate tot pe moşia Rastul.

Prin comună trece calea comunală ce duce la Calafat, trecînd prin Ghidiciul, Tunari, Poiana şi Calafat.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 6011,74 la veniturĭ şi de leĭ 4969,03 la cheltuelĭ.

Vite cornute 116. Oĭ 40.

In timpul războiuluĭ romîno-ruso-turc din 1877-78, la 22 Maĭ 1877, se schimbară aci ostilităţĭ: un detaşament turcesc pornit de la Lom-Palanca şi voind se debarce pe malul stîng al Dunăreĭ a fost respins de călăraşiĭ Romînĭ.

Pe acest punct se maĭ făcuse o asémenea încercare la 18 Maiŭ, acelaşĭ an, cînd Turciĭ fură de asemenea respinşĭ.

Rastul, *cătun,* al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 23 case.

Rastul, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Damianul, la 3 1/2 kil. de satul Damianul. Are o populaţie de 380 suflete; o biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Rastul, *sat,* jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Rastul. Vezĭ com. Rastul.

Rastul, *baltă,* jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Rastul. Se scurge în Dunăre prin canale. Conţine peşte.

Rastul, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Rastul, în întindere de aproape 9000 pogoane. Aparţine Principilor Bibescu şi Brîncoveanu. Are şi pădure pe dînsa.

Rastul, *moşie,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Damianul, aparţinînd Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Rastul, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Rastul, pe marginea Dunăreĭ, pe moşia Rastul. Are o întindere de 300 pog. Aparţine Principilor Bibescu şi Brîncoveanu. Populată cu plopĭ şi salcîmĭ.

Rastul, *vie,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Damianul, în întindere de 60 hect.

Raşa, *sat,* care unindu-se prin creşterea populaţiuneĭ cu satele Vlăcheni şi Dudeşti, a format satul Dudeşti, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Raşca, *sătuc,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Dealul-Lung, pe pîrîul Valea-Raşca.

Raşca, *deal,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dealul-Lung; se desface din culmea Lupanul şi se întinde printre pî-

raele Valea-Raşca şi Valea-Peleticul, brăzdînd partea de V. a comuneĭ.

Raşca, *gîrliţă*, izvoreşte din plaiul Şerbăneasa, com. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, curge de la V. spre E. şi se varsă în gîrla Chiojdul, tot în raionul com. Star-Chiojdul.

Raşca, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Kîmnicul, com. Dealul-Lung; izvoreşte din dealul Lupanul, udă apusul comuneĭ, curgînd dealungul dealuluĭ Raşca, şi se varsă în rîul Rîmna, maĭ jos de cătunul Petreanul.

Raşca (Fundul-Văieĭ-), *deal*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul; se desface din culmea Lupanuluĭ, brăzdează partea de V. a comuneĭ Dealul-Lung şi se sfîrşeşte în pîrîul Valea-Raşca. E acoperit cu pădurĭ.

Raşi, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa - Balta, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa, între comunele Borduşelul şi Copuzul.

Se întinde din rîul Ialomiţa, spre S., pe cîmpul Bărăganul, pe o suprafaţă de 3350 hect. pămînt de cultură şi 10 hect. pădure şi coprinde două moşiĭ: Raşi-d.-j. şi Raşi-d.-s., ambele proprietăţĭ particulare.

Dupe legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ pe teritoriul comuneĭ 125 locuitorĭ; neîmproprietăriţĭ maĭ sunt 76.

Se compune din satele: Raşi-d.-j. saŭ Cărăuşi şi Raşi-d.-s. saŭ Raşi şi din cătunele (tîrlele): Călciugeni, Hulueni şi Moş-Ştefan, cu o populaţie de 1098 locuitorĭ. Reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale este în satul Raşi-d.-s.

Are o şcoală primară mixtă; o biserică, deservită de doĭ preoţĭ şi doĭ dascălĭ.

Vite: 580 caĭ, 500 boĭ, 2000 oĭ, 10 capre, 10 bivolĭ şi 300 porcĭ.

Raşi, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe ţărmul drept al rîuluĭ Ialomiţa şi sub coasta Bărăganuluĭ, în dreptul satuluĭ Sărăţeni-d.-s., de care se desparte prin rîul Ialomiţa.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 180 familiĭ; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Raşi, *lac*, jud. Brăila, la E. com. Stăncuţa, între canalul Vîlciul şi Dunărea-Veche, unit cu Vîlciul prin privalul Ruptura-Băndoiul.

Raşi-de-Sus, *altă numire a satuluĭ* Călăraşi, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Raşova, *cătun*, al com. Băleşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat spre N. de comună.

Are o suprafaţă de 153 hect., din care 80 hect. arabile, 52 hect. pădute, 1 hect. vie şi 20 hect. fîneţe şi livezĭ cu prunĭ.

Are o populaţie de 119 familiĭ, saŭ 529 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o moară, pe apa Poloaga.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ; 60 care cu boĭ; 150 vite marĭ cornute, 4 caĭ, 80 oĭ, 10 capre şi 100 rîmătorĭ.

Teritoriul com. este udat de pîrîurile Raşova şi Poloaga.

Comunicaţia se face prin drumurĭ ordinare.

Rateşul-Epureanu, saŭ **Tîrguşorul-Borăsăşti**, *tîrguşor*, spre N.-V. com. Bodeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe ţărmul pîrîuluĭ Cucoara şi pe valea dealuluĭ Poiana, de pe moşia Borosăşti.

Are o populaţie de 101 locuitorĭ şi 3 cîrciumĭ.

Vite: 15 vite marĭ cornute, 185 oĭ, 19 capre, 20 caĭ.

Locuitoriĭ posedă 1 plug, 1 car cu boĭ şi 8 căruţe cu caĭ.

Rateşuluĭ (Dealul-), *deal*, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, com. Brodocul, prelungire a dealuluĭ Bîrladul.

Ratiaria, *urme de cetate*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Cetatea, care aŭ fost în vechime capitala Dacieĭ-Ripense.

Rativoiul (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia cu acelaşĭ nume, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Ratonul, *viroagă*, jud. Brăila, pe lunca Dunăriĭ; ia naştere din dreptul satuluĭ Lipovenesc, de pe teritoriul com. Izlazul; curge spre N., paralel cu Dunărea şi pe teritoriul com. Cazasul se pĭerde în băltişul de lîngă ostrovul Cotitura.

Ratoşul-Apostol, *sat*, jud. Botoşani, pl. Ştefăneşti, pe dreapta pîrîuluĭ Başeul, în partea de S. a com. Brăteni. Moşia, în vechime proprietatea paharnicului Apostol, e astă-zĭ a epitropieĭ spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşi. Are o suprafaţă de 169 hect., cu o populaţie de 15 locuitorĭ.

Raţa, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiuluĭ, format din însurăţeĭ împroprietăriţĭ la 1880.

Ţine de com. Băseşti. Are o populaţie de 310 locuitorĭ.

Raţa, *pădure*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Giurgeni, populată cu sălciĭ şi plopĭ.

Raţa-Tolceasca, *moşie*, jud. Teleorman, cumpărată de la stat de cîţĭ-va locuitorĭ. Purta în vechime numirea de Gîlmeiul. Are cam 40 hect. pădure.

Raţeĭ (Valea-), *vale*, ce se întinde din com. şi satul Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, până în satul Taula.

Raţeĭ (Piscul-), *pisc de deal*, pe moşia Havîrna, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Razelmul, *lac*. Vezĭ Razimul, jud. Tulcea.

Razimul, *munte*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul.

Razimul, *lac*, la S. gurilor Dunăreĭ, în jud Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunelor: Dunavăţul, Sarinasuf, Zibil, Babadag, Enisala, Caraman-Chioi, Jurilofca, Camlî-Buceag, Casap-Chioi; zis şi Reazim, ruseşte Razim, turceşte Razelm; Herodot îl numeşte Preazimus.

a) *Geografia şi descripţiunea topografică.*

Sub această denumire se înţelege complexul revărsăturilor gureĭ sf. Gheorghe de-a dreapta sa şi de-a lungul coasteĭ Dobrogene, între Dunavăţ şi până aproape de Cap-Midia, (gura Buhazuluĭ) şi de aci de-a lungul litoraluluĭ Măreĭ Negre la îmbucătura gureĭ Sf. Gheorghe, la punctul Catîrlez, şi apoĭ în sus la satul Dunavăţul.

Pentru maĭ bunul înţeles al celor ce urmează să dăm aci explicaţiunea unor numirĭ topografice uzitate în această localitate:

Giol: lac cu caracter permanent care nu seacă nicĭ o-dată.

Jiapşe: lac ce maĭ cu seamă are fiinţă în timpul revărsăturilor şi viiturilor Măriĭ.

Zaton: lac vremelnic format de revărsătura Măreĭ-Negre şi în zona litoraluluĭ acesteia.

Periboina: gîrlă săpată artificialmente.

Periprava: gîrlă permanentă cu scurgere numaĭ într'o direcţiune.

Perivoloc: gîrlă permanentă cu scurgere vremelnică, cînd într'o direcţiune, cînd în cea-l'altă, după nivelul extrem.

Pardina: gîrlă închisă, fără scurgere.

Periteasca: locul de scurgere al uneĭ gîrle şi maĭ cu seamă contactul saŭ punctul de resuflare al laguneĭ cu Marea.

Buhaz: revărsătură generală către Mare.

Liman: golf saŭ giol, deschis numaĭ deoparte.

Jeric: gîrlă secundară ce leagă două periboine.

Cherhanea: stabiliment în marginea laguneĭ pentru păstrarea saŭ sărarea peşteluĭ.

Labaş: numirea lipovenească pentru Cherhanea.

Rinac: cot de gîrlă.

Coteţ: gardurĭ pentru prinderea peşteluĭ.

Rinac: numire rusească pentru coteţ.

Perdea: înpletitură verticală de trestie pentru abaterea peşteluĭ la coteţ.

Caşar: numirea lipovenească pentru Perdea.

Şahăŭ: numirea lipovenească pentru Japşe.

Matulă: năvod mare, întrebuinţat la prinderea peşteluĭ pe Mare.

Setcă: năvod des pentru prinderea de scrumbiĭ.

Şamă: năvod special pentru prindere de canbulă şi calcan.

Prostovol: năvod aruncător.

Lăptaş: năvod agăţat de plutitor.

Vintire: năvoade în formă de con saŭ sac.

Cîrmacĭ: undiţe marĭ de fier pentru prinderea morunuluĭ şi nisetruluĭ în largul Măreĭ.

Giamandure: arătătoare de ape micĭ saŭ bancurĭ de nisip.

Lotcă: luntre mică, lungăreaţă, în care nu pot încăpea de cît cel mult doĭ lopătarĭ şi cîrmaciul, şi întrebuinţată numaĭ prin lacurĭ şi gurile Dunăreĭ.

Dubă: luntre mare până la 8 lopătarĭ, un cîrmaciŭ şi doĭ oamenĭ la scolc, ca echipaj complect, pentru serviciul pe Mare.

Scolc: micĭ cupe de lemn pentru scoaterea apeĭ ce incidental ar fi pătruns în dubă.

Băbăici: lopeţĭ

Ghiondere: prăjinĭ lungĭ pentru împinsul luntreĭ de la spate.

Edec: funie cu care se trage luntrea, maĭ cu seamă în susul apeĭ.

Strapazane: cuele de care se sprijinesc băbăicele.

Nojiţe: funiĭ saŭ sforĭ ce leagă băbăicele de strapajane.

Crapină: un giol saŭ japşe în care se strînge maĭ cu seamă crapĭ.

Plevuşcă: peşte mărunt de tot.

Ciortan: crap până la 20 c. m. lungime.

Ciortănaş: crap până la 10 c. m. lungime.

Cetal: bifurcaţie.

Vîlcof: cuvînt rusesc p. cetal.

Chedril: pe turceşte braţul Sf. Gheorghe.

Musura: aruncăturĭ de nisip din Mare, maĭ cu seamă restu-

rile de crustacee; musură însemnînd pe turceşte gunoĭ.

Cocioc: ţesătură compactă de rădăcinĭ a plantelor acuatice, ca trestie, papură, sipică ş. a., care plutesc pe suprafaţa apeĭ de colo pănă colo după cum le înpinge vîntul.

Potmolirĭ: depunerĭ de materiale teroase şi pietroase în formă de grohoţişurĭ în fundul unuĭ curs de apă, în general al unuĭ basin.

Malire: depunerĭ potmolitoare pe ambele marginĭ ale unuĭ curs saŭ la ţărmul unuĭ lac, saŭ însuşĭ pe litoralul Măreĭ.

Razimul saŭ maĭ bine zis laguna Dobrogeană, se compune din următoarele lacurĭ:

I. Iezerul Razimul cu lacurile laterale despre Dunăre: Dranof, legat cu braţul Sf. Gheorghe prin gîrla Cerni-Florea, iar cu Razimul prin gura Dranofuluĭ, despre masivul Dobrogean; giolurile: Sarinasuf, Casica, Hagi-Giol, Savanciac, Babadag, Enisala şi Caraman-Chioi, legate între dînsele şi ĭezerul Razim parte direct parte prin Periboina saŭ indirect cu japşele vecine. Despre Mare, zatoanele: Crulic, Cacinova, Perişor şi Malciana.

II. Lacul Goloviţa, ce însemnează lipoveneşte capătul, legat cu ĭezerul Razimul prin canalul Bisericuţa cu desvărsăturile despre masivul Dobrogean formate prin giolurile Jurilofca, Paşa-Cîşla, Canlî-Buceag, flancate în direcţiunea spre Capul Midia de balta Zmeica, legată cu lacul Goloviţa prin gura Zmeica şi cu lacul Sinoe prin gura Sinoe şi în comunicaţie cu Marea prin gura Portiţa.

III. Lacul Zmeica, pe ruseşte Şarpele, legat cu Goloviţa prin gura Zmeicheĭ şi cu lacul Sinoe prin gură Sinoe, în comunicaţie cu Marea prin Periteaşca-Mare.

ĬV. Sinoe-Giol, ruseşte lacul albastru, legat despre masivul Dobrogean cu giolul Tuzla şi în legătură directă cu Marea atît prin gura Periteaşca cît şi prin gura Buhazuluĭ.

V. Chituc-Giol, ruseşte capătul, sfîrşitul, fundul, zis şi Limanul, o continuare a lacululĭ Sinoe, în legătură directă cu Marea prin gura Buhazuluĭ.

In ce priveşte suprafaţa acestor lacurĭ şi giolurĭ avem:

Iezerul Razimul	supraf.	36000	h.
Giolul Dranof	»	2500	»
Giolul Babadag	»	2000	»
Lacul Goloviţa	»	7200	»
» Zmeica	»	6400	»
» Sinoe-Liman	»	16500	»
Giolul Tuzla	»	1400	»
Japşa Sarinasuf	»	600	»
Giolul Hagi (Hagi-Giol)	»	300	»
Zatonul Malciana	»	400	»
Periteaşca-Mare	»	200	»
Diferitele japşe, giolurĭ, parziurĭ şi periboine	»	4000	»
Diferite limanurĭ şi lacurĭ izolate	»	3000	»
Diferite periboine	»	2500	»
» zatoane	»	1500	»
» japşe	»	5000	»
» limanurĭ şi buhazurĭ	»	3000	»
		92500	h.
la care se maĭ adaogă stufurĭ, şi stepe de inundaţie, litoral maritim, morene, mlaştinĭ şi ţărm nisipos, dune, etc.		20000	»
	In total	112500	h.

Decĭ sistemul băltos al întregeĭ aceste revărsăturĭ este format în sens curent prin iezerul Razimul, lacurile Goroviţa, Zmeica, Sinoe şi Chituc şi o întindere apoasă în stare permanentă, de cel puţin 75000 hect., care la viturĭ ordinare se sporeşte cum văzurăm maĭ sus la 92500 hect. La inundaţiĭ extraordinare, întreaga revărsătură ocupă o suprafaţă de 112500 hect.

Iezerul Razimul, împreună cu toate lacurile, giolurile, zatoanele, periboinele şi limanurile indicate maĭ sus, formează complexul laguneĭ Dobrogene, lagună de o întindere colosală faţă de cele-l-alte lagune şi revărsăturĭ ale continentuluĭ European, cu care de abia se poate măsura întru cît-va laguna Comacio la revărsătura Pouluĭ în Adriatica.

b) *Hidrografia.* Razimul saŭ propriŭ zis laguna Dobrogeană 'şĭ are fiinţa parte prin devărsarea apelor din braţul Sf. Gheorghe la viiturĭ extraordinare, ordinare şi normale, prin gîrlele Clineţul, Dunavăţul, Sulemanca, Cerni-Florea, Hundia şi Gura-Dranovuluĭ, astfel alimentată cu ape fluviale la care se amestecă apele maritime ce pătrund în lagună prin orificiile: de la Perişor, Periteaşca-Mare, (balisa Englezească), Gura-Malcieni, punctul Pahani-Hrani, Portiţa, Gura-Periteaşcă, Chivucul şi în fine Gura-Buhazuluĭ (Cara-Harman).

După cum lesne se poate vedea, această alimentare este de natură intermitentă cînd apele Dunăreĭ, adică braţul Sf. Gheorghe 'şĭ aruncă apele sale prin arterele Dunăvăţuluĭ ce se bifurcă în punctul zis Cetatea-Zaporojeni în 2 braţe: unul direct, Clinetul, cu scurgerea în Reazim nu departe de insula Popina şi alta, Dunăvăţul, cu diferitele sale ramificaţiĭ, numite periboine, din care dăm aci numaĭ cîte-va: Periboina, Jonlungul, Sulimanca şi Ion-Puşcă, desăvîrşindu-se în gîrla saŭ pardina Cerni-Florea, apoĭ periboinele Ivan-Nazarof, Leon-Comîr, Lari-Şmarhun, Cubici-Şmarhun şi Tit-Rusu, săvîrşindu-se în giolul Dranof şi în fine, la cherhaneaua vechĭe, ultima bifurcaţie, Deviatca, ce se varsă în Reazim, în dreptul sînuluĭ Holbina. Dunavăţul propriŭ zis îşĭ aruncă a-

pele sale în Razim, la punctul numit Meterezul - Turcesc, Gura-Dranovuluĭ. O altă arteră principală de alimentare cu apă dulce, se face prin gîrla Cerni-Florea, care purcede din Sf. Gheorghe în dreptul localităţeĭ Caciatina (ruseşte pisicuţa), se desface în nenumărate braţe şi ramurĭ din care principalele sunt Pardinele-Greculuĭ şi Grulihul, până primeşte revărsăturile periboinelor enumerate maĭ sus, şi carĭ toate pornesc din Dunăvăţ. Intregul acest sistem apos se devarsă apoĭ în giolul Dranof şi de aci prin gîrla Dranovuluĭ în Razim, la punctul cherhaneaua părăsită.

Alimentarea din Mare a laguneĭ dobrogene, se face propriŭ zis pentru iezerul Razim, prin orificiul Cistai-Case, la punctul Pahani-Hrani; giolul Goloviţa, se alimentează direct prin orificiul Portiţa (ruseşte Portiţcaja); giolul Sinoe, prin orificiul Periteasca, Gîrliţa ce dă în japcea Lungana şi zătonul Chituc. Pentru complectare maĭ enumerăm şi Gura-Buhazuluĭ, cunoscută ca resuflătoarea Limanuluĭ.

Despre masivul dobrogean, laguna primeşte o contribuţiune de devărsărĭ apoase prin rîurile şi pîrîiaşele: Cataloiul, Taiţa, Teliţa, Slava-Rusă, Beidant şi vălceaua Babadaguluĭ, care toate îşĭ revarsă apele maĭ întîiŭ în giolul Babadag, care se găseşte în legătură directă cu ĭezerul Razimul prin canalul Eraclia; apoĭ Slava-Cerchezească, pîrîul Hagi-Arad, revărsîndu-se în giolul Canlî-Buceag; în legătură cu Zmeica, rîul Sarintuluĭ, vărsîndu-se în giolul Sinoe, pîrîul Dunghival şi Peletlia, vărsîndu-se în lacul Tuzla zis şi Sărătura, legat cu Limanul-Sinoe prin canalul Cetatea-Vechĭe saŭ Cara-Harman (turceşte Dumbrava-Neagră).

La aceste soiurĭ de alimentare se maĭ adaugă şi alimentarea cu apă din sub-sol.

In scurt, sistemul alimentăreĭ acestor revărsăturĭ formînd împreună laguna dobrogeană se explică ast-fel: în viiturile marĭ ale Dunăreĭ ea devarsă în braţul Chilia cincĭ din nouă părţĭ, în braţul Sf. Gheorghe, patru din nouă şi în braţul Sulina, una din nouă; după *Credner*, din totalul debituluĭ de 30—38 milioane m. c. de apă, braţul Chilia absoarbe 65 la %, Sf. Gheorghe 30 la % şi restul de 5 la %, braţul Sulina.

In anume anotimpurĭ, începînd de la sfîrşitul luĭ Februarie până la jumătatea luĭ Aprilie, apele versantuluĭ rusesc către Marea-Neagră reprezintat prin rigolile fluviale, Prutul, Donul, Doneţul, Dunistrul, Dunaprul, Cuban şi alte rîurĭ, ating maximul debituluĭ apelor extraordinare; prin acest fapt, Marea se găseşte umflată, ridicîndu-şĭ nivelul peste cota normală cu 10,15, ba chiar 25 c. m. de-asupra obişnuituluĭ, ast-fel că atuncĭ cînd Dunărea atinge maximul de debit în partea sa inferioară, ea se găseşte oprită în cursul eĭ, prin fenomenul semnalat maĭ sus. Apele sunt dar oprite în cursul lor şi această stagnare se resimte până aproape de devărsarea Siretuluĭ. Atuncĭ braţul Chilia îşĭ aruncă apele sale în ĭezerile: Covurluiul, Iarpugul, Catalpugul, Cahul, crapina Izmailuluĭ şi Cartalul, formînd o înfinitate de lacurĭ, lăculeţe, limanurĭ, giolurĭ, japce, cu nenumărate ramificaţiĭ laterale. La rîndul săŭ braţul Sulineĭ în această stare anormală formează şi măreşte în mod considerabil lacurile: Giolul-Roşu, Obretinul, Gorgova, Fortuna, Litcovul, Pordina, Şonţeĭ, Triozelul, Gablavatca, Bogdaprosta, Matiţa, Babina şi alte japce şi periboine fără multă însemnătate.

In fine, braţul Sf. Gheorghe formează de-a stînga, de partea delteĭ propriĭ zise, giolurile, japcele şi pardinele: Solenţia, Erencina, Izacoful, Uzlina, Caciatina, Litcovul, Lumina, Puiul, Puiuleţul, Ivancea şi alte multe mlăştinĭ, iar de partea dreaptă apele Sf. Gheorghe, carĭ, după cum am arătat maĭ sus pornesc în spre laguna Dobrogeană prin gîrlele: Clineţul-Zaporogeni, Dunăvăţul, Sulimanca, Cerni-Florea şi Gruhlia, maĭ întîiŭ formînd ĭezerul Razimuĭ şi apoĭ toate cele-l'alte giolurĭ deja enumărate.

Debitul alicot ce, în stare de mare viiturĭ, gura Sf. Gheorghe aruncă în devărsările dobrogene poate fi socotit la 12 milioane m. c. pe oră saŭ aproape 300 milioane m. c. apă revărsată în 24 ore peste întreaga suprafaţă a acesteĭ lagune. Din această cantitate cel puţin 5 milioane m. c. pe oră saŭ 120 milioane m. c. apă pe zi îşĭ ia cursul prăvălindu-se parte în direcţiune spre Mare şi parte pornind spre ĭezerul Razimul şi braţele sale laterale. Dacă această enormă cantitate de apă nu pătrunde în intregimea eĭ în ĭezerul Razimul, cauza este sistemul neregulat al curgereĭ în această direcţiune, parte prin faptul insuficienţeĭ de pantă, parte prin vegetaţiunea lacustră, mlăştinoasă şi morenică, ce caracterizează întreaga această parte de loc. In asemenea momente de extraordinare revărsăturĭ o suprafaţă de peste 300.000 hect. de-a dreapta şi de-a stînga gureĭ Sf. Gheorghe, şi până la gura Chilia, se găseşte sub apă; în orĭ-ce parte de loc a acesteĭ regiunĭ, apele se mişcă greoae, dar aceasta maĭ

cu seamă în direcţiunea către ĭezerul Razimul unde scurgerea devine aproape imperceptibilă, terenul fiind pe de o parte lipsit de orĭ-ce pantă, de altă parte producîndu-se anomaliĭ datorite stagnărilor şi diferitelor opriturĭ, cauzate de barajele vegetaţiuneĭ uscate saŭ în putrefacţie.

Cu toate aceste colosale pĭedicĭ şi pĭerderĭ de debit se poate admite că un milion m. c. pe oră, adică 24000000 m. c. pe zi pătrund în Razimul. Acest volum de apă, alimentată în mică parte, după cum văzurăm maĭ sus şi de versantul dobrogean, formează la un moment dat întregul sistem lagunic al revărsăreĭ.

Maĭ ţinînd seamă că principala cauză ce produce stagnarea generală a cursuluĭ Dunăreĭ, adică umflarea Măreĭ, este cauzalitatea stagnăreĭ şi a celor 24000000 m. c. pe zi proveniţĭ din rĕvărsătura Sf. Gheorghe, se poate conchide: *In momentul ce Marea începe să revie la nivelul ordinar, în aceeaşĭ măsură Dunărea începe a-şĭ arunca apele sale în Mare reducînd întregul sistem băltos al delteĭ dunărene şi laguneĭ dobrogene la starea normală ce descreşte pentru lunile de secetă la etajul obişnuit.* Atuncĭ debitul de 12000000 m. c. pe zi ce revine revărsăturilor dobrogene scade la un minim disparent pornind din masa de revărsare prin orificiile Pahani-Hrani, Portiţa, Periteştile, Gura-Buhazuluĭ, care-şĭ varsă la rîndul lor apele în Mare. Invers alimentarea din Mare în spre laguna dobrogeană se face numaĭ în anume epoce extraordinare, adică atuncĭ cînd Marea se află la un nivel ridicat, dar nu provenit din viiturile fluviilor basinuluĭ rusesc saŭ debituluĭ provocat prin apele sporite ale Dunăreĭ. Această umflare a Măreĭ, anormală, se datoreşte, după cum vom vedea la vale, influenţelor aeolitice; apele maritime pătrund atuncĭ prin orificiile enumărate maĭ sus în sistemul băltos al laguneĭ dobrogene. Astfel se explică starea salmastră saŭ brachică a ĭezeruluĭ Razimul şi a giolurilor Goloviţa, Zmeica, Sinoe, Buhazul, Limanul, Chitucul, etc. Fapt de netăgăduit este că astăzĭ atît intrarea apelor dinspre Mare cît şi pătrunderea apelor despre Dunărea este cu desăvîrşire îngreuiată.

Laguna dobrogeană, din timpurĭ străvechĭ, a fost despărţită de Mare prin bancurile de nisip ce valurile acesteia aruncaŭ neîncetat în părţile puţin adîncĭ, despre ţărmul şi litoralul maritim. Ast-fel încetul cu încetul din dreptul ţărmuluĭ maritim, din direcţiunea Dranovuluĭ (punctul Perişorul) şi până aproape de Cap Midia (buhazul Cara-Harman), s'a format un lung şir de avant-ţărm (Vorland), pe o lungime de aproape 60 kil., măsuraţĭ în flancul Mării, fapt ce adesea se întîmplă pe coastele tuturor Mărilor maĭ puţin bîntuite de fluxurĭ şi refluxurĭ. Tipic în această privinţă sunt aşa numitele Haffurĭ de pe coastele germanice din spre Marea Baltică. Ele se găsesc tot aşa de respîndite pe coastele Măreĭ de Nord, maĭ puţin pronunţate la ţărmurĭ stîncoase de cît acolo unde Marea prezintă lărgiturĭ şese, saŭ ţărmurĭ acoperite de nisipurĭ zburătoare, înlesnitoare formaţiuneĭ Dunelor. Stavila formată de Marea-Neagră între dînsa şi laguna dobrogeană ar fi fost neîncetat ridicată, şi mărită de acţiunea valurilor, dacă nu s'ar fi găsit un curent puternic din partea opusă, care neîncetat să fi lucrat în potriva consolidăreĭ acestuĭ ţărm interior al Măreĭ. Nu se poate bine admite pentru timpurĭ de formaţiunĭ quaternare că numaĭ micile incursiunĭ de apă, ce străbat la N. Dobrogeĭ, ca Taiţa, Teliţa, Slava-Rusă şi Slava-Cercezească, pîraiele: Potur, Paridăul şi altele, să fi provocat acest curent, dată fiind mica cantitate de apă ce ele poartă, şi aceasta numaĭ în anumite timpurĭ ale anuluĭ, cînd ele vin marĭ. Decĭ în altă parte urmează să căutăm curentul ce din timpurile formaţiuneĭ quaternare ale deluviuluĭ şi ale aluviuluĭ, de o parte, saŭ de altă parte intervenţiunĭ seculare şi instantanee ce nu aŭ îngăduit consolidarea compactă şi continuă a lanuluĭ nisipos dintre Olinca şi capul Midia.

Acest curent nu putea fi alimentat decĭ din altă parte, de cît cu apă provenită din Dunăre. Aceasta constatată nu vom cerceta de o cam dată prin ce împrejurărĭ naturale saŭ meşteşugite apa a pătruns în laguna dobrogeană; aci vom avea în vedere numaĭ curentul, graţie putereĭ căruia bancul maritim a fost neîncetat atacat pe la spate. Efectele se văd la Malciana, Portiţa, Periteasca şi Buhazul. Decĭ, laguna dobrogeană pe de o parte despărţită prin molul flancator creat de Marea-Neagră, de altă parte a rămas totuşĭ în strînsă legătură cu aceasta prin curentul dunărean ce a întemeiat şi întreţinut neîncetat orificiile de admisiune enumărate maĭ sus.

Braţul Sf. Gheorghe, al doilea ca volum de apă şi întindere după braţul Chilia 'şĭ are originea în vîrful conuluĭ de dejectare al delteĭ (Cetalul Izmailuluĭ, Pătlăgeanca) şi 'şĭ revarsă la punctul cetalul Sulineĭ aproape, ce-va maĭ mult de cît un sfert din debitul săŭ în braţul Sulineĭ şi por-

neşte de aci în colo greoï la vale până la revărsarea sa în Mare, la punctul Catîrleţ. Dacă comparăm un moment cursul braţuluĭ Chilia cu al braţuluĭ Sf. Gheorghe, suntem izbiţĭ de mulţimea coturilor ce cel din urmă face în raport cu cel d'intîiŭ. Braţul Chilia îşĭ păstrează un curs orĭ-cum maĭ direct, de şi ramificat, formînd o mulţime de ostroave în cursul săŭ, dar menţine neîncetat ţinta directă spre Vîlcov. Braţul Sf. Gheorghe, între Mahmudia şi Catîrleţ din potrivă 'şĭ schimbă neîncetat cursul variind într'o înfinitate de direcţionale, formînd coturĭ care de care maĭ opuse ţinteĭ naturale în spre Mare. Pentru a caracteriza şi maĭ bine această stare de lucrurĭ e destul a cita tipicul ocol ce acest braţ face între Mahmudia şi Moru-Ghiol. Cine at recut vre-o dată prin această localitate, fie cu vaporul saŭ cu luntrea a putut să se încredinţeze de această variaţiune de direcţionale; de treĭ orĭ să întîmplă călătoruluĭ să i se pară că se întoarce la Mahmudia şi totuşĭ el înaintează către Moru-Ghiol. Tot aşa, de aci la vale până dincolo de Ivancea, coturile se ţin lanţ. Numaĭ de la Ivancea până la Catîrleţ cursul final păstrează direcţiunea dreaptă.

Acest braţ dispune de o pantă cu mult maĭ mică de cît a celor-l'alte două braţe, exceptînd lucrările artificiale de corecţiune întreprinse de comisiunea europeană pe braţul Sulineĭ; iar dejecţiunile depuse pe acest braţ şi reţinute de Mare la revărsarea sa, aŭ găsit la Catîrleţ un punct de sprijin destul de puternic pentru a nu putea fi învins nicĭ de curentul acestuĭ braţ nicĭ de efectul contrar al valurilor Măriĭ; ce în timpul marilor uragane, sunt împinse către ţărm cu atîta furie. In virtutea acestor fapte s'aŭ produs stagnaţiunea care pe de o parte a provocat coturile din braţul Sf. Gheorghe, iar pe de alta a înălţat patul acestuia, producînd schimbările seculare ale cursuluĭ şi mătceĭ sale. Era dar firesc ca apele să'şĭ caute din timp revărsărĭ lăturalnice. Ast-fel poate că s'a produs în timpurĭ străvechĭ încurarea apelor braţuluĭ Sf. Gheorghe înspre laguna dobrogeană şi în special în iezerul Razimul. Apele odată aci sosite pornesc încotro îşĭ găsesc curs liber şi curg fie în virtutea panteĭ celeĭ maĭ favorabile, fie în virtutea viduluĭ creat în laguna dobrogeană prin efectele aeolitice, până ajung în spre bancurile nisipoase ce marchează litoralul şi ţărmul Măreĭ despre această revărsătură. Curentul apelor dulcĭ caută şi găseşte punctele cele maĭ slabe ale diguluĭ natural, le străpunge şi se pune în directă legătură cu largul Măreĭ; ast-fel s'aŭ creat Malcianul, Portiţa, Periteasca şi Gura-Buhazuluĭ.

c) *Geofizica.* Cînd este vorba a descrie o părtenie a epoceĭ istorieĭ omenireĭ, putem să ne mărginim în cercetărĭ orĭ-cît de restrînse şi cu toate astea vom da un ce complect şi de sine stătător. Nu este tot aşa cînd este vorba de a descrie o parte orĭ-cît de mică şi neînsemnată a istorieĭ geo-tectonice a formaţiuneĭ crîmpeuluĭ de suprafaţă terestră ce suntem nevoiţĭ a considera; căcĭ aci iţele sunt atît de strîns legate, pe cît urzeala se împrăştie în toate direcţiile. A ne cerca dar a schiţa geo-fizica istorică a formaţiunilor ce aŭ predominat la creaţiunea delteĭ dunărene şi a laguneĭ dobrogene, însemnează a considera o Eră întreagă geologică, a avea în vedere maĭ multe epoce de formaţiune şi a ne reslăţi privirea cel puţin asupra celor două continente învecinate. — Luăm în ajutorul nostru vestitul op al luĭ *Eduard Suess: «Das Antlitz der Erde»*, volumul I, secţ. VIII, pag. 597 şi următoarele; asemenea publicaţiunea specială *Credner: «Die Deltas»* în «Petermann's Mittheilungen», fasc. complimentară, No. 56.

Zbuciumările groaznice ce a îndurat planeta noastră, zice Suess, maĭ cu seamă între a doua, a treia şi a patra Eră a formaţiuneĭ sale, aŭ preschimbat întru totul o stare de normalitate geologică. Intr'o hartă specială, acest specialist prezintă aceste zbuciumărĭ şi zguduirĭ prin anume traecturĭ şi traseurĭ. Din punctul nostru de vedere considerăm numaĭ traseul No. 8; contracţiunea cea maĭ grozavă ce a trebuit să îndure continentul european şi cel asiatic, pentru a se acomoda configuraţiuneĭ sale geognostice actuale. Ea îşĭ ea naşterea la întîlnirea catenelor de munţĭ Mongolo-Chinezĭ Tian-Chian, cu masivul Indiilor, Himalaia; porneşte prin Turchestan şi Buhala, trece prin apropierea oraşuluĭ rus de astăzĭ Mihailov, pe coastele Măreĭ-Caspice, străbate basinul aceste Mărĭ şi apare la cel-l'alt ţărm în dreptul Baculuĭ; cutreeră Caucazul, atinge Crimeea, tangează aproape de gurile Dunăreĭ şi litoralul dobrogean al Măriĭ-Negre, urmează linia şi creştetul balcanuluĭ Etropul, trece pe la Clizura (Porţile-de-Fer), se strecoară pe la Porţile-de-Fer, coprinde tot Carpatul romîn şi unguresc până în spre Tatra, trece prin Moravia şi Bohemia şi'şĭ ia drumul prin tot masivul Alpilor pentru a'şĭ manifesta în mod slab existenţa la golful Genueĭ, de unde i se perde urma.

Aceste puternice contracţiunĭ şi îndoiturĭ de pămînt aŭ produs depresiunile Araluluĭ caspic şi al Măreĭ-Negre; acestor groaznice evenimente geologice se datoresc basinul actualilor Mărĭ: Caspica, Marea-Neagră şi lacul Aralul. Cît timp va fi trebuit puterilor geo-dinamice să creeze aceste două formidabile lăsăturĭ saŭ depresiunĭ de pămînt, nu ştim! Dar ştim că, la 1 Noembre 1755, Lisabona şi o bună parte a coasteĭ portugheze, sunt sfărămate şi reduse la nimic printr'un teribil cutremur; valurile spumegînde ale Atlanticuluĭ se ridică cu furie pe coastele Franciеĭ şi Scoţieĭ, lovesc Izlanda, năpădesc într'o clipă pe ţărmurile şi coastele americane, sfăşie aci o însemnată parte a Antilelor, deslipeşte stîncĭ şi confundă ţărmurĭ, pe cînd în Europa mugeşte Etna, iar Vezuvul scoate valurĭ de foc, lavă şi cenuşă; tot în această clipă în vîrful Cordilierilor, Popocatepelul izbucneşte în foc şi lavă producînd un urlet înspăimîntător! — Iată cum lucrează natura!—Toate aceste s'aŭ întîmplat în aceeaşĭ zi şi aceeaşĭ oră. —Maĭ încoace, la 15 August 1868, izbucneşte un puternic cutremur în Japonia; toată partea nordică a Oceanuluĭ Pacific se agită, ţărmul californian se zguduie şi iată ce ne raportează căpitanul corveteĭ prusiene «Angora», care se găsea în acea zi în apele australiene: «La ora unu din zi de o dată se întunecă încît nu se maĭ putea distinge catargul corăbieĭ, un întunerec desăvîrşit stăpîneşte tot hausul, echipagiul e coprins de spaĭmă, Marea şi noriĭ păreaŭ că s'aŭ unit şi s'aŭ închegat; talazurile se ridicaŭ ca cele maĭ înalte case, un uragan puternic le mînă cu furie, pe cînd o ploaie cu ciucură loveşte feţele noastre, ca nişte ace — şi de odată Marea şi uraganul se linişteşte, se face iarăşĭ senin, ca şi cînd nu s'ar fi întîmplat nimic.»

Aceste două exemple ar ajunge, ca să ne edifice asupra timpuluĭ cît a trebuit puterilor elementare pe acele vremurĭ depărtate şi incalculabile să formeze basinul Măriĭ-Negre. Apoĭ în Era cuaternară şi perioada deluvială, tot după acelaşĭ autor, trebue să se fi creat actualul basin al revărsăturilor dobrogene. Sigur că atuncĭ Mările prăvălindu-se în abizul creat de contracţiunea maĭ sus descrisă, aŭ luat cu ele detriturĭ cuaternare şi terţiare şi le-aŭ dus ca potmol în basinul Măriĭ.

Dar nu numaĭ Suess ne spune aceasta şi alţĭ geologĭ ca: *Peters, Hochstetter, Toula, T. Spratt, Favre, Sivers, Koschkul* ş. a. carĭ toţĭ sunt de aceiaşĭ părere, asupra formaţiuneĭ geologice a basinuluĭ Măriĭ-Negre.

Denudaţiunile coastelor dobrogene de la Cap Nidia de-a lungul revărsăturilor dobrogene şi până la Dunavăţul-d.-s. ne spun despre stratificaţiunea masivuluĭ dobrogean precum şi despre deslocaţiunile ce ele aŭ trebuit se îndure, iar văile şi depresiunile în orografia şi geologia versantuluĭ dobrogean ne arată colosalele mase ce aŭ fost ridicate de aci şi duse de furia elementelor către ţărmul şi fundul Măriĭ, aşa că se poate admite cu oare-care siguranţă că aŭ fost deplasate 100 mil. m. c. detriturĭ şi anume:

65000000	m. c. sedimente cuaternare
35000000	m. c. detriturĭ terţiare
100000000	m. c. materia scufundată în Mare.

Odată aceste mase de detriturĭ cufundate în Mare, parte prin puterea erodontă, iar parte printr'o scufundătură bruscă, după cum ne spun autoriĭ citaţĭ maĭ sus, dar maĭ cu seamă *Hochstetter*, invocînd ca martorĭ neperitorĭ Insula Şerpilor în Marea-Neagră şi insula Popina din ĭezerul Razimul, a căror mase pĭetroase staŭ pe un piedestal de granit şi a altor mase eruptive, de o vîrstă cu mult maĭ vechĭe de cît detritul din fundul actualuluĭ basin a laguneĭ dobrogene. Masele prăvălite în Mare sunt acoperite de aceasta şi talazurile eĭ bat coastele actuale ale Dobrogeĭ. Acum intervin dejecţiunile aluvionee şi maĭ cu seama cele potmolitoare ale Dunăreĭ după cum ne-o probează *Credner* în op. citat.

Aceste dejecţiunĭ se compun în mare parte din nisipurĭ aduse de fluviŭ şi depuse în delta sa. Iată un exemplu în această privinţă luat după *Peschel, «Neue Probleme der vergleichenden Erdkunde»*, la cap. Innisipărĭ: Poul debuşa în vechime în Mare în dreptul Raveneĭ, formînd până în Evul Mediŭ lagune ca cele de la Veneţia; atuncĭ Ravena era un oraş însemnat şi vestit port la Mare; astă-zĭ se găseşte la 7 kil. depărtat de ea. Poul şĭ-a schimbat cursul de-abia în sec. al XII-lea, îndreptîndu-se către N. dar chiar pe acele timpurĭ vechiul oraş Adria, ce în antichitate era port la Mare, se găsea deja depărtat de aceasta cu 12 kil. Azĭ se află la distanţă de 33 kil. de la Mare.

In această ordine de ideĭ este a se privi formaţiunea delteĭ dunărene şi laguneĭ dobrogene.

Afară de contracţiunea de care am vorbit maĭ sus, iată cele-l'alte influenţe capabile de a produce preschimbărĭ seculare saŭ instantanee pe litoralul Măriĭ şi în special pe coasta dobrogeană:

I. *Fluxul şi refluxul.*

II. *Curenţiĭ maritimĭ.*

III. *Izbirea valurilor şi talazurilor.*

IV. *Revărsarea afluenţilor maritimĭ.*

V. *Influenţa aeolitică.*

VI. *Influenţa temperatureĭ.*

VII. *Denudarea şi rosătura ţărmurilor, Coroziunĭ şi Eroziunĭ.*

VIII. *Influenţa organismelor.*

După cum se ştie basinul MăreÏ-Negre avînd aproape un contur închis, cu o deschizătură relativ destul de mică, a Bosforuluĭ, face ca fluxul şi refluxul maritim să se reducă la un minim, care maĭ nu se percepe.

Izbirea valurilor este de o mare însemnătate în cercetărĭ geo-fizice maĭ cu seamă că malurile revărsăturilor dobrogene aŭ avut în timpul preistoric şi poate chiar la începutul EreĭÏ quaternare să îndure mult din această cauză, care provoacă şi astă-zĭ neîncetate preschimbărĭ; probă despre acesta denudaţiunile coastelor masivuluĭ dobrogean dinspre lagună, la cap Iancina şi Dolojmanul, Casap-Chioi şi Sarinasuf; asemenea grohotişurile aflate în fundul cît şi pe marginele întreguluĭ complex ale laguneĭ dobrogene.

Toţĭ autoriĭ modernĭ, socotesc acţiunea valurilor în timpul de faţă ca principalul factor al morfologieĭ Mărilor. Coastele dobrogene, după calculele făcute de profesorul *Kummer,* de la şcoala politecnică din Berlin (Charlottenburg), sunt lovite cu o putere de 15000 kilogr. pe m. p.

Influenţa revărsăturilor afluenţilor şi maĭ cu seamă a dejecţiunilor provocate de acestea în spre basinul maritim, cît şi influenţa vînturilor, adică acţiunile aeolitice le vom trata în paragraful formăreĭ ţărmurilor.

Influenţele temperatureĭ (Verwitterung) precum şi izbirea talazurilor (Brandung) aŭ avut nu numaĭ în timpurĭ preistorice, dar chiar şi în timpiĭ modernĭ o influenţă vădită asupra configuraţieĭ litoraluluĭ MăriĭNegre şi a întreguluĭ ţinut al laguneĭ dobrogene.

Pe de o parte intemperiile aŭ slăbit coherenţa materialuluĭ din care se compune masivul coastelor; de aci denudaţiunile, pornirea grohoţişurilor şi detriturilor. In urmă erosiunea şi maĭ cu seamă corosiunea produse de valurĭ care bîntue cu vehemenţă această regiune, aŭ influenţat şi influenţează încă, potmolirile în interiorul laguneĭ şi mălirea din apropierea ţărmurilor. O probă netăgăduită despre această acţiune sunt rosăturile de a lungul coasteĭ dobrogene ce pe alocurea apar atît de vădite în malurile despoiate de argilul acoperitor. In unele locurĭ chiar formaţiunĭ numulitice şi fenomene fosile apar direct vedereĭ noastre, cu toate că ele aparţin unor epocĭ de mult trecute şi sunt în stare normală acoperite adînc sub straturĭ de o vîrstă cu mult maĭ tînără.

In fine influenţa organismelor asupra dislocăreĭ şi formaţiuneĭ actuale a ţărmurilor şi vecinătăţeĭ lor, are o mare însemnătate, aci, ca şi pretutindenĭ unde s'aŭ produs asemenea acţiunĭ geo-fizice. Ca exemplu vom cita aci: Potmolirea aproape desăvîrşită a portuluĭ Alexandria (Egipt); precum şi potmolirea de la gura de devărsare a fluviuluĭ Elba, prin acţiunea farelor foramine (molusce); îmlăştinarea golfuluĭ Odeseĭ prin alge şi conifere; reducerea pe uscat a Cetăţeĭ Albe ce în antichitate era un vestit port al Pontuluĭ Euxin, cunoscut de ceĭ vechĭ sub denumirea Olbia, apoĭ potmolirea şi zmîrcuirea scursurilor de apă, prin arborĭ desrădăcinaţĭ şi vegetaţiunĭ plutitoare (Red-River, Colombia, Nilul, etc.) pe care acţiune naturalistul şi geo-fizicianul german o numeşte caracteristic: *Wasser-Pest.*

Din acesta putem conchide că: Masivul dobrogean în cele maĭ vechĭ epocĭ geologice a fost prăvălit spre fundul basinuluĭ MăriĭNegre, formată şi ea prin marea falie continentală descrisă maĭ sus. In epoca cuaternară, s'a zămislit şi cimentat dar actuala stare de lucrurĭ prin erodarea şi corodarea întreguluĭ masiv balcanic. Apoĭ s'a maĭ astupat depresiunea şi s'a ridicat fundul Măriĭ din scufundătura îndurată în perioadele trecute şi care acoperise totul sub apă, afară de insula Şerpilor şi insula Popina din ĭezerul Razim. Decĭ revărsăturile dobrogene, aşa cum se găsesc astăzĭ, sunt datorite influenţelor deluviane care ş-ĭ-aŭ aşternut pătura Sarmaticuluĭ şi Permiculuĭ asupra marilor scufundăturĭ anterioare.

In epoca aluvionee s'a format limbile de pămînt ce despart şi formează astăzĭ în trăsăturĭ generale iezerul Razim şi toate bălţile, giolurile, japcele şi periboinele în legătură cu el, dintre care principalele sunt: Goloviţa, Zmeica, Sinoe, Limanul-Sinoe şi poate chiar şi lacurile de la Sarinasuf, Calica, Hagi-Ghiol, Sabanciag, Erencina, Enisala, Babadag, Canlî-Bugeag, Casap-Chioi şi Tuzla-Ceair. Intru cît la despărţirea acestor lacurĭ a contribuit Marea şi care este partea datorită dejecţiunilor dunărene, o vom trata maĭ la vale sub paragraful formăreĭ ţărmurilor. Ne mulţumim aci a constata în rezumat că revărsăturile dobrogene sunt în prima linie resturĭ şi fragmente ale Măriĭ,

dezbinate de aceasta prin acțiunile deluviale și numaĭ în urmă a intervenit aluvionul potmolitor și mălitor care se găsește pe icĭ pe colea, cum arată configurația topografică a localitățeĭ. Straturĭ consistente aŭ format acele digurĭ și molurĭ de detriturĭ și sedimente, care imprimă caracterul mlăștinos și lagunic al întregeĭ acesteĭ regiunĭ.

Formarea țărmurilor. — Pentru a putea să ne întemeiăm o părere asupra formăreĭ și maĭ cu seamă a morfologieĭ țărmuluĭ dobrogean, cred că este nevoe a nu urmări numaĭ litoratul în cea maĭ apropiată vecinătate, ci a considera tot teritoriul occidental și o bună parte a aceluĭ nordic, aparținînd Mării-Negre, precum și o bună parte a regiuneĭ maritime, a țărmuluĭ Mediteran. Decĭ trebue să ne încordăm privirea de la Dardanele prin Elespont în Propontis, Marea de Marmara, prin Bosfor și până dincolo de Odesa. — La prima ochire asupra uneĭ hărțĭ geografice ni se imprimă caracteristic formațiunea infinitățeĭ de golfurĭ, a nenumăratelor sinurĭ și sinulețurĭ, sinuozitățĭ ce întrerup întregul complex contural-periferic, al coastelor considerate. Intreaga complexiune de golfurĭ și sinurĭ 'șĭ păstrează în mod caracteristic și fără excepțiune concava spre S., iar spata convexă îndreptată tot-d'auna spre N.

Să cităm cîte-va din aceste golfurĭ și sinurĭ:

Golful Midia de lîngă San-Stefano cu capul proeminent Zandal-Bunar; golful Iniadei cu ascuțitura către S. a capuluĭ Cara-Bunar; marele golf de la Burgas, cu sinurile secundare de la Iusuf-Efendi-Tschifi; sinul Mezembria până la capul Emine-Burum; sinul Varni, marele sin de la Balcic, terminîndu-se în capul Giul-Grad. Chiar golful Constanța 'șĭ are concava spre S. și însușĭ litoralul devărsăturilor dobrogiene privite ca un complex, formează un golf larg a căruĭ cavitate urmează direcțiunea de S.-V.; asemenea îmbucătura Dunistruluĭ, tot așa golful Odesa și maĭ departe Marea-de-Azof.

Spre a ne da seamă în deplină cunoștiință de cauză, suntem nevoițĭ a schița aci în cîte-va cuvinte hidrologia Măriĭ-Negre.

Aci ne izbește maĭ întîĭ marea afluență a puternicilor fluviĭ ca: Dunărea, Dunistrul, Duniprul, Donul, Donețul, Cuban, Rion (Phasis) și Chisil-Imac (Halys), carĭ devarsă în Mare un debit de sute și sute de miĭ de metri cubĭ de apă pe secundă pe cînd Mediterana nu dispune în toată întregimea eĭ, nicĭ de a zecea parte a uneĭ afluențe de apă dulce, în masele colosale ce vin să se reverse în basinul Măriĭ-Negre. Aceasta face ca evaporația pe Marea-Neagră, grație pozițiuneĭ geografice, să fie minimală față de aceea a Mediteraneĭ

Iată cum 'șĭ dă seamă *Ritter* asupra acestuĭ fenomen al formațiuneĭ golfurilor și a uniformăreĭ corodăreĭ sinurilor ce am enumerat maĭ sus: Marele mase de apă strînse după un versant atît de răzleț, s'aŭ concentrat în depresiunile dintre Caucaz (Colhia), Ararat (Paflagonia), Anatolia, părțile balcanice (Mezembria și Dardania), versantele Casarieĭ și ale Taurieĭ, până ce puterea lor devenind covîrșitoare, aŭ spart istmul țărîmuluĭ ce leagă Europa de Asia, formînd maĭ întîĭ strîmtoarea Bosforuluĭ, răzlățindu-se puțin cîte puțin în spre Marea-de-Marmara (Propontis) și străpungînd Elespontul în Dardanele. Atuncĭ masele de apă năpădesc cu furie în Marea Mediterană și primul și cel maĭ puternic curent este stabilit.

De alt-fel sunt cunoscute uraganele de pe Marea-Neagră; acestora 'șĭ și datorește numele eĭ. Vînturile puternice ce bîntue, maĭ cu seamă toamna și iarna, de la E. spre S.-E., formează marele curent contrar; aceste vînturĭ se întîlnesc pe arealul suprafețeĭ Măriĭ -Negre, cu furtunile intempestive ce suflă de la N. cu vitese uimitoare; la un moment dat sunt oprite de curentul aeolitic descris maĭ sus, atuncĭ în aer și pe Mare se produc vîrtejurĭ, carĭ izbesc coastele occidentale ale Măriĭ-Negre — și aceasta se perpetuă din perioade geologice incalculabile, erodînd forțat în direcțiunea S.-V. cu inflexiunĭ V.-N. Aceasta este teoria pe care se bazează configurațiunea generală a litoraluluĭ Măriĭ-Negre dinspre partea occidentală.

Acum să ne restrîngem privirea asupra formațiuneĭ revărsăturilor dobrogene și anume între Cap Midia și Cap Olinca (Farul Sf. Gheorghe), la revărsarea brațuluĭ Sf. Gheorghe și asupra coastelor acestuĭ areal între Cap Midia, proeminența Canli-Buceag, vîrful stîncos al Dolojmanuluĭ Cap-Jancina, Sabanciag; coroziunile de la Sarinasuf, vîrful cetățeĭ Zaporojenilor și cotul Dunăvățuluĭ, până în spre Moru-Ghiol. Decĭ avem să considerăm formațiunĭ de coaste (malurĭ înalte și bine pronunțate) și formațiunĭ de țărmurĭ propriŭ zise, adică litoralul Măriĭ.

In ceea ce privește formațiunea coastelor, ea a fost tra-

tată de o dată cu schiţa geotechtonică a formaţiuneĭ basinuluĭ lagunelor dobrogene. Pentru a fi complecţĭ vom maĭ arunca o ultimă privire asupra denudaţiunilor acesteĭ coaste, ajutaţĭ fiind în aceste consideraţiunĭ de autorităţĭ şi specialiştĭ: *Czerny* (Wirkung der Winde auf die Meeresufer), *Quenstaedt* (Epochen der Natur), *Lapparent* (Traité de géologie), *Lyell,* întemeietorul actualismuluĭ, în cartea sa «Principles of Geology,», *Suess* (Antlitz der Erde), etc.

Aproape toţĭ aceştĭ autorĭ sunt de acord, întru cît priveşte formaţiunea basinuluĭ Măriĭ-Negre şi în parte asupra actualeĭ stărĭ de lucrurĭ ce domneşte şi pe la coastele dobrogene. Dacă denudaţiunile coastelor masivuluĭ considerat nu să arătă ochilor noştri de cît arare orĭ, pe icĭ pe colea şi în mod sporadic, dar caracteristic, la Cara - Nasuf, Cap Dolojman şi Iancina, precum şi pe golul coastelor de la Moru-Ghiol, unde se văd distinct succesiunea stratigrafieĭ clasice a formaţiuneĭ şi dacă în alte locurĭ formaţiunea dispare, cauza am expus'o: sedimentările deluviale, minerogene şi zoogene; cele din urmă în speciile treptelor geologice, jurazice, crustacee şi numulitice (fare foramine) şi icĭ şi colea urme fitogene, aparţinînd stratificaţiunilor terţiare. Toate aceste conglomerate, detriturĭ, sedimente şi grohotişurĭ ce sunt liber aruncate ca storiştea pe coaste şi dealungul poalelor lor, ne întăreşte şi maĭ mult în expunerea făcută maĭ sus.

Pe noĭ, din punctul de vedere al formăreĭ geo-fizice şi hidrologice, ne intereseazā maĭ mult formaţiunea ţărmuluĭ, către care acum ne îndreptăm privirea.

Autoriĭ consultaţĭ în această privinţă, pe lîngă ceĭ citaţĭ maĭ sus, sunt: *Hauer* (Anwendung der Geologie auf die Kenntnisse der Bodenbeschaffenheit), *Harting* (Die Bildung und Befestigung der Dünen), *Bertrand* (Geologie des Kurischen Haffs), *Wessely* (Der europäische Flugsand), *Sokoloff* (Dunele Ruseştĭ).

Ţărmul dobrogean saŭ maĭ restrîns vorbind, litoralul maritim coprins între capul Midia şi Olinca, limbă-ţărm ce desparte Marea de laguna dobrogeană, nu este o formaţiune propriŭ zisă, nicĭ de dune, nicĭ de sedimente şi maĭ puţin de nisipurĭ zburătoare. Netăgăduit că curentul vînturilor, descrise maĭ sus, contribueşte în mare parte la formaţiunea acestuĭ ţărm, dar nu prin aducere de nisipurĭ, din alte locurĭ depărtate pe care să le depună şi la o altă vreme să le transporte maĭ departe. Aci nu avem de a face, nicĭ cu nisipurile ridicate şi purtate de furtunĭ şi uragane, ce aŭ format Sahara, pustiul Gobi, deşertul Buhari, stepele Podolice, deşerturile Egiptuluĭ saŭ groaznicele terenurĭ aride ale ţinutuluĭ Bănăţean şi o parte a pusteĭ ungureştĭ. Aci nu poate fi vorba, nicĭ de dunele de-a lungul Bălticeĭ şi Măriĭ Norduluĭ, ce se întind urmînd conturul ţărmurilor acestor mărĭ din Finlanda rusă, pe coastele germane, daneze, olandeze şi belgiene şi până dincolo de Bretania franceză. Excepţiune formează, pe litoralul olandez, bălţile interioare ca Zuederzea şi Haarlemul, care se aseamănă întru cît va cu sistemul băltos al lagunelor dobrogene. Cu toate acestea pentru susţinerea celor avansate maĭ sus este bine să arătăm aci în treacăt ce sunt nisipurile zburătoare, sedimentele şi dunele.

Nisipurile zburătoare, — din punctul de vedere al morfologieĭ terestre şi maĭ cu seamă a dinamo-geologieĭ, sunt nisipurĭ compuse din părticele zdrobite şi prăfuite până aproape la făină. Ele se compun din particule pĭetroase de granit, feldspat, rocĭ lucitoare (glimer), titan, hornblende, interstice de natura bazaltică şi lave din epoca silurică şi paleozoică. Ele aŭ format odinioară sedimentul şi potmolul mărilor dispărute. Aceste nisipurĭ aŭ fost şi sunt spulberate, cum viscolul poartă zăpada şi o depune prin depresiunile terestre, acolo unde vînturile îndură o oprire saŭ un vîrtej şi în generalitatea cazurilor o domolire a viteseĭ; atuncĭ masele prin greutatea lor proprie cad şi acoperă coaja pămîntuluĭ, formînd deşerturĭ, pustiurĭ şi cîmpiĭ aride.

Dunele sunt expresiunea locală a nisipurilor zburătoare, acolo unde vînturile nu aŭ puterea uraganuluĭ, dar orĭ cum sunt destul de intense, ca să ridice sedimentele de pe ţărmiĭ Mărilor, ce acopere zone întregĭ deformaţiunĭ instantanee descrise maĭ sus, mutîndu-le de colo până colo, formînd şirurĭ şi întroenirĭ nisipoase de alungul litoraluluĭ Mărilor.

Dăm aci cîte-va date asupra fenomenuluĭ aeolitic după cursul profesat la şcoală politechnică din Berlin al d-luĭ profesor *Kummer* («Der Bau am Meer»).

Formaţiunea lor, este adesea în lungul direcţiuneĭ vîntuluĭ, cînd acesta nu e oprit în calea sa şi transversal direcţieĭ luĭ, cînd întîlneşte în drumul săŭ obstacole, ce abat curentul din cursul iniţial micoşorîndu-ĭ în acelaş timp puterea iuţeleĭ. Duna în faţa Măriĭ şi la originea eĭ

se ridică sub un unghiŭ de 5—15° şi cade după ce şĭ-a format muchia repede către interiorul ţărmuluĭ sub un unghiŭ maĭ lent variind între 30—40°. Dunele aŭ tendinţa neîncetată de a avansa către interiorul litoraluluĭ, marcînd din ce în ce ţărmul. Acelaş lanţ şi sistem de Dune se găseşte neîncetat în mişcare, cu tendinţa de a înainta spre interiorul ţărilor; înălţimea lor variază cu puterea vîntuluĭ, întinderea zoneĭ aride de care dispune acesta, precum şi de consistenţa maĭ mult saŭ maĭ puţin coherentă a materialuluĭ nisipos, avînd înălţimĭ măsurate la coamă de la 10—15 meţri, în termen de mijloc 30—40 metre şi în unele cazurĭ ridicîndu-se chiar de la 100—120 metre de-asupra suprafeţeĭ soluluĭ. Avansarea anuală este foarte variată; daŭ aci cîte-va date caracteristice pentru unele localităţĭ. Ast-fel pe insula Sylt, avansarea anuală este de 4 metri, pe coasta prusiană a Măriĭ-Baltice, de 4—6 metre (Frische Nährung), la Saint Paul de Léon şi Laudes în Bretania franceză de 8 m., — *Reclus* admite avansărĭ anuale de la 20—25 m. In localitatea citată din urmă s'aŭ acoperit sate întregĭ şi, la avansarea dunelor către interior, rămînînd în urma lor terenul natural desgolit, s'aŭ descoperit turnurile bisericilor din satele dispărute şi înnomolite sub masele nisipoase.

Să examinăm dar, din acest punct de vedere revărsăturile dobrogene şi ţinutul delteĭ dunărene. In prima linie materialul potmolitor şi introenirile nisipitoare se compun aci din dejecţiunile aduse şi depuse de Dunăre în prima linie şi în mod secundar de nisipul şi potmolul ce Marea depune la anumite timpurĭ către ţărmul eĭ. Decĭ rămîne bine constatat că ţărmul dintre Vîlcov şi Olinca este format aproape exclusiv din dejecţiunile Dunăreĭ şi aceasta pe tot teritoriul Delteĭ, de la Olinca până la Cap Midia, flancul laguneĭ dobrogene, Marea este care contribue în cea maĭ mare parte la formaţiunea şi consolidarea ţărmuluĭ. Decĭ în ambele cazurĭ, sedimentările sunt datorite influenţelor hidrologice. Acţiunea aeolitică este aci absolut minimală şi cu desăvîrşire locală. Despre nisipurĭ zburătoare în adevăratul sens al cuvîntuluĭ, aci nicĭ vorbă nu poate fi. Ingrămădirele de nisip de la Letca, adică de la gura Chilia între Periprava şi Cap Mozorali; de asemenea, de la gura Sf. Gheorghe la poalele pădureĭ Cara-Orman (Pădurea-Neagră), între Cisla-Văduveĭ şi Catîrleţul, nu sunt de cît nişte mameloane, ridicăturĭ deluroase, terenurĭ aride, produse localnice ale vînturilor ce bîntue, la diferitele anotimpurĭ, în regiunea delteĭ. Tot asemenea nisipările de la gura Periteasca şi Malciana, în spre Cap Midia, cele de la Portiţa şi cele de la Gura-Buhazuluĭ în spre Periteasca ca şi limba de nisip, formată între lacul Sinoe (limanul Sinoe) şi lacul Tuzla, sunt depunerĭ locale şi cu caracter fix. La gurile Dunăreĭ, cît şi pe tot ţinutul laguneĭ dobrogene, nu poate fi vorba de o înnisipare în sensul larg al cuvîntuluĭ şi maĭ cu seamă, produsă prin nisipurĭ zburătoare cu caracterul dunelor.

Tot aşa şi nisipurile de la Chituc, Cetatea-Vechĭe, Cara-Harman (Dumbrava-Neagră) şi Cara-Nasuf (Apele-Negre), nu pot fi luate şi clasate drept dune, căcĭ nu există concordanţă necesară între acţiunea vînturilor şi influenţele climaterice ce stăpînesc aceste localităţĭ. Faptul se probează astfel: în timpul marilor vînturĭ ce suflă cu putere de la sfîrşitul luĭ Octombre până spre începutul luĭ Martie, tot arealul delteĭ dunărene şi al laguneĭ dobrogene, întru cît nu se găseşte sub apă, se află în stare închegată, amorfă şi inertă, din cauza temperatureĭ scăzute; terenul fiind imbibat de apă, aceasta face ca întregul sol să se găsească în stare îngheţată, consistenţă atît de puternică, în cît uraganele nu pot ridica masele terestre de cît prin corodare şi într'o cantitate relativ infim de mică, nelăsînd în urma lor de cît nişte slabe urme de rosăturĭ şi denudărĭ. In timpul vereĭ, cînd nisipurile sunt maĭ puţin coherente, puterea aeolitică este cu totul scăzută şi nu depăşeşte regimul vînturilor obişnuite. Sedimentarea se datoreşte dar dijecţiunilor dunărene pe teritorul delteĭ propriĭ, iar pe ţărmul Măriĭ, zvîrlireĭ nisipurilor la mal în timpul obişnuit şi maĭ cu seamă al tempestelor şi uraganelor ce bîntue această Mare, şi litoralul eĭ.

Am atins maĭ sus, în paragraful geo-techtoniceĭ localităţeĭ, cestiunea formaţiuneĭ limbelor, proeminenţelor şi molurilor naturale pe de o parte şi de alta îngustimea diguluĭ natural, ce desparte Marea de laguna dobrogeană, ce se poate urmări de la periboina Perişorul spre baliza Englezească, toate Periteştile, Malciana spre Portiţa, lidul cea mare a Periteasceĭ, de alungul Chitaculuĭ până din colo de cap Midia, de-alungul Măriĭ la Mamaia, Sciut-

Ghiol şi până în apropierea Constanţeĭ, pe care Germanul le numeşte foarte caracteristic *Nehrung*, precum sunt Kurisches Haff, Trisisches Haff, Danziger Bucht şi Cantul de insule dintre Suedia şi coastele Oldenburguluĭ. Intemeiîndu-se aceasta formaţiune geologică a localităţeĭ pe sedimentărĭ şi depunerĭ, fie ele seculare saŭ instantanee, după cum consistenţa terenurilor a îngăduit, saŭ influenţele aeolitice maĭ marĭ saŭ maĭ micĭ, a sporit creşterea lor în alte cazurĭ; aceste digurĭ despărţitoare sunt şi rezultatul unor perioade maĭ vechĭ de formaţiune în raport cu deluvionul şi aluvionul ce le acoperă şi apar la suprafaţă.

Gurile ce unesc laguna dobrogeană cu largul Măriĭ, adică: complexiunea Periteştilor, Malciana, Haholul, Pahani-Hrani, gura-cea-mare a Portiţeĭ, Periteasca-cea-Mare şi Buhazul, pot fi comparate în miniatură cu strîmtorile: Bosforuluĭ, Elespontuluĭ, Gibraltaruluĭ saŭ Scageracului, unde mase puternice de stîncĭ vechĭ s'aŭ opus corodăreĭ şi efectuluĭ erosiv ale valurilor Măriĭ ce le cutreeră, saŭ puterilor denudătoare ale vînturilor ce bîntue aceste localităţĭ. Dacă litoralul între gura Buhazuluĭ şi până dincolo de Periboina Perişorul, ar fi în adevăr numaĭ nişte producte seculare sau instantanee, de mult comunicaţiunea lagunelor dobrogene cu largul Măriĭ ar fi fost desfiinţată. Şi aci, ca şi la marile strîmtorĭ continentale citate maĭ sus, puterea apeĭ şi acţiunea vînturilor se loveşte de rezistenţe paleontologice. Dacă din cînd în cînd aceste gurĭ, vorbind în sensul restrîns al strîmtorilor, sunt în parte potmolite şi chiar vremelnic astupate, aceasta este un fenomen trecător pe care technica modernă ar putea să'l îndepărteze cu mijloace relativ foarte puţin costisitoare.

Să rezumăm dar întregul sistem de formaţiune al basinuluĭ pe care se află reslaţită laguna dobrogeană, pentru ca în urmă să trecem la hidrologia eĭ.

Am probat că prin scufundarea uneĭ părţĭ a masivuluĭ dobrogean s'a creat depresiunea, care imediat în Ere şi Epocĭ geologice de mult trecute a fost acoperită de apele Măriĭ-Negre şi numaĭ după desfăşurarea şi sfîrşirea evenimentelor terţiare (Mezozoice), această prăbuşire în epoca quaternară şi perioadele deluviale şi aluvionee de detriturĭ şi sedimente provenite din înfiinţarea şi scobirea actualelor văĭ ce brăzdează masivul dobrogean.

Incetul cu încetul aceste sedimente s'aŭ aşezat, aŭ prins coherenţă, rămînînd numaĭ vîrfurile insuleĭ Şerpilor din Marea-Neagră şi a Popineĭ din ĭezerul Razim, ca stîlpĭ neperitorĭ a acelor epocĭ dispărute. Sedimentele se aşează pe părţile stîncoase formînd oscilaţiunĭ şi ondulaţiunĭ în a căror depresiunĭ pătrund şi rămîn apele Măriĭ, întemeietoare ale laguneĭ dobrogene. Blocurĭ eratice respîndite pe întreaga regiune lagunică îngădue formaţiunea limbelor de la Cozbura-Holbina, Cistai-Caze Bisericuţa, limba de pămînt despărţitoare între Goloviţa şi Zmeica, precum şi limba despărţitoare dintre Zmeica şi Sinoe, numită insula Curt-bei saŭ Ostrovul-Lupilor. Vine apoĭ perioada aluvioanee, in care Dunărea începe a se revărsa în perioade seculare asupra întreguluĭ teritoriŭ al laguneĭ, şi efectul dejecţiunilor sale încep să se manifeste în potmolirea intregimeĭ arealuluĭ smîrcos, aflat astă-zĭ între braţul Sf. Gheorghe şi ĭezerul Reazim, lăsînd în urma eĭ răsuflătorile Clineţuluĭ, Dunavăţuluĭ, Cerni-Floreĭ, Tureţuluĭ şi alte scursorĭ de puţină însemnătate, dejecţiunĭ ce aŭ restrîns răslăţirea laguneĭ despre Dunăre; apoĭ tot aceste sedimentărĭ aŭ acoperit cu o pătură potmolitoare blocurile şi limbele eratice despărţitoare semnalate maĭ sus şi imprimînd localităţeĭ caracterul tipic actual. Acţiunile seculare şi instantanee complectează opera.

d) *Hidrologia*. — Asupra hidrologieĭ laguneĭ dobrogene ne rămîne foarte puţin de zis, căcĭ partea esenţială a fost deja tratată în cap. hidrografie, geo-fisică, precum şi în descrierea tectonică a basinuluĭ şi ţărmurilor sale.

Nu ne rămîne acum de cît a trata acĭ cestiunea din punctul de vedere curat technic, cercînd a arăta sistemul de alimentare din Dunăre prin gurele principale enumerate maĭ sus, a discuta generalitatea potmolireĭ de care sufere şi sunt amenințate cu desfiinţare atît canalele de alimentare cît şi însuşĭ disparitia prin potmolire a întregeĭ regiunĭ lăgunice; apoĭ a schiţa în scurt alimentarea cu apă maritimă prin orificiile deja enumerate.

In partea hidrografică, am arătat ce rol joacă cele 4 gurĭ de alimentare cu apă dulce din Dunăre şi maĭ cu seamă a canaluluĭ Dunavăţul, care direct şi în mod permanent întreţine în starea apoasă aproape întregul sistem băltos. Acest canal de alimentare îşĭ ia cursul din braţul Sf. Gheorghe (Kedril, turceşte balaurul) la punctul numit Meterezul-Turcesc saŭ Gîrla-Greculuĭ; lungimea sa măsurată în sborul păsăreĭ, de la acest punct până la devărsarea sa în Razim nu

măsoară în linie dreaptă nicĭ 20 kil., pe cînd de fapt, printr'o infinitate de coturĭ, ocoale, periboine, peste 120 la număr, el este nevoit a străbate o distanță de peste 52 kil., avînd a lupta la fie-care pas cu mlaștinĭ și potmolurĭ, ne maĭ socotind gardurile și cotețile abătătoare ce pescariĭ le înființează de a curmezișul cursuluĭ, spre a bate apa în periboinele și jepcile lor; apoĭ vine fecunditatea vegetațiuneĭ fixe și plutitoare, cociocurĭ de stuh, papură și sipică, ce la fiecare moment iĭ împedică și iĭ îngreuează drumul; toate aceste obstacole fac pe de o parte ca debitul acestuĭ canal principal de alimentare să fie redus la un minim, iar potmolirea atingînd maximul putiincios. El debitează în Razim la viiturĭ ordinare cam 9. mil. m. c. apă, dar la viiturĭ marĭ acest debit se îndoește și chiar să întreește. Din acest quantum de apă, laguneĭ dobrogene iĭ revine însă o foarte mică parte, căcĭ cea maĭ mare să împrăștie fără rost și răslățindu-se se devărsă prin diferite scursorĭ către Mare saŭ chiar înapoindu-se în matca gureĭ Sf. Gheorghe.

Dacă într'un timp maĭ mult saŭ maĭ puțin depărtat, apele brațuluĭ Sf. Gheorghe aŭ încurat cu maĭ multă putere și cu un volum cu mult maĭ mare de cît cel de astăzĭ, către basinul laguneĭ dobrogene și în special a ĭezeruluĭ Razim, cauzele aŭ fost: fie viiturĭ extraordinare de apă, fie influențe de perturbațiunĭ terestre saŭ alte acțiunĭ hidronome. Odată această stare extraordinară încetată, dispărută saŭ nerepețită, a produs starea normală, secularitatea și actualitatea. Apele Sf. Gheorghe aŭ căutat de atuncĭ în coace urmînd legile fireștĭ a-șĭ îngusta patul în sensul malirilor laterale, ceace a făcut ca cu timpul derivatele apoase ce altă dată serveaŭ de arteră de alimentare cu apă dulce a Razimuluĭ, să fie maĭ mult saŭ maĭ puțin potmolite, restrînse ca număr și îngustate ca pat si matcă din partea despre delta Dunăreĭ până la revărsarea lor în lagună. Tot așa, dar cu efect maĭ minimal și gurele despre Razim alimentătoare ale restuluĭ laguneĭ cu încetul prin acțiunea valurilor acestor mase apoase, aŭ adus cu sine ridicarea patuluĭ arterelor de alimentare. De aci încolo începe ființa legendeĭ, dacă legendă este, ce persistă încă în mintea și gura a locuitorilor din partea loculuĭ, că mînă omenească a săpat și a dat ființă Cernețuluĭ, Dunavățuluĭ și maĭ cu seamă înființarea Clinețuluĭ, după zisa locuitorilor autohtonĭ s'a făcut de mîna «letinuluĭ». Este de netăgăduit că oameniĭ cu dor de a produce și a se bucura de rodul munceĭ lor aŭ intervenit cu mîna lor, spre a restabili o stare de lucrurĭ bine făcătoare, ce altă dată natura făcuse și apoĭ iarășĭ prin capriciul eĭ aŭ fost distruse. Cel puțin Cernețul (Cerni-Florea, Turetul) și Dunavățul pot fi ast-fel considerate și maĭ precis vorbind Cernețul astăzĭ chiar în cea ce privește cursul săŭ între Razim, Sulimanca și Dranof, presintă încă acele semne și urme neperitoare ale uneĭ creațiunĭ cu desăvîrșire naturale. Lărgimea sa extraordinară, de 25 în unele locurĭ până la 40 m.; adîncimea sa măsurată la apa mică care nu scade nicĭ odată sub 5—6 m., toate aceste ne spun până la evidență că aci nu a fost o intervenientă a mîneĭ omeneștĭ pentru aducerea în ființă a acestuĭ canal. In partea de sus a Cernețuluĭ, adică de la Sulimanca, până la origina sa din Brațul Sf. Gheorghe (punctul Calinova), se vede iarășĭ acțiunea netăgăduită a natureĭ; potmolirea și astuparea desăvărșită caracterisează acest curs și întreaga sa regiune de revărsare. Și dacă nu mijlocea și se intrepunea mîna omenească, se înțelege în vremurĭ destul de depărtate, pentru a restabili statul quo ante, atuncĭ încetul cu încetul acțiunea potmolitoare și astupătoare ar fi avansat până în spre apropierea Dranovuluĭ. Omul aci a urmat marele principiŭ, a imitat natura, a făcut cea ce altă dată se îndeletnicise să facă dînsa; omul a săpat din noŭ canalul, între Calinova și Sulimanca și a redat putința apelor de a porni iarășĭ în spre luminișul apos al laguneĭ dobrogene. Identic acelaș lucru trebue să se fi întîmplat și cu cursul Dunavățuluĭ. Și cursul luĭ de la vale între Razim și Sulimanca prezintă urmele acțiuneĭ natureĭ deși această rigolă, maĭ puțin largă și maĭ puțin adîncă ca Cernețul, totușĭ denotînd că nu mîna omenească a fost aceia ce de la obîrșie l-a întemeiat. De la Sulimanca în sus cursul 'șĭ schimbă deodată direcția primitivă S.-N., perpendiculară E.-V., până în dreptul localitățeĭ Dunavățul-d.-j., nu departe de cetatea Zaporojenilor, de aci îșĭ ea ĭarășĭ direcțiunea S.-N.-N. până la origina sa actuală din Sf. Gheorghe (Dunavățul-Greci bifurcat în Dunavățul-Lipoveni și al Salciilor). Aci, adică de lă Cetatea Zaporojenilor, până la gura Sf. Gheorghe, se vede directa intervențiune a omuluĭ. De la Sulimanca în linie dreaptă și urmînd direcțiunea primitivă a Dunavățuluĭ până în Sf. Gheorghe (Punctul Perivolca) nu sunt de cît 4 kil.

şi de sigur odată cursul natural al Dunavăţuluĭ a urmat această direcţiune şi interese saŭ cine ştie ce trebuinţe omeneştĭ şi sigur vremelnice i-aŭ abătut cursul în spre cătunul Dunavăţul-d.-j. şi îndrumîndu-l de aci în spre Dunăre. Dacă altă dată mîna omenească a restabilit calea apoasă între Salimanca, Perivolca, nu se ştie nicĭ nu se poate dovedi, faptul persistă, însă că, cursul a rămas deviat aşa cum se găseşte astăzĭ.

Ne maĭ rămîne a maĭ vorbi de canalul de alimentare Clineţul, nume pe care-l poartă între Razim şi insula Popineĭ în dreptul localităţeĭ Sarinazuf (turceşte, *apă galbenă*) şi pănă la întîlnirea sa cu Dunavăţul, care în acest punct în raport cu cursul săŭ 'şĭ schimbă cursul la stînga către Sulimanca. Clineţul pare să fie opera complectă concepută de mintea omenească şi executată de mîna lor, — cînd cum şi care a fost motivele infiinţăreĭ luĭ, ne vom cerca a o dovedi, în partea istorică.

Caracterul lagunic ce domneşte între gura Sf. Gheorghe şi ĭezerul Razim este în prima linie condiţionat de lipsa aproape desăvîrşită a diferenţeĭ de nivel între prima şi secunda. Panta este aproape redusă la nulă; o pajişte orizontală se întinde peste tot ţinutul, cea ce face ca scurgerea apelor să fie alternativă adică să se producă fenomenul uneĭ scurgerĭ cînd din Dunăre în lagune, cînd din lagune în spre Dunăre. Pentru toate canalele de alimentare enumerate maĭ sus, putem susţine cu drept cuvînt că nu dispune de o pantă de scurgere în înţelesul obişnuit; căcĭ dacă în adevăr am dispune de o diferenţă de nivel între origina acelor canale de alimentare şi devărsarea lor în Razim, ea ar fi atît de mică în cît nicĭ nu s'ar putea ţine seama de cîtimea eĭ numerică. Şi cu toate acestea, observatorul atent care cunoaşte localitatea poate să asigure că la un moment dat, scurgerea pe aceste canale se face atît de repede în spre Razim, în cît or şi cine ar fi îndreptăţit să creadă că aceste cursurĭ dispun de o altă pantă cu mult maĭ considerabilă de cît aceia de care în realitate este stăpînită localitatea. Efectul încurăreĭ apelor din Dunavăţ în Reazim, vorbim numaĭ de acest canal, se maĭ poate proba şi printr'un alt fapt şi maĭ isbitor. Putem cita aci cazul observat de noĭ înşine în zilele de 7 şi 12 Aprilie 1900. In ziua de 7 Aprilie maĭ întreaga gură a Dunavăţuluĭ era malită, nedispunînd de o deschidere devărsătoare maĭ mare de 5 m. în lărgime, cu o adîncime de cel mult 1 şi jumătate metru, şi să se ţină seama că ne găsim în epoca de mare viiturĭ a apelor; iar în ziua de 12 Aprilie gura Dunavăţuluĭ se lărgise cel puţin la 25 metre, cu o adîncime minimală de cel puţin 3 metre. Or cine e dispus a se întreba de unde această schimbare atît de bruscă şi săvîrşită numaĭ în restimpul de 4 zile, fiind dată imposibilitatea schimbăreĭ de pantă, adică a sporireĭ eĭ, decĭ a augmentăreĭ scurgereĭ pe acest motiv.

Explicaţiunea acestuĭ fenomen se intemeiază în parte pe întreaga suprafaţă a Razimuluĭ şi în general a laguneĭ dobrogene. Şi dacă consultăm autorităţĭ ca: *Thome de Gumonid* (Mémoire sur le regime des eaux courantes en France), *Revy I.I.* (Hydraulics of Grant Rivers), *Lorenz v. Liburnau* (Die Donau, ihre Strömungen und Ablagerungen), *Talbout de Marigny* (Hydrographie de la Mer Noire) şi alţĭ, care cu toţĭ sunt de acord că, dacă Marea-Neagră nu dispune de un flux şi reflux tot atît de mare ca al altor Mărĭ, în schimb însă apele eĭ sunt supuse unuĭ groaznic freamăt produs din alternativa şi simultana succedare a vînturilor S.-N., V.-E. Baterea acestor vinturĭ produc schimbărĭ foarte resimţite în nivelul normal al acesteĭ marĭ suprafeţe apoase. După cum se ştie intensitatea vînturilor ca energie, sunt cu mult maĭ marĭ de la N. spre S., de cît opusele lor de la S. spre N. Ne-ar duce prea departe dacă am cita aci numaĭ părerea unuia din autorităţile de maĭ sus, asupra existenţeĭ acestuĭ fenomen aeolitic. Luăm faptul ca constatat că: vînturile nordice sunt covîrşitoare asupra celor sudice de unde şi denivelarea produsă în direcţiune S. maĭ mare de cît în direcţiunea N. Curentul N. preponderent curentuluĭ S. Dacă aceasta se întîmplă pe Marea-Neagră cum s'ar putea întîmpla alt-fel în laguna dobrogeană şi în special pe ĭezerul Razim, masa cea maĭ compactă şi maĭ resleaţă a întreguluĭ complex de revărsare. Apele aci se retrag în spre Mare cu o vehemenţă vertiginoasă în direcţiunea N. S., lăsînd în urma lor un gol simţitor, maĭ cu seamă avînd în vedere mica adîncime a Razimuluĭ faţă de reslăţirea sa. Atuncĭ năpădesc apele Dunavăţuluĭ şi a celor-l'alte canale alimentare, pare că ar fi animate şi pornite de panta unuĭ rîŭ din văile munţilor (nu voĭ să înţeleg torent) şi nicĭ nu sunt în stare a podidi umplerea goluluĭ; atuncĭ se face adevărată primenire a Dunavăţuluĭ, a Razimuluĭ şi a întreguluĭ sistem lagunic cu apă dulce adusă din braţul Sf.

Gheorghe prin canalele enumărate maĭ sus.

Dacă astă-zĭ acest fenomen nu se maĭ întîmplă în între gimea grandiosităţeĭ sale, aceasta se datoreşte vecĭniceĭ astupărĭ, cînd a gurilor despre braţul Sf. Gheorghe, care nu îngădue atuncĭ intrarea apelor în canalele de alimentare, cînd a gurilor de revărsare despre Razim, care tocmaĭ în momentul prielnic se găsesc mălite, împedecînd năpădirea prodigioasă a apelor în spre lagună. — Cum se întîmplă acum, cînd bat vînturile S.-N.? Dată fiind inferioritatea viteselor acestor ape, decĭ a acţiunilor lor faţă de cele-l-alte, curentul la întoarcere nu maĭ este atît de puternic, decĭ nicĭ rebufnirea apelor înapoĭ nu maĭ este animată de aceea forţă, de care a fost coprinsă în cazul precedent. Apele maritime se întorc lent şi se mulţumesc a pune o stavilă încurăreĭ apelor dulcĭ, ce debuşează prin canalele de alimentare din gura Sf. Gheorghe.

Din toate aceste, vedem că cestiunea de pantă a Dunavăţuluĭ şi a celor-l-alte canale în alimentarea laguneĭ dobrogene cu apă dulce, ţine un rol infim de mic faţă de energia desvoltată de elementele natureĭ, ca influenţele aeolitice şi ale valurilor.

Acum cîte-va cuvinte asupra întreţinereĭ geo-dinamice, a orificiilor de contact Portiţa, Periteasca şi Buhazul.

Pentru a complecta şirul celor expuse maĭ sus, găsim nemerit a justifica aci contactul maĭ mult saŭ maĭ puţin perpetuŭ, între laguna dobrogeană şi apele Măreĭ. Maĭ la vale vom indica în treacăt existenţa lor. Aci ne rămîne numaĭ a proba continuitatea influenţelor aeolitice, constatate maĭ sus.

Vînturile nordice ce în laguna dobrogeană, privite ca puterĭ şi acţiunĭ idrostatice, 'şĭ iaŭ origina pe flancul ĭezeruluĭ Razimul, între Sarinasuf către Dranof şi Mare şi pornesc de aci în spre largul laguneĭ; forţa vie a maselor apoase se găseşte abătută de puternicile mase stîncoase de la Cap Dolojman, Ĭancina şi pănă dincolo de piscul ruineĭ Eraclia, ceea ce produce o schimbare de intensitate în direcţiunea şi vigoarea putereĭ apeĭ, perpendicular la cea dintîiŭ, adică V.-E. manifestată prin izbirile ante - ţărmuluĭ despărţitor între lagună şi Mare, ceia ce dă naştere orificiilor de la Portiţa şi Periteasca, rămînînd ca vînturile de la N. spre S. să ţină deschisă gura Buhazuluĭ.

Intreţinerea propriŭ zisă a acestor orificiĭ prin mînă omenească, nu vrea să zică alt-ceva de cît a ne îngriji iarăşĭ de regulata funcţionare, cel puţin a Dunavăţuluĭ, dacă nu şi a celor-l-alte artere de alimentare, căcĭ ce ar folosi puterea vîntuluĭ ca motor, dacă obiectul înlesnitor conducereĭ energieĭ sale ar lipsi. Dunavăţul şi cele-l-alte artere în asemenea momente, trebue să ducă destulă apă în bazinul ĭezeruluĭ Razim şi al întregeĭ lagune, pentru ca puterea vîntuluĭ să le poarte şi să le izbească cu putere, aruncîndu-le peste forlandul maritim, deschizînd ast-fel porţile pentru evacuarea apelor staţionare, încărcate cu rezidurile putrefacţiilor vegetale şi morenice dintre Sf. Gheorghe şi Razimul, care într'un atare moment sunt scurse şi vidate, iar apele dulcĭ şi proaspete ale Dunavăţuluĭ şi celor-l-alte artere, adică apele Dunăreĭ, să le ia locul. Decĭ, iarăşĭ reese importanţa existenţeĭ şi regulateĭ funcţionărĭ, cel puţin a Dunavăţuluĭ, ca arteră de alimentare pentru care trebue să se îngrijească în toate timpurile ca să facă faţă scopuluĭ menireĭ sale.

Fenomenul geo-fisic ce produce încurarea apelor dulcĭ şi maritime, în special în ĭezerul Razim şi în general în laguna dobrogeană se explică ast-fel:

Maĭ sus am arătat care este menirea şi importanţa Dunavăţuluĭ, apoĭ am căutat să probăm necesitatea netăgăduită a orificiilor despre Mare. Intermitenţa joculuĭ încurăreĭ apelor dulcĭ şi a apelor maritime se poate dar vedea în cele expuse în rîndurile precedente. Cu toate acestea vom rezuma în cîte-va cuvinte şi acest fenomen.

Apele Dunavăţuluĭ, dacă nu şi a celor-l-alte artere de comunicaţie, ocupă spaţiul secat în basinul Razimuluĭ, pe cînd apele stagnante aflate şi staţionare în întreaga regiune sub acţiunea vîntuluĭ nordic, 'şĭ găseşte o repede scurgere prin cele treĭ orificiĭ maĭ marcante în spre Mare, prin care fapt la un moment geo-fisic Dunavăţul trebue să 'şĭ încordeze într'atîta debitul întru cît basinul lagunic se găseşte maĭ mult golit şi urmînd a fi reumplut în virtutea gravităţeĭ şi panteĭ celeĭ maĭ favorabile; în acest moment geo-fisic în presupunerea uneĭ regulate funcţionărĭ, cel puţin a Dunavăţuluĭ, basinul laguneĭ dobrogene este ocupat de apă dulce, cînd starea lucrurilor se schimbă, vînturile de la Sud, dacă nu aŭ energie ca puterea vîntuluĭ de la Nord, dar cel puţin ca volum de apă, ce încură în spre lagună este ceva maĭ mare de cît cel ce în primul moment geo-fisic era de-

bitat de Dunavăţ. Intr'un atare caz se produce un contra-efect între apele maritime cu tendinţă de a pătrunde în lagună şi neputinţa apelor dulcĭ de a se retrage sub imperiul acesteĭ presiunĭ prin gura Dunavăţuluĭ.

Acest fenomen se datoreşte decĭ regimuluĭ salmastru saŭ brachic, atît de bine-făcător în ale creştereĭ, înmulţireĭ peştilor şi a pescuituluĭ lor, fapt ce astă-zĭ a dispărut numaĭ din cauză că Dunavăţul şi cele-l-alte artere de alimentare nu maĭ sunt în stare să 'şĭ îndeplinească chemarea.

Pentru a complecta hydrologia laguneĭ dobrogene, urmează să maĭ atingem încă ultimele 2 cestiunĭ: abiziologia şi salinitatea acestuĭ bazin apos.

Abiziologia laguneĭ dobrogene saŭ chiar aceia a ezeruluĭ Razim nu a fost până în moment de nimenĭ cercetată, nicĭ ca cestiune generală nicĭ ca amănunte, tot ce putem spune în aceasta privinţă sunt date foarte neînsemnate şi culese dintr'un trecut relativ depărtat de către căpitanul de navigaţiune din Flota engleză *T. Spratt,* şi comunicate în «On the Geology of the N.-E. part of the Dobrutscha. Quart journal geol. Soc. vol. XIV», care pe acele vremurĭ a şi întocmit o hartă indicatoare a curbelor de egală adîncime, din care reese că adîncimele cele maĭ marĭ adică între treĭ şi patru m. şi jumătate s'ar găsi în iezerul Razim pe la mijlocul linieĭ balisa Englesă-Cap Iancina, precum şi la mijlocul linieĭ Cap Iancina-insula Popina, în colo adîncimele maĭ marcante nu întrec cătimea de 2 metri. Cum am spus însă această lucrare este învechită şi atuncĭ cînd s'a făcut nu i s'a dat importanţa ce cu adevărat merită. Cele-l'alte studiĭ făcute de *Marcovnicoff, Andruzoff,* ş. a. se referă maĭ mult la basinul Măreĭ-Negre, atingînd numaĭ în treacăt laguna dobrogeană, tot asemenea ca şi lucrările d-lor *Luksch* şi *Wolf* publicate în «Deutsche Rundschau für Geographie und Statistik», asemenea comunicatul d-luĭ *Neumayr* din «Zur Geschichte des östlichen Mittelmeerbeckens».

Salinitatea laguneĭ Dobrogene păstrează întru totul caracteristica apelor salmastre şi brachice. Date precise, precum şi studiĭ continue nicĭ în aceasta privinţă nu s'a făcut, aşa că prea puţin se poate spune şi în această direcţiune. Gradul de salinitate fiind o funcţiune a temperatureĭ, a cătimeĭ de evaporaţie, nu prea se poate şti cu siguranţă care este cătimea medie a procentuluĭ de salinitate. In timpurĭ, cu ocazia studiuluĭ basinuluĭ Măreĭ-Negre, geologul rus *Audruzoff,* geo-fizicianul *Marcovnicoff,* şi chimistul *Lebidinski,* s'aŭ indeletnicit cu cercetarea lăturalnică şi fără a'ĭ da importanţa cuvenită, a salinităţeĭ laguneĭ dobrogene, ocupîndu-se naturalmente numaĭ de basinul Măreĭ-Negre cu care aŭ fost însărcinaţĭ de guvernul lor. De asemenea şi geologul german Peters s'a ocupat în treacăt de gradul de salinitate al laguneĭ dobrogene, publicată în lucrările sale: «Die Donau und ihr Gebiet 1876», precum şi în lucrarea sa de mare importanţă «Grundlinien zur Geographie und Geologie der Dobrudscha» publicată în Denkschriften der K. K. Academie d. Wissenschaften. Wien 1866. Din toate aceste lucrărĭ daŭ aci următoarele date fără pretenţiune de normalitate şi exactitate covîrşitoare. Greutate specifică a apeĭ în lacul Razim în termen de mijloc este de 1,011, lacul Babadag 1,009—1,01, decĭ ar urma ca apele lacului Babada să fie maĭ dulcĭ de cît ale Razimuluĭ. In cea ce priveşte cercetările chimistuluĭ rus citat maĭ sus putem da aci observaţiunile sale asupra graduluĭ de salinitate din Marea-Neagră: La gurele Dunăreĭ el constată pe o întindere de maĭ bine de 10 kil. o nealterare a apeĭ dulcĭ cu apa maritimă, decĭ furia de revărsare a fluviuluĭ este într'atît de covîrşitoare, în cît împinge spre largul Măreĭ apele aceştia; tot acest cercetător găseşte că gradul de salinitate al Măreĭ-Negre ar varia între 1,20—1.50 la $^0/_0$, decĭ în termen de mijloc cam 1,35 la $^0/_0$; pe cînd gradul de salinitate în termen de mijloc al Măreĭ-Mediterane este cel puţin de $3^0/_0$.

Temperatura. In ceea ce priveşte laguna dobrogeană de asemenea până în present nu a fost studiată de nimenĭ.

e) *Fauna* şi *Flora.* Şi în această privinţă suntem încă foarte săracĭ în cercetărĭ speciale, cu toate că ar merita o mare importanţă din toate punctele de vedere, un studiŭ în această privinţă pentru laguna dobrogeană.

Flora a fost asemenea aproape cu desăvîrşire neglijată, cităm aci ca plante: *zostera marină, uvalactuca* şi *Cucuta maritimă* (lat. Cicuta virosa, germ. Wasserschierling), care creşte până la înălţimĭ de 3 m. şi care acoperă maĭ cu seamă regiunea Delteĭ. Pe insulele, holdele şi limbile lungăreţe ale Delteĭ, se observă o fecundă vegetaţie a stufurilor de trestie, sipică şi papură; caracteristic este că aproape întreaga lagună nu se găseşte bîntuită de cocioacele plutitoare care se găsesc în ghiolul Dranof

şi maĭ cu seamă în stare foarte fecundă în maĭ toate lacurile, ghiolurile, jepcile şi pardinele Delteĭ dunărene. Ca plantaţiune lemnoasă, laguna dobrogeană este foarte săracă, sunt multe localităţĭ care se numesc: Cara-Orman (turceşte, *pădurea neagră)*, Deli-Orman (turceşte, *pădure nebună)*, Cara-Harman *(dumbrava neagră)*, Leti, ceea ce va să zică turceşte, *zăzoiŭ, mărăciniş*, din toate aceste astăzĭ nu se maĭ pomeneşte nimic, exceptînd cîte-va sălciĭ pe la kerhanalele pescarilor. In mod îmbucurător te isbesc plantaţiunile de pomĭ fructiferĭ, merĭ, perĭ, caişĭ şi maĭ cu seamă persiciĭ carĭ reuşesc foarte bine în partea loculuĭ, ce se găsesc plantate pe la kerhanalele de-a lungul Dunavăţuluĭ, pe icĭ pe colea întîlneştĭ viţe de strugurĭ ce daŭ rod foarte bun. Aceasta e tot despre flora laguneĭ dobrogene.

Fauna. Şi în privinţa aceasta nu putem să ne lăudăm că dispunem de un material covîrşitor, nicĭ chiar inventarierea animalică nu s'a făcut în partea loculuĭ. Se găsesc prin stufurĭ mistreţĭ şi pisicĭ sălbatice, şi carĭ de sigur nu sunt de cît urmele unor animale ce altă dată aŭ fost domesticite. Din Crustacee şi Conhile se găsesc multe şi nenumărate speciĭ de Kardium, Dreizena, Polimorfa, maĭ rar Crustaceul Edotea Emaginata, care formează spaima pescarilor localĭ, căcĭ ea roade şi distruge cu desăvîrşire matulele, secile şi alte obiecte şi novoade de pescuit, se maĭ găsesc crevete în specia Palaemon, Scvila şi Polibius, asemenea în melcărie şi scoicărie se găsesc speciĭ şi familiĭ diferite, care însă toate aşteaptă pe învăţatul cercetător spre a le clasa şi a fixa nomenclatura lor. Despre pescărie vom vorbi maĭ la vale sub Ichtiologie. Acum să complectăm aceste date cu capitolul:

Ornitologie. In această privinţă se dispune de un bogat material atît ca colecţiune, nomenclatură şi specificărĭ, însă cu destulă părere de răŭ trebue s'o spunem că nu noĭ suntem aceia ce am întreprins studiul în această privinţă, ci veciniĭ noştri Unguriĭ aŭ trimis în 2 verĭ de arîndul 1896 şi 1897 pe naturalistul *Dr. Almasy Gyorgy V.* care a şi publicat un studiŭ sub titlul: «Madartani Betekintés a Romani Dobrudsába», adică pe romîneşte: Recunoaştere-ornitologică în Dobrogea romînă. Recomandăm tuturor ce-ĭ interesează acest studiŭ, cartea numituluĭ cercetător.

f) *Ichtiologia*. Iezerul Razim saŭ maĭ bine zis laguna dobrogeană se bucură de una din cele maĭ rarĭ posiţiunĭ geografice, care după cum am văzut şi am învederat maĭ sus, înlesnesc amestecul apelor Măreĭ cu apele dulcĭ. In general aceasta se întîmplă acolo unde configuraţiunea topică îngădueşte în apropierea uneĭ revărsăturĭ de rîŭ saŭ fluviŭ, formaţiunĭ lagunice, «lido», fie ea restul Măreĭ ce s'a retras, fie produsul lateral al configuraţiuneĭ topografice saŭ geologice a delteĭ respective. Din acest amestec de apă se formează aşa numitul regim Salamastru saŭ Brashic, ce îngădue staţionarea peştilor maritimĭ cît şi a celor de apă dulce în unul şi acelaşĭ basin şi de multe orĭ aceste vieţuitoare aquatice prefer menţionatul amestec de apă pentru diferite motive a căror amănunţire nu poate face obiectul descripţiuneĭ de faţă. Două în Europa sunt localităţile ce caracteristic se bucură în înţelesul larg al cuvîntuluĭ, de poziţia geo-fizică ce am descris maĭ sus: laguna dobrogeană la gurile Dunăriĭ şi în faţa Măriĭ-Negre, iar a doua lagună Comachiu, la revărsarea Pouluĭ pe coasta italiană despre Marea Adriatica. Ambele aŭ aproape aceiaşĭ configuraţiune geo-fizică. Laguna dobrogeană, un apendice al Măriĭ-Negre, a fost şi este alimentată de apă dulce în trecut ca şi acuma prin braţul Sf. Gheorghe (canalele naturale saŭ artificiale Clineţul, Dunavăţul, Cerneţul, zis şi Cerni-Floarea saŭ Tureţul), iar despre Mare apele sărate încură în spre lagună prin orificiile diferite, dar cele maĭ principale sunt: Malciana, Periteştile, Portiţa şi Buhazul-Caraharman; starea este analoagă în lagună saŭ lido Comachioluĭ. Ea e apendicele Măreĭ Adriatice, din partea de N. se găseşte indirect alimentată cu apă dulce din rîul *Po di Volano*, la Sud iarăşi indirect prin rîul *Reno*, apele pătrund în această lagună prin intrările de la Volano-Comachio şi Po-di-Primaro; pe cînd laguna din sînul Măreĭ Adriatice 'şi păstrează şi astăzĭ renumele în ale pescăriilor *(Iacobi*, «Der Fischfang in der Lagune von Comachio»), iar laguna noastră dobrogeană ameninţă pe zi ce trece să devie o adevărată Mare-Moartă.

Peştiĭ, ce altă dată populaŭ această lagună, eraŭ în număr foarte mare şi de diferite speciĭ şi familiĭ.

Se împart maĭ întîiŭ în treĭ categoriĭ: în peştĭ care vin din Mare maĭ cu seamă în scopul reproducţiuneĭ saŭ peştĭ migratorĭ ce în diferitele anotimpurĭ viziteazā regimul Salmastru al acesteĭ lagune; al 2-lea, peştĭ carĭ vin din Dunăre şi în fine, categoria staţionară adică cea autohtonă,

localnică, care nu părăseşte nicĭ odată bălţile laguneĭ. Să enumărăm acum principalele speciĭ de peştĭ ce se prindea maĭ cu seamă altă dată aci din cele treĭ grupe descrise maĭ sus: *Cambula* adică *Calcan* saŭ *Plia* (latineşte Pleuronectus flessus, germ. Flunder, Flinder, Struftbutt, Sandbutt, Graubutt, franc. Plie, englez. Flounder, Butt), diferitele speciĭ de *Cuvidiĭ* (lat. gobios, niger, greceşte Batrachocephalus, franc. Gobie noir, Bculereau, germ. Schwarze Meergründel, englez. Rockfisch), *Barbun* (lat. Mullus, germ. Meerbarbe, franc. Rouget-mullet), diferitele speciĭ de *Sardele,* scrumbiĭ, scrumbiţe (greceşte hamsi, latin. Eugraulis encrasicholus, franc. Auchois), *Şalăŭ de Mare* (lat. Luciperca volgensis, rus. secret), *Şalăŭ de Dunăre* (lat. Luciperca Sandra, germ. Zander, Sandart, Sandbarsch, Schill, Amaul, ungureşte Fagoş, franc. Sandre), *Crap* (lat. Ciprinus Carpio, germ. Carpfen), *Somn* (lat. Silurus glanis, germ. Wels, Weller, Waller, Scheid, Schaiden, Schaden, Scharn), *Arvat* (lat. Aspius sapax, rus. bellisma), *Morunaş* (lat. Aspius clupeoides), *Plătică* (lat. Abranus brama, rus. Cebac, germ. Blei, Bressen, Brassen, Brachsen, Breitling), *Cosac* (lat. Abranus balerus), *Băbuşcă* (lat. leociscus rutilus, rus. Tarun), apoĭ tot felul de peşte mărunt albişoară şi altele. Din peştii migratorĭ ce pătrund în lagună din spre Mare maĭ enumărăm aci: *Cefalul* (lat. Mugil cephalus, mugil. capïto etc., germ. Meeräsche, franc. muge, mulet), apoĭ *Scrumbiĭ de Dunăre* (Clupea pontica şi Clupea cultriventris, turceşte Caraghios), *Scrumbia de Mare* (lat. Scromber, germ. Macrele, franc. Macreant), *Lufăr* (latin. Temnadon, Saltator, rus. Vizizop), apoĭ din cînd în cînd se rătăcesc *Cegĭ* (lat. Acipenser turtio, germ. Stör), *Sterlet, nisetru* (lat. Acipenser rutenus, germ. Sterlet, Stör), *Păstruga* (Acipenser stelatus), *Viza* (Acipenser glaber), *Morun* (Acipenser huso).

In anul 1886, Contele Behr-Schmolden în numele societăţeĭ germane de peşticultură (Deutscher Fischerei-Verein) s'a cercat să sădească în laguna dobrogeană *Lax* (lat. Salmo-Salar, germ. Lachs, Salm, franc. Somon) precum şi *ţiparĭ* familia Anquilla vulgaris (germ. Aal, franc. Anquille, grec. Helli), însă fără vre-un resultat practic.

Terminăm acest capitol semnalînd că urmează a se maĭ face mult în ceia ce priveşte studiul fauneĭ, floreĭ şi maĭ cu seamă a Ichtiologieĭ şi a exploatăreĭ ichtiologice a laguneĭ dobrogene.

g) *Etnografia.* — In acest capitol vom trata cestiunea etnografică numaĭ din punctul de vedere al actualităţeĭ, rămînînd ca la partea istorică să-ĭ dăm desvoltarea cuvenită, de la cea maĭ veche obîrşie şi până astăzĭ, în marginea putinţeĭ şi a cunoştinţelor istorice şi geografice ce aŭ fost înregistrate din antichitatea clasică şi până pe la începutul secoluluĭ trecut.

Populaţiunea actuală ce locueşte tot litoratul costiş al laguneĭ dobrogene, începînd de la cap Midia şi sfîrşind la Muri-Ghiol, este resultatul deselor deplasărĭ şi zdruncinărĭ ce a îndurat dislocarea şi repopularea acesteĭ părţĭ de loc.

Răsboaele ruso-turce ce fără precurmare s'aŭ succedat în tot secolul trecut, aŭ făcut pe de o parte ca populaţia turcească venită în mare parte din Anatolia şi Circazia şi aşezată aci de stăpînirea turcească, să fie zbuciumată dc colo până colo, pentru a forma un gard viŭ în potriva invasieĭ moscovite, ce neîncetat ameninţa a coprinde partea loculuĭ.

Judecînd după denumirea localităţilor, ele sunt netăgăduit de provenienţă turcească, însă fără o altă însemnătate de cît cea topică şi impusă de caracterul localităţeĭ, dacă nu care cum-va pe icĭ pe colea să se fi păstrat, ca prin minune, o denumire străveche saŭ numirĭ slavice a căruĭ urmă nu poate însă fi socotită maĭ veche de cît din secolul al XVII-lea.

Să cercetăm cîte-va din aceste numirĭ, să înţelege fără a ne atinge de numirile vechĭ cu caracter istoric saŭ geografic, despre care vom vorbi maĭ la vale.

S'o luăm de la Cap Midia spre Casapchioi, Jurilofca, Babadag, Sarinazuf, Dunavăţ; se termină la Muri-Ghiol.

Localitatea *Bacagic-Tepe* însemnează vîrful de la vale, se înţelege în raport cu coasta laguneĭ dobrogene.

Gagîrlîc-Buiuc, însemnează pămînt respîndit.

Buhaz, capul revărsătureĭ.

Cara-Harmau, Dumbrava-Neagră.

Peletli-Cara Şaithan, podul draculuĭ negru.

Tusla-Ceair, cîmpul sărat.

Cara-Nazuf, apă neagră.

Taş-Bunar, puţul de piatră.

Toate aceste localităţĭ sunt încă locuite în mare parte de populaţiune tătărască şi în mică parte de Turcĭ antohtonĭ, aceştĭ Tătarĭ s'aŭ stabilit în partea loculuĭ încă de pe la mijlocul secoluluĭ XVIII cînd Chersonatul, Tauria şi Crimea aŭ fost transformate în guvernăminte ruseştĭ,

care a fost sporită cu alte seminţiĭ tot tătăreştĭ, venite aseminea în partea loculuĭ după răsboiul Crimeeĭ din 1856.

Casap-Chioi, satul măcelarilor.

Hamangi, grădinarĭ, cultivatorĭ de pometurĭ.

Ciamurli, zidarĭ sinonim cu aceĭ ce ard peatră de var.

Canlă-Buceag, marginea dinspre nisip.

Aceste localităţĭ aŭ fost stăpînite înainte de a deveni Dobrogea provincie romînească, de ceĭ maĭ sălbaticĭ Cerchezĭ adunaţĭ de prin Circazia şi Anatolia şi aduşĭ aicĭ poate pe vremurĭ de un demnitar saŭ mare bogătaş turc, fie din interese economice pentru a-şĭ popula posesiunea şi a avea la dispoziţie braţe de muncă şi la vreme de nevoe, să se servească de dînşiĭ ca putere de apărare. Chiar din numirele următoare resultă aceasta :

Paşa-Cîşla, oerie saŭ tîrla paşeĭ.

Paşa-Chizlic, locul unde paşa îşĭ strînge productele.

Conac-Efendi, şederea stăpînuluĭ, casa, palatul luĭ şi alte numirĭ de acest soiŭ.

Jurilofca, ce ar părea la primul moment să sune a numire slavă, provine însă de la cuvîntul turcesc Yurik (sună: jürük), ce vrea să zică vinătorĭ, derbedeĭ, oamenĭ fără căpătăĭ.

Dolojman-Tepe, vîrful groaznic.

Caramanchioi, ce trebue despărţit în treĭ cuvinte turceştĭ: *Cara*-negru, *Adam*-om, *Chioi*-sat, adică: satul-oamenilor-negri; sat arabesc.

Cherhanea-Tepe, Cherhaneaua de la vîrf, din spre proeminenţă.

Iancina-Tepe, vîrful plăcut.

Ghiuzel-Bakce, grădina frumoasă.

Eni-Zala, Castelul-Vechiŭ.

Babadag, Baba însemnînd bătrîn, vechiŭ; dag munte adică: Muntele-bătrîn.

Baiz-Tabia, întăritura de la deal.

Tobrac-Taş, pămîntul de piatră.

Toate aceste numirĭ iarăşĭ de origină turcească, sunt în mare parte locuite de populaţie slavă, pe care noĭ îĭ numim Lipovenĭ şi Ruşĭ, ambele numirĭ însă eĭ le resping cu indignare ca insultătoare. Eĭ 'şĭ zic cu mîndrie *Haholi* «de altă credinţă», *Zaporogenĭ* «de la Cataracte», *Răscolnicĭ,* împotrivitorĭ ceĭ ce s'aŭ ridicat în revoltă şi nesupunere. Asupra origineĭ şi venireĭ acestor neamurĭ în partea loculuĭ vom reveni la partea istorică.

Sabanciac, locul adînc.

Tighir-Ghiol, lacul de la fund.

Tauşan-Tepe, Tauşan-epure, Tepe-vîrf.

Sari-Ghiol, lacul galben.

Carabil, malul negru.

Sarinazu, apa galbenă.

Beibuceag, drumnl domnesc.

Actualmente localităţĭ stăpînite în mare parte de Romînĭ, ce s'aŭ stabilit în Dobrogea amestecaţi cu populaţia autohtonă slavă şi în număr foarte mic Muzulmanĭ.

Dunavăţ, denumire provenită de la scursoarea cu acelaş nume.

Muri-Ghiol, lacul pietros.

Sunt localităţĭ actualmente ocupate aproape numaĭ de Romînĭ, veniţĭ în partea loculuĭ după ocupaţia Dobrogeĭ.

Inainte de a părăsi această scurtă şi restrînsă schiţă etnografică care nu are altă valoare, de cît aceia a actualităţeĭ, mă simt dator de a atrage atenţiunea asupra unuĭ fenomen de nomenclatură caracteristică în partea loculuĭ. Pe cînd toate numirile aparţinînd ţărmuluĭ soluluĭ şi în general legate de topica terestră sunt de provenienţă turcească, toate numirile saŭ cel puţin în generalitatea lor referitoare la localităţi apoase, smîrcoase etc., sunt în mare parte de provenienţă slavă. Este destul să reamintim numirĭ nouă deja cunoscute ca *Sinoe, Liman, Zmeica, Goloviţa, Malciane, Hahol, Portiţcaja, Pahani-Hrani, Olinca, Dranof* ce însemnează furtunosul, chiar Dunavăţul nu este de cît diminutivul Dunavăţ al Dunăreĭ: Cerni-Florea iarăşĭ de provenienţă slavă adică Florea cel negru, apoĭ o mulţime de numirĭ cu caracter cu totul localnic, ca *Şmarhun, Ermalai, Cubrei, Nichifor, Hulai, Chiril* şi altele multe, care amintesc numele diferiţilor pescarĭ slavĭ ce aŭ stăpînit saŭ stăpînesc încă osebitele cherhanale, periboine saŭ jepcĭ.

Excepţiune de la aceste numirĭ, sunt două foarte caracteristice: Gura Sf. Gheorghe, numită din timpurĭ străvechĭ aşa, pe care Turciĭ l'aŭ numit însă totd'a-una Kedril, balaurul, de unde şi localitatea la devarsarea braţuluĭ Sf. Gheorghe, se numeşte Katîrleţ; a doua numire caracteristică este însuşĭ Razimul, numire asupra căreĭ vom insista în cele ce urmează.

h) *Cercetărĭ istorice şi geografia clasică a laguneĭ dobrogene.* — Razimul cu toată laguna dobrogeană, fiind în strînsă legătură cu revărsarea gurelor Dunăreĭ, nu putem să ocolim aceasta, maĭ cu seamă că toţĭ istoriografiĭ şi geografiĭ anticĭ de la Herodot-Euripides, Ptolomeŭ, Hesiod, Strabo, Pliniŭ şi alţiĭ, considerаŭ laguna dobrogeană ca o gură de revărsare a Dunăreĭ în Mare. Tot aşa această revărsare a fost pri-

vită de geografi până pe la sfîrșitul secoluluĭ al XVIII-lea.

Maĭ întîiŭ gurile Dunăreĭ. — Din cea maĭ clasică vechime se discuta încă dacă Dunărea, *Istrul, Danubiul,* are șapte, șase saŭ cincĭ revărsăturĭ saŭ scurgerĭ în spre Mare; după *Ammianus Marcellinus, Solinus* și tatăl geografieĭ moderne, *Büsching,* Dunărea ar avea șapte gurĭ de scurgere; după *Plinius* și *Tacitus* numaĭ șase; iar după *Herodot, Strabo, Dionysios* și între geografiĭ modernĭ *Kleemann* (care a studiat prin aniĭ 1764—1768 Delta Dunăreĭ), precum și după *Antiquarius,* Dunărea ar dispune numaĭ de cincĭ gurĭ. In general, în vechime era ca incontestabil considerat că Dunărea dispune de șapte gurĭ. In timpul luĭ *Plinius* (Historia natur. lib. IV, capit. 12), cele șapte devărsăturĭ purtaŭ următoarele numirĭ: *Peuce,* de la insula cu acelaș nume saŭ numirea și maĭ vechĭe *Hierostoma* și *Sacrum-Ostium* (Ιεροστομα), *Naracustoma* saŭ *Narcostoma* (ναχκοστομα), *Secne-Ostium* (gura moale, leneșă) probabil de la cursul lent și potmolit ce caracterisa această revărsare; *Calostoma* (Καλοστομα) saŭ *Pulchrum - Ostium ; Pseudostoma* (Ψευδοστομα), *Falsum-Ostium,* de oare-ce această scurgere 'șĭ lua cursul, maĭ pe jumătate din lungimea sa pe sub pămînt și formînd între bifurcațiile sale insula *Rolopa; Boreostoma* (Βορεοστομα), *Borzeale-Ostium* revărsătura despre E. saŭ N.; *Spiraeostoma* (σπιραεοστομα), *Flexuorum-Ostium,* din cauza cotiturilor sale, iar a șaptea revărsare saŭ gură de scurgere se numea *Stenostoma* (στενοστομα), *Augustum-Ostium.* Ceĭ ce admit numaĭ cincĭ gurĭ elimineazā revărsăturile Spiraeostoma și Stenostoma, iar ceĭ ce cu Plinius admit șase gurĭ considerā aceste două ca una și aceiașĭ scurgere.

Din cele maĭ vechĭ date turceștĭ reese că și imperiul Otoman admitea șase gurĭ ale Dunăreĭ și pe nume: *Sulina-Boghasi, Kedrill-Boghasi, Salona - Boghasi, Kütschük - Boghasi, Portessa-Boghasi* și *Kurt-Boghasi.*

In nomenclatura turcă însă se omite gura principală ce udă coasta basarabeană Kilia; adaogînd dar și aceasta, ajungem iarășĭ la șapte revărsăturĭ. Și Tacitus (de moribus German. I) zice: «*Danubius molli et elementer edito montis Abnoos paludibus hauritur*». Dacă din cînd în cînd clasiciĭ geografĭ grecĭ și romanĭ admiteaŭ cînd maĭ multe cînd maĭ puține revărsăturĭ ale Dunăreĭ, aceasta provenea probabil (după cum observă deja Celarius în Notiția Orbis antiqui lib. II, cap. VIII) că în decursul timpuluĭ și la diferite intervale, gurile se contopeaŭ și iarășĭ se desfăceaŭ, fie prin bifurcație, fie ca rezultat al unuĭ fenomen hidrologic, lucru ce de alt-fel se observă la clasiciĭ geografĭ și în cea ce privește delta Niluluĭ.

Incontestabil că delta Dunăreĭ și gurile eĭ de scurgere ce o formează, a îndurat în decursul secolelor nenumărate schimbărĭ, deplasărĭ de matcă și direcțiune, cum aceasta se observă chiar în ultimiĭ 40 anĭ, în care direcțiunea revărsătureĭ Dunărene de la Nord-Est la Sud Est, numără actualmente și așa cum o admit geografiĭ modernĭ, nesocotind laguna dobrogeană, că avînd patru devărsărĭ principale, adică:

I. *Gura Chilia,* despărțită într'o infinitate de brațe.

II. *Gura Sulina,* cu scursoarea Eni-Fanal.

III. *Kedrill-Boghași,* adică gura Sf. Gheorghe, admisă de uniĭ geografĭ, din eroare ca potmolită.

IV. *Dunavățul,* în sine o scursoare secundară, cum am probat la locul cuvenit, formînd însă unul din principalele canale de alimentare ale ĭezuruluĭ Razim și decĭ a întregeĭ lagune.

Orificiile despre Mare ce pun aceasta în legătură cu laguna, aŭ fost de ceĭ vechĭ și chiar de uniĭ din geografĭ modernĭ socotite ca revărsăturĭ ale Dunăreĭ, admițînd probabil litoralul MăriĭNegre, adică lidul despărțitor ca făcînd parte integrantă din delta dunăreană, așa putem găsi chiar astă-zĭ în unele geografiĭ numărate între gurele Dunăreĭ, lucrurĭ de alt-fel îndestul de straniĭ: Jalova-Boghasi de sigur orificiul de la Malciana și Periteasca, Portița-Boghasi și Kurth-Boghasi adică gura Buhazuluĭ. In alte cărțĭ de geografie maĭ găsim că Dunărea ar avea patru gurĭ de scurgere cu șapte debușeurĭ. Nu este locul a trata aci cestiunea încovîrșireĭ, căcĭ ea face parte din delta Dunăreĭ și orĭcine știe astă-zĭ că gurile de devărsare sunt treĭ și anume: *Kilia, Sulina* și *Sf. Gheorghe,* al căror debit să varsă cu atîta putere în Pontul-Euximus, în cît pe o distanță de cel puțin 10 kil. spre largul Măriĭ, apele dulcĭ ale fluviuluĭ încă nu sunt amestecate cu apa maritimă.

Este de netăgăduit că atît delta Dunăreĭ, cît maĭ cu seamă coastele laguneĭ dobrogene, sunt locurĭ clasice și bine cunoscute din cea maĭ străvechĭe antichitate. Insușĭ Strabo susține că țărmul Pontuluĭ-Euxin, din partea locului, înainte de a fi loc de adăpost corăbierilor Phenicienĭ, a fost

o colonie asiriană şi persană; ca şi Herodot, ne aminteşte cum drumul luĭ Dariŭ pornea de la Odessos (Varna), prin strîmtorile munţilor dobrogenĭ şi cum în dreptul Isacceĭ, *Aegissus*, a a construit podul de trecere în spre Podolia şi Chersonat.

Era vestită confederaţia Pentapolilor-Pontice, adică alianţa celor cincĭ cetăţĭ din partea loculuĭ şi anume: *Odessos* (Varna), *Apolonia* (Mangalia), *Tomi*, actuala Constanţa, *Istria* şi *Istriopolis*, actualul Caraharman de la gura Buhazuluĭ, *Ponti-Capionia*, cam în dreptul Vîlcovuluĭ de astă-zĭ, precum şi *Olbia*, Cetatea-Albă, apoĭ numele generic ce se întîlneşte adesea la scriitorĭ vechĭ, ca: *Halmi*, *Halmis*, *Halmiza* şi *Halmira*, sunt nume generice, care se dă tutuıor localităţilor ce serveaŭ ca porturĭ saŭ puncte reputate, ca bune de aostat şi ca adăpost în contra groaznicelor furtunĭ de care a fost tot-d'a-una bîntuite apele Pontuluĭ. Numirĭ generice cu care a fost împărtăşită şi Dobrogea, şi coasta laguneĭ dobrogene, dintre care localitatea Halmis, actualul sat cerchezesc Caraman-Chioi, despre care am vorbit maĭ sus.

Ne-ar duce prea departe dacă am căuta să facem cercetărĭ istoriografice şi geografice, de aceia vom căuta a ne restrînge aci numaĭ în principale indicaţiunĭ de această natură, cu îndoitul scop, ca pe de o parte să atragem atenţiunea tutulor asupra vechimeĭ şi clasicităţeĭ acestuĭ ţărm caracteristic, iar de alta a îndemnat pe ceĭ ce se îndeletnicesc cu asemenea studiĭ să aprofondeze cestiunea.

După cum se ştie, Herodot stabileşte că expediţiunea mitică a Argonauţilor în loc să apuce pe Phasis în sus spre Anatolia; Jason ar fi găsit regnul împăratuluĭ Eesel cam pe unde se află acum laguna dobrogeană, după cum mitul spune, Jason avea să ea de la regele Eesel focul nestins şi tonsura berbeculuĭ de aur. Pentru a dobîndi aceasta, Jason urma să are un cîmp cu nişte taurĭ de foc, iar din brazdele arătureĭ eşaŭ neîncetat balaurĭ, şerpĭ şi văpăĭ de foc. Medea, fiica regeluĭ Eesel, înamorîndu-se de Jason, îĭ dăduse o alifie cu care să se ungă şi să se pue la adăpostul verĭ-căruĭ pericol. După cum se ştie, Medea în cele din urmă părăsi pe tatăl săŭ şi porni cu Jason în susul Istruluĭ.— Nu este ţinta noastră a urmări maĭ departe peripeţiile aceste mitice călătoriĭ, cea ce însă pe noĭ ne interesează, este cercetarea locală, ce confirmă spusele luĭ Herodot; prin păstrarea de numirĭ isbitoare atît în laguna dobrogeană cît şi în delta Dunăreĭ. — Popoarele ce s'aŭ strecurat prin această parte de loc, aŭ păstrat în mod caracteristic obiectul aceluĭ mit ast-fel: insula Şerpilor, ruseşte Zminioş-Ostrof, turceşte Hina-Adazi, apoĭ gura sf. Gheorghe, Kedrilul turcesc, ce în acea limbă însemnează balaurul, apoĭ ghiolul Zmeica, în laguna dobrogeană, ce iarăşĭ în slavoneşte însemnează Şerpoaica, apoĭ canalul de alimentare Cerni-Floarea ce ruseşte se numeşte Pahani-Hrani, monstrul negru, ne-ar fi de ajuns a ne proba, până la un punct oarecare, ca întemeiat mitul aceleĭ legende.

Cine a avut ocazia a vizita vre o dată ruinele de la Caraharman, aşa numită de locuitoriĭ băştinaşĭ Cetatea-Neagră, saŭ zidurile vechĭ a putut să se încredinţeze că aci a existat odată un măreţ oraş şi port, pe care profesorul Kieppert în cartea sa «Lehrbuch der alten Geographie», suc No. 250, pag. 280, îl numeşte *Halipedon*, adică Cîmpia-Sărată şi pe care numire Turciĭ aŭ păstrat'o sub *Tusla-Ciair* şi cum Tusla însemnează sare, iar Ceair cîmp, numirea nu poate să fie altă de cît vechiul *Halipedon*, Cîmpul-Sărat.

In inima laguneĭ dobrogene, pe peninsula aflată în faţa Dolojmanuluĭ se află ruina Bisericuţa, un vechiŭ fort saŭ cetăţuie de apărare, pe care citatul autor o indică sub denumirea de Munychia, ca o veche colonie Capadochiană şi în urmă Miliezā, astăzĭ ea se numeşte de locuitorĭ Bisericuţa.

Cine a călătorit pe coasta laguneĭ dobrogene, a văzut măreaţa ruină de la Enisala, pe care locuitoriĭ o numesc cetatea împăratuluĭ Eraclie şi îĭ zic Heraclia. Turciĭ şi Tătariĭ o numesc Ereclic. Orĭ-ce vizitator al acesteĭ localităţĭ rămîne încremenit sub impresia admiraţieĭ măreţelor zidăriĭ în ruină, cetate ce odată a dominat întreaga lagună cu privire departe în largul Măreĭ, poate că aci noaptea un puternic fanal, arăta direcţiunea călătorilor rătăciţĭ în timpul furtunilor. Această mare cetate domină şi în spre partea ţărmuluĭ toată Valea-Babadaguluĭ până aproape de Cataloi şi Tulcea, de sigur ruină, ce poate să se măsoare cu vestitele castele de alungul Rinuluĭ şi în susul Dunăreĭ de la Passau în spre Ulm precum şi alte castrurĭ feodale din Turingia, Germania saŭ Tatra-Ungurească; însă vechimea lor nicĭ odată nu este maĭ vîrstnică de cît 6 secole pe cînd sigur peste muşchiul crescut pe zidurile Heraclieĭ aŭ trecut maĭ bine de 2500 anĭ.

Tot Kieppert în op. citată maĭ vorbeşte de o localitate sub

No. 96, *Melas*, care se numeşte astăzĭ Caranazul, Apele Negre, pe care o semnalează ca un vestit port grecesc. Herodot, Cartea IV, § 22, vorbeşte de o localitate aflată nu departe de Halipedon pe care o numeşte 'Ιΰρκαι ceea ce va să zică: oamenĭ fără căpătăĭ, vînătorĭ, din care Turciĭ aŭ făcut jürük. adică nomazĭ călătorĭ, iar populaţia slavă de acuma trăitoare în Dobrogea a prefăcut'o în denumirea de Jurilofca.

Inainte de a părăsi clasicismul antic, nu pot a trece peste o adnotaţiune a luĭ Herodot, Cartea V, § 16, în care descrie următoarele despre campania luĭ Dariŭ contra Schiţilor, prin anul 513 înainte de Era creştină. Să'l lăsăm să vorbească: «Aceĭ locuitorĭ ce trăesc în ţara Dobrerilor, Agrienilor şi Odomanilor să adăpostesc cu locuinţele lor pe un lac ce se numeşte *Preazimus*, la coastele Pontuluĭ-Euxin, (rog pe cititorĭ să nu confunde lacul Preazimus cu mocirla Prazia din Macedonia, despre care vorbeşte Kiepert sub 281 § Paeonia, mocirlă ce de mult a dispărut şi ne-avînd a face cu Preazimus după cum vom vedea din expunerea de la vale), pe care nu a putut să-ĭ învingă Megabalus. Cu toate că Perşiĭ s'aŭ căznit să-ĭ repue dar nu aŭ reuşit, din pricina feluluĭ cum locuesc, adică: locuinţele lor se află în mijlocul lacululuĭ pe parĭ înalţĭ, pe care se află podelele şi de asupra lor sunt locuinţele, către ţărm eĭ sunt legaţĭ cu podurĭ vremelnice, pe care la vreme de nevoe le ridică; iar cu Marea se pun în comunicaţie cu luntrile lor, dintre care unele sunt foarte marĭ. Pariĭ pe care se află podeala s'aŭ făcut de moşĭ şi strămoşĭ în devălmăşia locuitorilor, apoĭ în urmă s'a făcut o lege în această privinţă şi anume: ca fie-care bărbat ce se însura avea îndatorirea de a aduce din muntele Orbeluluĭ, treĭ parĭ pe carĭ îĭ împlînta în fundul lacului, dar cum fie-care cetăţean este îndriduit a lua maĭ multe neveste, în acelaşĭ socoteală creşte şi numărul parilor. Eĭ sunt trăitorĭ acolo în modul următor: fie-care posedă o colibă pe podeala platformeĭ şi în dreptul fie-căreĭ locuinţe se află un cherpeng (deschizătură, oblon orizontal) prin mijlocirea căruia se pătrunde în lac. Copiiĭ ceĭ micĭ sunt legaţĭ cu funie de picioare pentru a nu cădea în apă. Caiĭ şi cele-l'alte animale trăgătoare sunt hrănite cu peştĭ. Peştĭ sunt o mulţime, pentru prinderea lor cine-va n'are decît să deschidă cherpengul şi a lăsa să se cufunde în valurile lacululuĭ un coş şi el se va umple în scurt timp până în vîrf cu peşte. Aceĭ locuitorĭ răsvrătitorĭ saŭ nesupuşĭ, ca pedeapsă sunt trimişĭ de maĭ mariĭ lor, să muncească zi şi noapte spre a ţine deschise intrările dinspre Mare, pe unde pătrunde apa de Mare în lac, aci eĭ se îndeletnicesc cu prinderea peştilor celor marĭ şi îngrozitorĭ, servindu-se de năvoade trăgătoare (σαλήνη) saŭ asvîrlitoare (αμφίβληστρον)».

Din aceasta reese până la evidenţă că Herodot a vrut să înţeleagă laguna dobrogeană şi nicĭ de cum lacul Prazia din vîrful munţilor Siris din Paeonia.

Şi *Diodor*, Cartea III § 34, ne vorbeşte despre laguna dobrogeană şi delta Istruluĭ în călătoriile maritime ale Phenicienilor în Pontus. Intre altele el remarcă ciudăţenie, că locuitoriĭ acestor cîmpurĭ de inundaţie în timpul marilor vînturĭ de apă se adăpostesc eĭ şi avutul lor în potriva înecurilor, pe nişte moviliţe ridicate din dejecţiunile animalor domestice, pe care chiar astăzĭ locuitoriĭ le zic Muzurali, adică movilĭ de gunoaie; ceea ce se întîmpla pe vremea luĭ Diodor, se întîmplă şi astăzĭ, pescarul în timpul viiturilor se adăposteşte ca şi atuncĭ pe vîrful muzurarilor.

Strabo numeşte ţinutul coprins între Gura Sf. Gheorghe şi laguna dobrogeană, insula Peuceia, unde arată că există Niconia, o colonie saŭ factorie a Nicomedieĭ. O altă localitate o numeşte Altmonia, (poate că Altmăgeaua, localitate actuală în Dobrogea), în care locuesc Sidoniĭ adică pescariĭ, tot coprinsă în cartea I a acestuĭ autor, iar în cartea VII ne vorbeşte de oraşelul *Istrus*, altă dată *Istropolis* în depărtare de 500 stadiĭ de la gura Istruluĭ şi o indică ca un adăpost, în potriva furtunelor maritime. Aseminea *Melis*, apoĭ vorbeşte de *Tomeus*, latinul *Tomi*, devenit sub dominaţia bulgară *Tomisvar*, care se află la 500 stadiĭ de oraşelul Istrus, în fine *Callatis*, actuala Mangalie, o colonie pe care ne-o descrie Strabo în cartea citată, ca o cetate dependinte de Eraclia şi în depărtare de Tomis la 280 stadiĭ.

Cea ce a fost delta Dunăreĭ şi în special laguna dobrogeană pentru negustorimea genueză şi veneţiană ne o spune *Heidt* în vestitul săŭ op Comerciul Levantin. Ne ar duce prea departe, să descrim acea epocă în care toată laguna dobrogeană mişuia «de galiotele latine şi dromele greceştĭ». Epoca luĭ Arcadios, Teodosios al II-lea şi Justinian sunt pline de concesiunĭ acordate acelor popoare întreprinzătoare în ale negoţuluĭ maritim. Mihail Paleologu pune oştirile sale în serviciul Genovezilor pentru a bate pe concurenţiĭ lor Pizanĭ şi Veneţienĭ.

Ar urma să descriem o întreagă epocă de activitate culturală, lăsată de Genovezĭ şi Veneţienĭ în laguna dobrogeană şi în delta dunăreană. Este astă-zĭ un lucru probat că canalul Clineţul, ce purcede din Iezerul - Razim la Popina în dreptul cetăţeĭ Zaporojenilor şi până în gura Sf. Gheorghe, este opera lor.

Care vor fi fost motivele întemeereĭ acesteĭ căĭ apoase. — Fost'aŭ eĭ conduşĭ de gîndul uneĭ alimentărĭ cu apă dulce a laguneĭ dobrogene? Avut-aŭ eĭ în vedere scurtarea drumuluĭ navigator între Mare şi Dunăre, saŭ poate aŭ vrut să înfrunte desele şi periculoasele potmolirĭ de la revărsarea gureĭ Sf. Gheorghe în Mare? Toate aceste sunt cestiunĭ ce aparţin unuĭ studiŭ special în a căruĭ amănunte nu putem pătrunde aci, fiindu-ne teamă a depăşi caracterul dicţionaric al subiectuluĭ ce trătăm.

Activitatea genoveză să probează până la evidenţă şi în delta dunăreană, unde zecĭ de canale ce strebat transversalmente gurile de scurgere ale delteĭ sunt făptura acestor popoare inteligente şi cutezătoare. Scopul pentru care aceste canale aŭ fost săvîrşite, nu încape îndoială, că nu poate fi altul de cît acela al înlesnireĭ pescuituluĭ.

De odată cu pătrunderea Turcilor în Europa şi luarea lor în stăpînire al acestuĭ teritoriŭ clasic, ca istorie şi nepreţuit ca obiect comercial şi pescăresc, aŭ făcut ca prin barbaria lor să dispară maĭ mult saŭ maĭ puţin urmele activităţeĭ Levantinilor.

Pe la sfîrşitul seculuĭ XV şi începutul seculuĭ XVI se maĭ vedeaŭ urmele culturale şi de activitate ale Genuezilor în deltă şi în lagună, dar cu cît se întărea dominanţa otomană cu atît dispăreaŭ galiotele şi dromele negustoreştĭ ale Levanteĭ de la gurele Dunăreĭ şi în general din Marea-Neagră, lăsînd loc la început indolenţeĭ şi nepăsăreĭ turceştĭ, apoĭ cu prilejul încorporăreĭ chanatelor tătăreştĭ din Crimeea, Tauria şi Chersonat, teritoriul de la coasta dobrogeană deveni teatrul celor maĭ sălbatice prădăciunĭ, nicĭ vorbă nu maĭ putea fi în asemenea condiţiĭ de întreţinerea în bună stare a funcţionăreĭ acestuĭ bogat areal în ale pescărieĭ. A trebuit să treacă aproape întregul secol al XVI-lea şi jumătate din al XVII-lea până ce Turciĭ aŭ putut să se convingă de vandalica lor procedare. Eĭ revin la gîndurĭ maĭ bune, încetul cu încetul, dacă nu maĭ reînosc splendoarea de altă dată a activităţiĭ genueze şi veneţiene în ale pescăriilor şi în general întreprindereĭ negustoreştĭ, totuşĭ eĭ înşghebează un serviciŭ de întreţinere pentru păstrarea în bună stare de funcţionare a canalelor de alimentare cu ape dulcĭ din spre braţul Sf. Gheorghe şi menţinerea răsuflătorilor din spre Mare, adică a orificiilor de la Malciana, Periteştĭ, Portiţa şi Buhazul.

Nu trece mult de la luarea acesteĭ înţelepte măsurĭ şi tot teritoriul pescăresc din delta şi laguna dobrogeană reînsufleţeşte. Pescarĭ din Anatolia, Turcĭ şi alte ginte, Tătarĭ din Chersonat şi Tauria, ba chiar popoare semitice din Africa şi Arabia vin a'şĭ exercita aci greaua dar bănoasa meserie de pescarĭ, ceea ce altă dată făcea cu spiritul inteligent şi întreprinzător Genovezul, de astă dată este înlocuit de dibaciul, prevăzătorul şi cunoscătorul marinar grec.

Era dat ca în asemenea condiţiunĭ pescuitul să ia un mare avînt, lucru ce s'a şi întîmplat. Administraţia turcească ca prin tr'o minune ese din legendara eĭ nepăsare şi obligă ca fie-care mare şi mic întreprinzător al obiectelor pescuite după putinţa lor să dea treĭ până la 40 oamenĭ anual în serviciul unuĭ Agă, care avea subt a sa îngrijire buna întreţinere a căilor apoase de alimentare şi deschizăturile de la Mare. Sub ordinele sale se găsea zecĭ de Bimbaşĭ şi Buli-başĭ, carĭ cu ortalele lor eraŭ împărţiţĭ în secţiunĭ. Se înţelege că nu ni s'a păstrat nimic în scris, despre amănunţita organizare a acestuĭ serviciŭ hydraulic; tot ce posedăm ca cunoştinţe se datorează cîtor-va bătrînĭ turcĭ, hogĭ şi cadiĭ din Babadag, Enisala şi Caraharman, carĭ ne-aŭ comunicat minunăţiile acelor timpurĭ. De alt-fel dacă am judeca din punctul de vedere al ingineruluĭ hydrolog şi în general a omuluĭ de cultură technică, este lesne de priceput că canalele de alimentare ca Dunavăţul, Cerni-Florea, Sulimanca saŭ Dranovul, ar fi fost de mult dispărute, prefăcute maĭ întîiŭ în mlaştină, periboină, astupate de cocioace şi în cele din urmă transformate în cîmpie mlăştinoasă şi apoĭ în prierie lacustră şi aquatică, după cum s'a întîmplat aceasta cu canalul de alimentare Clineţul. Zic că dacă n'ar fi fost un interes vital şi o stăruinţă de fier, indiferent din partea cuĭ, acele canale fatalmente trebuia să dispară, dată fiind natura transformatoare ce caracterizează întreagă această regiune. Dacă dar legenda ne-a păstrat acel serviciŭ de întreţinere; evidenţa faptelor ne-o probează până la netăgăduit, fiinţa buneĭ întreţinerĭ. Populaţia slavă ce aproape exclusivamente exercită acum în aceas-

tă parte de loc pescăria, păstrează încă un sentiment de oroare pentru administrația turcească, care fără multă vorbă spînzura pe orĭ și cine îndrăznia să abată apele alimentare din cursul lor, spre a'șĭ crea periboine și jepcĭ particulare.

Pe lîngă pescariĭ anatolienĭ, africanĭ și negustorimea grecească mijlocitoare între producător și consumator în secolul al XVII-lea, încep să se stabilească în Dobrogea *Haholiĭ, Rascolniciĭ* și *Zaporozeniĭ,* neamurĭ slave, parte plecate ele de bună voe din Rusia, parte izgonite de Petru cel Mare, încă din timpul revolteĭ Streliților; iar alțiĭ ca Răscolnicĭ izgonițĭ din partea loculuĭ pentru bizarele și fanaticele lor credințe religioase. Aceste neamurĭ în mare parte pescarĭ, prin fire și apucăturĭ, care de pe coastele Caspice, care din ținuturile Volgeĭ, Donuluĭ și Dunipruluĭ, vin acum să se stabilească ca cutezătorĭ pescarĭ la gurele Dunăreĭ și în laguna dobrogeană. Administrația turcească a înțeles de îndată dublul beneficiŭ ce putea trage din primirea și liniștita sălășluire a noilor venițĭ: — Intâiŭ, ura neîmpăcată în contra fraților lor de aceiașĭ gintă și neam, oferea Otomanilor garanția trebuitoare, că antagonismul neîmpăcat ce aceștĭ Slavĭ poartă în potriva fraților lor din Rusia, va constitui o stavilă puternică și neînvinsă în potriva invaziunilor moscovite, ce de pe atuncĭ deja începea să se arate. Al doilea, fanatismul religios și unite cu o credință oarbă că tot pescarul de neam slav ce piere în valurĭ, este strîns în brațele luĭ Dumnezeŭ, în momentul înecăriĭ, daŭ curajul fără pildă pescarilor Haholi și Răscolnicĭ, a înfrunta uraganele și cele maĭ groaznice tempeste ale Măreĭ-Negre, prin care fapt eĭ deveneaŭ pescariĭ de cutezanță și pilduitorĭ, față de neîndrăzneală și abatia pescaruluĭ musulman.

Totul dar era dat, pentru ca pescuitul și producțiunea pescărească să atingă culmea activitățeĭ. Dacă aceasta nu s'a întîmplat, fără îndoială, vina cade asupra vexațiunilor spirituluĭ de șicane, brutalitățeĭ și cîștiguluĭ fără măsură, ce a caracterizat în toate timpurile stăpînirea turcească.

Nu pot părăsi acest capitol, fără a arunca o repede și trecătoare privire asupra stăreĭ actuale a pescuituluĭ din deltă și lagună. Prin stare actuală voiŭ să înțeleg epoca de la 1878 încoace, de cînd congresul de la Berlin ne-a hărăzit această stemă și până în zilele noastre. — Și de ce n'am spune o? — De, chiar de la început, cum am pus mîna pe stăpînirea aceste țării, de toate ne-am îngrijit maĭ mult saŭ maĭ puțin spre a transforma Dobrogea într'o țară civilizată, demnă a purta numele de provincie maritimă romînă, numaĭ în ceea-ce privește pescuitul și producțiunea luĭ, nimenĭ nu s'a gîndit.

Maĭ întîiŭ serviciul technico-hydraulic, de care am avut prilejul a vorbi maĭ sus, dispare cu desăvîrșire. In consecință canalele de alimentare din spre Dunăre se potmolesc, cocioacele le astupă căile apoase, fie-cine sapă și abate apele în cotro iĭ vine maĭ bine la îndemînă, jepce și periboine încursează toată regiunea lacustră între Sf. Gheorghe și Razimul, fie-care făcea ce vrea, dispăruse spaima că de 'l va prinde vre-un Cadiu turcesc, pe loc și fără multă judecată 'l va spînzura. Al doilea factor ce a contribuit în mod simțitor la decăderea pescăriilor dobrogene, a fost desinteresul, ce de la început și până astă-zĭ, îl desfășuram și ne caracteriză în a împedeca și a vexa pe pescarul musulman și slav (de adins nu voiŭ să zic Lipovean și Rus, căcĭ locuitorul de neam slav din Dobrogea Haholul, Răscolnicul și Zaporozeanul, consideră această numire, ca o mare insultă adusă luĭ) în a 'șĭ exercita meseria, ceia-ce a adus cu sine din ce în ce maĭ mult dispariția lor din partea loculuĭ.

Pescarul musulman emigrează în apele Mediterane, iar pescarul slav trece cu destul regret pe coasta anatolică a Măreĭ Negre.

Și în fine un al treilea factor, ce pare a fi menit să dea lovitura de grație pescăriilor nóstre. Sunt măsurile extrem de energice, măsurĭ pline de înțelepciune și voință ce guvernul rusesc a luat și nu încetează a le răslăți, pentru propășirea pescuituluĭ la gurele Dunăreĭ, în special pe brațul Kilia. De la 1878 și până astă-zĭ, administrația imperială rusă nu a crușat nicĭ mijloace băneștĭ, nicĭ mijloace de voință absolută de a transforma localitatea Vîlcov, de la devărsarea extremă a Kilieĭ în Marea-Neagră, într'o localitate vrednică de comparat cu Ahtuba, Astrahan și Zarizin de la gura și în cursul Volgeĭ. De îndată ce Rusia a pus stăpînire la Vîlcov, maĭ multe regimente de infanterie s'aŭ pus pe lucru la acest punct, conduşĭ de ofițerĭ și inginerĭ destoinicĭ în a apăra localitatea, în potriva inundațiilor ce făcea nesigură șederea în partea loculuĭ. Sotniĭ întregĭ de Cazacĭ cutreeraŭ Basarabia inferioară, ținuturile Podolene, Volniĭ, Tauriĭ și coasta MăreĭNegre de la Cetatea Albă, cără-

bănind locuitorĭ ca în Evul Mediŭ la munca silnică, la potvoada, rămasă legendară în gura Rusuluĭ de la Vîlcov, de unde şi astă-zĭ zicătoarea trăitoare între locuitoriĭ din partea locului: «Să ne ferească Dumnezeŭ de furcile Vîlcovuluĭ».

Astă-zĭ Vîlcovul este o localitate înfloritoare în ale pescuituluĭ; să prinde peste 20—25 mil. kgr. peşte, din care, prin manufactură, să transformă între 10—15 mil. kgr. în sărătură pescărească, în mare parte destinată exportuluĭ, în care privinţă Casa Schişkin a atins o reputaţie continentală.

In atarĭ împrejurărĭ, mă întreb, la ce ne servesc toate legile cu menire a ocroti epocile de cruţare a procreaţiuneĭ peştilor, diferitele convenţiunĭ încheiate cu statele vecine, multiplele representărĭ ale Ţăreĭ la Congresele şi Exposiţiunile pescăreştĭ ce din cînd în cînd se organizează de deosebitele state europene. Dacă canalele de alimentare din zi ce trece se astupă, dacă orificiile de admisiune dinspre Mare ameninţă cu desăvîrşita lor înnisipare, dacă laguna dobrogeană cu anĭ ce trece se măleşte şi se potmoleşte, nu va maĭ trece mult şi adîncimea eĭ deja cu mult redusă, se va preface într'o mocirlă de apă şi morenă stagnantă.

Dacă canalele de alimentare făcute de Genovezĭ şi întreţinute de Turcĭ aŭ căzut în uitare, dacă vestitele Ghiolurĭ şi Pardine din Deltă sunt izolate, ne maĭ putînd pătrunde nicĭ peştĭ, nicĭ apă proaspătă de primenire, dacă Şontile şi Litcovurile sunt astupate prin cocioace la capete, de numaĭ ştie locuitorul dacă curge prin ele pohoiul de apă, pardină, peripravă saŭ perivoloc. Dacă abilul pescar turc şi anatolian ne a părăsit, dacă cutezătorul Hahol şi Răscolnic împreună cu fratele săŭ Zaporojean, părăseşte cu lacrimĭ locul unde s'a născut şi a crescut şi unde altă dată se îndeletnicea cu draga-ĭ meserie, dacă negustoruluĭ grec i a perit spiritul de întreprindere de altă dată, dacă armatorĭ de şeicĭ şi caice nu'şĭ maĭ trimet vasele lor din insulele Ionice, Dardanele, Marmara şi Bosfor, să încarce pescăriĭ de la gurile Dunăreĭ şi laguna dobrogeană, dacă micile întreprinderĭ de conserve cercate la Jurilofca, Sari-Chioi, Uslina, Ivancea şi Catîrleţ, sunt înăbuşite în faşe şi cînd în acelaş timp pescăriile imperiale ruseştĭ, de la Vîlcov iaŭ zilnic avînturĭ nepomenite.

Incă odată, dar la ce bun sunt legĭ platonice, convenţiunĭ sunătoare, representărĭ fără folos, în care timp cel maĭ grandios areal de pescărie de pe continentul european ameninţă cu dipariţia sa.

Nu acuzăm pe nimenĭ, ne facem doar datorie a atrage atenţiunea celor cu dor de ţară asupra dezastruluĭ ce ameninţă să distrugă una din principalele şi cea maĭ înlesnicioasă producţiune economică a Ţăreĭ.

Ţin a termina acest capitol, cu cea ce am început. — Legenda Razimuluĭ. — După cum am văzut maĭ sus, sigur prin *Preazimus* Herodot a vrut să înţeleagă laguna dobrogeană şi nicĭ de cum mlăştina Prazia din vîrful munţilor macedonenĭ. Turciĭ aŭ numit laguna dobrogeană adică iezerul Razimul cu toate cele-l'alte ghiolurĭ sub denumirea generică Razelm, el Turcul ce cu sfinţenie a căutat să păstreze *Halipedonul* traducîndu-l în limba luĭ Tusla-Ceair, Melas l'a primit aşa cum l'a cucerit şi i-a zis turceşte Carazul adică apele negre, apoĭ muntele din vîrfurile Babadaguluĭ ce'ĭ zicea Antitauros, Turcul l'a schimbat în *Bin-Boghadaghlary,* adică muntele celor o mie de taurĭ; din vechiul Iuchai (Ἰόρκαι) a făcut Jürük pe care apoĭ Slaviĭ l'aŭ transformat în Jurilofca, Eracliel i-a zis Enisala şi tătăreşte Ereclic şi tot ast-fel am putea înşira maĭ toate numirile actuale dobrogene pe care Turcul le-a tradus simplamente după originalul grec. De ce dar ne-am mira dacă din Preazimusul luĭ Herodot, la vreme gura Turculuĭ l'a prefăcut în Reazelm. Numirea actuală Răzimul este netăgăduit derivaţia Razelmuluĭ turcesc. Legenda slavă iată ce spune: Eraŭ treĭ marĭ stăpînitorĭ şi domnĭ pe tot pămîntul dintre Marea-Neagră şi munţiĭ dobrogenĭ, unul Hrişca Restrişca avea palatul luĭ la gîrla Haho, luluĭ unde este acum Bisericuţa, cel-l'alt frate, Wianca Caim, era un mare tîlhar şi nebun, stă la Popina (insula în iezerul Razimul), iar cel maĭ bătrîn Şenca Razin locuia cetatea luĭ Eraclie. Aceasta însă nu poate fi de cît o legendă parte adusă de Răscolnicĭ de la Don carĭ cu adevărat, după cum ne spune istoria, aŭ avut ca cap al Răscoaleĭ pe un Razin, executat la Moscova în 1671, pe cînd Răscolniciĭ aŭ venit de abia pe la 1700 în ţinuturile dobrogene. De sigur cu acest nume în memoria lor, găsesc aci măreaţa întindere de apă pe care Turciĭ iĭ ziceaŭ Razelm, decĭ era la mintea omenească ca locuitoriĭ slavĭ noĭ stabilițĭ în deltă şi în laguna dobrogeană Haholi, Rascolnicĭ şi Zaporojenĭ să numească intreaga această regiune apoase Razimul, numire cea maĭ recentă şi actuală.

i) *Literatură:* O literatură proprie a iezeruluĭ Razimul saŭ a laguneĭ dobrogene nu există. Vom cita însă aci pe lîngă au-

toriĭ enumerațĭ în cursul acesteĭ descrierĭ, următoriĭ scriitorĭ clasațĭ pe categoriĭ geografo-istoricĭ, cercetărĭ naturaliştĭ, scrierĭ speciale şi de natură maĭ mult technică, cari în lucrările lor s'aŭ ocupat şi de laguna dobrogeană.

Autorĭ geografo-istoricĭ: Adpartus ad historiam Hungariae. Scripsit Matthias Bél. Posonii 1735.

Notitia Hungariae novae historico-geographice. Elaboravit Matthias. Bél. Viennae 1737.

Codex diplomaticus Hungariae A. Georgio Fejér Budae 1829—1844.

Notitia orbis antiqui. Lib. II. Cellarius.

Pertz. Mon. Germ. I. S. Monachi Iangallensis de Gestiss Caroli imp. lib. II.

Dankowsky. Fragmente zur Geschichte der Völker ungarischer und slavischer Zunge.

Froissart, Chronique. Bericht über die Schlacht bei Nicopolis, 1896.

Eugen Kawalewsky. Der Krieg Russlands mit der Türkei 1853—1854.

Unter dem Halbmonde. Von Armand Freiherr von Sckweiger-Lerchenfeld.

F. Kanitz. Donau-Bulgarien. Geschichte des transalphinischen Daciens. Von *Sulzer.* Wien, 1781.

Topograpisch-historische Beschreibung der beiden Fürstenthümer Moldau-Walachei, Wien 1810.

Reise durch einen Theil Ungarns, Siebenbürgens, der Moldau, der Bukovina. Pest 1811. Von *Graf Bincenz Batthyanyi.*

Die Donau, Von *O. L. B. Wolff.* Leipzig. I. I. Weber 1848. I. Auflage.

Donausagen. Zamarsky und Dittmarsch, 1860.

Wuth des Elements und Milde des Menschenherzens. Von *Anton Benkert.* Budapest 1838.

Die Donau-Katarakte. *Anton Bvleszni.* Orşova 1874.

Beiträge zur europäischen Länderkunde. Von *Graf Teodor von Karacsay.* Wien 1818.

Archaeologiai Közlemények. Römer Flóristól. Pest. IX. Köt.

Húnfalvi. Magyarország és Erdély Képegkben. *Lauffer W.*

Coopération de l'Armée roumaine en Boulgarie. *Capitain Fisch.* Bruxelles 1879.

Bericht der Europäischen Donau-Commission zu Galatz. 1880.

Strabo: Geografia antică.

Herodot: Descripția Pontuluĭ Euxinus.

Heinrich Kieppert: Lehrbuch der alten Geographie.

Schweiger-Lerchenfeld: Zwischen Donau und Kaukasus.

Marinelli: Cunoştința pămîntuluĭ de către ceĭ vechĭ, conferință ținută la Societatea Geografică Italiană la Roma, 12 Martie 1882.

Genesis: Cartea III, § 24.

Isidorus: Orig. lib. XI, pag. 274 şi următoarele.

Schiaparelli: I. Prescursori di Copernico nell' antichità, ricerche stor. in «Memorie del R. Ist. Lombardo, vol. XII. III della serie III», pag. 407.

Cassiodor: Variarum lib. I, XLV Max. Bibl. Vet. Patr., Vol. II, pag. 112.

Cercetătorĭ naturaliştĭ. — I. P. Licherdopol: Excursiunĭ în Dobrogea.

Dr. Almásy György V. Madártani Betekintés a román Dobrudsába.

Kloeden's Handbuch der Erdkunde.

Herm. Credner: Elem. der Geologie, III, pag. 225.

Vogt: Lehrbuch de Geologie, pagina 114.

Credner. Die Deltas, pag. 15. Idem, pag. 23.

K. F. Peters: Die Donau und ihr Gebiet, Leipzig, 1876, § 371.

C. Muszynski: Die Regulirung der Sulina-Mündung und die Veränd. im Donau-Delta, mit Karten. Mitth. der K. K. Geogr. Ges. în Wien, 1876, § 329, Taf. VI.

O. Fruas: Aus dem Orient, 1867, § 177.

Lyell: Princ. of Geol. 9. ed., p. 284.

C. Ritter: Erdkunde. Klein-Asien, I, § 437.

O. Blau: Aphorismen alter und neuer Ortskunde Klein-Asiens. Peterm. Mitth. 1865, § 250.

Annalen der Hydrographie etc. 1875, § 184, nach Wenjukow in der Russ. Revue.

Affaires Étrangères du Ministère de France: Commission technique europénne, 1879. Paris, Imprimerie Naționale.

Scrierĭ speciale. — Antipa: Raport, publicat în Buletinul Minist. Domeniilor, fasc. VI, din 15 Oct. 1894.

Hartley: Ch. Description of the Delta of the Danube, and of the works, recently executet, of the Sulina mouth. (London 1862), from. the XXI. Vol. of the publ. of the Institution of Civil-Engineers.

Al. Mărthinénu: Exploatarea peşteluĭ pe Volga şi Rhin în raport cu exploatarea luĭ pe Dunăre.

Al. Mărthinénu: Cestiunea pescăriilor în Romînia.

Al. Mărthinénu: Laguna dobrogeană, publ. în Gazeta Liberală.

Al. Mărthinénu: Excursiune economică de alungul țărmuluĭ nostru maritim, publicat în Gazeta Liberală.

Taibout de Marigny: Hidrographie de la Mer Noir. Odesa 1850.

Beyer : Buletin de la Société Géologique de France, 2, p. 268.

Tchihatcheff: Le Bosphore et Constantinopole. Paris, 1864, pag. 548 și 568.

Spratt: Quaterly journal of the geol. soc. XIII, pag. 81.

Ad. Friederich: Kulturtechnischer Wasserbau.

Al. Penek: Die Donau (Verĕin zur Verbreitung der naturwissenschaftlichen Kenntnisse in Wien).

Fr. Toula: Eine geologische Reise in die Dobrudscha.

Lorenz v. Liburnau: Die Donau.

Pacher: Die Eisbildung in der Donau.

Reméney A.: Zur Geschichte der Donauflotille von den Römerzeiten bis zur Schlacht bei Moháes, 1526.

E. Szentkläray: A Dunai hajóhadak története.

Tuma Anton : Die östliche Balkan-Halbinsel, militär-geographisch, statistisch und kriegshistorisch dargestellt.

Laguna dobrogeană, din cele ce am văzut expuse, are din toate punctele de vedere o însemnătate deosebită atît din punct de vedere clasic, istoric, cît maĭ cu seamă ca un areal de pescuire unic în felul săŭ. In toate privințele atît delta Dunăreĭ cît și laguna dobrogeană sunt până acum cu desăvîrșire lipsite de cercetărĭ geofizice, economice, technice și nicĭ chiar geograficește, pe deplin cunoscute.

Cunoștințĭ a căror întîrziere în cercetare sunt din toate punctele de vedere dăunătoare intereselor naționale și economice.

(Intreg articolul asupra Razimuluĭ a fost redactat de d. inginer Alex. Mărthinénu).

Răbaia, *cătun,* jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Petricani.

Răbîia, *sat,* pe moșia Horodniceni, jud. Suceava, com. Brădățelul, așezat pe valea pîrîuluĭ cu același nume și pe coastele dealurilor Piciorul-Huciuluĭ, Zvarici, Timofti și Răbîia.

Vatra satuluĭ ocupă 5 ½ fălcĭ, cu o populație de 308 suflete.

Improprietărițĭ în 1864 sunt 2 fruntașĭ, 78 pălmașĭ și 6 codașĭ, stăpînind 216 fălcĭ și 35 prj.

Drumurĭ principale sunt: la Botești (1800 m.) și la Horodceni (1500 m.).

Răbîia, *movilă,* pe teritoriul com. Rîșești, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, situată pe platoul din șesul Prutuluĭ, la 600 m. de satul Rîșești și la 17 kil. de orașul Huși.

Iată ce zice Episcopul Melhisedec, într'o notă, la pag. 11 din «Cronica Hușilor», asupra origineĭ și numireĭ aceșteĭ movile :

«Cu însemnătatea strategică a Hușilor, cred că trebue să fi fost legată și movila numită Răbîia. Ea constă dintr'o movilă înconjurată de un mur înalt de pămînt, cu intrarea despre Prut. Despre ea pomenește și Cantemir în «Descrierea Moldoveĭ», pag. 28, ed. 1851, pe care Tătariĭ o numeaŭ: Han-Tăpeși, adică movila Hanuluĭ. Din documentele Episcopieĭ se vede că, la movila Răbîia, era pod peste Prut; de aicĭ putem deduce că, la movila Răbîieĭ, era fortăreță de apărarea poduluĭ, de năvălitoriĭ ce ar fi voit să treacă din acea parte a Prutuluĭ».

Rîul Prutul curge în lungul Țăreĭ de la N. la S., printre două șirurĭ de dealurĭ, unul pe dreapta în Romînia și altul pe stînga în Basarabia. Intre aceste două șirurĭ de dealurĭ se află un întins șes a căruia lățime prin unele localitățĭ trece peste 15 kil. Tot prin unele localitățĭ se ridică din șes cîte un platoŭ întins. Pe moșia Rîșești se află ridicat un platoŭ întins la o înălțime de 10—15 m. de la nivelul șesuluĭ Prutul, avînd spre V. una din acele două culmĭ ce formează valea Prutuluĭ. Pe marginea acestuĭ platoŭ despre șes, stă ridicată uriașa movilă Răbîia, de la care privind spre E., în direcție dreaptă, se văd alte două movile marĭ pe culmea dealuluĭ opus din Basarabia, care par a fi fost în legătură strategică cu aceste de pe șes. Distanța dintre movila Răbîia și acele două ce-ĭ staŭ în față, trebue să fie aproximativ de la 8—10 kil.

Tot în direcția dintre aceste movile, se văd în șesul Prutuluĭ, de o parte și de alta a rîuluĭ, o sumă de valurĭ de pămînt, așezate paralel unele lîngă altele, de-a curmezișul și în fața movileĭor și avînd o lungime de 10—15 m.

Nicĭ o săpătură nu se vede în jurul movileĭ din care să se fi luat pămînt pentru ridicarea eĭ.

Are forma unuĭ con cu o periferie la bază de peste 150 m. cu înălțimea treptată. De jur împrejur, această movilă este înconjurată de un val mare de pămînt care lasă a se vedea numaĭ vîrful movileĭ. Intre movilă și valul ce o înconjoară se află în interior loc liber, iar în partea de E., spre șesul Prutuluĭ, se află o deschizătură ce se lasă în vale pe șes; pe acolo era intrarea și eșirea din cetate. Această deschizătură este întărită de alte valurĭ de pămînt care se unesc cu valurile din șes. Valul de pămînt

dimprejurul movileĭ are o circumferență de 300—400 m. în partea externă. Nicĭ un șanț, nicĭ o săpătură, nu se zăresc împrejurul movileĭ, ceea ce dovedește că pămîntul, atît din movilă cît și din val, a fost cărat din alte părțĭ, saŭ că s'a nivelat pămîntul în urma lucrăreĭ.

Valul din prejurul movileĭ se află ruinat în unele părțĭ din cauza mîncătureĭ pămîntuluĭ provenită din apa ploilor.

Săpătură s'a făcut, sunt vr'o cîțĭ-va anĭ, de către proprietarul moșieĭ Rîșești, d-l Teodor Cerchez; nu s'a găsit într'însa de cît pămînt argilos și o grindă de lemn. Cercetarea însă nu s'a putut face pănă la fundament, din cauza greutățeĭ lucrăreĭ întreprinse.

Pe platoul din jurul movileĭ s'a găsit cuĭe de fier de capete de osiĭ pĭerdute, de la care de tunurĭ, gloanțe de schijă, puștĭ vechĭ. Aceste urme maĭ nouă sunt lăsate din timpul războiuluĭ dintre Rușĭ și Turcĭ de la 1711, care a avut loc la Stănilești, maĭ în jos de movila Răbîia; căcĭ atuncĭ aicĭ la Răbîia a stat generalul rus Repuin, cu obuzul cel mare de pedestrime, pănă ce s'a odihnit oastea, care era obosită și bolnavă, de unde apoĭ a plecat în jos, la satul Stănilești, unde s'a împreunat cu cele-l'alte două obuze, carĭ trecuse cu mult maĭ înainte în jos de Stănilești, unul cu generalul Ianoș, care a ajuns tocmaĭ la Gura-Sărățeĭ, aproape de Fălciŭ și altul cu Impăratul Petru, maĭ înapoĭ la satul Lunca-Banuluĭ.

Răbîia, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, izvorește din satul cu același nume și, după un curs de 3500 metri, se varsă în Brădățelul.

Răcari, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Jiul d.-s., la 31 kil. de Craiova și la 4 kil. de reședința plășeĭ, Filiași, situată pe Dealul-Inalt.

Se învecinește la S. cu com. Braloștița, la N. cu com. Filiași, la E. cu com. Tatomirești și la V. cu Filiași.

Comuna este accidentată de dealurile: Inalt, Răcari-d.-s. și Răcari-d.-j.

Rîul Jiul o desparte de com. Braloștița.

Comuna a fost înființată la 1833. Se compune din cătunele: Răcari-d.-s. și Răcari-d.-j. Inainte se compunea din cătunele Răcari și Răcărelul.

Cătunele Răcari-d.-s. și Răcari-d.-j. sunt puse în comunicație printr'un pod umblător, ce se află peste Jiul.

In com. Răcari se află o cetate, în care s'a găsit următoarea inscripție:

HONORI.
C. VALERIO.
LONGINIANO.
FLAMIN. Q.
AED. II VIRO MU.
TR. IUL. HERCULANUS.
AED. OP. SOCRO.

pe care D-nul Tocilescu în opul săŭ: «Dacia înainte de Traian», p. 450, o citește ast-fel:

HONORI C[aio] VALERIO
LONGINIANO FLAMIN[i] Q[uaestori]
AED[ili] II VIRO MU[nicipii]
TR[oesmis] IUL[ius] HERCULANUS
AED[ilis] OP[timo] SOCRO.

adică «Zeițeĭ Honoreĭ, luĭ Caiu Valeriu Longinianu flaminul, quaestorul, edilul duumviruluĭ, Municipiuluĭ Troesmis, Iulius Herculanu, edilul, prea bunuluĭ săŭ socru».

Laurian descrie ast-fel cetatea Amutria:

«Merserăm la satul Răcari, unde aflarăm ruinele unuĭ castel roman. Fundamentele acestuia formează o figură pătrată; linia de către N. face 180 pașĭ, cea de către E., în al căreĭ mijloc se vede poarta, face 150 pașĭ. Bucățile de cărămidă care le aflarăm aicĭ mărturisesc în contra verĭ-căreĭ îndoirĭ, că e lucru roman. La o cercetare maĭ cu de amănuntul, rămășițile acestuĭ castel ar putea să ne aducă marĭ deslușirĭ despre antichitățile patrieĭ noastre. Distanța de la Egeta cea maĭ însemnată, pe tabla peutingeriană, consună binișor cu pusăciunea loculuĭ acestuia. Dară numele ne îndreaptă la rîpa Motrul, care se varsă în Jiul, sub 41°20'—44°33'».

Are o populație de 1004 suflete; o școală mixtă, în satul Răcari-d.-j.; o biserică, în căt. Răcari-d.-s., fondată de către Ene Morait, avînd în tinda bisericeĭ inscripția următoare:

Acest sfînt locaș al domnuluĭ nostru Isus Christos s'a zidit din temelie la 1833 de Ene Morait și a stat netencuit pănă la 1874 și cu toată obștea locuitorilor, la leatul 1875 aŭ oferit banĭ după peatru vîndută la linia ferată și a zugrăvit'o după cum se vede.

Sunt 5 cîrciumĭ.

Suprafața teritoriuluĭ comuneĭ este de 1339 pog., din carĭ: 1100 pămînt arabil și 139 hect. izlaz.

Moșia Răcari, în întindere de 1120 pog. arabile, 1200 pog. pădure și 320 pog. fîneață, aparține d-luĭ G. Glogoveanu.

Prin S. com. trece calea ferată ce are stație în Răcari, la 650 m. departe de sat.

Calea naturală trece prin com., la S., pe o întindere de 3 1/2 kil.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2339,47 leĭ și la cheltuelĭ de 2085,47 leĭ.

Sunt 359 contribuabilĭ.

Vite: 174 vite marĭ cornute, 340 oĭ, 48 caĭ, 14 capre și 80 porcĭ.

Răcari, *stație de dr.-d.-f.*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Coțofeni (11,1 kil.) și Filiași (6,4 kil.). Inălțimea d'asupra nivelului Mării de 103^{m}.64. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 22286 leĭ și 47 banĭ.

Răcari, *moșie* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Răcari, în întindere de 1120 pog. arabile, cu venit anual de 21890 leĭ. Aparține d-luĭ C. Glogoveanu. Are pădure, populată cu cerĭ, gorunĭ și tufanĭ.

Răcari-de-Jos, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari. Are o populație de 432 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1850.

Răcari-de-Sus, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari, reședința primărieĭ. Are o populație de 572 suflete, locuind în 161 case.

Răcăciuni, *plasă*, în jud. Putna, compusă din 20 comune, 36 cătune și 1 tîrg.

1. *Adjudul-Noŭ*, cu satul Adjudul-Noŭ.
2. *Adjudul-Vechiŭ*, cu satele: Adjudul-Vechiŭ și Șișcani.
3. *Anghelești*, cu satul Anghelești.
4. *Bîlca*, cu satul Bîlca.
5. *Berești*, cu satul Berești.
6. *Borșani*, cu satul Borșani.
7. *Burcioaia*, cu satul Burcioaia.
8. *Copăcești*, cu satele: Copăcești și Slobozia.
9. *Cornățelul*, cu satele: Cornățelul, Lunca-Dochieĭ și Satul-Noŭ.
10. *Coțofănești*, cu satele: Coțofănești și Tămășoaia.
11. *Cucova*, cu satul Cucova.
12. *Drăgușani*, cu satul Drăgușani.
13. *Mîndrișca*, cu satul Mîndrișca.
14. *Orbeni*, cu satele: Orbeni-d.-j. și Orbeni-d.-s.
15. *Păncești*, cu satele: Fîntînele, Păncești și Tîrgul-Păncești.
16. *Parava*, cu satele: Parava și Teiușul.
17. *Sascutul*, cu satele: Bălcuța, Conțești, Fabrica Zaharină, Fîntînele, Sascutul, Schineni și Valea-Naculuĭ.
18. *Scurta*, cu satul Scurta.
19. *Urechești*, cu satele: Urechești-d.-j. și Urechești-d.-s.
20. *Valea-Seacă*, cu satul Valea-Seacă.

Are o populație de 5055 familiĭ, saŭ 19581 suflete; 32 bisericĭ, din carĭ 17 parohiale și 15 filiale.

După noua împărțire a parohiilor, pl. Răcăciuni cuprinde 17 parohiĭ:

1. Adjudul-Noŭ (com. Adjudul-Noŭ), cu 3 bisericĭ, din carĭ 1 parohială cu hramul Sf. Dumitru și 1 filială, cu hramul Adormirea, ambele în căt. Adjudul-Noŭ și 1 filială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, în Burcioaia.
2. Adjudul-Vechiŭ (com. Adjudul-Vechiŭ), cu 1 biserică parohială cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Adjudul-Vechiŭ.
3. Bîlca (com. Bîlca), cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Bîlca și 1 filială, cu hramul Sf. Gheorghe, în Coțofenești.
4. Borșani (com. Borșani), cu 1 biserică parohială, cu hramul Pogorîrea S-tuluĭ Duh, în căt. Borșani.
5. Berești (com. Berești), cu 1 biserică parohială cu hramul Sf. Pantelimon în căt. Berești.
6. Copăcești (com. Copăcești) cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Copăcești și 1 filială, cu hramul Sf. Gheorghe, în Anghelești.
7. Cornățelul (com. Cornățelul) cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, în căt. Cornățelul și 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Lunca-Dochieĭ.
8. Cucova (com. Cucova), cu 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, în căt. Cucova.
9. Drăgușani (com. Drăgușani), cu 1 biserică parohială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ și 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, ambele în căt. Drăgușani.
10. Mîndrișca (comuna Mîndrișca), avînd 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Mîndrișca.
11. Orbeni (com. Orbeni), avînd 3 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ și 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, ambele în Orbeni-d.-s. și 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Orbeni-d.-j.
12. Păncești (com. Păncești), cu 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Păncești.
13. Parava (com. Parava), cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, în cătunul Parava și 1 filială, cu hramul Adormirea, în Teiușul.
14. Sascutul (com. Sascutul), cu 3 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Adormirea în căt. Sascut și 2 filiale, din care: 1, cu hramul S-țiĭ Impărațĭ, în Conțești și 1, cu hramul Sf. Nicolae, în Sascut.
15. Scurta (com. Scurta), cu 3 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Sf. Nicolae și 1 filială, cu hramul Sf. Dumitru, ambele în căt. Scurta și 1 filială, cu hramul Adormirea, în Cioaca.
16. Urechești (com. Urechești),

cu 2 bisericĭ, 1 parohială, cu hramul Buna-Vestire, în cât. Urecheşti şi 1 filială, cu hramul S ţiĭ Voevozĭ, în Slobozia (din com. Copăceşti).

17. Valea-Seacă (com. Valea-Seacă), cu 2 bisericĭ, 1 parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ şi 1 filială, tot cu acelaşĭ hram, ambele în cât. Valea-Seacă.

Sunt 16 şcolĭ mixte, (1899—900) frecuentate de 1024 copiĭ.

Răcăciuni, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., situată la limita spre jud. Putna, în dreapta Siretuluĭ. Este alcătuită din 5 cătune: Răcăciuni, reşedinţa, Gîşteni, Teiuşul, Satul-Noŭ şi Berindeşti.

Moşia a fost din vechime a Domnuluĭ Moldoveĭ Gheorghiţă Ştefan, apoĭ a postelniculuĭ Ion Canta. Satul ce poartă numele acesteĭ comune maĭ este şi locul originar strămoşesc al Domnuluĭ Gheorghiţă Ştefan, şi aci s'aŭ întrupat maĭ multe fapte istorice (vezĭ Răcăciuni, sat).

Se mărgineşte la N. cu com. Răcătăul, de care se desparte prin rîul Siretul şi cu com. Cleja; la S., cu com. Parava (jud. Putna); la E., cu com. Pănceşti şi la V., cu comunele Fundul-Răcăciuni şi Gropile. Este parcursă în direcţia de V. şi E. de pîrîul Răcăciuni şi brăzdată de dealurile Delureni şi Teiuşul.

Are o populaţie de 2201 suflete; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1865 în satul Răcăciuni, frecuentată de 55 copiĭ şi alta, tot mixtă, în Gîşteni, cu 13 copiĭ; 3 bisericĭ, din care una catolică; 15 cîrciumĭ; 4 morĭ, 3 de apă şi una cu aburĭ.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 5023 hect. Pădurile: La-Gropĭ, Fundul-Gîşteni, Fundul-Răcăciuni, etc., ocupă 1700 hect. şi aparţin la maĭ mulţĭ proprietarĭ.

Viile ocupă 102 hect.

In satul Răcăciuni sunt 5 căldărĭ de fabricat rachiŭ.

Vite: 180 caĭ, 1134 vite marĭ cornute, 337 porcĭ, 1176 oĭ şi 80 capre.

Stupĭ de albine sunt 120.

Teritoriul comuneĭ e străbătut de calea naţională Bucureşti-Roman şi de calea ferată care trece pe la staţia Răcăciuni, situată la E. de satul cu acelaşĭ nume.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 16017, banĭ 42 şi la cheltuelĭ de leĭ 6615, banĭ 30.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 29 kil.; la Valea-Seacă, reşedinţa plăşeĭ, 18 kil.; la com. Pănceşti, 8 kil.; la com. Fundul-Răcăciuni, 11 kil.; la com. Cleja, 15 kil.; la com. Gropile, 11 kil. şi la com. Răcătăul, 8 kil.

Răcăciuni, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, situat pe stînga pîrîuluĭ Răcăciuni, aproape de confluenţa luĭ cu Siretul.

Are o populaţie de 1397 suflete; o şcoală mixtă; 2 bisericĭ, din care una catolică şi una ortodoxă, fondată la 1852, de către defunctul Vasile Sturdza; 12 cîrciumĭ.

Vite: 90 caĭ, 575 vite marĭ cornute, 137 porcĭ şi 10 capre.

In acest sat care se maĭ numea Rencheşul saŭ Rencheci, s'a născut Gheorghe saŭ Gheorghiţă-Ştefan din familia Ceaureştilor, fiul luĭ Dumitraşcu saŭ Dumitru Ştefan (Miron Costin, Cogălniceanu, «Letopiseţul Moldoveĭ», tom. I, ediţia II, pag. 322).

La 1653, Gheorghiţă-Ştefan s'a aşezat în satul Răcăciuni cu oastea ce o căpătase de la Mateĭ-Vodă, ca să alunge din noŭ de pe tronul Moldoveĭ pe Vasile-Lupu, şi aştepta ajutor de la Racoţi II din Ardeal.

De aci a trimis Gheorghiţă-Ştefan pe Miron Costin, pe la sfîrşitul anuluĭ 1656, în Ţara Muntenească, ca să întrebe pe Constantin-Vodă, ce răspuns vor da Sultanuluĭ, care 'ĭ întrebase prin Aga, anume Urzum-Ali-Bei, dacă se vor apuca să meargă amîndoĭ asupra luĭ Racoţi cu oştĭ, să facă slujba aceasta împărăţieĭ, să se curăţească de faptele lor şi de amestecăturĭ ce avusese cu Racoţi. Ştefan şi Constantin-Vodă se aliase cu Racoţi II, care din îndemnul regeluĭ Carol X Gustav, plecase asupra Polonieĭ («Letop. Moldoveĭ», tom. I).

Răcăciuni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Răcăciuni, pe linia Mărăşeşti-Bacăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Negri (6,8 kil.) şi Faraoni (7,9 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 119^{m}.04. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 111568 leĭ, 93 banĭ.

Răcăciuni, *moşie*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Răcăciuni, cu maĭ multe părţĭ.

Răcăciuni, *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., şi jud. Putna. Izvoreşte din locul numit Limbari, străbate comunele: Fundul-Răcăciuni şi Răcăciuni de la V. spre E., scăldînd satele care le compune, formează limita între jud. Bacăŭ şi Putna şi se varsă în Siretul, pe malul drept, după ce se îngroaşă pe dreapta cu pîrîiaşele: Fundul-Răcăciuni şi Gîşteni, iar pe stînga cu Căprianul.

Răcănei, *sat,* în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Glogova. Locuitorii pe lîngă agricultură se maï ocupă și cu facerea oalelor.

Răcărelul, *fost sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari.

Răcătăul, *com. rur.,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., situată în stînga Siretuluĭ și în regiunea șesuluĭ acestuĭ rîŭ, în valea Răcătăul. Este alcătuită din 5 căt.: Răcătăul saŭ Răcătăul-Răzeși, reședința, Gura - Răcătăuluĭ, Slobozia-Răcătăul, Bîzga și Răcea.

Se mărginește la N. cu com. Gioseni; la S., cu com. Păncești; la E., cu com. Petrești și la V., cu com. Cleja și Răcăciuni, de care se desparte prin rîul Siretul.

Pe teritoriul com. șerpuesc pîrîul Răcătăul și cursul inferior al pîrîiașuluĭ Cornițelul. Dealurĭ sunt: al Mazililor, Șoimul și Zdrobișul.

Are o populație de 936 suflete; o școală mixtă, în satul Răcătăul; 3 bisericĭ, cîte una în satele Răcătăul și Răcea, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; 7 cîrciumĭ; 2 morĭ de apă.

După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 62 locuitorĭ cu 155 fălcĭ și 40 prăjinĭ în țarină.

Teritoriul com. are o întindere aproximativă de 1870 hect. Pădurile ocupă 380 hectare. Viĭ sunt pe o întindere de 31 hect.

Vite: 67 caĭ, 514 vite marĭ cornute, 167 porcĭ, 63 capre și 667 oĭ. Stupĭ de albine sunt 70.

Teritoriul com. este străbătut de calea vecinală Leca-Gura-Răcătăuluĭ și de căĭ comunale, care unesc reședința com. cu cele-l'alte sate.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 3037, banĭ 82 și la cheltuelĭ, de leĭ 2567, banĭ 49.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 29 kil.; la com. Părincea, reședința pl., 14 kil.; la com. Petrești, 9 kil.; la com. Răcăciuni, 8 kil.; la com. Păncești, 7 kil.; la com. Gioseni, 6 kil.

Răcătăul, Răcătăul - Răzeși, saŭ **Dealul-Mazililor,** *sat,* în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., și reședința com. Răcătăul, situat pe malul drept al pîrîuluĭ și pe costișea Dealuluĭ-Mazililor. Are o populație de 234 suflete; o școală mixtă; o biserică, făcută de răzășĭ în 1843; o cîrciumă.

Vite: 20 caĭ, 137 vite cornute, 55 porcĭ și 6 capre.

Răcătăul, *moșie,* în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Răcătăul.

Răcătăul, *pîrîŭ,* în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., care udă Valea-Răcătăuluĭ. Izvorește în locul numit Rîvna, trece prin comunele Boțești, Leca, Milești, Părincea, Nănești, Gioseni și Răcătăul, vărsîndu-se pe stînga Siretuluĭ la satul Gura-Răcătăuluĭ, după ce se îngroașă cu pîrîiașele Boțești și Alexandroaia pe dreapta, și cu pîraĭele Fînețul, Boțești, Ungurenilor, Brusturețul, Bălăneasa, Rabinilor și Cornițelul pe stînga.

Are o lungime de 27 kil. și 750 metri.

Răcătăul, *vale,* în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., foarte viabilă și roditoare, care se întinde pe teritoriele comunelor Botești, Leca, Milești, Părincea, Nănești, Gioseni și Răcătăul.

Răcăuți, *sat,* în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Onești, situat pe dreapta pîrîuluĭ Cașinuluĭ, maĭ sus de confluența acestuĭ rîŭ cu pîrîĭașul Buciumul, la 4 kil. de satul Onești. Are o populație de 350 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 18 caĭ, 246 vite marĭ cornute și 88 porcĭ.

Teritoriul cătunuluĭ purta în vechime numele de Malurile.

Răcăuțul, *moșie,* în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Onești, a răzeșilor, fostă domnească, pe timpul luĭ Ștefan-cel-Mare.

Răcăuțul saŭ **Răcăuți,** *pîrîiaș,* în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Onești, care îșĭ are obîrșia la locul numit al-Olaruluĭ, curge pe teritoriul satuluĭ Răcăuțul și se varsă în Cașinul, pe dreapta, după ce s'a încărcat cu Buciumi.

Răcea, saŭ **Răcia,** *sat,* în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni, situat pe malul stîng al Siretuluĭ și pe valea Răcătăul, la 4 kil. 650 m. de satul Horgești.

Locuitoriĭ posedă: 2 caĭ, 54 vite marĭ cornute și 20 porcĭ.

Răcea saŭ **Răcea-Răzeși,** *sat,* în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Răcătăul, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Răcătăul, la confluența acestuia cu pîrîiașul Cornițelul și la 4 kil. 800 m. de satul Răcătăul. Are o populație de 190 suflete; o biserică făcută de răzeșĭ la 1846; 3 cîrciumĭ.

Vite: 15 caĭ, 94 vite marĭ cornute și 27 porcĭ.

Răcea, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Iucșești, spre N. de satul Iucșești-d.-j. și la 3 kil. de el, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul.

Are o populație de 213 locuitorĭ; o biserică de lemn.

Satul e compus din două părţĭ: Răcea-d.-j. şi Răcea-d.-s.

Răcea, *sat,* în partea de E. a com. Tîngujei, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat între dealul Toaca şi Dealul-Petreştilor. Prin mijlocul satuluĭ trece pîrîul Răcea.

Are o suprafaţă de 429 hect., cu o populaţie de 251 suflete şi o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 142 vite marĭ cornute, 100 oĭ, 27 caĭ şi 30 rîmătorĭ; 50 stupĭ cu albine.

Răcea, *loc cu silişte,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni, lîngă satul Răcea, unde a fost sat şi biserică care aŭ ars.

Răcea, *vîrf de deal,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni, situat în apropierea satuluĭ Gioseni.

Răcea, *deal,* în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Jăvreni, ramificat din şira Ciortolomuluĭ.

Răcea, *deal,* în jud. Fălciŭ, în partea de V. a satuluĭ Novaci.

Răcea, *deal,* în jud. Iaşi, pl. Bahluiul, com. Bîrleşti, cu treĭ ramificărĭ: Ţinteĭ, Vulturuluĭ şi Hinciul, pe care se află moşia Totoeşti din stînga rîuluĭ Bahluiul.

Răcea, *deal,* pe teritoriul com. Buznea, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi.

Răcea, *pîrîĭaş,* în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Jăvreni, care se scurge pe stînga Trotuşuluĭ. Izvoreşte din muntele cu acelaşĭ nume.

Răcea, *pîrîiaş,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, care iese din locul numit Rîpa-Beroaieĭ şi, după ce trece pe lîngă satul Boteşti, se varsă în Răcătăul, pe stînga.

Răcea, *pîrîŭ,* în jud. Botoşani, curge prin valea Răcea, pe teritoriul comunelor Todireni şi Comîndăreşti, formează maĭ multe iazurĭ şi se varsă în Miletinul.

Răcea, *pîrîŭ,* în jud. Botoşani, izvoreşte din locul numit Dumbrava, dintre Deleni şi Pîrcovaci, se varsă în stînga Bahluiuluĭ, spre S. de Pîrcovaci, com. Deleni.

Răcea, *pîrîŭ,* izvoreşte din partea de N. a com. Moşna, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, trece prin mijlocul satuluĭ şi, maĭ în jos, spre E., la Podul Boeruluĭ, unindu-se cu pîraiele Plopi şi Cetăţuea, ia numirea de pîrîul Moşna.

Răcea, saŭ **Novaci,** *pîrîŭ,* jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Duda, ia naştere din izvoarele de la poalele dealuluĭ Răcea, curge de la V. spre E.-S.; în cursul săŭ trece prin satul Novaci, apoĭ pe teritoriul com. Huşi şi se varsă în pîrîul Huşi.

Răcea, *pîrîŭ,* izvoreşte din dealul Stroeşti, jud. Suceava, şi primeşte în acest judeţ: Coada-Gîrleĭ, Zoiţa, Budăile, Ciomîzga şi Şipotul-Mare, pe stînga; apoĭ intră în jud. Iaşi, prin partea de N.-V., trece în com. Băiceni, pe sub poalele dealuluĭ Cetăţuia, primeşte la dreapta pîrîul Mitocul şi izvorul Puturosul şi, eşind din com., trece în pl. Cîrligătura, prin com. Sîrca, de unde ia numele de pîrîul Sîrca; curge apoĭ prin satele: Mădîrjeşti, (unde formează iazul Mădîrjeşti), Sîrca (unde formează iazul Sîrca) şi'n urmă se varsă în pîrîul Bahlueţul în marginea de S. a comuneĭ Sîrca.

Răcea, *pîrîŭ,* jud. Iaşi, izvoreşte din dealul Răcea, com. Miroslava, pl. Stavnicul, şi se varsă în ochiul din şesul Bîrca.

Răcea, *pîrîŭ,* curge prin valea cu acelaşĭ nume de pe teritoriul com. Şipotele, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, şi se varsă în pîrîul Meletinul.

Răcea, *pîrîiaş,* în jud. Neamţu, com. Uscaţi, pl. de Sus-Mijlocul; izvoreşte din dealurile Socii şi se varsă în dreptul satuluĭ Uscaţi, pe partea stîngă a Pîrîuluĭ-Vaduluĭ (afluente din dreapta pîrîuluĭ Valea-Albă), după ce traversează şoseaua judeţeană Girov-Tupilaţi, între kil. 25—26.

Răcea, *pîrîiaş,* ce izvoreşte la S. de satul Buciumi, com. Chilile, jud. Roman, curge de la N. spre S. şi se varsă în pîrîul Creţoaia, pe dreapta, în apropiere de satul Pădureni.

Răcea, *pîrîiaş,* ce curge prin pl. Fundul, com. Iucşeşti, jud. Roman, udă satul Răcea şi se varsă în rîul Siretul, de a stînga.

Răcea, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, izvoreşte din dealul cu acelaşĭ nume şi se varsă în iezerul Unceşti.

Răcea, *pîrîiaş,* jud. Teleorman, format din izvoare, curge prin com. Netoţi şi se varsă în pîrîul Teleormănelul.

Răcea, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub Dealul-Hîrbuluĭ, com. Buda-Rafaila, jud. Vasluiŭ, curge prin valea cu acelaşĭ nume şi se varsă în pîrîul Stemnicul.

Răcea, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub dealul Tufeşti, jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul, com. Bodeşti, trece de-a lungul satuluĭ Mirceşti, unde are malurile foarte înalte, ĭese prin partea de S. a satuluĭ şi, cotind spre E., trece prin Şesul-Mare şi se varsă în pîrîul Cuţigna.

Răcea, *vale,* ce se întinde din partea de S.-V. a com. Todireni şi Comîndăreşti, jud. Botoşani, în valea Meletinuluĭ, com. Şipotele, jud. Iaşi.

Răcea, *vale,* ce se întinde spre dealurile Scaiul. şi Răcea, com. Buznea, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi.

Răcea-de-Jos, *parte din satul* Răcea, pl. Fundul, com. Iucşeşti, jud. Roman.

Răcea-de-Sus, *parte din satul* Răcea, pl. Fundul, com. Iucşeşti, jud. Roman.

Răceni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Voineşti, plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel.

Are o populaţie de 590 locuitorĭ, din care 77 s'aŭ împroprietărit pe moşia d-luĭ Iancu Gr. Angheleanu, la 1877.

Biserica din căt., cu hramul Sf. Treime, s'a fondat la anul 1802 de ctitoriĭ popa Nica şi alţiĭ.

Răceni, *trup de moşie,* nelocuit, jud. Vlaşca, pe proprietatea Paraipani, com. Arsache.

Răchicioasa, *lac,* jud. Dolj, pl. Jiul-de-Sus, com. Scăeşti, în N.-E. com. Are scurgere în rîul Jiul.

Răchita, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 28 kil. de Craiova şi la 15 kil. de reşedinţa plăşeĭ, com. Şopotul, situată pe dealul Vilaia şi pe ambele malurĭ ale pîrîului Valea-Vîlcomul.

Se învecineşte la N. cu com. Brabova; la S., cu com. Moşna şi Căciulăteşti; la E., cu com. Pleşoiul şi la V., cu com. Seaca şi Moşna.

Limita linieĭ de N. este formată de dealul Vilaia.

Limita linieĭ de S. este formată de şoseaua judeţeană Breasta-Cleanovul, ce uneşte jud. Dolj cu jud. Mehedinţi.

Limita linieĭ de E. este formată de moşia statuluĭ Cerul saŭ Lemnul.

Limita linieĭ de V. este formată de movila de hotar Băşica, unde se învecinesc moşiile Vîlcomul, Brabova, Seaca şi Moşna.

Terenul com. este accidentat de valea Vîlcomuluĭ şi de dealul Vilaia, care are o inălţime de 40—50 metri.

Este udată de pîrîul Leamna, ce izvoreşte pe teritoriul acesteĭ comune, curge prin valea Vîlcomul până la eşirea sa din comună. Tot aicĭ se află o baltă, numită Răchita.

In comună se găsesc 8 crucĭ, 1 izvor şi 16 fîntînĭ.

In anul 1875, Răchita făcea parte ca cătun din com. Moşna; azĭ se compune dintr'un singur cătun, Răchita.

Are o populaţie de 1075 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în anul 1867 de locuitorĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 35 copiĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 159 împroprietărițĭ, iar după cea din 1879 sunt 8 insurăţeĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ com. este de 2863 pogoane, din care: 2563 pog. arabile, 100 pog. fîneaţă şi 200 pog. izlaz.

Moşiile de pe teritoriul comunal sunt: Vîlcomul, Florarul şi Ştubeiul. Aceste 3 moşiĭ aparţineaŭ numaĭ statuluĭ până la 1864; azĭ aparţin atît statuluĭ cît şi locuitorilor. Din Vîlcomul, Floran şi Floranul i-a rămas 389 hect. Suprafaţa vîndută este de 1228 hect. Venitul aproximativ este de 25630 leĭ.

Viile se găsesc pe moşia Vîlcomul, în întindere de 162 pog.; aparţin locuitorilor şi daŭ vin negru.

Pe moşia Vîlcomul sunt stîne unde se fabrică brînză de oĭ.

In comună se află o cîrciumă şi o braşovenie.

Căile de comunicaţie ce străbat comuna sunt: şoseaua judeţeană Breasta-Cleanovul ce trece chiar pe limita de S. a comuneĭ, avînd o lungime de 35 kil., din această comună până la Craiova. Patru căĭ vecinale: spre N. la Brabova, pe o lungime de 3 kil.; alta spre S., lungă de 4 kil.; a treia spre E. către Plosca, lungă de 6 kil. şi a patra spre V. către Moşna, lungă de 3 kil.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2377,03 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1735 leĭ.

Răchita, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, cu 498 suflete şi 119 case.

Are o biserică de bîrne netencuite, cu hramul Mucenica Varvara.

Răchita, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., formînd com. Răchita. (V. a. n.).

Răchita, *fost sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Brabova.

Răchita, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, pe care se găseşte o moară cu aburĭ.

Răchita, *pîrîŭ,* jud. Iaşi, izvo-

reşte din hotarul satuluĭ Zahorna, com. Tăuteşti, curge prin satul Epureni, com. Rădiul-Mitropolieĭ, pl. Copoul, şi în partea de N. a satuluĭ, se varsă în Jijia.

Răchitaşul, *munte*, pe teritoriul com. Cîmpurile, jud. Putna; pe el se află localitatea numită Comoara-luĭ-Bucur, unde este şi un mare şipot.

Răchitaşul, *pîrîiaş*, jud. Putna, ce izvoreşte din munţiĭ Sovejeĭ şi se varsă în Şuşiţa.

Răchiteni, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Moldova, spre N.-N.-E. de oraşul Roman, la 17 kil. de el şi la 18 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezată pe şesul Siretuluĭ şi pe malul drept al luĭ, într'o poziţiune joasă, şi e formată din satele: Răchiteni şi Ursăreşti (Iugani-din-Vale), cu reşedinţa comuneĭ în satul Răchiteni.

Are o populaţie de 925 suflete, compusă numaĭ din Ungurĭ; o biserică catolică şi o şcoală mixtă, frecuentată de 36 elevĭ.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Răchiteni, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Răchiteni, spre N.-N.-E. de oraşul Roman, la 17 kil. de el şi la 18 kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe malul drept al rîuluĭ Siretul. Este aşezat într'o poziţiune joasă.

Are o populaţie de 380 locuitorĭ, compusă numaĭ din Ungurĭ.

Este reşedinţa com. Răchiteni.

Se face aci bîlciŭ la 13 Iunie.

Are o biserică catolică şi o şcoală primară mixtă, frecuentată de 36 elevĭ.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Răchiteni - Agiudeni, *moşie*, fostă a statuluĭ, în com. Răchiteni, pl. Moldova, jud. Roman.

Răchitişul, *sat*, compus din secţiile Răchitişul-d.-s. şi Răchitişul-d.-j., jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Nadişa, situat pe dealul cu acelaşĭ nume, la 7 kil. de satul Nadişa (şcoală).

Are o populaţie de 457 suflete; o biserică ortodoxă, cu un cîntăreţ, clădită la 1860 de locuitorĭ, şi una catolică, clădită la 1865; 3 cîrciumĭ.

Vite: 7 caĭ, 282 vite marĭ cornute şi 12 porcĭ.

Pe teritoriul cătunuluĭ se găsesc izvoare cu apă sărată.

Răchitişul, *munte*, în ramura munţilor Pîngăraţi, com. cu acelaşĭ nume, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Răchitişul, *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Nadişa, de pe teritoriul satuluĭ Răchitişul, care face parte din şira dealurilor ce despart Tazlăul-Mare de Siretul.

Răchitişul, *munte*, în jud. Suceava, com. Neagra-Şaruluĭ.

Răchitişul, *moşie*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Nadişa, despre care T. Codrescu în «Uricarul» săŭ (vol. X, pag. 266), aduce un document din 1820, care cuprinde plîngerea răzeşilor moşieĭ Răchitişul către Dimitrie Sturdza, Vel Logofăt, cum că părintele Macarie, egumenul Sf. Mănăstirĭ Berzunţul, împreună cu răzeşiĭ din Năsoeşti ce aŭ moşie vecină cu a lor, li-aŭ luat moşia.

Răchitişul, *pîrîiaş*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Dealul-Noŭ, care udă satul Iazul şi apoĭ se uneşte cu pîrîul Turluiul, aproape de satul Pĭetricica.

Răchitişul, *vale*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Călugăra-Mare, de pe marginea pădureĭ Răcila.

Răchitişul, *pîrîŭ*, jud. Suceava, mic afluent al pîrîuluĭ Haita (1200 m.).

Răchitişul, *pîrîŭ*, jud. Suceava, afluent al pîrîuluĭ Suha-Mare.

Răchitna, *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea Săcături, jud. Iaşi, de la locul numit Poiana-Jorovlea, curge spre E. de satul Frumuşelele, com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, şi se varsă în pîrîul Şacovătul, la Poiana-Mănăstireĭ, din jud. Vasluiŭ.

Răchitoasa, *mănăstire*, în jud. Tecuciŭ, situată în partea de N.-V. a satuluĭ cu acelaşĭ nume, într'o vale frumoasă, şi avînd la V. şi E. două dealurĭ marĭ, acoperite cu pădurĭ seculare.

Iată ce ne relatează defunctul episcop Melchisedec, relativ la această mănăstire, în «Notiţe istorice şi archeologice»:

«La finele veaculuĭ al XVII-lea, marele clucer Ianaki a făcut la Răchitoasa o biserică mică de lemn de stejar, care există şi astă-zĭ lîngă mănăstire, servind de biserică a cimitiruluĭ sătesc.

In anul 1867, fiul boeruluĭ Ianaki, marele spătar Ilie Ianaki, şi cu soţia sa Tofana saŭ Teofana, fiica mareluĭ vornic Ioan Racoviţă şi sora Domnitoruluĭ Mihaiŭ Racoviţă, a zidit mănăstirea actuală şi a înzestrat-o cu moşiĭ şi cu tot ce trebue uneĭ mănăstirĭ.»

Această ctitorie se vede atît din inscripţia ce este pe peretele din afară al bisericeĭ în partea de S., cît şi prin testamentul pe care îl vom reproduce.

Inscripţia sună astfel:

In zilele luĭ Ion Antioch Constantin Voivod, zidit-a această biserică dumnealuĭ Ilie vel stolnic, cu giupineasa dumisale Teofana. — Hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ. Anul 7206 şi 1697, Oct. 24.

In această inscripţie, se arată amîndouă datele, şi tot-odată se vede lămurit că autorul inscripţieĭ începea anul de la 1 Septembrie, căcĭ ca să dobîndim anul de la Christos, trebue să scădem 5509 din 7206.

Iată şi testamentul spătaruluĭ Ilie Ianaki:

Ilie Ianaki vel Spătariŭ şi cu soţia mea Teofana, fata luĭ Ioan Racoviţă, ce aŭ fost vornic mare, facem ştire tuturor cuĭ se cade a şti, pentru o bisericuţă, care din munca şi osteneala noastră am făcut-o de peatră, unde întîĭ şi din început aŭ descălecat şi aŭ făcut biserică de lemn tatăl meŭ Ianaki, ce aŭ fost clucer mare. Acum în urma părinteluĭ nostru, miluindu-ne Dumnezeŭ, noĭ am maĭ zidit: una pentru foc, alta pentru traiŭ; că lemnul petrece viaţa maĭ scurtă, iar piatra viaţa maĭ lungă. Decĭ avînd noĭ şi un cucon din trupul nostru, anume Gavriil, carele îl lăsăm să fie slugă şi paznic bisericeĭ aceştia ce-ĭ numele Răchitoasa, şi hramul Adormirea Maiceĭ Precista, ce este la ţinutul Tecuciuluĭ, pe o despărţitură a Zeletinuluĭ. Cum şi noĭ pe urma părinteluĭ nostru cu acele ce s'aŭ cuvenit am făcut, aşa şi el, în urma noastră şi după a noastră viaţă, să facă şi să întărească, şi pe orĭ-ce moşie s'ar întîmpla de ale noastre, să are plugurile mănăstireĭ, nimenea zeciuială să nu ia. Şi încă şi eŭ am socotit din moşiile mele şi am dat sînteĭ mănăstirĭ satul Motăşeşti, ce'ĭ la ţinutul Tecuciuluĭ, pe apa Bîrladuluĭ; însă la vadul moreĭ ce este în Bîrlad, să nu se aibă treabă; căcĭ este în hotarul Seseştilor vadul moareĭ şi este a Seseştilor . . .

De s'ar prileji fiuluĭ nostru Gavriil moarte, şi să nu aibă feciorĭ să-ĭ rămîe în urma luĭ, la moşiile mele ce's de pe tatăl meŭ, să n'aibă treabă ruda mea de pe tatăl meŭ a se amesteca. Aşişderea şi moşiile cele de pe maica mea, să n'aibă treabă ruda mea de pe maică a se amesteca. Aşişderea şi pe moşiile ce am cumpărat eŭ în viaţa mea, iarăşĭ nime să nu se amestece. Aşişderea şi la moşiile soţieĭ mele, a Tofaneĭ, ce va fi partea mea, să n'aibă treabă fraţiĭ saŭ rudele mele. Şi cînd ne-ar pedepsi Dumnezeŭ cu aceasta maĭ sus pomenită, toate moşiile noastre să fie a sînteĭ mănăstirĭ a Răchitoaseĭ; că aceea ne rămîne de aicĭ fecioară. Iar cine s'ar amesteca a ne strica a noastră tocmeală şi aşezare ce am făcut, să fie triclet şi proclet afurisit. Aşişderea şi pe toate casele mele pun epitrop pe soţia Tofana, să aibă a o asculta pînă va fi şi ea vie. Aşişderea şi din odoare şi alte ale caseĭ agoniselĭ iarăşĭ toate să fie pe seama soţieĭ mele Tofana, ca să aibă a griji sufletul meŭ şi al eĭ, şi a istovi zidul la Mănăstire, şi un rînd, două, saŭ cîte a putea, să fie nevoitoare să facă chiliĭ de piatră, vrînd Dumnezeŭ şi dîndu-ĭ putinţa. Iar rudele mele la nimica să nu se amestece, căcĭ fecior las pe Mănăstire. Iar pe Tofana şi pe copilul şi casa mea o las pe ajutorul Măriеĭ sale Michaiŭ Voevod, să le poarte de grije şi sînteĭ Mănăstirĭ tij. Şi pentru ca bună şi credincioasă să fie această diată a mea, am iscălit şi eŭ şi soţia mea Tofana. Insă şi soţia mea Tofana să nu se mărite în urma mea, ci cu cinste să petreacă ca şi alte jupînese deosebit pentru cinstea caseĭ ce este. Iar cine ar eşi dintr'această aşezare şi tocmeală cum şi maĭ sus am zis, să fie blestemat de Domnul Dumnezeŭ şi de toţĭ amin. Şi eŭ singur cu mîna mea am scris. Leat. 7212 Maiŭ, 16.

Subscrişiĭ: Ilie Ianaki vel spătariŭ. Tofana spătărească.

După moartea luĭ Ilie Ianaki, Epitropia închină biserica şi averea eĭ mănăstireĭ Vatoped de la muntele Athos. Aceasta se constată din actul boerilor din 7237=1729, Ghenarie 10.

Cu două zile înainte, Grigorie Ghica le dă un hrisov prin care aprobă hotărîrea lor.

In 1742, Octombrie 26, administraţia mănăstireĭ Vatoped ia şi de la Mihaiŭ Racoviţă, care era Domn în Muntenia, şi de la fratele Tofaneĭ, un alt hrisov de întărire.

Această mănăstire a fost dărîmată de un cutremur în 1739, Maiŭ 31.

Biserica actuală s'a reparat de Egumenul Daniil. Ea este frumos zugrăvită; catapeteazma e sculptată şi poleită cu aur. Pe peretele despre V. sunt zugrăviţĭ ctitorii în mărime naturală: în partea dreapta, Ilie Spătarul, soţia sa Tofana şi fiul lor Gavril, în costumul lor boeresc, tatăl şi fiul cu işlice; la stînga, Ianachi Clucerul, tatăl luĭ Ilie, Mihaiŭ Racoviţă, Nicolaĭ Mavrocordat şi Grigori Ghica. In rînd cu dînşiĭ sunt zugrăviţĭ: împăraţiĭ bizantinĭ, Arcadie, ctitorul mănăstireĭ Vatoped, şi Teodosie-cel-Mare.

In păretele despre N. al bisericeĭ este cripta cu mormîntul ctitorilor. Deasupra mormîntuluĭ e o piatră cu următoarea inscripţie romînească:

Să se ştie că aicĭ sub această piatră este îngropat dumnealuĭ Ilie vel spătar sin Ianake vel clucer şi dimpreună şi fiul dumisale Gavril sin Ilie (an. 7243 Maiŭ 26). Aşişderea şi dumneaeĭ Tofana spătăroae s'aŭ săvîrşit (an. 7235 April 19). Şi s'aŭ săpat în zilele Egumenuluĭ Neofit (anul 7245 Noembre 20).

Sunt încă două micĭ pietre mormîntale izolate, una în biserica mare, alta în biserica cea vechĭe de lemn.

De pe forma lor mică se vede că ele aŭ fost puse pe morminte de pruncĭ aĭ ctitorilor şi familieĭ lor.

Pe cea d'întîĭ se citeşte acest epitaf:

Această piatră o aŭ înfrumuseţat dumnealuĭ Iane Mare Stolnic cuconilor săĭ Alexandru şi Sata (a. 7297=1699, Maiŭ 31)».

Pe a doua piatră este epitaful următor:

«Această piatră o aŭ făcut şi o aŭ făcut şi o aŭ înfrumuseţat giupăneasa Anna, Mare Vornicеasă fiuluĭ săŭ Irimie

în zilele luĭ Ioan Duca Voevod (anul 7188=1680)».

Aci s'a păstrat o frumoasă colecţie de cărţĭ slavoneştĭ, manuscrise şi tipăriturĭ greceştĭ şi romîneştĭ.

Intre manuscrisele slavone sunt: Minee lunare şi obşteştĭ, sbornice de predicĭ de ale sînţilor părinţĭ, Tetravanghele, psaltire, Theologia luĭ Damaskin, etc.

Iată cele maĭ importante:

1. Mineiul slavon manuscris, în care se spune că s'a scris în anul 7074=1556 de Monahul Macarie, în zilele luĭ Alexandru Voevod Lăpuşneanul.

2. O Evanghelie slavonă, tipărită în Liov, în anul de la zidirea lumeĭ 7152, iar de la naşterea luĭ Christos anul 1644, Maiŭ 25.

3. Noul testament, în folio tipărit în Ardeal, sub George Racoţi, craiul Ardealuluĭ. Fără frontispiciŭ. Se începe cu o prefaţă dedicată către craiul Racoţi şi tipărită în Belgrad în anul 1648.

4. Psaltirea romînă tradusă din Evreeşte, tot în Transivania sub craiul Racoţi. N'are frontispiciŭ, nicĭ sfîrşit.

Afară de cele indispensabile serviciuluĭ, obiecte de valoare Mănăstirea nu posedă, căcĭ în timpul secularizăreĭ cel din urmă egumen grec a transportat peste Dunăre toate argintăriile şi alte obiecte de valoare ce manăstirea le poseda.

De la anul 1872, chiliile din curtea Mănăstireĭ aŭ fost transformate în azil de infirmĭ, pus sub conducerea statuluĭ.

Răchitoasa, *com. rur.,* în jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, compusă din 4 cătune: Bărcana, Fundătura, Gunoaia şi Răchitoasa.

E situată pe valea Zeletinuluĭ, la V. şi la 70 kil. spre N. de capitala judeţuluĭ.

Are o populaţie de 446 familiĭ, saŭ 1605 suflete, locuind în 420 case şi 10 bordee; 2 bisericĭ, una în satul Răchitoasa, mănăstirea, şi cea-l'altă în satul Gunoaia, deservite de 3 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală înfiinţată în 1864 şi frecuentată de 62 copiĭ.

Vite: 300 boĭ, 380 vacĭ, 60 caĭ şi 1325 oĭ.

Sunt 220 stupĭ cu albine.

Locuitoriĭ parte sunt împroprietăriţĭ prin legea rurală din 1864, parte vechĭ răzeşĭ.

Teritoriul com. este de 5636 hect. şi 22 ariĭ, din care 1013 hect., 63 ariĭ cultivabile.

Prin com. trece şoseaua vecinală ce merge pe valea rîuluĭ Zeletinul, ducînd în com. Buda, spre Coloneşti.

Budgetul com. se urcă la 4718 leĭ.

E străbătută prin centru de Valea-Răchitoasa şi udată în partea de E. de rîul Zeletinul, ce curge în direcţie N.-S.

Se mărgineşte la N. cu com. Burdusaci, la E. cu Valea-Zeletinuluĭ, jud. Tutova, şi la N. cu com. Stănişeşti şi Crăeşti.

Răchitoasa, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ.

E aşezat pe valea cu acelaşĭ nume, între 2 dealurĭ şi străbătut de pîrîul Răchitoasa.

Are o populaţie de 182 familiĭ, saŭ 552 suflete, care locuesc în 170 case şi 2 bordee.

Spre N.-V., pe vale, se află mănăstirea Răchitoasa.

Aicĭ e reşedinţa com. şi o şcoală frecuentată de 62 copiĭ.

Satul are o vechime cam de 200 anĭ şi este înfiinţat de o familie, numită Alexe, venită din Bucovina.

Răchitoasa, *pădure,* în jud. Tecuciŭ, situată la E. de satul cu acelaşĭ nume; se întinde până în com. Burdusaci.

Răchitoasa, *pîrîŭ,* în jud. Tecuciŭ; izvoreşte din fundul văiĭ Răchitoasa, trece prin satul Fundătura şi prin mijlocul satuluĭ Răchitoasa şi se varsă în rîul Zeletinul, pe partea dreaptă, în faţa satuluĭ.

Răchitosul, *numire dată loculuĭ pe care se află situat satul* Plăcinţeni, com. Giurgioana, jud. Tecuciŭ.

Răchitosul, *moşie* a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Răchitoasa. Pe această moşie se află satul Griviţa, com. Călmăţuiul, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ.

Răchiţi, *sat,* pe valea pîrîuluĭ Sicna, în centrul com. Popouţi, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 479 hect. şi o populaţie de 125 familiĭ, saŭ 510 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 43 copiĭ; o moară de apă la iazul de Răchiţi; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 187 boĭ şi vacĭ, 58 caĭ, 198 oĭ şi 44 porcĭ; 15 stupĭ.

Răchiţi. Vezĭ Poiana-Răchiţiĭ, sat, în com. Galul.

Răchiţile, *cătun,* al com. Runcul, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre S. de com., situat pe şes.

Are o suprafaţă de 200 hect., din care 152 hect. arabile, 8 hect. pădure, 40 hect. vie, fîneţe şi livezĭ de prunĭ; o populaţie de 33 familiĭ, saŭ 145 suflete; o biserică de zid, fă-

cută de Andronachi Ciuchi Calfoglu, în 1859, cu 7 turle și 5 clopote, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț..

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 20 care cu boi, 2 căruțe cu cai; 120 vite mari cornute, 210 oi, 195 capre, 12 cai și 200 porci.

Este udat de apa Sohodolul ce trece în apropiere.

Comunicația în cătun se face prin șosele comunale și prin șoseaua vecinală ce trece prin comună.

In cătun se găsesc: 1 cuptor de var; 4 mori și 1 piuă pe apa Sohodolul și 5 fîntîni.

Afară de agricultură, locuitorii se mai ocupă și cu lemnăria, prăștila și fabricarea de var.

Răchiţile, *pădure* de sălcii și plop, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, teritoriul com. Reviga. Are o suprafață de 60 hect., populată cu sălcii și plopi.

Răchiţilor (Hîrtopul-), *hîrtop*, pe moșia Cordăreni, com. cu același nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Răchiţilor (Iazul-), *iaz*, pe moșia Amara, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași. E bogat în stuh.

Răchiţilor (Iazul-), *iaz*, în suprafața de 12 hect., pe moșia Lișna, com. Pilipăuți, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Răchiţilor (Pădurea-), *pădure* particulară (27 hect.), în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., comuna Leca.

Răchiţilor (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în jud. Iași, pl. Copoul, com. Movileni, izvorește din fîntînele Răchiților, formează iazul Amara, apoi trece printr'un șes mlăștinos, bogat în papură, și prin iazul Humăria, de unde eșind se varsă în pîrîul Potîngeni.

Răchiţilor (Valea și Pîrîul-), izvorește din dealul Soci, satul Romînești, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași, și se varsă în iazul Romînești.

Răcila, *pîrîiaș*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Tazlăul; izvorește din muntele Stridinile (aproape unde acesta se leagă cu muntele Scaunele); curge spre S., traversînd șoseaua județeană Dobreni-Moinești între kil. 37—38, mergînd apoi paralel cu această șosea și muntele Dragva, până în dreptul kil. 42, unde se varsă pe stînga pîrîului Tazlăul.

Răciuleni, *fost sat*. Vezi Păușești, sat, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Răcmanul, *deal*, la V. de com. Poiana, pl. Prahova, jud. Prahova. Are o pozițiune frumoasă și este acoperit cu crîng, pădure și livezi pentru pășunatul vitelor.

Răcoasa, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuțul, situată în fundul văei pîrîului Repejoara, avînd case și pe malul Șușiței.

Distanța comunei de reședința județului e de 45 kil.

E udată de pîraiele: Dracia, Alba, Bălicioasa, Răcoasa, Rînghioaia, Verdea și Verdea-Seacă, afluenți ai pîrîului Șușița.

Se compune din cătunele: Gogoiul, pe malul Șușiței, în sus de pîrîul Alba, până în pîrîul Dracia; Mărăști, pe deal, din sus de Răcoasa (unde e și primăria comunei); Verdea, în fundul unei văi. Cătunul Mărăști a format comună deosebită până în 1884.

Are o populație de 623 familii, saŭ 2162 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, și 4 biserici filiale: S-ții Voevozi în căt. Răcoasa, Sf. Nicolae în Mărăști, Sf. Voevozi în Gogoiul și Sf. Nicolae în Verdea; o școală mixtă.

Budgetul comunei e la venituri de 5153,33 lei și la cheltueli, de 4826,84 lei.

Locuitorii posedă: 901 boi, 942 vaci, 238 cai, 2281 oi, 176 capre și 563 porci; 138 stupi cu albine.

Sunt în comună: 6 comercianți, 10 rotari, 2 morari, 1 fierar, 1 vărar, 1 brutar; 13 fabrice de rachiŭ de prune.

Răcoasa, *cătun*, în com. cu același nume, pl. Zăbrăuțul, jud. Putna, situat pe malul pîrîului Repejioara, avînd cîte-va case și pe malul Șușiței.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae și 1 biserică filială, cu hramul S-ții Voevozi; 1 școală mixtă.

Răcoasa, *parohie*, în com. cu același nume, pl. Zăbrăuțul, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în Răcoasa și 4 filiale, în cătunele: Răcoasa, Mărăști, Gogoiul și Verdea.

Răcoasa, *pîrîŭ*, format pe teritoriul com. cu același nume, pl. Zăbrăuțul, și care se varsă în Șușița.

Răcorelele, *trup de pădure* al statului, în întindere de 17 hect., pendinte de com. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Lacul-Trestiatul (35 hect.), Ursoaia (41 hect.), Vîrful-Pietrei (12 hect.) și Valea-Păcurei (150 hect.), formează pădurea Apostolache.

Răcorelelor (Valea-), *vale,* jud. Vîlcea, izvoreşte din raionul com. Păuşeşti - Măglaşi, plaiul Cozia, şi se varsă în rîul Rîmnicul, tot în această comună.

Răcoreşti, *fost sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, acum contopit cu satul Manasia.

Răcosul, *baltă,* în partea de V. a satuluĭ Răducani, com. Stănileşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, pe şesul Prutuluĭ, între bălţile Colacul şi Lunguţa. I s'a dat acest nume din cauza mareĭ cantităţĭ de racĭ ce conţine.

Răcosul, *pădure,* jud. Botoşani, curge prin codri Deleni şi se varsă în stînga Humosuluĭ, un braţ al Bahluiuluĭ din dreapta.

Răctivanul, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Ariceşti, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Răculeşti, *sat,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, ţinînd de com. rur. Ponoarele.

Răcurelele, *pisc,* pe creasta şiruluĭ de dealurĭ ce brăzdează în lung şi lat com. Costeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Se prelungeşte pe toată partea de E. a comuneĭ, în stînga rîuluĭ Costeşti.

Răcuşana, *sat,* făcînd parte din com. rur. Giurgioana, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, aşezat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la 3 kil. 500 m. de reşedinţa comuneĭ.

Teritoriul satuluĭ e de 180 hect., cu o populaţie de 108 suflete.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ.

Rădaua, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Ciulniţa, situat pe cîmpul Bărăganul.

Rădăcina, *vîrf de munte,* com. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Rădăcina - Mare, *vălcea,* jud. Muşcel, pl. Argeşelul, com. Vultureşti, izvoreşte de la V. dealuluĭ Pană, străbate partea de E. a com. Bîrzeşti şi se varsă în pîrîul Lentea.

Rădăcineşti, *sat,* cu 480 locuitorĭ, jud. Argeşul, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Dănceşti-Rădăcineşti. Are o biserică, cu hramul Sf-ţiĭ-Ingerĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Rădăcineşti, *sat,* făcînd parte din com. Corbiţa, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, aşezat pe partea dreaptă a rîuluĭ Berheciul, la 800 m. de reşedinţa comuneĭ, spre N.-V.

Are o populaţie de 446 suflete, locuind în 114 case; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, făcută de locuitorĭ în 1772 şi reparată în 1854.

Teritoriul satuluĭ este de 689 hect., 9 ariĭ.

Moşia se numeşte Pĭetrosul.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ şi stăpînesc 644 hect.; iar familia Plitos, 40 hect.

Rădăcineşti, *moşie,* com. Rădăcineşti, pl. Loviştea, jud. Argeşul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de schitul Berislăveşti.

Rădăeşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, spre N. de Bîrlad, pe pîrîul Bogdana.

Satul formează com. Rădăeşti, cu cătunele: Cepeşti, Bîrjoveni, Cernaţi şi Hupca, cu o populaţie de 551 locuitorĭ; o şcoală mixtă de băeţĭ; 2 bisericĭ.

Are 13,75 hect. vie şi 9 hect. livezĭ de prunĭ.

Comerciul se face de 6 persoane.

Budgetul com. e de 3570 leĭ, 91 banĭ.

Rădăeşti, *moşie,* în jud. Tutova, pl. Simila, com. Rădăeşti, proprietatea statuluĭ, arendată cu 14000 leĭ anual.

Rădăşeni, *com. rur.,* jud. Suceava, situată în partea de E. a pl. Moldova-de-sus şi la 2 1/2 kil. de Fălticeni.

Altitudinea com. de la nivelul Măriĭ variază între 340—350 m.

Se mărgineşte la E. cu com. Oprişeni; la V., cu com. Sasca şi Brădăţelul; la S., cu com. Baea şi la N., cu Bucovina.

Are forma unuĭ poligon neregulat înclinat spre N.-E.

Se compune din satele: Rădăşeni şi Lămăşeni, cu reşedinţa în satul Rădăşeni.

Are o populaţie de 636 familiĭ, saŭ 2721 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ, 1 diacon şi 9 cîntăreţĭ; 2 şcoale mixte, conduse de 2 învăţătorĭ. Budgetul com. e la veniturĭ de 7903 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7563 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 46 caĭ, 298 boĭ, 346 vacĭ, 1396 oĭ şi 230 porcĭ.

E udată de: Şomuzul-Mare (6 kil.), Şipotele (5730 m.), Siliştea (4 kil.), Lămăşanca şi Brădăţelul.

A patra parte din moşia Rădăşeni este proprietatea Statuluĭ, iar moşia Lămăşeni e a d-lor G. Ciudin şi G. Văsescu; restul e al sătenilor.

Intinderea teritoriuluĭ com. e de 2322 fălcĭ, din care 2269 cultivabile şi 53 fălcĭ pădure.

Impropietăriţi în 1864 sunt: 33 fruntaşĭ, 160 pălmaşĭ şi 316 codaşĭ, stăpînind 1821 fălcĭ şi 58 prăjinĭ; 16 însurăţeĭ aŭ 32 fălcĭ; iar 131 locuitorĭ aŭ cumpărat tot atîtea loturĭ micĭ de cîte 5 hect.

Loc maĭ însemnat în com. este Cetăţeaua, un platoŭ d'asupra satuluĭ Rădăşeni, spre S-E., unde s'aŭ găsit unelte de cremene şi vase de lut. (Vezĭ şi Rădăşeni, sat).

Rădăşeni, *sat,* pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava. Partea de S.-V. poartă numele de Fundoaia. E aşezat într'o albie adîncă, încunjurată de dealurĭ marĭ, deschisă numaĭ spre N.-E. Are aspectul uneĭ pădurĭ marĭ de arborĭ roditorĭ. Satul nu se poate vedea de cît aflîndu-te d'asupra luĭ, aşa că dealurile din juru-ĭ formează un fel de cetate naturală. Până la 1886 satul Rădăşeni forma singur com. a parte. Are o populaţie de 417 familiĭ, saŭ 1907 suflete; o biserică, a căreia temelie a fost pusă de Ştefan Tomşa-Vodă, deservită de 3 preoţĭ, 1 diacon şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, reînfiinţată în 1858 şi cea maĭ vechĭe şcoală din judeţ.

Vatra satuluĭ ocupă 455 fălcĭ şi 34 prăjinĭ.

Aşezările locuitorilor pot servi de model tuturor satelor din judeţ. Maĭ toată moşia e proprietatea locuitorilor, dobîndită în virtutea legilor din 1864, 1878 şi 1889.

Livezile cu pomĭ fructiferĭ din Rădăşeni sunt prea frumoase şi aduc un însemnat venit Rădăşenilor. Perele şi merele de Rădăşeni sunt foarte căutate. De pe timpul luĭ D. Cantemir mersese vestea despre merele de Rădăşeni.

Cultura trifoiuluĭ s'a introdus la 1881 in Rădăşeni.

In vechime a existat în Rădăşeni o şcoală preoţească. Ştefan Tomşa-Vodă, care a domnit între 1611—1615 şi 1622—1623, de şi originar din ţinutul Putneĭ, învăţase carte la şcoala preoţească din Rădăşeni, în ţinutul Suceveĭ, după cum ne spune un document de pe timpul luĭ Constantin Mavrocordat, în care maĭ mulţĭ oamenĭ bătrînĭ din satul Rădăşeni mărturisesc, cu prilejul uneĭ hotărniciĭ, că «apucase şi eĭ de la bătrîniĭ lor, că fiind Ştefan Vodă Tomşa copil mic şi sărac, a învăţat carte la şcoală din Rădăşeni şi miluindu-l Dumnezeŭ cu domnia, aŭ venit la Rădăşeni, şi aŭ făcut aicĭ o biserică, şi jăluind oameniĭ că li-ĭ locul strîmt şi n'aŭ unde se hrăni, le-aŭ dat şi o bucată de loc din hotarul tîrguluĭ» (Baia se înţelege). Această mărturisire a documentuluĭ, de şi nu contimporană, este însă întărită de alte împrejurărĭ. Aşa, tradiţia, păstrată până acum în Rădăşeni, atribue luĭ Ştefan Tomşa zidirea biserriceĭ ce se află în acel sat. El făgăduise că o va zidi atuncĭ cînd, fiind fugărit de Constantin Movilă, căutase scăpare la Tătarĭ, adăpostindu-se, după cum spune tradiţia, întîiŭ în Rădăşeni. Cînd dînsul se urcă în scaunul Moldoveĭ, îşĭ îndeplini făgăduinţa făcută în timpul fugeĭ sale. Şi astăzĭ se pomenesc de ctitorĭ aĭ bisericeĭ: Ştefan Voevod şi Elena Doamna, şi se află şi o linguriţă de aur cu inscripţia slavonă, care pe romîneşte sună: «Şi am dat'o pre ea, spre a se ruga pentru noĭ, în biserica din satul Rădăşeni, unde este hramul Marele mucenic Mercurie, Io Ştefan Voevod Tomşovicĭ». Inscripţia nu poartă nicĭ o dată. (Linguriţa a fost dusă de călugăriĭ din Slatina, care puseră maĭ tîrziŭ mîna pe Rădăşeni, la Mănăstirea Neamţuluĭ, unde se află şi astăzĭ). Rădăşeniĭ însă îngrijiră a se face una de argint poleit, întocmaĭ ca şi cea originală, pe care o păstrează ca un scump odor, o frumoasă dovadă despre trainica iubire a trecutuluĭ în acel sat, cel maĭ frumos din toată Moldova. Se vede din inscripţia linguriţeĭ care arată de soţie a luĭ Ştefan Tomşa pe Elena că acesta a fost Tomşa II şi nu I, a căruia soţie am văzut din aerul de la Buneşti că era Axinia. Şi despre şcoala din Rădăşeni s'a păstrat în popor urme de tradiţiĭ, însă mult maĭ slabe de cît despre biserică». (A. D. Xenopol, Ist. Rom., vol. III, p. 492).

Din trecutul satuluĭ. — Rădăşeneniĭ sunt din obîrşie răzăşĭ. Intre documentele care ne amintesc despre acest sat, cel maĭ vechiŭ cunoscut ni s'a păstrat în archiva din Moscva şi e de la Alexandru-cel-Bun (vezĭ Buciumeni); decĭ vechimea satuluĭ datează de maĭ nainte de domnia acestuia.

Următoarele documente ne vorbesc despre Rădăşeni:

1. Documentul prin care Alexandru-cel-Bun dărueşte luĭ Popa Iuga moşia Buciumeni, aflat în păstrarea luĭ Vasile Diaconul, din Buciumeni;

2. Documentul din 1434, prin care Ştefan, fiul luĭ Alexandru Vodă, întăreşte din noŭ stăpînirea luĭ Popa Iuga asupra satuluĭ Buciumeni, de lîngă Rădăşeni;

3. Documentul de la Ilieş şi Ştefan, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun, din 1435, prin care se hotăreşte iarăşĭ satul Buciumeni şi o parte din Rădăşeni protoereuluĭ Iuga;

4. Un alt document din 1439

de la aceiaşĭ şi cu acelaşĭ conţinut;

5. Mărturia din 1723, Iunie 20, a locuitorilor din Bosancea şi Lămăşeni, de pe timpul luĭ Mih. Racoviţă, privitoare la judecata răzăşilor din Rădăşeni cu călugăriĭ Mănăstireĭ Slatina, carĭ usurpaseră moşia şi-ĭ pusese în boeresc;

6. Anaforaua către N. Mavrocordat, din 1743, Aprilie 20, în care se zice că Stefan Tomşa fiind-că învăţase carte la şcoală din Rădăşeni, a dăruit locuitorilor o bucată din trupul moşieĭ tîrguluĭ Baia;

7. Anaforaua de judecată către C. Racoviţă, din 1750, Oct. 28, prin care se spune că Rădăşeni aŭ fost darabanĭ domneştĭ şi că de la a doua domnie a luĭ Vasile Lupu aŭ fost închinaţĭ Mănăstireĭ Slatina;

8. Documentul din 7258 (acelaşĭ an) în care, nedîndu-se dreptate nicĭ Mănăstireĭ, nicĭ Rădăşenilor, s'a făcut aşezare într'acest chip, adică de tot anul ca să se facă cîte o falce de fîn pe an, să o dea gata şi să ducă şi cîte o podvoadă de pîne la mănăstire şi iarăşĭ într'o zi să cosească cu toţiĭ o clacă de fîn şi acel fîn să-l ridice ţiganiĭ Mănăstireĭ, şi iarăşĭ la o moară ce are sf. Mănăstire la Borghineşti pe Şomuzul, cînd ar trebui a se iezi să iasă cu toţiĭ să tocmească;

9. Hotărîrea boerilor judecătorĭ din 1752, Maĭ 15, prin care se dă drept de stăpînire Mănăstireĭ Slatina, atît asupra moşieĭ Rădăşeni, cît şi asupra oamenilor ce s'aŭ aflat şezătorĭ acolo pe acea moşie, spunîndu-se că fusese dată Mănăstireĭ de Alexandru-Vodă Lăpuşneanul; iar Rădăşeni susţin că moşia e a lor din bătrînĭ şi că nu maĭ oameniĭ ar fi fost daţĭ în slujba Mănăstireĭ nu şi moşia;

10. Anaforaua din 1764 către Gr. Al. Ghica, tot în pricina acesteĭ judecăţĭ;

11. Idem din 1765, Iunie 3, tot către Gr. Ghica, în care se zice dreapta moşie a Mănăstireĭ;

12. Anaforaua şi hrisovul din 1765, Iunie 3, prin care se porunceşte a se rupe cărţile ce aveaŭ locuitoriĭ din Rădăşeni ca drept de proprietate;

13. Anaforaua şi hrisovul din 1767, Dec. 2, şi 1768 Ghenar 30, de la Cr. Calimach, tot pentru ruperea actelor. (V. «Uricarul», de T. Codrescu, vol. X).

In 1803, «Rădăşeni a Mănăstireĭ Slatina număra 201 liuzĭ, plătind 4212 leĭ bir anual, ocupaţĭ cu lucrul pămîntuluĭ şi poame». (Uricar., vol. VII, pag. 252).

Rădăuţi, *com. rur.*, în partea de N.-E. a pl. Prutul-de-Jos, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Iznovăţul, Rădăuţi şi tîrguşorul Rădăuţi cu reşedinţa primărieĭ în tîrguşorul Rădăuţi. Are o populaţie de 666 familiĭ şi 3160 suflete; 2 bisericĭ, cu 4 cîntăreţĭ şi 3 pălămarĭ; 1 şcoală mixtă; 976 hect., 76 ariĭ pămînt sătesc; 2821 hect., 44 ariĭ cîmp şi 20 hect., 50 ariĭ pădure; 7 iazurĭ şi 12 pogoane de vie.

Budgetul com. e la veniturĭ de 12857 leĭ şi la cheltuelĭ, de leĭ 12845, banĭ 23.

Locuitoriĭ posedă: 454 vite marĭ cornute, 1833 oĭ, 12 capre, 421 caĭ, 408 porcĭ; 71 stupĭ.

Rădăuţi, *tîrguşor*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, com. Rădăuţi, pl. Prutul-de-Jos, situat pe o rădicătură, în şesul Prutuluĭ, nu departe de rîŭ şi cuprinzînd o suprafaţă de 47 hect. 26 ariĭ, cu o populaţie de 1059 suflete.

Aşezările locuitorilor în mare parte sunt bune. In centrul tîrguluĭ se afla strada principală, cu dughene ţinute de Evreĭ, pe o lature şi alta a şoseleĭ. Mahalalele sunt ocupate de creştinĭ, carĭ aŭ case bune cu livezuĭ şi grădine.

Biserica cu şcoalele se află în satul Rădăuţi. Comunitatea Izraelită are aicĭ: 6 sinagoage, 4 belferiĭ şi un feredeŭ.

Ocupaţiunile tîrgoveţilor sunt: comerciul, meseriile, agricultura şi comerciul cu vite. Intre meseriĭ se găsesc: ciobotăriĭ, croitoriĭ, cojocăriĭ, fierăriĭ, stoleriĭ, etc. Sunt două morĭ pe apa Prutuluĭ.

In fie-care săptămînă, Duminica, e zi de tîrg.

Pe lîngă reşedinţa Primărieĭ, aicĭ se maĭ află sediul uneĭ companiĭ de dorobanţĭ cu o cazarmă, biuroul vamal al trecătoareĭ de la Rădăuţi-Lipcani în Basarabia; un biuroŭ telegrafo-postal. Aicĭ a fost şi reşedinţa Sub-Prefectureĭ şi a Judecătorieĭ de Ocol până în anul 1881, cînd s'a făcut unirea administraţieĭ plăşeĭ Prutul-de-Jos, cu a pl. Başeul.

Tot aicĭ se află trecătoare peste rîul Prut la Lipcani în Basarabia; trecerea călătorilor se face pe un pod umblător ce aparţine proprietaruluĭ moşieĭ.

Vatra tîrguluĭ ocupă o suprafaţă de 47 hect. 26 ariĭ; ĭar imaşul din jurul tîrguluĭ, 138 hect., 92 ariĭ.

Fostul proprietar, Marele-Logofăt şi Cavaler Costachi-Sandu-Sturdza, văzînd că, prin înfiinţarea de tîrguşoare prin localităţile depărtate de oraşul Dorohoiŭ, se sporeşte veniturile moşiilor, şi văzînd că neîncetat se sporeşte adunătură de oamenĭ pe lîngă ratoşul ce era făcut în 1772 de părintele săŭ

Sandu Sturdza, la drumul ce vine din jos de la Stefăneşti pe malul Prutuluĭ în sus şi trece cătră Lipcani spre Hotin, a stăruit şi a scos cuvenitul hrisov de la Mihail Grigore Sturdza-Vodă, pentru recunoaşterea tîrguşoruluĭ, cu zi de tîrg Marţa, în fie-care săptămînă. Immulţindu-se tîrgoveţiĭ, a format la 1845, luna Maiŭ 14, actul de învoială, legalizat sub No. 182, prin care s'aŭ stabilit drepturile şi îndatoririle dintre ambele părţĭ, hotărîndu-se şi bezmănul.

Trecătoarea la Lipcani peste Prut a drumuluĭ cătră Hotin, atrase încă din vechime acolo adunătură de locuitorĭ şi neguţătorĭ; aceasta se dovedeşte nu numaĭ din spuse populară dar şi de o piatră mormîntală din ţintirimul rusesc ce poartă data de la 1755. Maĭ ales după închiderea Prutuluĭ prin luarea Basarabieĭ la 1812, şi prin aşezarea autorităţilor administrative aicĭ, tîrgul spori maĭ mult în populaţie.

Rădăuţi, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Rădăuţi, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, cu 224 familiĭ, saŭ 1089 suflete.

Proprietatea moşieĭ e a erezilor defunctuluĭ N. V. Pilat, cumpărată dela Iorgu C. Sturdza, fiul defunctuluĭ mareluĭ Logofăt şi Cavaler Costache G. Sturdza.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 2 pălămarĭ, mică, de lemn, avînd o vechime de 200 anĭ; o şcoală mixtă; o moară de aburĭ pentru măcinat; o brăhărie pentru îngrăşatul vitelor; 4 ĭazurĭ, din care unul numit al Sturdzeĭ, de 3 hect.; livadă cu pomĭ fructierĭ şi 6 pog. de vie.

Săteniĭ împroprietărițĭ aŭ 309 hect., 35 arii pămînt, ĭar proprietarul moşieĭ, 1732 hect., 96 ariĭ cîmp.

Pîrîul principal ce curge pe moşie este Negrul, care trece prin satul şi tîrgul Rădăuţi. Spre E., curge rîul Prutul.

Drumurĭ principale sunt: calea judeţeană Rădăuţi-Darabani; drumul ducător la Bivol-Mileanca şi acel ducător la Miorcani, Mitocul, spre Ştefăneşti, numit din vechime Calea-Hotinuluĭ.

Hotarele moşieĭ sunt: Miorcani, Bivolul, Iznovăţul şi Prutul.

Rădeana, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Bogdana, situat pe pîrîul Rădeana, la 4 kil. de satul Bogdana (şcoală).

Are o populaţie de 370 suflete; o biserică, clădită la 1628 de marele Logofăt Dumitraşcu Ştefan şi soţia sa Kneghina Zenica, deservită de 1 preot şi un cîntăreţ; 3 circiumĭ.

Vite: 14 caĭ, 219 vite marĭ cornute şi 50 porcĭ.

Aci sunt cariere de piatră şi 2 morĭ de apă.

Rădeana, *şir de dealurĭ,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Bogdana, dintre Caşinul şi Căiuţul, care prezintă dealurile Coşmina, Dolca, Arşiţa, Popeĭ şi Neghinoasa.

Rădeia, *deal,* jud. Vîlcea, pl. Cozia, la 7 kil. spre N. de vatra com. Călineşti.

Rădeiul, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, la N. de căt. Hirişeşti, aparţinînd com. Novaci. E situat pe dreapta apeĭ Gilortul, lîngă muntele Rotunda.

Rădeni, *com. rur.,* în partea de S. a pl. Coşula, jud. Botoşani. Se întinde pe dealul Holmul, care e o continuare a dealuluĭ Ţencuşa, pe Dealul-Vieĭ, pe valea Bahluiul şi pe valea Pîrîuluĭ-Vlădenilor.

Se compune din satele: Boscoteni, Bahluiul, Rădeni, Şendreni, Schitul-Baluş şi Vlădeni, avînd o întindere de 2434 hect. şi o populaţie de 407 familiĭ, saŭ 1282 suflete.

Pămîntul, aproape pe jumătate acoperit cu pădurĭ, e de natură petroasă şi calcaroasă, iar parte, pămînt negru, se cultivă.

Distribuţia pămîntuluĭ după culturĭ e: arătură 1973 hect., fîneţe 255 hect., imaş 715 hect. Pădurea care ocupă partea de S. şi S.-V. a comuneĭ are o întindere de 1144 hect. şi e compusă maĭ mult din fag, carpen şi stejar. Are şi plantaţiunĭ de vie.

Are două bisericĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 116 elevĭ; 6 iazurĭ, conţinînd peşte; 5 morĭ de apă şi 1 moară de vînt.

Sunt aci 6 comercianţĭ şi 30 meseriaşĭ.

Vite: 74 caĭ, 565 boĭ şi vacĭ, 135 porcĭ şi 361 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4139 leĭ, 49 banĭ şi la cheltuelĭ de 4026 leĭ.

Prin partea de E. a comuneĭ trece calea naţională Botoşani-Hîrlăŭ.

Rădeni, *sat,* cu 30 familiĭ, jud. Argeşul, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Launele-d.-j. Are o biserică, cu hramul Sf-ţiĭ Impăraţĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Rădeni, *sat,* jud. Botoşani, în centrul com. Rădeni, pe coasta de E. a dealuluĭ Holmul.

Moşia are o întindere de 1287 hect. şi e formată din 2 trupurĭ: Boscoteni şi Rădeni, din carĭ vre-o 600 hect. este pădure. Pe teritoriul acesteĭ moşiĭ sunt satele Bahluiul şi Boscoteni. In Rădeni sunt viĭ renumite prin calitatea vinuluĭ.

Are o populaţie de 330 suflete; 1 biserică, construită din piatră, foarte veche, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 116 elevĭ; 5 morĭ de apă pe Bahluiŭ în pădure şi 1 moară de vînt; 2 cîrciumĭ.

Vite: 269 vite cornute, 83 caĭ, 205 oĭ, 40 porcĭ.

Rădeni, *sat,* în partea de S.-E. a com. Roşcani, jud. Iaşi, pl. Turia, situat pe valea Rădiuluĭ, cu o suprafaţă de 716 hect. şi o populaţie de 90 familiĭ, saŭ 363 locuitorĭ, vechĭ răzeşĭ, ocupîndu-se cu agricultura, creşterea vitelor şi cultura viilor.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi un eclesiarc; o şcoală, frecuentată de 52 elevĭ.

Vite: 327 vite marĭ cornute, 265 oĭ, 50 caĭ şi 106 rîmătorĭ.

Rădeni. Vezĭ Popeşti, sat, com Popeşti, pl. Cîrligătura, judeţul Iaşi.

Rădeni, *trup de sat,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Răuceşti.

Rădeni, *cătun,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Păstrăveni.

Rădeni, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Tuleşti.

Rădeni, *fost schit,* în jud. Neamţu, com. Păstrăveni, pl. de Sus-Mijlocul.

Rădeni, *ramură de dealurĭ,* în jud. Neamţu, situată în prelungirea de E. a dealurilor Grumăzeşti; formează în parte hotarul dintre com. Păstrăveni şi Uscaţi.

Rădeni, *pîrîŭ,* se formează în satul Rădeni, com. Popeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, şi se varsă în iazul Dudăul.

Rădeni, *pîrîŭ,* jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, com. Păuşeşti. Izvoreşte din valea Rădiuluĭ, aproape de hotarul Scobîlţenilor, curge prin marginea despre E. a satuluĭ Hoiseşti, unde, unindu-se cu pîrîul Hălăgie, ce face hotarul între satele Dumeşti şi Hoiseşti, se varsă în Bahluiŭ, în dreptul satuluĭ Hoiseşti.

Rădeşti, *com. rur.,* în jud. Muşcel, pl. Rîurile, la 24 kil. spre S. de Cîmpulung şi la 3 kil. de reşedinţa pl. (com. Stîlpeni).

E situată pe ţărmul stîng al rîuluĭ Tîrgul, şi se compune din 2 căt.: Rădeşti şi Piţigaia. Se mărgineşte la N. cu com. Valea-Popeĭ, la S., cu com. Stîlpeni, la E., cu com. Vultureşti şi la V., cu com. Bălileşti.

Are o populaţie de 833 locuitorĭ; o biserică, clădită la anul 1778 de Partenie Ieromonahul şi reparată la 1867 de locuitorul N. Mărcuşanu, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală, frecuentată de 70 elevĭ.

La 1864, s'aŭ împroprietărit 133 locuitorĭ pe moşia statuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 192 boĭ, 99 vacĭ, 8 caĭ, 104 oĭ, 23 capre şi 93 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ şi la cheltuelĭ de 1179 leĭ.

In interiorul com. sunt prunĭ şi alţĭ arborĭ roditorĭ, iar în jurul săŭ sunt locurĭ cultivabile şi pădurĭ de fag. In partea de E. a com. sunt dealurile: Piscul saŭ Dealul-Vlada, Dealul-cu-Meriĭ-Dinculuĭ, Glodul, al-Ordiilor, Repeguşul, al-Colinelor, Iepurele, Drumurile şi Aldea.

In partea de V. curge Rîul-Tîrguluĭ. Maĭ este străbătută de văile: Ţiganuluĭ, Şipotuluĭ, Fîntîneĭ, Lupuluĭ, Cămianuluĭ, care toate se varsă în Rîul-Tîrguluĭ.

Pe acest rîŭ, în dreptul com., sunt 2 morĭ.

Calea ferată Goleşti - Cîmpulung şi şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti-Frontiera trec pe la V. comuneĭ.

Rădeşti, *com. rur.,* pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu o populaţie de 525 locuitorĭ.

E situată pe valea Tesluiuluĭ, la 25 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are 2 bisericĭ, una fondată în anul 1753 şi cea-l'altă la 1789, ambele avînd de ctitor pe un Grama Eromonahul şi deservite de 1 preot; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ, afară de 8, carĭ s'aŭ împroprietărit după legea din 1864, pe 32 hect. din moşia statuluĭ Căzăneasca-Rădeşti.

Eĭ posedă: 27 caĭ şi iepe, 260 boĭ, 115 vacĭ, 350 porcĭ şi 1000 oĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 1185 hect.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1300 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1200 leĭ.

Şoseaua judeţeană Slatina-Cîmpul-Mare trece pe lîngă comună şi înlesneşte comunicaţia cu Oporelul şi Ibăneşti.

Comuna este închisă între două dealurĭ, cu o lungime de

6 kil. fie-care. Din creştetul acestor dealurĭ, încep şesurĭ întinse, unde se cultivă porumb, grîŭ, orz şi ovăz. Afară de aceste dealurĭ maĭ este Poiana-Călugăruluĭ şi Piscul-cu-Şira, carĭ servesc de livezĭ de fîn.

E udată de Valea-Caselor, Valea-Ioaneĭ şi Valea-Solomonuluĭ.

Rădeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Rîurile, jud. Muşcel, şi avînd o populaţie de 686 locuitorĭ şi 169 case. Aci este reşedinţa comuneĭ, şcoala şi biserica.

Locuitoriĭ posedă: 164 boĭ, 76 vacĭ, 74 porcĭ, 15 oĭ şi 19 capre.

Rădeşti-Fripţi, *cătun,* pendinte de com. Crăciunei-d.-j., pl. Siul-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 120 locuitorĭ, din carĭ 30 sunt împroprietărițĭ după legea rurală. Aci se află şi o moară cu aburĭ.

Rădeşti, *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, com. Puntişeni, spre E. de satul Puntişeni, pe pîrîul Bilavoiul. Are o populaţie de 184 locuitorĭ.

Rădeşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, spre S.-E. de Bîrlad, la marginea judeţuluĭ.

Are o populaţie de 1414 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală mixtă.

Satul formează com. Rădeşti, cu cât. Oanca.

Locuitoriĭ cultivă via pe o suprafaţă de 137,50 hect., din care 24,50 nelucrătoare şi lucrează rotăria şi căruţăria ordinară.

Comerciul se face de 19 persoane.

Prin marginea de V. a comuneĭ trece şoseaua judeţeană Bîrlad-Galaţi.

Budgetul com. e de 7797 leĭ, 76 banĭ.

Rădeşti, *proprietate* a statuluĭ, jud. Muşcel, pendinte de Schitul-Valea, arendată cu 20100 leĭ anual.

Rădeşti, *trup de moşie* a statuluĭ, jud. Olt. Vezĭ Căzăneşti.

Rădeşti, *pădure,* a statuluĭ, jud. Muşcel, com. Rădeşti, pl. Rîurile, în întindere de 3321 hect.

Rădeşti, *pădure,* a statuluĭ, jud. Muşcel, în întindere de 3497 hect., formată din 4 trupurĭ: Rădeşti (3321 hect.), Tînjala (157 hect.), Zăvoiul-de-lîngă-Clucereasa (9 hect.) şi Zăvoiul-de-la-Luncă (10 hect.).

Rădeştilor (Valea-), *vale,* jud. Covurluiŭ, începe de la N. de com. Rădeşti (Tutova), merge spre S. până aproape de teritoriul com. Joråşti, lăsînd această comună la E., şi d'acolo începe a se pĭerde, formînd în capul despre S. un mic podiş în lungime cam de 2 kil., apoĭ treptat începe a forma valea Covurluiuluĭ-Sec, ce vine spre E. de com. Vîrlezi, merge spre S. şi se termină la S. de Puţichioaia. Valea-Rădeştilor merge în linie dreaptă spre S. şi dă în valea Covurluiuluĭ-Sec; această vale aparţine parte teritoriuluĭ com. Rădeşti, parte com. Crăeşti şi parte Joråştilor.

Rădiacul (Rădiul), *sat,* în partea de E. a com. Buhăeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Rădiacul.

Are suprafaţă de 225 hect. şi o populaţie de 58 familiĭ, saŭ 225 suflete.

Vite: 16 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 30 oĭ şi 10 rîmătorĭ.

Rădianul, *baltă,* lîngă Prut, pe teritoriul cât. Vădeni, com. Rogoieni, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ.

Rădiciuluĭ (Valea-), *vale,* ce se întinde din com. Bujorul, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ, din apropierea Văeĭ-Miloaeĭ până în com. Fîrţăneşti.

Rădineşti, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Gilortuluĭ, la S. com. Obîrşia, situată pe valea pîrîuluĭ Plosca, pe şes şi coastă.

Are o suprafaţă de 850 hect., din care: 306 hect. pădure, 250 hect. arabile, 256 hect. fîneţe, 35 hect. livezĭ de prunĭ, 10 hect. vie şi 5 hect. izlaz, cu o populaţie de 222 fam., saŭ 931 sufl.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ, parte împroprietărițĭ după legea rurală.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 46 elevĭ; 2 bisericĭ de lemn, făcute de locuitorĭ, una la 1812 şi cea-l'altă la 1837, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 135 care cu boĭ, 7 căruţe cu caĭ; 511 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 701 oĭ, 76 capre şi 370 rîmătorĭ.

Comunicaţia în com. se face printr'o şosea comunală, care o pune în legătură la N. cu Obîrşia, şi prin drumurĭ ordinare.

Rădiul. A se căuta cuvintele cu acest nume şi compusele luĭ, la cuv. *Rediul, Rediul-Aldeĭ, Rediul-Mitropolieĭ,* etc.

Rădoaia, *pîrîiaş,* în jud. Putna, izvoreşte din coasta Dealuluĭ-Mare, din Budan, şi dă în Şuşiţa prin Ciurucul; udă com. Cîmpurile.

Rădoeşti, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Tîrgului, situată pe partea stîngă a pîrîuluĭ Tinoasa.

Este împărţită în două părţĭ: Rădoeşti-din-Vale saŭ de jos, situaţĭ tot pe partea stîngă a Tinoaseĭ, şi, la o mică depărtare, Rădoeşti-din-Deal saŭ de-sus; împărţirile nu constitue cătune osebite. Depărtarea com. de Roşiori este de 13 kil.; de Alexandria, de 27 kil. şi de Turnul-Măgurele, de 57 kil., pe şosele judeţene şi vecinale.

Se învecineşte la N.-E. cu Vîrtoapele-d.-j., la S. cu com. Duleanca, la E. cu com. Bivoliţa, la V. cu com. Drăgăneşti, la N.-V. cu com. Sfinţeşti, la S.-E. cu com. Antoneşti.

Intinderea com., dimpreună cu diferitele trupurĭ de moşie, este de 1600 hect. aproximativ. Sunt mulţĭ moştenĭ în comună; eĭ aŭ pămînt de muncă şi pădure; un trup din moşia moştenilor poartă numirea de Brieşti, cel-l'alt trup se numeşte Dicileşti.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea rurală sunt 211, din carĭ 121 în Rădoeşti-d.-s., cu 444 hect. şi 90 în Rădoeşti-d.-j., cu 342 hect.

Are o populaţie de 1260 suflete; o şcoală frecuentată de 33 elevĭ; o biserică, în Rădoeşti-d.-j., deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 573 vite marĭ cornute, 197 caĭ, 1783 oĭ şi 263 porcĭ.

Viile locuitorilor sunt pe o întindere de 85 hect.

Budgetul com. e de leĭ 2659 la veniturĭ şi de leĭ 2467, banĭ 87, la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicaţiune are spre com. Antoneşti la S.-E. şi spre com. Sfinţeşti la N.-V. pe şosele vecinale; spre N.-E. se leagă cu Vîrtoapele-d.-j. şi spre V. cu com. Drăgăneşti, tot prin şosele vecinale.

Rădoeşti, *moşie,* în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, proprietatea fraţilor Butculeştĭ şi a d-luĭ Maior D. Brătianu.

Răducanul, *mănăstire.* Vezi Tîrgul-Ocna, oraş, jud. Bacăŭ.

Răducăneni, *com. rur.,* în partea de N.-V. a plăşeĭ Podoleni, jud. Fălciŭ, aşezată pe Valea-Bohotinuluĭ, formată din satul Răducăneni şi tîrguşorul Răducăneni. Se întinde pe o suprafaţă cam de 2214 hect. şi are: o populaţie de 411 familiĭ, saŭ 1864 suflete; o şcoală şi o biserică.

Este udat de pîrîul Bohotinul.

Budgetul com. e la veniturĭ, de leĭ 6475; iar la cheltuelĭ, de leĭ 5050, banĭ 36.

Vite: 648 vite marĭ cornute, 112 caĭ, 1191 oĭ, 36 capre şi 226 porcĭ.

S'a numit în vechime Pietrosul. I se zice acum Răducăneni, după numele fostuluĭ proprietar hatmanul Răducanu Roset. Satul s'a înfiinţat pe la 1806 cu o colonie de Ungurĭ. Biserica e din anul 1826. Tîrguşorul e din 1830.

Răducăneni, *tîrguşor,* pe moşia şi în com. Răducăneni, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Bohotinul, sub satul Răducăneni, ce vine spre V. E înfiinţat în 1830, de Hatmanul Răducanu Roset.

Are o populaţie de 1038 suflete; o şcoală, cu 2 învăţătorĭ, frecuentată de 78 copiĭ (1899—900); o biserică catolică, cu un dascăl.

Prin mijlocul tîrguluĭ trece şoseaua judeţeană, care duce spre Iaşi şi Huşi.

Prin partea de E. trece pîrîul Fundul-Bohotinuluĭ, care maĭ în jos ia numirea de Bohotinul. In capătul de N. al tîrguluĭ se termină satul Bazga, iar spre S. începe moşia Bohotinul.

In partea despre N.-E. a tîrguşoruluĭ, peste pîrîul Bohotinul, pe poala plană a dealuluĭ, se află spitalul rural, construit de stat.

In centrul tîrguluĭ e primăria şi cazarma uneĭ companiĭ de dorobanţĭ.

Tîrgoveţiĭ sunt bezmănarĭ.

Răducăneni, *sat,* în partea de E. a com. Stănileşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, situat pe şesul dintre Pruteţ şi Prut, la 6 kil. de satul de reşedinţă. Are o suprafaţă de 400 hect. şi o populaţie de 20 familiĭ, saŭ 69 suflete.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se ocupă şi cu pescăria. Proprietatea satuluĭ e răzăşie veche a locuitorilor.

Răducăneni, *sat,* în com. cu acelaşĭ nume, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, aşezat pe coasta Dealuluĭ-Beşleageĭ şi pe valea Bohotinuluĭ, înfiinţat la 1806 de Răducanu Roset Hatman, şi colonizat cu Ungurĭ, avînd o populaţie de 727 locuitorĭ, carĭ sunt împroprietăriţĭ după legea din 1864.

Face parte din trupul moşieĭ Răducăneni, şi este considerat ca mahala a tîrguluĭ Răducăneni.

Răduceşti, *sat,* în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Rîmnicul-de-sus, căt. com. Băbeni, aşezat în partea de S., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat, la 3 1/2 kil. spre S. de căt. de reşedinţă, Băbeni.

Are o suprafaţă de 265 hect., cu o populaţie de 60 familiĭ, saŭ 213 suflete; o biserică.

Răduceşti, *vălcea,* care se formează pe teritoriul com. Mierleşti, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, curge paralel cu Iminogul şi se varsă în dreapta luĭ, între Măgura şi Catanele.

Răduculuĭ (Lacul-), *lac,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Satul-Noŭ şi pe al căt. săŭ Letea, situat în partea centrală a pl. şi în cea de S.-V. a com. Este format de o revărsare veche a braţuluĭ Sulina, cu care comunică prin 3 micĭ gîrliţe; la V., comunică cu lacul Matiţa printr'o altă gîrliţă; iar alte treĭ gîrliţe se pierd în stuf. Are o întindere de 100 hect. E înconjurat cu stuf şi conţine peşte, ce se consumă de locuitoriĭ din Letea şi Cara-Orman.

Rădueşti, *sat,* în partea de N. a com. Chetreşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe valea formată din prelungirea dealurilor: Vieĭ, Boldeĭ şi Cioata, pe o suprafaţă de 340 hect. şi cu o populaţie de 57 fam. saŭ 186 suflete.

Are o biserică de lemn, făcută la 1818, de Iordache Cuza, fost proprietar. Locuitoriĭ posedă: 85 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 60 oĭ, 35 rîmătorĭ şi 10 stupĭ cu albine.

Rădulea, *pădure,* jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Lipovul, în întindere de 108 hect. Aparţine Domeniuluĭ Coroaneĭ. Predomină cerul şi gîrniţa.

Răduleşti, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Armăşeşti, situat pe ţărmul stîng al pîrîuluĭ Sărata, pe o mică vale adăpostită de coline şi la 2 kil. spre N. de satul Armăşeşti.

Are o populaţie de 173 familiĭ; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 44 copiĭ (1899—900); o biserică, deservită de un preot şi 2 dascălĭ.

Răduleşti, *parte din comuna* Capul-Pisculuĭ, jud. Muşcel.

Răduleşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Voroveni, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Răduleşti, *cătun,* în jud. Putna, com. Mirceşti, pl. Bilieşti, situat la E. Mirceştilor şi pe malul Putneĭ, lîngă balta luĭ Tudor, şi balta Cotul-Roibuluĭ. Are o populaţiune de 536 suflete, care locuesc în 127 case; 1 biserică filială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Răduleşti - Resimnicea, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Mostiştea, situată la N. de Bucureşti, lîngă rîul Prahova, la 51 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu com. Maia prin o şosea vecinală.

Se compune din satele Căldăruşani, Răduleşti-Filitis, Movileanca şi Resimnicea, cu o populaţie de 1160 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2197 hect. D-niĭ N. G. Filitis, Fraţiĭ Filitis, G. Z. Nicolaŭ, I. C. Calcianul şi V. G. Nicolescu, aŭ 1401 hect. şi locuitoriĭ, 796 hect.

Proprietariĭ cultivă 1050 hect. (98 sterpe, 83 izlaz, 170 pădure). Locuitoriĭ cultivă 609 hect., rezervînd restul pentru izlaz.

Are 2 bisericĭ (la Filitis şi Resimnicea); 1 şcoală mixtă; 1 maşină de treerat cu aburĭ; o fabrică de cognac.

Vite: 98 caĭ şi ĭepe, 7 armăsarĭ, 234 boĭ, 191 vacĭ şi viţeĭ, 23 taurĭ, 240 porcĭ, 1359 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 133 plugurĭ, 107 cu boĭ, 26 cu caĭ; 211 care şi căruţe: 161 cu boĭ, 50 cu caĭ.

Improprietăriţĭ sunt 211 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 87.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Răduleţul, *deal,* făcînd hotar între comunele: Stoeşeşti, din pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, şi com. Ghermăneşti din jud. Tutova; se întinde de-a curmezişul, de la E. spre V., pănă în şesul Bîrladuluĭ, purtînd spre E. numirea de Podeiul.

Răduţari, *pîrîŭ,* jud. Putna, format în munţiĭ com. Paltinul, şi care se varsă în pîrîul Zăbala.

Răduţeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ciomăgeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 200 locuitorĭ.

Răfacea, *munte,* com. Breaza-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova, de sub care izvorăşte Valea-Tîrseĭ, care se varsă în rîul Prahova.

Răgazul, *pîrîiaş,* jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul; izvoreşte din com. Bogheşti şi se varsă în pîrîul Vlejuluĭ, în raionul aceleaşĭ comune.

Răgăjeni, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, com. Modeiul; izvoreşte de sub Gherghea şi se varsă în Bistriţa.

Răgoaza, *altă numire a satuluĭ* Nistra, jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Boghicea.

Răgoaza, *baltă,* jud. Iaşi, formată din vărsarea rîuluĭ Jijia, în partea de S.-E. a satuluĭ Bosia, din pl. Braniştea. Conţine peştĭ, racĭ, stuh şi papură.

Răiculeşti, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Sărdanul.

Răi, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Finţeşti şi Tisăul, proprietate moşnenească. Are 520 hect., din care 195 pădure şi 325 hect. arăturĭ, viĭ, fîneţe şi izlaz, făcînd un corp cu Băduleşti din com. Tisăul şi cu Buni, Glogoveanul şi Sarul, din com. Finţeşti.

Răiuţul, *munte,* jud. Putna, pe teritoriul com. Miera, cel maĭ înalt dintre toate piscurile aflătoare în această comună. Dintr'însul izvoreşte pîrîul Răiuţul.

Răiuţul, *pîrîŭ,* jud. Putna, afluent al Arveĭ; curge din muntele cu acelaşĭ nume şi udă com. Miera.

Rămăşiţa, *baltă,* formată de rîul Siretul, lîngă satul Bălineşti, com. Zamoştia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Rănceni, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Prutul, jud. Fălciŭ, formată din satele: Cristiniciul, Gura-Sărăţeĭ, Muşata, Rănceni şi Stuhuleţul.

Are o suprafaţă de 5317 hect., cu o populaţie de 310 familiĭ, saŭ 1297 suflete.

Se află între comunele: Vetrişoaea, Mălăeşti, Guşeţi, Bărboşi şi Berezeni.

Este udată de pîraiele: Muşata, Rănceni şi Stuhuleţul.

Are 3 biserici, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală.

Vite: 170 caĭ, 1261 vite marĭ cornute, 331 porcĭ şi 1550 oĭ.

Rănceni, saŭ **Spîrcoceni,** *sat,* în partea de S.-V. a com. Rănceni, pl. Prutul, cu o suprafaţă de 733 hect. şi o populaţie de 150 familiĭ, saŭ 606 suflete.

Este reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume.

Are o şcoală; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Se cultivă şi 10 hect. vie.

Rănceni, *pîrîŭ,* izvoreşte din dealul Holmul, teritoriul com. Rănceni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ; unit cu pîraiele Stuhuleţul şi Muşata, din jos de satul Rănceni, se varsă în balta Berezenilor, în com. Berezeni.

Răpciuni, *sat,* jud. Neamţu, com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, situat pe malul drept al rîuluĭ Bistriţa şi la poalele Ceahlăuluĭ.

Are o populaţie de 660 suflete; o şcoală, frecuentată de 73 elevĭ (1899—900).

Locuitoriĭ se ocupă cu plutăria şi agricultura.

Răpciuni, *fost schit,* situat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul.

Răpciuni, Răpciunele, *munte,* în grupa Ceahlăuluĭ, situat pe teritoriul com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Răpciuni (Răpciunele), *pîrîiaş,* ce izvoreşte din muntele cu acelaşĭ nume, jud. Neamţu, com. Hangul, pl. Piatra-Muntele. Se varsă pe partea dreaptă a rîuluĭ Bistriţa, lîngă satul cu acelaşĭ nume, după ce străbate şoseaua naţională Piatra-Prisăcani, între kil. 105—106.

Răpciuniţa, *sat.* Vezĭ Fîrţigi, sat, în comuna Hangul, judeţul Neamţu.

Răpciuniţa, *munte.* Vezĭ Obcina-Verde, saŭ Fîrţigi, munte, jud. Neamţu.

Răpciuniţa, *pîrîiaş.* Vezĭ Boura-Fîrţigi, munte.

Răpedea, *cătun,* în jud. Putna, com. Străoani-d.-j., pl. Zăbrăuţul.

Are o populaţie de 246 suflete şi 78 case; 1 biserică filială, cu hramul Adormirea.

Răpedea, *stabiliment de băĭ,* jud. Iaşi, com. Buciumi, pl. Codrul, situat pe coasta de N.-V. şi aproape în vîrful dealuluĭ Răpedea, lîngă şoseaua naţională Iaşi-Vasluiŭ, la 8 kil. de oraşul Iaşi. Are o poziţiune foarte frumoasă şi aer curat. Acest stabiliment balnear este vizitat în timpul vereĭ, atît ca loc de petrecere pentru orăşenĭ, cît şi ca loc de cură pentru suferinzĭ.

De la Răpedea se desfăşoară o frumoasă privelişte a Iaşilor.

Stabilimentul de hidroterapie de aci a fost cel d'întîiŭ în Moldova, înfiinţat de Aga dr. Vîrnav.

Răpedea, *deal,* continuare a dealuluĭ Bordea, în jud. Iaşi, com. Buciumi, pl. Codrul, numit ast-fel de la coborîşul săŭ drept. Aproape de vîrful luĭ este o cişmea cu apă. Peste acest deal trece şoseaua naţională Iaşi-Vasluiŭ. Pe vîrful săŭ se află stabilimentul de băĭ cu acelaşĭ nume.

Răpedea, *pîrîŭ,* jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Buciumi, ce izvoreşte din dealul Răpedea; curge spre N. paralel cu şoseaua naţională; la satul Socola, se uneşte cu pîrîul Vămăşoaia, trece prin tîrguşorul Treĭ-Fîntînĭ, de unde maĭ spre E. se varsă în rîul Bahluiul.

Repegioara, *pădure,* a statuluĭ,

în jud. Putna, com. Răcoasa, în întindere de 61 hect.

Răpegioara, saŭ **Răpejoara**, *pîrîiaş*, format pe teritoriul com. Străoani-d.-s., jud. Putna; izvoreşte din Fîntînele-din-Deal şi se varsă în Şuşiţa, printre Verdea şi Varniţa.

Răpuroasa, *vale*, jud. Vîlcea, com. Olăneşti, plaiul Cozia. Pe ea sunt sursele de apă minerală: Domniţa-Maria, Eufrosina, Regina-Elizabeta, Regele Carol I, Semiramiza şi Libertatea.

Se varsă în rîul Olăneşti, pe teritoriul com. Olăneşti.

Rărăul, *vale*, situată în raionul com. Matca, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ.

Rărăul, *vale*, ce se întinde în direcţie N.-S., în partea de V. a satuluĭ Matca, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ.

Rărişul, *pisc*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Bîrseşti.

Răroaia, *pîrîŭ*, ce izvoreşte din partea de N. a com. Idriciul, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, din pădurea Tîlhăreşti, curge prin satul Idriciul şi, din jos de sat, se varsă în dreapta pîrîuluĭ Idriciul.

Răsăritul şi **Apusul, (Vatra-Schitului-Cotmeana)**, *moşie*, jud. Argeş, pl. Oltul, pendinte de mănăstirea Cozia, cu o întindere de 19304 pog., din care 12701 pog. pădure, proprietate a statuluĭ, dînd un venit anual de 20000 leĭ.

Răsboieni. Vezĭ Războieni.

Răsboinicul. Vezĭ Războinicul.

Răsboiul. Vezĭ Războiul.

Răsboiuluĭ (Valea-). Vezĭ Războiuluĭ (Valea-).

Răscăeţi, *sat*, jud. Argeş, pl. Gălăseşti, făcînd parte din com. rur. Răscăeţi-Drăghineasca. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ.

Răscăeţi, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Fişcălia, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situată între Dealul-Oltuluĭ şi Balta-Rîscîiatuluĭ. In partea de E. trece calea ferată Piatra-Rîmnicul-Vîlcea.

Răscăiasca, *vale*, în jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, ce udă centrul căt. Runceasa şi se varsă în rîul Dîmboviţa, pe malul drept, în raionul acestuĭ cătun.

Răscoleşti, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., ţinînd de com. rur. Izvorul-Bîrzeĭ.

Răsmireşti saŭ **Trestenicul-de-Sus**. Vezĭ com. Trestenicul-d.-s., jud. Vlaşca.

Răsmireşti, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul-d.-j., jud. Vlaşca, fostă proprietate a Mitropolieĭ şi azĭ aparţinînd moştenitorilor def. Eremia Carpescu. Suprafaţa moşieĭ este de 378 hect. In vechime se maĭ numea şi Gomoaia.

Răsmireşti, *trup de moşie* nelocuit, jud. Vlaşca, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. Are o suprafaţă de 1163 hect. şi ţine de com. Trestenicul-d.-s.

Răsmireşti, *vale*, ce trece prin com. Răsuceni şi Trestenicul, şi dă în Ludăneasa, pl. Marginea, jud. Vlaşca. Are heleşteŭ pe ea.

Răspochi (Răspopi), *sat*, făcînd parte din com. Neguleşti, plasa Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat la N. com., la 4 kil. de reşedinţa com.

Are o populaţie de 150 suflete, care locuesc în 30 case.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriţĭ la 1864.

Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ. Data fondăreĭ se cunoaşte după un pomelnic care zice:

«Pomelnicul luĭ Simion Oprişan, ginerele luĭ Neculae Seruceresc, ce a prefăcut biserica din Răspochi la 1833, fondată de Nicolae Serucerescu la anul 1775».

Teritoriul satuluĭ este de 534 hect. şi 84 ariĭ. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ, stăpînesc 178 hect. şi 28 ariĭ, iar proprietarul, d-l I. Zarifopol, stăpîneşte 356 hect. şi 56 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pługurĭ de fer, 2 de lemn, 1 maşină de secerat şi 1 de treerat.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Răspochi (Răspopi), *deal*, în jud. Tecuciŭ, situat la E. de satul Blaga, în direcţie N.-E. spre S.-E., pe o lungime de 4 kil. şi 800 m., pănă în valea rîuluĭ Berheciul.

Răspochi (Răspopi), *pădure*, lîngă satul cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Neguleşti.

Răstăcioasa, *vale*, în jud. Gorj, pl. Ocolul, com. Hodoreasca, spre S. de com. Incepe din hotarul com. Stejereĭ, merge spre S.-V. şi se termină în căt. Strîmba, pendinte tot de Hodoreasca. Este formată din dealurile Ho-

doreasca și Găleșoaia și acoperită de pădure.

Răsteni, *mahala,* în com. rur. Salcia, pl. Podgoria, județul Prahova.

Răstoaca, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Bilieşti. E situată pe malul stîng al Milcovuluĭ, la revărsarea luĭ în Putna, pe întinsa cîmpie a Focșanilor, la 6 kil. de subprefectura plășeĭ și la 7 kil. de capitala județuluĭ.

Pe teritoriul com. se află o baltă, numită Mîndrești, cam de 25 hect., formată din izvoare și conținînd pește.

Are o populație de 215 familiĭ, saŭ 860 suflete; o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae; o școală mixtă, care a fost frecuentată în 1899—900 de 55 copiĭ; 8 cîrciumĭ și 5 fabricĭ de rogojinĭ.

Vite: 350 boĭ, 150 vacĭ, 20 caĭ, 860 oĭ, 100 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2883,92 leĭ și la cheltuelĭ, de 2841,03 leĭ.

Răstoaca, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-de-jos, com. Pănceşti. E situat pe malul drept al Siretuluĭ, aproape de Răcăciuni, la 5 kil. de satul Pănceşti. Are o populație de 35 suflete.

Răstoaca, *fost sat*, în jud. Tecuciŭ, ce a existat pe lîngă malul stîng al rîuluĭ Bîrlad, în locul, care astăzĭ se numește Malul-Alb, din com. Barcea, la N. de satul Drăgănești.

Răstoaca, *cătun,* în jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocnele-Marĭ.

Răstoaca, *parohie,* în jud. Putna, com. cu același nume, avînd o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae.

Răstoaca, *baltă,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-de-sus, com. Răcăciuni, formată de pîrîul Răcăciuni. E situată lîngă satul Gîșteni și are o întindere de 2 hect.

Răstoaca, *pîrîŭ.* Izvorește din pădurile și dealurile coprinse între com. Bogați și Hulubești, jud. Dîmbovița; curge prin raionul com. Glîmbocata, sub numele de Valea-Seacă și apoĭ, curgînd cam spre S.-E., trece pe lîngă comunele Valea-Mare, Crîngurile, Găești și maĭ la vale de Dragodana se unește cu pîrîul Potopul. De aci Potopul îșĭ pierde numele și apa curge sub numele de Răstoaca, trecînd pe lîngă com.: Mătăsarul, Costești, Mărunțișul, Crovul, Văcărești-de-Răstoaca, Rumînești și apoĭ printre com. Găiseni din jud. Dîmbovița și com. Florești din jud. Ilfovul, intră în jud. Ilfovul pierzîndu-șĭ acest nume și continuînd sub numele de Sabarul, pănă cînd se varsă în Argeș, maĭ la vale de București. In Răstoaca afară de Potopul cu afluențiĭ luĭ, se maĭ varsă: pîrîul-Șuța, care se varsă din sus de com. Văcărești-de-Răstoaca; pîrîul Baiul, care se varsă în Răstoaca din sus de Florești, jud. Ilfov, și aproape de Găiseni, jud. Dîmbovița; Ciorogîrla, care-șĭ ia naștere din jud. Dîmbovița, puțin spre N.-E. de Poiana-Lungă-d.-j., și care nu este azĭ de cît un canal al rîuluĭ Dîmbovița, care curge spre S. printre com. Brezoaiele și Poiana-Lungă-d.-j., intră în jud. Ilfov și curge la vale pe lîngă com. și mănăstirea Ciorogîrla și Domnești și se varsă în Sabarul, aproape de com. Măgureni. (Vezĭ Baiul, Braniștea, Ciorogîrla și Sabarul).

Răstoaca, *pîrîŭ,* jud. Dorohoiŭ, începînd de pe Hudești, com. Hudești, pl. Prutul-d.-s., și vărsîndu-se în Bașeŭ.

Răstoaca, *pîrîŭ,* jud. Vîlcea, pl. Oltețul-d.-s., ce udă com. Milostea și se varsă în rîul Tirîia, tot în raionul com. Milostea.

Răsturnați, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Boldești, Glodeanul-Sărat și Mihăilești, care prin succesiunĭ s'a despărțit în două marĭ trupurĭ; primul: Glodeanul și Grădiștea, despărțit și acesta în Glodeanul-Cufurit, din com. Glodeanul-Sărat, și Glodeanul-Grădiștea, din com. Boldești. Al doilea trup al Răsturnaților coprins în com. Mihăilești, s'a despărțit și el în Răsturnați-luĭ-Mișu și Răsturnați-Doamneĭ-Bălașa.

Răsturnați-Doamneĭ-Bălașa, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Mihăilești, proprietate a spitaluluĭ Brîncovenesc. Are 600 hect., maĭ toate arabile.

Răsturnați-luĭ-Mișu, saŭ **Doamna Paraschiva,** *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Mihăilești. Are 600 hect., maĭ toate arabile, și puțin stufăriș. E cunoscută maĭ bine sub numele de Mihăilești.

Răsuceni, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Marginea, compusă din căt.: Gostieni, Asan-Aga, Răsuceni-d.-s. și Răsuceni-d.-j., situată pe valea Cîlniștea, la N. plășeĭ. E departe de orașul Giurgiŭ de 32 kil., iar de București, de 58 kil.

Suprafața trupurilor de moșie care constitue com. este de 6000 hect., din care 969 pădure.

Are o populație de 2089 suflete, din care 425 contribuabilĭ; 4 bisericĭ, deservite de 4 preoțĭ și 6 cîntărețĭ, constituind parohia din Răsuceni-d.-s.; o școlă mixtă, frecuentată de 77 copiĭ

(1899—900); 3 morĭ cu aburĭ şi 10 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 12351 leĭ, 19 banĭ şi la cheltuelĭ, de 8195 leĭ, 83 banĭ.

Vite: 844 boĭ, 50 bivolĭ, 307 caĭ, 1552 oĭ, 320 rîmătorĭ şi 6 asinĭ.

Răsuceni-de-Jos, saŭ **Berbecari**, *cătun*, pendinte de com. Răsuceni, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat pe valea Cîlniştei. Proprietatea moşieĭ aparţine doamneĭ Zmaranda Hristopol, d-luĭ Dem. Profirescu şi moştenilor.

Are o suprafaţă de 1500 hect., din care s'a dat la locuitorĭ foştĭ clăcaşĭ 360 hect.

Pe aci trece valea Berbecari. Are o biserică zidită la 1883, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 morĭ de aburĭ şi 4 cîrciumĭ.

Răsuceni-de-Sus, *cătun*, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat pe valea Cîlniştea, proprietate a d-lor Filipescu şi general Zefcari. Are pe dînsa şi căt. Asan-Aga saŭ Bujoreanca şi Singureni, care este nelocuit. I se maĭ zice şi Răsuceni-Baba.

Are o suprafaţă de 5357 hect., din carĭ s'a dat la 300 locuitorĭ foştĭ clăcaşĭ 1308 hect.

Singureni aŭ o suprafaţă de 2051 hect., iar Asan-Aga are 867 hect., din care 296 date la locuitorĭ.

Venitul anual al moşiilor este de 60000 leĭ.

Trece printr'însa valea Cîlniştea ce vine din Drăgăneşti şi merge în Prunarul, apoĭ: Valea-Manafuluĭ, Valea-Crînguluĭ-Frumos, Ulmuleţul, Simileni, Trestenicul, Brezoiul, Urzicele, Valea-Berbecarilor, Valea-luĭ-Dimian, Valea-luĭ-Moş-Chiţu, Valea-luĭ-Bratan saŭ Puţul-Babeĭ, Gropani şi Valea-Spălatuluĭ, care daŭ toate în valea Brezoiul şi Valea-Manafuluĭ.

Are două biericĭ, una clădită la 1824 şi cea-l'altă la 1876 şi cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 2 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ, 1 şcoală mixtă.

Răsvadul. Vezĭ *Răzvadul.*

Răsvan, (Movila-luĭ-). Vezĭ *Răzvan.*

Răşani, *altă numire a com.* Adîncata, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Răşani, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Prahova, pl. Cîmpul, com. Adîncata, fostă pendinte de mănăstirea Tîrgşorul, în întindere de 937 hect., din care 50 hect. suprafaţă împădurită şi 887 hect. pămînt cultivabil şi fîneţe.

Răşina, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, situată la S.-V. de com. Ţicleni, de ambele laturĭ ale şoseleĭ vecinale.

Are o suprafaţă de 2014 hect., din care: 810 pădure, 270 hect. izlaz şi vatra satuluĭ, 270 hect. fîneţe şi 670 hect. cultivabile, cu o populaţie de 251 familiĭ, saŭ 946 suflete; 6 fîntînĭ; 3 cişmele; 2 cîrciumĭ şi 2 morĭ pe apa Cioieni; 1 şcoală, frecuentată de 41 elevĭ; 2 bisericĭ de lemn, fondate de locuitorĭ la anul 1752 şi 1832, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 46 plugurĭ, 112 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 23 caĭ, 528 vite marĭ cornute, 499 porcĭ, 639 oĭ şi capre.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1034 leĭ, 65 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1002 leĭ, 75 banĭ.

Comunicaţia în comună se face pe şoseaua vecinală care o pune în legătură la N.-E. cu com. Ţicleni, iar la S.-V. cu com. Peşteana-d.-s., unde şoseaua dă în calea naţională.

Rătăcitul, *picior de munte*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Comăneşti, de pe stînga Şupanuluĭ, acoperit de o pădure, în mijlocul căreia se află o poiană mare, de peste 4 hect. întindere.

Răteasca, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, ţinînd de com. Sfinţeşti. Are o populaţie de 239 suflete, din care 63 contribuabilĭ.

Răteasca, *moşie*, situată în căt. cu acelaşĭ nume, jud. Teleorman. Vezĭ Sfinţeşti, com. rur.

Răteiul, *munte*, jud. Dîmboviţa, plaiul Dîmboviţa, în sus de Moroeni, spre stînga, despărţit de o parte de muntele Cufuritul, prin rîuleţul Cufuritul; iar de altă parte de muntele Lespezile prin rîuleţul Brăteiul. Pe ambele rîuleţe sunt herăstrae pentru tăiat scîndurĭ.

Răteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Măllureni-Bădiceni, jud. şi pl. Argeşul.

Răteşti, *sat*, cu 362 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Răteşti-Furduleşti. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Răteşti, *cătun* al com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ, cu 640 locuitorĭ şi 160 case. Are subdivizia Schitul-Răteşti.

Răteşti, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Crîngurile.

Răteşti, *schit de călugărițe,* în jud. Buzăŭ, com. Gura-Aninoaseĭ, căt. Răteşti, sub poalele munteluĭ Şoimul şi la extremitatea de V. a muchieĭ Răteştilor, avînd o frumoasă poziţie. Biserica şi cimitirul sunt în bună stare; chiliile, frumoase şi curate. Numărul maicelor e de 96, iar al surorilor, de 21. Fondarea luĭ se pune în secolul al XVII-lea şi se atribue Grecenilor. Episcopul Chesarie rezidindu-l în 1844, n'a maĭ menţinut nicĭ una din datele cele vechĭ.

Frontespiciul este acesta:

Intru slava şi cinstea prea sfinteĭ ceĭ de o fiinţă şi nedespărţită sf. Treime, s'a ridicat din temelie această sf. biserică în locul celeĭ vechĭ, şi împodobită, precum se vede, cu zugrăveală şi cu alte multe podoabe prin osîrdia şi cheltuiala prea sfinţituluĭ şi mult rîvnitoruluĭ de cele D-zeeştĭ DD. Chesarie, Episcopul Buzăuluĭ, într'al 19-lea an al păstorieĭ sale, la care a ajutat şi alţĭ pravoslavnicĭ creştinĭ, ale căror nume scrie-va-le Domnul în cartea vieţeĭ, în cerurĭ; aşezîndu-se iarăşĭ hramul Sf. Troiţe, precum a fost din vechime, domnind în această vreme Măria Sa George Demetru Bibescu Voevod, iar cîrmele pravoslavieĭ ţiind pre sfinţitul Mitropolit DD. Neofit, precum şi stariţă a acestuĭ sf. schit fiind cuvioasa Evghenia Schimonachia Greceanca. Leat 1844.

Dintre ceĭ ce aŭ contribuit maĭ mult pe lîngă Chesarie la rezidirea şi înavuţirea acestuĭ schit, sunt: Marele Clucer Grigore Tăut, soţia sa Elena şi boeriĭ Scărlăteştĭ. Hramul bisericeĭ este Sf. Treime, iar al cimitiruluĭ: Invierea luĭ Lazăr şi Buna-Vestire. In timpiĭ maĭ noĭ, Demetru Papazolu a restaurat cimitirul, iar Episcopul Dionisie, în 1865, a ridicat din noŭ o frumoasă clopotniţă. Tot el a stăruit pentru înfiinţarea uneĭ şcolĭ de fete în schitul Răteşti, şcoală care s'a închis de cîţĭ-va anĭ.

Răteşti, *moşie,* jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, com. Răteşti, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, dînd un venit anual de 2950 leĭ.

Răteşti (Vatra-Schituluĭ-), *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Gura-Aninoaseĭ, căt. Răteşti, proprietate a statuluĭ, pendinte de schitul Răteşti, avînd 426 hect. pădure şi puţină fîneaţă. Mare parte din această pădure a fost dăruită schituluĭ de boeriĭ Scărlăteştĭ; o altă parte a fost cumpărată de maicĭ cu baniĭ dăruiţĭ de Clucerul Gr. Tăut.

Răteşti-Furdueşti, *com. rur.*, pe malul drept al rîuluĭ Argeş, jud. Argeş, pl. Gălăseşti, la 26 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 44 kil. de Piteşti. Se compune din 5 sate: Furdueşti, Pătulul, Şindrilitul, Raletul, Răteşti şi Tigveni, cu o populaţie de 1003 suflete.

Are 3 bisericĭ şi o şcoală.

Budgetul com. e de 3140 leĭ la veniturĭ şi de 2737 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 700 boĭ şi vacĭ, 200 caĭ, 17 bivolĭ, 900 oĭ, 20 capre şi 450 rîmătorĭ.

Rătezul, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la 61 kil. de oraşul Turnul-Severin. Se mărgineşte la N. cu com. Godineşti; la E., cu com. Călceşti, ambele ţinînd de jud. Gorj; la S., cu com. Glogova; iar la V., cu com. Negoeşti.

Este formată din treĭ mahalale numite: Luna-d.-j., Luna-d.-s. şi Chiliul, avînd o populaţie de 800 locuitorĭ, şi 262 case.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală, frecuentată de 45 elevĭ (1899-900).

Budgetul com. e la veniturĭ de 882 l., iar la cheltuelĭ, de 641 l.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ, 15 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ cu albine; 200 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 360 oĭ şi 280 rîmătorĭ.

Are o şosea, care o leagă cu şoseaua com. Glogova şi care merge şi spre jud. Gorjuluĭ.

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Lazura-Bojeĭ, Dealul-de-jos şi Dealul-de-sus, acoperite cu viĭ, dînd un vin bun.

Ca pîraie în com. sunt: Ogaşul, Făgetul, Valea-Viezurilor, Valea-luĭ-Nănăŭ, Valea-Staneĭ, Ogaşul, Pădina-Mare, Podul-Turculuĭ, Ogaşul-Bisericeĭ-Ulmătul şi Apa-Sărată.

Răticna, *munte,* în jud. Suceava, com. Bogdăneşti, acoperit de pădure de răşinoase, mesteacănĭ şi fagĭ.

Rătuleşti, *sat,* în jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Bradul-d.-j.

Rătunda, *com. rur.,* la N. plăşeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată din satul cu acelaşĭ nume, situat pe un teren şes, la V. de com. Studina, la 26 kil. spre N. de Corabia şi la 15 kil. spre S. de Caracal.

Are o populaţie de 759 locuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 43 elevĭ (1899—900); o biserică, cu hramul Buna-Vestire (1868), deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 6 cîrciumĭ.

Budgetul com. e de 2326 leĭ la veniturĭ şi de 2317 leĭ la cheltuelĭ.

Rătuneiul, *munte,* în jud. Dîmboviţa, în partea de N.-V., cam spre jud. Muşcel.

Răţăleşti, *mahala,* în jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., com. rur. Roşiile. Are o populaţie de 90

locuitorĭ; o biserică, făcută de Ion Roşianu.

Răţeni, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, situat nu departe de malul drept al pîrîuluĭ Comanul.

Are o populaţie de 193 suflete; o biserică, clădită la 1863 de Grigoriţă Constantinidi, deservită de 1 cîntăreţ; o cîrciumă.

Vite: 113 vite marĭ cornute şi 47 porcĭ.

Răţeni-Tazlăul, *moşie,* în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul com. Schitul-Frumoasa, aparţinînd statuluĭ.

Răţoeşti (Dealul-), *deal,* în jud. Suceava, satul Sodomeni.

Răţoaia, *sat,* în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, com. Hăbeni.

Răţoiul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Izvorul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populaţie de 68 locuitorĭ. Cade în partea de S.-E. a com.

Răţoiul, *braţ* (prival), în jud. Ialomiţa, insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, com. Dudeşti.

Răţoiul, *iaz,* format din pîrîul Uluci, în partea de V. a com. Broscăuţi, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ.

Răŭ (Izvorul-), *izvor,* în jud. Buzăŭ, com. Valea-Muşceluluĭ; începe din muntele Vîrful-Feţiĭ şi se scurge în Valea-Muşceluluĭ.

Răŭ (Izvorul-), *izvor,* în jud. Buzăŭ, com. Goideşti; începe din muntele Viforîta şi se scurge în pîrîul Bîsca-Mare, puţin maĭ sus de Trestia-Mileĭ.

Răuceşti, *com. rur.*, în marginea despre N.-E. a plăşeĭ de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, pe teritoriul ce se întinde către V. Moldoveĭ, până în ramurile estice a munţilor Hălăuca (marginele jud. Suceava), cum şi pe podişele şi dealurile ce se întind între cursul pîrîuluĭ Rîşca spre S., se mărgineşte spre S.-V. cu com. Vînători-Neamţuluĭ, spre S. cu o parte din pămînturile aceleeaşĭ com. şi moşia Graşi, spre E. cu com. Păstrăveni, iar spre N. cu hotarul jud. Suceava, care desparte com. de moşiile Drăguşeni, Sîrbi, Săveşti şi Brusturi, prin o a treia parte a pîrîuluĭ Rîşca.

E formată din cătunele: Răuceşti, Munteni, Aprodul-Purice, Oglinzi şi Lingurari, pe o suprafaţă de 2834 hect.

Locuitoriĭ sunt în mare parte răzeşĭ.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1864, sunt astă-zĭ: 135 carĭ încă trăesc şi-şĭ stăpînesc încă singurĭ locurile; 183 ce stăpînesc locurile, ca urmaşĭ aĭ celor împroprietăriţĭ. Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1878 sunt: 157 carĭ trăesc; 157 carĭ aŭ moştenit pămîntul de la ceĭ împroprietăriţĭ şi 64 de inşĭ, carĭ de şi cultivatorĭ de pămînt şi însuraţĭ, n'aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Are: 3 bisericĭ, deservită de 4 preoţĭ şi 6 eclesiarcĭ; o şcoală mixtă; 2 morĭ de apă.

Budgetul com. e de 4559 leĭ la veniturĭ şi de 4553 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 1836 vite marĭ cornute, 1600 oĭ, 214 caĭ şi 380 rîmătorĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin: şoseaua judeţeană Neamţu - Fălticeni, şi Neamţu-Paşcani; apoĭ prin un drum care se leagă cu şoseaua Fălticenilor, trecînd prin satele Oglinzi, Răuceşti, Munteni, Ungheni, la Timişeşti.

Răuceşti, *sat,* în jud. Neamţu, com. Răuceşti, pl. de Sus-Mijlocul, situat la 48 kil. de oraşul Piatra şi format din trupurile Răuceşti-d.-j. (Rădeni) şi Obraji, cu o întindere de 723 hect., 90 ariĭ (635 fălcĭ), şi o populaţiune de 262 familiĭ.

Are 2 bisericĭ, dintre care cea din Răuceşti-d.-j., cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, a fost începută de M. Cogălniceanu la 1866; o şcoală, frecuentată de 77 elevĭ.

Intre alte multe ispisoace relative la acest sat, citām pe următorul:

Io Dumitrie Cantemir Voevod B. m. g. z. M.

Adecă înaintea Domnieĭ-noastre şi înaintea tuturor boerilor noştri a marĭ şi a micĭ, aŭ venit Iorest egumenul şi cu tot soborul de la sf. mănăstirea luĭ Zosim, ce se chiamă Secul, şi de la sf. mănăstire din Cetatea-Neamţuluĭ, jăluind precum dresă şi ispisoace ce aŭ avut mănăstirea pre satul Răuceşti, ce aŭ avut schimbătură de la Constantin biv. vel. post. şi de la jupăneasa luĭ Safta aŭ perit de Cazacĭ cînd răscoalele, fără cît numaĭ ce-aŭ aflat, un zapis de schimbătură ce-aŭ făcut mănăstirea cu Constantin postel. şi l'aŭ răscumpărat din ţara Căzăcească de la Nijnal, decĭ s'aŭ rugat Domnieĭ-mele ca să le fac ispisoc de întăritură pe acel zapis, decĭ şi Domnia-mea văzînd acel zapis, adevărat iscălit cu iscăliturile tuturor boierilor marĭ pănă la vorniciĭ de poartă anume, şi Domnia-mea am dat şi întărit sf. mănăstirĭ din Cetatea-Neamţuluĭ acel sat Răuceşti, cu vecinĭ cu tot, ca să fie sfintelor mănăstirĭ dreaptă ocină şi moşie, şi să fie spre pomenirea ctitorilor, şi a luĭ Urechi Vornicul ce-aŭ făcut mănăstirea Săculuĭ. 7219 (1711).

Răuceşti-de-Sus. Vezĭ Suzeni, jud. Neamţu.

Răuceşti-de-Jos. Vezĭ Rădeni, jud. Neamţu.

Răuseni, *sat,* în partea de V. a

com. Comăndărești, pl. Jijia, jud. Botoșani, așezat parte pe șes, parte pe coasta de E. a Dealuluĭ-Răusenilor și Livezilor, în dreapta Jijieĭ.

Intinderea moșieĭ este de 3318 hect., din care 2700 hect. ale proprietaruluĭ, d-l Ioan Pavli, și 618 hect. ale locuitorilor.

Locurile cultivabile aŭ o întindere de 2000 hect.

Sunt cîte-va rădiurĭ de stejar în întindere de 25 hect. și o vie pe coasta Dealuluĭ-Vieĭ, în întindere de 6 hect.

Are o populație de 200 familiĭ, saŭ 690 suflete; o biserică vechĭe, de bîrne, zidită la 1789 de d-na Bogdan, născută Ghica, și avînd catapeteazma luată de la o altă biserică foarte vechĭe, ce era în grădina caselor proprietățeĭ, biserică deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser; 1 moară de apă pe Jijia și 1 de aburĭ, 6 iazurĭ bogate în pește și stuh.

Locuitoriĭ posedă: 590 boĭ și vacĭ, 63 caĭ, 2000 oĭ, 105 porcĭ; 250 stupĭ cu albine.

Urmele unuĭ sat foarte vechiŭ se văd la o localitate situată spre V. de satul Răuseni pe coastă de deal și în dreapta Jijieĭ, unde astă-zĭ se află cîte-va bordee, numită: Odaia-Răuseni. Legenda atribue aceste urme, unuĭ sat numit Huseni, care ar fi fost ars de Turcĭ acum 300 de anĭ.

Spre N.-V. de Răuseni, pe țărmul stîng al Jijieĭ, față în față cu vechiul sat Huseni, la poalele podișuluĭ Ciurgăul, legenda așează un vechiŭ sat, numit Murăreni, ale căruia urme de grădinĭ și locurĭ de case se pot observa și astă-zĭ.

Maĭ tîrziŭ, moșia Răuseni ia numele de Domneasca și se stăpînește de o familie Ghica. Această familie a avut case marĭ de piatră lîngă biserica vechĭe.

Tot p'aci sunt urmele uneĭ vechĭ iezăturĭ, la N.-V. de satul Răuseni, de ambele părțĭ ale Jijieĭ, care se zice forma un iaz foarte mare ce se întindea spre V. și acoperea tot șesul Jijieĭ și care se numea Iazul-Doamneĭ.

Numeroasele gropĭ de pîine care se află prin sat și împrejurul săŭ, dovedesc că aicĭ, maĭ înainte vreme, a fost un centru de populație mare și bogat.

Răuța, *pădure*, pe moșia Fundoaia, com. Hreațca, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Răuțeni, *sătuc*. Vezĭ Zamoștia, sat, com. Zamoștia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Răuțeni, *deal* și *podiș*, pe teritoriul satuluĭ Zamoștia, com. cu acelașĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ; se întinde de la locul numit Budăĭ, pănă la Agape.

Răzășia-Gogoiul, *răzășie*, jud. Putna, în suprafață aproximativă de 300 hect., situată pe moșia cu acelașĭ nume, pendinte de com. Răcoasa, limitată la N. cu moșia Mușunoaele statuluĭ, la V. cu răzășiĭ Răcoasa și la E. și S. cu pădurea Ciucucul a statuluĭ și cu răzașiĭ din Găuri.

Răzășia-Răcoasa, *pădure*, jud. Putna, în suprafață aproximativă de 500 hect., situată pe moșia cu acelașĭ nume, pendinte de com. Răcoasa, limitată la N. și E. cu Mușunoaele statuluĭ, la V. cu răzașiĭ Cîmpuri și la S. cu moșia Vizantea a statuluĭ.

Răzășia - Varnița, *pădure*, jud. Putna, în suprafață aproximativă de 100 hect., situată pe moșia cu acelașĭ nume, pendinte pe com. Străoani-d.-s., limitată la N. cu răzășiĭ Străoani-d.-s., la E. cu moșia d-luĭ Apostoleanu, la V. cu Răcoasa și la S. cu Varnița.

Războieni, *sat*, în jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Uscați, situat pe pîrîiașul Strugi-nosul. Vezĭ Războieni, moșie.

Războieni, *schit*, în jud. Neamțu, com. Uscați, pl. de-Sus-Mijlocul, situat în satul cu acelașĭ nume. Posedă următoarea inscripțiune:

In zilele evlaviosuluĭ și iubitoruluĭ de Christos Domnuluĭ Ion Ștefan Voevod, cu mila luĭ D-zeŭ Domnitor țăriĭ Moldoveĭ, fiul luĭ Bogdan-Voevod. In anul 6984, iar al domnieĭ luĭ al 20-lea an curgătoriŭ, sculatu-s'aŭ puternicul Mahomet, împăratul turcesc, cu toate ale sale răsăritene puterĭ. Incă și Basarab-Voevod, cel numit Laiota, venit'a cu dînsul cu toată țara sa cea basarabească. Aŭ venit ca să jefuiască și să piarză țara Moldoveĭ și aŭ ajuns pănă aci, la locul numit Pîrîul-Alb, și noĭ Ștefan Voevod, cu fiul nostru Alexandru, eșit'am înaintea lor aci, și am făcut cu dînșiĭ mare războiŭ în luna luĭ Iulie în 26 zile. Și cu îngăduirea luĭ D-zeŭ biruițĭ fură creștiniĭ de către păgînĭ, și căzură acolo multă mulțime de ostașĭ Moldovenĭ. Tot atuncĭ și Tătariĭ lovit-aŭ țara Moldoveĭ din acea lature. Pentru acea bine-voit'a Io Ștefan Voevod de buna sa voință, și zidi acest templu întru rugășie și Doamneĭ sale Marieĭ și fiilor săĭ Alexandru și Bogdan și întru pomenirea și întru desufletirea tuturor ortodoxilor creștinĭ carĭ aci aŭ perit. In anul 7004, iar al domnieĭ luĭ, anul al 40-lea curgătoriŭ, luna Noembre 8.

Inscripția datează de la zidirea bisericeĭ, în anul 7004 (1495), adică cu 18 anĭ maĭ tîrziŭ de războiul de la Pîrîul-Alb saŭ Valea-Albă; ziua de 8, arătată în inscripțiune, coincide cu serbarea sf. Arhistratic Mihail, căruia Marele Ștefan a dedicat templul de la Războieni.

Cea d'întîiŭ tălmăcire a inscripțieĭ de la Războieni a pu-

blicat-o Gh. Asachi la sfîrşitul nuveleĭ sale istorice Valea-Albă (v. Asachi: Nuvele ist, ed. III, Iaşi, 1867, p. 122). Vezĭ şi Războieni, moşie.

Războieni, *moşie,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Uscaţi, fostă pendinte de schitul Războieni.

Istoric. Din o cartă de judecată din 1620, de la Gaşpar-Vodă, se constată că Ştefan-cel-Mare zidind biserica de la Războieni, ca un monument comemorativ celor căzuţĭ în războiŭ pentru apărarea ţăriĭ, a dotat acea biserică cu o bucată de loc, din al căruĭ venit ea să se poată întreţinea şi să se perpetue pomenirea ostaşilor acolo îngropaţĭ. Pe acel loc al bisericeĭ, cu timpul s'a format sătişorul Războieni.

In curgerea timpurilor însă, această proprietate a bisericeĭ de la Războieni a devenit proprietate boerească. Aşa, pe timpul luĭ Ştefan Tomşa (1612), proprietarul moşieĭ Războieni, împreună cu ea şi a bisericeĭ Mareluĭ Ştefan, era visternicul Nicoară Prăjescu, care, participînd la revolta boerilor contra Domnuluĭ Tomşa, ca şi mulţĭ tovarăşĭ de aĭ luĭ a fugit în Polonia. Vodă a confiscat moşia luĭ Nicoară-Războieni, şi a dăruit o Mănăstireĭ sf. Ilie din Bucovina.

Sub domnia luĭ Radu-Vodă, călugăriĭ de la sfîntul Ilie se judecară la domnie pentru o bucată de loc a moşieĭ Războieni, ce o împresuraseră răzeşiĭ din Uscaţi, şi cîştigară procesul în 1632.

Lupu Prăjescu, fiul luĭ Nicoară, prin bună învoială cu călugăriĭ de la sf. Ilie, răscumpără moşia Războieni cu biserica, dîndu-le 300 de talerĭ şi nişte vite şi primindu-şĭ documentele îndărăt.

In acelaşĭ an Ionaşcu Prăjescu a pretins a i se da şi luĭ o parte din moşia părintească Războieni. Logofătul Petraşcu Başotă, condamnat de la domnie, a împărţit moşia Războieni în două părţĭ: Lupuluĭ i-a dat partea din jos, iar Ionaşculuĭ, partea din sus.

Moşia aceasta s'a stăpînit de familia Prăjescu până la anul 1668, cînd ea toată se stăpînea de Dimitraşcu Prăjescu, carele a trecut'o în stăpînirea cumătruluĭ săŭ Gavril Tăbîrţă, fost biv. cămăraş, jumătate prin danie, iară jumătate prin vînzare.

Tăbîrţă, împrumutînd de la Ionaşcu Prăjescu 130 leĭ, 'ĭ-a amanetat jumătate din Războieni, şi neplătind baniĭ, partea de moşie cea amanetată a trecut iarăşĭ la familia Prăjescu. In anul următor, 1660, Tăbîrţă a vîndut şi cea-l'altă parte din Războieni fostuluĭ spătar Tudurachi Iordachi. Se vede însă că această vînzare nu s'a efectuat; căcĭ peste două lunĭ face vînzare pe jumătate din moşia Războieni naşuluĭ săŭ, al doilea logofăt Dumitraşcu Boul. Această vînzare se întăreşte prin ispisoc domnesc de la Ştefan Petriceicu-Vodă din anul 1673.

In anul 1688, Maria Prăjasca, cu fiul săŭ Ştefan şi cu ginerele eĭ vînd jumătatea lor din Războieni, Hatmanuluĭ Constantin Veliciko. Vînzarea aceasta s'a făcut cu condiţie ca Hatmanul să plătească o datorie a vînzătoareĭ Prăjasca la Mănăstirea Hanguluĭ, unde era amanetată acea parte de moşie.

Hatmanul Veliciko însă n'a plătit acea datorie, şi mănăstirea, avînd trebuinţă de banĭ ca să acopere biserica mănăstireĭ, a vîndut acea parte de moşie slugeruluĭ Necolaĭ, împreună cu biserica.

In 1714, a patra parte din moşia Războieni se stăpînea de Veliciko sin Caţiki, starostele de negustorĭ din Iaşi, care în acest an a vîndut-o slugeruluĭ Neculaĭ şi jupînesiĭ sale Catrineĭ.

Aşa dar atuncĭ maĭ toată moşia Războieni se stăpînea de Slugerul Neculaĭ, fiul Medelniceruluĭ Ene, care la rîndul săŭ şi el a avut procese cu răzăşiĭ din Uscaţi, pentru hotare; dar judecata constată dreaptă stăpînirea Slugeruluĭ şi o confirmă.

Egumenul mănăstireĭ Hangul, cînd a vîndut Slugeruluĭ partea Prăjascăĭ din Războieni, se adresase maĭ întîiŭ nepotuluĭ eĭ Andreĭ, feciorul luĭ Ştefan Prăjescu cu propunere de a rescumpăra el acea parte a mătuşeĭ sale; acela însă i-a răspuns, că n'are banĭ ca s'o răscumpere. Maĭ pe urmă acest Andreĭ Prăjescu, în anul 1731, a intentat proces Slugeruluĭ. In curgerea acestuĭ proces pentru jumătatea Prăjască din satul Războieni, pe care cădea şi biserica Mareluĭ Ştefan, în anul 1734, Slugerul Neculaĭ, văzînd că împreună cu partea Prăjascăĭ are să piardă şi biserica Domnească, ca să scape măcar acea biserică de a trece la alt stăpîn, s'a decis a preface biserica mareluĭ Ştefan de la Războieni în mănăstire de călugărĭ. Spre acest sfîrşit i-a hărăzit a patra parte din moşia sa de la Războieni pentru întreţinere; a ales de egumen pe preotul Dumitru; a împuternicit pe fiiĭ seĭ Sandu şi Safta să se ducă la mitropolitul ţăreĭ, care pe atuncĭ era Antonie, spre a cere pe deoparte recunoaşterea şi întărirea noueĭ mănăstirĭ şi a danieĭ, iar pe de alta, să dobîndească binecuvîntarea preotuluĭ Dimitrie de a se călugări.

De atuncĭ datează fondarea

mănăstireĭ saŭ schituluĭ Războieni.

Intre acestea, procesul Slugeruluĭ cu Prăjescu continua. După ce judecata a legitimat drepturile Prăjesculuĭ, Slugerul n'a voit să primească de la el baniĭ de răscumpărare, şi a lăsat procesuluĭ loc deschis pentru alte vremĭ. Prăjescu însă, puind stăpînire pe partea din moşia Războieni n'a ţinut seamă de schit şi de dania Slugeruluĭ, ci a vîndut toată acea parte de moşie cu schitul, Logofătuluĭ Sandu Sturdza.

După moartea Slugeruluĭ, fiul săŭ, Vatavul Costachi, a continuat procesul cu Andreĭ Prăjescu, carele însă prin judecată a silit pe rivalul săŭ a primi baniĭ ce-ĭ dăduse tatăl săŭ Slugerul de răscumpărare pe partea Prăjascăĭ din Războieni.

Noul proprietar al moşieĭ Războieni, Sandu Sturdza, a respectat schitul fondat acolo de Slugerul Nicolaŭ, şi a lăsat pe călugărĭ în pace, să stăpînească biserica şi dania făcută lor de Slugerul, precum şi alţĭ răzeşĭ din vecinătate. Aşa, în documentele schituluĭ, se vede că în anul 1768 era la schitul Războieni Egumen, Manadul Visarion, care se judecă cu răzeşiĭ de la Uscaţi, carĭ pretindeaŭ că biserica schituluĭ ar fi pe moşia lor, că prin urmare călugăriĭ ar fi stăpînind cu nedreptul o parte din moşia răzăşească. Dar pe temeiul ispisoculuĭ de la Radu-Vodă din 1624, ce era la mîna călugărilor, s'a recunoscut dreptatea schituluĭ.

In anul 1789, Monahul Ilie Dabija, dintre răzeşiĭ localĭ, hărăzeşte schituluĭ toată averea sa. Din o scrisoare din anul 1790, se vede că moşia Războieni cu schitul trecuse de la Sandu Sturdza la Constantin Sturdza, şi acesta o dase de zestre gineruluĭ săŭ Vornicul Mihail Sturdza. Tot din acea scrisoare să vede că era năcealnic schituluĭ Arhimandritul Efrem. Ginerele Sturdzeĭ împuterniceşte prin amintita scrisoare pe Efrem a strînge veniturile moşieĭ Războieni, ca şi sub socrul săŭ şi a le întrebuinţa întru ţinerea bisericeĭ şi a servitorilor eĭ. De aci se vede, că, la început, noul proprietar, Mihail Sturdza, era favorabil schituluĭ şi Arhimandrituluĭ Efrem. Dar aceasta n'a durat mult, precum vom vedea maĭ jos.

In arhiva Mitropolieĭ Moldoveĭ se află o mărturie a maĭ multor boerĭ Sturdzeştĭ, dată în 1790, prin care se adevereşte că moşia pe care Marele Ştefan a zidit biserica de la Războieni, a fost cumpărată de tatăl lor, marele Logofăt Sandu Sturdza de la un Prăjescu şi o a afierisit schituluĭ Războieni, carele la acel timp se administra de Arhimandritul Efrem, pe care îl laudă şi-l recomandă pentru buna orînduială duhovnicească ce ţine în schit. Boeriĭ Sturdzeştĭ, subscrişĭ în acea mărturie sunt: I. Sturdza Vel Vornic, Stefan Sturdza Vel Logofăt, Dumitrachi Sturdza Ban, Gr. Sturdza Hatman.

In anul 1792, Domnitorul Alex. Moruzzi, prin hrisovul săŭ, miluește schitul Războieni cu oarecare hărăzirĭ din veniturile (ruzumaturile) domneştĭ. Aceleaşĭ hărăzirĭ se confirmă în anul următor, de Domnitorul M. Şuţu.

Din o suplică a Arhimandrituluĭ Efrem, din anul 1793, către Mitropolitul Iacob Stamate (suplică ce se păstrează în archiva Mitropolieĭ Moldoveĭ), se vede că acest Efrem a făcut maĭ multe îmbunătăţirĭ la schitul Războieni, şi care, cum se exprimă el, l'a costat sudorĭ de sînge, întrebuinţînd toată silinţa sa spre înzestrarea schituluĭ cu morĭ şi viĭ.

Dar tot din aceea se vede că proprietarul moşieĭ Războieni, logofătul M. Sturdza, schimbase atitudinea sa anterioară către schit. El tindea acum a se face deplin stăpîn pe moşia schituluĭ şi chiar a desfiinţa acesta, întrebuinţînd la aceasta până şi silniciĭ şi violărĭ. Se vede că contra acesteĭ atitudinĭ ilegale a logofătuluĭ Sturdza, Efrem îşĭ procurase de la boeriĭ Sturdzeştĭ, mărturia citată maĭ sus, şi în care nu figurează Sturdza cel cu pretenţia.

Efrem apoĭ se jeluеşte Mitropolituluĭ că acest boer voeşte să-l alunge de la Războieni şi să strice schitul ca să se facă el stăpîn pe moşia schituluĭ, că s'a încercat în multe rîndurĭ să apuce documentele schituluĭ, ce se păstraŭ la Egumen. Spre acest sfîrşit i-a prădat chilia în maĭ multe rîndurĭ, până ce în fine a izbutit a pune mîna pe documentele schituluĭ. Apoĭ a instalat pe vătaful săŭ cu familia în schit, poruncindu-ĭ la pune mîna pe toată averea călugărilor. Efrem s'a tînguit Mitropolituluĭ; dar se vede că acesta nu l-a putut ajuta, căcĭ de acum schitul Războieni cu moşia sa a trecut în stăpînirea familieĭ Sturdzeştĭ şi schitul de călugărĭ a rămas desfiinţat de-o cam dată.

La 1803, după o înţelegere particulară a Mitropolituluĭ Veniamin cu familia Sturdzească, s'aŭ aşezat aci 25 maice; de aceea, până la 1813, călugăriţele de acolo n'aŭ avut nicĭ un act public constatător dreptuluĭ lor de a locui acolo şi a avea drept la întreţinerea din averea schituluĭ.

La 1811, murind marele Logofăt M. Sturdza, răpitorul schituluĭ Războieni, urmașiĭ luĭ, împreună cu toată familia Sturdzească, aŭ închinat schitul cu moșia Războieni, spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași (vezĭ actul de danie publicat de d. Gusti, fost Epitrop al caseĭ Spiridon, în jurnalul Curierul (Balassan), din Iași, în anul 1786, No. 87, reprodus de Melchisedec).

Epitropia, luînd în stăpînire dania, a voit să depărteze de acolo acele 25 călugărițe și să rămîie toată averea schituluĭ în mîna spitaluluĭ, însă Mitropolitul Veniamin s'a opus.

La 1835, Alecu Sturdza, urmaș al donatorilor schituluĭ, cere alungarea călugărițelor de la Războieni pentru tot-d'a-una și cu venitul schituluĭ să se întreţină 5 paturĭ pentru bolnavĭ, peste cele ce întreținea până atuncĭ spitalul, amenințînd că la caz contrar va cere de la guvern stricarea danieĭ și reînturnarea eĭ la urmașiĭ familieĭ. Veniamin s'a opus. Maĭ tîrziŭ chiar Epitropia spitaluluĭ s'a încercat a desființa schitul și a întrebuința averea luĭ numaĭ la spital, dar Mitropolitul Meletie s'a opus; așa în cît și astă-zĭ staŭ acolo cîte-va călugărițe bătrîne, care se întreţin după un budget aparte.

Moșia schituluĭ a avut o întindere de 777 hect., 70 ariĭ saŭ 684 fălcĭ, din care 239 fălcĭ s'aŭ dat locuitorilor clăcașĭ din satul Războieni, și 445 fălcĭ aŭ rămas pe seama proprietățeĭ.

Arendat, acest pămînt aduce 6000 leĭ anual, din carĭ 4480 leĭ se daŭ pentru întreținerea schituluĭ, și restul spitaluluĭ.

Războinicul, *deal,* în com. rur. Albulești, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Războiul, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Goidești, căt. Brătilești și Ploștina. Vîrful e acoperit de pășunĭ, iar poalele, cu seculare pădurĭ de brad, fag și mesteacăn. El lasă maĭ multe ramificațiĭ în partea de N., care se întind până în rîul Bîsca-Rozileĭ.

Războiul, *vălcea,* izvorăște din dealurile despre E. ale com. Slăvești, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea, și se varsă în rîul Tîrîia.

Războiuluĭ (Valea-), *vale,* izvorăște din imprejurimile com. Urlați, pl. Cricovul, jud. Prahova; curge prin com. Tomșani, unde formează maĭ multe heleștaie, se îndreaptă spre S.-E., până lîngă com. Parepa, de unde curgînd spre E., desparte căt. Parepa de Rușani, ocolește pe acest din urmă pe partea de E. și apoĭ se îndreptează iarășĭ spre E. unde se întîlnește cu gîrla Ceptureanca, care iĭ schimbă direcțiunea spre S.-E. și apoĭ iar spre E. spre com. Fulga.

Răzeșiĭ-de-Clipicești, *moșie,* în întindere de 140 hect., pe teritoriul com. Clipicești, pl. Gîrlele, jud. Putna. E proprietatea răzeșilor Clipiceștĭ.

Răzeșiĭ-de-Leontinești, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Leontinești, a răzeșilor din com., care se întinde pe o suprafață de vre-o 130 hect. Este foioasă (fag, stejar, alun și carpen) și este supusă regimuluĭ silvic.

Răzeșiĭ-de-Măgirești, *pădure* foioasă, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Măgirești, proprietate a răzeșilor din com. Are o întindere de 620 hect. și este supusă regimuluĭ silvic.

Răzeșiĭ-Podurile, *pădure,* foioasă, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, a răzeșilor din com., cu o întindere de 50 hect. și supusă regimuluĭ silvic.

Răzeșiĭ-Rîpile, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul.-d.-j., com. Rîpile, foioasă (fag, stejar), cu o întindere de 160 hect. și supusă regimuluĭ silvic.

Răzeșilor (Pădurea-), *pădure,* pe moșiea Rușí-Ciomărtan, com. Zamoștia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Răzeșul-Vechiŭ, *pădure,* pe moșiea Hănțaști, com. cu același nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Răzoarele, *munte,* la N. de com. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova, coprins între rîul Prahova și văile: Conciul și Orațiele.

Răzvadul, *com. rur.,* jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, situată parte pe cîmpie și parte pe dealurĭ, la 4 kil., peste Ialomița, spre E. de Tîrgoviște. Prin Răzvad trece șoseaua județiană Tîrgoviște-Ploești. Această comună este de podgorie și produce maĭ numaĭ vinurĭ și fructe. Dealurile principale sunt: Fețile-Zarafuluĭ, Călugăreasca, Valea-Mare, Valea-Pietreĭ, Valea-Angheleștilor, Valea-Opreștilor, Valea-luĭ-Socol și Valea-Vieĭ; iar cîmpiile sunt: Răzvadul-d.-s., Răzvadul-d.-j. și Drăgăneasca.

Prin raionul com. curge Slănicul spre E. și Răzvedeanca prin centrul com. Este un podeț peste Slănic și altul peste Răzvedeanca.

Se compune din treĭ cătune: Răzvadul-d.-s., Răzvadul-d.-j. și Gorgoteni, cu o populație de 2457 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ; o școală și 2 morĭ pe apă. Pădurĭ sunt două,

una de 65000 ariĭ și alta de 21000 ariĭ.

Se învecinește la E. cu com. Gura-Ocniții și Săcueni, la V. cu Tîrgoviștea și Viforîta (căt. Mahalaua), la N. cu Ocnița și la S. cu rîul Ialomița, despărțindu-se de Ocnița prin văĭ și dealurĭ acoperite cu pădurĭ, iar de cele-l'alte, prin dealurĭ cu viĭ și cîmpiĭ.

Răzvan (Movila-luĭ-), *movilă,* jud. Suceava. Iată ce zice cronicarul Miron Costin despre această movilă, aflătoare pe moșia Baia, deasupra dealuluĭ Movila-Mare: «Cînd Ieremia Vodă din biserică (la sat la Areni), aŭ eșit la oștĭ, tîmpinatu-saŭ oștile de ambele părțĭ, și după cîtă-va luptă între oștĭ aŭ lovit Leșiĭ pre oastea Ungurească din aripa despre Scheea. Indată, îmbărbătîndu-se și fruntea oștilor unde era Ieremia Vodă, aŭ frînt pe Ungurĭ. Subt Răzvan Vodă aŭ căzut calul atuncĭ în războiŭ; ce, încălecînd pe alt cal îndată a silit să oprească oastea Ungurească, și aŭ oprit'o; și puseră războiul iar la loc. Ce, îmbărbătîndu-se iar oastea luĭ Ieremia Vodă, unde și Leșiĭ în frunte, aŭ dat dos oastea luĭ Răzvan Vodă, și l'aŭ dus la Ieremia Vodă».

Rea (Valea-). Vezĭ Valea Rea.

Rebegari, *cătun,* în jud. Putna, com. Nistorești, pl. Vrancea, situat pe malul pîrîuluĭ Năruja, între cătunele Năruja și Herăstrăul.

Are o populațiune de 185 suflete, care locuesc în 45 case.

Rebegești. Vezĭ Crețulești-Mănăstirea, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Rebegi, *sat,* jud. Dolj, pl. Balta, com. Grecești, situat pe malul drept al Jiuluĭ, la 1 kil. de Grecești, cătunul de reședință al com. Are o populație de 385 suflete.

Comunicația se face prin șoselele comunale, care leagă cătunul la N. de Grecești, la S. de Gîngiova, iar la V. de Măcește-d.-s. unde e reședința subprefectureĭ.

Rebegi, *moșie* a statuluĭ, în jud. Dolj, pl. Balta, com. Grecești, arendată cu 13000 leĭ anual. Are pădure pe ea.

Rebegi, *pădure* a statuluĭ, în jud. Dolj, pl. Balta, com. Grecești, pe moșia statuluĭ Rebegi. Are o întindere de 318 hect., populată cu cer și gîrniță. Face parte din ocolul Murta.

Rebricea, *stație de dr.-d.-f.,* în jud. Vasluiŭ, pl. Fundurile, com. Drăgășani, pe linia Vasluiŭ-Iași, pusă în circulație la 1 Maiŭ 1892. Se află între stațiile Buhăești (8.7 kil.) și Scînteia (5.5 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 127^{m},90. Venitul aceșteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 21739 leĭ, 90 banĭ.

Rebricea, *pîrîŭ,* în jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul; izvorește din pădurea statuluĭ, numită Valea-Satuluĭ, de sub coasta dealuluĭ Bordea, din partea de N. a com. Valea-Satuluĭ; curge spre S., prin valea cu același nume și, trecînd în com. Bodești, se unește cu pîrîul Cucoara, maĭ în jos de tîrgușorul Rateșul-Epureanuluĭ; trece apoĭ prin șesul satuluĭ Scînteia, face hotarul între com. Bodești și Scheia; intră pe teritoriul com. Parpanița, atinge teritoriul com. Negrești și Buhăești și, la locul numit Postovarul (com. Bîrzești), se varsă în rîul Bîrladul, după ce primește maĭ mulțĭ afluențĭ.

Reboca. Vezĭ Mihăești, moșie a statuluĭ.

Rece (Valea-), *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urb. Isaccea; își ia naștere din poalele sud-vestice ale dealuluĭ numit Muntele-luĭ-Hasan; se îndreptează spre N., avînd o direcțiune generală de la S. la N., brăzdînd partea de N. a plășeĭ și pe cea de V. a com. urb.; taie calea județeană Isaccea-Măcinul și, după un curs de aproape 3 kil., se varsă în mlaștina stufoasă ce înconjoară balta Piatra-Căcată, la V., cu Cherhanaua-luĭ-Melentie. Cursul săŭ este repede, fiind un pîrîŭ de munte. Curge numaĭ prin pădurĭ. Pe valea luĭ e drumul vecinal Tichilești și șoseaua județeană Isaccea-Măcinul.

Rece (Valea-), *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Greci; izvorește din poalele orientale ale Dealuluĭ-Grecilor; se îndreaptă spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E.; brăzdează partea de E. a plășeĭ și pe cea de N.-V. a com.; taie drumul comunal Luncavița-Greci și, după un curs de 1 kil. se aruncă în pîrîul Valea-Grecilor, pe partea dreaptă, nu departe de izvorul acestuia; malurile sale sunt înalte și acoperite cu verdeață.

Recea, saŭ **Recile,** *com. rur.,* pe rîul Teleorman, jud. Argeș, pl. Gălășești, la 9 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefectureĭ și la 54 kil. de Pitești. Se compune din satele: Recea-d.-j. și Recea-d.-s., cu o populație de 354 fam., saŭ 1562 sufl.

Are 2 bisericĭ; o școală; 2 morĭ cu aburĭ.

Pe aicĭ trece șoseaua județeană Pitești—Turnu-Măgurele.

Budgetul com. e de 2629 leĭ la veniturĭ și de 3571 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 1280 boĭ și vacĭ, 100 caĭ, 15 bivolĭ, 9 asinĭ, 2500 oĭ, 10 capre și 500 rîmătorĭ.

Recea, *com. rur.,* în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 45 kil. de orașul Turnul-Severin.

Are o populație de 650 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală; o cîrciumă.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 56 care cu boĭ, 5 cărute cu caĭ, 500 vite marĭ cornute, 18 caĭ, 560 oĭ și 360 rîmătorĭ.

Prin com. trece șoseaua Vînjul-Mare-Recea-Cujmirul.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3153 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1516 leĭ.

Recea, *com. rur.,* jud. Vîlcea, plaiul Horezul, formată din 2 căt.: Recea și Marița, împărțite în 4 mahalale: Coasta-Corbuluĭ, Rîpa, Zăvoiana și Delureni.

E situată pe rîurile Recea și Marița, la 50 kil. de reședința județuluĭ și la 8 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populație de 1175 locuitorĭ; 4 bisericĭ, 2 în Recea și 2 în căt. Marița; o școală mixtă.

Locuitoriĭ, pelîngă agricultură, se maĭ ocupă cu olăria, dulgheria, rotăria, fierăria simplă și zidăria. Eĭ desfac produsul muncеĭ lor la bîlciurile: Rîureni, Horezul, Gîngulești și Polovraci.

Vite sunt: 35 caĭ, 150 boĭ, 200 vacĭ, 290 capre, 1000 oĭ, 300 porcĭ.

Pe rîurile Recea și Marița sunt 4 morĭ, 1 joagăr, 1 piuă.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ, posedînd pămînt din moșĭ strămoșĭ.

De această com. aparțin munțiĭ: Mamul, Găuriciul și Piatra, cu direcțiune către E. și V. și spre N. de com. Pe aceștĭ munțĭ se fabrică brînză.

Vatra satuluĭ are 200 hect., iar în total peste 1500 hect., cu izlaz, munte, pădure, livezĭ și arăturĭ.

Două micĭ șosele sunt în interiorul comuneĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1230 leĭ și la cheltuelĭ, de 1040 leĭ.

Se mărginește la E. cu com. Vaideeni, la V. cu com. Fometești și Racovița, la S. cu com. Slătioara și la N. cu munțiĭ: Mamul, Găuriciul și Piatra.

E brăzdată de dealurile: Buza, Piscul, Piscul-Cerbuluĭ, Poiana-Paltinuluĭ, Piatra; de munțiĭ: Găuriciul și Mamul, Piscul-Vaciĭ, Comanda. E udată de rîurile: Recea, Marița, Maricioara, Recișoara.

In com. Recea s'a născut Egumenul mănăstireĭ Horezul, Ion, contimporan cu Constantin Vodă Brîncoveanu și care a dotat această mănăstire cu întinse domeniĭ.

Iată moșiile, cu care părintele Ion Egumenul de la Horez a dotat mănăstirea:

1. Moșia Bălești, cumpărată de la Barbu Paharnicul Urdăreanu, pe seama mănăstireĭ;
2. Moșia Otăești, asemenea;
3. Moșia Fălcoiul-d.-j., cu metohul și casele de piatră, cu viea și 2 roate de moară pe apa Bistrița;
4. Locurile și livezile din Dealul-Troianuluĭ;
5. Metohul de la Șirineasa, cu casele și 2 roate de moară și o dîrstă în apa Luncavățuluĭ;
6. Moșia Bratovoiești-d.-j., din Dolj;
7. Via de la Sălcuța;
8. Moșia din Popești;
9. Moșia Stoiceni din Argeș;
10. Metohul de la Stoiceni din Argeș, cu viea și cu moara după apa Topologuluĭ;
11. O vie în Dealul-Piteștilor cu delniță și livedea din poalele vieĭ, cu casa și slomnul;
12. Moșia Bîrzoteni;
13. Moșia Cîrstănești;
14. Moșia Băgdănești și parte din hotarul Rîmeștilor;
15. Moșia Ulmetul;
16. Moșia Bîrzotea și altele.

Asupra părinteluĭ Ion, arhimandritul, hrisovul luĭ Const. Vodă Basarab, se exprimă astfel:

. . . .

care moșiĭ cu lucrurile lor ce s'aŭ lucrat pe dînsele sunt cumpărate și lucrate întru adăogirea și întărirea sfinteĭ mănăstirĭ de părintele Ion archimandritul, care a fost năstavnic și ostenitor la facerea acesteĭ sfinte mănăstirĭ până s'aŭ isprăvit de tot.

Recea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Turia, pl. Oltul-d. j., jud. Olt. Are o populație de 60 locuitorĭ.

Recea, *sat,* făcînd parte din com. Găiceana, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat în partea de N. a comuneĭ, pe dealul cu acelașĭ nume, la 5 kil. de reședința com.

Are o populație de 63 familiĭ, saŭ 250 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, construită de Ecaterina Sturdza, cu ajutorul locuitorilor, după cum se vede din o inscripție ce se află deasupra ușeĭ.

La intrare în sat, în partea de S., se află cîte-va izvoare cu apă.

Recea, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Hălăreşti, cu o populaţie de 171 locuitorĭ şi 42 case. S'a format la 1879 de către împroprietăriţĭ pe moşia statuluĭ.

Recea, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Are o populaţie de 874 locuitorĭ; două bisericĭ, una cu hramul Cuvioasa Paraschiva, reparată la 1867, şi a doua, cu hramul Sf. Voevozĭ, construită la 1775 şi reparată la 1870. Acĭ e reşedinţa comuneĭ şi o şcoală.

Recea, *pădure,* a statuluĭ, în întindere de 150 hect., pendinte de com. Bălteni, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, formată din trupurile: Coscova (70 hect.), Luda (60 hect.) şi Vediţa (200 hect.).

Recea, *izvor,* în jud. Buzăŭ, com. Mînzăleşti, ce izvoreşte din muntele Martinul şi se varsă în rîul Rîmnicul, în dreptul munteluĭ Curcubeta-Mare, făcînd hotar între judeţele Buzăŭ şi Rîmnicul-Sărat.

Recea, *pîrîiaş,* ce udă căt. Ghereasca, din com. Lupeşti, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, şi se varsă în Horincea.

Recea, *pîrîiaş,* ce izvoreşte din o rîpă cu acelaşĭ nume, în partea despre V. a satuluĭ Găneşti, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ; servă ca hotar între satele Găneşti şi Comăneşti, din com. Găneşti.

Recea (Drîncea), *gîrlă,* izvoreşte în jud. Mehedinţi, în hotarul com. Căiuţul, curge până la com. rur. Podul-Grosuluĭ sub numele de Pîrîul-Albuluĭ, primeşte cîţi-va afluenţĭ, apoĭ, îndreptîndu-se către S., udă comunele: Slasoma, Cornăţelul, Cujmirul, şi, la Braniştea, confluenţează cu Pîrîul-Oprişanuluĭ, îndreptîndu-se către com. Salcia, unde formează bălţile Salcia şi Balta-Ascunsă. Pătrunde în jud. Dolj, pl. Cîmpuluĭ, în com. Cetatea, pe care o udă cu direcţia de N.-V. către S.-E. Are scurgere în balta Ochiul.

In com. Cetatea, are maĭ multe podurĭ, iar în jud. Mehedinţi, are morĭ pe dînsul, din care cea maĭ principală este moara d-luĭ Pebşa construită pe turbină.

Numele de Drîncea îl poartă maĭ cu seamă în jud. Mehedinţi.

Recea, *pîrîŭ,* jud. Tecuciŭ, ce trece prin satul cu acelaşĭ nume, com. Găiceana, din pl. Berheciul.

Recea, *pîrîŭ,* ce izvoreşte în raionul com. Bogheşti, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, şi se varsă în Olul.

Recea, *pîrîŭ,* ce curge prin pl. Corodul, jud. Tutova; izvoreşte şi udă teritoriul com. Cărăpceşti şi se uneşte apoĭ cu pîrîul Cetăţuia.

Recea, *pîrîŭ,* ce curge prin pl. Tîrgul, jud. Tutova; izvoreşte din apropierea satuluĭ Ghermăneşti, dintr'un loc numit Recea, curge de la E. spre V., pe teritoriul com. Banca şi se varsă în stînga rîuluĭ Bîrladul. Peste acest pîrîŭ trece linia ferată Bîrlad-Vasluiŭ, pe un pod cu 7 m. deschidere.

Se maĭ numeşte şi Pîrîul-Ghermăneştilor.

Recea, *rîŭ,* jud. Vîlcea, ce izvoreşte din muntele Zăvidanul, se uneşte cu Recsişoara, la N. de com. Recea, udă această comună în tot lungul săŭ şi se varsă în rîul Cerna, lîngă Slătioara.

Recea, *vălcea,* ce izvoreşte din raionul com. Ogretinul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, şi se varsă în gîrla Ogretinul.

Recea, *vălcea,* ce separă com. Surpatele, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, de com. Şerbăneşti şi, după ce udă partea de V. a com. Surpatele, se varsă în rîul Otăsăul, pe teritoriul aceleaşĭ comune.

Recea-de-Jos, *sat,* cu 750 loc. pe rîul Teleorman, jud. Argeş, pl. Gălăseşti, făcînd parte din com. rur. Recea. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Recea-de-Sus, *sat,* cu 812 loc., pe rîul Teleorman, jud. Argeş, pl. Gălăseşti, făcînd parte din com. rur. Recea. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Recelea, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din partea de N. a com. Tătărani, pl. Crivina, jud. Prahova, trece prin partea de N.-E. a eĭ, se întîlneşte cu pîrîul Calda şi impreună formează pîrîul Recelea-Calda. După ce udă şi partea de S. a com. Tătărani, iese din com., face maĭ multe cotiturĭ şi apoĭ se varsă în rîul Leaotul.

Recelea-Calda. Vezĭ Recelea şi Calda, două pîrîiaşe, care izvorăsc din com. Tătărani, pl. Crivina, jud. Prahova, se împreună tot în raionul com. Tătărani şi se varsă în rîul Leaotul.

Recile. Vezĭ Recea, jud. Argeş.

Recile, *pîraie*, în partea de N. a com. Petroşani, pl. Crivina, jud. Prahova, udă pădurea Strîmbeĭ şi se varsă în rîul Teleajenul, după ce formează hotarul între cătunele Mălăeşti şi Moara-Domnească, din com. Rîfovul.

Recişoara, *rîŭ*, ce izvoreşte din Poeana-Paltinuluĭ şi se uneşte cu rîul Recea la N. com. Recea, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Redea, *com. rur.*, pl. Ocolul, jud. Romanaţi, formată din satele: Redea (2900 locuit.) şi Valea-Soareluĭ (Flămînda, Chinteşi 332 locuit.), situată pe valea Govora, la 8 kil. spre S.-V. de Caracal, pe drumul Caracal-Bechet. Căt. Valea-Soareluĭ, se află la 3 kil. maĭ spre S. de reşedinţa com.

Are o populaţie de 3232 locuitorĭ; o şcoală mixtă; 3 bisericĭ, S-ţiĭ Voevozĭ (1868), Intrarea în Bis. (1850), şi Sf. Nicolae (1844), deservite de 4 preoţĭ şi 8 cîntăreţĭ; 14 cîrciumĭ.

Vite marĭ 3049, vite micĭ 1375 şi porcĭ 745.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7235 leĭ şi la cheltuelĭ de 7145 leĭ.

Redea, *măgură*, şi *punct trigonometric de observaţie*, lîngă satul Redea, pl. Ocolul, jud. Romanaţi.

Redea, *pădure*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, com. Malul.

Redea, *vîlcea*, ce se întinde de la N. spre N.-V. com. Zîmbreasca, pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman. Se înfundă în valea Burdea, spre com. Beuca.

Redeluia, *gîrlă*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Turcoaia; se desface din apa Bălanul, 1 kil. maĭ jos de gura acesteia; se îndreaptă spre N., avînd o direcţiune generală de la S. la N., brăzdînd partea de V. a plăşeĭ şi cea de S.-V. a com.; după un curs de 2½ kil. se varsă în gîrla Apa-Noroioasă, închizînd între ele şi Dunăre o insulă nisipoasă; (100 hect.). Pe partea dreaptă are numaĭ stuf.

Redeşti, *cătun*, cu 10 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Bărbăteşti.

Rediĭ (Dealul-), *vîrf de deal*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Cataloi; este unul din piscurile cele maĭ înalte ale Dealuluĭ-Mare, ce mărginesc oraşul Tulcea la S.; situat în partea de V. a plăşeĭ şi în cea de E. a com.; aşezat între cele două văĭ Cardonul şi Puturosul afluente ale Izvoruluĭ-Teliţa; are 300 m. înălţime şi e punct trigonometric de rangul al 3-lea, dominînd asupra satuluĭ Cataloi; pe la poalele sale de V. trece drumul naţional Tulcea-Babadag-Constanţa şi drumul Lipuluĭ; este acoperit cu păşunĭ.

Redişoara (Răzişoara), *moşie* a statuluĭ, jud. Romanaţi, pl. Ocolul, com. Redea, cu o arendă anuală de 20500 leĭ. Are o pădure de 48 pog.

Rediul, *com. rur.*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, spre S. Se învecineşte la S.-E. cu com. Socea; la V., cu com. Tazlăul, de care se desparte prin munţiĭ Dragva şi Căţinul; la N., cu com. Mastacănul şi Borleşti, şi la E., cu rîul Bistriţa.

Terenul săŭ se ridică treptat către V., fiind acoperit cu pădurĭ, altă dată nestrăbătute.

Este formată din satele: Rădiul, Polobocul şi Mirăuţeni, cu o suprafaţă de 1977 hect. şi o populaţie de 1246 suflete.

Dintre locuitorĭ împroprietăriţĭ în 1864 sunt astăzĭ: 22 carĭ încă trăesc şi-şĭ stăpînesc locurile lor; 30, care stăpînesc pămînturile în calitate de urmaşĭ aĭ celor împroprietăriţĭ; 2 locurĭ se stăpînesc de către com.; 97 de loc. sunt, care de şi însuraţĭ şi cultivatorĭ de pămînt, nu aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Intinderea locurilor cultivabile e de 785 hect., 11 ariĭ.

Imaşul (suhatul), are o întindere de 250 hect. şi nutreşte: 196 boĭ, 118 vacĭ, 170 juncĭ, 58 caĭ, 2146 oĭ şi 83 rimătorĭ.

Are 2 bisericĭ de lemn, deservite de 3 preoţĭ şi 4 eclesiarcĭ; o şcoală, condusă de un învăţător; 1 moară de apă cu 2 pĭetre.

Budgetul com. e de 6794 leĭ, 63 banĭ, la veniturĭ şi de 4754 leĭ, 33 banĭ, la cheltuelĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin: un drum ce duce de la satul Rediul la satul Ruseni, legîndu-se cu şoseaua judeţeană Dobreni-Moineşti între kil. 27—28 şi din care drum pleacă o ramură de drum în satul Polobocul şi alta în satul Mirăuţeni; prin un drum (continuare a celuĭ precedent), de la satul Rediul prin satul Beţeşti (com. Socea); prin un drum de la satul Rediul prin satul Soci-d.-s.

Rediul, *com. rur.*, în partea de S. a plăşeĭ Stemnicul, jud. Vasluiŭ, la 3 kil. de oraşul Vasluiŭ şi de 28 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ, situată între rîul Bîrladul şi Pîrîul-Racoveĭ. E formată din satele: Rădiul, Puşcaşi şi Buhnari, pe o suprafaţă de 5619 hect., din care 1287 hect. pădure şi cu o populaţie

de 357 familiĭ, saŭ 1633 suflete.

Prin această com. trec: pîraiele Vasluețul, Racova și rîul Bîrladul, calea națională Vasluiŭ-Bîrlad și căile județene Vasluiŭ-Pungești și Vasluiŭ-Negrești.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală; 2 circiumĭ.

Vite: 484 vite marĭ cornute, 11 bivolĭ, 525 oĭ, 75 caĭ și 47 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 4011 leĭ la veniturĭ și 3470 leĭ, 11 banĭ, la cheltuelĭ.

Rediul, *sat,* în partea de V. a com. Idriciul, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, situat pe un platoŭ puțin ridicat, proprietatea locuitorilor răzeșĭ. Are o populație de 20 familiĭ, saŭ 150 suflete; o biserică, făcută de obștea răzeșilor, în 1868.

Rediul, *sat,* în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Rediul, situat la V. de satul Bețești și la N. de satul Soci (ambele din com. Socea), cu care stă în legătură prin drumurĭ comunale. E așezat pe colinele și podișele de E. a munților Iurcani, fiind udat de pîrîul Rediul și pîrîul Mirăuțeni, care se unesc la extremitatea satuluĭ, trecînd apoĭ pe teritoriul com. Socea.

Are o întindere, împreună cu vatra satuluĭ de 585 hect., cu o populație de 420 suflete.

Are o biserică de lemn, vechĭe, deservită de 2 preoțĭ și 2 eclesiarcĭ; o școală; o moară cu 2 pietre, situată la $2^1/_2$ kil. de sat, pe o gîrlă ce vine din rîul Bistrița.

Vite: 88 boĭ, 75 vacĭ, 29 vițeĭ, 17 gonitoare, 25 mînzațĭ, 52 caĭ, 1555 oĭ și 34 porcĭ.

Rediul, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Doljești, spre S. de satul Doljești, și la $2^1/_2$ kil. de el. Are o populație de 451 locuitorĭ; o biserică de zid. Sunt 639 capete vite marĭ. Acest sat, împreună cu moșia încunjurătoare, era a mănăstireĭ Bărboiul din Iași, care era închinată mănăstireĭ Golia.

Rediul, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Trifești, spre S.-E. de satul Trifești, și la 2 kil. de el, pe pîrîul Valea-Neagră.

Rediul, *sat.* Vezĭ Giulești, jud. Suceava.

Rediul, *parte a satuluĭ* Ruginoasa, jud. Suceava.

Rediul, *sat,* în partea de N.-V. a com. Rediul, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de E. a dealuluĭ Rediul, între pîrîul Racova și rîul Bîrladul, pe o suprafață de 3500 hect. și cu o populație de 130 familiĭ, saŭ 570 suflete.

Dealul e acoperit de viĭ și de livezĭ.

Pe drumul ce merge de la acest sat spre S., la satul Chițocul, se află un pod de lemn preste pîrîul Racova, despre care pod se spune, că e făcut din timpul luĭ Ștefan-Vodă, purtînd de atuncĭ numele de Podul-Arapuluĭ.

Rediul, care e reședința comuneĭ, are o biserică, zidită la 1845, și deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Vite: 253 vite marĭ cornute, 41 caĭ, 250 oĭ, 11 bivolĭ și 10 rîmătorĭ.

Rediul, *sat,* în jos de satul Valea-luĭ-Nastase, com. Armășoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

E strămutat aicĭ din 1864, cînd s'a făcut împroprietărirea locuitorilor, de la locul numit Rediul-Vechiŭ, ce se află în apropriere.

Are o suprafață de 284 hect., din care 82 hect. pădure și 58 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 144 hect. sunt ale locuitorilor.

Are o populație de 23 familiĭ, saŭ 142 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 1 plug, 1 car cu boĭ; 10 stupĭ, 17 vite marĭ cornute, 43 oĭ, 7 caĭ și 8 rîmătorĭ.

Rediul, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Botoșani, pl. Jijia-Ștefănești, com. Comîndărești, pe linia Iași-Dorohoiŭ, pusă în circulație la 1 August, 1896. Se află între stațiile Șoldana (7,8 kil.) și Todireni (10,1 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 150 m., 61. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 15232 leĭ, 60 banĭ.

Rediul, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorțeni, de pe hotarul com. spre com. Nadișa.

Rediul, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bîrsănești, pe costișa căruia se zice că ar fi fost satul Voinești, saŭ Voicești. Urmele de biserică se maĭ văd încă.

Rediul, *deal,* numit și al-Catargeĭ, în dreapta Jijieĭ, pe moșia statuluĭ Trușești, com. Trușești, jud. Botoșani, continuare din Dealul-Hulubuluĭ.

Rediul, *deal,* în valea căruia e situat satul Rădeni, com. Roscani, pl. Turia, jud. Iași; pe coastele luĭ sunt sădite viĭ.

Rediul, *deal,* în jud. Iași, com.

Bîrleşti, pl. Bahluiul, cu treĭ ramificărĭ: Nucuşorul, Dorostei şi Bîrleşti, pe care se întinde o parte a moşieĭ Erbiceni, în stînga Bahluiuluĭ.

Rediul, *deal,* spre V. de satul Hoiseşti, jud. Iaşi, com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, pe care din vechime se afla pădure mare. In satul Hoiseşti, şi astă-zĭ există case construite din lemnul tăiat din acea pădure.

Rediul, *deal,* pe care e situat o parte din satul Ruginoasa, ce poartă numele dealuluĭ, jud. Suceava.

Rediul, *deal,* în jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Soleşti; porneşte de lîngă stînga pîrîuluĭ Fundătureĭ, merge spre S., apoĭ spre E., formînd o curbă şi unindu-se cu dealul Anina, formează un fel de cetate, avînd în mijloc Valea-Fundătureĭ cu pîrîul eĭ.

Rediul, *moşie* a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bozieni, arendată cu 22100 leĭ anual.

Rediul, saŭ **Mitocul,** *pădure,* în partea de S.-E. a com. Uriceni, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Rediul, *pădure,* în partea de S. a com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în hotar cu com. Ciorteşti.

Rediul, *baltă,* pe moşia Cărniceni, pl. Turia; jud. Iaşi, trece peste Şanţul-luĭ-Traian şi întră în com. Rediul-Mitropolieĭ, plasa Copoul.

Rediul, *baltă,* spre S.-V. de satul Măcăreşti, com. Costuleni, pl. Braniştea, jud. Iaşi, formată din vărsarea Prutuluĭ.

Rediul, *pîrîŭ,* în jud. Iaşi, izvoreşte din pădurea Izvoarele, curge de la S. spre N., trece prin satul Iepureni, com. Rediul Mitropolieĭ, şi se varsă în Jijia.

Rediul, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub Dealul-Rediuluĭ, com. Rediul-Mitropolieĭ, pl. Copoul, jud. Iaşi, curge de la S. spre N. prin satul Rediul şi se varsă în Jijia.

Rediul, *pîrîŭ,* în jud. Iaşi, pe moşia Larga. Vezĭ Budăiul, pîrîŭ, com. Movileni, pl. Copoul.

Rediul, *pîrîŭ,* izvoreşte de la locul numit Fundul-Văieĭ, com. Tăuteşti, pl. Copoul, jud. Iaşi, curge prin satul Rediul-luĭ-Tătar, printre dealurile Mîrzăşti şi, unit cu Copoul, prin Gîtul-Breazuluĭ şi printre dealul Capul-Rediuluĭ; apoĭ, tăind şoseaua naţională Iaşi-Podul-Iloaeĭ, se varsă în stînga rîuluĭ Bahluiul, după ce primeşte în dreapta pîrîul Siliştea, iar în stînga pîrîul Breazul.

Rediul, *pîrîŭ,* în jud. Neamţu, ce izvoreşte dintre ramurile munţilor Căţinul şi Dragva, curge spre E., trecînd pe la satul Polobocul (Iurcani), apoĭ pe la satul Rediul (în com. Rădiul); iese de pe teritoriul aceste com. şi intră în com.: Socea, Beţeşti, Belceşti şi, trecînd pe la N. satuluĭ Cîndeşti, se varsă pe dreapta rîuluĭ Bistriţa, după ce primeşte următoarele ape pe partea stînga: Mirăuţeni, Dragva şi Cocîrla.

Rediul, *vale,* începe din satul Brătuleşti, merge spre S., pănă în pădurea Blînzi, com. Corodul, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ.

Rediul-Aldeĭ, *sat,* în jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Copoul, situat pe partea de S. a dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 69 familiĭ, saŭ 213 suflete; o biserică, făcută de d-na Maria Catargiŭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ. Satul e acoperit de viĭ şi livezĭ.

Vite: 329 vite marí cornute, 63 oĭ, 35 caĭ şi 85 rîmătorĭ.

Rediul-Burchiĭ, saŭ **al-Zmeuluĭ,** *sat,* în partea de S. a com. Mirceşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de E. a dealuluĭ Holmul.

Are o suprafaţă cam de 1001 hect., din care 57 hect. pădure şi 646 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş, ale proprietăţeĭ, iar 208 hect., ale locuitorilor.

Are o populaţie de 74 familiĭ, saŭ 356 suflete, foştĭ clăcaşĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o moară şi o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 32 care cu boĭ; 10 stupĭ; 229 vite marĭ cornute, 1149 oĭ, 15 capre, 25 caĭ şi 99 rîmătorĭ.

Rediul-Ciauruluĭ, *pădure,* jud. Iaşi, pl. Bahluiul, com. Bîrleşti, pe moşia Erbiceni. Are o întindere cam de 45 hect., împărţită în pîlcurĭ de cîte 7—8 hect., compuse maĭ mult din stejarĭ.

Rediul-luĭ-Buzilă, *sat,* pe coasta dealuluĭ Topala, în dreapta Jijieĭ, în partea de S.-E. a com. Comîndăreşti, pl. Jijia, jud. Botoşani.

Are o suprafaţă de 824 hect., din care vre-o 650 hect. ale proprietaruluĭ şi 174 hect. ale locuitorilor, cu o populaţie de 60 familiĭ, saŭ 280 suflete.

Lîngă sat, pe dealul Topala, se află 20 hect. pădure şi o vie de 4 hect.

Are o biserică, făcută de proprietarul moşieĭ, d-nul Cons-

tantin Corjescu, la 1874, deservită de preotul din Răuseni.

Pe rîul Jijia se află 2 morĭ de apă și 1 de aburĭ.

Vite: 50 caĭ, 420 boĭ și vacĭ, 124 porcĭ și 286 oĭ; 200 stupĭ c1 albine.

Moșia e compusă din treĭ trupurĭ: Pungeni, în partea de E., despre care se zice că era răzășie, Rediul în centru și Vidra la N.-V., moșie răzășească cumpărată de la răzeșiĭ, carĭ formaŭ satul Vidra, așezat lîngă Jijia, spre N.-E. de Rediul și care s'a desființat la 1872.

Rediul-luĭ-Tătaru, *sat,* în partea de S. a com. Tăutești, pl. Copoul, jud. Iași, la 6 kil. de orașul Iași, situat pe vîlceaua pîrîuluĭ Siliștea, în capătul de N.-V. al pîrîuluĭ Rediul și pe coastele dealuluĭ Mîrzești și Capul-Rediuluĭ.

Are o populație de 172 familiĭ, saŭ 398 suflete; o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarc; o școală înființată în anul 1879, frecuentată de 44 elevĭ.

Vite: 96 caĭ, 919 vite marĭ cornute, 160 rîmătorĭ și 1386 oĭ.

Rediul-luĭ-Vodă, *deal,* pe teritoriul satuluĭ Bahnari, com. Rediul, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ. Se zice că Ștefan-Vodă ar fi avut un palat de vară pe acest deal.

Rediul - Mihăeștilor, *vale,* pe care se află așezat satul Mihăești, jud. Suceava.

Rediul-Mitropolieĭ, *com. rur.,* în centrul pl. Copoul, jud. Iași, întinzîndu-se de la N. la S., pe partea dreaptă a rîuluĭ Jijia. Terenul săŭ este accidentat, formînd: dealurĭ, ponoare, văĭ și podișe, pe carĭ sunt așezate satele: Rediul-Mitropolieĭ, Moinești, Popricani, Coarba, Țipilești, Iepureni și Izvoarele, avînd o suprafață de 6500 hect., cu o populație de 375 familiĭ, saŭ 1698 suflete.

Pe partea de S.-E. a com. trece șoseaua județeană Iași-Botoșani.

Are 4 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ, 1 cîntăreț și 4 eclesiarhĭ; 2 școale, conduse de 2 învățătorĭ și frecuentate de 67 elevĭ; 2 morĭ de aburĭ.

Vite: 201 caĭ, 2277 vite marĭ cornute, 11 bivolĭ, 373 rîmătorĭ și 2576 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 9669 leĭ, 20 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 9448 leĭ, 47 banĭ.

Rediul-Mitropolieĭ, *sat,* cam în centrul com. Rediul-Mitropolieĭ, jud. Iași, pl. Copoul, situat în o înfundătură între dealurile: Coarba și Rediul. Are o populație de 18 familiĭ, saŭ 88 suflete; o școală; o biserică, făcută de locuitorĭ.

Vite: 113 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 38 oĭ și 50 rîmătorĭ.

Rediul-Mitropolieĭ, *deal,* în partea de S.-E. a satuluĭ Rediul-Mitropolieĭ, jud. Iași. Se prelungește de la S. spre N., terminîndu-se în șesul Jijieĭ. La poalele luĭ se formează valea cu același nume.

Pe acest deal se află și pădurea Rediul, unde aŭ scăpat o parte din Darabaniĭ luĭ Ștefan-Vodă-Gheorghe, după bătălia urmată cu Cazaciĭ luĭ Timuș, la Podul-Jijieĭ și Popricani. («Let.», p. 330.) Vezĭ Popricani.

Rediul-Roșu, *pădure,* în partea de N. a com. Dracșani, pl. Miletinul, jud. Botoșani, pe moșia Cerchejeni, cu o suprafață de 213 hect.

Rediul-Scînteeĭ, *sat,* în partea de E. a com. Bodești, jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul, situat pe coasta unuĭ podiș, înconjurat de un rediŭ.

Are o suprafață de 1312 hect., din care 84 hect. pădure și 1139 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 97 hect. ale locuitorilor, cu o populație de 54 familiĭ, saŭ 185 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 18 plugurĭ și 15 care cu boĭ, 1 plug și o căruță cu caĭ, 269 vite marĭ cornute, 113 oĭ, 42 caĭ, 20 rîmătorĭ și 20 de stupĭ.

Redivoaia, *vale,* pe care e situată com. Corbi-Marĭ, jud. Vlașca, și care dă în Neajlovul.

Regalul, *ostrov,* cu pădure de salcie, pe domeniul Giurgiŭ, jud. Vlașca, proprietate a Statuluĭ, cu o suprafață de 50 hect., depinzînd de ocolul silvic Giurgiŭ.

Rege-Deresi-Ceair, *vale,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almalîul, situată în partea de V. a plășeĭ și a com. Se desface din poalele de N.-V. ale dealuluĭ Ieralcea-Bair și anume de la vîrful de unde se desface culmea Topci-Olu; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune de la S.-E. spre N.-V.; se întinde printre dealurile Ieralcea-Bair de o parte, Topci-Olu și Siil-Olu-Sîrti, din jud. Silistreĭ (Bulgaria) de altă parte; formează o fîntînă numită Ibraim-Pașa-Ceșme; trece pe la 50 m. spre V. de fortăreața Arale-Tabia, de unde apoĭ iese din județ și din Dobrogea spre a intra în Bulgaria, udînd partea de E. a districtuluĭ Silistra și se deschide după un drum de 6 kil. în malul drept al Dunăreĭ lîngă orașul Silistra. De la izvorul săŭ și pănă lîngă

Arale-Tabia, ea face hotarul între Bulgaria și Dobrogea. De la Arale-Tabia și până la vărsarea sa, malurile îĭ sunt acoperite cu viĭ. Pe vale merge și calea națională Silistra-Pazargic.

Regele Carol I-iŭ, *sursă de apă minerală sulfuroasă,* în valea Răpuroasa, com. Olănești, jud. Vîlcea, care dă în 24 ore 1200 vedre de apă.

Are ca substanțe fixe aceleașĭ ca și sursa Regina Elizabeta (v. a. n.), însă cu iodure maĭ concentrate.

Apele din această sursă și din izvoarele Regina Elizabeta și Petre Munteanu, străbat profund până la baza organizmuluĭ, ceea ce face ca acțiunea lor să fie stabilă și efectele prelungite.

Aceste ape, avînd aceleașĭ proprietățĭ medicale ca apele de la Bonnes, ca și acestea numaĭ după maĭ multe lunĭ de la întrebuințarea lor încep a'șĭ manifesta proprietățile reale și definitive. Prin profunditatea acestor acțiunĭ prelungite, aceste ape lucrează nu numaĭ asupra catarelor de piept, astmelor și afecțiunilor cronice ale gîtuluĭ, dar și chiar asupra ftisieĭ.

Contra acesteĭ alterațiunĭ atît de gravă, apele de la Bonnes (ca și cele de la Olănești), desfășură o putere cu care'l medicamentele oficinelor nu se pot compara.

Regene-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Garvan (și anume pe acela al căt. săŭ Cuiurgiuc); este o prelungire N.-V. a dealuluĭ Garvan-Bair; are aspectul unuĭ masiv maĭ mult; e situat în partea de S. și V. a pl. și în cea S.-V. a com.; are o înălțime de 164 m. și domină prin înălțimea sa valea Nursus-Ceair, ce trece pe la poalele sale de E., un drum comunal Gîrlița Cuciuc-Cainargi, ce trece pe vale, un alt drum ce trece aproape pe muchia sa; pe la poalele sale de S. trece și hotarul Dobrogeĭ către Bulgaria.

Regep-Cuius, *com. rur.,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, situată în partea meridională a jud., la 94 kil. spre S.-V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în cea de S. a pl., la 29 kil. spre S.-E. de orășelul Ostrovul, reședința ocoluluĭ.

Se mărginește la N. cu căt. Calaigi al com. Ghiuvegea; la E., cu com. Dobromirul, iar la S. și V., cu com. Cadi-Chioi, din Bulgaria.

Relieful soluluĭ e accidentat de culmea Teche-Deresi, cu ramificațiunile eĭ. Cele maĭ însemnate dealurĭ sunt: Cara-Peritlic-Artasi (140 m.) la N.-V., Aivalic-Bair (120 m.), tot la N.-V., acoperite cu livezĭ și pășunĭ și aparținînd dealurilor Cranova (din Bulgaria); dealul Sînîr-Iol-Bair (180 m.), cu pădurea Catana la N.-E., Uzum-Bair prin interior, Caralmus-Orman-Bair (210 m.), cu pădurea Sarpali-Orman la S. și S.-E., acoperite cu livezĭ, pășunĭ și pădurĭ întinse, resturĭ din întinsele pădurĭ ce ocupaŭ odinioară toate aceste dealurĭ și platourĭ.

Văĭ: Ghiuvenli, ce vine din Bulgaria sub numele de Regep-Cuius-Ceair, trecînd și prin satul Regep-Cuius, brăzdînd N. și N.-V. com.; valea Catana, adiacenta sa, la N., valea Biuiuc-Osman-Culac, tot adiacenta sa, pe dreapta, brăzdînd interiorul comuneĭ; valea Techi-Deresi, ce trece prin satul cu acelașĭ nume și intră în Bulgaria și se unește cu valea Terescondu-Ceair, brăzdînd partea de S. a com.; toate aceste văĭ curg numaĭ prin pădurĭ.

E formată din două cătune: Regep-Cuius, reședința, așezat în partea de N. a com., pe valea Regep-Cuius, între dealurile Aivalic-Bair la N. și Uzum-Bair la S.; Teche-Deresi, în partea de S. a com., pe valea Teche-Deresi, la 4 kil. spre S.-E. de reședință, între dealurile Uzum-Bair la N. și E. și Tuzla-Iuc la V.

Are o populație de 149 familiĭ, saŭ 654 suflete.

Suprafața com. este de 4804 hect., din care 142 hect. ocupate de vatra satelor cu 128 case; restul e împărțit între stat cu proprietarĭ, carĭ posedă 2220 hect. și locuitoriĭ, carĭ stăpînesc 2442 hect.

Locuitoriĭ posedă: 42 plugurĭ, 93 care și căruțe, 1 mașină de treerat cu aburĭ; 1400 vite, maĭ cu seamă oĭ și boĭ.

Budgetul com. este de 1846 leĭ la veniturĭ și de 1406 leĭ la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicație sunt drumurile vecinale și comunale ce duc la satele învecinate: Calaigi, Carvan, Para-Chioi și Dobromirul.

Regep-Cuius, *sat,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, cătunul de E. al comuneĭ Regep-Cuius, situat în partea meridională a plășeĭ și cea de V. a comuneĭ, pe valea Calaigi, la confluența eĭ cu valea Regep-Cuius; are o întindere de 2442 hect., din care 20 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație, în maioritate compusă din Turcĭ, de 639 suflete locuind în 115 case.

Regep-Cuius-Ceair, *vale,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Regep-Cuius. Se desface din

poalele de S. ale dealului Ghivermelic-Bair; se îndreaptă spre N., printre dealurile Cavalic-Coreci la V. şi Uzum-Bair la E., avînd o direcţiune generală de la S. la N.; trece pe lîngă satul Regep-Cuius, unde primeşte pe dreapta valea Biuiuc-Orman-Culac, şi amîndouă unite, sub numele de valea Sarp-Orman-Ceair, intră pe teritoriul bulgăresc, pe lîngă dealurile Cara-Peretlic-Artasi şi Uzum-Bair. Pe această vale merge un drum comunal ce trece de la Regep-Cuius la Cadi-Chioi în Bulgaria.

Reghinari, *subdivizie* a căt. Lunca, com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ.

Reghinari, *colină*, în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă, căt. Lunca, d'asupra căreia se află ruinele mănăstireĭ Ot-Menedecul, şi ale cetăţeĭ luĭ Vintilă-Vodă.

Reghineşti, *cătun*, al com. Măneşti, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 28 case.

Reghineşti, *parte din moşia* Mavra, jud. Buzăŭ, pe care s'aŭ împroprietărit locuitoriĭ din com. Măneşti.

Reghiul, *cătun*, în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Năruja, situat d'asupra dealuluĭ cu acelaş nume, la poalele căruia curge Zăbala.

Are o populaţiune de 102 suflete, care locuesc în 23 case. In trecut cătunul purta numele Şindrilari-d.-s.

Reghiul, *pîrîŭ*, ce izvoreşte din munţiĭ com. Năruja, jud. Putna, şi se varsă în Milcov. Udă com. Miera şi Năruja.

Reghiul (Dealul-), şi **Blagoiul**, *pădure*, în întindere de 150 hect., pe teritoriul com. Năruja, pl. Vrancea, jud. Putna, proprietatea locuitorilor din com. Năruja.

Regina-Elizabeta, *sursă de apă minerală* în valea rîuluĭ Rîpuroasa, com. Olăneşti, jud. Vîlcea, care dă, în 24 ore, 6800 vedre apă.

Are ca substanţe fixe: Clorur de sodium (concentrat), Iodur de sodium şi de magnezium (maĭ forte), Sulfat de calce, Sulfat de magnezie, Hiposulfat de calce şi de sodă (foarte pronunţate), Carbonat de calce.

Renaşterea, *sat*, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, făcînd parte din com. rur. Cucueţi-Plătăreşti. Se întinde pe o suprafaţă de 990 hect., cu o populaţie de 285 locuitorĭ. Proprietatea e a însurăţeilor, carĭ o cultivă toată.

Are o şcoală, frecuentată de 46 copiĭ (1899—900); 1 biserică; 2 heleşteie.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 194 şi al celor micĭ, de 313.

Renciul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Cocargea, situat pe Bărăgan.

Renea (Izlazul), *insulă*, în Dunăre, în dreptul com. Izlazul din jud. Romanaţi şi în faţa satuluĭ Lemoviţul din Bulgaria.

Renea, *baltă*, jud. Dolj, pl. Băleşti, com. Negoiul, care, prin gîrla Urîţiĭ, se scurge în Dunăre. Intr'însa se varsă gîrla Porumbul, ce-ĭ aduce apele bălţeĭ Cotlova.

Renea-Buduruluĭ, *pădure*, jud. Brăila, pl. Balta, situată pe malul stîng al Dunăreĭ. Se mărgineşte la E. cu Dunărea, la V. cu Fîneţele şi cu Iezerul-Ţigănciĭ, şi la N. şi S. cu Cîmpul-Bălţeĭ. Suprafaţa este de $7^1/_2$ hect., acoperite cu salcie şi cătină.

Renea-Cîrnuluĭ, *pădure*, situată în jud. Brăila, pl. Balta. Se mărgineşte la E. cu iezerul Vulturelele, la S. cu Vîlciul. Suprafaţa sa este de $7^1/_2$ hect., populate cu salcie.

Renea-Toana, *pădure*, în insula Balta, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Petroiul, de 20 hect., acoperite cu plop şi salcie.

Renea-Turcoaia, *pădure*, pendinte de com. Tichileşti, jud. Brăila, pl. Văden. Se mărgineşte la E. cu Dunărea-Măcinuluĭ; iar în cele-l'alte părţĭ cu Balta. Are o suprafaţă de 50 hect. Esenţă: salcie.

Renţea, *movilă*, situată la 600 metri spre E. de căt. Buta, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, com. Şerbăneşti-d.-s. Are o înălţime cam de 12 metri şi o circomferinţă la bază de 72 metri. Locuitoriĭ spun că ar fi făcută de Tătarĭ. Arînd, s'aŭ găsit împrejurul eĭ diferite bucăţĭ de olărie groasă, vechĭe.

Reni (Pădure-de-la-), *pădure* de sălciĭ şi plopĭ, în jud. Tulcea, pl. Măcin, com. Pisica, în faţa oraşuluĭ Reni, în partea de N. a pl. şi a com., coprinsă între Dunăre şi grindul Pogoncea, întinzîndu-se de la mila 78 până la mila 85. Are o suprafaţă de 280 hect., aparţinînd com. Pisica.

Repaosul, *colină*, în jud. Buzăŭ, com. Pănătăul, căt. Sibiciul-d.-j.; desparte cătunul în două: Sibiciul-d.-j. şi Diculeşti.

Repedea, *deal, stabiliment balnear,* în jud. Iaşi. Vezĭ Răpedea.

Repede (Pîrîul-), *pîrîŭ,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Brabova, ce dă în pîrîul Bogdănelul, cu care împreună se varsă în gîrla Obedeanca.

Repedea, *trup de moşie,* pe teritoriul căt. Corni-d.-s., jud. Tecuciŭ, proprietatea d-luĭ Leon Vidraşcu.

Repedea, *prival,* în jud. Brăila, începînd din Gingărăşoaia spre E. de Sainca şi dînd în Nomolita.

Repedea, *vale* şi *pîrîŭ,* în jud. Tecuciŭ, ce trece prin satul Dealul-Perjuluĭ, com. Onceşti, şi se varsă în rîul Berheciul.

Repedea, *rîŭ,* în jud. Vîlcea, ce se varsă în Lotriţa, aproape de căt. Ciungetul, care este singura localitate locuită ce se află în această vale.

Repedea, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din munţiĭ com. Mălaia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, şi se varsă în rîul Lotrul.

Repejoara, *japşe,* pleacă din Dunărea - Veche de pe teritoriul com. Luciul, din jud. Ialomiţa, spre N., trece prin ĭezerul Peşteanul, din com. Berteşti-d.-j., jud. Brăila, şi se uneşte cu privalul Vîlciaşi.

Repejorul, *braţ* (prival), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situat în insula Balta, pe teritoriul com. Făcăeni şi Găiţa.

Reprivăţul, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din satul Barna, com. Godineşti, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, curge spre S.-E. şi se varsă în rîul Berheciul. In cursul săŭ primeşte 2 pîrîiaşe: Valea-Sălcieĭ şi Godineşti.

Resimnicea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Răduleşti-Resimnicea, jud. Ilfov, pl. Mostiştea, situat la N. de Filitis, pe malul drept al rîuluĭ Prahova, la extremitatea judeţuluĭ despre jud. Prahova.

Se întinde pe o suprafaţă de 356 hect., cu o populaţie de 345 locuitorĭ.

D-niĭ I. C. Calcianu şi V. G. Niculescu aŭ 221 hect. şi locuitoriĭ, 135 hect.

Proprietariĭ cultivă 162 hect. (5 sterpe, 22 izlaz, 32 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Numărul vitelor marĭ e de 368 şi al celor micĭ, de 202.

Reşca, *com. rur.,* în N.-E. plăşeĭ Ocolul, jud. Romanaţi. Se compune din satele: Reşca cu Reşcuţa (500 locuitorĭ) şi Chiliile (259 locuitorĭ), situate pe apa Tesluiuluĭ, pe ţărmul stîng (vezĭ Romula, Antina), la 7 kil. spre N.-E. de Caracal, în apropiere de gara Reşca (Romula), şi de şoseaua Corabia-Rîul-Vaduluĭ.

Are o populaţie de 759 locuitorĭ; o şcoală, mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 48 elevĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1781), deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 7 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 559 vite marĭ cornute, 975 vite micĭ şi 933 porcĭ.

Reşca, *staţie-de-dr.-d.-f.,* spre N. de Caracal şi lîngă satul cu acelaşĭ nume, jud. Romanaţi. Vezĭ Romula.

Reşca, cu trupurile, *moşie,* a statuluĭ, lîngă com. Reşca, pl. Ocolul, jud. Romanaţi, cu o arendă anuală de 55730 leĭ. Are o pădure de 1394 pog., pendinte de Episcopia Rîmniculuĭ.

Reşcani, *cătun,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni.

Reşcuţa, *cătun,* al com. Reşca, pl. Ocolul, jud. Romanaţi.

Retevoeşti, *com. rur.,* în jud. Muşcel, plaiul Nucşoara, la S.-V. de Cîmpulung, la 24 kil. de la acest oraş şi la 28 kil. de la reşedinţa plăşeĭ (com. Stîlpeni). Drumul e şoseluit; pănă la Cîmpulung trece prin comunele: Petroşani, Domneşti, Slănicul, Berevoeşti şi Godeni; iar pănă la subprefectură trece prin comunele: Lereşti, Coşeşti, Dîrmoneşti, Piscani, Racoviţa, Ţiţeşti şi Livezeni.

E situată pe ţărmul drept al rîuluĭ Doamna.

Se compune din 2 cătune: Retevoeşti şi Găneşti şi se mărgineşte la N. cu com. Petroşani, la S. cu com. Leiceşti, la E. cu com. Vlădeşti şi Goleşti şi la V. cu jud. Argeş.

Maĭ înainte, satul, care era maĭ la deal, se numea Siliştea. Pe la anul 1793, satul Siliştea s'a desfiinţat din cauza ciumeĭ şi locuitoriĭ carĭ aŭ maĭ rămas s'aŭ mutat maĭ la vale.

Locuitoriĭ, afară de agricultură, se maĭ ocupă cu sităria şi olăria.

In jurul com. sunt livezĭ şi prunĭ; iar în partea de E. şi V., sunt pădurĭ compuse din fagĭ, stejarĭ, alunĭ, mesteacănĭ.

Rîul Doamna udă partea de V. a com. Pe el sunt 2 morĭ şi 2 herăstrae.

Locuitoriĭ aŭ fost clăcaşĭ şi

s'aŭ împroprietărit pe moşia fostă a d luĭ N. Laptew.

Proprietarĭ marĭ în com. sunt d-niĭ Colonel A. Carcaleţeanu şi D. I. C. Păltineanu.

Are 2 bisericĭ, în fie-care căt. cîte una, deservite de 3 preoţĭ şi 3 dascălĭ; o şcoală, frecuentată (1899—900) de 77 elevĭ şi 10 eleve.

In com. se văd cîte-va ruine, unde a fost satul Siliştea şi biserica vechĭe.

Retevoeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. Aci este reşedinţa com. Are o şcoală şi o biserică de zid, vechĭe, clădită în anul 1792 de boerul Drugănescu. S'a clădit în urma distrugereĭ satuluĭ Siliştea, care a avut biserică maĭ la N. de aceasta. Urma poartă numele de Biserica-Vechĭe.

Retevoeşti, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, în jud. Muşcel, plaiul Nucşoara, com. Retevoeşti, în întindere de 500 hect., cu o vegetaţiune activă, avînd ca principale esenţe: fagĭ, stejarĭ, mesteacănĭ. Se învecineşte la N. cu Retevoeşti, la S. cu pădurea Corbul-Pădureţ, la E. cu Băileşti şi la V. cu Stroeşti.

Retivoiul, *munte*, la E. pl. Peleşul, jud. Prahova, înalt de 1718 m. d'asupra niveluluĭ Măriĭ-Negre. Este înconjurat la E., N. şi V. de pîrîul Azuga, iar la S. de Lacul-Roşu.

Acest munte, împreună cu Susaiul, Vîrful-luĭ-Drăgan, Faţa-Găvaneĭ, Coştila, Unghia-Mică, ş. a., aparţinea din timpurile cele maĭ vechĭ familieĭ Dudeştilor.

Astă-zĭ se stăpîneşte de M. S. Regele Carol I, şi a fost cumpărat, împreună cu toţĭ munţiĭ de maĭ sus, în Maiŭ 1892, de la Manuc-Bey, pe preţul de 850.000 leĭ.

Revedere, *cătun* (tîrlă), pe cîmpul Bărăgan, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Călăraşi-Vechĭ.

Revenicele, *vale*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Menţi-din-Faţă.

Reviga, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată în N. plăşeĭ. Se învecineşte spre E. cu com. Miloşeşti şi spre V. cu com. Cocora.

Teritoriul com., cu o suprafaţă de 10000 hect., se întinde din teritoriul com. Padina, din jud. Buzăŭ, spre S., pănă în com. Căzăneşti. Proprietate a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Căldăruşani.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ 112 locuitorĭ. In 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 534 locuitorĭ; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 609.

Teritoriul com. este brăzdat de prelungirea văiĭ Fileanca.

Pănă la 1 Aprilie 1891, com. Reviga coprindea treĭ sate: Reviga, Cocora şi Munteni-Buzăŭ; de la acea dată, satul Cocora a format singur o com. şi satul Munteni-Buzăŭ rămăsese pendinte de Reviga; Munteni-Buzăŭ, fiind pe teritoriul com. Cocora, acum cad sub administraţia com. Cocora.

Are un singur sat, Reviga, situat în partea de N. a văiĭ Fileanca, pe malurile lacuIuĭ cu acelaşĭ nume. Prin sat sunt două văĭ formate de prelungirea văiĭ Fileanca. De această com. maĭ ţin şi cătunele (tîrlele): Ghinica, Tumea şi Rechiţele. Reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale este Reviga.

Are o şcoală mixtă, frecuentate de 76 elevĭ şi 16 eleve (1899—900); o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 550 caĭ, 1020 boĭ, 5350 oĭ, 25 capre şi 1809 porcĭ.

Reviga, *lac*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situat la S. satuluĭ Reviga şi comunicînd cu lacul Crunţi prin valea Fileanca.

Richicioara, *sat*, făcînd parte din com. rur. Mereni, pl. Vedea-de-sus, jud. Olt, situat la S. com., pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Eiul. Are o populaţiune de 320 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1848.

Richicioara, *pîrîŭ*, ce izvoreşte dintre dealurile com.: Bărăşti-de-Cepturĭ şi Mereni, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, şi se varsă în gîrla Eiul, pe ţărmul drept, în cercul com. Mereni.

Richita, *pîrîŭ*, ce trece prin com. Frăţila, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Işĭ are obîrşia în raionul com., izvorînd din dealurile sale. In el se varsă Valea-Mătuşiĭ şi Valea-cu-Cruce.

Richita şi **Negaia**, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pendinte de com. Prejoiul, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea.

Richitele, *cătun* (tîrlă), pendinte de com. Reviga, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Richitele, *deal*, la 6 kil. spre N. de vatra satuluĭ Călineşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Richitele, *loc izolat*, într'o poiană ce ţine de moşia Govora, jud. Vîlcea, şi unde se află o foarte vechie ruină.

Richitele, (Licoi saŭ **Hîrboca, Richiţi)**, *moşie*, în jud. Buzăŭ,

com. Cărpiniştea, cât. Valea-Hotaruluĭ; are 800 hect. arăturĭ, fîneaţă şi izlaz; face parte din corpul Vîrboceni - Blestematele.

Richitele-de-Jos, *com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 12 kil. de com. rur. Bîscovul - Fleşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 11 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Arseneşti-Chelbeştiĭ, Bogdanul, Dealul-Scroafeĭ, Grebenul, Mogîndeneni, Pleşeşti şi Răchitele-d.-j., cu o populaţie de 843 suflete.

Are 3 bisericĭ şi o şcoală.

Budgetul com. e de 1829 leĭ la veniturĭ şi de 1428 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 150 boĭ şi vacĭ, 16 caĭ, 800 oĭ şi 350 rîmătorĭ.

Richitele-de-Jos, *sat,* cu 169 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Richitele-d.-j. Are o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Richitele-de-Sus, *com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 14 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 5 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Dealul - Scroafeĭ, Grebenul saŭ Dealul-Grebenuluĭ şi Richitele-d.-s., cu o suprafaţă de 782 loc.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 48 copiĭ.

Budgetul com. e de 1663 leĭ, la veniturĭ şi de 1262 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 182 boĭ şi vacĭ, 11 caĭ, 396 oĭ şi 194 rîmătorĭ.

Richitele-de-Sus, *sat,* cu 300 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşi nume.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală.

Richiţele. Vezĭ Richitele.

Richiţelul, *lac,* în jud. Vlaşca, com. Arsache, pe proprietatea Paraipanul; se scurge în Gîrla-Mare, în dreptul cât. Bălăriile.

Richiţeni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Poborul, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 75 locuitorĭ.

Richiţi. Vezĭ Richitele.

Rigăĭ (Dealul-), *deal,* în partea de N.-V. a podgorieĭ Galata, jud. Iaşi, pl. Codrul, a căruia coastă de N. formează Valea-luĭ-Ştefan-Vodă, între com. Galata şi Miroslava.

Rigla, *munte,* în partea de N.-V. a com. Robeşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, în care se fabrică brînză.

Risipa, *pîrîiaş,* ce curge prin pl. Tîrgul, jud. Tutova; izvoreşte din locul numit Rediul-Turculuĭ, udă teritoriul com. Vinderei şi Docani şi se varsă în dreapta pîrîuluĭ Jeravăţul.

Risipiţi, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 62 kil. de Craiova şi la 15 kil. de reşedinţa plăşeĭ Vîrtopul.

E situată pe loc şes şi pe o vălcea, ramură din Valea-Coţobiţuluĭ ce trece prin S. com.

Se învecineşte la E. cu com. Rudariul, la V. cu com. Gemeni, jud. Mehedinţi, la N. cu com. Dobridorul.

Limita linieĭ de N. începe de la hotarul movila Piatra-Nanuluĭ, merge spre E., face o cotitură spre S. şi apoĭ o curbă spre N.-E. Limita linieĭ de S. trece prin Valea-Coţobiţuluĭ, făcînd în lungimea sa 33 micĭ cotiturĭ. Limita linieĭ de E. începe din Măgura-Ciarînguluĭ şi merge spre N.-E. în linie dreaptă.

Terenul com. este aproape şes. Se găsesc cîte-va movile, cu numele locuitorilor pe al căror pămînt de muncă se găsesc. Văĭ sunt două, una la S. numită Valea-Coţobituluĭ, şi alta la N., numită Padina-Purceleĭ.

Este udată de Pîrîul-Comuneĭ, ce izvoreşte din nişte fîntînĭ la N. Risipiţilor, curge spre S. şi se pierde chiar pe teritoriul com., după ce a curs pe Valea-Coţobiţuluĭ.

In com. sunt fîntînele: Ungureanuluĭ, a-luĭ-Găinăŭ, a-Diculuĭ, Inaltă, din-Plaiŭ, Coţobiţul şi Conaca.

Are: o biserică de zid, cu hramul Sf. Nicolae, fondată de locuitorĭ la 1847, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1854, frecuentată de 202 copiĭ; 5 cîrciumĭ şi 8 prăvăliĭ cu articole de băcănie şi alte mărfurĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de 4093 1/2 hect., din care 3868 1/2 pămînt arabil şi 286 1/2 viĭ.

Moşia Risipiţi are o suprafaţă de 3868 1/2 hect., cu un venit de 154740 leĭ. Aparţine moşnenilor Risipicenĭ.

Comuna este străbătută de calea judeţeană Craiova-Cetatea, care trece prin moşie pe o lungime de 6 kil.

O cale comunală lungă de 2 1/2 kil. duce la Dobridorul.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6217,16 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4252,03 leĭ.

Risipiţi, *com. rur.*, în jud. R.-Să-

rat, pl. Oraşuluĭ, pe malul drept al rîuluĭ Milcovul.

E aşezată în partea de N. a jud., la 39 kil. spre N.-E. de oraşul R.-Sărat şi în partea de E. a plăşeĭ Oraşul, la 19 kil. de com. Coteşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu comunele: Mîndreşti, la 4 kil.; Gologanul, la 8 kil.; Slobozia-Ciorăşti, la 10 kil. şi Goleşti, la 10 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Mîndreşti, de care se desparte prin rîul Milcovul, la E. cu com. Răstoaca (din jud. Putna), la V. şi S. cu com. Slobozia-Ciorăşti.

Rîul Milcovul o udă de la V. la E. şi formează la V. comuneĭ lacul Argintoianul. Are şi 64 puţurĭ.

Suprafaţa com. e de 1631 hect., din care 100 hect. vatra satuluĭ, 731 hect. ale locuitorilor şi 800 hect. ale proprietăţeĭ particulare.

Are o populaţie de 275 familiĭ, saŭ 1154 suflete; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, zidită la 1859 de locuitorĭ şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală de băeţĭ, fondată în 1857, frecuentată de 48 elevĭ; 9 cîrciumĭ; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 150 plugurĭ; 388 boĭ, 304 vacĭ, 56 caĭ, 215 iepe, 1055 oĭ şi 117 rîmătorĭ.

Comerciul e activ şi constă în import de instrumente agricole, coloniale şi vestminte şi în export de cereale şi vite. Transportul se face prin gara Coteşti, la 9 kil. spre V. de comună.

Căile de comunicaţie sunt drumurile vecinale: spre Mîndreşti; spre oraşul Focşani; spre Goleşti şi gara Coteşti; spre Hînguleşti-Măxineni; spre Gologanul-Obileşti-Mărtineşti; spre Slobozia-Ciorăşti-Popleşti şi spre Plăineşti R.-Sărat.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4830 leĭ, 33 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 4800 leĭ, 6 banĭ.

Risipiţi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Locusteni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, situat pe valea Risipiţi.

Are o populaţiune de 189 locuitorĭ şi o biserică, zidită la 1864.

Locuitoriĭ, în număr de 54, s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia statuluĭ Risipiţi, fostă a Episcopieĭ de Rîmnic, şi din care li s'aŭ dat 140 hect.

Risipiţi, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Risipiţi, în întindere aproximativă de 3868 ½ hect., cu venit anual de 154740 leĭ. Pe moşie locueşte ceata de moşnenĭ numiţĭ Risipicenĭ.

Risipiţi, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aflată pe moşia Locusteni-Risipiţi, com. Locusteni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Rizea, *pîrîŭ,* jud. Olt, com. Ciomăgeşti, pl. Oltul-d.-s., care se varsă în Cungrea-Mare, pe ţărmul drept, în raionul com. Ciomăgeşti.

Rizeşti, *sat,* cu 62 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Uda-d.-s.

Rizii (Dealul-), *deal,* jud. Vîlcea, com. Bîrseşti, pl. Ocolul.

Rîca, saŭ **Rîca-Vechie,** *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, situată pe Valea-Bucovuluĭ, pe partea stîngă, la punctul unde se împreună valea cu vîlceaua numită a-Purcaruluĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Bucovul-Adunaţi, la S.-V. cu căt. Rîca-Nouă, la E. cu com. Popeşti-Palanga şi la V. cu com. Siliştea-Gumeşti.

Intinderea comuneĭ şi a moşiilor de pe dînsa este cam de 820 hect. Sunt împroprietăriţĭ 8 locuitorĭ pe 28 hect.

Are o populaţie de 769 locuitorĭ; o şcoală, frecuentată de 55 elevĭ; o biserică, în centrul comuneĭ, deservită de 3 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 414 vite marĭ cornute, 80 caĭ, 1994 oĭ, 6 capre şi 226 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6605 leĭ, 8 banĭ, şi la cheltuelĭ de 4596 leĭ, 51 banĭ.

Se leagă la N. cu com. Bucovul prin o şosea vecinală şi un pod peste apa Bucovuluĭ, iar cu com. Siliştea-Gumeşti, prin o altă şosea vecinală, lungă de 6 kil.

Satul de astăzĭ Rîca, cunoscut maĭ înainte sub numele de Rîca-Vechie, este din cele maĭ vechĭ ale judeţuluĭ. Il găsim trecut în lista satelor principale sub a treia domnie a luĭ Constantin Mavrocordat, făcînd parte din pl. Mijlocul. Maĭ în urmă a trecut la plasa care poartă până astăzĭ numirea Teleormanuluĭ.

Rîca-Nouă, *cătun,* pendinte de com. Gumeşti-Siliştea, pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, cu o populaţiune de 478 suflete.

Rîca-Nouă, *moşie,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, făcînd parte din domeniul Gumeşti-Siliştea; are o întindere de 1250 hect., din care o mică parte acoperită cu pădure.

Rîchiĭ (Lacul-), *lac,* la S.-V. com. Rîca, jud. Teleorman, spre

hotarul dintre moşiile din com. Balaciul şi moşia Siliştea.

Rîeni, *sat,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, ţinînd de com. rur. Ponoarele.

Rîeşti, *mahala,* a oraşuluĭ Huşi, jud. Fălciŭ.

Rîeşti, *pîrîŭ,* în jud. Fălciŭ, format din pîrîiaşele Sara şi Turbata; curge prin partea de N. a oraşuluĭ Huşi, mahalaua Rîeşti şi în partea de E. a tîrguluĭ, unindu-se cu pîrîul Broşteni, formează Pîrîul-Huşuluĭ.

Rîfovul, *com. rur.,* în jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc şes, pe malul drept al rîuluĭ Teleajenul şi pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Căţîmboaia şi Ghighiul, la 11 kil. de capitala jud. şi la 9 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 6 cătune: Rîfovul, Antofiloaia, Buchilaşi, Goga, Mălăeşti şi Moara-Domnească, cu o populaţie de 1238 locuitorĭ.

Are 4 bisericĭ: la Rîfovul, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în 1724 de Chivu Căplescu; la Antofiloaia, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în 1783 de Şetrarul Paraschiv Căplescu şi reparată de enoriaşĭ la 1875; la Goga, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la 1776 de Pitarul Gr. Brezoianu şi Vornicul C. Bălăceanu şi reparată în 1866; la Mălăeşti. Sunt deservite de 3 preoţĭ.

Şcoala funcţionează în com. de la 1854, şi e frecuentată de 50 băeţĭ şi 10 fete.

Locuitoriĭ, în număr de 211, s'aŭ împroprietărit la 1864 şi la 1879, dîndu-li-se la toţĭ 695 hect., pe moşiile Rîfovul, Mălăeşti, Antofiloaia, Moara-Domnească, Buchilaşi şi Goga.

Eĭ aŭ: 120 caĭ, 96 ĭepe, 373 boĭ, 266 vacĭ, 13 bivolĭ, 1143 oĭ şi 405 porcĭ.

In com. sunt 3 piue: 1 pe pîrîul Recilea şi 2 pe pîrîul Dîmbul. Sunt şi 5 morĭ: 2 pe pîrîul Pria şi 2 pe pîrîul Dîmbul.

Suprafaţa totală a com. e de 2255 hect.

Comerciul se exercită în com. de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5748,25 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4837,49 leĭ.

Prin com. trece şoseaua judeţeană Ploeşti-Rîfovul-Buda-Palanca şi şoseaua vecinală Coslegiul-Rîfovul-Pietroşani.

E udată de pîrîul Teleajenul şi de gîrlele Dîmbul, Pria, Ghighiul, Coţîmboaica şi Recilea.

Se mărgineşte cu comunele: Corlăteşti, Coslegiul, Buda-Palanca, Pietroşani şi Bărcăneşti.

Rîfovul, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Crivina, jud. Prahova. Are o populaţie de 225 locuitorĭ. Aci e reşedinţa comuneĭ.

Rîga, *vale,* ce izvoreşte de la V. de com. Slănicul, pl. Vărbilăul, jud. Prahova, curge de la N. spre S.-E. şi se varsă în gîrla Slănicul, maĭ jos de gară, pe ţărmul drept, tot în raionul com. Slănicul, după ce trece printre bisericile Sf. Gheorghe şi Sf. Erarhĭ.

Rîioasa, *com rur.,* în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, pe Valea-Siuluĭ, în partea de V. a judeţuluĭ, între com. Pleaşovul şi Segarcea-din-Vale de o parte, rîul Oltul şi Dealul-Oltuluĭ de altă parte, la 12 kil. de capitala judeţuluĭ T.-Măgurele.

Pîrîul-Siuluĭ udă toată marginea comuneĭ, formînd numeroase şerpuiturĭ; iar rîul Oltul formează limita de V. a comuneĭ, la depărtare de $2^1/_2$ kil. de vatră.

Suprafaţa comuneĭ, cu a moşieĭ Rîioasa, e de 2750 hect., în care intră şi zăvoaele de pe marginea Oltuluĭ.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ pe moşie sunt 314 pe o întindere de 610 hect.

Viile ocupă o suprafaţă de $92^1/_2$ hect.

Din zăvoaele de pe marginea Oltuluĭ, cel maĭ mare este Lupăria.

Locurile de muncă ale locuitorilor şi ale proprietăţiĭ sunt situate pe deal; iar în vale este numaĭ o mică parte, precum şi cîte-va grădinĭ de zarzavat.

Solul este fertil; numaĭ partea despre Olt este nisipişte, dar şi aceia se cultivă, maĭ ales cu porumb şi rapiţă.

Are o populaţie de 1707 suflete, din care 503 contribuabilĭ; o şcoală, condusă de un învăţător, şi frecuentată de 49 elevĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; maĭ multe cîrciumĭ, unde se vînd şi mărfurĭ de manufactură; o moară de măcinat cu aburĭ, a proprietăţiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 190 caĭ, 789 vite marĭ cornute, 1511 vite cornute micĭ şi 248 porcĭ.

Femeile se disting în lucrărĭ de industrie casnică, maĭ ales în ţesăturĭ; ele păstrează încă portul oltenesc.

Veniturile comuneĭ aŭ fost în 1890 de 7316 leĭ, 50 banĭ; iar cheltuelile, de 6288 leĭ, 10 banĭ.

Căile de comunicaţiune sunt: spre com. Pleaşovul şi Segarcea-din-Vale, pe şosele vecinale, întrerupte în maĭ multe părţĭ de şerpuiturile pîrîuluĭ Siul. Comunicaţiunea la locurile de muncă ale locuitorilor se face pe maĭ multe ruştĭ care daŭ în şoseaua

județeană Turnul-Slatina. Peste Olt, locuitorii trec cu luntrele saŭ cu dubele.

Loc de însemnat este Gurguiul-Nemților, unde se văd urmele uneĭ întăriturĭ, înaltă de 16 metri, avînd un șanț lung de 114 metri. Printre măgurĭ, cea maĭ importantă este Măgura-Staniĭ, în partea de E.

Satul Rîioasa este foarte vechiŭ; îl găsim trecut în nomenclatura satelor marĭ, sub domnia luĭ C. Mavrocordat; făcea parte din jud. Oltul, pl. Margineĭ, până la anul 1836, cînd s'a mutat reședința județuluĭ la Turnul-Măgurele.

Aci a fost reședința pl. Călmățuiuluĭ până la anul 1875, cînd s'a mutat în Turnul-Măgurele. Intrunindu-se plășile Călmățuiul și Marginea, a trecut și reședința lor la Alexandria.

Rîioasa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Băbeni, jud. Vîlcea, pl. Otăsăul. Are o populație de 90 locuitorĭ. E situat la 2 kil. de căt. Ungureni, unde e școala.

Rîioasa, *baltă,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiași, la V. de com., în întindere de 2½ hect. Se scurge în rîul Jiul. Conține pește, maĭ cu seamă plătică, crap și știucă.

Rîioasa, *moșie,* în jud. Teleorman, pl. Călmățuiuluĭ, fostă proprietate a Societățiĭ de asigurare Dacia-Romania, vîndută în urmă d-lor Belizarie Leontopolu și C. Atanasiu, din Caracal.

Rîioasa, *trup de moșie,* nelocuit, în suprafață de 1635 hect., pendinte de mănăstirea Comana, azĭ încorporat cu moșia Comana.

Rîioasa, *fostă moșie* a statuluĭ, pendinte de schitul Dintr'un-Lemn, jud. Vîlcea.

Rîioasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 250 hect., situată în com. Băbeni, pl. Otăsăul, jud. Vîlcea.

Rîioasa, *vălcea,* ce se varsă în Valea-Popeĭ, pe teritoriul com. cu același nume, pl. Rîurile, jud. Mușcel.

Rîiosul, *lac,* în jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Ciocănești-Sîrbi, situat spre E. de lacul Boianul și spre S. de satul Ciocănești-Sîrbi.

Rîioasa, *pădure,* în jud. Ilfov, pl. Znagovul, spre V. județuluĭ. Se întinde între com. Popești-Dragomirești, Bucoveni și căt. Fălcoianca. Prin mijlocul eĭ trece calea ferată București-Pitești și șoseaua județeană București-Tîrgoviște. Este așezată între gările Chitila și Ciocănești.

Rîiosul, *pădure,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Pribegi; formează cu pădurea Motîlva un trup de 130 hect., populat cu ștejar și ulm.

Rîiosul, *pichet* No. 36, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, din dreptul căruia Dunărea curge din noŭ cu direcțiunea de N.-N.-E. spre S.-S.-V., până la pichetul No. 37, Canapa.

Rîiosul, *insulă,* în balta Suhaia, jud. Teleorman, în partea de pe proprietatea moșieĭ Fîntînelele. Are o întindere cam de 150 hect.

Rîiosul, *baltă,* în jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, spre E. și spre N. de pichetul Rîiosul, în întindere aproximativă de 15 hect. Conține pește. Se scurge în Dunăre. De Rîiosul țin Strîmba și alte vărsăturĭ, avînd o întindere aproximativă de 10 hect.

Rîiosul, *lac,* în insula cu acelașĭ nume, jud. Teleorman. Se distinge bine cînd apele bălțiĭ Suhaia sunt micĭ; alt-fel formează o masă cu balta întreagă.

Rîiosul, *parte de loc,* cuprinsă între rîul Siretul și Moldova, jud. Roman, la S.-E. de orașul Roman, la vărsarea rîuluĭ Moldova în Siretul.

Rîiosul, *vale,* în jud. Prahova, plaiul Prahova, com. Valea-Lungă, ce izvorește de sub dealul Telpeșoaia, și se varsă în valea Priboiul, tot în raionul com. Valea-Lungă. E acoperită cu pădurĭ, proprietățĭ ale d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avînd și livezĭ de pășune.

Rîioși, *vechie numire a cătunuluĭ* Gemenile, jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca.

Rîioși, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca, căt. Gemenile. Are 180 hect., din care 120 hect. arabile, restul izlaz.

Rîioși, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca, căt. Gemenile, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. E despărțită de sfoara Vintileanca și împreunată cu o sfoară din Miroși, făcînd un corp de 150 hect., din care parte s'a vîndut. Are arăturĭ, izlaz și sărăturĭ.

Rîioși, *moșie,* în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, ținînd de com. Peri-Rîioși. E proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București.

Rîjleața, *gîrlă,* ce izvorește din

jud. Argeş, şi se varsă în rîul Vediţa, în raionul com. Rîjleţul-Vieroşul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, avînd de afluenţĭ pîraiele: Urdinişul, Ferata, Săuşul şi Topora.

Rîjleţul-Govora, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., compusă din 3 cătune: Govora, Răduleşti şi Diconeşti, cu o populaţie de 771 locuitorĭ şi 264 case.

E situată parte pe deal, şi parte pe valea Ciorîca, la 65 kil. de capitala jud., şi la 4 kil. de reşedinţa plăşeĭ. A fost aşezată de la început pe dealul şi valea Ciorîca, afară de cât. Diconeşti, care s'a format în timpul delimităreĭ clăcaşilor.

Comuna, se zice, a fost înfiinţată pe la 1788 din cîte-va familiĭ venite de peste Olt, pe timpul răzmiriţelor, şi din alte cîte-va familiĭ, venite aci înainte de 1788. Numele de Rîjleţul îĭ vine de la valea Rîjleţul saŭ pîrîul Rîjleaţa; iar Govora, de la mănăstirea Govora, căreia această moşie, azĭ a statuluĭ, a fost închinată.

Are o biserică, zidită la 1824, cu următoarea inscripţie:

Cu vrerea tatăluĭ, cu ajutorul fiuluĭ, şi cu săvîrşirea sf. duh, s'a zidit această sfîntă biserică din temelie, ce se prăznueşte hramul Cuvioasa Paraschiva, sf. Ion şi sf. Nicolae după cum se vede, împodobită cu osteneala şi cheltuiala sf. sale părinteluĭ Ciorîceanu, în zilele bine-credinciosuluĭ Domn Ion Grigore Dimitrie Ghica Voivod, şi Iubitorul de Dumnezeŭ Episcop Grigorie Argeşiu, zidită la leatu 1824; iar de zugrăvit s'a săvîrşit în zilele bine credinciosuluĭ Domn şi Impărat a toată Rusia Nicolae Pavlovicĭ şi bine-credincioasa Doamnă şi Impărăteasă Alexandra Teodorovna, starea Episcopuluĭ de maĭ sus numit. Leatul de la Hristos 1828.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit în 1864, pe moşia statuluĭ Rîjleţul-Govora, din care li s'aŭ dat 505 hect. Eĭ posedă: 20 caĭ şi ĭepe, 240 boĭ, 60 vacĭ, 1100 oĭ şi 140 porcĭ.

Comerciul se face în com. de un hangiŭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1289 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1189 leĭ.

Prin com. trece şoseaua Uda-d.-j., din jud. Argeş, care merge la Profa şi Slatina, şi şoseaua Rîjleţul-Vieroşul, care leagă com. cu Gura-Bouluĭ şi Profa.

E brăzdată de dealurile: Caruluĭ, Cireşuluĭ, Buţi, Nevoeĭ, Piscul-Caseĭ, Piscul-luĭ-Prună, care servesc maĭ mult ca păşune pentru vite.

O udă valea Vediţa şi Ciorîca şi vălcelele: Pîrîul şi Plopul.

Se mărgineşte la E. cu com. Fata, la V. cu com. Chilia, la N. cu com. Uda-d.-s. şi la S. cu Profa şi Gura-Bouluĭ.

Rîjleţul-Govora, *deal*, în raionul com. Rîjleţul-Govora, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., pe care se cultivă 40 hect., 50 ariĭ, vie.

Rîjleţul-Govora, *moşie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de mănăstirea Govora.

Rîjleţul-Govora, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 800 hect., pendinte de com. Rîjleţul, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s.

Rîjleţul-Vieroşi, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., compusă din 5 căt.: Bărăneşti, Dealul-Tolceşti, Dealul-Bisericeĭ, Linia-Mare şi Chiriţeşti.

E situată pe dealurile: Vediţeĭ, Tolceşti, Bisericeĭ, Gemeneĭ, Grebănuluĭ şi Cireşuluĭ, şi pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Vediţa, la 75 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 6 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 1104 locuitorĭ; 253 case; două bisericĭ (la Dealul-Bisericeĭ şi la Lunca-Vediţeĭ), deservite de 3 preoţĭ; o şcoală, frecuentată de 75 copiĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 194, s'aŭ împroprietărit în anul 1864, pe 724 hect., din moşia statuluĭ Rîjleţul-Vieroşi. Eĭ posedă: 15 caĭ şi ĭepe, 267 boĭ, 172 vacĭ, 25 capre, 1171 oĭ şi 276 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2737 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2730 leĭ.

Afară de şoselele ce înlesnesc comunicaţia la V. cu Valea-Ungureni şi la E. cu com. Cocul-Popeşti, d'alungul com. este şoseaua care înlesneşte comunicaţia la N. cu com. Uda şi la S. cu Rîjleţul-Govora.

Dealurile pe care e aşezată com. aŭ următoarele piscurĭ: Piscul-Runculuĭ, Fîntînelor, Burteştilor, Bărăneştilor, Săliştеĭ, Urdinişuluĭ, Vlazilor, Iconaruluĭ, etc.

E udată de gîrlele: Ciorîca, Vediţa, Rîjleaţa, Geamăna-Mică şi Geamăna-Mare, în care se varsă alte diferite pîraie şi vîlcele.

Se mărgineşte la N.-V. şi E., cu com. Valea-Ungureni, Uda-d.-j. şi Cocul-Popeşti, din jud. Argeş, iar la S., cu com. Rîjleţul-Govora.

Rîjleţul-Vieroşi, *deal*, în raionul com. Rîjleţul-Vieroşi, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., pe care se cultivă 58 hect. vie.

Rîjleţul-Vieroşi, *moşie* a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Vieroşi, jud. Olt.

Rîjleţul-Vieroşi, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 900 hect., pendinte de com. Rîjleţul-Vieroşi, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s.

Rîma, *deal*, la E. com. Slăveşti, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., din

poalele căruia izvorește Valea-Rîmeĭ.

Rîma, *pîrîŭ*, în jud. Gorj, com. Novaci, pl. Novaci, pe dreapta rîuluĭ Gilortul, în care se varsă.

Rîma, *vălcea*, în jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., com. Slăveşti. Izvoreşte din dealul Rîma şi se varsă în rîul Tîrîia, în raionul com. Ţărmurile sale sunt înalte de la izvor şi până la confluenţa sa cu rîul Tîrîia.

Rîmeşti, *com. rur.*, în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., situată pe valea Beica, la 69 kil. de reşedinţa jud. şi la 15 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 912 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1790, reparată la 1840 de Tudor Lică şi la 1882 de fiul săŭ Stan Teodorescu; o moară pe rîul Beica.

Vite: 20 caĭ, 200 boĭ, peste 200 vacĭ, 100 capre, 1000 oĭ.

140 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 480 hect. pămînt, pe moşia statuluĭ Rîmeşti, pendinte de schitul Stăneşti şi în vechime pendinte de hanul Zlătari din Bucureşti.

Suprafaţa com. e de 493 hect.

O şosea comunală înlesneşte comunicaţia între această com. şi Cîrlogani (la S.), şi Şuşani-d.-j. (la N.).

Budgetul com. e la veniturĭ de 1700 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1000 leĭ.

In jurul com. sunt: la E., moşia statuluĭ Mamul-Fumureni; la V., moşia Ciutura saŭ Ştirbeĭ-Vodă; la N., com. Şuşani-d.-j. şi la S., com. Cepari.

E brăzdată de dealurile: Muta şi Meelor şi udată de văile: Beica, Morişca şi Căprioara.

Rîmeşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Horezul, compusă din 2 cătune: Rîmeşti şi Urşani. E situată pe rîurile Rîmeşti şi Luncavăciorul, la 50 kil. de reşedinţa jud. şi la 4 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populaţie de 1212 locuitorĭ; 282 case; 4 bisericĭ: la Covrigeşti, fondată de enoriaşĭ la 1844, la Moşneni-Romînii, fondată de Nicolae Popa Anghel şi preotul Simion, la 1877, la Ifrimeşti, fondată de Ion Gruețeanu la 1853, reparată acum în urmă şi în căt. Urşani, fondată de Vătaful Ion Urşanu la 1805; o şcoală, frecuentată de 6 copiĭ; 4 morĭ pe rîul Rîmeşti şi 2 pe Luncavăciorul.

Vite: 60 boĭ, 90 vacĭ, 1000 oĭ, 70 capre, 20 caĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ.

De comună aparţin munţiĭ: Bolca, Piscul-Ţiganuluĭ, Pĭetricica, Mărgineaua, Ludeasa, Roşiile, Piscul-Lung şi Vătaful-luĭ-Roman.

Com. se întinde pe o suprafaţă de 1043 hect., cu izlaz cu tot.

Cîte-va drumurĭ înlesnesc comunicaţia către Horezul.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 2500 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Coasta, Ulari, Poameşul şi udată de rîurile: Rîmeşti, Luncavăciorul şi Urşani.

Are la E. moşia Romani; la V., com. Vaideeni; la N., Transilvania şi Munţiĭ Lotruluĭ şi la S., Moşneniĭ - Tîrguluĭ-Horezul.

O parte din moşia Rîmeşti a fost închinată mănăstireĭ Horezul de Popa Danciul la 7232 (1724); iar cea-l'altă parte a fost cumpărată de părintele Ion, Egumenul mănăstireĭ Horezul, şi închinată aceşteĭ mănăstirĭ. Un hrisov al luĭ Constantin Vodă Brîncoveanu se exprimă ast fel:

«Şi eară aŭ cumpărat (părintele Ion) moşie în hotarul Rîmeştilor ot S. Vîlcea parte luĭ Grigorie Vătaful şi a luĭ Zane Zgîrciul, drept talere 44.»

Rîmeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 809 locuitorĭ.

Rîmeşti, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparţinînd de com. Rîmeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Rîmeşti, *deal*, în raionul com. Rîmeşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 67 hect. vie.

Rîmeşti-Stăneşti, *pădurĭ*, ale statuluĭ, în întindere de 1520 hect., situate în comunele Şuşani şi Lungeşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, şi formate din trupurile: Stupina (380 hect.), Gîrbovul (350 hect.), Cernişorul (350 hect.) şi Lunca-Stăneştilor (440 hect.).

Rîmna, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Andreaşi, pe rîul Rîmna, la 2 kil. spre E. Are o întindere de 800 hect., cu o populaţie de 43 familiĭ, saŭ 228 suflete.

Rîmna, *rîŭ*, izvoreşte din culmea Laculuĭ, Dealul-Rîmneĭ, jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Andreaşi; se îndreaptă spre S.-E., trecînd prin căt. Tîrîtul, Petreanul, com. Odobasca; intră în plaiul Rîmnicul, udînd com. Dealul-Lung, apoĭ în pl. Marginea-d.-s., trecînd prin com.: Lacul-luĭ-Baban, Dragosloveni, Plăineşti, Slobozia-Ciorăşti şi Gologan; intră în Putna, unde udă com. Răstoaca şi se varsă în rîul Putna, aproape de vărsarea Milcovuluĭ. Are un curs de 85 kil., brăzdînd pl. Oraşul şi Marginea-d.-s., plaiul Rîmnicul, din jud. R.-Sărat şi parte din jud. Putna.

Basinul, cuprins între culmile Laculuĭ, Scoruşuluĭ, Deleanul,

Lupanul, Turculeţul, Streaja şi Nuci, are o suprafaţă de 340 kil. pătraţĭ.

Afluenţiĭ săĭ principalĭ sunt: pe dreapta Valea-Neagră, unită cu pîrîul Lacul şi Păcurele şi Valea-Raşca, unită cu Peleticul şi Strîmba; iar pe stînga: Valea-Mahriul şi Oreavul, unit cu Cîrceiul. Valea sa este una din cele maĭ frumoase; strîmtă şi închisă în pl. Oraşuluĭ, unde şi rîul curge cu iuţeală, maĭ deschisă în pl. Marginea-d.-s., unde rîul curge maĭ liniştit şi deschisă cu totul pentru a se cufunda în cîmpie, în partea de E. a pl. Marginea-d.-s. Pe apa sa sunt 30 de morĭ.

Rîmnic-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Tocsof şi Cogelac; are o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea centrală a plăşeĭ, pe cea de N.-E. a com. Tocsof şi pe cea de V. a com. Cogelac. Desparte întru cît-va basinurile pîrîuluĭ Rîmnicul (afluent al pîrîuluĭ Casimcea) de acelea ale pîraielor: Beidant (tributar al laculuĭ Golovița) şi Cogelac saŭ Duimgi (tributar al laculuĭ Sinoe); lasă spre E. maĭ multe prelungirĭ, din care cele maĭ însemnate sunt dealurile Sarîm-Meselic, Sarîm-Iuc, Haidîn şi Iuan-Bair şi, la S., dealul Taşlă-Cula; maĭ stă în comunicaţie cu dealurile Caşcalac-Bair şi Veli-Tepe-Bair. Este întretăiat de hotarele ce despart cătunele Rîmnicul-d.-s., de Rîmcul-d.-j. (ale com. Tocsof), Rîmnicul-d.-s., de Iuan-Cişme (al com. Cogelac). Ondulaţiunile sale de V. se termină pe malurile pîrîuluĭ Rîmnicul şi ale afluentuluĭ săŭ Sari-Ghiol-Dere, care din pricina natureĭ stîncoase a dealuluĭ sunt şi ele rîpoase, stîncoase şi înalte prin unele locurĭ. Se întinde de-alungul acestor două pîraie. Vîrful cel maĭ înalt este de 266 m.; maĭ are două de cîte 204 m., unul de 202 m., unul de 192 m. şi altele maĭ micĭ, puncte trigonometrice de observaţie de rangul al 3-lea. La poalele sale de V. sunt aşezate satele Rîmnicul-d.-s., Rîmnicul-d.-j. şi Culelia. Este străbătut de drumurile comunale ce duc de la cele două Rîmnice, la Iuan-Cişme şi la Cogelac. Este acoperit cu semănăturĭ şi păşunĭ.

Rîmnic-Dere, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Tocsof, şi pe al căt. sale Rîmnicul-d.-s., Rîmnicul-d.-j. şi Culelia. Izvoreşte sub numele de Sari-Ghiol-Dere, din poalele de S. ale dealuluĭ Caragea-Punar (de pe teritoriul căt. Sari-Ghiol, com. Beidant); se îndreaptă spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V.; curge pe la poalele dealuluĭ Iuci-Tepe-Bair, intră în satul Rîmnicul-d.-s., de unde începe a purta numele de Rîmnic-Dere; trece apoĭ prin satele Rîmnicul-d.-j., Culelia, curge tot spre S.-V. şi, după un curs de 14 kil., se varsă în pîrîul Casimcea, pe malul drept, la locul numit Moara-Cucoaneĭ, pe hotarul judeţuluĭ. Cursul săŭ este puţin cam repede, iar malurile sale, începînd ceva maĭ sus de satul Rîmnicul-d.-s. şi până în satul Culelia, sunt înalte, stîncoase şi rîpoase. Brăzdează partea de S.-V. a plăşeĭ şi pe cea de V. a com.

Basinul săŭ este destul de mare, cuprins între dealurile Cuciuc-Chioi-Bair şi Iuci-Tepe-Bair, de-oparte şi între Rîmnic-Bair şi Taşlă-Cula, de altă parte. Are o întindere de 30 kil. pătraţĭ (3000 hect.), cuprinzînd teritoriul cătunelor Rîmnicul-d.-s. şi Rîmnicul-d.-j. şi Culelia (ale com. Tocsof).

Afluenţiĭ săĭ ceĭ maĭ însemnaţĭ îĭ are pe stînga: Curt-Balîc, pe care-l primeşte nu departe de izvor; Curu-Dere, pe care-l primeşte chiar lîngă satul Rîmnicul-d.-j. Are apă destulă şi fertilizează locurile pe unde trece.

Rîmnicelul, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul. Izvoreşte din vîrful Aluniţuluĭ; brăzdează plaiul de la N. spre S., udînd teritoriile com. Andreaşi, Dumitreşti, Chiojdeni şi Jitia; trece prin căt. Dumitreşti-d.-s., Poeniţa şi se varsă în rîul Rîmnicul-Sărat, pe dreapta luĭ, lîngă căt. Dumitreşti-d.-j. Cursul săŭ e repede şi încărcat cu o mulţime de torente. Are o lungime de 30 kil. şi 3 morĭ pe el.

Rîmniceni, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., pe rîul R.-Sărat.

E aşezată la N. judeţuluĭ, la 40 kil. spre N.-E. de oraşul R.-Sărat, şi în partea de V. a plăşeĭ, la 3 kil. spre V. de Măicăneşti, reşedinţa plăşeĭ. Comune maĭ învecinate sunt: Maluri, la 5 kil.; Obileşti, la 13 kil.; Mărtineşti, la 12 kil.

Se mărgineşte la N. cu Maluri; la E., cu Măicăneşti; la V., cu Obileşti şi Mărtineşti şi la S., cu Gulianca.

Rîul R.-Sărat o udă de la N.-V.-E., formînd la E. lacul Coada-Gîrleĭ. Are şi 43 puţurĭ.

Se compune din cătunele: Rîmniceni, reşedinţa, la E. şi Slobozia-Rîmniceni, la V.

Suprafaţa com. este de 5150 hect., din care 150 hect. vatra com., 800 hect. ale locuitorilor şi 4200 hect. ale proprietarilor.

Are o populaţie de 404 familiĭ, saŭ 1523 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, zidită în 1834 de locuitorĭ, de-

servită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, fondată în anul 1867, frecuentată de 121 elevĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este bună. Sunt 2905 hect. arabile, 2095 hect. imaș.

Locuitoriĭ posedă: 289 pluguri, 2 morĭ cu aburĭ, 2 mașinĭ de secerat, 1 mașină de treerat; 1097 boĭ, 654 vacĭ, 176 caĭ, 325 ĭepe, 2145 oĭ, 14 capre și 135 rîmătorĭ.

Meseriașĭ sunt: 2 cojocarĭ, 2 plăpămarĭ, 4 tîmplarĭ și 1 potcovar.

Căile de comunicație sunt drumurile vecinale: spre Mărtinești, Ciorăști, R.-Sărat; spre Măicănești; spre Maluri-Hîngulești; spre Obilești; spre Gulianca.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3765 leĭ, 20 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 3647 leĭ, 90 banĭ.

Rîmniceni, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., căt. de reședință a com. Rîmniceni, așezat pe malul drept spre E. Are 110 hect. întindere și o populație de 334 familiĭ, saŭ 1259 suflete; o biserică și o școală.

Rîmniceni-Slobozia, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., căt. com. Rîmniceni, așezat la V., pe rîul Rîmnicul, la 2 kil. spre V. de căt. de reședință. Are o întindere de 40 hect., cu o populație de 70 familiĭ, saŭ 264 suflete.

Rîmnicul, *plaiŭ,* în jud. Rîmnicul-Sărat, așezat în partea de V. a jud., în partea sa cea maĭ muntoasă. Este brăzdat la V. de munțiĭ Bisoca, Pietrele-Feteĭ, Piatra-Peneĭ, Carîmbiul, Omul, Furul, Ștejicul; la E., de Culmea-Lupăul, dealul Măgura, Dealul-Chiojdenilor, al-Dumitreștilor, Dealul Roșu; la V., de Cătăuțul, Scărișoara, Ulmușorul, Carpenul, Cumăria, Goicelul, Cilnăul și altele.

In privința apelor, face parte din basinul rîuluĭ R.-Sărat, care izvorește din muntele Martinul, udă pl. prin mijloc, trecînd pe lîngă comunele Jitia, Chiojdeni, Dumitrești și Buda. Are ca afluențĭ principalĭ: Cerbul, Martinul, Mălușelul, Corbul, Turburea, Tocitoarea, Săritoarea, pe stînga; Recea, Folcea, Ulmușorul, Schitul, Cătăuțul, Valea-Rea, Buda, pe partea dreaptă.

Se compune din 7 comune rurale: Bisoca, la V.; Chiojdeni, Jitia, în mijloc; Dumitrești, Dănulești și Buda, la E., Valea-Sălcieĭ, la S.

Are o suprafață de 42205 hect. și o populație de 2300 familiĭ, saŭ 11440 locuitorĭ.

Produse naturale are pădurĭ întinse. Are puțin loc pentru cultura cerealelor. Sarea se găsește în mare cantitate, în numeroasele localitățĭ, care poartă numele de Dealul-Săreĭ, Pîrîul-Săreĭ, satul Dealul-Săreĭ; chiar rîul R.-Sărat de aci își sărează apele sale.

Căile de comunicație sunt: calea județeană Rîmnicul-Jitia și căile vecinale, care merg pe albiile rîuluĭ Rîmnicul și aĭ afluenților săĭ. E acum unit cu pl. Rîmnicul-d.-s.

Rîmnicul, *deal,* pe moșia Buda, com. cu același nume, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Rîmnicul, *deal,* pe moșia Buda, com. Buda, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Rîmnicul, *deal,* în raionul orașuluĭ Rîmnicul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 81 hect., 25 ariĭ vie.

Rîmnicul, *pîrîiaș,* ce curge prin pl. Siretul-d.-s., com. Gîdinți, jud. Roman, și se varsă în pîrîul Pĭetrosul, pe dreapta.

Rîmnicul, *pîrîiaș,* în jud. Suceava, com. Dolhasca, a căruia obîrșie este între dealurile Hurmuzul și Ciubărul, și care se pierde pe șesul Siretuluĭ, după un curs de 4 kil.

Rîmnicul, (Rîul-Morilor), *rîŭ,* jud. Vîlcea, format din două brațe: Cheia și Olănești. Ambele se unesc la com. Săracinești și curg sub numele de Rîul-Rîmniculuĭ, vărsîndu-se în Olt pe malul drept, în dreapta orașuluĭ Rîmnicul.

Rîmnicul-Cogălniceanu, *baltă,* pe moșia Vlădeni, com. Corlăteni, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ.

Rîmnicul-de-Jos, *plasă,* în jud. Rîmnicul-Sărat, în partea de S.-V. a județuluĭ. Se mărginește la N. cu pl. Rîmnicul-d.-s.; la E., cu pl. Gradiștea; la S., cu jud. Brăila, de care se desparte prin rîul Buzăul, și la V., cu jud. Buzăul.

La S., sunt malurile Buzăuluĭ, și în interiorul plășeĭ numeroase movile. Rîul Buzăul o udă la S., trecînd prin comunele Nisipuri și Vișani; un alt curs de apă este pîrîul numit Valea-Bouluĭ, care udă plasa prin mijloc precum și comunele Costieni, Bălăcianul, Galbenul, și formează în cursurĭ micĭ heleștae, ce poartă numele comunelor lîngă care se află; Valea-Bouluĭ se varsă în întinsa baltă Jirlăul saŭ Văceni.

Este formată din comunele rurale: Sălcioara, Ghergheaca, la N. E., Costieni-Marĭ, Costieni-d.-j., Socariciul la V.; Nisipuri, Vișani, Drogul, Jirlăul, la S.; Bălăcianul, Galbenul și Slo-

bozia-Galbenul, la mijloc. Reşedinţa este în com. Bălăcianul.

Are o suprafaţă de 48920 hect., şi o populaţie de 2504 familiĭ, saŭ 12504 suflete.

Pămîntul plăşeĭ este productiv, bun maĭ cu seamă pentru agricultură, care e principală ocupaţiune a locuitorilor.

Comerciul constă în importul de coloniale, instrumente agricole şi în exportul de cereale şi vite.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată Buzăŭ-Rîmnicul-Sărat, la V.; drumul comunal Rîmnicul-Făurei, ce trece prin mijlocul plăşeĭ, şi drumurile vecinale.

E acum unită cu pl. Gradiştea.

Rîmnicul-de-Jos, *sat*, jud. Tulcea, aşezat în partea de N. a com. Tocsof, la 7 kil. spre N. de reşedinţă, Tocsof, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Rîmnic-Dere. Are o întindere de 92 hect., şi o populaţie de 63 familiĭ, saŭ 280 suflete, cea maĭ mare parte Bulgarĭ.

Pămîntul este favorabil pentru agricultură şi grădinărit, ocupaţiunile principale ale locuitorilor.

Are o giamie, cu un hoge.

Printr'însul trece drumul Ciuciuc-Chioi-Sari-Ghiol.

Rîmnicul-de-Sus, *plasă*, în jud. Rîmnicul-Sărat, în partea de V. a judeţuluĭ. E udată de rîul R.-Sărat, în partea de E.

Se mărgineşte la N. cu plaiul Rîmnicul; la V., cu jud. Buzăul, despărţit prin culmea Cîmpulungeanca; la S., cu pl. Rîmnicul-d.-j., şi la E., cu plăşile Marginea-d.-s. şi Gradiştea.

Face parte din regiunea dealurilor şi este brăzdată la V. de culmea Cîmpulungeanca, cu vîrfurile Licoi, Dămieni şi Hîrboca, iar prin mijloc, de dealurile Cîlnăul, Baba, Două-Coaie, Fîntîna-Turculuĭ şi Strejeşti.

In privinţa apelor, partea de E. face parte din basinul rîuluĭ R.-Sărat, şi partea de V. din basinul rîuluĭ Cîlnăul. Rîmnicul o udă la E., trecînd prin com.: Deduleşti, Băbeni, Zgîrciţi şi Jideni. Acest rîŭ primeşte ca afluenţĭ: Valea-Deduleştilor, Mocanca, Bădila, Căprăria, Izvorul, Baba, Greabănul, Oreavul şi Putrida. Cîlnăul o udă la V., trecînd prin comunele: Cîmpulungeanca, Valea-Raţeĭ, Racoviţeni, şi primind ca afluenţĭ pîraiele: Cărpinişul, Hîrboca, Pardoşi şi Iernatica.

E formată din comunele: Cîmpulungeanca, Mărgăriteşti, Valea-Raţeĭ şi Racoviţeni, la V.; Pardoşi, Greabănul şi Putrida la mijloc; Deduleşti, Băbeni, Zgîrciţi şi Jideni, la E.; Bălţaţi şi Obidiţi, la S.

Are o suprafaţă de 30249 hect., cu o populaţie de 4543 familiĭ, saŭ 11991 suflete. Reşedinţa plăşeĭ este în com. Zgîrciţi.

Producţiunile plăşeĭ sunt: la V. pădurile; la E. şi mijloc, viile, şi la S., cerealele.

Comerciul constă în importul de manufacturĭ, ţesăturĭ şi în exportul de lemne, vite şi cereale.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată şi şoseaua naţională Buzăŭ-Rîmnicul-Sărat; calea judeţeană Rîmnicul-Jitia şi drumurile vecinale.

E acum unită cu plaiul Rîmnicul. (v. a. n.)

Rîmnicul-de-Sus, *sat*, jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, aşezat în partea de S. a plăşeĭ şi în cea de N. a com. Tocsof, al căreĭ cătun este, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Rîmnicul, la 8 kil. spre N. de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 77 hect., cu o populaţie, în maioritate compusă din Bulgarĭ, de 44 familiĭ, saŭ 172 suflete.

Prin el trece drumul comunal Culelia-Sari-Ghiol.

Rîmnicul-Sărat, *judeţ*, ce şi-a luat numele de la rîul Rîmnicul-Sărat, care-l udă prin mijloc.

Este aşezat între 24^0 18′ şi 25^0 28′ longitudine orientală şi 45^0 4′ şi 45^0 48′ latitudine boreală, aproape în mijlocul Ţăreĭ, şi este unul din cele 6 judeţe (Oltul, Rîmnicul-Sărat, Roman, Tecuciul, Vasluiul, Brăila), care nu ating de loc fruntaria. Este coprins între jud. Putna, Buzăŭ, Brăila, Tecuciŭ şi Covurluiŭ.

Incepînd din muntele Furulcel-Mare, numit şi vîrful La-treĭ-Hotare (căcĭ se află între treĭ judeţe vecine, Buzăŭ, Putna şi Rîmnicul-Sărat), hotarul judeţuluĭ se urcă în sus pănă la Muntele-Prelung, se îndreaptă apoĭ spre E., către stîncosul munte Omul, şi culmea Fundul-Milcovuluĭ, de unde izvoreşte rîul Milcovul; de aci hotarul urmează cursul rîuluĭ Milcovul, se îndreaptă într'o direcţiune continuă spre N.-E., printre culmele Alunuluĭ, Laculuĭ, Chicioareĭ de o parte (jud. R.-Sărat) şi culmea Zăbaleĭ de altă parte (jud. Putna), pănă la satul Şindilari; de la Şindilari hotarul se îndreaptă spre E., pe rîul Milcovul, trecînd pe lîngă satele Vîlcăneasa, Valea-Largă, Valea-Rea, Pituluşa şi Broşteni (jud. R.-Sărat), Şindilari, Mera şi Capeleanul (jud. Putna); din dreptul cătunuluĭ Broşteni, hotarul şi rîul se îndreaptă spre S.-E., iar în dreptul cătunuluĭ Pînteceşti (R.-Sărat), hotarul, părăsind rîul Milcovul, care şi-a schimbat cursul, urmează vechia

albie a rîuluĭ; ajungînd la orașul Focșani, îl înconjoară pe la S. (maĭ înainte de 1862 trecea chiar prin oraș, închizînd în jud. R.-Sărat o parte din oraș, numită Focșani-Muntenești); se îndreaptă spre E., până la com. Maluri, de unde se coboară spre S., până dă iarășĭ de rîul Milcovul, îl taie, dă de rîul Rîmna, îl taie și pe acesta; se îndreaptă spre S.-E., și după maĭ multe cotiturĭ, trecînd pe lîngă com. Maluri și Măicănești, taie rîul R.-Sărat, se urcă pe cursul acestuĭ rîŭ, până la cătunul Gîrlești, în dreptul căruia se varsă Rîmnicul în Putna; pe această întindere de 60 kil. se limitează cu jud. Putna; de la Gîrlești, hotarul urmează o direcție spre E., ajunge la rîul Siretul, la com. Corbul, despărțindu-se pe această scurtă distanță, de 13 kil., de jud. Tecuciŭ; de la Corbul, hotarul urmează cursul rîuluĭ Siretul, până la gura Buzăuluĭ, despărțindu-l pe o distanță de 12 kil. de județul Covurluiŭ; de la gura Buzăuluĭ hotarul urmează cursul rîuluĭ Buzăul, într'o direcție spre S.-V., și, după numeroase cotiturĭ, trecînd pe lîngă comunele Domnița, Racovița, Gradiștea, Cîineni, Vișani, Nisipuri, până la Movila-Episcopuluĭ, îl desparte pe o întindere de 70 kil. de jud. Brăila; de la Movila-Episcopuluĭ, hotarul urmează o linie artificială, în direcția de N., trecînd prin apa Costeiuluĭ, până în dreptul cătunuluĭ Cochirleanca (Pîrliți); de aci hotarul se îndreaptă spre V., taie calea ferată între stațiile Boboc și Zoița, la kil. 145, unde, făcînd o mică cotitură, se îndreaptă spre N.-V., taie șoseaua națională și de aci ajunge în rîul Cîlnăul, în dreptul satuluĭ Fundeni (Buzăŭ); trecînd Cîlnăul urcă dealurile Clociți și Hîrboca, avînd o direcțiune maĭ mult spre N., apoĭ trece muchiile dealurilor Richițelele, Motohani, Gărdoaia, Licoi și Dimiana; de aci se îndreaptă numaĭ spre N., ținînd muchia Cîmpulungeanca, trecînd prin vîrfurile Homocioaia, Cîmpulungeanca, Cărănăul, Tătarul, Goicelul, Cumătra, Carpenul și Dinul (Țuțuiul); se îndreaptă apoĭ spre S., pe culmea Ulmușorul, trecînd prin piscurile Mîndra, Locusta, și ajunge în masivul Bisoca, de unde se ridică în sus pe pîrîul Bisoca și pe muchia Șindila-Pleșiĭ, formînd un mic arc până atinge rîul R.-Sărat, la locul numit Podul-Coițeĭ; de aci, pe albia Rîmniculuĭ, se îndreaptă spre V., avînd pe stînga pîrîul Sărățelul, muchia Bisericuțeĭ, Găvanul și Curcubeta-Mică, până la punctul numit Urzicările de unde se ridică spre N., pe la poalele munteluĭ Curcubeta-Mare, urmează cursul rîuluĭ Recea, numit și Fundul-Rîmniceluluĭ, unul din izvoarele rîuluĭ R.-Sărat, avînd la dreapta vîrful Piatra-Peneĭ și Carîmbul și ajunge la defileul prăpăstios, numit Belciul, de unde izvorește pîrîul Recea; de aci, descriind un mic arc spre V., urmează cursul pîrîuluĭ Martin, trecînd pe la poalele munteluĭ Furul-Mare, se urcă apoĭ în vîrful luĭ, punctul de unde am plecat; pe această întindere de 80 kil. se desparte de jud. Buzăŭ.

Se mărginește la N. și N.-V., cu jud. Putna, de care se desparte prin munțiĭ Omul, Stejicul și rîul Milcovul; la N.-V., cu jud. Tecuciŭ și Covurluiŭ, despărțindu se de Covurluiŭ prin rîul Siretul; la S.-E., cu județul Brăila, despărțindu-se prin rîul Buzăul; la S.-V. și V., cu județul Buzăŭ, despărțindu-se prin culmile Hîrboca, Cîmpulungeanca, Bisoca și pîrîul Recea.

Orografia. Regiunea muntoasă coprinde o mică parte din Vestul județuluĭ; e cuprinsă pe de-o parte între culmea ce pleacă din muntele Furul-Mare, merge până la muntele Omul și urmează cursul Milcovuluĭ, până la comuna Broșteni. De aci, o linie imaginară, ce ar trece prin culmile Priveghiul, Vîrful-Deleanuluĭ și Piciorul-Nuculuĭ, taie rîul Rîmna, maĭ sus de com. Odobasca, culmea Dealuluĭ-Lung, pîrîul Valea-Neagră și Peleticul, trece drin dealul Lupan, taie rîul Motnăul, lîngă căt. Gura-Trestieĭ, trecînd prin Lacul-cu-Richițĭ, se lasă apoĭ în jos, pe vîrful dealurilor Roșu și Măgura, închide com. Jitia, taie rîul R.-Sărat, între Chiojdeni și Jitia, și se oprește în vîrful Țuțuiul saŭ Dinul; de aci urmează limita județuluĭ, trecînd prin muntele Ulmușorul, Bisoca, Șindila, rîul Rîmnicul, munțiĭ Vîrstele și Furul-Mare. Partea muntoasă coprinde cam a 8-a parte din întinderea județuluĭ, adică o suprafață de 400 kil. pătrațĭ, ocupînd maĭ tot plaiul Rîmnicul și jumătatea vestică a plășeĭ Orașul.

Culmile, care străbat această regiune sunt: masivul Bisoca, al căruĭ vîrf atinge 973 m., la hotarul dintre jud. R.-Sărat și Buzăŭ, și ale căruĭ ramificațiunĭ principale, sunt: Șindila, Popa, Cetățuia, Rîpa-Albă, Ghizdita, Ulmușorul, ce se întind printre rîurile Rîmnicul și Buzăul. O culme, ce pleacă din Furul, trece prin Omul, și de aci se desface în două culmĭ, una spre V. în jud. Putna, și a doua spre E., închizînd ast-fel Valea-Milcovuluĭ. Cea din R.-Sărat are ca vîrfurĭ: Orbul, Stejicul, Gîrbova, Păcurele, Sorbul, Spoata, Lacul și Chioara, care trimit ramifica-

țiunĭ printre afluenții Rîmnicu-luĭ, și aceĭ aĭ Rîmniculuĭ și Rîm-neĭ; principalele ramificațiunĭ sunt: Neculele, cu vîrful Pietrele-Feteĭ, culmea Măgura, cu vîrful Măgura, dealul Stoica, cu vîrful Stoica, Lacul-cu-Richițĭ și Dealul-Roșu, printre rîul Motnăul și Rîm-nicelul. Culmea Alunuluĭ, printre Motnăul și afluențiĭ Rîmneĭ, cu vîrfurile: Alunul, Furul și Lăs-tuni, trimițînd pe dreapta cul-mile: Dealul-Lung, Peleticul, Tinosul și Lăstuni, printre a-fluențiĭ Rîmneĭ. Culmea-Lacu-luĭ, ce se desface din vîrful La-culuĭ, printre Rîmna și afluentul săŭ Valea-Neagră, prezintînd vîrfurile Țigna și Petreanul. Culmea-Scoruțuluĭ, ce pleacă din vîrful Poarta-Scorușuluĭ, printre afluențiĭ Rîmneĭ și Milcovuluĭ, cu vîrfurile: Scoroșul, Cumea-na, Crucea-Ciocăneluluĭ, Delea-nul, Capra și Teiușul.

Regiunea dealurilor coprinde partea de mijloc a județuluĭ și este coprinsă între limita regi uneĭ munților, și calea ferată ce taie mijlocul județuluĭ, încingîn-du-l ca un brîŭ. Are o întindere de 550 kil. pătrațĭ, și coprinde partea de E. a plășeĭ Orașul, partea de V. a plășeĭ Marginea-d.-s., și întreaga plasă Rîmni-cul-d.-s. Inălțimile sunt coprinse între 700 și 20 m. Principalele dealurĭ, carĭ brăzdează această regiune sunt: Deleanul, cu ra-mificațiile sale: Hopa, Prive-ghiul, Cucul, Capra, Teiușul, Perișorul, Cornițele și Piciorul-Nuculuĭ, printre afluențiĭ rîuluĭ Milcovul și Rîmneĭ; Dealul-Lung, Peleticul și Tinosul, printre aflu-ențiĭ rîuluĭ Rîmna; dealurile Cos tandoiui și Calița, continuațiĭ ale Peleticuluĭ; dealul Lupan și Tur-culețul (360 m.), cu ramificațiile Streaja, Nuci, Dănulești, Jinu-mul, Coțatcul, Gurguiatul și Ple-șești, printre afluențiĭ Rîmneĭ, Slimniculuĭ și Rîmniculuĭ; dea-lul Cilnăuluĭ, cu vîrfurile: Fun-dul-Cîlnăuluĭ, Spidele, Poiana-Păruluĭ, Poiana-Mălaiuluĭ, Baba, Două-Coaie, Strejești, și cu ra-mificațiile sale: Schitul, Cătău-țul, Buda și Fîntîna-Turculuĭ, printre afluențiĭ rîuluĭ Rîmnicul și Cilnăul; dealul Cîmpulun-geanca care se desface din dealul Țuțuiul, cu vîrfurile: Carpenul, Cumătra, Valea-Sălcieĭ, Cîmpu-lungeanca, Modreni, Licoi, Dă-mieni, Hîrboca și Clociți, prin-tre afluențiĭ rîuluĭ Cîlnăul și Slă-nicul, și desparte județul Bu-zăŭ de jud. R.-Sărat. Regiunea dealurilor e acoperită cu întinse pășunĭ, numeroase viĭ și cîte-va semănăturĭ.

Regiunea cîmpuiuĭ ocupă par-tea de E. a județuluĭ, și este coprinsă între calea ferată, rîul Buzăul și hotarul despre N. al județuluĭ, dinspre Putna, Tecuciŭ și Covurluiŭ. Are o întindere de aproape 2500 kil. pătrațĭ, coprinzînd plășile Rîmnicul-d.-j., Gradiștea, Marginea-d.-j. și par-tea de E. a plășeĭ Marginea d.-s. Inălțimile variază între 5 și 50 m. Este o întinsă cîmpie, accidentată de malurile Rîmni culuĭ, Buzăuluĭ, Siretuluĭ și ale lacurilor. Numeroase movile, cele maĭ multe artificiale, sunt răs-pîndite în această regiune. Pu-ține rîurĭ udă cîmpia, și afară de rîurile Buzăul, R.-Sărat și Si-retul, cele-l'alte n'aŭ nicĭ o im-portanță, fiind formate din ploĭ; în schimb însă, multe, marĭ și numeroase lacurĭ sunt risipite pe această regiune. Principa lele sunt: Balta-Albă, Amara, Vă-ceni, Ghergheasa, Boldul, Putu-rosul, Ciulnița, Măxineni, Hîn-gulești, Voetinul, Negrul, etc. Pămîntul săŭ este fertil și este acoperit cu semănăturĭ întinse și bogate.

Hidrografia. Județul Rîmnicul-Sărat ține de marele basin al Siretuluĭ, sub-divizat în alte ba-sine maĭ micĭ. Rîurile care-l udă sunt: Milcovul, la N.; Rîmna, Slimnicul și Rîmnicul, la mijloc; Cîlnăul, la V., și Buzăul, la S. Cel maĭ însemnat din toate, pentru județ, este rîul R.-Sărat, care-l udă prin mijloc, trecînd și prin orașul R.-Sărat, capitala jude-țuluĭ, și care a dat numele săŭ și județuluĭ și capitaleĭ sale; apoĭ vine Rîmna, la N., care udă tîrgușorul Plăinești; Cîlnăul, Mil-covul; iar în partea de S. se găsește basinul marilor lacurĭ Balta-Albă, Amara, Văceni și apoĭ basinul Buzăuluĭ.

Suprafața. Impărțirea admi-nistrativă și Populația. După hotarele ce am descris, județul are forma unuĭ trapez neregulat, ale căruĭ colțurĭ ar fi: muntele Furul, Șindilari, Gura-Buzăuluĭ și Movila-Episcopuluĭ. Diagonalele cele maĭ marĭ sunt: de la Furul la gura Buzăuluĭ, lungă de 90 kil., și de la Șindilari la cotul Ciinenilor, lungă de 80 kil. In-tregul circuit este de 250 kil. Suprafața jud. este de 334000 hect., saŭ 3340 kil. pătrațĭ.

Este împărțit în 7 plășĭ:

1. Plaiul Rîmnicul, în partea de V., brăzdat de numeroșĭ munțĭ și plaiurĭ, udat de rîul Rîmnicul și format din 8 co-mune: Jitia, Bisoca, Dumitrești, Chiojdeni, Buda, Dănulești, Dea-lul-Lung și Valea-Sălcieĭ, cu re-ședința în Dumitrești, și avînd o suprafață de 42205 hect.

2. Plasa Orașul, în partea de N., brăzdată la V. de munțĭ, la mijloc și E. de dealurĭ acope-rite cu viĭ și semănăturĭ. Mil-covul o udă la N., Rîmna la S. E formată din 14 comune: An-dreași, Blidare, Bonțești, Bu-dești, Broșteni, Cîmpineanca, Cîrligi, Cotești, Golești, Fara-oanele, Odobasca, Risipiți și Vîr-

teșcoi, cu reședința în Cotești. Are o întindere de 44506 hect.

3. Gradiștea, la S.-E., cîmp întins, udat la N. de Rîmnicul și la S. de Buzăul, lîngă care se află bălțile Amara și Balta-Albă. E formată din 13 comune: Amara, Balta-Albă, Boldul, Cîineni, Domnița, Gradiștea-d.-j., Gradiștea-d.-s., Măcrina, Nicolești, Puești, Racovița, Știubeiul și Vâlcelele, cu reședința în comuna Gradiștea-d.-s. Are o întindere de 49904 hect.

4. Rîmnicul-de-sus, în partea de V., străbătută de numeroase dealurĭ, brăzdată de Rîmnicul la E. și de Cîlnăul la V. E formată din 13 comune: Băbeni, Bălțați, Cîmpulungeanca, Dedulești, Greabănul, Jideni, Mărgăritești, Obidiți, Pardoși, Putreda, Racovițeni, Zgîrciți și Valea-Rațeĭ, pe o întindere de 30249 hect.

5. Marginea-de-sus, așezată în mijlocul județuluĭ, brăzdată la V. de dealurĭ, la E., cîmpie, udată de Rîmna la N. și de Slimnicul la S. E formată din 13 comune: Bogza, Bordești, Dragosloveni, Gologanul, Lacul-luĭ-Baban, Plăinești, Popești, Sihlea, Slobozia, Slobozia-Ciorăsti, Tîmboești, Urechești și Voetinul, cu reședința în Plăinești. Are o întindere de 60529 hect.

6. Rîmnicul-de-jos, la S., cîmpie întinsă, udată la S. de rîul Buzăul, lîngă care se află balta Văceni. E formată din 12 com.: Bălăceanul, Costieni-d.-j., Costieni-Marĭ, Drogul, Galbenul, Ghergheasa, Jîrlăul, Nisipuri, Sălcioara, Slobozia, Socariciul și Vișani, cu reședința în Bălăceanul. Are o întindere de 48920 hect.

7. Marginea-de-jos, în partea de N.-E. a județuluĭ, cîmp întins, brăzdat la V. de Rîmnicul și la E. de Buzăul și Siretul, care formează balta Măxinenilor. E formată din 12 comune: Bălești, Ciorăști, Corbul, Gulianca, Hîngulești, Măicănești, Maluri, Mărtinești, Măxineni, Obilești, Rîmniceni și Slobozia-Mihălceni, cu reședința în Măicănești. Are o întindere de 67315 hect.

Aceste plășĭ sunt azĭ (1900) unite, formînd 4 plășĭ: Marginea-de-jos — Orașul, Rîmnicul-de-sus — plaiul Rîmnicul, Marginea-de-sus, Gradiștea — Rîmnicul-de-jos.

Populația jud. R.-Sărat e de 136467 suflete (1900).

Bisericile țin de Eparhia Buzăuluĭ.

Școale: un gimnaziŭ în R.-Sărat; 1 școală primară rurală și 5 școale primare urbane (3 de băețĭ și 2 de fete) în capitala jud.; 101 școale rurale mixte și 11 școale de cătun (1900—901).

Justiția e reprezintată prin 82 judecătoriĭ comunale, 3 judecătoriĭ de ocol și 1 tribunal, care depinde de curtea din Galațĭ.

Serviciul sanitar. Sunt 6 medicĭ în reședința județuluĭ, 2 sub-chirurgĭ, 3 vaccinatorĭ aĭ județuluĭ, 3 moașe, 2 farmaciștĭ, 1 doctor al orașuluĭ, 1 doctor al spitaluluĭ județean și spitaluluĭ Bagdat. Sunt 2 spitale în reședință, 1 în Plăinești.

Producțiunĭ. Minerale: Pirita se găsește la Argintăria-Vechie, la Malul-Negru, la Sărĭ și pe albia rîuluĭ Cîlnăul. Sarea gemă formează munțĭ de sare: Dealul-Săriĭ pe valea Rîmniculuĭ, La-Sărĭ, pe valea Sărățeluluĭ și La-Sărĭ în munțiĭ Săriĭ. Lignit se găsește la Pliscul, lîngă cătunul Lindilari, în dealul Hîrjea, la Modreni, pe valea Cîlnăuluĭ. Petroliŭ se găsește la Valea-Rea și la Scropus. Afară de Balta-Albă, lac salin, se maĭ găsesc izvoare de apă sulfuroasă, din care cele maĭ importante sunt: la Bisoca, sulfuroasă și sărată, Poiana-Măruluĭ, sulfuroasă dulce, Mănăstirea-luĭ-Bîrsache, pe pîrîul Furul, între munțiĭ Purcelul și Carîmbul. Maĭ sunt și fierbătorĭ la muntele Clocotișul, pe malul drept al Milcovuluĭ.

In tot județul sunt: 26882 caĭ, 173 măgarĭ, 65934 vite marĭ cornute, 140441 oĭ, 28459 porcĭ și 5910 capre (Decembrie 1900).

Stupĭ cu albine sunt 9429.

Viile ocupă o suprafață de 9052 hect.

Căile de comunicație sunt: calea ferată Buzăŭ-Focșani, ce trece prin com. Zoița, Rîmnicul, Sihlea, Gugești și Cotești-calea națională Buzăŭ-Focșani; căile județene: de la Rîmnic la Jitia, la Puești, la Măicănești, la Balta-Albă; o mulțime de căĭ vecinale între comune.

Din trecutul județuluĭ. Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, luptîndu-se cu Radu-cel-Frumos, Domnul Munteniеĭ și aliatul Turcilor, la 1474, bate pe Radu, care fuge la Turcĭ, iar el intră în Rîmnic, și pune fundamentele bisericeĭ Piatra saŭ Domneasca. Cu puțin înainte de Țepeș, se luptase cu Turciĭ, și se știe și astă-zĭ locul de unde îșĭ făcea el țepele pentru Turciĭ prizonierĭ: este dealul Țeapa, în plasa Orașul, comuna Odobasca. Ștefan a bătut pe Radu la Cursul-Apeĭ, care nu este probabil de cît cursul apeĭ Rîmniculuĭ, și, în adevăr, la Mărtinești, legenda spune de o bătălie între Domnul Ștefan și Radu. Din acest timp județul a rămas liniștit; semnalăm însă trecerile armatelor turceștĭ, în Polonia, pentru războaiele lor.

Declarîndu-se războiŭ între Turcĭ și Rușĭ, Rușiĭ, în unire cu

Austriacii, bat pe Turcĭ la Mărtinești, la 1789, după care se încheie armistițiul de la Focșani; dar războiul continuă în anul următor, și se termină numaĭ prin pacea de la București, 1812, cînd Rușiĭ iaŭ Basarabia. Pănă la 1862, jud. purta numele de Slam-Rîmnicul, și reședința luĭ era în Focșani-Muntenești, iar de atuncĭ îșĭ schimbă numele în cel de Rîmnicul-Sărat, și-șĭ mută capitala sa în tîrgul Rîmnicul-Sărat, care cu timpul deveni un mare antrepozit al productelor din acest roditor județ.

Rîmnicul-Sărat, *com. urb.*, în jud. R.-Sărat, pe malul stîng al rîuluĭ Rîmnicul, situată între 45° 22' latitudine boreală și 24° 43' longitudine orientală.

E așezată în partea de S.-V. a județuluĭ, și în partea de E. a plășeĭ Rîmnicul-d.-s.

Se mărginește la N.-V. și S. cu moșia sa numită Moșia-Domnească, iar la V., cu rîul Rîmnicul-Sărat, care-l desparte de comunele Zgîrciți și Bălțați.

Este așezat pe un platoŭ dintre rîul Rîmnicul și pîrîul Valea-Coțatcul, platoŭ avînd o înclinare spre S.-S.-E.

Este udat în partea de V. de rîul Rîmnicul-Sărat, care curge în direcțiune de la N.-V. la S.-E. Iazul-Morilor, ce se desface din rîul Rîmnicul, din dreptul com. Jideni, curge d'alungul orașuluĭ; apa, atît a rîuluĭ Rîmnicul, cît și a Iazuluĭ-Morilor, fiind sărată și rea de băut, apa potabilă se aduce din cătunul Răducești (al com. Băbeni), la o depărtare de 7 1/2 kil. spre N.-V. de oraș, prin tuburĭ de pămînt, și se distribue în oraș prin 12 fîntînĭ.

Are o suprafață de 2310 hect., din care 444 hect. ocupate de vatra orașuluĭ și 1866 hect. întinderea moșieĭ Domnești, care este tot a orașuluĭ.

Este împărțit în 3 culorĭ: Roșu, în centru, care coprinde vechia parte, numită Vatra-Orașuluĭ; culoarea de Galben, la S., care coprinde vechile mahalale Pităreasa și Erculești; culoarea de Albastru, la N., care coprinde mahalaua Sf. Nicolae.

Are 117 strade, și 2114 de case.

Locurĭ de plimbare sunt: Calea Victorieĭ, Grădina publică, situată în centrul orașuluĭ, între strada Carol I și bulevardul Justițieĭ, și avînd o întindere de 4 hect.

Serviciul sanitar se face de 1 medic al orașuluĭ, 1 medic veterinar și 1 moașă. Sunt 2 spitale: spitalul județean, cu 40 paturĭ, și spitalul Bagdat, cu 12 paturĭ.

Are o populație de 13134 suflete: 6884 bărbațĭ și 6250 femeĭ (1899).

Sunt 8 bisericĭ ortodoxe, deservite de 11 preoțĭ, 1 diacon, 10 cîntărețĭ și 3 paraclisierĭ; 3 sinagoge, cu 3 cîntărețĭ.

Bisericele ortodoxe cele maĭ principale sunt:

Biserica Piatra saŭ Domneasca, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, zidită din temelie de Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, pe la 1474, după războiul cu Radu-cel-Frumos. La început a fost de piatră, de unde și numele de Piatra. S'a reparat în urmă de familia C. Dragomirescu. Are ca deservențĭ 3 preoțĭ, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica catedrală, cu hramul Adormirea Maicii Domnuluĭ, zidită în 1697, de Constantin Basarab-Voevod și Mihail Cantacuzino, Vel Spătar; are că deservențĭ 2 preoțĭ. A fost închinată mănăstireĭ Muntele-Sinaĭ. Are 2 preoțĭ, 1 diacon, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Robeasca, cu hramul Adormirea Maicii Domnuluĭ și Sf. Spiridon, zidită în 1784 de Asanache Nicolescu, biv-vel-pitar și soția sa Maria; s'a reparat în 1814 de biv-vel-serdar Asanache Robescu; e îngrijită de stat; are 2 preoțĭ, 1 cîntăreț și 1 paracliser; a fost închinată Sf. Mormînt; înainte de secularizare avea moșia Nisipurile, Jideni și 40 pog. vie în Jideni.

Biserica Bagdat, cu hramul Sf. Dumitru și Sf. Toma, zidită în 1753 de Dumitrașcu Bagdat, reparată în 1870—71 de Toma Bagdat, fiŭ adoptiv al paharniculuĭ Alecu Bagdat; are ca deservențĭ 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ, din care 1 paracliser; n'a fost închinată nicăerĭ și posedă și astă-zĭ moșiĭ, viĭ, prăvăliĭ, etc., din carĭ se întreține și spitalul Bagdat.

Bisericile aparțin Eparhieĭ din jud. Buzăŭ.

Este în R.-Sărat un gimnaziŭ, fundat la 1889 și care poartă numele cunoscutuluĭ bărbat politic Vasile Boerescu; 2 școale primare urbane de băețĭ; 2 școale urbane de fete și o scoală rurală mixtă (1900—901); 2 școale private. Cea d'întîiŭ scoală primară urbană s'a înființat la 1864, a 2-a la 1867.

Din 2310 hect, suprafața orașuluĭ R.-Sărat, 1866 hect. sunt ocupate de Moșia-Domnească. Aceasta se mărginește la E. cu rîul R.-Sărat, și cu moșia Bălțați, Brăești-Dumitrești; la N., cu moșia Jideni, și la S., cu moșiile Obidiți și Rubla. E divizată în 6 parchete și e arendată pentru agricultură; 12 hect. sunt arendate pentru grădinăriĭ, 18 hect., în partea de N. sunt rezervate pentru exercițiĭ militare, și 636 hect. pentru pășune.

Maĭ sunt în comună 2 micĭ

fabricĭ de săpun, 8 poverne de fabricat rachiŭ, apoĭ 2 fabricĭ de lumînărĭ, 10 fierăriĭ, 11 lemnăriĭ; 34 cizmarĭ, 2 dogarĭ, 1 olar, 22 croitorĭ, 3 boiangiĭ, 3 hotelierĭ, 2 librarĭ, 1 tipograf și litograf.

Comerciul este activ; se face de 452 persoane și constă în vînzărĭ și cumpărărĭ de lemne, vite, lemne de construcție, vin, rachiŭ și manufacturĭ.

Sunt în oraș următoarele piețe: Piața-Halelor, situată în centrul orașuluĭ, lîngă rîul Rîmnicul, unde se vînd toate cele necesare pentru alimentațiune; Piața Libertățiĭ, în partea de N. a orașuluĭ, unde se fac bîlciurile anuale și săptămînale, pentru vînzărĭ de vite, lemne și cereale.

Bîlciurile, carĭ se fac aci sunt: la Sf. Gheorghe (23 Aprilie), Drăgaica (la 24 Iunie), la Ispas (Maĭ, la Inălțare); în afară de aceste 3 bîlciurĭ maĭ sunt și bîlciurile săptămînale, ce se fac în piața Halelor.

Șoseaua națională Buzăŭ-Rîmnic-Focșani, trece prin partea de V. a orașuluĭ de unde pleacă căile județene spre Jitia, spre Măicănești și spre Balta-Albă, și alte drumurĭ vecinale spre comunele învecinate: Zgîrciți, Ștubeiul, Voetinul, etc.

Nu se cunosc fapte relative la fundarea orașuluĭ. Pe la anul 1474 exista, căcĭ vedem pe Stefan-cel-Mare, în războiul luĭ cu Radu-cel-Frumos, că intră în oraș și pune temeliile biisericeĭ catedrale.

Rîmnicul-Sărat, *rîŭ*, ce izvorește din jud. Buzăŭ, dintre munțiĭ Curcubeta-Mare și Curcubeta-Mică. Izvoarele luĭ sunt socotite 3 micĭ pîrăiașe, Mălușelul, în com. Mînzălești, Martinul și Curcubeta. După ce se împreună, intră în județul R.-Sărat, se îndreaptă maĭ întîiŭ spre N.-E., până la cătunul Intre-Rîmnice, de unde, avînd o direcție spre E. până la căt. Bicești, face o mare curbă în formă de S. întors, până la com. Dedulești; de aci se îndreaptă spre S.-E., până maĭ jos de orașul R.-Sărat, de unde ia direcția continuă spre N.-E., până la comuna Ciorăști; apoĭ se îndreaptă spre N., până la cătunul Tătăranul, și după ce face o mare curbă, se îndreaptă spre E., și, la căt. Bolboaca, iese din jud. R.-Sărat, intră în jud. Putna, și, după cît-va drum, se varsă în rîul Siretul, pe dreapta luĭ, în dreptul com. Fundeni (jud. Tecuciŭ). Are un curs în forma unuĭ semi-cerc, avînd și izvorul și îmbucătura pe acelașĭ grad latitudinal. Are o lungime cam de 150 kil. Cursul săŭ până la căt. Bicești este repede de tot; de aci până la R.-Sărat se maĭ domolește, pentru a deveni liniștit de tot până la vărsarea luĭ.

Basinul săŭ este coprins între munțiĭ Omul, Stejicul, Stoica, Alunul, culmea Lupanul, Dealul-Turculețul, Măgura-Căpățîneĭ, Streaja, Jinurul, Coțatcul, la N., și între munțiĭ: Curcubeta, Bisoca, Dealul-Cîlnăuluĭ, Spidele, Poiana-Păruluĭ, Baba, Două-Coaie, Fîntîna-Turculuĭ și Strejești, la V. și S.

Basinul are o întindere cam de 1100 kil. patratĭ și coprinde maĭ tot plaiul Rîmnicul, cu comunele: Bisoca, Jitia, Chiojdeni, Dumitrești, Buda și Dănulești; partea de E. a plășeĭ Rîmnicul-d.-s., cu comunele: Băbeni, Dedulești, Jideni, Zgîrciți, Greabănul, Putreda, Bălțați și Obidiți; partea de N. a plășeĭ Gradiștea, cu comunele: Ștubeiul, Măcrina, Nicolești, Puești, și partea de V. a plășeĭ Marginea-d.-j., cu comunele: Ciorăști, Slobozia-Mihălceni, Mărtinești, Rîmniceni și Măicănești saŭ Bolboca.

Afluențiĭ săĭ maĭ însemnațĭ sunt: pe dreapta: Recea Moțdovanul, Sări (prin aceste locurĭ el primește o mulțime de pîraie a căror apă ĭ-aŭ sărat-o și pe a luĭ de unde și numele), Schitul, Cătăuțul, Valea-Rea, Sărat, unită cu Buda, Dedulești, Buda, Oreavul, unit cu Greabănul și Putreda; pe stînga, Purcelul, Cerbul, Corbul, Turburea, Săritoarea, Motnăul, Dumitrești, Mocanca, Bădila, Căprăria și altele maĭ micĭ. Maĭ are apoĭ vre-o 15 iazurĭ de ale morilor în Jideni, R.-Sărat, Bălțați, Obidiți și Ștubeiul. In cursul săŭ, cînd apele sale vin marĭ, alimentează și cîte-va lacurĭ de pe malurile sale, ca: balta Negrul, în com. Bălești, Coada-Gîrleĭ, în Rîmniceni. Pe el sunt maĭ mult ca 40 morĭ.

Rîmnicul-Sărat, *stație de dr.-d.-f.*, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. urb. R.-Sărat, pe linia Buzăŭ-Mărășești, pusă în circulație la 13 Iunie 1881. 118.43 m. d'asupra niveluluĭ Măriĭ. Venit pe 1896: 422433 leĭ.

Rîmnicul - Vîlcea, *oraș*, situat sub poalele dealuluĭ Capela, la confluența rîurilor Rîmnicul și Oltul. Are o suprafață de 16 kil. pătratĭ. Este capitala jud. Vîlcea și reședința Episcopatuluĭ Rîmnicul-Noul-Severin.

Orașul Rîmnic se cunoaște bine între aniĭ 1240—1259; iar din 1290 îl găsim până azĭ capitala județuluĭ; din 1304 devine și capitala Archiepiscopieĭ Laturilor, mutată definitiv din Severin între aniĭ 1355—1370 de Alexandru și Vladislav Basarab, sub numele de Archiepiscopia Rîmnicul-Noul-Severin.

Limitele sale sunt: la N., com. Bujoreni; la S., com. Ocnele-Marĭ, de care se desparte prin dealul Inăteşti; la E., rîul Oltul, care îl desparte de jud. Argeş şi la V., com. Vlădeşti, de care se desparte prin dealurile Priba şi Capela.

De oraşul Rîmnic sunt alipite şi cătunele: Inăteşti, la S., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul; Cetăţuia, la N.; Priba, la V.; Arhanghelul şi Ostroveni, la E.

Oraşul s'a divizat în 3 colorĭ saŭ comisiĭ: coloarea albastră, în centru; coloarea roşie, la S.-E., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul, coprinzînd şi căt. Ostroveni; coloarea galbenă, la N., (Ţigănia şi Cetăţuia).

Are o populaţiune de 7317 locuitorĭ: 4125 bărbaţĭ, 3192 femeĭ (1899).

Are: 2 şcolĭ primare urbane, una de băeţĭ şi una de fete, cu 2 institutorĭ şi 7 institutoare, frecuentate de 482 copiĭ (1899—900); o şcoală primară rurală în sub. Arhanghelul, frecuentată de 73 elevĭ; un seminar de gr. I-iŭ pentru tineriĭ care se hirotonisesc preoţĭ pentru comunele rurale; un gimnaziŭ, înfiinţat în anul şcolar 1891—92 şi o şcoală de meseriĭ, întreţinută de jud. In această şcoală se învaţă: fierăria, dogăria, tîmplăria, rotăria şi strungăria, avînd şi o secţie de dogărie în Drăgăşani. Eleviĭ, în număr de 40, sunt internĭ.

Pe lîngă catedrala sfinteĭ Episcopiĭ, maĭ sunt 7 biserici şi anume: Cuvioasa Paraschiva, Maica-Domnuluĭ, Toţĭ-Sfinţiĭ, Sf. Dumitru, Sf. Gheorghe, Sf. Ioan Botezătorul şi Capela Cetăţuia. In centrul oraşuluĭ e mănăstirea catolică (Bărăţia), a Franciscanilor. In această mănăstire este şi o şcoală primară mixtă, subvenţionată de comunitatea catolică.

Episcopia s'a zidit la 1504 de Tugomir Basarab, care în domnie luă numele de Ion Radu-Vodă.

Vladislav Basarab, la 1370, înfiinţă a doua mitropolie cu scaunul în Rîmnicul-Vîlcea, vechĭa mitropolie fiind în Severin. Episcopia din Rîmnicul poartă numirea de Noul-Severin, pentru că a căpătat cam acelaşĭ ţinut eparhial, care l'a avut fosta Mitropolie din Severin.

Această mitropolie, la 1497, a fost schimbată în Episcopie, de Radu-cel-Mare şi mutată definitiv, unde se vede azĭ, sub Mihail Episcopul.

Reşedinţa Episcopieĭ a fost pururea în Rîmnicul, afară de scurtul timp dintre aniĭ 1847—1856, cînd biserica, cu toate dependinţele sale, a ars cu desăvîrşire; din această cauză s'a strămutat la Craiova.

Biserica actuală a Episcopieĭ s'a zidit la 1856, sub domnia luĭ Barbu Dimitrie Ştirbeiŭ. In pisania acestuĭ an se zice: «In acest loc, unde a fost maĭ înainte biserică zidită de Arhiepiscopul Eftimie al Severinuluĭ şi Mihail Episcopul, dar la 7243 (1735), în vremea războiuluĭ Turcilor cu Nemţiĭ, arzînd, s'a făcut a doua oară de Grigore Socoteanu, Episcopul, apoĭ d'atuncĭ şi până la 1847, stricîndu-se de vechime, precum şi de focul întîmplat din anul acela prin maĭ multe oraşe cum şi într'acesta, mistuind atît o parte din oraş cît şi această Episcopie, cu toate împrejurimile eĭ şi bolniţa, aŭ rămas numaĭ nişte ziduri ruinate până la 1850, cînd Episcopul Calinic a zidit biserica din temelie şi a împodobit-o cu zugrăveala a doua oară».

In interiorul bisericeĭ se văd la dreapta portretul Principeluĭ Barbu Ştirbeiŭ, la stînga al luĭ Calinic, episcop al eparhieĭ Rîmnicul. Uşile sunt frumos sculptate în nuc. Pe una se vede marca Ţăreĭ, iar pe cea-l'altă, marca Episcopieĭ.

In partea dreaptă, cum intri în curtea Episcopieĭ, este palatul episcopal, din care, prin galeriĭ, trecĭ în bibliotecă şi d'aci în paraclisul Sf. Grigore, zidit de Grigore Socoteanu, Episcopul Rîmniculuĭ, la 1745.

De aci, d-l Grigore G. Tocilescu, după care împrumutăm aceste ştiinţe, a luat pentru muzeŭ următoarele hrisoave:

1. Hrisovul pe pergament din 1767, Octombrie 23, luĭ Alexandru Scarlat Voevod, prin care, pentru credincioasele slujbe ale boeruluĭ Badea Ştirbeiŭ, marele vistier, îĭ confirmă darul făcut de alţĭ Domnĭ antecesorĭ acestuia, consistînd într'o pereche de case din mahalaua Golesculuĭ, cu toate namestiile ce sunt pe dînsul, ca să le stăpînească din neam în neam.

2. Hrisovul luĭ Alexandru Ion Ipsilante Voevod, prin care întăreşte metohuluĭ Episcopieĭ Rîmnicul din Bucureşti, cu hramul Sfinţilor 40 Mucenicĭ, privilegiul şi al altora Domnĭ de maĭ înaintea acestuia, de a avea metohul, numaĭ el singur dreptul de a ţinea o Kerhanea saŭ fabrică de lumînărĭ de ceară-albă pentru sfintele bisericĭ, plus 2 scaune de carne, scutite de orĭ-ce taxe, cum şi 20 oamenĭ scutiţĭ de toate dările către hazna (anul 1797, Octombrie 10).

3. Hrisovul luĭ Constantin Gheorghe Hangerli, din anul 1798, Iulie 27, confirmînd aceleaşĭ drepturĭ zisuluĭ metoh.

4. Hrisovul luĭ Const. Alex. Ipsilante Voevod, din anul 1803, August 10, cu acelaşĭ cuprins.

5. Hrisovul luĭ Grigore D. Ghica Voevod, din 1825, Martie 12, asemenea.

Bolniţa, din sus de Episcopie, este zidită la anul 7254 (1745), după cum se vede în inscripţia săpată în piatră la intrare:

Este zidită din temelie prin osteneala şi cu toată cheltuiala Prea Sfinţieĭ sale Kir Grigore Socoteanu Episcopul, precum şi biserica cea mare iarăşĭ de Sfinţia Sa s'a împodobit în zilele Măriei Sale Io Constantin Nicolae Voevod.

Inscripţia de sub peretele bolţiĭ dela intrare ne arată că biserica s'a zugrăvit şi s'a înzestrat cu odoare tot de Episcopul Grigore Socoteanu, în anul 1748, prin zugraviĭ Popa George şi Badea Dincă. Icoanele împărăteştĭ, în număr de patru, sunt tot din acel an. Clopotul cel mare datează numaĭ din 1848. Aci se află 2 uşĭ vechĭ, sculpate foarte frumos.

Pe deal, în viea de lîngă bolniţă, este o cruce mare, cu inscripţiune slavonă din anul 1656, din care se vede că s'a înălţat de Constantin Şerban Voevod şi de soţia sa Bălaşa, cu blagoslovenia Episcopuluĭ de Rîmnic, Dionisie.

La bolniţa Episcopieĭ din Rîmnic se afla înainte de 1850 şcoala pentru candidaţiĭ de preoţie, şi arzînd a fost rezidită la anul 1856, cu cheltuiala Prea Sfinţieĭ Sale Episcopuluĭ Calinic. Infiinţîndu-se seminarul, localul şcoaleĭ de candidaţĭ de preoţie a fost prefăcut în tipografie a Episcopieĭ. Astă-zĭ serveşte de locuinţă personaluluĭ servitor al bisericeĭ.

Biserica Cuvioasa Paraschiva, după cum se arată în pisania din năuntru, d'asupra uşeĭ bisericeĭ, cu data 1880, «s'aŭ început din temelie de Ion Pătraşco Voevod, la anul 1557; iar la anul 1558, fiul săŭ, Mihaiŭ Bravul, Banul Craioveĭ, aŭ terminat-o. La anul 1738, Banatul Craioveĭ fiind sub stăpînirea Imperiuluĭ Austriac, impeτatore fiind Carol VI, şi făcîndu-se rezbel cu Turciĭ, aceştia aŭ scos Nemţiĭ din Ţară, şi aŭ devastat tot oraşul prin foc. La anul 1740 s'aŭ reparat de negustoriĭ Kiprovenĭ. La anul 1768, cu ocaziunea rezbeluluĭ între Austria şi Turcia s'aŭ dărîmat, iar biserica la anul 1790 s'a reparat de enoriaşĭ; la 1844 Sterie Iufca biv vel Ceauş aŭ zugrăvit-o din noŭ făcînd ferestrile».

Biserica este mică. Tîmpla e de zid, pictura din anul 1679. Portrete la stînga despre intrare: Mihaiŭ Bravul, în costum de dorobanţ; alăturĭ, portretul doamneĭ Mariţa Măldărescu, care, zidind cu baniĭ săĭ turla din mijlocul bisericeĭ şi zugrăvind biserica, a devenit ctitoră. La dreapta este portretul luĭ Pătraşcu-Vodă, iar alăturea portretul luĭ Biv-Vel Ceauş Sterie Iufca.

Biserica-cu-toţĭ-Sfinţiĭ s'a zidit cu cheltuiala Proin Episcopuluĭ de Rîmnic Grigorie Socoteanu, a luĭ Hagi Constantin Malahia şi a luĭ Tudor Monahul, Egumenul Dobruşeĭ, de la 1762—1764, cum se citeşte pe pisania din tindă, cu data 7274 (1765), Septembrie 13.

Portrete sunt: Hagi Constantin Malahia în costum de neguţător, cu scurteică şi cu anteriŭ, ţinînd în mînă biserica; alăturea este Ion Lahovari, tatăl răposatuluĭ Nicu Lahovari, în costum modern cu gheroc şi pantalonĭ; apoĭ Bica Ion Lahovari, născută Socoteanu. Ea a înzestrat biserica cu un venit de 1000 leĭ noĭ pe an.

Biserica Maica Domnuluĭ s'a fondat de Mircea-cel-Bătrîn la anul 1388, cu prilejul trecereĭ sale prin Rîmnic. La 1747, fiind arsă de Turcĭ, s'a prefăcut cu totul de logofătul Radu Rîmniceanu (Socoteanu), frate maĭ mare al Episcopuluĭ Grigore şi al d-lor Ion Moldoveanu şi jupîn Grigore, fiind aceştĭ doĭ din urmă din Sibiiŭ, ajutînd şi Kir Clement Episcopul.

In comună sunt 5 cimitire: două creştine, unul izraelit, unul catolic şi unul protestant.

In Rîmnicul-Vîlcea sunt următoarele fabricĭ:

Fabrica de cherestea, Stagni & Comp.; fabrica de cherestea a d-luĭ N. C. Vămăşescu; fabrica de frînghiĭ a fraţilor Simianu şi fabrica de pielărie a fraţilor Hanciu & Comp.; moara Avrămescu, pe apa Rîmnicul, unde se macină odată până la cincĭ felurĭ de făină, scoţînd şi griş.

Sunt două bîlciurĭ anuale, unul la Sf. Petru (29 Iunie) şi altul la Vinerea-Mare (14 Octombrie) se ţin lîngă oraş. Afară de acestea maĭ este şi tîrgul săptămînal ce se ţine în toate Marţile. Oraşul este legat cu jud. Argeşul prin podul de fier de pe apa Oltuluĭ.

Are 2 pieţe: una lîngă Iazul-Morilor, cu gherete construite; alta în centrul săŭ, pe loc deschis.

Are 4 barierĭ: Traian, spre S.; Cetăţuia, la N.; Tudor-Vladimirescu, la podul de fier peste Olt, la E.; şi bariera Olăneşti, pe calea Călăraşilor, spre V.

O grădină publică, numită «Zăvoiul», între iazurile morilor, legată cu un podeţ peste iaz pe strada Călăraşilor, are o poziţiune frumoasă. Aci se află maĭ multe izvoare de apă sulfuroasă, un stabiliment de băĭ şi o fîntînă cu apă, care alimentează tot oraşul. Lîngă Podul-de-Fer de peste Olt se află o altă fîntînă, fondată de Episcopul Rîmniculuĭ Filaret, în 1792.

Are un spital județean cu 30 paturĭ, din care unul întreținut cu venitul fonduluĭ de 7000 leĭ, ce Episcopul Iosif Bobulescu a lăsat pentru întreținerea unuĭ pat și alte două paturĭ întreținute din fondul lăsat de Doamna Elizabeta Constantin Lahovari.

Județul, pentru plata personaluluĭ acestuĭ spital, inscrie anual în budgetul săŭ 14760 leĭ; iar pentru hrana bolnavilor din spital, medicamente, înscrie anual în budgetul săŭ 18332 leĭ.

Budgetul orașuluĭ R.-Vîlcea pe 1898—99 are la venit 270729,69 leĭ și la chelt., 270115,98 leĭ

Rîmnicul-Vîlcea, *stație de dr. d.-f.*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. R.-Vîlcea, pe linia Drăgășani-Rîmnicul-Vîlcea, pusă în circulație la 20 Iunie 1887. De aci pleacă și linia R.-Vîlcea — Frontieră (Rîul-Vaduluĭ), pusă în circulație în 1901. Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 234m,03. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 265094 leĭ, 96 banĭ.

Rîmniculuĭ (Gîrla-), *gîrlă*, jud. Botoșani, izvorește din dealul Deleni, moșia Băiușeni, com. Fîntînelele, și se varsă în Gîrla-luĭ-Boghian.

Rînca, *munte,* în partea stîngă a Gilortuluĭ, plaiul Novaci, jud. Gorj, la N. com. Novaci, între munțiĭ: Paltinul, Dîlbanul și Titvele.

Rîncăciovul, *sat,* în jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, căt. com. Lucieni. Are o pădure de peste 145000 ariĭ.

Rîncăciovul, *parte a comuneĭ* Gorganul, jud. Mușcel, populată numaĭ de Țiganĭ de vatră aĭ mănăstireĭ cu același nume.

Rîncăciovul, *mănăstire,* în jud. Mușcel, pl. Podgoria, com. Gorganul, zidită de Arsenie Șoimu, Vel Căpitan și de soția sa, Ana, la 7155 (1647), reparată la 1838 de David Rîncăcioveanul. Astăzĭ este redusă la biserică de mir.

Rîncăciovul, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Boldești, proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Rîncăciovul; are 400 hect., maĭ toate arabile; 128 hect. s'aŭ dat însurățeilor și 8.5 hect., școaleĭ.

Rîncăciovul, *gîrlă,* izvorește de la locul numit Fundul-Văeĭ-Rusculuĭ, din punctul Sălcioara, jud. Mușcel, străbate com. Gorganul, pl. Podgoria, de la N. spre S. și se varsă în rîul Argeșul, în raionul com. Gorganul.

Rîncezi, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situată la poalele munteluĭ Posada, plaiul Nucșoara și Rîncezi, și pe văile Nucșoara și Rîncezi, la 43 kil. de capitala județuluĭ, și la 12 kil. de Văleni, reședința plaiuluĭ.

Se compune din 2 cătune: Rîncezi și Nucșoara, cu o populație de 1760 locuitorĭ, locuind în 375 case.

Are 3 bisericĭ, una în Rîncezi, cu hramul Sf. Dumitru și Sf. Niculae, rezidită la 1890 cu ajutorul locuitorilor; două în căt. Nucșoara, din care una fondată în 1840, cu inscripția următoare:

> Biserică sunt eŭ sfințită,
> Pentru slava luĭ Dumnezeŭ zidită
> Alexandru Ghica domnea
> Chesarie episcopea.
> Prin osîrdia Nucșorenilor și a egumenuluĭ Motrenilor, Arhimandrituluĭ Eufrosin Poteca, născut în satul acesta în veci să fie pomeniți.

Iar cea-l'altă fondată în 1895 din osîrdia și cheltuiala d-lor Gheorghe Salaoru, cu soția sa Rada și Nicolae Ionescu cu soția sa Rada și alțĭ locuitorĭ. Sunt deservite de doĭ preoțĭ.

A patra parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ, iar restul, clăcașĭ.

S'aŭ împroprietărit la 1864, pe 410 hect., 120 locuitorĭ, pe moșia moșnenilor și a statuluĭ.

Eĭ posedă: 88 caĭ și iepe, 375 boĭ, 75 capre, 1500 oĭ și 128 porcĭ.

Școala datează în com. de la 1880 și e frecuentată (1899—1900) de 52 băețĭ și 18 fete.

Suprafața comuneĭ, împreună cu locurile cultivabile, izlaz și pădure, este aproximativ de 950 hect.

Comerciul se exercită în comună de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7986,98 leĭ, și la cheltuelĭ, de 4505,32 leĭ.

Șoseaua județeană Văleni-Posești, o pune în comunicație cu com. Posești, spre E. și cu Ogretinul, spre V. Din partea de E. a com. începe o șosea vecinală la com. Star-Chiojdul și Bătrîni.

E brăzdată, în partea de N.-V. a cătunuluĭ Rîncezi, de muntele Leurdeanul cu plaiul Stănila; în partea de N., se află muntele Posada cu ramurile Zamora și vîrful Chiciura; în partea de S. a comuneĭ este muntele Mierla; iar prin centru, plaiul Nucșoara, numit și Cărpenișul, care se întinde de la N. spre S. prin mijlocul comuneĭ, pe care o desparte la E. de căt. Nucșoara și la V. de Rîncezi și care este plantat în cea maĭ mare parte cu livezĭ de prunĭ, merĭ, nucĭ, cireșĭ, etc. Munțiĭ Vîrful-Mierleĭ, Leurdeanul, Posada, cu ramurile sale: Zamora și Chiciura, sunt acoperițĭ cu micĭ tufișurĭ de pădure și servesc, în timpul vereĭ, pentru pășunarea vitelor.

E udată de pîraĭele Nucşoara şi Rîncezi, care se împreună la locul numit Gura-Rîncezilor şi intră în com. Ogretinul.

Se mărgineşte la N. cu munţii Posada şi Leurdeanul, la E. cu moşia Zeletinul şi com. Star-Chiojdul, la S. cu com. Poseşti şi munţiĭ Vîrful-Mierleĭ şi la V. cu com. Ogretinul.

Rîncezi, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Rîncezi, *moşie şi pădure* ale statuluĭ, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Rîncezi, pendinte de mănăstirea Cotroceni. Moşia pe periodul 1886—1896 s'a arendat cu 3100 leĭ anual. Pădurea are 250 hect. şi e formată din trupurile Plopişul (125 hect.) şi Pietrele-Infierate (125 hect.).

Rîncezi, *gîrlă,* jud. Prahova, izvoreşte din muntele Leurdeanul, de la poalele pădureĭ Purcăreţul, curge de la N. la S. prin com. Rîncezi, pl. Teleajenul, şi, la locul numit Gura-Rîncezilor, se uneşte cu pîrîul Nucşoara, cu care se varsă în gîrla Ogretinul.

Rîndunica, *cătun,* jud. Vlaşca. Vezĭ Băţcoveni.

Rînghileşti, *com. rur.,* în partea de S.-E. a plăşeĭ Stefăneşti, jud. Botoşani. Se întinde pe dealurĭ ce se prelungesc de ambele părţĭ ale pîrîuluĭ Corogea până în rîurile Prutul şi Jijia.

E formată din satele: Boroseni, Călăraşi, Ciornoha, Durneşti-Mitropolieĭ, Odaia-Rînghileşti, Berza, Ilişeni, Rînghileşti şi Santa-Maria.

Teritoriul com. este format din dealurĭ înalte, podişe întinse şi văĭ înguste.

Suprafaţa com. este de 9766 hect., din care 4636 hect. ale proprietarilor, 3700 hect. ale locuitorilor şi 1430 hect. ale statuluĭ, cu o populaţie de 729 familiĭ, saŭ 3407 suflete.

Are 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; 3 şcolĭ mixte, conduse de 3 învăţătorĭ şi frecuentate de 150 băeţĭ şi 20 fete; 6 cîrciumĭ; 21 comercianţĭ şi 26 meseriaşĭ.

Locuitoriĭ posedă: 2081 boĭ şi vacĭ, 635 caĭ, 6161 oĭ, 955 porcĭ, 164 capre, 2 bivolĭ şi 458 stupĭ cu albine.

In com. sunt 13 iazurĭ; 2 morĭ de apă la iazurĭ şi 1 moară cu aburĭ.

Budgetul e de 14937 leĭ la veniturĭ şi de 11100 leĭ, 50 b., la cheltuelĭ.

Rînghileşti, *sat,* în jud. Botoşani, situat pe coastă de deal şi împrejurul unuĭ iaz, pe o vale care se deschide spre valea Corogea şi a Prutuluĭ în partea de V. a com. Rînghileşti, pl. Ştefăneşti.

Moşia are o întindere de 3245 hect. şi o populaţie de 147 familiĭ, saŭ 664 suflete, din care 216 contribuabilĭ. Pe moşie sunt satele Rînghileşti, Odaia-Rînghileşti şi Ilişeni.

Agricultura se face aicĭ sistematic. Moşia care poate servi de model, e înzestrată cu 8 iazurĭ bine îngrijite, cu 2 morĭ de apă şi 1 de aburĭ la Ilişeni, care produce marĭ cantităţĭ de făină de grîŭ pentru comerciŭ; iar pe moşie, şi în satele Odaia-Rînghileşti şi Ilişeni, sunt construite magaziĭ, şurĭ, şoproane, grajdurĭ, ateliere de fierărie, rotărie şi lemnărie, pentru exploataţiunea agricolă.

Pe vîrful dealuluĭ Ciornohal se află o pădure de stejar, de 115 hect.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ com. Rînghileşti.

Are o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 36 elevĭ; 1 biserică de zid, în centrul satuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 740 vite marĭ cornute, 236 caĭ, 2770 oĭ, 50 capre, 10 bivolĭ şi 890 mascurĭ.

Stupĭ cu albine 192.

Rîngoaia, *pîrîŭ,* izvoreşte din partea de N. a com. Dumeşti, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, udă com. şi, în mijlocul satuluĭ Dumeşti-Marĭ, se varsă în rîul Bîrladul.

Valea sa este formată din prelungirea dealuluĭ Rîngoaia.

Rînzăşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre E. de Bîrlad, pe malul rîuluĭ Prutul. Satul formează com. cu acelaşĭ nume cu căt. Golia.

Are o populaţie de 515 locuitorĭ, 135 case şi o biserică.

Teritoriul com. este mlăştinos. Se scoate din bălţĭ mult peşte şi stuh.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 1725 hect.

Comerciul se face de 10 persoane.

Pe teritoriul com. sunt pichete pentru paza fruntariilor.

Budg. com. este de 3457 leĭ.

Rîpa, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Lupoaia.

Rîpa, *subdivizie a com.* Recea, pl. Horezul, jud. Vîlcea.

Rîpa, *numire vechie a satuluĭ* Braniştea, jud. Prahova, pl. Filipeşti, com. Haimanalele.

Rîpa, *cătunaş,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Jegujani.

Rîpa-Feteĭ, *pisc,* în jud. Muşcel,

com. Cîmpulung, mahalaua Malul-d.-s.

Rîpa-Iepeĭ, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Slobozia-Luncani, situat aproape de Pădurea-luĭ-Ianoli, pe dealul Grigoreni. Are o populaţie de 28 familiĭ, saŭ 105 suflete.

Rîpa-Lungă, *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. com. Chiojdeni, situat în partea de S. a com., la poalele dealului Rîpa-Lungă, pe pîrîul Rîpa-Lungă, la 5 kil. de căt. de reşedinţă, Chiojdeni-Marĭ.

Rîpa-Lungă, *deal,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Chiojdeni, se desface din Dealul-Cîlnăuluĭ, se întinde printre nişte micĭ afluenţĭ aĭ pîrîuluĭ Cătăuţul şi pîrîul Rîpa-Lungă, brăzdînd partea de S. a com.

Rîpa-Lungă, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Chiojdeni; izvoreşte din dealul Rîpa-Lungă şi, după un curs de 7 kil., se varsă în pîrîul Cătăuţul, în apropiere de căt. Rîpa-Lungă.

Rîpa-Tătaruluĭ, *rîpă,* în partea de S.-V. a satuluĭ Rînceni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, numită astfel pentru că pe aci era locul unde năvăleaŭ Tătariĭ în ţară, trecînd Prutul.

Rîpeni, *subdivizie a căt.* Cernăteşti, com. Cernăteşti, jud. Buzăŭ.

Rîpile, *cătun,* al com. Ruşiavăţul, jud. Buzăŭ, cu 380 locuitorĭ şi 77 case.

Rîpiceni, *sat,* pe ţărmul drept al Prutuluĭ, în partea de N. a com. Movila-Ruptă, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1718 hect. şi o populaţie de 153 familiĭ, saŭ 670 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 66 elevĭ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 410 boĭ şi vacĭ, 50 caĭ, 3630 oĭ, 4 capre, 3 bivolĭ, 84 porcĭ.

Rîpile, *com. rur.,* jud. Băcăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., aşezată în valea Trotuşuluĭ. E alcătuită din 7 cătune: Borzeşti-Clăcaşĭ, Borzeşti-Răzeşĭ saŭ Crucea-de-Piatră, d'a dreapta Trotuşuluĭ; Slobozia-Mieluluĭ, în stînga Tazlăuluĭ-Mare, aproape de confluenţa luĭ cu Trotuşul; Rîpile, reşedinţa, în stînga Trotuşuluĭ; Pătrăşcani, Motoceşti şi Păltinata, pe pîrîul Păltinata.

In condica Liuzilor găsim Borzeşti şi Rîpile, răzăşeştĭ, iar în statistica din 1874 numaĭ 5 cătune iar Păltinata şi Motoceşti lipsesc (Motoceşti eraŭ alipiţi la com. Gropile).

Se mărgineşte la N. cu com. Brătila; la E., cu com. Gropile; la S., cu com. Bogdana şi la V., cu com. Oneşti. Este udată de rîul Trotuşul, care se împreună aci cu Tazlăul-Mare şi se încarcă cu pîrîul Păltinata pe stînga.

Dealul-Beneĭ şi culmea Ciortolomuluĭ sunt ridicăturile maĭ însemnate de aci.

Are o populaţie de 762 familiĭ, saŭ 2774 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 46 elevĭ; 6 bisericĭ, 2 în Rîpile (una în Rîpile-d.-s. şi alta în Rîpile-d.-j.) şi cîte una în Borzeşti-Clăcaşĭ, Borzeşti-Răzeşĭ, Pătrăşcani şi Slobozia-Mieluluĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 9 cîntăreţĭ; 9 cîrciumĭ.

După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 251 locuitorĭ, cu 816 fălcĭ şi 40 prăjinĭ pămînt în ţarină.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 4735 hect. Pădurile Pătrăşcani, Slobozia, Răzeşi-Rîpile, ocupă peste 1000 hect.

Proprietarĭ marĭ sunt: Dumitru Paraschiv, cu 611 hect. pămînt productiv; Alex. D. Paraschiv, cu 335 hect.; G. E. Bogdan; casa defunctuluĭ D. A. Hepites.

Pămînturile maĭ sunt împărţite între foştiĭ clăcaşĭ şi vechĭ răzeşĭ.

Viile sunt pe o întindere de 186,25 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 2532,04 hect.

Vite: 67 caĭ, 1404 vite marĭ cornute, 394 porcĭ, 211 capre şi 1375 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 11523, banĭ 41 şi la cheltuelĭ, de leĭ 2804, banĭ 90.

Comuna este străbătută de calea vecinală Rîpile-Gropile-Răcăciuni şi de linia ferată Adjud-Tîrgul-Ocna.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 55 kil.; la Tîrgul-Ocna, 18 kil.; la com. Gropile, 8 kil.; la com. Oneşti, 7 kil.; la com. Bogdana, 12 kil.; la com. Brătila, 15 kil. şi la com. Tîrgul-Valea-Rea, reşedinţa plăşeĭ, 24 kil.

Distanţa de la satul Rîpile pănă la staţiunea drumuluĭ-de-fier Oneşti, este numaĭ de 4 kil., iar satele Borzeşti şi Crucea-de-Piatră vin pe stînga linieĭ ferate, maĭ aproape de Oneşti de cît Rîpile. Tot pe la aceste două cătune trece şoseaua naţională Adjud-Căiuţul-Oneşti, paralelă cu calea ferată.

Rîpile, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., compus din secţiile: Rîpile-d.-s. şi Rîpile-d.-j., reşedinţa com. Rîpile, situat pe

stînga Trotuşuluĭ, aproape de confluenţa Tazlăuluĭ-Mare.

Este format din treĭ alte sate, care în vechime eraŭ separate: Bălăceni, Răuani şi Murceni.

Are o populaţie de 320 familiĭ, saŭ 1144 suflete; 2 bisericĭ, una în Rîpile-d.-s., deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, clădită la 1790, şi a doua în secţia Rîpile-d.-j., cu 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 36 copii; 3 cîrciumĭ.

Vite: 15 caĭ, 545 vite marĭ cornute, 190 porcĭ şi 25 capre.

Rîpile, *sat,* în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Drănceni, aşezat între dealurĭ, spre V. de tîrguşorul Drănceni, la 5 kil.

Suprafaţa teritoriuluĭ moşieĭ e de 3000 hect., cu o populaţie de 66 familiĭ, saŭ 260 suflete.

Are o biserică, fondată de proprietarul moşieĭ; 1 moară cu vaporĭ.

Aicĭ este încă aşezarea vechĭe a familieĭ răposatuluĭ om politic Mihail Cogălniceanu.

Rîpile, *fost sat,* în jurul iazuluĭ Stroeşti, com. Drăguşeni, jud. Suceava.

Rîpile, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Ruşiavăţul, căt. Rîpile. Are 152 hect., proprietate moşnenească.

Rîpile - Ciorbenilor, *localitate,* pe moşia Darabani, comuna cu acelaşĭ numire, pl. Prutul-d. j., jud. Dorohoiŭ, în care s'a descoperit urme de lignit, care după analiza chimică făcută în laboratoriul din Bucureşti, s'a găsit de foarte bună calitate.

Rîpile-de-Jos. Vezĭ Rîpile, *sat,* jud. Bacăŭ.

Rîpile-de-Sus. Vezĭ Rîpile, *sat,* jud. Bacăŭ.

Rîpta, saŭ **Slobozia,** *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Hreaţca, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ, cu o populaţie, de 18 familiĭ, saŭ 92 suflete.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Beceşti, Buda şi Pasatul.

Rîşca. Vezĭ Lehneşti-Rîşca, sat, com. Movila-Ruptă, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani.

Rîşca, *mănăstire de călugărĭ,* în jud. Suceava, com. Bogdăneşti, aşezată pe malul drept al pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, sub poalele munţilor, într'o poziţie foarte frumoasă.

Este zidită în stilul mănăstireĭ Probota şi zugrăvită şi pe din afară cu tablourĭ din istoria vechiuluĭ şi nouluĭ testament.

Pe zidul bisericeĭ (în partea de S.) sunt două inscripţiĭ. D'asupra uşeĭ arhondariculuĭ mare se citeşte:

«La 1540 s'aŭ zidit biserica Rîşca în a doua domnie a luĭ Petru Rareş-Voivod şi opt odăĭ; la 1766, Calistru Eni Egumen Mănăstireĭ aŭ adaos 4 odăĭ; iar la 1839, în zilele prea sfîntuluĭ Mitropolit Kirio-Kirio-Veniamin Costache, Isaia, Archimandritul, Egumen Mănăstireĭ, aŭ înoit odăile luĭ Petru Rareş Voivod şi a luĭ Calistru Eni şi aŭ făcut d'asupra lor 12 odăĭ şi 2 trapezĭ cu beciul lor de dedesubt, un acoperemint cu oserdia şi cu toată cheltuiala sa; gătindu-se la 1840, Iulie 20 de zile».

Iar d'asupra intrăreĭ arhondariculuĭ mic se zice:

«Intru slava sfinteĭ Treimĭ s'aŭ făcut aceste 12 chiliĭ din întreg pămînt cu temelie de piatră şi cu păreţĭ de cărămidă şi cu pivniţă boltită de desubt în zilele prea sfîntuluĭ Mitropolit Veniamin Costache cu drept baniĭ meĭ de mine smeritul Isaia Archimandritu, întru lauda Ierarchuluĭ Nicolae, patronul meŭ, că slujind eŭ sfinteĭ Mitropoliĭ 26 aniĭ în slujba dicheieĭ m'aŭ tras a fi sluga sa şi egumen acesteĭ Mănăstirĭ, spre vecinica mea pomenire am făcut acestea la anul 1830».

Inăuntru la trapez, pe peretele de d'asupra meseĭ, este un tabloŭ reprezintînd familia luĭ Petru Rareş, compusă din Elena Doamna, Ştefan şi Petru Voivod, ţinînd biserica sprijinită de eĭ, de sf. Ierarh Nicolae şi de fiiĭ Luxandra şi Constantin.

Sub tabloŭ stă scris:

«Aceste cadre după cum se văd s'aŭ scris şi s'aŭ făcut cu cheltueala sfinţieĭ sale... Kir-Kirie Arhimandrit i proin egumen sf. Mănăstirĭ Răşcăĭ. Anul 1807».

In curtea mănăstireĭ este o cişmea cu apă. Maĭ sunt două livezĭ marĭ cu pomĭ roditorĭ, o grădină de legume, o florărie ce înconjură mănăstirea şi un iaz.

Istoric. — Adevărata dată a înfiinţăreĭ aceşteĭ mănăstirĭ nu este cea de 1540 ce se vede d'asupra arhondariculuĭ mare. Gr. Ureche în «Letop.», pag. 210, scrie:

«Iară într'acestaş an 7066, (1558) Septembre, pristăvitu-s'aŭ Macarie, Episcopul de Roman, ziditorul şi începătorul Mănăstireĭ Rîşcăĭ, carele a fost la scaunul Romanuluĭ 27 anĭ şi cu cinste l-aŭ îngropat în Mănăstirea sa Rîşca...»

Decĭ, nu Petru Rareş, ci Episcopul Macarie este adevăratul ziditor şi începător al Mănăstireĭ Rîşca. Aceasta ne-o confirmă şi ne-uitatul Episcop Melhisedec Cronica Romanuluĭ» (I, p. 193) şi Pumnul («Mănăstirile din Bucovina», p. 89).

De şi tot în Letopiseţe citim: «După întoarcerea din Ungaria (1532) face Petru Vodă Mănăstirea Rîşca (I, p. 205);» se vede însă că Petru Vodă a restaurat saŭ a terminat definitiv ceea ce Episcopul Macarie începuse.

La 1569, Anastase I, Episcop al Romanuluĭ, hărăzeşte aceşteĭ mănăstirĭ satul Bărleşti. (Melhisedec, «Cron. Rom.», I, p. 195).

Afară de Bărleşti, mănăstirea Rîşca maĭ stăpînea următoarele

moşiĭ: Bogdăneşti, Rîşca, Boroaia, Hărmăneşti, Zamoştea, Graşi şi viile din dealul Neicueni şi de la Cruce, din jud. Putna.

Moşiile Teţcani şi Săbăoani s'aŭ ţinut numaĭ în arendă de foştiĭ superiorĭ aĭ mănăstireĭ.

La 1821, Arhimandritul Isaia şi dechiŭ al Mitropolieĭ se afla Egumen la Rîşca, înlocuind pe Arhimandritul Grigorie Crupenschi, care cumpărase, pe preţul de 15000 leĭ, mănăstirea Rîşca «cu contractul acel întărit cu sfînta pecetea Mitropolieĭ şi subscris cu însuşĭ iscălitura Preaosfinţieĭ-voastre, (Mitropolituluĭ), făcut pe 12 anĭ şi păzit numaĭ 2 anĭ». («Ist. Mitr. Mold. şi Suc.», 165, 198 şi 199).

In acelaşĭ an (1821), mănăstirea Rîşca fu prădată fără nicĭ un motiv de rămăşiţele eteriştilor (Xenopol, V, p. 499). «Mănăstirea Rîşca, Duminică, s'aŭ prădat de 40 de Turcĭ; numaĭ zidul a rămas; pe călugărĭ i-aŭ legat şi i-aŭ bătut şi i-aŭ prădat; astă-zĭ am văzut pe uliţĭ straele frate meŭ Vasile ce 'l-am vătaf acolo şi straele vătafuluĭ Pavel şi rochiile neveste; poruncă aŭ dat nimenĭ să nu cumpere de la Turcĭ; le vezĭ cu ochiĭ şi tacĭ» (Scrisoarea Arhim. Isaia din 1824, către Paharnicul Costantin, «Ist. Mitr. Moldoveĭ şi Suceveĭ», p. 131.)

In 1826, Arhimandritul Isaia, Egumenul Mănăstireĭ Rîşca, se judecă cu oameniĭ pronumiţĭ «bogdaprosti» pentru moşia Popeşti din obîrşia pîrîuluĭ Vasluiul («Uricariul» de T. Codrescu, vol. VI, p. 230).

Rîşca, saŭ **Cotul-Rîşcăĭ,** *sat,* pe moşia şi în com. Bogdăneşti, jud. Suceava, aşezat pe ambele ţărmurĭ ale pîrîuluĭ Rîşca. Are o populaţie de 361 familiĭ, saŭ 1165 suflete, din carĭ 589 bărbaţĭ şi 576 femeĭ; o biserică de lemn, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1876.

Vatra satuluĭ ocupă 150 fălcĭ.

Împroprietăriţĭ în 1864 sunt: 22 fruntaşĭ, 47 pălmaşĭ şi 138 codaşĭ, stăpînind 754 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Bogdăneşti (1 kil.), la Mănăstirea Rîşca (1500 m.) şi la Slătioara (12 kil.).

Satul Rîşca a fost întemeiat de robiĭ mănăstireĭ Rîşca. (Vezĭ Pomiĭ-Robuluĭ).

Rîşca, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, pl. Moldova.-d-j., format din pîraiele Druganul şi Pădureţul, ce izvorăsc de sub muntele Pădureţul. Curge maĭ întîiŭ de la V. spre E., străbate satele Rîşca şi Bogdăneşti, udă com. Bogdăneşti, pe o lungime de 7—8 kil., şi, după ce a învîrtit treĭ morĭ, trece în com. Boroaia, pe care o udă pe o lungime de 4 kil. Apoĭ, maĭ învîrtind o moară, intră în com. Drăgăneşti, luînd direcţiunea de la N. la S., curge aproape paralel cu Moldova, şerpuind prin satele Giuleşti şi Pănureşti şi pe lîngă Tonţi, printre Şoimăneşti şi Săveşti, formează Cotul-Turculuĭ, învîrteşte moara luĭ Agioglu şi după 7 kil. de şerpuire prin această comună, intră în com. Drăguşeni, unde are un curs de 4 kil. şi se aruncă în Moldova. Are de tributarĭ din dreapta: Rîşcuţa, Moişa, Bogdăneasca, Pîrlea, Izvorul, Chilineasa, Saca, Ulia, Tîrzia, Culeşa, Brustura şi Sărata; iar din stînga: Slătioara, Budăcelul, Pîrîul-Colibeĭ, Pîrîul-Arinuluĭ şi Runcul-Borniĭ.

Conţine peştĭ: păstrăvĭ, zglăvocĭ, grindele, boiştenĭ, mreane, porcuşor, zvîrlugă şi clenĭ.

Rîşcana, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub culmea dealuluĭ, ce uneşte Dealul-Catelineĭ cu dealul Mîndruluĭ, com. Cotnari, pl. Bahluiuluĭ, jud. Iaşi, curge prin valea cu acelaşĭ nume, trece pre lîngă marginea de S. a satuluĭ Cotnari, printre dealurile: Ineamănul, Mîndruluĭ şi Sărata, lăsîndu-se spre S.-E., şi, lîngă lunca Cîrjoaia, se varsă în dreapta rîuluĭ Bahluiul.

Rîşcani, *sat,* în partea de N. a com. Jigălia, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, situat în fundul uneĭ văĭ, şi avînd o populaţie de 56 familiĭ, saŭ 274 suflete.

Are o biserică, făcută la 1750, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ şi se ocupă şi de cultura viilor.

Rîşcani, *sat,* în partea de N., a com. Bereasa, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe Dealul-Rîşcanilor, pe o suprafaţă de 286 hect., din care 27 hect. pădure, şi 149 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ. Are o populaţie de 15 fam., saŭ 78 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 2 plugurĭ şi 3 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 16 vite marĭ cornute, 30 oĭ, 3 caĭ, 9 rîmătorĭ; 10 stupĭ.

Rîşca-Mare şi Intre-Rîşcuţa, *culme de munţĭ,* în jud. Suceava, com. Bogdăneşti, a căreĭ principale piscurĭ sunt: Crucea-Tomiĭ, Gruiul, Piciorul-Lupuluĭ şi Piciorul - Cîrlanuluĭ. Acoperită de pădurĭ de brad şi fag.

Rîşca-Mare şi Între-Slătioara, *culme de munţĭ,* în jud. Suceava, com. Bogdăneşti, avînd ca piscurĭ principale: Bîtca - Neagră, Lidvul şi Capul-Dealuluĭ. Imbrăcată în pădurĭ.

Rîşcuţa, *pîrîŭ,* jud. Suceava, for-

mat de pîraiele Chiţigăile şi Dîmboviţa, ce izvorăsc de sub munţii Chiţigaia-Mare şi Pleşul. După un curs de 4—5 kil., se aruncă în Rîşca.

Are de tributarĭ din dreapta: Harjulea şi Pîrîul-Rusuluĭ; iar din stînga: Răticna, Pîrîul-Tocileĭ, Vizunoaia, Gruiul şi Crucea.

El udă com. Bogdăneşti şi conţine: păstrăvĭ, boiştenĭ şi grindele.

Rîşeşti, *com. rur.*, în partea de S.-E. a pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, aşezată în valea rîuluĭ Prutul. Mărginită la N. cu com. Drănceni; la S., cu com. Duda; la E., cu Basarabia, despărţită prin rîul Prutul şi la V., cu moşiile Drănceni şi Rîpele.

Este formată numaĭ din satul Rîşeşti, situat parte pe podişul din şesul Prutuluĭ şi parte pe şes.

Suprafaţa teritoriuluĭ com. e cam de 1000 hect., cu o populaţie de 260 familiĭ, saŭ 752 suflete.

In capătul de N. al satuluĭ se află biserica, făcută la aniĭ 1841—1846, de comisul Costache Cerchez, fostul proprietar al moşieĭ. Alăturea cu biserica, este casa proprietăţeĭ. Ambele moşiĭ sunt la o distanţă de 500 metri în jos de movila Rîbîea.

Astă-zĭ, proprietatea moşieĭ este a d-luĭ Teodor Cerchez.

In sat se află o şcoală, condusă de un învăţător.

In partea de E. a satuluĭ se află pădure, pe malul Prutuluĭ, iar în partea de V., pe deal, viea proprietăţiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 600 vite marĭ cornute, 120 caĭ, 600 oĭ şi 400 porcĭ.

Rîşeşti, *sat.* Vezĭ Rîşeşti, com. rur., jud. Fălciŭ.

Rîşnarul, *fost sat,* jud. Prahova, care s'a desfiinţat, împreună cu satele Stefănoaia, Cioriceşti şi Chira, care aŭ format com. Ghiroveni, din pl Filipeşti.

Rîşniţa, *sat,* în partea de N.-V. com. Laza, pl. Racova, j. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Rîşniţa, cu o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 227 suflete.

Rîşniţele, *ĭezer*, jud. Brăila, în partea de S.-E. a comuneĭ Gropeni, între privalul Dobrota şi ĭezerul Ulmul; comunică la N. cu ĭezerul Babalîcul, prin privalul Scheauca.

Rîşnova, *ape minerale*, la Poiana-Pĭetroasa, în jud. Prahova, com. Predealul, pe valea Rîşnova, 1050 m. d'asupra Măriĭ, aproape de gara Predealul, pe proprietatea M. S. Regeluĭ şi Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti.

Conţin sare, iodur de natriŭ şi foarte puţin carbonat de calce. Instalaţiunĭ sistematice neexistînd, se fac băĭ într'o piscină.

Aŭ fost descoperite în 1859 de Dr. Davila.

Rîşnoveĭ (Valea-), *vale,* izvoreşte de la limita jud. Prahova, cu jud. Dîmboviţa, trece pe la poalele munţilor Rîşnova şi Şipotul şi se varsă în rîul Prahoviţa, pe malul drept, din sus de Azuga.

Rîşnova, *munte*, jud. Prahova, înalt de 1218 m. de asupra niveluluĭ Măriĭ-Negre, situat la extremitatea jud. Prahova spre jud. Dîmboviţa.

Acest munte, împreună cu Piscul-luĭ-Cumpăt, Dutca, Clăbucetul-Tauruluĭ şi Dosul-Cerbuluĭ, a fost vîndut la 1821 de Biv-vel logofăt Chrisoscoleŭ, doamneĭ D. Sachelarie.

La anul 1844, Baronul Christodor Sachelarie, proprietarul prin moştenire al munţilor cumpăraţĭ de doamna Sachelarie de la Biv-vel logofăt Chrisoscoleŭ, lăsînd în urma morţeĭ sale marĭ datoriĭ, aceştĭ munţĭ i-a cumpărat marele Ban Alexandru Filipescu.

Astă-zĭ se stăpâneşte de M. S. Regele Carol I, prin actul de cumpărătoare de la 15 August 1882. A fost vîndut de d-l N. Creţulescu pe preţul de 400000 leĭ, împreună cu Sorica, Dutca, Cumpătul, Jepiĭ-Marĭ şi Jepiĭ-Micĭ. D-l Creţulescu îĭ moştenise de la fratele săŭ Scarlat, iar acesta îĭ poseda prin cumpărătoare de la familia Filipeştilor.

La 1846, muntele Rîşnova, care pe atuncĭ se numea şi Proviţa, a fost măsurat de inginerul Gheorghe Fischtum, trimis de marele Postelnic Ion Al. Filipescu.

Rîtul-Porculuĭ, *deal,* cu pădure, în partea de N. a com. Bazga, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ. De pe valea din partea dreaptă, curge pîrîul cu acelaşĭ nume şi din cea stîngă pîrîul Fundul-Bohotinuluĭ.

Rîul, *cătun*, al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 97 locuitorĭ şi 20 case.

Rîul, *cătun,* făcînd parte din com. Poenari, plaiul Novaci, jud. Gorj, situat la S. de rîul Galbenul (Baia-de-Fer), pe şes.

Are o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 97 suflete romînĭ moşnenĭ, şi o biserică.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiuluĭ-Ciuperceni-Vîlcea, care o traversează.

Rîul-Alb, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, plaiul Dîmboviţa-Ialomiţa, situată spre N. de Tîrgovişte, pe valea pîrîuluĭ Rîul-Alb

şi între dealurile Giurcul şi Iacovul. Are o populaţie de 1098 locuitorĭ; o biserică; o şcoală; treĭ morĭ de apă.

Locuitoriĭ, şi maĭ cu seamă femeile, se ocupă cu industria domestică, făcînd tot felul de costume naţionale.

Se vecineşte la E. cu com. Runcul, la V. cu Bărbuleţul, la N. cu com. Brebul şi la S. cu com. Pietrari şi Cucuteni, căt. Vîlcana-d.-s., despărţindu-se de toate prin pădurĭ, dealurĭ şi văĭ şi unindu-se cu Bărbuleţul şi Pietrari prin şoseaua comunală, iar cu cele-l'alte, prin potecĭ şi drumurĭ neşoseluite.

Locuitoriĭ posedă multe capete de vite: boĭ, vacĭ, caĭ, capre şi porcĭ, precum şi livezĭ cu prunĭ.

Rîul-Alb, *pîrîŭ,* care izvoreşte de sub muntele Brebul, jud. Dîmboviţa, curge prin com. Rîul-Alb şi Pietrari, pe lîngă com. Izvoarele şi se varsă în Dîmboviţa, în dreptul com. Priboiul. Afluenţiĭ săĭ sunt: Valea-Tiseĭ, Valea-Bărbuleţuluĭ şi Valea-Runculuĭ, ce curg prin raionul com. Bărbuleţul; pîrîul Burlăneşti, ce curge prin raionul com. Voineşti.

Rîul-Cîinenilor, *rîŭ,* jud. Vîlcea, afluent al Oltuluĭ. Izvoreşte din muntele Robul, curge de la V. spre E., printr'o vale mult maĭ largă ca a Rîuluĭ-Vaduluĭ şi se varsă în Oltul, pe ţărmul drept, din sus de com. Cîineni. De la origină şi pănă aproape de Cîineni, valea sa e îngustă şi adîncă; iar de la Cîineni, are o lărgime de la 200—300 metri.

Albia de asemenea la origină este îngustă; iar aproape de Cîineni are o lărgime de 60 m. Fundul conţine pĭetriş mare. Lărgimea apeĭ e de 2 m.; adîncimea, de $0^{m},20$. Peste acest rîŭ, aproape de Cîineni, este un pod de piatră, lung de 40 m.

Rîul-Doamneĭ, *foastă plasă,* în jud. Muşcel, care coprindea pe la începutul secoluluĭ al XVIII-lea toate comunele de la Domneşti pănă la Mărăcineni.

Rîul-Şes, *pichet de graniţă,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani.

Rîul-Vaduluĭ, *subdivizie a com.* Cîineni, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, la 7 kil. de Cîineni.

Rîul-Vaduluĭ, *vamă,* jud. Vîlcea, pl. Cozia, com. Cîineni, cu un edificiŭ frumos, posedînd şi un biuroŭ telegrafo-poştal. S'a înfiinţat la 1 Ianuarie 1860. Venitul pe 1896—97: 61115 leĭ, 10 banĭ. De la Rîul-Vaduluĭ şi pănă la trecătoarea Scăunelele, trecătoarea cea maĭ apropiată, sunt 12 kil. Pe aci trece calea naţională şi calea ferată în Ardeal.

Rîul-Vaduluĭ (Turnul-Roşu), *trecătoare,* însemnată din punctul de vedere istoric şi cea maĭ adîncă, avînd de la 3—400 m., în fundul căreia se rostogolesc apele Oltuluĭ, jud. Vîlcea.

Romaniĭ fortificaseră această trecătoare, de unde şi vechia sa denumire de Poarta-Traiană. In timpul luptelor dintre Turcĭ, Ungurĭ şi Romînĭ, avu o mare importanţă. Unguriĭ bătură aci pe Turcĭ în aniĭ 1442 şi 1493.

In anul 1849, pe aci intrară trupele ruseştĭ în Transilvania sub comanda generaluluĭ Lüders, care voi să taie linia de retragere a Ungurilor şi tot pe aci acest general bătut de Bem trebui să se retragă repede în mijlocul erneĭ şi într'o noapte îngrozitoare, ducînd cu sine numeroase familiĭ romîne din Sibiŭ, care fugeaŭ de impilările Ungurilor.

Prin această trecătoare trece şoseaua, care plecînd de la Slatina, merge la Drăgăşani, Rîmnicul, Cîineni, Rîul-Vaduluĭ şi ajunge la Sibiŭ. La Cîineni, această şosea se întîlneşte cu alta, care, pornind din Piteşti, trece prin Curtea-de-Argeş, Tigveni, Sălătrucul, Titeşti şi ajunge la com. Cîineni, după ţărmul stîng al Oltuluĭ.

In Transilvania, la 10 kil. de frontieră, această trecătoare este fortificată.

La Rîul - Vaduluĭ începe un lung şi strîmt defileŭ, care se termină aproape de Rîmnicul-Vîlcea şi are o lungime de 56 kil. şi o lărgime de la 100 m. pănă la 1 kil.

In vechime, fortificaţia acestuĭ debuşeŭ consista dintr'un turn de cărămidă care a făcut să i se dea numele de trecătoarea Turnul-Roşu.

Pe aci trece acum şi calea ferată R. - Vălceĭ-Frontiera-Sibiŭ, cu staţia finală, lîngă frontieră, Cîineni.

Rîul-Vaduluĭ, *rîŭ,* în jud. Vîlcea, afluent al Oltuluĭ. Izvoreşte din muntele Vîrful-Mare. Curge de la V. spre E., printr'o vale îngustă şi se varsă în Olt, pe ţărmul drept, aproape de vama cu acelaşĭ nume. Acest afluent al Oltuluĭ formează frontiera, în această parte a ţăreĭ, la vărsarea sa în Olt. Lărgimea albieĭ este de 20 m. Fundul săŭ conţine pĭetriş mare. Un pod de piatră, lung de 18 m., înlesneşte comunicaţia între Rîmnicul şi Sibiiul. Acest rîŭ se maĭ numeşte şi Vodul. Are o lungime de 40 kil.

Rîureni, *cătun,* în jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. urb. Ocnele-

Marĭ. In cîmpia Rîurenilor se face bîlciul Rîureni (v. a. n.), care ţine de la 25 August până la 8 Septembrie în fie-care an.

Are o biserică zidită la 1747.

Rîureni, *localitate,* în jud. Vîlcea, cunoscută dincolo de limitele jud. şi chiar ale Ţăreĭ, prin importantul bîlciŭ ce se ţine în fie-care an aci la Sf. Maria mică (8 Septembre).

Cade la 6 kil. spre S. de Rîmnic.

Bîlciul de la Rîureni era de o importanţă comercială însemnată în vremurile de demult.

Dificultatea comunicaţiunilor, mulţimea mănăstirilor şi oraşelor de a doua mînă ca Drăgăşani, Ocnele-Marĭ, Horezul, Curtea-de-Argeş şi altele, contribuiaŭ la prosperitatea acestuĭ bîlciŭ.

Mănăstirile, oraşele, proprietarĭ şi boeriĭ din judeţele limitrofe, se aprovizionaŭ de la Rîureni cu cele trebuincioase pentru gospodăria lor.

Bîlciul Rîureni s'a înfiinţat pe la 1636, pe timpul luĭ Mateĭ Basarab, de neguţătorĭ mămularĭ; maĭ înainte n'avea loc stabil. Din acest timp a început să fie stabilit aci.

Bîlciul se ţinea înaintea mănăstireĭ Govora, la 15 August, fiind hramul bisericeĭ. S'a ţinut în vechime şi pe locul unde este Ocniţa.

Rîureni, *staţie de dr.-de-f.,* jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocnele-Marĭ, cătunul Rîureni, pe linia R.-Vîlcea-Cîineni (frontieră), pusă în circulaţie în anul 1901. Se află între staţiile R.-Vîlcea (6 kil.) şi Govora (6 kil.).

Rîureni-Noĭ. Vezĭ Chiricuţa, pl. Negoeşti, jud. Ilfov.

Rîurile, *plasă,* în jud. Muşcel, contopită cu pl. Argeşelul de la 1 Aprilie 1882, şi avînd reşedinţa în com. Stîlpeni.

Această plasă coprindea partea din centru şi V. a judeţuluĭ.

Se mărgineşte la N. cu plaiul Nucşoara, de care se desparte printr'o linie aproape orizontală, începînd din jud. Argeş, şi mergînd pe la S. de comunele: Petroşani, Bădeşti, Aninoasa şi Capul-Pisculuĭ, şi terminîndu-se la S. de Schitul-Goleşti; la V. şi S. cu jud. Argeş, printr'o linie ce trece pe la V. de comunele Retevoeşti, Jupăneşti, Miceşti, Ciumeşti şi Mărăcineni; la E., cu pl. Argeşelul, de care se desparte prin rîul Doamna, şi prin diferite muchiĭ de dealurĭ şi văĭ, coprinse între comunele Piscani şi Mioveni, Ţiţeşti şi Davideşti, Livezeni şi Voroveni, Stîlpeni şi Bîrzeşti, Rădeşti şi Vultureşti, Drăghiciul şi Hîrtieşti.

Are forma unuĭ poligon neregulat, cu locurĭ aci şese, aci brăzdate cu dealurĭ acoperite cu pădurĭ şi pomĭ roditorĭ.

Se compune din 62 sate, care formează 21 comune rurale: Băjeşti, Bălileşti, Ciumeşti, Coşeşti, Dîrmoneşti, Drăghiciul, Goleşti, Jupîneşti, Leiceşti, Livezeni, Mărăcineni, Miceşti, Mihăeşti, Piscani, Purcăreni, Rădeşti, Retevoeşti, Stîlpeni, Ţiţeşti, Valea-Popeĭ şi Vlădeşti.

Plasa Rîurile, până la începutul seculuĭ al XVIII-lea, se împărţea în pl. Rîul-Doamneĭ, care coprindea comunele de la Domneşti până la Mărăcineni şi pl. Bratia-Bughea, care coprindea comunele de la Aninoasa până la Băjeşti şi de aci în sus până la Poenari, împreună cu Godeni, Furnicoşi şi Capul-Pisculuĭ.

Este udată de multe rîurĭ, gîrle şi gîrliţe. Principalele sunt: Rîul Doamna, care udă comunele: Retevoeşti, Leiceşti, Coşeşti, Dîrmoneşti, Jupîneşti, Piscani, Purcăreni şi Mărăcineni; rîul Bratia, care udă comunele: Vlădeşti, Goleşti, Bălileşti şi Băjeşti; Rîul-Tîrguluĭ, care udă partea de E. a plăşeĭ, trecînd prin comunele: Mihăeşti, Rădeşti, Stîlpeni şi Livezeni.

Are o populaţie de 12473 suflete.

Dealurile plăşeĭ sunt însemnate prin bogatele livezĭ de prunĭ.

Căile de comunicaţie, care străbat pl. Rîurile, de la S. spre N., sunt: calea naţională Piteşti-Cîmpulung-Frontieră, care trece prin comunele: Mărăcineni, Piscani, Livezeni, Stîlpeni, Rădeşti, Valea-Popeĭ, Mihăeşti, etc.; calea ferată Goleşti - Cîmpulung, care merge aproape paralel cu şoseaua naţională şi se opreşte, în această plasă, la gările: Gropeni, Ciumeşti, Clucereasa, Stîlpeni, Mihăeşti şi Furnicoşi; calea, care pleacă din Piscani, din şoseaua naţională şi merge pe malul drept al rîuluĭ Doamna, trecînd prin comunele Dîrmoneşti, Coseşti, Leiceşti, Retevoeşti, etc.; şoseaua, care pleacă din Purcăreni, din şoseaua naţională şi merge pe malul drept al rîuluĭ Doamna, trecînd prin com. Jupîneşti şi unindu-se cu calea ce pleacă de la Piscani, între comunele Leiceşti şi Retevoeşti; şoseaua care pleacă din com. Băjeşti, trece prin comunele: Băbileşti, Goleşti, Vlădeşti, etc., pe malul drept al rîuluĭ Bratia.

In plăşile unite Argeşelul-Rîurile sunt 35 şcoale mixte şi 1 şcoală de cătun, frecuentate de 1871 copiĭ (1899—900).

In pl. Rîurile singură sunt

37 biserici, deservite de 41 preoţi şi 36 dascăli.

Rîuşorul, *rîŭ*, jud. Muşcel, izvoreşte din muntele Păpuşa, com. Rucărul, trece prin Rucărul, unde malurile sale sunt bine asigurate în contra înecurilor şi din jos de comună se varsă în rîul Dîmboviţa.

Rîuşorul, *pîrîŭ*, jud. Muşcel, com. Lereşti, plaiul Dîmboviţa, izvoreşte dintre munţii Iezerul şi Tărîţoasa, şi se varsă în Rîul-Tîrgului, pe partea dreaptă.

Roaba, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulăteşti, cu o populaţie de 295 suflete.

In sat sunt 2 biserici (mănăstiri), schitul Roaba-Vechiŭ, fondat la 1834, şi schitul Roaba-Noŭ, fondat la 1855 de Pahonie Robu Ieromonahul.

Roaba, *moşie*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulăteşti, în care statul are a 4-a parte. Venit anual 59846 lei.

Are pădure şi cete de moşneni pe dînsa.

Roaba-Noŭ, *schit*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulăteşti, fondat la 1885 de Pahonie Robu Ieremonahul, în satul Roaba.

Roaba-Vechiŭ, *schit*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulăteşti, fondat la 1834.

Roata-Cătunul, *com. rur.*, jud. Vlaşca, situată pe valea Drîmbovnicul, la 66 kil. de Giurgiŭ, şi la 11 kil. de Obedeni, reşedinţa pl. Glavaciocul-Neajlovul.

Are o populaţie de 758 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 42 copii.

Roata-de-Jos, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din cătunele: Roata-d.-j. şi Zgaia, situată pe valea Drîmbovnicului, în jos de Roata-Cătunului. Depărtarea de Bucureşti de 33 kil.; de Giurgiŭ, de 65 kil. şi de Obedeni, reşedinţa plăşei Glavaciocul-Neajlovul, de 11 kil.

Are o populaţie de 758 locuitori; o şcoală mixtă; o biserică, deservită de un preot şi un dascăl, ţinînd de parohia Sadina.

Prin comună trec Valea-Drîmbovnicului şi valea Glodeni, ce vine din proprietatea Roata-d.-s. Pe apa Drîmbovnicului se află o moară de apă.

Roata-de-Jos, *cătun*, pendinte de com. cu acelaşi nume, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat pe stînga apei Drîmbovnicul, cam sub mal.

Are o suprafaţă de 1486 hect. S'a dat la 122 locuitori, împroprietăriţi după legea rurală din 1864, o suprafaţă de 381 hect

Aci sunt şcoala, biserica şi primăria.

Roata-Ursoaia-Faţa, *păduri* particulare, supuse regimului silvic, pe moşia Pîrîieni-d.-s., pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Robăneşti-de-Jos, *cătun*, al com. Robăneşti-d.-s., pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat lîngă Tesluiul, pe malul drept. Are 60 familii şi o biserică, cu hramul Inălţarea (1740), deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Robăneşti-de-Sus, *com. rur.*, în S.-V. pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, formată din satele: Robăneşti-d.-s., în care e primăria, Robăneşti-d.-j., şi Bojoiul, situată pe malul drept al rîului Tesluiul, la 7 kil. spre S. de Balş şi la 23 kil., spre N.-V., de Caracal.

Are o populaţie de 735 locuitori; 2 biserici, una, cu hramul Inălţarea (1881), în Bobăneşti, şi cea-l'altă, cu hramul Adormirea Maicii Domnului (1810), în Bojoiul, deservite de 2 preoţi şi 3 cîntăreţi; 5 cîrciumi.

Locuitorii posedă: 560 vite mari cornute, 1569 vite mici şi 114 porci.

Robescu, *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Voetinul, format din ploi şi de revărsările pîrîului Coţatcul, în partea de E., comunicînd cu Lacul-Negru, din com. Băleşti.

Robeşti, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscovul, situată pe malul stîng al rîului Buzăul, la 30 kil. de oraşul Buzăul.

Limita sa, la N., începe din Valea-Purcarului, urcă pe drumul Trestienilor (hotar între cătunul Oleşeşti şi Runcul), pe care merge până în izvorul Arabagiul; la E., se lasă pe izvorul Arabagiul şi merge pe el până în albia rîului Buzăul; la S., pe rîul Buzăul, urcă pe albia sa, până la Părul-Marinoaiei; la V., urcă din Părul-Marinoaiei la Părul-cu-Precestanie, trece pe la Roschila şi coboară în Valea-Purcarului.

E formată din cătunele: Robeşti, Runcul şi Stănileşti, cu o populaţie de 630 locuitori.

Are 2 biserici, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţi. Catedrala e cea cu hramul Naşterea Maicii Domnului.

Vite: 74 boi, 59 vaci, 12 viţei, 8 cai, 5 iepe, 5 mînji, 600 oi şi 140 porci.

Suprafaţa com. e de 630 hect., din care 186 hect. arabile, 15 hect. pădure, 95 hect. fineaţă, 83 hect. izlaz, 80 hect. livezi,

27 hect. vie şi 144 hect. sterp. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Robeşti, Oleşeasca-Robeşti şi Pîrscovul-d.-j., ale cetelor de moşnenĭ Robeştĭ, Runcenĭ şi Pălcăĭ.

Terenul e accidentat şi propriŭ orĭ-căreĭ culturĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua Mărăcineni-Ruşiavăţul, un vad peste rîul Buzăul şi drumul Tîrcovuluĭ.

Robeşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, plaiul Cozia, compusă din 2 cătune: Robeşti şi Sărăcineşti.

E situată pe malul drept al Oltuluĭ, pe culmea dealuluĭ Ghimpurosul, la 53 kil. de capitala jud. şi la 35 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populaţie de 381 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una de zid în căt. Robeşti, construită la 1817, de răposatul ctitor, vătaful Constantin Robescu, şi cu ajutorul locuitorilor, cea-l'altă în căt. Sărăcineşti, reparată la 1858, de boerul Măciuceanu şi alţiĭ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 30 caĭ, 59 boĭ, 100 vacĭ şi 1700 capre şi oĭ.

Pe valea Robeşti, în raionul com., sunt 3 morĭ de măcinat şi 1 herăstrăŭ; iar pe valea Sărăcineşti, o moară.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. De această comună aparţin munţiĭ: Robul, Danul, Murgaşul, Rigla, Prislopul şi Gorganele. Ceĭ d'întiĭŭ treĭ sunt situaţĭ în partea de S.-V. a comuneĭ, iar ceĭ din urmă, în partea de N.-V. In aceştĭ munţĭ se fabrică brînză. Parte din eĭ se arendează şi parte se opresc pentru vitele locuitorilor.

In căt. Sărăcineşti se văd ruine de ziduri vechĭ şi urme de bisericĭ. S'a găsit un picior de preastol de pĭatră, care s'a aşezat în biserica de la Robeşti şi nişte săgeţĭ, cu forma dacică. Pe valea satuluĭ, în partea stîngă, la locul numit Comorĭ, se află multă pĭatră de var.

Vatra satuluĭ ocupă 40 hect., iar întreaga com., 1250 hect.

Prin com. trece şoseaua naţională care uneşte punctele R.-Vîlcea cu Sibiiul, străbătînd comunele: Bujoreni, Bogdăneşti, Călimăneşti, Brezoiul, Călineşti, Robeşti şi Cîineni, ultima comună la frontieră.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2000 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Ghimpurosul, Zăpodioarele, Dealul-Negru, Dealul-Vieĭ, Piscul-Balota şi Măgura, şi udată de văile: Robeşti, Sărăcineşti şi Siliştea. Locurile din jurul comuneĭ Robeşti sunt: Poeniţa şi Ostrovul la N., Lunca-Robeştilor şi Ostrovul-d.-j., în centru, lîngă Olt, Cîmpul-Sărăcineştilor şi Bolovanul, la S.

Se mărgineşte: la E., cu judeţul Argeş, de care se desparte prin rîul Oltul; la V., cu munţiĭ Murgaşul; la N., cu comuna Cîineni; şi la S., cu comuna Călineşti.

Robeşti, *cătun* de reşedinţă, al com. Robeşti, jud. Buzăŭ, cu 260 locuitorĭ şi 64 case.

Robeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Cozia, jud. Vîlcea, situat pe valea Robeşti, în dreapta rîuluĭ Oltul, şi pe şoseaua naţională Rîul-Vaduluĭ.

Are o populaţie de 50 familiĭ; o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, cu următoarea inscripţie:

Intărirea celor ce nădăjduesc spre tine, întăreşte Doamne biserica ta care aĭ cîştigat-o cu scump sîngele tăŭ.

Această sfîntă biserică s'a început a se zidi din temelie de repausatul robul luĭ Dumnezeŭ, vătaful Constantin sin Anghel Robescu, în anul 1777 şi s'a terminat şi sfinţit în 1817, Iulie 18.

Robeşti, *mahala,* în com. rur. Menţi-din-Faţă, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Robeşti, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din munţiĭ com. Paltinul, jud. Putna, şi se varsă în Zăbala.

Robeşti, *vale,* jud. Vîlcea, plaiul Cozia. Izvoreşte din muntele Murgaşul, desparte muntele Rigla de Prislopul şi Gorganele, trece prin com. Robeşti, şi se varsă spre E., în rîul Oltul.

Roboaia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ruşăteşti, jud. şi pl. Argeşul. Are o populaţie de 140 familiĭ. Aci se află schitul Roboaia.

Roboaia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Berislăveşti, jud. Argeş, pl. Loviştea. Are o populaţie de 68 familiĭ; o biserică cu hramul Sf. Ioan, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, şi întreţinută de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti.

Roboaia, *schit,* cu hramul Buna-Vestire, jud. şi pl. Argeşul, situat pe valea Roboaieĭ, care se varsă în Vîlsana, la 2 ore, cu trăsura, de Curtea-de-Argeş.

Această mănăstire s'a întemeiat de Sava Liveru Muşat şi era cu totul independentă, neatîrnînd de nicĭ o altă mănăstire din ţară saŭ din străinătate. Pe la 1843, fiind cu totul ruinată, s'a rezidit de către Episcopia de Argeş, căreia servea de metoh. Biserica se află în bună stare, şi este deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser. In urma secularizăriĭ averilor mănăstireştĭ, schitul Roboaia se întreţine de stat.

Aci se află, după cum arată d. Slavicĭ, una din cele maĭ marĭ şi maĭ interesante colecţiĭ

de cărțĭ vechĭ și manuscripte romîneștĭ.

Robul, *braț,* al Borciĭ, în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta; pleacă din Borcea, din dreptul satuluĭ Vlădeni, curge spre N., între brațul Borcea și Săltava, și se varsă iărășĭ în Borcea, în dreptul satuluĭ Chioara.

Robul, *munte,* situat în partea de S.-V. a com. Robești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, în care se fabrică brînză.

Robul, *pisc,* jud. Vîlcea, pe culmea Verița, situat la S. de muntele Vîrful-Mare. Din el se ramifică: Culmea-Brezoilor, între rîul Pușcoiul și Brezoiul, avînd ca piscurĭ: muntele Murgașul și Muntele-luĭ-Popovicĭ.

Robul (Muntele-), *pădure* particulară, jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. Robești, cu o suprafață aproximativ de 400 hect., supusă regimuluĭ silvic.

Roca, *subdivizie a com. rur.* Marga, plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

Rociul, *com. rur.* și *sat,* pe apa Drîmbovnicul, jud. Argeș, pl. Gălășești, la 16 kil. de com. rur. Costești, reședința sub-prefectureĭ, și la 42 kil. de Pitești.

Are o populație de 170 familiĭ, saŭ 610 suflete; o biserică, cu hramul Inălțarea Domnuluĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă.

Vite: 400 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 700 oĭ și 200 rîmătorĭ.

Prin com. trece șoseaua județeană Pitești-Giurgiŭ.

Rociul cu trupul **Stanislăveanca,** *moșie,* jud. Argeș, pl. Gălășești, com. Rociul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București, pendinte de schitul Berislăvești. Are o întindere de 2741 pog., din care 1062 pog. pădure.

Rocșoreni, *com. rur.* și *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., la 41 kil. de orașul Turnul-Severin. Se mărginește la N., cu com. Greci; la E., cu com. Greci și Bălțați; la S., cu com. Adunați-Teiuluĭ; iar la V., cu com. Plopi.

Este situată pe vale. Satul formează comună cu satul Varadia saŭ Putineiul, avînd o populație de 900 locuitorĭ, și 180 case.

Locuitoriĭ posedă: 42 plugurĭ, 80 care cu boĭ, 8 căruțe cu caĭ; 460 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 500 oĭ și 460 rîmătorĭ; 20 stupi.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală, mixtă, condusă de 1 învățător, frecuentată de 67 elevĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1063 leĭ, și la cheltuelĭ, de 481 leĭ.

Dealurĭ și văĭ maĭ principale în această comună sunt: Dealul-Cocoruluĭ cu Valea-Cocoruluĭ, Cîmpia-Nuculuĭ și Valea-Nuculuĭ. In partea de E. se află pădurea Cerchezelor, proprietatea statuluĭ, Valea - Roșioriĭ, cu Valea-Băiĭ și a Lupuluĭ, iar la S., dealul Brîgleasa, cu valea Brîgleasa.

Roești, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 2 cătune: Roești și Ciocîlteiul, cu multe subdiviziĭ, situată pe rîurile Pești eana și Cernișoara, la 38 kil. de capitala județuluĭ și la 34 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 1276 locuitorĭ; 3 bisericĭ, 2 în Roești și 1 în Ciocîlteiŭ.

O parte din locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se ocupă cu dulgheria și rotăria. Eĭ posedă: 10 caĭ, 180 boĭ, 250 vacĭ, 30 capre și 100 oĭ.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ. 12 saŭ împroprietărit la 1864 pe moșiile d-lor Em. și I. Cernătescu, și 7 pe a d-lor Diaconeștĭ, dîndu-li-se 75 hect. pămînt.

In raionul comuneĭ se văd niște ruine, în formă de cetate, unde se zice că aŭ locuit Daciĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1750 hect., cu izlaz cu tot.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1934 leĭ și cheltuelile, la 1630 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Cerna, Peșteana și Luncavățul și udată de văile: Rîioasa, Porculuĭ, Manasul, Negraia, Peșteana și Cernișoara.

Roești, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 662 locuitorĭ și 2 bisericĭ.

Rogina, *pădure,* în jud. Iași, pl. Stavnicul, com. Mogoșești; parte este proprietatea statuluĭ și parte particulară.

Rogina, *pîrîŭ,* format între pădurile Hărpășești și Popești, pl. Cîrligătura, jud. Iași; servește și de hotar între aceste două moșiĭ și se varsă în iazul Fandolica.

Rogna, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bătrînești, spre V. de satul Bătrînești și la 2 kil. de el, pe pîrîul Glodeni. Are o populație de 30 familiĭ.

Rogoaza, saŭ **Bujorul,** *pîrîŭ,* izvoreste din partea de N. a com. Oțeleni, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, din pădure, despre hotarul com. Hoceni; curge prin mijlocul comuneĭ Oțeleni, unde for-

mează iazurile de pe valea Rogoaza: Botezatuluĭ, Dahore, Drăgunoiul și Cotacul saŭ Horja, după care, unindu-se din jos de sat, cu pîraiele Burghelea și Saca, trece în com Deleni, sub numele de Bujorul; aicĭ primește Pîrîul-Fîntînelor și, de la satul Talaba, ĭa numirea de pîrîul Talaba și se varsă în dreapta Elanuluĭ.

Rogoaza, *sat,* făcînd parte din com. rur. Corbasca, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ. E așezat pe valea cu acelașĭ nume, pe malul stîng al Siretuluĭ, la 2 kil. de reședința com., spre S.

Are o populație de 44 familiĭ, saŭ 166 suflete.

Teritoriul căt. este de 707 hect. Locuitoriĭ sunt parte împroprietărițĭ, parte răzeșĭ, și stăpănesc 153 hect., iar d-l D. Simionescu, 551 hect.

Lîngă sat, la V., se află un pod de vase peste Siret.

Rogoaza, *pîrîŭ,* jud. Tecuciŭ, izvorește din punctul numit Tabăra-Țiganilor, sub numele de Neagotă, trece prin partea de S. a comuneĭ Corbasca, udînd satele Fofaza și Rogoaza, primește pe stînga pîrîul Corbasca și pîrîul Zăpodia și se varsă în Siret, în partea de V. a satuluĭ Rogoaza.

Rogoazele, *braț* (prival), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Găița, în insula Balta; curge din Dunăre în brațul Săltava-d.-j.

Rogoazele, *proprietate* a statuluĭ, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Fundul-Crăsani; formează cu moșia Grindul un trup, cu numele de Grindul-Rogoazele.

Rogoazele, *pădure,* în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Găița; are 200 hect. populate cu salcie și plop.

Rogoazele, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul com. Brătila.

Rogojanca și Valea-Nucetuluĭ, *trupurĭ de moșiĭ* ale statuluĭ, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Rîncezi, pendințĭ de biserica Sf. Ion din București.

Rogojelul, *cătun,* al com. Roșia, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat parte pe deal, parte pe vale și la N.-V. comuneĭ.

Are o suprafață de 1037 hect., din care 487 hect. pădure, 70 hect. izlaz și vatra satuluĭ, 35 hect. fînețe și 445 hect. arabile.

Are o populație de 87 familiĭ, saŭ 368 suflete; 1 biserică de lemn, făcută de locuitorĭ în 1750, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 76 care cu boĭ, 6 căruțe cu caĭ; 290 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 100 porcĭ și 182 oĭ și capre.

Comunicația în cătun se face prin drumurĭ ordinare.

Rogojelul, *vale,* în căt. Rogojelul, com. Roșia, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj; începe de la N., din capul cătunuluĭ și merge spre S., de se termină în culmea com. Temișani, care parte este așezată pe această vale; pe aci merge și matca pîrîiașuluĭ Rogojelul; această vale e formată de Dealul-Roșu.

Rogojelul, *vale,* în jud. Gorj, plaiul Vulcan, com. Vîrtopul; pleacă din această com., de la N. spre S., pe o întindere de 5 kil., pănă în hotarul jud. Mehedinți; are la V. dealul Chivădarul, iar la E. Dealul-Roșu.

Rogojeni, *com. rur.,* în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, așezată pe malul Prutuluĭ, la 70 kil. de Galați. Se mărginește la N. cu jud. Tutova prin com. Blăgești, spre V. și Cîrja, spre E.; la S., cu com. Oancea; la E., cu Prutul și la V., cu Cavadinești.

Apele ce o udă sunt: rîul Prutul, pîrîul Horincea, pîrîiașul Oarba (Chirilești), lacul Sovîrca, precum și alte bălțĭ maĭ micĭ, formate de vărsăturile Prutuluĭ. E formată din treĭ cătune: Rogojeni (reședința), Chirilești și Vădeni, cu o populație de 574 familiĭ, saŭ 2299 suflete.

Suprafața com. e de 9438 hect., din care 3718 arabile, 4290 pădurĭ, 371 hect. 80 ariĭ imaș, 228 hect. 80 ariĭ fînețe, 211 viĭ, 20 grădinăriĭ și 143 livezĭ și vetrele satelor.

Statul posedă 1601 hect., 60 ariĭ, în moșia Vădeni. Proprietatea mare particulară este reprezintată prin moșiile Rogojeni și Chirilești, ale moștenitorilor defunctuluĭ Alexandru Calimah, în întindere de 5750 hect. (din care peste 4000 hect. pădure); iar săteniĭ posedă 1801 hect., 80 ariĭ.

Locuitoriĭ din com. Rogojeni sunt foștĭ clăcașĭ împroprietărițĭ în 1864; iar în Vădeni sunt însurățeĭ împroprietărițĭ la 1880.

Locuitoriĭ posedă: 2 mașinĭ de treerat și 300 plugurĭ; 1198 boĭ, 481 vacĭ, 170 vițeĭ, 150 mînzațĭ, 150 mînzate, 7 taurĭ, 56 armăsarĭ, 60 caĭ, 140 ĭepe.

Are 3 bisericĭ: Sf. Voevozĭ, în Rogojeni, vechie, de vălătucĭ, Sf. Spiridon în Chirilești, și Sf. Pantelimon și Sf. Voevozĭ în Vădeni.

Sunt 3 școale mixte, în Rogojeni, frecuentată cu 66 elevĭ, în Chirilești, frecuentată de 42 copiĭ, și în Vădeni, cu 40 elevĭ.

Veniturile comuneĭ se ridică la 9875 leĭ, iar cheltuelile, la 8798 leĭ.

Pe teritoriul comuneĭ trece pe o întindere de 3 kil. calea judeţeană ce merge la Fălciŭ. Din satul Rogojeni pănă la calea judeţeană e şosea petruită, în întindere de un kil.

Rogojeni, *sat*, şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, pe malul Prutuluĭ. Are o populaţie de 843 suflete, o biserică şi o şcoală.

Rogojeni, *cătun*, făcînd parte din com. Petreşti-d.-s., pl. Amaradia, jud. Gorj, aşezat pe dealul din partea dreaptă a Gilortuluĭ.

Are o suprafaţă cam de 30 hect., cu o populaţie de 10 familiĭ, saŭ 35 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 6 plugurĭ, 6 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 55 vite marĭ cornute, 86 oĭ, 10 capre, 35 rîmătorĭ şi 4 caĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ neşoseluite, care o leagă la N.-E. cu comuna de reşedinţă.

Rogojeni-Chirileşti, *moşie* particulară, de 5750 hect., în com. Rogojeni, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ.

Rogojina, *com. rur.*, în partea de S. a com. Vierşani, pl. Gilortul, jud. Gorj, situată pe valea Gilortuluĭ.

Are o suprafaţă cam de 403 hect., cu o populaţie de 456 familiĭ, saŭ 490 suflete.

Are 1 biserică, fondată în 1888, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 36 plugurĭ, 42 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 175 vite marĭ cornute, 208 oĭ, 72 capre, 118 rîmătorĭ şi 12 caĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 980 leĭ, 50 banĭ, iar la cheltuelĭ de 918 leĭ, 89 banĭ.

Teritoriul comuneĭ este udat de rîul Gilortul, care curge prin mijlocul eĭ, de la N. la S.

Comunicaţia în Rogojina se face prin şoseaua comunală, care o pune în legătură la N. cu Vierşani, iar la S. cu Andreeşti.

Rogojina, *vale*, care se formează pe teritoriul com. Ursoaia, pl. Mijlocul, jud. Olt, curge de la N. spre S., formînd hotar între com. Tîmpeni, Icoana şi Florul şi apoĭ trece pe teritoriul com. Şerbăneşti-d.-s. şi Şerbăneşti-d.-j., şi se varsă în Dorofeiul, la N. de com. Şerbăneşti-d.-j., pl. Şerbăneşti.

Rogojina, *vale*, în parte de E. a com. Mărgineni, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Izvoreşte din dealul Drăganul şi se varsă în rîul Beica.

Rogova, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, la 24 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Este formată dintr'un singur sat, aşezat pe un loc şes pe marginea pîrîuluĭ Blahniţa.

Are o populaţie de 900 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 53 elevĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 46 plugurĭ, 81 care cu boĭ, 7 căruţe cu caĭ, 740 vite marĭ cornute, 24 caĭ, 800 oĭ şi 540 rîmătorĭ, 65 stupĭ. Prin această comună trece şoseaua Turnul-Severin-Hinova-Rogova-Corlăţelul precum şi şoseaua Broscari-Rogova-Pătulele.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 3820 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3218 leĭ.

Deal maĭ principal în com. este Dealul-Rogoveĭ, plantat cu viĭ. Comuna e udată de apa Blahniţeĭ care are pe dînsa morĭ de măcinat.

Rogozi (Dealul-Rogoziĭ), *sat*, cu 30 locuitorĭ, făcînd parte din com. rur. Samara, jud. Argeş, pl. Piteşti.

Rogozul, *fost sat* separat, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa. Acum unit, formează partea de N. a satuluĭ Fundul-Crăsani.

Rogozul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, spre V. de cătunul de reşedinţă, pe pîrîul Rogozul.

Rogozul, *schit*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, la 2 ore de oraşul Rîmnicul-Sărat, fondat în anul 1825 de către Constantin Ghimulea (Robescu) şi Maria C. Ghimulea, soţia sa.

Inainte vreme, fusese aci o biserică de lemn, locuită de părinţĭ Ruşĭ, — de unde şi numele de Poiana-Ruşilor, dat poieneĭ ce înconjoară schitul.

Intre obiectele vechĭ ale acestuĭ schit, maĭ preţioase sunt: un hrisov, dat de Grigore Ghica Voevod, în anul 1828, Fevruarie 15, prin care înzestrează schitul cu 6 scutelnicĭ, 6 posluşnicĭ, recunoscînd mănăstireĭ dreptul de a primi pe fie-care an cîte 30 bolovanĭ de sare din salinele Slăniculuĭ.

Rogozul, *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, lîngă schitul Rogozul, format de pîrîul cu acelaşĭ nume.

Rogozul, *trup de moşie*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ; formează moşia Broşteni-Vechĭ — Rogozul.

Rogozul, *japşe*, jud. Brăila, uneşte

ĭezerul Baba-Alecu cu japșa Cămnița în ostrovul Iazuluĭ.

Rogozul, *pîrîŭ*, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, izvorește de sub muntele Bobul-Mic, curge de la N.-V. către S.-E. și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept.

Rogozul, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, izvorește din Dealul-Trăistenilor, udă cătunul Rogozul și schitul Rogozul, unde formează o baltă și se varsă în pîrîul Slobozia.

Rogozul-Vărățiĭ, *pădure*, de fag, stejar și jugastru, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, lîngă schitul Rogozul, 1015 hect., din care 15 hect. ale statuluĭ.

Rogozuluĭ (Piscul-), *pisc*, în partea de N. a com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Se întinde de la N. la S. și servește locuitorilor pentru arătură.

Rojiștea, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., situată la 29 kil. de Craiova și la 17 kil. de reședința plășeĭ Căciulătești.

Situată pe costișa unuĭ deal ce vine din com. limitrofă, Bratovoești, și se întinde de la N. la S., cuprinzînd rîpele: Rîpa-Tomeĭ, Rîpa-Roșie, Rîpa-Belcineanu și Rîpa-Vijoaele, întrerupte de 4 micĭ văĭ.

Se învecinește la E. cu com. Apele-Viĭ; la V., cu rîul Jiul, care o desparte de com. Foișorul; la N., cu com. Bratovoești și la S., cu com. Murta.

Este udată de micĭ pîrîiașe care izvoresc din rîpele: Rîpa-Tomeĭ, Rîpa-Roșie, Rîpa-Belcineanu și Rîpa-Vijoaele. Aceste izvoare, afară de Vijoaele din rîpa cu același nume care se găsesc în partea de S. a com., se unesc între ele și cu pîrîul numit al-Moriĭ, ce vine de la N., din com. Adunați-de-Giormane, satul Bratovoești și curge spre S., pe partea joasă și de V. a com., matca Jiuluĭ, și se varsă în balta Strîmba, la punctul numit Capacul-luĭ-Trică.

Bălțĭ: Strîmba, Metița, Lunga, Trestina, Jiețul și Ochiul pe moșia Madona-Dudu, și avînd toate o întindere de 35 pog.; Balta-Bouluĭ, Gîrla-Ițelor, Balta-cu-Sălciile, Balta-Foleĭ și Gîldăul-Moriĭ, pe moșia numită Rojiștea.

Are o populație de 806 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 27 copiĭ; 4 cîrciumĭ.

Vite: 400 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 180 oĭ, 24 capre și 36 porcĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 129 locuitorĭ împămînteniți.

Are o suprafață de 975 1/2 pog., din care 49 1/2 pog. ocupate de vatra comuneĭ.

In com. sunt 2 moșiĭ: Rojiștea, a familieĭ Paianu și alta, care aparține bisericeĭ Madona Dudu din Craiova. Ambele aŭ cîte 5240 pog. arabile și aduc un venit de 32000 leĭ. Pădurĭ sunt 2, de 307 hect. fie-care, compuse din alunĭ și jugaștri maĭ cu seamă.

Calea județeană Craiova-Bechet străbate com. Maĭ e o cale naturală ce duce la com. Apele-Viĭ și care are 6 kil. 100 m.

Roma, *cătun*, al com. Clătina, jud. Buzăŭ, cu 40 locuitorĭ și 11 case; se alipește de căt. Tronari.

Roma, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Cătina, căt. Roma, proprietatea moșnenilor Izbășoi și Garoflide; are 90 hect., din care 35 arabile, 40 fîneață, apoĭ pădurea Tronari-Roma.

Roma, *plaiŭ*, în partea de E. a com. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, pe care se află pădure și izlaz.

O tradițiune în privința acestuĭ plaiŭ este cea următoare: «Pe cînd Tătariĭ stăpîneaŭ aceste locurĭ, aŭ venit peste dînșiĭ niște oamenĭ foarte răĭ, numițĭ Romanĭ, care i-aŭ alungat și s'aŭ stabilit aci, și în com. Chiojdul-din-Bîsca, județul Buzăŭ». De sigur că Romaniĭ, despre care se zice că aŭ invadat aci, sunt Țiganĭ lăețĭ, carĭ 'șĭ daŭ numele și azĭ de Romanĭ, Rîmĭ, etc., venițĭ aci sub diferițĭ conducătorĭ, din Transilvania, și formînd diferite cete de moșnenĭ, din care cea maĭ însemnată a fost Sitilești, din Transilvania.

Pănă azĭ, fie-care ceată de moșnenĭ poartă brîŭ cu colorĭ distinctive de alte cete.

Roman, *județ*, situat în regiunea șească, în partea de N. a Țăreĭ, în Moldova, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Siretul, și înconjurat de județele: Suceava, Iași, Vasluiul, Tutova, Bacăul și Neamțu.

Orașul Roman este capitala acestuĭ județ.

Se mărginește la N. cu jud. Suceava, de care se desparte, începînd de la V. către E., prin rîul Moldova, însă numaĭ pe o foarte mică distanță și apoĭ prin o linie convențională, ce începe din malul acestuĭ rîŭ, la N. de satul Tupilați, și merge spre E., ridicîndu-se puțin către N., pănă în malul rîuluĭ Siretul, la S. de satul Cozmești (jud. Suceava); de aicĭ urmează puțin spre N., vr'o 400 m., cursul rîuluĭ Siretul, de unde se desparte iarășĭ

prin o linie convențională, trasă din malul rîuluĭ Siretul, cam la 1 kil. N. de satul Volintirești, spre E. și până la N.-E. de satul Crivești. La S. se hotărește cu jud. Bacăŭ și Tutova (cu acest din urmă numaĭ pe o mică distanță), de care se desparte prin o linie convențională, care începe din dreptul satuluĭ Lețcana (jud. Bacăŭ), cam la 1 kil. spre N. de acest sat, și merge spre E., pe la S. de satul Galbeni, până în rîul Siretul, cam 3 kil. spre S. de satul Cotul-Grosuluĭ; de aicĭ urmează spre S., până în dreptul satuluĭ Ursoaia, cam la 3 kil. de rîul Siretul, de unde, o linie convențională trasă spre E., pe la S. de satele Ursoaia, Alexandri, Ciuturești și Poiana-Humeĭ, se termină la S-E. de acest din urmă sat. Intre satele Ciuturești și Poiana-Humeĭ, jud. Roman se limitează cu jud. Tutova. La V. de jud. Neamțu se separă prin o linie convențională, ce merge de la N., din dreptul satuluĭ Tupilați, spre S., până la N. de satul Lețca (jud. Bacăŭ). Această linie convențională urmează, în cea maĭ mare parte, culmea dealurilor din partea de V. a jud. Roman, ale căror piscurĭ maĭ înalte, de la N. la S., sunt: Chicera, Cetățuia, Corhana, Dealul-Călineĭ, Dealul-luĭ-Stan, Dealul-Mocanilor, Dealul-luĭ-Vodă, Movila-Goronuluĭ, Dealul-Țuțcanilor, Oretea și Valea-Rea.

La E., de jud. Iași se separă prin o linie convențională, ce începe de la N.-E. de satul Crivești, și duce de la N. la S. până la E. de satul Hîndrești, și de aicĭ se îndreaptă spre E., până aproape de satul Nistra. La N.-E. de Nistra, se limitează cu jud. Vasluiŭ, de care se desparte prin o linie convențională, dusă de la N. spre S., până la S. de satul Boatca și apoĭ de aicĭ puțin prin valea pîrîuluĭ Gîrbovățul, de unde apoĭ către S., urmează culmea dealurilor, prin codri întinșĭ până la N. de satul Fundul-Tutoveĭ (jud. Tutova).

Lungimea cea maĭ mare a acestuĭ județ este acea socotită de la N. de satul Volintirești și până la S. de satul Ursoaica, de 55 kil., iar lățimea cea maĭ mare a luĭ este între satele Văleni și Vadul-Vejeĭ.

Suprafața acestuĭ județ este de 165772 hect.

Teritoriul jud. Roman se poate împărți în două părțĭ: partea din dreapta rîuluĭ Siretul, aproape toată plană, și partea din stînga aceluĭ rîŭ, maĭ deluroasă.

Culmile de dealurĭ, cele maĭ principale care străbat jud. Roman, sunt:

1. Culmea Dealul-Măruluĭ-Golani, cea maĭ înaltă, situată în stînga rîuluĭ Siretul, în partea de E. a județuluĭ. Vîrfurile cele maĭ înalte din această culme sunt: Todireni, Vlădnicelele, Buzdugi, Mănăstirea, Chicera, Piscul-Rusuluĭ, Ghida, Zimbrul, Căpățina, Stan, Dealul-Măruluĭ, Poganul, Golani, Tabăra, Chiliile, Muncelul, Fundul-Șiștaruluĭ și Poiana-Humeĭ. Din ea se desfac și alte culmĭ secundare, din care cele maĭ principale sunt: Poiana-Humeĭ, Fundul-Șiștaruluĭ, Culmea-Goronuluĭ, a-Giurgenilor, a-Holmuluĭ, Crețoaia, a-Tabereĭ și a-Brăteștilor. Aceste 3 culmĭ secundare se termină în valea rîuluĭ Bîrladul.

2. Culmea de V. care nu este alt-ceva de cît ultima terasă despre E. a munților, ce separă basinul Bistrițeĭ de al Moldoveĭ. Această culme se continuă prin partea de V. a județuluĭ, de la N. la S., avînd următoarele vîrfurĭ maĭ înalte: Chicera, Cetățuia, Corhana, Dealul-Călineĭ, Stan, Dealul-Mocanilor, Dealul-Movila, Goronul, Dealul-Țuțcanilor, Oretea și Valea-Rea.

Această culme nu lasă nicĭ o ramură către E. în interiorul județuluĭ.

3. Culmea-Muncelului, care vine din jud. Suceava și care nu este de cît ultimele ramificațiunĭ a munților dintre Moldova și Siretul.

Șesurile cele maĭ principale din acest județ sunt:

Șesul Moldova, saŭ maĭ bine Platoul Moldoveĭ, șesul Cîrligilor și al-Scheeĭ.

Văile cele maĭ marĭ din jud. Roman, sunt următoarele:

Valea-Siretuluĭ, prin care curge rîul Siretul, și care străbate acest jud. de la N. la S.; Valea-Moldoveĭ, în care curge rîul Moldova; Valea-Bîrladuluĭ, prin care curge rîul Bîrladul; Valea-Neagră, prin care curge pîrîul Valea-Neagră, și Valea-Albueĭ, prin care curge pîrîul Albuia.

Ape:

1. Siretul, care curge de la N. la S. prin mijlocul județuluĭ udîndu-l în toată întinderea sa. El intră în acest județ puțin maĭ la N. de satul Volintirești și iese la S. de satul Ursoaia. — Acest rîŭ primește în sine pe dreapta, în coprinsul jud. Roman, începînd de la N. spre S.: pîrîul Draga, pîrîul Luțca, încărcat pe dreapta cu pîraiele Ciorgul și Berendiș, rîul Moldova, încărcat pe dreapta cu pîraiele Valea-Albă și Moreanca, iar pe stînga cu pîrîul Ciurlicul, pîrîul Valea-Neagră, încărcat pe dreapta cu pîrîul Brăniștenĭ, unit cu pîrîul Poarca și acesta cu pîrîul Puiul, pîrîul Turbata (care se varsă în rîul Siretul, pe teritoriul jud. Bacăŭ), încărcat pe dreapta cu pîraiele Bahna și Galbeni. Pe stînga, rîul Siretul primește:

pîrîul Țiganca, mărit pe stînga cu pîrîul Caracaș, Pîrîul-Moriĭ, Pîrîul-Stîrceĭ, pîrîul Albuia, mărit pe dreapta cu pîrîul Buhoanca și pe stînga cu Pîrîul-Velniței și Poenele-Onceĭ, mărit cu pîrîul Pricopul în care se varsă pîraiele Stănița și Călugărița, pîrîul Vulpășești (Șagna), mărit pe dreapta cu Pîrîul Lincani, pîrîul Petrosul, mărit pe dreapta cu Pîrîul-Velniței și Rîmnicul, pîrîul Brăteasca, mărit pe dreapta cu pîraiele Averești, Lingurari și David, pîrîul Ciolac, mărit pe dreapta cu Pîrîul-Bălușeștilor, pîrîul Corhana, pîrîul Glodeni, mărit pe dreapta, cu pîrîul Vàlcelele, pîrîul Crețoaia, mărit pe dreapta cu pîrîul Răcea și pe stînga cu pîrîul Poenele și pîrîul Sasa.

2. Bîrladul, care curge de la E. și udă partea de S.-V. a județuluĭ, pe o întindere aproape de 20 kil. și iese din acest județ, pe la E. de tîrgușorul Băcești. — Primește în sine, în cuprinsul județuluĭ, începînd de la izvor, pîraiele Giurgeni, Ciubota-Roșie, Săcălușul, Valea-luĭ-Ene, Trestiana, Mărmureni, Bozianca, Crăieasca (Toinar), formată din pîrîul Chisălița adaus pe stînga cu pîrîul Fodorul și din pîrîul Zimbrul, pîrîul Gîrbovățul, pe stînga, pîrîul Goronul, Pîrîul-Șipotuluĭ, Pîrîul-Oceĭ, pîrîul Pustieta și pîrîul Brăbușa, pe dreapta.

Agricultura ocupă întîiul loc printre ocupațiunele locuitorilor acestuĭ județ.

Cantitatea grîuluĭ ce se seamănă în acest județ, în raport cu suprafața și cu cultura celor-l'alte cereale, precum și calitatea luĭ superioară aŭ făcut să se dea ca marcă a județuluĭ treĭ spice de grîŭ.

Pădurile acoperă aproape toată marginea de V. și cea de E. a județuluĭ precum și culmea Dealuluĭ-Măruluĭ-Golani cu toate ramificațiunile eĭ. Statul posedă în acest județ 5655,90 hect. pădure.

Viea se cultivă la Porcești, Hociungi, Bahna, Brălești și Cîrligi. Cartoafele, la Săbăoani, Hălăucești, Agiudeni și Sămășeni.

Se lucrează tîmplăria în satul Tupilați, rotăria în satele Văleni, Pustieta, Corneiul, Valea-luĭ-Ene, Băcești, Boghicea, Slobozia, Sagna și Todireni; cărutăria ordinară în satele Iugani și Hălăucești; lingurĭ, covețe, fuse, în satele Păltinișul, Solca, Veja-Lingurari, Vulpăsești, Ghideon, Nistra și Vadul-Vejeĭ; jugurĭ în satul Vadul; dogăria în tîrgușorul Băcești; olăria în satele Muncelul-d.-s., Izvorul, Linsești, Iucșa, Oțeleni, Mănăstirea, Chicera, Hîndrești și Dulcești; fierăria în Fundul-Oceĭ; fringhieria în satele Mărmureni și Galbeni; cojocăria în satele Lițca și Ghirăești; mangalul în satul Bunghi; rogojinele la Dulcești și țesăturile de lînă maĭ mult în satul Bahna.

Se fabrică spirtul în 3 fabricĭ (velnițĭ): la Dulcești, la Poenile d.-j. și la Vovriești.

Sunt 2 morĭ cu vaporĭ: la Brătești și Dagîța, și maĭ multe cu apă, din care cele maĭ bune sunt cele de la Simionești, Roman, Văleni, Moreni, Dulcești și Trifești.

Comerciul constă maĭ mult în desfacerea cerealelor. Sunt 2 piețe: orașul Roman și tîrgușorul Băcești. Grîul, pentru calitatea sa superioară, este maĭ mult căutat. Vite se vînd maĭ cu seamă pe piața orașuluĭ Roman, în fie-care Marțĭ, la iarmarocul (tîrgul) săptămânal și odată pe an, la iarmarocul anual de la 6 August; de asemenĭ și în tîrgușorul Dămienești în fie-care Duminică din timpul primăvereĭ și al ierneĭ. Se maĭ face un comerciŭ destul de întins de făină și maĭ cu seamă de păpușoiŭ, pe care o macină în marĭ cantitățĭ morile de apă; de spirt, pe care îl fabrică velnițele de la Dulcești, Poienele-d.-j. și Vovriești; de pește, care se scoate din iazurile de la Dulcești, Brăniștеni și Trifești, precum și din rîurile Moldova și Siretul.

Sunt cariere de piatră în exploatare la Averești și Găureana.

Ape minerale sulfuroase se găsesc la Strunga, unde este și un stabiliment balnear.

Căile de comunicație cele maĭ principale sunt:

Linia ferată Bacăŭ-Roman-Pașcani, care străbate acest județ prin mijloc, în toată lungimea sa, de la S. la N. Ea urmează malul drept al rîuluĭ Siretul; intră în județ la S. de satul Galbeni, și iese pe la N. de satul Hălăucești, avînd în cuprinsul județuluĭ 4 stațiunĭ: Galbeni (23 kil. spre S. de orașul Roman), Roman, Mircești (16 kil. spre N.) și Hălăucești (20 kil. spre N. de orașul Roman). Această linie are în cuprinsul acestuĭ jud. 3 podețe: peste pîraiele Galbeni, Turbata și Valea-Neagră și un pod peste rîul Moldova, lung de 226 m.

Șoseaua națională Bacăŭ-Roman-Pășcani ce vine de la Bacăŭ și intră în acest județ pe la S. de satul Galbeni. Ea face parte din șoseaua națională principală, care străbate în lung țara prin mijlocul săŭ, de la Mihăileni la Vîrciorova.

Șosele județene: Roman-Piatra, care începe din șoseaua națională Bacăŭ-Roman-Iași și Roman-Fălticeni, chiar de lîngă podul de fier de lîngă rîul Moldova lîngă Roman; Roman-Buhuși-Piatra; Roman-Băcești-Vasluiŭ, ce străbate acest județ

pe o lungime de 30 kil. 700 m.; Roman-Bîra-Vasluiŭ; Piatra-Tupilaţi-Iaşi şi Piatra-Buhuşi-Vasluiŭ.

Afară de aceste şosele, naţionale şi judeţeane, maĭ multe alte şosele vecino-comunale leagă diferitele comune între ele.

Este împărţit în 4 plăşĭ: pl. Moldova, în partea de N.-V. a judeţuluĭ; pl. Siretul-d.-s., în partea de N.-E.; pl. Siretul-d.-j., în partea de S.-V. şi pl. Fundul, în partea de S.-E. a luĭ.

Acum, pl. Moldova şi Siretul-d.-j. sunt unite, avînd un singur subprefect.

Oraşul Roman are un spital, iar judeţul întreţine un spital la Dămiceşti, şi spitalul din com. Bîra.

Judeţul Roman are un tribunal în oraşul Roman, care depinde de Curtea de Apel din Iaşi şi 3 judecătoriĭ de ocol: una în oraşul Roman, a doua în tîrguşorul Bîra şi a treia în tîrguşorul Dămieneşti.

In privinţa bisericească, jud. Roman singur formează o protoerie, care are sub privigherea sa 121 bisericĭ ortodoxe. Acest judeţ împreună cu jud. Bacăŭ, Putna şi Tecuciŭ formează o eparhie, Eparhia Episcopieĭ de Roman, cu reşedinţa Episcopuluĭ în oraşul Roman şi care eparhie depinde de Mitropolia de Iaşi. Tot în acest judeţ sunt 30 bisericĭ catolice, care alcătuesc 8 eparhiĭ, puse sub ascultarea directă a Episcopuluĭ catolic din Iaşi.

Judeţul Roman, împreună cu judeţele: Iaşi, Neâmţu şi Vasluiŭ, alcătueşte a VIII-a circumscripţie a Camereĭ de comerciŭ.

Sunt în tot jud. 60 comune, din care 59 rurale şi 1 urbană.

In anul 1899—900, aŭ funcţionat în jud. Roman 75 şcolĭ rurale, din care 69 mixte şi 6 de cătun. Aŭ fost frecuentate în acel an şcolar de 3019 copiĭ.

Pe teritoriul com. Elizabeta-Doamna şi pe moşia statuluĭ Pînceşti-Dragomireşti, la 5 kil. spre S. de oraşul Roman, este o şcoală practică de agricultură.

Budgetul jud. Roman pe 1898—99 a fost la veniturĭ de leĭ 362734,39 şi la cheltuelĭ, de leĭ 353446,44.

Roman, *com. urb.*, în jud. Roman, pl. Moldova, pe malul stîng al rîuluĭ Moldova şi la 3 kil. de vărsarea sa în rîul Siretul. Este aşezată pe un loc înalt, la extremitatea de S. a platouluĭ, ce separă basinul Moldoveĭ de al Siretuluĭ şi aproape în mijlocul judeţuluĭ, la 346 kil. de Bucureşti, 116 kil. de Iaşi, 103 kil. de Suceava, 44 kil. de Bacăŭ şi 102 (46 kil. pe şosea) de Piatra.

Teritoriul întregeĭ com. ocupă o suprafaţă de 350—400 hect.

Are o populaţie de 14019 suflete, locuind în vr'o 2500 case.

Această populaţie în mare maioritate este compusă din Romînĭ, apoĭ vin Evreĭ, Armenĭ, Ungurĭ, Grecĭ şi Nemţĭ.

Are un seminar inferior (cu 4 clase), înfiinţat în 1858; un gimnaziŭ, înfiinţat în 1872; o şcoală profesională de băeţĭ şi una de fete, înfiinţate în 1880; treĭ şcolĭ primare de băeţĭ, una (şcoala No. 1 saŭ Ghica-Vodă) înfiinţată la 1832, a doua (şcoala No. 2) la 1851 şi a treia (şcoala No. 3 saŭ Costachi-Negri) la 1867; două şcolĭ primare de fete, din care cea d'intîiŭ (şcoala No. 2) înfiinţată la 1867; un pensionat de băeţĭ şi două de fete şi o şcoală primară de băeţĭ şi una de fete a comunităţeĭ armene din Roman.

Sunt în Roman 6 bisericĭ ortodoxe şi anume:

Episcopia, cu hramul Sf. Paraschiva, începută la 1542 de Petru-Rareş şi terminată în 1550 de fiul săŭ Iliaş-Vodă. Este biserica cea maĭ vechĭe şi cea maĭ frumoasă. Este catedrala oraşuluĭ. Episcopia eparhieĭ de Roman se datează de pe vremea luĭ Alexandru-cel-Bun.

Aci se păstrează felonul luĭ Ioan Crisostomul, aşezat într'o cutie cu capacul de sticlă şi pecetluit. Nu se păstrează însă nicĭ un document istoric despre originea luĭ, afară de relaţiunea ce ne-o dă Arhidiaconul Paul, care însoţea în călătorie prin Moldova pe Patriarhul Makarie. O tradiţiune locală însă spune că felonul acesta ar fi fost unul din darurile ce le-a primit Alexandru-cel-Bun, şi Mitropolitul Iosif, de la Impăratul Constantin Paleologul şi că Alexandru-cel-Bun l'ar fi dăruit mănăstireĭ sale de la Episcopia de Roman însoţit de documentul respectiv, care a existat la Episcopie până la 1722, cînd documentele Episcopieĭ s'aŭ înecat în apa Bistriţeĭ. Tot aicĭ sunt şi cîte-va părticele de moaşte (o parte din palmă), care dacă trebue să credem tradiţiunea sunt ale Sf. Paraschive.

Precista-Mare, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită la 1569, de Doamna Ruxandra, soţia luĭ Alexandru Lăpuşneanu. Iată, după inscripţiunea, ce se păstrează în pridvorul bisericeĭ, fazele prin care a trecut această biserică:

Această sf. biserică unde se prăznueşte Adormirea Precisteĭ, întîiŭ a fost zidită de Doamna Ruxandra, maica luĭ Bogdan-Voivod, la 1569. Al doilea s'a zidit de iznoavă de Episcopul Ioanikie, cu ajutorul Domnuluĭ Constantin Racoviţă-Voevod, la 1753, şi s'a dat metoh Sf. Spiridon din Iaşi. Al treilea s'a zidit din noŭ, fiind egumen Gerasim Putneanul la 1787, carele aŭ făcut şi începere spitaluluĭ. Al patrulea iarăşĭ, stricîndu-se, s'a zidit din noŭ de Archimandritul Ghe-

rasim Bucovineanul, carele a maĭ sporit în spital 10 crivaturĭ, la 1826. Al cincilea, hrintuită de cutremurile urmate, s'a stricat până la un loc și s'a zidit de Iegumenul Macarie Basarabeanul cu aĭ săĭ banĭ, carele a maĭ sporit și 20 crivaturĭ în spital, mijlocind și cumpărarea binaleĭ pentru 40 crivaturĭ, domnind Domnul Mihail Grigorie Sturdza-Voivod, iar Mitropolitul fiind profesorul Veniamin Costache. 1838, Oct. 21.

In curtea acestĕ bisericĭ este spitalul zidit la 1872, de Epitropia Sf. Spiridon, alăturea de vechiul spital, care acum e desființat.

Biserica - Albă, cu patronul Sf. Voevozĭ, zidită la 1695, de vel-Spătarul Vasile Cantacuzino, după ce se surpase cea vechĭe, ce fusese zidită de Ștefan Tomșa, cu vr'o 100 anĭ maĭ înainte.

Această biserică a avut, din vechime, mulțĭ anĭ judecată, pentru loc, cu biserica armeană din acest oraș, cu care este alăturea. Ea avea ca venit, maĭ înainte de începutul secoluluĭ nostru, taxa de la harabagiĭ și de la măsurătoarea vaselor cu băuturĭ. Incasa cîte 4 parale la leŭ, din prețul chirieĭ; cîte 20 parale de bute, de la cotitul va selor; 10 parale de la bolobocul cu vin, de la toțĭ ceĭ ce'șĭ măsura singurĭ vasele și cîte o para de vadră, pentru măsurarea cu cotul saŭ cu vadra a vaselor cu rachiŭ după obiceiŭ. Taxa de harabagelîc se desființă la 1853 Iunie 2.

Biserica Sf. Nicolae făcută maĭ întîiŭ de lemn și apoĭ cu 90 anĭ în urmă, făcută de zid în forma în care se vede și astăzĭ.

Biserica Precista-d.-s., făcută maĭ întîiŭ din lemn și apoĭ de zid, la 1791, avînd patronul Adormirea.

Biserica Sf. Gheorghe, zidită, cum este astă-zĭ, la 1847, de Grigore și Elena Donicĭ, în locul alteia maĭ vechĭ. Ea este cu 4 turnurĭ. Această biserică avea din vechime ca venit taxa de la cîntar. De la 1843, Iulie 2, prin anaforaua statuluĭ No. 1681, se obligă Eforia tîrguluĭ a da acestĕ bisericĭ cîte 500 leĭ în locul aceleĭ taxe pe care o încasa Eforia.

Afară de acestea, maĭ este o capelă ortodoxă și una catolică la cimitir, făcute de curînd.

Biserica armeană din acest oraș este zidită pentru prima oară la 1609.

Orașul are un spital mare și frumos, care depinde de Epitropia Sf. Spiridon din Iași și s'a clădit în 1872 în locul celuĭ vechiŭ. Acest spital îșĭ are început pe la 1787 și este fondat de Gherasim Putneanul, egumenul mănăstireĭ Precista - Mare. Până la această dată, aicĭ era un azil pentru săracĭ. El a fost organizat pe la 1798, de Episcopul de Roman Veniamin Costache.

Agricultura și creșterea vitelor ocupă aproximativ 1/3 din locuitoriĭ acestuĭ oraș; iar o parte se ocupă cu industria și comerciul.

Industria care se practică, este cea de primă necesitate ca: zidăria, lemnăria, fierărie, ciubotăria, croitoria, etc.; puținĭ se îndeletnicesc cu muingeria și fabricațiunea săpunuluĭ și foarte puținĭ cu blănăria care odinioară era în floare în Roman. Pe rîul Moldova este o singură moară de apă.

Comerciul îl face cu orașul Galați și cu străinătate prin punctul Ițcani. Produsele care se expoartă sunt cereale (grîŭ și păpușoĭ maĭ mult) și vite.

El servește ca piață numai pentru jud. Roman.

In acest oraș, în fie-care an, se face la 6 August un iarmaroc anual, care ține, în uniĭ anĭ, cîte 10 zile și care este al doilea din Moldova după cel din Fălticeni. (Acest iarmaroc în vechime se făcea la 20 Iulie). Afară de acest iarmaroc anual, se maĭ face cîte unul săptămînal, în fie-care Marțĭ, maĭ mult pentru vite. Are 3 piețe, din care cea din fața bisericeĭ Precista-Mare, datează de pe la finele secoluluĭ trecut.

Este pe lîngă reședința administrațiuneĭ județuluĭ, și aceea a Episcopuluĭ din Roman.

Notițe istorice. Lăsînd la o parte diferitele ideĭ emise de uniĭ istoricĭ ca: Bising, Benku, Fotino, Bonfiniu, Cantemir, Wolf și alțiĭ, care aŭ căutat să dea orașuluĭ Roman o vechime maĭ mare de cît poate o are în realitate, punîndu-l uniĭ ca întemeiat pe timpul luĭ Traian, alțiĭ pe timpul luĭ Claudiŭ, ideĭ care se contrazic unele pe altele și care nu se bazează pe nimic sigur; lăsînd la o parte și Cronica luĭ Hur, în care se spune că județul Romanuluĭ ar fi existat înainte de Dragoș-Vodă, cronică pe care iarășĭ nu putem pune bază, ne vom opri la cel maĭ vechiŭ document sigur, pe care îl avem și care datează de la 1392 Martie 30. In acest document, Roman-Vodă ne spune că el se afla atuncĭ în cetatea de la Roman, pe care o numește cetate a sa Roman-Vodă și de unde el și fiiĭ săĭ, Alexandru și Bogdan, hărăzesc luĭ Ianăș Viteazul, treĭ sate pe Siret: Ciursaciuți, Vlademirouți și Bucurouți. («Arh. ist. a Rom.», t. I, No. 19). — Că acest tîrg a fost înființat de Roman-Vodă saŭ că a existat maĭ înainte de el și că acest Domn nu-l avea atuncĭ, de cît ca un oraș favorit al săŭ, în care poate îșĭ avea reședința, aceasta nu se știe cu preciziune Este știut

însă că el îşĭ are începutul înainte de 30 Martie 1392.

Din un document al Episcopieĭ de Roman din 1408, de la Alexandru-cel-Bun, se vede că afară de cetate exista o biserică, în onoarea Sf. Paraschive, care a devenit patroana Episcopieĭ. In această biserică a fost înmormîntată soţia luĭ Roman-Vodă şi muma luĭ Alexandru-cel-Bun, Doamna Anastasia. In ce anume loc a fost aceea biserică nu se ştie.

Episcopia de Roman, dacă trebue să credem pe cronicarul Ureche, a fost înfiinţată de Alexandru-cel-Bun, Domnul Moldoveĭ, care i-a dat şi eparhie pe sub munte în jos; iar cronicarul Ştefan Logofăt zice că acea eparhie era formată din judeţele: Roman, Bacăŭ, Putna, Tecuciŭ, Tutova şi Vasluiŭ. Episcopia acestuĭ oraş a purtat mult timp numele de Mitropolie şi une-orĭ, spre deosebire de Mitropolia Suceveĭ, se numea Mitropolia Ţăreĭ-de-Jos. Acest nume l'a purtat Episcopia de Roman până la începutul secoluluĭ al 17-lea, cînd Mitropolitul Suceveĭ, ca unul ce era al capitaleĭ, şĭ-a apropriat exclusiv, pentru sine, titlul de Mitropolit, lăsînd celuĭ de Roman, numaĭ numele de Episcop. In secolul al XIV-lea şi aproape în întîia jumătate a secoluluĭ al XV-lea, istoria nu ne-a păstrat numele niciĭ unuĭ Episcop de Roman, căcĭ de şi cu ocaziunea conflictuluĭ cu Patriarhia se aminteşte numele unuĭ Episcop Meletie, care se presupune a fi al Romanuluĭ, însă pozitiv nu se ştie dacă e aşa. Cel d'întîiŭ Episcop de Roman, de care ne vorbesce pozitiv documentele cunoscute până acum, este Calist, pe la anul 1444. (Vezĭ p. a. «Cr. Rom.» de Ep. Melchisedec). Episcopul Romanuluĭ era al doilea după Mitropolitul Ţăreĭ.

Oraşul Roman, din vechime, ca şi acum, a fost reşedinţa ţinutuluĭ cu asemene numire, unde îşĭ aveaŭ şederea Pîrcălabiĭ. Ţinutul Romanuluĭ din vechime avea 2 Pîrcălabĭ, şi oraşul avea administraţiunea sa proprie, compusă din şoltuz ca preşedinte şi 12 pîrgarĭ.

Pe la 1458, pe timpul luĭ Ştefan-cel-Mare, vedem că locuitoriĭ de prin satele vecine cu oraşul Roman, care aduceaŭ peşte şi varză, pentru vînzare în acest oraş, la iarmarocul anual, ce se făcea la Sf. Ilie (20 Iulie), plăteaŭ vama domnească; de unde deducem că, încă de pe la aceasta dată, oraşul Roman era un tîrg cu un venit oare-care şi destul de întemeiat, căcĭ avea şi zile fixe pentru iarmaroc.

La anul 1467, Decembrie 7, el a fost ars de către Mateiŭ Corvin, regele Ungarieĭ, în mersul săŭ către Baia, contra luĭ Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, după ce a stat de s'a odihnit cu oştile sale în el 6 zile. Aicĭ şĭ-a concentrat Ştefan-cel-Mare oastea sa din Ţară, cînd a venit Albert, Craiul Leşesc, cu oştĭ asupra Moldoveĭ, de s'a dat bătălia la Codriĭ-Cozminuluĭ, în 26 Octombrie 1497.

Pe una din pieţele acestuĭ oraş a fost tăiat cronicarul Miron Costin, în Decembrie 1691, din ordinul Domnuluĭ Moldoveĭ C. Cantemir.

Din documente se vede că acest oraş, în vechime, ca şi Hîrlăul şi Vasluiul era, din cînd în cînd, locul de şedere pentru Domnul Ţăreĭ.

Acest oraş, din deosebite documente, se vede că pe lîngă Romînĭ maĭ era locuit şi de alte naţionalităţĭ, încă din timpurĭ vechĭ în o relaţiune comunicată de Secretarul Episcopieĭ de Cameniţa în 1571 Nunţiuluĭ Papal, se vede că Unguriĭ, din acest oraş şi judeţ, rătăciţĭ d'întîiŭ în eresul luĭ Hus, aŭ trecut la religiunea catolică. (Hasdeŭ, «Ist. tol. relig. în Rom.», pag. 29). Afară de către Ungurĭ, acest oraş maĭ era locuit de Armenĭ şi Evreĭ. (Melchisedec, «Cr. Rom.», t. I, p. 17—39).

In oraşul Roman exista din vechime o mulţime de bresle, ca a blănarilor, a croitorilor, a bărbierilor, a cojocarilor, a calicilor (a mişeilor), a cioclilor, etc.

Vom vorbi ce-va despre cele două din urmă, de oare-ce cele-l'alte sunt destul de cunoscute. Din un uric al luĭ Ştefan-cel-Mare, din 1458, se vede că în Roman eraŭ mulţĭ săracĭ, carĭ formaŭ, aşa zicînd, un fel de asociaţiune şi pe care Ştefan-cel-Mare îĭ dă sub jurisdicţiunea bisericească a Episcopieĭ. Pe la 1704, Ianuarie 21, vedem că această asociaţiune era organizată în toată regulă şi purta numele de breasla mişeilor, avînd starostele lor, cu membriĭ scutiţĭ de dărĭ către stat. («Cr. Rom.», Melchisedec, t. I, p. 317).

O altă breaslă tot aşa de curioasă ca şi cea de maĭ sus, care exista în vechime în oraşul Roman, era breasla cioclilor, după cum ne arată un document de la Domnul Moldoveĭ, Mihail Racoviţă, de la 1718, April 20. Această breaslă se compunea din 30 oamenĭ holteĭ, destinaţĭ pentru astrucarea oaselor celor morţĭ şi periţĭ şi maĭ ales a celor străinĭ şi nemernicĭ. Eĭ aveaŭ starostele lor, depindeaŭ de Episcopia de Roman, care îĭ administra, judeca şi certa la trebuinţă. Eraŭ scu-

tițĭ de dările către stat și de toate angaralele, și servitorilor domneștĭ, de orĭ-ce categorie ar fi fost eĭ, nu le era permis să se amestece în afacerile lor. Numărul acestor ciocli s'a redus în Ianuarie 1751, sub Constantin Racoviță, la 15 oamenĭ

Andreas Wolf, care scrie pe la finele secoluluĭ trecut, spune că Romanul era un tîrgușor compus din ceva maĭ mult de 300 case (Erst. Theil, t. I., pag. 184. «Cr. Rom.», Melchisedec).

Pămîntul pe care este situat orașul Roman a fost din vechime proprietatea statuluĭ și numaĭ treptat și cu timpul a devenit proprietatea Episcopieĭ. Venitul pe care îl dă acest oraș la Domnie, era destinat, după cum zice Dem. Cantemir, pentru întreținerea a 4 Vornicĭ de poartă, care reședeaŭ în Iași, din afară de Curtea-Domnească și judecaŭ procesele cele micĭ; iar pe cele marĭ le trimeteaŭ la Domnie.

Din un document de la 1712, se vede că Pahomie, Episcop de Roman, este împuternicit a lua dijmă de la toțĭ ceĭ ce cultivaŭ locurĭ de hrană pe moșia tîrguluĭ Roman orĭ-care ar fi, căcĭ acea dijmă era hărăzită Episcopieĭ de Domniĭ ceĭ maĭ dinainte. Din alte două documente, unul de la 4 Ianuarie 1721 și altul de la 1722, date de Mih. Racoviță-Vodă, se specifică anume de la ce trebuia să ia Episcopia dijmă. In acele documente se spune că dijma se lua de la pîne, fîn, prisecĭ, grădinĭ, etc., și de la tot locul cu venit din cuprinsul tîrguluĭ. Ea maĭ lua afară de aceste și cîte 2 banĭ de la orĭ-cine va vinde ceva în tîrg. Aceste veniturĭ le lua Episcopia de Roman încă din vechime.

Tocmaĭ tîrziŭ, la 17 August 1844, comunitatea orașuluĭ s'a tînguit Episcopuluĭ de asupririle ce suferă din partea arendașilor moșieĭ tîrguluĭ, prin încărcarea și îngreuerea dărilor bezmănale și a otcupuluĭ (antreprizeĭ) rachiuluĭ. Episcopul convingîndu-se că orășeniĭ sunt în suferințe, le-aŭ propus, ca eĭ să împuternicească din parte-le niște persoane de încredere, cu care el să poate chibzui modul cum s'ar putea curma pe viitor aceste nemulțămirĭ comune orașuluĭ și Episcopieĭ. Orășeniĭ aŭ delegat dintre dînșiĭ pe spătarul Grigori Doni, pe spătarul Dimitrie Strat, pe Clucerul Ovanes Criste (Armean) și pe Grigore Naum. Aceștia aŭ arătat Episcopieĭ toate asupririle ce suferea orașul din partea întreprinzătorilor venituluĭ ce este în drept a trage Episcopia de la orășenĭ. Veniturile aceste, prin o concurență bazată pe lăcomia antreprenorilor și pe latitudinea abuzurilor, ajunsese atuncĭ la suma de 850 galbenĭ, plătițĭ Episcopieĭ anual, osebit de cea ce aveaŭ a profita aceĭ antreprenorĭ. Spre curmarea acestor abuzurĭ, Episcopia a consimțit la propunerea delegaților: de a se rescumpăra orașul și a deveni com. proprietară pe locul ce ocupă și cît îĭ va maĭ fi necesar, în cît, pe viitor, să nu maĭ depindă întru nimic de Episcopie. Invoiala s'a făcut cu condițiunile următoare:

1. Episcopia cedează orășenilor dreptul de proprietate pe vatra tîrguluĭ, și osebit, afară de periferia orașuluĭ, un imaș de 330 fălcĭ.

2. Locul acesta stîlpindu-se și făcîndu-se harta, se va da în stăpînirea orașuluĭ.

3. Spre despăgubirea Episcopieĭ de venitul ce avea de la oraș, să se cumpere o moșie, care să producă anual suma de 500 galbenĭ, ce corespunde cu adevăratul venit, ce poate fără abuz să aibă Episcopia de la oraș, după drepturile dobîndite de ea din antichitate.

4. Podul de pe apa Moldoveĭ rămîne și pe viitor proprietate a Episcopieĭ, lăsîndu-se însă orășenilor libertatea de a trece prin vadurĭ și iarna pe ghiață.

5. Morile de pe Moldova și zalhanaua rămîn și pe viitor în posesiunea Episcopieĭ, și tîrgovețiĭ nu vor pretinde nicĭ o plată de la Episcopie pentru ele, precum și pentru imașul dimprejurul lor; pentru care s'a și dat orașuluĭ 30 fălcĭ imaș maĭ mult peste 300 fălcĭ, ce li se cuvenea.

6. Vor fi scutite de orĭ-ce dare către oraș, și chiar de plata despăgubireĭ la împroprietărirea orașuluĭ: casa Sf. Episcopiĭ, cu tot locul dimprejurul eĭ și alte acareturĭ ale Episcopieĭ din interiorul orașuluĭ, precum și alte 15 locurĭ, dintre care 2 sterpe, iar 13 locuite de servitoriĭ Episcopieĭ.

Invoiala aceasta s'a aprobat și de guvern, după ce s'a votat anul următor (1845), și de obșteasca Adunare a Țăreĭ. Conform condițiunilor expuse maĭ sus, orășeniĭ aŭ cumpărat două moșioare: una în ținutul Fălciŭ, anume Cordăreniĭ, pe Crasna, cea-l'altă Coșmaniĭ, în ținutul Neamțu, pe Orbic, și le-aŭ dat în stăpînirea Episcopieĭ. (Cr. Melchisedec, t. II, p. 201, 202 și 204).

In anul 1845, orașul a maĭ ars odată.

Roman, *stație de dr.-d.-f.*, jud. și orașul Roman, pe linia Roman-Burdujeni, pusă în circulație la 15 Decembre 1869. Se află între stațiile Secueni (11,6 kil.), și Mircești (15,1 kil.). Inălțimea

d'asupra nivelului Mării e de 189^{m},40. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 474600 lei, 28 bani.

Romanaţi, unul din cele 32 judeţe ale Romîniei.

Situaţiunea geografică şi Limite. Romanaţi este un district de cîmp format din o mică parte spre N., deluroasă şi din cîmpie vastă ce face parte din regiunea şesului Dunărei. Al 42-lea grad de longitudine orientală se tae, în dreptul com. Vlădila (la S. de Caracal), cu al 44-lea grad de latitudine boreală.

Este situat în partea de S.-E. a Olteniei şi ocupă unghiul ce se formează prin vărsarea Oltului în Dunăre, întinzîndu-se pe ţărmul drept al Oltului şi pe cel stîng al Dunărei.

Jud. Romanaţi se mărgineşte la N. cu jud. Vîlcea; la E., cu jud. Oltul şi Teleormanul; la S., cu principatul Bulgariei şi la V., cu jud. Dolj.

La E., are o limită naturală, rîul Oltul, care-l desparte, de la satul Foişorul până la com. Scărişoara, de jud. Olt, iar de aci în jos, până la Izlaz, face hotar dinspre jud. Teleorman, avînd în genere o direcţie de la N.-V. la S.-E. La S. are iarăşi o limită naturală, Dunărea, care formează şi graniţa Ţărei către Bulgaria, aşa că toate insulele ce sunt dincoace de firul apei ne aparţin. Acest fluviŭ face hotarul de S. al Romanaţilor, începînd din dreptul com. Dăbuleni (insula Domniţa Bălaşa) şi până la gura Oltului, într'o linie care prezintă un arc de cerc ce începe de la com. Gura-Padinei şi se termină în dreptul com. Izlazul, şi la care oraşul Corabia vine ca un punct tangenţial, la N.

La V., hotarul este o linie artificială care se determină prin împărţirea administrativă a comunelor. Această linie pleacă de la pichetul Blana, trece pe lîngă Dăbuleni, face un cot înăuntrul Romanaţilor prin moşia domenială Sadova, trece pe la V. de comunele: Amărăşti-d.-j., Doboteşti, Apele-Vii, Cacaleţi, Leul, Golfinul, Robăneşti, Ungureni, Vulpeni şi Băzgărei, şi se termină lîngă rîuleţul Căluiul. Direcţia generală a acestei linii este de la S.-E. spre N.-V. şi paralelă cu cursul Oltului.

La N., este iarăşi un hotar artificial, paralel cu Dunărea, care desparte Romanaţi de Vîlcea, începînd de la rîul Căluiul şi mergînd în linie dreaptă, de la V. spre E., pe la N. de satele: Preoţeşti, Mărcuşul, Dobriceni, Mologeşti, Stupina, Strejeşti-d.-s. şi Runcul, şi terminîndu-se la satul Foişorul.

Intindere. Teritoriul acestui judeţ, de la N. la S., are o lungime de 94 kil., socotită pe şosea de la Corabia până în sus de satul Runcul, şi o lăţime de 26 kil., socotită pe şosea, de la podul de peste Olt, până în valea Tesluețului. Suprafaţa jud. este de 333660 hect.

Topografie. Considerînd aspectul topografic al jud. Romanaţi, avem la N. dealurile: al-Strejeştilor (246 m. altitudine), Banul, între Mamul şi Beica, Morunglavul, între Olteţul şi Burluiul, Dealul Secilor, dealul Cocoreşti, Grădişte, Pavalioaia şi Dealul-Surului, al-Chiliei, o parte din dealul Frăţila, Curtişoara, Ungureni şi dealul Bobul, o ramificaţie din dealul Balş, şi în fine Dealul-Murgaşului.

La E., este şesul format de valea Oltului, iar spre S., marele şes Dunărean.

In Romanaţi sunt mai multe movile: Strîmba, Ţigani, Vişinele, Voinei, Ştevii, Ascuţita, Ascuţita-cu-Colţ, Bălanul, Otarul, Jidovi, Jidova, Jidovilor, Beslegiul, Gîsca, Tovarăştea, Piatra, Muntele-Mare, Mărunţelul, Mocia, Neichi, Padini, Rusăneasa, Orlea, Florilor, Gostevi, Movila-cu-Viţă, Mutulei, Movila-Morii, Titiri, Panci, Sterie, Barbu, Delei, Dadul, Călugărul, Tufanul, Drăgoi, Drăgici şi Craiului.

Se mai distinge un val de pămînt foarte vechiŭ, anterior chiar epocei Romanilor în Dacia, numit Brazda-lui-Novac, care taie judeţul în două părţi, cam pe aceeaşi linie care desparte regiunea dealurilor de a şesului. Se observă la satele Popînzăleşti, Viişoara, Dobrunul, Şopîrliţa, Vlăduleni şi Greci, unde e călcată transversal de calea Romană, ce merge la Apulum.

Spre S., acţiunei apei, combinată cu a vîntului, se datoreşte formarea acelor cîmpii întinse de nisip, cu deluşoare, numite dune şi care aci provin din nisipul fin adus de Jiŭ, depus la gură şi pe malurile sale şi dus de vînt în jud. Romanaţi.

Idrografie. Cursuri de apă mai principale în Romanaţi sunt: Mamul, pîrîŭ, udă N.-E. Romanaţului şi se varsă în Olt, mai sus de Colibaşi; Beica (Beiha), pîrîŭ, udă N.-E. jud. şi se varsă în Olt, în faţa oraşului Slatina; Corneşul şi Dranovăţul, care unite formează Oltişorul, care se uneşte cu Oltul la com. Greci; Burluiul, străbate Romanaţi în direcţie paralelă cu Oltul, udă pl. Olteţul-Oltul-d.-s., şi se uneşte cu Olteţul la com. Pîrşcoveni; Olteţul, izvoreşte din jud. Gorj, intră în Romanaţi la com. Dobriceni, trece pe lîngă Balş şi se varsă în Olt la Fălcoiŭ, după un curs de 150 kil. în care primeşte ca afluenţi: Tîrîia, Măneasa, Cerna şi Curluiul, pe stînga, Cioroiul, Căluiul şi Gea-

martaluiul, pe dreapta; Căluiul, pîrîŭ, udă N.-V. plășeĭ Olteţul-Oltul-d.-s., şi se varsă în Olteţ, la com. Oboga; Frăţia, unită cu Geamartaluiul la com. Băzgărei, se varsă în Olteţul, la com. Vîrtina, udă N.-V. plășeĭ Olteţul-Oltul-d.-s., şi curge prin o vale largă de 1—2 kil.; Tesluețul, pîrîiaș, se varsă în Tesluiul, are o direcţie de la E. la V., paralel cu cursul de jos al Olteţuluĭ, se varsă în Olt la com. Stoeneşti, şi udă în cursul său S.-V. plășeĭ Olteţul-Oltul-d.-s., şi pl. Ocolul, de-alungul, de la V. la E.; Caracalul, pîrîŭ, format din maĭ multe ape micĭ, trece prin mijlocul oraşuluĭ Caracal şi se varsă în Olt la com. Slăveni. Oltul face limita de E. a judeţuluĭ, primeşte pe dreapta toate rîurile de maĭ sus şi se varsă în Dunăre, între Izlaz şi T.-Măgurele. Dunărea, udă partea de S. a jud. Romanaţi, de la com. Dăbuleni la Izlaz, în linie dreaptă de la V. la E., cu un arc de cerc la Corabia.

Bălţĭ şi lacurĭ sunt: Lacul-Turculuĭ la S. de Caracal, şi micĭ bălţĭ la com. Vlădila şi Galeşul; bălţile Vultoarea şi Glodul, la S. de com. Dăbuleni; Izlazul, Racovicioara şi Plămîni, în o insulă din întinsa baltă Potelul, care se întinde de la Dăbuleni pănă la Corabia, pe malul Dunăriĭ.

Văĭ principale sunt: Valea-Dunăreĭ şi Valea-Oltuluĭ.

Insule. Oltul, prin cotiturile sale, îşĭ împarte de multe orĭ apele formînd maĭ multe insule neînsemnate, din care una maĭ mare în sus de com. Izlazul. In balta Potelul sunt 4 insule. De jud. Romanaţi ţin în fine toate insulele din Dunăre, dincoace de firul apeĭ şi anume: Doamniţa-Bălaşa, Păpădia-Mare, Păpădia-Mică, Ibra, Potelul, Ciulniţa, Dragaveiul, Chichinetele, Corabia, Prundul-luĭ-Ahmed, Psarda, Plopi, Calnovăţul, Benea-Izlazul, Chichinetele - de - Izlaz, Ostrovul - Sîrbilor, Verdea, Ostrovul-Banuluĭ, Prundul - Chirţelor, Cătina saŭ Gura - Boazuluĭ, Ostrovul - Satuluĭ, Ostrovul-Mare, Jirăul-de-la-Olt, Bica, Mărincioaica, Vădinul, Teuşanul, Mosafirul, Boldul, Banul, etc.

Impărţire administrativă. Jud. Romanaţi se împarte în 3 plăşĭ: Ocolul, Oltul-d.-j. - Balta şi Olteţul-Oltul-d.-s., coprinzînd 110 com. rur. şi 2 com. urb.: Caracalul, capitala, şi Corabia, port la Dunăre.

Populaţia. 202439 locuitorĭ (1899).

Agricultura este ocupaţiunea principală a populaţiuneĭ. Din punctul de vedere al calităţeĭ soluluĭ avem (1897): 210711 hect. pămînt arabil, 23367 izlaz, 19179 livezĭ de fîn, 1283 hect. cu livezĭ şi prunĭ, 678 grădinĭ, 7514 viĭ, 18280 pădurĭ, 1385 hect. suprafaţa vetrelor com., 51203 sterp şi drumurĭ, în total 833660 hect.

Cîmpiile spaţioase şi foarte fecunde formează bogăţia judeţuluĭ, prin recoltele admirabile ce daŭ, — de aceea marca judeţuluĭ este un snop de grîŭ.

Vite, după statistica din 1900, sunt: 36014 caĭ, 74760 boĭ şi vacĭ, bivolĭ şi bivoliţe, 189 măgarĭ şi catîrĭ, 4894 capre, 190801 oĭ, 77947 porcĭ.

Comerciul are 2 centrurĭ de desfacere maĭ însemnate: Caracalul şi Corabia. Se fac bîlciurĭ la Caracal, Băbiciul, Brîncoveni, Slătioara, Osica-d.-s., Pîrşcoveni, Strejeşti-d.-j., Oboga, Cruşovul, Dăbuleni, Izbiceni, Rusăneşti-d.-j., Studina, Vădăstriţa şi Vişina.

In Romanaţi este un singur port, Corabia, vizitat de bastimente cu pînze şi aburĭ, şi de vapoarele de poştă pe Dunăre care transportă pasageriĭ. Maĭ înainte şi Izlazul a fost port.

Căĭ ferate şi şosele. Teritoriul Romanaţilor e străbătut de 2 liniĭ ferate: Corabia - R.-Vîlceĭ, care are 94 kil. de la Corabia la satul Runcul, şi Slatina-Craiova; de 2 şosele naţionale, Corabia-R.-Vaduluĭ, de 95 kil., de la Corabia la Runcul şi Slatina-Craiova (v. Balş), de 41 kil. în Romanaţi; de şoselele judeţene: Dăbuleni-Corabia-Izlaz, de 50 kil.; Caracal-Leul (la hotarul Doljuluĭ), de 35 kil.; Caracal-Stoeneşti (12 kil.); Caracal-Zvosca-Dăbuleni (51 kil.), Vlăduleni-Mirila - Morunglavul-Laloşul (40 kil.); Izlazul - Oltul - Stoeneşti; apoĭ căĭ vecinale între toate comunele judeţuluĭ.

Sunt 3 biurourĭ poştale: la Balş, Caracal şi Corabia, afară de biurourile de pe la gărĭ.

Cultul. Judeţul Romanaţi face parte din eparchia Rîmniculuĭ (N.-Severin) şi este administrat în afacerile bisericeştĭ de un protoereŭ şi un proestos, cu reşedinţa în Caracal. Are 149 de parohiĭ, 216 bisericĭ, din care 5 întreţinute de stat, iar cele-l'alte de comune, şi unde funcţionează 236 preoţĭ, 1 diacon, 259 de cîntăreţĭ şi 66 paracliserĭ.

Instrucţiunea publică. Este un gimnaziŭ şi o şcoală de meseriĭ în Caracal; 3 şcoale primare urbane de băeţi şi 2 de fete în Caracal; 2 de băeţĭ şi una de fete în Corabia; 113 şcoale primare rurale şi 11 şcoale de cătun prin sate, şcoale care aŭ fost frecuentate de 8208 copiĭ în anul şcolar 1899—900.

Justiţia se împarte în judeţul Romanaţi de un tribunal, de resortul curţiĭ de apel din Craiova, de o curte cu jurĭ şi de

3 judecătorii de ocoale şi una de oraş, în Balş, Ocolul, Corabia şi Caracal.

In Romanaţi sunt treĭ spitale: unul în Caracal, cu 30 paturĭ, întreţinut de judeţ şi de oraş, care plăteşte o subvenţie de 4000 leĭ anual, instalat într'un local care poartă numele uneĭ donatoare, Smaranda Vlădoianu; spitalul arondismentuluĭ Corabia; şi spitalul plăşeĭ Olteţul-Oltul-d.-s., în Balş.

Istoricul judeţuluĭ Romanaţi. Dintre judeţele Romînieĭ, puţine sunt ca Romanaţi, aşa de interesante prin rămăşiţele aşezămintelor romane: la Recica, Hotărani, Slăveni, Rusăneşti şi Celeiŭ; prin aşezămintele preistorice la Vădastra; prin valul de pămînt, numit Brazda-luĭ-Novac, ca şi prin şoselele romane, ce încă sunt pe alocurea vizibile. Tot în acest judeţ, la Grojdibod, s'a găsit o diplomă militară a împăratuluĭ Hadrian; la Slăveni un templu al zeuluĭ Mithras, etc. Orĭ unde sapa intră în pămînt, pe vetrele vechilor cetăţĭ romane, scoate la iveală: monede, hîrburĭ, pĭetre gravate (antice), obiecte de metal, etc. Movilele de pe lîngă satul Hotărani conţin toate sarcofage, pe carĭ locuitoriĭ nu încetează a le tot scoate cu dorul după banĭ şi obiecte preţioase.

Numele chiar de Romanaţi, după etimologia d-luĭ Hasdeŭ, vine de la Romunates, adică locuitoriĭ Romuleĭ, colonia cea maĭ însemnată romană din Romînia-Mică pe timpul Romanilor.

La Celeiŭ se observă şi urmele poduluĭ peste Dunăre, restaurat de Constantin-cel-Mare.

După diploma luĭ Bela IV, regele Ungarieĭ (1247), Romanaţiĭ fac parte din ţara Severinuluĭ, căcĭ Romînia-Mare se numea pe atunci Cumania.

In toţĭ timpiĭ s'aŭ ridicat din acest judeţ bărbaţĭ carĭ să lupte pentru libertatea şi independenţa Ţăreĭ. Aşa la satul Ciuturoaia, (azĭ Ştirbeiŭ), a fost vatra şi locuinţa Buzeştilor, vestiţĭ generalĭ aĭ luĭ Mihaiŭ, care aŭ înfruntat atîtea orde de Tătarĭ şi Turcĭ, şi aŭ domolit furia lor păgînă. Iar la mănăstirea Căluiul, fundaţiunea a aceleiaşĭ familiĭ, se văd amintirĭ pe zidurile cele zugrăvite şi pe pĭetrele mormîntale, despre ceĭ treĭ fraţĭ Buzeşti, vitejiĭ căpitanĭ aĭ luĭ Mihaiŭ-Viteazul.

Tot din acest judeţ se ridică căpitanul priceput în ale oştilor, popa Stoica din Fărcaş, care cu puţinĭ ostaşĭ izbea cete înzecite de Turcĭ.

Aga Mateiŭ-Basarab, care cu oştile Craioveĭ şi cu Roşiĭ, porni în contra luĭ Leon-Vodă, şi maĭ pe urmă se face Domn.

De la 1718 (pacea de la Carlovitz), Romanaţiĭ trec împreună cu Oltenia sub dominaţiunea austriacă, dar pacea din Belgrad (1739) restituie Turcieĭ Oltenia. La 1775, sub Alexandru Ipsilante, eraŭ 4 căpitanĭ în Romanaţi: a) al-Caracaluluĭ; b) al-Izlazuluĭ; c) al poduluĭ Balş; şi d) Catanele-Călăraşilor.

In sec. al XIX-lea joacă un rol foarte important în istoria Ţăreĭ prin ridicarea stindarduluĭ regeneraţiuneĭ, la Izlaz, în 1848 (v. Izlaz) de către Heliad, Tell şi Magheru.

In fine, la 1877, Corabia, Izlazul şi Gura-Oltuluĭ, sunt punctele atacate şi bombardate maĭ mult de Turcĭ. La 20 August 1877 s'a terminat podul pentru trecerea oştireĭ noastre, stabilit la com. Seliştioara, şi M. S. Regele dă un ordin de zi către armată, îndemnînd-o la luptă crîncenă pentru scuturarea juguluĭ păgîn.

De la Corabia, după revistă, pornesc batalioanele romîne şi zboară spre Plevna unde maĭ încercîndu-şĭ Romînul vitejia şi virtutea strămoşească, odată cu lauriĭ victorieĭ, ne aduce independenţa şi regatul romîn.

Romanaţi saŭ **Romîneşti,** *sat,* cu 100 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, pendinte de com. rur. Negraşi.

Romanaţi saŭ **Romîneşti,** *proprietate* a statuluĭ, jud. Argeş. V. căt. Negraşi.

Romanaţul, *vale* cu *pădure,* în jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, com. Peşteana-d.-s., situată spre E. de comună. Pe ea curge gîrla Romanaţul. E formată de dealul Chicioara-luĭ-Epure.

Romani, *com rur.,* jud. Vîlcea, plaiul Horezul, formată din 2 cătune: Romani şi Bîrzoteni. E situată între două dealurĭ: Bălăneşti la V. şi Costeşti la E., pe rîul Bistriţa, la 50 kil. de reşedinţa jud. şi la 3 kil. de a plaiuluĭ. In vechime, parte din această com. se numea Dezrobiţi şi parte Neagota.

Are o populaţie de 938 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, afară de mănăstirea Horezul; o şcoală, reînfiinţată în 1889 şi care în 1899—900 a fost frecuentată de 29 copiĭ. De la mijlocul seculuĭ al XIX-lea şi pănă la 1872 a fost şcoală în com., numită «a Plaiuluĭ», care s'a întemeiat de arhimandriţĭ d'aĭ mănăstireĭ Horezul.

Vite sunt: 23 caĭ, 83 boĭ, 231 vacĭ, 115 capre, 160 oĭ şi 130 porcĭ.

Pe rîul Horezul, în raionul com., sunt 2 morĭ, şi pe Luncavăciorul, tot două, în căt. Bîrzoteni.

La 1864, s'aŭ împroprietărit 186 locuitorĭ pe moşia Romani a statuluĭ, din care li s'aŭ dat 552 hect. pămînt.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1299 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Bălăneşti, Coasta-Mănăstireĭ, Plăviceanu, Piscul-Dăroilor, Bistriţeĭ şi udată de văile: Strîmptul, Neagotiĭ şi Măruluĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Costeşti, la V. cu Bălăneşti, la N. cu pădurea statuluĭ Romani şi la S. cu căt. Bogdăneşti.

Romani, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Vîlcea. Moşia aparţine statuluĭ. Are o populaţie de 493 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Voevozĭ, fondată la 1765 de către Ioan şi Dionisie, archimandriţĭ aĭ sfinteĭ mănăstirĭ Horezul.

Romani, *mahala,* în jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. rur. Rîmeşti.

Romani, *pădure* a statuluĭ, în jud. Vîlcea, în întindere de 785 hect., situată în com. Horezul şi formată din trupurile: Neagota şi Valea-luĭ-Neagu (750 hect.), Crîngul-Popeşti (15 hect.) şi Plăeţul (26 hect.).

Romani, Neagota şi Bîrzoteni, *moşiĭ* ale statuluĭ, pendinţĭ de mănăstirea Bistriţa, com. Romani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Romani, Bolca, Ludeasa şi Brădùleţul, *pădurĭ* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pe moşia Romani, aparţinînd de com. Rîmeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Romanul (Plătica şi Ceaunari), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe un platoŭ. Se mărgineşte la N. cu Latinul şi com. Cungul; la S. şi S.-V., cu Scorţarul-Vechiŭ şi cu Movila-Mireseĭ; la E., cu Nazîrul şi Tudor Vladimirescu.

Suprafaţa com. este de 2299 hect., cu o populaţie de 1255 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, construită la 1890 de locuitorĭ şi deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1881, frecuentată de 134 elevĭ (1899—900); 2 morĭ de vînt; 13 strade bine aliniate şi 2 pieţe.

Venitul com. e de 4390 leĭ, iar cheltuelile, de 4032 leĭ.

Vite: 694 boĭ, 500 vacĭ, 8 taurĭ, 168 viţeĭ, 582 caĭ, 3 măgarĭ, 578 oĭ şi 232 rîmătorĭ.

Drumurĭ: la Nazîrul şi Cazasul, spre E., 10—15 kil.; la Brăila, spre N.-E., 15 kil.; la Latinul, spre N., 12 kil.; la Gurgueţi, spre N., 8 kil.; la Scorţarul-Noŭ, spre V., 28 kil.; la Movila-Mireseĭ, spre S., 10 kil.; la Scorţarul-Vechiŭ, spre S., 8 kil.

Comuna e înfiinţată la 1879 prin împroprietărirea însurăţeilor şi venirea altor locuitorĭ din tîrlele din vecinătate: Jipeşti, Cîrpăceni, Ghesuiţi, Soreni, Jilava, Ceaunari. Pe acest loc aŭ fost satele Plătica şi Ceaunari, care maĭ în urmă aŭ luat numele de Romanul.

Romanul, *sat,* în jud. Brăila, în partea de E. a com. Romanul, unde a fost vechiul sătişor Ciaunari, la 21 kil. spre V. de oraşul Brăila. Este înfiinţat la 1879 cu ocazia împroprietăririĭ. La început purta numele de Plătica; de la 1822 i s'a dat numele de Romanul.

Vatra satuluĭ este de 200 hect., cu o populaţie de 274 familiĭ, saŭ 1245 suflete.

Are o şcoală mixtă, înfiinţată la 1881, frecuentată de 134 elevĭ; o biserică, clădită la 1890, de locuitorĭ, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; 10 cîrciumĭ şi 2 morĭ de vînt.

Vite: 582 caĭ, 2 asinĭ, 1 catîr, 1365 vite marĭ cornute, 578 oĭ şi 231 rîmătorĭ.

Romanul, *pîrîŭ,* în jud. Gorj, plaiul Novaci; izvoreşte dintre munţiĭ Pleşcoaia şi Mohorul, se varsă în Gilort la N. de com. Novaci.

Romîna, *cătun* de N. al com. Vîrtina, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat pe valea Olteţuluĭ, pe ţărmul drept, la 7 kil. spre N. de Balş, la poalele dealuluĭ Chiliile, care are 187^{m},76 altitudine d'asupra niveluluĭ Măriĭ. Are 300 locuitorĭ.

Romîna, *cătun,* al com. Bosoteni, pl. Ocolul, jud. Romanaţi, situat pe malul drept al apeĭ Tesluiuluĭ, la 17 kil. spre N.-V. de Caracal. Are o populaţie de 45 familiĭ, saŭ 200 suflete. Numele satuluĭ vine de la vorba «rumînĭ», prin care în secolele 16 şi 17 se desemnaŭ ţăraniĭ carĭ s'aŭ vîndut clăcaşĭ de bună voie.

Romîneşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată la 8 kil. spre S. de Titu, pe malul stîng al pîrîuluĭ Răstoaca şi pe loc şes.

E formată dintr'un singur sat, care are o populaţie de 1500 locuitorĭ, o biserică şi o şcoală.

Peste Răstoaca este un pod şi peste Baiul un podeţ al proprietăţeĭ Poiana-d.-s.

Se învecineşte la E. cu Poiana-Lungă-d.-s., la V. cu Potlogi-Ruralĭ şi Urbanĭ, la N. cu Lunguleţi şi Răstoaca. De Poia-

na-Lungă se desparte prin Baiul şi de cele-l'alte, prin cîmpiĭ. Se uneşte cu toate prin şosele comunale.

Romîneşti, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Ocolul, situată la S. oraşuluĭ T.-Jiul, pe un teren şes.

Are o suprafaţă de 423 hect., cu o populaţie de 110 familiĭ, saŭ 463 suflete: 2 bisericĭ, din carĭ una de zid, făcută în 1883, iar cea-l'altă de lemn, maĭ vechĭe, făcută de locuitorĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 24 plugurĭ, 39 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ, 320 vite marĭ cornute, 24 caĭ, 104 oĭ şi 132 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 827 leĭ, 20 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 814 leĭ, 70 banĭ.

Comuna este udată de rîul Jiul şi pîrîul Slaştiul. Pe apa Jiuluĭ sunt 2 morĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua naţională Filiaşi - Pĭetroşani, care o străbate şi o pune în legătură cu oraşul T.-Jiul.

Romîneşti, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc şes şi compusă din două cătune: Romîneşti şi Puşcaşi, cu o populaţie de 794 locuitorĭ.

Are o şcoală; o biserică, cu hramul Tăierea capuluĭ Sf. Ioan, zidită la 1792 şi deservită de 1 preot.

56 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 242 hect. Eĭ posedă 19 caĭ şi ĭepe, 63 vacĭ, 166 porcĭ şi 190 boĭ.

Comerciul se exercită în com. de doĭ cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ şi la cheltuelĭ de leĭ 2541.

Prin comună trece şoseaua naţională Ploeşti-Bucureşti.

Romîneşti, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-s., compusă din 2 cătune: Romîneşti şi Balaciul

Este situată pe valea Şasa, la 60 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 15 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 569 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, una în Romîneşti, fondată la 1863 de răposatul Ion Busuioc şi alţĭ enoriaşĭ, şi cea-l'altă în căt. Balaciul.

Vite sunt: 138 boĭ, 280 vacĭ, 58 viţeĭ, 13 caĭ, 18 bivolĭ, 185 oĭ, 169 porcĭ şi 149 capre.

Lîngă rîul Şasa se află o fabrică de cherestea a d-lor I. şi C. Weisbock şi N. T. Popp.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ, afară de 29 carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşiile d-lor Greceanu, Ioan Busuioc, Safta Greceanca şi răposatuluĭ Patnoghi, dîndu-li-se 94 hect. pămînt.

Vatra satuluĭ are 40 hect.; iar suprafaţa întregeĭ com. este de 5121 hect., cu izlaz cu tot.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1553 leĭ şi cheltuelile, la 1202 leĭ anual.

Două şosele: una vecinală şi alta comunală înlesnesc comunicaţia cu com. Roşiile şi Lăpuşata.

E brăzdată de dealurile: Lăpuşata, Viilor, Băeşti, Poiana-cu-Perĭ, Boerul-Dinu, Păraua şi udată de văile: Zgubea, Şasa, Hîrtopul şi Trestia.

Se învecineşte cu comunele: Lăpuşata, Străveşti, Băeşti şi Roşiile.

Romîneşti, *sat,* şi *moşie,* jud. Argeş. Vezĭ Romanaţi.

Romîneşti, *sat,* pe coastă de deal, în megieşie cu Ciurul, com. Ostopceni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 250 hect. şi o populaţie de 83 familiĭ, saŭ 387 suflete.

Are o pădure de salcie şi plopĭ, de vr-o 200 hect.; 1 moară de vînt şi 2 de apă pe pîrîul Saha.

Vite: 120 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 244 oĭ şi 30 porcĭ.

Romîneşti. Vezĭ Dumbrăveni, sat, com. Dumbrăveni, pl. Siret, jud. Botoşani.

Romîneşti, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Işalniţa, cu o populaţie de 189 suflete, şi 37 case.

Are o biserică vechĭe, cu hramul Naşterea Maiciĭ Domnuluĭ, fondată la 1800 de Dincă Mică şi reparată de Opran, la 1856; 2 cîrciumĭ.

Romîneşti, *sat,* jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Movileni, situat între dealurile: Fundătura, Holmul, Romîneşti şi Cimitirul, printre carĭ se întinde o vale mare, pe care e situat satul şi prin care curge pîrîul cu acelaşĭ nume. Are o suprafaţă cam de 859 hect., cu o populaţie de 173 familiĭ, saŭ 789 suflete; o biserică, zidită la 1821, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarc; o scoală, înfiinţată la 1879, frecuentată de 34 elevĭ (1899—900).

Vite: 611 vite marĭ cornute, 937 oĭ, 68 caĭ şi 111 rîmătorĭ.

Romîneşti, *sat,* făcînd parte din com. Băileşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bratia.

Are o populaţie de 248 suflete, şi o biserică, zidită de locuitorĭ.

Romîneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Crivina, jud. Prahova.

Romîneşti, *cătun,* în jud. Prahova, pl. Vrancea, com. Nistoreşti.

Are o populaţie de 162 suflete şi 29 case.

Romîneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşî nume, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Are o populaţie de 362 locuitorĭ. Aci e reşedinţa comuneĭ. Este udat de pîraele Şasa şi Zgubea.

Romîneşti, *subdivizie a satuluĭ* Stroeşti, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bereşti.

Romîneşti, *subdivizie a com. rur.* Greci, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Romîneşti, *deal,* ce se întinde în partea de E. a satuluĭ Romîneşti, jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Movileni. Pe podişul luĭ sunt izvoare şi imaşe.

Romîneşti, *deal cu pădurĭ,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia; se desface din dealul Gurguiatul şi brăzdează V. comuneĭ.

Romîneşti, *moşie* întinsă particulară, în jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Işalniţa.

Romîneşti, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub poalele dealuluĭ Fundătura, din satul Romîneşti, jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Movileni, trece prin mijlocul satuluĭ, şi în jos de el se varsă în iazul Romîneşti.

Romîneşti şi **Balaciul,** *pădurĭ* ale statuluĭ, judeţul Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., com. Romîneşti.

Romîni, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Siliştea, situat spre V. de satul Siliştea, de care se desparte printr'un iaz.

Are o întindere de 1308 hect., 72 ariĭ, cu o populaţie de 150 familiĭ, saŭ 520 suflete, şi o biserică deservită de 1 preot şi 3 eclesiarhĭ.

Vite: 190 boĭ, 105 vacĭ, 30 juncĭ, 39 caĭ, 396 oĭ şi 31 rîmătorĭ.

Romîni, *moşie,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Silişte, proprietatea Sf. Spiridon din Iaşi. Este arendată cu 25577 leĭ anual.

Romula, judeţul Romanaţi, municipiŭ şi maĭ pe urmă colonie romană. Pe la anul 245 d. Chr. se întăreşte cu zidurĭ, probabil în urma războiuluĭ luĭ Filip Arabul cu Carpiĭ. Aci se încrucişa drumul roman ce venea de la Severin (Drubeta) cu cel care pornea de la Celeiŭ (Malva) spre a merge pe Olt în sus în Transilvania. Săpăturile arheologice făcute de d. Tocilescu în localitate aŭ dezvelit, între altele, însemnate ruine de edificiĭ pardosite cu plăcĭ de marmură. Pe o cărămidă, epigrafistul nostru a descifrat versurĭ din Iliada luĭ Homer şi a conchis că acea cărămidă servea elevilor în şcoală ca aparat didactic. (Vezĭ Tocilescu, Omer la Reşca). Cimitirul oraşuluĭ antic este azĭ ocupat de satele Reşcuţa şi Hotărani din apropiere.

Romula, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Romanaţi, pl. Ocolul, căt. Reşca, pe linia Piatra-Corabia, pusă în circulaţie la 1 Aprilie 1887. Se află între staţiile Vlăduleni (10,0 kil.) şi Caracal (7,5 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 75^{m},59. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 35976 leĭ, 10 banĭ.

Rosetti, *cătun,* al com. Cotul-Ciorii, jud. Buzăŭ, cu 290 locuitorĭ şi 59 case, format din însurăţeiĭ împroprietăriţĭ la 1883, pe moşia Ciorani.

Rosetti, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Buzăŭ, pl. Cîmpul, căt. Cotul-Ciorii, pe linia Buzăŭ - Brăila, pusă în circulaţie la 13 Septembre 1872. Se află între staţiile Cilibia (10,4 kil.), şi Făurei (10,1 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 47^{m},68. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 25154 leĭ, 10 banĭ.

Roseţi-Clăcaşi, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, pendinte de com. Tonea, situat la 2 kil. spre E. de satul de reşedinţă şi alăturat de satul Roseţi-Volnaşi.

Are o populaţie de 90 familiĭ de Ţiganĭ, carĭ se ocupă cu cărămidăria; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Roseţi-Volnaşi, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată între comunele Tonea şi Dichiseni, jud. Ialomiţa, la 8 kil. spre E. de oraşul Călăraşi.

Teritoriul comuneĭ coprinde numaĭ vatra satuluĭ Roseţi-Volnaşi, aĭ căruĭ locuitorĭ posedă, prin cumpărare, locurĭ de case de cîte 200 stînjenĭ patraţĭ.

Maioritatea locuitorilor com. sunt agricultorĭ şi sunt învoiţĭ a face plugărie pe moşia Roseţi-Cioroiul, care este proprietate particulară, cu o suprafaţă de 7000 hect., pendinte de com. Tonea.

Se compune dintr'un singur sat, Roseţi-Volnaşi, căruia locuitoriĭ îĭ zic Cioroiul, sat situat pe ţărmul stîng al Borciĭ, pe loc şes şi care e împărţit în strade drepte şi largĭ.

Are o popluaţie de 3368 lo-

cuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 206 copiĭ (1899—900); 3 bisericĭ, deservite de 5 preoţĭ şi 6 dascălĭ.

Vite: 1600 caĭ, 5250 boĭ, 4000 oĭ, 300 capre, 50 bivolĭ, 17 asinĭ şi 2600 porcĭ.

Rosogeşti, *sat*, cu 190 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Dealul-Braduluĭ.

Rostovanul, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Vulcan, situat în partea de V. a munteluĭ Arcanul. Are o suprafaţă cam de 440 hect., coprinzînd şi muntele Prisloapele, şi se prelungeşte de la S. la N., până în hotarul Austro-Ungarieĭ. Pe el se află pădurĭ de brad şi fag, păşunĭ de vite şi 2 stînĭ.

Pe cracul de munte Prisloapele, se află un pichet.

Prisloapele se află la V. de muntele Nediuţa şi la E. de muntele Răstovanul.

Roşca. Vezĭ Unsa, mănăstire, com. Feredieni, judeţul Botoşani.

Roşca (Vadul-) saŭ **Vadul-Roşcăĭ**, *cătun*, în jud. Putna, com. Vulturul, pl. Bilieşti, situat pe malul Siretuluĭ, lîngă apa Putneĭ. In trecut acest cătun se numea Cracul.

Are o populaţiune de 402 suflete, locuind în 101 case; o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Roşca (Vadul-), *moşie* a statuluĭ, jud. Putna, fostă pendinte de mănăstirea Agapia din jud. Neamţu, în întindere de 241 pogoane.

Roşca, *pîrîiaş*, care vine din jud. Tutova şi se varsă în pîrîul Odobul, după ce trece pe teritoriul satuluĭ Tisa Silvestrul, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Odobeşti.

Roşca-Liman, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechĭe, situat în partea de N. a plăşiĭ şi în cea de E. a comuneĭ, format de revărsările bălţiĭ Velichi-Merheĭ, cu care comunică acum prin o gîrliţă; maĭ comunică şi cu balta Matiţa şi cu prelungirea acesteia, numită balta Saon. Este înconjurat de toate părţile cu stuf.

Are o întindere de 110 hect., aparţinînd com. urb. Chilia-Vechĭe.

Roşcani, *com. rur.*, ocupînd partea din mijlocul pl. Turia, jud. Iaşi, formată din satele: Roşcani, Rădeni, Borşa, Găureni, Albota, Eduţul, Căueşti şi Păuleni, cu o suprafaţă cam de 7919 hect. şi cu o populaţie de 495 familiĭ, saŭ 1957 suflete.

Terenul com. fiind accidentat prezintă o mulţime de dealurĭ cu întinse podişe, ramificaţiunĭ ale dealuluĭ Turia.

Are 5 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 4 eclesiarcĭ; 3 şcolĭ, conduse de 3 învăţătorĭ şi frecuentate de 102 elevĭ (1899—900); o moară de apă şi una cu aburĭ.

Vite: 2262 vite marĭ cornute, 4188 oĭ, 22 capre, 296 caĭ şi 468 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 8670 leĭ, 64 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 8634 leĭ, 64 banĭ.

Roşcani, *sat*, jud. Botoşani, pe şesul Siretuluĭ, la vărsarea Suceveĭ în Siret, în partea de S. a com. Fîntînelele, pl. Siretul, cu o suprafaţă de 542 hect. şi o populaţie de 209 familiĭ, saŭ 901 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ şi o şcoală mixtă.

Vite: 117 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 151 oĭ, 50 porcĭ.

Sunt 197 stupĭ cu albine.

Roşcani, *sat*, în jud. Covurluiŭ, com. Vlădeşti, pl. Prutul, cu o populaţie de 157 familiĭ, saŭ 571 suflete, o biserică şi o şcoală.

Roşcani, *sat*, în partea de N. a com. Roşcani, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe coastele dealuluĭ Roşca, pe o suprafaţă de 401 hect. Are o populaţie de 48 familiĭ, saŭ 184 suflete; o biserică.

Vite: 344 vite marĭ cornute, 1176 oĭ, 2 capre, 26 caĭ şi 60 rîmătorĭ.

Roşcani, *moşie* particulară, de 2864 hect., 60 ariĭ, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Vlădeşti.

Roşcari, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dumitreşti, subdiviziune a cătunuluĭ de reşedinţa, Dumitreşti-d.-s.

Roşcari, *numire veche a cătunuluĭ* Dumitreşti-d.-j., com. Dumitreşti, plaiul Rîmnicul, jud. R.-Sărat.

Roşchila, *pădure* particulară, în întindere de 400 fălcĭ, situată pe teritoriul com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna.

Roşcoi, *cătun*, al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 240 locuitorĭ şi 32 case; are subdivizia Diaconeşti.

Roşcoi, *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Teghiĭ, căt. Roşcoi; începe din localitate şi se scurge în rîul Bîsca-Rozileĭ; în albia sa

se găseşte chihlibar şi în malurile sale se află lignită.

Roşculeşti, *cătun,* în jud. Putna, pl. Zăbrăuţi, com. Cîmpurile, aşezat pe malul Şuşiţeĭ şi maĭ în sus de Cîmpurile-d.-j.

Are o populaţiune de 194 suflete, care locuesc în 54 case.

Roşculeţul, *movilă,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casimcea (şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Ali-Facî); e situată în partea vestică a plăşiĭ şi în cea nord-vestică a com., la 2 kil. spre V. de satul Ali-Facî; este unul din vîrfurile cele înalte ale dealuluĭ Turbencea-Bair, aşezată aproape de frontiera jud., are o înălţime de 250 m. şi e punct trigonometric de observaţie de rangul al 2-lea, dominînd asupra pîrîuluĭ Curu-Dere, ce curge pe la poalele sale estice, asupra satelor Ceauş-Chioi, Ali-Facî (ale comuneĭ Casimcea), Curugea (din jud. Constanţa), şi asupra drumurilor com. Curugea-Ali-Facî, Ceauş-Chioi-Ali-Facî-Curugea, Casimcea-Calfa; este acoperită cu păşunĭ şi fîneţe.

Roşeni, *cătun,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni, situat pe malul drept al rîuluĭ Bistriţa.

Roşeşti, *mahala,* în com. rur. Samarineşti, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Roşeşti, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Fălciŭ, pl. Crasna, com. Roşeşti, pe linia Bîrlad-Vasluiŭ, pusă în circulaţie la 13 Noembrie 1886. Se află între staţiile Banca (11,2 kil.) şi Crasna (8,8 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 77^{m},28. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 81666 leĭ, 50 banĭ.

Roşi, *vechie numire a satuluĭ* Roşi, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Roşia, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Amaradia, situată pe Dealul-Muereĭ. Se mărgineşte la E. cu comunele Alunul şi Colţeşti, din Vîlcea, iar la V., cu Poiana-Seciurile din pl. Amaradia. Se compune din 3 cătune: Sitoaia, Roşia-d.-s. şi Roşia-d.-j.

Are o suprafaţă de 2008 hect., din care 500 hect. pădure, 400 hect. arătură şi 1512 livezĭ şi izlaz; 3 părţĭ sunt ale proprietăţeĭ, iar restul ale locuitorilor împroprietărițĭ.

Are o populaţie de 232 familiĭ, saŭ 878 suflete; o şcoală; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 25 plugurĭ, 81 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ, 631 vite marĭ cornute, 31 caĭ, 489 oĭ, 85 capre şi 212 rîmătorĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 1000 leĭ.

Este udată de rîurile Căpriorul, Roşia, care, unită cu Căpriorul, se varsă în Olteţul, la Colţeşti, jud. Vîlcea.

Comunicaţia în com. se face prin şosele comunale.

Dealurile maĭ însemnate sunt: Dealul-Muereĭ, dealul Căpriorul şi Dealul-Roşu, în partea de V., Dealul-Gruiuluĭ, în partea de N.-V.

Roşia (Roşia-de-Jiĭ), *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Jiul, pe partea dreaptă a rîuluĭ Jiul, în dreptul com. Moi, situată pe loc şes şi pe ambele laturĭ ale şoseleĭ vecinale, care trece prin comună.

E formată din 2 cătune: Rogojelul şi Roşia, cu o suprafaţă de 2000 hect., din care: 900 hect. pădure, 150 hect. izlaz, 60 hect. fîneţe şi 890 hect. cultură, şi o populaţie de 137 familiĭ, saŭ 868 suflete.

Are o şcoală, frecuentată de 34 copiĭ; 2 bisericĭ de lemn, fondate de locuitorĭ la 1775 şi 1780, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

In com. se află: 3 fîntînĭ şi 2 cişmele, 2 cîrciumĭ şi 4 morĭ de apă.

Locuitoriĭ posedă: 80 plugurĭ, 124 care cu boĭ şi vacĭ, 15 căruţe cu caĭ, 482 vite marĭ cornute, 50 caĭ, 244 oĭ şi capre şi 209 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2281 leĭ, 48 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 2214 leĭ, 32 banĭ.

E udată de apele Jiul şi Tismana.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua vecinală şi prin şosele comunale.

In partea despre N. a com. se văd nişte urme de zid care sunt înconjurate de pădure. Această cetate, aşezată maĭ jos de confluenţa rîurilor Bistriţa cu Tismana, formaŭ sistem de apărare al văilor acestor rîurĭ, cu ruinele care se găsesc în apropiere, în cât. Vîrţul, pe malul stîng al rîuluĭ Tismana.

Roşia, *cătun,* al com. Roşia, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ. Are o suprafaţă de 963 hect., din care 413 hect. pădure, 81 hect. izlaz şi vatra satuluĭ, 28 hect. fîneţe şi 445 hect. arabile, cu o populaţie de 150 familiĭ, saŭ 500 suflete.

Are 2 bisericĭ de lemn, fondate de locuitorĭ în aniĭ 1775 şi 1780, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 morĭ şi 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 48 care cu boĭ, 9 căruţe cu caĭ, 192 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 62 oĭ şi capre şi 109 porcĭ.

Roşia, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Căzănești.

Roşia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Colțești, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 406 locuitorĭ și o biserică, fondată la 1794 și reparată la 1860.

Roşia, *veche numire a satuluĭ* Diaconi, com. Poiana, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Roşia, *insulă* în Dunăre, în dreptul com. Cioara, jud. Teleorman.

Roşia, *baltă,* în jud. Teleorman, în lunca Dunăreĭ, în dreptul com. Cioara. Creşte mult stuf și papură într'însa. Locuitoriĭ din com. Izlazul, din jud. Romanați, se aprovizionează de aci cu materialul pentru rogojinĭ.

Roşia, *moşie* particulară, de 429 hect., 64 ariĭ, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Jorăști.

Roşia, *parte din moşia* statuluĭ Didești, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman.

Roşia, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 75 hect., jud. Ilfov, pl. Oltenița.

Roşia-de-Jos, *cătun,* al com. Roșia, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat în partea de S. a com. pe Dealul-Muereĭ și la N. de cât. Roșia-d.-s.

Are o suprafață de 605 hect., cu o populație de 100 familiĭ; are o școală și o biserică, deservită de preotul și cîntărețul com.

Locuitoriĭ posedă: 4 plugurĭ, 35 care cu boĭ; 9 caĭ, 248 vite marĭ cornute, 153 oĭ, 15 capre și 63 porcĭ.

Roşia-de-Sus, *cătun,* al com. Roșia, jud. Gorj, pl. Amaradia, situat pe Dealul-Muereĭ.

Are o suprafață de 1058 hect., cu o populație de 102 familiĭ, saŭ 382 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 38 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ; 287 vite marĭ cornute, 245 oĭ, 8 caĭ, 27 capre și 114 rîmătorĭ.

Roşieni, *com. rur.,* la S. plășeĭ Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, formată din satul cu acelașĭ nume, situat între com. Dobrunul și Osica-Mică, în apropiere de Oltețul, la 15 kil. de Balș și la 16 de Caracal. Altitudinea terenuluĭ este de 145 m. d'asupra niveluluĭ Măriĭ, pe dealul Bobul.

Are o populație de 588 locuitorĭ; o școală; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1843), deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Vite marĭ cornute 490, vite micĭ 1292, porcĭ 66.

Roşieni, cu cureaua din Dobrun, *moşie* a statuluĭ, jud. Romanați, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., lîngă satul Roșieni. Are o pădure de 502 pog. Arendă: 5000 leĭ anual.

Roşieşti, *com. rur.,* în partea de S.-V. a plășeĭ Crasna, jud. Fălciŭ, situată maĭ mult pe șes în stînga rîuluĭ Bîrladul. Se mărginește la E. cu com. Vutcani; la V., cu județul Tutova, avînd de limită apa Bîrladuluĭ; la S., cu com. Bășești și Vicolești și la N. cu com. Idriciul.

E formată din satele: Bogheni, Gura-Idriciuluĭ, Roșiești și Valea-luĭ-Darie.

Suprafața com. e de 2586 hect., cu o populație de 379 familiĭ, saŭ 1424 suflete.

Are 3 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ; o școală mixtă.

Vite: 1004 vite marĭ cornute, 168 caĭ, 1170 oĭ și 493 porcĭ.

Roşieşti, *sat,* și reședința com. Roșiești, jud. Fălciŭ, pl. Crasna, așezat pe pîrîul Idriciul, pe o suprafață de 3062 hect., din care 715 pădure, și cu o populație de 173 familiĭ, saŭ 690 suflete.

Are o școală primară mixtă; o biserică, făcută la 1827.

Aicĭ a fost locul natal al Mitropolituluĭ Veniamin Costache; urmele caseĭ, unde a locuit cu părințiĭ săĭ, se maĭ cunosc și astă-zĭ în livada cu pomĭ a locuitoruluĭ Constantin Ursache Chelariu.

In acest sat, Grigore Ghica, a poposit cu oastea, în anul 1728, în ziua de Bobotează, făcînd Iordanul, apoĭ a stat la masă cu toțĭ boeriĭ, în casele Hatmanuluĭ Const. Costache, iar de aicĭ a plecat la Fălciŭ, unde s'a așezat în preajma Tătarilor Mîrzacĭ, care se rezvrătise contra Hanuluĭ și voiaŭ să prade Moldova.

Moșia este proprietatea Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași, donată de vechiul eĭ proprietar Negel.

Roşieşti, *pădure,* jud. Fălciŭ, pl. Crasna, com. Roșiești, cu o suprafață de 715 hect., proprietatea Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași.

Roşiile, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 8 mahalale: Osăceni, Pertești, Lupuești, Hotăroaia, Rățălești, Herăști, Păsărei și Pleșești, situată pe rîulețul Șasa, la 50 kil. de reședința județuluĭ și la 11 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 1787 locuitorĭ; 5 bisericĭ: la Pleșești, făcută de preotul Ion Pleșescu

şi reparată de enoriaşi; la Lupueşti, făcută de I. Catalistru şi reparată de M. Roşianu în anul 1875; la Perteşti, zidită în anul 1770 de preotul Streangă şi reparată la anul 1888; la Hotăroaia; şi la Răţăleşti, făcută de I. Roşianu; o şcoală, înfiinţată la 1856, frecuentată de 89 copiĭ (1899--900).

Vite: 58 caĭ, 669 boĭ, 388 vacĭ, 107 capre, 1001 oĭ, 313 porcĭ.

Pe rîul Şasa, în raionul com., sunt 4 morĭ.

Locuitoriĭ sunt toţĭ moşnenĭ.

Cu izlaz cu tot, com. are 5141 hect. pămînt.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5227 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3678 leĭ.

Şoseaua comunală înlesneşte comunicaţia cu com. Romaneşti, de unde se uneşte cu şoseaua judeţeană, care urmează cursul Cerneĭ, apoĭ cu com. Nenciuleşti, Crăpăturile, Şerbăneşti şi cu şoseaua judeţeană a Olteţuluĭ, la com. Găneşti.

E brăzdată de dealurile: Boruluĭ, Bratculuĭ, Bobuluĭ, Caselor şi Teiuluĭ şi udată de văile: Şasa, Budele, Geamăna, Bratcul, Budichia şi Zgubea.

Se mărgineşte la N. cu com. Romaneşti, la S. cu Nenciuleşti, la E. cu com. Ciumagi, Măldăreşti şi Lăpuşata, şi la V. cu Băeşti.

Roşioara, *altă numire a com.* Diţeşti, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Roşioara, *deal,* la poalele căruia e situată com. Diţeşti, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Roşioara, *pîrîŭ,* izvoreşte din fundul văieĭ Heleşteul, com. Filipeşti-de-Pădure, pl. Filipeşti, jud. Prahova, curge de la N. la S., formează maĭ multe zigzagurĭ şi se varsă în rîul Prahoviţa în raionul com. Diţeşti.

Pe ţărmul drept şi stîng al acestuĭ pîrîŭ şi la poalele dealuluĭ Roşioara este situată com. Diţeşti, pl. Filipeşti.

Roşiori, *com. urb.*, jud. Teleorman. Vezĭ Roşiori-de-Vede.

Roşiori, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Călmăţuiuluĭ, situată pe şes. Se mărgineşte la S.-E., cu com. Iazul, din jud. Ialomiţa; la N.-E., cu com. Tătarul; la E., cu com. Cioara-Radu-Vodă; la V., cu com. Colţea şi la S.-V., cu com. Chichineţul.

Suprafaţa com. este de 3550 hect., proprietatea locuitorilor, cu o populaţie de 1559 suflete.

Are o biserică, deservită de un preot; o şcoală mixtă, frecuentată de 92 copiĭ (1899—900).

Vite: 724 caĭ, 16 taurĭ, 878 boĭ, 679 vacĭ, 345 viţeĭ, 708 rîmătorĭ, 2093 oĭ şi 14 capre.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3873 leĭ, 82 banĭ şi la cheltuelĭ, de 3723 leĭ, 75 banĭ.

Drumurĭ: la Tătarul, spre N., pe la Crucea-luĭ-Vlad-Vodă (5 kil.); la com. Cioara-Radu-Vodă, spre E., până la capul proprietăţiĭ locuitorilor şi de aci prin cât. Vînătoriĭ (11 kil.); la com. Chichineţul, spre S.-V. (9 kil.); la com. Colţea, spre V. (4 kil.); la com. Iazul, jud. Ialomiţa, spre S.-E.; la Brăila, spre N.-E. (68 kil.).

Sunt 2 pieţe şi 7 strade bine aliniate.

Com. s'a înfiinţat la 1881 prin împroprietarea însurăţeilor, după legea din anul 1878.

Roşiori, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Mostiştea, situată spre N.-E. de Bucureşti lîngă drumul Mocanilor, la extremitatea judeţuluĭ, la 46 kil. de Bucureşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 875 hect., cu o populaţie de 672 locuitorĭ şi 157 case. Proprietatea e a însurăţeilor, care rezervă 60 hect. pentru izlaz.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 18 copiĭ (1899—900).

Budgetul com. e de 2435 leĭ la veniturĭ şi de 2289 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 98 caĭ şi ĭepe, 7 armăsarĭ, 234 boĭ, 191 vacĭ şi viţeĭ, 23 taurĭ, 172 porcĭ şi 805 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 74 plugurĭ: 46 cu boĭ, 28 cu caĭ; 124 care şi căruţe: 106 cu boĭ, 28 cu caĭ.

Improprietăriţĭ sunt 100 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ maĭ sunt 70.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ.

Roşiori, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Fundul, spre S.-E. de oraşul Roman, la 32 kil. de el şi la 7½ kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezată în cea maĭ mare parte pe un loc plan, şi e formată din satele Roşiori şi Ruşi, cu reşedinţa comuneĭ în satul Roşiori.

Are o populaţie de 853 locuitorĭ, din care 112 Ungurĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2134,50 leĭ şi la cheltuelĭ de 2117 leĭ.

Roşiori, *sat,* jud. Botoşani, aşezat pe coasta dealuluĭ Teişoara, în partea de S.-E. a com. Popouţi, cu o suprafaţă de 1002 hect. şi o populaţie de 130 familiĭ, saŭ 518 suflete.

Satul e înfiinţat pe moşia statuluĭ Popouţi, cu noiĭ împroprietăriţĭ în 1879.

Se află 3 cîrciumĭ, 3 comercianţĭ şi 2 meseriaşĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 40 copiĭ.

Vite: 200 vite marĭ cornute, 32 caĭ, 310 oĭ și 50 porcĭ.

Roșiori, *sat,* în partea de S. a com. cu acelașĭ nume, jud. Brăila. Colțul satuluĭ despre N.-E. atinge muchea văeĭ laculuĭ Tătarul. Se află la 68 kil. spre S. de orașul Brăila, și s'a înființat la 1879 cu ocazia împroprietăririeĭ.

Suprafața satuluĭ este de 167 hect., cu o populație de 1559 locuitorĭ și 247 case.

Are: o școală mixtă, înființată la 1883, frecuentată de 76 elevĭ și 16 eleve (1899—900); o biserică, zidită la 1890, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser; 7 cîrciumĭ; o brutărie și o lipscănie.

Vite: 1918 vite marĭ cornute, 724 caĭ, 2093 oĭ, 708 rîmătorĭ și 20 capre.

Roșiori, *cătun,* al com. Cochirleanca, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ și 29 case.

Roșiori, *sat,* în partea de N. a com. Averești, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, situat pe valea cu acelașĭ nume, cu o populație de 11 familiĭ, saŭ 31 suflete.

Roșiori, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Roșiori, spre S.-E. de orașul Roman, la 32 kil. de el și la 7 1/2 kil. de reședința plășeĭ. Este așezat pe un loc plan și e reședința com. Roșiori.

Are o populație de 75 familiĭ. Este înființat prin împroprietărirea noilor însurățeĭ.

Roșiori, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Dulcești, spre S.-V. de satul Dulcești și la 2 kil. de el. Este așezat pe deal. Are 199 locuitorĭ și o biserică.

Roșiori, *subdivizie a cătunuluĭ* Viperești, jud. Buzăŭ, com. Viperești.

Roșiori, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, com. Roșiori-de-Vede, pe linia Costești-Roșiori, pusă în circulație la 1 Ianuarie 1887. Se află între stațiile Papa (9,4 kil.) și Troian (13 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 78m,42. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 511768 leĭ, 43 banĭ. Aci se fac încărcărĭ de producte atît pentru Turnul-Port, cît și pentru Brăila.

Roșiori saŭ **Ruși,** *moșie,* a bisericeĭ Sf. Spiridon din București, jud. Teleorman, dăruită în parte orășenilor din Roșiori pe timpul luĭ Mihaiŭ Viteazul, cu privilegiile prevăzute în hrisovul ce a lăsat. Privilegiile, statornicite de marele Domn, aŭ fost reînoite sub domnia luĭ Alexandru Sc. Ghica.

Roșiori-de-Vede, *com. urb.,* în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, pe vale, la 238 kil. de capitala Țăriĭ, pe calea ferată, la 44 kil. de orașul de reședință Turnul-Măgurele și la 32 kil. de Alexandria.

O parte din marginele orașuluĭ sunt înconjurate de dealurĭ; iar pe la extremitățile luĭ de S.-V. și N.-E., trec pîrîul Bratcovul și rîul Vedea.

Se învecinește: la N.-V. cu comunele Scrioaștea și Măldăeni; la E. cu comuna Meri-Goala (dincolo de rîul Vedea); iar la S. cu moșiile Belitori și Roșiori.

Populația com. este de 8492 locuitorĭ: 4388 bărbațĭ și 4103 femeĭ (1899).

Comerciul se face pe o scară întinsă, și a luat un mare avînt (cel de cereale maĭ ales) de la deschiderea linieĭ ferate Costești-T.-Măgurele.

In toate Vinerile se ține aci tîrg săptămănal. Sunt și două tîrgurĭ anuale: unul la 25 Martie și cel d'al doilea la 8 Septembrie, care se țin pe locul anume destinat, la marginea orașuluĭ, între linia ferată și rîul Vedea. In oraș sunt treĭ piețe.

Școlĭ sunt 4: 2 școlĭ primare urb. de băețĭ, 1 școală primară urb. de fete și 1 școală primară rurală mixtă. Aŭ fost frecuentate în 1899—90 de 644 copiĭ.

Bisericĭ sunt 8, deservite de 11 preoțĭ și un diacon.

Are o grădină publică.

Are un spital cu 25 paturĭ, întreținut de județ; o farmacie; un oficiŭ telegrafo poștal.

Aci este subprefectura plășiĭ Tîrguluĭ, și judecătoria ocoluluĭ Roșiori.

Căĭ de comunicațiune sunt: șoseaua județeană Turnul-Roșiori-Strîmbeni, care străbate tot orașul în lung, formînd strada principală; șoseaua Roșiori-Ciolănești, care ia direcțiunea spre com. Drăgănești-Țigănia, cu un pod peste Vedea; șoseaua Roșiori-Măldăeni și de acolo în jud. Olt.

Locuitoriĭ posedă 7783 capete de vite: 616 caĭ și ĭepe, 2331 vite marĭ cornute, 3800 vite micĭ cornute și 1020 porcĭ.

Istoricul. Roșiori saŭ Ruși-de-Vede sunt unul din cele maĭ vechĭ tîrgurĭ. Intemeierea luĭ ar fi datînd, după uniĭ, din epoca luĭ Mihaiŭ-Viteazul, după alțiĭ, Roșiori ar fi existat pe timpul luĭ Mircea-cel-Bătrîn. Afirmațiunea celor d'întîĭ este bazată pe hrisovul luĭ Mihaĭ-Vodă, prin care acordă diferite privilegiĭ locuitorilor din acest tîrg, lăsîndu-ĭ a stăpîni eĭ și urmașiĭ lor, nesupărațĭ, atît proprietățile din oraș, cît și a se folosi de moșie,

dînd numaĭ o dijmă. Venitul întreg al moşieĭ era al mănăstireĭ Sf. Spiridon din Bucureşti.

Privilegiile acordate aŭ primit maĭ în urmă diferite modificărĭ, căcĭ, din pricina evenimentelor prin care trecea ţara, adesea-orĭ nu se maĭ ţinea seamă de scutirĭ, ci se lua cît se putea şi de unde se găsea.

Ca dovadă că nu s'a ţinut seamă de cele statornicite prin hrisov, este o carte din 13 Aprilie 1793, în favoarea moşieĭ Sfîntuluĭ Spiridon:

«I se dă voie să aibă tîrg la moşia Roşiori-de-Vede din Teleorman odată pe săptămână, şi vama ce se va agonisi să fie a mănăstireĭ. Asemenea până la 2000 vedre de vin şi 100 vedre de rachiŭ să fie liberă mănăstirea a aduce de orĭ unde la tîrg scutite de căminărit şi vamă. Prăvălioarele din Roşi-de-Vede vor fi apărate de fumărit şi de coşărit».

Roşiori aŭ fost până la 1838 reşedinţa judeţuluĭ Teleorman, după împărţirea ce a avut până atuncĭ.

In memoriile generaluluĭ Bauer, scrise la finele secoluluĭ al XVIII-lea, se menţionează despre Roşiori ca scaun al isprăvnicieĭ şi se exprimă părerea că pe locul unde este azĭ acest oraş ar fi fost vechia Arcina.

Locurĭ istorice sunt: Cetatea de la S. oraşuluĭ, rotundă, ocolită de un şanţ ordinar şi avînd o lăţime de 8 m., o adîncime de 8 m. şi o înălţime în interior de 10 m. Diametrul eĭ este de 260 m. Astă-zĭ este arată maĭ din toate părţile.

La S.-E. oraşuluĭ, spre livezĭ, este o altă întăritură de 66 m. diametru, avînd o înălţime de 16 m. Imprejurul eĭ sunt înşirate opt măgurĭ, grupate una în faţa alteia.

In partea de S.-V., lîngă Urluiul, se maĭ vede încă un patrulater, lung de 40 m., larg de 24, în care s'aŭ găsit resturĭ de cărămidă ce se presupune a fi romană.

Roşiorilor (Valea-), *vale,* în jud. Buzăŭ, com. Vipereşti; începe din slemnea mucheĭ Vipereştilor, se uneşte cu Izvorul Cîrsteĭ, şi dă în rîul Buzăul.

Roşiuţa, *com. rur.,* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văile, la 49 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale.

Se mărgineşte la E. cu com. Runcurelul, de care se desparte prin Dealul-Grigoresculuĭ; la S., cu com. Ploştina; la V., cu com. Lupoaia; iar la N., cu jud. Gorj, de care se desparte prin Dealul-Bujoresculuĭ.

Satul formează com. cu cât. Lupoiţa şi mahalalele Ştirbeţul, Cacova şi Valea-Mare, avînd o populaţie de 850 locuitorĭ şi 190 case.

Locuitoriĭ posedă: 60 plugurĭ, 109 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 150 stupĭ; 360 vite marĭ cornute, 400 oĭ şi 400 rîmătorĭ.

Este străbătută de şoseaua judeţeană Turnul-Severin-Bujorescul-Tîrgul-Jiŭ.

Are 2 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală, frecuentată de 53 elevĭ (1899—900).

Budgetul com. e la veniturĭ de 1594 leĭ şi la cheltuelĭ, de 775 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Bujorescul, cu ramurile sale, Culmea-Busuioculuĭ, Dealul-Chivădaruluĭ, Ghiara-Mîţeĭ, Culmea-Cervenieĭ, Groapa-Lupuluĭ, Dealul-Viilor, Cioaca Sf. Ilie, Pădurea-Chivădaruluĭ, Culmea-Inaltă, culmea Ţiflea şi Piscul-Lung.

Văĭ: Valea-Stirbeţuluĭ, Valea-Largă, a-Viilor, a-Soculuĭ, a-Cerveneĭ, a-Lupoiţeĭ, a-Stîrpăriilor, a-Conacelor, Valea-Mare şi Valea-Popeĭ.

Pîrîiaşe: apa Roşiuţa şi apa Ştirbeţuluĭ.

Lacurĭ: Lacul-Mic şi Lacul-fără-Fund.

In cătunul Lupoiţa se află cărbunĭ de pămînt.

Roşt-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Ostrovul. Se întinde de la Movila-Săpată până la vîrful Ghiolgic-Tepe, avînd o direcţiune generală de la N.-V. către S.-E. Se află printre văile Dereaua-Roşt şi Valea-Moşuluĭ. Are o înălţime maximă de 197 m., pe care o atinge în vîrful săŭ Haznale-Tepe. Este acoperit cu păşunĭ în cea maĭ mare parte; numaĭ în partea sa de N.-E. sunt puţine pădurĭ. Este situat în N.-V. plăşeĭ şi S. a comuneĭ.

Roşul, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la V. de Bucureşti, pe rîul Dîmboviţa, la 8 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu com. Militari şi Chiajna prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Boja, Catanele, Crîngaşi, Giuleşti şi Roşul, cu o populaţie de 800 locuitorĭ, şi 179 case.

Se întinde pe o suprafaţă de 1763 hect.

Statul, d-niĭ Al. Costescu, I. Ionescu aŭ 1138 hect. şi locuitoriĭ, 626 hect. Proprietariĭ cultivă 845 hect. (58 sterpe, 207 izlaz, restul pădure). Locuitoriĭ rezervă 106 hect. pentru izlaz.

Are 3 bisericĭ, la Crîngaşi, Giuleşti şi Roşul; 1 şcoală mixtă; 1 moară cu apă; 2 podurĭ stătătoare.

Vite: 50 caĭ şi iepe, 173 boĭ,

256 vacĭ și vițeĭ, 25 bivolĭ, 51 bivolițe, 30 porcĭ și 209 oĭ.

Budgetul com. e de 5137 leĭ la veniturĭ și de 4975 leĭ la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 81 pluguri: 77 cu boĭ, 4 cu caĭ; 56 care și căruțe: 48 cu boĭ, 8 cu caĭ.

Improprietăriți sunt 125 locuitorĭ și neîmproprietăriți maĭ sunt 125.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ.

Roșul, *sat*, jud. Fălciŭ, în partea de N.-E. a com. Bazga, pe moșia Bazga, situat pe culmea dealuluĭ Roșul, care este acoperit cu viĭ și livezĭ, purtînd numirea de podgoria Roșuluĭ.

Vatra satuluĭ e de 51 hect., cu o populație de 68 familiĭ, saŭ 261 suflete.

De la poalele dealuluĭ, pe care e situată podgoria, se întinde spre E. șesul Jijieĭ și acel al Prutuluĭ.

Roșul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, jud. Ilfov, pl. Znagovul, situat la V. de București, pe malul drept al rîuluĭ Dîmbovița.

Se întinde pe o suprafață de 722 hect., cu o populație de 387 locuitorĭ.

D-l I. Ionescu are 469 hect. și locuitoriĭ, 253 hect. Proprietarul cultivă 370 hect. (71 izlaz, 28 pădure). Locuitoriĭ cultivă 214 hect. (39 izlaz).

Aci este reședința primărieĭ.

Are o școală mixtă, frecuentată de 41 copiĭ (1899—900); o biserică, cu hramul Izvorul Tămăduireĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 fabricĭ de cărămidă; 1 moară cu apă.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 301 și al celor micĭ, de 170.

Roșul, *insulă*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Cocargea, în dreptul satuluĭ Buliga. Este formată de brațul Borcea, și are o lungime de 4 kil.

Roșul, *munte*, în jud. Mușcel, plaiul Dîmbovița, la E. de com. Dragoslavele. Are un vîrf de o mărime impunătoare. Pe coaste e păduros, iar pe culme este acoperit cu pășunĭ, ce nutresc numeroase turme de vite. Se întinde în lungul rîuluĭ Dîmbovița.

Roșul, *deal*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Coșula, com. Șendriceni, pe care se află pădurea Buhaiul, proprietatea statuluĭ, în suprafață de 380 hect.

Roșul, *deal*, spre N. de satul Gura-Bohotinul, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, prelungire a dealuluĭ Șurpa, care începe din com. Bohotinul, trece prin com. Răducăneni și se termină la coasta de N. a satuluĭ Gura-Bohotinuluĭ.

Roșul, *deal*, în jud. Gorj, pl. Ocolul, com. Cîlnicul, spre N. de com. Se întinde din căt. Leuca, până la Cîlnicul-d.-s. Pe el se află plantațiĭ de viĭ și prunĭ și pădure.

Roșul, *deal*, ce se întinde din com. Roșia, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, de la Matca-Roșie, spre S.-V., până la com. Bourelul, din jud. Mehedinți.

Roșul, *deal*, în jud. Gorj, plaiul Vulcan, la S. de com. Vîrtopul. Se prelungește de la N. spre S. până în hotarul jud. Mehedinți. Pe cracul săŭ trece hotarul. E proprietate a locuitorilor com. Vîrtopul. Are pe dînsul pădure și locurĭ arabile.

Roșul, *deal*, în jud. Gorj, plasa Jiuluĭ, din partea despre V. a com. Turceni-d.-j., întinzîndu-se de la N., de la com. Turceni-d.-s. și până spre S., la com. Ionești.

Formează culmea Jiuluĭ din dreapta și linia despre V. a com. Turceni-d.-j.

Pe coasta despre com. este acoperit cu viĭ și prunĭ, iar pe creastă, cu pădure.

Roșul, *culme*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia; se desface din vîrful Lacul-cu-Richiți; se întinde printre pîraiele Turburea și Cerbuluĭ, afluențĭ aĭ rîuluĭ R.-Sărat; vîrful principal este Dealul-Roșu, acoperit cu pădurĭ și pășunĭ.

Roșul, *grind*, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea centrală a plășeĭ și a com.; are o formă lunguiață, cu o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E.; lungimea luĭ atinge 6 kil., iar lățimea medie e de 300 m.; are o suprafață de 115 hect.; este străbătut de-alungul de o gîrliță; în partea de S. comunică cu grindurile Luriciul și al-Ivanciĭ.

Roșul, *punct trigonometric* de observație de rangul al 3-lea., jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, în partea centrală a plășeĭ și a com.; are o înălțime de 24 m., dominînd asupra drumuluĭ Mamut, ce unește grindul Cara-Orman, cu malul brațuluĭ Sf. Gheorghe.

Roșul, *pădure*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, situată între brațul Borcea și satul Cocargea.

Roșul, *pădure* a statuluĭ, în în-

tindere de 200 hect., aparţinînd de Munţiĭ mănăstireĭ Cîmpulung, care fac parte din com. Corbşori şi Berevoeşti, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel.

Roşul, *lac*, din delta Dunăriĭ, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea de E. a plăşeĭ şi a com. Este cel maĭ considerabil din toată delta, după lacul Gorgova. Are o întindere de 6½ kil. Este format de o revărsare anterioară a braţuluĭ Sulina, cu care comunică prin gîrla Tudor-Vătaful, ce trece maĭ întîiŭ prin lacurile Potcoava şi Lumina. La E. comunică prin 11 gîrliţe cu lacul Roşuleţul, cu Gîrla-Împuţită şi Marea. Conţine peşte în mare cantitate: ştiucă, lin, crap, chefal şi alte varietăţĭ ce se pescueşte de cherhanaua Ermalaiul şi se consumă în Cara-Orman şi Sulina.

Roşul, *lac*, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Satul-Noŭ şi pe acela al căt. săŭ Pătlăgeanca, situat în partea de N. a plăşeĭ şi de V. a com., format de vre-o revărsare anterioară a braţuluĭ Chilia, cu care comunică prin 2 gîrliţe; e înconjurat numaĭ cu stuf; are o întindere de 200 hect.; conţine peşte: lin, ştiucă şi biban.

Roşul (Leţcani), *pîrîŭ*, izvoreşte de pe teritoriul satuluĭ Leţcani, com. Tăuteşti, pl. Copoul, jud. Iaşi. Curge de la N. spre V., pănă în dreptul hîrtopuluĭ Caţinul, de unde trece în com. Cucuteni, pl. Stavnicul, şi se varsă în Bahluiul.

Formează hotarul, despre V., între comunele Tăuteşti şi Cucuteni.

Roşuleţul, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea de E. a plăşeĭ şi a com., la 2 kil. spre V. de ţărmul Măreĭ-Negre; e format de lacul Roşul, cu care comunică prin 11 gîrliţe, prin care este alimentat de lacul Roşul; are o întindere de 200 hect.; la E. comunică prin o mică scursoare cu Gîrla-Împuţită şi prin aceasta cu Marea; în interioriul săŭ are 2 insuleţe, acoperite cu stuf şi a căror întindere este de 20 hect.; este înconjurat de toate părţile cu stuf; conţine peşte în cantitate mare: biban, ştiucă, caracudă şi crap.

Rotarea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populaţiune de 375 locuitorĭ, o biserică.

Este situat la poalele plaiuluĭ Roma şi Dealuluĭ-Coastelor. Prin centru îl udă izvorul Rotarea, iar pe la S., gîrla Bătrîneanca.

Rotarea, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Cătina, proprietate moşnenească, avînd 50 hect. Pe dînsa se văd încă ruine de zid şi cîteva viţe foarte groase. Legenda spune că ruinele aŭ fost biserică tătărască, şi că viea ar fi fost plantată de Tătarĭ.

Rotari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populaţiune de 501 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.

In cătun se găsesc foarte mulţĭ cărbunĭ de pămînt.

Rotari, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Puieşti.

Rotarilor (Dealul-), *deal*, acoperit cu pădure, la E. de satul Costuleni, com. Costuleni, pl. Braniştea, jud. Iaşi.

Rotarilor (Pădurea-), *pădure*, în întindere de 309 hect., pe Dealul şi Valea-Rotarilor, com. Costuleni, pl. Braniştea, jud. Iaşi; proprietatea Statuluĭ.

Rotarul, *sfoară de moşie*, în raionul com. Gohorul, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ; începe din rîul Zeletinul, şi se întinde paralel cu moşia Răchitoasa, care a aparţinut pănă la 1862 mănăstireĭ Răchitoasa. La 1868, statul a vîndut-o locuitorilor din Gohor.

Rotarul, *vale* şi *pîrîŭ*, izvoreşte din culmea dealuluĭ Bordea, com. Mogoşeşti, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, trece prin pădurile Creţul şi Rotarul, apoĭ se împreună cu pîrîul Mihoi, şi se varsă în pîrîul Şanta.

Rotarul, saŭ **Mălăeşti**, *deal*, în partea de S.-V. a com. Podoleni, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, acoperit cu pădure, proprietatea statuluĭ.

Rotaruluĭ (Pîrîiaşul-), *pîrîiaş*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele; izvoreşte din ramura munţilor Cozla şi se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Cuejdiul.

Rotaruluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul; izvoreşte din Munţiĭ-Hanguluĭ şi se varsă pe stînga rîuluĭ Bistriţa, în dreptul satuluĭ Hangul.

Rotata, *fost pichet de graniţă*, în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Rotăreşti, *sat*, cu 30 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ.

Rotăreşti, *sat*, cu 68 locuitorĭ,

jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Bălceşti.

Rotăreşti, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, căt. de reşedinţă al com. Vîrteşcoi, aşezat în mijlocul com., pe malul drept al rîuluĭ Milcovul. Are o întindere de 25 hect., cu o populaţie de 47 familiĭ, saŭ 235 suflete; o biserică şi o şcoală.

Rotăreşti, *cătun.* Vezĭ Bîţcoveni, jud. Vlaşca.

Rotăria, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Chilieni, spre N. de satul Chilieni-d.-s. Are 147 locuitorĭ.

Rotăria, *deal,* în jud. Suceava, comuna Valea-Glodului, făcînd parte din culmea dealuluĭ Halmul, ce desparte albia Şomuzuluĭ-Mare de aceea a Şomuzuluĭ-Mic. E îmbrăcat în pădure de diferite esenţe.

Rotăria, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Chiojdeni; izvoreşte din Dealul-Lupanuluĭ, udă partea de V. a com. şi se varsă în rîul Motnăul, pe dreapta luĭ.

Rotărieĭ (Vîrful-), *munte,* în jud. Buzăŭ, comunele Cătina şi Chiojdul, căt. Roma, în care sunt săpate maĭ multe grote.

Rotileşti, *cătun,* în jud. Putna, pl. Zăbrăuţi, com. Cîmpurile, situat de ambele malurĭ ale Şuşiţeĭ, în faţa căt. Roşculeşti.

Are o populaţiune de 301 suflete; o biserică filială, cu hramul Sf. Nicolae.

Rotileşti, *pădure* particulară, în suprafaţă de 100 fălcĭ, pe teritoriul căt. Rotileşti, com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuţi, jud. Putna.

Rotopăneşti, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Brădăţelul. Până la 1886 forma singur comună a parte.

E străbătut de pîrîul Brădăţelul, şi are o populaţie de 104 familiĭ, saŭ 410 suflete.

Vatra satuluĭ ocupă aproape 10 fălcĭ.

Moşia e proprietatea d-luĭ Gr. Goilav. Are 1781 hect., din care 821 hect. cultivabile, 698 hect. pădure, 207 hect. fînaţ şi restul mlaştinĭ, rîpĭ şi loc neproductiv.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 6 fruntaşĭ, 44 pălmaşĭ şi 8 codaşĭ, stăpînind 143 fălcĭ.

Are o şcoală rurală mixtă, reînfiinţată în 1865, frecuentată de 35 copiĭ; o biserică, cu hramul Schimbarea la faţă, zidită de Marele Postelnic şi Cavaler Nicolaĭ Istrati, la 1856, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ şi împroprietărită cu 8 1/2 fălcĭ.

Biserica are inscripţia:

Acest templu, dedicat Sfinteĭ Treimĭ, cu binecuvîntarea prea Sf. Sale Episcopuluĭ de Huşĭ, Meletie Istrati, s'aŭ fondat de fratele săŭ, Mare postelnic şi cavaler Nicolaĭ Istrati, cu îndemnul soţieĭ sale Sevastia, născută Ciudin şi a fiuluĭ lor Titu Istrati, pe proprietatea sa Rotopăneşti, în anul ereĭ noastre 1856, în care Moldova aŭ recăpătat privilegiile aşezate de Ştefan-cel-Mare.

In acelaşĭ an (1856) «în care Moldova aŭ recăpătat privilegiile aşezate de Ştefan-cel-Mare» mărinimosul proprietar, ridică în curtea bisericeĭ o statue de piatră, reprezintînd Moldova în forma uneĭ fecioare întinzînd o cunună de stejar.

Nicolae Istrati a lăsat urme neşterse de filantropie şi de patriotism. Două eraŭ pe timpul săŭ cele maĭ vestite şcoale din ţinutul nostru: cea din Rotopăneşti, a luĭ Istrate, şi cea din Broşteni, a luĭ Nanu. Şcoala luĭ Istrati nu era şcoală de rînd: în ea se învăţa carte multă şi sănătoasă, se dădeaŭ reprezentaţiĭ teatrale, pentru care însuşĭ Postelnicul proprietar scria cărţĭ, compunea piese, făcea chiar pe dascălul.

Rotunda (Mitropolia), *cătun,* al com. Brădeanul, jud. Buzăŭ, cu 220 locuitorĭ şi 49 case.

Rotunda, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Doljeşti, spre S.-V. de satul Doljeşti şi la 2 kil. de el, pe malul stîng a rîuluĭ Siretul şi la vărsarea pîrîuluĭ Albuia în acesta. Are o populaţie de 424 locuitorĭ, compusă numaĭ din Ungurĭ, care ţin de parohia catolică Agiudeni.

Se face aci bîlciŭ la Sf. Treime.

Rotunda, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Liteni, jud. Suceava, aşezat sub dealul cu acelaşĭ nume şi pe ţărmul drept al Şomuzuluĭ-Mic.

Are o populaţie de 515 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, clădită de I. V. Liteanu în 1803, deservită de preotul şi dascălul din Corni sat, cu care formează o parohie.

Vatra satuluĭ ocupă 44 fălcĭ.

Moşia, proprietate a d-luĭ A. Vîrnav Liteanul, are 1480 fălcĭ, din carĭ 741 cultivabile, 590 pădure, 81 fînaţ şi restul teren puţin productiv.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 11 fruntaşĭ, 49 pălmaşĭ şi 9 codaşĭ, stăpînind 181 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Liteni (3 kil.), la Dolheşti (3500 m.) şi la Corni (2800 m.).

Rotunda, *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, din şira Geamăna. De aci izvoreşte Tazlăul-Sărat.

Rotunda, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, la N. com. Anişul, şi situat între munţiĭ Rotunda şi Băileasa.

Rotunda, *deal* şi *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea.

Rotunda, *movilă,* de-asupra dealuluĭ Bornea făcînd hotarul între moşia Ciurea, pl. Codrul, jud. Iaşi, şi moşia Dobrovăţul, din jud. Vasluiŭ. Vîrful eĭ predomină toate înălţimele din vecinătate.

Rotunda, *deal,* care se întinde din partea de V. a oraşuluĭ Tecuciŭ, jud. Tecuciŭ, spre S., până aproape de satul Podoleni, com. Borcea, pl. Bîrlad.

Rotunda, *ĭezer,* jud. Brăila, situat în ostrovul Iazul, spre S.-E. de ĭezerul Căţeaua, între Vîlciul şi Băndoiul.

Rotunda, *ĭezer,* jud. Brăila, la E. com. Vizirul, aproape de Dunărea-Vechĭe între ĭezerele Lupoiul şi Fusarul.

Rotunda, *baltă* adîncă, pe moşia Ghireni-Tăutul, com. Coţuşca, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Rotunda (Mitropolia) saŭ **Rotunda-de-lîngă-Meteleŭ,** *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Brădeanu, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de Mitropolie şi dată în loturĭ; are 458 hect.

Rotunda, *pădure,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, com. Borăneşti, pe lunca rîuluĭ Ialomiţa.

Rotunda, *pîrîŭ,* izvoreşte din valea cu acelaşĭ nume, trece printre dealurile Moimeşti şi Piatra-Albă, jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Rădiul-Mitropolieĭ, şi se varsă în iazul Cîrligul.

Rotunda (Vîrful-), *munte,* situat în toată partea de E. a com. Brebul, plaiul Prahova, jud. Prahova.

Rotunda-şi-Şopîrliga, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Brădeanu, căt. Rotunda, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de mănăstirea Tîrgşorul; constă din două sforĭ, avînd împreună 1720 hect., din care 30 hect. pădurea Şopîrliga, restul loc cultivabil.

Rotundă (Balta-), *lac,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Nicoliţelul, situat în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ; şi format de o revărsare anterioară a Dunăreĭ, de care e departe de 1 ½ kil.; are o formă aproape rotundă; la V. se află aşezată balta Capaclia, la E. balta Saon, iar la S. se găsesc viile Saon; este înconjurat de toate părţile cu stuf şi conţine peşte.

Rotundul (Vîrful-Denimiezĭ), *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Pîrscovul, căt. Bădila, care se ridică în formă de semicerc d'asupra Văeĭ-Tătarilor şi culminează în vîrful Dintele.

Rotundul, *lac,* în jud. Brăila, pe lunca Călmăţuiuluĭ, la 3 kil. spre N. de satul Insurăţei, între viroagă şi Călmăţuiul.

Rotundul, *baltă,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. urb. Hîrşova, situată în partea de V. a plăşeĭ şi cea de N. a com., în vecinătatea bălţiĭ Slateia, formată de vre-o revărsare anterioară a Dunăriĭ şi alimentată de privalurile Tair-Buaz şi Privalul-Rotunduluĭ; are o întindere de 100 hect., înconjurată numaĭ cu stuf şi conţine peşte, al căruĭ venit aparţine statuluĭ.

Rotundul, *ĭezer,* în jud. Brăila, situat în ostrovul Bregoloiul, la E. de ĭezerul Melcişi şi la V. de ĭezerul Fusarul.

Rotundul, *pîrîŭ,* în jud. Teleorman, la marginea pădureĭ statuluĭ Drăgăneşti, în partea din spre oraşul Roşiori. E format din izvoare.

Rotunduluĭ (Privalul-), *gîrlă,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. urb. Hîrşova. Se desface din Dunăre, sub numele de privalul Tair-Buaz, primeşte apele bălţiĭ Puturoasa, de unde ia numele de Rotundul. Are o lungime de aproape 4 kil. şi brăzdează partea de V. a plăşeĭ şi cea de N. a com., puţin adînc, curge numaĭ prin stuf şi duce peştele din Dunăre în lacul Rotundul.

Rotunzeni, *vechie numire a com.* Gherăseni, jud. Buzăŭ.

Rovina, *deal,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăeşti, cu direcţiunea de la V.-E., acoperit cu viĭ.

Rovinari, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la E. com. Roşia, situată pe loc şes şi în partea stîngă a Jiuluĭ, d'alungul şoseleĭ naţionale Filiaşi-Pietroşani, care o străbate.

Are o suprafaţă de 1037 hect., din care: 300 hect. pădure, 130 hect. izlaz şi vatra satuluĭ, 40 hect. fîneţe şi 567 hect. arabile, cu o populaţie de 154 familiĭ, saŭ 669 suflete.

Locuitoriĭ sunt parte moşnenĭ şi parte împroprietăriţĭ. Eĭ po-

sedă: 54 pluguri, 102 care cu boi, 17 căruţe cu cai; 448 vite mari cornute, 59 cai, 334 oi şi capre şi 238 porci.

Are o şcoală, frecuentată de 44 elevi (1899—900); o biserică de zid, fondată de locuitori la 1796, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 cîrciumi.

Budgetul com. e la venituri de 1264 lei, 4 bani, iar la cheltueli de 1260 lei, 50 bani.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani, care o pune în legătură la N. cu căt. său Poiana, iar la S. cu com. Moii prin şoseaua comunală, care o leagă cu com. Roşia, de care este despărţită prin apa Jiului, peste care este un pod de lemn.

In partea despre E. a com. sunt nişte dealuri care aŭ o direcţiune cam oblică în raport cu şoseaua care trece prin sat, şi care daŭ naştere văilor Dîmbova, prin care curge pîrîul cu acelaşi nume, Scoarţa şi Rovinari.

Rovinari, *cătun* de reşedinţă al com. Rovinari, jud. Gorj, pl. Jiului.

Are o suprafaţă de 602 hect., din care: 200 hect. pădure, 70 hect. izlaz şi vatra satului, 30 hect. fîneţe şi 302 hect. arabile, cu o populaţie de 101 familii, saŭ 433 suflete.

Locuitorii posedă: 42 pluguri, 70 care cu boi şi vaci, 12 căruţe cu cai; 336 vite mari cornute, 49 cai, 276 oi şi capre şi 204 porci.

Rovinari, *vale*, în dreptul com. Rovinari, pl. Jiului, jud. Gorj. Incepe despre E., din Dealul-lui-Bran şi se termină în şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani. Prin ea curge pîrîul Rovinari.

Este acoperită cu pădure şi formată din ramificaţiile Dealului-lui-Bran.

Rovine, *loc istoric*, unde Mircea-cel-Mare, Domnul Munteniei, a bătut la 1398 pe Sultanul Baiazet, supranumit Ilderim (Fulgerul).

In urma străluciteĭ izbînzi de de la Nicopoli, Sultanul Baiazet, făcîndu-se stăpîn peste întreaga Bulgarie, trecu Dunărea în anul 1398 pe la Călăraşi şi începu a pustii ţara. Mircea, văzînd primejdia, trimise în munţi pe femei, copii şi bătrîni de la şes, cu toate vitele şi lucrurile lor trebuincioase, punînd apoi să arză holdele în urma lor; iar el cu o oaste destul de numeroasă, se întăreşte în pădurile dese, care ţărmuiaŭ cîmpiile apusene ale Băraganului, în partea în care armata Turcă îşi făcea mişcările, urmărind-o pas cu pas. Trupele singuratice de Turci, care umblaŭ prin păduri saŭ rătăciaŭ prin cîmpii după jafuri, eraŭ pîndite şi nimicite. Prin aceste mici izbînzi, curajul Romînilor creştea pe cînd desperarea coprinse pe Turci, aşa că aceştia deteră semnalul de retragere şi apucară în învălmăşeală spre Dunăre. Mircea îşi întocmeşte atunci oastea şi la cîmpie deschisă şi mlăştinoasă se aruncă fără de veste cu 30000 Romîni asupra inamicilor, ii bate şi-i pune pe goană, luîndu-le toate proviziunile şi mulţi prizioneri. S'ar fi înecat toată turcimea în valurile Dunărei, dacă Baiazet n'ar fi ascultat sfatul lui Evernos-beg, cel mai bun general turc, n'ar fi oprit armata pe malul stîng al Dunărei, şi nu s'ar fi întărit într'o tabără făcută cu care şi şanţuri. Mircea nu'l atacă aci şi a doua zi apărat de această tabără, Baiazet trecu Dunărea cu rămăşiţa trupelor sale.

In urma acestei victorii, Mircea se făcu iarăşi stăpîn peste Dobrogea şi cetăţile de pe malul drept al Dunării.

Rozila, *platoŭ*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Teghii, căt. Ioneşti, limitat la N. de muntele Vîrful-Dracului, Vîrful-Tenţii şi pîrîul Bîsca-Mare, la S.-E. de Bîsca-Rozilei şi la V. de satul Ioneşti. E acoperit de fîneaţă, întreruptă de două culminaţiuni: Podul-lui-Căicuş şi Muchia-de-la-Vadul-Cornului. Bîsca-Mare şi Bîsca-Mică, reunindu-se la capul acestui platoŭ, iaŭ de aci înainte numele de Bîsca-Rozilei.

Rozîştea, *com. rur.* şi *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j. Vezi Rozîştea.

Rozîştea (Rojîştea-), *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Rozîştea, aparţine bisericei Madona-Dudu din Craiova. Are o întindere aproximativă de 5240 pog. arabile, între cari intră şi pămîntul arabil de peste Jiŭ, ce ţine tot de această proprietate. Aduce un venit anual de 3200 lei. Are pădure pe dînsa.

Rozîştea (Rojîştea-), *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Rozîştea, aparţinînd familiei Păianu. Aduce venit anual de aproximativ 32000 lei. Pe această moşie sunt bălţile: Banului, Gîrla-Iţelor, Balta-cu-Salciile, Balta-Fotii şi Gîldăul-Morii, de la izvoarele Vîjoaei. Tot aci este şi izvorul numit Aleşteul. Are o moară de apă pe pîrîul Vîjoaia. Are pădure pe dînsa.

Rozîştea, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Rozîştea, aparţinînd familiei Păianu. Are o întindere de aproape 307 hect. Se compune din arţari, carpeni, ulmi, păducei, plopi şi mai cu seamă ulmi şi jugastri.

Roziştea, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziştea, aparţinînd biserică Madona Dudu din Craiova, pe proprietatea căreia se găseşte.

E populată cu plopĭ, păduceĭ şi maĭ cu seamă jugastri şi ulmĭ.

Roznovanul, *deal,* jud. Iaşi, ce se întinde de la N. spre S., făcînd hotarul despre E. al satelor: Cîrjoaia, Băiceni şi Cotnari, din pl. Bahluiul.

Roznoveni, *loc,* pe care se află ridicată Movila-Mare, pe moşia Hilişeul-Curt, com. Hilişeul, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ.

Roznovul, *com. rur.,* situată în partea de N. a pl. Bistriţa, jud. Neamţu, formată din cătunele: Roznovul, Chintinici, Slobozia, Cuteni, Dumbrava-Roşie-d.-j., Sevineşti şi Brăşăuţi, cu o populaţie de 4144 suflete.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în anul 1864, sunt astă-zĭ 73 carĭ trăesc, stăpânindu-şĭ singurĭ locul lor; iar ca urmaşĭ a acelor improprietărіţĭ sunt 415 locuitorĭ, carĭ aŭ moştenit locurile de la părinţiĭ lor, cărora li s'a dat 1350 fălcĭ. Din anul 1878, sunt astă-zĭ în viaţă 47 loc., carĭ'şĭ stăpînesc locurile lor; iar ca urmaşĭ sunt 65 carĭ stăpînesc locurile de la părinţiĭ lor.

In aniĭ 1896 şi 1898 s'a vîndut locuitorilor pămînt de pe moşia statuluĭ Sevineşti (85 loturĭ micĭ de 5 hect. fie-care, 11 loturĭ marĭ, din care 4 de 25 hect. şi 7 de 10 hect.).

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi plutăria pe rîul Bistriţa.

Agricultura se face în com. pe o întindere de 3514 hect.

Imaşul are o întindere de 950 hect., nutrind peste 3000 vite.

In com. sunt două parohiĭ: Roznovul şi Sevineşti; în parohia Roznovul sunt 2 bisericĭ, din care una a fost construită din noŭ de proprietar, d. Colonel G. Ruset Roznovanu şi soţia sa Alexandrina, născută Cîmpineanu, şi e deservită de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; în parohia Sevineşti sunt tot 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Sunt 3 şcolĭ rurale, conduse de 3 învăţătorĭ, frecuentate de 238 elevĭ, din care 200 băeţĭ şi 38 fete.

In satul Roznovul este un spital rural cu 30 paturĭ, întreţinut de stat.

Se maĭ află în com. o farmacie filială, una fabrică de petrol; un biuroŭ postal judeţean, o gară a drumuluĭ de fier Piatra-Bacăŭ, unde sunt 4 depozite de cherestea a fabricilor Tazlăul, Nechitul, Neguleşti şi Calul.

La oficiul primărieĭ este instalat un post de telefon ce este în legătură cu oraşul Piatra, cu comunele din plasa Bistriţa şi cu spitalul, jandarmeria, depositul de cherestea.

Este o secţiune de jandarmĭ în căt. Slobozia; în căt. Chinţinici este reşedinţa companieĭ a 12-a de Dorobanţĭ din Regimentul 15 Războieni.

Vite: 168 caĭ, 214 ĭepe, 60 mînzĭ, 9 taurĭ, 444 boĭ, 860 vacĭ, 200 viţeĭ, 200 viţele, 208 juncĭ şi mînzaţĭ, 200 junce şi mînzate, 4 bivoliţe, 150 berbecĭ, 3800 oĭ, 1 ţap, 1 capră şi 289 rîmătorĭ.

Un rateş (han) mare, proprietatea domnuluĭ Colonel G. Ruset Roznovanu, o brutărie, care serveşte pentru populaţia din această comună şi satele vecine şi 8 comercianţĭ de băcănie şi lipscănie sunt în coprinsul com. Roznovul.

Sunt 5 morĭ cu 10 perechĭ de pĭetre umblătoare, din care una în cătunul Slobozia, pe apa Cracăul, una în satul Roznovul, pe apa rîuluĭ Bistriţa şi 3 în căt. Chintinici, pe apa Pîrîuluĭ-Iepeĭ.

Budgetul com. este de 20374 leĭ la veniturĭ şi la cheltuelĭ.

In com. sunt 41 kil. 110 m. şosele, din care 6,430 kil. şoseaua naţională Bacăŭ-Piatra, 12 kil. şoseaua judeţeană Dobreni-Moineşti, 14,900 kil. şoseaua comunală şi 8 kil. şoseaua vecinală, toate pĭetruite.

Comunicaţiunea cu comunele vecine se face prin aceste şosele ce se încrucişează în satul Roznovul şi duc în satele: Slobozia, Dochia, Negriteşti, Traian, Läneşti, Borleşti, Mastacănul şi Vînători-Dumbrava-Roşie.

(Articol trimes de d. Colonel G. Roznovanu.)

Roznovul, *sat,* în com. Roznovul, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, situat în crucişul şoselelor Dobreni-Moineşti şi Bacăŭ-Piatra, la 14 kil. de oraşul Piatra. Are o populaţie de 680 suflete.

Aci se află reşedinţa com.; o gară a drumuluĭ de fer Piatra-Bacăŭ; 2 bisericĭ, din care una zidită din noŭ din piatră cioplită şi acoperită cu aramă de domnul proprietar Colonel G. Ruset Roznovanu, deservită de un preot paroh şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală primară rurală, cu un învăţător; un spital rural, cu 30 paturĭ; o farmacie; un rateş (han) mare; o brutărie; 2 cîrciumĭ, o băcănie, o moară cu 4 părechĭ pĭetre.

In sat se ţin 34 iarmaroace pe an în următoarele zile: la 1, 7, 17 şi 30 Ianuarie; 2, 8, 10 şi 24 Fevruarie; 9, 14, 25 şi 26 Martie; 8 şi 23 Aprilie; 8 şi 21 Maĭ; 24 Iunie; 20 şi 27 Iulie; 6, 15 şi 21 August;

8 şi 23 Septembrie; 14 şi 26 Octombrie; 8, 13, 21 şi 30 Noembrie; 6, 12, 20 şi 27 Decembrie.

Ca fapt istoric petrecut în localitate se citează: că «Grigore Vodă după ce a sosit în Iaşi a treia zi, i-a şi venit veste de la Cămăraşi de Ocnă că Vahmistrul şi cu atamanul Donţilor ies pe la Oituz, din ţara Ungurească, în Moldova, cu 8000 de oaste; că aŭ eşit pe Bistriţa, şi aŭ luat-o în sus pe la Roznovul, pe la Neamţu» (v. I. Niculcea; idem «Buciumul Romîn», A. I, p. 552, de I. M. Codrescu).

Tot pe teritoriul com., la locul numit Dumbrava-Roşie, care se zice a fi din timpurile mareluĭ Domn Ştefan-cel-Mare, unde după războiul avut cu Leşĭ ca să umilească mîndria lor, aŭ pus pe prizonierĭ Leşĭ la plug şi locul arat l'a semănat cu ghindă care pe urmă s'a ridicat o dumbravă de ştejarĭ, găsindu-se şi astă-zĭ vr'o 20 ştejarĭ secularĭ de pe acele timpurĭ.

Biserica din Roznovul este edificată de către proprietarul moşieĭ Roznovul, Colonel G. Ruset Roznovanu, şi de soţia sa Alexandrina, născută Cîmpineanu, în aniĭ 1890—1892, după planurile arhitectuluĭ din St. Petersburg, Neculaĭ Vladimirovicĭ Sultanof, consilier de stat şi director al şcoaleĭ de inginerĭ civilĭ «Impăratul Neculaĭ I», care a erijat în Cremlinul de la Moscva grandiosul monument al Impăratuluĭ Alexandru al II-lea, în amintirea liberăriĭ servilor din Rusia.

Planurile bisericeĭ din Roznov aŭ fost executate în mod perfect de către inginerul romîn Ioan Bacalu. Stilul bisericeĭ este stilul vechiŭ slavon-bizantin. Biserica din Roznovul este recunoscută ca persoană morală, prin legea de la 23 Martie 1890, de către ambele corpurĭ legiuitoare, cu unanimitatea voturilor, lege promulgată şi publicată prin Monitorul oficial, la anul 1890, 29 Martie.

Această biserică a fost edificată în amintirea bunilor, străbunilor şi părinţilor lor al neamuluĭ Ruset Roznovanu, al neamuluĭ Cîmpineanu, al singuruluĭ lor fiŭ Alexandru, răposat în anul 1883 la vîrsta de 20 de anĭ şi în amintirea luĭ Anton Ruset Voevod, şi al luĭ Dimitrie Cantimir Voevod, amîndoĭ Domnĭ aĭ Ţăriĭ Moldoveĭ. Neamul direct al mareluĭ şi ilustruluĭ Dimitrie Cantemir Voevod, Domn al Moldoveĭ, s'a stins cu desăvîrşire. Prin alianţă familia Cantemir cu familia Cîmpineanu, prin căsătoria principeseĭ Maria Cantemir care s'a măritat cu boerul din Valahia Pantazi Cîmpineanu şi care a murit ca călugăriţă la Mănăstirea Dintr'un-Lemn, din jud. Rîmnicul-Vîlcea, unde este îngropată, singuriĭ coborîtorĭ aĭ acestuĭ Domnitor sunt: familiile Cîmpineanu, Creţuleşti, Ioan Ghica, Slătineanu, Olăneşti.

Intre maĭ multe odoare scumpe ale bisericeĭ din Roznovul sunt: catapeteazma, făcută de bronz cu smalţ şi 3 icoane, din care una cu chipul Mîntuitoruluĭ, hărăzită bisericeĭ de către Maiestatea Sa Regele Carol I, a doua icoană, cu chipul Sf. Alexandru Nevski, hărăzită bisericeĭ de către Maiestatea Sa Impăratul tuturor Rusiilor Alexandru III, şi a treia icoană, cu chipul Blagoviştenieĭ (Buna-Vestire), dăruită de Alteţa Sa Imperială Marele Duce Pavel Alexandrovicĭ, fost comandant al regimentuluĭ «Gardeĭ-Călare» din Garda Imperială a Rusieĭ şi de ofiţeriĭ acestuĭ regiment, ca semn de simpatie vechiuluĭ lor camarad G. Ruset Roznovanu, care a început cariera sa militară în regimentul Gardelor Călărĭ.

(Articol trimes de d. colonel G. Roznovanu).

Roznovul, *moşie,* jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Roznovul, proprietate strămoşască a domnuluĭ colonel G. Ruset Roznovanu. Are un venit anual de 72000 leĭ. Proprietarul posedă: 3 caĭ, 2 boĭ, 4 taurĭ, 10 vacĭ de rasă şi casele de locuinţă, adevărată curte vechĭe boerească, construită cu 150 anĭ cel puţin în urmă. Arendaşul posedă: 15 caĭ, 130 boĭ, 1 taur, 1 bivoliţă, 15 vacĭ, 12 mînzaţĭ şi mînzate, 1000 oĭ, 35 berbecĭ, 36 plugurĭ, 10 estrapaturĭ marĭ americane, 3 rotative americane pentru a doua arătură, 7 maşinĭ de semănat şi îngropat sămînţa, 3 maşinĭ de secerat şi legat, 50 grape de lemn cu colţ de fer pentru grăpat, 5 grape englezeştĭ, toate de fer, 1 locomobilă de treerat cu batoza eĭ şi o batoză de bătut păpuşoĭ cu elevator.

(Articol trimes de d. colonel G. Roznovanu).

Roznovul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Neamţu, pl. Bistriţa, c. Roznovul, pe linia Bacăŭ-Piatra-N., pusă în circulaţie la 15 Februarie 1884. Se află între staţiile Podoleni (9,4 kil.) şi Piatra-N. (12,7 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 261^{m},82. Venitul aces teĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 130357 leĭ, 85 banĭ.

Rozoarele (Muntele-), *pădure* particulară, jud. Prahova, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele-Rozoarele, pendinte de com. Comarnicul, pl. Peleşul.

Rubin-Esculap, *sursă de apă minerală,* lîngă com. Olăneşti,

jud. Vîlcea, valea Tiseĭ. Este o apă atermală, avînd o temperatură de 14,5° R.

In 24 ore dă până la 6800 vedre. — Ca substanţe fixe are: Bicarbonat de Sodă, de Calce şi de Magnezie (cîte-şĭ trele foarte predominante), Clorur de Natrium, Iodur de Natrium (sensibil), Sulfat de Natrium şi Fosfate (urme).

Rubla, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul com. Bălţaţi, aşezat la 2 kil. spre E. de reşedinţa com., pe Gîrla-Morilor. Are o întindere de 15 hect., cu o populaţie de 318 familiĭ, saŭ 890 suflete; o biserică.

Rubla, *tîrlă,* pendinte de com. Lacul Reziĭ, pl. Balta, jud. Brăila, situată la N.-V. com., la 5 kil. Are o populaţie de 30 sufl.

Vite: 80 boĭ, 40 vacĭ, 5 taurĭ, 50 viţeĭ, 34 caĭ, 1 măgar, 253 oĭ şi 35 rîmătorĭ.

Rucăreni, *cătun,* în jud. Putna, com. Soveja, pl. Zăbrăuţi, situat pe valea cu acelaşĭ nume şi despărţit de Dragomira prin un deal.

Are o populaţiune de 1320 suflete; o biserică filială, cu hramul Sf. Niculae.

Rucărul, *com. rur.,* în jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, lîngă rîul Dîmboviţa şi Rîuşorul, la 20 kil. de Cîmpulung, situată la 579 m. d'asupra Bucureştilor şi 666 m. d'asupra Măriĭ-Negre. Iată ce spune legenda despre Rucărenĭ:

«La trecerea luĭ Negru-Vodă din Făgăraş în Cîmpulung, l'a întîmpinat sub Orăţiĭ, o ceată de haiducĭ Romînĭ, al căreĭ căpitan se numea Berchea. Căpitanul Berchea căzu în genuchĭ înaintea luĭ Negru-Vodă şi îĭ zise:

— Mărite Doamne Negru, bună fie venirea Marieĭ Tale la vechia moşie părintească! Domnul să-ţĭ ajute a o scăpa din ghiara păgînuluĭ!

— Amin, răspunde Negru-Vodă. Ce vreţĭ voĭ?

— Vrem să urmăm pe Măria Ta, ca să fim şi noĭ de ajutor Măriei Tale la goana Tătarilor din Ţara Romînuluĭ.

— Veniţĭ după mine, le răspunse Negru.

La locul unde poposi oastea a se odihni, Negru chemă pe Berchea şi-l întrebă:

— De unde sunteţĭ voĭ?

Berchea atuncĭ răspunde:

«Noĭ suntem de fel din Vrancea Moldoveĭ («Cartea Moldoveĭ» de Cantemir, pag. 23-36), fugiţĭ de acolo, cu mulţĭ alţĭ fraţĭ de aĭ noştri, de frica Tătarilor şi ne am adăpostit, cu alţĭ fraţĭ din Ţara Măriei Tale (Romînia) la satul Rucăr, de lîngă Olt, ţinutul Făgăraşuluĭ. Toţĭ Romîniĭ, Moldovenĭ şi Muntenĭ, dimpreună cu fraţiĭ noştri Ardelenĭ, am ţinut potecile munţilor ca să oprim pe păgînĭ să nu răzbească în Ţara Oltuluĭ. După ce Tătariĭ fură puşĭ pe goană, noĭ, Romîniĭ, o ceată de haiducĭ, ca vr'o 20, am coborît plaiurile încoace şi ne-am aşezat în aceştĭ colţĭ, făcînd vînătoare de Tătarĭ. Din vr'o 20 am rămas numaĭ 12 şi cu mine 13. Şi auzind noĭ de venirea Măriei Tale, am eşit din codri şi am venit să cădem la genuchiĭ Măriei Tale ca să te milostiveştĭ asupra noastră şi să ne daĭ şi nouă locurĭ de locuit în preajma acestor munţĭ şi să fim birnicĭ aĭ Măriei Tale şi ajutor să-ţĭ dăm la oaste, orĭ de cîte orĭ veĭ avea nevoie de noĭ».

«Negru Vodă 'ĭ luă cu el şi după triumful de sub zidurile Jidoveĭ, Berchea şi tovarăşiĭ luĭ primiră dela Negru spre locuinţă tot hotarul satuluĭ Rucăr şi fiind fără neveste se însurară cu fete de Romînĭ din diferite sate.

«Berchea trimese doĭ haiducĭ d'aĭ luĭ de maĭ chemă flăcăĭ din Vrancea Moldoveĭ şi din Rucărul Făgăraşuluĭ şi lipindu-se lîngă dînşiĭ şi alţĭ consîngenĭ d'aĭ nevestelor lor, fondară cu toţĭ satul Rucăr».

Negru-Vodă le dete aceleaşĭ drepturĭ ca moşnenilor Cîmpulungenĭ; aveaŭ un pîrcălab (jude), neatîrnat de vătaful de plaiŭ şi cîţĭ-va Aleşĭ, cu drepturile pîrgarilor Cîmpulungenĭ.

Hrisoavele ce posedă Rucărul azĭ (de la Şerban-Vodă, 1602; de la Iliaş, 1628; de la Mateiŭ, 1634; de la Şerban Cantacuzin, 1680; de la Alexandru Ghica, 1767; de la Nicolae Mavrogheni, 1787; de la Const. Ipsilante, 1802; şi altele) aŭ maĭ toate următoarea coprindere:

Să nu fie supuşĭ ispravnicilor şi vătaşilor de plaiŭ, i vameşilor din Dragoslavele; nicĭ să se ţie de alţĭ plăiaşĭ, ci să se judece de'aĭ lor pîrcălabĭ, eĭ între eĭ; numaĭ eĭ să fie datorĭ a da zapis la vistieria Domnieĭ mele că vor plăti birul şi vor păzi bine toate potecile graniţeĭ despre Ardeal; căcĭ, după hrisoavele ce am văzut Domnia mea la mîna moşnenilor Rucărenĭ şi Dragoslovenĭ, dela alţĭ fraţĭ Domnĭ din vechime, întărim şi noĭ acest hrisov, etc.

Actul feodal al luĭ Mihaiŭ Viteazul dela 1601, care lipea pe clăcaş de proprietatea domnească şi boerească, a lovit şi satul Rucărul, căcĭ iacă ce găsim în hrisovul luĭ Şerban I-iŭ şi în actul de împărţeală al Rucărenilor dela 7306 (1798, Noembrie 30), prin care 'şĭ împart moşneniĭ Rucărenĭ, în părţĭ egale, munţiĭ, livezile şi locurile satuluĭ:

Răscumpăratu-s'a Rucărul cu banĭ gata peste tot coprinsul satuluĭ, din munte, din cîmp, cu pădure, cu uscat, cu tot şi cu tot hotarul satuluĭ dela Jupîneasa Buica

şi Jupîneasa Ilinca, fetele Doamneĭ Floricheĭ, după cum scrie şi hrisovul de rescumpărătoare dela răposatul Domn Mateiŭ Basarab Voevod, cu leatul 7141 (1634), Februarie 18.

Rucărenii stăpîniră munţiĭ şi moşia Rucăruluĭ d'avalma, până la anul 1798, cînd se împărţiră între eĭ, cum arată cartea lor de împărţeală dela 30 Noembrie 7306.

Locul satuluĭ Rucărul a fost la început (înainte de 1600) pe lunca de sub Posada şi maĭ la la Nord saŭ maĭ pe deal, unde se văd şi azĭ ruine de case şi de o biserică ce se numeşte biserica jidovească saŭ tătărească, pe ruinele căreia s'a ridicat biserica creştină. In ruinele de sub Posada s'aŭ aflat săgeţĭ şi alte antice dace, romane saŭ tătare.

Hotarul satuluĭ Rucărul se întindea odată până la Bran; probă pomelnicul de la bisericile din satele Şirna, Moeci şi altele, carĭ spun că ctitorĭ la acele bisericĭ sunt Rucăreniĭ ce le aŭ dotat cu livezĭ de fîn şi munţĭ aflaţĭ azĭ în hotarul Austrieĭ.

Mijloacele de întreţinere ale sătenilor Rucărenĭ constaŭ maĭ cu seamă în exploatarea cheresteleĭ, a varuluĭ şi în creşterea vitelor, care procură Rucărenilor brînzeturile cele maĭ alese.

Pe rîul Dîmboviţa şi pe Rîuşorul sunt instalate maĭ multe herăstrae pentru fabricarea scîndurilor; morĭ şi dîrste pentru preparatul pănurilor şi al saricelor, lucrate în marĭ cantităţĭ de măiastra mînă a femeilor din Rucărul, care lucrează cu multă măestrie costume naţionale femeieştĭ.

Aci este o mare fabrică de var şi o fabrică de ploştĭ.

Astă-zĭ, locuitoriĭ din Rucăr cultivă peste 40000 oĭ şi maĭ multe miĭ de vite marĭ. Până la convenţia cu Austria, Rucăreniĭ se ocupaŭ mult cu creşterea porcilor, pe care-ĭ vindeaŭ la Braşov şi carĭ le aduceaŭ un însemnat venit.

In Rucăr funcţionează o şcoală de băeţĭ, condusă de 3 învăţătorĭ şi 1 învăţătoare şi o şcoală de fete, condusă de 3 învăţătoare. Ambele şcoale se frecuentă de 177 elevĭ şi 135 eleve (1899—900). Până la 1886 s'a întreţinut în Rucăr de stat şi comună o şcoală de meseriĭ.

Sunt 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 5 dascălĭ. Una din ele a fost reparată de M. S. Regele, care a vizitat Rucărul, cu ocaziunea inaugurăreĭ şoseleĭ ce duce la frontieră (1891).

Prin poziţia sa cea frumoasă şi aerul cel sănătos, Rucărul atrage în timpul vereĭ mulţĭ vizitatorĭ.

Maĭ sus de Rucărul, către trecătoarea Bran în Transilvania, este un loc istoric de mare importanţă, căcĭ aci Domnul Ţăreĭ Romîneştĭ, Vladislav Basarab, la anul 1340, a bătut cumplit pe Ludovic, regele Ungarieĭ.

P'aci trecu Sigismund la 7 Octombrie 1595, venind în ajutorul luĭ Mihaiŭ Viteazul, unde a zăbovit o săptămînă, trecîndu-şĭ armata în revistă (Nic. Bălcescu).

La Rucăr a conăcit Carol XII, regele Suedieĭ, la anul 1712, după cum se vede într'o scrisoare a luĭ Ştefan Vodă Cantacuzino către Patriarhul Iacob, în drumul săŭ dela Piteşti la Törtzburg (G. Ionnescu-Gion).

Rucărul are 2 strade principale, şoseluite şi bine îngrijite. Casele, maĭ toate din bîrne, sunt puse la linie şi bine lucrate. Ele sunt frumos mobilate, cu mobilă naţională şi de o curăţenie exemplară.

Rucărul are 2 cătune maĭ principale: Rucărul şi Dîmbovicioara.

Budgetul săŭ prezintă la veniturĭ suma de 8661 leĭ şi la cheltuelĭ suma de 8340 leĭ. Are 594 contribuabilĭ.

Ruconium, *cetate romană,* lîngă căt. Stolniceni, com. Ocnele-Marĭ, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Se văd şi astă-zĭ urmele cetăţeĭ şi cărămizĭ cu litera n, late de $2^1/_2$ decimetri şi lungĭ de 3 decimetri.

Ruda, *sat,* cu 234 loc., jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. Bîrseşti-Bercoiul. Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Ingerĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Ruda, *deal,* acoperit cu pădurĭ, în partea de N.-E. a com. Mihăeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel. Din partea de S. a dealuluĭ izvoreşte pîrîiaşul Ruda, care, după ce străbate căt. Geabelea, de la N.-E. spre S.-E., se varsă în Rîul-Tîrguluĭ, în centrul com. Mihăeşti, puţin maĭ sus de unde se întretaie calea ferată cu şoseaua naţională Piteşti-Cîmpulung.

Ruda (Muntele-), *munte,* în jud. Argeş, pl. Topologul, com. Bîrseşti, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de Schitul Fedeleşoiul.

Rudarea, *deal,* spre E. de com. Sîmbureşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, proprietatea moştenitorilor luĭ I. C. Brătianu. Aci sunt maĭ multe gropĭ unde, se zice, aŭ stat Tătariĭ şi unde se găsesc şi azĭ în pămînt diferite cioburĭ de oale şi alte vase tarĭ şi foarte bine lucrate.

Rudari, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 15 kil. de Craiova şi la 12 kil. de reşedinţa plăşeĭ Vîrtopul.

Este formată din satul cu același nume, situat pe costișa dealuluĭ Rudari, pe valea cu acelașĭ nume și în apropiere de pădurea Rudari. Se învecinește la N. cu comunele Corlatele (5 kil.) și Caraula (3 kil.); la S., cu Galicia-Mare (29 kil.); la E., cu Giubega (6 kil.) și Galiciuica (13 kil.); la V. cu comunele: Moțăței și Risipiți (9 kil.), din pl. Cîmpul.

Terenul este accidentat de patru șire pe dealurĭ, care formează două văĭ numite: Rudari și Cio cănari. Inălțimea dealurilor este cam de 40 m. Sunt acoperițĭ cu viĭ, pădurĭ și cu locurĭ de muncă.

Se găsesc în com. următoatoarele movile: Măgura, a-Găineĭ, a-Cazacilor, Săpata, Piatra și măgura numită Gura-Pietroaseĭ.

Este udată de pîrîul Băboaia, ce izvorește din com. Seaca, intră pe la V. în com. Rudari și curge pe valea numită Rudari, prin raionul com. și apoĭ trece în com. Galicia unde se pierde. Pe el se află 2 podurĭ.

Are o populație de 1509 suflete; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, sf. Ioan Botezătorul și Sf. Apostoli Petru și Pavel, fondată între aniĭ 1851—1853, de către locuitoriĭ com., deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală, ce funcționează de la 1881.

In com. Rudari sunt 372 case și 19 bordee. Casele sunt construite de cărămidă, gard, paiante, etc. Maĭ toate casele aŭ grădinele lor.

Suprafața com. este de 3449 hect., 8 ariĭ și 64 cm. din care: pămînt arabil 2512 hect., fîneață 103 hect. și pădure 662 hect.

Pe teritoriul com. se găsesc două moșiĭ: Rudari și Ciocănari-de-Rudari, dînd un venit de 50250 leĭ, din care statul ia 43250 leĭ, iar restul de 7000 leĭ e al locuitorilor moșnenĭ Rudăreni ce se găsesc pe moșiile statuluĭ. Moșiile statuluĭ sunt date în întregime în loturĭ. Inainte aparțineaŭ mănăst. Brîncoveanu.

Pe ambele moșiĭ ale statuluĭ din com. se găsește cîte o pădure: Rudari, în întindere de 649 hect., 55 ariĭ și 52 cent.; Ciocănari, în întindere de 13 hect., 3 ariĭ și 12 cent., populate cu cer, gîrniță, ulmĭ și frasinĭ.

Fînețele aŭ o întindere de 103 hect. și aparțin locuitorilor.

Viile aparțin locuitorilor Rudărenĭ, se găsesc pe moșia Rudăreni și aŭ o întindere de 171 hect. și 50 ariĭ.

Sunt 3 morĭ de apă în com. Rudăreni, 2 în cătun și pe moșia Rudari și a 3-a pe moșia Ciocănari.

In vatra satuluĭ Rudari se găsesc 2 cariere micĭ de piatră.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3122,93 leĭ și la cheltuelĭ, de 2516,30 leĭ.

Rudari, *sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Rudari. (V. Rudari, com. rur.).

Rudari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Băbeni, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populațiune de 190 locuitorĭ.

Rudari, *subdivizie com. rur.* Valea-Aninilor, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Rudari, *moșie,* și *pădure* statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Rudari.

Are pe dînsa pădure. Pădurea are o întindere de aproape 650 hect. Inainte aparținea Mănăstireĭ Brîncoveanu. E populată cu frasinĭ și ulmĭ și maĭ cu seamă gîrnițe și cerĭ.

Rudăria, *sat,* cu 70 familiĭ, în apropiere de Olt, jud. Argeș, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Budești.

Rudăria, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mănăstireni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 431 locuitorĭ.

Rudeanca, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, com. Mihăești, pl. Rîurile, jud. Mușcel, în întindere de 40 hect., compusă din fag, stejar, carpen, jugastru și mesteacăn.

Rudele, *vale,* jud. Prahova, com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajen, izvorește din culmea muchiĭ Comășile, dintre Mogoș și Ciumernic, curge de la E. spre S.-V. și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul stîng.

Rudeni, *sat,* cu 766 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Loviștea, pendinte de com rur. Șuici. Are o biserică cu hramul Sf. Gheorghe, cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Rudeni (Rudari), *sat,* jud. Ilfov, pl. Znagovul, făcînd parte din com. rur. Chiajna. Se întinde pe o suprafață de 238 hect., cu o populație de 553 suflete.

Are 1 biserică, cu hramul Sfințiĭ 40 de Mucenicĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 226 și al celor micĭ, de 445.

Rudești, *sat,* pe moșia cu acelașĭ nume, com. Grămești, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu o populație de 105 suflete.

Proprietatea moșieĭ e a d-neĭ Pulheria Alecu Stîrcea.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 cîntăreț și 1 pălă-

mar; este vechie, de lemn, făcută în locul unuĭ schit călugăresc.

Sătenii împroprietăriţĭ aŭ: 52 hect., 2 ariĭ pămînt, ĭar proprietatea: 320 hect., 81 ariĭ, cîmp şi 58 hect. pădure.

Pîrîul principal ce trece pe moşie se numeşte Marele; curge din Bucovina.

Drumurĭ marĭ sunt: acel ce duce la Botoşăniţa şi acel spre Grămeşti.

Moşia se hotăreşte cu: Grămeşti, Botoşăniţa, Gropeni şi Negustina din Bucovina.

Insemnat aicĭ este: Podul-luĭ-Tăutu. Familia Stîrcea, una din vechile şi ilustrele familiĭ ale Moldoveĭ, se trage de aci; a dat mulţĭ bărbaţĭ însemnaţĭ; pe: Mihu Stîrcea, unul din veteraniĭ ostaşĭ a luĭ Stefan-cel-Mare, carele străluci prin bravura sa în războiul de la Baia, unde Mateiŭ Corvin Regele Ungurilor, fu cu totul zdrobit; pe Stolnicul-Stîrcea, care la 1520 (7028), era între veliţiĭ boeriĭ, şi consilier domnesc. («Cron. Rom. Meh.», t. I, p. 158).

După moartea luĭ Stefan Bogdan-Vodă, la 1527, se stinse cu el linia ereditară a Bogdanilor la tronul Ţăriĭ. Mihu Stîrcea, bătrîn de 84 anĭ, încă plin de viaţă, după stăruinţele adunăreĭ boerilor, şi a visterniculuĭ Trotuşanu, se înduplecă a primi Domnia. Prezintîndu-se atuncĭ Rareşa cu fiul eĭ Petru, şi arătînd uricul cu inelul Suveranuluĭ Stefan-cel-Mare, prin care acesta recunoştea pe Petru de fiŭ al săŭ natural, Stîrcea recunoaşte pe Petru de Domn. («Calend. Asaki» 1854, p. 100.)

Mihail Stîrcea, Portar-Suceveĭ, şi Const. Başotă-Paharnic, fac hotărnicia Fălticenilor în 12 Iulie 1768 («Fond. Relig. Pum.», pag. 61).

Rudeşti, *moşie* şi *pădure,* com. Grămeşti, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ. Pădurea are o suprafaţă de 58 hect.

Rudina, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la 45 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale. Se mărgineşte la N. cu com. Bala-d.-s; la E. cu com. Bala-d.-j. şi com. Vidimireşti; la S., cu comunele Şovarna-d.-s. şi Şovarna-d.-j.; la V. cu com. Dîlma.

Satul formează com. cu Bereşti şi mahalalele Gozobi, Plăviţi şi Croitori, cu o populaţie de 896 locuitorĭ şi 172 case.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 60 care cu boĭ, 12 căruţe cu caĭ; 150 stupĭ.

Prin comună trece şoseaua Crăgueşti-Ilovăţul-Rudina-Lăturoasa.

Are 3 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală, frecuentată de 25 elevĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1232 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 557 leĭ.

Vite: 480 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 560 oĭ şi 600 rîmătorĭ.

Dealurĭ principale în comună sunt: Dealul-Stăiculuĭ, dealul Dîrnova, Dealul-Gozobilor, plantate cu viĭ şi pomĭ roditorĭ. In Dealul-Stăiculuĭ este un mic platoŭ care poartă numele de Morminţiĭ — pe care locuitoriĭ îl cultivă.

Văi: Valea-Mare, unde se află o stîncă de piatră, Valea-Miroslavuluĭ şi Valea-Rudineĭ, pe unde curge pîrîul Rudina.

Rudina, *pîrîŭ,* în com. rur. Rudina, plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi; izvoreşte din înfundătura Văiĭ-Marĭ, trece prin com. Rudina şi, la Ohaba, se împreună cu Pîrîul-Şovernilor, apoĭ curge spre Iupca al căruĭ nume îl ia.

Rugăria, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Corodeşti, spre N. de satul Corodeşti, la marginea jud. Are o populaţie de 86 locuitorĭ şi 24 case. Se maĭ numeşte şi Fundătura-Rugărieĭ.

Rugetul, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Tichirişul, situat pe coasta dealuluĭ ce formează podişul care merge pănă în apa Putneĭ.

Are o populaţiune de 278 suflete; 1 biserică filială, cu hramul Sf. Dumitru.

Rugetul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat pe un deal, la E. com., la 1 1/2 kil. de Vultureni (şcoală).

Are o populaţie de 62 suflete, şi 13 case.

Teritoriul cătunuluĭ este de 164 hect. Locuitoriĭ, vechĭ răzeşĭ, stăpînesc tot teritoriul.

Are o biserică, cu hramul Inălţarea Sfinteĭ Crucĭ. Este zidită în 1838, după cum se vede din inscripţia ce se găseşte deasupra uşeĭ.

Rugetul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mihăeşti, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 108 locuitorĭ (58 bărbaţĭ şi 50 femeĭ). E aşezat în centrul com. şi e udat de valea Arsanca. Pe teritoriul luĭ trece calea ferată Piatra — Rîmnicul-Vîlcea şi pe la E., şoseaua naţională Rîmnicul-Vîlcea — Rîul-Vaduluĭ.

E la distanţă de 2 kil. de căt. Mihăeşti, unde este reşedinţa com. şi şcoala.

Rugetul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Tîmboeşti; izvoreşte din Dealul-Trăistenilor, udă partea de V. a com. şi se varsă în rîul Slimnicul, pe dreapta luĭ.

Rugi, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Vulcan, la S. de comuna Schela, situată pe deal.

Are o suprafaţă de 310 hect., din care: 90 hect. arabile, 115 hect. pădure, 5 hect. vie, 100 hect. fîneţe şi livezĭ cu prunĭ, cu o populaţie de 155 familiĭ, saŭ 790 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 25 plugurĭ, 60 care cu boĭ şi vacĭ, 4 căruţe cu caĭ; 30 stupĭ; 450 vite marĭ cornute, 50 oĭ, 50 capre, 24 caĭ şi 500 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 912, iar la cheltuelĭ de leĭ 549, banĭ 14.

Prin com. trece apa Pietroasa, care se formează din ploĭ şi micĭ izvoare.

Comunicaţia comuneĭ cu satele învecinate, se face prin drumurĭ ordinare şi şoseaua comunală. Are 1 şcoală, frecuentată de 39 elevĭ, (1899—900); 2 bisericĭ, făcute în aniĭ 1825 şi 1832, de locuitorĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

In partea de N. a comuneĭ se găsesc urmele unuĭ vechiŭ sat.

Rugina (Ruginosul), *pîrîŭ*, în jud. Buzăŭ, com. Mînzăleşti; începe din muntele Brazeul, trece prin com. Buştea, primeşte izvorul mineral Buştea şi se scurge în pîrîul Sturzea, în căt. Gura Bădiculuĭ.

Rugina, *lac*, în jud. Muşcel, com. Ciumeşti, pl. Rîul-Doamneĭ, format din lacul Bazdavanul. Din el se maĭ formează încă un lac, cu acelaşĭ nume, cu direcţia spre N. şi aproape de rîul Doamna.

Rugină (Lunca-luĭ-), *luncă*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., situată între satul Gherăeşti şi Bacăŭ, şi formată de braţele de pe malul drept al rîuluĭ Bistriţa. E acoperită de plopĭ şi răchiţĭ şi prezintă poziţiunĭ frumoase. Maĭ înainte aci era locul de preumblare al Băcăoanilor.

Rugineni, *sat*, în jud. Covurluiŭ, com. Cavadineşti, pl. Horincea, cu 755 suflete şi o biserică.

Rugineşti, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Şuşiţa, situată în valea Domoşiţeĭ, la 1/2 ceas departe de Adjud şi la 39 kil. de reşedinţa judeţuluĭ.

Este udată de rîul Trotuşul.

In com. sunt treĭ movile, care, se zice, datează din timpul luĭ Vlad-Ţepeş.

Are o populaţie de 1278 suflete; o biserică parohială, cu hramul Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ şi una filială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva; o şcoală mixtă, frecuentată de 78 copiĭ (1899—900).

Budgetul com. e la veniturĭ de 3237,17 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3867,73 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ de lemn, 50 plugurĭ de fer şi un scarificator; 269 boĭ, 185 vacĭ, 57 caĭ, 471 oĭ, 11 capre şi 266 porcĭ.

Viĭ sunt pe o întindere de vr'o 400 hect.

Ruginoasa, *com. rur.*, în jud. Suceava, pl. Siretul-d.-s., spre E. şi la 61 kil. de Fălticeni. Se mărgineşte spre E. cu com. Băiceni din jud. Iaşi şi Criveşti din jud. Roman, la V. cu com. Paşcani şi Stolniceni, la S. cu com. Heleştieni, la N. cu com. Văscani.

E formată din satele: Bugioaia, Rădiul, Dumbrăviţa, Giurgeşti, Costeşti cu Pietrişurile şi Corneşti, cu reşedinţa în Bugioaia.

Are o populaţie de 1046 familiĭ, saŭ 3925 suflete; 4 bisericĭ, deservite de 5 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; două şcoale mixte, conduse de 2 învăţătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 14608,99 leĭ şi la cheltuelĭ, de 13554 leĭ.

Vite: 277 caĭ, 1068 boĭ, 650 vacĭ, 3675 oĭ, 4 capre şi peste 600 porcĭ.

E udată de pîraiele: Dumbrăviţa, Rădiul, Bahlueţul-Rece, Giurgeşti şi Pîrîul-Văeĭ-Bune.

Moşia, fostă a Domnitoruluĭ Al. Ion I Cuza, are 8445 hect., din care 2210 hect. pădure, 5855 hect. cultivabile, 350 hect. fîn şi imaş şi restul mlaştine.

Împroprietăriţĭ în 1864 sunt: 38 fruntaşĭ, 316 pălmaşĭ şi 284 codaşĭ, stăpînind 3554 hectare.

In com. sunt: un croitor, un cizmar, 8 fierarĭ, 3 stolerĭ, un dogar şi maĭ mulţĭ rotarĭ; 4 băcăniĭ, 2 hanurĭ şi 10 cîrciume.

Ruginoasa, *sat*, în jud. şi pl. Argeş, cu 65 locuitorĭ, făcînd parte din com. rur. Cerburenul-Iaşul.

Ruginoasa, *cătun*, al com. Brăeşti, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 46 case.

Ruginoasa, *sat*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, aşezat sub culmile despre S. ale dealuluĭ Comori, ce se întinde în prelungirea dinspre E. a dealuluĭ Cetăţuia şi la N. tîrguşoruluĭ Bozieni.

Are o populaţie de vr'o 224 familiĭ romîneştĭ, mutaţĭ aci prin stăruinţa proprietaruluĭ de pe atuncĭ a moşieĭ Bozieni, Lupu Balş.

In sat se află o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ; o şcoală.

Ruginoasa, *sat*, pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava. E străbătut de pîraiele Dumbrăviţa, Rădiul şi Bugioaia. E împărţit în: Bugioaia, Dum-

brăviţa şi Rădiul şi în parte locuit de Ţiganĭ Casaşĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 238 fălcĭ, cu o populaţie de 2435 suflete.

Improprietăriţĭ la 1864 sunt: 66 fruntaşĭ, 166 pălmaşĭ şi 155 codaşĭ, stăpînind 1420 fălcĭ, 20 prăjinĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, zidită de Sandulache Sturdza în 1801 şi restaurată de Alex. I Cuza, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1865.

Drumurĭ principale sunt: la Costeşti (7 kil.), la Păşcani (12 kil.), la Stroeşti (14 kil.), la Hărmăneşti (4 kil.) şi la Văscani (4 kil.).

«Satul Ruginoasa şi curţile boereştĭ aŭ fost arse, suferind multe stricăciunĭ de la Leşiĭ luĭ Sobieski şi Tătarĭ pe timpul luĭ Constantin Cantemir». (I. Neculcea, «Letopis.», tom. II, pag. 233).

In ograda bisericeĭ din Ruginoasa zac rămăşiţele pămînteştĭ ale luĭ Cuza-Vodă şi a celor doĭ fiĭ aĭ săĭ, Dimitrie şi Alexandru, avînd un frumos monument dintr'un singur bloc de marmură neagră, reprezintînd un trunchiŭ de copac tăiat.

In cavoul familieĭ, din năuntrul bisericeĭ, d'asupra loculuĭ unde fusese depus maĭ întîiŭ sicriul Domnitoruluĭ Cuza, se citeşte cunoscuta poezie a luĭ Alexandri, intitulată Cuza-Vodă.

Ruginoasa, *sat*, în partea de E. a com. Oşeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de V. a dealuluĭ Ruginoasa, faţă în faţă cu satul Oşeşti, formînd ast-fel un singur trup, despărţit numaĭ prin pîrîul Miclăuşul.

Teritoriul satuluĭ are o suprafaţă de 516 hect., şi o populaţie de 63 familiĭ, saŭ 264 suflete.

Vite: 161 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 43 oĭ, 10 capre şi 50 rîmătorĭ.

Ruginoasa, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Suceava, pl. Siretul, căt. Ruginoasa, pe linia Paşcani-Iaşi, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1870. Se află între staţiile Paşcani (4.7 kil.) şi Tîrgul-Frumos (16 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 268^{m},19. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896, a fost de 62764 leĭ, 60 banĭ.

Ruginoasa, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, căt. Trestioara, acoperit de pădure.

Ruginoasa, *deal*, ce se întinde spre E. com. Oşeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, despărţind-o de com. Buhăeşti. Pe coasta de V. e aşezat satul Ruginoasa, iar pe culme se află pădure.

Ruginoasa, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Brăeşti, căt. Ruginoasa, proprietate moşnenească. Are 280 hect., din care 50 hect. pădurea Guzioca, din care izvoresc maĭ multe izvoare feruginoase.

Ruginoasa (Trestioara-Ruginoasa), *pădure*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, pe moşia Trestioara, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are 175 hect.

Ruginoasa, *pădure*, în partea de N. a plăşeĭ Hîrşova, comunele Hîrşova şi Groapa-Ciobanuluĭ, jud. Constanţa, pe malul drept al Dunăreĭ. Are o lungime de 6 kil. şi o întindere de 140 hect. Adesea orĭ e inundată de apele Dunăreĭ.

Ruginoasa, *pîrîŭ*, izvoreşte de pe moşia Broscăuţi, com. cu acelaşĭ nume, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, de la locul numit Tătarca; curge prin partea de S. a satuluĭ, formînd ĭazurile: Ruginoasa şi Răţoiul şi se varsă în Jîjia, la podul luĭ Răţoiu.

Ruginoasa, *pîrîŭ*, în jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, izvoreşte de la N., din pădurea Ruginoasa, curge spre S., se îndreaptă spre V. şi în dreptul satuluĭ Cozmeşti, se varsă în rîul Stemnicul.

Ruginoasa, *pîrîŭ*, izvoreşte de la E. com. Armăşeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, udă centrul com. şi se varsă în rîul Cernişoara, avînd o direcţie către S.-E.

Ruginoasa, *vălcea*, izvoreşte din Măgura-luĭ-Mircea, com. Lăpuşata, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, şi formează în partea de S. a com., hotarele între comunele Măldăreşti şi Lăpuşata, vărsîndu-se în Cerna.

Ruginosul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tetoiul, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 224 locuitorĭ.

Ruginosul, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, situat lîngă muntele Croşna.

Ruginosuluĭ (Izvorul-), *sorginte de apă minerală*, în jud. Buzăŭ, com. Colţi. Conţine: fier, pucioasă şi sărurĭ. Incepe de sub poalele munteluĭ Vătraele şi se scurge în Valea-Bouluĭ.

Ruica şi **Buciumeni**, *trup de moşie*, jud. Vlaşca, pl. Marginea, com. Bălănoaia, proprietate a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Comana.

Are o întindere de 837 hect., din care 400 pădure. Aci, în 1882, s'aŭ împroprietărit 100 însurăţeĭ,

cărora li s'aŭ dat 575 hect., 87 ariĭ.

Arenda anuală este de 13720 leĭ.

Ruica și **Buciumeni,** *pădure,* jud. Vlașca, proprietatea cu același nume, în suprafață de 400 hect., și ținînd de ocolul silvic Giurgiŭ.

Ruja, *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Muntele, com. Măgirești, care iese din Bujorelul și se varsă în Tazlăul-Sărat, după ce s'a încărcat cu pîrîul Stăneasa.

Ruleni, *sat,* în partea de N.-V. a com. Tăcuta, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat lîngă pădurea Ruleni, și străbătut de pîrîul Cuțigna.

Are o întindere de 337 hect., din care 265 hect. pădure și 12 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale statuluĭ și 60 hect., ale locuitorilor. Are o populație de 80 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 3 pluguri și 5 care cu boĭ; 37 vite marĭ cornute, 6 oĭ, 5 caĭ și 5 rîmătorĭ.

Rumeniori, *subdivizie a com. rur.* Preajna, în plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

Rumurile și **Dîrjani,** *pădurĭ* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pe moșia Genuneni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Runceasa saŭ **Malul-cu-Florile,** *sat,* făcînd parte din com. Lăcăi - Runceasa, pl. Argeșelul, jud. Mușcel.

E situat pe malul drept al rîuluĭ Dîmbovița. Are o populație de 384 locuitorĭ moșnenĭ; o biserică de zid, deservită de 1 preot și 1 dascăl, clădită în 1854 de decedatul Niță Diconescu cu ajutorul locuitorilor. Tot în raionul acestuĭ sat se văd ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ.

Pănă la 1864 forma o com. separată și'șĭ avea școala separată. De la acea dată s'a întrunit cu Lăicăi.

Este udat de la V. spre E. de Valea-Turnuluĭ și Răscăiasca, carĭ se varsă în rîul Dîmbovița, pe malul drept.

In cătunele Lăicăi și Runceasa este locul numit Piscul, pe Vîrful-Olariĭ, unde, spune legenda, s'ar fi bătut Radu-Negru cu Tătariĭ.

Runceni, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Jugureni, căt Marginea-Pădureĭ, proprietatea statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are pe dînsa pădurea Arhimandrita și cam 40 hect. loc cultivabil, dat în loturĭ.

Runceni, *pădure,* jud. Buzăŭ, com. Jugureni, căt. Marginea-Pădureĭ, făcînd un corp cu pădurea Buda, din com. Cislăul, de 1280 hect. Se alipește mareĭ pădurĭ Cislăul cu trupurile.

Runcul, *com. rur.,* jud. Argeș, pl. Topologul, la 12 kil. de com. rur. Tigveni, reședința subprefectureĭ, și la 35 kil. de Pitești. Se compune din 4 sate: Grupeni, Runcul, Văreticile și Znomana, cu o populație de 1123 suflete.

Are o biserică în Runcul și o școală mixtă.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2382 leĭ și la cheltuelĭ, de 1851 leĭ.

Vite: 500 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 150 oĭ, 100 capre și 220 rîmătorĭ.

Runcul, *com. rur.,* jud. Dîmbovița, pl. Ialomița-Dîmbovița, la 35 kil., în munțĭ, spre N. de Tîrgoviște, situată pe văĭ și pe dealurĭ. Munțiĭ din apropiere și din raionul comuneĭ sunt: Orlea, Gilma, Lacul-Brebuluĭ, Fața, Cătinele, Podul-Frumos și Tonțea. Văĭ: Valea-Orleĭ, Valea-Dulbanuluĭ, Valea-Seacă; piscurile: Piscul-Vulturuluĭ și Piscul-Lacului. Cursurile de apă: Ialomicioara, în care se varsă: Siliștea, Valea-Lileĭ, Giurculețul, Chincioana și Tonțea. In cuprinsul com. Runcul este și un izvor cu apă minerală de pucioasă pe Valea-Rachierieĭ.

Se compune din patru cătune: Costești, Bădeni, Piatra-Iepeĭ și Runcul, cu o populație de 1734 locuitorĭ.

Are 4 bisericĭ și o școală.

In comună sunt maĭ multe herăstrae de tăiat scîndurĭ, pive și morĭ de apă cu făcae.

Se cresc în com. boĭ, capre multe și porcĭ. Pe teritoriul Runculuĭ se află o pădure, în întindere de peste 35000 ariĭ.

Se învecinește la E. cu com. Rîul-Alb, la N. cu muntele Orlea și la S. cu com. Moțăeni.

De Pietroșița și Rîul Alb se desparte prin dealurĭ și văĭ cu pădurĭ, iar de Moțăeni, prin o mică cîmpie. Cu com. Pietroșița și Rîul-Alb se leagă prin drumurĭ șoseluite, iar cu Moțăeni prin șoseaua comunală.

Comuna Runcul se află maĭ toată situată pe albia rîuluĭ Ialomicioara.

Runcul, *com. rur.,* jud. Gorj, plaiul Vulcanul, situată la N. de comuna Stroești și pe rîul Sohodolul. E compusă din 3 căt.: Runcul, Băltișoara și Răchițele.

Are o suprafață de 2400 hect., din carĭ: 717 hect. arabile, 1427 hect. pădure, 121 hect. vie și 135 hect. livezĭ și prunĭ, cu o populație de 270 familiĭ, saŭ 1425 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 70 plugurĭ,

170 care cu boĭ, 8 căruțe cu caĭ; 30 stupĭ; 1011 vite marĭ cornute, 1839 oĭ, 826 capre, 58 caĭ și 662 rîmătorĭ.

Are: 1 școală, frecuentată de 39 elevĭ (1899—900); 3 bisericĭ, deservite de 4 preoțĭ și 6 cîntărețĭ.

Dealurile Runculuĭ produc vinurile cele maĭ bune.

In Runcul se află o biserică foarte vechĭe, despre care tradiția spune că ar fi făcută de Doamna Florica, fiica luĭ Mihaiŭ-Viteazul.

Veniturile com. sunt de 1331 leĭ și cheltuelile, de 1312 leĭ, 84 banĭ.

Comunicația în com. se face prin șosele comunale care o pun în legătură la S. cu Arcani, iar la N. cu Balta și Dobrița. E străbătută și de șoseaua vecinală T.-Jiŭ-Tismana.

In Runcul sunt: 2 joagăre, 14 morĭ și 4 pive, pe apele Sohodolul și Jaleșul, 5 cuptoare de var și 30 fîntînĭ.

Runcul, *sat,* cu 405 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. cu același nume.

Aci este reședința primărieĭ.

Are o biserică, cu hramul Toțĭ Sfințiĭ, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser.

Runcul, *cătun,* al com. Robești, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ și 26 case.

Runcul, *sat,* cu 65 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Stoina.

Runcul, *cătun,* de reședință, al com. Runcul, plaiul Vulcan.

Are o suprafață de 1500 hect., din care: 400 hect. arabile, 965 hect. pădure, 55 hect. vie și 80 hect. livezĭ cu prunĭ, cu o populație de 168 familiĭ, saŭ 902 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 100 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ; 20 stupĭ; 641 vite marĭ cornute, 1284 oĭ, 391 capre, 30 caĭ și 126 rîmătorĭ.

In cătun sunt: 6 morĭ, 2 pive pe apele Jaleșuluĭ și Sohodoluluĭ, 2 joagăre, 3 cuptoare pentru var și 19 fîntînĭ.

Runcul (Bulibașa), *sat,* jud. Ilfov, pl. Dîmbovița, făcînd parte din com. rur. Dascălul-Creața, situat spre S. de Vărăști-d.-s.

Se întinde pe o suprafață de 580 hect., cu o populație de 52 locuitorĭ.

Statul are 484 hect., din care cultivă prin arendașiĭ săĭ 184 hect. (300 pădure). Locuitoriĭ aŭ 96 hect. și le cultivă pe toate.

Numărul vitelor marĭ e de 72 și al celor micĭ, de 506.

Runcul, *sat,* în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, com. rur. Șovarna-d.-s.

Runcul, *sat,* în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Siliștea, situat spre marginea jud. Roman.

Are o întindere de 558 hect., 60 ariĭ, cu o populațiune de 13 fam., saŭ 44 suflete; o biserică de piatră, zidită de Ștefan-cel-Mare, care a servit pănă la 1860 de schit de călugărițe.

Runcul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Popești, la poalele dealuluĭ Runcul, la 500 m. spre S. de căt. de reședință.

Are o întindere de 12 hect., cu o populație de 132 familiĭ, saŭ 608 suflete; o biserică.

Runcul, *cătun,* spre N. com. Strejești-d.-s., pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat aproape de hotarul județuluĭ, pe șoseaua Corabia-R.-Vîlcea, la 53 kil. de Caracal, în apropiere de Olt și de Valea-Dîlga. Are o populație de 400 locuitorĭ, și o biserică, cu hramul Sf. Grigorie, clădită la 1596 de marele ban Dobromiru și deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Runcul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Stănești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 316 locuitorĭ.

Runcul, *schit.* Vezĭ Runcul, sat, jud. Neamțu.

Runcul, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Cislăul, căt. Buda, pe hotarul jud. Prahova. Culmea sa, în forma uneĭ creste, se numește Dințiĭ-Runculuĭ. E acoperit cu pădurĭ seculare.

Runcul, *vîrf de munte,* în jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, de pe stînga Cașinuluĭ.

Runcul, *munte,* în jud. Mușcel, pl. Dîmbovița, com. Bădeni-Ungureni, cu vîrful de o mărime impunătoare. Pe coaste este păduros, iar pe culme este acoperit cu pășunĭ ce nutresc numeroase turme de vite.

Runcul, *munte,* cu pădure de brad, fag și mesteacăn, în jud. Suceava, com. Bogdănești.

Runcul, *deal,* situat în partea de N.-E. a com. Scorțeni, jud. Prahova, pl. Prahova, avînd o direcțiune povîrnită.

Pe el se află plantată vie.

Runcul, *deal,* servind de limită între jud. Oltul și Teleormanul. Are direcțiunea N.-S. și separă com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, de com. Cochinești și Stolnici, din jud. Teleorman.

Runcul, *moșie* a statuluĭ, pendinte de Mitropolie, jud. Ilfov, aren-

dată cu 7194 leĭ anual, împreună cu trupul Dîngeni.

Runcul, *moşie* a statuluĭ, în jud. Romanaţi, cu o arendă anuală de 5200 leĭ.

Runcul, *pădure* foioasă, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Teţcani. Are o întindere de 800 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Runcul, *pădure*, proprietate a statuluĭ, în întindere de 672 hect., com. Hîrtieşti, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Runcul, *pădure* a statuluĭ, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel, în întindere de 2500 hect., ţinînd de munţiĭ mănăstireĭ Cîmpulung, carĭ fac parte din com. Berevoeşti şi Corbşori.

Runcul, *pădure*, în jud. Neamţu, com. Siliştea, pl. Bistriţa, proprietatea statuluĭ.

Runcul, *trup de pădure*, al statuluĭ, în întindere de 40 hect., pendinte de com. Văleni, pl. Teleajenul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Poiana-Laculuĭ (13 hect.), Valea-Garduluĭ, Cotucul-Plopiĭ (62 hect.), Obraţele, după sfoara Predealul (25 hect.) şi Bughea-d.-s. (45 hect.), formează pădurea Văleni.

Runcul, *trup de pădure*, al statuluĭ, in intindere de 60 hect., pendinte de com. Scorţeni, pl. Podgoria, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Dumbrava-Mică (40 hect.), Dumbrava-Mare (35 hect.) şi Plaiul (55 hect.), formează pădurea numită Vatra-Mănăstireĭ-Mislea.

Runcul, *pădure*, în raionul com. Poiana, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti; se întinde din Valea-Runculuĭ până în Dealul-Cucueţilor.

Runcul, *pîrîŭ*, în jud. Muşcel, com. Vlădeşti, pl. Riurile, care izvoreşte din valea cu acelaşĭ nume, vărsîndu-se în rîul Bratia, după ce străbate căt. Prislopul.

Runcul, *gîrlă*, jud. Prahova, izvorăşte de sub vîrful Măciucul, com. Scorţeni, intră prin partea de N. a com. Bordeni, udă căt. Bordeni-Marĭ, şi după ce formează limita între acest căt. şi cătunul Sîrca, merge de se varsă în gîrla Sărata saŭ Mislea, în partea de S.-E. a com. Bordeni.

Runcul saŭ **Valea-de-Runc**, *vale*, la E. de com. Godineşti, jud. Gorj, pl. Vulcanul; se întinde de la E. spre V. pe 3 kil., lăsînd în partea de S. dealul Masloşul, iar în partea de N., dealul Lazurile.

Runcul, *vălcea*, în jud. Oltul, izvoreşte din dealul cu acelaşĭ nume, în dreptul com. Cochineşti, curge către S.-V., trece prin cătunul Vităneşti, com. Corbul, pl. Mijlocul, şi se varsă în Vediţa, pe stînga eĭ.

Runcul, *vale* cu *pîrîŭ*, izvoreşte din partea de N.-V. a com. Buciumeni, jud. Tecuciŭ, curge în direcţie S.-E. şi se varsă în Tecucelul, în com. Buciumeni.

Runcul, *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea Sineşti, jud. Iaşi, trece în jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, unde, la satul Runcul din com. Gîrbeşti, formează un iaz, apoĭ, unindu-se maĭ la vale cu pîrîul Răchitna, se varsă maĭ în jos de satul Poiana-d.-s., în pîrîul Şacovăţul.

Runcul-Alb, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Mănăstirea-Caşinul, de pe hotarul spre Ardeal şi spre jud. Putna şi din care se desprinde Şira-Grozeştilor.

Runcul-Barnii, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Runcul-Boiculuĭ, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Runcul-Dîngeni, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 225 hect., pendinte de com. Dascălul-Creaţa, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, formată din trupurile: Runcul şi Ţiganca (200 hect.) şi Dîngeni (25 hect.).

Runcul-Feteĭ, *deal*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băsăşti, situat în partea de N.-V. a com.

Runcul-Mare, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsîeşti, de pe teritoriul satuluĭ Văsîeşti.

Runcul-Mic, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Vasîeşti, situat lîngă Runcul-Mare.

Runcul-Odăeĭ, *sat*, pe moşia Darabani, com. cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-j. Se află alipit la satul Darabani, situat pe malul Prutuluĭ, spre V. de satul Bagiurea. Localitatea este ponoroasă.

Runcul-Răŭ, *vîrf de munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, acoperit cu pădure foioasă.

Runcul-Simiĭ, *pădure*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bîrsăneşti, proprietatea luĭ G. Sion-Ghereĭ. Este foioasă (fagĭ şi stejarĭ), are o întindere de 286

hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Runcul-Stînelor, *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, din culmea Geamăna.

Runcurelul, *com. rur.,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 59 kil de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale. Are o pop. de 700 locuitorĭ şi 132 case; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală. E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 26 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 260 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 300 oĭ şi 350 rîmătorĭ; 40 stupĭ.

Are o şosea comunală, care o leagă de şoseaua judeţiană Severin-Tîrgul-Jiŭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1111 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 742 leĭ.

Runcuşorul, *sat,* în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi, com. rur. Rudina.

Ruptura, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d-j., la 38 kil. de oraşul Turnul-Severin, aşezată pe 2 văĭ: Valea-Rupturеĭ şi valea Cotoroiul, despărţite de Dealul-Ruptureĭ.

Se mărgineşte: la E. cu com. Voloiacul; la S., cu com. Cremenea; la V., cu com. Lumnicul; iar spre N. cu com. Jirovul, de care se desparte prin dealul Jirovul.

Satul formează comună cu cătunele Voloiecelul, aşezat pe Valea-Ruptureĭ, Sperleşti, Cotoroia-d.-j., cu mahalaua Ţăţărigi, care sunt pe valea Cotoroaieĭ.

Are o populaţie de 850 loc.; 169 case; 3 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; o şcoală, frecuentată de 66 elevĭ (1899—900).

Locuitoriĭ posedă: 31 plugurĭ, 54 care cu boĭ, 7 căruţe cu caĭ; 340 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 410 oĭ, 318 rîmătorĭ; 40 stupĭ.

Prin această cumună trece şoseaua Prunişori-Degeraţi Ruptura-Voloiacul.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1196 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 785 leĭ.

Ape sunt: Cotoroaia, ce'şĭ ia sorgintea din Valea-Cotiĭ şi Valea-Ceruluĭ, care, impreunîndu-se, primesc ogaşul Mineĭ, al-Ţigănaşuluĭ şi al-Chirculeştilor.

Dealurĭ: Cucele, Dealul-Condeştilor, Cuca-Inaltă, Dealul-Popeşteĭ, Chirculeşti, Ţăţărigi, Culmea-Rupturei şi Dealul-Pîrvuleştilor.

Ruptura, *cătun,* al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ şi 30 case.

Ruptura, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Vîrnovul, la $1/2$ kil. de satul Vîrnovul, (şcoala), cu 598 suflete.

Ruptura, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Cîrligi, spre V. de satul Cîrligi, aşezat pe coasta unuĭ deal, spre E. Are o populaţie de 251 familiĭ, saŭ 1095 locuitorĭ, locuind în 213 case; 2 bisericĭ; o şcoală.

Ruptura, *ostrov,* jud. Brăila, com. Chiscani, format de canalele Lata-Bratuşca şi Stupariţa; are o lungime de 7 kil. şi o lăţime de 3 kil.

Ruptura, *moşie* şi *pădure,* în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Ghidiceni, proprietatea statuluĭ, arendată, împreună cu moşia Geful, cu 5000 leĭ anual.

Ruptura, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, com. Odobasca; izvoreşte din Culmea-Scuruşuluĭ, udă N. com. şi se varsă în rîul Rîmna, pe stînga luĭ.

Ruptura-Moldovenceĭ, *japşe,* jud. Brăila, situată la S. de ĭezerele Bătaturile; începe din Vîlciul, curge spre N.-E. de hotarul com. Stăncuţa şi se uneşte cu ĭezerul Tituloaia, din com. Vizirul.

Ruptureĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* izvoreşte dintre dealurile: Parmuva şi Doamneĭ, com. Tomeşti, pl. Codrul, jud. Iaşi, curge de la N. spre S., printre aceste dealurĭ şi, unindu-se cu Pîrîul-Efrimoaeĭ, puţin maĭ în jos de Podul-Vatavuluĭ, se varsă în stînga pîrîuluĭ Tatarca.

Rupturile, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Veleşti, situat la poalele dealuluĭ Frăţila, la $1/2$ kil. spre N.-E. de Veleşti, cătunul de reşedinţă.

Are o populaţie de 284 suflete, şi o biserică, fondată de Căpitaniĭ Mitrache şi Matheiŭ.

Comunicaţia se face prin o şosea vecinală, care leagă cătunul, la S., de Veleşti.

Rupturile, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în dreptul satuluĭ Şocariciul.

Rupturile, *pichet vechiŭ de frontieră,* pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Şocariciul, jud. Ialomiţa.

Rupturile, *moşie* şi *pădure,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Veleşti. Aparţine moşnenilor.

Rupturile, *pădure,* în insula cu acelaşĭ nume, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în dreptul satuluĭ Şocariciul; are 60 hect. populate cu salcie şi plop.

Rupturilor (Dealul-), *deal,* în-

tinzîndu-se de la Cobîla, com. Şendriceni, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, şi prelungindu-se spre V., formînd hotarul com. Lozna, pl. Berhometele, cu comunele Văculeşti şi Vîrful-Cîmpuluĭ; se termină în şesul Siretuluĭ între satele Hapîi şi Talpa.

Rusaveta, *peşteră,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Arinilor, de la poalele munteluĭ Runcul-Stînelor.

Rusăeşti, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, situat în vale şi pe deal, în partea de N.-E. a com., la 2700 m. de satul Podurile (şcoală). Are o populaţie de 375 suflete; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, clădită pe la 1540 de Ioniţă Tătarul şi un călugăr Cătana, deservită de un preot.

Vite: 12 caĭ, 251 vite marĭ cornute şi 34 porcĭ.

Rusăneasca, *movilă,* între com. Grojdibodul şi Gura-Padineĭ, din jud. Romanaţi, înaltă de 9 stînjenĭ, cu un perimetru de 43 stînjenĭ; se termină cu un vîrf ascuţit şi are împrejur zidurĭ de cetate.

Rusăneşti, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 4 cătune: Afînata, Măriceşti, Rusăneşti şi Omorîcea.

E situată pe Valea-Cerneĭ şi pe vîlcelele Brăiasca, Afînata şi Omorîcea, la 67 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 39 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 1190 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată pe la 1850 şi frecuentată de 30 copiĭ; 3 bisericĭ: la Rusăneşti, reparată în anul 1832, la Afînata, reparată în anul 1827 şi la Omorîcea, zidită în anul 1852.

In comună sunt: 31 caĭ, 281 boĭ, 109 vacĭ, 780 oĭ, 25 capre, 168 porcĭ.

9 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia statuluĭ Brăiasca-Drăganul, dîndu-li-se 29 hect.; iar restul sunt moşnenĭ, avînd fie-care casă şi cam cîte $1/2$ hect. pămînt; puţinĭ aŭ pănă la $1 1/2$ hect.

Comuna are 1370 hect. Vatra satuluĭ se află situată pe 833 hect., pămînt compus din coaste, pe care s'aŭ sădit viĭ, din rîpĭ, ogrăzĭ cu prunĭ şi poenĭ. Locurile de muncă (proprietatea statuluĭ, a moşnenilor şi a d-luĭ Al. Săvulescu) aŭ o suprafaţă de 540 hect.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 950 leĭ.

In apropiere de com. e şoseaua Cerna, ce merge spre Rîmnic (la N.) şi spre Craiova (la S.).

Spre E., com. este udată de rîul Cerna şi de vîlcelele: Afînata, Brăiasca şi Omorîcea, care se varsă în rîul Cerna.

Se mărgineşte la N. cu com. Ciuleşti, la E. cu Drăganul şi la V. cu com. Tetoiul. La N. e moşia statuluĭ Brăiasca-Drăganul.

Rusăneşti, saŭ **Ruşca,** *com. rur.,* pl. Şerbăneşti, jud. Olt. (Vezĭ Mihăeşti-d.-j.).

Rusăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Rusăneşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 380 locuitorĭ. E situată în partea de N. a comuneĭ şi udată spre E. de rîul Cerna.

E la distanţă de $2 1/2$ kil. de căt. Afînata, reşedinţa comuneĭ şi a şcoaleĭ.

Rusăneşti, *deal,* în raionul com. Rusăneşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 104 hect. vie.

Rusăneşti-de-Jos (de-Cîmp), *com. rur.,* jud. Romanaţi, pl. Balta-Oltul-d.-j., compusă din satul cu acelaşĭ nume, situat lîngă Olt, pe şoseaua Stoineşti-Izlaz, la 27 kil. de Caracal şi la 19 kil. de Corabia.

Are o populaţie de 1890 locuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 26 băeţĭ (1899—900); o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 8 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4192 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4056 leĭ.

Vite marĭ sunt 1447, vite micĭ 3890, şi porcĭ 1208.

Aci se face un bîlciŭ anual la 1 Septembrie.

In cuprinsul comuneĭ se află urme de calea romană care merge pe malul Oltuluĭ, de la Izlaz la Romula. In măgura luĭ I. Ciobanu s'a aflat o stelă funerară cu 2 leĭ culcaţĭ pe un fronton triangulat, şi pe care se poate citi această inscripţie: «Dis Manibus, Aelius Vales, quiet Esbenus, vixit annos LXXX Sira Conjux et fortunatus libertus, patrono bene merenti, faciendum curaverunt.»

Rusăneşti-de-Sus (de-Pădure), *com. rur.,* jud. Romanaţi, pl. Olteţul Oltul-d.-s., compusă din satele: Rusăneşti-de-Pădure (196 loc.), Blaj (100 loc.), Voineaşa-Mică şi Voineaşa-Mare (100 loc.), situată lîngă Olteţul, la 8 kil. de Balş şi la 23 de Caracal. La S. com. se întinde Dealul-Mueriĭ.

Are o populaţie de 396 locuitorĭ; 2 bisericĭ: Sf. Dumitru (1837), şi în Blaj, Sf. ţiĭ Împăraţĭ (1863), deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală; 4 cîrciumĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 3618 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3559 leĭ.

Vite marĭ sunt 523, vite micĭ 661 şi rîmătorĭ 191.

Rusca, *com. rur.*, în partea de N. a plăşeĭ Prutul, jud. Fălciŭ, între comunele: Stănileşti la E., Şchiopeni la V., Ivăneşti la S. şi oraşul Huşi la N. Are o poziţiune accidentată şi e udată de pîraiele: Rusca, Chetroiul şi Nemţeni.

E formată din satele: Cîrligaţi, Davideşti şi Rusca, pe o suprafaţă de 1871 hect. şi cu o populaţie de 266 familiĭ, saŭ 1144 suflete.

Are o şcoală şi 4 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

In com. sunt moşia Rusca, a statuluĭ, şi moşiile Cîrligaţi, Leoşti şi Davideşti, ale răzeşilor. Viea se cultivă pe o întindere de 150 hect.

Vite: 948 vite marĭ cornute, 69 caĭ, 438 oĭ şi 143 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5444 leĭ, 82 banĭ şi la cheltuelĭ, de 4937 leĭ, 37 banĭ.

Rusca, *sat*, în partea de N. a com. Rusca, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, situat pe valea pîriuluĭ Rusca.

Are o suprafaţă de 1571 hect., cu o populaţie de 26 familiĭ; o şcoală, înfiinţată în 1864, frecuentată de 30 elevĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, făcută la 1810 de către un Rus. Se zice că satul s'ar fi înfiinţat pe la 1711, în urma bătălieĭ de la Stănileşti, după care ar fi rămas pe aci cîţĭ-va ostaşĭ Ruşĭ.

Rusca, saŭ **Osoiul**, *sat*, pe moşia răzăşească din com. Dorna, jud. Suceava, situat pe ţărmul drept al Bistriţeĭ. Are o populaţie de 175 suflete.

Biserica din Ortoaia şi şcoala din Gura-Negreĭ servesc şi acestuĭ sat. In sat sunt două surse de ape minerală feruginoasă.

Un singur drum duce, pe malul Bistriţeĭ, la Sunători (3 kil.).

Rusca, *grind*, saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Beş-Tepe, situat în partea de N. a plăşeĭ şi a comunelor. Se întinde dealungul gîrleĭ Rusca, pe malul drept. Are o întindere de 125 hect., acoperită cu iarbă pentru vite, aflîndu-se pe el şi o tîrlă.

Rusca, *gîrlă*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Mahmudia, şi pe al com. rur. Beş-Tepe; se desface din braţul Sf. Gheorghe, la 3 kil. maĭ jos de satul Prislavul; se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E. şi, în dreptul pescărieĭ numită Gîrla-Ciobanuluĭ, se îndreaptă spre N.-V.; după un curs de 10 kil. se aruncă în braţul Sulina, pe partea dreaptă, în dreptul mileĭ No. 36; în partea de E. comunică printr'o gîrliţă tot cu braţul Sulina; prin gîrla Litcovul, comunică cu marele lac Gorgova; în partea de S., pe malul drept, se află grindul Rusca; în cursul săŭ brăzdează partea de N. a plăşeĭ şi a comunelor Mahmudia şi Beş-Tepe.

Rusca, *pîrîŭ*, izvoreşte de pe teritoriul satuluĭ Rusca, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, curge de-a-lungul com. şi se uneşte pîraiele Pietrosul (Chetrosul), la satul Cîrligaţi, şi Nemţeni, la satul Davideşti.

Rusca, *pîrîŭ*, în satul cu acelaşĭ nume, jud. Suceava; izvoreşte de sub Prislopul şi, după un curs de $5^{1}/_{2}$ kil., în care a învîrtit 3 herăstraie şi o moară, se aruncă în Bistriţa.

Rusca-Mare, *moşie* particulară, de 743 hect., în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Fileşti.

Rusca-Mică, *moşie* particulară, de 286 hect., în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Fileşti.

Rusciori, *sat*, făcînd parte din com. rur. Şuica, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 198 locuitorĭ, şi o biserică, zidită între aniĭ 1883—85.

Ruseni, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul.

Are o populaţie de 80 suflete.

Vite: 16 vite marĭ cornute, 79 oĭ şi 15 porcĭ.

Ruseni, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Borleşti, situat pe valea rîuluĭ Bistriţa, la 20 kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 319 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; 2 morĭ de apă.

Vite: 28 boĭ, 41 vacĭ, 660 oĭ, 17 caĭ, 27 juncĭ şi 106 rîmătorĭ.

Ruseni, *trup de sat*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul.

Ruseni, *deal*, acoperit cu pădure, în jud. Iaşi, pl. Braniştea, lîngă satul Ruseni, cel maĭ mare deal din com. Hulboca.

Ruseni-Boereşti, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, spre S. de tîrguşorul Plopana. Are 521 locuitorĭ şi 64 case.

Ruseni-Noĭ, *sat*, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Hulboca, înfiinţat în 1879, situat pe valea Ruseni. Are o suprafaţă de 572 hect. şi o populaţie de 25 familiĭ, saŭ 111 locuitorĭ.

E proprietatea com. Iaşi, cedată de stat pentru plata a 10 milioane leĭ.

Ruseni-Răzăşĭ, *sat*, în jud. şi

pl. Tutova, com. Plopana, spre S. de tîrguşorul Plopana. Are 157 locuitorĭ şi 38 case.

Ruseni-Vechĭ, *sat*, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Hulboca, situat între două dealurĭ, pe o întindere de 292 hect. şi cu o populaţie de 61 familiĭ, saŭ 272 locuitorĭ.

S'a înfiinţat pe la 1710—1712 de locuitoriĭ veniţĭ din Rusia.

Are o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ, zidită din piatră la 1780, de boerul Cananăŭ; un iaz cu moară şi o pădure, în mărime cam de 60 hect.

Vite: 341 vite marĭ cornute, 288 oĭ, 34 caĭ şi 39 rîmătorĭ.

Rusul, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Rusul, *munte*, în partea de V. a com. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova, ce serveşte de izlaz.

Rusul, unul dintre *piscurile* munteluĭ Bourul, jud. Suceava, com. Bogdăneşti.

Rusul, *munte*, între com. Broşteni, Şarul-Dorneĭ şi Dorna, jud. Suceava, avînd 1540 m. altitudine.

Rusul, *pădure*, în întindere de 3095 hect., proprietatea statuluĭ, făcînd parte din marea pădure Corbi, pl. Nucşoara, jud. Muşcel, formată din 10 trupurĭ: Plăişorul, Preotesele, Bîndea, Zănoaga, Papăul, Rusul, Plătica, Alunişul, Pădurile şi Crîngul, avînd toată o întindere de 17530 hect.

Rusul-d.-j., *trup de pădure*, al statuluĭ, pendinte de com. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Gîlma, Carabanul-cu-Boaia, Lacurile-cu-Rusul, Prislopul, Podurile şi Vîrful-Negraşuluĭ, formează pădurea Teşila, care are o întindere de 5000 hect.

Rusul-Rîsceĭ, *munte*, în jud. Suciava, com. Bogdăneşti, acoperit de pădure de brad, fag şi mesteacăn.

Rusuluĭ (Măgura-), *măgură*, la V. de com. Dejeşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Pe ea se află o cetăţuie lungă cam de 100 m. şi lată cam de 10 m., zidită din cărămidă măruntă.

Rusuluĭ (Pîrîul-), *pîrîiaş*, ce izvoreşte din dealul cu acelaşĭ nume, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Girovul, curge spre S., şi se varsă pe stînga Pîrîuluĭ-Priseceĭ.

Rusuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, ce se întinde pe teritoriul comunelor Jegălia şi Şocariciul.

Ruşani, *sat*, făcînd parte din com. rur. Parepa, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Ruşava, *prival*, jud. Brăila, com. Chiscani, între Dunărea-Vechĭe şi Dunărea-Vapoarelor, în dreptul oraşuluĭ Brăila; pleacă din Dunărea-Vechĭe maĭ sus de privalul Scurtul, face o curbă spre S.-E. şi se uneşte cu o ramură a privaluluĭ Scurtul lîngă ĭezerul Borcea.

Ruşeni, *numirea vechĭe a satuluĭ* Mănăstirea, com. Dagîţa, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman. Vezĭ Mănăstirea, sat.

Ruşeţul saŭ **Ruşeţul - Mărgineni**, *com. rur.*, în jud. Brăila, pl. Călmăţuiul, aşezată pe malul drept al gîrleĭ Călmăţuiul, peste care este un pod în dreptul comuneĭ. Se mărgineşte la N. cu com. Strîmbul şi com. Sudila-Greci; la S., cu satul Padina şi Scărlăteşti, din jud. Buzăŭ; la S.-E., cu com. Ciocile şi la E., cu com. Jugureanul. Suprafaţa comuneĭ este de 8000 hect. şi face parte din Domeniul Coroaneĭ.

Are o populaţie de 1750 suflete; 2 bisericĭ, una reparată şi zugrăvită în 1885 de Domeniul Coroaneĭ, deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser şi alta, din 1780; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1856, frecuentată de 52 băeţĭ şi 18 fete (1899—900).

Budgetul com. e la veniturĭ de 14709 leĭ, 40 banĭ şi la cheltuelĭ, de 14274 leĭ, 24 banĭ.

Locuitorĭ împroprietărițĭ în 1864 şi 1878 sunt 436; neîmproprietărițĭ maĭ sunt 54.

Vite: 1074 boĭ, 828 vacĭ, 15 taurĭ, 413 viţeĭ, 817 caĭ, 2 măgarĭ, 3204 oĭ, 213 berbecĭ şi 581 rîmătorĭ.

Izlazul locuitorilor e de 2000 hect.

Drumurĭ: la Jugureanul, spre S.-E. trecînd pe Valea-Călmăţuiuluĭ şi pe la Movila-Popeĭ (5 kil.); la com. Ciocile, spre S., trecînd pe la crucea Petroiul, de aci pe lîngă movila mare, drept la hotarul moşieĭ prin movila Gemenile şi de pe la moşia Macoveĭ la hotarul moşieĭ Ciocile (16 kil.); la Strîmbul, spre N.-V., trecînd podul pe Cîlmăţuiul şi la stînga în linia dreaptă prin proprietatea locuitorilor, peste apa Strîmbul (4 kil.); la gara Făureĭ, trecînd prin Strîmbul şi Surdila-Greci; la Macoveiul, din jud. Buzăŭ, spre S., prin pădurea Ruşeţul; la com. Sorga, jud. Buzăŭ, spre V., pe lîngă Movila-Ruşeţuluĭ şi pe lîngă tîrlele Scărlăteşti; la Brăila, spre N.-E. (73 kil.).

Ruşeţul, *sat*, pe muchea platouluĭ de S. al jud. Brăila, com. cu

acelaşĭ nume, la 73 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila. Poartă acest nume de la movila Ruşeţul. Are o poziţie frumoasă, predominînd prin înălţimea mucheĭ pe care e aşezat satele de prin prejur. La 1879, s'a mărit cu ocazia împroprietăririeĭ.

Vatra satuluĭ este de 204 hect.

Are o populaţie de 1750 suflete şi 343 case; 11 cîrciumĭ; 2 lipscăniĭ; o brutărie; o moară cu aburĭ; 2 bisericĭ, una vechĭe zidită la 1780, de Mandache Chiriacescu cu locuitoriĭ, şi alta, rezidită de Domeniul Coroaneĭ la 1885, deservită de 2 preoţĭ, un cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1856, frecuentată de 70 elevĭ (1899—900). Şcoala are localul săŭ propriŭ, dotat de administraţiunea Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Vite marĭ sunt: 817 caĭ, 2 asinĭ, 2330 vite marĭ cornute, 3204 oĭ, 9 capre şi 584 rîmătorĭ.

La 500 m. spre N. de sat, pe ţărmul stîng al Călmăţuiuluĭ, în luncă, este armanul administraţieĭ Coroaneĭ, cu case de locuinţă pe o movilă şi magaziĭ sistematice pentru producte.

Ruşeţul, *pădure* de tufă, la 5 1/2 kil. spre S.-V. de satul Ruşeţul, jud. Brăila, pe hotarul de S.-V. al com. Ruşeţul şi în întindere de 176 hect.

Ruşi, *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., aşezat pe malurile Bistriţeĭ şi ale Siretuluĭ, la confluenţa lor. E compusă din 5 cătune: Ruşi, reşedinţa, Coteni, Furnicari, Izvoarele şi Bălţata. Se compunea înainte din: Ruşi-luĭ-Muguleţ, Ruşi-luĭ-Giuşcă, Ruşi-luĭ-Hociung, Fundul-Bogdan (în vechime Jăeni), Izvoarele, Bichinzul, Bălţata, Cotini şi Furnicari.

Moşia Fundul din această com. aparţinea căminaruluĭ Gh. Bogdan. (Condica Liuzilor).

Se mărgineşte la N. cu com. Letea, la S. cu comunele Valea-Seacă şi Tamaşi, la V. cu com. Dealul-Noŭ, la E. cu comunele Bohociul şi Leca. Este udată de rîurile Bistriţa şi Siretul şi de pîrîul Bălţata şi brăzdat de dealurile Furnicari, Bălţata şi altele.

Are o populaţie de 1203 suflete; o şcoală mixtă, care funcţionează de la 1864 în satul Ruşi, şi la care în 1899—900 aŭ fost înscrişĭ 59 elevĭ; 4 bisericĭ: 3 ortodoxe, în satele: Ruşi, Bălţata şi Izvoarele şi una catolică, în Izvoarele; 9 cîrciumĭ şi 5 morĭ de apă.

După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 131 locuitorĭ, cu 443 fălcĭ pămînt în ţarină.

Teritoriul com. are o întindere de 2949 hect. Proprietarĭ sunt foştiĭ clăcaşĭ şi vechiĭ răzeşĭ.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1401 hect.

Pădurea ocupă o suprafaţă, pe rîul Siretul şi pe canalul fabriceĭ de hîrtie de la Letea, de aproximativ 300 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 34 hect.

Vite: 925 vite marĭ cornute, 72 caĭ, 628 oĭ şi 210 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7401 leĭ, 89 banĭ şi la cheltuelĭ, de 4402 leĭ.

Comuna este străbătută de calea judeţeană Bacăŭ-Părincea, şi, pe la V., de calea ferată şi de cea naţională Focşani-Bacăŭ.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 8 kil.; la com. Leca, 20 kil.; la com. Dealul-Noŭ, 17 kil.; la com. Letea, 3 kil.; la com. Buhociul, 11 kil.; la com. Valea-Seacă, reşedinţa plăşeĭ, 22 kil.; la com. Tamaşi, 5 kil.

Ruşi, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, situat între rîurile Siretul şi Bistriţa Are o populaţie de 712 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, clădită în 1881, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 6 cîrciumĭ.

Vite: 530 vite marĭ cornute, 53 caĭ şi 159 porcĭ.

Ruşi, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, spre E. de satul Roşiori şi la 200 m. de el, pe pîrîul Ruşi. Are o populaţie de 567 locuitorĭ; o biserică ortodoxă de zid şi una catolică de lemn; o şcoală mixtă, frecuentată de 48 elevĭ (1899—900).

Se face iarmaroc în cea dintîiŭ Duminecă din Octombrie.

Inainte se maĭ numea şi Ruşi-Vlădicăĭ, căcĭ aparţinea din vechime Episcopieĭ de Roman. Forma o singură com., Ruşi, până cînd, la înfiinţarea satuluĭ Roşiori s'a unit cu acesta, formînd com. Roşiori.

Ruşi, *sat.* Vezĭ Hereşti, jud. Suceava.

Ruşi, saŭ **Roşiori,** *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Uideşti, aşezat pe ţărmurile pîraielor Mediasca şi Ruşi.

Vatra satuluĭ ocupă 12 fălcĭ, cu o populaţie de 418 suflete; o biserică cu hramul Sf. Arch. Mihail şi Gavril, clădită de V. Adamache, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Moşia e proprietatea Academieĭ Romîne, căreia a fost făcută danie de fostul proprietar Vasile Adamache. Are o întindere de 600 fălcĭ, din care 330 fălcĭ cultivabile, 70 fălcĭ pădurĭ, 100 fălcĭ fînaţ şi restul neproductiv.

Improprietăriţĭ la 1864 sunt: 30 fruntaşĭ, 32 pălmaşĭ şi 15 codaşĭ, stăpînind 211 fălcĭ şi 24 prăjinĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Forăşti (2 kil.) şi la Uideşti (4 kil.).

In 1803, pe moşia Roşiori, a stolniculuĭ Ianache Botez, eraŭ 18 liuzĭ, plătind 280 leĭ bir anual, la care se adăogeaŭ liuziĭ ot tam 21, plătind 316 leĭ bir pe an. («Uric.», vol. VII, p. 251).

Ruşi saŭ **Ruşi-Vidraşculuĭ**, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Puieşti, spre E. de tîrguşorul Puieşti, pe pîrîul Iezerul. Are 538 locuitorĭ şi 125 case.

Ruşi, *subdivizie a căt.* Costineşti, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni.

Ruşi, *parte din satul* Porceşti, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j. Vezĭ Porceşti, sat.

Ruşi, saŭ **Cotul-Ruşilor**, *mahala*, în jud. Tecuciŭ, satul Homocea, numită ast-fel pentru că a a fost locuită de o colonie de Ruşĭ veniţĭ din Galiţia pe la 1798.

Ruşi, *pădure*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, făcînd parte din pădurea Rogozul.

Ruşi, *pîrîŭ*, izvoreşte maĭ la N. de satul Ruşi, jud. Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, curge de la N.-E. spre S.-V., udă satul Ruşi, primeşte pe stînga pîrîul Misihăneştilor, încărcat cu pîrîul Strîmba şi apoĭ trece pe teritoriul jud. Bacăŭ, unde se varsă în rîul Siretul, de a stînga.

Ruşi-Bojica. Vezĭ Pîrcovaci, sat, com. Deleni, jud. Botoşani.

Ruşi-Ciomortanul, *sat*, cu 412 suflete, format din sătişoarele Corpaci şi Badragi, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Zamostia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Proprietatea moşieĭ e a d-luĭ Gh. Herescu, a d-neĭ Maria N. Holban şi a erezilor defunctuluĭ Enachi Lepădatu.

Are o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, cu un cîntăreţ şi un pălămar, mică, de lemn, făcută în 1801 de Emanoil Ciomartan, fostul proprietar.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ: 338 hect. şi 10 ariĭ pămînt, iar proprietatea: 753 hect. cîmp şi 716 hect. şi 10 ariĭ pădure, cu maĭ multe esenţe de arborĭ, între carĭ domină: fagul, frasinul, venişul, plopul şi mesteacănul.

Pîrîul principal ce curge pe moşie e Verichia. Piatră calcarică şi silicioasă se află în mare cantitate.

Hotarele moşieĭ sunt cu Zamostea şi Bălineşti.

Ruşi-luĭ-Asan, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Neajlovuluĭ, compusă din cătunele: Ruşi-luĭ-Asan, Satul-Noŭ şi mahalaua Cuneşti, situată pe partea stîngă a platouluĭ Glavaciocul, din sus de Bălări, la 46 kil. de Giurgiŭ, la 10 kil. de Obedeni reşedinţa plăşiĭ Glavaciocul-Neajlovul şi la 40 kil. de Bucureşti.

Are o populaţie de 909 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 1 dascăl; o şcoală mixtă, frecuentată de 34 băeţĭ şi 7 fete (1899—900); 4 cîrciumĭ.

Are o şosea care merge la Giurgiŭ, pe la Cămineasa, şi la Bucureşti, pe la Mihăleşti.

Pe teritoriul com. trece valea Milcovul, ce vine de la podul Ciobanul şi duce la Letca-Nouă.

Ruşi-luĭ-Asan, *cătun*, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, proprietatea d-luĭ Gr. Grăjdănescu. Suprafaţa moşieĭ este de 1180 hect. La 1864 s'a dat la 160 locuitorĭ o suprafaţă de 480 hect. Pădurea este pe o suprafaţă de 150 hect. Arenda anuală este de 35000 leĭ.

Are o biserică, o şcoală, casa comunală, precum şi o moară cu aburĭ vechĭe. (Vezĭ comuna Ruşi-luĭ-Asan).

Această proprietate era înainte de 1821 a unuĭ paşă turc, care se numea Asan; acesta era şi proprietar al Toporuluĭ.

Aci se face bîlciŭ cu obor de vite, de două orĭ pe an, la 23 Aprilie şi la 20 Iulie.

Ruşi-Străteni, *parte a satuluĭ* Lozna, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Lozna.

Proprietatea aparţine proprietaruluĭ moşieĭ Lozna.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ aŭ: 443 hect., 98 ariĭ, cîmp, iar partea moşieĭ este de 433 hect., 96 ariĭ, cîmp şi 109 hect., 85 ariĭ, pădure.

Ruşi-Vlădicăĭ, *vechia numire a satuluĭ* Ruşi, din com. Roşiori, pl. Fundul, jud. Roman. (Vezĭ Ruşi, sat, în pl. Fundul, com. Roşiori).

Ruşi-Vlădicăĭ, *moşie* a statuluĭ, fostă proprietatea Episcopieĭ de Roman, jud. Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, arendată cu 14110 leĭ anual.

Ruşi-Vlădicăĭ, *pădure*, proprietatea statuluĭ, fostă proprietatea Episcopieĭ de Roman, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, în întindere de 800 hect.

Ruşiavăţul, *com. rur.*, în jud. Buzăuluĭ, plaiul Buzăul, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul şi d'alungul pîrîiaşuluĭ Ruşiavăţul, la 46½ kil. de oraşul Buzăul. Limita, la N., începe din Mu-

chea-Chilielor, pe care merge până în Vîrful-Dintelui; la E., se lasă din Dinte pe Muchea-Inaltă (hotar despre Pietrăreni), ia pe marginea pădureĭ Ursoaea, până întîlneşte Izvorul-Săriĭ, continuă pe izvor în jos pe lîngă muntele Sarea-luĭ-Buzăŭ, până dă în rîul Buzăŭ; la S., urmează marele arc făcut de rîul Buzăul până la gura izvoruluĭ Tega; la V., urcă pe izvor până la sorgintea, apoĭ pe marginea moşieĭ Creţuleasca (Mărunţişul) şi hotaruluĭ Sibiesc (Pătârlagi), ajunge în Muchea-Chiliilor.

E formată din cătunele Muşcelul-Ţigan, Păliciul, Rîpile, Ruşiavăţul, Tega şi Ursoaia, cu o populaţie de 2670 locuitorĭ.

Are o şcoală în căt. Ruşiavăţul, frecuentată de 34 elevĭ; 6 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; şi din care catedrala e cea cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ; 12 cîrciumĭ.

Are o suprafaţă de 4561 hect. din care 1700 arabile, 1340 pădure, 361 fîneaţă, 614 izlaz, 237 livezĭ, 1 vie şi 308 sterp. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Ursoaia-Ţigăneşti, Tega (statul), Ruşiavăţul şi Rîpile (particulare). Terenul este accidentat prin multe coline şi munţĭ, acoperiţĭ de pădurĭ, livezĭ şi fîneţe. Din minerale posedă sare, păcură, lignită şi fier; are maĭ multe sorginţĭ de apă sulfuroasă şi piatră de var de o calitate superioară.

Are un tîrg anual la 15 August.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua Ruşiavăţul-Mărăcineni, un vad însemnat peste rîul Buzăŭ şi alte drumurĭ naturale.

Vite: 532 boĭ, 191 vacĭ, 185 viţeĭ, 3 bivolĭ, 7 caĭ, 12 epe, 2 mînjĭ, 1400 oĭ, 168 capre şi 153 porcĭ. Stupĭ 214.

Comuna e foarte vechie; satele Ruşiavăţul, Rîpile şi Ursoaia existaŭ în secolul XVI. Locurĭ demne de vizitat are: Mănăstirea Cîrnul, Drumul-Doamneĭ-Neaga, apoĭ muntele Dintele şi Sarea-luĭ-Buzăŭ. In apropiere de Cîrnul, la Lacul-Cîrnuluĭ, s'a dat în 1821 o crîncenă luptă între Turcĭ şi Eteriştĭ.

Ruşiavăţul, *cătun,* de reşedinţă, al com. Ruşiavăţul, jud. Buzăŭ, cu 670 locuitorĭ şi 158 case. Are subdiviziile: Bîidea şi Olteanul.

Ruşiavăţul, *moşie,* in jud. Buzăŭ, com. şi căt Ruşiavăţul; are 600 hect. din care 160 pădure, restul arătură, livezĭ, fîneţe şi izlaz.

Ruşiavăţul, *pîrîiaş,* în jud. Buzăŭ, com. Ruşiavăţul; începe de la Lăcătuşul, primeşte izvoarele ce pleacă din Muşcelul-Ţigan şi din Piatra-Boncilor, udă în lung com. Ruşiavăţul şi se varsă în rîul Buzăul.

Ruşiavăţul, *pîrîiaş,* jud. Buzăŭ, începe a se forma în pădure Snătarul, se încarcă cu o altă viroagă, ce ĭese din pădurea Gomeşti, com. Costeşti, şi se varsă în Călmăţuiul, în faţa căt. Albeşti, din com. Albeşti.

Ruşilor (Iazul-), *iaz,* în gura Văeĭ-Ruşilor pe moşia Răuseni, jud. Botoşani, com. Comîndăreşti. Se scurge în Jijia prin gîrla Durducul. Conţine peşte şi puţin stuh.

Ruşilor (Valea-), *vale,* în partea de N.-V. a com. Comîndăreşti, jud. Botoşani, pe moşia Răuseni.

Ruşinari, *mahala,* în com. rur. Suşiţa, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Ruşti, *pichet de graniţă,* pe marginea Dunăreĭ, jud. Mehedinţi.

S

Saac și **Nucșeteasa,** *numirĭ ce se daŭ com. urb.* Urlați, pl. Cricovul, jud. Prahova. Aceasta se constată dintr'un hrisov al luĭ Duca-Vodă, prin care hrisov se dă în posesiunea preoteseĭ Ana a preotuluĭ Dimitrie Stancu Largiu moșia Necșeteasca «să le fie lor ocină și copiilor lor în Urlați, ce se chiamă și Necșeteasca».

Saac, *județ* desființat la anul 1844. Vezĭ Săcueni.

Sabangia, *sat,* în jud. și pl. Tulcea, com. Agi-Ghiol, așezat în partea de S. a plășiĭ și a comuneĭ, pe malul de V. al lacului mineral Agi-Ghiol. Se mărginește la N. cu căt. Agi-Ghiol, la S. cu Sari-Chioi, la V. cu Concaz, la E. cu lacul Razimul. Are oîntindere de 580 hect., din care 45 hect. ocupate de vatra comuneĭ. Populația, în maioritate romînă, e de 89 familiĭ, saŭ 502 suflete. Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ.

Sabangia, *vale,* în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Agi-Ghiol, și al cătunuluĭ săŭ Sabangia; izvorește din dealul Căușul-Mare, se îndreaptă spre N., pe lîngă dealul Pietrosul, taie drumul comunal Agi-Ghiol-Sari-Chioi, trece pe lîngă satul Sabangia, și, după 6 kil. de drum, se deschide într'o baltă mică, dependență a laculuĭ Razimul.

Sabarul, *plasă,* jud. Ilfov. Ocupă partea de S.-V. a județuluĭ. Se mărginește la S.-V. cu jud. Vlașca și o parte din plasa Oltenița; la E., cu plasa Negoești și Dîmbovița și la N., cu plasa Znagovul și parte din plasa Dîmbovița.

Este udată de la N.-V. spre S.-E. de rîul Argeșul, care formează, de la com. Colibași, limita între jud. Ilfov și Vlașca și de rîurile Răstoaca și Ciorogîrla, care se împreună la com. Vîrtejul și se varsă în rîul Argeșul la com. Izvoarele, sub numele de rîul Sabarul.

Intinderea plășiĭ e de 62422 hect., din care statul și proprietariĭ aŭ 38073 hect. și locuitoriĭ, 24349 hect.

In plasă sunt 3 bălțĭ și 8 heleștaie.

Rîul Sabarul, care trece prin mijlocul eĭ, o străbate în lung, de la N.-V. spre S.-E. și curge printre rîurile Argeșul și Dîmbovița aproape paralel cu ele.

Reședința plășiĭ este în com. rur. Domnești-d.-s. Are 32 comune rurale și anume: Bălășoeni, Berceni-Dobreni, Bolintinul-din-Deal, Bolintinul-din-Vale, Bragadirul-Bulgarul, Buda-Prisiceni, Ciorogîrla-Dîrvari, Colibași, Copăceni-d.-s.-din-Vale, Copăceni-Mogoșești, Cornetul, Crețești-Sintești, Dărăști, Dobreni-Cîmpurelul, Domnești-d.-s., Domnești-Călțuna, Florești, Gostinari, Grădinari, Jilava-Merlari, Măgurelele, Ogrezeni-Hobaia, Prisiceni-Buturugeni, Poenari, Popești-Bîcul, Slobozia-Clinceni, Stoenești-Palanga, Străini-Dobreni, Tăntava, Țigănia-Crivina, Vărăștĭ-Obedeni și Vîrtejul-Nefliul.

Are o populație de 49993 suflete, locuind în 10410 case și 149 bordeie; 60 bisericĭ, deservite de 90 preoțĭ; 41 școale rurale (1 de cătun și 40 mixte), frecuentate (în 1899—900) de 2101 elevĭ; 4 morĭ cu aburĭ, 21 morĭ cu apă, 8 poverne, 3 zalhanale, 65 podurĭ stătătoare și 26 mașinĭ de treerat cu aburĭ.

Vite: 6391 caĭ și ĭepe, 102 armăsarĭ, 12308 boĭ, 6072 vacĭ, 2906 vițeĭ, 663 taurĭ, 257 bivoli, 1111 bivolițe, 369 capre, 3942 porcĭ și 37146 oĭ.

Comerciul se face de 28 hangiĭ și 223 cîrciumarĭ.

Locuitorĭ împroprietărițĭ sunt

6218 şi neîmproprietăriţi, 6105. Eĭ posedă 6019 plugurĭ: 4751 cu boĭ şi 1268 cu caĭ; 7856 care şi căruţe: 5744 cu boĭ şi 2112 cu caĭ.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată Bucureşti-Giurgiŭ, care trece prin Jilava şi Vidra; calea judeţeană Bucureşti - Olteniţa, care atinge numaĭ o mică parte din plasa Sabarul, partea de E., pe lîngă com. Berceni; calea naţională Bucureşti-Giurgiŭ, care întretaie calea ferată la Giurgiŭ, între Bucureşti şi Jilava şi străbate această plasă de la N. spre S., trecînd pe lîngă satul Copăceni; calea mixtă Bucureşti-Alexandria, care trece prin satele: Bragadirul - Bulgarul şi Buda; calea judeţeană Bucureşti-Craiova, care trece prin satele Clinceni şi Prisiceni; calea judeţeană Bucureşti-Piteşti, care trece prin satele Bolintinul-din-Deal şi Bolintinul-din-Vale.

La Domneşti-Călţuna este o judecătorie de ocol.

La Domneşti-d.-s. este un oficiŭ telegrafo-poştal, afară de cele ale căleĭ ferate, de la Jilava şi Vidra.

Sabarul (Suharul), *sat,* cu 226 suflete, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela.

Inainte era despărţit în două: Suharul saŭ Sabarul-Mic şi Suharul saŭ Sabarul-Mare.

Sabarul, *rîŭ,* format din pîraiele Ciorogîrla şi Răstoaca (v. a. n.). Aceste pîraie unindu-se la S. de com. Vîrtejul, jud. Ilfov, formează rîul Sabarul, care se varsă în rîul Argeş, între căt. Ghimpaţi şi Izvoarele.

Udă cătunele: Sinteşti, Creţeşti, Vidra, Străini - Dobreni, Dobreni, Vărăşti şi Obedeni. Apa Sabaruluĭ are un curs foarte iute; albia sa e îngustă şi niciodată nu seacă.

Sabarul-Mare, *fost sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela, ce compunea, împreună cu satul Sabarul-Mic, actualul sat Sabarul. Se maĭ numea Suharul-Mare. Azĭ este mahala în satul Sabarul.

Sabarul-Mic, *fost sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela, ce compunea, împreună cu satul Sabarul-Mare, actualul sat Sabarul. Se maĭ numea Suharul-Mic. Azĭ constitue o mahala în satul Sabarul.

Sabarul saŭ **Drumul - Săreĭ,** *drum vechiŭ,* jud. Iaşi, ce se întinde de la Leţcani, din drumul mare al Iaşuluĭ, spre N., până în satul Iepureni, din com. Rădiul-Mitropolieĭ, şi apoĭ spre E., pe culmea dealuluĭ, prin satul Popricani, până în valea Jijieĭ, la podul stînceĭ. Pe acest drum se transporta în trecut sarea, de la Ocnă la Sculeni, pentru Basarabia.

Sabasa, *com. rur.,* în partea de E. a plăşeĭ Muntele, jud. Suceava, la 62 kil. spre V. de Fălticeni, în lungul pîrîuluĭ Sabasa. Se mărgineşte la E. cu com. Mălini, la V. cu com. Borca, la S. cu com. Fărcaşa şi la N. cu com. Mădeiul şi Broşteni.

E formată dintr'un singur sat, cu o populaţie de 822 suflete.

Budgetul com. e la veniturĭ de 11300 leĭ şi la cheltuelĭ de 11070 leĭ.

Vite sunt: 30 caĭ, 102 boĭ, 108 vacĭ, 1503 oĭ şi 420 porcĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu plugăritul şi exploatarea pădurilor.

Are o biserică de lemn, restaurată din noŭ de Adm. Dom. Cor. în 1889, cu hramul Sf. Dumitru, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

E udată de Bistriţa şi Sabasa, cu afluenţiĭ lor.

Moşia face parte din Ocol. I Silvic al Domeniuluĭ Coroaneĭ. Are o suprafaţă de 8216 hect., din care 6020 hect. pădure, 960 hect. cultivabile, 1200 hect. fînaţ şi restul de 36 hect. sterp.

Improprietăriţĭ în 1864 şi 1879 sunt 113 locuitorĭ, stăpînind $411\frac{1}{2}$ fălcĭ.

Piscurile cele maĭ însemnate de munţĭ de pe teritoriul com. sunt: Arşiţa-Unguruluĭ, Lacurile (1320) şi Gherghea (1050).

Pentru exploatarea moşieĭ, de cînd aceasta face parte din Domeniul Coroaneĭ, s'a construit o linie ferată îngustă, de 20 kil.

Drumurĭ principale sunt: la Borca (trece numaĭ peste Bistriţa), la Fărcaşa (6 kil.) şi la Mălini (44 kil.).

In 1803 «moşia Sabasa, parte a mănăstireĭ Slatina şi parte a mănăstireĭ Rîşca, avea 55 liuzĭ, plătind 888 leĭ bir anual, a căror alişveriş este cu oĭ, scîndurĭ şi alte lemne şi cu sucmane, neavînd loc de hrană şi hrana lor o aduc pe caĭ din alte părţĭ.» («Uricar.», VII, p. 156).

Sabasa, *pîrîŭ,* jud. Suceava, izvoreşte de sub Muntele-Lung, com. Broşteni, şi, după un curs de 22 kil., în care a învîrtit 3 morişte, şi o piuă, se aruncă în Bistriţa.

Are de tributarĭ din dreapta: pîraiele Secul, al-Stîneĭ, al-Căpîţînelor, al-Colibeĭ, al-Gemenilor, Piciorul-Scurt, Corauţa, al-Bolohanuluĭ, Frăsina şi al-Bisericeĭ; iar din stînga pîraiele Săbăşiţa, Fîntîna, Alăuta, Breaza, Glodişorul, Babşa, Ungurul-d.-j., Ungurul-d.-s., al-Scoruşuluĭ, al-Mînzeĭ, al-luĭ-Niţă, Cocozişul, al-luĭ-Branişte şi al-Padinilor.

Saca, *com. rur., cătun,* jud. Gorj. Vezĭ Seaca.

Saca-de-Cîmp. Vezĭ Seaca-de-Cîmp.

Sacar-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Ciamurli-d.-s., căt. Camena. Se desface din dealul Ciamurli; se întinde spre N. într'o direcţie de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd partea nordică a plășiĭ și a comuneĭ. Pe la poalele sale nordice curge pîrîul Slava-Rusească. Are un vîrf pietros de 260 m., dominînd pîrîul Slava-Rusă, mănăstirea Uspinia și satul Camena. Este acoperit în toată întinderea numaĭ cu pădurĭ.

Sacar-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Atmagea. Are o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea nord-vestică a plășiĭ și cea vestică a comuneĭ. Este un nod central, de unde pornesc maĭ multe ramificaţiĭ în diferite direcţiunĭ: Taşlîc-Bair la V., Topologul la S., Ghiobilche la N. Vîrful săŭ, Atmagea, înalt de 400 m., este dintre cele maĭ înalte din Dobrogea. Este acoperit cu pădurĭ întinse și pășunĭ frumoase.

Sacar-Dere, *alt nume al pîrîuluĭ* Slava-Cerchezească, jud. Tulcea, pe care îl poartă de la izvorul săŭ pănă în dreptul satuluĭ Atmagea.

Sacoti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Milostea, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 70 loc.

Sadic (Aţî-Sadic), *ruinele unuĭ sat*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioi, situate în partea meridională a pl. și a com., la 200 m. de hotar. Prin apropiere trece drumul comunal Docuzaci—Hairam-Chioi.

Sadina, *cătun*, pendinte de com. Cîrtojani, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, situat pe valea Drîmbovnicul, din jos de Cîrtojani, pe proprietatea statuluĭ Sadina-Cîrtojani, cu care se arendează.

Are o biserică, deservită de un preot și un cîntăreţ.

La 1864, s'a dat la 160 locuitorĭ, împroprietărițĭ după legea rurală, o suprafaţă de 640 hect.

Sadova, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., la 48 kil. de Craiova și la 6 kil. de reședinţa plășiĭ.

Este situată parte pe un loc șes numit Sadova, iar parte pe costișa dealuluĭ Sadova.

Se învecinește la N. cu teritoriul com. Căciulătești; la S., cu com. Piscul; la V., cu moșia Coroaneĭ Sadova; iar la E., cu com. Damian.

Terenul com. este parte nisipos, parte accidentat de dealurĭ, dintre care maĭ însemnate: Dealul-Aninilor și Dealul-Toleĭ, cu direcţiunea N.-S., aŭ o înălţime de 30—40 m. și sunt goale; dealul Bostanele, cu direcţiune E.-V. și cu o înălţime de 30—40 m., acoperit cu viĭ și locurĭ arate.

Cele 2 d'întîĭ dealurĭ formează Valea-Șuviţeĭ, iar cele de al 3-lea, valea pîrîuluĭ Sadova ce are direcţiunea E. spre V. și valea Gheţa.

E udată de pîrîul Sadova, numit și Pîrîul-Morilor, ce izvorește în dreptul moriĭ Găinăreasa, din E. com., curge de la E. la V., prin Valea-Pîrîuluĭ saŭ Valea-Sadoveĭ și se pierde în niște smîrcurĭ din moșia Coroaneĭ Sadova, în apropiere de movila Bostanele. Are un pod în dreptul moareĭ Podul. Izvorul săŭ ce se află în com. Damian, poartă numele de Damian.

După cum spune legenda, locuitoriĭ comuneĭ fiind maĭ toţĭ Ţiganĭ, com. Sadova s'a format în urma clădireĭ mănăstireĭ Sadova, la 1633, de către Ţiganiĭ robĭ, aĭ egumenilor și aĭ călugărilor aceste mănăstirĭ, după ce aŭ fost pușĭ în libertate și li s'aŭ dat pămînt.

Comuna Sadova se compune azĭ dintr'un singur cătun, numit Sadova; iar între aniĭ 1875—76 coprindea cătunele: Damian, Piscul și Răeţul.

In com. se află mănăstirea Sadova, edificată de Mateiŭ Basarab, pe la anul 1643 în amintirea rezbeluluĭ cu Turciĭ (v. Sadova, mănăstire); o școală primară mixtă, frecuentată în anul 1899—900 de 88 copiĭ. Școala de băeţĭ e aci din 1865 și de fete din 1888.

Populaţia comuneĭ Sadova se ridică la 1415 suflete, din care 746 bărbaţĭ și 669 femeĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împămînteniţĭ 339 locuitorĭ, din carĭ 293 cu pămînt arabil și locurĭ de casă, iar 46 numaĭ cu locurĭ de casă. După legea din 1879, sunt 2 însurăţeĭ împroprietărițĭ.

Suprafaţa comuneĭ este de 3372 pog., din care vatra satuluĭ ocupă 216 pog., pămîntul arabil 1367 pog., fîneţă 400 pog., izlazul 361 pog., și terenul sterp 28 pog.

In comuna Sadova se află o singură moșie a Coroaneĭ; în întindere de 16600 hect. arabile. Această moșie aparţinea în trecut statuluĭ și se întinde și în com. Piscul, unde are 618 pog.

Se găsește în comună pădurea Sadova, ce aparţine Coroaneĭ, iar în trecut aparţinea statuluĭ. Suprafaţa sa este de 2753 hect. Este situată pe moșia Sadova, pe valea rîuluĭ Jiul, trece pe lîngă comunele: Căciulătești, Sadova și Piscul. Pădurea este amenajată și populată cu următoarele esenţe: stejar, ulm,

arţar, fag, jugastru, anin şi salcie; predomină stejarul.

Viile în întindere de vre o 200 hect. de pe moşia Sadova, aparţin locuitorilor din com. Damian. Locuitorii din Sadova aŭ 18 pogoane vie pe moşiile lor.

Pe moşia Domeniuluĭ Coroaneĭ, pe apa Sadova, se găsesc 6 morĭ de apă: Găinăreasa, Racoviceanca, Aleşteul, Sărăceaua, Podul şi Bostoanele.

Cîrciumĭ sunt 9. Comercianţĭ 13.

Căile de comunicaţie sunt: căile comunale vecinale ce duc la Damian, la Piscul şi la Gîngiova. Aceste 3 drumurĭ aŭ o lungime de 1420 metri în Sadova. Maĭ sunt alte drumurĭ naturale în lungime de 3650 m.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 6405 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 6121,53 leĭ.

Vite marĭ cornute 118, oĭ 140, caĭ 9, porcĭ 40.

Sadova, *sat,* jud. Dolj. Vezĭ Sadova, com. rur.

Sadova, *mănăstire,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova, împrejmuită cu zid (cetate) şi chiliĭ.

Este fondată de voivodul Mateiŭ Basarab la anul 1643, şi s'a reînnoit de Egumenul Parisie, în a doua Domnie a luĭ Mihail Suţu, la 1792. E deservită de 2 preoţĭ, 1 diacon şi 2 cîntăreţĭ. Se găsesc două inscripţiunĭ, una în tindă şi alta în altar. Cea din tindă este următoarea:

Cu ajutorul Tatăluĭ şi al Fiuluĭ şi al sfîntuluĭ Duh, troiţeĭ ceĭ de o fiinţă şi nedespărţită, înduratu-s'aŭ de la Duhul Sfînt: Mateiŭ Basarab Voivod, Domn în toată Ţara Romînească şi despre Ţara Almaşuluĭ şi Făgăraşuluĭ, de aŭ zidit această sfîntă şi dumnezeiască Mănăstire, ce se numeşte Sadova, unde se prăznueşte hramul Sf. Erarch Nicolae de la Miralichia, făcător de minunĭ, după ce aŭ bătut pe Turcĭ la Schela Ciobanuluĭ, unde avînd mare strîmtoare de către dînşiĭ în două rîndurĭ şi scăpînd cu toată oastea întru acest sfîat locaş ce era făcut o biserică de lemn, unde locuiaŭ vre-o cîţĭva părinţĭ călugărĭ, şi după sfîrşirea războiuluĭ aŭ zidit această Sfîntă şi Dumneziască Mănăstire, după cum se vede, la anul de la zidirea lumeĭ 7141, aŭ înfrumuseţat'o şi aŭ întărit'o cu moşiĭ şi veniturĭ pentru vecĭnica pomenire şi părinţilor călugărĭ pentru hrană şi îmbrăcăminte. — 1633, August 26.

Inscripţia din altar este următoarea:

Acest sfînt altar fiind maĭ de tot stricat, şi derăpănat, zidirea cît şi zugrăveala; cu îndemnarea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Kir Iosif Episcopul Savastieĭ, de cuviosul Ieromonach Parisie, Egumenul SfinteĭMănăstirĭ, s'aŭ reînoit şi s'aŭ înfrumuseţat precum se vede, în a doua Domnie a Prea Inălţatuluĭ Domn Mihaiŭ Voivod Şuţu, păstorind turma luĭ Christos Kir Filaret, Episcopul Rîmniculuĭ-Nouluĭ Severin. Dascălul zugrav fiind d-luĭ Gheorghe; Portar, I. Ştefan Popa.

Aniĭ de la Hristos, 1792, Septembrie 30.

Lîngă mănăstire se află o bolniţă aproape dărîmată şi părăsită. Nu poartă nicĭ o inscripţiune şi se zice că a fost făcută o dată cu mănăstirea şi că servea pentru îngroparea călugărilor. Era împrejmuită ca cetate, din care se maĭ văd stîlpiĭ. Alte urme de cetate sunt vechile fortificaţiĭ din jurul mănăstireĭ şi bolniţeĭ. Aci se zice că este îmormîntat la fereastra straneĭ din dreapta, jupîn Barbu Velichie, Ban Craiovesc.

Aci la 1784, Austriaciĭ aŭ bătut cumplit pe Turcĭ.

Sadova, *moşie* şi *pădure,* ale Domeniuluĭ Coroaneĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova, cu o întindere aproximativă de 16600 hect., aducînd un venit anual de aproximativ 220000 leĭ. Pe moşie se găsesc stîne şi 6 morĭ de apă, anume: Găinăreasa, Racoviceanca, Aleşteul, Sărăceaua, Podul şi Bostoanele. Aparţinea maĭ înainte statuluĭ. Pădurea are o întindere de 2753 hect., este situată pe Valea-Jiuluĭ, care de la N. la S., trece pe lîngă Căciuleşti Răeţi, Piscul, Sadova şi Liştea-va. Este amenajată şi se exploatează sistematic. E populată cu: ulmĭ, frasinĭ, alunĭ, arţarĭ, aninĭ, sălciĭ, jugastri şi maĭ cu seamă stejarĭ.

Sadul, *rîŭ,* jud. Gorj, plaiul Novaci, izvoreşte din muntele Mîndrul, în direcţiunea N.-E.—S.-V., desparte Culmea-Saduluĭ de a Moldovişuluĭ şi se varsă în Jiŭ, la comuna Bumbeşti.

Valea 'ĭ este îngustă; cea maĭ mare lărgime o atinge la gura sa şi aci nu trece peste 80 m.

Albia propriŭ zisă a Saduluĭ are o lărgime de vr'o 40 m.; fundul e bolovănos, ţărmurile stîncoase şi rîpoase. Are apă în tot timpul anuluĭ şi pe dînsul se găsesc maĭ multe instalaţiunĭ industriale: joagăre de tăiat cherestea şi turbine saŭ făcae de măcinat.

Aproape de confluenţa sa este un pod de piatră peste care şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani trece acest rîŭ.

Saegii (La-), *vechie numire a căt.* Trestia, din com. Trestia, jud. Buzăŭ.

Saelele, *com. rur.,* la extremitatea de V. a pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman, situată pe Valea-Siuluĭ, între comunele Uda-Pacĭureĭ şi Pleaşovul, la depărtare de 16 kil. de oraşul de reşedinţă T.-Măgurele. Ca limite naturale are la V. rîul Oltul şi la E., cîmpia care se întinde d'asupra dealuluĭ, pănă la hotarul moşieĭ statuluĭ Dorobanţul.

Rîul Oltul udă toată marginea despre V. a com., iar pî-

rîul Siiul trece în diferite șerpuiturĭ pe lîngă sat.

Suprafața comuneĭ este de 4785 hect., din care 200 pădure situată pe deal și în zăvoaiele din lunca Oltuluĭ, 513 hect. nisipiște, 62 hect. viĭ și restul pămînt arabil.

Are o populație de 1201 suflete; o școală mixtă, frecuentată din 25 elevĭ (1899—900); o biserică, deservită de un preot și doĭ cîntărețĭ.

Vite: 176 caĭ, 11 măgarĭ, 716 vite marĭ cornute, 2236 vite micĭ cornute și 336 porcĭ.

Locuitorĭ împroprietărițĭ pe moșie sunt 212, pe o întindere de 373 hect.

Budgetul com. e de 5130 leĭ, 98 banĭ la veniturĭ și la cheltuelĭ, de 5123 leĭ, 17 banĭ.

Căĭ de comunicație sunt: spre com. Pleașovul și Uda-Paciureĭ șosea vecinală; o ramură de șosea, care trece pe deal, pe la rusca despre N.-E. comuneĭ și se unește apoĭ cu șoseaua județeană.

Saelele, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Larga, situat pe cîmpul Bărăgan.

Saelele, *moșie*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul, proprietatea d-luĭ Leonida Paciurea. Formează cu moșia Uda-Paciurea (în vechime Uda-Comăneanuluĭ), un singur corp. Are o întindere de aproape 4000 hect., din care o parte acoperită de pădure.

Sagna, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E.-E. de orașul Roman, la o depărtare de 8 kil. de el și la 8 kil. de reședința pl. Este formată din satele: Sagna și Vulpășești, cu reședința com. în satul Sagna.

Are o populație de 428 familiĭ, saŭ 1976 suflete, locuind în 464 case; 2 bisericĭ, una ortodoxă și cea-l'altă catolică, ambele de lemn; o școală primară mixtă, în Vulpășești și o școală de cătun în satul Sagna, frecuentate în 1899—900 de 79 copiĭ. Locuitoriĭ catolicĭ țin de parohia Tămășeni.

Budgetul com. este la veniturĭ de 4846 leĭ și la cheltuelĭ, de 4403 leĭ.

Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Sagna, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Sagna, spre S.-E.-E. de orașul Roman, la 8 kil. de el și la 8 de reședința pl., pe pîrîul Vulpășești (Sagna) și aproape de vărsarea luĭ în Siretul. Are o populație de 228 familiĭ, saŭ 1021 suflete; 2 bisericĭ de lemn, una ortodoxă și alta catolică; o școală de cătun, frecuentată în 1899—900 de 35 copiĭ.

Este reședința com. Sagna. Se fac pe an aci două iarmaroace: unul în ziua de Inălțarea Domnuluĭ și al doilea în cea d'întîiŭ Duminecă după Sf. Apostolĭ. Intre satele Sagna și Luțca, peste rîul Siretul, e un pod umblător, peste care trece șoseaua județeană Roman-Sagna-Băra.

De vechimea acestuĭ sat amintește un document de la Dumitrașcu Cantacuzino, de la 1674, Martie 8, scris în Iași.

Sagna, *moșie* a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Sagna, arendată cu 16000 leĭ anual.

Sahastruluĭ (Piciorul-), *munte*, în com. Buhalnița, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat pe lîngă stînca Dochieĭ.

Saia-Coru-Orman, *pădure*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, com. Garvanul, căt. Veli-Chioi, situată în partea de S. a pl. și de E. a comuneĭ, pe dealul Derman-Sirt; are o întindere de 150 hect., populate cu fag și mesteacăn; pe lîngă ea trec două drumurĭ comunale, ce duc de la Veli-Chioi, la Lipnița și Para-Chioi, precum și văile Ciali-Ceair și Dermen-Ceair.

Saia-Cula, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Cerna; este o prelungire S. a dealuluĭ Raman-Bair; are o direcțiune de la N.-V. spre S.-E.; ondulațiile sale de E. și S. se termină pe malul drept al pîrîuluĭ Cerna; satul Cerna e așezat sub cele din urmă; de natură stîncoasă, are o înălțime de 259 m., dominînd pîrîul și satul Cerna și drumul județean Măcin-Cerna-Babadag; este acoperit cu pășunĭ.

Saiana-Doice, *vale*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Rasova; se găsește între dealurile Ormanul-Lung, care este spre E. și Grindul-Mare spre V.; are o direcțiune generală de la N.-V.-S.-E.-S.-V., descriind ast-fel un arc de cerc, cu concavitatea spre V.; este situată în partea de V. a pl. și cea de E. a com., la 2½ kil. spre E. de satul Rasova; are o lungime de 4 kil. și este acoperită maĭ toată cu verdeață.

Saidi-Orman, *pădure*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Garvanul, căt. Garvanul-Mare, avînd 200 hect. și aparținînd statuluĭ; formează cu pădurea Echendi-Orman o pădure mare, numită pădurea Garvan; este străbătută de drumul Lipnița-Cranova; e populată cu fag, mesteacăn și stejar mic.

Saidia, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, com. Mamut-Cuiusu, situat în partea centrală a pl. și cea de V. a com., în valea Peștera, la 12 kil. spre N.-V. de cătunul de reședință; are o întindere de 2500 hect., din care 2 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație, în maioritate romînă, de 22 fam., saŭ 60 sufl.

Saioci, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dăești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 69 locuitorĭ. E situat la 4 kil. de căt. Curtea, unde e localul școaleĭ.

Salahorul, *sat*, făcînd parte din com. Buda, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ, situat la 5 kil. și 760 m. de reședința com., pe malul drept al Zeletinuluĭ.

Are o populație de 33 familiĭ, saŭ 54 suflete, care locuesc în 51 case.

Teritoriul satuluĭ este de 152 hectare.

Locuitoriĭ sunt răzeșĭ.

Satul s'a înființat la 1700.

Salanele, *munte*, în jud. Gorj, pl. Novaci, la N. com. Novaci, lîngă frontieră, situat între munțiĭ Tărtărăul, Poiana-Muieriĭ și Rîul-Frumoaseĭ; aci este pichetul de graniță cu No. 14.

Salanele, *pichet*, cu No. 14, jud. Gorj, așezat pe clina de N.-V. a munteluĭ Salanele.

Poteca ce se priveghiază din acest pichet trece pe dealurile: Salanele, Tărtărăul și apoĭ dă în drumul ce duce la Tîmpa, la Păpușa și de aci la Novaci.

Patrularea între Salane și pichetul vecin Boianul, se face pe poteca ce trece pe la Poiana-Muieriĭ, Cotul-Ursuluĭ, Ciban, Coasta-luĭ-Rusu, Huluzul și Boianul.

Aceste 2 potecĭ maĭ aŭ de priveghiat trecătorile de la rîul Frumoasa și Pravățul. Cea d'întîiŭ se află între Tîmpa și Salanele, și intră în Țară pe valea rîuluĭ Frumoasa, apoĭ pe dealul Tărtărăuluĭ și în fine dă în poteca Tîmpa-Novaci, iar a doua potecă intră în Țară pe la Prăvățul, trece pe la Poiana-Muiereĭ, apoĭ pe munțiĭ Ștefan, Cărbunele și Păpușa, apoĭ urmează poteca Păpușa-Novaci. Această din urmă trecătoare se află între Salanele și Boianul.

Salașul-luĭ-Mihaĭ, *munte*, în jud. Neamțu, grupa Cicul-Tarcăul, situat maĭ spre S. de muntele Melihaușul.

Are o înălțime de 1489 m.

Salcia, *com. rur.*, situată în partea de V. a plășeĭ Siretul, jud. Botoșani, formată din satele: Salcia și Siminicia-Balș. Are o suprafață de 3088 hect., din care 1844 proprietatea mare și 1244 ale locuitorilor și o populație de 600 familiĭ, saŭ 2518 suflete.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; 2 școlĭ, mixte, frecuentate de 97 copiĭ (1899—900); 6 cîrciumĭ.

Vite: 200 caĭ, 800 boĭ și vacĭ, 158 porcĭ și 1172 oĭ.

Comuna e străbătută de calea ferată Botoșani-Verești.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 8604 leĭ, 75 banĭ și la cheltuelĭ, de 8260 leĭ.

Salcia, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., situată pe dealul și valea Omorneĭ, la 37 kil. de Craiova și la 20 kil. de Filiașĭ, reședința plășeĭ.

Se învecinește la E. cu com. Scăești, la V. cu com. Argetoaia, la N. cu com. Braloștița, și la S. cu com. Cernătești.

Terenul este accidentat de Dealul-Omorneĭ, cu o înălțime de 100 m. și acoperit cu pădurĭ și viĭ.

Este udată de apa numită Valea-luĭ-Petru și de gîrla Salcia.

Se compune din două cătune: Salcia, care este cătunul de reședință și Valea-luĭ-Petru.

Are o populație de 1041 suflete; două bisericĭ, zidite de locuitorĭ și din care cea din cătunul Salcia s'a zidit la 1827 și are ca ctitorĭ pe Ștefan Stănculescu, Ioan Bălăceĭ, Dinu Virgilie, G. Popescu și Ion Melinescu; 2 școale mixte în cătunele Salcia, ce funcționează de la anul 1857, și în Valea-luĭ-Petru, frecuentate de 62 copiĭ (1899—900); 3 cîrciumĭ.

In comună se află un loc numit Țeapa, datînd din timpul luĭ Țepeș-Vodă, iar altul, cu numele de Viea-Domnească, datînd tot din acest timp.

După legea rurală din 1864, sunt 283 locuitorĭ împroprietărițĭ, iar după cea din 1879 sunt patru insurățeĭ.

Suprafața teritoriuluĭ com. e de 5599 pog., din care 3869 pog. pămînt arabil, 370 pog. fîneață, 160 pog. izlaz și 1200 pog. pădure.

Moșiile Salcia și Valea-luĭ-Petru aparțin locuitorilor din comună.

Pădurea Salcia, în cătunul cu același nume, aparține d-luĭ General Băicoianu, iar cea din Valea-luĭ-Petru, d-luĭ Th. Davidescu. Sunt populate cu cer, gorun și gîrniță, care predomină. O parte din pădurĭ aparțin locuitorilor.

Viile, în întindere de $14^1/_2$ pog., se găsesc: 12 pog. pe moșia Salcia și $2^1/_2$ pe moșia Valea-luĭ-Petru. Livezile de prunĭ sunt pe o întindere de 13 pog.

Comuna este străbătută de o cale vecinală comunală, avînd o lungime de 10 kil.

Vite: 141 vite cornute, 110 oĭ, 18 caĭ.

Salcia, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 7 kil. de orașul Turnul-Severin, situată în valea Dunăreĭ. Se mărginește la E. cu com. Cetatea; la S., cu Dunărea; la V., cu com. Vrata; și la N., cu comunele Izimșa și Obîrșia.

E formată din satul cu acelașĭ nume, avînd maĭ multe mahalale, între carĭ maĭ principale sunt: mahalalele Udreștilor, Pașoleștilor, Sălcenilor, Porojenești, Ciurești, Tumsoești, Cionteşti, Mănești și Mitrănești.

Are o populație de 4000 locuitorĭ; 660 case; o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală, frecuentată de 34 elevĭ și 4 eleve (1899—900); 5 cîrciumĭ.

Vite: 2300 vite marĭ cornute, 170 caĭ, 1500 oĭ și 1200 rîmătorĭ.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura, creșterea vitelor și pescuitul peștelui din Dunăre și bălțile Ascunseĭ.

Locuitoriĭ posedă: 200 plugurĭ, 376 care cu boĭ și 60 căruțe cu caĭ.

Prin comună trece șoseaua Vrata-Salcia-Cetatea, care aparține județuluĭ Dolj. Are și alte 2 șosele comunale.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 6733 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3642 leĭ.

Locurĭ însemnate în comună sunt: Vîrtopul, Haralamboaica, Obîrșia și Ascunsa, carĭ sunt curele de moșie. Curelele Obîrșia și Ascunsa, în colțul despre N.-E., sunt tăiate de rîul Drincea. Maĭ este și Siliștea-Cruceĭ, unde se zice că a fost în vechime sat. Tot în această comună se află balta Salcia și Balta-Ascunsă, formată din rîul Drincea.

Aci sunt redute ridicate pe marginea bălților, în timpul rezbeluluĭ din 1877—78.

Salcia, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Podgoria, care maĭ înainte a ținut de plaiul Buzăul, apoĭ de pl. Teleajenul, în urmă de pl. Cricovul și azĭ ține de pl. Podgoria.

E situată pe dealurile Moșoroaele, Gorganul, Rîpa-Chirileĭ, ș. a. și pe valea gîrleĭ Salcia, în care se varsă mulțime de vîlcele.

Se află la 60 kil. de capitala jud. și la 20 kil. de com. Bălțești, reședința plășeĭ.

Se compune din 3 ocoale, numite Tirișari, Răsteni și Linieri.

Are o populație de 1700 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică, deservită de 1 preot, cu următoarea inscripție:

In această comună, numită Salcia, în zilele M. S. Prea Inălțatuluĭ nostru Principe Alexandru Ioan I-iŭ și Doamneĭ Elena, soția M. Sale, Unitorul Principatelor Romîne, fiind și Archiepiscop și Mitropolit D. D. Nifon, în sfînta Episcopie Buzăŭ, Prea Sf. Sa D. D. Filofteiŭ cu a căruĭ bine cuvîntare s'a zidit din temelie acest sf. Locaș, prin osîrdia iubitoruluĭ de Dumnezeŭ Gh. Teișanu, avînd de soție a doua pe D-na Bălașa și de fiĭ și fiice pe D-lor Ion și Constantin și D-șoara Elena, pe cînd s'aŭ zidit acest Locaș; iar din nenorocire a decedat, rămînd biserica neterminată și s'a terminat de soția sa Bălașa și de ginerile săŭ Minea Ion Popescu; avînd de soție pe una din cele două fiice cu cea d'întiiŭ soție, iar la 6 Decembrie 1867 s'a sfințit de Protopopul N. Ionescu, în zilele M. Sale Carol I-iŭ de Hohenzollern, Domnul Romînieĭ, fiind zugrăvită de D-l Pandele Argeș, pictor, cu toate tablourile și portretele D-lor ctitorĭ Teișanu.

Parte din locuitoriĭ acesteĭ com. se ocupă cu agricultura și parte cu dulgheria.

Locuitoriĭ com. sunt moșnenĭ, afară de 83, carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 200 hect. pe moșia Icoana, fostă a decedatuluĭ I. Băbeanu. Eĭ posedă: 12 caĭ și ĭepe, 100 vacĭ, 90 capre, 800 oĭ și 80 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1250 hect.

Comerciul se exercită în com. de doĭ cîrciumarĭ.

Veniturile com. se ridică la 6017,08 leĭ și cheltuelile, la 1887,91 leĭ.

In com. este o șosea care duce spre comunele Sîngerul și Chiojdeanca și, spre N., o șosea ce duce spre plaiul Buzăŭ.

E brăzdată de dealurile: Vîrful-Moșoroaia, pe care se cultivă cereale; Rîpa-Chiriliĭ, ce servă de pășune; Goganul, Rîpa-Stîneĭ, Poiana-Mare, Muchea-Babeĭ, acoperită cu pădure; Plaiul-Lemnelor-de-Biserică, Plaiul-Ciocorba, Plaiul-Lupuluĭ, Dințiĭ-Runculuĭ, Plaiul-Izvoruluĭ-Rece, Rîpa-Bechiĭ, Valea-Săreĭ, Vezuniile, Stupina-Popeĭ, Burlacul, Valea-Cîineluĭ, Poiana-Runculuĭ, etc.

E străbătută de gîrla Salcia, de izvoarele: Ciuciurul, Bilcilor, Păcureĭ, Oanceĭ, Vezuniile, Stupina-Popeĭ, Burlacul, Cîineluĭ și Vulpeĭ, care toate formează gîrla Salcia și de Izvorul-Rece. Se mărginește spre N. cu munțiĭ Baba, Rîpa-Stîneĭ, Poiana-Mare, Rîpa-Chiriliĭ și Goganul; la E., cu plaiul Buzăul; la S., cu com. Sîngerul și la V., cu com. Chiojdeanca.

Salcia, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul, pe valea Călmățuiuluĭ. Se învecinește la E. cu com. Băneasa, la N. cu com. Caravaneți și moșia Adîncata, la S. cu pîrîul Călmățuiul și com. Băneasa. Este situată în vale și închisă între dealurĭ, care par a fi o cetate naturală de jur împrejur.

Dealul maĭ însemnat este Răsturnica, ce se prelungește spre

com. Putineiul și Rîioasa, formînd maĭ departe Valea-Sasuluĭ.

Suprafața com. este de 3780 hect. Din acestea, 3000 hect. sunt proprietatea statuluĭ, în carĭ sunt și 15 hect. pădure, 10 hect. izlaz și livezĭ, 68 hect. viĭ; iar 650 hect. sunt pămînturĭ ale locuitorilor împroprietărițĭ în 1864.

Pe cea maĭ mare parte din moșia statuluĭ vîndută în loturĭ locuitorilor, s'a format satul noŭ cu numele Cuza-Vodă. Acest cătun are o populație de 626 suflete.

Populația com. cu a nouluĭ cătun este de 1706 suflete.

Are 2 scoale mixte, frecuentate (1899—900) de 76 elevĭ; o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; 4 cîrciumĭ. Pe apa Călmățuiuluĭ este o moară de măcinat.

Vite: 639 vite marĭ cornute, 1659 vite micĭ cornute, 233 caĭ și 283 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3902 leĭ, 75 banĭ și la cheltuelĭ, de 3771 leĭ, 29 banĭ.

Calea ferată Costești-Măgurele atinge partea de E. a satuluĭ și gara Salcia se află în apropiere de com., la aceeașĭ depărtare ca și de com. Băneasa. O șosea vecinală o leagă cu gara și cu com. Băneasa. O altă ramură de șosea duce spre com. Caravaneți, la N. Drumul vechiŭ al Rușilor, numit și al poșteĭ înainte de a se construi șoseaua județeană Turnul-Roșiori, trecea prin această com. Distanța de la T.-Măgurele la Salcia este de 25 kil., iar de la Roșiori, de 22 kil.

Satul Salcia făcea parte înainte de 1836 din jud. Olt, pl. Margineĭ; este unul din cele maĭ vechĭ sate ale județuluĭ.

Salcia, *sat,* în partea de S. a com. Salcia, pl. Siretul, jud. Botoșani, cu o suprafață de 2002 hect., și o populație de 250 familiĭ, saŭ 1090 suflete.

Are 1 biserică, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; 2 școlĭ mixte, frecuentate de 97 copiĭ 3 cîrciumĭ.

Vite: 70 caĭ, 924 oĭ, 4 bivolĭ și 92 porcĭ.

Salcia, *cătun,* al com. Grăjdana, jud. Buzăŭ, cu 70 locuitorĭ și 14 case.

Salcia, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Salcia. Are o populație de 550 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1857, frecuentată de o biserică cu baza de zid și trunchiul de lemn; 3 cîrciumĭ.

Salcia, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătunul comuneĭ Slobozia-Mihălceni, așezat pe rîul Rîmnicul-Sărat, la 1 kil. spre N. de cătunul de reședință, Slobozia-Mihălceni. Are o întindere de 40 hect., cu o populație de 124 suflete.

Salcia, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., căt. comuneĭ Gologanul, așezat în cîmp, la E. de cătunul de reședință.

Salcia, *cătun,* spre N. al com. Slătioara, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat lîngă Olt spre vărsătura rîuluĭ Beica, pe un teren a căruĭ altitudine d'asupra niveluluĭ Măriĭ este de 128 m. Are 316 locuitorĭ.

Salcia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Umbrărești, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ, la 4 kil. de reședința comuneĭ.

Are o populație de 489 suflete, locuind în 134 case.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeșĭ și stăpînesc tot teritoriul cătunuluĭ, care e de 187 hect.

Salcia, *vechie numire a cătunașuluĭ* Pîcleni, com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ.

Salcia, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Teleorman, pl. Călmățuiul, com. Salcia, pe linia Roșiori-Turnul-Măgurele, pusă în circulație la 12 Sept. 1887. Se află între stațiile Troian (9,5 kil.) și Lița (16,7 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 59^{m},87. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 47809 leĭ, 50 banĭ.

Salcia (Ciufa-Nemților), *munte* și *punct trigonometric* (710 m.), pe hotarul dintre jud. Buzăŭ și Prahova, între com. Cislăul și Calvini; e acoperit de pădure.

Salcia, *moșie,* a statuluĭ, jud. Teleorman, dăruită de Răducan Ionașcu din Slatina pentru întreținerea școalelor și bisericeĭ Ionașcu din acel oraș. Are o întindere de peste 3000 hect. și o pădure de 15 hect.

Salcia, *parte din moșia* care formează un corp cu Cotorga saŭ Ciuperceanca, jud. Teleorman, com. Merișani, proprietate a d-luĭ C. Colibășanu. Are pe dînsa o locuință care servește de conac al proprietățiĭ.

Pe locul unde este acest conac și pe acest trup de moșie a fost maĭ de mult sat foarte populat. Acest sat îl găsim trecut atît în lista satelor marĭ, întocmită la anul 1741, cît și în descrierile făcute în secolul trecut. Ținea de plasa care se numea a Șerbăneștilor.

Salcia, *gîrlă,* jud. Prahova, com. Salcia, pl. Podgoria, formată din izvoarele Ciuciurul, Bîlcilor, Pă-

cureï, Valea Oanceï, Vezuniile, Stupina-Popeï, Valea-luï-Burlacu, Valea-Cîineluï şi Vulpea, carĭ toate se împreună în raza comuneï.

Ast-fel formată, gîrla Salcia curge spre S., mărindu-se cu apa Izvoruluï-Rece, până în raionul com. Apostolache, pl. Podgoria, unde se varsă în rîul Cricovul-Sărat, pe malul drept.

Salcia-Călcăï, *vechiŭ pichet*, cu No. 63, spre hotarul Moldoveï, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Gologanul, la E., în cîmp; azĭ e han pe drumul ce merge la Răstoaca (jud. Putna).

Salcia-Pogoşească, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Zmeeni, căt. Sălcioara, fostă proprietate a statuluï, pendinte de mănăstirea Văcăreşti; azĭ particulară. Are 700 hect. maĭ toate arabile.

Saleonai-Liman, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Sfiştofca şi anume pe acela al cătunuluï săŭ Periprava, lîngă grindul Periprava; a fost format de o revărsare a braţuluï Chilia, de care acum e izolat cu totul, înconjurat fiind numaĭ cu stuf; are 20 hect.

Sali-Bei-Dere, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Taş-Punar; se desface din dealul Mezarlîc-Bair şi anume din vîrful Mezarlîc; se îndreptează spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-E. către S.-V., se întinde printre dealurile Mahomet-Bair şi Tusle-Bair spre S.-E. şi Mezarlîc-Bair spre N.-E.; trece prin satul Taş-Punar şi se uneşte cu valea Pomana-Ceair, care îşĭ schimbă numele în Surec-Ceair; are o lungime de 10 kil. şi este situată în partea de N.-E. a plăşeï şi S.-E. a comuneï, fiind traversată în toată lungimea eĭ de drumul comunal Taş-Punar-Bilarlar (Dorobanţul) şi tăiată cruciş de drumul comunal Tartoman-Chior-Ceşme.

Saligny, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, com. Cernavoda, pe linia Feteşti-Constanţa. Se află între staţiile Cernavoda-Pod (6,0 kil.) şi Mircea-Vodă (8,2 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluï Măriĭ, de 11^{m},61. Venitul acesteï staţiĭ pe anul 1896 a fost de 24863 leĭ, 35 banĭ.

Salinele, *mine de sare*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, în vechime numite Ocnele, situate pe o coastă de deal, în latura de N.-V. a Tîrguluï-Ocna şi în valea Vîlceleï. Gismentele de sare de aci formează o masă subterană de sare de stîncă (sare gemă) în dealurile de pe malul stîng al Trotuşuluï. El este de formaţiune eocenică superioară. Exploataţiunea săreï de la Tîrgul-Ocna poate fi împărţită în două părţĭ distincte: vechia exploataţiune în formă de con, precum este Ocniţa, şi cea nouă, alipită la cea vechie, cu cele 4 galeriĭ ale sale şi noul puţ de extracţie. Forma generală a exploataţiuneï este un drept-unghiŭ ale căruï laturĭ sunt galeriile. Ocniţa formează unul din unghiurile acestuï drept-unghiŭ. Galeriile aŭ pereţiĭ înclinaţĭ de 45^{0}; acest unghiŭ variază după consistenţa masivuluï de sare; la Slănic şi Telega (jud. Prahova), unde stînca de sare este foarte friabilă, el are numaĭ 30^{0}. Pereţiĭ păstrează această înclinaţie până ce galeriile vor avea lărgimea de 50 metri, de unde pereţiĭ vor deveni verticalĭ. In ocne te coborĭ pe scărĭ şi cu crivag (aparat de coborîre verticală cu care se extrag drobiĭ de sare). Aceste 4 galeriĭ izolează în mijlocul lor un stîlp pătrat, avînd pe fie-care latură o lungime de 80 m. El este destinat să ţină tavanul galeriilor. Cantitatea de sare ce se extrage anual din mină este în termen mediŭ de 17000000 kgr.

Sarea s'a extras cu ajutorul cailor până în Octombrie 1892, cînd s'a terminat instalarea maşineï pe un noŭ puţ făcut ad-hoc. Transportul săreï pentru depozitele din Ţară se face de la salină la gara locală, pe o distanţă de 2400 m., prin mijlocirea uneï căĭ aeriane, expediîndu-se 90 tone sare pe zi.

Galeriile de astă-zĭ sunt puse în exploatare de la anul 1870. Ocniţa, din care pleacă aceste galeriĭ, de la anul 1855. Adîncimea mineï este de 85 m. Administraţia salinelor se împarte în 2 secţiĭ: secţia technică cu 3 inginerĭ şi cea administrativă cu un director al salinelor.

După toată probabilitatea, sarea de aci se exploata înainte de întemeierea oraşuluï şi din timpurĭ foarte vechĭ, însă într'un mod primitiv. Maĭ bine şi maĭ cu folos aŭ fost exploatate de străinĭ; dovadă toată terminologia străină de aci. Salinele vechĭ eraŭ maĭ aproape de apa Trotuşuluï şi după urmele ce aŭ rămas şi după legendele locale, se crede că se lăsaŭ Şalgăiĭ pe scărĭ, sfărîmaŭ sarea cu ciocanul saŭ dalta şi apoĭ o scoteaŭ printr'un fel de tunelurĭ cu deschizăturĭ, numite ghioarce. Dealurile cu salinele vechĭ sunt astă-zĭ acoperite cu pămînt, în care s'a plantat cu succes viţa. Lucrătoriĭ de la saline, nu numaĭ din Tîrgul-Ocna, dar şi de prin satele me-

gieşe, purtaŭ numele de rufetaşĭ saŭ brăslaşĭ (formaŭ rufetul saŭ brasla meşteşuguluĭ scoatereĭ săreĭ). Aceştia locuiesc azĭ maĭ cu seamă prin secţiile din Tîrgul-Ocna, numite Mosoarele şi Păcurele, unde exploatează şi petroliul (peste 30 puţurĭ deschise). Lucrătoriĭ din minele de sare se chemaŭ şalgiĭ saŭ şangăĭ, (ungureşte *ṣo*=sare şi *vago*=tăietor), iar capul rufetaşilor se chema *birăŭ* (ungureşte *biro*=judecător). Birăŭ este un termen vechiŭ, care se întrebuinţa ca să însemneze pe primarul în comunele despre Ardeal. Membriĭ municipalităţilor se numeaŭ *Pîrgarĭ* (nemţeşte: *Bürger*=cetăţenĭ). Birăŭ se numea şi capul rufetaşilor din localităţile despre munte, prin urmare şi al Şalgăilor.

Salomoneşti, *sat,* jud. Dolj, pl. Dealul-d.-s., com. Pleşoiul, cu 800 suflete şi 304 case.

Samaldar-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Enisala, căt. Visterna. Se desface din dealul Stuparul, se întinde spre E., brăzdînd partea de E. a plăşeĭ şi cea de S.-V. a comuneĭ. Se prelungeşte spre E. cu dealurile Sevri-Bair şi Orta-Bair. Pe la poalele sale de V. curge valea Ceelin-Chioi. Domină satul Visterna. Este acoperit cu pădurĭ.

Samara, *com. rur.,* jud. Argeş, pl. Piteşti, la 10 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 10 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Borli (Dealul-Borliĭ) (50 loc.), Dealul-Viilor (290 loc.), Gogoşeşti (251 loc.), Oraşul (Dealul-Oraşuluĭ) (100 loc.), Popeşti (200 loc.), Rogozi (Dealul-Rogoziĭ) (300 loc.), Samara (Valea-Satuluĭ) (240 loc.), Zlapia (70 loc.).

Prin comună trec pîraiele: Cotmena şi Cătina.

Are 3 bisericĭ, Buna-Vestire, Adormirea şi Sf. Teodor, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ, o şcoală mixtă primară rurală.

Vite: 40 caĭ, 495 boĭ şi vacĭ, 563 rîmătorĭ, 119 capre şi 1040 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3924 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3148 leĭ.

Se pretinde că aicĭ ar fi fost înainte vreme un oraş înfloritor de unde se şi numeşte un cătun Oraşul saŭ Dealul-Oraşuluĭ, unde se maĭ găsesc încă rămăşite de clădirĭ de piatră şi de cărămidă.

Samara (Valea-Satuluĭ), *sat,* cu 240 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Samarineşti, *com. rur.,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., la 42 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe văĭ, fiind udată în partea de S.-V. de rîul Motrul.

Se mărgineşte: la E., cu comunele Strîmptul şi Covrigi; spre V., cu comunele Broşteni şi Lupşea; spre S., cu comunele Văgiuleşti şi Imoasa; iar spre N., cu com. Ţirioi.

Suprafaţa comuneĭ este de peste 5000 pogoane. E formată din satele: Samarineşti, care este reşedinţa comuneĭ, Valea-Bisericeĭ, Valea-Poeniĭ, mahalalele Plopşorenilor, Modorenilor, Aldeştilor, Negovanilor, Copăceştilor, Berteştilor, Bălenilor, Ghelmegenilor, Păsăreştilor, ce aparţin satuluĭ Samarineşti, şi mahalalele Cîrligeri şi Jieni, care se alipesc de căt. Valea-Petreĭ. In cătunul Valea-Bisericeĭ sunt mahalalele Tomeşti şi Roseşti.

Are o populaţie de 1000 locuitorĭ.

Parte din locuitorĭ se ocupă cu agricultura, şi parte cu diferite industriĭ, precum: cojocărie, dulgherie, tîmplărie, abagerie şi altele.

Locuitoriĭ posedă: 62 plugurĭ, 103 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ.

Prin comună trece şoseaua Broşteni-Strehaia.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală cu 1 învăţător, frecuentată de 35 elevĭ (1899—900); o cîrciumă.

Vite: 490 vite marĭ cornute, 28 caĭ, 450 rîmătorĭ şi 540 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1421 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1128 leĭ.

Ape în comună sunt: rîul Motrul, pe care sunt aşezate maĭ multe morĭ, dintre care maĭ principală este moara şi piva d-luĭ M. Calloianu, fiind construită după cele maĭ bune sisteme actuale.

Dealurĭ: dealurile Plopşorenilor, Bălenilor, Bengeştilor, Modoranilor şi Tomeştilor, cu ridicăturile: Dîlma, Cioaca-Poenilor şi Cioaca-Mîţeĭ. Văĭ sunt: Valea-Bisericeĭ, Valea-Bălenilor, Valea-Bouluĭ şi Valea-Samarineştilor.

Samurcăşeşti, saŭ **Ciorogîrla,** *mănăstire de călugăriţe,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, la o oră departe de Bucureşti. La spatele mănăstireĭ curge pîrîul Ciorogîrla. S'a fondat la anul 1808 de Vornicul Const. Samurcaşĭ şi soţia sa Zinca.

Are 45 călugăriţe. Se administrează de o stariţă, ajutată de un consiliŭ economic şi unul

spiritual. Cheltuelile pentru întreținerea acesteĭ mănăstirĭ se urcă în tot la suma de 14609 leĭ, după budgetul anuluĭ 1901—1902.

Are o poziţiune încîntătoare. Aci se vede încă palatul ctitoruluĭ mănăstireĭ, azĭ în ruină.

Sandeĭ (Dosul-), *cătun,* spre S. al com. Gropşani, pl. Olteţul-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, situat la hotarul judeţuluĭ, pe un teren cu o altitudine de 186 m. d'asupra niveluluĭ Măriĭ. Are 133 locuitorĭ.

Sanduleşti, *sat,* cu 40 locuitorĭ, jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Bascovele.

Sanihăul. Vezĭ Horbova, sat, comuna Mamorniţa, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Santa-Maria, *sat,* aşezat pe coasta de S. şi S.-E. a dealurilor Durneştilor, lîngă Prut, în partea de E. a com. Rînghileşti, jud. Botoşani, înfiinţat la 1880, pe moşia statuluĭ Durneşti-Mitropolieĭ cu noĭ împroprietăriţĭ. Are o suprafaţă de 901 hect. şi o populaţie de 150 familiĭ, saŭ 604 suflete; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 37 elevĭ şi unde se învaţă şi frîngheria.

Vite: 68 caĭ, 396 boĭ şi vacĭ, 52 porcĭ şi 700 oĭ. Locuitoriĭ aŭ 2 iazurĭ, cu peşte şi stuh.

Saon, *parte a laculuĭ* Babinof, jud. Tulcea, situat în partea nordică a plăşiĭ Sulina şi cea sudică a comuneĭ urbane Chilia-Vechie; are 80 hect. întindere şi conţine peşte în abundenţă.

Sapo-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al comuneĭ Garvan şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Ciungiuc; se desface din ramificaţiile vestice ale dealuluĭ Garvan-Bair; se îndreaptă spre V., într'o direcţiune generală de la E. la V., brăzdînd partea meridională a plăşiĭ şi a comuneĭ; la poalele sale sud-estice este aşezat în parte şi satul bulgăresc Chiuciuc-Cainargi, pe la Nordul căruia trece şi hotarul comuneĭ Garvan către com. Cainargi; are o înălţime de 175 m., dominînd valea Cuingic-Ceair, satul Chiuciuc-Cainargi, şi drumul comunal Garvan-Cuciuc-Cainargi; este acoperit cu tufărişurĭ.

Sarafineşti, *sat,* situat pe dealul Sarafineştilor, în partea de S.-E. a com. Corni, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 170 familiĭ, saŭ 902 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; 6 cîrciumĭ.

Vite: 294 vite cornute, 139 caĭ, 386 oĭ şi 76 porcĭ.

Sarafineşti. Vezĭ Mihălăşeni, sat, com. Brăteni, jud. Botoşani.

Saragea, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, cât. comuneĭ Taş-Punar, situat în partea de V. a comuneĭ şi a plăşiĭ, la 10 kil. spre N.-E. de cătunul de reşedinţă, Taş-Punar, în valea Saragea-Dere, mărginit la N. de dealul Alah-Bair, cu vîrful săŭ Saragea-Iuiuc (204 m.) şi la S. de dealul Saragea-Bair, cu vîrful săŭ Siuri-Tepe (137 m.), care îşĭ trimite ultimile ramificaţiunĭ stîncoase până la marginea de V. a satuluĭ. Are o suprafaţă de 2870 hect., din care 11 hect. sunt ocupate de grădinĭ şi vatra satuluĭ, cu o populaţie de 63 familiĭ, saŭ 207 suflete, formată din Romînĭ şi Turcĭ. Drumurile comunale pleacă din sat: la Taş-Punar, la Kior-Ceşme, la Ghelingec, la Terzi-Chioi, la Satis-Chioi, la Capugi şi la Bătăgeşti.

Saragea, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Sudiţi.

Saragele, *subdivizie a căt.* Lipia, din com. Lipia, jud. Buzăŭ.

Sarai, *com. rur.,* jud. Constanţa, pl. Hîrşova, situată în partea de V. a judeţuluĭ, la 86 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ şi în partea centrală a plăşiĭ, la 18 kil. spre N.-E. de orăşelul Hîrşova, reşedinţa eĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai.

Se mărgineşte la N. cu com. Gîrliciul şi Dăeni; la E., cu com. Calfa; la S., cu com. Siriul; iar la V., cu com. Ciobanul.

Relieful soluluĭ e accidentat de pietroasele şi stîncoasele ramificaţiunĭ ale dealurilor care brăzdează comuna, din care principalele sunt: Dealul-Viilor (64 m.), la N.-E.; Dealul-Cilibiuluĭ (82 m.), la N.; dealul Ţîrca (75 m.), la N.; Elmeliki (111 m.) şi Carapelit (173 m.), la N.-E.; Mohametcea-Bair (168 m.) şi Dulgherul (190 m.), la E.; Tavba-Tepe (164 m.), la S.-E.; Muslu (142 m.) şi Cadicîşla (116 m.), la S. Eschi-Sarai (88 m.) şi Hazarlîc (77 m.), la V.; Eni-Sarai (53 m.), Balgiul (112 m.), Capugiul (115 m.), prin interiorul comuneĭ. Culmĭ: Balgiul şi Carapelit, la N.; Dulgherul, la E.; Muslu, la S. şi Hîrşova, la V.

Movile sunt 28, toate artificiale.

Pîraiele sunt: Sarai, care udă comuna de la E. spre V., prin mijlocul eĭ, trecînd prin satele Carapelit, Balgiul şi Eni-Sarai, vărsîndu-se în lacul Hazarlîc, şi avînd malurile în general înalte

şi rîpoase; pîrîul Dulgherul, afluent al celuĭ precedent, din stînga, trecînd prin satul Dulgherul şi cu malurile tot înalte şi rîpoase; Gîrlici saŭ Valea-Viilor, care o udă puţin la N.-V., vărsîndu se în gîrla Băroiul; privalul saŭ gîrla Băroiul, care curgînd prin stuf o udă la V. Lacul Hazarlîc-Ghiol format de gîrla Boroiul, e situat la V. com.; are o întindere de aproape 100 hect., conţinînd peşte ce se consumă în localitate; e înconjurat cu stuf, care de alt-fel se găseşte pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai, de la satul Eni-Sarai până la vărsarea luĭ în lac.

Văile sunt micĭ avînd apă numaĭ toamna în timpul ploilor şi primă-vara după topirea zăpezilor. Principalele sunt: Mezarlîc şi Valea-Lungă, spre N.; Capugi-Culac, Valea-Cişmeliĭ şi Culac-Sînar, spre S.; sunt toate adiacente ale pîrîuluĭ Sarai, cele d'întîiŭ două pe dreapta şi cele-l'alte treĭ pe stînga.

Cătunele care formează comuna sunt patru: Eni-Sarai, reşedinţa, în partea de V., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai, sat mare, împărţit în vre-o 5 trupurĭ distincte şi strînse. Balgiul, în partea centrală, la 3 kil. spre E. de reşedinţă, pe malul drept al pîrîuluĭ Sarai. Carapelit, spre E., la 5 kil. spre N.-E. de reşedinţă, tot pe malul drept al pîrîuluĭ Sarai. Dulgherul, spre S., la 6 kil. spre S.-E. de reşedinţă, pe malul drept al pîrîuluĭ Dulgherul.

Suprafaţa comuneĭ este de 11240 hect., din care 200 hect. ocupate de vetrele celor patru sate, carĭ aŭ 436 case; restul de 11040 hect., împărţit între locuitorĭ, carĭ aŭ 10500 hect. şi statul cu proprietariĭ, carĭ posedă 540 hect.

Populaţiunea comuneĭ, în maioritate romînă, e de 456 familiĭ, saŭ 2149 suflete.

Are 2 bisericĭ, una în căt. Sarai, zidită de locuitorĭ, deservită de 2 preoţĭ, 2 dascălĭ şi 2 paracliserĭ, cea-l'altă în căt. Dulgherul, zidită tot de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 dascăl şi 1 paracliser; e şi o geamie cu 1 hoge, în cătunul Carapelit.

Sunt două şcolĭ mixte, una în cătunul de reşedinţă, înfiinţată de locuitorĭ în 1882, frecuentată de 64 elevĭ, cea-l'altă în cătunul Dulgherul, înfiinţată tot de locuitorĭ, frecuentată de 14 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 326 care şi căruţe, 8 maşinĭ de secerat, 60 grape de fier, 3 trioare; 1151 caĭ, 1108 boĭ, 14 bivolĭ, 8 măgarĭ, 11350 oĭ, 430 capre; 1 moară cu aburĭ, 2 de apă şi 4 de vînt.

Comerciul e destul de activ; se face prin gara Cernavoda, la 50 kil., saŭ prin orăşelul Hîrşova, la 18 kil. şi constă în export de cereale şi vite cu produsele lor şi în import de manufactură şi coloniale.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 15850 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 5718 leĭ.

Căile de comunicaţie sunt: calea judeţeană Măcin-Hîrşova, trecînd pe la V.; calea judeţeană Hirşova-Babadag, prin mijloc, şi trecînd prin toate satele afară de Carapelit; drumurĭ comunale saŭ vecinale ce unesc satele între ele şi acele învecinate: Gîrliciul, Făgăraşul, Aigăr-Ahmet, Haidar, Calfa, Siriul, Muslu, Ciobanul, etc.

Pe teritoriul comuneĭ, spre V., pe malul drept al pîrîuluĭ Valea-Viilor, la 5 kil. spre N.-V. de cătunul Eni-Sarai (Sarai-Noŭ), se văd ruinele satuluĭ Eschi-Sarai (Sarai-Vechiŭ) distrus de incendiŭ şi prădărĭ, şi aĭ căruĭ locuitorĭ s'aŭ mutat maĭ spre E., întemeind actualul sat Eni-Sarai, pe la începutul secolului al XIX-lea.

Sarai, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, căt. de reşedinţă al com Sarai, situat în partea centrală a plăşeĭ şi a com., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai; are o întindere de 3800 hect., din care 70 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie maĭ toată romînească, de 200 familiĭ, saŭ 1070 suflete.

Sarai-Eschi (Vechiul-Sarai), *ruinele satuluĭ* Sarai, în com. Sarai, pe pîrîul Sarai, jud. Constanţa, la vărsarea luĭ în gîrla Băroiul, la 5 kil. spre V. de căt. de reşedinţă Sarai, numit şi Eni-Sarai (cel noŭ). Acest sat a fost distrus de Turcĭ la 1829.

Sarap-Dere, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Balabancea, şi anume pe al căt. Hancearca; izvoreşte din dealul David, se îndreaptă spre E., primeşte pe dreapta pîrîul David şi se varsă în pîrîul Taiţa, pe dreapta, după 3 kil. de curs; străbate în cursul săŭ pădurĭ, udînd partea centrală a plăşeĭ şi cea de V. a com.

Sarata. Vezĭ Sărata.

Sarba, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Vulcan, spre N. de muntele Frumoasa, de care se ţine şi muntele Turcineasa; e proprietate a locuitorilor com. Pocruia.

Pe acest munte se află pădure şi păşunĭ de vite. Are şi o stînă.

Sari-Chioi, *com. rur.,* în jud. şi pl. Tulcea, situată în partea de E. a districtuluĭ, la 22 kil. spre S.-E. de oraşul Tulcea, capitala jud., şi în partea de S. a plăşiĭ,

la 21 kil. spre S.-V. de orăşelul Mahmudia, reşedinţa plăşei.

Se mărgineşte la N. cu căt. Sabangea (al com. Agi-Ghiol), la V. cu comunele Cataloi şi Congaz, la S. cu com. Zibilul, şi la E. cu lacul Razelm.

Dealurile, care brăzdează această com. sunt: Dealul-cu-Pomĭ, la N., acoperit cu păşunĭ, şi pe alocurea stîncos; prelungirile dealuluĭ Fundul-Găvanuluĭ, la V. Movile: Movila-Bursuculuĭ, naturală, acoperită cu iarbă, la S., lîngă viile satuluĭ; movila Tocsimiul, la N.-V., naturală, acoperită cu fîneţe.

Ape: Valea Cazangea, la V.; lacul Razelmul la E., apoĭ un ghiol, la E. de sat, ce se continuă cu lacurile Agi-Ghiol şi Calica.

Intinderea com. este de 2767 hect., din care 140 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ, 2040 hect., ale locuitorilor împroprietăriţĭ şi restul de 687 hect., ale statuluĭ.

Populaţiunea com. e toată rusească, compusă din 605 familiĭ, saŭ 3017 suflete.

Are 2 bisericĭ lipoveneştĭ: 1 a secteĭ cu popă, fondată în 1883 de locuitorĭ, şi alta a secteĭ fără popă, zidită din timpul Turcilor; o şcoală mixtă, fondată în 1891 de locuitorĭ, frecuentată de 52 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 227 boĭ şi vacĭ, 513 caĭ, 870 oĭ; 23 morĭ de vînt, 1 cazan de fabricat rachiŭ.

Comerciul este activ şi constă în export de peşte sărat saŭ proaspăt şi ceva cereale şi în import de coloniale, manufactură, îmbrăcăminte, etc.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7820 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7029 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: drumurile comunale, ce duc la Zibilul-Sabangea-Agi-Ghiol, şi Congaz.

Sari-Ghiol, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Mangalia, aşezată în partea de N. a judeţuluĭ, la 55 kil. spre S.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ şi în partea de N. a plăşiĭ, la 17 kil. spre V. de oraşul Mangalia, reşedinţa plăşiĭ. Comuna Cheragi se află la 7 kil. spre V.; satele: Cadi-Chioi, la 5 kil.; Hoşcadiul, la 5 kil.; Acargea, la 5 kil.; Valali, la 7 kil.; Cara-Omer, la 17 kil., spre V.; Azaplar la 12 kil., spre N.-V.

Se mărgineşte la N. cu com. urb. Mangalia despărţindu-se prin lacul Mangalia şi cu com. rur. Gheringec (căt. Papucci), separîndu-le prin lacul Mangalia, Valea-Viilor şi dealul Copucci; la V., cu com. rur. Cheragi, (cătunele Deleuruşi şi Cadi-Chioi), separată fiind prin dealurile Deleuruşi. Sari-Ghiol şi valea Papucci; la S. cu Bulgaria, despărţindu-se prin hotarul Dobrogieĭ spre Bulgaria; la E., cu Marea-Neagră.

Teritoriul com. e brăzdat la S. şi centru de culmea Ilancul, care are o direcţie de la V. spre E. şi trimite ramurĭ în diferite direcţiunĭ.

Movile sunt în număr de 122, grămădite maĭ cu seamă în partea de E., lîngă Mare şi pe malul eĭ; se maĭ găsesc şi în partea centrală.

Apele care udă com. sunt: Marea-Neagră la E., pe o distanţă de 7 kil.; lacul Mangalia, la N., pe o lungime de peste 14 kil.

Văĭ nu sunt numeroase, dar sunt deschise, largĭ şi acoperite cu verdeaţă.

Cătunele carĭ compun com. sunt cincĭ: Sari-Ghiol, reşedinţa, pe ambele malurĭ ale văeĭ Mangalia şi ale adiacenteĭ sale valea Sari-Chioi-Ceair, la întîlnirea lor, în partea de V. a comuneĭ, închis la N.-V., V.-S. şi S.-E. de dealul Sari-Ghiol, şi la N. de dealul Casimcea; Ac-Başi, în partea centrală a comuneĭ, la 1 kil. spre E. de reşedinţă, tot pe ambele malurĭ ale văiĭ Mangalia şi ale adiacenteĭ sale, valea Ac-Başi-Culac, la întîlnirea lor şi la capătul extrem de V. al lacului Mangalia, închis la V., S. şi E. de dealul Hagilar; la N. de dealul Ac-Başi-Bair; Hagilar, aşezat tot în partea centrală a comuneĭ, la 4 kil. spre S.-E. de reşedinţă, pe ambele malurĭ ale văiĭ Hagilar, închis la V. şi N.-V. de dealul Hagilar, iar la S.-E. şi N.-E. de dealul Mamut-Cuiusu; Cara-Aci-Culac, aşezat în partea de N.-E. a comuneĭ, la 7 kil. spre E. de cătunul de reşedinţă, pe malul de S. al lacului Mangalia şi cel vestic saŭ stîng al pietroaseĭ văĭ Cara-Aci-Culac închis la V. şi S. de dealul Mamut-Cuiusu. La N.-V. de acest sat, cam la 1 1/2 kil. distanţă se găseşte Cîşla Miustegep, tot pe malul cel ridicat, de S., al lacului Mangalia. La E. de satul Cura-Aci-Culac, se găsesc ruinele satuluĭ Checegec, distrus în aniĭ din urmă de incendiĭ, năvălirile şi prădările başibuzucilor, rămînînd din el numaĭ vre-o cîte-va case micĭ, carĭ servesc de adăpost locuitorilor rătăciţĭ şi păstorilor şi poartă numele de Cîşla-Checege. Ilanlîc, aşezat în partea de E. a com., la 11 kil. spre S.-E. de cătunul de reşedinţă, Sari-Ghiol, este situat pe malul Măriĭ-Negre, la locul unde acest mal înalt şi rîpos de obiceĭ, lasă o deschizătură continuată cu o plajă nisipoasă, în care se termină valea Ilanlîc, pe ale căreĭ ambe malurĭ e aşezat satul, în-

chis la N. de dealul Ilanlîc, la S. de dealul Acangi și înconjurat de movile numeroase la N.-V., V. și S.-E.

Suprafața totală a com. este de 8376 hect., din carĭ 294 hect. ocupate de vetrele celor 7 sate cu 335 case, restul împărțit între proprietariĭ, carĭ posedă 1742 hect. și locuitoriĭ, carĭ stăpînesc 6340 hect.

Populațiunea com. e de 280 familiĭ, saŭ 1348 suflete.

Sunt două bisericĭ catolice; o geamie; o școală.

Vite: 986 caĭ, 1753 boĭ, 18 bivolĭ, 14 asinĭ, 13951 oĭ, 47 capre și 204 porcĭ.

Comerciul este destul de activ; se face prin orășelul Mangalia, saŭ gara Mulfatlar, la 37 kil. spre N. și constă în import de coloniale, manufacturĭ, instrumente agricole și în export de cereale și vite cu produsele lor.

Budgetul com. e la veniturĭ de 8093 leĭ și la cheltuelĭ, de 2603 leĭ.

Căĭ de comnicație sunt: drumul județean Cara-Omer-Mangalia ce trece prin com., apoĭ drumurĭ micĭ care unesc cătunele între ele și cu satele vecine.

Sari-Ghiol, *com. rur.,* în jud. și pl. Tulcea, situată în partea de E. a județuluĭ, la 17 kil. spre S.-E. de orașul Tulcea, capitala jud. și în partea centrală a pl., la 5 kil., spre S.-V., de Mahmudia, reședința plășiĭ.

Intinderea com. este de 800 hect.

Se mărginește la N. cu com. Malcoci, cătunul Pîrlita, de care se desparte prin șoseaua județeană; la E., cu com. Beș-Tepe, căt. Caraibil (al com. Sari-Nasuf) și lacul Razimul; la S., cu Razimul; la V. cu Razimul și com. Agi-Ghiol.

Dealurĭ sunt: dealul Calica, dealul Tepe-Tăusan, la N.-E.; Movila-Ceardaculuĭ, la E.; dealul Ceatal-Tepe, la V. și N.-V. Aceste dealurĭ sunt în cea maĭ mare parte acoperite cu imașurĭ, fînețe și semănăturĭ. Tot pe teritoriul com. se află o mulțime de movile, a căror înălțime variază între 4—24 m.; parte sunt naturale, parte artificiale.

Văĭ: valea Sari-Ghiol, numită și Valea-Nucarilor, brăzdează com. de la N. la S., trecînd prin mijlocul satelor Sari-Ghiol și Calica și vărsîndu-se în iezerul Calica (o prelungire a lacului Razelm). Pe stînga eĭ se deschide Valea-Viilor, ce brăzdează com. în partea de E. Bălțĭ: Razelmul, la S., lacul Agi-Ghiol la V., balta Calica în centru și o alta spre E., cîte-șĭ trele fiind prelungirĭ ale Razimuluĭ; pe malurile celor două din urmă crește stuf în abundență. In Razim se află și insula Popina, cu o înălțime de 48 m., aparținînd acesteĭ comune.

Se compune din cătunele: Sari-Ghiol, reședința, așezat puțin spre N., pe valea Sari-Ghiol, la poalele dealuluĭ Calica; Calica, la 1 kil. spre S. de reședință, tot pe valea Sari-Ghiol.

Intinderea com. este de 4300 hect., din care 210 hect. ocupate de vetrele satelor.

Are o populație de 1945 suflete; 2 școlĭ mixte, cîte una în fie-care cătun, frecuentate de 125 elevĭ; două bisericĭ, una în căt. Sari-Ghiol, cu hramul Inălțarea Domnuluĭ, făcută de obștia locuitorilor, deservită de 2 preoțĭ, un diacon și un cîntăreț și cea-l'altă, în Calica, cu 1 preot, 1 diacon și 1 cîntăreț; 4 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 520 plugurĭ; 864 boĭ, 667 vacĭ, 318 vițeĭ, 13 taurĭ, 285 caĭ, 235 iepe, 84 mînjĭ, 69 armăsarĭ, 5 asinĭ, 3411 oĭ, 286 capre, 73 țapĭ, 27 ezĭ și 437 porcĭ.

Comerciul e activ; se exportă cereale și animale și se importă manufacturĭ și instrumente agricole; comerciul se face cu Tulcea.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5000 leĭ și la cheltuelĭ, de 2800 leĭ.

Căĭ de comunicație: șoseaua județeană Tulcea-Mahmudia pe la N.; drumurĭ comunale, carĭ duc la Tulcea, Agi-Ghiol, Moru-Ghiol și Sari-Nasuf.

Sari-Ghiol, *sat,* în jud. Constanța, pl. Mangalia, căt. de reședință al com. Sari-Ghiol, așezat pe ambele malurĭ ale văiĭ Mangalia și Sari-Ghiol-Ceair, la întîlnirea lor, în partea de V. a comuneĭ, și închis de dealurile Sari-Ghiol, Hagilar și Casimcea.

Are o întindere de 1508 hect., din care 69 hect. ocupate de vatra și grădinele satuluĭ, cu o populație de 122 familiĭ, saŭ 515 suflete.

Sari-Ghiol, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, căt. com. Beidaut; așezat în partea centrală a plășiĭ și cea de V. a comuneĭ, la 6 kil. spre V. de reședință, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sari-Ghiol (care ia maĭ la vale numele de Rîmnic-Dere). Are o populație, în maioritate bulgărească, de 37 familiĭ, saŭ 315 suflete.

In apropiere, se află și un lac (ghiol), al căruĭ fund, format de pămînt lutos, îĭ dă o culoare galbenă.

Prin sat trece drumul comunal Rîmnic-Beidaut.

Sari-Ghiol, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Tulcea, cătunul de reședință al com. Sari-Ghiol, așezat în partea de mijloc a plășiĭ și cea de

N. a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale văiĭ Sari-Ghiol. Are o întindere de 160 hect., cu o populaţie de 225 familiĭ, saŭ 1073 suflete; o şcoală mixtă şi o biserică, deservită de 2 preoţĭ, 1 diacon şi 1 cîntăreţ.

Sari-Ghiol, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul comunelor Chiragi şi Sari-Ghiol; face parte din culmea Ilanlîc, din care se desface, avînd o direcţiune de la S.-E. spre N.-V.; se întinde prin partea de S. a plăşiĭ, cea de E. a com. Chiragi şi cea de V. a com. Sari-Ghiol, printre valea Mangalieĭ, şi văile Acargea, Hoşcadiul, Papucci şi Hagilar; lasă spre V. dealul Chiragi; de natură stîncoasă, face malul drept al văilor de maĭ sus să fie înalt şi stîncos; se ridică până la 107 m. înălţime; este acoperit cu fîneţe şi semănăturĭ.

Sari-Ghiol, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sari-Ghiol; se desface din dealul Caragea-Punar; se îndreaptă spre E., în formă de semi-cerc, într'o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plăşiĭ şi de V. a comuneĭ; lasă spre E. dealul Peclîc; este tăiat de drumul comunal Sari-Ghiol-Beidaut; e de natură humoasă, acoperit cu livezĭ şi semănăturĭ.

Sari-Ghiol, *vîrf de deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sari-Ghiol; este vîrful culminant al dealuluĭ Sari-Ghiol; are o înălţime de 273 m., punct trigonometric de observaţie de rangul I-iŭ, situat în partea centrală a plăşiĭ şi de V. a comuneĭ; din poalele E. ale luĭ pleacă valea Gogea-Dere; e acoperit cu verdeaţă; domină satul Sari-Ghiol, valea Gogea-Dere şi drumurile comunale Cail-Dere—Sari-Ghiol şi Beidaut—Sari-Ghiol.

Sari-Ghiol, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut şi Tocsoff; izvoreşte din poalele de S. ale dealuluĭ Sari-Ghiol, trece prin satul Sari-Ghiol, se îndreaptă spre S., într'o direcţie generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea centrală a plăşiĭ, pe cea de V. a com. Beidaut şi cea de N. a com. Tocsoff; curge pe la poalele dealuluĭ Rîmnic-Bair, trece prin satul Culelia, taie drumul comunal Beidaut-Rîmnic, şi, după 10 kil. de curs, se varsă în pîrîul Rîmnic-Dere, pe stînga, lîngă satul Rîmnicul.

Sari-Ghiol, *vale,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul comunelor rurale Malcoci şi Sari-Ghiol; iese din poalele estice ale Dealuluĭ Mare; se îndreaptă spre S., într'o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plăşiĭ şi a comuneĭ Sari-Ghiol, şi pe cea sudică a comuneĭ Malcoci; trece prin satele Sari-Ghiol; se deschide în balta Calica; maĭ poartă numele şi de Valea-Nucarilor; pe această vale merge drumul comunal Malcoci — Sari-Ghiol.

Sari-Iurt, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, com. Casap-Chioi; aşezat în partea de S.-E. a plăşiĭ şi cea vestică a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Casap-Chioi, numit pe aci şi Rîpa Sari-Iurt, la 6 kil. spre Vest de cătunul de reşedinţă. Are o întindere de 5500 hect., din care 50 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 115 familiĭ, saŭ 527 de suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru şi o şcoală.

Sari-Iurt, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casap-Chioi, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sari-Iurt; izvoreşte din poalele nordice ale dealuluĭ Haidîn; se îndreaptă spre E., pe lîngă Dealul-Mormintelor, trece prin satul Sari-Iurt, apoĭ prin Casap-Chioi, unde maĭ poartă şi numele de pîrîul Casap-Chioi, şi se varsă, după 8 kil. de curs, în iezerul Goloviţa-Mică; malurile sale sunt înalte şi rîpoase; pe valea luĭ merge un drum comunal Ivan-Ceşure — Sari-Iurt — Casap-Chioi.

Sari-Meşelic, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Ciamurli-d.-s. şi anume pe al căt. săŭ Eschi-Baba; se desface din dealul Dolojanul; se întinde spre S., într'o direcţie de la N.-E. spre S.-V., printre pîrîul Beidaut şi valea Calaigi, brăzdînd partea de N. a pl. şi de V. a com.; satul Eschi-Baba, este aşezat la poalele sale de N.; este tăiat de drumul comunal Eschi-Baba—Beidaut; e acoperit cu păşunĭ şi fîneţe.

Sari-Nasuf, *com. rur.,* în jud. şi pl. Tulcea, aşezată în parte de E. a jud., la 35 kil. spre S.-E. de oraşul Tulcea, capitala districtuluĭ, şi în partea de S. a pl., la 8 kil. spre S. de orăşelul Mahmudia, reşedinţa pl.

Se mărgineşte la N. cu com. urb. Mahmudia, la V. şi N.-V. cu com. Beş-Tepe, la N. cu lacul Razim şi la E. cu com. Moru-Ghiol.

Dealurile care brăzdează com. sunt: dealul Beş-Tepe, la V., avînd cariere de piatră; dealul Ca-

racile, pietros, la V.; dealul Cara-Bair, la E. Movile se găsesc în diferite părţĭ ale com.; ele sunt artificiale.

Lacurĭ: Razimul, la N., produce chefal, cambul, calcan (venitul e al statuluĭ); Lacul-Sărat, la E.

Cătunele, care compun com., sunt: Sari-Nasuf, căt. de reşedinţă, aşezat la mijlocul com., lîngă lacul Razimul; Bei-Bugeac (Cotul-Beiuluĭ), la 5 kil. spre E. de căt. de reşedinţă; Caraibil, la 2½ kil. spre N.-V. de căt. Sari-Nasuf.

Intinderea com. este de 3614 hect., din care 235 hect., ocupate de vetrele celor 3 sate, 1745 hect. ale locuitorilor şi 1734 hect. ale statuluĭ, cu o populaţiune de Romînĭ, Tătarĭ şi Bulgarĭ, de 274 familiĭ, saŭ 903 suflete.

Are 3 şcolĭ, una romînă fondată de locuitorĭ, frecuentată de 56 elevĭ şi 2 mahomedane; o biserică ortodoxă, fondată cam pe la 1847, de locuitorĭ, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 140 plugurĭ, 2 maşinĭ de vînturat şi una de bătut porumbul; 580 boĭ, 788 vacĭ, 256 caĭ şi iepe, 6504 oĭ şi berbecĭ; 15 morĭ de vînt, 2 lemnăriĭ.

Comerciul este destul de activ; se transportă vite, lînă şi cereale, şi se importă coloniale şi băuturĭ spirtoase.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3810 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3803 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt drumurile comunale ce duc la com. vecine: Mahmudia, Bei-Bugeac, Moru-Ghiol, Beş-Tepe şi Tulcea.

Comuna s'a fundat la 1864 de Romîniĭ şi Bulgariĭ, veniţĭ din satele Visterna (pl. Babadag) şi Beidaut (pl. Istruluĭ), ce aŭ plecat din pricina lipseĭ de pămînt pentru agricultură.

Sari-Nasuf, *sat*, în jud. şi pl. Tulcea, căt. de reşedinţă al com. Sari-Nasuf, aşezat în partea de S. a plăşeĭ şi în cea centrală a com., pe malul de N. al laculuĭ Razimul. Se mărgineşte la N. cu com. urb. Mahmudia; la V., cu com. Beş-Tepe şi Sari-Chioi; la S., cu lacul Razimul şi la E., cu căt. Bei-Bugeac.

Are o întindere de 1700 hect., din care 82 hect. ocupate de vatra satuluĭ; 687 hect. ale locuitorilor şi 850 hect. ale statuluĭ, cu o populaţie compusă din Romînĭ şi Bulgarĭ, de 76 familiĭ, saŭ 413 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 3 şcolĭ, din care 1 romînă şi 2 mahomedane.

Sari-Tepe, *deal*, jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeĭ Babadag şi cea de S.-E. a com. Nalbant, prelungire de S.-E. a dealuluĭ Ciliculuĭ; se întinde pe lîngă pîrîul Alceac-Punar; este tăiat de drumul comunal Nalbant-Hagilar; are un vîrf de 79 m.; este acoperit cu fîneţe şi livezĭ.

Sarica, cea maĭ însemnată *podgorie* din jud. Tulcea şi din Dobrogea întreagă, aşezată pe poalele de N. ale dealuluĭ Teliţa, în pl. Isaccea, pe teritoriul com. Teliţa şi Nicoliţel; proprietarĭ sunt mulţĭ, atît din cele două comune cît şi din oraşul Tulcea; produce vin excelent; are o întindere de peste 400 hect.

Sarî-Meşea-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almalîul; se desface din dealul Ieral-Cea-Bair; se întinde spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., de la movila Gabroviţa, de unde se desface, printre afluenţiĭ pîrîuluĭ Almalîul şi anume printre Saguda-Ceair, Sarî-Meşea-Ceair şi pîrîul Pampur-Ghiolgic-Ceair; pe muchia luĭ merge puţin şi hotarul Dobrogeĭ spre Bulgaria; este întretăiat de drumul judeţean Almalîul—Ese-Chioi; are o înălţime de 105 m. şi este acoperit cu semănăturĭ, fîneţe şi puţinĭ arborĭ.

Sarî-Meşea-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almalîul; se desface din cel precedent, de lîngă movila Gabroviţa; se întinde spre E.; într'o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., printre pîrîul Almalîul şi afluentul săŭ valea Iaguda-Ceair, brăzdînd partea de V. a pl. şi a com.; ramificaţiile sale de N. fac ca malul pîrîuluĭ Almalîul să fie înalt şi rîpos; e acoperit cu viĭ, cu semănăturĭ şi păşunĭ; are 102 m. înălţime; e tăiat de drumul comunal Almalîul—Ese-Chioi.

Sarî-Meşea-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almalîul; se desface din dealul Sarî-Meşea-Bair, maĭ sus puţin de începutul văiĭ Iaguda-Ceair; se îndreaptă spre E., într'o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de V. a pl. şi cea de S.-E. a com.; printre văile Iaguda-Ceair şi Sarî-Meşea-Ceair, afluente ale pîrîuluĭ Almalîul; este acoperit cu semănăturĭ şi păşunĭ; e tăiat de drumul comunal Almalîul—Ese-Chioi.

Sarî-Meşea-Ceair, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almalîul; se desface din dealul cu acelaşĭ nume, de lîngă pichetul No. 7, de la hotarul spre Dobrogea

bulgărească; se îndreaptă spre E., într'o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de V. a pl. şi cea de S. a com., taie drumul judeţean Almalîul—Ese-Chioi şi după o lungime de 5 kil., se deschide în valea pîrîuluĭ Almalîul, numită Beilic-Ceair, ceva maĭ sus de confluenţa luĭ cu pîrîul Ghiolgic-Pampur-Ceair.

Saroşul saŭ **Saroşa,** *munte,* pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuşul, din culmea Oituzuluĭ.

Sarp - Orman, *pădure,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc, al com. rur. Regep-Cuiusu, situată în partea meridională a plăşeĭ şi cea de V. a com., pe ramificaţiile orientale ale dealuluĭ Uzun-Bair, între văile Caraclîc-Coresi şi Sarpul-Orman-Ceair. Are o întindere de 110 hect. şi, ca esenţă principală, carpenul. Pe lîngă dînsa şi anume în partea de S., trece un drum comunal ce duce de la Regep-Cuiusu la Crenova, în Bulgaria.

Sarp - Orman - Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al com. rur. Regep-Cuiusul; se desface din poalele de N. ale dealuluĭ Uzun - Bair, se îndreaptă maĭ întîiŭ spre E., apoĭ spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E.; brăzdează partea de S. a plăşeĭ şi cea de V. a com.; se întinde printre dealurile Uzun-Bair şi Caralic-Coresi la V., Cara-Peretlic şi Aivalic-Bair la E.; după 6 kil. de drum se deschide în valea Regep-Cuiusu-Ceair, pe stînga, ceva maĭ sus de satul Regep-Cuiusu.

Sarpali-Orman, *pădure,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Dobromirul şi anume pe acela al căt. săŭ Techi-Deresi, întinzîndu-se pe la E. satuluĭ, din valea Terescondu-Ceair şi pănă la dealul Uzun-Bair. Are o suprafaţă de 250 hect., coprinzînd tot felul de arborĭ, maĭ ales ulmĭ şi fagĭ. E situată la S. plăşeĭ şi la S.-E. comuneĭ.

Sarpul, *baltă,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Rasova şi anume pe acela al căt. Vlah-Chioi. Este o prelungire de S. a bălţiĭ Vederoasa, cuprinsă între dealurile Polucci la S., ale căruĭ pădurici îĭ acoperă pe icĭ pe colo malurile şi dealul Diuc, la N. care îĭ face malul înalt, rîpos şi acoperit cu tufişurĭ. Este acoperită pe toată întinderea cu stuf. Intr'însa se deschide valea Tiutiuluc-Ceair la V. şi Polucci-Ceair (saŭ Urluia), la S.-E.

Saruluĭ (Dealul-), *deal,* nelocuit, între rîurile Olteţul şi Oltul, şi între com Bechet şi Beica, jud. Romanaţi. Se întinde puţin şi în jud. Vîlcea. Are direcţia N.-S.-E., terminîndu-se la com. Brăneţul. Are $187^{m},76$ altitudine d'asupra niveluluĭ Măriĭ şi este acoperit de întinsa pădure Mirila. Ambele sale coaste, înclinate în mod egal, aŭ o mare importanţă militară, servind ca poziţiunĭ de post-gardă, cînd o armată s'ar retrage silită spre Slatina. Este situat la 10 kil. spre E. de Balş. Linia ferată Slatina-Craiova îl înconjură pe la S., iar şoseaua Slatina-Craiova îl trece pe la mijloc.

Sasa, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Poiana-luĭ-Iuraşcu, pe malul stîng al pîrîuluĭ Sasa şi spre E. de satul Poiana-luĭ-Iuraşcu, locuit numaĭ de ţiganĭ. Dintr'un document de la Alex. Lăpuşneanu Vodă, dat din Huşi, la 4 Aprilie 1552, se vede că pe atuncĭ aicĭ nu era sat ci numaĭ simplu o poiană, că această poiană împreună cu un sat anume Bălăneşti, pe rîul Bîrladul, le moşteneşte Alexandru Lăpuşneanu Vodă de la Postelnicul Hrălor, care murise fără moştenitorĭ şi le vinde în urmă Stolniculuĭ Toader Bolea cu 1200 zloţĭ tătăreştĭ, care banĭ îĭ distribui apoĭ pe la principalele mănăstirĭ, pentru sufletul răposatuluĭ. («Arh. Ist.», t. I, pag. 125).

Sasa, *pîrîŭ,* jud. Roman, ce curge prin pl. Fundul, com. Poiana-luĭ-Iuraşcu. Izvoreşte din sus de satul Neguşeni, curge prin satul Neguşeni, printre satele Căuţişeni şi Negri de o parte şi Poiana-luĭ-Iuraşcu de alta şi se varsă în rîul Siretul, pe stînga, maĭ spre V. de satul Mîgla.

Sasca, *com. rur.,* jud. Suceava, situată cam în centrul plăşeĭ Moldova-d.-s., la V. şi la 10 kil. de Fălticeni. Se mărgineşte la E. cu com. Baia şi Rădăşeni, la S.-V. cu com. Baia şi Mălini şi la N. cu com. Mălini şi Brădăţelul. Forma-ĭ teritorială este aceia a unuĭ poligon neregulat înclinat spre albia Moldoveĭ, care îl străbate de la N.-V. spre S.-E. Se compune din satele Sasca-Mică, Sasca-Mare, Bogata şi Păiseni, cu reşedinţa în Sasca-Mică.

Are o populaţie de 494 familiĭ, saŭ 1743 suflete; 4 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 4460 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4382,50 leĭ.

E udată de rîul Moldova şi de

pîraiele Şinca, Sasca şi Bogata, cu afluenţiĭ lor.

Două părţĭ din teritoriul comuneĭ este muntos. .

Moşia e proprietatea Principeseĭ El. G. Şutzu şi are o întindere de 2614 fălcĭ, din care 939 fălcĭ pădure, 1039 fălcĭ cultivabile şi restul prundiş şi loc sterp.

Improprietăriţĭ, în 1864, sunt 18 frùntaşĭ, 121 pălmaşĭ şi 133 codaşĭ, stăpînind 915 fălcĭ.

La Păiseni este un herăstrăŭ cu un jug (gater) şi 15—30 pînze. Cîţĭ-va dintre locuitorĭ se ocupă cu stupăritul, iar ceĭ din Bogata cu fabricarea doniţelor de brad.

Munţiĭ şi dealurile comuneĭ sunt acoperite cu pădurĭ de brad, puţin fag, plop, mesteacăn şi fîneţurĭ. Prin pădurĭ se adăpostesc tot felul de vînaturĭ, iar în Moldova şi prin pîrae se găsesc: păstrăvĭ, clean, mreană, zglavocĭ, etc.

Locurĭ maĭ însemnate în comună sunt: Movila-Bortoasă, zisă şi Săpată şi Bogata.

In 1803, «Sasca, Visterniculuĭ Sandul Sturdza, avea 68 liuzĭ, plătind 936 leĭ bir anual, ocupîndu-se cu lucrul pămîntuluĭ şi făcutul draniţeĭ». («Uric.», vol. VII.)

Sasca-Mare, *sat,* pe moşia şi în com. Sasca, jud. Suceava. Partea S.-E. a satuluĭ se numeşte Şinca.

E cel maĭ vechiŭ sat din comună. (Satul exista pe timpul descălicăriĭ. V. Baia. Xenopol A. D., «Ist. Rom.»).

E aşezat pe ţărmul drept al Moldoveĭ, între pîraele Şinca şi Meluşoaia.

Are o populaţie de 471 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 80 fălcĭ. Improprietăriţĭ în 1864 sunt 3 fruntaşĭ, 34 pălmaşĭ şi 50 codaşĭ, stăpînind 277 1/2 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Sasca-Mică (peste Moldova) 2 kil., la Mălini, 4 kil.

Sasca-Mare, *pîrîŭ,* jud. Suceava, izvoreşte de sub Cămeşoiul, şi după ce a udat comuna cu acelaşĭ nume pe o întindere de 12 kil., se varsă în Moldova.

Are de tributarĭ din dreapta: Săscuţa-luĭ-Nicoricĭ, Săscuţa-Mică, Poiana, Măcieşul şi Pîrîul-Negru; iar din stînga: Scursura-din-Hleiŭ, Pîrîul-Voiujilor, Ciungiĭ, Pîrîul-Costoroveĭ, Pîrîul-Moroşenceĭ, Borozan, Pîrîul-Cîmpulungeanuluĭ, Pîrîul-Vaduluĭ, Ploştinul şi Pîrîul-Tulbure.

Sasca-Mică saŭ **Ruşi,** *sat,* jud. Suceava, pe moşia şi în comuna cu acelaşĭ nume.

E aşezat pe ţărmul stîng al Moldoveĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 13 1/2 fălcĭ, cu o populaţie de 403 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Alexandru, zidită de Al. Sturdza în 1847, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, reînfiinţată în 1887, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 35 copiĭ.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 3 fruntaşĭ, 36 pălmaşĭ şi 20 codaşĭ, stăpînind 210 1/2 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Lămăşeni (615 m.), la Baia (4 kil.), la Mălini (7 kil.) şi la Cornul-Lunceĭ (4 kil.).

Sascut, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată pe valea pîrîuluĭ ce trece prin sat şi se duce în şesul Siretuluĭ, la 13 kil. de sub-prefectura plăşeĭ şi la 57 kil. de capitala judeţuluĭ.

Este udată de pîraiele: Conţeşti, Bălcuţa şi Fîntînele.

Se compune din cătunele: Bălcuţa, Conţeşti, Fabrica Zaharină, Fîntînele, Sascut, (unde e şi primăria comuneĭ) Schineni şi Valea-Naculuĭ, cu o populaţie de 2414 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în căt. Sascut şi 2 filiale, din care, una, cu hramul Sf-ţiĭ Impăraţĭ, în Conţeşti şi cea-l'altă, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Sascut; o şcoală mixtă, frecuentată de 109 copiĭ (1899—900).

Budgetul com. e la veniturĭ de 11255 leĭ 87 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 11217 leĭ, 7 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 1 maşină de treerat cu aburĭ, 1 de bătut porumb tot cu aburĭ, 286 plugurĭ de lemn, 30 de fier, 20 grape de fier, 1 trior; 59 caiĭ, 832 boĭ, 242 vacĭ, 192 porcĭ, 842 oĭ şi 28 capre; 60 stupĭ cu albine.

Aŭ 156 hect. viĭ.

Sunt în Sascut: 16 comercianţĭ, şi o fabrică de zahăr, cu un capital de aproape 1 milion, avînd maĭ mult de 300 lucrătorĭ.

Sascut, *cătun,* în com. cu acelaşĭ nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna.

Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea şi una filială, cu hramul Sf. Nicolae; o şcoală mixtă, frecuentată de 109 copiĭ.

Sascut, *parohie,* în com. cu acelaş nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea şi 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae în căt. Sascut şi 1 filială, cu hramul Sf-ţiĭ Împăraţĭ în căt. Conţeşti.

Sascut, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Sas-

cut, pe linia Mărăşeşti-Bacăŭ, pusă în circulaţie la 13 Sept. 1872. Se află între staţiile Adjud (13,7 kil.) şi Negri (9,3 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 122^{m},67. Venitul aceste staţiĭ pe anul 1896 a fost de 131867 leĭ, 74 banĭ.

Sascut (Hotarul-), *pădure,* în întindere de 400 fălcĭ, situată pe teritoriul comuneĭ cu acelaşĭ nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna.

Sascuteanca, *cătun,* cu 160 locuitorĭ şi 40 case, aparţinînd com. Sascut, jud. Putna.

Sasîc-Corai, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Eni-Sarai şi anume pe acela al satuluĭ Terzi-Chioi, în partea de S.-E. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ; are o direcţie generală de la N.-E. către S.-V.; se deschide în valea Cartal cu 1 kil. maĭ sus de satul Terzi-Chioi şi, după ce s'a unit cu valea Sasîc-Culac. Este tăiată de drumul comunal Terzi-Chioi-Cartal-Sercuş şi străbătută de drumul comunal Terzi-Chioi-Curudjea.

Sasîc-Culac, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Eni-Sarai şi anume pe acela al căt. saŭ Terzi-Chioi; se desface din dealul Memendeni-Tepe, îndreptîndu-se spre S. şi avînd o direcţie de la N. spre S.; se uneşte cu valea Sasîc-Corai şi se deschide apoĭ în valea Cartal, puţin maĭ spre N. de satul Terzi-Chioi; este situată în partea de S.-E. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ, avînd o lungime de 2½ kil.

Sasova, *sat,* în partea de S. a com. Bodeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Sasova, ce vine în partea de E. a satuluĭ, fiind udat de pîrîul Rebricea.

E aşezat pe moşia Scînteia, pe o suprafaţă de 135 hect., din care 100 hect. pădure, cu o populaţie de 33 familiĭ, saŭ 119 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 6 plugurĭ şi 10 care cu boĭ, 1 plug şi 1 căruţă cu caĭ; 88 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 200 oĭ, 6 capre şi 15 rîmătorĭ.

Sasul, *sat,* jud. Brăila, la E. com. Suţeşti, cam la 6 kil. spre E. de satul Suţeşti, pe drumul Suţeşti şi Movila-Mireseĭ. Suprafaţa vetreĭ satuluĭ este de 8 hect., cu o populaţie de 65 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 38 caĭ, 130 vite marĭ cornute, 40 rîmătorĭ şi 420 oĭ.

Sasul, *cătun,* în jud. Putna, com. Bilieşti, pl. Bilieşti, situat în cîmpia Siretuluĭ, spre V. de căt. Bilieşti.

Are o populaţiune de 375 locuitorĭ; 1 biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ.

Sasul (Orăţiile), *munte,* în raionul comuneĭ Rucărul, jud. Muşcel, proprietatea fraţilor Buneşti.

Sasuluĭ (Muntele-), *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul, căt. Gura-Siriuluĭ, ramificaţie a munteluĭ Tehărăul.

Saşilor (Muntele-), *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Teşila, plaiul Peleş, jud. Prahova, care, împreună cu moşiile Munţiĭ-Negraşul şi Ziliştea-Trestieni, are o întindere de 1246 hect. (1046 hect. suprafaţă împădurită şi 200 hect. pămînt cultivabil şi fîneţe). Se arendează în total cu 8422 leĭ anual.

Satis-Chioi, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, căt. com. Siriul, situat în partea centrală a plăşeĭ şi cea de S. a comuneĭ, la 7 kil. spre S. de căt. de reşedinţă, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai. Are o întindere de 4265 hect., din care 159 hect. ocupate de vatra satuluĭ cu 140 case. Populaţiunea, compusă din Turcĭ şi Romînĭ, este de 116 familiĭ, saŭ 670 suflete, ocupîndu-se cu agricultura şi creşterea vitelor.

Satis-Chioi-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Ghiuvegea şi Para-Chioi. Satis-Chioi-Ceair este un alt nume al văiĭ Dermen-Ceair, nume ce-l poartă această vale de la hotarul spre Bulgaria, până la care hotar a avut numele de Canara-Ceair şi până în dreptul comuneĭ Ghiuvegea, de unde ia pe cel de valea Dermen-Ceair, păstrîndu-l până la deschiderea sa în balta Iortmac. Această vale are nişte malurĭ înalte şi acoperite cu pădurĭ, din care maĭ însemnată, pe dreapta, este pădurea Buluc-Orman. Dealurile carĭ o mărginesc sunt: Dermen-Sîrt, la V.; Curp-Chioi, la E. E tăiată de drumul comunal ce duce de la Veli-Chioi la Para-Chioi.

Satis-Chioi-Dere, *vale* însemnată în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Taş-Punar şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Băltăgeşti; este formată de valea Uzuncea, care vine de la N. şi se deschide în ea, îndreptîndu-se spre S., şi avînd o direcţie generală de la

N.-E. către S.-V.; se întinde printre dealurile Erchesec și Zavol Bair spre N.-V. și Alac-Bair spre S.-E.; trece prin satul Băltăgești și se continuă cu valea Boazgic-Dere; este situată în partea de N. a plășeĭ și a comuneĭ și are 4 kil. lungime.

Satnoeni, *sat,* în jud. Brăila. Vezĭ Lișcoteanca.

Satnoeni, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Borcea, pendinte de com. Dichiseni, situat pe țărmul stîng al brațuluĭ Borcea, la 1 kil. spre E. de satul Dichiseni.

Are o populație de 84 familiĭ și o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 150 caĭ, 300 boĭ, 4 bivolĭ, 90 porcĭ, 750 oĭ și 5 capre.

Satul-Costiĭ, *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Filești, spre N. de reședința comuneĭ, la 4 kil. Are o populație de 365 suflete; o biserică și o școală.

Satul-Mare. Vezĭ Crivina, com. rur., jud. Prahova.

Satul-Mare, *sătuc.* Vezĭ Dobronăuți, sat, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Satul-Mare, *sătuc.* Vezĭ Pilipăuți, sat, com. Pilipăuți, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Satul-Nemțesc, *cătun,* pendinte de com. Cazasul, pl. Vădeni, jud. Brăila, situat la N. de com., dincolo de muchea Baldovenești și calea ferată Brăila-Barboși, la 7 kil. de com. Cazasul.

Are o populație de 65 sufl.

Vite: 84 caĭ, 80 boĭ, 200 vacĭ și 36 rîmătorĭ.

Satul-Noŭ, *com. rur.,* jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, așezată în partea de V. a județuluĭ, la 1 kil. spre V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ și în cea de N. a plășeĭ, la 20 kil. spre N.-E. de orășelul Ostrov, reședința plășeĭ.

Se învecinește la S.-V. cu Cîlnia; la E., cu Oltina și la S. cu Lipnița.

Se mărginește la N.-V. cu jud. Ialomița, despărțindu-se prin Dunăre; la E., cu com. Oltina, de care se desparte prin lacul Oltina; la S., cu comunele rurale Lipnița și Cîlnia, despărțindu-se de cea d'întîi prin văile Coșlugea și Irostie, de cea d'a doua prin dealul Ghivizlicul.

Relieful soluluĭ e puțin accidentat de culmea Coșlugea, cu ramificațiunile sale de E. și N.-E.

Dealurĭ principale sunt: Dealul La-Două-Movile (140 m.), la V.; Dealul-de-la-Cetate (125 m.), la N.; dealul Ciatal-Orman, cu vîrful Pîrjoaia (142 m.), la V.; dealul Ghivizlicul, cu vîrful Movila-Pîrjoaia (141 m.); Coșlugea (138 m.), la V.; dealul Dincolo-de-Siliște (115 m.), la N.-E. Ele aparțin toate culmeĭ Coșlugea și sunt acoperite cu semănăturĭ, pășunĭ și tufărișurĭ.

Movila Pîrjoaia (141 m.), la S.-V., domină satul Pîrjoaia și fluviul Dunărea.

Dunărea udă comuna la N., pe o distanță de 10 kil., de la movila Pîrjoaia și până în dreptul ostrovuluĭ Pîrlitul, într'o direcție de la S.-V.-V. spre N.-E.-E.; malurile sale în partea de V. sunt înalte și rîpoase, pe alocurea stîncoase, iar în partea de E. sunt joase. Formează și cincĭ ostroave: Șoimul (30 hect.), Bîra-Bașul (100 hect.), Veriga (15 hect.), Cali-Gheorghe (10 hect.) și Pîrlitul (85 hect.), toate de formă lunguiață, acoperite cu pădurĭ de sălciĭ. Lacul Oltina se află la E. com.; are malul înalt și stîncos, din cauza vecinătățeĭ dealurilor pietroase.

Văĭ: Pîrjoaia, la V., cu o direcție de la S.-E. spre N.-V., trecînd prin satul Pîrjoaia, deschizîndu-se în Dunăre; Siliștea, la N., cu direcție de la V. spre E., deschizîndu-se în lacul Oltina; valea Coșlugea, cu adiacenta sa, valea Iroftie la S.; Valea-Satuluĭ prin interior, trecînd și prin Satul-Noŭ, ambele deschizîndu-se în lacul Oltina.

Este formată din două cătune: Satul-Noŭ, reședința, așezat în partea de E. a comuneĭ, pe malul de V. al lacului Oltina, în Valea-Satuluĭ, închis și dominat de dealul Dincolo-de Siliște. Pîrjoaia, în partea de V. a comuneĭ, la 4 kil. spre V. de reședință, în valea Pîrjoaia, la 500 m. de malul Dunăreĭ, închis la N. de dealul La-Două-Movile, la E. de Ciatal-Orman și la S.-V. de dealul Coșlugea cu movila Pîrjoaia.

Suprafața com. e de 3162 hect., din care 26 hect. ocupate de vetrele satelor, cu o populație de 808 suflete.

Are 2 bisericĭ, una în căt. Satul-Noŭ, cu hramul Inălțarea Domnuluĭ și cea-l'altă în căt. Pîrjoaia, cu hramul S-țiĭ Apostolĭ, deservite de 2 preoțĭ, 2 dascălĭ și 2 cîntărețĭ; 1 școală mixtă, frecuentată de 77 copiĭ (1899—900).

Locuitoriĭ posedă: 78 plugurĭ, 134 care și căruțe, 2 mașinĭ de secerat.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3545 leĭ și la cheltuelĭ, de 2995 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt numaĭ drumurile comunale ce unesc cătunele între ele și cu

satele apropiate: Lipniţa, Cîlnia, Oltina, etc.

Satul-Noŭ, *com. rur.,* aşezată în partea de V. a jud. Tulcea, şi în cea de S.-V. a plăşeĭ Măcinul, pe pîrîul Cerna.

Se mărgineşte la N. cu com. Turcoaia; la E., cu com. Cerna; la V., cu com. Picineaga şi la S., cu comunele Coium-Punar şi Cîrjelar.

Relieful soluluĭ e accidentat de dealurile: Cale-Bair, 45 m., la E.; Hasan-Bair, 112 m, la S.-E., acoperite cu fîneţe şi semănăturĭ.

Movile sunt multe, artificiale.

Ape: Valea Ai-Ormanuluĭ saŭ Picineaga, la S. şi afluentul săŭ Valea-Cerneĭ, pe la N., trecînd şi prin sat. Valea Jaila o udă la E.

E formată dintr'un singur cătun, Satul-Noŭ, aşezat pe ambele malurĭ al pîrîuluĭ Cerna şi la poalele dealuluĭ Cale-Bair.

Intinderea com. este de 1700 hect., din care 120 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 1180 hect. aparţinînd locuitorilor şi 500 hect. ale statuluĭ, cu o populaţie în maioritate rusă, de 181 familiĭ, saŭ 944 suflete.

Veniturile com. sunt de 1808 leĭ, iar cheltuelile, de 1756 leĭ.

Drumurĭ: Calea judeţeană Măcin-Ostrov; căĭ comunale la Picineaga, Cerna, Cîrjelar şi Coium-Punar.

Are o biserică, cu hramul Naşterea Maiciĭ Domnuluĭ, zidită de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 62 elevĭ (1899—1900).

Satul-Noŭ, *com. rur.,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, situată în partea de E. a jud., la 40 kil. spre N.-E. de oraşul Tulcea, capitala districtuluĭ, şi în partea de E. a plăşeĭ, la 12 kil. spre N.-V. de orăşelul Sulina, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. rur. Sfiştofca; la V., cu com. urb. Chilia-Vechĭe şi la S., cu com. urb. Sulina şi com. rur. Cara-Orman.

Relieful pămîntuluĭ este neînsemnat; pămîntul, jos, acoperit de ape, gîrle, bălţĭ şi stuf; icĭ şi colo se ridică aşa numitele grindurĭ, unele nisipoase, altele productive, ca grindurile: Satul-Noŭ, Letea, Sulina, Cherhanoiuluĭ, Grindul-cu-Părul, Grindul-cu-Arinĭ, Chiserul, Chirilă, Visoca-Hreda, Hasmacul, Păruluĭ, Grindul-luĭ-David; înălţimea lor variază între 2—5 metri.

Braţul-Sulina udă com. la S.; gîrla Sulimanca, la N.-V. Bălţĭ sunt numeroase şi marĭ; principalele sunt: Mariţa, de 200 hect., Babina (180 hect.) la N.-V.; Bodaproste (150 hect.) la V.; Velichi-Merhei (250 hect.), Malul-Merhei (100 hect.) la N.; Dovinca (120 hect.) şi Răduculuĭ (150 hect.), la S.

E formată din două cătune: Satul-Noŭ, reşedinţa, la E. şi Letea, la 2 kil. spre V.

Intinderea com. e de 1000 hect., din care 150 hect. ocupate de vatra satelor şi 850 hect. pămînt solid, al statuluĭ, cu o populaţie în maioritate compusă din Ruşĭ, de 250 familiĭ, saŭ 1100 suflete.

Are două şcoale mixte, frecuentate de 66 elevĭ (1899-900); o biserică ortodoxă, cu hramul Naşterea Maiciĭ Domnuluĭ, fondată în 1821 de un monah; 5 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4100 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3941 leĭ.

Căile de comunicaţie sunt nişte drumurĭ naturale ce locuitoriĭ le-aŭ făcut prin stuf, la lacurile cu peşte şi din care unele duc la Sfiştofca, Periprava, Letea şi Sulina.

Comuna s'a întemeiat la 1860 de către monahul Sebastian şi un locuitor, Pocaca.

Pe terit. com. s'a făcut atacul armatelor aliate contra Rusieĭ în războiul Crimeeĭ. In războiul de la 1877 un escadron de Cazacĭ şĭ-aŭ făcut lagărul aci, de unde aŭ atacat şi aŭ cucerit Sulina de la Turcĭ.

Satul-Noŭ, *com. rur.,* în partea de N. a jud. şi a pl. Tulcea, pe malul stîng al braţuluĭ Chilia, în faţa Izmailuluĭ.

Se mărgineşte la N. şi V. cu Basarabia, despărţită prin Dunăre, la S. cu oraşul Tulcea şi la E. cu oraşul Chilia-Vechĭe.

E aşezată într'o regiune cîmpeană-băltoasă; pămîntul e şes întins, acoperit cu stuf, lacurĭ şi gîrle; pe malul Dunăriĭ se află locurĭ ridicate numite grindurĭ, acoperite cu pădurĭ de sălciĭ şi locurĭ de păşunĭ. Malcoci e o ridicătură de 4 m. Grindurĭ sunt: Ciatal, Pătlăgeanca, la V.; Pardina, Şondul şi Stipotul, la E.

Apele sunt numeroase: braţul Chilia, o udă la V. şi N.; braţul Tulcea, la S.; gîrlele: Ciatal, Pătlăgeanca, la V.; Şonda, Iacob-Suhat şi Pardina, la E.

Lacurĭ: Costinul, Costinciucul, Pentilicul şi Pentiliciucul la E., Honţul-Mare şi Mic, Siminocul, prin mijloc; Ghido, Siderul, Savca, Roşul, la V. şi S.; conţin toate peşte în abundenţă.

Cătunele carĭ o compun sunt 4, toate aşezate pe malul drept al braţuluĭ Chilia: Satul-Noŭ, la N., reşedinţa, în faţa Izmailuluĭ; Ciatal-Chioi, Pătlăgeanca, la 7 şi 16 kil. spre S.-V.; Pardina, la 16 kil. spre E. de reşedinţă.

Intinderea com. e de 5800 hect., din care 180 hect. vetrele

satelor, cu o populație amestecată de 648 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 115 pluguri; 495 caĭ și ĭepe, 708 boĭ, 642 vacĭ, 1900 oĭ, 400 porcĭ și 10 asinĭ.

Venitul com. e de 1865 leĭ și cheltuelile, de 1614 leĭ.

Comunicația se face pe brațul Chilia și pe gîrle; drum comunal este acela de la Tulcea la Satul-Noŭ și Chilia-Vechĭe.

Are două bisericĭ, una în Pardina, cu hramul Sf. Maria, cu un preot și un cîntăreț, fondată în 1860 de un Ștefan Belibov și cea-l'altă în Ceatal-Chioi, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în 1870 de o văduvă Domnica Belcicăncĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală de cătun.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s, com. Buhociul, situat pe șesul din stînga Siretuluĭ. Are o populație de 833 suflete, în maioritate Ungurĭ; o școală mixtă; o biserică catolică, făcută în 1891 de către locuitorĭ; 3 cîrciumĭ.

Vite: 15 caĭ, 486 vite marĭ cornute, 251 porcĭ și 6 capre.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., com. Răcăciuni, situat pe șesul Siretuluĭ, lîngă pîrîul Salva, maĭ sus de satul Teiușul, la 8 kil. de satul Răcăciuni (școală).

Are o populație de 375 suflete.

Vite: 65 caĭ, 344 vite marĭ cornute, 113 porcĭ și 47 capre.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Bogdănești, situat între Trotușul și Oituzul.

Are o populație de 202 suflete, toțĭ Ungurĭ; o biserică catolică, clădită de locuitorĭ în 1890, deservită de 1 cîntăreț.

Vite: 8 caĭ, 156 vite marĭ cornute și 40 porcĭ.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Botoșani, situat lîngă iazul Poieneĭ, în partea de N.-V. a com. Poiana-Lungă, pe moșia statuluĭ Vorona. E înființat la 1886 cu noiĭ împroprietărițĭ și are o suprafață de 132 hect., cu o populație de 24 familiĭ, saŭ 103 suflete.

Vite: 41 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 131 oĭ și 16 mascurĭ.

Satul-Noŭ, *sat*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, com. Satul-Noŭ, pe lacul Mîrleanul. Are o suprafață de 2442 hect., și o populație de 126 familiĭ, saŭ 939 suflete.

Satul-Noŭ, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul com. Tortoman, situat în partea centrală a plășeĭ și cea de S. a comuneĭ, pe valea Geabam. Are o întindere de 3012 hect., din care 18 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație, în maioritate romînă, de 58 familiĭ, saŭ 299 suflete.

Satul-Noŭ, saŭ **Seaca-Tînără,** *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, reședința primărieĭ, așezat pe două dealurĭ: Dealul-Seaca și Seaca-Tînără, despărțite printr'o vale.

Are o populație de 1176 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1883, frecuentată de 67 bĕețĭ; o biserică de bîrne, cu hramul S-țiĭ Impărațĭ Constantin și Elena; 2 cîrciumĭ și 1 brașovenie.

In sat este siliștea Seaca-Tînără.

Satul-Noŭ, *sat*, în partea de S. a com. Vetrișoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, la 250 m. de satul de reședință Vetrișoaia, înființat în 1878, cu locuitorĭ noĭ împroprietărițĭ pe domeniul statuluĭ Vetrișoaia, situat pe platoŭ, lîngă șanțul înconjurător al satelor Vetrișoaia și Siminești.

Are o populație de 5 familiĭ, saŭ 26 suflete.

Satul-Noŭ, *sat*, în com. Zberoaia, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, spre V.-S. de satul Scoposeni, așezat în Valea-Cumpenelor, pe domeniul statuluĭ Ghermănești, pe care s'aŭ făcut împroprietărirĭ în 1878, pe o suprafață de 180 hect. Are o populație de 30 familiĭ, saŭ 141 suflete.

Satul-Noŭ, *sat*, în partea de S. a satuluĭ Vicoleni, com. Berezeni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, așezat pe platoul dealuluĭ Prutul și pe pîrîul Satul-Noŭ, aproape de balta Berezeni.

Suprafața teritoriuluĭ moșieĭ e de 2288 hect., formînd un trup cu moșia Vicoleni.

Are o populație de 110 familiĭ, saŭ 455 suflete.

Locuitoriĭ sunt împroprietărițĭ în 1878, pe domeniul statuluĭ Vicoleni, cînd s'a înființat și satul.

Satul-Noŭ, jud. Suceava. Vezĭ satul Hîrtoapele.

Satul-Noŭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Colonești, jud. Tecuciŭ, așezat pe partea stîngă a rîuluĭ Zeletinul, la 6 kil. de reședința comuneĭ, spre N.

Teritoriul satuluĭ e de 148 hect., cu o populație de 170 sufl.

Locuitoriĭ sunt răzeșĭ.

Satul-Noŭ, *sat*, făcînd parte din com. Cosmești, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, așezat pe partea stîngă a Siretuluĭ, la 3 kil. de reședința comuneĭ.

Are o populație de 229 suflete.

Satul s'a înființat cu locuitoriĭ împroprietărițĭ în anul 1878, pe moșia statuluĭ Furceni. Locuitoriĭ venițĭ aicĭ aŭ fost din Ionășeștĭ și Cosmeștĭ. Teritoriul satuluĭ este de 394 hect.

Satul-Noŭ, *numirea ce se dă cătunuluĭ* format din însurățeĭ pe moșia Statuluĭ Drăgăneștĭ-Țigănia, jud. Teleorman, și care formează un corp cu căt. Atîrnațĭ.

Satul-Noŭ, *sat,* în jud. și pl. Tulcea, căt. de reședință al com. Satul-Noŭ, așezat în partea nordică a comuneĭ, în fața orașuluĭ Izmail, din Rusia, pe malul drept al brațuluĭ Chilia.

Are o întindere de 1560 hect., din care 22 hect. ocupate de vatra satuluĭ; restul, al locuitorilor și al statuluĭ.

Populațiunea, lipovană, e de 118 suflete.

Drumul comunal Tulcea-Chilia trece pe lîngă sat.

Satul-Noŭ, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, cătunul comuneĭ Congazul, situat în partea de N. a plășeĭ și de S.-V. a comuneĭ, pe malul stîng al pîrîuluĭ Telița, la 7 kil. spre S.-V. de reședință. Intinderea satuluĭ e de 82 hect., cu o populație de 63 familiĭ, saŭ 315 suflete.

Printr'însul trece drumul județean Babadag-Măcin.

Satul-Noŭ, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, căt. de reședință al com. Satul-Noŭ, așezat pe grindul cu același nume. Se mărginește la N. și E. cu com. Sfiștofca, la S. cu orașul Sulina, la V. cu căt. Letea. Are o întindere de 5500 hect., din care 25 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 400 hect. ale locuitorilor, restul de bălțĭ și stuf, al statuluĭ, cu o populațiune compusă din Rușĭ și Romînĭ, de 120 familiĭ, saŭ 60 suflete. Are o biserică vechie, cu un cîntăreț și o școală.

Satul-Noŭ, *cătun,* pendinte de com. Rușĭ-luĭ-Asan, pl. Neajlovul, jud. Vlașca. (Vezĭ com. Rușĭ-luĭ-Asan).

Satul-Noŭ, *subdivizie a satuluĭ* Gura-Văiĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., com. Racova, la $3^{1}/_{2}$ kil. de școala și primaria din satul Racova. Are 37 familiĭ.

Satul-Noŭ, *altă numire a satuluĭ* Ștefănești, pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomița.

Satul-Noŭ, *grind* saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. Satul-Noŭ; se întinde între brațul Chilia și Mare; este acoperit cu nisip; se maĭ numește și grindul Letea în partea de V., Hasmacul în partea centrală, Periprava în partea de N. și Sfiștofca spre E.

Satul-Noŭ, *grind* saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. Tulcea, situat în partea de N.-V. a pl. Tulcea și cea de N. a com. rur. Satul-Noŭ; se întinde dealungul maluluĭ drept al brațuluĭ Chilia, în dreptul cotuluĭ Izmailuluĭ; are, 180 hect. întindere, acoperite cu iarbă; pe el e așezat Satul-Noŭ.

Satul-Poslujnicilor, *sat,* în jud. Roman, ce exista în vechime în marginea de S. a orașuluĭ Roman. Acest sat era locuit de oamenĭ, ce eraŭ în serviciul Episcopieĭ de Roman și eraŭ sub administrația Episcopuluĭ, după cum ne arată un document de pe la 1751, Ianuarie 1, de la Racoviță-Vodă. Prin acest document se vede cum că Domnul ordonă dregătorilor judecătoreștĭ și administrativĭ de la Roman, să nu se amestice în afacerile acestuĭ sat. Astăzĭ acest sat face parte din cuprinsul orașuluĭ Roman, formînd mahalaua Episcopieĭ.

Satul-Vechiŭ. (Vezĭ Flămînzi, sat, com. Flămînzi, pl. Coșula, jud. Botoșani).

Satuluĭ (Capul-), *cătun,* al com. Odăile, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ și 33 case.

Satuluĭ (Dealul-), *deal,* ce se întinde de la N. spre E. La capătul săŭ despre E., pe ambele luĭ clinurĭ, e situat satul Coșești, com. Coșești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ. Acest deal se maĭ numește și Schelea.

Satuluĭ (Insula-), *insulă,* în Dunăre, cu 50 pogoane pădure, ținînd de com. Izlazul, jud. Romanați.

Satuluĭ (Valea-), *alt nume al pîrîuluĭ* Potur saŭ Ciamurli, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, nume pe care îl poartă de lîngă satul Ciamurli-d.-s. și pănă intră în teritoriul com. Potur.

Sauca, *sat,* în jud. Vasluiŭ, numit de la pîrîul Sauca, ce curge prin mijlocul luĭ, situat pe coasta dealuluĭ Dumbrava, spre E. și pe dealul Mijlocul spre V., pe o suprafață de 500 hect., din care 42 hect. vie și cu o populație de 130 familiĭ, saŭ 641 suflete.

Moșia aparține statuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 18 plugurĭ și 36 care cu boĭ, un plug și 2 căruțe cu caĭ; 239 vite marĭ cornute, 500 oĭ, 23 caĭ, 98 rîmătorĭ; 30 stupĭ.

Sauceniţa, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, com. Văculeşti, pl. Coşula.

Aşezările sătenilor sunt în mare parte bune, cu livezuĭ şi grădine, iar stăpînul moşieĭ are casă vechĭe făcută din lemn şi tencuită, cu heiurile necesare, mică livadă, puţină vie şi grădină de legume.

Are o populaţie de 656 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 pălămar.

Proprietatea moşieĭ este a d-luĭ Vartan Pruncu.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ: 389 hect., 56 ariĭ, pămînt; iar proprietatea: 713 hect., 23 ariĭ, cîmp şi 143 hect., 22 ariĭ, pădure.

Iazurĭ sunt 3, din care unul numit Arbore, în suprafaţă de 3 hect. Ţibulea, pîrîŭ, trece pe moşie.

Drumurĭ: calea judeţeană Dorohoiŭ-Loerda, şi calea Sauceniţa-Vîrful-Cîmpuluĭ.

Moşia se hotăreşte cu: Prelipca, Văculeşti, Broscăuţi şi Goroveiŭ.

Sauna, *mănăstire,* de călugărĭ, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Parcheş, situată în partea de N. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ, la 3 kil. spre V. de sat, pe malul stîng al văiĭ Adînca, aproape de vărsarea eĭ în balta Sauna. S'a fundat în 1880—81 de călugăriĭ veniţĭ din mănăstirea Cilicul.

Sauna, *baltă,* jud. Tulcea, în partea de N. a plăşiĭ Isaccea şi cea de V. a comuneĭ Parcheş, lîngă mănăstirea Sauna. E formată de Dunăre; comunică cu balta Parcheş; are o întindere de 120 hect. şi conţine peşte.

Savca, *baltă,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. Satul-Noŭ, şi anume pe acela al căt. săŭ Ciatal-Chioi, situată în partea de N. a plăşiĭ şi cea de V. a comuneĭ; comunică cu un braţ secundar al Chilieĭ, prin o mică gîrliţă, înconjurată cu stuf; are o formă aproape rotundă şi o întindere de 80 hect.

Saxan-Cairac, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casimcea; este maĭ mult o prelungire a dealuluĭ Saxancula; se întinde într'o direcţie generală de la E. spre V., brăzdînd partea de S.-V. a plăşeĭ şi cea centrală a comuneĭ; la poalele sale de S.-V. e aşezată o parte din satul Casimcea; are o înălţime de 226 m., punct trigonometric, dominînd pîrîul şi satul Casimcea, drumurile Casimcea-Alifacî şi Sari-Ghiol-Casimcea, ce merg pe muchia luĭ; este acoperit cu livezĭ şi izlaz.

Saxan-Cula, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut şi Casimcea; se desface din dealul Sari-Ghiol, se întinde spre V., în direcţia N.-E.-S.-V., brăzdînd partea de V. a plăşeĭ şi a com. Beidaut, şi cea de E. a com. Casimcea; are un vîrf înalt de 280 m., dominînd drumul Casimcea-Sari-Ghiol, ce merge pe muchia luĭ; de natură stîncoasă, e acoperit cu păşunĭ.

Saxan-Cula, *ruinele unuĭ sat vechiŭ,* jud. Tulcea, la poalele de N. ale dealuluĭ Saxan-Cairac, la 1 1/2 kil. spre N.-E. de satul Casimcea, aproape de rîul Casimcea.

Saxoni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prisiceni-Buturugeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, la E. de Buturugeni, pe malul drept al rîuluĭ Argeş. Se întinde pe o suprafaţă de 472 hect., cu o populaţie de 361 locuitorĭ.

D-l Dr. A. Fotino are 300 hect. şi locuitoriĭ, 172 hect. Proprietarul cultivă 192 hect. (18 izlaz, 90 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 moară cu aburĭ; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 44 elevĭ şi 3 eleve.

Numărul vitelor marĭ e de 248 şi al celor micĭ, de 1466.

Săbăoani, *com. rur.,* în jud. Roman, pl. Moldova, spre N. de oraşul Roman, la 9 kil. de el şi la 10 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezată pe platoul ce separă basinul Siretuluĭ de al Moldoveĭ.

Are o populaţie de 2462 locuitorĭ, în maioritate Ungurĭ.

Este formată dintr'un singur sat Săbăoani. Are o biserică catolică de zid. Formează o parohie cu satele: Pildeşti, Leucuşeni şi Corhana. Şcoala, mixtă, a fost frecuentată în 1899—900 de 115 copiĭ.

Sunt 1739 vite marĭ cornute.

Se face bîlciŭ la 29 Septembrie.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 7735 şi la cheltuelĭ, de leĭ 7638.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Acest sat este cel maĭ mare centru de populaţie din judeţ, după oraşul Roman.

Există din vechime, căcĭ un document din anul 1606, Maiŭ 12, de la Irimia Movilă zice că el a fost făcut danie de către acest Domn mănăstireĭ Secu împreună cu alt sat, Berendeşti. Acest document zice că acele sate, Săbăoani şi Berendeşti, eraŭ drepte domneştĭ şi populate cu Ungurĭ.

Săbăoani, *moşie* a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Săbăoani, arendată cu 21560 leĭ anual.

Săbăreni (Popeşti - Mănăstireĭ), *sat,* făcînd parte din com. rur. Popeşti-Dragomireşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, între rîul Ilfovăţul şi pădurea Rîioasa. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Are, împreună cu Popeşti-Mănăstireĭ, 1144 hect. şi o populaţie de 832 locuitorĭ.

Statuluĭ aparţin 694 hect. şi locuitorilor, 450 hect.

Statul cultivă prin arendaşiĭ săĭ 250 hect. (248 izlaz, 196 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de 40 hect. carĭ rămîn sterpe.

Numărul vitelor marĭ e de 601 şi al celor micĭ, de 1931.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Săbieşti, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, com. Ghergani.

Săcăleni, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pînceşti, spre S.-V. de satul Pînceşti şi la 5 kil. de el.

Are o populaţie de 352 locuitorĭ; o biserică de zid.

De vechimea acestuĭ sat aminteşte un document de la 1681, Aug. 8, prin care se spune cum că Gheorghie Bîrcă, cu soţia sa Ştefana din Crăeşti, hărăzesc Episcopuluĭ Ioan de Roman răzăşia lor din Săcăleni, cu condiţie ca Episcopul să facă acolo o mănăstire, adică biserică de piatră pentru pomenirea lor şi a părinţilor lor. («Cr. Rom.», Melhisedec, 305).

Săcăleni (Slobozia-). Vezĭ Băneasa, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Giurgeni.

Săcăleni, *moşie, cu pădure* de 240 hect., a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pînceşti, arendată împreună cu moşia Buda cu 5000 leĭ anual.

Săcăreşti cu **Balosineşti,** *sat,* jud. Iaşi, format din două trupurĭ: Balosineşti, cu o suprafaţă de 72 hect. şi Săcăreşti, cu o suprafaţă de 49 hect., avînd împreună o populaţie de 150 locuitorĭ. Distanţa dintre aceste două sate este de 2250 m.

In satul Săcăreşti se află o biserică de lemn, care are o vechime de 100 de anĭ şi e deservită de 1 preot şi 1 eclesiarc. Locuitoriĭ sunt răzeşĭ din timpul luĭ Ştefan-cel-Mare, după cum glăsuesc documentele lor. Satul Balosineşti este întrupat în moşia Cucuteni.

Locuitoriĭ posedă: 53 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 157 oĭ şi 15 rîmătorĭ.

Săcăturile, *sătuc,* în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, format din cîte-va case, situat pe coasta din valea dealuluĭ Săcături. Aci e şi hotarul judeţuluĭ despre jud. Vasluiŭ.

Săcelul, *com. rur.,* în partea de N. a pl. Amaradia, jud. Gorj, în valea rîuluĭ Blahniţa şi la S. com. Şurupaţi, formată din 3 cătune: Coropeşti, Gurani şi Săcelul. E situată parte pe loc şes, parte pe dealurĭ.

Are o suprafaţă de 2000 hect., din carĭ 400 hect. arabile, 722 hect. fineţe, 138 hect. pădure, 80 hect. viĭ şi pomet, iar restul de 639 hect., izlaz şi locurĭ neproductive.

Vatra satuluĭ ocupă 21 hect., cu o populaţie de 958 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 20 plugurĭ, 45 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 512 vite marĭ cornute, 47 caĭ, 1020 oĭ, 257 rîmătorĭ şi 83 capre; 30 stupĭ.

Venitul com. e de 1160 leĭ, iar cheltuelile de 1135 leĭ.

Este udată de rîul Blahniţa ce o străbate de la N. spre S., în mare parte pe o albie de stîncĭ. Peste această apă sunt 2 podurĭ de lemn.

Comunicaţia comuneĭ se face prin şoseaua vecinală şi printr'o şosea comunală: maĭ are un drum ordinar care o pune în legătură cu comunele Bobul, Maghereşti, Ciocadia şi Şurupaţi.

Are o şcoală, înfiinţată la 1848 şi frecuentată de 59 elevĭ (1899—90); 3 bisericĭ, una fondată 1715, a doua la 1790 şi a treia la 1848, deservite de 3 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

In com. se găsesc: 10 fîntînĭ, 1 joagăr, 8 morĭ.

Spre N. de cătunul Săcelul, în interiorul comuneĭ, sunt nişte ape minerale, feruginoase-sulfuroase şi sărate şi un stabiliment balnear; apele sunt descoperite în 1886; izvoarele sunt în Valea Blahniţeĭ, între 2 dealurĭ ce aci se apropie, strimtînd valea.

Dealurĭ maĭ însemnate în comună sunt: Ţeapa, numit astfel de la Vlad-Ţepeş şi dealul Jidovul unde se găsesc ruine de zid în pămînt.

Printre aceste dealurĭ curge rîul Blahniţa, care formează Valea-Mare, unde se află izvoarele minerale.

Săcelul, *cătun* de reşedinţă, la com. Săcelul, pl. Amaradia, jud. Gorj, în valea rîuluĭ Blahniţa şi pe malul săŭ cel stîng.

Are o suprafaţă de 1400 hect., din care: 285 hect. arabile, 460 hect. fineţe, 55 hect. vie şi pomet, 500 hect. izlaz, 90 hect. pădure şi 10 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie de 561 suflete.

Locuitorii posedă: 10 pluguri, 25 care cu boi, 2 căruțe cu cai; 330 vite mari cornute, 41 cai, 635 oi, 158 rîmători, 35 capre; 14 stupi.

Săcelul, *stațiune balneară,* com. rur. Săcelul, satul Săcelul, jud. Gorj, pl. Amaradia, pe marginea apei Blahnița, la 25 kil. de orașul Tîrgul-Jiului și la 30 kil. de stațiunea c. f. r. Cărbunești.

Long. E. gr. 23⁰.20′. Lat. N. 45⁰.3′.

Apele sunt cunoscute de la 1840, cînd proprietarul lor, un anume Săceleanu, a făcut băi și s'a vindecat de un reumatizm ce-l avea.

La 1865, dr. Grossu, medicul primar al județului Gorj, comunică direcțiunei generale a Serviciului Sanitar că aceste ape vindecă mai multe boli și trimise probe dintr'însele spre a fi analizate.

Dimitrie Săceleanu, cumpărînd toate proprietățile vecine, devenise singurul proprietar a tuturor izvoarelor cu ape minerale. El făcu și un mic stabiliment.

La 1883, s'a format o societate, în cap cu proprietarul, pentru a capta apele și a face o stațiune balneară și la 1884 s'a construit un otel; dar societatea s'a disolvat în 1885.

La 1888, d-l St. Sadoveanu a devenit proprietar. D-sa făcu un stabiliment pentru băi și un salon pentru distracții; tot în acest an Săcelul fu declarat stațiune balneară de Ministerul de Interne. Astă-zi această stațiune e proprietatea doamnei Sadoveanu.

Apele de la Săcelul își aŭ legenda lor. In popor este credința că bolnavii de gușe se vindecă, bînd apă de izvor în ziua de 6 August, Schimbarea la față.

Izvoarele ies dintr'un conglomerat eocenic, după cum arată d-l Grig. Ștefănescu în Anuarul Biuroului Geologic.

Sunt mai multe izvoare din care 3 aŭ fost analizate și sunt situate: No. 1 și 2 pe malul stîng, iar No. 3 pe malul drept al apei Blahnița. Nu sunt aproape de loc captate. No. 1 și 2 aŭ mici basine adînci de 1 m. și largi de 2—3 m., iar No. 3 are un basin mai mic. Apa izvorește din o stîncă și este foarte limpede.

Izvorul No. 1 are temp. + 11⁰ C., la 13⁰ a aerului.

Izvorul No. 2 are temp. + 16⁰ C., la 13⁰ a aerului.

Izvorul No. 3 are temp. + 12⁰ C., la 13⁰ a aerului.

Apa este limpede, cu gust sărat și mirosind a acid sulfhidric.

Pentru un interval de 5 minute s'a găsit:

Izvorul No. 1 = 15 litruri
» No. 2 = 31 »
» No. 3 = 9 »

Izvorul cel de pe malul drept este puțin sărat, degajează hidrogen sulfurat, conține magnesie și sulfuri metalice.

Izvorul cel de pe malul stîng, este foarte sărat, conține sulfure, iodure precum și oxid de calciu și de magneziu.

D-l P. Poni analizînd calitativ apa adusă de d-l Grig. Ștefănescu, constată că conține: Sodiu (mare cantitate), Calciu, Magnesiu, Stronțiu, Litiu, Cloru, (mare cantitate), Potasiu, Acid sulfhidric, Acid carbonic, Iod și Brom. D-l Poni arată că este o apă minerală importantă prin faptul că conține principii rari, ca Iod, Stronțiu și Litiu.

Un izvor s'a numit Izvorul-Gușaților, din cauza prezenței de sigur a Iodurei de sodiu, iar alt izvor e numit Izvorul Ambulanței rurale. Mai sunt și alte izvoare, din care unul e feruginos, altul alcalin și altul amar, etc., iar în vălceaua vecină se află un izvor ce are hidrogen sulfurat în mare cantitate.

Apele aŭ dat rezultate foarte bune, mai ales în reumatizme, sifilis terțiar, diferitele afecțiuni uterine, precum și în unele boli ale sistemului nervos.

Apele se întrebuințează în băi.

Incălzirea apei se face într'o putină mare, așezată d'asupra unui aparat în care se încălzește apa dulce, înmagazinînd vapori de apă supra-încălziți în apa minerală din putină, de unde prin țevi se distribue în cabinele de băi.

In 1897 aŭ fost 60 vizitatori.

Săceni, *com. rur.,* la extremitatea de N. a pl. Tîrgului, jud. Teleorman, situată pe ambele părți ale văii Tinoasa.

Se învecinește la N. cu com. Ciurari, la S. cu com. Butculești, la E. cu com. Necșești din pl. Teleormanul și la V. cu căt. Drăgșani al com. Drăgșenei.

Intinderea com. cu a moșiilor aflate pe dînsa este cam de 1600 hect. Proprietarii principali sunt: moștenitorii răposatului Gr. G. Păucescu, posedînd aproape 500 hect. arabile și 5 hect. pădure; colonelul I. Păucescu, avînd 500 hect. și minorii defunctului Gr. N. Păucescu, posedînd vr'o 230 hect.

Locuitori împroprietăriți sunt 89, pe 250 hect. Sunt și vre-o cîți-va moșteni.

Teritoriul com. este întretăiat de vălceaua numită Păuceasca, de apa Tinoasa și de o ramură a văii numită Valea-Mică, care toate se împreună cu valea Tinoasei, mai jos de com. Butculești.

Din cauza terenului argilos s'a format aci mai multe lacuri:

Lacul-Coșoteiuluĭ, Lacul-luĭ-Pușcă, Lacul-Serdaruluĭ și Lacul-Porculuĭ. La N.-V. de com., spre Valea-Burdeĭ, este o luncă frumoasă, pentru pășunatul vitelor.

Are o populație de 732 suflete; o școală mixtă, frecuentată de 31 elevĭ, instalată într'un edificiŭ frumos, construit cu ajutorul defunctuluĭ Gr. Păucescu; o biserică, deservită de un preot și doĭ cîntărețĭ; o moară cu aburĭ.

Vite: 551 vite marĭ cornute, 125 caĭ, 12 măgarĭ, 2275 vite micĭ cornute și 120 porcĭ.

Budgetul com. este la veniturĭ de leĭ 1948, banĭ 91, și la cheltuelĭ, de leĭ 1917, banĭ 15.

Locuința proprietățiĭ este frumoasă, în stil elvețian.

Ocupațiunea locuitorilor este numaĭ agricultura; femeile se ocupă și cu industria casnică.

Căĭ de comunicație: la com. Ciurari și de acolo la gara Beuca, spre N.; la com. Butculești, la S.; la com. Gărdești, la N.-E. și la căt. Drăgșani, la V.

Satul Săceni este din cele maĭ vechĭ; moșteniĭ posedă hrisoave din secolele trecute, din care se poate vedea că aci aŭ avut eĭ moșiile și satul lor. In secolul XVIII, satul acesta era trecut printre cele maĭ însemnate ale județuluĭ și făcea parte din pl. Mijloculuĭ.

Imprejurul măgureĭ numită a-Moriĭ, situată spre lunca de pe Burdea, s'aŭ găsit obiecte de ceramică vechĭe, vîrfurĭ de săgețĭ și altele.

Săcueni (Saac), *fost județ* al Țăreĭ, desființat la 1844, situat între Carpațĭ și județele: Prahova, Ialomița și Buzăŭ. Era împărțit pe la 1835 în două plaiurĭ și treĭ plășĭ:

Plaiul Teleajenul, cu reședința în com. Văleni; plaiul Despre-Buzăŭ, cu reședința în Sibiciul-d.-s.; plasa Podgoria, cu reședința în Podeni-Vechĭ; pl. Tohani, cu reședința în Plavia și pl. Cîmpul, cu reședința în Mizil.

Ultimul ispravnic al acestuĭ județ a fost răposatul Manolache Lahovari, tatăl luĭ George și Alexandru Em. Lahovari. (V. «Vestitorul Romînesc», No. 2 1845).

Avea de capitală Bucovul și ca orașe principale: Văleni-de-Munte, vestițĭ pentru vama cea mare; Slănicul, renumit pentru Ocnele sale și mănăstirile: Văleni, Vărbila, Izvoranul, Suzana și Cheia.

In acest jud. se coprindea și Dealul-Mare, vestit pentru marea cantitate și bunătatea vinurilor sale.

Marca jud. era o viță cu strugurĭ.

La desființare era împărțit în 7 plășĭ: Cîmpul, Tohani, Cricovul, Podgoria, Scăeni, Teleajenul și Despre-Buzăŭ, cu 170 sate, administrative de vătașĭ. Avea 4 căpităniĭ: a Scaunuluĭ, a Starchiozi, a Mărgineanuluĭ și a Găgenilor. Pe lîngă acestea maĭ avea și o polcovnicie.

In tot jud. eraŭ 187 bisericĭ, afară de cele de prin orașe, 2 mănăstirĭ și 11 metoace: Văleni, Iordăchianu, Apostolache, Vărbila, Barbul, Zamfira, Bădeni, Alunișul, Tufani, Mihăilești și Scheatul.

Ca populație avea 10892 familiĭ.

La 1 Iulie 1842, în jud. Săcueni, eraŭ 138 școlĭ comunale, frecuentate de 2190 copiĭ și una grecească la Văleni, afară de școala normală din Văleni.

Pe acel timp jud. Prahova era maĭ mic de cît Săcueni, căcĭ avea numaĭ 7132 familiĭ și 112 sate și 3 orașe: Ploești, scaunul ispravnicilor, Filipești și Cîmpina.

Acest județ, desființîndu-se, s'a dat o parte jud. Prahova, și o parte jud. Buzăŭ.

Săcueni, saŭ **Secueni,** *com. rur.,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., situată pe dreapta pîrîuluĭ Valea-Mare și pe stînga Siretuluĭ. Se compune din 2 cătune: Sacueni, reședința com., a plășeĭ și a judecătorieĭ de pace și Cîmpeni, cu Baloșeni, în vechime Dumbrava.

In vechime com. purta numele de Cîmpeni.

Se mărginește la E. cu com. Obîrșia, la N. și V. cu com. Berbenceni, la S. cu com. Botești.

Teritoriul com. este udat, la E., de gîrla Bahna, care se scurge în pîrîul Valea-Mare și la V. de pîrîul Denchi, care se varsă tot în Valea-Mare. Acest din urmă pîrîŭ străbate com. de la E. spre V. și se varsă în Siretul, d'a stînga.

Are o populație de 649 suflete; o școală mixtă, în satul Săcueni, școală care a fost frecuentată în 1899—900 de 25 elevĭ; o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Intinderea teritoriuluĭ com. este de 1143 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 330 hect.

Proprietarĭ marĭ sunt: Ilie Conduratu, C. Frunzeanu, Gh. Livezeanu și Al. Lupașcu.

Aci se găsește pădurea Cîmpeni, cu o întindere de 400 hect.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1973 leĭ, 47 banĭ și la cheltuelĭ, de 1531 leĭ, 90 banĭ.

Viile ocupă o suprafață de 10,35 hect.

Locuitoriĭ posedă: 53 caĭ, 508 vite marĭ cornute, 11 capre,

295 oĭ şi 51 porcĭ; 81 stupĭ. Teritoriul com. este străbătut de calea judeţeană Bacăŭ-Bîrlad şi de calea vecinală ce duce la com. Obîrşia.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 18 kil.; la com. Obîrşia, 9 kil.; la com. Berbenceni, 5 kil.; la com. Boteşti, 6 kil.

Săcueni, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată pe cîmpie, pe ţărmul stîng al Ialomiţeĭ, la 10 kil. spre E. de Tîrgovişte, pe şoseaua judeţeană Tîrgovişte-Ploeşti.

In apropiere de com. sunt dealurile: Capul-Pisculuĭ şi Dealul-Cruceĭ, ce ţine de com. Gura-Ocniţiĭ şi Plaiul-Dealuluĭ, ce ţine de com. Adînca; apoĭ: Cîmpia-Luncă, în partea de S., Potcoava şi Podul-Cliseruluĭ, în partea de E. şi Ciubuceşti, în partea de N.

Prin raionul com. curge rîul Ialomiţa, în partea de S., şi pîraele Slănicul şi Răzvedeanca, în partea de N. şi N.-V. Peste Slănicul sunt treĭ podurĭ în coprinsul comuneĭ: Podul-Roşu, Podul-Cliseruluĭ şi Podul-luĭ-Drugă.

Are o populaţie de 719 locuitorĭ romînĭ; o biserică; o şcoală; fabricĭ de var, de ţuică şi de cărămidă.

Se învecineşte la E. cu Adînca, la V. cu Colanul şi Lazurile, la N. cu Gura-Ocniţeĭ şi la S. cu Comişani şi Bucşiani, despărţindu-se de Colan, Lazuri şi Comişani prin Ialomiţa, de Adînca şi Bucşiani, prin pîrîul Slănicul, iar de Gura-Ocniţeĭ, prin hotarul moşieĭ.

Locuitoriĭ posedă multe capete de vite, maĭ cu seamă boĭ şi oĭ. La o mică distanţă de vatră se află în pămînt păcură, care n'a început încă a fi exploatată.

Săcueni, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., spre S.-V. de oraşul Roman, la 11 kil. de el şi la 10 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezată pe şes şi e formată din satele: Başta, Cuciulaţi, Mirceşti şi Săcueni, cu reşedinţa comuneĭ în satul Săcueni.

Are o populaţie de 975 locuitorĭ; o biserică de zid. Venitul anual al comuneĭ este de leĭ 3976,38 şi cheltuĭelile, de leĭ 3867.

Este legată prin şosea cu oraşul Roman.

Săcueni, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, a plăşiĭ şi a judecătorieĭ de pace, aşezat pe dreapta pîrîuluĭ Valea-Mare. Se zice că Săcueni datează din timpul luĭ Stefan-cel-Mare. Are o populaţie de 428 suflete; o şcoală; o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ la 1790; 1 cîrciumă.

Vite: 38 caĭ, 365 vite marĭ cornute, 47 porcĭ şi 11 capre.

Săcueni, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Săcueni, spre S.-S.-V. de oraşul Roman, la 11 kil. de el şi la 10 kil. de reşedinţa pl., pe malul stîng al pîrîuluĭ Poarca.

Are o populaţie de 376 locuitorĭ şi o biserică de zid.

Aci se lucrează rogojinĭ.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Săcueni, *fost sat* răzăşesc în com. Drăguşeni, jud. Suceava.

Săcueni, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., c. Săcueni, pe linia Bacăŭ-Roman, pusă în circulaţie la 13 Septembrie, 1872. Se află între staţiile Galbeni (11,2 kil.) şi Roman (11,6 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 163m,99. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 46012 leĭ, 65 banĭ.

Săcuescului (Munţiĭ-), *ramură de munţĭ,* ce se detaşază din grupa Ceahlăuluĭ, jud. Neamţu. Se maĭ numeşte Neagra-Săcuesculuĭ.

Săcuianca, *pîrîŭ,* în jud. Prahova, izvoreşte din vîrful Poiana-Mare, curge de la V. spre E., primeşte pîrîiaşul Gheba, lîngă com. Măneciul-Pămînteni şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept, între com. Măneciul-Ungureni şi Pămînteni, pl. Teleajenul.

Săcuieni. Vezĭ *Săcueni.*

Săftica, *sat,* jud. Ilfov, pl. Znagovul, făcînd parte din com. rur. Baloteşti, spre V. de Preoţeşti, situat la S.-E. pădureĭ Vlăsia, între Valea-Călugăruluĭ şi Pîslari. Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 352 hect., cu o populaţie de 85 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot şi un cîntăreţ; un heleşteŭ; un pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 66 şi al celor micĭ, de 49.

Săgeata, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Cîmpuluĭ, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzăŭ, la 17½ kil. de oraşul Buzăŭ.

Limitele sale sunt: la N., Drumul-Fieruluĭ şi Drumul-Robesc, începînd de la Curtaşul până în valea Costeiuluĭ; la E., valea Costeiuluĭ, hotarul moşieĭ Găvăneşti până în rîul Buzăŭ, la petecul de crivină numit Ro-

șia; la S., albia rîuluĭ Buzăul, până la Movila-Lungă; la V., hotarul moșieĭ Dîmbroca și petecul luĭ Luscan, trecînd pe la Tîrla-Curtașul și dînd în Drumul-Fieruluĭ.

Are o suprafață de 5545 hect., din care 4548 hect. arabile, 225 hect. pădure, 612 hect. izlaz și 160 hect. sterpe. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Beilicul, Șeineasca (a statuluĭ), Săgeata-d.-j., Săgeata-d.-s., Coiteasca, Cărpuleasa și Murgeasca. Terenul e șes și fertil, ondulat puțin de malurile Buzăuluĭ.

E formată din cătunele: Beilicul, Coiteasca, Dîmbroca, Plevna, Săgeata-d.-j., Săgeata-d.-s. și Șeineasca, cu o populație de 1490 locuitorĭ.

Are o școală, în căt. Săgeata-d.-s., frecuentată de 41 copiĭ; 2 bisericĭ, în cătunele Beilicul și Săgeata-d.-s., cu 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser, și din care catedrala e cea cu hramul Sf. Dumitru; 6 cîrciumĭ.

Vite: 196 caĭ, 131 ĭepe, 44 mînjĭ, 932 boĭ, 537 vacĭ, 225 vițeĭ, 8 bivolĭ, 329 porcĭ, 10 capre și 1840 oĭ.

Stupĭ cu albine sunt 26.

Budgetul com. e de 3389 leĭ.

Comuna e vechĭe. Cele dintîĭ sate despre care se menționează sunt: Beilicul și Săgeata. In timpul rezbeluluĭ dintre Rușĭ și Turcĭ (1806—1812), Săgeata a fost de maĭ multe orĭ devastată. In anul 1809, generalul rus Essen a fortificat-o, apoĭ generalul Langeron, însărcinat de Bagration, a comandat maĭ mult timp lagărul de aci.

Săgeata-de-Jos, *cătun,* al com. Săgeata, jud. Buzăŭ, cu 440 locuitorĭ și 85 case.

Săgeata-de-Jos (Zisuleasa), *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Săgeata. Are 1030 hect., din care cam 90 hect. crivină, restul cultivabil.

Săgeata-de-Sus, *cătun* de reședință al com. Săgeata, jud. Buzăŭ, cu 460 locuitorĭ și 93 case.

Săgeata-de-Sus (Bagdat), *moșie,* în com. Săgeata, jud. Buzăŭ. Are 1030 hect., din care 90 hect. pădure crivină.

Săhăstria, *schit,* în pădurea Vorona, la 2 kil. spre E. de mănăstirea Vorona și în partea de S.-E. a com. Poiana-Lungă, pl. Siret, jud. Botoșani, așezat în Valea-Schituluĭ-Săhăstria. Are 2 bisericĭ: una în ograda schituluĭ, zidită la 1857 de Arhiereul Chesarie Sinodon, Irodiaconul Daniil Stroescu și Arhimandritul Iosif Vasiliŭ, și cea-l'altă afară de ograda schituluĭ, unde este și cimitirul călugărilor, zidită la 1842 de către Arhimandritul Rafail.

Săhăstria. Vezĭ și Sihăstria.

Săhăteni (Țăndăroaia), *moșie,* în com. Găgeni-Vintileanca, com. Săhăteni-d.-s., jud. Buzăŭ; are 350 hect., din care 250 arabile, 50 vie, 35 fînețe, 8 izlaz și 7 răchitiș.

Săhăteni (Sătucul-de-Sus), *moșie,* în com. Găgeni-Vintileanca, jud. Buzăŭ; are 170 hect. parte dată clăcașilor, iar parte arăturĭ și vie în siliște.

Săhăteni-de-Jos (Năeanca, Sătucul-de-Jos,) *cătun,* al com. Găgeni-Vintileanca, jud. Buzăŭ, cu 260 locuitorĭ și 65 case.

Săhăteni-de-Sus (Sătucul-de-Sus), *cătun,* al com. Găgeni-Vintileanca, jud. Buzăŭ, cu 240 locuitorĭ și 55 case.

Sălăgeni, *com. rur.*, în partea de N.-E. a pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, așezată pe șesul dintre rîurile Prutul și Jijia. Se mărginește la N. cu jud. Iași; la S., cu com. Grozești; la E., cu Basarabia, despărțită de rîul Prut și la V., cu comunele Bazga și Răducăneni.

Este formată din satele: București, Colțul-Corniĭ și Sălăgeni, toate așezate pe malul Prutuluĭ, pe o suprafață cam de 1763 hect., și cu o populație de 167 familiĭ, saŭ 650 suflete.

Are o școală și 2 bisericĭ, cu 1 preot și 2 dascălĭ.

Budgetul comuneĭ la veniturĭ e de leĭ 1742 și la cheltuelĭ, de 1793 leĭ.

Vite marĭ cornute sunt 730, caĭ 97, oĭ 1169 și porcĭ 403.

Sălăgeni, *sat,* în partea de N.-V. a com. Dumbrăveni, pl. Siretul, jud. Botoșani, pe moșia Dumbrăveni. Are o populațiune de 105 familiĭ, saŭ 483 suflete; o biserică, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; o morișcă de apă pe Pîrîul-Sălăgenilor ce străbate satul; 1 cîrciumă.

Vite: 104 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 255 oĭ, 41 porcĭ.

Sălăgeni, *sat,* în centrul com. Sălăgeni, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, așezat pe malul Prutuluĭ, între satele: Colțul-Corniĭ la N. și București la S. Suprafața moșieĭ e cam de 1255 hect., cu o populație de 31 familiĭ, saŭ 129 suflete.

Este reședința comuneĭ. Are o școală înființată în 1884, frecuentată de 13 elevĭ; o biserică vechĭe, cu 1 preot și un dascăl; o cîrciumă.

Proprietatea moşieĭ a fost a defunctuluĭ Andrianopol.

Sălătrucelul, *com. rur.,* jud. Argeş, pl. Loviştea, la 14 kil. de com. rur. Şuici, reşedinţa subprefectureĭ şi la 65 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Sălătrucelul (500 locuitorĭ) şi Seaca (107 locuitorĭ).

Prin com. trece rîul Coisca.

Are o biserică, zidită la anul 1807 de locuitorĭ şi o şcoală primară rurală.

Budgetul com. e de 1728 leĭ la veniturĭ şi de 1472 leĭ la cheltuelĭ.

E aşezată între satele Berislăveşti, Jiblea, Şerbăneşti şi Băbueşti.

Locuitoriĭ posedă: 534 vite marĭ, 495 oĭ, 77 capre, 165 rîmătorĭ.

Sălătrucelul, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, situat pe apa Coisca, jud. Argeş, pl. Loviştea. Are o populaţie de 500 locuitorĭ şi o biserică vechĭe, cu hramul S-ţiĭ Ingerĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Sălătrucul, *com. rur.,* jud. Argeş, pl. Loviştea, la 9 kil. de com. rur. Şuici, reşedinţa subprefectureĭ şi la 58 kil. de Piteşti. Se compune din 2 sate: Sălătrucul-d.-j. (80 fam.) şi Sălătrucul-d.-s. (90 fam.). Este străbătută de rîul Topologul şi se află între satele: Şuici (6 kil.), Rădăcineşti (9 kil.) şi Ariful (10 kil.).

Are 2 bisericĭ vechĭ şi o şcoală primară rurală.

Budgetul comuneĭ e de 2472 leĭ la veniturĭ şi de 2019 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 598 boĭ şi vacĭ, 80 caĭ, 1592 oĭ, 50 capre şi 314 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu lucrul de lemnărie şi aŭ maĭ multe herăstrae pe apa Topologuluĭ.

Sălătrucul, *com. rur. şi sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., la 39 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Este situată, parte pe Valea-Sălătruculuĭ, iar parte pe înclinarea dealuluĭ Ulmul.

Se mărgineşte spre E. cu comuna Băltanele; spre S., cu comuna Greci; spre V., cu comuna Plopi; iar spre N., cu proprietatea statuluĭ, Strehaia.

Satul formează comună cu satele Blindari şi Vîrgatul, avînd şi 4 mahalale: Ulari, Peneşti, Mihuţeşti şi Valea-Pietreĭ, cu o polaţie de 740 loc. şi 360 case.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 38 elevĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 710 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 562 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 28 plugurĭ, 46 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 40 stupĭ; 400 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 400 oĭ şi 360 rîmătorĭ.

Are 2 şosele comunale, una care duce de la şcoală spre şoseaua naţională, iar alta spre com. Bîltanele. E legată şi de comunele vecine cu drumurĭ.

Dealurĭ sunt: Dealul-Sălătruculuĭ şi 'al-Ulmuluĭ, precum şi Poiana Mare. Ape: Matca-Sălătruculuĭ şi Matca-Colăreţuluĭ.

Sălătrucul, *moşie,* cu o întindere de 21735 pog., din care 19600 pog. pădure, jud. Argeş, pl. Loviştea, proprietatea statuluĭ, pendinte de mitropolia din Bucureşti. Are o arendă de 5000 leĭ.

Pe moşie sunt case, magaziĭ şi 2 morĭ pe apa Topologuluĭ.

Sălătrucul-de-Jos, *sat,* pe rîul Topologul, jud. Argeşul, pl. Loviştea, cu o populaţie de 80 familiĭ. Face parte din com. rur. Sălătrucul. Are o biserică, cu hramul Sf. Niculae, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Sălătrucul-de-Sus, *sat,* pe rîul Topologul, jud. Argeşul, pl. Loviştea. Are o populaţie de 90 familiĭ, şi o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală primară. Face parte din com. rur. Sălătrucul.

Sălcieni, *com. rur.,* jud. Tutova. Vezĭ Sălceni-d.-s.

Sălceni-de-Jos, *sat,* jud. Tutova, pl. Corodul, com. Sălceni, spre S. de satul Sălceni-d.-s.

Sălceni-de-Sus, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, spre S.-S.-V. de oraşul Tutova, pe pîrîul Sălceni. Satul formează o com. împreună cu Sălceni-d.-j., avînd o populaţie de 667 locuitorĭ, locuind în 180 de case.

Are o şcoală primară de băeţĭ şi o biserică.

Veniturile com. sunt de 5180 leĭ 27 banĭ.

Sălciile, *com. rur.,* în jud. Prahova, pl. Cîmpul.

E situată pe şes, la 46 kil. de capitala jud. şi la 18 kil. de reşedinţa plăşiĭ, şi e străbătută prin centru în direcţia N.-S. de un iaz.

Are o populaţie de 1782 locuitorĭ, o biserică, deservită de 1 preot; o şcoală, înfiinţată la 1863 şi frecuentată de 61 copiĭ (1899—900); 4 cîrciumĭ, o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 286, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia d-luĭ Scarlat Bărcănescu,

din care li s'aŭ dat 1295 hect. Eĭ posedă: 389 caĭ, 1055 boĭ, 306 vacĭ, 188 porcĭ, 2871 oĭ și 5 capre.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1770 hect.

Veniturile și cheltuelile comunale se urcă la 4000 leĭ.

Are două șosele: una în direcție E.-V. înlesnind comunicația cu com. Boldești și Adîncata, și alta, în direcția N.-S., înlesnind comunicația cu com. Fulgele și Jilavele.

Se mărginește cu comunele: Adîncata, Fulga, Jilavele și Boldești.

Sălciile, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, situat pe malul stîng al rîuluĭ Amaradia la 3 1/2 kil. la N.-E. de Adîncata-d.-j.

Are o populație de 81 suflete.

Sălcioara, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., așezată în partea de S. a județuluĭ, la 13 kil. spre S.-E. de orașul R.-Sărat și în partea de E. a plășiĭ, la 8 kil. spre N.-E. de com. Bălăceanul, reședința plășiĭ.

Se învecinește cu com. Ghergheasa (4 kil.), Boldul (6 kil.), și Balta-Albă (10 kil.).

Se mărginește la N.-V. cu com. Boldul, la S.-E. cu Ghergheasa și la S.-V. cu Bălăceanul.

Pîraiele Valea-Sălcieĭ și Viroaga, o udă la V., de la N.-V. la S.-E., formînd și lacul Sălcioara.

Suprafața comuneĭ este de 3530 hect., din carĭ 30 hect. vatra com., 500 hect. ale locuitorilor, 3000 hect. ale proprietățiĭ private.

Are o populație de 162 familiĭ, saŭ 814 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe și Sf. Ecaterina, zidită la 1864 de clucerul Costache Niculescu Cîță, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; o școală mixtă, fondată în 1886, frecuentată de 53 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 120 plugurĭ; 377 boĭ, 213 vacĭ, 146 caĭ, 153 ĭepe, 1088 oĭ și 145 rîmătorĭ.

Comerciul e destul de activ și constă în importul de coloniale, instrumente agricole și brașoveniĭ, și în exportul de cereale și vite; transportul se face prin gara orașuluĭ Rîmnicul-Sărat, la 14 kil. spre N.-E.

Căile de comunicație sunt drumurile vecinale spre Obidiți-R.-Sărat; Boldul; Balta-Albă; Ghergheasa-Amara; Bălăceanul.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3639 leĭ, 17 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 3581 leĭ, 2 banĭ.

Sălcioara, *cătun,* al com. Zmeeni, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ și 109 case.

Sălcioara, *cătun* (tîrlă), pendinte de com. Ciulnița, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situat pe cîmpul Bărăgan.

Sălcioara (Bărbuleanca), *moșie,* în com. Zmeeni, com. Sălcioara, jud. Buzăŭ; are 280 hect., toate arabile și puține sărăturĭ.

Sălcuța, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 35 kil. de orașul Craiova, situată pe costișa Dăsnățuiuluĭ și pe o vale, numită Valea-Satuluĭ și aproape de malul drept al rîuluĭ Dăsnățuiul.

Se învecinește la N. cu com. Terpezița, la S. cu com. Giubega, la V. cu com. Vîrtopul și la E. cu com. Tîncănăul.

Terenul com. e accidentat de dealurile: Rîpa-Roșie, cu o înălțime de 50 m.; Cornișorul, acoperit cu semănăturĭ și cu o înălțime de 20 m. E udată de rîul Dăsnățuiul, ce intră prin N.-N.-V. com. (din com. Vela), face maĭ multe cotiturĭ spre E. și apoĭ se îndreptează spre S., pentru a eși din comună. Chiar la intrarea sa în com., taie calea județeană ce vine din com. Terpezița. Peste el se află aci un pod. Prin centrul com. trece un mic pîrîŭ, numit Pîrîul-Satuluĭ, cu direcțiunea de la N.-S.; iar prin S. com., tot cu îndreptarea de la V.-E., trece Valea-Putineiuluĭ, ce izvorește din dreptul com. Vîrtopul, în colțul de S.-V. și trece în com. Tîncănăul.

Sub domnia luĭ Vodă Caragea, la anul 1832, s'a înființat comuna Sălcuța, în urma Regulamentuluĭ Organic, iar la anul 1842 s'a regulat prin proprietariĭ Brăiloiŭ.

Inainte, com. Sălcuța coprindea căt.: Tîncănăul, Mărăcinele, Drăgoaia, Vela și Suhariul; azĭ coprinde treĭ cătune: Plopșorul, la V., situat pe costișe; Sălcuța, în centru, care este și căt. de reședință și Mîrza, spre S.-E., situat tot pe costișe.

Are o populație de 1978 suflete; o școală mixtă, în căt. Sălcuța, frecuentată de 17 bățĭ și 7 fete și o școală de cătun în Plopșorul; 2 bisericĭ: una în com. Plopșorul (la V.), cu hramul Sfințiĭ Constantin și Elena, fondată de Constantin Plopșoreanu și cea-l'altă în căt. Sălcuța, fondată la 2 Septembrie 1850, de logofătul Nicolae Brăiloiŭ și soția sa, Zoe Brăiloiŭ. Biserica din Sălcuța are hramul Sf. Nicolae și în amvonul eĭ se găsește următoarea inscripție:

Această sfîntă biserică este zidită la anul 1850 Sept. 2, de marele logofăt de credință N. Brăiloiŭ și soția sa Zoe, în zilele prea înălțatuluĭ nostru Domn Grigore N. Bibescu, cu binecuvîntarea prea sfințieĭ Sale Neofit Mitropolit. Și răposînd marele logofăt s'a zugrăvit de logofeteasa Zoe, în zilele înălțatuluĭ Domn Barbu Știrbeiŭ.

Bisericile sunt deservite de 2 preoţĭ şi un cîntăreţ.

Suprafaţa com. este de 1369 1/2 pogoane, din care: pămînt arabil 111 pogoane, fîneaţă 150 pogoane, pădurĭ 200 hect.

Moşia Sălcuţa are o suprafaţă de 1200 pogoane şi moşia Plopşorul, de 1000 pogoane, dînd un venit de 94769 leĭ. Aparţin d-lor N. Popp, D. M. Boicescu, D. Magîlea, D. C. Ionescu, D. I. Văleanu, D. N. Ioan, Doctor Atanasescu.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 140 pogoane.

In com. sunt: 2 morĭ cu aburĭ, 5 cu apă şi 8 cîrciumĭ.

Venitul com. e de 3801,08 leĭ.

Vite: 414 vite marĭ cornute, 87 caĭ şi 320 oĭ.

Sălcuţa, *sat,* în com. Cornetul, pl. Bolintinul, jud. Dîmboviţa. (Vezĭ Cornetul).

Sălcuţa, *sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Sălcuţa, reşedinţa primărieĭ, aşezat în centrul com.

Se mărgineşte la V., cu satul Plopul şi la S.-E. cu Mîrza.

Are o populaţie de 902 suflete; o şcoală mixtă ce funcţionează din 1842, frecuentată de 17 băeţĭ şi 7 fete; o biserică, zidită la 1850 de marele logofăt Nic. Brăiloiŭ şi soţia sa Zoe; 3 cîrciumĭ.

Sălcuţa, *sat,* făcînd parte din com. Valea-Rea, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, situat pe valea cu acelaşĭ nume, la 6 kil. de căt. Galbeni.

Are o populaţie de 219 suflete, locuind în 50 case şi 6 bordee.

Locuitoriĭ sunt parte răzeşĭ şi parte clăcaşĭ. Teritoriul satuluĭ e de 116 hect. şi 90 ariĭ şi e tot stăpînit de locuitorĭ.

Sălcuţa, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Dolj, pl. Balta, c. Calopărul, pe linia Craiova - Calafat, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1895. Se află între staţiile Livezi (13,8 kil.) şi Segarcea (11,5 kil.). Inălţimea d'asupra nivelulu Măriĭ, de 149m,54. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 24502 leĭ, 85 banĭ.

Sălcuţa, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Sălcuţa, în întindere aproximativă de 1200 pog., arabile.

Săltava, *lac,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, insula Balta. E mult maĭ mult lung de cît lat şi se întinde pe teritoriul comunelor: Gîldăul, Petroiul şi Cocargea.

Săltava, *trup al pădureĭ* Căltin-Săltava, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, insula Balta, com. Piua-Petreĭ. Are 40 hect., populate cu salcie şi plop.

Săltava, *pădure,* făcînd parte din trupul pădureĭ Vlădeni. E situată în insula Balta, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Vlădeni, şi are 100 hect., populate cu plop şi salcie.

Săltava-de-Jos, *braţ,* în insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa. Curge pe teritoriul comunelor: Borduşani, Făcăeni şi Găiţa. Incepe din lacul Cobol şi din alte lacurĭ maĭ micĭ şi merge spre N., formînd braţul Săltava-d.-s.

Săltava-de-Sus, *braţ,* în insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa. Curge pe teritoriul comunelor: Vlădeni şi Chioara. Este o continuare a canaluluĭ Săltava-d.-j. şi formează un centru în care curg maĭ multe braţe, din care cel maĭ mare este Săltava-d.-j. Curgerea o are de la S. spre N. Se varsă în Dunăre, în dreptul satuluĭ Piua-Petreĭ, lîngă pichetul Gura-Săltaveĭ.

Săltăneasca, *pîrîŭ,* jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. Priseaca.

Curge în direcţie N.-S., face maĭ multe cotiturĭ, se uneşte cu vălceaua Goţa, la 1 kil. din jos de căt. Priseaca, cu care împreună poartă numele de Dîrjovul.

Săltăneşti, saŭ **Malcoveţi,** *sat,* făcînd parte din com. rur. Priseaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Săltăneasca.

Are o populaţie de 250 locuitorĭ; o biserică, construită de d-nul Dimitrie Protopopescu şi obştea locuitorilor.

Sănăteşti, *cătun* al com. Arcani, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat în partea de N. a comuneĭ, pe şes şi lîngă pîrîul Jaleşul.

Are o suprafaţă de 720 hect., din care 470 hect. pădure, 210 hect. arabile, 25 hect. fîneţe, 7 hect. vie şi 8 hect. livezĭ de prunĭ, cu o populaţie de 66 familiĭ, saŭ 424 suflete; o biserică de zid, făcută la 1853, de proprietarul moşieĭ Drăghiceanu Hîrgot.

Locuitoriĭ posedă: 22 plugurĭ, 22 care cu boĭ şi vacĭ, 1 căruţă cu caĭ; 223 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 120 rîmătorĭ, 292 oĭ şi 41 capre; 40 stupĭ cu albine.

Este udat de pîrîul Jaleşul, care'l străbate de la N. la S.

In cătun se găsesc 2 morĭ şi 7 pive pe apa Jaleşuluĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală, care'l leagă la S. cu comuna sa Arcani, şi spre N., la eşirea din cătun, cu şoseaua ce vine de la

E., despre albia Jaleşuluĭ, şi pe care 'l trece pe la capul cătunuluĭ, printr'un pod de lemn.

Săndeni, *parte din satul* Dolhasca, jud. Suceava.

Sănduleni, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., situată pe valea Tazlăuluĭ-Mare. Se compune din 11 cătune: Sănduleni, reşedinţa, Prisaca saŭ Vidraşcu, Orăşa-Avram, Lărguţa, Costineni, cu secţia Ruşi, Fundul-Ruşiĭ, Stuful, toate pe stînga rîuluĭ; Verşeşti-d.-j., Tisa şi Mateeşti, pe dreapta rîuluĭ.

In Condica Liuzilor nu găsim de cît Orăşa, a banuluĭ Ştefan Roset; iar în Statistica din 1874 se maĭ coprinde şi cătunele Comanul, Turluianul şi Găidarul, azĭ alipite la com. Dealul-Noŭ, şi Ghizunia, azĭ silişte.

Se mărgineşte la E. cu teritoriul comunelor Valea-Seacă şi Valea-Mare; la S., cu al comunelor Valea-Rea şi Berzunţul; la V., cu al comunelor Bucşeşti şi Berzunţul şi la N., cu al comunelor Boşoteni şi Bereşti.

Are o populaţie de 1718 locuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 50 copiĭ (1899—900); 2 bisericĭ ortodoxe, cîte una în căt. Verşeşti şi Orăşa-Avram, deservite de un preot şi un cîntăreţ şi 2 catolice, în satele Stuful şi Lărguţa; 5 cîrciumĭ.

Rîul Tazlăul curge de la N. la S. prin comună şi în el se scurge Turluiul şi Orăşa, pe stînga, iar Verşeşti şi Tisa pe dreapta.

Dealurĭ: Scurtul, Caragea, Beldiman, Stuhul, Roşul, Strîmbul şi altele.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de peste 4000 hect. Pădurile (Cărunta, Verşeşti, etc.) ocupă aproape 2000 hect.

Proprietăţile marĭ sunt: Sănduleni, Costineni, Verşeşti, Orăşa-Avram şi Verşeşti-Ion, care acoperă peste 2400 hect.; unele din ele aŭ pădure.

Proprietarĭ sunt: fraţiĭ Sturdza, Ştefan Ţîrţescu, Zamfira Rosetti, Profira Gheorghiu-Budu şi Maria Ciupagea.

Pe valea pîrîuluĭ Orăşa se găsesc mine de gips (ipsos).

Totalul pămînturilor de cultură este de 598 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 12 hect.

Locuitoriĭ posedă: 88 caĭ, 887 vite cornute, 137 porcĭ, 29 capre şi 496 oĭ; 82 stupĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 8140 leĭ, 11 banĭ şi la cheltuielĭ, de 6558 leĭ, 68 banĭ.

Comuna este străbătută de calea judeţeană Sănduleni-Teţcani-Ardeoani şi de şoseaua Bacăŭ-Oneşti.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 28 kil.; la Tîrgul-Ocna, 32 kil.; la com. Valea-Seacă, 42 kil.; la com. Berzunţul, 15 kil.; la com. Tîrgul-Valea-Rea, reşedinţa plăşiĭ, 4 kil.; la com. Valea-Mare, 44 kil.; la com. Bereşti, 6 kil.; la com. Boşoteni, 6 kil. şi la com. Bucşeşti, 23 kil.

Sănduleni, *sat,* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., situat pe pîrîul Sănduleni, pe stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Are o populaţie de 247 locuitorĭ; 2 morĭ de apă.

Vite: 14 caĭ, 113 vite marĭ cornute, 24 porcĭ.

Sănduleni, *moşie,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, cu o întindere de 550 hect., care daŭ un venit anual de 11090 leĭ, cu pădure cu tot. Aparţine caseĭ luĭ Sandu-Sturdza.

Săndulești, altă *numire,* a *cătunuluĭ* Cosmina-d.-s., pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Săpata, *numire,* ce se dă Dunăreĭ-Vapoarelor, de la despărţirea sa de Dunărea-Vechĭe, pănă unde se desparte canalul Cremenea de Munuşoaia, jud. în Brăila.

Săpata (Groapa), *movilă,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, la hotarul comunelor rurale Rasova şi Enigea, situată în partea de V. a plăşeĭ, de N. a comuneĭ Enigea şi de S.-E. a comuneĭ Rasova; este aşezată pe culmea dealuluĭ Iocuj-Bair şi are 158 m.; e punct trigonometric.

Săpata, *movilă,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, la hotarul com. Rasova şi Enigea, situată pe dealul Iocuj-Bair, spre E.; are 154 m. înălţime.

Săpata, *movilă,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, com. Rasova şi Enigea, la 4 kil. de satul Ostrovul, pe panta dealuluĭ Roşt; are 96 m. înălţime, dominînd valea Roşt, Dunărea şi şoseaua judeţeană Ostrov-Dacui-Hîrşova; este artificială şi servă ca punct trigonometric de observaţie.

Săpata, *movilă,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. Ostrovul, situată în partea de V. a plăşeĭ şi cea centrală a com., la 1 1/2 kil. spre S.-E. de satul Ostrovul, pe muchia dealuluĭ Ostrovuluĭ; are 51 m. înălţime, dominînd satul Ostrovul, veriga Ostrovul, pîrîul Roştul, drumul judeţean Ostrovul-Cernavoda; este artificială şi acoperită cu verdeaţă.

Săpata-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Argeş, pl. Piteşti, la 19 kil. de com. Bîscovul-Fleştiĭ, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 12 kil. de Piteşti. Se compune din satele:

Bănăreşti, Mărţeşti, Morăreşti şi Tiţieşti saŭ Pepeleşti, cu o populaţie de 244 familiĭ, saŭ 1133 suflete.

Prin comună trece apa Cotmeana.

Are 2 bisericĭ, din care una în satul Tiţieşti, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1617 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1267 leĭ.

Vite: 800 boĭ şi vacĭ, 40 caĭ, 4 bivolĭ, 1531 oĭ, 21 capre şi 115 porcĭ.

Săpata-de-Sus, *com. rur.,* jud. Argeş, pl. Piteşti, la 22 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 26 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Drăghiceşti, Găinuşca, Lipicul şi Popeşti, cu o populaţie de 1081 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ, din care una zidită de unul Balotă, deservite de 3 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; o şcoală mixtă.

Este străbătută de apa Cotmeana şi pe teritoriul eĭ se află cîte-va semne trigonometrice făcute de armatele austriace la 1855.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2846 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2108 leĭ.

Vite sunt: 607 boĭ şi vacĭ, 35 caĭ, 1200 oĭ, 52 capre şi 305 rîmătorĭ.

Săpată (Movila-), *movilă,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Somova, situată în partea de E. a plăşeĭ şi de S.-V. a com.; este vîrful principal al dealuluĭ Pietrosul; are o înălţime de 227 metri şi e punct trigonometric de rangul I-iŭ, dominînd satul Somova şi şoseaua judeţeană Tulcea-Isaccea; e de natură pietroasă.

Săpate (Movilele-), *şir de movile,* în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. Văcăreni, în partea de E. a plăşeĭ şi cea de S. a com.; aŭ o înălţime de 120—125 metri, dominînd şoseaua judeţeană Isaccea-Măcin, şi valea Jijila.

Săpioveni, *sat,* aşezat pe partea de N. a Dealului-Vieĭ la S. comuneĭ Ungureni, pl. Jijia, jud. Botoşani, şi în dreapta Jijieĭ. Are o suprafaţă de 742 hect., şi o populaţie de 103 familiĭ, saŭ 330 suflete.

Aci e reşedinţa primărieĭ com. Ungureni.

Are 1 biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală, frecuentată de 35 elevĭ.

Vite: 206 vite marĭ cornute, 50 caĭ, 356 oĭ şi 23 porcĭ.

Săpoca, *cătun,* al com. Cernăteşti, jud. Buzăŭ, situat la gura rîuluĭ Slănicul, pe ambele sale malurĭ şi avînd 560 locuitorĭ şi 128 case.

Are tîrgul Săpoceĭ, ce începe la 9 Martie şi ţine pănă la 20 Aprilie: Miercurea şi Joia.

Săpoca, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Cernăteşti, căt. Săpoca; are 1000 hect. arătură, livezĭ, izlaz şi o frumoasă grădină.

Săpociĭ (Muchea-), *platoŭ,* în jud. Buzăŭ, ce se ridică pe malul drept al rîuluĭ Slănicul, aproape de vărsarea sa în rîul Buzăul, despărţind com. Pleşcoiul de com. Cernăteşti.

Din acest platoŭ pleacă o serie de movile, care se continuă pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, pănă în Brăila, lăsînd la gura rîuluĭ Cilnăul o ramură ce se dirige spre N., pe albia sa, pănă la Clociţi.

Acest platoŭ e acoperit de viĭ.

Săpunari, *sat,* cu 300 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. Drăguţeşti-Săpunari. Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, cu 1 preot şi un cîntăreţ.

Săpunari, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, făcînd parte din com. Lehliul, situat pe amîndouă malurile ale văiĭ Săpunari şi la 2 kil. spre N. de satul Lehliul.

Are o populaţie de 100 familiĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 32 copiĭ (1890—900); o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Locuitoriĭ posedă: 400 caĭ, 309 boĭ, 1300 oĭ, 65 bivolĭ, 10 capre şi 105 porcĭ.

Prin sat trece drumul dintre Urziceni şi Călăraşi.

Săpunari, *vale,* ce se întinde din jud. Ilfov, spre N., pănă în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, şi conţine maĭ multe lacurĭ. Pe malurile aceste văĭ sunt satele: Lehliul şi Săpunari.

Sărari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Predealul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Are o populaţiune de 260 locuitorĭ.

Sărari, *pădure,* a statuluĭ, în întindere de 600 hect., pendinte de com. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Sărasca, Matiţa şi Delniţa, *proprietăţĭ,* ale Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, foste pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Păcureţi, pl. Podgoria, jud. Prahova, în întindere de 1011 hect., din care 315 hect. suprafaţă împădurită şi 696 hect. pămînt cultivabil şi fineţe.

Sărata, *plasă,* în jud. Buzăŭ,

udată în tot latul său de rîul Sărata, situată în partea centrală a jud. Buzău. E limitată la N. de plaiul Pîrscovul, la N.-E. de plaiul Slănicului, la E. și S. de pl. Cîmpul, la V. de pl. Tohani și la N.-V. de plaiul Buzăuluĭ.

Are o suprafață de 61048 hect., din care 21700 hect. arabile, 18915 hect. pădure, 3362 hect. fîneață, 6397 hect. izlaz, 744 hect. livezĭ, 4638 hect. vie. Terenul său e parte șes, parte deluros, acoperit de livezĭ, viĭ și pădurĭ, divizat în 108 moșiĭ și 72 pădurĭ maĭ însemnate, afară de pămîntul posedat de locuitorĭ și de cele 48 cete de moșnenĭ.

E avută în pădurĭ, viĭ și livezĭ, precum și în substanțe minerale: păcură, sare, piatră de construcțiĭ, piatră de var, sorgințĭ de ape minerale, etc. Ca industrie are: 6 fabricĭ de petroleŭ, 2 fabricĭ de coniac, 32 morĭ de apă, 7 morĭ de aburĭ, 2 făcae, 1 pivă, 15 stîne și o fabrică de postav.

Comerciul constă în desfacerea: cerealelor, vinuluĭ, țuiceĭ, lemnelor de foc și construcțiĭ, precum și a cîtor-va produse industriale.

Căĭ de comunicație: calea ferată, șoseaua județeană Buzău-frontieră, șoselele vecinale Vernești-Tisăul și Șarînga-Nișcovul, șoselele comunale: Lipia, Merei, Monteorul, Sărata și Șarînga, perpendiculare pe șoseaua națională, precum și alte drumurĭ naturale.

Vite: 2484 caĭ, 1265 ĭepe, 8022 boĭ, 3046 vacĭ, 1505 vițeĭ, 54 bivolĭ, 147 bivolițe, 93 asinĭ, 382 mînjĭ, 5276 porcĭ, 2213 oĭ și 421 capre. Stupĭ sunt 653.

E formată din comuna urb. Buzău și din comunele rurale: Cîndești, Clondirul, Dara, Grăjdana, Gura-Nișcovuluĭ, Gura-Sărățeĭ, Lipia, Mărăcineni, Merei, Monteorul, Simileasca, Stîlpul, Șarînga, Tisăul și Valea-Teanculuĭ, cu o populație de 45850 locuitorĭ.

Meseriașĭ sunt, afară de ceĭ din oraș: 62 lemnarĭ, 6 tîmplarĭ, 106 rotarĭ, 125 butnarĭ, 5 căruțașĭ, 17 croitorĭ, 39 cizmarĭ, 60 fierarĭ, 7 mașiniștĭ, 16 cojocarĭ, 6 brutarĭ, 35 vărarĭ și 17 pietrarĭ.

Plasa Sărata, formată din 16 comune rurale, afară de orașul Buzău, a avut mult timp reședința în com. Stîlpul, apoĭ în oraș; acum e unită cu pl. Tohani, avînd de subprefectură com. Mizil.

Plășile unite aŭ 42 școale mixte și una de cătun, frecuentate de 2089 elevĭ și 369 eleve. In singura pl. Sărata sunt 42 bisericĭ, deservite de 38 preoțĭ, 38 cîntărețĭ și 26 paracliserĭ; 176 cîrciumĭ.

Sărata, *numire vechie a comunelor* Gura-Sărățiĭ și Monteorul, jud. Buzău.

Sărata, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul, situat aproape de pîrîul Sărata, la 2 kil. 600 m. de satul Solonțul (școală).

Are o populație de 306 locuitorĭ; o biserică, clădită de locuitorĭ la 1888, cu 2 cîntărețĭ; 1 cîrciumă.

Vite: 12 caĭ, 175 vite marĭ cornute și 17 porcĭ.

Sărata, *sat*, pe valea Sărata, în partea de V. a com. Movila-Ruptă, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, cu o suprafață de 1363 hect. și o populație de 93 familiĭ. Se maĭ numește și Jovîrteni.

Are o biserică și 2 cîrciumĭ.

Vite: 206 vite marĭ cornute, 60 caĭ, 600 oĭ, 91 porcĭ.

Sărata, *sat*, în jud. Neamțu, com. Doamna, pl. Piatra-Muntele.

Are o populație de 266 suflete; o biserică, deservită de un preot și un dascăl; 2 morĭ; o vărărie.

Numărul vitelor se urcă la 325 capete.

Se maĭ numește și Sărata-Văratic.

In privința istorică, v. Uricul din 6995, Octombrie 7, de la Ștefan Voevod, întăritor pe jumătate de sat de Sărata, ce aŭ cumpărat-o Toma Grigorce de la Ioan Murgul, care aŭ avut-o dreaptă ocină a sa de baștină.

Sărata, *sat*, în jud. Neamțu, com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, situat pe valea formată de dealul cu acelașĭ nume și dealul Balaurul, la 7 kil. de orașul Piatra.

Are o suprafață de 257 hect. 64 ariĭ, cu o populație de 192 suflete; o biserică vechie, de lemn, făcută de răposatul preot Gheorghe Luca.

Numărul vitelor se urcă la 118 capete.

Se maĭ numește și Sărata-Pîngărațĭ.

Sărata, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Pĭetrari-d.-s., pl. Ocolul.

Sărata, *vechie numire a satuluĭ* Lata, pl. Ialomița-Balta, com. Pribegi, jud. Ialomița.

Sărata, *stațiune balneară*. Vezĭ Sărata-Monteorul.

Sărata, *băĭ*, în satul Dealul-Noŭ, pl. Bistrița-d.-j., jud. Bacău, cu 3 izvoare, de apă foarte sărată. Intre orașul Bacău și aceste izvoare se maĭ află, într'o vale, încă un izvor sărat și sulfuros.

Pentru prima oară aŭ fost analizate de Dr. Istrati în anul 1875, care a constatat că izvorul sărat cel maĭ abundent conţine urme de iod. Tot în valea unde se află izvorul sărat şi sulfuros, maĭ la dreapta, e un izvor numit Omenesc, puţin sărat şi cu hidrogen sulfurat.

In sat, aproape toate casele (175) aŭ cîte o baie saŭ două instalate în odăĭ, pe care le închiriază la vizitatorĭ. Ţăraniĭ transportă apa cu butoaiele.

Sărata, *moşie*, cu trupurĭ, fostă pendinte de mănăstirea Pîngăraţi, jud. Neamţu. Are o întindere de 216 hect., 60 ariĭ, împărţită în 3 trupurĭ, cel dintîiŭ situat în com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, traversat de şoseaua jud. Piatra-Neamţu, în apropiere de 7 kil. de oraşul Piatra, compus din pămînt de arătură, fîneţe şi cam 62 de hect. pădure în 3 pîlcurĭ de diferite esenţe şi vîrste. Se învecineşte la N. cu moşia statuluĭ Almaşul şi Clăcaşiĭ din Dobreni, la E. cu moşia Dobreni a d-luĭ Leon Bogdan, la S. cu Dărmăneşti, proprietatea caseĭ d-luĭ M. Miclescu şi la V., cu moşia statuluĭ Gîrcina.

Al 2-lea şi al 3-lea trup e situat lîngă Bălăşeşti şi pendinte de com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, în apropiere de 15 kil. de oraşul Piatra şi la 10 kil. de gara Roznov; sunt compuse numaĭ din pămînt de arătură.

Trupul al 2-lea se învecineşte la N. şi E. cu moşia Bălăneşti a răzeşilor, la S. cu pămînturile însurăţeilor din Dochia, la V. cu moşia Hîrtopul, proprietatea caseĭ răpos. St. Pruncul.

Trupul al 3-lea se învecineşte de toate laturile cu răzeşiĭ din Băluşeşti.

Sărata, *moşie*, în com. Monteorul, jud. Buzăŭ; are 300 hect., din care: 160 pădure, 80 viĭ, restul livede şi sterp; încorporată cu moşia Hagi-Moscu, formînd împreună moşia Monteorul.

Sărata, *pîrîŭ*, jud. Vasluiŭ, format din alte două pîraie maĭ micĭ, unul ce vine din com. Fereşti şi altul din com. Dăneşti şi care, întrunindu-se la podul luĭ Belegan, formează pîrîul Sărata. Sub acest nume pîrîul străbate teritoriul satuluĭ Moara-Domnească, com. Valea-Rea, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, păstrînd direcţiunea de S.-E, până ce se varsă în pîr. Vasluețul.

Sărata, *pîrîŭ*. Izvoreşte din com. Gura-Sărăţiĭ, jud. Buzăŭ, prin valea Purcăreaţa, primeşte izvoarele Brînzeasca şi Vladimirul, trece în com. Monteorul, unde primeşte izvorul Murătoarea, care o sară şi care 'ĭ-a determinat numirea. După ce face maĭ multe curbe, udă teritoriul com. Dara, se dirige spre S. prin com. Clondirul, Cioranca, Mihăileşti şi Glodeanul-Sărat, apoĭ intră în jud. Ialomiţa şi curge pe lîngă satele Răduleşti, Armăşeşti şi Bărbuleşti şi, lîngă satul Alexeni, se varsă în rîul Ialomiţa. Cursul săŭ, repede în jud. Buzăŭ, e încet în Ialomiţa şi adesea ia forma unor bălţĭ nomoloase, acoperite de trestie şi stuf. Afluenţĭ maĭ însemnaţĭ are în jud. Buzăŭ, pe partea dreaptă: Şarînga, Pietroasa şi Năeanca, care, numaĭ cînd vine mare, îşĭ scurge o parte din volumul săŭ în Sărata, lîngă Miroşi; iar pe stînga: Huiubul, Leoteasa saŭ Piţigoiul şi lacul Glaveş. In jud. Ialomiţa îşĭ măreşte cursul cu pîrîul Ghighiul, cu o mică scurgere de pe Valea-Raiciuluĭ, ce vine din jud. Prahova şi de o altă scurgere a lacului Jilavele.

Pe lîngă numirea de Sărata, maĭ poartă numirile de Cricovul, şi de Cricovul-Sărat.

Sărata, *gîrlă*, izvoreşte din partea de N. a com. Telega, jud. şi pl. Prahova, trece prin căt. Mislea, udă partea de S. a căt. Scorţeni, intră în com. Bordeni şi se varsă în rîul Teleajenul, la căt. Plopeni, pendinte de com. Mălăeşti. Are de afluenţĭ: Runcul, pîrîiaşul Mislea-Dulce, care izvoreşte din căt. Buştenari, pendinte de com. Telega şi se varsă în gîrla Sărata, la căt. Mislea şi Valea-Scoarţeĭ, care se varsă într'însa la punctul numit Piscani.

Sărata, *vale*, cu apă sărată, care izvoreşte de la N. com. Pietrari-d.-s., pl. Ocolul, jud. Vîlcea, şi se varsă în rîul Otăsăul. Are ca afluenţĭ: Valea-Sanduluĭ, a-Raţeĭ şi altele.

Sărata-Bugheni (Bughianca), *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Cioranca, proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Banul; făcea un corp cu Urseasca şi Căldăruşa, care s'aŭ vîndut, iar partea Sărata-Bugheni a rămas a statuluĭ; are 600 hect. maĭ toate arabile; de dînsa ţine şi pădurea Sărata-Banuluĭ.

Sărata-Comana, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărăţiĭ, căt. Atîrnaţi, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Comana. Are 268 hect., din care vr'o 200 arabile, restul vie şi 12 hect. pădurea Comana. Azĭ dată în 44 loturĭ.

Sărata-Monteorul, *staţiune balneară*, situată la 40 minute de Buzăŭ şi la 1/4 de oră de gara Monteorul, jud. Buzăŭ, comuna Monteorul. Ocupă o poziţie pi-

torească, înconjurată în toate părţile de dealurĭ acoperite de pădurĭ, la adăpostul curenţilor, prezintînd o climă temperată constantă.

Emanaţiunile de gudron ale minelor de păcură, aflate în apropiere, daŭ acestor băĭ efecte terapeutice minunate în afecţiunile organelor respiratoare: Tuberculoză, Bronchite cronice, Astme, Emfiseme, etc.

Efectele apelor de la Sărata-Monteorul. — Aceste ape sunt constituite din: Ape Iodo-Bromo-Cloruro-Sodice; Ape Cloruro-Sodice-Sulfuroase; Ape Alcaline-Bicarbonate; Băĭ de Nămol.

Din analizele doctorilor Istrati şi Bernard reese ca apele de la Sărata-Monteorul sunt superioare apelor de la Hall, Kreutznach, Salies les bains, Uriage, etc.

Ele conţin, pe lîngă o mare cantitate de Iodură de Magnezie, peste 180 grame la litru de Clorură de Sodiŭ.

Graţie Ioduluĭ ce ele conţin, aceste ape se întrebuinţează cu foarte mare succes contra: Sifilisuluĭ, Boalelor de piele, Reumatizmuluĭ, Boalelor gîtuluĭ şi nasuluĭ, etc.

Combinaţia Ioduluĭ cu enorma cantitate de Clorură de Sodiŭ, ce aceste ape prezintă, face ca boalele de femeĭ, Limfatizmul, Anemia, Scrofulosa, Manifestaţiunile tuberculoase, etc., să poată fi tratate cu succes la Băile Sărata-Monteorul.

In fine apele Alcalino-Bicarbonate-Sodice daŭ rezultate inapreciabile contra boalelor de Stomac, Intestine, Vesica urinară, contra boalelor de Ficat şi de Rinichĭ.

De asemenea la Băile Sărata-Monteorul este instalat un stabiliment de idroterapie sistematică modernă, care dă cele maĭ bune rezultate în cazurĭ de afecţiunĭ nervoase, neurasthenie, etc.

De la 1900 aŭ început să funcţioneze băile de nămol. Acest nămol, care conţine o mare cantitate de iod şi de fer, este comparabil celuĭ de la Franzensbad şi prezintă proprietăţĭ curative minunate în afecţiunile scrofuloase, reumatizmale, în afecţiunile uterine, etc.

Instalaţiunea băilor Sărata-Monteorul. — Sunt două otelurĭ marĭ în genul celor maĭ marĭ otelurĭ din străinătate. In aceste otelurĭ este instalat oficiul telegrafic, poştal şi telefonic, şi o farmacie.

Băile aŭ o instalaţiune modernă (totul în marmoră) şi se pot compara cu cele maĭ renumite băĭ din străinătate.

Pe lîngă cele 2 otelurĭ, este un casino de toată frumuseţea, instalat în parc.

Vizitatoriĭ maĭ pot găsi camere în satul din apropierea băilor.

In mijlocul parculuĭ s'a ridicat un mic monument, — bustul răposatuluĭ Monteoru, care a înfiinţat aceste băĭ, cheltuind însemnate sume de banĭ pentru captarea apelor, zidirea clădirilor, etc.

Sărata - Nenciuleşti, *altă numire a căt.* Bugheni, com. Monteorul, jud. Buzăŭ.

Săratul, *sat,* în partea de E. a com. Stănileşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, la 5 kil. de satul de reşedinţă, aşezat pe şesul dintre gîrla Pruteţul şi rîul Prutul. Suprafaţa moşieĭ e cam de 500 hect., cu o populaţie de 63 sufl. Locuitoriĭ sunt răzeşĭ, avînd din vechime proprietăţile lor.

Sărăceşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cireaşovul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Sărăcilă (Valea-luĭ-), *vale,* izvoreşte la E. de com. Cornul, jud. şi pl. Prahova, şi se varsă în rîul Prahova, în partea de V., în dreptul com. Breaza-d.-s.

Sărăcineşti, *com. rur.,* în jud. Vîlcea, pl. Cozia, compusă din 2 căt.: Sărăcineşti şi Viezuri, şi situată lîngă albia rîuluĭ Sărăcineşti (Rîmnicul), între dealurile Coasta-Lunceĭ şi Pirigul, la 12 kil. de capitala jud. şi la 5 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Cheia şi Olăneşti, la S. cu com. Păuşeşti-Măglaşi, la E. cu Bujoreni, la V. cu Zmeurătul şi Cacova.

Are o suprafaţă de 255 hect.

E brăzdată de dealurile: Coasta-Lunciĭ şi Piriguluĭ şi udată de văile: Surduluĭ, Miuluĭ, Pîrguluĭ, precum şi de rîul Sărăcineşti.

Are o populaţie de 660 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una fondată la 1712 şi a doua, în căt. Viezura, fondată la 1852; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1857.

Vite: 25 caĭ, 50 boĭ, 40 vacĭ, 120 capre, 325 oĭ, 100 porcĭ.

Pe rîul Sărăcineşti, în raionul com., e o moară.

94 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia statuluĭ Sărăcineşti, din care li s'aŭ dat 255 hectare.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1020 leĭ şi la cheltuelĭ, de 950 leĭ.

O şosea comunală înlesneşte comunicaţia între com. Olăneşti şi Cheia (la N.) şi com. Păuşeşti-Măglaşi (la S.).

Sărăcineşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 620 locuitorĭ; o biserică, fondată la anul 1712 de Ştefan şi Climent Episcopul.

Sărăcineşti, *sat,* făcînd parte

din com. rur. Robeşti, pl. Cozia, jud. Vîlcea, situat pe valea Sărăcineşti şi pe malul drept al Oltuluĭ, lîngă şoseaua națională Rîul-Vaduluĭ, la 2 1/2 kil. de căt. Robeşti, unde e reşedința comuneĭ şi şcoala.

Are o populaţie de 35 familiĭ; o biserică foarte vechĭe, cu hramul Sf. Nicolae, construită din lemn, reparată la anul 1858, cu următoarea inscripție:

«Cu mila luĭ Dumnezeŭ s'a zugrăvit această sfînta biserică, la leatu 1858, luna Septembre 18, de robiĭ luĭ Dumnezeŭ pravoslavnicĭ aceşteĭ bisericĭ, Tudor Grădinărescu, soţia Smaranda, Mitu sin Dumitru, cu soţia Maria d-luĭ boer Manu Măciuceanu, etc.»

In raionul cătunuluĭ se văd ruine de ziduri vechĭ şi urme de bisericĭ. S'a găsit un picior de preastol de piatră, care s'a aşezat la biserica din Robeşti, şi maĭ multe săgeţĭ în formă dacică.

Sărăcineşti, *deal,* în raionul com. Sărăcineşti, pl. Cozia, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 50 ariĭ vie.

Sărăcineşti, *rîŭ,* format din rîurile Olăneşti şi Cheia, jud. Vîlcea. Ambele se întîlnesc în com. Sărăcineşti şi formează rîul Rîmnicul, care pe teritoriul aceşteĭ comune poartă numele de Sărăcineşti.

Sărăcineşti, *vale,* jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. Robeşti; izvoreşte din poalele munteluĭ Rigla, desparte dealul Măgura de Ghimpurosul, trece prin căt. Sărăcineşti, şi se varsă spre E. în rîul Oltul.

Sărăreşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Drăguţeşti-Săpunari.

Sărăreşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ciumeşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel, în partea de N. a comuneĭ.

E udat la E. de rîul Doamna, pe malul căruia trece calea ferată Goleşti-Cîmpulung şi şoseaua naţională Piteşti - Frontieră.

Peste rîul Doamna, în raionul satuluĭ, este un pod de fier al căieĭ ferate. Aci e şi gara Ciumeşti.

Are o populaţie de 140 loc.

Sărăturile, *grind,* jud. Tulcea, situat în partea de E. a pl. Sulina şi cea de N. a com. rur. St. Gheorghe, pe malul Măriĭ; în partea de S. a satuluĭ Sf. Gheorghe, e străbătut de maĭ multe drumurĭ comunale, ce duc spre Sulina; are o întindere de 1900 hect., acoperită cu iarbă şi suhat pentru vite şi avînd şi maĭ multe cîşle (tîrle).

Sărăţeĭ (Gura-), *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, pl. Sărata, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărata, la 16 kil. de oraşul Buzăŭ.

Are o suprafaţă de 3080 hect. cu o populaţie de 3330 locuitorĭ.

E formată din cătunele: Atîrnaţi, Cîrleşti, Ciuhoiul, Dobrileşti, Gura-Sărăţeĭ, Izvorul-Dulce, Muşcelul-Dăreĭ, Nenciuleşti-Moşneni şi Valea-Botiĭ.

Căĭ de comunicaţie are: şoseaua vecinală Mizil - Nişcovul prin Sărata (Drumul-Dealuluĭ); şoseaua comunală Sărata, care o pune în contact cu şoseaua naţională; şoseaua Sărata-Monteorul şi alte drumurĭ naturale.

Vite: 434 boĭ, 70 vacĭ, 32 viţeĭ, 45 caĭ, 52 ĭepe, 8 mînjĭ, 460 oĭ, 11 capre şi 62 porcĭ.

Meseriaşĭ sunt: 6 lemnarĭ, 1 tîmplar, 4 rotarĭ, 4 butnarĭ, 4 croitorĭ, 6 cizmarĭ, 15 fierarĭ şi 3 cojocarĭ.

Are o şcoală în căt. Atîrnaţi, frecuentată de 82 elevĭ şi o şcoală mixtă în com. Valea Botiĭ, frecuentată de 55 elevĭ şi 17 eleve; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 3 paracliserĭ şi din care catedrala e cea cu hramul Sf. Treime. Cîrciumĭ sunt 13.

Comuna este una din cele maĭ vechĭ ale judeţuluĭ. Dionisie Fotino menţionează, din satele care o compun, numaĭ: Valea-Botiĭ şi Izvorul-Dulce. Dealul-Domnia, acoperit de nenumărate ruine de case, despre care se zice că ar fi rămăşiţe din oraşul Buzăŭ, care ar fi fost situat înainte pe aci, apoĭ: Valea-Beizadelelor, Puţul-Beizadelelor, ruinele schituluĭ Negoiţă, etc., care înconjoară Dealul-Domnia şi care confirmă această presupunere. Ca locurĭ demne de văzut are: Biserica-Porumbiţa, Fîntîna-cu-Cerc, Fîntîna-Romaneştilor şi maĭ cu seamă Casa-Hoţilor. Nu maĭ puţin însemnate sunt şi crucile de piatră de la Izvorul-Dulce şi Borcăneşti, prin vechimea şi mărimea lor.

Sărăţeĭ (Gura-), *cătun* al com. Gura-Sărăţeĭ, jud. Buzăŭ, cu 430 locuitorĭ şi 99 case.

Sărăţeĭ (Fundul-), *vechĭe numire a cătunuluĭ* Monteorul, jud. Buzăŭ, com. Monteorul.

Sărăţeĭ (Fundul-), *numire dată uneĭ părţĭ din moşia* Hagi-Moscu, jud. Buzăŭ, com. Monteorul, unde se află văile: Murătoarea, Ursoaia, Păcura - Mare, Păcura-Mică, etc., din care se extrage păcura.

Sărăţelul, *pîrîŭ,* izvoreşte din pădurile Văieĭ-Buzatuluĭ, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, jud. Prahova, curge spre S., trece

pe lîngă căt. Bogdăneşti, Cuibul şi Gornetul, primeşte văile: Bogdăneşti, Dosuluĭ, Baba-Sanda, Petricăneşti, Gornetul, Valea-Viilor, Valea-Beneĭ, unită cu Onceteanca şi Turburea, şi, de aci, eşind din com. Gornetul-Cuib, se îndreaptă spre S.-E., intră în com. Podeni-Noĭ, unde se varsă în Cricovul-Sărat.

Pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărăţelul sunt abondente izvoare de sare.

Sărăţelul, *pîrîŭ,* izvoreşte din coastele dealuluĭ Predealul, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Opăriţi. Sub poalele dealuluĭ Boia, din aceeaşĭ comună, se împreună cu pîraiele: Stupineĭ, Cîlnăul, Adînca şi Sărăţelul şi primeşte numele de Sărăţelul, iar în dreptul com. Păcuraţi primeşte numele de Turburea.

De aci 'şĭ continuă drumul spre S., printre comunele Gornetul-Cuib şi Păcureţi.

Sărăţelul, *gîrlă cu apă sărată,* izvoreşte de la poalele com. Gornetul-Cuib, curge de la V. spre E., intră în com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova, şi se varsă în rîul Ovisa.

Sărăţelul-Bălăneştilor, *pîrîŭ,* plaiul Pîrscovul, jud. Buzăŭ. Izvoreşte din poalele munteluĭ Ivăneţul, udă comunele Goideşti, Brăeşti, Bălăneşti şi Pîrscovul şi se varsă în rîul Buzăul, în dreptul com. şi căt. Măgura. Primeşte maĭ multĭ afluenţĭ, din care maĭ însemnaţĭ sunt: Pîrscovelul, Murătoarea-Scăeni, Valea-Iepiĭ, Turburea şi Pietrarul pe dreapta; Murătoarea-Posobeştilor, Cimpoiaşul, etc., pe stînga.

Numirea sa variază după localităţile ce le parcurge: Sărăţelul-Goideşti, Sărăţelul-Brăeşti, Sărăţelul-Bălăneştilor şi Sărăţelul-Pirscov. Maĭ răspîndit e numele Sărăţelul-Bălăneştilor şi Apa-Pîrscovuluĭ. In timp de ploaie devine un torent mare şi furios.

Sărăţelul-Berceĭ, saŭ **Sărăţelul-Joseni,** *pîrîŭ,* în jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscovul, îşĭ ia naştere din două pîrîiaşe: Fîndata şi Slănicelul.

Afluenţiĭ săĭ principalĭ sunt: Gabricina şi Băligoasa pe partea stîngă, Negoşina şi Plopeasa pe dreapta; afară de alte multe izvoare maĭ toate sărate saŭ amestecate cu diferite minerale în disoluţie.

Sărăţeni, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Ialomiţa, între comunele: Căzăneşti şi Balaciurile.

Teritoriul comuneĭ, cu o suprafaţă de 3450 hect., din care 12 hect. pădure, se întinde din rîul Ialomiţa spre N., pănă în teritoriul comuneĭ Colelia, coprinzînd două moşiĭ particulare: Sărăţeni şi Sofia.

Are o populaţie de 918 locuitori; o şcoală mixtă; o biserică, deservită de un preot şi un dascăl.

E formată din satul Sărăţeni şi din căt. Trandafirul.

Improprietăriţĭ după legea rurală din 1864 sunt 121 locuitorĭ.

Pe teritoriul comuneĭ se află lacurile: Sărăţuica şi Bentul.

Vite: 700 caĭ, 60 boĭ şi 230 rîmătorĭ.

Pe teritoriul com. trece calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Sărăţeni, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de comuna Bucul, situat pe malul stîng al rîuluĭ Ialomiţa, spre E. şi la 2 kil. de satul Bucul.

Se maĭ numeşte Sărăţeni-d.-j., fiind maĭ în josul rîuluĭ Ialomiţa.

Are o populaţie de 35 familiĭ; o biserică, deservită de preotul din satul Bucul.

Vite: 105 caĭ, 177 boĭ, 385 oĭ şi 100 porcĭ.

Sărăţeni-de-Jos, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Schineni, spre S. de satul Schineni, pe Pîrîul-Sărat. — Are o populaţie de 388 locuitorĭ.

Sărăţeni-de-Jos, *altă numire a satuluĭ* Sărăţeni, com. Bucul, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Sărăţeni-de-Sus, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Schineni. — Are o populaţie de 513 locuitorĭ. Se maĭ numeşte şi Dragomăneşti.

Sărăţeni-de-Sus, *altă numire a satuluĭ* Sărăţeni, com. Sărăţeni, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Sărăţuica, *vale,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată spre N. de satul Sărăţeni-d.-j.; se întinde din calea judeţeană Slobozia-Urziceni spre N.; în partea văiĭ despre S. este lacul Sărăţica.

Sărcătoarea, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Bucovăţul, cu o populaţie de 628 suflete, din care 335 bărbaţi şi 393 femeĭ. Locuesc în 220 case şi 10 bordee.

Sărdarul, *sat.* Vezĭ Şendreni, sat, jud. Covurluiŭ.

Sărdăneşti, *cătun,* al com. Piscurile, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat pe şes, în partea stîngă a Jiuluĭ şi lîngă lanţul de înălţimĭ d'alungul şoseleĭ naţionale Filiaşi-Pietroşani.

Are o suprafață de 986 hect., cu o populație de 197 locuitorĭ; 1 biserică de zid, făcută de un fost proprietar Cornelie Sărdănescu, în unire cu locuitoriĭ, pe la 1858.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 25 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 25 stupĭ; 173 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 223 oĭ, 25 capre şi 29 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin şoseaua națională Filiaşi-Pietroşani, care 'l străbate şi care'l pune în legătură la N. cu com. Plopşorul, iar la S. cu com. Izvoarele.

Sărdăneşti, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Cloşani, com. rur. Crainici-Moĭ. Poartă numirea şi de Sărdăneşti-d.-s. şi de Băbeni. In dealurile acestuĭ sat se află cărbunĭ de pămînt.

Sărdăneşti, *sat,* în jud. Mehedinți, plaiul Cloşani, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Rupca. Are 11 case. Poartă numele şi de Sărdăneşti-d.-j.

Săreĭ (Dealul-), *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, aşezat la V. comuneĭ, la poalele Dealuluĭ-Săreĭ, pe Pîrîul-Săreĭ.

Săreĭ (Dealul-), *numire vechĭe a cătunuluĭ* Jitia, din cătunul Jitia, jud. R.-Sărat.

Săreĭ (Dealul-), *deal,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia; se desface din muntele Ulmuşorul, brăzdează V. com., se întinde de-a-lungul Pîrîuluĭ-Săreĭ; conține marĭ cantitățĭ de sare.

Săreĭ (Drumul-), *vechiŭ drum* de cărăuşĭ, pe care se transporta sarea din jud. Prahova în Brăila; în jud. Buzăŭ trece prin comunele Mizilul, Vintileanca, Cioranca, Brădeanul, Zmeeni, Albeni şi Cilibia.

Săreĭ (Drumul-), *drum vechiŭ,* jud. Teleorman, ce venea despre Piteşti şi despre Ocnele-Marĭ, urmînd direcțiunea şoselelor vecinale de pe Valea-Teleormanuluĭ, pănă la com. Mavrodinul, de unde apuca spre oraşul Zimnicea.

Săreĭ (Valea-), *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Vrancea, situată sub dealurile Vîrful-Pleşilor, Pietroasa şi Vîrful-Chiliilor, pe rîul Putna, în sus de com. Colacul la 1/2 de ceas.

Este udată de rîul Putna, şi de pîraiele Mătăcina, Pleşa, Chiliile, Bozul şi Săratul.

Se compune din cătunele: Gornetul, Mătăcina, Prisaca şi Valea-Săreĭ, unde se află primăria comuneĭ, şi care se află la 43 kil. de Focşani şi la 6 kil. de reşedința plăşeĭ.

Are o populație de 193 familiĭ, saŭ 719 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, în căt. Valea-Săreĭ şi 1 filială, cu hramul Sf. Niculae, în Prisaca; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3698,97 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3660,10 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 12 plugurĭ de lemn; o moară de apă; 170 boĭ, 105 vacĭ, 68 caĭ, 1400 oĭ, 68 capre şi 128 porcĭ.

Viĭ sunt pe o întindere de 80 hect.

Săreĭ (Valea-), *cătun,* în com. cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, situat sub dealul Vîrful-Pleşilor, la 1/2 oră de com. Colacul.

Săreĭ (Valea-), *parohie,* în com. cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva şi 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Prisaca.

Săreĭ (Valea-), *pîrîŭ,* cu apă sărată, pe teritoriul com. Valea-Săreĭ, pl. Vrancea, jud. Putna. Izvoreşte din Bahane, la hotarul com. Bîrseşti.

La obîrşia luĭ are apă dulce, însă trecînd printre munțiĭ Pleşa şi Galimea, apa devine sărată. Se varsă în Putna, maĭ sus de satul Valea-Săreĭ. Se văd urme de păcură în el.

Săreni, *cătun,* al com. Mînzăleşti, jud. Buzăŭ, cu 90 locuitorĭ şi 20 case.

Sărindarul-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Dridul-Sărindarele, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Situat la S. de Dridul, pe țărmul drept al rîuluĭ Ialomița.

Se întinde pe o suprafață de 2250 hect., cu o populație de 787 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreț.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 511 şi al celor micĭ, de 1314.

Sărindarul-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. rur. Dridul-Sărindarele, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, situat spre S. de Dridul, pe țărmul drept al rîuluĭ Ialomița.

Se întinde pe o suprafață de 1500 hect., cu o populație de 404 locuitorĭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 447 şi al celor micĭ, de 1092.

Sărindarul-Moara-din-Deal,

pădure a statuluĭ, în întindere de 450 hect. Vezĭ Stroeşti-Sărindăreanca, pl. Mostiştea, jud. Ilfov.

Sărindăreanca, *sat,* făcînd parte din com. rur. Corbeanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 350 hect., cu o populaţie de 43 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 16 şi al celor micĭ, de 214.

Sărindăreanca, *moşie* nelocuită, avînd pe teritoriul săŭ o pădure de 500 hect., pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Sărindăreanul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. Ograda.

Săritoarea-Caşinuluĭ, *pichet,* la hotarul Ţăreĭ cu Transilvania, jud. Putna.

Săroaia, *vălcea,* izvoreşte din malul numit Vîrtopul, com. Văleni, pl. Argeşelul, jud. Muşcel, se împreună în centrul com. cu vîlcelele: Muşceluluĭ, Brăduleţuluĭ şi Lespezile şi se varsă în rîul Dîmboviţa, la E. de com. Läicăi.

Săruleşti, *com. rur.,* în jud. Buzăuluĭ, plaiul Slăniculuĭ, situată la extremitatea de N.-E. a judeţuluĭ, pe valea Peceneaga, la 50 kil. de oraşul Buzăul.

Terenul are aci aspectul unuĭ amfiteatru unde colinele, apoĭ munţiĭ (Carpenul, Piscul-Mîndru, Bisoca, Muntele Tătaruluĭ, Goicelul ş. a.) se ridică treptat, îmbrăcate cu ĭerburĭ şi pădure. Singur, malul stîng al Văeĭ-Largĭ e format din pămînturĭ albe şi sterpe.

E formată din cătunele: Apostari, Cărătnăul, Goicelul, Săruleşti, Ţurloeşti, Valea-Largă şi Valea-Stîneĭ, cu o populaţie de 1120 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 2944 hect., din care 375 arabile, 472 pădure, 728 fîneaţă, 960 izlaz, 22 livezĭ, 6 vie şi 383 sterp.

Proprietăţĭ maĭ însemnate: Săruleşti-Cărătnăul (a statuluĭ), Goicelul (particulară), Ţurloeşti, Valea-Largă şi Valea-Stîneĭ (ale moşnenilor Gromeştĭ şi Apostarĭ).

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, în cät. Goicelul, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală mixtă; 3 cîrciumĭ.

Vite: 344 boĭ, 210 vacĭ, 78 viţeĭ, 73 caĭ, 46 ĭepe, 17 mînjĭ, 1500 oĭ, 140 capre, 2 asinĭ şi 98 porcĭ. Stupĭ sunt 63.

Săruleşti, *cătun,* al com. Săruleşti, jud. Buzăŭ, cu 180 locuitorĭ şi 39 case.

Săruleşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Pîrlita-Săruleşti, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat spre E. de Pîrlita, pe malul stîng al Văeĭ-Mostiştea.

Se întinde pe o suprafaţă de 2050 hect., cu o populaţie de 654 locuitorĭ.

Doamna Elisa Filipescu are 1382 hect. şi locuitoriĭ, 668 hect.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 67 copiĭ; 2 heleştaie.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 847 şi al celor micĭ, de 1347.

Săruleşti, *sat,* reşedinţa com. rur. Lăpuşata, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 357 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1841; o şcoală mixtă.

Săruleşti, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Ilfov, pl. Negoeştĭ, com. Pîrlita-Săruleşti, pe linia Bucureşti-Ciulniţa, pusă în circulaţie la 17 Noembrie 1886. Se află între staţiile Fundulea (11,6 kil.) şi Lehliul (16,3 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 53^{m},07. Venitul aceste staţiĭ pe 1896 a fost de 89709 leĭ, 20 banĭ.

Săruleşti (Vintilă - Vodă), *pădure,* a statuluĭ, în jud. Buzăŭ, avînd cam 170 hect. Formează singură un trup, la care se maĭ alipeşte trupul II: Băncila, Zarzul şi Veveriţele, cam 300 hect., şi marele trup Sărata-Cărătnăul, formînd împreună 1780 hect.

Săscioara, *com. rur.,* în jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, situată la 60 kil. de capitala jud. şi la 16 kil. de a plăşeĭ.

S'a înfiinţat pe la 1842, sub domnia luĭ Bibescu.

Are o populaţie de 728 locuitorĭ; 3 bisericĭ, una la N., făcută la început de lemn, şi la 1857 s'a reparat, făcîndu-i-se temelia, altarul şi turla de zid, avînd ca ctitorĭ pe Popa Nicolae, Stanciu şi Iordache, alta la S., zidită la 1826 de polcovnicul Dumitru Oculescu şi cu jupîn Stanciŭ Săştioreanu, şi a treia în mijloc, zidită la 1835, reparată la 1858; o şcoală, frecuentată de 27 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 14 caĭ, 200 boĭ, 150 vacĭ, 50 capre şi 200 oĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ, afară de 4, carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 şi cărora li s'aŭ dat 7 hect. pămînt.

Vatra com. are 20 hect.

In raionul com. e o şosea; spre N., alta care o pune în legătură cu Nenciuleşti, şi la S.-V., o şosea care dă în şoseaua judeţeană şi care o leagă cu Zăbreni, Văleni, etc.

Veniturile com. se urcă la

3009 leĭ anual şi cheltuelile, la 1966 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Săştioara, Dimonul, Mijlocul şi udată de văile: Marinaşi, Zimbraia, Iezărelul, Balta-Fĭeruluĭ, Lacul-Buţiĭ şi Valea-Sasuluĭ.

Săscuţa-Mică, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, izvoreşte din dealul Fîntîneĭ şi se varsă în Sasca-Mare, după un curs de 7—8 kil.

Are de tributarĭ pe dreapta: Pîrîul-Velniţeĭ, Pîrîul-Rusuluĭ, Pîrîul-Lung, Cracul-Stîneĭ, Nebunul şi Harjurile; iar pe stînga: Gădeni, Lucăi şi Losnicerul.

Săseni, *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, com. Prodăneşti. Are 59 familiĭ, saŭ 225 suflete şi o biserică.

Săseni, *vechiŭ metoh* al Episcopieĭ, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Nişcovuluĭ, căt. Săseni-Noĭ, rezidit de Episcopul Chesarie în 1835. Azĭ, biserică de mir.

Săseni-Noĭ, *cătun,* al com. Gura-Nişcovuluĭ, jud. Buzăŭ, cu 450 locuitorĭ şi 113 case.

Săseni-Noĭ (Valea-), saŭ **Valea-Teanculuĭ,** *cătun,* al com. Gura-Nişcovuluĭ, jud. Buzăŭ, cu 140 locuitorĭ şi 40 case.

Săseni-Vechĭ, *cătun,* al com. Gura-Nişcovuluĭ, jud. Buzăŭ, cu 320 locuitorĭ şi 49 case.

Săteni, *sat,* în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, com. Doiceşti, situat pe matca Ialomiţeĭ la 3 kil. în sus de Tîrgovişte.

Sătuceni, *cătun,* al com. Largul, jud. Buzăŭ, cu 20 locuitorĭ şi 5 case.

Sătucul (Vadul-Turcului, Futeşti, Ghiculeşti), *cătun,* al com. Cîndeşti, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ şi 71 case. Are subdivizia Palanga-d.-j.

Sătucul, *cătun,* al com. Cătina, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 19 case.

Sătucul, *sub-divizie a căt.* Cîrlomăneşti, com. Gura-Nişcovuluĭ, jud. Buzăŭ.

Sătucul-de-Jos, *vechie numire a cătunuluĭ* Săhăteni-d. j., com. Vintileanca, jud. Buzăŭ.

Sătucul-de-Sus, *vechie numire a cătunuluĭ* Săhăteni-d.-s., com. Vintileanca, jud. Buzăŭ.

Săuca, *cătun,* al com. Peştişani, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat la S.-E. comuneĭ, pe şesul cu acelaşĭ nume.

Are o suprafaţă de 500 hect., cu o populaţie de 81 familiĭ, saŭ 422 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 18 pluguri, 46 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ, 12 caĭ, 246 vite marĭ cornute, 110 rîmătorĭ, 135 capre şi 120 oĭ.

Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Săuceşti, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., aşezată pe şesul rîuluĭ Siretul, în locul unde se confundă şesul Siretuluĭ cu al Bistriţeĭ.

Se compune din 4 cătune: Săuceşti, reşedinţa, Holtul, ambele pe dreapta Siretuluĭ, Dospineşti în stînga şi Podul-de-Fĭer.

In anul 1803, găsim Săuceşti făcînd parte din jud. Neamţu, ocolul Siretuluĭ, şi aparţinînd Spătaruluĭ Ioniţă Sturdza («Uric.» Codrescu, vol. VII, pag. 273).

Se mărgineşte la E. cu comunele Buhociul şi Prăjeşti; la S., cu com. Letea; la V., cu rîul Bistriţa, care o desparte de com. Fîntînele şi la N., cu com. Schineni.

Are o populaţie de 1604 locuitorĭ; o şcoală mixtă, care funcţionează din 1864 şi e frecuentată de 52 copiĭ; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 22 cîrciumĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ dat, la 246 locuitorĭ, 849 fălcĭ pămînt în împroprietărire.

Proprietarĭ marĭ sunt: G. C. Sturdza, Eugenie Sturdza, şi Iulia Pöch.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1357,07 hect.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 2432 hect.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 10449, banĭ 50 şi la cheltuelĭ, de leĭ 7461, banĭ 84.

Viile ocupă o suprafaţă de 71 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 62 caĭ, 1170 vite marĭ cornute, 320 porcĭ, 6 capre şi 1311 oĭ.

Prin comună trece calea vecinală, care vine de la Schineni şi răspunde în şoseaua naţională Bacăŭ-Roman. Secţia Holtul se găseşte pe calea judeţeană Bacăŭ-Odobeşti-Vasluiŭ.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 5 kil.; la com. Buhociul, 10 kil.; la com. Prăjeşti, 7 kil.; la com. Fîntînele, 13 kil.; la com. Schineni, 3 kil.; la com. Letea, 5 kil. şi la com. Gîrleni, reşedinţa plăşeĭ, 14 kil.

Săuceşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., situat pe pîrîul Turbata, pe dreapta Siretuluĭ.

Are o populaţie de 917 lo-

cuitorĭ; o şcoală; o biserică, zidită în 1825 de Ion Sturdza-Voevod şi restaurată în 1860 de fiul său Costache Sturdza, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 4 cîrciumĭ.

Vite: 35 caĭ, 623 vite marĭ cornute, 194 porcĭ şi 5 capre.

Săuleşti, *com. rur.*, în partea de S.-V. a com. Petreşti-d.-j., pl. Gilortuluĭ, jud. Gorj.

E formată din cătunele: Săuleşti şi Scoica, situate pe ambele ţărmurĭ ale rîuluĭ Gilortul şi pe valea Purcăroaeĭ.

Are o suprafaţă cam de 1500 hect., cu o populaţie de 220 familiĭ, saŭ 1017 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1878, frecuentată de 40 băeţĭ şi 5 fete; 2 biserici, din care una făcută la 1828, de Pitarul Scarlat Săulescu, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 101 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 399 vite marĭ cornute, 29 caĭ, 208 rîmătorĭ, 574 oĭ şi 45 capre; 63 stupĭ cu albine.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1864 leĭ, 64 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1835 leĭ, 49 banĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şosele comunale care o leagă cu şoseaua judeţeană T.-Jiul-Spahiĭ, din Dolj. Maĭ are linia ferată Tîrgul-Jiul-Filiaşi, cu staţia maĭ apropiată, Bibeşti. Calea ferată trece peste pîrîul Purcăroaia pe un pod de fier.

Apele ce udă comună sunt: Gilortul, în partea de E. şi Purcăroaia, în interiorul comuneĭ, formată maĭ mult din ploĭ, vărsîndu-se în Gilort, în dreptul căt. Scoica.

Săuleşti, *cătun* de reşedinţă al com. Săuleşti, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe valea Purcăroaia, coprinsă la N.-V. de dealul Vulparuluĭ, iar la S.-V. de o ramificaţie a dealuluĭ Aminoşiţa.

Are o suprafaţă de 1250 hect., cu o populaţie de 897 locuitorĭ; o biserică; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 44 plugurĭ, 86 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 364 vite marĭ cornute, 26 caĭ, 199 rîmătorĭ, 27 capre şi 499 oĭ; 48 stupĭ.

Pîrîul Purcăroaia udă acest cătun, curgînd de la N. spre S.-E. şi vărsîndu-se în Gilort la cătunul Scoica.

Săveni, *com. rur.*, jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, formată din satele: Bozieni, Săveni şi din Săveni, tîrguşor, cu reşedinţa primărieĭ în tîrguşorul Săveni.

Are o populaţie de 531 familiĭ, saŭ 2700 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 1 diacon, 4 cîntăreţĭ şi 2 pălămarĭ; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 134 copiĭ.

Vite: 356 caĭ, 917 vite marĭ cornute, 370 porcĭ, 2272 oĭ şi 21 capre.

Budgetul com. e la veniturĭ de 35449 leĭ, 40 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 28835 leĭ, 48 banĭ.

Săveni, *tîrguşor,* pe moşia cu acelaşĭ nume şi lîngă apa Başeuluĭ, com. Săveni, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, cu o populaţie de 675 familiĭ, saŭ 2600 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, cu 1 preot, 1 diacon, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar, făcută de zid, fondată de locuitoriĭ din localitate în anul 1880; o şcoală mixtă, frecuentată de 139 copiĭ; un oficiŭ telegrafo-poştal; un spital cu 12 paturĭ şi o cazarmă.

Tîrguşorul este împărţit în 8 strade, dintre care două maĭ principale.

Sunt maĭ multe prăvăliĭ cu articole de coloniale, industriale şi manufacturiale, precum şi cîteva ateliere pentru osebite meseriĭ.

In toate săptămînile, Dumineca, este zi de tîrg; iar de la 10—25 Iulie în fie-care an, se face mare iarmaroc, de vînzărĭ şi cumpărărĭ de vite. Acest tîrguşor este vestit în privinţa negoţuluĭ vitelor, ocupînd în această privinţă întîul loc printre tîrgurile: Darabani şi Dorohoiŭ.

Hrisovul de recunoaştere al tîrguluĭ nu datează de cît din anul 1816, cu toate că Săveni sunt mult maĭ vechĭ; şi dreptul de posedare al locuitorilor embaticarĭ, se cunoaşte de pe actul reînoit sub No. 64, legalizat de Tribunalul de Dorohoiŭ, din 1853.

Săveni, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Săveni, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ. Are o populaţie de 439 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar, vechĭe, fondată în 1805 de Maria Luchieasa.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ aŭ 553 hect., 19 ariĭ, pămînt, iar proprietatea, 2434 hect., 73 ariĭ, cîmp.

Pîraiele: Bodeasa, Podriga şi Başeŭ, trec pe moşie. Iazurĭ sunt 3, din care cel maĭ mare este al Negreĭ.

Drumurĭ principale sunt: acel ce vine de la Rădăuţi, Coţuşca şi Ichimeni; acel de la Darabani, Mileanca şi Tătărăşeni; acel ce duce la Botoşani, peste Vlăsineşti; acel ce duce la Dorohoiŭ, peste Ştiubeieni, Podriga şi Ichimeni.

Săveşti, *sat,* în jud. Suceava, com. Drăgăneşti, aşezat pe şesul Moldoveĭ.

E străbătut de Pîrîul-Izvoarelor.

Vatra satuluĭ ocupă 9 fălcĭ, cu o populaţie de 351 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Şcoala din Drăgăneşti serveşte şi acestuĭ sat.

Drumurĭ principale sunt: la Brusturi (3 kil.), la Drăgăneşti (3 kil.), la Şoimăreşti (1025 m.), la Răuceşti (400 m.) şi la Sîrbi (1516 kil.).

Cel maĭ vechiŭ proprietar al moşieĭ ar fi fost un oare-care Sava saŭ Savu, care ne-avînd copiĭ, a făcut-o danie mănăstireĭ Neamţu.

Săveşti, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, cătunul com. Braniştea.

Săvineşti, *sat*, în jud. Neamţu, com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bistriţa, la 10 kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 839 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală, frecuentată de 35 elevĭ.

Săvineşti, *sat*, în jud. Neamţu, com. Galul, pl. Piatra-Muntele. Are o populaţie de 200 loc.

Vite: 38 boĭ, 67 vacĭ, 198 oĭ, 7 caĭ şi 59 porcĭ.

Săvineşti (Lunca-), *pădure*, a statuluĭ, în jud. Neamţu, com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele. Are o întindere de 72 pogoane, cu un venit anual de 2450 leĭ.

Scafeşti, *sat*, cu 353 suflete, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea.

Scafeşti, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea, aparţinînd minorilor Zoe Cloni, cărora aduce un venit anual de 18000 leĭ.

Scafeşti, *moşie* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea, aparţinînd fraţilor Trifescu; venit anual, de 17000 leĭ.

Scafeşti, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea; aparţine d-neĭ Ana Strîmbeanu, aducînd un venit anual de 8000 leĭ.

Scaia, *cătun* saŭ *mahala*, pendinte de com. Roata-d.-j., pl. Neajlovul, jud. Vlaşca.

Scaioşi, *sat*, făcînd parte din com. rur. Orleşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situat pe malul Oltuluĭ, la 4 kil. de căt. Valea-Bisericeĭ (şcoală). Are o populaţiune de 350 locuitorĭ şi o biserică.

Scaiul, *deal*, în jud. Iaşi, pl. Cîrligătura. Se prelungeşte din seria de dealurĭ, ce formează hotarul dintre com. Buznea şi jud. Roman, mergînd paralel cu dealul Budeanu, până în dreptul iazuluĭ Găneşti, iar de acolo se leagă cu dealul numit Lăcătuşeni, care are direcţiunea de la S. spre N., continuînd până în iazul Buznea, paralel cu dealurile: Budeanul şi Horpazul.

Scara (Scărişoara), *vîrf de munte*, în jud. Argeş, pl. Loviştea, în apropriere de frontiera despre Transilvania. Are o înălţime de 2116 m. d'asupra niveluluĭ Mării Negre.

Scariga, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, situat pe dreapta Tazlăuluĭ-Mare, lîngă Scariga din Berzunţ, la 3 kil. de Tîrgul-Valea-Rea (şcoală). Are o populaţie de 150 locuitorĭ; o cîrciumă şi o moară de apă.

Vite: 5 caĭ, 54 vite cornute, 4 porcĭ şi 12 capre.

Scariga, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunţul, situat la confluenţa pîrîuluĭ Berzunţul cu Tazlăul-Mare, la 5 kil. de satul Berzunţul (şcoală).

Are o populaţie de 72 locuitorĭ.

Scaunul-Doamneĭ, *colţ de piatră scobit*, la oare-care înălţime, între mănăstirea Bistriţa şi Arnota, jud. Vîlcea, unde, zice legenda, s'ar fi odihnit Doamna Elena a luĭ Mateiŭ-Vodă-Basarab, cînd a mers să viziteze mănăstirea Arnota, zidită de soţul eĭ.

Scaunul-Regineĭ, *localitate*, jud. Prahova, după apa Jepilor, o oră maĭ sus de cascada Urlătoarea, unde se vede o masă şi un scaun cu răzimătoare, făcute din piatră, în onoarea Regineĭ Elizabeta, care, de la castelul Peleş, adeseorĭ mergea de vizita aceste încîntătoare poziţiunĭ.

Maĭ sus de Scaunul-Regineĭ, tot pe apa Jepilor, într'un loc la care te urcĭ cu foarte multă greutate, este Scaunul-Regeluĭ.

Scaunul-Tîlharuluĭ, *pisc*, spre N.-V. de satul Chiţocul, com. Munteni-d.-j., pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Scăeni, *plasă*, a desfiinţatuluĭ jud. Săcueni. V. a. n.

Scăeni, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Podgoria, una dintre cele maĭ vechĭ comune ale judeţuluĭ.

E situată la poalele dealuluĭ Scăeni, în apropiere de rîul Teleajenul, la 6 kil. de Ploeşti şi la 22 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

La început a fost situată pe acest loc, însă o mică parte se întindea maĭ spre E.

Se compune din două cătune: Scăeni şi Balaca, cu o populaţiune de 657 locuitorĭ.

Are două bisericĭ, la Scăeni şi Balaca, deservite de doĭ preoţĭ; o şcoală, frecuentată de 82 copiĭ; 2 pive, 3 morĭ, o fabrică de făină şi o fabrică de hîrtie de paie.

Maĭ toţĭ locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit după legea din 1864. Puţinĭ sunt moşnenĭ. Ceĭ împroprietăriţĭ sunt în număr de 70 şi li s'aŭ dat 287 hect. din moşiile Bălăceanul, Anghelache, P. Filitis şi a Eforieĭ. Eĭ aŭ 23 caĭ şi iepe, 60 vacĭ, 136 boĭ, 10 capre, 282 oĭ şi 229 porcĭ.

Spre E. de comună, se află ruinele unor case ale luĭ Brîncoveanu şi altele ale luĭ Constantin Boltaşul, despre care se zice că aŭ fost arse de Turcĭ.

Comerciul se exercită în com. de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6463,12 leĭ şi la cheltuelĭ, de 6403,88 leĭ.

Prin comună trec şoselele: Ciorăneani, care înlesneşte comunicaţia între Blejoiul şi Pleaşa şi Bălăceanul, care leagă comuna spre E. cu dealul şi cătunul Seciul, iar spre V. dă în şoseaua Bucovul-Văleni. In interiorul com. sunt şoselele: Anghelache şi a Bisericeĭ.

Spre V. de această comună, în apropiere de soseaua Bucovul-Văleni, se află o movilă mare de pămînt, despre care se zice că este făcută din timpul Tătarilor. In partea de E. a com. se află dealul Scăeni, cu direcţia spre S.-E.

E străbătută de: gîrla Iazul-Feteĭ, ce îşĭ ia naştere din rîul Teleajenul, maĭ jos de satul Plopeni, face maĭ multe zigzagurĭ, străbătînd comunele Boldeşti, Scăeni, Pleaşa şi Bucovul, precum şi de izvorul Bălăhuţa şi de văile Chiruluĭ şi Bisericeĭ.

Se mărgineşte cu comunele Boldeşti, Pleaşa şi pl. Tîrgşorul.

Scăeni, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o populaţiune de 389 locuitorĭ; o biserică, zidită la aniĭ 1850-55, prin ajutorul locuitorilor şi prin stăruinţa postelniculuĭ Constantin Sterienescu din Stefeşti, preotul Iancu şi Sava Bălăceanu, proprietarul moşieĭ Scăeni şi a altor persoane pioase din Ploeşti. Aci e reşedinţa comuneĭ.

Scăeni, *cătun* al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 140 locuitorĭ şi 44 case.

Scăeanca, *moşie*, in jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Scăeni, proprietate moşnenească. Are 1720 hect., din care 1200 pădurea Scăeanca, restul curăturĭ, fîneaţă, livezĭ şi izlaz.

Scăeşti, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., la 27 kil. de Craiova şi la 24 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Filiaşi.

E situată pe dealurile Comăneasa şi Voichiţa.

Se mărgineşte la E. cu com. Coţofeni-din-Dos, la V. cu comuna Salcia, la N. cu com. Brădeşti şi la S. cu com. Rasnicul.

Comuna este accidentată de dealurile Comăneasa şi Răchiţa saŭ Rovina. Dealurile sunt îndreptate de la E. la V., sunt întrerupte prin micĭ vîlcele locuite. Comăneasa are 52 m. înălţime, iar Rovina, 60 m. Costişa de sus a dealurilor este acoperită cu pădurĭ şi viĭ, iar pe poalele lor este aşezată comuna.

Prin N. comuneĭ, cu îndreptarea N.-V.—S.-E., trece Jiul, avînd vadurĭ în com. Gîrla Salcia, care izvoreşte din comuna Salcia, până la trecerea sa în Scăeşti, este îndreptată de la V. spre E., iar aci de la S.-V. spre N.-E.; pe această gîrlă se află un pod în dreptul comuneĭ.

In Scăeşti se găsesc lacurile: Bîsdinul, la N.-V., cu o suprafaţă de 23 m. p., Gîldăul, de 47 m. p. şi Răchitoasa, de 56 m. p., la N.-E. Toate conţin peşte şi se scurg în Jiŭ.

Se află în com. un loc numit Siliştea, unde, se zice, în vechime se afla sat.

Are o populaţie de 1811 locuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 72 copiĭ; 2 bisericĭ, una în sat şi una în cimitir. Biserica din sat are hramul sf. Nicolae, Sf. Dumitru şi Sf-ta Paraschiva şi s'a fondat la 1824 de Dimitrie I. Mavrodin. In tinda bisericeĭ se găsesc inscripţiĭ care arată numele fondatoruluĭ şi data terminăreĭ.

Biserica de la cimitir, fondată cu ajutorul locuitorilor, are hramul Mucenicul Trifan. Ambele bisericĭ sunt făcute de zid.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de 4182 pog., din care 3222 arabile, 905 fîneaţă, 15 izlaz, 7 lac şi teren sterp, 645 pădure.

Moşia Scăeşti are o suprafaţă de 1640 pog., şi aduce un venit de 24425 leĭ.

Pădurea Scăeşti este amenajată.

Viile aparţin sătenilor şi sunt pe pămîntul delimitat lor la 1864.

Comuna este străbătută de o cale comunală lungă de 4 kil. îndreptată de la E. la V. şi de o alta de 2500 m., îndreptată de la N. la S.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2719,65 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2408,25 leĭ.

Scăeşti, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăeşti, în întindere de 1640 pog., cu

venit anual de 24425 leĭ. Are pădure pe ea în întindere de vr'o 650 hect.

Scăeşti-de-Jos, *cătun*, cu 589 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăeşti.

Scăeşti-de-Mijloc, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăeşti, reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 721 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1868, frecuentată de 72 băeţĭ: 35 băeţi din Scăeşti-d.-j., 19 din Scăeşti-de-Mijloc şi 18 din Scăeşti d.-s.; 2 bisericĭ, una în vatra satuluĭ şi alta la cimitir. Cea din sat s'a fondat la 1824 de d. I. Mavrodin şi s'a terminat la 1864; cea din cimitir, cu hramul Martirul Trifon, s'a fondat de locuitorĭ.

Scăeşti-de-Sus, *sat*, cu 501 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăeşti.

Scăianca. Vezĭ Scăeanca.

Scăieşti. Vezĭ Scăeşti.

Scăioşi, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situat sub un mal, numit Coasta-Mare, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bughea, la 20 kil. de capitala judeţuluĭ, la 7 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din două cătune: Fundeni şi Scăioşi, cu o populaţie de 992 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una în Scăioşi, fondată la 1801 de familia Filipescu şi a doua în căt. Fundeni, construită de nişte călugărĭ şi ambele deservite de doĭ preoţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 53 copiĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 185, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile Domniţa Bălaşa şi Filipescu, din care li saŭ dat 593 hect. Eĭ posedă: 21 caĭ, 262 boĭ, 106 vacĭ, 93 viţeĭ, 23 taurĭ, 567 oĭ, 16 capre şi 262 porcĭ.

In raionul comuneĭ e o moară pe rîul Teleajenul.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 1025 hect.

In localitatea numită Berila se află o fîntînă, din care curge apă amestecată cu pucioasă.

Comerciul se exercită în comună de 4 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3352,13 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2583,78 leĭ.

Prin comună trece şoseaua judeţeană, ce-ĭ înlesneşte comunicaţia spre comunele: Gura-Vitioareĭ şi Măgurelele.

In partea de E. a com. se află dealul Scăioşi, cu Vîrful-Doruluĭ.

E udată de Valea-Pietreĭ şi Berila, în partea de V., şi de Valea-Rotaruluĭ, în partea de S. Valea-Pietreĭ şi Berila servă de păşune, iar Valea-Rotaruluĭ de fîneţe.

Se mărgineşte cu comunele: Gura-Vitioareĭ, Mălăeşti, Măgurelele şi Gornetul-Cuib.

Scăioşi, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Scăioşi, *deal*, la E. de com. Scăioşi, pl. Teleajenul, jud. Prahova, cu vîrful cel maĭ înalt numit Vîrful-Doruluĭ.

Scăpăul, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, la 27 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată la poalele dealuluĭ Stîrmina şi formată numaĭ de satul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 872 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, frecuentată de 22 elevĭ; o cîrciumă.

Pămîntul este productiv. Loc. posedă: 30 plugurĭ, 38 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ şi 45 stupĭ.

Prin această comună trece şoseaua Severin-Hinova-Scăpăul-Flămînda.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2386 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1557 leĭ.

Vite: 600 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 1000 oĭ şi 4000 rîmătorĭ.

Scăricica, *sat*, cu 230 locuitorĭ, în jud. Neamţu, com. Pîngăraţi, pl. Piatra-Muntele.

Scăricica, *munte*, în jud. Suceava, com. Broşteni, avînd 1396,1 m. de altitudine.

Scărişoara, *com. rur.*, în S.-E. pl. Ocolul, jud. Romanaţi, compusă numaĭ din satul cu acelaşĭ nume, situat lîngă Olt, între com. Băbiciul şi Jieni, pe şoseaua Stoieneşti-Izlaz, la 21 kil. de Caracal.

Are o populaţie de 1197 locuitorĭ; o şcoală, frecuentată de 106 copiĭ (1899—900); 2 bisericĭ, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ (1833) şi Sf. Nicolae, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 9 cîrciumĭ.

Vite: 1410 vite marĭ cornute, 2095 vite micĭ cornute, şi 267 porcĭ.

In coprinsul comuneĭ sunt: Măgura-cu-Cruce, Măgura-luĭ-Gîrdu şi Măgura-luĭ-Stoian. Pe aci trecea şi drumul roman ce ducea de la Izlaz la Romula, şi pe care s'a găsit între altele şi lespezĭ de cărămidă mare

Scărişoara (Ciuciurele), *cătun*, al com. Cislăul, jud. Buzăŭ, cu 480 locuitorĭ şi 121 case.

Scărişoara, *sat*, făcînd parte din com. rur. Corbasca, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ, aşezat pe am-

bele laturĭ ale văiĭ cu acelaşĭ nume, care îl străbate de la N. la S., la $2^1/_2$ kil. spre V. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 277 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, făcută din lemn, şi cu temelia de piatră, în anul 1862, şi care în anul 1879 s'a reînoit refăcându-se catapeteazma, cu spesele locuitorilor.

Are o suprafaţă de 425 hect. 90 ariĭ. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ, sunt împroprietăriţĭ de la 1864. Eĭ stăpînesc tot teritoriul.

In acest sat se află un mic atelier de frînghierie.

Satul se află pe deal de vr'o 70 anĭ. Inainte era altul, tot cu acest nume, pe valea Sireteluĭ, în punctul numit Rîpa-Puşcaşuluĭ.

Scărişoara, *munte,* în jud. Buzeŭ, com. Cizlăul, căt. Scărişoara, culminînd în vîrful Seciuluĭ, şi din care se ridică movila Pîndăria.

Scărişoara, *munte,* jud. Muşcel, plaiul Nucşoara. Vezĭ Galbina.

Scărişoara, *culme de dealurĭ* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmniculuĭ; se desface din Dealul-Cîlnăuluĭ; se întinde printre pîraiele Valea-Largă şi Schitul, din com. Buda; este acoperită cu pădurĭ; la poalele culmeĭ se află cătunaşul Scărişoara, din jud. Buzăŭ.

Scărişoara, *pădure* seculară, jud. Buzăŭ, mare parte fag, pe muntele Scărişoara; face parte din marea pădure Cizlăul cu trupurile.

Scărişoara, *potecă,* numită şi Drumul-Scărişoareĭ, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, ce duce din satul Motrul-Mare pe la Scărişoara, la plaiul Păltineiuluĭ, Culmea-Cerneĭ şi în Cerna, apoĭ de aci pe muntele Gîrdomanul în sus, la muntele Stîrca-Mare, peste graniţă.

Scărişoara, *pichet,* cu No. 8 jud. Gorj, situat pe dealul cu acelaşĭ nume. Se mărgineşte la N. cu Tabla, la V. şi S., cu Zănoaga şi Copita.

Scărlăteasca, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Largul, căt. Scărlăteşti; are 1557 hect. maĭ toate arabile.

Scărlăteşti, *sat,* pe muchia platouluĭ de S. al jud. Brăila, com. Fleaşca, la 1 kil. spre E. de satul Fleaşca. Prin mijlocul satuluĭ trece drumul de fer Făurei-Feteşti, făcînd o tăetură adîncă în muchĭe, aşa că desparte satul în două. Cele două părţĭ comunică printr'un pod de cărămidă peste tăetura C. F.

Vatra satuluĭ este de 27 hect.

Are o populaţie de 405 locuitorĭ; 3 cîrciumĭ şi o lipscănie.

Vite: 246 caĭ, 690 vite marĭ cornute, 800 oĭ şi 270 rîmătorĭ.

Scărlăteşti, *cătun,* al com. Largul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 17 case.

Scărlăteşti, *moşie,* pendinte de com. Fleaşca, jud. Brăila, propr. d-luĭ C. A. Borănescu, cu o suprafaţă de 1150 hect. şi un venit anual de 18364 leĭ.

Scărlătoaia, *pădure,* de diferite esenţe, maĭ cu seamă tufan, pe teritoriul comuneĭ Mioveni, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel, în apropiere de gara Clucereasa.

Are o suprafaţă de 772 hectare, împreună cu Mioveanca şi Strîmba.

E aşezată pe coaste, cu pante puţin accidentate şi cu teren neexpus surpăriĭ.

Scăueni, *sat,* cu 80 fam., jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Berislăveşti.

Scăueni, *schit,* cu hramul Sf. Nicolae, jud. Argeş, pl. Loviştea, lîngă satul cu acelaşĭ nume din com. rur. Berislăveşti. A fost metoh al mănăstiriĭ Cozia. Astăzĭ este redus la biserică de mir care e deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Scăueni, *moşie,* cu o întindere de 2060 pog., din care 1700 pog. pădure, jud. Argeş, pl. Loviştea, proprietatea statuluĭ. Pe moşie sunt case de arendaş, han, magaziĭ şi o povarnă de rachiŭ.

Scăunaşul, *deal,* în jud. Gorj, com. Şomăneşti, din pl. Ocolul, situat spre N. de comună; începe din hotarul cătunuluĭ Drăgoeşti şi se termină în cătunul Teleşti-Birnici, com. Şomăneşti; este acoperit cu pădure.

Scăunelele, *trecătoare,* în Transilvania, jud. Vîlcea. De la pichetul Scaunele şi până la Mîndra, cea maĭ apropiată trecătoare, sunt 9 kil.

Scheaua, *sat,* la 3 kil. spre V. de satul Urleasca, jud. Brăila, pe moşia cu acelaşĭ nume. Se maĭ numeşte Căldăruşa şi Salcia. S'a înfiintat la 1872. Vatra satuluĭ este de 10 hect., cu o populaţie de 155 loccuitorĭ.

Vite: 130 caĭ, 270 vite marĭ cornute, 760 oĭ şi 70 rîmătorĭ.

Scheaua, *sat,* făcînd parte din com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Scheaua, *moşie*, jud. Brăila, pendinte de com. Urleasca, pl. Ianca, proprietate a moştenireĭ N. Iorgulescu.

Are o suprafaţă de 2500 hect., şi un venit de 30000 leĭ.

Scheaua-Liscoteanca, *moşie*. V. Bordeiul-Verde, jud. Brăila.

Scheia, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman, la 26 kil. de el şi la 17 kil. de reşedinţa plăşeĭ, aşezată pe un platoŭ înalt. E formată din satele: Cucova, Fărcăşani şi Scheia, cu reşedinţa com. în satul Scheia.

Are o populaţie de 1432 locuitorĭ, Romînĭ şi Ungurĭ. Unguriĭ ţin de parohia catolică Butea.

Sunt 3 bisericĭ de zid: două catolice şi una ortodoxă şi o şcoală mixtă.

Venitul anual al comuneĭ este de 4800 leĭ şi cheltuielile sunt de 4733 leĭ.

Pe teritoriul comuneĭ, în faţa satuluĭ Miclăuşeni, este un pod de fer peste rîul Siretul, lung de 165 m.

Scheia, *com. rur.*, în partea de E. a plăşeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, situată pe dealurĭ şi văĭ, între pîraiele Rebricea la E. şi Stavnicul la V., la 47 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 13 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ.

E formată din satele: Scheia-Căpoteşti, Scheia-Pojorăşti, Căueşti şi Găunoasa, pe o suprafaţă de 3494 hect., din care 1574 hect. pămînt arabil, 429 hect. fînaţ, 75 hect. viĭ, 93 hect. livezĭ, 7 hect. stuh şi răgoz, 7 hect. iazurĭ şi bălţĭ, 1126 hect. cuprinse de sate şi imaşe.

Are o populaţie de 1418 locuitorĭ; 2 bisericĭ şi o şcoală.

Vite: 515 vite marĭ cornute, 100 caĭ, 752 oĭ, 49 rîmătorĭ. Locuitoriĭ posedă 140 stupĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3665 leĭ la veniturĭ, şi de 3546 leĭ la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se ocupă cu scoaterea pietreĭ de prin bogatele cariere ce sunt pe aci.

Scheia-Căpoteşti, *sat* şi reşedinţă, în partea de S.-V. a comuneĭ Scheia, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, aşezat pe poala de V. a dealuluĭ Muncelul.

Are: o suprafaţă de 573 hect., din care: 313 hect. loc de arat, 53 hect. fânaţ, 119 hect. întinderea satuluĭ şi imaş, 29 hect. viĭ, 39 hect. livezĭ şi 2 hect. bălţi; o populaţie de 754 locuitorĭ.

Din trupul acesteĭ moşiĭ, 196 hect. sunt proprietatea statuluĭ, numită moşia Căpoteşti, fostă a mănăstireĭ Bîrnova din Iaşi.

Are o biserică, numită mănăstirea Bîrnova şi o şcoală înfiinţată la 1872, frecuentată de 40 elevĭ (1899—900).

Vite: 118 vite marĭ cornute, 417 caĭ, 172 oĭ, 30 rîmătorĭ. Locuitoriĭ posedă 140 stupĭ.

In partea de V. a satuluĭ, pe coasta dealuluĭ Căpoteşti, se află şanţurĭ şi movile vechĭ.

Scheia-de-Jos, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Drăguşeni, numit astfel spre deosebire de comuna Scheia, cu care formează un trup. Are o suprafaţă de 472 hect. şi o populaţie de 52 familiĭ saŭ 215 suflete.

Partea de N. a satuluĭ se maĭ numeşte şi Ciuroaia, iar satuluĭ întreg îĭ maĭ zice şi Basarabia, fiind populată cu oamenĭ veniţĭ din Basarabia.

Moşia este proprietatea familieĭ Şendrea.

Scheia-Pojorăşti, *sat*, la E. de satul Căpoteşti, com. Scheia, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat parte pe coasta de E. a dealuluĭ Muncelul şi parte pe coasta de V. a dealuluĭ Dupaita, pe o suprafaţă de 254 hect. şi cu o populaţie de 240 suflete.

Vite: 80 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 150 oĭ şi 7 rîmătorĭ.

Scheilor (Valea-), *cătun*, al com. Tohani, jud. Buzăŭ, cu 340 locuitorĭ şi 134 case. Are subdiviziunile: La-Băĭ (Boboci) şi Ghenoaica.

Scheilor (Valea-), *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Tohani; începe din marginea pădureĭ, primeşte maĭ multe izvoare, dintre care maĭ însemnate sunt: Izvorul-Bobociĭ, Valea-Budeĭ, apoĭ Valea-Butureaza şi Tohăneanca, care dă într'însa d'asupra cătunuluĭ Fefelei. Toate aceste izvoare împreunîndu-se daŭ naştere pîrîuluĭ Istăul.

Scheiul, *com. rur.*, jud. Argeşul, pl. Oltuluĭ, la 27 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 11 kil. de Piteşti.

Se compune din Dealul-Lăunelor (40 loc.), Gruiul-Inalt (30 loc.), Măniceşti (20 loc.), Pluta (50 loc.), Scheiul (258 loc.) şi Valea-Scheiuluĭ (222 loc.).

Are 3 bisericĭ: în Gruiul-Inalt, Măniceşti şi Scheiul şi o şcoală mixtă.

Vite: 250 boĭ şi vacĭ, 18 caĭ, 309 oĭ şi 85 rîmătorĭ.

Scheiul, *sat*, jud. Argeşul, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Alimăneşti-Ciofrîngeni.

Scheiul, *sat*, cu 258 locuitorĭ, jud. Argeşul, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. cu acelaşi nume. Are o biserică, cu hramul Inălţarea Domnuluĭ, deservită de

un preot și un cîntăreț; o școală mixtă.

Scheiul (Schitul), *sat*, cu 159 locuitorĭ, jud. Argeșul, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Corbi-Măgureni. Are o biserică, cu hramul Sf. Ingerĭ, deservită de doĭ preoțĭ, un cîntăreț și un paracliser.

Scheiul saŭ **Valea - Scheiul**, *sat*, cu 274 locuitorĭ, jud. Argeșul, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Dobrogostea-Negovani.

Scheiul, *cătun*, al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 230 locuitorĭ și 52 case. Are sub-diviziile Pîcleni și Popești.

Scheiul, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, com. Ludești.

Are peste 200 familiĭ; 2 bisericĭ și o școală mixtă, care în 1899—900, a fost frecuentată de 59 copiĭ.

Scheiul, *suburbie* a orașuluĭ Cîmpulung, jud. Mușcel. Locuitoriĭ de aci se ocupă cu facerea șițeĭ și a donițelor.

Scheiul (Cureaua-), *moșie* a statuluĭ, jud. Argeșul, pl. Oltul, cu o întindere de 1085 pog., din care 900 pog. pădure măruntă.

Scheiul (Cacaleți, Reda-Barbuluĭ, Sudiți), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Gherăseni, căt. Sudiți, proprietatea bisericeĭ Sf. Niculae din Brașov. Are 1960 hect., din care 1100 hect. arabile, 360 hect. pădure, 840 hect. fîneață și 20 hect. loc sterp.

Schela, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Vulcanul, situată la N. com. Horezul, pe niște văĭ și coaste, ramificațiĭ ale munților și formată dintr'un singur sat.

Are o suprafață de 54 hect., din care 25 hect. arabile, 23 hect. pădure și 6 hect. vie și prunĭ, cu o populație de 130 familiĭ, saŭ 517 suflete.

Are o școală; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 45 care cu boĭ și vacĭ, 180 vite marĭ cornute, 300 oĭ, 250 capre, 6 caĭ și 100 rîmătorĭ.

Venitul com. este de 409 leĭ, iar cheltuelile, de 402 leĭ, 91 banĭ.

Comunicația în com. se face prin drum de care, iar în partea de S.-E., prin șoseaua comunală, care o leagă cu Porceni. Pe aci trece și poteca spre Buliga.

Spre N.-E. comuneĭ este dealul numit Cornetul, acoperit numaĭ cu pădurĭ de fag.

In raionul comuneĭ și la N. săŭ, este locul istoric «Poiana luĭ Mihaiŭ-Viteazul».

Spre E. se află Platoul-Haraboruluĭ, unde a fost sat.

Schea-Ciobanuluĭ, *numire vechĭe a portuluĭ* Bechet, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Bechetul.

Schela-Cladoveĭ, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., la 3 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe moșia statuluĭ Bresnița, în șesul Dunăreĭ.

Se mărginește la E. cu orașul Turnul-Severin; spre S. cu regatul Serbieĭ, de care se desparte prin Dunăre; în partea de N. cu com. rur. Bresnița.

Satul formează com. cu satele: Dudași și Gura-Văiĭ, avînd o populație de 1200 locuitorĭ; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală, frecuentată de 75 elevĭ (1899—900); 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 52 plugurĭ, 80 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ; 600 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 500 oĭ și 470 rîmătorĭ; 25 stupĭ.

Prin com. trece șoseaua națională și calea ferată Vîrciorova-București.

Are o șosea comunală, care o leagă cu căt. Dudași.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3921 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2022 leĭ.

Deal maĭ principal e Dealul-Cerătuluĭ, acoperit cu viĭ. La satul Gura-Văiĭ se află stînca de piatră numită Babele și Cracul Sf. Petru, unde se găsește o cruce cu inscripțiune vechĭe, cunoscută sub numele de Crucea Sf. Petru.

Aicĭ este și un ogaș, care și-a luat numele de la muntele Sf. Petru, numit ogașul Sf. Petru.

Ape: Dunărea, pe care se află insulele Dudașul și Gura-Văiĭ (vezĭ insula Baciuluĭ); rîurile Jidostița și Ogașul-cel-Mare.

Pe teritoriul com. se află în partea de V. niște metereze, iar în partea de S.-E., rămășițele uneĭ mănăstirĭ vechĭ, precum și insula Golul saŭ Banul, cu ruine.

Schela-Cladoveĭ, *pichet de graniță*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Schela-Cladoveĭ.

Schela-Dragoslavele. Vezĭ Dragoslavele, com. rur., jud. Mușcel.

Schela-Gogoșilor, *pichet de graniță*, pe marginea Dunăreĭ, com. rur. Gogoși, pl. Blahnița, jud. Mehedinți.

Schela-Vechie, *ostrov*, în jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, în Dunăre.

Schela-Vechie, *pichet*, cu No.

33, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, până în dreptul căruia Dunărea curge cu direcţiunea N.-N.-E. spre S.-S.-V. şi de unde ia direcţiunea N.-S., până la pichetul No. 35, Bogdan.

Schender, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, căt. com. Hairam-Chioi, situat în partea de S. E. a plăşeĭ şi cea de E. a com., la 2½ kil. spre N.-E. de căt. de reşedinţă, Hairam-Chioi. Este aşezat pe valea Schenderuluĭ şi este închis de dealul Schender în partea de S.-V. şi dominat de vîrful Schender, care are o înălţime de 179 metri. In partea sa de S. şi maĭ ales în cea de V. se întinde o pădure mare, care ocupă tot dealul Schender, întreaga vale Demircea şi valea Schenderuluĭ. Şoseaua judeţeană Cuzgun-Mangalia trece prin mijlocul satuluĭ. Un drùm comunal pleacă spre N., care se bifurcă şi din care o ramură apucă spre Şarapcea-Caraaci şi alta spre Malcoci. Spre S. pleacă două drumurĭ: unul la Demircea şi altul la Hairam-Chioi.

Schender, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioi şi anume pe acela al căt. săŭ Schender, situat în partea de S. a plăşeĭ, cea centrală a com. şi cea de V. a căt.; are o direcţie generală de la N. către S.-E.; ramificaţiunile sale de E. se întind până la marginea satuluĭ Schender, iar cele de V. formează malul drept al văiĭ Demircea; este în mare parte acoperit cu pădurĭ şi o parte cu tufărişurĭ.

Schenderuluĭ (Valea-), *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioi şi anume pe acela al căt. Şarapcea-Caraaci şi Schender; situată în partea de S. a plăşeĭ, cea centrală a com. şi cea de V. a cătunelor; se maĭ numeşte şi Valea-Sevendiculuĭ şi Valea-Demirceĭ; malurile sale amîndouă sunt acoperite cu pădurĭ întinse; este străbătută de o mulţime de drumurĭ comunale, care duc la Schender, la Sarapcea-Caraaci, la Ghiol-Punar, la Borungea şi la Sevendicul.

Schineni (Spineni), *com. rur.,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., situată în valea rîuluĭ Siretul.

Se compune din cătunele: Bogdana, Peletuci-d.-s., Peletuci-d.-j., Căţăleşti, Schineni, reşedinţă, toate pe dreapta Siretuluĭ şi Cotul-Iuraşcu, pe stînga.

In Condica Liuzilor, găsim Schineni ca proprietate a Spătaruluĭ Dumitraşcu Sturdza, făcînd parte din jud. Neamţu. S'a trecut în ocolul Bistriţa, jud. Bacăŭ, cu prilejul rotunjireĭ făcută în 1833.

Se mărgineşte la E. cu com. Prăjăşti, la V. cu com. Ciumaşi, la S. cu com. Săuceşti şi la N. cu com. Şerbeşti.

Are o populaţie de 1126 locuitorĭ; o şcoală, care funcţionează din 1890 în satul Căţăleşti, frecuentată (în 1899—900) de 18 copiĭ; 3 bisericĭ ortodoxe, deservite de 1 preot şi 4 cîntăreţĭ, şi una catolică, deservită de preotul catolic din Bacăŭ.

In această comună, împreună cu Unitele, după legea rurală din 1864, s'aŭ dat, la 166 locuitorĭ, 559 fălcĭ pămînt în împroprietărire.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 1860 hect.

Proprietarĭ sunt: Elena Iuraşcu, cu 340 hect. şi G. Exarcu, cu 957,48 hect.

Pădurile (tufăriş) aŭ o întindere de 35 hect.

Viile ocupă o suprafaţă de 4,72 hect.

Vite: 85 caĭ, 759 vite marĭ cornute, 262 porcĭ şi 1251 oĭ. Locuitoriĭ aŭ 127 stupĭ.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1339,91 hect.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6078 leĭ, 87 banĭ şi la cheltuelĭ, de 2207 leĭ, 50 banĭ.

Pe teritoriul com. trece calea vecinală Săuceşti-Schineni-Şerbeşti-Galbeni.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 10 kil.; la com. Şerbeşti, 6 kil.; la com. Săuceşti, 9 kil.; la com. Prăjăşti, 5 kil.; la com. Ciumaşi, 11 kil. şi la com. Gîrleni, reşedinţa plăşiĭ, 14 kil.

Schineni, saŭ **Spineni,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, situat între pîrîul Turbata şi Siretul, la 3 kil. de satul Căţăleşti (şcoala). Are o populaţie de 463 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una ortodoxă, zidită de Smaranda Greceanu, şi alta catolică, fondată de Hristor Exarhu, la 1848.

Vite: 43 caĭ, 362 vite marĭ cornute şi 122 porcĭ.

Schineni saŭ **Spineni,** *cătun,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Sascut, situat pe valea pîrîuluĭ ce trece prin căt. Sascut şi se duce în şesul Siretuluĭ.

Are o populaţiune de 324 locuitorĭ.

Schineni, saŭ **Spineni,** *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre E. de oraşul Bîrlad, pe Pîrîul-Sărat.

Are o populaţie de 734 locuitorĭ; o şcoală şi 3 bisericĭ.

Satul formează comună (com. Schineni) cu cătunele: Sărăţeni-d.-s., Sărăţeni-d.-j. şi Lăţeşti. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 144,75 hect. şi livezile cu pomĭ.

Comerciul se face de 15 persoane.

Veniturile com. sunt de 9137 leĭ, 77 banĭ.

Schinetea, *sat*, în partea de N. a com. Dumeşti, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta despre E. a dealuluĭ Rîngoaia.

Are o suprafaţă de 1073 hect. şi o populaţie de 19 familiĭ, saŭ 69 suflete.

Vite: 5 caĭ, 235 vite marĭ cornute, 16 rîmătorĭ, 130 oĭ. Loc. aŭ 20 stupĭ.

Schinetea, *pîrîŭ*, izvoreşte din partea de S. a satuluĭ Suhuleţul, com. Suhuleţul, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, de la locul numit Boutina (Bobrica), intră în com. Dumeşti, pe la N., ia direcţiunea spre S. şi, după ce primeşte afluenţiĭ: Hodorăni şi Marcoceni, care ambiĭ vin de la N.-E. spre S.-V., se varsă în Bîrlad, în partea de E. a satuluĭ Dumeşti-Marĭ, maĭ spre S. de locul numit Moara-Iordăchioaeĭ.

Schiopeni. Vezĭ *Şchiopeni*.

Schiopoaia. Vezĭ *Şchiopoaia*.

Schiopota. Vezĭ *Şchiopota*.

Schiuleşti. Vezĭ *Şchiuleşti*.

Schiteanca, *pădure* de stejar şi gîrniţă, pe proprietatea statuluĭ, Schitul-Greci, com. Mierleşti, pl. Siul d.-s., jud. Olt; formează un trup de 500 hect. cu Muşata şi Brăniştioara.

Schitul, *cătun*, al com. Beciul, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ şi 30 case.

Schitul, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiaşi.

Are o populaţie de 109 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Ştefan, fondată la 1883 de preotul Ştefan şi parte din locuitorĭ.

In sat este balta Schitul.

Schitul, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul, situat în dreapta rîuluĭ Bistriţa.

Are o populaţie de 795 locuitorĭ.

Acest sat se maĭ numeşte şi Schitul-Hanguluĭ.

Schitul, *subdivizie a căt.* Găvanele, din com. Boziorul, jud. Buzăŭ.

Schitul, *trup de sat*, în com. Petricani, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Schitul, *mahala*, din com. Genuneni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Biserica comuneĭ a servit de schit, după cum se constată din această inscripţie:

† Acest sfînt schit, unde se prăznueşte hramul Sfinteĭ Inălţărĭ a Domnuluĭ Isus Christos, este zidit din temelie de Pahomie Monachul, ce s'a numit spre mirenie Popa Postelnicul, fiul luĭ Iordache Vel Stolnic Pîrscoveanul, în zilele Domnuluĭ Constantin Voevod Brîncoveanul şi l'aŭ închinat metoh sfinteĭ mănăstirĭ Bistriţa pentru a sa şi a tot neamuluĭ săŭ veşnică pomenire, la leatul 7192 (1684).

La a doua uşe se citeşte următoarele:

Acest sfînt schit, unde se prăznueşte hramul Inălţarea Domnuluĭ nostru Isus Cristos s'a zidit de Pahomie Monahul Pîrscoveanul, în zilele luĭ Constantin Brîncoveanul şi l'aŭ închinat la sfînta mănăstire Bistriţa, dar n'aŭ fost apucat să-l zugrăvească; iar acum în zilele domnuluĭ Alexandru Moruz Voevod, fiind egumenul Bistriţeĭ Chir Constantin Arhimandrit, pus'aŭ egumen la acest schit pe chir Dionisie Eromonah şi acesta cu voia luĭ Dumnezeŭ s'aŭ îndemnat cu multă rîvnă şi dintru a sa dreaptă agonisire cheltuind, l'aŭ zugrăvit peste tot pe dinăuntru după cum se vede cum şi cele ce aŭ maĭ fost trebuincioase aŭ făcut, ajutorînd şi sf. sa Arhimandritul împreună cu alţĭ fraţĭ spre veşnica pomenire, la leatu 1801.

Schitul, *vechĭe numire a cătunaşuluĭ* Crăciuneşti, din com. Cislăul, jud. Buzăŭ.

Schitul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Muşcel, pl. Nucşoara, căt. Schitul-Goleşti, pe linia Bucureşti-Cîmpulung, pusă în circulaţie la 1 Septembrie 1887. Se află între staţiile Furnicoşi (6,2 kil.) şi Cîmpulung (6,9 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de $503^{m},18$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 12736 leĭ, 60 banĭ.

Schitul, *pădure*, la E. de com. Stăneşti, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel.

Schitul, *pichet de graniţă*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, pe marginea apeĭ Cerna.

Schitul (Tîrcovul), *fost metoh*, al Episcopieĭ Buzăŭ, azĭ biserică de mir, în com. Tîrcovul, jud. Buzăŭ.

Schitul, *deal*, jud. Fălciŭ, ce se prelungeşte în partea de N. a comuneĭ Boţeşti, pl. Crasna, pe teritoriul moşieĭ Partea-din-Porceni. Acest deal, în prelungirea sa, poartă numirile: Drăgălina şi al-Porcişenilor.

Schitul, *deal*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, în partea de S. a comuneĭ, lîngă schitul Poiana-Măruluĭ; este acoperit cu pădurĭ.

Schitul-Baia-de-Aramă, *mănăstire*. Vezĭ Baia-de-Aramă.

Schitul-Baloş. Vezĭ Baloş-Schit, sat, în com. Rădeni, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Schitul-Bodesculuĭ. Vezĭ com. Gugeşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Schitul-Cheia, *poiană*, pe rîul Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Schitul-Deleni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comăniţa, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Schitul-Duca, *sat*, în partea de N.-E. a com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, situat pe vale, în stînga pîrîuluĭ Vaslueţul şi a şoseleĭ naţionale Vasluiŭ-Iaşi, pe o suprafaţă de 659 hect., din care 398 hect. pădure şi 132 hect. loc de cultură, proprietatea Statuluĭ, iar 129 hect. ale locuitorilor. Are o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 143 suflete; o biserică, zidită la 1802.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri şi 16 care cu boĭ, 1 plug şi 4 căruţe cu caĭ; 18 caĭ, 88 vite marĭ cornute şi 120 rîmătorĭ; 70 stupĭ.

Schitul-Frumoasa, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., aşezată pe valea rîuluĭ Coman saŭ Negru, între dealurĭ, şi alcătuită din două cătune: Schitul-Frumoasa, reşedinţa, şi Răţeni.

Se mărgineşte la N. cu com. Tazlăul, jud. Neamţu; la S., cu comunele Solonţul şi Bihnăşeni; la E., cu com. Băsăşti şi la V., cu com. Valea-Arinilor.

Pămîntul săŭ este străbătut de la V. spre E. de pîrîul Comanuluĭ saŭ Negru şi înconjurat de dealurile: Runcul-Feteĭ, Crucea, Bradul, Bîtca-Neagră şi Muntele-Iugeĭ, Fruntea-Comanuluĭ, Dumea şi Arşiţa-Mare.

Are o populaţie de 712 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, Schitul-Frumoasa, fost în vechime schit de călugărĭ, şi cea-l'altă în Răţeni, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 5 cîrciumĭ.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de aproape 10000 hect. Statul este proprietar mare (moşia Frumuşica). Pădurea statuluĭ de aci, Schitul-Frumoasa, ocupă peste 9000 hect. şi se întinde şi pe teritoriul com. Băsăşti.

Se găsesc două izvoare cu apă sărată, în văile Ghidionuluĭ şi Sărăţelele.

Are o fabrică cu aburĭ şi un herestrăŭ de apă.

Totalul pămînturilor de cultură este de 396,89 hect.

Vite: 10 caĭ, 466 vite marĭ cornute, 168 porcĭ şi 864 oĭ; stupĭ de albine sunt 36.

E străbătută numaĭ de căĭ naturale, care o unesc cu comunele vecine, şi de căĭ comunale spre Băsăşti, spre Valea-Arinilor şi Bihnăşeni.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3190 leĭ, 46 banĭ şi la cheltuelĭ, de 1708 leĭ, 81 banĭ.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 51 kil.; la Moineşti, 31 kil.; la com. Băsăşti, 11 kil.; la com. Valea-Arinilor, 15 kil.; la com. Solonţul, 23 kil. şi la com. Scorţeni, reşedinţa plăşeĭ, 20 kil.

Schitul-Frumoasa, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, situat la confluenţa pîrîiaşelor Ghidion şi Neştiutul, în basinul pîrîuluĭ Coman.

Are o populaţie de 130 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, clădită la 1820 de Protosinghelul Gherasim, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ şi care a fost maĭ înainte schit de călugărĭ; 4 cîrciumĭ.

Vite: 9 caĭ, 343 vite marĭ cornute şi 121 porcĭ.

Schitul-Frumoasa, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., care se întinde prin comunele Băsăşti şi Schitul-Frumoasa, cu o suprafaţă de 9762 hect., populată de brazĭ, moliftĭ şi pinĭ. Aparţine statuluĭ. Maĭ înainte de secularizare, aparţinea schituluĭ Frumoasa.

Schitul-Goleşti, *com. rur.*, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel, la S. de Cîmpulung şi la 10 kil. de acest oraş, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Tîrgul.

Se compune din 4 cătune: Valea-Buţiĭ, Valea-Pechiĭ, Lăzăreşti şi Burneşti şi se mărgineşte la N. şi E. cu pădurea Gradiştea, la S. cu comuna Mihăeşti şi la V. cu comuna Coteşti şi Capul-Pisculuĭ.

Are o populaţie de 1425 locuitorĭ; o biserică vechĭe: Schitul-Goleşti şi alta nouă; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 37 caĭ, 785 boĭ, vacĭ şi viţeĭ, 872 oĭ, 261 porcĭ, 83 capre; 40 stupĭ cu albine.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1752 leĭ şi la cheltuielĭ, de 1723 leĭ.

In comună sunt maĭ multe livezĭ de prunĭ şi marea pădure a statuluĭ Grădiştea în care se găseşte tot felul de arborĭ. Prin această pădure sunt cîte-va dealurĭ, rîpĭ şi poenĭ, carĭ aŭ diferite numirĭ.

Rîul Tîrgul udă comuna în tot lungul săŭ, de la N. spre S. Pe ele se află 3 morĭ.

179 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864 pe moşia statuluĭ Gradiştea, care are o întindere de 697 hect., compuse din arăturĭ, fîneţe şi izlaz.

La S. de comună este un pod de lemn, pe şoseaua naţională, numit podul Furnicoşi, care leagă comuna Schitul-Goleşti cu comuna Mihăeşti. Tot aci este şi un pod mare de fier al căieĭ ferate, ambele pe Rîul-Tîrguluĭ.

Calea ferată Goleşti-Cîmpulung şi şoseaua naţională Piteşti-Cîmpulung trec prin mijlocul comuneĭ. Afară de acestea, 4 şosele vecinale leagă această comună cu cele vecine.

Pe proprietatea statuluĭ Gradiştea, se află vechea cetate Jidova, numită şi Gradiştea.

Schitul-Goleşti, saŭ **Biserica-Goleştilor,** *fost schit* de călugărĭ, edificat de domniĭ Goleşti pe la 1680. Aci sunt cîte-va pisaniĭ şi pietre mormîntale cu inscripţiĭ slavone şi care azĭ servă ca podeală în întru bisericeĭ.

In tinda bisericeĭ sunt zugrăviţĭ uniĭ din ctitorĭ. Ca odoare, pe lîngă altele, există 2 candele de argint, cu inscripţia vechĭe de tot.

In jurul bisericeĭ sunt chiliile schituluĭ.

Schitul-Greci, *cătun,* făcînd parte din com. Mierleşti, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situat la S. de com., pe valea şi de amîndouă malurile Iminoguluĭ. Are o populaţie de 282 locuitorĭ, din carĭ 35 împroprietărițĭ după legea rurală; o biserică, numită Schitul-Greci, fondată la 1830, reparată de Stat la 1852, şi care e deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Vite: 25 caĭ, 30 ĭepe, 66 boĭ, 40 vacĭ, 10 capre, 320 oĭ şi 59 porcĭ.

Moşia e proprietatea statuluĭ şi are o suprafaţă de 2500 hect.

Schitul-Greci, *fostă mănăstire* de călugărĭ, înainte de secularizare, situată pe valea şi malul drept al Iminoguluĭ, în jud. Olt, pl. Siul-d.-s., com. Mierleşti, căt. Greci. Azĭ a rămas biserica de mir, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser. Biserica s'a fondat la 1830 de călugărĭ şi s'a reparat la 1853.

Schitul-Grosul, saŭ **Poenari-Grosul,** *cătun,* pendinte de com. Grosul, pl. Marginea, jud. Vlaşca. Vezĭ com. Grosul saŭ Podul-Grosul.

Schitul-Hadîmbul, *sat,* în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mironeasa, situat de-asupra Dealuluĭ-Mare, numit în localitate şi Dealul-Mănăstireĭ. E înconjurat de toate părţile cu pădurĭ.

Are o populaţie de 10 familiĭ.

Aicĭ se află şi mănăstirea Schitul-Hadîmbul, făcută de Iane Hadîmbul, în timpul domnieĭ luĭ Duca-Vodă, pe la 7189. Are zid de jur împrejur, în formă de cetăţuie; a stat în ruină până în timpul călugărilor grecĭ, cînd i s'a făcut reparaţie, şi, după secularizare, a devenit, împreună cu moşiile pendinte de ea, proprietatea statuluĭ. Are 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Schitul-Hadîmbul, *schit,* Vezĭ satul Schitul-Hadîmbul, jud. Iaşi.

Schitul-Lipovenesc, *schit,* situat pe dreapta rîuluĭ Bistriţa, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Doamna, în faţa oraşuluĭ Piatra.

Schitul-luĭ-Tărîţă, *biserică,* cu calugărĭ, în satul Socola, com. Buciumi, pl. Codrul, jud. Iaşi, făcută de Grigore-Ghica, cel bătrîn, în întîia domnie de la 1727—1733. La 1754, Mateĭ-Ghica, fiul luĭ Grigore, a ajutat cu banĭ pe călugăriĭ din acest schit, de l'a prefăcut în zidire de pĭeatră. La 1758, în domnia luĭ Teodor-Calimach, aicĭ a fost spitalul pentru bolnaviĭ de ciumă. Pe la 1790—1800, Gheorghe-Tărîţă, a reparat biserica, lăsîndu-ĭ şi toată averea sa, de la care a rămas şi numele schituluĭ.

Astă-zĭ schitul, cu 6 călugărĭ, este întreţinut de Epitropia Spitalelor Sf. Spiridon din Iaşi.

Schitul-Mateĭ, *sat,* în jud. Argeş, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Alimăneşti-Ciofrîngeni. Are o populaţie de 25 familiĭ, şi o biserică (schit).

Schitul-Mateĭ, *schit* de călugărĭ, cu hramul S-ţiĭ Ingerĭ, întemeiat de un Egumen Dorofteĭ, în satul cu acelaşĭ nume, pendinte de com. rur. Alimăneşti-Ciofrîngeni, jud. Argeş, pl. Topologul. Astăzĭ este biserică de mir, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Schitul-Orăşeni, *sat,* pe valea pîrîuluĭ Miletinul, în partea de V. a com. Cristeşti, pl. Coşula, jud. Botoşani, pe moşia Cristeşti. Are o populaţie de 42 familiĭ, saŭ 95 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 3 cîrciumĭ.

Vite: 70 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 120 oĭ şi 88 porcĭ.

Biserica de aci era schit de călugăriţe, care la 1864 s'a desfiinţat; iar locuitoriĭ acestuĭ sat sunt scutelniciĭ saŭ oameniĭ schituluĭ, carĭ aveaŭ cîte-va case în apropiere de chiliile călugăriţelor şi de schit, şi care cu

timpul înmulţindu-se aŭ format un mic sat. Astăzĭ sunt împroprietărițĭ.

Schitul-Orăşeni, saŭ **Maicele,** *fost schit de călugărițe*, în satul Schitul-Orăşeni, com. Cristeşti, jud. Botoşani.

Schitul-Porcişeni, *fost schit de călugărițe,* astăzĭ biserică de mir, jud. Fălciŭ, pl. Crasna, com. Boţeşti. Partea de moşie pe care se află schitul a fost a unuĭ răzăş, Ichim Porcişanu, care o stăpînea prin veacul al XVI-lea, cînd a fondat şi schitul; apoĭ a trecut în proprietatea Biv-Vel Spătaruluĭ Negruzzi, care a reparat şi schitul.

Schitul-Priboeni şi **Budişteni,** *proprietăţĭ* ale statuluĭ, pendinţĭ de mănăstirea Cotroceni, jud. Muşcel.

Schitul-Sava, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Podurile, situat la poalele munteluĭ cu acelaşĭ nume, la 8 kil. de satul Podurile (şcoală).

Are o populaţie de 96 suflete; o biserică, fostă schit.

Schitul-Sava, *schit,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, la poalele munteluĭ cu acelaşĭ nume şi lîngă satul Valea-Soaseĭ, care a fost locuit de călugărĭ, apoĭ de călugărițe, iar acum este redus la biserică de mir.

Schitul-Stavnicul, *sat,* jud. Iaşi, com. Voineşti, pl. Stavnicul, spre V. de satul Voineşti, situat pe pîrîul Stavnicul.

Are o populaţie de 132 locuitorĭ; o bisericuţă ruinată, care poartă numele de schit. Moşia, cu o întindere de 659 hect., e proprietatea Epitropieĭ Spit. Sf. Spiridon.

Loc. se ocupă maĭ mult cu tăerea lemnelor de prin parchete, cu facerea mangaluluĭ şi cu transportul lemnelor la Iaşi.

Vite: 9 caĭ, 83 vite marĭ cornute şi 14 rîmătorĭ.

Schitul-Stăneşti, *moşie* a statuluĭ, pendinte de biserica Zlătari, jud. Vîlcea.

Schitul-Topolniţa, *mănăstire.* Vezĭ Topolniţa, schit.

Schitul-Vechiŭ, *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, de pe teritoriul satuluĭ Valea-Soaseĭ.

Schitul-Zgureĭ, *biserică vechĭe,* pe teritoriul satuluĭ Zgura, com. Olteneşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ.

Schituleţul, *schit,* în viea mănăstireĭ Căldăruşani, din com. Ceptura, jud. Prahova, pl. Cricovul.

Schituluĭ (Izvorul-), *izvor de apă minerală,* situat aproape de Sehăstria de lîngă pîrîul Nechitul, jud. Neamţu. Izvoreşte dintr'o stîncă dreaptă şi dă pe oră 12 litrurĭ. Nu are nicĭ floare, nicĭ miros şi este de un gust astrigent. Cînd temperatura atmosfereĭ e de 18°, a apeĭ este de 8°; greutatea eĭ specifică este de 1,004; reacţiile aŭ dovedit că această apă, pe lîngă var şi magnezie, cuprinde mult fer şi pucioasă; dacă stă cîte-va zile în sticlă destupată, depune mult oxid de fer.

Schituluĭ (Lacul-), *lac,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, format de pîrîul cu acelaşĭ nume, din pricină că două dealurĭ se încheie chiar în albia Pîrîuluĭ-Schituluĭ. Conţine păstrăvĭ.

Schituluĭ (Pîrîul-), *trup de sat,* în com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Schituluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, format prin reunirea pîrîiaşelor: Iuga, Casova şi Cîrpinişul, pe de o parte, şi Ghidion şi Neştiutul, pe de altă parte. Curge spre E. şi se varsă pe malul drept al pîrîuluĭ Comanul, maĭ sus de Răţeni, după ce străbate tot teritoriul comuneĭ. Acest pîrîŭ formează Lacul-Schituluĭ.

Schituluĭ - Manolea (Iazul-), *iezişor,* jud. Suceava, în suprafaţa de 10 prj., în curtea schituluĭ Manolea. Apa sa învîrteşte o morişcă şi se varsă în Platoniţa.

Scînteia, *cătun,* în jud. Putna, com. Boloteşti, pl. Gîrlele, situat împreună cu cele-l'alte cătune ce compun comuna, pe malul Putneĭ, între Măgura şi Putna.

Are o populaţie de 160 suflete; o biserică, cu hramul Inălţarea Domnuluĭ.

Scînteia, *sat,* în partea de V. a com. Bodeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiş, şi străbătut de pîrîul Rebricea la V.

Are o suprafaţă de 400 hect., cu o populaţie de 62 familiĭ, saŭ 224 suflete; o biserică de zid, în stil foarte vechiŭ, cu hramul Sf-ţiĭ Mihail şi Gavril şi despre care se zice că ar fi făcută de Ştefan-cel-Mare.

Vite: 39 caĭ, 146 vite marĭ cornute, 28 rîmătorĭ şi 46 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ

şi 10 care cu boï, 1 plug şi 2 căruţe cu caï.

Tradiţia spune că satul Scînteia a fost tîrguşor până la o vreme. Adevărat este că se găsesc în pămînt pietre care aŭ slujit la temeliile caselor şi că pe teritoriul satuluï se maï află urmele uneï prea vechï bisericï.

In marginea satuluï, pe pîrîul Rebricea, a fost un mare pod de piatră care s'a ruinat nu de mult; se zice că şi acest pod s'ar fi făcut de Ştefan-cel-Mare.

Scînteia, *schit de călugăriţe,* în dreptul com. Baloteşti, pl. Gîrlele, jud. Putna.

Scînteia, *staţie de dr. d.-f.,* jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Bodeşti, pe linia Iaşi-Vasluiŭ, pusă în circulaţie la 1 Maiŭ 1892. Se află între staţiile Rebricea (5,5 kil.) şi Grajduri (6,2 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluï Măriï de 148m,55. Venitul acesteï staţiï pe anul 1896 a fost de 41713 leï, 64 banï.

Scînteia, *moşie* a statuluï, compusă din 5 hlise, jud. Putna; fostă pendinte de schitul Scînteia.

Scînteieşti, *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Frumuşiţa, la vr'o 8 kil., spre V., de reşedinţa comuneï. Are o populaţie de 240 familiï, saŭ 1018 suflete; o biserică şi o şcoală. Impreună cu căt. Fîntînele, din com. Folteşti, formează o parohie aparte avînd catedrala cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot ajutor şi 4 cîntăreţï.

Scînteieşti, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Izvorul-Bîrzeï.

Sclipoteşti, *fost sat,* situat pe lunca Siretuluï, la N. de satul Ionăşeşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ.

Scoarţa, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Amaradia, în partea de N.-V. a com. Pojogeni, situată maï mult pe dealurï, pe o poziţie înaltă şi înclinată spre V. E formată din 2 cătune: Scoarţa şi Ceretul (Călugăreasa), cu o suprafaţă de 600 hect. şi o populaţie de 360 fam., saŭ 1371 sufl.

Are o şcoală, fondată în 1884, frecuentată de 46 copiï (1899—900); 5 bisericï, deservite de 2 preoţï şi 2 cîntăreţï.

Locuitoriï posedă: 145 plugurï, 110 care cu boï, 3 căruţe cu caï; 100 stupï; 662 vite marï cornute, 818 oï, 12 capre, 199 rîmătorï şi 28 caï.

Venitul comuneï este de 1639 leï, 5 banï, iar cheltuelile sunt de 1626 leï, 42 banï.

Comunicaţia în com. se face prin şoselele judeţene T.-Jiul—Vîlcea şi T.-Jiul — Spahiï-Dolj, care se bifurcă pe teritoriul aceste comune, apoï prin o şosea comunală, care o pune în legătură cu Bobul.

Calea ferată Filiaşi-T.-Jiul are ca staţie apropiată, staţia Copăcioasa.

In această comună se află dealul Scoarţa şi valea cu acelaşi nume.

Numele de Scoarţa vine de la o biserică vechïe, ce era acoperită cu scoarţă de stejar.

Scoarţa, *cătun* de reşedinţă al comuneï cu acelaşi nume, jud. Gorj, pl. Amaradia.

Are o suprafaţă de 458 hect. cu o populaţie de 255 familiï, saŭ 1013 suflete.

Locuitoriï posedă: 100 plugurï, 75 care cu boï, 2 căruţe cu caï; 70 stupï; 540 vite marï cornute, 642 oï, 71 rîmătorï şi 19 caï.

Are: o şcoală; 4 bisericï, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Scobinţi, *sat,* jud. Iaşi, pl. Bahluiuluï, com. Bădeni, situat la poalele Dealuluï-Iuï-Vodă, în partea dreaptă a rîuluï Bahluiul, pe o suprafaţă de 530 hect. şi cu o populaţie de 155 familiï, saŭ 705 suflete. Este reşedinţa comuneï. Are o biserică, făcută la 1856, de fostul proprietar Paşcanu; o şcoală, înfiinţată în 1859, frecuentată de 39 elevï (1899—900); o moară de aburï.

Vite: 411 vite marï cornute, 49 caï, 421 oï şi 165 rîmătorï.

Scobita, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Goideşti, căt. Brătileşti, acoperit cu izlaz şi întrerupt de frumoase şi bizare creste de piatră, ce ïes din stînca masivuluï săŭ.

Scobîlţeni, *sat,* în partea de V. a com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, lîngă tîrguşorul Podul-Iloaeï, de care se desparte prin şesul pîrîuluï Bahlueţul.

Are o suprafaţă de 1573 hect.; o populaţie de 42 familiï, saŭ 214 suflete; o biserică, zidită la 1779, de fostul proprietar Şerban Negel; o fabrică de teracotă, fondată în 1886, de către d. inginer Xenopol şi o moară ce se pune în mişcare şi prin apă şi prin aburï.

Vite: 100 vite marï cornute, 27 caï, 105 oï şi 26 rîmătorï.

Scoculuï (Valea-), *vale,* la N. de muntele Oslea, plaiul Vulcan, jud. Gorj. Plecînd de la V. spre N.-E. de sub muntele Oslea şi Sărbele, după 6 kil., dă în albia Jiuluï romîn la pichetul No. 1 numit Scocul, situat la N. de muntele Sărbele şi la E. de stînca Ursuluï.

Scoica, *cătun*, aparţinînd comuneĭ Săuleşti, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe malul stîng al Gilortuluĭ.

Are o suprafaţă cam de 250 hect., cu o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 120 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 6 pluguri, 15 care cu boĭ; 15 stupĭ; 53 vite marĭ cornute, 75 oĭ, 18 capre, 9 rîmătorĭ şi 3 caĭ.

Rîul Gilortul udă cătunul, străbătîndu-l de la N. la S.

Comunicaţia se face prin şoseaua vecinală ce vine de la N., din comuna Musculeşti şi se leagă la S. cu Andreeşti. In partea de E. a cătunuluĭ, terenul fiind accidentat, drumul ocoleşte în spre N., pe Valea-Vladimiruluĭ. La V. se leagă cu cătunul de reşedinţă printr'un drum ordinar, ce trece Gilortul prin vad.

Scoiceşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Budişteni, jud. Muşcel, pl. Podgoria.

Are o populaţie de 299 locuitorĭ.

Este aşezat între dealurile Merişescululĭ, spre E., unde se află Schitul Cotroceni şi Schitul Budişteni cu viĭ şi pădurĭ. Spre V. este Valea-luĭ-Ivan.

Scoposeni, *sat*, în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Zberoaia, aşezat pe malul Prutuluĭ, în partea de S. a satuluĭ Zberoaia, cu care formează un trup.

Suprafaţa teritoriuluĭ moşieĭ e de 1270 hect., din care 628 hect. ale locuitorilor, iar 22 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie de 142 familiĭ, saŭ 633 suflete.

Este reşedinţa com. Are o şcoală înfiinţată la 1860, frecuentată de 36 elevĭ; o biserică făcută la 1840, deservită de 1 preot, care serveşte şi la biserica din satul Zberoaia.

Scoposeni făcea parte din domeniul statuluĭ Zberoaia, ce aparţinea mănăstireĭ Neamţu. Acum moşia este proprietatea moştenitorilor răp. Mihail Cogălniceauu.

In partea de S. a satuluĭ se varsă rîul Jijia în rîul Prutul.

Aci se află o sucursală a biurouluĭ vamal din tîrguşorul Fălciŭ, pentru trecerea în Basarabia.

In coprinsul moşieĭ se află 72 hect. pădure de răchită şi plop.

Scoposeni, *sat*, în partea de S. a com. Cucuteni, pl. Stavnicul, jud Iaşi, situat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 52 familiĭ, saŭ 230 suflete.

Vite: 207 vite marĭ cornute, 101 oĭ, 24 caĭ şi 50 rîmătorĭ.

Scorbura, *cătun*, la S. com. Cîrlogani, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat pe ţărmul stîng al rîuşoruluĭ Beica. Are o populaţie de 100 locuitorĭ.

Scorci, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Gîrliţa şi Canlia; se desface din culmea Coşlugea; se întinde spre V., avînd o direcţiune generală de la E. spre V., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ, pe cea de E. a com. Gîrliţa şi pe cea de V. a com. Canlia; satul Galiţa este în parte aşezat la poalele sale de V.; se întinde printre văile Scorci, Galiţa, Cuiu-Iuc-uluĭ; se ridică până la o înălţime de 122 metri, dominînd ast-fel văile Galiţa şi Cuiu-Iuc-uluĭ, satul Galiţa şi ĭezerul Gîrliţa pe o mică întindere; este acoperit în partea de V. maĭ mult cu pădurĭ, iar în cea de E. cu tufărişurĭ; este tăiat de drumul judeţean Gîrliţa-Lipniţa şi de drumul comunal Galiţa-Caravan.

Scorci, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Gîrliţa şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Galiţa; se îndreaptă spre V., într'o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V., printre dealurile Scorci şi Canlî-Dere, brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a com.; de lîngă satul Galiţa ia numele de valea Galiţa şi, sub acest nume, străbate satul Galiţa şi se deschide în ĭezerul Galiţa, pe partea dreaptă.

Scorduful, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Mărculeşti, situat pe cîmpul Bărăgan, în apropiere de staţia Mărculeşti, a căiĭ ferate Bucureşti-Feteşti.

Scorila, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, ţinînd de com. rur. Prisăceaua.

Scorniceşti, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., compusă din 2 cătune: Scorniceşti şi Piscani, cu o populaţie de 497 locuitorĭ.

Este situată pe valea rîuluĭ Plapcea-Mică, la 25 kil. de capitala jud. şi la 9 kil. de a plăşeĭ. Maĭ înainte a fost aşezată pe deal.

Are 3 bisericĭ; o şcoală frecuentată de 24 copiĭ (1899—900).

Se spune că una din bisericĭ ar fi zidită de Popa Bogdan şi zugrăvită în 1833, că alta s'ar fi zidit de Cîrstea căpitan Radu Scornicĭ, tot pe atuncĭ. Biserica din căt. Piscanilor s'a făcut la 1834, cu ajutorul luĭ Ion Neguţă şi Toma Niculescu din Piscani.

Locuitorii sunt moşneni. Eĭ posedă: 50 caĭ şi ĭepe, 150 boĭ, 200 vacĭ, 600 oĭ şi 100 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 1200 hect.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1900 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1800 leĭ.

O şosea vecinală îĭ înlesneşte comunicaţia la N. cu Tătărăi şi la S. cu Bălţaţi.

Două dealurĭ, cel de Răsărit şi cel de Apus, brăzdează com., de la N. spre S., până în rîul Negrişoara. Pe ele e loc de păşune.

E udată de la N. la S. de rîul Plapcea-Mică şi se mărgineşte cu comunele: Negreni (la E.), Mogoşeşti şi Constantineşti (la V.), Tătărăi (la N.) şi Bălţaţi (la S.).

Scorniceşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţiune de 329 locuitorĭ, şi 2 bisericĭ.

Scorţarul-Noŭ, *com. rur.,* jud. Brăila, pl. Vădeni, situată în lunca Buzăuluĭ, pe malul drept.

Se mărgineşte la E. cu Romanul, la N. cu Gurgueţi, la S. cu Movila-Miresiĭ, la V. cu rîul Buzăul.

Are o suprafaţă de 13348 hect.; o populaţie de 2085 suflete; o biserică, construită la 1830 de Episcopul Filofteiŭ din Buzăŭ, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 3 şcoale mixte; şi 7 cîrciumĭ.

130 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, şi 44 la 1878; neîmproprietăriţĭ sunt 24.

Venitul comunal e de 6453 leĭ, iar cheltuelile sunt de 6428 leĭ.

Vite: 1238 boĭ, 1001 vacĭ, 18 taurĭ, 515 viţeĭ, 1051 caĭ, 4 măgarĭ, 7984 oĭ, 555 rîmătorĭ, 15 capre.

Comuna s'a înfiinţat la 1828 de locuitorĭ veniţĭ din Scorţarul-Vechiŭ. Armatele austriace şi turce aŭ trecut prin com. pe la 1828; Ruşiĭ, pe la 1877.

Drumurĭ: la Gurgueţi, spre N., 6 kil.; la Romanul, spre E., 8 kil.; la Movila-Mireseĭ, spre S., 12 kil.; la Suteşti, spre S.-V., 18 kil.; la Brăila, spre E., 29 kil.

Scorţarul-Noŭ, *sat,* jud. Brăila, comuna cu acelaşĭ nume, pe ţărmul drept al rîuluĭ Buzăul, la 29 kil. spre V. de oraşul Brăila, înfiinţat la 1821, de locuitoriĭ veniţĭ din satul Scorţarul-Vechiŭ.

Suprafaţa vetreĭ satuluĭ este de 55 hect.

Are o populaţie de 737 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1856, frecuentată de 26 elevĭ şi 7 eleve (1899—900); o biserică zidită la 1856 de Episcopul Filoteiŭ de Buzăŭ, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 3 cîrciumĭ.

Vite: 349 caĭ, 210 vite marĭ cornute, 111 rîmătorĭ şi 871 oĭ.

Scorţarul-Noŭ, *moşie,* jud. Brăila, compusă din două trupurĭ, unul de 5093 hect., proprietatea statuluĭ, şi altul de 960 hect., proprietatea d-luĭ Costov.

Scorţarul-Vechiŭ (Mola), *com. rur.,* jud. Brăila, pl. Vlădeni, situată pe luncă. Se mărgineşte la S. cu Silistrarul, la N., cu Nazîrul, la E. cu Tudor-Vladimirescu şi căt. Lacul-Sărat, la V., cu lacul Coada-Ienceĭ şi Movila-Miresiĭ.

Are o suprafaţă de 5000 hect., cu o populaţie de 937 suflete; o biserică, construită la 1873 de locuitorĭ, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă frecuentată de 60 elevĭ (1899—900). Şcoală de băeţĭ este aci de la 1865; şcoală de fete, de la 1880.

Vite: 595 caĭ, 912 boĭ, 621 vacĭ, 193 viţeĭ, 214 rîmătorĭ, 4002 oĭ şi 12 capre.

Prin comună trece şoseaua judeţeană Brăila-Rîmnicul-Sărat.

Drumurĭ: la Tudor Vladimirescu, spre E., 7 kil.; la Nazîrul, spre N.-E., 11 kil.; la Romanul, spre N.-V., 8 kil.; la Movila-Miresiĭ, prin căt. Comăneasca, spre E., 12 kil.; la Silistrarul, spre S., străbătînd calea ferată Brăila-Bucureşti, 7 kil.; la Brăila, spre E., 18 kil.

Scorţarul-Vechiŭ, *moşie,* în partea de E. a com. Scorţarul-Vechiŭ, jud. Brăila, în întindere de 1390 hect., proprietatea statuluĭ.

Scorţeanca, *cătun,* al com. Amarul, jud. Buzăŭ, cu 50 locuitorĭ şi 13 case.

Scorţeni, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., situată în valea Tazlăuluĭ-Mare. Se compune din 3 cătune: Scorţeni, reşedinţa comuneĭ, a plăşiĭ şi a judecătorieĭ de pace, cu secţiile Poiana-Bouluĭ şi Sîrbi; Grigoreni, spre N.-E., şi Pustiana, spre N.-V. pe deal, toate departe de malul stîng al Tazlăuluĭ-Mare.

In Condica Liuzilor nu se află trecută, iar în statistica din 1874, o găsim compusă din cele 5 cătune de maĭ sus.

Se zice că moşiile răzăşeştĭ de aci aŭ fost danie de la Ştefan-cel-Mare. Ţăraniĭ de pe aci sunt gospodarĭ şi oamenĭ cu dare de mînă.

Se mărgineşte la N. cu teritoriul com. Slobozia-Luncani; la E., cu al com. Nadişa; la

S., cu al comunelor Teţcani şi Ardeoani şi la V., cu al com. Bîhmăşeni.

Afară de rîul Tazlăul-Mare, maĭ este udată de pîrîiaşele Bouluĭ şi Sîrbilor, care se scurg în Tazlăul-Mare. E brăzdată de dealurile Rediul, Măgura, Poiana, etc.

Are o populaţie de 3125 locuitorĭ; treĭ şcolĭ mixte, una în satul Scorţeni, care funcţionează de la 1865, alta în căt. Grigoreni, care funcţionează din 1889, şi una în Pustiana, frecuentate de 169 copiĭ (1899—900); 3 bisericĭ, 2 ortodoxe în satele Scorţeni şi Grigoreni, deşervite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, şi una catolică în satul Pustiana; 11 cîrciumĭ.

Vite: 97 caĭ, 1810 vite marĭ cornute, 334 porcĭ, 3 capre şi 1964 oĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 174 locuitorĭ, cu 498 fălcĭ şi 52 prăjinĭ pămînt în ţarină. In 1869, s'aŭ dat la 61 însurăţeĭ, 152 fălcĭ şi 40 prăjinĭ pămînt în împroprietărire.

Totalul pămînturilor de cultură este de 2292,34 hect.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 4194 hect. Pădurile ocupă aproape 800 hect., din care a statuluĭ are 90 hect.

In com. sunt 2 fabricĭ de petroliŭ, 2 morĭ de apă şi 1 de vaporĭ.

Viĭ sunt pe o întindere de 3,94 hect.

Budgetul com. e la veniturĭ de 16494 leĭ, 56 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 14702 leĭ, 78 banĭ.

Este străbătută de calea judeţeană Bacăŭ-Moineşti şi de calea comunală vecinală de la Scorţeni-Teţcani (jud. Neamţu), precum şi de alte drumurĭ maĭ puţin însemnate.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 28 kil.; la Tîrgul-Ocna, 47 kil.; la com. Nadişa, 4 kil.; la com. Bîhnăşeni, 10 kil.; la com. Ardeoani, 9 kil.; la com. Teţcani, 5 kil. şi la com. Slobozia-Luncani, 12 kil.

Scorţeni, *com. rur.,* în jud. şi pl. Prahova, situată pe malul stîng al pîrîiaşuluĭ Sărata, la 26 kil. de capitala jud. şi la 10 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din două cătune: Scorţeni şi Mislea, cu o populaţie de 1474 locuitorĭ.

Are două bisericĭ: una în căt. Mislea şi cea-l'altă în căt. Scorţeni, cu hramul Cuvioasa Paraschiva zidită la 1848, deservite de 2 preoţĭ; o şcoală, frecuentată de 48 copiĭ (1899—900).

In căt. Mislea este un penitenciar, instalat în interiorul fosteĭ mănăstirĭ Mislea, unde se deţin minoriĭ criminalĭ.

Până la 1883, cînd s'a distrus de un incendiŭ, a fost în com. mănăstirea Mislea, zidită de Radu-Vodă Paisie.

Locuitoriĭ din căt. Scorţeni sunt moşnenĭ; iar ceĭ din căt. Mislea, în număr de 152, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ Vatra-Mănăstireĭ-Mislea, din care li s'aŭ dat 532 hect. Eĭ posedă: 77 caĭ, 34 ĭepe, 112 vacĭ, 70 capre, 67 oĭ şi 330 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2032 hect.

Budgetul com. e la veniturĭ şi la cheltuelĭ de 4000 leĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Telega, Băicoiul, Brăneşti şi Bordeni.

Treĭ şosele trec prin comună: Movila-Vulpeĭ—Telega, spre Telega şi Bordeni; Telega—Valea-Carpenuluĭ, spre Băicoiul şi Mislea-Urleta; spre com. Băneşti.

E brăzdată de dealurile: Plaiul-Misliĭ şi Petrişul, ce servă pentru păşunatul vitelor şi de Dealul-Runculuĭ, situat în partea de N.-E. a com. şi pe care s'a plantat viţă.

In com. se află piscul Cireşul şi poienile: Popeĭ şi Bechiĭ.

E udată de Gîrla-Sărată, cu afluentul săŭ Mislea-Dulce şi de văile: Doftăneţul, Runcul, Lupoaica şi Valea-Seacă.

Scorţeni, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., cu secţiile Poiana-Bouluĭ şi Sîrbi, reşedinţa comuneĭ şi a plăşiĭ, situat pe Pîrîul-Bouluĭ, pe stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Are o populaţie de 405 locuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 90 copiĭ (1899—900); o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, clădită de locuitorĭ; 7 cîrciumĭ.

Vite: 62 caĭ, 882 vite marĭ cornute, 165 porcĭ, 3 capre şi 730 oĭ.

Teritoriul satuluĭ aparţine răzeşilor din comună.

Aci se află: 1 judecătorie de pace, 2 fabricĭ de petrol, 2 morĭ cu apă şi 1 cu vaporĭ, 2 hanurĭ marĭ, la şoseaua Bacăŭ-Moineşti, ce trece prin sat.

Scorţeni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Scorţeni, jud. şi plaiul Prahova.

Scorţeşti, *sat.* Vezĭ Albeşti, sat, com. Brăeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi.

Scorţoasa, *cătun,* al com. Policiori, jud. Buzăŭ, cu 250 locuitorĭ şi 61 case.

Scoruseşti, *cătun,* al com. Odăile, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 20 case.

Scoruşul, *cătun,* al comuneĭ Calupărul-d.-s., pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea de N. a comuneĭ, si-

tuat lîngă culmea dealuluĭ Jiul, în partea de V. şi cam pe coasta acestuĭ deal, în apropiere de pîrîul Jilţul-Mare.

Are o suprafaţă de 106 hect., cu o populaţie de 202 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 8 plugurĭ, 18 care cu boĭ; 4 stupĭ; 129 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 317 oĭ şi 39 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun cu comunele vecine se face prin drumurĭ ordinare.

Scoruşul, *munte,* în jud. Suceava, com. Sabasa, avînd 1150 m. altitudine.

Scoruşul, *munte,* în jud. Suceava, com. Broşteni, peste care trece hotarul Bucovineĭ. Are 1352,2 m. altitudine.

Scoruşul, *munte,* în jud. Suceava, com. Broşteni, din spre Sarul-Dorneĭ, avînd 1396,1 m. altitudine.

Scoruşuluĭ (Culmea-), *şir de dealurĭ,* jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ; se desface din vîrful Scoruşul, printre rîul Rîmna şi Milcovul, despărţindu-le basinurile şi lăsînd la dreapta şi la stînga micĭ dealurĭ, ce se întind printre afluenţiĭ lor; aşa sunt: Ciocănelul, Hoja, Priveghiul, Deleanul, Cucul, Piciorul-Nucului, etc.; desparte com. Broşteni şi Andreaşi de com. Odobasca; înălţimile luĭ variază între 850—700 m.; este acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ.

Scrada, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Gilortuluĭ, la S. com. Bîrseiul-de-Pădure, situată pe şes şi coastă, compusă din cătunele: Scrada, Gîlceşti şi Berleşti.

Are o suprafaţă de 1608 hect., cu o populaţie de 315 familiĭ, saŭ 1258 suflete, din care 288 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 67 plugurĭ, 101 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ, 526 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 868 oĭ, 78 capre şi 336 rîmătorĭ.

Are o şcoală înfiinţată, la 1860 şi frecuentată de 58 elevĭ (1899—900); 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1299 leĭ, 5 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 1204 leĭ, 85 banĭ.

E udată de apele: Berleasa, Scrădiţa, care, unite împreună, formează pe Gîlceasca, care se varsă în Amaradia, la comuna Colţeşti.

Comunicaţia în com. se face printr'o şosea comunală, care o pune în comunicaţie la N. cu Bîrseiul-din-Pădure, iar la S., cu Colţeşti, dînd în şoseaua vecinală.

Scrada, *cătun* de reşedinţă, al comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Gorj, pl. Gilortul, situat pe malul drept al pîrîuluĭ Gîlceasca.

Are o suprafaţă de 400 hect., cu o populaţie de 100 familiĭ, saŭ 348 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 15 plugurĭ, 25 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ, 212 vite marĭ cornute, 9 caĭ, 359 oĭ, 34 capre şi 126 rîmătorĭ.

Are 1 biserică de lemn, făcută de locuitorĭ şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Scrioaştea, *com. rur.,* în jud. Telorman, pl. Tîrguluĭ, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, la 4 kil. de Roşiori, la 48 kil. de T.-Măgurele şi la 36 kil. de Alexandria.

Se învecineşte la N.-V. cu cătunul Ciocul, al comuneĭ Cucueţi, la S. cu limita oraşuluĭ Roşiori, la S.-E. cu comuna Papa, de care o desparte rîul Vedea, la V. cu comuna Măldăeni, de care o desparte dealul d'asupra căreia se află această comună.

Are o populaţie de 1561 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 75 copiĭ, construită cu cheltueala d-luĭ General Manu; o biserică, deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Vatra satuluĭ este aşezată pe loc şes, între două dealurĭ: al Srioştiĭ, care vine la V., din spre Roşiori şi se prelungeşte până dincolo de com. Bălţaţi şi dealul Papa, la E. din partea stîngă a rîuluĭ Vedea, deal care este tot o prelungire venind din spre com. Beuca şi care se întinde maĭ departe spre comunele Meri-Gola, Albeşti, etc. Satul este la 1 kil. de la rîul Vedea.

Osebit de cursul rîuluĭ Vedea, maĭ sunt cîte-va pîrîiaşe care udă teritoriul comuneĭ, maĭ ales primăvara şi pe timpurĭ ploiase. Teritoriul comuneĭ, dimpreună cu al moşieĭ d-luĭ general George Manu, ocupă o suprafaţă de aproape 2820 hect. Din acestea, 2332 hect. pămînt sunt ale proprietăţiĭ; în acestea intră şi 150 hect. pădure şi 70 hect. rezervate pentru izlaz.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea rurală sunt în număr de 209, pe o întindere de 415 hect.

Viile locuitorilor ocupă o suprafaţă de 73 hect.

Vite: 662 vite marĭ cornute, 140 caĭ, 19 măgarĭ, 5095 oĭ şi 432 porcĭ.

Căĭ de comunicaţiune sunt: şoseaua judeţiană Turnul-Măgurele — Strîmbeni, care străbate com. în tot lungul eĭ, pe o distanţă de aprope 2 kil.; o ramură de şosea vecinală, care merge spre com. Măldăieni şi o alta spre com. Papa până în rîul Vedea.

Comunicaţiunea spre comu-

nele Măldăieni şi Papa se maĭ face şi pe diferite ruscĭ, osebit de drumurile care sunt şoseluite.

Pe teritoriul comuneĭ trece linia ferată Costeşti-Măgurele, pe o porţiune de 4 kil.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 6141 leĭ, 96 banĭ, şi la cheltuielĭ, de 4312 leĭ, 71 banĭ.

Scrioaştea, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, proprietatea d-luĭ general George Manu. Formează cu moşiile Măldăieni, Papa şi trupurile lor, un singur şi neîntrerupt domeniŭ. Intinderea aceşteĭ moşiĭ este de 2332 hect., din care 150 hect. pădure.

Exploatarea aceşteĭ moşiĭ ca şi a celor-l'alte două se face de proprietar; cultura pămîntuluĭ se urmează sistematic, ţinînduse seamă de progresele ştiinţeĭ agricole.

Scripetele - Moţăţei, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dolj, pl. Cîmpuluĭ, com. Moţăţei, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1895. Se află între staţiile Băileşti (12,8 kil.) şi Poiana-Golenţi (12,6 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 64^m,27. Venitul pe anul 1896 al aceşteĭ staţiĭ a fost de 27853 leĭ şi 20 banĭ.

Scropuşul, *munte*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Bisoca, numit şi Schitul, pentru că înconjoară schitul Poiana-Măruluĭ; brăzdează E. com.; e acoperit cu pădurĭ întinse şi seculare.

Scruntarul-Mare, *baltă*, pe şesul de a stînga rîuluĭ Jijia, pe moşia Căminăreşti, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iaşi, care, d'impreună cu balta Scruntarul-Mic (ce se află maĭ spre S.), e vestit pentru stuhăriile marĭ şi multe ce produce.

Sculeni, *com. rur.*, în jud. Iaşi, la N.-E. plăşiĭ Braniştea, situată pe şes, între rîurile: Jijia la V., şi Prutul la E. E formată din satele: Sculeni (tîrguşor), Frăsuleni, Sorca şi Şendreni, pe o suprafaţă cam de 1304 hect. şi cu o populaţie de 272 familiĭ, saŭ 1426 suflete.

Este legată de com. limitrofe prin drumurĭ vecinale, iar cu satele din interior prin drumurĭ comunale.

Pe malul Prutuluĭ şi pe Dealul-Stînceĭ sunt pădurĭ de stejar, iar pe şesurĭ, sunt bălţĭ şi mlaştinĭ, formate prin vărsările Prutuluĭ şi Jijieĭ.

Are 2 bisericĭ, cu un preot şi un eclesiarc; o şcoală; 4 pichete pentru paza frontiereĭ.

Budgetul com. e de 7500 leĭ.

Vite: 1180 vite marĭ cornute, 1026 oĭ, 348 caĭ şi 313 rîmătorĭ.

Sculeni, *tîrguşor*, şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Sculeni, situat pe malul Prutuluĭ, la 24 kil. de Iaşi.

Are o populaţie de 189 familiĭ, saŭ 1028 suflete; o şcoală, înfiinţată în 1861, frecuentată de 53 elevĭ şi în care se predă şi meşteşugul a diferitelor împletirĭ de lozie din care se fac: panere, scaune şi alte lucrurĭ.

Acest tîrguşor a servit maĭ înainte ca punct de trecătoare în Rusia, până la înfiinţarea căieĭ ferate Iaşi-Ungheni.

In marginea despre N. a tîrguluĭ, în cotul Prutuluĭ, a fost o încăerare între Turcĭ şi Grecĭ, în timpul eterieĭ la 1821.

Tîrguşorul se află pe moşia Stînca, proprietatea d-luĭ Roznovanu.

Locuitoriĭ posedă: 424 vite marĭ cornute, 201 oĭ, 328 caĭ şi 81 rîmătorĭ.

Scundul, *com. rur.*, în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s., compusă din 3 căt.: Pădureţi, Blejani şi Fundul-Scunduluĭ. E situată pe Valea-Scunduluĭ, la 80 kil. de capitala jud. şi la 74 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Ioneşti-Minculuĭ, la V. cu com. Glăvile şi Cermegeşti, la N. cu Şirineasa şi la S. cu Orleşti.

Are o populaţie de 1687 locuitorĭ; 3 bisericĭ, în fie-care căt. cîte una şi care s'aŭ reparat în 1871, 1875 şi 1879; o şcoală, frecuentată de 63 copiĭ. Ctitoriĭ bisericilor sunt: Marin Lixandroiŭ, Ioan Bălaşiŭ şi Nicolae Sanda Blejan.

Vite: 40 caĭ, 332 boĭ, 238 vacĭ, 102 capre şi 94 oĭ.

Locuitoriĭ com. sunt moşnenĭ.

Vatra satuluĭ are peste 250 hect., iar toată com., 1611 hect.

Veniturile com. se urcă la 3800 leĭ şi cheltuelile, la 2500 leĭ.

O şosea comunală trece d'alungul com. şi o leagă cu comunele Orleşti şi Glăvile.

Este străbătută de dealurile: Verdea, Omorîcea, Ciuleiul, Foteşti, Pogoanele, Peşteana, Pavel şi udată de văile: Verdea, Omorîcea, Valea-cu-Apă, Valea-Cîrsteĭ, Scundul şi Guguianca.

Fîntînĭ sunt: 13 în Blejani, 15 în Pădureţi şi 20 în Fundul-Scunduluĭ.

Scundul, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pendinte de com. Scundul, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, proprietatea d-luĭ Grig. I. Lahovari.

Scundul, *rîŭ*, în jud. Vîlcea, vine din com. Şirineasa, izvorînd din Dealul-Pogoanelor şi se varsă în Olt, trecînd prin com. Orleşti şi după ce a primit gîrlele: Valea-cu-Apă, Guguianca, Valea-Cîrsteĭ, Omorîcea şi Verdea.

Scurta, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată în valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, peste deal de Cucova, şi la 10 minute de ea.

Are o populaţie de 254 familiĭ, saŭ 960 suflete; 3 bisericĭ, din care: una parohială, cu hramul Sf. Nicolae şi 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru şi cea-l'altă cu hramul Adormirea; o şcoală mixtă, frecuentată de 77 copiĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3670 leĭ, 64 banĭ şi la cheltuelĭ, de 3518 leĭ, 96 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 15 plugurĭ de lemn, 25 de fier, 1 grapă de fier, 7 morĭ de apă; 19 caĭ, 80 boĭ, 160 vacĭ, 200 porcĭ, 110 oĭ şi 20 capre.

Scurta, *cătun*, în comuna cu acelaşĭ nume, jud. Putna, pl. Răcăciuni, situat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, la 10 minute depărtare de Cucova.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru, şi cea-l'altă cu hramul Adormirea; o şcoală mixtă, frecuentată de 77 copiĭ.

Scurta, *parohie*, în comuna cu acelaşĭ nume, jud. Putna, pl. Răcăciuni, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae şi 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru şi cea-l'altă cu hramul Adormirea.

Scurteasca, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Scurteşti, căt. Vadul-Paşiĭ, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie; are 1340 hect. arătură şi puţină crivină; 687 hect. s'aŭ dat însurăţeilor din căt. Vadul-Paşiĭ, iar restul, împroprietăriţilor din căt. Scurteşti.

Scurteşti, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Cîmpuluĭ, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul, la $9^{1}/_{2}$ kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Atîrnaţi, Băjani, Ciocîrlia, Dîmbroca, Focşenei, Scurteşti, Stînceşti şi Vadul-Paşeĭ.

Are o suprafaţă de 10800 hect., din care 9700 hect. arabile, 74 hect. pădure, 54 hect. fîneaţă, 832 hect. izlaz, 4 hect. vie şi 136 hect. sterpe.

Terenul e şes, accidentat puţin de malul Buzăuluĭ şi fertil.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Băjani, Dîmbroca, Focşenei, Focşenei-Banul, Scurteasa, Scurteşti, Spiridoneanca, toate foste ale statuluĭ.

In timpul războiuluĭ ruso-turc (1806—1808), fiind devastată şi arsă, din care cauză cătunuluĭ Scurteşti i s'a dat numele de Pîrjolul, s'a împrăştiat. După 1812, locuitoriĭ aŭ început să se adune, atît ceĭ de maĭ înainte, cît şi uniĭ de prin alte sate distruse şi aŭ dat naştere căt. Scurteşti, Stănceşti, Băjani, Focşenei, etc., iar căt. Dîmbroca, Vadul-Paşiĭ, sunt formate în 1882 din însurăţeĭ.

Are o populaţie de 2570 locuitorĭ; 2 şcoale, în căt. Scurteşti şi Vadul-Paşiĭ, frecuentate de 146 elevĭ; 3 bisericĭ, în cătunele Scurteşti, Stînceşti şi Focşenei, deservite de 3 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 3 paracliserĭ, şi din care catedrala e cea cu hramul 25 Martie; 13 cîrciumĭ.

Vite: 46 caĭ, 40 ĭepe, 10 mînjĭ, 18 bivolĭ, 1385 boĭ, 537 vacĭ, 242 viţeĭ, 3 asinĭ, 590 porcĭ, 7000 oĭ şi 48 capre.

Budgetul com. e de 5287 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua comunală Scurteşti-Cochirleanca şi maĭ multe drumurĭ naturale.

Scurteşti (Pîrjolul), *cătun* de reşedinţă al com. Scurteşti, jud. Buzăŭ, cu 725 locuitorĭ şi 157 case.

Scurteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ştefeşti, pl. Vărbilăul, jud. Prahova. Are o biserică în formă de peşteră.

Scurteşti, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. şi căt. Scurteşti, are 2254 hect., maĭ toate arabile, apoĭ crivina Scurteşti, de 50 hect., cu o frumoasă poziţie pe malul Buzăuluĭ şi 4 hect. vie.

Scurtul, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul, compusă din cătunele: Drăceşti, Scurtul-Mare, Scurtul-Slăveşti şi Catalina saŭ Negrileşti, situată pe partea stîngă a apeĭ Cleniţa, pe hotarul judeţuluĭ Teleorman, la 72 kil. de Bucureşti, 72 kil. de Giurgiŭ şi la 30 kil. de Obedeni, reşedinţa pl. Glavaciocul-Neajlovul.

Are 3 bisericĭ cu 5 cîntăreţĭ; 2 şcoale mixte, în Drăceşti şi Scurtul-Mare; 8 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ.

Scurtul, *sat*, cu 300 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Căpreni, situat pe malul drept al Amaradieĭ, la $4^{1}/_{2}$ kil. de Căpreni-d.-s.

Scurtul, *insulă*, pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Dichiseni, plasa Borcea, jud. Ialomiţa.

Scurtul, *pichet vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Dichiseni, pl. Borcea, jud. Ialomiţa.

Scurtul, *prival*, jud. Brăila, com. Chiscani, între Dunărea-Nouă şi Dunărea-Vechĭe, în dreptul oraşuluĭ Brăila.

Scurtul-Mare, *cătun*, pendinte

de com. Scurtul, pl. Glavaciocul, situat pe valea Clenița, pe coasta stîngă a acesteĭ ape.

Are o școală; o biserică, cu hramul Sf. Niculae, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; 2 cîrciumĭ.

Scurtul-Slăvești, *cătun*, pendinte de com. Scurtul, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. Are o biserică, deservită de un preot și un dascăl.

Scutari, *numire vechĭe a cătunuluĭ* Cosmina-d.-s., pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Seaca, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 43 kil. de Craiova și la 30 kil. de com. Șopotul, reședința plășeĭ. E situată pe costișa a treĭ dealurĭ. Pădurea Seacă, aparținînd statuluĭ, înconjoară comuna ca un semicerc. Se învecinește la N. cu com. Botoșești, din jud. Mehedinți și cu Gogoșița; la E., cu com. Brabova; la S., cu comunele Moșna, Geblești și Carpenul; la N., cu comuna Cleanovul.

Este accidentată de dealurile Botoșești, cu prelungirile lor Covrea și Velica, acoperite de pădurĭ și locurĭ arabile și avînd înălțimĭ ce nu trec peste 60 m.

Cătunul de reședință este Seaca-Tînără. Inainte se compunea din Seaca și Seaca-Bătrînă. Azĭ se compune din cătunele: Seaca-Tînără saŭ Satul-Noŭ, Seaca-Bătrînă și Răchita. Cătunul Satul-Noŭ este așezat pe 2 dealurĭ, despărțite prin o vale. Aceste dealurĭ aŭ costișurile lesnicioase.

In satul Seaca-Tînără se află o siliște ce poartă numele cătunuluĭ.

Are o populație de 2879 locuitorĭ, din care 11 comercianțĭ; 3 bisericĭ, una în căt. Seaca-Tînără, cu hramul Constantin și Elena, a doua în căt. Seaca-Bătrînă, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, a treia în căt. Răchita, cu hramul Mucenica Sf. Varvara; două școlĭ mixte, frecuentate (1899—900) de 100 copiĭ; 3 cîrciumĭ și 1 brașovenie; o moară de aburĭ; maĭ multe stîne.

După legea rurală din 1864, sunt împămînteniți 353 locuitorĭ, iar după legea din 1879, sunt 100 însurățeĭ.

Comuna are o suprafață de 10919 pog., din care 6084 pog. arabile, 52 pog. izlaz, 4000 pog. pădure.

Moșia statuluĭ Seaca-de-Pădure se arenda cu 6000 leĭ anual (1893—98). Acum s'a dat în loturĭ 1068 hect., rămânînd ne vîndute 374 hect. Locuitoriĭ posedă 117 pog. de viĭ și cultivă gîndacĭ de mătasă.

Vite: 300 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 280 oĭ și 48 capre.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3356,14 leĭ, și la cheltuelĭ, de 3070,25 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt: căile comunale Seaca-Brabova, Seaca-Gogoși, Seaca-Carpeni, Seaca-Moșia și Seaca-Geblești.

Seaca, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Gilortul, la N.-E. com. Logrești-Moșneni. E situată pe valea Belciuguluĭ, și e compusă din 2 cătune: Seaca și Mărul.

S'a numit maĭ înainte și Burculeasa. Pămîntul e șes, fertil, ondulat puțin de dealurile Călmățuiuluĭ.

Are o suprafață de 500 hect., cu o populație de 540 suflete; o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ la 1839, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală primară.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 75 care cu boĭ; 438 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 186 oĭ, 69 capre și 251 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 795,86 leĭ și la cheltuelĭ, de 750,67 leĭ.

Comunicația în com. se face prin o șosea, care o pune în legătură la S.-V. cu Logrești-Moșnenĭ, unde această șosea dă în șoseaua vecinală.

Seaca (Belciugata), *com. rur.*, jud. Olt, pl. Șerbănești, situată pe pîrîul Călmățuiul, la 45 kil. de capitala județuluĭ și la 28 kil. de reședința plășeĭ.

Se mărginește la N. cu Văleni; la E., cu Socetul, din Teleorman; la S., cu Mălăești, și la V., cu Crăciunei-d.-s.

Se compune din 2 cătune: Seaca-Belciugata și Nătărăi, cu o populație de 2445 locuitorĭ.

S'a înființat în 1858, pe proprietatea statuluĭ, fostă pendinte mănăstirea Cozia. In 1879 s'a maĭ mărit cu ocazia împroprietăririĭ însurățeilor.

Teritoriul com. ocupă o suprafață de 2780 hect. Din acestea, 5 hect. sunt proprietatea comuneĭ. Locuitorĭ împroprietărițĭ după legea din 1865, sunt 127, pe 551 hect. După legea din 1879, s'aŭ împroprietărit 100 însurățeĭ, cu 550 hect. și cu ocazia noueĭ legĭ pentru înstreinarea bunurilor statuluĭ, s'aŭ maĭ împroprietărit încă 313 locuitorĭ, cu 1565 hect.

Are 2 bisericĭ, din care una vechĭe, construită din bîrne la 1806; o școală, înființată la 1896, frecuentată de 63 copiĭ (1899—1900).

Locuitoriĭ posedă: 223 caĭ și ĭepe, 736 boĭ, 87 vacĭ, 25 bivolĭ, 2300 oĭ și 400 porcĭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ și cheltuelĭ de 12207,79 leĭ.

Şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori leagă comuna la N. cu Văleni şi la S. cu Mălăeşti-d.-s. De o parte şi de alta a com. se ridică un platoŭ întins, semănat cu maĭ multe măgurĭ, ca: Măgura-Nemţilor, Măgura-Mare, Dealul-luĭ-Duda.

Prin mijlocul com. trece Călmăţuiul (ramura II-a), în care se varsă Valea-Belciuguluĭ. Pe Călmăţuiŭ, în partea de N., se află un eleşteŭ şi la S., Eleşteul-luĭ-Duda, etc.

Seaca, *com. rur.*, la extremitatea de S. a plăşiĭ Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman, pe malul stîng al Dunăriĭ. E situată pe coastă la 17 kil. de T.-Măgurele şi la 30 kil. de Zimnicea, şi se învecineşte la E. cu com. Cioara, la V. cu com. Traian, la S. cu Dunărea şi la N. cu comuna şi moşia Lissa şi dealul Duhna.

Pe Dunăre, în dreptul comuneĭ, se află insula Belina, una din cele maĭ marĭ pe distanţa de la gura Oltuluĭ până la limita judeţuluĭ.

Moşia cu acelaşĭ nume din comună are o întindere de 3000 hect. şi este proprietatea d-luĭ N. Gr. Zădărniceanu. Are un zăvoiŭ, în întindere cam de 30 hect.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt în număr de 179, pe 325 hectare.

Are o populaţie de 1156 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 19 elevĭ; o biserică, deservită de doĭ preoţĭ şi un cîntăreţ.

Vite: 178 caĭ, 695 vite marĭ cornute, 2179 vite micĭ şi 109 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e de 2078 leĭ, 25 banĭ la veniturĭ şi de 2049 leĭ, 97 banĭ, la cheltuielĭ.

Prin centrul comuneĭ trece şoseaua mixtă Turnul-Zimnicea.

In dreptul comuneĭ, sunt pichetele de paza frontieriĭ No. 5 bis şi No. 6.

Printre bălţile formate din revărsarea Dunăriĭ, se află Săratul-Seciĭ, în partea de V. a comuneĭ, spre com. Traian.

Se zice că satul datează de pe la începutul secoluluĭ al XIX-lea; el purta numirea de Comişanca, ca şi moşia.

Seaca, *sat,* jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Sălătrucelul. Are 107 locuitorĭ.

Seaca, *cătun,* de reşedinţă, al comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Gorj, pl. Gilortul.

Are o suprafaţă de 259 hect., dintre care 100 hect. pădure, 60 hect. fîneţe, 80 hect. arabile, 11 hect. vie, 6 hect. livezĭ de prunĭ şi 2 hect. izlaz, cu o populaţiune de 80 familiĭ saŭ 300 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ şi posedă: 30 plugurĭ, 40 care cu boĭ, 238 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 100 oĭ, 39 capre şi 130 rîmătorĭ.

Seaca, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situat pe ambele malurĭ ale Călmăţuiuluĭ, în partea de N. a comuneĭ. E reşedinţa comuneĭ şi are o biserică vechĭe, din bîrne, clădită la anul 1806.

Seaca, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. E situat în partea de N.-V. a com., şi udat la E. de Valea-Guguluĭ şi la V. de Valea-Seciĭ. Are o populaţie de 60 familiĭ, numaĭ emancipaţĭ. Aci e schitul Seaca.

Seaca, *sat,* făcînd parte din com. urb. Filipeşti-de-Tîrg, plasa Filipeşti, jud. Prahova.

Seaca, *sat,* cu 130 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Stănueşti, spre N.-V. de satul Stănueşti.

Seaca, *sat,* făcînd parte din com. rur. Călimăneşti, jud. Vîlcea, pl. Cozia. Are o populaţie de 197 locuitorĭ. E situat la 1 ½ kil. de căt. Călimăneşti (şcoală).

Seaca, *schit,* jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Sălătrucelul, lîngă satul cu acelaşĭ nume şi fost metoh al Cozieĭ. Astăzĭ este redus la biserică de mir.

Seaca, *fost schit,* de călugărĭ, jud. Olt, com. Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., fondat la 1593 de Manea Vornicul şi Vlădoaia Doamna.

E situat pe Valea-Seacă, într'o poziţiune frumoasă, închis de toate părţile cu dealurĭ, acoperite cu pădurĭ. Mulţime de izvoare ies din poalele acestor deluleţe.

La 1854 s'a reparat. Acum s'a redus la biserică de mir.

Seaca, *moşie,* jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ghidiciŭ, cu venit anual de 42000 leĭ. Aparţine Principilor Bibescu şi Brîncoveanu.

Seaca, *pădure,* a statuluĭ, în întindere de 1600 hect., pendinte de com. Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Seaca (Vatra-Schituluĭ-), *moşie,* a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Cozia, jud. Olt, arendată cu 3800 leĭ anual.

Seaca-Bătrînă, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 1203 locuitorĭ; o biserică de bîrne tencuite, cu hramul Ioan Botezătorul.

Seaca-de-Cîmp, *sat*, pendinte de com. rur. Ghidiciŭ, pl. Cîmpul, jud. Dolj, situat la 6 kil. N.-E., de Ghidiciŭ, cătunul de reşedinţă al comuneĭ.

Are o populaţie de 650 locuitorĭ; o biserică parohială construită din zid, avînd hramul Sf. Niculae, şi deservită de 1 preot paroh şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Comunicaţia se face prin şosele vecinale şi comunale, care pun satul în legătură: la S.-V., cu Ghidiciul şi cu Piscul; la N.-E., cu Băileşti şi cu Coveiul; la E., cu Negoiul, iar la V., cu Poiana.

Aci s'a concentrat în 1877, divizia rusească a 31-a din corpul al IX-lea, pentru a'şĭ efectua trecerea peste Dunăre.

Seaca-de-Pădure, *moşie*, a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca. Are acum o suprafaţă de 374 hect. Din ea s'aŭ dat 1068 hect. în loturĭ. Are pe dînsa stîne, viĭ şi pădure.

Seaca-de-Pădure, *pădure*, a statuluĭ, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, pe moşia statuluĭ. Are o întindere de apoximativ 4000 pog. Predomină cerul şi gîrniţa.

Seaca-Olari, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 504 hect., pendinte de com. Mărgineni-d.-s., pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Seaca-Pîrlită, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Galicea-Flămînda.

Seaca-şi-Belciugata, *moşie*, a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de mănăstirea Cozia, arendată cu 29450 leĭ anual.

Seacă (Valea-). Vezĭ şi *Valea-Seacă*.

Seacă (Valea-), *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată pe valea pîrîuluĭ ce trece prin sat şi care o desparte de Mîndrişca.

Distanţa comuneĭ de subprefectura plăşeĭ e de 19 kil., iar de capitala judeţuluĭ de 63 kil.

Are o populaţie de 330 familiĭ, saŭ 1319 suflete; 1 biserică parohială şi 1 filială, ambele cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ; o şcoală mixtă, situată într'un local al comuneĭ şi frecuentată de 79 copiĭ (1899—900).

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 3911,06 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3658,23 leĭ.

Locuitoriĭ posedă 146 hect. viĭ, aducînd un venit de 80000 leĭ anual.

Seacă (Valea-), *cătun*, al com. Măruntişul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 19 case.

Seacă (Valea-), *cătun*, al com. Calvini, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ şi 24 case; se alipeşte de căt. Bîşteni-d.-s.

Seacă (Valea-), *cătun*, în jud. Putna, comuna cu acelaşĭ nume, pl. Răcăciuni, aşezat pe valea pîrîuluĭ ce trece prin el şi desparte comuna de Mîndrişca.

Are 1 biserică parohială şi 1 filială, ambele cu hramul Sf. Voevozĭ; 1 şcoală mixtă, zidită de comună şi frecuentată de 79 copiĭ.

Seacă (Valea-), *parohie*, în com. cu acelaşĭ nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială şi 1 filială, ambele cu hramul Sf. Voevozĭ.

Seacă (Valea-), *vale*, izvoreşte de la poalele munteluĭ Zamura, com. Predealul, plaiul Peleşul, jud. Prahova, curge de la S.-E. către V. şi se varsă în rîul Prahova, pe ţărmul stîng, la N. de căt. Buşteni.

La 1888, inginerul Erler a înfiinţat pe această vale o fabrică de ciment. Astă-zĭ este în deplină funcţionare, producînd un ciment de o calitate superioară.

Secara, saŭ **Broasca**, *căt.*, făcînd parte din com. Ologi, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman, situat pe Dealul-Ologilor şi avînd o populaţiune de 643 suflete.

Secara, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiuluĭ, com. Ologi, proprietatea d-luĭ general V. Creţeanu. Are o întindere de 1520 hect., precum şi o branişte frumoasă, pe coasta Dealuluĭ-Ologilor.

Secara, saŭ **Priboiul**, *moşie*, nelocuită, jud. Vlaşca, pendinte de Ef. Spit. Civile din Bucureşti, în suprafaţă de 382 hect., pendinte de comuna Zădărici. Are şi 250 hect. pădure.

Secarul, saŭ **Crevedia - Şuţu**, *cătun*, pendinte de com. Crevedia, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat pe dealul stîng al văiĭ Neajlovul, la 30 kil. de Bucureşti şi la 58 kil. de Giurgiŭ.

Are o suprafaţă de 850 hect., din care s'a dat la 52 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, 156 hect. Are un petec de pădure de 250 hect.

Moşia aduce un venit anual de 10000 leĭ.

Se află aci: o biserică de zid, deservită de 1 preot şi 2 cîn-

tăreştĭ; o moară pe apa Neajlovul; 3 cîrciumĭ.

Secarul, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. Cerna; se desface din dealul Coşlugul, se întinde spre S., într'o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de E. a plăşeĭ şi a com.; pe la poalele sale de S. curge apa Calistrieĭ, care e dominată, precum şi drumul Cerna—Balabancea, de vîrful săŭ înalt de 303 m.; este acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ.

Secăria, *sat,* făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Secătura, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Fîntînelele, aşezat pe pîrîul Cîrligata. Are o biserică catolică, făcută de Unguriĭ din localitate la 1841, deservită de preotul din Liuzi-Călugăra.

Secătura, *sătuc,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Oniceni.

Secătureĭ (Dealul-), *pădure,* în întindere de 550 hect., pe teritoriul com. Văsuiul, pl. Vrancea, jud. Putna, aparţinînd locuitorilor din Văsuiul.

Secăturile, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Cerbureni-Iaşul.

Secăturile, *sat,* în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Poiana-Lungă-d.-s.

Secăturile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Nucşoara, jud. Muşcel, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Vîlsanul, care formează hotarul între judeţele Muşcel şi Argeş. Pe această apă sunt 2 herăstrae şi 1 moară.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit în trupul moşieĭ statuluĭ Corbi, numit Alunişul.

Are o populaţie de 185 locuitorĭ.

Cade în partea de N.-V. a comuneĭ.

Secăturile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prahoviţa-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova. Are o populaţie de 577 locuitorĭ.

Secăturile, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Costeşti, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Are o biserică de zid, zugrăvită în stil vechiŭ. Inscripţia de d'asupra uşeĭ bisericeĭ, săpată cu litere vechĭ, slavone, într'o lespede de piatră, sună astfel:

Acest sfînt amvon s'a făcut de robiĭ luĭ Dumnezeŭ: Ion Ercul, Nicolae Ercul, Nistor Deaconul, amin. Pătru Logofătul, Constantin, ca în vecĭ să se pomenească.

Seciul, *cătun,* al com. Colţi, jud. Buzăŭ, cu 30 locuitorĭ şi 6 case.

Seciul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Boldeşti, pl. Podgoria, jud. Prahova, situat pe dealul Seciul. Are o biserică, fondată în anul 1801 de locuitorĭ şi cu ajutorul luĭ George Boldescu.

Seciul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Nisipi, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 198 locuitorĭ. E situat în partea de V. a comuneĭ şi e brăzdat de dealul Ciоponea. Are o biserică fondată la anul 1860.

Seciuluĭ (Groapa-), *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzăŭ, com. Ruşiavăţul, căt. Rîpile; conţine sulf, sare şi fier.

Seciurile, *cătun,* al com. Poiana-Seciurile, jud. Gorj, pl. Amaradia, situat la N. comuneĭ.

Are o suprafaţă de 2354 hect., cu o populaţie de 71 familiĭ, saŭ 285 suflete; 2 bisericĭ, deservite de preotul din căt. de reşedinţă.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ, 21 care cu boĭ; 258 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 130 oĭ, 97 porcĭ, 43 capre.

Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ ordinare şi prin şoseaua comunală, ce vine de la N., din comuna Roşia.

Seciurile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şotrile, pl. Prahova, jud. Prahova. Are o populaţiune de 41 locuitorĭ.

Secuia, *sat,* în partea de N.-E. a com. Mînjeşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, situat la poalele dealuluĭ Secuia, pe pîrîul cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 438 hect., din care 148 sunt ale locuitorilor şi cu o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 150 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 6 plugurĭ şi 10 care cu boĭ; 85 vite marĭ cornute, 350 oĭ, 15 caĭ şi 22 rîmătorĭ.

Secuiul, *com. rur.,* pl. Ocolul, jud. Dolj, la 17 kil. de Craiova, situată aproape de malul stîng al rîuluĭ Jiul, pe un mic deal.

Se învecineşte la N. cu com. Malul-Mare, la S. cu satul Bratoveşti, din com. Adunaţi-de-Giormane, pl. Jiul-d.-j., la E. cu com. Ghindeni şi la V. cu satul Ţugluiul, com. Glodul, pl. Jiul-de-Mijloc.

Teritorul com. e maĭ mult şes.

Singurul accident maĭ însemnat este dealul Cioroiul, înalt de aproape 50 m. Pămîntul este parte băltos şi parte nisipos.

Este udată prin partea de V. de rîul Jiul, care curge cu direcţiunea de la N.-S. şi de pîrîul Siliştea, ce vine din com. Ghin-

deni și care se varsă pe dreapta rîuluĭ Jiul în această comună.

Lacurĭ și bălțĭ sunt: Ciovicĭ, cu o suprafața de 1/2 hect., conținînd pește și racĭ; balta Sandu, Balta-Țiganuluĭ, balta Vîrcanul, balta Izlazul. In jurul satuluĭ Secuiul, se află Balta-Mandeĭ, cu o suprafață de 10 pog. Lîngă satul Glodușul, este Balta-Mare, cu o suprafață de 15 pog. și balta Ruptura, cu o suprafață de 5 pog.

In 1873, coprindea satele: Secuiul, Teascul și Țugluiul. Azĭ coprinde treĭ sate și anume: Secuiul, sat de reședință, Teascul și Glodușul saŭ Miculești, precum și mahalaua Pescariul.

Satul Secuiul se mărginește la N. cu com. Malul-Mare, la S. cu mahalaua Pescariul, la E. cu com. Chindeni, și la V. cu rîul Jiŭ; satul Teascul se mărginește la N. cu rîul Jiul, la E. cu com. Ghindeni, la N. cu mahalaua Pescariul și la S. cu satul Glodușul; satul Glodușul se învecinește la E. cu com. Adunați-de-Giormane, pl. Jiul-d.-j., la V. cu rîul Jiul, la N. cu satul Teascul și la S. cu satul Bratovoești, comuna Adunați-de-Giormane, pl. Jiul-d.-j.

Are o populație de 1056 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una de zid în satul Secuiul, fondată de Gg. Bălănescu și alta tot de zid în satul Teascul, fondată de locuitorĭ, deservite de un preot și 2 cîntărețĭ; 1 școală mixtă, ce funcționează din 1866, frecuentată de 55 copiĭ; 7 cîrciumĭ.

Suprafața com. este de 3390 hect., din care 2390 pămînt arabil, 640 hect. lac și teren sterp, 110 hect. pădure, 150 hect. izlaz și 100 hect. fîneață. Moșiĭ: Secuiul, cu venit anual de 62000 leĭ. Din această moșie, s'aŭ dat în loturĭ micĭ 630 hect. la 126 locuitorĭ. Teascul, cu venit anual de 12000 leĭ, are o întindere de 300 hect. și aparține d-luĭ N. P. Guran. Moșia Glodușul are o întindere de 100 hect., aduce venitul anual de 5800 leĭ și aparține d-lor I. Cernătescu, An. Poenaru și N. Nicolaŭ.

Pădurea Secuiul, cu o întindere de 140 hect., aparține Statuluĭ. Se găsesc într'însa cerĭ, fagĭ, plopĭ, frasinĭ, stejarĭ și gîrnițe, care predomină.

Viĭ se găsesc pe moșiile Secuiul și Teascul, în întindere de 222 hect.

Comerciul se face cu orașul Craiova, care are tîrg săptămînal Joia.

Comuna este străbătută prin centru, pe o lungime de 4 kil., de o cale vecinală ce o unește cu com. Malul-Mare și Adunați-de-Giormane; maĭ este calea comunală Secuiul-Craiova-Bechet.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3020,50 leĭ și la cheltuelĭ, de 2861,76 leĭ.

Secuiul, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Secuiul, reședința primărieĭ. Se mărginește la N. cu com. Malul-Mare, la S. cu mahalaua Pescariul, la V. cu rîul Jiul și la E. cu com. Ghindeni.

In jurul satuluĭ se găsește Balta-Mandeĭ.

Are o populație de 385 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1866, frecuentată de 55 copiĭ, 38 băețĭ din Secuiul, 13 din Teascul și 4 din Glodușul; o biserică, fondată de G. G. Bălănescu, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 3 cîrciumĭ.

Secuiul, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Secuiul, în întindere de 2390 hect., cu venit anual de peste 62000 leĭ. A treia parte din această moșie s'a dat în loturĭ micĭ, la 126 locuitorĭ. Pe dînsa se găsește și pădure.

Secuiul, *moșie*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Glodul, satul Țugheni, aparținînd statuluĭ. Are pădure pe dînsa, în întindere de 380 hect.

Secuiuluĭ (Piatra-), *vîrf de munte*, jud. Putna, în munțiĭ Vranceĭ; e despărțit de muntele Furul prin pîrîiașul Zîrna.

Secul, *com. rur.* și *sat*, jud. Mehedinți, pl. Dumbrava, la 64 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe Valea-Seculuĭ, înconjurată de toate părțile de dealurĭ.

Se mărginește: la E. cu comuna Argetoaia, care aparține județuluĭ Dolj; la S., cu comunele Bărboiul și Grecești; la V., cu comunele Busul și Corzul; spre N., cu comunele Piria și Valea-Marculuĭ.

Satul formează comună cu satele: Șumandra, Țuleni și Smadovița, cu o populație de 2700 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 93 plugurĭ, 188 care cu boĭ, 16 cărușe cu caĭ și 20 stupĭ.

Prin comună trece șoseaua Severin-Bîcleșul-Secul — județul Dolj.

Are 3 bisericĭ, cu 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; 2 școale, frecuentate de 89 elevĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 2817 leĭ și la cheltuelĭ, de 1016 leĭ.

Vite: 1200 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 1000 oĭ și 900 rîmătorĭ.

Dealurĭ maĭ principale în această comună sunt: Dealul-Șumendreĭ, Dealul-Olaculuĭ, Dealul-Seculuĭ, Dealul-Clocoticiuluĭ, Dealul-Giorcotinuluĭ, Dealul-Smadoviţeĭ, Dealul-Tauruluĭ și Dealul-Busuluĭ.

Văĭ: Valea-Șumendreĭ și Valea-Smadovițeĭ.

Pădurĭ: Pădurea-Labeĭ, Pădurea-Tauruluĭ, în partea de S.-

E., Pădurea-Grajduluĭ şi a-Drăganuluĭ, în partea de N.-V.

Secul, *mănăstire*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Vînătoriĭ-Neamţuluĭ, situată pe valea pîrîuluĭ de la care şĭ-a luat numele, în timpiĭ din urmă. La început, se numea Zossima, de la un stareţ cu acest nume, care, pe la 1560, s'a aşezat împreună cu uceniciĭ săĭ în locul unde se află astăzĭ mănăstirea; acest stareţ, curăţind pădurea, făcu un schitişor şi o bisericuţă de lemn, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul.

La 1599, Vornicul Nestor Ureche zidi cu cheltuiala sa mănăstirea Secul, maĭ la deal de schit, puindu-ĭ hramul Tăerea Capuluĭ Sf. Ioan, şi înzestrînd-o cu multe podoabe scumpe,—dintre care cea maĭ mare parte s'aŭ prădat de Tătarĭ şi Leşiĭ. Intre cele rămase, maĭ însemnat este «Aerul» de mare preţ, cusut de Mitrofana, soţia luĭ Ureche.

La 1605, Alexandru Lăpuşneanu iĭ dărui moşiile din hotarul Cetăţeĭ-Neamţuluĭ.

La 1607, Simeon Movilă iĭ dărui moşiile: Poiana-luĭ-Ureche şi Vînătoriĭ.

La 1609, Constantin Movilă iĭ dărui moşiile: Săbăoani şi Berendeşti.

La 1622, Mitropolitul Anastasie Crişca o înzestră cu multe darurĭ.

La 1625, Radu Voevod întări dania făcută de fericitul Damian, pentru moşiile Jideşti şi Roşiori.

La 1638, Mitropolitul Moldoveĭ iĭ dărui un Sacos archieresc foarte scump şi alte multe darurĭ.

La 1665, Eustate Dabija Voevod iĭ dărui Cetatea-Neamţuluĭ, împreună cu mănăstirea Sf. Nicolae, cu toate moşiile şi averile eĭ.

Constantin Postelnicul iĭ dărui moşia Răuceşti.

Ghedeon, Episcopul de Huşi, făcu cu cheltuiala sa sehăstria Secul, puindu-ĭ hramul Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ.

La 1764, Despa, soţia luĭ Vasilie Cosma Şetrariul, închină aceşteĭ mănăstirĭ schitul Lipova, cu toate podoabele şi moşiile luĭ.

La 1765, Grigorie Ghica Voevod puse stareţ la această mănăstire pe călugărul Paisie, care mută satul Fagi, ce era lîngă mănăstire, la satul Vînători.

La 1808, soborul alese stareţ pe Veniamin Costachi, care făcu chiliile cu 2 rîndurĭ, şi paraclisul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.

La 1816, Spătăreasa Safta, fiica luĭ Ioan Bogdan, închină aceşteĭ mănăstirĭ schitul Orgoeşti, făcut de dînsa pe moşia Negomireşti, în jud. Tutova.

La 1818, stareţul Ilarie făcu în mănăstirea Secul chiliĭ de piatră cu 2 rîndurĭ; dar întîmplîndu-se marĭ turburărĭ în ţară, din cauza volintirilor, ce se resculaseră în contra Turcilor, se prefăcu această mănăstire cu totul în cenuşă, împreună cu o mulţime de odoare şi documente. După ce s'aŭ liniştit lucrurile, Ilarie isprăvi zidirile începute, repară zidirea, înălţă clopotniţa ce se vede astăzĭ, făcu paraclisul cu hramul Buna-Vestire, alte chiliĭ noĭ, pe care însă nu le isprăvi, fiind-că muri la 1823.

In locul săŭ se alese stareţ părintele Dometian, care isprăvi cele începute, şi la 1826 zidi biserica Sf. Gheorghe, pe locul unde era maĭ întâiŭ biserica Inălţarea.

La 1825, arse toată mănăstirea Secul, dar stareţul Mardare a reparat-o întru cît-va la loc.

La 1844, arse din noŭ, dar stareţul Neofit o înălţă, clădind şi două bolniţe în dos de mănăstire pentru bătrînĭ, şi o tipografie bisericească; maĭ tîrziŭ zidi un spital, o şcoală şi biserica Sf. Dimitrie din Tîrgul-Neamţuluĭ.

La 1853, se alese stareţ Natanail, care făcu multe îmbunătăţirĭ mănăstireĭ.

Fostă populată odinioară, Secul n'are azĭ de cît vr'o 30 de călugărĭ.

Se află situată la 1 oră depărtare de Tîrgul-Neamţuluĭ, în spre S. E ocolită de munţĭ acoperiţĭ cu pădurĭ şi are aspectul uneĭ cetăţue. Biserica se află în mijloc; în fund, la dreapta şi la stînga, are 2 paraclise, chiliĭ şi alte atenanse; în rîndul clopotniţeĭ se află un turn înalt şi bine construit, în care tradiţia zice că Mitrofana, soţia luĭ Nestor Ureche, a cusut odoarele aceşteĭ bisericĭ; la spatele mănăstireĭ este o bisericuţă frumoasă ce servă de cimitir, şi împrejurul căreia se află maĭ multe chiliĭ. In biserica cea mare se află mormintele luĭ Nestor Ureche şi a Mitrofaneĭ; tot în această biserică se află o icoană a Maiceĭ Domnuluĭ făcătoare de minunĭ (dăruită se zice de Paleologu), care s'a tăiat în bucăţĭ de Turcĭ, la 1821 (v. pe larg «Istoria Seculuĭ», în calendarul pe 1863, de Pr. Gr. Musceleanu, pag. 87—114; idem, de Monahul Zosima, «Povestire pentru răzmeriţele de la 1821»).

Secul, *pădure*, în jud. Neamţu, plasa de Sus-Mijlocul, com. Vînători-Neamţu; are o întindere de 5325 pog., coprinzîndu-se şi acele ale moşiilor: Măneşti, Nemţişorul şi Vînători.

Secul-Bicazuluĭ, *pădure*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Bicazul, situată spre S.-E. de muntele Ceahlăul; are o întin-

dere de 950 pog., în care se cuprind şi acele ale moşieĭ Izvorul-Dulce.

Secul-Buhalniţeĭ, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Buhalniţa, situat pe malul drept al rîuluĭ Bistriţa, în dreptul kil. 92, al şoseleĭ naţionale Bacăŭ-Prisăcani, la 34 kil. de oraşul Piatra, pe pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 465 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; 1 moară; 1 fierărie.

Vite: 66 boĭ, 77 vacĭ, 1072 oĭ, 19 caĭ şi 19 porcĭ.

Seculeşti, *sat*, cu 618 suflete, în jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Bulzeşti.

Are o biserică de zid şi 2 cîrciumĭ.

Seculuĭ (Vîrful-), *munte*, în jud. Suceava, com. Mălini.

Segarcea, *com. rur.*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., la 25 kil. de Craiova.

Se mărgineşte la N. cu căt. Sălcuţa şi cu com. Calopărul; la S., cu com. Giurgiţa; la V., cu com. Cerătul, com. Malaica şi com. Lipovul; la E., cu com. Calopărul, moşiile Belcinul, Foişorul, Drănicul şi Roziştea.

In mijlocul com. se găsesc 2 vîlcele; pe una din ele curge un mic rîŭ, numit Segarcea, care se pierde în terenul nisipos din marginea de S. a com. şi care, pe stînga, primeşte un mic pîrîŭ, chiar pe teritoriul comuneĭ. Peste Segarcea se află un pod de lemn.

Comuna este fondată de cîteva familiĭ de Oltenĭ veniţĭ din Segarcea de la Olt, aşezată pe colina Dealul-Robuluĭ. Legenda spune că aci şi în com. vecină, Cerătul, a avut loc o luptă între Tătarĭ şi Romînĭ, în care Romîniĭ aŭ învins pe Tătarĭ şi i-aŭ robit pe acest deal, de unde şi-a luat numele dealul. Armele de care s'aŭ servit, precum lăncĭ şi săgeţĭ, se maĭ găsesc şi acum prin pămînt de către locuitoriĭ comuneĭ.

Comuna este străbătută de un drum vechiŭ, numit Drumul-Diuluĭ, care astă-zĭ este arat şi astupat.

In com. este o cetate de pămînt în jurul căreia se văd şi azĭ urme de şanţurĭ.

Are o populaţie de 3360 suflete.

Biserică de zid, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ. In 1860, călugăriĭ grecĭ aŭ şters inscripţia din fruntea bisericeĭ, cînd aŭ zugrăvit-o, dar această inscripţie se află păstrată de preotul îngrijitor; are data de 1830 şi a primuluĭ fondator. In altar se găseşte pomelnicul restauratorilor, cu următoarele nume: «I. Constantin Voevod Basarab, Papa Patriarh Gherasim, Partenie Iermoch, Germona Ermonah, Cristudor, Sultan, Bobolina, Nicolae, Păuna, Iordache, Istrati, Meletie Arhiereŭ şi Sofronie Ermonach».

Are o şcoală primară mixtă. Clasa de băeţĭ funcţionează din 1868, iar cea de fete din 1876. Localul a fost construit cu cheltuiala Domeniuluĭ Coroaneĭ. Şcoala a fost frecuentată în anul 1899—900 de 94 elevĭ.

După legea rurală din 1864, sunt 412 locuitorĭ împămînteniţĭ, iar după legea din 1878, sunt 58 însurăţeĭ.

Moşia Segarcea, după secularizare, aparţinea statuluĭ, iar astă-zĭ aparţine Coroaneĭ. 1800 hect. aparţin locuitorilor, cărora li s'aŭ dat în loturĭ.

Pădurea Segarcea aparţinea statuluĭ, iar azĭ aparţine Domeniuluĭ Coroaneĭ. Toate pădurile Domeniuluĭ Coroaneĭ sunt amenajate. Sunt compuse din diferiţĭ arborĭ, printre carĭ predomină gîrniţa.

Viile, de 438½ hect. în întindere, se găsesc pe moşia Domeniuluĭ Coroaneĭ şi aparţin locuitorilor.

Se fabrică aci multă ţuică şi rachiŭ, cărămidă; în atelierele şcoaleĭ se lucrează păláriĭ de pae, ghiozdane, coşurĭ, mape, scaune, dulapurĭ, obiecte sculptate, etc.

Are 2 bîlciurĭ anuale: la 40 de mucenicĭ şi la Inălţarea Domnuluĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 10051 leĭ şi la cheltuelĭ, de 8000 leĭ.

Vite: 700 vite marĭ cornute, 750 oĭ şi 49 caĭ.

Căĭ: calea judeţeană Craiova-Bistreţul; căile comunale la comunele vecine.

Calea ferată Craiova-Calafat, cu staţia Segarcea.

Segarcea, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dolj, pl. Balta, com. Segarcea, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulaţie la 1 Dec. 1895. Se află între staţiile Sălcuţa (11,5 kil.) şi Portăreşti (7,6 kil.). Inăltimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 88^{m},89. Venitul aceste̦ĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 22494 leĭ şi 60 banĭ.

Segarcea, *moşie*, a Domeniuluĭ Coroaneĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-Mijloc, com. Segarcea, din care 1800 hect. sunt date în loturĭ. După secularizare, aparţinea statuluĭ şi apoĭ a trecut la Domeniul Coroaneĭ. Are pădure.

Segarcea, *moşie*, a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul. Comunele Segarcea-din-Deal şi Segarcea-din-Vale sunt stabi-

lite pe proprietatea statuluĭ. Este una din cele maĭ de valoare moșiĭ, destinată însă a fi vîndută în loturĭ locuitorilor. Poartă numirea de Segarcea a Episcopieĭ de Argeș, de oare-ce înainte de secularizare făcea parte din averile mănăstireștĭ.

Segarcea-din-Deal, *com. rur.*, la extremitatea despre S.-V. a pl. Călmățuiul și a județuluĭ Teleorman. E situată pe coastă de deal și prezintă din depărtare o înfățișare frumoasă. Iĭ maĭ zice și Sîrbia, din cauză că o bună parte a populațiuneĭ e de origină bulgară, venită de peste Dunăre și stabilită acĭ. Dealul pe a căruĭ coastă se află așezat satul, poartă numele de Dealul-Vămiĭ. La poalele acestuĭ deal curg izvoare abundente de apă, din care se formează un pîrîiaș, numit Strîmbul, care se scurge prin o vîlcea rîpoasă în Oltul mic. De la aceste izvoare se alimentează cu apă de băut locuitoriĭ de prin prejur și o mare parte din orășeniĭ din Turnul-Măgurele.

Teritoriul comuneĭ se întinde la V. până în rîul Oltul, la N. până la moșiile Rîioasa, Stîlpul-de Piatră și Putineiul, la S. până la moșia Lița. La N.-V. este com. Segarcea-din-Vale. Osebit de pîrîul Strîmbul, partea despre V. a com. maĭ este udată de pîrîiașul Siiul.

Depărtarea com. de orașul de reședință este de 6 kil., iar de Roșiori, de 38 kil.

E situată pe moșia statuluĭ Segarcea. Partea cea maĭ întinsă a acesteĭ moșiĭ, în întindere de 3900 hect., cade în raza acesteĭ comune.

Locuitoriĭ împroprietărițĭ după legea rurală sunt în număr de 290, pe o întindere de maĭ bine de 1313 hect.

In partea de E. este o braniște, în întindere de 5 hect., numită Braniștea-Cataneĭ, destinată la defrișare pentru a se vinde pămîntul în loturĭ. Tot pe proprietatea statuluĭ sunt cincĭ zăvoae de sălciĭ în lunca Oltuluĭ, cam de 25 hect.

Suprafața comuneĭ este de aproape 5336 hect., din care 83 acoperite cu viĭ ale locuitorilor.

Are o populație de 1360 suflete; o școală mixtă, frecuentată de 38 elevĭ (1899—900); o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Vite: 268 caĭ, 25 măgarĭ, 471 vite marĭ cornute, 1676 vite micĭ cornute și 334 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7290 leĭ, 57 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 7091 leĭ, 68 banĭ.

In partea de E. a com. trece drumul numit al-Oiĭ, care vine de la munte și este în linie dreaptă de la com. Dorobanțul. Acĭ, la Segarcea, se termină acest drum, după ce ĭese în șoseaua județeană.

Cu com. Segarcea-din-Vale se leagă prin o șosea vecinală, care dă în calea județeană Turnul-Slatina, iar spre com. Lița este o altă ramură de șosea vecinală. Aceste șosele sunt împietrite.

In partea de E. a com. se află măgura Ordiia, care a servit de întăritură trupelor rusești în rezbelele de la 1812 și 1853. Inălțimea eĭ este de 12 m. și ocolul eĭ, de 300 m. La capătul moșieĭ Segarcea, tot spre E., trece și drumul luĭ Traian precum și calea județeană Turnul-Roșiori. Tot pe această moșie trecea și vechiul drum al poșteĭ spre Roșiori. In partea despre E. a com. se află și Măgura-de-Pază, în apropiere de bifurcația șoselelor Turnul-Roșiori-Alexandria.

Satul Segarcea-din-Deal, deși se găsește trecut în Istoria luĭ Fotino, s'a populat maĭ mult după a doua decenie a secoluluĭ al XIX-lea. Dealul-Vămiĭ are o deosebită importanță istorică, de oare-ce până acĭ se întindea teritoriul ocupat de raiaoa turcească de la Turnul. De la acest deal înainte, era socotită granița Țăriĭ Romîneștĭ și aceasta rezultă și din punctele fixate prin tractatul de pace de la 1741; până acĭ se întindea și jud. Oltul și tot pe acest deal a fost și vama romînească, de la care a rămas și numele de Dealul-Vămiĭ.

Segarcea-din-Vale, *com. rur.*, la extremitatea despre S.-V. a plășiĭ Călmățuiul, jud. Teleorman, pe dealul de d'asupra Siiuluĭ, care se întinde paralel cu lunca Oltuluĭ.

Se învecinește la N.-E. cu com. Rîioasa; la S., cu com. Lița; la E., cu com. Segarcea-din-Deal; la V., cu lunca și rîul Oltul. E situată parte pe coasta dealuluĭ, parte în valea Oltuluĭ, pe teritoriul moșieĭ statuluĭ Segarcea. Parte din această moșie, dimpreună cu terenul locuitorilor împroprietărițĭ după legea rurală și acel al însurățeilor, care cade în raza acesteĭ com., este de aproape 1380 hect.

Numărul locuitorilor împroprietărițĭ după legea din 1864 este de 146 și al însurățeilor, de 136, cărora s'a dat o întindere de 1380 hect.

Viile de pe teritoriul com. ocupă o întindere de 110 hect.

Are o populație de 1338 suflete; o școală mixtă, frecuentată de 59 copiĭ (1899—900); o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Vite: 320 caĭ, 750 vite marĭ cornute, 2921 vite micĭ cornute și 311 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 2884 leĭ, 70 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 2884 leĭ, 55 banĭ.

Pe teritoriul com. cade şi o parte din moşia Giuvăreşti, din jud. Romanaţi.

La extremitatea de la Sudul com. se află vîlceaua numită Vaĭ-de-Eĭ, care era punct de hotar, ce despărţea Ţara şi judeţul Olt de raiaoa Turnuluĭ.

Satul era aşezat la început pe lunca din vale, numită şi astăzĭ Siliştea - Vechĭe, dar din cauza inundaţiilor periodice ale rîuluĭ Oltuluĭ şi pîrîuluĭ Siiuluĭ, locuitoriĭ aŭ fost nevoiţĭ a se strămuta pe deal.

Viile locuitorilor sunt situate pe o poiană, pe terenul vechiuluĭ sat.

Sunt şi multe grădinĭ de zarzavat, pe lunca Siiuluĭ şi Oltuluĭ, iar la N., spre com. Rîioasa, se află o ruscă repede, neşoseluită, pe care trecătoriĭ se coboară pentru a merge la acea comună.

Seghea, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Căbeşti, spre N. de satul Căbeşti, în marginea de V. a judeţuluĭ.

Segîrcea. Vezĭ *Segarcea.*

Seimeni, *com. rur.,* jud. Constanţa, pl. Medjidia, aşezată în partea de V. a jud., la 62 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, reşedinţa jud. şi în partea N.-V. a plăşeĭ, la 23 kil. spre N.-V. de orăşelul Medjidia, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu Cernavoda (oraş), la 7 kil. spre S.-V.; Taş-Punar, la 8 kil. spre E.; Topalul, la 17 kil. spre N.-V.; Tortomanul, la 11 kil. spre S.-E.; Cochirleni, la 15 kil. spre S.-V.

Se mărgineşte la N. cu comuna rurală Topalul (din plasa Hîrşova), de care se desparte prin Valea-Mare şi dealul numit la Movila-Grecululĭ; la E., cu comuna rurală Taş-Punar, separată fiind prin dealul Carapat-Daga şi o linie convenţională; la S., cu com. urbană Cernavoda, despărţind-o dealul Carapat-Daga, valea Tibirinul şi lacurile Tibirinul, Ramadan şi Purcăreţi; la V., cu judeţul Ialomiţa, de care se desparte prin Dunăre.

Relieful soluluĭ este în general accidentat, maĭ cu seamă în partea de V., unde ridicăturile şi depresiunile se grămădesc unele într'altele. Malul Dunăreĭ e stîncos, împiedicînd fluviul de a apuca spre E.

Dealurile cele maĭ însemnate care-ĭ brăzdează teritoriul sunt: La Movila-Greculuĭ (95 m.), în partea de N.; Carapat-Daga (102 m.), la E.; In-Izlaz (79 m.) şi Nadacul (97 m.), prin interiorul comuneĭ. Sunt acoperite cu izlazurĭ, semănăturĭ şi păşunĭ.

Movilĭ sunt 12, parte artificiale, parte naturale.

E udată de Dunărea la V., pe o distanţă de 6 kil., avînd o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E. şi în care sunt aci ostroavele: Troiana (101 hect.), Seimeni-Marĭ (40 hect.), Seimeni-Micĭ (30 hect.), Ostrovul-de-la-Vale (50 hect.) şi Domneasca (18 hect.).

Văĭ sunt: Siliştea, ce vine din comuna Taş-Punar, sub numele de Surec-Ceair şi trece prin mijlocul comuneĭ, terminîndu-se în lacul Domneasca-Mică; valea Tibrinul, la S., pe hotar, terminîndu-se în lacul Ramadan; Valea-Mare la N., pe hotar. Văĭ secundare sunt numeroase pe ambele malurĭ ale celor două văĭ principale, avînd malurĭ înalte şi prăpăstioase pe alocurea. Maĭ cu seamă spre S., S.-V. şi N.-V. de satul Seimeni-Marĭ sunt stîncoase şi cu pereţiĭ verticalĭ.

Bălţĭ: în valea Siliştea: bălţile Domneasca-Mare (50 hect.) şi Domneasca-Mică (45 hect.). Aceasta din urmă este acoperită cu stuf. Comunică amîndouă şi se varsă în Dunăre printr'o gîrlă (600 m.), la N.-V. de satul Seimeni - Micĭ. Sunt situate în interiorul comuneĭ. Apoĭ: Tibrinul (20 hect.), Ramadan (110 hect.), format din 2 corpurĭ ce comunică între ele şi Purcăreţi (102 hect.), toate aflătoare în partea de S., în valea Tibrinul, avînd malul sudic înalt şi rîpos, cele d'întîĭ două fiind acoperite şi înconjurate cu stuf, cele două din urmă comunicînd între ele şi vărsîndu-se în Dunăre printr'o gîrliţă (500 m.), lîngă o pescărie a satuluĭ Seimeni-Micĭ, la S.-V. acestuia. Ele sunt formate de revărsările Dunăreĭ, căcĭ aŭ nivelul apelor lor maĭ sus de cît al Dunăreĭ; conţin bun peşte, ce se consumă în sate şi se exportă, venitul aparţinînd statuluĭ.

Este formată din două cătune: Seimeni-Marĭ, reşedinţa, aşezat în partea de V. a comuneĭ, pe malul drept al Dunăreĭ, d'asupra luĭ şi Seimeni-Micĭ, aşezat în partea de S.-V. a comuneĭ, la 400 m. de malul Dunăreĭ.

Suprafaţa comuneĭ este de 5354 hect., din care 45 ocupate de vetrele satelor, cu o populaţie de 1182 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în căt. Seimeni-Marĭ, cu hramul Sf. Gheorghe şi cea-l'altă în căt. Seimeni-Micĭ, cu hramul St. Dumitru, cu 2 preoţĭ, 2 dascălĭ, 4 paracliserĭ; 2 şcolĭ, cîte una în fie-care cătun, frecuentate de 88 elevĭ (1899—1900).

Locuitoriĭ posedă: 165 plugurĭ, 178 care şi căruţe, 2 maşinĭ de secerat, 1 trior; 6700 capete de vite, maĭ cu seamă oĭ şi boĭ; 20 stupĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6263 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4461 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: calea judeţeană Hîrşova-Cernavoda, care trece prin satele amîndouă, apoĭ drumurĭ vecinale la Taş-Punar şi Tortoman.

Seimeni-Marĭ, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. de reşedinţă al com. rurale Seimeni, aşezat în partea de N.-V. a pl. şi cea de V. a comuneĭ, pe malul drept al Dunăriĭ, pe prelungirile de V., înalte şi stîncoase, ale dealuluĭ Nanacul.

Se mărgineşte la N. cu căt. Boazgicul, al com. Topalul, pl. Hîrşova; la E., cu com. Taş-Punar; la S., cu com. urb. Cernavoda şi cătunul Seimeni-Micĭ; la V., cu judeţul Ialomiţa, despărţită prin Dunăre.

Are o populaţie de 140 familiĭ, saŭ 640 suflete.

Relieful soluluĭ e în general accidentat, maĭ cu seamă în partea de V., pe malul Dunăriĭ. Dealurile Movila-Greculuĭ, la N. (95 m.), Carapat-Daga (101 m.), la E., Nadacul (97 m.), prin interior, brăzdează comuna; sunt acoperite cu fîneţe, izlazurĭ şi puţine semănăturĭ.

E udată de Dunăre la V. Ostroavele: Troiana, din care jumătate aparţine cătunuluĭ Seimeni-Marĭ, Ostrovul-de-la-Vale, ţin de teritoriul Seimenilor-Marĭ.

Bălţĭ sunt: Domneasca-Mare şi Domneasca-Mică (ambele 90 hect.), la S., acoperite cu stuf şi conţinînd peşte. Vezĭ şi Seimeni, com. rur.

Seimeni-Micĭ, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. Seimeni, aşezat în partea de N.-V. a plăşeĭ şi în cea S.-V. a comuneĭ, la poalele de V. ale dealuluĭ Izlazul, pe malul de N. al bălţiĭ Purcăreţi, la 400 m. de malul Dunăriĭ şi la 1 kil. spre S. de reşedinţă, Seimeni-Marĭ.

Se mărgineşte la N. cu cătunul de reşedinţă, Seimeni-Marĭ; la E. şi S. cu comuna Cernavoda; la V., cu Dunărea.

Relieful săŭ e puţin accidentat; dealurile Carapat-Daga (102 m.), la E., dealul In-Izlazul (79 m.), la N.-E., brăzdează teritoriul săŭ.

Movile sunt numeroase în partea de N. şi E., artificiale şi acoperite cu verdeaţă.

E udată de Dunăre la V., formînd ostroavele Troia (56 hect. aparţin cătunuluĭ) şi Domneasca (18 hect.), acoperite cu sălciĭ; de valea Siliştea, la N.-V. şi de Tibrinul, la S. şi S.-V.

Bălţĭ sunt treĭ: Tibrinul, Ramadanul şi Purcăreţi, acoperite parte cu stuf şi conţinînd peşte; sunt situate în partea de S., la hotar.

Are o întindere de 2779 hect., din carĭ 80 hect. ocupate de vatra şi grădinele satuluĭ, cu o populaţie de 130 familiĭ, saŭ 542 suflete, ocupîndu-se cu pescuitul. Vezĭ şi Seimeni, com. rur.

Selda-Copac, *vîrf de deal,* jud. Tulcea, situat în partea de E. a pl. Isaccea şi cea de S.-V. a com. rur. Teliţa; este unul din vîrfurile Dealuluĭ-Ciliculuĭ; are 316 m.; domină valea şi mănăstirea Cilicul, platoul şi satul Teliţa.

Selima, *fost sătuc* (cioflic turcesc), jud. Vlaşca. Pe locul unde era satul turcesc trece acum şoseaua Giurgiŭ-Ghizdarul şi nu se vede de cît un puţ vechiŭ ce se zice Cocoşul. La 1831, pe harta domeniuluĭ Giurgiŭ făcută de către Ruşĭ, se arată satul ca în fiinţă.

Semeni, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Tuleşti, spre E. de satul Tuleşti. Are 120 locuitorĭ şi 22 case.

Seminarul, *deal,* pe care se află casa proprietăţeĭ şi biserica din satul Scobîlţeni, com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi. I s'a dat acest nume se zice, pentrucă pe el a fost înfiinţat un seminar de către Mitropolitul Veniamin-Costachi, pe la 1824. Acest seminar, pe la 1832, s'a strămutat la Socola, iar de la 1886, se află în Iaşi.

Proprietarul moşieĭ Scobîlţeni era, în acel timp, Şerban-Negel, fratele Mitropolituluĭ Veniamin.

Semnaţul, *gîrlă,* jud. Tulcea, în partea de E. a plăşeĭ Tulcea şi în cea de S. a com. Moru-Ghiol, cu o lungime de 2 kil. şi prin care lacul Dranovul e alimentat cu apă dulce de Dunăre, prin gîrla cea mare Dunavăţul.

Sendruleşti, *sat,* cu 30 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Cepari-Bărseşti.

Serafimul, *pîrîiaş,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul; izvoreşte din grupa Ceahlăuluĭ şi se varsă în pîrîul La Martin.

Serafimuluĭ (Vîlceaua-), *o cotitură a văiĭ* Urluiuluĭ, la eşirea sa din com. Belitori, jud. Teleorman. In acea vîlcea este o silişte vechĭe, unde se găsesc şi astăzĭ urme de locuinţe, unelte de gospodărie, de unde se deduce că acolo a fost sat.

Serca, *pîrîŭ,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, ce iese din bălţile Geanoglul, de lîngă oraşul Craiova, curge prin N. satuluĭ Popoveni şi se varsă în Balta-Mănăstireĭ-Jitia. In acest pîrîŭ se

scurge Balta-de-la-Hanul-Chintescului.

Serdanul, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, la 10 kil. spre E. de com. Titul, pe cîmpie, în apropiere de rîul Dîmbovița. E udat de pîrîul Baiul, peste care este un pod în raionul com.

Se compune din două cătune: Raiculeşti şi Serdanul, cu 900 locuitori.

Are o biserică şi o şcoală.

Se învecineşte: la E. cu Lunguleți; la V., cu Cornetul; la N., cu cát. Boteni, din com. Cornetul şi la S., cu Romîneşti. Se desparte de Romîneşti prin pădurea Mlaca, iar de Boteni prin parte de pădure, unindu-se cu Cornetul prin şoseaua națională Bucureşti-Piteşti.

Serednai, *braț* secundar al brațuluĭ cel mare al Dunăreĭ, Chilia, jud. Tulcea; se dirige spre E.; are o lățime de 600 metri şi o adîncime de 4,8 m.; udă districtul Vîlcov, din Basarabia rusească.

Seremet, *sat,* în jud. şi pl. Constanța, com. Pazarlî, situat în partea de N. a plăşeĭ şi cea de N.-E. a comuneĭ, la 5 kil. spre N.-E. de cătunul de reşedință, Pazarlî. Este aşezat pe valea Seremet-Ceair, pe malul stîng al pîrîuluĭ Casimcea, puțin maĭ la V. de locul unde apa Ali-Culac se varsă în pîrîŭ. Este dominat de Movila-luĭ-Toader, care se află la 2 kil. spre N. de sat şi care are o înălțime de 88 m.

Are o suprafață de 2379 hect., dintre care 123 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ şi de grădinĭ, cu o populație, în maioritate Turcĭ, de 57 familiĭ, saŭ 232 suflete.

Drumurĭ comunale: la S.-E., unul care se bifurcă ducînd la Caragic şi la Palazul-Mic; spre N.-E., la Cogealac (jud. Tulcea); la N.-V., ducînd la Tocsof (Tulcea); la V., ducînd la Chirislic (Tulcea) şi la Ghelingec şi unul la S., ducînd la Ester şi Pazarlî.

Seremet-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul comuneĭ Tocsof, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Chirişlic; se desface din dealul Ghelingec-Bair; se întinde spre E., într'o direcție generală de la E. la V.; formează cu dealul Chirişlic-Bair o vale pietroasă; are într'însul o mică peşteră, formată prin scurgerea apeĭ şi mărită de ciobanĭ, aşa că poate servi de adăpost; este acoperit cu păşunĭ.

Sericul (Pităreanca, saŭ **Gurgueți),** *trup de moşie,* al d-luĭ Anastase Filitis, pendinte de com. Bîțcoveni, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca.

Seseni, *cătun,* al com. Andreeşti, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe şesul cu acelaşĭ nume şi pe malul drept al rîuluĭ Gilortul.

Are o suprafață de 197 hect., cu o populație de 27 familiĭ, saŭ 157 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 15 plugurĭ, 19 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 90 vite marĭ cornute, 7 caĭ, 200 oĭ, 30 capre şi 60 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin şoseaua comunală, care pleacă din Andreeşti spre Musculeşti şi trece în apropierea cătunuluĭ.

Sevaiova-Hara, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. Slava-Rusă; se desface din culmea Babadaguluĭ, saŭ dealul Carada-Bair; se îndreaptă spre S., avînd o direcție generală de la N.-E. la S.-V., brăzdînd partea centrală a plăşeĭ şi cea de N. a comuneĭ; se întinde de-alungul pîrîuluĭ Sevaiova-Balca, ce izvoreşte din el, şi se varsă în pîrîul Slava-Cercheză; are 215 m. înălțime; este acoperit numaĭ cu pădurĭ.

Sevastinul, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Văcăreni; este o prelungire occidentală a dealuluĭ Pietrosul saŭ Piscul-Inalt-şi-Țuțuiat; are o direcțiune generală de la S.-V. la N.-E.; se întinde de-alungul pîrîuluĭ Valea-Glodului şi se termină în stuful de lînga Dunăre; are 88 m. înălțime, şi e acoperit cu păşunĭ şi fînețe.

Sevendicul, *sat,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, cătunul com. Hairam-Chioi, situat în partea de S.-E. şi cea de N.-V. a com., la 6 kil. spre N. de cătunul de reşedință, Hairam-Chioi. Este aşezat în valea Cogea-Ceair şi este înconjurat de toate părțile de pădurĭ.

Un drum comunal pleacă în Bulgaria, la satul Edil-Iugul-Cuiusu (Omul-Nebun); un alt drum pleacă la Enişenlia, un altul la Ghiol-Punar şi un altul la Sarapcea-Caraci.

Severineşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., la 31 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată în valea Coşuşteĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Ercea; la S., cu com. Degerați şi Peri; la V., cu com. Govodarva; la N., cu com. Lupşa.

Satul formează com. cu cát. Valea-Alunuluĭ şi mahalaua Cîrneşti, avînd o populație de 1269 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ, cu 3 preoțĭ şi 6 cîntărețĭ; o şcoală, frecuentată de 52 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 62 plugurĭ,

101 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 600 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 600 oĭ şi 490 rîmătorĭ.

Prin com. trece şoseaua Ciovîrnăşani-Căzăneşti-Severineşti, ce merge spre Corcova, împreunîndu se lîngă Severineşti cu şoseaua Turnul-Severin — Pietrele-Roşiĭ — Govodarva.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1243 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1125 leĭ.

Severinul, *com. urb.*, jud. Mehedinţi. Vezĭ Turnul-Severin.

Sevestreni, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 110 hect., situată în com. Bîrseşti, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, formată din trupurile: Stupăria (60 hect.), Tătărani (20 hect.), Arsiştea şi Zăvoiul-d.-j. (15 hect.) şi Trăsnea (15 hect.).

Sevri, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Ciucurova, situat în partea de V. a plăşeĭ şi cea de N.-V. a comuneĭ; pe el se încrucişează hotarele comunelor: Atmagea, Ciucurova şi Baş-Chioi; este un vîrf al dealuluĭ Jidini, avînd o înălţime de 252 m., punct trigonometric de rangul 1-iŭ; este acoperit cu pădurĭ şi fîneţe; domină asupra văilor Ciucurova şi Baş-Chioi.

Sevri-Bair (Dealul-Ascuţit), *deal*, în jud. Tulcea, în partea de E. a pl. Babadag şi cea de S. a com. rur. Enisala; se desface din dealul Samaldar-Bair; se întinde spre E.; se prelungeşte cu dealul Orta-Bair; este acoperit numaĭ cu pădurĭ şi domină drumul comunal Visterna-Jurilofca, ce trece pe la poalele sale de E.

Sfăcarul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Podeni-Noĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Sfărcăuţi, *sat*. Vezĭ Lişna, sat, com. Lişna, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Sfinţeşti, *com. rur.* şi *sat*, jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată la punctul unde se împreună valea Tinoasa cu Valea-Mică, ce vine despre com. Ciurari. Se întinde de ambele părţĭ ale Tinoaseĭ şi se învecineşte la E. cu com. Gărăgăul, la V. cu corpul de pădure Pojorîtele, de pe proprietatea statuluĭ Drăgăneşti-Ţigănia, la N. cu căt. Sîrbi-Sfinţeşti, al com. Butculeşti şi la S. cu com. Rădoeşti. Distanţa pănă la reşedinţa jud. este de 59 kil.; pănă la Alexandria, de 33 kil. şi pănă la Roşiori, de 14 kil.

Se compune din satul cu acelaşĭ nume şi din Răteasca.

Teritoriul com., cu al diferitelor moşiĭ de pe dînsa, este de 5500 hect. Proprietariĭ moşiilor sunt: principesa Elena Massalsky, posedînd 3000 hect., cea maĭ mare parte pămînt arabil; familia T. G. Lerescu, avînd 525, hect. din care 75 hect. pădure tufăriş; sunt apoĭ maĭ mulţĭ proprietarĭ maĭ micĭ, posedînd diferite sforĭ de moşie, precum şi locuitoriĭ împroprietăriţĭ după legea rurală. Livezĭ de prunĭ sunt în întindere de $5^{1}/_{2}$ hect.

Are o populaţie de 980 suflete; o şcoală, frecuentată de 13 copiĭ (1899—900); o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 681 vite marĭ cornute, 184 caĭ, 2263 oĭ şi 142 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ şi la cheltuelĭ de 3083 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt numaĭ şoselele vecinale: la N., spre com. Butculeşti, prin com. Gărăgăul; la S., spre com. Drăgăneşti şi la S.-E., spre com. Rădoeşti.

Imprejurul com. sunt maĭ multe măgurĭ dintre care maĭ importante: Măgura Golaşe, la V., înaltă de 12 m. şi largă de 50 m. şi Măgura-luĭ-Stavăr, la E., de aproape aceleaşĭ dimensiunĭ.

Satul Sfinţeşti este din cele maĭ vechĭ. Il găsim trecut, tot la pl. Tîrguluĭ, în catagrafia întocmită în 1741, sub domnia luĭ C. Mavrocordat.

Sfinţeşti, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 303 hect., pendinte de com. Milcovul, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, formată din trupurile: Zăvoaele-Sfinţeştilor, numite Chirdolul (210 hect.), Zăvoaele-Pîrloagele (90 hect.) şi Tufarul-Urzăreşti (3 hect.).

Sfiştofca, *com. rur.*, în jud. Tulcea, aşezată în partea de N.-E. a jud. şi a plăşeĭ Sulina, pe o ramură a gureĭ braţuluĭ Dunăreĭ, Chilia.

Se mărgineşte la N. cu Basarabia, despărţită prin braţul Chilia, la E. cu Marea, la S. cu com. Sulina şi Satul-Noŭ, la V. cu Chilia-Vechie.

Solul este maĭ peste tot jos, afară de o bandă mare de nisip, numită: Hasmacul-cel-Mare şi Hasmacul-Ungurilor, pe care se află situate satele.

Ape care udă com. sunt: Dunărea, la N.-E., şi anume braţul Chilia, cu ramurile sale Zalivi-Baba-Hasan, Popina şi Stari-Stambul. Lacurĭ avem: Dîrnoiul-Liman, Curd-Liman şi Şaleonoi-Liman, la N. şi E. Insule sunt două, Popina-Mare şi Popina-Mică, în braţul Zalivi, şi alte 9 maĭ micĭ, toate acoperite cu stuf.

E formată din cătunele: Sfiştofca, reşedinţa, aşezată la S.-E.,

aproape de braţul Zalivi, pe grind; Periprava, situat la 10 kil., spre N.-V., pe malul drept al braţuluĭ Chilia.

Intinderea com. e de 6100 hect., din care 120 hect. vatra satelor; 1380 hect. aparţin locuitorilor şi 4600 hect., statuluĭ.

Populaţia este toată lipovană, din secta: cu popă.

Principala ocupaţie a locuitorilor este pescăria. Sunt treĭ pescăriĭ: Musora, aşezată la Mare, Periprava şi Popina, pe braţul Chilia. Pescuitul se face şi pe Dunăre şi pe Mare. Exportul se face în Basarabia.

Are o biserică lipovenească, construită de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 şcolĭ, una romînească şi cea-l'altă a comunităţiĭ lipoveneştĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 oĭ, 800 boĭ şi vacĭ şi 1000 porcĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 2998 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt între cătune, pescăriĭ şi comunele învecinate: Satul-Noŭ, Letea, Sulina, Chilia-Vechie.

Comuna s'a fondat în secolul al XVIII-lea de nişte pescarĭ lipovenĭ, ce aŭ fugit din Vîlcovul. Printr'însa aŭ trecut armatele aliate francezo-sardinică şi turcească în războiul Crimeeĭ şi aŭ suferit aci de frigurĭ atît de mult, în cît aŭ numit-o chiar «cuibul frigurilor». Tot aci a fost şi divizia 2-a a armateĭ ruseştĭ, care a atacat flota turcească în războiul de la 1877—1878.

Sfiştofca, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, căt. de reşedinţă al com. Sfiştofca, aşezat pe un grind nisipos, aproape de Mare.

Teritoriul satuluĭ are o întindere de 3800 hect. V. Sfiştofca, com. rur.

Sfînta-Ana, *localitate,* în munţĭ, la 2 kil. de mănăstirea Sinaia, jud. Prahova, unde din vremĭ îndelungate aŭ locuit pustnicĭ.

Spătarul Cantacuzino, vorbind de mănăstirea Sinaia, zice: «Unde maĭ înaintea zidireĭ acesteia, se aflaŭ sihăstriĭ acolo». De alt-fel credem că aceste locurĭ aŭ adăpostit monahĭ încă din secolul al XIV-lea, cînd s'aŭ fondat cele maĭ multe mănăstirĭ în Romînia.

Se zice că aci ar fi fost o vechie biserică, ce servea ca locaş de rugăciune primilor ermiţĭ aĭ munţilor.

Sfînta-Ana are o poziţiune frumoasă şi este vara mult vizitată. S'a făcut o şosea până aci.

Sfînta-Ana, *izvor,* ce curge din partea de N. a com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova, şi se varsă în gîrliţa Peleşelul, care şi el se varsă în Peleşul, afluent al Prahoveĭ.

Sfînta-Vinerĭ, *moşie,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pe teritoriul comuneĭ Alexeni, cu 2100 hect. Pe această moşie se află satul Pupezeni.

Sfîntul-Gheorghe, *com. rur.,* aşezată în partea de E. a judeţuluĭ Tulcea, la 72 kil. spre S.-E. de oraşul Tulcea, capitala judeţuluĭ şi în partea de S.-E. a plăşeĭ Sulina, la 22 kil. spre S. de oraşul Sulina, reşedinţa plăşeĭ, pe malul Măriĭ, la gura braţuluĭ Sf. Gheorghe.

Se mărgineşte la N. cu oraşul Sulina, la V. cu comunele Cara-Orman şi Moru-Ghiol, la E. şi la S. cu Marea-Neagră.

Relieful soluluĭ face parte din regiunea şesuluĭ; el este prea puţin ridicat deasupra niveluluĭ Măriĭ şi este la nivelul apelor Dunăreĭ, une-orĭ chiar maĭ jos, ceeace explică prezenţa numeroaselor lacurĭ şi bălţĭ şi a inundaţiunilor anuale. Această întindere e acoperită numaĭ cu stuf, afară de făşiĭ întinse, ridicate maĭ sus, şi acoperite cu iarbă pentru păşunatul vitelor saŭ cu nisip; ele poartă numele de grindurĭ. Aceste sunt: grindul Sărăturile, la N. de braţul Sf. Gheorghe; apoĭ Tănase, Ţiganul, Cruhlicul, Crasovschi, Vasile, Carasevski, Mocirlă, Bursucul, la S.; grindurile Cerbuluĭ, Priboina, Călugărilor, cu-Trestiĭ, Dranovul, Policratul, Ciumacovul, Perişorul, Metăvă, la S.-V.; grindurile Hundiul, Crasnicola, Plopilor şi Frasinul, la V. Pe aceste grindurĭ se află cîte-va movile artificiale, care aŭ servit şi ca puncte trigonometrice statuluĭ major romîn, la lucrarea harteĭ cea mare a Dobrogeĭ.

Apele care udă teritoriul comuneĭ sunt: Braţul Sf. Gheorghe, prin mijloc, pe o lungime de maĭ bine de 30 kil.; gîrla Cerneţul, afluentă a laculuĭ Dranova, la V.

Bălţĭ sunt: Zatonul-Vechiŭ, care e maĭ mult o lagună a Măriĭ, unde se adună peştele, la S.; apa Politaischi, la S.-V.; lacul Belciug, la V.; Sărăturile, la N., în grindul cu acelaşĭ nume; Ţiganul, la V.; Periteaşca, la S.-V.; şi altele maĭ micĭ, care conţin mult peşte, al căruĭ venit aparţine statuluĭ.

E formată dintr'un singur sat, Sf. Gheorghe, saŭ Catîrlez, aşezat pe malul stîng al braţuluĭ Sf. Gheorghe, la locul unde el se varsă în Mare. De com. maĭ ţin numeroasele pescăriĭ răspîndite pe malul Măriĭ şi pe Dunăre, între carĭ: Ciotic, Carasevschi, Murgul, Iani, Milanul, Ignat-Carni, Crasovschi, Treĭ-Limbĭ, Ioan-Timofteiŭ, Periteaşca şi Cherhanalele de la Sf. Gheorghe, acestea pe malul Mă-

riĭ; Ermalaiul, Ivancea-Nouă și Calinora, pe Dunăre.

Intinderea com. e de 52000 hect. (cea maĭ întinsă com. din tot județul), din care vatra satuluĭ ocupă 72 hect.

Are o populație, în maioritate Rușĭ, de 119 familiĭ, saŭ 594 suflete; o biserică ortodoxă, cu hramul Sf. Gheorghe, fondată de locuitorĭ, și 2 lipoveneștĭ, de ambele secte; o școală, frecuentată de 88 elevĭ, aproape toțĭ Rușĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5500 leĭ, și la cheltuelĭ, de 5318 leĭ.

Drumurile sunt comunale, pe marginea Măriĭ și a grindurilor și duc la Sulina, la Moru-Ghiol și între pescăriĭ.

Comuna s'a fondat în secolul al XVIII-lea de către niște Lipovenĭ, peste care aŭ venit și cîțĭ-va Romînĭ din Basarabia, care aŭ dat satuluĭ numirea de Sf. Gheorghe, de la numele bisericesc, pe care Turciĭ l'aŭ tradus în Chidîrlez, Cadîrlez, cum se numește și azĭ de locuitorĭ.

Sfîntul-Gheorghe, *cătunaș,* al com. Boziorul, alipit de căt. Nucul, jud. Buzăŭ, cu 10 locuitorĭ și 4 case, foste chiliĭ ale schituluĭ Sf. Gheorghe.

Sfîntul-Gheorghe, *schit,* în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Nucul, situat într'una din cele maĭ izolate și maĭ frumoase pozițiunĭ ale județuluĭ, între munțiĭ Crucea-Spătaruluĭ și Vîrful-Martirieĭ. S'a fondat la 1587, de Mihnea-Vodă, pentru monahĭ. Maĭ tîrziŭ Monahiĭ M... și Grigore, l'aŭ rezidit. Cea d'întîiŭ biserică, fiind de lemn și foarte vechie, nu maĭ putea servi. Episcopul Chesarie, în anul 1825, a mutat pe călugăriĭ de aci la schiturile Găvanele și Fundătura, unde până atuncĭ fusese călugărițe, iar pe călugărițele de la Fundătura, le-a mutat la Sf. Gheorghe, mărind tot o dată biserica și zidind din noŭ maĭ multe chilii. Cu timpul, schitul și chiliile, începînd a fi mîncate de izvoarele ce se formaseră în munțiĭ vecinĭ și amenințînd să cadă, Episcopul Dionisie, în anul 1871, a mutat pe maicĭ la schitul Barbu.

Iată frontispiciul bisericeĭ:

Acest dumnezeesc locaș s'a ridicat din noŭ din temelie, în locul unde a fost altă biserică tot de lemn, mică și foarte vechie, cu hramul Sfîntuluĭ și mareluĭ mucenic Gheorghe, și unde s'a găsit și un pomelnic zugrăvit și scris pe o icoană de lemn, care se păstrează și până acum, cu leatul 7104, al răposatuluĭ întru fericire Mihnea Vodă, cel ce dintîiŭ a hărăzit această moșie a schituluĭ, cu semn de jur împrejur, precum se coprinde în hrisovul Măriеĭ Sale, cu leat 7095, Maĭ, adăogîndu-se la aceasta și hramul BuneĭVestirĭ a Prea Sfinteĭ de Dumnezeŭ Născătoare și blagoslovenia prea sfințieĭ sale Constantin Episcop. Buzăŭ, a fi pentru viață monahicească de obște, început de răposatul stariț Macarie Ieromonah și ridicată prin răposatul Ma..., cu Grigore Ieromonahul. Iar la anul 1825, cu bună chibzuire și blagoslovenia prea sfințieĭ sale D. D. Chezarie, episcop. Buzăŭ, s'aŭ așezat maicĭ călugărițe, mutînd pe părințiĭ monahĭ de aci la schiturile Fundătura și Găvanele, maĭ lățindu-se biserica, făcîndu-i-se și balcon și jugrăvindu-se cu toată a prea sfințieĭ sale cheltuială. 1844, Octombre 13.

De atuncĭ, biserica s'a dărîmat, abia maĭ cunoscîndu-se locul unde a fost; iar din chiliĭ, aŭ rămas 4, unde s'aŭ stabilit cîțĭ-va locuitorĭ.

Sfîntul-Gheorghe, *vechie suburbie* a orașuluĭ Cîmpulung (1831), jud. Mușcel. Coprindea toată partea de la Crucea-de-Piatră până la piuă.

Sfîntul-Gheorghe, *ostrov,* lîngă mănăstirea Cernica, jud. Ilfov, pe care, la 1788, în timpul cînd Arhimandritul Gheorghe era stariț al Cernicăĭ (vezĭ Cernica), s'a făcut o mică bisericuță cu hramul sf. Gheorghe, care a durat până la 1802. La 1831, tot pe acel loc, s'a zidit o biserică frumoasă de părintele Pimen, biserică care există și astă-zĭ.

Intre bisericile sf. Gheorghe și sf. Nicolae (Cernica) se află un heleșteŭ peste care este un pod.

Sfîntul-Gheorghe, *ostrov,* al delteĭ dunărene, jud. Tulcea, cuprins între brațul Sulina și brațul sf. Gheorghe; are o suprafață de 1700 kil. p., dintre care 600 kil. p. aparțin plășeĭ Tulcea, iar restul plășeĭ Sulina. Terenul săŭ este jos și mlăștinos, afară de partea centrală, unde se găsesc grindurile sf. Gheorghe și Cara-Orman. Este acoperit de stuf și presărat cu lacurĭ și gîrle. O companie olandeză a intreprins lucrărĭ pentru a distruge stuful și a cîștiga pămînt bun pentru agricultură.

Sfîntul-Gheorghe, *insulă,* jud. Vlașca, în fața Giurgiuluĭ, în dreptul fostuluĭ debarcader, între canalul cu același nume și Veriga, saŭ canalul ce unește Dunărea, albia principală, cu canalul din marginea orașuluĭ Giurgiŭ.

Sfîntul-Gheorghe, *braț însemnat al Dunăreĭ,* prin care fluviul se varsă în Marea-Neagră, jud. Tulcea. E cel maĭ de S. din cele treĭ ale Dunăreĭ. Se desparte din brațul Tulcea, la 6 kil. spre E. de orașul Tulcea, de la locul numit Agenția; de aci se îndreaptă spre S.-E., formează un mare cot, în forma uneĭ potcoave, maĭ jos de orășelul Mahmudia și apoĭ, prin alte cotiturĭ maĭ

micĭ, se termină în Mare, lîngă satul Sf. Gheorghe (Cadîrlez). El este mijlociul ca lungime, şi în ce priveşte volumul apelor, între braţele Chilia şi Sulina. Lungimea sa este de maĭ bine de 90 kil.; lăţimea variază între 300—700 m.; adîncimea medie este de 15 m. Ca navigaţie ar fi maĭ propriŭ pentru comerciŭ ca Sulina, căcĭ e maĭ mare, însă gura sa are un etiaj prea mic, din cauza mareĭ cantităţĭ de aluviunĭ ce sunt depuse la vărsare, aluviunĭ, ce cu timpul s'aŭ ridicat deasupra apeĭ, formînd cincĭ micĭ insuleţe de nisip, între care insula Olinca are în interiorul eĭ farul de la Sf. Gheorghe.

Sfîntul-Gheorghe, *canal,* jud. Vlaşca, ce uneşte două braţe ale Dunăreĭ, în dreptul fosteĭ cetăţĭ cu acelaşĭ nume, din dreptul oraşuluĭ Giurgiŭ, în faţa localuluĭ vămeĭ.

Sfîntul-Gheorghe-Noŭ, *cătun,* al com. Tisăul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 20 case.

Sfîntul-Ilie, *pisc,* de unde culmea principală a Carpaţilor se îndreptează spre N.-E., formînd în această parte hotar între jud. Dîmboviţa şi Muşcel.

Sfîntul-Ilie, *unul din cele 6 pichete* ale jud. Muşcel pentru paza fruntarieĭ, la 14 kil. de pichetul Pajera.

Sfîntul-Nicolae, *fost schit,* jud. Prahova, la poalele Bucegilor, ale căruĭ ruine se văd şi azĭ. S'a zidit pe la 1600, înainte de fondarea mănăstireĭ Sinaia.

Sfîntul-Procopiu, *fostă capelă,* pe ruinele căreia s'a zidit mănăstirea Bistriţa, din judeţul Vîlcea, de Banul Barbu Craiovescu.

Iată ce zice tradiţia despre fondarea acesteĭ bisericĭ:

«Banul Barbu fusese prins în tinereţe de Turcĭ şi aruncat în temniţă. Peste puţin timp i se anunţă sentinţa de moarte, care era să se execute a doua zi. Se face noapte, o noapte pe care osînditul a petrecut-o toată în rugăciunĭ către patronul săŭ, Sf. Procopiu. Dimineaţa calăiĭ se coboară în temniţă şi nu găsesc pe nimenĭ: închisoarea era deşartă.

In aceiaşĭ zi, intrînd în capela de la Bistriţa, preotul vede îngenuchiat dinaintea icoaneĭ Sf. Procopiu pe tînărul Barbu, încătuşat la gît şi la picioare. Banul nu ştia el singur cum şi cine l'a adus din temniţă în biserică. In amintirea acestuĭ miracol el clădi o mănăstire pe locul capeleĭ.

Maĭ tîrziŭ, după ce Turciĭ luară Constantinopolul, Banul Barbu, fiind dus după cererea Sultanuluĭ la Stambul din partea Munteniеĭ, a răscumpărat moaştele Sf. Grigore Decapolitul şi le-a depus în mănăstirea sa Bistriţa, unde se conservă şi până astă-zĭ într'un vechiŭ sicriŭ».

Această romantică legendă a fost culeasă de către un călugăr rus, Kowalewschi, de la călugăriĭ Bistriţanĭ şi publicată de d-l B. P. Hajdeŭ în «Istoria critică a Romînilor».

Sfîntul-Vasile, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. Chioara. E situat spre V., aproape de satul de reşedinţă. Acest sat s'a delimitat în anul 1882 cu 300 locurĭ de case, cu scop d'a se crea o nouă com. pe moşia statuluĭ, Bobul, dar nu s'a stabilit aci de cît 30 familiĭ de Romînĭ şi din această cauză casele construite sunt la mare depărtare unele de altele.

Sfîrcea, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Tatomireşti.

Are o populaţie de 599 locuitorĭ, locuind în 113 case; 1 biserică, fondată în 1850 de locuitorĭ, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Sfîrlăneanca, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mălăeşti, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova. Are o populaţiune de 159 locuitorĭ; o biserică, zidită în anul 1854 din temelie, cu cheltuiala Postelniculuĭ Ion, Preotuluĭ Năstase, Preotuluĭ Stan, Postelniculuĭ Vîlsan, Logofătuluĭ Mihaiŭ şi altora, dînd şi locuitoriĭ micĭ ajutoare.

Satul se maĭ numeşte şi Vulpeşti.

Sfîrlogi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mirceşti, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Sfoara, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Margina-d.-j., cătunul com. Curăşti, aşezat la N., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul. Are o suprafaţă de 9 hect., cu o populaţie de 23 familiĭ, saŭ 109 suflete.

Sfodea, *sat,* jud. Mehedinţi, pl. Cerna, com. rur. Balta.

Sibiciul-de-Jos (Fîşîiţi), *căt.* al com. Pănătăul, jud. Buzăŭ, cu 400 locuitorĭ şi 90 case; de dînsul se alipeşte căt. Diculeşti.

Sibiciul-de-Jos (Hotarul), *moşie,* în com. Pănătăul, jud. Buzăŭ, proprietate în devălmăşie a moşnenilor Sibicieni-d.-j. Se întinde pe teritoriul cătunelor Sibiciul-d.-j., Plăişorul, Pănătăul, Corcoianul, Slabi, Boteşti, Valea-Fîntîneĭ, Begul şi Ghileşti.

Are o suprafață cam de 2360 hect.: arăturĭ, fînețe, livede și puțină pădure, sub-divizîndu-se în următoarele sforĭ: Pănătăul, Căldura, La-Icoană, Dosul-Mușcelului, Poiana, Maiŭ, Priporul, In-Talpă, Geroasa, Sima, Pe-Malurĭ și Lunca-Sibiciuluĭ.

Sibiciul-de-Sus, *com. rur.*, în jud. și pl. Buzăuluĭ, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul, la 59 kil. de orașul Buzăul.

Limita, la N., începe din albia rîuluĭ Buzăŭ, din gura izvoruluĭ Baroianul, urcă puțin pe dînsul și o ia pe hotarul moșieĭ statuluĭ Trestioara, până ajunge în Vîrful-Plopișuluĭ: la Vîna-Puturoasă; la E., din Vîna-Puturoasă, apucă pe hotarul moșieĭ Muscelul-Cărăimănesc, trece prin vîrful munteluĭ Rotărea și vîrful munteluĭ Juncul și ajunge în colina Predealul, lîngă moșia statuluĭ Ulmetul (com. Boziorul); la S., din Predeal, se lasă pe hotarul moșieĭ Hotarul-Sibiciul-d.-j. (com. Pănătăul), până dă în rîul Buzăul: la Crucea-de-Piatră a luĭ Popa Neculae; la V., urcă pe albia Buzăuluĭ în sus, de la Crucea-de-Piatră și până la gura izvoruluĭ Baroianul.

Suprafața sa e de 1750 hect., din care 230 arabile, 420 pădure, 265 fîneață, 520 izlaz, 105 livede, 23 vie și 187 sterp.

Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Hotarul-Sibiesc-d.-s., al moșnenilor din com. Pănătăul, Hotarul-Sibiciul-Gornetul și Hotarul-Sibiciul-d.-s. propriŭ zis, al moșnenilor Sibicenĭ, divizațĭ în două: moșneniĭ învoițĭ și moșneniĭ neînvoițĭ.

Terenul e foarte accidentat de munțĭ marĭ, stîncoșĭ saŭ goĭ, precum și de maĭ multe văĭ, cea maĭ mare parte sterile. Pe lîngă cultura proprie munteluĭ, are viea și viermiĭ de mătase, și e avută în sorgințĭ de ape minerale.

Anual se țin două tîrgurĭ: la Sf. Gheorghe și la Sf-țiĭ Împărațĭ.

Locuitoriĭ posedă: 160 boĭ, 75 vacĭ, 25 vițeĭ, 10 bivolĭ, 14 caĭ, 3 iepe, 3 mînjĭ, 250 oĭ, 200 capre și 150 porcĭ; 30 stupĭ.

E formată din cătunele Băroiul, Bășcuretul, Gornetul, Mlăcile, Murătoarea, Sibiciul-d.-s. și Sila, cu o populație de 870 locuitorĭ.

Budgetul com. e de 1519,99 leĭ.

Are o școală în căt. Sibiciul, frecuentată de 58 elevĭ și 6 eleve; 2 bisericĭ, în cătunele Sibiciul și Gornetul, cu 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 paraclisерĭ, din care catedrala e cea cu hramul la 8 Septembre, vechie și frumoasă biserică de zid, construită în 1764 de marele clucer Gherghe I. Sibiceanu.

Se deosibesc aci casele proprietarilor și maĭ cu seamă ale decedatuluĭ serdar Const. Sibiceanu, un patriarh al munților.

Comuna e vechie. In secolul trecut avea numaĭ cătunele Sibiciul și Gornetul. Se povestește că primiĭ eĭ locuitorĭ ar fi o colonie adusă din Transilvania la începutul secoluluĭ al XV-lea, după înscripțiunĭ aflătoare pe morminte, colonie de Romînĭ din Sibiiŭ, condușĭ de unul Sibiceanu.

Sibiciul-de-Sus, *cătun*, de reședință, al com Sibiciul-d.-s., jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ și 117 case.

Sibiciul-de-Sus (Hotarul), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Sibiciul-d.-s., proprietate a moșnenilor din com. Pănătăul, comunele Begul și Valea-Fîntîneĭ; are vr'o 400 hect. arăturĭ, fîneață, izlaz, livede și 20 hect. pădurea Predealul și Valea-Fîntîneĭ.

Sibiciuluĭ (Valea-), *pîrîŭ*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjețul, începe din izvorul Alunișul, primește apoĭ izvoarele Cînlăianul, Brusturișul, Valea-Bouluĭ, Sărățelul, Valea-Colților, etc. și se varsă în rîul Buzăul, puțin maĭ sus de com. Sibiciul-d.-s.

Sibiciuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, între două seriĭ de munțĭ înalțĭ și stîncoșĭ, începînd pe dreapta cu Fața-Coasteĭ, Capul-Dealuluĭ, pietrosul, prăpăstiosul și neumbritul Frăsinet, care, după ce culminează într'un pisc foarte înalt, se deprimă până în dreptul căt. Intre-Sibicee; pe stînga, se află muntele Gornetul, de asemenea stîncos și prăpăstios, și care culminează la Malul-Ursuluĭ (d'asupra bisericeĭ Văeĭ-Sibiciuluĭ), unde începe o nouă catenă: Priseaca, care se termină la cătunul Intre-Sibicee printr'o însemnată culminație: Malul-Priseceĭ; de aci apoĭ continuă malul Plopișul și Vîrful-Goșeĭ. Valea e importantă din punct de vedere geologic.

Sibiești (Hotarul-), *moșie*, a moșnenilor, în devălmășie, din Pătîrlagele și Valea-Mușceluluĭ, jud. Buzăul; hotarul eĭ începe din Podul-Roșu (com. Măruntișul), trece rîul Buzăul, pe marginea moșieĭ Hotarul-Leresc, pe care merge până în Vîrful-Bălan; de aci o ia pe slemnea Cătineĭ, până în hotarul moșieĭ Benga, trece rîul Buzăul pe lîngă căt. Zăhărești și urcă iar în Podul-Roșu. Suprafața sa e de 1620 hect., din care 390 pădurea Balosinul, restul arătură, fîneață și livede.

Sibireanul, *sat*, în jud. Ialomița,

pl. Ialomița-Balta, com. Dormărunt, situat pe cîmpul Bărăganul, spre E. de satul de reședință și lîngă calea ferată București-Fetești.

Sicari, *cătun,* al com. Trestioara, jud. Buzăŭ, cu 50 locuitorĭ și 12 case.

Sicna, *pîrîŭ,* ce izvorește din jud. Dorohoiŭ, trece în jud. Botoșani și curge prin com.: Costinești, unde primește pîrîul Bucecea, mărit cu Dolina, din dreapta; com. Cucoreni, unde primește pîraiele Slatina, Loești și gîrlița Brăiasca; com. Bălușeni-Drăsleuca, unde se încarcă cu pîraiele Ioaneĭ și Olmul; com. Curtești, unde primește pîrîul Hliboci, cu Baisa, Țurcani, Izvoarele și pîrîul Broscăria; com. Bălușeni, unde primește Pîrîul-Cîrnitureĭ; com. Dracșani, primind pîraiele Bîrlădeanca, Fundoaia, Amara și Ursoaia; com. Zlătunoaia; maĭ primește Gornitul, Fundoaia, toate pe dreapta, apoĭ Valea-Seacă, Prutețul, Cozancea și Enoaia pe stînga și se varsă în dreptul Jijieĭ, lîngă satul Hlipiceni, com. Todireni.

Formează în cursul săŭ maĭ multe iazurĭ, din care cele maĭ însemnate sunt: iazul Vasiliu (Popouți), iazul Stînceni, care primește pîrîul Teișoara în stînga Sicneĭ (Bălușeni), iazul Zosin (com. Bălușeni) și lacul Dracșani (com. Dracșani).

Sicrita, *com., rur.,* în jud. Prahova, pl. Cîmpul, formată din satul cu acelașĭ nume, situat între apa Vătnăul și rîul Prahova.

Veniturile sale se ridică la 2467 leĭ.

Siderul, *lac,* în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Satul-Noŭ și anume pe acela al căt. săŭ Ciatal-Chioi, situat în partea de N.-V. a plășiĭ și cea de V. a com., lîngă lacul Savca; format de brațul Chilia, în o revărsare anterioară a luĭ; este izolat, înconjurat de toate părțile cu stuf; are 70 hect. și conține puțin pește.

Sihastrul, *mănăstire,* de călugărĭ, în jud. Tecuciŭ, com. Buciumeni, pl. Nicorești, situată pe un loc puțin ridicat, în mijlocul pădureĭ Buciumenilor, lîngă șoseaua ce duce din Buciumeni la Ploscuțeni.

Aicĭ a fost o biserică vechĭe, făcută de Hatmanul Șendrea, pe la 1474 și care s'a distrus. In locul eĭ s'a zidit alta, cu spesele proprietaruluĭ și epitropuluĭ P. Șendrea. Chiliile și locuințele din jurul bisericeĭ sunt ruinate.

Se intreține de familia Șendrea. Hatmanul Șendrea, cumnatul luĭ Ștefan cel Mare, o zidise în urma războiuluĭ ce l'a avut Stefan cu Radu cel Frumos, Domnul Țăreĭ Munteneștĭ. Astăzĭ aicĭ n'aŭ maĭ rămas de cît treĭ călugărĭ.

In apropiere, spre N., se află o cișmea cu apă, numită Costache Albu.

Sihla, *schit,* de călugărĭ, în jud. Neamțu, com Vînători-Neamțuluĭ, pl. de Sus-Mijlocul, care, până la secularizare, făcea parte dintre mănăstirile zise neînchinate.

Sunt treĭ căĭ care conduc la acest schit, situat pe munțĭ: una maĭ lungă, pe drumul natural ce pleacă din dreptul kil. 8 al șoseleĭ județene: T.-Neamțu, — Mănăstirea Neamțu, în susul albieĭ pîrîuluĭ Secul, pe unde se poate merge cu trăsura până la mănăstirea Secul și apoĭ călare orĭ cu carul; alta, de la Văratic peste munțiĭ Ciungi și o a treia de la Agapia, maĭ întîiŭ pe valea pîrîuluĭ Agapia și apoĭ urcînd muntele, și numaĭ călare saŭ cu carul.

Are 2 bisericĭ, una maĭ mare în curtea schituluĭ și alta sub o stîncă mare, sus pe deal, bisericuță de lemn, care se zice că e făcută dintr'un singur brad. Tot aci se afla o peșteră în care legenda spune că a trăit sfînta Teodora; drumul la peșteră e foarte pitoresc; înăuntru ea prezintă o escavațiune, aproape circulară, în mijlocul căreia zace o stîncă lată și puțin înaltă, care se zice că servea sfinteĭ drept vatră și masă; păreții peștereĭ sunt negri și în fund prezintă o gaură prin care străbate puțină lumină. Se zice că în această vizuine umedă a trăit sfînta Teodora 60 de anĭ.

Scoborînd spre Secul, dăm peste Poiana-Sihăstrieĭ și apoĭ peste Mănăstirea-Sihăstrieĭ, situată într'o regiune maĭ puțin sălbatică de cît a Sihleĭ.

Sihlea, *stație de dr.-d.-f.,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Sihlele, pe linia Buzăŭ-Mărășești, pusă în circulație la 13 Iunie 1881. Se află între stațiile R.-Sărat (13,4 kil.) și Gugești (7,1 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de $110^m,71$. Venitul aceste stațiĭ pe anul 1896 a fost de 107153 leĭ și 16 banĭ.

Sihleanul, *sat,* jud. Brăila, 24 kil. spre N.-E. de Scorțarul-Noŭ, situat pe țărmul drept al rîuluĭ Buzăul.

Vatra satuluĭ este de 25 hect. Are o populație de 387 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1848 de d. Sihleanu, proprietarul moșieĭ, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser; o școală mixtă, înființată la 1880.

Vite: 170 caĭ, 320 vite cornute, 800 oĭ și 40 rîmătorĭ.

Sihleanul, *moşie*, pendinte de comuna Scorţarul-Noŭ, pl. Vădeni, jud. Brăila, proprietatea d-luĭ C. Grădişteanu, cu o suprafaţă de 2800 hect. şi un venit de 43000 leĭ.

Sihleanul - Bărbuleşti, *moşie*, jud. Brăila, de 2057 hect., ocupînd partea de N.-V. a com. Scorţarul-Noŭ, de pe ţărmul stîng al rîuluĭ Buzăul, proprietatea d-luĭ Grădişteanu.

Sihlele, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe malul stîng al pîrîuluĭ Slimnicul.

Este aşezată în partea de mijloc a jud. şi a plăşeĭ, la 17 kil. spre N. de oraşul R.-Sărat şi la 7 kil. spre S. de com. Plăineşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu comunele: Bogza, 6 kil.; Voetinul, 7 kil.; Tîmboeşti, 8 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Plăineşti, la E. cu Bogza, la V. cu Slobozia şi la S. cu Voetinul.

Pîrîul Slîmnic o udă la S., de la V. la E.; maĭ are şi 32 puţurĭ.

E formată din cătunele: Sihlele, reşedinţa, la E.; Crîngul-Sihlelor, la V.

Suprafaţa com. este de 3118 hect., cu o populaţie de 295 familiĭ, saŭ 1130 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Impăraţĭ Constantin şi Elena, zidită în 1850, de Constantin Grădişteanu şi soţia sa Elena, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 119 copiĭ. Şcoală de băeţĭ este aci de la 1889; şcoală de fete, de la 1890, înfiinţate tot de C. Grădişteanu.

Locuitoriĭ posedă: 213 pluguri, o maşină de secerat, o maşină de treerat; 364 boĭ, 259 vacĭ, 91 caĭ, 63 iepe, 2193 oĭ, 35 capre, 413 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată Rîmnicul-Focşani; la Plăineşti; spre Voetinul-Ştubeiul; Băleşti-Cioră̆şti; Bogza-Mărtineşti.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4021 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3895 leĭ.

Sihlele, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., căt. de reşedinţă al com. Sihlele, în partea de E. al pîrîuluĭ Slimnicul.

Are o suprafaţă de 25 hect., cu o populaţie de 288 familiĭ, saŭ 1130 suflete; o biserică şi o şcoală.

Sihlele, *moşie* şi *pădure*, jud. R.-Sărat, proprietatea d-neĭ E. Grădişteanu, născută Sihleanu.

Sihlelor (Crîngul-), *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d. s., com. Sihlele, aşezat la V., pe pîrîul Slimnicul, la 500 m. de căt. de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 2 hect., cu o populaţie de 7 familiĭ, saŭ 23 suflete.

Se numea şi Crîngul-Călugăresc, de la călugăriĭ grecĭ ce aŭ stat aci înainte de secularizare.

Sila, *cătun*, al com. Sibiciul-d.-s., jud. Buzăŭ, cu o populaţie de 30 locuitorĭ şi 12 case.

Silea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Aureşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Şileni saŭ **Ingăreşti**, *sat*, situat în com. Petricani, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

In ce priveşte vechimea acestuĭ sat, iată ce zice următorul document:

«† Milostive şi lumite (sic) Doamne, rugăm milostivul Dumnezeŭ, şi a luĭ nevinovată maică să afle pre Măria ta ciasta puţintea scrisoarea de la noĭ, cu bune păcĭ şi cu sănătate petrecînd, milostive Doamne, dăm ştire MărieĬ tale, şi a tot sfatuluĭ MărieĬ tale, că ne-aŭ venit cinstita carte a MărieĬ tale la noĭ, dîndu-ne ştire că ne-aŭ poftit credincios boiarul MărieĬ tale Ureche Vornicul, la Măria ta să hotărîm, la sat la Petricani, cu călugăriĭ de la Agapia de către satul lor Ingăreşti, printr'o bucată de hotar nu mult puţin lucru, dumneasa vornicul Ureachea, zicea că e acel locşor a Petricanilor, călugăriĭ de Agapia zicea c'aŭ fost a lor, lăsătu-s'aŭ îmbe părţile, şi Vornicul Ureache, şi călugăriĭ de Agapia, preste oamenĭ bunĭ, şi bătrînĭ, din megieaşĭ, anume Vasile din Urechei, şi Pătraşcu aprodul de acolea şi Băcea cel bătrîn de acolea carele aŭ vîndut el cu rudele sale acel sat Ingăreţi Agăpianilor, şi-aŭ pohtit şi vornicul Ureache cu călugăriĭ săĭ de la Săcul şi Agăpiani, să-Ĭ giurăm cu mare giurămînt, şi cum vor da eĭ cu sufletele sale pre unde aŭ fost hotarul cel bătrîn pre acolea să hie şi de acum hotarul. Giuratu-iam înaintea a tot norodul cine era acolea ş'aŭ mărs eĭ pre unde aŭ fost de vac hotarul şi cum aŭ ştiut eĭ cu sufletele sale, pre acolea aŭ mărs, şi mulţĭ megieaşĭ, aŭ fost de pre împrejur la acel hotar, toţĭ cu totul aŭ zis că-Ĭ pe acolea pe unde au mărs aceĭ oamenĭ bătrînĭ şi noĭ, aşişderile şi cu mulţĭ boierĭ ce s'aŭ întîmplat cu noĭ la acel hotar, aŭ văzut că-Ĭ pre acolo hotarul cel bătrîn, c'aŭ fost un gard bătrîn a Pecanilor împreună cu a Ingăreştilor, de vac, tot pre acolo stînd, de era troian făcutu, pre acelo mearseră şi aceĭ bătrînĭ, că să cunoştea că-Ĭ pre acolea, de aceea le-am rădicat pre acolea stîlp şi le-am semnat locul tot de către toate părţile din prejur, şi s'aŭ gîndit bine, cum aŭ fost de vac, iară de sare şi maĭ satul Agăpiani să facă vre-o pîră şi să nu nu se ţie de lege, Măria ta să nu crezĭ că almentrelea nu să va afla, iară de-ar grăi ce-va pentru uric de la Alexandru Voevod ce ne-aŭ arătat, şi l'am luat de la Agăpienĭ, căcĭ acel uric nu era al lor, nicĭ nu scria lor, ce scria unuĭ Petre Grec uşerel, c'aŭ fost la Alexandru Voevod, şi 'Ĭ-aŭ întrebat aŭ eĭ urice, saŭ ispisoace saŭ nescare zapise, pre acel sat să le scoaţă, şi să le pue de faţă să vedem cu ce ţin acel sat, şi de la cine li-Ĭ acel sat, eĭ s'aŭ tăgăduit, că n'aŭ nicĭ o ispravă, nicĭ uric, nicĭ ipisoc ce-aŭ zîs c'aŭ perit, ş'aŭ ţînut cu cest uric ce am luat, şi uricul nu-Ĭ a lor, ce eĭ 'l ţiŭ de dătătură de la Claiţa cel bătrîn, ce s'aŭ făcut călugăr acolea şi de la nişte rudeniĭ a ClăiţeĬ anume Băcea,

ce maĭ sus scrie, ce aŭ cumpărat de la dînşiĭ, drept aceea să are eĭ şi aduce nescare urice, saŭ alte ispisoace, Măria ta să nu le crezĭ, că la noĭ le-aŭ tăgăduit că n'aŭ nicĭ un deres, iară de aceia noĭ am grăit, ş'am rugat pre vornicul, să le şi maĭ lase de intraceale pămînturĭ, şi le-aŭ lăsat încă seapte pămînturĭ, din partea Petricanilor de pre unde mergea bătrîniĭ, şi din hotarul cel bătrîn pre unde aŭ fost, de aceasta dăm ştire şi mărturisim Măriеĭ tale, milostivul Dumnezeŭ, să dăruiască Măriеĭ tale bune păcĭ şi multă sănătate, cu domnieĭ îndelungată întru ţara Măriеĭ tale de Hristos amin Pis u selo Trăpeşti, ă leato 1610 Iule 6» (semnat) Mitrop. Suceviĭ Anastasiu, cămăraşul Sekeli şi m ılţĭ alţĭ boierĭ şi maziliĭ (Doc. pe hîrtie, la Archiva statuluĭ).

Silineşti (Ciulineşti), *sat,* în partea de N.-E. a com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iaşi. Formează un trup cu satul Tabîra-Mănăstireĭ, trup situat pe malul drept al rîuluĭ Prutul. Pe marginea de V. a satuluĭ trece şoseaua judeţeană.

Are o populaţie de 295 locuitorĭ.

Vite: 220 vite marĭ cornute, 58 caĭ, 438 oĭ şi 84 rîmătorĭ.

Silistra, *vîrf de deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. Ostrovul, situat în partea de N.-V. a plăşeĭ şi cea de V. a com.; este unul din vîrfurile dealuluĭ Ieral-Ceea-Bair; are o înălţime de 135 m., fost punct trigonometric de observaţie de rangul al 3-lea; acoperit cu semănăturĭ, dominînd asupra drumuluĭ judeţean Ostrovul-Silistra, asupra căiĭ comunale Almalîul—Pichet No. 3 de lîngă Dunăre; din el se desface spre E. dealul Iapce-Bair.

Silistra-Nouă, *plasă,* din jud. Constanţa, ocupînd colţul S.-V. al săŭ.

Se mărgineşte la N. cu jud. Ialomiţa, de care se desparte prin fluviul Dunărea; la E., cu plăşile Medjidia şi Mangalia, despărţindu-se de cea d'intîiŭ prin malul V. al lacului Vederoasa, valea Polucci, dealurile Polucci, Uzun-Culac-Bair, Echi-Iuriuc-Bair, valea Caraaci-Alcea, valea Baldîruac-Ceair; la S. şi la V., cu Bulgaria.

Este formată din com. urb. Ostrovul, aşezată în partea de V., pe malul Dunăreĭ, maĭ purtînd şi numele de Silistra-Nouă, dînd numele săŭ şi plăşeĭ, şi din 22 comune rurale: Almalîul, la V., pe pîrîul Aliman; Aliman, la E., pe malul de V. al bălţiĭ Vederoasa saŭ Limpezişul; Azarlîc, la S.-E., pe văile Hazarlîc şi Enişenlia şi formată din cătunele Azarlîc, Cherim-Cuiusu şi Ghiol-Punar; Bugeac, la S.-V., între Dunăre şi lacul Gîrliţa; Bairam-Dede, la S.-E., pe valea Afighinea, formată din cătunele Bairam-Dede şi Cialmagea; Beilicul, la N., pe malul V. al lacului Beilicul, formată din cătunele Beilicul, Bac-Cuiusu şi Demircea; Canlia, la N.-V., pe valea Canlia; Caranlîc, în partea centrală, pe pîrîul Caranlîc, formată din cătunele Caranlîc şi Curu-Orman; Carvan saŭ Garvan, la S., pe valea Carvan, formată din cătunele Carvanul-Mare, Carvanul-Mic, Veli-Chioi; Cuzgun, considerată ca com. urb., pe pîrîul Cuzgun, la E., formată din tîrgul Cuzgun şi cătunele Urluia şi Cara-Amat; Dobromirul, la S., pe pîrîul Dobromirul, formată din cătunele Dobromirul-din-Deal şi Dobromirul-din-Vale; Ese-Chioi, la S.-V., pe valea Ese-Chioi, formată din cătunele Ese-Chioi şi Cuiu-Giuc; Enişenlia, la S.-V., pe pîrîul Enişenlia şi formată din cătunele Enişenlia, Bazirgian, Ciucur-Chioi, Nastradin şi Teche-Chioi; Gîrliţa, la V., pe malul de E. al lacului Gîrliţa, formată din cătunele Gîrliţa şi Galiţa; Ghiuvegea, la V., pe valea Ghiuvegea, şi formată din cătunele Ghiuvegea şi Calaigi; Hairan-Chioi, la S.-E., pe dealul Hairan-Chioi, cu cătunele Hairan-Chioi, Baş-Punar, Cara-Aci-Sarapcea, Demircea, Malcoci, Sevendicul, Schender şi Armutlia; Lipniţa, la V., pe valea Lipniţa şi valea Coşlugea; Mîrleanu, la N., pe malul de N.-E. al lacului Mîrleanu; Oltina, tot la N., pe malul de E. al lacului Oltina, cu cătunele Oltina şi Cîşla; Para-Chioi, în partea centrală, pe valea Ghiuvegea; Regep-Cuiusu, la S., pe valea Regep-Cuiusu, cu cât. Regep-Cuiusu şi Teche-Deresi; Satul-Noŭ, la N., pe malul V. al lacului Oltina, cu cătunele Satul-Noŭ şi Pîrjoaia.

Suprafaţa pl. este de 160316 hect., cu o populaţie de 18054 locuitorĭ.

Pădurile şi viile ocupă o mare întindere; păşunile de asemenĭ. Teren cultivabil e numaĭ vr'o 20000 hect. Relieful soluluĭ e acidentat de ultimele ramificaţiunĭ ale Balcanilor.

Sunt în plasă peste 12 bălţĭ, între care unele marĭ ca Oltina, Gîrliţa, Mîrleanu etc.

E udată de cîte-va pîraie micĭ şi de Dunărea, cu malul stîncos şi în care sunt ostroavele, în întindere totală de 3500 hect.: Pastramagi, Hopa, Ostrovul, Tilchia, Pacuiul-luĭ-Soare, Şoimul, Bimbaşa, Pîrlitul, Strîmbul, Puiul-Strîmbuluĭ, Huzun-Ada şi Ostrovul-Lung.

Locuitoriĭ posedă: 2207 pluguri cu boĭ, 26 pluguri cu caĭ, 2218 care cu boĭ, 1756 căruţe cu caĭ; 2 maşinĭ de treerat, 1 maşină de semănat, 25 maşinĭ de secerat, 2 maşinĭ de bătut porumbul, 38 maşinĭ de vîntu-

rat, 11 triorĭ, 286 grape de fier.

Vite: 239 armăsarĭ, 3486 caĭ, 1991 ĭepe, 747 mînjĭ, 92 taurĭ, 9181 boĭ, 5605 vacĭ, 1740 viţeĭ, 354 bivolĭ, 649 bivolĭ, 649 bivoliţe, 204 malacĭ, 99 asinĭ, 5088 berbecĭ, 60447 oĭ, 24665 mieĭ, 160 ţapĭ, 1124 capre, 589 ĭezĭ şi 2652 porcĭ.

In plasă sunt 66 industriaşĭ: lemnarĭ, ferarĭ, potcovarĭ, cismarĭ, etc.); 5 morĭ cu aburĭ, 20 morĭ de apă, 87 morĭ de vînt; o fabrică de lumînărĭ, 2 fabricĭ de tăbăcărie şi una de săpun, acestea în oraşul de reşedinţă Ostrovul.

Budgetul plăşeĭ este la veniturĭ de 112560 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 73540 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: Dunărea; pe lacurile cele marĭ; pe gîrlele de comunicaţie; pe căile comunale şi judeţene, care pun în comunicaţie satele şi cătunele între ele. Drumurile sunt: calea naţională Silistra-Ostrovul (Silistra-Nouă); calea judeţeană Ostrovul—Cuzgun-Medjidia; căile judeţene Lipniţa-Mîrleanu, Lipniţa-Hazarlîc, Cuzgun-Enige şi nenumărate drumurĭ comunale şi vecinale.

Are 21 bisericĭ parohiale, deservite de 18 preoţĭ, 16 dascălĭ, 11 paracliserĭ şi 19 cîntăreţĭ; 32 geamgiĭ cu 45 hogĭ; 24 şcoale, din care 1 de băeţĭ şi 1 de fete în Ostrovul şi 21 mixte prin sate, frecuentate de 1742 copiĭ.

Silistrarul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe şes. Se mărgineşte la S. cu Osmanul; la E., cu Chiscani şi Tichileşti; la N., cu Tudor-Vladimirescu şi la V., cu Urleasca.

Are o suprafaţă de 5290 hect., cu o populaţie de 1769 locuitorĭ; 2 bisericĭ, din care una construită la 1882, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 111 copiĭ. Şcoala de băeţĭ s'a înfiinţat la 1838; şcoala de fete, la 1877.

Vite: 1109 boĭ, 619 vacĭ, 27 taurĭ, 229 viţeĭ, 917 caĭ, 2800 oĭ şi 314 rîmătorĭ.

Pe teritoriul com. trece calea ferată Brăila-Bucureşti, pe o lungime de 18 kil.

Drumurĭ: la Brăila, spre N.-E., 19 kil.; la Tudor Vladimirescu, străbătînd calea ferată Brăila-Bucureşti, spre N., 10 kil.; la Movila-Mireseĭ, spre V., prin căt. Traian, 15 kil.; la Urleasca, spre V., 10 kil.; la Chiscani, spre E., 12 kil.

Comuna s'a înfiinţat la 1833, cu locuitorĭ veniţĭ din satele dimprejur, Cosorul, Muftiul, Cotul-Lung, etc.

Armatele ruse şi turce în trecerea lor la 1854 aŭ stat iarna aci. Cele ruse aŭ maĭ staţionat şi în 1877.

Silistrarul, *sat*, în jud. Brăila, com. cu acelaşĭ nume, situat la dreapta caleĭ ferate, spre S.-V. de oraşul Brăila. S'a mărit la 1879 cu ocazia împroprietărireĭ.

Are o suprafaţă de 182 hect., cu o populaţie de 1060 locuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 111 copiĭ; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Vite: 600 caĭ, 1130 vite marĭ cornute, 1610 oĭ şi 230 rîmătorĭ.

Silistrarul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, com. Chiscani, pe linia Buzăŭ-Brăila, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Muftiu (11,9 kil.) şi Brăila (9,3 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 11m,43. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 1984 leĭ.

Silişcani, *sat*, în partea de S. a com. Gorbăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, aşezat pe vale, aproape de confluenţa pîrîuluĭ satuluĭ Gorbăneşti cu Burla saŭ Ursoaia. Are o populaţie de 37 familiĭ, saŭ 156 suflete; o biserică.

Vite: 150 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 100 oĭ şi 30 porcĭ.

Siliştea, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, la 55 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale. Se mărgineşte la E. cu comuna Ponoarele; la S., cu comuna Buseşti; la V., cu comuna Isvernea; la N., cu comuna Obîrşia.

Satul formează comună cu satele: Drăgheşti, Godeanu şi Turtaba, cu reşedinţa comuneĭ în Siliştea. Are o populaţie de 890 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 25 plugurĭ, 30 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 700 stupĭ.

Are o şosea care o leagă cu şoseaua Severin—Balta—Baia-de-Aramă.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 915 leĭ, iar la cheltuielĭ, de 591 leĭ.

Vite: 600 vite marĭ cornute, 69 caĭ, 780 oĭ, 1000 capre şi 600 rîmătorĭ.

Este udată de 3 pîrae, care contribue la formarea rîuluĭ Coşuştea, ce curge prin hotarul comuneĭ.

Siliştea, *com. rur.*, în partea de E. a plăşeĭ Bistriţa, jud. Neamţu, aşezată de ambele părţĭ ale dealuluĭ cu acelaşĭ nume, ce formează hotar plăşeĭ de Sus-Mij-

locul despre jud. Roman. Se mărgineşte la N. cu com. Mărgineni; la V., cu o parte mică din pămînturile ce aparţin com. Podoleni, despărţindu-se prin capătul despre N. a ramureĭ dealurilor Orbiculuĭ, la S., cu com. Costiţa şi Buhuşul; iar la E., cu jud. Roman.

Este formată din satele: Bîrjoveni, Siliştea, Romîni, Bîrcul, Goşmani şi Runcul, cu o suprafaţă de 4769 hect. 70 ariĭ, şi o populaţiune de 2407 suflete.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1863, sunt 135 carĭ trăesc şi 'şĭ stăpînesc locurile ca urmaşĭ aĭ celor împroprietăriţĭ; 16 locuitorĭ posedă locurĭ din 1878.

Are 5 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ şi 10 dascălĭ; 2 şcoale, frecuentate de 73 elevĭ şi 8 fete; 4 morĭ pe apa Orbiculuĭ.

Locuitoriĭ posedă: 73 caĭ, 116 epe, 630 boĭ, 622 vacĭ, 4 taurĭ, 1950 oĭ, 185 rîmătorĭ şi 180 juncĭ.

Budgetul comuneĭ e de 5330 leĭ la veniturĭ şi de 5308 leĭ şi 50 banĭ, la cheltuelĭ.

Comunicaţiunea cu satele vecine se face: prin drumul judeţian Buhuşi-Roman, ce trece prin satele Siliştea, Goşmani, Bîrcul; prin şoseaua comunală (petruită): Siliştea-Lipoveni (marginea jud. Roman), şi drumul natural Bîrcul-Hărteşti, spre N. (com. Mărgineni) şi Lipoveni-Runcu (din această comună) şi Mocani, spre S. (com. Buhuşi).

Siliştea, *com. rur.*, jud. Suceava, situată la N. plăşeĭ Şomuzul, spre N.-E. şi la 23 kil. de Fălticeni.

Se mărgineşte la E. cu com. Liteni; la V., cu com. Valea-Gloduluĭ; la S., cu com. Dolheşti şi la N., cu jud. Botoşani şi cu Bucovina, de care se desparte prin pîrîul Racova, numit aproape de gură şi Suceviţa.

Forma sa teritorială este aceea a unuĭ drept-unghiŭ înclinat spre albiile Siretuluĭ şi Şomuzuluĭ-Mare.

E formată din satele: Siliştea, Ştirbăţul, Balta-Porculuĭ şi Budăiul.

Are o populaţie de 204 familiĭ, saŭ 778 suflete; 2 bisericĭ, deservite de un preot şi doĭ cîntăreţĭ; o şcoală în Ştirbăţul.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3002 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2862,31 leĭ.

Vite: 79 caĭ, 229 boĭ, 287 vacĭ, 765 oĭ, 12 capre şi 160 porcĭ.

Com. e udată de rîul Siretul, şi de pîraiele Şomuzul-Mic, al-Velniţeĭ, al Silişteĭ, al-Pleşeĭ, Suceava, Racova (Suceviţa), al-Lingurarilor, al-Popeĭ, al-Porculuĭ şi Pîrlitura.

Moşia e proprietatea d-luĭ Al. Gr. Bonachi.

In întinderea comuneĭ e de 1570 fălcĭ, din carĭ 660 fălcĭ pădure, 745 fălcĭ cultivabile, 195 fălcĭ fînaţ şi restul, prundiş, rîpĭ şi teren puţin productiv.

Siliştea, *altă numire a com.* Buteşti-Adunaţi, jud. Vlaşca.

Siliştea, *sat*, cu 322 locuitorĭ, jud. Argeşul, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Fedeleşoiul.

Siliştea saŭ **Silişteni,** *sat*, jud. Argeşul, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Bumbueni.

Siliştea. Vezĭ Cristeşti, sat, com. Cristeşti, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Siliştea. Vezĭ Călineşti, sat, com. Calineşti, pl. Siretul, jud. Botoşani.

Siliştea. Vezĭ Dracşani, sat, com. Dracşani, pl. Miletinul-Tîrgul, jud. Botoşani.

Silişţea. Vezĭ Grigoreşti, sat, com. Călineşti, jud. Botoşani.

Silişţea, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dâmboviţa, com. Raciul.

Silişţea, *sat*, jud. Neamţu, pl. Bistriţa, situat în centrul com. Siliştea, spre E. celuĭ de al treilea iaz (care e cel maĭ mare), ce formează pîrîul Orbicul, de la izvorul săŭ pe teritoriul comuneĭ, cum şi spre E. şoseleĭ judeţene Buhuşi-Roman; aşezat pe culmele de V. ale ramureĭ dealurilor Siliştea.

Intinderea satuluĭ, împreună cu a locurilor vecine ce-ĭ aparţin, e de 2176 hect. 46 ariĭ, cu o populaţie de 188 familiĭ, saŭ 631 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; 2 morĭ de apă pe iazul Siliştea.

Locuitoriĭ posedă: 56 caĭ, 146 boĭ, 110 vacĭ, 480 oĭ, 43 rîmătorĭ şi 42 juncĭ.

Terenul e aci în cea maĭ mare parte accidentat, aşa că formează un sistem de dealurĭ izolate, acoperite aproape în întregime cu pădurĭ.

Silişţea, *cătun* al com. Bîrza, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi. Se maĭ numeşte şi Bîrzuica şi are 60 de locuitorĭ.

Silişţea, *sat*, pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, aşezat pe dealul Silişţea.

Are o populaţie de 219 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Maria, zidită de Lupu Botez în 1861, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Vatra satuluĭ ocupă 8 fălcĭ. Improprietăriţĭ în 1864 sunt 9 fruntaşĭ, 12 pălmaşĭ şi 19 codaşĭ, stăpînind 72 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Valea-Gloduluĭ (3500 m.); la Li-

teni (4500 m.) şi la Ştirbăţul (4400 m.).

Satul a fost mutat unde se află acum de Constantin Botez. Maĭ nainte se afla lîngă Şomuzul-Mic, pe ţărmul stîng, acolo unde se vede şi astăzĭ o cruce: locul Sf. Mese a bisericeĭ satuluĭ.

Intr'un document prescurtat, publicat în Uricariul de T. Codrescu, vol. XVI, p. 293, se zice că în schimbul unor case din Dorohoiŭ, Ursache Davidel a dat «a patra parte din sat din Silişte, cu heleşteŭ în Şomuzul-Imputit, din ţinutul Suceveĭ şi părţile din Mereşti, partea luĭ Adam, ginerele luĭ Botez...»

In 1803, Siliştea, proprietatea Botezăştilor, avea 24 liuzĭ, plătind 304 leĭ bir anual, la carĭ se maĭ adăugiaŭ «breslaşiĭ ot tam», cu 48 leĭ. «Uricarul», VII, p. 254.

Siliştea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Umbrăreşti, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ, situat pe partea de V. a Bîrladuluĭ, la 3 kil. şi 200 m. de reşedinţa comuneĭ, care e în Umbrăreşti.

Are o populaţie de 72 familiĭ, saŭ 276 suflete.

Teritoriul căt. este de 882 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietărițĭ la 1864, stăpînesc tot teritoriul.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Are o biserică de zid, cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», zidită de Gavril Conachi în 1826 şi care după moartea luĭ a fost îngrijită până la 1869 de Elena Suţu. La 1883 s'a reparat de locuitorĭ. Pe icoane se află data de 1793; aceste icoane aŭ fost luate de la altă biserică care era alăturĭ şi care aztăzĭ nu maĭ există. Pe Apostol se află următoarea inscripţie:

Această sfîntă şi Dumnezeească carte, ce se numeşte Apostol, este cumpărată de dumnealuĭ Manolache Costachi, vel logofăt şi este dată bisericeĭ d-sale din sat de la Umbrăreşti, unde se pomeneşte «Prea Curata Născătore de Dumnezeŭ» şi a fost această carte roabă la Tătarĭ, împreună cu alte cărţĭ şi s'a găsit la anul de la Adam 7277 (1765), Maiŭ 21.

Şi spre ştiinţă a scris aceasta, cucernicul între preoţĭ slujitoriŭ acesteĭ sfinte bisericĭ.

Popa Ioan.

Siliştea, *fost sat,* între Cristeşti şi Moţca, jud. Suceava. Mihaiŭ Sturdza Vodă l-a desfiinţat, mutînd locuitoriĭ în Moţca.

Siliştea, *cătun,* de reşedinţă, al comuneĭ Gumeşti-Siliştea, jud. Teleorman, pl. Teleorman. Are o populaţie de 1577 suflete; două bisericĭ; o şcoală; 3 hect. vie şi 25 hect. livezĭ cu prunĭ.

Siliştea, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Hălăreşti, spre S. de satul Hălăreşti. Are o populaţie de 309 locuitorĭ.

Siliştea, *sat,* în partea de N.-V. a com. Armăşoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat parte pe valea Silişteĭ şi parte pe coastele dealurilor Siliştea şi Pungeşti, ce staŭ faţă în faţă, pe o suprafaţă de 317 hect., din care 31 hect. pădure, 154 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ şi 163 hect. ale locuitorilor, cu o populaţie de 42 familiĭ, saŭ 213 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 1 plug, 1 car cu boĭ şi 2 căruţe cu caĭ; 8 stupĭ; 20 vite marĭ cornute, 236 oĭ, 9 caĭ şi 8 rîmătorĭ.

Siliştea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Malaia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, situat pe rîul Lotrul, la 58 kil. de comuna Olăneşti, reşedinţa plaiuluĭ.

Are o populaţie de 120 locuitorĭ; o biserică, clădită de moşnenĭ.

Siliştea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prejoiul, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea.

Siliştea, *fost sat,* pe dealul cu acelaşĭ nume, com. Dolhasca, jud. Suceava.

Siliştea, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Ialomiţa, pl. Borcea, căt. Ştefan Vodă, pe linia Ciulniţa-Călăraşi, pusă în circulaţie la 17 Noembrie 1886. Se află între staţiile Ciulniţa (12,5 kil.) şi Călăraşi (14,3 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Măriĭ, de 35^{m},57. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 4563 leĭ, 85 banĭ.

Siliştea, *luncă,* în jud. Muşcel, pl. Rîurile, căt. Goleşti. Se zice că în această luncă a fost un sat pe care Turciĭ l'ar fi robit în noaptea de Paşte. Aci s'a dat peste urme de ziduri vechĭ, cuptoare, vase de pămînt şi oase de oamenĭ.

Siliştea, *loc,* pe moşia şi com. Vorniceni, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, spre V. de sat, în ţarina locuitorilor; se zice că aicĭ în vechime era un sat cu biserică, şi că s'ar fi desfiinţat de un fost proprietar, care a strămutat pe locuitorĭ în Vorniceni de astă-zĭ.

Siliştea, *loc,* pe muchia dealuluĭ pe moşiea Ghingeoaia, comuna Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ. Se spune că aci a fost sat. In 1842 făcîndu-se săpăturĭ, s'aŭ găsit monede primitive.

Siliştea, *moşie,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Siliştea, proprietatea d-luĭ Iordache Nanu,

care maĭ posedă: 5 caĭ, 116 boĭ, 53 vacĭ, 4 taurĭ, 12 viţeĭ, 450 oĭ, 22 porcĭ, 12 plugurĭ, 8 harabale, 2 trăsurĭ şi case în valoare de 70000 leĭ.

Moşia aduce un venit de 32000 de leĭ.

Silіştea, *localitate izolată,* jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., com. Rîj-leţul-Vieroşiul, la locul unde pîrîul Toleasa se varsă în Vediţa, şi unde a fost în vechime sat, care se zice, s'ar fi pustiit de Tătarĭ. Ruinele satuluĭ se cunosc chiar azĭ, precum şi locul unde a fost biserica şi cimitirul.

Siliştea, *vechiŭ pichet,* cu No. 96, spre hotarul Moldoveĭ, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Măxineni, pe malul drept al rîuluĭ Siretul şi azĭ locuinţă izolată.

Siliştea, *pichet de graniţă,* pe Dunăre, lîngă com. Izlazul, din jud. Romanaţi şi în faţa satelor Calnovătul şi Macrişani, din Bulgaria.

Siliştea-Bădiliţa, *loc,* spre S. de satul Păltinişul, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, unde se zice că odinioară ar fi fost un tîrguşor, cu numele de Bădiliţa, tîrg care s'a distrus prin foc de către Tătarĭ.

Siliştea-Călugărească, *loc,* pe Valea-Cobîleĭ, moşia Văculeşti, com. cu acelaşĭ nume, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ. Tradiţia zice că în vechime ar fi fost aicĭ un sat mare, şi ceva maĭ departe de el, un schit de călugărĭ şi că aŭ fost distruse de Tătarĭ.

Siliştea-Cruceĭ, *com. rur.,* pl. Băileşti, jud. Dolj, situată pe şesul Siliştea şi pe un pîrîŭ mic, numit Balta-Cioroiuluĭ.

Se învecineşte la E. cu com. Urzicuţa; la V., cu Galicia-Mare; la S., cu Afumaţi şi Boureni şi la N., cu Cioroiaşul şi Intorsura.

Terenul este şes, accidentat de movilele: Măgura-luĭ-Gavrilă, Măgura-Pîndaruluĭ, Măgura-Ţiganuluĭ, Pleştitele, Tăcata, Măgura-Bouluĭ, Măgura cu-Streajă, Măgura-cu-Chisaĭ şi udat de Pîrîul-Cruceĭ.

In vechime, cînd s'a desfiinţat satul Cioroi-Vechĭ, cîte-va familiĭ aŭ venit şi s'aŭ aşezat pe un şes împrejurul uneĭ crucĭ. Azĭ această comună cuprinde cătunul de reşedinţă Siliştea-Cruceĭ şi căt. Cioroiul-Noŭ. Căt. Cioroiul-Noŭ este la 4 kil. de Siliştea-Cruceĭ.

Are o populaţie de 2333 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Siliştea, fondată la 1852, cu hramul Sfinţiĭ Impăraţĭ Constantin şi Elena, şi cea-l'altă în Cioroiul-Noŭ, cu hramul Sf. Haralambie, fondată în 1885, ambele zidite din ofranda locuitorilor, şi deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 2 şcolĭ mixte, una în Siliştea, care funcţionează dinainte de 1864 şi cea-l'altă în Cioroiul, care funcţionează din 1889, ambele frecuentate în 1899—900 de 293 copiĭ.

După legea din 1864, sunt 202 locuitorĭ împroprietărіţĭ, şi după cea din 1879, sunt 40 însuraţeĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comunal este de 3826 pog., dintre carĭ 3371 pog. pămînt arabil, 200 pog. fîneaţă şi 255 pogoane viĭ.

Moşia se numeşte Siliştea-Cruceĭ şi este a statuluĭ, arendată (1885-95) pentru 50750 leĭ. Suprafaţa vîndută: 964 hect.; suprafaţa rămasă: 357 hect. Inainte aparţinea mănăstireĭ Caluiuluĭ şi se numea Moşia-Mănăstireĭ-Caluiuluĭ. Din această moşie, 1600 pog. s'aŭ dat în lotur ĭ, iar restul este al statuluĭ.

Pe moşia Siliştea-Cruceĭ este o moară cu aburĭ.

Comerciul se face cu schela Bistreţul, unde locuitoriĭ duc grîŭ, porumb şi de unde importă cherestea pentru case. Transportul se face cu carele şi căruţele pe calea comunală ce leagă com. cu Bistreţul şi com. Negoiul, şi pe căile comunale vecinale, spre Rastul, Coveiul, Galiciuca şi Moţăţei.

In Siliştea-Cruceĭ sunt 6 cîrciumĭ şi în Cioroiul-Noŭ, 2.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 4646,84 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4187,15 leĭ.

Distanţele: la Craiova, 40 kil.; la Băileşti, 13 kil.; la Intorsura, 12 kil.; la Boureni, 5 kil.; la Galicea-Mare, 22 kil.; la Afumaţi, 5 kil.; la Urzicuţa, 6 kil.

Locuitoriĭ aŭ 170 vite marĭ cornute, 48 oĭ şi 11 caĭ.

Siliştea-Cruceĭ, *sat,* jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Siliştea-Cruceĭ, reşedinţa Primărieĭ. Are o populaţie de 1350 suflete, o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1889, frecuentată (1899—1900) de 103 băeţĭ şi 15 fete; o biserică, fondată la 1852, cu hramul Sfinţiĭ Impăraţĭ Constandin şi Elena, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 6 cîrciumĭ.

In apropiere de cătun trece calea ferată Craiova-Calafat.

Siliştea-Cruceĭ, *moşie* a statuluĭ, judeţul Dolj, plasa Băileşti, comuna Siliştea-Cruceĭ, arendată (1885—95) cu 50750 leĭ anual. Inainte aparţinea mănăstireĭ Caluiuluĭ, cînd se şi numea Moşia Mănăstirea Caluiuluĭ. Are pe dînsa o moară cu aburĭ.

Siliştea-Dealuluĭ, *sat,* făcînd

parte din com. rur. Filipeşti-de-Pădure, pl. Filipeşti, jud. Prahova. Are o populaţie de 299 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1833 de State şi Mitrea, doĭ monahĭ, care s'aŭ aşezat aci.

Aci a fost un schit de călugăriţe, care s'a desfiinţat în urma uneĭ hotărîrĭ consistoriale, iar călugăriţele aŭ fost mutate la mănăstirile Zamfira şi Susana.

Siliştea-Glavaciocul, *moşie,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, fostă a Statuluĭ, de la care a cumpărat'o d-na Maria Al. Manos, spre a rotunji domeniul Siliştea-Gumeşti. Făcea parte din averile mănăstireştĭ şi era închinată mănăstireĭ Glavaciocul, din jud. Vlaşca. Are o întindere de 790 hect.

Siliştea-Inaltă, *cătun* (tîrlă), pe cîmpul Bărăganul, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Călăraşi-Vechĭ, în apropiere de staţia Siliştea a căiĭ ferate Bucureşti-Feteşti.

Siliştea-Slăvilenilor, *loc,* din sus de satul Ghireni-Curt, com. Coţuşca, pl. Prutul-d.-j., judeţul Dorohoiŭ, unde a fost sat posedat de familia Slăvilă. Această familie e printre cele maĭ vechĭ ale Moldoveĭ. La 1570, în domnia luĭ Ion-Vodă-cel-Cumplit, Slăvilă era hatman.

Siliştea-Stejerei, *silişte,* la N.-V. comuneĭ Piatra, dincolo de rîul Călmăţuiul, jud. Teleorman. Pe timpul ocupaţiuneĭ turceştĭ a fost aci un cioflic (post de pază). La Stejerei a fost sat.

Siliştea-Vechĭe, *loc,* spre E. de satul Dersca, com. cu acelaşĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, unde se cunosc încă bine urmele satuluĭ, locul altaruluĭ bisericeĭ, şi resturile din fundamentele curţilor boereştĭ.

Siliştea-Vechĭe, *loc,* spre V. de satul Vlădeni, com. Lozna, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, pe care a existat din vechime un tîrg cu numele de Vlădeni. Se cunosc şi astăzĭ urmele temeliilor de case şi pivniţe.

Siliştea-Vechĭe, *loc,* pe coasta văiĭ Muşchioasa, de pe moşia Miclăuşeni, com. Corlăteni, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, unde se găsesc resturĭ ce probează urmele unuĭ sat.

Siliştea-Vechĭe, *loc,* în ţarina satuluĭ Orofteana - Suţu, com. Orofteana, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ, unde se cunosc urmele locuinţelor şi a bisericeĭ. Tradiţiunea spune că aicĭ ar fi fost un tîrguşor mic, care s'ar fi nimicit în războiul cel mare avut de Stefan-Bogdan-Vodă cu Turciĭ.

Siliştea-Vechĭe, *loc,* pe moşia Miculinţi, com. Coţuşca, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, unde se văd puţine urme ale uneĭ bisericĭ, ce se pare a fi fost de zid, şi care se zice că s'a distrus de Tatarĭ odată cu satul ce a existat aci.

Siliştea-Verghia saŭ **Verbia,** *loc,* jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, pe coasta şi şesul din dreapta rîuluĭ Jijia, la hotarul despre Dimăcheni şi Corlăteni, pe moşia Văculeşti. Aicĭ a fost din vechime un sat mare, numit Verghia saŭ Verbia, ce s'a nimicit cu totul în urma războaelor ce aŭ avut loc pe această localitate şi anume:

La 1561, în timpul Domnieĭ luĭ Alexandru Lăpuşneanu, s'a ridicat contra-ĭ Eraclide Despotul, care intrînd fără veste în Moldova, cu oaste Leşască, se lovi cu Lăpuşneanu la locul Verbia pe Jijia, şi învingînd Despot, luă Domnia. («Letopiseţ», tom. I, pag. 211).

La 1597, Irimia-Vodă, fiind alungat de Mihaiŭ-Viteazul, care cuprinsese toate ţările Romîne, îl ajunse pe Jijia, la un sat anume Verbia, unde urmînd războiŭ cumplit, Mihaiŭ învinse. O movilă stă ridicată încă peste trupurile morţilor. («Letopiseţ», tom. I, pag. 255).

De întîmplările istorice, rezultă evident existenţa satuluĭ; el se pare a fi existat chiar şi maĭ în urmă după aceste două războae, după cum rezultă dintr'un document istoric publicat în «Ateneul Romîn» şi care arată că: «Domnul Stefan Tomşa a adunat sfatul Ţăreĭ la 1623, pentru răpirea făcută de Hatmanul-Balica, a satuluĭ Verbia de la mănăstirea Suceviţa din Bucovina, pe care moşie a stăpînit-o mănăstirea până la anul 1600 cînd a fost răpită de Hatman».

In urmă de la această dată prin alte întîmplărĭ necunoscute se pare că s'a desfiinţat satul, iar moşia s'a întrupat cu totul în moşia Văculeşti, ne maĭ păstrînd numirea vechĭe de cît localitatea aceasta, numită Siliştea-Verghia, pe care a existat satul.

Siliştei (Valea-), *vale,* jud. Muşcel, pl. Argeşelul, com. Voroveni. Se zice că pe această vale a fost în vechime satul Voroveni şi că s'a desfiinţat în urma unuĭ hrisov Domnesc, dat pe timpul cînd Domnia era în Tîrgovişte.

Silişteni, *com. rur.,* pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi, la 19 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe o pantă de deal.

E formată din satul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 700 locuitorĭ; 156 case; o biserică, cu un preot şi 2 cîntăreţĭ; o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 56 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 40 stupĭ; 400 vite marĭ cornute, 3 caĭ, 400 oĭ şi 300 rîmătorĭ.

Prin com. trece şoseaua Turnul-Severin — Pĭetrele-Roşiĭ— Govodarva.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1328 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1316 leĭ.

Siliştioara, *com. rur.*, în Sudul pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată dint'un singur sat, situat lîngă Dunăre, pe şoseaua Corabia-Măgurele, la 4 kil. spre E. de Corabia şi la 38 kil. de Caracal. Dunărea are aci 1500 m. lăţime şi o adîncime de 32—38 m. în timpul apelor mijlociĭ. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măreĭ este de 53 m.

Are o populaţie de 495 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1863), deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ. In istoria Ţăreĭ este însemnată, fiind-că pe aci a trecut Dunărea armata romînă în ajutorul Ruşilor la Plevna. Un pod de vase s'a construit peste Dunăre şi M. S. Regele trecu în revistă la capul poduluĭ batalioanele romîne ce mergeaŭ la luptă.

Siliştioara, *insulă*, în Dunăre, în dreptul satuluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Romanaţi.

Siliştioara, *pichet de graniţă*, pe Dunăre, lîngă satul Seliştioara, jud. Romanaţi.

Silniştea, *şes*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Topalul, coprins între Dunăre, la V., Valea-Alvăneşti la N., Dealul-Olaculuĭ, la E. şi Valea-Olaculuĭ la S. Este acoperit în cea maĭ mare parte cu pĭetriş şi este strabătut de drumul comunal Boazgic-Topalul. Este situat în partea de S.-V. a plăşeĭ şi cea de V. a com., la 3 kil. spre S. de cătunul Topalul şi la $1^1/_2$ kil., la N. de ruinele Cala-Chioi.

Silvestru, *pichet de graniţă*, pe Dunăre, în dreptul com. Ianca, jud. Romanaţi.

Simbotinul, *cătun* de reşedinţă al com. Cartiul, pl. Vulcan, jud. Gorj, la N.-E. comuneĭ, pe partea dreaptă a rîuluĭ Jiul.

Are o suprafaţă de 376 hect., cu o populaţie de 94 familiĭ, saŭ 404 suflete.

Are 1 biserică de zid, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 35 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 275 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 433 oĭ, 165 capre şi 366 rîmătorĭ.

Este udat de apa Simbotinul.

Comunicaţia în cătun se face pe şoseaua comunală, care îl pune în legătură la N. cu Porceni, iar la S., cu căt. săŭ de reşedinţă.

Simianul. Vezĭ Şimianul.

Simila, *plasă*, în partea de N. a jud. Tutova. E udată în toată lungimea sa de la N. spre S., de pîrîul Simila, ce curge prin partea de V. a eĭ.

Se mărgineşte la N. cu jud. Vasluiŭ, de care se desparte prin hotarele artificiale ale moşiilor limitrofe; la S.-V., cu pl. Tutova, de care se desparte asemenea prin hotare artificiale; la S.-E., cu pl. Tîrgul, de care se desparte parte prin rîul Bîrlad, parte prin hotare artificiale şi cu judeţul Fălciŭ, de care se desparte asemenea prin hotare artificiale.

Pămîntul plăşeĭ este parte deluros şi parte şes.

Este udată în partea de S.-E. de rîul Bîrladul, care o desparte întru cît-va de pl. Tîrgul. Bîrladul primeşte în această pl. pe dreapta pîraiele: Bilavoiul, Buga, Horoeta şi Simila, încărcată pe stînga cu Bogdana adausă cu Bogdaniţa şi pe dreapta pe Mînzăţelul. Toate acestea pîraie îşĭ aŭ sorgintea în cuprinsul acesteĭ plăşĭ, udînd-o şi deschizînd văĭ frumoase şi fertile şi formînd tot odată o mulţime de iazurĭ, din care se scoate o cantitate însemnată de peşte.

Cultura cerealelor şi creşterea vitelor sunt ocupaţiunile principale ale locuitorilor. Cultura vieĭ ocupă o suprafaţă de 593,25 hect., din care 30 hect. nelucrătoare şi livezile cu prunĭ, o suprafaţă de 222,50 hect.

Se lucrează în vr'o 2 centrurĭ rotăria şi lemnăria; se face într'o localitate mangalul; are 2 morĭ cu vaporĭ.

Comerciul se face de 158 persoane.

Este străbătută de 3 drumurĭ maĭ principale: soseaua naţională Bîrlad-Vasluiŭ, ce merge pe malul drept a rîuluĭ Bîrlad, pănă aproape de extremitatea de N.-E. a judeţuluĭ, de unde apoĭ trece pe malul stîng al acestuĭ rîŭ; şoseaua vecinală Bîrlad-Bogdana, ce începe din soseaua naţională (com. Simila) şi merge spre N., la marginea judeţuluĭ şi trecînd prin com. Băcani, Rădăeşti, Bogdăniţa şi Bogdan; linia ferată Bîrlad-Vasluiŭ, ce vine din pl. Tîrgul şi duce la Vasluiŭ. Această din urmă linie, atinge numaĭ pe o mică distanţă această plasă.

E acum unită cu pl. Tîrguluĭ.

Singură pl. Simila, are 15 com. rur. şi 51 sate, cu o popu-

laţie de 13628 locuitorĭ; 33 biserici, din care 4 aŭ fost schiturĭ; 1 spital rural cu 48 paturĭ. In pl. Tîrgul-Simila sunt 33 şcolĭ primare mixte şi 1 şcoală de cătun.

Simila, *vale* şi *pîrîŭ,* ce curge prin partea de V. a plăşeĭ Simila, jud. Tutova. Izvoreşte din com. Floreşti, curge de la N. spre S. şi se varsă în dreapta rîuluĭ Bîrladul, la satul Gura-Simila, după ce a udat teritoriile com. Floreşti, Mînzaţi, Ibăneşti, Băcani şi Gura-Simila. Primeşte pe dreapta pîrîul Mînzăţelul, iar pe stînga pîrîul Bogdana, încărcat de pîrîul Bogdăniţa. Pe la 1475, se numea Smila.

Simileasca (Iorguleasca), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Sărata, situată pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la 2 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Bănceasca, Odaia-Banuluĭ, Simileasca şi Spătarul, cu o populaţie de 1700 locuitorĭ.

Are o şcoală în căt. Bănceasca, frecuentată de 32 elevĭ şi 9 eleve; o biserică, în căt. Simileasca, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 9 cîrciumĭ; 10 morĭ de apă; 1 piuă; 2 fabricĭ, unde se transformă în petroleŭ păcura ce se extrage de la Cuculeşti; 2 fabricĭ de postav; 1 însemnată fabrică de făină, şi altele 2 maĭ micĭ. Comerciul se face cu oraşul Buzăŭ.

Vite: 281 boĭ, 194 vacĭ, 86 viţeĭ, 93 caĭ, 82 ĭepe, 52 mînjĭ, 2300 oĭ, 6 capre, 5 asinĭ şi 211 porcĭ.

Are o suprafaţă de 4445 hect., din care 1586 hect. arabile, 263 hect. pădure, 428 hect. fîneaţă, 751 hect. izlaz şi 417 hect. zmîrcurĭ, prund, gropĭ de cărămidăriĭ, drumurĭ şi vatra satelor. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Negreasca, Simileasca, Vatra-Episcopieĭ (a statuluĭ), Bănceasca, Simileasca, Protopopeasca, Chirculeasca, Spătarul I, Spătarul II, Spătarul III şi Trestianca (particulare). Terenul e şes, p'alocurea băltos, din care cauză e întrebuinţat pentru grădinĭ de zarzavat.

Căĭ de comunicaţie are maĭ multe şosele, care pleacă din oraş şi trec prin teritoriul săŭ, pe care îl ocolesc aproape de toate părţile.

Teritoriul com. fiind mare parte proprietatea Episcopieĭ, Episcopiĭ aşezaŭ aci atît pe Ţigani robĭ, cît şi ludele ce li se dedeaŭ prin diferite chrisoave domneştĭ, care aŭ pus fondamentul com. Satul Bănceasca şĭ-a luat naştere în urma stabilireĭ aci a tîrguluĭ Drăgaiceĭ. Odaia-Banuluĭ şi Spătarul se menţionează în maĭ multe acte de la începutul secoluluĭ trecut. Are de vizitat localitatea Ciumaţi.

Simileasca (Iorguleasca), *cătun,* al com. Simileasca, jud. Buzăŭ, cu 720 locuitorĭ şi 167 case; are subdiviziile: Cliserul, Simileasca Banul, Cărămidăria şi Ursari.

Similişoara, *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdana, la S.-E. de satul Bogdana. Are o populaţie de 62 locuitorĭ. Aici se face în fie-care an un iarmaroc, la 6 August, cînd este tot-odată şi hramul bisericeĭ din acea comună.

Similişoara, *schit,* în satul cu acelaşĭ nume, jud. Tutova.

Simineşti, *sat,* în partea de N. a com. Vetrişoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe platoul din şesul Prutuluĭ, formînd un trup cu satul Vetrişoaia, despărţit printr'un mic şanţ.

Are o suprafaţă de 1795 hect., cu o populaţie de 87 familiĭ, saŭ 388 suflete.

Are o şcoală, înfiinţată în 1878, frecuentată de 40 elevĭ; o biserică vechĭe, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Din moşie, d-l C. State posedă 1795 hect. pămînt, iar d-l Pavel Popov, 600 hect.

Simineşti, *şes,* se întinde în partea de N.-E. a com. Vetrişoaia, pl. Prutul, între gîrla Pruteţul şi rîul Prutul, pe o suprafaţă de 635 hect.; este bogat în fîneţe şi locurĭ cu păşune. Pe întinderea acestuĭ şes sunt 2 bălţĭ: Paladea, Balta-Mare, formate din vărsarea Prutuluĭ, unite prin Gîrla-Butucilor şi despărţite una de alta printr'un grind, iar în timpul inundaţiilor se împreună şi apoĭ se scurge în Prutul, prin Gîrla-luĭ-Filip. Ambele bălţĭ sunt bogate în pescăriĭ. Intre bălţĭ şi rîul Prutul se întind două luncĭ de loziĭ: Bărdănoasa şi Şaitanele. In dreptul acestor luncĭ, Prutul formează un cot numit Cotul-Moareĭ.

Siminicea-Balş, *sat,* în partea de N. a com. Salcia, jud. Botoşani, în dreapta Siretuluĭ. Are o suprafaţă de 1143 hect., cu o populaţie de 286 familiĭ, saŭ 1402 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 47 băeţĭ şi 9 fete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ sunt Ruşĭ romanizaţĭ şi se ocupă cu lucrarea pămîntuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 320 vite marĭ cornute, 52 caĭ, 432 oĭ,

și 117 porcĭ; 54 stupĭ cu albine.

Siminicea - Miclescu, *sat,* în dreapta Siretuluĭ și în partea de V. a com. Călinești, pl. Siretul, jud. Botoșani. Formează un singur trup cu satul Siminicea-Balș din com. Salcea. Are o suprafață de 279 hect., cu o populație de 151 familiĭ saŭ 609 suflete, locuind în 141 case.

Are o biserică cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 181 boĭ și vacĭ, 29 caĭ, 129 oĭ și 142 porcĭ. Locuitoriĭ aŭ 19 stupĭ cu albine.

Siminoca, *baltă,* în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rurale Satul-Noŭ și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ de reședință; este situat în partea de N. a plășiĭ și cea de S. a com.; e format de brațul Chilia, în una din revărsările sale anterioare; acum e cu totul izolată și înconjurată numaĭ cu stuf; are o formă dreptunghiulară, o întindere de 140 hect. și conține puțin pește.

Simion (Muntele -) Danciul, Tojan și **Lapoșul,** *pădure,* în întindere de 700 hect., pe teritoriul com. Paltinul, pl. Vrancea, jud. Putna, aparținînd locuitorilor din com. Paltinul și celor din căt. sale: Voloșcani, Ghebari și Prahuda.

Simionești, *sat,* în jud. Roman, pl. Moldova, com. Cordunul, spre N. de satul Cordunul și la 1764 m. de el, pe malul stîng al rîuluĭ Moldova.

Are o populație de 438 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 231 vite marĭ cornute.

Este legat cu orașul Roman prin șosea. Se numea maĭ înainte și Izvorul.

Simțiașul, *munte,* în jud. Neamțu, în grupa Cicul-Tarcăul. Are o înălțime de 1372 m. E situat în susul pîrîuluĭ Brateșul.

Simul, saŭ **Panait - Simul,** *cătun,* pe malul drept al rîuluĭ Siretul, în jud. Brăila, com. Cotul-Lung, la 5 kil. spre V. de satul Cotul-Lung.

Are o populație de 4 familiĭ, saŭ 16 suflete.

Vite: 100 vite marĭ cornute, 30 caĭ și 20 porcĭ.

Sinaia, *com. urb.,* jud. Prahova, plaiul Peleșul, la 45⁰,21 latitudine N. și 23,⁰14 longitudine E., situată pe valea rîuluĭ Prahova, la 66 kil. de Ploești, capitala jud. Aci e reședința plaiuluĭ Peleșul.

In timpurile vechĭ, Sinaia aparținea de com. Podul-Neaguluĭ, ce se întindea de la Predeal până la Posada. La 1864, căt. Posada și Podul-Neaguluĭ s'aŭ alipit la Comarnic și la 1874, cătunele rămase, după dorința M. S. Regeluĭ, aŭ luat numirea de Sinaia, avînd primăria la Bușteni.

La 1884, cătunele: Predeal, Azuga, Bușteni și Poiana-Țapuluĭ s'aŭ deslipit de Sinaia, formînd o com. nouă, sub numele de Predealul, rămînînd alipite la Sinaia numaĭ Izvorul și Furnica.

Prin legea din 1880, Sinaia a fost declarată com. urbană.

Documentele vechĭ spun că în vechime aceste locurĭ eraŭ acoperite cu pădurĭ seculare.

Spătarul Mihaiŭ Cantacuzino, fondatorul mănăstireĭ Sinaia, spune, într'un document, că înainte de fondarea mănăstireĭ Sinaia, pe aci era pustie și numaĭ pădurĭ se afla acolo. Decĭ, înainte de 1690 aceste locurĭ eraŭ nepopulate.

Primiĭ locuitorĭ aĭ Sinaieĭ, aŭ fost niște scutelnicĭ întrebuințațĭ pentru paza mănăstireĭ și cultivarea moșiilor mănăstireștĭ.

Constantin Brîncoveanu este cel dîntîiŭ, care prin hrisovul săŭ din 9 Martie 1701, a scutit 40 pușcașĭ; apoĭ Nicolae Mavrocordat (1711) adaogă 10 familiĭ de scutelnicĭ, Grigore Ghica (1735), încă 30 și Mihaiŭ Șuțu (1783), încă 24 scutelnicĭ.

Aceștĭ scutelnicĭ aŭ fost prima populație stabilă prin aceste ținuturĭ; decĭ prima populație stabilă îșĭ are începutul o dată cu fondarea mănăstireĭ Sinaia.

Scutirile acordate de Const. Brîncoveanu pușcașilor mănăstireĭ Sinaia eraŭ următoarele: de birul mărunt de țară, de miere și de ceară, de găleată și de fîn, de sacharele (rechisițiĭ), de care de oaste, de birul oștieĭ și al lefilor, de birul untuluĭ, de rînduiala vacilor și a oilor, de plata chanuluĭ și a sultanuluĭ, de haraciŭ, de lipsa haraciuluĭ, de velichiĭ-seama, de seama a doua și a treia (pentru echilibrarea budgetelor), de cheltuiala visterieĭ, de rînduiala și sataralele care se pun pe seliște, de podvoade (care de transport militare), de mertice (pentru amploiațiĭ turceștĭ), de conace și de caĭ de olac (serviciul poștal) și de alte de toate dăjdiile și rînduelile, orĭ cîte ar maĭ eși pe an în țară de la visteria domnească, nimic văl și bîntuială să n'aibă.

Așișderea și de oerit ale lor drepte bucate până la 1000 și de dijmărit, stupĭ 300, rîmătorĭ 400 să fie iertațĭ, nicĭ o dată de nimenea bîntuițĭ saŭ trașĭ să nu fie.

Locuitoriĭ s'aŭ înmulțit din zi în zi prin numeroasele mărităturĭ cu ciobaniĭ, carĭ după căsătorie se stabileaŭ aci.

Populația com. Sinaia s'a în-

mulţit în jumătatea a doua a secoluluĭ al XIX-lea, maĭ ales de la 1880, de cînd Sinaia a devenit reşedinţa de vară a Majestăţiĭ Sale Regeluĭ Carol I, care a construit aci, la spatele mănăstireĭ Sinaia, într'o luncă, în formă de amfiteatru, înconjurată de stîncĭ cu vîrfurĭ pleşuve şi de brazĭ secularĭ, măreţul castel Peleşul, la poalele munteluĭ Piatra-Arsă.

Situaţiunea prosperă în care se găseşte azĭ valea Prahoveĭ se datoreşte numaĭ M. S. Regeluĭ Carol, care, la Iulie 1871, împreună cu iubita noastră Suverană, vizitînd mănăstirea Sinaia şi văzînd frumuseţea cu care natura a înzestrat aceste locurĭ pitoreştĭ, aŭ hotărît a face din Sinaia, reşedinţa domnească de vară.

Comuna Sinaia are două căt.: Izvorul şi Furnica.

Are o populaţie de 525 familiĭ, saŭ 2210 loc. (1900); o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 103 copiĭ; mănăstirea Sinaia, restaurată, aşezată pe deal, într'o frumoasă poziţie; un parc frumos; un stabiliment de hidroterapie; hotelurĭ frumoase; o staţie a dr. de fier Ploeşti-Frontieră; 2 biurourĭ telegrafice-poştale, farmaciĭ, etc.

Vite: 63 caĭ, 108 boĭ, 87 vacĭ, 27 viţeĭ, 157 oĭ şi 118 porcĭ.

Locuitoriĭ căt. Izvorul s'aŭ împroprietărit la anul 1864, parte pe moşia d-neĭ Zoe Brîncoveanu, parte pe moşia Eforieĭ Spitalelor civile; ceĭ din căt. Furnica s'aŭ împroprietărit la 1880 după legea din acel an, lá poalele munteluĭ Furnica, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile; iar ceĭ din centrul oraşuluĭ aŭ locurĭ cumpărate de la Eforie, în baza legilor de la anul 1872 şi 1880.

Comerciul în com. se exercită de 34 cîrciumarĭ, hangiĭ şi băcanĭ. In timpul veriĭ, diferite hotelurĭ şi restaurante staŭ la dispoziţia vizitatorilor.

Cine a cunoscut aceste localităţĭ maĭ înainte, nu se poate îndestul mira, că intr'un interval atît de scurt în locul puţinelor case ţărăneştĭ, ce semănaŭ cu colibele pustnicilor, se găsesc azĭ construcţiunĭ moderne publice şi private şi mulţime de vile şi de case în stil ţărănesc frumoase.

Linia ferată, construită pe malurile Prahoveĭ, uneşte centrul Ţăriĭ cu punctul Predeal, trecătoare în Transilvania. Şoseaua naţională Ploeşti-Predeal, ce vine despre Comarnic, străbate acest oraş. O altă şosea vine din com. Moreni la Sinaia, legîndu-se cu şoseaua naţională Ploeşti-Predeal.

Locurĭ însemnate în com. sunt: spre N.-V. de mănăstire, la 2 kil., localitatea numită sfînta Ana, unde odată se zice că ar fi fost o vechĭe bisericuţă, ce servea de casă de rugăciune primilor eremiţĭ aĭ munţilor Bucegi. Aci, la sfînta Ana, este o stîncă înaltă, unde se duc vizitatoriĭ din Sinaia, în care scop s'a construit o frumoasă şosea până acolo.

Sinaia e coprinsă la N.-V. de şirul munţilor: Omul, Caraimanul, Jepiĭ, Piatra-Arsă, Furnica, Vîrful-cu-Dor, Păduchiosul, iar în partea de S.-E., de vîrfurile: Cumpătul, Gagul şi Găguţul, Piscul-Cîineluĭ, Colţiĭ-luĭ-Babeş şi Şeţul.

Com. Sinaia e udată, afară de rîul Prahova, de gîrla Peleşul, formată din izvorul Peleşul şi Peleşelul şi mărită cu izvorul sfînta Ana şi pîrîul Valea-Rea.

Stabilimente industriale sunt în Sinaia:

1. Fabrica de cherestea, înfiinţată la anul 1879 de d-niĭ Popovicĭ şi Costinescu. La anul 1888, d-l Costinescu a montat-o cu maşinĭ perfecţionate, producînd anual până la 15000 m. c. lemnărie de brad şi molift, pentru construcţiunĭ şi tîmplărie.

2. Fabrica de var hidraulic, tot a d-luĭ Costinescu.

3. Fabrica de cuie de fier, care a început să funcţioneze la Ianuarie 1892 şi produce anual o cantitate de un milion şi jumătate kgr. cuie de sîrmă şi ocupă 45 lucrătorĭ romînĭ şi germanĭ.

V. Peleşul (Castelul-).

Sinaia (Amarul), *cătun*, al com. Amarul, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 49 case.

Sinaia, *mănăstire*, jud. Prahova, zidită la 1695 de Marele Spătar Mihaiŭ Cantacuzino, fiul postelniculuĭ Constantin, numită de Dositeiŭ Patriarchul Erusalimuluĭ şi mănăstirea Buceagul. Numirea de Sinaia a dat'o mănăstireĭ, spătarul Cantacuzino, după cum se vede din actul de fondaţiune: Am zidit din temelie şi am înălţat un schitişor, numindu-se Sinaia, după asemănarea Sinăieĭ ceĭ marĭ şi după cum arată şi Patriarchul Ţarigraduluĭ Gavriil (1702), «.... pe care Sinaia aŭ numit'o bine-făcînd, îndemnîndu-se de multă dragoste şi cucernice ce avea către sfîntul şi de Dumnezeŭ umblatul muntele Sinai».

Sub numirea de mănăstirea Sinaia înţelegem cetatea cu biserica şi chiliile vechĭ.

Iată inscripţiunea ce se găsesce săpată în piatră, d'asupra arcadeĭ din năuntru:

«Zugrăvitu-s'a această sfîntă biserică, în zilele Domnuluĭ Ion Alex. Constantin Moruzi Voevod, fiind Mitropolit Dositeiŭ, şi s'a săvîrşit prin toată osteneala

şi cheltuiala părintelui egumenului Damaschin, 1795».

Nu este referitoare la zidirea mănăstirei, ci numaĭ la unele reparaţiunĭ, făcute de Egumenul Damaschin, căcĭ inscripţiunea săpată în piatră şi pusă la frontispiciul bisericeĭ marĭ e următoarea:

La cursul anilor de la Mîntuitorul nostru Hristos, 1695, s'aŭ zidit sfînta mănăstire Sinaia, de fericitul întru pomenire ctitorul Mihail Cantacuzino, marele Spătar, întru cinstea Adormireĭ Prea Sfinteĭ de Dumnezeŭ Născătoare; iar la leatul 1848 s'a maĭ adăogat la această sfîntă biserică, în zilele Prea Luminatuluĭ nostru Domn Grigore Dimitrie Bibescu Voevod, cu blagoslovenia Prea sfinţituluĭ Archiepiscop şi Mitropolit al Ţăreĭ, D. D. Neofit, cu cheltuiala caseĭ şi din afiorosirile ferictţilor ctitorĭ, în numele Prea Sfinteĭ Treimĭ şi în cinstea Adormireĭ Prea Sf. Născătoare pe Dumnezeŭ, s'a început zidirea aceste ĭ bisericĭ de roşu în stăriţia Prea Cuviosuluĭ Iosaf Arhimandrit, întru care sus numitul aŭ şi răposat în Domnul şi s'aŭ desăvîrşit prin stăruinţa, osîrdia şi osteneala Prea Cuvioşieĭ sale Părinteluĭ Paisie Arhimandritul acestuĭ sfînt lăcaş... 1846.

Biserica cea nouă s'a început la 1843 de stariţul Iosaf, şi s'a terminat în 1846, de stariţul Paisie. Acum de curînd s'a restaurat.

Mănăstirea Sinaia a fost una dintre cele maĭ bogate din Ţară. Pe lîngă averile lăsate de fondator, mănăstirea maĭ poseda moşiile: Groşani (Buzăŭ), Chizeşti şi Matiţa, Cîmpina şi Dudeşti, Valea-Rea, Piatra-Arsă şi altele.

Ea era scutită de toate dările către stat, avea dreptul de zeciuială, precum şi o mulţime de scutelnicĭ, pentru paza mănăstireĭ şi cultivarea moşiilor eĭ.

Cu privire la fondarea mănăstireĭ Sinaia, călugăriĭ de la mănăstire povestesc următoarele:

Ingrijitorul bisericeĭ sf. Nicolae, după Malomăţ, avea obiceiul în privigherile sale de miezul nopţeĭ, d'a eşi pe culmea dealuluĭ, unde se află astăzĭ mănăstirea Sinaia. In noaptea de sf. Maria-Mare, acest călugăr, după săvîrşirea rugăciunilor, fiind obosit, a adormit. Deşteptîndu-se la auzul unor cîntărĭ armonioase, vede în josul dealuluĭ, pe o poeniţă, lumină maĭ ca ziua, şi două cete de tinerĭ îmbrăcaţĭ în alb, cu lumînărĭ aprinse, ce străluciaŭ ca razele soareluĭ, şi-ĭ aude cîntînd troparul Adormireĭ, iar după terminarea cîntărilor s'a pus iară-şĭ întunericul nopţeĭ.

Despre cele văzute, îngrijitorul bisericeĭ Malomăţuluĭ dădu ştire la Mitropolie.

Spătarul Mihaiŭ Cantacuzino, auzind şi el de această vedenie, şi dorind a-şĭ împlini făgăduiala dată, pe cînd persecutat de Turcĭ, se afla în muntele Sinaieĭ celeĭ marĭ, a început clădirea mănăstireĭ, înzestrînd-o cu multe moşiĭ şi bunurĭ.

Mănăstirea Sinaia se întreţine de Eforia Spitalelor civile din Bucureşti.

Printr'un hrisov din 1775, Iulie 2, mănăstirea Sinaia era în drept să ia de la Ocna Slănicului, care ocnă era pe moşia ctitoruluĭ mănăstireĭ Sinaia, Mihaiŭ Cantacuzino, biv vel spătar, pe tot anul cîte 100 leĭ, şi diferite taxe de la tîrgul Urlaţi.

Sinaia, *numire vechĭe ce se da satuluĭ* Bălţeşti, din com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Sinaia, *statie de dr.-d.-f.*, jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Sinaia, pe linia Ploeşti-Predeal, pusă în circulaţie la 10 Iunie 1879. Se află între staţiile Valea-Largă (5,7 kil.) şi Buşteni (7,6 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ, de 796 m.,35. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 298565 leĭ, 55 banĭ.

Sinaia, *moşie*, în judeţul Buzăŭ, com. Amarul, cătunul Sinaia, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de schitul Sinaia. Are o suprafaţă de 450 hect., din care 340 arabile, 30 fîneaţă, 20 izlaz, restul sterp.

Sinăuţi, *sat*, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Tureatca, cu treĭ numirĭ de moşie: Sinăuţi, Grigorcea şi Buhăeşti, cu o populaţie de 114 familiĭ saŭ 456 suflete.

Are o biserică de lemn, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un cîntăreţ şi un pălămar, făcută de locuitorĭ în 1820.

Proprietatea moşieĭ este a d-luĭ Rosete Solescu, şi anume partea numită Grigorcea, în suprafaţă de 230 hect., 58 ariĭ, cîmp şi 143 hect., 22 ariĭ, pădure; ĭar partea Buhăeşti, a Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşi, în suprafaţă de 114 hect., 58 ariĭ, cîmp şi 10 hect. şi 3 ariĭ pădure. Locuitoriĭ împroprietărițĭ aŭ 300 hect., 76 ariĭ, pămînt.

Pe hotarul moşieĭ curge pîrîul Molniţa.

Drumurile principale sunt: acel de la Mihăileni, prin Tureatca la Herţa, şi acel ducător la Mamorniţa.

Moşia se hotăreşte cu Tureatca, Bucovina, Tîrgul-Mihăileni şi Dersca.

Sineşti, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Mijlocul, situată pe gîrla Plapcea şi pîrîul Osica, la confluenţa luĭ cu Papcea la 27 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 4 kil. de de reşedinţa plăşiĭ. Maĭ înainte s'a maĭ numit şi Sineşti-Gura-

Osiceĭ. Până la 1802, a format o comună cu Valea-Merilor. Se compune din 3 cătune: Sineşti, Osica şi Găgiuleşti, cu o populaţie de 510 locuitorĭ.

Maĭ toţĭ locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 60 caĭ şi ĭepe, 216 boĭ, 245 vacĭ, 900 oĭ, 140 capre, 258 porcĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafaţă de peste 1000 hect., din care peste 200 hect. sunt acoperite cu pădurĭ şi 5 hect. livezĭ de prunĭ.

Are 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală. Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi un hangiŭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se ridică la suma de 2450 leĭ.

O şosea vecinală leagă com. la V. cu Valea-Merilor, şi la S. cu Ursoaia.

Gîrla Plapcea, şi pîrîul Osica udă teritoriul com. de la E. la V. şi paralel cu ele se ridică două dealurĭ: Gura-Cireşuluĭ şi Pĭetrişul, cum şi Pădurile-Călugăreştĭ, situate la E. şi N.-E.

La S., în marginea comuneĭ se vede Brazda-luĭ-Novac. Se limitează la V. cu Valea-Merilor, la E. cu Buzeşti şi la S. cu Ursoaia.

Sineşti, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, situată pe dealurĭ şi văĭ. Este formată din satele: Sineşti, Osoiul, Catîrgaci şi Storneşti, pe o întindere de cam de 6780 hect., din care 3581 pădure, cu o populaţie de 410 familiĭ, saŭ 1935 suflete.

Locuitoriĭ, pe lîngă lucrarea pămîntuluĭ şi creşterea vitelor, se maĭ ocupă cu tăierea lemnelor din pădurile statuluĭ şi transportul lor în tîrgurile: Podul-Iloaeĭ, Tîrgul-Frumos şi oraşul Iaşi.

Intreaga com. e pe proprietatea statuluĭ. Are 2 bisericĭ, deservite de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 3 eclesiarhĭ; o şcoală şi o moară de aburĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 10612 leĭ şi 8 banĭ şi la cheltuelĭ de 10126 leĭ şi 20 banĭ.

Vite: 1735 vite marĭ cornute, 136 caĭ, 2203 oĭ şi 567 rîmătorĭ.

Sineşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., compusă din 4 cătune: Popeşti, Ciuchiţi, Găneşti şi Mahalaua-Vechĭe. Este situată pe rîul Olteţul, la 11 kil. de reşedinţa plăşiĭ.

Are o populaţie de 894 locuitorĭ şi 255 case; 5 bisericĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultură. Eĭ posedă: 25 caĭ, 100 boĭ, 120 vacĭ, 100 capre şi 200 oĭ.

Pe rîul Olteţul, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ de măcinat.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ; 11 s'aŭ împroprietărit la 1864 cu 35 hect. pămînt, pe moşiile proprietarilor localĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2315 hect., cu pădurĭ, izlazurĭ şi locurĭ sterpe.

Prin comună trece şoseaua judeţeană, numită Olteţele, ce o leagă la vale cu Tereuja şi la deal cu Slăveşti.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1700 leĭ şi cheltuelile, la 1059 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Zgubea, ce o desparte de comuna Zgubea, spre E., şi Dealul-Muereĭ, ce servă de hotar al aceste comune, spre V., despre jud. Gorj.

Sineşti, *sat,* cu 149 suflete, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Măcăi. Are o biserică, cu hramul Sf-ţĭ Voevozĭ, cu un preot şi un cîntăreţ.

Sineşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, în centrul com. Sineşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, situat pe podişul dealuluĭ Sineşti, ce se prelungeşte din Dealul-Mare. Are o populaţie de 210 familiĭ saŭ 1000 suflete; o biserică, zidită la 1820 de Mitropolitul Veniamin, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 2 eclesiarcĭ; o şcoală, înfiinţată în 1839.

Vite: 886 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 1260 oĭ, şi 313 rîmătorĭ.

Sineşti, *sat,* pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat la S. de căt. Osica, pe lunca gîrleĭ Plapcea, şi aproape de gura pîrîuluĭ Osica. E reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 200 locuitorĭ, din carĭ 30 sunt împroprietărițĭ după legea rurală, pe proprietatea statuluĭ numită Călugăreasca, pendinte de schitul Greci.

Locuitorĭ posedă: 76 boĭ, 53 vacĭ, 20 caĭ, 300 oĭ, 60 capre, 80 porcĭ.

Are o biserică, zidită la anul 1852, de ctitoriĭ Maria Postelnicu (Sinescu), Marin Ciuciu şi Tache Ciuciu şi azĭ deservită de un preot.

Sineşti, *fostă mănăstire,* lîngă satul cu acelaşĭ numire, com. Cătruneşti, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Astă-zĭ este redusă la biserică de mir.

Sineşti, *moşie* şi *pădure,* a statuluĭ, pendinte de biserica Sf. Gheorghe-Noŭ din Bucureşti, jud. Ilfov, arendată (1883—93) cu 20100 leĭ anual, împreună cu moşia Chiroiul.

Sineşti-Noĭ, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cătruneşti-Mîineasca, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 116 hect., cu o populaţie de 171 locuitorĭ. Proprietatea e a lo-

cuitorilor însurăţeĭ. Se cultivă tot terenul.

Numărul vitelor marĭ e de 121 şi al celor micĭ, de 178.

S'a înfiinţat la anul 1879 şi este situat pe valea Mostiştea.

Sineşti-Vechĭ, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cătruneşti-Mîineasca, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 1249 hect., cu o populaţie de 64 locuitorĭ. Statul are 1202 hect. şi locuitoriĭ, 47 hect.

Este situat pe valea Mostiştea.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, şi 1 heleşteŭ. Comerciul se face de 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 51 şi al celor micĭ, de 28.

Singureni, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, situată pe partea stîngă a apeĭ Neajlovul, în sus de Crînguri, la 27 kil. de Bucureşti, la 37 kil. de Giurgiŭ, şi la 14 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ.

Proprietatea d-neĭ L. Cantacuzino (Păduroaia).

Are o populaţie de 1004 suflete; o biserică, cu hramul Sf-ţiĭ Impăraţĭ, cu un preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 44 băeţĭ şi 3 fete.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4823 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3752 leĭ.

236 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 708 hect.

Suprafaţa moşieĭ este de 3600 hect., cu o pădure în suprafaţă de 750 hect.; o moară; un pod pe apa Neajlovuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 245 boĭ şi vacĭ, 10 bivolĭ, 72 caĭ, 745 oĭ şi 327 rîmătorĭ.

Mulţĭ din locuitoriĭ comuneĭ aŭ viĭ cu embatic pe proprietatea Carada-Copăceni care este în hotar cu această moşie.

Are o şosea care duce la Crîngaşi şi alta la Dărăşti.

Singureni, *trup de moşie,* nelocuit, în jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, com. Răsuceni, proprietatea d-lor general Al. Zefcari şi G. Filipescu, avînd o suprafaţă de 2051 hect. Pe el sunt văile: Dandara, Singureni şi Răsmireşti care daŭ în valea Brezoiul, care face limita despre Drăgăneşti.

Sinica, *pădure,* de 230 hect., pe proprietatea Baciul a fraţilor Olănescu, pendinte de com. Blejeşti, jud. Vlaşca.

Sinoe (Lacul-Albastru), *baltă* însemnată, în jud. Constanţa, pl. Constanţa, şi jud. Tulcea, pl. Babadag şi Istrul. Este una din cele 5 bălţĭ care compun masa de apă cea maĭ însemnată din Dobrogea (cu Razemul, Goloviţa, Zmeica şi Babadag). Este despărţită de balta Zimnicea prin insula Curt-Bei (insula Lupilor), iar cu Marea-Neagră comunică prin canalul numit Portiţa. Are o întindere de peste 400 kil. p. (40.000 hect.) şi o adîncime medie de 10—12 m. Pe malul V., se află aşezate comunele Cara-Nasuf, Casap-Chioi (jud. Tulcea), Cara-Harman (jud. Constanţa). Pe o limbă de pămînt ce intră într'însa şi aparţine com. Cara-Harman se află ruinele vecheĭ şi înfloritoareĭ coloniĭ grece milesiare Istropolis, care şi-a luat numele de la faptul că una din gurile Istruluĭ se vărsa în Mare lîngă dînsa. Lacul Sinoe s'a format de Mare. Sarea ce conţine, precum şi a laculuĭ Diumgi, este proprietatea statuluĭ; tot aşa şi pescăritul. Conţine peşte mult, de diferite speciĭ: chefal, nisetru, cegă, etc. O parte din el este acoperit cu stuf.

Sinoe, *gîrlă,* a căreĭ lăţime trece peste 1 kil., jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casap-Chioi, situată în partea de E. a plăşeĭ şi a com.; este un braţ, lung de 4 kil., prin care marele lac Sinoe comunică cu întinsul iezer Razelmul şi al căruĭ cap de comunicaţie se află chiar lîngă Portiţa; este presărat cu micĭ insuleţe, care în timpul vereĭ, secînd apa, se unesc între ele; braţul e mărginit de o parte şi de alta cu stuf; adîncimea variază între 4—8 m.; printr'însul îĭ vine laculuĭ apa din Mare, cu peştiĭ eĭ.

Sinoe (Braţul-), *gîrlă,* prin care lacul Sinoe comunică cu balta Zmeica, jud. Tulcea, situată în partea de E. a plăşeĭ Istrul şi a com. rur. Casap-Chioi; are 1 kil. de lungime şi 80—100 m. lăţime şi 3,6 m. adîncime; prin el este şi vad care serveşte de legătură între pămîntul ferm şi insula Curt-Bei, pe care le desparte.

Sinteşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Creţeşti-Sinteşti, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la N. de Creţeşti, pe malul stîng al rîuluĭ Sabarul.

Cătunul Sinteşti era împărţit în 3 trupurĭ: Sinteşti-Bălăceanuluĭ, Sinteşti-luĭ-Vasca şi Sinteşti-Păhărniceseĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1894 hect., cu o populaţie de 996 locuitorĭ.

Statul, Moştenitoriĭ Costaforu, Otetelişanu, Al. Triandafil, T. Eliade şi C. Marinescu, aŭ 1476 hect. şi locuitoriĭ, 418 hect.

Aci este o mare fabrică de rahat.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, zidită la 1828 de Logofătul Bălăceanu, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 12 elevĭ şi eleve.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 608 şi al celor micĭ, de 762.

Sinteşti, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, făcînd parte din com. Borăneşti. Este situat pe luncă, la 2 kil. de rîul Ialomiţa şi la 1 kil. spre V. de satul Borăneşti, pe o mică vale, formată de coasta rîuluĭ Ialomiţa şi deschisă spre N.

Are o populaţie de 60 familiĭ şi o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 260 boĭ, 20 caĭ, 600 oĭ, 10 capre, 10 bivolĭ şi 160 porcĭ.

Sinteşti, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, com. Creţeşti-Sinteşti, pe linia Bucureşti-Giurgiŭ, pusă în circulaţie la 1 Noembrie 1869. Se află între staţiile Jilava (4,1 kil.) şi Vidra (4,8 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Măriĭ, de 60m,60.

Sioava, *deal,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiaşi, înalt de aproape 600 m., acoperit pe coasta de S. cu viĭ şi pe coasta de N. cu pădure.

Sipeni, *sat,* în com. Ţuţcani, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, aşezat pe muchia dealuluĭ de E. a văieĭ Ţuţcanilor, şi la 3 1/2 kil. spre E.-S. de reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 607 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală.

Sipeni e un frumos şi vechiŭ sat răzăşesc.

Sira-Iuiuc, *movilă,* artificială, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul comuneĭ urbane Mangalia, pe drumul comunal Mangalia-Ascilar, situată în partea S.-E. a plăşeĭ şi de V. a comuneĭ, la 4 1/2 kil. maĭ spre N.-V. de Mangalia şi la 3 kil. spre S. de satul Ascilar. Are 63 de m. înălţime, dominînd portul Mangalia, satul Ascilar, valea Mangalia, precum şi drumul comunal şi şoseaua judeţeană Mangalia-Ascilar.

Siran-Culac-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, comuna Para-Chioi, cât. Calagi; se desface din dealul Capusioi-Bair; se întinde spre S., avînd o direcţiune generală pe la N.-V. spre S.-E., şi brăzdînd partea de S. a plăşeĭ şi cea de V. a comuniĭ; lasă spre E. prelungirea numită dealul Macmora-Bair; se întinde printre văile Cara-Ceair la V. şi Ghiuvenli-Ceair la E.; pe muchea sa merge şi hotaruĭ spre Bulgaria; se prelungeşte la S. cu dealul Cara-Peretlic-Artasi; are 170 m. înălţime şi e acoperit cu tuferişurĭ şi fîneţe.

Siretul, *plasă,* în jud. Botoşani, numită ast-fel de la rîul Siretul, care o străbate dealungul, de la N.-V. la S.-E. E situată în partea de V. a judeţuluĭ Botoşani şi se întinde pe văile Siretuluĭ şi Suceveĭ şi dealurile ce mărginesc Siretul de ambele părţĭ.

Se mărgineşte la N. cu jud. Dorohoiŭ; la E., cu pl. Tîrgul şi pl. Coşula; la S., cu jud. Suceava şi la V., cu Bucovina, de care se desparte prin rîul Suceava.

Se compune din 11 comune:

1. *Bucecea,* formată din tîrgul Bucecea, spre Nord.

2. *Burdujeni-Tîrg,* formată din tîrgul Burdujeni, în partea de N.-V.

3. *Burdujeni-Sat,* formată din satele: Burdujeni-Sat, Feteşti, Mereni, Plopeni, Prilipca, şi Tisăuţi, în parte de N.-V.

4. *Brehueşti,* formată din satele: Brehueşti, Bursuceni, Corocăeşti, Hancea, Hrişcani, Huţani, Mîndreşti şi Vlădeni, în centrul plăşeĭ.

5. *Călineşti,* format din satele: Bucecea, Călineşti, Grigoreşti şi Siminica-Miclescu, în partea de N.

6. *Corni,* formată din satele: Corni şi Sarafineşti, în partea de E.

7. *Dumbrăveni,* formată din satele: Dumbrăveni, Sălăgeni, Văratic şi Vereşti, în partea de S.-V.

8. *Fîntînele,* formată din satele: Băluşeni (Stamatele), Băneşti, Fîntînele, Joldeşti, Roşcani şi Slobozia (Bustiucul), în partea de S.-E. a plăşeĭ.

9. *Poiana-Lungă,* formată din satele: Chişcovata, Poiana-Lungă, Icuşeni, Protopopeni, Satul-Noŭ, Vorona-Carale şi Vorona-Theodor, în partea de S.-E.

10. *Salcia,* formată din satele: Salcia şi Siminicea-Balş, în partea de V.

11. *Tudora,* formată din satele: Tudora şi Vorona-Mare, în partea de S.-E.

Pămîntul este nisipos pe văile Siretul şi Suceava şi argilo-nisipos saŭ argilo-calcaros în regiunea dealurilor.

Teritoriul plăşeĭ e străbătut de la N.-V. spre S.-E. de două şire de dealurĭ: una, şi a dealurilor dintre Siret şi Suceava, care sunt ultimile ramificaţiunĭ ale dealurilor Bucovineĭ, dintre Prut şi Siret, şi a doua, şira dealurilor din stînga Siretuluĭ.

Dealurile cele maĭ însemnate sunt: în stînga Siretuluĭ: Bucecea-Călineşti şi Călineşti-Cucoreni, în com. Călineşti; Baisa, Cociorveĭ,

Dumbrăveĭ, Hrilcarilor, Lupărieĭ şi Petroaia, în com. Brehueşti; Cornişul şi Sarafineşti, în com. Corni; Chişcovata, Dealul-Mare, Humăria-Bahnoaia, Mesteacănuluĭ, Protopopeni, Poeni, Ruguluĭ şi Dealul-Vieĭ, în com. Poiana-Lungă; Bolohanul, Dealul-Mare, Dealul-Vorona, Pleşa şi Turbata, în com. Tudora; în dreapta Siretuluĭ: dealul Grigoreşti, în com. Călineşti; Dumbrăveni, în com. Dumbrăveni şi Deleni, în com. Fîntînele.

Văile cele maĭ însemnate sunt: Valea Siretuluĭ, în partea de Est a plăşeĭ şi Valea Suceveĭ, care mărgineşte pl. la V.; ambele văĭ sunt întinse, productive în fîneţe şi imaşe şi ocupate cu o deasă populaţie.

Ape: Siretul în partea de E. a plăşeĭ, udă com. Călineşti, Dumbrăveni, Brehueşti, Fîntînele Corni, Poiana-Lungă şi Tudora şi curgînd prin mijlocul Moldoveĭ, se varsă în Dunăre aproape de Galaţi.

Siretul primeşte pîraiele: Vîlcelele, Feteşti cu pîrîul Porcul şi Pĭetrosul în com. Călineşti, pîrîul Păĭ în comuna Salcia. Gîrla-luĭ-Boghian, cu Pîrîul-Remnicelor, Gîrla-Meriĭ şi Apele-Iazuluĭ, Văduleţul, apoĭ gîrla Şopota cu Pîrîul-Cişmeleĭ, gîrla Burdun, care toate se varsă în Siret prin gîrla Boghian; gîrla Şopota, în stînga.

In stînga Siretuluĭ: Sireţelul, în com. Călineşti; Pîrîul-Bahneĭ cu Olarul, Pîrîul-Popeĭ, Timofti şi Pîrîul-Huţani, în com. Brehueşti; Glodinoasa, Buţulucul cu Topliţa, prin iaz, Pîrîul-Poeneĭ, prin iazul Poeneĭ şi Clopoţelul, apoĭ prin iazul Aftiţeĭ, prin Lacul-Voroneĭ, în Vorona-Mare, Muscalul, Soroca, Icuşeni, Chişcovata, prin iazul Pancul şi pîrîul Pancul în lacul Voroneĭ; Vorona şi Turbata în com. Tudora; Suceava, izvorînd din munţiĭ Bucovineĭ, curge prin partea de V. a plăşeĭ formînd hotarul plăşeĭ şi a judeţuluĭ şi Ţăreĭ despre V. şi udă teritoriul com. Burdujeni, Salcea şi Dumbrăveni. Siretul primeşte pîrîul satuluĭ Burdujeni şi Plopeni, în com. Satul-Burdujeni; Erche, în com. Salcia; Gîrla-Romîneştilor, cu pîraiele Sălăgenilor şi Pîrîul-Vereştilor, în com. Dumbrăveni.

Sunt 9 iazurĭ şi 37 bălţĭ pe şesurile Siretuluĭ şi Suceveĭ.

Suprafaţa plăşeĭ e de 59571 hect., cu o populaţie de 33526 locuitorĭ.

Teritoriul plăşeĭ e ocupat cu cereale, fîneţe şi imaşurĭ, iar parte cu pădurĭ, maĭ cu seamă partea din stînga Siretuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 11257 boĭ şi vacĭ, 2051 caĭ, 12000 oĭ, 4348 porcĭ; 3135 stupĭ cu albine.

In plasă sunt: 4 morĭ de aburĭ şi 28 de apă, 1 fabrică de săpun, 1 de pălăriĭ, 3 dubălăriĭ şi maĭ multe olăriĭ (Poiana-Lungă), 60 cariere de piatră şi prunt pentru şosele, între care una de var la Burdujeni, 2 fabricĭ de spirt (velniţa), una la Dumbrăveni şi cea-l'altă la Corni.

Comerciul se face cu cereale, vite şi diferite producte locale.

Pieţele de desfacere sunt Burdujeni şi Bucecea. La Burdujeni este trecătoare în Bucovina.

Plasa Siretul este înzestrată de următoarele căĭ de comunicaţie:

Căĭ ferate: linia principală care vine pe dreapta Siretuluĭ Paşcani-Iţcani, trecînd prin Vereşti şi linia secundară Vereşti-Bucecea-Leorda-Botoşani.

Şosele: calea naţională Dorohoiŭ-Bucecea-Botoşani şi Bucecea-Huţani-Dumbrăveni, de unde pleacă o ramură la Burdujeni, şi alta la Fîntînele-Roşcani; şoseaua judeţiană Botoşani-Poiana-Lungă-Liteni-Fălticeni şi maĭ multe şosele comunale.

Pe Siret se maĭ poate transporta marfă pe plute.

Plasa Siretul se compune din 11 com., formate din 41 sate şi 2 tîrguşoare.

Are 36 bisericĭ, deservite de 32 preoţĭ şi 48 cîntăreţĭ; 26 şcolĭ mixte, frecuentate (1899—900) de 1079 copiĭ.

Siretul, *plasă,* jud. Covurluiŭ, a căreĭ numire vine de la rîul Siret, ce formează în mare parte frontiera de V. a judeţuluĭ Covurluiŭ. Are o suprafaţă de 102716 hect.; 10 comune, între care oraşul Galaţi şi 33 sate, cu o populaţie de 16879 familiĭ, saŭ 75122 suflete. Reşedinţa plăşiĭ e la Tîrgul-Pechea.

Comunele rurale şi satele sunt:

1. *Braniştea,* cu căt.: Braniştea, Lazova, Şerbeşti-Vechĭ şi Traian.

2. *Cuca,* cu căt.: Cotros, Cuca, Mavromol, Oasele, Plevna şi Zlobozia-Ventura.

3. *Fileşti,* cu căt.: Bărboşi, Fileşti (Calica), Movileni, Satul-Costi, Şendreni saŭ Sărdarul şi Smărdanul.

4. *Independenţa,* cu căt.: Braina, Independenţa şi Vasile Alexandri.

5. *Mînjina.*

6. *Piscul,* cu căt.: Piscul şi Vameşul (Odaia-Popiĭ).

7. *Slobozia-Conachi,* cu căt.: Cuza-Vodă şi Slobozia-Conachi.

8. *Pechea,* cu tîrgul şi satul Pechea şi

9. *Tuluceşti,* cu căt.: Cişmele, Costachi-Negri, Fîntînele (Sultanul), Odaia-luĭ-Manalachi, Slobozia-Movileĭ, Tuluceşti şi Vînători (Vezĭ Covurluiul, judeţ).

Siretul, *rîŭ,* ce izvoreşte din Bucovina, pe culmea Cimirneĭ, din muntele Lungul, maĭ spre S. de

satul Bursucheŭ. Cursul săŭ maĭ întîiŭ e torențial, printre culmea Rahoveĭ și a Cimirneĭ, spre N., pănă la satul Berhomet; după ce aci face un arc de cerc, cu concavitatea spre N., curge maĭ lin spre N.-E., pe un șes larg de aproape 17 kil., pănă la vărsarea Mihordeĭ, apoĭ apucă spre S.-V., pănă la satul Cîndești, unde intră în Romînia, la 3 kil. spre S.-E. de acest sat; apoĭ, luînd direcțiunea generală dela N. spre S.-E., pănă la confluența sa cu Buzăul, se îndreaptă spre E., pănă la vărsarea sa în Dunăre, la 3 kil. spre S. de orașul Galați.

Siretul, îndată ce părăsește teritoriul Bucovineĭ, atinge frontiera N.-V. a Romînieĭ, la stîlpul kilometric No. 68, situat la N. satuluĭ Verpole, de unde începe a forma frontiera în cursul săŭ spre S.-E., pănă la stîlpul No. 69, pe o distanță aproape de 8 kil. In acest parcurs Siretul face o mulțime de cotiturĭ.

De la stîlpul de frontieră No. 69, Siretul părăsește frontiera Țăreĭ — care ia direcțiunea spre N.-V., pe albia pîrîuluĭ Mohnița — și intrînd pe teritoriul Romînieĭ, străbate jud. Dorohoiŭ, curgînd în direcțiunea S.-E. pănă la S.-E. satuluĭ Hîndești, unde părăsește teritoriul jud. Dorohoiŭ pentru a trece pe acela al jud. Botoșani. In acest parcurs, Siretul lasă să se despartă dintr'însul un braț considerat maĭ mult ca un canal și care străbate partea de N. a satuluĭ Bahna, și un alt crac maĭ mare, ce se desparte din dreptul satuluĭ Șerbănești, urmărind în deaproape malul stîng al Siretuluĭ, pănă la E. satuluĭ Hînțești; acest crac ia numirea de gîrla Sirețelul; iar ambele sale capete par a fi mălite și nu comunică cu Siretul de cît cînd apele sunt marĭ.

De la S.-E. satuluĭ Hînțești și cam la 1600 m. departe de acest sat, Siretul trece pe teritoriul jud. Botoșani, și, după un parcurs de 4800 m., ajunge la podul de fier al linieĭ ferate Pașcani-Botoșani; de la acest pod, și după un parcurs de 6800 m., Siretul este străbătut de șoseaua Dumbrăveni-Vlădeni și Dumbrăveni-Bucegea, a căreĭ trecere se face prin vad. De aci Siretul continuă a merge în aceiașĭ direcție, spre S.-E., și, după un parcurs de 48 kil., ajunge în dreptul localitățeĭ numită Vercicani; din acest punct, Siretul formează hotar de județ între Suceava și Botoșani, pe o distanță de 2800 m., pănă la confluența luĭ cu rîul Suceava. In acest parcurs, Siretul formează ca și maĭ înainte o mulțime de coturĭ destul de întortochiate, și, pe un șes larg de la 3-4 kil.; de la confluența sa cu Suceava, și după un parcurs de 1100 m., Siretul este străbătut de șoseaua Fălticeni-Botoșani, a căreĭ trecere se face pe pod de vase.

De la acest pod și după un parcurs de 1 kil., Siretul este străbătut iarășĭ de hotarul de jud. Suceava-Botoșani, de unde după o scurgere de 200 m., formează chiar hotarul între aceste două județe, pe o lungime de 14 kil., în care parcurs, hotarul părăsește Siretul pentru a înconjura coturile : Șeapte-Leĭ, cotul Știrbăț și alte două din dreptul satuluĭ Poiana-Răftivanuluĭ; toate aceste coturĭ sunt pe malul stîng al rîuluĭ.

De la S.-E. satuluĭ Poiana-Răftivanuluĭ și cam la 1400 m. de acest sat, Siretul trece pe teritoriul jud. Suceava, urmărit fiind în de aproape de linia ferată Pașcani-Cernăuți (Bucovina); și după un parcurs de 44 kil. și 600 m., ajunge la podul linieĭ ferate Pașcani-Iași; iar la 80 m. la vale de acest pod, cursul săŭ trece pe sub un alt pod de lemn, ce ține de soseaua județeană de la Neamțu-Pașcani spre Blăjești-Ruginoasa.

De la acest pod, Siretul urmează aceeașĭ direcțiune spre S.-E. și, după un parcurs de 20 kil. și 200 m., ajunge la E. satuluĭ Cosmești, unde părăsește teritoriul jud. Suceava, trecînd pe acela al jud. Roman. Apoĭ, după un parcurs de 28 kil., 800 m., ajunge la podul peste care trece șoseaua națională Roman-Iași; de aci, dirigindu-se puțin maĭ spre S., după un parcurs de 29 kil., 200 m., ajunge la podul satuluĭ Luțca, peste care trece șoseaua Roman-Oancea prin satul Bîra, și în urmă, după un parcurs de 7 kil., 800 m. la vale, ajunge la podul de lemn din dreptul satuluĭ Stîrpul, peste care trece șoseaua județeană Roman-Piatra.

De la acest pod, Siretul îșĭ schimbă direcțiunea maĭ spre S.-V. și, după un parcurs de 4 kil., 800 m., ajunge la confluența sa cu rîul Moldova; de aci șesul se îngustă ajungînd pănă la 1 kil., iar Siretul, după o scurgere de 3 kil., 600 m., ajunge la podul umblător al șoseleĭ Roman-Brătești, de unde, după un parcurs de 7 kil., 400 m., ajunge la podul umblător ce ține de șoseaua comunală care vine de la orașul Roman și duce spre S., la satele Recea și Icusești-d.-s. ; — apoĭ, continuindu-șĭ cursul spre S.-V., Siretul face maĭ multe coturĭ foarte curioase și, după un parcurs de 20 kil., ajunge la satul Onișcani, situat pe malul drept; de aci îșĭ schimbă direcția spre E. și apoĭ direct spre S., și, după o curgere de 16 kil., 200 m., ajunge la 1 kil. 800 m. la V. satuluĭ Bradul,

pendinte de com. Negri, jud. Roman, unde atinge hotarul județelor Roman-Bacăŭ.

De la V. satuluĭ Bradul, Siretul continue curgerea sa spre S., formînd însușĭ acest hotar pe o distanță de 5 kil., 400 m., până la satul Bogdana (Bacăŭ), situat pe dreapta; aci părăsește hotarul și teritoriul jud. Roman, intrînd pe acela al Bacăuluĭ, urmînd aceeașĭ direcțiune spre S. și, după un parcurs de 24 kil., 600 m., ajunge la podul de lemn situat la S. satuluĭ Costeĭ și peste care trece șoseaua județeană Bacăŭ, spre E., la Buhociul; la trecerea sa pe teritoriul jud. Bacăŭ, șesul se îngustează până la 1 kil., apoĭ se lărgește succesiv spre S., ajungînd iarășĭ la 4 kil. în dreptul satuluĭ Săucești.

De la podul șoseleĭ județene Bacăŭ-Buhociul, Siretul continuă a merge în aceeașĭ direcțiune S.-E. și, după un parcurs de 46 kil., 200 m. ajunge la S.-V. satuluĭ Dienețul, pendinte de com. Pâncești; aci rîul atinge colțul hotaruluĭ de județul Bacăŭ-Putna.

De aci, Siretul, continuîndu-șĭ direcțiunea spre S.-E., formează însușĭ hotarul între aceste două județe, pe o distanță de 2 kil., 600 m., până în dreptul satuluĭ Marvila din jud. Tecuciŭ; din acest punct, hotarul dintre județele Bacăŭ și Tecuciŭ ia direcțiunea spre N.-E., iar acela al județelor Tecuciŭ și Putna, urmează albia rîuluĭ pe o distanță de 60 kil., 400 m., până la S. satuluĭ Pădureni din Putna; aci, hotarul de jud. părăsește albia rîuluĭ luînd direcțiunea pe vechia albie a Siretuluĭ numită Siretul-Vechiŭ. In tot parcursul cît Siretul formează hotar între Putna și Tecuciŭ, el se desparte în maĭ multe brațe, dînd naștere la o mulțime de insule acoperite de nisip.

De la S. satuluĭ Pădureni, unde Siretul încetează de a maĭ fi hotar între jud. Putna și Tecuciŭ, rîul continuă aceeașĭ direcție, și, după o scurgere de 9 kil., 400 m., ajunge la podul de fer peste care trece linia ferată Mărășești-Tecuciŭ; tot aci, Siretul primește vechia albie numită Siretul-Vechiŭ; de la podul linieĭ ferate, spre S., Siretul începe iarășĭ a fi hotar între Putna și Tecuciŭ, până la S. satuluĭ Tudor-Vladimirescu, din jud. Tecuciŭ, pe o distanță de 56 kil., 200 m.; de aci, acest hotar părăsește albia rîuluĭ, pe o distanță de 2 kil., 200 m., apucînd spre S., pe viroaga numită gîrla Bîrlăzelul și după ce a ocolit pădurea Vadul-Prisaca, se îndreaptă spre N., pentru a intra iarășĭ în albia rîuluĭ, pe care o urmează încă o distanță de 6 kil., 600 m., până la 1 kil., 800 m. la N. de satul Corbul din jud. R.-Sărat; din acest punct, pornește spre V., pe gîrla Țiganceĭ, hotarul dintre Putna și R.-Sărat, iar acela dintre Tecuciŭ și R.-Sărat, urmează pe albia Siretuluĭ până la satul Corbul, pe o distanță de 3 kil., 400 m. De la satul Corbul, hotarul Tecuciŭ-Covurluiŭ pornește spre N., iar acela al județelor Covurluiŭ-R.-Sărat continuă a merge pe albia rîuluĭ, pe o distanță de 9 kil., 800 m., până la confluența cu rîul Buzăul; de la această confluență pleacă spre V., pe apa Buzăuluĭ, hotarul dintre R.-Sărat și Brăila, iar pe Siret, acela al jud. Brăila și Covurluiŭ, pe o distanță de 13 kil., 600 m., până la îmbucătura sa cu Dunărea.

In acest curs rîul Siretul traversează Moldova, în direcțiune de la N.-V. la S.-E., împărțind-o aproape în două părțĭ egale, și dă naștere uneĭ văĭ din cele maĭ frumoase și maĭ populate a Țăreĭ-Romîneștĭ.

Localitățile ce udă. — Siretul în cursul săŭ udă teritoriul județelor Dorohoiŭ, Botoșani, Suceava, Bacăŭ, Putna, Tecuciŭ, R.-Sărat, Brăila și Covurluiŭ; iar localitățile populate ce se găsesc dealungul acestuĭ rîŭ maĭ însemnate sunt:

In jud. Dorohoiŭ: pe dreapta: satele Verpoli, pendinte de com. Grămești, Bălinești, Lunca, Maghera, Vatra, Șerbănești și Hîntești; iar pe stînga: Vîrful-Cîmpuluĭ.

In jud. Botoșani, pe dreapta: Bursuceni, Bălușeni, Fîntînelele, Slobozia și Roșcani; iar pe stînga: Huțani, Joldești și Corni.

In Suceava, pe dreapta: Poiana-Răctivanuluĭ, Dolhasca (punct de juncțiune al linieĭ ferate Dolhasca-Fălticeni), Gulea (schit), Ungureni de Gulea, Heciul, Diudiul, Lunca, Pașcani, Vatra, Stolniceni, Petrișul (Lunca) și Cosmești; pe stînga: Hîrtoapele și Satul-Noŭ.

In jud. Roman, pe dreapta: Mogoșești, Luncași, Mahalaua Văleni din comuna Hălăucești, Răchiteni, Agiudeni, Tămășeni, Luțca, Cotul-Vameșuluĭ, Hîrlești, Șerbănești, Onișcani, Satul-luĭ-Doni, Boanțul, Cornești și Cotul-Grosuluĭ; pe stînga: Volintirești, Cuza-Vodă, Scheea, Butea, Rotunda, Buriênești, Stîrpul pendinte de comuna Carol, Sagna, Gădinți, Cotul-luĭ-Balan, Recea, Goroveiul, Icusești, Spiridonești, Drăgești și Bradul.

In jud. Bacăŭ, pe dreapta: Șerbești, Bogdanul, Peletuci-d.-s., Peletuci-d.-j., Spineni, Săucești, Costa, Holtul, Radomirești-d.-s., Radomirești-d.-j., Fundul și Galbenul; pe stînga: Măglul, Cotul-luĭ-Iurascu, Prăjești, Moldoveni,

Satul-Noŭ, Buhociul-Mare, Buhociul-Mic, Coteni, Racova, Tamași, Petrișul, Fîntîneanul, Gioșeni, Răcătăul și Dienețul.

In jud. Putna, pe dreapta: Berești, Șișcani, Adjudul-Vechiŭ, Burcioaia, Domnești, Pufești, Ciorani, Călimănești, Pădureni, Mărășești, Străjescul, Ciușlea, Răduleşti, Mircești-Vechĭ, Bilieşti, Sasul, Suraia, Dumbrăvița (Butuceni)-Vadul-Roșca, Călieni, Nănești, Costieni, Nămăloasa-Tîrg, Nămăloasa-Sat și Blehani.

In jud. Tecuciŭ: Mănila, Rogoaza, Homocea, Ploscuțeni, Argeaua-Mică, Ionășești-din-Vale, Cosmești, Coni, Cosmești-Vechĭ, Băltărețul, Satul-Noŭ, Furceni, Movileni-d.-s., Movileni-d.-j., Condrea, Salcia, Liești, Păusești, Șerbănești, Lungociul și Fundeni.

In jud. R.-Sărat, pe dreapta: satul Corbul.

In jud. Brăila, Vameșul Șerbănescu, Cotul-Lung, Cotul-Mihaleĭ și Vădeni.

In jud. Covurluiŭ, Șendreni, Barboși și Movileni.

Afluenți.— Siretul este cel maĭ însemnat rîŭ al Romînieĭ, atît prin întindere, cît și prin volumul de apă ce duce cu sine, cu toate că o parte o perde până la confluența sa cu Trotușul, din cauza soluluĭ care este permeabil.

Basinul Siretuluĭ este cel maĭ important după Tisa, dintre basinurile masivuluĭ oriental al Carpaților, pentru că el ocupă, împreună cu afluenții săĭ, aproape întreaga regiune a Moldoveĭ și a Bucovineĭ.

Principalele basinurĭ ce descind în basinul acestuĭ rîŭ sunt: Basinul Suceveĭ, al Moldoveĭ, al Bistrițeĭ, al Trotușuluĭ, al Putneĭ, al R.-Sărat și al Buzăuluĭ, pe dreapta; și în fine, basinul Bîrladuluĭ, pe stînga și care este situat în zona dealurilor dintre Siret și Prut.

Afluenții Siretuluĭ maĭ principalĭ sunt:

In jud. Suceava, pe dreapta: pîraele Mihova, Siretul-Mic, Suceava, a căruĭ confluență o are la satul Roșcani, Șomuzul, la Dolhasca, iar pe stînga: Zăvoiul-Siretuluĭ, între Lespezi și Hîrtoapele, pîrîul Stolniceni la Satul-Noŭ.

In jud. Roman, pe dreapta: pîraiele Draga, Luțca, rîul Moldova, Valea-Neagră, a căreĭ întîlnire cu Siretul este la N. satuluĭ Hîrlești; iar pe stînga: pîraiele Țiganca, Pîrîul-Moareĭ, Stîrcea, Albuia, la satul Rotunda, Pîrîul-Vulpășeștilor, saŭ Sagna, Pîrîul-Velnițeĭ, Brăteascu, Ciolacul, Corhana, Glodeni, la N. de satul Drăgești, Crețoaia și Sasa.

In jud. Bacăŭ, pe dreapta: rîul Bistrița, a căruĭ confluență cu Siretul o are la 2 kil. la S. de satul Fundul, Pîrîul-Liuzilor, Valea-Mare, Cleja, Valea-Rea, pîrîul Răcăciuni; iar pe stînga: pîrîul Răcătăul, Pîrîul-Moareĭ, la N. de Satul-Noŭ, Soci, Valea-Mare și Poglețul.

In jud. Putna: rîul Trotușul, a căruĭ confluență cu Siretul o are între satele: Burcioaia și Domnești, pîraiele Drăgușani, Orbeni, Valea-Seacă, Pîrîul-Cîmpuluĭ, la satul Pădureni, Șușița-Seacă, la Mărășești, Gîrla-Morilor, la Străjești, Putna-Seacă, la satul Ciușlea, rîul Putna, în dreptul satuluĭ Lungociul din jud. Tecuciŭ; rîul Rimnicul-Sărat, a căruĭ întîlnire cu Siretul o are în fața satuluĭ Fundeni din jud. Tecuciŭ, apoĭ rîul Bîrladul, la satul Călieni, Pîrîul-Țiganceĭ, ce formează o parte de hotar între Putna și R.-Sărat și, în cele din urmă, rîul Buzăul, la satul Voinești.

Afară de aceste, Siretul maĭ primește în sînul săŭ o mulțime de alte micĭ vîlcele, ce coboară din dealurile din dreapta și stînga sa.

Natura șesuluĭ. — Rîul Siretul, aproape în toată lungimea sa se răsfață pe un șes larg și care variază între 2 și 5 kil. în Romînia, iar în Bucovina, până la satul Berhometele, curge pe un șes foarte puțin îngust și de aci șesul se lărgește până la 17 kil. In Romînia, lărgimea șesuluĭ se prezintă cam ast-fel: în jud. Dorohoiŭ, variază între 1—3 kil. și chiar 4 kil. la N. satuluĭ Hănțești; apoĭ la Pașcani șesul are o lărgime de 4 kil.; la Cozmești, 3 1/2 kil.; la confluența cu Moldova, 1 kil.; la Onișești, 4—3 kil. In Bacăŭ: 3 1/2 kil. la Șerbești; 5 kil. la Săucești; 5—6 kil. la Buhociul-Mare; 2 kil. la Răcăciuni; 3 kil. la Sascut-Berești; 4 kil. la Mărășești; iar de la podul linieĭ ferate Mărășești-Tecuciŭ, șesul începe a se îngusta ajungînd la 200 m. la satul Biliești; 250 m. la confluența cu Bîrladul; 200 m. la Nămoloasa; iar de aci, rîul începe a-șĭ urma cursul pe un pat îngust, formînd una și aceeașĭ ramură până la vărsarea sa în Dunăre.

In tot parcursul săŭ, șesul Siretuluĭ este supus inundațiilor; pe timpul cînd apele vin marĭ, trecerea devine foarte anevoioasă și nu se poate face de cît pe podurĭ fixe și, pe la anumite puncte pe podurĭ umblătoare.

Siretul, aproape în tot cursul săŭ, face o mulțime de coturĭ foarte întortochiate, maĭ cu seamă în județele Dorohoiŭ și Botoșani, totușĭ nu ca acele ale rîuluĭ Prutul.

Insule. — Faptul că Siretul se răsfață pe un șes larg 3—4 și chiar 5 kil., face ca rîul să se despartă în maĭ multe brațe,

dînd naştere la o mulţime de insule, mult maĭ numeroase în partea de N. şi mijlocul Moldoveĭ şi maĭ puţin numeroase cu cît rîul înaintează spre gura sa.

Intre insulele principale formate de acest rîŭ sunt:

In jud. Dorohoiŭ: între stîlpiĭ de frontieră No. 68 şi 69 se află două insule micĭ pendinte de teritoriul Romînieĭ; o altă insulă, maĭ mare, cam la 2000 m. la N. satuluĭ Zamostea-Vatra şi care aparţine Bucovineĭ; altă insulă, la N. satuluĭ Bahna, şi în fine o insulă mare, numită Pruntul-Mare, în dreptul satuluĭ Şerbăneşti.

In jud. Suceava: cincĭ insule micĭ în dreptul satuluĭ Tudora; patru insule în dreptul satuluĭ Ungureni-de-Gulea; două la Lespezi; treĭ la Hîrtoapele; patru între satele Lunca şi Blăjeşti, şi în fine o insulă în dreptul satuluĭ Cozmeşti.

In jud. Roman: o insulă în dreptul satuluĭ Mogoşeşti; două la satul Tămăşeni; una la N. satuluĭ Luţca; una la N. de localitatea numită Gorovei; cincĭ insule în dreptul satelor Onişeşti; una la N. de Cotul-Grosuluĭ; două la Drăgeşti, şi o insulă mare, la S.-V. satuluĭ Bradul.

In jud. Bacăŭ: o insulă la satul Peleticul-de-sus; două în dreptul satuluĭ Costei; treĭ la satul Buhociul-Mare; treĭ la Radomireşti-de-sus (Doctori); cincĭ la Radomireşti-de-jos (Alcazîul); o insulă mare, ce se întinde între satele Radomireşti-de-jos şi Fundul; două la Racova; treĭ la satul Tamaşi; patru la S.-E. satuluĭ Galbenul; una la Gioseni; treĭ la satul Bîrza; treĭ în dreptul satuluĭ Răcătăul; două la satul Dieneţul; iar la punctul unde Siretul atinge hotarul Bacăŭ-Putna, desfăcîndu-se în maĭ multe braţe, formează 11 insule; de aci şi cît timp Siretul face hotar între Putna şi Tecuciŭ, dă naştere la o mulţime de insule; cît face hotar între R.-Sărat, Covurluiŭ şi Brăila, rîul, adunîndu-se în albia sa, face să dispară numărul insulelor şi până la gura sa nu maĭ întîlnim de cît una, la confluenţa cu Buzăul treĭ la N.-V. satuluĭ Vameşul şi în fine una mare la V. poduluĭ Bărboşi.

Toate aceste insule sunt parte acoperite cu nisip, parte cu tufăriş şi nisip şi expuse inundaţiilor cînd apele vin marĭ, în care caz cea maĭ mare parte din ele îşĭ schimbă forma.

Trecătorĭ. — Trecerea de pe un mal pe altul al rîuluĭ Siretul se face în general prin podurĭ umblătoare şi podurĭ fixe; trecerea prin vad nu se poate face de cît în partea de N. a rîuluĭ şi foarte rar maĭ spre S. şi numaĭ în timpul secetelor marĭ.

Podurile principale sunt:

In jud. Botoşani: Podul linieĭ ferate Paşcani-Botoşani.

In jud. Suceava: 1. Un pod de fer al linieĭ ferate Paşcani-Iaşi.

2. Un pod de vase ce leagă şoseaua Fălticeni-Botoşani.

3. Un pod de lemn peste care trece şoseaua judeţeană Neamţu-Paşcani-Blăjeşti-Ruginoasa.

In jud. Suceava:

1. Podul de vase de la Dolhasca.

2. Podul de vase ce leagă drumul Dolhasca-Ciurchinari la Lespezi.

3. Podul de lemn dintre Heciul şi Lespezi.

4. Podul linieĭ ferate Paşcani-Iaşi.

5. Maĭ la S. de acesta, podul peste care trece şoseaua Paşcani-Blăjeni.

6. Podul umblător de la satul Petrişul spre Ruginoasa.

In jud. Roman:

1. Podul peste care trece şoseaua naţională Roman-Iaşi.

2. Podul de la satul Luţca, peste care trece şoseaua Roman-Oancea prin satul Bara.

3. Podul de lemn peste care trece şoseaua Roman-Piatra.

4. Podul de la satul Roman.

5. Podul umblător peste care trece şoseaua Roman-Brăteşti.

6. Podul umblător peste care trece şoseaua comunală ce pleacă din Roman, spre S., la satul Recea şi Icuseşti-d.-s.

7. Podul umblător din dreptul localităţeĭ Gorovei.

8. Podul de lemn din dreptul satuluĭ Bradul.

In jud. Bacăŭ:

1. Podul de fer peste care trece şoseaua Letea-Buhociul-Mare.

2. Podul umblător pe la satul Peletuci-d.-s.

3. Podul umblător de la satul Spineni.

4. Podul de lemn din dreptul satuluĭ Fundul, peste care trece şoseaua Letea-Tămasi.

5. Podul umblător din dreptul satuluĭ Galbenul.

6. Podul umblător din dreptul satelor Răcătaul şi Mazili.

7. Podul umblător ce leagă şoseaua Răcăciuni-Dieneţul.

Intre judeţele Putna şi Tecuciŭ:

1. Podul umblător dintre Sascut şi Rogoaza.

2. Podul umblător dintre Bereşti şi Corni-d.-s.

3. Podul umblător de la Ajudul-Vechiŭ.

4. Podul de lemn peste care trece şoseaua Ajudul-Ploscuţeni.

5. Podul de fier al linieĭ ferate Mărăşeşti-Tecuciŭ.

6. Podul de fer peste care trece şoseaua Năneşti-Hanul-Conachi.

7. Podul umblător ce leagă şoseaua Calieni-Iveşti, unde Si-

retul intră în regiunea forturilor de la Nămoloasa.

8. Podul umblător de la satul Blehani, din jud. Putna.

9. Podul umblător, numit podul Sîrdarul, la S. de satul cu acelaşĭ nume.

10. In fine podul de fer de la Bărboşi.

Cu toate foloasele ce aduc aceste podurĭ, trecerea pe timpul inundaţiilor devine foarte anevoioasă, de oare-ce apa acoperind şesul rîuluĭ, ascunde cea maĭ mare parte din drumurile ce-o traversează.

Natura cursuluĭ. Siretul, ca debit de apă, 'şĭ ia însemnătatea sa chiar de la obîrşie până la frontieră; şi această importanţa creşte în cursul săŭ, pe măsură ce primeşte în sînul săŭ afluenţiĭ a căror basenurĭ coprind aproape întreaga regiune a Moldoveĭ. In multe părţĭ, prin abaterĭ din apa sa, s'a creat mijloace capabile de a pune în mişcare morĭ, velniţe şi alte fabricĭ care de alt fel se găsesc destul de numeroase.

Adîncimea curentuluĭ este foarte variabilă, după cum timpul este ploios saŭ secetos; totuşĭ ca adîncime medie se poate admite următoarele date: până la Roman, adîncimea e de 2—4 m.; între Roman şi Bacăŭ, 2—5 m.; între Bacăŭ şi Ajud, 2—6 m.; la Nămoloasa, 7 m.

Lungimea. Pe tot parcursul în regiunea Bucovineĭ, Siretul are o lungime de 85 kil., iar de la intrarea în Ţară, până la vărsarea sa în Dunăre, are o lungime de 539 kil., măsurată pe firul apeĭ, adică pe urma numeroaselor coturĭ ce face rîul în cursul săŭ. Inclinarea cursuluĭ acestuĭ rîŭ este mică şi curentul relativ încet în regiunea Bucovineĭ şi destul de încet în regiunea Romînieĭ.

De la obîrşie şi până la frontiera Ţăriĭ, pe un parcurs de 85 kil, el coboară 1002 m. adică aproape 13 m. pe kil., în care intră şi regiunea muntoasă a munteluĭ Lungul; iar în Romînia, pe un parcurs de 539 kil., rîul coboară 295 m., adică $0^m,54$ pe kil.

Cotele, luate pe malul rîuluĭ, cu ocazia ridicăreĭ hărteĭ Ţăriĭ, sunt următoarele: La satul Hînţeşti, 259 m.; la E. satuluĭ Bursuceni, 253 m.; în dreptul satuluĭ Băneşti, 241 m.; la confluenţa cu Suceava, 240 m.; la Dolhasca, 233 m.; la satul Lespezi, 216 m.; în dreptul satelor Stolniceni şi Petrişul, 210 m.; la satul Mogoşeşti (jud. Roman), 206 m.; la Scheea, 198 m.; la S. de Răchiteni, 197 m.; la N. de satul Tămăşeni, 192 m.; la confluenţa cu Moldova, 184 m.; la Oniseşti, 168 m.; la Şerbeşti, 160 m.; la Costeĭ, 156 m.; la Tamaşi, 143 m.; la Răcăciuni, 122 m.; la Adjudul-Vechiŭ, 93 m.; la Pufeşti, 76 m.; la Cosmeşti, 60 m.; la Suraia (Putna), 30 m.; la Nămoloasa, 20 m.; la Corbul (R.-Sărat), 13 m.; la confluenţa cu Buzăul, 12 m.; la vărsarea luĭ în Dunăre, 5 m.

Lăţimea rîuluĭ Siretul este foarte variabilă şi subordonată timpuluĭ ploios saŭ secetos; totuşĭ lărgimea medie din judeţele Dorohoiŭ şi Botoşani este de 50 m.; la confluenţa cu Suceava, 60 m.; la Dolhasca, 40 m; la Lespezi, 60 m.; la Scheea, 40 m.; la Răchiteni, 50 m.; la podul de vase, numit Leţca, 60 m.; la confluenţa cu Moldova, 150 m.; la Onişeşti (jud. Roman), 70 m.; la satul Şerbeşti, şi la podul şoseleĭ Bacăŭ-Buhociŭ, are o lărgime de 120 m.; la podul satuluĭ Galbenul, 70 m.; la podul Răcăciuni, 130 m., iar între judeţele Putna şi Tecuciŭ, lărgimea este de 100 m. la Sascut-Bereşti; 100 m. la Adjudul-Vechiŭ; 130 m. la Pufeşti; 180 m. la podul linieĭ ferate Mărăşeşti-Tecuciŭ; 220 m. la satul Corbul (jud. R.-Sărat); 300 m. la confluenţa cu Buzăul şi 450 m. la vărsarea sa în Dunăre.

Comunicaţiĭ. — Valea Siretuluĭ, din punctul de vedere al comunicaţiilor, se poate considera ca una din cele maĭ fericite văĭ ale Romînieĭ. Maĭ întîiŭ, linia ferată ce însoţeşte rîul pe partea dreaptă, de la N. şi până la Mărăşeşti, precum şi între judeţele, Brăila şi Covurluiŭ, o pune în legătură cu tot teritoriul Ţăreĭ; apoĭ, şoseaua naţională care urmăreşte în de-aproape linia ferată, înlesneşte în de-ajuns comunicaţia şi transporturile locale. Din această şosea porneşte spre E. o mulţime de alte şosele secundare, ce se pun în legătură cu alte şosele de pe malul stîng al Siretuluĭ, prin podurile fixe şi mobile ce se găsesc pe la anumite puncte de trecere. (Vezĭ trecătorĭ).

Afară de aceste şosele, valea Siretuluĭ maĭ este străbătută de un număr infinit de drumurĭ de exploatare, propriĭ pentru transportul productelor. Comunicaţia pe aceste drumurĭ devine anevoioasă şi chiar imposibilă pe timpul ploilor marĭ, apele Siretuluĭ debordînd malurile şi inundînd aproape întregul şes.

Populaţia. — Valea Siretuluĭ este una din cele maĭ populate văĭ ale Romînieĭ; existenţa frumoaselor cîmpiĭ şi dealurĭ propriĭ pentru agricultură şi care o însoţesc în tot lungul eĭ, aŭ atras în sînul eĭ încă din timpurile cele maĭ vechĭ, o numeroasă populaţie; aceasta se afirmă prin faptul că pe valea Siretuluĭ există sate îmbătrînite

şi despre al căror trecut nu se maĭ ştie nimic.

Astă-zĭ Siretul în tot cursul său prin judeţele: Dorohoiŭ, Suceava, Roman, Bacăŭ, Putna, Tecuciŭ, R.-Sărat, Brăila şi Covurluiŭ, este împestriţat de un număr foarte mare de sate aĭ căror locuitorĭ duc o viaţă pacĭnică şi mulţumitoare.

Avuţia locală. — Valea Siretuluĭ este una din cele maĭ bogate văĭ ale Romînieĭ din punctul de vedere agricol; dealurile ce o însoţesc în tot lungul săŭ, precum şi cea maĭ mare parte a şesuluĭ oferă locuitorilor eĭ toate produsele agricole ale Ţăreĭ, care, la epoca recoltăreĭ, sunt strînse şi transportate parte în porturile Galaţi şi Brăila, iar parte direct la Constanţa. Afară de produsele agricole, pe valea Siretuluĭ se maĭ găseşte tot felul de peşte de rîŭ şi adesea chiar peşte de Dunăre, care intrînd pe gura sa, înaintează la o bună distanţă în susul apeĭ Siretuluĭ. Pe valea Siretuluĭ se găsesc un mare număr de fabricĭ, de diferite produse şi anume: hîrtie, zahar, făină, spirt, rachiŭ, etc., precum şi numeroase morĭ plutitoare, ce înlesnesc măcinatul făineĭ necesară locuitorilor de prin satele mărginaşe.

Rîul Siretul fiind plutitor, contribue mult la partea economică a regiuneĭ ce străbate, prin faptul că pe dînsul se face marĭ transporturĭ de lemnărie, prin mijlocul plutelor, peste care, adesea, pe lîngă lemnărie, se transportă şi sacĭ cu tot felul de grîne.

In această privinţă, Cantemir-Vodă, în «Descrierea Moldoveĭ» se exprimă ast-fel despre Siret: «El este o apă lată şi adîncă şi pentru că peste tot locul este coprins de ostroave de nisip, pentru acea încă nu s'a putut face bun deplin pentru umbletul corăbiilor».

Prin lucrărĭ de artă, Siretul ar putea deveni navigabil de la Mihăileni şi până la gura sa, şi maĭ cu seamă în jud. Putna.

Prin legea de la 1868, Martie, Siretul a fost declarat plutitor.

Geologia văeĭ Siretuluĭ. — Siretul izvoreşte din Muntele-Lung (Bucovina), din zona de *flysch* saŭ *gres carpatic* şi îndreptîndu-se spre N. o străbate, avînd o vale foarte îngustă.

Muntele-Lung e alcătuit din *gresiurĭ cu firul mare şi mijlociŭ* asemenea cu cele de la muntele Tomnatic din V. Bucovineĭ care aŭ fost raportate de C. M. Paul la *gresiul de Godula* saŭ *flyschul mediŭ,* equivalent cu *Gaultul* şi *cretaceul superior.*

De îndată însă intră în *flyschul inferior, neocomian* şi curge pe el până la Berhomet. De la izvor şi până la *Baia Lăpuşna* cursul săŭ e *torenţial* şi fără aluviunĭ; de aci şi până la Berhomet valea se lărgeşte puţin şi albia minoră e pe aluviunĭ de o grosime neînsemnată.

La această din urmă localitate, se află un conglomerat colorat în general în verde, numit de C. M. Paul *conglomeratele de la Berhomet,* ce se întinde spre N.-V. şi S.-E. Aceste deposite sunt plecate spre S.-V. şi suprapoartă o succesiune de flysch înclinată în acelaşĭ sens, dar care se poate vedea maĭ bine în valea *Sireţeluluĭ.* Urmărind în amont, conglomeratele se transformă în altele maĭ fine, în *brecĭĭ fine* saŭ în *gresiurĭ grosiare.* (Equivalent cu calcarul de Tetschen, Neocomian).

Deasupra, alternanţă de *gresiurĭ cu calcarurĭ şi schisturĭ* cîte o dată cu *hieroglyphe.* (Ropianka = Schisturile de Tetschen. Neocomian).

Apoĭ, *gresul alb de Vama* (=Gresiul de Grodischte. Neocomian).

Maĭ sus, *gresiurĭ verzĭ saŭ brune,* une orĭ *glauconioase.*

In fine, pe vîrful *Petruşca* se află un *gres grosiar,* care poate fi paralelisat cu Godula tot aşa de bine, ca şi cu gresiul de Măgura (eocen).

Schisturile negre de la Lăpuşna, sunt equivalente cu cele din Ungaria de la *Smilno,* şi aparţin la nivelul cel maĭ superior al gresiuluĭ carpatic, dar sunt puţin desvoltate şi nu sunt figurate pe harta geologică a d-luĭ C. M. Paul.

De la Berhomet, valea Siretuluĭ, intră în depositele terţiare reprezentate prin *terenul sarmatic,* direcţiunea sa schimbîndu-se subit spre E. Albia majoră, se lăţeşte şi aluviunile sunt bine desvoltate. Tot odată mantia quaternară îl însoţeşte neîntrerupt până la gură, acoperind flancurile văeĭ şi terasele sale. In asemenea condiţiunĭ şi *în stare de regim* (cu albia mică stabilă), Siretul străbate Moldova prin *depozitele sarmatice* până la Dealul-Mare lîngă Bacăŭ, şi de aci prin cele cu *Paludine,* ce se vede în rîposul săŭ mal stîng până la Barboşi.

Afluenţiĭ săĭ de pe dreapta aduc, despre N.-V., pe o pantă repede, o mare cantitate de prund şi nisip, ce-l acumulează la gurile lor şi fac ca cursul Siretuluĭ să se deplaseze, retrăgîndu-se spre E., după cum se poate vedea destul de bine la confluenţa Moldoveĭ şi cea a Bistriţeĭ, unde Siretul e obligat să facă cotiturĭ cu concavitatea spre confluenţa. — Cobălcescu

observase, că de la Paşcani în jos, Siretul curge maĭ în tot-d'a-una pe lîngă dealurile din stînga sa, şi atribue acest fapt inclinaţiuneĭ soluluĭ spre E. Faptul citat lămureşte destul de bine acest punct.

In versantul drept, culmile dealurilor cu 350—450 m. înălţime sunt orientate aproape paralel cu cursul rîuluĭ, şi versantul presintă în general, maĭ cu seamă pentru partea de N. a Moldoveĭ până la confluenţa rîuluĭ Moldova, un profil transversal caracteristic uneĭ constituţiunĭ geologice heterogene. Plecînd de la creastă, avem: întîiŭ, o pantă repede; apoĭ o altă foarte lină, ce se scoboară, ca să formeze o terasă, care e *penultima,* spre deosebire de o altă de pe şes, ce se numeşte *ultima.*

Penultima terasă domină şesul cu 10—30 m. (Paşcani-Cozmeşti). Ea devine maĭ interesantă cu cît înaintăm spre S. Deja ceva maĭ în amont de Paşcani, ca are o lăţime maĭ mare de 4 kil. lăţime, care se accentuează din ce în ce maĭ mult, cu cît ne scoborim în aval.

La picioarele acesteĭ terase, se întinde şesul, pe care se distinge o mică terasă cu cîţĭ-va metri maĭ înaltă de cît însuşĭ şesul, care e acoperit de ape în inundările cele marĭ. Acest şes, ce constitue *albia-majoră,* are o lăţime în general în Moldova de 4—5 kil.

Atît aluviunile rîuluĭ cît şi depozitele pleistocene, ce formează terasa penultimă, se reazemă pe o *argilă vînătă sarmatică* impermeabilă, ce are o grosime foarte mare, căcĭ sondajele cele maĭ profunde (309 m.), ce s'aŭ făcut în Moldova nu aŭ străbătut-o.

In sondajele făcute în aluviunĭ aproape de Paşcani, această argilă a fost întîlnită la 11—12 m., iar pe terasa penultimă ea se poate vedea pe patul pîraielor *Zmeul, la Plop* şi altele. Ast-fel chiar această bază impermeabilă a fost săpată de către Siret şi în urmă a depus aluviunile sale.

Argila are o inclinare foarte mică spre S.-E., şi e fără fosile. La Brăteşti, în rîpa pîrîuluĭ la Plop, la cota 290 m., găsim la bază, *argilele vinete nisipoase* descoperite pe o grosime de 3 m. La partea superioară, ele alternă cu păturĭ de *nisip galben,* care devin din ce în ce maĭ dese, cu cît le considerăm maĭ sus.

Peste acestea, urmează *nisipurĭ galbene calcarifere,* ce daŭ naştere pe alocurĭ, la cornişe de molasă foarte fragedă, care se dărîmă şi alunecă pe coastă.

Maĭ sus, avem bancurĭ de un gres cu fire de *quarz* şi *menilit,* cu *Cardium plicatum.*

Iar la cota 360, în rîpa despre N. de Brăteşti, găsim un *calcar oolitic feruginos* avînd, ca nucleŭ, fire de quarz şi cimentate prin calcar cu *Tapes gregaria* Partsch, *Ervilia podolica.*

In diferite puncte, pe moşia Paşcani, se găseşte fauna zoneĭ a 2-a sarmatică a luĭ Cobălcescu:

Mactra podolica ponderosa Eich., *Cardium obsoletum* Eich., rar *Solen subragilis* Eich., *Cerithium disjunctum* Sow, *Cerithium pictum* Bast, *Trochus podolicus* Dubois, *Buccinium duplicatum* Sow. Acest calcar se întinde spre N. şi e bine dezvoltat lîngă Dolhasca, unde se exploatează în mare cantitate.

Coasta este acoperită de către pleistocen constituit din loess, în unele locurĭ, de 30—40 m. grosime. Până la înălţimea de 350 m. găsim, la baza loessuluĭ, prund. Acesta e ***prund carpatic,*** cu elemente din gresiul de Măgura, menilit galben saŭ cafeniŭ, gresiurĭ închise feruginoase, albastre cu vine de calcită, eocenice, etc.

Insă formaţiunea pleistocenă devine mult maĭ interesantă, dacă o considerăm în terasa *penultimă,* adică în banda de platourĭ ce se ridică cu 10—30 m. maĭ sus de cît albia majoră. Pleistocenul rezemîndu-se pe argila sarmatică vînătă, ce se inclină uşor spre E., are la bază o pătură de prund, de 7 saŭ 8 m. putere, cu elementele $0^m,03$ — $0^m,05$ în diametru; maĭ sus, nisipurĭ aspre şi fine şi alte nivele de prund. Totul e acoperit de către *loess,* cu o grosime de 10 m. şi maĭ mult.

Prundul din terasă intră în legătură cu aluviunile din albia majoră a rîuluĭ, afară de punctele unde pătura de prund, fiind întreruptă, dă naştere la izvoare numeroase, ce le întîlnim la poalele teraseĭ.

Inclinaţiunea cea mică a acesteĭ terase, grosimea mare a pleistocenuluĭ şi constituţia luĭ, precum şi partea superioară a dealurilor formată din calcarurĭ şi acoperită de pădurĭ întinse, stabilesc condiţiunĭ eminamente propriĭ pentru infiltraţiunea apelor meteorice, dînd naştere la o puternică şi întinsă masă de apă subterană, ce se tradează prin numeroase emergenţe, care ţîşnesc cu vioiciune limpezĭ şi recoroase din prundul de la poalele acestuĭ admirabil şi imens receptacol acuifer. Proectul d-luĭ Inginer N. I. Paianu adoptat de consiliul technic superior, pentru alimentarea cu apă a oraşuluĭ Iaşi prevede utilizarea acestuĭ receptacol prin o galerie aşezată la marginea teraseĭ.

Aluviunile consistă la bază, din un *prundiş de fund (Gravier de fond*, Belgrand) cu elemente carpatice; peste el, urmează nisipurĭ aspre vinete foarte feruginoase; apoĭ nisipurĭ fine; şi în fine, totul acoperit de un loess negru de vale. Aceste aluviunĭ cu o grosime de 11—12 m. conţin o puternică pînză de apă însă foarte feruginoasă.

Ultima terasă. — La poalele penultimeĭ terase se întinde o alta ca *ultimă terasă*, care domină şesul cu cîţĭ-va m. numaĭ, dar îndestul de înaltă, pentru a fi la adăpostul inundaţiilor apelor marĭ în timpurile ploioase saŭ cu topirea zăpeziĭ la munţĭ.

Această terasă e constituită de *loess negru de vale*, ce zace pe aluviunĭ, dar nu presintă o continuitate a penultimeĭ terasă, şi e întreruptă, în bancurĭ întinse d'asupra şesuluĭ, ast-fel că albia majoară se întinde până la poalele penultimeĭ terase.

In versantul stîng la Lespezi, în malul Sitetuluĭ, peste argila vînătă, apare *gresul cu boambe* cu fauna zoneĭ 1-a sarmatice Cobălcescu:

Donax lucida Eichw., *Modiola marginata* Eichw., *Ervilia podolica* Eichw., *Ervilia pusilla* Phil., *Cerithium pictum* Bast, *Cardium plicatum* Eichw.

Iar maĭ sus, în dealul *Peteru*, nisipurĭ şi molassă, cu fauna zoneĭ a 2-a (Cob.)

In spre N. de această regiugiune, s'a menţionat deja lîngă Dolhasca, un calcar oolitic foarte mult dezvoltat şi sub această formă sarmaticul se întinde probabil până în apropiere de Bucovina, căcĭ d. Sava Ştefănscu l'a găsit cu aceste caractere la *Burdujeni*, numaĭ cu *Ervilia podolica*, Eichw.

De la Paşcani în jos depositele sarmatice îşĭ păstrează un facies arenaceŭ, avînd şi fauna zoneĭ a 2-a Cob. cu *Mactra ponderosa* Eich.

De la *Dealul-Mare* (lîngă Bacăŭ) şi până la Galaţi în ţărmul stîng rîpos al Siretuluĭ, se succed *depozitele cu Paludine*, ce aŭ fost observate de Cobălcescu, la Dealul-Mare, Ploşcuţeni, Cozmeşti, Bărboşi etc. Aci, aflorează partea superioară a acestuĭ etaj, formată din argila galbenă deschisă «ce nu face de loc turtă cu apă» (nu este plastică), alternînd cu păturĭ de argilă albastră foarte plastică; peste aceste, urmează păturĭ de prund separate între ele prin argilă; în fine, d'asupra avem pleistocenul cu prund la bază, ce se aseamănă cu cel maĭ de jos; şi apoĭ loess. Depositele acestea cu Paludine, se prelungesc în mod orizontal, atît în lungul Siretuluĭ cît şi spre E. către Prut.

Fosilele găsite sunt cum urmează:

Sabo, a determinat *Unio moldavensis* la Peckea.

Cobălcescu la *Barboşi: Vipara Saldleri, V. Leiostraca, Neritina Danubialis, Valvata Cabalcescui* Brus., *Melanopsis acicularis, Lithoglyphus fuscus, Pisidium Covurluensis, Congeria polymorpha, Hydrobia grandis, H. Covurluensis* şi *Anodonta problematica.*

D. Sava Stefănescu, tot la Barboşi, în marnele de la bază, citează: *Dreissensia polymopha* Pallas, *Corbicula fluminalis* Müller, *Pisidium amnicum* Müller, *Pisidium Iasiensis* Cob., *Valvata (Cincina) Cobalsescui* Brusina, *Hydrobia grandis* Cob.

Legendă. — Siretul a fost cunoscut în vechime sub numele de *Tiarandos* (Herodot), *Jeratus* (Ptolomeu), *Gerasus* (Amian), *Seretos* (C. Porfirogenitus); în evul-mediŭ *Seret* (Hasdeŭ), şi într'un timp a purtat şi numele de *Halup* (Miron Costin). — Vorba primitivă e scitică şi însemnează fluviŭ; iar Tiarandos va să zică sărat. («Letopis. Moldoveĭ», ed. M. Cogălniceanu, pag. 505).

Iată legenda origineĭ numireĭ de Siret, coprinsă în cîntul al II-lea al uneĭ poeme scrise în limba polonă şi dedicată Regeluĭ aceleĭ ţărĭ:

Regele Ungurilor Vladislav, împreună cu Romîniĭ, împing pe Tătarĭ de la munte şi, gonindu-ĭ apoĭ fără preget prin cîmpie, ajunseră până la Siret unde se află oraşul Roman. Aicia urmează o nouă bătălie. Infrînţĭ Tătariĭ, se arunc în undele Siretuluĭ, iar Romîniĭ urmărindu-ĭ fără cruţare, astupă fluviul cu cadavrele duşmanilor. Regele, transportat la vederea acesteĭ bătăĭ tătăreştĭ, strigă cu veselie în limba maghiară: «Seretém, Seretém», îmĭ place, îmĭ place, şi cuvîntul regal, prefăcîndu-se în numele rîuluĭ, eternizează gloria victorieĭ». (V. Drăghicescu, Dunărea şi coastele Măreĭ-Negre).

Siretul-de-jos, *plasă*, jud. Bacăŭ, numită ast-fel de la rîul Siretul, care o udă.

Forma sa este a unuĭ romb neregulat cu unghiurile ascuţite la N., la satul Viforeni şi la S., la satul Dieneţul.

Este aşezată în regiunea şeasă. Cîte-va ridicăturĭ despart la E. apele Răcătăuluĭ, ale Dieneţuluĭ şi ale Pogleţeluĭ de acele ale Berheciuluĭ, din plasa Siretul-d.-s. şi din judeţul Tecuciŭ. Rîul Siretul atinge cu malul săŭ stîng toată limita de V. a plăşeĭ, de la confluenţa sa cu Bistriţa până la Dieneţul şi descrie un zigzag cu încovoitură concavă spre E.

Solul săŭ este productiv şi

bogat în pămînt vegetal. Afară de cîte-va locurĭ cu lut și nisip, maĭ toate holdele aŭ un pămînt negru foarte roditor.

In vechea împărțire administrativă, această plasă nu exista. Ea a fost formată numaĭ de comunele din E. plășeĭ Bistrița-d.-j., care eraŭ dincolo de apa Siretuluĭ. Reședința plășeĭ este în Tîrgușorul Părincea, unde se află și judecătoria de pace, un serviciŭ poștal, precum și un spital cu 30 paturĭ.

Comunele din plasă sunt:

1. *Botești,* cu cătunele: Bîrtășești, Dealul-Mare saŭ Botești, reședința, Iapa și Viforani, situate în cursul superior al Răcătăuluĭ.

2. *Leca,* cu cătunele: Bibirești, Bota, Leca saŭ Ungureni, Slobozia, reședința, Tociloasa, Varnița și Zlătari, situate pe Pîrîul-Ungurenilor și în valea Răcătăuluĭ, maĭ în josul apeĭ.

3. *Tîrgul-Părincea,* cu cătunele: Buzdugani și Tîrgușorul-Părincea, reședința, situate la S. de com. precedentă.

4. *Milești,* cu cătunele: Milești-d.-s., Milești-d.-j., reședința, Văleni și Valea-luĭ-Drob, situate pe Valea-Răcătăuluĭ, la S. de com. Leca și la V. de com. Tîrgul-Părincea.

5. *Nănești,* cu cătunele: Mărăști, Nănești, reședința, și Vladnicul, situate pe valea de sus a Dieneţuluĭ.

6. *Petrești,* cu cătunele: Fundul-Văiĭ, Petrești, reședința, Soci și Valea-luĭ-Neni, situate pe Dieneţ, maĭ în josul apeĭ.

7. *Păncești,* cu cătunele: Dealul-Dieneţ, Fulgerișul, Păncești, reședința, Răstoaca și Valea-luĭ-Moţoc, situate pe pîrîul Dieneţul și la confluența acestuia cu Siretul.

8. *Răcătăul,* cu cătunele: Bîzga, Gura-Răcătăul, Răcea, Răcătăul, reședința, și Slobozia-Răcătăul, situate pe valea Răcătăuluĭ, la confluența acestuia cu Siretul.

9. *Gioseni,* cu cătunele: Bîzga, Gioseni, reședința, Horgești, Otești și Răcea, situate pe malul stîng al Siretuluĭ, la N. de comuna precedentă.

10. *Tamași,* cu cătunele: Chetrișul, Coteni, Fîntîneanu, Furnicari, Racova și Tamași, reședința, situate pe malul stîng al Siretuluĭ, la N. de Gioseni.

Comunicația cu orașul Bacăŭ și plășile vecine se face pe următoarele căĭ:

Calea județeană care pleacă din Părincea, venind de la Tecuciŭ și ia direcția N.-V., prin comunele Milești, Tamași, Ruși și Letea.

Căile vecinale: Leca-Părincea-Nănești-Păncești, Tamași-Horgești-Petrești și Petrești-Răcătăul, care deservesc toate satele acesteĭ plășĭ.

Are o populație de 3671 locuitorĭ; 3639 case; 46 cîrciumĭ; 11 școale; 20 bisericĭ, deservite de 14 preoțĭ și 17 cîntărețĭ.

Teritoriile comunale sunt de 30621 hect., din care 10989,68 hect. pămînt de cultură și 5668 hect. pădure, iar restul imașe și pămînturĭ sterpe.

Viĭ sunt pe o întindere de 563,38 hect.

Locuitoriĭ posedă: 956 caĭ, 6474 vite marĭ cornute, 2605 porcĭ, 428 capre.

Siretul-de-Jos, *plasă,* în jud. Roman, situată în partea de S.-V. a luĭ. Are forma unuĭ poligon neregulat, cu 5 laturĭ, din care cea maĭ mare este laturea despre V.

Se mărginește la N. cu pl. Moldova; la S., cu jud. Bacăŭ; la V., cu jud. Neamțu; la E., cu pl. Moldova, și cu pl. Fundul.

Are o lungime de 29 kil., socotită de la satul Pildești, la N., și până la satul Galbeni, la S.

Pămîntul plășeĭ Siretul-d.-j. este aproape maĭ tot șes. Numaĭ o singură culme de dealurĭ, acoperită aproape în întregime cu pădurĭ, trece prin marginea eĭ despre V., urmînd direcțiunea de la N. spre S. Această culme de dealurĭ nu este alt-ceva de cît ultimile ramificațiunĭ a dealurilor, ce se despart din munțiĭ ce separă basinul Bistrițeĭ de al Moldoveĭ. Piscurile cele maĭ înalte a acesteĭ culmĭ, luate de la N. la S., în această pl. sunt: dealul Stan, al Mocanilor, Dealul-luĭ-Vodă, dealul Movila, dealul Goronul, Dealul-Țuțcanilor, dealul Oretea și dealul Valea-Rea.

Văile cele maĭ principale din pl. (afară de a Siretuluĭ și a Moldoveĭ) sunt: Valea-Neagră, care străbate această plasă de la N.-V. către S.-E. și valea Turbata, ce urmează aceașĭ direcțiune ca și cea de maĭ sus.

Apele care udă pl. sunt: Siretul, ce curge prin marginea de E. a plășeĭ, de la N. la S., formînd hotarul despărțitor al acesteĭ plășĭ de pl. Fundul. Udă pl. din dreptul satuluĭ Cotul-Vameșuluĭ și până la S. de satul Cotul-Grosuluĭ și curge formînd maĭ multe sinuozitățĭ. Acest rîŭ primește în sine, în această pl., pe dreapta, pîrîul Valea-Neagră, care este încărcat pe dreapta cu Pîrîul-Brăniștenilor și cu Pîrîul-Butnăreștilor, unit cu pîrîul Poarca și acesta mărit pe dreapta cu pîrîul Puiul. Maĭ este udată și de pîrîul Turbata încărcat pe dreapta cu pîraiele Bahna și Galbeni, după care apoĭ se varsă tot în Siretul, pe teritoriul județuluĭ Bacăŭ. Toate aceste pîrae îșĭ iaŭ naștere din șirul de dealurĭ, ce este în partea de V. a plășeĭ. Marginea de N.-E.

a acesteĭ plășĭ este udată de rîul Moldova, care începe a atinge această plasă în dreptul satuluĭ Pildești și se continuă, formînd limita de N.-E. a eĭ, pănă la vărsare.

Pămîntul acesteĭ plășĭ, formînd aproape în întregime un șes întins, este maĭ tot cultivabil.

Legume se cultivă mult maĭ cu seamă în com. Galbeni și Săcueni. Fînețele ocupă partea de E. a plășiĭ, de-alungul rîuluĭ Siretul, iar pădurile, dealurile despre V.

Comunele Galbeni și Cîrligi aŭ pămîntul cel maĭ bun pentru cultura cerealelor. La Porcești și Bahna se cultivă vĭea; la Hociungi, viea și arboriĭ fructiferĭ.

In această pl. se lucrează țesăturile de lînă la Bahna; rogojinele, la Săcueni, Mircești și Dulcești; olăria, în satul Galbeni. Se fabrică spirtul în satul Dulcești, unde este o velniță pentru aceasta și în satul Hociungi, unde este un cazan. Sunt 10 morĭ de apă pentru măcinarea grîuluĭ și a păpușoiuluĭ.

Din cele 6 iazurĭ ale acesteĭ plășĭ, precum și din rîurile Siretul și Moldova, se scoate pește. Com. Hociungi face comerciŭ cu fructe. Toate productele locuitorilor din această pl. se desface în orașul Roman.

Căĭ de comunicațiune: Linia ferată, care străbate această pl. în lungul săŭ, de la N. la S., pe o întindere de 15 kil., mergînd aproape paralel cu șoseaua națională Roman-Bacăŭ. Ea are o stație la Galbeni, la 23 kil. de orașul Roman. Pe această întindere, linia ferată Roman-Bacăŭ are un pod de fer peste rîul Moldova, lîngă orașul Roman, pe unde trece din pl. Siretul-d.-j. în pl. Moldova, lung de 226 m. și 3 podețe maĭ micĭ: unul peste pîrîul Valea-Neagră, altul peste pîrîul Turbata și al treilea peste pîrîul Galbeni.

Șoseaua națională Roman-Bacăŭ, care străbate această plasă în lungul săŭ, de la N. la S., pe o distanță de 22 kil., mergînd aproape paralel cu linia ferată Roman-Bacăŭ; printre aceasta curge rîul Siretul. Șoseaua națională Roman-Bacăŭ are un pod de fier lîngă orașul Roman, trece peste rîul Moldova pe unde din plasa Siretul-d.-j. în plasa Moldova și 3 podețe de piatră maĭ micĭ: unul peste pîrîul Valea-Neagră, altul peste pîrîul Turbata și al treilea peste pîrîul Galbeni.

Șoseaua județeană Roman-Piatra, care începe din șoseaua națională Roman-Bacăŭ, chiar de lîngă podul de fer de peste rîul Moldova și duce spre V. către orașul Piatra. Această șosea străbate jud. Roman pe o lungime de 17 kil., trecînd prin satele Felești și Dulcești, de unde apoĭ o duce pe teritoriul jud. Neamțu. Din această șosea pleacă maĭ multe șosele vecino-comunale și anume: șoseaua vecino-comunală Trifești-Giulești, care începe din apropiere de Roman și duce spre V., prin satele Trifești și Giulești, de unde trece în jud. Neamțu, legîndu-se cu alte șosele vecino-comunale; de la satul Trifești se desparte o altă ramură de șosea vecino-comunală, care duce la satele Butnărești, Bîrjoveni și Prăjești; tot din șoseaua județeană Roman-Piatra începe, în apropiere de satul Felești, o șosea vecino-comunală, care duce spre S.-V., la satul Brăniștenі; de la V. de satul Dulcești începe tot din șoseaua județeană Roman-Piatra o șosea vecino-comunală, care duce spre N. și leagă între ele satele: Cîrligul, Bretcani, Moreni și Văleni, din pl. Moldova.

Șoseaua județeană Roman-Buhuși, care străbate această pl. de la E. la V. și începe din șoseaua națională Roman-Bacăŭ, din dreptul satuluĭ Mircești (com. Săcueni) și duce de la E. spre V., legînd între ele satele: Mircești, Săcueni, Căciulați, Porcești și Hociungi, de unde trece apoĭ în jud. Neamțu, ducînd la tîrgușorul Buhuși.

Șoseaua județeană Vasluiŭ-Buhuși-Piatra, ce străbate această pl. de la S.-E. către N.-V., începe în această pl. de la podul de pe Siretul, de la Drăgești și merge spre N.-V. până la satul Hociungi, unde se leagă cu șoseaua Roman-Buhuși; leagă pl. Fundul cu pl. Siretul-d.-j., unind între ele satul Filipești, gara Galbeni, Cîrligi, Arămești-Răzeși, Broșteni și Hociungi. Această șosea străbate transversal jud. Roman prin partea de S. a luĭ, de la satul Hociungi până la tîrgușorul Băcești, prin satul Drăgești și Valea-Ursuluĭ, legînd ast-fel jud. Neamțu cu jud. Vasluiŭ.

Patru podurĭ pun în legătură drumurile în această pl. cu cele din plășile vecine și anume: un pod de fer pe rîul Moldova pentru linia ferată, un alt pod de fer, tot peste rîul Moldova, pentru șoseaua națională, un pod plutitor pe rîul Siretul, la satul Spridonești și un pod stătător de lemn, la satul Drăgești, tot pe Siretul. Cele două dintîiŭ pun în comunicațiune această pl. cu pl. Moldova; iar cele două din urmă o pun în comunicațiune cu pl. Fundul.

Plasa Siretul-d.-j. este unită în privința administrativă cu pl. Moldova, avînd amîndouă un subprefect cu reședința în satul Elizabeta-Doamna. Inainte de

unirea plășilor, reședința sub-prefectureĭ era în satul Porcești.

Un singur tîrgușor se află în pl., tîrgușorul Onișcani (Hanul-luĭ-Doni) pe șoseaua națională. Acest tîrgușor este cel maĭ mic din cele 4 cîte sunt în județ.

In această pl. se află gara Galbeni.

Are o populație de 4923 familiĭ, saŭ 17772 locuitorĭ; 31 bisericĭ; un oficiŭ poștal rural, la gara Galbeni. In pl. unite sunt 31 școlĭ mixte și 3 de cătun.

Are 45 sate, din care cele maĭ populate sunt: Porcești (1545 loc.), Trifești (1502 loc.), Cotul-Vameșuluĭ (1103 loc.), Ruptura (1095 loc.) și Elizabeta-Doamna (1004 loc.). Aceste 45 sate formează 15 com. rur., din care cele maĭ marĭ sunt: com. Trifești (1829 loc.), com. Cîrligi (1799 loc.), com. Porcești (1545 loc.) și com. Bahna (1460 loc.).

Siretul-de-Jos, *plasă,* în jud. Suceava. Se mărginește la E. cu pl. Siretul-d.-s.; la V., cu jud. Roman și Neamțu; la S., cu jud. Roman și la N., cu pl. Moldova-d.-j. și Siretul-d.-s.

Forma sa se apropie de aceia a unuĭ patru-later maĭ mult saŭ maĭ puțin regulat, mărginit spre E. și V. de albiile rîurilor Moldova și Siretul, despărțite prin șirul dealurilor Pășcani-Criștești, îmbrăcate în pădurĭ.

In cereale, este cea maĭ productivă plasă din județ. Intinderea teritorială e de 49082 hect., din care aproape jumătate e acoperită de pădurĭ.

Reședința sub-prefectureĭ este în Pășcani. Se compune din comunele Pășcani, Cristești, Miroslăvești și Stolniceni, care sunt formate din 24 sate.

Are o populație de 5286 familiĭ, saŭ 21905 suflete.

In această plasă sunt schiturile Brătești și Boureni.

E străbătută de șoselele: Roman-Fălticeni (a statuluĭ), Moțca-Pășcani-Tîrgul-Frumos (județeană), Lespezi-Pășcani, Miroslăvești-Pășcani și Pășcani-Cosmești-Roman (comunale).

Ca instalațiunĭ industriale are atelierul din gara Pășcani și fabrica de spirt din Cristești.

Siretul-de-Sus, *plasă,* jud. Bacăŭ, E udată în partea de V., de rîul Siretul care o desparte de plășile Bistrița-d.-s. și Bistrița-d.-j., spre comunele: Schineni, Săucești și Rași. Ocupă colțul N.-E. al județuluĭ.

Forma sa este aceia a unuĭ pentagon neregulat.

Afară de rîul Siret, care o udă de la N. la S., făcînd un unghiŭ ascuțit, cu vîrful spre E., la confluența acestuia cu pîrîul Valea-Mare, această plasă maĭ este udată și de Pîrîul-Odobuluĭ și de pîrîul Berheciul, încărcat cu Dunavățul. Niște slabe ridicăturĭ de tărîm, care fac parte din dealurile zise ale Bîrladuluĭ, despart aceste ape între dînsele.

Reședința plășeĭ și a judecătorieĭ este la Săcuieni.

Are 11 com. rur.:

1. *Berbenceni,* cu cătunele: Berbenceni, reședința, Văleni saŭ Berbenceni-Micĭ, Chiticeni, Fundeni și Gura-Drumuluĭ, situate pe valea Odobuluĭ.

2. *Odobești,* cu cătunele: Baloșul, Glodișoarele, Odobești, reședința, Țigîra, Tisa-Silvestru și Trestia, situate pe pîrîul Odob, în colțul N.-E. al județuluĭ.

3. *Săcueni,* cu cătunele: Cîmpeni, Dumbrava saŭ Baloșeni și Săcuieni, reședința și a plășeĭ și a comuneĭ, situate la S. de comunele precedente.

4. *Bogdănești,* cu cătunele: Bogdănești-d.-j., Bogdănești-d.-s., Hertiona-Mănăstireĭ și Hertiona-Răzeșĭ, reședința, situate pe malul stîng al Siretuluĭ.

5. *Prăjăști,* cu cătunele: Prăjăști-Moldoveni, Prăjești-Unguri, reședința, și Traian, situate pe malul stîng al Siretuluĭ, la S. de comuna precedentă.

6. *Buhociul,* cu cătunele: Buhociul-Mare, reședința, Buhociul-Mic, Costeni, și Satul-Noŭ, situate d'a stînga Siretuluĭ, la S. de Grăjăști.

7. *Obîrșia,* cu cătunele: Băimacul și Obîrșia, reședința, situate pe izvoarele Berheciuluĭ.

8. *Tîrgul-Glodurile,* cu cătunele: Gloduri și Tîrgul-Glodurile, reședința, situate tot pe Berheciŭ, la S. de comuna precedentă.

9. *Oțelești,* cu cătunele: Antohești, reședința, Făghieni, Oțelești și Pădureni, situate pe pîrîul Berheciul, maĭ la S. de comuna precedentă.

10. *Mărăști,* cu cătunele: Băleia, Mărăști-d.-j., orĭ Satul-d.-j., Valea, saŭ Mărăști-d.-s., reședința, situate pe pîrîul Dunăvățul.

11. *Filipeni,* cu cătunele: Filipeni saŭ Slobozia, Frunțești, Lunca, reședința, Moara-Conachi, Pîrlitura și Valea-Botuluĭ, situate pe pîrîul Dunavățul, maĭ la S. de comuna precedentă.

Este străbătută de calea județeană Bacăŭ-Plopana (jud. Tecuciŭ) și de maĭ multe căĭ vecinale-comunale, care unesc satele.

Aci se află 12 parochiĭ cu 37 bisericĭ, deservite de 13 preoțĭ și 22 dascăli; 12 școale.

Are o populațiune de 3705 familiĭ, saŭ 14518 suflete.

Solul plășeĭ este foarte roditor și are o întindere de 18886,45 hect., dintre care 5697 pădure, 10641,66 pămînt de cultură și 2833,31 hect. viĭ.

Vite: 850 caĭ, 8907 vite cornute, 2793 porcĭ, 261 capre și 7384 oĭ.

Locuitorii posedă 663 stupi de albine.

Siretul-de-Sus, *plasă,* jud. Roman, situată în partea de N.-E. Are forma unuĭ drept-unghiŭ, așezat cu laturile sale cele maĭ lungĭ, în direcțiune N.-S.

Se mărginește: la N. cu jud. Suceava; la S., cu pl. Fundul; la V., pe o mică distanță, cu jud. Suceava; la E., cu jud. Iași și Vasluiŭ.

Lungimea cea maĭ mare a plășeĭ este de aproape 45 kil., socotită de la N. de satul Heleștieni, până la S. de satul Săcăleni, măsurată prin tîrgușorul Bîra și satele Pîncești și Poenari; iar lățimea, de 17 kil., socotită de la V. de satul Sagna, din malul rîuluĭ Siretul și până la E. de satul Nistra, la marginea județuluĭ, prin tîrgușorul Bîra și satul Boghicea.

Pămîntul pl. Siretul-d.-s. este mult maĭ sus de cît acel a pl. Moldova și Siretul-d.-j. El prezintă multe culmĭ de dealurĭ, văĭ și podișurĭ, din care cele maĭ principale sunt: culmea Dealul-Măruluĭ, care este cea maĭ principală în această plasă și o străbate de la S.-V. către N.-E., legîndu-se la capătul despre N.-E. cu dealurile din jud. Vasluiŭ și Iași, și spre S.-V. cu culmea Golanilor din pl. Fundul. Această culme formează linia de împărțire a apelor din plasă și atinge înălțimea cea maĭ mare a dealurilor, maĭ cu seamă în partea de S.-V. și N.-E. Vîrfurile cele maĭ înalte ale acesteĭ culmĭ poartă diferite numirĭ, care, luate de la S.-V. către N.-E., sunt: Poganul, Dealul-Măruluĭ propriŭ zis, Stan, Căpățîna, Zimbrul, Ghida (Bantașa), Piscul-Rusuluĭ, Chicera, Mănăstirea, Buzdugi, Vlădnicelele și Todireni. Această culme este una din cele maĭ puternice din acest județ, căcĭ între satele Gîdinți și Păncești atinge o grosime de 16 kil.

Din această culme principală, se despart alte culmĭ maĭ micĭ, care poartă diferite numirĭ: Culmea-Holmuluĭ, care se desparte din culmea Dealul-Măruluĭ la satul Zimbrul și se continuă de la N. spre S., separînd basinul pîrîuluĭ Zimbrul de pîrîul Gîrbovețul; Culmea-Gîdinților, care se desface tot din culmea Dealul-Măruluĭ și merge spre V., terminîndu-se în rîul Siretul, între satul Gîdinți și Sagna; Culmea-Hăbășeștilor, care atinge pl. în partea de N.-E., unindu-se prin dealurile din jud. Iași și prin Dealul-Todirenilor cu culmea Dealul-Măruluĭ. Din aceasta, pleacă spre S.-V., către Siret, maĭ multe ramurĭ maĭ micĭ din carĭ cele maĭ principale sunt: a-Oțelenilor și a-Oborocenilor.

Vale maĭ principală, afară de aceea a Siretuluĭ, este: Valea-Albuieĭ, prin care curge pîrîul Albuia, vale ce se întinde prin mijlocul plășeĭ, de la N.-E. către S.-V.

Podișul cel maĭ mare din această pl. este podișul Scheĭ, cuprins între satele: Scheea, Miclăușeni, Cucova, Fărcășeni și Oboroceni.

Ape: Siretul, care curge prin marginea despre V. a plășeĭ, de la N. spre S., formînd hotarul despărțitor al acesteĭ plășĭ de pl. Moldova. Udă pl. puțin maĭ în sus de satul Volintirești și până la N. de satul Brătești, curgînd în genere de la N. la S.; primește pe dreapta următoarele pîraie: Țiganca, mărită pe stînga cu pîrîul Caracaș, Pîrîul-Moareĭ, Stîrcea, Miclăușeni, Albuia, mărită pe dreapta cu pîrîul Buhoanca, iar pe stînga cu Pîrîul-Velnițeĭ, pîrîul Poenele-Oanceĭ, mărit și el pe stînga cu pîrîul Pricopul și acesta pe stînga cu pîrîul Stănița, pîrîul Vulpășești (Sagna), mărit pe dreapta cu pîrîul Lincani, pîrîul Pietrosul, mărit pe dreapta cu Pîrîul-Velnițeĭ și Pîrîul-Rîmniculuĭ. Afară de aceste ape pl. Siretul-d.-s. este udată și de cursul superior al pîrîuluĭ Chisălița, încărcat pe stînga cu pîrîul Fodorul și de cursul superior al pîrîuluĭ Zimbrul, care toate curg în genere de la N. la S. și trec în pl. Fundul, de se varsă în rîul Bîrladul.

Treĭ iazurĭ sunt în această plasă: două formate de pîrîul Stîrcea și unul lîngă tîrgușorul Bîra.

In partea de N. a plășeĭ pămîntul este negru, maĭ cu seamă în com. Heleștieni, Scheia și Miclăușeni.

Aproape toată partea de V. a plășeĭ (șesul Siretuluĭ) și o mare parte din cea de V. sunt acoperite cu fînețe.

Toată partea de S. și o mare parte din cea de E. sunt acoperite cu pădure seculară.

Se lucrează lemnăria și rotăria în satele: Boghicea, Slobozia, Sagna și Tătari; olăria, la Vulpășești, Oțeleni, Mănăstirea, Chicera și Hîndrești; covețĭ, lingurĭ și fuse, la Vadul-Vejeĭ, Veja-Lingurari, Vulpășești, Ghideon și Nistra; cojocăria, la Lițca; mangalul, la Bughi.

Locuitoriĭ de prin satele de pe malul Siretuluĭ se ocupă și cu pescăria.

Locuitoriĭ din satul Lițca se ocupă cu comerciul de vite, iar ceĭ din satul Hîndrești și Gîdinți, cu comerciul de lemne.

Cel maĭ mare centru comercial în pl. este tîrgușorul Bîra.

In com. Strunga, spre E. de satul Găureana, sunt cariere de

piatră și ape sulfuroase; aci este și o stațiune balneară.

Căile de comunicațiune care străbat această pl. sunt: Calea națională Roman-Iași, îndată ce trece rîul Siretul în fața satuluĭ Miclăușeni, pe un pod de fer lung de 317 m. și duce de la S.-V. către N.-E. până dincolo de satul Strunga, la locul numit La-treĭ-Craci, în fața Tîrguluĭ-Frumos. Această șosea în plasa Siretul-d.-s. urmează maĭ mult de jumătate din lungimea sa cursul pîrîuluĭ Stîrcea. Ea trece pe la S.-V. de satul Miclăușeni și pe la băile Strunga. Șoseaua județeană Piatra-Iași începe a atinge această pl. îndată ce trece rîul Siretul în fața satuluĭ Cogălniceanu și merge de la V. la E. prin satul Oboroceni-d.-s., Movileni și Crivești și apoĭ la locul numit La-treĭ-Craci, în extremitatea jud. Roman, unde se unește cu șoseaua națională Roman-Iași; această șosea n'are pod peste rîul Siretul, în fața satuluĭ Cogălniceanu, așa că ceĭ ce ar voi să meargă din pl. Moldova, în pl. Siretul-d.-s., sunt nevoițĭ a părăsi această șosea și a merge să treacă acest rîŭ maĭ sus, pe podul de la Mogoșești. Șoseaua județeană Roman-Bîra-Vasluiŭ ce începe a atinge această pl. îndată ce trece rîul Siretul, pe un pod plutitor, în fața satuluĭ Sagna și merge prin acest sat către N.-E. până la tîrgușorul Bîra, unde se și termină; de aicĭ se îndreaptă spre E., trecînd pe la Hanul-luĭ-Rojniță, la satul Todireni; de la Bîra la satul Todireni este întreruptă în maĭ multe locurĭ; iar de la Todireni spre E. este numaĭ pe o lungime de 14 kil. Șoseaua județeană Roman-Băcești-Vasluiŭ ce începe a atinge pl. îndată ce trece rîul Siretul, pe un pod stătător de lemn, în fața satuluĭ Gîdinți și merge prin acest sat, urcînd prin pădure culmea Dealul-Măruluĭ; apoĭ se pleacă către S.-E., trecînd prin satul Poenarul și de aicĭ în pl. Fundul, prin satul Crăești la tîrgușorul Băcești și de acolo la Vasluiŭ; parcurge, străbătînd pl., o lungime de 11 kil. O șosea vecino-comunală străbate această pl. aproape în toată lungimea sa, urmînd malul stîng al rîuluĭ Siretul; începe din marginea de S. a acesteĭ plășĭ, la N. de satul Brătești (unde se leagă cu șoseaua vecino-comunală Brătești-Cotul-luĭ-Balan-Dămienești din pl. Fundul) și merge de la S. spre N. prin satele: Gîdinți, Sagna, Buruenești, Doljești, Lițca, Butea, Miclăușeni, Scheea, Cuza-Vodă, Cogălniceanu, unde se unește cu șoseaua județeană Piatra-Iași.

Linia ferată Pașcani-Iași atinge puțin colțul de N.-E. al acesteĭ plășĭ, fără a avea însă aci vr'o stațiune.

Patru podurĭ peste rîul Siretul pun în legătură pl. Siretul-d.-s. cu pl. Moldova și anume: podul de lemn stătător între satele Carol și Gîdinți, podul plutitor între satele Luțca și Sagna, podul de fer din fața satuluĭ Miclăușeni și podul plutitor de la satul Mogoșești.

Are o populație de 2762 familiĭ, saŭ 26177 locuitorĭ; 35 bisericĭ ortodoxe și 8 catolice; 15 școlĭ rurale.

E formată din 13 comune rurale, din care cele maĭ populate sunt: com. Miclăușeni (3203 locuitorĭ), Doljești (2579) locuitorĭ), Boghicea (2494 locuitorĭ) și Stănița (2409 locuitorĭ).

Tîrgușorul Bîra e situat în centrul plășeĭ și este reședința subprefectureĭ.

Tot în această pl. este și satul Scheea, însemnat prin lupta dintre Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, cu Croiot rebelul, dată la 6 Martie 1486.

Siretul-de-Sus, *plasă,* jud. Suceava. Se mărginește la E. cu jud. Botoșani și Iași; la V., cu pl. Șomuzul și Moldova-d.-j.; la S., cu pl. Siretul-d.-j., jud. Roman și Iași, și la N., cu pl. Șomuzul și jud. Botoșani. Forma-ĭ teritorială se aseamănă cu a județuluĭ. E străbătută de la N. spre S. de rîul Siretul.

E formată din comunele: Dolhasca, Lespezile, Ruginoasa, Văscani și Tătăruși, cu reședința sub-prefectureĭ în tîrgușorul Lespezi. Satele ce compun aceste comune sunt în număr de 30.

Are o suprafață de aproximativ 74363 hect., cu o populație de 5596 familiĭ, saŭ 20230 suflete, locuind în 4922 case.

Aci se află mănăstirea Probota și satul Ruginoasa, în care se află rămășițele luĭ Vodă Alexandru I. Cuza.

Siretul-Noŭ, *gîrlă,* din Siret, ce udă com. Ionășești, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, în direcție de la N.-V. spre S.-E., primind în partea de S. pîrîul Valea-Lupeĭ. Locuitoriĭ o maĭ numesc și Gîrla-Moareĭ.

Siretul-Stătător, *apă stătătoare,* în jud. Covurluiŭ, avînd în mijloc o insulă cu viĭ, în apropiere de gara Bărboși, spre E. Până la 1861, Siretul curgea pe aci; de atuncĭ însă, schimbîndu-șĭ cursul, a rămas un loc în forma uneĭ zale de lanț, ale căreĭ extremitățĭ par a se întruni la S.-V., sub solul uneĭ pădurĭ, formînd în centru-ĭ o insulă bogată în plantațiĭ.

Siretul-Vechiŭ, *braț* al Siretuluĭ, jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești, com. Cozmești. Pe acest braț se află un pod ce duce în satul Cozmești-Vechĭ.

Sirețelul, *sat,* pe moșia cu același nume, jud. Suceava, com. Lespezi. E împărțit în treĭ părțĭ: Țuțoaea, Dealul și Vatra, așezate pe două dealurĭ ce țărmuresc pîrîul Sirețelul.

Vatra satuluĭ ocupă 44 fălcĭ, cu o populație de 354 familiĭ, saŭ 1489 suflete.

Improprietărițĭ la 1864 sunt 8 fruntașĭ, 72 pălmașĭ și 64 codașĭ, stăpînind 539 fălcĭ, 66 prj.

Are o biserică, deservită de un preot; o școală mixtă.

Drumurĭ principale sunt: la Lespezi (2 1/2 kil.), la Stolniceni-Costandache (5 kil.) și la Hîrlăŭ (9 kil.).

In 1803, Sirețelul, proprietate a Medelnicerului Nicolae Pascal, avea 107 liuzĭ, plătind 1172 leĭ bir anual, fiind și 3 liuzĭ de ceĭ fără bir. («Uric.», vol. VII, p. 246).

In 1806, găsim proprietar pe Medelnicerul Nicolae Tuduri, care se judecă cu Hermeziu, proprietarul moșieĭ Stolniceni, pentru hotarul moșieĭ. («Uric.», vol. VI, p. 206).

Sirețelul, *viroagă,* jud. Brăila, care se desparte de rîul Siretul, din dreptul fostuluĭ pichet Salcia, străbate toată lunca Siretuluĭ, trecînd pe lîngă tîrlele Mareș, Pĭetroiul-Vechiŭ, Popeĭ și satul Vădeni, și se unește iarășĭ cu rîul Siretul la ruptura de la V. a poduluĭ de peste Siret a căieĭ ferate.

Sirețelul, *gîrlă,* din Siret, jud. Dorohoiŭ și Botoșani. Vezĭ Siretul.

Sirețelul, *pîrîŭ,* jud. Suceava; izvorește din pădurea cu același nume, străbate satul, și după un curs de 4—5 kil. se varsă în Siretul. Primește din dreapta Seaca, Humosul și Cornul, iar din stînga Pîrîul-Dealuluĭ și Țuțoaia.

Siri-Bei-Iuiuc, *movilă,* în jud. Constanța, pl. Medgidia, la hotarul com. rur. Enigea și Mamut-Cuiusu. Are 148 m. înălțime, predominînd valea Calfa-Dere și ruinele Spapînar. Este situată în centrul plășeĭ, în partea N.-E. a com. Enigea și în cea N.-V. a com. Mamut-Cuiusu, la 2 1/2 kil. spre N.-V. de ruinele Spapînar.

Siriul, *com, rur.,* jud. Constanța, pl. Hîrșova, situată în partea de N. a județuluĭ, la 76 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în partea de S. a plășiĭ, la 24 kil. spre S.-E. de orășelul Hîrșova, reședința eĭ, pe valea Siriul.

Se mărginește la N. cu comuna Sarai; la V., cu comuna Ghisdărești și Topalul; la E., cu comuna Casimcea (p. Babadag, jud. Tulcea); la S., cu comunele Taș-Punar (pl. Medjidia) și Pazarlî (pl. Constanța).

Relieful soluluĭ e destul de accidentat, de culmile Dulgherul și Castal la E., Sarai, la N., Erchesec și Muslu la V., Siriul la S. Principalele dealurĭ care brăzdează comuna sunt: Cadi-Cîșla (109 m.), Capugi (142 m.), Castal (155 m.), Dulgherul I (160 m.), Dulgherul II (230 m.), la N.; Seleuș (206 m.), Caciamac (152 m.), Chuciuc-Chioi (135 m.), Aman-Tepe (137 m.), Taslî-Culac (140 m.), la E.; Tepe (185 m.), Hoș-Tepe-Bair (181 m.), Satis-Chioi-Bair (131 m.), la S.; Erchesec (234 m.), cel maĭ înalt din comună, Tichilești (189 m.), Muslu (143 m.), la V.; apoĭ dealurile Siriu-Bair (92 m.), Inșiratele (209 m.), Hagi-Bairam-Tepe (214 m.), Man-Corman (157 m.), Capugi-Bair (165 m.), prin interiorul comuneĭ. Sunt toate acoperite cu bogate pășunĭ, fînețe și semănăturĭ.

Movile sunt 150, toate artificiale, servind ca puncte de orientare saŭ observație.

Sunt 5 pîraie și o mulțime de văĭ.

E formată din 9 cătune: Siriul, reședința, spre V., într'o vale circulară, Siriul; Muslu, spre N., la 4 kil. spre N.-V. de reședință, pe pîrîul Tichilești; Muslu-Bei, în partea de V., tot pe pîrîul Tichilești saŭ Muslu, la 3 kil. spre V. de reședință; Erchesec, pe un cot al dealuluĭ Erchesec, spre S., la 8 kil. spre S. de reședință; Capugi, spre V., la 3 1/2 kil. spre S. de reședință, pe pîrîul Batacli-Dere; Catal-Seleuș, spre E., la 5 kil. spre E. de reședință, pe pîrîul Catal; Terzi-Chioi, tot spre E., la 10 kil. spre S.-E. de reședință, pe pîrîul Terzi-Chioi-Dere; Pantelimon saŭ Ciatal-Orman, spre S., la 14 kil. spre S.-E. de reședință, pe pîrîul Ciatal-Orman; Satis-Chioi, împărțit în 2 trupurĭ: Satis-Chioi turc și Satis-Chioi romîn, spre S., la 11 kil. spre S.-E. de reședință, pe pîrîul Statis-Chioi (saŭ Boazgicul).

Are o suprafață de 25708 hect., cu o populație, în maioritate Romînĭ, de 1782 familiĭ saŭ 4477 suflete; 6 școlĭ; 3 bisericĭ ortodoxe, în cătunele Cartal, Pantelimon și Satis-Chioi, deservite de 4 preoțĭ și 5 paraclisierĭ; 4 geamiĭ, în cătunele Capugi, Erchesec, Muslu și Terzi-Chioi, cu 4 hogĭ.

Locuitoriĭ posedă: 666 plugurĭ, 674 care și cărușe, 17 mașinĭ de secerat, 36 mașinĭ de bătut

porumb, 97 grape de fier, o maşină de vînturat, 58 trioare; 183 caĭ, 4264 boĭ, 16 bivolĭ, 53 asinĭ, 27540 oĭ, 59 capre şi 1105 porcĭ; 10 morĭ de apă şi 1 de vînt.

Comerciul este destul de activ; se face prin gara Cernavoda, la 40 kil., saŭ prin orăşelul Hîrşova, la 24 kil., spre S.-V. de com., şi constă în export de cereale şi vite şi în import de coloniale şi manufacturĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 48175 leĭ şi la cheltuelĭ de 13735 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: calea judeţeană Hîrşova-Cara-Murat, trecînd prin satul Siriul; apoĭ drumurĭ micĭ ce unesc cătunele între ele şi cu satele vecine: Sarai, Topalul, Boazgicul, Ciobanul, Taş-Punarul, Carol I, Caciamacul, Casimcea, Calfa, etc.

Siriul, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, cătunul de reşedinţă al com. Siriul, situat în partea centrală a plăşeĭ şi a comuneĭ, pe pîrîul cu acelaşĭ nume. Are o întindere de 2173 hect., din care 168 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie în maioritate Romînĭ, de 91 familiĭ, saŭ 417 suflete.

Siriul, *catenă de munţĭ,* întinsă şi măreaţă, ce începe din judeţul Prahova şi se întinde în jud. Buzăŭ, între pîraiele Crasna şi Siriul, pănă în malul drept al rîuluĭ Buzăul. Acest masiv culminează în piscurile: Tătăruţul, Feţele, Mălîia, Bocîrna şi Curul-Munteluĭ, avînd înălţimĭ între 1642 şi 820 m. E foarte avută în pădurĭ, din care bradul secular, pinul şi moliftul, ocupă primul loc. Are păşunĭ şi izlaze întinse, precum şi mulţime de animale sălbatice. Vara pasc aci pănă la 12000 oĭ, producînd caşcaval vîndut în comerciŭ, sub numele de Penteleŭ.

Siriul, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bîsca, formată din munţiĭ Feţele, Mălîia şi Tătăruţul, proprietate a moşnenilor Chiojdenĭ. Are 1700 hect., din care 400 izlaz, restul pădure.

Siriul (Tătăruţul, Siriul-Mare), *pîrîŭ,* în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bîsca. Izvoreşte dintre muntele Tătăruţul şi Mălîia şi se varsă în rîul Buzăul, maĭ sus de căt. Gura-Siriuluĭ, din com. Nehoiaşul. El primeşte maĭ mulţĭ afluenţĭ, din care, pe partea dreaptă, izvoarele: Siriaşul, Roşia, Cocoşul, Stearpa, Bratul, Monteorul şi Valea-Vacil; iar pe stînga: Milea şi Mreaja. Pe albia sa se află 50 herăstrae. E avut în păstrăvĭ.

Siriul-Mare, *gîrlă,* izvoreşte din muntele Tătarul, de la N. de com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, curge de la N.-V. spre S.-E., se împreună cu Siriul-Mic, în partea de N.-E. şi apoĭ intră în judeţul Buzăŭ.

Are de afluent izvorul Vîna. Pe Siriul-Mare este un herestrăŭ.

Siriuluĭ (Gura-), *cătun,* al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ şi 77 case. Aci e stabilit şi punctul de vamă despre Transilvania, mutat din cătunul Prundul, al com. Nehoiaşul, cunoscut maĭ bine sub numele Bîsca-Rozileĭ şi Faţa-Cheieĭ.

Siseşti-de-Jos, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., la 26 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată la poala dealuluĭ Gărdoaia, pe Valea-Coşuşteĭ.

Se mărgineşte: la E., cu com. Ciovîrnăşani şi Jegujani; la S., cu comuna Ciovîrnăşani şi Crăgueşti; la V. cu com. Siseşti-d.-s.; iar la N., cu comunele Peştenuţa şi Jegujani.

Satul formează comună cu satul Noapteşa şi cătunele Cainiceni şi Cărămidari, avînd o populaţie de 1840 locuitorĭ şi 356 case.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 60 plugurĭ, 100 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 180 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 780 oĭ, 110 capre şi 700 rîmătorĭ.

Are o şosea comunală, care o leagă de şoseaua judeţeană Severin—Bujorescu—Tîrgul-Jiŭ, la com. rur. Ciovîrnăşani.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2457 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1547 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale în com. sunt: Dealul-Bobuluĭ şi Dealul-Cărămidarilor, iar văĭ principale sunt: valea Coşuştea, pe unde curge rîul Coşuştea, Valea-Cornuluĭ, Valea-luĭ-Novac, Valea-Hudupuluĭ, Valea-Mare, Valea-Ţiganuluĭ, Valea-Gîrdoaieĭ, Valea-Copăcioaseĭ şi Valea-Noapteşeĭ. Tot pe ter. com. se află Căiniceni, platoŭ.

Siseşti-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., la 28 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea rîuluĭ Coşuştea. E formată din satul cu acelaşĭ nume, avînd o populaţie de 650 locuitorĭ şi 120 case.

Are o biserică cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 26 plugurĭ, 35 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 450 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 310 oĭ şi 260 rîmătorĭ; 40 stupĭ.

Este legată prin o şosea comunală de com. rur. Siseşti-de-jos.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1062 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 875 leĭ.

Sitari, *sat,* jud. Argeş, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Deduleşti-Vărzari.

Siteşti, *cătun,* al com. Bumbeşti-Piţicul, jud. Gorj, pe coama înălţimilor din partea dreaptă a pîrîuluĭ Galbenul, la S. de Cernădia.

Are o suprafaţă de 150 hect., cu o populaţie de 56 familiĭ, saŭ 245 suflete; o biserică de zid, făcută de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ, 60 care cu boĭ; 154 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 142 oĭ, 25 capre, 35 rîmătorĭ; 18 stupĭ cu albine.

Comunicaţia în cătun, cu comuna sa şi cu comunele învecinate, se face prin drumurĭ neşoseluite.

Sitoaia, *pădure* particulară, pl. Jiul-d.-s., com. Almajul, pe moşia Sitoaia. E populată cu cerĭ, sălciĭ, plopĭ şi maĭ cu seamă stejarĭ şi gîrniţă.

Siul, *pîrîŭ,* izvoreşte din pl. Siul-d.-j., jud. Olt, de lîngă com. Comani, de la locul numit Puţul-luĭ-Doană. Curge paralel cu Oltul, pe aceeaşĭ luncă şi udă teritoriile comunelor : Drăgăneşti, Dăneasa, Gostavăţul, Frunzarul, Bîrseşti, Beciul şi Dudul; apoĭ trece în jud. Teleorman şi, după ce maĭ udă teritoriile comunelor Plopi, Elizabeta, Uda-Clocociovul şi Segarcea-din-Vale, se varsă în cracul Oltuluĭ, numit Oltul-Mic, în dreptul com. Liţa. Siul străbate în jud. Olt, o distanţă de aproape 30 kil., şi în jud. Teleorman, aproape 25 kil.

Albia luĭ, deşi întinsă, nu este adîncă şi numaĭ cînd apele vin marĭ, nu poate fi trecut şi atuncĭ numaĭ timp de cîte-va ore. Atît de numeroase sunt cotiturile luĭ în cît pe o distanţă de cîţĭ-va kil. trebue trecut de 7—8 orĭ.

Siul, alimentat de apa nenumăratelor izvoare ce curg din Dealul-Oltuluĭ, în tot parcursul luĭ, nu seacă cu totul maĭ nicĭ odată. Apa luĭ este tot-d'auna limpede. In albia luĭ se găseşte mult pietriş şi diferite varietăţĭ de peştĭ măruntĭ.

Se întîmplă, cînd apele vin marĭ, că pe alocurea Siul se împreună cu Oltul, revărsîndu-se pe marĭ întinderĭ.

Siul-de-Jos, *plasă,* jud. Olt. Se mărgineşte: la N. cu pl. Siul d.-s., printr'o linie oblică trasă de la dreapta spre stînga, şi care începe din rîul Olt, de la N. de com. Comani, şi merge până în cîmpia Boianuluĭ, până aproape de obârşia rîuluĭ Călmăţuiul; la E., cu pl. Şerbăneşti, printr'o linie convenţională trasă din cîmpia Boianuluĭ, pe malul drept al rîuluĭ Călmăţuiul, şi cu o mică parte din judeţul Teleorman; la V., cu rîul Olt, care o desparte de judeţul Romanaţi şi la S., cu jud. Teleorman, printr'o linie trasă din rîul Olt, şi care trece pe la S. de com. Dudul, pe la E. de com. Viespeşti şi Călineşti şi până în rîul Călmăţuiul.

Pe lîngă rîul Olt, care udă partea de V. a plăşeĭ, maĭ este străbătută de rîul Siul, de la N. la S., şi de Sohodolul, care are aceiaşĭ direcţiune. Curgerea acestor rîurĭ este lină şi nu face stricăciunĭ, afară de Olt, care, cînd vine mare, se întinde până la com. Dudul.

Terenul plăşeĭ este înclinat din cauza rîuluĭ Oltul, mergînd din ce în ce inclinîndu-se către oraşul Turnul-Măgurele. Cele maĭ multe locurĭ din plasă sunt maĭ mult şese.

Şoseaua judeţeană numită «a Slatineĭ» trece prin mijlocul plăşeĭ Siul-d.-j., şi prin comunele: Dăneasa, Zănoaga, Sprîncenata, Gîlmcele, Viespeşti, Creţeşti, Beciul şi Dudul, mergînd pe malul stîng al rîuluĭ Seciul, până intră în jud. Teleorman. Afară de această şosea, toate comunele sunt legate între ele prin şosele vecinale şi comunale.

E străbătută de şirurĭ de dealurĭ numit Dealul-Oltuluĭ, acoperit cu viĭ, păşunĭ şi în parte cu pădurĭ.

Viea se cultivă pe o suprafaţă de 1331,45 hect., la Bîrseşti (38,75 hect.), Beciul (112,75 hect.), Comani (197,25 hect.), Crăciunei-d.-j. (25,25 hect.), Crăciunei-d.-s. (40,75 hect.), Dăneasa (230,50 hect.), Frunzariul (59,75 hect.), Drăgăneşti (420 hect.), Dudu (49,25 hect.), Gostavăţul (75,25 hect.), Poiana (15,75 hect.), Viespeşti (34,75 hect.) şi Stoicăneşti (31,75 hect.).

Plasa Siul-d.-j. coprinde 13 comune rurale (cu reşedinţa în com. Drăgăneşti), adică: Bîrseşti, Beciul, Comani, Crăciunei-d.-j., Crăciunei-d.-s., Dăneasa, Drăgăneşti, Dudul, Frunzariul, Gostavăţul, Poiana, Stoicăneşti, Viespeşti.

Siul-de-Sus, *plasă,* în jud. Olt. Se mărgineşte: la N., cu plăşile Oltul-d.-j. şi Mijlocul, printr'o linie care pleacă de la S. de Slatina, trece prin zona viilor, coteşte pe la N., până din sus de com. Bălteni, şi apoĭ se întoarce spre S., pe lîngă dealul Şerbăneşti, până în mijlocul cîmpieĭ Boianuluĭ; la S., cu pl. Siul-d.-j., printr'o linie dusă din mijlocul cîmpieĭ Boianuluĭ, pe lîngă Măgura-Bouluĭ, până ajunge între comunele Mărunţei şi Comani; la V., cu jud. Romanaţi, de care se desparte prin rîul

Oltul; la E., cu plasa Şerbăneşti.

Plasa Siul-d.-s., numită şi Iminogul, este udată de rîurile Iminogul şi Vediţa, avînd o direcţiune de la N. spre S. Terenul acesteĭ plăşĭ este şes.

Este străbătută de: şoseaua judeţeană, care pleacă de la Slatina, cu direcţia spre S., trecînd prin comunele: Brebeni, Coteana, Bălăneşti, Comani şi apoĭ intră în pl. Siul-d.-j.; la S. de com. Brebeni, se bifurcă şi o ramură apucă spre S.-E., trece pe lîngă com. Greci şi intră în pl. Şerbăneşti; maĭ multe şosele comunale şi vecinale, care leagă comunele între ele.

Se cultivă viea pe o întindere de 351 hect., 75 ariĭ, la: Coteanul (42 hect.), Milcovul (39 hect., 75 ariĭ), Bărcăneşti (3 hect.), Alimăneşti (45 hect.), Bălăneşti (55 hect., 50 ariĭ), Izvoarele (62 hect., 50 ariĭ), Mărunţei (63 hect.), Viişoara (41 hect.).

Plasa Siul-d.-s. coprinde 11 comune rurale (cu reşedinţa în com. Cărcăneşti), adică: Alimăneşti, Bălăneşti, Bălteni, Bărcăneşti, Coteana, Izvoarele, Mărunţei, Mierleşti, Milcovul, Perieţi şi Viişoara.

Siuluĭ (Valea-), *vale,* în jud. Teleorman şi Oltul, pe unde curge rîul cu acelaşĭ nume.

Sîc-Iuc, *movilă,* în jud. şi pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Cara-Harman, aşezată pe culmea dealuluĭ Cara-Harman şi avînd o înălţime de 52 metri; situată în partea de N.-E. a plăşeĭ şi a com.; predomină prin înălţimea sa tot dealul Cara-Harman (e vîrful cel maĭ înalt), satul Cara-Harman, partea de S. a lacului Tuzla, apa Peletlia şi drumurile comunale Gargalîcul şi Cara-Nasuf pe o întindere destul de mare; este aşezată la 1 1/2 kil. maĭ spre S.-E. de Podul-Draculuĭ-Negru şi la 1 kil. maĭ spre S.-V. de lacul Tuzla; este artificială şi acoperită cu verdeaţă.

Sîma, *munte,* în prelungire cu Stînca - Vulturuluĭ (ramificaţia munţilor Pîngaraţi), jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Bicazul.

Prezintă în formaţiunea sa grezie masivă, ale căreia granule de quarţ sunt mult maĭ micĭ de cît cele ce se găsesc în Stînca-Vulturuluĭ; de aceia piatra de aci e foarte bună pentru pavagiŭ şi construcţiunĭ de tot felul.

Această grezie face parte din altă formaţiune a cretaceuluĭ decît depozitele din muntele Cozmiţa; e o grezie pe care geologiĭ austriacĭ o numesc de Godula şi de Iamna (Godulasandstein şi Imnasandstein) şi care, după părerea mareĭ maiorităţĭ a geologilor, e de vîrsta Albianuluĭ francez saŭ Gaultuluĭ din Anglia, saŭ chiar şi maĭ vechie, de oarece de curînd s'a constatat în Maramureş, că suprapoartă depozitele cu Exogra şi Hierogylifĭ.

Formaţiunea cu această grezie maĭ apare între muntele Cozmiţa şi pîrîul Bicazul.

De la S.-V. munteluĭ Sîma, nu maĭ sunt nicĭ greziĭ masive, nicĭ depozite cu Exogyra, ci dăm peste o formaţiune şi maĭ vechĭe din greziĭ cu grăuntele fin şi din schisturĭ argiloase suriĭ cu undulaţiunĭ şi neregularităţĭ pe feţele lor asemenea rozăturilor ce lasă apa de ploaie cînd şerpueşte pe un pămînt slab şi umed; altele orĭ ridicăturile şi impresiunile aŭ forma vermiculară, elipsoidală, orĭ o formă neregulată. Suprafaţa lor e tot-de-auna netedă şi adese-orĭ cu un aspect unsuros; greziile, maĭ cu seamă, sunt străbătute de vine de spat, iar pe feţele schisturilor se văd impresiunĭ foarte frumoase şi bine păstrate de Fucoide.

Avînd în vedere aceste caractere şi raporturile de stratificaţiune cu tărîmurile sedimentare megieşe, Gr. Cobălcescu identifică aceste depozite cu depozitele geologilor nemţĭ Rossfeldice (Rossfelderschichten), făcînd parte din rîndul Neocomian, din diviziunea schisturilor şi greziilor superioare de Teschen.

Păturile Rossfeldice continuă pe cursul Bicazuluĭ în sus pănă la graniţă şi se întind în Transilvania.

Sîmbotinul, *sat,* cu o populaţie de 81 suflete, făcînd parte din com. rur. Băboeşti, pe proprietatea cu acelaşĭ nume a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Argeş, pl. Loviştea. Are o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Sîmbotinul, *moşie,* jud. Argeş, pl. Loviştea, com. Băboeşti, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de schitul Berislăveşti. Are o întindere de 954 pog.

Sîmbureşti, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Oltul-d.-s., compusă din 6 cătune: Sîmbureşti, Toneşti, Mănuleşti, Cungrea, Lăunele şi Cerbeni.

E situată pe dealurile: Sîmburul, Mănuleşti, Toneşti şi pe văile: Cungrea-Mare, Brănila şi Sîmburul, la 50 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 4 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 1072 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, în căt. Sîmbureşti, fondată la 1611 de vel Armaş Marcu şi soţia sa

Rada. D'asupra uşeĭ are următoarea inscripţie:

Această biserică este zidită de vel Armaş Marcu la aniĭ 1311, precum ne-am informat de la o icoană găsită într'un mormînt. Iar turnul şi amvonul e zidit de logofătul Ion şi a luat şi clopot la aniĭ 1771. Iar maĭ încoace s'a zugrăvit de părintele Ion şi învelită de locuitorĭ, la 1829.

Biserica e deservită de 2 preoţĭ. Se crede că a fost mănăstire.

Locuitoriĭ se ocupă, pe lîngă agricultură, cu olăria, dulgheria, rotăria şi cizmăria. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Slatina, Piteşti şi Drăgăşani.

195 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile d-lor I. C. Brătianu, I. Ceauşescu, St. Zaharescu, Pirîianu şi G. Viţeleanu, dînduli-se 615 hect. Eĭ posedă: 15 caĭ, 180 boĭ, 150 vacĭ, 200 capre, 590 oĭ şi 210 porcĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 2283 leĭ, 83 banĭ.

O şosea comunală leagă com. Sîmbureşti la V. cu com. Dobroteasa şi la E. cu com. Ciomăgeşti.

E brăzdată de dealurile: Toneşti, Manuleşti, Sîmburul, cu piscurile: Dobra şi Rîpa-Roşie, Coasta-Papa şi surpăturile: Ursul, Corbul, Merilor, Ciurezul şi Fundura.

Rîul Cungrea-Mare trece prin centrul com., care maĭ e străbătută de pîraiele: Lănele, Brănila, Sîmburul, Groşarea şi de alte micĭ vîlcele. Se mărgineşte cu com.: Ciomăgeşti, Dejeşti, Dobroteasa şi Păroşi.

In raionul com. Sîmbureşti se văd încă ruinele palatuluĭ luĭ vel Armaş Marcu, fondatorul bisericeĭ. Zidirile acestuĭ palat aŭ o grosime de 1 m. 80.

Despre acest Armaş se spune că avea plaiurĭ marĭ cu viĭ şi vinurile le aducea în beciurile palatuluĭ prin burlane, ce se găsesc chiar azĭ sub pămînt. Viile s'aŭ distrus şi aŭ crescut pădurĭ în locul lor.

In dealul Rudarea, proprietate a familieĭ Brătianu, sunt maĭ multe gropĭ, unde se zice că aŭ stat Tătariĭ, şi unde se găsesc în pămînt ciobur̆ de oale şi alte vase, tarĭ şi foarte bine lucrate.

Sîmbureşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populaţie de 170 locuitorĭ.

Sîmnicelul, *torent,* în jud. Argeş, pl. Topologul; ia naştere din Dealul-Feţenilor şi se varsă în Sîmnicul.

Sîmnicul, *torent,* izvoreşte din muntele Feţeni, jud. Argeş, pl. Topologul şi se varsă în Olt, la satul Budeşti, după ce s'a unit cu Sîmnicelul.

Sîmzineşti, *sat,* cu 35 locuitorĭ, în jud. şi pl. Tutova, com. Läleşti, spre E. de satul Läleşti.

Sîngeri, *sat,* în partea de N.-V. a com. Gropniţa, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat pe valea cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 86 familiĭ, saŭ 347 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 263 vite marĭ cornute, 778 oĭ, 32 caĭ şi 114 rîmătorĭ.

Sîngerul, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Podgoria, situată pe Valea-Mare şi pe stînga rîuluĭ Cricovul, la 52 kil. de capitala jud. şi la 15 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu com.: Tătarul, Apostolache, Cislăul şi Salcia, din jud. Buzăŭ.

Se compune din 3 căt.: Sîngerul, Mireşul şi Butuci, cu o populaţiune de 2095 locuitorĭ.

Are o moară cu aburĭ; o şcoală; 4 bisericĭ, 2 în căt. Sîngerul, una fondată la anul 1816 de Alecu Văcărescu şi alta la anul 1723, fondată de Dumitrache Mîrzescu, una în căt. Mireşul fondată de Anica Văcărescu şi fratele săŭ Pană Băbeanu, la anul 1851, şi alta în căt. Butuci. Toate aceste bisericĭ sunt deservite de 3 preoţĭ.

Biserica din Sîngerul-d.-s. are următoarea inscripţie:

Acest sfînt locaş ziditu-s'aŭ din temelie şi s'aŭ înfrumuseţat după cum se vede, întru cinstea şi lauda Adormireĭ născătoareĭ de Dumnezeŭ şi acelora sfinţĭ ce se văd zugrăviţĭ într'însul, în zilele Inălţatuluĭ Domn Ion Caragea Voevod, cu blagoslovenia prea O sfinţieĭ sale Kir Costandie, Episcopul Buzăuluĭ, prin osîrdia, silinţa şi toată cheltuiala Dumnealuĭ, Biv-vel Stolnic Alexandru Văcărescu şi Anica, soţia Dumnealuĭ, ca să le fie pomenire în vecĭ, la anul de la Hr. 1816.

La biserica din Sîngerul-d.-j. abia se maĭ poate citi cuvintele: «Ştefan zugravul şi Ion zugravul, anul 1723 ... de Andreiŭ Bozianu».

Locuitoriĭ, în număr de 336, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile d-lor Iancu Băbeanu şi D. Mîrzescu, dînduli-se 994 hect. Eĭ posedă: 28 caĭ, 116 vacĭ, 64 capre, 884 oĭ, 850 porcĭ, 527 boĭ, 106 viţeĭ şi taurĭ.

Comerciul se exercită în com. de 10 cîrciumarĭ.

Suprafaţa com. e de 2345 hect.

La locul numit La Sare, sunt cariere de sare.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 5907 şi la cheltuelĭ, de 4704 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Feliga, Jariştea şi Poeni, pe care sunt viĭ şi livezĭ de prunĭ şi de movilele: Runcul, Bobarul, Feliga şi Jariştea, acoperite cu pădurĭ.

E străbătută de gîrlele: Mireşul, Sărăţica, Cricovul, de izvoarele Băbanul şi Budulacul şi de văile: Valea-Mare, a-Pălăşeştilor, a-Vaceĭ, a-Bordeiuluĭ şi a-Popeĭ.

Sînîr-Dere, *vale,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Armutlia, cătunul Camber; servește de hotar comunelor Armutlia și Babadag; iese din dealul Taș-Bair, se îndreaptă spre S., într'o direcție de la S.-V. spre N.-E.; taie drumul județean Babadag-Măcin și se deschide în balta Toprac-Chiopru.

Sînîr-Taș-Tepesi, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Coium-Punar; se desface din culmea Ghium-Ghiurneș; se întinde spre S., d'alungul pîrîuluĭ Coium-Punar, brăzdînd partea de S. a pl. și a com.; este tăiat de hotarul celor 2 jud.; la poalele luĭ de N. e așezat satul Coium-Punar; de natură stîncoasă, e acoperit cu pășunĭ.

Sîrbeni, *cătun,* în jud. Vlașca. (Vezĭ Dobrotești saŭ Brăniștari).

Sîrbeni-de-Sus, saŭ **Adunați-Sîrbeni,** *com. rur.,* jud. Vlașca, situată în pl. Neajlovul (Vezĭ Adunați-Sîrbeni).

Sîrbești, *com. rur.,* în partea cea maĭ de N.-E. a pl. Amaradia, jud. Gorj, pe ambele țărmurĭ ale rîuluĭ Oltețul.

E formată din satul cu același nume, mărginindu-se cu com. Polovragi.

Are o suprafață de 800 hect., cu o populație de 553 loc., și aparține întreagă locuitorilor care sunt moșnenĭ.

Are: 3 bisericĭ, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală; 3 morĭ pe apă, 13 pive și 1 joagăr.

Locuitoriĭ posedă: 25 plugurĭ, 60 care cu boĭ și vacĭ, 340 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 190 oĭ; 81 stupĭ, 100 capre și 110 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 801, banĭ 53; iar cheltuelile, de leĭ 718, banĭ 66.

Comunicația se face prin șoseaua comunală, care pune com. în legătură, la S. cu comuna Alimpești, iar la N.-V. cu Poenari, și dă în șoseaua județeană T.-Jiul — Ciuperceni — Vîlcea.

Malurile Oltețuluĭ în comună se numesc: cel drept, Dealul-Muereĭ; iar cel stîng, Dealul-Tăuzuluĭ.

Sîrbești, *cătun,* al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ și 78 case; are subdivizia Fundata.

Sîrbești, *cătun* al com. Ohaba, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat pe o colină de deal, numită dealul. Sîrbești și în partea de N.-V. a Ohabeĭ.

Are o suprafață de 350 hect., cu o populație de 30 familiĭ, saŭ 100 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

In apropierea cătunuluĭ trece pîrîul Inoasa, care se varsă în Amaradia.

Locuitoriĭ posedă: 9 plugurĭ, 16 care cu boĭ, 110 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 200 oĭ, 40 rîmătorĭ; 15 stupĭ.

Comunicația în cătun cu comuna sa și cu cătunele învecinate se face prin drumurĭ nешoseluite.

Sîrbești, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., căt. comuneĭ Măxineni, așezat spre E., la confluența Siretuluĭ și Buzăuluĭ.

Sîrbești, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Braniștea, pe linia Barboși-Tecuciŭ, pusă în circulație la 13 Septembre 1872. Se află între stațiile Barboși (12,7 kil.) și Independența (7,5 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ, de 13^{m},14. Venitul acesteĭ stațiĭ pe 1896 a fost de 8194 leĭ, 75 banĭ.

Sîrbi, *com. rur.,* în partea de S.-E. a plășeĭ Bașeul, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Hănești, Sîrbi și Slobozia-Hănești cu reședința primărieĭ în satul Hănești. Are o populație de 531 familiĭ, saŭ 1959 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ, 4 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ; 1 școală.

Vite: 1208 vite marĭ cornute, 3672 oĭ, 148 caĭ, 670 porcĭ. Loc. posedă 350 stupĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 8285 leĭ și la cheltuelĭ, de 7062 leĭ.

Sîrbi, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Tețcani, situat între dealurĭ, pe valea Pîrîiașuluĭ-Sîrbilor, la 2½ kil. de satul Tețcani (școală).

Are o populație de 241 locuitorĭ; o biserică catolică, clădită de locuitorĭ la 1848.

Vite: 114 vite cornute, 27 porcĭ.

Sîrbi, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorțeni, care face trup cu satul Scorțeni și este situat pe Pîrîul-Sîrbilor.

Sîrbi, *sat,* pe moșia cu același nume, jud. Dorohoiŭ, comuna Sîrbi, pl. Bașeul, cu o populație de 1009 suflete, situat pe malul Bașeuluĭ, maĭ în jos de Săveni.

Moșia aparține Epitropieĭ Spitalelor Sf. Spiridon din Iași.

Are o școală; o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 palamarĭ, mică și vechie, făcută din vălătucĭ, în anul 1795, de locuitorĭ.

Săteniĭ înproprietărițĭ aŭ 706 hect., 46 ariĭ, pămînt; iar proprietatea, 5027 hect. cîmp.

Sunt 3 iazurĭ şi 2 pîraie ce trec pe moşiile numite Bodeasa şi Gîrla-Zamă.

Drum principal, acel ce duce de la Săveni la Stefăneşti.

Moşia se hotărăşte cu: Borolea, Hăneşti, Vlăsineşti, Săveni şi Avrămeni.

Sîrbi, *sat,* fost situat în com. Răuceşti, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, şi acum făcînd parte din jud. Suceava. Are 710 pog. pădure pe teritoriul săŭ.

Sîrbi (Corlăteşti-Sîrbi), *cătun,* spre N.-V. com. Cozieni, plasa Ocolul, jud. Romanaţi. Are 250 locuitorĭ, şi este situat pe ţărmul drept al apeĭ Tesluiuluĭ.

Sîrbi, *sat,* pe moşia şi în com. Drăguşeni, jud. Suceava, aşezat pe ţărmul drept al Moldoveĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 7 fălcĭ, cu o populaţie de 191 suflete.

Are o biserică de lemn.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 4 pălmaşĭ şi 27 codaşĭ, stăpînind 66 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Drăguşeni (5 kil.), la Drăgăneşti (4 kil.) şi la Răuceşti (3 kil.).

Moşia, în mărime de 300 fălcĭ, forma un trup a parte şi era a mănăstireĭ Neamţu, aĭ căreĭ călugărĭ aŭ clădit şi biserica.

In 1786, Iulie 21, moşia Sîrbi ţinea de jud. Neamţu şi era a luĭ Teodor Ciurea, care se judecă cu egumenul mănăstireĭ Rîşca. («Uricar.» de T. Codr., vol. VI, p. 267).

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. Giurgioana, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, situat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la 5$^{1}/_{2}$ kil. de reşedinţa com., în partea de N.-V.

Are o populaţie de 369 suflete şi o şcoală.

Satul Sîrbi până la 1734 a fost la 1$^{1}/_{2}$ kil. maĭ spre N. de actualul. La 1734, s'a mutat spre S. In acelaş timp s'a făcut şi o biserică de bîrne de Mihail Iamandi, proprietarul moşieĭ. Are hramul sf. Nicolae. In 1856 s'a reparat cu lemnăria de la biserica din satul Dămăcuşa.

Lîngă biserică în partea de N., se află ruina uneĭ alte bisericĭ, al căreĭ zid are o grosime de 1 m. şi 15 cm. şi o înălţime de 3—4 m.

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. Nicoreşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, aşezat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la 1 kil. de tîrgul Nicoreşti, reşedinţa com.

Teritoriul satuluĭ e de 2290 hect., cu o populaţie de 266 suflete şi 66 case.

Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ. La 1815 s'a ruinat cea vechĭe, făcută de Stolnicul Ifrim; maĭ pe urmă cu ajutorul răzeşilor s'a rezidit din noŭ alta în 1853, care a durat până în 1869, cînd iarăşĭ s'a prefăcut după cum există astăzĭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ. Loc. sunt toţĭ răzeşĭ.

Sîrbi, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de Bîrlad, pe malul drept al rîuluĭ Bîrladul. Are o populaţie de 237 suflete şi o biserică.

Satul formează com. Sîrbi cu cătunele: Strîmtura şi Potîrlaci.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 2 hect.

Are o moară cu vaporĭ. Comerciul se face de 6 persoane. Prin com. trece şoseaua naţională Bîrlad-Vasluiŭ.

Satul exista înainte de 1603, după cum reese dintr'un zapis de pe atuncĭ.

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Petroasa, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 70 locuitorĭ şi e situat la 4 kil. de căt. Valea-Mare (şcoală).

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şuşani-d.-s., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Sîrbi-Măgura, *cătun,* pendinte de com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe vălceaua Runcul, în stînga Vediţeĭ. Are o populaţie de 400 locuitorĭ şi o biserică, fondată la 1839, de d-na Elena Varipati, în zilele Domnitoruluĭ Alexandru Ghica.

Sîrbi-Sfinţeşti, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, pendinte de com. Butculeşti.

Are o populaţie de 481 suflete şi o biserică.

Sîrbuluĭ (Grădina-), *vechiŭ pichet,* cu No. 77, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Măicăneşti, la E.; azĭ e han.

Sîrca, *com. rur.,* jud. Iaşi, pl. Cîrligătura. Se întinde de la N. din malul drept al Bahluiuluĭ, până în marginea de N. a jud. Roman, avînd forma lungăreaţă. In partea de N. e aşezată pe podişurĭ, iar în cea de S., pe maĭ multe dealurĭ, acoperite cu pădurĭ, pe o întindere cam de 9000 hect. Este formată din satele: Sîrca, Budăile (Frînteşti), Lungani, Crucea, Cosiţeni, Mădărjeşti şi Goeşti, cu o populaţie de 3519 suflete.

Parte din locuitorĭ sunt Ţiganĭ de srobiţĭ, iar parte Ruşĭ, aşezaţ prin aceste locurĭ de prin timpurile cele maĭ vechĭ.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu stoleria, rotăria, butnăria, fierăria, zidăria, cizmăria şi scripcăria.

Comerciul constă în desfacerea cerealelor şi a animalelor la Tîrgul-Frumos şi Podul-Iloaeĭ.

Prin această comună trec: şoseaua naţională Iaşi-Roman, ce o pune în comunicaţie spre E. cu Podul-Iloaeĭ, la 10 kil., iar spre V. cu Tîrgul-Frumos, la 12 kil.; calea ferată Iaşi-Paşcani.

Pe la hotarul de N. al com. trece rîul Bahluiul; prin mijloc, Bahluețul şi maĭ multe pîrae, formînd diferite iazurĭ.

Are 5 bisericĭ, cu 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; 3 şcoale; 4 morĭ de apă şi 2 de aburĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 15246 leĭ, 69 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 15197 leĭ, 91 banĭ.

Vite: 3089 vite marĭ cornute, 272 caĭ, 5526 oĭ, şi 1059 rîmătorĭ.

Sîrca, *sat*, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, situat pe valea Fundoaia, lîngă iazul Sîrca, în partea de N.-E. a comuneĭ, pe dinaintea căruia trece şoseaua naţională şi calea ferată Tîrgul-Frumos—Iaşi. Are o populaţie de 329 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, înfiinţată în anul 1881; o moară de apă; casele proprietăţeĭ şi un rateş mare. In partea de N. se află o mică pădurice.

Vite: 609 vite marĭ cornute, 57 caĭ, 1802 oĭ şi 35 rîmătorĭ.

Aicĭ a avut loc între aniĭ 7157 şi 7165, războiul cu Petru-Ştefan-Vodă, care a venit în al doilea rînd cu oştĭ ungureştĭ şi munteneştĭ, asupra luĭ Vasile-Vodă, ce se afla atuncĭ la domnia Ţăreĭ şi în care războiŭ, biruind Ştefan-Vodă, a alungat pe Vasile-Lupu, luînd el domnia.

Sîrca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Bordeni, pl. Prahova, jud. Prahova.

Sîrca, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Iaşi, pl. Bahluiul-Cîrligătura, com. Sîrca, pe linia Iaşi-Paşcani, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1870. Se află între staţiile Podul-Iloaeĭ (11,1 kil.) şi Tîrgul-Frumos (10,8 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de 66^{m},90. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 16021 leĭ, 5 banĭ.

Sîrsca, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Beloţul, aşezat pe dealul Sîrsca. Are o populaţie de 313 suflete.

Sîrt-Iol-Bair, *şir de dealurĭ*, jud. Constanţa, plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Lipniţa şi Garvan. Prin dealul Curdeli se pune în legătură cu culmea Coşlugea din N. plăşiĭ Silistra-Nouă. Sîrt-Iol-Bair se găseşte în partea de S. a plăşiĭ. Teritoriul brăzdat de această culme este coprins între văile Derea-Ceair, Saila-Ceair, Cara-Culac, la V.; Canara-Ceair, Satis-Chioi-Ceair şi Dermen-Ceair, la E.; balta Ciamurlia, la N. Lasă alte prelungirĭ secundare, la V. şi la E. Cea maĭ însemnată este Dermen-Sîrt, printre văile Cialî-Ceair şi Dermen-Ceair. O altă prelungire sudică este dealul Ciricegi-Iol-Bair, printre văile Cialî-Ceair şi Cara-Culac. Are de asemenea o mulţime de movile, din care cea maĭ însemnată este movila Veli-Chioi, lîngă satul Lipniţa, 145 m. înălţime. In interiorul teritoriuluĭ, mărginit de văile de maĭ sus, şi decĭ în cutele terenuluĭ se găsesc aşezate şi satele Lipniţa şi Veli-Chioi. Se ridică pănă la o înălţime de 170 m. Este acoperit cu cîte-va pădurĭ la E. şi S., din care maĭ însemnate sunt: Echenli-Orman, Sidi-Orman, Chirişlic-Orman, Iaşi-Orman, Carali-Corusu, Saia-Corul-Orman, resturĭ din întinsele pădurĭ ce acopereaŭ odinioară aceste locurĭ şi care aŭ fost distruse. Restul azĭ e acoperit cu tuferişurĭ şi fîneţe şi viile locuitorilor din Lipniţa şi Veli-Chioi. Drumurile care brăzdează acest deal sunt: drumurile Ostrovul — Cuzgun, Lipniţa — Garvan, Lipniţa — Veli-Chioi, Veli-Chioi — Para-Chioi.

Văile ce aŭ începutul lor în acest şir de dealurĭ sunt: Derca-Ceair, Cirîl-Misi-Ceair şi altele maĭ micĭ.

Slaşoma, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, la 40 kil. de oraşul Turnul-Severin. Moşia e proprietatea Statuluĭ, şi maĭ înainte aparţinea mănăstireĭ Gura-Motruluĭ. Este situată pe valea Slaşomeĭ.

Se mărgineşte: la E. cu com. Dobra şi Guardeniţa; spre S., cu com. Almăjelul; spre V., cu com. Pădina-Mică şi Pădina-Mare, de care se desparte prin rîul Drincea; iar spre N., cu com. Podul-Grosuluĭ.

E formată din satul cu acelaşĭ nume şi mahalalele Bocenilor, Popeştilor şi Golanilor, cu o populaţie de 1760 locuitorĭ şi 300 case.

Locuitoriĭ posedă: 80 plugurĭ, 154 care cu boĭ, 16 căruţe cu caĭ; 90 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 56 caĭ, 840 oĭ şi 700 rîmătorĭ.

E străbătută de maĭ multe şosele com. care o leagă cu comunele vecine.

Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 2488 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1777 leĭ.

Cîmpiĭ maĭ principale în comună sunt: cîmpia Dobreĭ, pe care se află pădurea Drăgaica, cu arborĭ seculari. Văĭ sunt: Valea-Vîrcanuluĭ, a-Bibanuluĭ

și ogașul Hotărani, pe ale căruĭ dealurĭ, în partea de N., se află plantate viĭ. In partea de S. se află valea Dobreĭ, valea Vîlcenilor și Fata-Inaltă, pe care se află viĭ.

Slateia, *baltă,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. urbane Hîrșova, situată în partea V. a plășeĭ și cea N. a comuneĭ, lîngă balta Rotunduluĭ și formată de vre-o revărsare anterioară a apelor Dunăreĭ; e înconjurată de toate părțile cu stuf; are o întindere de 80 hect.; conține puțin pește, ce se consumă în localitate.

Slatina, *com. urb.,* capitala jud. Oltul, situată pe valea Șopotuluĭ și dealurile vecine, lîngă malul stîng al Oltuluĭ, pl. Oltul-d.-j., la 44⁰,26′ latitudine nordică și 24⁰,22′ longitudine estică, socotită după meridianul din Grenwich, cu o altitudine de 150 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ, și la distanță — pe linia ferată — de 189 kil. de București.

Teritoriul orașuluĭ se întinde pe o suprafață de aproape 1500 hect., din care 150 vatra orașuluĭ, 910 hect. arabile, 250 viĭ și 150 hect. zăvoaie, iar restul, poenĭ, izlazurĭ, etc.

Limitele luĭ sunt: la N., Valea-Mueriĭ, Ciriașovul și Pîrliți; la E., Valea-Mare, Bîrca, Recea și Zorleasca; la S., Milcovul și la V., Salcia și Slătioara.

Până la 1846 n'a fost pod stătător peste Olt; toată comunicația se făcea cu multă greutate pe podurĭ de vase. In acest an Vodă Bibescu clădi cel d'întîiŭ pod stătător de lemn, pe rîul Olt, lîngă Slatina, format din 2 crîmpeie, căcĭ aci Oltul avea două ramurĭ, care înconjuraŭ un ostrov mare; o ramură trecea pe lîngă oraș, pe sub Grădiște și malul livezilor și se numea Oltul vechiŭ, ceea-l'altă înconjura zăvoiul și se numea Beica. Căpătîele, pariĭ și maĭ ales șoseaua între aceste podurĭ, care era plantată cu o frumoasă alee de plopĭ, aŭ rezistat până la 1877.

La 1865, stricîndu-se podurile de lemn, s'aŭ construit altele de fier, ceva maĭ la N. de cît cele de lemn. Era cea d'întîiŭ lucrare de felul acesta în Romînia.

La 1877, s'a început construcția nouluĭ pod de fier într'o singură ramură și s'a terminat la 1891. S'a așezat pe 5 picioare, afară de capete la distanță de cîte 80 m.

Viile produc în termen de mijloc vr'o 500 hectol. vin.

Vite sunt: 190 caĭ, 108 ĭepe, 300 boĭ, 80 vacĭ, 400 oĭ și 300 porcĭ.

Se compune din centrul orașuluĭ și mahalalele: Șopotul la N.-E., Obrocari la N.-V., Căloianca la S. și cătunul Clocociovul, maĭ la S. de Căloianca, pe dealul Clocociovuluĭ.

Centrul orașuluĭ are o poziţiune frumoasă și strategică, fiind situat între două dealurĭ și măgura Grădiștea. Are forma unuĭ amfiteatru triunghiular, cu vîrful la E. în muchia dealuluĭ, baza la V. în Grădiștea, la S. dealul Căloianca, și la N. dealul Șopotuluĭ.

Tot raionul orașuluĭ se compune din 3 colorĭ: Roșu, Galben și Negru, cu 34 strade, din care 4 maĭ principale sunt: București, Lipscani, Primăria și Ionașcu, cu trotuare pavate cu bazalt, pe o întindere liniară de 1580 m.

Intrarea în oraș se face pe 9 bariere, din care 5 maĭ principale: Oltul, Valea-Mueriĭ, Pîrliți, Bariera-Găreĭ și Berbeni.

Comerciul se exercită de 245 persoane.

Are o populație de 8028 locuitorĭ (1900); un palat administrativ, clădire mare, construit în 1887; maĭ multe otelurĭ; 11 bisericĭ, deservite de 15 preoțĭ, 2 diaconĭ, 13 cîntărețĭ și 11 paraclisierĭ; 2 școale de băețĭ, 2 de fete și 1 mixtă, în suburbia Clocociovul; un gimnaziŭ, clădire mare, spațioasă, care a costat 160000 leĭ, ridicată în anul 1890; o școală de agricultură; o fabrică de cherestea lîngă Olt, 2 morĭ cu aburĭ, 2 tipografiĭ, o fabrică de lumînărĭ, 8 brutăriĭ, 6 simigiriĭ, 2 farmaciĭ, etc.

Intr'o poeană de lîngă matca vechĭe a Oltuluĭ, se face tîrgul săptămînal și oborul de vite, în toate joile; tot aci se ține și bîlciul anual, la Sf. Gheorghe. Aci era în vechime casa Poșteĭ, o zahana și cazarma turcească, o clădire lungă, construită de nuele și învelită cu stuf.

Cîte-va amănunte asupra bisericilor Slatineĭ:

Biserica Ionașcu, situată pe o moviliță, în unghiul format de strada Primărieĭ cu strada Solomon, poartă următoarea inscripțiune:

Cu vrerea Tatăluĭ și cu ajutorul Fiuluĭ și săvîrșirea Duhuluĭ sfînt, Amin.

Ridicatu-s'aŭ această sfîntă și Dumnezeească biserică din temelie, unde se prăsnuește hramul sfîntul Ierarch Nicolae și Marĭ Mucenicĭ Gheorghe și Dimitrie, în zilele Măriеĭ Sale Ion Alexandru Ipsilante Voevod, cu blagoslovenia Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolit al Ungro-Vlahieĭ, Chiriu Chir Grigorie și prin osîrdia și cheltuiala d-luĭ Jupîn Ionașcu Ion Serbu Clupețu ot Slatina și s'aŭ înfrumusețat cu zugrăvitul și cu clopot și cu toate odoarele, atît pre din lăuntru precum și pre din afară după cum se vede; însă aŭ maĭ ajutat și d-luĭ Constantin Bălșanu, jupîn Martin Mircescu, cu cît Dumnezeŭ i-a învrednicit, ca să fie pomenire în vecĭ, și s'aŭ început acest sfînt locaș la aniĭ zidireĭ 7290 (1792), Maiŭ 13 și s'a săvîrșit la leatu 7295 (1787), Sept. 20.

La anul 1843, s'a reparat, s'a îngrădit cu fier și i s'a pus ceasornic.

La 1873, s'a dărîmat de guvern, s'a reclădit, tot în locul celeĭ vechĭ, și la 8 Noembre 1877 s'a sfințit de prea sfinția sa Episcopul Ghenadie II Argeșiŭ, fostul Mitropolit, zugrăvindu-se de Pictorul Tătărăscu. Ctitoriĭ zugrăvițĭ înăuntru sunt: Ionașcu Clupeț și soția sa Neaga, întocmaĭ după cum sunt și în Pinacoteca Muzeuluĭ.

Biserica Sf. Troița, situată în centrul orașuluĭ, între stradele Lipscanĭ și Ionașcu. Are două inscripțiunĭ: una slavonă și alta romînă.

Această din urmă arată că e zidită de Ghenea Vel Vistier, în zilele luĭ Mateiŭ Basarab Voevod, la anul 7153 (1645); iar la 1784 s'a reparat fiind cu totul dărîmată și arsă de Turcĭ. La anul 1851 s'a zugrăvit și reparat pe din lăuntru și pe din afară, precum se vede, prin osîrdia d-luĭ Alexe Zamfir, Epitropul bisericeĭ, iar tîmpla, ușile Împărăteștĭ, s'aŭ făcut cu toată cheltuiala de Pitarul Ionașcu Răducu, în zilele Domnuluĭ Barbu D. Știrbey, și sub Arhipăstoria luĭ Climent, Episcopul Argeșuluĭ.

Ctitorĭ zugrăvițĭ în lăuntru sunt Jupîn Ghinea Vel Vistiernic și Jupînița Florica; apoĭ Alexe și Marghioala Zamfir.

Are două clopote cu următoarele inscripțiunĭ:

a) Clopotul cel mare:

Acest clopot făcutu-l'aŭ jupîn Ghinea Clucer I. Jupînița Florica (1628) ca să fie de pomină la biserică la Slatina, unde este hramul Sf. Troiță, în zilele luĭ Mateiŭ Basarab Voevod.

b) Clopotul cel mic:

Acest clopot este de la biserica cea mare din Slatina, la hramul Sf. Troița, s'aŭ prefăcut de noĭ: Ionașcu i Ion, i Grigorie (1793).

Aceasta este cea maĭ vechie biserică din Slatina.

Biserica Maica-Domnuluĭ (Precista), situată sub dealul Căloianca, lîngă strada Precesta, are o curte mare, împrejmuită cu zid și două intrărĭ; în cea d'întîiŭ se află niște case vechĭ, în a doua curte se află biserica și primul cimitir al orașuluĭ.

Are următoarea inscripție:

Cu vrerea Tatăluĭ, cu ajutorul Fiuluĭ și cu săvîrșirea Sf. Duh, începutu-s'aŭ această sfîntă biserică întru hramul Prea sfinteĭ Adormirĭ de Dumnezeŭ născătoare și pururea fecioară Maria, în zilele Prea Luminatuluĭ Domn Ion Constantin Nicolae Voevod, și s'a ostenit D-luĭ Jupîn Nicole brat Jupîn Nicolae, biv vel Cămăraș za Ocne, de aŭ zidit'o din temelie și aŭ înfrumusețat'o, precum se vede, cu toată cheltuiala d-luĭ, și s'a început temelia la luna luĭ Iulie 4, și s'a săvîrșit la Septembre 15, anul de la zidirea lumeĭ 7244 (1736).

Această biserică, rămasă, de la secularizare, biserică de mir, a fost mănăstire și a posedat maĭ multe moșiĭ: Bîrca, lîngă Slatina, Preotești, din com. Oporelul, cum și în oraș maĭ multe acarete și prăvăliĭ cu embatic.

A fost închinată Mănăstireĭ Xeropotamul din muntele Athos și metoh al mănăstireĭ Plumbuita de lîngă București.

Biserica Sf. Nicolae din tîrg, situată față de Precista, în unghiul unde se împreună strada Precesta cu strada București, poartă următoarea inscripțiune:

Cu voia Tatăluĭ și cu ajutorul Fiuluĭ și cu săvîrșirea Sf. Duh s'aŭ zidit această sfîntă și Dumnezeiască biserică întru hramul Sf. Niculae, în zilele prea luminatuluĭ Domn Ioan Scarlat Voevod, fiind înainte de lemn, făcută de răposatul popa Andreĭ, protopop ot Slatina și după șeasezecĭ de anĭ stricîndu-se, îndemnîndu-s'aŭ robiĭ luĭ Dumnezeŭ Mateĭ Căpitan sîn Opreu Județu, nepot popi luĭ Andreiŭ, împreună cu doĭ cinstițĭ și de bun neam boierĭ anume: D-luĭ Radu Slătineanu biv vel comis, i d-luĭ Gheorghe Coman Căpitan Șerban, i d-luĭ Manole Brașoveanu, i d-luĭ Ion Vătavu brat Căpitan, i d-luĭ Mateiŭ Jupîn Ivan, Jupîn Mihaiŭ, i Jupîn Manea Tănase, și aŭ zidit'o din temelia eĭ și aŭ înfrumusețat'o, după cum ze vede, anul 1760.

S'a reparat la 1892.

Posedă un ohtoih tipărit la Buda la 1611, fiind Episcop Iosif.

Biserica Sf. Nicolae Coastă, situată tocmaĭ în coasta dealuluĭ Căloianca, lîngă strada Vintilă-Vodă. S'a rezidit în 1889, în locul celeĭ vechĭ, a căreĭ inscripțiune, ce era pe o piatră de marmoră albă, aŭ stricat'o lucrătoriĭ. Se zice că cea vechie dura de 200 de anĭ. La 1889 s'a reparat din fondurile răposatuluĭ Iorgu Anghelescu.

Biserica Sf. Ioan din Coastă, situată sub coasta Grădișteĭ, cam în față de Sf. Nicolae și aproape de strada Solomon. Această biserică s'a zidit la 1796 de robiĭ luĭ Dumnezeŭ preotul Popa Barbu Duhovnicu și alțiĭ, în zilele Domnuluĭ Ion-Alexandru-Ipsilante-Voevod. S'a reparat în 1827 și 1876.

Schitul-Șopotul, situat în vîrful triunghiuluĭ, pe malul stîng al Șopotuluĭ. In casele mănăstireĭ, reparate s'a așezat spitalul județean. Biserica s'a zidit din temelie de Jupîn Constantin Rătescu, Gheorghe Logofăt și Jupîn Nicolae Mumuianu. La 1839, i s'a făcut reparația de Jupîn Radu Mumuianu, împreună cu Părintele Archimandrit Nifon Turtăianul, în zilele Domnuluĭ Alexandru D. Ghica-Voevod.

După secularizare a rămas biserică de mir și se întreține, ca și Precestea și Ionașcu, de către stat.

Biserica Sf. Niculae din Obrocari, situată în partea de N., afară din oraș, d'asupra mahalaleĭ Obrocari, are hramul Sf. Niculae și Invierea-luĭ-Lazăr. Maĭ

întîiŭ a fost făcută din lemn şi la 1877 s'a reclădit din cărămidă de către locuitoriĭ Gheorghe Simon şi alţiĭ.

Schitul-Sihareţul, situat la N. de oraş, cam în muchia dealuluĭ dintre Şopotul şi Valea-Mueriĭ, în mijlocul uneĭ pădurĭ şi cu o poziţie frumoasă.

Pe piatra aşezată la temelie, în stînga intrăreĭ, se vede următoarea inscripţie:

In zilele creştinuluĭ Ion Antonie V. V. şi s'a ostenit Episcopul Serafim de o aŭ zidit din temelie pănă s'aŭ săvîrşit, cu toată cheltuiala Mitropolieĭ a toată Ţara Romînească, Varlam, ca să le fie de pomenit în vecĭ Amin. 7180 (1672) şi după trecere Episcopul Serafim rămas-s'a nĕstavnic ieremonach Veniamin.

In interiorul bisericeĭ se maĭ află două inscripţiunĭ cu coprinsul următor:

Cu vrerea tatăluĭ şi cu ajutorul fiuluĭ şi cu săvîrşirea duhuluĭ sfînt, prenoitus'aŭ această sf. biserică, Adormirea prea sfinteĭ de Dumnezeŭ Născătoare şi pururea fecioareĭ Maria, din temelie şi cu toate împrejmuirile, după cum se văd, cu toată osîrdia Sf. Sale Părinteluĭ Iosif Eclesiarchul, Egumenul Sf. Schit Strihareţ şi Greci, cu cheltuiala sfinteĭ Mitropoliĭ, prin slobozenia şi porunca Prea sfinţieĭ sale Părinteluĭ Mitropolit Neofit, în zilele Prea Inălţatuluĭ Domn a toată Ţara Romîneasca, George D. Bibescu Vodă, leat 1844, August 10.

La intrare, în dreapta, se vede zugrăvit Serafim şi la stînga Varlam. Lîngă numele Serafim se adaogă: «Episcop, care a episcopit multă vreme la Buzăŭ şi Rîmnic puţinel şi s'a pristăvit aci». Iar lîngă mitropolit se vede scris: «Mati boja Varlam, Mitropolit al Ţăriĭ Romîneştĭ».

Pe păretele din dreapta de la intrare se maĭ văd zugrăviţĭ: Iosif Strihăriţeanu, egumenul sfintelor schiturĭ Strihareţul şi Greci, ce se titulea maĭ înainte protopop Ion Buciumeanu şi Prea sfinţia sa Chiriu Chir Neofit, Mitropolitul Ţăriĭ Romîneştĭ.

Are o evanghelie tipărită la anul 1775, în Bucureştĭ, în zilele Domnuluĭ Alexandru Ipsilante.

Mănăstirea Clocociovul, situată la S. de Slatina, în gura văieĭ cu acest nume, într'o poziţiune plăcută, cu privire asupra Oltuluĭ. De jur împrejur e închisă ca o cetăţuie, cu o curte de zîd înalt şi gros, care a început a se ruina. Casele mănăstireştĭ sunt în complectă ruină şi abia maĭ pot adăposti pe călugărul îngrijitor al bisericeĭ.

Din inscripţiunea aflată pe frontispiciul bisericeĭ, o frumoasă piatră de marmoră albă, se vede că a fost zidită pe la 1645, în timpul domnieĭ luĭ Mateiŭ Basarab, de jupîn Dinicu Vel Agă.

Posedă o evanghelie tipărită la anul 1684.

Spre S. de mănăstire, pe malul opus al văieĭ, de altfel adîncă şi îngustă, se află o mare şi frumoasă cismea, făcută de locuitoriĭ căt. Clocociovul, şi de unde se alimentează tot cătunul.

Biserica sf. Nicolae din Clocociov, biserică de mir, situată în muchea dealuluĭ, cu faţa asupra văiĭ Oltuluĭ. In curtea eĭ, cam pe coasta din faţă, se află cimitirul căt. Are hramul Cuvioasa Paraschiva şi Sf. Nicolae şi s'a zidit la anul 1837 de Jupîn Grigore Obogeanu şi alţiĭ.

Cea maĭ vechie şcoală din Slatina şi din tot jud. Olt, este şcoala No. 1 Ionaşcu, înfiinţată pe la anul 1794. Are o clădire, făcută înadins pentru şcoală, în curtea bisericeĭ, zidită tot de Ionaşcu, pe la 1800, într'o moviliţă de sub Grădişte, în partea de jos a oraşuluĭ. Unul dintre primiĭ dascălĭ aĭ şcoaleĭ a fost George Ardeleanu, tatăl d-luĭ P. S. Aurelian; asemenea şi Ion Ionaşcu, un zelos apostol al luminăreĭ poporuluĭ, fost membru al Divanuluĭ Adhoc, răposat la 1876.

Şcoala practică de agricultură, instalată la Strihareţ, s'a înfiinţat în anul 1883.

Căĭ de comunicaţiune: Pe lîngă Slatina trece linia ferată Bucureşti-Vîrciorova, avînd staţia Slatina. Prin oraş trece şoseaua naţională Craiova-Piteşti, şoselele judeţene: Slatina-Turnul-Măgurele şi Slatina-Roşiori, care se leagă cu şoselele vecinale şi comunale şi pun ast-fel oraşul în comunicaţie cu toate comunele judeţuluĭ.

Slatina e locul natal al luĭ Vintilă-Vodă, care a domnit în Muntenia de la 1533 până la 1536, cînd a fost ucis de boierĭ la vînătoare pe malul Jiuluĭ.

Slatina, *mănăstire* de călugărĭ, în com. Mălini, jud. Suceava, situată într'o poziţie frumoasă, pe o poiană de pe ţărmul stîng al pîrîuluĭ Suha-Mică, la V. de Mălini şi Fălticeni, şi anume la 10 kil. de Mălini şi la 27 kil. de Fălticeni.

La prima vedere pare o cetate pătrată avînd cîte un turn la fie-care colţ. Zidurile ce-o înconjură sunt foarte înalte şi groase, avînd icĭ-colo cîte o ferestruie îngustă. Pe zidul din spre S. d'asupra porţiĭ este marca Moldoveĭ.

In mănăstire se adăpostesc 16 călugărĭ şi 3 fraţĭ.

Tradiţia şi Letopiseţele Ţăreĭ ne spun că s'a întemeiat în împrejurările următoare:

«Alexandru Lăpuşneanu fiind Domn, aŭ făcut mănăstirea Slatina; legenda zice, că trăind un sihastru acolo şi fiind un paltin, copaciŭ mare, unde este acum prestolul în oltariŭ, vedea în oltariŭ, spre Duminicĭ şi spre alte zile marĭ, multe luminĭ întru acel paltin la vremea sluj-

beĭ bisericeĭ. Şi i s'aŭ arătat Maica Precista în vis, şi i-aŭ zis să meargă la Alexandru-Vodă să ĭ zică să facă mănăstire şi mergînd sihastrul la Alexandru-Vodă, s'aŭ îndemnat Alexandru-Vodă de sihastru de aŭ făcut mănăstirea Slatina, întru acel loc unde aŭ fost paltinul şi aŭ adus şi capul sfîntuluĭ Grigorie Bogoslovul, de stă până astă-zĭ la sfînta mănăstire, la Slatina, ferecată cu argint şi cu pietre scumpe.

«Şi domnind Alexandru-Vodă Ţara, întru lauda luĭ Dumnezeŭ, aŭ zidit mănăstirea Slatina, cu multă cheltuială şi osîrdie şi o aŭ sfinţit Grigorie Mitropolitul. Iară la sfinţenie zic să fi fost preoţĭ cu diaconĭ 117, în anul 7066 (1558) Octombrie 14. («Letopis.», vol. II, p. 183 şi vol. I, p. 210).

Sub capul Sf. Gheorghe s'a găsit următorul «Sirep»:

Precum am bine-voit Domnia mea cu a noastră bună-voire şi cu curată şi dragă inimă şi din toată bună voia noastră şi cu ajutor de la D-zeŭ, am dat şi am întărit a noastră veche ctitorie sfînta mănăstire de la sfîntul Munte, de la Vatoped, unde este hramul Buna-Vestire a prea curateĭ stăpîneĭ noastre Născătoare de Dumnezeŭ şi pururea fecioareĭ Marieĭ cu o cervăsărie ce este în Solon, ce acea cervăsărie Domnia mea am cumpărat-o de la un cadiŭ turc anume Baluium de la Solon, drept 6500 aspri turceştĭ şi am dat'o pe acea maĭ sus scrisă cervăsărie să fie supusă către sfînta mănăstire de la Vatoped, pentru că aduseră rugătoriĭ noştri kir. Maxim Eclisiarhul şi Sofronie stareţul proegumen şi cu alţĭ fraţĭ de la sfînta mănăstire Vatoped, în ţara noastră şi la noĭ sfintele Moaşte: întîĭ sfîntul cap al sfîntuluĭ Grigore Bogoslov şi sfintele moaşte, sfintele fălcĭ a sfîntuluĭ Ioan Zlatoust şi sfintele moaşte sfîntul şi marele deget al sfinteĭ Aneĭ Maiceĭ Prea-curateĭ stăpîneĭ noastre Născătoareĭ de Dumnezeŭ şi pururea Fecioareĭ Marieĭ.

Decĭ şi Domnia Mea împreună cu aĭ noştri rugătorĭ şi părinţĭ: Chir Grigorie Mitropolitul Suceveĭ şi Chir Eftimie Episcopul Rădăuţilor şi Chir Anastasie Episcopul Romanuluĭ, aŭ primit şi toţĭ soborniceşte blagosloviră cum că sĭ punem sfintele moaşte întru a noastră de noĭ zidită sfînta mănăstire de la Slatina, unde ĭaste hramul sfînta Preobrăjanie a Domnuluĭ Dumnezeuluĭ şi Mîntuitorul Nostru Is. Chrs. Decĭ Domnia Mea cu mare bucurie ne-am bucurat, şi prea frumos am împodobit sfintele moaşte şi cu mult aur le-am ferecat pe acele maĭ sus scrise moaşte şi multe pietre de mult preţ am pus către sfintele moaşte şi le-am pus întru a noastră mănăstire de la Slatina.

Şi întru aceeaşĭ aşişderea am binevoit Domnia mea cu a noastră bună-voire şi cu curată şi dragĭ inimă şi am tocmit ca să aibă sfînta lavră, de la noĭ mertic pe fie-care an, cîte 300 de galbenĭ roşiĭ şi am dat şi am plinit, şi ca s'avem a da pînă ce va sta sfînta lavră de la sfînta mănăstire de la Vatoped, pentru mîntuirea şi sănătatea şi pentru sufletul Domnieĭ mele şi pentru mîntuirea şi sănătatea şi pentru sufletul Ruxandeĭ Doamneĭ Domnieĭ Mele şi pentru sănătatea dăruiţilor de D-zeŭ fiiĭ Domnieĭ Mele Ionaşcu, Bogdan, Mihail şi Petru şi a fiĭcelor Domnieĭ Mele: Tudora, Chiajna şi Teofana şi pentru sufletele sfinţilor răposaţilor părinţilor noştri, şi pentru sănătatea tinerilor şi a toată ţara Domnieĭ mele şi pentru toată legea creştinească pravoslavnică; cum că să fie acea maĭ sus scrisă cervăsărie sfinteĭ mănăstire de la Vatoped unde este hramul Buna-Vestire a Prea-curateĭ stăpîneĭ noastre Născătoare de D-zeŭ şi pururea Fecioareĭ Maria şi unde este Egumen rugătoriul Nostru Calist, de la noĭ uric cu tot venitul neclintit nicĭ odinioară în veciĭ vecilor; pentru că am cumpărat Domnia mea pe acea maĭ sus zisă cervăsărie tot pe banĭ gata spre aceia este credinţa Domnieĭ Noastre pre cea maĭ sus scrisă Io. Alexandru Voevod, şi credinţa Prea iubiţilor fiiĭ Domnieĭ mele Ionaşcu şi Bogdan şi Mihaiŭ şi Petru şi credinţa boerilor noştri; credinţa D-sale luĭ Negoe şi a D-sale a luĭ Vascan Movilă, Pârcălabul de Hotin, credinţa D-sale luĭ Iosif Veveriţă Pârcălabul, credinţa D-sale luĭ Alexandru Budăĭ Pârcălabul, credinţa D-sale luĭ Ioan Dancul şi D-sale Cristea Pârcălabul de Neamţŭ, credinţa D-sale luĭ Andrică şi credinţa luĭ Toader Pârcălabul din Cetatea-Nouă, credinţa D-sale luĭ Dumitru Pârcălabul de Suceava, credinţa D-sale luĭ Moga Spătariul, credinţa D-sale luĭ Zbiesiŭ Postelnicul, credinţa D-sale luĭ Ion Petric Visternicul, credinţa D-sale Costin Paharnicul, credinţa D-sale luĭ Andreică Stolnicul, credinţa D-sale luĭ Paşcu Comisul şi credinţa tuturor boierilor noştri Moldoveneştĭ a micĭ şi marĭ.

Iară după a noastră viaţă cine va fi domn din fiiĭ noştri saŭ din neamul nostru, saŭ iarăşĭ orĭ pe cine ar alege Dumnezeŭ a fi Domnitor Ţăreĭ noastre Moldoveĭ, acela ca să nu strice a noastră danie şi întărire şi acea maĭ sus scrisă tocmeală, ci ca să aibă a întări şi a înoi, a da şi a plini aceĭ maĭ sus 300 galbenĭ roşiĭ obsocul sfinteĭ mănăstirĭ de la Vatoped precum este tocmit ca să fie în vecĭ.

Iar cine s'a ispiti a strica şi a surpa aceasta a noastră maĭ sus scrisă tocmeală, unul ca acela să fie blăstămat de Domnul Dumnezeŭ ce aŭ făcut Ceriul şi pămîntul şi de Prea curata luĭ Maică şi de patru sfinţĭ Evangheliştĭ şi de 12 sfinţĭ Verhovnicĭ Apostolĭ şi de 318 sfinţĭ Părinţĭ de la Niceea şi să aibă parte cu procletul Arie şi cu Iuda şi cu alţĭ jidovĭ care strigară spre Christos Dumnezeŭ, sîngele luĭ cel nevinovat spre dînşiĭ şi spre fiiĭ lor ca să fie precum este în veciĭ vecilor, amin.

Iar spre maĭ mare tărie şi întărire a tuturor celor maĭ sus scrise, l'oroncit-am a luĭ nostru credincios Domnuluĭ Movilă Logofătul ca să scrie, şi a noastră pecete să o lege către această scrisoare a noastră.

Io Alexandru-Voevod Domn Ţăreĭ Moldoveĭ. — Insă ca să se ştie în fiecare an ca să fie luna luĭ Decembre 6 zile, la ziua sfîntuluĭ Neculaĭ, ca să aibă a face pomenire Domnieĭ mele şi Doamneĭ Domnieĭ mele şi celor de Dumnezeŭ dăruiţĭ fiiĭ Domnieĭ mele să se facă după obiceiŭ: parastas şi panahizĭ cu o cupă mare de argint cu solzĭ, poleită, ce am băut însuşĭ Domnia mea dintr'însa, şi a II-a zi aşijderea colivă şi parastas şi masă.»

«Iară el (Alexandru Lăpuşneanu) dacă aŭ împlinit 13 anĭ şi 1/2 a Domnieĭ sale, şi ceĭ d'întîĭ şi a doua, primind întîiŭ călugărie, aŭ răposat şi cu cinste l'aŭ îngropat în Mănăstirea Slatina, care este de dînsul zidită.» (Gr. Ureche, «Letop.» I, p. 222.)

Doamna Ruxanda eşind şi ea din lume (după doĭ anĭ) în anul 7078 (1570), Noembrie 12, aŭ astrucat'o în mănăstirea Slatina, lîngă Domnul săŭ Ale-

xandrul Vodă» (Gr. Ureche, «Letop.» I, p. 222).

Capul sfîntuluĭ Grigore Bogoslovul este legat cu două panglice de aur, pe care este săpată următoarea inscripţie în limba slavonă:

† Acest cap este al Patriarhuluĭ nostru Grigore Bogoslovul şi l'a ferecat boerul Postolachi Vistiarnic şi Cneghina luĭ Cheajna, fiica luĭ Alexandru Voevod, şi l'a dat la sfînta Mănăstire Slatina, în zilele piosuluĭ şi iubitoruluĭ de Hristos Domnuluĭ nostru Io Eremia Moghila voevod, stăpînitor ţăreĭ Moldoveĭ, la anul 7105 (1597).

De desupt urmează inscripţia ast-fel: *Sub arhiepiscopul Ghiorghie Moghila, Mitropolitul Suceveĭ, luna Aprile 23.*

Pe piatra ctitorească, de asupra uşeĭ bisericeĭ, este următoarea inscripţie:

† Cu învoirea Tatăluĭ, cu ajutorul Fiuluĭ şi cu săvîrşirea Sfîntuluĭ Duh, iată eŭ robul, al treimeĭ închinător, Io Alexandru Voevod, cu Doamna mea Ruxanda şi cu de Dumnezeŭ dăruita mie odraslă, Bogdan şi Petru şi Constantin, am început a zidi templul acesta cu numele Schimbarea la faţă a Domnuluĭ, la anul 7069 (1561).

Sub bour, în mijlocul pajureĭ de pe piatră, urmează:

† Această piatră s'a aşezat sub Egumenul Ieromonah Nil, la anul 7090 (1582) luna Aprilie 8.

Pe perdeaua Dverilor, făcută de Alexandru Lăpuşneanu, este următoarea inscripţie:

† Această mare perdea a făcut'o piosul şi Iubitorul de Hristos Io Alexandru Voevod cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn Ţăriĭ Moldoveĭ pentru rugă de pomenire a sufletuluĭ săŭ şi a Doamneĭ luĭ Ruxanda şi a copiilor săĭ Ionaşco şi Bogdan şi Petru şi a fiicelor sale Teodora, Maria şi Teofania, şi a dat'o la noă zidita mănăstire, unde este hramul schimbarea la faţă a Domnuluĭ şi Mîntuitoruluĭ nostru Isus Hristos anul 7069 (1561).

Pe mormîntul din dreapta în biserică este următoarea inscripţie:

† Acest mormînt l'a înfrumuseţat, Io Alexandru Voevod fiiceĭ sale Teofania, care s'a mutat la vecĭnicile locaşurĭ, la anul 7069 (1561).

Pe mormîntul de afară, în păretele bisericeĭ este următoarea inscripţie:

† Aicĭ este mormîntul, unde zace robul luĭ Dumnezeŭ Ieromonahul Nil, Igumen, care s'a mutat la vecĭnicile locaşurĭ la anul 70..... luna Sept. . . . (data necunoscută).

La Trapez este următoarea inscripţie:

† Acest trapez, Iosif Igumenul l'a făcut în zilele luĭ Alexandru Voevod, fiul luĭ Bogdan Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn Ţăriĭ Moldoveĭ, la anul 7069 (1561).

Apoĭ maĭ sunt şi alte odoare dăruite de către Mitropolitul Veniamin Costache, care a fost îngropat la această Mănăstire la 18 Decembre 1846, şi ale căruĭ rămăşiţĭ le-a strămutat în anul 1887 Mitropolitul Iosif Naniescu la Mitropolia din Iaşi.

Acele odoare sunt următoarele:

O evanghelie ferecată cu argint; două chivote de argint suflate cu aur şi finifturĭ; o cruce de argint suflată cu aur; un rînd de sfinte vase de argint suflate cu aur; maĭ multe vestminte, procoveţe şi perdele; aseminea mitra şi vestmintele Arhiereştĭ ale Mitropolituluĭ.

Afară de moşiile Mălini, Găineşti, Borca, Sabasa, Mădeiul şi parte din Fărcaşa, ce fuseseră date Mănăstireĭ de întemeietorul eĭ, aceasta maĭ poseda Oprişeni, Rădăşeni, şi altele, pe care le înstrăina şi schimba după placul sfatuluĭ Mănăstireĭ, supus orbeşte Egumenuluĭ. Aşa, un document din 1641 Octombre 2 arată că Mănăstirea Slatina dă luĭ Vasile V. V. Truseşti ca să facă nişte chiliĭ la mănăstire. («Uricariul», VII, p. 45).

La 1752 era egumen la Slatina Partenie (Idem. 26).

In 1821 fu prădată şi arsă de rămăşiţele eteriştilor.

Vornicul Alexandrul Beldiman în «Jalnica Tragedie» descrie cu deamănuntul această întîmplare.

Mitropolitul Veniamin, în raportul săŭ către Divanul Ţăreĭ, arată că mănăstirea Slatina a fost meremetisită şi făcută ca din noŭ după ce fusese arsă de Ienicerĭ.

In 1860, Guvernul Ţăreĭ exilă în mănăstirea Slatina pe Mitropolitul Sofronie Miclescu.

Slatina, *sat,* făcînd parte din com. rur. Nucşoara, jud. Muscel, plaiul Nucşoara, situat pe malul drept al rîuluĭ Doamna. Este cel din urmă sat până la frontieră.

Are o populaţie de 160 locuitorĭ, carĭ s'aŭ împroprietărit pe moşia fraţilor Iorguleştĭ.

Slatina, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Olt, com. Slatina, pe linia Piteşti-Craiova, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Potcoava (21,3 kil.) şi Piatra-Olt (16,6 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 166m,29. Venitul aceste staţiĭ pe anul 1896 a fost de 259585 leĭ, 14 banĭ.

Slava, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Babadag. Izvoreşte din pantele de E. ale dealuluĭ Baş-Punar, sub numele de Baş-Punar, se îndreaptă maĭ întîiŭ spre S.-E., trece prin satul Baş-Punar, apoĭ, curge spre N.-E., trece pe lîngă mănăstirea lipovenească Uspinia, prin satul Slava-Rusă, şi de aci o ia iar spre S.-E., trece pe lîngă satul Caugagia, taie şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Constanţa, şi după un curs de

maĭ bine de 70 kil. se varsă în ĭezerul Golovița, o prelungire a laculuĭ Golovița, lîngă satul Ciamurli-d.-j. Pănă la Slava-Rusă curge numaĭ printre dealurĭ înalte, acoperite cu pădurĭ seculare. Basinul este considerabil și acopere jumătate din pl. Babadag, cam 80000 hect. El este cuprins între dealurile: Topolog, Baș-Punar, Periclic, Haidîn, Ciamurli, Taș-Bair, Eniceri, la V. și S., și între dealurile Atmagea, Secar-Bair, Jidini, Izvoruluĭ, Orta-Bair, Taslî-Bair, și culmea Babadaguluĭ la N., cuprinzînd teritoriele comunelor Atmagea, Ciucurova, Slava-Rusească, Ciamurli-d.-j. și Ciamurli-d.-s. Afluențiĭ săĭ ceĭ maĭ însemnațĭ sunt: Slava-Cercheză, unită cu valea Haram-Ceșme, Atmagea, valea Jidini, Valea-Călugăruluĭ, Sevaiova-Balca, Pahotnicai-Balca, trecînd prin satul Slava-Cercheză, pe stînga; iar pe dreapta valea Cancena.

Slava-Cerchezească, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Babadaguluĭ, cătunul com. Slava-Rusească, așezat pe pîrîul Slava-Cercheză, la 6 kil. spre N.-V. de reședință, la poalele a 3 dealurĭ înalte și păduroase. Are o întindere de 1397 hect., din care 96 hect. vatra satuluĭ, și o populație de 682 suflete, toțĭ lipovenĭ împărțițĭ în 2 secte: cu popă și fără popă; 2 bisericĭ și 2 școale.

Pozițiunea acestuĭ sat este una din cele maĭ frumoase din toată Dobrogea, fiind adăpostit de toate părțile cu munțĭ înalțĭ și păduroșĭ.

Slava-Cerchezească, *ramură a pîrîuluĭ* Slava, jud. Tulcea. Izvorește din dealul Sacar-Bair, sub numele de Sacar-Dere, se întinde spre E., sub numele de Arman-Ceșme, apoĭ sub acela de Ciucurova trece prin comunele Ciucurova, Slava-Cercheză, de unde își ia numele, se îndreaptă apoĭ spre S., primind văile Atmagea, Călugărul, Jidini, Salcari-Dere, Matievă-Balca; pe stînga și lîngă Slava-Rusă se unește cu pîrîul Slava-Rusă.

Slava-Rusă, *com. rur.,* în partea centrală a jud. Tulcea și a pl. Babadag, pe pîrîul cu același nume, la S.-V. de orașul Babadag.

Se mărginește: la N., cu com. Armutlia și Baș-Chioi, la S., cu com. Ciamurli-d.-s. și Beidaut; la V., cu com. Ciucurova și Atmagea; la E., cu teritoriul orașuluĭ Babadag.

Dealurile care brăzdează com. sunt: Culmea-Babadaguluĭ, de la N.-V. spre S.-E., în partea de N. cu ramificațiunile eĭ; dealul Jidini, cu vîrful Jidini (341 m.); Tașlî-Bair (251 m.); Uzum-Bair (234 m.) la N.; Matieva-Hară (264 m.); Lasă-Hară (250 m.); Carada-Bair (255 m.); Hribescoi-Hară (244 m.); Sevaiova-Hară și Pahotnicai-Hară (224 m.), acestea la E.; Camena (143 m.) la S.-E.; Starcica (Cerșetoarea) la S.-V., unde se află și o peșteră; Lisaia (pleșuva) la V.; lanțul Peștercaia la N.; Cardonsca la N.-V.; Cardon spre E.; Emina la S.-E.; Slavsca la S.; Spil-Starcica la V.; Clinci-Jidini (cheia izvoruluĭ) la N.-V.; Bujor la E. Inălțimea acestor dealurĭ, acoperite cu pădurĭ, este de 200—350 m. La mijloc și V. sunt: Culmea-Baș-Punaruluĭ cu ramificațiile; dealul Ciucurova (335 m.); dealul Ibrișov (241 m.), toate acoperite cu pădurĭ.

O udă Slava-Rusă, la S., trecînd prin com. și căt. Baș-Punar; are ca afluențĭ pe stînga: valea Slava-Cercheză, numită și Stavcov, de la o mănăstire lipovenească Stavcov, ce exista pe la mijlocul secoluluĭ XIX-lea, lîngă căt. Slava-Cercheză, Valea-Călugăruluĭ, valea Jidini, valea Dere-Iol-Cari, Matieva-Balca, Lîsă-Balcă, Hribescoi-Balcă, Seraiova-Balcă.

E formată din căt.: Slava-Rusă, reședința, așezată spre E., la confluența pîraielor Slava-Rusă și Slava-Cercheză; Slava-Cercheză, pe pîrîul cu același nume, la 6 kil., spre N.-V. de reședință; Baș-Punar, pe Slava-Rusă, la 13 kil. spre V. de reședință.

Intinderea com. este de 11907 hect., din care: 128 hect. ocupate de vetrele celor 3 sate, cu o populație lipovană de 1776 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 507 plugurĭ; 544 caĭ și iepe; 367 boĭ și vacĭ; 300 capre și oĭ.

Veniturile com. sunt de 13958 leĭ; iar cheltuelile, de 11284 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt drumurĭ comunale ce unesc căt. între ele și duc la cătunele învecinate, ca Babadagul, Cangagia, Poturul, Ciamurli-d.-s., Ciucurova, Armutlia, Beidaut.

Sunt treĭ bisericĭ lipoveneștĭ.

In Baș-Punar este o biserică, cu hramul Sf. Metodiŭ și Ciril. Maĭ sunt și 2 mănăstirĭ, una de bărbațĭ, numită Uspinia; alta de călugărițe, așezată în sat, zidită la 1804 și, lîngă aceasta, o biserică zidită în 1890.

Sunt 5 școlĭ, din care 2 lipoveneștĭ.

Slava-Rusă, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, cătunul de reședință al com. Slava-Rusă, așezat la S.-V. de Babadag, pe pîrîul Slava-Rusească. Are o întindere de 2944 hect. și o populație de 1094 suflete, lipovenĭ împărțițĭ în 2 secte: cu popĭ și fără popĭ saŭ bespopovĭ; 1 biserică, 1 mănăstire de maicĭ, 1 școală romînă și 2 lipoveneștĭ.

Slava-Rusă, *ramură a pîrîuluĭ* Slava, jud. Tulcea; izvoreşte din dealul Baş-Punar, se prelungeşte spre S., în direcţia N.-V. spre S.-E.; trece prin satul Baş-Punar, de unde o ia spre N.-E.; trece pe lîngă mănăstirea Uspinia şi aproape de satul Slava-Rusă, de la care şĭ-a luat numele, primeşte pîrîul Slava-Cercheză, cu care formează pîrîul cel mare Slava.

Slămineşti, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnicĭ. Are o populaţie de 172 suflete; o biserică fondată de locuitorĭ, cu hramul Sf. Ioan.

Slănicul, *plaiŭ* al jud. Buzăŭ, numit ast-fel după rîul Slănic, ce îl udă în tot lungul săŭ, şi situat la partea de N.-E. a judeţuluĭ. Se limitează la N. cu Transilvania; la N.-E. cu Vrancea; la E., cu R.-Sărat; la S. cu plăşile Cîmpul şi Sărata, şi la V. cu plaiul Pîrscov.

Are o suprafaţă de 67247 hect.

E format din 19 comune: Aldeni, Băeşti, Beceni, Beciul, Blăjani, Cărpiniştea, Cernăteşti, Fundeni, Grabicina, Gura-Dimieneĭ, Lopătari, Măneşti, Mînzăleşti, Niculeşti, Săruleşti, Vadul-Soreştilor, Vintilă-Vodă, Zărneşti şi Zilişteanca, cu 91 cătune şi 39 sub-diviziunĭ, avînd o populaţie de 25950 locuitorĭ.

Terenul este muntos la N., deluros în centru şi şes la S. Munţiĭ aŭ păşunĭ întinse, maĭ cu seamă cele din Muşi, Giurgiŭ şi Bisoca. Pădurile sunt numeroase şi seculare. E avut în substanţe minerale, precum: aur, plumb, fier, lignită, păcură, sare, ozocherită, ocru, etc. Sorginţĭ de ape minerale sunt numeroase. Din punct de vedere geologic, prezintă un interes şi o însemnătate deosebită. Industria sa principală este exploatarea şi lucrarea lemnuluĭ, pentru care are 23 herăstrae. Tot aci se lucrează multă lemnărie pentru construcţiunĭ şi maĭ cu seamă grinzĭ. Pentru fabricarea brînzeturilor are o căşerie şi 16 stîne.

Are 42 morĭ din care 2 cu aburĭ; 3 făcae, 13 pive şi 1 dîrstă. Cojocăria este respîndită. Comerciul constă în desfacerea acestor producţiunĭ, a vitelor, şi în transporturĭ.

Se fac aci 23 tîrgurĭ anuale, din care maĭ însemnate sunt: cel din Săpoca şi cele din Beceni.

Cale de comunicaţie are şoseaua Săpoca-Lopătari, întreruptă adesea de viiturile rîuluĭ Slănic.

Vite: 7713 boĭ, 3807 vacĭ, 1226 viţeĭ, 13 bivolĭ, 26 bivoliţe, 740 caĭ, 867 ĭepe, 214 mînjĭ, 38564 oĭ, 1947 capre, 41 asinĭ, 3911 porcĭ. Loc. aŭ 1050 stupĭ.

Are 13 şcolĭ; 36 bisericĭ, cu 37 preoţĭ, 36 cîntăreţĭ şi 29 paracliserĭ.

Pe lîngă comunele din care e compus actualmente, coprindea, până la 1844, şi cîte-va sate din jud. Rîmnicul-Sărat. Reşedinţa sub-prefectureĭ sale a fost cînd în com. Beceni, cînd în com. Cărpiniştea. Acum e unit cu plaiul Pîrscovul şi are reşedinţa în com. Pleşcoi.

Slănicul, *com. urb.,* pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Este situată pe valea gîrleĭ Slănicul, la 45 kil. de Ploeşti. Aci e reşedinţa plaiuluĭ Vărbilăul.

Are o populaţiune de 4488 locuitorĭ.

Posedă 5 bisericĭ, dintre care una în Groşani, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, fondată cam pe la a. 1724, de Stoica Gioarsă; întîiŭ a fost de lemn, s'a refăcut pe la anul 1774, de către Neagu Toma.

A doua biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, are următoarea inscripţiune:

Această sfîntă şi dumnezeiască biserică este zidită şi înălţată din temelie, cu toate podoabele ce i se cuvine, după cum se vede, întru cinstea şi lauda sf. Mucenic Gheorghe, de robul luĭ Dumnezeŭ Opriş, Radul, Filcea, Trandafir, în zilele Domnuluĭ Nostru Io Constantin Nicolae Voevod şi a iubitoruluĭ de Dumnezeŭ Episcop Chir Misail, întru vecinică pomenire, în leatul de la facerea lumeĭ 7243, de la Hristos 1732, în Septembre 10.

A treia biserică, catedrala, cu hramul sf. Erarhĭ, are următoarea inscripţie:

Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică s'a ridicat întru cinstea şi lauda sfinţilor erarhĭ, zidită cu toată cheltuiala dumnealuĭ boieruluĭ biv vel clucer: Ion X (Hagi) Moscu... în zilele Domnuluĭ Io Alexandru Moruzzi, cu blagoslovenia Mitropolituluĭ Chir Dosofteiŭ, Episcop Chir Constandie, şi s'aŭ săvîrşit cu toată podoaba eĭ de numitul boer, la leatul 1800, Octombre 1.

A patra biserică, cu hramul Naşterea M. Domnuluĭ, s'a fondat la anul 1851 de Safta Zăneasca, iar a cincea, cu hramul sf. Ilie, s'a zidit cu ajutorul d-luĭ Ion Marinescu şi al tuturor mahalagiilor, la anul 1865. Aceste bisericĭ sunt deservite de 5 preoţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă parte cu tăiatul săreĭ din saline, parte cu munca cîmpuluĭ, prin jud. Ialomiţa şi Brăila.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ, parte s'aŭ împroprietărit la 1864, pe proprietăţile maĭ multor moşnenĭ, pe a Eforieĭ spitalelor şi pe a familieĭ Zănescu. Eĭ posedă: 235 caĭ, 904 boĭ, 539 vacĭ, 223 viţeĭ, 70 taurĭ, 1269 oĭ, 130 capre, 418 porcĭ.

In com. sunt 5 morĭ pe apa Slăniculuĭ, 4 în Groşani şi 1 în

Prăjani, precum şi o fabrică de ipsos a fraţilor Alexerio.

Şcoală există în com. de la 1855.

Ape minerale sunt în localităţile, unde aŭ fost gurĭ de ocne altă-dată şi care se numesc: Baia-Baciul şi Baia-Verde. Ele aparţin statuluĭ. Aceste ape conţin pe lîngă sare şi iod.

Din proprietatea luĭ Dumitru Arnăutu maĭ ĭese un izvor cu apă de pucioasă.

Un alt izvor de apă sărată, conţinînd sare şi fier în mare cantitate, iod şi pucioasă într'o cantitate maĭ puţin pronunţată, se află pe proprietatea d-luĭ Al. Slăniceanu.

S'a înfiinţat un stabiliment balnear, graţie căruia Slănicul e vizitat vara de multă lume.

In Slănic sunt mine foarte bogate în sare gemă, care, în ce priveşte calitatea, rivalizează cu minele din Anglia şi aduc Ţăriĭ un venit însemnat.

De asemenea există şi o carieră de piatră, din care se fabrică ipsos. Localitatea unde este cariera se numeşte Pe-Zăpodie, lîngă Muntele-Verde, în partea de N.-E.

Comerciul se exercită în com. de 23 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 24239 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 25138 leĭ.

In partea despre N. şi N.-V. a Slăniculuĭ este plaiul numit Şerban-Vodă, care deşi nu cade în raionul com., este totuşĭ în răzeşie cu Slănicul. Acest plaiŭ începe din căt. Schiuleşti, pendinte de com. Homorîciurile, şi merge urcînd un colnic destul de întins până în gîturile munţilor, ramificaţiunĭ ale Carpaţilor, prin diferite suişurĭ şi coborîşurĭ, muchĭ şi văĭ, până ajunge în Transilvania.

Parte în raionul com., parte în marginile eĭ, se găsesc următoarele piscurĭ, poienĭ, plaiurĭ: Piscul-Vulturuluĭ, Poiana-Banuluĭ, Valea-Feteĭ, Piscul-Gorganuluĭ, al-Scoruşuluĭ, Gornătele, Cremenea, Zăpodia, Fundata (loc izolat, destinat pentru înmormîntarea holericilor, după vremurile vechĭ), Podul-Lungaşuluĭ, Măgura, Vîrful-luĭ-Gureş, Sitarul, Poiana-Varangheĭ, Groaza, Degeraţi, Plaiul-Ogaruluĭ, Leba, Vîrful-Gîşteĭ, etc. Cele maĭ multe din ele sunt locurĭ pentru păşunat.

E udată de gîrla Slănicul, ce desparte com. în două, de la N. spre S. şi de afluenţiĭ acestcia: Tărîceanca, Valea-Musceluluĭ, a-Cărbuneanuluĭ, Valea-de-la-Mihaiŭ-Edu, Bughia, etc.

Se mărgineşte cu com.: Schiuleşti (N.), Teişani şi Bughea (E.), Livadea şi Vărbilăul (S.) şi Ştefeşti (V.).

Slănicul, *com. rur.*, în jud. Muşcel, plaiul Nucşoara, la S.-V. de Cîmpulung, la 15 kil. de acest oraş, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Slănicul.

In partea de N. are maĭ multe izvoare de apă sărată.

Se mărgineşte cu comunele: Stăneşti, Domneşti, Aninoasa, Berevoeşti-Ungureni şi Berevoeşti-Pămînteni.

Are o populaţie de 500 locuitorĭ; o biserică vechie, clădită de moşnenĭ, cu ajutorul Jupîneseĭ Diaconeasa Casandra, reedificată la 1860; o şcoală, înfiinţată la 1832.

Locuitoriĭ posedă: 46 caĭ şi ĭepe, 400 boĭ şi vacĭ, 946 oĭ şi berbecĭ, 188 capre şi ţapĭ şi 144 porcĭ şi scroafe.

Moşia e proprietatea locuitorilor moşnenĭ.

Prin com. trece rîul Slănicul, care izvoreşte din pădurea aceşteĭ com., din lacul Rotundul, udă com. pe ambele malurĭ şi se varsă în rîul Bratia, la com. Aninoasa. Pe marginea de V. şi S. a com. maĭ trece pîrîul Valea-Moşuluĭ.

Pe rîul Slănicul, în raionul com., este o moară şi un herăstrăŭ.

La N.-V. de com., cam la 2 kil., în pădure, a fost până la 1805 un mic schit de călugărĭ.

Spre N., la 1 kil., sunt cîte-va izvoare de apă sărată.

Prin com. trece şoseaua judeţeană Cîmpulung—Curtea-de-Argeş.

Slănicul saŭ **Slănicelul**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuşul, situat în valea pîrîuluĭ Slănicul şi pe un podiş format de munţiĭ Puful, Şurile şi Piciorul-Borvizuluĭ.

Are o populaţie de 1085 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, clădită la 1847 de Gavril Manciŭ; 9 cîrciumĭ, 3 morĭ de apă şi 2 herestrae.

Vite: 59 caĭ, 718 vite cornute, 177 porcĭ şi 288 capre.

Slănicul, *staţiune balneară*, în com. Tîrgul-Trotuşul, pl. Trotuşul, jud. Bacăŭ, aproape de frontiera austro-ungară, la 18 kil. de Tîrgul-Ocna.

Long. E 26°.37′, Lat. N. 46°.17′, Alt. 530 m.

Distanţa de 18 kil. de la Tîrgul-Ocna la Slănic se face în 1½ oră cu trăsura, pe o şosea făcută dealungul pîrîuluĭ Slănicul. E foarte interesantă descrierea luĭ V. de Kotzebue, sub numele de «Slănic în 1855», prin care arată peripeţiele la care eraŭ expuşĭ, şi nevoile de tot felul ce aveaŭ să sufere bolnaviĭ care, din toate părţile Ţăreĭ, se duceaŭ la Slănic, percurgînd distanţe foarte marĭ şi trebuind să ia cu dînşiĭ mobi-

lierul, slugile și bucătăria. In ast-fel de condiții pornirea la Slănic era un adevărat supliciŭ.

Slănicul, pe lîngă că e cea întîĭ stațiune balneară din Țară, este în acelașĭ timp și o stațiune climaterică excelentă, avînd o altitudine de 530 m. deasupra nivelului Mărei-Negre. El se află la poalele munților, care formează la dreapta și la stînga două șirurĭ înalte, Cerbul și Puful, acoperițĭ de brazĭ secularĭ, paltinĭ, mesteacănĭ, fagĭ, etc. E așezat în mijlocul uneĭ văĭ înguste și pitoreștĭ.

Parcul Slănicului e frumos și mare.

Istoric. — Apele de la Slănic sunt cunoscute de la începutul secoluluĭ al XIX-lea. Ele aŭ fost găsite la 20 Iulie 1800 de Serdarul Mihăilucă, mare proprietar din județul Bacăŭ, cu ocaziunea uneĭ vînătorĭ, cînd bînd apă dintr'un izvor, gustul eĭ sărat-acidulat 'i a atras atenția; ast-fel s'a descoperit Isvorul No. 1, care poartă numele de Mihail în amintirea Serdaruluĭ Mihăilucă.

După moartea acestuia, fiul săŭ, căminarul Nastasachi, luă în posesie aceste locurĭ.

Intrebuințarea apelor datează încă de la 1820, cînd deja multă lume se ducea vara la Slănic. Eraŭ la Slănic pe atunci vr'o 40 camere pentru bolnavĭ, făcute de Serdarul Mihăilucă. Apele nu eraŭ analizate și ceĭ ce le întrebuințaŭ o făceaŭ fără nicĭ o indicație medicală.

La 1839, se descoperiră izvoarele No. 4 și No. 5: S-ta Ana și Sf. Pantelimon; iar la 1844 s'a descoperit izvorul No. 6, numit Alecu Ghica.

La 1845, Statul intervine, contestînd drept de proprietate Mihăilucilor și dă locul hatmanuluĭ Aslan.

La 1846, Adunarea Moldoveĭ a trecut localul băilor, împreună cu pădurile din prejur, caseĭ Sf. Spiridon din Iași; această donațiune a fost sancționată în 6 Noembre 1851 de Grigore Ghica V. V. Hrisovul domnesc din acest an, între altele, coprindea: «1. Feredeele (băile) să se dea împreună cu tot locul din prejurul lor, cu acaretele și hrisovelițiĭ depre ele precum s'a stăpînit până în anul 1847 de către hatmanul Alecu Aslan, iar maĭ înainte de răposatul spătar Mihalucă. 2. Se va da cîte 10 falcĭ pădure pe an la partea cea maĭ apropiată de băĭ, până după desfacerea totală a moșieĭ fiscaluĭ, cînd atuncĭ i se va deosebi din tot trupul aceleașĭ moșiĭ pentru vecĭnicie, 800 fălcĭ».

Cu toate acestea, din documentele vechĭ, se vede că încă de la 1757 casa Sf. Spiridon din Iași era proprietară, după cum se spune în hrisovul luĭ Constantin Cihanu Racoviță V. V. Domnul Moldoveĭ, cu data de 1 Ianuarie 7265 (1657).

In 1852, s'a descoperit izvorul No. 7, numit S-ta Aglaia, iar în 1856, casa Sf. Spiridon însărcină pe doctorul Ludvig Steege cu studiarea complectă a acestor ape, fiind ajutat de chimiștiĭ Schnell și Th. Stenner. Până atuncĭ Slănicul a rămas sub raportul instalațiilor și confortuluĭ în starea cea maĭ primitivă. Numaĭ în 1877, cînd moșia băilor Slănic, în întindere de 800 fălcĭ, devine proprietatea caseĭ Sf. Spiridon din Iași, se începe a se face cîte ceva pentru aceste băĭ.

In 1881, apele izvoarelor No. 1, 3 și 4 aŭ fost expuse la expoziția Internațională de Balneologie din Frankfurt pe Main, obținîndu-se medalia de argint, distincțiune, ce nu fusese acordată nicĭ băilor de la Franzensbad, Marienbad și Hall, care aŭ o reputațiune europeană.

In 1882, se descoperi izvorul No. 8, numit Constantin și Elena.

In 1874, s'a descoperit izvorul No. 1 bis, care a fost numit izvorul «Alexandru», în amintirea d-luĭ Alexandru Varnav Liteanu, care, ca Epitrop al caseĭ Sf. Spiridon, a lucrat mult pentru propășirea acesteĭ stațiunĭ balneare.

Apele Slănicului aŭ fost expuse: în 1873, la Expositia din Viena, obținînd medalia de aur; în 1889, la Exposiția Universală din Paris, obținînd medalia de aur; în 1894, căpătînd medalia de aur, la Exposiția Cooperativă din București și în fine, în anul 1900 la Exposiția Universală din Paris.

Numirea izvoarelor. — Astăzĭ în total sunt 17 izvoare, din care zece se întrebuințează și anume:

Izvorul No. 1, Mihail (înainte Sf. Paul și apoĭ Chisselef); No. 2, Sf. Magdalena (înainte Clocotișul); No. 3, Sf. Maria, numit și «Regele Slănicului»; No. 4, Sf. Ana; No. 5, Sf. Pantelimon; No. 6, Alecu Ghica (apoĭ Sf. Spiridon); No. 7, Sf. Aglaia; No. 8, Sf. Constantin și Elena; No. 9; No. 1 bis, Alexandru.

Instalațiunile pentru băĭ sunt maĭ multe, și anume:

1. Un stabiliment cu 20 cabine, în care vine apă din izvoarele 4, 5 și 7;

2. Un stabiliment cu 12 cabine, unde se fac băĭ calde și recĭ;

3. Un stabiliment de hidroterapie.

4. Stabilimentul mare din Hotelul Racoviță, construit în 1895, cu 60 cabine în etajul de jos; în

etagiul II este hotelul, așa că bolnaviĭ nu aŭ nevoie să iasă din hotel pentru a face băile.

Acest stabiliment costă un milion de leĭ.

S'a construit maĭ în urmă alte 2 frumoase clădirĭ: Salonul de cură și noul Casino, cu sală de teatru, concert și bal.

Slănicul posedă de asemenĭ maĭ multe hotelurĭ, cu un total de peste 600 camere, în deosebĭ de noua clădire a hoteluluĭ Racoviță, cu 180 camere. Afară de aceasta maĭ sunt multe vile ce se închiriază. Slănicul posedă și un spital cu 20 paturĭ. In Satul-Noŭ, vizitatoriĭ pot găsi case pe la locuințele sătenilor. Restaurante, cafenele, cofetăriĭ, bufeturĭ, etc. sunt de asemenĭ destule. De la 1895, Slănicul e luminat cu lumină electrică.

Climatologia. — Clima după observațiunile făcute în 1879—1880:

Temperatura medie în 1879 în Iulie 15^0 R., în 1880 17^0 R.

Zilele de ploĭ medie în 1879 în Iulie 8 zile, în 1880 11 zile.

Ploile vin cam la ore hotărîte între 2—4 după amiază și sunt de scurtă durată.

Soarele strălucește în tot timpul zileĭ. Clima e dulce, temperatura potrivită și localitatea e ferită de vînturĭ din spre Nord. Curentul predomnitor e vîntul ce vine dinspre S.-V. care e un vînt blînd, ventilează localitatea și e răcoritor. Atmosfera e ozonată; diminețile și serile, atmosfera e înprospătată; nopțile sunt recĭ.

Geologia. — Izvoarele de la Slănic iaŭ naștere în formațiunea menilitică (oligocen), care este bogată în izvoare saline și feruginoase, nu numaĭ în regiunea Trotușuluĭ, dar atît în restul Carpaților din Romînia cît și în Carpațiĭ Transilvanieĭ.

Această formațiune oligocenă, se prezintă în stratificațiunea anti-înclinată, al căruĭ sîmbure e constituit de formațiunea saliferă paleogenică și care se ivește la suprafață la gura Slăniculuĭ, rămînînd în profunzime la Băile Slăniculuĭ, cea ce explică profunzimea la care izvoresc apele minerale bicarbonate clorurosodice de la Slănic.

Proprietățĭ fizice. 1. Izvoarele bicarbonate cloruro-sodice, 1, 2, 3, 6 și 7, aŭ o apă limpede incoloră cu un gust sărat și pișcător, miros slab de acid hidrosulfuros; conțin mult acid carbonic liber; expuse aeruluĭ nu perd mult din sulful ce intră în compozițiunea apeĭ.

Temperatura apeĭ este cu 1—2 grade maĭ ridicată ca a aeruluĭ înconjurător, așa, temperatura luată la 20 Maiŭ 1880 cu termometrul Gaissler, a dat următorul rezultat:

Apa izvoruluĭ No. 1, temp. la isvor 8^0_8 C. temp. aer. 5^0C. No. 2, 9^0_9 C., No. 3, 8^0_9 C. No. 6, 8^0_3 C., No. 7, 8^0_2 C.

2. Izvoarele feruginoase 4, 5 și 8 aŭ o apă cu un gust astringent, pișcător, fără miros, conține acid carbonic liber, și formează un depozit roșiu-gălbuiŭ.

Temperatura luată în aceleașĭ condițiunĭ ca și la izvoarele de maĭ sus este:

Apa izvoruluĭ No. 4, temp. la isvor 6^0_6 C. temp. aer. 5^0_5 C. No. 5, 6^0_6 C.

3. Izvorul No. 1 bis are o apă limpede, incoloră, cu miros slab de acid sulfhidric, gust acrișor puțin sărat, pișcînd limba.

Temperatura apeĭ izvoruluĭ No. 1 bis este de 10^0_5 C., pe cînd a aeruluĭ era de 27^0_8 C.

Densitatea luată la 20 Maiŭ 1880 este:

Izvorul No. 1, densitate 1,00559 la 17^0 C. a aer.; No 2, densitate 1,01565 la 20^0 C. a aer.; No. 3, densitate 1,01240 la 20^0 C. a aer.; No. 4, densitate 1,00030 la 30^0 C. a aer.; No. 5, densitate 1,00025; No. 6 densitate 2,01602; No. 7; No. 8, densitate nedeterminată; No. 9; No. 1 bis densitate 1,00636 la 21^0 R. a aeruluĭ.

Analiza chimică. Prima analiză a fost făcută la 1832, în urma ordinuluĭ dat de generalul Chiseleff către farmaciștiĭ Zotta și Abrahamfi. La 1846 apele fură analizate și studiate de Aga doctorul Vîrnav și farmacistul Pavlovicĭ. In 1853 aŭ fost maĭ complect analizate de d-riĭ P. Schnell și Th. Stenner.

D-l dr. S. Konya a analizat complect aceste ape și anume: în 1879 izvorul 1 Mihail și 3 Sf. Maria; în 1880 izvorul 2 Sf. Magdalena și 4 Sf. Ana; în 1885 izvorul No. 6 Alecu Ghica și 5 Sf. Pantelimon; iar în 1886 izvorul No. 1 bis Alexandru.

Luînd fie-care izvor în parte, vedem următoarele asemănărĭ:

1. Izvorul No. 1 seamănă cu Selters, Ems, Adelheit, Gleichenberg, Giesshübler, Mont D'or, Contrexevile, Apolinaris, Royat, Szczawnica.

2. Izvorul No. 2 seamănă cu Ischl, Kreuznach.

3. Izvorul No. 3 seamănă cu Vichy, Karlsbad, Buda, Ems, Tönnisstein, Vals, Pulna, Biliner (Josephsquelle), Luhatschowitsh, Marienbad etc., bine înțeles însă că apele de la Slănic nu sunt ape termale.

4. Izvoarele 4 și 5 seamănă cu Spa și Schwalbach.

5. Izvorul No. 6 se aseamănă, prin iodurul de sodiu și bromurele care sunt în mare cantitate, cu Sulza (Mühlgrabenquelle)

Sultz-Bad, Salzschirf (Tempelbrünnen), Durkheim (Bleichbrünnen), Krankenheil, Kreuznach (Oranienquelle și Elisenquelle).

Aplicațiunĭ terapeutice. Vom enumera aci afecțiunile contra cărora diferițiĭ medicĭ aŭ obținut rezultate satisfăcătoare:

Boalele tubuluĭ digestiv și ale anexelor: dispepsia, gastrite, gastro-enterocolite, catarul acut de stomac, crampe de intestine, emoroidele, pletora abdominală, constipațiunile, enterite chronice, taenia, vermiĭ intestinalĭ, cardialgiĭ nervoase, gastralgiĭ, hemoragiĭ intestinale, peritonite exudative cronice, dilatațiĭ de stomac.

Boalele ficatuluĭ: boalele cronice, colice hepatice, calculĭ biliarĭ, tumorile ficatuluĭ, tumefacțiunile ficatuluĭ, iperemiile ficatuluĭ, icterele, hepatitele.

Boalele splineĭ: hipertrofia splineĭ consecutivă paludismuluĭ, tumorile splineĭ, febrele paludiene și intermitente, malaria.

Boalele sistemuluĭ urinar; catarele vezicale și renale, gravela, calculiĭ vesicalĭ, calcule și concrețiunile urinare de acid uric, azoturie, fosfaturie, diabetul insipid, pielite, uretrite, cistite, ureterite, morbul luĭ Brigt, pielonefritele, prostatite, blenoragiele cronice și rebele, spermatoreele, poluțiĭ, perderĭ seminale.

Boalele organelor sexuale: tumorile uteruluĭ și a ovarelor, ovarite învechite, hidropisia ovarelor, anomaliele de menstruațiune, inflamațiile chronice ale uteruluĭ, metritele chronice, diferite flexiunĭ și versiunĭ ale uteruluĭ însoțite de inflamațiunĭ, parametrite, catarele uterine, pelvi-peritonitele cronice puerperale, amenoreele-dismenoree și leucoreele.

Scrofulosa cu toate manifestările eĭ, maĭ ales la copiĭ, afecțiunile limfatice, hipertrofia organelor glanduloase a sistemuluĭ articular, osos, cutanat, urechĭ și ochĭ.

Reumatismul articular cronic, muscular, nodos saŭ diformant, — artrita —, accese de podagră saŭ reumatismul podagros.

Boalele aparatuluĭ respirator: bronchite, acute și cronice, astmul la pletoricĭ, catarele acute și cronice ale laringeluĭ, ulcere tuberculoase, tracheite, stările emfisematoase, tuberculosa, (apele sunt indicate afară de congestiĭ), palpitație, diaree, febră periodică, pleuresiile cronice exudative esențiale, clorosa, anemia.

Boalele sifilitice sub diferite forme.

Boalele de piele în genere boalele cronice.

Boalele sistemuluĭ nervos: hemiplegiĭ, paraliziile periferice, nevralgiĭ sciatice și curale, isteriĭ, ipohondriĭ, neurasteniĭ, congestiĭ cerebrale pasive, iminența apoplectică, migrene nervoase, simptomatice, simpatice, paraliziile esențiale, care să nu fie de natură și idiopatică, cerebrală saŭ mădulară.

Obesitate: în disposițiunile de îngrășare, însoțite de degenerescența grăsoasă a ficatuluĭ, idropiziile, intoxicațiunĭ palustre, boalele nasuluĭ și faringeluĭ.

Boalele chirurgicale: cînd afecțiunea este în stare atonică saŭ cronică, oftalmiĭ, conjuctivite, blefarite, ulcerațiile cronice, stomatite și faringite ulceroase, artrite cronice.

Contra-indicațiunĭ.— 1. Toate afecțiunele febrile, inflamatoriĭ saŭ cahectice.

2. Ipertrofia inimeĭ și alte leziunĭ organice ale corduluĭ și ale vaselor arteriale.

3. Boalele tuberculoase și canceroase.

4. Dispozițiunea pentru emoragiĭ, congestiunĭ cerebrale și apoplexiĭ.

5. Idropisia provenind saŭ de la boala de inimă saŭ de rărunchĭ.

6. De asemenea nu se poate întrebuința în cazurile de îngreunaze, de criză isterică și epileptică, precum și în toate boalele acompaniate de slăbiciune mare saŭ consumațiune.

7. Cardiacĭ, albuminuricĭ și diabeticĭ care nu sunt pletoricĭ.

Statistica bolnavilor. De la 1893—1899 aŭ fost:

In 1893=1367, 1894=1371, 1895=2030, 1896=2049, 1897=1339, 1898=2038 și în 1899=1732.

Escursiunile ce se pot face în împrejurimĭ sunt variate și plăcute, așa:

La Cascada, pavilion la înălțime de 559 m. și apoĭ la granița austro-ungară, excursiune scurtă, puțin obositoare.

La muntele Borvis, unde este un pavilion de 678 m. înălțime și apoĭ în vîrf, 741 m., de unde se desfășură o frumoasă priveliște a împrejurimilor.

La Fîntîna-luĭ-Dobrea, la izvoare, unde este un izvor cu apa comună între muntele Sura și Cerbul, 800 m. înălțime. Aci se află și un pavilion.

La Poiana-Sărată, peste muntele Cerbul prin satul Hîrja, escursiune foarte frumoasă, ce se face în 2—3 ore pe jos. Poiana-Sărată este un mare și frumos sat în Transilvania, cu o populație romînească.

La muntele Nagy-Sandar, care are 853 m. altitudine și este cel maĭ înalt munte din împrejurimĭ.

La muntele Puful, unde în 2 ore cu piciorul eștĭ în vîrful luĭ, 907 m. înălțime și unde este o poiană frumoasă, la Cerdacul, etc.

La stînca luĭ Costache Negri, numită înainte a luĭ Agaricĭ.

La muntele Şura, de unde te scobori în satul Hîrja, situat pe frontieră.

La muntele Secăturile, la Puful-Mic şi Dobrul, la 360 scărĭ.

Slănicul, *rîŭ*, izvoreşte din muntele Sandorul-Mare (Transilvania) şi intră în Ţară pe la S. Piciorului-Pescaruluĭ, jud. Bacăŭ, unde se află şi confluenţa sa cu pîrîul Pescarul. De aci şi pe o lungime de 3200 m. formează însăşĭ frontiera Ţăreĭ până la confluenţa cu pîrîul Cheşcheşul, unde se află şi pichetul romînesc No. 105 şi stîlpul de frontieră No. 98; de aci pîrîul părăseşte frontiera care apucă spre V. pe Valea-Cheşcheşul şi, luînd direcţiunea spre N.-E. după un parcurs de 2000 m., ajunge la băile Slănicul, de unde, continuînd aceeaşĭ direcţie, după un parcurs de 16600 m., ajunge la confluenţa sa cu Trotuşul, chiar în marginea de S. a oraşuluĭ Tîrgul-Ocneĭ.

Slănicul, de la origină şi până la confluenţa sa cu Trotuşul, străbate o regiune muntoasă şi acoperită cu pădurĭ seculare, până la confluenţa sa cu pîraiele Tudorache şi Stroe, de unde partea din stînga pîr. se desfăşură pe o imensă poiană acoperită cu fîneaţă şi loc de păşune, iar partea din dreapta pîrîuluĭ continuă a fi acoperită cu pădurĭ, întrerupte din distanţă în distanţă de poenĭ.

Cursul săŭ este repede şi zgomotos. Străbate un pat petros şi remarcat prin stîncile de la S.-V. băilor Slănic, precum şi de acele de la E. satuluĭ Slănicelul. Are cota 630 m. asupra nivelului Măreĭ-Negre la punctul unde atinge frontiera Ţăreĭ şi unde se află şi stîlpul de kil. No. 99; 488 m. la băile Slănic; 408 m. la confluenţa cu pîrîul Tudorache; 341 la E. satuluĭ Slănicul şi în fine 257 m. la confluenţa cu Trotuşul.

Lărgimea şi adîncimea acestuĭ pîrîŭ variază, după cum timpul este secetos saŭ ploios; în acest din urmă caz el devine foarte furios, din cauza apelor cu care este alimentat de afluenţiĭ săĭ.

Lungimea sa este de 21 kil. 800 m. de la intrarea sa în Ţară şi până la confluenţa cu Trotuşul.

Afluenţiĭ principalĭ aĭ Slănicului sunt pe dreapta: Pîrîul-Pescaruluĭ, care formează şi frontiera; Pîrîul-Dobruluĭ; Pîrîul-Sticlărieĭ; pîrîul Stroe; pîrîul Hova, Pavel, Muncelul, Bejan şi Lupuluĭ; iar pe stînga, pîraiele: Cheşcheşul, Puful, Piatra, Tudorache, Cîmpuluĭ, Pîrîul-Sărat, Braduluĭ, Fînaţuluĭ şi Popeĭ. Afară de aceste, Slănicul maĭ primeşte, pe ambele părţĭ, o mulţime de alte pîrîiaşe maĭ micĭ, ce se scurg din coastele munţilor.

Localităţĭ. — Slănicul udă în cursul săŭ, începînd din partea de sus, maĭ întîiŭ localitatea numită Băile Slănic, una din cele maĭ însemnate localităţĭ de băĭ din Romînia, bogate în acid carbonic şi hidrosulfuric, sare, brom, iod şi var; apoĭ, maĭ la vale şi pe stînga pîrîuluĭ, Slănicul udă Satul-Noŭ; iar de aci, şi aproape în tot parcursul săŭ, se găsesc înşirate pe ambele malurĭ locuinţe ce se îndesesc cu cît pîrîul merge maĭ la vale, formînd satele Slănicul, Slănicelul, Cherdacul, situat la jumătate calea dintre Tîrgul-Ocneĭ şi Băile Slănic, şi în fine Gura-Slăniculuĭ, situat pe stînga şi aproape de confluenţa sa cu Trotuşul. De aci putem deduce că Valea-Slăniculuĭ este aproape în toată lungimea eĭ populată de locuitorĭ, ocupîndu-se cu agricultura, creşterea vitelor, tăiatul şi căratul lemnelor; se remarcă însă că această vale este cu totul pustie şi sălbatică de la băile Slănic în sus spre origină.

Orografia. — Inălţimele din dreapta şi din stînga ce însoţesc acest pîrîŭ, aŭ un comandament foarte mare asupra văeĭ şi chiar a regiunilor învecinate. Ast-fel avem pe dreapta: vîrful Cernica (954 m.), situat în dreptul confluenţeĭ cu pîrîul Pescarul; vîrful Paltinişul (1019 m.), în dreptul Băilor Slănicul; vîrful Bolohanul (764 m.); vîrful Ungureana (779 m.) şi vîrful Coşna (778 m.), ale căruĭ picioare se termină la confluenţa cu Trotuşul. Pe stînga avem: vîrful Puful (936 m.), la N. băilor Slănicul, apoĭ vîrful Petrarul (847 m); vîrful Pravila (875 m.) şi în fine Cireşoaia (771 m.) la N. satuluĭ Slănicul şi la 689 m. asupra stîncilor dintre satele Slănicelul şi Gura-Slăniculuĭ.

Comunicaţia pe această vale se face pe unul şi acelaşĭ drum, în parte impetrit şi întreţinut în stare de a putea satisface nevoile locuitorilor de pe această vale, precum şi trecerea lesnicioasă a numerosuluĭ public ce, pe timpul vereĭ, cercetează băile Slănicul.

Trecerea de pe un mal pe cel-l'alt a acestuĭ drum se face pe podurĭ de lemn al căror număr este de opt.

De la băile Slănicul în sus comunicaţia se face pe o simplă potecă, accesibilă numaĭ pentru oamenĭ călărĭ saŭ pe picioare.

Afară de acestea, din valea Slăniculuĭ pleacă în dreapta şi în stînga o mulţime de alte potecĭ şi cîteva drumurĭ de exploatare, menite a satisface nevoile locale.

Geologia. — Basinul rîuluĭ Slănicul e format la basă din *schis-*

turĭ menelitice (eocen superior), peste care urmează *gresiurile de Măgura* (oligocene).

Valea Slănicului e strîmtă și cursul săŭ torențial pănă în aval de băile cu același nume. De aci se lărgește puțin, dar coastele eĭ tăiate în mod abrupt lasă dezgolite păturile gresiuluĭ masiv de Măgura în numeroase puncte, saŭ se află acoperite cu verdeață, dar presărate cu bolovanĭ enormĭ, ce se desprind din bancurĭ și staŭ suspendațĭ în pozițiunĭ puțin stabile, amenințînd în fie-care moment căderea lor și oferind astfel peizage pitoreștĭ, admirate de toțĭ vizitatoriĭ.

La băile Slănic, izvoarele minerale izvoresc din păturĭ de gres, ce alternă cu schisturĭ avînd o înclinațiune foarte mare către E.; puțin maĭ în aval ele se ridică din noŭ și formează un sysclinal alcătuit din schisturĭ menelitice. La Cerdac straturile devin orizontale și se pot urmări pe o mare întindere pănă în apropiere de Tîrgul-Ocna, unde se ridică puțin spre E. și apoĭ se apleacă către confluența cu Trotușul. Deasupra acestor schisturĭ găsim zăcînd concordant gresiul de Măgura, ce formează chiar muntele cu același nume. In Valea-luĭ-Tudorache s'a găsit pentru prima oară mineralul *ozocherita* de către profesorul Meyer și din această cauză s'a numit și *moldovita*.

Piatra se exploatează în maĭ multe cariere de a lungul văiĭ Slănicul.

Slănicul, *rîŭ*, în jud. Buzăŭ, plaiul Slănicul, format din Izvorul-Furuluĭ, ce ia naștere de la stîna munteluĭ Furul-Mic și din Izvorul-Opriĭ, care ĭese din muntele Neharnița și care, după ce înconjoară lunca Odoboaia, se unește cu Izvorul-Furuluĭ. Rîul Slănicul udă în lung comuna Lopătari, unde, la cătunul Jurubești, începe a se săra. Apoĭ, scaldă maĭ toate comunele plaiuluĭ Slănicul, pănă la com. Cernătești și se varsă în rîul Buzăul, lîngă com. Săpoca. Cursul săŭ, în timp de ploae, e violent și aduce marĭ bolovanĭ, dintre carĭ mulțĭ conglomerațĭ de psilodonĭ și unio, apoĭ sigă, gips, etc. Apa sa e foarte sărată, din care cauză, în jurul săŭ, maĭ nu se întrebuințează sarea gemă. Afluențiĭ ceĭ maĭ însemnațĭ, pe partea stîngă sunt izvoarele: Măceșul, Brazeul, Brebul, Pîrîul-Sărat, Valea-Săriĭ, Sturzea, Valea-Pereĭ, Valea-Cotoreĭ, Papa, valea Peceneaga, Cîmpulungeanca, Dimiana, Valea-Vaceĭ, Valea-Hotaruluĭ, Izvorul-Dulce, Băiasca, Moroianul, Căciînea, Valea-Lacului, etc.; iar pe dreapta: Crajna, Ploștina, Mociarul, Poiana-Ascunsă, Valea-Porculuĭ, Bodinești, Coca, Ocea și o mulțime de alte izvorașe și torente, care toate, mărindu-ĭ volumul, îl fac adesea un rîŭ periculos.

Geologia văeĭ Slănicului. — Slănicul izvorește și curge prin *flysch* pănă la poalele Munteluĭ-Țiganuluĭ, unde gresiul de Măgura (oligocen), ce-l constitue, se pleacă către S.-V. și e acoperit de salifer (helvețian) în mod discordant. Puțin maĭ în amont, gresul de Măgura din muntele Zariștea prezintă păturĭ imbibate cu petrol și altele cu *ozocherită*.

Formațiunea saliferă a fost studiată în mod amănunțit de către *Gr. Cobălcescu* și studiul săŭ e interesant în întregime. Il reproducem aci întocmaĭ:

«In partea de N. a Pîrscovuluĭ, formațiunea saliferă este descoperită pe o mare întindere, din cauză că tărîmul, cu congeriĭ ce o acopereaŭ, a fost în mare parte răpit prin denudațiunĭ considerabile.

«Ea constitue o rîpă remarcabilă de-alungul țărmuluĭ stîng al Slăniculuĭ, rîpa care se prelungește de la *Minești* pănă dincolo de *Lopătari*. Această rîpă este marginea uneĭ terase, ce se întinde la N. rîuluĭ și a căreĭ suprafață prezintă ondulațiunĭ, ce aŭ însă un aspect cu totul altul de cît cele ale părțeĭ meridionale ale Pîrscovuluĭ; aceste ondulațiunĭ sunt maĭ puțin înalte și această altitudine maĭ mică are, de sigur, drept cauză d'intîiŭ anticitatea lor maĭ mare, care le-a expus un timp maĭ îndelungat la acțiunea agenților fizicĭ, și, apoĭ, natura rocilor constitutive, în mare parte solubile și în tot-deauna foarte delatabile în apă. Alura lor depinde de la direcțiunea încrețiturilor tărîmuluĭ, ceva deosebit de a depozitelor cu congeriĭ și care sunt în general mult maĭ strînse de cît ale acestor din urmă.

«In adevăr, studiind precedent rîpa ce se prelungește în fața Lopătarilor, noĭ am văzut că tărîmul salifer, ce suprapoartă și acolo, tărîmul cu congeriĭ, formează încrețiturĭ foarte strînse, prin care straturile tărîmuluĭ aŭ fost aduse în pozițiune verticală, și că partea superioară a crețurilor a fost, în mare parte, distrusă și răpită de către agențiĭ fisicĭ, maĭ înainte de stabilirea laculuĭ congerian. Vom adăuga că păturile, de și îndreptate de la N.-N.-E. către S.-S.-V. aŭ însă direcțiunea de $1\frac{1}{2}$ oră către $13\frac{1}{2}$ oră a cadranuluĭ și că această direcțiune nu este alta de cît acea a axelor încrețiturilor.

«Depozitele inferioare ale tărîmuluĭ (salifer) se văd la *Mi-*

nești, deși nu se poate spune dacă depozitele acestea constitue adevărata sa bază, căcĭ, precum se vede din secțiune, cu cît înaintăm spre Lopătari, păturile prezintă o pozițiune ce arată o nivelă superioară. Această parte inferioară e constituită din bancurĭ de gips de la 10—20 m. putere. Acest gips este alb sacaroid, înfiltrat de nisipurĭ cuarțoase și bancurile ce formează se prelungesc către N.-N.-E. 1 ½ oră formînd protuberanțe paralele deasupra teraseĭ pre care o termină rîpa. El alternează cu gresurĭ lutoase și gipsifere, în straturĭ subțirĭ, despărțite prin păturĭ subțirĭ de luturĭ asemene gipsifere. Aceste din urmă straturĭ de gres și de luturĭ încep a se arăta sub bancurile de gips, la jumătatea căeĭ către hanul de la Mînzenești și constitue singure tărîmul până la această din urmă localitate.

Pe acest spațiŭ, păturile înaintînd către V., devin din ce în ce maĭ verticale și arată apoĭ o dispozițiune sinclinală, cea ce ne face a recunoaște un prim creț îndreptat în jos. Apoĭ, pentru un scurt spațiŭ, straturile reiaŭ posițiunea lor precedentă, se arată, adică, înclinate earășĭ către V. și susțin o sistemă de bancurĭ groase de gres alb, friabil și foarte gipsos, ce nu este alta de cît complexul bancurilor de gips, pe care le-am observat la Minești, dar în care nisipul predomnește asupra gipsuluĭ. Această sistemă suprapoartă în stratificațiune discordantă o enormă serie de bancurĭ de gres, a căreĭ parte inferioară ridicată formează muntele Rîpa-Lungă.

«Intre Minești și acest munte, tărîmul salifer a încercat resturnărĭ forte marĭ, căcĭ constituirea rîpeĭ nu permite de a restabili succesiunea păturilor într'un ordin regulat, fără a admite o enormă îndoitură, a căreĭ parte superioară a fost distrusă și ale căreia ramurĭ, împlîntate adînc în sol, aŭ deviat către V., în așa mod, că partea occidentală a încrețitureĭ a venit a lua în aparență o pozițiune superioară.

«După ce am trecut de această puternică serie de gresurĭ ce este și ea încrețită, dar cu crețĭ maĭ puțin pronunțațĭ, maĭ ales în păturile superioare, se arată din noŭ păturile serieĭ gipsifere, însă, înclinate în sens contrar cu înclinațiunea lor precedentă; urmează apoĭ earăși seria gresurilor, care de astă-dată în urmarea disoluțiuneĭ serieĭ gipsoase și a uneĭ prebușiturĭ neregulate, determinată de această disoluțiune, vin a se rezema cu crestele lor pe planul păturilor gipsifere.

«Maĭ la V. înaintînd către Lopătari, rîpa nu arată de cît partea inferioară a tărîmuluĭ salifer, aĭ căruia crețĭ sunt d'intîiŭ puțin pronunțațĭ și prezintă pe o lungime de maĭ mult de 1 kil. una din curiositățile naturale cele maĭ însemnate ale regiuneĭ. Rîpa constituită cu întregul din luturĭ gipsifere este cu totul acoperită de *druzĭ* de sare foarte frumoșĭ, a căror albeață strălucitoare lovește de departe vederea. Sarea ce-ĭ constitue este foarte curată și cîtimea lor așa de mare, în cît locuitoriĭ din localitate cred că aceste incrustațiunĭ constitue un adevărat banc de sare. In realitate aci este numaĭ un simplu product de cristalizațiune a săreĭ conținute în apele săturate de acest mineral, ce înfiltrează păturile lutoase; de aceia toate aceste păturĭ sunt pline de o mare cîtime de sare și fețele lor de stratificațiune saŭ de ruptură sunt și ele acoperite de cristale ca și suprafața rîpeĭ. Cauza formăreĭ acestor cristale de sare se recunoaște maĭ bine cînd intrăm în caverna ce se află săpată în această rîpă și care este importantă încă și prin alte fapte ce prezintă.

«Această cavernă este situată foarte sus în rîpă într'un loc unde păturile sunt orizontale pe o lungime de maĭ bine de 400 m. Intinderea sa e de 100 m. p. și înălțimea sa aproape de 4 m.

«Părețiĭ și bolta eĭ sunt foarte neregulațĭ și tapisațĭ cu druzĭ de cristale de sare stalactitiformĭ, și, putem vedea, că eĭ sunt în adevăr formațĭ în chipul stalactitelor, de către apa săturată de sare, ce picură cu încetul de pe bolta și de pe perețiĭ peștereĭ. Cea ce este remarcabil încă în această peșteră, este *un rîŭ suteran,* care ĭese din fundul eĭ cu violență, avînd cel puțin treĭ metri de lărgime și maĭ mult de un metru adîncime. Acest curent de apă ar îndoi de sigur volumul Slăniculuĭ, dacă ar eși din peșteră și ar ajunge până la el, dar curentul se precipită, maĭ întreg, într'o prăpastie verticală de o adîncime foarte mare, ce se deschide în cavernă, maĭ chiar în punctul unde el intră în dînsa. O prea mică parte numaĭ din masa aceasta de apă curge pe solul groteĭ și ĭese dintr'însa formînd pe panta rîpeĭ un mic curent, ce se aruncă în Slănic la cîțĭ-va metri de basa acesteĭ înălțimĭ.

«Apa curentuluĭ suteran este atît de sărată, în cît micul pîrîŭ ce trimite în Slănic, ajunge spre a face apa acestuĭ rîŭ îndestul de sărată spre a fi nepotabilă până la confluența sa

cu Buzăul; pe cînd maĭ înainte de a primi acest curent apele Slăniculuĭ sunt cu totul nesărate.

«Repegiunea acestuĭ curent suteran este extremă. El duce cu sine blocurĭ de peatră rupte din rocile ce întîlneşte în cursul săŭ subpămîntic şi se pare a fi supus la marĭ creşterĭ, în care blocurile ce duce sunt aruncate în interiorul caverneĭ şi tîrîte chiar pe panta rîpeĭ. Aceste blocurĭ constaŭ în gresurĭ dure şi maĭ cu seamă în marĭ bolovanĭ de un gres jaspoid, cu o frumoasă culoare verde de smaragd, străbătuţĭ de vine de quarţ hialin suriŭ saŭ roşietic şi care provin din rocĭ ce sunt necunoscute pe suprafaţa soluluĭ, cel puţin în munţiĭ megieşĭ cu această regiune.

«Cînd trecem de această parte atît de interesantă a tărîmuluĭ, unde asistăm, pentru a zice ast-fel, la formaţiunea uneĭ adevărate mine de sare, întîlnim un fragment de tărîm cu congeriĭ, foarte redus în grosime, aĭ căruĭ creţĭ sunt puţin pronunţaţĭ, şi care zace tot în stratificaţiune discordantă pe ascuţitul păturilor puternic ridicate ale luturilor salifere colorate cenuşiŭ.

«Un fapt pe care trebue a'l recunoaşte ca definitiv stabilit, este că în pl. Pîrscovuluĭ formaţiunea saliferă prezintă două sisteme foarte deosebite. Una din ele, inferioară, este formată, maĭ cu seamă din luturĭ, din marne, din gresurĭ foarte lutoase şi din alte stîncĭ, toate gipsifere şi chiar şi din bancurĭ de gips; cea-l'altă, superioară, constituită maĭ cu seamă din gresurĭ, ce se presintă în bancurĭ saŭ în straturĭ subţirĭ saŭ foioase, cu firul în destul de groşior şi îndestul de friabil, şi care cuprind micĭ pietre de prund, dar care sunt foarte rar gipsifere. Pe lîngă aceste trebue a recunoaşte ca prima dintre ambele sisteme este singura saliferă. Această subdiviziune este cu atît maĭ importantă, cu cît ea se menţine pretutindene în Romînia propriŭ zisă cît în Moldova. In unele locurĭ, cu toate acestea, există sub aceste 2 sisteme o serie de deposite pe care, din cauza lipseĭ de fosile şi din cauza poziţiuneĭ lor d'asupra formaţiunilor oligocene, şi în particular a gresuluĭ de Măgura, trebue pentru moment, cel puţin, a le privi ca un membru inferior al formaţiuneĭ salifere».

Formaţiunea cu Paludine în Pîrscov a fost studiată tot de către Cobălcescu şi vom rezuma după el:

«Grosimea depozitelor cu Paludine în această regiune trebue să fie maĭ mult de 700 m., dar ele sunt foarte încreţite şi roase de agenţiĭ atmosfericĭ. La *Beceni*, în malul drept al Slăniculuĭ, se pot vedea aceste deposite pe o lungime de 600 m. La partea inferioară există o molasă argiloasă galbenă în bancurĭ marĭ, ce alternă cu păturĭ subţirĭ şi cu păturĭ de argilă nisipoasă cu nodule argiloase şi cu oxid de fier. Aci există în abondenţă un grup de cardium din care Cobălcescu a făcut subgenul săŭ *Psilodon*. Avem: *Psilodon Euphrosinae* Cob., *Ps. Zamfiri* Cob., *Ps. Vitzui* Cob., *Ps. Urechi* Cob. şi *Ps. Haueri* Cob., de asemenea şi numeroase *Vivipare*: *V. Stricturata* Neum., *V. Murgescui* Cob., *V. Eufrosinae* Cob., *V. Berti* Cob. etc.

Deasupra urmează gresurĭ argiloase, ce alternă cu argile nisipoase colorate în albastru verzuiŭ foarte fosilifere: *Lyrcea Euphrosinae* Cob., *Vivipara Alexandrieni* Cob., şi maĭ multe speciĭ de *Lithoghyphus*, care cîte odată umplu păturile, precum şi numeroşĭ *Psilodoni*.

Urmează maĭ sus argile schistoase, ce alternă cu argilă plastică, şi gresurĭ argiloase de culoare albăstrie saŭ negricioasă, cu *păturĭ de lignit*, unele avînd maĭ mult de 0^{m},40 grosime. Acest nivel are o mare întindere, căcĭ s'a întîlnit la Joseni, şi la Coada-Seacă.

Peste această zonă se reazimă un gres de o putere de 300 m., în bancurĭ groase, destul de bine consolidat. El rezistă maĭ bine agenţilor atmosfericĭ de cît păturile subjacente şi îl găsim formînd vîrful munteluĭ din dreapta pîrîuluĭ Ocea. Aci se găsesc numeroşĭ *Unio*: *Unio acutus* Cob., *Unio Heberti* Cob., *U. Kitzui* Cob., *U. Orescui* Cob., *U. Rumanus* Tour., *U. Rosseti* Cob., *U. Sturzae* Cob. După d. Fuchs, aceste depozite aparţin la *păturile de congeriĭ* = Ponţian.

Dealurile ce mărginesc versantul Slăniculuĭ în partea inferioară a cursuluĭ săŭ sunt formate din aceleaşĭ păturĭ dispuse în creţurĭ, cu axele dirijate SSV.-NNE. Inaintînd spre confluenţa cu Buzeul, depozitele acestea iaŭ o înclinaţie maĭ mică şi constituesc terasele rîuluĭ, iar maĭ spre S. devin orizontale.

Lîngă satul Plescoi, într'o rîpă înaltă, se vede constituţia teraseĭ: straturĭ orizontale de nisip şi prund alternă cu cîteva intercalaţiunĭ de argilă, iar deasupra se află loessul. Depozitele de nisip şi prund sunt raportate de Cobălcescu la depozitele de *Bellevedere* de lîngă Viena.

Slănicul, *gîrlă*, jud. Prahova, formată din patru vălcele: izvorul, ce ia naştere din plaiul Baba-Ana; izvorul ce se naşte din plaiul Vîrtejuluĭ; izvorul din Po-

iana-Olmuluĭ și izvorul din Valea-Feteĭ. Toate acestea amestecîndu-șĭ apele în Valea-Slăniculuĭ daŭ naștere cursuluĭ de apă, numită gîrla Slănicul. Curge de la N. spre S., trece prin mijlocul com. Slănicul, plaiul Vărbilăul, apoĭ se varsă în Vărbilăŭ, la com. Vărbilăul, la locul numit Gîndești.

Apa Slăniculuĭ are de afluențĭ următoarele vălcele: Tărîceanca, Valea-Musceluluĭ, Vălceaua-Cărbuneanuluĭ, cea de la Mihaiŭ Edu, Bughea, etc., pe partea stîngă; iar pe dreapta se încarcă cu afluențiĭ: Fundata, Vălceaua de la Gogon, Rîpa, Fîntîna-luĭ-Dușman, etc. Aceștĭ afluențĭ aĭ Slăniculuĭ, într'o mare parte a anuluĭ, n'aŭ apă într'una, secînd ca și gîrla Slănicul, une-orĭ, în verile călduroase maĭ mult.

Maĭ tot cursul Slăniculuĭ se află în *depozitele salifere (Helvețian)*, afară de partea sa inferioară, unde el străbate depositele *pontiane*. Cu cîțĭ-va kil. maĭ spre N. de minele de sare de la Slănic, se află muntele *Piatra-Verde* saŭ *Piatra-Vînătă*, numit astfel de la culoarea verde a *tufurilor trachytice* stratificate ce se găsesc pe vîrful săŭ. Sub aceste tufurĭ există marne și gips (dep. salifere), iar în părțile maĭ joase ale acestuĭ munte, pe Valea-Pietreĭ, se văd calcarurĭ fosilifere, de aceiașĭ vîrstă cu *calcarul de Leitha*. Aci saliferul a fost studiat de d. *Saba Ștefănescu*.

Slănicul, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Slănicul, pe linia Buda-Slănic, pusă în circulație la 10 Dec. 1883. Se află la 10,3 kil. de Poiana, stația cea maĭ apropiată. Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de 389^{m},09. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 436175 leĭ și 95 banĭ.

Slănicul, *șir de munțĭ*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, care desparte Slănicul de Doftana-Mare și care culminează în muntele Bota-Pufuluĭ, la E. de Șandrul-Mare; ia direcția N.-E. până la Trotușul, în valea căruia cade cu pantă bruscă. El prezintă subdiviziunile: Puful-Mare, Puful-Mic, Săcătura, Pietreĭ, Fînețul-Mezinca, Fînețele, Bîtca, Pietriș, Cireșoaia, Fînațul, Fînațurile și Măgura. Aceștĭ munțĭ și dealurĭ limitează, într'un mod natural, comunele Tîrgul-Trotușul și Tîrgul-Ocna, la S. de com. Doftana, situată la N.

Slănicul, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, situată pe munțĭ înalțĭ, orientațĭ de la S.-V. spre N.-E., pe ambele malurĭ ale Slăniculuĭ. Se compune din 7 localitățĭ: La-Pîrîul-luĭ-Ignat, la Stînca-luĭ-Igaricĭ, la Puful, la Chescheșul, la Stroiul, Cerbul și Drobul.

Are o întindere aproximativ de 2000 hect. și aparține Epitropieĭ Sf. Spiridon din Iași.

Slănicul, *salină*, jud. Prahova, pl. Vărbilăul, com. Slănicul, legată cu linia Ploești Predeal prin ramura ferată Buda-Slănicul, de 35 kil. lungime. Se află la 45 kil. de Ploești.

Salina Slănicul este actualmente cea d'intîiŭ din salinele noastre, atît din punctul de vedere al calităţeĭ superioare a săreĭ, cît și din acela al instalațiunilor, care s'aŭ început la 1878 și s'aŭ terminat abia în 1885.

Mina de la Slănic era formată până în anul 1870 de două vechĭ exploatațiunĭ, cunoscute sub numele Ocna-din-Deal și Ocna-din-Vale și care comunicaŭ între ele printr'un tunel la bază.

La această dată s'aŭ deschis galeriile actuale de exploatare în număr de 4.

Metoda de exploatare urmată astăzĭ este aceea prin stîlpĭ și galeriĭ, metodă introdusă maĭ întîiŭ la Salinele marĭ de Fogt, inginer austriac, și introdusă la Slănic în anul 1870, prin deschiderea actualelor galeriĭ de exploatare.

Sarea de la Slănic, zice d. dr. Bernard, în analiza făcută la 1881, este în genere foarte albă și e preferată pentru consumamațiune, pe cînd de la cele-l'alte saline este maĭ vînătă și maĭ consistentă.

Sarea din ocnele vechĭ se extrăgea într'un sistem cu totul primitiv cu caĭ și cravace.

Tăierea săreĭ la aceste saline se face cu ciocanul și cu mașinĭ pentru tăiere.

Estracția săreĭ se face printr'o mașină cu vaporĭ, care a început să funcționeze la 5 Februarie 1881.

Pentru aducerea apeĭ necesare diferitelor mașinĭ de la Slănic, fiind-că în colina din spatele mineĭ nu s'aŭ găsit izvoare, care să poată fi aduse cu înlesnire și fără marĭ cheltuelĭ până la platoul mașineĭ de extracțiune, s'aŭ captat apele unuĭ izvor de pe marginea gîrleĭ Slănicul, și pentru ridicarea acesteĭ ape la înălțimea trebuitoare mașinelor, a fost trebuință a se instala o pompă aspirantă fulantă.

Aceste saline sunt luminate cu lumină electrică.

Pentru măcinatul săreĭ se află instalată la Slănic o moară cu vaporĭ, al căreĭ stabiliment este construit pe un alt platoŭ maĭ jos cu vre-o 6 m., ca platoul mașineĭ de extracțiune; funcționarea eĭ a început la Iulie 1881.

In aniĭ 1881—1885 s'a extras de la Slănic 83363041 kgr. sare.

Prima gură de Ocnă a fost

cea numită «la Mihaĭ-Olteanul»; azĭ iĭ zice «Baia-Baciŭ», căcĭ în locul acelor ocne, în adîncătura de unde s'a scos sare, este apă sărată, care serveşte de băĭ; iar d'asupra acesteĭ ape, în partea de V., unde se înalţă muntele de sare amestecată cu pămînt, numit «sturiĭ de sare», şi astă-zĭ este martor puţul pe unde şi din care se extrăgea sare în vechime. Sarea de la această ocnă e foarte albă, de o granulare pronunţată, dar n'are o ţesătură deasă şi decĭ nicĭ putere de a coprinde într'un mic volum o sărătură puternică.

A doua ocnă, după încetarea funcţionăreĭ acesteia, a fost cea numită «la Condrea», la «Dorobăneşti» saŭ «la Fotache». Aceasta vine în josul primeĭ ocne la o distanţă de 800 m. Aceasta a avut o adîncime enormă. Apa din gura acesteĭ ocne este foarte sărată şi serveşte la băĭ pentru reumatism.

A treia ocnă a fost la localitatea numită «Cărbuneanu». Azĭ se zice «Baia-Verde» din cauza apeĭ sale verzĭ. Această apă are o sărătură extraordinară şi o densitate atît de mare, că nu se afundă în ea nicĭ un corp, chiar din cele maĭ grele. Şi această ocnă a avut o adîncime enormă. Restul de funiĭ, de lemne, curele etc., atestă o stare primitivă de tot.

A patra ocnă a fost alăturĭ de aceasta, la o depărtare de 60-80 m. N'a fost tocmaĭ adîncă Acesteia iĭ zicea «Ocna-de-la-Băican»; azĭ n'a maĭ rămas nimic aci; totul s'a distrus de o vîlcea ce curge pe acest loc.

A cincea ocnă e cea din care se scoate actualmente sare, adusă maĭ tîrziŭ în starea de azĭ.

A şasea ocnă este acea numită «Sistematica». S'a părăsit deşi e cea maĭ nouă.

La 1784, cu începere de la Ianuarie, Domnitorul Şuţu rîndueşte, prin carte de cămărăşie, la Slănic şi Telega, oameniĭ săĭ de încredere şi ia dispoziţiunĭ ca locuitoriĭ să nu poată lua pentru trebuinţa caselor de cît cu traista şi numaĭ ceĭ carĭ plătesc «sărăritul». Această taxă a sărăritului, sub Mihail Şuţu, este de 5 talerĭ pe an. Această dare se poate plăti printr'un miel hîrşie, un caş şi 6 oca lînă.

Iată ce zice menţionata carte de cămărăşie:

«Zem. Vlas. Cu această carte a Domnieĭ mele, înştiinţăm vouă ocnaşilor şi tuturor posluşnicilor de la Ocna Slăniculuĭ sud. Saac, că pe anul acesta am orînduit asupra a cîte trele Ocnele (Slănic, Telega şi cea de peste Olt) pe credinciosul boerul Domnieĭ mele Gheorghe biv-vel Armaş, Dumitrache Vel Ispravnic la curte, şi pe Vel Cămăraş za Ocne, Gheorghe biv-vel Armaş, purtător de grije şi chivernisitor, dîndu-le toată treaba ocnelor în seamă; ci dară să-l cunoaşteţĭ de cămăraş şi la ceĭ ce se vor orîndui acolo la această ocnă, din partea numiţilor boerĭ, să daţĭ toată supunerea şi ascultarea, silindu-vă cu cea desăvîrşită osîrdie spre lucrarea şi slujba trebilor ocneĭ, fără de a nu vă arăta cu lenevire saŭ împotrivire; aşişderea să căutaţĭ să vă mulţumiţĭ pe dreptul vostru, care vă este orînduit a vă lua după obiceiu... şi să fiţĭ gata după datoria voastră la lucrul ocneĭ, a nu se face de cît de puţin cusur şi zătignire din pricina lenevireĭ şi nesupunereĭ voastre, pentru-că celuĭ nesupus şi împotrivitor iĭ se va face grea pedeapsă.»

La 1784, Aprilie, s'a făcut carte la Ispravniciĭ Săcuenilor, ca să fie douĭ oamenĭ de pază la malul Ghidioara, căcĭ rînduiţiĭ Domnieĭ, de carĭ vorbim maĭ sus, eraŭ îndatoraţĭ să cerceteze «de faţă şi pe sub cumpăt, atît împrejurul ocnelor, cît şi prin satele şi oraşele ce vor fi în partea loculuĭ, pe aproape de ocnă, şi orĭ-cîtă şi la verĭ-cine va găsi sare, anul trecut, cu răvaşul cămăraşuluĭ ce aŭ fost, saŭ fără răvaş, toată să o facă zapt şi puind'o în magaziĭ să le pecetluiască, de care făcînd catastih anume la cine şi cîtă sumă a găsit, să-l trimiţă la numiţiĭ boieriĭ Domnieĭ mele, ce sunt rînduiţĭ, etc.» («Istoria Romînilor», de V. A. Ureche).

Penitenciar aci a fost înseşĭ Ocnele, după timpurĭ. Penitenciarul actual s'a înfiinţat la 1885.

Slănicul-Vărbilăŭ, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Prahova, pl. Vărbilăul, com. Vărbilăul, în întindere de 330 hect.

Slătineanca cu Călineşti, *proprietăţĭ* ale statuluĭ, jud. Muşcel.

Slătioara, *com. rur.*, în E. pl. Olteţul-Oltul-d. s., jud. Romanaţi, formată din satele: Slătioara (900 locuitorĭ), Salcia şi Beica (316 locuitorĭ), situată lîngă Olt, în dreptul oraşuluĭ Slatina, la 18 kil. spre E. de Balş şi la 30 kil. spre N. de Caracal.

Are o populaţie de 1216 locuitorĭ; o şcoală mixtă; 2 bisericĭ, Sf. Treime (1805) şi Sf-ţiĭ Voivozĭ (1854); 11 cîrciumĭ.

In fie-care an se face aci un bîlciŭ în Dumineca Floriilor.

Vite marĭ sunt 814, vite micĭ 1627 şi porcĭ 1609.

In coprinsul comuneĭ este o măgură şi urme din drumul roman de la Romula la Apulum.

Slătioara, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Horezul, compusă din 7 cătune: Olari, Vioreşti, Mogeşti, Goroneşti, Tîlpeşti, Potreşul şi Mănăşieşti.

Din chrisoave se constată că s'a întemeiat pe timpul luĭ Mateiŭ Basarab de douĭ locuitorĭ: Stan şi Vlad.

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cerna, pe valea

Omuluĭ, la 40 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 6 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Recea; la S., cu comunele Stroeşti; la E., cu com. Măldăreşti şi la V., cu comunele Greci şi Milostea.

Are o populaţie de 1232 locuitorĭ; 9 bisericĭ; o şcoală, înfiinţată din timpul Domnitoruluĭ Ştirbeiŭ; cîte-va morĭ pe rîul Cerna.

Locuitoriĭ, moşneni, se ocupă cu olăria, cu fabricarea varuluĭ şi transportul luĭ şi a săreĭ de-la Ocnele-Marĭ, cu dulgheria, rotăria, croitoria şi zidăria.

Vite sunt: 10 caĭ şi iepe, 180 boĭ, 240 vacĭ, 100 capre, 80 oĭ, 300 porcĭ.

Aci sunt două sorginţĭ cu apă minerală ce izvorăsc din partea de N şi V. a Măgureĭ, şi alte izvoare sărate şi carĭ izvorăsc din partea de S. a Măguriceĭ. In rîpile dealuluĭ Măgura se găseşte piatră de var care e şi maĭ abondentă în partea de S. a Măgureĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2200 leĭ anual şi cheltuelile, la 1990 leĭ.

Şoseaua judeţeană Rîmnic-Tîrgul-Jiŭ înlesneşte comunicaţia între această com. şi Tîrgul-Horezul la E. şi cu Milostea şi jud. Gorj la V. Şoseaua Cerneĭ înlesneşte comunicaţia cu com. Stroeşti spre Sud.

E brăzdată de dealurile: Măgura şi Măguricea, Gurguiul, Oarba, Cumpenile, Ulmetul, Stocşorul, Goargănul, şi udată, afară de rîul Cerna, de văile: Potreşul, Toderică, Carpeni, Coţofeni, Olari, Mavri, Ciupa, Valea-Omuluĭ, Putineiul, Cufurita, Gresarea.

Slătioara saŭ **Valea-Slatineĭ,** *sat,* în jud. Suceava, com. Bogdăneşti, pe moşia Baia, aşezat pe ţărmurile pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Vatra satuluĭ ocupă 35 fălcĭ, cu o populaţie de 498 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voivozĭ, de lemn, deservită de preotul din Rîşca şi 2 cîntăreţĭ.

Improprietăriţi în 1864 sunt: 1 fruntaş, 28 pălmaşĭ şi 27 codaşĭ, stăpînind 185 fălcĭ.

Un singur drum principal, lung de 12 kil., duce la Bogdăneşti.

Slătioara, *pisc* muntos (870 m.), jud. Vîlcea, format din culmea Gurguiata. La S. de acest munte culmea Gurguiata intră în regiunea dealurilor şi se bifurcă în Dealul-Stroeştilor şi Dealul-Măldăreştilor. Dintre această bifurcaţie ia naştere rîul Cernişoara.

Slătioarele, *com. rur.,* în jud. Argeş, pl. Piteşti, la 18 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleşti (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 20 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Băjeneşti, Lungeni, Piscul-Lungeni, Metoful, Slătioarele şi Zidăreşti, avînd o populaţie de 828 suflete. Este udată de apele Teleormanul şi Cătina.

Are o biserică, în satul Slătioarele, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1296 leĭ, 42 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1082 leĭ, 98 banĭ.

Vite: 384 boĭ şi vacĭ, 13 caĭ, 243 oĭ, 11 capre şi 175 rîmătorĭ.

Slătioarele, *sat,* cu 330 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Slătioarele, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Jilavele, situat la 2 kil. spre N. de satul Jilavele şi la coada lacululuĭ Jilavele.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Vite: 56 caĭ, 583 boĭ, 856 oĭ, 4 capre, 7 bivolĭ şi 107 porcĭ.

Slătioarele, *cătun,* făcînd parte din com. Ocnele-Marĭ, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, situat într'o poziţie frumoasă. In faţă are un deal, acoperit cu arborĭ şi livezĭ, iar poalele sale sunt udate de o vîlcea, acoperită cu nisip argilos.

Pe aci trece şoseaua care leagă Ocnele-Marĭ cu staţiunea balneară Govora.

Slătioarele, *schit,* jud. Vîlcea, pl. Ocolul, între satele: Govora, Teişul şi Titireciul. Astăzĭ e redus la biserică de mir.

Slăveni, *com. rur.,* la E. pl. Ocolul, jud. Romanaţi, compusă din satele: Slăveni (600 loc.) şi Fîntînelele (217 loc.), situată lîngă Olt, la gura rîuluĭ Caracal, şi la 14 kil. spre E. de Caracal.

Are o populaţie de 817 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ; 4 cîrciumĭ.

Vite: 680 vite marĭ cornute, 861 vite micĭ cornute şi 260 porcĭ.

In centrul com. se află ruinele uneĭ vechĭ cetăţuĭ şi alăturĭ de ea un drum aşternut cu piatră.

In rîpa de sub cetate s'a deschis în 1873 o boltă subterană din care s'aŭ scos maĭ multe tăbliţe de piatră sculptate, cu icoanele zeuluĭ Mithra, purtînd inscripţiunea SOLI INVICTO MITHRAE, şi un altar ARA SOLIS.

Slăveşti, *com. rur.,* în jud. Te-

leorman, pl. Teleormanuluĭ, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Clăniţa, la hotarul judeţuluĭ cu jud. Vlaşca. Se află la 45 kil. de Alexandria, 34 kil. de Roşiori şi 78 kil. de T.-Măgurele.

Se învecineşte la N. cu com. Zloteşti; la S., cu com. Lada; la E., cu cătunul Catalina, al com. Scurtul, din jud. Vlaşca, de care o desparte pîrîul Clăniţa; la V., cu hotarul com. Ciolăneşti-din-Deal.

Are o populaţie de 767 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o moară de măcinat.

Vite: 549 vite marĭ cornute, 179 caĭ, 907 oĭ, 33 capre şi 215 porcĭ.

Rîul Teleorman şi pîraele Teleormănelul şi Clăniţa udă teritoriul comuneĭ.

Statul posedă aci moşia Slăveşti-Zloteşti, în întindere de 504 hect., din care 350 pădure şi restul pămînt arabil. Restul moşiilor e stăpînit de diferiţĭ proprietarĭ şi de moşnenĭ, carĭ posedă şi dînşiĭ cîte-va curele de moşie, avînd şi cîte un pîlc de pădure pe valea Teleormanuluĭ.

Solul este parte mlăştinos, parte nisipos.

Budgetul com. e de leĭ 2825, 39 banĭ, la veniturĭ, şi de leĭ 2813, banĭ 20, la cheltuelĭ.

Prin interiorul comuneĭ străbate calea judeţeană Alexandria-Piteşti şi o pune în comunicaţie cu com. vecine Lada şi Zloteşti.

Satul Slăveşti este foarte vechiŭ; el pare a fi fost locuit numaĭ de moşnenĭ, din care aŭ maĭ rămas puţin; îl găsim trecut în nomenclatura satelor, în timpul domnieĭ luĭ Constantin Mavrocordat, făcînd parte din plasa Mijlocul (1741).

Slăveşti saŭ **Gînguleşti,** *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., compusă din 6 mahalale: Tîrgul, Soretul, Dealul, Alexeşti, Bădiţoiul şi Strîmba.

Suprafaţa com. e de 518 hect.

E situată pe malul stîng al rîuluĭ Tîrîia, la 70 kil. de capitala jud. şi la 16 de a plăşeĭ.

In com. se fac două bîlciurĭ: la Floriĭ şi Sf. Dumitru.

Are o populaţie de 940 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1858; 3 biserici: una cu hramul Sf. Ion Botezătorul şi Sf. Nicolae, zidită în zilele luĭ Ion Nicolae Şuţu Voevod cu blagoslovenia Sf. S. Chir Filaret, Episcopul Rîmniculuĭ; a doua cu hramul Sf. Erarchĭ, zidită la 1863, în zilele «Prea Inălţatuluĭ Domn Alexandru Ioan Cuza Voevod şi cu bine-cuvîntarea prea sf. sale părintele Episcop Chir Chir Calinic al Rîmniculuĭ Noului Severin»; şi a treia cu hramul Sf Treime, zidită la 1883.

Locuitoriĭ, moşnenĭ, pe lîngă agricultură şi creşterea vitelor, se maĭ ocupă şi cu rotăria, dulgheria, tîmplăria, zidăria şi cojocăria.

Vite sunt: 15 caĭ, 33 ĭepe, 150 boĭ, 265 vacĭ, 98 viţeĭ, 208 capre, 452 oĭ şi 490 porcĭ.

Pe gîrla Tîrîia, în raionul comuneĭ, sunt 3 morĭ de măcinat.

Veniturile com. se urcă la 2740 leĭ şi cheltuelile, la 1497 leĭ.

In raionul com. sunt dealurile: Alunuluĭ la V.; Pîrjoletul, Alexeni, Cioaca, Turtitul şi Soretul la E. Afară de dealul Alunul, dealurile com. formează un şir de dealurĭ.

Vălcele sunt: Rîma, Războiul şi Soretul, care izvoresc din dealurile despre E., trecînd prin vatra satuluĭ şi vărsîndu-se în rîul Tîrîia.

O şosea în lungime de 5 kil. leagă această comună cu Colţeşti şi Alunul; iar şoseaua judeţeană Olteţul străbate com. lateral, înlesnind comunicaţia între pl. Horezul şi pl. Olteţul-d.-j. şi Olteţul-d.-s.

Slăveşti-Zloteşti, *pădure* a statuluĭ, în jud. şi pl. Teleormanul, com. Slăveşti, compusă din două corpurĭ: Cornetul, în partea de E. şi Bulgăreasca, la V., peste rîul Teleormanul.

Slăviteşti, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, pe valea Oltuluĭ, formînd cu căt. Plopi, com. Plopi-Slăviteşti.

Slăviteşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şirineasa, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s. E situat la 1 1/2 kil. de căt. Şirineasa (şcoală) şi udat de rîul Luncavăţul.

Are o populaţie de 123 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită din temelie de jupîn Ion sîn Radu Slăvitescu şi jupîneasa Bălaşa sîn Chir Chir Roşianu Vornic, în zilele Domnuluĭ Ion Grigore Voevod, la anul 7259, Sept. 20.

O parte din moşia Slăviteşti a fost închinată mănăstireĭ Horezul de jupîneasa Stanca Ciurciubaşoaia şi fiul săŭ Mateiŭ Postelnicul Drăgoescu, după cum se vede dintr'un hrisov al luĭ Constantin Vodă Brîncoveanu din anul 6203 (1695).

Slăviteşti, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Vîlcea, pl. Otăsăul, com. Slăviteşti, pe linia Drăgăşani — R.-Vîlcea, pusă în circulaţie la 20 Iunie 1887. Se află între staţiile Ioneşti (6,4 kil.) şi Băleni (3,2 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de $191^{m},67$.

Slăvuţa, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Amaradia, situată pe văile Slăvuţa, Marineşti şi Toiaga, la 42 kil. de Craiova şi la 11 kil.

de comuna Melineşti, reşedinţa plăşeĭ Amaradia.

Se învecineşte: la N., cu com. Căpreni; la V., cu com. Mierea-Birnici şi la E., cu com. Tălpaşul.

Terenul comuneĭ este accidentat de dealurile: Leul, Calul, Marineşti, Toiaga şi Slăvuţa, cu înălţimĭ aproximative de 200 m., acoperite parte cu semănăturĭ, parte cu livezĭ de prunĭ, parte cu fîneţe şi parte cu pădurĭ. Intre aceste dealurĭ şerpuesc văile Marineşti, Toiaga şi Slăvuţa.

Com. e udată prin centru de pîrîul Slăvuţa, care iese din pădurea Leul, şi se varsă în rîul Amaradia, lîngă şoseaua satuluĭ Mieluşei.

Se compune din 6 sate: Mieluşei, Toiaga, Ulmetul, Slăvuţa, Socoteni şi Mărineşti.

Are o populaţie de 2184 locuitorĭ; 6 bisericĭ, fondate din spesele enoriaşilor, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1882.

Vite: 926 vite marĭ cornute, 46 caĭ, 2215 oĭ, 497 porcĭ şi 230 capre.

Suprafaţa comuneĭ este de 1174 hect.

Moşiile de pe teritoriul com. aparţin locuitorilor.

Pădurĭ sunt: Toiaga, de 170 hect., Slăvuţa, de 179 hect. şi Marineşti, de 190 hect., populate cu fagĭ, arţarĭ, frasinĭ, gîrniţe, gorunĭ şi cerĭ.

Viile ocupă o suprafaţă de 114 hect. şi livezile de prunĭ, 15 hect.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Slăvuţa-Tălpaşul, şoseaua vecinală Slăvuţa-Mierea-Birnici şi şoseaua vecinală, Slăvuţa-Stoina.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1839,17 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 1656,11 leĭ.

Slăvuţa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Stoina, pl. Amaradia, jud. Dolj, situată la 2 kil. de Stoina.

Are o populaţie de 115 loc. şi o şcoală.

Slăvuţa, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Slăvuţa, reşedinţa Primărieĭ. Are o populaţie de 475 suflete; o biserică, cu hramul «Sfinţiĭ Voivozĭ», reparată în 1892.

Slimnicul, *cătunaş,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, aşezat pe malul drept al rîuluĭ Slimnicul.

Slimnicul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul com. Tîmboeşti, aşezat spre S., pe malul stîng al pîrîuluĭ Slimnicul. Are o întindere de 278 hect., cu o populaţie de 1078 suflete, şi o biserică.

Slimnicul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j. Izvoreşte din pădurea Gurguiatul, com. Slobozia. Are o lungime de 45 kil. Basinul săŭ cuprinde jumătate din plasa Marginea-d.-s., şi e coprins între dealurile Nuci, Bordeşti, Gurguiatul, Căpăţîna, Jinurul şi Coţatcul. Udă cătunele Tîmboeşti şi Slimnicul, ale com. Tîmboeşti, căt. Obrejiţa, al com. Slobozia, trece pe lîngă com. Sihlele, străbate căt. Retezaţi, al com. Bogza şi N. com. Băleşti. Se varsă în Lacul-Negru. Afluenţiĭ săĭ principalĭ sunt, pe dreapta: pîrîul Slobozia unit cu Coroteni, Izvorul-Dulce, Izbaşa şi Rogozul, care se varsă lîngă cătunul Obrejiţa şi Coţatcul, cel maĭ însemnat, care se varsă maĭ sus de comuna Băleşti. Pe dînsul sunt 12 morĭ.

Slivileşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, aşezată pe vale, la 51 kil. de oraşul T.-Severin.

Se mărgineşte: la E., cu comuna Corobăile; la S., cu com. Sura; la V. cu comuna Strîmptul şi Covrigi; iar la N., cu comuna Cosmăneşti.

Satul formează comună cu mahalalele Iepuroaia şi Crihala, avînd o populaţie de 640 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 58 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 40 stupĭ.

Prin comună trece şoseaua Samarineşti - Strîmptul-Slivileşti.

Are o biserică deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, o şcoală.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1141 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 789 leĭ.

Vite: 260 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 200 oĭ şi 260 rîmătorĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Dealul-Corobăilor, al-Siminiculuĭ, al-Covrigilor, acoperite cu pădurĭ seculare, şi Dealul-Goluluĭ.

Văĭ: Valea-Slivileştilor, pe care este aşezată comuna, Valea-luĭ-Dan, Valea-Teasculuĭ şi Valea-Feţeĭ.

Ape: pîrîul Jilţul şi maĭ multe pîrae micĭ ce 'şĭ iaŭ sorgintea de la diferite fîntînĭ.

Slivna, *com. rur.,* jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, aşezată pe vale, la 85 kil. de la Galaţi.

Se mărgineşte la N.-E. cu Prodaneşti, Găneşti şi Cavadineşti; la S., cu Balinteşti şi la V., cu Bereşti.

Se compune din două cătune: Slivna (reşedinţă) şi Onciul, cu o populaţie de 996 locuitorĭ.

Locuitoriĭ din Slivna sunt răzeşĭ, ceĭ din Onciul, foştĭ clăcaşĭ împroprietărițĭ.

Are 2 bisericĭ, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul şi Sf. Nicolae, formînd o parohie, cu catedrala

Sf. Nicolae, deservită de un preot paroh şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2375 leĭ, 79 banĭ şi la cheltuelĭ de 2374 leĭ, 98 banĭ.

Slivna, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Covurluiŭ, pl. Hornicea. Are o populaţie de 823 suflete; 2 bisericĭ şi o şcoală.

Slobozia, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Ocolul, la S.-V. de oraşul T.-Jiul, aşezată pe şes, la 3 kil. de oraş. Se compune din cătunele: Slobozia, Bălani, Căleşti, Corbeni, Polata, Urseţei şi Ursaţi.

Are o suprafaţă de 1985 hect., cu o populate de 1557 locuitorĭ.

Are: 1 şcoală; 5 bisericĭ; 10 morĭ, din care 3 sistematice.

Locuitoriĭ posedă: 153 pluguri, 185 care cu boĭ, 11 căruţe cu caĭ; 80 stupĭ; 1008 vite marĭ cornute, 601 oĭ, 30 capre, 9 bivolĭ, 455 rîmătorĭ şi 63 caĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1712 leĭ, 51 banĭ, iar la cheltuelĭ e de 1710 leĭ, 92 banĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua vecinală T.-Jiul-Costeni, prin şoseaua comunală Slobozia-Urseţi-Dobriţa, şi prin drumurĭ neşoseluite.

E udată de apele: Suşiţa şi Iazul.

Slobozia, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată pe partea stînga a rîuluĭ Ialomiţa, între comunele Bucul şi Pribegi.

Se compune din satele: Slobozia, Amara şi Slobozia-Nouă, cu reşedinţa primărieĭ în satul Slobozia.

Are o suprafaţă de 13000 hect., cu o populaţie de 4094 locuitorĭ; 3 şcoale mixte; o biserică, deservită de 3 preoţĭ, 1 diacon şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 1275 caĭ, 225 boĭ, 9700 oĭ, 21 capre, 25 bivolĭ, 7 asinĭ şi 805 porcĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ 320 locuitorĭ, iar în 1874 s'aŭ maĭ împroprietărit 57 locuitorĭ.

Teritoriul com. este brăzdat de văile: Crivaia, Mehedinuluĭ, Cruceruluĭ şi Cînepeĭ. Tot pe dînsul se află şi lacul cu apă minerală, Amara.

Calea ferată Călăraşi-Slobozia are aci staţia Slobozia.

Slobozia, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe malul drept al pîrîulul Slimnicul, aşezată în partea de mijloc a jud., la 17 kil. spre N. de oraşul R.-Sărat şi la S. plăşeĭ, la 7 kil. spre S.-V. de Plăineşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu Tîmboeşti şi Bogza, la 6 kil.; cu Dragosloveni, la 9 kil. şi Popeşti, la 14 kil.

Se mărgineşte la N. cu Tîmboeşti, despărţită prin pîrîul Slimnicul, la S. cu Jideni, despărţită prin dealul Jinurul, la V. cu Dănuleşti, despărţită prin dealurile Jinumul şi Căpăţîna.

Este brăzdată la N. de dealurile: Trăistenilor, Grumazul şi Cetăţuia; la V., de Căpăţîna şi Jinumul, şi la S., de Coţatcul.

Rîurile care o udă sunt: Slimnicul la N. şi afluentul săŭ Pîrîul-Dulce unit cu Slobozia-Coroteni şi Izbaşa, Coţatcul şi afluentul săŭ Valea-Cireşuluĭ la S.

E formată din cătunele: Slobozia, reşedinţa, Coroteni la V., Obrejiţa la E.

Are o suprafaţă de 7815 hect., cu o populaţie de 564 familiĭ, saŭ 2047 suflete; 3 bisericĭ şi un schit: o biserică în căt. Coroteni, cu hramul sf. Ioan, zidită în 1830, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser, una în căt. Obrejiţa, cu hramul sf. Dumitru, zidită în 1846, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser, alta în căt. Slobozia, cu hramul sf. Nicolae, zidită în 1808 şi schitul Rogozul; 3 şcoale mixte.

Locuitoriĭ posedă: 254 plugurĭ, 2 maşinĭ de treerat, 2 maşinĭ de semănat; 450 boĭ, 220 vacĭ, 395 caĭ, 40 măgarĭ, 2104 oĭ, 38 capre şi 200 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţiĭ sunt: calea ferată şi şoseaua naţională, la E.; drumurile spre Tîmboeşti-Bordeşti; spre Dănuleşti; spre Plăineşti şi spre R.-Sărat.

In partea de N. a cătunuluĭ Obrejiţa, se află ruinele unuĭ palat zidit, zice-se, din porunca Domnitoruluĭ Gheorghe Duca în anul 1676.

Slobozia, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Marginea, situată pe Domeniul Giurgiŭ, în marginea despre V. a oraşuluĭ, pe malul Dunăreĭ, la 4 kil. de Giurgiŭ şi la 10 kil. de Stăneşti, reşedinţa plăşeĭ.

S'a împroprietărit la 1864 un număr de 260 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, care aŭ luat 1098 hect.; la 1882, s'a maĭ împroprietărit încă un număr de 27 însurăţeĭ, cărora li s'a dat 155 hect.

Are o populaţie de 1753 locuitorĭ; o biserică, făcută la 1864 de fostul arendaş al domeniuluĭ Giurgiŭ, Sterie Galiţa, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot şi doĭ dascălĭ şi constituind parohia Slobozia; o şcoală; o moară cu vaporĭ; un zăvoiŭ de salcie numit Zotarul saŭ Cama (78 hect.) şi o pădure, pe deal, de 70 hect.

Locuitorĭ posedă: 552 boĭ şi vacĭ, 359 bivolĭ şi bivoliţe, 171 caĭ, 6915 oĭ, 40 asinĭ şi 325 rîmătorĭ.

Are o şosea judeţeană ce duce din Giurgiŭ la Zimnicea.

In fața satuluĭ, în vale, spre Dunăre, este viroaga Cama, ce vine din comuna Malul și dă în Dunăre prin canalul Veriga.

Frații Tunusliĭ, în istoria Țăreĭ la pag. 180, ne spun că Slobozia a fost a luĭ Celebi-Aga.

La 1807, August 24, la acest sat, Rușiĭ încheiă cu Turciĭ un armistițiŭ în următorul cuprins:

«Dacă pace nu se va putea încheea până la 1808, Martie 21, atît Rușiĭ cît și Turciĭ să iasă din Principate până în termen de 36 zile, iar administrația să se dea unuĭ divan alcătuit de boerĭ până la încheerea păceĭ».—Impăratul Alexandru I, nemulțumit refusă ratificarea și continuă ostilitățile.

(Vezĭ Xenopol, «Războiul dintre Rusia și Turcia»).

La 1811, Septembre 8, Turciĭ voiră să treacă Dunărea pe la Slobozia, dar fără rezultat, căcĭ fură respinșĭ.

In acelașĭ an, Octombrie 2, marele Vizir fu încongiurat aci și făcut prisioner (Bouillet).

La 2 Iuniŭ, 1828, se făcu aci o luptă între Rușĭ și Turciĭ ce venise de peste Dunăre, luptă după care Turcii fură nevoițĭ a se întoarce înapoĭ.

La 1854, Iulie 7, Turciĭ în număr de 40000, sub comanda luĭ Hassan-Hagi-Pașa, ocupă insula Cama, Rușiĭ fură bătuțĭ, cedară terenul și ocupară Giurgiul.

La 1877, în rezbelul dintre Romînĭ, Rușĭ și Turcĭ, Rușiĭ stabiliră aci bateriĭ de asediŭ, cu care aŭ început bombardarea Rusciuculuĭ.

Slobozia (saŭ **Dulul - Brîncoveanuluĭ**), *sat* și *com. rur.*, în jud. Argeș, pl. Gălășești, la 25 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefectureĭ și la 65 kil. de Pitești.

Are o populație de 2425 suflete; 2 bisericĭ, ambele cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservite ambele de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală primară rurală.

Vite: 1568 boĭ și vacĭ, 120 caĭ, 7 bivolĭ, 4568 oĭ, 10 capre, 1487 rîmătorĭ și 4 asinĭ.

Prin com. trece rîul Drîmbovnicul.

Aci se află o movilă mare de pămînt, numită Dulul - Brîncoveanuluĭ.

Slobozia, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, situat pe stînga pîrîiașuluĭ Ungureni, la 570 m. de satul Ungureni. Are o populație de 161 loc.; o cîrciumă; o moară de apă.

Vite: 16 caĭ, 127 vite marĭ cornute și 47 porcĭ.

Slobozia, *sat*, în stînga pîrîuluĭ Bașeul, pe valea pîrîuluĭ Fundoaia, în partea de N.-E. a com. Brăteni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, așezat pe moșia Odaia-Silișcani. Are o suprafață de 167 hect., cu o populație de 80 familiĭ, saŭ 309 suflete; 1 biserică, cu 2 cîntărețĭ.

Vite: 90 boĭ și vacĭ, 35 caĭ, 200 oĭ și 60 porcĭ.

Slobozia, *sat*, pe țărmul drept al Siretuluĭ, în partea de E. a com. Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoșani, pe moșia Fîntînelele, cu o suprafață de 289 hect. și o populație de 76 familiĭ saŭ 319 suflete.

Vite: 51 boĭ și vacĭ, 11 caĭ, 55 oĭ și 31 porcĭ.

Locuitoriĭ posedă 76 stupĭ cu albine.

Slobozia, *sat*, în jud. Botoșani, pl. Coșula, așezat în valea Cerbătoarea pe coasta de E. a dealuluĭ Petrăria și în partea de N. a com. Deleni.

Are o suprafață de 381 hect., date locuitorilor la 1864, din moșia Deleni, cu o populație de 55 familiĭ saŭ 275 suflete; o biserică, zidită la 1835 de Iorgu Ghica, cu un preot și un cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 260 boĭ și vacĭ, 15 caĭ, 230 oĭ, 45 porcĭ; 170 stupĭ cu albine.

Slobozia, *cătun*, al com. Calvini, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ și 30 case; se alipește de căt. Bîsceni-d.-s.

Slobozia, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, com. Cornățelul.

Slobozia, *sat*, pe moșia Horodiștea, com. cu acelașĭ nume, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Are o populație de 302 locuitorĭ; o biserică de lemn, cu hramul Inălțarea Domnuluĭ, cu un cîntăreț și un pălămar, făcută la 1823 de fostul proprietar al moșieĭ.

Locuitoriĭ împroprietărițĭ aŭ 176 hect. și 16 ariĭ pămînt.

Slobozia (saŭ **Cocota**), *sat*, pe moșia cu acelașĭ nume, com. Buda, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ, așezat pe deal și cu privire întinsă asupra Bucovineĭ.

Are o populație de 222 suflete; o biserică, cu hramul Nașterea Maiciĭ Domnuluĭ, cu un cîntăreț și un pălămar, mică, de lemn, făcută la 1823 de fostul proprietar.

Locuitoriĭ împroprietărițĭ aŭ 104 hect., 55 ariĭ pămînt.

Drum principal, este acel ce duce prin Luncavița la Mamornița.

Hotarele moșieĭ sunt cu: Buda-Mare, Luncavița, Păsatul și Godinești.

Slobozia, *sat*, pe moșia cu acelașĭ

nume, com. Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 402 suflete şi o biserică, făcută de locuitorĭ în 1843.

Slobozia, *cătun* de reşedinţă al com. Slobozia, jud. Gorj, pl. Ocolul.

Are o suprafaţă de 540 hect., cu o populaţie de 85 familiĭ, saŭ 404 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 35 plugurĭ, 35 care cu boĭ; 20 stupĭ; 3 căruţe cu caĭ; 174 vite marĭ cornute, 9 bivolĭ, 96 oĭ, 17 caĭ şi 73 rîmătorĭ.

Are: o biserică de lemn, cu un preot şi un cîntăreţ; o şcoală; 4 morĭ, din care una sistematică pe apa Şuşiţa; 7 fîntînĭ şi 4 cîrciumĭ.

Slobozia, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe malul stîng al rîuluĭ Ialomiţa, pe un teren jos, aproape de nivelul rîuluĭ Ialomiţa. In faţa satuluĭ, spre S., se înalţă coasta aproape verticală a cîmpuluĭ Bărăgan, de care se desparte de rîŭ.

In partea de V. este capul linieĭ ferate Slobozia-Călăraşi şi lîngă staţie se află o mare cazarmă.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ, a judecătorieĭ ocoluluĭ Călăraşi şi a subprefecturiĭ plăşiĭ Ialomiţa-Balta.

Se fac treĭ tîrgurĭ anuale: la 23 Aprilie, la Inălţare şi la 24 Iunie.

Are o populaţie de 586 familiĭ; o şcoală; o mănăstire, Slobozia, cu treĭ preoţĭ, un diacon şi doĭ cîntăreţĭ; un oficiŭ telegrafic poştal.

Locuitoriĭ posedă: 720 caĭ, 120 boĭ, 7000 oĭ, 15 capre, 22 bivolĭ, 7 asinĭ şi 500 porcĭ.

Prin sat este o şosea şi peste rîul Ialomiţa sunt două podurĭ plutitoare de lemn şi podul de fer al linieĭ ferate. La 5 kil. spre N. este lacul Amara, cu apă minerală.

Slobozia, *sat,* spre S.-V. de satul şi com. Voineşti, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe coasta de V. a dealuluĭ Voineşti şi pe Valea-Stavniculuĭ. Are o populaţie de 562 locuitorĭ, parte Romînĭ, parte Ungurĭ şi parte Ţiganĭ lingurarĭ, lăeşĭ.

Satul face parte din moşia Voineşti şi este proprietatea familieĭ Negruţi.

Locuitoriĭ posedă: 308 vite marĭ cornute, 115 oĭ, 36 caĭ şi 50 rîmătorĭ.

Slobozia (Bălteni), *sat,* făcînd parte din com. rur. Slobozia-Clinceni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, între rîul Răstoaca şi rîul Ciorogîrla, pe o coastă mică căreia locuitoriĭ îĭ zic Muchia-Sabaruluĭ. Aci e reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 909 hect., cu o populaţie de 749 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul sf. Haralambie, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

In raionul căt. maĭ sunt: 2 morĭ cu apă, 1 zalhana, 1 maşină de treerat cu aburĭ, 1 heleşteŭ, 1 pod.

Comerciul se face de 1 cîrciumar şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 320 şi al celor micĭ, de 628.

Slobozia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel.

Are o populaţie de 337 locuitorĭ; o biserică, fondată de logofătul N. Ştefănescu.

Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ, s'aŭ împroprietărit pe moşia statuluĭ, pendinte de mănăstire Cîmpulung.

Slobozia, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Rosnovul, situat pe stînga pîrîuluĭ Cracăul. Are o populaţie de 180 familiĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală.

Slobozia, *cătun,* pendinte de com. Bălţaţi, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat în centru, în apropiere de căt. Mărgineni şi Bălţaţi, cu care formează o com., pe gîrla Plapcea şi Valea-Diculuĭ. Are o şcoală şi o biserică, clădită la 1820 şi rezidită la 1862.

Slobozia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Poiana, jud. şi pl. Prahova. Are o populaţie de 160 locuitorĭ; o biserică, fondată de Mihail Cantacuzino, ca metoh al mănăstireĭ Sinaia.

Slobozia, *cătun,* făcînd parte din com. urb. Cîmpina, jud. şi pl. Prahova. Are o populaţie de 63 locuitorĭ.

Slobozia, *cătun,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Copăceşti, situat pe lunca Trotuşuluĭ, în faţa Copăceştilor.

Are o populaţie de 150 suflete; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ (parohia Urecheşti).

Slobozia, *sat,* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., aşezat în partea de N. a comuneĭ, pe malul drept al pîrîuluĭ Slimnicul. Are o întindere de 60 hect. cu o populaţie de 273 familiĭ, saŭ 973 suflete; o biserică cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală.

Slobozia, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Boghicea, spre

S.-E. de satul Boghicea și la 2250 m. de el. Are 171 familiĭ și o biserică catolică de vălătucĭ.

Slobozia, *sat,* pe moșia Stolniceni, jud. Suceava, com. Lespezile, așezat pe un deal.

Vatra satuluĭ ocupă 11 $^1/_2$ fălcĭ, cu o populație de 376 locuitorĭ.

Slobozia, *altă numire a satuluĭ* Brătulești, comuna Corodul, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ. In Romînia sunt maĭ multe sate cu această numire. Slobozia eraŭ satele aĭ căror locuitorĭ, ca să vie în Țară, se scuteaŭ de birurĭ și obligațiunile în genere impuse pămîntenilor. Aceste slobozii se făceaŭ la început fără formalitățile pe care le găsim maĭ tîrziŭ.

Din secolul al XV-lea înființarea uneĭ slobozii fu considerată ca o chestiune de stat.

Din acest timp, pentru înființarea uneĭ slobozii, nu era de ajuns ca cine-va să aibă o moșie stearpă, o siliște vechie și să se învoiască cu locuitoriĭ de peste hotare, ca să-ĭ aducă spre a popula ocina, siliștea, etc.; maĭ trebuia înainte de toate un hrisov domnesc, autorizînd înființarea slobozieĭ. Colonizărĭ de acestea nu se făceaŭ numaĭ pe moșiĭ particulare, ci și în jurul mănăstirilor, din poslujnicĭ saŭ oamenĭ de serviciŭ aĭ mănăstirilor.

Coloniștiĭ eraŭ Leșĭ, Rușĭ, Cazacĭ, Ungurĭ, Turcĭ, Sîrbĭ, Bulgarĭ, Muntenĭ pentru Moldova și Moldovenĭ pentru Muntenia. Coloniile maĭ aveaŭ și scopul rechemăreĭ în patrie a locuitorilor emigrațĭ din cauza năvălirilor saŭ altor împrejurărĭ grave.

Sloboziile se făceaŭ cu aceste condițiunĭ: scutind pe un număr de anĭ pe slobozenĭ de orĭce dărĭ; dîndu-le o jurisdicțiune specială care le garanta pacea și nesupărarea pe locul unde s'aŭ așezat; învoindu-le libertatea cultuluĭ și a limbeĭ. («Notițe despre Slobozii», de V. A. Urechiă, Bucureștĭ, 1888).

Slobozia, *sat,* jud. Vasluiŭ, com. Ipatele, pl. Funduri, la 1 kil. spre N.-V. de satul Ipatele, și despărțit de acesta prin dealul Mijloacele.

E situat pe coasta de V. a dealuluĭ Osoiul, pe o suprafață de 644 hect. Are o populație de 54 familiĭ saŭ 280 suflete, locuitorĭ Romînĭ, împroprietărițĭ după legea rurală.

Prin partea de V. a satuluĭ trece pîrîul Gelna.

Vite: 75 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 40 oĭ, 15 rîmătorĭ. Loc. posedă 50 stupĭ.

Slobozia, *vechie mănăstire,* azĭ biserică de mir, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pe țărmul stîng al rîuluĭ Ialomița.

Din hrisovul luĭ Antoniŭ-Voevod cu anul 7176 și din al luĭ Constantin Brîncoveanu, din 7217, se vede că această mănăstire a fost fondată în zilele luĭ Alexandru Iliașĭ, de postelnicul Enache Caragea, pe moșia domnească dăruită acestuia de Alexandru Iliașĭ. Mănăstirea a fost întreținută și reparată din evlavia maĭ multor particularĭ pănă la 1647, cînd Mateiŭ-Basarab, dăruind'o cu moșia Sărățeni, din acest județ, a zidit-o din temelie și a înfrumusețat-o, fiind surpată în unele părțĭ. La sfințirea noueĭ mănăstirĭ a asistat Mateiŭ-Basarab și Doamna, iar serviciul sfințireĭ s'a oficiat de Patriarhul din Constantinopol, înconjurat de 500 preoțĭ.

Pe lîngă donațiile făcute de Mateiŭ-Basarab, s'a maĭ adăogat altele, așa că la 1865 mănăstirea maĭ avea 13 moșiĭ și 2 metoace: mănăstirea Apostolache, din jud. Buzăŭ și Cuiburile, din jud. Ialomița.

Vechia mănăstire, zidită de Mateiŭ-Basarab, fiind în ruină, s'a dărîmat și în locul eĭ s'a zidit la 1840 o altă biserică, cu fondurile mănăstireĭ, de egumenul Gavrilă.

In biserica azĭ în ființă se află zugrăvit Mateiŭ-Basarab și Postelnicul Enache, ținînd pe mîinĭ o biserică.

Slobozia, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Ialomița, pl. Cîmpul, com. Slobozia, pe linia Ciulnița-Slobozia, pusă în circulație la 20 Septembrie 1887. Se află la 16,7 kil. de Ciulnița. Inălțimea d'asupra nivelului Măreĭ de $19^m,57$. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 231804 leĭ.

Slobozia (Vatra-Schituluĭ-Șopotul), *moșie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de Episcopia Argeș.

Slobozia-Băneasa, *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul. Are o populație de 34 familii, și o biserică.

Slobozia-Blăneasa, saŭ **Odaia,** *sat,* făcînd parte din com. Negrilești, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Are populație de 190 suflete; 4 cîrciumĭ.

Prin sat trece șoseaua Tecuciŭ-Bîrlad, după ce străbate satul Țigănești, pe malul stîng al Bîrladuluĭ.

Are o suprafață de 286 hect. din care locuitoriĭ foștĭ clăcașĭ, și împroprietărițĭ la 1864 pe moșia d-luĭ Giurgea, stăpînesc 140 hect. și 75 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 15 plugurĭ de fier și 10 de lemn.

Slobozia-Cioràşti, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe rîul Rîmna, aşezată în partea de N. a jud., la 33 kil. spre N.-E. de oraşul R.-Sărat şi în partea de E. a plăşiĭ, la 12 kil. spre N.-E. de com. Plăineşti, reşedinţa plăşiĭ.

Se învecineşte cu com.: Risipiţi la 6 kil., Gologanul la 8 kil., Obileşti la 10 kil., Goleşti la 11 kil.

Se mărgineşte la N. cu Risipiţi; la E., cu Gologanul; la V., cu Obileşti şi la S., cu Goleşti.

Rîul Rîmna o udă prin mijloc, de la S.-V. la N.-E.

E formată din cătunele: Cioràşti, la N., reşedinţa; Siliştea, spre S.-E.; Armeni, spre S.-V.; Oreavul la S.; Dumitreni, între aceste două din urmă.

Are o suprafaţă de 18183 hect. cu o populaţie de 392 familiĭ, saŭ 1664 suflete; o biserică, hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită la 1863, reparată în 1879, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1884; 11 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 420 pluguri, 6 maşinĭ de semănat, 2 de treerat şi 12 de secerat; 704 boĭ, 433 vacĭ, 188 bivolĭ, 147 bivoliţe, 228 viţeĭ, 170 caĭ, 222 ĭepe, 62 măgarĭ, 3189 oĭ şi 350 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată şi şoseaua naţională Rîmnicul-Focşani, la V.; apoĭ drumurile: spre Focşani, spre Goleşti — Gara - Coteşti (4 kil.), Plăineşti, Bogza-Voetinul şi R.-Sărat.

Budgetul com. e la veniturĭ de 16082 leĭ, 53 banĭ şi la cheltuelĭ, de 8593 leĭ, 65 banĭ.

Slobozia-Cireşul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Ianca, situată pe malul stîng al pîrîuluĭ Călmăţuiul. S'a înfiinţat la 1812 de locuitorĭ prin stăruinţa propr. Scarlat Grădişteanu. Maĭ înainte era suhat.

Se mărgineşte la N. cu com. Filipeşti, la E. cu com. Batogul, la V. cu Ulmul, la N.-V. cu Surdila-Găiseanca şi la S.-E. cu com. Fleasca.

Are o suprafaţă de 2500 hect, cu o populaţie de 706 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, înfiinţată la 1846 de Tache Fălcoianu, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1856; 4 morĭ.

La 1 kil. spre E. se află gara Cireşul. De la cantonul 116 al C. F. în N. comuneĭ porneşte o şosea comunală spre S.-V. pe Valea-Fleasca, trece Călmăţuiul, apoĭ printre Scărlăteşti şi Fleaşca şi dă în drumul Fleaşca-Dudescu.

Drumurĭ: la Batogul, spre N.-E. (8 kil.); la Fleaşca, spre S. (3 kil.); la Ulmul, spre E. (3 kil.); la Filipeşti, spre N. (17 kil.); la Brăila, spre N.-E. (60 kil.).

Slobozia-Cireşul, *sat*, jud. Brăila, com. cu acelaşĭ nume, situat pe ţărmul stîng al pîrîuluĭ Călmăţuiŭ, la 60 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila. S'a înfiinţat la 1818.

Locuitoriĭ îĭ zic şi Băligosul.

Are o suprafaţă de 77 pogoane; o populaţie de 706 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1865; o biserică, clădită la 1846 de fostul proprietar Fălcoianu, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 5 cîrciumĭ; o lipscănie, 3 morĭ de vînt şi o moară cu aburi.

Vite: 430 caĭ, 4 asinĭ, 840 vite cornute, 3370 oĭ, 2 capre şi 220 rîmătorĭ.

Slobozia-Clinceni, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la V. şi la 14 kil. de Bucureşti, între rîul Răstoaca şi Ciorogîrla. Stă în legătură cu com. Vîrtejul şi Domneşti, prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Clinceni, Olteni, Ordoreanu şi Slobozia, cu o populaţie de 1981 locuitorĭ, locuind în 416 case.

Are 3 bisericĭ (la Clinceni, Ordoreanu şi Slobozia); 1 şcoală mixtă; 2 morĭ cu apă; 1 zalhana; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 heleşteŭ; 3 podurĭ stătătoare.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6757 leĭ şi la cheltuelĭ, de 6712 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 296 plugurĭ: 254 cu boĭ, 42 cu caĭ; 309 care şi căruţe: 259 cu boĭ şi 50 cu caĭ; 167 caĭ şi ĭepe, 2 armăsarĭ, 531 boĭ, 197 vacĭ şi viţeĭ, 16 taurĭ, 7 bivolĭ, 136 bivoliţe, 75 capre, 94 porcĭ, 979 oĭ.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Slobozia-Conachi, *com. rur.*, în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, a căreĭ numire vine de la marele logofăt al Moldoveĭ şi poet Constantin Conachi, întemeietorul satuluĭ cu acelaşĭ nume. E aşezată pe valea Pîrîuluĭ-Suhuluiuluĭ, la 35 kil. de Galaţi.

Se mărgineşte la E. cu teritoriul satuluĭ com. Negri (com. Tuluceşti), la S. cu com. Independenţa şi Piscul, la V. cu com. Tudor Vladimirescu (jud. Tecuciŭ), de care e despărţită prin pîrîul Gerul, şi la N. cu Pechea.

E formată din două cătune: Slobozia-Conachi, reşedinţa, şi Cuza-Vodă; întîia s'a format din foşti clăcaşĭ împroprietăriţĭ la 1864 şi a doua din însurăţeĭ, împroprietăriţĭ la 1879.

Are o suprafaţă de 7971 hect.; o populaţie de 1755 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treime,

zidită între anĭ 1814—18, de fostul proprietar al moșieĭ, Const. Conachi, reparată de locuitorĭ la 1873 și care formează o parohie cu 1 preot paroh și 2 cîntăreţĭ; 2 școlĭ mixte; 8 cîrciumĭ.

Teritoriul com. e udat de treĭ pîraie: Gerul, Suhuluiul și Lozova. Atît spre V. cît și spre E. se află dealurĭ cu teren foarte accidentat.

Spre E. com. maĭ cu seamă se află dealurĭ rîpoase, conţinînd pietriș și piatră de construcţiune, ce se exploatează de judeţ.

Locuitoriĭ posedă: 220 plugurĭ; 2049 vite marĭ cornute, 377 caĭ și iepe, 1466 oĭ și capre.

Veniturile com. se urcă la 5886 leĭ și cheltuelile, la 5841 leĭ, 11 banĭ.

Slobozia-Conachi, *sat,* și reședința comuneĭ cu același nume, jud. Covurluiŭ, cu o populaţie de 1118 suflete, o biserică și o școală.

S'a înfiinţat între aniĭ 1800—1810 de Constantin Conachi, fostul proprietar al moșieĭ, poet însemnat și mare logofăt al Moldoveĭ; iar locuitoriĭ săĭ sunt Romînĭ veniţĭ de dincolo de Siret, maĭ ales din judeţele Brăila, Rîmnicul-Sărat și Ialomiţa.

Se numește de locuitorĭ și Plăcinta.

Slobozia-Conachi, *moșie* a statuluĭ, de 1002 hect., 37 ariĭ, în com. cu același nume, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ.

Slobozia-Corni, *sat,* făcînd parte din com. Negrilești, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, așezat pe dealul cu același nume, la 3 kil. de reședința comuneĭ, spre N.

Teritoriul satuluĭ este de 301 hect., cu o populaţie de 213 locuitorĭ, foștĭ clăcașĭ și împroprietărițĭ la 1864.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Satul comunică cu cătunele din vecinătate prin șoseaua comunală ce vine pe malul stîng al Bîrladuluĭ, de la Negrilești, și duce la Tălpigi.

Slobozia-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. Stănișești, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ, situat pe malul stîng al Dobrotforuluĭ, la $5\,^1/_2$ kil. de Stănișești.

Teritoriul satuluĭ e de 1144 hect., cu o populaţie de 420 locuitorĭ, foștĭ clăcașĭ, carĭ stăpînesc 443 hect.

Slobozia-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. Stănișești, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ, situat pe Valea-Dobrotforuluĭ, care trece prin colţul de jos a satuluĭ, la 7 kil. de reședinţa com., în partea de N.

Are o școală și o biserică, zidită în 1838 de Nichifor Papadopol.

Slobozia-Dobrovăţuluĭ, *sat,* în jud. Iași, pl. Codrul, com. Ciurea, situat spre S.-E. de satul Ciurea, dincolo de pădurea Bîrnova, în codrul Dobrovăţuluĭ, pe podișul dealuluĭ Bordea.

Are o populaţie de 295 locuitorĭ; o biserică și o școală.

Vite: 295 vite marĭ cornute, 6 oi, 33 caĭ și 46 rîmătorĭ.

Slobozia-Galbenul, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe pîrîul Galbenul, așezată în partea de S. a judeţuluĭ, la 24 kil. spre S.-E. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea de mijloc a plășiĭ, la 7 kil. spre S.-E. de com. Bălăceanul, reședinţa plășeĭ.

Se învecinește cu com. Galbenul, la 3 kil.; Drogul, la 7 kil.; Jîrlăul, la 7 kil.; Amara, la 7 kil.

Se mărginește la N. cu com. Bălăceanul, la S. cu Galbenul, la E. cu Amara și la V. cu Pîrliţi (jud. Buzăŭ).

Pîrîul Valea-Bouluĭ, cu afluenţiĭ Valea-Heleșteuluĭ, Costeiul și Valea-Dobrotești, o udă prin mijloc, de la N. la S. Maĭ are heleșteul Slobozia-Galbenul.

Are o suprafaţă de 3386 hect., cu o populaţie de 547 locuitorĭ; o biserică, cu hramul sfinţiĭ Voivozĭ, zidită în 1837 de paharnicul Hristodor, fost proprietar, refăcută în 1856 și 1874, deservită de 2 preoţĭ și 1 cîntăreţ; o școală.

Locuitoriĭ posedă: 180 plugurĭ, 1 moară cu aburĭ, 6 mașinĭ de semănat, 2 de secerat, 2 de treerat; 313 boĭ, 94 vacĭ, 120 caĭ, 81 iepe, 7 măgarĭ, 1855 oĭ, 5 capre, 209 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 3075 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2819 leĭ.

Căile de comunicaţie sunt: drumul Rîmnicul-Făurei ce trece prin comună; drumurile spre Drog, spre Amara-Balta-Albă.

Slobozia-Hănești, *sat,* judeţul Dorohoiŭ, situat pe moșia Hănești și pe laturea stîngă a pîrîuluĭ Bașeul, în faţa satuluĭ Hănești-Vechĭ. S'a înfiinţat în 1871 de N. Pilat, cu oamenĭ adunaţĭ din diferite părţĭ.

Are 186 locuitorĭ.

Slobozia-Luncani, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., așezată pe valea pîrîuluĭ Trebișul, în cursul săŭ superior.

Se compune din 5 cătune: Slobozia-Luncani saŭ Podișul, Șărpeni, Dubașul, cîte trele în vale; Rîpa-Iepeĭ și Mărgineni-Luncani, pe un deal de lîngă Grigoreni (com. Scorţeni).

Se mărgineşte la E. cu com. Luncani, la N. cu com. Buda, la S. cu com. Nadişa.

Are o populaţie de 671 locuitorĭ şi o biserică, clădită la anul 1845.

După legea rurală din 1864, la 25 locuitorĭ s'aŭ dat 67 fălcĭ pămînt în împroprietărire.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de leĭ 4138, banĭ 43, şi la cheltuelĭ, de leĭ 1506, banĭ 65.

Intinderea teritoriuluĭ comuneĭ este de 1573 hect., din care pădurile ocupă o suprafaţă de 205 hect. şi viile, 12,85 hect.

Locuitoriĭ posedă: 25 caĭ, 275 vite marĭ cornute, 33 porcĭ, 44 oĭ; 54 stupĭ cu albine.

Slobozia-Luncani se află pe calea judeţeană Bacăŭ-Moineşti, stînga luĭ, la 16 kil. de Bacăŭ, capitala districtuluĭ; la 10 kil. de com. Buda; 2 kil. de com. Luncani; 12 kil. de com. Scorţeni, reşedinţa plăşeĭ.

Cea maĭ apropiată staţie de drum de fer este Gîrleni, la 8 kil.

Slobozia-Luncani saŭ **Podişul,** *sat,* jud. Bacaŭ, pl. Tazlăul-d.-s., situat pe Trebişul.

Are o populaţie de 277 suflete şi o biserică, zidită la 1845.

Vite: 11 caĭ, 124 vite marĭ cornute şi 14 porcĭ.

Slobozia-Mieluluĭ, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Rîpile, situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare, aproape de gura luĭ, la 4700 m. de satul Rîpile.

Are o populaţie de 582 suflete şi o biserică, clădită de locuitorĭ la 1821, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 21 caĭ, 364 vite marĭ cornute, 30 porcĭ şi 100 capre.

Slobozia-Mihălceni, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., pe rîul Rîmnicul-Sărat, aşezată în partea de mijloc a judeţuluĭ, la 22 kil. spre N.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de V. a plăşiĭ, la 18 kil. spre S.-V. de Măicăneşti, reşedinţa plăşiĭ.

Se învecineşte cu comunele: Ciorăşti, la 2 kil.; Băleşti, la 7 kil.; Nicoleşti, la 8 kil., şi Pueşti, la 9 kil.

Se mărgineşte la N. cu Mărtineşti; la S., cu Ciorăşti; la E.-cu Gulianca şi la V., cu Băleşti.

Rîul Rîmnicul-Sărat o udă prin mijloc, de la S. la N.; la V. e Lacul-Negru.

E compusă din cătunele Slobozia-Mihălceni, reşedinţa, la S., şi Salcia, la N.

Are o suprafaţă de 2728 hect., cu o populaţie de 215 familiĭ, saŭ 844 suflete; o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Voevozĭ Mihail şi Gavril, zidită la 1832 de locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 85 plugurĭ; 398 boĭ, 402 vacĭ, 120 caĭ, 110 ĭepe, 514 oĭ, 2 capre, 100 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt drumurile vecinale: spre Mărtineşti-Obileşti; spre Rîmniceni-Măicăneşti; spre Gulianca; spre Băleşti-Bogza-Sihlele-Plăineşti; spre Băleşti-Voetinul-Rîmnicul-Sărat; spre Ciorăşti-Nicoleşti.

Slobozia-Mihălceni, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., aşezat la N. comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat. Are o suprafaţă de 60 hect., cu o populaţie de 720 suflete; o biserică şi o şcoală.

Slobozia-Miluluĭ, *sat,* în partea de V. a com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Pocreaca.

Are o suprafaţă de 279 hect., cu o populaţie de 294 suflete. Locuitoriĭ posedă: 8 plugurĭ şi 16 care cu boĭ, 2 plugurĭ şi 6 căruţe cu caĭ; 90 vite marĭ cornute, 60 oĭ şi 30 caĭ.

Slobozia-Mîndra, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, la extremitatea despre V., situată pe valea Siuluĭ şi aşezată pe coasta dealuluĭ din stînga Oltuluĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Elisabeta; la S., cu Uda-Clocociovul; la E., cu moşia statuluĭ cu acelaşĭ nume, şi la V., cu lunca Oltuluĭ.

Teritoriul com. ocupă aproape 6600 hect., cu o populaţie de 1772 locuitorĭ, din care 241 împroprietăriţĭ.

Moşia Mîndra, cu toate trupurile eĭ, are o întindere aproximativ de 4500 hect., izlaz, livezĭ, locurĭ de păşune şi 1200 hect. pădure.

Viĭ sunt pe o întindere de 115 hect.

Locuitoriĭ posedă: 321 caĭ, 1079 vite marĭ cornute, 3243 vite micĭ, 467 porcĭ şi 13 măgarĭ.

Are o şcoală şi o biserică, deservită de 2 preoţĭ, un cîntăreţ şi un eclesiarh.

Budgetul com. e la veniturĭ de 8427 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7980 leĭ.

Este legată prin drumurĭ vecinale cu com. Uda-Clocociovul la S. şi Elizabeta la N.

Pe de asupra comuneĭ trece Brazda-luĭ-Novac, care în această parte are lărgimea de 2 m. şi adîncimea cam de 50 centimetri. Această brazdă ia direcţiunea spre com. Dorobanţul, Cîrligaţi, şi de aci maĭ înainte spre oraşul Alexandria.

Tot aci pe deal, spre N.-E., se află măgura Ostra, înălţată, zice-se, de armatele de ocupaţiune austriace.

Maĭ sunt prin prejurul com.

şi alte măgurĭ. despre com. Crîngeni şi Dorobanţul.

In partea de E. a com. este vîlceaua şi platoul Comanca, ce îşĭ are începutul din jud. Oltul.

Satul Mîndra este din cele maĭ vechĭ; îl găsim trecut în diferite hrisoave şi documente, însă numaĭ sub numirea de Slobozia.

Pănă la anul 1838 a făcut parte din jud. Oltul, pl. Marginea; după rotunjirea jud. Teleorman şi Oltul, a fost trecut la pl. Călmăţuiul.

Slobozia-Moara, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată pe cîmpie, la 8 kil. spre S. de gara şi com. Ghergani şi în apropiere de rîurile Dîmboviţa şi Ilfovelul, de care este despărţită printr'un pod.

Are o biserică şi o şcoală.

Se învecineşte la E. cu Bîldana; la N., cu Podul-Bărbieruluĭ, despărţindu-se de amîndouă prin pîrîul Ilfovul; la V., cu Lunguleţi, de care se desparte prin rîul Dîmboviţa, şi la S., cu Brezoaele, de care se desparte prin loc şes.

Este aşezată lîngă şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti.

Slobozia-Movileĭ, *sat,* cu 42 familiĭ, jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Tuluceşti.

Slobozia-Muscaluluĭ saŭ **Cacaina,** *sat,* pe moşia Broscăuţi, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. cu acelaşĭ nume. Are 146 suflete şi e întemeiat de C. Plagino.

Slobozia-Negrea, *moşie* particulară, în suprafaţă de 416 fălcĭ, jud. Tecuciŭ, pl. Bîrladul, com. Călmăţuiul.

Slobozia-Nicăĭ, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Mireni, spre N. de satul Mireni.

Slobozia-Nouă, *sat,* cu 91 familiĭ, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situat pe loc şes, la 4 kil. spre N.-E. de satul şi reşedinţa com. Slobozia.

Locuitoriĭ posedă: 205 caĭ, 30 boĭ, 700 oĭ şi 105 porcĭ.

Slobozia-Oancea saŭ **Oneşti,** *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, în valea Prutuluĭ, la 4 kil. spre S. de reşedinţa com.

Are 396 locuitorĭ.

Slobozia - Panuluĭ, *sat,* făcînd parte din com. Coloneşti, jud. Tecuciŭ, pl. Stănişeşti, situat pe partea dreaptă a rîuluĭ Zeletinul, la 3 kil. de reşedinţa com.

Are o suprafaţă de 429 hect., cu o populaţie de 238 suflete.

Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ, sunt împroprietărițĭ de la 1864.

Slobozia-Răcătăul, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Răcătăul, situat în valea Răcătăul.

Are o populaţie de 126 locuitorĭ, care posedă 3 caĭ, 87 vite marĭ cornute, 9 capre şi 16 porcĭ.

Slobozia-Secătura, *com. rur.*, în jud. Botoşani, pl. Coşula, situată în partea de V. a plăşeĭ, pe un teritoriŭ deluros şi acoperit cu pădurĭ.

Se compune din satul Slobozia-Secătura saŭ Oniaga, avînd o suprafaţă de 2176 hect. şi o populaţie de 245 familiĭ, saŭ 1021 suflete.

Toată partea de S. şi V. a com. este acoperită de pădurĭ, care sunt o continuare a întinsuluĭ masiv ce acoperă comunele Poiana-Lungă, Tudora, Cristeşti, Coşula, Storeşti, Flămînzi, Rădeni, Deleni, şi se compune din stejar, fag şi teiŭ, cu o suprafaţă de 715 hect.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 359 boĭ şi vacĭ, 103 caĭ, 948 oĭ şi 101 porcĭ; 220 stupĭ cu albine; 3 iazurĭ.

Pămîntul com., de natură argilo-pietros, are cariere însemnate, situate în pădure spre S.-V. şi din care se scoate piatră şi prund pentru şosele şi construcţiunĭ.

Ca drumurĭ sunt şoselele comunale, parte pietruite.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4406 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3951 leĭ, 45 banĭ.

Slobozia - Sihleanul, *moşie,* de 2371 hect., jud. Brăila, ocupînd partea de N.-E. a com. Scorţarul-Noŭ.

Slobozia-Şerbăneşti, *sat.* Vezĭ Şerbăneşti, sat, com. Zvorăştea, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele.

Slobozia-Trăsnitul, *com. rur.*, la extremitatea de N.-E. a plăşeĭ Teleorman, jud. Teleorman, compusă din 2 cătune: Purcăreni şi Dobreni, cu o populaţie de 1546 suflete.

Locuitorĭ împroprietărițĭ la 1864 sunt 243, pe o întindere de aproape 600 hect.

Are o şcoală şi 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Vite: 1238 vite marĭ cornute, 296 caĭ, 5505 oĭ, 11 capre şi 412 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6226 leĭ, 79 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 4535 leĭ.

Comuna Slobozia-Trăsnitul şi cătunele eĭ sunt legate între dînsele prin şosele vecinale; iar

spre cât. Popeşti comunică cu şoseaua judeţeană Alexandria-Piteşti, pe o distanţă de 1 1/2 kil.

La extremitatea despre S. este măgura, importantă prin înălţimea eĭ, căreia locuitoriĭ îĭ zic Măgura-Dobrenilor.

Slobozia-Umbrăreşti, *sat,* făcînd parte din com. Umbrăreşti, jud. Tecuciŭ, pl. Bîrladul, la 3 kil. de reşedinţa plăşeĭ Iveşti, aşezat pe partea stînga a rîuluĭ Bîrladul, care îl desparte de Umbrăreşti propriŭ zişĭ.

Are o populaţie de 340 suflete; o şcoală; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, zidită de locuitorĭ în 1866.

Slobozia-Ventura saŭ **Vînturoaia,** *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Cuca. Are 63 familiĭ şi o biserică.

Slobozia-Vidraşcu, *cătun,* în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Păţeşti, situat pe şoseaua Focşani-Odobeşti, pe Milcov, la 2 ceasurĭ de Focşani.

Are o populaţie de 125 suflete şi o biserică filială.

Slobozia-Vrăjitoarea, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, jud. şi pl. Prahova, com. Poiana, în întindere de 260 hect., din care 139 hect. suprafaţă împădurită şi 121 hect. pămînt arabil şi fîneţe.

Slonul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ceraşul, jud. Prahova, pl. Teleajenul. Are o populaţie de 312 locuitorĭ; o biserică, zidită de locuitorĭ la 1879, deservită de 1 preot.

In raionul cătunuluĭ este un izvor cu apă, ce conţine pucioasă în mare cantitate.

Slonul, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de biserica Colţea, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Ceraşul, în întindere de 835 hect., din care 637 hect. suprafaţă împădurită şi 198 hect. pămînt cultivabil şi fîneţe.

Slonul-de-Piatră, *loc izolat* la poalele munteluĭ Zamura, jud. Prahova. Aci era în secolul trecut cel maĭ renumit han, pe valea Prahoveĭ. După urmele ce se maĭ văd şi azĭ, trebue să fi fost o clădire mare şi masivă, cu curţĭ întărite, unde se refugeaŭ călătoriĭ şi locuitoriĭ în vremurĭ grele.

Se zice că acest han a fost construit în secolul al XVI-lea, şi că ar fi fost darîmat de Turcĭ în războiul contra Austriacilor din 1788.

Slopăţul saŭ **Hărpînul,** *munte,* pe moşia Borca, com. Mădeiul, jud. Suceava, avînd 1689,6 m. altitudine.

Slujitori-Alboteşti (Zăvoaia), *com. rur.,* jud. Brăila, aşezată pe partea dreaptă a viroageĭ Puturosul.

Se mărgineşte la E. cu Insurăţei; la V., cu Dudescul; la N.-E., cu Filiul; la N., cu Ioneşti-Berleşti şi la S., cu Tătarul.

Are forma unuĭ trapez regulat. Suprafaţa comuneĭ este de 9000 hectare, cu o populaţie de 1204 suflete.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 105.

Are 1 biserică, fondată la 1873 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 1 şcoală; 7 cîrciumĭ; 3 brutăriĭ; 1 moară cu aburĭ şi 1 de vînt.

Vite: 649 boĭ, 482 vacĭ, 17 taurĭ, 230 viţeĭ, 666 caĭ, 3370 oĭ şi 212 rîmătorĭ.

Drumurĭ: la Filiul, spre N.-E., peste viroaga Puturosul, apoĭ peste podul de pe Călmăţuiul la S. de Filiul (4 kil.); la Insurăţei, spre E., prin cât. Caragica (11 kil.); la Tătarul, spre S., pe lîngă movila Ulmul (13 kil.); la gara Dudescul, spre S.-V.; la com. Dudescul, spre V. (4 kil.); la Batogul, spre N.-V., peste apa Călmăţuiul (10 kil.). Sunt 2 podurĭ pe drumul între Slujitori-Alboteşti şi Filiul, unul peste viroaga Puturosul şi cel-l'alt peste Călmăţuiul.

Comuna s'a înfiinţat pe la 1834 din locuitorĭ veniţĭ de la Albota şi se numeşte «Slujitori» pentru că mulţĭ dintre locuitorĭ făceaŭ serviciul de dorobanţĭ (slujitorĭ) la isprăvnicia din Focşani.

Slujitori-Alboteşti, *sat,* în partea de N. a comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Brăila, pe muchea platouluĭ de S., la 53 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila. Loc. îĭ maĭ zic şi Zăvoaia. Vezĭ şi Slujitori-Alboteşti, com. rur.

Socariciul, *com. rur.,* în judeţul R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe pîrîul Valea-Bouluĭ, aşezată în partea de S. a judeţuluĭ, la 12 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat şi în partea de V. a plăşeĭ, la 5 kil. spre N.-V. de com. Bălăceanul, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu com.: Costieni-Marĭ, la 4 kil.; Costieni-d.-j., la 2 kil.; Sălcioara, la 10 kil.

Se mărgineşte la N. cu Costieni-d.-j.; la N.-E., cu com. Sălcioara; la S.-E., cu com. Bălăceanul; la S.-V., cu com. Costieni-Marĭ.

Pîrîul Valea-Bouluĭ o udă la

N., de la V. la E., unde formează heleşteul Socariciul; pîrîul Călmăţuiul o udă la S.

Suprafaţa comuneĭ este de 2000 hectare.

Are o populaţie de 220 familiĭ, saŭ 820 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1864, de preotul Nicolae, cu ajutorul locuitorilor, deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă, fondată în 1874 de comună.

Căĭ de comunicaţie sunt drumurile vecinale spre: Costieni-Marĭ gara Zoiţa; spre Costieni-d.-j.-Bălţaţi-Rîmnicul-Sărat; spre Bălăceanul-Galbenul; spre Ghergheasa; spre Pîrliţi (jud. Buzăŭ).

Socariciul, *sat*, cu 99 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Corbi-Mangureni.

Socea, *com. rur.*, situată în centrul şi cam spre S. plăşeĭ Bistriţa, jud. Neamţu, pe terenurile dintre ramura munteluĭ Dragveĭ, către E., în spre valea rîuluĭ Bistriţa. Se mărgineşte la N. cu com. Rădiul, de care se desparte prin munţiĭ Iurcani (în parte), la V. cu com. Taslăul, de care se desparte prin muntele Drageĭ (Dragveĭ), la S. cu com. Cîndeşti, iar la E. cu com. Costişa, de care se desparte prin rîul Bistriţa.

Teritoriul com. în partea de V. este înconjurat cu munţĭ şi dealurĭ, unde se găsesc depozite calcaroase, care sub formă de bolovanĭ sunt tîrîte de apele pîrîuluĭ Rădiul, de unde locuitoriĭ le culeg, pentru a extrage un var de o calitate cu mult superioară aceluia din vărăriele de la Calul-Iapa.

Este formată din cătunele: Socea-d.-s., Socea-d.-j., Beţeşti şi Vădurelele, împreună cu cătunul izolat al cîtor-va lingurarĭ, ce staŭ retraşĭ în adîncătura munţilor, pe drumul ce duce de la satul Vădurelele la Taslăul, la locul unde se întîlnesc pîrîiaşele Linguri şi Dragva.

Are o populaţie de 1203 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 eclisiarcĭ; o şcoală; o moară pe apa pîrîuluĭ Rădiul.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin drumurile comunale: Socea-Vădurelele-Cîndeşti, Socea-Socea-d.-s.-Rădiul, Vădurelele-Belceşti-Beţeşti, şi Vădurelele-Tazlăul.

Socea-d.-j., *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Socea.

Are o întindere de 429 hect. cu o populaţiune de 185 familiĭ saŭ 370 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 2 dascălĭ.

Aci se află reşedinţa comuneĭ.

Socea-d.-s., *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa.

Are o întindere de 514 hect., 80 ariĭ, cu o populaţie de 280 suflete.

Soceni, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Tălpaşul, situat pe Dealul-Mueređ, la $1^{1}/_{2}$ kil. de Tălpaşul, cătun de reşedinţă şi udat în partea de V. de pîrîul Plosca.

Are o populaţie de 50 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua comunală care îl pune în legătură la S. cu Tălpaşul, iar la N. cu Zăicoiul.

Socetul saŭ **Neaga**, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, la extremitatea de V., la hotarul judeţuluĭ Olt. E situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, pe deal, la 15 kil. de Roşiori, 47 kil. de Alexandria şi 55 kil. de T.-Măgurele. E împărţită în două cătune: Socetul (Neaga) şi Mîndra.

Se învecineşte la E. cu com. Bălţaţi; la V., cu cîmpia Boianuluĭ spre com. Văleni din jud. Olt; la S., cu aceiaşĭ cîmpie spre com. Mihăeşti-d.-j., tot din jud. Olt. şi la N., cu lunca Veziĭ şi pădurile de pe dînsa, care o separă de com. Dideşti.

Teritoriul comuneĭ este străbătut de maĭ multe vîlcele, iar valea Bratcovuluĭ o separă de moşia Bălţaţi. Rîul Vedea curge de la V. spre E. şi un alt curs de apă, Ciobîntăul, trece în partea stîngă a rîuluĭ Vedea.

Teritoriul com., dimpreună cu moşia statuluĭ, ocupă o suprafaţă de aproape 2500 hect., cu o populaţie de 1590 suflete.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ sunt 239 pe 805 hect. Din căt. Mîndra s'aŭ maĭ împroprietărit, în anul 1879, 15 locuitorĭ pe 125 hect.

Are o şcoală mixtă; o biserică, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o moară cu aburĭ.

Vite: 599 vite marĭ cornute, 269 caĭ, 34 măgarĭ, 3000 oĭ, 65 capre şi 225 porcĭ.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 5546 la veniturĭ şi de leĭ 4940 la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicaţiune şoselele pietruite spre com. Bălţaţi la S. şi spre com. Văleni, din jud. Olt.

Pe teritoriul com. sunt maĭ multe măgurĭ, din care însemnăm: Măgura Neaga, în partea de N.-V. a comuneĭ, pe stînga rîuluĭ Vedea, la depărtare de 2 kil. de sat, serveşte ca semn de hotar între moşiile statuluĭ Neaga Merişani cu moşia Cotorga. Pe lîngă această măgură trecea vechiul drum, ce venea despre N.-V. din jud. Olt. Măgura Obaia la E. comuneĭ, tot semn de hotar,

spre vechiul drum al Rușilor. La S.-E. este și un lac numit Lacul-luĭ-Dragne, care de asemenĭ este semn de hotar spre moșia Didești.

Intemeerea acestuĭ sat se crede a fi anterioară secoluluĭ XVIII. Despopulat, din cauza invaziunilor, maĭ multe zecimĭ de anĭ, a fost repopulat pe la 1827, cînd s'aŭ stabilit aci și mulțĭ locuitorĭ din jud. Olt, care găseaŭ refugiŭ în întinsele și secularele pădurĭ din valea Vedeĭ.

Socetul, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. com. Bilciurești.

Soci, *sat,* jud. Suceava, pe moșia și în com. Miroslăvești, așezat pe țărmurile pîrîuluĭ Siliștea, zis și Soci.

Vatra satuluĭ ocupă 90 fălcĭ și 20 prăjinĭ, cu o populație de 823 suflete.

Are o biserică de lemn, cu hramul Sf. Voivozĭ, deservită de 1 preot și doĭ cîntărețĭ.

Improprietărițĭ din 1864 sunt 51 fruntașĭ, 73 pălmașĭ și 27 codașĭ, stăpînind 420 1/2 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Miroslăvești (2400 m.), la Boureni (1600 m.) și la Pășcani (12 kil.).

Soci a fost sat răzășesc. In 1803 «Socii răzășeștĭ, aveaŭ 140 liuzĭ, plătind 704 leĭ bir anual, lucraŭ pămîntul și aveaŭ puțin loc». («Uricariul», vol. VII, pag. 248).

Nu sunt exacte cele afirmate de uniĭ autorĭ de geografiĭ, cum că la Soci, în județul Suceava, s'a întîmplat lupta dintre Ștefan-cel-Mare și Radu-cel-Frumos, luptă întîmplată la Soci din jud. Rîmnicul-Sărat. (V. A. D. Xenopol și Gr. Tocilescu).

Soci, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Petrești, situat pe pîrîul Soci, pe stînga pîrîuluĭ Dienețul, la poalele dealuluĭ Hămeiul, la 1900 m. de satul Petrești. Are o populație de 436 locuitorĭ și o biserică de lemn, fondată la 1790 de locuitorĭ.

Vite: 14 caĭ, 144 vite marĭ cornute, 67 porcĭ și 23 capre.

Soci, *trup de sat,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Cîrligi.

Socoalele, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Albești, situat pe cîmpul Bărăgan, la 3 kil. spre S.-E. de satul Albești.

Are o școală mixtă.

Socola, *sat* și *tîrgușor,* în jud. Iași, pl. Codrul, com. Buciumi, care, împreună cu tîrgușorul Treĭ-Fîntînĭ, formează un trup, pe o întindere de 1807 hect., cu o populație de 156 familiĭ saŭ 663 locuitorĭ. Satul este așezat pe dealurĭ și văĭ, acoperite cu livezĭ și viĭ, care formează o podgorie frumoasă.

Este reședința comuneĭ.

Are o școală de băețĭ, înființată în anul 1865; o mănăstire, numită Socola, cu 3 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 eclesiarcĭ; o biserică, numită Schitul-luĭ-Tăriță, cu 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 eclesiarh, și una cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarh.

Vite: 68 caĭ, 435 vite marĭ cornute, 114 rîmătorĭ, 1 capră și 7 oĭ.

Aicĭ a fost seminariul fondat, la 1803, de Mitropolitul Veniamin, cu 7 clase și 200 elevĭ, din care 150 bursierĭ, și care de la 1885 s'a strămutat în Iașĭ, din cauza ruinăreĭ localuluĭ.

Socola, *mănăstire,* jud. Iași, înființată de Domnitorul Ștefan-cel-Mare. A fost în vechime schit de călugărițe, la care Sultana, fiica luĭ Alexandru Lăpușneanu, a fost stariță pe la 1565. De la înființarea seminariuluĭ, călugărițele aŭ trecut la mănăstirea Agapia.

Socolești, *com. rur.,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., la 58 kil. de orașul Turnul-Severin.

E formată din satul cu același nume și are o populație de 810 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 53 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ; 12 caĭ, 400 vite marĭ cornute, 318 rîmătorĭ și 460 oĭ.

Are o șosea, care o leagă cu com. rur. Bresnița și Baltane; o biserică, cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1179 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 594 leĭ.

Socolești, *sat,* jud. Dolj, pl. Dealul-d.-s., com. Rasnicul. Are o populație de 350 suflete și o biserică, cu temelia de zid și trunchiul de bîrne, fondată la 1852 de Mihaiŭ Cruceriŭ și Nicolae. Se maĭ numește și Corneața.

Socoteni, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Slăvuța, cu o populație de 334 suflete.

Are o școală mixtă și o biserică, fondată în 1882, cu hramul Intrarea în biserică.

Socrujeni, *sat,* pe valea pîrîuluĭ Drislea, în partea de N.-V. a com. Șoldănești, pl. Miletinul, jud. Botoșani.

Are o suprafață de 1087 hect. cu o populație de 70 familiĭ, saŭ 324 suflete; o biserică, cu 1 preot și 1 cîntăreț; 1 școală; 2 cîrciumĭ.

Vite: 137 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 306 oĭ, 45 porcĭ.

Locuitoriĭ aŭ 15 stupĭ cu albine.

Socul, *cătun,* făcînd parte din com. Bărbăteşti, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe malul drept al Gilortuluĭ.

Are o suprafaţă cam de 500 hect., cu o populaţie de 157 familiĭ, saŭ 721 suflete; o biserică fondată în 1882, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 17 plugurĭ, 14 care cu boĭ; 191 vite marĭ cornute, 245 oĭ, 152 capre, 170 rîmătorĭ, 15 caĭ; 29 stupĭ cu albine.

Gilortul udă teritoriul acestuĭ cătun.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua judeţiană T.-Jiŭ-Spahiĭ-Dolj, care îl leagă la N. cu com. Pîrîul-Boia, iar la S. cu căt. săŭ de reşedinţă.

Maĭ are linia ferată T.-Jiŭ-Filiaşi, cu staţie maĭ apropiată la Bărbăteşti.

Sodoli, *sat,* în partea de S.-V. a com. Tîrziĭ, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, la 5 kil. de satul de reşedinţă, situat pe şes, la capătul de S. al dealuluĭ Lohanul şi udat de pîraiele Lohanul şi Crasna.

Sodomeni, saŭ **Hăsnăşeni-Noĭ,** *sat,* pe moşia şi în com. Paşcani, jud. Suceava, aşezat pe dealurile Boşteni, Gheorghieşti şi Rătoeşti.

Vatra satuluĭ ocupă 503 hect., cu o populaţie de 758 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Apostolĭ Petru şi Pavel, zidită în 1834 de locuitorĭ, ajutaţĭ de Ieromonahul Calistru Gheorghiu din schitul Brăteşti, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Împroprietăriţĭ din 1864 sunt 50 fruntaşĭ, 40 pălmaşĭ şi 80 codaşĭ, stăpînind 192 fălcĭ, 27 prăjinĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Brăteşti (10 kil.) şi la Păşcani (4 kil.).

Sofroneşti, *sat,* în partea de E. a com. Boraşti, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, aşezat pe şes şi udat de pîrîul Şacovătul. Are o suprafaţă de 526 hect.; o populaţie de 91 suflete; o biserică făcută la 1753.

Vite: 53 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 130 oĭ, 12 rîmătorĭ. Loc. posedă 20 stupĭ cu albine.

Sofular, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul com. Agemler, situat în partea de V. a plăşeĭ şi cea de N. a comuneĭ, la 4 kil. spre S.-V. de cătunul de reşedinţă, Agemler. Este aşezat pe valea cu acelaşĭ nume, la unirea sa cu valea Musur-Cuiuc şi este închis la N.-E. de către dealul Chedreanu şi la S.-V. de dealul Culac-Bair.

Are o suprafaţă de 835 hect., cu o populaţie, în maioritate Turcĭ, de 69 suflete.

Sohatul, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Negoeşti, situată la 44 kil. spre S.-E. de Bucureşti. Stă în legătură cu com. Pîrlita prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Dona, Măcelarul şi Sohatul, cu o populaţie de 1105 locuitorĭ.

Are o biserică, la Sohatul; o şcoală mixtă; 7 cîrciumĭ.

Vite: 702 caĭ şi ĭepe, 33 armăsarĭ, 18 taurĭ, 218 boĭ, 319 vacĭ şi viţeĭ, 38 bivolĭ, 22 bivoliţe, 222 porcĭ, 11 capre şi 1649 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 232 plugurĭ: 212 cu caĭ, 20 cu boĭ; 244 care şi căruţe: 215 cu caĭ şi 29 cu boĭ.

Împroprietăriţĭ sunt 136 locuitorĭ, şi neîmproprietăriţĭ, 141.

Sohatul, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la S.-E. de Bucureşti.

Aci este reşedinţa primărieĭ. Se întinde pe o suprafaţă de 1498 hect., cu o populaţie de 1023 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Schimbarea la Faţă, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă; 6 cîrciumĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 1117 şi al celor micĭ, de 1297.

Sohatul, saŭ **Moara-Nouă,** *moşie* şi *pădure* ale statuluĭ, pendinte de Plătăreşti, Sf. Apostolĭ şi Stavropoleos, jud. Ilfov, arendată, împreună cu trupul Belcicovul, cu 28400 leĭ anual.

Sohodolul saŭ **Osebiţi-Sohodolul,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Călugăra-Mare, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume, la 2 kil. spre V. de satul Călugăra. Are o populaţie de 104 locuitorĭ şi 3 cîrciumĭ.

Vite: 4 caĭ, 140 vite marĭ cornute şi 37 porcĭ.

Sohodolul saŭ **Crihan,** *sat,* jud. Bacăŭ, plasa Bistriţa-d.-j., comuna Osebiţi-Mărgineni, aşezat aproape de satul Secătura, între dealurile Corhana şi Cîrligata.

Are o populaţie de 217 locuitorĭ şi 2 cîrciumĭ.

Vite: 10 caĭ, 68 vite marĭ cornute, 43 porcĭ.

Sohodolul, *cătun,* al com. Pocruia, jud. Gorj, plaiul Vulcan, în partea de N. a comuneĭ, situat parte pe deal, parte pe vale.

Are o suprafaţă de 672 hect., cu o populaţie de 173 familiĭ,

saŭ 665 suflete; 1 biserică de lemn, cu 1 cîntăreţ.

Vite: 56 caĭ, 260 vite marĭ cornute, 107 rîmătorĭ, 420 oĭ şi 660 capre.

Comunicaţia între cătun şi comuna sa se face prin drumurĭ ordinare.

Sohodolul, *cătun,* făcînd parte din com. Baia-de-Fer, jud. Gorj, plaiul Novaci, situat la S.-E. de Baia-de-Fier, pe Dealul-Mueref, numit în această parte O-brejea-Olteţuluĭ.

Are o suprafaţă de 1300 hect., cu o populaţie de 50 familiĭ, saŭ 256 suflete; 1 biserică, cu 1 cîntăreţ, zidită la anul 1809.

Locuitoriĭ posedă: 15 plugurĭ, 10 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ, 32 caĭ, 126 vite marĭ cornute, 105 rîmătorĭ, 43 capre şi 355 oĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ ordinare.

Sohoteşti (Vieri), *cătun* al com. Dobroteşti, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, situat pe o vale, la limita judeţuluĭ. Se învecineşte cu com. Locusteni. Are 60 locuitorĭ, împroprietăriţĭ la 1864.

Solca, *sat,* cu 39 familiĭ (lingurarĭ), jud. Roman, pl. Fundul, com. Oniceni.

Soleşti, *com. rur.,* în centrul plăşeĭ Crasna, jud. Vasluiŭ, cam spre V., la 14 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 16 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ.

E formată din satele: Soleşti, Bouşori şi Foleşti, pe o întindere de 3553 hect., cu o populaţie de 1013 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ, cu 1 preot şi 2 eclesiarcĭ; o şcoală; 3 morĭ şi 2 cîrciumĭ.

Vite: 41 caĭ, 432 vite marĭ cornute, 50 rîmătorĭ, 10 capre şi 1280 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 14 plugurĭ şi 67 care cu boĭ, 2 plugurĭ şi 15 căruţe cu caĭ; 50 stupĭ de albine.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1955 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1947 leĭ.

Prin această comună trece şoseaua naţională Vasluiŭ-Iaşi.

Soleşti, *sat,* jud. Vasluiŭ, com. Soleşti, pl. Crasna, aşezat de o parte şi de alta a şoseleĭ naţionale Vasluiŭ-Iaşi, ce trece prin el, maĭ mult pe loc şes, şi întinzîndu-se puţin şi pe coasta Dealuluĭ-Izvoruluĭ.

Are o suprafaţă de 86 hect., cu o populaţie de 151 familiĭ saŭ 655 suflete; 2 bisericĭ, cu un preot şi un cîntăreţ, dintre care una este făcută din lemn, de obştia locuitorilor, la anul 1881, şi se află pe Dealul-Coşerilor, în partea de E. a satuluĭ, iar cea-l'altă, în partea de S.-E., este frumoasa biserică numită a Curţeĭ, zidită de d-na Ecaterina Roseti, născută D. Sturza, foastă proprietară; o şcoală, înfiinţată la 1865.

Soloneţul, *sat,* în marginea de S. a com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe valea pîrîuluĭ Soloneţul.

Are o populaţie de 53 familiĭ saŭ 180 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1822, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua naţională Iaşi-Botoşani.

Vite: 240 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 187 oĭ şi 57 rîmătorĭ.

Soloneţul, *insulă,* din braţul Chilia, jud. Tulcea şi pe teritoriul districtuluĭ Ismail din Basarabia rusească. Are o lungime de 8 kil. şi o lăţime de $1^1/_2$ kil., cu o întindere totală de aproape 900 hect. Este acoperită cu stuf.

Solonţul, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., aşezată în valea de sus a pîrîuluĭ Solonţul şi pe Tazlăul-Sărat. Este formată din 5 cătune: Solonţul, reşedinţa, Chiliile, Cucuieţi, Sărata şi Tazlăul.

Moşia Solonţul aparţinea banuluĭ Iordache Crupenski (Condica Liuzilor; «Uric.» Codrescu).

Se mărgineşte la N. cu com. Schitul-Frumoasa, la E. cu com. Bîhnăşeni, la S.-E. cu com. Ardeoani, la S. cu com. Măgireşti, la V. cu com. Valea-Arinilor.

Este străbătută de dealurile Popeĭ, Ulmul, Zmeurişul şi Moşiile.

Are o populaţie de 2265 locuitorĭ; o şcoală mixtă, care funcţionează din 1868, în satul Solonţul; 3 bisericĭ, cîte una în satele Solonţul, Cucuieţi şi Sărata, deservite de 2 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ dat, la 396 locuitorĭ, 1276 fălcĭ şi 40 prăjinĭ pămînt în ţarină.

Teritoriul comuneĭ are o întindere aproximativă de 15587 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 973 hect. Societatea Romînă pentru industria petroleuluĭ posedă 12800 hect., din care numaĭ 600 pămînt productiv; restul e teren petrolifer, conţinînd ozocherită şi cărbunĭ. Baia de la Solonţ, numită Pîrîul-Clopotuluĭ, are maĭ mult de 40 puţurĭ, din care se extrage o cantitate însemnată de păcură. Sunt şi 3 puţurĭ de ozocherită, din care se scoate până la 300 kil. pe săptămînă. Pădurea Geamăna-Varniţa ocupă 9800 hect. şi aparţine tot Soc. p. expl. păcureĭ.

In această comună sunt ape sărate (vre-o 5 izvoare) şi ape sulfuroase. La satul Cucuieţi se fabrică oale de pămînt şi var.

Locuitorii posedă: 87 caĭ, 1149 vite cornute, 225 porcĭ, 27 capre şi 1401 oĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 10753 leĭ, 16 banĭ, şi la cheltuielĭ, de 8329 leĭ, 38 banĭ.

Teritoriul comuneĭ este străbătut de calea vecinală Măgireşti-Solonţul-Gura-Solonţul, lungă de 14 kil. De la Solonţul, maĭ pleacă o altă cale vecinală care duce la com. Ardeoani.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 46 kil.; la com. Moineşti, 10 kil.; la com. Schitul-Frumoasa, 23 kil.; la com. Măgireşti, 4 kil.; la com. Ardeoani, 15 kil.; la com. Valea-Arinilor, 6 kil.; la com. Bîhnăşeni, 4 kil.; la com. Scorţeni, reşedinţa plăşiĭ, 12 kil.

Solonţul, *sat,* şi reşedinţă a com. cu acelaşĭ nume, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacăŭ, situat pe apa Solonţuluĭ, între dealurĭ, pe o lungime de aproape 3 kil. Are o populaţie de 1271 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, clădită la 1767 de fostul proprietar, Pruncu, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 5 cîrciumĭ.

Vite: 56 caĭ, 543 vite cornute, 94 porcĭ şi 20 capre.

Pe teritoriul cătunuluĭ se găseşte piatră calcaroasă, piatră de zidărie, un izvor cu apă minerală, o mulţime de izvoare de păcură (80 gropĭ) şi 2 morĭ de apă.

Solonţul saŭ **Solonţul-Mare,** *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonţul, care curge de la V. spre E., pe teritoriul comuneĭ cu acelaşĭ nume. Izvoreşte din locul numit Schitul-Usureĭ şi după ce descrie un arc de cerc, cu deschizătura spre S., se varsă d'a dreapta Tazlăuluĭ-Mare, pe teritoriul com. Bahnăşeni, după ce s'a încărcat cu pîrîiaşele: Modarzăul, Clopotul, Popeĭ, Pustiul, Sărata, Lacul, Răchiţoiul şi Solonţul-Mic.

Somova, *com. rur.,* situată în partea de N. a jud. Tulcea şi a plăşiĭ Isaccea, pe gîrla Somova, aproape de Dunăre.

Se mărgineşte la S. cu Basarabia, despărţită prin fluviul Dunărea; la E., cu com. Cîşla; la S., cu com. Frecăţei şi la V., cu com. Parcheşul şi Teliţa.

Are un teritoriŭ deluros.

Ape: Dunărea, gîrla Somova, Valea-Viilor, Valea-luĭ-Gheorghe. Bălţĭ sunt 3, micĭ, între Somova şi Dunăre.

Intinderea comuneĭ este de 3337 hect., cu o populaţie amestecată (Romînĭ, Ruşĭ şi Bulgarĭ) de 1126 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită în 1873 de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, fondată de locuitorĭ în 1880.

Vite: 258 boĭ, 400 vacĭ, 1112 oĭ, 800 capre, 120 caĭ şi ĭepe.

Căile de comunicaţie sunt: drumul naţional Tulcea-Isaccea-Măcin, ce trece pe lîngă comună; apoĭ drumurĭ comunale ce duc la com. Parcheşul, Teliţa şi Frecăţei.

Somova, *gîrlă,* în jud. Tulcea, în partea de N. a pl. Isaccea şi a jud. Tulcea; se desface din lacul Parcheşul, curge spre E., într'o direcţie generală de la V. spre E., trece pe lîngă satele Parcheşul şi Somova şi, după un curs de 16 kil. se varsă în Dunăre, aproape de bifurcaţia eĭ; curge numaĭ prin stufăriĭ întinse; primeşte pe dreapta pîrîul Somova; servă de scurgere bălţilor Parcheşul şi Sauna, precum şi altora maĭ micĭ, în Dunăre.

Soptana, *sat,* în jud. şi pl. Argeşul, făcînd parte din com. rur. Mălureni-Bădiceni.

Sorbele, *munte,* spre N.-V. de muntele Oslea, jud. Gorj, plaiul Vulcanul. Are o suprafaţă cam de 750 hect. Se prelungeşte de la S. la N. până în hotarul Austro-Ungarieĭ. De sub acest munte îşĭ ia naştere Valea-Scoculuĭ.

O ramură a luĭ, Ţapul-Erouluĭ, se întinde spre E.

Sorca, *sat,* în com. Sculeni, jud. Iaşi, pl. Braniştea, pe malul Prutuluĭ, în sus de tîrguşorul Sculeni, la 4 kil.

Are o populaţie de 97 locuitorĭ.

Vite: 129 vite marĭ cornute, 596 oĭ, 31 caĭ şi 61 rîmătorĭ.

Soreni, *com. rur.,* în V. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată din satul cu acelaşĭ nume, aşezat pe un teren şes şi nisipos, aproape de hotarul jud. şi unde invadează dunele de nisip din Dolj, la 40 kil. spre N.-V. de Corabia şi la 18 kil. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măriĭ este de 138 m.

Are o populaţie de 1451 locuitorĭ; o şcoală şi 2 bisericĭ, una cu hramul Intrarea în biserică şi ceea-l'altă cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Vite: 528 vite marĭ cornute, 1400 vite micĭ şi 460 porcĭ.

Soreşti, *sat,* în jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Bîscovul-Fleşti.

Soreşti, *cătun,* al com. Blăjani,

jud. Buzăŭ, cu 350 locuitorĭ. Are subdivizia Flămînda.

Soreştilor (Vadul-), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plaiul Slănicul, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cîlnăul, la 20 kil. de oraşul Buzăŭ.

Are o suprafaţă de 2490 hect. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Modruzeşti şi Căpreşti, ale statuluĭ, apoĭ Clociţi-Anastasiu, Clociţi-Ionesculuĭ, Hîrboca-Banuluĭ şi Corneanca.

Terenul este accidentat, dar priincios cultureĭ.

E formată din cătun. Clocociţi şi Hîrboca, cu subdiviziile sale: Vadul-Soreştilor şi Blestematele, cu o populaţie de 1190 locuitorĭ.

Vite: 514 boĭ, 190 vacĭ, 80 viţeĭ, 2 bivolĭ, 26 caĭ, 58 iepe, 12 mînjĭ, 2450 oĭ, 37 capre, 320 porcĭ şi 2 asinĭ.

Stupĭ cu albine sunt 100.

Are o şcoală; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, catedrala fiind cea cu hramul Sf. Arhanghelĭ; 4 cîrciumĭ.

Cale de comunicaţie: valea rîuluĭ Cîlnăul.

Com. e vechĭe. Căt. Clocociţi şi Vadul-Soreştilor existaŭ din secolul trecut. Se crede că aci ar fi fost cetatea dacică Ramidava, pe care ar fi fortificat-o Romaniĭ. Tot aci s'a aflat şi tezaurul Clociţi, foarte avut în monede de argint, atît din perioada republiceĭ, cît şi din a imperiuluĭ roman.

Sorica, *munte,* care străbate mijlocul com. Predealul, jud. Prahova, pl. Peleşul, situat între Azuga, pîrîul Azuga şi muntele Dutca.

Este cunoscut pentru pădurile sale de fag, nenumăratele sale stîne de oĭ, bogatele sale păşunĭ şi locurĭ de fîneţe.

Muntele Sorica, la poalele căruia se află astăzĭ fabrica de poştav, ca şi ceĭ-l-alţĭ munţĭ dimprejur, a aparţinut familieĭ Filipescu, încă de la începutul secoluluĭ trecut.

Boeriĭ Dudeştĭ, d'asemenea proprietarĭ aci, profitînd de influenţa lor sub diferite domniĭ, aŭ hrăpit aceştĭ munţĭ proprietarilor lor legitimĭ şi numaĭ pe timpul domnieĭ luĭ Mavrogheni, după multe străgănirĭ şi greutăţĭ, familia Filipescu reintră în stăpînirea munţilor (11 Iulie 1786).

La 1794, Medelnicerul Constantin Filipescu vinde văruluĭ săŭ Dinu Cantacuzino Paharnicul, treĭ munţĭ, adecă partea luĭ de moştenire de la 6 munţĭ: Jepi-d.-s., Jepi-d.-j., Petricica, Pîraiele, Sorica, Vîrful-luĭ-Găvan, Lacul-Roşu şi Luncile-Dintre-Prahove, care, după cum spun actele: se vor împărţi frăţeşte cu copiiĭ frateluĭ săŭ Stolnicul Răducan Filipescu.

Astăzĭ, împreună cu luncile Azugeĭ, cu Rîşnoava, Dutca, Cumpătul, Jepi-Marĭ şi Jepi-Micĭ, se stăpîneşte de M. S. Regele Carol I, încă din 15 August 1882, prin cumpărătoarea făcută de la d-l N. Creţulescu, cu preţul de 400000 leĭ noĭ. D-l Creţulescu iĭ moştenise de la fratele săŭ Scarlat, iar acesta iĭ poseda prin cumpărătoare de la familia Filipeştilor.

La 1846, acest munte a fost hotărnicit de inginerul George Fischtum, trimis de marele Postelnic Ion Al. Filipescu.

Soricarul, *vîrf de munte,* în dreapta rîuluĭ Argeş, jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Soroceni, *sat,* jud. Botoşani, pe valea pîrîuluĭ Burlea saŭ Ursoaia, în partea de N.-V. a com. Gorbăneşti. In vechime se maĭ numia şi Uriceni-Herăscu. Are o populaţie de 266 suflete; o biserică; 2 iazurĭ; 1 moară de apă şi 1 moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 500 boĭ şi vacĭ, 80 caĭ, 850 oĭ, 10 bivolĭ, 120 porcĭ; 50 stupĭ.

Sotunul, *ostrov,* cu zăvoiŭ de salcie, jud. Vlaşca, pe malul Dunăriĭ, pe proprietatea Paraipan-Arsache.

Soveja, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, situată în fundul Şuşiţeĭ, între munţĭ, la 36 kil. de sub-prefectura plăşiĭ şi la 64 kil. de capitala judeţuluĭ. Se compune din cătunele: Dragosloveni, unde e şi primăria com. şi Rucăreni, despărţite numaĭ prin un deal.

Este udată de pîraele: Suşiţa, Crimineţul, Răchitaşul, Bon, Pilugul, Dumicuşul, Piua, Dragomira, Sărata, Cîrligata, Negru şi Cerbul.

Altitudinea comuneĭ e de 540 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ.

Are o populaţie de 2491 suflete; o biserică parohială, cu hramul Naşterea Domnuluĭ în Dragosloveni şi una filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Rucăreni; o şcoală mixtă.

Vite: 1040 boĭ, 1070 vacĭ, 866 caĭ, 5921 oĭ, 10 capre şi 542 porcĭ.

Locuitoriĭ posedă 156 stupĭ de albine.

In com. se găseşte cuarţ şi sunt 7 localităţĭ unde se află sare: Crimineţul, Dealul-Moşuluĭ, Fundul-Piveĭ, Poiana-Ascunsă, Piatra-Gogonată, Şagîul şi Ciurbele.

Soveja, *mănăstire,* jud. Putna, pe rîul Şuşiţa. Valea Şuşiţeĭ este frumoasă, cu sate marĭ, avînd case frumoase, cu livezĭ şi grădinĭ, situate dealungul şoseleĭ ce duce la Soveja. Malurile Şu-

şiţeĭ şi albia eĭ sunt bolovănoase, fiind-că ploile necontenit rup bolovanĭ, de toate mărimele, de pe coastele munţilor lăturaşĭ şi îĭ grămădesc în valea pe unde curge rîul. Maĭ nainte de a ajunge la mănăstire, intri în satul Soveja, care este situat parte pe Şuşiţa, parte pe rîul Dragomirul. Mănăstirea este situată pe un tapşan, în dreapta pîrîuluĭ Dragomirul, care se varsă în Şuşiţa. Biserica, prin inscripţia eĭ, aminteşte pacea stabilită după maĭ multe războae între Vasile Lupul şi Mateĭ Basarab. Intre condiţiile păceĭ, a fost ca Domnul Moldoveĭ să facă o biserică în Ţara-Romînească în Tîrgovişte şi a zidit biserica Steleĭ, iar Mateiŭ să facă în Moldova o biserică : aceasta este biserica de la mănăstirea Soveja. La intrarea din pridvor în biserică, d'asupra uşeĭ, este următoarea inscripţiune a luĭ Mateĭ Basarab, cu marca Vulturul ţinînd crucea în gură şi d'asupra cruceĭ coroana Domnească :

Cu ajutorul luĭ Dumnezeŭ şi cu poruncа şi cu cheltueala prea păcătosuluĭ rob al luĭ Dumnezeŭ Ioan Mateĭ Basarab Domnitor şi Voevod a toată ţara Ungrovlachieĭ (şi) a soţieĭ noastre Kneaghina Elena, s'a ridicat acest Dumnezeesc templu al Naştereĭ Domnuluĭ Dumnezeŭ şi Mîntuitoruluĭ nostru Isus Christos, afară de hotarele ţăreĭ noastre, în locul moldovenesc al Vranceĭ. Ziditu-s'a cu bună-voinţă şi cu pogorămîntul la voinţa noastră a prea iubituluĭ frateluĭ nostru Domnitorul moldovenesc Ioan Vasile Voevod, în anul facereĭ lumeĭ 7153 (1645).

Biserica actuală de la Soveja este mică; nu reprezintă nicĭ un interes de artă ; ea nu are nicĭ boltă, nicĭ cupolă şi este tăvănuită cu scîndurĭ. Partea dinainte este adaosă pe urmă. Biserica cea zidită de Mateĭ Basarab s'ar fi stricat, se spune, de un cutremur, iar cea actuală ar fi făcută de egumeniĭ grecĭ, carĭ aŭ păstrat însă inscripţia celeĭ d'întîiŭ, a luĭ Mateĭ-Vodă. Tradiţia locuitorilor de pe valea Şuşiţeĭ spune că Mateiŭ-Vodă ar fi vrut să zidească biserica sa, cam la mijlocul văeĭ Şuşiţa, pe moşia răzăşilor din satul Cîmpurile, dar locuitoriĭ de acolo temîndu-se ca nu cumva cu zidirea bisericeĭ Domneştĭ pe teritoriul lor, să-şi piarză moşiile părinteştĭ, s'aŭ opus. In urmă a trebuit ca Domnia să destineze alt loc pentru zidirea bisericeĭ luĭ Mateĭ-Vodă. După înţelegerea avută cu Mitropolitul Varlaam, s'a destinat pentru aceasta schitul noŭ, numit Soveja, care tocmaĭ pe atuncĭ se înfiinţase acolo de un călugăr Partenie, împreună cu un Vrăncean, Negrea, pe pîrîul Dragomiruluĭ, sub muntele Zboina, la obîrşia Şuşiţeĭ, pe teritoriul Vranceĭ. (Vezĭ despre schitul Soveja, prefăcut în urmă în mănăstire, cartea Ierarchilor Moldoveĭ, publicată în «Cronica Romanuluĭ», t. I, p. 259—267).

Grădina şi ciairul din prejurul mănăstireĭ sunt date în posesiunea arendaşuluĭ, împreună cu moşia. Locul este pitoresc. Imprejur sunt munţĭ acoperiţĭ cu brazĭ. Pe lîngă mănăstire, în partea de S.-V., curge pîrîul Dragomirul, pe ale căruia malurĭ este aşezată o parte din com. Soveja, cu administraţia eĭ, cu 200 de locuitorĭ. Pîrîul Dragomirul curge în Şuşiţa, care formează altă vale, unde de asemenea se întinde o parte a com Soveja, iar cu 200 de locuitorĭ.

La Soveja, afară de inscripţia bisericeĭ, nu s'a păstrat nicĭ un document saŭ scrisoare vechĭe. Episcopul Melchisedec a dat aci de un document slavon al Vrîncenilor, adus înadins de un preot Vrîncean spre a i-l traduce în romîneşte. El datează din 1445, de la Ştefan-Vodă, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun şi este cea maĭ bună dovadă că Vrancea şi cu rîul eĭ Putna a aparţinut Moldoveĭ din vechime, înainte de marele Stefan.

In acest document se pomenesc sate de pe rîul Putna, ce se daŭ în stăpînirea Panuluĭ Oană Urecli. Se aminteşte de un vechiŭ proprietar din Vrancea, anume Andreiaş, al căruĭ nume îl poartă şi astă-zĭ un cătun, care maĭ înainte aparţinea Vrăncenilor, iar acum face parte din moşia Inconjurătoare mănăstireĭ Meriĭ, care este situată pe Valea-Milcovuluĭ. Acest document a fost reprodus la com. Andreiaşul.

In 1685, în timpul domnieĭ luĭ Cantemir, cete de tîlharĭ adunate de prin ţara leşească şi ungurească, de către locuitoriĭ şi boieriĭ pribegiţĭ sub domnia a treia a luĭ Duca-Vodă, prădaŭ şi jefuiaŭ mănăstirele şi în special Soveja (V. N. Costin, «Let.» II^2, 33 şi N. Muste, «Let.» III^3, 85).

Soveja, *trecătoare* în Transilvania, jud. Putna, unde e un pichet, cu numărul 116.

Soveja, *pădure,* în suprafaţă aproximativă de 500 hectare, situată pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, com. Soveja. Se învecineşte la N.-E. şi V. cu pădurea statuluĭ Soveja, iar la S., cu răzeşiĭ din Vrancea.

Soveja, *pîrîŭ,* jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, com. Corbiţa ; izvoreşte din dealul Cetăţuia şi se varsă în rîul Berheciul.

Soveja (Inconjurătoarea-Mă-

năstireĭ-), *moşie*, a statuluĭ, jud. Putna, compusă din trupurile: Soveja (3396 hect.), Răchitoasa (50 hect.), Ciurucul (13 hect.) şi Talapanul (73 hect.), fostă pendinte de mănăstirea Miera.

Sovîrca, *lac*, în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, com. Rogojeni, între Rogojeni şi Oancea, format din pîraiele Horincea, Oarba etc. şi avînd o mică scursoare în Prut. Are cam 5 1/2 kil. lungime şi vr'o 2 1/2 kil. lăţime.

Spahiile, *cătun*, al comuneĭ Şipotul, jud. Gorj, pl. Gilortul, situat cam la 1 kil. spre S. de reşedinţa comuneĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ Gilortul.

Are o suprafaţă cam de 392 hect., cu o populaţie de 88 familiĭ, saŭ 385 suflete; 1 biserică de zid, făcută de un căpitan de poteră anume Stamate pe la anul 1777, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 15 plugurĭ, 12 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 20 stupĭ; 205 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 150 oĭ, 42 capre şi 20 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Spahiĭ-Dolj, care-l leagă la N. cu com. sa Şipotul, iar la S., cu com. Poiana, din jud. Dolj.

Spanţovul, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situată la 73 kil. spre S.-E. de Bucureşti, pe malul Dunăreĭ, în nişte locurĭ băltoase. Stă în legătură cu com. Tatina prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Clinciul, Spanţovul, Tatina şi Valea-luĭ-Soare, cu o populaţie de 1595 locuitorĭ.

Budgetul com. e de 6109 leĭ la veniturĭ şi de 5149 leĭ, la cheltuelĭ.

Are 2 bisericĭ (la Spanţovul şi Valea-luĭ-Soare); 1 şcoală; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 heleşteŭ; 4 bălţĭ.

Locuitoriĭ posedă 185 plugurĭ: 155 cu boĭ, 30 cu caĭ; 227 care şi căruţe: 170 cu boĭ, 57 cu caĭ; 507 caĭ şi ĭepe, 5 armăsarĭ, 424 boĭ, 518 vacĭ şi viţeĭ, 4 taurĭ, 19 bivolĭ, 74 bivoliţe, 50 capre, 568 porcĭ şi 3880 oĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 215 şi neîmproprietăriţĭ, 201.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Spanţovul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situat spre S.-E. de Bucureşti, pe malul Dunăreĭ, în nişte locurĭ zmîrcoase, formate de Dunăre. Aci se află nişte ruine vechĭ, care, se presupune, ar fi palatele unuĭ mare căpitan, Spanţov.

Se întinde pe o suprafaţă de 2100 hect., cu o populaţie de 742 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 baltă.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 557 şi al celor micĭ, de 1327.

Spanţovul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirile Znagovul şi Mihaiŭ-Vodă, jud. Ilfov, care se arendează cu 35000 leĭ anual.

Spălăţei, *sat*, cu 50 familiĭ, jud. Argeş, pl. Gălăseşti, făcînd parte din com. rur. Deagul.

Spălăţei, *cătun*, făcînd parte din com. Buzeşti, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe luncă, în stînga Vedeĭ, la 400 m. maĭ jos de căt. Buzeşti, reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 114 locuitorĭ şi o biserică, făcută la 1812 şi reparată la 1867.

Spărieţi, *sat*, jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mironeasa, situat spre E. de satele Hadîmbul şi Mironeasa, aşezat pe coasta despre V. a dealuluĭ Borcea, lîngă şoseaua Iaşi-Vasluiŭ. Prin el trece pîrîul Spărieţi. Are o populaţie de 33 familiĭ, saŭ 129 suflete.

Vite: 111 vite marĭ cornute, 7 caĭ şi 31 rîmătorĭ.

Spătari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Vaĭ-de-Eĭ, jud. Olt, pl. Oltul-d.-s.

Spătarul, *cătun*, al com. Simileasca, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ, şi 42 case.

Spătaruluĭ (Crucea-), *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Nucul, format dintr'o imensă stîncă calcaroasă, ce se întinde de la N. spre S., în al căreia masiv sunt săpate maĭ multe bisericuţe şi grote: Agatonul, peşterile Tătaruluĭ, Iosef, Dionisie Tozcătorul, etc. In vîrful săŭ este o cruce de piatră, ridicată în 1821.

Spătăreasca, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., căt. com. Ciorăşti, aşezat la V., pe rîul Rîmnicul-Sărat. Are o întindere de 25 hect., cu o populaţie de 28 familiĭ, saŭ 146 suflete.

Spătărei, *com. rur.*, la extremitatea de N.-V. a plăşeĭ Marginea, jud. Teleorman.

E formată din satul cu acelaşĭ nume şi cătunele Ulmeni şi Comişanca.

Se află la 26 kil. de T.-Măgurele, 25 kil. de Alexandria,

29 kil. de Roşiori şi 31 kil. de Zimnicea.

Teritoriul comuneĭ este întretăiat de cîte-va vălcele. Pîrîul Urluiul trece prin comună, formînd un întins heleşteŭ, alimentat şi de apele izvoarelor ce curg din dealurile care formează malurile Urluiuluĭ.

Se învecineşte cu com. Furculeşti, Ologi, Dracea, Bogdana şi cu domeniul Mavrodinuluĭ.

Teritoriul comuneĭ ocupă o suprafaţă de aproape 4500 hect., cu o populaţie de 1557 locuitorĭ.

Pămîntul este foarte fertil.

Are o şcoală mixtă; 2 bisericĭ, una în căt. Ulmeni, cu doĭ preoţĭ şi un cîntăreţ şi cea-l'altă în Spătărei, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 792 caĭ, 1240 vite marĭ cornute, 3541 vite micĭ cornute şi 468 porcĭ.

Budgetul comuneĭ este la veniturĭ de 5098 leĭ şi la cheltuelĭ, de 5077 leĭ.

Se leagă cu com. Furculeşti şi căt. Ulmeni prin drumurĭ vecinale şoseluite şi împietruite. Prin căt. Ulmeni trece vechiul drum al Mavrodinuluĭ.

Măgura Găunoasa, la hotarul despre com. Bogdana, este cea maĭ mare şi maĭ importantă din tot judeţul, sub toate punctele de privire. De pe vîrful eĭ se vede în toate direcţiunile, dar maĭ ales spre Zimnicea. Prin poziţiunea şi înălţimea eĭ domină toate cele-l'alte măgurĭ înşirate până dincolo de Dunăre, spre Şiştov.

Satul Ulmeni este cel maĭ vechiŭ; în privinţa luĭ şi a moşieĭ Ulmeni sunt hrisoave de pe vremea luĭ Mihaiŭ Viteazul. Spătărei s'aŭ format cu mult maĭ în urmă, în a doua decenie a seculuiĭ XIX.

Cătunaşul Comişanca este format din însurăţeĭ şi din cumpărătoriĭ de loturĭ din trupurile moşiilor Ulmeni şi Mogoşani ale statuluĭ.

Spătăreşti, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Şoldăneşti, aşezat pe platoul de d'asupra şi pe coastele dealurilor Tîmpeşti şi Paladi.

Are o populaţie de 287 suflete; o biserică, cu hramul Pogorîrea Sf. Duh, zidită de Mateĭ Milo (179 . . .) şi care formează o parohie cu Fîntîna-Mare.

Satul se zice că n'a fost totd'auna unde se află astăzĭ, ci maĭ spre N.-E., pe o vale a dealuluĭ Paladi, acolo unde şi acum maĭ există cîţĭ-va arborĭ roditorĭ, urmele livezilor satuluĭ. El a fost mutat aci de Mateĭ Milo, fiul luĭ Vasile Milo, fost proprietar.

In 1803, Spătăreşti a spătăreseĭ Milo, numără 65 liuzĭ, plătind 570 leĭ bir anual, fiind şi 12 liuzĭ de ceĭ fără bir. Eĭ se ocupaŭ cu plugăria, avînd loc puţin şi făceaŭ draniţă. («Uric.», vol. VII, pag. 249). Azĭ se maĭ găsesc puţinĭ oamenĭ din Spătăreşti carĭ să se ocupe cu făcutul draniţeĭ.

Sperieţeni, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, situată pe o cîmpie numită Cîmpia-Speriatul, la 22 kil. spre S. de Tîrgovişte. Are o populaţie de 597 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală.

Se învecineşte la E. cu Gura-Şuţeĭ; la V., cu Piciorul-de-Munte; la N., cu Raciul şi la S., cu Mătăsarul, despărţindu-se maĭ de toate prin pădurĭ şi văĭ şi legîndu-se prin şosele vecinale-comunale.

Sperieţi, *cătun,* în jud. Putna, pl. Şuşiţa, com. Diocheţi, situat pe Dealul-Cruceĭ, care e tăiat de apa Zăbrăuţuluĭ.

Are o populaţie de 426 sufl.; o biserică, cu hramul Sf. Ion.

Speteni, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, formată din satul cu acelaşĭ nume, situat pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa, între com. Borăneşti şi Bărcăneşti.

Are o suprafaţă de 2780 hect., cu o populaţie de 1109 locuitorĭ; o şcoală mixtă; două bisericĭ, deservite de doĭ preoţĭ şi doĭ dascălĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietărițĭ pe moşie 33 locuitorĭ; neîmproprietărițĭ se maĭ află 110 locuitorĭ.

Vite: 222 caĭ, 423 boĭ, 1300 oĭ, 20 capre, 6 asinĭ şi 300 porcĭ.

Spinarea, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 400 hect., aparţinînd de munţiĭ mănăstireĭ Cîmpulung, jud. Muşcel, plaiul Nucşoara, com. Corbeşti şi Bere voeşti.

Spineni, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Vedea, la 40 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 3 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătune: Spineni, Davideşti, Vineţeni-d.-s. şi Vineţeni-d.-j., cu o populaţie de 1747 locuitorĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Alunişul şi Profa; la S., cu com. Tătuleşti; la E., cu com. Moreni şi la V., cu com. Poborul.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 58 caĭ, 400 boĭ, 250 vacĭ, 2000 oĭ, 150 porcĭ.

Are o suprafaţă de 1202 hect.; 4 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una, deservite de 5 preoţĭ; o şcoală.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 3780,49 leĭ.

O şosea comunală o leagă cu Alunişul spre N. şi Tătuleşti spre S. O altă şosea spre V. o leagă cu cătunul Creţul.

De o parte şi de alta e brăzdată de dealurile: Despre-Apus şi Despre-Răsărit, pe care se cultivă tot felul de cereale, şi pe care sunt o mulţime de pomĭ roditorĭ şi pădure.

De la N. la S. e udată de Vedea şi de vălcelele: Ursuleţul, Cîrstianul, Valea-Mare, Călina, Cocorul, Timeşti şi Modrea, precum şi de gîrliţele: Negrişoara, Rădăcina şi Stupul.

Aci a fost reşedinta plăşilor unite Vedea-Oltul. Are o staţie telegrafo-poştală, o judecătorie de ocol şi reşedinţa uneĭ companiĭ de dorobanţĭ.

Spineni, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Godeni, situat în stînga Amaradieĭ, la 1 kil. 40 m. spre N.-E. de Godeni, cătunul de reşedinţă al com. Are o populaţie de 449 suflete.

Cătunul e legat prin şosele comunale, la S.-E., de Muereni, iar la E., de Balota, trecînd Dealul-Muereĭ.

Spineni, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 800 locuitorĭ; o biserică, rezidită la 1884, pe ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, avînd hramul Toţĭ-Sfinţiĭ.

Spineni, *cătun,* al com. Balş, pl. Olteţul - Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat pe Dealul-Balşuluĭ, lîngă şoseaua naţională şi calea ferată Slatina-Craiova. Are 50 familiĭ, saŭ 200 suflete.

Spineni-Noĭ, saŭ **Fîntînele,** *sat,* jud. Iaşi, pl. Turia, com. Iepureni, înfinţat în 1879, pe moşia statuluĭ Spineni-Vechĭ.

Are o suprafaţă de 715 hect., şi o populaţie de 64 familiĭ, saŭ 139 locuitorĭ.

Vite: 180 vite marĭ cornute, 160 oĭ, 20 caĭ şi 64 rîmătorĭ.

Spineni-Vechĭ, *sat,* în partea de S. a com. Iepureni, pl. Turia, jud. Iaşi, pe malul stîng al rîuluĭ Jijia. Are o suprafaţă de 1188 hect. şi o populaţie de 136 familiĭ, saŭ 513 locuitorĭ.

Pe la 1830, se făcea aicĭ mare iarmaroc de vite, însă de pe la 1839, după înfiinţarea tîrguşoruluĭ Bivolari, ce vine spre N. de aicĭ, la 12 kil., s'a strămutat iarmarocul în acest tîrguşor.

Are o biserică, făcută la 1828, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Vite: 360 vite marĭ cornute, 331 oĭ, 55 caĭ şi 100 rîmătorĭ.

Spineşti, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, situată maĭ jos de Păuleşti, la 20 kil. de sub-prefectura plăşeĭ şi la 20 kil. de capitala judeţuluĭ, despărţită prin pîrîul Leadova şi printr'un deal de rîul Putna.

Este situată pe pîraiele Duşi, Hîrtoapele, Păuleşti, Leadova, Hăulişca, Văsuiul şi Bălosul. In comună sunt două localităţĭ sărate: Alghianul şi Valea-Mişineĭ.

Se compune din cătunele Bodeşti şi Spineşti, cu o populaţie de 207 familiĭ, saŭ 928 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, în cătunul Spineşti şi una filială, cu hramul Adormirea în căt. Bodeşti; o şcoală.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1381,86 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1324,91 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 35 plugurĭ; 7 morĭ de apă; 320 boĭ, 330 vacĭ, 119 caĭ, 1220 oĭ, 11 capre şi 120 porcĭ.

Spineşti, *cătun,* în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, situat maĭ jos de Păuleşti, despărţit printr'un deal de rîul Putna.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva.

Spinoasa, *sat,* jud. Iaşi, pl. Bahluiul, com. Bîrleşti, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bahluiul.

S'a înfiinţat de un Scarlat Şişcală, pe la anul 1850, cu locuitorì aduşĭ din jud. Suceava. Are o întindere de 1800 hect., cu o populaţie de 242 locuitorĭ; o biserică de zid, făcută de locuitorĭ cu ajutorul proprietaruluĭ, la 1875, deservită de 1 preot şi 1 eclesiarh.

Vite: 230 vite marĭ cornute, 24 caĭ, 670 oĭ şi 60 rîmătorĭ.

Spinul, *sat,* cu 420 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Perişani. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Spiridoneşti, *sat,* cu 100 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. Drăguteşti-Săpunari.

Spîneşti, *cătun,* pendinte de com. Tămăşeşti, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situat pe coasta stîngă a apeĭ Glavaciocul. Are o populaţie de 70 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

Prin fundul moşieĭ trece apa Milcovul; pe la cap, Glavaciocul.

Spîrleni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Guşoeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, cu o populaţie de 535 locuitorĭ.

Spria-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. Coloneşti, pl. Stăni-

şeşti, jud. Tecuciŭ, aşezat pe partea dreaptă a rîuluĭ Zeletinul, la 3 kil. de reşedinţa com.

Teritoriul satuluĭ este de 128 hect. şi 89 ariĭ, cu o populaţie de 163 locuitorĭ.

Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ aŭ fost împroprietărițĭ la 1864.

Spria-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. Colonești, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat pe partea stînga a rîuluĭ Zeletinul, la 4 kil. de reşedinţa com., spre N.

Are o suprafaţă de 625 hect. şi 66 ariĭ, cu o populaţie de 189 suflete; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, construită în 1836 şi sfinţită în 1857.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ şi stăpînesc tot teritoriul.

Spridoneşti, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bătrîneşti, spre V. de satul Bătrîneşti şi la 3 ½ kil. de el, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Siretul. Are o populaţie de 356 locuitorĭ; o biserică de zid. Aicĭ este un pod plutitor pe rîul Siretul.

Sprincenata, *cătun,* pendinte de com. Frunzarul, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situat sub malul Oltuluĭ, în stînga Siuluĭ, la 5 kil. spre N.-E. de Frunzarul, reşedinţa com.

Moşia e proprietate a statuluĭ, avînd 30 hect. arabile, 75 hect. pădurea Opritura, 15 hect. livezĭ şi 75 hect. izlaz.

Sprincenata, *moşie* şi *pădure* ale statuluĭ, jud. Olt, pl. Siul-d.-j. Pădurea e în întindere de 500 hect., formată din trupurile Tufarul-Comani (100 hect.), Gîlmeanca (350 hect.) şi Zăvoiul-Comani (50 hect.).

Spulberul, *com. rur.,* în judeţul Putna, situată pe pîrîul Zăbala, ceva maĭ în sus de căt. Paltinul, la 34 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 71 kil. de capitala judeţuluĭ. Este udată de pîraiele Zăbala şi Ţipăul.

Se compune din treĭ cătune: Carsocheşti, Spulberul (unde e şi primăria com.) şi Trojanul.

Are o populaţie de 809 suflete; o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae; o şcoală.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3842,89 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3814,89 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 48 plugurĭ; 6 morĭ de apă; 202 boĭ, 223 vacĭ, 79 caĭ, 540 oĭ, 20 capre şi 145 porcĭ.

Spulberul, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, comuna cu acelaşi nume, situat pe pîrîul Zăbala, ceva maĭ sus de căt. Paltinul.

Spurcaţi, *cătun,* al comuneĭ Enoşeşti, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, aproape de confluenţa apeĭ Corneşul cu Dranoveţul şi de gara Piatra, pe şoseaua naţională Corabia-Rîul-Vaduluĭ, unde se încrucişează căile ferate ce străbat jud. în direcţia celor 4 puncte cardinale.

Are 45 familiĭ, saŭ 200 suflete.

Stahna, *sat,* aşezat în partea de N.-V. a com. Urziceni, pl. Coşula, jud. Botoşani, pe stînga pîrîuluĭ Stahna.

Are o populaţie de 110 familiĭ, saŭ 230 suflete.

Vite: 137 boĭ şi vacĭ, 6 caĭ şi 86 oĭ.

Stambul-Novaĭ, *braţ* secundar al braţuluĭ Dunăreĭ Chilia, jud. Tulcea şi unul din cele 14 micĭ gurĭ ale Chilieĭ în mare; are o direcţie de la V. spre E., udînd districtul Vîlcov din Basarabia rusească; are o lungime de 4 kil.; închide între el şi braţul Ostovcina, mlăştinoasa insulă Cubanul.

Stambul-Stari, *braţul* principal, între cele 14 secundare, prin care braţul Chilia se varsă în Mare, jud. Tulcea; el servă ca limită între Romînia şi Rusia; din el pleacă braţele Novai-Stambul, Ostovcina şi alte 4 maĭ micĭ; are o lărgime medie de 600 m., o adîncime de 10—15 m.; este singurul plutitor şi vapoarele îl urcă până ajung la Izmail.

Stana, *sat,* în partea de N.-E. a com. Tîrziĭ, pl. Crasna, judeţul Fălciŭ, la 1 kil. de satul de reşedinţă, aşezat pe dealul Stana şi cu o populaţie de 28 suflete.

Stanca, *cătun,* com. rur. Stăncuţa, pl. Balta, jud. Brăila, spre S.-V. şi la 12 kil. de Stăncuţa. Are o populaţie de 568 suflete; 1 biserică, zidită la 1839 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 1 şcoală.

Vite: 277 boĭ, 289 vacĭ, 147 viţeĭ, 268 caĭ, 1373 oĭ şi 291 rîmătorĭ.

Stanca, *ostrov,* jud. Brăila, coprins între ramificaţiunile Dunăreĭ, la S.-V. de ostrovul Bratuşca, la N.-V. de ostrovul Ruptura şi la E. de Noianul.

Stanca, *schit,* jud. Argeş, pl. Loviştea, astăzĭ redus la biserică de mir.

Staneica, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Hîrja, din culmea Caşinuluĭ, care desparte izvoarele Pîrîuluĭ-Moareĭ de ale pîrîuluĭ Lezunţul-Mic.

Stanimir-Culac, *deal,* în jud.

Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunelor rurale Ali-Bei-Chioi şi Baş-Chioi. Se desface din dealul Carcaman-Bair, se întinde spre S., într'o direcţie generală de la N.-E. spre S.-V., se prelungeşte spre S.-E. cu dealul Tatar-Bair. Ramificaţiile sale de V. ajung în malul pîrîuluĭ Taiţa. Este tăiat de drumurile comunale Ali-Bei-Chioi-Nalbant, Cineli-Nalbant. Satul Ali-Bei Chioi e aşezat la poalele de V. ale luĭ; are un vîrf înalt de 228 m, ce domină satul. Acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ.

Stanislăveşti, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, la 19 kil. de com. rur. Costeşti (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 47 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Catanele, Ciauşeşti, Lacul-Orjea, Stanislăveşti şi Ştefăneşti, cu o populaţie de 1405 suflete.

Are 4 bisericĭ, în Ciauseşti, Oarja, Stanislăveşti şi Ştefăneşti; o şcoală mixtă.

Vite: 1110 boĭ şi vacĭ, 78 caĭ, 2 bivolĭ, 850 oĭ, 35 capre, 1580 rîmătorĭ.

Prin comună trece şoseaua judeţeană Piteşti-Giurgiŭ.

Stanomirul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Zătreni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 173 locuitorĭ.

Star-Chiojdul, *com. rur.*, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Este foarte vechĭe. Se numeşte Star-Chiojdul saŭ Chiojdul-Mare spre a se deosebi de o altă comună vecină din jud. Buzăŭ, numită Chiojdul-de-Bîsca saŭ Chiojdul-Mic.

Este situată pe cincĭ văĭ: Valea-Chiojduluĭ, a-Brădetuluĭ, Beni, a-Aneĭ şi Rotari, la 53 kil. de capitala jud. şi la 13 kil. de reşedinţa plaiuluı.

Se mărgineşte la N. cu munţiĭ Transilvanieĭ, la S. şi E. cu jud. Buzăŭ, la V. cu com. Poseşti, Bătrîni şi Drajna-d.-j.

Se compune din cătunele: Chiojdul, Valea-Aniĭ, Brădetul, Rotarea, Gresia şi Smeuretul, cu o populaţie de 3307 locuitorĭ.

Are 5 bisericĭ: 3 în căt. de reşedinţă, una în căt. Valea-Aniĭ şi alta în căt. Rotarea, deservite de treĭ preoţĭ; o şcoală, înfiinţată la 1838.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu exploatarea lemnelor de construcţiune, fabricarea ţuiceĭ şi creşterea vitelor. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşele: Mizil, Urlaţi, Văleni, şi maĭ cu seamă la Ploeşti.

Maioritatea locuitorilor sunt moşnenĭ; 94 s'aŭ împroprietărit după legea din 1864, pe moşiile unora dintre moşneni şi ale boerilor Macoveĭ. Eĭ posedă 100 caĭ, 80 ĭepe, 462 boĭ, 658 vacĭ, 16 bivolĭ, 876 capre, 1870 oĭ şi 638 porcĭ; 200 stupĭ cu albine.

In raionul comuneĭ, pe gîrla Bătrîneanca, sunt 4 morĭ şi două herăstrae: unul pe apa Bîsca-cu-Cale şi altul pe apa Siriul-cel-mare.

In partea de N. a comuneĭ sunt nişte gropĭ, despre care se zice că sunt făcute de Tătarĭ, şi se numesc «In Zăpodiĭ» şi «Podul Cotorciĭ». In partea de E. se află plaiul numit Roma, ce se zice — după uniĭ — că şĭ-a luat numele de la nişte armate romane, ce aŭ fost pe aci; iar după alţiĭ de la nişte Ţiganĭ-lăeţĭ din Transilvania, numiţĭ, după obiceiul lor, Romanĭ şi Rîmĭ, care aŭ alungat pe Tătariĭ ce stăpîneaŭ aceste locurĭ, stabilindu-se aci şi în com. Chiojdul-Mic, din jud. Buzăŭ.

Toată comuna, cu pădurĭ, izlaz, livezĭ şi pămînt arabil, are aproximativ ca la 2500 hect.

In partea de N.-E. a eĭ se află o mică vînă cu apă de pucioasă, pe Bîsca-cu-Cale, la localitatea numită «Masa-de-Piatră».

Comerciul se exercită în comună de 7 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se ridică la suma de 4076 leĭ anual, iar cheltuelile la 3870 leĭ.

In partea de S. a comuneĭ se află o singură şosea, ce pune în comunicaţie această comună cu com. Rîncezi.

In comună se află o movilă, numită Gorgan, după care se recoltează fîn; dealurĭ sunt: Gruiul, Stejărelul, Jariştea şi Coastelor. Dealurile Gruiul, Stejărelul şi Jariştea sunt în partea de N. a com., iar Dealul-Coastelor la E.

Plaiurĭ sunt: Plaiul Roma, acoperit cu pădure şi izlaz; Valea-Aniĭ, Şerbăneasa şi Bobe, acoperite cu fîneţe şi arătură.

Piscurĭ: Cerbuluĭ, Purcaruluĭ, Lacurilor, Stupiniĭ, Rogozuluĭ, toate în partea de N. servind pentru arătură.

Munţĭ: Smeurătul şi Călugărul, Plaiul-Icoaneĭ, Plaiul-Chiojduluĭ, toţĭ acoperiţĭ cu pădure şi izlaz.

La toate acestea se maĭ adaogă: Poiana-dintre-Sirie, a Carpenuluĭ, Capul-Plaiuluĭ şi Vîrful-Condreĭ.

E udată de gîrlele: Siriul-Mare, Siriul-Mic, Siriaşul, Bîsca-fără-Cale, Chiojduluĭ, Brădetuluĭ şi Bătrîneanca; de văile Aniĭ şi Rotari şi de izvoarele: Vîna, Cocoşul, Palalogi, Condri, Tisa, Zmeurătul, Banuluĭ, Gresia, Blidari, Miculuĭ, Caluluĭ, Beniĭ, Raşca, etc.

Stariţa, *altă numire a cătunuluĭ* Crivăţul, din jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Măneşti.

Stariţa, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Piatra, format din însurăţeiĭ împroprietăriţĭ în 1880 pe moşia Statuluĭ Piatra-Stariţa, situat la 10 kil. de căt. de reşedinţa Piatra, spre N.-E.

Are o populaţie de 100 locuitorĭ. Este legat cu Piatra prin o ramură de şosea vecinală.

Stariţa saŭ **Piatra-Stariţa,** *moşie* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, pe care aŭ fost împroprietăriţĭ locuitoriĭ în 1880. Făcea parte din averile mînăstireştĭ, aparţinînd schituluĭ Ostrovul.

Starosilţa-Radu, *sat,* pe valea pîrîuluĭ Drislea, în partea de N.-V. a comuneĭ Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani.

Are o suprafaţă de 898 hect. şi o populaţie de 331 suflete. Formează o continuare cu Starosilţa-Stavri.

Locuitoriĭ posedă: 120 boĭ şi vacĭ, 37 caĭ, 690 oĭ, 66 porcĭ; 18 stupĭ cu albine.

Starosilţa-Stavri, *sat,* pe valea pîrîuluĭ Drislea, în partea de N. V. a comuneĭ Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani. Are o suprafaţă de 1480 hect. cu o populaţie de 50 familiĭ saŭ 388 suflete; 1 biserică cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 199 boĭ şi vacĭ, 76 caĭ, 131 oĭ, 10 bivolĭ, 50 porcĭ. Locuitoriĭ posedă 19 stupĭ cu albine.

Stavila, *moşie* nelocuită, cu o întindere de 200 pog., jud. Argeş, pl. Cotmeana, proprietatea statuluĭ, fostă pendintă de mănăstirea Cotroceni din Bucureşti.

Stavnicul, *plasă,* jud. Iaşi, situată în partea de S. a judeţuluĭ, între plăşile: Copoul la N., Cîrligătura la V., Codrul la E., şi între judeţele: Romanul la S.-V. şi Vasluiul la S.-E.

Se întinde de la N. la S., de-a dreapta rîuluĭ Bahluiul.

E udată prin mijloc de pîrîul Stavnicul.

Terenul este accidentat, avînd în partea despre S. cele maĭ marĭ dealurĭ acoperite cu pădurĭ; iar spre N., văĭ şi podişe întinse.

Este formată din comunele: Mironeasa, Voineşti, Cucuteni, Miroslava şi Mogoşeşti.

Suprafaţa teritoriuluĭ acesteĭ plăşĭ este de 25603 hect.

Are o populaţie de 11673 loluitorĭ; 27 bisericĭ, din care 1 catolică, deservită de 13 preoţĭ, 23 cîntăreţĭ şi 4 eclesiarhĭ; 11 şcolĭ; 16 morĭ de apă, 2 cu aburĭ şi 2 de vînt.

Vite: 10916 vite marĭ cornute, 8463 oĭ, 355 capre, 26 bivolĭ, 1188 caĭ şi 2863 rîmătorĭ.

Solul plăşeĭ este bun şi productiv.

Dealurĭ: partea orografică a terenuluĭ acesteĭ plăşĭ se datoreşte şiruluĭ de dealurĭ ce se prelungesc din pl. Cîrligătura, cuprinzîndu-ĭ toată partea de S.; din care apoĭ pornesc diferite ramurĭ spre N., ce se micşorează treptat, până ce ajung în malul drept al rîuluĭ Bahluiul, sub diferite numirĭ.

Ape: Afară de rîul Bahluiul, ce udă toată partea de N. a plăşeĭ, maĭ sunt un număr de pîrae, care, curgînd în diferite direcţiunĭ printre văĭ, formează multe iazurĭ, ce alimentează cu apele lor deosebite localităţĭ. Aceste pîrae sunt:

Stavnicul, ce trece prin mijlocul plăşeĭ, Stăvnicelul, Bahna, Cheşcul (iaz), Horleşti şi Frasinul, în com. Cucuteni.

Ciurdea, Răcea, Lungani, Nedieni (iaz), în com. Voineşti.

Bereasca, Vocoteşti, Mînjeşti, Budeşti, Petrosul, Hotar, Mihoi, Rotariul şi Şanta, în com. Mironeasa.

Urşiţa, Brustureţul, Vărăria şi Ţibana, în com. Mironeasa.

Miroslava, Găureni, Uricani, Peptănari, Valea-Ursuluĭ, Teleţ şi Ciurbeşti, în com. Miroslava.

Producţiunele agricultureĭ, a vitelor, a viilor şi a pădurilor, pe lîngă că satisfac necesităţile locale, dar apoĭ un prisos mare se pune în comerciŭ.

Comerciul constă în desfacerea cerealelor, a vitelor, a lemnelor şi a mangaluluĭ.

Drumurĭ: pentru înlesnirea comunicaţieĭ locuitorilor din această plasă, pe lîngă drumurile comunale şi vecinale, trec, pe toată marginea despre N., două drumurĭ marĭ în liniĭ paralele: calea ferată ce duce la Iaşi şi tîrguşorul Podul-Iloaeĭ, prin staţia Cucuteni şi şoseaua naţională; prin mijlocul plăşeĭ, trece şoseaua judeţeană Iaşi-Roman.

Stavnicul, *vale,* jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mironeasa, între Dealul-Mare la V. şi Mogoşeşti la E.; se întinde de-alungul pîrîuluĭ Stavnicul, trece pe lîngă satul Hadîmbul, până în hotarul despre jud. Vasluiŭ. Pe întinderea sa poartă diferite numirĭ: Hadîmbul, Rotariul, Ulmilor şi Căpoteşti.

Stavnicul, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub Dealul-Mare, com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, de la locul numit Carpănul, trece prin comunele: Cucuteni, Voineşti, Mogoşeşti şi Mironeasa; apoĭ intră în jud. Vasluiŭ; curge spre S. printre com. Scheia şi Ipatele, Drăguşeni şi Parpaniţa şi se varsă în Bîrlad, după ce primeşte pîraele: Găunoasa, Coropca, Izvorul-cel-Mare şi Hu-

măria-Mare, toate din comuna Scheea.

Stavnicul-Sec, *gîrlă,* jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Scheia, fostă din vechime albia pîrîuluĭ Stavnicul; ea începe de la movilele Promoroaca, de la locul de unde apa pîrîuluĭ Stavnicul şĭ-a luat alt curs, şi merge spre E. şi S. până în com. Drăguşeni, unde iarăşĭ primeşte apa pîrîuluĭ Stavnicul.

Stavropoleos, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Corabia, căt. com. Ulieşti.

Stavropoleos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Moreni, pl. Filipeşti, jud. Prahova. Are o populaţie de 203 locuitorĭ.

Stăicul, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Cătunele.

Stăiculeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şuşani-d.-j., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Stănceasca, *cătun,* jud. Vlaşca, pendinte de com. Tămăşeşti, cu mahalaua Lacul-Spurcat.

Stănceasca, *moşie* a mănăstireĭ Colţea, jud. Prahova, pl. Cricovul, com. rur. Urlaţi. Din planul şi actele de hotărnicie ale aceste moşiĭ se constată că, până la 1775, com. Urlaţi se numia Satul-Urlaţi. De la această dată a purtat numirea de Tîrg unde, după tradiţiune, se scoboraŭ locuitoriĭ după dealurile vecine la urlătoare, adecă la tîrg.

Stănceasca, *moşie,* cu o întindere de 277 pog., jud. Argeşul, pl. Oltul, proprietatea Statuluĭ.

Stănceni, *sat,* jud. Botoşani, pl. Tîrgul, com. Băluşeni, situat pe ambele părţĭ ale văeĭ Sicna şi pe malurile iazuluĭ Stănceni, în partea de N.

Are o suprafaţă de 2911 hect. şi o populaţie de 216 familiĭ, saŭ 860 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă; o moară de apă.

E alimentat de iazul Stănceni, bogat în peşte şi stuh. Prin sat trece calea judeţeană Botoşani-Ştefăneşti.

Locuitoriĭ posedă: 861 boĭ şi vacĭ, 52 caĭ, 1210 oĭ, 2 bivolĭ, 301 porcĭ.

Stănceşti, *com. rur.*, jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, la 55 kil. de oraşul Turnul-Severin, formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 340 locuitorĭ şi o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 15 plugurĭ, 16 căruţe cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 30 stupĭ; 200 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 240 oĭ şi 200 rîmătorĭ.

Prin comună trece şoseaua Cordul-Stănceşti-Busul-Bărboiul.

Budgetul com. e la veniturĭ de 542 leĭ, iar la cheltuelĭ de 385 leĭ.

Stănceşti, *sat,* în partea de N.-V. a com. Curteşti, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, spre N.-V. de oraşul Botoşani.

Are o populaţie de 952 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă; 3 cîrciumĭ; 1 moară de apă pe iazul Sicna.

Vite: 374 boĭ şi vacĭ, 47 caĭ, 850 oĭ şi 30 porcĭ.

Stănceşti, *cătun* al com. Scurteşti, jud. Buzăŭ, cu o populaţie de 620 locuitorĭ şi 126 case.

Stănceşti, *cătun* al com. Muşeteşti, plaiul Novaci, jud. Gorj, situat în partea de N. a căt. Muşeteşti.

Are o suprafaţă de 400 hect., cu o populaţie de 100 familiĭ; 1 biserică, deservită de preotul de reşedinţă.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ, 40 care cu boĭ; 190 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 600 oĭ, 100 rîmătorĭ şi 113 capre.

Comunicaţia cătunuluĭ cu exteriorul se face prin drumurĭ ordinare.

Stănceşti, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Scurteşti, proprietate a Statuluĭ, pendinte de Episcopie; făcea un corp cu Spiridoneanca şi Dîmbroca; are peste 500 hect., din care 470 s'aŭ dat împroprietăriţilor, iar restul s'a încorporat moşieĭ Dîmbroca.

Stănculeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Dozeşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, situat în centrul comuneĭ, între rîul Geamăna şi valea Omorîcea.

Are o populaţie de 487 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, reparată la anul 1868.

Stăncuţa, *com. rur.*, pl. Balta, jud. Brăila, aşezată la V. de japşa Stăncuţa, situată în lunca Dunăreĭ, la 2 1/2 kil. de fluviŭ.

Se mărgineşte la S.-V. cu Berteşti-d.-j., la V. cu Lacul-Reziĭ şi Pîrlita, la N.-V. şi N. cu Vizirul şi Ciacîrul, şi la E. cu Dunărea.

Are o suprafaţă de 22500 hect., cu o populaţie de 1713 suflete; 1 biserică, fondată la 1854 şi reedificată la 1885, deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paraclisierĭ; o şcoală mixtă; 9 cîrciumĭ.

Drumurĭ: la Brăila, 46 kil., la Ciacîrul, 13 kil., spre N., prin punctul Dulban, drept prin luncă;

la Polizești, spre S.-V., prin Stanca; la Pîrlita, 8 kil., spre V., prin proprietatea locuitorilor; la Vizirul, 16 kil., spre N., prin poșta Aramă; la baltă, spre E.; la Lacul-Reziĭ, 13 kil., spre V., prin Cornul-Maluluĭ.

Stăncuța, *sat*, jud. Brăila, aproape de canalul Pașca din com. cu acelașĭ nume, la 46 kil. spre S. de orașul Brăila, înființat la 1840.

Are o școală înființată la 1869; o biserică, rezidită de locuitorĭ la 1880, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; 6 cîrciumĭ.

Stănești, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Vulcan, situată la N. de com. Slobozia. Se compune din cătunele: Stănești, Alixeni și Cernădia.

Are o suprafață de 3256 hect., cu o populație de 258 familiĭ, saŭ 794 suflete; 1 școală; 3 bisericĭ,—deservite de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ, — din care una de zid făcută de Costache Obedeanu la 1732, iar cele-l'alte de locuitorĭ; 15 morĭ pe apele Șușița și Cernădia.

Locuitoriĭ posedă: 80 plugurĭ, 58 care cu boĭ și vacĭ, 8 căruțe cu caĭ; 25 stupĭ; 700 vite marĭ cornute, 1000 oĭ, 20 capre, 25 caĭ și 535 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 1344, banĭ 23, iar cheltuelile, de leĭ 1323, banĭ 27.

Teritoriul comuneĭ este udat de rîurile Cernadia și Șușița, care udă partea despre V.

Comunicația în comună se face prin șoseaua comunală care vine de la Slobozia-Ursețeí prin Stănești la Vălari și prin alte drumurĭ ordinare.

In Stănești a trăit în vechime familia Principilor Bibeștĭ.

Parte din proprietate aparține chiar astăzĭ acesteĭ familiĭ.

Stănești, *com. rur.*, jud. Mușcel, plaiul Nucșoara, la 22 kil. spre V. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Doamna.

Se compune din 3 cătune: Stănești, Părăești și Podurile, și se mărginește la N. cu comunele Poenărei și Corbșori, la S. cu com. Dîrmonești, la E. cu com. Slănicul și la V. cu jud. Argeș.

Are o populație de 988 suflete; 2 bisericĭ, la Stănești și Părăești, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă în căt. Stănești.

Locuitoriĭ se ocupă, pe lîngă agricultură și creșterea vitelor, cu facerea cheresteleĭ, comerciul și în special cu chirigiria. Eĭ posedă: 69 caĭ, 326 vite marĭ cornute, 2649 oi, 127 porcĭ, 74 capre și 5 asinĭ; 60 stupĭ cu albine.

In jurul comuneĭ sunt arăturĭ, fînețurĭ, livezĭ cu peste 20000 prunĭ, pădurĭ populate cu fag, mesteacăn, anin, stejar și sălciĭ. La E. are dealul numit «Vîrful-cel-Mare».

Rîul Doamna trece prin mijlocul comuneĭ, de la N. la S., și în el se varsă 4 văĭ: Valea-Lupuluĭ și Valea-Pîrîiașilor, care străbat comuna de la E. spre V.; Valea-Tociĭ și valea Borețul, care o străbat de la V. spre E. Pe rîul Doamna sunt 2 morĭ, 2 piue și 7 herăstrae.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1617 leĭ și la cheltuelĭ, de 1613 leĭ.

176 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 622 hect. pămînt.

Pe Valea-Lupuluĭ, unde în vechime a fost com. Stănești, se văd niște ruine vechĭ; asemenea ruine se văd și pe moșia Urianul.

O șosea, care merge pe malul stîng al rîuluĭ Doamna, străbate com. de la N. spre S. și o leagă, la N., cu comunele Corbi, Corbșori și Nucșoara, și la S. cu com. Domnești. Un mic pod de lemn, peste rîul Doamna, leagă căt. Stănești cu căt. Podurile.

Stănești, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 3 cătune: Stănești, Runcul și Tighina. E situată pe valea Mamuluĭ, la 14 kil. de reședința plășeĭ.

Are o suprafață de 500 hect., cu o populație de 1577 locuitorĭ; o biserică.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ Stănești, din care li s'aŭ dat 507 hect. Eĭ posedă: 80 boĭ, 48 vacĭ, 4 capre și 1211 oĭ.

In raionul comuneĭ se văd ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, ce se crede a fi făcută de frațiĭ Buzești și apoĭ ruinată de Turcĭ, și maĭ multe gropĭ și șanțurĭ, care aŭ servit de redute.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2060 leĭ, și la cheltuelĭ, de 1917 leĭ, anual.

E brăzdată de dealurile: Banuluĭ, Bleotuluĭ, Năstasie, Stauluĭ și udată de văile: Cernișorul, Osica, Simul, Mănăstirea, Conturul, Bungheroaia și Mamul.

Stănești, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 4 cătune: Cuculești, Mijlocul, Valea-Lungă și Bărcănești. E situată pe valea rîuluĭ Cerna, la 50 kil. de capitala județuluĭ și la 45 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește la N. cu com. Găgeni și Cermegești; la S., cu com. Nisipi; la E., cu Glăvile, și la V., cu com. Dozești și Dejoiul.

Are o suprafață de 1900 hect., cu o populație de 1048

locuitorĭ; 4 bisericĭ şi o şcoală, înfiinţată la 1891.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 15 caĭ şi ĭepe, 292 boĭ şi taurĭ, 306 vacĭ, 135 porcĭ, 94 capre şi 482 oĭ.

Pe rîul Cerna, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3752 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2640 leĭ anual.

Prin comună trece şoseaua Cotoşmanul-Oteteleşul.

E brăzdată de dealurile: Oaeĭ, Bărcăneştilor, Ulmetul, Cerneĭ, Adomireasa, Dejoiul şi Căţelul; şi udată de văile: Cerna, Gimineaua, Otinceaua, Purcăreaţa, Begul, Găgeanca şi Bărbureaua.

Stăneşti, *com. rur.*, compusă din Stăneşti-d.-j., Stăneşti-d.-s., formînd un singur trup, şi Ghizdarul, situată la 11 kil. spre N. de oraşul Giurgiŭ, pe coasta dealuluĭ Dunăreĭ, în jud. Vlaşca, pl. Marginea. Ambele cătune sunt situate pe 3 dealurĭ: Dealul-Şcoaleĭ, Dealul-Bisericeĭ şi Dealul-Mălureanul, şi aparţin d-luĭ Em. Lahovari.

Are o populaţie de 3108 suflete; 3 bisericĭ, din care două în Stăneşti şi una în Ghizdarul cu 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă; 14 cîrciumĭ; o moară cu aburĭ.

Se compune din treĭ trupurĭ: Stăneşti, Foteasca şi Gurbanul, cu o suprafaţă de 5450 hect., din care s'a dat la 517 locuitorĭ, împroprietărițĭ la 1864, o întindere de 1550 hect.

Locuitoriĭ posedă: 200 caĭ, 100 bivolĭ, 1050 boĭ şi vacĭ, 305 porcĭ şi 4000 oĭ.

Aci este valea Pîrjola, care începe din cîmpul Lungana şi merge prin sat; apoĭ alte 3 văĭ maĭ micĭ care daŭ în aceasta: Valea-Ţiganilor, Valea-luĭ-Bălan şi Valea-Mălureanul.

Afară din sat sunt văile: Tunarului, Zgîrciţilor, Crînguluĭ şi Tufanuluĭ; apoĭ Valea-Gurbanuluĭ, valea Ciubucul, Proca, Zîncota şi Ozunuluĭ.

Drumul ce trece prin com. este şoseaua Giurgiŭ-Piteşti, numită în vechime drumul Ciocăneştilor. Maĭ este apoĭ, maĭ de vale, şoseaua Giurgiŭ-Alexandria. In vechime era drumul Banuluĭ, care servea de hotar între Stăneşti şi Giurgiŭ. Acest drum despărţea în 1828 România de Turcia, trecea pe lîngă o silişte veche, numită Pîrjola, sat zidit de Aidin-Paşa şi Benain-Paşa. Se maĭ află o silişte de sat vechiŭ, unde eraŭ satele Vaĭ-de-Eĭ, Tangîrul şi Bazalanul.

Aci este un loc istoric din timpurile luĭ Mihaĭ-Viteazul, unde unul din căpitaniĭ săĭ, Stroe Buzescu, s'a bătut în duel cu nepotul hanuluĭ Tătăresc, după ce armatele lor s'aŭ bătut întîiŭ la Putineiŭ şi în urmă, după bătălia de la Stăneşti, la Pudina (1594). La Şerpăteşti, care aparţine com. Frăteşti, s'aŭ găsit oseminte de oamenĭ şi monede de argint, cu inscripţiĭ latine, din timpul luĭ Sigismund Batori.

Stăneşti, *sat,* cu 331 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Stoileşti.

Stăneşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Măcăi.

Stăneşti saŭ **Stăneasca,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Măgireşti, situat pe pîrîul Stăneasca, la 2160 m. de satul Măgireşti.

Are o populaţie de 498 locuitorĭ; o biserică, clădită de locuitorĭ şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală; 2 cîrciumĭ.

Teritoriul cătunuluĭ este bogat în păcură. Are o fabrică de gaz.

Vite sunt: 41 caĭ, 224 vite marĭ cornute, 48 porcĭ şi 79 capre.

Stăneşti, *sat,* în jud. Botoşani, pl. Miletinul, situat pe o coastă de deal în dreapta pîrîuluĭ Cozancea şi în partea de N. a com. Zlătunoaia.

Are o suprafaţă de 1072 hect., cu o populaţie de 183 suflete; o biserică, cu un cîntăreţ.

Vite: 120 boĭ şi vacĭ, 12 caĭ, 500 oĭ şi 40 porcĭ.

Stăneşti, *sat,* în jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, căt. com. Bălteni. Aci aŭ fost lupte între Romînĭ şi Turcĭ (1595—1599).

Stăneşti saŭ **Pueni,** *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Tureatca, situat pe podişul înalt despre Bucovina, în faţa satuluĭ Tureatca.

Are o populaţie de 278 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, cu 2 cîntăreţĭ şi un pălămar, făcută din lemn, la 1760, de locuitorĭ.

Hotarele moşieĭ sunt: Bucovina, Mihoreni şi Tureatca. Ea a aparţinut familieĭ Balinschi, originară din Polonia.

La 1673, cînd Petriceico-Vodă fu detronat, se retrase la curtea polonă, întovărăşit de credinciosul şi bravul săŭ comandant Balinschi.

In expediţia de la 1683, cînd Regele Sobieschi, despresură Viena asediată de Turcĭ, luară parte activă şi Petriceico Vodă cu Balinschi.

Intorşĭ biruitorĭ, Petriceico şi Balinschi intrară cu oaste po-

lonă în Moldova şi prinseră pe Duca Vodă la satul Domneşti, de unde l'aŭ dus în Polonia, unde îşĭ răsplăti prin moarte relele făcute în Ţară. («Let.», t. 3, p. 24—25 ed. vechie).

Stăneşti, *cătun* de reşedinţă al com. Stăneşti, jud. Gorj, plaiul Vulcanul.

Are o suprafaţă de 1250 hect., cu o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 310 suflete; 8 morĭ pe apele Şuşiţa şi Cernă·lia.

Locuitoriĭ posedă: 38 plugurĭ, 32 care cu boĭ, 7 căruţe cu caĭ; 25 stupĭ; 450 vite marĭ cornute, 508 oĭ, 20 capre, 12 caĭ şi 387 porcĭ.

Stăneşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. Aci este reşedinţa com.

E situat pe malul stîng al rîuluĭ Doamna şi udat la N.-E. de Valea Lupuluĭ, pe care vale în vechime a fost aşezată com. Stăneşti.

Are o biserică, cu hramul Sf. Treime, zidită la 1830, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală, ce funcţionează de la 1857.

Stăneşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j. Are o populaţie de 943 locuitorĭ.

Stăneşti, *cătun*, pendinte de com. Stăneşti-Chirculeşti, jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, situat pe malul drept al Neajlovuluĭ, proprietatea d-luĭ C. Pariano.

Are o suprafaţă de 775 hect., din care s'a dat la 80 locuitorĭ, împroprietărițĭ după legea rurală, 273 hect.

Stăneşti, *fost schit*, în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., la S. de Drăgăşani, pe malul drept al Oltuluĭ, zidit de Stolnicul Stroe Buzescu şi fraţiĭ săĭ, la 1602. Aci s'a înmormîntat Stolnicul Stroe.

La 1821, în urma lupteĭ de la Zăvideni, Turciĭ se retraseră în acest schit, cu scop d'a tăia drumul eteriştilor, conduşĭ de N. Ipsilante şi Caravia.

Stăneşti-Chirculeşti, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, compusă din căt. Stăneşti şi Chirculeşti, situată pe coasta dreaptă a apeĭ Neajlovuluĭ, aproape de Argeş, la 40 kil. de Giurgiŭ, la 25 kil. de Bucureşti şi la 13 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ.

Locuitorĭ împroprietărițĭ la 1864, în ambele căt., sunt 120, care aŭ luat o suprafaţă de 425 hect.

Are o biserică, cu un preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Stăneşti-Deduleşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tîrgşorul-Vechiŭ, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul. Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Apostolĭ, fondată la 1874.

Stăneşti-Deduleşti, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucureşti, fostă pendinte de Pantelimon, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Tîrgşorul-Vechiŭ, în întindere de 882 hect., din care 157 hect. suprafaţă împădurită şi 725 hect. pămînt arabil şi fîneţe.

Stăneşti-de-jos şi **Stăneşti-de-Sus**, *cătun* al com. Stăneşti, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat pe proprietatea Stăneşti a d-luĭ Em. Lahovari. E aşezat pe treĭ dealurĭ şi văĭ, care fac parte din şirul dealurilor Dunăreĭ ce limitează platoul eĭ inferior şi unde începe platoul superior cu cîmpiile Burnazuluĭ.

Are o şcoală; 2 bisericĭ, una zidită la 1824, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, în mahalaua Stăneşti-d.-j., şi cea-l'altă la 1862, şi deservite de treĭ preoţĭ şi un dascăl.

Împroprietărițĭ la 1864 sunt 445 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, carĭ aŭ luat 1334 hect.

Stăneşti - Văcăreşti (Pîrlita), *sat*, făcînd parte din com. rur. Vasilaţi-Popeşti, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la N. de Vasilaţi, pe malul drept al rîuluĭ Dîmboviţa. E format din 2 trupurĭ: Stăneşti şi Văcăreşti. Aci Mihaiŭ-Bravul bătu pe Tătarĭ la 16 Ianuarie 1595.

Are o suprafaţă de 600 hect., cu o populaţie de 170 locuitorĭ şi o şcoală.

Numărul vitelor marĭ e de 228 şi al celor micĭ, de 372.

Stănicei, *sat*, cu 116 suflete, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Măcăi.

Stănigeşti, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Puieşti.

Stănila, *cătun* al com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ, cu 380 locuitorĭ şi 80 case.

Stănila, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, cătunul Stănila, proprietate a moşnenilor Stănilenĭ; are 560 hect., din care 157 pădurea Dosul-Bîsciĭ şi Corîiaşul, restul, curăturĭ, livede, izlaz, fîneaţă şi sterp.

Stănila şi **Bîsca**, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul, cătunele Bîsca-Rozileĭ, Veneţişul şi Ruptura; se întinde pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bîsca-Rozileĭ, proprietate în devălmăşie a moşnenilor Bîscenĭ şi Stănilenĭ; are 2600 hect. curăturĭ, fîneaţă, izlaz şi pădurea Căşoca-Mică.

Stănileşti, *com. rur.*, în partea de N.-E. a plăşeĭ Prutul, jud. Fălciŭ. Se mărgineşte la N. cu com. Huşi; la S., cu com. Lunca; la E., cu rîul Prut şi la V. cu com. Rusca. E formată din satele: Budul, Broscoşeni, Răducani, Saratul, Stănileşti şi Voinescu, pe o suprafaţă de 7450 hect. Are o populaţie de 1725 suflete; o şcoală şi o biserică.

Este udată în partea de E. de rîul Prut şi Pruteţul; între aceste ape se întinde un şes, pe care se află aşezate satele ce formează comuna, afară de satul Stănileşti, care vine pe deal. Tot pe acest şes, numit al Prutuluĭ, se află multe bălţĭ bogate în pescăriĭ, imaşe şi fînaţe. In partea deluroasă despre V. se întind ţarinele de cultură şi pădurea.

Locuitoriĭ posedă: 2504 vite marĭ cornute, 3215 oĭ, 297 caĭ şi 294 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 8781 leĭ şi 65 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 7966 leĭ şi 91 banĭ.

Stănileşti, *cătun*, al com. Robeşti, jud. Buzăŭ, cu 270 locuitorĭ şi 60 case.

Stănileşti saŭ **Berbeceşti,** *sat*, în centrul com. Stănileşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe platoul dealuluĭ ce formează culmea şesuluĭ Prutuluĭ. Suprafaţa teritoriuluĭ moşieĭ e cam de 4950 hect., care, împreună cu satul Budul, formează domeniul statuluĭ, fost până la secularizarea averilor mănăstireşti al Episcopieĭ Huşuluĭ.

Are o populaţie de 1308 suflete; o şcoală, înfiinţată în 1865; o biserică cu 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ.

Istoricul. Din documentele Episcopieĭ (vezĭ Cronica Huşuluĭ de Melhisedec Episcopul) reese că satul Stănileşti, care maĭ de mult s'a numit Berbeceşti, este foarte vechiŭ, căcĭ exista încă pe timpul luĭ Alexandru-Vodă-cel-Bun.

Dintr'un suret (copie) de pe ispisocul sîrbesc al luĭ Petru Rareş, cu data 7035 (1527) Martie 15, se vede că numirea acestuĭ sat se trage de la unul Stănilă, căcĭ în acel ispisoc se pomenesc maĭ multe persoane, toţĭ fiĭ aĭ aceluĭ Stănilă. Prin urmare numirea Stănileşti nu este de cît numele colectiv al tuturor urmaşilor luĭ Stănilă. Aceştĭ Stănileştĭ, zice ispisocul, aŭ vîndut un sat la Prut, anume Berbeceşti, ce-l aveaŭ «din drept ispisocul lor de la strămoşul Domnieĭ mele, de la Alexandru Voevod», vrea să zică numele vechiŭ al Stănileştilor a fost Berbeceşti.

Dintr'un uric de la Miron Barnovschi-Vodă, anul 1627, se vede că Stănileşti, sub numirea de «Siliştea Stălineşti» a fost sat domnesc; dar acest Domn l-a hărăzit Vel Pitaruluĭ Ionaşcu Cehan, pentru serviciile luĭ şi pentru un cal bun ce-l hărăzise Domnieĭ, în trebuinţele uneĭ solie la Craiul de Ardeal. Uricul are data 7135, Martie 13. Tot aşa mărturiseşte şi cartea de întăritură de la Alexandru-Vodă (Cond. A. f. 113).

Dintr'un uric de la Vasile-Vodă-Lupu, dat din Iaşĭ în 1640, Noembrie 1, se vede că Stănileşti aŭ fost dăruiţĭ maĭ întîĭ nu de Barnovschi, ci de Ştefan Tomşa luĭ Ionaşcu. Prin urmare, uricul luĭ Barnovschi ar fi numaĭ ca un act de întăritură. De asemenea se vede că, după moartea luĭ Ionaşcu Cehan, Stănileşti iar aŭ rămas proprietate domnească; şi Vasile-Vodă o hărăzeşte boeriuluĭ săŭ Racoviţă Cehan Logofăt şi face cunoscut prin o carte domnească sătenilor din Stănileşti şi le porunceşte să asculte de noul lor proprietar; cartea este dată din Focşani, acelaşĭ an, 12 Noembrie.

La anul 1755, proprietarul Stănileştilor, Niculaĭ Racoviţă biv vel Medelniceriul, fiind împovorat de datoriĭ, a vîndut două sate, Stănileşti şi Maicani, Logofătuluĭ Ştefan-Bosie, în preţ de 1000 leĭ. Cu acest Bosie a făcut Inochentie Episcopul schimbul, şi de acum înainte Stănileşti aŭ devenit proprietatea Episcopieĭ.

Acest sat, cît şi întreaga comună, cu toate împrejurimele eĭ, aŭ însemnătate istorică pentru războiul urmat aicĭ între Ruşĭ şi Turcĭ şi tratatul de pace încheiat la 10 Iulie 1711, de către Petru-cel-Mare, Ţarul Rusieĭ. (V. Gura-Sărăţeĭ, Lunca, Gîrla-Vlădicăĭ şi Rîioasa).

Stănislăveşti, *sat*, cu 500 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Aicĭ este reşedinţa Primărieĭ. Are o biserică, cu hramul «Toţĭ Sfinţiĭ», deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Stănislăveşti, *sat*, în jud. Olt, pl. Mijlocul, pendinte de com. Ursoaia, situat la N. de com., pe lunca gîrleĭ Plapcea.

Are o populaţie de 260 locuitorĭ, din care 54 împroprietărițĭ la 1864 cu 266 hect. din moşia d-luĭ I. Ştefan Zianu; o biserică, zidită la 1840 de Alecu Racoviceanu, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 80 boĭ, 20 vacĭ, 19 caĭ, 680 oĭ, 20 capre şi 50 porcĭ.

Stănislăveşti, *moşie*, cu o întindere de 660 pogoane, jud. Argeş, pl. Cotmeana, proprietatea

statuluĭ, fostă pendinte de Mitropolia din Bucureşti.

Stănişeşti, *plasă,* în jud. Tecuciŭ, situată la N. de jud., înfiinţată după împărţirea administrativă din 1892.

Se compune din 8 comune: Buda, Burdusaci, Coloneşti, Crăeşti, Motoşeni, Onceşti, Răchitoasa şi Stănişeşti, cu 54 cătune.

Are o populaţie de 17978 suflete; 14 bisericĭ, deservite de 14 preoţĭ parohĭ, 8 preoţĭ ajutorĭ şi 25 cîntăreţĭ; 13 şcolĭ mixte; 12 morĭ de apă pe Zeletin, 28 de vînt şi 2 cu aburĭ; o suprafaţă de 27992 hect.

Se mărgineşte la N. cu jud. Bacăŭ, la S. cu plăşile: Berheciul şi Zeletinul, la E. cu jud. Tutova şi la V. cu jud. Bacăŭ şi pl. Berheciul.

Reşedinţa sub-prefectureĭ este în com. Stănişeşti.

Locuitoriĭ posedă: 20 maşinĭ de treerat, 15 de vînturat, 7 de bătut porumb, 215 plugurĭ, din care 185 de lemn şi restul de fier.

Stănişeşti, *com rur.*, în jud. Tecuciŭ, pl. Stănişeşti, compusă din 3 cătune: Stănişeşti, Slobozia-d.-s. şi Slobozia-d.-j.

E situată pe ambele malurĭ ale pîr. Dobrotforul, la 80 kil. de capitala judeţuluĭ, spre N.

Se mărgineşte la N. cu com. Coloneşti, la E. cu com. Buda, la S. cu com. Crăeşti şi la V. cu cătunele Tarniţa, Valea-Bouluĭ şi Lazul, com. Onceşti.

Are o populaţie de 1923 suflete; 2 şcoale, una în tîrgul Stănişeşti, înfiinţată în 1865, şi cea-l'altă în căt. Slobozia-d.-s., înfiinţată la 1882; 3 bisericĭ: 2 în tîrgul Stănişeşti, 1 cu hramul Sf. Nicolae, făcută în 1810, de Sandu Polcovnicul, şi reparată la 1868 de A. Papadopol; cea-l'altă zidită în 1793.

Vite: 480 boĭ, 300 vacĭ, 49 caĭ, 27 ĭepe, 924 oĭ şi 300 rîmătorĭ.

Meseriaşĭ sunt: 16 lemnarĭ, 3 tîmplarĭ, 2 ferarĭ şi vr'o 5 cizmarĭ.

Teritoriul comuneĭ este de 4576 hectare.

In raionul comuneĭ sunt 3 morĭ de aburĭ, 2 de vînt, şi 3 iazurĭ cu peşte.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864.

Veniturile comuneĭ se urcă la 7820 leĭ, iar cheltuelele la 6820 leĭ.

Prin comună trece şoseaua judeţeană care vine din Tecuciŭ, se desparte la gura Crăeştilor şi merge spre N. în jud. Bacăŭ.

E brăzdată de dealurile Dobrotforuluĭ, Gunoaia şi Daviduluĭ şi văile Busuiocul, Daviduluĭ, şi udată de pîr. Dobrotforul.

Stănişeşti, *tîrg,* făcînd parte din comuna cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciŭ.

Are o întindere de 2288 hect., cu o populaţie de 756 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, împroprietăriţĭ la 1864.

Este reşedinţa plăşeĭ Stănişeşti.

Are o şcoală, înfiinţată la anul 1862; 2 bisericĭ, una cu hramul Sf. Nicolae, pe a căreĭ uşă se găseşte inscripţia: «In zilele prea luminatuluĭ Domn Alexandru Calimah Voevod. Amin», şi cea-l'altă zidită de Sandu Polcovnicul, la 1800.

Stănişoara, *mănăstire,* jud. Argeş, plaiul Loviştea, pe malul stîng al Oltuluĭ, cam în dreptul mănăstiriĭ Cozia. Era schit nesupus la nicĭ o altă mănăstire, fie din Ţară, fie din streinătate; maĭ în urmă a devenit metoh al mănăstireĭ Cozieĭ din Vîlcea. Atît biserica cît şi chiliile monahilor sunt în bună stare.

Stănişoara, *munte,* la N. com. Baia-de-Fĭer, jud. Gorj, plaiul Novacĭ. Se maĭ numeşte şi Stănişoara-Săndeşti. E aşezat lîngă muntele Micaia şi e acoperit cu păşune, avînd stîne pe el. Face parte din munţiĭ zişĭ aĭ Băeĭ-de-Fĭer.

Stăniţa, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul.-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman, la 22 kil. de el şi la 6 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este formată din satele: Buzdugi, Călugăriţa (Negreşti), Chicera (Todiréni-Sturzeĭ), Fundul-Poeneĭ, Piscul-Rusuluĭ, Poenele-Onceĭ, Stăniţa, Tarniţa, Todireni, Veja-Clăcaşi, Veja-Lingurari şi Vlădnicelele (Chetrile), cu reşedinţa comuneĭ în satul Stăniţa.

Are o populaţie de 2409 locuitorĭ; 5 bisericĭ, din care 3 de zid şi 2 de lemn; o şcoală mixtă.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 4800 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4733 leĭ.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Stăniţa, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman, la 22 kil. de el şi la 6 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 492 locuitorĭ; o biserică de zid şi o şcoală mixtă.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Stănueşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre V. de Bîrlad, pe pîrîul Pereschivul.

Satul formează comună cu cătunele: Chetreni, Cociul, Văleni, Poiana, şi Seaca, cu o populaţie de 1613 locuitorĭ.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 82,25 hect. (din care 2 nelucrătoare), iar livezele cu prunĭ, pe o suprafaţă de 16,25 hect.

Comerciul se face de 10 persoane. Are o şcoală şi 2 bisericĭ.

Stănuleasa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ciomăgeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. A fost situat maĭ întîiŭ pe Valea-Sîmbureluĭ şi s'a mutat pe Valea-Lăuneluĭ.

Are o populaţie de 340 locuitorĭ.

Biserica, făcută de boerul C. Trepteanu, pe la anul 1830, s'a reparat maĭ în urmă de enoriaşĭ.

Stăvăreşti, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Cîineni, situat în partea de N., lîngă balta Amara. Are 11 hect. întindere, cu o populaţie de 260 suflete, şi o biserică.

Stefeşti, *com. rur.,* jud. Prahova, plaiul Vărbilăul.

E situată pe malul stîng al rîuluĭ Vărbilăul, la 50 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Bertea, Strîmbeni, Livadea, Slănicul şi Schiuleşti.

Se compune din două cătune: Stefeşti şi Scurteşti, cu o populaţiune de 899 locuitorĭ.

Are o biserică în cât. Scurteşti, foarte vechĭe, în formă de peşteră, deservită de un singur preot; o şcoală, înfiinţată la 1889.

Are 45 meseriaşĭ.

199 locuitorĭ sunt moşnenĭ, iar 50 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ, dîndu-lise 212 hect. Eĭ posedă: 16 caĭ şi ĭepe, 227 vacĭ, 57 capre, 295 oĭ şi 108 porcĭ.

Pe rîul Vărbilăul sunt 6 herăstrae şi 19 morĭ.

Suprafaţa comuneĭ, cu izlaz, pămînt de muncă, pădure, etc. e de 1058 hect.

In raionul comuneĭ este o carieră din care se scoate piatră bună pentru fabricarea ipsosuluĭ.

Comerciul se exercită în com. de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ şi cheltuelĭ de 6970,78 leĭ.

Cincĭ şosele o pun în comunicaţie cu com.: Bertea, Strîmbeni, Poiana şi Slănicul.

Partea de N. a cât. Scurteşti este acoperită de munţiĭ: Vulpea saŭ Bîrseanul, plaiul Lupuluĭ şi Trifoiul, cu vîrfurile: Trifoiul, Bîrseanul şi Vîrful-Cocoaneĭ.

Aceştĭ munţĭ sunt acoperiţĭ de pădurĭ din care se exploatează lemne, ce se taie în herăstraele instalate pe apa Vărbilăul.

Partea de E. a acestuĭ cât., împreună cu munţiĭ şi vîrfurile lor, se numeşte Crucişoara. Părţile de S. şi V. sunt acoperite de livezĭ de prunĭ şi locurĭ pentru porumb.

Comuna e străbătută la V. de rîul Vărbilăul iar la E. de gîrla numită Valea-Poeneĭ.

Stefeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefeşti, pl. Vărbilăul, jud. Prahova. Aci e reşedinţa comuneĭ.

Stege, *munte,* între com. Borca şi Transilvania, jud. Suceava (1614 m.).

Stejari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Milcovul, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situat pe malul Oltuluĭ, la 1 1/2 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 106 locuitorĭ.

Vite: 10 boĭ, 40 vacĭ, 16 caĭ, 100 oĭ şi 20 porcĭ.

Stejarul, *cătun,* făcînd parte din com. rur. Urdari-d.-j., pl. Jiul, jud. Gorj, situat spre S. de comună, pe partea dreaptă şi în albia Jiuluĭ, la poalele dealuluĭ Stejarul.

Are o suprafaţă de 600 hect., cu o populaţie de 71 familiĭ, saŭ 431 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ, 50 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 200 vite marĭ cornute, 28 caĭ, 266 porcĭ, 300 oĭ şi capre.

Comunicaţia cătunuluĭ cu comuna sa se face prin şoseaua vecinală, care o leagă în acelaşĭ timp la S. cu cât. Strîmba.

Stejarul, *cătun,* în jud. Mehedinţi, com. rur. Corcova, pl. Motrul-d.-s.

Stejarul, *sat,* cu 90 suflete, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni.

Locuitoriĭ se ocupă cu plutăria.

Stejarul, *sat,* cu 67 familiĭ, în jud. Neamţu, com. Pîngaraţi, pl. Piatra-Muntele.

Stejarul, *sat,* jud. Suceava, com. Fărcaşa, pe Domeniul Coroaneĭ, de-a-dreapta Bistriţeĭ şi a pîrîuluĭ Stejarul.

Are o populaţie de 207 suflete şi o biserică, restaurată în 1885 de Administraţia Domeniuluĭ Coroaneĭ, care a şi înzestrat'o cu cele trebuincioase.

Stejarul saŭ **Găvana,** *sat,* făcînd parte din com. rur. Negoeşti, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova. Are o populaţie de 297 locuitorĭ; o biserică fondată la anul 1834

de Safta Brîncoveanu, proprietara moşieĭ, şi reparată la 1888. Aparţinea statuluĭ şi făcea parte din Postîrnacul din jud. Dîmboviţa. Este situat de-alungul apeĭ Prahova.

Stejarul saŭ **Găvana,** *moşie,* a statuluĭ, pendinte de biserica Sărindarul, în judeţul Prahova. La 1888 s'a vîndut de vecĭ Doctoruluĭ Turnescu.

Stejarul, *munte,* în jud. Suceava, com. Fărcaşa (1347,9 m.).

Stejarul, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, com. Fărcaşa. Izvoreşte de sub muntele Buşmeniul-Mare şi, după un curs de 12 kil., în care a învîrtit o morişcă, se aruncă în Bistriţa.

Are de tributarĭ: Pîrîul-Scurt, Pîrîul-Bîtceĭ şi Pîrîul-Strungilor.

Stejaruluĭ (Pădurea-), *pădure,* în jud. Neamţu, com. Pîngaraţi, pl. Piatra-Muntele; este proprietatea statuluĭ.

Stejăretul, *sat,* cu 60 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Bîscovul-Fleşti.

Stejerei, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Ocolul, situată pe ţărmul stîng al Tismaneĭ, la V. de comuna Bălăceşti.

Este formată din 3 cătune: Stejerei, Găleşoaia şi Pinoasa, cu o suprafaţă de 648 hect. şi o populaţie de 280 familiĭ saŭ 895 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 35 plugurĭ, 45 care cu boĭ, 7 căruţe cu boĭ şi vacĭ, 7 căruţe cu caĭ; 264 vite marĭ cornute, 18 caĭ, 126 porcĭ şi 205 oĭ şi capre.

Căĭ de cumunicaţie sunt: şoselele comunale care o pun în legătură cu toate comunele învecinate.

Are o şcoală; 3 bisericĭ de lemn, fondate de locuitorĭ, 2 la anul 1810 şi 1 la 1886, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 3 morĭ pe apa Tismaneĭ; 2 cîrciumĭ.

Stejerei, *cătun* al com. Stejerei, pl. Ocolul, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 200 hect., cu o populaţie de 125 familiĭ saŭ 400 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 15 plugurĭ, 18 care cu boĭ, 15 căruţe cu caĭ; 180 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 36 porcĭ şi 30 oĭ şi capre.

Stelnica, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată între com. Feteşti şi Cegani. Se întinde din Dunăre, din dreptul oraşuluĭ Cernavoda, spre V., prin insula Balta şi cîmpia Bărăgan pe o suprafaţă de 6000 hect., din care 1600 hect. bălţiş şi 110 hect. pădurĭ, în insula Balta, iar 4290 hect. pămînt de cultură pe Bărăgan. Coprinde două moşiĭ: Stelnica, proprietate a Eforieĭ spitalelor civile din Bucureşti, şi Maltezi, proprietate particulară.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietărițĭ pe moşie 128 locuitorĭ; neîmproprietărițĭ se maĭ află 106.

Se compune din satele: Stelnica şi Maltezi, şi din cătunele (tîrlele): Caraman şi Borsereşti, cu reşedinţa în satul Stelnica.

Are o populaţie de 1700 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Teritoriul comuneĭ este udat de Dunăre, Borcea şi lacurile: Rotundul, Iepurele, Tinosul, Lacul-Mare, Blestemaţile, Zătonul, Potcoavele, Hîrşoviştea, Căţinul, Bisoaecile, Berleasca, Niculiţele şi Belciugoiul. Braţele (privalele), ce unesc Dunărea şi Borcea cu lacurile, sunt: Bîtlanul, Babele, Cîrnicea, Periatul, Poteca şi Stîlpiştea.

Vite: 509 caĭ, 2185 boĭ, 1106 oĭ, 53 bivolĭ şi 1172 porcĭ.

Pe teritoriul comuneĭ trece calea ferată Bucureşti-Feteşti şi Feteşti-Făurei cu staţia Feteşti, la 3 kil. de satul Stelnica, reşedinţa comuneĭ.

Stelnica, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de comuna cu acelaşĭ nume, situat pe coasta Bărăganuluĭ şi pe ţărmul stîng al braţuluĭ Borcea.

Pănă la 1832, aicĭ a fost reşedinţa administratoruluĭ plăşiĭ Stelnica şi a uneĭ căpităniĭ militare. Stelnica a avut o schelă importantă.

Are o şcoală mixtă şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Stemnicul, *plasă,* în jud. Vasluiŭ. Pîrîul Stemnicul curge prin mijlocul eĭ. Se întinde de la N.-V. spre S.-E., pe valea şi dealurile ce se prelungesc de-a dreapta şi de-a stînga pîrîuluĭ Stemnicul.

Se mărgineşte la N. cu pl. Funduri şi o parte din pl. Mijlocul; la S., cu oraşul Vasluiŭ şi o parte din pl. Racova; la E. cu pl. Mijlocul şi la V. cu jud. Roman şi o parte din pl. Racova.

E formată din com.: Bîrzeşti, Buda-Rafaila, Buhăeşti, Brodocul, Chetreşti, Cozmeşti, Oseşti şi Rădiul.

Teritoriul plăşeĭ este foarte deluros, maĭ cu seamă în partea de N.-E., unde ridicăturile culmilor sunt foarte înalte, micşorîndu-se cu cît se lasă spre S.

Două culmĭ marĭ se desfac despre jud. Roman şi de la S.-V. plăşeĭ Fundurile se lasă, una printre pîraiele: Stemnicul şi Racova şi a căreĭ zare desparte

ambele plășĭ, și alta printre pîrîul Stemnicul și rîul Bîrladul și pe a căruĭ zare este hotarul între această plasă și Mijlocul. Ambele culmĭ, în prelungirea lor, sunt întretăiate de văĭ cu pîrae și se sfîrșesc la dreapta și stînga lor, în văile marĭ ale pîraelor: Racova, Stemnicul și rîul Bîrladul.

Partea de N.-V. a plășeĭ este maĭ mult acoperită cu pădurĭ; Valea-Stemniculuĭ și partea S.-E., este bogată în fînețe.

Are o întindere de 13300 hect., cu o populație de 13591 suflete; 26 bisericĭ, deservite de 28 preoțĭ și 28 eclesiarhĭ; 8 școale.

Este unită cu pl. Funduri, avînd reședința în tîrgușorul Negrești.

Stemnicul, *pîrîŭ,* jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul. Izvorește din pădurea statuluĭ, Rafaila, de la locul numit Fîntîna-Oniculuĭ, curge spre S. prin com. Oșești, trece pe lîngă satele: Cozmești, Bălești, Delești, Chetrești și Bălteni și apoĭ se varsă în rîul Bîrladul, prin doĭ cracĭ, unul maĭ în sus de satul Brodocul, și altul lîngă orașul Vasluiŭ.

Sterea saŭ **Dănciulești,** *cătun,* în jud. Vlașca, pl. Neajlovul, situat pe domeniul Clejani. Locuitorĭ împroprietărițĭ după legea rurală sunt în număr de 47, pe 143 hect.

Are o biserică, deservită de preotul din com. Babele.

Sterianul-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Butimanul-Luceanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 237 hect., cu o populație de 104 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 92 și al celor micĭ, de 60.

S'a înființat la 1853, și este așezat pe loc șes.

Sterianul-de-Mijloc, *sat,* făcînd parte din com. rur. Butimanul-Luceanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 241 hect., cu o populație de 88 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 50 și al celor micĭ, de 82.

Sterianul-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. rur. Butimanul-Luceanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la V. de căt. Butimanul.

Se întinde pe o suprafață de 662 hect., cu o populație de 204 locuitorĭ.

Numărul vitelor mari e de 177 și al celor micĭ, de 229.

S'a înființat cam pe la 1860, și este udat de la V. spre E. de apa Coadele-Znagovuluĭ.

In raionul cătunuluĭ este pădurea Deșloaica.

Sterminoasa-Vlădișorul, *pădure,* jud. Mușcel, supusă regimuluĭ silvic, proprietate a moșnenilor Proculești și pendinte de com. Berevoești-Pămînteni. Are o întindere de 600 hect., populate maĭ cu seamă cu fag, iar pe vîrful coastelor cu stejar.

Sterpoaia, *cătun,* al com. Bibești, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe valea Sterpoaia.

Are o suprafață de 4875 hect., cu o populație de 170 familiĭ, saŭ 736 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 73 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ; 40 stupĭ; 265 vite marĭ cornute, 125 oĭ, 49 capre, 57 rîmătorĭ și 17 caĭ.

Pîrîul Sterpoaia curge de la N. spre S.-E. prin mijlocul cătunuluĭ; are apă numaĭ în timpurĭ ploioase.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua comunală care vine de la S.-E., din com. Aninoasa; printr'un drum de care, care-l leagă cu Piscurile și Costești-Daia, și printr'o potecă de picior care l leagă cu Rășina. In aceste din urmă două direcțiĭ terenul este cu totul accidentat.

Sterpul, *rîŭ,* jud. Ilfov, îșĭ ia naștere din rîul Păltinașul, udă moșiile: Frasinul, Băneasa, Jarcaleți, Pĭetrele, Pueni și Prundul, și se varsă în iezerul Greaca; are o direcțiune de la V. spre E. și o lungime de 15 kil.

Stețicani, *vechie numire a satuluĭ* Tețcani, din jud. Roman, pl. Moldova. (Vezĭ Tețcani, sat).

Acest sat exista sub numele de Tețcani în sec. al XVII-lea.

Stevia, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bîsca. Are 1286 m. înălțime. Plaiurile sale se unesc cu muntele Monteorul. E acoperit de izlaz și pădure.

Stevia (Muntele-) și **Muntele-Fruntea-luĭ-Vraseĭ,** *moșiĭ* ale statuluĭ, pendinte de mănăstirea Znagovul, jud. Prahova.

Sticlăria, *sat,* cu 382 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Fedeleșoiul.

Sticlăria, *sat,* în partea de S.-V. a com. Ceplenița, pl. Bahluiul, jud. Iași, situat între dealurĭ. Are o populație de 25 locuitorĭ.

Sticlăria, *sat,* în partea de S.-V. a com. Bădeni, pl. Bahluiul, jud. Iași, situat pe costișa dealuluĭ Sticlăria, pe o suprafață de 344 hect., cu o populație de 81 familiĭ, saŭ 440 suflete.

Are o biserică de lemn, cu 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh.

E înconjurat de toate părţile cu pădurĭ, şi formează un trup cu satul Sticlăria din com. Cepleniţa.

Stieţeşti, *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Adam, la V. de satul Adam.

Stigniţa, *com. rur.,* în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, pe valea Drînceĭ, în partea stîngă, la 35 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Se mărgineşte la E. cu com. Podul-Grosuluĭ; la S., cu com. Iablaniţa; la V., cu com. Poroina-Mare; iar la N., cu comunele Plopi, Adunaţi-Teiuluĭ şi Izvorălul.

Are o populaţie de 1200 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 36 plugurĭ, 77 care cu boĭ, 17 căruţe cu caĭ; 46 caĭ, 700 vite marĭ cornute, 400 rîmătorĭ şi 780 oĭ.

Prin comună trece şoseaua Severin-Hinova-Stigniţa-Podul-Grosuluĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1329 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 885 leĭ.

Deal maĭ principal în comună este dealul saŭ culmea Stigniţeĭ, în partea de N. Intre drumurĭ este de remarcat drumul numit al Băiĭ.

Este legată cu comunele vecine prin şosele comunale.

Stipanuluĭ (Valea-), *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Balabancea, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Giaferca-Rusă; izvoreşte din poalele de V. ale dealuluĭ Boclogea; se îndreaptă spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdează partea de S. a plăşeĭ şi pe cea de E. a comuneĭ; curge pe la poalele de N. ale dealuluĭ Boclogea, numaĭ prin pădurĭ, şi după un curs de $3^1/_2$ kil., se varsă în pîrîul Taiţa, pe partea dreaptă, la 1 kil. maĭ jos de satul Giaferca; la gura sa se revarsă une-orĭ şi formează mlăştinĭ; taie drumul comunal Balabancea-Giaferca-Rusă.

Stipevoc, *braţ* al Dunăreĭ, în jud. Tulcea şi Basarabia, faţă cu cătunul Periprava (al com. Sfiştofca). Are o lungime de 9 kil., o lărgime de 700 m. şi o adîncime de 15 m., este destul de adînc pentru vapoare, dar maĭ în sus basfondurile se ridică şi împiedecă navigaţiunea. Este un braţ secundar al mareluĭ braţ Chilia.

Stipocul, *punct trigonometric,* în jud. Tulcea, în partea de V. a pl. Sulina şi cea de S. a com. urb. Chilia-Vechĭe, în mijlocul grinduluĭ Stipocul. Se ridică până la o înălţime de 4,4 m., dominînd gîrla Iacob-Suhat şi drumul comunal Pardina-Chilia-Vechĭe.

Stipocul, *grind,* în jud. Tulcea, pl. Tulcea şi Sulina; pleacă de pe malul drept al braţuluĭ Chilia; se întinde spre E. pe lîngă gîrla Iacob-Suhat, dă de gîrla Pardina, pe care o urmează până aproape de oraşul Chilia-Vechĭe, pe o lungime de 38 kil şi o întindere de 1400 hect; pe el merge un drum comunal Pardina-Chilia-Vechĭe; este productiv; are 15 cîşle (tîrle) de vite.

Stîlpeni, *com. rur.,* în jud. Muşcel, pl. Rîurile, la 26 kil. spre S. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Tîrgul.

Se compune din 4 căt.: Stîlpeni, Surdeni, Opreşti şi Cotori-Ţigănia, cu o populaţie de 985 locuitorĭ, din carĭ 149 împroprietăriţĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Rădeşti; la S., cu com. Livezeni; la E., cu com. Vultureşti şi Bîrzeşti şi la V., cu com. Băileşti.

Are o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1836.

Locuitoriĭ posedă: 530 boĭ şi vacĭ, 90 oĭ, 207 porcĭ, 47 capre şi 15 caĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3476 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1888 leĭ.

Rîul Tîrgul udă com. în tot lungul şi în el se varsă Valea-Tîngeleĭ şi Valea-luĭ-Enache, pe malul drept, şi Valea-Ogrezeleĭ pe partea stîngă. Pe acest rîŭ sunt 3 morĭ şi 2 herăstrae.

La V. com. este dealul Valea-Popeĭ, ce merge în direcţiunea de la N. spre S., în lungimea com. şi la E., Dealul-Mănăstireĭ, despărţit de dealul Valea-Popeĭ prin rîul Tîrgul. Aceste dealurĭ sunt acoperite cu pădurĭ, şi pe coaste cu livezĭ de prunĭ.

Prin com. trece linia ferată Goleşti-Cîmpulung şi şoseaua naţională Piteşti-Cîmpulung, care merg paralel, de la S. la N. Pe linia ferată e un pod de fer şi pe şoseaua naţională un pod de lemn peste Valea-Ogrezeleĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua com. ce vine de la N. din căt. Opreşti, merge în lungul com. prin căt. Surdeni, până în căt. Stîlpeni, şi aci se uneşte la punctul numit Ancuţa N. Andreiŭ, cu şoseaua vecinală ce vine de la V. din căt. Romîneşti, com. Băileşti şi unindu se trece Rîul-Tîrguluĭ şi linia ferată Goleşti-Cîmpulung şi dă în şoseaua naţională.

Sîlpeni, *sat,* făcînd parte din com.

rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. Aci este reşedinţa subprefectureĭ pl. Rîurile-Argeşelul.

Pe la E. satuluĭ trece calea ferată Goleşti şi şoseaua Piteşti-Cîmpulung-Frontieră.

Are o populaţie de 216 locuitorĭ; o biserică, clădită de Ioniţă Stîlpeanu, la 1833.

Aci este un han mare, care, înainte de punerea în circulaţie a căieĭ ferate, servea ca staţie călătorilor şi birjarilor.

In partea de V. a satuluĭ, spre com. Băileşti, este dealul numit Valea-Popeĭ, iar la S. spre com. Băjeşti este lunca satuluĭ.

Stîlpeni, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Muşcel, pl. Rîurile - Argeşelul, com. Stîlpeni, pe linia Goleşti-Cîmpulung, pusă în circulaţie la 1 Iulie 1887. Se află între staţiile Cucereasa (8,1 kil.) şi Mihăeşti (6,8kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de $355^m,78$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 106441 leĭ, 45 banĭ.

Stîlpişul-Păcurarul, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, plaiul Nucşoara, com. Pĭetroşani, în întindere de 600 hect., cu un masiv des, avînd ca esenţă fag, stejar şi mesteacăn.

Stîlpul, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, pl. Sărăţi, la 13,350 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt.: Stilpul şi Balta-Plopuluĭ.

Are o suprafaţă de 6870 hect., cu o populaţie de 1720 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 8 cîrciumĭ.

Vite: 690 boĭ, 450 vacĭ, 192 viţeĭ, 28 bivoli, 142 caĭ, 120 iepe, 25 mînjĭ, 5540 oĭ, 10 asinĭ şi 165 porcĭ.

Com. e vechie, şi a fost proprietatea Ghiculeştilor (Alecu Ghica, Căciulă-mare), de la care a trecut la familia Filitis şi apoĭ s'a înstreinat şi de la aceasta.

Stîlpul, *cătun* de reşedinţă al com. Stîlpul, jud. Buzăŭ, cu 1540 locuitorĭ.

Stîlpul, *cătun,* pendinte de com. Bălări, jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, proprietatea familieĭ G. Vernescu.

Stîlpul, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Stîlpul, despărţită în treĭ corpurĭ: Stîlpul Monteoru, 2900 hect., Stîlpul Hr. Filitis (acum Demetrescu) 1100 hect. şi Stîlpul Elena Filitis (acum Maria S. Pană) 1100 hect.

Stîlpul, *deal,* în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mogoşeşti.

Stîlpul-Roscăi, *stîlp de piatră,* în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, aşezat în pamînt pe locul unde se termină Valea-luĭ-Ştefan-Vodă, în valea pîrîuluĭ Moşna.

Stîna-Vechie, *munte,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, lîngă Prohogeşti. La poale are fineţe şi imaşe, iar pe coaste şi vîrf, tufe de arinĭ.

Stînca, *com. rur.,* jud. Iaşi, pl. Braniştea, în jos de com. Sculeni, situată pe dealul Stînceĭ şi şesul Jijieĭ, pănă în apa Prutuluĭ. E formată din satele: Stînca, Cîrpiţi, Luceni, Luceni-Băcăloaeĭ, Luceni-Sturzoaeĭ, Icuşeni şi Cotul-luĭ-Ivan, cu o populaţie de 348 familiĭ, saŭ 1667 suflete.

Prin mijlocul comuneĭ trece rîul Jijiea, formînd maĭ multe cotiturĭ, iar în partea despre V., se prelungeşte Dealul-Stînceĭ, spre S. pănă în com. Golăeşti.

Are 4 bisericĭ, cu 3 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi 4 eclesiarhĭ; 2 şcolĭ; o moară de aburĭ şi 4 podurĭ pe apa Jijieĭ.

Vite: 1807 vite marĭ cornute, 2065 oĭ, 182 caĭ şi 753 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e de 9583 leĭ, 48 banĭ, la veniturĭ, şi de 9576 leĭ, 70 banĭ, la cheltuelĭ.

Stînca, *sat,* jud. Botoşani, lîngă dealul Stînca, pe ţărmul drept al Prutuluĭ, în partea de N. a com. Satul-Ştefăneşti, pe moşia Ştefăneşti.

Are o suprafaţă de 460 hect., cu o populaţie de 152 familiĭ, saŭ 675 suflete; 1 biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 216 boĭ şi vacĭ, 62 caĭ, 880 oĭ, 160 porcĭ; 160 stupĭ cu albine.

Stînca, *sat,* în jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Stînca, situat pe dealul cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 51 familiĭ saŭ 238 suflete.

Vite: 243 vite marĭ cornute, 183 oĭ, 23 caĭ şi 17 rîmătorĭ.

Aicĭ este castelul proprietaruluĭ Roznovanu, zidire frumoasă, în curtea căreia se află o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh.

Poziţiunea înaltă a dealuluĭ, acoperit cu pădure, dă un aspect frumos atît satuluĭ cît şi casteluluĭ, care se văd de la o distanţă foarte mare.

Stînca, *deal,* în partea despre V. a satuluĭ Cucuteni, pl. Stavnicul, jud. Iaşi. Se întinde de la S. la N. Este o continuare a dealuluĭ Coran din com. Voineşti, şi se termină la satul Cogeasca-Vechĭe, de care se desparte prin un iaz. Pe înclinarea de E., e situat satul Scoposeni, iar pe cea de E. satele: Bogdăneşti, Dîrjeni şi parte din Cucuteni.

Stînca, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din pădurea Stînca, jud. Iaşi, pl. Turia, com. Cărniceni, curge spre S., formînd iazul Patron şi Iazul-de-la-Brazdă.

Stînca, *deal,* jud. Botoşani, care se termină lîngă Prut şi satul Stînca din com. Satul-Ştefăneşti. Este o ultimă ramificare a dealurilor ce se întind între Prut şi Başeŭ. In partea de E. a dealuluĭ, lîngă Prut, se văd eşite nişte stîncĭ de piatră calcară. In aceste stîncĭ, şi anume în partea despre Prut, unde aŭ forma unuĭ perete înalt şi prăpăstios, se află o peşteră numită «Casa Doamneĭ», despre care legenda spune că ar fi fost locuită de Doamna luĭ Ştefan-cel-Mare şi maĭ tîrziŭ de un pusnic.

Stînca-cu-Zvorăştea, *sate.* Vezĭ Zvorăştea-cu-Stînca, sate, judeţul Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Zvorăştea.

Stînca-luĭ-Negri, *stîncă,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, la capătul Trotuşuluĭ, pe dreapta.

Stînca-luĭ-Ureche. Vezĭ Liveni-Mitropolieĭ, *sat,* jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Manoleasa.

Stînca-Mare, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Somova; se desface din dealul Comori, se întinde spre E., într'o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ; lasă spre N. dealul Stînca-Mică; pe la poalele de S. curge pîrîul Somova şi merge drumul judeţean Tulcea-Isaccea, iar pe muchie, drumul Parcheş Somova; acest din urmă e aşezat la poalele sale de E., iar cel-l'alt la cele de V.; este de natură stîncoasă, înalt de 140 m. şi acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ.

Stînca-Mică, *deal,* jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeĭ Isaccea şi cea de V. a com. Somova; se desface din dealul Stînca-Mare, se întinde spre E., în o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E. E de natură stîncoasă; pe la poalele sale de N. e drumul comunal Parcheş-Somova; are 92 m. înălţime; e acoperit cu verdeaţă.

Stînca-Popricani, *deal,* judeţul Iaşi, pl. Copoul, com. Rădiul-Mitropolieĭ, în partea de E. a satuluĭ Popricani. Se desface din dealul Popricani, din partea de S. a satuluĭ şi continuă spre E., terminîndu-se în Valea-Jijieĭ, în partea de N.-E. Intre dealurile Popricani şi Stînca-Popricani, în partea de N. spre Podul-Jijieĭ, se formează valea Popricani, pe care se lasă şi şoseaua judeţeană Iaşi Botoşani.

Stîncăşeni, *sat,* jud. şi pl. Tutova, com. Corodeşti, spre V. de satul Corodeşti, aşezat într'o vale strîmtă. Se împarte în 2 părţĭ: Stîncăşeni-Boereştĭ şi Stîncăşeni-Răzăşĭ, cu o populaţie de 643 locuitorĭ.

Stîneĭ (Valea-), *cătun,* al com. Săruleşti, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 54 case.

Stîneĭ (Vîrful-), *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Bălăneşti, căt. Cozieni, fost azilul refugiaţilor din 1821.

Stîngăceaua, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., situată pe Valea-Stîngăceleĭ, care are direcţiunea de la V.-E., la 63 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Se mărgineşte la E. cu com. Butoeşti; la N., cu com. Grozeşti şi Strehaia; la V., cu moşia statuluĭ Strehaia, şi spre S. cu căt. Stănceşti, din com. Strehaia.

Satul formează com. cu Stîngăceaua-d.-s., căt. Bîrlogeni şi mahalalele Ciuleeşti, Cearîngani, Podul-Motruluĭ şi Insurăţei.

Are o populaţie de 1580 locuitorĭ; o şcoală şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 62 plugurĭ, 100 care cu boĭ, 14 căruţe cu caĭ; 80 stupĭ; 800 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 740 oĭ şi 610 rîmătorĭ.

Prin comună trece şoseaua naţională Vîrciorova - Bucureşti. Are şi o şosea comunală ce duce la Grozeşti.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1470 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 774 leĭ.

Ape sunt: Pîrîul-Stîngăceleĭ şi Apa-Motruluĭ, care o udă în partea de S., iar dealurile sunt: dealul Stîngăceaua, Grozeşti, aşezat în partea de N., formînd Culmea-Stîngăceleĭ, şi Dealul-Motruluĭ, în partea de S.

Stînişoara, *munte,* în jud. Suceava, com. Mălini, peste care trece şoseaua Fălticeni-Broşteni-Dorna. In vîrful săŭ este un canton ce servă de adăpost cantoniştilor şi călătorilor (1157 m.).

Stîrcea, *ostrov,* cu pădure de salcie, judeţul Vlaşca, pe domeniul Giurgiŭ, în suprafaţă de 250 hect.; ţine de ocolul silvic Giurgiŭ.

Stîrceĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* jud. Roman, ce curge prin pl. Siretul-d.-s., com. Strunga şi Miclăuşeni. Izvoreşte la S. de satul Hăbăşeşti, curge de la N.-E. la S.-V.

şi formează în cursul săŭ două iazurĭ, trece pe la V. de satul Miclăuşeni şi aproape de vărsarea sa primeşte pe stînga pîrîul Miclăuşeni, apoĭ se varsă în rîul Siretul, de-a stînga. Pe malul drept al acestuĭ pîrîŭ merge şoseaua Roman-Iaşi.

Stîrci-de-Jos, *sat,* jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Băseni-Stîrci. Are împreună cu satul Stîrci-d.-s. 243 locuitorĭ.

Stîrci-de-Sus, *sat,* jud. Argeş, pl. Cotmeana, pendinte de com. rur. Băseni-Stîrci. Are împreună cu satul Stîrci-d.-j., o populaţie de 243 suflete, şi o biserică cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Stîrpul, *sat.* în jud. Roman, pl. Moldova, com. Carol I, spre N de satul Carol I şi alăturea cu el, pe malul drept al rîuluĭ Siret. Are o populaţie de 267 locuitorĭ şi o biserică de zid.

Stoborăşti, *com. rur.,* în judeţul Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Vedea, pe un deal numit Sadina, la 33 kil. de Roşiori şi la 74 kil. de reşedinţa judeţuluĭ.

E formată din cătunele Stoborăşti şi Barza, cu reşedinţa în Stoborăşti.

Despre N.-V. curge pîrîul Barza, care se varsă în Vedea, străbătînd prin pădurea statuluĭ Barza-Stoborăşti.

Se învecineşte cu Tufeni la N., cu Ghimpeţeni la S., cu Tecuciul şi Doagele la E., iar la V. cu rîul Vedea.

Are o suprafaţă de 1400 hect., cu o populaţie de 684 suflete; o şcoală şi o biserică, în Stoborăşti, cu 1 preot şi 1 eclesiarh.

Locuitorĭ împroprietărițĭ după legea rurală sunt: 102 din Stoborăşti şi 30 din căt. Barza, pe o întindere de 360 hect.

Locuitoriĭ posedă: 445 vite marĭ cornute, 132 caĭ, 8 măgarĭ, 2042 oĭ, 38 capre şi 193 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 4733 leĭ 33 banĭ şi la cheltuelĭ, de 4174 leĭ 94 banĭ.

Se leagă cu com. Tecuciŭ-Calenderu prin o şosea vecinală de 8 kil.; cu com. Şerbăneşti-d.-s., din jud. Olt, prin căĭ naturale; cu com. Tufeni şi Ghimpeţeni, tot prin şosele vecinale. Cu com. Crîmpoaia saŭ Ghioca din jud. Oltul se leagă printr'un pod peste rîul Vedea.

Stoeneşti, *com. rur.,* jud. Vlaşca, pl. Călniştea, compusă din cătunele: Stoeneşti-Moşteni, Stoeneşti-d.-s. şi Stoeneşti-d.-j., situată pe coasta dreaptă a apeĭ Călniştea, între Uzunul şi Tangîrul, la 27 kil. de Giurgiŭ, 36 kil. de Bucureşti, şi la 11 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ.

Are 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă; 8 cîrciumĭ; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ sunt parte moştenĭ. Eĭ posedă: 385 boĭ şi vacĭ, 25 bivolĭ, 79 caĭ, 1698 oĭ şi capre şi 342 rîmătorĭ.

Stoeneşti, *com. rur.,* pl. Ocolul, jud. Romanaţi, formată din satul cu acelaşĭ nume, situată la gura Tesluiuluĭ, lîngă Olt, peste care se află un pod pe cablu, la 11 kil. spre E. de Caracal.

Are o populaţie de 968 locuitorĭ; o şcoală mixtă; 2 bisericĭ: S-ţiĭ Voivozĭ (1830) şi Sf. Nicolae (1831), cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; un herăstrăŭ cu abur; 4 cîrciumĭ.

In coprinsul comuneĭ se află ruine antice şi prin centrul satuluĭ trece drumul aşternut cu piatră măruntă, ce merge de la Izlaz spre Romula, numit Drumul-luĭ-Traian.

Stoeneşti, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Ocolul, formată din 4 mahalale: Mogoşeşti, Prislopul, Valea-Siliştei şi Mărăcini-Marĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Smeurătul, la N. cu com. Dobriceni, la S. cu Buneşti şi la V. cu Petrari-d.-j.

E situată pe rîul Cacova şi Dobriceni, la 19 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 717 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Valea-Siliştei, reclădită la anul 1860, şi cea-l'altă în Prislopul la anul 1891; o şcoală, înfiinţată la 1859; 6 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ şi se ocupă cu transportul săreĭ prin judeţele vecine şi facerea de spete. Eĭ posedă: 200 caĭ, 70 boĭ, 100 vacĭ şi 30 oĭ.

Şoseaua dupe apa Govoreĭ le înlesneşte comunicaţia.

Stoeneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Stoeneşti-Palanga, pl. Sabar, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Răstoaca. De la N.-V. satuluĭ, rîul se desparte în 2 braţe, care se împreună spre S.-E. Pe la S. trece şoseaua judeţeană Bucureşti-Piteşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 810 hect., cu o populaţie de 427 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 1 cîrciumar şi 2 hangiĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 306 şi al celor micĭ, de 419.

Stoeneşti, *sat,* făcînd parte din

com. rur. Bădeni-Pămînteni, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Are o populaţie de 554 locuitorĭ; o şcoală şi o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

D'asupra satuluĭ este Colţul-Albineĭ, munte de piatră calcaroasă, bună pentru fabricarea varuluĭ, şi tot aci este izvorul Glodul, cu apă minerală.

Prin mijlocul satuluĭ trece Valea-Stoeneştilor, care se varsă în rîul Dîmboviţa.

Stoeneşti, *tîrle,* pendinte de com. Stăncuţa, pl. Balta, jud. Brăila, situate pe malul verigeĭ Stoeneşti. Se învecinesc la S. cu Chiciul statuluĭ Cistia.

Stoeneşti, *locuinţă izolată,* însemnată în Istoria Ţăreĭ, în faţa căt. Stoeneşti, com. Bădeni, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

«La 1595, August, Mihaiŭ-Viteazul, în urma resbeluluĭ de la Călugăreni, văzînd pe de o parte micul număr al oasteĭ sale şi oboseala de care era coprinsă, iar pe de alta că armata Moldoveană trebuea să se întoarcă în ţară, din causă că Moldova era ameninţată de invasia Polonilor şi Tătarilor, găsi cu cale să se tragă la munţĭ, unde să aştepte şi sosirea luĭ Batori cu oştile sale.

Mihaiŭ luă drumul în sus pe apa Dîmboviţeĭ, trecu pe la cetatea luĭ Neagoe-Vodă (Muscel) unde odihneşte cît-vă timp, apoĭ ajunge la cătunul Stoeneşti, unde găsind o poziţie bine garantată 'şĭ aşeză lagărul aşteptînd ajutor de la Batori. Sinan Paşa se ia după Mihaiŭ şi 'şĭ aşează tabăra în faţa lagăruluĭ luĭ Mihaiŭ, pe o înălţime pe unde amîndouă taberile se puteaŭ vedea.

Peste puţin soseşte în lagărul de la Stoeneşti ajutor de la Sigismund Batori. Oastea luĭ Mihaiŭ unită cu a luĭ Batori forma o armie respectabilă.

Sinan, descurajat de înfrîngerea de la Călugăreni, şi văzînd că oastea creştină a sporit în mod atît de considerabil, 'şĭ ridică tabăra din faţa duşmanuluĭ şi se aşeză lîngă Tîrgovişte». (Nic. Bălcescu).

Stoeneşti, *izvor,* cu ape clorurate, sodice, iodurate şi bromurate, jud. Muscel, com. rur. Bădeni-Pămînteni.

Stoeneşti, *cîmpie,* jud. Ilfov, pl. Znagov, com. Corbeanca, care se întinde pe lîngă coasta dealuluĭ Pociovaliştea.

Stoeneşti-de-Jos, *cătun,* jud. Vlaşca, pl. Călniştea, pendinte de comuna Stoeneşti, situată pe coasta dreaptă a Călnişteĭ, între Stoeneşti-Moşteni şi Stoeneşti-d.-s.

In 1864 s'aŭ împroprietărit aci 70 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, luînd 210 hect. Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Stoeneşti-de-Sus, *cătun,* judeţul Vlaşca, pl. Călnişteĭ, pendinte de com. Stoeneşti, situat pe coasta dreaptă a Călnişteĭ, la extremitatea V. a com., lîngă Tangîrul.

La 1864, s'aŭ împroprietărit aci 40 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, luînd o suprafaţă de 120 hect.

Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală; 3 cîrciumĭ.

Stoeneşti-Moşteni, *cătun,* jud. Vlaşca, pendinte de com. Stoeneşti, situat pe malul drept al Călnişteĭ, alăturĭ cu trupul Iaşi din Strîmba-d.-j.

Stoeneşti-Palanga, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la 30 kil. spre V. de Bucureşti, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Răstoaca. Stă în legătură cu Floreşti-d.-s. prin o şosea vecinală.

Este formată din satele: Drugăneşti, Deleni, Gogora, Icoana, Palanga, Pălănguţa şi Stoeneşti, cu o populaţie de 2419 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2949 hect.

Are 5 bisericĭ (la Drugăneşti, Deleni, Icoana, Palanga şi Stoeneşti); 1 şcoală mixtă.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ şi 4 hangiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 199 plugurĭ: 163 cu boĭ, 36 cu caĭ; 395 care şi căruţe: 263 cu boĭ, 132 cu caĭ; 2 maşinĭ de treerat; 359 caĭ şi ĭepe, 21 armăsarĭ, 672 boĭ, 728 vacĭ şi viţeĭ, 64 taurĭ, 4 bivolĭ, 374 porcĭ şi 1616 oĭ.

Stoenoaia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Creaţa-Leşile, plasa Mostiştea, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 1046 hect., cu o populaţie de 255 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 maşină de treerat cu aburĭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 260 şi al celor micĭ, de 354.

S'a înfiinţat pe la anul 1800, de un fost proprietar, Buzescu.

Stoeşeşti, *com. rur.,* în partea de S.-V. a pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezată între com. Ţifa-Dodeşti şi Tămăşăni, la E.; VilToteşti la N. şi judeţul Tutova la S.

Este formată din satul cu acelaşĭ nume, aşezat între dealurile: Podeiul şi Hîncul, în hotar cu jud. Tutova.

Are o suprafaţă de 1430 hect.

cu o populaţie de 200 familiĭ, saŭ 700 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1881; o biserică, făcută la 1802, cu 1 preot şi 1 dascăl; o moară cu aburĭ.

Prin sat trece pîrîul Stoeşeşti, iar prin prejur sunt viĭ şi livezĭ

Stogul, *munte*, la hotarul jud. Putna cu Transilvania, de unde izvoreşte Oituzul.

Stoicani, *sat*, în jud. Covurluiŭ, com. Folteşti, pl. Prutul, în partea S.-V. a comuneĭ, lîngă Prut.

Are 419 suflete şi o biserică.

Stoicăneşti, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Siul-d.-j., situată pe pîrîul Călmăţuiul, ramura cea de V., numit şi Sodolul, la 37 kil. de capitala jud. şi cam la 10 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu şesul numit Cîmpia-Boianuluĭ şi com. Alimăneşti, la E. cu com. Văleni, la S. cu com. Crăciunei d.-s., şi la V. cu com. Drăgăneşti.

E străbătută de la N. la S. de pîrîul Călmăţuiul, care izvoreşte din cîmpia Boianuluĭ.

Are o populaţiune de 1998 locuitorĭ; o şcoală; 2 biserică; una vechĭe, închisă, clădită la 1825, cu următoarea inscripţiune:

«Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică, ce prăznueşte hramul sfinţilor Împăraţĭ Constantin şi Elena şi al sf. Arhidiacon Ştefan, s'a ridicat din temelie şi s'a zugrăvit, după cum se vede, cu toată cheltuiala D-luĭ Constantin Şetrarul şi soţia sa Anghelina şi a altor locuitorĭ, în zilele Domnuluĭ nostru Ion Alexandru Şuţu Voevod şi a iubitoruluĭ de Dumnezeŭ părintele nostru Iosif».

Şi a doua, fondată la anul 1888—89, şi avînd de ctitorĭ pe D-na Elena şi D. Constantin Fîntîneanu, cu ajutorul tutulor locuitorilor.

Locuitoriĭ, în număr de 219, s'aŭ împroprietărit la 1864 cu 925 hect. din proprietatea D-neĭ Fîntîneanu. Eĭ aŭ 221 caĭ, 109 ĭepe, 597 boĭ, 156 vacĭ, 116 capre, 3103 oĭ, 367 porcĭ.

Teritoriul comuneĭ se întinde pe o suprafaţă de 3175 hect.

Comerciul se exercită în com. de 8 cîrciumarĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se ridică la 5317,40 leĭ.

Se leagă la S.-V. printr'o şosea comunală cu com. Drăgăneşti şi la N.-E. cu comuna Văleni.

Stoicăneşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Olanul.

Are o populaţie de 130 familiĭ şi o biserică vechĭe, cu hramul Adormirea, deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Stoiceni, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Stoiceni, *moşie*, jud. Argeş, pl. Oltul, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Horezul din Vîlcea.

Are o întindere de 3293 pogoane.

Pe apa Topologuluĭ sunt 2 morĭ şi 4 pive.

Stoiceni-Pleşoiul, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, la 26 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 28 kil. de Piteşti. Se compune din 15 sate: Băneşti, Buneşti, Dosul-Rîuluĭ, Galtofani, Lambeşti, Pleşoiul, Predeşti, Tipeşti, Stoiceni, Şerbăneşti, Trăistari, Orăşeni, Trucmei, Valea-Vieĭ şi Voiculeşti, cu o populaţie de 1633 suflete.

Este udată de rîul Topologul.

Are 2 bisericĭ, una în Pleşoiul şi cea-l'altă în Stoiceni; o şcoală.

Vite: 1680 boĭ şi vacĭ, 45 caĭ: 7 bivolĭ, 550 oĭ, 30 capre şi 600 rîmătorĭ.

Stoiceşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Frăţila, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 629 locuitorĭ şi o şcoală.

E brăzdat de dealurile Stoiceşti, Furcătura şi Piscul-Lung, şi udat de văile: Richita şi Mătuşei.

Stoileşti, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, la 36 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 24 kil. de Piteşti. Se compune din 8 sate: Băloiul, Bologai, Bolomireasca, Cuca, Geamăna, Mieleşti, Stoileşti şi Văcăria, cu o populaţie de 1626 suflete.

Are 8 bisericĭ şi o şcoală.

Vite: 683 boĭ şi vacĭ, 37 caĭ, 626 oĭ, 33 capre, 497 rîmătorĭ.

Stoileşti, *sat*, cu 413 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Are o biserică, cu hramul Buna Vestire, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Stoina, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Ocolul, la 43 kil. de Craiova şi la 14 kil. de reşedinţa pl., comuna Melineşti.

E situată pe malul drept al rîuluĭ Amaradia, de-alungul şoseleĭ judeţene Craiova-Căpreni, din pl. Amaradia.

Se învecineşte la E. cu com. Slăvuţa; la V., cu com. Poiana; la N., cu com. Căpreni, şi la S. cu com. Mierea-Birnici.

Terenul comuneĭ este accidentat de prelungirile dealuluĭ Icleanul.

Este udată de rîul Amaradia, ce curge pe limita de E., cu direcţiunea N.-S. şi care primeşte pe teritoriul comuneĭ pîrîiaşe intermitente, care se formează din ploĭ şi din topirea zăpezeĭ.

Se compune din 8 cătune: Ciorari, care este cătunul de reşedinţă, Olăreasa, Plopul, Runcul, Slăvuţa, Stoina, Urda şi Valea-luĭ-Stan.

Are o suprafaţă de 670 hect. cu o populaţie de 1852 locuitorĭ; o şcoală mixtă; două bisericĭ, una în cătunul Stoina, iar cea-l'altă în căt. Slăvuţa, făcute de bîrne de locuitorĭ. Sunt şi două mănăstirĭ în cătunele Slăvuţa şi Ciorari, făcute la 1812 de Pitariĭ Ene şi Teodosie. Doĭ preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ oficiază succesiv la fie-care biserică.

Vite: 68 caĭ, 758 vite cornute, 1966 oĭ, 250 porcĭ şi 359 capre.

Pădurile Păişani şi Ciorari aparţin moşnenilor. Sunt compuse din stejar, gîrniţă, cer, fag, ulm, frasin, etc.

Viile, în întindere de 35 hect., aparţin moşnenilor şi produc vin alb.

Stoina, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Stoina, aşezat pe valea cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 324 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, fondată de locuitorĭ; 2 cîrciumĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană Craiova-Căpreni şi prin şosele vecinale.

Stoiniţa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Stoina, pl. Balta, jud. Dolj, situat la 2 kil. spre S.-E. de Stoina. E udat în partea de E. de rîul Amaradia şi brăzdat în partea de S. de dealul Icleanul.

Are o populaţie de 53 familiĭ, saŭ 233 suflete; o biserică de lemn, cu hramul Sf. Grigore Decapolitul, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană Craiova-Căpreni şi prin şosele vecinale.

Stolniceni, *com. rur.*, jud. Suceava, numită şi Stolniceni-Prăjescu, situată la S.-E. plăşeĭ Siretul-d.-j., la 53 kil. de Fălticeni.

Se învecineşte la E. cu com. Ruginoasa; la V., cu com. Miroslăveşti şi Paşcani; la S., cu jud. Roman şi la N., cu com. Paşcani.

Are forma unuĭ poligon neregulat înclinat spre E. (albia Siretuluĭ).

Se compune din satele Stolniceni-Prăjesculuĭ şi Cosmeşti, cu reşedinţa. în cel d'întîĭ.

Are o populaţie de 1852 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 2 şcoale mixte.

Vite: 67 caĭ, 340 boĭ, 230 vacĭ, 1800 oĭ şi 100 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6252,31 leĭ şi la cheltuelĭ, de 5795,35 leĭ.

E udată de rîul Siretul cu miciĭ afluenţĭ: Purcileşti, Pietrişul, Pîrîul-din-Bahnă, Gîrla-Moriĭ, pîrîul Hermeziul şi alte vre-o 4 pîrîiaşe.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ e de 2796 fălcĭ.

Improprietărițĭ în 1864 sunt 157 fruntaşĭ, 64 pălmaşĭ şi 115 codaşĭ, stăpînind 851 fălcĭ.

Stolniceni, *sat,* în partea de N. a com. Iepureni, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe o costişă, spre V., pe stînga rîuluĭ Jijiea. Are o suprafaţă de 757 hect., cu o populaţie de 82 familiĭ, saŭ 337 suflete.

Vite: 280 vite marĭ cornute, 802 oĭ, 59 caĭ şi 79 rîmătorĭ.

Moşiea e proprietatea Statuluĭ.

Stolniceni, *cătun,* jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocnele-Marĭ, la S. de Rîureni. Lîngă Stolniceni se află urmele cetăţeĭ romane Ruconium. Aci se văd cărămizĭ cu litera *n,* late de 2 ½ decimetri şi lungĭ de 3 decimetri.

Stolniceni - Costandache, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Lespezile, aşezat pe ţărmurile rîpoase ale pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Vatra satuluĭ ocupă 21 fălcĭ, cu o populaţie de 561 suflete.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 60 fruntaşĭ şi 52 pălmaşĭ, stăpînind 344 fălcĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Arhanghelĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o altă biserică veche de lemn, în care nu se maĭ oficiază şi despre care se zice că ar fi fost schit de călugărĭ; o şcoala mixtă.

In 1803, Stolniceni, a caseĭ Postelniculuĭ Grigoraş Hermeziu, aveaŭ 51 liuzĭ, plătind 472 leĭ bir anual, la care se adăogeaŭ «liuziĭ ot tam 3 cu 24 leĭ bir». («Uricariul», vol. VI, p. 281 şi 208 şi vol. VII, p. 246).

Stolniceni-Prăjescu, *sat,* pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, aşezat pe podişul, coastele şi poalele dealurilor Troian şi Ciupeşti.

Vatra satuluĭ ocupă 23 fălcĭ, cu o populaţie de 891 suflete.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 63 fruntaşĭ, 24 pălmaşĭ şi 57 codaşĭ, stăpînind 334 ½ fălcĭ.

Are 2 bisericĭ, una cu hramul Sf. Gheorghe, zidită în 1823 de Logofătul Ioan Prăjescu şi soţia sa Sultana, deservită de 1 preot, 1 diacon şi 2 cîntăreţĭ; cea-l'altă de lemn, în jurul căreia e cimitirul satuluĭ Stolniceni, pe locul desfiinţatuluĭ sat Purcileşti; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1865.

Familia Prăjescu este una dintre cele maĭ vechĭ familiĭ boereştĭ din Ţară, citată de Cantemir în Descrierea Moldoveĭ.

Vasile-Lupu şi fiul săŭ Ştefăniţă-Vodă, aveaŭ pe Prăjeşti printre fruntaşiĭ boerĭ aĭ Ţăreĭ. («Letop. Ţăreĭ», tom. I, p. 322 şi 370).

Drumurile principale sunt: la Păşcani (3 kil.), la Cozmeşti (4 kil.), la Ciohoreni (10 kil.) şi la Brăteşti (6 kil.).

Stolnici, *sat,* cu 600 locuitorĭ, pe apa Cotmeana, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Stolnici-Izbăşeşti. Are o biserică vechĭe, zidită de boerul Bălăceanu, proprietarul moşieĭ Stolnici, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser. Aci se află Gara-Stolnici, a căieĭ ferate Piteşti-Slatina.

Stolnici, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Argeş, pl. Cotmeana-Gălăşeşti, căt. Stolnici, pe linia Piteşti-Slatina, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Costeşti (15,9 kil.) şi Corbul (9,5 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de 183^m,22. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 82940 leĭ şi 49 banĭ.

Stolnici-Izbăşeşti, *com. rur.,* în jud. Argeş, pl. Cotmeana, compusă din 2 sate: Stolnici (600 locuitorĭ) şi Izbăşeşti (300 locuitorĭ). Are 2 bisericĭ, una în Stolnici şi cea-l'altă în Izbăşeşti, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 814 boĭ şi vacĭ, 131 caĭ, 3477 oĭ, 50 capre şi 953 rîmătorĭ.

Prin com. trece rîul Cotmeana.

Stolojani, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la N. com. Turceni-d.-s., pe partea dreaptă a Jiuluĭ şi la 1 kil. de culmea dealuluĭ Pivniţa-Inaltă.

Are o suprafaţă de 711 hect., cu o populaţie de 79 familiĭ, saŭ 306 suflete; o biserică vechĭe de lemn, făcută de locuitorĭ pe la 1800, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 cîrciumĭ; 1 moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ, 25 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 10 stupĭ; 241 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 192 oĭ, 14 capre şi 76 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 901 leĭ, 89 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 891 leĭ, 30 banĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua comunală care o pune în legătură la N. cu com. Calapìrul-d.-j., iar la S. cu com. Turceni-d.-s.

Stolojani, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Vulcan, la N. com Corneşti, situată pe ambele ţărmurĭ ale Jaleşuluĭ, care o împarte în două.

Are o întindere de 120 hect., cu o populaţie 146 familiĭ, saŭ 710 suflete; o şcoală; 3 bisericĭ, 1 făcută la 1832, iar cele-l'alte două maĭ vechĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 morĭ şi 2 piue pe apa Jaleşuluĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 785 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 754 leĭ şi 74 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 80 plugurĭ, 26 care cu boĭ şi vacĭ, 5 căruţe cu caĭ; 20 de stupĭ; 585 vite marĭ cornute, 245 oĭ, 40 capre, 18 caĭ şi 126 rîmătorĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua comunală care o pune în legătură cu Arcani, iar la S. cu Corneşti, pe unde trece şi şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Ciuperceni-Severin.

Storeşti, *com. rur.,* în jud. Botoşani, situată în centrul plăşeĭ Coşula, se întinde pe dealurile Ţencuşa, Holmul şi Roşul şi pe cele care se desfac din acestea. E formată din satele Storeşti şi Tîrgul-Frumuşica.

Teritoriul com. e foarte accidentat şi rîpos, compus din dealurĭ înalte şi petroase, între care Ţencuşa şi Holmul sunt cele maĭ înalte.

Se întinde pe o suprafaţă de 1654 hect., cu o populaţie de 1740 locuitorĭ.

Are o şcoală; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 4 morĭ de apă pe Pîrîul-Satuluĭ şi Petricelul; 1 moară de aburĭ, 1 fabrică de sticlă în pădure şi 1 carieră de piatră, în partea de N.-V. a dealuluĭ Ţencuşa.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7574 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7487 leĭ.

Vite: 331 boĭ şi vacĭ, 125 caĭ, 1110 oĭ, 48 capre, 52 porcĭ. Locuitoriĭ posedă 260 stupĭ cu albine.

Prin com. trece calea naţională Botoşani-Hîrlăŭ, prin tîrguşorul Frumuşica.

Storeşti, *sat,* în jud. Botoşani, com. Storeşti, pl. Coşula, situat în partea de V. a comuneĭ, pe coastele rîpoase ale dealurilor Ţencuşa şi Holmul.

Are o populaţie de 106 familiĭ, saŭ 350 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 92 caĭ, 320 boĭ şi vacĭ, 2 bivolĭ, 68 porcĭ, 5 capre şi 1238 oĭ; 170 stupĭ de albine.

Storeşti, *pădure,* jud. Botoşani, pl. Coşula, com. Storeşti, în întindere de 500 hect., pe dealurile Ţencuşa, Holmul, Roşul, şi Valea-Runculuĭ.

Storneşti, *sat,* în jud. Iaşi, pl.

Cîrligătura, com. Sineşti, spre N. de satul Sineşti, situat pe valea pîrîuluĭ Osoiul. Are o populaţie de 137 familiĭ, saŭ 606 locuitorĭ, şi o biserică cu 1 eclesiarh.

Vite: 39 caĭ, 580 vite marĭ cornute, 164 rîmătorĭ şi 858 oĭ.

Strachina, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Ţîndărei, situat la S. de valea Strachina şi spre V., la 2 kil. de satul Ţîndărei.

Inainte a purtat numirea de Chiva.

Are o şcoală mixtă.

Strachina, *lac,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situat pe valea cu acelaşĭ nume. Se întinde spre N., pănă lîngă satul Murgeanca, iar de aci are direcţia spre V. Are o lungime de 20 kil. şi conţine mult peşte.

Strahotin, *sat,* jud. Botoşani, pl. Jijia, pe dreapta Jijieĭ, la poalele dealuluĭ cu acelaşĭ nume, în partea de S.-V. a com. Dîngeni. Are o suprafaţă de 991 hect., cu o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 205 suflete.

Vite: 22 caĭ, 254 boĭ şi vacĭ, 71 porcĭ şi 417 oĭ.

Strahova, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Şendriceni.

Are o populaţie de 164 locuitorĭ; o biserică de lemn, cu hramul Intrarea în Biserică.

Hotarele moşieĭ sunt Bosia, Cobîla şi toloaca tîrguluĭ Dorohoiŭ.

Straja, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Comăneşti, făcînd trup cu satul Asăul.

Straja, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pîngaraţi, situat pe stînga rîuluĭ Bistriţa. Are o populaţie de 299 locuitorĭ, care se ocupă cu agricultura şi plutăria.

Straja, *deal,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j.; ţine de com. rur. Strehaia, este punct de observaţiune, fiind înconjurat cu 2 şanţurĭ naturale şi formează o poziţie strategică.

Acest loc a servit altă dată trupelor care păzeaŭ castelul din curtea mănăstireĭ Strehaia.

Dealul Straja este în legătură, din punct de vedere istoric, cu Comanda.

Straja, *unul dintre piscurile* munteluĭ Pietrele-Roşiĭ, jud. Suceava, com. Neagra-Şaruluĭ.

Stravolca, *sat,* jud. Brăila, la 2 kil. spre S.-V. de satul Surdila-Găiseanca, pe malul de E. al laculuĭ cu acelaşĭ nume, înfiinţat la 1859.

Are o populaţie de 32 locuitorĭ.

Vite: 10 caĭ, 80 vite cornute, 150 oĭ şi 5 rîmătorĭ.

Străchineşti, *fost schit,* jud. Vîlcea.

Străchineşti, *subdivizie a com.* Băeşti, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s. Această mahala forma în vechime o singură comună, dar locuitoriĭ aŭ părăsit'o, ducîndu-se prin comunele vecine. Are o populaţie de 38 locuitorĭ. Aci e schitul cu acelaşĭ nume. Este situată între dealul Gruiul şi rîul Olteţul şi străbătută de şoseaua Băbeni-Horezul.

Străini-Dobreni, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la 21 kil. spre S. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Sabarul. Pe lîngă com. trece calea ferată Bucureşti-Giurgiŭ. Stă în legătură cu com. Vidra prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Bragadirul şi Vidra, cu o populaţie de 1546 locuitorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4494 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4463 leĭ.

Are o biserică, la Bragadirul; 1 şcoală mixtă; 1 moară cu apă; 2 podurĭ.

Vite: 135 caĭ şi ĭepe, 470 boĭ, 171 vacĭ şi viţeĭ, 3 taurĭ, 57 bivolĭ, 31 bivoliţe, 3 capre, 144 porcĭ şĭ 1363 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 242 plugurĭ: 216 cu boĭ şi 26 cu caĭ; 247 care şi căruţe: 218 cu boĭ şi 29 cu caĭ; 1 maşină de treerat.

Improprietăriţĭ 231 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ 174.

Comerciul se face de 11 cîrciumarĭ.

Străjescu, *cătun,* jud. Putna, pl. Suşiţa, com. Ciuşlea, situat între Gîrla Morilor şi Siret, aproape de revărsarea Gîrleĭ în Putna.

Are o populaţie de 269 locuitorĭ; 1 biserică, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul.

Străoani-de-Jos, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, situată pe malul şi în valea Şuşiţeĭ, la 4 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 32 kil. de capitala judeţuluĭ. E străbătută de pîrîul Valea-Daniĭ.

Se compune din cătunele: Repedea, Străoani-d.-j. şi Văleni, cu o populaţie de 478 familiĭ, saŭ 1871 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, în căt. Străoani-d.-j., şi 2 filiale, una cu hramul Adormirea, în Repedea, şi cea-l'altă, cu hramul Naşterea Maiciĭ Domnuluĭ, în Văleni; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la veniturĭ

de 17904 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 17816 leĭ.

Vite: 394 boĭ, 116 vacĭ, 228 caĭ, 180 oĭ, 30 capre şi 281 porcĭ.

Străoani-de-Jos, *cătun*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, com. cu acelaşĭ nume. E situat pe muntele Şuşiţeĭ şi străbătut de pîrîul Valea-Daniĭ.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ; o şcoală mixtă.

Străoani-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, aşezată lîngă Străoani-d.-j., la V., spre coasta pîrîuluĭ Repegioara, la 5 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 33 kil. de capitala judeţuluĭ. E formată din cătunele: Muncelul, Străoani-d.-s., Talapanul şi Varniţa, cu o populaţie de 533 familiĭ, saŭ 1952 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, 1 filială cu hramul Sf. Nicolae-Vechiŭ, ambele în căt. Străoani d.-s.,; o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ în Muncelul, şi 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Varniţa; o şcoală.

Vite: 262 boĭ, 98 vacĭ, 156 caĭ; 263 oĭ, 60 capre şi 140 porcĭ.

Locuitoriĭ din cătunul Varniţa, în care a fost şi un mic schit de călugărĭ cu acelaşĭ nume, se ocupă cu fabricarea varuluĭ din pietrele calcaroase aflate pe valea Şuşiţeĭ.

Străoani-de-Sus, *cătun*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, com. cu acelaşĭ nume, situat spre V. de Străoani-d.-j., pe coasta pîrîuluĭ Repedea.

Străoşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Străuleşti, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată între hotarele moşiilor Licuriciul şi Bujoreşti. Are o întindere de 20 hect.

Strehaia, *com. rur.* şi *sat*, jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., la 48 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe albia Motruluĭ. Satul formează comună cu căt.: Ciochiuţul, Comanda, Slătinicul-Mare, Slătinicul-Mic şi Stănceşti, cu o populaţie de 6000 locuitorĭ.

Are 2 şcolĭ; 4 bisericĭ, între care şi o mănăstire numită mănăstirea Strehaia, deosebită prin particularitatea că e zidită cu altarul spre S.

Este aşezată, se zice, pe nişte ruine, de către Mateĭ Basarab, la anul 7153, Septembrie. Inscripţiunea d'asupra uşeĭ bisericeĭ afirmă că ar fi făcută de Mateĭ Basarab. O altă piatră, găsită d'asupra porţeĭ de la zidul de piatră ce o înconjoară, spune că ea e zidită de Constantin-Vodă Basarab, la 7201, iar o altă tradiţiune pretinde că este făcută de Mihaĭ-Viteazul, pe ruinele castelului luĭ Pătraşcu-Vodă, tatăl săŭ, şi în care castel Mihaĭ Bravul a fost născut.

Iată ce spune legenda: Mihaĭ fiind învins de Turcĭ, în luptele ce a avut spre Craiova, s'a retras la Strehaia în castelul tatăluĭ săŭ şi locul săŭ natal, aşezîndu-şĭ trupele, cu tunurĭ, la Comanda şi Straja. Ast-fel fortificat, noaptea s'a apucat să zidească mănăstirea; fiind însă întuneric şi el grăbindu-se, a zidit'o cu altarul spre S. La E. bisericeĭ, în apropiere de straşină, se vede o uşă, care servea de comunicaţiune între castelul de aci şi partea de sus a bisericeĭ, unde este în fiinţă şi până astă-zĭ balconul ce servea Doamneĭ şi Domnuluĭ pentru ascultarea serviciuluĭ divin.

In curtea mănăstireĭ se află o fîntînă unde s'aŭ găsit monede vechĭ, precum şi ţevĭ de fer, pe care se aducea apa din depărtare, din rîul Motrul.

Locuitoriĭ posedă: 241 plugurĭ, 446 care cu boĭ, 40 căruţe cu caĭ; 260 stupĭ; 2000 vite marĭ cornute, 116 caĭ, 1200 oĭ şi 1460 rîmătorĭ.

Aci se face un tîrg săptămînal, şi cîte-va bîlciurĭ anuale.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 26655 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 10258 leĭ.

Prin comună trece calea ferată şi şoseaua naţională Vîrciorova-Bucureşti. Este legată şi cu Baia-de-Aramă prin şoseaua Strehaia-Broşteni-Baia-de-Aramă.

Se zice că Strehaia a fost reşedinţa Banilor Olteniеĭ; actualmente este reşedinţa sub-prefectureĭ plăşeĭ Motrul-d.-j., a judecătorieĭ Ocoluluĭ Strehaia, a unuĭ batalion de Infanterie, maĭ avînd un spital, o farmacie şi un oficiŭ poştal.

Strehaia, *staţie de dr.-d.-f.*, jud Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. Strehaia, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Butoeşti (11,1 kil.) şi Timnea (14,9 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 136^{m},66. Venitul aceste staţiĭ pe anul 1896 a fost de 74128 leĭ şi 88 banĭ.

Strejeni, *cătun*, al com. Tisăul, jud. Buzăŭ, cu 480 locuitorĭ şi 98 case. In vatra satuluĭ, pe malul stîng al izvoruluĭ Pietrosul, se află o plută (plop), al căreia trunchiŭ, la mijloc, are o grosime de 9,67 m.

Strejeşti, *staţie de dr.-d-f.*, jud. Romanaţi, pl. Oltul-Olteţul, com. Strejeşti-d.-j., pe linia Piatra-Drăgăşani, pusă în circulaţie la 13

Decembrie 1886. Se află între staţiile Arceşti (11,6 kil.) şi Drăgăşani (11,8 kil.) Inălţimea d'asupra nivelului Mării de 143^m,34.

Venituí acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 31069 leĭ, 40 banĭ.

Strejeşti, *deal*, între com. Strejeşti-d.-s. şi Cirlogani, jud. Romanaţi, pl. Olteţul-d.-s., aproape de limita de N. a jud. Are o altitudine de 246^m,36 d'asupra nivelului Măriĭ, pe un punct triangulat ce prezintă.

Strejeşti-de-Jos (de-Vale), *com. rur.*, la N. de pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi.

Se compune din satele: Strejeşti-d.-j. (600 loc.), Runcul (400 loc.), Mamura (90 loc.) şi Puriceicul Foişorul (137 loc.).

E situată lîngă rîul Mamul, pe şoseaua şi linia ferată Corabia-R.-Vaduluĭ, la 45 kil. de Caracal şi la 24 kil. de Balşul.

Are o populaţie de 1224 locuitorĭ; o şcoală mixtă; 3 bisericĭ, una cu hramul S-ta Treime şi alta, S-ţiĭ Apostolĭ (1852), în Runcul şi S-tul George (1821), cu 3 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; 7 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă 243 vite marĭ cornute, 977 vite micĭ şi 120 porcĭ.

Aci se face un bîlciŭ în Dumineca Rusaliilor.

Strejeşti-de-Sus (de-Deal), *com. rur.*, jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., formată din satul cu acelaşĭ nume şi căt. Vălcelele, situat aproape de hotarul jud., lîngă apa Mamul, la 34 kil. spre N.-E. de Balş şi la 45 kil. spre N. de Caracal.

Are o populaţie de 1224 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ (1821) şi cea-l-altă cu hramul S-ta Treime (1733), clădită cea dintîiŭ de Constantin Buzescu şi cea de a doua de tatăl acestuia cu soţia sa Maria. Aci se află o interesantă piatră mormîntală a luĭ Constantin Buzescu, «sfîrşitul neamuluĭ săŭ».

Strejnicul, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe loc şes, la 6 kil. de capitala plăşeĭ şi la 3 kil. de a judeţuluí. N'are nicĭ un cătun alipit.

Are o populaţie de 951 locuitorĭ; o biserică, fondată în 1886 de locuitorĭ, deservită de 1 preot.

Locuitoriĭ, în număr de 121, s'aŭ împroprietărit la a. 1864 pe moşia d-neĭ Elena Bărcănescu, din care li s'aŭ dat 477 hect. Eĭ posedă: 157 caĭ şi ĭepe, 103 vacĭ, 145 porcĭ, 449 oĭ; 130 stupĭ de albine.

Suprafaţa comuneĭ are o întindere de 3000 hect.

Comerciul se exercită în comună de 2 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 2411.

Prin comună trece o şosea, ce vine din Ploeşti, şi-ĭ înlesneşte comunicaţia cu Tîrgşorul-Noŭ.

E înconjurată de moşia Tîrgşorul-Noŭ şi moşia d-neĭ Elena Bărcănescu.

Strejnicul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Streminoasa, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, spre S. de satul Plopana. Are o populaţie de 130 locuitorĭ.

Se maĭ numeşte şi Zinga.

Strigoaia-Brăzoaia, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, com. Albeşti, în întindere aproximativă de 700 hect., cu un masiv întrerupt, avînd ca esenţe principale fag, mesteacăn şi plop.

Se învecineşte la N. cu pădurea Dosul-Brati; la S., cu cătunul Ocheşti; la E., cu Valea Mălinul, la V., cu proprietatea statuluĭ.

Strîmba, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, în partea de N. a com. Gîrbovul, despărţită în două prin apa Jiuluĭ.

Se compune din cătunele: Strîmba, Strîmba-de-peste-Jiĭ şi Raci-de-peşte-Deal, cu o suprafaţă de 3060 hect., şi o populaţie de 413 familiĭ, saŭ 1070 suflete; o şcoală, înfiinţată la anul 1833; o biserică de lemn, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; un schit de zid foarte vechiŭ; 1 moară cu aburĭ şi 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriţĭ pe proprietatea statuluĭ.

Eĭ posedă: 47 plugurĭ, 124 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 45 stupĭ de albine; 28 caĭ, 656 vite marĭ cornute, 274 rîmătorĭ, 33 capre şi 809 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1943 leĭ, 94 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1735 leĭ, 30 banĭ.

Comunicaţia în comună se face pe şoseaua vecinală care o pune în legătură la N. cu Undari-d.-j., iar la S., cu Gîrbovul.

Strîmba (Ţerţelul), *com. rur.*, la N.-V. pl. Ocolul, jud. Romanaţi. Se compune din satele: Strîmba (297 loc.) şi Tărtălul (249 loc.), situate pe nişte dealurĭ, la 21 kil. spre V. de Caracal, aproape de şoseaua Caracal-Craiova.

Are o populaţie de 546 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Sf. Nicolae (1848) în Strîmba, şi cea-l'altă, cu hramul Sf. Nicolae (1847) în Ţerţelul, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 5 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 447 vite marĭ, 607 vite micĭ şi 106 porcĭ.

Strîmba, *cătun* al com. Colţi, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitorĭ şi 14 case, situat pe un platoŭ izolat ce se ridică pe malul drept al Văeĭ-Sibiciuluĭ.

Strîmba, *cătun,* al com. Hodorasca, jud. Gorj, pl. Ocolul, situat la S. de com. şi pe valea cu acelaşĭ nume, care dă în şoseaua judeţeană T.-Jiul-Ciuperceni-Severin.

Are o suprafaţă de 357 hect., cu o populaţie de 314 locuitorĭ; 1 biserică de zid, fondată la anul 1810 de Costache Glogoveanu şi alţĭ boerĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 14 plugurĭ, 10 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 10 caĭ, 144 vite marĭ cornute, 109 porcĭ, 200 oĭ şi capre.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală care il pune în legătură la N. cu comuna sa, iar la N.-V. cu Ciuperceni.

Strîmba, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ cu acelaşĭ nume, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat pe loc şes şi lîngă lanţul de înălţimĭ din dreapta Jiuluĭ.

Are o suprafaţă de 2800 hect., cu o populaţie de 320 familiĭ, saŭ 650 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1833; o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ la anul 1850, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 schit de zid, pe o poziţie frumoasă în pădure, foarte vechiŭ, cu maĭ multe chiliĭ împrejurul săŭ, aproape ruinate, fondat de Stoichiţa Rioşanu în zilele Domnuluĭ Al. C. Moruz şi ale Episcopuluĭ Nectarie (1755); 1 moară cu aburĭ şi 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 29 plugurĭ, 84 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 15 stupĭ de albine; 23 caĭ, 400 vite marĭ cornute, 219 rîmătorĭ, 5 capre şi 529 oĭ.

Strîmba, *cătun,* al com. Pojarul-d.-j., pl. Amaradia, jud. Gorj, la N. comuneĭ Logreşti-Moşneni, pe Valea-Strîmba.

Are o suprafaţă cam de 800 hect., cu o populaţie de 88 familiĭ, saŭ 362 suflete; 1 biserică, reparată în 1887.

Locuitoriĭ posedă: 15 plugurĭ, 48 care cu boĭ; 25 stupĭ; 220 vite marĭ cornute, 208 oĭ, 2 capre, 26 rîmătorĭ şi 7 caĭ.

Comunicaţia acestuĭ căt. se face pe şoseaua comunală ce vine de la S. din com. Rogreşti-Moşneni; la V., peste dealurĭ se leagă cu Pojarele prin drumurĭ de care, iar la E., cu jud. Vîlcea tot prin drumurĭ de care.

Strîmba, *cătun,* care înainte de 1830 ţinea de com. Petroşani, pl. Crivina, jud. Prahova, iar de la această dată locuitoriĭ s'aŭ strămutat în Petroşani şi şi-aŭ format satul de azĭ, aşezîndu-se în partea de E

Strîmba, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Ciutureşti, spre N.-E. de satul Ciutureşti. Are o populaţie de 136 locuitorĭ.

Strîmba, *cătun,* jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., com. Băleasa, lîngă apa Geamartaluiul, pe dreapta.

Are 170 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul Buna Vestire (1856), cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Strîmba, *sat,* făcînd parte din com. Corbiţa, pl. Zeletin, jud. Tecuciŭ, aşezat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Strîmba, la 2 kil. de reşedinţa comuneĭ, spre E.

Are o suprafaţă de 160 hect., cu o populaţie de 159 locuitorĭ, împroprietăriţĭ la 1864.

Are o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ.

Strîmba, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Pueşti, spre N.-V. de tîrgşorul Pueşti. Are 357 locuitorĭ şi 82 case.

Strîmba saŭ **Catanele,** *moşie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Catanele. Are o suprafaţă de 504 hect.

Strîmba-de-Jos, *cătun,* jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, pendinte de com. Strîmba-Mare, situat pe coasta stîngă a rîuluĭ Cîlniştea, cam pe deal, spre S.

Se compune din trupurile Hulubeşti şi Iaşul, proprietate a d-luĭ Em. Grădişteanu.

Are o suprafaţă de 3114 hect., din care s'a dat în 1864 la 115 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, 433 hect.

Aci este pădure în treĭ trupurĭ în suprafaţă de 660 hect., cu venit anual de 45000 leĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, pe coasta dealuluĭ, zidită la 1884 de locuitorĭ, cu ajutorul proprietaruluĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ; 2 morĭ, ambele pe apa Neajlovuluĭ; un pod de lemn pe apa Cîlniştéĭ, ce servă drumuluĭ spre Giurgiŭ; 7 cîrciumĭ.

In dosul bisericeĭ sunt nişte ruine vechĭ boltite, care se zice că ar fi fost locuinţa luĭ Oprişan de la Stoeneşti.

Aci sunt văile: Iaşuluĭ, care dă în Cîlniştea, Valea-de-la-Cîmpul-Ascuns şi maĭ multe vălceluşe.

Strîmba-de-Sus, *cătun,* jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, pendinte de com. Strîmba-Mare, situat pe partea stîngă a văiĭ Cîlniştea,

cam pe un deluţ, spre S.-E., proprietate a d-luĭ M. Corbescu. Are o suprafaţă de 1738 hect.; o biserică, zidită de fostul proprietar, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală; o pădure de şleaŭ şi tufă în 2 corpurĭ, în suprafaţă de 500 hect.; o moară pe apa Neajlovuluĭ, numită Palalăŭ; o şosea ce vine din Crînguri şi merge la moară; un pod peste apa Neajlovuluĭ.

Strîmba-de-peste-Jiĭ, *cătun*, al com. Strîmba, jud. Gorj, situat în partea de E., pe loc şes, în stînga Jiuluĭ şi d'alungul şoseleĭ naţionale Filiaşi-Pietroşani.

Are o suprafaţă de 210 hect., cu o populaţie de 63 familiĭ, saŭ 300 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 20 care cu boĭ; 100 stupĭ; 128 vite marĭ cornute, 2 caĭ, 223 oĭ, 24 capre şi 38 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua naţională Filiaşi-Petroşani, care îl pune în legătură la N. cu comuna Plopşorul, iar la S., cu căt. Sărdăneşti şi com. Izvoarele.

Strîmba-Mare, *com. rur.*, jud. Vlaşca, situată pe partea stîngă a apeĭ Cilniştea, la gura văiĭ Neajlovuluĭ, în partea dreaptă, pe loc şes, puţin ondulat în pl. Cîlniştea, la 37 kil. de Bucureşti, 30 kil. de Giurgiŭ, şi 14 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ.

E compusă din căt. Strîmba d.-j., Strîmba-d.-s. şi Crîngurile, cu o populaţie de 1515 suflete.

Are 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 5 dăscălĭ; o şcoală mixtă; 3 morĭ pe apa Neajlovuluĭ.

Aci sunt maĭ multe trupurĭ de moşiĭ: Iaşul, Hulubeşti, Crîngurile, Ioneşti şi Strîmba.

Pe această proprietate era satul Hulubeşti, ale căruĭ urme se văd şi azĭ ceva maĭ jos de Strîmba-d.-j., pe malul Neajlovuluĭ. Aci, zice scriitorul german Valter («Tezaur de monumente istorice», ed. P. Ilarian, vol. I, pag. 18), Mihaĭ Viteazul adăstă pe Turcĭ, după ce veni din Giurgiŭ.

La pariĭ poduluĭ luĭ Varlam, unde dă Neajlovul în Cîlniştea, la capul trupuluĭ Hulubeşti, unde încep Călugăreni-Vartiade, se pare că a fost şi lupta cea mare de la Călugureni, între Mihaĭ Viteazul şi Sinan-Paşa. In faţa văiĭ şi a satuluĭ Uzunul este o movilă mare, numită Gorganul, care se crede a fi făcută cu ocazia înmormîntăriĭ celor ucişĭ în această bătălie.

In comună sunt patru pîlcurĭ de pădure, din care două în lunca Neajlovuluĭ, compuse din lemne de şleaŭ, şi 2 în trupul Iaşuluĭ, compuse din lemne de tufă. Toate aceste pîlcurĭ sunt în continuă exploatare şi suprafaţa lor este de 1160 hect.

Strîmbeanul, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, căt com. Văcăreşti-de-Răstoacă.

Strîmbeni, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul, situată pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Alunişul, la 30 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 3 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte la V. cu Cosmina-d.-s., moşie a d-luĭ Vasilache Sinescu; la S. cu moşia Stefeşti, cu apa şi prundul Vărbilăul, şi la E. cu com. Bertea.

Se compune din 2 căt.: Strîmbeni şi Alunişul, cu o populaţie de 1220 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una în Strîmbeni, cu hramul Duminica Tuturor Sfinţilor, şi cea-l'altă în Alunişul, deservite de 2 preoţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ în număr de 290 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia d-neĭ Rariţa Eliad Bărcănescu, din care li s'aŭ dat 1128 hect. Eĭ posedă: 285 caĭ şi ĭepe, 411 vacĭ, 75 capre, 675 oĭ, 519 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2645 hect.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 5743,97 leĭ şi cheltuelile la 3175,67 leĭ.

Este presărată de plaiurile: Mare, Foişorul, Tisa, Miţurca, Vîrful-luĭ-Rusin, Vîrful-Beniĭ; străbătută de gîrlele: Bertea şi Alunişul, şi de văile: Strîmba, Cireşuluĭ, Frasinuluĭ şi Zgheboaia.

Strîmbeni, *com. rur.*, la extremitatea de N. a plăşeĭ Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, pe valea Cîineluĭ, la 84 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 44 kil. de Roşiori şi la 76 kil. de Alexandria. E formată din două cătune: Strîmbeni (reşedinţa) şi Căldărarul, la care este alipit un cătunaş nerecunoscut oficial, numit Adunaţi-Moştenĭ saŭ Barza, aşezat la extremitatea de V., pe Valea-Burdeĭ. Cătunele sunt situate între văile: Cîineluĭ, Strîmba şi Plescarca; cele două din urmă, împreună cu pîrîiaşele lor, daŭ în Valea-Cîineluĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Colţul-Ungheni, din jud. Argeş; la S., cu com. Miroşi; la E., cu com. Bucovul şi la V., cu cîmpia Burdea.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de aproape 6500 hect., cu o populaţie de 2458 locuitorĭ.

Are o şcoală mixtă; 3 bisericĭ, două în Strîmbeni cu cîte 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ şi una în căt. Căldărarul, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 1372 vite marĭ cornute, 623 caĭ, 3351 oĭ şi 770 porcĭ.

Ocupaţiunea locuitorilor, pe lîngă agricultură, este şi lemnăria, cojocăria şi căruţăria.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 11582 leĭ, 17 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 9248 leĭ, 80 banĭ.

Prin interiorul comuneĭ trece calea judeţeană Roşiori-Strîmbeni la Piteşti, care o leagă cu com. Colţul-Ungheni, din jud. Argeş, la 5 kil., iar cu comunele Miroşi, Bucovul şi cu gara Miroşi, se leagă prin şosele vecinale împietruite.

In partea despre S. a satuluĭ Strîmbeni se văd urmele unuĭ vechiŭ eleşteŭ, abătut din apa Strîmba, numit Eleşteul-Crapuluĭ, căruia i se zicea şi Eleşteul-Domnesc. Pe valea Burdeĭ este o măgură înaltă cam de 10 m. şi largă de 200 m.

Moşia statuluĭ Burdea-Căldărarul, dimpreună cu pădurea, ţinea de Mitropolia din Bucureşti, înainte de secularizare.

Satul Strîmbeni este unul din cele maĭ vechĭ ale judeţuluĭ; el a fost locuit numaĭ de moşnenĭ; locuitoriĭ luĭ aŭ fost în maĭ multe rîndurĭ risipiţĭ, din cauza băjeniilor şi a nesiguranţeĭ ce domnea în Ţară. In secolul trecut îl găsim figurînd printre sate'e cele marĭ ale judeţuluĭ, făcînd parte din plasa care se numea Mijlocul.

Strîmbeni, *sat,* cu 123 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Cerşanile.

Strîmbeni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Strîmbeni-Blejoiul, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Strîmbeni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Strîmbeni, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Strîmbeni-Blejoi, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe malul Teleajenuluĭ şi pe ambele malurĭ ale piraelor Dîmbul, Bleaja şi Strîmba, la 4 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Strîmbeni, Blejoiul şi Cocoşeşti, cu o populaţie de 998 locuitorĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Păuleşti, Tîrgşorul-Noŭ, moşia Ploiştoreanca şi rîul Teleajenul.

Are o biserică, la Blejoi, reparată prin 1764 şi deservită de 1 preot; o şcoală, înfiinţată la 1889.

Afară de agricultură, locuitoriĭ acesteĭ comune se maĭ ocupă cu transportul pietreĭ şi nisipuluĭ la oraşul Ploeşti.

Mare parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ; 37 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia Eforieĭ, din care li s'aŭ dat 130 hect. Eĭ posedă: 27 caĭ, 8 ĭepe, 174 vacĭ, 1438 oĭ şi 196 porcĭ.

Teritoriul comuneĭ, împreună cu pădure, are 1308 hect.

Comerciul se exercită in comună de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 3231 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3150 leĭ.

Şoseaua Ploeşti-Văleni-Bratocea străbate comuna; are şi drumurile naturale către comunele: Ploeştiori, Păuleşti şi Tîrgşorul-Noŭ.

Strîmbi, *trup de sat,* în judeţul Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Uscaţi.

Strîmbul, *com. rur.,* jud. Brăila, pl. Ianca, formată din satul cu acelaşĭ nume, situat la N viroageĭ Strîmbul şi la 69 kil. spre S.-V. de Brăila.

Se învecineşte la E. cu căt. Făurei; la N.-V., cu căt. Vizireni; la N., cu com. Nisipeni, din jud. R.-Sărat, şi la S., cu com. Ruşeţul.

Are o suprafaţă de 1714 hect., cu o populaţie de 789 locuitorĭ, din carĭ 90 împroprietăriţĭ la 1864 şi 75 la 1879; o biserică, fondată la 1837, şi reparată în 1888 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1850.

Vite: 380 caĭ, 970 vite marĭ cornute, 2000 oĭ şi 210 rîmătorĭ.

Drumurĭ sunt: spre N.-E., la gara Făurei; spre E., la Vizirul, prin Batogul, 42 kil.; spre S.-S.-E. la Ruşeţul, peste iaz, 4 kil.; spre V., la Buzăŭ, pe la punctele Singurul şi Movila-Oieĭ. In partea despre S.-E. a com., cam la 500 m., se află vechia comună înfiinţată la 1718 de Gr. Buzoianu, şi care s'a desfiinţat din cauza despărţireĭ moşieĭ. Noua comună e înfiinţată pe la 1828-30.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, căt. com. Vîrfurile.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, căt. com. Valea-Lungă.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Dîmboviţa-Dealul, căt. al com. Bogaţi.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, căt. com. Pietrari.

Strîmbul, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Giurgeni, situat într'o insulă pe Dunăre.

Strîmbul, *fost sat,* în insula cu acelaşĭ nume, pe Dunăre, în faţa cetăţeĭ Silistra.

Pe la anul 1764, Domnitorul Ţăriĭ de atuncĭ, Ştefan Racoviţă, a convenit cu Poarta să

se alipească Ţăriĭ acea insulă, împreună cu altele maĭ micĭ, şi drept despăgubire a adăogat la tributul ce se plătea Turcieĭ 2000 leĭ maĭ mult.

Strîmbul, *insulă,* în Dunăre, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Oltina. Are o lungime de $2^1/_2$ kil., o lărgime de 1 kil. şi o întindere de 200 hect. Este apropiată maĭ mult de malul dobrogean al fluviuluĭ, de care e despărţită printr'un braţ de 700 m. lărgime şi 6 m. adîncime. E situată în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ, acoperită în întregime cu pădurĭ de sălciĭ şi răchită.

Strîmtul, *com. rur.* şi *sat,* jud. Mehedinţi, plasa Văilor, la 56 kil. de Turnul - Severin, aşezată pe vale, între 2 dealurĭ, unul în partea de N. şi cel-l'alt în partea de S. Se mărgineşte: la E. cu com. Slivileşti; la S. cu comunele Covrigi şi Samarineşti; la V., cu comuna Tirioiul; iar la N., cu comunele Tehomirul şi Cozmăneşti.

Satul formează comună cu satul Larga şi mahalalele: Feţeni, Doseni, Vîlculeşti, Cocorul şi Iorgheşti, ce aparţin satuluĭ Strîmtul, şi mahalaua Valea - Mare ce aparţine satuluĭ Larga.

Are o populaţie de 960 locuitorĭ; 2 biserici, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1648 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 844 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 32 plugurĭ, 58 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 80 stupĭ; 370 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 300 oĭ şi 311 rîmătorĭ.

Prin comună trece şoseaua Samarineşti - Strîmtul - Slivileşti.

Dealurĭ sunt: Dealul-Sitelor, al-Pomilor, Piticuluĭ, Viilor, Cosmăneştilor şi Tehomirul; în partea de S.: Dealul-Radeĭ, al-Samarineştilor, al-Stîrparilor, Tîlveĭ, Covrigilor, Drăganul şi Piscul-Moreĭ.

Văĭ sunt: Valea - Strîmtuluĭ, Valea-Radeĭ, Valea-Mare, Valea-Drăganul şi Valea Cocoruluĭ, ce cad în partea de S.; iar în partea de N., Valea-Strîmtişorul şi Valea-Fătăciuneĭ.

Este udată de apa Jilţuluĭ, ce curge de la V. spre E., primind într'însa Pîrîul - Reziĭ, al Văeĭ-Marĭ, Cocoruluĭ, Strîmtişoruluĭ şi Fătăciuneĭ.

Strîmtul, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, pe muntele Strîmtul, în întindere aproximativă de 400 hect. Se învecineşte la N. cu Apa-Marichiĭ, la E. cu Nămăeşti şi la V. cu rîul Tîrgul.

Strîmtura, *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, com. Sîrbi, spre S. de satul Sîrbi, situat la jumătatea căeĭ Bîrlad-Docolina. Are o populaţie de 90 locuitorĭ.

Strînguleşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Guşoeni, pl. Oltul-d.-j., jud Vîlcea, situată la 4 kil. de cătunul Spîrleni. Are o populaţie de 179 locuitorĭ.

Stroeşti, *com. rur.,* în partea de V. a plăşeĭ Crasna, jud. Putna, aşezată pe şesul şi o parte a dealurilor din stînga pîrîuluĭ Crasna.

Se mărgineşte la N. cu com. Tabălăeşti; la S., cu com. Iepureni şi la V., cu Gugeşti şi Boteşti

Este formată din satele: Stroeşti, Valea-luĭ-Bosie şi Gugeşti, pe o suprafaţă cam de 2864 hect., cu o populaţie de 128 familiĭ, saŭ 694 suflete.

Locuitoriĭ sunt parte răzeşĭ vechĭ şi parte foştĭ clacaşĭ, împroprietăriţĭ după legea din 1864.

Are 3 bisericĭ, deservită de 1 preot.

E înconjurată spre N.-S.-E. de colina Lohan-Crasna şi udată în partea de V. de pîrîul Crasna, iar în cea de E. de pîrîul Lohan.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1600 leĭ 50 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 1200 leĭ, 90 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 355 vite marĭ cornute, 1077 oĭ şi 117 porcĭ.

Stroeşti, *com. rur.,* jud. Gorj, plaiul Vulcan, situată în partea de N. a com. Stolojani.

Se compune din cătunele: Stroeşti şi Rosnoviţa.

Are o suprafaţă de 750 hect., cu o populaţie de 203 familiĭ, saŭ 903 suflete; o şcoală; 3 bisericĭ, fondate: una la 1830, a doua la 1854 şi a treia la 1860 de locuitorĭ, cu 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 70 plugurĭ, 100 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 55 stupĭ; 560 vite marĭ cornute, 290 oĭ, 22 caĭ şi 276 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 745, iar cheltuelile de leĭ 699, 95 banĭ.

Este udată de apa Sohodolul, care la eşirea sa din sat se uneşte cu Jaleşiul şi apoĭ se varsă în Bistriţa.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua vecinală T.-Jiul-Tismana şi prin şoseaua comunală care dă în aceasta.

Stroeşti, *com. rur.,* jud. Vîlcea, plaiul Horezul, compusă din 2 cătune: Stroeşti şi Dianul. E situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cerna, pe dealul Dianul şi pîrîul Cernişoara, la 55 kil. de capitala jud. şi 15 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Cireşul, Pojogi, Slătioara, Mădulari şi Măldăreşti.

Are o populaţie de 3290 locuitorĭ; 3 bisericĭ, una construită la 1869, a doua, foarte vechĭe, şi a treia în cătunul Dianul, reparată la anul 1890; o şcoală mixtă.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1300 leĭ anual.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 47 caĭ, 350 boĭ, 313 vacĭ, 133 capre, 500 oĭ şi 293 porcĭ.

Pe rîul Cerna, în raionul comuneĭ, e o moară pentru măcinat.

Pe coasta de S. a dealuluĭ Măgura, se găseşte multă piatră de var.

In partea de V. a com. este o şosea vecinală, care înlesneşte comunicaţia cu comunele Cireşul şi Slătioara.

E brăzdată de dealul Măgura şi udată de rîurile: Cerna, Cernişoara şi Aninoasa.

Stroeşti, *sat,* cu 742 suflete, pe malul stîng al rîuluĭ Vălsanul, jud şi pl. Argeşul, făcînd parte din com. rur. Costeşti-Stroeşti.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Stroeşti, cu secţia **Româneşti,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bereşti, situat aproape de malul Tazlăuluĭ-Mare, la 3 kil. de satul Bereşti (şcoală). Are o populaţie de 241 locuitorĭ; o biserică, clădită de locuitorĭ la 1842 şi reparată la 1890, cu 2 cîntăreţĭ.

Vite: 7 caĭ, 175 vite marĭ cornute, 50 porcĭ.

Stroeşti, *sat,* pe valea pîrîuluĭ Gornitul, în dreapta Sicneĭ şi în partea de V. a com. Zlătunoaia, pl. Miletinul, jud. Botoşani. In vechime se numea Panţiri. Are o suprafaţă de 471 hect., cu o populaţiune de 166 familiĭ, saŭ 693 suflete; 1 biserică, cu un preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 300 boĭ şi vacĭ, 24 caĭ, 640 oĭ, 70 porcĭ.

Stroeşti (Valea-Vieĭ - Ungureni), *cătun,* al com. Pătîrlagi, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ şi 34 case.

Stroeşti, *sat,* în centrul com. Stroeşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, aşezat lîngă coasta colineĭ Lohan-Crasna, într'o vale deschisă, spre V. Are o populaţie de 41 familiĭ, saŭ 230 suflete; o biserică, făcută la 1854, cu un preot şi 2 dascălĭ.

Stroeşti, *cătun,* com. Stroeşti, plaiul Vulcan, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 546 hect., cu o populaţie de 154 familiĭ, saŭ 658 suflete; 1 şcoală mixtă; 2 bisericĭ, făcute: 1 la 1830 şi cea-l'altă la 1860, de locuitorĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 70 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 35 stupĭ; 400 vite marĭ cornute, 200 oĭ, 12 caĭ şi 200 rîmătorĭ. Pe Dealul-Stroeştilor, situat spre E. cătunuluĭ, sunt plantate viĭ.

Stroeşti (Stroeşti-Sărindaruluĭ), *sat,* făcînd parte din com. rur. Ferbinţi-Stroeşti, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, aşezat între Ferbinţi-d.-s. şi Ferbinţi-Tîrguluĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 908 hect., cu o populaţie de 339 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 309 şi al celor micĭ de 1568.

Stroeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Peştenuţa, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Stroeşti, *cătun,* în com. Năruja, pl. Vrancea, jud. Putna, situat la gura pîrîuluĭ Năruja.

Are o populaţiune de 151 locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Stroeşti, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Văscani, aşezat pe un podiş format din prelungirea dealurilor Usoiul şi Ciumalul şi străbătut de pîrîiaşul Răcea.

Are o suprafaţă de 37 fălcĭ şi 60 prj., cu o populaţie de 205 loc.

Intinderea totală a moşieĭ e de 283 fălcĭ, din care 160 cultivabile, 218 fînaţ şi restul pădure.

Are o şcoală mixtă, înfiinţată în 1865, desfiinţată în 1871 şi reînfiinţată în 1883; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ Mihail şi Gavril.

Iată ce citim în sinodicul bisericeĭ:

> Biserica cu patronul Sf. Voevozĭ Mihail şi Gavril din anexa Stroeşti, a com. Ruginoasa, pl. Siretul, jud. Suceava, a căreia construcţiune este de material vîrtos; şi, după toate cercetările făcute, am aflat că ar fi fost fondată la început de către Ştefan Cel Mare, fostul Domn al Moldoveĭ, apoĭ după un îndelungat timp, fiind ruinată, s'a reînoit şi înzestrat de către răposatul Gavril Enea, ce era pe atuncĭ proprietar al moşieĭ din această anexă, iar de cine s'a sfinţit nu se ştie. Făcut din ordinul . . . etc. etc.

Biserica e deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Ea, ca şi şcoala, se întreţine din fondul donaţieĭ Smaranda Costin, pe lîngă care maĭ are 24 hect. teren de cultură, parte dat după legea împroprietărieĭ din 1864 şi parte dăruit de aceeaşĭ proprietară.

Tradiţia spune că Ştefan Vodă Cel Mare şi Bun, trecînd de la Hîrlăŭ la Neamţu, a poposit pe platoul pe care se află satul, plăcîndu-ĭ foarte mult. Moşia nefiind a nimănuĭ, el o făcu danie luĭ Stroe, unul dintre căpitaniĭ săĭ, care întemeie satul.

Un strănepot al acestuia vîndu moşia luĭ Enea Văleanu, care o dă de zestre fiiceĭ sale Smaranda, căsătorită după Iordache Saranda. Saranda îşĭ mări moşia cu trupul Laiul, cumpărat de la familia Isăcescu şi de atuncĭ începe numirea de Stroeşti-Laiul. Dar el moare şi soţia sa contractează a doua căsătorie cu Costache Comisul, care maĭ adaogă la moşia neveşteĭ sale trupul Ceapa şi o parte din Băiceni pe care le cumpără de la călugăriĭ grecĭ din mănăstirea Neamţu. Neavînd parte nicĭ de al doilea soţ, Smaranda trece în a treia căsătorie cu Mihail Costin din Bucovina care cumpără moşia Făcuţi din jud. Iaşi. Dar moare şi Costin şi, după dînsul, în 1863, şi Smaranda, care, prin testament, a făcut danie pămîntul de cultură obşteĭ locuitorilor din Stroeşti şi Laiul, pădurile, şcoalelor din Tîrgul-Frumos şi casele şi alte veniturĭ, şcoaleĭ şi bisericeĭ din Stroeşti.

Stroeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Vîlcea, plaiul Horezul. Are o populaţie de 2468 locuitorĭ.

Stroeşti, *moşie,* jud. şi pl. Argeşul, proprietatea statuluĭ, pendinte de mănăstirea Bistriţa din Vîlcea. Are o întindere de 3086 pogoane, din care 2500 pogoane pădure.

Stroeşti-Sărindăreanca, *moşie* şi *pădure* a statuluĭ, jud. Ilfov, com. Dridul. Pădurea are o întindere de 875 hectare.

Stroeştilor (Dealul-), *deal,* jud. Vîlcea, la S. de muntele Slătioara, prelungire a culmeĭ Gurguiata. Din acest deal şi Dealul-Măldăreştilor ia naştere rîul Cernişoara. Din dealul Stroeşti, se prelungeşte Dealul-Mare, care merge până aproape de confluenţa Cernişoareĭ cu Cerna.

Stroici-Manoleasa, *sat,* jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Manoleasa, pe moşia Manoleasa, cu 84 familiĭ, saŭ 313 suflete.

Strugari, *sat,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., com. Nadişa.

Strunga, *com. rur.,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman şi la 29 kil. de el. Este formată din satele: Brătuleşti, Criveşti, Fedeleşeni, Găureana, Hăbăşeşti, Movileni şi Strunga, cu reşedinţa com. în Strunga.

Are o populaţie de 2007 locuitorĭ; 4 bisericĭ, din carĭ 2 de zid şi 2 de lemn; o şcoală mixtă.

Veniturile com. este de leĭ 6491, iar cheltuelele, de leĭ 6317.

Aicĭ este staţiunea balneară Strunga.

Strunga, *sătuc,* jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Strunga, pe şoseaua naţională Roman-Iaşi, la 29 kil. de oraşul Roman şi la 13 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Este reşedinţa com. Strunga. Aci e şi staţia balneară Strunga. Importanţa băilor Strunga a făcut ca comuna, care maĭ înainte se numea Hăbăşeşti, să ia numele de Strunga, şi reşedinţa comuneĭ, care era maĭ înainte în satul Hăbăşeşti, să fie strămutată în Strunga. — Aicĭ în timpul sezonuluĭ băilor este un oficiŭ telegrafo-poştal.

Strunga, *staţie balneară,* jud. Roman, la $5^1/_2$ kil. de gara T.-Frumos, la marginea pădureĭ cu acelaşĭ nume, într'o poziţie plăcută, adăpostită de curente. Are o altitudine de 230 m.

Instalaţiunĭ. Băile se fac într'un stabiliment care are o sală mare cu o piscină şi cu 12 cabine pentru împachetare. Căzile şi basinul se încălzesc prin vaporĭ; apoĭ maĭ sunt 12 cabine cu cîte 2 căzĭ pentru băile calde sulfuroase; afară de aceasta există un basin cu apă rece, o sală de hidroterapie sistematică şi băĭ de abur. Se maĭ face:

a) Inhalaţiunĭ cu aer comprimat, indicate contra boalelor nasuluĭ, gîtuluĭ şi urechilor, ca la Reichenhall;

b) Instalaţiĭ de sudaţiĭ, care sunt anexate la băile calde;

c) Masagiŭ şi gimnastică medicală;

d) Cură de lapte şi de zer de capre roşiĭ;

e) Cura Kneip ca la Wörishofen, dirigiată de o persoană specială.

La aceste băĭ se află un otel mare cu 44 camere, alte 3 oteluri maĭ micĭ, apoĭ vile, restaurante, birturĭ. Asemenea există un oficiŭ pentru poştă, telegraf şi telefon.

Transportul de la gara Tîrgul Frumos se face cu tramcare şi trăsurĭ.

Geologia: terenurile aparţin sistemuluĭ miocen din grupa terţiară.

Proprietăţĭ fizice şi analiza chimică. Apa posedă un miros pronunţat de hidrogen sulfurat, este limpede, iar în contact cu aerul devine opalescentă şi maĭ tîrziŭ capătă o coloare galbenă. Reacţiune alcalină pronunţată.

Densitatea 1,001334. Are un gust de pucioasă şi e cam amară. Temperatura apeĭ: $+8^0$ — 12^0 R., pe cînd a aeruluĭ $+17^0$ R.

Intrebuinţare. Din toate izvoarele, treĭ se întrebuinţează pentru băĭ, iar cel alcalin-sulfuros ca intern, fiind indicat în aceleaşĭ afecţiunĭ ca apele de la Eaux Bonnes.

Maĭ este un alt izvor feruginos, care se întrebuinţează şi el ca intern.

Aplicaţiunĭ terapeutice: apele de la Strunga sunt eficace pentru următoarele boale: Erupţiunile herpetice ale peleĭ, Catarul plămînilor saŭ bronchita cronică, Reumatismul, Artrita cronică, Clorosa, Limfatismul, Afecţiunea scrofuloasă, Afecţiunea sifilitică, Metrita cronică, Dipepsia, Morbiĭ chirurgicalĭ, Catarul aparatuluĭ urinar, Caşexiele metalice, Hemoroiziĭ, Exudatele şi învîrtoserile şi Paraliziile.

Numărul bolnavilor pe sezon variază între 250—300, printre care sunt şi bolnavĭ ruşĭ din Basarabia.

Strunga, *vamă,* în vîrful munteluĭ Padia, trecătoare în Transilvania, pe la vama austro-ungară Guţanul, jud. Dîmboviţa.

Strunga-Mică, *potecă* de trecere în Transilvania, jud. Dîmboviţa.

Strungaşul, *pîrîŭ,* în jud. Gorj, com. Novaci, plaiul Novaci. Izvoreşte din plaiul Măgura şi se varsă la N. de cǎt. Novaci-Romani în Gilort. Valea 'ĭ este formată: pe dreapta de plaiul Măgura, ce se desparte din muntele Cerbul; iar pe stînga de Plaiul cel Mare, o altă ramură a plaiuluĭ Măgura. Are o lărgime de $1^{m},50$ şi o adîncime de $0^{m},20$.

Studina, *com. rur.,* în N. plăşeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi; formată din satul Studina (800 locuitorĭ) şi Studiniţa (373 locuitorĭ); aşezată pe un teren şes, lîngă linia ferată şi pe şoseaua Caracal-Corabia, la 21 kil. de Corabia şi la 17 kil. de Caracal.

Are o populaţie de 1173 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 8 cîrciumĭ.

Aci se face, la 8 Maiŭ, un bîlciŭ anual înfiinţat la 1836.

Studina, *moşie* a statuluĭ, lîngă com. Studina, jud. Romanaţi.

Are o pădure de 80 pog., fostă pendinte de mănăstirea Bistriţa, şi o fermă model.

Studiniţa, *cătun,* al com. Studina, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. E separat de satul Studina prin o apă mică, pe care se află şi o moară. Are 323 locuitorĭ.

Stuful, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, situat pe pîrîul Orăşa. Are o populaţie de 194 locuitorĭ şi o biserică catolică, clădită de locuitorĭ la 1868.

Vite: 11 caĭ, 116 vite marĭ cornute, 12 porcĭ şi 8 capre.

Stuhuleţul, *sat,* în partea de N.-V. a comuneĭ Rănceni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o suprafaţă cam de 1001 hect., cu o populaţie de 219 suflete şi o biserică.

Stupari, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ rur. Meidan-Chioi. Se desface din poalele S. ale dealuluĭ Pîrlita, se întinde spre S., într'o direcţie de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plăşeĭ şi cea de V. a com. Curge numaĭ prin pădurĭ şi, după 4 kil. de curs se varsă în valea Boclogea, pe stînga, ceva maĭ sus de tăetura Valuluĭ-luĭ-Traian.

Stuparul, *vîrf de deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Enisala şi anume pe acela al cǎt. săŭ Visterna. E situat în partea de E. a plăşeĭ şi de S.-V. a com. Are o înălţime de 219 m. E punct trigonometric de observaţie de rangul al 2-lea, acoperit numaĭ cu pădurĭ. Domineazǎ satul Visterna, drumul comunal Visterna-Ciamurli şi Babadag-Jurilofca, precum şi valea Ceeliu-Chioi.

Stupărei, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mihăeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, la $3^{1}/_{2}$ kil. de cǎt. Mihăeşti, reşedinţa comuneĭ şi şcoala. Are o populaţie de 146 locuitorĭ. Cade în partea de N.-E. a com. şi e udat de rîul Oltul.

Stupina, *cătun,* în jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., com. Cîrlogani, situat la 4 kil. spre N., aproape de hotarul jud., pe un teren deluros, cu o altitudine de 240 m. d'asupra niveluĭ Măreĭ. Are 30 de locuitorĭ.

Stupina, *trup de pădure* a statuluĭ, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., com. Lungeşti, în întindere de 380 hect., şi, împreună cu trupurile Gîrbovul (350 hect.), Cernişorul (350 hect.) şi Lunca-Stăneştilor (440 hect.), formează pădurea Rîmeşti-Stăneşti.

Stupina - Călugărească (Găgeni-cu-Sforile), *sfoară de moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca, cǎt. Găgeni-d.-s. E proprietate a statuluĭ, pendinte de schitul Ciolanul. Are 38 hect., maĭ toate arabile.

Stupineĭ (Valea-), *vale,* în judetul Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. Şiriul, şi anume pe al cătunuluĭ Erchesec. Se desface din poalele vestice ale dealuluĭ Erchesec; se îndreaptă spre S.-V., brăzdînd partea de S. a

plăşeĭ şi a com., şi după o distanţă de vre o 6 kil., se deschide în valea Cala-Chioi. Este tăiată de calea judeţeană Băltăgeşti-Tichileşti şi Băltăgeşti-Erchesec şi curge printre dealul Olacul, care e la N., şi Zavol-Bair, care este la S. Malurile sale sunt în general puţin înalte şi acoperite în cea maĭ mare parte de verdeaţă şi fineţurĭ.

Sturul, *munte,* în jud. Gorj, la S. hotaruluĭ austro-ungar şi la E. hotaruluĭ jud. Mehedinţi, alăturĭ cu muntele Soarbele. Aparţine locuitorilor din com. Izvarna. Pe el se află pădurĭ şi păşune de vite.

Sturza (Zghiabul), *pîrîŭ,* în jud. Buzăŭ, com. Mînzăleşti. Incepe din muntele Măceşul; udă, curbîndu-se spre E., căt. Cireşul; se lasă spre S. la Dealul-Vrăbieĭ; descrie un arc spre V., de la căt. Zghiabul, până la căt. Poiana-Vîlculuĭ; se lasă iar spre S. şi dă în rîul Slănicul, în faţa căt. Ichimeşti, lîngă muntele Grunjul. El primeşte maĭ mulţĭ afluenţĭ, dintre care maĭ însemnaţĭ, pe partea dreaptă, sunt: izvoarele Braga, Cireşiul, Rugina şi Săratul; iar pe stînga : Găvanul, Coita, Bisoca şi Bădicul. Albia sa e plină de pietre calcaroase; cea maĭ mare parte conglomerate de psilodonĭ şi unio, cu un aspect plăcut şi variat. Aceste pietre, duse de curenţĭ, se întîlnesc maĭ pe toată albia rîuluĭ Slănicul şi maĭ rar în rîul Buzăul şi se întrebuinţează pentru fabricarea varuluĭ şi maĭ cu seamă pentru a face stîncĭ artificiale.

Sturzeni, *sat,* în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, căt. com. Priboiul.

Suat-Iuc, *movilă,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Chioseler, situată în partea de S. a plăşeĭ şi aproape în centrul com., la $1\,^1/_2$ kil. spre N.-E. de Chioseler. Are 158 m. înălţime. A fost punct trigonometric de observaţiune de rangul al 2-lea, dominînd prin înălţimea sa satul Chioseler şi drumurile comunale Chioseler, Ciflicul, Ali-Bei, Chioseler, Idres şi Cuiusul.

Suceava, *judeţ,* numit ast-fel după vechia capitală a Moldoveĭ.

Situaţie şi limite. Aşezat la N. Romînieĭ (N.-V. Moldoveĭ), jud. Suceava este un judeţ de munte, cuprins între Bucovina, Transilvania şi judeţele : Neamţu, Roman, Iaşi şi Botoşani.

In convenţiunea din 2 Iulie 1776, hotarul judeţuluĭ din spre Bucovina se descrie ast-fel : «S'aŭ început de la rîuşorul Teşna-Imputţită, lîngă confiniile Transilvanieĭ, trecînd apoĭ peste Măgura-Caluluĭ, muntele Pietrele-Roşiĭ, unde se întîlnesc treĭ confiniĭ şi unde acuma este despre partea Transilvanieĭ un mare semn de acilă. Pentru marcarea noilor cesiunĭ, s'aŭ pus pe partea dreaptă a ziseĭ columne un noŭ semn de acilă; de acolo coprinzînd pămînturile satuluĭ Condreni, sub jumătatea munteluĭ Lucato un semn de acilă; trecînd apoĭ la muntele Poiana-Vînătoruluĭ, pe vîrful zisuluĭ munte un semn de acilă; de acolo pe locul unde se uneşte rîuşorul Seriscior cu un altul ce se chiamă Valea-Arsă, un semn de acilă. De acolo, lăsînd afară satul Sara-Dorna, şi şesul de fînaţ al aceluiaşĭ sat de la confiniile imperiale până la poala munteluĭ Dealul-Negru, lîngă pădure, un semn de acilă.

«Apoĭ pe coborîşul aceluiaşĭ munte până la pîrîul Neagra-Dorna, în faţa loculuĭ ce se chiamă Pîrîul-Lupuluĭ, un semn de acilă. Rămînînd apoĭ jumătate pîrîuluĭ Neagra-Dorna la Aug. Curte imp. şi cea-l'altă jumătate la înp. p. otom., până la vărsătura pomenituluĭ rîuşor în rîul Bistriţa un semn de acilă.

«Apoĭ de acolo până la locul ce se atinge cu Bistriţa şi cu valea ce se zice de Aramă, la piciorul munteluĭ numit Rarul, un semn de acilă.

«Până la acest punct jumătatea rîuluĭ Bistriţa face marginile imperiale, cea-l'altă jumătate face marginile Porţiĭ Otomane.

«Dar de la Valea-de-Aramă, rămînînd de-a dreapta rîul Bistriţa tot la Poarta Otomană precum şi satul Chiril, iar de-a stînga până la muntele Rarul rămînînd la Aug. Curte imp. stînca crăpată de pe vîrful numituluĭ munte Rarul se întări drept semn distinctiv între amîndouă confiniile.

«De acolo până la muntele Opcina-Chiril, un semn de acilă. De acolo, trecînd pe spinarea munteluĭ Vuron-Clefil şi Capul-Băeşescu, şi cuprinzînd toate pămînturile satuluĭ Stulpicani, până la rîuşorul numit Vadul-Negrileasa, un semn de acilă; de acolo suindu-se iarăşĭ pe munţiĭ Opcina-Ciumerna şi Clătita-Mică pe culmea acestuĭ din urmă munte, un semn de acilă.

«De la muntele Clătita-Mică până la muntele Clătita-Mare, şi pe acesta un semn de acilă; de la muntele Clătita-Mare trecînd pe vîrful şi spinarea munţilor Rătunda, Opcina-Suvorist, mergînd apoĭ înainte pe munţiĭ Opcina, Isachi, Iplesi până la muntele Dealul-Buragul, spre a însemna pămînturile vecine ale satuluĭ Capul-Codruluĭ, pe vîrful pomenituluĭ munte Dealul-Buragul, un semn de acilă.

«Apoĭ lîngă malul stîng al rîu-

luĭ Moldova, un semn de acilă lîngă drumul cel mare care trece de la Capul-Codruluĭ la Baia.

«De acolo, la începul Văeĭ-Somojul, un semn de acilă; şi apoĭ unde intră linia la Valea-Lucăceşti, un semn de acilă.

De acolo prin valea Somojul-Mare, cuprinzînd toate pămînturile satuluĭ Zăhăreşti, dinaintea satuluĭ Liten-Mica, un semn de acilă; de aicĭ, mergînd înainte pe valea Somojuluĭ-Mare, până la locul unde intră în valea Bonieĭ, un semn de acilă, şi apoĭ pe lîngă aceeaşĭ vale până la o distanţă, un semn de acilă.

«De la acel punt, trecînd inainte şi lăsînd afară satele Bonieşti şi pămînturile luĭ până la muntele Bonieşti, pe vîrful numituluĭ munte, un semn de acilă.

«De acolo, prin valea Samosmica, un semn de acilă, apoĭ trecînd în faţa satuluĭ Reasca, la Samosmica şi la valea zisă Rugina, un semn de acilă.

«Din locul acela suind muntele Vuron-Dumbrava-Resu, pe vîrful zisuluĭ munte, un semn de acilă.

«De acolo, lăsînd afară satul Mireşti cu pămînturile sale de la marginile Imperiale, pe muntele Mireşti, unde începe valea Racova, un semn de acilă; mergînd înainte pe valea aceasta până la satul Siliseni unde se varsă apa Balta-Satuluĭ în rîul Suceava, care trece pe dinaintea satuluĭ Siliceni, un semn de acilă». («Uricariul», vol. IV, p. 255 256).

Topografie, Orografie şi Idrografie. Forma teritorială a judeţuluĭ Suceava este foarte neregulată. Lung de 170 kil. şi lat la mijloc numaĭ de 40 kil., înfăţişează o prelungire a Carpaţilor răsăritenĭ pornind de la V. judeţuluĭ, din vîrfurile Pietrele-Roşiĭ, Budacul şi Raraŭl şi scoborînd treptat—treptat până lîngă Cotnari şi Tîrgul-Frumos. Jumătatea judeţuluĭ aflătoare de a dreapta Moldoveĭ e numaĭ munţĭ, iar cea din stînga eĭ, dealurĭ şi coline.

In jud. Suceava nu sunt de cît două şesurĭ: al-Siretuluĭ şi al-Moldoveĭ. Străbătut de la N. spre S. de rîurile Siretul, Moldova şi Bistriţa (v. a. n.), cu numeroşiĭ lor afluenţĭ; udat de peste 635 pîrae, prezintă o mulţime de şirurĭ şi vîrfurĭ de munţĭ şi dealurĭ îmbrăcaţĭ în mare parte de pădurĭ.

Cele maĭ însemnate vîrfurĭ de munţĭ sunt: Raraŭl, Budacul, Intre-Borcĭ, Lucaciul, Grinţieşul-Mare, Pietrosul - Bogolin, Grinţieşul - Broşteni, Scăricica, Barnarul, Pietrosul, Slopăţul şi alţiĭ (v. a. n.). Numărul munţilor şi vîrfurilor de munţĭ din judeţ se urcă la 344.

Iazurĭ maĭ însemnate: Călugăruluĭ, Tîrguluĭ, Ciorsaci, Basarabi, Arghireĭ şi Dolheşti, formate de Şomuzul-Mare; Giurgeşti şi Valea-Gloduluĭ, formate de Şomuzul-Mic (v. a. n.).

Cîte pîrae sunt, atîtea sunt şi văile din judeţ.

Suprafaţa jud. Suceava este de 475000 hect.

Populaţia judeţuluĭ este de 129687 locuitorĭ (1900).

Agricultura şi ocupaţiunile locuitorilor. In jud. Suceava se face puţină agricultură. Semănăturile părţeĭ judeţuluĭ din dreapta Moldoveĭ nu ajung nicĭ pentru trebuinţa populaţiuneĭ, iar de la Broşteni în sus se samănă numaĭ puţinĭ cartofĭ. Sunt comune întregĭ în care nu găseştĭ un plug. Munteniĭ îşĭ aduc hrana de prin tîrgurile Fălticeni, Neamţul şi Piatra, pe caĭ. Eĭ se ocupă cu exploatarea pădurilor, fabricatul draniţiĭ, a doniţelor, plutăritul, şi creşterea vitelor.

Grîuluĭ nu-ĭ primeşte de cît în plăşile Siretul-d.-s. şi Siretul d.-j., şi întru cîte-va pe Şomuzurĭ. Cu plugăria se dedaŭ locuitoriĭ din stînga Moldoveĭ. Viĭ sunt numaĭ în jurul Cotnarilor pe la Stroeşti-Laiul, Costeşti şi Hărmăneşti, 262 hect.

Micĭ încercărĭ de a cultiva viĭ s'aŭ făcut în satele: Hîrtopul, Valea-Gloduluĭ, Bădiliţa, etc.

In cele maĭ multe sate, aproape fie-care casă îşĭ are grădiniţa sa de pomĭ roditorĭ, iar merele, perele, şi prunele de Rădăşeni sunt vestite în toată Moldova.

Satul posedă în judeţul Suceava 15 moşiĭ, care aduc un venit anual de aproape 250.000 leĭ.

Pădurile de munte adăpostesc mult vînat.

Vite: 75967 capete de vite marĭ cornute, 116253 oĭ, 14335 caĭ, 523 capre, 33855 porcĭ (1901). Locuitoriĭ posedă 7679 stupĭ cu albine.

Industria judeţuluĭ a început a progresa de la instituirea Domeniuluĭ Coroaneĭ şi construirea linieĭ-ferate Fălticeni-Dolhasca. S'aŭ făcut pe Domeniul Coroaneĭ şi pe moşia Broşteni, a M. S. Regeluĭ frumoase instalaţiunĭ forestiere şi acum sunt herastrae de cherestea maĭ sistematice şi pe moşiile: Sasca, Baia şi Bogdăneşti.

In Fălticeni sunt fabricĭ de pielărie, cleiŭ, aba, cărămidă, lumînărĭ şi săpun. Insemnatele morĭ de la Ciorsaci, Moara-Doftoruluĭ şi Zavul, produc făină mult căutată. Tot în jud. se fabrică renumita brînză de Broşteni şi untul de Dorna.

Căĭ de comunicaţie. Judeţul Suceava e străbătut de liniile ferate Paşcani Iaşi, Paşcani-Roman-Bucureşti, Paşcani - Burdujeni şi Dolhasca-Fălticeni, în lungime totală de 111 kil., avînd şapte staţiĭ: Fălticeni, Basarabi,

Liteni, Dolhasca, Heciŭ-Lespezi, Pășcani, Ruginoasa și o haltă, Muncelul.

Șoselele principale sunt: Cele naționale Bunești-Fălticeni, până în hotarul jud. Roman, 65 kil. și Fălticeni-Cornul-Lunceĭ-Broșteni-Dorna, peste 120 kil. Cele județene: Dumbrăvița-Neamțul (18229 m.), Moțca-Pășcani-Tîrgul-Frumos (31857 m.), Fălticeni-Dolhasca (24560 m.) și Ciorsaci-Liteni (31870 m.). Afară de acestea maĭ toate comunele sunt legate prin șosele comunale.

Pe Salasa, există o linie îngustă de drum de fer, în lungime de 20 kil. și alta tot atît de lungă pe Suha-Mică, cum și o linie funiculară (1500 m.) peste Ciumerna (munte) pentru exploatarea pădurilor de pe Domeniul Coroaneĭ. Cale fluvială este Bistrița (v. a. n.).

Impărțirea administrativă. Jud. Suceava până la 1886 era împărțit în patru plășĭ: Șomuzul, Moldova, Muntele și Siretul. In anul arătat se formară numaĭ treĭ plășĭ, alipindu-se cele d'întîĭ două sub numele de Șomuzul-Moldova; în 1892, s'aŭ făcut șase plășĭ și anume: 1. Muntele, cu reședința sub-prefectureĭ în Broșteni; 2. Moldova-d.-s., cu reședința în Cornul-Lunceĭ, (com. Mălini); 3. Moldova-d.-j., cu reședința în Ciumulești; 4. Șomuzul, cu reședința în Giurgești; 5. Siretul-d.-s., cu reședința în Tîrgușorul-Lespezi și 6. Siretul-d.-j., cu reședința în Tîrgul-Pășcani. Acum jud. e format din 3 plășĭ: Moldova-Șomuzul, Siretul și Muntele.

Județul Suceava se compune din o comună urbană, Fălticeni, și 38 comune rurale, formate din 185 sate.

Marca județuluĭ este treĭ brazĭ, semnul întinselor sale pădurĭ de rășinoase.

Cultul. Face parte din eparhia Iașilor. In tot județul sunt 3 mănăstirĭ și 4 schiturĭ ortodoxe, 2 mănăstirĭ lipoveneștĭ, 138 bisericĭ ortodoxe, 2 bisericĭ catolice, 3 lipoveneștĭ și o mulțime de case de rugăciune ovreeștĭ; 115 preoțĭ și 3 diaconĭ ortodoxĭ.

Mănăstirile din județul Suceava sunt: Probota, Rîșca și Slatina și schiturile: Rarăul, Boureni, Preutești și Brătești; afară de aceste, maĭ sunt mănăstirile lipoveneștĭ de călugărĭ și de maicĭ din Manolea.

Justiția. Are un tribunal și 3 judecătoriĭ de ocoale.

Invățămîntul. In județul Suceava sunt: un gimnasiŭ clasic în Fălticeni, «Alecu Donicĭ», înființat în 1870; 2 școale primare urbane de băețĭ și 2 de fete în Fălticeni; o școală primară urbană mixtă, întreținută de Direcția Căilor Ferate Romîne în Gara-Pașcani; 75 școale rurale mixte și 6 de cătun, frecuentate în 1899—900 de 3520 copiĭ.

Serviciul sanitar. In jud. Suceava sunt treĭ spitalurĭ, din care: 2 în Fălticeni: Stamati-Județean cu 26 paturĭ și cel izraelit cu 15 paturĭ; și unul rural în Mănăstirea Slatina, cu 40 paturĭ.

Ca locurĭ istorice, avem: Baia, cu cele treĭ bisericĭ ale sale: Săsească, Albă și a luĭ Rareș; Bogata, Ruginoasa, Dolhești (biserica), Boureni, Horodniceni, Movila-luĭ-Răvzan și toate localitățile cu numele de Cetățuia, Cetățaua saŭ Mănăstioara (v. a. c.).

Din trecutul județuluĭ Suceava. Indată după răpirea Bucovineĭ, în amintirea unuia dintre județele pierdute în capitala căruia își avusese cuibul, acel

> Șoim voinic și tare,
> Ce ținea pieptul la hotare
> Ca un zid de apărare,

se reînființă jud. Suceava, luîndu-se parte din județele: Botoșani, Hîrlăuluĭ și Cîrligătureĭ (ultimul avînd reședința în Tîrgul-Frumos), Romanuluĭ și Neamțuluĭ.

Isprăvnicia județuluĭ fu instalată maĭ întîĭ în satul Rădășeni și, maĭ tîrziŭ, întemeindu-se tîrgul Șoldănești, zis apoĭ Fălticeni, se mută aci.

Locul ocupat de jud. Suceava a fost locuit în cele maĭ vechĭ timpurĭ; dovadă despre aceasta sunt mormintele și uneltele de piatră (topoare, dălțĭ) găsite în diferite localitățĭ ale județuluĭ numite Cetățuĭ și peșterile de pe Pîrîul-Lupuluĭ din apropierea satuluĭ Manolea.

Cel d'întîiŭ popor amintit de istorie ce l'ar fi locuit ar fi fost Neuriĭ, făcînd ast-fel parte din Neurida, care a fost devastată de Darius, cînd acesta urmărea pe Sciţĭ. (Herodot, IV, p. 125).

Pe timpul Dacilor, cam prin aceste locurĭ întîlnim pe Jazigĭ, care nu prea duceaŭ casă bună cu Daciĭ, căcĭ nu voiră să se lupte în contra Romanilor și, drept pedeapsă, Daciĭ le răpiră o parte din pămînt.

Iazigiĭ se văd pe columna luĭ Traian venind ceĭ d'întîiŭ să facă închinarea lor împăratuluĭ.

In timpul năvălirilor barbare, slavoniĭ ocupaŭ jumătatea E. a județuluĭ, dovadă numele multor rîurĭ, dealurĭ și localitățĭ din județ, cum și numeroasele expresiunĭ cu derivație slavonă. Poate că chiar Cumaniĭ să fi ajuns cu domnia și episcopatul lor până prin aceste locurĭ.

Pe timpul voivodatelor, parte din județ făcea parte din al Cîmpul-Lunguluĭ și parte din al Neamțuluĭ. Cînd Dragoș descălecă pe șesul Moldoveĭ (1288) îl găsim tributar regeluĭ Ludovic al Ungarieĭ, care dăruește pe Balc, fiul luĭ Sas, pentru sluj-

bele făcute în combaterea trădătoruluĭ Bogdan, al doilea descălicător şi întemeietor al Moldoveĭ ca stat ne-atîrnat (1348).

Uniĭ Cronicarĭ însă aŭ fost de părere că, pe timpul descălecăreĭ luĭ Dragoş, el ar fi găsit aceste locurĭ cu totul deşerte de locuitorĭ, din cauza învaziuneĭ barbarilor. Dragoş descălică într'o ţară ce rămăsese pe alocurea pustie, în urma goaneĭ Tătarilor, din părţile Măriĭ-Negre, de către Ludovic Regele Ungarieĭ.

Această însă nu e adevărat; dovadă o geografie rusească anterioară anuluĭ 1347 în care se arată ca existînd oraşele Baia şi Suceava.

Saşiĭ, zice d-l Gr. Tocilescu, («Ist. Rom.», p. 58) fură descălicaţĭ pe lîngă rîul Moldova de către Alexandru-cel-Bun.

Inainte de Ştefan-cel-Mare «toţĭ munţiĭ cu carĭ se închide Moldova acum», decĭ şi aĭ Suceveĭ, «eraŭ sub stăpînirea Ardealuluĭ» (D. Cantemir, «Descrierea Moldoveĭ», edit. 1865 Iaşi, p. 50—51). In 1465 se întîmplă lupta de la Baia.

In 1476, după lupta de la Valea-Albă, «Turciĭ s'aŭ întors spre Suceava, şi aŭ ars tîrgul, şi apoĭ s'aŭ învîrtejit înapoĭ, prădînd şi arzînd ţara,» — decĭ şi judeţul nostru («Letop». Ţăreĭ, Tom. I, p. 165).

Fu prădat de Turciĭ luĭ Hroiot, în 1485, ce veniaŭ cu planul a înlocui pe Ştefan-cel-Mare; pustiit de Polonĭ, drept răzbunare pentru devastarea Pocuţieĭ, de către Bogdan cel încrucişat. Asemenea de Tătarĭ fu prădat în diferite rîndurĭ.

Fu băntuit de Turciĭ Sultanuluĭ Soliman, de Tătarĭ şi Polonĭ în 1538, cînd fu răsturnat Petru Rareş din I-a domnie. De furia prădătorilor nu scăpă de cît cînd «veniră boeriĭ la Suceava şi se aruncară la picioarele Sultanuluĭ, care-ĭ primi şi-ĭ iertă ca pe nişte robĭ».

Pe timpul luĭ Petru Rareş «satele se compuneaŭ din colibe păstoreştĭ şi ogaşe fără îngrăditurĭ; iar casele ţărăneşti puţin ridicate de la pămînt, făcute din lemn de pădure, lipite cu lut şi acoperite cu paĭe saŭ trestie.» După fuga luĭ Petru Rareş la Ciceŭ, Turciĭ «multă pradă şi scădere făcînd Ţăreĭ, şi călcînd-o aŭ ajuns până la Suceava cu mare urgie şi pedeapsă tuturor locuitorilor.

La 1561, fu cutreierat de oastea compusă din aventurierĭ şi oamenĭ fără căpătîiŭ adunaţĭ din lumea întreagă, cu care Iacob Eraclide veni şi alungă pe Lăpuşneanu, luîndu-ĭ locul în domnie.

Fu băntuit de foametea cea mare de la 1574 şi 1575, pe timpul domnieĭ luĭ Petru Schiopul.

Pustiit de Polonĭ şi Tătarĭ, ce veniaŭ să susţină pe Irimia Movilă (1595), dar carĭ fug la auzul apropiereĭ luĭ Mihaĭ Viteazul care, cu repeziciunea fulgeruluĭ trece prin judeţul nostru şi-şĭ pune tabăra lîngă Suceava.

Prădat de Tătarĭ, prietiniĭ luĭ Vasile Lupu, de două orĭ: pentru a doua oară, la 1650, cînd luasă cu eĭ din toată Ţara peste 20000 de oamenĭ robĭ.

In 1673, sărăcit de oştile turceştĭ şi polone ale luĭ Sobieschi.

Constantin Cantemir trimite pe Tătariĭ luĭ Bech Mîrza să pedepsească pe Cîmpulungenĭ pentru ne-ascultare, care Tătarĭ, trecînd pe aci «multă stricăciune şi pradă şi robie aŭ făcut, şi mult dobitoc de vite aŭ scos».

Craiul Sobieschi năvăli în Ţară spre Iaşi: «iar Cantemir-Vodă 'l-aŭ gonit pe Craiul cu Tătariĭ până la Hărmăneşti pe Siret. Atuncĭ aŭ ars Leşiĭ şi Tătariĭ multe curţĭ la ţară şi la Iaşi...» între altele şi pe cele din «Ruginoasa, Cosmeşti, Purcileşti, în Stolniceni şi în Păşcani şi pe alte locurĭ multe».

Cutreerat de oştile suede ale luĭ Carol XII, (pe timpul domnieĭ a II-a a luĭ N. Mavrocordat) care în iarna anuluĭ 7220 (1712) iernează în Suceava, Neamţu, Bacăŭ, etc.

Pe timpul luĭ Nicolae Mavrocordat, Austriaciĭ făcură prima încercare de înaintare spre Bucovina, răsluind o parte din Bucovina de pe la graniţa Dorneĭ; dar se retraseră la protestările Domnuluĭ şi ameninţarea cu războiŭ din partea Turcieĭ.

După 1716, în timpul domnieĭ luĭ Mihaĭ Racoviţă, fu ocupat de Nemţĭ, «iar Moldoveniĭ, făcîndu-se una cu catanele, cu marĭ cu micĭ, prădaŭ, jefuiaŭ unul pe altul, mănăstirile pre sub munte, casele boereştĭ cît ţinea pre Siret şi pre cîţĭ nu se închinaŭ lor, să ţină cu dînşiĭ. Ţineaŭ drumurile, colnicele; mîncaŭ, stricaŭ şi jăcuiaŭ...» («Letopiseţele Ţăreĭ», tom. III, p. 65).

Dar, după ce Nemţiĭ fură bătuţĭ şi alungaţĭ din Caşin şi din ţinutul Putneĭ, Mihail Racoviţă fu trimis de Turcĭ să sprijinească răscoala Ungurilor din Transilvania.

Racoviţă, în fruntea oardelor de Tătarĭ, pătrunde pe aci şi pe la Cîmpulung şi Dorna în Transilvania.

Ast-fel, după prădăciunile Nemţilor, urmară ale Tătarilor, poate maĭ vajnice ca ale celor d'întîiŭ.

Tot pe timpul luĭ Racoviţă, spun cronicele, că a fost «foamete, ciumă, omor, bocete şi vaete în toate părţile. Pe urma acelora lovit-aŭ boală în dobi-

toace».(«Letopiseţe», tom. III, p. 125). Prin cartea din 7226 (1718), April 24, Mih. Racoviţă desfiinţă solăritul ce apăsa rău pe săracii din jud. Suceava; căcĭ zice acel hrisov: «Facem ştire cu această carte a Domnieĭ mele cuĭ i se cade a şti, pentru rîndul solărituluĭ, ce aveaŭ obiceiŭ cămăraşiĭ de ocnă pănă acum de luaŭ solărit de pe o parte de loc de la ţinutul Suceveĭ, şi o vindea acea slujbă şi cămăraşiĭ de ocnă la ciocoiĭ ţinut, drept 40 saŭ 50 de leĭ şi apoĭ aceĭ ciocoĭ făceaŭ multe supărărĭ săracilor, ba luaŭ de la tot omul şi de la femeĭ sărace şi de la babe bătrîne şi neputincioase, tot cîte un ort de cap, şi borfăia pe toţĭ săraciĭ cu acel obiceiŭ, de le lua şi straele de pe dînşiĭ...» («Uricariul» de T. Codr., vol. V, p. 254—255, Iaşi 1862).

In 1776, Grigore Ghica, văzînd că toate încercările luĭ de a se strica convenţiunea, prin care se vindea Bucovina, sunt zadarnice, face o ultimă silinţă şi voeşte să scape din prada răpitorilor măcar Suceava, vechia capitală a Moldoveĭ, dar nicĭ aceasta nu 'ĭ-a fost dat ca să împlinească şi ast-fel se face şi delimitarea aceasta nenorocită prin care Moldova maĭ pierde încă 46 sate peste linia ce fusese hotărîtă prin convenţiune.

De jud. Suceava, pe la începutul secoluluĭ acesta, maĭ ţinea o plasă: Berhometele, cu 2 tîrgurĭ: Burdujeni şi Vlădeni.

Suceava, *rîŭ*. Izvoreşte din Vîrful-Lucineĭ, cota 1590 m. asupra Măreĭ-Negre, pendinte de culmea Munţilor-Negri din Bucovina. La început, curge în direcţiune de la S. spre N., apoĭ se întoarce spre E., pănă la Rădăuţi, unde formează un şes larg de aproape 15 kil.; de la Rădăuţi, ia direcţiunea spre S.-E., udînd partea de E. a oraşuluĭ Suceava; iar de aci, formînd frontiera Ţăreĭ pănă la satul Ştirbăţul, continuă în aceeaşĭ direcţie, formează hotar de judeţ între Botoşani şi Suceava, pănă la satul Roşcani, la confluenţa sa cu Siretul.

Rîul Suceava atinge teritoriul Romînieĭ chiar la confluenţa sa cu pîrîul Mitocul, situat la 700 m. la S. satuluĭ Iţcani-Noĭ; din acest punct, frontiera se desparte spre N., urmînd cursul pîrîuluĭ Mitocul, iar spre S. urmează albia rîuluĭ Suceava şi după un parcurs de 33 kil. lasă pe stînga hotarul dintre judeţele Botoşani şi Suceava, şi urmînd aceeaşĭ direcţie pe o distanţă de 2 kil., 400 m., ajunge la stîlpul de frontieră No. 49, situat la N. satuluĭ Ştirbăţul. Aci, frontiera părăseşte rîul Suceava şi se îndreaptă spre S.-V., pe un canal anume construit, lung de 550 m. şi, trecînd pe lîngă pichetul No. 1, dă în pîrîul Racova (Suceviţa), care formează aci o baltă, numită Balta-Satuluĭ; iar Suceava, după o scurgere de 2 kil., 200 m., este străbătută de hotarul judeţelor Botoşani-Suceava, pe care îl primeşte maĭ la vale, la 1 kil., 800 m.; de aci rîul formează hotarul acestor judeţe pe o distanţă de 5 kil., 600 m., pănă la confluenţa cu Siretul, la satul Roşcani, pendinte de com. Fîntînelele, jud. Botoşani.

Afluenţĭ, pe dreapta: pîrîul Racova (Suceviţa) care formează şi frontiera Ţăreĭ; Pîrîul-Lutuluĭ, a căruĭ confluenţă cu Suceava o are la S. satuluĭ Ştirbăţul; Pîrîul-Budăĭ, la satul Liteni; — pe stînga: pîrîul Mitocul, pe care este şi frontiera Ţăreĭ şi a căruĭ confluenţă cu Suceava, o are la 700 m. spre S. de satul Iţcani-Noĭ şi Pîrîul-Mercuilor.

Şesul Suceveĭ, pe tot parcursul săŭ despre Romînia, are o lărgime ce variază între 1—3 kil.; este acoperit de număroase bălţĭ şi anume: Balta-luĭ-Balan, Balta-Grajduluĭ, Balta-Halia, Ochiul-cel-Mare, Cotul-Bursuci, Balta-Rupta, Cotul-Cepureĭ, Cotul-luĭ-Roman şi Cotul-cu-Piatră. Este de remarcat că şesul Suceveĭ se întinde numaĭ în partea stîngă a rîuluĭ, partea dreaptă fiind rezemată pe dealurĭ a căror înălţime este pănă la 300—400 m. asupra Măreĭ-Negre..

Insule. — De la intrarea sa în Ţară şi pănă la confluenţa cu Siretul, rîul Suceava formează 9 insule micĭ, considerate maĭ mult ca nişte bancurĭ de nisip şi a căror suprafaţă este supusă modificărilor aduse de curentul apeĭ.

Localităţĭ: pe dreapta satele: Ştirbăţul, Humăria şi Liteni, din jud. Suceava; — pe stînga, satele: Cotul-Teseuţi, Prelipca, Vereşti, Hancea şi Roşcani, din jud. Botoşani.

Trecătorĭ. In tot parcursul rîuluĭ Suceava trecerea pe acest rîŭ se face prin vad şi anume pe la satele limitrofe; posedă un singur pod de fer, la N. satuluĭ Humăria şi peste care trece linia ferată Dolhasca-Vereşti.

Natura curentuluĭ. Suceava curge în regiune muntoasă 55 kil. de la obîrşie şi pănă la Vîlcovul, iar de aci în regiune de şes încă 55 kil. pănă la frontiera Romînieĭ, de unde urmează încă o curgere de 43 kil. pănă la confluenţa sa cu rîul Siretul. In total, lungimea rîuluĭ Suceava este de 153 kil.

Cursul săŭ este foarte repede şi zgomotos în regiunea muntoasă şi foarte liniştit în regiu-

nea de şes; iar inclinaţia albieĭ sale este de aproape 0,90 cm. pe kil.

Cotele luate cu ocazia ridicăreĭ Hărţeĭ Ţăreĭ pe ambele malurĭ ale Suceveĭ sunt următoarele: 282 m. la confluenţa cu Mitocul, unde rîul atinge frontiera; 267 m. la satul Prelipca, pendinte de com. Burdujeni; 256 m. la Vereşti; 250 m. la confluenţa cu pîrîul Racova (Suceviţa), şi 240 m. la confluenţa cu Siretul.

Lăţimea. — Rîul este sprijinit, aproape în tot parcursul săŭ, de malurĭ bine pronunţate şi pe care nu le debordează de cît pe timpul ploilor marĭ; lăţimea medie a acestuĭ rîŭ este: 20 m. la confluenţa cu pîrîul Mitocul; 30 m. la satul Prelipca; 40 m. la Vereşti; 50 m. la confluenţa cu Racova (Suceviţa) şi tot atît la confluenţa cu Siretul.

Adîncimea variază în raport cu timpul ploios saŭ secetos; totuşĭ adîncimea apeĭ sale permite trecerea prin vad şi nu e întreruptă de cît cînd apele vin marĭ.

Bogăţiĭ. — Valea Suceveĭ, ca şi valea Siretuluĭ, este una din cele maĭ bogate văĭ ale Romînieĭ, de şi populaţia este mult maĭ restrînsă ca pe alte văĭ; produce tot felul de cereale şi de bună calitate; bălţile conţin peşte în abundenţă; tot după această vale se recoltează o bună cantitate şi calitate de fîn, în afară de locurile pentru păşunatul vitelor.

Pădurĭ sunt puţine, şi aceste nu se exploatează de cît pentru nevoile locale.

Comunicaţiĭ. — Linia ferată Dolhasca-Vereşti-Burdujeni, şi care străbate Suceava la N. satuluĭ Liteni, pentru a trece pe malul stîng, urmăreşte de-aproape acest mal, pănă la frontieră.

Ca şosele, această vale nu posedă de cît acele ce pleacă din Vereşti spre satele Salcia, Dumbrăveni şi Băluşeni; în schimb, această vale posedă o mulţime de drumurĭ ordinare, care înlesnesc comunicaţia aproape în toate direcţiunile eĭ şi sunt menite a satisface toate nevoile transportuluĭ de orĭ-ce natură.

Geologia văeĭ rîuluĭ Suceava. — Suceava izvoreşte din banda de *flysch* saŭ *gres carpatic* superior numit *schisturĭ de Şipot,* de la cunoscuta cascadă din localitatea *Şipot Camerale,* unde rîul se aruncă peste un dig de gresiurĭ negre silicioase, ce traversează patul săŭ.

Cît curge prin zona de flysch, valea sa e strîmtă, cu puţine aluviunĭ, şi numaĭ de la *Straja* se lărgeşte.

De la Şipot Camerale şi pănă la Rusca, întîlnim o succesiune complectă de flysch studiată de C. M. Paul.

1. *Schisturĭ negre silicioase,* plecate spre N.-E.

2. *Schisturĭ roşiĭ silicioase,* cu aceiaşĭ înclinaţiune.

3. *Gresiurĭ compacte cu ciment silicios,* ridicate pănă la verticală şi apoĭ plecîndu-se spre S.-V.

4. *Schisturĭ negre silicioase.*

Aceşte 4 nivele, sunt cuprinse în etajul *Schisturilor de Şipot* raportate la partea **superioară a gresiuluĭ carpatic**, cu probabilitate **eocen.**

Maĭ departe întreaga serie pănă la Rusca se pleacă spre S.-V. şi avem:

5. *Gresiurĭ grosiare.*

6. *Gresiurĭ fine compacte.* Ambele, cuprinse în *gresiul carpatic mediŭ.* (**Cretaceŭ superior** şi **Gault**).

7. *Schisturĭ albastre* şi *gresiurĭ calcare* cu *hieroglyphe de la Plosca* (Schisturile de Ropianka = Schisturile de Tetschen, Neocomian).

8. Alternanţă de *gresiurĭ grosiare şi schisturĭ* cu *hieroglyphe* de la Seletin (equivalent cu calcarul de Tetschen, Neocomian).

Nivelul 7 şi 8 formează **gresul carpatic inferior** saŭ **Neocomian.**

De la Rusca şi pănă la Baltin, Suceava curge pe flyschul inferior; iar de aci pănă maĭ jos de Sadeŭ, pe flyschul mediŭ, pentru a intra din noŭ în flyschul inferior, pănă la confluenţa cu Putna.

Avem de semnalat la Straja, presenţa unor *marne hydraulice,* care se exploatează pe o scară destul de întinsă, pentru a fabrica ciment. Marnele alternă cu bancurĭ de gres calcar cu *hieroglyphe* şi conţin numeroase fucoide *Cylindrites* şi foarte marĭ *Zoophycos.* Ele represintă *schisturile de Ropianka.*

De la confluenţa cu Putna, Suceava intră în *Neogen,* represintat prin terenul *Sarmatic* şi aşterne pe el aluviunile sale pănă la confluenţa cu Siretul.

Valea sa ia o deschidere foarte mare maĭ cu seamă de la confluenţa cu Bîlca şi pănă la acea cu Suceviţa, dînd naştere la un întins platoŭ, format din o terasă pleistocenă, cu prund la bază şi deasupra loess, pe care e zidit oraşul Rădăuţi.

De aci şi pănă la Burdujeni valea e maĭ îngustă, avînd numaĭ pe stînga o terasă redusă, iar pe dreapta curge pe lîngă păturile sarmatice.

In general, acest etaj în părţile joase, e format din *argilă,* ce se vede pe vălcelele afluenţilor, pe cînd în părţile superioare, din *nisipurĭ şi gresiurĭ cu Ceriţĭ* saŭ un *calcar oolitic,* care e bine desvoltat la Burdujeni cu *Ervilia podolica* Eich.

Acest nivel formează colinele care sunt învălite de un loess de platoŭ, numit de geologiĭ austriacĭ *Berglehm* saŭ *Lehmplateau*.

In asemenea condițiunĭ, Suceava intră în Țară și curge până la confluența sa cu Siretul.

Suceveni, *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdana, pe pîrîul Bogdana, spre E. de satul Bogdana. Are o populație de 1258 locuitorĭ.

Sucevița (Racova), *pîrîŭ* ce izvorește din partea de E. a dealuluĭ Pîrlița și după un porcurs de 1000 m. primește pe stînga Pîrîul-Obîrșieĭ, la frontiera dintre Bucovina și Romînia. De la această confluență, pîrîul Sucevița urmează direcțiunea spre E. și după o distanță de 6100 m. se varsă în Suceava după ce maĭ întîiŭ a străbătut satul Știrbățul. Pe acest pîrîŭ se află frontiera dintre Romînia și Bucovina.

Pe dînsul se află pichetele romîneștĭ 1, 2 și 3. Este alimentat pe dreapta de pîraele: Avram, Sabouluĭ și Mălăiștea.

Udă în calea sa satele: Racova-din-Vale și Știrbățul.

Are cota la obîrșie 437 m., iar la confluența cu Suceava, 250 m.

Sudiți, *com. rur.,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomița, între comunele Frățilești și Mărculești.

Este formată din satul Sudiți și din cătunele (tîrlele): Teșila-Mare, Batogul, Grecul, Perișorul, Obeada, Caramanul, Sarageaua, Mășăli și Pușul-Noŭ.

Teritoriul comuneĭ, cu o suprafață de 16400 hect., din care 100 hect. pădure, se întinde din rîul Ialomița spre S., pe cîmpul Bărăgan, și coprinde două moșiĭ: Berlești-Popești, cu 14000 hect., proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Slobozia; și Popeni, cu 2400 hect., proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din București.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietărițĭ pe moșie 130 locuitorĭ și după legea din 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 14; iar neîmproprietărițĭ maĭ sunt 195 locuitorĭ.

Are o populație de 2390 locuitorĭ; o școală mixtă, și o biserică, cu 2 preoțĭ și 2 dascălĭ.

Pe partea de S. a teritoriuluĭ comuneĭ trece calea ferată București-Fetești.

Sudiți (Cacaleți-Vechĭ), *cătun,* al com. Gherăseni, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ și 61 case; are sub-diviziunile: Geavleți și Șopîrliga.

Sudiți, *cătun* al com. Zilișteanca, jud. Buzăŭ, situat pe moșia Slobozia, și avînd 380 locuitorĭ.

Sudiți, *sat,* făcînd parte din com. rur. Meri-Petchi - Netezești, pl. Mostiștea, jud. Ilfov, situat spre N. de cât. Nuci.

Se întinde pe o suprafață de 481 hect., cu o populație de 656 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Numărul vitelor marĭ e de 534 și al celor micĭ, de 1425.

Sudiți, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Fundul-Crăsani, situat pe țărmul drept al rîuluĭ Ialomița și sub coasta cîmpuluĭ Bărăganul.

Se maĭ numește și Crăsani-d.-s.

Are o populație de 90 familiĭ; o școală mixtă.

Vite: 200 caĭ, 160 boĭ, 128 porcĭ, 20 capre și 700 oĭ.

Sudiți, *vechie numire a cătunuluĭ* Gura-Vaduluĭ, din com. Tohani, jud. Buzăŭ.

Suduleni, *sat,* jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița-Ialomița, cât. com. Izvoarele.

Suești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cermegești, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 204 locuitorĭ și o biserică.

Suha, *sat,* pe moșia și în com. Mălini, jud. Suceava, așezat pe țărmul stîng al pîrîuluĭ Suha-Mare.

Vatra satuluĭ ocupă 132 fălcĭ, cu o populație de 782 locuitorĭ.

Improprietărițĭ în 1864 sunt: 11 fruntașĭ, 41 pălmașĭ și 42 codașĭ, stăpînind 328 1/2 fălcĭ.

Drum principal e numaĭ unul ce merge la Fălticeni (19 kil.) și Broșteni (50 kil.).

Suha-Mare, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, com. Mălini. Izvorește din jurul munteluĭ Stînișoara, formată la obîrșie din pîraiele Nemțișorul și Valea-Colibeĭ.

In cursul săŭ de 25 kil. învîrtește patru moriște și 2 herăstraie și se varsă în Moldova, în dreptul localitățeĭ Molna.

Are de tributarĭ pe dreapta: Nemțișorul, Hartoneasa, Pîrîul-Roșu, Pîrîul-Tabereĭ, Pojorîta, Primatarul, Cursunariul, Pietroasa, Malaiul și Butnariul; iar pe stînga: Valea-Colibeĭ, Petroni, Pîrîul-luĭ-Ionel, Dohotarul, Frasinul, Celarul, Plaiul-Bătrîn, Fîntînele, Pîrîul-Boiculuĭ și Răchitișul.

Suha-Mică, *pîrîŭ,* jud. Suceava. Izvorește dintre munțiĭ Intre-

Dealurĭ şi Petroni; udă com. Mălini pe o întindere de 26 kil. şi, după ce a învîrtit 2 morĭ şi 1 herestrăŭ, se varsă în Moldova, în dreptul loculuĭ numit Bălţile-din-Todireşti.

Are de afluenţĭ pe dreapta: Pîrîul-Coacăzelor, Pîrîul-Caluluĭ, Pîrîul-Măguriceĭ, Pîrîul-Pîrleĭ, Pîrîul-Butnăriţeĭ, Pietroasa, Bălăceanul, pîrîul Pangraţia, Răchitişul şi Brătiana; iar pe stînga: Pîrîul-Arinilor, Pîrîul-Garduluĭ, Ciumerna, Valea-cu-Calea, Şovărîta, Humăria, Pîrîul-Piueĭ, Magherniţa (pe lîngă mănăstirea Slatina) şi Bildireasa.

Suhaia, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Marginea, situată pe dealul deasupra bălţiĭ Suhaia, la 13 kil. de Zimnicea, 36 kil. de T.-Măgurele şi 32 kil. de Alexandria. Casele locuitorilor sunt înşirate de a lungul dealuluĭ, pe un teren accidentat, pe o întindere de maĭ bine de 1 ½ kil., într'o poziţiune frumoasă. Dinnaintea satuluĭ, se întinde o baltă nesfîrşită şi maĭ departe fluviul Dunărea, cu zăvoaiele luĭ. Oraşul Şiştov se vede foarte bine din Suhaia. La marginea satuluĭ se întind viile locuitorilor, până în satul Viişoara.

Se învecineşte la E., cu com. Fîntînelele; la N. şi N.-E., cu teritoriul com. Găuriciul, situat la 10 kil.; la V., cu com. Viişoara şi cu moşia Piatra; la S., cu balta Suhaia şi fluviul Dunărea, cu insulele şi zăvoaiele lor, care o separă de Bulgaria până în thalwegul fluviuluĭ.

Teritoriul com. ocupă o suprafaţă de aproape 2300 hect., cu o populaţie de 2466 suflete.

Are două şcolĭ şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6120 leĭ şi 54 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 5984 leĭ, 30 banĭ. Locuitoriĭ posedă: 775 caĭ, 1032 vite marĭ cornute, 4363 vite micĭ cornute şi 265 porcĭ.

Căĭ de comunicaţiune: şoseaua mixtă, ce vine despre com. Viişoara, trece prin sat şi continuă până la com. Fîntînelele; la poalele satuluĭ, pe lîngă baltă, cînd nu sunt apele marĭ, este drum mare de comunicaţie de la Zimnicea la T.-Măgurele.

Imprejurul com. sunt maĭ multe măgurĭ. Maĭ insemnate sunt: a-Coţofeneĭ, care este şi semn de hotar spre moşia Viişoara; a-Bîtlanuluĭ, la N.-V., spre moşia Traista; a-Pănureĭ la S.-E., făcînd hotar între proprietăţile locuitorilor şi moşia Fîntînelele; şi a-luĭ-Camen care desparte o latură a acestor proprietăţĭ de moşia Traista.

Satul Suhaia este foarte vechiŭ. După împărţirea administrativă din timpul domnieĭ luĭ Constantin Mavrocordat, făcea parte din pl. ce se numea a Margineĭ; în istoria luĭ Dionisie Fotino îl găsim trecut la pl. Marginea-d.-s.; la 1870, com. Suhaia a fost întrunită cu com. Fîntînelele, până la 1876.

Moşia Suhaia se găseşte trecută ca hotar despre Dunăre al Ţăriĭ Romîneştĭ, în tratatul de pace încheiat la 1741 între Turcia şi Austria: «De aci (din hotarul jud. Vlaşca) apa Dunăriĭ este hotar până la zăgazul Turnuluĭ, care se numeşte Cule-Si». Printre moşiile ale căror marginĭ mergeaŭ până în Dunăre, era şi Suhaia, a mănăstireĭ Clocociovul.

Suhaia, *baltă* întinsă, în jud. Teleorman, formată de Dunăre şi situată de-a lungul com. Fîntînelele (din apropiere de Zimnicea), Suhaia, Lisa şi Vînători. Are o lungime de aproape 20 kil. Lăţimea bălţiĭ variază între 3—4 kil.; la începutul eĭ, spre com. Vînători, este maĭ îngustă. Gura sa se află între com. Fîntînelele şi oraşul Zimnicea, unde s'aŭ făcut zăgazurĭ pentru a se opri peştele.

Toată întinderea de apă de a lungul com. sus enumărate poartă numirea generică de balta saŭ iezerul Suhaia; această numire se subdivide în altele, după numirile proprietăţilor saŭ moşiilor pe care se află balta. Astfel, porţiunea care face parte din moşia Fîntînelele poartă numirea de Balta-Fîntînelelor; apoĭ vine Balta-Suhaieĭ, a-Viişoareĭ, a-Liseĭ şi a-Căcănăuluĭ.

In partea despre S., spre Dunăre, este o gîrlă mare numită Bolda, cu o adîncime, în unele locurĭ, de 4—5 m. De la S., în depărtare cam de 1 kil., gîrla formează un unghiŭ spre N.-E., se îndreaptă spre E. şi se precurmă într'o lişteavă, ce comunică cu Dunărea.

Ceva maĭ departe de Bolda este un alt canal care se numeşte Pielcea. Spre Dunăre, tot la S., este şi un golf numit Văluia.

Are insulele: Rîiosul, Beciul şi Plopşorul. In Rîiosul este şi un lac, numit tot Rîiosul. Prin mijlocul insuleĭ Beciul, curge o gîrlă numită Mîtiul; iar insula Plopşorul formează un platoŭ, unde păşunează vitele. In aceste insule sunt şi maĭ multe măgurĭ, din care maĭ principale sunt: Măgura-Beciuluĭ, Măgura-Lungă şi Măgura-Pîrlită saŭ Prîslea, toate în insula Beciul.

Cînd apele Dunăriĭ sunt în mare creştere, tot spaţiul dintre Dunăre şi până în marginea satelor situate de-a lungul bălţiĭ Suhaia, formează o singură întindere de apă. Adese orĭ nicĭ insulele nu se maĭ văd. Iar cînd apele scad, cursul gîrlelor sus

arătate se poate observa foarte distinct. In balta Suhaia se varsă la marginea de V. a satuluĭ Viişoara, pîrîul Călmăţuiuluĭ, împreunat cu Urluiul şi Duhna, precum şi apele tuturor izvoarelor ce curg din dealurĭ.

Cînd apele sunt micĭ, comunicaţiunea cu trăsurile se face pe marginea bălţiĭ, începînd de la satul Viişoara şi până la Zimnicea.

Varietăţile de peştĭ din baltă sunt aproape aceleaşĭ ca şi în Dunăre. Cantităţile de peşte ce se scot din baltă se calculează cu sutele de miĭ de kilograme.

Vînătoarea de peşte, iarna pe ghiaţă, de către năvodarĭ experimentaţĭ, prezintă o privelişte din cele maĭ atrăgătoare. Năvoadele colosale, întroduse prin diferitele ochiurĭ practicate în ghiaţă, sunt trase la marginea bălţiĭ, cu cîte 5—6 şi uneorĭ chiar 15000 de kilograme de peşte, într'o singură zi. Pe marginea bălţiĭ sunt, la diferite puncte, depozitele unde se vinde şi se sară peştele. Locuitoriĭ numesc aceste depozite cătune. Două din ele sunt pe proprietatea Viişoara, una pe Suhaia, şi două pe Fîntînelele. Balta Suhaia aduce veniturĭ însemnate proprietarilor eĭ.

Suharăul, *com. rur.*, jud. Dorohoiŭ, în partea de jos a plăşeĭ Prutul-d.-s., formată din satele: Arborea, Comăneşti, Lişna, Mlenăuţi, Plevna şi Suharăul, cu o populaţie de 3618 locuitorĭ.

Are 5 bisericĭ, cu 4 preoţĭ, 8 cîntăreţĭ şi 5 pălămarĭ; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 876 şi la cheltuelĭ, de 7810, banĭ 42.

Locuitoriĭ posedă: 1563 vite marĭ cornute, 1865 oì, 205 caĭ, 1055 porcĭ; 285 stupĭ.

Suharăul, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, com. Suharăul, pl. Prutul-d.-s.

Are o populaţie de 1259 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Ilie şi Sf. Nicolae, cu 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar; este mică de lemn, făcută din vechime de 1 călugăr, restaurată la 1792, de Ilie Botez; o şcoală mixtă; 4 iazurĭ, din care cel maĭ mare, numit Arborea, are o suprafaţă de $15^{1}/_{2}$ hect.

Pîraiele ce trec pe moşie sunt Başeul şi Corobana.

Drumurĭ principale: acel ce duce la Dorohoiŭ şi acel ce duce la Herţa.

Moşia se hotăraşte cu: Lişna, Havîrna, Cracalia şi Dămileni.

Suharul, *fost sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Sălcuţa.

Suhat, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Caraman Chioi. Se desface din dealul Ivan-Bair, se întinde spre E., prelungindu-se cu dealul Dolojman. Ondulaţiunile sale se termină pe malurile iazurilor Goloviţa şi Razelm. Are o înălţime de 62 m. Este acoperit cu păşunĭ şi suhaturĭ de vite.

Suhuleţul, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plăşeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 48 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 25 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ. E situată la întrunirea dealurilor: Bîrlădeanul, la V.; Comorniţa, la S.; Dealul-Cruceĭ la S.-E. şi Braşovniţa, la E. Formează un podiş întins, de unde începe Dealul-Laculuĭ, la N.

E formată din satele: Suhuleţul, Găureni şi Braşovniţa, pe o suprafaţă de 1359 hect., cu o populaţiune de 331 familiĭ, saŭ 1268 suflete.

Are 2 bisericĭ.

Vite. 364 vite marĭ cornute, 91 caĭ, 641 oĭ şi 37 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 1856 leĭ la veniturĭ şi de 1755 leĭ, la cheltuelĭ.

Suhuleţul, *sat* şi reşedinţa com. Suhuleţul, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ. Are o suprafaţă de 786 hect. cu o populaţie de 204 familiĭ, saŭ 967 suflete; o biserică, făcută de unul Ioniţă Lazăr, cam pe la 1698, după arderea uneĭ alte bisericĭ, ce a fost puţin maĭ spre E. de actuala. Se cunoaşte foarte bine şi azĭ atît locul bisericeĭ arse cît şi al cimitiruluĭ eĭ.

Vite: 364 vite marĭ cornute, 91 caĭ, 641 oĭ şi 37 rîmătorĭ.

Suhuluiul, *pîrîŭ,* în partea de V. a jud. Covurluiŭ. Are două ramificaţiĭ: Suhuluiul-cu-Apă, care izvoreşte din sus de satele Diocheţi şi Zmulţi, trece prin Corni şi, în dreptul com. Băleni, se uneşte cu ramura a doua, Suhuluiul-Sec, care pleacă din sus de Zimbrul (com. Bursucani) şi trece prin centrul comuneĭ. Apoĭ amîndouă, împreunate, străbat prin centrul com. Pechea şi Slobozia-Conachi, prin vecinătatea de E. a com. Piscul, şi se varsă în Siret, la S. de com. Independenţa.

Suici (Suici-Moră̆şti), *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Loviştea, la 49 kil. de Piteşti. Se compune din 5 sate: Carpenişul, Morăşti, Rudeni, Suici şi Văleni, cu o populaţie de 2577 suflete.

Este udată de rîul Topologul.

Are 6 bisericĭ, din care una Schitul-Văleni, şi o şcoală mixtă.

Vite: 620 boĭ şi vacĭ, 65 caĭ, 3 bivolĭ şi 4 asinĭ, 2150 oĭ, 110 capre, 370 rîmătorĭ.

Suici, *sat,* cu 2206 locuitorĭ, jud.

Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are 2 bisericĭ, cu hramul Sf. Nicolae şi Intrarea în Biserică, din care una e făcută de familia Brătianu, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Sulacolul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Pîrlita-Sărulești, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat spre S. de căt. Pîrlita.

Se întinde pe o suprafaţă de 305 hect., cu o populaţie de 97 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 182 şi al celor micĭ, de 418.

Sulei-Orman, *pădure,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hazarlîc, la hotarul cu Bulgaria, situată în partea de S. a plăşeĭ şi a com., la 2½ kil. spre V. de satul Sevendic şi la 2 kil. spre E. de satul Hazarlîc; are o suprafaţă de 50 hect. şi face parte din dealul Ghiol-Punar, şi anume din ramificaţiunile sale de S.

Suligatul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, cătunul comuneĭ Racoviţa, aşezat spre N. de cătunul de reşedinţă, la poalele dealuluĭ Suligatul.

Sulimanca, *braţ,* lung de 2½ kil., prin care rîul Dunăvăţul alimentează cu apă dulce gîrla Cerneţul şi aceasta la rîndu-ĭ lacul Dranovul, jud. Tulcea, la S.-E. pl. Tulcea.

Sulimanca, *gîrlă,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Sfiştofca şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Periprava. Pleacă din balta Velichi-Merhei, se îndreaptă spre N., într'o direcţie de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ. După 5 kil. de curs se varsă în braţul secundar Cernofca, pe dreapta, lîngă satul Periprava. Curge numaĭ prin stuf.

Sulimanca-Şesca, *gîrlă,* jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeĭ Sulina şi cea de V. a comuneĭ Sfiştofca. Se formează în interiorul stufurilor şi după 6 kil., se varsă în braţul Cernofca, pe dreapta, aproape de gîrla Sulimanca.

Sulimanul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ileana-Suliman, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, situat la S. de Ileana, pe malul drept al VăieĭVînătă. Aci Valea-Bulumeziĭ se varsă în Valea-Vînătă.

Se întinde pe o suprafaţă de 928 hect., cu o populaţie de 142 locuitorĭ.

Are 1 heleşteŭ şi 1 pod.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 219 şi al celor micĭ, de 375.

Sulina, *plasă,* în judeţul Tulcea, spre E.

Se mărgineşte la N. cu Basarabia, de care se desparte prin Dunăre, şi anume prin braţul Chilia; la E. şi S., cu Marea-Neagră şi la V., cu plasa Tulcea.

Tot teritoriul săŭ este cuprins între braţele Dunăriĭ, unde pămîntul este la nivelul apeĭ, de unde provin acele dese inundaţiunĭ ale Dunăreĭ, cînd în unele locurĭ pămîntul se înalţă cu 2—4 m. deasupra niveluluĭ, formînd grindurile Chilia, Periprava, Satul-Noŭ, Letea şi Cara-Orman, din care parte sunt acoperite cu nisip, parte cu păşunĭ, şi parte cu pădurĭ (Cara-Orman).

Braţul Chilia, al Dunăreĭ, o udă la N., Sulina, prin mijloc şi Sf. Gheorghe la S. Are nenumărate gîrle ce servă de scurgere multor bălţĭ din Deltă în Dunăre. Principalele bălţĭ sunt: Obretinul, Puiul, Puiuleţul, Dovinca, Ivancea, Lumina, Roşul, Roşuleţul, Velichi-Merhei, Malul-Merhei, şi altele. Ele conţin stuf şi peşte în mare cantitate şi care se exportă.

Intinderea plăşiĭ e de 180000 hect., cea maĭ mare din tot judeţul; din acestea, 4000 hect. sunt ocupate de vetrele comunelor, 16000 hect. ocupate de pămînt ferm, 35000 hect. bălţĭ şi restul de 125000 hect. stuf.

Are o populaţie de 11.000 locuitorĭ, compusă din Ruşĭ, carĭ sunt în maioritate, Romînĭ, Grecĭ, Evreĭ, etc.

E formată din comunele: Sulina, com. urb., reşedinţa plăşeĭ, la E., la vărsarea braţuluĭ Sulina în Mare, port şi pe braţ şi pe Mare; Chilia-Vechĭe, com. urb., la N., pe braţul Chilia, port pe dînsul; Cara-Orman, cu cătunele Cara-Orman şi Uzlina în interiorul plăşeĭ, spre V.; Satul-Noŭ, cu căt. Satul-Noŭ şi Letea, la N-E. aproape de Mare; Sfiştofca, cu căt. Sfiştofca şi Periprava, la N.-E., aproape de braţul Chilia; Sf. Gheorghe saŭ Cadîrlez, la S.-E., la vărsarea braţuluĭ Sf. Gheorghe în Mare. In total 2 com. urb. şi 6 rurale, cuprinzînd 6 sate.

Locuitoriĭ se ocupă în cea maĭ mare parte cu pescăritul. Comerciul constă în export de peşte şi fabricate de stuf, şi în import de coloniale, manufacturĭ, etc., ce se face din oraşul Tulcea.

Viile se cultivă pe o suprafaţă de 148 hect.

Căĭ de comunicaţie sunt cîte-va drumurĭ comunale, pe care locuitoriĭ le-aŭ făcut prin stuful cel întins, şi care leagă comunele între ele. Calea principală însă este cea fluvială a braţuluĭ Sulina, şi pe Mare de la Sulina.

Plasa Sulina cuprinde mutesarîflîcul vechiŭ turcesc al Sulineĭ, din care, maĭ tîrziŭ, la împărţirea judeţuluĭ în plăşĭ, s'a dat o parte, cea de V., plăşeĭ Tulcea.

Sulina, *com. urb.,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, situată în partea de E. a judeţuluĭ, la 65 kil. de oraşul Tulcea, capitala districtuluĭ, şi în partea de E. a plăşiĭ a căreĭ reşedinţă este.

Se mărgineşte la N. şi N.-V. cu comunele Satul Noŭ şi Şfiştofca; la S. şi S.-V., cu com. Cara-Orman; iar la E., cu Marea-Neagră.

Solul este peste tot acoperit cu stuf şi maĭ jos de cît nivelul apelor Dunăriĭ, ceea-ce explică inundaţiile la care este supus. Maĭ ridicată este o fişie de pămînt îngustă, ce se întinde de-alungul Măriĭ, şi alta în interior, străbătută de o gîrlă, numită Grindul-Sulina, pămînt improductiv şi acoperit cu nisip, şi care se leagă, pe lîngă malul Dunăriĭ, cu grindul de la E., pe care este aşezată şi Sulina şi pe care se maĭ găsesc şi două ridicăturĭ, 2 puncte trigonometrice: Cardonul (3,5 m.) la N. şi Sulina (2,8 m.) lîngă Sulina, spre E., aproape de malul Măriĭ.

Apele care o udă sunt: Marea-Neagră, la E., pe o lungime de 14 mile marine (25 kil.) şi pe al căreĭ mal se află îmbucătura braţuluĭ Sulina şi oraşul Sulina; Dunărea, la V. şi prin mijloc şi pe o lungime de 7 mile (12 kil.); gîrla Imputita ce primeşte pe dreapta apele lacurilor Porcul şi Porculaĭ, şi pe ale marilor lacurĭ Roşul şi Roşculeţul, la S.; gîrla Bivolul, ce este o scurgere a unuĭ mic lăcşor de pe malul Măriĭ, la mila marină No 4, care udă comuna la S.-E.

Oraşul este aşezat pe malul drept al braţuluĭ Sulina, la vărsarea acestuia în Mare; o mică parte se întinde şi pe malul stîng al braţuluĭ. Are un aspect plăcut, cu întinsul săŭ cheiŭ, la care se văd ancorate nenumărate corăbiĭ din diferite ţărĭ.

Intinderea totală a comuneĭ este de 8000 hect., din care 82 hect. ocupate de vatra oraşuluĭ; restul, acoperit cu stuf, aparţine Statuluĭ.

Populaţiunea sa, ca a orĭ-căruĭ port fluvialo-maritim este din cele maĭ amestecate; dar elementul maĭ numeros este cel grec. Are 1331 familiĭ, saŭ 5611 suflete (1900).

Are 2 şcoale romîne: 1 de băeţĭ şi una de fete; 1 şcoală grecească şi una germană; 4 bisericĭ, una cu hramul Sf. Nicolae, romînă, zidită de locuitorĭ, una elenă, tot cu hramul Sf. Nicolae, 2 bisericĭ străine şi 2 giamiĭ.

Nu este un port însemnat, dar graţie poziţiuneĭ sale admirabile, la gura braţuluĭ Sulina, portul luĭ e singur în Marea-Neagră, după Bosfor, adăpost sigur pentru bastimente în orĭ-ce timp şi el este frecuentat anual de maĭ bine de 6000 corăbiĭ şi vapoare.

Exportul săŭ constă în sardele în butoaie, peşte proaspăt şi sărat, pieĭ, morun şi nisetru, grîŭ, lemne de construcţie (din pădurea Cara-Orman), făină, icre negre, porumb, butiĭ şi butoae. Importul constă în porumb, lămîĭ şi portocale, grîŭ, spirtoase, orfevrărie, confecţiunĭ de lînă, bumbac, uleĭ de măslinĭ, orez, berbecĭ şi ţapĭ, etc.

Este reşedinţa comisiuneĭ Dunărene, a vice-consulilor din Italia, Anglia, Olanda, Suedia şi Norvegia şi Austro-Ungaria, a agenţiilor caselor de comerciŭ din Brăila şi Galaţĭ. Are un spital şi clădirĭ frumoase.

Budgetul este la veniturĭ de 123516 leĭ, 55 banĭ şi la cheltuelĭ, de 123438 leĭ.

Are 2 drumurĭ comunale, ce o unesc cu Chilia-Vechie la N. şi cu Sf. Gheorghe la S.

Istoricul. Acum 50 de anĭ Sulina nu era alt-ceva de cît o grămădire de cîte-va colibe de pescarĭ, carĭ pe lîngă pescărit se maĭ ocupaŭ şi cu jefuirea corăbiilor, ce eraŭ aruncate de furtună în aceste locurĭ. Atuncĭ s'aŭ umplut mlaştinile cu savura adusă de bastimente şi ast-fel s'a constituit un mic tîrguşor, care, la 1854, Iulie 18, a fost distrus cu totul de vice-amiralul Parker, ca să răzbune moartea fiuluĭ săŭ, asasinat de voluntariĭ grecĭ din armata rusă. Acest oraş a suferit şi el soarta comună a Delteĭ; la 1813 a fost smuls de la Turcĭ de către Ruşĭ, odată cu răpirea Basarabieĭ. Ruşiĭ aŭ stăpînit-o pănă la 1854, cînd a fost ocupată milităreşte de Austriacĭ. După tratatul de pace de la Paris, Delta şi Sulina în loc de a trece la Romînia, conform tratatuluĭ, aŭ trecut sub Turcĭ. La anul 1877, Octombrie, asediată şi bombardată treĭ zile, a fost predată Ruşilor, după tratatul de la St. Stefano, iar din Noembrie acelaşĭ an, a trecut la Romînia, împreună cu Dobrogea, după tratatul de la Berlin.

Sulina, *punct trigonometric* de observaţie de rangul al 3-lea, jud. Tulcea, în partea de E. a plăşeĭ Sulina, şi la S. de oraşul Sulina, aşezat pe ţărmul Măriĭ, în mijlocul uneĭ bande de nisip.

Are 2,8 m., dominînd partea de S. a orașuluĭ și drumul comunal Sulina-Satul-Noŭ.

Sulina, *grind* însemnat, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Satul-Noŭ. Se desface din grindul Letea, se dirige spre E., într'o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de E. a plășeĭ și cea de S. a comuneĭ. Are forma uneĭ fășiĭ. Se termină pe malul Măreĭ. Pe el merge un drum comunal Sulina-Letea.

Sulina, *grind*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, în partea de E. și cea de V. a orașuluĭ Sulina. Are forma uneĭ fășiĭ, cu o direcție generală de la N.-E. spre S.-V. Are o lungime de 6 kil. și o întindere de 110 hect. E înconjurat cu stuf.

Sulița, *com rur.* (tîrg), jud. Botoșani, așezată pe culmea de deal ce se termină între pîrîul Ursoaia și Sicna și lacul Dracșani, în centrul plășeĭ Miletinul.

Este situată la 20 kil. spre S.-E. de Botoșani, socotite pe valea Sicna, și la 25 kil., pe șoseaua Botoșani-Talpa-Sulița. O șosea, Sulița-Talpa, pune în comunicare tîrgul cu calea Botoșani-Ștefănești.

Are o suprafață de 457 hect., cu o populație de 495 familiĭ, saŭ 2850 suflete; 1 biserică, deservită de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ; 1 școală mixtă.

Aicĭ se face în fie-care săptămînă iarmaroc, Lunea, cînd de multe orĭ se fac vînzărĭ multe de vite și producte agricole; este a doua piață după Botoșani, maĭ cu seamă în ce privește comerciul de vite.

In partea de V., despre lacul Dracșani, la locul numit «Ponoare», se scoate din coasta dealuluĭ piatră pentru case și șosele; tot acolo este și o cărămidărie.

Vite: 400 boĭ și vacĭ, 52 caĭ, 200 oĭ, 120 capre și 135 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 21693 leĭ, 59 banĭ, la veniturĭ, și de 21600 leĭ, 40 banĭ, la cheltuelĭ.

Sulița, *pichet de graniță*, județul Mehedinți, plaiul Cloșani.

Sulițoaia, *sat*, jud Botoșani, în partea de N.-E. a com. Dracșani, pe valea Ursoaia, în apropiere și în partea de N. a tîrguluĭ Sulița. Are o suprafață de 207 hect., cu o populație de 60 familiĭ, saŭ 240 suflete.

Vite: 125 boĭ și vacĭ, 20 caĭ, 674 oĭ și 55 porcĭ.

Sulța, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Agășul, coprinzînd și secțiile Preluci și Diaconești. Este situat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ cu acelașĭ nume. Are o populație de 426 locuitorĭ; o școală mixtă, înființată în 1879; o biserică de lemn, clădită de locuitorĭ în anul 1852; 2 cîrciumĭ; 1 moară de apă și 6 herestrae.

Vite: 40 caĭ, 332 vite marĭ cornute, 49 porcĭ și 26 capre.

In apropiere de acest sat, se află 2 izvoare cu ape minerale și cărbunĭ de pămînt.

Sulța, saŭ **Șulța**, *pîrîŭ*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Agășul, care vine din Ardeal, curge pe graniță, de la V. spre E., și după ce se încarcă cu pîrîiașele Agăpioasa și Șolintarul, trece prin satul Sulța și se varsă în Trotuș, pe stînga, după un curs de 11 kil.

Sulucul, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. urb. Măcinul, situat în partea de E. a com. și cea de N. a plășeĭ. Este vîrful culminant al dealuluĭ Pricopanuluĭ și al culmeĭ Măcinuluĭ. Are o înălțime de 364 m. și e unul din cele maĭ înalte vîrfurĭ din jud. Este stîncos, gol, și domină orașul Măcinul și împrejurimele luĭ, pe o mare întindere.

Suluculuĭ (Valea-), *vale*, jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com urb. Măcinul. Se desface din pantele de V. ale culmeĭ Pricopanuluĭ; se întinde spre S., într'o direcție generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea de N. a plășeĭ și de E. a com. Este scurtă și se pierde în cîmpia de la E. orașuluĭ Măcin.

Sulugea, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Casimcea. Se desface din dealul Saxancula, se întinde spre S., în o direcție de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea de S. a plășeĭ și a com. La poalele sale N. e așezată o parte din satul Casimcea. Are o înălțime de 214 m. E de natură pietroasă și e acoperit cu fînețe.

Sulugea, *vale*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Casimcea. Se desface din dealul Suci-Tepe-Bair, se întinde spre V., pe la poalele dealuluĭ Sulugea și, după 4 kil., se deschide în pîrîul Casimcea, pe stînga, între satele Baciamacul și Casimcea.

Sultan-Tepe, *vîrf de deal*, jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. urb. Babadag, așezat în partea de E. a plășeĭ și cea de N.-E. a com. urb. Este unul din vîrfurile de N. ale dealuluĭ Canara-Balca. Poalele sale de S. se oglindesc în apele lacului

Babadag. Are o înălţime de 60 metri, dominînd calea judeţeană Babadag-Jurilofca, ce trece pe la poalele de S.; calea naţională Tulcea-Babadag, ce trece pe la V. de el, precum şi ĭezerul Babadag. Este acoperit cu livezĭ, iar la poalele sale se găsesc maĭ multe viĭ.

Sultanul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prahoviţa-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova. Are o populaţie de 92 locuitorĭ.

Sultanul, *moşie* a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Slatina, jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Tuluceşti

Are o întindere de 881 hect.

Sunători, saŭ **Sirghieni,** *sat,* pe moşia şi în com. Dorna, jud. Suceava.

E situat pe ţărmul drept al Bistriţeĭ şi poalele munteluĭ Palmeşul, şi străbătut de pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 73 locuitorĭ.

Un singur drum principal, în lungime de 2 kil., duce la Zugreni. (V. Dorna).

Sunători, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, com. Dorna. Izvoreşte din muntele Pietrosul, udă teritoriul comuneĭ pe o lungime de 5200 m. şi, după ce a învîrtit 3 herăstrae şi o moară, străbate satul cu acelaşĭ nume şi se aruncă în Bistriţa, în dreptul satuluĭ.

Sura, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 55 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe coastele unuĭ platoŭ, avînd forma unuĭ amfiteatru. Se mărgineşte la E. cu com. Corobăile şi Bolboşi, ce aparţin jud. Gorj; la V., cu com. Slivileşti şi Covrigi; iar la N., cu com. Corobăile.

Satul formează comună cu satele Şiacul şi Valea-Caseĭ.

Are o populaţie de 640 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 4 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 47 care cu boĭ şi 4 căruţe cu caĭ; 300 vite marĭ cornute, 260 oĭ, 19 caĭ şi 235 rîmătorĭ.

Are o şosea comunală, care o leagă cu şoseaua Cosmăneştilor.

E udată de rîul Jilţul.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 740 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 529 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Dealul - Sureĭ, Dealul - Şiaculuĭ, Dealul-Trăstioareĭ şi Cioca-Duchieĭ.

Văĭ sunt: Valea-Obirşieĭ, Valea-Sureĭ şi Valea-Caseĭ, acoperite cu pometurĭ.

Suraia, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Bilieşti, situată pe malul drept al Siretuluĭ, lîngă locul unde se varsă balta ce vine de la Dimaciul, la 18 kil. de capitala judeţuluĭ.

Se compune din cătunele: Butuceni, Dimaciul, Dumbrăviţa şi Suraia, unde e şi primăria com.

Are o populaţie de 838 familiĭ, saŭ 3041 suflete; 2 bisericĭ parohiale, una cu hramul Cuvioasa Paraschiva, în căt. Suraia, a doua cu hramul Sf. Ilie în Dumbrăviţa şi 1 filială, cu hramul Adormirea, în Dimaciul; o şcoală.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 8137 leĭ, 45 banĭ şi la cheltuelĭ, de 8131 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 1 maşină de treerat cu aburĭ, 3 de vînturat, 41 plugurĭ de lemn, 90 de fier, 10 grape, 1 moară de apă; 1087 boĭ, 866 vacĭ, 249 caĭ, 896 oĭ, 10 capre şi 469 porcĭ.

Terenul com., în mare parte, este un sol argilos; pe alocurea, nisipos şi băltos. Este străbătut de pîrîul Dimaciul.

Suraia, *cătun,* în jud. Putna, pl. Bilieşti, com. cu acelaşĭ nume, situat pe malul Siretuluĭ, lîngă locul unde se varsă balta ce vine de la Dimaciul.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, şi o şcoală mixtă.

Surani, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Podgoria, situată pe deal şi pe gîrla Sărata, la 48 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 19 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o suprafaţă de 2000 hect., cu o populaţie de 974 locuitorĭ; o biserică, fondată în anul 1816 de locuitorĭ, deservită de 1 preot; o şcoală, înfiinţată la 1889.

Locuitoriĭ sunt parte moşnenĭ, parte împroprietăriţĭ, cu 250 hect., pe moşia statuluĭ. Eĭ posedă: 5 caĭ, 2 ĭepe, 214 vacĭ, 30 capre, 400 oĭ şi 120 porcĭ.

Comerciul se exercită de 4 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de leĭ 4515, iar la cheltuelĭ, de leĭ 3096.

Are şosele prin care comunică cu comunele Şoimari, Ariceşti, Cărbuneşti şi Predealul.

Este brăzdată de dealurile: Poiana, numit «La-Pădurĭ»; Secările, o rîpă spre S.; Rîpile şi Păcurile, spre V., ambele acoperite cu livezĭ de prunĭ.

Este udată de gîrla Sărata, ce vine din com. Ariceşti, trece prin centrul comuneĭ, primind pe dreapta izvoarele: Puturoasa şi Bracacea.

Surdeni, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Lăunele-d.-j.

Surdeni, *sat,* făcînd parte din

com. rur. Stîlpeni, pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe malul drept al rîuluĭ Tîrgul, între cătunele Stîlpeni şi Opreşti. Are o populaţie de 178 locuitorĭ.

Pe la E. de sat trece calea ferată Goleşti-Cîmpulung şi şoseaua Piteşti-Cîmpulung-Frontieră.

In partea de V. a satuluĭ, spre com. Bălileşti, este dealul numit «Valea-Popiĭ».

Surdeşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Hînţeşti-Zmeura.

Surdeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Breaza-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova, situat în partea de V. a comuneĭ, cuprins între rîul Prahoviţa şi muntele Surdeşti. Are o populaţie de 409 locuitorĭ.

Surdila-Găiseanca (Cîţă), *com. rur.,* jud. Brăila, pl. Ianca, aşezată pe şes, la E. de căt. Brateşul, în partea stîngă a ramificaţieĭ viroageĭ Buzeeluluĭ.

Se mărgineşte la N. cu Filipeşti; la V., cu Surdila-Greci şi căt. Brateşul; la S., cu Slobozia-Cireşul şi Ruşeţul şi la E., cu Ioneşti-Berleşti.

Are o suprafaţă de 5740 hect., cu o populaţie de 1245 suflete; 2 bisericĭ, construite la 1864 de locuitorĭ, deservite de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 2 paracliserĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1859.

Drumurĭ: la gara Ianca, spre N.-E.; la Filipeşti, spre N., peste linia ferată Brăila-Bucureşti, pe la cantonul 109, 8 kil.; la gara Făureĭ, spre V., prin căt. Brateşul, 2—3 kil.; la Surdila-Greci, spre V., traversînd calea ferată Făurei-Feteşti, pe la cantonul 5, 13 kil.; la Slobozia-Cireşul, spre S.-E., 11 kil.

Comuna s'a înfiinţat la anul 1854 de locuitorĭ.

Surdila-Găiseanca, *sat,* judeţul Brăila, în partea de E. a com. cu acelaşĭ nume, pe viroaga Buzeelul-Sec, la 56 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila. S'a înfiinţat la 1851. Este străbătut de la N. spre S. de viroaga Buzeelul, despărţindu-se în sat şi formînd o insulă.

Are o suprafaţă de 64 hect., cu o populaţie de 830 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1859; o biserică, clădită de locuitorĭ la 1866, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 7 cîrciumĭ; o lipscănie; o tîmplărie şi 4 fierăriĭ.

Vite: 350 caĭ, 800 vite marĭ cornute, 1900 oĭ, şi 200 rîmătorĭ.

Surdila-Găiseanca, *moşie* particulară, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, plasa Ianca, jud. Brăila.

Surdila-Greci, *com. rur.,* situată la S.-V. jud. Brăila, pl. Ianca, pe şes. Se mărgineşte la N. cu cătunul Brateşul şi linia ferată; la S., cu Strîmbul şi Ruşeţul; la E., cu Surdila-Găiseanca şi la V., cu cătunul Făurei-Noĭ.

Are o suprafaţă de 6530 hect., cu o populaţie de 1264 suflete; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1858; o moară cu aburĭ; 8 cîrciumĭ.

Vite: 501 boĭ, 367 vacĭ, 11 taurĭ, 305 rîmătorĭ şi 1958 oĭ.

Veniturile com. sunt de 5006 leĭ şi cheltuelile, de 4976 leĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ din 64 sunt 152, şi neîmproprietăriţĭ, 36.

Drumurĭ: la gara Făureĭ, spre N., peste podişca Buzăuluĭ, 1 1/2 kil.; la Ciorani, spre V. (jud. Buzăŭ); la Vişani, spre N.-V. (R.-Sărat); la Nisipeni, spre N.-V. (jud. R.-Sărat); la Buzăŭ, prin căt. Făurei, la V.; la Strîmbul, spre S., pe la Movila-Ţiganuluĭ, 8 kil.; la Ruşeţul, spre S., pe lîngă Movila-Ţiganuluĭ, peste viroaga Strîmbul şi Călmăţuiul, 11 kil.; la Surdila-Găiseanca, spre E., peste viroaga Buzăul şi calea ferată Făurei-Feteşti, 5 kil.; la Ianca, spre N.-E., 48 kil.

Surdila-Greci, *sat,* în partea de N. a comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Brăila, la stînga caleĭ ferate Brăila-Buzăŭ, pe malul stîng al viroageĭ Făurei, la 61 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila.

S'a înfiinţat la 1858.

Are o suprafaţă de 38 hect., cu o populaţie de 621 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1860; o moară de vînt şi 3 cîrciumĭ.

Vite: 220 caĭ, 450 vite marĭ cornute, 200 rîmătorĭ şi 1420 oĭ.

Surdila-Greci, *moşie* particulară, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Ianca, jud. Brăila.

Are o suprafaţă de 1700 hectare.

Surdoiul, *sat,* cu 45 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Lovіştea, făcînd parte din com. rur. Perişani.

Surduleşti, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, pe valea Burdeĭ, situată între com. Balaciul, (3 kil.) şi căt. Căţeleşti (com. Tecuciŭ), la 79 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 34 kil. de Roşiori şi 66 kil. de Alexandria. Are un cătun, Afumaţi, la o mică depărtare de cătunul de reşedinţă. In apropiere de Surduleşti, şi pe aceiaşĭ linie, este căt. Căţeleşti, la 3 kil., pendinte de com. Tecuciul-Calenderu.

Se învecineşte la N. cu teritoriul com. Miroşi şi pădurea Drăgociuluĭ; la S., cu com. Tecuciul; la V., cu com. Tecuciul-

Calenderu şi la E., cu com. Gumeşti-Siliştea şi Balaciul.

Are o suprafaţă de aproape 600 hect., cu o populaţie de 634 locuitori; o şcoală mixtă şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Cursurĭ de apă are: pe de o parte pîrîul Burdea, la a căruĭ margine e aşezat, iar pe de alta pîrîiaşul Drăgociuluĭ, care curge de la V. spre E. şi se varsă în Burdea, în apropiere de comună.

Vite: 521 caĭ, 194 vite marĭ cornute, 1430 vite micĭ şi 175 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2925 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2812 leĭ.

Comuna este aşezată între două gărĭ: Miroşi şi Balaciul, şi în mijlocul şoseleĭ judeţene Roşiori-Strîmbeni. O ramură de şosea vecinală s'a construit spre com. Gumeşti.

Satul Surduleşti a purtat în vechime numirea de Besneşti saŭ Băsneşti; aşa găsim trecută şi moşia în actele de hotărnicie. In nomenclaturele maĭ vechĭ ale comunelor nu figurează, ci se vede trecut ca sat important numaĭ căt. Căţeleşti.

Acesta a format un singur sat cu Surduleşti, de care e puţin depărtat; azĭ, în loc de a fi alipit la Surduleşti, face parte din com. Tecuciul-Calenderu, de care se găseşte la distanţă de peste 5 kil.

Suricarul, *sat,* jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Milcoiul-Izbăseşti.

Surla, *insulă* în Dunăre, pendinte de com. Gîrgovul, jud. Romanaţi. Are 160 hect. pădure, împreună cu Gîrcovul şi Cătina.

Surla-Nemţilor, *piscul* cel maĭ înalt al munteluĭ Istriţa, jud. Buzăŭ. E punct trigonometric.

Surlari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Creaţa-Leşile, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, situat la S. de căt. Creaţa, pe malul drept al văieĭ Mostiştea.

S'a înfiinţat la anul 1660 de Vornicul Mateiŭ Fălcoianu, fost proprietar pe acel timp.

Are o suprafaţă de 1207 hect., cu o populaţie de 399 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 heleşteŭ; o maşină de treerat cu aburĭ; 2 cîrciumĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 359 şi al celor micĭ, de 1121.

Surlari (Clinciul), *sat,* făcînd parte din com. rur. Chiseletul, pl. Olteniţa, jud. Ilfov.

Are o suprafaţă de 1369 hect., cu o populaţie de 1057 locuitorĭ; 3 cîrciumĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 498 şi al celor micĭ, de 828.

Moşia e pendinte de schitul Găiseni, din jud. Dîmboviţa, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile şi are o arendă anuală de 14350 leĭ.

Suroaia, *trup din domeniul statuluĭ* Turnul, jud. Teleorman. Se întinde din hotarele moşiilor Dracea, Liţa, Piatra şi Seaca pănă la Dunăre. Pe acest trup de moşie s'a format com. Traian, din insurăţeĭ, cărora li s'a vîndut o mare parte; iar o altă parte s'a vîndut în loturĭ. Este partea cea maĭ frumoasă şi maĭ fertilă din domenul Statuluĭ. Are şi importanţă istorică, de oare-ce forma hotarul Ţăreĭ-Romîneştĭ, despre Dunăre, după hotărnicia făcută în 1741. Era închinată mănăstireĭ Văcăreşti. Maĭ în urmă, după desfiinţarea raialeĭ turceştĭ de la Turnul, s'a mărit cu moşia pe care o stăpîneaŭ Turciĭ, precum şi cu trupul de moşie Gîrla, tot a statuluĭ, de peste Olt, din jud. Romanaţi, formînd toate Domeniul-Turnuluĭ.

Surpatele, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s., compusă din 2 cătune: Surpatele şi Moşneni.

Parte din com. Surpatele se află situată la poalele dealuluĭ zis Băloi şi parte sub poalele dealuluĭ Cîineşti, şi pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Otăsăul, la 20 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 12 kil. de a plăşeĭ.

Are o suprafaţă de 2000 hect., cu o populaţie de 556 locuitorĭ; 2 bisericĭ, Schitul-Surpatele şi biserica Colnicul-din-Moşnenĭ, fondată de Episcopul Climent la anul 1642; o şcoală; 3 morĭ pe rîul Otăsăul.

Vite: 11 caĭ, 150 boĭ, 120 vacĭ, 60 capre şi 80 porcĭ.

Locuitoriĭ cătunuluĭ Surpatele s'aŭ împroprietărit la 1864, iar ceĭ din căt. Moşneni aŭ pămînturĭ strămoşeştĭ.

Veniturile şi cheltuelile sunt de 1299 leĭ.

Şoseaua Otăsăul înlesneşte comunicaţia în com. şi merge la N. în com. Şerbăneşti şi la S. în com. Mănăstireni.

Comuna e coprinsă între com. Govora, Şerbăneşti, Genuneni, Frînceşti şi Mănăstireni.

E brăzdată de dealurile: Biloi (la E.), Cîineştilor (la V.), Poeana-Lungă şi a-Draguluĭ (la S.). Sunt şi maĭ multe piscurĭ şi fîntînĭ, răspîndite prin com. E udată de vălcelele: Rece, Socetuluĭ şi Bivolărieĭ (la N.-V.). Locurĭ izolate sunt: Tarniţa, Scăunelele, Văcăriile, Ispasul şi Albinele.

Surpatele, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl.

Oltul-d.-s, jud. Vîlcea, aşezat în partea de N. şi V. a com. Locuitorilor satuluĭ, în număr de 74, li s'a dat în 1864, pe moşia statuluĭ Surpatele, 226 hect.

Aci e schitul Surpatele, reşedinţa comuneĭ şi şcoala.

De la E. spre V. este străbătut de rîul Otăsăul, în care se varsă văile: Căldăreĭ, Bogdan şi Sucetul.

E situat între Dealul-Ciinesc (la S.) şi dealul Băloi (la N.).

Surpatele, *fostă mănăstire* de călugăriţe, pe valea Otăsăuluĭ, jud. Vîlcea, com. Surpatele, aşezată la marginea satuluĭ, sub nişte rîpĭ înfundate de la stînga rîuleţuluĭ, cale de o oră de la mănăstirea Dintr'un-Lemn.

Această mănăstire s'a fondat la 1591 de către Ştefan al II-lea Surdul, fratele luĭ Mihaiŭ-Viteazul. Ea a fost restaurată în urmă de Doamna Maria, soţia luĭ Constantin Brîncoveanu. Uniĭ susţin că acest schit s'a zidit din vechime de fraţiĭ Buzeştĭ.

Aci a fost schit de maicĭ, dar maicile s'aŭ mutat toate la mănăstirea Dintr'un-Lemn, iar schitul a rămas ca biserică de mir.

Iată ce zice legenda asupra acestuĭ schit:

«Ştefan Surdul, fratele luĭ Mihaiŭ-Viteazul, ar fi rătăcit prin codriĭ acesteĭ comune şi găsind sprijin în coliba unuĭ moşneag, de care a fost bine tratat, la plecare a întrebat pe moşneag ce vrea să'ĭ facă. Moşneagul a răspuns că nu doreşte nimic de cît o biserică şi un preot ca să aibă şi el unde să se închine luĭ Dumnezeŭ. Ştefan-Surdul împlini dorinţa bătrînuluĭ şi zidi mănăstirea Surpatele».

Surpatele, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 250 hect., situată în com. Surpatele, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Surpaţi, *sat,* cu 36 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Urlueşti-Băbeni. Are o biserică, cu hramul Cuvoiasa Paraschiva, cu un preot şi un cîntăreţ.

Surul, *vîrf de munte,* în apropriere de frontiera Transilvanieĭ, plaiul Lovişte, jud. Argeş. Are o înălţime de 2397 m. d'asupra niveluluĭ Măriĭ Negre.

Susaiul, *munte,* judeţul Prahova, înalt de 1437 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre. Are bogate păşunĭ, livezĭ şi pădurĭ.

Acest munte, împreună cu munţiĭ Retivoiul, Faţa-Găvaneĭ, Coştila, jumătate din Lacul-Roşu, Unghia-Mică, Vîrful-luĭ-Drăgan şi un sfert din Podurile, aparţinea din timpurile cele maĭ vechĭ familieĭ Dudeştilor.

Aceştĭ munţĭ aŭ fost zălogiţĭ de logofătul Dudescu cămătaruluĭ Ştefănache Băltăreţu pentru suma de 2000 galbenĭ. Logofătul Dudescu, neputînd plăti la timp datoria, munţiĭ fură scoşĭ la licitaţie şi cumpăraţĭ prin cartea de mezat din 5 Februarie 1804, de către un om al Băltăreţuluĭ, Mamuc bey, cu preţul de 113000 leĭ vechĭ. Astă-zĭ aparţin M. S. Regele Carol I, şi aŭ fost cumpăraţĭ în Maiŭ 1892, de la Mamuc-Bey, pe preţul de 850000 leĭ.

Pentru exploatarea pădurilor din munţiĭ Susaiul, Retivoiul şi Faţa-Găvaneĭ, fraţiĭ Carol şi Samuel Schiel de la Buşteni aŭ înfiinţat la poalele Susaiuluĭ, din spre Retivoiul, lîngă valea Azuga, o fabrică sistematică de cherestea şi de beţe de chibriturĭ.

Construcţiunea clădirilor acesteĭ importante şi frumoase întreprinderĭ industriale, s'a început la 1891 şi în primăvara anuluĭ 1892 s'a început fabricaţiunea.

Pentru transportul materialuluĭ, este aşezată în vîrful Susaiuluĭ, nu departe de hotarul Ţăreĭ, o maşină elevatorică de vaporĭ cu cazanul eĭ, care face să circule vagonetele pe drumul de fier american, ce uneşte fabrica de cherestea (din valea Azugeĭ), cu pîrîul Limbăşelul, pe o distanţă ce urcă 900 metri; iar de la obîrşia Limbăşeluluĭ, până la gara Azuga, administraţia acesteĭ fabricĭ a dispus construirea uneĭ liniĭ ferate în regulă.

Tot pentru transportul materialuluĭ din muntele Susaiul este construit, d'alungul văieĭ Teascuiluĭ, un drum de fier pentru vagonete, pe o distanţă de 3 kil. şi acest drum leagă centrul pădurilor din Susaiul, cu gara Predealul.

Producţia anuală a acesteĭ fabricĭ este de: 6000 m. c. cherestea de brad şi de molift şi două miliarde beţe de chibriturĭ.

Uscăturile din pădure, rămăşiţele şi lemnele ce nu se pot întrebuinţa la fabricaţiune saŭ transporta în alte părţĭ, se întrebuinţează pentru arsul varuluĭ alb, în cele două cuptoare de lîngă gara Predealul.

Fabrica de cherestea ocupă astăzĭ în permanenţă 40—60 lucrătorĭ.

Susana, *sat.* Vezĭ Suseni, jud. Argeş.

Susana (Suseni), *schit de maicĭ,* în jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, lîngă satul cu acelaşĭ nume.

Susana, *mănăstire* de călugăriţe, situată pe valea Teleajenuluĭ, jud. Prahova, în dreapta rîuluĭ, în mijlocul uneia din cele maĭ

frumoase înfundături, la 4 ore de Văleni. In apropiere sunt gîrlele Stanca şi Iepuraşul, care daŭ în Teleajenul, la poalele mănăstireĭ. La o oră maĭ sus de Susana, lîngă trecătoarea Bratocea, este mănăstirea Cheia.

Mănăstirea Susana s'a întemeiat, pe la 1740, de către o maică numită Susana, cu ajutorul altor ctitorĭ, care, făcînd o biserică de lemn, i-aŭ pus hramul Sf. Nicolae, hram ce se prăznueşte şi azĭ. După aceasta, pe la 1840, în zilele Episcopuluĭ Chesarie al Buzăuluĭ, s'a zidit a doua biserică de piatră, «prin milostenia credincioşilor creştinĭ». Aceasta fiind ameninţată să cadă, în 1880 s'a reclădit prin stăruinţa stariţeĭ Natalia Perlea, contribuind şi statul, Eforia Spitalelor şi alţĭ credincioşĭ.

La uşă are următoarea inscripţie:

«In slava luĭ Dumnezeŭ şi ajutorul Sf. Nicolae, făcătorul de minunĭ, al căruĭ hram se sărbătoreşte, s'a fondat această mănăstire şi s'a făcut o biserică de lemn în 1740 de maica stariţa Susana Arşicu şi cu ajutorul ctitorilor Filip Treti. In 1840, în zilele Episcopuluĭ Chesarie al Buzăuluĭ, cu ajutorul prea sfinţieĭ sale şi altor ajutoare, s'a zidit de peatră, fiind stariţă maica Susana; iar la 1880, biserica fiind ruinată, s'a reconstruit fiind stariţă Natalia Perlea, împreună cu noĭ ctitorĭ: I. Filip, D. Frangulea, N. Perlea şi Duţu Petiş, în timpul Mitropolituluĭ Calinic şi în zilele Maiestăţilor Lor Regele Carol I şi Regina Elisabeta».

Poziţiunea Susaneĭ este una dintre cele maĭ frumoase din ţară.

La poalele mănăstireĭ, în Valea-Teleajenuluĭ, se află şi un izvor abondent de apă feruginoasă, îndestul de concentrată.

Călugăriţele se ocupă mult cu torsul şi ţesutul, făcînd stofe de mînă foarte solide şi frumoase, pentru îmbrăcămintea lor şi pentru vînzare.

Suseni, *subdiviziune a satuluĭ* Mănăstirea-Caşinul, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Manăstirea-Caşinul.

Suseni, *com. rur.*, în jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, la 19 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 33 kil. de Piteşti. Se compune din Boereşti (Strîmbeni), cu 100 familiĭ, şi Suseni, cu 103 familiĭ. Are 2 bisericĭ, cîte una în fie-care sat, şi o şcoală mixtă.

Vite: 400 boĭ şi vacĭ, 75 caĭ, 1500 oĭ, 16 capre şi 150 rîmătorĭ.

Suseni, *sat*, cu 550 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul Inălţarea Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Suseni, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, căt. com. Bogaţi.

Suseni, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Băcani, spre N. de satul Băcani. Are o populaţie de 334 locuitorĭ.

Suseni, *cătun*, pendinte de com. Căscioarele, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca. Acest cătun este populat maĭ numaĭ cu Ţiganĭ, vechĭ robĭ aĭ Mănăstireĭ Cotroceni, de care depindea. Este situat lîngă satul Căscioarele.

Suslăneşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Măţăul, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Sut-Bair, *deal*, jud. Tulcea, situat în partea E. a plăşiĭ Măcin şi cea N.-E. a com. Cerna. E o prelungire S.-V. a dealuluĭ David. Intre el şi Orta-Bair curge pîrîul Cerna, a căruĭ vale, precum şi drumul comunal Cerna-Hancearca sunt dominate de vîrful său de 168 m. E acoperit cu puţină pădure şi păşune.

Suteşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., situată pe valea rîuluĭ Peşteana, la 65 kil. de capitala jud. şi la 5 kil. de a plăşeĭ, compusă din 5 cătune: Suteşti, Boroseşti, Mazili, Verdea şi Pĭetroasa, cu o populaţie de 1670 locuitorĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Creţeni, Drăgăşani, Zlătărei şi Valea-Manuluĭ.

Are 4 bisericĭ: la Mazîli, Pĭetroasa, Boroseşti şi Verdea; o şcoală; 2 morĭ cu aburĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 15 caĭ, 176 boĭ, 56 vacĭ, 19 capre, 787 oĭ, 602 porcĭ.

Vatra satuluĭ are 104 hect.; iar cu izlaz, pădurĭ şi viĭ, 1660 hect.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2297 leĭ şi cheltuelile, la 2185 leĭ, anual.

Şoseaua zisă a-Peşteneĭ leagă comuna cu Drăgăşani la S. şi Creţeni la N.

E brăzdată de dealurile: Pitoloşani, Giodeşti, Boroseşti, Suteşti, Pietroasa, Oltuluĭ şi udată de văile: Peşteneĭ, Verdeĭ, Bîra, Sparta, Persuluĭ, Văratica, Şoimul.

Suteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 463 locuitorĭ.

Suteşti, *deal*, în raionul com. cu acelaşĭ nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 728 hectare vie.

Suţeşti (Şuţa), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Ianca, situată în partea de V. a judeţuluĭ. Se întinde

pe ambele ţărmurĭ ale rîuluĭ Buzăul. Partea de pe ţărmul stîng formează un unghiŭ cu vîrful în movila Bariciul, de pe muchia Saliganuluĭ. Este străbătută de Buzăelul şi de muchia Catîruluĭ. Pe partea de S. E., despre ţărmul drept al Buzăuluĭ, se întinde platoul de N. al judeţuluĭ.

Se învecineşte la E. cu Movila-Miresiĭ; la V. şi N., cu rîul Buzăul şi la S., cu Ianca şi Deduleşti.

Are o suprafaţă de 13000 hect., cu o populaţie de 3036 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1845; 1 biserică, zidită de proprietarul moşieĭ, cu hramul Sf. Constantin şi Elena, cu 2 preoţĭ, 1 diacon şi 2 cîntăreţĭ. In această biserică sînt îngropaţĭ proprietariĭ moşieĭ: marele logofăt Constantin Şuţu, fiul săŭ Grigore C. Şuţu şi Irina Şuţu, soţia luĭ Grigore.

Vite: 1260 boĭ, 861 vacĭ, 16 bivolĭ, 16 taurĭ, 214 viţeĭ, 1339 caĭ, 5 măgarĭ, 7180 oĭ şi 540 porcĭ.

Veniturile com. sunt de 19728 leĭ, 61 banĭ, iar cheltuelile, de 19549 leĭ, 64 banĭ.

Aci se fac 11 tîrgurĭ anuale: la 25 Martie, 21 Maiŭ, 29 Iunie, 20 Iulie, 15 August, 8 şi 14 Septembre, 15 şi 26 Octombre, 21 Noembre şi 6 Decembre.

Spre V. de com., la 2 kil., este un pod peste rîul Buzăŭ.

Drumurĭ: la Deduleşti, spre S., 10 kil.; la Ianca, spre S., 9 kil.; la Movila-Miresiĭ, spre E., 14 kil.; la Romanul, spre E., 22 kil.; la Scorţarul-Noŭ, spre N.-E., 18 kil.; la Brăila, spre N.-E., 44 kil.

Comuna s'a înfiinţat la 1855 de locuitoriĭ veniţĭ din Maraloi, Racoviţa, Pleşoiŭ şi alte localităţĭ din prejur. Numele îl poartă de la proprietarul moşieĭ.

In apropiere de com., spre V., se află un şanţ vechiŭ, numit Şanţul-luĭ-Traian, în lungime de 1 kil. şi care merge pănă în malul Buzăuluĭ.

Suţeşti, *sat,* în partea de V. a comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Brăila.

S'a înfiinţat pe la 1836.

Are o suprafaţă de 64 hect., cu o populaţie de 2054 locuitorĭ; o biserică, zidită de proprietar la 1842, cu 2 preoţĭ, 1 diacon, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; o şcoală, înfiinţată la 1845; 12 cîrciumĭ şi o moară de aburĭ.

Vite: 6580 vite marĭ cornute, 780 caĭ, 10000 oĭ şi 450 rîmătorĭ.

Suţeşti, *moşie,* pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Ianca, jud. Brăila, proprietate a d-luĭ Gr. C. Şuţu, în suprafaţă de 12000 hect. şi cu un venit de 106000 leĭ.

Suzeni, *sat,* în jud. Neamţu, com. Grumăzeşti, pl. de Sus-Mijlocul.

Are o întindere de 524 hect.; o populaţie de 474 suflete; o biserică, cu 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Vite: 96 boĭ, 59 vacĭ, 34 juncĭ, 86 oĭ, 16 caĭ şi 32 porcĭ.

Ș

Șaban-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ese-Chioi. Se desface din dealul Mahale-Orman-Bair, de lîngă pichetul Opanez, de pe teritoriul romîn. Se îndreaptă spre N., într'o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., printre văile Șaban-Ceair și Ese-Chioi-Dere, brăzdînd partea de V. a plășeĭ și de S.-V. a comuneĭ. La poalele de N.-E. este așezat satul Ese-Chioi. Are o înălțime cam de 155 m. E străbătut de drumurĭ ce merg din Dobrogea în Bulgaria. Este acoperit cu puține pădurĭ, cu fînețe și izlazurĭ.

Șaban-Ceair, *vale,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ese-Chioi. Se desface din poalele de S.-V. ale dealuluĭ Mahale-Orman-Bair, se întinde spre N., într'o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., printre dealurile Șaban-Bair și Pinirlic-Bair, brăzdînd partea de V. a plășeĭ și pe cea de S. a comuneĭ. Are spre N. o prelungire numită dealul Tiumbet-Bair. După un curs de 4 kil., prin fînețe și pădurĭ, trece prin satul Ese-Chioi și se deschide în valea Ese Chioi, pe dreapta, în mijlocul satuluĭ. O parte din cursul său superior este situat în teritoriul neutru.

Șacovățul, *pîrîŭ.* Izvorește din pădurea Goești, jud. Iași, trece pe marginea de S. a comunelor Sinești, făcînd o parte de hotar între jud. Iași și Roman; apoĭ trece prin pădurile Sinești, Popești și Voinești, și formează o parte de hotar între jud. Iași și Vasluiŭ. De la tîrgușorul Țibana, din jud. Iași, trece cu totul pe teritoriul jud. Vasluiŭ, prin com. Gîrbești, printre comunele Tîngujei și Țibănești; iar pe teritoriul com. Todirești, aproape de tîrgușorul Negrești, se varsă în rîul Bîrlad, după ce a primit pe dreapta și stînga maĭ multe pîrîiașe.

Șahmanul, *sat,* jud. și pl. Constanța, căt. comuna Gargalîcul, situat în partea de E. a plășeĭ și cea meridională a comuneĭ, la 2 kil., în linie dreaptă, trecînd lacul Gargalîcul-Ghiol, la 4 kil. pe drumul comunal, ocolind lacul, pe la N. de căt. de reședință Gargalîcul-Mic, pe marginea de N.-E. a lacului Tașăul, și la 500 m. spre V. de lacul Gargalîcul-Ghiol și închis la N. de dealul Șahman. Are o suprafață de 832 hect., din care 53 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ și de grădinĭ, cu o populație, în maioritate Turcĭ, de 35 familiĭ, saŭ 179 suflete, ocupîndu-se cu pescuitul în lacurile învecinate.

Drumurĭ comunale pleacă la Tașăul, la Gargalîcul-Mic, la Mamaia și la Cara-Coium.

Șahmanul, *vîrf de deal,* în jud. și pl. Constanța, com. Gargalîcul, situat pe culmea dealuluĭ Șahman și dominînd lacurile: Gargalîcul-Ghiol, Ada-Ghiol, Tașăul, precum și satul Șahman. Are o înălțime de 64 m. Este acoperit cu verdeață.

Șaliul, saŭ **Manaful,** *trup de moșie* nelocuit, pendinte de com. Tangîrul, jud. Vlașca, proprietate a statuluĭ. Aci, la 1879, s'aŭ împroprietărit 80 însurățeĭ, luînd 400 hect. (Vezĭ com. Petre-Rareș).

Șanalul-Dunăreĭ, *moșie* și *pădure* ale statuluĭ, pendinte de com. Greaca, Chirnogi și Chiseletul, jud. Ilfov. Pădurea are o întindere de 855 hect. și e formată din 7 trupurĭ: Ostrovul-Becherul (15 hect.), Ostrovul-Frumos (200 hect.), Ostrovul-Turtucaia (200 hect.), Ostrovul-

Paraschiva (200 hect.), Ostrovul-Albina (175 hect.), Ostrovul-Şaica (50 hect.) şi Micşuneşti (15 hect.).

Şandrul, *sat,* făcînd parte din com. Stănişeşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ.

Are o populaţie de 52 suflete. Este aşezat la extremitatea judeţuluĭ, la 14½ kil. de tîrgul Stănişeşti, spre N.

Şandrul-Mare, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuş, situat pe graniţă; are un pisc înalt de 1650 m., din care pleacă spre V. culmea Magheruşuluĭ din Transilvania.

Şandrul-Mic, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuş, situat pe graniţă, lîngă muntele Şandrul-Mare. E acoperit cu pădure de brazĭ.

Şanţul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Lipia-Bojdani, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la N.-V. de Gruiul, lîngă balta Znagovul. Partea între N. şi E. e băltoasă. Intre sat şi şoseaua vecinală Gruiul este o mică baltă, numită Cozia.

Se întinde pe o suprafaţă de 1325 hect., cu o populaţie de 406 locuitorĭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 233 şi al celor micĭ, de 125.

Şanţul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şteĭăneşti, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., situat la 2 kil. de căt. Şcoala. Are o populaţie de 55 locuitorĭ.

Prin căt. trece şoseaua naţională şi pe la E., calea ferată Piatra-Rîmnicul.

Şanţurile, *deal* cu *pădure,* în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mironeasa. Se prelungeşte de la N. spre S.-E., pănă lîngă tîrguşorul Ţibana. Numele 'ĭ vine de la nişte şanţurĭ, de pe culmea luĭ, despre care bătrîniĭ spun că serveaŭ de apărare în timpurĭ de războae. Nu departe de şanţurĭ se află şi două movile marĭ, numite Movilele-Căprarului (Capracei).

Aceste şanţurĭ şi movile sunt în apropiere de movilele şi redutele de pe valea şi pîrîul Stavnicul, între satele Mironeasa (Iaşi) şi Cioca-Boca (Vasluiŭ), în drumul mare care servea în trecut de comunicaţie între Iaşi şi Ţara-de-Jos, şi în legătură cu şanţurile şi movilele ce sunt maĭ la vale, pe coasta despre V. a dealuluĭ pe care se află satul Şcheia-Căpoteşti (Vasluiŭ), tot pe pîrîul Stavnicul. Acest drum, pe întinderea căruia se văd multe urme de săpăturĭ, se maĭ numea în vechime şi Căpoteşti (v. Căpoteşti, vale).

Şarba saŭ **Şerboaia,** *sat,* făcînd parte din com. Hurueşti, jud. Tecuciŭ, situat în partea de N.-E. a com., la 1½ kil. de reşedinţa com. E înconjurat de dealurĭ şi văĭ.

Teritoriul satuluĭ este 240 hect., cu o populaţie de 36 familiĭ, saŭ 126 suflete.

Locuitoriĭ, vechĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 143 hect.

Şarînga (Coca), *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, pl. Sărata, situată sub poalele de S.-E. ale munteluĭ Istriţa şi între valea Pietroasa şi pîrîul Sărata, la 20 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt. Clondirul, Dara şi Şarînga.

Are o suprafaţă de 2043 hect., cu o populaţie de 1850 locuitorĭ; o şcoală mixtă; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paraclişerĭ şi avînd drept catedrală cea cu hramul Sf. Dumitru; 5 cîrciumĭ.

Vite: 470 boĭ, 80 vacĭ, 30 viţeĭ, 81 caĭ, 77 ĭepe, 18 mînjĭ, 470 oĭ, 43 capre şi 142 porcĭ.

Budgetul com. e de 3458,79 leĭ anual.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Coca, Tîrcoleasca (moşteneştĭ), Cireşeanca, Gruiul şi Coca-Iatropolu (particulare).

Terenul la N. e accidentat de poalele munteluĭ Istriţa; iar la S., e şes.

Căĭ de comunicaţie are: şoseaua vecínală Mizil-Sărata, prin Şarînga şi şoseaua comunală Şarînga-şoseaua-naţională, la care se poate adăoga vechiul, strategicul şi însemnatul drum natural, din Şarînga pe la Fîntîna-cu-Cerc, în Grăjdana, făcut cu multă dificultate peste muntele Istriţa.

Demne de văzut sunt ruinele Negru-Vodă, de pe dealul Gruiul.

Com. e vechie; la începutul secoluluĭ XIX existaŭ satele Şarînga şi Clondirul-d.-s.

Şarînga (Coca), *cătun* de reşedinţă al com. Şarînga, jud. Buzăŭ, cu 1080 locuitorĭ şi 271 case.

Şarpele, *deal,* situat pe teritoriul com. Viişoara, plasa Siul-d.-s., jud. Olt. Are forma unuĭ unghiŭ cu vîrful la S., lîngă care e situată com. Viişoara. Coasta de V. e tăiată de Valea-Oltuluĭ, iar cea de E., de a Iminoguluĭ, şi formează un platoŭ ridicat cam de 15 m. In vîrful săŭ se află o grotă adîncă, în care, spune legenda, locuia un şarpe mare, care făcea multe stricăciunĭ locuitorilor de prin prejur, şi de care nu se putea apropia nimenea. Atuncĭ se arătă un viteaz, anume

Ostrea, care se hotărî să scape lumea de pacoste: făcu o măgură mare în dealul com. Liţa, jud. Teleorman, şi din vîrful eĭ trase cu săgeata în dihanie şi o răni; dar, văzînd că n'a ucis'o şi că e urmărit de ea, se aruncă în Dunăre şi o trecu în not. Şarpele voi s'o treacă şi el, dar 'ĭ răci rana în apă şi muri înecat.

Lîngă acest pisc s'aŭ găsit mulţime de oase omeneştĭ şi inele cu inscripţiunĭ vechĭ, pe cînd se săpa la şoseaua judeţeană Slatina - Turnul - Măgurele, care trece pe lîngă dînsul.

Tot pe acest deal, maĭ la N. de grotă, în viile def. Evloghie Gheorghief, se află o măgură ca de 5 m. înălţime.

E probabil că aci a fost o mare redută, care a făcut parte din marele cadrilater al cetăţilor dintre Olt şi Vedea: Mărunta saŭ Măriuţa, la S. de acest deal, între Viişoara şi Mărunţei şi Cetatea-luĭ-Gîlma de la Gîlmee, amîndouă pe Olt; precum şi cetatea de lîngă Roşiori şi Magazia de la Crîmpoaia, amîndouă pe dreapta rîuluĭ Vedea.

Şarul, *sat,* jud. Dîmboviţa, plasa Dealul-Dîmboviţa, cătunul com. Valea-Caselor.

Şarul, *sat,* pe moşia şi în com. Şarul-Dorneĭ, jud. Suceava. Şĭ-a luat numele de la terenul roşietic numit şar, ce conţine mult arsenic, care altă dată se exploata, trimiţîndu-se în Austria. Mineralul se găseşte în bucăţĭ.

E situat pe ţărmurile pîraielor Neagra-Şaruluĭ, Vâlceleĭ, Rusuluĭ şi Pîrîul-Mare.

Are o populaţie de 300 locuitorĭ; o biserică de lemn, cu hramul Duminica-Mare, deservită de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1863.

Locuitoriĭ sunt răzăşĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Panaci (5 kil.), la Neagra-Şaruluĭ (5 kil.) şi la Dorna (8 kil.).

Şarul - Dorneĭ, *com. rur.,* jud. Suceava, pl. Muntele, situată spre V., şi la 100 kil. de Fălticeni. Se mărgineşte la E. cu com. Dorna şi Broşteni; la V., cu com. Neagra-Şaruluĭ şi Transilvania. Are forma unuĭ poligon neregulat şi e compusă din satele: Şarul, Plaiul, Şărişorul, Pănaci, Drăgoeasa şi Păltinişul, cu reşedinţa în Şarul.

Are o populaţie de 663 familiĭ, saŭ 2426 suflete; 4 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 8 cîntăreţĭ; 2 şcoale mixte.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 8490 leĭ şi la cheltuelĭ, de 8397,30 leĭ.

Locuitorĭ posedă: 1830 caĭ, 738 boĭ, 1253 vacĭ, 6180 oĭ, 461 capre şi 381 porcĭ.

Altitudinea comuneĭ de la nivelul Măriĭ este de 1100 m. în centrul com. şi în vîrful Lucaciuluĭ, de 1777 m.

E udată de Neagra-Şaruluĭ, cu afluenţiĭ: Şărişorul-Mare şi Mic, Pîrîul-Mare, Vălcelele, al-Pichetuluĭ, Pietrenilor, Rusuluĭ şi Mîndrilă; Călimănelul, cu afluenţiĭ săĭ; Neagra-Păltinişuluĭ cu afluenţiĭ: Tomnaticul şi Drăgoeasa-Mică şi Mare, Pîrîul-Varuluĭ, Gloduluĭ, Glodişorul şi Negrişoara, cu afluenţiĭ Scoruşul, Păltinişul, Catrinari, Braduluĭ, Opcioareĭ, Săhăstrieĭ, Toplicioara şi Dîrmoxa.

Ceĭ maĭ însemnaţĭ munţĭ aĭ comuneĭ sunt: Şărba cu vîrfurile Lucaci, Vîrful-Şărbeĭ, Rusul, Vînătul, Boambeĭ, Panaci, Călimănelul, Buzileanul, Mihaileţul şi Bucinişul.

Intinderea com. e de 12284 hect. Moşia e proprietate răzăşească.

Locuitoriĭ se ocupă cu exploatarea pădurilor, creşterea vitelor şi plutăritul.

In comună sunt 5 izvoare de apă minerală:

1. Carmen Sylva, renumitul izvor de apă minerală bicarbonată, conţinînd arsenic, al d-luĭ Dr. Polyzu, pe ţărmul drept al pîrîuluĭ Şărişorul, într'o poziţie deschisă frumoasă. Izvorul e abundent.

Maladiile în contra căruia se recomandă sunt: anemia, clorosa, scrofuloza, impaludismul, eczema, psoriazisul, lichenul, pelagra, bolĭ nervoase, tuberculoza în primul period şi artritismul.

2. Burcutul luĭ Mîndrilă.

3. Burcutul luĭ Caşvan, de-a stînga pîrîuluĭ Neagra;

4. Burcutul luĭ Ştefan Silivestru, conţinînd şi multă pucioasă şi,

5. Burcutul luĭ Gh. Ţarcă.

Apa minerală de la Dorna e cunoscută din vechime, căcĭ încă în 1787, Haquet, făcînd o călătorie prin Carpaţĭ o descrie în tratatul săŭ (vol. II, p. 213), publicat la Nürnberg şi o analizează.

D-l dr. A. Löbel în studiul săŭ balneoterapeutic, publicat în 1888 în Bade-Zeitung din Viena, arată că această apă prezintă o mare însemnătate, de oare ce poate înlocui cunoscutele ape de la Roncegno, Levigo şi Bourboule.

Şasa, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Ocolul, în partea de N.-E. a comuneĭ Dăneşti, situată pe deal şi vale.

Are o suprafaţă de 2408 hect., cu o populaţie de 140 familiĭ, saŭ 610 suflete; 2 bisericĭ, din carĭ 1 reparată la 1886, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 45 plugurĭ, 60 care cu boĭ; 560 vite marĭ

cornute, 160 oĭ, 14 caĭ şi 19 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 1072, banĭ 32, iar cheltuelile, de 1061 leĭ.

Apele ce udă comuna sunt: Şasa şi Seştioara.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua comunală ce vine de la S.-V., de la Dăneşti.

Şăndreni, *sat,* pe coasta de V. a dealuluĭ Holmul, ramificare a dealuluĭ Ţencuşa, în partea de S. a comuneĭ Storeşti, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Are o suprafaţă de 42 hect., cu o populaţie de 93 familiĭ, saŭ 430 suflete.

Vite: 260 boĭ şi vacĭ, 33 caĭ, 180 oĭ şi 16 porcĭ.

Şăndreşti, *fost sat,* jud. Tecuciŭ, com Hurueşti. Locuitoriĭ de aicĭ s'aŭ strămutat în com. Nedelcul.

In locul unde a fost satul n'a rămas de cît biserica şi casele proprietaruluĭ.

Biserica, cu hramul «Inălţarea Sf. Crucĭ», este făcută de lemn, în anul 1717, de un boier, Balş. A fost reparată de locuitorĭ în 1796 şi 1842.

Şărbeĭ (In Vîrful-), *unul dintre piscurile munţilor* Şărbeĭ, în jud. Suceava, com. Şarul-Dorneĭ, avînd 1651 m. de altitudine.

Şărbeĭ (Munţiĭ-), *ceĭ maĭ înalţĭ munţĭ* din com. Neagra-Şaruluĭ şi Şarul-Dorneĭ, ale căror cele maĭ însemnate vîrfurĭ sunt: Lucaciul, In-Vîrful-Şărbeĭ, Harla, Preluca-Vînătoruluĭ şi Piciorul-luĭ-Panac.

Culmea lor formează hotar între Romînia şi Bucovina. Piscurile sunt pleşuve, iar coastele şi poalele, acoperite cu pădurĭ de brad.

Şărişorul, *sat,* pe moşia şi în com. Şarul Dorneĭ, jud. Suceava, aşezat pe ţărmul drept al pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 359 locuitorĭ răzăşĭ.

Şărişorul, *sat,* pe moşia şi în com. Neagra-Şaruluĭ, jud. Suceava, aşezat pe colinele şi dealurile ce ţărmuresc pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 181 locuitorĭ răzăşĭ.

Şărişorul-Mare, *pîrîŭ,* jud. Suceava. Izvoreşte din Fundul-Şărbeĭ, din două pîrîiaşe: Apa-Rece şi Izvorul-Mare; după 10 kil. de curs, în care a învîrtit două morişte, se aruncă în Şarul. Are de tributar pe Şărişorul-Mic.

Şărişorul-Mic, *pîrîŭ,* jud. Suceava; e format din 4 pîrîiaşe, numite Şărişoare, ce ies de sub munţiĭ Şărba şi Straja; după un curs de aproape 7 kil., în care a învîrtit o moară, se varsă în Şărişorul-Mare.

Şătrăreni, *sat,* jud. Botoşani, pl. Jijia, situat pe coastă de deal, în dreapta Jijieĭ şi în partea de S.-V. a comuneĭ Buimăceni.

Are o suprafaţă de 468 hect. şi o populaţie de 64 familiĭ, saŭ 239 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 193 boĭ şi vacĭ, 20 caĭ, 180 oĭ, 12 porcĭ.

Şătrăreni, *sat,* în partea de N.-V. a com. Cărniceni, pl. Turia, jud. Iaşi, aşezat într'o înfundătură. Are o întindere de 860 hect., cu o populaţie de 54 familiĭ, saŭ 201 suflete; o biserică, făcută în 1818, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 198 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 54 oĭ şi 49 rîmătorĭ.

Şcheia, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman, la 26½ kil. de el şi la 7½ kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul.

Are o populaţie de 744 locuitorĭ; 2 bisericĭ de zid, din care una catolică; o şcoală mixtă.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

In acest sat s'a dat lupta între Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, şi Croiot, în rezbelul cu Unguriĭ, la 1486, Martie 6. («Letop.», I, pag. 169, ed. 1872).

Şcheuleţul, *fost sat,* ce era situat pe Valea-Sireteluĭ şi pe malul stîng al rîuluĭ, la V. de actualul sat Cuza-Vodă, jud. Roman, desfiinţat din cauză că locuitoriĭ luĭ eraŭ supuşĭ inundaţiunilor Siretuluĭ. Eĭ s'aŭ mutat în satul Cuza-Vodă, fondat cu această ocaziune.

De vechimea acestuĭ sat aminteşte un document de la Bogdan-Vodă, fiul luĭ Alex. Lăpuşneanu, de la 28 Ianuarie 1569. Acest sat, împreună cu moşia înconjurătoare, aparţinea pe la 1756 Episcopieĭ de Roman, apoĭ statuluĭ, şi maĭ în urmă s'a împărţit locuitorilor.

Şchiopeni, *com. rur.,* în partea de N. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Fălciŭ. Se mărgineşte la N. cu pădurea statuluĭ de pe teritoriul com. Huşi; la S., cu com. Ivăneşti şi Berzeni; la E., cu satele Leeşti şi Dănileşti, din com. Rusca, şi la V., cu com. Urlaţi. Este formată din satul Şchiopeni, aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ e cam de 1101 hect., din care 70 hect. vie şi 8 hect. pădure, cu o populaţie de 442 familiĭ, saŭ 1745 suflete.

Satul Şchiopeni se împarte în mahalaua de sus, locuită de vechiĭ răzeşĭ, şi în mahalaua de jos, în care se zice că locuitoriĭ sunt veniţĭ maĭ în urmă, de prin alte localităţĭ.

Are o şcoală, înfiinţată în 1864; două biserici, din care una fundată la 1807, deservite de 2 preoţĭ şi 4 dascalĭ.

Vite: 843 vite marĭ cornute, 1179 oĭ, 61 capre, 127 caĭ şi 444 porcĭ.

Prin com. trece pîrîul Şchiopeni.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 4706 de leĭ, banĭ 44, şi la cheltuelĭ, de 4794 leĭ, banĭ 55.

Şchiopeni, *sat,* jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cät. com. Mărgăriteşti, aşezat la S., pe rîul Hîrboca. Are o suprafaţă de 1005 hect., cu o populaţie de 306 suflete şi o biserică.

Şchiopeni, *moşie,* proprietatea statuluĭ. Ocupă toată partea de N.-V. a com. Latinul, jud. Brăila.

Şchiopoaia, *cătun,* al com. Baba-Ana, jud. Buzăŭ, cu 180 locuitorĭ şi 41 case.

Şchiopoaia, (Ingusta, Broşteanca), *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Baba-Ana, căt. Şchiopoaia. Are cam 90 hect., proprietate a şcoaleĭ Crăciunescu.

Şchiopota, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prahoviţa-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova.

Şchiopuluĭ (Valea-), *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. com. Pardoşi, aşezat la S. de căt. de reşedinţă, la poalele dealuluĭ Valea-Şchiopuluĭ. Are o suprafaţă de 6 hect., cu o populaţie de 101 suflete, şi o biserică.

Şchiuleşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Homorîciurile, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o biserică, fondată la 1842 de locuitorĭ.

Şcoala, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 424 locuitorĭ; o şcoală şi o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ.

Şcoala, *sub-divizie a com. rur.* Mădulari, pl. Horezul, jud. Vîlcea, situată în partea de E. a comuneĭ şi udată de rîul Cernişoara şi de afluenţiĭ săĭ Pîrîul-luĭ-Pană, Ursuluĭ, Racoviţa şi Stăiculeşti.

Aci e reşedinţa primărieĭ şi şcoala.

Are o populaţie de 263 locuitorĭ şi o biserică, fondată la 1830.

Şegarcea, *cătun,* de E. al com. Drănovăţul, pl. Olteţul-d.-s., jud. Romanaţi, situat lîngă Olt şi pe ţărmul drept al rîuluĭ Drănovăţul. Are o populaţie de 560 locuitorĭ.

Şeineasca, *căt.* al com. Săgeata, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitorĭ şi 12 case.

Şeinoaica (Şeinoaia), *sat,* făcînd parte din com. rur. Călăreţi-Şeinoaia, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la S. de Călăreţi, pe malul drept al văieĭ Mostiştea.

S'a înfiinţat la anul 1853 de Sărdarul Şeinoiŭ, numit şi Atanase.

Se întinde pe o suprafaţă de 650 hect., cu o populaţie de 223 locuitorĭ.

Are 1 heleşteŭ. Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 288 şi al celor micĭ, de 212.

Şelari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Valea-Mare, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel, situat pe dealul Mata. Are o populaţie de 333 locuitorĭ.

Şelarilor (Dealul-), *deal,* jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa. Constitue, de la Păpuşa, şirul despărţitor între apa Argeşeluluĭ şi Rîul-Tîrguluĭ, împreună cu munţiĭ Grădişteanul, Găinaţul-Mare şi Găinaţul-Mic, Dobriaşul-Mare şi Dobriaşul-Mic, Strîmtul, Clăbucetul, Coasta-Mănăstireĭ-Nămăeşti, Chicioara, Dealul Cucului şi Dealul-Măţăuluĭ.

Şelarul, *cătun,* jud. Vlaşca, pendinte de com. Glavaciocul, proprietatea statuluĭ, fostă a Mănăstireĭ Glavaciocul; se arendează împreună cu vatra mănăstireĭ Glavaciocul, din care face parte.

In 1864 s'a împroprietărit 126 locuitorĭ, care aŭ luat o suprafaţă de 378 hect.

In 1882 s'a dat la 6 însurăţeĭ o suprafaţă de 35 hect.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Şelăreasa, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ. Formează cu cătunele Bîrla şi Podişorul, com. Bîrla. E situat în partea de N.-V. a cătunuluĭ de reşedinţă Bîrla, pe partea stîngă a rîuluĭ Cotmeana.

Are o populaţie de 182 suflete; o moară cu aburĭ. Pe aci trece şoseaua vecinală Bîrla-Cioceşti-Mîndra, care pune în legătură cătunul cu Bîrla şi cu com. Cioceşti.

Şelăriile-Lopătăreasca, *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Bisoca. (Vezĭ Lopătăreasca).

Şendreni saŭ **Sărdarul,** *sat,* în jud. Covurluiŭ, com. Fileşti, pl. Siretul, aproape de rîul Siretul.

Are o populaţie de 390 suflete; o biserică. Împreună cu cătunele Movileni şi Bărboşi, formează parohia Sărdarul, cu catedrala Sf. Voevozĭ, cu 1 preot paroh şi 3 cîntăreţĭ (V. Fileşti, comună).

Şendreni, *sat,* în jud. Iaşi, com. Sculeni, pl. Braniştea, pe malul rîuluĭ Prutul, în sus de tîrguşorul Sculeni, la 5 kil.

Are o populaţie de 27 familiĭ, saŭ 130 suflete.

Vite: 172 vite marĭ cornute, 233 oĭ, 23 caĭ şi 43 rîmătorĭ.

Şendreni, *sat.* (Vezĭ Bîcul, sat, com. Ipatele, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ).

Şendreni, saŭ **Sărdarul,** *moşie,* în jud. Covurluiŭ, com. Fileşti, în întindere de 457 hect., proprietatea comuneĭ Galaţi, obţinută în 1889, prin hărăzirea răposatuluĭ filantrop Alecu Radovicĭ Casapul.

Şendreşti-Răzăşĭ, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl Pereschivul, în marginea de V. a judeţuluĭ, pe pîrîul Pereschivul şi aproape de sorgintea sa.

Are o populaţie de 526 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi 2 bisericĭ.

Satul formează comună (com. Şendreşti) cu cătunele: Şendreşti-Statuluĭ, Bărtăluşul, Merinaşi, Văraticul, Băcleşti şi Valea-Caseĭ.

Teritoriul com. este foarte deluros, căcĭ dealurile din pl. Pereschivul, şi chiar ale întreguluĭ jud., aci ating culmea înălţimelor lor. Aceste dealurĭ sunt în mare parte pietroase şi acoperite cu vie pe o suprafaţă de 29,50 hect.

Locuitoriĭ se ocupă cu facerea mangaluluĭ, rotăria şi butnăria.

Comerciul se face de 5 persoane.

Şendreşti-Statuluĭ, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Şendreşti, spre S. de Şendreşti-Răzăşĭ.

Şendriceni, *com. rur.,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, formată din satele: Bosia, Buhaiul, Cobîla, Şendriceni-d.-j., Şendriceni-d.-s. şi Strahova, cu reşedinţa primărieĭ în satul Şendriceni-d.-s.

Are o populaţie de 644 familiĭ, saŭ 2580 suflete; 5 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 5 cîntăreţĭ şi 5 pălămarĭ; 1 şcoală mixtă; 2 iazurĭ şi 28 pog. vie.

Vite: 1337 vite marĭ cornute, 1123 oĭ, 18 capre, 139 caĭ, 343 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de leĭ 4620 la veniturĭ şi de 4253 leĭ, 20 banĭ, la cheltuelĭ.

Şendriceni-de-Jos, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Şendriceni.

Are o biserică vechĭe, de zid, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, refăcută, în 1855, de Postelnicul Ghergel, fost proprietar.

Pîrae principale sunt: Buhaiul, Ghilinţa, Strahova şi Bosia. Se află multă piatră calcarică şi de zidărie.

Drumurĭ sunt: calea judeţeană Dorohoiŭ-Mihaileni şi acea de la Lozna spre Dorohoiŭ.

Moşia se hotărăşte cu: Dumbrăviţa, Şendriceni-d.-s., Lozna, Bosia şi toloaca tîrguluĭ Dorohoiŭ.

Şendriceni-de-Sus saŭ **Ghilia,** *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Şendriceni.

Are o populaţie de 285 familiĭ saŭ 1140 suflete; o biserică de zid, cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ, făcută în 1860, de fostul proprietar C. Cerchez, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămăr.

Pîraiele ce trec pe moşie sînt: Buhaiul şi Ghilinţa. Piatră calcarică se află multă.

Drumurĭ sunt: calea judeţeană Dorohoiŭ-Mihaileni, şi acea de la Lozna la Dorohoiŭ.

Moşia se hotărăşte cu: Buhaiul, Dumbrăviţa, Lozna şi Şendriceni-d.-j.

De însemnat aicĭ este Movila-Mare.

Familia Cananăŭ, originară de aci, este dintre vechile familiĭ ale Moldoveĭ.

La 1750, Iulie 29, Spătarul Const. Cananăŭ cu Const. Stamati, făcu hotărnicia moşiilor Serafineşti şi Miteşti, proprietăţĭ de ale Mănăstireĭ Moldaviţa, după însărcinarea ce li s'aŭ dat de C. Racoviţă-Vodă.

La 1772, Paharnicul Gh. Cananăŭ cu Ioniţă Cantacuzino, fură numiţĭ de Inaltul-Divan, ca comisarĭ de credinţă, pentru o cercetare locală, în procesul dintre M-rea Moldaviţa cu răzeşiĭ vecinĭ, pentru despresurarea moşieĭ Vama. («Fond Relig.» Pumnu, 1865, pag. 38 şi 63).

Şerbanul, *iezer* mare, jud. Brăila, ocupînd N. com. Tichileşti şi S. com Gropeni.

Şerbăcani, *loc,* spre E., pe culmea dealuluĭ Drumul-Brăileĭ, jud. Falciŭ, com. Băşeşti, pl. Mijlocul. Se zice că aicĭ a fost în vechime sat, şi că a trăit în el un bătrîn, numit Stefan Banul, proprietar. Satul se întindea şi pe dealul de alăturea, numit Căţelul saŭ Coşeriuluĭ. In cuprinsul teritoriuluĭ acesteĭ localităţĭ, maĭ sunt încă următoarele localităţĭ: Tupita, Ciohrin, Hargani, Chiricea şi Ploeşti.

Şerbăneasca, *sat,* cu 610 locui-

torĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, făcind parte din com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Şerbăneşti, *plasă.* jud. Olt. Se mărgineşte la N., cu pl. Mijlocul, printr'o linie trasă din dealul Şerbăneşti, la S. de com. Florul; la V., cu plăşile: Siul-d.-s. şi Siul-d.-j., printr'o linie dreaptă, dusă din dealul Şerbăneşti până în rîul Călmăţuiul; la S., cu jud. Teleorman, şi la E., tot cu jud. Teleorman, de care se desparte prin rîul Vedea.

E străbătută de rîul Vedea, care intră în plasă maĭ jos de com. Florul; udă partea de E. a plăşeĭ, curgînd de la N. la S., despărţind plasa de jud. Teleorman; curge la E. de com. Crîmpoaia, Tituleşti şi Văleni; primeşte la căt. Ungurei, pîrîul Dorofeiul, iar de la căt. Popeşti trece în jud. Teleorman.

Dorofeiul izvoreşte din pl. Mijlocul, curge de la N. la S., trece prin mijlocul comunelor Tîmpeni, Şerbăneşti-d.-j., pe la E. de căt. Buta, prin mijlocul com. Crîmpoaia, făcînd o mulţime de zigzagurĭ, iar pe la Văleni, curge în linie dreaptă spre S.

Călmăţuiul ia naştere din teritoriul moşieĭ Greci, trece pe la V. de Momiceni, ţine mijlocul cîmpieĭ Boianuluĭ şi 'şĭ continuă drumul pe lîngă comunele: Seaca, Mihăeşti-d.-s. şi Mihăeşti-d.-j.

Terenul plăşeĭ este puţin accidentat şi maĭ ridicat în partea de E., pe ţărmul Vedeĭ. Unele dealurĭ merg înclinîndu-se spre S., iar altele de la E. spre V., şi văile lor daŭ în ale Dorofeiuluĭ, Vedeĭ şi Călmăţuiuluĭ.

De la Văleni spre N. pămîntul plăşeĭ e roditor, iar de la Văleni spre S., valea şi dealurile Călmăţuiuluĭ sunt foarte productive, avînd pămînt negru.

In comunele Văleni, Seaca şi Mihăeşti, locuitoriĭ cultivă viea.

Plasa Şerbăneşti coprinde 9 comune rurale (cu reşedinţa în com. Şerbăneşti-d.-j.): Crîmpoaia, Mihăeşti-de-sus, Mihăeşti-de-jos, Seaca, Şerbăneşti-d.-s., Şerbăneşti-d.-j., Tîmpeni, Tituleşti şi Văleni.

Are 9 şcoale mixte.

E străbătută de şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori-de-Vede, ce uneşte comunele: Şerbăneşti, Crîmpoaia, Tituleşti şi Văleni. In interiorul lor sunt şosele care le leagă cu comunele vecine.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Loviştea, la 21 kil. de com. rur. Şuici, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 69 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Păteşti (105 locuitorĭ) şi Şerbăneşti (440 locuitorĭ). Are 2 bisericĭ şi o şcoală mixtă.

Vite: 451 vite marĭ cornute, 135 rîmătorĭ, 1285 oĭ şĭ 125 capre.

Şerbăneşti, *sat* şi *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, pe apa Drîmbovnicul, la 17 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 38 kil. de Piteşti.

Are o populaţie de 681 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Inălţarea Domnuluĭ, şi ceal'altă cu hramul Adormirea, deservite de 3 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă.

Vite: 32 caĭ, 706 boĭ şi vacĭ, 161 rîmătorĭ, 1860 oĭ şi 30 capre.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată pe deal şi pe văĭ.

Dealurile sunt: Copăcişul, Stîrmina şi Creţul.

Este udată spre E. de pîrîul Bisdidelul şi spre V. de rîul Ialomiţa.

Se compune din treĭ cătune: Şerbăneşti, Miculeşti şi Diconeşti, cu o populaţie de 2000 locuitorĭ.

Are două bisericĭ şi o scoală mixtă.

Şerbăneşti, până în Martie 1886 forma o singură comună cu cătunele de maĭ sus şi era reşedinţa plaiuluĭ Ialomiţa şi apoĭ a plaiurilor unite; de atuncĭ s'a unit cu com. Podurile şi formează o singură comună: Şerbăneşti-Podurile. (Vezĭ Podurile).

In com. Şerbăneşti-Podurile se află reşedinţa sub-prefectureĭ plaiurilor Dîmboviţa-Ialomiţa, judecătoria de ocol, medicul de arondisment, o staţie telegrafo-poştală şi băile Pucioasa; otelurĭ, birturĭ, brutăriĭ, prăvăliĭ, etc. (Vezĭ Pucioasa, Podurile, etc.).

Se mărgineşte la N. cu com. Bela; la S., cu Podurile; la E., cu Vîrfurile, şi la V. cu Moţăeni, despărţindu-se de Vîrfurĭ prin Muchea-Creţuluĭ, de Moţăeni prin Ialomiţa, şi de Bela prin pîrîul Bisdidelul.

La Şerbăneşti aŭ fost lupte între Turcĭ şi Romînĭ, pe timpul luĭ Mihaiŭ Viteazul.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, compusă din 2 cătune: Bugiuleşti şi Cîmpeni. E situată pe apa Şasa, la 70 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 40 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Crăpăturile, Giuleşti, Tetoiul şi Zătreni.

Are o populaţie de 749 locuitorĭ; 2 bisericĭ (în fie-care cătun cîte una); o şcoală mixtă, înfiinţată la 1853.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 12 caĭ, 300 boĭ, 150 vacĭ şi 180 oĭ.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 850 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Mare, Omîrcea, Piscul-luĭ-Dan, Mijlociul, etc. şi udată de văile: Pîrîuluĭ, Dan, Curmătura, Brezoiul, Mijlocia, Lazăruluĭ, care toate se varsă în rîul Şasa.

O şosea înlesneşte comunicaţia între com. Crăpăturile şi Tetoiul şi o alta între com. Găneşti şi Giuleşti.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, compusă din 5 cătune: Cernelele, Buzduganul, Şerbăneşti, Bugiuleşti şi Lunca. Maĭ inainte de 1866 se numea Cernelele.

E situată pe valea rîuluĭ Otăsăul, la 23 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 22 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Surpatele; la V., cu com. Păuşeşti Otăsăul; la N., cu com. Govora, şi la S., cu com. Genuneni.

Are o populaţie de 958 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Cernelele, rezidită la 1887 pe ruinele uneĭ alte bisericĭ, şi cea l'altă în căt. Şerbăneşti, rezidită la 1860; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1830; 2 morĭ pe apa Otăsăuluĭ.

Vite: 79 caĭ, 215 boĭ, 280 vacĭ, 50 capre, 35 oĭ şi 375 porcĭ.

66 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia Cernelele, a statuluĭ, şi li s'aŭ dat 169 hect ; iar 13 s'aŭ împroprietărit pe moşia d-luĭ Scarlat Păltineanu, cu 43 hect.

In căt. Lunca, pe moşie particulară, se află un izvor cu apă sulfuro-feruginoasă. In căt. Cernelele, în siliştea caseĭ unuĭ locuitor, se află un izvor cu apă sulfuroasă, în combinaţiune cu apă saliferă. Lîngă hotarul Păuşeşti-Otăsăul, şi în apropiere de băile Govora, este un izvor cu apă sărată.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1163 leĭ.

Stă în legătură cu Surpatele (la E.) şi Păuşeşti-Otăsăul (la N.-V.), prin şoseaua Otăsăuluĭ.

E brăzdată de dealurile: Feţeĭ, Coasta-Lungă, Măgura şi Corneşiul şi udată de văile: Gorunişuluĭ, Pureca, Gîrbaciul şi Valea-Bisericeĭ.

Şerbăneşti, *sat*, cu 440 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul Toţĭ-Sfinţiĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Şerbăneşti, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Letea, situat la N.-E. de oraşul Bacăŭ, dincolo de Bistriţa, aproape de Botul-Dealuluĭ, la 2 kil. de satul Letea. Are o populaţie de 78 suflete.

Vite: 14 caĭ, 120 vite marĭ cornute şi 35 porcĭ.

Şerbăneşti şi **Şerbăneşti-Slobozia,** *sate*, pe moşia cu acelaşĭ nume, alipite la trupul moşieĭ Zvorăştea, com. Zvorăştea, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 316 familiĭ, saŭ 1264 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, deservită de 1 preot şi 1 pălămar, mică şi vechĭe, făcută la 1778, de Ioan Stîrcea, proprietarul moşieĭ de atuncĭ.

Aci s'a retras Grigore Mateĭ Ghica Vodă în a 2-a domnie.

După irupţiunea războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ, generalul Münich, ocupînd Moldova, Ghica-Vodă fugi din Iaşi şi se retrase aicĭ la moşia sa; dar şi aicĭ fiind urmărit de Ruşĭ, fugi din ţară. («Let.», Tom 2, p. 451, ed. vechĭe).

Şerbăneşti, *sat*, în jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, făcînd parte din com. rur. Robeşti-Bălăceanca.

Are o suprafaţă de 250 hect., cu o populaţie de 75 locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Numărul vitelor marĭ e de 79 şi al celor micĭ, de 29.

Şerbăneşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari, jud. Muşcel, pl. Argeşelul. Acest sat a fost dăruit pe timpul luĭ Mateiŭ Basarab, mănăstireĭ Cîmpulung.

Şerbăneşti, *sat*, cu 51 locuitorĭ, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Onişcani.

Şerbăneşti, *sat*, făcînd parte din com. Lieşti, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ. E aşezat pe ambele laturĭ ale şoseleĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţi, pe platoul ce se ridică la E. de rîul Bîrladul şi spre S. de Tecuciŭ, la 28 kil

Are o suprafaţă de 5719 hect., cu o populaţie de 1408 suflete; 2 bisericĭ de zid, una cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, în malul Bîrladuluĭ, în satul vechiŭ, zidită la 1834 de locuitorĭ, cu ajutorul fostuluĭ proprietar al moşieĭ Costache Ghica şi a unuĭ alt boer, Moruzzi; cea-l'altă, cu hramul sf. Nicolae, zidită la 1848 de Costache Ghica, cu soţia sa Ecaterina, reparată de două orĭ, în 1878 şi 1889; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1872.

In partea de S. a satuluĭ se află forturile Nămoloasa-Focşani, iar în partea de V., în faţa satuluĭ Călieni (jud. Putna), se varsă rîul Bîrladul în Siret.

Satul era aşezat pănă la 1881, în unghiul ce-l formează rîul Bîrladul cu Siretul şi partea cea maĭ mare a satuluĭ era în stînga rîuluĭ Bîrladul; din cauza deselor inundaţiunĭ şi maĭ cu seamă a mareĭ inundaţiĭ din 1881, care a

cauzat marĭ stricăciunĭ, a fost nevoit satul să se mute pe deal, între Bîrlad şi calea ferată Iveşti-Hanul-Conachi.

Şerbăneşti, *sat,* făcînd parte din com. Corbiţa, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ. E aşezat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la 1 kil. de reşedinţa com., spre N.

Are o populaţie de 312 suflete; o biserică, zidită în 1821, cu cheltuiala doamneĭ Elena Plitos şi cu ajutorul locuitorilor; o şcoală, înfiinţată la 1866.

Teritoriul satuluĭ este de 1050 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 914 hect. şi 50 ariĭ; printre eĭ sunt şi răzeşĭ, care posedă 72 hect.; familia Plitos posedă 764 hect.

Şerbăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Broşteni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. E aşezat în centrul com. şi e udat de rîul Cerna şi valea Negriţa. Are o populaţie de 354 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1857. Aci e reşedinţa com. şi şcoala eĭ.

Şerbăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şerbăneşti, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 135 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Treĭ-Ierarhĭ, rezidită la 1860 pe ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, făcută cu cheltuiala luĭ Tudor Grecu, din com. Păuşeşti-Otăsăul.

Şerbăneşti, *fost schit* de călugărĭ, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., com. Ştefăneşti, zidit de Mateiŭ Morunglavu, cam pe la anul 1740. Este aproape ruinat.

Se întreţine de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti.

La 1821, în urma lupteĭ de la Zăvideni, Turciĭ se retraseră în acest schit, cu scop d'a tăia drumul eteriştilor, conduşĭ de N. Ipsilante şi Caravia.

Şerbăneşti-de-Jos, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe valea Dorofeuluĭ şi dealurile vecine: Boboeşti şi Ivăneşti, la 28 kil. de capitala jud., la 20 kil. de gara Potcoava şi cam la jumătate distanţă între Slatina şi Roşiori. Se compune din 6 cătune: Măgura, Linia, Stîrcul, Ivăneşti, Boboeşti şi Murgeşti.

E reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu Şerbăneşti-d.-s.; la E., cu rîul Vedea; la S., cu căt. Buta şi la V., cu căt. Momiceni (comuna Şerbăneşti d.-s).

Locuitoriĭ o maĭ numesc şi Domneşti-Şerbăneşti.

Multă vreme a format o singură com. cu Şerbăneşti-d.-s. şi căt. Buta şi Momiceni, sub numele de Şerbăneşti, pînă la 1875, de cînd s'aŭ format două comune.

Se crede că Şerbăneşti e cel maĭ vechiŭ sat de pe întinsul platoŭ dintre Oltul şi Vedea. Are o biserică vechie, azĭ ruinată, înfiinţată la 1774 de către Măria sa Doamna Safta Creţulescu. Pe timpul luĭ Mihaiŭ-Vodă, aci era un sat mare, înconjurat cu pădurĭ seculare, carĭ serveaŭ oamenilor de azil, în timpul invaziilor. Moşia a fost proprietatea luĭ Vodă-Şerban, de unde com. s'a şi numit Şerbăneşti-Domneşti.

In mijlocul com. este o măgură înaltă, despre care se spune că forma un fel de insulă în mijlocul unuĭ eleşteŭ, format de apa Dorofeiuluĭ, ale căruĭ urme se cunosc pînă azĭ şi se numesc Heleşteul-Domnesc.

Are o populaţiune de 1500 locuitorĭ; 2 bisericĭ, din care una ruinată, cu hramul sf. Ioan Botezătorul, clădită la 1747 de Safta Creţulescu şi reparată la 1838 de Comisul Costache Creţulescu; şi cea-l'altă cu hramul Sf-ţiĭ Impăraţĭ şi Sf. Ioan, clădită la 1880 de obştea locuitorilor şi cu ajutorul Doamneĭ Zinca C. Creţulescu, aşezată pe o culme din Dealul-Baboeştilor; o şcoală mixtă.

Moşia e proprietatea familieĭ Manu şi are 3050 hect. Locuitoriĭ împroprietăriţĭ după legea rurală sunt 248, din care 34 numaĭ cu locurĭ de casă şi 214 şi cu locurĭ de arătură, avînd 800 hect.

Eĭ posedă: 163 caĭ, 25 armăsarĭ, 129 ĭepe, 548 boĭ, 289 vacĭ, 39 bivolĭ, 25 măgarĭ, 20 capre, 5250 oĭ şi 323 porcĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafaţă de aproape 4000 hect., iar vatra satuluĭ ocupă 300 hect.

Comerciul se face în com. de 7 cîrciumarĭ şi 1 băcan.

Budgetul com. e la veniturĭ şi la cheltuelĭ de 18651 leĭ.

Aci se face bîlciŭ de 3 orĭ pe an: La Floriĭ, la sf. Ilie şi la sf. Dumitru.

Se leagă prin şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori, la N.-V. cu Şerbăneşti-d.-s., şi la S.-E. cu căt. Buta. O altă reţea de şosea vecinală o pune în comunicaţie la N. cu com. Florul şi Tîmpeni şi la S.-V. cu Drăgăneşti. Toate aceste şosele străbat interiorul comuneĭ.

In centrul com. se află Măgura-Frumoasă, pe lîngă care curge pîrîul Dorofeiul şi în care daŭ vălcelele: Tomoaica, Pogorîta, Cojocarul, Ţiganilor, Buta-Mică, Buta-Mare, pe dreapta; Valea-Rogojini, Stîrcul, Dosul-Viilor, pe stînga.

De o parte şi de alta a Dorofeuluĭ se întind dealurile: Tomoaica, Pojorîta, Cojocarul, Ţigănia şi Buta, la V.; Vedea, la N.-E.; Stîrcul, Brănescul, Boghiul şi Dealul-Viilor, la E.

La N.-V. se întinde un platoŭ puţin ondulat, pe care se află 4 dealurĭ: Albota, Crîngul-Satuluĭ, Crînguleţele şi Bungetul. Dincolo de dealurĭ, la V. şi la E., pînă în Vedea, se întind cîmpiĭ acoperite cu ţarinele locuitorilor.

Imprejurul Şerbăneştilor aŭ maĭ fost, în vechime, 3 sate: Momiceni, Corbul şi Siliştea-Benga.

Şerbăneşti-de-Sus, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe Valea-Dorofeiuluĭ şi a Buteĭ, la 29 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Se compune din 3 cătune: Buta, Şerbăneşti-d.-j. şi Momiceni, cu reşedinţa com. în cătunul Buta.

Maĭ înainte a fost unită cu Şerbăneşti-d.-j., cu care forma o singură comună sub numele de Şerbăneşti - Domneştĭ, până la 1875. Comuna e vechie; se crede a fi una din cele maĭ vechĭ ale judeţuluĭ şi că moşia ar fi fost proprietate a luĭ Şerban Basarab, de unde s'a şi numit Şerbăneşti.

Are o populaţiune de 870 locuitorĭ; 2 bisericĭ (în căt. Buta şi Şerbăneşti), deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitorĭ împroprietărițĭ după legea rurală din 1864 sunt: 42, cu 149 hect. în Buta şi 47, cu 163 hect. în Şerbăneşti-d.-s. La Momiceni, singurul proprietar însemnat e principele Brîncoveanu.

Comerciul se exercită în comună de cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ şi la cheltuelĭ, de 3376,90 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 209 boĭ, 180 vacĭ, 197 caĭ, 3790 oĭ şi 300 porcĭ.

Afară de pîrîul Dorofeiul, care curge periodic pe teritoriul comuneĭ, se maĭ află Lacul-Barbuluĭ şi Eleşteul-Momicenilor. La E. de căt. Buta se află măgura Renţea, despre care se zice că ar fi făcută de Tătarĭ.

Comuna se leagă la S.-E. cu Şerbăneşti-d.-j., prin şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori.

Şerbăneşti-de-Sus, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Olt, situat pe lîngă rîul Dorofeiul, pe Dealul-Bisericeĭ. Are o populaţie de 450 locuitorĭ, din carĭ 47 s'aŭ împroprietărit după legea rurală cu 168 hect; o biserică, deservită de 1 preot.

Vite: 120 boĭ, 75 vacĭ, 95 caĭ, 1950 oĭ şi 201 porcĭ.

Şerbeşti, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., aşezată pe malul drept al rîuluĭ Siretul şi în valea gîrleĭ Turbata, care o străbate de la N. la S. paralel cu Siretul, în care se varsă.

Se compune din 2 cătune: Şerbeşti, reşedinţa, şi Bradul, la 2300 m. Bradul se găseşte maĭ aproape de secţia Pădureni (com. Bereşti).

Şerbeşti şi Şerbeşti-luĭ-Istrati, la 1803, cînd s'a întocmit Condica Liuzilor, se găseşte făcînd parte din jud. Neamţu, ocolul Siretul.

Se învecineşte la N. cu com. Galbeni (jud. Roman); la V., cu comunele Bereşti şi Ciumaşi; la S., cu Schineni şi la E., cu rîul Bistriţa, care o desparte de jud. Roman.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 840 hect.

Are o populaţie de 730 suflete; o şcoală mixtă, în satul Şerbeşti; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 5 cîrciumĭ.

Vite: 44 caĭ, 336 vite marĭ cornute, 85 porcĭ şi 351 oĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 4032 leĭ, 74 banĭ şi la cheltuelĭ, de 2324 leĭ, 55 banĭ.

E legată cu comuna Bereşti printr'o cale comunală şoseluită, care taie linia naţională Bacăŭ-Roman, şi cu com. Schineni, prin o cale vecinală.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 11 kil.; la com. Schineni, 6 kil.; la com. Bereşti, 8 kil.; la com. Galbeni (staţie de drum de fer, jud. Roman) 4 kil.; la com. Gîrleni, reşedinţa plăşeĭ, 13 kil.

Şerbeşti, *com. rur.*, jud Neamţu, situată în partea de E. a pl. Piatra-Muntele. E formată din căt.: Şerbeşti, Ghigoeşti, Hîrtopul, Broşteni şi Trudeşti, cu o suprafaţă de 3511 hect. şi o populaţie de 2188 suflete.

Dintre locuitoriĭ împroprietărițĭ în 1864, sunt astăzĭ 116 care trăesc şi-şĭ stăpînesc singurĭ locurile date, 69 care stăpînesc ca urmaşĭ, şi 79 care, de şi însuraţĭ şi cultivatorĭ de pămînt, n'aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Imaşul are o întindere de 15 hect. şi nutreşte 2928 capete de vite.

Are: 3 bisericĭ; 2 şcolĭ; o moară de apă, una cu aburĭ, şi o brăhărie.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6138 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 5958 leĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua judeţeană Girovul - Tupilaţi şi Piatra - Bozieni.

Şerbeşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., situat în dreptul Siretuluĭ. Are o populaţie de 526 suflete; o biserică vechie, rezidită la 1843 de către locuitorĭ, cu ajutorul Stolniculuĭ Ioniţă Istrati; o şcoală; 5 cîrciumĭ.

Vite: 32 caĭ, 240 vite marĭ cornute şi 52 porcĭ.

Şerbeşti, *sat,* în jud. Nemţu, pl. Piatra-Muntele, com. Şerbeşti, situat în drumul Girovul-Tupilaţi, la 13 1/2 kil. de oraşul Piatra.

Are o pòpulaţie de 996 suflete; o biserică, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală; o moară cu aburĭ; o brăhărie.

Şerbeşti, *cătun,* în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Ireşti, situat pe malul Putneĭ, aproape de Dealul-Mare.

Are o populaţie de 367 suflete: o biserică parohială, cu hramul Adormirea, şi una filială, cu hramul Sf. Nicolae.

Şerbeşti, *sat,* spre S. com. Ciorteşti, jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, situat între dealurile Chirceşti şi Şerbeşti. Prin mijlocul săŭ curge pîrîul Şerbeşti. Are o suprafaţă de 1597 hect., cu o populaţie de 457 suflete; o biserică, făcută de Sandu Miclescu la 1808, deservită de 2 cîntăreţĭ; o fabrică de spirt; o moară cu aburĭ; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri şi 30 care cu boĭ, 2 plugurĭ şi 9 căruţe cu caĭ; 157 vite marĭ cornute, 46 caĭ, 400 oĭ, 10 capre, 45 rîmătorĭ; 250 stupĭ.

Şerbeşti-Vechĭ, *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Branişte, la 4 1/2 kil. spre S.-E. de reşedinţa comuneĭ.

Are o suprafaţă de 1283 hect., cu o populaţie de 148 suflete.

Şerboaia, *fost sat,* în Jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Neguleşti.

Locuitoriĭ s'aŭ mutat în satul Măldăreşti, care ţine de com. Neguleşti.

Şerboeni saŭ **Slobozia-Goleşti,** *com. rur.,* pe apa Teleormanuluĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 15 kil. de com. rur. Costeşti, (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 40 kil. de Piteşti.

Se compune din satele: Şerboeni (736 loc.) şi Vlăduţa (Lunguleşti, 90 loc.).

Are 2 bisericĭ, una în Şerboeni şi cea-l'altă în Vlăduţa, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 455 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 1135 oĭ, 27 capre şi 248 rîmătorĭ.

Şerboeni se află la vr'o 5 kil. de gara Costeşti şi sunt proprietatea familieĭ Golescu.

Şerboeni, *sat,* jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pe malul stîng al rîuluĭ Teleorman.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ.

Are o populaţie de 736 suflete; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Şerboteşti, *sat,* în partea de S. a com. Codăeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ. Pîrîul Şerboteşti trece prin mijlocul satuluĭ.

Are o suprafaţă de 1361 hect., cu o populaţie de 95 familiĭ, saŭ 379 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1884; o biserică vechie, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, restaurată la 1817, de Theodor Buhuş; 1 moară de apă; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ şi 40 care cu boĭ, 4 plugurĭ şi 7 căruţe cu caĭ; 140 stupĭ; 243 vite marĭ cornute, 38 caĭ, 1200 oĭ, 2 capre şi 75 rîmătorĭ.

Şerbuluĭ (Măgura-), *măgură,* jud. Teleorman, lîngă şoseaua judeţeană Turnul-Roşiori, pe teritoriul com. Băneasa.

S'aŭ găsit aci felurite monede romane şi se găsesc şi astăzĭ cu ocaziunea arăturilor.

I s'a dat numirea de Măgura-Colonuluĭ (v. a. n.), în urma descoperirilor archeologice făcute în interiorul şi împrejurul eĭ.

Şerpeni, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d. s., com. Slobozia-Luncani, aşezat pe scursura Şerpenilor, şi avînd o populaţie de 76 suflete.

Şerpeniţa, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Manoleasa, numit în vechime Şerpeni.

Are o populaţie de 227 suflete; o biserică mică, cu hramul Sf. Constantin şi Elena, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 pălămar, făcută de zid, în 1830; o şcoală mixtă.

Pîrîul ce trece pe moşie este Novacul. Pîrîul Prutul curge pe hotar. Piatră calcarică se găseşte despre Prut.

Drum principal, e acel de la Rădăuţi la Stefăneşti.

Moşia se hotărăşte cu rîul Prutul şi cu Domoşani, Flondora şi Liveni-Mitropolieĭ.

Istoricul. Din vechime moşia a fost a Mareluĭ Postelnic Şerpe, care, pe la 28 Iulie 1520, fu Consilier Domnesc, după cum rezultă din Uricul de la Ştefan Bogdan-Vodă. Maĭ tîrziŭ a devenit a Mănăstireĭ Putna din Bucovina, ce a stăpînit-o pănă la anul 1785.

Postelnicul Şerpe, cu Vistiernicul Giurca, aŭ fost trimeşĭ de Bogdan Stefan-Vodă, la 1503, ca ambasadorĭ la Curtea Polonă, ca să ceară de soţie pe sora Regeluĭ. Şerpe cunoştea multe limbĭ, era învăţat şi bun diplomat. (Ist. Mold. Dragh. tom. I, pag. 153).

Şerpilor (Insula-), *insulă,* ce aparţine Romînieĭ, în Marea-Neagră, neînsemnată din punctul de vedere al întindereĭ şi

producţiuneĭ, dar foarte însemnată în cea ce priveşte geologia, arheologia şi strategia. Este una din puţinele insule ce are Marea-Neagră şi singura care se află situată la o maĭ mare depărtare de ţărmul eĭ. S'a numit în vechime Λευκὴ = albă şi Achillea, şi de aci probabil că vine şi numele braţuluĭ de N. al Dunăriĭ. E aşezată în faţa gureĭ braţuluĭ mijlociŭ Sulina, la o depărtare de aproape 45 kil., între 45°, 15', 53" latidudine nordică şi 30°, 14', 41" longitudine orientală.

Are o întindere de 17 hect., o circumferinţă de 1973 m., de formă neregulată, cu o lungime de la N. la S. de 440 m. şi de la V. la E. de 414 m. Diametrul cel maĭ lung este de 662 m. Inălţimea ţărmurilor pe alocurea e de 21 m., spre S. şi E., unde sunt de natură prăpăstioasă; la N., abia se ridică ţărmul cel alb cretos deasupra Măriĭ, care în aceste locurĭ are numaĭ 4 m. adîncime, pe cînd în cele-l-alte părţĭ ea trece peste 20 m.

Ea este o stîncă compusă din greziĭ silicioase, dure, conglomerate şi cuarţite, făcînd parte din grupa Primară, sistemul Permic.

In apă, de jur împrejurul insuleĭ, sunt blocurĭ marĭ de piatră ce aŭ provenit din ruptura stîncilor de la ţărm. Pe platoul eĭ, se înalţă, pe cel maĭ înalt punct, un far de 50 m., întreţinut de Comisiunea internaţională de navigaţiune pe Dunăre, lîngă care e alipit şi un pichet de observaţie. De şi insula este la o mare depărtare, totuşĭ din farul eĭ, pe timp senin, se vede continentul şi, maĭ cu seamă în nopţile întunecoase, dar nu ceţoase, se vede bine lumina roşiatică a faruluĭ celuĭ mare din Sulina.

Insula nu are port; totuşĭ ea poate fi abordată prin 3 locurĭ; corăbiile nu se pot apropia din pricina stîncilor sub marine, ci ancorează la 50 m. în mare şi numaĭ prin bărcĭ se poate aborda în insulă; în partea de S.-V. se abordează maĭ cu înlesnire.

In mijlocul insuleĭ se află un platoŭ a căruĭ suprafaţă este formată dintr'un strat de 2 picioare grosime de pămînt negru şi fertil, pe care în timpiĭ din urmă s'a semănat secară.

După cercetările uneĭ comisiunĭ ruseştĭ din Odessa, s'a găsit că există în insulă 12 felurĭ de plante anuale, între care se află: pirul, laba-gîştiĭ, răgozul şi timoftica; plante mirositoare, florĭ, arborĭ, saŭ tufişurĭ nu există.

Adevăraţiĭ locuitoriĭ aĭ insuleĭ sunt nişte păsărĭ albe, nenumărate, însă numaĭ de două speciĭ: larĭ, al căror ţipăt seamănă cu rîsul unuĭ copil, şi cormoranĭ negri, ce-şĭ fac cuibul prin crăpăturile stîncilor. Lariĭ sunt albĭ şi frumoşĭ, dar răutăcioşĭ; nu suferă vre-o altă pasăre pe insulă. Se nutresc cu peştĭ. In timpul clocituluĭ cuiburile sunt nenumărate şi probabil că mulţimea lor face insula roditoare. Afară de pasărĭ, insula e populată de o mulţime de şerpĭ negri, de la care vine numele eĭ, cu capul mic, pîntecele roşiatic şi o lungime de 4—5 picioare. Se nutresc cu pasărĭ şi se ascund prin stîncĭ. Sunt maĭ mult hidoşĭ la vedere de cît vătămătorĭ. Ca insecte sunt aci nişte scolopendrae cingulatiae, foarte primejdioase, şi care trăesc ascunse în pămînt; în fine în apa Măreĭ, pe lîngă insulă, trăesc racĭ de 4 felurĭ.

Foarte însemnată este această insulă în cea-ce priveşte mitologia şi arheologia. Ea a fost cunoscută de mult timp sub numele de Leuki = albă, şi maĭ tîrziŭ, atribuindu-se luĭ Achille, care ar fi avut aci un templu, s'a numit şi Achillea. Scriitoriĭ ceĭ vechĭ, ce pomenesc de această insulă, sunt: Aretinos din Milet, care, pe la 777 a. C., spune că: «Thetis (muma luĭ Achille) luînd de pe rug pe fiul săŭ, îl duse în insula albă». Pindar zice într'o odă a sa: «In Pontus, Achille are o insulă strălucitoare». Euripide, tragicul, în o tragedie a sa pune pe Thetis să promită luĭ Geleŭ că «va vedea pe Achille locuind în lăcaşurile insulare, pe ţărmul cel alb din mijlocul Pontuluĭ-Euxin».

Achille era adorat în toate coloniile eline din Pontul-Euxin, fiind eroul naţional al Ionienilor, şi coloniile Pontuluĭ, ca Istrus, Olbia (de care depindea insula Leuce) îĭ ridicară altare în ţinuturile lor.

Ceĭ vechĭ nu ştiaŭ bine poziţia insuleĭ; o puneaŭ cînd la gura Borystenuluĭ cînd la S. Filostrat spune că cine intră în Pont, o are la stînga. Ştefan din Bizanţiŭ şi Hesychin spun că «există o insulă, Achillea, pe care uniĭ o numesc Leuce», fără să-ĭ determine poziţia. Amian Marcelin greşeşte cînd o pune lîngă Taurida (Crimeea). Poetul Alexandrin Lycophron o aşează maĭ bine, cînd, vorbind de Achille, spune că: «locueşte de mult timp pe stînca albă de spume de la gurile mlăştinoase ale fluviuluĭ Celtic (Istrul)». Pseudo-Skylax zice: Drumul în linie dreaptă de la Istrul până la Cryruetopon (în Taurida) e de treĭ zile şi treĭ nopţĭ; dacă însă cine-va ia ţărmul, drumul e dublu, căcĭ aci este un golf în care se află o insulă, deşartă ce e drept, numită Leuce şi consacrată luĭ Achille. Scymnos din Chios vorbind de Is-

trul, ce se varsă pe cincĭ gurĭ în Pont, zice: «Peuce se numeşte după marea mulţime de pinĭ (πεόκη), ce cresc pe ea; drept în faţă-ĭ eşte aşezată în Mare insula luĭ Achille. Aceasta are o mulţime de păsărĭ domestice şi oferă un sfînt spectacol celor care sosesc aci; de pe insulă nu se poate vedea nicăerĭ continentul, cu toate că acesta nu-ĭ maĭ departe de cît 400 stadiĭ, cum spune Demetriu».

Dionisiŭ Periegetul zice despre această insulă: «In stînga Pontuluĭ-Euxin se găseşte în Mare o vestită insulă, în faţa Borysthenuluĭ. Ea este închinată eroilor. Se numeşte Leuce fiindcă animalele care trăesc acolo sunt albe. Se spune că prin văile deşerte ale insuleĭ rătăceşte sufletul luĭ Achille şi al altor eroĭ, căcĭ o ast-fel de recompensă s'a dat de Jupiter celor bunĭ pentru virtutea lor; virtutea atrage după sine onoarea eternă». Geograful Strabo o determină maĭ bine, zicînd că e în partea de V. a Pontuluĭ, la 500 stadiĭ de Borysthene (o eroare, căcĭ această distanţă se aplică între Peuce şi Leuce). Pomponiŭ Mela o confundă cu insula de la gura Borysteneluĭ, zicînd: «Leuce, situată la vărsarea Borystenuluĭ, e foarte mică şi poartă numele de Achillea, fiind-că Achille aci a fost îngropat». Aceeaşĭ confusie o face şi Piniŭ, naturalistul, zicînd: «In faţa luĭ Borysthene se află Achillea numită şi Leuce şi Macaron (a fericiţilor); observaţiunĭ din zilele noastre o aşează la 140000 paşĭ de Borystene, la 120000 de Tyras, şi la 50000 de Peuce. Circuitul îl are de 10000 paşĭ». Lăsînd la o parte pe Julius Solinus, pe Priscianus, pe Rufus Avienus, care compilează pe ceĭ dinaintea lor, trecem la marele geograf Ptolemeu, care o pune pre la S., zicînd: «Lîngă ţărmul amintit al Moesieĭ inferioare se află insula Borysthenis şi Leuce a luĭ Achille». Jornandes, episcopul Goţilor, ne spune numaĭ că se află dinaintea Istruluĭ. Vestitul călător Pausanias spune: «La gura Istruluĭ se află, în Pontul-Euxin, o insulă cu numele Leuce; periplul eĭ e de 20 stadiĭ, acoperită toată de pădure şi plină de animale sălbatice şi domestice, avînd un templu şi o statue». Leonin ne spune că a văzut aci pe Achille, pe Ajace al luĭ Oileŭ şi pe al luĭ Telamon; că se află împreună cu eĭ şi Patroclu şi Antiloc, şi că Elena trăeşte împreună cu Achille. Tot aşa vorbeşte şi filosoful Maxim din Tyr: «Achille locueşte în insula din dreptul Istruluĭ, în Marea-Pontică, templul unde sunt şi altarele luĭ Achille, şi de bună voe nimenĭ nu călătoreşte acolo, de cît ca să aducă jertfe; făcînd sacrificiĭ, intră în templu». Nesiguranţa aceasta provenia din aceea că Marea-Neagră fiind furtunoasă, se expuneaŭ cu greŭ navigatoriĭ spre a o cunoaşte maĭ bine.

Din punct de vedere arheologic, insula Leuce prezintă iarăşĭ o importanţă deosebită. La 1823, căpitanul Kritzky a descoperit urmele vestituluĭ templu al luĭ Achille. Templul are o întindere foarte mare; forma luĭ e pătrată, fie-care latură are o lungime de $29^{m},87$. Un zid de la N. la S. împarte templul în două părţĭ egale, dintre care jumătatea vestică şi ea la rîndu-ĭ e împărţită în treĭ părţĭ egale, care aŭ o lungime de $14^{m}93$, pe o lărgime de $11^{m},93$. In partea de E. a templuluĭ se află sanctuarul luĭ Achille, după cum afirmă Filostrat; dar e probabil, după Köhler, ca dispoziţia templuluĭ să se fi schimbat în cursul veacurilor. Templul şi construcţiunile Leuceĭ se reduc, pe cît se pare, la architectura vechie a Grecilor, la epoca numită ciclopeană, căcĭ zidurile sunt formate din blocurĭ marĭ de piatră puţin cioplite şi fără ciment; ele sunt de calcar cu o culoare albă şi seamănă cu alte construcţiunĭ ciclopeene ce s'aŭ găsit în Thesalia şi Tracia. Templul luĭ Achille trebue să fi fost şi un monument de artă şi în spatele luĭ trebue să maĭ fi fost şi alte camere pentru oracol şi darurile ce se aduceaŭ eroluĭ. Era împodobit cu marmură albă, probă resturile ce s'aŭ găsit în timpurile noastre. In dosul templuluĭ se maĭ pot distinge şi astă-zĭ urmele a două ziduri puţin răsărite din pămînt; după Kritzky, ele ar fi fost construite pentru a împedica năruirea insuleĭ în acele părţĭ; după Köhler, pentru a împedica atacul duşmanilor, ce ar fi venit în insulă. Pe lîngă urmele templuluĭ s'aŭ maĭ desgropat, pe icĭ pe colea, multe şi interesante resturĭ antice, între care şi treĭ inscripţiunĭ: una se află la Petersburg pe calcar alb şi conţine cuvintele: «Menestratos Olbiopoliteanul a ridicat o statue luĭ Achille»; o a doua inscripţiune s'a găsit pe un vas, şi conţine cuvintele: «Glaucos din Possidia, pe mine m'a închinat luĭ Achille, stăpînitorul insuleĭ». O a treia inscripţiune se păstrează în muzeul din Bucureşti, şi a fost publicată de d. profesor Gr. Tocilescu în «Arch. Epigraph. Mittheilungen, Wien»; ea cuprinde un decret al Olbiopolitanilor în onoarea unuĭ personagiŭ mort, cetăţean în Leuce, îngropat cu cheltuiala publică şi căruia i se ridicase şi o statue.

Şerpoaica, *pîrîŭ*, jud. Iaşi. Izvo-

reşte de sub Dealulul-Vlădicenilor, com. Buciumi, curge de la S.-V. spre N.-E., intră în com. Tomeşti, la podul numit Durducul şi, trecînd pe şes, se varsă în dreapta Bahluiuluĭ, la podul Holboca.

Şerpoaiele, *deal,* în jud. Gorj, pl. Gilortul, la V. de com. Aninoasa, care o desparte de com. Costeşti-Daia; are direcţia de la N. la S., până la com. Groşerea.

Se ramifică către com. Aninoasa în maĭ multe cracurĭ micĭ, ca Gorganul, Pleşea, Tintoalea, Vacăroaia, Iepuroaia şi Poancea, ce formează partea despre V. a com. Aninoasa.

Şesurile, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Leontineşti, situat pe şesul Tazlăul-Sărat, la 2700 m. de reşedinţa comuneĭ. In vechime se numea Costeşti.

Are o populaţie de 168 suflete; o biserică vechie, clădită de locuitorĭ la 1650, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală; 2 cîrciumĭ.

Vite: 30 caĭ, 135 vite marĭ cornute, 27 oĭ şi 76 porcĭ.

Şesurile, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Măgireşti, situat pe rîul Tazlăul-Sărat, la 1840 m. de satul Măgireşti (şcoală).

Are o populaţie de 75 suflete.

Şeţul (Muntele-), *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova, în întindere de 345 hect., din care 55 hect. suprafaţă împădurită şi 290 hect., pămînt cultivabil şi fîneţe.

Şiacul, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, com. rur. Sura.

Şiglăul, *munte,* în jud. Gorj, com. Runcul, situat spre N.-V. com. Are pădure de brad, fag şi altele. Pe el se află pichetul cu No. 4 şi 2 stîne.

Şiglăul, *pichet,* cu No. 4, judeţul Gorj, construit pe clina de S.-E. a Şiglăuluĭ-Mare. Se mărgineşte la N.-V. cu Şiglăul-Mare, la E. cu Şiglăul-Mic, iar la S. cu Cracul-Pescarilor. Drumul ce se priveghează de acest pichet străbate dealurile: Şiglăul-Mare şi Pescarilor, de unde coboară în Valea-Sohodoluluĭ, pe care o urmează până la Runcul.

Patrularea între Şiglăul şi Gura-Uliţeĭ se face pe poteca ce trece pe dealurile: Stevioara, Custura-Plestioara, Poiana-Măcrişuluĭ, Gura-Plaiuluĭ, Arcanul şi Gura-Uliţeĭ.

Şimianul, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., la 6 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată în valea Dunăreĭ. Satul formează com. cu cătunele Dudaşi şi Piatra-Albă, cu reşedinţa în Şimianul.

Are o populaţie de 1400 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală; 7 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 82 plugurĭ, 128 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ; 260 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 35 caĭ, 640 oĭ şi 420 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 10452 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3874 leĭ.

Prin com. trece şoseaua naţională şi calea ferată Vîrciorova-Severin-Bucureşti.

In com. se află, în dealul Şimianul, lîngă mahalaua Tunari, nişte ridicăturĭ de pămînt, numite metereze.

Tot aci se află şi monumentul ridicat de Austriacĭ în 1856, în memoria soldaţilor morţĭ de holeră în 1849.

Şimianul, *insulă* pe Dunăre, în jud. Mehedinţi. Se întinde maĭ jos de Podul-luĭ-Traian şi până în com. cu acelaşĭ nume, căreia îĭ aparţine.

Şimianul, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Mehedinţi, pl. Ocolul, com. Şimianul, pe linia Craiova-Turnul-Severin, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Palota (10.8 kil.) şi Turnul-Severin (8,1 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 65 m.

Şimianul, *pichet* de graniţă, pe marginea Dunăreĭ, jud. Mehedinţi.

Şimnicul, *com. rur.,* jud. Dolj, pl Ocolul, la 8 kil. de Craiova; reşedinţa plăşeĭ.

E situată parte pe costişa deallurilor Feţele şi Muguleşti, parte pe loc şes şi pe malul stîng a rîuluĭ Amaradia.

Se învecineşte la E. cu com. Mischi, de care se desparte prin moşia Episcopieĭ de Vîlcea; la V., cu com. Işalniţa, de care se desparte prin rîul Amaradia; la N., cu oraşul Craiova.

E compusă din 5 cătune: Albeşti, Duduviceşti, Floreşti, Şimnicul-d.-j. şi Şimnicul-d.-s.

Are o populaţie de 2237 locuitorĭ; 3 bisericĭ, din care 2 cu hramul Sf. Maria, în cât. Şimnicul-d.-j., iar a treia, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, în cât. Floreşti; 3 şcolĭ mixte; o moară cu aburĭ.

Terenul comuneĭ este accidentat de dealurile Feţele şi Muguleşti; restul este şes.

Este udată pe la V. de rîul Amaradia, ce izvoreşte din munţiĭ Gorjuluĭ şi, de la intrarea sa în această comună, curge de la N.-

E. spre S.-V. apoĭ trece de se varsă în Jiŭ la N. de căt. Troaca, pendinte de comuna Cernelele.

După legea rurală din 1864 sunt 183 locuitorĭ împroprietăriţĭ, iar după cea din 1879, 23 însurăţeĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de 5335 hect.

Moşiile de pe teritoriul comunal aparţin d-lor: Enciu, General Solomon, Hagiade, Craiovenilor, Mănăstireĭ Obedeanu şi moşnenilor. Venitul lor este de 81860 leĭ anual. Moşia Mănăstireĭ Obedeanu s'a dat parte în loturĭ şi parte s'a vîndut într'un singur lot de 360 pogoane.

Pădurĭ sunt: Şimnicul-d.-j. şi Floreşti.

Viile, în suprafaţă de 485 hect., se găsesc pe moşia moşnenilor şi a proprietarilor.

Budgetul com. e la veniturĭ de 8362 leĭ, 78 banĭ şi la cheltuelĭ, de 7986 leĭ, 89 banĭ.

Şimnicul (Şimniceni), *cătun,* jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., la N. com. Băzgărei, situat lîngă apa Geamartaliuluĭ. Are 72 de locuitorĭ.

Şimnicul-de-Jos, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Şimnicul.

Are o populaţie de 360 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul S-ta Măria-Mare.

Şimnicul-de-Sus, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Şimnicul.

Are o populaţie de 541 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1860.

Şinca, *pîrîŭ,* jud. Suceava. Izvoreşte din Poeniţa-Şarpeluĭ, udă com. Sasca pe o lungime de 7 kil. şi se varsă în Moldova.

Are de tributarĭ: Hohalea şi Pîrîul-Chilieĭ.

Şindila-Pleşeĭ, *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. com. Bisoca, aşezat la 6300 m. spre N. de căt. de reşedinţă, la poalele dealuluĭ Şindila.

Are o suprafaţă de 280 hect., cu o populaţie de 62 familiĭ, saŭ 277 suflete.

Şindrilari-de-Jos, *cătun,* în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Mera, aşezat pe cursul Milcovuluĭ, de la Odobeşti spre Monteorul. Are o populaţie de 501 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Gheorghe.

Şindrilita, *sat,* făcînd parte din com. rur. Moara-Domnească, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la N.-E. judeţuluĭ, lîngă pădurea Gradiştea.

Se întinde pe o suprafaţă de 206 hect., cu o populaţie de 692 locuitorĭ.

E proprietatea locuitorilor.

Are 1 heleşteŭ şi 1 pod stătător.

Comerciul se face de 1 cîrciumar şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 363 şi al celor micĭ, de 264.

Aicĭ a fost staţie de caĭ de poştă.

Şipei, *vale,* izvoreşte de la N. de muntele Cumpătul, jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Predealul, curge de la E. spre V. şi se varsă în rîul Prahova, pe ţărmul stîng, în raionul căt. Poiana-Ţapuluĭ.

Şipotele, *com. rur.,* în partea de N.-E. a plăşeĭ Bahluiul, jud. Iaşi, situată pe podişele şi văile dintre rîul Jijia la E. şi pîrîul Jijioara la V. E formată din satele: Şipotele, Şipotele-d.-s. (Iazul-Noŭ), Mitocul (Şipotele-d.-j.), Hălceni, Vlădeni, Iacobeni, Drăgăneşti, Şoldana, Buhăieni, Oneşti cu Plugari, Chişcăreni-Noĭ cu Chişcăreni-Vechĭ şi Fîntînelele (Cioara), cu o populaţie de 1099 familiĭ, saŭ 4979 suflete.

Teritoriul com. e udat de rîul Jijia, şi de pîraele Maletinul şi Jijioara.

Are 8 bisericĭ, deservite de 5 preoţĭ, 7 cîntăreţĭ şi 6 eclesiarhĭ; 4 şcolĭ; 7 morĭ: 3 de apă, 3 cu aburĭ şi 1 de vînt.

Budgetul com. e de 50879 leĭ, 42 banĭ, la veniturĭ şi 50169 leĭ, 88 banĭ, la cheltuelĭ.

Vite: 4248 vite marĭ cornute, 500 caĭ, 9604 oĭ şi 876 rîmătorĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt căile comunale şi vecinale.

Şipotele, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Iaşi, pl. Bahluiul, situat pe podişul deluşoruluĭ Şipotele, de-a stînga pîrîuluĭ Miletinul. Are o populaţie de 182 familiĭ, saŭ 881 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1865; o biserică de piatră, zidită în anul 1507, de Luca-Arbore, Pîrcălab de Suceava, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Pe la 1700, biserica a fost arsă de Turcĭ, iar pe la 1780 s'a refăcut de călugăriĭ grecĭ, care stăpîneaŭ moşia ce era închinată Sft. Mormînt. In apropiere de biserică, se află o fîntînă, pe care oameniĭ din localitate o numesc Fîntîna luĭ Ştefan-Vodă, crezînd că ar fi făcută de Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ.

Vite: 705 vite marĭ cornute, 96 caĭ, 1628 oĭ şi 225 rîmătorĭ.

Satul Şipotele a fost din vechime moşia luĭ Miron-Barnovschi-Vodă.

Şipotele, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Buda, aşezat pe dealul Şipoteluĭ, din dreapta Bistriţeĭ.

Are o populaţie de 758 suflete; o biserică; 4 cîrciumĭ.

Vite: 5 caĭ, 243 vite cornute, 51 oĭ şi 14 porcĭ.

Şipotele, *sătuc,* în jud. Covurluiŭ, com. Bereşti, pl. Horincea, la 4 kil. în sus de Bereşti.

Şipotele, *cătun,* pendinte de com. Băneasa, pl. Călmăţuiul, jud. Teleorman, situat în partea de S.-V.

Are o populaţiune de 634 suflete.

Are viĭ situate într'o poziţiune foarte frumoasă, de unde se văd satele Putineiul, Băneasa şi Salcia. La poalele dealuluĭ unde sunt viile, curg abundente izvoare, care formează ò întindere de mlaştinĭ.

Şipoteni, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Moşia aparţine Statuluĭ şi formează un domeniŭ cu moşia Cordăreni. A fost închinată Mănăstireĭ Doljeşti.

Are o populaţie de 374 locuitorĭ; o biserică mică, de lemn, cu hramul Adormirea - Maiciĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar, făcută la 1762 de locuitorĭ; o şcoală; 3 iazurĭ.

Pe moşie trece pîrîul Ibăneasa.

Moşia se hotărăşte cu: Havîrna, Liveni - Sofian, Vîrcolici şi Dumeni.

Aicĭ este locul de naştere al Mareluĭ-Vornic Andreĭ Şipoteanul, de la care arămas şi numirea moşieĭ.

Şipotul, *com. rur.,* jud Gorj, pl. Gilortul, la S. com. Turburea, în partea Gilortuluĭ, situată pe şes, lîngă culmea dealuluĭ Bulbuceni.

Se compune din cătunele: Şipotul şi Spahiile.

Are o suprafaţă de 811 hect., cu o populaţie de 953 suflete; 1 şcoală, cu reşedinţa în căt. Şipotul; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ sunt parte împroprietăriţĭ, parte moşnenĭ, şi se ocupă, pe lîngă agricultură şi creşterea vitelor, cu abageria, lemnăria şi dogăria.

Eĭ posedă: 36 plugurĭ, 42 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ, 50 stupĭ, 486 vite marĭ cornute, 22 caĭ, 250 oĭ, 11 capre şi 132 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1447 leĭ, 48 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1421 leĭ, 50 banĭ.

Este udată de pîrîul Oacheşul şi Pîrîul-Izvoarelor din Spahiĭ.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua judeţiană T.-Jiul-Spahiĭ-Dolj, care o pune în legătură la N. cu Turburea, iar la S. cu comuna Poiana, din judeţul Dolj. Maĭ are ca înlesnire de comunicaţie linia ferată Filiaşi-T.-Jiul, cu staţie maĭ apropiată la Gilort.

Şipotul, *cătun* de reşedinţă al com. cu acelaşĭ nume, pl. Gilortul, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 419 hect., cu o populaţie de 141 familiĭ, saŭ 568 suflete; 1 şcoală; 1 biserică, făcută de locuitorĭ în unire cu d. Achil Crăsnaru, pe la anul 1884; 2 cîrciumĭ.

Şipotul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ponoarele, jud. Mehedinţi, pl. Cloşani.

Şipotul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Boldeşti, pl. Podgoria, jud., Prahova, situat pe loc şes. O parte din cătun maĭ poartă numele de Ulmi-Lipăneşti.

Are o biserică, cu hramul Adormirea Precisteĭ şi Sf. Dumitru, fondată la 1840 cu cheltuiala Paharniculuĭ Gheorghe Boldescu, a Postelniculuĭ Atanasie, a luĭ Calozisu şi altora.

Şirineasa, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s., compusă din 3 cătune: Cioră̆şti, Şirineasa şi Slăviteşti, cu o populaţiune de 1518 locuitorĭ.

E situată pe valea rîuluĭ Luncăvăţul, la 27 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 24 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. şi N. cu comuna Băbeni; la V., cu Dăeşti, şi la S. cu comunele Roeşti şi Scundul.

Are 3 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una. Cea din cătunul Şirineasa s'a fondat la 7202, de către Constantin Brîncoveanu Voevod şi Maria Constantin Voevod. Biserica din Slăviteşti s'a clădit la 7259 de către Jupîn sin Ion Radu Slăvitescu şi jupîneasa sa Bălaşa sin Kir Kir Roşianu Vornic, «ca să fie întru pomenirea nostră şi a părinţilor noştri; şi s'aŭ zidit în zilele Domnuluĭ nostru Ion Grigore Voevod, dăruindu-se cu tóte dichisele ce sunt de trebuinţă». Cât despre biserica din cătunul Cioră̆şti, există un hrisov în care se vede că la anul 1797 s'a găsit fondată de moşneniĭ Cioră̆şti, care aŭ avut de moş al lor pe un Vasile. S'a reparat la anul 1882.

Meseriaşĭ sunt: 24 dulgherĭ, 12 rotarĭ, 5 dogarĭ, 5 cizmarĭ, 2 tîmplarĭ, 2 zidarĭ, 1 olar.

Locuitoriĭ posedă: 625 boĭ, 85 caĭ, 502 vacĭ, 113 capre, 3767 oĭ şi 1149 porcĭ.

Pe rîul Luncavăţul, în raionul comuneĭ, sunt 7 morĭ.

Locuitoriĭ din căt. Cioră̆şti sunt moşnenĭ; ceĭ-l'alţĭ, în număr de 124, s'aŭ împroprietărit după legea din 1864 pe moşia statuluĭ Şirineasa şi pe proprietatea d-luĭ Slăvitescu, dîndu-li-se 395 hectare pămînt.

Şcoala datează în comună de la 1855.

Prin comună trece şoseaua judeţeană Slăviteşti-Cotoşmanul, înlesnind comunicaţia între comunele Bărbeni-Marcea şi Dăeşti, unde, ramificîndu-se, cea judeţeană merge spre S., iar cea comunală spre V., la Horezul.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2412 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2233 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Cioareĭ, Şirineasa, Stupina, Harasa, Ruginosul, Glămanul, Tereuja, Izmana şi Petrişul, şi udată de văile: Alunişul, Dosul, Valea-Rea, Băzoiul şi Impăratul.

«Moşia Şirineasa, fostă a jupîneseĭ Stancheĭ şi a fiuluĭ săŭ, Mateiŭ Postelnicul din Drăgoeşti, feciorul Dimeĭ Ciurciubaşa, din cîmp, din pădure, din apă, din şezutul satuluĭ şi cu tot venitul de peste tot hotarul şi cu moara din apa Luncavăţuluĭ, care moşie a fost a lor, cumpărătoare de la moşneniĭ din Şirineasa cu zapise adevărate, a fost dăruită mănăstireĭ Horezul, după cum se vede din hrisovul luĭ Constantin-Vodă Brîncoveanu, din anul 7202 (1695), care zice:

Io Constantin Basarabă Voevod, Domn şi stăpînitor al Ungro-Valahieĭ.

Inţelepciunea lăudînd'o lăudatul şi prea Inălţatul Solomon o propovedueşte a fi de cît toate cele-l'alte zidirĭ ale luĭ Dumnezeŭ şi cereştĭ şi pămînteştĭ, maĭ înaltă şi maĭ vrednică...

Pentru aceea, după ce cu a sa Dumnezeească putere ne am învrednicit şi am venit la scaunul strămoşilor noştri al Domnieĭ Ţăreĭ-Romîneştĭ, dintru alegerea şi voinţa a toată boerimea Ţăreĭ, pus-am gînd ca acela, şi dintru toată inima noastră am voit a ridica sfîntă mănăstire aicea pre pămîntul Ţăreĭ, ca să se prea slăvească prea slăvitul nume al luĭ Dumnezeŭ, şi găsind loc ca acela la locul ce se cheamă Hurezĭĭ ot sud Vîlcea, luat-am pre Dumnezeŭ într'ajutor şi într'al doilea an din domnia noastră, pus-am temelie şi am zidit mănăstire întru numele marilor împăraţĭ şi întocmaĭ ca apostoliĭ Constantin şi Elena...

«Aci se vorbeşte despre moşia Şirineasa pe care Jupîneasa Stanca şi fiul săŭ, Mateiŭ Postelnicul, o dărueşte mănăstireĭ Horezul, cum am arătat maĭ sus. Această moşie maĭ înainte d'a se face danie a fost dată de zestre de jupîneasa Stanca fiiceĭ sale, jupîneseĭ Ilinca, care a ţinut pe Constantin Vel Pitar, feciorul luĭ Vintilă Corbeanul, biv Vel Ban. «Decĭ întîmplîndu-se fieseĭ moarte, nefăcînd feciorĭ cu Constantin Pitarul, rămas-a iară această moşie pe seama jupîneseĭ Stanca şi a fiu-săŭ Mateiŭ Postelnicul.»

«Decĭ jupîneasa Stanca cu fiu-seŭ Mateiŭ Postelnicul aŭ dat şi aŭ închinat la sfînta mănăstire a Domnieĭ-mele — zice hrisovul — toată partea lor de ocină de la Şirineasa, pentru pomană şi pentru sufletele lor şi a boiaruluĭ eĭ Dima Ciurcibaşa şi a coconilor eĭ celor pristăviţĭ ce 'şĭ-aŭ scris numele lor şi al părinţilor la sfîntul Pomelnic, dînd şi închinînd ocina lor Şirineasa, toată partea lor, cu zapis de la mîna lor, la leatul 7208, de danie şi de închinăciune». (Cesar Boliac).

Şirineasa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şirineasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Şirineasa, *fost metoh* al mănăstireĭ Horezul, jud. Vîlcea, zidit de Constantin Brîncoveanu, la 1694, şi inchinat acesteĭ mănăstirĭ, după cum se constată din hrisovul săŭ din 1695:

«Şi iară să fie sfinteĭ mănăstirĭ (Horezul) metohul de la Şirineasa ot sud Vîlcea, cu casele şi cu biserica, cinstind hramul Sf. Nicolae, cu pivniţa şi cu jicniţa şi cu două roate de moară şi cu o dîrstă în apa Luncavăţuluĭ, care şi acestea le-aŭ făcut părintele Ion; iar moşia Şirineasa este dată de Domnia mea sfînteĭ mănăstirĭ».

Şirineasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 4620 hect., situată în com. Băbeni, pl. Otăsăul, jud. Vîlcea.

Şirna, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe un deal şi pe valea rîuleţuluĭ Balotina, la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 16 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Şirna şi Varniţa, cu o suprafaţă de 783 hect. şi o populaţie de 890 locuitorĭ.

Are două bisericĭ, una în căt. Şirna şi cea-l'altă în Varniţa, — fondată la 1874, — deservite de 2 preoţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 55 caĭ şi ĭepe, 105 vacĭ, 32 porcĭ şi 353 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7920 leĭ 39 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 3077 leĭ, 80 banĭ.

Prin comună trece şoseaua Şirna-Tăriceni-Cocorăşti.

E brăzdată de cîte-va dealurĭ şi e străbătută numaĭ de un rîuşor, numit Balotina, ce se varsă în rîul Prahova.

Şirna, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova. Are o biserică.

Şirna, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 430 hect., pendinte de com. Şirna, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova, formată din trupurile Şirna (400 hect.) şi Pisculeşti (30 hect.).

Şişcani, *com. rur.,* în partea de N. a pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, formată din satul Şişcani-Răzeşi. Are o suprafaţă cam de

1500 hect., cu o populaţie de 206 familiĭ, saŭ 700 suflete; o şcoală şi o biserică.

Satul e aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, înconjurat de treĭ dealurĭ, carĭ se desfac din partea de N.: Grumăzoaia, Hurcata şi Cetăţuia, acoperite cu viĭ, livezĭ şi pădurĭ

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ. Eĭ posedă: 86 caĭ, 415 vite marĭ cornute, 204 porcĭ şi 86 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3126 leĭ, 74 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 2725 leĭ, 49 banĭ.

Şişcani, *cătun,* în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Adjudul Vechiŭ, cu o populaţie de 512 suflete.

Şişcani-Boereşti, *sat,* în partea de N. a com. Hoceni, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, alăturea cu Şişcani-Răzeşi, din com. Şişcani, cu care din vechime forma un trup.

Şişcani-Răzeşi, *sat.* Vezĭ Şişcani, com. rur., pl. Podoleni, jud. Fălciŭ.

Şişeşti, *cătun* al com. Vădeni, pl. Ocolul, jud. Gorj, la S. de cătunul de reşedinţă şi la N. de oraşul T.-Jiŭ, situat pe şes.

Are o întindere de 140 hect., cu o populaţie de 117 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 4 plugurĭ, 9 care cu boĭ; 3 caĭ, 111 vite marĭ cornute, 23 rîmătorĭ, 73 oĭ; 40 stupĭ de albine.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani, care-l pune în comunicaţie la N. cu comuna sa, iar la S., cu oraşul T.-Jiŭ, cu care se învecineşte.

Şitoaia, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Almajul. Are o populaţie de 636 suflete; o biserică, fondată în 1819 de Dumitru Medelnicerul Socoteanu, cu hramul Sf. Dumitru; 3 cîrciumĭ.

Şitoaia, *cătun* al com. Roşia, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat la N. comuneĭ şi la V. de com. Corşorul.

Are o suprafaţă de 550 hect., cu o populaţie de 126 suflete, şi o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 5 plugurĭ, 8 care cu boĭ; 14 caĭ, 96 vite marĭ cornute, 35 rîmătorĭ, 91 oĭ şi 16 capre.

Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ ordinare.

Şiuta, *sat,* făcînd parte din com. rur. Muereasca-d.-s., pl. Cozia, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 241 locuitorĭ.

Şiviţa, *com. rur.,* în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, aşezată pe malul Prutuluĭ, la 19 kil. de Galaţi.

Se mărgineşte la N. cu Ijdileni (com. Frumuşiţa) şi Folteşti; la E., cu Prutul; la S., cu Tuluceşti şi Galaţi şi la V., cu teritoriul com. Pechea. De Galaţi se desparte prin moşia Balta-Brateş, ce ţine de Şiviţa.

Se compune din două cătune: Tătarca şi Şiviţa (reşedinţa), distanţate de 2 kil; maĭ are şi subdiviziile: Frumuşiţa şi Tămăoani.

Are o populaţie de 1432 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ împroprietăriţĭ.

Intinderea teritoriuluĭ com. e de aproape 6835 hect., din care cea maĭ mare parte aparţine proprietăţeĭ marĭ, reprezintată prin moşiile particulare Tătarca, Şiviţele-Galata şi Frumoasa, precum şi moşiile Statuluĭ Balta-Brateşul şi Balta-Bădălanuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 17 armăsarĭ, 94 caĭ, 114 ĭepe, 3 măgarĭ, 6 taurĭ, 608 boĭ, 333 vacĭ, 121 viţeĭ; 1718 oĭ, 98 berbecĭ; 10 ţapĭ, 29 capre, 99 porcĭ, 140 scroafe şi 63 vierĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 10930 leĭ, 70 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 8311 leĭ 48 banĭ.

Are 2 biséricĭ, una în Şiviţa, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, construită în 1881, şi cea-l'altă în Tătarca, cu hramul Sf. Arhanghelĭ, construcţie vechie, întreaga com. formînd o parohie cu catedrala Adormirea, avînd 1 preot paroh, şi 3 cîntăreţĭ; 3 şcolĭ.

Şiviţa, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Covurluiŭ Are o populaţie de 297 familiĭ, saŭ 951 suflete; o biserică şi 2 şcolĭ.

Şocariciul, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată între comunele Dichiseni şi Jegălia.

Moşia Jegălia, supranumită şi Deleanca, e proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Dealuluĭ. Are o suprafaţă de 23000 hect., din care 7000 hect. băltiş, 1000 hect. izlaz şi 15000 hect. pămînt de cultură. Pe această moşie se maĭ află comunele Jegălia şi Gîldăul.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ în comună 208 locuitorĭ; în 1878, s'aŭ maĭ împroprietărit 14; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 77 locuitorĭ.

Se compune din satele: Şocariciul şi Oltina, cu reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale în satul Şocariciul.

Are o populaţie de 2054 locuitorĭ; 2 şcolĭ mixte; 2 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Vite: 1802 boĭ, 1079 caĭ, 74 bivolĭ, 11 capre, 650 porcĭ şi 6929 oĭ.

Şocariciul, *sat,* în jud. Ialomiţa,

pl. Borcea, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe malul stîng al braţuluĭ Borcea şi în apropiere de vărsarea braţuluĭ Gura Bali în Borcea.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţiune de 302 familiĭ; 2 şcoale; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Locuitoriĭ posedă: 1331 boĭ, 755 caĭ, 60 bivolĭ, 3070 oĭ, 11 capre şi 145 porcĭ.

Şofrăceni, *cătun* al com. Ciineni, pl. Novaci, jud. Gorj, situat pe loc şes şi la S. de Ciineni.

Are o întindere de 820 hect., cu o populaţie de 330 locuitorĭ; o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 60 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 640 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 350 oĭ şi 400 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şosele comunale, care îl pun în legătură cu calea naţională Filiaşi-Pietroşani.

Şofrăceşti, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com Trifeşti, spre S.-E. de satul Trifeşti şi la 3 kil. de el. Are o populaţie de 327 locuitorĭ şi o biserică de zid.

Şoimari, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Podgoria, situată pe gîrla Lopatna, la 8 kil. de reşedinţa plăşeĭ şi la 30 kil de capitala judeţuluĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Chiojdeanca, Podeni-Noĭ, Păcureţi şi Surani.

Se compune din 2 cătune: Şoimari şi Atîrnaţi, cu o populaţie de 2101 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 3500 hect.; o biserică, deservită de 2 preoţĭ; o şcoală mixtă; 3 morĭ de apă pe gîrla Lopatna, şi 1 cu aburĭ.

Maioritatea locuitorilor sunt moşnenĭ, iar o mică parte s'aŭ împroprietărit la anul 1864 pe moşia statuluĭ numită Căldăruşanca şi pe moşia d-luĭ Ştefan Nicolaŭ, dîndu-li-se 49 hect. Eĭ aŭ: 14 caĭ, 10 ĭepe, 180 vacĭ, 130 capre, 2000 oĭ şi 500 porcĭ.

Aci se află maĭ multe izvoare de apă minerală şi de păcură.

In localităţile numite Pe-Glod şi la Atîrnaţi se găseşte în pămînt multă sare.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Venitul anual al comuneĭ se urcă la 7524,64 leĭ.

O şosea îĭ înlesneşte comunicaţia cu comunele Surani, Ariceşti şi Cărbuneşti.

E brăzdată de 4 dealurĭ: Şoimul în partea de N.-E., pe care se cultivă vie; Pleşuva, în partea de S.-E.; Piscul-Hoţilor, la S.-V., şi Corbul, situat în partea de V. a comuneĭ.

E udată de gîrlele: Lopatna-Mare, Loptna-Mică şi Stîrcul.

Şoimari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şoimari, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Şoimăreşti, *sat* răzăşesc, în jud. Suceava, com. Drăgăneşti, aşezat pe ţărmul drept al Moldoveĭ.

Are o populaţie de 239 locuitorĭ; o biserică de lemn, cu hramul Sf. Voevozĭ, clădită în 1762 de răzăşiĭ Tănase Frunzeti, Manolache Moţoc şi Ioan Berea, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Pănă în 1878 făcea parte din alipita comună Brusturi.

Moşia, proprietatea locuitorilor, are o întindere de 234 fălcĭ, 50 prj.

Impropietăriţĭ în 1864 sunt 29 clăcaşĭ, stăpînind 61 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Tonţi (1220 m.), la Săveşti (1030 m.) şi la Drăgăneşti (1200 m.).

Şoimeasca, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Cleja, situat pe dreapta pîrîuluĭ Cleja şi pe dealul Zaharia, la 1240 m. de satul Cleja (şcoală). Are o populaţie de 885 locuitorĭ.

Vite: 139 caĭ, 300 vite cornute, 158 porcĭ şi 106 capre.

Maĭ înainte forma o comună a parte, împreună cu satul Valea-Rea.

Şoimescu, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populaţie de 400 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

In căt. se găsesc foarte mulţĭ cărbunĭ de pămînt.

Şoimul, *cătun,* pendinte de com. Zmîrdioasa, pl. Margineĭ, jud. Teleorman. Are o populaţiune de 590 suflete şi o moară de măcinat pe apă.

Este sat vechiŭ; în secolul trecut se găseşte figurînd printre satele marĭ şi populate ale judeţuluĭ, s'a unit cu com. Zmîrdioasa după anul 1845.

Şoimul, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă, căt. Sîrbeşti, pe malul drept al rîuluĭ Slănic. Era unul din piscurile fortificate pentru apărarea cetăţeĭ Vintilă-Vodă.

Şoimul, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Gura-Aninoaseĭ, căt. Răteşti, acoperit de pădure. Sub poalele sale se află schitul Răteşti.

Şoimul, *moşie,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Zmîrdioasa, proprietate a d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, în întindere de peste 2550 hect., din care 50 hect. acoperite cu pădure şi vre-o 48 hect. de viĭ.

Este moşie frumoasă, cunoscută pentru fertilitatea soluluĭ eĭ.

Şoimul, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în dreptul satuluĭ Dichiseni. Are o lungime de 4 kil. şi conţine păşunĭ şi pădurĭ de salcie şi plop.

Şoimul, *pichet vechiŭ de frontieră,* pe malul Dunăriĭ, în dreptul insuleĭ cu acelaşĭ nume, jud. Ialomiţa.

Şoimuluĭ (Şira-), *ramură de munţĭ,* jud. Neamţu, com. Tazlăul, pl. Bistriţa. Se întinde perpendicular pe capătul de S. al ramureĭ Tarcăuluĭ. Extremitatea sa despre V. este bifurcată în două ramurĭ secundare: una care se ridică între pîrîul Tarcăul şi pîrîiaşul afluent acestuia numit Cracul-Ţapuluĭ; şi alta care începe hotarul despre judeţul Bacăŭ, spre E. de munţiĭ Tărhăoaşuluĭ şi de obîrşia pîrîuluĭ Tarcăul, continuîndu-se într'un singur trup spre E. şi N., printre Pîrîul-Şoimuluĭ şi pîrîul Tazlăul, până în dreptul localităţeĭ Puciosul (din com. Tazlăul).

Şoldana, *sat,* în partea de E. a com. Şipotele, pl. Turia-Copoul, jud. Iaşi, situat pe dealurile Şoldana şi Tolpana, pe malul drept al Jijieĭ. Are o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 209 suflete; o biserică, zidită la 1828, de Florea Căminarul, deservită de 1 cîntăreţ.

Vite: 114 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 352 oĭ şi 24 rîmătorĭ.

Şoldana, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Iaşi, pl. Turia-Copoul, com. Şipotele, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 August 1896. Se află între staţiile Vlădeni (88 kil.) şi Rediul (78 kil). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de $45^{m}.61$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 13995 l., 75 b.

Şoldăneşti, *com. rur.,* în partea de E. a plăşeĭ Miletinul, jud. Botoşani, pe un teritoriŭ deluros, cu podişe întinse şi formată din satele Bătrîneşti (Zahareni), Borcileni, Ionăşeni, Socrujeni, Starosilţa-Stavri, Starosilţa-Radul, Şoldăneşti, Viforeni-Cuziĭ şi Viforeni-Cerchez.

Are o suprafaţă de 11860 hect., cu o populaţie de 2998 locuiturĭ; 6 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 2 şcolĭ; 4 iazurĭ cu peşte, 1 moară de apă şi 3 cu aburĭ.

Vite: 2823, boĭ şi vacĭ, 862 caĭ, 13 bivolĭ, 3942 oĭ, 150 capre şi 799 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 8904 leĭ, 46 banĭ la veniturĭ, şi de 8874 leĭ şi 44 banĭ, la cheltuelĭ.

Comuna e străbătută de calea judeţeană Botoşani-Stefăneşti.

Şoldăneşti, *com. rur.,* jud. Suceava, situată la S.-V. plăşeĭ Şomuzul, lîngă Fălticeni.

Se învecineşte la E. cu com. Preuteşti şi Ciumuleşti; la V., cu Fălticeni şi com. Oprişeni; la S., cu com. Baia şi Fîntîna-Mare şi la N., cu com. Pleşeşti şi Giurgeşti.

E compusă din satele: Şoldăneşti, Hărtopul, Spătăreşti şi Tîmpeşti, cu reşedinţa în satul Tîmpeşti.

Are o suprafaţă de 2892 hect., cu o populaţie de 1396 suflete; 4 bisericĭ, deservite de 6 preoţĭ şi 8 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă în Hîrtopul; 5 cîrciumĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 4272,72 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4206,13 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 49 caĭ, 316 boĭ, 217 vacĭ, 1474 oĭ şi 105 porcĭ.

E udată de pîrîul Şomuzul-Mare cu afluenţiĭ săĭ: Buciumeni, Ţiganul, Petiuţa, Ciorsacul, Prisăceĭ şi Arini.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ din 1864 sunt 59 fruntaşĭ, 70 pălmaşĭ şi 187 codaşĭ, stăpînind 525 fălcĭ.

Localităţĭ de însemnat în com. sunt: Mănăstioara (Dealul) şi Dealul-Halmuluĭ, vestit pentru fînaţurile sale.

Şoldăneşti, *sat,* pe un platoŭ înalt, în centrul com. Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1716 hect., din care vre-o 280 hect. pădure şi o populaţie de 71 familiĭ, saŭ 344 suflete.

Are 1 biserică şi 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 193 boĭ şi vacĭ, 24 caĭ, 914 oĭ, 67 capre, 6 bivolĭ, 171 porcĭ; 60 stupĭ cu albine.

Şoldăneşti, *sat,* pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, aşezat pe dreapta pîrîuluĭ Buciumeni şi pe coasta dealuluĭ Curmăturile.

Are o pop. de 326 locuitorĭ; o biserică, zidită de Andreĭ Başotă în 1798, deservită de preoţiĭ din Fălticeni. Pe unul din clopotele bisericeĭ se citeşte:

«Acest clopot l-am făcut eŭ Ştefan Başotă Ban şi l-am pus la biserică în satul meŭ Şoldăneşti, ce prăznueşte hramul Sf. Nicolae, 1700».

Bis. are odăjdiĭ bogate şi două evangheliĭ legate în argint.

Improprietăriţĭ de la 1864 sunt 16 pălmaşĭ şi 36 codaşĭ, stăpînind 111 1/2 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Fălticeni (1 kil.), la Hîrtopul (7 kil.) şi la Spătăreşti (3 1/2 kil.).

Origina satuluĭ şi moşieĭ Şoldăneşti reiese lămurit din următoarea carte:

Noĭ Vasilie Voevod,

Cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn Ţăreĭ Moldoveĭ. Inştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cuĭ vor căuta saŭ o vor auzi citindu-se, pentru acest adevărat şi credincios sluga noastră Ştefan Şoldan din curtea Domnieĭ mele,

fiul răposatuluĭ Dumitraşcu Şoldan Biv Vel Vornic, care acest părinte a luĭ Dumitraşcu Soldachi aŭ slujit Domnieĭ mele cu curată inimă şi cu mare credinţă în toate trebile, după poruncile Domnieĭ mele, până aŭ sosit ceasul de s'aŭ săvîrşit.

Noĭ încă de la moartea luĭ pentru acea cu dreptate şi cu credinţă, a luĭ către noĭ slujbă am miluit pe fiul săŭ Ştefan Şoldan cu osebita noastră milă, de l-am apropiat în curtea Domnieĭ mele, şi ĭ-am dat, şi ĭ-am întărit drepte ocinele şi moşiile-luĭ, carĭ i le-aŭ dat şi i le-aŭ dăruit unchiul săŭ Teodoraşcu Şoldan cu limbă de moarte, deosebit de alţĭ fraţĭ aĭ luĭ, adică tot satul Şoldăneşti şi jumătate din satul Preuteşti, ce sunt pe Şomuz, în ţinutul Suceveĭ, cu iazurĭ şi cu morĭ în Şomuz.

Drept aceia dar... etc. etc.

Scris în Iaşĭ de Dumitrachi Diac din leat 7150 (1642), April 5.

Noĭ Vasilie Voevod.

(L. pec.)

Pe moşia Şoldăneşti s'a înfiinţat tîrgul Şoldăneşti, numit maĭ tîrziŭ Fălticeni.

In 1803, Şoldăneşti tij a Banuluĭ Başotă are 62 liuzĭ, plătind 1076 leĭ bir anual, avînd şi 18 liuzĭ de ceĭ scutiţĭ, ocupaţĭ cu lucrul pămîntuluĭ («Uricarul», vol. VII; Condica liuzilor).

Şolintarul, *munte,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, făcînd parte din masivul Cărunta. E situat pe graniţă.

Şolintarul, *pîrîiaş,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa. Se varsă în pîrîul Şulţa, după ce a curs în întregime pe graniţă, de la Şeaua-Şolintaruluĭ până la vărsarea sa Aci delegaţiunea de delimitare din Viena a făcut să revie Romînieĭ 590 hect.

Şomăneşti, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Ocolul, situată la V. de com. Bălăceşti, pe loc şes şi la poalele dealuluĭ Şomăneşti.

Este formată din 3 cătune: Buduhala, Şomăneşti şi Teleşti-Birnici.

Are o suprafaţă de 874 hect., cu o populaţie de 820 locuitorĭ; o şcoală, în căt. Şomăneşti; 3 bisericĭ (din care cea din căt. Teleşti e fondată în 1728), deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o moară pe apă.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ, iar parte, împroprietăriţĭ. Eĭ posedă: 40 plugurĭ, 70 care cu boĭ şi vacĭ, 3 căruţe cu caĭ, 453 vite marĭ cornute, 31 caĭ, 243 porcĭ şi 165 oĭ şi capre.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 1718, banĭ 76, iar la cheltuelĭ, de leĭ 1235, banĭ 73.

Com. e udată de Bistriţa şi de Jaleşul, numit în localitate şi Sadul.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Ciuperceni-Severin şi prin şoselele comunale ale fie-căruĭ cătun.

Şomăneşti, *cătun* de reşedinţă al com. cu acelaşĭ nume, jud. Gorj, pl. Ocolul.

Are o suprafaţă de 295 hect., cu o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 300 suflete; o şcoală; 2 bisericĭ, una de zid, fondată la 1727 de Egumenul Dionisie Bălăcescu, iar cea l'altă de lemn, făcută de locuitorĭ la 1790, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 12 plugurĭ, 25 care cu boĭ şi vacĭ, 1 căruţă cu caĭ, 140 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 24 oĭ şi capre şi 100 porcĭ.

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Dealul-cu-Viile, piscul numit Scaunul-Hoţilor şi Tăturoaica.

Şomuzul, *plasă,* jud. Suceava. Se mărgineşte la E. cu jud. Botoşani; la V., cu pl. Moldova-d.-s.; la S., cu pl. Moldova-d.-j. şi Siretul-d.-s. şi la N., cu Bucovina.

Forma teritorială este prelungită de la V. spre E. şi străbătută în lungul eĭ în linie paralelă de ambele pîraie: Şomuzul-Mare şi Şomuzul-Mic, cu afluenţiĭ lor, care o udă pe o lungime de 43—45 kil. La E. e udată de Siretul şi Suceava.

Este compusă din comunele: Dolheşti, Giurgeşti, Liteni, Pleşeşti, Preuteşti, Siliştea, Şoldăneşti şi Valea-Glodoluĭ, cu reşedinţa subprefectureĭ în Giurgeşti.

Are o suprafaţă de aproape 48369 hect., cu o populaţie de 14749 locuitorĭ.

Budgetul comunelor din plasă e la veniturĭ de 41191 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 35471 leĭ.

Statul posedă în pl. Şomuzul o moşie aducîndu-ĭ un venit anual de 21112,27 leĭ, avînd pe dînsa şi 370 hect. pădure.

Şomuzul, *munte,* jud. Neamţu, întinzîndu-se din hotarul Transilvanieĭ, spre S.-E. de cursul Bicazuluĭ şi până în stînga pîrîuluĭ Tarcăul. Se maĭ numeşte şi Măgura-Şomuzuluĭ.

Şomuzul-Mare, saŭ **Şomuzul-Vechiŭ,** *pîrîŭ,* jud. Suceava. Vine din Bucovina, atinge hotarul Ţăreĭ la locul numit Podul-Tolveĭ, servind de frontieră Ţăreĭ până la pîrîul Buneşti. Curge de la V. spre E., străbătînd teritoriul com.: Brădăţelul, Rădăşeni, Oprişani, Pleşeşti, pe lîngă Fălticeni, Şoldăneşti, Preuteşti, Dolheşti şi Dolhasca. In cursul săŭ de 4 kil., udă parte din plăşile: Moldova-d.-s., Şomuzul şi Siretul-d.-s.

Are de tributarĭ pe dreapta: Şomuzelul, Trifan, Topchile, Hara, Alunişul, Şipotul, Braniştea, Ro-

şia, Brădăţelul, Siliştea, Fundoaia, Oprişeni, Buciumeni, Pîrîul-Ţiganuluĭ, Lecuşeşti, Pîrîul-Prisăceĭ, Hîrburile, Durăitoarea, Pîrîul-luĭ-Gheorghe, Platoniţa, Podişorul şi Valea-Poeneĭ; iar din stînga: Zăhăreşti şi Măzănăeşti, în Bucovina, Buneşti (al Graniţeĭ), Pocoleni, Vişineĭ, Petiuţa, Ciorsacul, Pîrîul-Prisăciĭ, Hîrtopul, Velniţeĭ, Marculuĭ, Brana, Glodurile, Vlădeşti, Socilor, Hotarul, Butnăraşul, Harbuzul, Diudiul, Pelineştilor, Vămeni şi Pîrîul-Bociuluĭ. Se varsă în Siret din josul satuluĭ Dolhasca prin 4 gurĭ numite: Durăitoarea, Şomuzul-Mare, Păltinosul şi Gîrla-de la-Moara-luĭ-Pavel.

In curgerea sa formează iazurile: Călugăruluĭ, Tîrguluĭ, Ciorsaci, Huşi, Basaraba, Arghira şi Dolheşti şi învîrteşte sistematicele morĭ: a-Doftoruluĭ şi Ciorsaci şi alte 10 morişte şi cîte-va piue.

Conţine peşte: crap, ştiucă, caracudă, etc.

Şomuzul-Mare (Băeĭ), *pîrîiaş,* în jud. Suceava, plăşile Moldova-d.-s. şi Moldova-d.-j. Ia naştere de pe moşia Sasca, de unde primeşte pe pîrîul Bahna, curge de la N. spre S. şi după ce s'a unit cu Şomuzul-Mic formează Iazul-Moriĭ, în suprafaţă de 40 prăjinĭ, învîrteşte o morişcă, trece pe moşia Fîntîna-Mare, unde maĭ învîrteşte o morişcă. Curge apoĭ aproape paralel cu rîul Moldova, primeşte în stînga pîrîul format din izvoarele din satul Fîntîna-Mare şi Cotul-Băeĭ De la Temelie trece pe teritoriul com. Ciumuleşti, şi apoĭ se ramifică la dreapta printr'un canal numit Gîrla-Moriĭ, pentru că pune în mişcare o morişcă, primeşte în stînga Pîrîul-Rece, iar în dreapta Topliţa, taie şoseaua Fălticeni-Roman pe din jos de satul Bărăşti şi după ce a învîrtit încă 3—4 morĭ se varsă în Moldova. Lungimea sa e de 18 kil.

Şomuzul-Mic, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, pl. Şomuzul, numit în vechime şi Şomuzul-Impuţit (v. satul Siliştea). Işĭ are obîrşia în Bucovina, aproape de frontieră. Intră în ţară pe la Nimirceni, udă com.: Pleşeşti (7 kil.), Giurgeşti (4 kil.), Valea-Gloduluĭ (2 kil.), Siliştea (2 1/2 kil.) şi Liteni (3 kil.), avînd astfel lungimea totală de aproape 16 kil. Se varsă în Siret, în dreptul satuluĭ Rotunda.

In cursul săŭ formează iazurile: Nimirceni, Ghiţescu, Ciulei, Valea-Gloduluĭ şi Ulmul, învîrtind 7 morĭ.

Are de afluenţĭ din dreapta: Racova, Valea-Sinescu, Ciomîrneĭ, Coşvana, Gropani, Levejoareĭ, Prisăci, Lingurari, Pleşa, Podi, Ghidale, Tulburea, Humăria şi Recea; iar din stînga: Fîstîcul, Popa, Bazaci, Budăiul, Vultureşti, Pîrîul-Gloduluĭ, Teiuluĭ, Grajduluĭ, Lutuluĭ, Osoiul, Velniţeĭ, Siliştea, Runcul, Ciobăniţa, Pietrosul şi Vărăria.

Conţine peşte: ştiucă, lin, caracudă, etc.

Şondul, *gîrlă,* în partea de N. a jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul N. al com.: Malcoci, Beş-Tepe, Mahmudia şi cel E. al com. Satul-Noŭ. Se desface din braţul Chilia, se îndreaptă spre E., paralel cu braţul Sulina, tot mereŭ prin stufurĭ şi după 25 kil. se varsă în braţul Sulina, lîngă mila No. 24. Primeşte apele lacurilor Pentiliciuc, Bahlîneşti, Fortuna şi Honţul-Mic. Intre ea, Chilia şi Sulina, e închis ostrovul numit Pardina.

Şondul, *punct trigonometric,* în partea N. a jud. şi pl. Tulcea şi a com. urb. Mahmudia, pe malul drept al gîrleĭ Şondul, aproape de vărsarea laculuĭ Fortuna în ea. Are 2,5 m.

Şondul, *alt punct trigonometric,* în jud. şi pl. Tulcea, pe malul drept al braţuluĭ Sulina, în faţa gureĭ gîrleĭ Şondul; are 2,7 m. înălţime; lîngă el e o pescărie.

Şopia, *altă numire a comuneĭ* Pleaşovul, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman. (Vezĭ Pleaşovul).

Şopîrleşti, *cătun,* pendinte de com. Talpa-Ogrăzi, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca. Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Şopîrliga, *cătun,* al com. Brădeanul, jud. Buzăŭ. Are 60 locuitorĭ.

Şopîrliga-Brebul, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Gherăseni, căt. Şopîrliga, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de mănăstirea Brebul. Se maĭ numeşte şi Brebeanca.

Are o suprafaţă de 920 hect., din care 30 hect. pădurea Tufele-Pirnogul şi restul loc arabil.

Şopîrliţa, *com. rur.,* în partea de S. a plăşeĭ Olteţul-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată din satul cu acelaşĭ nume, situat lîngă Olteţul, pe stînga, la 15 kil. spre S.-E. de Balş şi la 18 kil. de Caracal.

Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măreĭ este de 150 m.

Are o populaţie de 817 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, S-ta Treime (1859) şi Sf. Nicolae (1832), deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 4 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 803 vite marĭ, 596 vite micĭ şi 171 porcĭ.

In coprinsul comuneĭ se află maĭ multe măgurĭ, Brazda-luĭ-Novac, ruine de cale romană

şi, la V., ruinele uneĭ mănăstirĭ.

Şopotul, *com. rur.*, reşedinţa subprefectureĭ Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, la 26 kil. de Craiova, 5 kil. de Oghianul, 5 kil. de Pĭetroasa şi 12 kil. de Gogoşul.

Situată pe dealurile Buciumul la N. şi Boianul la S., care formează Valea-Mare saŭ Şopotul, prin care curge un pîrîŭ periodic, numit Şopotul.

Se mărgineşte la E. cu com. Beloţul; la V., cu com. Gogoşul; despărţită prin movilele inginerilor; la N., cu com. Rasnicul şi la S., cu com. Pĭetroaia.

Se compune din 2 cătune: Şopotul şi Mănăstiricea.

Ape: Valea-Rece, Şopotul şi Buciumul.

In comună se găsesc 2 siliştĭ, numite Şopotul şi Mănăstiricea.

Are o populaţie de 1357 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în com. Şopotul, cu hramul Sf. Constantin şi Elena, făcută la 1889, de proprietarul Sava Şomănescu, cu ajutorul locuitorilor, cea-l'altă în căt. Mănăstiricea, cu hramul Sf. Nicolae, făcută în 1828 de locuitorĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

După legea din 1864, aŭ fost împămînteniţĭ 174 locuitorĭ din Şopotul şi 38 din Mănăstiricea.

O cale de comunicaţie, în direcţiunea de la V. la E., uneşte com. cu Gogoşul.

Şopotul, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Şopotul, reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 1065 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1877; o biserică de zid, făcută în 1889 de proprietarul Sava Şomănescu, împreună cu locuitoriĭ şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Şopotul, *schit*, situat în coasta văiĭ cu acelaşĭ nume, jud. Olt. (Vezĭ oraşul Slatina).

Şoriciul, *cătun*, pendinte de com. Frăsinetul, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, proprietatea Moştenilor-Şoriceşti.

Şoroca, *sat*, cu 60 case, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, com. rur. Marga.

Şorogari, *sat*, jud. Iaşi, pl. şi com. Copoul, situat pe înclinaţiunea de E. a dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 158 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 90 vite marĭ cornute, 6 caĭ şi 18 rîmătorĭ.

Şotani, *sub divizie a com.* Dejoiul, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 230 locuitorĭ.

Şotînga, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată la 6 kil. spre N.-V. de Tîrgoviştea, pe malul drept al Ialomiţeĭ, parte pe loc şes, parte pe malurĭ şi văĭ. Dealurile dimprejur şi pe unde este aşezată comuna se numesc: Gîlbina, Plaiul-Reziĭ, Cărbunarul, Rovina şi Stibina; iar cîmpie, este Cîmpia-Tîrguluĭ.

Se învecineşte: la E. cu Doiceşti; la V., cu Măneşti; la N., cu Vîlcana-Pandeli şi la S., cu Tîrgoviştea, despărţindu-se de Doiceşti prin Ialomiţa, de Măneşti prin pădurĭ marĭ, dealurĭ şi văĭ, iar de Tîrgoviştea şi Vîlcana-Pandeli printr'o şosea vecino-comunală, ce merge cam paralel cu Ialomiţa.

Prin raionul comuneĭ curge Ialomiţa şi pîraele: Vălceaua cu Glodul şi Valea-Popeĭ.

Se compune din treĭ cătune: Şotînga, Goleasca şi Teişul, cu o populaţie de 2200 locuitorĭ.

Are două bisericĭ şi o şcoală mixtă.

In raionul comuneĭ sunt pădurĭ în întindere cam de 85000 ariĭ.

Are 2 mine de cărbunĭ de pămînt în exploatare, una a proprietaruluĭ D. Dobrogeanu şi alta a statuluĭ, exploatată într'un mod sistematic. Aci se face şi var.

Şotîrcari, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătunul comuneĭ Dealul-Lung. Are o suprafaţă de 25 hect., cu o populaţie de 30 locuitorĭ.

Şotrile, *com. rur.*, jud. şi plaiul Prahova, situată pe valea Şotrile, în dreapta gîrleĭ Doftana, la 45 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte la N. cu căt. Secaria, ce ţine de com. Comarnicul; la S., cu com. urb. Cîmpina; la E., cu com. Brebul, de care se desparte prin rîul Doftana, şi la V., cu com. Breaza-d.-s., de care se desparte prin rîul Prahova.

Se compune din 5 cătune: Lunca-Mare, Fraţi, Osibitul, Seciurile şi Plaiul-Cornuluĭ, dintre care: Lunca-Mare, Fraţi şi Osibitul sunt pe proprietatea Principeluĭ Dimitrie Barbu Ştirbeiŭ; Seciurile pe a d-luĭ Stan Blebea, iar Plaiul-Cornuluĭ pe a d-luĭ Nicolae Bibescu.

Are o suprafaţă de 4250 hect., cu o populaţiune de 1568 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, una în căt. Fraţi şi cea-l'altă în căt. Lunca-Mare. Cea din Fraţi s'a fondat la 1886 de Prinţul Ştirbeiŭ şi locuitorĭ, iar cea din Lunca-Mare de Sărdarul Grigore Negru, la 1845. Ambele bisericĭ sunt deservite de 2 preoţĭ.

Locuitoriĭ în număr de 170 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Şotrile a Prinţuluĭ Ştirbeiŭ, din care li s'aŭ dat 591 hect. Eĭ posedă: 40 caĭ, 45 ĭepe, 361 vacĭ, 200 porcĭ şi 3525 oĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Doftana, sunt 4 morĭ, 3 pive şi o dîrstă.

In localitatea numită Seciurile sunt cariere de pĭatră.

Comerciul se exercită de 5 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se ridică la sumă de leĭ 2990 şi cheltuelile, la 2900 leĭ.

E brăzdată de vîrfurile: Boncul, Frumosul şi Pietrişuluĭ. Din Boncul izvoresc două văĭ: Valea-Bonculuĭ, ce curge spre S. şi desparte cătunele Osibitul de Plaiul-Cornuluĭ şi Valea-Şerbuloaia, ce curge spre S., se întîlneşte cu cea d'întîiŭ şi formează gîrla Cîmpiniţa, ce trece pe lîngă com. Cîmpina şi se varsă în rîul Prahova.

Prin partea de V. e udată de Valea-Firilor, ce se varsă în Doftana.

Şovarna-de-Jos, *com. rur.* şi *sat,* jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la 37 kil. de oraşul Turnu-Severin. Este aşezată la poalele dealuluĭ numit Plaiul şi brăzdată de maĭ multe dealurĭ ce se ramifică din dealul Plaiuluĭ.

Se mărgineşte : la E. cu com. Vidimireşti şi Peştenuţa; la V., cu com. Şovarna-d.-s.; la N., cu comunele Rudina şi Vidimireşti; iar la S., cu com. Ilovăţul şi căt. Noapteşa din Siseşti-d.-j.

Satul formează com. cu mahalalele Prundenilor, Ivăneştilor, Cotorbilor, Moştiorilor, Cărunţilor, Gîrbovanilor, Stroeştilor, Lerenilor şi Gădăilor, cu o populaţie de 960 locuitorĭ.

Prin com. trece şoseaua comunală Şovarna-d.-s. şi Şovarna-d.-j.-Peştenuţa.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 40 plugurĭ, 70 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 100 stupĭ; 1236 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 310 oĭ şi 360 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1236 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 798 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Culmea-Plaiuluĭ-Viilor, care e o ramură a Culmeĭ-Craculuĭ-Petreĭ, Culmea-Tămaşuluĭ, care e o ramură a Culmeĭ-Mohornatuluĭ, acoperită cu pădure seculară, Culmea Cheieĭ şi dealurile Poiana, Lazul-Mare, Lazul-Mic, Cîsmeĭ, Străjeĭ, Bejenici, Dealul-Maluluĭ, Dealul-de-Mijloc, Dealul-Călugăriţeĭ şi Dealul Cheeĭ. Văĭ: Valea-Caselor, Valea-Iepelor şi Valea-Peşteneĭ.

Este udată în lungul săŭ de Apa Şovernilor, şi de pîrîul Peşteneĭ, care se varsă în Iupca.

Şovarna-de-Sus, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la 40 kil. de oraşul Turnul-Severin. Satul formează com. cu satele Runcul şi Studina şi e situat pe valea pîrîuluĭ Runcul.

Se mărgineşte la E. cu com. Şovarna-d.-j; la V., cu com. Ilovăţul; la N., cu comunele Dîlma şi Rudina; iar la S., cu com. Ilovăţul.

Are o populaţie de 1200 locuitorĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 46 plugurĭ, 79 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 600 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 400 oĭ şi 500 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1552 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 968 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale în com. sunt: Dealul-Studina, pe care este aşezat satul Studina, Dealul-Runculuĭ şi Dealul-Şoverneĭ; iar văĭ: Valea-Runculuĭ şi Valea-Şoverneĭ, pe unde curge pîrîul Runcul, care în Şovarna-d.-j. ia numele de Apa-Şoverneĭ.

Ştefan, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, spre N. de com. Novaci, situat între munţiĭ: Cărbunele, Găurile, Coasta-Benghiĭ şi Mereuţul saŭ Mirul-Mic, pe dreapta rîuluĭ Gilortul.

Ştefan-cel-Mare, *cătun,* judeţul Vlaşca, pendinte de com. Glavaciocul, proprietatea statuluĭ, format cu ocasiunea aplicăreĭ legiĭ împroprietărireĭ însurăţeilor. S'a dat aci pentru 400 locuitorĭ, o biserică şi 2 şcoale, o suprafaţă de 2210 hect. (Vezĭ com. Glavaciocul).

Ştefan-cel-Mare, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, com. Brodocul, înfiinţat în 1878, cu nouĭ împroprietăriţĭ, situat în partea cea maĭ de N.-E. a com., pe şesul Bîrladuluĭ, în stînga rîuluĭ, pe locul numit Dealul-Bîrladuluĭ. I s'a dat numele de Ştefan-cel-Mare, pentru că se pretinde că aicĭ ar fi fost una din luptele ce a avut marele Domn cu Turciĭ, în războiul de la Racova.

Are o suprafaţă de 120 hect., cu o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 176 suflete.

Vite: 8 caĭ, 103 vite marĭ, 14 rîmătorĭ şi 310 oĭ.

Ştefanuluĭ (Valea-), *cătun* al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 160 locuitorĭ şi 40 case.

Ştefăneasca, *sat,* făcînd parte din com. rur. Lămoteşti-Gălbenaşi, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat spre N. de Gălbinaşi, între rîul Dîmboviţa şi Valea-Grecilor.

Se întinde pe o suprafaţă de 205 hect., cu o populaţie de 121 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 124 şi al celor micĭ, de 47.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Are 1 moară cu apă şi 1 maşină de treerat.

Ştefănelul, *sat,* cu 525 suflete, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Gogoşiul.

Ştefăneşti, *plasă,* jud. Botoşani. E situată în partea de E. a judeţuluĭ. Se întinde pe văile Prutuluĭ şi Başeuluĭ şi pe văile şi dealurile dintre Jijia şi Prut.

Se mărgineşte: la N., cu jud. Dorohoiŭ; la S., cu pl. Jijia şi jud. Iaşi; la E., cu Prutul şi la V., cu pl. Jijia.

Este formată din 10 comune: Băbiceni, Bobuleşti, Brăteni, Dobîrceni, Durneşti, Movila-Ruptă, Ostopceni, Ştefăneşti-Tîrg, Ştefăneşti-Sat şi Rînghileşti.

In tîrgul Ştefăneşti, la şcoala de băeţĭ, este o staţiune meteorologică.

Dealurile ce străbat plasa, se împart, prin valea şi pîrîul Başeul, în două şire: una în stînga Başeuluĭ, până în Prut, iar cea-l'altă în dreapta Başeuluĭ, până în Jijia. Aceasta din urmă e despărţită încă în două culmĭ, prin valea şi pîrîul Corogea: una în stînga Corogeĭ, care se termină la satul Ilişeni, şi alta în dreapta, care, întretăiată de maĭ multe văĭ, se continuă în jud. Iaşi, sub numele de podişul Furilor şi al Turieĭ.

Cele maĭ însemnate dealurĭ: în stînga Başeuluĭ: Cinghineni, Geamănul, Hîrtopul, Pădureĭ, Popoia, Stînca, Sărata şi Viilor, în com. Movila-Ruptă; între Başeul şi Corogea: Brătenilor, Ferarul şi Incăul, în com. Brăteni; Valea-Adîncă, Bîrseneşti, Cismăneşti, Ciriteĭ, Lupăria, Murguţa-Păruluĭ şi Vieĭ, în com. Dobîrceni; Bulhacul, Corogea, Pelin şi Vieĭ, în com. Durneşti; Broştenilor, Bisericeĭ, Cînepeĭ, Murguţa şi Zgîrieta, în com. Băbiceni; Dealul-Botcelor, Cuibul-Vulturuluĭ şi movila Captalanul, în com. Bobuleşti; Corogea, Hîrtopul-luĭ-Anciază, Mălăiştea şi Vieĭ, în com. Ostopceni; între Corogea şi Jijia: Cracalia, Cristioaia, Ulucele şi Vulturul, în com. Ringhileşti.

Văile maĭ însemnate sunt: Valea-Prutuluĭ, în tot lungul plăşeĭ, la E.; Valea-Başeuluĭ, care o străbate în partea de N.-E., şi valea Corogea care o străbate prin centru, în lungul plăşeĭ.

Apele ce străbat plasa în ordine de la E. la V. sunt: Prutul, la E., trecînd pe lîngă comunele Movila-Ruptă, Ştefăneşti, Bobuleşti, Ostopceni şi Rînghileşti şi curgînd spre Dunăre; Başeul, ce curge prin valea Başeul, prin comunele Brăteni, Ştefăneşti, Bobuleşti şi, la Ostopceni, se varsă în Prut; Corogea izvorînd din com. Dobîrceni şi formează maĭ multe iazurĭ în cursul săŭ, trece prin comunele Durneşti, Băbiceni şi Rînghileşti şi, maĭ în jos de satul Ilişeni, se varsă în Prut.

In toata plasă sunt 55 iazurĭ şi 12 bălţĭ.

Aproape întreaga suprafaţă a plăşeĭ e ocupată de semănăturĭ, fîneţe şi imaşurĭ; pădurĭ sunt puţine.

Are o populaţie de 5952 familiĭ, saŭ 18735 suflete; 26 bisericĭ, deservite de 23 preoţĭ şi 46 cîntăreţĭ; 13 şcolĭ mixte.

Locuitoriĭ posedă: 2743 caĭ, 9265 boĭ şi vacĭ, 3408 porcĭ, 17000 oĭ, 200 capre; 2374 stupĭ de albine.

In plasa Ştefăneşti se află: 6 morĭ cu aburĭ, 21 morĭ cu apă, 1 moară de caĭ şi 3 de vînt; 1 fabrică de tăbăcit piele, 1 fabrică de lumînărĭ şi 1 de săpun; apoĭ 2 cariere de piatră de var, una la Lehneşti şi cea-l'alta la satul Stînca.

Industriile manuale ca: croitoria, ciubotăria, lemnăria, rotăria, fierăria, etc., se practică maĭ mult în tîrgul Ştefăneşti.

Comerciul se face cu cereale, vite, vinurĭ şi alte produse locale. Pieţele de desfacere sunt tîrgul Ştefăneşti şi Botoşani.

Comunicaţia cu Botoşani se face pe calea judeţeană Botoşani-Ştefăneşti, prin comunele Durneşti şi Băbiceni. Are calea vecinală Ştefăneşti-Iaşi, pe Prut, prin comunele Bobuleşti, Ostopceni şi Rînghileşti, pe o lungime de 24 kil. Maĭ sunt şi şosele comunale, care leagă comunele cu şoselele marĭ.

Formează un ocol cu plasa Jijia, şi reşedinţa judecătorieĭ e în tîrgul Ştefăneşti.

Ştefăneşti, jud. Botoşani. (Vezĭ *Ştefăneşti-Tîrg* şi *Ştefăneşti-Sat*).

Ştefăneşti, *com. rur.*, în partea de N.-E. a com. Pojogeni, jud. Gorj, pl. Amaradia, situată pe valea Gilortuluĭ şi pe vălceaua Ungurelul, pe partea dreaptă a rîuluĭ Gilortul.

Se compune din cătunele: Ştefăneşti, Ungurelul şi Cojani.

E situată d'alungul uneĭ vălcele. Are o suprafaţă de 1920 hect., cu o populaţie de 219 familiĭ, saŭ 884 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1864; 4 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Venitul comuneĭ este de 1105 leĭ, 90 banĭ, iar cheltuelile, de 998 leĭ, 73 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 27 plugurĭ, 77 care cu boĭ, 63 stupĭ, 647 vite marĭ cornute, 246 capre, 661 oĭ, 235 rîmătorĭ şi 80 caĭ.

Rîul Gilortul udă Stefăneşti de la N. la S.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua comunală, care,

în apropriere de Cojeni, dă în şoseaua vecinală ce vine de la Petreşti-d.-s.

Ştefăneşti, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, situată spre E. de com. Lehliul şi aproape de jud. Ilfov.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ 159 locuitorĭ şi în 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 13; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 58 locuitorĭ.

Teritoriul comuneĭ este brăzdat de Valea-Ileaneĭ şi Valea-Banciuluĭ.

Este formată din satele: Ştefăneşti şi Odaia, cu reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale în satul Ştefăneşti.

Are o populaţie de 1478 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ.

Vite: 720 caĭ, 800 boĭ, 1400 oĭ, 84 capre, 4 bivolĭ şi 850 porcĭ.

Ştefăneşti, jud. Ilfov. (Vezĭ *Ştefăneşti-Lipovăţul*).

Ştefăneşti (Tîrgul - Dealuluĭ), *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Argeşelul, la 54 kil. spre S. de Cîmpulung.

E situată pe pîraele Ştefăneşti şi Izvorani. Se mărgineşte la N. cu o mare pădure; la S., cu rîul Argeşul; la E., cu comuna Goleşti, şi la V., cu comuna Valea-Mare.

Are o populaţie de 1628 locuitorĭ; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ şi 5 dascălĭ; o şcoală, înfiinţată la 1866.

Şcoala are un răsboiŭ sistematic oferit de Ministerul Instrucţiuneĭ publice la anul 1886.

Vite sunt: 39 caĭ, 275 oĭ, 701 porcĭ, 9 capre, 1907 vacĭ şi boĭ şi 3 catîrĭ.

Rîul Argeşul udă partea de S. a comuneĭ (distanţă de 4 kil.), iar prin mijlocul eĭ, dela N. la S., trec pîraele: Izvorani şi Ştefăneşti, care se varsă în rîul Argeşul.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ, iar parte s'aŭ împroprietărit pe moşiile statuluĭ: Aninoasa, Herburia, Episcopieĭ-de-Argeş şi Cîmpulungeanca.

Calea ferată Goleşti-Cîmpulung trece prin staţia Florica, din această comună. Peste gîrlele Ştefăneşti şi Izvorani sunt micĭ podiştĭ. Calea naţională Bucureşti-Piteşti străbate partea de S. a comuneĭ. Alte 3 şosele vecinale merg prin centrul comuneĭ.

In partea de N. a com. sunt pădurĭ, iar la E. şi V., dealurĭ acoperite cu viĭ. Printre cătunele Ştefăneşti şi Izvorani este un deal mare şi frumos, pe care se cultivă numaĭ viţă. La S., pe malul rîuluĭ Argeşul, sunt locurile de fineţe şi porumbişte ale locuitorilor.

Se zice că la anul 1712, Carol XII, regele Suedieĭ, în drumul săŭ spre Piteşti, a trecut dincoace de acest oraş, sub viĭ, în coasta cîmpuluĭ, la Tîrgul-Dealuluĭ, şi a poposit în minunata luncă a Goleştilor, în casele spătaruluĭ Radu Golescu.

Ştefăneşti, *com. rur.*, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, compusă din 6 cătune: Dobruşa, Şcoala, Condoeşti, Şerbăneşti, Şanţul şi Petculeşti, cu o populaţie de 1427 locuitorĭ.

Este situată pe valea Ştefăneşti şi Dobruşa, la 85 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 7 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte cu com.: Lungeşti, Stăneşti, Fumureni, Voiceşti şi Zlătarei.

Are 3 bisericĭ, una în Dobruşa, alta în cătunul Şcoala, ambele de lemn, făcute de enoriaşĭ şi a treia, schitul Şerbăneşti; o şcoală mixtă; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 275 boĭ, 340 vacĭ, 41 caĭ, 41 capre, 900 oĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 271, s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864, pe 1020 hect. din moşia Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1903 leĭ şi cheltuelile, la 1715 leĭ.

Locurile din jurul comuneĭ sunt maĭ toate proprietăţile Eforieĭ.

Prin comună trece calea ferată şi şoseaua naţională. In raionul comuneĭ sunt drumurĭ comunale ce-ĭ înlesnesc comunicaţia cu com. Stăneşti, Lungeşti şi Zlătarei.

Dealurĭ sunt: Şerbăneşti, Condoeşti, Părăsiştea şi Dobruşa; văĭ: Dobruşa şi Şerbăneşti. Un şanţ, de la schitul Şerbăneşti până la cătunul Şanţul, s'a făcut pentru curăţirea schituluĭ.

Ştefăneşti, *sat*, cu 138 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Cerşanele. Are o biserică cu hramul Toţĭ Sfinţiĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Ştefăneşti, *sat*, cu 210 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Stănislăveşti.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Ştefăneşti, *sat*, in jud. Botoşani, com. Ştefăneşti-sat, în apropiere şi în partea de V. a tîrguluĭ Ştefăneşti.

Are o populaţie de 216 familiĭ, saŭ 864 suflete; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, făcută, se zice, de Ştefan-cel-Mare.

Vite: 529 boĭ şi vacĭ, 88 caĭ, 924 oĭ, 204 porcĭ, 7 bivolĭ.

In partea de N.-V. a satuluĭ şi tîrguluĭ Ştefăneşti, începînd de lîngă tîrg şi pănă în dealul Stînca, se află o ĭezetură mare pe pîrîul Başeul, despre care se zice că era făcută de Ştefan-cel-Mare. Se zice că toată valea Başeuluĭ, spre V. de Ştefăneşti forma pe atuncĭ un iaz mare. In mijlocul şesuluĭ Başeul se află o movilă, pe care se spune că era un foişor al luĭ Ştefan, unde poposia acesta cînd venea cu barca de pe iaz şi de la vînătoare, cu suita sa.

Ştefăneşti, *cătun,* jud. Gorj, pl. Amaradia, com. Ştefăneşti, situat pe vălceaua Ungurelul, coprins între dealul Culmea la V. şi Ursoaia la E.

Are o suprafaţă cam de 550 hect., cu o populaţie de 92 familiĭ, saŭ 406 suflete; 1 biserică, deservită de preotul de la cătunul de reşedinţă, Ungurelul.

Locuitoriĭ posedă: 13 plugurĭ, 37 care cu boĭ; 35 stupĭ; 325 vite marĭ cornute, 249 oĭ, 151 capre, 86 rîmătorĭ şi 12 caĭ.

Deosebit de rîul Gilortul, căt. maĭ e udat şi de pîrîul Ungurelul, care curge de la N. la S., prin mijlocul săŭ.

Ştefăneşti, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de comuna cu acelaşĭ nume, situat în S. plăşeĭ, în apropiere de limita dintre judeţul Ialomiţa şi jud. Ilfov şi pe amîndouă malurile văiĭ Bulumeziĭ.

Se numeşte şi Satul-Noŭ, iar maĭ înainte se numea Buluviţa.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 226 familiĭ; o şcoală; două bisericĭ, deservite cu 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ.

Locuitoriĭ posedă: 450 caĭ, 500 boĭ, 800 oĭ, 80 capre, 4 bivolĭ şi 600 porcĭ.

Ştefăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. E străbătut de la N. spre S. de gîrla Ştefăneşti, care se varsă în rîul Argeşul. Are o populaţie de 1196 locuitorĭ; 2 bisericĭ şi 2 şcolĭ.

Este aşezat pe Valea-Ştefăneştilor. O şosea comunală, care pleacă din calea naţională Bucureşti-Piteşti, îl străbate în tot lungul luĭ.

Se desparte de căt. Izvorani printr'un deal mare, pe care sunt plantate numaĭ viĭ şi diferiţĭ arborĭ fructiferĭ.

Ştefăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Păroşi, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 365 locuitorĭ şi o biserică vechĭe.

Ştefăneşti, *cătun,* pendinte de com. Antoneşti, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, situat în apropiere de com. Bivoliţa şi la 6 kil. de căt. de reşedinţă Antoneşti, pe valea Tinoasa. Are o populaţiune de 95 suflete.

Ştefăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 403 locuitorĭ. E situat la 1 kil. 200 m. de căt. Şcoala (şcoală).

Ştefăneşti-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti-Lipovăţul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la N. de Bucureşti, pe malul drept al văieĭ Pasărea.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1021 hect., cu o populaţie de 543 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Comerciul se face de un cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 328 şi al celor micĭ, de 186.

Ştefăneşti-de-Sus, făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti-Lipovăţul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la N. de Ştefăneşti-d.-j., pe malul stîng al văieĭ Pasărea.

Se întinde pe o suprafaţă de 781 hect., cu o populaţie de 327 locuitorĭ.

Are o biserica, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; un heleşteŭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 218 şi al celor micĭ, de 224.

Ştefăneşti-Lipovăţul, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, situată la N. de Bucureşti, lîngă valea Pasărea, la 15 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu Colintina şi Dascălul-Creaţa prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Boldul, Creţuleşti-Lipovăţul, Ştefăneşti-d.-s., Ştefăneşti-d.-j., Ştefăneşti-Pasărea, cu o populaţie de 1714 locuitorĭ, mare parte ţiganĭ de vatră.

Are o suprafaţă de 3076 hect.; 3 bisericĭ, la Creţuleşti-Lipovăţul, Ştefăneşti-d.-s. şi Ştefăneşti-d.-j.; o şcoală mixtă şi 2 heleştaie.

Locuitoriĭ posedă: 124 plugurĭ: 91 cu boĭ, 33 cu caĭ; 172 care şi căruţe: 111 cu boĭ, 61 cu caĭ; 270 caĭ şi ĭepe, 281 boĭ, 135 vacĭ şi viţeĭ, 8 taurĭ, 85 bivolĭ şi bivoliţe, 22 capre, 142 porcĭ şi 826 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6812 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 6895 leĭ.

Improprietăriţĭ sunt 157 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 265.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ.

Ştefăneşti-Pasărea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti-Lipovăţul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 178 hect., cu o populaţie de 145 locuitorĭ.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 110 şi al celor micĭ, de 223.

Ştefăneşti-Sat, *com. rur.,* jud. Botoşani, situată în partea de E. a plăşeĭ Ştefăneşti. Se întinde pe şesul Başeuluĭ şi al Prutuluĭ, dealul Stînca şi dealurile ce mărginesc Başeul în dreapta

E formată din satele: Bădinţi, Stînca şi Ştefăneşti-Sat.

E udată în partea de E. de Prut şi străbătută de pîr. Başeul.

Are o suprafaţă de 6435 hect., cu o populaţie de 1958 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă.

Vite sunt: 1115 boĭ şi vacĭ, 217 caĭ, 2148 oĭ şi 453 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 4110 leĭ la veniturĭ şi de 3994 leĭ la cheltuelĭ.

Comunicaţia se face pe calea judeţeană Botoşani-Ştefăneşti şi calea Ştefăneşti-Iaşi, care străbat comuna.

Ştefăneşti-Tîrg, *com. rur.,* jud. Botoşani, aşezată în partea de E. a plăşeĭ Ştefăneşti, pe ţărmul drept al Başeuluĭ şi pe loc şes. Se mărgineşte în toate părţile cu teritoriul comuneĭ Ştefăneşti-Sat: la E., pe o mică parte cu Prutul; la S.-E., cu satul Bădinţi; şi la N.-V., cu satul Ştefăneşti.

E situată la 46 kil. de oraşul Botoşani spre E., şi la 75 m. deasupra niveluluĭ Măreĭ-Negre. Udată la E. de Prut, iar pe lîngă tîrg trece pîrîul Başeul.

Intinderea moşieĭ tîrguluĭ pe care se află tîrgul, imaşul şi viile, e de vre-o 286 hect.

Are o populaţie de 857 familiĭ, saŭ 3092 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 4 cîntăreţĭ; 1 farmacie, 1 spital judeţean, 1 biroŭ telegrafo-poştal; 1 fabrică de tăbăcit piele, 1 moară cu caĭ pentru grisă şi făină de grîŭ, 1 fabrică de rachiŭ de tescovină, cîte-va făbricĭ de lumînărĭ, de săpun; 1 şcoală mixtă, unde maĭ este instalată şi 1 staţiune udometrică, condusă de învăţătorul-director al şcoaleĭ.

Vite sunt: 503 boĭ şi vacĭ, 355 caĭ, 240 capre, 836 oĭ şi 285 porcĭ.

Viile, în întindere de 43 hect., sunt aşezate pe dealul ce se ridică lîngă tîrg, în partea de S.

Are trecătoare în Rusia, cu vamă sucursală.

Este legat cu oraşul Botoşani prin o şosea petruită şi fire telegrafice; o altă şosea îl pune în legătură cu oraşul Iaşi prin tîrguşorul Bivolari.

In Ştefăneşti e reşedinţa subprefectureĭ plăşilor Jijia-Ştefăneşti, apoĭ reşedinţa judecătorieĭ ocoluluĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 23820 leĭ, 52 banĭ şi la cheltuelĭ, de 21110 leĭ, 20 banĭ.

In privinţa vechimeĭ tîrguluĭ, cronicele spun:

In anul 7017 (1500), luna luĭ Iulie, Poloniĭ aŭ ars şi prădat Ştefăneşti, din pricină că Bogdan, Domnul Moldoveĭ şi fiul luĭ Ştefan-cel-Mare, a intrat cu armată în Polonia, spre a 'şĭ răzbuna contra regeluĭ Sigismund, care refuzase a'ĭ da în căsătorie pe sora sa Elisaveta («Letop.», tom. I, pag. 181).

La anul 7021 (1513), Tătariĭ cu Bet-Ghereĭ, fiul Hanuluĭ Menlli, aŭ prădat şi ars Ştefăneşti («Letop.», tom. I, pag. 184).

După moartea luĭ Simion Movilă, fu războiŭ la Ştefăneşti între Constantin, fiul luĭ Simion Movilă, ajutat de Polonĭ, cu Vişnoveţki, şi între Mihailaş, fiul luĭ Irimia Movilă, ajutat de Turcĭ.

La anul 1685, eşind Turculeţ cel mare la Ştefăneşti, a bătut un pîlc de Turcĭ, ca la 40, care se întorceaŭ pe şleah de la Cameniţa («Letop.», tom. II, pag. 239).

La anul 1713, Turciĭ, întorcîndu-se din războiul cu Poloniĭ, aŭ făcut pod peste Prut la Ştefăneşti, pentru a trece oştile ce veneaŭ de la Hotin.

La 1855, Ştefăneşti aŭ fost ocupaţĭ de Austriacĭ, care aŭ făcut cazărmĭ şi grajdurĭ de caĭ.

In fine, Ştefăneşti aŭ fost ocupaţĭ în alte multe rîndurĭ de armate streine, căcĭ eĭ eraŭ trecătoare şi loc de propas pentru oştirile care mergeaŭ la Hotin orĭ în Polonia.

Ştefăneşti, *deal,* în raionul comuneĭ cu acelaşĭ nume, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel, pe care se cultivă 202 hect. vie.

Valea Ştefăneştilor produce multe fructe bune şi gustoase, maĭ ales persicĭ şi strugurĭ de diferite soiurĭ.

Ştefăneşti, *gîrlă,* ce izvoreşte din maĭ multe izvoare şi, după ce udă com. Ştefăneşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel, d'alungul săŭ, de la N. la S., se varsă în rîul Argeşul, la locul numit Zăvoiul.

Ştefănoaia, *fost sat.* S'a desfiinţat împreună cu Rîsnarul, Cioriceşti şi Chira, pentru a se forma com. Ghirdoveni, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Şteful, *cătun* al comuneĭ Cotul-Cioriĭ, jud. Buzăŭ, cu 40 locuitorĭ şi 8 case.

Ştejicul, *munte,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia. Are 2 vîrfurĭ: Ştejicul-Mare şi Ştejicul-Mic. E acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ. Vara se fac stîne de oĭ. De aci izvoreşte pîrîul Ştejicul, afluent al rîuluĭ Rîmnicelul.

Ştioborăni, *com. rur.,* jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, în partea de V. a judeţuluĭ, la 20 kil. de oraşul Vasluiŭ, şi la 27 kil. de Codăesti, reşedinţa plăşeĭ, situată pe o continuitate de dealurĭ şi văĭ, avînd teritoriul accidentat.

E formată din satele: Ştioborăni, Valea-Silişteĭ şi Bălţaţi. Are o suprafaţă de 2348 hect., cu o populaţie de 366 familiĭ, saŭ 1630 suflete; 3 bisericĭ deservite de 2 preoţĭ şi 6 eclesiarchĭ; o şcoală; o moară cu vaporĭ, maĭ multe de vînt şi 4 cîrciumĭ.

Budgetul comuneĭ e de 2327 leĭ la veniturĭ, şi de 2241 leĭ, 67 banĭ, la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 90 plugurĭ şi 99 care boĭ; 110 stupĭ; 530 vite marĭ cornute, 1530 oĭ, 76 caĭ şi 150 rîmătorĭ.

Ştioborăni, *sat,* în centrul com. Ştioborăni, pl. Crasna, judeţul Vasluiŭ. E situat pe coasta dealuluĭ Ştioborăni, pe o suprafaţă de 529 hect., cu o populaţie de 116 familiĭ, saŭ 580 suflete.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o şcoală, înfiinţată la 1881; o biserică, făcută la 1752 de un călugăr numit Isaia, deservită de 1 preot şi 2 eclisiarcĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ şi 45 care cu boĭ; 60 stupĭ; 164 vite marĭ cornute, 29 caĭ, 300 oĭ şi 80 rîmatorĭ.

Ştioborăni, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub Dealul-Popeştilor, com. Micleşti, intră pe teritoriul com. Ştioborăni, din pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, curge printre dealurile: Anghelina şi Lieşti, apoĭ ĭese din comună şi se varsă în rîul Bîrladul, aproape de Docolina, după ce primeşte pîraele: Lieşti şi Mîţa, pe Şesul-Moşinoailor.

Ştorobăneasa, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Teleorman, la 15 kil. de Alexandria, 28 kil. de Zimnicea şi 52 kil. de T.-Măgurele.

Se învecineşte la N. cu com. Atîrnaţi; la S., cu com. Beiul; la V., cu com. Brinceni şi Ţigăneşti, dincolo de rîul Vedea, iar la E., cu hotarul moşieĭ Ciochina, din jud. Vlaşca şi cu valea Atîrnaţi.

Are o întindere de 2825 hect., cu o populaţie de 1016 suflete; o şcoală şi o biserică, cu treĭ preoţĭ şi doĭ cîntăreţĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 181, pe 734 hect.

Vite: 402 caĭ, 14 măgarĭ, 605 vite marĭ cornute, 1793 vite micĭ cornute şi 103 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de leĭ 3956 la veniturĭ, şi de leĭ 3489, banĭ 94, la cheltuelĭ.

Cale de comunicaţie are o şosea vecinală spre com. Beiul, cu un pod peste eleşteul din comună, şosea care dă în drumul judeţean Alexandria-Zimnicea.

Dintre măgurĭ, Măgura-Răcoteştilor este singură maĭ importantă; cele-l'alte sunt numaĭ nişte micĭ moviliţe.

Ştirbăţul, *sat,* jud. Suceava, pe moşia şi în com. Siliştea, aşezat pe şesul Suceveĭ şi lîngă Suceviţa.

Are o populaţie de 434 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1890; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, pe catapeteasma căreia se citeşte:

Acest sfînt locaş s'a făcut cu tótă cheltuiala dumi-sale d-luĭ Alexandru Ciurea la anul 1867.

Satul formează o parohie cu Siliştea.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 24 fruntaşĭ, 23 pălmaşĭ şi 10 codaşĭ, stăpînind 162 fălcĭ şi 32 prj.

Drumurĭ principale sunt: la Siliştea (4400 m.) şi la Liteni (3 kil.). Se numea în vechime şi Ilişeni şi Leţcani.

Ştirbeiŭ, *numire vechie a oraşuluĭ* Călăraşi, jud. Ialomiţa.

Ştirbeiŭ, *com. rur.,* în N. pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, la 16 kil. spre N. de Balş şi la 47 kil. de Caracal. Se compune din satele: Ştirbeiŭ (1348 locuitorĭ), Curtişoara (300 locuitorĭ), Dobreţul (300 locuitorĭ), Bărbeşti, (300 locuitorĭ) şi Boboca (Olteţani, 300 locuitorĭ).

Satul Ştirbeiŭ (Ciuturoaia) este situat pe ţărmul drept al Olteţuluĭ; Boboca şi Bărbeşti, dincolo de Olteţ, pe ţărmul stîng; Dobreţul şi Curtişoara, spre V. de Ştirbeiŭ.

Are o populaţie de 2848 locuitorĭ; 3 bisericĭ, Cuv. Paraschiva (1560, clădită de Buzeşti) în Ştirbeiŭ, S-ţiĭ Voivozĭ (1850) în Bărbeşti şi S-ţiĭ Voevozĭ (1851, clădită de prinţul B. Ştirbeiŭ în Curtişoara, cu 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; o şcoală şi 16 cîrciumĭ.

Vite: 1124 vite marĭ cornute, 3840 vite micĭ şi 700 porcĭ.

Satul s'a numit Ştirbeiŭ, după numele princip. Barbu D. Ştirbeiŭ, care a avut proprietate aci, unde a fost cea maĭ vechĭe locuinţă a Buzeştilor, şi unde se stinse ultimul reprezentant din această familie.

Ştirbeşti, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-j., compusă din 2 cătune: Ştirbeşti şi Herăşti. Este

situată pe valea Peșteneĭ, dealul Chituci și dealul Nucul, la 70 kil. de reședința județuluĭ și la 40 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește la N. cu com. Ghioroiul; la E., cu com. Benești; la S., cu com. Bălcești și la V., cu com. Frățila.

Are o populație de 1006 locuitorĭ; 3 bisericĭ: 2 în Stirbești și 1 în Herăști; o școală datînd de peste 50 de anĭ; 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ. Eĭ posedă: 20 caĭ și ĭepe, 120 boĭ, 300 vacĭ, 2 bivolĭ, 250 capre, 800 oĭ și 350 porcĭ.

Veniturile și cheltuelile com. se urcă la 1000 leĭ.

Stă în legătură cu com Ghioroiul, Frățila, Bălcești, prin șosele comunale.

E brăzdată de dealurile: Olteţul, Chitucul, Nucul, Tiguzul și Prădătorul și udată de văile: Peșteana, Tinoasa, Măluroasa, Jivul, Covaciul, Raciul, Giurica, Gherghina și Ascunsa.

Știrbești, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Aci e reședința comuneĭ. Are o populațiune de 1554 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Intrarea în Biserică, zidire foarte vechie și reparată la 1856, cea l'altă, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, zidită din temelie de Popa Marin cu fecioriĭ luĭ și zugrăvită la 1837.

Știrbești, *cătun,* făcînd parte din com. Didești, pl. Tîrguluĭ, județul Teleorman, situat pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, la vre-o 4 kil. de căt. de reședință, la punctul numit Uidumacul și numaĭ la 1 1/2. kil. de com. vecină, Cucueți.

Are o populație de 200 suflete.

Știubeieni, *com. rur.,* în partea de N.-E. a pl. Bașeul, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Chișcăreni, Petricani, Știubeĭeni și Odaia-Bosia, cu reședința primărieĭ în Știubeĭeni.

Are o pop. de 531 familiĭ, saŭ 1959 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ, 4 cîntărețĭ și 2 pălămarĭ; o școală; 5 iazurĭ și 3 pog. vie.

Budgetul com. e la veniturĭ de 8285 leĭ și la cheltuelĭ, de 7002 leĭ.

Vite marĭ cornute 1208, oĭ 3672, caĭ 148 și porcĭ 670.

Știubeieni, *sat,* jud. Dorohoiŭ, pl. Bașeul, com. Știubeĭeni, pe moșia cu aceeașĭ nume.

S'a numit în vechime Bălănești și apoĭ Chișcăreni.

Proprietatea moșieĭ, fostă a mănăstireĭ Putna, din Bucovina, până la 1785, e a familieĭ Grigorie Cogălniceanu.

Are o pop. de 1010 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 1 pălămar, mică, zidită de locuitorĭ; o școală mixtă.

Pîrîul ce trece pe moșie este Bașeul, iar Podriga și Ibăneasa trec pe margine.

Piatră calcarică se găsește destulă. Cultura vitelor e foarte bine îngrijită.

Din vechime, apicultura era aci foarte răspîndită, de unde numele satuluĭ.

Drumurile principale: acel de la Săveni la Dorohoiŭ; acel de la Rădăuți-Drăgășeni la Botoșani, pe la Plopeni-Jianu; acel de la Darabani la Săveni și acel de la Săveni la Botoșani.

Moșia se mărginește cu: Drăgușeni, Mileanca, Podriga, Săveni, Vlăsinești, Plopeni-Jianu, Odaia-Bosieĭ, Balinți și Tătărășeni.

Știucani, *sat,* în județul Mehedinți, pl. Văilor, com rur. Miculești.

Știucani, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d-s., com. rur. Gîrbovățul.

Ștreanga, *sat,* pe moșia cu aceeașĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Herța, com Mamornița.

Are 132 loc. împroprietărițĭ.

Pîrîul Molnița trece pe moșie.

Drumurĭ principale: calea județeană Herța-Mamornița și drumul ce merge la Hreațca.

Moșia se hotărește cu: Hreațca, Calea-Hotinuluĭ și Băncești.

Ștubeile, *sat,* în jud. Dîmbovița, pl. Ialomița-Dîmbovița, căt. com. Valea-Lungă.

Ștubeile, *cătun,* spre S.-V. com. Strejești-d.-s., jud. Romanați, spre E. de dealul Strejești.

Ștubeilor (Dealul-), *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Cerna. Se desface din dealul Coșlugea, se întinde spre E., într'o direcție generală de la V. spre E., brăzdînd partea de E. a pl. și a com. Se prelungește spre S. cu Dealul-luĭ-Negoiŭ. Este tăiat de drumul comunal Greci-Țiganca. Are 407 m. înălțime, și e unul din cele maĭ înalte vîrfurĭ din jud. și din Dobrogea. Este acoperit numaĭ cu pădurĭ.

Ștubeiul, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Grădiștea, pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat, așezată în partea de mijloc a jud., la 9 kil. spre E. de orașul Rîmnicul-Sărat și în partea de N. a pl., la 27 kil. spre N. de Grădiștea-d.-s., reședința plășeĭ.

Se învecinește cu com.: Obidiți și Măcrina (5 kil.), Puești și Bălțați (8 kil.), Sălcioara (9 kil.).

Se mărgineşte la N. cu Votinul; la E., cu Pueşti şi Măcrina; la S., cu Sălcioara şi la V., cu Obidiţi.

Rîul Rîmnicul o udă prin mijloc şi gîrla Iazul-Morilor, la S.

E formată din căt.: Ştubeiul, reşedinţa la S., Fotenul la N., Colibaşul la N.-V.

Are o suprafaţă de 3900 hect., cu o populaţie de 717 suflete; 3 bisericĭ, una în căt. Fotenul, cu hramul Sf. Ioan, zidită în 1890 de Ioan G. Ciurea, a doua în căt. Ştubeiul, cu hramul Naşterea Maiciĭ Domnuluĭ, zidită în 1838 de Alecu Ç. Nicolescu şi a treia în căt. Colibaşi, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită în 1888 de preotul Roşescu cu locuitoriĭ, deservite de 3 preoţĭ, 1 dascăl şi 2 paracliserĭ; 2 şcolĭ.

Locuitoriĭ posedă: 89 plugurĭ, o moară cu aburĭ, o maşină de semănat, 2 de secerat, 4 de treerat; 272 boĭ, 310 vacĭ, 160 caĭ, 110 ĭepe, 2172 oĭ, 39 capre, 118 rîmătorĭ şi 2 măgarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4862 leĭ, 24 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 4732 leĭ, 74 banĭ.

Căĭ de comunicaţie: calea judeţeană Rîmnicul-Măicăneşti; la Pueşti; Sălcioara - Balta - Albă; Voetinul-Bogza-Sihlele.

Ştubeiul, *sat,* pendinte de com. rur. Căciulatul, pl. Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, situat la 6 kil. spre V. de Căciulatul, reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 97 familiĭ, saŭ 437 suflete; o biserică, fondată de locuitorĭ, cu hramul S-ţiĭ Impăraţĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Comunicaţia în cătun se face prin şosele vecinale şi comunale, carĭ îl pun în legătură cu Ivăcheşti la E. şi cu Gebleşti la V.

Ştubeiul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Olteni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Are o biserică cu următoarea inscripţie:

«Intăreşte Doamne sfînta şi Dumnezeească biserică aceasta pe care o aĭ cîştigat cu scump sîngele Cristosuluĭ tăŭ, ce acum din temelie s'a ridicat şi s'a zugrăvit prin osîrdia şi cheltuiala D-lor Negoiţă Pântoiul şi a locuitorilor de aci şi altor particularĭ de afară, şi să prăznuească Sf. Nicolae şi Cuvioasa Paraschiva; la anul de la Christos 1870».

Această biserică s'a construit în locul celeĭ vechĭ.

Ştubeiul, *sat* şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, aşezat la S., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat. Are o întindere de 25 hect., cu o populaţie de 89 familiĭ, saŭ 375 suflete; o biserică şi o şcoală.

Ştubeiul, *vîrf de munte,* din Culmea-Comarniculuĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea.

Ştubeiul-Orăşti (Ştubeiul-Sf.-Gheorghe), *com. rur.*, judeţul Ilfov, plasa Dîmboviţa, situată la 16 kil. spre S.-E. de Bucureşti.

Se compune din satele: Canela, Filastache, Orăşti, Orasca, Postăvari, Piţigaia, Poşta şi Păroaia, cu o populaţie de 1190 locuitorĭ.

Are 4 bisericĭ, la Filastache, Orăşti, Postăvari şi Piţigaia; o şcoală mixtă; 5 morĭ cu apă; 3 heleştaie; 4 podurĭ.

Vite: 439 caĭ şi ĭepe, 15 armăsarĭ, 339 boĭ, 245 vacĭ şi viţeĭ, 9 taurĭ, 12 bivolĭ şi bivoliţe, 78 capre, 1558 oĭ şi 357 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 6228 leĭ şi la cheltuelĭ, de 6193 leĭ.

Locuitoriĭ posedă 117 plugurĭ: 94 cu boĭ şi 23 cu caĭ; 166 care şi căruţe: 102 cu boĭ, 64 cu caĭ.

Improprietăriţĭ 117 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ 192.

Comerciul se face de 9 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Şubeşti, *vechie suburbie a oraşuluĭ* Cîmpulung (1831), jud. Muşcel. Coprindea toată partea dela Mănăstire, până la Crucea-de-Piatră.

Şuchea, *cătun,* al com. Căneşti, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ şi 48 case. Are subdivizia Rotari.

Şuica, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., compusă din 3 cătune: Teişul, Rusciorul şi Şuica, cu o suprafaţă de 1104 hect., şi o populaţie de 1132 locuitorĭ.

Este situată pe dealul dintre apa Plapceĭ şi Teiuşul şi văile gîrlelor Teiuşul, Şuica şi Plapcea-Mică, la 30 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 5 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o şcoală mixtă; 4 bisericĭ, una în căt. Teiuşul, ridicată între aniĭ 1863—66, avînd de ctitorĭ pe preotul St. Referendar, Const. Popescu, etc., a doua în căt. Rusciorul, ridicată între aniĭ 1883—85, o a treia în căt. Şuica, fondată la 1816, avînd de ctitorĭ pe Popa Gheorghe Şuiceanu, Const. Sterpu şi Postelnicul Nicolae Creţu, reparată la 1870, şi a patra, tot în căt. Şuica, zidită la 1832, avînd de ctitorĭ pe Mateĭ Mihaiŭ, Stoica Ştefănescu, Radu Tătulescu şi alţiĭ, deservite de 4 preoţĭ.

Meseriaşĭ sunt: 7 dulgherĭ, 3 butarĭ şi 2 rotarĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 30 caĭ şi ĭepe, 320 boĭ, 260 vacĭ, 1400 oĭ şi 130 porcĭ.

Comerciul se exercită în com. de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2068 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2039 leĭ.

O şosea înlesneşte comunicaţia spre com. Tătărăi şi Poborul, afară de alte şosele ce trec prin interiorul com.

E brăzdată de dealul dintre Plapcea-Mică şi Teiuşul, de cel dintre Şuica şi Teiuşul, pe care se cultivă cereale. Servesc de păşune, avînd în interiorul com. o lungime de 5 kil.

E udată de gîrlele Plapcea, Teiuşul şi Şuica şi de văile: Stuparul, Valea-Poduluĭ şi Adînca.

Şuica, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 440 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Cuvioasa Paraschiva, fondată la 1816 de Popa Gheorghe Şuiceanu şi alţiĭ, şi cea-l'altă zidită la 1832.

Şuletea, *com. rur.*, în partea de S.-V. a pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ.

Se mărgineşte la S.-V. cu com. Iepureni şi jud. Tutova; la V., cu com. Jigălia şi la E. cu com. Găgeşti. E aşezată pe dealurile Zăvoiul şi Şipotul, şi pe văile formate de aceste dealurĭ, pe o suprafaţă cam de 1300 hect., şi cu o populaţie de 245 familiĭ, saŭ 932 suflete.

E formată numaĭ din satul Şuletea şi brăzdată de două pîraie, unul pe partea de E., numit Bobişul şi altul pe partea de V., numit Dealul-de-pe-Vale.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ, şi, pe lîngă agricultură, se ocupă cu cultura viilor şi a livezilor.

Pe teritoriul com. se află o pădure cam de 100 hect.

Are o şcoală, înfiinţată la 1809 şi o biserică, făcută la 1899, pe ruinele alteĭ bisericĭ vechĭ şi deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Vite: 505 vite marĭ cornute, 557 oĭ, 55 caĭ şi 154 porcĭ.

Budgetul com. e de leĭ 3105, banĭ 83, la veniturĭ, şi de leĭ 2662, banĭ 54, la cheltuelĭ.

Şumandra, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, făcînd parte din com. rur. Secul.

Şupan saŭ **Şipan,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Comăneşti, situat pe malul drept al Trotuşuluĭ, maĭ sus de confluenţa acestuĭ rîŭ cu pîrîul Şupan, la 710 m. de satul Comăneşti.

Are o populaţie de 95 familiĭ, saŭ 432 suflete; o biserică, clădită pe la 1810, deservită de 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

In apropierea acestuĭ sat, în valea Şupanuluĭ se găsesc mine de cărbunĭ de pămînt.

Şurăneşti, *com. rur.*, în partea de N. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 33 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 5 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ. E formată din satele: Şurăneşti-d.-s., şi Şurăneşti-d.-j., Ghergheleul şi Drăcşeni. Are o suprafaţă de 5083 hect., cu o populaţie de 309 familiĭ, saŭ 1405 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală; 2 morĭ cu aburĭ; 3 iazurĭ şi 5 cîrciume.

Comerciul se face de 8 persoane.

Vite: 688 vite marĭ cornute, 12 bivolĭ, 1780 oĭ, 5 capre, 98 caĭ şi 128 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3600 leĭ la veniturĭ, şi de 3394 leĭ, 60 banĭ, la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 8 pługurĭ şi 124 care cu boĭ, 11 plugurĭ şi 16 căruţe cu caĭ; 190 stupĭ.

Şurăneşti, *sat,* în centrul com. Şurăneşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 6 kil. spre V. de tîrguşorul Codăeşti; aşezat parte pe platoul dealuluĭ Şurăneşti, şi parte pe şesul din valea platouluĭ. Are o populaţie de 125 familiĭ saŭ 559 suflete.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. Are o şcoală, înfiinţată în anul 1878; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, zidire frumoasă, clădită şi înzestrată la 1877 de către d-l Gh. Racoviţă, proprietarul moşieĭ; o moară cu aburĭ şi 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 45 plugurĭ şi 60 care cu boĭ, 3 plugurĭ şi 5 căruţe cu caĭ; 280 vite marĭ cornute, 10 bivolĭ, 615 oĭ, 6 capre, 40 caĭ şi 45 rîmătorĭ.

Şurăneştilor (Dealul-), *deal,* jud. Vasluiŭ. Se întinde din com. Dăneşti, pe la E., purtînd numele de Şurăneşti, în partea de N., şi de Ghergheleul în partea de S. In deosebĭ de acest deal, se maĭ întinde un altul la V. comuneĭ, şi care în partea de N. poartă numele de Dealul-Răşcanilor, în dreptul Bereseĭ, se numeşte Dealul-Bereseĭ, iar în partea de S., Dealul-Golieĭ şi Dealul-Fereştilor.

Din Dealul-Şurăneştilor, se maĭ prelungesc alte două limbĭ de deal: una alăturea cu satul Dăneşti spre E., numită Brehnacea şi alta prin mijlocul satuluĭ Dăneşti, numită al-Dăneştilor. Din Dealul-Ghergheleuluĭ, despre E., se maĭ prelungeşte un deal pe lîngă satul Dăneşti-Golieĭ spre S. şi pe care e aşezat Ciorîţa, iar altul, prelungit tot din Dealul-Ghergheleuluĭ, continuă spre E. pănă la Sudul comuneĭ şi se numeşte Dealul-Ulmuluĭ.

Şurina, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Girleni, aşezat pe şes şi pe dreapta Bistriţeĭ.

Are o populaţie de 88 suflete.

Vite: 88 vite marĭ cornute, 28 oĭ şi 40 porcĭ.

Şurpa, *deal,* se prelungeşte în partea de N.-E. a satuluĭ şi comuna Bohotinul, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, trece în com. Isaia, şi se termină în Gura-Bohotinuluĭ. Costişa despre S.-V. din com. Isaia, se numeşte Zamotic. Mare parte a dealuluĭ e acoperită cu viĭ şi pădure.

Şurpenul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mirceşti, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Şurupaţi, *com. rur.,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, la S. de com. Crasna şi formată din satul cu acelaşĭ nume.

Are o întindere de 500 hect., cu o populaţie de 130 familiĭ, saŭ 571 suflete; o şcoală; 2 bisericĭ, fondate una la 1780 şi reparată la 1850, iar cea-l'altă la 1840, ambele deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ.

Locuitoriĭ posedă: 15 plugurĭ, 26 care cu boĭ; 390 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 506 oĭ şi 70 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 500 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 460 leĭ.

Rîul Blahniţa udă, de la N. la S., partea de V. a com.; pe el sunt 5 morĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua comunală care e împietrită numaĭ în interiorul com. şi prin drumurĭ ordinare care o pun în comunicaţie cu Crasna la N., cu Turbaţi la N.-V. şi Ciocadia la S.-E.

Dealurile maĭ însemnate în com. sunt: Dealul-Şurupaţilor, pe care se găseşte situată com., Dealul-Carpenuluĭ şi Dealul-Bolceĭ, plantate cu viĭ şi pomĭ roditorĭ.

Văĭ: Valea-Blahniţeĭ, Valea-Ursuluĭ şi Valea-Bolceĭ.

Şuşani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şuşani-d.-s., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Şuşani-de-Jos, *com. rur.,* în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Stăiculeşti şi Şuşani-d.-j., situată pe rîul Beica şi dealul Stăiculeşti, la 75 kil. de capitala jud. şi la 20 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 1768 locuitorĭ şi o biserică.

Locuitoriĭ, în număr de 165, s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 601 hect. pămînt, pe moşia d-neĭ Ana Şuţu.

Vite sunt: 24 caĭ, 240 boĭ, 198 vacĭ, 65 capre şi 759 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1890 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 995 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Zînelor şi Stăiculeşti şi udată de văile: Milovanul, Greaca, Bălşoara, Stîlpul şi Mătuşa, şi de rîul Beica.

Şuşani-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şuşani-d.-j., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Şuşani-de-Sus, *com. rur.,* în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Şuşani şi Sîrbi, situată pe rîul Beica, la 80 kil. de capitala jud. şi la 20 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 668 locuitorĭ; o biserică; o şcoală; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864. Eĭ posedă: 10 caĭ, 159 boĭ, 200 vacĭ şi 500 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1000 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 900 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Milovanul, Muşăteşti şi Olari şi udată, afară de rîul Beica, de văile: Milovanul, Sîrbeaua, Ciuleiul, Negrilă, Cîrstea şi Purcarul.

Şuşani-Sîrbi, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 680 hect., situată în com. Şuşani, pl. Oltul d.-j., jud. Vasluiŭ, şi formată din trupurile: Miloramul (125 hect.), Grauri (280 hect.) şi Sîrbi (275 hect.).

Şuşiţa, *plasă,* jud. Putna. Se compune din 11 comune, 28 cătune şi 1 tîrg: Bătineşti, Ciuşlea, Dioceşti, Domneşti, Făurei, Mărăşeşti, Moviliţa, Pădureni, Păuneşti, Pufeşti şi Rugineşti.

Are o populaţie de 4279 familiĭ, saŭ 16217 suflete; 26 bisericĭ, din care 12 parohiale şi 13 filiale; 12 şcolĭ.

Şuşiţa, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., la 70 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe proprietăţile statuluĭ: Tizmana, Ioneşti şi Gura-Motruluĭ, pe valea Şuşiţeĭ. Satul formează comună cu diviziile Scurtulani, Popeşti, Lungulani, Mogoşani, Fometani, Ruşinari, Graurani-din-Faţă, Iepurani, Păsărani, Graurani-din-Cîmp şi Ghiculeşti, cu o populaţie de 570 locuitorĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 646 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 467 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 26 plugurĭ, 46 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 41 stupĭ; 360 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 460 rîmătorĭ şi 500 oĭ.

Prin comună trece şoseaua care vine de la com. Grozeşti. Este legată şi cu com. rur. Stîngăceaua.

E udată de apele: Şuşiţa, cu pîraele Blidarul, Valea-Seacă, Vlăduţul, ce izvorăsc din Obîrşia; Vlădoaica, Fîntîna-luĭ-Cioacă, Nadelul, Clainicul, ce izvorăsc din valea Clainiculuĭ.

Dealurile maĭ principale sunt: Dealul-Scurtuluĭ, Dealul-Măreĭ,

Dealul-Mogoşanilor, Dealul-Rotarilor, Piscul-Croitoruluĭ, Dealul-luĭ-Ghica şi Dealul-Mĭeilor.

Văĭ sunt: Valea-Blidaruluĭ, Valea-Seacă, Valea-Buciuluĭ, Vlădoaica, Sîrboaica, Valea-luĭ-Pară, Valea-luĭ-Creacă şi Valea-Crainiculuĭ.

Şuşiţa, *cătun,* al com. Ioneşti, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat la S. com., pe loc şes şi lîngă lanţul de înălţimĭ din dreapta Jiuluĭ.

Are o suprafaţă de 534 hect., cu o populaţie de 71 familiĭ, saŭ 388 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 13 pluguri, 39 care cu boĭ; 5 stupĭ; 220 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 305 oĭ şi 107 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua vecinală, care 'l pune în legătură la N. cu com. sa Ioneşti, iar la S. cu şoseaua judeţeană Dolj-Mehedinţi.

Şuşiţa, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Jidoştiţa.

Şuşiţa, *rîŭ,* izvoreşte din Valea-Laculuĭ, udă com. Cîrceni, Grozeşti şi Suşiţa, jud. Mehedinţi, şi se varsă în Jiŭ, la satul Gura-Şuşiţa.

Şuşiţa, *rîŭ,* udînd pl. Zăbrăuţi şi o parte din pl. Bilieşti, jud. Putna. Izvoreşte din moşia Şoveja, la locul numit Fundul-Tina, primeşte pîrîul Sărata şi pîraele Dumicuşul, Chioa, Cîrligatul, Cremineţul, Valea-Babeĭ, Singureluĭ, Rădoaia, Hataşul, Alba (cel maĭ mare afluent al săŭ), Repejoara, Aluna, Valea-Cîmpuluĭ, Repedea, Străoani, Valea-Daniĭ şi Hăulita.

Udă com.: Panciul, Cîmpurile, Crucea-d.-j., Crucea-d.-s., Făurei, Mărăseşti, Şoveja şi Străoani-d.-s., şi se varsă în Siret, la S. de Mărăşeşti.

Şuţa (Gura), *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, situată pe cîmpia, care din vechime se numeşte Cîmpia-Brînzoaia. E situată spre S. de Tîrgovişte, la 25 kil., pe partea dreaptă a Dîmboviţeĭ. In raionul săŭ, afară de Dîmboviţa, maĭ are pîr. Şuţa şi un heleşteŭ, numit Păpuriştea.

Are o populaţie de 2450 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală. Se învecineşte la E. cu Nucetul, de care se desparte prin Dîmboviţa; la V., cu Sperieţeni, la N., cu Perşinari şi la S., cu Produleşti, despărţindu-se prin pădure şi apa Şuţa

Şuţa, *pîrîŭ,* jud. Dîmboviţa. Izvoreşte din pădurile Rîncăciovuluĭ, din coprinsul com. Lucieni; curge pe lîngă comunele: Şuţa-Seacă, Raciul, Gura-Şuţeĭ, Produleşti, Titu, Odobeşti, şi se varsă în partea stîngă a rîuluĭ Răstoaca, aproape de Văcăreşti-de-Răstoacă. In raionul com. Şuţa-Seacă se desparte în două ramurĭ: Şuţa-Mare şi Şuţa-Mică.

Şuţa-Seacă, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, situată pe Dealul-Şuţeĭ, cam la 12 kil. spre S.-V. de Tîrgovişte, pe şoseaua judeţeană Tîrgovişte-Găeşti-Vlaşca. Prin raionul comuneĭ curg pîraiele: Şuţa-Mare şi Şuţa-Mică, peste care sunt două podeţe. Se compune din patru cătune: Olteni, Şuţa, Boboci şi Pădureni, cu o populaţie de 800 locuitorĭ.

Are două biserici şi o şcoală. Se învecineşte: la E., cu com. Raciul; la V., cu Cobia; la N., cu Lucieni şi la S., cu Piciorul-de-Munte. Se desparte de maĭ toate com. vecine prin pădurĭ şi se uneşte cu Lucieni şi Piciorul-de-Munte prin şoseaua judeţeană Tîrgovişte-Găeşti-Vlaşca, iar cu cele-l'alte, prin şosele vecinale-comunale.

Şuviţa, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Vîrfurile.

T

Tabaci, *mahala,* din com. rur. Foleşti-d.-s., plaiul Horezul, jud. Vîlcea, la 1 kil. de căt. Dosul (şcoală), în partea de S. a comuneĭ, pe linia Băbeni-Horezul.

Tabăra, *sat,* cu 29 locuitorĭ, jud. Roman, pl. Fundul, com. Băluşeşti, şi la 4 kil. de reşedinţa com.

Tabăra, *deal,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Băluşeşti, spre S. de satul Băluşeşti, cam la 1 1/2 kil. Se întinde la E. de satul Tabăra, face o curbă spre S., până în dreptul satuluĭ Băluşeşti, de unde apoĭ se îndreaptă spre V. şi trece pe lîngă satul Iucşeşti-d.-j. Desparte satul Băluşeşti de satul Chiliile şi Iucşeşti-d.-j. de satul Bătrîneşti, luînd numirile satelor prin dreptul cărora trece. Este acoperit maĭ în întregime cu pădure.

Tabăra, *localitate istorică* şi *pădure,* de 300 hect., a statuluĭ, în partea de S.-V. a satuluĭ Stănileşti, jud. Fălciŭ, pl. Prutul, în hotar cu comunele Lunca-Banuluĭ şi Ivăneşti. Se zice că aicea a fost lagărul cel mare al Turcilor, în războiul de la 1711 cu Ruşiĭ. (Vezĭ Stănileşti, sat).

Tabăra, *pădure,* în partea de N.-V. a com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Tabăra-Mănăstireĭ, *sat,* jud. Iaşi, pl. Turia, com. Bivolari, situat într'un cot al rîuluĭ Prutul, în partea de E. a comuneĭ, formînd un trup cu satul Silineşti. Are o populaţie de 94 familiĭ, saŭ 328 suflete; o biserică, reparată în 1832, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh; o şcoală, înfiinţată în 1871.

Vite: 82 caĭ, 527 vite marĭ cornute, 148 rîmătorĭ şi 190 oĭ.

In acest sat se află un loc numit La-Poştă, fiind-că, pe timpurile vechĭ, se făcea şi pe aicĭ comunicaţia cu cetatea Hotinuluĭ. Până în anul 1835, s'a văzut încă urmele poduluĭ peste rîul Prutul ce servea de trecătoare în Basarabia. In partea de V. a satuluĭ este un şanţ, care înconjură satul în formă de semi-cerc, prelungindu-şĭ ambele capete până în malul Prutuluĭ. Este înalt de 12 palme şi făcut, se zice, din timpul Eteriştilor, care aŭ staţionat în 1821, în acest cot al Prutuluĭ, apărîndu-se în contra Turcilor.

Tabia-Vechĭe, *ruinele uneĭ fortăreţe* turceştĭ, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Tulcea, capitala judeţuluĭ, situate în partea de V. a plăşeĭ şi de N.-V. a oraşuluĭ, pe dealul Tulceĭ, lîngă ruinele vechiuluĭ oraş Tulcea. S'a distrus de cînd Romînia a luat Dobrogea; fusese ridicată pe la începutul secoluluĭ de către Turcĭ, pentru a apăra trecerea Dunăreĭ în contra Ruşilor, în războaiele ce purtaŭ cu eĭ.

Tablele, *pichet,* pe graniţa Transilvanieĭ, jud. Neamţu, situat între pîr. Bistriţa şi Coromîslele.

Tabonul, *pichet* militar pentru paza frontiereĭ, jud. Teleorman, pe marginea Dunăreĭ, în dreptul com. Seaca.

Taili-Sîrti, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Enişenli, şi anume pe acela al cătunelor Bazirgian şi Techi-Chioi. Se întinde din S. de satul Bazirgian, îndreptîndu-se spre S., cu o direcţie generală de la N.-V. către S.-E. Se întinde printre valea Gheren-Ceair şi dealul Mezarlîc-Bair şi se prelungeşte cu dealul Havalele-Burun. Este acoperit cu tuferiş şi e situat în partea de S.-E. a plăşeĭ şi cea de V. şi centrală a comuneĭ.

Taina, *deal,* jud. Fălciŭ, pl. Prutul, ramificare a dealuluĭ Lohanul, care se întinde spre E., pe teritoriul com. Iepureni, şi spre V. de satul Iepureni, în hotarul moşieĭ Huşi. Numit astfel, pentru că aicĭ era un loc unde se ascundeaŭ locuitoriĭ vechĭ în timpul invaziunilor.

Tainiţa, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Nucul, situat între valea Tainiţeĭ şi pîrîul Bîsca-Rozileĭ, izvorul Goteşul şi muntele Arsenia. E izolat şi acoperit de vaste şi seculare pădurĭ.

Tainiţa, *pădure* seculară, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Nucul; face un corp cu Băleanca, Bursucăria şi Hînsarul, sub numele de Nucul. (Vezĭ Nucul, pădure).

Tainiţeĭ (Izvorul-), *izvor,* în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Nucul, pe hotarul de N. despre com. Goideşti. Incepe din muntele Tainiţa şi se scurge în pîrîul Bîsca-Rozileĭ, în faţa localuluĭ primărieĭ din com. Gura-Teghiĭ. Malurile sale sunt avute în grezie, lignită, lemne petrificate, fier sulfurat, etc. Aproape de sorgintea sa are şi o vînă de apă pucioasă.

Tainiţeĭ (Stîlpiĭ-), *stîncă de piatră,* ce se ridică în formă de coloane marĭ, în mijlocul pădureĭ Tainiţa, com. Boziorul, jud. Buzăŭ.

Tair-Buaz (Privalul-luĭ-), *gîrlă,* jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. urbană Hîrşova. Se desface din Dunăre, din dreptul Canaluluĭ-luĭ-Manole, se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală dela N.-V.-V. spre S.-E.-E. şi brăzdînd partea apusană a comuneĭ. După 2 1/2 kil. de curs, primeşte apele bălţiĭ Puturoasa, la apoĭ numele de Privalul-Rotunduluĭ, de la balta Rotundul, în care se deschide. Conţine peşte, ce vine din Dunăre. Pe malul săŭ drept este drumul, ce vine de la Hîrşova spre Conacul-luĭ-Manole.

Taiţa, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. rur. Balabancea, situat în partea centrală a plăşiĭ şi în cea nordică a comuneĭ, pe malul drept al văiĭ Ţiganca, unde Ţiganca se uneşte cu Taiţa, la 9 kil. spre N. de căt. de reşedinţă.

Se mărgineşte la N. cu com. urbană Isaccea; la E., cu com. Nicoliţelul; la V., cu căt. Ţiganca; la S., cu căt. Geaferca-Rusă.

Dealurile care îl brăzdează sunt: Cadiul şi Breazul la N., Taiţa prin mijloc, Pîrlita la E. E udat de pîrîul Taiţa şi afluentul săŭ Valea-Cadiuluĭ, la V. şi N. şi de valea Pîrlita, unită cu Pîrlita-Mică, la S. şi E.

Drumurĭ comunale îl leagă cu căt. Hancearca, Geaferca şi com. Nicoliţelul şi apoĭ cu Isaccea şi Luncaviţa.

Taiţa, *mănăstire,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Balabancea, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Ţiganca-Taiţa, în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ, la 10 kil. spre N. de căt. de reşedinţă, Balabancea, şi la 1 1/2 kil. spre N.-V. de satul Ţiganca-Taiţa, la poalele dealuluĭ Ţiganca, pe malul drept al pîrîuluĭ Valea-Ţiganca.

Taiţa, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Balabancea, căt. Ţiganca-Taiţa. Se desface din dealul Breazuluĭ. Se întinde spre S., printre pîraiele Taiţa şi Pîrlita, avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V. şi brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ. Pe muchia luĭ merge drumul comunal Cocoşul-Taiţa. Se ridică la o înălţime de 284 m. Este acoperit numaĭ cu pădurĭ, în care predomină stejarul şi teiul.

Taiţa, *rîŭ,* cel maĭ însemnat curs de apă din jud. Tulcea şi din toată Dobrogea. Izvoreşte din dealul Cadiuluĭ, din poalele sudice ale luĭ; face un semi-cerc spre V.; se îndreptează iar spre S., udînd poalele dealuluĭ Taiţa; trece prin satul Ţiganca-Taiţa; de unde o ia spre S.-E.; trece prin satele Hancearca şi Giaferca-Rusă, pe lîngă cătunul Balabancea; intră în com. Orta-Chioi, pe care o udă pe la S.; de aci se îndreaptă spre E., până în dreptul com. Alibei-Chioi, de unde o ia spre S.-E.; trece pe lîngă com. Baş-Chioi, Armutlia, căt. Camber şi Satul-Noŭ; formează lacul Toprac-Chiopru, şi, după un curs de aproape 100 kil., udînd partea centrală-sudică a plăşeĭ Isaccea şi pe cea de N. a plăşeĭ Babadag, se varsă în lacul Babadag, la 3 1/2 kil. maĭ sus de oraşul Babadag. Malurile sale sunt rîpoase până în com. Balabancea; şi de aci joase şi acoperite cu verdeaţă. Basinul săŭ, cu o întindere de 150000 hect., e cuprins între dealurile: Teilor, Coşlegiul, Secarul, David, Amzalăĭ, Carapcea, Dautcea, Consulul, Bac-Ciauşul, Petrosul şi Carada-Bair, la V. şi S.; şi dealurile Cadiul, Piatra-Roşie, Teliţa, Ciliculuĭ la N. Cuprinde jumătate din pl. Isaccea, cu comunele: Balabancea, Orta-Chioi, Meidan-Chioi şi o parte din pl. Babadag cu com. Baş-Chioi, Armutlia, Congazul. Afluenţiĭ principalĭ aĭ săĭ sunt: Valea-Ţiganca, Cărbunăria, Sarap-Dere, unit cu David, Dautcea, Baş-Chioi, unit cu Musafir-Culac,

Jidini și Bac Ciaușul, pe dreapta; Valea-Pîrlită, valea Boclogea, pîrîul Acadinul, valea Ormangic-Cula și izvorul Telița, pe stînga. Avînd tot-d'auna apă, întreține rodnicia cîmpiilor pe care le străbate. Pune în mișcare peste 50 morĭ așezate pe el.

Taița-Mare, *ramură principală a rîuluĭ* Taița, jud. Tulcea. Izvorește din poalele sudice ale dealuluĭ Cocoșul. Se îndreaptă spre S.-V., primește pîrîul Cadiuluĭ și, lîngă satul Țiganca, pîrîul Taița-Mică, spre a forma împreună rîul Taița. Udă partea de N. a plășeĭ Isaccea și com. Balabancea.

Taița-Mică, *ramură secundară a rîuluĭ* Taița, jud. Tulcea. Izvorește din poalele sudice ale Dealuluĭ-Teilor. Se îndreaptă spre S.-E., udînd partea de N. a plășeĭ Isaccea și a comuneĭ Balabancea. Primește pe dreapta Valea-Țiganca și, lîngă satul Țiganca, se unește cu Taița-Mare, spre a forma rîul Taița.

Talaba, *sat,* în partea de S.-E. a com. Deleni, pl. Mijlocul, județul Fălciŭ, la 1 kil. de satul de reședință, așezat pe costișa dealuluĭ și a șesuluĭ pîrîuluĭ Bujor-Talaba.

S'a înființat de un proprietar, numit Toma Luca, cu locuitorĭ Țiganĭ, împroprietărițĭ după legea din 1864, pe o suprafață de 115 hect.

Are o populație de 101 suflete; o biserică vechie, reconstruită de către locuitorĭ în 1856.

Talaba, *moșie,* jud. Ilfov, pl. Oltenița; ține de com. Căscioarele.

Are o întindere de 953 hect. aparținînd însurățeilor.

Talabasca, *moșie,* în jud. Tecuciŭ, com. Fundeni, pl. Bîrlad. Are o suprafață de 314 hect., 89 ariĭ, din care 156 hect. loc arabil, iar restul băltos.

E străbătută de calea ferată Hanul-Conachi-Privalul.

Poartă această numire de la un slujbaș al luĭ Ștefan-cel-Mare cu numele de Talaba, care pentru serviciile sale militare a primit dar această moșie, unde a înființat 2 sate: Braniștea și Piele-Goală, care, din cauza inundațiilor Siretuluĭ, s'aŭ distrus.

Talapanul, *cătun,* în jud. Putna, pl. Zăbrăuți, comuna Străoani-d.-s., situat pe apa Șușițeĭ și pe coasta pîrîuluĭ Repedea.

Are o populație de 135 suflete.

Talar-Ceair, *vale,* în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Cavaclar, și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Mangaci, situată în partea de V. a plășeĭ și cea centrală a comuneĭ. Este așezată între văile Culac-Ceair și Mangaci-Ceair, cu o direcțiune generală de la N.-V. către S.-E. Are o lungime de aproape 3 kil. Satul Mangaci este așezat în partea de N. a văeĭ, care e străbătută de drumul comunal Mangaci-Ghiuvenli.

Talașmanul, *sat,* în jud. Constanța, pl. Medgidia, căt. com. Enige, situat în partea de V. a plășeĭ și cea de N.-V. a comuneĭ, la 10 kil. spre N.-V. de reședință, pe valea cu același nume. Are o întindere de 166 hect., din care 4 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație în parte bulgărească și în parte romînă.

Talașmanul, *movilă,* în județul Constanța, pl. Medgidia, pe teritoriul com. rur. Enige și anume pe acela al căt. săŭ Talașman, în partea de V. a plășeĭ și cea de N. a comuneĭ, la 1 1/2 kil. spre N. de satul Talașman. Are 178 m. înălțime. E punct strategic dominînd prin înălțimea sa satele Talașman, Polucci și Arabagi, valea Urluia, drumul județean Ostrovul-Cuzgun și căile comunale Rașova-Enige și Aliman-Polucci. Este acoperită cu verdeață.

Talea, *com. rur.,* jud. Prahova, plaiul Peleșul. S'a înființat pe la 1790, după cum se constată dintr'un leat găsit pe stîlpul bisericeĭ vechĭ.

E situată pe un deal, în apropiere de munțĭ, la 55 kil. de capitala județuluĭ și la 28 kil. de reședința plaiuluĭ.

Se mărginește cu jud. Dîmbovița și cu moșia Comarnicul.

Se compune din 2 cătune: Talea și Plaiul, cu o populație de 841 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una de lemn, făcută la 1790, și cea-l'altă de zid, construită la 1878, cu hramul Sf. Nicolae, ambele deservite de 1 preot; o școală; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 127, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia Prințuluĭ Panait Ghica și a caseĭ Zoe Brîncoveanu, dîndu-li-se 380 hect. Eĭ posedă: 166 caĭ, 182 iepe, 299 vacĭ, 156 boĭ, 385 capre, 3685 oĭ și 269 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe moșia Breaza, este o carieră de piatră, numită Cariera-Beliĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 2190 leĭ și la cheltuelĭ, de 2169 leĭ, 74 banĭ.

E brăzdată de maĭ multe dealurĭ, cu direcția S.-E., și de piscurile: Piscul-cu-Cătina și Piscul-cu-Plopĭ, situate în partea de S.

a comuneĭ. Toate servă pentru păşune.

E udată de gîrla Belia, care face maĭ multe zigzagurĭ, şi de Vălceaua-Viezuineĭ.

Talea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Talea, pl. Peleşul, jud. Prahova. Aci e reşedinţa comuneĭ.

Talerul, *insulă* în Dunăre, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Beilicul, lungă de 1 kil., largă de 100 m., cu o întindere de 10 hect., şi despărţită de malul dobrogean al Dunăreĭ printr'un braţ, larg de 100 m., adînc de 4 m., puţin navigabil. E neproductivă, fiind acoperită în toată întinderea cu pietriş şi nisip.

Talpa, *com. rur.*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, formată din satele: Chiliile, Crăeşti, Hlăpeşti, Homiceni, Negoeşti, Talpa, şi Tăetura (Tăetura-Borşeni), cu o suprafaţă de 3118 hect., şi o populaţiune de 1810 suflete.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1864, sunt astăzĭ: 85 care trăesc şi-şĭ stăpînesc locurile lor, 92 ca urmaşĭ; 42 care, deşi însuraţĭ şi cultivatorĭ de pămînt, n'aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Are 5 bisericĭ ortodoxe, deservite de 2 preoţĭ şi 5 dascălĭ; una catolică; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e de 4828 leĭ, 4 banĭ, la veniturĭ şi de 4783 leĭ la cheltuelĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoselele Bărbăoani-Talpa-Tupilaţi; Talpa-Baratca; Talpa-Hlăpeşti-Tototeşti.

Talpa, *sat,* jud. Botoşani, aşezat pe coastă de deal, în dreapta văieĭ şi pîrîuluĭ Ursoaia, în partea de V. a com. Gorbăneşti, pl. Miletinul. Are o suprafaţă de 507 hect., şi o populaţie de 24 familiĭ saŭ 85 suflete; 3 iazurĭ; 1 moară de aburĭ şi puţină pădure.

Vite: 200 boĭ şi vacĭ, 10 caĭ, 150 oĭ şi 45 porcĭ.

Se maĭ numea şi Tîlhăreşti.

Talpa, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Lozna, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 168 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril şi S-ta Treime, cu 1 palamar, mică, făcută din lemn în 1777 de Teodor Volinschi, şi reparată în 1860 de Ioan Volinschi.

Rîul Siretul curge pe hotar.

Drumurĭ principale sunt: calea naţională Mihăileni-Botoşani, şi drumul care duce la Zamoştia şi la Grămeşti.

Moşia se hotăreşte cu: Dobronăuţi, rîul Siretul, Călineşti şi Lozna.

Talpa, *sat,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Talpa, situat la 30½ kil. de oraşul Piatra (prin satul Borniş). Are o populaţiune de 450 suflete; o biserică, ortodoxă, cu un preot şi 1 dascăl şi una catolică; o şcoală; 2 morĭ de apă şi 1 ferărie.

Numărul vitelor e de 295 capete.

Talpa, *subdivizie a satuluĭ* Dealul-Noŭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j.

Talpa-Bîţcoveni, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, compusă din căt.: Linia-Coasteĭ, Moşteni-Rotăreşti saŭ Rîndurica, Talpa-Trivalea saŭ Bîţcoveni şi Zădăriciul, Păuleasca saŭ Costeşti. Situată la V. judeţuluĭ Teleorman, la 62 kil. de Bucureşti, 65 kil. de Giurgiŭ şi 28 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ Glavacioc-Neajlovul.

Are o populaţie de 684 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu hramul Sf. Paraschiva, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2844 leĭ, iar la cheltueli, de 2094 leĭ.

Pe aci trecea drumul cel vechiŭ al poşteĭ, ce ducea de la Bucureşti la Craiova.

Talpa-Ioneşti, *cătun,* pendinte de com. Talpa-Ogrăzile, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, proprietate a moşnenilor.

Talpa-Ogrăzile, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul, compusă din căt.: Lefeşti, Şopîrleşti, Talpa-Ioneşti, Talpa-Ogrăzeşti cu mahalaua Dovloceşti şi Talpa Trivalea, toate situate pe platoul dintre Valea-Cleniţeĭ şi Valea-Cîlnişteĭ, la V. judeţuluĭ, despre Teleorman, la 67 kil. de Giurgiŭ şi la 29 kil. de Obedeni, reşedinţa pl. Glavacioc-Neajlovul.

Are o populaţie de 1583 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ; o şcoală mixtă; o moară cu aburĭ şi 6 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3776 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2783 leĭ.

Talpa-Ogrăzile saŭ **Pereţ,** *căt.*, pendinte de com. Talpa-Ogrăzeni, jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul. Moşia are o supraf. de 1300 hect.

Talpa-Trivalea, *cătun,* pendinte de com. Talpa-Ogrăzile, jud. Vlaşca.

Talpa-Trivalea saŭ **Bîţcoveni,** *cătun,* pendinte de com. Talpa-Bîţcoveni, jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul.

Are o suprafaţă de 1615 hect.

S'a dat la 35 locuitorĭ în 1864 o suprafaţă de 171 hect.

Are o pădure de 25 hect. şi

o moară cu aburĭ pe Valea-Adîncă.

(Vezĭ com. Talpa-Bîţcoveni).

Tamaşi, *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., situată pe şesul Siretuluĭ, pe malul stîng. E formată din 6 sate: Furnicari, Racova, Fîntîneanul, Tamaşi (reşedinţa) Coteni şi Chetrişul.

Se învecineşte la N. cu Ruşi, de care se desparte prin rîul Siretul şi com. Buhociul; la S., cu Gioseni; la E., cu Mileşti şi la V., cu Valea-Seacă.

E udată, afară de Siretul, care îĭ spală marginea de V., şi de 2 pîrîiaşe: Racova şi Tamaşi; şi este brăzdată de dealurile: Coteni, Racova, Chicerea, Braduluĭ şi Chiţigoiul.

Are o populaţie de 1440 suflete; o şcoală mixtă, care funcţionează din 1865, în satul Tamaşi; 3 biserici, una ortodoxă, deservită de un preot şi un cîntăreţ, una catolică, la Chetriş, şi alta, tot catolică, la Racova.

Se găseşte pe moşie o moară cu vaporĭ şi 3 morĭ de apă.

Viile ocupă o suprafaţă de 74 hect.

Vite: 38 caĭ, 559 vite marĭ cornute, 238 porcĭ, 32 capre şi 990 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5172 leĭ, 77 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 2711 leĭ, 19 banĭ.

E străbătută de calea judeţeană Bacăŭ-Părincea şi de căĭ com. care o leagă cu satele vecine.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala jud., 11 kil.; la Tîrgul-Părincea, reşedinţa pl., 15 kil.; la Valea-Seacă, 16 kil.; la Ruşi, 5 kil.; la Gioseni, 7 kil.; la Buhociul, 16 kil. şi la Mileşti, 12 kil.

Tamaşi, *sat,* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., situat pe pîrîul Tamaşi şi lîngă dealurile Chicerea şi Chiţigoiul.

Are o populaţie de 502 suflete; o şcoală; o biserică catolică, făcută de locuitorĭ la 1836, şi una ortodoxă, făcută la 1792 de Manolache-Coroiŭ; o cîrciumă; 2 morĭ.

Vite: 18 caĭ, 209 vite cornute, 102 porcĭ şi 19 capre.

Tamaşul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Corbeanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat pe un şes întins, la N. de Bucureşti. Stă în legătură cu Buftea şi cu Corbeasca prin o şosea vecinală. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 721 hect., cu o populaţie de 598 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă; 2 maşinĭ de treerat, 1 heleşteŭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 336 şi al celor micĭ, de 525.

Tamaşul-Mare şi **Tamaşul-Mic,** *munţĭ,* la N. jud. Muscel, între rîul Dîmboviţa şi Frontieră. Aci culmea principală a Carpaţilor, în dreptul plaiuluĭ Dîmboviţa, 'şĭ schimbă brusc direcţiunea spre S.-E., merge ast-fel până din jos de Peatra-luĭ-Craiŭ, la Piscul Sf. Ilie, de unde se îndreptează spre N.-E., formînd în această partă hotarul către jud. Dîmboviţa.

Tamba, *sat,* jud. Botoşani, pl. Coşula, aşezat pe coasta de E. a dealuluĭ Tamba, în dreapta pîrîuluĭ Miletinul şi în partea de N. a com. Uriceni. Are o populaţie de 59 familiĭ, saŭ 230 suflete.

Tana-Saia, *vale,* în jud. Constanţa, pl Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Lipniţa şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Coşlugea. Se desface din poalele răsăritene ale dealuluĭ Coşlugea, şi se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi pe cea de N.-V. a comuneĭ şi a cătunuluĭ. După un drum de vre-o $2^1/_2$ kil. se uneşte cu văile Micul-Orman şi Valea-luĭ-Iroftie, pentru a forma împreună valea Coşlugea. Malurile sale sunt joase şi acoperite icĭ şi colo cu pădurice. Printr'însa trece drumul comunal ce duce de la Călnia la Satul-Noŭ.

Tana-Sîrti, *deal,* jud. Constanţa, în pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Gîrliţa. Se desface din dealul Bei-Orman-Bair, şi anume din vîrful numit Cuiugiuc; se îndreaptă spre N., avînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd partea de S. şi V. a plăşeĭ şi cea de S. a comuneĭ. Se întinde printre valea Ese-Chioi-Ceair şi două văĭ maĭ micĭ, adiacente ale sale. Se ridică până la o înălţime de 135 m., dominînd valea Ese-Chioi-Ceair. Este acoperit cu tufărişurĭ, rămăşiţĭ din întinsele pădurĭ ce odinioară acopereaŭ acest deal. Pe la poalele-ĭ de E. trece un drum comunal: Chiuciuc-Cainargi-Gîrliţa.

Tanacul, *com. rur.*, jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, la 10 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 32 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ, situată în şirul de dealurĭ ce se întind de la N. spre S., pe partea stîngă a pîrîuluĭ Vasluețul. Terenul săŭ est foarte accidentat, prezintînd dealurĭ, podişe şi văĭ.

E formată din satele: Tanacul, Burgheleşti şi Beneşti, pe o su-

prafaţă de 3290 hect., cu o populaţie de 556 familiĭ saŭ 2136 suflete.

Are o şcoală şi 4 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ şi 4 eclesiarhĭ; maĭ multe morĭ de vînt şi 6 cîrciume.

Comerciul se face de 29 persoane.

Vite: 1497 vite marĭ corunte, 1550 oĭ, 129 caĭ şi 870 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 185 plugurĭ şi 290 care cu boĭ, 4 plugurĭ cu caĭ; 200 stupĭ cu albine.

Budgetul com. e de 3246 leĭ, 57 banĭ, la veniturĭ şi de 2640 leĭ, 87 banĭ, la cheltuelĭ.

Tanacul, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Tanacul, situat pe podişul şi coasta Dealuluĭ-Moareĭ, pe o limbă de pămînt numită Dealul-Parpaniţa şi pe coasta dealuluĭ Merieni.

Are o suprafaţă de 1717 hect., cu o populaţie de 355 familiĭ, saŭ 1402 suflete; o şcoală, înfiinţată în 1867; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; maĭ multe morĭ de vînt şi 4 cîrciumĭ.

Vite: 1004 vite marĭ cornute, 1100 oĭ, 59 caĭ şi 500 rîmătorĭ

Locuitoriĭ posedă: 100 plugurĭ, 209 care cu boĭ; 100 stupĭ.

Tanai-Teiubesi, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Mamut-Cuiusu şi Biulbiul. Se desface din partea de N. a dealuluĭ Carada-Bair, îndreptîndu-se spre N., într'o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V.; trece prin satul Mamut-Cuiusu şi se termină cu dealul Ciflic-Bair, după ce a mers printre văile Ceşme-Culac şi Derin-Alceac. Are o înălţime de 125 m., dominînd satul Mamut-Cuiusu, văile Derin-Alceac, Ceşme-Culac şi drumurile comunale Mamut-Cuiusu, Caceamac şi Mamut-Cuiusu-Chiuciuc-Biulbiul. Este situată în partea de V. a pl. şi com. Mamut-Cuiusu şi cea de V. a com. Biulbiul.

Tangîrul, *com. rur.,* jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, compusă din cătunele: Gubavia, Miräul, Tangîrul şi Petru-Rareş. E situată pe partea dreaptă a apeĭ Cîlniştea, puţin maĭ sus de Stoeneşti, la 42 kil. de Bucureşti, 30 kil. de Giurgiŭ şi 9 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 1379 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă; 4 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4171 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3494 leĭ.

In com., Statul posedă 4 trupurĭ de pădure: Ogara, 400 hect.; Teşila, 350 hect.; Manaful, 300 hect; Albele şi Şaliile, 400 hect.; toate ţin de ocolul silvic Ghimpaţi.

Tangîrul saŭ **Ogarul,** *cătun,* pendinte de com. Tangîrul, pl. Cîlniştea, jud. Vlaşca, situat pe partea dreaptă a apeĭ Cîlniştea, proprietatea statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Sărindarul. Se arendează împreună cu trupurile Miräul şi Albele cu 47000 leĭ.

Are o suprafaţă de 1750 hect.; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl; 2 cîrciumĭ.

Tanislavi saŭ **Stanigociul,** *sat,* făcînd parte din com. rur. Dozeşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, situat în partea de S. a com., pe valea rîuluĭ Geamăna.

Are o populaţie de 366 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Ioan, zidită de locuitorĭ în anul 1864.

Tansa, *com. rur.* şi *sat,* jud. Vasluiŭ, la 50 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 25 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ.

E aşezată în partea de V. a pl. Fundurile şi a jud. Vasluiŭ, în margine cu jud. Roman, situată într'o înfundătură a două dealurĭ, din care unul, care vine în partea de E., poartă numele de Suhuleţul, iar în prelungirea sa spre N. ia numirea de Dealul-Pădureĭ-Muculuĭ şi cel-l'alt, care vine în partea de V. a satuluĭ, se numeşte dealul Fîlfiia, pe al căruĭ podiş şi coaste e aşezată o mare parte a satuluĭ. La poalele luĭ se întinde un şes, numit Şesul-Dagîţeĭ, care lăţindu-se spre S.-E., ia numirea de Lunca-Dagîţeĭ.

E străbătut prin centru de pîrîul Tansa, care îl desparte în două.

Are o suprafaţă de 713 hect., cu o populaţie de 581 familiĭ, saŭ 2355 suflete; 2 bisericĭ, una vechĭe şi alta maĭ nouă, făcută la 1882 de obştia locuitorilor, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, înfiinţată la 1865; maĭ multe morĭ de vînt.

Comerciul se face de 9 persoane.

Vite: 723 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 956 oĭ, 8 capre şi 33 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 3850 leĭ la veniturĭ şi de 3618 leĭ, 19 banĭ, la cheltuelĭ.

Taplicul, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra Nouă, pe teritoriul com. rur. Gîrliţa, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Galiţa. Se desface din dealul Draca, se îndreaptă spre V., avînd o direcţie generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdează partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ şi se întinde printre valea Galiţa şi ĭezerul Gîrliţa, făcîndu-ĭ malurile înalte şi stîncoase. Satul Galiţa, în parte, e aşezat chiar la poalele sale su-

dice. Se ridică până la o înălţime de 46 m., dominînd valea Galiţa, satul Galiţa, ĭezerul Gîrliţa, în parte, şi drumul comunal ce merge pe muchia luĭ: Galiţa-Cîlnia. E acoperit cu pădurĭ şi fîneţe, iar pe poalele de S.-E., cu puţine podgoriĭ.

Tarcăul, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pîngăraţi, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţiune de 400 suflete şi 119 case.

Tarcăul, *schit,* situat pe moşia Tarcăul, com. Pîngaraţi, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, la confluenţa pîrîuluĭ Bolohanişul cu pîrîul Tarcăul.

S'a zidit la 1833 de către Eromonacul Avram, «cu cheltuiala bine-făcătorilor», şi are hramul Dumineca tuturor Sfinţilor.

Tarcăul, saŭ **Ciudomirul,** *şiră de munţĭ,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, de pe graniţa spre Ardeal, de la Ghimeş şi muntele Ciudomirul până în vîrful cu acelaşĭ nume, şi de aci înainte prin judeţul Neamţu, până la pasul Bicazuluĭ.

Tarcăul, *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, situat puţin maĭ la N. de colţul N.-V. al judeţuluĭ, şi înalt de 1664 m.

Tarcăul, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 35000 hect., jud. Neamţu. Din această întindere, numaĭ 10000 hect. sunt puse în exploatare.

Tarcăul, *pîrîŭ,* izvoreşte din muntele Tarhăoaşul, jud. Neamţu, (marginea despre judeţul Bacăŭ), curge spre N., trecînd pe la schitul Tarcăul, apoĭ pe la Brateş, Tarcăŭ, şi se varsă pe dreapta rîuluĭ Bistriţa, după ce primeşte următoarele pîrîiaşe: din dreapta, pîrîul Cracul-Ţapuluĭ, Paramiştea, Pîrîul-luĭ-Dumitru, Pîrîul-luĭ Chirilă, al-Murgociuluĭ, al-Păruluĭ, al-Raduluĭ, Butucilor, Lăptoacelor şi Mălăeştea; iar din stînga: Tărcuţa, Bolohănosul (Bolohanişul), Brateşul, Aţa, Cheiĭ, Pĭetreĭ, Bătrîneĭ, Frasinul, Criveĭ.

Tarcăul, *izvoare minerale sulfuroase,* jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pîngăraţi, pe moşia Tarcăul.

Tari-Verde, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, cătunul com. Cogelac, situat în partea de S. a plăşiĭ şi cea de E. a comuneĭ, la 2 kil. spre E. de cătunul de reşedinţă, Cogelac, pe malul stîng al pîrîuluĭ Duimgi, la poalele sudice ale dealuluĭ Haidîn.

Are o întindere de 3010 hect., cu o populaţiune, amestecată, de 563 suflete; o şcoală şi o casă de rugăciunĭ.

Tarniţa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Baia de-Aramă, jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, aşezat pe ambele laturĭ ale şoseleĭ Severin-Floreşti-Baia-de-Aramă, într'o poziţiune frumoasă.

In sat, în apropiere şi în partea dreaptă a pîrîuluĭ Bistriţa, se află urmele uneĭ mănăstirĭ vechĭ.

Tarniţa, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre S.-V. de satul Stăniţa şi la 4 kil. de el, aproape de extremitatea de E. a judeţuluĭ. Are o populaţie de 135 suflete.

Locuitoriĭ posedă 2009 vite marĭ cornute.

Tarniţa, *sat,* făcînd parte din com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat în partea de N. a comuneĭ.

Are o suprafaţă de 250 hect., cu o populaţie de 564 suflete; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1891; o biserică, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, situată tocmaĭ pe hotar, între jud. Tecuciŭ şi Bacăŭ.

Satul are o vechime de maĭ bine de 100 anĭ şi locuitoriĭ săĭ sunt veniţĭ din Bucovina.

Tarniţa, *schit de călugărĭ,* la poalele munteluĭ Măgura, comuna Găgeşti, pl. Gîrlele, jud. Putna.

Tarniţa, saŭ **Tarniţoaia,** *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Vasîeşti, din şira Moineştilor. La poalele luĭ se află un lac mare de vre-o 7 hect.

Tarniţa, *moşie,* proprietate a statuluĭ, jud. Tecuciŭ, com. Onceşti, pl. Stănişeşti. Aparţinea mănăstireĭ Răchitoasa. Are o suprafaţă de 1205 hect., din care o pădure de 400 hect.

Tarniţele, *munte,* jud. Suceava, pe culmea căruia e hotarul Ţăreĭ, între Broşteni şi Bucovina, avînd 1475,5 m. altitudine.

Tasoc, *deal,* în com. Tanacul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. Se întinde de la N. spre S., dinspre Grumăzeşti, până la cîrciuma Buzabriciŭ.

Pe dînsul e aşezată o parte a satuluĭ Tanacul.

Taş-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. Congaz. Se desface din dealul Ciatal-Bair, se întinde spre S., în o direcţie generală de la N. spre S., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a com. Pe la poalele de S. trece drumul comunal Congaz-Agi-Ghiol. Este acoperit cu tuferişurĭ şi de natură pietroasă. Domină s. Congaz.

Taş-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Armutlia. Se desface din dealul Asmilar-Bair; se întinde spre N., în o direcţie generală de la S. spre N., brăzdînd partea de N. a plăşiĭ şi de S. a comuneĭ. Este de natură stîncoasă, acoperit cu păduri şi cu păşunĭ. Domină cu vîrful săŭ înalt de 115 m. satul Camber şi drumul comunal Camber-Slava-Rusă.

Taş-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Ciamurli-d.-s., şi pe al cătunuluĭ săŭ Caugagi. Se desface din dealul Chiuciuc-Bair; se întinde spre E., în o direcţie generală de la V. spre E., brăzdînd partea de N. a plăşiĭ şi cea de mijloc a comuneĭ. Se prelungeşte spre E. cu dealurile Taslî-Bair şi Bal-Bair. E de natură pietroasă şi acoperit cu păşunĭ.

Taş-Burun, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Enisala. Se desface din dealul Golovar-Bair; se întinde spre E., în formă de semicerc, avînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V.; brăsdează partea de E. a plăşeĭ şi cea de S.-E. a comuneĭ. Pe la poalele de S. trece calea judeţeană Babadag-Jurilofca. Este de natură pietroasă, acoperit cu puţină pădure şi păşunĭ. Vîrful cel maĭ înalt, dealul Juc, are 84 m.

Taş-Burun, *vîrf de deal,* jud. Tulcea, situat în partea de E. a plăşeĭ Babadag şi a com. rur. Enisala. Este unul din vîrfurile nordice ale dealuluĭ Taş-Burun. E stîncos şi înalt de 70 m. Se termină repede în iezerul Razelmul. Pe la 12—15 m. de la baza luĭ se văd resturĭ de cochiliĭ marine, ceea ce atestă prezenţa de odinioară a Măriĭ prin aceste locurĭ.

Taş-Punar, *com. rur.,* jud. Constanţa, pl. Medjidia, situată în partea de V. a judeţuluĭ, la 54 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi cea septentrională a plăşeĭ, la 19 kil. spre N.-E. de orăşelul Medjidia, pe valea Taş-Punar.

Se mărgineşte la N. cu com. Şiriul (pl. Hîrşova); la E., cu com. Pazarlî şi Carol I (pl. Constanţa); la S., cu com. Tortomanul; iar la V., cu com. Seimeni şi Topalul (pl. Hîrşova).

Solul e în general accidentat. Văile aŭ malurĭ înalte şi prăpăstioase. Este brăzdată de culmile Carol I la E., Taş-Punar la S., Topalul la V., şi Şiriul la N. Principalele dealurĭ din comună sunt: Geabac-Bair (106 m.), la S.-V.; Calele-Bair (114 m.) şi Tortomanul (107 m.) la S.; Tuzla-Bair (129 m.) la S.-E.; Harapat-Daga (103 m.), dealul La-Movila-Greculuĭ (95 m.), Pînar-Bair (110 m.), Zavol-Bair (126 m.), toate spre V.; lanţul Eschesec (234 m.), Satis-Chioi-Bair (131 m.), Alah-Bair (204 m.) şi Saragea-Bair, dealurĭ pietroase şi întretăiate de o mulţime de văĭ adîncĭ şi prăpăstioase, la N; Hoş-Tepe-Bair (203 m.), Mahometcea-Bair (127 m.), la E; dealurile Taş-Punar (100 m.), Mezarlîc-Bair (100 m.), Chior-Ceşme, (117 m.) şi Bătăgeşti (137 m.), în interiorul comuneĭ. Ele sunt acoperite, în cea maĭ mare parte, cu păşunĭ, fineţe şi puţine sămănăturĭ.

Movile sunt 22, toate artificiale, şi servesc ca puncte de orientare şi observaţie.

Are 2 pîraie micĭ: Boazgic-Dere şi afluentul săŭ Saragea-Dere, precum şi maĭ multe văĭ.

Are o suprafaţă de 15708 hect., cu o populaţie, amestecată, de 1738 suflete; 2 biserici, una în căt. Saragea, deservită de 1 preot şi 1 paracliser, alta în căt. Taş-Punar, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser, prima cu hramul Sf. Nicolae, a dona cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ; 2 geamiĭ, una în căt. Chior-Ceşme şi alta în căt. Taş-Punar, cu 2 hogĭ; 2 şcoale mixte, una în căt. Chior-Ceşme şi cea-l'altă în căt. Taş-Punar; 2 şcoale musulmane alipite de geamiĭ; 3 morĭ de vînt şi 1 cu aburĭ.

E formată din cătunele: Taş-Punar, reşedinţa, în partea de S., pe văile Taş-Punar şi Sali-Bei-Dere; Băltăgeşti, în partea de N., la 7 kil. spre N. de reşedinţă, pe pîrîul Saragea; Chior-Ceşme-Romîn, spre E., la 5 kil. spre N.-E. de reşedinţă, pe valea cu acelaşĭ nume; Chior-Ceşme-Tătar, la 800 m. spre N.-E. de precedentul, tot în valea Chior-Ceşme.

Locuitoriĭ posedă: 260 plugurĭ, 484 care şi căruţe, 1 maşină de treerat cu aburĭ, 8 maşinĭ de secerat, 30 maşinĭ de bătut porumb, 25 grape de fier, 4 maşinĭ de vînturat, 20 de cosit; 1007 caĭ, 2445 boĭ, 20 asinĭ, 22344 oĭ şi 194 porcĭ.

Comerciul este activ. Se face prin gara Cernavoda, la 17 kil. spre S.-E., şi constă în import de coloniale şi manufacturĭ şi în export de cereale şi vite, cu produsele lor.

Budgetul com. e la veniturĭ de 10955 l. şi la chelt., de 5545 l.

Căĭ de comunicaţie sunt: calea judeţeană Hîrşova-Medjidia, trecînd pe la 1 kil. spre V. de satul Taş-Punar; apoĭ drumurĭ micĭ ce unesc cătunele între ele şi cu satele vecine: Tortomanul, Carol I, Dorobanţul, Siriul, Satis-Chioi, Boazgicul, Seimeni, etc., şi care se întretae în deosebite direcţiunĭ.

Taş-Punar, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cât. de reședință al com. Taş-Punar, situat în partea de N. a plășeĭ și centrală a com., pe valea cu același nume. Are o întindere de 3198 hect., din care 11 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație de 99 familiĭ, saŭ 525 suflete.

Taş-Tepe-Iuc, *movilă*, în jud. Tulcea, situată în partea de S. a plășeĭ Istruluĭ și cea de E. a com. Casimcea, așezată pe una din prelungirile de S.-V. ale dealuluĭ Saxan-Cula, între văile Sulugea și Dichili-Taş-Aleac. E acoperită cu verdeață. Are 184 m., dominînd cele două văĭ, pîrîul Casimcea, satul Caciamac și drumul comunal Caciamac-Rîmnic.

Taşăul, *sat*, în jud. și pl. Constanța, cât. com. Cicracci, situat maĭ mult în partea de E. a plășeĭ și cea centrală a com., la 5 kil. spre N. de cât. de reședință, Cicracci, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Tașăul și la marginea laculuĭ Tașăul. Are o suprafață de 1150 hect., cu o populație de 68 familiĭ, saŭ 308 suflete.

Șoseaua națională Constanța-Babadag trece cu 2 kil. maĭ spre V. de sat.

Taşăul, *lac*, în jud. și pl. Constanța, pe teritoriul comunelor rurale Cicracci și Gargalîc, situat în partea de E. a plășeĭ, de S.-V. a com. Gargalîc, centrală și de E. a com. Cicracci. Este înconjurat de dealurile Șahman la N.-E. și Cicracci și Cara-Chioi-Bair la S.-V. Lungimea sa, considerată de la locul unde apa Casimcea se varsă în el și până la marginea sa de S.-E., este de 8 kil. Adîncimea variază între 25—40 metri, iar întinderea este de 1200 hect. In partea de S.-V. a laculuĭ și în interiorul luĭ se află insula Chiuciuc-Ada, care ține de com. Gargalîcul. In partea de N. se varsă pîrîul Casimcea și, puțin maĭ la E., pîrîul Tașăul; iar în partea meridională, se varsă pîrîiașul Cicracci. Afară de aceste pîrîurĭ, se maĭ deschid în acest lac și următoarele văĭ: Valea-Tașăul, Valea-Dolufacî și Valea-Cicracci. Conține pește, al căruĭ venit aparține statuluĭ. Pe marginele sale s'aŭ așezat maĭ multe sate: Cara-Coium, situat în colțul săŭ de la S.; Cicracci, situat aproape la jumătatea linieĭ S.-V.; Dolufacî, situat la extremitatea sa N.-V.; satul Tașăul, situat în partea de N., și satul Șahman, situat aproape de extremitatea S. a latureĭ N.-E. Malurile sale sunt în general joase. Nu comunică cu marea, fiind, între el și mare, o însemnată distanță acoperită cu nisip.

Taşăul, *alt nume al pîrîuluĭ* Casimcea, care udă jud. Tulcea, pl. Istruluĭ.

Taşăul, *vale*, în jud. și pl. Constanța, pe teritoriul com. rur. Cicracci, și anume pe acela al cât. săŭ Tașăul. Are o direcție generală de la N.-E. către S. Se întinde dea-lungul dealuluĭ Tașăul-Sîrti, trece prin satul Tașăul și se deschide în lacul Tașăul. Prin mijlocul aceste văĭ e albia pîrîuluĭ Tașăul, care are jumătate din lungimea văieĭ.

Taşca, *sătuc*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Bicazul, situat pe stînga pîrîuluĭ Bicazul, în drumul ce duce spre trecătoarea Prisăcani.

Are o școală.

Tatanir, *lac*, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechĭe, format de brațul Chilia, în una din revărsările sale, și cu al căruĭ braț secundar Tatam, comunică prin gîrla Tatanir. Are o întindere de 300 hect. și, împreună cu lacurile Pojareț, Bisagi, Capanos, ce se varsă într'însul, 420 hect. Are 2 micĭ insulețe în interiorul săŭ. Este înconjurat cu stuf, și conține pește, care se consumă în orașul Chilia și se exportă și în Basarabia.

Tatar-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. Baș-Chioi. Este o prelungire S.-E. a dealuluĭ Stamuni-Culac, brăzdînd partea centrală a plășeĭ și a comuneĭ. De natură stîncoasă, pe alocurea, domină satul Baș-Chioi, așezat la poalele sale sudice, și pîrîul Telița. Este acoperit cu puține pădurĭ și pășunĭ întinse, și cu ceva semănăturĭ pe la poale.

Tatar-Eni-Ghiol, *lac*, în partea de N. a plășeĭ și jud. Tulcea și cea de N.-V. a com. Malcoci, aproape de brațul Sulina, de care este format. Este izolat, înconjurat de toate părțile cu stuf. Are o formă triunghiulară, o întindere de 80 hect. și conține pește.

Tatina, *sat*, făcînd parte din com. rur. Spanțov, jud. Ilfov, pl. Oltenița, situat spre N.-V. de Spanțov, înconjurat de dealurĭ. Spre V. de sat este o mică baltă, numită Tatina.

Se întinde pe o suprafață de 1863 hect., cu o populație de 252 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 317 și al celor micĭ, de 443.

Tatina, *insulă* în Dunăre, în dreptul satuluĭ cu același nume, jud. Ilfov.

Tatina, *moşie* a statuluĭ, pl. Olteniţa, jud. Ilfov.

Tatina, *pădure,* jud. Ilfov, pl. Olteniţa, com. Spanţov, formată din trupurile: Tatina-de-Baltă (100 pog.) şi Tatina-din-Deal (700 pog.).

Tatlă-Suhat, *cîmp,* acoperit cu iarbă şi cu păşunĭ, jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunelor Canlî-Bugeac şi Ciamurli-d.-j. Este tăiat de mica vale Mîl-Vel-Culac; iezerul Goloviţa cel mic îl udă de 3 părţĭ. Are o întindere de 300 hect., din care maĭ mult de 2 părţĭ aparţin com. Canlî-Bugeac, restul, com. Ciamurli.

Tatlîgeac, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Mangalia, situată în partea meridională a jud., la 58 kil. spre S. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi în cea de E. a plăşeĭ, la 13 kil. spre N. de orăşelul Mangalia, reşedinţa ocoluluĭ, lîngă lacul Tatlîgeac.

Se mărgineşte la N. cu com. Tuzla şi Musurat; la E., cu Marea-Neagră; la S., cu com. urbană Mangalia; iar la V., cu com. Ghelingec şi căt. Parveli (al com. Tuzla).

Relieful soluluĭ e puţin accidentat; principalele dealurĭ care o brăzdează sunt: Tauşan-Bair (70 m.), la N.; Mangea-Punar-Bair (47 m.), la N.-E.; Parveli (66 m.), la V.; Tatlîgeac-Bair, la S. (55 m.); ele sunt acoperite cu fineţe şi semănăturĭ.

Movile sunt 25, toate artificiale.

Ape: Marea-Neagră, care o udă la E., pe o distanţă de 6 kil.; lacul Tatlîgeac-Ghiol, format de Mare, la E. com., avînd 180 hect. întindere, din care jumătatea apusană acoperită cu stuf; pîrîul Tatlîgeac, curgînd dinspre V., din dealul Ghelingec, trecînd prin satul Tatlîgeac-Mic, şi vărsîndu-se în lacul Tatlîgeac.

E formată din două cătune: Tatlîgeac-Buiuc şi Tatlîgeac-Cuciuc.

Are o suprafaţă de 4407 hect., cu o populaţie, amestecată, de 568 suflete; 4 geamiĭ, cîte 2 în fie-care cătun, avînd cîte 1 hoge.

Locuitoriĭ posedă: 40 plugurĭ, 105 care şi căruţe, 1 maşină de treerat cu aburĭ, 6 maşinĭ de semănat, 6 maşinĭ de treerat, 9 grape de fier, 2 trioare; 8540 capete de vite, maĭ cu seamă oĭ şi boĭ; 4 morĭ de vînt.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3705 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 1716 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: pe lac şi Mare cu luntrile; şoseaua judeţeană Constanţa-Mangalia care trece printre cele două sate; drumurĭ micĭ comunale saŭ vecinale ce duc la satele învecinate ca: Tuzla, Parveli, Abdulah, Gheringec, Ascilar, Copucci, Mangalia, etc.

Tatlîgeac, *movilă,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul comuneĭ Tatlîgeac. Are 63 m. şi domină satele Pervelei, Tatlîgeacul-Mare şi Tatlîgeacul-Mic, precum şi valea cu acelaşĭ nume.

Tatlîgeac, *pîrîŭ,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Gheringec şi Tatlîgeac. Işĭ ia naştere din două fîntînĭ marĭ, ale satuluĭ Gheringec, îndreptîndu-se spre S. şi mergînd spre S.-E. pănă la satul Ascilar, udîndu-ĭ partea de N.; apoĭ se îndreaptă spre N.-E., pănă la Tatlîgeacul-Mic, străbate satul prin mijloc şi la eşire se îndreaptă spre E. Formează în drumul săŭ două lăculeţe, şi apoĭ se varsă în lacul Tatlîgeac-Ghiol, după un curs de 8 kil.

Tatlîgeac-Biuiuc (Tatlîgeacul-Mare), *sat,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul de reşedinţă al com. Tatlîgeac, situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea centrală a comuneĭ.

Are o suprafaţă de 2182 hect., cu o populaţie, în maioritate turcească, de 267 suflete, care se ocupă cu agricultura şi puţin cu pescăria. Casele sunt aşezate pe valea Tatlîgeac-Derea, puţin maĭ spre N. de lacul Tatlîgeac-Ghiol.

Tatlîgeac-Cuciuc (Tatlîgeacul-Mic), *sat,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Tatlîgeac, situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ, la 2 kil. spre S.-V. de cătunul de reşedinţă, Tatlîgeac-Biuiuc.

Are o suprafaţă de 2225 hect., cu o populaţie, amestecată, de 433 suflete.

Tatlîgeac-Derea, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, com. Tatlîgeac. Se desface din dealul Tauşan-Bair, şi anume din vîrful săŭ Sarî-Iucler, îndreptîndu-se spre S. şi avînd o direcţiune de la N. către S.-E. Apucă pe valea Biuiuc-Derea, trece prin satul Tatlîgeac-Biuiuc şi se deschide în lacul Tatlîgeac-Ghiol.

Tatlîgeac-Ghiol, *lac,* în jud. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Tatlîgeac, situat în Sudul satuluĭ Tatlîgeac-Biuiuc şi la E. satuluĭ Tatlîgeac-Cuciuc. Are o formă alungită de la E. către V. Este acoperit maĭ mult de jumătate cu stuf şi trestie, avînd o suprafaţă de 80 hect. In el se varsă pîrîul Tatlîgeac.

Tatomireşti, *com. rur.,* jud Dolj,

pl. Jiul-d.-s., la 27 kil. de Craiova şi la 9 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Filiaşi.

E situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Jiul şi formată din cătunele Tatomireşti, reşedinţa, pe stînga, şi Segarcea, pe malul drept.

Se învecineşte la E., cu com. Brădeşti, despărţindu-se prin Valea-Rea; la V., cu com. Răcari; la S., cu com. Braloştiţa, şi la N., cu com. Brădeşti.

Terenul comuneĭ este şes.

Este udată de rîul Jiul, cu direcţiunea de la V. spre E. Pe el se află două podurĭ stătătoare. Jiul primeşte în comuna Tatomireşti, pe dreapta, treĭ pîraie.

Are o suprafaţă de 1355 hect., cu o populaţie de 1097 suflete; două bisericĭ: una în Tatomireşti, făcută de Mateĭ Biv-vel-Aga Medelnicerul, cu soţia sa Aniţa, pe la 1750, reparată la 1826 de R. Şerban-Filişianu şi la anul 1886 de d-na S. Filişianu, cea-l'altă în căt. Sfîrcea, făcută de locuitorĭ, pe la anul 1850, ambele deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Prin comună trece calea ferată Răcari, la 3 kil., şi treĭ căĭ vecinale: una către Braloştiţa, lungă de 5 kil., a doua către Scăeşti, în întindere de 5 kil., şi a treia la Brădeşti, de 7 kil.

Tatomireşti, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Tatomireşti, situat pe stînga rîuluĭ Jiul şi străbătut de dealul Tatomireşti.

Are o populaţie de 583 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1874; o biserică, fondată în 1750 de Mateĭ Biv-vel-Aga Medelnicerul şi soţia sa Aniţa.

Tatomireşti, *sat,* în jud. Neamţu, com. Mărgineni, pl. De-Sus-Mijlocul, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume, între satele Micşoreni şi Itrineşti.

Are o populaţie de 319 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 1 dascăl.

Vite: 74 boĭ, 81 vacĭ, 10 juncĭ, 177 oĭ, 30 caĭ, 26 porcĭ.

Tatomireşti, *sat,* în partea de E. a com. Drăguşeni, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ. Are o suprafaţă de 715 hect., cu o populaţie de 360 suflete; o biserică, zidită din piatră.

De acest sat ţin şi cătunele: Măcreşti, Gura-Văieĭ, fostă proprietate a statuluĭ, iar acum a locuitorilor împroprietărıţĭ în 1879, şi Perieni.

Tatomireşti, *moşie particulară,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Tatomireşti, aparţinînd d-neĭ Filişanu şi locuitorilor. Aduce venit anual de 54000 leĭ. Are pe dînsa 60 hect. vie şi 300 hectare pădure.

Tatu-Cimpoiaşul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Valea-Sălcieĭ. Izvoreşte din Dealul-Modrenilor, udă partea de E. a comuneĭ şi se varsă în rîul Cîlnăŭ, pe dreapta luĭ, maĭ jos de cătunul Modreni.

Legenda zice că şĭ-a luat numele de la un gingaş păstor, Tatu-Cimpoiaşul, care cînta foarte frumos, muri tînăr, şi fu plîns de toţĭ săteniĭ. Aceştia în amintirea-ĭ dădură numele săŭ văiĭ pe unde de obiceiŭ el îşĭ ducea oile.

Taula, *sat,* făcînd parte din com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat pe coasta dealuluĭ Taula, la E., pe rediul Scafara la S., şi pe dealul Perjul la N.-V.

Are o populaţie de 289 suflete, locuind în 65 case.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ şi stăpînesc tot teritoriul cătunuluĭ, care e de 255 hect.

Taula-Parvuloc, *o cotitură a braţuluĭ* Sf. Gheorghe, jud. Tulcea, situată în partea de V. a plăşeĭ Sulina şi cea de S.-V. a com. rur. Cara-Orman; în ea se varsă gîrla Litcovul; lîngă ea e situat şi punctul trigonometric Parvuloc, înalt de 2,2 m.

Taumirul, *loc cu pădure,* de gorun, în întindere de 6700 m. p., jud. Vîlcea, com. R.-Vîlcea, pl. Ocolul, pe moşia Cetăţuia.

Tauşan-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Tuzla şi Musurat. Se întinde de la S.-V. satuluĭ Tuzla şi pănă la N.-E. satuluĭ Pervelei, avînd o direcţiune de la S.-V. către N.-E. Are maĭ multe vîrfurĭ ca Dara-Iuiuc (57 m.), Baldova-Iuiuc (70 m.) şi Sarî-Iucler, care e cel maĭ înalt (74m.). Dealungul acestuĭ deal, merge drumul comunal Tuzla-Pervelei; iar extremitatea sa S.-V. este tăiată de şoseaua judeţeană Mangalia-Constanţa.

Tazlăul, *com. rur.,* în S. plăşeĭ Bistriţa, jud. Neamţu.

E formată din cătunele: Tazlăul, Frumoasa şi Balcani, cu o populaţiune de 2871 suflete.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1864 sunt astăzĭ: 280 care trăesc şi-şĭ stăpînesc locurile lor; 184, ca urmaşĭ; 257, care deşi însuraţĭ şi cultivatorĭ de pămînt, n'aŭ nicĭ un soiŭ de proprietate.

Are 3 bisericĭ ortodoxe, cu 10 deservenţĭ şi una catolică; o şcoală.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6450 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 6155 leĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua judeţeană Dobreni-Moineşti.

Tazlăul saŭ **Prăjoaia,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunţul, situat pe malul drept al Tazlăuluĭ-Mare, la 7 kil. de satul Berzunţul (şcoală).

Are o populaţie de 135 suflete.

Vite: 9 caĭ, 187 vite marĭ cornute, 18 porcĭ şi 11 capre.

Tazlăul, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, situat în valea şi pe pîrîul Tazlăul-Sărat, la N. de Gîrlele, la 4500 m. de satul Lucăceşti (şcoală).

Are o populaţie de 442 suflete; o biserică, fostă schit de călugărĭ, zidită în secolul XV (1496), rezidită în 1852 de locuitorĭ, deservită de 2 cîntăreţĭ; 3 cîrciumĭ.

Vite: 30 caĭ, 311 vite cornute, 33 porcĭ şi 63 capre.

Pe teritoriul cătunuluĭ se află peste 58 de puţurĭ cu păcură, care daŭ ţiţeiŭ în mare cantitate, iar gropĭ părăsite sunt peste 100.

Tazlăul, *cătun,* cu 56 locuitorĭ, făcînd parte din com. Solonţul, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacăŭ, situat la poalele munteluĭ Utura, în valea Tazlăuluĭ-Sărat, la 11 kil. de satul Solonţul (şcoală).

Tazlăul, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Tazlăul, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume, la 31 kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 287 fam.; 3 bisericĭ şi o şcoală.

Tazlăul, *fostă mănăstire,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, situată pe valea Tazlăuluĭ şi zidită de Ştefan-cel-Mare la 1496, în al 40-lea an al domnieĭ sale, pe locul unde maĭ înainte exista mănăstirea cu acelaşĭ nume, precum se constată dintr'un uric din 1481 al aceluĭ Domn, prin care dă Sf. Mănăstireĭ din Tazlăul saŭ Tazlov, două sate din vecinătate: Borileşti şi Dragoteşti (v. Melchisedec, «Notiţe istorice şi archeologice», adunate de pe la 48 mănăstirĭ şi bisericĭ antice din Moldova, pag. 89—92). In anul 1852 s'a reînoit catapiteasma şi alte lucrurĭ maĭ micĭ, cu cheltuiala luĭ Gh. Constantinidi. Uşa cea mare de lemn din năuntru este în stil gotic şi încadrată în stîlpĭ de granit, groşĭ de o palmă şi foarte frumos sculptaţĭ; are şi o inscripţie slavonă pe ea, care ne arată că există de 400 anĭ. Din ornamentaţiile cele vechĭ nu se maĭ găsesc; cele noĭ sunt de bacfon rusesc.

Această mănăstire se întindea pe marginea pîrîuluĭ Tazlăul-Sărat, ocolită fiind din treĭ părţĭ de munţĭ uriaşĭ, ale căror poale şi vîrfurĭ sunt acoperite cu brazĭ. Curtea eĭ este spaţioasă, pătrată şi înconjurată cu zidurĭ înalte de peatră. Deasupra porţeĭ are o clopotniţă; în stînga sunt casele egumeneştĭ, toate zugrăvite.

Dinaintea bisericeĭ este un turn care conţine şi vre-o 5 chiliĭ; afară din curte este o grădină frumoasă.

Astăzĭ este redusă la biserică de mir.

Tazlăul, *ape minerale,* situate pe moşia statuluĭ, jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Tazlăul, pe malul drept al pîrîuluĭ Tazlăul, la poalele dealuluĭ Măgura-Mică.

Inălţimea deasupra niveluluĭ Măreĭ a acestor izvoare e de 430 m. Izvorul principal se află la 2 kil. spre N.-V. de mănăstirea Tazlăul.

Izvoarele fac parte din clasa apelor alcaline-sodice-salifere şi bicarbonate; conţinutul lor este analog cu al apelor minerale de la Slănic, Ems, Royat, Gleichenberg.

Terenurile aparţin grupeĭ terţiare; izvorul principal iese dintr'un chist argilos, care formează malul stîng al pîrîuluĭ; apa se adună într'o escavaţiune la malul pîrîuluĭ Tazlăul.

Proprietăţile fizice şi chimice sunt următoarele: apa este limpede, incoloră, cu un miros de hidrogen sulfurat şi cu un gust sărat. Temperatura $14^0,5$ C. Apa degajează puţin gaz, compus din anhidrită carbonică, hidrogen sulfurat şi o hidrocarbură.

Densitatea determinată de d. Poni este egală cu 1,0082, la temperatura, 17^0 C.

Hîrtia de turnesol este înroşită, ceea ce indică o reacţiune acidă.

Aceste ape sunt bune contra reumatismuluĭ, accidentelor secundare şi terţiare sifilitice şi contra diferitelor eczeme.

Tazlăul, *culme de munţĭ,* jud. Bacăŭ, plăşile Tazlăul-d.-s. şi Tazlăul-d.-j., care, începînd din Tarcăul, apucă spre E. şi intră în jud. Bacăŭ, pe la Băsăşti. De aci înainte e formată numaĭ de dealurĭ, care despart Tazlăul-Mare de Bistriţa şi de Siret, apoĭ Trotuşul de Siret până la Adjud (jud. Putna).

Tazlăul, *rîŭ.* Izvoreşte din muntele Goşmanuluĭ, jud. Neamţu, plasa Bistriţa, comuna Tazlăul şi curge printr'o vale frumoasă până în dreptul satuluĭ Tazlăul, urmînd direcţiunea V.-E.; de aci coboară într'o vale, cu coastele rîpoase şi descoperite, mergînd paralel cu Bistriţa şi Siretul, printre masivul Tazlăuluĭ-Mare, la E. şi ale Pietreĭ şi Moineş-

tilor (jud. Bacăŭ) la V., străbătînd până la hotar în două rîndurĭ şoseaua judeţeană Dobreni-Moineşti (în dreptul kil. 42—46 ramificat).

Se varsă în Trotuş, în faţa satuluĭ Oneşti, la Slobozia-Mieluluĭ din com. Rîpile.

Afluenţiĭ săĭ din jud. Neamţu sunt, pe dreapta: pîrîul Şoimuluĭ, Puciosuluĭ, Cociorveĭ, Babeĭ, Nacladul; pe stînga: pîrîul Carpănul, Brusturosul, Strajeĭ, Peştiosul, Limpegiorul, Răcilă, Carpănul şi Raduluĭ.

In jud. Bacăŭ, udă cele două plăşĭ ce poartă numele de Tazlăul şi se încarcă pe dreapta cu: Pîrîul-luĭ-Coman saŭ Negrul, Solonţul, Tazlăul-Sărat, pe care-l primeşte la satul Teţcani, Cernul, Verşeşti, Berzunţul; Pîrîul-Albelor, Bîrsăneşti, Gura-Văiĭ şi Prisăcelul; iar pe stînga, cu Pîrîul-Bouluĭ, Slatina, Borzeşti, Pîrîul-Sîrbilor, Nadişa, Fînaţuluĭ, Turluiul, Orăşa, Valea-Rea, Filipea, Bălăneasa, Helegiul, Deleni, Brătila şi Belciul.

Lungimea cursuluĭ săŭ este de 58500 m. Apele sale sunt repezĭ şi pe timp ploios lesne se revarsă, inundînd foarte iute maĭ toată valea sa. Albia-ĭ este bolovănoasă, iar de la Teţcani în jos conţine pietriş. Valea-ĭ este în general largă de 1 ½ kil. şi comunică cu valea Bistriţeĭ prin pasul Orăşeĭ, pe unde trece şi şoseaua Bacăŭ-Ocna, care se lasă spre S. pe această vale.

Tazlăul, *vale*, în jud. Neamţu şi Bacăŭ. Are direcţia N.-V. spre S.-E., paralelă cu a Siretuluĭ şi printr'însa curge Tazlăul-Mare. Este coprinsă între şira Moineştilor şi a Tazlăuluĭ. Este viabilă, veselă, roditoare şi cu aer curat, dar expusă revărsărilor dese ale rîurilor. Este garantată în contra curenţilor recĭ de la N. şi E., precum şi din părţile muntoase de la V., prin ridicăturĭ de tărîm destul de importante, aşa că clima sa este foarte dulce şi plăcută. Nimic nu împedică vederea de la începutul eĭ, pe povîrnişul S.-E. al munteluĭ Tarcăul, până în valea Trotuşuluĭ.

Tazlăul-de-Jos, *plasă*, jud. Bacăŭ, numită ast-fel de la apa Tazlăuluĭ.

Se mărgineşte la E. cu pl. Bistriţa-d.-j., de la satul Turluiul până la satul Gropile, către comunele Dealul-Noŭ, Valea-Mare, Faraoani, Cleja şi Fundul-Răcăciuni; la S.-E., cu jud. Putna şi pl. Trotuşul, pe o mică întindere; la S. şi S.-V., cu pl. Trotuşul, spre comunele înşirate d'alungul Trotuşuluĭ, de la comuna Oneşti până la com. Doftana; la V., cu pl. Munteluĭ, spre comunele Dărmăneşti - Văsîeşti, Moineşti şi Poduri; iar la N., cu pl. Tazlăul d.-s., spre comunele Bucşeşti, Teţcani şi Nadişa.

Are forma uneĭ pîlniĭ, al căruĭ gît ar fi între izvoarele pîrîuluĭ Răcăciuni şi confluenţa Tazlăuluĭ-Mare cu Trotuşul.

Rîul Tazlăul intră în plasă pe la Gura-Cernul şi, după ce o străbate în direcţia de la N. la S., se varsă în Trotuş, la E. de Slobozia-Mieluluĭ, de unde însuşĭ Trotuşul curge pe limita plăşeĭ până la satul Motoceşti. Tazlăul se încarcă cu pîrîurile: Strîmba, Berzunţul, Albele, Bîrsăneşti, pe dreapta; şi Turluiul, Comanul, Valea - Rea, Drăgugeşti, Brătila şl Belciul, pe stînga. Dintre afluenţiĭ Trotuşuluĭ, pîrîul Păltinata curge pe dintregul în această plasă, iar Caraclăul o udă numaĭ în cursul săŭ superior. Şirele de dealurĭ numite ale Tazlăuluĭ merg în direcţie N.-V. spre S.-E., pe marginea de E. a plăşeĭ, iar ultimele ramificărĭ din şira Moineştilor brăzdează partea S.-V. a plăşeĭ, închizînd între ele valea rîuluĭ Tazlăul-Mare.

După vechia împărţire administrativă, maĭ cuprindea şi comunele Nadişa, Scorţeni, Teţcani şi Ardeoani, care azĭ sunt alăturate de pl. Tazlăul d.-s. Alte două comune, care aparţineaŭ plăşeĭ Trotuşul, şi anume Gropile şi Rîpile, s'aŭ alipit de această plasă, unită altă dată administrativ cu pl. Trotuşul şi numită pl. Tazlăul d.-j.-Trotuşul.

Cuprinde 10 comune rurale, avînd reşedinţa în Tîrgul-Valea-Rea: Boşoteni, Sănduleni, Tîrgul-Valea-Rea, Drăgugeşti, Brătila, Gropile, Rîpile, Bereşti, Berzunţul şi Bîrsăneşti.

Are o suprafaţă de 42499 hect., cu o populaţie de 18095 locuitorĭ; 10 şcolĭ; 12 parohiĭ, cu 42 bisericĭ filiale, deservite de 20 preoţĭ şi 44 cîntăreţĭ; 6 bisericĭ catolice; 76 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 646 caĭ, 10233 vite marĭ cornute, 2148 porcĭ, 1391 capre şi 9126 oĭ.

Viile ocupă 266 hect.

Budgetul comunelor din plasă e, la veniturĭ, de 69435,84 leĭ şi la cheltuelĭ, de 31286,02 leĭ.

Drumurile sunt: calea naţională Bacăŭ-Ocna, care trece prin comunele: Sănduleni, Tîrgul-Valea - Rea, Drăgugeşti, Bîrsăneşti. Această cale are 2 podurĭ: la Helegiŭ, pe Tazlăul-Mare şi la Oneşti, pe Trotuş. Maĭ este un drum vecinal-comunal, care leagă Bărsăneşti d'a dreptul cu Tîrgul-Ocna.

Tazlăul-de-Sus, *plasă*, jud. Bacăŭ, numită ast-fel de la Tazlăul-Mare, care în cursul săŭ superior, o străbate prin mijloc. Maĭ nainte se numea Tazlăul-Sărat, fiind-că rîul ce poartă acest nume, o udă în întregime.

Rîul Tazlăul-Mare udă plasa, în direcţie N.-V. spre S.-E., până la Gura-Cernuluĭ. Aceasta se încarcă pe dreapta, cu pîrîul Coman, Solonţul şi Tazlăul-Sărat; iar colţul de E. al plăşiĭ, este udat de pîrîul Trebişul.

Este străbătută de partea N. a culmeĭ Tazlăuluĭ la E. şi de culmile şireĭ Pietreĭ la V.

Această plasă se întindea, maĭ nainte de 1892, până la graniţa V. a judeţuluĭ, mergînd de la Ghimeş până la Doftana. Din 15 comune din care se alcătuia maĭ înainte, i s'aŭ luat comunele Măgireşti, Valea-Arinilor, Podurile, Moineşti, Văsîeşti, Brusturoasa, (Agăşul nu era înfiinţată) Comăneşti, Dărmăneşti şi Doftana. Cele 8 d'întîiŭ aŭ format plasa Munteluĭ (Doftana s'a alipit de plasa Trotuşul), iar comunele Luncani şi Slobozia-Luncani, ce eraŭ în pl. Bistriţa-d.-s., precum şi Nadişa, Scorţeni, Ardeoani şi Teţcani, care eraŭ alipite de fosta plasă Tazlăul-d.-j.-Trotuşul, s'aŭ alipit de această plasă.

Ea coprinde azĭ 12 comune cu reşedinţa în Scorţeni: Luncani, Slobozia-Luncani, Băsăşti, Scorţeni, Nadişa, Schitul-Frumoasa, Băhnăşeni, Solonţul, Leontineşti, Ardeoani, Teţcani, şi Bucşeşti.

Are o populaţie de 17812 locuitoriĭ; 12 şcolĭ; 11 parohiĭ cu 61 bisericĭ filiale şi deservite de 19 preoţĭ şi 42 cîntăreţĭ; 5 bisericĭ catolice.

Teritoriul pl. are 54991 hect., dintre care 21450 hect. pădure, 9615,22 hect. pămînt de cultură.

Locuitoriĭ posedă: 732 caĭ, 10334 vite cornute, 2282 capre, 9659 oĭ; 651 stupĭ cu albine.

Viile ocupă 8567,50 hect.

Drumurĭ sunt: calea judeţeană Bacăŭ-Moineşti - Tîrgul-Ocna şi alte căĭ vecinale comunale, care leagă satele acesteĭ plăşĭ.

Tazlăul-Mare, *ramură de munţĭ,* în grupa Trotuşuluĭ, jud. Neamţu, jud. Bacăŭ, formînd marginele basinuluĭ Trotuşul în acest judeţ.

Tazlăul-Mare, *rîŭ,* jud. Neamţu şi jud. Bacăŭ. Vezĭ *Tazlăul,* rîŭ.

Tazlăul - Frumos, *pădure,* de 14700 pog., în jud. Neamţu, pl. Bistriţa. (Vezĭ Braniştea, moşie).

Tazlăul-Sărat, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Măgireşti, situat în valea Tazlăuluĭ-Sărat, la 7500 m. de satul Măgireşti (şcoală).

Are o populaţie de 107 suflete.

Vite: 7 caĭ, 79 vite cornute şi 14 porcĭ.

Tazlăul-Sărat, *rîŭ,* jud. Bacăŭ, plăşile Munteluĭ şi Tazlăul-d.-s. Izvoreşte din locul Flocea de pe muntele Geamăna, pe limita judeţelor Bacăŭ şi Neamţu. Curge maĭ întîiŭ spre E.-S.-E., pe urmă spre S., până la Lucăceşti, şi spre E., ridicîndu-se puţin spre N., spre a se vărsa în Tazlăul-Mare, la Teţcani. Valea sa este cuprinsă între culmea Pietreĭ şi a Moineştilor.

Afluenţiĭ săĭ, pe dreapta: Dianca, iar pe stînga: Valea-Arinilor, Ruja, Călnuşul, Bejenia, Bîrzul, Stănişoara, Modîrzăul, Corniţa şi Vădîmbul. Apele-ĭ sunt repezĭ şi albia, bolovănoasă. Conduce maĭ multe morĭ şi herestrae. Lungimea sa este de 39750 m.

Tazlî-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Slava-Rusă. Are o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brazdînd partea centrală a plăşeĭ şi nordică a com. Pe la poalele sale merge un drum comunal de la Camber la Slava-Cercheză. Are un vîrf înalt de 258 m. Este acoperit numaĭ cu pădurĭ.

Tazlî-Burun-Ceair, *alt nume aĭ văiĭ* Nursus-Ceair, jud. Constanţa, pe care ea îl poartă pe teritoriul com. rur. Garvan.

Tazlîc-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Alacapî, situat în partea E. a plăşeĭ şi cea centrală a com. Se întinde pe la E. satuluĭ Alacapo, avînd o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E. Este tăiat pe la fiecare din extremităţĭ de câte un val al luĭ Traian, iar în partea S. maĭ este tăiat şi de calea ferată Constanţa-Cernavoda şi de drumul com. Omurcea-Alacapî. Are o înălţime maximă de 83 m. şi domină întreg satul Alacapî, care se află la 1 kil. spre V., precum şi ambele valurĭ ale luĭ Traian, calea ferată şi drumul comunal.

Tazlîc-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, com. Ciamurli-d.-s., căt. Caugagi. Se desface din dealul Taş-Bair, şi se întinde spre N., în o direcţie de la S.-V., spre N.-E. Are un vîrf de 189 m., dominînd pîrîul Slava şi satul Caugagi. Este de natură stîncoasă şi acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ.

Tazlîc-Cula, *vale,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, com. Tocsof. Se desface din dealul Rîmnicul; curge spre S., pe lîngă dealul Tazlîc-Culac, taie drumul com. Tocsof-Rîmnic şi după 3 kil. se deschide în valea Cuiu-Culac, pe dreapta, în satul Tocsof.

Tazlîc-Cula, *vale,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, oraşul Babadag; iese din dealul Ianchi-Bair, se îndreaptă spre N.-E., brăz-

dînd partea N. a plășiĭ și a com., și după 3 kil. se varsă în balta Toprac-Chiopru, lîngă șoseaua națională Tulcea-Constanța.

Tazlîc-Culac, *deal,* în jud. Tulcea, partea S. a plășeĭ Istruluĭ și cea V. a com. Tocsof. Se desface din dealul Rîmnic-Bair, se întinde spre S. în o direcție de la N.-E. spre S.-V., până în pîrîul Casimcea. La poalele E. e așezat satul Tocsof. E tăiat de drumul Rîmnic-Tocsof și este acoperit cu pășunĭ.

Tăbăcari, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. com. Jideni, în partea de V. a comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat, la poalele dealuluĭ Cotatcul, și la 200 m. spre V. de cătunul de reședință, Oratia.

Tăbăcăria, *iaz,* în jud. și pl. Constanța, pe teritoriul com. urb. Constanța, situat în partea de E. a plășeĭ, cea de N. a comuneĭ, la 3 kil. spre N. de orașul Constanța și la 1 kil. spre N.-E. de satul Anadol-Chioi. Are o suprafață de aproape 100 hect. Din el se scoate o mare cantitate de pește. In partea de N.-E. se apropie foarte mult de Mare, însă nu comunică cu ea prin nicĭ o parte. Maĭ la N. de acest iaz se întinde marele lac Siut-Ghiol. Este înconjurat de drumurile comunale Anadol-Chioi-Tăbăcăria (fabrică), Tăbăcăria-Palazul-Mare și Palazul-Mare-Anadol-Chioi. In partea de V., pe malul său, sunt foarte multe grădinăriĭ.

Tăbăcești, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Prisăcani, pe pîrîul Bolborosoaia, spre S. de satul Prisăcani.

Are o populație de 309 locuitorĭ, în care intră și populația cătunelor Pleșești și Valea-cu-Apă.

Tăbălăești, *com. rur.,* în partea de N.-E. a pl. Crasna, jud. Fălciŭ, pe dealurĭ și văĭ. Se mărginește la N., cu comunele Botești și Averești; la S., cu com. Stroești; spre E., cu comunele Iepureni și Duda, și la V., cu Gugești. Este formată din satele: Tăbălăești, Valea-Seacă și Manțul, cu o populație de 180 familiĭ, saŭ 265 suflete.

Are o biserică și o școală.

Vite: 75 caĭ, 355 vite marĭ cornute, 197 porcĭ și 384 oĭ.

Este udată de pîrîul Crasna, ce trece prin mijlocul săŭ.

Tăbălăești, *sat,* în partea de N. a com. Tăbălăești, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, așezat parte pe coasta dealuluĭ și parte pe șesul Crasneĭ.

Este reședința comuneĭ.

Are o populație de 539 locuitorĭ; o biserică vechĭe, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ; o școală, înființată la 1864.

Locuitoriĭ sunt răzeșĭ vechĭ.

Tăbărăști, *com. rur.,* jud. Buzăŭ, pl. Cîmpul, situată pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la 12 kil. de orașul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Bentul, Gălbinașul, Tăbărești-Vechĭ și Tăbărești-Nouĭ, cu o populație de 1640 locuitorĭ.

Are o suprafață de 5230 hect.; o școală, în căt. Gălbinașul; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoțĭ, 3 cîntărețĭ și 3 paraclisерĭ, și din care catedrala e cea cu hramul Sf. Nicolae; 8 cîrciumĭ.

Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Tăbărești-Vechĭ, Bentul-Dudeasca, Gălbinașul, Iliasca și Sforile moșnenilor Lipienĭ.

Căĭ de comunicație are: șoseaua județeană Buzăŭ-Brăila, prin Tăbărești, și alte drumurĭ naturale.

Locuitoriĭ posedă: 197 caĭ, 311 ĭepe, 75 mînjĭ, 734 boĭ, 542 vacĭ, 245 vițeĭ, 8 bivolĭ, 24 bivolițe, 3 asinĭ, 575 porcĭ, 2 capre și 3500 oĭ; 48 stupĭ de albine.

Tăbărești, *stație de-dr.-d.-fier,* județul Buzăŭ, pl. Cîmpul, com. Tăbărești, pe linia Buzăŭ-Brăila, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872. Se află între stațiile Buzăŭ (9,6 kil.) și Cilibia (6,3 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 72^{m},64. Venitul acesteĭ stațiĭ a fost pe anul 1896 de 19464 leĭ, 85 banĭ.

Tăbărești-Noĭ, *cătun* al com. Tăbărești, jud. Buzăŭ, cu 110 locuitorĭ și 24 case.

Tăbărești-Vechĭ, *cătun* de reședință al com. Tăbărăști, jud. Buzăŭ, cu 460 loc. și 103 case.

Tăbărești-Vechĭ, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Tăbărăști, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de Mihaiŭ-Vodă; acum dată în loturĭ.

Tăcmănești (Călugăreni), *sat,* în partea de S. a com. Bîrzești, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Tăcmănești.

Are o suprafață de 624 hect., cu o populație de 74 familiĭ, saŭ 310 suflete; o biserică de lemn, făcută între aniĭ 1826 și 1830, de locuitorĭ.

Vite: 67 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 100 oĭ și 4 rîmătorĭ.

E străbătut de la V. la E. de o rîpă, formată din scurgerea ploilor.

Tăcuta, *com. rur.,* în partea de

N. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 41 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 9 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ, situată parte pe deal, parte pe văĭ.

E formată din satele: Tăcuta, Cujba, Potropeşti, Ruleni, Pripoarele şi Focşasca, pe o întindere de 3603 hect., cu o populaţie de 298 familiĭ, saŭ 1396 suflete.

Are 4 biericĭ, deservite de 1 preot şi 2 eclesiarhĭ; o şcoală; 2 iazurĭ; o velniţă şi 4 cîrciumĭ.

Comerciul se face de 4 persoane.

Locuitoriĭ posedă: 65 plugurĭ şi 120 care cu boĭ, 16 plugurĭ şi 26 căruţe cu caĭ; 77 stupĭ cu albine.

Vite: 720 vite marĭ cornute, 1293 oĭ, 2 capre, 131 caĭ şi 137 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3146 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3109 leĭ, 91 banĭ.

Tăcuta, *sat* şi reşedinţa com. Tăcuta, la E. com., pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat între dealurile Dumaşti şi Larga, pe o suprafaţă de 2150 hect., cu o populaţie de 133 familiĭ, saŭ 741 suflete. Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhĭ, făcută de fostul proprietar al moşieĭ, Gh. Sturdza; o şcoală, înfiinţată la 1867; 2 morĭ; o fabrică de spirt; 3 cîrciumĭ şi 1 iaz.

Vite: 337 vite marĭ cornute, 1072 oĭ, 44 caĭ şi 84 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 26 plugurĭ şi 62 care cu boĭ, 6 plugurĭ şi 16 căruţe cu caĭ

Tăetura, *sat,* în jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Talpa.

Are o populaţie de 54 suflete.

Tăetura-Bărboşi, *sat,* în jud. Fălciŭ, pl. Mijlocul, com. Bărboşi, situat în mijlocul păduriĭ Bărboşi, pe moşia cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 40 loc.

Prin sat trece pîrîul Prunocul.

Tăetureĭ (Plaiul-), *trecătoare,* din Neagra-Şaruluĭ peste Căliman, în Ardeal, jud. Suceava.

Tăetureĭ (Poiana-), *poiană,* în vîrful munteluĭ Tăetura, jud. Suceava, la o înălţime de 1408,3 metri.

Tăeturile, *munte,* (1408,3 m.), în jud. Suceava, com. Neagra-Şaruluĭ.

Tălăşmanul, *munte,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Dobreni.

Tălhăreşti, *sat,* în partea de N.-E. a com. Idriciul, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, aşezat pe coasta de V. a dealuluĭ Dolheni.

Are o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 150 suflete.

E udat de pîrîul Idriciul.

Tălpaşul, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Amaradia, la 45 kil. de Craiova şi la 16 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Melineşti.

E situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Plosca.

Se învecineşte la N. cu com. Zăicoi; la S., cu căt. Golumbuluĭ, com. Amăreşti; la E., cu comunele Ghioroiul şi Poenari, din jud. Vîlcea, de care se desparte prin dealurile Ghioroiul şi Poienarul; iar la V., cu comunele Mierea şi Slăvuţa, de care se desparte prin dealurile cu acelaşĭ nume.

Este accidentată de dealurile: Mueri, de la N. la S., Blindaruluĭ şi Nistoiuluĭ.

Ţine de basinul rîuluĭ Plosca. In 1873, com. se compunea din următoarele 12 cătune: Dănciuleşti, Duţuleşti, Halăngeşti. Nistoiul, Pîrvuleşti, Popeşti, Robeşti, Soceni, Tălpaşul, Viezureni, Vladimireşti şi Zăicoiul.

Se compune din 4 cătune: Tălpaşul, reşedinţa, Vladimirul, Soceni şi Nistoiul.

Are o suprafaţă de 350 hect., cu o populaţie de 1410 locuitorĭ; două bisericĭ, una în căt. Soceni, fondată cu ajutorul preotuluĭ Vasile Socianu, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, cea-l'altă în căt. Tălpaşul, cu hramul Inălţarea Domnuluĭ, fondată de Ghiţă şi Năstase Tălpăşăneanu, deservite de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă în căt. Soceni.

După legea rurală din 1864 sunt 36 locuitorĭ împămînteniţĭ.

Este străbătută de căĭ vecinale, pe o lungime de 8 kil., şi de căĭ comunale, pe o lungime de 2 kil.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2184,88 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1988,6 leĭ.

Vite sunt: 51 caĭ, 429 vite marĭ cornute, 563 oĭ, 314 capre şi 223 porcĭ.

Tălpaşul, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Dolj, pl. Amaradia, situat pe dreapta pîrîuluĭ Plosca, la 9 kil. spre S. de Zăicoiul şi la 45 kil. spre N. de Craiova. E format din două căt.: Tălpaşul-d.-s. şi Tălpaşul-d.-j., cu o populaţie de 764 suflete.

Are 2 bisericĭ, din care una parohială în căt. Tălpaşul-d.-s., cu hramul Inălţarea Domnuluĭ, fondată de Gh. şi Năstase Tălpăşanu, şi una filială în căt. Tălpaşul-d.-j., cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua comunală, care pune com.

în legătură la N. cu Soceni, iar la S., cu Fărcaşul.

Tălpălăi, *sat,* cu 153 loc., jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pînceşti, spre N.-E. de satul Pînceşti şi la 2 1/2 kil. de el, aşezat pe vale.

Locuitoriĭ posedă 287 vite marĭ cornute.

Tălpăşeni, *sat,* cu 37 locuitorĭ, jud. Fălciŭ, pl. Crasna, com. Brădiceşti, proprietate răzăşească.

Tălpăşeşti, *cătun* al com. Ceaurul, jud. Gorj, pl. Ocolul, situat pe partea dreaptă a apeĭ Şuşiţa, la S. com. Băleşti.

Are o întindere de 1000 hect., cu o populaţie de 113 familiĭ, saŭ 358 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 42 pluguri, 78 care cu boĭ, o căruţă cu caĭ; 15 stupĭ; 232 vite marĭ cornute, 23 caĭ şi 128 rîmătorĭ.

Comunicaţia în căt. se face prin şoseaua comunală care îl pune în legătură la N. cu Băleşti, iar la S. cu com. sa Ceaurul.

Tălpăul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Ghidigeni, spre S. de satul Ghidigeni, pe malul stîng al rîuluĭ Bîrladuì.

Tălpeşti, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Slătioara, plaiul Horezul. E situată în partea de S.-E. a com. şi udată de pîrîul Gresarea. Are o biserică.

Tălpigi saŭ **Tălchici,** *sat,* făcînd parte din com. Negrileşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, la 3 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o suprafaţă de 630 hect., cu o populaţie de 171 familiĭ, saŭ 703 suflete; o şcoală; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, deservită de un preot şi 3 cîntăreţĭ, clădită, în 1865, cu ajutorul locuitorilor, după cum se vede din o condică.

Tămădăul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Plumbuita, jud. Ilfov, arendată cu 16550 leĭ anual.

Tămădăul-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tămădăul-Dîrvari, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, situat la S. de Tămădăul-d.-s., pe malul drept al văiĭ Mostiştea. Intre aceste sate este un pod de lemn peste gîrla Mostiştea.

Are o suprafaţă de 1800 hect., cu o populaţie de 196 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-ţiĭ 40 de Mucenicĭ; 1 heleşteŭ.

Comerciul se face de un cîrciumar.

Vite: 290 vite marĭ cornute şi 415 vite micĭ cornute.

Tămădăul-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tămădăul-Dîrvari, pl. Mostiştea, jud Ilfov, situat la E. de Bucureşti, pe malul stîng al văieĭ Mostiştea. Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua judeţeană Bucureşti-Brăila. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Are o suprafaţă de 1900 hect., cu o populaţie de 584 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă; 2 maşinĭ de treerat cu aburĭ; o moară pe apă, o moară cu aburĭ; un heleşteŭ şi un pod.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi un hangiŭ.

Vite: 795 vite marĭ cornute şi 1666 vite micĭ cornute.

Tămădăul-Dîrvari, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Mostiştea, situată la E. de Bucureşti, lîngă valea Mostiştea, la 38 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Dîrvari, Tămădăul-d.-s. şi Tămădăul-d.-j., cu o populaţie de 1176 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 5550 hect.

Are 3 bisericĭ (în fie-care căt. cîte una); o şcoală mixtă; o moară cu aburĭ, 2 morĭ pe apă; 3 maşinĭ de treerat cu aburĭ; 3 heleştee; 1 pod.

Locuitoriĭ posedă: 201 plugurĭ: 104 cu boĭ şi 97 cu caĭ; 205 care şi căruţe: 112 cu boĭ şi 93 cu caĭ; 491 caĭ şi ĭepe, 438 boĭ, 351 vacĭ şi viţeĭ, 10 taurĭ, 29 bivolĭ, 44 bivoliţe, 13 capre, 350 porcĭ, 2607 oĭ.

Improprietăriţĭ sunt 141 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 151.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Tămăoani, *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Frumuşiţa, în sus de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 438 suflete şi o biserică.

Tămăşani, *sat,* făcînd parte din com. Umbrăreşti, jud. Tecuciŭ, aşezat pe partea stîngă a Bîrladuluĭ, la 1 kil. şi 200 m. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 138 suflete.

Tămăşelul, *munte,* jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, situat la extremitatea de N.-E. a jud., serveşte ca hotar despre Transilvania.

Tămăşeni, *com. rur.* şi *sat,* jud. Fălciŭ, pl. Mijlocul.

Are o populaţie de 138 familiĭ, saŭ 760 suflete; o biserică, făcută la 1853, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ vechĭ. Eĭ posedă: 211 vite marĭ cornute, 380 oĭ, 40 caĭ şi 260 porcĭ.

Tămăşeni, *com. rur.* şi *sat,* jud.

Roman, pl. Moldova, spre N.-N.-E. de oraşul Roman, la 9 kil. de el şi la 10 kil. de reşedinţa plăşeĭ. E aşezată pe malul drept al rîuluĭ Siretul, într'un loc jos.

Are o populaţie de 1060 suflete, compusă numaĭ din Ungurĭ; o biserică catolică, formînd o parohie cu locuitoriĭ Ungurĭ din satul Sagna şi oraşul Roman; o şcoală mixtă.

Se face aci bîlciŭ la 24 August.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1824 leĭ, 85 banĭ şi la cheltuelĭ, de 1795 leĭ.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Tămăşeşti, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul, compusă din cătunele: Pariseşti, Spîneşti, Stănceasca, cu mahalaua Lacul-Spurcat, şi Tămăşeşti. E situată pe partea stîngă a apeĭ Glavaciocul, la 23 kil. de Bucureşti, 60 kil. de Giurgiŭ şi 12 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ, constituind parohia Tămăseşti; o şcoală mixtă; 8 cîrciumĭ.

Se face tîrg cu obor de vite la Duminica Floriilor.

Tămăşeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Dîrmoneşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Tămăşeşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Roman, pl. Moldova, com. Tămăşeşti.

Aicĭ s'a dat la 22 August 1454 lupta între Alexandru-Vodă şi Bogdan, în care luptă cel d'întîiŭ fu învins şi perdu şi domnia.

Tămăşeşti, *cătun,* pendinte de com. Tămăşeşti, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situat pe coasta stîngă a apeĭ Glavaciocul.

Are o suprafaţă de 1520 hect., din care s'a dat la 150 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, 450 hect.

Are un petec de pădure de 180 hect.

Pe dealul unde se face bîlciul, sunt nişte ruine despre care se zice că aŭ fost o cetate romană.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Tămăşoaia, *cătun,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Coţofeneşti, aşezat lîngă cătunele Coţofeneşti şi Satul-Noŭ, în lunca Trotuşuluĭ, sub poalele pădureĭ.

Are o populaţie de 180 locuitorĭ.

Tănase (Gîrla-luĭ-), *gîrlă,* jud. Tulcea, pl. Măcinul, com. Pisica, căt. Azaclîul, în partea de N.-V. a plăşeĭ şi cea de S.-V. a comuneĭ. Se desface din Dunăre, merge spre N.-E., prin grindul Vălcanuluĭ, se uneşte cu gîrla Hilerul şi, după un curs de 3 kil., se varsă iar în Dunăre, lîngă satul Azaclîul.

Tănase (Grindul-luĭ-), *grind,* jud. Tulcea, în partea de S. a plăşeĭ Sulina şi cea de V. a com. Sf. Gheorghe, situat lîngă braţul Sf. Gheorghe. Se întinde ca o făşie spre S.-V. Are 18 hect. întindere.

Tăndăleşti, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Gilortul, situată între com. Logeşti, la N., şi Colţeşti, la S., pe malul stîng al rîuluĭ Amaradia.

Are o suprafaţă de 500 hect., cu o populaţie de 567 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1854; o biserică de zid, refăcută de locuitorĭ la anul 1884, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ, 2 căruţe cu caĭ, 31 care cu boĭ; 317 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 312 oĭ, 36 capre şi 214 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 880, banĭ 5, iar cheltuelile, de leĭ 869, banĭ 20.

Rîul Amaradia o udă de la N. la S.

Comunicaţia în com. se face printr'o şosea vecinală, care o pune în legătură la N. cu Logreşti-Birnici, iar la S. cu Colţeşti.

Dealurĭ sunt: al-Gilceştilor spre V., Dealul-Viilor şi al-Horgeĭ spre E.; iar văĭ: a Amaradieĭ, a Crainuluĭ-cu-Corbul şi Valea-Horgea.

Tărăţeni, *sat,* în jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Pipirig, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume, spre marginea jud. Suceava.

Are o populaţie de 108 suflete.

Locuitoriĭ posedă 295 capete de vite.

Tărdeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Moşoaia, jud. Argeş, pl. Piteşti.

Tăriceni, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situată la 77 kil. spre E. de Bucureşti, lîngă rîul şi balta Mostiştea.

Se compune din satele: Curăteşti, Luptători, Odaia-Vlădichiĭ şi Tăriceni, cu o populaţie de 1351 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 6500 hect.

Are 3 bisericĭ: la Curăteşti, Odaia-Vlădichiĭ, şi Tăriceni; 2 şcoale mixte; 3 bălţĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6256 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 5112 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 259 plugurĭ: 252 cu caĭ şi 7 cu boĭ; 288 care şi căruţe: 276 cu caĭ şi 12 cu boĭ; 815 caĭ şi ĭepe, 22 armăsarĭ, 25 boĭ, 444 vacĭ şi viţeĭ, 37 taurĭ, 15 bivolĭ, 117

bivoliţe, 812 porcĭ şi 2586 oĭ. Comerciul se face de 10 cîrciumarĭ.

Improprietărițĭ, 264 locuitorĭ, şi neîmproprietărițĭ, 276.

Tăriceni, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe valea Prahoveĭ, la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi a plăşeĭ.

Are o suprafaţă de 1352 hect., cu o populaţie de 1255 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, fondată la 1735 de Radu Scarlat vel vistier şi Maria, soţia sa, reparată în 1843 de Marele Ban George Filipescu şi Ecaterina, soţia sa, iar maĭ în urmă de locuitorĭ, şi acum deservită de 1 preot.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu fabricarea varuluĭ alb, numit de Şirna.

Un număr de 158 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 772 hect. Eĭ posedă: 67 caĭ şi ĭepe, 258 vacĭ, 4 bivolĭ, 345 oĭ şi 139 porcĭ.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7436 leĭ, 79 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 4126 leĭ, 38 banĭ.

Prin com. trece şoseaua Tăriceni-Popeşti şi Poenari-Burchi.

Tăriceni, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Ilfov. Situat la E. de Bucureşti, pe malul drept al rîuluĭ Mostiştea. Se împarte în două trupurĭ: Tăriceni-d.-s. şi Tăriceni-d.-j.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 430 hect. cu o populaţie de 423 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 555 şi al celor micĭ, de 1233.

Tăriceni-Curăteşti, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mitropolie şi Cotroceni, jud. Ilfov, arendată cu 61300 leĭ anual, împreună cu Odaia-Vlădichiĭ, afară de trupul Cotroceanca, care s'a vîndut de vecĭ.

Tărîţa saŭ **Gura-Solonţuluĭ,** *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Băhnăşeni, situat la confluenţa pîrîuluĭ Solonţul cu Tazlăul-Mare, la 3200 m. de satul Băhnăşeni (şcoală).

Are o populaţie de 357 locuitorĭ; o biserică catolică, clădită de locuitorĭ, şi o cîrciumă.

Vite sunt: 8 caĭ, 173 vite marĭ cornute şi 6 porcĭ.

In sat, în fie-care an, la S-ta Măria-Mică (8 Septembrie), se face tîrg.

Tărleşti, *sat*, cu 15 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Teleşti. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ.

Tărpeşti, *sat*, în jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Petricani.

Tărseşti, *sat*, cu 28 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Drăganul-Bascoveĭ.

Tărtărăul, *munte*, la N. com. Aninişul, plaiul Novaci, jud. Gorj, în partea dreaptă a Gilortuluĭ, situat între munţiĭ: Macaria, Mîndra şi Tăuzul. Aci se află pichetul cu No. 11, numit Mîndra.

Tărtărăul, *pichet*, cu No. 15, jud. Gorj, situat pe muntele Tărtărăul.

Potecele ce se supraveghează din acest pichet, sunt: 1, poteca ce pleacă din Tîmpa, în direcţia N.-V., trece pe la obîrşia pîrîuluĭ Frumoasa şi ajunge în poalele munteluĭ Tărtărăul, la pichet; a 2-a, poteca ce se detaşează din poteca generală Novaci-Tîmpa, spre stînga, în direcţia N., trecînd peste vîrful Pleşea-Tîmpeĭ, şi scoboară în Tărtărăŭ.

De la pichetul Poiana-Muereĭ, la Salane, mergĭ pe linia de frontieră.

Tărtăşeşti, com. rur., jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la N.-V. de Bucureşti, pe şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, la 30 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu Brezoaia şi Ciocăneşti prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Bujoreanca, Călugărul, Hanul-de-Pămînt şi Pajerea, cu o populaţie de 1148 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 1558 hect.

Are 3 bisericĭ, (la Bujoreanca, Călugărul şi Pajerea); 1 şcoală mixtă; 1 moară cu aburĭ.

Budgetul com. e de 5417 leĭ la veniturĭ, şi de 4937 leĭ, la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 151 care şi căruţe; 119 cu boĭ şi 32 cu caĭ; 71 plugurĭ: 62 cu boĭ şi 9 cu caĭ; 103 caĭ şi ĭepe, 311 boĭ, 266 vacĭ şi viţeĭ, 36 taurĭ, 23 capre, 291 porcĭ şi 1696 oĭ.

Improprietărițĭ, 132 locuitorĭ şi neîmproprietărițĭ, 149.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ şi 5 hangiĭ.

Tătarca, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Şiviţa. Are o populaţie de 403 suflete; o biserică şi o şcoală.

Tătarilor (Şanţul-), *resturĭ dintr'o vechie fortificaţie*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Nişcovuluĭ, căt. Mierea. Şanţul începe din culmea dealuluĭ pădureĭ Mierea, se lasă în jos, trece rîul Nişcovul şi urcă pe dealul opus, în pădurea Filitis.

Tătarilor (Valea-), *coastă,* în jud. Buzăŭ, com. Trestia, căt. Pietrarul, formînd o prăpastie foarte adîncă în partea de N. a munteluĭ Dintele şi vîrfuluĭ Dinimezi. Aci s'aŭ găsit instrumente de piatră şi alte urme, ce probează existenţa preistorică a omuluĭ în aceste locurĭ.

Tătarul, *com. rur.,* jud. Brăila, pl. Călmăţuiuluĭ, situată pe loc şes. Se mărgineşte la S.-E. cu com. Cioara-Radu-Vodă; la V., cu com. Colţea; la N., cu com. Slujitori-Alboteşti şi la S.-V., cu com. Roşiori.

Are o suprafaţă de 5090 hect., cu o populaţie de 1470 suflete; 1 biserică, fondată pe la 1830 şi reparată la 1862 de locuitorĭ şi de arendaş, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă.

Drumurĭ sunt spre comunele: Vizirul, Insurăţei, Cioara-Radu-Vodă, Roşiori, Colţea, Durescu, Slujitori-Alboteşti şi Iazul, din jud. Ialomiţa.

Tătarul, *com. rur.,* în jud. Prahova, pl. Cricovul, situată în partea de E. a plăşeĭ, lîngă jud. Buzăŭ.

E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Tătarul, *sat,* în partea de N.-V. a com. cu acelaşĭ nume, jud. Brăila, la 63 kil. spre S. de oraşul Brăila.

Are o şcoală mixtă; o biserică, clădită la 1854 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 6 cîrciumĭ şi 2 lipscănil.

Tătarul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătunul comuneĭ Măicăneşti saŭ Bolboaca, aşezat în partea de V. a com., pe malul drept al rîuluĭ R.-Sărat, la 10 kil. spre V. de căt. de reşedinţă, Bolboaca. Are o întindere de 12 hect., cu o populaţie de 381 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Tătarul, *moşie,* în suprafaţă de 5190 hect., pendinte de com. Tătarul, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Brăila, aparţine statuluĭ, unită fiind cu Cioara-Radu-Vodă. (V. Cioara-Radu-Vodă, moşie).

Tătarul, *grind,* saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechĭe, situat în partea de N.-V. a plăşeĭ şi cea de V. a com.; se întinde de-alungul maluluĭ drept al braţuluĭ Tătarul (braţ secundar al ramureĭ celeĭ marĭ Chilia); are forma uneĭ făşiĭ şi o întindere de 400 hect., acoperită cu păşunĭ; pe el se află situată pescăria cu acelaşĭ nume şi punctul trigonometric Fudulul.

Tătarul, *lac* întins, acoperit cu stuf, în apropiere de căt. Plătăreşti, jud. Ilfov, care aminteşte izbînda luĭ Mateiŭ-Basarab asupra Tătarilor, la 1639.

Tătarul, *braţ* al Dunăreĭ, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechie; se desface din braţul Chilia, la 1 kil. maĭ jos de satul Pardina; se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. la N.-E., paralelă cu aceea a braţuluĭ Chilia, şi, după un curs de 25 kil., se uneşte iar cu vechiul braţ Chilia, lîngă oraşul Chilia, brăzdînd partea de V. a plăşeĭ şi cea de N. a com. Lăţimea luĭ e de la 400—800 m., adîncimea de 25—50 m.; comunică în 3 locurĭ cu braţul Chilia, închizînd ast-fel între ele 4 ostroave: Tătarul-Mare (Ivăneşti-Tatarschi), Tătarul-Mic, Daller-Mare şi Daller-Mic. In el se scurg lacurile: Cărpănosul, Tatanirul, Pojareţul, Bisagi-Lung, Bisagi-Mare, Fudulul, Maxinca şi Baciul. Pe malul săŭ drept merge drumul Pardina-Chilia-Vechĭe. Conţine peşte.

Tătarul-Mare, *ostrov,* jud. Tulcea, în braţul Chilia, în partea de N. a pl. Sulina şi a com. urb. Chilia-Vechĭe, cuprins între braţul principal Chilia şi cel secundar Tătarul. Are o lungime de 15 kil. şi o suprafaţă de 1500 hect., acoperită cu stuf.

Tătarul-Mic saŭ **Tătăruţul,** *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bisca, ramificaţie din masivul Siriul, făcînd hotarul dintre jud. Buzăŭ şi Prahova. Are 818 m. înălţime şi e acoperit de izlaz.

Tătarul-Mic, *ostrov,* jud. Tulcea, în partea de V. a plăşeĭ Sulina şi a comuneĭ urb. Chilia-Vechie. Are o lungime de 7 kil. şi o întindere de 600 hect., acoperită cu stuf.

Tătărani, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată spre N.-V. de Tîrgovişte, cam la 20 kil., pe dealurĭ şi pe rîpĭ, pe malul drept al rîuluĭ Dîmboviţa.

Se învecineşte la E. şi S. cu Măneşti; la V., cu Boteşti şi la N., cu com. Priboiul, despărţindu-se de Boţeşti prin pădurĭ şi dealurĭ şi unindu-se cu Măneşti şi Priboiul prin şosea comunală.

Se compune din două cătune: Tătărani şi Căpriorul; cu o populaţie de 1339 locuitorĭ.

Tătărani are în raionul săŭ: Piscul-cel-Inalt, Piscul Bulina, Piscul-Podişorul, Piscul-Valea-Ur-

suluĭ şi Piscul-Caruluĭ; iar Căpriorul are: Piscul-Mlaca, Piscul-Moşu-Neaguluĭ, Piscul-Cruceĭ şi Rîpa-Baciuluĭ.

Are două bisericĭ şi o şcoală.

Tătărani, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe ambele malurĭ ale pîraelor Recelea şi Calda, la 5 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 9 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu oraşul Ploeşti; la S., cu com. Bărcăneşti; la V., cu Popeşti şi la E. cu Rîfovul.

Are o suprafaţă de 2040 hect., cu o populaţie de 683 locuitorĭ; o biserică, fondată la anul 1744 de Jupîn Gherghiceanu şi Jupîneasa Joiţa, reparată în 1830 de Vel Mihalache Cornescu, deservită de 1 preot; o şcoală.

Locuitoriĭ, în număr de 116, s'aŭ împroprietărit la anul 1864, pe moşia d-luĭ Emanoil Lahovari, dînduli-se 360 hect. Eĭ posedă: 28 caĭ, 26 ĭepe, 122 vacĭ, 8 bivolĭ, 268 oĭ şi 119 porcĭ.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de leĭ 6390,88, iar la cheltuelĭ, de 4776 leĭ.

Prin comună trece şoseaua naţională ce-ĭ înlesneşte comunicaţia spre Ploeşti şi Bărcăneşti.

E udată de pîraele: Recelea, Calda şi Topila. In partea de E. a comuneĭ se află un eleşteŭ, făcut de Cotman Vel Mihalache Cornescu, prin care trec pîraele Recelea şi Calda.

Tătăranul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătunul com. Mărtineşti, aşezat pe rîul Rîmnicul-Sărat, în partea de S. a comuneĭ, la 1440 m. spre N. de cătunul de reşedinţă Mărtineşti.

Are o suprafaţă de 50 hect., cu o populaţie de 141 familiĭ, saŭ 546 suflete; o biserică, cu 1 preot, 1 diacon şi 1 cîntăreţ.

Tătărăi, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, situată la 45 kil. spre S.-E. de Tîrgovişte, pe cîmpie şi pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa.

Se învecineşte la E. cu com. Hăbudul şi Poenari-Burchi din jud. Prahova; spre V. şi N. cu com. Cătunul şi spre S., cu com. Poenari-Polizuluĭ, din plasa Znagovul, jud. Ilfov.

Se compune din treĭ cătune: Tătărăi, Ologeni şi Poenari, cu o populaţie de 1029 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ; o şcoală; o moară de apă şi o piuă.

Aproape de com. se varsă rîul Cricovul-Dulce în Ialomiţa.

La cîţĭ-va kil. spre E. de Tătărăi se află gara Crivina în jud. Prahova, şi gara Perişul, în jud. Ilfovul, pe linia ferată Bucureşti-Ploeşti.

Tătărăi, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., situată în apropiere de rîul Plapcea-Mică, spre N.-E. de oraşul Slatina.

Se învecineşte cu comunele: Şuica, Scorniceşti şi Constantineşti.

Se compune din 2 cătune: Tătărăi şi Isărăşti. Are o populaţie de 664 locuitorĭ; o şcoală şi 2 bisericĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 500 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 2000 oĭ şi 150 porcĭ.

O şosea comunală leagă com. Tătărăi de Scorniceşti şi Şuica.

Tătărăi-Conduratul. (Vezĭ com. Conduratul, pl. Cricovul, jud. Prahova).

Tătărăni, *com. rur.*, în centrul plăşeĭ Crasna, jud. Fălciŭ. Se mărgineşte la N. cu com. Stroeşti; la S., cu com. Crăsnăşeni; la E., cu oraşul Huşi şi la V., cu jud. Vasluiŭ. Este formată numaĭ din satul Tătărăni, aşezat pe coasta de V. a colineĭ Lohan-Crasna.

Are o suprafaţă de 1380 hect., cu o populaţie de 226 familiĭ, saŭ 890 suflete; o şcoală; o biserică, făcută în 1877, în locul alteia vechĭe, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Budgetul com. este de leĭ 1732, banĭ 96, la veniturĭ şi leĭ 1579, banĭ 63, la cheltuelĭ.

Vite: 758 vite marĭ cornute, 508 oĭ, 53 caĭ şi 150 porcĭ.

Numele de Tătărăni se zice că i s'a dat din cauză că în această localitate ar fi existat din vechime nişte bordee locuite de Tătarĭ. Faptul este de crezut, de oare-ce se ştie că Tătariĭ aŭ locuit mult timp în partea de jos a Basarabieĭ, în vecinătatea judeţuluĭ, şi că uniĭ Domnĭ îngăduiaŭ Tătarilor să se stabilească în această parte a Ţăreĭ punîndu-le unele condiţiunĭ de dare.

Tătărăni, *sat,* în partea de E. a com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat între două dealurĭ marĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 199 hect., cu o populaţie de 75 familiĭ, saŭ 263 suflete.

Are o biserică cu 1 preot şi 1 eclesiarh, făcută la 1860 de preotul N. Tăbuşcă şi locuitoriĭ răzeşĭ; 3 morĭ de vînt şi o cîrciumă.

Moşia Tătăreni este proprietatea locuitorilor răzeşĭ, care stăpînesc acest loc prin succesiune de la străbuniĭ lor, împroprietăriţĭ de către Ştefan-Cel-Mare, în urma războiuluĭ cu Turciĭ de la Valea-Racoveĭ.

Vite: 130 vite marĭ cornute, 20 oĭ, 14 caĭ şi 50 rîmătorĭ.

Tătărănilor (Dealul-), *deal,* ce se întinde la V. satuluĭ Tătă-

rani, com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ; şi e cel maĭ înalt deal din comună. Pe timp frumos se văd de pe el munţiĭ Carpaţi. Este o continuare din şirul de dealĭ ce vine din com. Bereasa, despre N., despărţindu-se în marginea satuluĭ Tătărăni. Formează o înfundătură numită Nouă-Funiĭ, de la care înfundătură maĭ la vale se întinde şi satul Tătărani. Şirul despre E. de Tătărani, se întinde spre S. în com. Fereşti, iar şirul despre V., începînd cu dealul Tătărani, continuă spre S., trecînd în com. Zepodeni.

Ramificările luĭ în com. Telejna poartă diferite numirĭ: Buznoia, Bărbînţa, Pîslăreasa, Zăvoiul, Labaşcul, Băliţeni şi Sărăcineşti. Pe costişe se face semănăturĭ, iar pe culme sunt pădurĭ.

Tătărăşani, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Mileanca, pl. Prutul-d.-j, jud. Dorohoiŭ, cu 149 familiĭ, saŭ 613 suflete.

Are o biserică cu hramul Sf. Ion Botezătorul, cu 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar; este de zid şi spaţioasă, făcută la 1843 de defunctul N. Mişolu, fost proprietar.

Pîrîul Başeul curge pe hotar.

Drumurĭ principale sunt: acel de la Rădăuţi la Botoşani şi acel de la Darabani la Săveni.

Moşia se hotăreşte cu: Drăguşeni, Mileanca, Gîrbeni, Havîrna şi Balinţi.

Proprietatea acesteĭ moşiĭ a fost din vechime a luĭ Ştefan Petriceico-Vodă. Acest Domn, întorcîndu-se, dimpreună cu Grigore Ghica, Domnul Valahieĭ, de la războiul urmat între Turcĭ şi Leşĭ la Hotin, unde luară şi eĭ parte, aŭ trecut Prutul pe la Zalucea la Crăiniceni, în această parte, şi de unde s'aŭ despărţit. Petriceico-Vodă a mers la satul luĭ, la Tătărăşani, iar de acolo a luat drumul pe sub codru la Ibăneşti, întru întîmpinarea Polonilor, care veniaŭ din jos, («Let.», tom. 2, pag. 203).

Tătăreşti, *domeniŭ,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, proprietatea d-luĭ Stefan Belu. Pe acest domeniŭ se găsesc aşezate comunele Tătărăşti-d.-s., Slobozia Trăsnitul şi Popeşti-Palanga. Intinderea luĭ este de aproape 6000 hect., din care 900 hect. pădure.

Tătăreşti, *sat,* pendinte de com. Corni, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ. Aşezat în centrul comuneĭ, între dealul Cărămizilor şi valea Tătăreştilor, la E.; dealul Sonţuluĭ la S.; dealurile Dîmboaia şi Pîrlituluĭ, la V., şi Valea-Pîrlituluĭ la N.

Aicĭ se află reşedinţa com.

Are o suprafaţă de 726 hect., cu o populaţie de 63 familiĭ, saŭ 305 suflete; o şcoală mixtă, o biserică de zid, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 27 plugurĭ de fer şi 6 de lemn, 1 maşină de treerat, 1 de bătut porumb şi 2 de vînturat; 100 stupĭ.

Tătăreştĭ (Movilele-), *movile,* în jud. Buzăŭ, com. Glodeanul-Sărat.

Tătăreşti-de-Jos, *com. rur.,* în pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, pe partea dreaptă a rîuluĭ Teleorman.

Se învecineşte la N. cu hotarul moşieĭ statuluĭ Udupul-Horezeanca; la S., cu hotarele diferitelor sforĭ de moşiĭ ce ţin de com. Zloteşti; la E., cu moşia Negreni, din jud. Vlaşca, dincolo de rîul Teleorman, iar la V., cu teritoriul moşieĭ Gumeşti-Siliştea.

Parte din moşiile locuitorilor, în mare maioritate moşnenĭ, se întind şi în jud. Vlaşca, peste rîul Teleorman; iar din moşia Negreni, se întinde o bună parte în raza com. Tătăreşti-d.-j.

E situată la 78 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 51 kil. de Alexandria şi 38 kil. de Roşiori.

Teritoriul com. este puţin accidentat. Improprietăriţĭ după legea rur. sunt 157 locuitorĭ pe 586 hect.; restul moşiilor este al moşnenilor.

Are o populaţiune de 1487 suflete; o şcoală mixtă; două bisericĭ, una vechĭe care serveşte de paraclis la cimitirul com. şi alta maĭ nouă, în sat, deservite de un preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ şi o moară cu aburĭ.

Vite: 314 caĭ, 810 vite marĭ cornute, 2641 oĭ, 51 capre şi 477 porcĭ.

Căĭ de comunicaţiune are: şoseaua judeţeană, care străbate prin interiorul com. şi o pune în comunicaţiune cu com. Udupul şi Zloteşti, şi şoseaua comunală spre com. Negreni, din jud. Vlaşca.

Satul Tătăreşti-de-jos este din cele maĭ vechĭ ale judeţuluĭ. Se găseşte trecut în lista satelor întocmită la 1741, cînd făcea parte din pl. Teleormanuluĭ-d.-j., iar pe la finele secoluluĭ trecut, a făcut parte din pl. Mijlocul. A fost locuit numaĭ de moşnenĭ şi este şi astăzĭ unul din puţinele sate locuite de un mare număr de moşnenĭ. Actele lor de proprietate şi diferitele lor chrisoave prezintă un deosebit interes.

Tătăreşti-de-Sus, *com. rur.,* în partea de E. a pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, la hotarul către jud. Vlaşca, pe partea stînga a văieĭ şi a rîuluĭ Teleormanul, la împreunarea sa

cu valea şi cu pîrîul Bucovuluĭ, la 82 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 56 kil. de Alexandria şi 33 kil. de Roşiori.

Se mărgineşte: la E. cu teritoriul com. Negreni, din jud. Vlaşca; la V., cu al com. Gumeşti-Siliştea; la N., cu al com. Slobozia-Trăznitul şi la S., cu al com. Udupul.

Teritoriul comuneĭ, împreună cu moşiile de pe dînsa, ocupă aproape 6000 hect. Moşia face parte din domeniul Tătăreştilor şi este proprietatea d-luĭ Ştefan Belu. Pe dînsa sunt împroprietăriţĭ 141 locuitorĭ, pe o întindere de 565 hect.

Are o populaţie de 734 locuitorĭ; o şcoală mixtă; 2 bisericĭ, una întreţinută de comună şi de locuitorĭ, servită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, cea-l-altă întreţinută de proprietar şi servită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Aceasta din urmă are deosebită importanţă istorică; este clădită în felul mănăstirilor, înconjurată de toate părţile de ziduri groase, cu turnuleţe în dreapta şi în stînga, un adevărat bastion. A fost zidită de strămoşiĭ actualuluĭ proprietar şi, în urma cutremuruluĭ cel mare de la 1802, s'a dărîmat şi s'a construit lîngă dînsa biserica actuală. Se crede că clădirile dimprejur ar fi datînd de maĭ bine de două secole. In interiorul bisericeĭ este mormîntul boieruluĭ Anghelache Amira, îngropat acolo la 1798.

Vite: 147 caĭ, 569 vite marĭ cornute, 5 măgarĭ, 289 porcĭ, 196 capre şi 1885 oĭ.

Sunt 3 cîrciumĭ, din care una are şi diferite mărfurĭ de manufactură şi coloniale; o moară de măcinat cu aburĭ.

Aci se ţine tîrg la 20 Iulie.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4058 leĭ, 91 banĭ şi la cheltuelĭ, de 4025 leĭ, 30 banĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua judeţeană care străbate prin interiorul comuneĭ, şi şoseaua vecinală Siliştea-Tătăreşti, care o pune în legătură cu com. Balaciul. Această din urmă ramură de şosea pune în legătură com. Tătăreşti cu comunele din tot mijlocul plăşeĭ, începînd de la hotarul judeţuluĭ Oltul, străbătînd în lungime toată plasa şi trecînd în jud. Vlaşca.

Satul Tătăreşti-d.-s. avea fiinţă încă din secolul al XVII-lea, de oare-ce sub domnia luĭ C. Mavrocordat, la 1741, se vede trecut în lista satelor, ca sat mare şi populat. Făcea şi atuncĭ parte din plasa ce se numea Teleormanul-d.-j., iar în Istoria luĭ Fotino se vede figurînd în plasa Teleormanuluĭ-d.-mj. De la 1870 până la anul 1876, a fost întrunit cu Tătărăşeşti-d.-j.

Tătăroaica, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prundeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 735 locuitorĭ.

Tătăruşi, *com. rur*, jud. Suceava, situată în partea de V. a plăşeĭ Siretul-d.-s. şi la 30 kil. de Fălticeni.

Se mărgineşte la E. cu com. Lespezi; la V., cu com. Uideşti; la S., cu com. Paşcani şi Cristeşti şi la N., cu com. Dolhasca.

E formată din satele Tătăruşi şi Uda, cu reşedinţa în satul Tătăruşi.

Are o populaţie de 2308 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 4387 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4358,40 leĭ.

Vite: 71 caĭ, 397 boĭ, 607 vacĭ, 1523 oĭ, 6 capre şi 447 porcĭ.

E udată de pîrîiaşele: Matioaea, Leordişul, Poşta, Satuluĭ, Racilor şi Oiţeĭ.

Moşia, proprietatea statuluĭ, fostă a Mănăstireĭ Probota, are 3517 fălcĭ, din care 1900 cultivabile, 1566 pădure şi 51 hect. loc sterp.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 11 fruntaşĭ, 129 pălmaşĭ şi 240 codaşĭ, stăpînind 1177 fălcĭ şi 40 prăjinĭ.

Pe teritoriul comuneĭ existaŭ altă dată satele Iorcani, Nănăşeni, Turbata, pe locurile numite ast-fel, unde şi acum se văd urmele livezilor de pomĭ roditorĭ. Aŭ maĭ fost sate la Fîntîna-luĭ-Ovăz, la Vişini şi la Temelie, unde şi acum se cunosc urmele temelieĭ uneĭ bisericĭ.

Prin hrisovul din 1472, August 19, Ştefan-cel-Mare acordă Mănăstireĭ de la Poiană (Probota), pentru treĭ sate din judeţul Suceava: Bodeşti, Tătari şi Iorcani, prerogativele următoare: Scuteală de orĭ-ce gloabă domnească, afară numaĭ acea cuvenită pentru răpire de fete; supunerea absolută la jurisdicţiunea egumenească, fără nicĭ un amestic din partea juzilor domneştĭ. («Arhiva Istorică», de B. P. Hasdeŭ, tom. I, p. 124). Vezĭ şi satul Tătăruşi.

Tătăruşi, *sat,* în jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Tăuteşti, înfiinţat în 1879, cu împroprietăririle făcute de Stat însurăţeilor. E situat alăturea de satul Rădiuluĭ-Tătar, pe valea Rădiuluĭ. Are o populaţie de 17 locuitorĭ. I s'a dat numele de Tătăruşi pentru a-l deosebi de satul Rădiul-Tătar.

Tătăruşi, *sat,* pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, aşezat pe ondulaţiunile formate de pîraiele Călugăreĭ, Satuluĭ şi

Poşteĭ. Partea din dreapta Pîrîuluĭ-Satuluĭ poartă numirea de Tătăruşi-Marĭ, iar partea din stînga, de Tătăruşi-Micĭ şi Pietrosul.

Vatra satuluĭ ocupă 48 fălcĭ, cu o populaţie de 2230 suflete.

Improprietărițĭ în 1864 sunt: 11 fruntaşĭ, 129 pălmaşĭ şi 240 codaşĭ, stăpînind 1177 1/2 fălcĭ.

Are o biserică, în Tătăruşi-Marĭ, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1842 şi alta în Tătăruşi-Micĭ, cu hramul Sf. Vasile, zidită 1827, deservite de 1 preot şi 4 cîntărețĭ; o şcoală mixtă.

In 1803, Tătăruşiĭ mănăstireĭ Probota, numără 192 liuzĭ, plătind 314 leĭ bir anual şi avînd loc în destul. («Uricar.» VII, p. 127).

Tătăruşul, *sat,* jud. Iaşi. Vezĭ *Tătăruşi.*

Tătăruşul, *moşie,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Gîrcina. Formează trup cu Gîrcina. Ambele sunt pendinte de mănăstirea Bistriţa. Arendată anual cu 13410 leĭ.

Tătuleşti, *com. rur.,* în jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., situată pe valea rîuluĭ Vedea, la 35 kil. de capitala jud. Este reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte: la E., cu com. Coloneşti; la V., cu com. Şuica; la N., cu com. Călugări şi la S., cu com. Optaşi.

Are o populaţie de 1209 locuitorĭ; 4 bisericĭ, 3 fondate la 1736, 1861, 1814 şi una reparată la 1890, deservite de 5 preoţĭ; o şcoală mixtă; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ: 2600 oĭ, 400 boĭ, 260 vacĭ, 58 caĭ şi ĭepe, 40 capre şi 200 porcĭ.

Suprafaţa com. e de 1429 hect.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 2317 leĭ anual.

Prin Tătuleşti trece şoseaua comunală, care o leagă la N. cu com Călugări şi la S. cu com. Optaşi. Rîul Vedea udă partea de E. a com., de la N. la S. Prin centru e udată de văile: Negrişoara, Dopicea şi Fremul.

Tăureasa, *numire vechie a comuneĭ şi a moşieĭ* Uda-Paciurea, jud. Teleorman.

Tăuşan-Iol, *vale,* în jud. şi pl. Tulcea, servind de hotar între com. rur. Cişla şi oraşul Tulcea. Iese din dealul Tăuşan-Tepe, se îndreaptă spre N., taie şoseaua judeţeană Tulcea-Isaccea, pe la kil. 4, şi după 4 kil. de curs prin stuf se deschide în partea sudică a laculuĭ Cişla. Numele săŭ înseamnă Valea-Iepureluĭ.

Tăuşan-Orman, *pădure,* judeţele Tulcea şi Constanţa. Are o întindere de 350 hect.

Tăuşan-Tepe, *deal,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Cataloi. Are o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea vestică a plăşeĭ şi nordică a comuneĭ. Este tăiat de drumul comunal Cataloi-Cişla. Satul Cataloi e aşezat la poalele luĭ sudice. Are un vîrf pietros de 104 m., dominînd satul Cataloi şi pîrîul Teliţa. Acoperit cu păşunĭ.

Tăuşan-Tepe, *deal,* în partea estică a pl. şi jud. Tulcea şi cea nordică a comuneĭ Sari-Ghiol. Este cel maĭ înalt vîrf al dealuluĭ Calica (118 m). Domină şi drumul comunal Sari-Ghiol-Beş-Tepe-Pîrlita şi satul Sari-Ghiol.

Tăuşan-Tepe, *deal,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. Cataloi; se desface din dealul Uzum-Bair, se întinde spre S., în o direcţie generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea vestică a plăşeĭ şi estică a comuneĭ; este acoperit cu păşunĭ şi livezĭ; are o înălţime de 106 m., dominînd satul Eni-Chioi şi calea naţională Tulcea-Constanţa.

Tăuşani (Ulmeni - Tăuşani), *sat,* făcînd parte din com. rur. Ulmeni, pl. Olteniţa, jud. Ilfov, situat la E. de satul Ulmeni.

Se întinde pe o suprafaţă de 648 hect., cu o populaţie de 437 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 470 şi al celor micĭ, de 763.

Tăuteşti, *com. rur.,* în partea de S. a plăşeĭ Copoul, judeţul Iaşi, spre N. de oraşul Iaşi.

Terenul e plin de hîrtopurĭ, dîmburĭ şi micĭ platourĭ, care în mare parte sunt acoperite cu argilă plastică şi humoasă.

E formată din satele: Tăuteşti, Zahorna, Horleşti, Rădiul-luĭ-Tătar, Tatăruşul şi Leţcani, cu o populaţie de 1100 locuitorĭ, din care parte sunt răzăşĭ.

Are 4 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 1 eclesiarc; 2 şcolĭ şi 2 morĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 9012 leĭ, 76 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 8216 leĭ, 45 banĭ.

Vite: 1906 vite marĭ cornute, 2420 oĭ, 205 caĭ şi 418 rîmătorĭ.

Tăuteşti. Vezĭ Zamoştia, *sat,* com. Zamoştia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Tăuteşti, *sat,* cu 23 familiĭ, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Borzeşti, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ.

Tăuteşti, *sat,* în partea de S.-E.

a com. Tăuteşti, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat în centrul moşieĭ Tăuteşti, pe coasta de S. a dealuluĭ şi pe malurile pîrîuluĭ Tăuteşti. Are o populaţie de 111 locuitorĭ.

Vite: 387 vite marĭ cornute, 29 caĭ şi 36 rîmătorĭ.

Moşia Tăuteşti este cedată prin testament com. Tăuteşti, de către răposatul Procopie Florescu, pentru a întreţine din venitul eĭ, o şcoală profesională de fete.

Tăvădăreşti, *sat,* făcînd parte din com. Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat în mijlocul com. pe malul drept al rîuluĭ Berheciŭ.

Are o populaţie de 140 suflete; o şcoală mixtă.

Teritoriul satuluĭ este de 544 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 143 hect., iar proprietariĭ, 403 hect. Vatra satuluĭ ocupă 17 hect.

Locuitoriĭ posedă: 66 boĭ, 32 vacĭ, 16 caĭ, 8 ĭepe, 5 bivolĭ, 250 oĭ; 6 capre; 30 stupĭ; 10 plugurĭ de fer, 15 de lemn, 1 maşină de treerat.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Teanculuĭ (Valea-), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Sărata, între comunele Simileasca şi Verneşti, la 12 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Nisipul, Valea-Teanculuĭ şi Zoreşti.

Are o suprafaţă de 2152 hect., cu o populaţie de 1080 locuitorĭ; o şcoală în căt. Zoreşti; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser şi din care catedrala e cea cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ; 6 cîrciumĭ.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Voineasca, Filipeasca, Ilieasca şi Zoreşti. Terenul e şes, accidentat la N. de maĭ multe dealurĭ, acoperite de viĭ şi pădurĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Mizil-Gura-Nişcovuluĭ prin Valea-Teanculuĭ, precum şi alte drumurĭ naturale, care o pun în comunicaţie cu oraşul Buzăŭ.

Vite: 357 boĭ, 106 vacĭ, 24 viţeĭ, 66 caĭ, 12 ĭepe, 4 mînjĭ, 460 oĭ, şi 120 porcĭ.

Teanculuĭ (Valea-), *cătun* al com. Valea-Teanculuĭ, jud. Buzăŭ, cu 360 locuitorĭ şi 81 case.

Teanculuĭ (Valea-), *bîlciŭ,* pe teritoriul com. Verneşti, judeţul Buzăŭ, în apropriere de com. Valea-Teanculuĭ; începe de la 15 Septembre şi ţine până la 15 Noembre, numaĭ Sîmbăta şi Duminica. Până în 1868 era mult maĭ important. Primăria oraşuluĭ, înfiinţînd şi ea un tîrg de toamnă sub numele: Carol I-Valea-Teanculuĭ, pe locul unde se ţine tîrgul Drăgaiceĭ, i-a luat foarte mult din însemnătatea sa.

Teanculuĭ (Valea-), (Carol I), *bîlciŭ,* în jud. şi oraşul Buzăŭ; începe la 15 Septembre şi ţine pănă la 15 Noembre.

Teascul, *sat,* în partea de S. a com. Popouţi, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 72 hect. şi o populaţie de 22 familiĭ, saŭ 90 suflete.

Vite: 42 boĭ şi vacĭ şi 12 porcĭ.

Teascul, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Secuiul. Se învecineşte la E. cu com. Ghindeni; la V., cu rîul Jiul; la N., cu mahalaua Pescarul şi la S., cu com. Adunaţi-de-Giormane.

Are o populaţie de 350 suflete; o biserică, fondată de locuitorĭ.

Teascul, *pisc,* ce se lasă din Dealul-Olteţuluĭ, în partea de E. a com. Zătreni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Teascul-din-Deal, *sat,* cu 146 suflete, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia.

Teascul-din-Vale, *sat,* cu 315 suflete, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia.

Teasculuĭ (Valea-), *izvor de apă minerală,* conţinînd fier şi sare, în jud. Prahova, căt. Predeal, pe Domeniul Coroaneĭ, în apropiere de gara Predeal.

Teche-Chioi, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, cătunul com. Enişenli, situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ, la 4 kil. spre V. de reşedinţă, Enişenli, pe malul stîng al văeĭ Medmedi-Bair, lîngă valea Teche-Chioi, căreia i-a dat şi numele, la poalele de E. ale dealuluĭ Teche-Chioi şi la cele de V. ale dealuluĭ Hazarlîc.

Are o suprafaţă de 1218 hect., din care 130 hect., ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 321 suflete.

Teche-Chioi, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. rur. Dobromirul şi Enişenlia; vine din Bulgaria, sub numele de valea Uzum-Culac, ia apoĭ pe cel de Iucari-Mahala-Ceair; trece prin satele Dobromirul-din-Vale şi Dobromirul-din-Deal, de unde ia numele de Teche-Chioi; intră în com. Enişenlia, trece pe lîngă satul Teche-Chioi şi se deschide în valea Gheran-Ceair (saŭ Beilicul), pe stînga, la locul numit Giumifa-Cişme; are o lun-

gime de 14 kil.; brăzdează partea centrală a com. Dobromirul şi cele de S. şi S.-V. a com. Enişenlia; prin ea trece drumul Dobromirul-Enişenlia.

Teche-Chioi-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, comuna Enişenlia, cät. Teche-Chioi, în partea de V. a comuneĭ şi a cătunuluĭ şi cea de E. a plăşeĭ. Se desface din dealul Sitma-Bair; se întinde spre S. printre văile Teche-Chioi şi Medmedi-Culac. La poalele sale de E., e aşezat satul Teche-Chioi, la cele de V., satul Dobromirul-din-Vale. Le domină pe amîndouă. Are 196 m. Acoperit cu tuferişurĭ, e tăiat de drumurile comunale ce duc de la Teche-Chioi la Dobromirul-din-Vale şi Dobromirul-din-Deal.

Teche-Deresi, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, cătunul com. Regep-Cuiusu, situat în partea meridională a plăşeĭ şi a com., la 3 kil. spre S.-E. de cătunul de reşedinţă, Techi-Deresi-Ceair. Este înconjurat la N. şi la E. de marea pădure Sarpali-Orman, dominat fiind de vîrful Tuzla-Iuc, care este situat la 1 kil. spre S.-V. de sat şi care are o înălţime de 182 m.

Prin mijlocul satuluĭ, avînd direcţiunea de la N. către S., trece drumul comunal, care vine de la Dobromir şi duce în Bulgaria. Alte drumurĭ comunale maĭ sunt: unul care merge la Regep-Cuiusu şi altul la Cadi-Chioi (Bulgaria).

Techir-Ghiol, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl Constanţa, situată în partea de E. a judeţuluĭ, la 17 kil. spre S. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ şi în cea S. a plăşeĭ, la 43 kil. spre S-E. de com. Cara-Murat, reşedinţa plăşeĭ.

Com. şi căt. învecinate cu dînsa sunt: Tuzla, la 5 kil. spre S; Urlu-Chioi, la 4 kil.; Musurat, la 5 kil.; Carli-Chioi, la 6 kil.; Chiuchiuc-Muratan, la $6^1/_2$ kil.; Biuiuc-Muratan, la 7 kil.; Abdalah, la 6 kil. (toate căt. ale com. Musurat, pl. Mangalia) spre S. şi S.-V.; Mametcea, la 10 kil.; Hasancea, la 13 kil. (căt. ale com. Hasancea) spre N.-V.; Toprai-Sarî, la 11 kil. spre S.-V.

Se mărgineşte la E. cu Marea-Neagră; la N., cu com. urbană Constanţa, de care se desparte prin dealul Laz-Mahale şi Valul-luĭ-Traian şi cu com. Hasancea, de care se separă prin dealul Hazi-Diuluc şi valul de S. al luĭ Traian; la V., cu satele Mametcea (al com. Hasancea) şi Abdulah (al com. Musurat, pl. Mangalia), separîndu-se de cel dintîiŭ prin dealul Hazi-Diuluc şi de cel al 2-lea prin valea Abdulah-Deresi; la S., cu satele Musurat şi Urlu-Chioi (ale com. Musurat, pl. Mangalia), separîndu-se prin dealul Ormancea-Bair şi valea Aiatan-Dere şi cu com. Tuzla (tot din pl. Mangalia), despărţindu-se prin lacul Tuzla-Ghiol.

Relieful soluluĭ este puţin accidentat, de oare-ce dealurile prezintă înălţimĭ micĭ, iar ondulaţiunile lor sunt marî şi largĭ. Culmea Techir-Ghiol cu ramificaţiile sale brăzdează teritoriul comuneĭ.

Movile sunt în număr de 34, grămădite în partea de N.-V.

Pîrîul Techir-Ghiol brăzdează partea de S. a com., trecînd prin satul Techir-Ghiol şi deschizîndu-se în lacul Tuzla-Ghiol.

Văĭ sunt numeroase, cu malurĭ puţin înalte şi depărtate între ele.

Marea-Neagră udă com. în partea de E., pe o lungime de 10 kil., formînd lacurile Agigea-Ghiol, Tarafan-Ghiol, şi marele lac Tuzla-Ghiol; malurile sale sunt în general înalte şi rîpoase, afară de locurile din dreptul lacurilor de maĭ sus, căcĭ între ele şi mare se întinde o plajă formată de o bandă de nisip şi pietriş destul de largă.

Lacurile care se găsesc pe teritoriul com. sunt toate aşezate spre E., pe malul Măriĭ, de care sunt formate prin revărsările eĭ din timpurile maĭ vechĭ; aceste lacurĭ sunt: Agigea-Ghiol, la E. de satul Agigea, cu 80 hect. întindere şi presărat icĭ şi colo cu stuf; Tarafan-Ghiol, spre S. de precedentul, lîngă movila cu acelaşĭ nume, cu 18 hect. întindere; Tuzla-Ghiol, în partea de S. a com. Tuzla, cu 700 hect. întindere, din care 300 hect. aparţin com. Techir-Ghiol, puţin adînc. Produc peşte foarte bun, ce se consumă în localitate şi se exportă şi al căruĭ venit aparţine statuluĭ.

Cătunele care compun com. sunt: Techir-Ghiol, reşedinţa, aşezat în partea meridională a com., pe malul nordic al lacului Tuzla-Ghiol, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Techir-Ghiol, închis şi dominat la S. de dealul Ormanciul-Bair, la V. de dealul Techir-Ghiol şi la N. de dealul Telegraf-Tepesi-Bair, şi de movilele Ormanciul-Tepe la S., Techir-Ghiol la V., Bozlutac-Iuc la N. Agigea, în partea de E. a com. la 3 kil. spre N.-E. de căt. Techir-Ghiol, reşedinţa, aşezat pe malul de V. al laculuĭ Agigea, închis şi dominat la S. de dealurile Agigea cu vîrful Agigea, Cum-Tepe, şi Tuzla-Iuc; la V., de dealul Telegraf-Tebesi-Bair; la N.-V., de dealul Orto-Burun-Bair pe muchia căruia la $1^1/_2$ kil. spre N.-V. de sat, e aşezată fortăreaţa Orta-Tabia în ruine; la N.-E., de dealul

Denis-Ialasi-Bair. Lazmahale, la E. com. la 5 kil. spre N. de satul Techir-Ghiol, reşedinţa, în valea Lazmahale-Ceair, închis şi dominat la N. şi la V. de dealul Lazmahale-Bair, cu movilele Camenli-Iuc şi Cioinac-Iuc, iar la E şi S.-E., de dealul Denis-Iolasî-Bair, cu movilele Sara-Iuc şi Lazmahale-Iuc. Hazi-Diuluc, în partea centrală a com., la 8 kil. spre N.-V. de căt. Teghir-Ghiol, în valea Hazi-Diuluc, saŭ Carsi-Dere, dominat şi închis la N.-E. de dealul Lazmahale, cu movilele Cioinac-Iuc şi Tera-Iuc, la V. de dealul Hazi-Diuluc, cu movila Caramat-Iuc, şi la S. de dealul Techir-Ghiol, cu movila Pipiliga-Iuc.

Suprafaţa com. este de 20388 hect., cu o populaţie, în maioritate Turcĭ, de 1268 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 126 plugurĭ, 180 care şi căruţe; 3 maşinĭ de treerat cu aburĭ, 3 maşinĭ de semănat, 15 maşinĭ de secerat, 2 maşinĭ de bătut porumbul, 69 grape de fier, 3 trioare; 902 caĭ, 1284 boĭ, 106 bivolĭ, 17 asinĭ, 2240 oĭ, 13 capre, 55 porcĭ.

Sunt în Techir Ghiol 3 giamiĭ cu 3 hogĭ; o şcoală primară mixtă şi o şcoală mahometană.

Budgetul com. e de 8179 leĭ la veniturĭ, şi de 1193 leĭ la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicaţiune sunt: pe lac cu luntrele; calea jud. Constanţa-Mangalia ce trece prin com.; apoĭ drumurĭ vecinale şi comunale, care unesc căt. între ele şi le leagă cu satele maĭ apropiate, ca Gheringec, Ascilar, Perveli, etc.

Techir-Ghiol, *sat*, în jud. şi pl. Constanţa, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Techir-Ghiol, situat în partea S.-E. a plăşeĭ şi meridională a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume şi pe marginea N.-V. a laculuĭ Tuzla-Ghiol, fiind închis la S.-V. de dealul Ormancic-Bair şi dominat la N. de vîrful Bozlutuc-Iuc (48 m.) şi la S. de vîrful Ormancic-Tepe (39 m.).

Are o suprafaţă de 3445 hect., cu o populaţie de 118 familiĭ, saŭ 434 suflete.

Şoseaua judeţeană Mangalia-Constanţa trece prin partea V. a satuluĭ; alte drumurĭ comunale maĭ pleacă: două spre N., mergînd la Agigea şi Hasi-Diuluc, două spre V., mergînd la Abdulah şi Musurat şi unul la E., care o ia apoĭ la S. pe după lacul Tuzla-Ghiol şi duce la Tuzla.

Techir-Ghiol, *lac* şi *stabiliment balnear*, în jud. Constanţa, la 15 kil de oraşul Constanţa, distanţă ce se percurge într'o oră cu trăsura, saŭ, cu calea ferată proectată, în 15 minute, şi în apropiere de comuna Techir-Ghiol, la 150 m. de malul Măreĭ.

Este unul din principalele lacurĭ sărate din Dobrogea, avînd o suprafaţă de 80 hect.

Techir-Ghiolul se află la o altitudine de 20 m., latitudine N. de $44^{0},11'$ şi longitudine E., de $28^{0},39'$.

Comuna Techir-Ghiol are 1268 locuitorĭ, iar comuna Tuzla din apropiere, 1065 locuitorĭ.

Se află o frumoasă plantaţiune de salcîmĭ şi brazĭ, făcută de Eforia Spitalelor Civile.

Bolnavĭ vin puţinĭ în timpul vereĭ, ca la 100—150 persoane, fiind-că nu sunt până acum de cît locuinţele sătenilor unde să se poată adăposti.

Este proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile, care a clădit un spital maritim pe locul aflat între lacul Techir-Ghiol şi Marea-Neagră. Acest spital e compus din 2 sălĭ marĭ pentru scrofuloşĭ şi 4 rezerve; apoĭ vin dependinţele: bucătăria, sala de mîncare şi camerile personaluluĭ.

Proectul clădireĭ acestuĭ spital se făcuse la 1893, cînd se afla ca prim-efor d-l Gheorghe Gr. Cantacuzino, iar inaugurarea luĭ s'a făcut în vara anuluĭ 1899, fiind prim-efor d-l Mihail Gh. Cantacuzino.

In vara anuluĭ 1899 acest spital fiind deschis, serviciul medical a fost încredinţat d-luĭ dr. Marinescu-Sadoveanul, medicul primar a judeţuluĭ Constanţa, care a avut 105 copiĭ scrofuloşĭ în 3 seriĭ.

S'a făcut şi băĭ calde cu apă cu nămol, în cabine provizoriĭ.

Serviciul technic al judeţuluĭ Constanţa a făcut de curînd studiele pentru facerea uneĭ liniĭ ferate de la Constanţa la Techir-Ghiol.

Lacul Techir-Ghiol precum şi împrejurimile aparţin grupeĭ cuaternare.

Flora acuatică este aceeaşĭ ca a Laculuĭ-Sărat (v. a. c.).

Apa nu este limpede, cu o densitate foarte mare, cu un gust foarte sărat şi un miros pronunţat de hidrogen sulfurat.

A fost analizată de d-niĭ d-rĭ Maximilian Popovicĭ, Saligny şi Georgescu.

Analiza făcută în Septembre 1893 de d-niĭ d-rĭ Saligny şi M. Georgescu, a dat următorul rezultat: apa puţin opalescentă, miros slab de hidrogen sulfurat şi un gust sărat amar foarte pronunţat.

Densitatea 1,0552 la 15^{0} C.

In un litru apă s'a găsit:

Clorur de sodiŭ .	55,39722
» » potaziŭ	2,00462
» » amoniŭ .	0,00366
» » magneziŭ	4,46890

Bromur de magneziŭ	0,13573
Azotat de sodiŭ	0,00523
Sulfat de magneziŭ	8,14978
Sulfat de calciŭ	0,60013
Carbonat de magneziŭ	0,00287
Oxid de fer . Oxid de aluminiŭ	0,02084
Silice	0,00720
Total	70,87716
Anhidrită carbonică liberă și semi-combinată	0,28416
Hidrogen sulfurat	urme
Materiĭ organice	0,59600

Din această analiză vedem:

1. Că apa acestuĭ lac este foarte mineralizată și este de 4 orĭ maĭ sărată și maĭ concentrată ca apa de Mare.

2. Că proporțiunea de Brom e maĭ mare ca în apa de Mare.

Iată în rezumat apreciarea sus zișilor chimiștĭ: «Apa din lacul Techir-Ghiol merită a fi luată în serioasă considerare de medicĭ noștri balneologĭ, fiind o apă chloro-sodică magneziană concentrată, și cea maĭ bromurată din cîte s'aŭ analizat până acum în Țară».

Nămolul se află pe toată suprafața laculuĭ.

D-l dr. în chimie Georgescu a făcut analiza calitativă a extractuluĭ apos al nămoluluĭ, și a găsit:

Hidrogen sulfurat liber. Acid sulfuric puțin (ca sulfațĭ). Acid chlorhidric mult (ca clorure). Brom puțin (ca bromură). Calciŭ puțin. Magneziŭ mult. Fier și aluminiŭ puțin. Sodiŭ mult. Potasiŭ puțin. Materiĭ organice puține.

Rezidiul insolubil în apă este compus din:

Carbonațĭ. Calciŭ mult. Fier mult. Nisip și argilă mult. Coloarea brună închisă.

Băile cu nomol aŭ dat rezultate bune în reumatisme articulare, artrite, scrofule, limfatism, sifilis inveterat și eczeme chronice, rachitizm, boale de femeĭ, paraliziĭ cronice.

S'a tratat în verile anilor 1899, 900 și 901, cu succes, la copiĭ: osteite supurate cronice, adenite tuberculoase, reumatizm nodos, afecțiunile ligamentelor, aderente cronice.

Cataplasmele de nămol pe cap, la Favus, aplicate la maĭ mulțĭ bolnavĭ, aŭ dat rezultate excelente.

In 1896 a fost vizitată de 65 bolnavĭ, în 1897 aŭ fost 97 bolnavĭ, iar în 1899 aŭ fost 105 copiĭ, în Spitalul maritim.

Techir-Ghiol-Bair, *deal,* jud. și pl. Constanța, pe teritoriul com. rur. Techir-Ghiol. Se întinde de la V. satuluĭ Hasi-Diuliuc și până la N.-V. satuluĭ Techir-Ghiol, avînd o direcțiune generală de la N.-V. către S.-E. Din el se desface spre E. dealul Telegraf-Tepesi-Bair și valea Iantacan-Dere la N.; iar spre V., se desfac văile Cuan-Dere și Aiatan-Dere. Are o înalțime medie de 80 m., avînd ca vîrfurĭ maĭ însemnate: Iuci-Iuc-Berichi (81 m.) și Cogea-Iuc, din care se desface dealul Telegraf-Tepesi-Bair.

Techir-Ghiol, *vîrf de deal,* jud. Constanța, pe platoul pl. Constanța și Mangalia și al com. Techir Ghiol și Musurat. Este vîrful cel maĭ înalt al dealuluĭ Ormancic-Bair (82 m.).

Tecucelul, *pîrîŭ.* Izvorește din punctul numit Fîntîna-Teiuluĭ, în partea de N. a căt. Buciumeni, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, și curge spre S.-V., pe lîngă satul Buciumeni. Aci primește pe dreapta pîrîul Runcul, iar pe stînga Rîpa-Roșie. Udă la stînga satele Tecucelul-Sec și Vizurești, iar la dreapta satul Braniștea. De aci intră pe teritoriul com. Nicorești, avînd pe malul drept satul Sîrbi, din josul căruia primește pîrîul Căcăina, care vine din Nicorești-d.-s. Trece pe lîngă satul Dobrinești și de aci puțin spre S., schimbă direcția spre S.-E., intrînd pe teritoriul com. Tecuciŭ, udă orașul Tecuciŭ spre V., avînd pe dreapta mahalaua Bulgari, iar pe stînga mahalaua Braniștea, face o cotitură spre E., udă partea de S. a orașuluĭ, unde se varsă în Bîrlad.

Tecucelul-Sec, *sat,* făcînd parte din com. Buciumeni, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, situat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ cu acelașĭ nume, la 2 kil. de reședința comuneĭ.

Are o populație de 608 suflete; o biserică, făcută în 1886, și deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Teritoriul satuluĭ este de 496 hect. Locuitoriĭ, vechĭ răzeșĭ, stăpînesc tot teritoriul, iar proprietarul, d-l Gh. Istrate, 100 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 100 hect.

Vatra satuluĭ ocupă 35 hect. și 75 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 65 boĭ, 63 vacĭ, 22 caĭ, 66 oĭ; 10 plugurĭ de fier, 28 de lemn și 8 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ; 78 stupĭ.

Pe pîrîul Tecucelul, în punctul numit Siliștea, a maĭ fost o biserică, ale căreĭ urme se cunosc și astăzĭ. Aicĭ a fost un sat vechiŭ. In partea de E. a satuluĭ se întinde Valul-luĭ-Traian, care desparte Tecucelul-Sec de com. Țepul, în direcția de la N.-E. spre S.-E.

Tecuciul, *județ,* așezat în partea de S. a Moldoveĭ.

Hotarul. La N.: o linie con-

vențională care pleacă din malul stîng al Siretuluĭ, de lîngă satul Marvila, merge spre E., pe pîr. Pogleţul, pe lîngă satul Pogleţul, continuă pe lîngă satul Taula, pănă în raionul comuneĭ Coloneşti, despărţindu-se de judeţele Bacăŭ şi Roman. La E., începe cu o culme de dealurĭ, de la E. comuneĭ Coloneşti, merge spre S. pănă la Negrileşti, de aicĭ apucă spre E. pănă la satul Brătuleşti (com. Corodul), pănă unde se desparte de jud. Tutova; de la Brătuleşti, tot prin o linie de învoeală, merge pănă la satul Mîndreşti, (com. Puţeni) De la Mîndreşti, hotarul îl formează pîrîul Gerul, care merge spre S. pănă la comuna Tudor-Vladimirescu, de unde curge spre V. şi apoĭ se varsă în Siret.

In partea de E. se atinge cu judeţele Tutova şi Covurluiŭ.

In partea de V., hotarul îl formează Siretul, care intră în judeţ la satul Marvila, merge spre S., pănă la satul Lieşti şi de aicĭ, prin cotiturĭ, spre S.-E., pănă la satul Fundeni, unde face o cotitură maĭ mare, tot spre E., pănă la com. Tudor-Vladimirescu, în punctul unde era satul Privalul şi de unde intră în judeţul Covurluiŭ.

Siretul desparte jud. Tecuciŭ de judeţul Putna pe o întindere de 115 kil.

La S., Siretul pe o întindere mică desparte jud. Tecuciŭ de jud. Rîmnicul-Sărat, din jos de satul Fundeni şi pănă la Privalul-Vechiŭ; iar de aicĭ, spre E., r. Gerul îl desparte de jud. Covurluiŭ.

Judeţul Tecuciŭ are o mare lungime în raport cu lăţimea luĭ; într'adevăr, lungimea luĭ este de 140 kil., iar lăţimea, în punctele cele maĭ depărtate, numaĭ de 25—28 kil.

Idrografia. Este udat de maĭ multe ape:

a) Siretul, la marginea de V. Il separă de judeţele: Bacăŭ, Putna, şi puţin de Rîmnicul-Sărat, pe o întindere de maĭ bine de 115 kil. Malul cel drept din spre judeţul Putna este jos; iar cel stîng despre Tecuciŭ este, în partea de N. a judeţuluĭ, foarte înalt şi cu cît merge spre S., se tot micşorează, pănă ce aproape de marginea de S. a judeţuluĭ dispare cu desăvîrşire, aşa că revărsările sunt dese pe teritoriul comunelor: Buceşti, Lieşti, Fundeni şi Tudor-Vladimirescu, toate în plasa Bîrladuluĭ.

b) Polocinul. Udă plasa Berheciul şi se varsă în Siret, din jos de satul Homocea.

c) Bîrladul. Intră în judeţ pe teritoriul satuluĭ Ireasca, serveşte ca margine între plăşile Nicoreşti şi Zeletinul, pănă la gura Berheciuluĭ; apoĭ udă numaĭ plasa Nicoreşti pănă din jos de oraşul Tecuciŭ, trecînd în urmă în plasa Bîrladul, unde în dreptul satuluĭ Şerbăneşti se varsă în Siret.

d) Tecucelul. Udă plasa Nicoreşti şi partea de S.-V. a oraşuluĭ Tecuciŭ, şi se varsă în dreapta Bîrladuluĭ, la marginea de S. a oraşuluĭ.

e) Berheciul. Izvoreşte din judeţul Bacăŭ, udă plăşile Berheciul şi Zeletinul, şi se varsă în dreapta Bîrladuluĭ, din jos de comuna Ţigăneşti, pl. Nicoreşti.

f) Zeletinul. Vine tot din judeţul Bacăŭ, udă plăşile Stănişeşti şi Zeletinul, şi se uneşte cu Berheciul, pe teritoriul com. Brăhăşeşti, plasa Zeletinuluĭ.

g) Dobrotforul. Izvoreşte din com. Coloneşti, pl. Stănişeşti, udă comunele Stănişeşti, Crăeşti şi Motoşeni şi apoĭ se varsă în dreapta Zeletinuluĭ.

h) Corodelul. Izvoreşte din jud. Tutova, udă pl. Nicoreşti în partea de E., în direcţia N.-E. spre S.-V., trece în pl. Bîrlad şi se varsă în stînga Bîrladuluĭ, din jos de satul Barcea.

i) Gerul. Udă partea de E. a plăşilor Nicoreşti şi Bîrlad, şi apoĭ trece în jud. Covurluiŭ, unde se varsă în stînga Siretuluĭ la S. de com. Tudor-Vladimirescu.

Fie-care din aceste ape formează cîte o vale, din care maĭ însemnată este valea Bîrladuluĭ, cea maĭ frumoasă şi maĭ proprie pentru cultura cerealelor. Apoĭ avem: valea Siretuluĭ, care ţine numaĭ pe teritoriul comunelor: Umbreşti, Iveşti, Buceşti, Lieşti, Fundeni şi Tudor-Vladimirescu din pl. Bîrlad; văile Tecuciuluĭ, Geruluĭ şi Corozeluluĭ, asemenea propriĭ pentru cultura cerealelor; văile: Polocinuluĭ, Berheciuluĭ, Zeletinuluĭ şi Dobrotforuluĭ, propriĭ maĭ mult pentru fîneaţă, din cauză că terenul judeţuluĭ în plăşile Stănişeşti, Zeletinul, Berheciul şi în partea de N. a plăşeĭ Nicoreşti, este foarte deluros, formînd 4 lanţurĭ de dealurĭ, ce se detaşază din munţiĭ jud. Bacăŭ.

Orografia. Lanţurile de munţĭ sunt: Unul care vine prin pl. Stănişeşti, separă valea Dobrotforuluĭ de a Zeletinuluĭ şi se termină pe teritoriul com. Motoşeni.

Al 2-lea lanţ, maĭ mare, care străbate comunele din partea de E. a plăşeĭ Berheciul, separă valea Berheciuluĭ de vale Dobrotforuluĭ, apoĭ de a Zeletinuluĭ şi se termină din jos de Corcioveni, comuna Brăhăşeşti, unde Zeletinul se uneşte cu Berheciul.

Al 3-lea lanţ, la V., care străbate plasa Berheciul, separînd valea Berheciuluĭ de a Polocinuluĭ, şi apoĭ trece în plasa Nicoreşti şi se termină din sus de com. Ţigăneşti, separînd valea Berheciuluĭ de a Tecuceluluĭ.

Al 4-lea lanţ, la V. comune-

lor din plasa Berheciul, care separă valea Polocinuluĭ de a Siretuluĭ și se termină din sus de com. Homocea.

Afară de aceste lanțurĭ, maĭ sunt și altele de maĭ puțină însemnătate, între pîrîele ce udă județul.

Dealurile din aceste plășĭ, în cea maĭ mare parte, sunt acoperite cu pădurĭ; unele aŭ viĭ, din care maĭ însemnate sunt cele de pe dealurile comunelor Nicorești, Buciumeni, Gohorul, Corbița și Valea-Rea.

Aceasta a făcut ca *marca* județuluĭ din timpurile cele maĭ vechĭ, să fie o viță cu strugurĭ.

Pe văile dintre dealurĭ, pămîntul este bun pentru cultura cerealelor și pentru fîneață.

In partea de V. și S. a pl. Nicorești și toată plasa Bîrlad, nu se află de loc dealurĭ; aci șesul întins alternă cu văile Siretuluĭ, Bîrladuluĭ, Corozeluluĭ și Geruluĭ.

Printre aceste văĭ sunt 2 platourĭ: unul numit Furceni, cel maĭ mare din toată Moldova și care se întinde spre V. până în malul stîng al Siretuluĭ, spre E. până în valea Tecuceluluĭ și a Bîrladuluĭ, spre N. până la Nicorești și spre S. până la Movileni; cea-l-alt care se întinde în pl. Bîrlad, între văile: Corozelul la N., Bîrladul la V. și Vîlcea-Heretăuluĭ la E., pe o lățime de vre-o 10 kil. și o lungime de maĭ bine de 30 kil.

Pămîntul de pe aceste platourĭ, precum și acela de pe văĭ, fiind un pămînt gras, este propriŭ pentru cultura cerealelor. Văile daŭ fîn de bună calitate.

Pe cele 2 platourĭ se află și pădurĭ, și anume: la Furceni, teritoriul com. Cosmești, pl. Nicorești și la Hanul-Conachi, teritoriul com. Fundeni, pl. Bîrlad.

Bălțĭ. De și malul stîng al Siretuluĭ este ridicat în partea despre județul Tecuciŭ, totușĭ în dreptul comuneĭ Homocea unde se varsă Polocinul, malul este întretăiat și formează maĭ multe bălțĭ; asemenea, se formează cîte-va bălțĭ pe teritoriul comunelor Fundeni și Tudor-Vladimirescu, în pl. Bîrlad.

Clima județuluĭ este foarte plăcută; partea de la S. nu este expusă curenților, fiind maĭ mult șeasă.

Teritoriul. Suprafața județuluĭ este de aproximativ 216550 hect., din care proprietariĭ și arendașiĭ posedă 127439 hect., iar locuitoriĭ ruralĭ, vechĭ răzeșĭ, 44848 hect. și foștiĭ clăcașĭ, 44163 hect.

Viĭ sunt 6170 hect.; pădurĭ 32000 hect., fînețe 6749 hect., bălțĭ, 1885 hect., livezĭ 3524 hect.

Cătunele ocupă 10272 hect.

Vite în 1900: 14197 caĭ, 35 asinĭ, 17 catîrĭ, 55422 boĭ și bivolĭ, 25883 porcĭ, 622 capre și 74724 oĭ.

Locuitoriĭ posedă 10970 stupĭ.

Unelte: 4745 plugurĭ de fier, 5262 de lemn, 55 mașinĭ de treerat, 18 de vînturat, 49 de secerat, 15 de semănat, 11 de cosit, 13 de bătut porumb.

Serviciul sanitar. Are 4 spitale, unul în orașul Tecuciŭ, al II-lea în tîrgul Nicorești, făcut și întreținut din fondul donat de d. A. Cincu, al III-lea în tîrgul Podul-Turculuĭ, întreținut de județ și al IV-lea în tîrgul Ivești întreținut de stat; ele aŭ fie-care cîte un medic și un ajutor sub-chirurg. In fie-care plasă se maĭ află cîte un doctor de plasă.

Căile de comunicație. Jud. Tecuciŭ este străbătut de căile-ferate Mărășești-Tecuciul-Galați și Tecuciul-Bîrlad.

Șoseaua națională făcută din timpul Domnieĭ luĭ Mihail Sturza, și care pleacă din Iași, străbate orașele Roman și Bacăŭ, trece Siretul la Cosmești, pe sub podul căeĭ-ferate (maĭ înainte trecea pe la Ionășești), se ridică pe deal și merge paralel cu calea ferată până în Tecuciŭ, de unde apucă spre S., prin strada Galați, trece Tecucelul, tae calea ferată lîngă Drăgănești, trece Bîrladul, străbate prin mijloc satele: Drăgănești, Dorăști, Barcea-Nouă, Ivești, Blajeri-d.-j., Vultureni, Bucești, Liești, Șerbănești, face o cotitură spre S.-E., intră în pădurea Hanul-Conachi, pe care o străbate prin mijloc, trece prin satele: Hanul-Conachi și Tudor-Vladimirescu și intră în jud. Covurluiŭ. Această șosea este aproape paralelă cu calea ferată.

Șoseaua națională, care pleacă din Tecuciŭ spre Bîrlad, ieșind prin partea de N. a orașuluĭ, trece prin suburbia Tecuciul-Noŭ, satele Țigănești, Poșta, de unde apucînd spre N.-E. intră în jud. Tutova.

Șosele județene sunt: In partea de V. șoseaua ce duce la Nicorești, și care se desparte la Hanul-Cincul din șoseaua națională și apucă spre N., trecînd prin tîrgul Nicorești, și satele: Poiana, Buciumeni, Ploscuțeni, Homocea, Hurueşti, Condrăchești, Găiceana, Huțul, Ghilovești și de aicĭ intră în jud. Bacăŭ.

Din partea de N. a orașuluĭ Tecuciŭ, pleacă șoseaua națională care, în com. Țigănești, se desparte în două: o parte apucă spre E. la orașul Bîrlad, iar alta spre N.; aceasta din urmă se bifurcă: o șosea apucă pe valea Zeletinuluĭ pe lîngă satele: Goholul, Boghești, intră în tîrgul Podul-Turculuĭ, iese prin partea de N., trece prin mijlocul satuluĭ Muncelul, și de aicĭ prin com. Burdusaci, Răchitoasa, Bu-

da, Coloneşti şi satele de N., de unde trece în jud. Bacăŭ. Cea-laltă şosea judeţeană apucă pe valea Berheciuluĭ, trece prin com. Brăhăseşti, Corbiţa, Giurgioana, Valea-Rea şi Neguleşti, unde iarăşĭ se bifurcă, o ramură apucînd pe valea Găiceana şi ducînd la tîrgul Găiceana şi altă ramură mergînd spre N., trecînd prin com.: Vultureni, Godineşti şi Onceşti şi de aicĭ Bacăŭ.

Din Tecuciŭ maĭ pleacă o şosea judeţeană spre E. şi duce la com. Puţeni, iar de aicĭ trece în jud. Covurluiŭ şi jud. Tutova.

Moşiile statuluĭ. In jud. Tecuciŭ statul posedă 17 moşiĭ, cu alte trupurĭ maĭ micĭ.

Industria şi Comerciul. Se practică maĭ mult în capitala jud. Locuitoriĭ din satul Buda se ocupă cu rotăria şi căruţăria; ceĭ din tîrgul Nicoreşti fabrică străchinĭ, oale şi farfuriĭ. Comerciul constă în export de cereale, vite şi vin şi în import de manufacturĭ, etc.

Morĭ de abur 38, de apă 47, şi de vînt 20.

Fabricĭ de coniac sunt 2: la Berheciŭ şi la Ionăşeşti.

O fabrică de cherestea este la Furceni, pe malul Siretuluĭ, şi una de lumînărĭ, în oraşul Tecuciŭ.

Bîlciurĭ (iarmaroace) se fac: în oraşul Tecuciŭ, la 24 Iunie (Drăgaica); la Iveşti, de 4 orĭ pe an; la Nicoreşti, la Lespezi, şi la Podul-Turculuĭ, în fie-care săptămînă, Lunea.

Impărţirea administrativă. — Până la 1892, judeţul era împărţit în 4 plăşĭ, din care 2 (Bîrlad-Nicoreşti) eraŭ unite, avînd un singur sub-prefect, cu reşedinţa în Iveşti. Din anul 1892, s'a împărţit în 5 plăşĭ: Plasa Berheciul, cu reşedinţa în com. Găiceana; pl. Bîrladul, cu reşedinţa în com. Iveşti; pl. Nicoreşti, cu reşedinţa în com. Nicoreşti; pl. Stănişeşti, cu reşedinţa în com. Coloneşti şi pl. Zeletinul, cu reşedinţa in com. Tîrgul-Podul-Turculuĭ.

In anul 1895 s'a făcut o nouă împărţire a plăşilor, unindu-se ast-fel:

I. Plasa Bîrlad-Nicoreşti, cu reşedinţa în tîrgul Nicoreşti.

II. Plasa Berheciul, cu reşedinţa în tîrgul Găiceana.

III. Plasa Stănişeşti-Zeletinul, cu reşedinţa în tîrgul Podul-Turculuĭ.

Comunele. In tot judeţul sunt o comună urbană şi 47 comune rurale, compuse din 225 cătune.

Populaţiunea jud. (în 1900) este de 120026 locuitorĭ.

Budgetul judeţuluĭ pe 1900-901 a fost de 407468 leĭ, 83 banĭ, la veniturĭ şi de 398278 leĭ, 98 banĭ la cheltuelĭ.

Justiţia. Are un tribunal şi 2 judecătoriĭ de ocoale: Tecuciŭ şi Podul-Turculuĭ.

Cultul. In judeţ sunt 153 bisericĭ. Din cele ce funcţionează, 2 se întreţin de stat, 2 de com. Tecuciŭ, 8 de ctitoriĭ fondatorĭ şi 141 prin epitropiĭ, de obştia locuitorilor.

La aceste bisericĭ, sunt 123 preoţĭ, 2 diaconĭ, 163 cîntăreţĭ şi 7 paraclisierĭ.

In judeţul Tecuciŭ se află şi 2 bisericĭ catolice, în com. Ploscuţeni şi Unguri (com. Găiceana).

Instrucţiunea. In judeţul Tecuciŭ sunt 4 şcolĭ urbane de băeţĭ şi 3 de fete; 79 şcolĭ rurale cu o populaţie şcolară (1899-900) de 4097 copiĭ.

In Tecuciŭ este un gimnaziŭ.

Istoricul judeţuluĭ. — Istoricul complect al judeţuluĭ şi oraşuluĭ Tecuciŭ, începînd din timpurile cele maĭ vechĭ şi până în zilele noastre, s'a rezumat întru cît-va de d. Papadopol-Calimach în «Scrisoarea despre Tecuciŭ», publicată în «Convorbirĭ Literare» şi bazată pe documente şi scrierĭ importante. (V. Tecuciul, oraş).

In acest judeţ aŭ fost 3 tîrgurĭ însemnate: Tecuciul, Nicoreşti şi Piscul. Acest din urmă este actualmente un sat în jud. Covurluiŭ.

Denumirea generală a judeţuluĭ vine de la oraşul Tecuciŭ, care din cauza situaţiuneĭ sale geografice a fost preferat tutulor celor-l-alte localităţĭ ca reşedinţa autorităţilor. Aicĭ s'a aşezat de timpuriŭ centrul de administraţie.

Judeţul Tecuciŭ a fost adeseorĭ teatrul luptelor Moldovenilor cu Turciĭ, cum şi a pretendenţilor la tronul Ţăreĭ.

Tecuciul a fost împărţit în timpurĭ maĭ vechĭ în patru ocoale numite: Bîrladul, Berheciul, Polocinul şi Zeletinul. Aceste ocoale aŭ luat în urmă numele de plăşĭ, schimbîndu-se numaĭ denumirea de Polocinul în Nicoreşti. In anul 1892 s'a împărţit în cincĭ plăşĭ: Bîrladul, Berheciul, Nicoreşti, Stănişeşti şi Zeletinul. In anul 1895 s'a unit, formînd numaĭ 3 plăşĭ.

Acest judeţ a fost leagănul maĭ multor bărbaţĭ însemnaţĭ, din care amintim pe poetul şi Marele Logofăt al Moldoveĭ Costache Conache, născut în satul Ţigăneşti.

Tecuciul, *oraş,* capitala judeţuluĭ Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, aşezat pe loc şes, în valea Bîrladuluĭ, pe ambele malurĭ ale acestuĭ rîŭ şi ale pîrîuluĭ Tecucelul.

Bîrladul udă partea de E. a oraşuluĭ, în direcţie de la N. la S. şi Tecucelul partea de V. şi S., unde se uneşte cu Bîrladul.

Teritoriul oraşuluĭ se învecineşte: la N. cu comunele Ţigăneşti şi Nicoreşti; la E., cu com.

Matca; la S., cu com. Barcea şi la V., cu com. Cozmeşti.

Oraşul se împarte în 3 culori sau comisii: Albastră, Galbenă şi Roşie.

De culoarea roşie ţine şi fosta com. rur. Tecuciul-Nou, aşezată la marginea de N. a oraşului, de ambele părţi ale căiei naţionale Tecuciu-Bîrlad, situată între malul drept al Bîrladului şi calea ferată Tecuciu-Bîrlad, comună înfiinţată conform legei de la 1879, pe moşia Spitalului-Odaia (vezi Odaia, moşie), şi care la 1881 a fost alipită la oraşul Tecuciu, sub numele de suburbia Tecuciul-Nou.

In oraş sunt două grădini publice: una în centrul oraşului pe strada Carol I şi cea-l-altă la marginea de N., tot pe strada Carol I; la partea de V. a acestei grădini se află cimitirul cu o capelă frumoasă, care are patronul Sf. Ilie.

Două pieţe: una în centrul oraşului, bine pavată, avînd în mijloc un frumos turn de observaţie; cea-l-altă, unde se află şi pescăria, este aşezată pe strada Ştefan-cel-Mare.

Cele mai însemnate clădiri publice sunt: Primăria, Teatrul, Tribunalul, Gimnaziul real, Spitalul, întreţinut de judeţ.

Populaţiunea oraşului este de 13405 suflete (1899).

Teritoriul com. oraşului Tecuciu este de 12600 hect., din care proprietatea d-nei Ecaterina Sturdza (moşia Cernicari) 5000 hect., proprietatea comunei 1072 hect., raza oraşului 600 hect. şi moşia statului Odaia 1430 hect.

Budgetul oraşului în 1896—97 a fost acesta: budgetul ordinar: lei 320961,50; budgetul spitalului, 27085,56 lei; budgetul drumurilor, 44926,67 lei.

Cultul, Instrucţiunea şi *Justiţia.* In oraş sunt 9 biserici şi anume:

Sf. Gheorghe, catedrală, construită la 1813 de orăşeni.

Sf. Nicolae, foarte vechie şi refăcută la 1825.

S-ţii Voivozi-Vechi, zidită la 1838 de spătarul Vidra.

S-ţii Voivozi-Noi, zidită la 1856 de Grigore Istrate, Dimitrie Vrabie şi cu ajutorul orăşenilor.

Maica Precista, foarte vechie, însă refăcută la 1828.

Sf. Ioan, zidită de Tudoran Cincu, la 1858.

Sf. Dumitru, construită în 1855 de Miron şi cu ajutorul poporanilor.

S-ţii Apostoli, construită la 1866 de Mihalcea Costea.

Sf. Ilie, construită la 1882 de primărie, cu banii lăsaţi de defunctul Teodor Săndulescu.

La toate aceste biserici sunt 15 preoţi şi 17 cîntăreţi.

In 1891, din iniţiativa şi stăruinţa Protoiereului I. Andreescu, s'a înfiinţat o şcoală de cîntăreţi.

Are: un gimnaziu, înfiinţat la 1878; 3 şcoli primare de băeţi şi 3 de fete şi o şcoală mixtă rurală în suburbia Cernicari.

Are 1 tribunal şi o judecătorie de ocol.

Comunicaţiunile. Tecuciul este pus în legătură cu oraşele şi judeţele vecine prin calea ferată Iaşi-Vasluiu-Galaţi şi Tecuciu-Mărăşeşti şi prin şosele.

Şosele sunt în număr de 6: Şoseaua naţională Tecuciu-Galaţi, spre S.; Tecuciu-Bîrlad, spre N.-V. şi Tecuciu-Mărăşeşti, spre V.; şi 3 şosele judeţene: Tecuciu-Puţeni spre E spre jud. Covurluiu; Tecuciu-Furceni, spre V., peste Siret, la Focşani; Tecuciu-Podul-Turcului.

Istoricul. D-l Papadopol-Calimach, membru al Academiei Romîne, ne dă o interesantă descriere istorică a judeţului şi oraşului Tecuciu.

Tecuciu, oraş foarte vechiu, pomenit în documente vechi, de 760 ani. Numele acesta îl poartă şi alte localităţi din Valachia şi Bucovina; aşa în Bucovina este satul Tecuciu (Hurmuzachi, documente, tom. VII, pag. 498), în Valahia, satul Tecuciu şi apa Tecuciu în Teleorman. Acest nume, după toată probabilitatea, pare a se fi dat de la oraşul Tecuciu, o tradiţie vechie din timpul năvălirei Tătarilor zicînd că Romînii din Moldova şi Vrancea s'au adăpostit în Valachia, mai cu seamă peste Olt şi de acolo, în unire cu toţii, au năvălit asupra Tătarilor (Aricescu, «Istoria Cîmpu-Lungului», tom. II, p. 85).

Acest oraş, în timpurile vechi, se afla tot pe locul unde este aşezat astăzi; cronicarul Grigorie Ureche scrie că, la 1475, cînd Ştefan-cel-Mare a alungat pe Turci după bătălia de la Podul-Inalt, Tecuciul era aşezat spre Ionăşeşti, deasupra Siretului.

Pentru prima oară se pomeneşte de Tecuciu la 1134, Maiu în 20, într'un hrisov al Domnului Bîrladului de pe acele timpuri, Iancu Rotislavovici, care avea pe atunci dominaţiune asupra Moldovei-de-Jos cu oraşele: Bîrlad, Tecuciu şi Galaţi, hrisov ce îl dădu negustorilor din Mesemvria, şi unde se spune că le acordă să nu plătească vamă, la intrarea mărfurilor lor în oraşul Galaţi, ci numai la Bîrlad, Tecuciu şi cele-l'alte oraşe ale Domniei sale.

Acest document cunoscut sub numele de Diploma Bîrlădeană, s'a găsit în Rusia între cărţile Domnului Moldovei, Dimitrie Cantemir. Aşa dar la 1134 Tecuciul exista şi avea importanţă de tîrg cu scaun de vamă.

In timpurile vechĭ, fiind aproape de hotarul Moldoveĭ spre Valahia, se numea oraş de margine; ast-fel 'l numeşte şi Joppecourt, ostaş nobil din Lotaringia, care a luat parte la luptele dintre fiĭ luĭ Simeon şi aĭ luĭ Irimia Movilă (1608—1617), pe lîngă principiĭ polonĭ, protectoriĭ familieĭ Movileştĭ, şi care a scris, după şederea şi luptele sale în Moldova, memoriile sale sub titlul: «Histoire sommaire des choses plus mémorables advenues aux derniers troubles de Moldavie», şi le-a tipărit, la 1620, la Paris. Joppecourt numeşte Tecuciul oraş de margine destul de bun: «Ticouche est une ville frontière assez bonne».

Letopiseţul vechiŭ moldovenesc, scris de călugăriĭ de la mănăstirea Putna, pe la 1466, de pe care avem numaĭ o foarte mică prescurtare, scrisă în limba polonă la Iaşi, la 1566, Octombre 28 şi păstrată de renumitul istoric polon Adam Naruszewiez, vorbeşte despre ţinutul Tecuciŭ «powiat Tekuczowschi».

In jud. Tecuciŭ, găsim pomenindu-se multe nume de ale vecheĭ aristrocraţiĭ moldoveneştĭ: pe Nicoară, mare vornic al Ţăreĭ-de-Jos, în Nicoreşti; familia acestuĭ boier al Ţăreĭ o găsim în fastele Moldoveĭ pe la 1570, 1574, 1615 şi 1624; pe Condrea Bucium, mare vornic al Ţăreĭ-de-Jos (1460, 1582 şi 1588) în Buciumenĭ; pe Şendrea, viteazul hatman şi cumnat al luĭ Ştefan-cel-Mare, în Şendreşti; pe Huru, mare vornic al Ţăreĭ-de-Jos şi viteaz vestit (1535) sub Petre Rareş Voevod, în Hurueşti; pe Dămăcuşa (1429, 1431, 1432, 1456 şi 1460) în Dămăcuşa; pe Grozav, hatman vestit şi viteaz sub Ştefan-cel-Mare, în Grozăveşti; pe Berheciŭ, logofăt mare în zilele luĭ Ioan-Vodă cel cumplit la 1576, în Berheciŭ; pe Nicoriţa, vornic de gloată 1615, în mănăstirea Nicoriţa, care la 1620 cumpără o casă în Iaşi, în uliţa Ungurească, de la logofătul Vitolt, fiind Şoltuz în Iaşi şi iscălind zapisul de cumpărătură Glegorcea Lapte-Acru cu 12 pîrgarĭ; pe Margoş Toflea, căpitan de Tecuciŭ (1597), în moşia Toflea, astă-zĭ proprietatea familieĭ Crăescu.

Aceştĭ boerĭ aĭ Moldoveĭ aŭ lăsat numele lor citatelor localităţĭ, care le aŭ fost dăruite de Domniĭ Ţăreĭ pentru vitejia şi slujba lor.

Nu departe de Tecuciŭ, spre Nicoreşti, a fost satul Bucureşti. Această localitate păstrează pomenirea vecheĭ familiĭ Bucur, pe care o găsim în analele Moldoveĭ.

Pe la 1820, găsim încă pe un Vasile Bucur, vornic de poartă, pogorîtor din această familie şi unul din poeţiĭ Moldoveĭ de pe atuncĭ.

In marginea de sus a Tecuciuluĭ, este moşia Odaia.

In vechile documente de prin zilele urgieĭ turceştĭ, ea se numeşte Odae-de-beilic. Pe acele vremĭ de jale şi de asuprire, Ieniceriĭ aveaŭ etape, adică staţiunĭ prin maĭ multe locurĭ ale Ţăreĭ, care se numeaŭ «Odăile ieniecereştĭ»; era dar şi aci o odae de beilic, precum era beilicul la Iaşi şi în alte locurĭ ale Ţăreĭ.

Tîrgul Tecuciŭ, la E., merge până în apa Bîrladuluĭ, care curge de la N. spre S. şi se varsă în Siret lîngă satul Şerbăneşti. La V. de tîrg curge apa Tecuciul (Tecucel), care se varsă în Bîrlad, la marginea din jos a tîrguluĭ, formînd aci un unghiŭ, în lăuntrul căruia se află tîrgul.

In timpurile vechĭ se afla, tot ca şi acum, pe Bîrlad, după cum dovedeşte o hartă tipărită la Viena, în 1541, de George Reichersdorf, ambasadorul Ungarieĭ de la Curtea luĭ Petru Rareş.

La 1434, cînd fiĭ luĭ Alexandru-cel-Bun, Ilie şi Ştefănică, aŭ împărţit Ţara între eĭ, se pomeneşte în împărţeala lor şi de Tecuciŭ.

La 3 Iulie 1460, Ştefan-cel-Mare acordă din Suceava un aşezămînt negustorilor din Lemberg, cu oare-care privilegiĭ, în care aşezămînt pomeneşte de oraşele: Roman, Bacăŭ, Putna, Vasluiŭ şi Tecuciŭ ca să plătească cîte doĭ galbenĭ de casă.

La 1475, Ştefan-cel-Mare, cînd a alungat pe Turcĭ după bătălia de la Podul-Inalt şi i-a gonit până la Ionăşeşti, înecîndu-ĭ în locul numit şi astă-zĭ Vadul-Turcilor, s'a oprit la movila cea mare a Tecuciuluĭ, care este în partea de V. a oraşuluĭ şi unde s'a odihnit treĭ zile. («Letopiseţe», Tom. I, pag. 126).

La 1564, Alexandru Lăpuşneanu venind pentru a doua oară Domn, cu o armată de 7000 de spahiĭ şi 3000 oaste de strînsură, ajungînd la coastele Tecuciuluĭ, unde poposiră la Dumbrava Drăgăneşti, în partea de S.-E. a oraşuluĭ, pe malul Corozeluluĭ, între satul Matca la V. şi Drăgăneşti la S.-V., i-aŭ eşit înainte boeriĭ luĭ Tomşa-Vodă: Vornicul Moţoc, Postelnicul Veveriţă, Spătarul Spancioc şi Vistierul Stroicĭ, şi închinîndu-se luĭ Lăpuşneanu fără a-ĭ săruta poala după cum era obiceiul, Lăpuşneanu le zise:

«Bine aţĭ venit boerĭ» iar eĭ îĭ răspunse: «Să fiĭ sănătos Măria Ta». Alexandru adaose: «Am auzit de bîntuelile Ţăreĭ şi am venit să o mîntuĭ». Moţoc zise: «Să nu bănueştĭ Măria Ta! Ţara este liniştită şi pentru aceia ne-a trimis pe noĭ

să-ţĭ spunem că norodul nu Te vrea, nicĭ Te iubeşte şi Măria Ta să te întorcĭ înapoĭ». «Dacă nu Mă voiţĭ voĭ, Eŭ vă vreaŭ», zise Lăpuşneanu, şi ridicîndu-se cu oastea a mers la Iaşi; iar Ştefan Tomşa cu Moţoc, Spancioc şi Veveriţă aŭ fugit în Polonia, unde Regele le-a tăiat capul la toţĭ.

La 1587, Petru Vodă Şchiopul, domnind pentru a doua oară în Moldova, în ziua de 20 Iunie a făcut nuntă aicĭ în Tecuciŭ, nepotuluĭ săŭ Vlad, feciorul luĭ Miloş, fratele săŭ, care a luat în căsătorie pe fiica luĭ Mircea, fost Domn al Valahieĭ, la care nuntă a poftit şi pe Mihnea-Vodă, Domnul Valahieĭ, unchiul săŭ.

Nunta a fost însoţită de multe petrecerĭ şi veseliĭ, la care aŭ luat parte mulţĭ Domnĭ de prin prejur.

Intre aniĭ 1608 şi 1617, fiind multe lupte pentru Domnia Moldavieĭ, între urmaşiĭ Movileştilor, care eraŭ ajutaţĭ de cumnaţiĭ lor din Polonia şi fiind-că Ştefan Tomşa cel rînduit de Turcĭ, venea să ocupe scaunul cu ajutorul a 4000 de Muntenĭ trimişĭ de Mihnea Domnul Valahieĭ, Alexandru, fiul luĭ Eremia Movilă, trimite pe principele Corechy, cu 600 călăreţĭ Polonĭ şi Cazacĭ ca să aştepte pe Tomşa la Tecuciŭ, care este un prea bun oraş de margine, iar Alexandru rămîne în Iaşi cu un cumnat al săŭ, principele Visinovschi.

Corechy aşteaptă lîngă Tecuciŭ, unde, primind veste îmbucurătoare că Alexandru a bătut pe Orheeni, ce ţineaŭ cu Tomşa, în marginea de V. a Tecuciuluĭ, pe cîmpia ce se mărgineşte cu Siretul (Furceni), se întoarse seara în Tecuciŭ, ca să se odihnească; dar fiind-că nu putuse să facă pace, împarte armata sa, iar el trece prin Tecuciŭ, Bîrlad, Roman, Vasluiŭ şi se întoarse la Iaşi. (A. P. Laurian, «Tesaur de monumente istorice», p. 264—266).

La 1624, a fost din noŭ nuntă în Tecuciŭ: Mihnea-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, căsători pe fiul săŭ, Alexandru, Domnul Munteniei, cu fata unuĭ om bogat din Ţarigrad, Scarlat Telembaşa Beicliceiul şi la această nuntă, unde amîndoĭ Domnĭ aŭ luat parte cu toţĭ boeriĭ lor, veselia a ţinut 10 zile; boeriĭ Moldoveĭ şedeaŭ la masă în dreapta lor, iar ceĭ din Muntenia şedeaŭ în stînga.

Mobile trebuincioase la această masă, s'aŭ lucrat la Movileni (Movileni, com., pl. Bîrlad, jud. Tecuciŭ).

La această veselie veniră solĭ din partea Transilvanieĭ, Ungarieĭ şi Polonieĭ, cu darurĭ bogate (Miron Costin, «Letopiseţele Moldoveĭ», Tom. I, p. 258).

Intre aniĭ 1650 şi 1660, Arhidiaconul Paul de Alepo, întovărăşind pe Macarie, patriarhul Antiohieĭ, în călătoriile sale prin Moldova şi Valahia şi descriind acele călătoriĭ, vorbeşte despre Tecuciŭ, care este un tîrg aşezat pe un rîŭ mare (Bîrladul).

Zice că Tecuciul era un tîrg întins şi avea treĭ bisericĭ cu clopotniţe la poartă şi că Pîrcălabul de Tecuciŭ întîmpină pe Patriarh, aducîndu-ĭ trăsură şi caĭ domneştĭ de la Vasile-Lupu-Vodă, dîndu-ĭ şi un boer să-l întovărăşească şi că de acolo plecînd cu toată suita sa înainte, seara foarte tîrziŭ a ajuns la un alt tîrg numit Bîrlad. («Arhiva Istorieĭ Romînilor», tom. III-lea, p. 60—73).

Cele treĭ bisericĭ eraŭ:

Precista, care este şi astăzĭ la partea de N. a oraşuluĭ; Sf. Ilie, pe malul Bîrladuluĭ, arsă la 1858, cînd a ars o mare parte din Tecuciŭ şi Sf. Nicolae, în mijlocul oraşuluĭ, pe malul drept al Bîrladuluĭ.

La 1711, în urma învingeriĭ la Prut, vizirul Achmet Baltagi, dînd voe Tătarilor şi Turcilor să prade Ţara, cea maĭ mare parte a Moldoveĭ-d.-j. a fost pustiită şi dată pradă foculuĭ; iar locuitoriĭ, parte aŭ fost ucişĭ, parte luaţĭ robĭ la Tătarĭ, iar parte aŭ fugit încotro aŭ apucat.

Intre oraşele pustiite a fost şi Tecuciul, iar locuitoriĭ cîţĭ aŭ maĭ rămas s'aŭ retras la Nicoreşti, maĭ aproape de munţĭ şi codri.

Ocîrmuirea ţinutuluĭ se retrăsese atuncĭ la Nicoreşti.

De pe atuncĭ, multe familiĭ s'aŭ mutat la Nicoreşti şi aŭ rămas până astăzĭ.

Pe la 1769, Tecuciul era pustiit din cauza acelor devastărĭ.

In acel an mitropolitul şi boeriĭ Moldoveĭ, după ordinul împărăteseĭ Ecaterina, făcînd un raport către generalul rus Elen, şi vorbind în el despre starea Ţăreĭ, pomeneşte şi despre Tecuciŭ, zicînd că: «In acest ţinut a fost tîrg maĭ înainte, numindu-se tîrgul Tecuciuluĭ, dar s'a pustiit ne rămînînd nicĭ o casă». Iscăliţĭ: Manolachie Bogdan vel ispravnic, Iordachi Iamandi vel paharnic.

Pe la 1785, Tecuciul era făcut la loc; comitele Hauterive, gentilom de ambasadă pe lîngă ambasadorul Francieĭ din Constantinopole, venind în acel an în Moldova, în calitate de secretar francez al Domnuluĭ Moldoveĭ, Alexandru Mavrocordat, şi descriind această călătorie, zice că, ajungînd cu suita domnească la Tecuciŭ, ispravnicul de Tecuciŭ era un boer mare, maĭ mare de cît

cel de Focşani, că în ţinutul Tecuciuluĭ sînt 3 tîrgurĭ ce vin unul după altul, cuprinzînd o vale frumoasă, bine cultivată şi udată de rîurĭ, că ispravnicul de Tecuciŭ era un om foarte serios şi cu nepăsare de străinĭ, şi că avea o barbă aşa de frumoasă, cum n'a maĭ văzut în viaţa sa.

Cele treĭ tîrgurĭ eraŭ: Nicoreşti, Tecuciŭ şi Piscul (acum cătunul Piscul este în jud. Covurluiŭ).

Puterea armată a Tecuciuluĭ era aşezată sub conducerea unuĭ vel căpitan.

Oraşul Tecuciŭ, cu moşia înconjurătoare, a fost în vechime proprietate domnească, ca toate tîrgurile în vremile vechĭ, dar maĭ pe urmă a trecut la maĭ multe familiĭ de boerĭ, dăruit fiindu-le pămîntul de deosebiţĭ Domnĭ, pănă la 1839, cînd s'a rescumpărat şi a devenit obştea proprietară.

Printr'un hrisov de la Domnul Constantin Mihaĭ Cehan Racoviţă din 20 Maiŭ 7261 (1753), Domnul milueşte pe Nicolae Crisoverghi, pentru slujbele cu dreptate şi cu credinţă făcute Domnuluĭ şi Ţăreĭ, cu 600 stînjeuĭ moşie din fruntea loculuĭ, din teritoriul domnesc a tîrguluĭ Tecuciŭ, ce a rămas ne dat danie la alţĭ Domnĭ, numind hotarnicĭ pentru alegerea loculuĭ pe boeriĭ: Tănase Meleghe, vornic de poartă, şi Nicolae, vel căpitan de Tecuciŭ.

O carte a Divanuluĭ Moldoveĭ din 1774, lămureşte că acea parte se afla în acel an proprietatea dumnealuĭ Ioan Cazu vel logofăt de Ţara-de Sus, zestre a jupîneseĭ sale Anastasie Costache, ce ea a avut'o de la cel întiiŭ boer al d-sale, spătar Manolache Crisoverghi.

Un alt hrisov, de la Mihail Cehan Racoviţă, din 1757, dărueşte mănăstireĭ Proorocululĭ Samoil din Focşani, 2540 stînjenĭ lungime şi 670 stînjenĭ lăţime din moşia tîrguluĭ, drept din malul Bîrladuluĭ şi alăturea de moşia luĭ Crisoverghi.

Mănăstirea Prooroculuĭ Samoil era zidită de sus numitul Domn.

Un hrisov de la Scarlat Ghica Voevod, din 23 Maiŭ 1758, altul din 28 Februarie 1759, întăresc dania făcută de Mihail Racoviţă, mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil.

Din o anafora a Divanuluĭ din 1798, către Domnul Moldoveĭ, Alexandru I. Calimah, în urma unor judecăţĭ urmate între Nicolae Roseti, Ştefan Catargiŭ, Elena Costandache şi mănăstirea Prooroculuĭ Samoil, se constată că toate aceste familiĭ aveaŭ fie-care cîte o porţiune de pămînt pe teritoriul moşieĭ tîrguluĭ, dăruită de diferiţĭ Domnĭ.

Din o jalbă, cu data de 5 Septembrie 1815, se constată că în acel timp maĭ eraŭ stăpînĭ asupra moşieĭ tîrguluĭ, familiile Costache, Ghenea şi mănăstirea Răchitoasa.

La 1735, Martie 15, o carte de schimb întărită de Divanul apelativ al Ţăreĭ-de-Jos, arată că vornicul N. Costache, a schimbat cu logofătul Costache Conachi, dînd luĭ partea de loc ce avea în trupul Tecuciuluĭ, pe ambele părţĭ ale Bîrladuluĭ, şi părţile de moşie Cosmeşti, Onceşti şi Joseni, de pe apa Siretuluĭ, şi luînd în schimb de la Conachi moşia Mîrzeşti.

Partea din trupul Tecuciuluĭ a Costandăchioaeĭ era venită de la familia Ghenea, care primise această parte de pămînt din trupul moşieĭ tîrguluĭ, danie tot de la Mihail Cehan Racoviţă, în anul 1708.

La 1838, tîrgoveţiĭ aŭ răscumpărat tîrgul cu moşia înconjurătoare, şi fiind-că nu puteaŭ cumpăra cu banĭ partea mănăstireĭ Proorocul Samoil, ci numaĭ în schimb cumpără de la logofătul Conache, atît partea din tîrg, cît şi moşiile Cosmeşti, Onceni şi Poeni, opresc pe seama lor din ceia ce aŭ cumpărat de la Conache, analog şi moşia înconjurătoare; iar moşiile le schimbă cu Proorocul Samoil, adică Prorocul Samoil primeşte moşiile, lăsînd oamenilor partea ce el o avea în Tecuciŭ.

Acest schimb făcut prin mijlocirea mareluĭ logofăt Conache, ce era şi membru în comitetul central al spitalurilor, dimpreună cu mitropolitul Veniamin Costache, s'a confirmat de comitet şi întărit de divanul apelativ al Ţărilor-de-jos, sub No. 792 din 1837, Februarie 26, şi la 1839, spătarul C. Vidra, epitropul obşteĭ, a obţinut hrisovul domnesc No. 84 din 14 Iunie, care a întărit schimbul făcut între obştia tîrguluĭ Tecuciŭ şi epitropia Sf. Spiridon, mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil din Focşani.

La 22 Noembrie 1841, postelnicul Iancu Costandache, care avea şi el o parte din moşia tîrguluĭ Tecuciŭ, vinde obştieĭ tîrguluĭ partea sa de 150 stînjenĭ curmezişul, începînd măsurarea din partea moşieĭ luĭ Crisoverghi. (Actul No. 364 din 1841).

Aşa dar tîrgul şi moşia înconjurătoare Tecuciuluĭ, a fost odinioară proprietate domnească, apoĭ a familieĭ Crisoverghi, a mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil, a familiilor Roset, Costandache, Vasile şi Costache Conache. — La 1834 şi 1841, orăşeniĭ, prin rescumpărărĭ şi schimburĭ, aŭ ră-

mas stăpînĭ pe raza orașuluĭ și pe moșia înconjurătoare.

Tecuciul, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești, com. Tecuciul, pe liniile Tecuciŭ-Bîrlad, pusă în circulație la 13 Sept. 1872 și Mărășești-Tecuciŭ-Galați. Se află între stațiile Cosmești (7,4 kil.) și Berheciul (15,9 kil.) pe linia 1-a și Cosmești și Barcea (8 kil.) pe a 2-a. Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 35m,93.

Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 440080 leĭ, 88 banĭ.

Tecuciul, *moșie*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, proprietatea fraților I. și Dr. N. Calenderu. Se întinde pănă pe Cîmpia-Burdeĭ, de o parte, iar de alta pănă în hotarele moșiilor Dobrotești, Tufeni, Miroși și Balaciul, cu care se învecinește. Moșia are o întindere de maĭ bine de 3000 hect.

Tecuciul, *pîrîŭ*. Izvorește de pe teritoriul com. Martalogi din jud. Argeș, în apropiere de hotarul judetuluĭ Teleorman și după ce străbate Cîmpia-Burdeĭ, în jud. Teleorman, servind de hotar între diferite moșiĭ, trece prin comunele Tecuciŭ Calenderu, Dobrotești, Merișani și se varsă în Vedea, la punctul numit Gura-Ceretuluĭ, aproape de cătunul Știrbeți. In cursul săŭ și spre gura sa primește pîrîiașele Tecucelul și Merișul.

Tecucіuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Teleorman. Străbate toată plasa Teleormanuluĭ, de la hotarul despre N. cu județul Argeș, pe Cîmpia-Burdeĭ, și urmează cursul pîrîuluĭ cu acelașĭ nume. La punctul Băliganul, pe teritoriul comuneĭ Tufeni, se împreună cu numeroasele vălcelușe care străbat Cîmpia-Burdeĭ, începînd dintre comunele Strîmbeni și Urlueni, pănă la punctul Băliganul. Aci valea începe a se lărgi, malurile eĭ sunt maĭ ridicate, iar pîrîul dobîndește un volum maĭ mare de apă.

Tecuciul-Calenderu, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, situată între ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Tecuciŭ. Vatra satuluĭ este așezată atît pe deal cît și în vale. Are un cătun, Cățelești, situat la 5 kil., pe partea dreaptă a văiĭ Burdea.

Se învecinește la E. cu com. Balaciul, de care este despărțită prin vălcelele Bălăceluluĭ și Țiganuluĭ; la V. și la N.-V., cu teritoriul com. Dobrotești și Tufeni; iar în partea despre S., cu o altă vălcea, a Capreĭ, care o desparte de com. Dobrotești. La N. se limitează cu teritoriul com. Tufeni și Miroși.

Pîrîul Tecuciul curge prin interiorul comuneĭ.

Cătunul de reședință este situat la 73 kil. de Turnu-Măgurele, 61 kil. de Alexandria, 29 kil. de Roșiori și 18 kil. de gara Stolnici.

Are o suprafață de 4500 hect., cu o populație de 1630 suflete; o școală mixtă; 2 bisericĭ, una zidită de Lazăr Calenderu, deservită de doĭ preoțĭ și doĭ cîntărețĭ, așezată pe partea stîngă a pîrîuluĭ Tecuciul și avînd aspectul uneĭ mănăstirĭ, înconjurată fiind din toate părțile de ziduri, iar cea-l'altă în partea opusă a satuluĭ, pe deal, deservită de un preot și doĭ cîntărețĭ; 6 cîrciumĭ, dintre care un han mare al proprietățiĭ, unde se desfac mărfurĭ de manufactură și coloniale; 1 spital rural.

Vite: 1139 vite marĭ cornute, 238 caĭ, 3092 oĭ și 313 porcĭ.

Aci se țin treĭ bîlciurĭ pe an: la Dumineca Tomeĭ, la Dumineca Mare și la Pantelimon (27 Iulie).

Căĭ de comunicațiune are: șoseaua vecinală, care duce la N. spre com. Tufeni și de acolo la gara Stolnici, iar la S.-E. ĭese în șoseaua județeană Roșiori-Strîmbeni, la com. Balaciul; alte două ramurĭ de șosea vecinală, care duc la com. Stoborăști și la comuna Dobrotești. Pe cînd exista vechiul drum al Craioveĭ, aci era releŭ poștal.

Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 7095, iar cheltuelile, de leĭ 7029.

In partea despre S. a satuluĭ sunt cîte-va măgurĭ; într'una din acestea s'aŭ găsit niște resturĭ de ceramică, din epoca preromană, și unelte casnice de oare-care importanță archeologică.

Tecuciul este sat foarte vechiŭ. Îl găsim trecut în toate listele de sate întocmite în secolul 18-lea, la începutul secoluluĭ 19, precum și în Istoria luĭ Fotino; tot-d'auna a fost sat mare și populat.

Cătunul Cățelești a fost de asemenea sat mare, de oare-ce amîndouă sate le vedem figurînd printre cele maĭ însemnate ale vechiĭ plășĭ a Mijloculuĭ. Încetul cu încetul cătunul Cățelești s'a despopulat.

Tecuciul-Noŭ, *suburbie a orașuluĭ* Tecuciŭ, jud. Tecuciŭ, în partea de N., inființată pe moșia Odaia, sub numele de Satul-Noŭ. S'a numit Tecuciul-Noŭ, alipindu-se la orașul Tecuciŭ.

Tega, *cătun* al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ și 32 case; are subdivizia Spătărești.

Tega (Prăvățești), *cătun* al com.

Ruşiavăţul, jud. Buzăŭ, cu 380 locuitorĭ şi 87 case. Are subdivizia Valea-Cîrnuluĭ.

Tega, *serie de munţĭ*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Teghiĭ, între munţiĭ Podul-Caluluĭ şi Păltinişul. Aci pasc anual până la 2600 oĭ şi 120 vacĭ.

Are o căşerie, al căreia produs se vinde în comerciŭ sub mele de Penteleŭ.

Teghiĭ (Gura-), *com. rur.*, în jud. şi plaiul Buzăŭ, pe malul drept al rîuluĭ Bîsca-Rozileĭ, la 88 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Argăsăleşti, Gura-Păltinişuluĭ, Gura-Teghiĭ, Furtuneşti, Ivăneşti, Lunca-Pîrciuluĭ, Lunca-Vaşculuĭ, Nemertea, Pietriceni, Piatra-Cornuluĭ, Păltinişul-d.-s., Roşcoiul şi Tega, cu o populaţie de 1650 locuitorĭ.

Are o şcoală în căt. Lunca-Pîrciuluĭ; 2 bisericĭ, în cătunele Gura-Teghiĭ şi Piatra-Corbuluĭ, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser, catedrala fiind cea cu hramul Sf. Nicolae; 5 cîrciumĭ.

Vite: 358 boĭ, 207 vacĭ, 62 viţeĭ, 3 bivolĭ, 9 caĭ, 27 ĭepe, 11 mînjĭ, 580 oĭ, 130 capre şi 350 porcĭ.

Meseriaşĭ sunt: 6 lemnarĭ, 2 rotarĭ, 3 fierarĭ şi 3 cojocarĭ, pe lîngă care se poate adăoga o mare parte din locuitorĭ, ocupaţĭ cu tăierea trunchiurilor în herăstraie şi lucrarea obiectelor de brad.

Are o suprafaţă de 10040 hect.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Tega şi Bîsca-Rozileĭ, ale cetelor de moşnenĭ: Păltinişenĭ, Furtuneştĭ, Roşcoiul, Pietricenĭ, Nemertenĭ, Teganĭ, ale ceteĭ străine Sibiciĭ.

Terenul com. e accidentat, coprinzînd parte din munţiĭ ceĭ maĭ marĭ şi ceĭ maĭ frumoşĭ aĭ jud., între care Podul-Grecilor. E avut în substanţe minerale şi maĭ cu seamă în fier, lignită, sorginţĭ sulfuroase, etc. Fîneţele şi izlazele aŭ o deosebită reputaţie. Animalele sălbatice: ursul, lupul, vulpea, căprioara, şi chiar cerbul, se întîlnesc adesea. Găinĭ şi cocoşĭ sălbaticĭ sunt mulţĭ în jurul pichetuluĭ Cocianul; iar păstrăviĭ se pescuesc aci maĭ mult ca în orĭ-ce altă com. Locuitoriĭ se ocupă cu lucrarea braduluĭ pentru facerea scîndurilor, putinelor, doniţelor, şindrileĭ, etc. Aŭ 2 morĭ de apă, 6 făcae, 2 piue, 7 herăstrae, apoĭ căşeria Tega şi 2 stîne. Se lucrează de asemenea aci ţesăturĭ de lînă, precum: plocate, săricĭ, dimiĭ, zeghĭ, etc. Comerciul constă în desfacerea acestor producţiunĭ.

Are 3 tîrgurĭ: 29 Iunie, 8 Septembrie şi Dumineca Mare.

Comuna e vechie şi consta în secolul al XVIII-lea numaĭ din satul Gura-Teghiĭ. Cele-l'alte cătune sunt formate în mare parte între aniĭ 1830 şi 1840.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Nehoiaşul-Gura-Teghiĭ, care se întrerupe adesea, atît din viitura Bîşceĭ cît şi din fugirea malurilor, maĭ cu seamă la Veneţişul şi Rupturi, care o astupă. La aceasta se poate adăoga romanticul drum al Penteleuluĭ.

Teghiĭ (Gura-), *cătun*, al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 220 locuitorĭ şi 27 case.

Tehărăul, *movilă*, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul, pe malul stîng al rîuluĭ Buzăŭ, în apropiere de frontieră; baza sa pare a fi o masă de lavă; mijlocul e acoperit de pădure, iar vîrful, de păşunĭ renumite, unde pot paşte anual 2000 oĭ.

Tehomirul, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 57 kil. de oraşul Turnul-Severin. E situată pe vale şi e formată din satul cu acelaşĭ nume, avînd o populaţie de 400 locuitorĭ; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ, 14 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 30 stupĭ; 200 vite marĭ cornute; 7 caĭ, 160 oĭ şi 300 rîmătorĭ.

Are o şosea comunală, care o leagă cu comunele rurale Cosmăneşti şi Miculeşti.

Budgetul com. e la veniturĭ de 654 leĭ, iar la chelt., de 534 leĭ.

Tehuleşti, *moşie* şi *pădure*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, proprietatea statuluĭ; arendată, cu moşia Andonia, cu 2728 leĭ anual.

Teilor (Dealul-), *deal*, jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ rurale Balabancea, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Ţiganca-Taiţa. Se desface din dealul Piscul Inalt-şi-Ţuţuiat; se întinde, în formă de semicerc, spre E, avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ. Se întinde printre pîraiele Luncaviţa-Mare şi Luncaviţa-Mică. Din poalele-ĭ sudice izvoreşte pîrîul Ţiganca şi Taiţa-Mică; iar din poalele nordice, cele două Luncaviţe. Este tăiat de drumul comunal Luncaviţa-Ţiganca. Se ridică până la 304 m. Este acoperit numaĭ cu pădurĭ întinse de teĭ.

Teioasa, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-j., com. Păltinişul.

Are o populaţie de 641 suflete; o biserică, de lemn, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 pălamar şi făcută la 1823.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ aŭ 486 hect., 95 ariĭ, pămînt, iar proprietarul moşieĭ, 966 hect., 48 ariĭ cîmp, 143 hect., 22 ariĭ pădure, un iaz şi 10 pog. vie.

Moşia se hotăreşte cu rîul Prutul, cu Păltinişul şi Darabani.

Teişani, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situată pe valea Teişanilor şi pe malul drept al rîuluĭ Teleajenul, la 33 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 5 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Slănicul, Olteni şi Drajna.

Are o populaţie de 1355 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1894; 2 bisericĭ, una fondată în anul 1878, cu cheltuiala locuitorilor, şi a doua, vechie, rămasă ca cimitir. Pe clopot se vede următoare inscripţie: «1786, l'aŭ făcut Bratul şi Maria», iar pe zidurile bisericeĭ: «s'a înădit de d. Dinu Duduciŭ, soţia Maria, 1848, Noembrie 18». In adevăr, biserica fiind prea mică, la 1848 s'a înădit cu o tindă şi cu prispa din faţă. Construcţia în întregime este de bîrne. O dată maĭ nouă «1856, Iunie 20» indică o reparaţiune ce s'a maĭ făcut bisericeĭ.

Locuitoriĭ sunt parte moşnenĭ, parte clăcaşĭ. Eĭ posedă: 18 caĭ şi ĭepe, 376 boĭ, 209 vacĭ, 207 porcĭ şi 444 oĭ.

In raionul comuneĭ e o moară, pe un iaz despărţit din rîul Teleajenul.

La confluenţa Văieĭ-luĭ-Dragomir cu Teleajenul, se află urmele unor ocne, foste proprietatea locuitorilor, ce se exploataŭ prin secolul al XIV-lea şi al XV-lea, şi care aŭ fost vîndute de locuitoriĭ din Teişani luĭ Aga Mateĭ, împreună cu cele 3 trupurĭ de moşie ce aveaŭ în stăpînire, din cauza dărilor prea grele.

In raionul comuneĭ se găseşte piatră de construcţie şi marmoră slabă, de coloare verde, precum şi gips.

Sare se găseşte în mare cantitate.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

In partea de E. e udată de rîurile Teleajenul, Bughea şi Dragomirul, şi de văile: Marcu-Viteazul, Stîlpuluĭ, Muşceluluĭ, Sărătureĭ, Bîrzeĭ, Cruceĭ, Valea-Rea, Valea-Mare, etc.

E brăzdată de mulţime de dealurĭ, între carĭ: Vîrful-Petreĭ, Mare, Teiuluĭ, Gorînilor, Caluluĭ, Faţa-luĭ-Lomotă, Faţa-Curăturilor, Coama-Caluluĭ, Predealul, Rîpa-Mare, etc.

Şoseaua Teişani-Slănicul, ce se desparte din şoseaua judeţeană Ploeşti-Bratocea, trece prin Teişani şi merge la Slănic. Din aceasta se despart două ramurĭ: una ce duce la com. Olteni şi cea-l'altă la Homorîciul.

In timpul domnieĭ luĭ Radu Şerban-Basarab, la Teişani a avut loc o luptă între Stroe Buzescu şi nepotul hanuluĭ tătăresc.

Teişani, *sat*, cu 131 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Gheceşti.

Teişoara, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Teişoara, în partea de N.-V. a com. Costeşti, pl. Tîrguluĭ, jud. Botoşani, pe moşia statuluĭ Teişoara. Are o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 540 suflete; o biserică, deservită de 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Vite: 770 vite marĭ cornute, 116 caĭ, 2400 oĭ, 14 capre şi 500 porcĭ.

Teişul, *sat*, cu 16 locuitorĭ, făcînd parte din com. rur. Poiana-Laculuĭ, jud. Argeşul, plasa Piteşti.

Teişul, *cătun* al com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu 290 locuitorĭ şi 64 case.

Teişul, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, căt. com. Şotînga, situat la 3 kil. de bariera Plaiurilor saŭ a-Susenilor din Tîrgovişte. Pe cîmpiile Teişuluĭ sunt redute făcute la 1877.

Teişul, *cătun* al com. Leoteşti, jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-j., situat pe valea Genge, lîngă şoseaua şi calea ferată Craiova-Slatina, la 2 kil. spre E. de Balş.

Are o populaţie de 375 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Teişul, *fost schit*, lîngă satul cu acelaşĭ nume, com. rur. Poiana-Laculuĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, astăzĭ redus la biserică de mir.

Teiul, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, pe apa Mozacul, la 18 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 49 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Buta, Aleşi-din-Teiŭ saŭ Olăneşti, Lagărul (Ciupa), Teiul-Noŭ (Teiul-din-Deal) şi Teiul-Vechiŭ (Teiul-din-Vale).

Are o populaţie de 1624 locuitorĭ; 2 bisericĭ; o şcoală.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4323 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3923 leĭ.

Vite: 623 vite marĭ cornute, 86 caĭ, 986 oĭ şi 210 rîmătorĭ.

Teiul, *sat*, cu 26 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Galicea-Flămînda. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Teiul, *sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Cornul.

Are o populaţie de 305 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe; 2 cîrciumĭ.

Teiul, *loc izolat,* jud. Ilfov, spre N. de Bucureşti. Aci este orfelinatul numit De-la-Teiŭ, azil pentru copiĭ surdo-muţĭ şi ceĭ lipsiţĭ de mijloace. La 24 Iunie, în fie-care an, se face aci un tîrg.

Tot aci a fost palatul şi reşedinţa de vară a fostuluĭ Domn Grigorie-Vodă-Ghica. Servea de loc de preumblare Bucureştenilor pe la începutul seculuĭ trecut. O frumoasă alee de teĭ ducea de la Colentina pănă la palatul domnesc, de unde şi numele de «La Teĭ».

Teiul (La-Teĭ), *baltă,* în jud. Ilfov, formată de rîul Colentina, la N. de Bucureşti.

Teiul-Noŭ saŭ **Teiul-din-Deal,** *sat,* cu 900 suflete, făcînd parte din com. rur. Teiul, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Teiul-Vechiŭ saŭ **Teiul-din-Vale,** *sat,* cu 435 suflete, făcînd parte din com. rur. Teiul, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti. Aci este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Teiuluĭ (Fîntîna-), *loc,* la N. de satul Buciumeni, com. cu acelaşĭ nume, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, maĭ în sus de schitul Buciumeni, în mijlocul pădureĭ. Aice este obîrşia pîr. Tecucelul.

Teiul-Brazuluĭ, *localitate mlăştinoasă,* lîngă Dunăre, spre V. de Izlaz, jud. Romanaţi, acoperită adesea, din cauza miceĭ sale altitudinĭ (24 m.), de apele Dunăreĭ.

Teiuşul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Titireciul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, la 3 kil. de căt. de reşedinţă.

Are o populaţie de 553 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în timpul ocupaţiuneĭ austriace (1718—1738) şi cu următoarea inscripţiune:

† Cu vrerea tatăluĭ şi cu ajutorul fiuluĭ şi cu săvîrşirea sfîntuluĭ Duh, zidit-u-s'aŭ această sfîntă şi Dumnezeească biserică din temelie de robul luĭ Dumnezeŭ Nicolae Eromonahul, d'împreună cu ajutorul fraţilor sfinţieĭ-sale, întru cinstea şi lauda aceluĭ dintre sfinţiĭ părinteluĭ nostru Nicolae Archiepiscopul de la Mira-Lichia, făcătorul de minunĭ, şi a sfinţilor Treĭ Erarhĭ, în zilele prea Inălţatuluĭ Impărat al Romeĭ Carol, avînd archipăstor pe Prea Sfinţitul părintele Inochenţie, Episcopul Rîmniculuĭ, şi cu toate ante-podoabele ce se vor face împrejurul sfinteĭ bisericĭ.

Teiuşul, *sat,* cu 53 locuitorĭ, pl. Bistriţa-d.-j., jud. Bacăŭ, com. Răcăciuni, situat pe dreapta Siretuluĭ, maĭ sus de Răcăciuni, la 2 kil. de satul Răcăciuni (şcoală).

Teiuşul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şuica, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 530 locuitorĭ şi o biserică, zidită între aniĭ 1863—66.

Teiuşul, *cătun,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Parava, situat peste dealul de la Drăguşani, în valea pe care curge pîrîul Parava.

Are o populaţie de 402 suflete şi o biserică, cu hramul Adormirea.

Teiuşul, *deal,* care brăzdează partea de V. a com. Coteana, pl. Siul-d.-s., jud. Olt.

Se întinde la N. către V., între Valea-Dîrjovuluĭ şi vălcelele Ciocîrlia şi Coteniţa. Aproape de Ipoteşti formează Piscul-Spînzurătoareĭ. Urmînd malul Oltuluĭ către S., maĭ formează şi Piscul-Boia, pe lîngă care trece Brazda-luĭ-Novac.

Are o întindere de aproape 3 kil.

Teleasca, *cătun,* pe apa Teleormanul, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Costeşti.

Teleajenul, *plaiŭ,* jud. Prahova. Se mărgineşte la E. cu jud. Buzăŭ şi pl. Podgoria, de care se desparte printr'o linie dusă de la N., din munţiĭ Carpaţĭ, pănă în pl. Podgoria şi care trece pe la E. de com. Bătrîni, Popeşti şi Tîrleşti. De aci se îndreaptă spre S.-V., pănă la com. Scăioşi.

La N., se mărgineşte cu Transilvania, de care se desparte prin munţiĭ Carpaţĭ şi la V., cu plaiul Vărbilăul, de care se desparte printr'o linie aproape verticală, dusă din munţiĭ Carpaţĭ pănă la com. Scăioşi şi care trece pe la V. de comunele: Măneciul, Izvoarele, Homorîciurile, Teişani şi Bughiile.

Se compune dintr'o com. urb., Văleni, şi 21 comune rurale: Bătrîni, Bughiile, Cătunul, Ceraşul, Drajna-d.-j., Drajna-d.-s., Gura-Vitioareĭ, Homorîciurile, Izvoarele, Măneciul-Pămînteni, Măneciul-Ungureni, Ogretinul, Olteni, Opăriţi, Poşeşti, Predealul, Rîncezi, Scăioşi, Star-Chiojdul, Tîrleşti şi Teişani.

Reşedinţa subprefectureĭ e în com. Văleni.

Cele maĭ populate comune din plaiul Teleajenul sunt: Star-Chiojdul, Drajna-d.-j., Homorîciurile şi Poşeşti; apoĭ vin Rîncezi, Măneciul-Ungureni, Ceraşul, Opăriţi şi Bătrîni. Cele maĭ puţin populate sunt: Gura-Vitioareĭ, Ogretinul, Bughiile, Cătunul şi Drajna-d.-s.

Plaiul Teleajenul, din punctul de vedere al producţiuneĭ ca şi al înălţimeĭ soluluĭ, coprinde două regiunĭ: regiunea muntoasă şi regiunea deluroasă.

a) In regiunea muntoasă se găsesc întinse pădurĭ de brad, fag, carpen şi stejar, maĭ ales pe văĭ, pe coastele şi poalele munţilor, şi locurĭ de păşune, unde se nutresc vara cirezĭ de vite şi turme de oĭ. Lemnele scoase din pădurĭ se întrebuinţează la facerea scîndurilor de tot felul, prin tăerea în numeroasele herăstrae ce se găsesc pe rîul Crasna, pe Teleajen şi în munţiĭ Siriul, precum şi la facerea doniţelor, hîrdaelor, putinilor, şindrileĭ, etc.

Fîneţele naturale, care se găsesc maĭ ales pe Valea-Teleajenuluĭ, daŭ un fîn foarte bun pentru hrana vitelor.

b) In regiunea dealurilor, se găsesc pădurĭ întinse, maĭ ales de stejar, fag, plop, etc., din care locuitoriĭ 'şĭ prepară: doage, lemne de construcţie, care.

Prunele se cultivă în toate satele plaiuluĭ, extrăgîndu-se din ele o ţuică de cea maĭ bună calitate.

Dintre minerale, în plaiul Teleajenul găsim: sare în mare cantitate; păcură, cărbunĭ de pămînt; argilă, din care se fac oale, străchinĭ, etc.; un fel de argilă albă, din care s'ar putea face diferite obiecte de faianţă; pietriş pentru aşternutul drumurilor; piatră de var, din care se face cel maĭ bun var alb; piatră de construcţiune de gips; pucioasă multă şi fier prin munţĭ. Pe lîngă acestea se maĭ găsesc numeroase izvoare de ape minerale, precum: izvoare de apă sărată, în toate localităţile unde se află sare; izvoare de apă amestecată cu pucioasă, izvoare amestecate cu rugine de fier, la mănăstirea Susana şi pe rîul Teleajenul.

Dintre animalele domestice sunt: caĭ, boĭ, oĭ, vacĭ, bivolĭ, asinĭ, catîrĭ, rîmătorĭ, capre, etc.

Prin pădurĭ asemenea sunt felul de animale sălbatice, precum: urşĭ, lupĭ, porcĭ mistreţĭ, cerbĭ, căprioare, iepurĭ, vulpĭ, etc.

Se cultivă viea pe o întindere de 119 hect.

Rîurĭ însemnate sunt Teleajenul şi Drajna.

Plaiul Teleajen s'a împărţit în 22 parohiĭ, avînd şi 12 filiale.

Teleajenul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova, situat spre N., aproape de vama Bratocea, pe valea rîuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 82 locuitorĭ.

Teleajenul, *rîŭ.* Izvoreşte din munţiĭ Chiruşca, de la N. căt. Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova; curge de la N. spre S. printre munţiĭ Bratocea, Ţigăile, Balabanul, Babeşul, Faţa-luĭ-Gherghel, Bobul-Mic, Bobul-Mare, Uliţa, Nebunaşul, Nebunul-Mare, Clăbucetul şi Malul-Basteĭ; trece, aproape de izvor, pe lîngă mănăstirile Cheia şi Susana; udă comunele: Măneciul-Ungureni, Măneciul-Pămînteni, Homorîciul, Drajna-d.-s., Drajna-d.-j., Văleni, Vitioara, Scăioşi, Măgurelele, Mănăstirea Zamfira, Bucovul, Coslegiul şi Sicrita, şi se varsă în rîul Prahova, între căt. Palanga şi Belciugul. Udă pl. Teleajenul în tot lungul săŭ; pe la comuna Scăioşi intră în pl. Podgoria, formează limita între această plasă şi pl. Tîrguşorul, şi apoĭ intră în pl. Cîmpul, unde se varsă în rîul Prahova.

In cursul săŭ primeşte următoriĭ afluenţĭ, pe dreapta: Bratocea, Babeşul, Cheia, Valea-Neagră, Ciumernicul, Mogoşul, Toma, Rogozul, Stancea, Bobul, Carpenul, Popa, Brusturei, Orăţiile, Molivişul, Boul, Plaiul, Seaca, Săcuianca (unit cu Gheba), Crasna şi Dragomir; pe stînga: Tîmpa, Ţapul, Rudele, Prigvarea, Brădeţul, Iepurele, Pleşul, Monteorul, Telejenelul şi Drajna.

Cursul săŭ e repede, mare, şi formează patru cascade. Cam în dreptul mănăstireĭ Cheia ia adevăratul nume de Teleajenul.

Teleajenul saŭ **Plăeţul,** *pădure* a statuluĭ, în întindere de 750 hect., pendinte de com. Izvoarele, pl. Teleajenul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile Ursoaia (150 hect.) şi Vatra mănăstireĭ Crasna (50 hect.), formează pădurea Izvoarele.

Telega, *com. rur.,* jud. Prahova, plaiul Prahova, situată într'o frumoasă posiţiune, în valea Rîuluĭ-Sărat, la 40 kil. de Ploeşti, capitala judeţuluĭ, şi la 4 kil. de Cîmpina, reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Boşelceşti, Buştenari, Miliceşti şi Telega, avînd o populaţie de 4000 locuitorĭ. Este cea maĭ populată comună a plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu com.: Cîmpina, Brebul, Băneşti şi Scorţeni.

Această moşie, după cum se constată din următorul hrisov, a aparţinut Mănăstireĭ Mărgineni:

«Zemle Vlascoe... Fiind-că sfînta mănăstire Mărgineni, din sud Prahova, are moşie ce se numeşte Telega, pe care este şi ocna Telega, şi prin cărţĭ Domneşti aŭ avut obiceiŭ ca numaĭ o cîrciumă să ţie cămăraşiĭ de ocne pentru treaba lor, iar alt nimenea, ci toată vînzarea vinuluĭ, i a rachiuluĭ, afară de cîrciuma cămăraşilor, să fie a mănăstireĭ, cum să jelui Domnieĭ mele Varnava, călugărul aceteĭ sfinte mănăstirĭ, că nu i se păzeşte acest obiceiŭ ci, împotrivă, locuitoriĭ de acolo aŭ deschis 12 cîrciumĭ; decĭ fiind că pentru acest obiceiŭ nu l'aŭ avut din vechime, ne adeverim

Domnia mea din cărțile mănăstireĭ, eată Vă poruncim Domnia mea Dumnea-Voastră, ispravnicilor aĭ județuluĭ: toate cele-l'alte cîrciume să le oprițĭ, afară de cîrciuma cămărașilor, și fără de voia mănăstireĭ, niminea să nu fie volnic a face vînzare de vin, i rachiŭ, dînd Dumnea-Voastră tot ajutorul cel cuviincios la aceasta, ca să nu păgubească sfînta mănăstire de drepturile sale. 1791. Nov. 16».

In raionul comuneĭ se văd maĭ multe gurĭ de puțurĭ, din care se extrăgea înainte vreme sare. In aceste gropĭ, pline cu apă, sărată, pătimașiĭ maĭ ales ceĭ ce sufăr de reumatism, slăbiciune și boale de piele, fac băĭ.

Sub Vodă Mihail Șuțu, atît ocna de la Telega, cît și cea de la Slănic, eraŭ un apanaj al Domnieĭ. La anul 1791, Mihail Șuțu autoriză pe Căminarul Moscul «să facă zapt tot venitul acestor ocne pe seama cămăreĭ Domnieĭ mele».

Pe la 1856, minele aŭ început să se lucreze după un sistem noŭ.

Părăsindu-se aceste mine, s'a început exploatarea la Doftana (v. a. n.), unde s'a construit un penitenciar model de muncă silnică, alocîndu-se în budgetul statuluĭ, în acest scop, suma de 865000 leĭ.

Are 2 școale, una în Telega și a doua în Buștenari; 4 bisericĭ, deservite de 4 preoțĭ.

Aci maĭ este și un izvor cu apă sulfuroasă și sărată.

Comuna are un venit anual de 17350 leĭ.

Comerciul se exercită în comună de 18 cîrciumarĭ și băcanĭ.

In timpul vereĭ, pentru înlesnirea vizitatorilor, sunt restaurante și otelurĭ.

Telega, *sat,* făcînd parte din com. rur. Telega, plaiul Prahova, jud. Prahova.

Telega (Telega-Doftana), *băĭ de sare,* avînd nomol conținînd și iod, com. Telega, pl. și jud. Prahova, situate în centrul comuneĭ, în apropiere de gara Doftana, pe linia Buda-Slănic. Aparțin moșnenilor Telegenĭ și statuluĭ, care a avut saline pe locul acestor băĭ.

Altitudine: 510 m. Nu este instalație sistematică; totușĭ apa se întrebuințează de vre-o 100 bolnavĭ pe vară.

In raionul comuneĭ Telega maĭ sunt izvoare de apă sulfuroasă și apă purgativă, pe proprietățile locuitorilor Dinu Brezianu și C. Stăvărache Bobescu, tot în centrul comuneĭ și în apropiere de gara Doftana.

Telejenelul, *rîŭ,* izvorește din munțiĭ Clăbucetul și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul stîng, în raionul com. Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Are de afluențĭ pîraiele: Alticioarele, Valea-Rea și Valea-luĭ-Dumitru.

Telejna, *com. rur.,* în centrul plășeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, în marginea despre V., la 23 kil. de orașul Vasluiŭ și la 23 kil. de Codăești, reședința plășeĭ.

E formată din satele: Telejna-d.-j., Telejna-d.-s., Butucăria, Chioaia, Tătărăni și Ciofeni.

Are o suprafață de 2287 hectare, cu o populație de 1067 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ; o școală; 4 morĭ de vînt, una de aburĭ; 4 iazurĭ și 5 cîrciumĭ.

Comerciul se face de 9 persoane.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2271 leĭ, 42 banĭ, iar la cheltuelĭ de 2075 leĭ, 61 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 81 plugurĭ și 131 care cu boĭ, 4 plugurĭ și 7 căruțe cu caĭ; 732 vite marĭ cornute, 1010 oĭ, 21 capre, 80 caĭ și 170 rîmătorĭ; 360 de stupĭ.

Telejna, *vale* și *pîrîŭ.* Izvorește de sub dealul satuluĭ Rîșcani, jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul, com. Bereasa și, după ce primește afluentul Chioaia, trece de-a-lungul spre S., prin comunele: Bereasa, Telejna și Zepodeni, și din jos de Capul-Dealuluĭ, în com. Zepodeni, se varsă în rîul Bîrladul. Are o lungime cam de 12 kil.

Telejna-de-Jos, *sat* și reședința com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiș mare, între două dealurĭ cu loc deschis, avînd puține livezĭ și viĭ. Are o suprafață de 572 hect., cu o populație de 30 familiĭ, saŭ 130 suflete; o școală, înființată la 1879; 2 iazurĭ și o cîrciumă.

Satul acesta maĭ de mult a fost alipit pe lîngă Telejna-d.-s., formînd un singur sat, sub numele de Telejna; însă, la 1856, proprietarul moșieĭ a strămutat pe locuitoriĭ clăcașĭ cu gospodăriile lor în vale, aproape de pîrîul Telejna, și de atuncĭ satul a luat numirea de Telejna-d.-j., iar satul rămas în deal, al răzeșilor vechĭ, a luat numirea de Telejna-d.-s.

In partea de E. a satuluĭ Telejna-d.-j., dincolo de pîrîul Telejna, pe coasta dealuluĭ, se zice că din vechime ar fi fost un sat cu numele Bălițeni, aĭ căruia locuitorĭ parte s'ar fi așezat în satul Tătăreni, iar parte din eĭ, cu materialul bisericeĭ, în satul Butucăria. Locul rămas cîmp dovedește întru cît-va că ar fi existat satul, fiind-că și astă-zĭ se cunosc mormintele și

dacă se sapă pămîntul se găsesc pietre și cărămizi.

Locuitorii posedă: 15 pluguri și care cu boi, 1 plug și 2 căruțe cu cai; 132 vite mari cornute, 140 oi, 25 cai și 30 rîmători; 100 stupi.

Telejna-de-Sus, *sat,* la N. de satul Telejna-d.-j., pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe o costișă de deal. Are o suprafață de 81 hect., cu o populație de 26 familii, saŭ 139 locuitori; o biserică, făcută de locuitorii răzeși în 1816, cu 1 preot și 1 eclesiarh; o moară cu aburi; o cîrciumă.

Satul Telejna-d.-s. este proprietate vechie a locuitorilor răzeși, moștenită de la străbunii lor, de pre timpul Mareluĭ Domn Ștefan, în urma războiului de la Racova.

Pănă la 1856, acest sat s'a numit Telejna, însă din acel an, proprietarul moșiei strămutînd pe locuitorii clăcași mai în vale, a format un al doilea sat și, pentru a le deosebi, a numit pe unul Telejna-d.-s., și pe altul Telejna-d.-j.

Părțile de pămînt de pe moșia satului Telejna se numeaŭ după numele unor familii vechi răzeșești: Condrești, Sărăcinești, Tăbucești, Childești.

Locuitorii posedă: 6 pluguri și 14 care cu boi, 1 căruță cu cai; 16 vite mari cornute, 50 oi, 2 cai, 20 rîmători; 50 stupi cu albine.

Teleormanul, *județ,* numit ast-fel după rîul Teleorman, care udă toată partea sa de E. și o mică parte din Nord-Estul săŭ. Se întinde între 22°, 36′ și 24°, 30′ longitudine de E. și între 43°, 41′, și 45°, 33′ latitudine de N.

Limitele. Incepînd de la S., jud. Teleorman are ca limită naturală fluviul Dunărea, cu toate insulele lui pănă în thalweg, care îl desparte de Bulgaria, de la gura Oltului pănă în hotarul jud. Vlașca, la puntul unde se varsă rîul Vedea în Dunăre, pe o distanță de aproape 80 kil. De aci, de la gura Vedeĭ, hotarul apucă de la S. spre N.-E., în linie aproape dreaptă, pe cîmpia Burnazului, care se întinde mai departe în județul Vlașca, pănă în Valea-Petroșanilor, de pe teritoriul com. Petroșani, tot din Vlașca. Hotarul sue apoi cît-va numai spre N., în linie tot cam dreaptă, cu prea puține curbe, pănă la hotarul com. Cacaleți din Vlașca, de unde apoi ia direcțiunea de la N. spre V., intră în Valea-Atîrnaților, trece pe la hotarul moșiilor Foiasca și Pielea, de unde ia din noŭ direcțiunea spre N., făcînd aci mai multe curbe pănă în hotarul Domeniului Alexandria. De aci înainte merge în linie aproape paralelă cu cursul rîului Teleorman, începînd de la comuna Lăceni și urcînd spre N. pănă la com. Zlotești. De pe teritoriul acestei din urmă comune hotarul se îndreptează tot spre N., pe o distanță aproape egală între rîurile Teleormanul și Clănița, pănă intră pe teritoriul comunei Slobozia-Trăsnitul, de unde limita atît a județului Teleorman, cît și a unei părți din județele Vlașca și Argeșul, o formează rîul Clănița. Pe teritoriul com. Slobozia-Trăsnitul, se termină limita despre jud. Argeș, urmînd tot pe partea dreaptă a Clăniței, luînd direcțiunea mai spre V., printre hotarele comunelor Slobozia-Trăsnitul din Teleorman și Izvorul-d. j. din jud. Argeș, făcînd mai multe curbe, în direcțiune spre V., pe la marginea comunelor Popești-Palanga și Bucovul-Adunați, apoi intră pe teritoriul com. Strîmbeni, de unde limita județelor Teleorman și Argeș urmează în linie aproape dreaptă Cîmpia-Burdei, pănă la com. Urlueni, unde dă de rîul Cotmeana, care servește ca limită cu jud. Oltului, spre N.-V. De la com. Urlueni, rîul Cotmeana formează limita naturală de V. între aceste două județe, pănă la pădurea Bădești, din com. Mozăceni, unde rîul Cotmeana se varsă în rîul Vedea. De la Bădești, hotarul județului urmează cursul Vedei pănă în hotarul moșiei statului Neaga, în fața cătunului Popești, al com. Văleni din jud. Olt. Dintre moșiile Neaga și Văleni, hotarul apucă spre S.-V., părăsind cu totul linia Vedei, pănă unde începe Valea-Bratcovului. De la această vale hotarul merge în linie dreaptă pănă pe Cîmpia-Boianului și de la hotarul com. Mihăești-d.-s., din jud. Olt, intră pe ramurile văii Călmățuiului, numită Sodolul, pănă la hotarul moșiei Măldăeni, atingînd o mică parte din Valea-Urluiului. De pe teritoriul Măldăienilor apucă în linie aproape tot dreaptă spre S., pănă dă de cea-l'altă ramură a Călmățuiului, la hotarul com. Băsești, și de aci înainte cotește pe lîngă com. Crănceni, coborîndu-se mereŭ spre S.-V. pănă dă în Valea-Cioarei, de unde intră pe teritoriul com. Plopi-Slăvitești, apoi apucă pe marginea rîului Oltul. De la Plopi, rîul Oltul formează limita cu jud. Romanați, pe luncă, de la N. spre S., pănă la gura lui la Dunăre, de unde am plecat. Jud. Teleorman are ca limită la S. fluviul Dunărea, care îl desparte de principatul Bulgariei, la E. jud. Vlașca, la N.-V. și N. jud. Argeș și la V. județele Oltul și Romanați.

Forma județuluĭ este un con neregulat, avînd la bază (de la gura Oltuluĭ și pănă la punctul Bujor) o întindere de peste 83 kil.; ceva maĭ sus, de la com. Mîndra,din margineaOltuluĭ,pănă în hotarul com. Atîrnați, 96 kil.; din dreptul com. Plopi-Slăvitești și pănă la hotarul com. Pielea, 89 kil.; din hotarul com. Măldăeni pănă la al com. Lăceni, 49 kil.; iar de aci în sus, spre N., merge subțiindu-se pănă la limita sa de N., unde (între com. Urlueni și Slobozia-Trăsnitul) este de o întindere numaĭ de 43 kil., pe diferite cotiturĭ.

Relieful. Teleormanul este județ numaĭ de cîmp. Incepînd de la limita luĭ dintre N.-E. și N.-V., formată de rîurile Cotmeana și Clănița, el prezintă în această parte maĭ multe văĭ și vălcele, străbătute de pîraie și dealurĭ, care merg înclinîndu-se din ce în ce maĭ mult spre S. In partea de N. este Cîmpia-Burdeĭ, un mic Bărăgan, care începe din jud. Argeș, se întinde pe o lungime de maĭ bine de 30 kil. și pe o lățime de aproape 40 kil., de la limita de N. a jud. pănă în hotarul com. Dobrotești (Doagele). De aci înainte, între hotarele de V. și E., vălcelele încep a se rări, rămînînd numaĭ văile cele maĭ pronunțate, cum sunt: Valea-Teleormanuluĭ, Valea-Cîineluĭ, Valea-Burdeĭ, Valea-Tinoasa și Valea-Tecuciuluĭ, care toate străbat jud. de la N. spre S. Din jos de orașele Roșiori și Alexandria, spre Dunăre, înclinațiunea este și maĭ mică, văile maĭ largĭ și dealurile maĭ micĭ. Aci, pe la mijlocul județuluĭ, între rîurile Olt și Teleorman, pe lîngă diferitele văĭ și vălcele ce străbat județul, maĭ sunt și alte două cîmpiĭ, maĭ puțin întinse de cît Cîmpia-Burdeĭ, și anume: Cîmpia-Comanceĭ, în partea de V., și Cîmpia-Găuriciuluĭ, maĭ spre S.-E. județuluĭ. Partea despre E. este și maĭ puțin accidentată, pănă în Dunăre, avînd și dînsa o cîmpie foarte întinsă, dincolo de rîul Vedea, Cîmpia Burnazuluĭ, care se întinde maĭ mult în jud. Vlașca, iar în partea de V. sunt dealurile Oltuluĭ, care încep la com. Plopi-Slăvitești și merg înclinîndu-se spre Dunăre. In fine toată partea despre Dunăre prezintă un șir de dealurĭ, nu tocmaĭ pronunțate, precum și locurĭ întinse, acoperite de bălțile care se află pe lîngă Dunăre, în toată partea de S. a județuluĭ.

Altitudinea diferitelor puncte din județ este: T.-Măgurele, 40 m.; Zimnicea, 35 m.; dealul de la com. Slobozia-Mîndra, 95 m.; Roșiori, 110 m.; Balaci, 135 m.; Urlueni și Strîmbeni, 155 m.; Drăgușeni, 150 m. și Alexandria, 100 m.

Suprafața. Județul Teleorman are o suprafață de 476000 hect. saŭ 4760 kil. pătrațĭ. Ca importanță teritorială, el ocupă al cincilea rînd printre județele de cîmp ale Țăreĭ.

Din suprafața sus arătată, 286663 hect. sunt pămînt arabil, 32000 hect. pădure, din care numaĭ statul, în 1890, avea 27000 hect., 4000 hect. zăvoaie, 10681 hect. livezĭ de fînețe, 7699 hect. viĭ, 269 hect. livezĭ de prunĭ, aproape 16000 hect. bălțĭ, iar restul de 118688 hect., pămînt neproductiv, în care intră nisipurile, terenurile satelor și orașelor, drumurile, cursurile rîurilor, heleștaele, etc.

Văile. Numeroasele vălcele ce străbat maĭ ales partea de N. a județuluĭ aŭ maĭ toate gurile lor în văile cele marĭ. Din acestea din urmă, vom nota pe cele maĭ importante:

Indreptată de la V. spre S.-E., este Valea-Călmățuiuluĭ, care venind din jud. Olt începe de la N. plășeĭ Călmățuiul, lărgindu-se din ce în ce maĭ mult pănă la com. Voivoda, de unde continuă printre com. Piatra și Viișoara, pănă la gura eĭ. Această vale are la începutul eĭ, în jud. Olt, două ramurĭ, una numită Sodolul saŭ Călmățuiul-Sec și cea-l'altă Călmățuiul; ambele ramurĭ își aŭ origina aproape una de alta. Intre com. Crîngeni și Băsești ele se împreună, formînd o singură vale care se lărgește.

Valea-Urluiuluĭ vine tot din jud. Olt, de pe teritoriul com. Mihăești-d.-s., trece pe la S.-V. orașuluĭ Roșiori, pe la com. Belitori și Spătărei, de unde merge de se împreună cu Valea-Călmățuiuluĭ, la com. Voivoda.

Valea-Bratcovuluĭ este maĭ mică; începe tot din jud. Olt, trece pe lîngă com. Bălțați, Scrioaștea și Roșiori, de unde se pĭerde spre Valea-Vedeĭ, în dreptul com. Meri Goala.

Valea Tinoasa începe maĭ sus de com. Zîmbreasca, din pl. Teleormanul, își urmează cursul pe lîngă com. Ciurari, Săceni, Sfințești, Rădoești, Antonești și Licuriciul, din pl. Tîrguluĭ, și se împreună cu Valea-Cîineluĭ, în dreptul com. Mavrodinul.

Valea-Cîineluĭ își are începutul pe Cîmpia-Burdeĭ, în jud. Argeș, merge pe la com. Strîmbeni, Rîca, Siliștea-Gumești din pl. Teleormanul și de aci înainte pănă la com. Mavrodinul, unde se împreună cu valea Tinoasa.

Valea-Teleormanuluĭ urmează cursul rîuluĭ cu acelașĭ nume, începînd de la com. Poiana-Laculuĭ, din jud. Argeș. In această vale daŭ o mulțime de vălcele pe partea dreaptă; ea se împreună cu Valea-Vedeĭ la com. Beiul, de unde continuă

sub numirea de Valea-Vedeĭ până la Dunăre.

Valea-Tîrnaveĭ cu Valea-Găuriciuluĭ, formînd una și aceeașĭ vale, îșĭ are începutul din apropiere de șoseaua națională T.-Măgurele-Alexandria, între com. Spătărei și orașul Alexandria, de la Lacul-Simioaneĭ. Valea-Tîrnaveĭ merge în linie aproape dreaptă de la N. spre S., până pe teritoriul com. Piatra, pe lîngă căt. Starița, unde formează o cotitură foarte pronunțată. De aci înainte ia numirea de Valea-Găuriciuluĭ, lărgindu-se de odată și luînd direcțiunea de la E. spre V., până spre com. Găuriciul, de unde apucă iar spre N.-V. și se pĭerde în Valea-Vedeĭ, pe teritoriul com. Zmîrdioasa.

Valea-Vedeĭ străbate județul începînd de la com. Mozăceni (pădurea Bădești), scoboară spre comunele Ghimpețeni, Didești, Socetul, și de aci spre comuna Papa, pe lîngă orașul Roșiori, de unde se lărgește din ce în ce maĭ mult printre comunele Peretul, Plosca, Nanovul, până la marginea orașuluĭ Alexandria, și de aci înainte spre comuna Beiul.

De la N. spre S. sunt: Valea-Tecuciuluĭ, care trece pe teritoriul comunelor Miroși, Tecuciŭ-Calenderu, Dobrotești, Merișani și se pierde în Valea-Vedeĭ, pe teritoriul com. Didești.

Valea Burdea, ce vine din jud. Argeș, intră în județ pe la com. Strîmbeni, taie în două platoul Burdeĭ și se prelungește până în Valea-Vedeĭ, în apropiere de comunele Albești și Dulceanca.

Valea-Cotmeniĭ, ce vine din munțiĭ Argeșuluĭ, formează cu rîul Cotmeana latura despărțitoare a jud. Teleorman despre jud. Olt, începînd de la com. Urlueni până la com. Mozăceni. Această vale este cu mult maĭ îngustă ca cele-l'alte.

Afară de aceste văĭ principale, maĭ sunt o mulțime de vălcele din carĭ unele sunt maĭ mult secĭ și nu se umple de apă de cît numaĭ cind plouă saŭ la topirea zăpezeĭ.

Idrografia. Județul Teleorman are norocul d'a fi udat, în toată partea sa de S., de apele Dunăreĭ și pe laturea de la V. de ale rîuluĭ Oltul.

Dunărea, cu întinsele eĭ bălțĭ, curge în județ pe o distanță de maĭ bine de 89 kil.; Oltul, pe aproape de 33 kil., socotind și cotiturile luĭ. Acest rîŭ are un singur afluent în jud. Teleorman, Siul saŭ Siçeiul, care izvorește din jud. Olt și se varsă în apropiere de com. Lița.

Tot de la V. spre S.-E. curge rîul Călmățuiul, care străbate toată plasa cu acest nume și la com. Voivoda se împreună cu pîrîul Urluiul, formînd marĭ întinderĭ mlăștinoase. De aci, Călmățuiul, mărindu-șĭ volumul, merge de se varsă în balta Suhaia, între comunele Lisa și Viișoara.

Despre Nordul județuluĭ curg: pîrîul Cîineluĭ saŭ Cîineasca, care străbate toată plasa Teleormanuluĭ și o parte din plasa Tîrguluĭ; pîraele Tinoasa, Burdea saŭ Zbîrgleasa, Tecuciul, precum și un mare număr de pîrîiașe, care vara sunt secĭ și nu se umple de cît numaĭ la ploĭ saŭ la topirea zapezeĭ, vărsîndu-se în cele-l'alte pîrae maĭ marĭ.

La E., Teleormanul curge de la N. spre S. și se varsă în rîul Vedea, pe teritoriul comuneĭ Beiul. Acest rîŭ udă toată partea despre E. a județuluĭ și are de afluențĭ pîraele: Teleormănelul, Cerboaica și Clănița. Acest din urmă curge prin județul Vlașca și se varsă în Teleorman la com. Lăceni. Afară de acestea, Teleormanul maĭ primește într'însul și apele altor pîrae și gîrlițe de mică importanță.

Rîul Vedea care izvorește din dealul Dădulești, jud. Argeș, intră pe teritoriul județuluĭ în dreptul comuneĭ Tufeni, ia direcțiunea spre S.-E., trece pe lîngă orașele Roșiori și Alexandria și se împreună cu Teleormanul la punctul Beiul. In calea sa primește apele rîuluĭ Cotmeana, ale pîraelor Bratcovul, Urluiul, Tecuciul, Cîineluĭ, Tinoasa și altele. Se varsă în Dunăre, în dreptul comuneĭ Bujorul, din jud. Vlașca.

Apele Vedeĭ scad atît de mult vara, în cît adese-orĭ matca sa rămîne cu totul uscată pe alocurea.

In partea de N.-E. este pîrîul Cotmeana, un afluent al Vedeĭ, care udă o latură a plășeĭ Teleormanuluĭ, de la com. Urlueni până la com. Mozăceni, în dreptul căt. Bădești.

Bălțĭ. Ca județ dunărean, Teleormanul are bălțĭ foarte importante, producătoare de marĭ cantitățĭ de pește de tot felul. Incepînd despre V., este balta Berceluiuluĭ, în apropiere de Turnul-Măgurele; apoĭ vin bălțile din dreptul comunelor Seaca și Cioara, care sunt maĭ micĭ. La puțină depărtare de Cioara începe balta saŭ ĭezerul Suhaia. Această baltă are o suprafață de aproape 10000 hect. și se întinde de la comuna Vînători până în marginea orașuluĭ Zimnicea; ea poartă în întinderea eĭ diferite numirĭ, după proprietățile cărora aparține; ast-fel i se zice balta Viișoareĭ, a-Suhaieĭ, a-Fîntînelor, etc., după numirea moșiilor pe care se află. In partea despre E. a orașuluĭ Zimnicea este balta Scăeștilor, foarte întinsă.

Toate aceste bălțĭ sunt formate din derivațiunile și din revărsările Dunăreĭ precum și din cursurile apelor ce primesc. In latul acestor bălțĭ, exploatatoriĭ lor întrețin lucrărĭ de artă, cum sunt zăgazurile și gardurile prin care opresc peștele de a nu trece maĭ departe.

Produc și multă trestie și papură, care servește la fabricatul rogojinelor.

Sunt și cîte-va heleștae formate din oprirea cursuluĭ rîurilor; maĭ importante sunt: heleșteul de la Belciug, din com. Gărdești, format din oprirea apelor rîuluĭ Cîineluĭ și din izvoare; heleștaele de la Broșteanca, Pîrlita, Belitori, Ulmeni și altele.

Bălțile de la Dunăre constituesc una din ramurele principale de avuție a județuluĭ. Sunt proprietarĭ carĭ îșĭ arendează părțile lor din baltă cu prețurĭ maĭ bune de cît cea maĭ bună moșie; alțiĭ le arendează dimpreună cu moșia. Astfel este pentru părțile de baltă de la Lisa, Viișoara, Suhaia, Fîntînele și Scăești.

Insule. Dunărea, în jud. Teleorman, are multe insule, din care unele sunt importante atît ca mărime cît și în ce privește foloasele ce aduc statuluĭ prin exploatarea zăvoaelor și a fînețelor. Incepînd de la gura Oltuluĭ, în josul fluviuluĭ, aceste insule sunt:

Cătina-Mare și Cătina-Mică, între portul Turnul-Măgurele și com. Flămînda; Cioroiul, în dreptul com. Cioara; Belina, între com. Cioara și Vînători. Apoĭ vin Luta-Mare și Luta-Mică, Cinghinelele, Bîrzina, Chichinețul și Bujorescul, care toate sunt înșirate pe distanța pănă la Zimnicea. Din dreptul acestuĭ oraș pănă la limita județuluĭ maĭ sunt insulele: Fișteica, Gîsca-Mare și Gîsca-Mică.

Periodic se maĭ formează micĭ insule din depunerile de nămol ale Dunăreĭ.

Rîul Oltul are și dînsul insule; cea maĭ importantă este Insula-dintre-Olturĭ, care ține de moșia Izlazuluĭ; vin apoĭ Chichinețul-de-Olt, care aparține Statuluĭ, făcînd parte din domeniul Turnuluĭ (trupul Gîrla), precum și alte insule maĭ micĭ și maĭ puțin importante.

In lacul Suhaia încă este o insulă însemnată, Beciul, și alte două maĭ micĭ: Rîiosul și Plopșorul; iar pe Rîul-Cîineluĭ, în heleșteul de la com. Gărdești, este o insulă, numită Belciugul.

*Natura solulu*ĭ. Ca județ de cîmp, Teleormanul aparține formațiuneĭ deluviane. Deluviul ocupă maĭ toată suprafața luĭ, a văilor și dealurilor ce are; în multe văĭ se găsesc și aluviunĭ moderne, formate maĭ ales din cauza deselor revărsărĭ de ape. Deluviul galben pe care geologiĭ îl numesc loess se găsește în toate luncile, cum este a Oltuluĭ, a Vedeĭ, a Teleormanuluĭ, a Dunăreĭ. Solul județuluĭ, maĭ ales în plășile Călmățuiul și Marginea, e bogat în materiĭ organice, coprinzînd toate elementele necesare vegetațiuneĭ. Grosimea acestuĭ strat trece în unele locurĭ de 50 cm. și este foarte permeabil. La analizele chimice făcute, s'a constatat că pămîntul din aceste două plășĭ, pe lîngă alte diferite materiĭ, conține într'o mare proporțiune carbonat de calce, acid fosforic și potasă, ceea ce îl face a fi renumit în toată Țara pentru producțiunea agricolă. Bogăția soluluĭ în aceste plășĭ se atribue, pe lîngă stratuluĭ de loess, și întinselor pădurĭ ce aŭ existat în acest județ, și grație cărora stratul vegetal a putut ajunge la o grosime puțin obicinuită. Astăzĭ, din pădurile seculare nu a maĭ rămas aproape nimic și în curînd agricultoriĭ vor fi nevoițĭ a recurge la amendarea pămîntuluĭ, care s'a și început pe alocurea, maĭ ales în partea de N., în pl. Teleormanuluĭ.

In alte cîte-va părțĭ ale județuluĭ, spre Dunăre, împrejurul comunelor Suhaia, Fîntînele, Zimnicea și Viișaora, se observă un fel de pămînt cenușiŭ, friabil, ce se preface în pulbere fină pe timp secetos; acesta este format din o amestecătură de nisip cu argilă, asociate și cu puțin calcar. Maĭ puțin bogat în materiĭ organice, acest pămînt produce totușĭ destul de bine.

Vine apoĭ pămîntul roșu, o amestecătură de nisip feruginos și argilă, care se găsește maĭ mult dealungul dealurilor Oltuluĭ, al văiĭ Tinoasa, și prin prejurul comunelor Dracea, Belitori, Pîrlita, etc. Acesta este puțin priincios agricultureĭ, el ocupă însă puțină întindere și maĭ tot-d'a-una, în straturile luĭ inferioare, se găsesc cariere de pietriș.

Cu cît trecem maĭ spre N. județuluĭ, calitățile productive ale soluluĭ se împuținează. Astfel, pe cît este de bogat în plășile Călmățuiul, Marginea și parte din Tîrg, îndată ce trecem de Roșiori, se resimt lipsurile. Maĭ ales Cîmpia-Burdeĭ este de o calitate maĭ puțin de cît mediocră. Aci, compozițiunea soluluĭ este din argilă amestecată cu substanțe calcaroase, ceea ce îl face prea puțin permeabil. Pentru acest motiv, pe timpurĭ ploioase apele băltesc pe cîmpie, iar la secetă pămîntul crapă.

Cu toată diferența sensibilă a calităților soluluĭ în diferitele luĭ regiunĭ, jud. Teleorman, considerat în totalitatea luĭ, ocupă

cel d'întîiŭ rînd ca producțiune agricolă cantitativă a solului. Ast-fel, pe cînd în unele județe această producțiune variază între 30 și 42%, în jud. Teleorman, ea trece în anii buni de 63%, iar ca mijlocie nu rămîne nicĭ odată maĭ pre jos de 50—55%.

Clima. — Regiunea despre Turnul-Măgurele, coprinsă în unghiul format de Olt și Dunăre, este foarte mult expusă vînturilor; de asemenea și toată partea de S. a județuluĭ care se întinde dealungul Dunăriĭ. Aceste două părțĭ, Valea-Oltuluĭ și Valea-Dunăreĭ, produc în toțĭ aniĭ emanațiunĭ palustre, care cauzează frigurĭ și alte maladiĭ printre populațiunea rurală; emanațiunile nu sunt de cît consecința naturală a revărsărilor periodice ale acestor două marĭ cursurĭ de apă.

Presiunea atmosferică, după observațiunile meteorologice din Turnul-Măgurele, atinge anual media de 774,8.

Sunt iernĭ grele, cînd temperatura atinge chiar — 28° și atuncĭ apele Dunăreĭ și chiar ale Oltuluĭ înghiață cu desăvîrșire, așa că se poate trece peste dînsele cu carele și cu cele maĭ grele poverĭ; ast-fel a fost iarna din 1884 și acele din 1887 și 1888. In timpul vereĭ temperatura se ridică la Turnul-Măgurele în uniĭ anĭ pănă la 39,9 chiar. Media maximală este de 17,4 și cea minimală de 6,7.

De la 1884—1891, verile aŭ fost maĭ mult secetoase. Cantitatea de ploaie căzută în anul 1891 a fost de 516 mm., iar maxima în 24 ore de 38,1. Grosimea stratuluĭ de zăpadă variază de la 30 la 45 mm. Sunt foarte rare iernile, cînd stratul de zăpadă ajunge la 80 cm. Aceasta se explică prin frecuența vînturilor care suflă în toată întinderea județuluĭ și care, din cauza despăduririĭ aproape complectă, spulberă zăpada și o duc prin șanțurĭ și adăposturĭ, cauzînd întreruperĭ de comunicațiunĭ zile întregĭ, atît pe calea ferată cît și pe șosele. Se observă adesea, după viscole, că în unele locurĭ zăpada nu are grosimea nicĭ de 1 mm., iar în altele este de 3—4 m. Sunt iernĭ cînd ninge foarte puțin.

Vînturile dominante diferă după regiunile județuluĭ: In partea de S. și S.-V., după observațiunile luate la Turnul-Măgurele și Zimnicea, vînturile dominante sunt cele de S.-E. și S.-V.; aceste două vînturĭ sunt cele maĭ frecuente în cursul anuluĭ; vine apoĭ vîntul de V. și de N.-V. și, maĭ rar, cel de N. și N.-E.

Cind suflă vîntul de N.-E., iarna, apele rîurilor adesea în ghiață; grosimea gheței pe Dunăre și Olt variază în aniĭ geroșĭ între 0,40—0,80 cm.; aŭ fost iernĭ cînd ghiața din Dunăre a ajuns, la unele puncte, pănă la 1 metru grosime.

In partea despre N. a județuluĭ, vînturile maĭ frecuente sunt cele de N.-E., de E. și S.-V.

Iuțeala vînturilor, în partea despre Dunăre, merge adesea pănă la 6 m. pe secundă; pe timpurĭ furtunoase ajunge la 10 m.; iar iuțeala cea maĭ mică la Turnul-Măgurele este 1 m. pe secundă aproape în permanență; curențiĭ Oltuluĭ și Dunăreĭ, fac ca vînturile să nu înceteze în această parte a județuluĭ.

Producțiunĭ naturale. — Cîteva cariere de pietriș sunt pe moșiile Putineiul, Ulmeni, Piatra și Lisa. Ape minerale sunt la com. Flămînda și la Didești

In puținele pădurĭ ce aŭ maĭ rămas, cea maĭ mare parte proprietate a statuluĭ, se găsesc lemne de stejar, frasin, ulm, jugastru, cer și carpen de diferite dimensiunĭ; salcîmul și salcia se găsesc în tot județul; în partea despre Dunăre și Olt, copacul crește foarte rar; în partea despre N. a județuluĭ, pe la com. Malul și Urlueni și puțin pe Valea-Teleormanuluĭ, sunt pădurĭ. Pănă a nu se despăduri județul, se găsea foarte multă scumpie. De aci se aprovizionaŭ tabaciĭ din București și din alte părțĭ ale Țăriĭ cu scumpia de care aveaŭ trebuință.

Dacă pomĭ roditorĭ nu sunt mulțĭ, cultura viilor a luat mare dezvoltare în aniĭ din urmă; multe din viile din părțile despre Dunăre se crede că aŭ fost plantate pe timpiĭ ocupațiunilor turceștĭ; ast-fel sunt viile bătrîne de la Bogdana, de la Mîndra și de la Turnul.

Flora și *fauna* județuluĭ sunt acelea a tutulor județelor din Valea-Dunăreĭ.

Agricultura. — Teleormanul este unul din județele cele maĭ renumite pentru producțiunea sa agricolă. Dintr'un tabloŭ comparativ publicat de direcțiunea generală a statisticeĭ, rezultă că, în timp de 30 de anĭ, întinderea cultureĭ s'a împătrit în acest județ. In 1862 suprafața cultivată cu grîŭ era de 42114 hect.; în 1892, ea a atins 142601 hect.

Cultura cerealelor de tot felul este cea maĭ mare și aproape singura producțiune a acestuĭ jud. Grîul ocupă rîndul de frunte, vin apoĭ porumbul, rapița, orzul, ovăzul, meiul, și în fine secara. Plante textile, ca inul și cînepa, precum și leguminoasele, ca fasolea, lintea, etc., se cultivă maĭ puțin.

Teleormanul ocupă aproape întîiul rînd printre județele agricole de la Dunăre; ast-fel în

privinţa culturĕĭ grîuluĭ, el a fost în 1892 al doilea după Dolj şi întinderea acesteĭ culturĭ a reprezintat 9,35% din toate semănăturile de grîŭ din Ţară. In raport cu suprafaţa sa, acest jud. este unicul în Ţară, căcĭ aproape jumătate, 48,29%, din întinderea luĭ totală, a fost acoperită cu semănăturĭ de grîŭ. In privinţa cantităţeĭ recoltate, a fost tot cel d'intîiŭ, de oare-ce din cele 22532961 hectolitri de grîŭ, care a fost producţiunea Ţăriĭ întregĭ, 2652473 hectolitri, a produs numaĭ jud. Teleorman, ceea-ce reprezintă proporţia de 11,77% din producţiunea întregeĭ Ţărĭ.

Abia 11454 hect. aŭ fost acoperite cu fînaţurĭ, în 1892, pe cît timp în 1865 eraŭ 23622 hect. fîneţe. Această însemnată scădere se explică prin dezvoltarea uriaşă ce a luat şi ia pe fie-care an cultura cerealelor. Nu numaĭ fîneţele, dar şi izlazurile se împuţinează din ce în ce maĭ mult. Nu maĭ sunt acum renumitele suhaturĭ de altă dată de pe moşiile Bragadirul, Lisa, Mîndra şi Mavrodinul, unde păşteaŭ miĭ de vite marĭ şi unde se îngrăşaŭ de cirezariĭ de prin Bucureşti şi Craiova.

Viile daŭ în acest jud. foarte însemnat produs; nu se cultivă însă viţa în toate părţile luĭ. Regiunea viticolă maĭ însemnată este în plăşile Călmăţuiul şi Marginea. Viile de pe dealurile dintre com. Măgurele, paralel cu Dunărea, pănă aproape de Zimnicea, sunt cele maĭ renumite; apoĭ vin viile de pe dealurile Oltuluĭ, cele dimprejurul Alexandrieĭ, şi în fine viile, de o maĭ mică importanţă, din pl. Tîrguluĭ. In plasa Teleormanul sunt foarte puţine viĭ. Intinderea viilor din jud. este de 7699 hect

Livezĭ de prunĭ aŭ rămas numaĭ 269 hect., în plăşile Tîrguluĭ şi Teleormanuluĭ.

Animalele domestice şi de muncă. Apicultura şi Sericicultura. Deşi agricultura este foarte dezvoltată în acest jud., creşterea vitelor tot ocupă un loc însemnat, maĭ ales în ceea-ce priveşte oile. După numărătoarea din Decembrie 1890, sunt în Teleorman: 45226 caĭ, 1341 asinĭ, 45 catîrĭ, 74907 boĭ şi bivolĭ, 281321 oĭ, 13839 capre, 68006 porcĭ. Locuitoriĭ posedă 12327 stupĭ de albine.

In 1892 s'aŭ crescut vîermĭ de mătase în 76 de comune, de către un număr de 3532 crescătorĭ. Producţiunea gogoşilor de mătase a fost de 13371 kilogr.

Industria. Sunt în judeţ: 1 fabrică de bere la Turnul-Măgurele, 8 fabricĭ de lumînărĭ de ceară, 3 de săpun, 28 morĭ de măcinat cu aburĭ, din care 3 foarte importante în oraşele Alexandria, Zimnicea şi Roşiori; 14 morĭ de apă, 4 pe Olt, cele-l'alte pe Călmăţuiul, Urluiul, Teleormanul şi alte rîurĭ. Fabricĭ de spirt sunt două: maĭ importantă este cea de la Nanovul, proprietatea d-luĭ I. Christodorescu; cea-l-altă se află în com. Băseşti, proprietatea d-luĭ Gh. Milliaressi, şi e cu mult maĭ mică In fabrica de la Nanovul se produce anual pănă la 1200000 decalitri spirt, întrebuinţîndu-se la fabricaţiune 4—4500 cîntare metrice de producte, şi maĭ cu seamă porumb şi puţin orz. Fabricaţiunea ţuiceĭ se face în puţine localităţĭ din plăşile Tîrguluĭ şi Teleormanuluĭ. Osebit de acestea, maĭ în fie-care com. pe unde sunt viĭ, se găsesc cîte unul saŭ maĭ multe căzăneţe pentru fabricatul tescovineĭ. Fabricĭ de apă gazoasă sunt 3, tipografiĭ 3, tăbăcăriĭ sunt 4, care produc maĭ mult pieĭ groase pentru opincĭ. Pentru lucratul lîneĭ sunt prin oraşe şi prin cîte-va com. maşinĭ perfecţionate pentru dărăcit şi piue pentru bătut abalele pe diferite cursurĭ de apă.

In oraşe şi prin multe comune industria cojoacelor şi a hainelor ţărăneştĭ este ceva maĭ dezvoltată. Ţărancele maĭ ales se deosebesc în cîte-va localităţĭ, cum este Neaga (Socetul), Gumeşti, Piatra, Mîndra şi altele, în ţesăturĭ şi alesăturĭ de tot felul de o artă vrednică de admirat. In cîte-va şcolĭ se practică, de puţin timp, împletitul pălăriilor de paie, iar locuitoriĭ din comunele despre Dunăre se îndeletnicesc cu fabricatul năvoadelor şi, maĭ puţinĭ, cu al rogojinilor.

Spre Dunăre, se prepară marĭ cantităţĭ de peşte sărat, cu care se face însemnat comerciŭ, pentru îndestularea însă numaĭ a trebuinţelor locale.

Fabricaţiunea brînzeĭ, în pl. Margineĭ maĭ cu osebire, merită să fie notată; oile care păşunează prin prejurul oraşelor Alexandria şi Zimnicea produc brînză de excelentă calitate, revalizînd cu cea de Brăila. Din Zimnicea se exportează, în mulţĭ anĭ, cantităţĭ însemnate de brînză pentru Bucureşti şi alte oraşe ale Ţăriĭ.

Comerciul. Producţiunea maĭ însemnată a judeţuluĭ fiind numaĭ cerealele, singurul comerciŭ maĭ dezvoltat este desfacerea produselor agricole. Pieţele maĭ importante de cereale sunt portul T.-Măgurele, oraşul Roşiori; apoĭ vin Alexandria şi Zimnicea. Oraşul Roşiori tinde a lua întîiul loc în judeţ în comerciul de cereale. Aci precum şi în gările Balaci şi Salcia, se fac cîţĭ-va anĭ transacţiunĭ comerciale destul de însemnate.

Vînzarea cerealelor se face numaĭ pentru export; cele maĭ multe vînzărĭ se fac pentru Brăila, prin porturile Turnul-Măgurele și Zimnicea, de unde se încarcă în șlepurĭ; parte din cereale iaŭ și direcțiunea spre Buda-Pesta, maĭ ales grîul ce se vinde și în Austria și Germania, sub nume de grîŭ unguresc.

In timpul ierneĭ, cînd navigațiunea pe Dunăre este închisă, transportul cerealelor se face pe calea ferată Costești-Măgurele, luînd direcțiunea atît spre Brăila cît și spre Vîrciorova.

Importanța comercială a celor două porturĭ ale județuluĭ a scăzut considerabil de la înmulțirea mijloacelor de transport.

Turnul-Măgurele, cel maĭ însemnat port al Dunăriĭ după Giurgiŭ, servia până la 1875 ca singurul debușeŭ pentru desfacerea productelor agricole din județele Teleorman, Olt, Argeș și Mușcel.

De la înființarea portuluĭ Corabia în județul Romanați și de la construcțiunea liniilor ferate de-a lungul Țăriĭ, traficul din acest port a scăzut în mod simțitor. De la construcțiunea linieĭ ferate Piatra-Corabia acest port a pĭerdut și maĭ mult.

Tot asemenea și portul Zimnicea, unde se aduceaŭ producte din județele Vlașca și Argeșul, acum este redus la starea unuĭ portuleț neînsemnat, servind ca punct de desfacere a productelor moșiilor maĭ apropiate.

Comerciul de vite nu este atît de însemnat; totușĭ merită să fie notat. Vînzarea vitelor marĭ se face atît în zilele de tîrgurĭ marĭ, cît și la cele săptămînale în orașele Alexandria, Roșiori și la alte tîrgurĭ anuale de prin comune, unde vin cirezarĭ din București, Craiova și Pitești. Comerciul de porcĭ, pentru export, se face de către cîțĭ-va din agricultoriĭ marĭ aĭ județuluĭ; moșiile unde se cresc maĭ mulțĭ porcĭ sunt: Bragadirul, Zimnicea, Cioara, domeniul Turnul, Crîngeni, Gumești, Mavrodinul și altele.

Tîrgurĭ. Pentru comerciul local sunt bîlciurile saŭ tîrgurile anuale, precum și cele săptămînale. Cel maĭ însemnat din acestea este tîrgul Alexandrieĭ (fost al Mavrodinuluĭ), care se ține de Rusaliĭ; apoĭ tîrgul de la Roșiori (înființat de vre-o cîțĭ-va anĭ), care se ține de două orĭ pe an: la 25 Martie și la 8 Septembrie; tîrgul de la Turnul-Măgurele, deschis între 1 și 15 August.

In com. rur., maĭ importante sunt:

In plasa Călmățuiul: tîrgul de la Crîngeni, la 9 Martie, la Floriĭ, la 20 Iulie și 8 Septembrie; la Uda-Clociociovul, 15 August și 29 Iunie.

In plasa Marginea: Conțești, 25 Martie și 26 Octombre; Piatra, la Dumineca-Tomiĭ și 29 Iunie.

In plasa Tîrguluĭ: Mavrodinul, de Rusaliĭ și la 20 Iulie; Peretul, la Înălțare și Orbeasca la 29 Iunie.

Cele maĭ multe tîrgurĭ sunt în plasa Teleormanuluĭ. Maĭ importante sunt: cel de la Urlueni la 15 August, 8 Septembrie și 27 Iulie; Miroși, 23 Aprilie, 14 Octombre; Balaci, la 29 Iulie; Dobrotești, 24 Iunie; Gumești-Siliștea, 8 Maiŭ, 6 August; Ciolănești-din-Deal, la Dumineca-Mare și 14 Septembre; Tătărăști-d.-s., 20 Iulie și Tecuciul, la 9 Martie, Dumineca-Mare și 27 Iulie.

Populațiunea, (recensămîntul din 1899), este de 236129 locuitorĭ: 120467 bărbațĭ și 115662 femeĭ.

Căĭ ferate și drumurĭ. Județul e străbătut, de la anul 1885, de ramura de cale ferată Costești-Turnul-Măgurele, care în stațiunea Costești se împreună cu linia București-Vîrciorova. In anul 1892 s'a construit linia Turnul-Măgurele-Port, destinată pentru înlesnirea transportuluĭ de cereale.

Maĭ are linia ferată Roșiori prin Alexandria la Zimnicea.

Calea națională, cu o lungime de 57 kil., Turnul-Măgurele-Alexandria-Vitănești.

Calea portuluĭ T.-Măgurele, cu o lungime de 4 kil. 200 m.

Calea portuluĭ Zimnicea, de la S. acestuĭ oraș ducînd la port, cu o lungime de 3 kil. 800 m.

Căĭ județene: calea Turnul-Roșiori-Balaci, de 89 kil.; Roșiori-Zimnicea, de 71 kil.; Alexandria-Giurgiŭ, de 22 kil. 500 m. până la marginea județuluĭ; Turnul-Izlaz, care, la Olt, se împreună printr'un pod plutitor cu șoselele din Romanați; Turnul-Măgurele-Slatina, de 29 kil. 500 m. și Turnul-Măgurele-Zimnicea, de 55 kil.

Căĭ vecinale. Lungimea totală a șoselelor vecinale date în circulație este de 589 kil.

Afară de aceste drumurĭ vecinale de mare comunicație, comunele sunt în mare parte legate între ele cu cătunele lor și cu comunele învecinate prin șosele comunale. Tot asemenea și gările sunt legate cu comunele prin șosele.

Drumurĭ vechĭ. Cu toate că noile drumurĭ de comunicație aŭ făcut să dispară vechile drumurĭ naturale, pe alocurea, pe unde nu aŭ fost cotropite de arăturĭ, ele își păstrează încă vechile numirĭ și servesc încă pentru comunicațiune. Prin unele locurĭ ele servesc și ca hotare între moșiĭ.

Ele sunt:

Troianul (v. a. n.).

Drumul-Oiĭ, ce începe de lîngă com. Lița din pl. Călmățuiuluĭ, trece pe lîngă comunele Segarcea-din-Deal, Dorobanțul, Crîngeni și de acolo în jud. Olt, pe la com. Mihăești, spre Slatina. Numele acestuĭ drum arată destul de lămurit destinațiunea luĭ: pe acest drum se coboraŭ și se coboară încă toamna turmele de oĭ de la munte la baltă, pentru iernatic.

Drumul-Ținteĭ, ce începea de la Roșiori, de unde apuca spre com. Peretul, și de aci o lua pe moșiile Pîrlita și Bogdana, trecea pe d'asupra satuluĭ Spătărei și se cobora d'asupra moșieĭ Piatra, de unde lua direcțiunea spre Viișoara și Suhaia; apoĭ pe d'asupra Fîntînelor pănă la Zimnicea. In unele locurĭ îĭ zicea și Drumul-Șuițeĭ.

Drumul-Săriĭ punea în legătură orașul Pitești cu portul Zimnicea. Parte din acest drum trecea pe Valea-Teleormanuluĭ, de pe care se abătea spre Valea-Tinoasa, pe la comunele Rădoești, Licuriciul și Mavrodin, de unde lua direcțiunea spre Zimnicea. Acesta era drum comercial de mare importanță; el punea în comunicație toate comunele din cursul luĭ, sub vechia împărțire administrativă, cînd jud. Teleorman se întindea pănă aproape de Pitești.

Drumul-Olaculuĭ, saŭ vechiul drum al Craioveĭ, ce începea de la com. Tecuciŭ, venind despre Slatina, de unde avea treĭ stațiunĭ saŭ popasurĭ: la Greci, la Șerbănești și de acolo la Tecuciul, apoĭ la Ciolănești și Lada, de unde trecea la com. Talpa din jud. Vlașca; de aci lua direcțiunea spre București. Acesta era drumul pe care se făceaŭ cursele poștale și călătoriile maĭ nainte de a se construi șoselele naționale și cele județene, avînd din distanță în distanță (vechia poștă avea 20-25 kil.), stațiĭ unde se schimbaŭ caiĭ de către renumițiĭ surugii de pe atuncĭ.

Drumul-Untuluĭ, care venea despre Giurgiŭ și cobora pe la Bragadir, de unde se îndrepta spre moșia Găuriciuluĭ, și de aci pe d'asupra satuluĭ Piatra, urmînd linie dreaptă spre Turnul.

Drumul-Ceriĭ, care venea parte despre Romanați, parte despre jud. Olt, se împreuna pe moșia Șegarcea, de unde pornea, pe deal, spre moșia Piatra și de acolo la Zimnicea.

Impărțirile administrative.— Pănă la 1882, jud. Teleorman era împărțit în patru plășĭ: 1. Plasa Călmățuiuluĭ, cu reședința în com. Rîioasa și maĭ în urmă în Turnul-Măgurele. 2. Plasa Margineĭ, cu reședința în orașul Alexandria; pe la 1868 reședința acesteĭ plășĭ era în com. Brînceni. 3. Plasa Tîrguluĭ, cu reședința în orașul Roșiori și 4. Plasa Teleormanuluĭ, cu reședința în com. Balaciul.

De la 1882, plășile Călmățuiul și Marginea s'aŭ întrunit, formînd o singură împărțire administrativă sub numirea de plasa Călmățuiul-Marginea. Cele-l'alte două plășĭ aŭ rămas nemodificate.

Județul are 127 com. rur., și 4 com. urb.: T.-Măgurele, Roșiori-de-Vede, Zimnicea și Alexandria.

In secolul trecut, după Istoria luĭ Dionisie Fotino, jud. Teleorman avea, în urma împărțireĭ făcută sub domnia luĭ C. Mavrocordat, 10 plășĭ cu 137 sate. Impărțirea de pe atuncĭ a județuluĭ a avut de normă cursurile rîurilor care serveaŭ de limită naturală. Cele zece plășĭ eraŭ:

1. Plasa Vedeĭ cu comunele: Izvorul, Vața-d.-s., Vața-d.-j., Bărăști, Moțoești, Guești, Buzești, Merlești, Corbul, Maldărul, Vlaici și Colonești.

2. Plasa Cotmeni: Mîrghiile, Lunca-Corbuluĭ, Cochinești, Țiești, Stolnici, Căcărezeni, Izbășești, Vlășcuța, Cîrstești, Urlueni, Martalogi, Tomești, Lereni, Mălureni, Ciocești, Mîndra, Bîrla, Tufeni, Stoborăști și Slobozia.

3. Plasa Teleormanuluĭ-d.-s.: Moșoaia, Mareșul, Cerbul, Mumueni, Podul-din-Broșteni, Cerșani-d.-s., Cerșani-d.-j., Părul-Roșu, Broșteni, Oarzele, Bradul-d.-s., Hințești, Zmeura, Bradul-d.-j., Albota și Stanțiile.

4. Plasa Teleormanuluĭ-d.-mj.: Costești, Stîrci, Ionești, Vulpești, Cornățelul, Deagu, Ungheni, Colțul, Buzoești, Humele, Recea și Șerboeni.

5. Plasa Mijlocululĭ-d.-j.: Gărdești, Capul-Lunceĭ, Ciolănești, Slăvești, Tătărești-d.-j., Tătărești-d.-s. și Poenești.

6. Plasa Mijloculuĭ-d.-s.: Palanga, Strîmbeni, Rîca-Vechĭe, Rîca-Nouă, Miroși, Cățelești, Dobrotești, Tecuciŭ, Balaciŭ, Siliștea, Merișani și Zîmbreasca.

7. Plasa Tîrguluĭ: Scrioaștele, Plopi, Ruși-de-Vede, Săceni, Belitori, Peretul, Pîrlita, Sfințești, Drăgșenei, Albești, Butculești-Mitra, Broșteanca, Plosca și Măgureni.

8. Plasa Teleormanuluĭ-d.-j.: Deparați, Brătășani, Netoți, Orbeasca-d.-j., Lăceni, Puținteĭ, Străini, Copăceanca, Negulești, Orbeasca-d.-s. și Speriatul.

9. Plasa Marginea-d.-j.: Cătuneasca, Scăești, Petroșani, Bragadirul, Odaia-Hrisi, Zmîrdioasa, Brînceni, Adămești, Nanovul-Romîni, Șoimul, Nanovul-Sîrbi, Beiul, Sîrbi-de-pe-Moșia-Mitreĭ, Odaia-Cerneĭ și Țigănești.

10. Plasa Marginea-d.-s.: Vii-

șoara, Ulmeni, Dracea, Secara, Voivoda, Piatra, Căcănăul, Suhaia, Fîntănelele, Gorganul, Furculești, Malul-Roșu, Zimnicea, Ologi, Lisa și Cioara.

După descrierea Valahiei de Nicolae Lazaru, Teleormanul avea la 1776 numaĭ șapte plășĭ și tot 137 de sate, iar Fotino adaogă că în acest județ eraŭ și 7 căpităniĭ: a Scaunuluĭ de la reședința județuluĭ, a Cotmeneĭ, a Humelor, a Balaciuluĭ, Ciolăneștilor, a Rîcheĭ, a Pietreĭ, și a Zimniceĭ. Pe lîngă acestea era o polcovnicie și o vătășie de arabagiĭ.

Budgetul jud. Teleorman a fost în 1900—901 de leĭ 823120, banĭ 13, la veniturĭ și de leĭ 778613, banĭ 70, la cheltuelĭ.

Spitalurĭ se află: la Tecuciŭ-Calenderu, întreținut de județ, la T.-Măgurele, la Roșiori și la Alexandria.

Justiția. Sunt treĭ judecătoriĭ de ocol, la T.-Măgurele, Alexandria și Roșiori; un tribunal la T.-Măgurele, care ține de jurisdicțiunea Curteĭ de apel din București; o curte cu jurațĭ.

Cultul. Bisericile de prin sate și orașe sunt în număr de 200, deservite de 246 preoțĭ, 3 diaconĭ, 165 cîntărețĭ și 117 paracliserĭ; 14 bisericĭ sunt părăsite.

Din punctul de vedere administrativ, bisericile din acest județ țin de Eparchia Mitropolieĭ din București.

Catoliciĭ aŭ în T.-Magurele o școală, al căreĭ local servește de capelă credincioșilor acestuĭ rit.

Evreiĭ aŭ cîte o sinagogă în case particulare închiriate, în T.-Măgurele, Roșiori și Alexandria.

Instrucțiunea. Sunt în comunele rurale 138 școale primare (1900), din care 130 mixte și 4 de cătun; în Alexandria și în Roșiori-de-Vede, este cîte o școală primară rurală mixtă; în T.-Măgurele sunt 2 școlĭ primare urbane de băețĭ și una de fete, în Alexandria 3 de băețĭ și 2 de fete, în Roșiori, 2 de băețĭ și 2 de fete, în Zimnicea, 1 de băețĭ și 1 de fete.

In Alexandria și în T.-Măgurele sunt cîte un gimnaziŭ.

Marca. Insemnele județuluĭ sunt treĭ oițe. Această marcă atestă că aci s'aŭ crescut și se cresc numeroase turme de oĭ.

Pănă la 1845, județul Olt se întindea pănă la Dunăre și coprindea maĭ toate satele de pe partea dreaptă a rîuluĭ Călmățuiul. Negreșit că și T.-Măgurele făcea parte tot din jud. Olt și de la turnul roman de cetate de la gura Oltuluĭ șĭ-a lua marca acel județ.

Astă-zĭ cînd maĭ bine de o jumătate secol s'a luat județuluĭ Olt orașul Turnul, el continuă a avea ca marcă tot un turn, pe cît timp Teleormanul a rămas cu marca celor treĭ oițe, pe care o avea și înainte de rotunjire.

Importanța archeologică a județuluĭ. De și nu s'aŭ făcut în acest județ descoperirĭ de felul celor din județele Romanați, Mehedinți, Vilcea și altele, totușĭ nicĭ Teleormanul nu este lipsit de impoitanță, din punctul de vedere archeologic. Drumul-luĭ-Traian saŭ Troianul, cum îĭ zic locuitoriĭ, Cetatea-de-la-Zimnicea, cu importantele eĭ obiecte de ceramică; cetățile de pămînt de la Calomfirești, Frumoasa, Voivoda, Netoți, Zîmbreasca și altele; apoĭ șirul nesfîrșit de măgurĭ, care maĭ de care maĭ importante în descoperirĭ; monetele ce s'aŭ găsit și atîtea alte împrejurărĭ, dovedesc că județul Teleorman este important și din punctul de vedere archeologic.

In privința măgurilor județuluĭ, foarte numeroase, eruditul nostru profesor, d. Gr. Tocilescu, ne spune în «Dacia înainte de Romanĭ» că nu toate sunt din aceeașĭ epocă, nicĭ toate aparțin acelorașĭ populațiunĭ și nicĭ corespund uniculuĭ scop — cum pretind uniĭ — de a fi servit drept morminte. Unele sunt de o dată maĭ recentă, înălțate în memoria oare-căror evenimente marĭ, unor bătăliĭ; altele — și acestea sunt din depărtată vechime — aŭ fost semne de drumurĭ și de vadurĭ după care se călăuziaŭ popoarele în desul lor cutreierat pe lunca răsleață a Dunăreĭ. Cele maĭ multe movile însă, măgurĭ și gorgane, sunt morminte omeneștĭ din epocele cînd se inhuma saŭ se incinera cadavrul.

Cît privește armele și uneltele ce s'aŭ găsit și se găsesc încă în interiorul măgurilor, acelaș autor ne explică că cenușa saŭ cadavrul mortuluĭ era însoțit de cuțite, săgețĭ, ciocane, dalte și alte obiecte de piatră saŭ de metal, cum și de vase pentru băut și mîncat, în credința că aveaŭ să-ĭ serve pe cea-l'altă lume, saŭ din sentimentul de pietate către decedat, pentru că se servise de aceste unelte în timpul viețeĭ. Ast-fel se explică hîrburile ce se găsesc și astă-zĭ pe la măgurĭ, în diferite localitățĭ ale județuluĭ.

Istoricul. Numirea județuluĭ Teleorman este rămasă de pe timpul invaziunilor și ocupațiuneĭ Cumanilor. D. Hasdeŭ în «Columna luĭ Traian», d. Grig. Tocilescu în scrierile sale și d. Al. Xenopol în «Istoria Romînilor» aŭ stabilit că Deli-Orman înseamnă «pădurea deasă». O numire cam identică se găsește și în Bucovina, Denuorman, a căreĭ origină cumanică nu poate

fi pusă la îndoială, căcĭ cunoscut este că Cumaniĭ aŭ ocupat mult timp şi Moldova.

Teritoriul Teleormanuluĭ a fost locuit încă de pe timpul colonizăreĭ Dacieĭ, cum ne-o probează Drumul-luĭ-Traian, cetatea de la Zimnicea, întăriturile, şanţurile şi numeroasele descoperirĭ archeologice de tot felul făcute în diferitele luĭ localităţĭ. Şi prin acest judeţ încă apucase să-şĭ facă drum civilizaţiunea romană, dupe cîte rezultă din diferite dovezĭ istorice şi archeologice; dar tot p'aicĭ şĭ-aŭ făcut drum şi neamurile barbare care aŭ cotropit Ţara în curgerea veacurilor.

Din probele istorice ce avem, se poate induce că şi prin acest judeţ aŭ înaintat Romaniĭ în contra Dacilor şi Geţilor, căcĭ urma neapărat să pună în comunicaţiune şi partea de dincoace de Olt cu cea de dincolo, pe care o stăpînea maĭ dinainte şi, în acelaş timp, să izgonească pe barbarĭ şi să asigure linişţita stăpînire a coloniştilor din judeţele de astăzĭ Romanaţi, Dolj şi Mehedinţi.

Intr'o scriere recentă, d. Gr. Tocilescu, vorbind despre Drumul-luĭ-Traian, demonstrează că el nu putea fi alt-ceva de cît tot un drum roman, avînd din distanţă în distanţă diferite întăriturĭ saŭ punte de pază şi observaţiune, dintre care cel maĭ important era la T.-Măgurele, căruia i s'ar fi zis Turris. Acest drum probabil că merge spre munte, pentru a eşi pe o altă direcţiune, poate pe la Cîmpulung tot în Transilvania, precum eşia şi cel-l'alt drum prin Romanaţi, Vîlcea (Bivolari), Rîul-Vaduluĭ, tot în Transilvania.

Partea despre S. a acestuĭ judeţ a servit ca trecătoare de preferinţă ordelor barbare care năvăleaŭ în Ţară de peste Dunăre. Lucrul se explică prin faptul că fluviul este cu mult maĭ îngust p'aci şi că pădurile, de sigur, nu vor fi fost atît de dese în partea sudică, cum eraŭ în cea nordică, şi aceste împrejurărĭ le înlesnea mult înaintarea maĭ departe pe aci, pe la S., spre inima Ţăriĭ.

Turciĭ maĭ ales, după ce aŭ ocupat toată partea de peste Dunăre şi şĭ-aŭ stabilit reşedinţe pe la Nicopoli, Sofia (vechia Sardica) şi alte puncte, găsesc maĭ nemerit să treacă adese-orĭ Dunărea prin părţile judeţuluĭ Teleorman, începînd de la Gura-Oltuluĭ şi pănă la Pĭetroşani.

Pe timpul domnieĭ luĭ Mircea, după întîia organizare maĭ serioasă a Ţăriĭ, Teleormanul începe a fi maĭ bine cunoscut ca împărţire administrativă. In secolul XV numirea judeţuluĭ Teleorman o găsim maĭ adesea repetată prin hrisoave şi diferite documente, care probează că judeţul era înfiinţat şi avea administraţiunea proprie organizată. Un act de împăcăciune dintre maĭ mulţĭ locuitorĭ din comuna Necşeşti, purtînd data de 23 Aprilie 1486, publicat în «Archiva Istorică a Romînieĭ», ne probează că judeţul era deja populat şi avea multe sate întemeiate.

Din secolul XVI, se găsesc numeroase documente în care se citează diferite numirĭ de sate şi maĭ ales de moşiĭ din judeţul Teleorman. Maĭ cu osebire hrisoavele din timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul şi aşa numitele luĭ sloboziĭ, documentează clar că organizaţiunea administrativă a judeţuluĭ era deja de mult timp întemeiată.

Printre călătoriĭ maĭ de vază carĭ aŭ trecut prin Teleorman în secolul XVII este episcopul Paul din Alep, apoĭ Macarie al Antiochieĭ, care şĭ-a publicat scrierile sale în limba engleză şi, cu puţin maĭ naintea acestora, un alt episcop catolic din oraşul Galipoli, Petru Bogdan Bacsicĭ.

Acest episcop laudă mult fertilitatea soluluĭ din prejurul cetăţiĭ turceştĭ a Turnuluĭ.

In secolul XVIII, găsim cu profusiune documente şi scrierĭ care ne lămuresc cum era organizat judeţul sub toate raporturile: administrativ, financiar şi militar, maĭ ales cu ocaziunea reformeĭ de sub domnia luĭ Constantin Mavrocordat.

Judeţul Teleorman se întindea de la Dunăre, cam de la actuala com. Cioara, în sus pe marginea stîngă a Călmăţuiuluĭ, coprinzînd toate satele din această parte, dimpreună cu oraşul de reşedinţă Ruşi-de-Vede şi satele de la V. luĭ; de aci apucă pe rîul Vedea în sus, pănă la com. Vaţa, care astă-zĭ este în jud. Olt.

Limita de N. a judeţuluĭ era o linie dreaptă, plecînd de la satul Vaţa pănă la Hinţeşti, (astăzĭ în jud. Argeş), de unde se cobora spre E. de-a lungul rîuluĭ Teleorman pănă la Dunăre, pe unde este şi astăzĭ limita luĭ; iar la S., hotarul era Dunărea pănă la com. Cioara.

De la această comună pănă în zona cetăţiĭ turceştĭ a Turnuluĭ era judeţul Oltuluĭ, care se întindea dincolo de zonă, între partea stîngă a rîuluĭ Olt şi partea dreaptă a Călmăţuiuluĭ pănă la satul Cîmpul-Mare şi de acolo în sus, în linie dreaptă, pănă la satul Izvorul, de unde apoĭ o lua pe partea dreaptă a rîuluĭ.

Impărţirea administrativă din secolul trecut a ţinut pănă după 1845, cînd s'aŭ format actualele

circumscripţiunĭ ale judeţelor Olt, Argeş şi Teleorman.

După scriitorul grec Nicolae Lazaru şi după Dionisie Fotino, în secolul al XVIII-lea Teleormanul avea 137 sate şi 65000 locuitoriĭ.

Plăşile, după Lazaru, eraŭ şapte, însă el nu ne arată de cît şase; după Dionise Fotino, eraŭ zece.

După scriitorul german Sulzer eraŭ o sută-două-zecĭ şi ceva de sate (Ortschaften) în 1781.

Generalul austriac von Bauer s'a ocupat de asemenea cu descrierea amănunţită a multora din satele şi localităţile maĭ importante ale judeţuluĭ, maĭ ales din punct de vedere istoric şi archeologic.

Neajunsurile ce sufereaŭ creştiniĭ de peste Dunăre din partea Turcilor, aŭ făcut pe mulţĭ Bulgarĭ să-şĭ caute refugiul şi adăpostul în multe părţĭ ale acestuĭ judeţ, unde aŭ format coloniĭ carĭ există şi astă-zĭ. Satele Găuriciul, Licuriciul, Crîngeni, Caravaneţi, parte din Segarcea-din-Deal şi din oraşul Alexandria, sunt locuite de mulţĭ Bulgarĭ, din carĭ uniĭ îşĭ păstrează încă limba, portul şi datinele lor. Asimilarea lor cu populaţiunea romînă se face treptat.

In privinţa acestor coloniĭ, putem spune că ele n'aŭ a face cu acelea din Dolj şi Prahova, despre care s'a scris că datează de pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul. Coloniile bulgare din Teleorman sunt venite în urmă de tot, şi maĭ ales în secolul XIX. Ast-fel, Bulgariĭ din com. Crîngeni aŭ venit pe la 1821, iar ceĭ din Alexandria s'aŭ stabilit acolo odată cu întemeerea oraşuluĭ, pe la anul 1833. In multe locurĭ eĭ s'aŭ stabilit prin simple învoelĭ cu proprietariĭ moşiilor, fără să maĭ aştepte învoire de pe la stăpînire, şi nu s'aŭ maĭ înapoiat.

In urma tratatuluĭ de la Adrianopole, la 1828, s'a desfiinţat vama turcească de la Turnul; totuşĭ a maĭ rămas aci cît-va timp un beiŭ, care făcea marĭ neajunsurĭ locuitorilor de prin prejur, dîndu-se cu neferiĭ săĭ la numeroase prădăciunĭ, ascunzîndu-le vitele şi atrăgîndu-ĭ în cursă.

După această desfiinţare s'aŭ organizat vămile romîneştĭ de la Turnul şi Zimnicea, dîndu-se în arendă, dimpreună cu cele-l'alte vămĭ şi cu salinele, cunoscutuluĭ boier Vilara. Tot pe atuncĭ s'aŭ înfiinţat, pe lîngă biurourile vamale, şi carantinele, pentru care eraŭ şi revizorĭ sanitarĭ.

Paza graniţeĭ s'a făcut mult timp de către trupe regulate, până sub domnia luĭ Ştirbeĭ-Vodă; apoĭ s'a dat grănicerilor carĭ eraŭ luaţĭ treptat, după tunsul pletelor, cu schimbul; maĭ în urmă grăniceriĭ aŭ fost scutiţĭ de bir şi alte dărĭ.

Pănă la 1837, reşedinţa judeţuluĭ, alcătuit precum arătarăm maĭ sus, era la Ruşi-de-Vede. După rotunjirea administrativă, urmată la acea epocă, reşedinţa s'a mutat la Zimnicea, unde a stat doĭ anĭ. Pe la 1831, eraŭ doĭ ispravnicĭ la Roşiori.

La noua organizare dată Ţăriĭ în timpul ocupaţiuneĭ Ruseştĭ, sub generalul guvernator Kisseleff, s'a dispus ca pentru interesul apărăriĭ interioruluĭ Ţăriĭ, reşedinţele judeţelor să se mute în oraşele de pe marginea Dunăriĭ, spre a se putea veghia maĭ bine în caz de vre-o încercare de năvălire. La 1839, reşedinţa Teleormanuluĭ s'a mutat definitiv la Turnul-Măgurele. Atuncĭ s'aŭ mutat aci toate autorităţile şi s'a construit palatul administrativ care se vede şi astă-zĭ.

Multe din satele ale căror numirĭ le găsim prin nomenclaturele din secoliĭ trecuţĭ aŭ dispărut prin diferite împrejurărĭ, dar maĭ ales din cauza nesiguranţeĭ în care se găseaŭ p'atuncĭ viaţa şi averea locuitorilor. In locul lor s'aŭ format maĭ în urmă alte sate, cu alte numirĭ. In partea de S. a judeţuluĭ şi maĭ ales în plăşile Călmăţuiul şi Marginea se văd şi astă-zĭ siliştĭ de sate vechĭ şi urme de bisericĭ.

Graţie legeĭ pentru vînzarea în loturĭ a moşiilor statuluĭ la sătenĭ, Teleormanul se populează pe zi ce merge şi sate noĭ, ca Traianul, Vodă-Carol, Cuza-Vodă şi altele măresc numărul centrurilor locuite pe întinsele luĭ cîmpiĭ.

In secolul în care ne găsim, ca şi în cele precedente, Teleormanul a fost judeţul unde s'aŭ desfăşurat însemnate fapte de arme în războaele cu Turciĭ. La 1812, la 1828 şi la 1877, prin Teleorman a fost locul de trecere al armatelor peste Dunăre.

In rezbelul pentru independenţă maĭ ales, în Teleorman, spre Dunăre s'a grămădit tot grosul armatelor. Spre Turnul-Măgurele şi Zimnicea se concentraŭ toate aprovizionările pentru armate; p'aci s'a întors, încărcat de glorie, ilustrul nostru căpitan, Domnitorul Carol I şi viteaza luĭ armată, după luarea Plevneĭ.

Teleormanul, *plasă*, în partea de N. a jud. Teleorman. Şĭ-a luat numele de la rîul Teleormanul, care curge în partea despre V. Este aşezată între două văĭ, Valea-Cotmeneĭ şi a Teleormanuluĭ, care o desparte de

jud. Vlaşca şi Olt. Terenul eĭ este puţin accidentat, străbătut de văĭ şi vălcele, pîraie şi gîrliţe. Maĭ toată partea despre N.-E., N.-V. şi de mijloc, formează un şes întins, prea puţin variat, numit cîmpia Burdea.

La N. se mărgineşte cu pl. Cotmeana-Gălăşeşti din jud. Argeş, începînd de la com. Urlueni şi până la Tătărăşti-d.-s. La V., cu pl. Şerbăneşti din jud. Olt, începînd de la com. Urlueni şi până la com. Ghimpeţeni. La E., cu pl. Neajlovul-Glavaciocul din jud. Vlaşca, începînd de la com. Slobozia-Trăsnitul, până la com. Deparaţi-Hîrleşti şi la S., cu pl. Tîrguluĭ din jud. Teleorman.

Este formată din 33 comune şi 59 cătune, avînd o suprafaţă de 85580 hect.

Cele 33 com. sunt:

1. Urlueni, cu căt. Tomeşti şi Lezeni; Malul, cu căt. Afrimeşti, Brabeţi şi Zuvelcaţi; Cioceşti-Mîndra; Mozăceni, cu căt. Băzeşti şi Tufeni; Stoborăşti, cu căt. Barza şi Ghimpeţeni cu căt. Atîrnaţi, la extremitatea de N.-V. şi V. a plăşeĭ, pe Valea-Vedeĭ.

2. Slobozia-Trăsnitul, cu căt. Dobreni şi Purcăreni; Tătărăşti-d.-s.; Udupul; Tătărăşti-d.-j., cu căt. Ocheşti; Zloteşti, Lada şi Deparaţi-Hirleşti pe Valea-Teleormanuluĭ, în partea de E. a plăşeĭ.

3. Strîmbeni, cu căt. Căldărarul şi Rîca; Gumeşti-Siliştea, cu căt. Rîca-Nouă, Ciolăneşti-din-Deal şi Ciolăneşti-din-Vale; Grădeşti, cu căt. Belciugul şi Căzăneasca şi com. Necşeşti, pe Valea-Cîineluĭ, prin mijlocul pl., de la N. spre S.-E.

4. Miroşi, Surduleşti şi Balaciul, cu căt. Pădureţi; căt. Căţeleşti, de la com. Tecuciŭ, com. Zîmbreasca şi Beuca pe valea şi cîmpia Burdea, situate tot de la N. spre S.

5. Com. Tecuciŭ, Dobroteşti şi Merişani, pe Valea-Tecuciuluĭ.

6. Com. Bucovul-Adunaţi, la N.-V. plăşeĭ, pe Valea-Bucovuluĭ.

Reşedinţa acesteĭ plăşĭ este în com. Balaci. (V. şi Teleormanul, judeţ).

Teleormanul, *rîŭ*. Izvoreşte în jud. Argeş, la locul numit Poiana-Laculuĭ, lîngă Piteşti; după ce udă în acest judeţ plăşile Cotmeana şi Gălăseşti, trece în jud. Teleorman, pe care îl străbate spre a se vărsa în rîul Vedea, fără să facă limită spre jud. Vlaşca, după cum se reprezintă pe charte şi maĭ în toate manualele de geografie.

Limita jud. Teleorman spre jud. Vlaşca e mult maĭ departe de acest rîŭ; ea urmează o linie convenţională, după întinderea teritoriuluĭ comunelor dincolo de apa Teleorman şi care toate fac parte din jud. Teleorman.

In parcursul luĭ primeşte, pe partea dreaptă, începînd de la intrarea sa, următoarele pîrae, ca afluenţĭ: Bucovul, care se varsă pe teritoriul com. Tătăreşti-d.-s.; Cerboaica ce se varsă în dreptul com. Slăveşti; Teleormănelul, la limita com. Depăraţi-Hîrleşti-Netoţi, şi Răcica în apropiere de com. Olteni; iar pe stînga, primeşte apele Clăniţeĭ, care curge prin jud. Vlaşca şi se varsă în Teleorman, pe teritoriul com. Lăceni.

După ce trece, udînd în cursu-ĭ toate com. de la limita jud., din plăşile Teleorman, Tîrgul şi Margineni, se varsă în rîul Vedea între comunele Beiul şi Cervenia. Albia acestuĭ rîŭ este nisipoasă şi curată; apa curge limpede şi lin; numaĭ la confluenţa Clăniţeĭ formează o mlaştină întinsă.

Afară de afluenţiĭ sus arătaţĭ, Teleormanul primeşte şi apele maĭ multor pîrîiaşe, atît pe dreapta, cît şi pe stînga. Comunele pe care le udă sunt: Popeşti-Palanga, Tătăreşti, Udupul, Zloteşti, Slăveşti, Lada, Deparaţi-Hîrleşti, Netoţiĭ, Orbeasca-d.-s. şi Orbeasca d.-j., Lăceni, Pielea, Atîrnaţiĭ, Storobăneasca şi Beiul.

Teleormanuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Teleorman, străbătută de rîul Teleorman, de la intrarea în judeţ şi până la gura luĭ. Mulţĭ din locuitorĭ daŭ această numire şi părţiĭ care continuă spre Dunăre, de la punctul unde acest rîŭ se varsă în Vedea.

Pe valea Teleormanuluĭ sunt cele maĭ plăcute poziţiunĭ din tot judeţul. Inspirat de frumuseţea lor, poetul Depărăţeanu a scris gingaşele luĭ «Dorurĭ şi amorurĭ», în partea maĭ despre N., la satul Deparaţi, unde se născuse şi locuia.

Aproape întreagă această vale este de o fertilitate excepţională.

Teleormănelul, *pîrîŭ*, jud. Teleorman, maĭ adese-orĭ sec. Cursul săŭ începe de la izvoarele ce curg din dealurile de prin prejurul com. Popeşti-Palanca. Se varsă în rîul Teleormanul, între comunele Deparaţi - Hîrleşti şi Netoţi. Serveşte ca hotar natural al maĭ multor moşiĭ. El desparte moşia statuluĭ Ciolăneşti-Baldovineşti de moşia Gumeşti-Siliştea, moşiile şi pădurile statuluĭ Udupul şi Zloteşti Slăveşti de Tătăreşti, precum şi maĭ multe moşiĭ ale proprietarilor din partea loculuĭ şi ale moşnenilor din com. Tătăreşti-d.-j., Slăveşti, Zloteşti şi altele

Teleşmani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Chilia, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 158 locuitorĭ şi o biserică, zidită la 1872.

Teleşti, *com. rur.,* pe apa Teleormanuluĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 10 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 55 kil. de Piteşti. Se compune din satele Dactul, Tîrleşti şi Teleşti.

Are o populaţie de 607 locuitorĭ; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Budgetul com. e de 1469 leĭ la veniturĭ, şi de 1534 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 505 boĭ şi vacĭ, 53 caĭ, 983 oĭ, 20 capre şi 221 porcĭ.

Teleşti, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Ocolul, la N. comuneĭ Şomăneşti, situată pe şes şi pe deal, pe partea dreaptă a rîuluĭ Bistriţa şi pe Dealul-cu-Viile.

E formată din satul cu acelaşĭ nume.

Are o suprafaţă de 620 hect., cu o populaţie de 242 familiĭ, saŭ 1051 suflete; o şcoală, fondată la 1860; 2 bisericĭ de lemn, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 2 morĭ pe apa Bistriţa, 19 puţurĭ şi 7 fîntînĭ.

Locuitoriĭ posedă: 40 plugurĭ, 50 care cu boĭ şi vacĭ, 4 căruţe cu caĭ; 20 stupĭ; 420 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 150 oĭ, 50 capre şi 90 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de 669 leĭ, 19 banĭ, iar cheltuelile, de 653 leĭ, 89 banĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua comunală ce vine din comuna Brădiceni, trece rîul Bistriţa şi se leagă cu şoseaua comunală de la Şomăneşti.

Teleşti, *sat,* cu 307 locuitorĭ, jud. Argeş, plasa Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Teleşti.

Are două bisericĭ, una cu hramul Sf. Voevozĭ şi cea-l'altă cu hramul Adormirea, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ.

Teleşti-Birnici, *cătun* al com. Şomăneşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat pe malul drept al rîuluĭ Bistriţa şi aprôape de şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Severin.

Are o suprafaţă de 379 hect., cu o populaţie de 110 familiĭ, saŭ 340 suflete; o biserică de zid, fondată la 1727, de Egumenul Dionisie Bălăcescu.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ, 30 care cu boĭ şi vacĭ, 2 căruţe cu caĭ, 230 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 110 porcĭ, 100 oĭ şi capre.

Este udat de apa Bistriţa.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală, care îl pune în legătură la N. cu com. Teleşti, iar la S. cu Şomăneşti, dînd în şoseaua judeţeană.

Teleţul, *pîrîŭ,* jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Miroslava. Izvoreşte de sub poalele podişuluĭ Focşoaia; curge prin valea Proselnici, apoĭ trece în valea Corneşti, primind în dreapta pîrîul Ţigănimea. Formează două iazurĭ în vatra satuluĭ Corneşti, pe care se află cîte o moară. Maĭ la vale primeşte pîrîul Boghea şi, în stînga, pîrîul Surda, după care formează iazul de lîngă Colonia-Italiană. Ieşind din satul Corneşti, primeşte pîrîul Dancaşul; trece în valea Iezereni şi, formînd iazul cu acest nume, se varsă în pîrîul Nicolina.

Teliţa, *com. rur.,* jud. Tulcea, situată în partea de N. a judeţuluĭ şi cea de E. a plăşeĭ Isaccea, pe pîrîul cu acelaşĭ nume.

Se mărgineşte la N. cu com. Parcheşul; la E., cu Trestenicul; la S., cu Frecăţei şi Nalbantul; la V., cu Meidan-Chioi şi Nicoliţelul.

Dealurile care brăzdează teritoriul comuneĭ sunt: dealul Drăgaica la E., dealul Tocila la S., Sarica la V.; apoĭ dealul Armutlu-Conac, la S.-E. (182 m.), dealul Ciliculuĭ (342 m.), cu vîrful Selda-Copac (315 m.), dealul Fundul-Burţiĭ (263 m.), toate la S. şi acoperite cu pădurĭ; dealul Sarica, acoperit cu viĭ.

Pîraiele, care udă comuna sunt: Valea-Teliţa, de la N.-V. spre S.-E., trece prin mijloc şi pe lîngă satul Teliţa, cu afluenţiĭ săĭ: Valea-Plopilor, pe stînga, şi Pîrîul-Ciliculuĭ, care trece pe lîngă mănăstirea Ciliculuĭ, pe dreapta; apoĭ Valea-Amziĭ, pe stînga.

E formată din cătunele: Teliţa, reşedinţa, pe malul stîng al pîrîuluĭ Teliţa; Mănăstirea Cilicul, pe teritoriul săŭ; Poşta, la E., tot pe pîrîul Teliţa.

Intinderea comuneĭ este de 4500 hect., cu o populaţie de 186 familii, saŭ 874 suflete.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4057 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4053 leĭ.

Are o biserică, fondată la 1803 de locuitorĭ, cu hramul Naşterea Maiciĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, fondată în 1879, de Ruşĭ.

Drumurĭ sunt: la N., şoseaua naţională Tulcea-Isaccea; apoĭ drumurĭ comunale la comunele Parcheşul, Somova, Nicoliţelul şi Frecăţei.

Teliţa, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, căt. de reşedinţă al com. Teliţa, aşezat în partea centrală a pl. şi cea de V. a com., pe malul stîng al pîrîuluĭ Teliţa. Are

o întindere de 480 hect., din care 78 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 110 familiĭ, saŭ 523 suflete, compusă din Romînĭ, Bulgarĭ şi Ruşĭ.

Pe aci trece drumul comunal Frecăţei-Nicoliţelul.

Teliţa, *rîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Tulcea, Isaccea şi Babadag. Ia naştere din dealul Nicoliţeluluĭ; se îndreaptă maĭ întîiŭ spre N.-E.-E., până în dreptul com. Teliţa, sub numele de Valea-Morilor; de aci o ia spre S.-E.-E., cu numele de Teliţa şi arare-orĭ Cilicul, pentru că trece pe lîngă mănăstirea Cilicul; curge prin satele Poşta, Frecăţei, Cataloi, de unde o ia spre S., trecînd prin Eni-Chioi, Congaz, şi se varsă, după un curs de 60 kil., în lacul Babadag, în partea numită Coada-Bălţiĭ. Malurile sale sunt joase şi acoperite cu verdeaţă. Udă partea de E. a pl. Isaccea, pe cea de V. a pl. Tulcea şi pe cea de N. a pl. Babadag. Primeşte ca afluenţĭ: Valea Nicoliţeluluĭ, Valea-Mare, Valea-Stupineĭ, valea Cataloi şi Valea-Izvoruluĭ, unită cu valea Hagilar. Are tot-de-a-una apă.

Teliţa, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comuneĭ Nalbant. Izvoreşte din Dealul-Ciliculuĭ (400 m.), se îndreaptă spre S.-E., sub numele de Valea-Cărbunarilor, trece prin satele Trestenicul şi Nalbant, de unde ia numele de Valea-Izvoruluĭ-Teliţa şi, după ce trece pe la poalele dealurilor Ghel-Tepe, Esil-Tepe, Sari-Tepe şi Cataloi-Bair, se varsă în rîul Taiţa, pe stînga, ceva maĭ sus de satul Satul-Noŭ. Pe valea sa merge drumul comunal Babadag-Nalbant-Teliţa.

Temişani, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, pe partea dreaptă a rîuluĭ Jiul, situată pe o vale şi la poalele dealuluĭ Roşia, la V. comuneĭ Roşia.

Are o suprafaţă de 422 hect., cu o populaţie de 709 locuitorĭ, 1 şcoală, 1 biserică de lemn, fondată de locuitorĭ la anul 1740, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 32 plugurĭ, 40 care cu boĭ şi vacĭ, 4 căruţe cu caĭ; 534 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 364 oĭ şi capre şi 331 porcĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 556, banĭ 27, iar cheltuelile, de leĭ 553, banĭ 31.

Comunicaţia în această comună se face prin şoseaua comunală, care la comuna Roşia dă în şoseaua vecinală.

Dintre dealurĭ, cele maĭ însemnate sunt: al-Roşieĭ şi al-Şchiopuluĭ, cu maĭ multe ramificaţiĭ; printre aceste dealurĭ se formează vălcelele: a-Brazilor, a-Stîneĭ, a-Roşieĭ, a-Scoarţeĭ, etc.

Tenghea-Orman, *pădure,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Dobromir, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Calaigi. Are o întindere de peste 120 hect., întinzîndu-se la Vestul dealuluĭ Uzun-Mese-Sîrtî. Pe la Sudul săŭ trece drumul comunal Calaigi-Dobromirul-din-Vale.

Teodora, *cîşlă,* (tîrlă de oĭ), în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ rurale Satul-Noŭ, în partea E. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ, lîngă gîrla Valea-Ulmuluĭ, pe drumul comunal Turcoaia-Picineaga.

Teodoreni, *mănăstire,* în jud. Botoşani, com. Burdujeni-Tîrg, fundată la 1587 de Simion Movilă Vodă. La partea de E. a mănăstireĭ, pe zid, se află o inscripţie cu literile C. W. 1587 şi marca Ţăreĭ, cu capul de zimbru săpat în pĭatră.

Tepe-Bair, *deal,* jud. Constanţa, pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Cicracci şi anume pe acela al cătunuluĭ Cogea-Ali. Are o direcţiune generală de la N. la S., cu o înălţime maximă de 83 m. în vîrful săŭ Movila-Imbinată. Este tăiat pe la S. de şoseaua judeţeană Canara-Caramurat.

Tepe-Caramurat, *vîrf de deal,* în jud. şi pl. Constanţa, com. Caramurat. Are 103 m. şi este vîrful cel maĭ înalt al dealuluĭ Amut-Bair.

Tepşinari, *sat,* cu 45 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Milcoiŭ-Isbăşeşti. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un paracliser.

Terca, *cătun,* al com. Lopătari, jud. Buzăŭ, cu 50 locuitorĭ şi 14 case.

Terchești, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul com. Dragosloveni. Este aşezat pe rîul Rîmna, în partea de V. a comuneĭ, la 3 kil. spre V. de cătunul de reşedinţă, Dragosloveni. Are o întindere de 20 hect., cu o populaţiune de 107 familiĭ, saŭ 516 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 1 dascăl; o şcoală.

Terescondu-Ceair, *vale,* jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Regep-Cuiusu, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Techi-Deresi; are o direcţie de la V. către E.; vine din Bulgaria, merge drept pe

hotarul Dobrogeĭ şi, la 1 kil. spre S. de satul Techi-Deresi, se deschide în valea Techi-Deresi-Ceair; merge printre pădurile Caralmus-Orman şi Sarpali-Orman, la N., şi Checi-Orman, la S.

Este situată în partea de S. a plăşeĭ şi S. E. a comuneĭ.

Tereuja, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., formată din 7 mahalale: Dobricea, Zgubea, Urzica, Valea-Stejaruluĭ, Dealul-Bisericeĭ, Mijlocul şi Budoiul. E situată pe rîul Olteţul, la 9 kil. de reşedinţa subprefectureĭ.

Are o suprafaţă de 1158 hect., cu o populaţie de 518 locuitorĭ; 3 bisericĭ de lemn.

Locuitoriĭ posedă: 10 caĭ, 50 boĭ, 40 vacĭ, 100 capre.

19 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe 16 hect; restul sunt moşnenĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1103 leĭ anual.

Tereujani, *cătun*, făcînd parte din com. Logreşti-Moşneni, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe şesul şi coasta cu acelaşĭ nume, spre S.-E. de cătunul Logreşti-Moşneni.

Are o suprafaţă de 200 hect., cu o populaţie de 69 familiĭ, saŭ 280 suflete; o biserică de lemn, refăcută de locuitorĭ la 1834.

Locuitoriĭ posedă: 23 plugurĭ, 32 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 100 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 145 oĭ, 13 capre şi 86 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face printr'un drum ordinar, care dă în şoseaua vecinală Tîndăleşti-Logreşti.

Teriul-Mare, *ostrov*, în Dunăre, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Mîrleanul, situat în partea de N. a pl. şi cea de V. a com. Are o lungime de 1 kil., o lărgime de 300 m. şi o întindere de 77 hect. E despărţit de ostrovul Teriul-Mic prin o limbă de pămînt, care adesea e acoperită cu apă; iar de ostrovul Puiul-Strîmbuluĭ, de un braţ puţin adînc, nenavigabil. E acoperit cu sălciĭ şi richite.

Teriul-Mic, *ostrov*, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Mîrleanul, situat spre E. Are o suprafaţă de 42 hect. şi comunică cu Teriul-Mare printr'un mic istmu, acoperit maĭ tot-d'auna cu apă.

Terjoaseĭ (Burcutul-), *ape minerale*, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul.

Izvoresc din malul drept al dealuluĭ Terjoasa, în Poiana-Şaruluĭ. Apa este limpede şi sărată la gust. A fost analizată de dr. Th. Steiner, la 1856, şi s'a constatat că 7680 grame de apă conţin: sulf. de potasă, 0,1958; clorur de potasă, 0,0699; clorur de sodiŭ, 4,6104; carbonat de sodă, 10,2444; carbonat de calce, 3,0763; carbonat de magneziŭ, 0,9055; carb. de protox. de fer, 0,0601; aluminiŭ, urme; acid silicic, 0,0256; (suma subst. compacte: 17,1970; acid carb. liber, socotit în grame, 15,3600).

Acest izvor face parte din grupa izvoarelor minerale de la Hangul, şi este clasat între apele clorurate sodice.

Terpeziţa, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 27 kil. de Craiova şi la 16 kil. de Vîrtopul, reşedinţa plăşeĭ.

Este aşezată pe dealul Troian şi valea Terpeziţa.

Se mărgineşte la N. cu com. Pleşoiul; la S., cu com. Tîncănăul; la V., cu com. Căciulata şi la E., cu com. Vîrvorul.

Terenul com. este accidentat de dealul Troian, Piscul-luĭ-Cinghir şi rîpa numită Puica.

Este udată la S. de pîrîul Purceaua, care are un vad şi un pod pe dînsul, în cuprinsul acesteĭ com.

Se compune din 3 sate: Gabrul, Lazul şi Terpeziţa, sat de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 4450 pog., cu o populaţie de 1457 locuitorĭ; 2 bisericĭ, fondate de locuitorĭ, una în Terpeziţa, începută la 1848 şi terminată la 1852, şi cea-l'altă în Gabrul, începută la 1889 şi terminată la 1891, deservite de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă în satul Terpeziţa, care funcţionează din 1856; 8 cîrciumĭ.

Com. e străbătută de şoseaua judeţeană Craiova-Cetatea şi de poteca Puica, care duce spre Pleşoiul.

Prin centrul comuneĭ trece drumul numit Brazda-luĭ-Traian.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4371 leĭ, 71 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 3098 leĭ, 50 banĭ.

Vite cornute 318, caĭ 49, oĭ 70.

Terpeziţa, *sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Terpeziţa, reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 592 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1856; o biserică, fondată de locuitorĭ la 1848 şi terminată la 1852; 5 cîrciumĭ.

Terzi-Chioi, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, căt. com. Siriul, situat în partea de E. a pl. şi a com., la 6 kil. spre N.-E. de căt. de reşedinţă, pe valea cu acelaşĭ nume. Are o întindere de 3228 hect., din care 188

hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie, în maioritate turcească, de 202 familiĭ, saŭ 930 suflete.

Terzi-Veli, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul com. Cazil-Murad, situat în partea occidentală a pl. şi cea de N.-V. a com., la 4 kil. spre N.-V. de căt. de reşedinţă, Cazil-Murad; aşezat pe valea Cazil-Murad. Ceair şi închis la S.-E. de dealul Bairam-Dede-Bair.

Are o suprafaţă de 1515 hect., din care numaĭ 5 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ şi de grădinĭ, cu o populaţie, compusă numaĭ din Turcĭ şi Bulgarĭ, de 48 suflete.

Tescureni, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Manoleasa. E situat pe malul pîrîuluĭ Volovăţul şi format din două căt.: Tescureni-Bagiurea şi Tescureni-Timuşul, cu o populaţie de 168 locuitorĭ.

Pîrîul Volovăţul trece peste moşie.

Hotarele moşieĭ sunt: Mitocul, Avrămeni şi Hătcăuţi.

Tesluiul, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Oltul-de-jos, compusă din 4 căt.: Tesluiul, Cherleşti-din-Deal, Cherleşti-din-Vale şi Curtişoara, cu o populaţiune de 1434 locuitorĭ.

Este situată pe valea Oltuluĭ şi pe valea Tesluiuluĭ, la 8 kil. de capitala jud. şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Parte din locuitorĭ sunt veniţĭ din Transilvania, şi parte de peste Olt.

Are 2 bisericĭ: una în căt. Cherleşti-din-Deal şi cea-l'altă în Curtişoara, deservite de 3 preoţĭ; o şcoală; o moară cu aburĭ.

220 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit după legea rur. din 1864, cînd li s'aŭ dat 718 hect. pămînt din moşiele Curtişoara, Tesluiul, Cherleşti-din-Vale, Cherleşti-din-Deal. Eĭ posedă: 65 caĭ şi ĭepe, 346 boĭ, 186 vacĭ, 18 capre, 1256 oĭ şi 522 porcĭ.

In căt. Curtişoara se găsesc sub pămînt ziduri în formă de curte, cu maĭ multe despărţirĭ şi cotiturĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2459 hect., pe care sunt şi cîteva carierĭ de pĭatră pentru drumurĭ.

Comerciul se exercită de 5 cîrciumarĭ.

Veniturile com. sunt de 3225 leĭ, şi cheltuelile, de 2869 leĭ.

Şoseaua judeţeană ce trece prin partea de V. a com. înlesneşte comunicaţia com. Tesluiul spre N. cu com. Deleni şi Comăniţa, şi spre S. cu com. Dobrotinetul şi Slatina. O altă şosea comunală pleacă din cea judeţeană, trece prin satul Tesluiul, merge spre E. şi N. la com. Oporelul, Rădeşti, etc.

In partea de E. a com. se află Drumul-Oeĭ, care'ĭ serveşte de limită.

Dealurile de pe lîngă Olt, cu direcţia N.-E., se întind spre E. de com., pănă în gîrla Plapcea-Mare. Pe ele se cultivă tot felul de cereale şi vie.

E udată de văile Oltuluĭ, Raiţuluĭ, Tesluiul şi Cherleasca. Rîul Oltul în dreptul com. formează o mare insulă, despărţită în două; braţul Oltuluĭ despre com. se numeşte Oltişorul.

Tesluiul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tesluiul, pl. Oltul-d.-j., jud Olt.

Tesluiul, *rîŭ,* afluent pe dreapta Oltuluĭ, jud. Dolj şi Romanaţi. Izvoreşte din dealul Crucile, jud. Dolj, trece în pl. Ocolul, din care udă com. Motoci, Mişchiĭ, Gherceşti-Izvorul şi Pieleşti; apoĭ pătrunde în jud. Romanaţi, udă com. Viişoara, lasă Caracalul în dreapta şi rîul Olteţul în stînga şi se varsă în Olt, la com. Stoeneşti, spre E. de Caracal. Acest rîŭ seacă în timpul vereĭ. Valea Tesluiuluĭ este populată şi productivă. Albia sa e străbătută de 2 şosele naţionale: Slatina-Craiova şi Drăgăşani-Caracal, şi de 2 căĭ ferate: Slatina Craiova şi Drăgăşani-Corabia, peste care sunt podurĭ de fier.

Testemelul, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, căt. com. Ciamurli-d.-s., situat în partea nordică a plăşeĭ şi în cea vestică a comuneĭ, la 7 kil. spre N.-V. de reşedinţă, de ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Beidaut. Are o întindere de 65 hect., cu o populaţie de 42 familiĭ, saŭ 178 suflete. Pămîntul e acoperit cu pădurĭ şi păşiunĭ. Printr'însul trece drumul comunal Beidaut-Baş-Punar.

Teşila, *com. rur.,* jud. Prahova, plaiul Peleşul, situată pe albia rîuluĭ Doftana şi la poalele munţilor: Fundurile, Negraşul, Ciopîrceni, Carabanul, Prislopul, Rusul, Lacurile şi Gîlma-Secărieĭ, la 79 kil. de Ploeşti şi la 20 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 3 cătune: Prislopul, Negraşul şi Trestieni, cu o populaţie de 2816 locuitorĭ.

Are două bisericĭ: una în căt. Trestieni, fondată la 1724 de Constantin Cuculeată, azĭ aproape în ruină din cauza vechimeĭ, şi a doua în căt. Teşila, zidită la 1878 de locuitorĭ şi de decedatul Bucur Săvulescu, ambele deservite de 2 preoţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ, în număr de 229,

s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ şi a Eforieĭ, dîndu-li-se 900 hect.

Vite: 196 caĭ, 149 ĭepe, 480 vacĭ, 360 viţeĭ, 500 boĭ, 12 taurĭ, 396 capre, 4298 oĭ, 604 mieĭ şi 243 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Doftana, sunt 4 pive, 7 morĭ (din care două făcăurĭ), 11 herăstrae, din care 3 circulare, şi o dîrstă.

La poalele munteluĭ Negraşul sunt mulţime de izvoare minerale.

In partea de S. a comuneĭ, la punctul numit Cheia-Teşileĭ, se află o carieră de piatră, ce aparţine statuluĭ şi comuneĭ, din care se scoate anual în termen mediŭ până la 12000 m. c. de piatră.

Comerciul se execută în comună de 7 cîrciumarĭ.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 7308 leĭ

De la S. la N., până în Transilvania, este străbătută de o şosea care o pune în legătură cu Brebul şi Telega. Din această şosea pleacă o alta spre comuna Comarnicul.

De la N. la S., de la cătunul Trestieni, şi până la locul numit Cheia-Teşileĭ, unde se termină comuna, este brăzdată de munţiĭ: Fundurile saŭ Siliştea, Negraşul-Mic, Ciopîrceni şi Carabanul, toţĭ pe partea stîngă a rîuluĭ Doftana; iar pe partea dreaptă, de munţiĭ Prislopul, Rusul, Lacurile şi Gîlma-Secărieĭ. Toţĭ aceştĭ munţĭ servesc pentru păşunarea vitelor.

De la N. la S. e udată de rîul Doftana, de pîraele Negraşul, Hermeneasa, Floreĭ şi Prislopul, şi de văile: Mogoşoaia, Ciopărceni, Gîlmeia, Cărăbanul, Ghimpoasa, Petrişorul, Brădetul, etc.

Se mărgineşte cu Transilvania, Sinaia şi Comarnicul.

Teşila, *sat,* facînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Teşila, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 5000 hect., pendinte de com. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova, formată din trupurile: Gîlma, Carabanul-cu-Boia, Lacurile-cu-Rusul, Rusul-d.-j., Prislopul, Podurile şi Vîrful-Negraşuluĭ.

Teşila-cu-Munţii, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova.

Tetcoiul, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, căt. com. Mogoşani.

Tetera-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Medgidia, pe teritoriul com. urb. Cernavoda, situat în partea de V. a plăşeĭ şi cea de S.-V. a com., întinzîndu-se între Dunăre şi balta Carasu, într'o direcţiune generală de la S. spre N. Se desface din vîrful Cernavoda şi se sfîrşeşte în valea Carasu, în dreptul dealuluĭ Sarî-Burun. Partea sa merdională este tăiată de Valul-luĭ-Traian, partea septentrională este tăiată de calea ferată Cernavoda-Constanţa şi şoseaua judeţeană Cernavoda - Medgidia; iar de-a lungul luĭ merge drumul comunal Chochirleni-Cernavoda.

Tetila, *com. rur.,* în partea de V. a plaiuluĭ Novaci, jud. Gorj, şi la S. comuneĭ Bumbeşti-de-Jiĭ.

E formată din 3 cătune: Tetila, unde e şi reşedinţa, Gămani şi Lăzăreşti.

Are o întindere de 719 hect, cu o populaţie de 499 locuitorĭ; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ, una în căt. Tetila, fondată de un locuitor Tetileanu, pe la 1783, şi cea-l'altă în căt. Lăzăreşti, fondată la 1702 de un locuitor Lăzărescu, şi reparate: cea d'întîiŭ la 1826, iar cea de a doua, la 1812.

Locuitoriĭ sunt parte moşnenĭ, parte împroprietăriţĭ. Eĭ posedă: 30 plugurĭ, 60 care cu boĭ; 539 vite marĭ cornute, 585 oĭ, 370 rîmătorĭ, 56 caĭ şi 97 capre.

Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 568, banĭ 40, iar cheltuelile, de leĭ 500, banĭ 12.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani, care trece pe la V. comuneĭ, prin şoseaua comunală şi prin şoseaua vecinală; din căt. Tetila maĭ pleacă un drum ordinar, care dă în şoseaua naţională.

Tetila, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ Tetila, jud. Gorj, situat pe şes şi în stînga Jiuluĭ.

Are o întindere de 450 hect., cu o populaţie de 58 familiĭ, saŭ 283 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ, 18 care cu boĭ; 200 vite marĭ cornute, 150 oĭ, 120 rîmătorĭ, 30 caĭ şi 40 capre.

Tetoiul, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, formată din 4 cătune: Mandoceşti, Ruginosul, Vijoeşti şi Băroiul.

E situată pe valea rîuluĭ Olteţul, la confluenţa acestuia cu gîrla Şasa. Hotarul comuneĭ e pe lîngă Dealul-cu-Viĭ, avînd direcţia spre S.-E. Se află la 70 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 40 kil. de Drăgăşani, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu comunele Giuleşti şi Rusăneşti, de care se desparte prin matca rîuluĭ Omorîcea; la V., cu teritoriul comuneĭ Găneşti, de care se desparte prin rîul Olteţul şi printr'o linie trasă din sus de Gura-Şaseĭ, până în capul dealuluĭ ce desparte Şasa de Olteţul; la N., cu com. Şerbăneşti şi la S., cu

Cîrlogani, de care se separă prin Valea-Roscăĭ.

Are o populație de 729 locuitorĭ; o școală; 2 bisericĭ, în cătunul Vijoești, una fondată la 1820, și cea-l'altă la 1792. Cea din 1820 s'a făcut cu cheltuiala răposatuluĭ protopop Tetoianu și a soțieĭ sale Ruxandra. Cea de la 1792 e făcută de răposatul Vlăduțu Tetoianu, biv Vel Stolnic, și soția sa, cocoana Safta, și zugrăvită cu cheltuiala fiilor lor, Gheorghiță Tetoianu, biv Vel Șetrar, Constantin Tetoianu. Ion Tetoianu și vărul lor, Bărbuceanu, biv-velĭ logofețĭ, în 1823.

Toțĭ locuitoriĭ sunt moșnenĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1977 leĭ, și la cheltuelĭ, de 1818 leĭ.

De com. Tetoiul atîrnă Dealul-Viilor, cu plantațiunĭ de viĭ, tufarĭ și puține ogrăzĭ de prunĭ pe coaste, și Dealul-Pîrîuluĭ, acoperit cu pădure măruntă și puține pășunĭ. Ambele dealurĭ aŭ direcția spre S. și între ele se află valea Pîrîul.

In valea Ruginosul se află ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, fondată de un căpitan numit Ruginosul, care a dat numele săŭ cătunuluĭ.

La N., comunică printr'o șosea comunală cu Șerbănești, iar spre S., cu com. Cîrlogani, prin drumurĭ neșoseluite.

Tețcani, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., situată în văile Tazlăuluĭ-Mare și a Tazlăuluĭ-Sărat. Se compune din 2 cătune: Tețcani, reședința, maĭ jos de confluența celor două rîurĭ și pe dreapta Tazlăuluĭ-Mare, și Sîrbiĭ, pe pîrîiașul Sîrbilor, între dealurĭ.

In Condica Liuzilor, găsim Tețcaniĭ aparținînd medelnicerului Gheorghe Roset, iar în Statistica din 1874, Sîrbiĭ sunt numițĭ Sîrbiĭ-Ungurĭ.

Se mărginește la N.-E. cu com. Scorțeni, la E., cu comunele Nadișa și Boșoteni, la S., cu com. Berești, la V., cu com. Bucșești, și la N.-V., cu com. Ardeoani. Este brăzdat de dealurile: Zarea-Tețcanilor, Stîrpa, Arsura, Sîrbiĭ și Coman.

Aci se ține de vre-o 12 orĭ pe an tîrg, pe la sărbătorĭ, ca Intîmp. Domnuluĭ, Sf. Gheorghe, Ziua Cruceĭ, Sf. Ion (după Bobotează) etc.

Are o suprafață de 1793 hect., cu o populație de 919 locuitorĭ; o școală mixtă în satul Tețcani, înființată în 1865; 2 bisericĭ, una ortodoxă în satul Tețcani, cu 1 preot și 1 cîntăreț, și una catolică în cătunul Sîrbiĭ.

După legea rurală din 1864, s'a împroprietărit 83 locuitorĭ, cu 254 fălcĭ pămînt în țarină.

Aci se fabrică cărămizĭ. Se găsește o moară cu aburĭ și o fabrică de spirt, bine instalată.

Pe teritoriul com. sunt izvoare de ape minerale conținînd sulf și fier.

Vite: 36 caĭ, 815 vite cornute, 101 porcĭ, 3 capre și 248 oĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de leĭ 3921, banĭ 75, și la cheltuielĭ de leĭ 3914, banĭ 25.

Este străbătută de calea vecinală Moinești-Poduri-Tețcani-Nadișa și altele comunale spre Berești și Ardeoani.

Prin satul Tețcani trece șoseaua județeană Bacăŭ-Moinești.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 33 kil.; la Tîrgu-Ocna, 42 kil.; la com. Nadișa, 6 kil.; la com. Bucșești, 6 kil.; la com. Ardeoani, 5 kil.; la com. Berești, 8 kil.; la com. Scorțeni, reședința plășeĭ, 5 kil.

Tețcani, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., și reședința comuneĭ cu acelaș nume, situat la confluența celor două Tazlăurĭ.

Are o populație de 678 suflete; o școală mixtă; o biserică, cu 1 preot și 1 cîntăreț, clădită de defunctul G. Roseti la 1769; 5 cîrciumĭ.

Vite: 34 caĭ, 71 vite marĭ cornute și 74 porcĭ.

Tețcani, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Mircești, spre S.-V. de satul Mircești, pe șoseaua națională Roman-Fălticeni, așezat pe platoul ce separă basinul Moldoveĭ de al Siretuluĭ. Are o populație, în maioritate Ungurĭ, de 251 locuitorĭ; o biserică catolică. Locuitoriĭ Ungurĭ țin de parochia catolică Ghirăești. Se face bîlciŭ la 20 August. Se numea în vechime Stețicani, după cum se vede din documentul din 1679, Aprilie 27, de la Duca-Vodă.

Tețcani, *moșie*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Tețcani, aparținînd familieĭ Tețcanu, cu vre-o 1500 hect. întindere și venit de aproape 30000 leĭ anual.

Teușanul, *insulă*, în Dunăre, cu 10 hect. pădure. Depinde de com. Orlea, jud. Romanați.

Tia-Mare, *com. rur.*, în E. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați. Se compune din satul Tia-Mare, (850 locuitorĭ), și Urdăreanca cu Parsinoia (191 locuitorĭ). E situată lîngă Olt, pe șoseaua Stoenești-Izlaz, la 14 kil. de Corabia și la 34 kil. de Caracal.

Are o populație de 1041 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Haralambie (1895), deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă.

In timpul Romanilor (sec. III p. Chr.), s'a numit Antonina, după numele Impăratuluĭ Antonin-Caracala, și maĭ tîrziŭ la Romînĭ deveni Tia, după cum din Vidin s'a făcut Diul. Era

în vechime staţiune la calea Romană ce mergea de la Izlaz la Romula, pe malul Oltuluĭ, după cum ne probează 2 cetăţĭ ce se află la S. de sat. Fotino confundă Antina cu Tia: Ἄντινα ἢ Τία, după cum le confundă şi Vaillant: «Antine ou Tia», de şi sunt puncte geografice foarte depărtate unul de altul. Tia poate fi Antonina, dar Antina nu.

Tiabia-Babalîc, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Hairam-Chioi, situat în partea S.-V. a plăşeĭ şi cea V. a com. Se întinde din Bulgaria, desfăcîndu-se din dealul Cîrc-Bair; trece printre satele Deli-Iusuf-Cuiusu şi Hasamcea; intră în Dobrogea pe la 1 kil. spre S. de vîrful Iaram-Iuc, şi se termină în valea Schender. E acoperit cu pădurĭ şi tufăriş.

Tibrinul, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Tortomanul şi pe acel al comuneĭ Seimeni, făcînd hotar între Seimeni şi comuna Cernavoda. Este formată de unirea văilor Geaba-Culac şi Geaba-Ceair. Se îndreaptă spre V. şi se deschide în Dunăre la S. satuluĭ Seimeni-Micĭ. In valea Tibrinul, începînd de la E. către V., se află lacurile Tibrinul, Ramazan şi Purcăreţi.

Cursul săŭ are o direcţie generală de la E. către V. şi puţin spre N.; mergînd printre dealurile Dermengiuluĭ şi Cernavoda la S. şi In-Izlaz la N.

Tibrinul, *lac,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Seimeni.

E situat pe valea Tibrinuluĭ, puţin maĭ la E. de lacul Ramadan, în partea meridională a comuneĭ şi cea vestică a plăşeĭ.

Are o suprafaţă de aproape 15 hect., acoperită de stuf şi trestie.

Tichileşti (Frumuşica), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe malul stîng al Dunăreĭ. Se mărgineşte la N. cu Chiscani; la V., cu Silistrarul şi Osmanul; la S., cu Gropeni şi Valea-Cînepeĭ şi la E., cu Dunărea.

Are o suprafaţă de 15748 hect., cu o populaţie de 2460 suflete; 1 biserică, construită în 1854 de locuitorĭ, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă.

Drumurĭ: la Chiscani spre N. (7 kil.), la Gropeni spre S. (6 kil.), la Valea-Cînepeĭ spre S.-V. (9 kil.), la Osman spre S.-V. (10 kil.), la Silistrarul spre V. (10 kil.), la Brăila spre N. (17 kil.).

Comuna s'a înfiinţat pe la 1810. Maĭ înainte se numea Frumuşica. Ruşiĭ în războaele lor cu Turciĭ aŭ trecut prin comună. Pe aci era drumul poşteĭ vechĭ Brăila-Călăraşi.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5359 leĭ, 4 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 5109 leĭ, 50 banĭ.

Tichileşti, *sat,* pe muchea platouluĭ de N. a judeţuluĭ Brăila, la 17 kil. spre S. de oraşul Brăila.

Are o întindere de 97 hect., cu o populaţie de 1206 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, clădită de locuitorĭ la 1852, deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

Vite: 1310 vite marĭ cornute, 710 caĭ, 4260 oĭ şi 800 rîmătorĭ.

Tichileşti, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, cătunul com. Ghizdăreşti, aşezat în partea de V. a plăşeĭ şi cea de S.-E. a com., la 6 kil. spre S.-E. de reşedinţa Ghizdăreşti, pe malul drept al pîrîuluĭ Cechirgea, la locul unde se deschide în pîrîul Dalaşma-Culde.

Se mărgineşte la N. cu căt. de reşedinţă şi căt. Muslu (al com. Siriul); la E., cu căt. Capugi (al com. Siriul); la S., cu com. rur. Topalul; la V., cu jud. Ialomiţa, despărţindu-se prin fluviul Dunărea.

Are o întindere de 1180 hect., din care 75 hect. ocupate de vatra şi grădinele satuluĭ, cu o populaţie de 92 familiĭ, saŭ 538 suflete.

Relieful săŭ e accidentat de prelungirele N.-V. ale dealuluĭ Erchesec (189 m.) şi cele de N. ale dealuluĭ Olacul (124 m.), ambele aflătoare la hotar şi acoperite cu păşunĭ şi semănăturĭ.

Movile sunt puţine, artificiale şi acoperite cu verdeaţă.

Dunărea, la V., pe 2 kil., udă com., formînd ostrovul Atîrnaţi (70 hect.), acoperit cu sălciĭ. In Dunăre se deschide pîrîul Cechirgea, ce trece prin sat şi în care se deschid următoarele văĭ: Batacli-Dere, la N.-E., Tichileşti la S.-E. ambele pe stînga; Dalaşma-Culac la N. şi N.-V., pe dreapta.

Tichileşti, *sătuc,* jud. Tulcea, aşezat într-una din cele maĭ frumoase poziţiĭ ale dealuluĭ Gîlmele-Inşirate, din plasa Isaccea, pe teritoriul comuneĭ Luncaviţa, în partea de N. a plăşeĭ şi de E. a comuneĭ.

Are o populaţie de 37 locuitorĭ.

Un drum vecinal se desface din drumul Isaccea-Măcin şi duce aci.

Tichir-Ghiol. Vezĭ *Techir-Ghiol.*

Tichirişul, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Vrancea, situată pe malul stîng al Putneĭ, pe coasta dealuluĭ ce formează podişul Tichirişul şi pe rîpa pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, la 37 kil. de capitala judeţuluĭ.

E udată de rîul Putna şi de pîraele Tichirişul, Colăcelul, Bălanul şi Chilimetea.

Se compune din cătunele: Părosul, Rugetul şi Tichirişul (unde e şi primăria comuneĭ). Are o populaţie de 262 familiĭ, saŭ 1013 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, şi 2 filiale, din care una cu hramul Sf. Dumitru, în Rugetul şi cea-l'altă, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ în Părosul; 1 şcoală de meseriĭ, înfiinţată în 1883.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ, de 2240 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 2164 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 25 plugurĭ de lemn, 1 de fier, 6 morĭ pe apă; 277 boĭ, 190 vacĭ, 69 caĭ, 985 oĭ, 72 capre şi 133 porcĭ.

Tichirişul, *cătun,* în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, situat pe malul stîng al Putneĭ, la 1/4 oră de Vidra. Are 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea; 1 şcoală de meseriĭ, înfiinţată la anul 1883.

Tichirişul, *parohie,* în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, în cătunul Tichirişul, şi 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru, în Rugetul şi cea-l'altă cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ în Părosul.

Ticoşul, *cătun,* în jud. Neamţu, com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, situat la hotarul despre Transilvania, lîngă satul Chisirig.

Ticoşul, *pîrîiaş,* jud. Neamţu, care formează în tot cursul săŭ hotarul judeţuluĭ despre Transilvania; se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Bicazul.

Tiefeloaga (Ţefeleica), *masiv,* între rîul Argeşelul şi rîul Dîmboviţa, jud. Muşcel. Este inconjurat de confluenţa rîuluĭ Doamna cu Argeşelul. Se prelungeşte la S.-E. spre Piteşti-şi-Găeşti şi apoĭ dispare spre Titu. Acest masiv prezintă, între Nămăeşti şi Stoeneşti, o largă depresiune, care poate fi considerată ca zonă de despărţire a părţeĭ muntoase de cea deloasă şi prin care trece şoseaua Rucărul.

Regiunea muntoasă este anevoioasă şi are o potecă care duce prin vîrful Tiefeloaga (1500 m.) pe Păpuşa şi se termină la S. prin piscul Pravăţul, care are o frumoasă vedere asupra Rucăruluĭ. Regiunea deluroasă coprinde dealurĭ foarte înalte până ĭese din jud. Muşcel (com. Gemenea). La S., această regiune este tăiată de pîrîul Cîrcinovul.

Tiefeloaga, *vîrf* (1500 m.), pe masivul cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. Are o potecă care duce Păpuşa şi care se termină la S. prin piscul Pravăţul.

Tighina, *sat,* făcînd parte din com. rur. Stăneşti, pl Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 318 locuitorĭ.

Tigoiul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul com. Jideni, aşezat în partea de N. a comuneĭ, pe pîrîul Coţatcul, pe malul drept, la 3115 m. spre N.-V. de cătunul de reşedinţă Oratia. Are o întindere cam de 355 hect., cu o populaţie de 126 familiĭ, saŭ 493 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Tigoiul - Deduleşti, *pădure,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Deduleşti, făcînd parte din circumscripţia VII, ocolul Băbeni. Are o întindere de 1500 hect., populate cu fag, jugastru, frasin şi ulm.

Tigvele, *munte,* jud. Gorj. Vezĭ Titvele.

Tigveni, *com. rur.,* pe apa Topologuluĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, la 31 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Balileşti, Bălteni, Blajul, Momaia şi Tigveni, cu o populaţie de 740 locuitorĭ.

Aci este reşedinţa plăşeĭ Topologul. Are 4 bisericĭ, în Balileşti, Bălteni, Blajul şi Tigveni; o şcoală; 8 cîrciumĭ.

Vite: 73 caĭ, 652 boĭ şi vacĭ, 235 rîmătorĭ, 66 capre şi 195 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4484 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 3994 leĭ.

Prin comună trece şoseaua Curtea-de-Argeş la Rîmnicul-Vîlcea. Tigveni se află cam la 20 kil. de fie-care din aceste două oraşe.

Aci se ţine anual un bîlciŭ (la 9 Martie).

Tigveni, *sat,* cu 160 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Răteşti-Furdueşti.

Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Tigveni, *sat,* cu 460 locuitorĭ, pe apa Topologuluĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Aci se află reşedinţa subprefecturiĭ plăşeĭ Topologul.

Are o biserică vechie, zidită de Stolnicul Dinu Brătianu, tatăl fraţilor Ion şi Dumitru Brătianu, cu hramul Adormirea.

Timăreşti, *sat,* cu 36 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d -s., com. Băsăşti, situat aproape de malul stîng al Tazlăuluĭ-Mare, la poalele dealuluĭ Bourul, la 3800 m. de satul Băsăşti (şcoală).

Locuitoriĭ posedă: 19 vite cornute, 36 oĭ şi 8 porcĭ.

Timişeşti, *com. rur.*, în partea despre N.-E. a plăşeĭ De-Sus Mijlocul, jud. Neamţu, situată pe valea rîuluĭ Moldova.

E formată din cătunele: Buzaţi, Plăeşul, Preuteşti, Timişeşti şi Ungheni.

Are o întindere de 2130 hect.; o populaţie de 1889 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ; o şcoală.

Vite: 358 boĭ, 474 vacĭ, 548 juncĭ, 1709 oĭ, 94 caĭ, 360 porcĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua T.-Neamţu-Paşcani şi prin drumul Timişeşti-Păstrăveni.

Timişeşti, *sat,* în jud. Neamţu, pl. De-Sus Mijlocul, com. Timişeşti, situat la 55 kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 958 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală.

Vite: 160 boĭ, 230 vacĭ, 275 juncĭ, 809 oĭ, 40 caĭ, 200 porcĭ.

Vechimea satuluĭ o dovedeşte uricul luĭ Ştefan-Voevod, din 6942 (1434), Aprilie 24, prin care el întăreşte luĭ Popa Iuga hărăzirea părinteluĭ săŭ Alexandru Voevod: satele Buciumeni, şi, la Gura-Studenţeĭ, satul Timişeşti, amîndouă părţile de judeţ, şi Strîmba din vîrf până la gură.

Timnea, *com. rur., staţie de dr.-d.-f.*, judeţul Mehedinţi. Vezĭ Timna.

Tina, *sat* şi *com. rur.*, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, formată din 2 căt.: Tina şi Valea-Mare.

E situată pe valea rîuluĭ Olteţul, la 80 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 3 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu com. Pleşoiul, Gradiştea, Pîrîeni, Veaca şi la N. cu jud. Gorj.

Are o populaţie de 368 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una de lemn, în căt. Valea-Mare, făcută de foştiĭ proprietarĭ Vlădăeni, şi cea-l'altă de zid în Tina, fondată de V. N. Pleşoianu, la 1861; o şcoală; o moară pe rîul Olteţul.

Vite: 13 caĭ, 56 boĭ, 71 vacĭ, 4 bivolĭ, 12 capre şi 130 oĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiele familiilor Pîrîianu şi Pleşoianu.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 673 anual.

E brăzdată de dealurile: Oltul, Dealul-Pesceneĭ, Bibolea, Piscul-Ţiganilor şi Cisla; şi udată la S. de rîul Olteţul.

Tinculeşti, *sat.* Vezĭ Vătăşeşti, jud. Argeş.

Tinda, *baltă,* jud. Tulcea, în partea de N. a pl. Măcin şi cea de V. a com. rur. Pisica, situată pe grindul Tinda. E formată de Balta-Cluciuluĭ; are forma unuĭ corn şi o întindere de 60 hect.

Tinda, *grind,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Pisica; în partea de N. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ; este o parte din marele grind Pisica, coprins între balta Cluciuluĭ, gîrla Ciulneţul şi Dunăre. Se împreună cu grindul Gemeneĭ. Are o formă semi-circulară şi o întindere de 115 hect. E tăiat de drumul comunal Pisica-Azaclîul şi acoperit cu păşunĭ şi puţină pădure la N.

Tinoasa, *sat,* jud. R.-Sărat. Vezĭ Tinosul.

Tinoasa (Rîul-), *rîŭ,* jud. Teleorman, străbate pe la mijloc plăşile Teleormanuluĭ şi Tîrgul. Incepe din apropiere de com. Zîmbreasca, dintr'o pădure Pietrişul, intră în pl. Tîrguluĭ, pe la com. Ciurari, curge apoĭ pe lîngă comunele Săceni, Butculeşti, Sfinţeşti, Rădoeşti, Antoneşti şi Licuriciul, de unde se îndreptează spre com. Mavrodinul, unde se varsă în Apa-Cîineluĭ, la marginea satuluĭ. Apoĭ amîndouă aceste ape, împreunate, se varsă la depărtare de cîţĭ-va kil. în Vedea.

Numirea acestuĭ rîŭ se atribue multeĭ tine ce poartă în albia luĭ. Este atît de clisos nămolul acesteĭ ape, în cît abia se pot desnomoli carele cu boĭ, cînd se întîmplă să treacă printr'însa, pe la unele vadurĭ.

Apa acestuĭ pîrîŭ este gălbue şi pare a fi maĭ mult stătătoare. Tina ce poartă în albia luĭ provine din cauza terenuluĭ argilos al albieĭ sale.

Tinoasa, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plasa Oraşuluĭ, com. Odobasca. Izvoreşte din dealul Piciorul-Nuculuĭ, udă partea de N. a comuneĭ şi de se varsă în rîul Rîmna, maĭ sus de căt. Odobasca.

Tinosul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tinosul, pl. Crivina, jud. Prahova. Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Tinosul saŭ **Tinoasa,** *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. com. Dealul-Lung, aşezat în partea de V. a comuneĭ, pe pîrîul Tinosul, la poalele dealuluĭ Tinosul, la 7 kil. spre V. de căt. de reşedinţă, Peleticul. Are o întindere de 80 hect., cu o populaţie de 50 familiĭ, saŭ 207 suflete.

Tinosul, *cetate vechie,* pe un pisc al maluluĭ Prahoveĭ, jud. Prahova, lîngă com. Pucheni-Micĭ. Este înconjurată de un val cam de 2 m., de pămînt ars. Obiectele antice ce s'aŭ găsit aci sunt: fragmente de olărie roșie, cenușie și negrișoară; cărbunĭ; o mică cătime de meiŭ carbonizat; vase cu substanțe carbonizate, și, într'un strat superior al suprafețeĭ, un fier de lance și o mică uneltă în formă de cuțit.

Vasele poartă pe coade și buze ornamente și împletiturĭ de diferite grade de dezvoltare artistică. Ele sunt din lut ales, bine frămîntat și bine ars, indicînd o industrie oare-care. Intre altele, s'a găsit și două ulcele de o formă ciudată, cu o mănușe și cu o gaură în chip de țurloiŭ la mijloc, cu substanțe carbonizate într'însele.

Tisa, *sat,* cu 108 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Tisa, *sat,* jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, căt. com. Colibași.

Tisa, *sat,* jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, căt. com. Valea-Lungă.

Tisa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o populație de 279 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1893.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Tisa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Moreni, pl. Filipești, jud. Prahova. Are o biserică, construită din temelie la anul 1893.

Tisa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Olănești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, situat pe valea Tisa, la 4 kil. de căt. de reședință. Are o populație de 62 locuitorĭ.

Tisa, *vale și pîrîŭ,* jud. Vasluiŭ, pl. Racova, străbate teritoriul com. Lipova, trece prin șesul Tisa și se varsă în pîrîul Lipova, unde, la confluență, e numit de locuitorĭ Duruitoarea; formează aci o mică cascadă.

Tisa-Silvestri, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d. s., com. Odobești, situat pe pîrîul Odobul și pe pîrîiașele Tisa și Silvestri, la 2 1/2 kil. de com. Odobești. In Statistica din 1874, acest căt. era compus din două sate: Tisa și Silvestri. Are o populație de 412 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1799, cu 1 preot și 1 cîntăreț; o moară cu aburĭ și 2 cîrciumĭ.

Vite: 32 caĭ, 296 vite marĭ cornute și 47 porcĭ.

Tisa-Silvestri saŭ **Sălăvăstrul,** *pădure* foiasă, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Odobești. Cuprinde 3 părțĭ: a Statuluĭ, cu 279 hect., ce aparținea maĭ înainte mănăstireĭ Dolgești (jud. Roman), a luĭ Ilie Dăscălescu, cu 45 hect., și a familieĭ Lupașcu, cu 286 hect.

Tisăul, *com. rur.*, în pl. Sărata, jud. Buzăŭ, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Nișcovul, la 26 kil. de orașul Buzăŭ.

E formată din căt.: Glodul, Haleșul, Leiculești, Linia-Ciolanul, Pisculeni, Tisăul, Sf. Gheorghe-Noŭ, Strejeni, Valea-Capreĭ și Valea-Rea, cu o populație de 2650 locuitorĭ.

Are o școală, în com. Valea-Rea; 7 bisericĭ, dintre care schiturile Ciolan și Cetățuea, catedrală fiind mănăstirea Bradul, deservite de 6 preoțĭ, 5 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ; 22 cîrciumĭ; 6 morĭ și 1 făcăŭ.

Vite: 857 boĭ, 230 vacĭ, 51 vițeĭ, 24 caĭ, 18 ĭepe, 3 mînjĭ, 480 oĭ, 152 capre și 231 porcĭ.

Meseriașĭ sunt: 4 lemnarĭ, 60 rotarĭ, 2 butnarĭ, 7 cizmarĭ, 6 fierarĭ și 1 vărar.

Comerciul constă în transportul lemnelor, în desfacerea țuiceĭ și a pietreĭ de var.

Budgetul com. este de 4600 leĭ.

Com. e foarte vechie, consistînd la început numaĭ din satul Tisăul. Cele-l'alte căt. sunt formate în decursul secoluluĭ al XIX-lea, afară de Haleșul și Linia-Ciolanul, care există dintr'o vreme cu schitul Ciolanul. Frumusețea, întinderea, mulțimea pădurilor, izvoarele minerale: Fața-Inaltă și Tisăul, mănăstirele Ciolanul, Cetățuia, Bradul, etc. fac ca această com. să fie una din cele maĭ importante și maĭ vizitate din județ.

Căĭ de comunicație sunt: șoseaua vecinală Nișcovul-Tisăul și șoseaua com. Tisăul-Lapoșul, prin Glodul.

Are o suprafață de 9360 hectare.

Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Bradul-Berca, Vatra mănăstireĭ Ciolanul, Sf. Gheorghe-Noŭ, Slobozia și Năeni-Sfințeanul, ale statuluĭ; apoĭ: Bădeni, Burdușești, Cai, Cătunul, Frăsineanca, Glogoveanul, Leiculești, Melicioaia, Năeni și Tisăul, particulare, saŭ ale cetelor de moșnenĭ: Bădenĭ, Popești, Geneștĭ, Proșcanĭ, Mărculeștĭ, Hodorogeștĭ, Năenĭ, Bunĭ și Răĭ. Terenul e muntos, străbătut de la V. spre E. de frumoasa vale a rîuluĭ Nișcovul, ale căreĭ malurĭ sunt acoperite de pădurĭ seculare.

E avută în substanțe minerale

şi maĭ cu seamă în sare şi ape sulfuroase.

Mulţimea pădurilor a făcut ca o mare parte de locuitorĭ să se ocupe cu lucrarea lemnuluĭ, şi în special cu rotăria.

Tisăul, *cătun,* al com. Tisăul, jud. Buzăŭ, cu 270 locuitorĭ şi 69 case.

Tisăuţi, *sat,* cu 30 locuitorĭ, jud. Botoşani, în apropiere de rîul Suceava, în partea de S. a com. Satul-Burdujeni.

Tiseĭ (Podul-), *colină,* în jud. Buzăŭ, com. Măgura, căt. Ciuta, între munţiĭ Cetăţuia şi Schitul-Nifon. Are renumite cariere de piatră de construcţiunĭ, cunoscută sub numele de Ciuta.

Tiseşti, *suburbie a com.* Tîrgul-Ocna, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, situată la S.-V., pe partea dreaptă a Trotuşuluĭ, pe drumurile ce duc la Bogdăneşti şi trecătoarea Oituzul şi la poalele munteluĭ Chichilăul. Are o populaţie de 120 familiĭ; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, clădită de protopopul Ion Tisescu la 1798. Aci se află o casă mare, înconjurată de o pădure care se întinde până la malul Trotuşuluĭ, casă în care a locuit Costache Negri.

Titcovul, *ostrov,* în jud. Brăila, coprins între ramificaţiile Dunăreĭ-Vechĭ, la S. de ostrovul Turcoaia şi spre E. de privalul Titcovul. Este format de veriga Titcovul.

Titerleşti, *sat,* cu 83 case, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, ţinînd de com. rur. Orzeşti. In acest sat, ca şi în Stăneşti şi Bratilov, locuesc maĭ mult Ungurenĭ, care se ocupă cu creşterea oilor, a cailor şi a vitelor marĭ cornute.

Titeşti, *sat,* cu o populaţie de 500 suflete, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Titeşti-Bratoveşti. Aci este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Ingerĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Titeşti-Bratovoeşti, *com. rur.,* jud. Argeş, pl. Loviştea, la 40 kil. de com. rur. Şuici, reşedinţa plăşeĭ, şi la 78 kil. de Piteşti.

E situată la poalele munteluĭ Clăbucetul.

Se compune din 3 sate: Bratovoeşti, Cucoiul şi Titeşti, cu o populaţie de 1188 locuitorĭ.

Are 3 biserici, în fie-care sat cîte una; o şcoală.

Budgetul com. e la veniturĭ, de 3144 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2630 leĭ.

Vite: 900 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 1500 oĭ, 360 capre, 180 rîmătorĭ şi 2 asinĭ.

Titila, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, căt. com. Andreaşi, aşezat în partea de V. a com., pe poalele dealuluĭ Titila, la 2 kil. spre V. de căt. de reşedinţă, Andreaşi.

Titila, *munte,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Andreaşi. Se desface din culmea Alunuluĭ, brăzdează partea de V. a com., împiedică cursul rîuluĭ Milcovul, formînd aci una din cele maĭ frumoase poziţiunĭ ale plăşeĭ Oraşuluĭ. Are o înălţime de 800 m. şi e acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ. Vara se aşează pe dînsul şi stîne de oĭ. Maĭ are şi numele de Chitila, care se aplică deopotrivă şi cătunuluĭ Titila.

Titila, *vîrf* al munteluĭ Monteorul, în lanţul Alunişuluĭ, jud. Putna, cel maĭ înalt al Măgureĭ din ramul dintre Milcov şi Putna, situat d'asupra schituluĭ Tarniţa. Din vîrful săŭ se vede de o parte Vrancea, cu frumoşiĭ săĭ munţĭ, şi de alta, cîmpia din jud. Putna. Vederea se întinde în judeţele Rîmnicul, Tecuciŭ, Galaţi şi Brăila, şi nu se opreşte de cît la Dunăre şi Marea-Neagră.

Titila, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Cătina, căt. Moara-luĭ-Ienică; face hotar despre com. Pătărlagi; e punct trigonometric; are ramificaţia Titilele.

Titireciul, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Ocolul, compusă din 3 căt.: Titireciul, Fireşti şi Teiuşul.

E situată pe dealurile Teiuşul, Fireşti şi pe lîngă rîul Govora, la 14 kil. de reşedinţa jud. şi la 7 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 765 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, una în căt. Titireciul şi cea-l'altă în Teiuşul.

Moşia ţinea de schitul Titireciul.

154 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 534 hect. pe moşia statuluĭ Govora şi pe moşia Titireciul, pendinte de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti.

Locuitoriĭ posedă: 28 caĭ, 167 boĭ, 222 vacĭ, 357 oĭ, 330 porcĭ şi 4 capre.

Pe rîul Govora, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1385 leĭ.

In căt. Titireciul este un izvor de apă saliferă.

Şoseaua Rîmnicul-Ocna-Govora-Titireciul-Buneşti înlesneşte comunicaţia.

In raionul com. sunt: Dealul-luĭ-Dragotă, Crucea-de-Piatră, dealul Teiuşul, Dealul-Viilor, Lespezilor, Cornuluĭ, Coasta-Mare, Valea-luĭ-Mogoĭ, a-Teiuşuluĭ, Poeana-Galbenă, Stejeretul, Ri-

chiţile, Măgura-Popeĭ şi Fîntîna-Rece.

Titireciul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Titireciul, pl Ocolul, jud. Vîlcea. Aci e reşedinţa com. Are o pop. de 164 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Apostolĭ, zidită din temelie de Pitarul Iancu Panait, din oraşul Ocnele-Marĭ, la 1852, şi reparată la 1875.

Titireciul, *fost schit,* în raionul com. Ocnele-Marĭ, jud. Vîlcea, într'o poziţie frumoasă, zidit de Mihaiŭ Cantacuzino, vel spătar, la 1680, şi terminat cu zugrăveala în 1746 de un monah egumen, Damaschin Cernavodeanu.

Inscripţia de d'asupra uşeĭ de afară are următoarea coprindere:

† Această sfîntă şi Dumnezeească biserică ce se numeşte Titireciul, unde se prăznueşte hramul pe numele Arhiereuluĭ şi Dascăl sfîntul Ion Zlataost (Gură de aur), s'aŭ zidit din temelie cu toate cele de prin prejur zidirĭ de d-luĭ Jupîn Mihaiŭ Cantacuzino, vel-spătar, cu isprăvnicia d-luĭ Jupînuluĭ cămăraş, fiind îndemnător şi ostenitor d-luĭ Logofăt Kera de la vel Ocnă.

Iar acum, prin nevoinţa părinteluĭ Kategumenuluĭ Kir Ion Ursache, s'aŭ acoperit de iznoavă şi s'aŭ pardosit.

Ferestrile s'aŭ înoit şi s'aŭ scris şi pisania aceasta în zilele prea luminatuluĭ Impărat Carol VI-lea. Leat (nedescifrabil).

Inscripţiunea din năuntru are următoarea coprindere:

Această sfîntă biserică ce se chiamă Titireciul, unde se prăznueşte hramul S-tuluĭ Ion Zlataost, din temelia eĭ s'a zidit de d-luĭ răposatul Jupîn Mihaiŭ Cantacuzino, vel-spătar, înzestrînd'o cu moşiĭ şi cu alte ce se află într'însa. Şi trecînd multă vreme la mijloc, nu s'aŭ putut zugrăvi, iar cînd aŭ fost acum, la leatul 1746, s'aŭ îndemnat părintele egumen Damaschin Monah Cernavodeanul, de aŭ înfrumuseţat'o cu zugrăveala pe din năuntru, precum se vede, în zilele luminatuluĭ Domn Ion Constantin Nicolae Voevod Mavrocordat, fiind ispravnic K... Kliment, şi s'aŭ săvîrşit de zugrăveală la luna luĭ Octombre, fiind zugravĭ Popa Gheorghe, Ignat Ego, Iorgne, nepotul egumenuluĭ.

Titireciul saŭ **Ungureanul,** *deal,* la V. oraşuluĭ Ocnele-Marĭ, jud. Vîlcea, pe dreapta Rîuluĭ-Sărat, prelungindu-se spre S. pănă la Govora.

Titu, *com. rur.,* în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată la 35 kil. spre S. de Tîrgovişte, maĭ la vale puţin de gara Titu, pe cîmpie întinsă şi pe şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti. Prin raionul acesteĭ com. curge pîrîul Şuţa şi apa Negrişoara, avînd treĭ podeţe: unul peste Şuţa, altul peste Negrişoara şi altul peste Spălătura. Com. se compune din 8 cătune: Titu, Plopul, Mărunţişul, Fusea, Codreanu, Hagoasca, Dîmbovicioara şi Atîrnaţi, cu o populaţie de 1606 locuitorĭ.

Este reşedinţa subprefectureĭ plăşeĭ Bolintinul şi a judecătorieĭ de ocol.

In Titu este un mic tîrg, compus din maĭ multe prăvăliĭ şi case de comerciŭ de diferite articole. Gara Titu se leagă cu comuna prin o mică şosea comunală.

Are 4 bisericĭ; 2 şcoale; o moară de aburĭ.

Gara Titu este una din gările cele maĭ însemnate din jud. Dîmboviţa. Aci este punctul de întîlnire al linieĭ ferate Titu-Tîrgovişte cu linia principală Bucureşti-Vîrciorova.

Se învecineşte la E. cu com. Cornetul; la V., cu Mărunţişul; la N., cu Braniştea şi la S., cu Odobeşti. Se desparte de Cornetul prin cîmpie şi apa Negrişoara, de Mărunţişul prin Răstoaca, de Braniştea prin cîmpie şi de Odobeşti prin pădure, legîndu-se cu Cornetul prin şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, iar cu cele-l'alte, prin şosele comunale şi drumurĭ practice.

Titu, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, căt. Titu, pe linia Chitila-Piteşti, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872 şi staţie finală a linieĭ Titu-Tîrgovişte-Pucioasa. Se află pe linia Bucureşti-Piteşti, între staţiile Conţeşti (6,5 kil.) şi Mătăsarul (10,4 kil.) şi pe linia cea-l'altă la 10 kil. de Canton 3, staţia cea maĭ apropiată. Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 152m,38. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 331550 leĭ şi 68 banĭ.

Tituleşti, *com rur.,* în jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe dealurile Tituleşti şi Ungurei, pe stînga Dorofeiuluĭ şi a Vedeĭ, la 40 kil. de capitala jud. şi la 8 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu Crîmpoaia; la E., cu rîul Vedea, care o separă de Ghimpeţeni şi de Pădurea-Bisericeĭ; la S., cu Văleni şi la V., cu rîul Călmăţuiul, care o separă de Stoicăneşti.

Se compune din 2 cătune: Tituleşti şi Ungurei, cu o populaţie de 989 locuitorĭ.

Are o şcoală şi o biserică cu următoarea inscripţie:

Cu puterea Prea Sfinteĭ făcătoare de viaţă Troiţa, s'aŭ zidit acest sfînt şi Dumnezeesc lăcaş întru cinstea şi lauda Erarhuluĭ Nicolae şi a sf. Marele Mucenic Gheorghe, prin osîrdia şi stăruinţa sf. sale, Protopop Nicolae Protonotarie, dintr'acest sat Ungurei, însă cu cheltuiala, atît de la sfinţia sa, cum şi din venitul moşieĭ ce are sf. biserică danie de la un Radu Reuţea şi din venitul a una sută stînjenĭ moşie, ce aŭ dăruit tot acesteĭ bisericĭ, prin adiata sa, răposatul Dumitrache Ungurelu, cum şi de la alţĭ prea blagoslavnicĭ creştinĭ, care după săvîrşirea în leatu 1838, Ghenarie 11, din întîmplarea groaznicului cutremur,

crăpînd foarte răŭ şi cum iar prin osîrdia omenosuluĭ Protopop, tot din venitul cum şi de la sf. sa intrînd şi drepturile preoţilor, ce aŭ de la această moşie şi anume: Popa Costache Eromnimo şi Popa Dumitru, prefăcîndu-se în turlă amvonul mare, meremetisindu-se toate şi zugrăvindu-se precum se vede, 1844.

Locuitoriĭ, în număr de 104, s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 299 hect. Eĭ posedă: 127 caĭ, 99 ĭepe, 345 boĭ, 102 vacĭ, 11 bivolĭ, 13 capre, 2279 oĭ şi 301 porcĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafaţă de 2400 hect., coprinse între valea Călmăţuiuluĭ la V. şi rîul Vedea la E.

Comerciul se exercită în com. de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 4014 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 4006 leĭ.

Comuna se leagă prin şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori, la N. cu Crîmpoaia şi la S. cu Văleni, şi printr'o şosea vecinală, la E., peste Vedea, cu Ghimpeţeni, din jud. Teleorman.

Teritoriul în genere e şes, accidentat numaĭ către E. prin dealurile Ungureilor şi Tituleştilor şi udat de apele Dorofeiuluĭ şi Vedea, care se împreună între aceste două cătune. Aceste dealurĭ şi ape străbat com. în partea de E., avînd direcţia N.-V. către S.-E.

Vălcelele maĭ însemnate ce udă teritoriul com. sunt: Valea-Strîmbă, Neacşul, Valea-Lungeştilor, Moara-Burcă, numită şi Căcălăul, Valea-Duruşanuluĭ, a Manoleştilor şi Turcoaica. Toate aŭ direcţiunea V.-E. şi se varsă în Vedea. La N.-E., între Dorofeiul şi Vedea, se află pădurea Zăvoiul.

Tituleşti, *sat*, pendinte de com. Tituleşti, pl. Şerbăneşti, jud. Olt, situat la S., pe malul drept al Vedeĭ, numit Dealul-Tituleştilor, şi pe Valea-Iancil. E reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 443 locuitorĭ, din carĭ 42 sunt împroprietăriţĭ după legea rurală, cu 195 hect.

Titvele, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, pe stînga munteluĭ Rînca şi Dălbanul, pe partea stîngă a Gilortuluĭ şi între munţiĭ Păpuşa şi Muşetoiul (750 m.).

Este o staţiune climaterică de munte puţin frecuentată încă. Şoseaua ce duce la acest munte fiind acum terminată, Eforia Spit. Civile, proprietara, are intenţiunea de a zidi pe dînsul un sanatoriŭ pentru tuberculoşĭ.

Tiţieşti, saŭ **Pepeleşti**, *sat*, cu 140 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Săpata-de-jos. Are 1 biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Tiumbet-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ese-Chioi; este maĭ mult o prelungire N. a dealuluĭ Pinirlic-Bair; se îndreaptă spre N., avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-V., întinzîndu-se printre văile Ese-Chioi-Ceair şi Begene-Ceair, brăzdînd partea V. a plăşeĭ şi cea E. a com., din care o parte e aşezată pe poalele luĭ S.-V.; are 77 m. înălţime; de natură stîncoasă, domină satul şi valea Ese-Chioi acoperit cu pădurĭ, tuferişurĭ şi păşunĭ; pe muchea luĭ trece şi drumul comunal Gîrliţa — Chiuciuc-Cainargi — Ese-Chioi.

Tiumbet-Bair, *deal*, al plăşeĭ Silistra-Nouă, jud. Constanţa, situat şi pe teritoriul bulgar al com. Ese-Chioi; se întinde de la S. spre N., intrînd în jud. Constanţa, printre pichetele cu No. 6 şi 10, merge spre N. printre văile Chelege-Ceair şi Punar-Orman-Ceair, brăzdînd partea S.-V. a plăşeĭ şi cea S.-E. a comuneĭ; este de natură stincoasă; acoperit în cea maĭ mare parte cu tuferişurĭ, şi cîte-va pădurĭ; are o înălţime de 134 m.; pe muchia luĭ merge drumul comunal Ese-Chioi-Chiuciuc-Cainargi şi este tăiat de marele drum Silistra-Varna.

Tiutiuluc-Ceair, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. Aliman; se desface din poalele N. ale dealuluĭ Echi-Iuiuc-Alceac; se îndreaptă spre N., într'o direcţie generală de la S. spre N., printre dealurile Polucci, Uzun-Culac-Bair la E. şi Chior-Cuius la V.; după un drum de 5 kil., se deschide, trecînd prin satul Aliman, în balta Sarpul (a bălţeĭ Vederoasa); pe dînsa merge drumul comunal Aliman-Polucci.

Tizmana, *com. rur.*, în partea de N. a com. Godineşti, plaiul Vulcanul, jud. Gorj. Se compune din cătunele: Tizmana şi Vînăta. E situată pe şes şi la gura văeĭ Tizmana.

Are o suprafaţă de 995 hect., cu o populaţie de 333 locuitorĭ; o şcoală, fondată la 1857; 4 bisericĭ, din care 1 de zid şi 3 de lemn, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ sunt foştĭ clăcaşĭ aĭ statuluĭ, şi posedă aci un întins domeniŭ.

Eĭ aŭ: 49 plugurĭ, 50 care cu boĭ, 35 căruţe cu caĭ; 290 caĭ, 908 vite marĭ cornute, 590 rîmătorĭ, 73 capre şi 3600 oĭ; 180 stupĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1319 leĭ, 75 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1315 leĭ, 24 banĭ.

Este udată de rîul Tizmana. Comunicaţia în comună se face prin şoseaua vecinală T.-Jiul-Pestişani-Tizmana.

Tizmana, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ cu acelaşĭ nume, plaiul Vulcan, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 680 hect., cu o populaţie de 232 familiĭ, saŭ 943 suflete; 1 biserică de zid, fondată la anul 1724 şi 2 de lemn, fondate una la 1834 şi cea-l'altă la 1835, deservite toate de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 29 pluguri, 30 care cu boĭ, 20 căruţe cu caĭ; 173 caĭ, 537 vite marĭ cornute, 340 porcĭ, 39 capre, 2600 oĭ; 100 stupĭ.

Tizmana, *mănăstire,* jud. Gorj, situată în munţiĭ plaiuluĭ Vulcan, la N. com. Tizmana, pe poalele munţilor şi în strîmta, dar frumoasa vale a rîuluĭ Tizmana, pe o înălţime grandioasă, înconjurată de palaturĭ zidite tocmaĭ pe marginea stîncoasă a înălţimeĭ. Din sus de mănăstire, valea se maĭ lărgeşte puţin, încît rămîne dealungul rîuluĭ loc pentru livezĭ. Dealurile ce închid mănăstirea sunt piezişe, acoperite cu pădurĭ, în parte de castanĭ.

Din păretele stîncos, situat în partea de S. a Mănăstireĭ, ĭese zgomotos un izvor puternic, care, captat în conducte, străbate curtea mănăstireĭ, eşind de sub palat şi formînd prin căderea sa, de la o înălţime de vr'o 60 m., o frumoasă cascadă.

Intrarea în mănăstire se face printr'o şosea care înconjură stînca în partea de N., trece rîul Tizmana printr'un pod de lemn şi urcă coasta, intrînd prin partea de V. pe porţile mănăstireĭ.

Are 13 călugărĭ şi 1 egumen. Tizmana a fost în toate timpurile una din cele maĭ importante şi maĭ bogate mănăstirĭ ale Ţăreĭ. Ea a constituit un loc de apărare, faţă de trecătoarele de la Vulcan şi faţă de Valea-Jiuluĭ.

La anul 1382, călugărul Nicodim, sosit în această localitate din Prilep (Albania), a ridicat o mică biserică de lemn de tisă în locul unuĭ mare copac de tisă, în faţa izvoruluĭ, şi pe care o numi Biserica-de-Tisă. De la această biserică 'şĭ-a luat mănăstirea numele de Tizmana.

La 1386, Radu-Vodă Basarab a aşezat cel d'întîiŭ temelia de zid a mănăstireĭ Tizmana, pe care o termină fiul săŭ Dan.

Ruinată prin invaziunile barbare, stătu în ruină până la 1520, cînd a început a fi restaurată de Radu-cel-Frumos. Restaurarea s'a terminat la anul 1542 sub Mircea, iar la 1566, sub domnia luĭ Petre, fiul luĭ Mircea, Tizmana a fost zugrăvită.

La anul 1732, jupîneasa Stanca Glogoveanu 'ĭ-a făcut micĭ reparaţiĭ.

La 1788, s'a schimbat tîmpla şi zugrăviala în urma foculuĭ pus de Turcĭ, care 'ĭ-aŭ ridicat şi porţile de fier ale intrăreĭ, căcĭ eĭ o socoteaŭ cetate.

La 1844, a fost reparată de Prinţul George Bibescu, care a ridicat şi clădirĭ noĭ, din care 'şĭ făcuse reşedinţa sa de vară. Dar la 1861, palatul a ars. Biserica prin restaurare a pĭerdut stilul eĭ original.

La 1888, statul a pus în reparaţie acoperişul, sfărămat de grindină, şi parte chiar din palatul ars la 1861, lucrare care s'a terminat în anul 1891.

In stînga Tizmaneĭ, pe un deal, e o peşteră unde se zice că a locuit Sf. Nicodim; iar în curtea mănăstireĭ se află mormîntul sfîntuluĭ.

Tizmana, *rîŭ,* în jud. Gorj, plaiul Vulcan. Izvoreşte de la piciorul munteluĭ Rechitelor, curge de la N. la S., lăsînd în partea de V. Cracul-Geamănuluĭ, şi Schitul-Cioclovina, iar la E. munţiĭ Gripcia, Ulmătul şi Schitul-Tenişuluĭ, primind în cursul săŭ pîrîul Tizmănuţa, ce vine de la E., pe valea cu acelaşĭ nume, din muntele Gripcia; trece pe lingă mănăstirea Tizmana, iese din munţĭ la com. Tizmana, pe care o udă, trece prin com. Godineşti, primeşte în dreapta pîrîul Orlea la căt. Arjoci, iar în stînga: Sîngeraşul, Săucul şi Bistriţa; trece prin centrul cătunelor: Pîrîul, Ciuperceni, Hodorasca şi Cîlnicul, din pl. Ocolul, intră în pl. Jiuluĭ, udînd com. Roşia, în dreptul căreia se varsă în Jiŭ.

Mijloacele de trecere peste acest rîŭ sunt: pe podurĭ de lemn, la Mănăstirea Tizmana; pe pod de lemn, pe drumul ce duce spre căt. Cîlnicul; pe pod de lemn, de la Godineşti la com. Cîlnicul şi la căt. Rogojelul.

Tîlveşti, *cătun* al comuneĭ Cîrbeşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat pe un platoŭ şi la S.-E. cătunuluĭ de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 290 hect., cu o populaţie de 327 suflete; 1 biserică de lemn, fondată de locuitorĭ în 1790, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ, 30 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 200 vite marĭ cornute, 60 caĭ, 100 porcĭ, 100 oĭ şi capre.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală, care o pune în legătură, pe de o parte cu comuna sa, pe de alta cu comuna Poiana.

Tîlvîci, *sat,* făcind parte din com.

rur. Păuşeşti-Otăsăul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, situat în partea de S.-E. a comuneĭ şi udat de rîul Otăşăul.

Are o populaţie de 519 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1833 şi reparată la anul 1845.

Tîmboeşti, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe pîrîul Slîmnicul.

E aşezată în partea de mijloc a judeţuluĭ, la 17 kil. spre N. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de V. a plăşeĭ Marginea-d.-s., la 6 kil. spre V. de com. Plăineşti, reşedinţa plăşeĭ.

E formată din cătunele: Tîmboeşti, cătunul de reşedinţă, aşezat pe rîul Slîmnicul, în mijlocul comuneĭ; Mărăcini, în partea despre E., la 1 1/2 kil., la poalele dealuluĭ Cîndeşti; Slîmnicul, la V. pe pîrîul Slimnicul, la 550 m. spre S. de cătunul Tîmboeşti; Gura-Făgetuluĭ, în partea de V. a comuneĭ, la 1 kil. spre V. de cătunul de reşedinţă, la poalele dealuluĭ Trăistenilor; apoĭ cătunaşele: Bordeşti, în partea de S. a comuneĭ pe pîrîul Slîmnicul, fost al comuneĭ Bordeşti; Trăisteni, în partea de V. a comuneĭ, pe poenile dealuluĭ Trăistenilor.

Se învecineşte cu comunele: Slobozia (6 kil.), Bordeşti (6 kil.), Sihlele (8 kil.), Popeşti (13 kil.), Lacul-luĭ-Baban (14 kil.) şi Bogza (14 kil.).

Se mărgineşte la E. cu com. Plăineşti, de care se desparte prin Dealul-Trăistenilor şi pîrîul Slîmnicul, la N. cu comuna Bordeşti.

E brăzdată la V. de Dealul-Gîrboveĭ, de pădurosul Gurguiatul, la N., de Vîrful-PădureĭPietroaseĭ, dealurile Intre-Andreaşĭ şi Valea-Neagră.

Văĭ sunt: Valea-Slîmniculuĭ, şi valea Tîmboeşti.

E udată de rîul Slîmnicul, ce trece prin mijlocul comuneĭ, prin cătunele Tîmboeşti şi Slimnicul, de la V. la E. şi de pîrîul Tîmboeşti, ce o udă în partea de E.

Are o suprafaţă de 3010 hect., cu o populaţie de 2709 locuitorĭ; 2 şcolĭ; 3 bisericĭ: una în căt. Slîmnicul, cu hramul Sf. Niculae, construită din bîrne la 1717, de către locuitorĭ, lăsată acum ca cimitir, alta în Tîmboeşti, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, de gard, făcută, în 1720, tot de locuitorĭ, şi a treia în cătunul Tîmboeşti, cu hramul Sf. Dumitru, a căreĭ pisanie este:

Intărirea celor ce nădăjduesc spre tine, Doamne, întăreşte sfînt locaşul tăŭ acesta, care cu scump sîngele al tăŭ l'aĭ cîştigat, spre serbarea şi mărirea născătoareĭ şi a sf. mare martir şi mucenic Dumitru, izvorîtorul de mir cu osîrdia şi cheltuiala preotuluĭ Dumitru, împreună cu ajutorul locuitorilor acestuĭ sat şi a altor iubitorĭ de Dumnezeŭ creştinĭ, cu binecuvîntarea prea o sfinţituluĭ episcop al Buzăuluĭ şi cavaler al ordinuluĭ Sf. Vladimir de clasa al şeaselea, D. D. Filofteĭ, în zilele oblăduiriĭ sale prinţuluĭ caimacam a toată Romînia Alexandru D. Ghica, anul 1858, Noembre 5.

In curtea aceste biserici se află şi vechia biserică de gard. Sunt deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ.

Locuitoriĭ posedă: 23 plugurĭ; 399 boĭ, 120 vacĭ, 200 caĭ, 40 ĭepe, 150 oĭ, 88 capre şi 300 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt: Drumul ce vine de la Dumitreşti, trece prin comuna Plăineşti; cel ce vine de la Lacul-luĭ-Baban, Bordeşti, şi trece la Sihlele şi cel ce merge la Slobozia-R.-Sărat.

Budgetul com. e la veniturĭ de 8407 leĭ, 18 banĭ şi la cheltuelĭ de 8245 leĭ, 60 banĭ.

Tîmboeşti, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., căt. de reşedinţă al com. Tîmboeşti, aşezat în mijlocul eĭ, pe rîul Slîmnicul şi la gura pîrîuluĭ Tîmboeşti. Are o întindere de 277 hect. cu o populaţie de 172 familiĭ, saŭ 574 suflete; 2 bisericĭ, una de zid deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser, cea-l'altă de lemn, foarte vechĭe, ce servă de cimitir; o şcoală.

Tîmna, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., la 37 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată parte pe vale, parte pe deal. Se mărgineşte la N. cu com. Cremenea, la E., cu com. Valea-Ursuluĭ, la S., cu com. Plopi, iar la V., cu com. Izvorălul şi Pavăţul.

E formată din satul cu acelaşĭ nume şi din satul Valea-Perilor, numit şi Bărzuica, cu mahalalele Gurăneşti şi Drăgulani.

Are o populaţie de 740 locuitorĭ; o biserică de zid, făcută de decedatul Ioan Izvoranu, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală; 1 cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 34 plugurĭ, 57 care cu boĭ, 13 căruţe cu caĭ; 40 stupĭ; 400 vite marĭ cornute, 32 caĭ, 8 bivolĭ, 460 oĭ şi 340 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1502 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1012 leĭ.

Prin această comună trece şoseaua Tîmna-Izvorălul-Plopi, şi şoseaua naţională.

Tot pe teritoriul acesteĭ comune trece şi calea ferată, avînd gara Tîmna.

Este udată de rîul Huşniţa, în partea de N., şi în care se varsă aci Peşceana, şi de pîrîul Mătuşeĭ, ce se formează din Tîmna.

Dealurĭ sunt: dealul Dosan, acoperit cu pădure, şi Dealul-Haimanaleĭ, pe care este zidită biserica.

Tîmna, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. Tîmna, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Strehaia (14,9 kil.) şi Prunişorul (9,8 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Mării, de 178^{m},82. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 27239 leĭ, 12 b.

Tîmpa, *pîrîŭ*, jud. Prahova, pl. Teleajenul. Izvoreşte de sub poalele munteluĭ Zăganul, trece pe lîngă mănăstirea Cheia şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul stîng, în raionul com. Măneciul-Ungureni. E format din Valea-Neagră şi pîrîul Curul-Roşu, care se unesc spre E. de mănăstirea Cheia, şi se varsă în rîul Teleajenul.

Tîmpa, *pichet*, cu No. 16, numit şi Florile-Albe, jud. Gorj, situat pe clina de S. a munteluĭ Tîmpa.

Poteca ce se priveghează din acest pichet trece în Ţară pe muntele Larga, apoĭ pe la Tîmpa, scoboară în Lotru pe la Pleşa-Tîmpeĭ, urmează cursul Lotruluĭ, în jos de poteca ce duce de la Urdele la Tîmpa, apoĭ trece la muntele Păpuşa şi de aci în Novaci, pe poteca Păpuşa-Cazarmele-Novacĭ, descrise la pichetul Bora.

Tîmpeanul, *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Galbenul. Are o întindere de 30 pog. Proprietate particulară, conţine peşte ce se consumă în comună

Tîmpele, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, la frontieră, pe stînga rîuluĭ Lotrul, situat între munţiĭ: Tărtărăul, Largile şi Balul. Aci se află sucursala vamală Novaci-Tîmpa şi pichetul de pază No. 16, numit Tîmpa saŭ Florile-Albe. Pe aci trece o potecă în Transilvania.

Tîmpeni, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe pîrîul Dorofeiul, la 25 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 6 kil. de a plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Tîmpeni-d.-s., Tîmpeni-d.-j. şi Bacea, cu o populaţie de 2200 locuitorĭ.

Se învecineşte la V. cu Perieţi şi Mierleşti; la N. şi N.-E., cu Valea-Merilor; la E., cu Icoana şi Florul, separată prin Valea-Rogojina şi la S., cu com. Şerbăneşti.

Are 2 bisericĭ, una în căt. Tîmpeni-d.-s., clădită la 1843 de serdarul Gheorghe Opran şi cea-l'altă în căt. Bacea, fondată la 1857, deservite de 2 preoţĭ; o şcoală, înfiinţată la 1882.

In căt. Bacea, ceĭ maĭ mulţĭ locuitorĭ sunt moşnenĭ.

Improprietăriţĭ după legea rurală din 1864, sunt 211 locuitorĭ; iar 56 s'aŭ împroprietărit după legea însurăţeilor din 1879.

Locuitoriĭ posedă: 140 caĭ, 300 ĭepe, 818 boĭ, 354 vacĭ, 6200 oĭ şi 500 porcĭ.

Teritoriul comuneĭ se întinde de la V. la E., din Iminogul pănă în Valea-Rogojineĭ, pe o suprafaţă de 4625 hect.

Femeile Tîmpene se ocupă cu cultura gîndacilor de mătase.

Comerciul se exercită în comună de 7 cîrciumarĭ.

Veniturile com. se ridică la 6256 leĭ, 14 banĭ şi cheltuelile, la 6254 leĭ, 14 banĭ.

O şosea vecinală, care trece prin centrul comuneĭ şi merge paralel cu Valea-Dorofeiuluĭ, leagă com. la N. cu gara Potcoava şi la S. cu com. Şerbăneşti.

Teritoriul comuneĭ e maĭ mult şes, puţin ondulat de cîte-va dealurĭ micĭ şi udat de maĭ multe vălcele, carĭ daŭ în Dorofeĭ: Teiuşul şi Zmedrioasa pe dreapta; Bacea, Tănăsuia şi Ivăneasa, pe stînga.

Tot pe teritoriul acesteĭ comune trece şi Brazda-luĭ-Novac, cu direcţiunea S.-V. către N.-E. pe la N. de satul Tîmpeni, prin căt. Bacea, şi printr'o pădure, numită Brazda.

Tîmpeni, *cătun*, cu 113 locuitorĭ, pendinte de comuna Vizirul, pl. Balta, jud. Vasluiŭ, situat la 67 kil. spre N.

Locuitoriĭ posedă: 74 boĭ, 55 vacĭ, 8 viţeĭ, 51 caĭ, 283 oĭ şi 13 rîmătorĭ.

Tîmpeni-de-Jos, *cătun*, pendinte de com. Tîmpeni, jud. Olt, situat la S., pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Dorofeiul.

Are o populaţie de 500 locuitorĭ, din carĭ 70 împroprietăriţĭ. Eĭ posedă 150 boĭ, 80 vacĭ, 100 caĭ, 1200 oĭ şi 150 porcĭ.

Cu ocaziunea facereĭ uneĭ şosele, tăindu-se un mal, s'aŭ dezgropat aci o mulţime de schelete omeneştĭ, toate de mărime naturală şi cu capul către V. S'aŭ găsit nişte inele de argint, cu un fel de scaun mare, vre-o 3 brăţărĭ marĭ, tot de argint, de o greutate de 850 grame una, fără nicĭ o inscripţiune, dar frumos ornate şi în forma luĭ C.

Tîmpeni-de-Sus, *sat*, pendinte de com. Tîmpeni, pl. Şerbăneşti, jud. Olt, situat pe valea şi malul stîng al Dorofeiuluĭ, în formă de amfiteatru, la N. şi în apropiere de căt. Tîmpeni-d.-j. E reşedinţa comuneĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 150, cu 600 hect. Eĭ posedă: 350 boĭ, 180 vacĭ, 150 caĭ şi 2800 oĭ.

Tîmpeşti, *sat*, jud. Suceava, pe

moşia cu acelaşĭ nume, care formează un trup cu moşia Baia, com. Şoldăneşti.

E aşezat pe coasta răsăriteană a dealuluĭ Tîmpeşti.

Are o populaţie de 115 locuitorĭ; o biserică, în jurul căreia se află cimitirul oraşuluĭ Fălticeni şi unde se află următoarea înscripţie:

Tudorache Ciurea, Marele Paharnic, am zidit din temelie, cu toată cheltuiala mea, acest Sfînt şi Dumnezeesc locaş, unde se prăsnueşte hramul Sfinţilor Maĭ Marilor Voevozĭ Mihail şi Gavril, spre pomenirea răposaţilor părinţilor şi strămoşilor meĭ şi a săracilor locuitorĭ din satul acesta, rugînd pe toţĭ ceĭ ce vor intra în biserica aceasta să roage pe Dumnezeŭ pentru mîntuirea pomeniţilor şi să-ĭ ierte. Anul 1807, Maiŭ 31.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 4 fruntaşĭ, 8 pălmaşĭ şi 3 codaşĭ, stăpînind 38 fălcĭ şi 28 prăjinĭ.

In 1803, «Tîmpeşti a Cluceruluĭ Tudorache Ciurea avea 35 liuzĭ, plătind 376 leĭ bir anual, fiind şi 3 liuzĭ de ceĭ scutiţĭ» («Uricar.», VII).

Tîmplari, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Barsoiul. Are o biserică, cu hramul Adormirea, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Tîncăbeşti, *com. rur.*, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situată la 29 kil. spre N. de Bucureşti. Spre V. trece şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti.

Se compune din satele: Ciofliceni, Izvorani, Tîncăbeşti-Filitis şi Tîncăbeşti-Mitropolia, cu o populaţie de 1385 locuitorĭ şi 317 case.

Are o suprafaţă de 6535 hect.; 3 bisericĭ: la Ciofliceni, Izvorani şi Tîncăbeşti-Filitis; 1 şcoală mixtă; 1 moară cu apă, 1 cu vaporĭ; 1 pod; 2 bălţĭ; 1 heleşteŭ; 1 maşină de treerat cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 58 plugurĭ, 43 cu boĭ, 15 cu caĭ; 143 care şi căruţe: 91 cu boĭ şi 52 cu caĭ; 105 caĭ şi iepe, 7 armăsarĭ, 377 boĭ, 236 vacĭ şi viţeĭ, 22 taurĭ, 11 bivolĭ şi bivoliţe, 57 porcĭ, 25 capre şi 959 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5699 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 5092 leĭ.

Comerciul se face de 11 cîrciumarĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 180 şi neîmproprietăriţĭ, 174.

Tîncăbeşti-Ciofliceni, *moşie* şi *pădure* a statuluĭ, în întindere de 1250 hect., pendinte de com. Tîncăbeşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov, formată din trupurile: Tîncăbeşti (675 hect.), Ciofliceni (200 hect.) şi Comora (375 hect.).

Tîncăbeşti-Filitis, *sat,* jud. Ilfov, pl. Znagovul, făcînd parte din com. rur. Tîncăbeşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 2400 hect., cu o populaţie de 242 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Inălţarea, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 moară cu aburĭ, 1 moară cu apă; 2 maşinĭ de treerat cu aburĭ; 1 heleşteŭ şi 1 pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 151 şi al celor micĭ, de 300.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ.

Tîncăbeşti-Mitropolia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tîncăbeşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la N. de Bucureşti, între Valea-luĭ-Baron şi Valea-Pescărieĭ, braţ al bălţeĭ Znagovul. Spre V. trece şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti.

Are o suprafaţă de 2190 hect., cu o populaţie de 399 locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 270 şi al celor micĭ, de 318.

Tîncănăul, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 28 kil. de Craiova, şi la 13 kil. de reşedinţa plăşeĭ, com. Vîrtopul.

Situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Dăsnăţuiul şi pe marginea pădureĭ statuluĭ, Tîncănăul.

Se mărgineşte: la N. cu com. Ciutura; la S., cu com. Perişorul şi Sălcuţa; la E., cu com. Ciutura şi Vîrvorul şi la V., cu com. Sălcuţa.

Este accidentată de dealul Tîncănăul, acoperit cu viĭ, şi de pădurea Tîncănăul; prin centru este tăiată de valea Dăsnăţuiuluĭ, acoperită cu fîneţe, şi udată de rîul Dăsnăţuiul, cu îndreptarea de la V. spre E. Primeşte în stînga apa Dăsnăţuiuluĭ-Mic.

Se compune din treĭ cătune: Drăgoaia, numită în vechime Iculeşti, Mărăcinele şi Tîncănăul, cu reşedinţa în căt. Tîncănăul.

Are o suprafaţă de 4503 hect., cu o populaţie de 1520 locuitorĭ; 2 bisericĭ de zid: una în Tîncănăul, fondată la 1852, de Mitrică Constantin şi jupîn Dumitru Ciorecan, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, — cea-l-altă în Mărăcinele, fondată la anul 1869 de Lepădatu Petcu, Chirea Buşu, Sanda Berceanu şi Ioan Ciliciŭ, cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă; 5 cîrciumĭ şi 3 morĭ.

Vite: 40 caĭ, 214 vite cornute.

După legea rurală din 1864, sunt 188 împămînteniţĭ, după legea din 1879 sunt 18 însurăţeĭ.

Viile în întindere de 186 hect. aparţin locuitorilor, iar o vie de 36 hect. aparţine statuluĭ.

Cete de moşnenï se găsec în Drăgoaia.

Budgetul com. e la veniturï de 2675 leï, 94 banï, iar la cheltuelí, de 1712 leï, 63 banï.

Tîncănăul, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Tîncănăul, reşedinţa primărieï. Are o populaţie de 816 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1882; o biserică, fondată în 1852 de Mitrică Constantin şi jupîn Dumitru Ciorecan, cu hramul S-ţiï Voivozï; 2 cîrciumï.

Tînganul, *com. rur.,* pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situată lîngă rîul Dîmboviţa, la 16 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Tînganul şi Tînganul-Moara, cu o populaţie de 883 locuitorï.

Stă în legătură cu Cernica şi Frunzineşti prin şosele vecinale.

Se întinde pe o suprafaţă de 1935 hectare.

Are 1 biserică; 1 şcoală mixtă; 1 maşină de treerat cu aburï; 1 heleşteŭ; 2 podurï.

Locuitoriï posedă: 67 plugurï, 50 boï, 17 cu caï; 112 care şi căruţe: 64 cu boï, 48 cu caï; 173 caï şi ïepe, 3 armăsarï, 213 boï, 2 taurï, 119 vacï şi viţeï, 36 bivolï şi bivoliţe, 147 porcï, 43 capre şi 777 oï.

Improprietăriţï sunt 84 locuitorï şi neîmproprietăriţï, 127.

Comerciul se face de 5 cîrciumarï.

Tînganul, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşï nume, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat între rîul Dîmboviţa şi valea Pasărea.

Aci este reşedinţa primărieï.

Se întinde pe o suprafaţă de 1878 hect., cu o populaţiune de 811 locuitorï.

Are o şcoală; o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 2 preoţï şi 2 cîntăreţï; 1 heleşteŭ; 1 pod; o maşină de treerat.

Comerciul se face de 4 cîrciumarï.

Numărul vitelor marï e de 491 şi al celor micï, de 944.

Tînganul, *moşie* a statuluï, pendinte de mănăstirea Văcăreşti, jud. Ilfov, arendată cu 28400 leï anual.

Are şi o pădure de 1063 hect.

Tînganul, *fostă staţie* de caï de poştă pe la anul 1836, pe drumul între Bucureşti şi Călăraşi, jud. Ilfov.

Tînganul-Moara, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tînganul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, lîngă valea Pasărea.

Se întinde pe o suprafaţă de 56 hect., cu o populaţie de 72 locuitorï.

Proprietatea e a locuitorilor. Are 1 pod stătător.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marï e de 55 şi al celor micï, de 23.

Tîngujei, *com. rur.,* în partea de N. a plăşeï Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 40 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 14 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeï.

E formată din satele: Tîngujei, Grieşti, Răcea, Moara-luï-Ciorneiŭ, Pănoasa şi Poiana-Mănăstireï, pe o suprafaţă de 4044 hect. şi cu o populaţie de 565 familiï, saŭ 1323 suflete.

Are 2 bisericï şi o şcoală.

Comerciul se face de 6 persoane.

Vite: 675 vite marï cornute, 163 caï, 1600 oï, 56 capre, 160 rîmătorï.

Budgetul comuneï e de 3055 leï, 30 banï, la veniturï, şi de 2773 leï, 18 banï, la cheltuelï.

Tîngujei, *sat,* în centrul comuneï Tîngujei, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiş, înconjurat de dealul Gorgana la E., de dealul Cojana şi Toaca la N., de două movile şi de valea Onaca la S., iar la V., de frumoasa vale a pîrîuluï Şacovăţul.

Are o suprafaţă de 1344 hect., cu o populaţie de 120 familiï, saŭ 413 suflete.

Este resedinţa comuneï. Are o biserică, făcută la 1845 de d-l Grigore Carp, şi o şcoală înfiinţată la 1867.

Vite: 329 vite marï cornute, 68 caï, 678 oï, 84 capre şi 384 rîmătorï.

Tîntava, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată spre V. de Bucureşti, între rîul Răstoaca şi Argeşul, la 26 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu Bălăşoeni şi Grădinari-Fălcoianca prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Tîntava-Banuluï şi Tîntava-Bălăşoaia, cu o populaţie de 1180 locuitorï.

Are o suprafaţă de 1127 hect.; o biserică; o şcoală mixtă; o moară cu apă; 2 podurï.

Budgetul com. e de 3073 leï la veniturï, şi de 3148 leï la cheltuelï.

Locuitoriï posedă 103 plugurï: 63 cu boï, 40 cu caï; 167 care şi căruţe: 92 cu boï, 75 cu caï; 170 caï şi ïepe, 180 oï, 270 vacï şi viţeï, 10 taurï, 12 bivolï, 558 oï şi 20 porcï.

Tîntava - Banuluï (Dîrvari), *sat,* făcînd parte din com. rur. Tîntava, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, pe malul drept al rîuluï Răstoaca, între rîul Argeş şi Răstoaca.

Se întinde pe o suprafaţă de 751 hect., cu o populaţie de 867 locuitorï.

Aci este reşedinţa primărieï.

Are 1 biserică, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 moară cu apă; 1 pod; o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 416 şi al celor micĭ, de 526.

Tîntava-Bălăşoaia (Băcanul), *sat,* făcînd parte din com. rur. Tîntava, pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 376 hect., cu o populaţie de 312 locuitorĭ.

In raionul satuluĭ e o pădure de vr'o 30 hect.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 226 şi al celor micĭ, de 122.

Tîrbeşti, *cătun,* al com. Baldovineşti, pl. Olteţu-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, la 5 kil. spre V., situat pe nişte dealurĭ, aproape de hotarul judeţuluĭ, la 8 1/2 kil. de Balş. Are o populaţie de 117 locuitorĭ.

Tîrcovul, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, pl. Pîrscovul, situată d'a-lungul văiĭ Tîrcovul şi pe malul stîng al rîuluĭ Buzăŭ, la 28 kil., 500 m. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt. Gura-Tîrcovuluĭ, Oleseşti, Tîrcovul şi Trestieni, cu o populaţie de 900 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 1230 hect.; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser, catedrala fiind cea cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ; 1 şcoală; 2 cîrciumĭ.

Vite: 168 boĭ, 140 vacĭ, 38 viţeĭ, 2 caĭ, 9 iepe, 3 mînjĭ, 800 oĭ, 24 capre şi 116 porcĭ.

Locuitoriĭ posedă 88 stupĭ.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Tîrcoveneasca şi Oleşeasca, ale cetelor de moşnenĭ Tîrcovenĭ. Budgetul com. e de 951 leĭ, 98 banĭ.

Locuitoriĭ din comuna Trestieni sunt împroprietăriţĭ pe moşia Lunca-Frumoasă.

Terenul este accidentat, avînd forma uneĭ arene, care din vîrful munteluĭ Dîlma se lasă până în albia rîuluĭ Buzăŭ.

Cale de comunicaţie e drumul natural pe valea Tîrcovuluĭ.

D-na Zinca Tîrcoveanca posedă un hrisov de la Mihaĭ-Viteazul prin care se recunoaşte oare-care drepturĭ moşnenilor din această comună.

Tîrcovul, *cătun,* al com. Tîrcovul, jud. Buzăŭ, cu 270 locuitorĭ şi 65 case; are subdivizia Fundul-Tîrcovuluĭ.

Tîrcovuluĭ (Fundul-)(Schitul), *subdivizie a comuneĭ* Tîrcovul, jud. Buzăŭ, com. Tîrcovul.

Tîrcovuluĭ (Gura-), *cătun,* al com. Tîrcovul, jud. Buzăŭ, cu 160 locuitorĭ şi 39 case.

Tîrcovuluĭ (Schitul-), *fost metoh* al Episcopieĭ Buzăŭ, jud. Buzăŭ, com. şi căt. Tîrcovul, azĭ biserică de mir.

Tîrgoviştea, *com. urb.,* situată cam în centrul jud. Dîmboviţa, a căreĭ reşedinţă este. Are o populaţie de 7812 locuitorĭ. Este aşezată pe loc şes, pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa, aproape de locul unde acest rîŭ scapă din munţĭ şi şerpueşte spre S.-E. In partea de N.-V., V., S.-V., S. şi S.-E., oraşul e încins cu un şanţ şi cu un zid, ambele în stare de ruină, care aŭ forma unuĭ semi-perimetru de poligon, aproape regulat şi care din distanţă în distanţă sunt întrerupte de 12 metereze saŭ forturĭ de apărare. Şanţul cetăţeĭ datează din timpul luĭ Matheiŭ-Basarab şi a fost pe alocurea reconstruit la 1821 de Al. Ipsilante.

Are două şcoale primare de băeţĭ, două de fete şi un gimnaziŭ.

Bisericĭ sunt 24, din care 19 funcţionează şi 5 sunt în ruină. Din cele în fiinţă sunt maĭ însemnate: Mitropolia, templu măreţ, care stă în picioare de 370 anĭ şi pare că a fost regina tutulor bisericilor din Ţară. Ea are 9 turnurĭ marĭ şi micĭ şi a fost învelită toată cu plumb. La revoluţia din 1821, se zice că soldaţiĭ luĭ Ipsilante aŭ luat plumbul de pe biserică şi aŭ făcut dintr'însul gloanţe, lăsînd numaĭ pe cel de pe turnurĭ. Neagu Basarab, fondatorul vestiteĭ mănăstirĭ de la Curtea-de-Argeş, a pus temelia şi mitropolieĭ din Tîrgovişte, la 1515. In năuntrul eĭ sunt maĭ multe morminte preţioase a diferiţĭ Mitropoliţĭ şi Domnĭ aĭ Ţăriĭ. Mitropolia vechie a fost radical reconstruită de către d. Lecomte du Nouy, dar încă nu e zugrăvită.

Afară de Mitropolie se află:

Biserica Curtea-Domnească, reconstruită de Petru-Vodă-Cercel, pe la 1585, şi maĭ tîrziŭ reînoită cu totul şi împodobită la 1699 de Constantin Brîncoveanu. La 1745, Grigore-Ghica o maĭ repară şi înfrumuseţă; dar arzînd şi dărămîndu-se de un cutremur maĭ pe urmă, fu iarăşĭ rezidită şi împodobită la 1748, tot de Grigore-Ghica. Astă-zĭ acest templu, de şi vechiŭ, este solid; zugrăveala, ornamentele şi tîmpla sunt lucrate în aur, păstrîndu-se aproape cum eraŭ în vechime. Lîngă acest monument preţios sunt ruinele palatelor Domneştĭ şi subteranele saŭ drumurile pe sub palate, despre

care se vorbeşte că unele merg chiar afară din oraş, pe sub pămînt. Tot aci este Chindia, un turn de observaţie, care se crede a fi făcut de Mircea-cel-Mare, împreună cu palatele. Chindia însă se cam ruinase; dar la 1844 s'a reparat de Bibescu-Vodă. Acest turn se compune din două părţĭ. Partea de la bază are forma unuĭ trunchiŭ de piramidă patrunghiulară, clădită toată de piatră şi înaltă cam de 10 m.; a doua, partea de sus, are forma cilindrică şi e clădită din cărămidă şi ne tencuită. Această parte la extremitatea superioară are, de jur-împrejur, în formă circulară, maĭ mulţĭ stîlpĭ de zid de formă paralelipipedică, de înălţimea unuĭ metru şi prinşĭ unul pe altul cu lanţurĭ de fer. Partea cilindrică este cam de 30 metri. De la acest turn a rămas în popor zicătoarea: «A ajuns soarele la chindiĭ», adică la un punct al zileĭ, cînd trebue a se pune la masă, fiind-că în timpurile trecute Domniĭ aveaŭ obiceiŭ a pune la masă să le cînte muzica din vîrful acestuĭ turn. Astă zĭ încă există cîntecul chindia, care este un fel de joc.

Biserica Stelea-Vechĭe, lîngă cazarmele militare de dorobanţĭ şi călăraşĭ. Această biserică s'a făcut după modelul bisericeĭ Treĭ-Ierarhĭ din Iaşi de către Vasile-Lupu, Domnul Moldoveĭ, la 1645, în locul alteĭ bisericĭ vechĭ, ce fusese ridicată de mult de un negustor, anume Stelea. Această biserică în timpul luĭ Mateiŭ-Basarab era înconjurată de ziđurĭ groase şi înalte şi avea în curte palaturĭ metropolitane. In curtea Steleĭ-Vechĭ, se zice că ar fi stat patriarhul Nifon, pe vremea luĭ Radu-Vodă-cel-Mare. Numaĭ poleiala crucilor de pe turnurĭ costă pe Vasile-Lupu 700 galbenĭ veneţianĭ. Stelea, ca şi toate clădirile vechĭ din Tîrgovişte, a suferit multe.

Biserica Sf. Nicolae pe strada Brîncoveanu, făcută de Mateiŭ-Basarab în anul morţeĭ sale, 1654. In apropiere de această biserică, se află Tunelul, care este o mare clădire particulară, făcută pe una din pivniţile cele maĭ marĭ din Tîrgoviştea, ce se zice că a fost a Domnuluĭ Brîncoveanu Basarab.

Biserica Sf. Vinerĭ, aşezată între ruine, aproape de Curtea Domnească. Această biserică este şi ea foarte vechĭe. La 1595, după lupta de la Călugăreni, Mihaiŭ-Viteazul, ducîndu-se în munţĭ, Sinan-Paşa intră în Tîrgovişte, îşĭ stabili cartierul general în palatele şi Curtea bisericeĭ Sf. Vinerĭ, pe care o prefăcu împreună cu palatul Domnesc în cetăţuie, din care şi azĭ se maĭ văd două zidurĭ groase şi arcurĭ măreţe de porţĭ de cetate.

In 1901, d. profesor Tocilescu a regăsit pe teren fortăreaţa luĭ Sinan-Paşa, adică zidurile împrejmuitoare. In jurul aceşteĭ bisericĭ se văd ruine de palate, care se zice că la 1821 eraŭ în bună stare, aproape de locul unde Ipsilante, cu Zavergiiĭ săĭ, aŭ prins pe Vladimirescu.

Afară de aceste, semnalăm ca bisericĭ maĭ puţin însemnate: biserica Sf. Nifon, biserica Simuleasa, biserica Albă, biserica Roşie şi biserica Stolnicul pe Strada-Mare; biserica Creţulescu, biserica Sf. Dimitrie, biserica Sf. George, biserica Lemnul, biserica Tîrgul, biserica Voevozĭ, biserica Geartul, biserica Izvorul Tămăduireĭ. Apoĭ în ruină: Biserica-Vărzarul, clădită, se zice, de către Ghinea Vărzarul, ministrul luĭ Mateiŭ-Basarab; biserica Catolică, zidită în timpul luĭ Negru-Vodă; biserica sf. Constantin, în care se zice că s'a făcut jurămîntul de alianţă între Mihaiŭ Viteazul, Aron, Domnul Moldoveĭ, şi Sigismund Batori, Domnul Transilvanieĭ, contra Turcilor; biserica Sf. Ioan, biserica sf. Impărăţĭ, şi în fine capela de la cimitir, care este afară din oraş, în apropiere de gara drumuluĭ de fer. — Ca mănăstirĭ din apropiere cităm: mănăstirea Dealuluĭ şi Viforîta.

Pe locul deschis dintre Fundărie, Mitropolie, strada Progresuluĭ, Industria şi Stelea-Vechĭe, este tîrgul saŭ oborul de săptămînă. Aci, în fie-care săptămînă, Joia şi Vinerea, se face mare comerciŭ cu tot felul de articole.

Tîrgoviştea este oraşul romînesc cel maĭ vechiŭ, datînd înainte chiar de fundarea principatuluĭ Ţăriĭ-Romîneştĭ. Este cea d'inteiŭ şi cea maĭ vechie capitală a Ţăriĭ, constatată prin documente, şi a rămas ca atare pănă pe vremea luĭ Gheorghe-Vodă Ghica (1659—1660), care din porunca Turcilor mută pentru tot-d'auna capitala Ţăriĭ la Bucureşti şi dărîmă la pămînt zidurile Tîrgovişteĭ şi mănăstirile de prin prejur; aceasta pentru ca Poarta să fie maĭ sigură de credinţa Domnilor (Tocilescu, «Manual de Istoriea Romînilor», 1900, pag. 370).

A face istoria oraşuluĭ este a scrie istoria Ţăriĭ-Romîneştĭ. Vom da cîte-va indicaţiĭ numaĭ: Pe la 1515, Neagu Basarab făcu în Tîrgovişte biserica Sf. Gheorghe, care azĭ e în ruină, şi zidi din temelie Mitropolia. Tot Neagu strămută de la Argeş tronul metropolitan în palatele Mitropolieĭ din Tîrgovişte. Mitropolia din Tîrgovişte, în acel timp, avea în prejurul săŭ palate şi grădinile cele maĭ frumoase, care coprindeaŭ maĭ tot oborul

şi Fundăria de azĭ. — Pe la 1583, Petru Cercel maĭ înavuţi Tîrgoviştea cu biserica Domnească. Apoĭ peste 12 anĭ, la 1595, în timpul luĭ Mihaiŭ Viteazul, Sinan-Paşa cuprinse Tîrgoviştea, intră în ea şi prefăcu Curtea domnească şi biserica Sf. Vinerĭ în cetăţue de apărare. Aceste întărirĭ se văd şi azĭ; dar Mihaiŭ prin vitejia luĭ îl scoate d'aci. — In timpul luĭ Mateiŭ Basarab, Tîrgoviştea a ajuns la apogeul săŭ. In acest timp oraşul era bine canalizat, stradele frumos pavate, şi oraşul avea peste 60000 locuitorĭ. Mateiŭ repară din temelie zidurile cetăţeĭ. El făcu biserica Sf. Nicolae-Vechiŭ la 1651 şi Sf. Nicolae-Noŭ la 1654. Pe timpul luĭ, la 1651, Vasile Lupu, Domnul Moldoveĭ, fiind în relaţiĭ prieteneştĭ cu Mateiŭ, făcu biserica Stelea. Un vierme muşca din liniştea luĭ Mateiŭ şi din fericirea Ţăreĭ: el nu avea armată romînească, ci nişte străinĭ cu plată, numiţĭ Seimenĭ. Seimeniĭ nu s'aŭ sfiit a ucide chiar în palatele domneştĭ, care sunt azĭ în ruină, pe Ghinea Vărzarul şi Armaşul Radu Olarul, ceĭ d'întîiŭ sfetnicĭ aĭ luĭ Mateiŭ. Chiar Domnuluĭ eĭ îĭ închiseră porţile cetăţeĭ într'o zi cînd venea de la Curtea-de-Argeş, zicîndu-ĭ: «Inapoĭ, nu ne trebue Domn bătrîn», ceia ce grăbi moartea bunuluĭ Domn. — De la Mateiŭ Basarab Tîrgoviştea a început a da îndărăt. La 1660, Vizirul Cupruli a dat ordin de s'a dărîmat cetatea şi s'a mutat capitala în Bucureşti. Sub Grigore Ghica II, pe la 1748, tot se maĭ făcu reparaţie şi îmbunătăţirĭ palatelor domneştĭ; dar sub Constantin Mavrocordat, Turciĭ le-aŭ ars cu totul, dărămînd şi toate întăriturile cetăţeĭ, ca să numaĭ rămînă de cît cenuşă, spre a nu avea eĭ de ce se maĭ teme. Pănă şi moşia oraşuluĭ, unul din domeniile cele maĭ întinse din Ţară, era să fie dată zestre fiiceĭ sale de un Domn fanariot al Ţăreĭ (Şuţu); dar s'aŭ răsculat orăşeniĭ ca un singur om, s'aŭ dus la Bucureşti cu jalba în proţap şi cu rogojinĭ pe cap şi aŭ protestat să nu li-se înstrăineze moşia; cererea lor a fost ascultată. Tîrgoviştea nu numaĭ în timpurile eĭ de mărire a fost cuibul eroilor şi oamenilor marĭ aĭ Ţăreĭ; dar şi în epoca eĭ de decadenţă. Aşa, pe la 1786 s'a născut la cîţĭ-va kil. de Tîrgovişte, în com. Văcăreşti, poetul, literatul şi marele patriot romîn, Ioan Văcărescu, al căruia nume îl poartă gimnaziul din Tîrgovişte. La 1802, s'a născut Ioan Eliade Rădulescu, părintele literatureĭ romîne. Casele în care s'a născut el sunt încă în fiinţă lîngă biserica Voivozĭ. Eliade a cîntat ruinele Tîrgovişteĭ. — Tot în Tîrgovişte s'a născut poetul şi fabulistul Gr. Alexandrescu, la 1812. El a fost elevul luĭ Eliade. Un bust al săŭ înfrumuseţează grădina oraşuluĭ. — Poetul Vasile Cîrlova s'a născut asemenea în Tîrgovişte, la 1809.

Tîrgoviştea, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dîmboviţa, com. Tîrgoviştea, pe linia Titu-Tîrgoviştea-Pucioasa, pusă în circulaţie la 2 Ianuarie 1884.

Se află între staţiile Văcăreşti (7,1 kil.) şi Doiceşti (9,9 kil.). Intre Tîrgoviştea şi Doiceşti se află halta Teişul.

Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 276^{m},26. Venitul aceşteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 253261 leĭ şi 97 banĭ.

Tîrgşoreanca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ploeştiori, jud. Prahova, pl. Tîrgsorul.

Are o populaţie de 317 locuitorĭ.

In cîmpia de lîngă acest cătun se află ruinele uneĭ bisericĭ.

Inainte de 1848, în jurul aceleĭ bisericĭ se afla un tîrgşor numit Bereasca, format din locuitorĭ bulgarĭ, veniţĭ aicĭ în urma rezbeluluĭ ruso-turc din 1828.

Proprietarul moşieĭ, voind a-ĭ impune la clacă, eĭ n'aŭ voit să se supună, şĭ-aŭ dărîmat singurĭ casele şi s'aŭ retras la Ploeşti, în partea de N., pe malul Dîmbuluĭ, ce se numeşte şi azĭ mahalaua sîrbească.

Tîrgşorul, *plasă*, jud. Prahova. Se mărgineşte la E. cu plăşile Crivina şi Cricovul, de care se desparte printr'o linie mixtă dusă de la N. la S. şi care trece pe la E. de comunele: Blejoiul-Strîmbeni, Ploeşti, Popeşti şi Tăriceni; la N., cu plasa Podgoria, unde rîul Teleajen formează un unghiŭ ascuţit cu limita de N.-V. a plăşeĭ şi care trece pe lîngă comunele: Păuleşti, Tîrgşorul-Noŭ şi Vlădeni-Mărgineni; la S. cu judeţul Dîmboviţa, de care se desparte prin pîrîul Cricovul-Dulce.

Se compune din 14 comune rurale şi una urbană, cu reşedinţa plăşeĭ în com. Tîrgşorul-Noŭ.

Partea de N. a plăşeĭ este deluroasă, acoperită cu viĭ şi pădurĭ. Partea de V. şi S. are îndestulătoare locurĭ de fîneţe şi produce cereale. Aci sunt şi cîte-va pădurĭ.

Rîurĭ însemnate sunt: Prahova, Cricovul-Dulce şi Leaotul.

Plasa Tîrgşorul are 11 parohiĭ şi 10 filiale.

Parohiile sunt: Tăriceni, Şirna,

Hăbudul, Popeşti, Strejnicul, Cocorăşti-Colţul, Păuleşti, Ploeştiori, Tîrgşorul-Noŭ, Măneşti şi Vlădeni.

Tîrgşorul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tîrgşorul-Vechiŭ, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Tîrgşorul, *mănăstire*, în jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Tîrgşorul-Noŭ.

Următorul hrisov, de la Alexandru Ipsilante, ne arată că mănăstirea Tîrgşorul s'a fondat de Antonie-Vodă, în a doua jumătate a secoluluĭ XVII, şi că a fost scutită de toate dăjdiile puse pe alte mănăstirĭ:

Sfinteĭ şi dumnezeeşteĭ mănăstirĭ Tîrgşorul, unde se cinsteşte şi se prăznueşte hramul sfinţilor şi afară de trupurĭ, maĭ marĭ Voevozĭ şi Arhistratigĭ, Mihail şi Gavriil, care este zidită şi înălţată din temelia eĭ de Domnia-sa Antonie-Vodă şi cuviosuluĭ egumen Kir... şi tutulor părinţilor călugărĭ cîţĭ se află locuitorĭ la această sfîntă mănăstire, ca să fie sfîntă mănăstire în pace şi ĭertată de toate dăjdiile şi orînduelile ce vor eşi de la visteria Domnieĭ-mele pe alte mănăstirĭ de nicĭ unele val saŭ supărare să n'aibă; şi iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă de la Domnia-mea să aibă a lua în toţĭ aniĭ din vama Ploeştilor cîte talerĭ una sută, care banĭ să aibă a-ĭ da vameşiĭ de două orĭ într'un an, însă la Sf. Dimitrie talerĭ cincĭ-zecĭ şi la Sf. Gheorghe talerĭ cincĭ-zecĭ. Aşijderea şi drepte bucatele mănăstireĭ să fie scutite, stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit şi vinul de vinăricĭ, şi două pivniţe în oraşul Ploeşti scutite şi apărate, de vamă, de fumărit, de căminărit, de vin Domnesc şi de ot vătăşesc; şi iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ, mila de la Domnia mea să aibă a lua în toţĭ aniĭ mertic de sare de la Ocna Telega pe an bolovanĭ două sute, la vremea cînd vor lua şi alte sfinte mănăstirĭ şi să facă cu dînsa orĭ ce va vrea, şi de către nimenea bîntuială să nu aibă, numaĭ şi egumenul după aşezămîntul ce s'a făcut să aibă a da ruptoarea de sfîntul Pantelimon, unde este închinată, pe an talerĭ una sută, la sfîntul Gheorghe talerĭ cincĭ-zecĭ şi la sfîntul Dimitrie talerĭ cincĭ-zecĭ; şi pentru ca să se păzească mila aceasta nestrămutată, să aibă de unde a da şi baticul cu care să se ajutoreze săracĭ bolnavĭ de la spital şi pentru ca să fie Domnieĭ-mele şi răposaţilor întru fericire părinţilor Domnieĭ-mele vecĭnică pomenire, am întărit Domnie-mea hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ-mele Iw Alexandru Ipsilante Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ-mele fiĭ Constantin-Voevod, Dumitraşcu-Voevod, şi martorĭ punem pe toţĭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boerĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ-mele, Pan Dumitrache Ghica Vel Ban, Pan Nicolae Dudescu Vel Vornic de Ţara-de-Sus, Radu Văcărescu, Vornic de Ţara-de-Jos, Pană Filipescu Vornic de Ţara-de-Sus, etc. şi s'a pus hrisovul acesta în anul dintîiŭ al Domnieĭ-mele, aci în Bucureşti, la leatul de la Adam 7283, iar de la naşterea Domnuluĭ nostru Is. Hrist. 1775, Iunie 22.

De-asupra uşeĭ se citeşte o inscripţiune aproape ştearsă, literile fiind măcinate. Astăzĭ biserica fiind dezvălită şi servind de adăpost vitelor, e condamnată a se desfiinţa. Cîte-va picturĭ murale aŭ fost luate şi depuse în muzeul naţional de antichităţĭ, prin îngrijirea direcţiuneĭ acestuĭ aşezamînt.

Tîrgşorul-Noŭ, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată în partea de E. a apeĭ Leaotul, la 10 kil. de capitala judeţuluĭ. Aci e reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Tîrgşorul-Noŭ, căruia locuitoriĭ 'ĭ maĭ zic şi Crîngul-Teiuluĭ, nume pe care l'a purtat oficial pănă la 1857, şi Ţigănia, numită Ţigănia-Stoeneşti. Are o populaţie de 1127 locuitorĭ.

In comună e mănăstirea Tîrgşorul, iar în căt. Ţigănia o biserică zidită la 1827 de Arhiereul Ioanichie şi Jupîn Voicilă, deservită de un preot, plătit de Eforia Creţulescu.

Locuitoriĭ, în număr de 147, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Tîrgşorul-Noŭ, azĭ proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile, şi Ţigănia, proprietate a bisericeĭ Creţulescu.

Eĭ aŭ: 56 caĭ, 345 boĭ, 122 vacĭ, 3 capre, 735 oĭ şi 154 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Leaotul, numită şi Moruzi, sunt două morĭ.

Are o suprafaţă de 2459 hect.; o şcoală; un oficiŭ telegrafo-poştal; un penitenciar militar.

Comerciul se exercită în comună de 5 cîrciumarĭ.

Afară de şoseaua dintre Tîrgşorul şi Tîrgovişte, prin com. Dîrmoneşti, Haimanalele, etc., prin com. maĭ e o altă şosea, ce-ĭ înlesneşte comunicaţia spre Ariceşti, Nedelea şi Floreşti, unindu-se cu şoseaua naţională Ploeşti-Braşov, la locul numit Două-Cîrciume. Tot aceaşĭ şosea înlesneşte comunicaţiunea între Tîrgşorul şi Ploeşti, pe la punctul Ţigănia.

Pe teritoriul comuneĭ se află 8 movile de diferite mărimĭ şi aşezate în diferite direcţiunĭ. Dintre ele numaĭ treĭ aŭ numirĭ: Movila-Mare, situată la V. de căt Tîrgşorul, între rîul Prahova şi apa Leaotul, făcînd hotar între moşia Tîrgşorul şi Ţigănia; Movila-Flueruluĭ, pe malul stîng al Leaotuluĭ; şi Movila-luĭ-Şerban, situată la E. de Tîrgşorul.

Din restul de 5 movile, fără numirĭ, 3 sunt situate la E. de Tîrgşor, lîngă pădurea Crîngul-luĭ-Bot, una la N. şi alta la S.-V. Pe toate aceste movile, afară de cea mare, se cultivă cereale.

E udată de rîul Prahova şi apa Leaotul numită şi Moruzi.

Tîrgşorul-Vechiŭ, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe malul drept al pîrîuluĭ Leaotul şi malul stîng al Prahoveĭ, la 10 kil. de capitala jud. şi la 4 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 căt.: Tîrgşorul, Stănceşti, Deduleşti şi Colţul.

Are o suprafaţă de 1250 hect., cu populaţie de 803 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în căt. Tîrgşorul-Vechiŭ, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la 1884, şi cea-l'altă în căt. Stănceşti, cu hramul S-ţiĭ Apostolĭ, fondată de locuitorĭ, ca şi cea din Tîrgşorul, la 1874; o şcoală; 3 cîrciumĭ.

Un număr de 136 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Eforieĭ, din care li s'aŭ dat 120 hect. Eĭ aŭ: 58 caĭ, 10 iepe, 402 boĭ, 120 vacĭ, 24 bivolĭ, 724 oĭ.

In raionul com. e o fabrică de spirt şi 4 morĭ de apă: 2 pe apa Leaotul, una pe izvorul Bularul şi una pe Pantelimon.

Budgetul com. e la veniturĭ de 6376 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4548,88 leĭ.

O şosea comunală înlesneşte comunicaţia cu com. Strejnicul, cea maĭ apropiată.

E udată de rîul Prahova, de apa Leaotul, izvoarele Bularul şi Pantelimon. Se mărgineşte cu comunele: Tîrgşorul-Noŭ, Măneşti, Cocorăşti, Negoeşti, Ploeşti şi Strejnicul.

Tîrgşorul este unul din oraşele vechĭ ale Ţăriĭ. Il găsim deja menţionat pe timpul luĭ Mircea Vodă Basarab (1386—1418) într'o poruncă domnească a fiuluĭ săŭ Mihaiŭ. Este în relaţiunĭ strînse comerciale cu Braşovul. Cu înfiinţarea oraşuluĭ Ploeşti, pe la finele secoluluĭ al XVI-lea, Tîrgşorul îşĭ pierde treptat din vechia sa însemnătate, ast-fel că astă-zĭ nimic nu maĭ aminteşte trecutul săŭ, de cît ruinele uneĭ vechĭ mănăstirĭ situată pe o înălţime.

Tîrgul, *plasă,* în jud. Botoşani. Se întinde pe dealurile dintre Siret şi Sicna, în partea de N.-V. a jud. Botoşani. Se mărgineşte la N. cu jud. Dorohoiŭ; la E., cu pl. Jijia şi Miletinul; la S.-V., cu pl. Coşula şi Siretul.

Se compune din 8 comune: Băluşeni, Botoşani, Costeşti, Costineşti, Cucoreni, Curteşti, Mănăstireni şi Poponţi.

Această plasă e străbătută de dealurile ce se prelungesc de la N.-V. spre S.-E., între rîul Siretul şi Jijia, de ambele părţĭ ale pîrîuluĭ Sicna; multe din ele sunt nişte platourĭ întinse. Ele se împart prin valea Sicneĭ în două grupe: dealurile din dreapta Sicneĭ şi dealurile din stînga sa.

Cele maĭ însemnate sunt:

In stînga Sicneĭ: Cotîrgaci, Movila-Vulturuluĭ, Nicşeni, Teişoara, în com. Costeşti; Crişma-Mînzuluĭ, Gherman, Răchiţi şi Teişoara, în com. Poponţi; Coşarilor, Lupuluĭ, Puturosuluĭ, Curmătura, Humăria, Ionete şi Valea-Şanţuluĭ, în com. Băluşeni.

In dreapta Sicneĭ: Arapuluĭ (Licache), Dolina, Staniştea, Sicna, Vasilincea, în com. Costineşti; Armanul, Brăiasca, Botoşanca, Budăiul, Harangiul, Humăria, Cornul, Curmătura, Meica, Slatina şi Sicna, în com. Cucoreni; Cişmeleĭ şi Sicneĭ, în com. Poponţi; Agafton, Bobeică, Balta-Arsă, Băsărăboaia, Birul, Chirivoaia, Conegi, Crivăţul, Hulmul, Humăria, Hliboci, Lebăda, Micul, Manoleşti, Nisipăria, Rădiul, Sicna, Tîrgul, Via şi Vulturul, în com. Curteşti; Postuluĭ, în comuna Băluşeni (v. a. n.).

Văile maĭ principale sunt: Valea-Sicneĭ, care străbate plasa prin mijloc, valea Teişoara şi Valea-Grajduluĭ în stînga şi valea Drăsleuca în dreapta.

Valea-Sicneĭ e bogată în iazurĭ, stuhăriĭ şi papură.

Apele ce udă plasa sunt:

Sicna, pîrîŭ care izvoreşte din jud. Dorohoiŭ, străbate pl. de la N.-V. spre S.-E., prin valea Sicna. E un pîrîŭ mic, dar primeşte alte multe pîrîiaşe. După ce formează în cursul săŭ o mulţime de iazurĭ marĭ şi bogate în peşte, se varsă în Jijia, la Todireni. Primeşte, în stînga: Teişoara, care izvoreşte din pădurea Cioara, din jud. Dorohoiŭ, şi se varsă în iazul Stănceni, în com. Băluşeni. Pîrîul-Porcărieĭ şi Priseceĭ, pe moşia Stănceni, com. Băluşeni, care se varsă în iazul Stăncenilor; în dreapta: Bucecea cu Dolina şi Vasilincea, în com. Costineşti; Budăiul, în com. Cucoreni.

Drăsleuca, care curge din iazul Loeştilor, com. Cocoreni, cu pîraiele Slatina, Loeşti şi Brăiasca, prin com. Cucoreni, apoĭ, trecînd prin com. Curteşti, primeşte pîraiele Ioaneĭ, Olmul, Baisa, Hliboci, Ţurcani, Izvoarele, Broscăria, Săliştea şi trece în com. Băluşeni, şi primind Căcaina şi Cîrnitura se varsă în Sicna, com. Băluşeni.

Bîrlădeanca, care curge prin com. Băluşeni şi Drăcşani şi se varsă în Sicna.

Sunt 42 iazurĭ şi 7 bălţĭ, din care cele maĭ însemnate sunt: Drăcşani, în com. Drăcşani, Iazul-Stăneştilor şi Zosînul, în com. Băluşeni, Răchita şi Vasiliul în com. Poponţi.

Plasa Tîrgul se compune din 28 comune formate din oraşul Botoşani şi 42 sate şi se administrează, unită cu pl. Miletinul, de un sub-prefect, cu reşedinţa în Botoşani.

Are o suprafaţă de 46000 hect., cu o populaţie de 49123 locuitorĭ; 49 bisericĭ, deservite de 58 preoţĭ şi 83 cîntăreţĭ; 28 şcoale, conduse de 67 învăţătorĭ şi 16 învăţătoare; 24 morĭ de apă şi 9 morĭ de aburĭ; 1 fabrică de tăbăcit peile; 1 de bere; 1 de spodium; 1 de ci-

coare; 1 de vax și cerneală; 5 de luminări și săpun; 1 de spirt (alcool); maĭ multe fabricĭ de cărămidă.

Cerealele, fînețele și imașele ocupă în plasă cea maĭ mare parte din teritoriŭ; pădurĭ maĭ multe se află în com. Cucoreni, Curtești, Costinești și Băluşeni, iar viĭ, în com. Botoşani, Curtești și Băluşani.

Locuitoriĭ posedă: 12588 boĭ și vacĭ, 30 bivolĭ, 2099 caĭ, 15438 oĭ și 3703 porcĭ; 1849 stupĭ cu albine.

Se exportă cereale, vite și produsele indigene, importîndu-se produse manufacturare, coloniale, mașinĭ agricole, ferăriĭ, etc.

Piața cea maĭ importantă e orașul Botoșani.

Căile de comunicație sunt:

Calea ferată Botoșani-Verești, care are 2 stațiunĭ în plasă: Botoșani și Leorda.

Șoseaua națională Dorohoiŭ-Botoşani - Hîrlăul, trecînd prin Cucoreni, Popoņți, Curtești și Băluşeni.

Șoselele județene: Botoșani-Ștefănești, Botoșani-Seveni (jud. Dorohoiŭ), Botoșani - Burdujeni și Botoşani-Fălticeni, precum și maĭ multe șosele comunale.

Tîrgul, *plasă,* în partea de E. a județuluĭ Tutova.

Se mărginește la N. și N.-V. cu jud. Fălciŭ, pl. Simila și pl. Tutova, despărțindu-se de cel d'întîiŭ prin hotarele artificiale ale moșiilor limitrofe, de cea de a doua parte prin hotare artificiale și parte prin rîul Bîrladul, și de cea a treia tot prin hotare artificiale; la S. și S.-V., cu jud. Covurluiŭ, de care se desparte prin hotare artificiale, și cu pl. Corodul, de care se desparte parte prin hotare artificiale și parte prin pîrîul Jeravățul., la V. cu pl. Pereschivul, de care se desparte prin hotare artificiale; și la E., cu provincia Basarabia (Rusia), de care se desparte prin rîul Prutul.

Pămîntul plășeĭ este șes, iar în partea despre E., băltos.

Este udată, în partea despre E. de rîul Prutul; în interior, de pîrîul Elanul, care se varsă în Prut, pe teritoriul jud. Covurluiŭ, încărcat pe dreapta cu pîraiele Mihoaia, Seratul și Liscovul; în partea de V., de rîul Bîrladul, care primește pe stînga pîraiele Recea, Trăușul și Trestiana; și în partea de S.-V., de pîrîiașele Vinderei și Docani, afluențĭ aĭ Jeravățuluĭ. Rîul Prutul formează în plasă o mulțime de bălțĭ.

Are 17 comune, din care 1 urbană, cu o populație de 19045 locuitorĭ; 37 bisericĭ; 19 școlĭ primare mixte; un oficiu poștal rural în com. Slobozia-Zorleni, pentru plășile Tîrgul și Simila. Aceste două plășĭ sunt împărțite în 9 secțiunĭ, avînd afară de biroul din Zorleni, încă 3 birourĭ sucursale: în Murgeni, în Băcani și în Banca.

Viea se cultivă pe o suprafață de 987,50 hect., din care 60 hect. nelucrătoare, socotite și acele din com. Bîrlad; iar livezile cu prunĭ, pe o suprafață de 4225 hect.

Are două fabricĭ de spirt și 3 morĭ cu abur.

Comerciul este destul de activ.

Din bălțile plășeĭ, ce sunt pe malul Prutuluĭ, se scoate o mulțime de pește, cu care se face un comerciŭ însemnat, din care cauză s'a dat acestuĭ județ ca marcă treĭ peștĭ.

Este străbătută de 2 drumurĭ: șoseaua jud. Bîrlad-Fălciŭ, ce trece prin satele Simila, Zorleni, Popeni și Iepureni și merge la tîrgul Fălciŭ; șoseaua Bîrlad-Galați, ce pleacă din orașul Bîrlad spre S., parcurgînd pe o mică distanță cuprinsul aceste̟ĭ plășĭ și trecînd în urmă în cuprinsul plășeĭ Corodul, de unde se continuă spre S.-V., mergînd la Galați.

Tîrgul, *plasă,* așezată în partea de mijloc a județuluĭ Teleorman, spre N. de plășile unite Călmățuiul-Marginea.

Se mărginește la N. cu pl. Teleormanuluĭ; la S.-V., cu pl. Călmățuiuluĭ; la E., cu județul Vlașca, și la V., cu jud. Olt. Are 39 comune rurale și 1 urbană, Roșiori-de-Vede, unde este și reședința plășeĭ, cu o suprafață de 122147 hect.

Rîul Vedea străbate toată plasa în diagonală, începînd de la com. Didești și până la com. Mavrodin, spre extremitatea de S.-E. a plășeĭ; maĭ este udată de rîurile maĭ micĭ Burdea, Tinoasa și apa Cîineluĭ, care străbat plasa în direcțiunea de la N. spre S. Teleormanul udă partea de E. a plășeĭ, pe o distanță de 28 kil. Pîraele Urluiul și Bratcovul udă partea eĭ despre V.

Văile maĭ principale din plasă, începînd de la V., sunt: Valea-Urluiuluĭ cu valea Adîncata, Valea-Bratcovuluĭ și Valea-Vedeĭ. Prin mijlocul plășeĭ străbat văile Tinoasa, Cîinele, și parte din valea Burdea.

Comunele sunt toate înșirate prin văĭ. Pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea sunt comunele: Peretul, Plosca, cu căt. Plosca-d.-j., Plosca-d.-s. și Buzescul; în partea stîngă a Vedeĭ sunt comunele Meri-Goala, Albești, Nenciulești, cu căt. Părul-Rotund și Mavrodinul. In susul rîuluĭ Vedea, vin comunele Papa, Cucueți cu căt. Ciocul, și Didești cu căt. Știrbeți, tot pe stînga; Scrioaștea, Bălțați cu căt. Bratcovul și Gresia, apoĭ Socetul saŭ Neaga, pe dreapta. Dealungul cursuluĭ pîrîuluĭ Bratcovul, începînd de la N.-V., de la limita jud.

Olt, sunt comunele Măgureni şi Măldăeni. Pe cursul rîuluĭ Burdea, sunt comunele: Drăgşănei cu căt. Muţi, Odobeasca şi Drăgşani, pe dreapta şi pe stînga, precum şi com. Drăgăneşti, situată pe muchia dealuluĭ dintre Vedea şi Burdea, împreună cu căt. Ţigănia şi Atîrnaţi; după acestea, tot pe Burdea, este com. Dulceanca. Pe Valea-Urluiuluĭ sunt comunele: Belitori, cu căt. Dulceni şi Adîncata, Pîrlita şi Bogdana, cu căt. Broşteanca. Pe cursul văeĭ Tinoasa sunt înşirate, de la N. spre S.: Ciurari, Săceni, Butculeşti cu căt. Sîrbi, Sfinţeşti, Rădoeşti, Sfinţeşti cu căt. Răteasca, Antoneşti cu căt. Cetatea şi Ştefăneşti şi com. Licuriciul. Pe Valea-Cîineluĭ, de ambele părţĭ, sunt com. Gărăgăul cu căt. Golăşei, Vîrtoapele d.-j. cu căt. Nichita, Vîrtoapele-d.-s., Bivoliţa cu căt. Mariţa şi Călineşti. Dealungul rîuluĭ Teleorman sunt comunele Netoţi, compusă din căt. Netoţi-d.-j., Netoţi-d.-s. şi Moşteni, Peri-Rîioşi cu căt. Broşteni, Olteni cu căt. Dobrogostea, Orbeasca-d.-s. şi Orbeasca-d.-j. Intre Valea-Cîineluĭ şi Valea-Teleormanuluĭ, la extremitatea de S., este com. Lăceni. Reşedinţa plăşeĭ este în oraşul Roşiori-de-Vede.

Este străbătută în toate direcţiunile de diferite şosele judeţene şi vecinale, precum calea judeţeană Turnul-Roşiori-Balaciul, Roşiori-Alexandria, calea judeţeană de pe Valea-Teleormanuluĭ şi şoselele vecinale care pun comunele sale în comunicaţiune directă cu comunele din jud. Oltul şi Vlaşca şi cu cele din plăşile învecinate.

Solul este de o fertilitate recunoscută în toată partea de S., maĭ bine de jumătate plasa în tot cursul rîuluĭ Vedea şi al lunceĭ eĭ.

Are o populaţie de 52120 locuitorĭ şi 41 şcoale.

Vite: 8973 caĭ, 29524 vite marĭ cornute, 92480 vite micĭ cornute şi 10298 porcĭ.

Statul posedă în această plasă moşiĭ şi pădurĭ însemnate: Bogdana-Neniculeşti, Drăgăneşti-Ţigănia şi Dideşti (cu pădurĭ bătrîne), Plosca şi Netoţi-Trivalea.

In comunele Ciurari, Săceni, Muţi, Cucueţi, Gărăgăul, Rădoeşti, Sfinţeşti şi Vîrtoapele, se găsesc încă mulţĭ moşnenĭ.

Locurĭ însemnate în plasă sunt:

Troianul, care trece pe teritoriul com. Belitori, căt. Adîncata, luînd direcţiunea pe lîngă marginea de V. a plăşeĭ, pe lîngă com. Măldăeni şi Bălţaţi.

Comunele: Netoţi, Antoneşti şi Bălţaţi, căt. Gresia, importante pentru descoperirile archeologice.

In secolul XVIII şi în primele treĭ deceniĭ ale secoluluĭ XIX, această plasă era mult maĭ mică, multe din comunele eĭ făcînd parte din plăşile vecine, care se numeaŭ Teleormanul şi Mijlocul.

Tîrgul, *suburbie a oraşuluĭ* Cîmpulung, jud. Muşcel. Coprindea după statistica de la 1844, suburbiile Popa Savu, Sf. Ilie, Biserica Domnească şi Şubeşti, de la Calea-Braduluĭ până la Piuă.

Tîrgul, *sub-divizie a com. rur.* Slăveşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Tîrgul-Cuculuĭ, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul de reşedinţă al com. Plăineşti. Vezĭ Cuculuĭ (Tîrgul-).

Tîrgul-Dealuluĭ. Vezĭ Ştefăneşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Tîrgul-Frumos, *com. urb.,* în partea de N.-V. a plăşeĭ Cîrligătura, jud. Iaşi, la $41^1/_2$ kil. de oraşul Iaşi, situată parte pe platoul Dealuluĭ-Tîrguluĭ, care e o prelungire a Dealuluĭ-Cotnari, parte pe Dealul-Costeştilor, iar parte pe şesurile Costeşti, Bahlueţ şi Criveşti, avînd o poziţiune închisă maĭ de toate părţile cu dealurĭ, iar în partea de E. se deschide şesul Bahlueţuluĭ.

Se mărgineşte la N. şi N.-E. cu com. Băiceni; la E., cu teritoriul satuluĭ Prigoreni (com. Brăeşti); la S., cu com. Buznea, şi la V., cu moşia Jora.

Prin mijlocul tîrguluĭ, curge pîrîul Bahlueţul.

Are o întindere de aproape $3^1/_2$ kil., cu o populaţie de 4585 locuitorĭ; 3 bisericĭ ortodoxe, cu 5 preoţĭ, 2 diaconĭ, 6 cîntăreţĭ şi 3 eclesiarhĭ; o biserică lipovană; o şcoală mixtă; un spital judeţean; o farmacie; un biuroŭ telegrafo-poştal.

La 8 kil. de aicĭ, pe şoseaua naţională, se află băile sulfuroase de la Strunga, din jud. Roman.

Este legat cu comunele limitrofe şi cu tîrgurile depărtate, prin calea ferată Iaşi-Paşcani; cu şoseaua naţională Iaşi-Roman, ce trece prin mijlocul luĭ şi spre N., cu jud. Botoşani, prin şoseaua mixtă Cotnari-Hîrlăŭ.

Istoric. E un oraş vechiŭ şi a fost capitala judeţuluĭ Cîrligătura, până la Regulamentul Organic, cînd s'a desfiinţat judeţul, împărţindu-se între Iaşi şi Roman. Se zice că acest tîrg din vechime era situat maĭ spre N. şi că în urma unuĭ incendiŭ s'a aşezat maĭ în jos, pe locul de astăzĭ, avînd înlesnire şi de apă. A existat odinioară în această localitate şi un palat Domnesc, în care locuiaŭ Pîrcălabiĭ ţinutuluĭ şi unde Duca-Vodă a tăiat capul luĭ Donia, fiul luĭ Hîncu, la 7188.

Ţinutul Cîrligătureĭ (de sigur

că şi tirgul), a fost prădat şi ars de către Bet-Ghereï, Hanul Tătărăsc, la 1512.

Pe la 7199 (1691), Sobieschi, Craiul Leşesc, a trecut prin acest tîrg spre cetatea Neamţuluï.

Tîrgul-Frumos, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, c. T.-Frumos, pe linia Iaşi-Paşcani, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1870. Se află între staţiile Ruginoasa (16,0 kil.) şi Sîrca (10,8 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluï Măriï de 74^{m},72. Venitul acesteï staţiï pe anul 1896 a fost de 325590 leï, 44 banï.

Tîrgul-Frumos, *localitate*, în partea de V. a com Dîrmoneşti, pl. Filipeşti, jud. Prahova, pe malul drept al rîuluï Prahoviţa, unde se zice că a fost cetate făcută de Tătarï şi care s'a pustiit de Negru-Vodă. P'aci s'a găsit un drum aşternut cu pietriş mărunt, oseminte şi multă zidărie, ce s'a dărîmat de rîul Prahoviţa.

Tîrgul-Glodurile, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., situată în valea pîrîuluï Berheciŭ şi între dealurile: Spira şi Podureni, spre jud. Tecuciŭ, Raiul şi Băimacul spre com. Obîrşia, şi Coroiul, spre com. Mărăşti.

E compusă din 2 cătune: Tîrgul-Glodurile, reşedinţa, şi Gloduri, sat.

In anul 1833, cînd s'a făcut rotunjirea, comuna se găseşte alcătuită din cătunele: Gloduri-Conachi şi Gloduri-Botez (Tîrguşorul-Gloduri).

In statistica din 1874 are cătunele: Dobriana şi Gloduri.

Se mărgineşte la E. cu comunele: Spira şi Coloneşti (jud. Tecuciŭ); la S., cu com. Oţeleşti; la V., cu com. Mărăşti, şi la N., cu com. Obîrşia.

Este udată de pîrîul Berheciŭ şi pîrîiaşele Mîrza şi Glodul.

Are o populaţie de 533 locuitorï; o şcoală mixtă în Tîrgul-Glodurile, care funcţionează din 1874, o biserică, deservită de un preot şi un cîntăreţ; 7 cîrciumï.

Teritoriul com. este de 539 hect. Are o pădure în întindere de 18 hect.

Viile ocupă o întindere de 340 hect.

Vite sunt: 28 caï, 243 vite cornute, 66 porcï, 17 capre şi 695 oï.

Teritoriul comuneï este străbătut de calea vecinală Cîmpeni-Obîrşia-Gloduri-Oţeleşti, lungă de 13 kil.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluï, 33 kil.; la com. Mărăşti, 3 kil.; la com. Oţeleşti, 5 kil.; la com. Obîrşia, 7 kil. şi la com. Săcuieni, reşedinţa plăşeï, 15 kil.

Tîrgul-Glodurile, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşï nume, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., situat pe pîrîurile Berheciŭ şi Glodul, avînd dealul Pădureni la E. şi Coroiul, la V. Are o populaţie de 445 locuitorï; o şcoală mixtă; o biserică, clădită de Constantin Botez, în 1853, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 7 cîrciumï.

Vite: 28 caï, 99 vite cornute, 56 porcï şi 17 capre.

Tîrgul-Jiuluï, *com. urb.*, capitala judeţuluï Gorj, situată cam în centrul judeţuluï şi pe malul stîng al rîuluï Jiul. Se compune din 2 mahalale: Botorogi şi Intre-Jieţe.

Are o suprafaţă de 3000 hect., şi o populaţie, după recensămîntul din 1899, de 6634 locuitorï: 3898 bărbaţï şi 2736 femeï.

Numele i s'a dat de la rîul care udă teritoriul jud. Gorj, atît în partea sa muntoasă cît şi în regiunea dealurilor.

Oraşul T.-Jiuluï, deosebit de rîul Jiul, care 'l udă în partea de V., maï este străbătut şi de pîrîul Hodonăul, care curge de la E. spre V. şi se varsă în Jiŭ; trecerea peste acest pîrîŭ se face prin 3 podurï de lemn. In partea de V. a oraşuluï, şi paralel cu rîul Jiul, este un canal din Jiŭ, adus de primăria oraşuluï în scop de a avea apă maï în apropiere. Trecerea peste acest canal se face pe un pod de lemn.

Comunicaţia în acest oraş se face prin calea ferată T.-Jiul-Filiaşi, prin calea naţională Filiaşi-Pietroşani, prin căile judeţene T.-Jiul-Ciuperceni-Severin, T.-Jiul-Spahiï-Dolj, T.-Jiul-Ciuperceni-Vîlcea, şi prin alte şosele vecinale şi comunale, care, din deosebite direcţiunï, convergează către oraş.

Are o climă plăcută şi temperată în acelaşï timp, aer curat şi apă bună de băut.

Altitudinea oraşuluï de-asupra Măriï-Negre e de 226 m.

Budgetul oraşuluï pe anul 1899—900 a fost acesta: Zecimï, 273173 leï, 54 banï; Drumurï, 22300 leï; Pensiï, 15776 leï, 48 banï, la venit, 6905 leï, 28 banï, la cheltuelï.

Are un gimnaziŭ, deschis în anul 1890; 2 şcolï primare, una de băeţï şi una de fete.

In T.-Jiul sunt 5 bisericï:

Biserica Domnească, cu hramul S-ţiï Voevozï, făcută în anul 1736, de Dobre Sîrbul şi Radu Cupeţul, deservită de 1 protopop, 1 preot, 1 diacon, 2 cîntăreţï şi 1 paracliser; biserica, cu hramul Sf. Constantin, făcută în anul 1875 de locuitorï, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţï şi 1 paracliser; biserica, cu hramul S-ţiï Apostolï, făcută de locuitorï în anul 1838, deservită de 1 cîntăreţ, slujba

bisericească fiind făcută de preoţiï de la cele-l-alte bisericï; biserica, cu hramul Sf. Nicolae, făcută de locuitorï în anul 1810, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; biserica, cu hramul S-teï Treimï, făcută de loc. în 1853, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Are un tribunal; o judecătorie de ocol; un spital întreţinut de judeţ; un biuroŭ telegrafo-poştal; o staţie a caleï ferate Filiaşi-T.-Jiul, etc.

Ca clădire maï însemnată este un frumos palat comunal.

La terminarea stradelor Unirea şi Tudor Vladimirescu, în marginea de E. a oraşuluï, este platoul numit Obrejia, pe care se face tîrgul săptămînal, precum şi 2 bîlciurï anuale, unul la Vinerea Mare şi altul la Inălţare (Ispas).

Tăbăcăria de pieï şi blănï, îmbrăcămintea, încălţămintea, dogăria, tîmplăria şi maï cu seamă olăria, constituesc industria oraşuluï.

Locuitoriï posedă: 53 plugurï, 83 care cu boï şi vacï, 38 trăsurï, 18 căruţe; 205 caï, 600 vite marï cornute, 33 bivolï, 346 porcï şi 140 oï.

Din istoricul Tîrgul-Jiuluï. Se presupune că pe locul unde se află acum Tîrgul-Jiul ar fi fost, înainte de cucerirea Dacieï, un sat dac. Vatra oraşuluï de azï, acoperită de ape, cu nenumărate insuleţe pline de pădurï maï nestrăbătute, printre care şerpuiaŭ Jiul, Hodonăul, Voivodiciul şi Putna, forma un fel de adăpost, favorabil contra năpădirilor din afară.

Tîrgul-Jiul este aşezat tocmaï pe calea romană care lega odinioară castre şi municipiï bine cunoscute, ca muncipiul Drobeta (Turnul-Severin), cu staţiunea romană Buridava (R.-Vîlceï. *Pons-Aluti* la Aschbach).

Pe la T.-Jiuluï a trecut o parte din armata romană în timpul războaielor de cucerire a Dacieï şi probabil legiunea I Minervia, *pia fidelis*.

Impăratul Traian însuşï a trecut în fruntea oştirilor pe la Drobeta spre N.-E., peste Motru şi Tizmana, apoï peste Jiŭ, pe la Iaşi şi Romîneşti, şi s'a oprit în Bumbeşti, unde a aşezat un castru. Probabil că Tîrgul-Jiuluï a fost, pe timpul Romanilor, maï întîiŭ staţiune postală la Jiŭ (mansio jiliensis), apoï vicus (sat), în fine poate chiar muncipium, *forum jiliense* (oraş, tîrg al Jiuluï).

Populaţiunea acestuï oraş s'a alimentat — după încetarea administraţiuneï romane, în timpul formăreï micilor sătuleţe în munţï — şi cu locuitoriï canabelor negustoreştï ale veteranilor Romanï din Bumbeşti, aï căror urmaşï, înmulţindu-se, aŭ pornit în jos, pe apa Jiuluï, spre îmbelşugatul Corn al Capreï, şi aŭ întemeiat alte centre de viaţă. Există azï, nemijlocit maï jos de castru, pe ambele malurï ale Jiuluï, o comună mare numită «Curtişoară» şi în secolele trecute «Curte». Numele acesta orï implică idea de reşedinţă a vreunuï Voevod al Ţăriï-Jiuluï, orï vine de la cohortele romane care staţionaŭ în castrul stabilit în apropiere. Migraţiunea populaţiuneï de la N. la S. se confirmă şi prin rămăşiţele de zidurï aflate pe malul Jiuluï de la castrul din Bumbeşti până în oraş.

Pentru intervalul dintre sec. V—XIII ne lipsesc texte şi documente, dar nu ne lipseşte *perspectiva istorieï*. In Oltenia şi Haţeg trăia poporul romîn adăpostit în munţï.

In sec. XIII, pe cînd voevodatul oltenesc se întindea la N. asupra Haţeguluï şi peste Sylva-Blacorum (Amlaş), până la Făgăraş, iar la S., pe ambele malurï ale Jiuluï, până la Dunăre, punctul politic central şi maï bine apărat era regiunea superioară a Jiuluï.

Basarab, cel numit de Răşanerenï Radu-Negru, trebue să fi plecat de la Tîrgul-Jiul, cînd a gonit pe contele Conrad din Vîlcea şi din Sylva Blacorum (1235—1240). El venise dincoace de munţï, din Amlaş şi Făgăraş, la 1232, din cauza prigonireï conteluï de maï sus. Acesta e «Basaran-Bam», care s'a războit la 1241 cu Mongoliï şi cu care s'a identificat Radu-Negru (1380), adevăratul întemeetor al Statuluï Muntean. — Tot din T.-Jiuluï cată să fi pornit Mihaiŭ-Vodă-Liteanul (1246—78) cînd s'a dus să combată pe năvălitoriï Ungurï în Haţeg.

După întemeerea principatuluï Ţăriï-Romîneştï, Tîrgul-Jiuluï încetează de a fi curte a Voivozilor Ţăriï-Jiuluï şi rămîne numaï reşedinţă a judeţilor. Ţinutul căruia aparţinea se numea jud. de Jaleş. Pe la 1330, Carol Albert ocupă Severinul şi trece prin acest judeţ, poate şi prin Oraşul-Jiuluï. Armata luï e sdrobită de Romînï în munţï, la întoarcerea sa pe aceeaşï cale. Judeţul de Jaleş în secolul al XIV-lea se întindea mult maï spre V. ca acum, cuprinzînd şi Haţegul pe care l'a perdut între aniï 1390—1400.

La 1406, Oraşul-Jiuluï era reşedinţa judecătoruluï Jiuluï, Jupîn Brat, şi pe la 1420 călugăriï din Tizmana aveaŭ morï aci, pe apa Jiuluï.

In prima jumătate a secoluluï XV, pe timpul luï Basarab-Vodă cel Bătrîn, orăşeniï cumpără moşia oraşuluï Tîrgul-Jiuluï de la Tudor Negrul cu 100000 aspri. Aceeaşï epocă se poate caracteriza prin fixarea, aşezarea ora.

şuluĭ în hotarele actuale. Moşia Tîrgul-Jiuluĭ se mărginea pe atuncĭ, ca şi acum: la V. cu Bîrseşti, Slobozia, Băleşti, Voinigeşti; la S. cu Romîneşti; la S.-E. cu Văcarea şi Dăneşti; la E. cu Vărsăturile, Moineşti; la V. cu Văseni, Şişeşti-d.-s., Şişeşti-d.-j., la N.-V. cu Cernădia de Măzăroi.

Secolul al XVI-lea reprezintă în istoria Tîrgul-Jiuluĭ epoca luptelor orăşenilor pentru păstrarea posesiunilor lor împresurate de vecinĭ. Bucşă Comisul şi alţiĭ cotropesc moşia Frăsinetul, care era a oraşuluĭ. Orăşeniĭ jură cu 24 boerĭ înaintea luĭ Mircea-Vodă Ciobanul şi cîştigă procesul. Dar eĭ maĭ avură a lupta pănă la 1591 pentru hotarele moşieĭ lor.

In secolul XVII, orăşeniĭ nu numaĭ îşĭ asigură prin noĭ hrisoave domneştĭ proprietăţile cîştigate, dar cumpără şi alte moşiĭ în satele învecinate, ca Dăneşti, Petreşti, Pişteşti, Drăgoeni, Bălăneşti. In acest secol, Radu Şerban Basarab dărueşte fraţilor Buzeşti, Radu Clucerul şi Preda Marele Ban, o parte din T.-Jiuluĭ cu morĭ şi viĭ, pentru credinţa şi slujbele lor, precum şi ale frateluĭ lor Stroe, Marele Stolnic. In 1631, Tîrgul-Jiuluĭ a fost teatrul luptelor dintre Mateiŭ-Aga şi Leon-Vodă.

Pe la începutul secoluluĭ al XVIII-lea se naşte în Oltenia un curent puternic contra suzeranităţeĭ turceştĭ. Boeriĭ olteni năzuesc către civilisaţiunea apusană şi, încă înainte de anexarea Olteniei la Austria, miliţiele oltene, sub conducerea Sărdarilor Barbu Brăiloiu, Obedeanu şi Bengescu, boerĭ proprietarĭ în Gorj şi în oraş, înfrîng la Tîrgul-Jiuluĭ cetele luĭ Nicolae Mavrocordat. In acest oraş se semnează la 1719 o petiţie de 66 boerĭ către Prinţul Eugeniŭ de Savoia şi contra boerilor Băleanu şi Ştirbeiŭ, partisaniĭ politiceĭ turceştĭ. El devine apoĭ teatrul luptelor între Austriacĭ şi Turcĭ, în urma cărora Oltenia se reîncorporează la pămîntul Ţăreĭ-Romîneştĭ (1739). Sub Mavrogheni-Vodă (1788), Tîrgul-Jiuluĭ e din noŭ supus flageluluĭ răzbоiuluĭ între Austriacĭ şi Turcĭ, cu care acum eraŭ aliaţĭ Romîniĭ.

Către finele secoluluĭ XVIII încep Domniĭ Ţăriĭ, ca Alexandru Ipsilante, Al. C. Moruzzi, să se ocupe de şcolĭ. Cel din urmă dă un hrisov prin care se hotăresc veniturile şcoaleĭ stabilită de Dumitraşcu biv vel Stolnic în chiliile dimprejurul bisericeĭ catedrale. In ultimul an al sec. XVIII, Pasvangiiĭ ard oraşul, făptuind cele maĭ cumplite cruzimĭ, care silesc pe locuitorĭ să băjenărească. Eĭ sunt urmaţĭ în primul an al sec. XIX de Cîrjaliĭ, demniĭ lor emulĭ.

După această epocă de jale se ilustrează în Tîrgul-Jiuluĭ, prin fapte patriotice şi evlavioase, protopopul oraşuluĭ, părintele Andreĭ Skevofilax. Tot aci, străluceşte Tudor Vladimirescu, care găseşte în Tîrgul-Jiuluĭ elementele trebuincioase marilor sale planurĭ. Turciĭ, crezînd pe Tudor aliat cu eteriştiĭ, începură a face din noŭ cruzimĭ. Se plătea o rubia de fie-care cap de pandur. Mulţĭ oamenĭ nevinovaţĭ piereaŭ după simpla pîră a unora saŭ a altora. Paşa turcesc era tras în casele pitaruluĭ Dumitrache Măldărescu. In pridvorul caselor se făceaŭ grămezĭ din capetele tăiate spre a se plăti. Intr'o zi însă, veni la conacul Paşiĭ slugerul Costin Radoşanu, om de un caracter energic, care a atras atenţiunea Paşeĭ că unele capete din pridvor sunt de femeĭ şi că ceĭ tăiaţĭ sunt raiale, iar nu pandurĭ. Atuncĭ s'a dat poruncă să înceteze măcelul şi s'a ridicat steag pe cula Peştenaruluĭ din Slobozia, unde se tăia încă fără milă.

La 1848 se face în T.-Jiul o mare manifestaţie contra Regulamentuluĭ Organic, pe care poporul îl arde în Obrejie. Iar de la acea dată, oraşul începu a duce o viaţă liniştită şi a face însemnate progrese.

Tîrgul-Jiuluĭ, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Gorj, pl. Ocolul, com. Tîrgul-Jiuluĭ pe linia Filiaşi-T.-Jiul, pusă în circulaţie la 1 Iulie 1888. Se află la 13,2 kil. de Copăcioasa, staţie finală. Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de 202^{m}.51. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 203.110 leĭ, 59 banĭ.

Tîrgul-Moineşti. Vezĭ *Moineşti*.

Tîrgul-Noŭ, *sat*, în jud. Neamţu, com. Petricani, pl. De-Sus-Mijlocul, situat pe pîrîul Topoliţa.

La 7099 a fost dăruit, de Ieştion Uşmel, M-reĭ Agapia.

Tîrgul-Ocna, *com. urb.*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, situată în valea Trotuşuluĭ, între munţiĭ Ruginosul, Chichilăul, Măgura, Greblişul, Prislovul şi Cărbunari.

Se mărgineşte la N. şi N.-E. cu com. Bîrsăneşti; la S., cu comuna Grozeşti; la E., cu com. Tîrgul-Trotuşul şi la V. şi N.-V., cu com. Doftana.

Este udată de apele rîuluĭ Trotuşul, care o străbate prin mijloc, de la V. spre E., şi de ale pîraelor Slănicul şi Vîlcica.

Se compune din 8 suburbiĭ saŭ mahalale, situate de-a dreapta şi de-a stînga Trotuşuluĭ; pe stînga rîuluĭ, sunt: Păcurele, Mosoarele, Gura-Slănicul saŭ Troiţa şi Tiseşti; iar pe dreapta: Văleni, Centrul, Vîlcelele şi Gio seni.

Comuna Tîrgul-Ocna este recunoscută ca com. urb. prin anaforaua sfatuluĭ ocîrmuitor din 30 Ianuarie 1846, în urma raportuluĭ comisiuneĭ instituită de Principele Mihail Sturdza în 1845.

Are 2 şcoale primare de băeţĭ şi 2 de fete. Şcoala de băeţĭ No. 1 funcţionează de la 1845 de pe timpul luĭ Gr. Ghica, într'un local dăruit de acest Domn. Localul eĭ, a fost refăcut de com. în 1881. Şcoala de băeţĭ No. 2, situată în str. Găreĭ, funcţionează de la 1868. In anul 1899—900 aŭ fost frecuentate de 381 băieţĭ şi 222 fete. Maĭ este în orăşel o şcoală armenească şi 5 belferiĭ.

Sunt 11 bisericĭ ortodoxe: 1 în mahalaua Mosoarele, 2 în Văleni, 4 în centru, 1 în Vîlcele, 1 în Gioseni, 1 în Tiseşti şi 1 în Gura-Slănicul, deservite de 9 preoţĭ; o biserică armenească în Văleni, una catolică în Păcurele şi o sinagogă în centru. Dintre bisericele ortodoxe: 2 se întreţin de stat, 3 cu propriul lor venit şi 8 de comună. Pe muntele Măgura se află un schit de călugărĭ întreţinut de Epitropia Caseĭ Sf. Spiridon din Iaşi.

Are o populaţie de 8033 suflete (recens. din 1899), din care aproape 500 contribuabilĭ.

Oraşul este străbătut de 60 strade, dintre care maĭ marĭ sunt: Calea Ajud-Ocna-Moineşti, Str. Mare şi Str. Găreĭ.

Posedă: o piaţă; 71 debitanţĭ de tutun; otelurĭ; o grădină publică; un spital, întreţinut de Epitropia Sf. Spiridon din Iaşi, care funcţionează de la 1854 cu 30 paturĭ şi altul, cu 12 paturĭ, al penitenciaruluĭ, întreţinut de Stat; o farmacie, în centru; un penitenciar, numit Castelul, în mahalaua Văleni, fondat la 1851 de Gr. Al. Ghica-Voevod, prin ofisul domnesc No. 46; 2 cazărmĭ, una în Centru şi alta în Gioseni; un foişor de foc, în curtea localuluĭ Primărieĭ, cu un serviciŭ de pompierĭ.

Aci se află: o staţie de cale ferată situată la marginea de E. a oraşuluĭ; reşedinţa subprefectureĭ plăşeĭ Trotuşul şi a judecătorieĭ ocoluluĭ Trotuşul; 1 oficiŭ poştal-telegrafic, înfiinţat la 1861; două sucursale ale Societăţilor de Asigurare «Naţionala» şi «Dacia-Romînia» din Bucureşti; o societate de economie evreiască «Fortuna», fondată la 1 Noembrie 1886.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 20000 hect. Pădurile (Blăgeşti, Măgura, Tîrgul-Ocna, Băile-Nastasache) ocupă aproape 6000 hect. Proprietarĭ sunt: Statul, Epitropia Caseĭ Sf. Spiridon din Iaşi, Boter, rufetaşiĭ Ocnelor, care aŭ numaĭ un drept de usufruct asupra pămînturilor.

Pămîntul comuneĭ este bogat în mine de sare, păcură, care se exploatează maĭ cu seamă la Mosoarele şi Păcurele, şi cariere de piatră (proprietatea comuneĭ).

Se găsesc izvoare cu ape sulfuroase, de fier, de iod (vezĭ Băile Nastasache), ape sărate în mahalaua Vîlcelele.

Maĭ are: 2 fabricĭ de gaz, o fabrică de tăbăcărie, una de săpun, una de lumînărĭ de ceară albă, 2 de pălăriĭ ţărăneştĭ, 5 morĭ (una de apă şi una cu aburĭ), 1 olărie.

Viĭ sunt pe o întindere destul de mare. Maĭ toate coastele de dealurĭ, chiar de oraş, sunt acoperite de viţă.

Vite sunt: 409 caĭ, 1977 vite marĭ cornute, 500 porcĭ, 300 capre şi 2033 oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 96635, banĭ 66, şi la cheltuelĭ, de leĭ 94483.

Este străbătută de calea judeţeană Oneşti-Tîrgul-Ocna, în continuaţie prin mijlocul oraşuluĭ cu calea Tîrgul-Ocna-Comăneşti; de calea vecinală Helegiul-Bîrsăneşti-Tîrgul-Ocna-Băile-Slănic, care şi dînsa trece prin oraş; de calea vecinală spre Tiseşti şi Grozeşti. E atinsă de calea ferată Adjud-Palanca.

Sunt 6 bariere: Mosoarele, Gura-Slănicul, Tiseşti, Galianu, Vîlcica, Viişoara, şi două podurĭ maĭ marĭ pe Trotuşul: Podul C. Negri (de la Răducan), pe drumul Slăniculuĭ şi podul Lăstunilor, pe drumul Comăneştilor, şi alte maĭ micĭ, dintre care unul pe Slănic, spre băile Nastasache.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 58 kil.; la com. Tîrgul-Trotuşul, 5 kil.; la com. Doftana, 8 kil.; la com. Grozeşti, 8 kil.; la com. Bîrsăneşti, 23 kil.; la Slănic (băĭ), 18 kil. şi la Ajud, 51 kil.

Documente de cumpărăturĭ de pămînturĭ de prin secolul XVII dovedesc că rufetul Ocneĭ trebue să se fi înfiinţat pe la începutul secoluluĭ XVII. Pe la 1580, Tîrgul-Ocna era numaĭ un sat mic, care ocupa mahalaua Văleni de astă-zĭ, locuit în mare parte de corporaţiunea Şalgăilor din Ocnele vechĭ, azĭ umplute cu apă. Acest sat ţinea de Tîrgul-Trotuşul, unde era şi reşedinţa judeţuluĭ. Pe cînd, dar, Tîrgul-Trotuşul era oraşul cel maĭ însemnat din ţinutul Trotuşuluĭ, Ocna nu era de cît un sat. Fie însă în vederea uneĭ maĭ bune administraţiunĭ a Ocnelor, fie că, după cum spun locuitoriĭ Tîrguluĭ-Trotuşul, ne maĭ fiind eĭ în siguranţă în acel oraş din cauza deselor năvălirĭ de oştĭ străine, munteneştĭ şi ungureştĭ, eraŭ nevoiţĭ să părăsească oraşul, spre a se adăposti în alte locurĭ maĭ liniştite, s'a mutat şi cămăraşia Ocnelor la gura lor, fapt care s'ar fi petrecut între

anul 1680, când s'a zidit biserica cea maĭ vechie, şi 1700. In acest timp şi după, mare parte a tîrgoveţilor din Trotuş, s'aŭ aşezat în locurile de azĭ ale Tîrguluĭ-Ocna spre a fi maĭ aproape de Ocne (Ocnele-vechĭ) pe care le exploataŭ eĭ. Pe la 1760, Tîrgul-Ocna era bine întemeiat, după cum rezultă din hrisovul luĭ Gr. Ghica-Voevod, din 3 August 1766, prin care dispunea că tîrgoveţiĭ nu aŭ voe a vinde şi a înstrăina locul domnesc împrejurul Tîrguluĭ-Trotuş, ci acel loc fusese lăsat lor şi hotărît de Gr. Ghica-Voevod numaĭ ca să se hrănească pe el pe cît le va fi trebuinţa lor, hrisov care fusese dat în urma plîngereĭ Şalgăilor şi Tîrgoveţilor Ocneĭ, că locurile nu le maĭ ajung ca să pue bucatele şi să păşuneze vitele din cauză că mulţĭ înstrăinase pămînturile. Muncitorilor de la saline numiţĭ şi rufetaşĭ, li se dăduse în schimbul munceĭ lor locurĭ de hrană şi de păşune pentru vite şi eraŭ scutiţĭ de orĭ-ce dare de angarale (dărĭ în muncă) şi recrutaţie.

Maĭ cu seamă după ce reşedinţa ţinutuluĭ se mută la Bacăŭ, tîrgul crescu repede, venind şi întîlnindu-se aci locuitoriĭ şi de prin satele vecine. Prin secolul XVII se aşezară şi mulţĭ străinĭ, care venind în Moldova treceaŭ pe aci, pe unde, după cum spune Cantemir, era drumul cel maĭ drept din Moldova la Ardeal, şi, atraşĭ de bogăţiile locale şi de clima-ĭ plăcută, rămîneaŭ aci. Domniĭ Ţăreĭ Moldoveĭ dîndu-le Şalgăilor anumite prerogative, pun ast-fel solide temeliĭ corporaţiuneĭ lor. Ast-fel, crescînd mereŭ numărul industriaşilor, găsim acest sat de odinioară, că este ridicat la starea de oraş, participînd în secolul nostru cu multe şi variate producte la expoziţiunea universală de la Paris din 1867.

Tîrgul-Ocna, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. T.-Ocna, pe linia Adjud-T.-Ocna, pusă în circulaţie la 22 Iunie 1884. Se află la 12,6 kil. de Oneşti, staţia vecină. Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de de 254m,94. Venitul aceseĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 707943 leĭ, 62 banĭ.

Tîrgul-Ocna, *pădure,* jud. Bacăŭ, com. Grozeşti, parte a Statuluĭ şi parte a comuneĭ, cu 5550 hect. Maĭ înainte aparţinea salinelor Tîrguluĭ-Ocna. Este foioasă şi răşinoasă; neamenajată.

Tîrgul-Părincea. Vezĭ Părincea.

Tîrgul-Trotuşul, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, aşezată în valea Slăniculuĭ şi în a Trotuşuluĭ. Se compune din 4 cătune: Tîrgul-Trotuşul, reşedinţa, în stînga Trotuşuluĭ; Viişoara, pe deal, tot în stînga; Pîrîul-Boghiĭ, pe malul drept al aceluiaşĭ rîŭ, iar Băile-Slănicul, dimpreună cu secţiile Slănicelul, La-Cerdac şi La-Biserică, aşezate toate pe pîrîul Slănicul, de la izvoare în jos.

In Condica Liuzilor (1802) se găsesc trecute Viişoara şi Trotuşul, răzeşeştĭ, iar în Statistica din 1874 se găseşte compusă din cele 4 cătune de maĭ sus.

Teritoriul com. se întinde de la limita din spre Ardeal până în malul stîng al Trotuşuluĭ şi se mărgineşte la N. cu teritoriul comunelor Doftana şi T.-Ocna, la V., cu Transilvania şi T.-Ocna, la S., cu comunele Grozeşti şi Bogdăneşti şi la E., cu com. Oneşti. Munţiĭ de pe comună sunt înalţĭ şi cu priveliştĭ frumoase, iar rîurile sunt pline de substanţe minerale ce servă de leac pentru diferite boale. Pe teritoriul săŭ se află cele maĭ însemnate băĭ din Moldova: Băile Slănicul.

Despre reşedinţa aceseĭ comune, care a fost într'un timp capitala ţinutuluĭ Trotuşul, precum şi loc de vamă, iată ce spune istoria:

«La 1653, Vasile-Vodă venind cu ajutorul luĭ Timuş Hmelniţki, fiul luĭ Bogdan, Hatmanul Cazacilor, să-şĭ recapete tronul, pusese pe fugă pe Gheorghe Ştefan, care, împreună cu Kemeny Ianoş, fuge până la Trotuş. De aicĭ, Kemeny Ianoş a trecut în Ardeal; iar G. Ştefan a apucat în jos pe apa Trotuşuluĭ şi a trecut prin Focşani în Valachia».

La 1637, Vasile-Lupul a trămis aci pe cumnatul săŭ Şoldan, cu cîte-va miĭ de oaste moldovenească, ca să păzească marginea despre Ungaria, plaiul Oituzul, de la Trotuş, în contra oasteĭ ungureştĭ, condusă de Ion Movilă, fiul luĭ Simion Movilă-Voevod, care era pretendent la tronul Moldoveĭ, sub protecţia luĭ Racoţi I. Vasile-Lupul se temea de năvălirea oasteĭ ungureştĭ, fiind-că Mateĭ-Vodă, Domnul Valachieĭ, a căreĭ Ţară Vasile-Vodă o călcase şi o prădase, se legase în alianţă cu Racoţi I, Domnul Transilvanieĭ. Oastea ungurească, condusă de Ion Movilă, se pogorîse până în Trotuş, dar în urma ordinelor, primite de la Mateĭ, s'a reîntors înapoĭ, orĭ temîndu-se de Turcĭ şi înţelegînd patima Viziruluĭ, orĭ din vre-o altă cauză, după cum spune Miron Costin («Letop. Mold.», tom. I, p. 281). Aceste împrejurărĭ sunt arătate într'o scrisoare a principeluĭ Racoţi I, către cancelarul Imperial (Presburg), datată din 23 Decembre 1637 şi care se află publicată în Hurmuzachi. («Do-

cumente privitoare la Istoria Romînilor», tom. IV, part. I, pag. 635, 636).

Are o populaţie de 2812 suflete; două școlĭ mixte, una în Tîrgul-Trotușul, care funcționează de la 1869, și cea-l'altă în satul Băile-Slănicul, care funcționează de la 1889; 4 biserici ortodoxe, cîte una în fie-care cătun, deservite de 1 preot și 5 cîntăreţĭ, și o biserică catolică în Tîrgul-Trotușul, foarte vechĭe, care a fost ridicată de Secuĭ; 7 herăstrae de apă, 3 ale Epitropieĭ caseĭ Sf. Spiridon, și 4 ale locuitorilor, 6 morĭ; o carieră de piatră; 21 cîrciumĭ.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 4269 hect. Pădurile ocupă aproape 2000 hect.

Vite sunt: 117 caĭ, 1683 vite cornute, 433 porcĭ, 389 capre și 2314 oĭ.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de leĭ 16150, banĭ 14, și la cheltuelĭ de leĭ 11379, banĭ 65.

Viile sunt pe o întindere de 121,25 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1001,50 hect.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 56 kil.; la T.-Ocna, reședința plășeĭ, 5 kil.; la com. Doftana, 13 kil.; la com. Grozești, 24 kil.; la com. Bogdănești, 15 kil.; la com. Onești, 9 kil.

Este străbătută de calea județeană Onești-Ocna și de calea vecinală Ocna-Băile-Slănicul.

Tîrgul-Trotușul, *sat* și reședința com. cu acelașĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, situat pe malul stîng al Trotușuluĭ. Are o populație de 865 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică ortodoxă foarte vechie, deservită de 2 cîntărețĭ și una catolică în centru; 8 cîrciumĭ.

In acest tîrg era biuroŭ de vamă (B. P. Hajdeŭ, «Archiva istorică»). El a dat numele ținutuluĭ Trotușul și a fost locul de reședință a șoltuzilor și pîrgarilor, despre care aŭ rămas documente. In timpul domnielor luĭ Vasile-Lupul și Ștefan Gheorghiță-Voevod, era încă capitala ținutuluĭ cu acelașĭ nume, iar în urmă mutîndu se la Bacăŭ administrația, tîrgul a decăzut, maĭ cu seamă fiind-că maĭ toțĭ tîrgovețiĭ s'aŭ mutat și la Tîrgul-Ocna. Sigiliul municipalitățiĭ Trotușul era un braț cu ciocan, care se tipărea cu fum.

Tîrgul-Valea-Rea, *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., situată în valea Tazlăul-Mare. Se compune din 7 cătune: Orășa-Mare, Valea-Rea (sat), Valea-Rea (tîrgușor), reședința com., a plășeĭ și a judecătorieĭ de ocol, Bălăneasa, pe stînga rîuluĭ; Lunca (Filipea), Scăriga și Poiana, pe dreapta rîuluĭ și Vrăbieni.

Orășa, în Condica Liuzilor, este moșie a banuluĭ Ștefan Roset, iar în Statistica din 1874 găsim Orășa-Mare, lipită de Tîrgul-Valea-Rea și două alte cătune: Filipea (azĭ alipită de Lunca) și Albele (azĭ alipită de satul Albele, din com. Bîrsănești).

Se mărginește la N cu com. Sănduleni; la V., cu com. Berzunțul; la S., cu com. Drăgugești și la E., cu comunele Faraoni și Cleja.

Este udată de Tazlăul-Mare, cu direcția de la N. la S., și de afluențiĭ săĭ: pîrîurile Orășa, Valea-Rea și Bălăneasa, de pe stînga și Filipea, de pe dreapta.

E brăzdată de dealurile: Ghimelciul, Pietrele, Bălăneasa, Bălănelul și Bălanul.

Are o populație de 593 familiĭ, saŭ 2241 suflete; o școală mixtă, care funcționează de la 1864; 3 bisericĭ ortodoxe, cîte una în cătunele: Poiana, Bălăneasa și Orășa-Mare, deservite de 2 preoțĭ și 6 cîntărețĭ, și una catolică, în căt. Bălăneasa; 11 cîrciumĭ.

Vite: 97 caĭ, 1103 vite marĭ cornute, 49 capre, 964 oĭ și 114 porcĭ.

Totalul pămînturilor de cultură este de 67089 hect.

După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 251 locuitorĭ, cu 796 fălcĭ, 1 prăjină și 24 stîngenĭ pămînt în țarină.

Teritoriul com. are o întindere de 6100 hect., din care pădurile ocupă aproape 2000 hect.

Viile sunt pe o întindere de 2175 hect.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7099 leĭ, 99 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 4883 leĭ, 65 banĭ.

Este străbătută de șoseaua națională Bacăŭ-Onești și de calea vecinală Valea-Rea-Berzunțul-Podurile.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 31 kil.; la Tîrgul-Ocna, 24 kil.; la com. Faraoani, 49 kil.; la com. Cleja, 70 kil.; la com. Berzunțul, 11 kil.; la com. Drăgugești, 7 kil. și la com. Sănduleni, 4 kil.

Tîrguluĭ (Iazul-), *iaz*, jud. Suceava, format de Șomuzul-Mare, maĭ la vale de Fălticeni, în suprafața de 50—60 fălcĭ. I se maĭ zice și Iazul-de-la-Morișcă.

Tîrguluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, izvorește din Rîpa-Maluluĭ, com. Berevoești-Pămîntenĭ, plaiul Nucșoara, jud. Mușcel, se unește cu pîrîul Ciocanul și formează Valea-Satuluĭ, care se varsă în rîul Bratia, pe teritoriul comuneĭ Berevoești-Pămîntenĭ.

Tîrguluĭ (Plasa-). Vezĭ Tîrgul, plasă.

Tîrguluï (Rîul-), *rîŭ.* Izvoreşte din muntele Bătrîna, jud. Muşcel, com. Lereşti, plaiul Dîmboviţa, primeşte de afluenţĭ aproape de izvor pe Cuca, din Păpuşa şi Rîuşorul, şi cîştigă o mărime ce intrece de 2 orĭ pe a rîuluï Argeşelul.

El udă comunele Lereşti şi Voineşti şi trece apoï în plaiul Nucşoara, udînd oraşul Cîmpulung, comunele Schitul-Goleşti, Mihăeşti, Valea-Popeï, Rădeşti, Stîlpeni şi Livezeni şi se varsă în rîul Doamna, la comuna Colibaşi, plasa Rîurile.

El primeşte pe dreapta rîul Bratia, din jos de Băjeşti, şi rîul Bughea, în dreptul cătunuluï Furnicoşi, comuna Mihăeşti.

Tîrîia, *rîŭ.* Izvoreşte din munţiï Polovragi, jud. Gorj, curge apoï prin jud. Vîlcea, de la N. spre S.-E., printr'o vale foarte îngustă şi adîncă pănă la Berbeşti, de unde începe a descrie un arc de cerc, apoï se îndreptează către S.-V. şi se varsă în Olteţul, pe stînga, puţin maï jos de comuna Colteşti.

Valea luï e populată, productivă şi viabilă. Acest rîŭ nu seacă vara. Fundul albieï conţine pĭetriş.

Udă comunele: Milostea, Greci, Mateeşti, Turceşti, Berbeşti şi Slăveşti.

Tîrîtul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, cătunul com. Andreaşi, aşezat pe rîul Rîmna, la poalele dealuluï Tîrîtul, în partea de E. a comuneï, la 8 kil. spre E. de cătunul de reşedinţă, Andreaşi. Are o întindere de 600 hect., cu o populaţiune de 28 familiĭ, saŭ 124 suflete.

Tîrla-Berbeculuï, *munte* (1598 m. d'asupra Măriĭ Negre), situat la N.-V. de căt. Azuga, com. Predealul, jud. Prahova, şi servind de limită între jud. Prahova şi jud. Dîmboviţa.

Tîrleşti, *com. rur.,* plaiul Teleajen, jud. Prahova, situată pe văile Zeletinul şi Gogeasca, la 48 kil. de capitala judeţuluï şi la 20 kil. de reşedinţa plaiuluï.

Se mărgineşte la E. cu jud. Buzăŭ, iar la S., V. şi N., cu moşiile moşnenilor Cărbuneştĭ, Ariceştĭ, Poseştĭ, Cătina şi Chiojdenĭ.

Se compune din două cătune: Tîrleşti şi Gogeasca, cu o populaţiune de 1181 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, fondată de locuitorĭ la 1860, deservită de un preot; o şcoală.

Pe lîngă agricultură, locuitoriĭ se maï ocupă cu dulgheria, dogăria, zidăria şi rotăria.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ; 119 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşiile Floreasca, Cărbuneşti şi Homoriceanul, dîndu-li-se 243 hect. Eĭ posedă: 16 caĭ, 100 vacĭ, 266 boĭ, 50 capre, 400 oĭ, 250 porcĭ.

Are o suprafaţă de 1550 hect.

In raionul comuneï se găsesc localităţĭ cu piatră de moară şi pietriş pentru şosele, iar pe Valea-Săracă se găsesc cărbunĭ de pămînt.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e de 2300 leĭ 88 banĭ.

Prin comună trec două şosele: şoseaua judeţeană ce vine din spre Văleni şi comunică cu plaiul Buzăŭ, şi şoseaua peste muntele Predvalea, ce o pune în comunicaţie cu com. Cărbuneşti.

E brăzdată de dealurile: Şindrileĭ, Valea-Săracă, Malul-Lung, Croitorari, Borşari şi Coasta-Voiculuï. Piscurĭ: Valea-Seciĭ, Vîrful-Şindrileĭ, Vîrful-Mare şi Vîrful-Mic, Malul-Lung, Neacşuluï, Tofiluluï, Păunuluï, Poeniţeĭ, Dulbanuluï, Feligeĭ, Zboilor, Bineluï şi Predvalea cu plaiul Hoţilor. Pe aceste plaiurĭ se află pădure şi locurĭ de păşune.

Poienĭ maĭ principale are: Păunul, Ursoaia, Valea-Săracă, Poiana-Ascunsă, Plopiĭ, Fundătura, Mărcarĭ, La Cărbunarĭ şi Fungul-Gîrleĭ.

E străbătută de gîrlele Zeletinul, Gogeasca şi de văile: Seaca, Săraca, Fîntîneĭ şi Tîrleşti. Gîrla Zeletinul o udă de la N. la S., în toată lungimea eĭ.

Tîrleşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tîrleşti, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Tîrnauca, *com. rur.,* în partea de S.-E. a plăşeĭ Herţa, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Proboteşti şi Tîrnauca, cu reşedinţa primărieĭ în satul Tîrnauca. Are o populaţie de 1017 familiĭ, saŭ 4093 suflete; 4 bisericĭ, cu 3 preoţĭ, 6 cîntăreţĭ şi 3 pălămarĭ; 1 şcoală mixtă; maĭ multe iazurĭ şi 15 pogoane de vie.

Vite marĭ cornute 1796, oĭ 1084, caĭ 153 şi porcĭ 2555.

Budgetul com. e de 6704 leĭ, 68 banĭ, la veniturĭ şi de 6482 leĭ, 58 banĭ, la cheltuelĭ.

Tîrnauca, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, comuna Tîrnauca, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ, cu o populaţie de 618 familiĭ, saŭ 2507 suflete.

Are 2 bisericĭ: una cu hramul Sf. Dimitrie, cam în centrul satuluĭ, de zid, şi făcută la 1812 de Zoe Sturza, cea-l-altă maĭ la o parte de sat, cu hramul Sf. Nicolae, făcută din lemn la 1773, de către proprietarul C. Potlog, deservite de 2 preoţĭ,

4 cîntăreţĭ şi 3 pălămarĭ; o şcoală; un spital numit Potlogescu, aşezat în vechia casă boerească a Sturzeştilor.

Pe moşie e o velniţă mare cu toate dependinţele eĭ; o moară şi două viĭ: una de 5 pog. lîngă satul Tîrnauca şi cea-l'altă de 10 pogoane, lîngă satul Proboteşti.

Pîraele ce trec pe moşie sunt: Georteanul, Obădari şi Petrovanul.

Piatră de construcţiĭ se află multă şi în marĭ blocurĭ.

Drum principal e acel de la Herţa la Mihăileni.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Herţa, Pomîrla, Culiceni, Fundoaia, Beceşti şi Hreaţca.

Proprietatea moşieĭ a fost a Mănăstireĭ Putna, din Bucovina, dăruită de Stefan-Vodă-cel-Mare, la 17 Martie 1479. De la 1785, s'a cumpărat de la Mănăstire de către Familia Potlog de la care trecu la familia Sturza; apoĭ a trecut într'alte mîinĭ.

Familia Sturza e, după uniĭ, originară din Valahia, unde este şi satul Sturzăniĭ (Sturzeşti) în jud. Dîmboviţa, şi unde Vlad-Vodă era din familia Sturzeştilor, după diploma latină a luĭ Mihail Apafi, Principele Transilvanieĭ, din 24 Februarie 1670, în care numeşte pe Vladislaŭ Turzo, Principe de Valahia.

După alţiĭ, familia Sturza este originară din Moldova, unde de secolĭ a fost în marĭ poziţiĭ sociale. Aşa:

La 1539, sub Stefan Lăcustă-Vodă, Sturza era mare Cămăraş, velit boer. («Fond. Relig. Pum.», p. 48).

La 1546, sub Petru Rareş-Vodă, Sturza era consilier Domnesc între veliţiĭ boerĭ. («Cron. Rom.» Melh., tom. 1, pag. 175).

La 1613, sub Stefan Tomşa-Vodă, Sturza era Hatman. («Letop.», tom. 1, pag. 236).

La 1672, Mateĭ Sturza mărită pe o copilă a sa cu Grigore Ghica-Vodă al Valahieĭ. («Let.», tom. 3., pag. 151.)

La 1709, sub Mihaĭ Racoviţă-Vodă, Ioan Sturza era Mare Postelnic şi consilier Domnesc («Cron. Huş.», pag. 163).

La 1757, sub Const. Mihaiŭ Racoviţă-Vodă, Const. Sturza vel Paharnic, era consilier Domnesc. («Cron. Huş.», pag. 249).

La 1782, sub Const. Dimitre Moruzi-Vodă, Ştefan Sturza era Vornic-Mare şi Scarlat Sturza, Mare Hatman («Cron. Huş.», pagina 331).

La 1799, sub Cons. Alex. Ipsilant-Vodă, Sandulache Sturza şi Grigoraş eraŭ Logofeţĭ Marĭ.

De la 1822, pănă la 1828 a fost Domnitor al Moldoveĭ, Ioniţă Sandu Sturza.

Mihail Gr. Sturza a domnit de la 1834 pănă la 1848.

Unul din descendenţĭ, Dimitrie Alex. Sturza, Secretarul actual al Academieĭ Romîne, a fost ministru sub Vodă Carol I la 1866, apoĭ în diferite rîndurĭ ministru şi prim-ministru.

Tîrnauca, *pădure,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Herţa, com. Tîrnauca. Poartă diferite numirĭ: Boura, Ciocova, Comori, Huţa, Lozia-Neagră, Mălăiştea, Pietroasa, Piciorul-Pietreĭ, Poarta-Gristea, Stodola, Tinca şi Valea-Plopuluĭ. Toate aceste părţĭ, legate una de alta, formează împreună pădurea cea mare de pe Tîrnauca şi Proboteşti, în suprafaţă de 2860 hect.

Tîrnava, *sat,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-Mijloc, com. Vîrvorul. Are o populaţie de 549 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1862; un schit, fondat la 1540 şi terminat la 1543 de Voivodul Constantin Basarab, deservit de un preot şi un cîntăreţ, ce slujesc şi la biserica din Fîntînelele.

Tîrnava-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, compusă din căt.: Tîrnava-d.-j., Comoara, Dandara şi cu Tunari saŭ Zgăidăracul, situate pe valea Cîlniştea, proprietate a statuluĭ. Inainte de secularizare aparţinea mănăstireĭ Zlătari; azĭ se arendează împreună cu Mereni-Mitropolieĭ cu preţul de 61000 leĭ.

E situată la 41 kil. de Giurgiŭ, 18 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ, şi 60 kil. de Bucureşti.

Are o suprafaţă de 5100 hect., cu o populaţie de 2010 suflete; o biserică, în Tîrnava-d.-j., zidită de călugărĭ şi alta în Comoara, zidită la 1866, deservite de 3 preoţĭ şi 4 dascălĭ; o şcoală mixtă; 8 cîrciumĭ.

Vite: 448 vite marĭ cornute, 250 caĭ, 1700 oĭ şi 520 rîmătorĭ.

Aci sunt 2 heleştae ce produc peşte.

Şoseaua judeţeană Giurgiu Piteşti trece prin Tîrnava.

Pădurea statuluĭ, de pe teritoriul Comoara, are o suprafaţă de 350 hect., şi e compusă din 2 trupurĭ: Crîngul-Hoţilor şi Pădurea-Turculuĭ.

Tîrnava-de-Jos, *cătun,* în jud. Vlaşca, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe Valea-Cîlniştel şi proprietate a statuluĭ.

Are o suprafaţă de 1050 hect. şi se arendează cu Mereni-Stefeni.

In 1864, s'a dat la 60 locuitorĭ o suprafaţă de 153 hect.

Are o biserică, făcută în 1862 de către călugărĭ, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală; 3 cîrciumĭ.

Tîrnava-de-Sus, saŭ **Botoroa-**

ga, *com. rur.*, compusă din cătunul cu acelaşĭ nume, situat pe apa Cîlniştea, pl. Cîlniştea, jud. Vlaşca, şi proprietate a statuluĭ. Inainte de secularizare, ţinea de mănăstirea Sf. Gheorghe-Noŭ şi se compunea din trupurile Ieroslăvescu şi Vîlceni. Sub acest din urmă nume sunt trecute la Stat.

E situată la 60 kil. de Bucureşti, 45 kil. de Giurgiŭ şi la 20 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ.

Are o suprafaţă de 3000 hect., cu o populaţie de 490 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită la 1830, deservită de 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ, constituind parohia Tîrnava-d.-s., împreună cu Tîrnava-d.-j., Comoara şi Tunari; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 532 caĭ, 410 boĭ şi vacĭ, 24 bivolĭ, 1526 oĭ şi capre şi 402 rîmătorĭ.

Printr'însa trece şoseaua judeţeană care duce la Giurgiŭ.

Tîrnaveĭ (Valea-), *vale,* începe de pe cîmpia dintre moşiile Spătărei şi Alexandria, jud. Teleorman, din apropiere de Lacul-Simioaneĭ, formînd maĭ departe una şi aceiaşĭ vale cu Valea-Găuriciuluĭ.

Spre sfîrşitul săŭ, Valea-Găuriciuluĭ este maĭ tot-d'a una plină de apă, atît din ploĭ cît şi, maĭ ales, din izvoarele dealurilor pe sub care trece.

Tîrnova, *sat,* jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Filioara; se maĭ numeşte şi Pîrîul-Tîrnova.

Tîrnova, *culme de munte,* jud. Vîlcea. Porneşte din muntele Bobul, tot din Culmea-Parînguluĭ, însă pe partea de N., se îndreptează către N.-E. şi merge pănă în apa Lotriţa.

Are ca pisc maĭ înalt muntele Tîrnova şi Turcina.

Tîrsa, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul d.-j., ţinînd de com. rur. Cosovăţul-de-Motru.

Tîrsa, (Steagul, Piatra - Drahneĭ, Dealul-Vieĭ, Pesculuĭ, Surupăturile, Capul - Stoguluĭ, Feregăi, Malul-Stoiceşti), *şir de dealurĭ,* prelungindu-se din poalele munţilor Arnota, jud. Vîlcea, mergînd prin centrul com. Costeşti, plaiul Horezul, între rîurile Bistriţa şi Costeşti, pănă se pĭerde aproape de împreunarea acestor două rîurĭ. Este brăzdat de cîte-va văĭ: Valea-Gălbezeĭ, care ia naştere de sub dealul Tîrsa şi merge spre E., vărsîndu-se în dreapta rîuluĭ Costeşti; Valea-Cărămideĭ, care ia naştere de la N. pisculuĭ Stogul-Mare, vărsîndu-se în rîul Costeşti pe partea dreaptă; Valea-Prodoeştilor şi Valea-Popeĭ, ce izvoresc din vîrful Stogul-Mic şi merg spre E. de se varsă în dreapta rîuluĭ Costeşti. De la N. spre S. sunt următoarele piscurĭ: Piscul-Vieĭ, Cu-Perĭ, vîrful Stogul-Mare, Stogul-Mic, Cu-Plopĭ, Curăturile, Izvorul, Rugilor, Mlacilor, Coastele-Pivelor, Muşeĭ şi Muşceilor.

Cîmpiile de pe coama şi poalele acestuĭ şir de dealurĭ, luate în ordine de la N. spre S., sunt: Cîmpia-Drahneĭ, Glodul, Fînaţa, Vărniţilor, Liciuluĭ, Zacharieĭ, Ghiorghioi, Luncilor, Cîrsteĭ, Basarab, Văgăuna, Prejurelul, Tîrseĭ, Stoguluĭ şi Mlăcilor.

Tîrseni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Purcăreni, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel. E situat la N. com. Purcăreni, pe malul drept al rîuluĭ Doamna şi străbătut de şoseaua comunală care leagă com. Purcăreni cu Dîrmoneşti, spre N.

Are o populaţie de 230 locuitorĭ.

Tîrşi. Vezĭ Brănişteni-d.-s., *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s.

Tîrzia, *sat,* pe moşia şi în com. Boroaia, jud. Suceava, aşezat pe albia pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 289 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Vasile şi Sf. Maria-Mică, clădită de călugăriĭ mănăstireĭ Rîşca, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 3 fruntaşĭ, 10 pălmaşĭ şi 35 codaşĭ, stăpînind $143^1/_2$ fălcĭ. In 1879, s'aŭ împroprietărit 5 însurăţeĭ cu 15 fălcĭ, iar în 1889, aŭ cumpărat 15 locuitorĭ cîte un lot mic a 5 hect.

Tîrzieni saŭ **Tîrzeni,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., comuna Valea - luĭ - Ion, situat pe pîrîul Vrabie şi pe dealul Obcina.

Are o populaţie de 129 familiĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, vechie, zidită de enoriaşĭ pe la 1760; 3 cîrciumĭ.

Vite: 14 caĭ, 247 vite marĭ cornute, 364 oĭ şi 23 porcĭ.

Tîrzii, *com. rur.,* în partea de S.-V. a plăşeĭ Crasna, jud. Fălciŭ, pe deal şi văĭ. E formată din satele: Gura-Crasneĭ, Pîhna, Petrileşti, Sodolul, Stana şi Tîrziĭ, cu o suprafaţă cam de 6294 hect. şi o populaţie de 846 suflete.

Are: o şcoală; 2 biserici şi 1 ĭaz.

Vite: 838 vite marĭ cornute, 1396 oĭ, 97 caĭ, 65 capre şi 306 porcĭ.

De-a lungul comuneĭ pe partea de V. trece calea ferată Crasna-Huşi şi şoseaua judeţeană, iar pe partea de S.-V., calea

ferată Vasluiŭ-Bîrlad şi calea naţională.

Tot pe partea de S.-V. e udată de pîraiele Lohanul şi Crasna şi de rîul Bîrladul, pe o întindere cam de 5 kil.

Tîrzii, *sat,* în centrul com. Tîrziĭ, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, pe valea cu acelaşĭ nume, înconjurat de dealurĭ, afară de partea vestică unde se întinde şesul Lohanuluĭ.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 404 suflete; o şcolă, înfiinţată în 1884; o biserică, făcută la 1802, cu 1 preot şi 2 dascălĭ.

Pe partea de V. a satuluĭ trece calea ferată Crasna-Huşi şi şoseaua judeţeană. Este udat de pîraiele Lohanul şi Crasna, pe marginea moşieĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Toaba-Tepe, *vîrf de deal,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Şiriul, aşezat pe culmea dealuluĭ Şiriul. Are o înălţime de 164 m., cu care domină satele Şiriul şi Muslu şi drumurile comunale Şiriul-Dulgherul şi Muslu - Cartal - Seleuşul. E situat în partea sudică a plăşeĭ şi cea nordică a comuneĭ, la 2 ½ kil. spre N.-E. de cătunul Şiriul şi la 4 kil. spre E. de căt. Muslu. Este acoperit peste tot cu verdeaţă şi a fost punct trigonometric de observaţiune de rangul al III-lea.

Toaca, *munte,* jud. Muşcel, la N. de Cîmpulung şi ale căruĭ poale le udă rîul Bughea.

Toaca (Muntele-), *munte,* jud. Argeş, pl. Loviştea, com. Dăngeşti, pendinte de schitul Cornetul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. Are o întindere de 4083 pog.

Toader (Movila-luĭ-Moş-), *movilă* artificială, în jud. şi plasa Constanţa, pe teritoriul com. rur. Pazarlî şi anume pe acela al satuluĭ săŭ Seremet, situată în partea nordică a plăşeĭ şi cea nord-estică a comuneĭ, la 2 ½ kil. spre N. de satul Seremet. Are 88 m. înălţime şi domină satul Seremet şi drumurile comunale Seremet-Tocsof şi Pazarlî-Cogealac (jud. Tulcea).

Tochile, *sat,* făcînd parte din com. Burdusaci, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ. E situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Zeletinul, în partea de N.-V. a comuneĭ, şi la 3 kil. 200 m. de Burdusaci, reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 35 familiĭ, saŭ 136 suflete, care locuesc în 40 case.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ.

Teritoriul satuluĭ este de 141 hect.

Locuitoriĭ posedă: 8 plugurĭ de lemn şi 3 de fer; 21 boĭ, 50 vacĭ, 2 taurĭ, 4 caĭ, 2 ĭepe şi 18 oĭ.

E străbătut de două drumurĭ: unul venind din şoseaua judeţeană şi cel-l'alt din satul Burdusaci.

Tocila, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Luncani, situat pe costişa dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 223 suflete.

Tocila, *cătun,* al com. Beciul, jud. Buzăŭ, cu 90 locuitorĭ şi 19 case.

Tocileasa, *vale,* în jud. Buzăŭ, com. Măgura, formată din Tocileasa-Mare şi Tocileasa-Mică. Ambele încep de la Piscul-cu-Bolovanĭ şi, după ce se reunesc sub numele de Tocileasa, se scurg în rîul Buzăul.

Tocileni, *sat,* jud. Botoşani, pl. Tîrgul, pe coasta de deal în stinga iazuluĭ Zosînul şi pîrîuluĭ Sicna, în partea de E. a comuneĭ Băluşeni. Are o suprafaţă de 675 hect., cu o populaţie de 89 familiĭ, saŭ 347 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 120 boĭ şi vacĭ, 8 caĭ, 120 oĭ şi 230 porcĭ.

Tociloasa saŭ **Doruşanul,** *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, aşezat pe pîrîiaşul Varniţa, la 5700 m. de satul Ungureni. Are o populaţie de 221 suflete.

Tocsimiul, *movilă,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Agi-Ghiol şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sabandgia. In jurul luĭ se încrucişează hotarele comunelor Agi-Ghiol, Congaz şi Sari-Chioi. Este naturală şi acoperită cu verdeaţă. Are o înălţime de 115 m., dominînd valea Cozangia şi drumurile comunale Congaz-Sari-Chioi şi Agi-Ghiol Zebil.

Tocsof, *com. rur.,* în jud. Tulcea, aşezată în partea de S. a jud. şi a plăşeĭ Istruluĭ, pe un afluent al pîrîuluĭ Casimcea.

Se mărgineşte: la N. cu com. Beidaut; la V., cu com. Casimcea; la S., cu com. Pazarlî (din jud. Constanţa) şi la E., cu com. Cogelac.

Dealurĭ maĭ însemnate sunt: Iuci-Tepe-Bair (185) m., la N.-V.; Chiuciuc-Chioi-Bair, al căruĭ vîrf Apti-Iuc are 178 m., la V.; Taşlî-Cula, la V.; Cara-Tepe-Bair (170 m.), Chelingec-Bair (185 m.), Chirişlic-Bair (135 m.), Seremet-Bair (128 m.), toate de natură stîncoasă, la S.; Caşcalîc-Bair, cu vîrful Biuiuc-Cogelac-Tepe (194 m.), la E.; Rîmnicul-Bair, cu 6 vîrfurĭ de peste 200 m.,

Sarîm-Iuc (206 m.), la N.-E.; Zîmdam-Bair (197 m.), la N.; toate sunt acoperite cu fîneţe şi semănăturĭ.

Movilele sunt numeroase, parte artificiale, parte naturale.

Apele care udă com. sunt: pîrîul Casimcea saŭ Taşăul la S. şi afluenţiĭ săĭ pe stînga: pîrîul Rîmnicul-Dere, format din văile Curt-Balîc şi Sari-Ghiol-Dere, unit apoĭ cu pîraiele Curu-Dere şi Sari-Ghiol-Dere, la N. şi N.-E.; alt afluent, valea Cuiu-Culac, unită cu Taşlî-Culac, la S., trecînd şi prin satul Tocsof.

E formată din cătunele: Tocsof, reşedinţa, la S., pe pîrîul Cuiu-Culac saŭ Tocsof; Chirişlic, la 4 kil. spre S., pe malul stîng al pîrîuluĭ Casimcea; Culelia, la 6 kil. spre N., pe malul stîng al pîrîuluĭ Rîmnicul; Rîmnicul-d.-s. şi Rîmnicul-d.-j., la 7 şi 8 kil. spre N. de reşedinţă, pe pîrîul Rîmnicul-Dere.

Are o suprafaţa de 15318 hect., cu o populaţie amestecată de 500 familiĭ, saŭ 2010 suflete; 2 bisericĭ, una în Tocsof, cu hramul Sf. Paraschiva, şi cea-l'altă în Rîmnicul-d.-j., cu hramul Sf. Nicolae; 2 şcolĭ.

Locuitoriĭ posedă: 312 pluguri; 8831 cape de vite; 44 morĭ de vînt; 5 cîrciumĭ şi 2 băcăniĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 12200 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 10500 leĭ.

Posedă căĭ comunale care duc la satele învecinate, Cogelac, Casimcea, şi prin cătunele comuneĭ.

Tocsof, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, căt. de reşedinţă al com. Tocsof, aşezat în partea de S. a plăşeĭ şi a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Tocsof, la locul de întîlnire al văilor Taşlî-Culac şi Cuiu-Culac.

Are o întindere de 1200 hect., cu o populaţie compusă din Bulgarĭ, Turcĭ, Tătarĭ şi Romînĭ.

Tocsof, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Tocsof. Se desface din dealul Rîmnic-Bair; se întinde spre E., avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de S. a plăşeĭ şi cea de N. a comuneĭ; din el se desface Taşlî-Culac, şi îşĭ iaŭ naştere pîraiele Taşlî-Culac şi Cuiu-Culac. Este întretăiat de maĭ multe drumurĭ comunale, ce duc de la Tocsof la Rîmnic, la Iuan-Ceşme şi Cogelac. Este acoperit cu semănăturĭ şi păşunĭ.

Tocsof, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Tocsof. Este format din două văĭ: Taşlî-Culac şi Cuiu-Culac, care se unesc lîngă satul Tocsof, prin care trec, şi se varsă în pîrîul Casimcea, pe partea stîngă, brăzdînd partea de S. a plăşeĭ şi cea centrală a com. Malurile sale sunt înalte şi rîpoase.

Todirelul, *sat,* jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Ciurea, spre E. de satul Ciurea şi la 3 kil. peste şesul Tinoasa, aşezat pe dealurile Todirelul şi Popa-Vasile.

Are o populaţie de 78 familiĭ, saŭ 321 suflete, parte Ţiganĭ, foştĭ robĭ de aĭ mănăstireĭ Bîrnova, şi parte Romînĭ.

Vite: 258 vite marĭ cornute, 120 oĭ, 30 caĭ şi 27 rîmătorĭ.

Todireni, *com. rur.,* în partea de S. a plăşeĭ Jijia, jud. Botoşani. Se întinde pe Valea-Jijieĭ, Valea-Sicneĭ şi dealurile din dreapta şi stînga Jijieĭ. E formată din satele: Cobiceni, Hlipiceni şi Todireni, cu o suprafaţă de 85374 hect. şi o populaţie de 545 familiĭ, saŭ 1878 suflete.

Are 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 1 şcoală; 6 cîrciumĭ; 9 iazurĭ şi 1 moară de apă pe Sicna.

Teritoriul comuneĭ e deluros, dar de bună calitate.

Vite: 3900 boĭ şi vacĭ, 132 caĭ, 3676 oĭ şi 135 porcĭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 8412 leĭ, 70 banĭ, şi la cheltuelĭ, 8336 leĭ.

Este udată de rîurile Jijia şi Sicna, care conflueazã ambele la Hlipiceni.

Este străbătută de calea ferată Dorohoiŭ-Iaşi şi de o şosea.

Todireni, *sat,* în partea de N.-V. a com. Todireni, pl. Jijia, jud. Botoşani, situat pe coasta de E. a culmeĭ ce se prelungeşte între pîraiele Cozancea, Jijia şi Sicna.

Teritoriul moşieĭ e deluros şi întins. Moşia aparţine Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşi şi are o suprafaţă de 7278 hect., cu o populaţie de 229 familiĭ, saŭ 679 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, făcută de Visternicul Sturza, vechiul proprietar al moşieĭ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 992 boĭ şi vacĭ, 71 caĭ, 3691 oĭ şi 280 porcĭ.

Todireni, *sat,* în partea de S. a com. Ivăneşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Chetrosul şi pe coasta dealuluĭ Todireni, pe o suprafaţă de 917 hect. şi cu o populaţie de 18 familiĭ, saŭ 25 suflete.

Todireni, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre E. de satul Stăniţa şi la 2 kil. de el. Are o populaţie de 165 locuitorĭ şi o biserică de zid.

Se face aci iarmaroc la 15 August.

Se maĭ numeşte şi Todireni-

Răzăşi, spre deosebire de satul Cichirdic, care maĭ poartă şi numele de Todireni-Sturzeĭ. El forma maĭ înainte de 1886, împreună cu satele Cichirdic (Todireni-Sturzeĭ), Pĭetrele, Tarniţa şi Veja, o com. seperată, care purta numele de com. Todireni.

Todireni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Botoşani, pl. Ştefăneşti, căt. Todireni, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Rediul (10,1 kil.) şi Zlătunoaia (13,1 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Măriĭ de 56^{m},50. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 31757 leĭ, 50 banĭ.

Todireni-Răzeşi, *numire ce se dă satuluĭ* Todireni, din com. Stăniţa, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman.

Todireni-Sturzeĭ, *numire ce se dă satuluĭ* Cichirdicul, din com. Stăniţa, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman.

Todireşti, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 49 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 5 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ, situată între rîul Bîrladul şi pîrîul Şacovăţul.

E formată din satele: Todireşti, Balica, Coticul şi Hucul, pe o suprafaţă de 2907 hect., cu o populaţie de 249 familiĭ, saŭ 946 suflete.

Comerciul se face de 7 persoane.

Locuitoriĭ posedă: 881 vite marĭ cornute, 118 caĭ, 2000 oĭ, 55 capre şi 162 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1875 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 1847 leĭ, 45 banĭ.

Todireşti, saŭ **Călugăreni,** *căt.*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Văscani, formînd un sat cu Băluceşti.

E străbătut de pîrîul Ciumalul.

Vatra satuluĭ ocupă aproape 14 fălcĭ, cu o populaţie de 213 suflete.

Moşia, proprietate a statuluĭ, are 108 hect., din care 58 hect. pădure şi restul cultivabil.

Improprietăriţĭ în 1864 şi 1878 sunt 17 locuitorĭ, cu 44 fălcĭ.

Are o şcoală mixtă; o biserică, în sinodicul căreia citim: «Biserica, cu patronul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, din satul Todireşti, a com. Ruginoasa, este construită din vechime, de cine şi la ce an nu se ştie. Se zice a fi fost înfiinţată ca schit pentru călugărĭ ce ţinea de mănăstirea Zagavia...» E deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Todireşti, *sat,* în centrul com. Todireşti, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 1933 hect. şi cu o populaţie de 104 familiĭ, saŭ 385 suflete.

Are o biserică, deservită de un preot.

Vite: 553 vite marĭ cornute, 80 caĭ, 119 oĭ şi 80 rîmătorĭ.

Todiriţeni, *trup de sat,* în jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Vînători-Neamţuluĭ.

Tofanari, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. Dăeni, situată la V. plăşeĭ şi comuneĭ, în faţa satuluĭ Dăeni şi la S. ostrovuluĭ Dăeni. Are o suprafaţă de 10 hect. şi e acoperită cu sălciĭ şi richite.

Toflea, *sat,* făcînd parte din com. Brăhăşeşti, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, situat la 1 kil. de reşedinţa com., într'o vale, şi înconjurat de dealurile: Brăhăşeştilor la V. şi Toflea la E. Este străbătut de pîrîul Toflea.

Are o suprafaţă de 1781 hect., cu o populaţie de 956 suflete; o biserică, cu hramul Intrarea-în-Biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 19 plugurĭ de fier, 26 de lemn, 2 maşinĭ de secerat, 1 de bătut porumb şi 1 de vînturat; 84 boĭ, 160 vacĭ, 2 taurĭ, 45 caĭ, 28 ĭepe, 4 armăsarĭ, 300 oĭ şi 60 capre.

Este pus în comunicaţie cu satele dimprejur prin maĭ multe drumurĭ naturale şi o şosea comunală.

Togeni, *numire vechĭe a satuluĭ* Hagieni, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Tohani, *plasă,* în partea de S.-V., a jud. Buzăŭ, limitată la N. de plaiul Buzăŭ şi pl. Sărata, la E. de pl. Cîmpuluĭ, la S. de jud. Ialomiţa şi la V., de jud. Prahova.

E formată din 18 comune, dintre care Mizilul e urbană, iar Amarul, Baba-Ana, Boldeşti, Breaza, Cotorca, Finţeşti, Găgeni-Vintileanca, Glodeanul-Cîrlig, Glodeanul-Sărat, Glodeanul-Siliştea, Jugureni, Mihăileşti, Năeni, Pietroasa-d.-j., Pietroasa-d.s., Tohani şi Vispeşti sunt rurale, avînd 57 de cătune şi 12 subdiviziunĭ.

Are o suprafaţă de 89823 hect., cu o populaţie de 29560 locuitorĭ.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: 68 moşiĭ şi 9 pădurĭ, parte ale statuluĭ, parte particulare şi parte ale celor 38 cete de moşnenĭ aflaţĭ în plasă. Terenul e şes, accidentat puţin în partea de N., de munţiĭ Istriţa şi Strihani cu ramificaţiile lor.

E udată de pîraiele Sărata şi Istăul, de văile Tohăneanca, Năeanca şi Pietroasa; are lacurile: Amarul, Boldeşti, Colţăneni, Cufuritul, Glodeanul, Mărgineanul şi Mihăileşti.

Are 18 şcolĭ rurale, 2 şcolĭ primare în com. Mizil; 38 biserici, cu 37 preoţĭ, 1 diacon, 39 cîntăreţĭ şi 23 paracliserĭ; 193 cîrciumĭ; 1 moară de apă, 1 făcăŭ, 9 morĭ de aburĭ, 4 căşeriĭ, 32 stîne şi 5 fabricĭ.

Vite: 10552 boĭ, 4922 vacĭ, 2032 viţeĭ, 94 bivolĭ, 104 bivoliţe, 3196 caĭ, 1941 ĭepe, 559 mînjĭ, 32980 oĭ, 300 capre, 39 asinĭ şi 6514 porcĭ.

Sunt 8 tîrgurĭ, dintre care maĭ principal e Drăgaica, de la Mizil.

Căĭ de comunicaţie sunt: linia ferată şi şoseaua naţională în partea de N.; şoselele vecinale: Mizil-Cotorca, Mizil-Jugureni şi Mizil-Pietroasa; şoselele comunale: Mizil-Boldeşti, prin Baba-Ana, Jugureni-Pietroasa, prin Finţeşti, Năeni şi Breaza, Vintileanca-Săhăteni, etc.; precum şi parte din şoseaua judeţiană Buzăŭ-Urziceni, la care se pot adăoga maĭ multe drumurĭ naturale, dintre care maĭ însemnate sunt Drumul-Săriĭ şi Drumul-Oilor.

Pănă la 1844, a ţinut de desfiinţatul judeţ Săcueni. In urmă, satele ce compuneaŭ acest judeţ aŭ trecut, parte la jud. Buzăŭ, parte la jud. Prahova.

Tohani, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Tohani, situată pe ambele malurĭ ale văiĭ Tohăneanca, la 43 kil. de oraşul Buzăŭ, şi la 12½ kil. de Mizil.

E formată din cătunele Gura-Vaduluĭ, Tohani, Tohăneanca, şi Valea Scheilor, cu subdiviziunile lor.

Are o suprafaţă de 3024 hect., cu o populaţie de 2020 locuitorĭ; 1 şcoală primară rurală mixtă în căt. Tohani; 7 bisericĭ, cu 5 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; 12 cîrciumĭ.

Terenul este accidentat de muntele Strihani şi nenumărate dealurĭ acoperite cu viĭ, dintre care maĭ renumite sunt Dumbrava, Drăgaica şi Vîrful-Uţiĭ.

Căĭ de comunicaţie are şoseaua vecinală Mizil-Jugureni şi drumul La-Bobocĭ pe Valea-Scheilor.

Vite: 754 boĭ, 201 vacĭ, 76 viţeĭ, 4 bivolĭ, 46 caĭ, 19 ĭepe, 5 mînjĭ, 1120 oĭ şi 419 porcĭ.

Budgetul com. e de 6720 leĭ.

Ca locurĭ de văzut sunt: Băile Bobocĭ, In-vîrf-la-Oltenĭ, unde se află ruinele crameĭ luĭ Brîncoveanu, Vîrful-Guleĭ şi Vîrful-Uţiĭ, de unde se desfăşură o frumoasă privelişte.

Comuna e vechie şi a fost mult timp reşedinţă a plăşeĭ Tohani. Primiĭ eĭ locuitorĭ sunt coloniĭ aduse din satul Tohani, din Transilvania, care 'i-aŭ şi dat numele. Satele aflate pe teritoriul aceste comune la începutul seculuĭ eraŭ: Tohani, Tohăneanca, Vădeni (Gura-Vaduluĭ) şi Valea-Dealuluĭ (Valea-Scheilor).

Tohani, *cătun* de reşedinţă al com. Tohani, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ, 146 case şi multe crame. Are subdivizia Tirchileşti.

Tohani, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Tohani, proprietate a moşnenilor Tohănenĭ. Are 940 hect., cea maĭ mare parte vie.

Tohăneanca, *cătun*, al com. Tohani, jud. Buzăŭ, cu 660 locuitorĭ şi 177 case; are subdiviziile: Perşunari şi Ungureni.

Toiaga, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Slăvuţa. Are o populaţie de 399 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe. E aşezat pe dealul Toiaga.

Tojanul, *cătun*, în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Spulberul, aşezat pe pîrîul Zăbala, în sus de cătunul Paltinul.

Are o populaţie de 245 suflete şi 60 case.

Tolanul, *munte*, în plaiul Novaci, jud. Gorj, la N. de com. Cernădia şi la S. de muntele Florile-Albe.

Toloşmanul, *vale*, judeţul Tulcea, în partea S.-V. a plăşeĭ Măcin şi E. a comuneĭ Picineaga. Se formează pe teritoriul comuneĭ, se îndreaptă spre N., avînd o direcţiune generală de la S. spre N., taie drumul comunal Picineaga-Jaila şi după 2 kil. se aruncă în Valea-Cerna, pe stînga, ceva maĭ jos de Satul-Noŭ.

Toma (Movila-luĭ-Moş-), *movilă*, jud. Tulcea, în partea N. a plăşeĭ Isaccea şi cea centrală a com. Luncaviţa, pe una din prelungirile N. ale dealuluĭ Gîlmele-Inşirate. Are 92 m.; e acoperită cu verdeaţă şi. domină satul Rachel şi drumul judeţean Măcin-Isaccea, pe o mare întindere.

Tomeasca, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, com. Glîmbocelul, pl. Podgoria, avînd, împreună cu trupurile Goleasca, Băneasa, Dinuleasa, Cîlceasca, Gherăsoaia, Chiriceasca şi Chiţeasca, o întindere de 1350 hect., compuse din stejar, fag, carpen, jugastru, plop şi frasin.

Tomeni, *cătun*, al comuneĭ Pociovaliştea, pl. Novaci, jud. Gorj,

situat pe malul drept al Gilortuluĭ.

Are o suprafaţă de 400 hect., cu o populaţie de 65 familiĭ, saŭ 290 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 8 morĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 30 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ, 280 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 100 oĭ, 80 capre, 120 porcĭ.

Comunicaţia în cătun cu comuna sa se face prin drum ordinar.

Tomeni (Ostrovul, Ţigănia), *cătun,* al com. Greci, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situată spre E., la confluenţa Oltişoruluĭ cu Oltul. Are 250 locuitorĭ.

Tomeşti, *com. rur.,* în partea de N.-E. a plăşeĭ Codrul, jud. Iaşi, aşezată pe dealurĭ şi văĭ. E formată din satele: Tomeşti, Goroni, Chicirea şi Osoiul, pe o întindere de aproape 6006 hect. şi cu o populaţie de 579 familiĭ, saŭ 2767 suflete.

Vite: 2242 vite marĭ cornute, 1910 oĭ, 322 caĭ şi 690 rîmătorĭ.

Pe marginea de N.-E. a comuneĭ trece şoseaua naţională Ţuţora şi calea ferată Iaşi-Ungheni.

Are 3 bisericĭ, cu 3 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 4 eclesiarhĭ; 2 şcolĭ.

Teritoriul comuneĭ a fost pendinte de mănăstirea Golia şi, după secularizare, a devenit proprietatea statuluĭ, care l'a dat comuneĭ Iaşĭ în contul datorieĭ de 10 milioane.

Budgetul comuneĭ e de 10809 leĭ, 8 banĭ, la veniturĭ şi de 10284 leĭ, 52 banĭ, la cheltuelĭ.

Tomeşti, *sat,* în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Tomeşti, spre S.-E. de oraşul Iaşi, la 8 kil., situat într'o înfundătură a dealurilor Blănarul, Păun, Opinca şi Murgul.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 745 locuitorĭ; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală, înfiinţată în 1865.

Vite: 496 vite marĭ cornute, 269 oĭ, 114 caĭ şi 278 rîmătorĭ.

Pe marginea satuluĭ, la N.-E., trece şoseaua naţională Iaşi-Ţuţora, iar prin mijlocul satuluĭ, şoseaua judeţeană Iaşi-Fălciŭ.

Peste apa Bahluiuluĭ, pe malul stîng şi în faţa satuluĭ Tomeşti, se află satul Hulboca, ce se zice că maĭ din nainte se numea Tomeşti (V. Hulboca, sat).

Tomeşti, *cătunaş,* făcînd parte din com. Urlueni, jud. Teleorman. (Vezĭ Urlueni, com. rur.).

Tomeşti, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Bogeşti, spre N.-E. de satul Bogeşti. Are o populaţie de 452 locuitorĭ.

Tomeşti-Ciolac, *sat,* în partea de N. a com. Gorbăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 33 familiĭ, saŭ 132 suflete.

Maĭ nainte se numea Tomeşti-Fotea.

Locuitoriĭ posedă: 300 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 125 oĭ şi 40 porcĭ.

Tomeşti - Vîrnăvoaia, *sat,* în partea de N. a com. Gorbăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 160 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 120 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 21 oĭ şi 25 porcĭ.

Tomnaticul, *munte,* în jud. Suceava, com. Broşteni, avînd 1604 m. altitudine.

Tomozeiul, *sat,* făcînd parte din com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, aşezat în partea de S. a com., la V. de pădurea Cuibăreşti, pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 264 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită la 1795 de un călugăr Tomozeiŭ şi rezidită la 1830.

Viile ocupă 10 hect., fîneţele 32 hect., păşunile 40 hect., iar vatra satuluĭ 30 hect.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ. Eĭ posedă: 45 boĭ, 72 vacĭ, 3 caĭ, 8 ĭepe, 2 armăsarĭ, 64 oĭ; 60 stupĭ; 2 plugurĭ de fer şi 18 de lemn; 3 morĭ de vînt.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Tomşa, *sat,* în com. Hoceni, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ.

Tomşani, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Horezul, compusă din 3 cătune: Tomşani, Bogdăneşti şi Modîrceni, situată pe rîul Bistriţa, la 40 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 4 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu comunele Petrari-d.-s., Măldăreşti, Foleşti-d.-s. şi Costeşti.

Moşia s'a vîndut de vecĭ locuitorilor.

Are o suprafaţă de 1290 hect., cu o populaţie de 740 locuitorĭ; 3 bisericĭ: una în Tomşani, fondată, după cum se vede într'un pomelnic, la anul 7339, ctitorĭ fiind jupîn Păun Dan şi cu Miliţa, soţia sa şi reparată în aniĭ 1853 şi 1890; o alta în Bogdăneşti, fondată la 1812, ctitorĭ fiind Niculae Leca şi Bădică Chiceanu, şi reparată la 1890, şi a treia în Modirceni, fondată la 1810 de Anghel Chiceanu; o şcoală.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ; 200 s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 600 hect. pămînt pe moşia Tomşani şi

pe moşia Bogdăneşti, pendinte de mănăstirea Arnota.

Are o suprafaţă de 1200 hect.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 1000 leĭ anual.

Şoseaua judeţeană Horezul-Băbeni înlesneşte comunicaţia cu comunele Floreşti-d.-s., Horezul şi Costeşti (Bistriţa). Şoseaua comunală (din şoseaua judeţeană) trece pe lîngă şcoală şi biserică.

E brăzdată de dealurile: Groştina, Măgura şi Dealul-Inalt, şi udată de văile: Rîpilor, Rudăreşti, Neagoteĭ şi Modărieĭ.

Tomşani, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, cătunul com. Măvunţişul.

Tomşani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tomşani, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Tomşani, *sat* şi *moşie* a statuluĭ, făcînd parte din com. rur. Tomşani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Tomşeanca, *sat,* cu 40 familiĭ şi 115 suflete, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Ioneşti.

Tomuleasca, *loc şes,* în lunca Siretuluĭ, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, com. Ionăşeşti. Pe acest şes a existat vechiul sat Tomuleşti care, din cauza deselor inundărĭ ale Siretuluĭ, s'a distrus.

Tomuleşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Alimăneşti-Poenari.

Toancele, *strîmtoare între munţĭ,* prin care trece Bistriţa, jud. Suceava. «Strînsă între doĭ munţĭ înalţĭ şi stîncoşĭ, printre carĭ abia străbate lumina zileĭ, Bistriţa spumegă aci ca şi cînd ar curge pe o albie de foc. Valurile gem cu o turbare nespusă şi miĭ de stîncĭ ĭes ascuţite din sînul Bistriţeĭ înspumate. Vaĭ! de plutaşul care n'o şti să cîrmuească pluta pe acolo! Cînd nevoia îl sileşte să treacă prin Toancele, el se pregăteşte ca de războiŭ; cearcă maĭ întîĭ cîrma, cercetează toate legăturile grinzilor, pentru ca să se încredinţeze dacă nu e vre o zminteală; îşĭ suflecă mînecele şi-'şĭ face semnul crucii.

«Cum a intrat pluta în Toance, torentul a şi luat-o într'un vălmăşag de spume, şi, purtată ca o scoĭcă pe crestele valurilor, ea s'afundă, se ridică, se sfăşie şi se frămîntă într'o luptă nesfîrşită, şi e de ajuns o singură greşală de lopată, pentru ca dintr'însa să nu maĭ rămîe de cît ţăndărĭ». (N. Gane, «Nuvele»).

Tonea, *com. rur.,* pl. Borcea, jud. Ialomiţa, situată între oraşul Călăraşi şi com. Roseţi-Volnaşi.

Se compune din satele: Tonea, Cadîna, Roseţi-Clăcaşi şi Gambeta şi din cătunele (tîrlele): Nacul, Sîrbi, Căprăreasa, Budulea, Puţul-din-Grind, Potîrnichea, Mănucul, Ceacănul, Nisipul şi Prodanul, cu reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale în satul Tonea.

Are o populaţie de 1483 locuitorĭ; o şcoală mixtă; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Teritoriul comuneĭ, cu o suprafaţă de 28917 hect., se întinde din Dunăre spre N., pe cîmpul Bărăganul, şi coprinde 12 moşiĭ, din care două sunt proprietăţĭ ale statuluĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietărițĭ 321 locuitorĭ; în 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 230; neîmproprietărițĭ se maĭ află 140.

Pe teritoriul comuneĭ curg: Dunărea şi Borcea, precum şi braţele (privalele): Bogdanul, Costache, Popa-Vlad, Camniţa şi Nica. Lacurĭ sunt: Lupul, Bălanul, Rotundul, Geabalacul, Strîmbul, Zatonul, Albina, Şlăboviţa, Saragul şi Plosca.

Prin satul Tonea trece şoseaua judeţeană Călăraşi-Roseţi-Volnaşi.

Pe cîmpul Bărăganul s'a plantat de stat, pe 250 hect. din teritoriul comuneĭ, pădure de salcîm.

Tonea, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, pendinte de comuna cu acelaşĭ nume, situat pe malul stîng al braţuluĭ Borcea, la 5 kil. spre E. de oraşul Călăraşi.

Aci este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 330 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Prin sat trece calea judeţeană Călăraşi-Roseţi-Volnaşi.

Toneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Sîmbureşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populaţie de 400 locuitorĭ.

Tonţi, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Drăgăneşti, jud. Suceava, aşezat pe ţărmul stîng al Rîsceĭ.

Are o populaţie de 139 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Impăraţĭ Constantin şi Elena, clădită din lemn de N. Beldiceanu, la 1852, deservită de preotul din Şoimăreşti şi 2 dascălĭ; icoanele şi catapeteazma acesteĭ bisericĭ s'aŭ adus în anul înfiinţăreĭ de la prima biserică din Fălticeni, Sf. Ilie.

Drumurĭ principale sunt: la Drăgăneşti (1674 m.) şi la Şoimăreşti (1226 m.).

Topa-Asler, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioi și anume pe acela al satuluĭ săŭ Malcoci, coprins între dealurile Cișme-Bair și Turla-Mezarlîc-Bair și înconjurat de toate părțile de satele Becter, Chioseler, Borungea, Șarapcea-Caraci și Malcoci; are o direcție de la N. către S. și este situat în partea de E. a plășeĭ și cea de N.-E. a comuneĭ; este acoperit cu verdeață și puține pădurĭ.

Topalul, *com. rur.,* jud. Constanța, pl. Hîrșova, situată în partea N.-V. a județuluĭ, la 77 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, reședința judetuluĭ, și în partea meridională a plășeĭ, la 22 kil. spre S.-E. de orașul Hîrșova, reședința plășeĭ.

Se învecinește cu comunele: Ghizdărești, la 5 kil. spre N.; Siriul, la 6 kil. spre N.-E.; Taș-Punar, la 7 kil. spre S.-E. și Seimeni-Marĭ, la 5 kil. spre S.

Se mărginește la N. cu com. rur. Ghizdărești, de care se desparte prin pîrîul Cechirgea și valea Tichiiești; la E., cu comunele rurale Siriul, despărțindu-se prin dealul Erchesec și Taș-Punar (pl. Medjidia), separându-se prin dealul Zăvol-Bair și Pînar-Bair; la S., cu com. Seimeni-Marĭ de care o desparte dealul la Movila-Grecului și Valea-Mare; iar la V., cu jud. Ialomița, de care se desparte prin fluviul Dunărea.

Relieful săŭ este în general accidentat, însă înălțimele nu se ridică mult asupra nivelului Dunăreĭ. Prelungirile și ramificațiunile V. ale dealurilor: Erchesec (189 m.) la E., Zăvol-Bair (126 m.) la S.-E.-E., Pînar-Bair (116 m.) la S.-E., brăzdează com. de la V. la E.; dealul Olacul (125 m.), prelungit spre S.-V. cu platoul Silniștea, brăzdează com. în partea N. și N.-E. Dealurile sunt acoperite cu pășunĭ întinse, fînețe și bogate semănăturĭ.

Movilele sunt parte naturale, parte artificiale și acoperite cu verdeață.

E udată de Dunăre la V., pe o distanță de 22 kil. Veriga, un braț al Dunăreĭ, începînd de lîngă Topal și până în dreptul ostrovuluĭ Atîrnați, o udă la N. și N. V. Pîrîul Boazgicul o udă la S.-E. și se varsă în Dunăre, trecînd prin satul Boazgicul.

Văile sunt numeroase, brăzdînd teritoriul com. în direcțiune de la N.-E. spre S.-V. și toate deschizîndu-se în Dunăre.

Se compune din două cătune: Topalul, reședința comuneĭ, așezat în partea N.-V. a com., pe malul drept al Dunăreĭ, de la locul unde se desface gîrla Veriga, la poalele prelungirilor V. ale dealuluĭ Olacul, străbătut de valea Tabaculuĭ și dominat de movilele Drăgaica, Olac și Topalul; Boazgicul, în partea de S. a comuneĭ, 10 kil. spre S.-E. de reședință, pe malul drept al Dunăreĭ, în fața ostroavelor Boazgicul-Mare și Boazgicul Mic, la poalele S.-V. ale dealuluĭ Zăvol-Bair și malul drept al gîrleĭ Boazgic-Dere.

Suprafața comuneĭ e de 9642 hect., cu o populație de 2000 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una în cătunul Topalul, cu hramul Adormirea, și a doua în cătunul Boazgicul cu hramul Inălțarea, deservite de 3 preoțĭ, 3 dascălĭ și 3 paracliserĭ; 2 școlĭ mixte, în fiecare cătun câte una.

Locuitoriĭ posedă: 369 plugurĭ, 472 care și căruțe, 4 mașinĭ de bătut porumb, 4 mașinĭ de vînturat; 8800 capete de vite, maĭ cu seamă boĭ și oĭ.

Topalul, *sat,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, căt. de reședință al com. Topalul, așezat în partea S.-E. a pl. și cea N.-V. a com., pe malul drept al Dunăreĭ și pe ambele malurĭ ale văiĭ Tătaruluĭ, la locul unde se desface gîrla Viroaga saŭ Veriga, la poalele V. ale dealuluĭ Olacul. Se mărginește la N. cu cătunul Tichilești al comuneĭ Ghizdărești, la E. cu cătunul Capugi al com. Siriul, la S. cu cătunul săŭ Boazgic, la V. cu jud. Ialomița, despărțit prin Dunăre.

Relieful săŭ e accidentat de prelungirile vestice ale dealuluĭ Erchesec (189 m.) de la hotar, care se întind de la E. spre V., și între care dealul Olacul (125 m.) e cel maĭ însemnat.

Movile sunt numeroase, artificiale și acoperite toate cu verdeață.

E udată de Dunărea la V., de gîrla Veriga, la N.-V., avînd amîndouă malurĭ înalte și stîncoase.

Văĭ: Cechirgea și adiacenta sa, valea Picioarele-Cechirgeliĭ la N.; Tătarul, prin centru; Silniștea și Olacul la S.

Are o întindere de 5836 hect., din care 130 hect. ocupate de vatra și grădinele satuluĭ, cu o populație de 450 familiĭ, saŭ 1334 suflete.

Topana, *com. rur.,* în jud. Olt, pl. Vedea-d.-s. Are o populațiune de 750 locuitorĭ.

Primiĭ eĭ locuitorĭ s'aŭ numit Crîngușeștĭ.

Este situată pe dealul numit Drumul-Oaeĭ, și între văile Vedea și Cungrișoara, la 60 kil. de capitala județuluĭ și la 8 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește cu com. Păroși, Chilia, Valea-Ungureĭ, din jud. Argeș.

La început com. a fost situ-

ată pe valea Vedea, dar locuitoriĭ s'aŭ strămutat pe deal din cauza apelor.

Are o biserică, zidită în 1857 de familia Crînguşĭ; o şcoală. Un număr de 139 locoitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ Topana, dîndu-li-se 461 hect. Eĭ posedă: 150 vite marĭ cornute, 11 caĭ şi iepe, 200 oĭ şi 50 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ şi la cheltuelĭ de 1882,27 leĭ.

Şoseaua comunală îĭ înlesneşte comunicaţia cu com. Făgeţelul şi Păroşi.

Topana, *moşie,* în jud. Argeş, pl. Oltuluĭ. Are o întindere de 5600 pogoane, din care 4000 pogoane pădure, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de Episcopia de Argeş. La 1871 avea un venit anual de 13700 leĭ şi a fost ipotecată, împreună cu alte 380 moşiĭ ale statuluĭ, pentru împrumutul domenial de 78 milioane.

Topci-Iol, *pichet,* No. 5, jud. Constanţa, com. Almalîul, situat în partea de V. a com., lîngă drumul Silistra-Varna, aproape de începutul miceĭ văĭ Topci-Iol.

Topeşti, *com. rur.,* în partea de N.-V. a plaiuluĭ Vulcanul, jud. Gorj, şi a com. Peştişani. Se compune din cătunele Topeşti şi Gornoviţa, ce sunt legate printr'un drum ordinar, care comunică cu şoseaua ce vine dinspre Peştişani.

Are o suprafaţă de 770 hect., cu o populaţie de 358 familiĭ; o şcoală, fondată la 1856; 3 bisericĭ de lemn, cu un preot şi 3 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 33 pluguri, 45 care cu boĭ şi vacĭ, 8 căruţe cu caĭ; 6 stupĭ; 750 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 2000 oĭ, 300 capre şi 273 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1144 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1143 leĭ.

Comunicaţia cu Peştişani se face printr'o şosea comunală.

Topeşti, *cătun* de reşedinţă al com. cu acelaşĭ nume, jud. Gorj, plaiul Vulcan, situat pe coastă.

Are o suprafaţă de 460 hect., cu o populaţie de 909 suflete; 2 bisericĭ de lemn, una fondată la 1703 şi cea-l'altă la 1833, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 23 plugurĭ, 30 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 35 stupĭ; 514 vite marĭ cornute, 24 caĭ, 200 capre, 1400 oĭ şi 170 rîmătorĭ.

Topeşti, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Bîrseşti, aşezat pe malul stîng al Putneĭ, parte sub Dealul-Curmătureĭ şi parte sub muchea Petrimanuluĭ şi chiar pe prundişul Putneĭ, despărţit prin pîrîul Cociul de căt. Bîrseşti.

Are o populaţie de 513 suflete; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Topila cu **Paleşul,** *bălţĭ,* pe teritoriul satuluĭ Scoposeni, com. Sberoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, pe o suprafaţă cam de 86 hect., unite printr'o gîrlă cu pîrîul Bohotinul.

Topilea, *muntişor,* pe malul gîrleĭ Zeletinul, com. Poseşti, pl. Teleajenul, jud. Prahova, pe care sunt păşunĭ pentru vite.

Din acest munte curge un izvor abonent de apă ce conţine pucioasă.

Topilele, *sat,* pe moşia şi în com. Păşcani, jud. Suceava.

E aşezat pe coastele dealurilor Bisericeĭ şi Răcea şi străbătut de pîrîul Varlam, zis şi Topilele.

Vatra satuluĭ ocupă aproape 66 fălcĭ.

Are o şcoală mixtă, purtînd numele de «Şcoala din Gîsteşti-Topile» de oare-ce servă şi satuluĭ Gîsteşti a căruia biserică serveşte şi locuitorilor din Topile.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 70 pălmaşĭ şi 41 codaşĭ, stăpînind 416 fălcĭ şi 63 prj.

Drumurile principale sunt: la Gîsteşti (1 kil.), la Broşteni (4 kil.), la Valea-Seacă (3500 m.) şi la Păşcani (6 kil.).

Topilele, *cătun,* al com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ, cu 190 locuitorĭ şi 40 case.

Topliceanuluĭ (Odaia-), *numire vechie a cătunuluĭ* Zoiţa, jud. Rîmnicul-Sărat, com. Costieni-Marĭ.

Topliceni, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. com. Zgîrciţi, în partea de mijloc a comuneĭ, aşezat pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat şi la îmbucătura pîrîuluĭ Topliceanul, la 2 kil. spre N. de căt. de reşedinţă, Zgîrciţi. Are o întindere de 385 hect., cu o populaţie de 70 familiĭ, saŭ 198 suflete.

Topliţa, *sat,* cu 520 suflete, jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Mălureni-Bădiceni. Are o biserică, cu hramul «Sf. Teodor», cu un preot şi un cîntăreţ.

Topliţa, *cătun,* cu 40 case, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, ţinînd de com. rur. Negomirul.

Topliţa, *peşteră,* cu o intrare foarte strîmtă şi periculoasă, jud. Muşcel, sub un colţ din faţa schituluĭ Nămăeşti şi în care s'a găsit o cămaşă romană de fier,

nişte săgeţĭ şi monede dace şi romane. Prin ea trece izvorul de apă care ĭese la lumină tocmaĭ la poalele munteluĭ din faţă, la locul numit Topliţa.

Topliţa, *pădure* foiasă, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor. Are 1300 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Topoliceni, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul, situat pe valea rîuluĭ Bistriţa.

Topoliţa, *sat,* în com. Humuleşti, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu. Are o întindere de 760 hect., cu o populaţie de vr'o 140 familiĭ; o şcoală.

Vite: 294 vite cornute, 34 caĭ, 46 porcĭ, 232 oĭ şi 34 juncĭ.

Topoliţa, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din Dealul-Mare (ramura munţilor Măgura), jud. Neamţu, com. Filioara, pl. de Sus-Mijlocul; curge spre E., străbătînd şoseaua Piatra-Neamţu, trece pe lîngă satele Ceahlăeşti, Topoliţa, Ocea, Ţolicea, Terpeşti, Tîrgul-Noŭ, Curechiştea, Petricani-d.-j., Uricheni, Spieşti, în dreptul căruia se varsă pe dreapta rîuluĭ Moldova, după ce primeşte următoriĭ afluenţĭ, din dreapta: Agapia, Varatic, Terpeşti, şi din stînga, cîte-va pîrîiaşe micĭ.

Topolniţa, *cătun,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., ţinînd de com. rur. Izvorul-Bîrzeĭ.

Topolniţa, *schit,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., ţinînd de satul Topolniţa. Este zidită de Lupu Buliga în 1675; după cum se spune, ea ar fi zidită pe urmele uneĭ zidăriĭ romane. Aci s'aŭ găsit maĭ multe pietre cu inscripţiunĭ romane, unele bine conservate.

Topolniţa, *rîŭ,* ce izvoreşte din poala munteluĭ Secul, jud. Mehedinţi, din hotarul com. Costeşti, îşĭ măreşte cursul cu pîraiele Gornoviţa şi Prejna, după ce formează o mare baltă în hotarul com. Balta, curge spre com. Cireşul, unde la dealul Proseacul intră în pămînt, de unde ĭese la Gura-Peştereĭ, despre mănăstirea Topolniţa, unde ia numele de Topolniţa. Apoĭ udă comunele: Godeanul, Baloteşti, Izvorul-Bîrzeĭ, Malovăţul, Severinul şi Şimianul, unde se varsă în Dunăre, în partea de V. a satuluĭ Şimianul.

Din punctul de vedere istoric valea Topolniţeĭ şi maĭ cu seamă nomenclatura de la comunele Baloteşti, Izvorul-Bîrzeĭ, Godeanul şi altele, sunt foarte interesante, după cum se vede şi din urmele de zidăriĭ romane ce se găsesc la Grădeţul, Marţalogi, Schitul-Topolniţa şi alte împrejurimĭ.

Topologul, *plasă,* în jud. Argeş. Se învecineşte la N., cu plaiul Loviştea, la E. cu pl. Argeşuluĭ, la S. cu pl. Oltuluĭ şi la V. cu jud. Vîlcea, de care este despărţită prin rîul Oltul. Este udată în tot lungul eĭ pe la mijloc de rîul Topologul; de rîul Oltul, pe toată marginea de V. şi de maĭ multe pîraie şi torente, între care cele maĭ însemnate sunt: Sîmnicul, Sîmnicelul, Barza, Valea-Izbăşeşti, Valea-Bălceasca şi altele.

In plasă sunt ramificaţiile Culmeĭ Comarniculuĭ, care desparte valea Argeşul de valea Topologul şi valea Oltul de Topologul.

Intinderea plăşeĭ este de 50944 hect.

Are 18 comune rurale, formate din 95 sate şi cătune, cu o populaţie de 18800 suflete; 4305 case şi 59 bisericĭ.

Reşedinţa plăşeĭ este în com. rur. Tigveni.

Mănăstiriĭ maĭ însemnate în plasă sunt: Bîscovul, Fedeleşoiul, Goranul, Jiblea, etc.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua judeţeană Curtea-de-Argeş-Rîmnicul-Vîlcea şi maĭ multe şosele comunale.

Plasa Topologul produce poame renumite, ca mere, pere, cireşe. Se cultivă mult aci porumbul, care este de o calitate superioară. Se fabrică rachiŭ de prune. Ţuica de Topolog se bucură şi cu drept cuvînt de o reputaţie care a trecut de mult peste marginele judeţuluĭ.

In bătrînele pădurĭ din această plasă se cresc şi se îngraşă turme numeroase de rîmătorĭ, care sunt duşĭ spre Sibiŭ, Buda-Pesta şi Viena.

E acum unită cu pl. Oltuluĭ.

Topologul, *com. rur.,* jud. Constanţa, pl. Hîrşova, situată în partea de N. a judeţuluĭ, la 96 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ şi în cea septentrională a plăşeĭ, la 44 kil. spre N.-E. de oraşul Hîrşova, reşedinţa eĭ, pe pîrîul Topologul (saŭ Sarai).

Se mărgineşte la N. cu com. Atmagea (jud. Tulcea); la E., cu Ciucurova şi Slava-Rusă (tot din jud. Tulcea); la S., cu com. Calfa; iar la V., cu comuna Urumbei.

Relieful soluluĭ e accidentat de culmile: Topologul, la N. şi E. şi Ghium-Ghiurmeş, la V. E. brăzdată de dealurile: Ghiolgic-Bair (315 m.), la N.-V.; Cerchene-Bair, (302 m.) la V.; Cemşic-Bair (223 m.), la S.-V.; Cara-Mişca-Tepe (197 m.), la S.; Periclic, cu vîrful Doerani (392 m.), cel maĭ înalt din judeţ, la S.-E.; dealurile Baş-Punar (298 m.) şi Chirisliva (320 m.) la E.;

dealurile Sultan-Bair (358 m.) şi Topologul (366 m.), la N.-E.; Mişelic-Bair (221 m.), la S.-E. Toate aceste dealurĭ, afară de Ceemşicul şi Caramişea, sunt stîncoase, pietroase şi acoperite cu pădurĭ întinse, prin care se întrevăd păşunĭ mănoase; cele două de maĭ sus sunt acoperite cu fîneţe şi semănăturĭ.

Movilele sunt 5, artificiale.

E udată de două pîrae: Sarai şi Hagi-Omer saŭ Doerani, şi de cîte-va micĭ văĭ carĭ aŭ apă numaĭ în timpurile ploioase.

E formată din două cătune: Topologul, reşedinţa, în partea vestică, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai saŭ Topologul, despărţit în două trupurĭ: Topologul-Tătar la N. şi Topologul-Romîn la 300 m. spre S. de cel d'întîiŭ; Doerani, în partea de S., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Hagi-Omer saŭ Doerani, la 4 kil. spre S.-E. de reşedinţă.

Suprafaţa comuneĭ este de 5606 hect., din care 217 hect. ocupate de vetrele celor treĭ sate, cu o populaţie, în maioritate Romînĭ, de 799 suflete.

Are două bisericĭ ortodoxe, cîte una în fie-care cătun, deservite de 1 preot, 1 dascăl şi 2 paracliserĭ; o geamie cu 1 hoge în căt. Topologul; 2 şcoale, cîte una în fie-care cătun.

Locuitoriĭ posedă: 120 plugurĭ, 138 care şi căruţe, 2 maşinĭ de bătut porumb, 15 grape de fier; 3520 capete de vite.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 9145 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4128 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt numaĭ drumurile comunale, care, străbătînd dealurĭ şi văĭ, prin pădurĭ leagă satele între ele şi cu cele învecinate: Urumbeĭ, Calfa, Baş-Punar, Atmagea, Carp-Bair.

Topologul, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Topologul. Are o întindere de 2939 hect., din care 113 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţiune, în maioritate Romînĭ, de 202 familiĭ, saŭ 930 suflete.

Topologul, *fostă staţie de poştă,* jud. Argeş, pl. Oltul, a doua poşte de drum vechiŭ de la Piteşti la Rîmnicul-Vîlcea. Cele l'alte poşte eraŭ Bîscovul, Cocorul şi Rîmnicul. Poşta Topologul avea (1850) un număr de 36 caĭ.

Topologul, *deal,* în jud. Tulcea, plăşile Babadag şi Măcin, la hotarul judeţuluĭ către districtul Constanţa; el este un nod central, de unde pornesc o mulţime de alte ramificaţiunĭ atît în judeţul Constanţa cît şi în Tulcea, ca Coium-Punar la V., Ghiun-Ghiurmeş la V., Sacar-Bair cu vîrful Atmagea la N., Chirişliva la E., Baş-Punar la S.-E. şi Periclic la S. Desparte basinele rîurilor Aigăr-Ahmet (Constanţa), Ai-Orman şi Slava-Rusă (Tulcea). Se ridică pănă la 388 m. înălţime, fiind şi punct trigonometric de observaţie de rangul 1-iŭ. Din el izvoresc pîraele Aigăr-Ahmet, Valea-Orumbei, Valea-Topologul şi Valea-Hagi-Omer. Este acoperit pretutindenĭ cu pădurĭ.

Topologul, *rîŭ,* izvoreşte din muntele Faţa-Sfîntuluĭ-Ilie, jud. Argeş, pl. Loviştea, curge printre Culmea-Cozieĭ şi Culmea-Comarniculuĭ, de la N. la S., pănă în dreptul oraşuluĭ Rîmnicul-Vîlcea, apoĭ spre S.-V. pănă la satul Ostroveni, unde se varsă în Olt, faţă de gura Luncăvăţul, în dreptul satuluĭ Slăviteşti din judeţul Vîlcea.

Topoloveanca, *moşie* şi *pădure* supusă regimuluĭ silvic, pe proprietatea Negreşti, jud. Muşcel, pl. Podgoria, com. Beleţi. Pădurea are 2500 hect., împreună cu trupul de pădure Călineasca, populate cu fag, stejar, carpen, mesteacăn şi anin.

Topoloveni, *com. rur.*, judeţul Muşcel, pl. Podgoria, la 66 kil. spre S. de oraşul Cîmpulung, situată în mare parte pe ţărmul drept al gîrleĭ Cîrcinovul.

Se compune din 3 cătune: Topoloveni, Cîrcinovul şi Inurile, cu o populaţie de 684 locuitorĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Ţigăneşti, la S. cu com. Căteasca-Popeşti, jud. Argeş, de care se desparte prin rîul Argeş, la E. cu com. Glîmbocelul şi Goleşti-Badeĭ şi la V. cu com. Călineşti.

Are o biserică, aşezată departe de centru, la marginea de N. a comuneĭ, din cauză că maĭ înainte pe acolo era com. Maĭ în urmă s'a strămutat maĭ la vale, de o parte şi de alta a căieĭ naţionale Bucureşti-Piteşti. Are şi o şcoală, care datează de la 1830.

Budgetul com. e la veniturĭ de leĭ 3125 şi la cheltuelĭ, de 3019 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 53 vacĭ, 101 boĭ, 19 taurĭ, 50 viţeĭ, 15 caĭ şi iepe, 279 oĭ, 52 berbecĭ şi 89 porcĭ.

In jurul comuneĭ sunt viĭ, livezĭ, dealurĭ şi pădurĭ compuse din stejarĭ, plopĭ şi mesteacănĭ.

Gîrla Cîrcinovul udă comuna în tot lungul săŭ, de la N. spre S.; pe dînsa se află 3 morĭ.

Parte din locuitorĭ s'aŭ împroprietărit după legea din 1864 pe moşiile d-lor Urlăţeanu, Toma Bucşan, Stan Mirescu şi Topoloveanu; iar parte sunt moşnenĭ.

Peste gîrla Cîrcinovul este un pod de lemn care leagă com.

Topoloveni cu comuna Goleşti-Badeĭ.

Calea ferată trece pe la S. de comună. Calea naţională Bucureşti-Piteşti trece prin comună şi are o direcţie spre S.-E. Din această şosea o altă şosea comunală merge spre N. şi leagă com. Topoloveni cu Ţigăneşti.

P'aci a trecut Carol XII, Regele Suedieĭ, la anul 1712, în drumul săŭ spre Piteşti.

Topoloveni, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel.

Toporăşti, *sat,* în partea de E. a com. Curseşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ. Are o suprafaţă de 1392 hect., cu o populaţie de 150 familiĭ, saŭ 725 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarcĭ, făcută de obştia locuitorilor la 1835; 1 cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ şi 65 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ; 20 stupĭ cu albine; 316 vite marĭ cornute, 700 oĭ, 36 caĭ şi 100 rîmătorĭ.

Toporul, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Marginea, situată pe Valea-Tresteniculuĭ, la 26 kil. de Giurgiŭ, 16 kil. de Stăneşti, reşedinţa plăşeĭ şi 60 kil. de Bucureşti.

Are o biserică, zidită la 1854 de fostul proprietar Steriade, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, făcută de zid, tot de Steriade; 5 cîrciumĭ.

Vite: 550 boĭ, 25 bivolĭ, 75 caĭ, 200 oĭ şi 130 rîmătorĭ.

Are o suprafaţă de 1282 hect.

S'a împroprietărit la 1864 un număr de 160 locuitorĭ foştĭ clăcaşĭ, din părţile d-luĭ dr. Teodori şi Ef. Spit. Civile, pe o suprafaţă de 706 hect.

Budgetul com. e la veniturĭ de 8246 leĭ şi la cheltuelĭ, de 8721 leĭ.

In centrul satuluĭ se află un heleşteŭ ce aparţine Eforieĭ Spitalelor Civile şi care servă pentru pescuit.

Pe aci trece şoseaua judeţeană Giurgiu-Piteşti.

Toporul, *pădure,* proprietate a statuluĭ, în întindere de 1032 hect., com. Hîrtieşti, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Toprac-Chiopru, *lac,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Congaz, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Satul-Noŭ, situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea de S. a comuneĭ. Este format de pîrîul Taiţa. Are o lungime de 6 kil. şi o lăţime de 400 m. In cea maĭ mare parte este acoperit cu stuf. Conţine peşte în abundenţă. Pe malul de N. merge calea judeţeană Măcin-Baş-Chioi-Babadag.

Topraisar, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Mangalia, situată în partea de S.-E. a judeţuluĭ, la 26 kil. spre S.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi în cea de E. a plăşiĭ, la 18 kil. spre N.-V. de orăşelul Mangalia, reşedinţa plăşiĭ.

Se mărgineşte: la N., cu com. Osman-Facî; la E., cu com. Musurat; la S., cu com. Gherengic şi la V., cu com. Edil-Chioi.

Are dealurile: Osman-Facî-Bair, la N.-V.; Meragi-Bair (88 m.), la S.-V.; Muratan-Bair (80 m.), la S.-E.; Toprai-Sari (82 m.), la E.; Toprai-Sari-Bair (77 m.), prin interior; aceste dealurĭ sunt acoperite cu semănăturĭ şi fineţe.

Movile sunt puţine; ele aŭ servit ca puncte de orientaţie.

Este formată de cât. cu acelaşĭ nume, situat în mijlocul comuneĭ într'o depresiune coprinsă între dealurile Toprai-Sari-Bair, Meragi-Bair şi Toprai-Sari.

Are o suprafaţă de 6697 hect., cu o populaţie de 176 familiĭ, saŭ 796 suflete, în maioritate Turcĭ şi Bulgarĭ; o biserică ortodoxă, 2 geamiĭ cu 2 hogĭ, şi 1 casă de rugăciunĭ protestantă; o şcoală mixtă, înfiinţată de stat în 1884.

Locuitoriĭ posedă: 71 plugurĭ, 126 care şi căruţe, 3 maşinĭ de secerat, 4 maşinĭ de bătut porumb şi 1 maşină de vînturat; 5600 vite, maĭ cu seamă boĭ şi oĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 2630 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 2513 leĭ.

Are drumurĭ vecinale şi comunale, la satele învecinate ca Musurat, Muratan, Uzumlar, Edil-Chioi, Tuzla, Gheringec, etc.

Torceşti, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Bîrlad, compusă din 2 cătune: Blăjeri-d.-s. şi Torceşti.

Satul Torceşti e situat pe malul stîng al Bîrladuluĭ, iar Blăjeri-d.-s., pe platoul ce se întinde în partea de E., lîngă tîrguşorul Iveşti.

Se află la 27 kil. spre S. de capitala judeţuluĭ, şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 230 familiĭ, saŭ 1300 suflete; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1865; o biserică, în satul Torceşti, zidită în anul 1840 de Gavrilă şi Constantin Dodan, arendaşiĭ moşieĭ luĭ Mihail Paşcan, proprietar pe acel timp al moşieĭ Torceşti. S'a reparat în anul 1877. Are o bogată colecţie de cărţĭ biserceştĭ, dăruite de Panait Balş în anul 1859, după cum se vede scris în Triod. E deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Teritoriul comuneĭ este de 7197 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 1080 hect., iar proprietarul moşieĭ Torceşti, d-l Mihail Balş, 6117 hect.

Locuitoriĭ posedă: 115 plugurĭ de fer, 5 de lemn, 2 maşinĭ agricole şi 1 maşină de bătut porumb; 50 caĭ, 120 ĭepe, 560 boĭ, 340 vacĭ, 320 mînjĭ, 4 asinĭ, 160 porcĭ şi 240 oĭ.

Comuna este udată de patru ape: Siretul, în partea de V., despărţind-o de jud. Putna; Bîrloviţa, o gîrlă ce se formează din Siret, în partea de S.; Bîrladul, ce trece prin mijlocul satuluĭ Torceşti, curgînd în direcţie de la N. la S.; Herătăul, cu valea sa, la E.

Are calea ferată Tecuciŭ-Galaţi, cu staţia Iveşti, pe teritoriul com. Torceşti; şoseaua naţională Tecuciŭ-Galaţi, care o străbate prin mijloc, paralelă cu calea ferată, în direcţie de la N. la S., pe o întindere de 2 1/2 kil.; o şosea comunală, care pleacă din şoseaua naţională, din jos de gara Iveşti, străbate satul Blăjeri-d.-s. şi duce la satul Călmăţuiul; o şosea comunală, care pleacă tot din şoseaua naţională de lîngă gara Iveşti, şi duce la satul Torceşti şi la moara de pe Bîrlad.

Torceşti, *sat,* pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ, situat pe malul stîng al Bîrladuluĭ, la 2 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 170 familiĭ, saŭ 760 suflete; o biserică, zidită la 1840, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală de băeţĭ, înfiinţată la 1865.

Teritoriul căt. este de 5717 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 564 hect., iar proprietarul moşieĭ Torceşti, d-l Mihail Balş, 5148 hect.

In partea de S., pe malul Bîrladuluĭ, este o moară cu aburĭ, zidită în 1851 şi reparată în 1892.

Toropăleşti, *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. com. Buda, aşezat în partea de E. a comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ R.-Sărat, la poalele dealuluĭ Dănuleştilor, la 2200 m. spre E. de căt. de reşedinţă Buda. Are o întindere de 700 hect., cu o populaţie de 84 familiĭ, saŭ 344 suflete. Se numea înainte Făgetul şi Fîntîna-Capreĭ.

Toropi, *cătun,* al com. Bălăneşti, jud. Gorj, pl. Ocolul, la N. comuneĭ şi pe ţărmul drept al pîrîuluĭ Amaradia.

Are o suprafaţă de 500 hect., cu o populaţie de 107 familiĭ, saŭ 160 suflete; 1 biserică, deservită de preotul de reşedinţă.

Locuitoriĭ posedă: 11 plugurĭ, 18 care cu boĭ, 80 vite marĭ cornute, 4 caĭ, 100 oĭ şi 60 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ ordinare.

Toroveşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Bradul-d.-j.

Tortoeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Drăganul, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 480 locuitorĭ; o biserică de zid, fondată la 1802.

Tortomanul, *com. rur.,* jud. Constanţa, pl. Medjidia, situată în partea vestică a judeţuluĭ, la 4 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ şi în cea centrală a plăşeĭ, la 12 kil. spre N. de oraşul Medjidia, reşedinţa, pe valea Tortoman (saŭ Geabacul saŭ Tibrinul).

Se mărgineşte la N. cu com. Taş-Punar şi Carol I (din pl. Constanţa); la E., cu com. Caratai şi Alacapî; la S., cu oraşul Medjidia şi com. Cochirleni; la V., cu com. urb. Cernavoda şi Seimeni-Marĭ.

Dealurĭ: Carapat-Daga (101 m.), la N.-V.; Geabacu-Bair (106 m.); Calele-Bair (114 m.), cu vîrful Taş-Punar (107 m); Tuzla-Bair (129 m.); Tortoman (99 m.); Bilarlar cu vîrful Dere-Chioi (108 m.), la N.; Dere-Chioi (90 m.), la E.; Ducuzol-Bair (93 m.); Panaghir (97 m.); Ciocurac-Bair (104 m.), Bechiraga-Bair (114 m.), la S.; Oba-Bair (107 m.); Dealul-Turculuĭ (121 m); Dealul-In-Izlaz (102 m.), Cilibi-Chioi-Bair (105 m.), prin partea centrală. Sunt acoperite cu fîneţe şi semănăturĭ.

Movilele sunt numeroase, maĭ ales pe dealul Oba-Bair.

E formată din cătunele: Tortoman, reşedinţă, în centru, pe valea Tortoman; Dere-Chioi, spre E., la 5 kil. spre E. de reşedinţă, pe valea Dere-Chioi; Geabacul-Mare şi Geabacul-Mic, spre V., la 6 kil. spre V. de reşedinţă, pe văile Geabacul şi Tibrinul; Devcea, spre S., la 4 kil. spre S.-V. de reşedinţă, pe valea Tortoman; Azizic, spre V., la 5 kil. spre S.-V. de reşedinţă, pe valea Geabacul; Cilibi-Chioi, spre S., la 7 kil. spre S.-V. de reşedinţă, pe valea Cilibi-Chioi-Dere; Făcria, la 3 kil. spre S.-V. de reşedinţă, pe valea Tortoman; Satul-Noŭ, la 6 1/2 kil. spre S. de reşedinţă, pe valea Cilibi-Chioi-Ceair.

Suprafaţa comuneĭ este de 14412 hect., din care 123 hect. ocupate de vetrele satelor, cu o populaţie, formată din Bulgarĭ, Turcĭ şi Germanĭ, de 423 familiĭ, saŭ 2037 suflete.

Are o biserică ortodoxă în cătunul Taş-Punar, cu hramul Sf.

Dumitru, zidită de locuitorĭ, cu 1 preot, 1 paracliser; 2 giamiĭ în cătunele Celibi-Chioi și Devcea, cu 2 hogĭ și o capelă catolică în cătunul Făcria; 2 școlĭ mixte, una în cătunul Celibi-Chioi, a doua în căt. Tortoman.

Locuitoriĭ posedă: 383 plugurĭ, 432 care și căruțe, 1 mașină de treerat cu abur, 51 mașinĭ de secerat, 6 mașinĭ de bătut porumb, 79 grape de fier, 10 mașinĭ de vînturat; 1265 caĭ, 2 asinĭ, 13172 oĭ, 3173 boĭ și 479 porcĭ.

Căĭ de comunicație sunt: calea județeană Medjidia-Hîrșova, trecînd prin satul Tortoman; apoĭ drumurĭ comunale între cătunele comuneĭ, și către satele învecinate: Seimeni, Cernavoda, Taș-Punar, Caratai, Carol I, etc.

Tortomanul, *sat,* în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul de reședință al comuneĭ Tortomanul, situat în partea N. a plășeĭ și cea meridională a comuneĭ, pe valea Tortomanul. Are o întindere de 1477 hect., din care 18 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație, în maioritate romînească, de 91 familiĭ saŭ 476 suflete.

Totea, *pîrîŭ,* în jud. Gorj, plasa Gilortul. Izvorește din furcătura Dealuluĭ-Negreni, în dreptul comuneĭ Frumoși și curge între dealurile Icleanul și Negreni, pînă la comuna Hurezeni-d.-s., cu direcția de la N. la S., apoĭ se varsă în rîul Amaradia.

Țărmurile îĭ sunt înalte și rîpoase pe unele locurĭ, iar prin altele, joase.

Lățimea variază între 1 și 2 m.; el se formează din ploĭ și izvoare, iar în timpul vereĭ, seacă.

Peste acest pîrîŭ trece șoseaua vecinală, pe care e un pod de lemn, la comuna Hurezani-d.-s.

Pe valea acestuĭ pîrîŭ se află situat cătunul Giurcul al com. Negreni, din plasa Gilortul; lărgimea acesteĭ văĭ variază între 400—800 m.

Totești, *sat,* în partea de N.-E., a com. Bîrlești, pl. Bahluiul, situat pe coastele podișuluĭ Totoești, de-a stînga rîuluĭ Bahluiul. E format de un număr de locuitorĭ, fugițĭ din partea de jos a Moldoveĭ, de pe lîngă orașul Galați, din cauza invasiunilor turceștĭ.

Are o întindere de aproape 4000 hect., cu o populație de 151 familiĭ saŭ 736 suflete; o biserică, cu 1 preot și 1 cîntăreț; o școală, înființată în 1869.

Vite: 222 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 1000 oĭ și 220 rîmătorĭ.

Totoești, *trup de sat,* în jud. Neamțu, comuna Uscați, pl. de Sus-Mijlocul, situat în dreapta pîrîuluĭ Valea-Albă, lîngă satul Borșeni.

Totoia, *munte,* în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți; are 1993 m. înălțime de la nivelul Măreĭ.

Traian, *com. rur.,* la extremitatea de S. a plășeĭ Călmățuiul, jud. Teleorman, situată pe lunca din stînga fluviuluĭ Dunărea, la 3 kil. de fluviŭ și la gura văiĭ numită Suroaia, la 12 kil. de reședința județuluĭ.

S'a înființat la 1880 din însurățeiĭ comunelor de prin prejur și din com. Izlazul din jud. Romanați; se găsește pe proprietatea statuluĭ domeniul Turnul, înconjurată în toată partea de N.-E. și V. de dealurile Călina, Adînca și Dealul-Suroaeĭ.

Se învecinește la E. cu com. Seaca; la V., cu căt. Ciuperceni; la S., cu lunca și fluviul Dunărea și la N, cu Valea-Duhneĭ, care servește de hotar al moșiilor din acea direcțiune.

In timpul cînd Dunărea se revarsă, se formează pe teritoriul comuneĭ, în lunca Dunăreĭ, lacurĭ carĭ poartă diferite numirĭ: Lișteava, a căruĭ lungime este ca de 2 kil.; Rotundul, alt lac cu o formă rotundă; Săratul-Seceĭ, spre S.-E. și din care o parte cade și pe moșia Seaca. Aceste două lacurĭ, cînd apele se retrag, lasă pe teren un depozit de sărurĭ.

In partea despre N., se întinde cîmpia, tăiată de vîlceaua numită Cucuta, care dă în lunca Dunăreĭ și care continuă, presărată de cîte-va găvane, pănă în valea Duhna. Văile Suroaia și Adîncata pornesc de la N.-V. comuneĭ spre S.-E, pănă daŭ în lunca Dunăreĭ.

In dreptul acesteĭ comune se află maĭ multe zăvoaie ale statuluĭ, precum și pichetele militare de paza frontiereĭ No. 5 și 5 bis. (Tabonul).

Locuitorĭ împroprietărițĭ din 1880 sunt în număr de 250 și posedă o întindere de 1375 hect.

Are o populație de 1265 sucuitorĭ; o școală mixtă; o biserică, construită de locuitorĭ, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; o moară de aburĭ cu două pietre.

Vite: 3970 capete, din care 298 caĭ, 587 vite marĭ cornute, 2981 vite micĭ cornute și 104 porcĭ.

Pe la V. comuneĭ trece valul luĭ Traian; spre S., se află două măgurĭ marĭ: Măgura-Săpată și Măgura-Mare, iar spre N., o altă măgură numită a Suroacĭ.

Căile de comunicație sunt: la comuna Seaca (2 kil.), la căt. Ciuperceni (1 kil.), prin șoseaua județeană Turnul-Zimnicea.

Traian, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., comuna Prăjăști, în-

fiinţat la 1879 şi situat pe ţărmul stîng al Siretuluĭ, la 4 kil. de Prăjăşti-Ungurĭ. Are 52 familiĭ.

Traian (Muftiul), *cătun,* pendinte de com. Silistrarul, pl. Vădeni, jud. Brăila, situat la 1 kil. spre V. de comună. Are o populaţie de 564 locuitorĭ; 1 biserică, cu 1 preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1882.

La N. de cătun e staţia Muftiul, a căeĭ ferate Brăila-Bucureşti.

Traian, *sat,* jud. şi pl. Constanţa, cătunul comuneĭ Cara-Harman, înfiînţat în 1884, pe partea de N. a plăşeĭ şi cea meridională a comuneĭ, la 4 kil. spre S.-E. de reşedinţă. Are o întindere de 1270 hect., din care 22 hect. ocupate de vatra statuluĭ, cu o populaţie de 34 familiĭ saŭ 117 suflete.

Traian, *sat,* în jud. Covurluiŭ, com. Braniştea, pl. Siretul. Are o întindere de 730 hect., cu o populaţie de 115 locuitorĭ şi o biserică.

Traian, *sat,* în jud. Neamţu, com. Zăneşti, pl. Bistriţa.

Traian (Valul-luĭ-), Vezĭ *Valul-luĭ-Traian,* jud. Vîlcea şi *Troianul.*

Trăistari, *numire ce se dă tîrguluĭ* Horezul propriŭ zis, jud. Vîlcea, afară de cele 2 cătune ce'ĭ aparţin, Olari şi Bălăneşti. Este situat pe loc şes, între două rîurĭ: Luncavăţul la S.-V. şi Luncavăciorul la N.-E., în capul uneĭ lungĭ peninsule. Acest cap al peninsuleĭ se numea în vechime «Trăistrari», fiind-că era locuit de nişte oamenĭ făcătorĭ de trăiştĭ; astă-zĭ e loc de păşune, numit la «Poştă» căcĭ aci staţionaŭ caiĭ poşteĭ, maĭ de demult. Această peninsulă 'şĭ are începutul în vîrful Carpaţilor, la hotar cu Transilvania.

Trăistari-Orăşeni, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Trăisteni, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul com. Tîmboeşti, aşezat în parte de V. a comuneĭ, pe Dealul-Trăistenilor.

Trămşani, *insulă,* formată de braţul Borcea, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Tonea. In dreptul satuluĭ Măgureni, Borcea se desface în două braţe, care nu se unesc de cît în dreptul satuluĭ Tonea şi formează ast-fel insula pe care se află păşiunĭ şi viĭ. Pănă la 1828, aicĭ a fost un sat populat de Turcĭ, carĭ cu începerea războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ, aŭ trecut peste Dunăre.

Trebişul, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Fîntînele, aşezat pe malul stîng al pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie, amestecată, de 373 locuitorĭ.

Vite: 7 caĭ, 165 vite cornute, 97 oĭ şi 42 porcĭ.

Trebişul saŭ **Bîrnatul,** *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s. şi Tazlăul-d.-s., care străbate comunele Slobozia-Luncani şi Măgureni-Munteni. Izvoreşte în dealul Feiuca, curge de la V. spre E. şi aproape de confluenţa sa cu Bistriţa, curge paralel cu dînsa, vărsîndu-se într'însa, maĭ jos de fabrica de lemnărie, la N. de Bacăŭ, lîngă care se află şi un pod pe dînsul. Acest pîrîŭ, la obîrşia sa se numeşte Trebişelul şi numaĭ după ce se încarcă cu pîrîĭaşele: Chetrosul, Vulpea, Răul, Dubaşul, Scursura-Şerpenilor, Săratul, Drăcosul, Roşca, Glodul saŭ Tociliţa şi Petrosul, pe teritoriul com. Luncani, ia numele de Trebişul, apoĭ se încarcă cu Cîrligata pe dreapta şi se varsă în Bistriţa sub numele de Bîrnatul.

Trecătoarea - Domnească, *locul vaduluĭ,* pe cursul Prutuluĭ, moşia Crăiniceni, jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-j., com. Horodiştea, pe unde se zice că ar fi trecut cu oştile Domnitoriĭ Ghica-Vodă al Valachieĭ şi Petriceico-Vodă al Moldoveĭ, după războiul urmat între Turcĭ şi Leşĭ, la cetatea Hotinuluĭ în anul 1672.

Trecătoarea-Oştilor, *localitate,* la rîul Prut, pe moşia Iznovăţul, com. Rădăuţi, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, pe unde, la 2 Septembrie 1740 (7248), a trecut Prutul armata rusească condusă de Feld-Mareşalul Münich, urmărind pe Turcĭ, cînd Beizadea Dimitrie Cantemir, ce era maior, cu o parte din oştire apucară către Suceava şi apoĭ pe sub munţĭ către Bacăŭ; iar Beizadea Constantin Antioh Cantemir, fiind brigadir, cu altă parte de oaste apucă spre Jijia, către Botoşani şi Iaşi. însă Feld-Mareşalul cu greul armateĭ s'aŭ coborît de a dreptul la Iaşi de îl ocupară. («Let.», t. 2, pag. 407).

Trei-Fîntînĭ, *tîrguşor,* în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Buciumi (v. Socola, tîrguşor). Numele i s'a dat după treĭ fîntînĭ ce sunt aicĭ. Se află în marginea de S. a oraşuluĭ Iaşi, aşezat de o parte şi alta a şoseleĭ naţionale Iaşi-Vasluiŭ, pe o întindere de 87 hectare.

Are o fabrică de săpun, una de lumînări, alta de scrobeală și o moară cu vapori, o fabrică de chibriturĭ, înființată în 1878 și maĭ multe cărămidăriĭ.

Treĭ-Hotare, *loc de trecere* în Rusia, cu punct vamal, sucursală, în satul Molnița, com. Pilipăuți, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Trenul, *sat,* făcînd parte din com. rur Chiojdeanca, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Trepteanca, *gîrlă,* în jud. Argeș, formînd limita între acest județ și jud. Oltul; se varsă în rîul Oltul, aproape de satul Olanul.

Trepteni, *sat,* cu 50 familiĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Vitomirești-Trepteni.

Are o biserică, cu hramul S-țiĭ Impărațĭ, deservită de un preot și un cîntăreț și case boereștĭ, zidite la 1811 de boerul Dincă Trepteanu.

Trestenicul-de-Jos saŭ **Popești,** *com. rur.,* în jud. Vlașca, pl. Marginea, compusă din cătunele: Trestenicul-Grăjdănești, Trestenicul-Popești și Trestenicul-Tomulești, situate pe valea Trestenicul, la 26 kil. de Giurgiŭ și la 15 de Stănești, reședința pl.

Are o populație de 920 locuitorĭ; 2 bisericĭ, din care una în Trestenicul-Tomulești și cealaltă în Trestenicul-Popești, deservite de 2 preoțĭ și 4 dascălĭ; o școală mixtă și 6 cîrciumĭ.

Vite: 620 vite marĭ cornute, 120 caĭ, 740 oĭ și 306 rîmătorĭ.

Trestenicul-de-Sus saŭ **Răzmirești,** *com. rur.,* în jud. Vlașca, pl. Marginea, compusă din căt.: Trestenicul-d.-s. și Ludăneasca, situată pe valea Trestenicul, la extrema N.-V. a plășeĭ, în marginea jud. despre Teleorman, la 33 kil. de Giurgiŭ, la 64 de București și la 23 de Stănești, reședința plășeĭ.

Are o populație de 638 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-țiĭ Impărațĭ, zidită la 1858, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ; o școală mixtă.

Vite: 372 vite marĭ cornute, 75 caĭ, 340 oĭ și 140 rîmătorĭ.

Trestenicul-de-Sus, *cătun,* pendinte de com. Trestenicul-d.-s., jud. Vlașca, pl. Marginea, situat pe ambele coaste ale văiĭ Trestenicul.

Are o suprafață de 1118 hect.

S'a dat la 1864, la 70 locuicuitorĭ împroprietărițĭ, o suprafață de 298 hect.

Are o biserică, cu hramul Sf. Impărațĭ, zidită la 1858, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ și o școală; un heleșteŭ întins.

Pe la capul moșieĭ despre E. trece drumul Pielea-Giurgiŭ.

Trestenicul-Găjdănescu, *cătun,* pendinte de com. Trestenicul-d.-j. saŭ Popești, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Aparține trupuluĭ Grăjdănescu și are o suprafață de 1300 hect., pe care, la 1864, s'a împroprietărit 70 locuitorĭ foștĭ clăcașĭ, dîndu-li-se 220 hect.

Trestenicul-Popești saŭ **Răzmirești,** *cătun,* pendinte de com. Trestenicul-d.-j., pl. Marginea, jud. Vlașca, aparținind Eforieĭ Spitalelor Civile din București. Are o suprafață de 2600 hect., din care s'a dat la 68 locuitorĭ împroprietărițĭ după legea rurală din 1864, o suprafață de 333 hect.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

Trestenicul-Tomulești, *cătun,* pendinte de com. Trestenicul-d.-j., pl. Marginea, jud. Vlașca. O parte aparține d-lor Urseanu și Tomulescu, în suprafață de 1340 hect., și alta, familieĭ Alexandrescu, în suprafață de 145 hect. Din acestea, s'a dat la 66 locuitorĭ, foștĭ clăcașĭ, 286 hect.

Ambele aŭ un venit anual de 36000 leĭ.

Are o biserică vechĭe, cu hramul Sf. Dumitru, cu 1 preot și și 2 dascălĭ.

Trestia, *com. rur.,* în plaiul Pîrscovul, jud. Buzăŭ, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărățelul-Bălănești, la 37500 m. de Buzăŭ.

E formată din cătunele: Ciocănești, Colțeni, Glodurile, Izvorul, Lungești, Nistorești, Pietrarul, Pietrile, Punga, Teișul, Trestia, Valea-Roateĭ și Zapodia, cu o populație de 2220 locuitorĭ.

La început com. avea satele Trestia și Moșești (azĭ Pietrarul). Cele l'alte s'aŭ format maĭ în urmă. Primele cete de moșnenĭ aŭ fost Moșești și Pietrăreni, din care aŭ derivat cetele de azĭ: Pietrăreștĭ, Posmangiĭ, Mărgăriteștĭ și Hîrbășeștĭ.

Are o școală; 2 bisericĭ, cu 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 paraclisерĭ, catedrala fiind cea cu hramul Sf. Constantin și Elena; 6 cîrciumĭ.

Vite: 306 boĭ, 164 vacĭ, 63 vițeĭ, 5 bivolĭ, 10 caĭ, 7 ĭepe, 1200 oĭ, 51 capre și 315 porcĭ. Stupĭ sunt 13.

Meseriașĭ sunt: 24 lemnarĭ, 11 tîmplarĭ, 7 rotarĭ, 11 butnarĭ, 1 croitor, 1 cizmar, 1 fierar, 1 cojocar, 1 boiangiŭ și 1 brutar.

Anual se țin 4 tîrgurĭ: 21 Maiŭ, 27 Iulie, 8 Septembre și Dumineca-Mare.

Are o suprafață de 3924 hect. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt:

Trestia, Micheia şi Zapodia; apoĭ pădurile: Dîlma şi Valea-Seacă, Bîrza şi Pănătăul.

Terenul e accidentat, constînd din frumoase coline şi dealurĭ, parte goale, parte acoperite de pădurĭ, livezĭ şi fînețe.

Căĭ de comunicație sunt: şoseaua vecinală Pîrscovul-Goideşti prin Trestia şi maĭ multe drumurĭ naturale.

Trestia, *sat,* cu 100 locuitorĭ, jud. Băcăŭ, pl. Siretul-d.-s., comuna Odobeşti, situat d'a stînga pîrîuluĭ Odobul şi pe dealul cu acelaşĭ nume, la 3 kil. de Odobeşti.

Trestia, saŭ **Trestia-cu-Izvor,** *cătun* de reşedință al com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ şi 22 case.

Trestiana, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Broscăuți, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ. Se desparte de mahalaua tîrguluĭ Dorohoiŭ, prin rîul Jijia.

Are o populație de 612 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Naşterea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ şi 1 pălămar. Bis. este mică, zidită de locuitorĭ la 1881.

Apele care curg pe moşie sunt: rîul Jijia şi pîraiele Zahorna şi Ghirlanca. Maĭ sunt 5 iazurĭ, din care cel maĭ mare, numit al-Popilor, e în suprafață de 3 hect.

Drumurĭ principale sunt: acel care duce din Dorohoiŭ la Pomîrla, Ibăneşti şi Herța; acel care duce de la Dorohoiŭ la Iazul-Popilor; o ramură prin Lişna, Hudeşti şi Darabani şi alta prin Liveni, Havîrna şi Bivolul, la Rădăuți; drumul ducînd peste moşia Broscăuți, prin Carasa şi Corlăteni, în jos.

Moşia se mărgineşte cu: Şendriceni, Ibăneşti, Liveni, Popeni-Başotă, Broscăuți şi tîrgul Dorohoiŭ.

De însemnat aci este Movila-Mare, ridicătură înaltă.

Familia Calimah, originară de aci, este una din vechile familiĭ, care aŭ dat maĭ mulțĭ Domnĭ în Moldova, în timpul de la 1758—1819, pe: Ioan Teodor Calimah, Grigore Ioan Calimah, Alexandru Ioan Calimah şi Scarlat Alexandru Calimah.

Trestiana, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Bîrladul, spre S.-E. de acest oraş.

Trestiana, *sat,* în partea de mijloc a comuneĭ Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Cerna, jud. Vasluiŭ, cu o întindere de 107 hect., proprietatea locuitorilor, în număr de 260.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhĭ, construită din lemn de stejar de către nişte monahĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ şi 30 care cu boĭ, 6 plugurĭ şi 8 căruțe cu caĭ; 140 vite marĭ cornute, 55 caĭ, 120 oĭ, 11 capre şi 65 rîmătorĭ; 90 stupĭ cu albine.

Trestieĭ (Gura-), *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul, cătunul com. Dumitreşti, aşezat în partea de N. a com., pe pîrîul Valea-Trestieĭ, la poalele dealuluĭ Lupanul.

Trestieni, *cătun* al com. Tîrcovul, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 53 case.

Trestieni, jud.-Ilfov, pl. Sabarul. Vezĭ Poenari-Floresculuĭ.

Trestieni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cosoba-Trestieni, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat spre V. de Bucureşti, pe malul drept al rîuluĭ Ciorogîrla.

Se întinde pe o suprafață de 627 hect., cu o populație de 436 locuitorĭ.

Are 1 biserică, cu hramul Sf. Niculae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreț; 1 moară cu apă; 3 maşinĭ de treerat cu aburĭ; 1 baltă; 4 podurĭ stătătoare.

Trestieni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Netoți, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Trestieni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ciupelnița, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Trestieni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova. Are 1 biserică, fondată la anul 1724 de Constantin Cuculeată, azĭ aproape în ruină din cauza vechimeĭ.

Trestiĭ (Grindul-cu-), *grind,* în partea V. a com. Sf. Gheorghe şi cea S. a plăşiĭ Sulina, jud. Tulcea. Este maĭ mult o prelungire a grinduluĭ Danov. E acoperit cu trestiĭ.

Trestinicul, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, cătunul comuneĭ Nalbaut, aşezat la 3 kil. spre N.-V. de reşedință, pe ambele malurĭ ale văiĭ Telița. Are o întindere de 1700 hect., din care 28 hect. vatra satuluĭ, cu o populație, amestecată, de 102 familiĭ saŭ 511 suflete.

Trestioara, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscov, situată pe ambele malurĭ ale pîrîiaşuluĭ Fundata, la 45 kil. 500 m. de oraşul Buzăŭ.

E. formată din cătunele: Albeşti, Budeşti, Chiliile, Criveleşti, Ghiocari, Trestioara, Sicari şi Veghiurile, cu o pop. de 980 loc.

Terenul e accidentat şi steril, constînd, în mare parte, din coline albe, pe care rar se vede iarba. E avut în substanţe minerale şi maĭ cu seamă în sare.

Aci se fac 2 tîrgurĭ anuale la 23 Aprilie şi la 20 Iunie.

Vite: 104 boĭ, 109 vacĭ, 42 viţeĭ, 32 caĭ, 77 ĭepe, 46 mînjĭ, 2020 oĭ, 451 capre şi 148 porcĭ.

Are 3 bisericĭ, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 3 paracliserĭ, catedrala fiind cea cu hramul la 14 Octombre; o şcoală mixtă.

Trestioara, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul, situată pe văile: Chilia, Urzicarul şi Turburea, la 30 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Are o suprafaţă de 350 hect., cu o populaţie de 475 locuitorĭ; o biserică, fondată la anul 1842, deservită de 1 preot, cu următoarea inscripţie:

Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică s'a ridicat din temelie şi s'a înfrumuseţat cu zugrăveala şi cu toate, al căreia hram Sf. Nicolae, Sf. Ion Botezătorul Domnuluĭ de D-nu Ghiţă sîn Jupîn Alexe Pescaru ot Ploeşti, Alexandru Dimitrie Voevodul, fiind Episcop Kir Kir Chesarie, şi s'aŭ săvîrşit în anul 1842, Octombre 20. Avram Chesarie, Pîrvu Zugravu ot Tîrgoviştea.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit, la 1864, pe moşia D-luĭ Ghiţă Alexiu şi pe moşia statuluĭ, dîndu-li-se 155 hect. Eĭ posedă: 4 caĭ şi ĭepe, 60 vacĭ, 100 boĭ, 37 viţeĭ, 2 taurĭ, 120 oĭ.

Prin comună e o singură şosea spre Vîlcăneşti.

E brăzdată de Movila-de-la-Furca-Puţuluĭ şi de muntele Măgura-Neagră, ce servă pentru păşunatul vitelor.

E udată de rîul Săratul, în care se varsă văile: Chilia, Urzicarul, Turburea şi Vîlceaua-de-pe-Vale.

Trestioara, *cătun* al com. Mînzăleşti, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitorĭ şi 13 case.

Trestioara (Minciuneşti), *cătun* al com. Trestioara, jud. Buzăŭ, cu 270 locuitorĭ şi 59 case.

Trestioara, *cătun* al com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ, cu 180 locuitorĭ şi 36 case.

Trestioara, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, ţinînd de com. rur. Corobăile.

Trifeşti, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., spre S.-V. de oraşul Roman, la $6^1/_2$ kil. de el şi la $5^1/_2$ kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este formată din satele: Rădiul, Şofrăceşti şi Trifeşti, reşedinţa.

Are o populaţie de 462 familiĭ, saŭ 1829 suflete; 2 bisericĭ de zid; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5487 leĭ, iar la cheltuelĭ de 5125 leĭ.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Trifeşti, *sat,* în partea de N. a com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe coasta podişuluĭ ce formează valea Prutuluĭ, lîngă tîrguşorul Damachi.

Are o populaţie de 482 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh.

Vite: 606 vite marĭ cornute, 58 oĭ, 59 caĭ şi 149 rîmătorĭ.

In partea despre N. este o movilă mare patrunghiulară şi la mijloc găunoasă, care pare a fi o urmă a vre-unuĭ războiŭ din timpurile vechĭ.

Trifeşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, în judeţul Roman, plasa Siretul-d.-j., spre S.-V. de oraşul Roman, la $6^1/_2$ kil. de el şi la $5^1/_2$ kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe pîrîul Valea-Neagră.

Are o populaţie de 1502 locuitorĭ; o biserică de zid; o şcoală mixtă.

Aci se face iarmaroc la Inălţarea Domnuluĭ, cînd este şi hramul bisericeĭ.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Acest sat, împreună cu moşia înconjurătoare, aparţinea, după cum ne spune Episcopul Ioanichie în jăluirea sa către C. Racoviţă-Vodă din 12 Aprilie 1751, Spătaruluĭ Aristarchi («Cr.Rom.» Melc., vol. II, p. 38).

Trifeşti, *culme de deal,* ce străbate com. Trifeşti, pl. Siretul-d.-j., jud. Roman, de la N. spre S., trecînd prin marginea de E. a satuluĭ Trifeşti.

Pe muchea acesteĭ culmĭ, spre N.-E. de satul Trifeşti, se află o movilă mare artificială.

Triozorul, *lac,* jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeĭ Sulina şi cea de S. a comuneĭ urbane Chilia-Veche, lîngă braţul Sulina, de care este format. Comunică cu Sulina, gîrla Lopatna şi lacul Bodaproste. Are o întindere de 100 hect. şi e înconjurat cu stuf.

Trivalea, *schit,* cu hramul S-ta Treime, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 10 minute spre V. de Piteşti. S'a întemeiat de mitropolitul Varlaam şi era metoh al mănăstireĭ Cozia (din Vîlcea). A stat vr'o 40 de anĭ pustiŭ şi la 1854 s'a restaurat din temelie de către Egumenul schituluĭ. După secularizare (1862), s'a redus la biserică de mir şi s'a înscris în budgetul general al statuluĭ pe 1897/98 o sumă de 2532 leĭ pentru întreţinerea serviciuluĭ divin, care se face

de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

In pădurea care înconjoară schitul s'a făcut, în timpurile din urmă un frumos parc, care servă de loc de preumblare orăşenilor din Piteşti.

Trivalea, *pădure,* în jud. Argeş, pl. Piteşti, proprietatea statuluĭ. Are o întindere de 640 pog.

Trivalea (Vatra - Schituluĭ-), *moşie,* în jud. Argeş, pl. Piteşti, proprietatea statuluĭ, cu venit anual de 3800 leĭ.

Trivalea-Netoţi, *moşie* şi *pădure* a statuluĭ, în com. Netoţi, jud. Teleorman; pădurea are o întinderea de 360 hect.

Atît pădurea cît şi moşia aparţineaŭ mănăstireĭ Trivalea, înainte de secularizare.

Trîncoviţa, *deal,* jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. Ostrovul şi Almalîul; se desface din dealul Ieral-Ceea-Bair; se întinde spre E., într'o direcţiune generală de la V. spre E., printre pîrîul Almalîul şi afluentul săŭ, valea Trîncoviţa, brăzdînd partea de N.-V. a plăşeĭ şi pe cea de S. a comuneĭ rurale Almalîul. Inălţimea sa cea maĭ mare este de 88 m. Domineazā com. Almălîul, care, în parte este aşezată la poalele sale de S., precum şi valea pîrîuluĭ Almalîul. Este acoperit cu semănăturĭ şi păşunĭ, şi e tăiat de drumul comunal Almalîul-Ostrovul.

Trîncoviţa, *vale,* jud. Constanţa, în pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ urbane Ostrov. Incepe din poalele de V. ale dealuluĭ Trîncoviţa, se îndreaptă întîĭ spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., şi brăzdînd partea de N.-V. a plăşeĭ şi de S.-V. a comuneĭ; merge printre dealurile Trîncoviţa la S., Iapce-Bair la N., şi Dealul Cărămiziĭ la E.; se deschide în valea pîrîuluĭ Almalîul, la locul numit Cişmeaua-Ostrovenilor. Valea nu este adîncă, malurile 'ĭ sunt joase, şi are apă numaĭ în timpurile ploioase. Este tăiată de drumul comunal Ostrov-Almalîul şi de cel judeţean, ce duce de la Ostrov la Cuzgun.

Troaca, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Cernelile, în N. comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Amaradia, în punctul unde acest rîŭ se varsă în rîul Jiŭ. Are o populaţie de 430 suflete, o biserică de zid, fondată la 1855 de Gheorghe Săndoiŭ şi Dimitrie Paţă şi reparată la 1882 de Ioan Săndoiŭ.

Trocanul saŭ **Tarniţa,** *deal,* în jud. Gorj, com. Hodorasca, pl. Ocolul. Incepe de la locul numit Moara-Trocanilor, merge paralel cu vatra satuluĭ şi se termină în hotarul cătunuluĭ Strîmba, pendinte tot de com. Hodorasca. Pe acest deal este drumul Strejeĭ, care se zice că datează de pe timpul Tatarilor. E acoperit cu pădure, plantaţiĭ de viĭ şi prunet.

Trocheşti, *sat,* cu 1070 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Cioroiaşul.

Troesmis, *staţiune antică,* jud. Tulcea, pe malurile Dunăreĭ-d.-j., departe o oră numaĭ de Măcin, între satele Greci şi Turcoaia, şi cunoscută sub numele de Igliţa. A fost unul din cele maĭ strategice puncte, ce Romaniĭ aŭ ştiut să-şĭ aleagă în aceste locurĭ şi lagărul de la Domiţian până la Marcu Aureliŭ al legiuneĭ V macedonice. Fortăreţele se înalţă pe un promontoriŭ, tocmaĭ acolo unde Dunărea îşĭ încovoae trutaşul săŭ curs, apărat la spate de malul stîncos al fluviuluĭ. Trecerea fluviuluĭ în acest loc era tot atît de uşoară în vechime ca şi acuma, maĭ cu seamă iarna, cînd, îngheţînd Dunărea, Scyţiĭ, Geţiĭ şi Daciĭ o treceaŭ spre a prăda aceste ţinuturĭ. De aci, însemnătatea strategică ce a avut staţiunea de la Igliţa, în epoca romană.

Cele două marĭ castre stative cu turnurĭ, şanţurile şi treĭ şirurĭ de circumvalaţiunĭ aŭ ajuns până la noĭ.

La N., S. şi E. se întindea fortăreaţa, care după pietrile ce s'aŭ găsit, itinerariile, şi scriitoriĭ vechimeĭ, se numea Troesmis. — Prima menţiune despre Troesmis o găsim în Ovidiŭ, într'o epistolă a luĭ către C. Pomponius Graecinus, în care, între altele, spune că fratele luĭ Graecinus, anume Flacus, guvernase înainte aceste locurĭ, care sub el aŭ fost liniştite, căcĭ barbariĭ tremuraŭ de sabia sa; a luat înapoĭ de la inimic, Troesmis, şi a roşit cu sînge Istrul; fapt întîmplat la 16 p. C. De la Ovidiŭ şi până la Ptolemeŭ nu maĭ găsim nicĭ o menţiune despre Troesmis. Ptolemeŭ, tabula Peutingiriană, itinerariul Antonin, menţionează acest municipiŭ, însă până în anul 1861 nimenĭ nu bănui locul unde a fost odată Troesmis şi ce însemnătate are acest loc. Cu toate astea, din timpurĭ vechĭ, locuitoriĭ din satele dinprejurul Igliţeĭ scoteaŭ din ruinele castrelor materiale pentru construcţiunĭ, ca: pietre lucrate, cărămizĭ legionare, coloane, fragmente architectonice; le transportaŭ şi le vindeaŭ în alte părţĭ, fără să fie împedicaţĭ de guvernul otoman. La 1861, in-

ginerul frances Désiré More a căpătat permisiune de a exploata aceste mine; dar săpăturile fără nicĭ o regulă stricaŭ fizionomia antică a castrelor, până ce d-l Engelhardt, comisarul frances al navigaţiuneĭ Dunăreĭ, înţelegînd însemnătatea ruinelor de la Igliţa şi a unor pietre cu inscripţiunĭ, ca: ordo Troesmensium, ordo municipii Troesm., întreprinse cu cheltuiala sa săpăturĭ regulate şi atrase atenţia guvernuluĭ frances şi a Academieĭ din Paris asupra rezultatelor sale. Copiĭ de pe inscripţiĭ aŭ fost comunicate ilustruluĭ epigrafist L. Rénier; pe de altă parte Th. Mommsen, căpătă de la Blücher, vice-consulul Prusieĭ la Galaţĭ, copiĭ de pe alte monumente; Engelhardt maĭ trimete încă 16 luĭ Rénier; 7 din ele s'aŭ publicat de Laurian în «Tezaur de monumente istorice». In acelaş an, d-niĭ Gustav Boissière şi Ambroise Baudry, însărcinaţĭ de împăratul Napoleon III cu o misiune archeologică în Romînia, aŭ intreprins lucrărĭ regulate şi costisitoare la Igliţa, care avură de rezultat desgroparea castruluĭ de S., cu fragmente de pietre cu inscripţiĭ, etc. Lucrările aŭ fost oprite din ordinul paşeĭ de la Tulcea. In 1867, d. Desjardins, explorînd Dobrogea, s'a oprit la Igliţa, unde a aflat încă 21 inscripţiunĭ. In fine, în 1873, Mommsen a editat toate inscripţiunile descoperite succesiv la Igliţa de d-niĭ More, Engelhardt, Boissière şi Desjardins, şi care se urcă la 55, în «Corpus Inscriptionum Latinarum». Treĭzecĭ şi treĭ din aceste monumente s'aŭ dus la Paris, şi azĭ se pot vedea în galeria de jos a Bibliotecei naţionale; două s'aŭ întrebuinţat ca material de construcţie în Biserica grecească Sf. Dumitru din Brăila; una a nimerit în Normandia; 16 s'aŭ pĭerdut, iar restul, prin îngrijirea d-luĭ Tocilescu s'aŭ adus în Muzeul de anchităţĭ din Bucureşti, împreună şi cu alte 11 pietre ce aŭ fost găsite de d-sa în săpăturile intreprinse în anul 1881.

Troesmis de şi exista pe timpul luĭ Ovidiŭ, n'a căpătat forma constituţiuniĭ romane de cît în urmă, pe timpul împăratuluĭ Marcu Aureliŭ, cînd legiunea a V macedonică, care şĭ-a avut lagărul aci, a fost mutată în Dacia la Potaissa (Torda). Atuncĭ *canabele* care existaŭ în preajma lagăruluĭ fură prefăcute în municipiŭ. Cetatea deveni înfloritoare; era rezidenţa sacer. doteluĭ provincieĭ. Pustiită d'a rîndul de popoare barbare, Constantin saŭ Justinian a reconstruit lagărul cu materialurile cetăţiĭ derîmate, între care a fost şi un mare număr de pietre cu inscripţiunĭ, scoase acum la iveală.

Astfel origina acestuĭ municipiŭ, ca a altor oraşe din Dacia, este militară; municipiul se întindea pe un spaţiŭ de maĭ multe kil. pătrate. La N., S. şi E. de castre liniile apeductelor sunt încă vizibile.

(Vezĭ Grig. Tocilescu, «Monumente epigrafice în Dobrogea»).

Trofinci-Vovilion, *grind,* jud. Tulcea, situat în partea sudică a plăşeĭ Sulina şi a com. rur. Sf. Gheorghe; se desface din grindul Carasevschi, se întinde spre S.-V. în formă de făşie, pe o lungime de 7 kil.; are o întindere de 44 hect. şi e acoperit cu nisip.

Trohanul, *sat,* în partea de V. a com. Gîrceni, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, de-a stînga pîrîuluĭ Racova, aşezat parte pe Dealul-Bisericeĭ, iar parte pe coasta unuĭ alt deal, pe o suprafaţă cam de 800 hect., din care 459 hect. pădure şi 167 viĭ cu livezĭ, cu o populaţie de 114 familiĭ, saŭ 500 suflete, locuitorĭ răzeşĭ.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. Are o biserică de lemn, făcută la 1824, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ şi 28 care cu boĭ, 3 plugurĭ şi 5 căruţe cu caĭ, 208 vite marĭ cornute, 84 oĭ, 15 capre, 47 caĭ şi 120 rîmătorĭ; 51 stupĭ cu albine.

Troianul, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, com. Belitori, pe linia Roşiori-Turnu-Măgurele, pusă în circulaţie la 12 Septembrie 1887. Se află între staţiile Roşiori (13,0 kil.) şi Salcea (9,5 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de 98,27 m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 27697 leĭ, 15 banĭ.

Troianul, *val de pămînt,* jud. Teleorman, constituind, după studiile d-luĭ profesor Tocilescu, a doua linie de apărare romană, saŭ linia răsăriteană a Oltuluĭ *(limes cis-alutanus),* prima linie fiind formată de castrele romane d'alungul Oltuluĭ *(limes trans-alutanus).*

Iată descrierea luĭ pe scurt aşa cum ne-a dat-o d. Gr. Tocilescu: «Valul începe drept din malul Dunăriĭ, la 2 kil. spre E. de com. Flămînda, la 10 kil. spre E. de gura Oltuluĭ. El are o lăţime de 11 m. şi se ridică d'asupra niveluluĭ terenuluĭ cu o înălţime ce variază de la 20-30 centimetri până la 2 m. Valul trece prin Balta-Sişteaua până la şoseaua Turnul-Măgurele-Ciuperceni-Troianul, pe care căl-

cînd-o d'acurmeziş se duce drept pe deal spre a scoborî în Valea Adîncă, şi de acolo, prin Valea-Sureĭ, valea Popeĭ, Putineiŭ, valea Călmăţuiuluĭ, până la gara Troian. De aci scoboară în valea Urlueni, în valea Bratcovuluĭ, la 2 kil. spre V. de Roşiori-de-Vede, intră în Branişţea de la Scrioştea (proprietate a d-luĭ General Manu), unde are o înălţime de la 1^{m},50 până la 2 m., iar lăţimea de 22 paşĭ. Apoĭ, după o întrerupere, reapare tocmaĭ pe Dealul-Urluenilor, apoĭ iar dispare ca să ni se arate la Pîrîul-Giorociĭ, un kil. spre E. de Albota, şi de aci continuă neîntrerupt până la izlazul Piteştilor, unde sfîrşeşte pe malui cel rîpos al rîuluĭ Argeş, la cîţĭ-va paşĭ numaĭ de gara drumuluĭ de fier. De aci, el apucă spre Cîmpulung, recunoscîndu-se o bucată din el în satul Valea-Mare din sus de Cîmpulung, şi apoĭ trece prin pasul Bran în Transilvania.

«Acest val saŭ limes, construit probabil pe la începutul Domnieĭ luĭ Marcu-Aureliŭ (161 după Cristos) era apărat de 18 castele, din care 14 simple şi 4 duble. Din aceste castele menţionăm de la Dunăre în sus: Flămînda, Băneasa, Valea-Urluiĭ, Gresia, Ghioca, Săpata, Albota, Purcăreni, Jidova (lăngă Cîmpulung, castru de piatră, unde s'aŭ găsit pietre şi cărămizĭ cu inscripţiunĭ latine pe ele), şi Rîjnov (Rosenau) în Transilvania.

«Linia totală a valuluĭ de la Dunăre şi până la Rîjnov, măsurată pe val, este de 235 kil.

«Valul este construit din lemn şi pămînt bătut şi bine ars, şi se poate uşor recunoaşte prin arăturĭ după culoarea roşiatică a pămîntuluĭ ars. Castelele sunt toate castele saŭ cetăţĭ de pămînt, afară de cel de la Jidova, a căruia construcţiune seamănă cu cel de la Bumbeşti şi pare a data din timpul luĭ Septimiŭ Sever (201 d. Cr.) cînd, după inscripţiunea aflată la Bumbeşti, castelul de pămînt de acolo a fost reconstruit în castel de piatră (*muros cespiticios* castrorum vetustate dilapsos *lapidos* eos restituerunt)».

Troianul, *val de pămînt,* jud. Iaşi, ce se întinde de la V. spre E., trece printre com. Rădiul-Mitropolieĭ şi Cărniceni, şi se întinde în marginea rîuluĭ Prutul, până la satul Şendreni, din com. Sculeni. Continuă peste Prut prin Basarabia, până la apa Nistruluĭ. Locuitoriĭ numesc această ridicătură Şanţul-luĭ-Troian.

Troianul, *val de pămînt,* judeţul Tecuciŭ. Incepe din pădure, din dreptul com. Homocea, ia direcţiunea către S.-E., formează marginea între com. Buciumeni şi Ţepul, trece pe teritoriul comuneĭ Ţigăneşti, de aci ia direcţia maĭ mult către E., trece prin comunele Corodul, şi Puţeni, şi se duce în jud. Covurluiŭ.

Are o lăţime de vre-o 6 m. şi pe unele locurĭ o înălţime de maĭ bine de 1 m.

Troianul saŭ **Traianul,** *deal,* în jud. Vîlcea, la 15 minute de Rîmnicul, care domină toată valea Oltuluĭ şi pe vîrful căruia se află zidită o frumoasă bisericuţă, datorită egumenuluĭ Hrisant Horezeanul, care o zidi împreună cu un mic palat în anul 1838, spre a'ĭ servi de reşedinţă, cînd părăsea metania sa obicinuită, mănăstirea Horezul. (G. I. Lahovari).

Locurile şi livezile de la Troianul, după cum se vede în hrisovul luĭ Constantin Vodă Brîncoveanu din anul 7219 (1711), aŭ fost proprietăţĭ ale acestuĭ Domn şi inchinate mănăstireĭ Horezul, zidită de el.

Iată coprinsul chrisovuluĭ în cestiune:

Şi eară să fie sfinteĭ mănăstirĭ (Horezul) nişte locurĭ şi livezĭ din dealul Troianuluĭ ot sud Vîlcea, care locurĭ şi livezĭ sunt alăturea cu via din Troian a sfinteĭ mănăstirĭ (Horezul) dată de Domnia Mea, unde s'aŭ făcut via cea nouă, însă răzoare 16 cumpărate de la Radul Borboană, sluga Episcopieĭ de la Rîmnic, drept talere 12.

Chiliile mănăstireĭ aŭ servit până maĭ aniĭ trecuţĭ de arest preventiv al judeţuluĭ Vîlcea.

Troianul, *loc istoric,* la S. de Rîmnicul-Vîlcea, jud. Vîlcea.

In urma evenimentelor întîmplate în Bucureşti, în vara anuluĭ 1848, armatele ruseştĭ şi turceştĭ ocupară Ţara din toate părţile. Guvernul revoluţionar hotărî a se opune invaziuneĭ oştirilor străine şi, în acest scop, concentră aci, la Troian, un corp de armată de voluntarĭ, pandurĭ, sub comanda generaluluĭ Magheru. In urma înfiinţăreĭ unuĭ guvern legal în Bucureşti orĭ-ce rezistenţă devenind imposibilă, armata se licenţiă, iar capiĭ eĭ trecură în Transilvania prin Turnul-Roşu. (G. I. Lahovari).

Troina, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Constanţa, plasa Medjidia, com. Seimeni, la S. ostrovuluĭ Seimeni-Marĭ şi în faţa satuluĭ Seimeni-Micĭ. Are o suprafaţă de 120 hect.; e acoperită numaĭ cu sălciĭ şi răchiţĭ; este nelocuită; are o formă lunguiaţă, îndreptată de la N. către S., şi e situată în partea de V. a plăşeĭ şi a comuneĭ, ţinînd dreapta satuluĭ Seimeni-Marĭ, până maĭ la S. de Seimeni-Micĭ.

Troina, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta,

com. Cegani. Are 70 hect. pădure, populată cu salcie şi plop.

Troina, *pichet vechiŭ de frontieră,* pe Dunăre, jud Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Cegani.

Tronari (Poiana-Lungă-), *cătun,* al com. Cătina, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 22 case; de dînsul e alipit şi cătunaşul Roma.

Trotuşanul, *cătun,* în jud. Putna, pl. Şuşiţa, com. Moviliţa, situat pe pîrîul Zăbrăuţul, maĭ sus de Diocheţi.

Are o populaţie de 225 suflete; 1 biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

Trotuşul, *plasă,* judeţul Bacăŭ, situată în partea de S.-V. a judeţuluĭ, din malul Trotuşuluĭ pănă în munţiĭ de pe graniţa transilvană şi pănă la limita jud. Putna.

Afară de şira Carpaţilor moldovenĭ, care limitează plasa spre V., se maĭ desprind dintr'aceasta maĭ multe culmĭ precum: a Slăniculuĭ, Oituzuluĭ, Grozeştilor, Măgura-Caşinuluĭ şi Zăbrăuţilor, cu ramurile Cîrpanuluĭ, Goronuluĭ şi Bîlca. D'a stînga Trotuşuluĭ se ridică ultimile ramificărĭ ale şireĭ Moineştilor şi ale Ciortolomuluĭ, care sfîrşeşte munţiĭ Tazlăuluĭ.

Printre ele curge Trotuşul în direcţie generală de la N.-V. spre S.-E. şi se încarcă cu: Doftana, Slănicul, Oituzul, Caşinul, Căiuţul, pe dreapta, şi Carcalăul, Tazlăul - Mare şi Păltinata, pe stînga.

Clima este relativ maĭ aspră de cît în orĭ-care altă parte a judeţuluĭ din pricina altitudineĭ; aerul însă este foarte sănătos şi îmbălsămat, maĭ cu deosebire vara, din cauza întinselor pădurĭ de brad, afară de partea din Valea-Trotuşuluĭ, maĭ jos de Tîrgul Ocna, unde stejarul şi fagul iaŭ locul braduluĭ.

Prin pl. Trotuşul trec următoarele căĭ:

Calea ferată Adjud-Căiuţ-Oneşti-Tîrgul-Ocna, şoseaua Oneşti-Oituzul, şoseaua Caiuţul-Oneşti-Tîrgul-Ocna, şoseaua Tîrgul-Ocna-Băile-Slănic, şi altele.

Această plasă a fost alipită cu pl. Tazlăul-d.-j. şi cuprindea şi com. Rîpile şi Gropile, iar com. Doftana nu ţinea de dînsa, fiind în plasa Tazlăul-d.-s. Prin noua împărţire administrativă se alcătueşte din 12 comune, cu reşedinţa administrativă în Tîrgul Ocna, unde se află şi judecătoria de pace.

Cele 12 comune sunt: Doftana, Tîrgul-Ocna, Tîrgul-Trotuşul, Hîrja, Grozeşti, Bogdăneşti, Mănăstirea-Caşinul, Caşinul, Oneşti, Bogdana, Căiuţul şi Jăvreni.

Are o populaţie de 7865 familiĭ, saŭ 29537 suflete; 18 şcoale, dintre care 4 urbane în Tîrgul-Ocna. .

Parohiile sunt în număr de 14, cu 52 bisericĭ filiale, deservite de 32 preoţĭ şi 50 cîntăreţĭ. Bisericĭ catolice sunt 10, cu 2 preoţĭ.

Teritoriul plăşeĭ este de aproximativ 102258 hect., din care pădurile ocupă 68185 hect., iar pămîntul de cultură, 16257 hect.

Locuitoriĭ posedă: 1363 caĭ, 14056 vite marĭ cornute, 3862 porcĭ, 1740 capre şi 17964 oĭ; 590 stupĭ cu albine.

Viile cuprind 5720,67 hect.

Trotuşul, *rîŭ.* Izvoreşte din muntele Solul, din masivul Ciculuĭ (Transilvania), curge maĭ întîiŭ spre N.-E., pănă la confluenţa sa cu pîrîul Recea şi apoĭ intră în Romînia, pe la trecătoarea Palanca, unde este şi confluenţa sa cu pîrîul Şanţul, ce formează o parte din frontiera de N. a Ţăreĭ.

De la Palanca, curge în jud. Bacăŭ spre S.-V., pănă la satul Comăneşti, străbătînd pănă aci o distanţă de 33 kil. 600 m.

De la Comăneşti rîul îşĭ schimbă direcţiunea puţin maĭ spre S. şi, după un parcurs de 21 kil. 500 m., ajunge la T.-Ocna, de unde îndreptîndu-se spre E., după un parcurs de 17 kil. 600 m., ajunge în marginea de V. a satuluĭ Rîpile. Aci 'şĭ schimbă iarăşĭ direcţia maĭ spre S.-E., şi, după ce confluează cu rîul Bilca, intră în jud. Putna, în dreptul com. Borşani, ast-fel că după o curgere de 45 kil. 200 m. ajunge la confluenţa sa cu Siretul, situată la 1 kil. 300 m. la S. de satul Burcioaia.

Orografia văiĭ. Rîul Trotuşul curge în regiune de munte pănă la T.-Ocna; iar de aci în regiune de deal pănă la Adjud, şi în fine în regiune de şes pănă la confluenţa cu Siretul.

Regiunea ce străbate este acoperită cu pădurĭ seculare de la intrarea în Ţară şi pănă la satul Brusturoasa, unde rîul intră într'o poiană situată maĭ mult pe stînga văeĭ, lungă de aproape 12 kil., şi lată pănă la 5 kil.; de la satul Goioasa şi pănă la satul Straja, marginele pădurilor încep a se depărta, avînd liziera lor foarte neregulată pănă la V. de T.-Ocna, de unde rîul începe a străbate o regiune descoperită pănă la confluenţa sa cu Siretul.

Inălţimile ce însoţesc rîul, aproape în toată lungimea luĭ, aŭ un comandament destul de mare, atît asupra văeĭ, cît şi asupra regiuneĭ învecinate.

Ast-fel avem: între 900 şi 1072 m. în dreptul trecătoareĭ Palanca; 1200 şi 1062 m. în drep-

tul satuluĭ Brusturoasa; 1244 şi 908 m. în dreptul confluenţeĭ cu Şulţa; 1034 şi 1115 m. în dreptul satuluĭ Ciobănaşul; 931 şi 858 m. în dreptul satuluĭ Asăul; 560 şi 842 m. în dreptul Comăneştilor; 561 şi 757 m. în dreptul Dărmăneştilor; 717 şi 506 m. la T.-Ocneĭ; 400 şi 403 m. la Oneşti; 442 m. la Rîpele; 310 şi 541 m. la Căiuţi; 330 şi 522 m. la Coţofeneşti; 409 m. la Cornăţelul şi 309 m. la Copăceşti.

Din aceste cote, cele dintîiŭ sunt pe dreapta rîuluĭ, iar cele de al doilea sunt pe stînga.

Afluenţi. — Rîul Trotuşul primeşte în sînul săŭ o mulţime de afluenţĭ, iar parte din aceştĭ afluenţĭ aŭ o importanţă deosebită, atît din punct de vedere al populaţieĭ şi exploatărilor, cît şi din punct de vedere militar, de oare-ce văile lor conduc la frontieră.

Afluenţĭ pe dreapta sunt: Popoiul-d.-s., Popoiul, Ciugheşul, Cotumba, pîrîul Grohotişul, Şulţa, Tuluc, Grohotuluĭ, Edera, Ciobănaşul, Laloaeĭ, Şupanul, Valea-Maluluĭ, Darmăneasca, Uzul, Mascaşul, Doftana, Slănicul, Boghiĭ, Creţuluĭ, Oituzul şi Caşinul la Oneşti; Găureana, Bogdana, Garbovanul, Matiaşul (Căiuţul), Popenilor (Căiuţul-Mare), Pîrîul-luĭ-Pană, pîrîul Adînc, Borşani, Bîlca, Larga, Trestioara şi Dămoşiţa.

Afluenţĭ pe stînga sunt: Pîrîul Şanţul, ce formează frontieră, Runculuĭ, Cuchinişul, Tonenilor, Ursuluĭ, Camuga, Burinişul, Şugura, Agăşul, Seaca, Beleghetul, Foroja, Goeşi, Lungenilor, Asăul, Ulmeni, Busuioc (Glodurile), Plopul, Conţi, Largeĭ, Brădăţelul, Huitori, Drăcoaia, Ociĭ, Vîlcica la T.-Ocneĭ, Gălianul, Caraclăul, Tazlăul la satul Slobozia-Mieluluĭ, Biene, Valea-Rea, Corbuluĭ, Chilieĭ, Făţeĭ, Floceşti, Greculuĭ, Heltin, Valea-Hotaruluĭ, Scorţărieĭ, Bălcuţeĭ, Lipănoaea, Năsdrăvană şi Vărărieĭ.

Afară de aceste văĭ, rîul maĭ primeşte în sînul săŭ o mulţime de alte vîlcele ce coboară din coastele ce 'l însoţesc aproape în tot cursul săŭ.

Lărgimea apeĭ Trotuşuluĭ variază între 4—50 m. în regiunea muntoasă, şi anume: 4 m. la Palanca; 10 m. la Brusturoasa; 15 m. la Gura-Ciobănaşuluĭ; 30 m. la Dărmăneşti; 40 m. la Doftana; 50 m. la T.-Ocna; dar această lărgime nu poate fi constantă, fie din cauza ploilor, care fac ca rîul să crească, fie din cauză că lărgimea patuluĭ săŭ îl face adesea să se despartă în maĭ multe braţe.

De la T.-Ocneĭ spre confluenţa sa cu Siretul, rîul merge pe un pat maĭ liniştit, iar lărgimea sa medie este de 50 m. la tîrgul Trotuşul; 80 m. la podul linieĭ ferate Adjud-T.-Ocneĭ (Oneşti); 90 m. la Podul-luĭ-Ştefan-cel-Mare; 40 m. la podul de la Cornăţel; 80 m. la Adjud şi în fine 60 m. la confluenţa sa cu Siretul.

Lărgimea albieĭ sale este de 100 m. la S. de Palanca; 250 m. la Brusturoasa; 300 m. la confluenţa cu pîrîul Sulţa; 250 m. la confluenţa cu Asăul; 300 m. la Comăneşti; 350 m. la confluenţa cu Uzul; 300 m. între T.-Ocneĭ şi Băile-Năstăsache; 300 m. la Oneşti; 250 m. la Căiuţi; 300 m. la satul Boiştea-Boerească; 580 m. la Cornăţelul; 900 m. la satul Slobozia, pendinte de com. Copăceşti; 900 m. la Adjud şi 1000 m. la confluenţa cu Siretul.

Repeziciunea. Curentul Trotuşuluĭ este maĭ puţin repede şi zgomotos ca al Prahoveĭ, în regiunea de munte; iar în regiunea de deal, cursul săŭ este destul de liniştit.

Patul săŭ în regiunea de munte este nisipos şi bolovănos; dar bolovaniĭ dispar cu cît rîul înaintează spre confluenţa sa cu Siretul, unde patul săŭ devine numaĭ nisipos.

Inclinarea cursuluĭ, în general şi în regiunea muntoasă, o are de 10 m. pe kilometru. — Această înclinare se îndulceşte pe măsură ce rîul înaintează, ajungînd la confluenţa sa cu o pantă de $2^{m},50$ pe kilometru.

Cotele luate cu ocazia ridicăreĭ Harteĭ Ţăriĭ în 1892—93 sunt următoarele: 694 m. deasupra niveluluĭ Măriĭ-Negre, la trecătoarea Palanca; 611 m la Brusturoasa; 532 m. la confluenţa cu pîrîul Şulţa; 461 m. la confluenţa cu Ciobănaşul; 386 m. la Comăneşti; 325 m. la confluenţa cu Uzul; 257 m. la T.-Ocna; 228 m. la T.-Trotuşuluĭ; 206 m. la Oneşti; 193 m. la satul Rîpele; 159 m. la Căiuţi; 125 m. la Cornăţelul; 117 m. la Urecheşti; şi în fine 82 m. la confluenţa cu Siretul.

Lungimea cursuluĭ Trotuşuluĭ este de 117 kil. 900 m. de la intrarea sa în Ţară şi pănă la confluenţa cu Siretul.

Localităţi. Valea-Trotuşuluĭ este una din cele maĭ populate văĭ ale Romînieĭ şi aceasta se dovedeşte prin marele număr de sate ce acest rîŭ udă în cursul săŭ. Ast-fel avem: Palanca, pe ambele părţĭ ale rîuluĭ; Brusturoasa, pe stînga; Cotumba, pe dreapta; Sîmbrea, Agăşul, Beleghetul şi Preluci, pe stînga; Şulţa, Gura-Ciobănaşuluĭ, Lălaia, Săpanul, Dărmăneasca, Dărmăneşti, Doftana, Bogatul, Poenile, Gura-Slăniculuĭ, Tiseşti, Pîrîul-Boghiĭ, Părgăreşti, Tutul, Oneşti, Negoeşti, Gîrbovanul,

Căiuţi, Coţofeneşti, Cornăţelul, Lunca-Dochieĭ şi Copăceşti, pe dreapta; iar pe stînga maĭ sunt: Găioasa, Streja, Asăul, Comăneşti, Lunca-d.-j., Şipoteni, Plopul, Păgubeni, Larga, Păcurele, Văieni, T.-Ocna, Ghioseni, T.-Trotuşuluĭ, Slobozia - Mieluluĭ, Rîpele, Petroşcani, Corbul, Jevreni, Floceşti, Vrînceni, Heltiul, Boiştea-Boerească, Boiştea-Răzeşi, Boiştea - Galinul, Urecheşti, Slobozia şi Adjudul.

Trecătorĭ. Rîul Trotuşul posedă o mulţime de podurĭ, atît pentru trecerea linieĭ ferate şi a şoselelor, cît şi a celor-l'alte drumurĭ ce şerpuesc în lungul acesteĭ văĭ.

Cele maĭ principale podurĭ sunt: două podurĭ de fier la S.-E. de Adjud, peste care trece linia ferată şi şoseaua naţională Focşani-Adjud; podul dublu de la satul Cornăţelul, făcut pentru linia ferată şi şoseaua Adjud-T.-Ocna; podul dublu de la Oneşti, ce servă pentru acelaş scop; podul de la Răducanul (T.-Ocna), Podul-Lăstunilor şi al linieĭ ferate, de la V. de T.-Ocna; podul linieĭ ferate de la N. de Dărmăneasca; podurile de fier de la Comăneşti, Gura-Ciobănaşuluĭ, Găioasa şi Diaconeşti.

Trecerea pe acest rîŭ se maĭ face în cea maĭ mare parte prin vadurĭ, care de alt-fel sunt foarte numeroase, dar această trecere este periculoasă şi chiar suspendată pe timpul ploilor marĭ şi primăvara, cînd apele cresc prin topirea zăpezilor de la munte.

Geologia văieĭ Trotuşuluĭ. — Geologia basinuluĭ Trotuşuluĭ este foarte interesantă, fiind-că în el şi în împrejurimile sale din Transilvania, deja de acum 30 anĭ, *Herbich a găsit fosile în gresul carpatic, cea ce a permis stabilirea vîrsteĭ diferitelor nivele din acest gres.*

De la sorgintea sa şi pănă la confluenţa cu *Şulţa,* Trotuşul are un curs *torenţial;* de aci şi pănă la revărsarea în Siret, maĭ jos de Ploşcuţeni, cursul săŭ *divagant* se schimbă pe patu-ĭ de aluviunĭ de o mică grosime.

Trotuşul izvoreşte şi curge prin zona de *Flysch = gres carpatic* pănă la *Comăneşti,* de aci şi pănă la Tîrgul-Ocna, cînd pe flysch, cînd pe Salifer; iar de la Tîrgul-Ocna pănă la Oneşti străbate dea curmezişul zona saliferă, şi de la această din urmă localitate şi pănă la confluenţa sa cu Siretul, formează limita între Sarmatic şi Ponţian.

In Transilvania, în valea sa superioară, în *schisturĭ marnoase, Herbich* a găsit în 1873 *Aptychus* de Amoniţĭ neocomienĭ.

Peste ele urmează un *gres sur albastriŭ,* identic cu *gresul de Csukas,* fin la fir, cu ciment lutos, adesea-orĭ cu vine de calcar spatic, ca şi marnele cu care alternă. El prezintă crăpăturĭ cu crestele microscopice de quarţ foarte des bipiramidate, strălucitoare ca la *Osdola* (valea Kaszon). Acest gres se vede în basinul Uzuluĭ şi al Kaszonuluĭ, continuîndu-se pănă la Zaizon, unde suprapoartă depozite de calcar cu *Caprotina Lonsdalii* d'Orb. şi *C. amonia* d'Orb. — Acest gres sur-albăstriŭ ocupă spaţiul înre sorgintea Trotuşuluĭ şi a Oltuluĭ. — In schisturile ce conţin *sferosiderit* şi însoţesc gresul, *Herbich* a găsit la Osdola (Kaszon) un *Hoplites castellanensis* d'Orb. Iar în valea Kovasna, pe coasta N. a munteluĭ *Kopacs,* a găsit *Hoplites neocomiensis* d'Orb. în marnele închise cu sferosiderit. Aceste speciĭ sunt *Hanteriviane-schisturile de Teschen* şi *Grodischte.*

Deasupra gresiuluĭ *sur-albastru,* zace discordant un *gres galben apţian.*

Peste aceste urmează alt gres alb-sur, în bancurĭ groase, care nu presintă nicĭ lut nicĭ marne, e lipsit cu desăvîrşire de fosile, şi ocupă o mare întindere în basinul Trotuşuluĭ şi al Uzuluĭ. El reprezintă terenul albian *(Godula Sandstein).* Acesta este gresul cunoscut sub numele de *peatră de Tîrgul-Ocna,* ce se exploatează ca peatră de cioplit, pentru trepte, construcţiĭ de podurĭ, soclu de grilaj, etc.

De la confluenţa cu Şulţa, Trotuşul intră în zona eocenă reprezintată: prin *gresurĭ dure cu vine de calcită* (eocene), prin *marnele inframenilitice* = depositele de *Hajo,* ce se află la suprafaţă în apropiere de Moineşti şi maĭ departe la Solonţ, Teţcani, şi care cuprind gisemente de petrol, ce se exploatează; prin schisturile *menilitice = schisturile cu solzĭ de peştĭ de la Ilonda,* care cuprind schisturĭ argiloase dure, infiltrate de silice, cu argile bituminoase şi păturĭ cu silice *menilit.* Schisturile argiloase se desfac în foĭ subţirĭ şi presintă suprafeţele de stratificare acoperite cu o pulbere galbenă. In urma studiilor d-luĭ Saba Ştefănescu, aceste schisturĭ menilitice trebuesc raportate la eocenul superior.

In fine, ultimul nivel al flyschuluĭ e *gresul de Măgura* (oligocen), ce constitue muntele cu acelaş nume de lîngă Tîrgul-Ocna.

In basinul Uzuluĭ şi al Doftanelor gresul de Măgura se află acoperit probabil de *Ponţian.*

De la Tîrgul-Ocna, Trotuşul străbate transversal banda de salifer pănă la Oneşti-Berkiul.

La confluenţa cu Caraclăul, se văd în ţărmul Trotuşuluĭ *argile şi bancurĭ de gyps,* ce for-

mează maĭ multe încreţiturĭ cu axa îndreptată de la N.-N.-E. la S.-S.-V. Acest nivel conţine sare.

Deasupra urmează un *gres grosiar cu gyps* de culoare albă gălbue, care se vede bine în dealul Berchiuluĭ din faţa Oneştilor, la Viişoara, la Tîrgul-Ocna, în partea superioară a *Dealuluĭ-Săreĭ*. In această localitate, sub gres, se află argile ce conţin bancurile de sare exploatate, care în Romînia se află în general în a 2-a zonă saliferă a luĭ Cobălcescu (1-a, zona conglomeratuluĭ, a 2-a, zona argilelor salifere şi a 3-a, zona gresuluĭ).

D. Teisseyre a găsit la Viişoara şi Brăteşti fragmente de calcar cu *Nullipore* intercalate în gresurĭ analoage cu cele din dealul Berchiuluĭ şi în dealul Clenciul calcar cu *Nullipore*, cu *Pecten* din grupa *P. Substriatus, Ostrea, Trochus, Astrea*, cuprins în paturĭ salifere analoage cu cele de la Oneşti.

Fiind-că *calcarul cu Nullipore de Leitha* aparţine la *al doilea etaj mediteranian, formaţiunea saliferă subcarpatică trebue raportată cel puţin la al 2-lea etaj mediteranian.*

De la Oneşti, ce se află în faţa gureĭ Tazlăuluĭ, şi până la confluenţa cu Siretul, Trotuşul face limită între Sarmatic la N. şi Pontic la S. (Pentru aceste 2 terenurĭ a se vedea cursul inferior al Siretuluĭ).

Trucnei, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, com. rur. Stoiceni-Pleşoiul. (V. a. n.).

Trufineşti, *sat,* pendinte de com. Potcoava, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat la Estul comuneĭ, pe malul stîng al gîrleĭ Plapcea. Are 260 locuitorĭ şi o biserică, fondată de enoriaşĭ, la 1875.

Truşeşti, *com. rur.*, jud. Botoşani, situată pe valea Jijia şi dealurile din dreapta şi stînga Jijieĭ, în centrul plăşeĭ Jijia, şi formată din satele: Măşcăteni, Hulubul-Vechiŭ, Hulubul-Noŭ şi Truşeşti, situate pe moşiile Măşcăteni şi Truşeşti.

Are o suprafaţă de 5025 hect., cu o populaţie de 540 familiĭ, saŭ 2079 suflete; 3 bisericĭ, cu 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; 2 şcolĭ mixte; 8 iazurĭ şi o moară de aburĭ.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros şi străbătut de cîte-va văĭ înguste: Jijia, Drislea şi Valea-Gurandeĭ.

E străbătută de calea ferată Dorohoiŭ-Iaşi şi de şoseaua judeţeană Botoşani-Ştefăneşti.

Vite: 1054 boĭ şi vacĭ, 276 caĭ, 4424 oĭ, 142 porcĭ şi 6 capre.

Truşeşti, *sat,* jud. Botoşani, situat pe coasta dealuluĭ din stînga Jijieĭ, pe valea Jijieĭ şi în centrul com. Truşeşti, pe moşia statuluĭ Truşeşti, pl. Jijia. Are o suprafaţă de 2359 hect., cu o populaţie de 227 familiĭ saŭ 950 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 726 boĭ şi vacĭ, 102 caĭ, 2166 oĭ şi 69 porcĭ.

Despre Truşeşti se zice că în vechime a fost moşie răzăşească, dar parte din răzaşĭ aŭ închinat mănăstireĭ părţile lor şi maĭ pe urmă şi ceĭ-l'alţĭ, siliţĭ de către călugărĭ, aŭ vîndut părţile lor.

Truşeşti, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Botoşani, pl. Jijia, c. Truşeşti, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Zlătunoaia (13,2 kil.) şi Dîngeni (10,8 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 71^{m},43. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 36796 leĭ, 70 banĭ.

Tudor-Vladimirescu, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe şes. Se mărgineşte la N., cu com. Nazîrul; la E., cu Cazasul; la V., cu Romanul şi la S., cu Scorţarul-Vechiŭ. S'a înfiinţat la 1884 prin împroprietărirea însurăţeilor din 1878, veniţĭ din cătunele învecinate: Cenuşa şi Valea-Adîncă.

Are o suprafaţă de 5000 hect., cu o populaţie de 899 suflete; o biserică, construită de locuitorĭ la 1884, cu hramul Sf. Treĭ Ierarhĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1882; 7 cîrciumĭ.

Vite: 632 boĭ, 369 vacĭ, 27 taurĭ, 96 viţeĭ, 435 caĭ, 3 măgarĭ, 1750 oĭ, 134 rîmătorĭ.

Drumurĭ: la Brăila spre E., 11 kil.; la Cazasul, spre E., 6 kil.; la Nazîrul, spre N., 8 kil.; la Romanul, spre V., 13 kil.; la Scorţarul-Vechiŭ, spre S., 7 kil.; la Silistrarul, spre S., 10 kil.; la Lacul-Sărat, spre S.-E., străbătînd calea ferată Brăila-Buzăŭ, 4 kil.

Tudor-Vladimirescu, *com. rur.* şi *sat,* jud. Tecuciŭ, pl. Bîrlad, aşezată pe loc şes, la marginea de S. a plăşeĭ şi a judeţuluĭ. Se învecineşte la E. cu cătunul Vameşul, com. Piscul, jud. Covurluiŭ, de care se desparte prin pîrîul Gerul; la S., cu com. Nămoloasa, din jud. Putna, şi Corbul, din jud. R.-Sărat, de care se desparte prin rîul Siret; la V., cu com. Fundeni şi la N., cu teritoriul com. Lieşti.

Este udată de apele: Siretul la S., Gerul la E. şi Călmăţuiul la V.

Are o suprafaţă de 4415 hect., cu o populaţie de 1875 suflete; o biserică, clădită de locuitorĭ la 1883, cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, 13 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 676 boĭ,

503 vacĭ, 6 taurĭ, 156 caĭ, 154 ĭepe şi 530 oĭ; 152 stupĭ; 157 plugurĭ de fer; 1 maşină de treerat şi 1 de vînturat.

Distanţele: până la Tecuciŭ 38 kil., până la Iveşti, reşedinţa plăşeĭ, 18 kil.

Este pusă în comunicaţie cu comunele vecine prin calea ferată Tecuciŭ-Galaţi, ce străbate prin mijlocul com., de la N.-V. spre S.-E., şi 3 şosele: şoseaua naţională Tecuciŭ-Galaţi, paralelă cu calea ferată şi care trece prin mijlocul com, şi 2 şosele comunale: una ce duce spre N., la Călmăţuiŭ, şi alta spre S., peste Siret, la com. Corbul, în jud. R.-Sărat.

Tudor-Vladimirescu, *sat,* în partea de N.-V. a com. cu acelaş nume, jud. Brăila, la 11 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila.

S'a înfiinţat la 1879 şi 1881, cu ocazia împroprietărireĭ.

Are o populaţie de 890 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1881; o biserică clădită de locuitorĭ la 1887, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Vite: 440 caĭ, 3 asinĭ, 1130 vite cornute, 1750 oĭ şi 150 rîmătorĭ.

Tudor-Vladimirescu, *cătun,* jud. Tecuciŭ, com. Tudor-Vladimirescu, pl. Bîrlad.

S'a înfiinţat la 1881 cu locuitoriĭ de prin satul Privalul şi din comunile învecinate, în urma mareĭ inundărĭ a Siretuluĭ, care a distrus satul Privalul.

Tudora, *com. rur.,* jud. Botoşani. Se întinde în partea de S. a pl. Siretul, pe valea Siretuluĭ şi dealurile din stînga sa, până în hotarul judeţuluĭ Suceava, spre S. Se compune din satele Tudora şi Vorona-Mare.

Are o suprafaţă de 8304 hect., cu o populaţie de 713 familiĭ saŭ 2795 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Teritoriul comuneĭ e deluros şi acoperit cu pădurĭ, care se exploatează sistematic şi ocupă toată partea de S. şi S.-E., pe o întindere de 3243 hect.

Vite: 1300 boĭ şi vacĭ, 236 caĭ, 2070 oĭ, 601 porcĭ.

Tudora, *sat,* jud. Botoşani, în centrul com. Tudora, în stînga Siretuluĭ, cu o suprafaţă de 8304 hect., din care 3243 hect. pădure, şi o populaţie de 609 familiĭ saŭ 2332 suflete.

Are 2 bisericĭ, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 859 boĭ şi vacĭ, 91 caĭ, 961 oĭ, 237 porcĭ.

Tudorăcheşti, *cătun,* al com. Năeni, jud. Buzăŭ, cu 140 locuitorĭ şi 35 case.

Tudoreşti, *sat,* cu 81 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Cremenari-Moşneni (v. a. n.).

Tudoreşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Lăunele-d.-s. (v. a. n.).

Tudoreşti-Popiĭ, *sat,* jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Ciuteşti-Căzăneşti (v. a. n.).

Tufani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Hătcărăul, pl. Cîmpul, jud. Prahova. Are o populaţie de 102 locuitorĭ.

Tufari, *sat,* jud. Olt, făcînd parte din com. rur. Urşi, pl. Oltul-d.-s. Are o populaţie de 210 loc. Este situat pe dealul Tufari.

Tufeĭ (Groapa-), *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., căt. com. Lacul-luĭ-Baban. E aşezat în partea de E. a comuneĭ, într'o scobitură, în mijlocul uneĭ pădurĭ de tufanĭ, la poalele dealuluĭ Constandoiul, la 2860 m. spre E. de căt. de reşedinţă, Constandoiul. Are o întindere cam de 12 hect., cu o populaţie de 18 familiĭ, saŭ 62 suflete.

Tufele, *cătun,* al com. Finţeşti, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 23 case.

Tufeni, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, în partea de V., situată pe calea judeţeană Roşiori-Urlueni, la 76 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, la 35 kil. de Roşiori şi la 67 kil. de Alexandria.

Se învecineşte la N. cu com. Mozăceni; la E., cu teritoriul com. Tecuciul-Calenderu; la S., cu com. Stoborăşti şi la V., cu rîul Vedea, care serveşte în parte de hotar.

Teritoriul comuneĭ, cu diferitele moşiĭ şi trupurĭ, este de aproape 5000 hect. Pe aceste moşiĭ sunt împroprietăriţĭ 185 locuitorĭ, care stăpînesc aproape 650 hect.

Comuna se împarte în două: Plugăreşti, în partea de N.-V., şi Tufeni-Olăreşti saŭ Pădureţi, în partea de S.

Are o populaţie de 1167 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 3 cîrciumĭ şi 1 han.

Vite: 772 vite marĭ cornute, 166 caĭ, 1458 oĭ şi 212 porcĭ.

Căile de comunicaţiune sunt: şoseaua judeţeană Roşiori-Urlueni, care trece prin comună, şoselele vecinale spre com. Stoborăşti-Mozăceni şi spre com. Florul, din judeţul Olt, spre rîul Vedea.

Tufeni, *sat,* situat la N. com.

rur. Băicoiul, pl. Filipeşti, jud. Prahova. Are o populaţie de 340 locuitorĭ.

Tufeni, *moşie* particulară, jud. Teleorman, plasa Teleormanuluĭ com. Tufeni, compusă din trupurile Stoborăşti, Mozăceni şi Bădeşti.

Intinderea acesteĭ moşiĭ este de aproape 4500 hect.

Tufeştî, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Bradul-d.-j. (v. a. n.).

Tufeşti-d.-j., *sat,* în partea de S. a com. Boteşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe valea dealuluĭ Tufeşti, în partea de E., pe moşia Rădiul-Scînteia.

Are o suprafaţă de 111 hect., cu o populaţie de 41 familiĭ saŭ 149 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 4 plugurĭ, şi 8 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 82 vite marĭ cornute, 13 caĭ şi 46 oĭ. V. Boteşti, com. rur.

Tufeşti-d.-s., *sat,* în partea de E. a com. Bodeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, aşezat pe valea Tufeştilor, prin care curge pîrîul cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 720 hect., cu o populaţie de 97 familiĭ saŭ 303 suflete.

Are o biserică, cu 1 cîntăreţ; o moară de apă, un iaz şi o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ şi 12 care cu boĭ; 10 stupĭ cu albine, 139 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 98 oĭ, 4 capre şi 35 rîmătorĭ.

Tugarlea-Bair, *deal,* în judeţul Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Congaz. Se desface din dealul Fundul - Găvanuluĭ, se întinde spre E., în o direcţie generală de la S.-E. spre N. V., brăzdînd partea N. a plăşeĭ şi S. a comuneĭ. Pe la poalele S. merge drumul comunal Satul-Noŭ-Sari-Chioi, iar pe la cele V., curge pîrîul Teliţa. El domină satul Congazul şi e acoperit cu păşunĭ.

Tulburea, *sat,* jud. Botoşani, aşezat pe coasta de S. a dealuluĭ Tamba, în stînga pîrîuluĭ Tulburea, în partea de S. a com. Uriceni. Are o populaţie de 130 familiĭ, saŭ 289 suflete.

Vite: 199 boĭ şi vacĭ, şi 248 oĭ.

Tulbureni, *sat,* în partea de N.-V. a com. Băluşeni, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, în stînga căeĭ naţionale Botoşani - Hîrlăŭ, pe moşia Stănceni. Are o populaţie de 123 familiĭ, saŭ 452 suflete; 1 biserică cu 1 cîntăreţ.

Vite: 320 boĭ şi vacĭ, 20 caĭ, 80 oĭ, 2 bivolĭ, 301 porcĭ.

Tulcea, *judeţ,* unul din cele două districte ale Dobrogeĭ.

Este aşezat în partea de N. a Dobrogeĭ şi în cea de E. a Romînieĭ şi e cuprins între 28^0 6' şi 32^0 10' longitudine orientală (Ghecet şi Insula - Şerpilor) şi între 44^0 30' şi 45^0 40' latitudine boreală (Chilia-Vechie şi Duimgi).

Forma luĭ, exceptînd Delta Dunăriĭ, este aceea a unuĭ dreptunghiŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin regulat, ale căruĭ vîrfurĭ ar fi: satul Azaclîŭ, Picineaga, gura Peritaşca şi aceea a braţuluĭ Sf. Gheorghe; la aceasta maĭ adăugăm şi triunghiul Delteĭ cu vîrfurile gura Chilieĭ, gura Sf. Gheorghe şi bifurcaţia Ciatal. Lungimea hotaruluĭ este de 400 kil.; iar întinderea totală, de 8453 kil. pătraţĭ saŭ 845300 hect. Cele maĭ marĭ diagonale sunt: De la Ghecet la gura Sulineĭ, 186 kil., şi de la satul Chirişlic la Chilia-Vechĭe, 240 kil.

Relieful soluluĭ este foarte accidentat, cu dealurile sale care ajung până la 500 m. Judeţul Tulcea cuprinde două regiunĭ: a şesurilor şi a dealurilor. — Regiunea şesurilor se întinde în partea de N. a judeţuluĭ, pe o făşie relativ îngustă, pe malul drept al Dunăreĭ; cuprinde întreaga Deltă şi partea de E. a judeţuluĭ; ocupă o întindere de aproape 4000 kil. patraţĭ saŭ 400000 hect. Această regiune este acoperită maĭ numaĭ cu stuf, semănată de bălţĭ nenumărate, variate în întindere şi în formă, întretăiată de gîrle nu maĭ puţin numeroase, care nu seacă nicĭodată, fiind alimentate tot-deauna de Dunăre. Icĭ şi colo se ridică oare-care întinderĭ de pămînt deasupra niveluluĭ bălţilor şi stufuluĭ, unele formate din pămînt nisipos, altele pămînt roditor, pe care sunt satele, orĭ păşunĭ, orĭ locurĭ arabile. Aceste suprafeţe poartă numele de grindurĭ; aşa avem în partea de N.-V. a judeţuluĭ, în cotitura Dunăreĭ de la Brăila şi Galaţi, grindurile: Zătoaca, Oaeĭ, Coaeĭ, Spinăul, Ghecet, Azaclîŭ, Golăşa, Gemeneĭ, Galaţi, Tinda, Cliciul şi Pisica, cel maĭ însemnat; apoĭ în Deltă se află maĭ marĭ grindurĭ şi maĭ bine îngrijite, cum sunt grindurile Chilia - Vechie, Satul-Noŭ, Letea, Sfiştofca, Stipocul, Periprava şi Cara-Orman, cu pădurea cu acest nume. In Deltă o companie olandeză se sileşte din răputerĭ a da agriculctureĭ o bună parte din acest teren, aproape mobil. In partea de E., între malul Măreĭ şi lacul Razelm, se întinde iar stuful nestrăbătut, tăiat de gîrle şi lacurĭ şi destinat a rămîne încă multă vreme ne productiv. Regiunea dealurilor coprinde partea cen

trală, de V. şi de S. a judeţuluĭ. Dealurile din judeţul Tulcea se pot grupa în treĭ marĭ diviziunĭ, afară de altele maĭ micĭ şi izolate: 1. Dealurile-Măcinuluĭ, în partea de V., 2. Culmea-Babadaguluĭ, în partea centrală şi de E. a judeţuluĭ, 3 Culmea-Isacceĭ, situată în partea de N. a judeţuluĭ, întinzîndu se într'o direcţie paralelă cu cursul Dunăreĭ.

In partea de S. a judeţuluĭ este un sistem de dealurĭ care staŭ în legătură cu cele din judeţul Constanţa: Baş-Punar, Topolog, Chirisliva, Periclic, Camena, Eschi-Baba, toate acoperite cu pădurĭ. Maĭ la S. sunt dealurĭ acoperite numaĭ cu păşunĭ, şi anume: Rîmnic-Bair, Arman-Tepe, Sari-Ghiol, Inan-Ceşme-Haidîn, Mormintelor, Caşcalac-Bair şi Chirişlic, cu frumoase grote.

Dealurĭ izolate sunt: Beş-Tepe, (240 m. cu 5 vîrfurĭ), ale căruĭ poale aŭ fost scăldate de Mare odinioară, la N.-E.; Deniz-Tepe (180 m.); Dealul-Măreĭ, fiind-că altă-dată Marea se întindea până la el.

Movile sunt foarte numeroase, unele naturale, altele artificiale.

Hidrografia. Jud. Tulcea se poate împărţi în 2 basinurĭ: al Dunăreĭ şi al Măreĭ.

1. *Basinul Dunăreĭ* ocupă partea de V., N. şi N.-E. a judeţuluĭ; are o întindere de 4200 kil. pătraţĭ (420000 hect.), coprinzînd toată plasa Măcinuluĭ, N. plăşilor Isaccea şi Tulcea şi întreaga plasă Sulina. Dunărea udă judeţul la V., N.-V. şi N. Până în dreptul Brăileĭ poartă numele de Canalul-Măcinuluĭ, şi la punctul numit Ciatal se bifurcă în două: Braţul Chilia la N. şi Tulcea la S.-E. Acest din urmă, la 6 kil. maĭ jos de Tulcea, se divide în: braţul Sulina, cu o direcţie spre E. şi braţul Sf. Gheorghe, spre S.-E., închizînd între ele şi braţul Chilia, porţiunea numită Delta şi compusă din insulele: Ciatal, Tătarul-Mare, Tătarul-Mic, Daler I, Daler II, Letea, Meslin, Cernofca şi Sf. Gheorghe, cu o suprafaţă de 2600 kil. pătr. Dunărea primeşte afluenţĭ numeroşĭ pe dreapta, din care maĭ însemnaţĭ: Picineaga saŭ Ai-Ormanul, la S., cu afluenţiĭ săĭ Canat-Calfa pe stînga, valea Hormular, pîrîul Cerna unit cu valea Jaila, pe dreapta. Apa-Calistrieĭ, la N. de precedenta, cu afluentul săŭ Valea-Grecilor, udînd satul Igliţa, formînd şi lacul Igliţa. Valea-Viţelaruluĭ, maĭ sus de aceasta, trecînd prin Măcin. Valea Jijila, cu afluenţiĭ: Valea-Largă, Valea-Grecilor şi Valea-Popiĭ, la N.-V., vărsîndu-se în balta Jijila. Valea Luncaviţa, formată din Luncaviţa-Mare şi Luncaviţa-Mică, cu afluenţiĭ: Valea-Ascunsă, Luncăvicioara, Valea-Satuluĭ, trecînd prin satul Luncaviţa, vărsîndu-se în gîrla Ciulineţul. Numaĭ Valea-Viţelaruluĭ se varsă direct în Dunăre; ceĭ-l'alţĭ afluenţĭ se pierd saŭ în stuful de pe malul eĭ saŭ în bălţile numeroase ce o mărginesc. Dar afară de acestea, maĭ sunt o mulţime de canale ale Dunăreĭ, unele făcute de ea în revărsările eĭ, altele de oamenĭ, ca să facă să treacă peşte din Dunăre în bălţile pescoase; ele se numesc gîrle, ape saŭ privalurĭ. Cele maĭ însemnate sunt: Viroaga de lîngă Dunăre, Turcoaia, privalele Carcaliul şi Coticeruluĭ, şi gîrlele: Coticeruluĭ, Lăţimea, Combra, Coea, Oaia şi Mocanuluĭ, la V.; Ciulineţul şi Somova, la N. In Deltă sunt şi maĭ numeroase; maĭ marĭ sunt: Roşul, Pardina, Aliboca-Suhat, Iacob-Suhat, Sondul, Merhedeĭ, Jidanuluĭ, Imputita, Tudor-Vătaful, Marchel şi Litcovul. Dunavăţul, cea maĭ însemnată dintre toate, căcĭ uniĭ o consideră ca chiar un braţ sudic al Dunăreĭ, leagă braţul Sf. Gheorghe cu lacul Razelm, face o reţea cu gîrlele Cerneţul, Florea, Dranovul, Semnăţul, Dovinca, etc., între Mare, lacul Razelm şi braţul Sf. Gheorghe.

2. *Basinul Măreĭ-Negre* coprinde partea centrală, de E. şi de S. a judeţuluĭ, întregile plăşĭ Babadag şi Istrul, şi partea de S. a plăşilor Isaccea şi Tulcea; are o întindere de 4250 kil. p. (425000 hect.). In Mare nu se varsă nicĭ o gîrlă saŭ rîŭ, dar în bălţile formate de inundaţiunile eĭ anterioare, ca lacul Razelm, Babadag, Zmeica, Sinoe etc, se varsă:

Văile Sari-Ghiol şi Agi-Ghiol la N., udînd satele cu aceleaşĭ numirĭ. Teliţa (70 kil.), tot la N., udînd satele: Teliţa, Frecăţei, Poşta, Cataloi şi Eni-Chioi, vărsîndu-se în lacul Babadag şi avînd ca afluenţĭ Valea-Izvoruluĭ, unită cu văile Hagilar şi Ciliculuĭ, pe dreapta, Valea-Cardonuluĭ, unită cu Valea-Rediĭ pe stînga. Taiţa, cel maĭ însemnat rîŭ al Dobrogeĭ, udă centrul Dobrogeĭ, trece prin satele Ţiganca, Taiţa, Hancearca, Balabancea, Orta-Chioi, Cineli, Baş-Chioi, Armutlia, Camber şi Satul-Noŭ, se varsă în lacul Babadag, are 100 kil. lungime şi printre numeroşiĭ săĭ afluenţĭ distingem valea Ţiganca, Sarap-Dere, Hancearca, Dantcea, pe dreapta; valea Pîrlita, valea Boclogea, pîrîul Accadîn, Ormangi-Cula şi izvorul Teliţa, pe stînga. Slava, al 3-lea rîŭ al Dobrogeĭ şi al judeţuluĭ, udă V. şi S. judeţuluĭ, format din văile Slava-Rusă şi Slava-Cercheză (85 kil.), avînd ca afluenţĭ valea At-

magea, valea Chirişliva, Valea-Călugăruluĭ, Cari-Iol-Dere şi Camena, udă satele Ciucurova, Baş-Punar, Slava-Rusă şi Slava-Cercheză, Caugagia şi se varsă în lacul Goloviţa. Beidaut, (50 kil.) la S. de aceasta, udă satele Testemel, Beidaut, Potur şi Hamamgi; are ca afluenţĭ văile Cail-Dere, Sari-Ghiol, Hagi-Avat şi Ciamurli, se varsă tot în lacul Goloviţa. Sari-Iurt, la S., udă satele Sari-Iurt şi Casap-Chioi şi se varsă în lacul Sinoe. Duimgi, la S. de precedentul, udă satele Iuan-Ceşme, Tarivende şi Duimgi şi se varsă, după ce a primit ca afluent valea Cogealac, în lacul Tuzla. Casimcea (95 kil.), al 2-lea rîŭ al Dobrogeĭ, udă V. şi S.-V. luĭ, trece prin satele Alifaci, Casimcea, Chiuciuc-Chioi, Chirişlic (Tulcea), Seremet, Talazul-Mic (Constanţa), şi se varsă în lacul Taşăul, de unde şi une-orĭ numele săŭ de pîrîul Taşăul; are ca afluenţĭ pîrîul Rîmnic-Dere, unit cu Sari-Ghiol-Dere, Valea-Estereĭ şi valea Cazargic. Vara aceste rîurĭ seacă de cele maĭ multe orĭ; numaĭ Taiţa, Teliţa, Beidaut, Luncaviţa şi Casimcea, nu seacă nicĭ o dată.

Bălţĭ sunt numeroase; în această privinţă este cel maĭ bogat judeţ, avînd cele maĭ multe şi maĭ marĭ; întinderea lor este de 1200 kil. p. (saŭ 120000 hect.). Ele se împart în bălţĭ cu apă dulce şi cu apă sărată. 1. Cele cu apă dulce, numite lacurĭ şi ghiolurĭ, sunt toate aşezate lîngă Dunăre şi în Deltă; sunt formate de revărsările eĭ şi alimentate de aceste revărsărĭ saŭ prin gîrlele, ce se întretae ca o reţea, făcîndu-le să comunice unele cu altele. Cele maĭ însemnate sunt: Picineaga, Turcoaia, Igliţa şi Carcalîul, la V.; Jijila, Lăţimea, Plosca, Mocanul, Combra, Coaea, Oaia, Porcilor, Piatra-Feteĭ, Popina, Crapina (cel maĭ mare lac dulce), la N.-V.; Rachel, Rotunda, Somova, Rahova, Iapsia, Piatra-Căcată, la N.; Zaghen, Malcoci, Dîrnoiul, Moru-Ghiol şi Dranov, la N.-E. In Deltă avem multe şi marĭ; principalele sunt: Roşul, Pardina, Tătarul, Fortuna, Gorgova, Babina, Matiţa, Velichi-Mercheĭ, Puiul, Puiuleţul, Roşul şi Roşuleţul. 2. Bălţile sărate, ce poartă numele de ĭezere şi ghiolurĭ, sunt formate de apele Mărеĭ, fie prin o revărsare anterioară, fie prin retragerea lor. Intr'adevăr, în secolul al VII-lea a. Cr. oraşul Istropolis, ce era pe malul unuĭ braţ al Dunăreĭ şi lîngă Mare, acum este la 10 kil.; dealurile Denis-Tepe şi Beş-Tepe, ale căror poale eraŭ scăldate de valurile Măreĭ, astăzĭ sunt la 40 kil. departe de ţărmul eĭ; probabil că Dunărea prin aluviunile eĭ a făcut să se retragă apele Măreĭ. Cele maĭ însemnate lacurĭ sunt: Razelmul, cel maĭ mare lac al Dobrogeĭ şi Romînieĭ, cu insula Popina, cu dependenţele alimentate de el, la curile Agi-Ghiol, Calica şi Babadag, în care se varsă rîurile Taiţa şi Teliţa. El comunică cu alt lac mare, Zmeica, cu Goloviţa-Mare, Goloviţa-Mică, Sinoe şi Tuzla, formînd o întindere apoasă de 900 kil. p. (90000 hect.), înconjurată cu prundurĭ şi stuhurĭ, producînd peşte bun şi abundent, al căruĭ venit aparţine statuluĭ şi, foarte însemnat, trece de $^{1}/_{2}$ milion de leĭ anual.

Impărţirea administrativă. — Judeţul Tulcea se împarte de la 1895 în 4 plăşĭ: Babadag, Tulcea, Măcin şi Sulina. Inainte se împărţea în 6: Măcin, Isaccea, Istrul, Babadag, Tulcea şi Sulina. (Vezĭ aceste cuvinte).

In total judeţul Tulcea are 7 com. urb.: Chilia-Vechie, Sulina, Isaccea, Măcin, Babadag, Mahmudia şi Tulcea, 57 com. rur. şi 120 sate, cu o populaţie amestecată, compusă din Romînĭ, Turcĭ, Bulgarĭ, Ruşĭ, Germanĭ, Ţiganĭ, etc., de 123192 locuitorĭ, după recensămîntul din 1899.

Instrucţiunea, Cultul. Judeţul are: un gimnaziŭ, în oraşul Tulcea, 78 şcoale primare mixte, 16 şcoale de cătun, în com. rur., frecuentate în 1899-900 de 4466 copiĭ, 2 şcoale primare rurale mixte în com. urb. Tulcea; 4 şcoale primare urbane de băeţĭ şi 4 de fete în oraşul Tulcea; cîte o şcoală primară urbană de băeţĭ şi una de fete, în Babadag, Măcin, Isaccea şi Sulina. Sunt 74 bisericĭ ortodoxe, 12 geamiĭ, 8 temple lipoveneştĭ, 4 bisericĭ catolice, 1 luterană, 1 anabaptistă, 7 sinagoge, 1 biserică armenească şi una a secteĭ Namolocilor. Are 68 parohiĭ ortodoxe rurale şi 9 urbane.

Budgetul judeţuluĭ Tulcea pe 1900-901 a fost acesta: Zecimĭ, 215957,65 leĭ la veniturĭ, 187530 la cheltuelĭ; Drumurĭ, 123100 leĭ; spitalul rural Babadag 30176,95 leĭ; Pensiĭ, 18802,16 leĭ, la veniturĭ şi 11250 la cheltuelĭ.

Geologia, (rezumat de d. Gr. Ştefănescu). Jud. Tulcea prezintă mare interes din punctul de vedere geologic. La E. şi la V. el este aproape şes şi acoperit de depozitele cuaternare, care însă sunt străbătute de roce maĭ vechĭ, formînd adevărate insule. Aşa în partea de E., numeroase roce triasice străbat depozitele cuaternare, formînd spre Dunăre cele cincĭ coline (Beş-Tepe, turceşte); iar spre Mare şi aprope paralel cu acestea, lanţul de coline triasice numite Cairacile; şi maĭ spre V., la N. de lacul Razim, Dealul-cu-Cunună

şi Satul-Roşu; afară de acestea, triasicul maĭ formează alte cîteva insule. Triasicul, şi maĭ cu seamă partea superioară, procură frumoase marmure de ornament, roşiĭ şi cu vine albe; ele se exploatează la Tulcea şi Isaccea, unde se află importante cariere.

In partea de V. a judeţuluĭ depozitele cuaternare sunt străbătute de roce primare, nişte greziĭ şi schisturĭ verzĭ silicioase şi de calcarurĭ jurasice, care formează asemena numeroase insule.

Centrul judeţuluĭ, începînd de la Mare şi mergînd spre Dunăre, în o direcţiune de la S.-S.-E. spre N.-N.-V., este ocupat de adevăraţĭ munţişorĭ compuşĭ de masive de roce, de diferite vîrste; aşa în partea de S.-S.-V. şi dirijîndu-se de la Cara-Choium la S.-E. până la Dunăre, la Picineaga la N.-V., se află masivul primar, format din greziile şi schisturile verzĭ pline cu numeroase oxidate de pirite de fier. La mijloc şi urmînd aceeaşĭ direcţiune, găsim masivul cretacic, iar spre N.-N.-E. masivul jurasic şi al schisturilor cristaline arhaice.

Intreaga masă a acestor masive este străbătută de numeroase şi importante roce eruptive; aşa la Camena, la muntele Consul, la muntele Toptaşul şi la Iglicioara, se află puternice ĭeşiturĭ de porfire; apoĭ la Atmagea, la Slava-Rusă, la Dealul-luĭ-Iacob, la Greci şi la Văcăreni găsim însemnate ieşiturĭ de granit şi pegmatită. La Nicoliţelul, Isaccea, Rachel şi Luncaviţa găsim importante masive de melafir.

Numeroase cariere sunt deschise, atît în rocele sedimentare cît şi în rocele eruptive.

Afară de carierele de marmură colorată de la Tulcea şi Isaccea, deschise, după cum am arătat, în calcarurile triasice, maĭ avem:

In schisturile cristaline, carierele de la oraşul Măcin.

In greziile verzĭ primare, carierele pentru fabricarea varuluĭ şi pentru pietre de construcţie, cum sunt: carierele de la Tulcea, Eschi-Tulcea şi Igliţa, la Dunăre; cele de la Cataloi, de la Cîrjelari şi de la Enisala, ce se găsesc în centrul judeţuluĭ şi spre Mare.

Carierele de la Babadag şi anume acele de la Chiul-Culac şi de la Cişmele, acele de la Hasanlac, deschise în calcarurile cretacice pentru pietre de construcţiunĭ; şi, în fine:

Importantele cariere deschise în masivele de granit de la muntele Iacob, în com. Turcoaia, şi de la com. Greci, la S.-E. de Măcin.

In delta Dunăreĭ, şi maĭ cu seamă la Letea şi la Satul-Noŭ, la N. de Sulina, şi la Cara-Orman la S., precum şi d'alungul ţărmuluĭ Măreĭ, există suprafeţe întinse acoperite cu dune de nisip.

Ca minerale sunt oare-care indiciĭ de oxizĭ de fier, la Atmagea, Lozova şi la dealul Cara-Pelit; iar indiciĭ de cupru sub formă de Carbonat de cupru verde (Malachit) se văd la Lozova, dar sunt neînsemnate.

Producţiunile. Minerale: granit roşu şi alb, porfir, cuarţ, mică, calcar, silice, schist şi fier oligist, dintre metale. Dintre acestea, numaĭ calcarul este exploatat, precum şi piatra de var dealungul Dunăreĭ, de la Sulina la Cernavoda; cariere maĭ importante sunt cele din Dealul-Carierеĭ de lîngă oraşul Tulcea, lîngă Măcin, şi cele din dealul Iacob de lîngă satul Turcoaia. Cea maĭ mare exploataţiune a acestor cariere a fost făcută de comisiunea dunăreană, care în virtutea unuĭ firman imperial, a fost scutită de taxe către stat şi singură a avut dreptul de deschidere a carierilor de piatră şi de calce. Se fac de asemenea exportaţiunĭ de piatră de construcţiunĭ şi de pavagiĭ din carierele Măcinuluĭ, Isacceĭ, Igliţeĭ, pentru oraşele Brăila şi Galaţi. Intre producţiunile minerale putem considera şi sarea, care se extrage din apa Măreĭ şi a lacurilor sărate de pe malul Măreĭ. Unele din lacurĭ, precum lacul Agi-Ghiol, aŭ şi proprietăţĭ medicamentoase. Astăzĭ Agi-Ghiol este staţiune balneară; iodul abundă în apa sa. La Duimgi, statul are nişte saline, neexploatate încă sistematic.

Vegetale. Are păşunĭ şi livezĭ întinse, unde pasc nenumărate turme de oĭ, terenurĭ destul de fertile, cultivate cu grîŭ, orz, secară, porumb, meiŭ, rapiţă; plante textile: cînepă, in, şi în fine tutun. Maĭ cu seamă grîul, orzul şi secara, constitue, împreună cu plantele oleoginoase, obiectele de export. Dintre arborĭ, vişinul, zarzărul, caisul, mărul, părul, prunul, persicul şi dudul se găsesc răspîndiţĭ prin tot judeţul; gutuiul, alunul şi cornul se găsesc chiar în stare sălbatică prin pădurĭ; dintre arbuştĭ, viţa se cultivă cu succes, pe lîngă Tulcea, Măcin, Isaccea (viile Sarica) şi Babadag (viile Bădila).

Pădurile sunt şi ele una din bogăţiile judeţuluĭ şi din cele maĭ însemnate; nu sunt însă încă exploatate sistematic; se întind pe 200000 hect.

Animale. Livezĭ şi păşunĭ bogate; pădurĭ întinse şi stufoase, bălţĭ, lacurĭ abundente, Dunărea şi Marea, iată cauzele ce fac ca animale de tot soiul să se găsească pe mult încercatul pămînt al Dobrogeĭ.

Vite, după statistica din 1901: 36837 caĭ; 422 măgarĭ; 53240 boĭ şi bivolĭ; 14507 porcĭ; 12349 capre; 214082 oĭ. Stupĭ cu albine sunt 5690.

Ogariĭ dobrogenĭ eraŭ ceĭ maĭ renumiţĭ în Orient; păsările domestice sunt abundente; dintre animalele sălbatice, cerbul, căprioara, vulpea, lupul şi mistreţul se găsesc în mare număr în pădurele cele întinse; mistreţul se găseşte şi în bălţile Delteĭ. — Peştele, care constitue un însemnat articol de export, este abundent şi de cele maĭ marĭ speciĭ, în Mare, Dunăre, bălţĭ, lacurĭ şi gîrle.

Industria şi Comerciul. Sunt în Tulcea şi Isaccea fabricanţĭ de vin şi de rachiŭ din tescovină; o fabrică de săpun, una de lumînărĭ de seŭ şi de ceară, vre-o cîte-va caşeriĭ. Altă dată, la Isaccea şi Tulcea, eraŭ şi şantiere, unde se construiaŭ şi se reparaŭ vase pentru Turcia. Dealurile judeţuluĭ fiind bogate în gismente minerale, exploatarea lor ar da naştere industrieĭ metalurgice, care ar ridica mult comerciul judeţuluĭ.

Comerciul judeţuluĭ Tulcea este din cele maĭ prospere; în această privinţă stă alăturĭ cu cele maĭ comerciale judeţe, Covurluiŭ (Galaţi) şi Brăila, pe care le întrece în ceea-ce priveşte intrările şi eşirile vaselor, fiindu-le însă inferior în ce priveşte transacţiunile comerciale. Judeţul Tulcea are 5 porturĭ, din care Sulina şi Tulcea sunt înfloritoare, Isaccea şi Măcinul, încă neînsemnate, Chilia-Vechie, căzută din înflorirea de odinioară. Sulina şi Tulcea fac aproape singure transacţiunile comerciale ale judeţuluĭ.

Căile de comunicaţie. Căile de apă sunt Dunărea, gîrlele şi Marea. Acestea servesc comerciuluĭ judeţuluĭ cu naţiunile străine; cea maĭ umblată cale este cea pe braţul Sulina, de la Sulina-Tulcea-Isaccea-Măcin, şi tot de-odată cea maĭ scurtă, maĭ ales acum cînd s'a prescurtat braţul Sulina şi i s'a amenajat cursul săŭ prin lucrările comisiuneĭ europene; gîrlele şi lacurile servesc numaĭ pescarilor lipovenĭ; cele de pe Mare, vapoarelor străine de comerciŭ. Cele maĭ însemnate drumurĭ pe uscat sunt: 1. Calea naţională Tulcea-Babadag-Constanţa; 2. Şoselele judeţene: a) Tulcea-Isaccea-Măcin; b) Tulcea-Mahmudia; c) Babadag-Măcin; d) Babadag-Jurilovca; e) Măcin-Satul-Noŭ-Ostrov; 3. Drumurile comunale, care unesc comunele şi satele între ele.

Monumente istorice. In această privinţă, iată ce zice d-l Tocilescu, în «Revista de Archeologie şi de litere»: «Cu anexiunea Dobrogeĭ Romînieĭ s'a deschis un cîmp cu totul noŭ oamenilor de ştiinţă care se ocupă cu archeologia, epigrafia, numismatica şi geografia antică. Dobrogea, făcînd parte din provincia romană cunoscută maĭ întiiŭ sub numele de «Ripa Thracia», apoĭ de «Moesia, inferior», sub Domitian, şi de «Scytia» sub Diocletian, se vor putea face profunde cercetărĭ, căcĭ ea păstrează rămăşiţe de oraşe, de sate, de staţiunĭ, de lagăre fortificate şi de alte urme, care atestă prezenţa Grecilor şi a Romanilor. Explorarea eĭ în fie-care punct, identificarea minelor actuale prin mijlocirea numelor lăsate de anticiĭ scriitorĭ, verificarea distanţelor prin ajutorul vechilor itinerariĭ, restabilirea topografieĭ, recompunerea istorieĭ celor maĭ importante oraşe pontice, ca Tomis, Kallatis, Istros saŭ Istropolis, precum şi aceea a municipiilor şi coloniilor romane, în fine îngrijirea monumentelor, care pot servi istorieĭ desvoltăriĭ politice, militare şi intelectuale a uneĭ provinciĭ, — sentinelă înaintată a civilisaţiuneĭ romane în Orient, — este o lucrare ce se impune puternic. Am putut să formez în muzeul naţional de antichităţĭ, într'un spaţiŭ de un an, o colecţiune de monumente din Dobrogea, cu inscripţiunĭ, sarcofage, bas-reliefurĭ, statue, fragmente architectonice, sculpturĭ şi altele, care se urcă la 300 bucăţĭ şi maĭ mult de jumătate sunt inscripţiĭ grece şi latine. Aceste monumente aŭ fost găsite maĭ toate la Constanţa.» — Săpăturile s'aŭ început de nişte învăţaţĭ francezĭ, şi aŭ fost continuate cu mult succes, de singurul nostru epigrafist, d-l Tocilescu, dînd la iveală un material foarte bogat, relativ la istoria nouluĭ oraş. Săpăturile s'aŭ făcut la Igliţa 1857—1858 (vechia Troesmis), la Constanţa (Tomi), Adam-Klissi (Tropaeum Trajani). In ce priveşte judeţul Tulcea, ca rămăşiţe a timpurilor trecute, sunt: ruinele municipiuluĭ Troesmis, reşedinţa legiunilor III şi VIII macedonică; rămăşiţele unuĭ zid paralel cu vechiul curs al Dunăreĭ, pe lîngă Babadag; un apeduct pe lîngă acest zid şi ale căruĭ ruine se văd la Armutlia şi Enisala; Nicoliţelul se crede a fi aşezat pe ruinele înfloritoruluĭ oraş Trajanopolis saŭ Trianopolis; Măcinul e considerat ca vechia Arubium saŭ Axiopolis; cătunul Rachel, pare a fi fost, după ruinele sale, un lagăr militar roman maĭ mare de cît cel de la Igliţa. Afară de ruinele de la Isaccea şi Beş-Tepe, care atestă dominaţia romană în aceste locurĭ, se maĭ găsesc între Nicoliţelul şi Mănăstirea Cilicul, ruine de fîntînĭ

şi apeducte romane, vase de pămînt ars, de 4 m. ca dimensiune, ce serveaŭ la păstrarea vinuluĭ saŭ a cerealelor. Tot la marginea satuluĭ Nicoliţelul s'a descoperit pe la 1820, de nişte vînătorĭ, un templu păgîn roman, care acum servă de biserică a satuluĭ; este pe jumătate îngropat în pămînt, mic, dar are zidurile groase de 1 m., cu 2 ferestre la S. şi N.; forma sa e poligonală regulată. Mulţimea monedelor vechĭ grece, romane şi bizantine, precum şi a ruinelor care acoperă Dobrogea, sunt probe că această provincie era maĭ populată şi maĭ înfloritoare de cît astăzĭ. Ruinele de zidirĭ, de apeducte, lagăre, sunt ca o amintire depărtată a vecheĭ înflorirĭ de odinioară.

Tulcea, *plasă,* în partea de N. a jud. Tulcea.

Se mărgineşte la N. cu pl. Sulina şi cu Basarabia, de care se desparte prin Dunăre; la S., cu pl. Babadag; la E., cu pl. Sulina şi la V. cu pl. Isaccea.

Relieful săŭ se împarte în două regiunĭ: şesul, ce cuprinde 6/8 din suprafaţa plăşeĭ, în partea de N. şi E., întretăiat de Dunăre, gîrlele eĭ, bălţĭ, şi în bună parte acoperit cu stuf întins. Dealurile, ce cuprind 2/8 din întinderea eĭ şi ocupă E. şi centrul plăşiĭ, şi din care principalele sunt dealurile: Tulci, Cataloi, Orta-Bair, Beş-Tepe (242 m.), şi Cairacile, toate acoperite cu semănăturĭ şi păşunĭ bogate.

In partea de N., Dunărea, cu cele treĭ braţe ale sale: Chilia, Sulina, Sf. Gheorghe, o udă. Pîraiele: Teliţa la V. şi Agi-Ghiol, pe la S., o străbat. Bălţile sunt numeroase şi situate lîngă şi între braţele Dunăreĭ; principalele sunt: Zaghen, Roşul, Roşculeţul, Malcoci, Fortuna, Gorgova, la N.; Iezerul Razelm şi cu dependenţele sale, Dranov, Calica, Agi-Ghiol, care produc stuf şi conţin cantităţĭ însemnate de peşte.

Intinderea acesteĭ plăşĭ este de 1600 kil. pătraţĭ saŭ 160000 hect., din care 5000 hect. ocupate de vetrele com., 50000 hect. pămînt bun, şi restul, de 105000 hect., acoperit de bălţĭ, Dunăre şi locurĭ neproductive.

Populaţia sa este cea maĭ amestecată din tot judeţul şi chiar din Dobrogea întreagă; elementul predominant sunt însă Romînĭĭ. Sunt 5600 familiĭ, cu maĭ mult de 40000 suflete, Romînĭ, Ruşĭ, Bulgarĭ, Turcĭ şi Tătarĭ, Grecĭ, Germanĭ, Evreĭ, etc.

Comunele care compun această plasă sunt: Mahmudia, comună urbană, reşedinţa plăşeĭ, la E., pe Dunăre; Agi-Ghiol, cu căt. Agi-Ghiol şi Sabangia, la S., lîngă lacul Agi-Ghiol; Beş-Tepe, cu cătunele Beş-Tepe şi Pîrlita, la N., nu departe de Dunăre; Cîşla, la V.; Cataloi, cu cătunele Cataloi şi Eni-Chioi, la S.-V., pe pîrîul Teliţa; Malcoci, cu căt. Malcoci şi Prislova, la mijloc, lîngă Dunăre; Moru-Ghiol, cu căt. Moru-Ghiol, Dunăvăţul-d.-s. şi Dunăvăţul-d.-j., la E. de Dunăre; Sari-Chioi, la S.-E., pe lacul Razelm; Sari-Ghiol, cu căt. Sari-Ghiol şi Calica, la S., nu departe de lacul Razelm; Sari-Nasuf, cu căt. Sari-Nasut, Caraibir şi Bei-Bugeac, la S., lîngă lacul Razelm; Satul-Noŭ, cu cătunele Ceata-Chioi, Pardina, Pătlăgeanca şi Satul-Noŭ, la N., pe braţul Chilia; Zebil, la S. pe lacul Babadag; oraşul Tulcea capitala judeţuluĭ. In total avem în plasă două comune urbane şi 11 comune rurale, ce cuprind 21 sate.

Căile de comunicaţie sunt: şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Constanţa; şoseaua naţională Tulcea-Isaccea-Măcin; şosele judeţene Tulcea-Mahmudia şi Tulcea-Agi-Ghiol; apoĭ nenumărate drumurĭ comunale şi vecinale ce unesc comunele şi satele între ele.

Tulcea, *com. urb.,* în jud. şi pl. Tulcea, aşezată în partea de N. a districtuluĭ, a căruĭ capitală este şi în partea de N. a plăşeĭ, pe malul drept al Dunăreĭ, numit braţul Tulcea, la jumătate distanţă între ramificarea braţuluĭ Chilia şi ramificarea braţuluĭ Sulina, în formă de amfiteatru, la poalele dealurilor Tulcea şi Dealul-Mare. Aspectul săŭ este din cele maĭ pitoreştĭ, maĭ cu seamă cînd viĭ cu vaporul de la Galaţi spre Sulina. După ce scapĭ de cotul de la Ciatal şi intri în canalul Tulcea, îţĭ apare oraşul, cu casele-ĭ văpsite şi coperişurile albe, cu geamiile, cupolele bisericilor lipoveneştĭ şi ortodoxe, ce strălucesc în depărtare, iar pe muchia verde a dealurilor, cu nenumăratele sale morĭ de vînt.

Se mărgineşte la N. cu com. Satul-Noŭ; la V., cu com. Cîşla; la S., cu comunele Cataloi şi Eni-Chioi; la E., cu com. Malcoci.

Comuna aparţine şi regiuneĭ dealurilor şi regiuneĭ şesuluĭ; partea de N. aparţine şesuluĭ brăzdat de Dunăre, gîrle şi lacurĭ, iar cea de S., regiuneĭ dealurilor.

Cursurile de apă: Dunărea (Braţul Tulcea) la N., udă comuna pe o lungime de 8 mile (saŭ 13 kil.) de la mila 46—54; pe malu-ĭ drept se află grădinăriile oraşuluĭ. Valea Tăuşan-Ghiol, la V.; Valea-Tulceĭ saŭ Agi-Ghiol, la S., şi Valea-Mare, la E. Comuna are şase bălţĭ, cu

o întindere totală de 400 hect. şi din care cea maĭ însemnată este Zughenul, la E. de oraş (120 hect.).

Tulcea se divide în două culorĭ, galben la V. şi roşu la E.; maĭ înainte, ba chiar şi azĭ, locuitoriĭ cunosc numaĭ sub numele de mahalale, împărţirile acestea; avem: Mahalaua-Tătărească, la V.; cea Turcească, tot la V.; cea Bulgărească, la V. şi E., întinzîndu-se din ambele culorĭ; cea Lipovenească, tot la V. şi E.; cea Nemţească (în culoarea de roşu), şi cea Ovreiască, la V.

Populaţia este foarte amestecată; sunt 18880 locuitorĭ (1899), Romînĭ, Turcĭ, Bulgarĭ, Nemţĭ, Ruşĭ, Evreĭ, etc.

Intinderea totală a comuneĭ este de 18000 hect., din care 250 hect. ocupate de casele şi grădinile oraşuluĭ; 3500 hect. aparţin locuitorilor şi restul aparţine statuluĭ.

Biserici: Catedrala romînă, cu hramul Sf. Nicolae, zidită de locuitorĭ (are un cor întreţinut de com. cu 4200 leĭ anual), cu filialele Buna-Vestire (elenă) şi Comorovca saŭ Buna-Vestire (rusă), apoĭ bisericile Sf. Impăraţĭ (romînă), Schimbarea la faţă (biserică rusă), biserica Sf. Gheorghe (bulgărească). Maĭ avem în Tulcea 1 geamie, 3 sinagoge, 1 biserică a lipovenilor cu popă, 1 a lipovenilor fără popă, 1 biserică catolică, 1 luterană, o casă de rugăciune a Nămolecilor, alta a Anabaptiştilor, 1 schit lipovenesc de călugăriţe şi o biserică armenească, toate întreţinute de comunităţile respective.

Instrucţiunea. Are (1899-900): 2 şcoale primare rurale mixte; 4 şcoale primare urbane de băeţĭ şi 4 de fete; 2 şcoale bulgăreştĭ (1 de băeţĭ şi 1 de fete) în curtea bisericeĭ, 1 şcoală rusă, 1 şcoală greacă, ambele în curţile bisericelor lor, maĭ multe şcolĭ ovreeştĭ, 1 şcoală turcească în corpul geamiĭ. S'a înfiinţat la 1889 şi un gimnaziŭ romîn. Bulgariĭ aŭ şi eĭ gimnaziul lor.

Comerciul oraşuluĭ Tulcea este destul de activ. In 1893—94 aŭ intrat în Tulcea 256 vase de Mare cu 17627 tone.

Exportul în 1893 a fost de 30000 tone, în valoare de 4992726 leĭ; articole de export maĭ însemnate sunt: cereale şi brînzeturĭ în Turcia şi Anglia, lînurĭ în Rusia şi Austria, peşte şi icre în Rusia şi Romînia, cereale în Olanda şi Italia, grîŭ în Grecia, secară în Austria, grîŭ şi lînurĭ în Grecia, comestibile în Romînia.

Importul în 1893 a fost de 4000 tone în valoare de 2640000 leĭ.

Budgetul com. a fost pe 1900—901 acesta: Budgetul ordinar, 497100 leĭ la veniturĭ şi 492983 leĭ la cheltuelĭ; Drumurĭ, 64000 leĭ la veniturĭ şi cheltuelĭ.

Căile de comunicaţie: Şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Constanţa, şoselele judeţene ce duc la Isaccea-Măcin, Cataloi şi Mahmudia, drumurile comunale ce duc la Chilia-Vechie, Sulina, Agi-Ghiol, Zebil, etc.; principalele căĭ de comerciŭ sunt Dunărea, şoseaua naţională şi şoselele judeţene.

Istoricul. De la început şi pănă la 1834, oraşul Tulcea a fost aşezat maĭ la V. de cel actual, pe dealul Tulcea. La 1854 a suferit o năvălire a Turcilor, ca la 1828 şi ca acum în urmă la 1877.

Tulcea, *deal,* jud. Tulcea, în partea N. a pl. Tulcea şi N.-V. a oraşuluĭ Tulcea; e acoperit cu verdeaţă; se ridică pănă la 47 m., dominînd oraşul Tulcea, Dunărea şi drumul judeţean Tulcea-Isaccea; pe vîrful luĭ sunt ruinele vecheĭ Tulce, a uneĭ fortăreţe turceştĭ şi a 3 forturĭ.

Tulcea, *vîrf de deal,* în partea centrală a jud. şi pl. Tulcea şi cea S. a com. urbane Tulcea, punctul culminant al Dealuluĭ-Mare. Are o înălţime de 204 m., punct trigonometric de rangul al 2-lea, dominînd oraşul Tulcea. E acoperit cu păşunĭ.

Tulcea, *vale,* jud. Tulcea, în partea centrală a plăşiĭ Tulcea şi a com. Agi-Ghiol; se deschide din Dealul-Mare, de la poalele vîrfuluĭ Tulcea; se îndreaptă spre S., în o direcţie de la N.-V. spre S.-E.; trece prin satul Agi-Ghiol şi se deschide în lacul Agi-Ghiol; pe vale-ĭ merge drumul comunal Tulcea-Agi-Ghiol.

Tulchia-Mare, *insulă,* pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Tonea, pl. Borcea, jud. Ialomiţa.

Tulchia-Mică, *insulă,* pe Dunăre, spre E. de Tulchia-Mare şi în dreptul oraşuluĭ Ostrov, din jud. Constanţa.

Tulchia-Vechĭe, *insulă,* pe Dunăre, spre V. de Tulchia-Mare. Se maĭ numeşte şi Insula-Vechĭe.

Tulei, *sat,* cu 25 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Giurgiuveni-Vătăşeşti. (V. a. n.).

Tuleşti, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, spre N.-V. de oraşul Bîrlad, pe pîrîul cu acelaş nume, compusă din 2 părţĭ: Tuleşti-Boereştĭ şi Tuleşti-Răzăşĭ. Are o populaţie de 260 locuitorĭ. Formează o com. cu căt.: Popeşti, Băbuţa, Seimeni, Ciuperca, Rădeni şi Vinderei.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 17 hect.

Tulnici, *com. rur.,* în jud. Putna, situată pe partea formată de dealurile de pe malul drept al Putneĭ, la 34 kil de subprefectura plăşeĭ şi la 61 kil. de capitala judeţuluĭ. E udată de rîul Putna şi de pîraele Greşul, Valea-Măruluĭ, Steiul, Lepşa, Mociarul, Lepşuleţul, Lorinca şi Curmătura.

Se compune din cătunele Lepşa şi Tulnici, cu o populaţie de 939 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri de lemn şi 4 morĭ de apă.

Tulnici, *cătun,* pl. Vrancea, jud. Putna, situat la poalele amfiteatruluĭ format de dealurile ce se întind pe malul drept al rîuluĭ Putna.

Are 1 biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Tulnici, *schit de călugărĭ,* jud. Putna, pe malul Lepşeĭ.

Tuluceşti, *com. rur.,* jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, la 14 kil. de Galaţi, pe malul Prutuluĭ, aşezată la coada laculuĭ Brateşul. Se mărgineşte la N. cu Şiviţa, la E. cu balta şi lacul Brateşul, la S. cu Galaţi şi la V. cu teritoriul com. Fileşti, Braniştea, Independenţa şi Slobozia-Conachi.

E formată din 7 cătune: Tuluceşti (reşedinţa), Costache-Negri, Cişmelele, Fîntînele, Odaia-luĭ-Manolachi, Slobozia-Movileĭ şi Vînători, cu o populaţie de 2976 suflete.

Numărul vitelor se urcă în total la 3499 capete.

Are 2 bisericĭ: în Tuluceşti, Sf. Arhangheli, şi în Odaia-luĭ-Manolachi, Sf. Gheorghe. După întocmirea sinodală din 1888, com. Tuluceşti formează două parohiĭ: Tuluceşti, alcătuită numaĭ din reşedinţa comunală, cu catedrala Sf. Arhangheli, 1 preot paroh şi 2 cîntăreţĭ; şi Odaia-luĭ-Manolachi, formată din cătunele Odaia-luĭ-Manolachi, Vînători, Fîntînele şi Cismelele, cu 1 preot paroh şi 2 cîntăreţĭ; 5 şcoale.

Pe teritoriul com., începînd de la coada Brateşuluĭ, trece Valul-luĭ-Traian. Asemenea pe parte din teritoriul săŭ se întind fortificaţiile Galaţi-Nămoloasa-Focşani.

Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua judeţeană Galaţi-Bîrlad-Fălciŭ şi calea ferată Galaţi-Bîrlad.

Tuluceşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaş nume, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ, cu 850 suflete, o biserică şi 2 şcolĭ.

Tuluceşti, *moşie* a statuluĭ, de 1778 hect., fostă a mănăstireĭ Cetăţuia din Iaşi, jud. Covurluiŭ, com. Tuluceşti, pl. Siretul.

Tuna-Orman, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. Beilicul şi Oltina. Se desface din dealul Cale-Urgina, se întinde spre E., într'o direcţie generală de la S.-E. spre N.-V., dealungul maluluĭ drept dobrogean al Dunăriĭ, între scurgerile ĭezerurilor Oltina şi Mîrleanul, brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi a comunelor. Are o înălţime de 105 m.

Tunari, *com. rur. şi sat,* în jud. Dolj, pl. Cîmpul, situată pe loc şes, la 80 kil. de Craiova şi la 14 de reşedinţa plăşeĭ, Calafat.

Se învecineşte la E. cu com. Piscul, la V. şi N., cu com. Poiana, şi la S., cu com. Desa.

Are o populaţie de 1037 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, fondată de locuitorĭ, la 1868, cu hramul Sf. Gheorghe şi S-ţiĭ Voevozĭ. Pe frontispiciul bisericeĭ de asupra uşeĭ se află următoarea inscripţie:

«Această sfîntă şi dumnezeiască biserică, care s'a zidit din temelie în leatul 1867, Martie 5, cu toate cheltuelile, cu maĭ mulţĭ fraţĭ ajutorĭ, care se prăzuueşte Sf. Gheorghe şi S-ţiĭ Voevozĭ în vremea prea Inălţatuluĭ nostru Carol I. Ctitorĭ: Ion Radovicĭ, C. Poiana, Nicola Petrovicĭ, Preotul Ion, Ioan Mălăinul, B. Mucică, G. Mladew, Opriş Mucică şi Iancu Mucică.

In com. sunt 4 cîrciumĭ.

Movile: Movila-luĭ-Stamat, Măgura-cu-Niţa, două movile: Inşiratele, Măgura-Trăsniteĭ, Măgura-luĭ-Popară, Măgura-Hoţuluĭ, Grindul-cu-Banĭ, care este plantat cu salcîmĭ, Măgura-Văcăreaua şi Grindul-cu-Gutuiţa.

Bălţĭ: Balta-Popeşti, la S. com., se scurge spre V., în apa Purcărieĭ, pendinte de com. Poiana; balta Lacul-Cailor, tot la S.; Balta-Gogoneaţă, Balta-Sanduluĭ, lacul Catranul şi balta Frumosul.

Viile, în întindere de 73 ½ hect., se găsesc toate pe moşiile locuitorilor.

Căĭ: două căĭ comunală şi cea vecinală.

Tunari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tunari-Dimieni, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, situat la N. de Bucureşti, pe malul drept al văieĭ Pasărea. La N., locul e băltos, din cauză că e prea mult aplecat spre valea Pasărea.

Se întinde pe o suprafaţă de 3484 hect., cu o populaţie de 1317 hect.

Are 2 bisericĭ, una cu hramul S. Nicolae şi cea-l'altă cu hramul Invierea-luĭ-Lazăr, deservite de 2 preoţĭ; o şcoală mixtă; 1 heleşteŭ; o maşină de treerat.

Vite: 494 vite marĭ cornute şi 921 vite micĭ.

Tunari, *sat,* com. rur. Găneşti, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, cu o populaţie de 181 locuitorĭ.

Tunari saŭ **Zgaidaracul**, *cătun*, pendinte de com. Tîrnava-d.-j., pl. Cîlniștea, jud. Vlașca, compus din 97 locuitorĭ, însurățeĭ.

Tunari, *fort*, în jurul Bucureștilor.

Tunari-Dimieni, *com. rur.*, în jud. Ilfov, pl. Dîmbovița, situată la N. de București, lîngă Valea-Pasărea, la 18 kil. de București.

Se compune din satele: Tunari și Dimieni, cu o populație de 1638 locuitorĭ și 371 case; 3 bisericĭ (2 la Tunari și 1 la Dimieni); o școală mixtă; o moară cu aburĭ, 2 mașinĭ de treerat; 2 heleștae.

Vite: 433 vite marĭ cornute, 185 caĭ și iepe.

Locuitoriĭ posedă: 179 plugurĭ: 136 cu boĭ și 43 cu caĭ; 193 care și căruțe: 136 cu boĭ și 57 cu caĭ.

Tunari-Popești, *moșie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Tunari.

Tunsești, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdănița, spre V. de satul Bogdănița, pe dreapta pîrîuluĭ Bogdana, compus din 2 părțĭ: Tunsești-d.-j. și Tunsești-d.-s.

Tunsești, *moșie* și *pădure*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdănița, proprietatea statuluĭ.

Tunși, *cătun*, al com. Țicleni, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat pe valea Cioiana.

Are o suprafață cam de 800 hect., cu o populație de 48 familiĭ, saŭ 170 suflete; o biserică reparată în 1886 și deservită de preotul din căt. Crețești.

Locuitoriĭ posedă: 67 plugurĭ, 37 care cu boĭ; 128 vite marĭ cornute, 185 oĭ, 126 capre, 6 caĭ și 1000 rîmătorĭ. Comunicația în cătun se face prin drumurĭ ordinare și printr'o șosea comunală care îl leagă la N. cu Crețești, cătun de reședință.

Pîrîul Cioiana curge prin mijlocul com., de la N. la S.-V.

Tunzăria, *munte*, între comunele Broșteni, Șarul-Dorneĭ și Dorna, jud. Suceava.

Tupilați, *com. rur.* și *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, spre N.-V. de orașul Roman, la 31 kil. de el și la 32 kil. de reședința plășeĭ. E situată spre N.-V., la confluența pîrîuluĭ Valea-Albă cu rîul Moldova și pe malul drept al acestuĭ rîŭ.

Are o populație de 1144 locuitorĭ; 3 bisericĭ: 2 ortodoxe și 1 catolică; o școală mixtă.

Se lucrează lemnărie ordinară și mobile de lux.

Sunt 506 vite marĭ cornute.

Se face iarmaroc la 24 Iunie.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3394,56 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3094 leĭ.

Pe teritoriul com., lîngă satul Tupilați, este un pod de lemn stătător, peste care trece șoseaua județeană Piatra-Iași. Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Tupilați, *sat*, în partea de S.-V. a com. Mălăești, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, așezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaș nume, pe o suprafață de 573 hect., cu o populație de 60 familiĭ, saŭ 303 suflete. Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ.

Tupilați, *sat* și reședința com. cu acelaș nume, jud. Roman, pl. Moldova. V. Tupilați, com. rur.

Turbata, *pîrîŭ*, ce curge prin pl. Siretul-d.-j., com. Broșteni, Bahna și Galbeni, jud. Roman. Izvorește la V. de satul Țuțcani, din dealurile ce separă jud. Roman de jud. Neamțu; curge de la N.-V. la S.-E. La S.-E. de satul Galbeni iese din jud. Roman și trece în jud. Bacăŭ, apoĭ se varsă, la N.-E. de satul Sîrbești, în rîul Siretul, de a dreapta, după ce primește în sine pe stînga pîraiele Bahna și Galbeni. Acest pîrîŭ curge printr'un șes întins, din care cauză maĭ în tot-d'auna, în timpurile ploioase, apele luĭ ies din albie și se varsă peste cîmp.

Turbata, *poiană*, în jud. Suceava, în pădurea cu acelaș nume, între com. Dolhești și Tătăruși.

Se zice că pe aci trecea sleahul (drumul mare) ce lega Suceava cu Iași.

Turbatul, *cătun*, pendinte de com Bălănoaia, pl. Marginea, jud. Vlașca, situat pe domeniul Giurgiŭ.

La 1864 s'aŭ împroprietărit aci 92 locuitorĭ, primind 370 hect., iar la 1882 s'aŭ împroprietărit 25 însurățeĭ, primid 146 hect.

Are o biserică vechie.

Turbați, *com. rur.*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, la S. com. Drăgoești, situată parte pe culmea dealuluĭ Turbaților și parte pe valea pîrîuluĭ Sănătoarea.

E formată din 2 cătune: Turbați, reședința, și Buzești.

Are o suprafață de 2000 hect., cu o populație de 224 familiĭ, saŭ 1002 suflete; o școală, înființată la 1888; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 32 plugurĭ. 64 care cu boĭ; 1153 vite marĭ cornute, 74 caĭ, 1221 oĭ, 94 capre și 471 rîmătorĭ; 62 stupĭ,

E udată de pîraiele Sănătoarea și Scurta.

Comunicația în această com. se face prin drumurĭ ordinare.

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Curăturile, Şoava şi Dealul-Largeĭ.

Turbaţi, *cătun* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, situat pe culmea Turtaşilor, jud. Gorj, plaiul Novaci.

Are o suprafaţă de 1400 hect., cu o populaţie de 134 familiĭ, saŭ 552 suflete; o şcoală, infiinţată la 1888; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 3 morĭ pe apă.

Turbaţi, *sat,* jud. Ilfov, pl. Znagovul, com. rur. Lipia-Bojdani, situat la N. de Gruiul, pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa şi în partea de N. a bălţeĭ Znagovul.

Aci a fost mănăstire de călugăriţe. După anul 1812 ele aŭ fost duse la mănăstirea Ţigăneşti, rămînînd la Turbaţi un schit. Astă-zĭ este biserică de mir.

Are o suprafaţă de 775 hect., cu o populaţie de 441 locuitorĭ; 1 şcoală mixtă.

Numărul vitelor marĭ e de 245 şi al celor micĭ de 417.

Turbencea, *ruinele unuĭ fost sat,* jud. Tulcea, situat în partea de V. a pl. Istruluĭ şi a com. rur. Casimcea, la poalele de N. ale dealuluĭ Turbencea, aproape de pîrîul Casimcea; ca şi satul Saxancula, de pe malul opus, a fost distrus de un incendiŭ şi locuitoriĭ s'aŭ aşezat în satul Casimcea.

Turbencea, *movilă,* in com. Casimcea, pe cel maĭ înalt vîrf (252 m.) al dealuluĭ Dulgherul, la hotarul jud. Tulcea şi Constanţa, punct trigonometric de rangul 1-iŭ, dominînd satele Casimcea, Curudgea, drumurile comunale ce duc de la Casimcea la Curudgea, Dulgherul, Cartal-Seleuş. E acoperit cu verdeaţă.

Turburea, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Gilortul, în partea de S. a plăşeĭ şi la S. com. Andreeşti.

E compusă din cătunele Turburea-d.-s. şi Turburea-d.-j., situată pe şes şi coastă, pe malul stîng al rîuluĭ Gilortul.

Are o suprafaţă de 1974 hect., cu o populaţie de 267 familiĭ, saŭ 1302 suflete.

Are: 1 şcoală, înfiinţată la 1837; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 91 plugurĭ, 5 căruţe cu caĭ, 149 care cu boĭ, 748 vite marĭ cornute. 24 caĭ, 976 oĭ, 132 capre şi 315 rîmătorĭ.

Deosebit de apa Gilortuluĭ, care udă comuna în partea de V., maĭ sunt şi alte pîrae care o udă de la E. la V., făcînd pe timpurĭ ploiase stricăciunĭ prin inundaţiile lor. Aceste pîrae sunt: Nănăul, Valea-Turbureĭ, Valea-Caluluĭ, Valea-Căluşeluluĭ, care, împreunîndu-se, se varsă în Gilort şi Valea-Stînceĭ.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua judeţiană T.-Jiul-Spahii-Dolj, prin calea ferată Filiaşi-T.-Jiul, avînd ca staţie maĭ apropiată staţia Gilortul, prin şoseaua com. şi drumurĭ ordinare.

Turburea, *sat,* cu 140 locuitorĭ jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Corbeni (v. a. n.).

Turburea, *cătun* al com. Bălăneşti, jud. Buzăŭ, cu 290 locuitorĭ şi 72 case.

Turburea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populaţie de 232 locuitorĭ. Gîrla-Turburea trece printr'însul.

Turburea, *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnic, căt. com. Chiojdeni, aşezat în poalele munţilor, în partea de V. a comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat şi la îmbucătura pîrîuluĭ Turburea. Are o întindere cam de 500 hect., cu o populaţiune de 107 familiĭ saŭ 422 suflete.

Turburea, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Băeşti, pl. Olteţul-d.-s. Are o populaţie de 327 locuitorĭ; o biserică, pe un deal. Este situată în centrul comuneĭ, şi udată de pîrîul Dobricea şi văile: Turburea, Baza şi a Martologuluĭ.

Turburea, *gîrlă.* Izvoreşte din com. Vitioara, intră în com. Păcureţi, pl. Podgoria, jud. Prahova, curge de la N. la S., printre dealurile Nucetul şi Vrăneşti, pănă la localitatea numită «Crucea Brăcăci», unde se uneşte cu Sărăţelul.

Turburea-de-Jos, *cătun,* reşedinţa com. Turburea, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe şes şi coastă, pe malul stîng al Gilortuluĭ şi la gura Văiĭ-Caluluĭ. Are o populaţie de 900 suflete; 1 şcoală, înfiinţată la 1837; 1 biserică de lemn, făcută la anul 1885.

Locuitoriĭ posedă: 53 plugurĭ, 90 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 500 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 600 oĭ, 90 capre şi 195 rîmătorĭ.

Turburea-de-Sus, *cătun,* jud. Gorj, pl. Gilortul, com. Turburea, situat pe şes şi coaste, pe malul stîng al rîuluĭ Gilortul la N. de căt. Turburea-d.-j. Are o populaţie de 402 suflete şi 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ

posedă: 38 plugurĭ, 59 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ, 248 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 376 oĭ, 42 capre şi 120 rîmătorĭ.

Turceni-de-Jos, *com. rur.*, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, la N. comuneĭ Ioneşti, în partea dreaptă a Jiuluĭ şi pe lîngă poalele dealuluĭ Roşul, situată parte pe şes, parte cam pe deal.

Se compune din cătunele: Turceni-d.-j. şi Ilieşti, cu o populaţie de 1126 locuitorĭ; 1 şcoală; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 40 plugurĭ, 80 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ, 160 stupĭ, 584 vite marĭ cornute, 51 caĭ, 992 oĭ, 29 capre şi 267 rîmătorĭ.

Are o şosea vecinală care o pune în legătură la N. cu com. Turceni-d.-s, iar la S., cu Ioneşti.

Turceni-de-Jos, *cătun,* reşedinţa com. Turceni-d.-j., pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, cu o populaţie de 540 locuitorĭ, o şcoală şi 1 biserică făcută pe la 1841, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 21 plugurĭ, 50 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 40 stupĭ, 292 vite marĭ cornute, 34 caĭ, 487 oĭ, 10 capre şi 177 rîmătorĭ. (V. Turceni-d.-j., com. rur).

Turceni-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Jiul, la N. com. Turceni-d.-j. şi în partea dreaptă a Jiuluĭ. Are o populaţie de 740 suflete; o şcoală şi o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ pe la 1848, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Este situată parte la poalele dealuluĭ Teiul, care este şi culmea Jiuluĭ şi parte cam pe coastă.

Locuitoriĭ posedă: 35 plugurĭ, 110 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 30 stupĭ, 452 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 575 oĭ, 10 capre şi 342 rîmătorĭ.

Cale: şoseaua vecinală, legînd'o cu Murgeşti, la N., Turceni-d.-j., la S. şi Calopărul-d.-j., la V.

Turceşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., compusă din mahalele: Vlăduleşti, Biserica-de-Zid, Lespedea, Iriştea, Meia, Codreşti şi Pîlşeşti, cu o populaţie de 902 locuitorĭ, 4 bisericĭ (una în Biserica-de-Zid, de la 1837, alta în Mahalaua-Vechĭe, zidită la 1856, una în Lespedea de la 1880 şi una zidită în 1857) şi o şcoală, înfiinţată în 1882.

E situată pe dealurile: Codreşti, Vlăduţeşti, Iriştea, Meia şi Pîlşeşti, pe lîngă rîul Tirîia şi valea Lespedea, la 60 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 20 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Pojogi şi Cireşiul; la V., cu com. Alunul; la N., cu com. Mateeşti şi Berbeşti.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 100 boĭ, 200 vacĭ, 30 capre, 350 oĭ, 30 caĭ şi 300 porcĭ; 6 morĭ de măcinat.

Şoseaua judeţeană o leagă cu Berbeşti şi Mateeşti.

E brăzdată de dealurile: Pîlşeşti şi Talpele şi udată de văile: Lespedea, Cîineluĭ, Seciĭ, precum şi de gîrla Tîrîia. La E. are locurile izolate: Valea-Poduluĭ, Padinile şi Socetul; la V., Pleasca şi Jderul; la N., Alunişul şi Valea-Onicioiuluĭ; la S., Lunca-Mare şi Crivina-luĭ-Panait.

Turceşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bradul-Geamăna (v. a. n.).

Turcina, *culme de munte,* jud. Vîlcea, cu vîrfurile: Bora, Turcina, Poiana-Mare, Repedea şi Gurăscul, se desface din muntele Bobul, al Culmeĭ-Parînguluĭ, se întinde paralel cu Culmea-Plătăneştilor, separînd Lotrul de Lotriţa.

Turcineşti, *cătun,* reşedinţa com. Curtişoara, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat la V. de Curtişoara şi în partea dreaptă a rîuluĭ Jiul, cu 560 suflete şi 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ, 38 care cu boĭ, 70 vite marĭ cornute, 7 caĭ, 100 oĭ, 10 capre şi 25 rîmătorĭ.

O şosea comunală o leagă cu cătunele învecinate. (V. Curtişoara, com. rur.)

Turcoaia, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, situată în partea V. a districtuluĭ, la 80 kil. spre S.-V. de oraşul Tulcea, capitala judeţuluĭ şi în partea de S.-V. a plăşeĭ, la 18 kil. spre S. de orăşelul Măcin, reşedinţa plăşeĭ. Infiinţată pe la 1830.

E formată din căt. Turcoaia, reşedinţă, şi Igliţa, cu 1081 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1862 de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Se mărgineşte la N. cu com. urb. Măcinul; la V., cu judeţul Brăila, despărţită de Dunăre; la S., cu com. Satul-Noŭ; la E., cu com. Cerna şi Greci.

Dealurĭ: Iacob, cu prelungirile: Iglicioara Mare, Iglicioara-Mică, Gorgova şi Manole.

Movile sunt 11, artificiale.

E udată de Dunăre la V. şi de gîrlele Bălanul, Redeluia şi Noroioasa. In Dunăre, Insula-luĭ-Moş-Dobre aparţine comuneĭ.

Bălţĭ: Turcoaia saŭ Armanul (200 hect.), Certe-Tele, Igliţa, (300 hect.), ale statuluĭ.

Locuitorii posedă: 105 pluguri, 218 caï, 5 asinï, 583 boï şi vacï, 1608 oï, 356 capre şi 228 porcï; 2 morï de apă.

Căï: Şoseaua judeţeană Măcin-Satul-Noŭ şi drumurï comunale la Turcoaia, la căt. Igliţa, la Greci, Cerna, Satul-Noŭ, Carcalîul şi Picineaga.

Turcoaia, *sat*, cu 1040 locuitorï şi o întindere de 3351 hect., în jud. Tulcea, pl. Măcinul. Se mărgineşte la N. cu Igliţa, la V. cu Dunărea, la E. cu Satul-Noŭ şi la S. cu Picineaga. Are o şcoală şi o biserică, zidită în 1862. (V. com. Turcoaia).

Turcoaia, *ostrov*, jud. Tulcea, format de Dunărea-Vechïe. Aci se află carieră de piatră.

Turcoaia, *lac* (140 hect.), jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Turcoaia.

Turcoaia, *punct trigonometric* de rangul al 2-lea, jud. Tulcea, pl. Măcinul, com rur. Turcoaia, aşezat pe dealul Iacob (336 m.).

Turcul, *munte*, în jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Predealul, la limita dintre jud. Prahova şi jud. Buzăŭ, între izvoarele Stevia şi Turcul. Este proprietatea d-luï G. Gr. Cantacuzino.

Turculeşti, *sat*, reşedinţa com. Călineşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel, cu 500 loc. şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţï.

E situat în centrul comuneï şi se întinde pănă în rîul Argeşul. In centru şi la N. are două dealurï: Slătineanca şi Dealul-Bisericeï, acoperite cu viï şi livezï.

Prin mijlocul satuluï trece calea ferată Bucureşti-Piteşti şi şoseaua naţională paralelă.

Turculeţul, *deal* (450 m.), jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., la hotarul eï către plaiul Rîmnicul. E continuaţia dealuluï Lupanul şi 'şï întinde ramificaţiile printre afluenţiï rîurilor R.-Sărat şi Rîmna. La poalele luï se află satul Poeniţa. Este acoperit parte cu pădurï, parte cu păşunï.

Turculuï (Fîntîna-), *sat*, cu 18 suflete, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., în partea de N. a com. Grebănul, la poalele dealuluï şi pe pîrîul cu acelaş nume.

Turda, *pisc*, pe creasta şiruluï de dealurï ce brăzdează în lung şi lat com. Costeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, şi se prelungesc pe toată partea de E. a com., în stînga rîuluï Costeşti.

Tureatca, *com. rur.*, în partea de N. a pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Culiceni, Mihoreni, Stăneşti saŭ Pueni, Sinăuţi şi Tureatca. Are 3046 suflete; 5 bisericï, deservite de 1 preot, 5 cîntăreţï şi 4 pălămarï; 1 şcoală.

Vite marï cornute 1630, oï 1300, caï 255, porcï 1575.

Tureatca, *sat*, pe moşia cu acelaş nume, jud. Dorohoiŭ, com. Tureatca, pl. Berhometele.

Are o populaţie de 1680 locuitorï, 2 bisericï, una în sat, de lemn, din 1770, şi una în curtea boierească, făcută la 1842 de vornicul T. Balş; o şcoală, zidită în 1890.

Pîraie: Arşiţa, Molnicioara şi Molniţa.

Piatră calcarică şi grezia se află în mare cantitate.

Drumurï principale sunt: acel de la Mihaileni la Mamorniţa şi la Herţa şi acel ce duce la Dersca.

Moşia se hotăreşte cu: Culiceni, Dersca, Sinăuţi, Stăneşti şi Bucovina.

Originară de aicï este familia Baluş.

In unele cronice şi acte vechï se vede scrise Balşe, iar în altele Baloş. Tot după unele acte se deduce că Baloş ar fi tulpina familieï, şi că se trage din Cneazul Baloş, proprietarul moşieï Poiana de pe Moldova, care a venit din Serbia şi s'a statornicit în Moldova.

In Serbia vieţuia în secolul al 14-lea această familie vechïe. Banul Baloş era ginerele luï Lazăr, Regele Serbieï. După căderea Serbieï sub jugul turcesc, aŭ părăsit Ţara şi pe la 1430 trecură în Moldova. In Domnia fraţilor Ilieş şi Stefan, fiiï luï Alexandru-cel-Bun, pe la 1436, Baluş era între veliţiï boerï şi Consilier Domnesc. («Letopişiţele» şi «Cron. Rom.» de Melhisedic).

Turia, *plasă*, în partea de N.-E. a jud. Iaşi, aşezată între rîurile Jijiea la V. şi Prutul la E. şi N., pe podişul Turieï, pe valea Jijieï şi pe şesul Prutuluï, prelungindu-se paralel cu rîurile Prutul şi Jijia, din marginea jud. Botoşani, spre S. pănă în capătul de N. al plăşeï Braniştea, ocupînd 39377 hect.

Se mărgineşte la N. cu jud. Botoşani, de care se desparte prin hotare stabilite; la V., cu pl. Bahluiul şi Copoul, de care se desparte prin rîul Jijia; la S., cu pl. Braniştea şi la E., cu Basarabia, de care se desparte prin rîul Prutul.

E formată din 5 comune: Bivolani, Iepureni, Hermeziul, Roşcani şi Cărniceni, 37 sate şi 3 tîrguşoare.

Are 24 bisericï, cu 16 preoţï, 29 cîntăreţï şi 9 eclesiarhï, aparţinînd de eparhia Mitropolieï

din Iaşĭ; 13 şcolĭ; un spital județean; 20 morĭ.

Dealul Turia, cu diferitele luĭ ramificărĭ se întinde de la N. la S., printre rîurile Jijia şi Prutul.

Ape: Prutul şi Jijia şi un număr de pîraie, ce izvoresc de printre dealurĭ şi care în cursul lor formează prin diferite văĭ ĭazurĭ, ce servesc pentru adăpatul vitelor.

Căĭ: şoseaua județeană Iaşi-Botoşani, o cale comunală vecinală şi un drum vechiŭ, numit Drumul-Furilor, ce vine din jud. Botoşani; maĭ multe drumurĭ comunale şi vecinale.

Din 39377 hect., întinderea teritoriuluĭ plăşeĭ Turia, 13513 hect. sunt pămînt de cultură, care produce tot soiul de cereale şi legume; 75 hect. viĭ şi 1835 hect. pădurĭ; iar 23956 hect. sunt cuprinse de apă (pîraie, iazurĭ, mlăştinĭ), imaşe, fînațe, locurĭ pentru aşezarea satelor şi livezĭ.

E bogată în imaşe şi fînațe înlesnindu-se prin aceasta creşterea vitelor, care se ridică la 37344 capete, din care: 13182 vite marĭ cornute, 18815 oĭ, 113 capre, 1753 caĭ şi 3481 rîmătorĭ.

E acum unită cu pl. Copoul (v. a. n.).

Turia, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., compusă din 6 căt.: Zorleasca, Recea, Turia, Bîrca, Valea-Mare şi Buiceşti, cu o populație de 2400 locuitorĭ, 5 bisericĭ şi o şcoală.

Este situată pe dealul şi valea Turia, la 10 kil. de Slatina, capitala județuluĭ, şi la 12 de reşedința plăşeĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ, 325 s'aŭ împroprietărit la 1864. Eĭ posedă: 200 caĭ, 500 ĭepe, 800 boĭ, 600 vacĭ, 10 capre, 5000 oĭ şi 500 porcĭ.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se ridică la 6148,99 leĭ.

Şoseaua națională Piteşti-Slatina traversează comuna.

E brăzdată de dealurile: Recea, Drumul-Oiĭ (de la N. la S.), Biftia (de la E. la V.), Osiletul (de la E. la V.), Sterpul (de la N. spre S.) şi udată de văile: Turieĭ, Pană, Paraschiva, Biftia şi Dîrjovul.

Turia, *sat,* cu 550 locuitorĭ, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. Turia (v. a. n.).

Turia, *podiş* al dealuluĭ Turia, ocupă partea de mijloc a com. Roşcani, pl. Turia, jud. Iaşi, prelungindu-se de la N. la S. Pe el se află drumul Furilor.

Ca ramificărĭ ale acestuĭ podiş sunt podişele: Tabîra, Popeĭ şi al Cruceĭ, Capul-Dealuluĭ şi al Găurenilor şi podişul Borşeĭ.

Turia, *vale,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Beş-Tepe.

Turiaculuĭ (Valea-), *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Luncavița, şi anume pe al căt. săŭ Rachel.

Turluianul, *sat,* cu 208 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., comuna Bucşeşti, situat pe pîrîul Cernuluĭ, maĭ la vale de satul Cernul, la 3 kil. de satul Bucşeşti (v. a. n.).

Turnul, *schit de călugărĭ,* jud. Argeş, pl. Loviştea, metoh al mănăstireĭ Cozia, din jud. Vîlcea. Este situat în mijlocul pădurilor seculare şi nu este accesibil de cît cu piciorul saŭ cu calul. Monahiĭ duc o viață de schimnicĭ foarte retrasă.

In timpul din urmă (1900—1901) acest schit s'a reparat şi înfrumusețat prin îngrijirea şi cu cheltuiala P. S. S. părinteluĭ Episcop de Argeş, Timuş.

Turnul, *loc izolat, rîpos,* județul Muşcel, com. Berevoeşti-Pămînteni, plaiul Nucşoara. Legenda spune că pe rîpile Turnuluĭ, Negru-Vodă 'şĭ-a aşezat oştirea sa şi s'a bătut cu Tătariĭ, care eraŭ aşezațĭ pe Malul-Vieĭ (spre S.), unde voiaŭ să zidească cetate.

Turnul, *moşie* a statuluĭ, județul Teleorman. (Vezĭ: Turnuluĭ (Domeniul-).

Turnul-Măgurele, *com. urb.*, şi reşedința jud. Teleorman, situată pe partea stîngă a fluviuluĭ Dunărea, pe un platoŭ care înaintează din lunca coprinsă între Dunăre şi rîul Olt. Se găseşte la distanță de 4200 m. de la Dunăre şi 3200 m. de la Olt, iar în unghiul format de aceste 2 distanțe se află gura unde Oltul dă în Dunăre. Inălțimea oraşuluĭ d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre este de 40 m., la observatorul meteorologic de lîngă spitalul județuluĭ. E situat la 242 kil. de Bucureşti.

Turnul e aşezat pe deal în formă de amfiteatru care domină toată lunca dintre Dunăre şi Olt. In față sunt dealurile Bulgarieĭ şi oraşul Nicopoli.

Oraşul propriŭ zis are ca limite la S.-E. şi la S.-V. lunca dintre Dunăre şi Olt, la N. şi N.-V. com. Odaia şi teritoriul eĭ, iar la E. com. Măgurele, până aproape de bifurcația dintre şoseaua națională Turnul-Alexandria şi cea județeană Turnul-Roşiori.

Fiind situat între Olt şi Dunăre, este tot-d'auna expus curenților acestor marĭ cursurĭ de apă. In timpul veriĭ temperatura se ridică în uniĭ anĭ până la 39,9^0 Celsius; iarna termometrul se coboară între 15^0 şi 20^0 şi chiar până la 28^0, cînd înghiață Dunărea şi chiar Oltul.

Suprafaţa comuneĭ, dimpreună cu moşia şi diferitele proprietăţĭ ce are prin prejur, este de 1450 hect.

Populaţiunea oraşuluĭ în 1900 a fost de 8668 locuitorĭ: 5013 bărbaţĭ şi 3655 femeĭ.

Numărul vitelor e de 9264 capete în toată raza comuneĭ. Din acestea sunt 315 caĭ, 2960 vite marĭ cornute, 1939 vite micĭ cornute şi 4000 porcĭ.

Turnul-Măgurele are un gimnaziŭ înfiinţat în 1889; treĭ şcolĭ primare, două de băeţĭ şi alta de fete; o grădină de copiĭ şi o şcoală confesională a izraeliţilor.

Bisericĭ sunt două: Sf. Haralambie şi Sf. Vinere. La cimitirul oraşuluĭ este încă o biserică ce serveşte de capelă şi unde nu se oficiază. Preoţĭ sunt 5, cîntăreţĭ 4 şi paracliserĭ 2. Catoliciĭ şi Evreiĭ aŭ case particulare de rugăciune.

Are o staţiune meteorologică de al II-lea ordin.

Ca punct comercial de întîia mînă, Turnul-Măgurele a avut timp de peste 40 de anĭ cel maĭ mare renume în Ţară. Aci se aduceaŭ spre încărcare la Dunăre productele de tot felul din maĭ multe judeţe, din Olt, Argeş, Muşcel, Romanaţi şi chiar Vîlcea.

După ce se înfiinţă portul Corabia la 1870, mare parte din traficul comercial trecu la acest port noŭ, iar în urma terminăreĭ liniilor ferate Bucureşti-Roman, Bucureşti-Brăila şi Bucureşti Vîcirorova, Turnul începe a pĭerde şi maĭ mult din importanţa luĭ şi aceasta s'a accentuat cu deosebire după construcţiunea linieĭ ferate Costeşti-Măgurele. Azĭ nu maĭ avem de semnalat aci de cît comerciul de cereale.

Vezĭ şi Turnul, port.

Are o fabrică de bere, 2 de săpun, 1 fabrică de lumînărĭ de ceară şi maĭ multe ateliere mecanice.

Căĭ de comunicaţie: calea ferată Costeşti-Măgurele şi diferite şosele, din care maĭ însemnate: calea naţională Turnul-Alexandria-Bucureşti, calea judeţeană Turnul-Slatina, calea judeţeană Turnul-Izlaz, calea Turnul-Zimnicea şi drumul spre Port.

Notiţe istorice. In apropiere de Turnul-Măgurele se află ruinele unuĭ castel roman, transformat maĭ în urmă în cetate romînească sub numele de *Nicopoli-Mic,* saŭ *Nicopoiul-Mic,* şi care apoĭ a devenit cetate turcească. Ea a fost dărîmată în urma tractatuluĭ de la Adrianopole (1827), cu care ocaziune s'a aflat o piatră cu inscripţiune latină privitoare la Iulius Captiv, *conductor publici portorii Illyrici et ripae Thraciae,* adică arendaş general al vămilor din ţările de la izvoarele Dunăreĭ până la gurile rîuluĭ (din aniĭ 161—169 d. Chr.). Tot de aci d. Tocilescu a transportat la muzeul din Bucureşti o altă inscripţiune a luĭ Traianus Decius. Aceste pietre cu inscripţiunĭ provin probabil din ruinele cetăţiĭ Oescus (azĭ Ghighen) în Bulgaria, peste drum de Celeiŭ.

Abia în secolul al XIV-lea încep a se ivi oare-care dovezĭ că prin aceste locurĭ s'aŭ petrecut fapte însemnate. In anul 1394, Baiazed a trecut Dunărea cu o armată numeroasă şi a cuprins fortăreaţa Nicopoĭul cel mic, aşezînd acolo garnizoană. Mircea Basarab, cu ajutorul luĭ Sigismund, regele Ungarieĭ, alungă pe Turcĭ şi cuprinde din noŭ cetatea (1395).

La 1416, Turciĭ trec Dunărea, jefuesc şi pustiesc Ţara, ocupă din noŭ Turnul şi aşează într'însul armată pentru a le servi de apărare, căcĭ Giurgiul deja îl ocupase. Turciĭ stăpînesc acest punct până la anul 1462.

In primăvara anuluĭ 1462 o armată turcească de 250000 soldaţĭ porni în două părţĭ: o parte pe Marea-Neagră cu flota pentru transportul proviziunilor de războiŭ şi de hrană; cea-l'altă parte — şi cea maĭ însemnată — de la Adrianopole se îndreptă spre Dunăre. Locul de întîlnire era la Nicopole. Vlad, cu vre-o 22000 oamenĭ, între care se număraŭ şi tineriĭ de la 12 anĭ în sus, tăbărî în dreptul Nicopoleĭ, ca să apere trecătoarea. Armata turcească de uscat, comandată de însuşĭ Sultanul Mahomet, ajungînd aci, trecu Dunărea cu marĭ pierderĭ, din cauza ploaeĭ de săgeţĭ ce Romîniĭ aruncaŭ asupră-ĭ. Ţepeş este silit însă a se retrage, ne maĭ putînd apăra trecătoarea.

Timp de aproape 60 de anĭ istoria nu maĭ menţionează despre vre-o întîmplare împrejurul acesteĭ cetăţĭ.

Pe la 1521, Mahomet-Beĭ vine de peste Dunăre cu puterĭ marĭ pentru a nimici oştirea luĭ Radu de la Afumaţĭ, care după ce fusese izgonit de Turcĭ de pe tron, strînsese oaste şi îşĭ reocupă scaunul. Mahomet vine cu puterĭ şi maĭ marĭ, în urma acestuĭ fapt, dar după maĭ multe înfrîngerĭ este silit să ia fuga peste Dunăre, unde Radu îl urmăreşte bătîndu-l înfricoşat la Nicopole şi Şiştov.

In anul 1545, sub domnia luĭ Radu, fiul luĭ Radu-cel-Mare, Turciĭ puseră din noŭ mîna pe cetatea Turnuluĭ, o întăriră şi împreună cu teritoriul dimprejur o declarară raia, utilizînd'o ca un post înaintat în această parte a imperiuluĭ. Delimitarea teritoriuluĭ ocupat de raiaoa Turnuluĭ s'a făcut în anul 1546, sub domnia luĭ Mircea - Vodă - Ciobanul.

Marele ban al Ţăriĭ a luat parte la această importantă lucrare. De la acesta a rămas numele de Drumul-Banuluĭ, care venea despre Giurgiŭ, pe marginea Dunăreĭ. Odată cu ocuparea cetăţeĭ de către Turcĭ, i s'a dat şi un comandant saŭ beiŭ şi beg. («Magazin istoric», vol. IV).

In timpul luptelor luĭ Mihaiŭ-Viteazul, punctul Turnul-Măgurele a fost locul multor întîmplărĭ însemnate. Dunărea fiind îngheţată în iarna anuluĭ 1598, o parte din trupele erouluĭ trecură şi pe aci, cuprinse, pustii şi dărîmă Nicopoli şi satele de prin prejur, precum făcuse şi cu alte cetăţĭ şi oraşe de pe malurile Dunăreĭ până la Marea-Neagră. Turciĭ însă, curînd după aceia, luară iarăşĭ cetatea Turnuluĭ înapoĭ. In Septembrie 1596, Mihaiŭ atacă din noŭ această cetate şi o dărîmă.

Odată cu stingerea erouluĭ, în urma odiosuluĭ asasinat de la Turda, Turciĭ reocupă Turnul şi îşĭ stabilesc acolo desăvîrşită stăpînire. După această dată, nu maĭ vedem făcîndu-se menţiune de dînsul timp de aproape un secol şi jumătate.

In timpul războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ, la 1768—1774, cetatea Turnuluĭ, ocupată de o garnizoană de 3000 Turcĭ, este asediată de armatele ruseştĭ, care înaintaŭ sub comanda generaluluĭ Repnin (1771). In această cercare soseşte şi generalul Potemkin. Impresurarea cetăţiĭ părea anevoioasă din cauza poziţiuneĭ sale.

La 15 Martie 1772, generalul rus Bogdan bătu pe Turcĭ la Turnul şi le ocupă întărirea; în 18 Aprilie, Turciĭ năvălesc spre a relua castelul, dar sunt bătuţĭ cu desăvîrşire şi puşĭ pe fugă. Mulţĭ din eĭ se îneacă în Dunăre. (Cronicarul Atanasie Comnen).

La 13 Ianuarie 1774, Izzet-Ahmed-paşa reuşeşte a bate pe Ruşĭ la Turnul.

In anul 1810, luna Maiŭ, Ruşiĭ încercară a trece Dunărea tot pe la punctul Turnul-Măgurele, dar sunt respinşĭ.

In iarna anuluĭ 1828—1829, Ruşiĭ luară capul de pod stabilit pe Dunăre, între Nicopoli şi Turnul. In Nicopoli se găsea atuncĭ comandant Ceapanoglu, dintr'o familie ilustră din Asia.

In Februarie 1829, un detaşament din trupele ruseştĭ, din al 9-lea regiment de vînătorĭ, trece Dunărea şi surprinde flotila turcească nu departe de Nicopoli.

In urma tractatuluĭ de la Adrianopole, Turciĭ sunt obligaţĭ să părăsească raiaoa Turnuluĭ, ca şi pe a Giurgiuluĭ şi Brăileĭ, şi teritoriul ocupat de raia fu înapoiat Ţăriĭ. Dar cu toate că stăpînirea turcească fusese mărginită, un beiŭ, care a maĭ stat acolo cît-va timp, făcea marĭ neajunsurĭ locuitorilor, pe care iĭ jefuia prin neferiĭ săĭ.

La anul 1848, Turnul-Măgurele fuse şi dînsul, întru cît-va, teatrul evenimentelor revoluţiuneĭ la care participară Eliade, Tell, Magheru, Popa-Şapcă şi alţiĭ, care pornise de la comuna Izlazul din judeţul Romanaţi, trecînd prin Turnul-Măgurele.

In rezbelul de la 1853-54, Turnul-Măgurele suferi multe încercărĭ pe urma luptelor dintre Ruşĭ şi Turcĭ.

In timpul acestuĭ rezbel, în Februarie 1854, pe cînd armatele ruse se aflaŭ pe la Segarcea şi alte sate de prin prejur, Turciĭ aŭ năvălit despre Dunăre în oraş, cu scop maĭ mult ca să jefuească de cît să se lupte. Era într'o zi de sărbătoare, pe cînd se urma slujba la biserica Sf. Haralambie. La alarma dată că vin Turciĭ, preoţiĭ şi lumea din biserică aŭ fugit, coprinşĭ de frică. Unul din aceştia, răposatul preot Paraschiva, a fugit îmbrăcat în hainele preoţeştĭ, luînd cu dînsul pe un copil mic al săŭ şi aŭ apucat spre Alexandria, împreună cu alţĭ locuitorĭ. Turciĭ aŭ intrat în adevăr în biserică, crezînd că vor găsi ceva odoare scumpe şi lume, să jefuiască; negăsind însă nimic, aŭ profanat'o, trăgînd un glonţ în icoana Sf. Haralambie, furînd numaĭ vasele sfinte ale bisericeĭ. Pe la 1860, acele vase aŭ fost găsite la un Turc din Nicopoli şi readuse la biserică.

Acest fapt e de relevat pentru că este cel din urmă, din mulţimea de sălbăticiĭ şi tîlhăriĭ ce Turciĭ maĭ bine de cincĭ secole aŭ săvîrşit asupra Ţăriĭ.

Din toate luptele ce s'aŭ petrecut la acest punct, reese importanţa vădită a luĭ, căcĭ el a fost considerat tot-d'a-una drept cap al poduluĭ pe Dunăre pe la Nicopoli, de aci la Plevna spre Sofia (vechia Sardica); iar pe de altă parte deschidea drumul spre pasul Şipca la Balcanĭ, de unde apoĭ se putea lua drumul spre Constantinopole.

Cel maĭ important rol însă, l'a avut Turnul-Măgurele în tot timpul ultimuluĭ rezbel pentru independenţă, din 1877.

După ce trupele ruseştĭ trecură Dunărea pe la Zimnicea, diviziunea IV-a romînă trecu de peste Olt la T.-Măgurele.

La luarea Nicopoleĭ, trupele romîne de la Turnul-Măgurele şi Izlaz aŭ contribuit în cea maĭ mare parte la această izbîndă.

In zilele de restrişte ale Ruşilor înaintea Plevneĭ, generaliĭ ruşĭ, marele duce Nicolae şi însuşĭ Impăratul Alexandru II, aŭ cerut maĭ întîiŭ ca trupele ro-

mîne să ocupe Nicopoli şi maĭ în urmă ca să le vină în ajutor din naintea Plevneĭ. Strîmtoraţĭ de repetatele înfrîngerĭ suferite din naintea Plevneĭ, Ruşiĭ cer prin faimoasa telegramă a mareluĭ duce Nicolae, din 15 Iulie 1877, adresată A. S. R. Carol I, Domnitorul Romînieĭ, ca să le vină în ajutor «cu orĭ-ce preţ şi în orĭ-ce condiţiunĭ, cauza creştinătăţiĭ fiind în mare pericol». La 20 Iulie, trupele romîne aflate pe la T.-Măgurele şi prin prejur trec Dunărea şi ocupă Nicopoli; peste puţin trece şi Domnul Romînilor, Carol I, tot pe la T.-Măgurele, la cartierul general rusesc; iar maĭ în urmă se aşeză pe Dunăre podul pe vase pe care s'aŭ făcut comunicaţiunile cu Nicopole în tot timpul cît a ţinut războiul.

In toată durata împresurăreĭ Plevneĭ, T.-Măgurele a avut cea maĭ mare importanţă: aci se adunaŭ toate proviziunile de hrană şi de războiŭ ale trupelor romîne şi parte din a celor ruse; primul-ministru al Ţăreĭ şi ministru de rezbel Ioan C. Brătianu stătu multe săptămînĭ aci pentru a îngriji de indestularea oştireĭ; pe aci eraŭ conduşĭ prisonieriĭ; de aci îşĭ comunicaŭ noutăţile diferiţiĭ corespondenţĭ aĭ ziarelor din lumea întreagă; de aci, în fine, fu anunţată la cele patru puncte cardinale, gloria armatelor romîne şi bravura valorosuluĭ Căpitan şi Domn al Romînilor, la $^{18}/_{30}$ Noembrie 1878.

Dar nu numaĭ ca punct strategic a avut importanţă Turnul-Măgurele în decursul veacurilor, ci şi ca punct comercial a jucat mare rol; aci era şi port şi trecătoare însemnată, căcĭ iată ce ne spune un misionar catolic care a călătorit acum 256 de anĭ pe la T.-Măgurele:

«Obiceiul se făcuse încă din timpurile de maĭ înainte ca episcopiĭ catolicĭ saŭ locţiitoriĭ lor să plece pe la doĭ-treĭ anĭ odată din reşedinţele lor, spre a vizita bisericele catolice, fie din circumscripţiunea lor, fie din circumscriptiunea altora care, neavînd parale saŭ curagiul de a înfrunta primejdiile călătorieĭ, cereaŭ voie de la Roma să nu fie obligaţĭ a face aceste inspecţiunĭ.

«Petru Bogdan Bacsicĭ vizitează în primăvara şi în vara anuluĭ 1640 bisericile catolice din Bulgaria şi, pentru că la Nicopole se află o biserică catolică, închinată S-tuluĭ şi mareluĭ mucenic Ştefan, el vine şi aci şi apoĭ trece şi peste Dunăre, în Ţara-Romînească, la Turnul-Măgurele. Cetate turcească, Turnul avea împrejuru-ĭ un domeniŭ de şease mile de lung, şi încă maĭ mare în lărgime; acest domeniŭ era sub stăpînirea Turcilor. Pămîntul acestuĭ domeniŭ, e de o calitate minunată şi produce cu un belşug care întrece producţiunea tuturor pămînturilor arabile din Bulgaria».

Teleormanul păstrează şi astăzĭ, după 262 anĭ, reputaţiunea şi calităţile ce-ĭ recunoştea episcopul catolic la 1640.

La schela Turnuluĭ se făcea, ne spune tot Bacsicĭ, comerciŭ întins de cereale, lemne, oĭ, vin, peşte. Neguţătoriĭ Raguseĭ, cetate al căreĭ rol în istoria comerciuluĭ romînesc este nesămuit de mare, veneaŭ la Nicopole şi la Turnul ca să cumpere, să vîndă şi să schimbe, şi veneaŭ în număr atît de mare, în cît simţiseră trebuinţa de a avea o biserică a lor catolică.

In privinţa întemeieriĭ oraşuluĭ Turnul-Măgurele, dăm aci următoarele amănunte:

Cîţĭ-va anĭ după complecta evacuare de către Turcĭ a cetăţiĭ Turnuluĭ, simţindu-se trebuinţa de a se înfiinţa acolo oraş, de oare-ce neguţătoriĭ ce aveaŭ afacerĭ în port locuiaŭ în satul Măgurele, — s'a şi pus la cale ca reşedinţa jud. Oltul, din care încă făcea parte această regiune, să se mute de la Slatina la Turnul.

«Gazeta oficială» a Ţăriĭ cu No. 5 din 27 Februarie 1836 a publicat textul decisiuneĭ luată de M. S. Vodă, de pe care reproducem următorul extras:

«Cu prilejul încredinţăreĭ ce s'a primit de la departamentul din lăuntru, că neguţătoriĭ ce prin jalbă către Înălţimea Sa aŭ arătat dorinţa a înfiinţa oraş la Turnul, sunt la număr una-sută-cincĭ-spre-zece şi se pot aduna până la două-sute; luîndu-se în băgare de seamă cît de folositor este a fi capitala judeţelor de margine la locul unde este port, privind aceasta atît spre înflorirea negoţuluĭ cea cu înlesnirea adunăreĭ populaţieĭ, multă întindere şi spornică înaintarea întru înfrumuseţarea oraşelor, cît şi spre în maĭ multă înlesnire în organisaţia bunelor întocmirĭ, urmînd a fi într'unul şi acelaş loc — şi maĭ cu seamă unde este carantina, — toate ramurile de dregătoriĭ administrative, judecătoreştĭ şi carantineştĭ, precum şi strejuitorie de graniţă etc., chibzueşte polieţeneasca priveghere şi înlesnirile ce pot avea neguţătoriĭ asupra relaţieĭ ce aŭ în felurĭ de pricinĭ cu dregătoriile, cît şi pentru că Slatina se află într'un loc cu totul la o margine şi neîndemănatic pentru cea maĭ multă parte a locuitorilor judeţuluĭ la trebuinţele ce aŭ cu autorităţile din capitala luĭ, de neapărat se socoteşte a se muta capitala judeţuluĭ Oltul la Turnul, după pilda oraşelor Giurgiul, Brăila şi Turnul-Seve-

rinuluĭ. Fiind şi judeţ din cele de margine şi cu o schelă aşa însemnătoare, iar maĭ cu seamă că şi locuitoriĭ judeţelor învecinate vor simţi un mare ajutor de a putea vinde maĭ cu preţ productele ce ar putea strînge din munca lor, pentru că atuncĭ le vor duce cu înlesnire la acest port, unde vor putea găsi destuĭ muştereĭ a le cumpăra, spre un asemenea dar sfîrşit, se chibzueşte următoarele:

Se va statornici acolo, oraş, în raza sa de stînjenĭ cuadraţĭ 200000, avînd şi islaz, peste tot 1004 pogoane, cu aceleaşĭ îndatorirĭ şi regulĭ ce s'aŭ întocmit şi la Giurgiul şi la Brăila. — Planul oraşuluĭ se va alcătui după pilda celor nouă oraşe marĭ ale Europeĭ. — Numirea acestuĭ oraş va fi Turnul. — Strămutarea ot-cîrmuireĭ şi a tribunaluluĭ din Slatina la Turnul, se va face după noua înscriere a contribuţiunilor, cînd atuncĭ se va duce la săvîrşire şi proiectul despre rotunjire în totalul săŭ, potrivit cu întinderea judeţuluĭ Olt, fiind unele sate peste treĭ-zecĭ ceasurĭ depărtare de Turnul».

La început a fost vorba ca oraşul să se stabilească în vale, la cetate, dar în vederea revărsărilor Dunăreĭ şi Oltuluĭ, se hotărî să'l pue în deal unde se găseşte.

Strămutarea definitivă a tuturor autorităţilor s'a făcut tocmaĭ la 1839.

Rotunjirea judeţelor Oltul şi Teleorman, despre care se face menţiune, s'a făcut ast-fel precum există azĭ, dîndu-se Oltuluĭ Slatina ca reşedinţă, iar capitala Teleormanuluĭ s'a strămutat de la Roşiori întîiŭ la Zimnicea, unde a stat vre-o doĭ anĭ, şi apoĭ a trecut la Turnul-Măgurele.

Oraşul se populă treptat de către locuitoriĭ, maĭ ales neguţătorĭ, din satul Măgurele, precum şi cu ceĭ veniţĭ de pe la Roşiori, Zimnicea şi din alte părţĭ.

Turnul-Măgurele, *port,* situat pe Dunăre, jud. Teleorman, la 4 kil. de oraşul cu acest nume şi la 2 kil. de gura Oltuluĭ. Aci abordează vapoarele şi toate vasele plutitoare ce vin pe Dunăre cu mărfurĭ şi călătorĭ. Compania austriacă de navigaţiune are aci debarcaderul săŭ propriŭ şi o agenţie sucursală. Agenţia este pusă în comunicaţiune printr'un fir telegrafic cu oficiul Turnul-Măgurele, căruia se transmite telegrame numaĭ pentru serviciul navigaţiuneĭ şi al afacerilor de comerciŭ. Compania rusă de navigaţiune «Gagarin» are de asemenea debarcaderul săŭ propriŭ, avînd în oraş un reprezintant pentru afacerile comerciale. Aci e şi un debarcader propriŭ al Regieĭ Monopolurilor Statuluĭ pentru serviciul navigaţiuneĭ romîne.

Portul este pus în legătură cu oraşul printr'o şosea, întreţinută de Ministerul lucrărilor publice din veniturile portuluĭ. In 1885 s'a construit la capătul şoseleĭ, în port, un cheŭ de lemn care a fost degradat de inundaţiunile Dunăreĭ şi Oltuluĭ, dar care maĭ în urmă a fost reparat şi pus în bune condiţiunĭ. In 1892 s'aŭ început lucrările pentru construcţiunea ramureĭ de cale ferată Turnul-Port, care pleacă din gara Turnul-Măgurele, ast-fel că încărcările de producte se fac astăzĭ din vagoane direct la port. Ramura Turnul Port are o lungime de 5,2 kil.

Turnul-Măgurele este şi punct vamal important. Biuroul vamal, înfiinţat în 1860, a avut în 1897 un venit de 187261 leĭ. Biuroul vamal este instalat în oraş, iar în port se află numaĭ o sucursală; operaţiunile vamale maĭ importante se fac la biuroŭ, iar cele maĭ micĭ la sucursală.

Tot aci în port, pe partea dreaptă a şoseleĭ, se află clădirea observatoruluĭ de vite, unde se ţin sub observaţiune vitele bântuite a fi bolnave, destinate pentru import saŭ export.

Locul unde este astăzĭ portul, a fost una din cele maĭ vechĭ trecătorĭ pe Dunăre şi un punct comercial de mare importanţă. Pe timpul ocupaţiuneĭ turceştĭ era în adevăr trecătoare pe la cetatea Turnuluĭ şi două vămĭ, una turcească în port şi una romînească la Segarcea. Faţă cu nesiguranţa în care se găseaŭ neguţătoriĭ romînĭ în faţa autorităţilor turceştĭ şi faţă de jafurile la carĭ eraŭ expuşĭ, mulţĭ dintr'înşiĭ preferaŭ să-şĭ încarce mărfurile pe la com. Cioara, unde a fost mult timp o mică trecătoare pe Dunăre. După stabilirea autorităţilor romîneştĭ la Turnul, trecătoarea de la Cioara s'a desfiinţat.

Turnul-Măgurele, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, com. Turnul-Măgurele, pe linia Roşiori-T.-Măgurele, pusă în circulaţie la 12 Septembrie 1887. Se află la 7,6 kil. de Liţa, staţia vecină. Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 26^{m},57. Venitul aceste staţiĭ pe anul 1896 a fost de 184280 leĭ, 39 banĭ. De aci pleacă o linie la port.

Turnul-Măgurele-Port, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Teleorman, pl. Călmăţuiŭ, com. Măgurele, pe linia T.-Măgurele-Port, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1893.

Se află la 5,2 kil. de T.-Măgurele, staţia vecină. Inălţimea deasupra niveluluĭ Măriĭ de 22^m,07. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 38477 leĭ, 90 banĭ. Aci se trece Dunărea spre a lua trenul ducînd la Sofia în Bulgaria.

Turnul-Severin, *com. urb.*, în pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi, situată pe o poziţie frumoasă în valea Dunăreĭ, la V. Ţăreĭ.

Are forma unuĭ poligon, înconjurat în partea de N., E. şi V. de un şanţ, iar la S., de Dunăre.

Se mărgineşte: la E., cu com. Şimianul; la S., cu fluviul Dunărea; la V., cu com. Schela-Cladoveĭ, iar la N., cu com. Bresniţa.

Turnul-Severin are aproape 4000 case şi 18626 locuitorĭ (recensămîntul din Decembrie 1899).

E capitala judeţuluĭ, oraş comercial şi unul din porturile cele maĭ principale ale Romînieĭ pe Dunăre.

Are un liceŭ; o şcoală profesională; 3 şcoale primare de băeţĭ şi 3 de fete; maĭ multe institute private; o şcoală de cătun, în mahalaua Cerneţi.

Sunt 3 bisericĭ ortodoxe şi anume: biserica cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, care e şi catedrala, biserica Grecesculuĭ, cu hramul Sf. Ioan şi capela de la cimitirul oraşuluĭ; ele sunt deservite de 7 preoţĭ, un protoereŭ, 2 diaconĭ şi 7 cîntăreţĭ. Se maĭ află o biserică catolică, una protestantă şi o sinagogă; 3 cimitire: unul ortodox, unul catolic şi unul izraelit. Are 201 cîrciumĭ.

El posedă o grădină foarte frumoasă pe malul Dunăreĭ, în mijlocul căreia se înalţă un turn, singura rămăşiţă a casteluluĭ medieval ce a fiinţat aci, şi de la care şĭ-a luat numele de Turnul-Severin.

Oraşul antic se afla ceva maĭ sus, în dreptul capuluĭ poduluĭ.

Este cel maĭ vechiŭ aşezămînt roman în Ţara noastră, căcĭ, după constatările d-luĭ Tocilescu, era deja municipiŭ cu numele: *Municipium Flavium Drobetta*, înainte ca Traian să fi bătut şi supus pe Dacĭ. Podul de piatră construit aci de Traian a început deja înainte de sfîrşitul primuluĭ războiŭ dacic, şi la anul 105 era gata.

Municipiul dărîmat fiind de barbarĭ, împăratul Hadrian l'a reconstruit şi ĭ-a dat numele: *Municipium Flavium Hadrianum Dobrettensium*. Septimiŭ Sever l'a ridicat la rangul de *colonie*. Inscripţiunile, din care o parte se află expuse în grădina publică a oraşuluĭ, ne ajută a căpăta o idee despre viaţa ce a înflorit odinioară aci.

La capul poduluĭ antic se află ruinele casteluluĭ, care păzia podul. Săpăturile întreprinse de d. Tocilescu în aniĭ 1897 şi 1898 aŭ constatat în acest castel 3 epoce: *a)* epoca luĭ *Traian*, căreia aparţine rămăşiţele *capuluĭ poduluĭ*, zidurile fortăreţeĭ cu ale sale 15 turnurĭ aşezate în interior, şi *praetorium*; *b)* epoca luĭ *Constantin-cel-Mare*, căreia ĭĭ aparţine: 4 turnurĭ exterioare şi 4 edificiĭ cu ale lor 80 de camere saŭ *cubicula* (aceste camere aŭ înaintea lor o arcadă boltită); şi *c)* epoca luĭ *Justinian*, de la care s'a păstrat *turnul* circular menţionat de scriitorul Procopios sub numele de Turnul-Teodoreĭ. In acest turn, archeologul nostru a găsit întrebuinţate ca materiale de construcţiune 9 marĭ stele funerare de ale unor soldaţĭ morţĭ puţin după epoca luĭ Traian. In afară de zidurile casteluluĭ săpăturile aŭ descoperit ruinele uneĭ bisericĭ şi a uneĭ capele creştine (Vezĭ Gr. G. Tocilesco, «*Fouilles et recherches archéologiques en Roumanie*», p. 141).

In partea de V. a oraşuluĭ s'a descoperit un cimitir vechiŭ în marginea Dunăreĭ.

In Turnul-Severin se află şantierul romîn al vapoarelor, un atelier al căeĭ ferate şi un depoŭ de maşinĭ, iar maĭ sus, pe malul Dunăreĭ, se află ocoalele de rîmătorĭ. In acest oraş sunt şi maĭ multe fîntînĭ cu apă bună de băut, despre care tradiţia povesteşte că ar fi fost adusă de către Romanĭ de la Bresniţa (v. a. n.).

Turnul-Severin, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul, com. T.-Severin, pe linia Craiova-Vîrciorova, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Palota (18,8 kil.) şi Vîrciorova (17,3 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 48^m,24. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 300406 leĭ şi 19 banĭ.

Turnuluĭ (Domeniul-), *moşie*, proprietate a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, compusă din 3 corpurĭ: Turnul, Suroaia şi Gîrla. Aceasta din urmă este situată peste Olt în jud. Romanaţi. Pe acest domeniŭ este şi balta Berceluiul. Se întinde de la Dunăre spre hotarul moşieĭ Seaca, de aci merge pe hotarele moşieĭ Secara, Dracea, Liţa şi Segarcea, de unde trece pe hotarele moşieĭ şi terenurilor oraşuluĭ T.-Măgurele. Suprafaţa sa este cam de 4500 hect., împreună cu balta. Statul are pe domeniul săŭ maĭ multe clădirĭ. La marginea com. Traianul este conacul moşieĭ, ma-

gaziĭ de producte și o moară de măcinat cu aburĭ. Prețul cu care se arendează moșia este de 82445 leĭ.

Inainte de împroprietărirea însurățeilor pe o porțiune din corpul Suroaia, unde s'a format com. Traianul, acest domeniŭ era cu mult maĭ mare.

Patru com. rur. sunt pe teritoriul domeniuluĭ: Măgurelele, Flămînda, Traianul și Odaia. Aci sunt și viĭ, în maĭ multe părțĭ, cultivate de locuitoriĭ cu drept de otașniță. Tot pe acest domeniŭ statul are maĭ multe case, bordee și locurĭ virane, date cu embatic.

Turtaba, *sat,* făcînd parte din com. rur. Siliștea, pl. Cerna, jud. Mehedinți. Este situat la poalele dealuluĭ Paharnicul.

Turtucaia (Ostrovul-), *pădure* a statuluĭ, jud. Ilfov, în întindere de 200 hect.

Turturești, *sat,* cu 195 locuitorĭ, com. Căciulești, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat la 5 kil. de orașul Piatra.

Locuitoriĭ posedă: 125 vite cornute, 10 caĭ, 9 porcĭ, 300 oĭ.

Tuta, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuș, com. Bogdănești, situat pe malul drept al Trotușuluĭ, la 1/2 kil. de satul Bogdănești și la 3 kil. de gara Onești. Are o populație de 311 suflete, Ungurĭ și o biserică catolică, clădită în 1866 de locuitorĭ.

Vite: 127 caĭ, 160 vite cornute și 35 porcĭ.

Tutana, *com. rur.*, pe valea cu acelaș nume, jud. Argeș, pl. Argeș, la 12 kil. de Curtea de Argeș, reședința subprefectureĭ și la 18 kil. de Pitești. Se compune din satele: Anghinești, Noapteșu, Tutana, Valea-Brazilor, Valea-Enache și Valea-Porculuĭ, cu 1881 locuitorĭ, 2 școale și 5 bisericĭ, din care una fosta Mănăstirea Tutana (v. a. n.).

E situată pe malul drept al rîuluĭ Argeș, cam la vr'o 15 kil. spre S. de Curtea-de-Argeș.

Locuitoriĭ posedă: 394 boĭ și vacĭ, 21 caĭ, 12 bivolĭ, 118 oĭ, 46 capre și 820 rîmătorĭ.

Satul Tutana se află pe proprietatea statuluĭ Vatra-Schituluĭ-Tutana.

Tutana, *sat.* Vezĭ Cicănești-d.-j., jud. Argeș.

Tutana, *sat,* jud. Argeș, pl. Pitești, com. rur. Găvana-Valea-Rea (v. a. n.).

Tutana, *sat* cu 312 locuitorĭ, jud. și pl. Argeș, com. rur. Tutana (v. a. n.).

Tutana, *schit* de călugărĭ, cu hramul Cuv. Athanasie, pe malul drept al rîuluĭ și jud. Argeș, întemeiat de Mihnea Vodă, feciorul luĭ Alexandru Vodă, la anul 1577. Servea de metoh mănăstiriĭ Radu-Vodă din București, care era închinată la mănăstirea Jvirul din muntele Athos. In urma secularizăriĭ, s'a redus la biserică de mir, avînd 2 preoțĭ, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Tutana, *munte* (2079 m.), în jud. Argeș, plaiul Loviștea.

Tutana, *pădure* (4000 pogoane), proprietatea statuluĭ, jud. Argeș, pl. Topolog.

Tutana (Vatra-Schituluĭ-), *moșie,* de 6200 pog., proprietatea statuluĭ, jud. și pl. Argeș, fostă proprietatea schituluĭ cu acelaș nume. La 1871 a fost ipotecată pentru asigurarea împrumutuluĭ domenial de 78 milioane leĭ și avea la acea epocă o arendă de 39900 leĭ. Pe moșie sunt case, han, magazie, povarnă și o moară pe apa Argeșuluĭ.

Tutova, *județ,* situat în regiunea șeasă dintre rîurile Siretul și Prutul.

Are forma aproape a unuĭ drept-unghiŭ, așezat așa că laturile sale cele lungĭ aŭ direcțiunea de la N. spre S. și avînd două prelungiturĭ, asemenea unor drept-unghiurĭ, una în partea de N.-V. și alta în partea de E. Șĭ-a luat numele de la pîrîul Tutova, care 'l udă prin partea de V., aproape în toată lungimea sa.

Se mărginește la N. cu jud. Vasluiŭ; la N.-V., pe o mică distanță, cu jud. Roman; la S., cu județele Covurluiŭ și Tecuciŭ; la V., cu jud. Tecuciŭ și puțin cu jud. Bacăŭ și la E., cu jud. Fălciŭ, cu Basarabia (Rusia) și jud. Covurluiŭ. Toate limitele i sunt artificiale, afară de una, care este naturală, rîul Prutul, ce o separă de Basarabia. Dintre județele încunjurătoare, jud. Tecuciŭ, este acela cu care se atinge pe o distanță maĭ mare.

Are o suprafață de 255205,72 hect.

Pămîntul săŭ este în cea maĭ mare parte favorabil agricultureĭ; cu toate aceste se găsește încă destule bălțĭ, locurĭ mlăștinoase, joase și supuse foarte des inundațiunilor.

Partea de N. și maĭ cu seamă partea de V. a luĭ, este foarte deluroasă. Aceste dealurĭ formează o culme aproape neîntreruptă pe toată marginea de V., ajungînd une-orĭ la înălțimĭ destul de marĭ și adese-orĭ pĭetroase. Ele merg micșorîndu-se din ce în ce spre S.-E., pănă maĭ în jos de orașul Bîrlad, de unde

se deschide un şes întins, care se continuă pănă la extremitatea judeţuluĭ, trecînd în urmă în jud. Tecuciŭ şi Covurluiŭ.

Este udat de Prutul care curge prin marginea despre E. şi 'l separă de Basarabia, cu afluentele Elanul, încărcat şi el la rîndul săŭ cu pîraele Mihoia, Sărat şi Liscovul; de Bîrladul, cu afluenţiĭ săĭ, care trece prin mijlocul judeţuluĭ, curgînd de la N.-E. spre S.-V.

Viea se cultivă pe o suprafaţă de 4824 hect., din care 688 nelucrătoare; iar livezile cu pruni ocupă o suprafaţă de 49490 hect.

Vite în 1901: 10599 caĭ, 58 asinĭ şi catîrĭ, 60364 boĭ şi bivolĭ, 25522 porcĭ, 3474 capre şi 83700 oĭ.

Locuitoriĭ posedă 10401 stupĭ.

Gîndaciĭ de mătase se cultivă în cîteva locurĭ, însă pe o scară maĭ întinsă numaĭ în Bălăbăneşti şi Grăjdeni.

Se lucrează în maĭ multe locurĭ polobocele. Se fabrică în 4 fabricĭ, spirtul, care se consumă parte în judeţ şi parte se exportă; din aceste fabricĭ cea de la Ghidigeni este maĭ perfecţionată. Făina se macină în 18 morĭ cu vaporĭ şi maĭ multe de apă şi de vînt. Se fabrică săpunul în Bîrlad.

Acest judeţ era maĭ înainte foarte bogat în peşte, pe care'l scotea din bălţile sale, ce se găsesc pe malul Prutuluĭ şi din iazurile din interiorul săŭ, ceea ce a făcut ca să i se dea de marcă treĭ peştĭ; astăzĭ s'a împuţinat mult acest produs.

Are 6 drumurĭ maĭ principale şi anume: Linia ferată Tecuciŭ-Bîrlad-Vasluiŭ, şoseaua naţională Tecuciŭ-Bîrlad-Vasluiŭ-Huşi, şoseaua judeţeană Bîrlad-Bacăŭ-Roman, şoseaua vecinală ce urmează malul stîng al pîrîuluĭ Tutova, şoseaua jud. Bîrlad-Fălciŭ, şoseaua jud. Bîrlad-Galaţi, şoseaua vecinală Bîrlad-Bogdana.

Este subîmpărţit în 5 plăşĭ: pl. Tîrgul, în partea de E. a jud.; pl. Simila, în partea de N.; pl. Tutova, în partea de N.-V.; pl. Pereschiv, în partea de V. şi pl. Corod, în partea de S. Acum sunt unite în 3: Tîrgul-Simila, Corodul-Pereschivul şi Tutova.

Are o populatie de 115786 locuitorĭ (1899); 72 comune, din care 1 urbană şi 71 rurale, din care cele maĭ populate sunt: oraşul Bîrlad, tîrgş. Puieşti, satul Bălăbăneşti şi tîrgş. Murgeni; 158 bisericĭ; 78 şcolĭ primare rurale, în sate; 1 gimnaziŭ, 6 şcoale primare de băeţĭ şi 6 de fete în Bîrlad şi 2 spitale, unul în oraş şi altul în satul Floreşti; un tribunal, dependinte de Curtea de apel din Galaţi şi 3 judecătoriĭ de ocol, 2 în Bîrlad şi una în tîrgşorul Pueşti.

Formează o protoerie, care depinde de Episcopia de Huşi şi ambele de Mitropolia de Iaşi.

Budgetul pe 1900—901 este acesta: Zecimĭ, 218858 leĭ; Drumurĭ, veniturĭ, 115247 leĭ, cheltuelĭ, 113814 leĭ; bud. extraordinar 20607 leĭ; spitalul rural Floreşti, 48879 leĭ, 95 banĭ; Pensiĭ, veniturĭ, 7714 leĭ, cheltuelĭ, 2800 leĭ.

Tutova, *plasă*, în partea de N.-V. a jud. Tutova, udată prin mijoc în toată lungimea sa de la N. spre S, de pîrîul Tutova şi avînd un pămînt în genere deluros. Se mărgineşte la N. cu jud. Vasluiŭ, la N.-V. cu jud. Roman, la S. cu pl. Tîrgul, la E. cu pl. Simila, la S.-V. cu pl. Pereschivul şi la V. cu jud. Tecuciŭ şi Bacăŭ, hotarele moşiilor limitrofe servindu-ĭ peste tot de limite.

Are 2 centrurĭ maĭ însemnate: tîrgşoarele Puieşti şi Plopana.

Este străbătută numaĭ de un singur drum maĭ principal, de şoseaua Bîrlad-Bacăŭ, care o parcurge prin mijloc în toată lungimea sa, trecînd prin com. Bogeşti, Hălăreşti, Puieşti, Lăleşti, Voineşti, Tuleşti, Dragomireşti şi Plopana.

Reşedinţa este în tîrgşorul Puieşti.

In privinţa judiciară depinde de judecătoria de ocol din tîrgşorul Puieşti.

Are 14 comune rurale, din care cele maĭ populate sunt: Puieşti, Plopana şi Bogeşti; 81 sate, din care cele maĭ populate sunt: Perieni, Puieşti, Dragomireşti şi Avrămeşti; 2 tîrgşoare: Puieşti şi Plopana; 36 bisericĭ; 16 şcolĭ mixte şi 1 de cătun (1899—1900). V. Tutova judeţ.

Tutova, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Tutova, pl. Corodul-Pereschiv, com. Pogoneşti, pe linia Tecuciŭ-Bîrlad, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Ghidigeni (7,1 kil.), şi Bîrlad (15,0 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de $50^{m},15$. Venitul aceşteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 94637 leĭ, 70 banĭ.

Tutova, *pîrîŭ*, jud. Tutova, ce curge de la N. spre S. prin partea de V. a acestuĭ judeţ; izvoreşte din pădurea Fundul-Tutoveĭ (punctul cel maĭ despre N. a judeţuluĭ); curge maĭ întîiŭ spre S.-E., pănă aproape de satul Dragomireşti, de aicĭ spre S.-V., pănă aproape de satul Tuleşti, de unde ia direcţiunea S.-S.-E, pănă în dreptul satuluĭ Poliţeni, pe urmă se îndreaptă spre S.-V. pănă aproape de Bogeşti, apoĭ spre S.-E. pănă în dreptul satuluĭ Pogona, de aicĭ

spre S.-V. până maĭ în jos de satul Cîrjăoani, apoĭ drept spre S. până la satul Pogoneşti şi de aicĭ spre S.-E. până la vărsarea sa.

El primeşte pe stînga pîraiele: Lipova, Iezerul şi Studineţul; iar pe dreapta pîraiele: Fundul. Zingăĭ, Corneşti, Valea-Mare şi Pîrîul-Sălcieĭ, după care se varsă în dreapta rîuluĭ Bîrlad în faţa satuluĭ Criveşti, după ce a udat pl. Tutova în toată lungimea sa, şi partea de E. a pl. Pereschivul, trecînd pe lîngă satul Fundul-Tutoveĭ, tîrgşorul Plopana, satele Dragomireşti, Läleşti, tîrgşorul Puieşti, satele Bogeşti, Ciocani, Iveşti şi Pogoneşti. Este afluentul cel maĭ mare a rîuluĭ Bîrlad în cuprinsul acestuĭ judeţ. Valea sa este mărginită de două culmĭ de dealurĭ, din care cele din dreapta sunt maĭ înalte.

Tutoveĭ (Zarea-), *deal* (400 m.), jud. Tecuciŭ, continuare a dealuluĭ ce vine din judeţul Roman, în direcţie N.-S., pe la marginea de E. a comunelor Coloneşti şi Buda, pl. Stănişeşti, pe o întindere de 15 kil.; formează hotarul între com. Buda, Avrămeşti şi Läleşti (din jud. Tutova) şi maĭ separă Valea-Zeletinuluĭ de Valea-Tutoveĭ, purtînd diferite numirĭ, după comunele pe care le străbate.

Tutunarul, *pîrîŭ,* jud. Ilfov. Izvoreşte din pădurea Păduroaica, trece pe la N. de com. Cociocul, pl. Znagovul, şi alimentează balta Znagovul.

Tuzla, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Mangalia, situată în partea E. a jud, la 24 kil. spre S. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi în cea orientală a plăşiĭ, la 22 kil. spre N. de orăşelul Mangalia, reşedinţa eĭ, pe malul S. al lacului Tuzla-Ghiol, nu departe de Mare.

Se mărgineşte la N., cu com. Techir-Ghiol, pl. Constanţa; la E., cu Marea-Neagră; la S., cu comuna Tatlîgeac şi la V., cu com. rur. Musurat.

Văĭ: Chiuciuc, Tuzla-Bair (48 m.), la N.; Tăuşan-Bair (70 m.), la V. şi S.-V.; Dermen-Bair (51 m.), la S. şi E., terminîndu-se pe malul Măreĭ; Murata (80 m.), la S.-V. Sunt acoperite cu fîneţe şi semănăturĭ. Movile sunt numeroase, artificiale.

E udată de Marea-Neagră, la E., şi de lacul Tuzla-Ghiol, la N.

E formată din cătunele: Tuzla, reşedinţa, la N., lîngă lacul Tuzla, pe valea Tuzla-Alceac, la 1 kil., departe de Mare; Perveli, spre V., la 8 kil., spre S.-V., pe valea Chiuciuc-Tatlîgeac, între dealurile Muratan la N. şi Gheringech la S.-V.; Mangea-Punar, la S., pe malul V. al lacului Mangea-Punar, la 6 kil., spre S. de reşedinţă, la poalele S. ale dealuluĭ Dermen-Bair.

Are o suprafaţă de 11767 hect., cu o populaţie de 1035 locuitorĭ, compusă din Bulgarĭ şi Turcĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, în cătunul Tuzla; 4 geamiĭ, cu 4 hogĭ; o şcoală mixtă, în cât. Tuzla.

Locuitoriĭ posedă: 132 plugurĭ, 200 care şi căruţe, 17 maşinĭ agricole, 20 grape de fier, 3 trioare; 7200 vite, maĭ cu seamă oĭ şi boĭ.

Căĭ: pe lacurĭ şi Mare, apoĭ calea judeţeană Constanţa-Mangalia şi drumurĭ micĭ spre Techir-Ghiol, Muratan, Topraisar, Tatlîgeac, Gheringec, etc.

Tuzla, *sat,* reşedinţa com. Tuzla, pl. Mangalia, jud. Constanţa, pe lacul Tuzla cu 608 suflete, în maioritate Turcĭ, ocupîndu-se cu agricultura şi pescuitul.

Tuzla, *lac,* în jud. şi pl. Constanţa şi jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com Cara-Nasuf. Este format de lacul Sinoe, de care acum e despărţit printr'o lungă bandă de nisip. Conţine sare şi peşte în abundenţă. Venitul e al statuluĭ. Are o întindere de 700 hect.

Tuzla, *movilă* (43 m.), în jud. Constanţa, pl. Mangalia, com. Tuzla, situată pe culmea dealuluĭ Dermen-Bair.

Tuzla, *peninsulă,* în Marea-Neagră, jud. Constanţa, pl. Mangalia, com. Tuzla, situată la $2^1/_2$ kil. spre S.-E. de satul Tuzla şi la 2 kil. spre E. de movila Meragi-Iuc. Este capul cel maĭ înaintat în Mare din întreaga Dobrogea.

Tuzla-Cîmp saŭ **Baldara-Iuiuc,** *movilă* (70 m.), în jud. Constanţa, pl. Mangalia, com. rur. Tuzla, situată pe culmea dealuluĭ Tauşan-Bair.

Ţ

Ţandăra, *sat,* cu 177 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata (v. a. n.).

Ţăcăliile, *mahala,* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s., situată între Dealurile-cu-Viĭ (Fiscălia) şi lunca Oltuluĭ.

Ţăcăul, *cătun,* com. Vizirul, pl. Balta, jud. Brăila, situat pe partea dreaptă a Vîlciuluĭ, în faţa pădureĭ Ruptura-Moldovenceĭ. V. Vizirul, com. rur.

Ţăndărei, *com. rur., sat, staţie de dr.-d.-f.* Vezĭ *Ţîndărei.*

Ţărculeşti, *sat,* com. rur. Gornetul-Cricovul, pl. Cricovul, jud. Prahova, cu 642 locuitorĭ şi o biserică, fondată de locuitorĭ la anul 1840, cu hramul Cuvioasa Paraschiva.

Ţărtălul, *cătun* de reşedinţă al com. Strîmba (v. a. n.), în partea de V. a plăşeĭ Ocolul, jud. Romanaţi, situat pe un tărîm deluros (165 m.), la 21 kil. spre V. de Caracal. Are 219 locuitorĭ şi o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Ţegheşiul (Domneşti-Aleşi), *sat,* cu 419 locuitorĭ, jud. Ilfov, pl. Sabarul, com. rur. Domneşti-d.-s. (v. a. n.). Este situat la S. de Domneşti-d.-s., pe malul stîng al rîuluĭ Argeşul. Intre Domneşti şi Ţegheşiul locurile sunt zmîrcoase.

Numărul vitelor marĭ e de 169 şi al celor micĭ, de 234.

Ţeica, *cătun şi fost schit,* la N. de com. Ocnele-Marĭ, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Schitul s'a zidit la 1726. Se face aci bîlciŭ la Sf. Ilie şi la Sf. Gheorghe.

Ţencuşa, *deal,* înalt şi pietros, jud. Botoşani. Incepe din dreapta Meletinuluĭ, lîngă satul Flămînzi, şi se prelungeşte spre S., prin comunele Storeşti, Redeni, sub numele de Holmul, prin com. Feredieni, sub numele de Cerbătoarea, şi prin com. Deleni, pănă lîngă Hîrlăŭ, sub numele de Pietrăria şi se termină în stînga Bahluiuluĭ.

In partea de N. trimite maĭ multe ramurĭ spre V. şi S.-V.

In partea de E. coastele dealuluĭ sunt repezĭ şi ponoroase, ocupate de satele: Rădeni, Slobozia, Feredieni, Deleni şi Macsut, între carĭ şi multe viĭ, iar coastele de V. sunt ocupate de pădurĭ întinse.

Este bogat în piatră care se exploatează din maĭ multe locurĭ, însă carierile din dealul Pietrăria sunt exploatate din timpurile cele maĭ vechĭ. Aci se fabrică vestitele pĭetre de moară numite de Hîrlăŭ.

In com. Storeşti, pe moşia Storeşti, în pădure, pe coasta dealuluĭ Ţencuşa, se află o stîncă, în care se văd săpate cuptoare, mese, locurĭ de paturĭ, etc., numită Masa-Tîlharuluĭ.

Ţepeşti, *sat,* com. Crăpăturile, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o biserică care serveşte şi locuitorilor din căt. Popeşti. Este înconjurat la N. de viĭ şi pădurĭ, iar la S. de pometurĭ. E udat de Valea-Şasa, la S.

Ţepoaia, *sat,* jud. Tecuciŭ, la S.-V. de com. Motoşeni, pe malul stîng al Dobrotforuluĭ, cu 430 suflete şi o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, construită în 1830, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 72 plugurĭ; 2 cazane de fabricat rachiŭ; 28 caĭ, 5 taurĭ, 120 boĭ, 100 vacĭ şi 420 oĭ; 110 stupĭ.

Are o şosea ce vine din com. Muncelul şi duce la Stănişeşti, pe valea Dobrotforuluĭ.

Ţepoaia şi **Siliştele,** *moşie* a

statuluĭ, de 311 hect., în raionul com. Motoșeni, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ. Aparținea mănăstireĭ Răchitoasa.

Țepul, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești, așezată în partea de E. a plășiĭ, la 17 kil. de Tecuciŭ și la 11 kil. de Nicorești. Se mărginește la N. cu com. Brăhășești, la E. cu com. Gohorul, de care se desparte prin apa Berheciuluĭ, la S. cu com. Țigănești și la V. cu com. Buciumeni.

Se compune din 2 cătune: Țepul-d.-s. și Țepul-d.-j., reședința, cu 1373 locuitorĭ; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ și o școală mixtă.

Teritoriul comuneĭ e de 1646 hect.

E străbătută de văile: Valea-Socilor, Grigoriŭ, Despina, Ipotești, Valea-Mîțuluĭ saŭ Romanița, Bîzuluĭ, Tîmpeĭ și Jilaveĭ, și de dealurile: Gîrlescului și Munteanuluĭ, în partea de V. a văeĭ Berheciuluĭ.

Din valea Jilaveĭ izvorește Pîrîul-Jilaveĭ și din Ipotești, pîrîul Ipotești, carĭ se varsă ambele în dreapta Berheciuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 600 boĭ, 295 vacĭ, 12 bivolĭ, 35 caĭ, 121 ĭepe, 14 armăsarĭ, 1600 oĭ, 15 capre și 150 stupĭ; 182 plugurĭ; 3 mașinĭ agricole și o moară de apă. Viĭ sunt pe 176 hect.

Căĭ are: Șoseaua națională Tecuciŭ-Bîrlad, care o atinge la marginea de S.-E., și drumurile nepietruite ce duc la Buciumeni și la Vizurești, către Nicorești.

Țepul-de-Jos, *sat*, reședința com. Țepul, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, așezat în partea de S.-V. a pl., între două rîndurĭ de văĭ. Are 1407 locuitorĭ; o biserică cu hramul Sf. Nicolae, construită la 1855 și o școală mixtă, înființată la 1864.

Locuitoriĭ posedă: 500 boĭ, 250 vacĭ, 33 caĭ, 116 ĭepe, 12 armăsarĭ, 1480 oĭ, 15 capre și 130 stupĭ; 160 plugurĭ, 2 mașinĭ de bătut porumb și 1 de vînturat; 14 cazane; o moară de apă.

Țepul-de-Sus, *sat*, cu 587 suflete, jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești, așezat în partea de N. a comuneĭ, între valea Despina la S., dealurile Grigoriŭ și Despina la V.

Are o biserică, cu hramul S-țiĭ Voivozĭ, construită de locuitorĭ la 1845, cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzășĭ. Eĭ aŭ: 40 boĭ, 45 vacĭ, 1 taur, 5 caĭ, 2 ĭepe, 120 oĭ; 20 stupĭ; 22 plugurĭ; 1 cazan pentru fabricarea rachiuluĭ. (V. Țepul, com. rur.).

Țibana, *tîrgușor*, cu 665 locuitorĭ, jud. Iași, pl. Stavnic, com. Mironeasa, pe moșia Voinești. Pîrîul Țibana curge pe partea despre N. a satuluĭ.

Locuitoriĭ aŭ: 166 vite marĭ cornute, 3 capre, 20 caĭ, 45 rîmătorĭ și o velniță pentru fabricarea spirtuluĭ. Aci sunt ceĭ maĭ bunĭ rotarĭ din județ.

Țibănești, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plășeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 48 kil. de orașul Vasluiŭ și la 14 kil. de Negrești, reședința plășeĭ.

E formată din satele: Țibănești, Jigorani, Gîrbești și Lingurari, pe o suprafață de 6421 hect. Are o populație de 1216 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; o școală; 3 iazurĭ, două pe locul numit Glodeni și unul pe locul numit Jugoranca.

In partea de N. a comuneĭ pe marginea păduriĭ Țibăneștilor, se află o bisericuță, care până la 1881, a avut vr'o 8 călugărĭ. Se zice că ar fi fost făcută de Ștefan-cel-Mare. De asemenea se văd urmele unor șanțurĭ despre care se zic că ar fi fost o întăritură militară, făcută tot de către acest Domn.

Pe teritoriul com. sunt pădurĭ marĭ seculare și bine îngrijite, proprietatea d-luĭ Petru Carp.

Locuitoriĭ aŭ: 1332 vite marĭ cornute, 203 caĭ, 1733 oĭ, 97 capre și 467 rîmătorĭ.

Țibănești, *sat*, reședința comuneĭ Țibănești, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiș, între pîraiele: Călina și Ivăneasca Are o suprafață de 38 hect., cu o populație de 476 suflete; o biserică, zidită la 1834, de fostul proprietar Ioan Carp, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală, înființată la 1868.

Vite: 758 vite marĭ cornute, 127 caĭ, 1335 oĭ, 46 capre și 276 rîmătorĭ.

Satul Țibănești s'a format din desființatele sate Ivănești și Olănești, ce se aflaŭ în partea de S. a actualuluĭ sat.

Moșia e proprietatea d-luĭ Petru Carp.

Țibănești-Buhli, *sat*, în partea de N.-V. a com. Dumești, pl. Fundul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta despre V. a dealuluĭ Rîngoaia, pe o suprafață de 59 hect., cu o populație de 80 familiĭ saŭ 230 suflete; o biserică.

Vite: 154 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 609 oĭ și 40 rîmătorĭ. Loc. aŭ 90 stupĭ.

Țibleșul-Mic, *munte* (1669,6 m.), jud. Suceava, între com. Borca și Transilvania.

Țibucani saŭ **Țibucani-de-Sus,** *sătuc*, în jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul.

Are o biserică, care odinioară

a fost schit; o velniţă (fabrică de spirt).

Ţibulea, *pîrîŭ,* jud. Dorohoiŭ, numit şi Pîrîul-Intors. Izvoreşte din pădurea Sauceniţa, trece prin Valea-Fundoaia, prin mijlocul satuluĭ Văculeşti, pl. Coşula, unde primeşte în dreapta pîrîul Codăul; apoĭ trece pe moşiile: Sauceniţa, Prelipca şi Horlăceni şi apucă spre com. Şendriceni, unde se varsă în pîrîul Buhaiul.

Ţicăul, *mahala,* în partea de V. a satuluĭ Poiana, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ. (V. Poiana, sat, şi Cetăţuia).

Ţicleni, *com. rur.,* în partea de N.-E. a com. Răşina, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, compusă din cătunele Creţeşti, reşedinţa, Tunşi şi Ţicleni.

Are o suprafaţă cam de 2600 hect., cu o populaţie de 1265 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1859; 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; 5 morĭ.

Locuitoriĭ, moşnenĭ, posedă: 161 plugurĭ, 171 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 592 vite marĭ cornute, 830 oĭ, 543 capre, 42 caĭ şi 972 rîmătorĭ; 30 stupĭ.

Căĭ: şosele vecinale, care o pune în legătură la N. cu căt. de reşedinţă, iar la S.-V., cu com. Răşina.

Pîrîul Cioiana, pe malurile căruia e aşezată o parte a com., curge de la N. la S.-V., avînd la N.-V. dealul Măgura, iar la S.-E. dealurile Soculuĭ şi Ghiciora-luĭ-Iepure.

Ţicleni, *cătun,* reşedinţa comuneĭ Ţicleni, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, situat pe valea Cioiana. Are o suprafaţă de 1200 hect. şi 535 locuitorĭ. (V. com. Ţicleni).

Ţicma, *vîrf de deal,* în malul Siretuluĭ, la N. de satul Corni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ. Maĭ înainte pe acest deal se află o mănăstire, care a durat până la 1864, cînd secularizîndu-se averile mănăstireştĭ, a fost părăsită de călugărĭ şi în urmă s'a distrus.

Ţifeşti, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Gîrlele. Se compune din cătunele Oleşeşti, Sîrbi şi Ţifeşti, situate pe dealul de pe malul stîng al Putneĭ, din jos de Vităneşti, la 18 kil. de Focşani. Are o populaţie de 490 familiĭ, saŭ 1921 suflete; 5 bisericĭ, din care 3 parohiale şi o şcoală mixtă, în căt. Ţifeşti.

Locuitoriĭ posedă: 3 maşinĭ de bătut porumb; 50 plugurĭ; 1 moară de apă; 350 boĭ, 60 caĭ, 640 oĭ, 4 capre şi 330 rîmătorĭ.

Viĭ sunt pe 834 hect.

Ţifeşti, *cătun,* com. cu acelaşĭ nume, pl. Gîrlele, jud. Putna, pe dealul de pe malul Putneĭ, din jos de Vităneşti. (Vezĭ Ţifeşti, com. rur.).

Ţifla-Corbuluĭ, *pisc,* de sub care izvoreşte Valea-Mare, com. Vlădeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel.

Ţifla-Fărcaşa saŭ **Vîrful-Ţifleĭ,** *munte,* în jud. Suceava, com. Fărcaşa, avînd 1341 m.

Ţiful, *com. rur.,* în partea de S.-V. a pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Dodeşti; la S., cu Jigălia; la E., cu Urdeşti, şi la V., cu Ştoeşeşti. Este formată din două sate: Micleşti şi Ţiful, cu 552 locuitorĭ. Are o biserică; 2 şcoale.

Această comună pe la 1730 se numea Micleşti, iar de la 1863, mutîndu-se reşedinţa în satul Ţiful, şĭ-a luat această numire. In partea de N. pe dealul Valea-Oneĭ, se află multe viĭ; în partea de V., o pădure (100 hect). şi pe Dealul-Podişuluĭ o movilă, în hotar cu com. Stoeşeşti.

Două pîraie udă comuna: Ţiful şi Ghiholul.

Vite: 160 vite marĭ cornute, 100 oĭ, 9 caĭ şi 20 porcĭ.

Ţiful, *sat,* reşedinţa com. Ţiful, pl. Mijloc, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Ţiful, între dealurile: Ursoaea, Valea-Oneĭ şi Podişul, pe o suprafaţă cam de 360 hect., cu o populaţie de 462 suflete, o biserică, făcută la 1827, cu 1 preot şi 2 dascalĭ.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ, avînd moşia lor, despre care păstrează un hrisov Domnesc de la 1730. Eĭ se ocupă pe lîngă agricultură şi cu cultura viilor.

Ţiganca saŭ **Ţigăneşti,** *sat,* cu 20 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Merişani (v. a. c.).

Ţiganca, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, căt. com. Balabancea, în partea centrală a plăşeĭ şi în cea septentrională a comuneĭ, la 8 kil. spre N. de căt. de reşedinţă, Balabancea, pe malul drept al văiĭ Ţiganca, afluent al rîuluĭ Taiţa, aproape de confluenţa lor. Are 180 locuitorĭ, Ruşĭ. In apropiere se află mănăstirea Taiţa. — Se mărgineşte la N. cu com. Luncaviţa, la V. cu com. Greci, la E. cu căt. Taiţa şi la S. cu căt. Hancearca.

Dealurĭ sunt: Dealul-Cadiuluĭ, Gîlmele-Inşirate, la N.; Gogoncea, la N.-E.; Teilor, prin mijloc; Ştubeilor, Ţiganca şi Dealul-luĭ-Negri (401 m.), la V.

E udată de rîul Taiţa, la E.; de

afluenţiĭ săĭ Valea-Ţigănceĭ, unită cu Valea-Taiţeĭ, prin mijloc; de Valea-Lupuluĭ, unită cu Valea-Lungă, la V.; de Valea-Cărbunăria, la S.

Ţiganca, *deal,* acoperit de pădurĭ, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. Balabancea, căt. Ţiganca-Taiţa, se desface din dealul Negoiul, se întinde spre N. printre Valea-Lungă şi pîrîul Taiţa, brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi de V. a comuneĭ. Are un vîrf de 309 m. ce domină satul Taiţa.

Ţiganca, *pîrîŭ,* jud. Roman. Izvoreşte de la E. de satul Heleştieni, curge maĭ întîiŭ spre V. şi apoĭ se îndreaptă spre S., udă satele Heleştieni şi Cogălniceanu, trece pe la V. de satul Cuza-Vodă şi puţin maĭ în jos de acest sat se varsă în rîul Siret de a stînga. Primeşte pe stînga pîrîul Caracaş.

Ţigani, *movilă* şi *punct trigonometric,* lîngă Dunăre, între com. Seliştoara şi Gîrcovul, din jud. Romanaţi, avînd 35 m. altitudine d'asupra niveluluĭ Măreĭ.

Ţiganul (Vasluețul), *pîrîŭ,* izvoreşte din pădurea Dancul, comuna Buciumi, pl. Codrul, jud. Iaşi, curge spre S.-E., se uneşte cu pîrîul Cărbunarul maĭ în jos de podul Blaga, formează pîrîul Vasluiŭ şi trece pe teritoriul jud. Vasluiŭ.

Ţiganuluĭ (Grindul-), *grind,* de 110 hect., în partea de S. a plăşeĭ Sulina şi cea de V. a com. rur. Sf. Gheorghe, jud. Tulcea.

Ţigănaşi, *com. rur.,* în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, la distanţă de 42 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea Dunăreĭ şi formată din satul cu acelaşĭ nume, cu 900 locuitorĭ şi 2 bisericĭ, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 70 care cu boĭ şi 7 căruţe cu caĭ; 560 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 600 oĭ şi 450 rîmătorĭ.

Pe aci trece şoseaua Scăpăul-Deveselul Burila-Mare Ţigănaşi.

Ţigănaşi, *insulă,* şi pichet de graniţă în Dunăre, jud. Mehedinţi.

Ţigănaşul (Căminăreşti), *sat* şi *tîrguşor,* în partea de V. a com. Cărniceni, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe un platoŭ, în valea căruia se întinde şesul rîuluĭ Jijieĭ.

Are o suprafaţă de 3432 hect., cu o populaţie de 515 suflete; o biserică, zidită în anul 1802, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh. Pe capătul dintre dealurile com. se află urmele unuĭ vechiŭ cimitir, unde se zice că a fost şi satul răzeşesc numit Blîndeşti (Vezĭ Blîndeşti, sat).

Locuitoriĭ posedă: 614 vite marĭ cornute, 52 caĭ, 1182 oĭ, 6 capre şi 139 rîmătorĭ.

Ţigăneşti, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la N. de Bucureşti, la 36 kil. de acest oraş, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Ialomiţa.

Se compune din satele: Ciolpani, Lupăria-Sărăcineasca şi Ţigăneşti, în coprinsul căreia se află şi mănăstirea Ţigăneşti, cu o întindere de 1960 hect. şi o populaţie de 1274 locuitorĭ.

Are 4 bisericĭ; 1 şcoală mixtă; 1 heleşteŭ; 1 pod.

Dintre locuitorĭ, 230 sunt plugarĭ, 16 aŭ diferite profesiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ, 135 care şi căruţe, 104 cu boĭ şi 31 cu caĭ, 76 caĭ şi iepe, 206 boĭ, 96 vacĭ şi viţeĭ, 7 taurĭ, 74 bivolĭ şi bivoliţe, 13 capre, 50 porcĭ şi 826 oĭ.

Împroprietăriţĭ, 143 locuitorĭ, şi neîmproprietăriţĭ, 111.

Ţigăneşti, *com. rur.* şi *sat,* jud. Muşcel, pl. Podgoria, la S. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale apeĭ Cîrcinovul, la 55 kil. de Cîmpulung şi la 16 kil. de reşedinţa subprefectureĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Priboeni; la S., cu com. Topoloveni; la E., cu com. Bogaţi, din jud. Dîmboviţa, şi la V., cu com. Gorganul.

Are o întindere de 750 hect., cu o populaţie de 1206 locuitorĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Maĭ tot teritoriul comuneĭ este compus din dealurĭ, acoperite cu viĭ şi livezĭ de prunĭ.

O şosea vecinală traversează toată valea Cîrcinovuluĭ şi leagă com. Ţigăneşti cu com. Priboeni (la N.) şi Topoloveni (la S.).

Ţigăneşti, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, situată la 8 kil. de Alexandria, la 38 kil. de Zimnicea şi la 52 kil. de reşedinţa judeţuluĭ. Are un cătun, Calomfireşti, situat la 1 kil., sub Dealul-Nanovuluĭ, în partea despre N.-V. Ambele căt. sunt pe loc şes între două dealurĭ.

Se mărgineşte la N. cu teritoriul com. Poroschia; la S. şi S.-E., cu com. Brînceni; la E., cu com. Storobăneasa şi Atîrnaţi, de care e despărţită prin rîul Vedea; iar la V., cu moşia Stariţa din com. Piatra.

Rîul Vedea udă o latură a comuneĭ şi pîrîul Nanovul străbate printr'însa şi se varsă în Vedea, în apropiere; în partea despre V., este o vălcea mică, pe care locuitoriĭ o numesc Valea-Doamneĭ.

Are o suprafață de aproape 3000 hect., cu o populație de 2645 locuitori; o biserică, deservită de 4 preoți și 3 cîntăreți; o școală.

Sunt aci viĭ, renumite pentru producțiunea vinuluĭ, pe o suprafață de 162½ hect. Solul este maĭ tot negru-vegetal, foarte reputat pentru fertilitatea luĭ.

Vite: 1034 vite marĭ cornute, 567 caĭ, 3486 vite micĭ cornute și 718 porcĭ.

Căĭ: Șoseaua județeană Alexandria-Zimnicea, trecînd prin mijlocul satuluĭ; șoseaua comunală spre căt. Călomfirești și șoseaua vecinală spre căt. Starița.

Satul Țigănești este foarte vechiŭ. Prin preajma luĭ eraŭ, pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul, maĭ multe moșiĭ domneștĭ, din care una a fost dăruită luĭ Calomfirescu pentru credință și vitejie. Se știe că Radu Calomfirescu a fost omorît de fratele săŭ, în timpul cînd Mihaiŭ-Viteazul se afla cu oștirile în lunca Turnuluĭ Vestea despre moartea credinciosuluĭ săŭ general a întristat foarte mult pe eroŭ.

Imprejurimile acestuĭ sat aŭ fost obiectul multor cercetărĭ și descoperirĭ arheologice, de care s'aŭ ocupat maĭ cu osebire Cesar Boliac, d-niĭ D. Butculescu și Gr. Tocilescu. In partea de V., în depărtare de 2 kil. de sat, s'a descoperit în 1869 urmele uneĭ cetățĭ, pe o măgură înaltă. Ocolul central al întărituret era de 40 m., lărgimea eĭ de 60 m., fiind înconjurată de un bloc de pămînt ars. Aci s'aŭ găsit busturĭ de silex, unelte și vase de lut. In 1872 s'aŭ făcut nouĭ descoperirĭ: s'aŭ găsit săgețĭ negre boante, despre care menționează și d. Tocilescu în «Dacia înainte de Romanĭ», rîjnițe de moară, bulgărĭ de cremene pentru praștiĭ și olărie lucrată cu eleganță în reliefurĭ. Arheologiĭ noștri atribue aceste obiecte epoceĭ de piatră.

Satul Țigănești era foarte poputat și în secolul XVIII; făcea parte din pl. Marginea-d.-j. Căt. Calomfirești, locuit astăzĭ maĭ mult de Bulgarĭ venițĭ de peste Dunăre, s'a format cu mult maĭ în urmă.

Țigănești, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești, compusă din 3 cătune: Munteni, Țigănești și Ungureni. Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bîrlad, la 7 kil. spre N. de capitala județuluĭ și la 20 kil. de reședința plășeĭ.

Se mărginește la N. cu com.: Gohorul, Țepul și Negrilești; la E., cu com. Corodul și Matca; la S., cu orașul Tecuciŭ și la V., cu com. Nicorești.

Are o suprafață de 7432 hect. cu o populație de 4040 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ și 3 cîntărețĭ, făcute de poetul Costache Conache (în cea din Țigănești-Vechĭ, se află mormîntul luĭ și al familieĭ); 2 școlĭ mixte: una în satul Ungureni, și alta în satul Munteni (Țigănești-Noĭ), înființate în a. 1863.

Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ și împroprietărițĭ la 1864, stăpînesc 2054 hect. și 42 ariĭ.

Venitul comuneĭ, pe 1893—1894, a fost de 12033 leĭ și 80 banĭ, iar cheltuelile s'aŭ urcat la suma de 11746 leĭ și 50 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 310 plugurĭ, 7 mașinĭ de secerat, 2 de cosit, 3 de treerat, 2 de bătut porumb și 19 de vînturat; 2 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ, 2 morĭ cu aburĭ; 1210 boĭ, 1283 vacĭ, 10 taurĭ, 750 caĭ, 200 iepe, 200 armăsarĭ, 1770 oĭ, 32 capre; 540 stupĭ.

Căĭ: calea ferată Tecuciŭ-Bîrlad, care o străbate în partea vestică, șoseaua națională ce vine din Tecuciŭ și merge la Bîrlad, și șoseaua comunală ce străbate satele Țigănești și Ungureni și merge la com. Negrilești.

Țigănești, *sat,* jud. Argeș. (Vezĭ Țiganca).

Țigănești, *sat,* jud. Ilfov, com. rur. cu acelaș nume, pl. Znagovul, situat la N. de Ciolpani, pe țărmul drept al rîuluĭ Ialomița și spre E. de lacul Țigănești. Printre sat și mănăstirea Țigănești trece calea națională București-Ploești.

S'a înființat pe la 1800 și are o suprafață de 778 hect., cu o populație de 236 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Numărul vitelor marĭ e de 134 și al celor micĭ, de 265.

Țigănești, *sat,* în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Godinești, așezat în partea de S.-V. a com. și în partea dreaptă a pîrîuluĭ Reprivățul.

Are o populație de 307 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, făcută de locuitorĭ, rezidită în urmă în 1793.

Locuitoriĭ posedă: 44 plugurĭ, 3 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ, 3 morĭ de vînt.

Țigănești, *mănăstire de călugărițe,* situată pe o limbă de pămînt intrată în lacul Bălteni, avînd în față pădurea Țigănești, jud. Ilfov.

Este una din chinoviile cele maĭ marĭ ale Țăreĭ.

Are 186 maicĭ.

S'a zidit la anul 1812, de starițul mănăstireĭ Căldărușani, Dosofteiŭ, și cu ajutorul boerilor Vel-Ban Radu Golescu, G. Flo-

rescu şi alţiĭ. Maĭ înainte această mănăstire a fost locuită de monahĭ. Călugăriţele aŭ fost aduse aci de la manăstirea Turbaţi.

Ţigăneşti, *pădure,* în întindere de 400 hect., pendinte de com. Ţigăneşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Ţigăneşti - Ursoaia, *moşie,* în com. Ruşiavăţul, căt. Ursoaia, jud. Buzăŭ, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are 1430 hect., din care 1153 pădurea Ursoaia şi Crivina, restul arăturĭ, fîneaţă şi loc sterp.

Ţigăneşti-Vechĭ, *sat,* jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, com. Ţigăneşti, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Bîrlad, în partea de S., la 2 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o suprafaţă de 469 hect., cu o populaţie de 615 suflete; o biserică, zidită de Costache Conache la 1843.

Vite: 317 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 50 iepe, 5 armăsarĭ, 370 oĭ şi 8 capre.

Locuitoriĭ posedă: 90 plugurĭ; 2 morĭ cu aburĭ.

Căĭ: calea naţională Tecuciŭ-Bîrlad; o şosea comunală, care plecînd din şoseaua naţională în dreptul satuluĭ, trece pe stînga Bîrladuluĭ, străbate căt. de la S. la N. şi duce în satul Ungureni.

In acest sat, în anul 1777, Octombrie 14, s'a născut poetul şi logofătul Costache Conache.

In grădina curţilor de la Ţigăneşti, se văd şi acum ruinele caseĭ doamneĭ Dafina, unde pănă maĭ aniĭ trecuţĭ sta în picioare o parte din zidul caseĭ şi al uneĭ bisericuţe, dinaintea căreia era un păr uriaş, sub care adesea poetul Conache îşĭ compunea versurile sale erotice. — Distrugerea arboreluĭ a făcut pe poet să scrie poezia întitulată «Părul căzut.

Ţigănia, *sat,* cu 22 familiĭ, jud. şi pl. Argeş, com. Flămînzeşti, la N. şi în apropiere de mănăstirea Curtea-de-Argeş. Aicĭ a fost aşezată Ţigănia-Episcopieĭ şi satul era pe atuncĭ mult maĭ populat.

Ţigănia, *sat,* în jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Cocorăşti, situat în partea de N. a com. şi udat de rîul Prahova

Ţigănia, *sat,* în jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Tîrgşorul-Noŭ. In actele vechĭ se găseşte Ţigănia-Stoeneşti, pentru că era format din două sate: Ţigănia, situat tot pe locul unde se găseşte astăzĭ, şi Stoeneşti, situat la 3 kil. spre V., pe malul stîng al rîuluĭ Prahova. Locuitoriĭ acestuĭ cătun, din cauza deselor inundaţiĭ ale rîuluĭ Prahova, s'aŭ mutat în Ţigănia, formînd un singur sat, sub numirea de Ţigănia-Stoeneşti. Are o populaţie de 499 locuitorĭ şi o biserică, clădită la 1827 de Archiereul Ioanichie şi Jupîn Voicilă, deservită de un preot.

Ţigănia, *sat,* jud. Ilfov, com. Ţigănia-Crivina (v. a n.), pl. Sabarul, situat la V. de Bucureşti, între rîul Răstoaca şi şoseaua judeţeană Bucureşti-Piteşti. Are dealurĭ frumoase.

Are o suprafaţă de 775 hect. cu o populaţie de 996 locuitorĭ; 1 biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 morĭ cu apă; 2 podurĭ; 1 şcoală mixtă.

Numărul vitelor marĭ e de 547 şi al celor micĭ, de 924.

Ţigănia, *sat,* jud. Vîlcea, plaiul Horezul, com. Costeşti, situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bistriţa şi udat de la V. spre E. de Valea-Ţuţuruluĭ. De acest cătun aparţine mănăstirea Bistriţa, unde e şi şcoala de subofiţerĭ, şi schitul Păpuşa. Aci e o biserică.

Ţigănia, *sat,* jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com Călimăneşti.

Ţigănia, *parte din satul* Cotori-Ţigănia, jud. Muşcel, pl. Rîurile, com. Stîlpeni.

Ţigănia, *mahala,* com. Govora, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Ţigănia-Brîncoveanca, *altă numire a satuluĭ* Elisabeta, din pl. Calmăţuiul, jud. Teleorman, locuit în mare parte de Ţiganĭ.

Ţigănia-Crivina, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată pe ţărmurile rîuluĭ Argeş şi rîuluĭ Răstoaca, la 24 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Ţigănia şi Crivina, cu o suprafaţă de 978 hect. Are o populaţie de 1519 locuitorĭ; 1 biserică; 1 şcoală mixtă; 3 morĭ cu apă; 2 podurĭ stătătoare.

Locuitoriĭ posedă 74 plugurĭ: 43 cu boĭ, 31 cu caĭ; 232 care şi căruţe: 120 cu boĭ, 112 cu caĭ; 283 caĭ şi ĭepe, 253 boĭ, 267 vacĭ şi viţeĭ, 132 porcĭ şi 874 oĭ.

Ţigănia - de - la - Afumaţi, *altă numire a căt.* Afumaţi, com. Bivoliţa, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman.

Ţigănia-de-la-Drăgăneşti, *cătun* al com. Drăgăneşti, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, cu 216 suflete, situat pe malul de d'asupra pădureĭ statuluĭ din lunca Vedeĭ, în partea de S.-E., aproape de şoseaua jud. Ruşi-Ciolăneşti.

Ţigăreni, *sat,* cu 23 case, jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. Valea-Boerească

Ţigîra, *sat,* cu 58 suflete, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Odobeşti, situat în stînga pîrîuluĭ Odob, la poalele dealuluĭ cu acelaş nume.

Ţigîra, *sătuc,* jud. Tecuciŭ, pl. Stănişeşti, com. Coloneşti, aşezat în hotarul judeţuluĭ Bacăŭ.

Ţigîra, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Odobeşti, din şira dealurilor după stînga Sire-tuluĭ. Pe piscul săŭ de-asupra Odobeştilor, se întîlnesc limitele a 4 judeţe: Bacăŭ, Roman, Tecuciŭ şi Tutova.

Ţiglăul, *pisc,* situat la extremitatea superioară a Ceahlăuluĭ, jud. Neamţu.

Ţiglina, *moşie* de 1144 hect., a primărieĭ Galaţi, aproape de oraş, în partea S.-V. a jud. Covurluiŭ.

Ţiglina, *una din numirile date foasteĭ cetăţĭ romane* Gherghina de lîngă Bărboşi, jud. Covurluiŭ. (Vezĭ Gherghina).

Ţintea, *sat* şi *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Filipeşti, situată pe valea rîuluĭ Dîmbul, la 13 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 9 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Bordeni, Cocorăşti-Mislea, Băicoiul, căt. Găgeni şi moşia statuluĭ Misleanca.

Se compune din 3 cătune: Ţintea, Dîmbul şi Lilieşti. Are o suprafaţă de 950 hect. şi o populaţie de 1240 locuitorĭ; o şcoală şi 3 bisericĭ: la Ţintea, fondată în anul 1853, la Lilieşti, în anul 1848, şi la Dîmbul; o pepinieră de viţă americană, a statuluĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ. 197 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ Mărgineanca, din care li s'aŭ dat 750 hect. Eĭ aŭ 100 caĭ şi ĭepe, 100 vacĭ, 20 capre, 1200 oĭ, 300 porcĭ.

Căĭ: şoselele Movila-Vulpiĭ şi Găgeni.

E străbătută de pîrîul Dîmbul şi brăzdată de dealul Ţintea şi Coasta-Gădeĭ. Restul e loc şes.

Ţintea, *moşie şi pădure* (900 hect.), ale statuluĭ, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova.

Arenda s'a scăzut la 11512 leĭ pentru terenul ce s'a luat pentru pepiniera de viţe americane ce statul a înfiinţat aci la 240 m. d'asupra Măreĭ-Negre.

Ţintea, *izvoare* cloro-sodice, sulfuroase şi iodate, jud Prahova, pl. Filipeşti, com. Ţintea.

Aceste izvoare aŭ o temperatură de 25-30 grade C., pe cînd a aeruluĭ ambiant e de 13-14 grade C.

Ţinteasca (Fărcăşeanca), *moşie* (1400 hect), în jud. Buzăŭ, com. Ţinteşti.

Ţinteni, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Movila, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ, cu 150 suflete şi o biserică (1855).

Pîrîul Prilisocul trece dealungul moşieĭ, care se hotăreşte cu: Baranca, Herţa, Hreaţca, Molniţa şi Tîrnauca.

Ţinteşti, *com. rur.,* în pl. Cîmpuluĭ, jud. Buzăŭ, la 10 kil. spre S. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt. Ţinteşti şi Pogoanele-Micĭ, pe o suprafaţă de 2480 hect., cu o populaţie de 870 locuitorĭ, o biserică şi o şcoală.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Ţinteasca, Ţinteasca-Muşeteasca, Bezendeasca şi Opăriţi-de-la-Ulniĭ.

Căĭ are: şoseaua vecinală Buzăŭ-Ţinteşti şi Ţinteşti-Maxenul, afară de alte drumurĭ naturale.

Vite sunt: 436 boĭ, 320 vacĭ, 135 viţeĭ, 21 bivoliţe, 110 caĭ, 207 ĭepe, 54 mînjĭ, 2300 oĭ, 3 azinĭ şi 267 porcĭ.

Cătunul Ţinteşti este vechiŭ, iar căt. Pogoanele-Micĭ s'a format în 1863 de către locuitoriĭ clăcaşĭ, care 'şĭ aŭ cumpărat locurĭ de casă de la fostul proprietar Gregore Chrisoscoleŭ.

Ţinteşti, *cătun,* reşedinţa com. Ţinteşti, judeţul Buzăŭ, cu 450 locuitorĭ.

Ţipăreşti, *sat,* jud. Prahova, com. Mălăeşti, pl. Vărbilăul, cu o populaţiune de 234 locuitorĭ, o biserică, fondată la 1860.

Ţipăul, *munte,* de sare, în com. Spulberul, pl. Vrancea, jud. Putna. Are două vîrfurĭ: Ţipăul propriŭ zis şi Săhastrul. Ţine de munţiĭ Lapoşuluĭ.

Ţipeşti-Şerbeşti, *moşie* şi *pădure,* a statuluĭ, în jud. Covurluiŭ, com. Braniştea, pl. Siretuluĭ, foste ale Episcopieĭ de Roman. Moşia are o întindere de 5698 hect., pădurea, de 486 hect. Arenda anuală 75000 leĭ.

Ţipileşti, *sat,* în com. Rădiul-Mitropolieĭ, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, în partea dreaptă a rîuluĭ Jijiea, pe o întindere cam de 1144 hect. Are o populaţie de 242 locuitorĭ şi o biserică făcută la 1855.

Vite sunt: 400 vite marĭ cor-

nute, 23 caĭ, 259 oĭ şi 48 rîmătorĭ.

Ţirdeni, *sat,* cu 106 locuitorĭ, Bistriţa, com. Gîndeşti, jud. Neamţu, situat pe pîrîul Cocîrla.

Ţirioiul, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 46 kil. de oraşul Turnul-Severin, avînd 350 locuitorĭ, o biserică şi o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 15 plugurĭ, 30 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ, 20 stupĭ, 200 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 240 oĭ şi 180 rîmătorĭ.

Pe aci trece şoseaua Horăşti-Ţiroi-Leurda-Pleoştina.

Ţiţeică, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Balaciul.

Ţiţeşti, *com. rur.,* jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, la 30 kil. spre S. de Cîmpulung, pe partea stîngă a rîuluĭ Tîrgul.

Se compune din 4 cătune: Ţiţeşti, Dezrobiţi, Hîrtieşti şi Valea-Stîneĭ, cu 1150 locuitorĭ, şi se mărgineşte la N. cu com. Stîlpeni, la S. cu com. Conţeşti, la E. cu com. Davideşti.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă cu agricultura, facerea spetelor, fierăria, şi facerea căruţelor.

Vite sunt: 10 caĭ, 340 boĭ, 150 vacĭ, 80 oĭ şi 300 porcĭ.

In părţile de E., N. şi S. a comuneĭ se întinde pădurea statuluĭ numită Rădeşti, formată numaĭ din stejar şi fag.

Dealurĭ: Dealul-Mutuluĭ, Mănăstireĭ, Ţiţeştilor, Piscul-Chilieĭ, Bugeloiul, Burtoi şi Căţelul.

Gîrla Valea-Mănăstireĭ şi Valea-Cireşuluĭ udă com. în tot lungul săŭ.

Căĭ: calea ferată Goleşti-Cîmpulung, ce trece prin cătunul Hîrtieşti, pe partea de Vest; vechiul drum al poşteĭ între Piteşti şi Cîmpulung.

Are o biserică şi mănăstirea Valea, ambele deservite de 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ. Biserica s'a fondat la anul 7042 (1534) şi este de zid masiv cu un turn. Şcoala (înfiinţată în 1835) are un local construit în 1873.

Ţiţeşti, *sat,* reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel, cu 513 locuitorĭ, care se ocupă maĭ ales cu facerea spetelor.

Gîrla Valea-Mănăstireĭ trece prin mijlocul satuluĭ.

Ţiul, *sat* şi *com. rur.,* pl. Dumbrava-d.-s., jud. Dolj. Aşezată pe faţa dealuluĭ numit al Perilor, pe dealul Gogoaşa spre S., şi pe dealul Argetoaia spre N., la 38 kil. de Craiova, 16 kil. de Şopotul, 17 kil. de Cernăteşti şi 6 kil. de Gogoşul. Se învecineşte la E. cu com. Cernăteşti, la V. cu com. Bărboiul (Mehedinţi), la N. cu com. Argetoaia şi la S. cu com. Gogoşul şi se desparte de toate prin hotare însemnate prin măgurĭ.

Are 1085 locuitorĭ, o şcoală (1889) şi o biserică.

Terenul comuneĭ este accidentat de Dealurile: Perilor, Argetoaia şi Gogoşul, cu înălţimea de la 30—60 m. şi udat de pîrîul Obedeanca, numit şi Valea-Corzuluĭ. In vechime satul se numea Valea-Scăeşti.

Ţiuleni, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Dumbravă, com. rur. Secul.

Ţîmbureşti, *sat,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Murta, avînd 459 suflete şi o biserică.

Ţîndărei, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată pe ambele ţărmurĭ ale rîuluĭ Ialomiţa. Coprinde patru moşiĭ: Cotul-Iepure, Strachina, Ţîndărei şi Cîineasca.

Teritoriul com. este udat de rîul Ialomiţa şi brăzdat de valea Strachina, pe care este lacul cu acelaşĭ nume.

Se compune din satele: Ţîndărei, Strachina, Cotul-Iepure, Valea-Troni, Cîineasca şi Nicoleşti, precum şi cătunele (tîrlele): Radieni, Puţul-Noŭ, Sudiţeni, Gornia şi Afumaţi. Are 2900 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi o biserică, cu 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Vite: 1010 caĭ, 2130 boĭ, 8450 oĭ şi 2780 porcĭ.

Pe teritoriul com. trece calea ferată Făurei-Feteşti, avînd staţia Ţîndărei.

Ţîndărei, *sat,* în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, com. cu acelaşĭ nume, situat pe malul stîng al rîuluĭ Ialomiţa. (V. Ţîndărei, com. rur.).

Ţîndărei, *staţie de dr.-de-fĭer,* jud. Ialomiţa, pl. Balta, com. Ţîndărei, pe linia Făurei-Feteşti, pusă în circulaţie la 21 Noembrie 1886. Se află între staţiile Hagieni (13 kil.) şi Murgeni (12,1 kil). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de 17m,69. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 86632 leĭ, 90 banĭ.

Ţînţarul, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Pluta.

Ţînţăreni, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., pe un mic platoŭ cu o înălţime de 30 m. d'asupra niveluluĭ şesuluĭ saŭ albieĭ Jiuluĭ, la 40 kil. de Craiova şi la 5 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Filiaşi.

Se învecineşte la E. cu com. Fratostiţa; la V., cu com. Gura-Motruluĭ (jud. Mehedinţi); la N., cu com. Ioneşti (jud. Gorj) şi cu comuna Floreşti; iar la S., cu com. Filiaşi.

Este udată de rîul Jiul cu direcția N.-S. și care aci primește Gilortul.

Intre com. și rîul Jiul sunt bălțile: Motorimul, cu o suprafață de 2 hect., conținînd pește; Balta-Ulmuluĭ, de 4 hect., alimentîndu-se din apa Jiuluĭ. Pe teritoriul com. se întîlnesc patru marĭ văĭ: Motruluĭ, Jiuluĭ, Gilortuluĭ și Șușițeĭ.

Comuna este foarte vechĭe. Pe la 1806 în Țînțăreni fiind mănăstire, călugăriĭ aŭ hotărît a se face tîrg săptămînal. Bîlciŭ anual se face la 25 Martie.

Are o suprafață de 4076 pog., coprinzînd o întinsă moșie: Țînțăreni-Arpadia și pădurĭ (2500 hect.), aparținînd statuluĭ.

Este formată din cătunul de reședință, Țînțăreni și căt. Picul. Are o populație de 1056 suflete; o școală și o biserică, zidită în 1806.

La S. comuneĭ șĭ-a așezat Tudor-Vladimirescu tabăra înainte de a pleca la București.

Căĭ: Calea ferată Filiași-T.-Jiŭ, la 100 m. de vatra satuluĭ Țînțăreni; c. f. Filiași-Severin, la 2 kil.; șoseaua națională Filiași-Pasul-Vulcani, străbătînd com. pe o lungime de 2700 m. Cu comunele vecine se leagă prin șosele vecinale bine lucrate și împietrite.

Țînțăreni, *sat,* și reședința com. cu aceeașĭ nume, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s. (Vezĭ com. rur. Țînțăreni).

Țînțăreni, *sat,* com. rur. Ploeștiori, pl. Tîrgșorul, jud. Prahova.

Țîța, *com. rur.,* jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, situată la 30 kil. spre N. de Tîrgoviște, între văĭ, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Ialomița și ale pîrîuluĭ Valea-Țîțeĭ și în apropiere de șoseaua națională Tîrgoviște-Transilvania. In raionul acesteĭ com. sunt: Dealurile-Brata, Braniștea și Plaiul-Sălătruculuĭ. Se compune din treĭ cătune: Țîța, Buciumeni și Pîzlari, cu o populație de 1700 locuitorĭ. Are 2 bisericĭ și o școală; 4 morĭ de apă. Locuitoriĭ cresc boĭ, vacĭ, caĭ, capre.

Pămîntul săŭ produce porumb, cînepă și pădure; iar din minerale, var bun. Se învecinește la E. cu com. Bezdeadul; la V., cu Runcul; la N., cu Pietroșița și la S., cu cătunul Fieni, al com. Moțăeni, despărțindu-se de Bezdead și Runcul prin dealurĭ și pădure, de Motăeni, prin loc șes și de Pietroșița, prin rîul Ialomița.

Țîțeĭ (Valea-), *sat,* jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, com. Pietroșița.

Țîțîrligul, *cătun* al com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ.

Țîțul, *sat,* jud. Tecuciŭ, com. Corbița, pl. Zeletin, situat în partea de V. a comuneĭ, pe malul drept al Berheciuluĭ, la 1 kil. și 500 m. de reședința comuneĭ.

Are o suprafață de 175 hect., 79 ariĭ; 244 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, făcută în 1878, de 7 bătrînĭ ce populaŭ atuncĭ satul.

Locuitoriĭ aŭ: 30 boĭ, 36 vacĭ, 9 caĭ și 50 oĭ; 15 plugurĭ de lemn, 5 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ.

Țolești, *sat,* pe moșia cu aceeașĭ nume, jud. Suceava, com. Uideștĭ.

E străbătut de pîrîul Țolești. Are o populație de 629 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treĭ-Ierarchĭ, zidită de locuitorĭ în 1854; o școală mixtă, înființată în 1865.

Improprietărițĭ în 1864 sunt 40 codașĭ, cu cîte 10 prăjinĭ, iar însurățeĭ s'aŭ împroprietărit 26 pe moșia Manolea.

Drumurile principale sunt: la Uidești (2 kil.), la Tătărușĭ (5 kil.), și la Manolea (3 kil.).

In 1803, «Țolești răzășeștĭ avea 41 liuzĭ, plătind 608 leĭ bir anual. Eĭ eraŭ ocupațĭ cu lucrul pămîntuluĭ avînd loc în destul». («Uricar.», vol. VII, p. 250).

Țolești, *pîrîŭ,* jud. Suceava. Izvorește din satul Țolești sub numele de Obîrșia, și după ce a primit pîrîul Platonița, ia numele afluentuluĭ săŭ și se varsă în Șomuzul-Mare (5 kil. lungime).

Are de tributarĭ: Ponoarele, Tănase, Șipotul, Teleman, Păltinișul, Purdila, Platonița, Boura și Pîrîul-Topilelor, zis și al-Lupuluĭ.

Țolicea, *sat,* cu 20 familiĭ, jud. Neamțu, com. Humulești, pl. de Sus-Mijlocul.

Țoțoi, *cătun,* jud. Gorj, pl. Amaradia, com. Negoești, așezat pe Valea-Cîlniculuĭ și pe dealul Curva și Bîrlanul.

Are o suprafață de 272 hect.; o populație de 396 suflete; 2 bisericĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 plugurĭ, 20 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ; 10 stupĭ; 151 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 120 capre, 72 rîmătorĭ, 2 bivolĭ și 150 oĭ.

Comunicația cu cătunele vecinele se face prin drumurĭ ordinare.

Țugheni, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-Mijloc, com. Glodul, avînd 730 suflete și o școală.

Țugulea, *deal* (242 m.), în jud.

Tulcea, în partea N. a plăşeĭ Isaccea şi cea V. a comuneĭ Nicoliţelul.

Ţugureşti, *sat,* jud. Dolj, pl. Balta, com. Bîrza, aşezat la 500 m. spre N. de satul Bîrza şi aproape de malul drept al rîuluĭ Jiul. Are 800 suflete, şi o biserică.

E străbătut de o şosea comunală, ducînd la N. spre Padea, iar la S. spre Valea - Stanciuluĭ. V. Bîrza, com. rur.

Ţuicani, *sat,* cu 124 locuitorĭ, com. rur. Moreni, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Ţurcăneşti, *sat,* jud. Olt, com. rur. Profa, pl. Vedea-d.-s.

Ţurcăneşti, *sat,* cu 397 locuitorĭ, com. rur. Bătăşani, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Ţurlueşti, *cătun,* al com. Săruleşti, jud. Buzăŭ, cu 140 loc.

Ţurluiul, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Dealul-Noŭ.

Ţuţcani, *com. rur.,* în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, aşezată la punctul de întîlnire al dealurilor ce formează ambele laturĭ ale văeĭ Ţuţcanilor, la 93 kil. de la Galaţi, formînd, împreună cu Măluşteni şi Lupeşti, cele maĭ extreme comune nordice ale jud. Covurluiŭ. Se mărgineşte la N.-E. cu jud. Tutova (com. Sărăţeni-Schineni, Igeşti şi Bălăgeşti), la S., cu Găneşti şi la V., cu satele Măluşteni, Mînzăteşti, Aldeşti şi Prodăneşti.

Prin mijlocul com. curge un pîrîiaş, care izvoreşte de la N. com., curge prin valea numită Valea-Satuluĭ şi se varsă în Horincea, drept Prodăneşti.

Are 3 cătune: Ţuţcani (reşedinţa), Mănăstireni şi Sipeni, cu 2107 locuitorĭ, numaĭ răzăşĭ; 2 şcolĭ mixte (în Ţuţcani şi în Sipeni); 3 bisericĭ: S-ţiĭ Voevozĭ (1884), Sf. Dumitru şi Sf. Gheorghe (1868).

Teritoriul com., în suprafaţă de 2230 hect., este maĭ mult deluros şi împodobit cu plantaţiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 240 plugurĭ; 410 stupĭ; 559 boĭ, 312 vacĭ, 86 juncĭ şi junce, 88 caĭ, 641 oĭ şi 551 porcĭ.

E una din cele maĭ frumoase comune ale judeţuluĭ. Locuitoriĭ aŭ case bune, grădinĭ cu pomĭ roditorĭ, viĭ.

Ţuţcani, *sat,* reşedinţa com. Ţuţcani, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, cu 1091 locuitorĭ. (V. com. rur. Ţuţcani).

Ţuţcani-din-Deal, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., comuna Broşteni, la 2 kil. de reşedinţa com., avînd 55 loc. şi o biserică.

Ţuţcani-din-Vale, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., comuna Broşteni, puţin maĭ la S. de satul Ţuţcani-din-Deal, în marginea jud., avînd 258 locuitorĭ şi o biserică.

Ţuţora, *com. rur.,* jud. Iaşi, pl. Braniştea, situată între rîurile Prutul şi Jijia şi dealurile Chipereşti şi Osoiŭ, formată din satele: Ţuţora (reşedinţa), Oprişeni d.-s., Oprişeni-d.-j., Chipireşti şi Cristeşti. Are 1354 locuitorĭ; o şcoală şi 4 bisericĭ.

Pe teritoriul comuneĭ trece şoseaua naţională şi calea ferată Iaşi-Ungheni, de la V. spre E.

Este udată de rîurile Prutul şi Jijia, de la N. spre S.

Mare parte din teritoriŭ e cuprins de bălţĭ şi gîrle formate din vărsările Jijieĭ şi a Prutuluĭ, şi din care se scot: racĭ, peştĭ, papură şi stuh.

Vite sunt: 1221 vite marĭ cornute, 1905 oĭ, 198 caĭ şi 863 rîmătorĭ.

Ţuţora, *sat,* reşedinţa com. Ţuţora, pl. Braniştea, jud. Iaşi, aşezat pe malul drept al Prutuluĭ, la 20 kil. de Iaşi şi la 6 kil. de Ungheni. V. Ţuţora, comună.

Ţuţueni, *mahala,* în Tîrgul-Neamţuluĭ, jud. Neamţu.

Ţuţuleşti, *sat,* jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. rur. Călimăneşti, cu 39 locuitorĭ, situat în partea de N. a comuneĭ, pe şoseaua naţională Rîmnicul-Rîul-Vaduluĭ şi pe malul Oltuluĭ. In dreptul cătunuluĭ e un pod de vase, pe rîul Oltul. La S. de aci valea Călimăneşti se varsă în Olt.

Ţuţuleşti, *sat,* cu 400 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, reşedinţa comuneĭ rur. Ţuţuleşti-Gălăşeşti, avînd o biserică cu hramul Inălţarea Domnuluĭ.

Ţuţuleşti-Gălăşeşti, *com. rur.,* pe apa Drîmbovniculuĭ, jud. Argeşul, pl. Gălăşeşti, la 18 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 37 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Gălăşeşti, Odăeni şi Ţuţuleşti, cu o populaţie de 1286 locuitorĭ, 3 bisericĭ, cîte una în fie-care sat şi o şcoală prim. mixtă.

Vite: 930 boĭ şi vacĭ, 46 caĭ, 2053 oĭ, 17 capre şi 345 rîmătorĭ.

Ţuţurul, *sat,* jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., com. rur. Obislavul, cu 213 locuitorĭ.

U

Ubleşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bradul-d.-j. (v. a. n.).

Uda, *sat,* pe moşia şi în comuna Tătăruşi, jud. Suceava, aşezat pe ţîrmurile pîraielor Matioaia şi Leordişul, cu 78 locuitorĭ.

Drumurĭ sunt: la Tătăruşi (1500 m.) şi la Cristeşti (9544 m.). (V. Tătăruşi, com. rur).

Uda-Clocociovul, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, în partea de V., la 19 kil. de reşedinţa jud., 56 kil. de Alexandria şi 71 kil. de Slatina. Se mărgineşte la N. şi N.-E., cu teritoriul com. Slobozia-Mîndra; la S. şi S.-E., cu com. Uda-Paciureĭ, de care este despărţită printr'un pîrîiaş ce curge din coasta dealuluĭ pe care este situată, iar la V., cu rîul Oltul.

Are o suprafaţă de 2000 hect., cu 1105 locuitorĭ; o şcoală şi o biserică.

Vite: 178 caĭ, 1088 vite marĭ cornute, 950 vite micĭ cornute şi 109 porcĭ.

Căĭ are: şoseaua vecinală spre com. Uda-Paciureĭ şi spre com. Mîndra.

Aci se ţine tîrg de treĭ orĭ pe an: la Sf. Constantin, la 29 Iunie şi 15 August; este foarte cunoscut sub numele de tîrgul de la Uda.

Satul Uda este foarte vechiŭ; a făcut parte până la 1845 din jud. Oltul. Numirea de Uda-Clocociovul i s'a dat de pe moşia mănăstirească, ce aparţinea mănăstireĭ Clocociovul din jud. Olt, şi spre a se deosebi de cel-l'alt sat, Uda-Paciureĭ, care se numea în trecut Uda-Comăneanuluĭ, de pe numele proprietaruluĭ moşieĭ.

Uda-Clocociovul, *moşie* a statuluĭ, în pl. Călmăţuiul, jud. Teleorman, fostă închinată mănăstireĭ Clocociovul.

Uda-de-Jos, *com. rur.,* pl. Oltul, jud. Argeş, la 33 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 9 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Băgeşti, Cioraca, Durdueşti, Goranul, Lunguleşti şi Uda-d.-j., avînd 976 locuitorĭ, 5 bisericĭ şi o şcoală mixtă, în satul Uda-d.-j.

Vite: 40 caĭ, 6 bivolĭ, 746 vite marĭ cornute, 259 rîmătorĭ, 89 capre şi 1000 oĭ.

Uda-de-Jos, *sat,* cu 210 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, reşedinţa com. rur. cu acelaş nume.

Uda-de-Sus, *com. rur.,* jud. Argeş, pl. Oltul, la 30 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 11 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Grebeni, Linia-Mare, Rizeşti şi Uda-d.-s., avînd 186 familiĭ, 2 bisericĭ şi o şcoală mixtă.

Vite: 20 caĭ, 400 boĭ şi vacĭ, 150 rîmătorĭ, 50 capre şi 500 oĭ.

Uda-de-Sus, *sat,* cu 77 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, reşedinţa com. rur. cu acelaş nume. Are o biserică, «Adormirea».

Uda-Paciureĭ, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, pe valea Siuluĭ, în partea de V. a judeţuluĭ, la 18 kil. de T.-Măgurele.

Se mărgineşte la S.-E., cu teritoriul com. Saelele; la N. şi N.-E. cu com. Uda-Clocociovul, şi la V., cu rîul Oltul.

Este aşezată la poalele dealuluĭ; pîrîul Siul udă mare parte din comună, iar din deal izvoresc abundente izvoare de apă.

Are o populaţie de 726 suflete, o şcoală mixtă şi o biserică.

Vite: 139 caĭ, 398 vite marĭ, 714 vite micĭ şi 174 porcĭ.

Căĭ are: pe d'asupra dealuluĭ, şoseaua judeţeană Turnul

Slatina, la care locuitoriĭ comunică pe diferite ruscĭ, din care una maĭ importantă numită «Rusca-Roibuluĭ». Pe vale sunt maĭ multe ramurĭ de şosele vecinale spre com. Saelele la S. şi spre Uda-Clocociovul la N. Comunicaţia spre Saelele se face prin maĭ multe vadurĭ prin pîrîul Siuluĭ.

Pe deal, în partea despre comuna Saelele, se află o măgură înaltă, înconjurată de un şanţ, căreia locuitoriĭ îĭ zic «Gurguiul-Nemţilor» saŭ «la Cetate».

Se numea altă-dată Uda-Comăneanuluĭ şi Tăureasa.

Udaţi (Udaţi-Mînzul), *cătun* al com. Albeşti, jud. Buzăŭ, cu 380 locuitorĭ. Are sub-diviziile: Udaţi-Banuluĭ şi Udaţi-Marĭ.

Udaţi-Marĭ (Niculeasca), *moşie,* (800 hect.), în jud. Buzăŭ, com. Albeşti, căt. Udaţi.

Udeni, *com. rur.,* jud. Vlaşca, compusă din cătunele: Sîrbeni-Moşteni şi Udeni-Fărcăşanca, situată pe valea Jirnovuluĭ, pl. Neajlovuluĭ, la 42 kil. de Bucureşti, la 74 kil. de Giurgiŭ şi la 21 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ. Are o populaţie de 1000 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Udeni şi alta în Sîrbeni; o şcoală mixtă.

Vite: 48 caĭ, 380 boĭ şi vacĭ, 75 bivolĭ, 270 rîmătorĭ şi 635 oĭ.

La capul moşieĭ este valea Milcovuluĭ, ce desparte Corbi-Ciungi de Udeni.

Udeni, *sat,* com. rur. Vrăneşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel.

Udeni saŭ **Fărcăşanca,** *cătun* al com. Udeni, pl. Neajlovuluĭ, jud. Vlaşca, situat pe coasta stîngă a aceşteĭ văĭ. (Vezĭ Udeni, comună).

Uderul, *sat,* com. rur. Goleşti, (v. a. n.), pl. Podgoria, jud. Muşcel.

Udreşti, *com. rur.,* pl. Podgoria, jud. Prahova, brăzdată de dealurile: Vaĭ-de-El, Udreşti şi Dobrota; situată la 40 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 10 kil. de a plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Udreşti, Vaĭ-de-El şi Dobrota. Are o populaţie de 1825 locuitorĭ, 3 bisericĭ şi o şcoală.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ: 10 caĭ, 142 boĭ, 66 vacĭ, 452 porcĭ, 18 capre şi 592 oĭ; 30 stupĭ.

In valea Dobroteĭ sunt carierĭ de piatră; terenul conţine multă sare.

O şosea principală îĭ înlesneşte comunicaţia cu comunele: Gornetul-Cricovul şi Tătarul.

Se mărgineşte cu comunele: Apostolache, Gornetul şi Tătarul şi e udată de apele Sărăţica şi Izvorul-Dealuluĭ.

Udreşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Dobreşti (v. a. n.).

Udreşti, *sat,* cu 40 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Cuca, (v. a. n.). Are o biserică «S-ţiĭ Voivozĭ».

Udreşti, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, căt. com. Colanul.

Udreşti, *sat,* cu 458 locuitorĭ, com. rur. Udreşti, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Udriştea, *sat,* jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Jirovul. Maĭ poartă numele şi de Valea-luĭ-Udrişte.

Uduamel-Bair, *deal,* cu o înălţime de 120 m., în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Cochirleni şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Ivranes.

Udupul, *com. rur.,* în pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Teleorman, în vale, la 80 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, la 54 kil. de Alexandria şi 37 kil. de Roşiori.

Se învecineşte la N. cu com. Tătăreşti-d.-s.; la S., cu Tătăreşti-d.-j.; la V. şi la N.-V., cu teritoriul com. Rîca, şi la E., cu rîul Teleorman.

Are o suprafaţă de 1650 hect.; 1079 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ.

Vite: 151 caĭ, 268 vite marĭ cornute, 256 porcĭ, 442 vite micĭ.

Căĭ: şoseaua judeţeană de pe valea Teleormanuluĭ, cu care este pusă în legătură prin o ramură de şosea, care pleacă din comună; apoĭ ramura de şosea vecinală Udupul-Rîca.

Udupul-Horezeanca, *fostă moşie* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, avînd o întindere de 1130 hect., din care 200 pădure. S'a dat în loturĭ locuitorilor.

Ueşti-Goleasca, *com. rur.,* în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din cătunele Ueşti-Goleşti şi Popeasca-Ciupagea, situată pe apa Drîmbovnicul, la 60 kil. de Giurgiŭ, 32 kil. de Bucureşti şi la 7 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ.

Are 744 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală mixtă; o moară pe apa Drîmbovnicul; 4 cîrciumĭ.

Vite: 300 boĭ şi vacĭ, 10 bi-

volĭ, 72 caĭ, 370 oĭ şi 139 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua judeţeană mergînd pe Valea-Drîmbovniculuĭ la Obedeni.

Ueşti-Goleşti, *cătun*, al com. cu acelaş nume, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat pe Valea-Drîmbovniculuĭ (V. Ueşti, com. rur.).

Ueşti-Moşteni, *com. rur.*, situată în Valea-Drîmbovniculuĭ, la S. de Ueşti-Goleasca, pl Neajlovul, jud. Vlaşca, la 58 kil. de Giurgiŭ, 30 kil. de Bucureşti şi la 3 kil. de Obedeni, reşedinţa pl.

Are o populaţie de 244 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; 3 cîrciumĭ.

Aci se face bîlciŭ cu obor de vite: la 21 Maiŭ, 24 Iunie, 6 August şi 8 Septembre.

Prin sat trece şoseaua judeţeană care merge pe Valea-Drîmbovniculuĭ.

Uiasca, *sat*, cu 10 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bîscovul-Fleşti (v. a. n.).

Uideşti, *com. rur.*, jud. Suceava, situată la E. plăşeĭ Moldova-d.-j., la 22 kil. de Fălticeni.

Se mărgineşte la E. cu com. Tătăruşi; la V., cu com. Ciumuleşti; la S., cu com. Drăguşeni şi Drăgăneşti şi la N., cu com. Preuteşti şi Dolheşti.

E formată din satele: Uideşti (reşedinţa), Ţoleşti, Manolea-Foräşti, Antoceni, Oniceni şi Ruşi.

Are o populaţie de 3250 suflete; 4 bisericĭ ortodoxe, una lipovenească, 2 schiturĭ şi 3 şcoale mixte.

Locuitoriĭ posedă: 415 caĭ, 300 boĭ, 504 vacĭ, 3320 oĭ, 3 capre, 660 porcĭ şi 406 stupĭ; 10 morĭ, 6 teascurĭ de uleiŭ de cînepă (în Manolea); 10 băcăniĭ, 4 hanurĭ, 5 cîrciumĭ.

E udată de rîul Moldova şi pîraiele: Ţoleşti, Paltinişul, Purdila, Platoniţa, Boura, Ignatul şi Mediasca.

Improprietăriţĭ în 1864 şi 1878 sunt 473 locuitorĭ, stăpînind 1286 fălcĭ.

Se numea altă-dată Undeşti.

Uideşti, *sat*, pe moşia şi în com. cu acelaş nume, jud. Suceava, aşezat pe podişul dintre dealurile Purdila şi Uideşti. Are 189 locuitorĭ.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 23 fruntaşĭ, 9 pălmaşĭ şi 13 codaşĭ, stăpînind aproape 62 fălcĭ.

Drumurĭ sunt: la Forăşti (4 kil.), la Ţoleşti (2 kil.) şi la Manolea (2 kil.).

Ulea, *sat*, cu 300 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Unţeşti, spre N.-E. de satul Unţeşti.

Uleşti, *com. rur.* şi *sat*, jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa, între comunele Condeeşti şi Frumuşica.

Teritoriul comuneĭ, cu o suprafaţă de 1600 hect., se întinde din rîul Ialomiţa spre S., limitîndu-se cu maĭ multe moşiĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 128 locuitorĭ.

Are o populaţie de 664 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică; o şosea prin care se leagă de satele vecine.

Ulieşti, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, situată pe cîmpie, între rîul Argeşul şi Neajlovul, spre S. de Tîrgovişte, la 12 kil. de Găeşti, pe şoseaua judeţeană Tîrgoviştea-Găeşti-Vlaşca. Cîmpiile din raionul com. sunt: Mocanul, Cazacul, Izvorul, Stavropolea şi Jugureni. Se compune din 10 cătune: Coada-Izvoruluĭ, Stavropoleos, Jugureni, Olteni, Fundurile, Mănăstioara, Zinca, Dogari, Ulieşti şi Bărăceni. Se învecineşte: la E., cu Costeşti; la V., cu Petreşti şi Broşteni; la N., cu Greci şi la S., cu com. Obislavul, din jud. Vlaşca. Se leagă cu şoseaua judeţeană din jud. Vlaşca.

Are 1979 locuitorĭ; 2 bisericĭ şi o şcoală.

Uliţa, *sat*, com. rur. Goleşti (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bratia. Are 256 locuitorĭ; o biserică de zid, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

E udat la E. de Valea-Uliţeĭ şi Valea-Mică.

Uliţa-Ţigănească, *mahala*, din com. Goleşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel, căreia Romîniĭ în batjocură îĭ zic Uliţa-Franceză.

Uliţeasca, *sat*, cu 75 locuitorĭ, com. rur. Ciumeşti (v. a. n.), pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel. E udat de Rîul-Doamneĭ, pe al căruia mal drept trece calea ferată Goleşti-Cîmpulung şi şoseaua Piteşti-Frontieră. Se mărgineşte la E. cu jud. Argeş.

Ulmeni, *com. rur.*, pl. Olteniţa, jud. Ilfov, situată la 69 kil. spre S.-E. de Bucureşti, lîngă Valea-luĭ-Soare. Stă în legătură cu com. Olteniţa şi Tatina prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Ulmeni-Pămînteni, Ulmeni-Unguareni şi Tăuşanca. Are o populaţie de 2578 locuitorĭ, 2 bisericĭ şi 1 şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 223 plugurĭ, 300 care şi căruţe; 591 caĭ şi ĭepe, 6 armăsarĭ, 482 boĭ, 467 vacĭ şi viţeĭ, 7 taurĭ, 120

bivolĭ şi bivoliţe, 7770 oĭ şi 1459 porcĭ; 2 maşinĭ de treerat.

Improprietăriţĭ sunt 202 locuitorĭ.

Ulmeni, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea. (Vezĭ com. Spătărei).

Satul Ulmeni este din cele maĭ vechĭ ale judeţuluĭ; se găseşte menţionat în diferite documente de pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul; este trecut şi în listele satelor din secolul XVIII. A format comună deosebită până la 1870, cînd a fost întrunit cu Spătărei, unde s'a trecut şi reşedinţa.

Ulmeni saŭ **Dara-de-Jos,** *cătun,* cu 870 locuitorĭ, reşedinţa com. Dara, jud. Buzăŭ.

Ulmeni, *tîrlă,* jud. Brăila, la 1 kil. spre N.-E. de satul Roşiori, pe muchea văeĭ lacululuĭ Tătarul.

Vatra satuluĭ este de 12 hect., cu 87 locuitorĭ, posedind: 58 caĭ, 150 vite cornute, 280 oĭ şi 60 rîmătorĭ.

Ulmeni, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Buzăŭ, pl. Tohani-Sărata, com. Dara, pe linia Ploeşti-Buzăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Vintileanca (12,0 kil.) şi Monteorul (4,6 kil.). Inălţimea de-asupra niveluluĭ Măreĭ de 111^{m},64. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 93065 leĭ, 70 banĭ.

Ulmeni-Mogoşani, *fostă moşie* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, pe teritoriul com. Spătărei. Acum e vîndută în loturĭ.

Ulmeni-Pămînteni, *sat,* com. rur. Ulmeni (v. a. n.), pl. Olteniţa, jud. Ilfov, situat la S.-E. de Bucureşti, înconjurat de micĭ dealurĭ.

Are o suprafaţă de 6000 hect., cu o populaţie de 1796 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă; 2 maşinĭ de treerat cu aburĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 966 şi al celor micĭ, de 7325.

Ulmeni-Ungureni, *sat,* com. rur. Ulmeni (v. a. n.), pl. Olteniţa, jud. Ilfov, situat la E. de Ulmeni-Pămînteni. Pe la S. trece Valea-luĭ-Soare.

Se întinde pe o suprafaţă de 562 hect. Are o populaţie de 309 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 328 şi al celor micĭ, de 1141.

Ulmetul, *com. rur.* şi *sat,* plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, situată între dealul Ulmetuluĭ (spre E.) şi Slăveşti, pe valea rîuluĭ Cerna-Mare, la 20 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 10 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele Slăveşti, Berbeşti, Orleni, Armăşeşti şi Copăceni. E brăzdată de dealurile: Padinile, Stănilă, Capul-Pisculuĭ, Ulmetul, Seciul, şi udată de văile: Seciuluĭ, Vătafuluĭ, Caselor, Sorbetul şi Luca.

Această comună a maĭ fost întrunită cu com. Copăceni şi Broşteni.

Are o populaţie de 427 locuitorĭ, 2 bisericĭ: Sf. Nicolae şi Sf. Gheorghe; o şcoală; 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ: 11 caĭ, 50 boĭ, 50 vacĭ, 90 capre, 50 oĭ, 150 porcĭ.

Ulmetul, *cătun,* al comuneĭ Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ.

Ulmetul, *numire dată unuĭ vechiŭ schit şi metoh* al Episcopieĭ, com. Robeşti, jud. Buzăŭ. Vezĭ Viişoara.

Ulmetul, *moşie* şi *pădure a statuluĭ,* în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Ulmetul, pendinte de Episcopie. Are 760 hect.

Ulmeţul, *sat,* cu 61 suflete, com. rur. Slăvuţa, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat la 4300 m. S.-N. de Slăvuţa, cătunul de reşedinţă al comuneĭ.

Ulmi, *sat,* com. Colariul, pl. Dealul-Dîmboviţa, jud. Dîmboviţa, la 3 kil. spre S.-E. de Tîrgovişte pe şoseaua naţională Tîrgovişte-Fundata-Bucureşti.

A fost în vechime locul de execuţiune al condamnaţilor la moarte, pe cînd Tîrgoviştea era capitala Ţăreĭ.

Ulmi, *vechie numire a cătunuluĭ* Ciocîrlia, jud. Buzăŭ, com. Scurteşti.

Ulmi-Noĭ, *sat* noŭ, jud. Iaşi, pl. Bahluiul, com. Belceşti. S'a înfiinţat în 1879. E aşezat pe ţărmul stîng al iazuluĭ Şarja, spre V. de satul Belceşti, şi are o populaţie de 245 locuitorĭ.

Ulmi-Orneşti, *sat,* com. rur. Poenari (v. a. n.), pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la N. de Poenari-Moşteni, pe culmea unuĭ frumos deal, pe o suprafaţă de 322 hect., avînd o populaţie de 384 locuitorĭ şi o biserică «Adormirea».

Numărul vitelor marĭ e de 298 şi al celor micĭ, de 335.

Moşneniĭ aŭ căpătat pămînt în urma faptelor vitejeştĭ contra vrăjmaşilor Ţăreĭ, şi cu deosebire în contra Turcilor. Moşiile li s'aŭ dăruit de Domniĭ

pămînteni din timpurile vechi. Acest cătun se crede că ar exista de mai mult de 400 ani.

Ulmi-Vechì, *cătunaş*, formînd sat cu Polieni şi cu Liteni, spre S.-V. de satul Belceşti, comuna Belceşti, plasa Bahluiul, judeţul Iaşi, aşezat pe malul drept al rîuluì Bahluiul, şi cu o populaţie de 300 locuitorì.

Ulmul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Călmăţuiuluì, situată pe malul drept al văeì Călmăţuiul. Se mărgineşte la E. cu com. Fleaşca; la N.-E., cu Slobozia-Cireşul; la V., cu Jugureanu; la N., cu Surdila-Găiseanca, şi la S., cu Ciocile. Are o suprafaţă de 4460 hect., cu o populaţie de 1076 locuitorì; o biserică, zidită la 1858 de către mănăstirea Sf. Gheorghe-Noŭ din Bucureşti; o şcoală, înfiinţată la 1830.

Vite: 804 boì, 470 vacì, 5 taurì, 234 viţeì, 10 bivolì, 477 caì, 2999 oì, 319 rîmătorì şi 2 capre.

Are 1442 pogoane izlaz.

Drumurì: la Brăila, spre N.-E., prin Slobozia-Cireşul, Batogul, Tîrlele-Filiul, Burta-Enceì, Silistrarul, 65 kil. (pe acest drum pe apa Călmăţuiuluì, se află un pod al jud. în apropiere de comuna Ulmul);—la Vizirul, spre E., trecînd prin Fleaşca, tăind C. F. Făurei-Feteşti la cantonul 12 peste Călmăţuiul, pe podul din dreptul Filiuluì, 32 kil.; la gara Făurei, spre N., trecînd pe podul de pe Călmăţuiul; la Jugureanu, spre V., 3 kil.; la Colţea, spre S., pe lîngă movila Grindul-Lung, 13 kil.

Ulmul, *com. rur.*, cu 2542 locuitorì, în jud. Ialomiţa, situată în partea cea maì de V. a plăşeì, limitîndu-se cu jud. Ilfov. E brăzdată de văile: Argova, Bărăganul, Chirnogi şi Gresia şi udată de lacul Mostiştea.

Are 3900 hect., din care 200 hect. pădure.

Se compune din satele: Ulmul, (reşedinţa), Boşneagul, Nenciuleşti şi Făurei.

Are 2 şcolì mixte şi 5 bisericì.

Dintre locuitorì, 527 sunt împroprietăriţì.

Pănă la 1 Aprilie 1891 făcea parte din această comună şi satul Valea-Mare, care de la acea dată a format cu satul Valea-Rusuluì com. Plevna.

Vite: 1910 caì, 1794 boì, 238 bivolì, 41 capre, 11 asinì, 2820 oì şi 1686 porcì.

Ulmul, *sat*, în partea de N. a com. Ulmul, jud. Brăila, pe muchia platouluì, la 65 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila. (Vezì Ulmul, comună).

Ulmul, *sat*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Cetatea.

Ulmul, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, pendinte de com. cu acelaş nume, situat pe malul de E. al laculuì Mostiştea. (Vezì Ulmul, comună).

Ulmul, *munte*, (1156 m.), în jud. Suceava, com. Dorna, parte pădure, parte fîneţe.

Ulmul, *moşie*, a statuluì, pendinte de com. Ulmul, pl. Călmăţuiuluì, jud. Brăila, cu o suprafaţă de 2500 hect. şi un venit de 27740 leì.

Ulmul, *ĭezer* mare, jud. Brăila, la E. com. Gropeni, aproape de Dunărea-Vechĭe, lung de la N. spre S. ca de 5 kil. şi lat ca de 1 1/2 kil. Comunică la N. cu ĭezerul Şerban prin privalul Jaghia şi la S., cu privalul Bîndoiul.

Ulmuleţul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Poiana, situat pe Bărăgan.

Ulmuşorul, *munte* (880 m.), în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnic, pe teritoriile comunelor Bisoca şi Jitia, şi printre afluenţiì rîuluì Rîmnicul-Sărat şi aceì aì rîuluì Slănic, afluente al Buzăuluì, formînd întru cît-va hotarul dintre jud. Buzăŭ şi R.-Sărat.

Ulmuşorul, *pîrîŭ*, jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul. Izvoreşte din muntele Ulmuşorul şi udă comunele Bisoca şi Jitia, trece prin cât. Băltăgari, sub numele de Ulmuşorul—Băltăgari, şi după un curs cotit se varsă în rîul Rîmnicul-Sărat, maì sus de Jitia. Are o lungime de 5 kil.

Ulucile-Lungì, *cătun* (tîrlă), pe cîmpul Bărăgan, pl. Ialomiţa-Balta, com. Ciulniţa, jud. Ialomiţa.

Umbrărelul, *vechie numire a cât.* Grabicina-d.-s., din com. Grabicina, jud. Buzăŭ.

Umbrăreşti, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Bîrlad, compusă din 5 cătune: Condrea, Salcia, Silişţea, Slobozia-Umbrăreşti şi Umbrăreşti, şi situată pe ambele malurì ale rîuluì Bîrlad, la 25 kil. departare de capitala judeţuluì şi la 5 kil. de a plăşeì.

Se mărgineşte la N. cu com. Barcea, la E. cu com. Călmăţuiul, la V. cu rîul Siretul şi la S. cu com. Torceşti.

E udată de Siretul şi de rîul Bîrladul.

Are o populaţie de 2098 suflete; 3 bisericì, S-ţiì Voivozì, Adormirea Maiceì Domnuluì şi a treia tot S-ţiì-Voevozì; 2 şcolì.

Cătunele Condrea, Salcia şi Umbrăreşti sunt locuite de vechì răzeşì.

Locuitoriĭ posedă: 570 boĭ, 428 vacĭ, 1428 oĭ, 410 porcĭ; 301 plugurĭ şi maĭ multe maşinĭ; cîte-va morĭ de măcinat.

Căĭ: şoseaua naţională la V. şi şoseaua comunală ce merge la Condrea.

Umbrăreşti, *sat,* în jud. Covurluiŭ, com. Bujor, pl. Prutul, în jos de reşedinţa comunală, pe valea Covurluiuluĭ, cu 452 suflete şi o biserică (V. Bujor, comună).

Umbrăreşti, *sat,* jud. Tecuciŭ, pl. Bîrladuluĭ, com. cu acelaşĭ nume, pe partea dreaptă a rîuluĭ Bîrlad. (V. Umbrăreşti, com. rur.).

Unceşti, *sat,* jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bogzeşti, la 1 kil. de satul Butnăreşti (reşedinţa comuneĭ). (V. Bogzeşti, comună).

Unceşti, *sat,* jud. Suceava pe moşia cu acelaş nume din com. Pleşeşti. (V. Pleşeşti, com. rur.).

Unceşti, *sat,* în partea de E. a com. Buhăeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, aşezat pe valea Fundătura saŭ Tăriceanca, pe o suprafaţă de 952 hect. şi cu o populaţie de 113 familiĭ saŭ 424 suflete.

Are o biserică, făcută la 1742, de familia Toderaşcu.

Pe dealul Ţiglăuluĭ este o carieră din care se scoate multă piatră.

Vite: 130 v. m. c., 40 caĭ, 100 oĭ şi 40 rîmătorĭ.

Ungheni, *sat,* cu 210 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la extremitatea de S. a jud. Argeş, despre jud. Teleorman, reşedinţa com. rur. Ungheni-Colţul (v. a. n.).

Are o biserică cu hramul «Naşterea Domnuluĭ».

Prin sat trece apa Plescara şi şoseaua Piteşti-Turnul-Măgurele.

Ungheni, *sat,* în partea de S.-E. a com. Bosia, pl. Braniştea, jud. Iaşi, pe malul drept al Prutuluĭ. Are o suprafaţă de 80 hect. şi o populaţie de 256 locuitorĭ; o biserică, făcută la 1830. Aci este staţia căieĭ ferate ce ne leagă cu Rusia, prin un pod mare de fer peste apa Prutuluĭ. E punct vamal şi trecătoare în Rusia.

Vite: 275 vite marĭ cornute, 477 oĭ, 23 caĭ şi 68 rîmătorĭ.

Ungheni, *trup de sat,* cu 25 suflete, jud. Neamţu, com. Timişeşti, pl. De-Sus-Mijlocul.

Ungheni, *sat,* al com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat în dreapta Vedeĭ, la S. comuneĭ. Are o populaţie de 225 locuitorĭ. La V. se află valea Corbul.

Ungheni, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Bosia, pe linia Iaşi-Ungheni, pusă în circulaţie la 1 August 1874. Se află la 5,7 kil. de Cristeşti, staţia vecină. Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de 35^{m},58. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 33114 leĭ, 85 banĭ.

Ungheni-Colţul, com. rur., jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 7 kil. de com. rur. Costeşti (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 42 kil. de Piteşti. Se compune din satele Colţul şi Ungheni, cu 1450 loc.

E situată la extremitatea de S. a jud. Argeş, despre jud. Teleorman. Prin com. trece şoseaua judeţeană Piteşti-Turnul-Măgurele. Are 2 bisericĭ, cu 3 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi un paracliser; o şcoală mixtă.

Vite: 1654 boĭ şi vacĭ, 179 caĭ, 4 bivolĭ, 3 asinĭ, 4876 oĭ, 24 capre şi 973 rîmătorĭ.

Unghia-Mare, *munte,* înalt de 2038 m. d'asupra Măreĭ Negre, în raionul com. Predeal, pl. Peleşul, jud. Prahova. Este proprietatea Eforieĭ spitalelor civile din Bucureşti.

Unghia-Mare, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Colţea, jud. Prahova, comuna Predeal, pl. Peleşul. Impreună cu moşiile Neamţu, Ceauşoaia şi Pristolul de pe Doftana, are o întindere de 606 hect.

Unghia-Mică, *munte,* ce se întinde între muntele Unghia-Mare şi pîrîul Azuga, jud. Prahova. Aci acest pîrîŭ 'şĭ îndreaptă cursul spre V. Vîrful săŭ este golaş şi se vede tocmaĭ de la Azuga.

Acest munte, împreună cu Susaiul, Faţa Găvaneĭ, Costila şi alţiĭ, aparţineaŭ, din timpurile cele maĭ vechĭ, familieĭ Dudeştilor.

La anul 1804 a trecut în posesiunea unuĭ oare-care Băltăreţu.

Astăzĭ se stăpîneşte de M. S. Regele Carol I şi a fost cumpărat, împreună cu toţĭ munţiĭ de maĭ sus, în Maiŭ 1892, de la Manuk-Bey, pe preţul de 850000 leĭ.

Unghia-Mică (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Unghia-Mică, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Unghiul-luĭ-Păr, *sat,* jud. Iaşi, com. Hermeziul, pl. Turia, alăturea cu satul Vladomira şi locuit de Ţiganĭ.

Unghiuluĭ (Valea-), *cătun,* com. Lapoşul, jud. Buzăŭ, cu 320

locuitorĭ. Are subdivizia Fundul-Văiĭ.

Unguraşul, *plaiŭ* şi *pichet,* la confinele Ţăreĭ cu Transilvania, jud. Putna.

Ungurei, *sat,* al com. Tituleşti, pl. Şerbăneşti, jud. Olt, situat la N. comuneĭ, pe Dealul-Ungureilor şi în stînga Dorofeiuluĭ, la 1 kil. de Tutuleşti, reşedinţa comuneĭ. Are o populaţiune de 441 locuitorĭ, parte împroprietăriţĭ la 1864, pe 197 hect. Vite: 193 vite marĭ cornute, 94 caĭ, 2000 oĭ şi 95 porcĭ.

Are o biserică, clădită la 1838.

Ungurelul, *cătun* de reşedinţă al com. Şteiăneşti, jud. Gorj, pl. Amaradia, situat la S.-E. com. sale, pe valea Ungurelul. Are o suprafaţă cam de 450 hect.; o populaţie de 203 suflete şi 2 biserici, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitorii posedă: 7 plugurĭ, 20 care cu boĭ; 211 vite marĭ cornute, 206 oĭ, 74 rîmătorĭ, 34 caĭ şi 30 capre; 14 stupĭ.

Pîrîul Ungurelul udă cătunul, trece prin mijlocul luĭ, curgînd de la N. spre S.-V., şi se varsă în Gilortul.

Are o şosea comunală ce'l străbate şi'l pune în legătură cu Ştefăneşti şi Cărbuneşti.

Ungureni, *com. rur.,* situată în partea de N.-V. a plăşeĭ Jijia, jud. Botoşani. Se întinde pe valea Jijia şi dealurile ce mărginesc Jijia pe ambele părţĭ, până în hotarul jud. Dorohoiŭ. E formată din satele: Durneşti, Epureni, Săpăveni, Ungureni-Ciulei, Ungureni-Isăcescu, Ungureni-Jianu şi Vicoleni, cu o suprafaţă de 6190 hect. şi o populaţie de 1459 suflete. Are 3 bisericĭ; o şcoală mixtă; 11 iazurĭ şi 2 morĭ.

Locuitoriĭ posedă: 1106 vite marĭ cornute, 292 caĭ, 3613 oĭ, 101 porcĭ, 26 capre; 68 stupĭ cu albine.

E străbătută de rîul Jijia prin centru.

Căĭ de comunicaţie: calea feată Dorohoiŭ-Iaşi şi şoseaua judeţeană Botoşani-Săveni.

Ungureni, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Albeşti-Brăteşti (v. a. n.).

Ungureni, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Cerbureni-Iaşul (v. a. n.).

Ungureni, *sat,* cu 350 suflete şi o biserică, «S-ţiĭ Voivozĭ», jud. Argeş, pl. Oltul, com. Valea-Ungureni (v. a. n.).

Ungureni saŭ **Leca,** *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, aşezat pe pîrîiaşul Ungureni, reşedinţa com. (Vezĭ com. Leca).

Ungureni, *cătun* al com. Drăgoeşti, jud. Gorj, pl. Novaci, situat pe loc şes şi la N.-V. de Drăgoeşti.

Are o suprafaţă de 5000 hect., cu o populaţie de 300 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 9 plugurĭ, 14 care cu boĭ, 119 vite marĭ cornute, 31 caĭ, 1543 oĭ, 92 rîmătorĭ şi 35 asinĭ.

Comunicaţia se face prin drumurĭ ordinare.

Schitul Crasna face parte din acest cătun. (Vezĭ com. Drăgoeşti).

Ungureni, *sat,* cu 395 locuitorĭ, jud. Prahova, pl. Cîmpul, com. Gherghiţa. Are o biserică.

Ungureni, *cătun,* cu 128 suflete, com. Herăstrăŭ, pl Vrancea, jud. Putna, situat lîngă vărsarea Năruj eĭ în Zăbala, în coasta dealurilor ce formează valea acestuĭ pîrîŭ.

Ungureni, *sat,* jud. Prahova, pl. Cricovul, com. Fîntînelele. Are o biserică, «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ».

Ungureni, *com. rur.,* în V. plăşeĭ Olteţul Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, formată din satele Ungureni (766 loc.) şi Inuşorul (98 loc.), situată aproape de hotarul jud., pe valea Băleasa, la 12 kil. spre N.-V. de Balş şi la 42 kil. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măreĭ e de 185 m.

Are: 864 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 524 vite marĭ cornute, 1462 vite micĭ şi 204 porcĭ.

Ungureni, *sat,* făcînd parte din com. Ţigăneşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, situat în valea Bîrladuluĭ, pe malul stîng al acestuĭ rîŭ şi în partea de E. a comuneĭ.

Are o populaţie de 750 suflete; o biserică, cu hramul Schimbarea la faţă, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ şi zidită la 1840 de poetul Costache Conache, a căruĭ iscălitură se află pe maĭ multe cărţĭ; o şcoală.

Vite: 771 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 58 ĭepe, 6 armăsarĭ, 640 oĭ şi 15 capre.

Locuitoriĭ posedă: 60 plugurĭ de fier, 10 de lemn; 3 maşinĭ de secerat, 1 de cosit, 1 de treerat, 1 de bătut porumb şi 6 de vînturat şi 2 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin o şosea comunală ce vine din şoseaua naţională Tecuciŭ-Bîrlad, prin satul Ţigăneşti, şi duce la com. Negrileşti.

Vechimea satuluĭ se urcă pănă în secolul al XVI-lea. El a fost locuit de Ungurĭ, aduşĭ aicĭ de Dabija-Vodă, care poseda moşia Ţigăneşti, ca dotă a soţieĭ sale Dafina. Pe timpul luĭ Costache Conache, o parte din eĭ aŭ părăsit satul, care s'a populat cu Romînĭ veniţĭ din satele vecine.

Ungureni, *sat,* în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Găiceana, situat în fundul văiĭ Ungurilor, sub poalele Dealuluĭ-Mare, în partea de N.-V. a comuneĭ.

Poartă acest nume după locuitoriĭ săĭ, carĭ toţĭ sunt Ungurĭ veniţĭ din jud. Bacăŭ, cam de vre-o 300 anĭ. Locuitoriĭ îl numesc şi «Unguri».

Are o populaţie de 418 suflete; o biserică catolică.

La V. de acest sat, pe vîrful Dealuluĭ-Mare, se află o poiană numită Poiana-Dealuluĭ-Mare, unde se văd urmele şanţuluĭ uneĭ cetăţĭ.

Ungureni, *sat,* în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Corni, aşezat în partea de S. a com., între dealul Şonţul la N., malul Siretuluĭ la V. şi satul Costişa la S.

Are o populaţie de 259 suflete; o biserică, zidită la 1818.

Teritoriul satuluĭ e de 461 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ, stăpînesc 185 hect.

Viĭ sunt 12 hect., fîneţe 50 hect., păşunĭ 32 hect; iar vatra satuluĭ ocupă 23 hect.

Locuitoriĭ posedă: 35 plugurĭ de fer şi 12 de lemn, 1 maşină de treerat, 1 de semănat, 1 de bătut porumb şi 3 de vînturat; 117 boĭ, 42 vacĭ, 16 caĭ, 245 oĭ şi 11 capre; 20 stupĭ.

Ungureni, *partea de S. a satuluĭ* Porceşti, pl. Siretul-d.-j., jud. Roman. Se maĭ numeşte şi Porceşti-Precisteĭ.

Ungureni, *mahala,* jud. Tecuciŭ, com. Stănişeşti.

Ungureni, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Botoşani, pl. Jijia, căt. Ungureni, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Dăngeni (11,3 kil.) şi Vorniceni (11,9 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Măriĭ de 86^m,42. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 64327 leĭ, 20 banĭ.

Ungureni, *moşie* a statuluĭ, jud. Romanaţi, cu o arendă anuală de vr'o 9000 leĭ.

Ungureni-Ciulei, *sat,* în partea de N.-V. a com. Ungureni, în dreapta Jijieĭ, jud. Botoşani, cu o întindere de 410 hect, şi o populaţie de 127 suflete.

Ungureni-Isăcescu, *sat,* în centrul com. Ungureni, jud. Botoşani, în dreapta Jijieĭ, cu o suprafaţă de 763 hect., şi o populaţie de 238 suflete.

Ungureni-Jianul, *sat,* în centrul com. Ungureni, jud. Botoşani, în dreapta Jijieĭ, cu o suprafaţă de 389 hect., şi o populaţie de 162 suflete.

Ungureţi, *mahala,* în jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-j., com. Vasilaţi.

Unguriul, *cătun,* al com. Măgura, jud. Buzăŭ, cu 920 locuitorĭ şi 216 case; are subdiviziile Palanga şi Scriptoarea.

Unguriul, *fost schit şi metoh* al mănăstireĭ Sf. Gheorghe-Noŭ, din Bucureşti, azĭ biserică de mir, com. Măgura, căt. Unguriul, jud. Buzăŭ.

Unguriul, *moşie* a statuluĭ, jud. Buzăŭ, com. Măgura, căt. Unguriul, fostă a Sf. Gheorghe-Noŭ; are 720 hect.; e încorporată acum cu moşia Măgura, formînd un singur trup Măgura Unguriul. Terenul arabil se vinde în loturĭ. Are şi 500 hect. pădure.

Unguriul-Ojeasca, *moşie* a statuluĭ, în jud. Buzăŭ, com. Măgura, căt. Unguriul, fostă a Sf. Gheorghe-Noŭ; are 175 hect. livezĭ, arăturĭ şi fîneaţă; face parte din moşia Albeşti-Unguriul.

Unguroaia, *pădure,* în partea de V. a com. Cristeşti, pl. Coşula, jud. Botoşani; împreună cu pădurea Ursoaia, are o întindere de 1315 hect.

Unsa, *sat,* în partea de V. a com. Feredieni, pl. Coşula, jud. Botoşani, în apropiere de pădurea Feredieni, cu o suprafaţă de 330 hect. şi o populaţie de 212 suflete.

Vite: 110 boĭ şi vacĭ, 21 caĭ, 83 oĭ şi 18 porcĭ.

Numele satuluĭ vine de la schitul de călugăriţe Unsa, astă-zĭ biserică a satuluĭ Unsa.

Unţăşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de Bîrlad, pe pîrîul Horoeta. Satul formează comună cu cătunele: Ulea şi Vladnicul. Are 900 locuitorĭ; 18,75 hect. viĭ şi 13,25 hect. livezĭ cu prunĭ; 4 ĭazurĭ; o şcoală primară şi 2 bisericĭ.

Urda, *sat,* cu 178 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com Stoina. (V. Stoiana, com. rur.).

Urda, *sat,* cu 279 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Valea-Bouluĭ (v. a. c.), situat pe dreapta Amaradieĭ, la 3½ kil. de Boul-d.-s., reşedinţa comuneĭ.

Urdari-de-Jos, *com. rur.,* reşe-

dinţa plăşeĭ Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea dreaptă a rîuluĭ Jiul, situată parte pe Dealul-Caselor şi parte pe lîngă şoseaua vecinală şi compusă din cătunele: Stejarul şi Urdari-d.-j.

La V. com. se întind dealurile Hoţul şi Graurele (v. a. c.), care daŭ naştere văilor Coteţul şi Graurele.

Are o suprafaţă de 1253 hect., cu o populaţie de 872 locuitorĭ; o şcoală; o biserică zidită la 1807.

Locuitoriĭ posedă: 41 pluguri, 105 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ; 526 vite marĭ cornute, 52 caĭ, 446 porcĭ şi 779 oĭ şi capre.

Căĭ: şoseaua vecinală care o pune în comunicaţie la N. cu com. Urdari-d.-s., iar la S. cu com. Strîmba.

Urdari-de-Jos, *cătun*, al com. Urdari-d.-j., pl. Jiuluĭ, jud. Gorj. Are o suprafaţă de 653 hect. şi 441 locuitorĭ. (V. com. rur. Urdari-d.-j.).

Urdari-de-Sus, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, situată parte cam pe deal şi parte d'alungul şoseleĭ vecinale, în partea dreaptă a rîuluĭ Jiul şi compusă din cătunele: Orzul, Otăroasa şi Urdari-d.-s.

Are o suprafaţă de 1099 hect., cu o populaţie de 580 suflete; o şcoală; o biserică, zidită la 1812.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 34 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 298 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 212 porcĭ, 454 oĭ şi capre.

Căĭ: şoseaua vecinală ce o pune în legătură la N. cu com. Valea-cu-Apă, iar la S. cu com. Urdari-d.-j.

Urdari-de-Sus, *cătun*, al com. Urdari-d.-s., pl. Jiul, jud. Gorj. Are o întindere de 629 hect. şi 315 locuitorĭ. (V. Urdari-d.-s., com. rur.).

Urdăreanca, *cătun*, al com. Tia-Mare (v. a. n.), jud. Romanaţi, pl. Balta-Oltul-d.-j., la 3 kil. spre S. de reşedinţă, situat lîngă Olt, pe şoseaua Stoieneşti-Izlaz. Are 191 locuitorĭ.

Urdeşti, *com. rur.*, cam în centru şi spre S. pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, formată din satele: Cîrpeşti, Odaiul-Sîrbilor, Pogăceni, Popeni, Urdeşti şi Urdeşti, tîrguşor.

Are o suprafaţă cam de 2840 hect., cu o populaţie de 393 suflete; o biserică.

Pădure e pe o suprafaţă cam de 183 hect.

E udată de Urdeşti şi Elanul şi de 3 iazurĭ.

Vite marĭ cornute 560, oĭ 565, caĭ 29 şi porcĭ 80.

Urdeşti, *tîrguşor*, în partea de E. a com. Urdeşti, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume, cu o populaţie de 100 suflete. Datează de la 1842.

Urdeşti, *sat*, reşedinţa com. Urdeşti, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, în partea de V. a comuneĭ, cu o suprafaţă de 125 hect., dimpreună cu satul Cîrpeşti şi cu o populaţie de 116 suflete.

Urecheşti, *com. rur.* şi *sat*, jud. Gorj, pl. Ocolul, situată parte pe deal şi parte pe lîngă şoseaua comunală, între cătunele Văcarea şi Tălveşti.

Pîrîul Slaşciul o udă în partea despre N.

Are o suprafaţă de 793 hect., cu o populaţie de 950 suflete; o şcoală şi 2 bisericĭ, una zidită în 1840 şi alta din 1888.

Locuitoriĭ posedă: 60 plugurĭ, 100 care cu boĭ şi vacĭ, 3 căruţe cu caĭ, 432 vite marĭ cornute, 42 caĭ, 480 oĭ şi capre şi 190 rîmătorĭ.

Comunicaţiunea se face prin şosele comunale, care o pune în legătură cu Cîrbeşti, Văcarea şi com. Iaşi, legîndu-se ast-fel cu calea naţională Filiaşi-Pietroşani.

Urecheşti, *com. rur.*, în judeţul Putna, plasa Răcăciuni, situată pe malul ridicat al Trotuşuluĭ, unde se întinde sub forma unuĭ podiş foarte frumos, la 8 kil. de reşedinţa plăşeĭ şi la 52 kil. de Focşani, formată din 2 cătune: Urecheşti-d.-j. şi Urecheşti-d.-s. Are o populaţie de 543 suflete; o biserică parohială, cu hramul Buna-Vestire; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 53 plugurĭ, 1 grapă de fier; 533 boĭ, 174 vacĭ, 34 caĭ, 481 oĭ şi 115 rîmătorĭ; 162 stupĭ de albine.

Urecheşti, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe rîul Oreavul, la 26 kil. spre N. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de E. a plăşiĭ, la 9 kil. spre N.-V. de com. Plăineşti.

Se învecineşte cu com. Popeşti, la 2 kil.; Budeşti la 3 kil.; Coteşti, la 5 kil.; Bordeşti, la 9 kil.; Dragosloveni, la 10 kil.; Odobasca, la 12 kil.; şi Lacul-luĭ-Baban, la 13 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Budeşti şi Coteşti, de care se desparte prin Pîrîul-Cîrceĭ şi dealul Urecheşti; la E., cu com. Popeşti; la S., tot cu această comună; la V., cu comunele Lacul-luĭ-Baban şi Dealul-Lung, de care se desparte prin dealul Măgura, ale căreĭ ramificaţiĭ brăzdează partea vestică a comuneĭ.

In partea de N. este brăzdată de ultimele ramificaţiunĭ

ale Dealuluĭ - Cornițelor: la E. dealul Urecheşti, iar la S. dealul Palanca, şi udată de rîurile: Valea-Cîrceĭ, de la V. la E., despărțind'o şi de com. Budeşti; Oreavul, ce o udă la V. şi la S., trecînd prin mijlocul comuneĭ; Vărzarul ce o udă la V., afluent al rîuluĭ Oreavul.

E formată din Urecheşti (reşedință), în partea de E. a comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Oreavul; Palanca, în partea de V. a comuneĭ, la 670 m. spre S.-V. de cătunul de reşedință, pe malul drept al rîurilor Oreavul şi Vărzarul.

Are o suprafață cam de 1396 hect.; o populațiune de 1675 suflete; 3 biserici: Sf. Dumitru, în Urecheşti, zidită la 1837 de către clucerul Toma şi familia sa; Sf. Nicolae, în Palanca, zidită în 1840, de aceiaşĭ şi Schitul-Vărzăreştĭ (v. a. c.); o şcoală, fundată în 1892 de locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 120 plugurĭ, 580 capete de vite.

Căĭ: spre Budeşti-Goleşti, spre com. Coteşti, Blidare, Cîrlige-Vîrteşcoi, spre Plăineşti-Rîmnicul-Sărat, spre Lacul-luĭ-Baban, Dealul-Lung, Odobasca şi spre Bordeşti-Dumitreşti.

Urecheşti, *sat,* cu 325 suflete, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Motoci (v. a. c.).

Urecheşti, *sat,* reşedința com. Urecheşti, jud. R.-Sărat, în pl. Marginea-d.-s., în partea de E. a comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Oreanul, aşezat în cîmp, la poalele dealuluĭ Urecheşti. Maĭ purta numele de Urecheşti-din-Vale, spre deosebire de Urecheşti-din-Deal, acum Podul-Laculuĭ, care depinde de com. Odobasca Are o întindere de 1026 hect., cu o populație de 1210 sufl.; o biserică şi o şcoală.

Urecheşti, *alt nume al căt. Nisipuri,* com. Dobroteşti, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați.

Urecheşti, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Urecheşti, pe linia Adjud-T. Ocna, pusă în circulație la 22 Iunie 1884. Se află între stațiile Adjud (8,8 kil.) şi Bîlca (8,5 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 116m,75. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 23049 leĭ, 85 banĭ.

Urecheşti-de-Jos, *cătun,* cu 360 locuitorĭ, reşedința comuneĭ cu acelaş nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna, aşezat pe malul Trotuşuluĭ, maĭ jos de căt. Urecheşti-d.-s. (V. Urecheşti, comună).

Urecheşti-de-Jos, *numire vechĭe a cătunuluĭ* Palanca, pendinte de com. Urecheşti, jud. R.-Sărat.

Urecheşti-de-Sus, *numire vechĭe a cătunuluĭ* Podul-Laculuĭ, pendinte de com. Odobasca, jud. R.-Sărat.

Urecheşti-Podul-Laculuĭ, *moşie* a statuluĭ, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., comuna Urecheşti, pe care se află întinsa pădure Vărzăreşti, de 1500 hect.

Urechia, *munte,* în com. Predealul, pl. Peleşul, jud. Prahova, situat între valea Urechia şi Cazacul şi pe care se află o fabrică de var hidraulic.

Uria, *cătun,* com. Frunzarul, pl. Siul-d.-j., jud. Oltul. Situat pe lunca Oltuluĭ, lînga malul drept al Siuluĭ, la 4 kil. spre S.-E. de Frunzarul, reşedința comuneĭ. (V. comuna Frunzarul).

Uricani, *sat,* jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Miroslava, situat pe valea dintre dealurile Holmul şi Uricani, cu 387 suflete, o biserică şi o moară de apă.

Pe dealurile din jurul acestuĭ sat sunt multe viĭ, care produc vinurĭ renumite pentru calitatea lor.

Uricani. Vezĭ Uriceni, comună, în plasa Coşula, județul Dorohoiŭ.

Uricari, *sat,* în jud. Tutova, com. Avrămeşti, spre N. de satul Avrămeşti, cu 154 locuitorĭ.

Uriceni, *com. rur.,* situată în partea de N.-E. a plăşeĭ Coşula, jud. Botoşani, pe valea pîrîuluĭ Miletinul şi dealurile ce mărginesc Miletinul, şi formată din satele Bosinceni, Chițoveni, Stahna, Tamba şi Tulburea.

Are o suprafață de 1956 hect.; o populație de 1680 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoțĭ şi 3 cîntărețĭ; o şcoală mixtă; 3 iazurĭ, 2 morĭ de apă şi 4 hect. viĭ.

Vite: 133 boĭ şi vacĭ, 50 caĭ, 779 oĭ, 5 capre şi 56 porcĭ.

Prin comună trece calea națională Botoşani-Hîrlăŭ.

Uricheni, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, spre Sudul dealuluĭ numit Pădurea-Graşi, între satele Petricani-d.-s., Petricani-d.-j. şi Julfeni, spre V. (com. Petricani) şi satele Rădeni şi Păstrăveni (com. Păstrăveni), spre S.-E. Are o întindere de 1812 hect., cu o populație de 1487 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală; 2 morĭ de apă.

Teritoriul com., străbătut dealungul pe pîrîul Topolița, nu prezintă de cît podişe micĭ, şesurĭ şi văĭ întinse, înclinate puțin către E., care sunt foarte priitoare cerealelor şi fînețelor

Urjugoaia și **Mușița**, *pădurĭ* ale statuluĭ, în întindere de 1500 hect., situate între plaiurile Peleșul și Vărbilăul, jud. Prahova.

Urlani, *tîrlă*, jud. Brăila, la 6 kil. spre S.-E. de satul Scorțarul-Noŭ, pe platoul de N. al jud. din com. Scorțarul-Noŭ, aproape de hotarul com. Movila-Mireseĭ.

Urlați, *com. rur.*, reședința plășeĭ Cricovul, jud. Prahova, situat pe malul stîng al rîuluĭ Cricovul-Sărat și pe văile: Seman, Urloiul, Crînguluĭ, Nucetuluĭ, Pietreĭ, Bobuluĭ și Humeĭ, la 45° latitudine N. și 23°,54 longitudine E. și la 20 kil. de Ploești.

In comună sunt maĭ multe dealurĭ, din care cel maĭ principal este cel după malul drept al Cricovuluĭ-Sărat, ramificație din Dealul-Mare, cu direcția N.-S.-V. Pe aceste dealurĭ se cultivă grîŭ, porumb și puțină secară.

Pănă la anul 1775, s'a numit Satul Urlați. De la această dată a purtat numirea de tîrg, unde după tradițiune se scoboraŭ locuitoriĭ după dealurile vecine spre a se aduna la urlătoare, adică la tîrg.

Pe la 1678, ar fi purtat numele de «Saac», din județul Saac și de «Necșeteasca», după un hrisov al luĭ Duca-Vodă, prin care se dă posesiune moșia Necșeteasca preoteseĭ Ana a preotuluĭ Dimitrie Stancul Largiul, zicînd: «să le fie lor ocină și copiilor lor, în Urlați, ce se chiamă și Necșeteasca».

Se compune din 14 cătune: Coteni, Măranțișul, Valea-Seman, Valea-Urloiul, Valea-Crînguluĭ, Valea-Nucetuluĭ, Valea-Bobuluĭ, Orzoaia, Jarcalăĭ, Valea-Pietreĭ, Arionești-Vechĭ, Arionești-Noĭ, Humeĭ și Cherbea, avînd o populație de 4500 locuitorĭ, 9 bisericĭ (una aparținînd caseĭ Em. Pache Protopopescu), o școală, o pepinieră de viță americană a statuluĭ, un spital rural, 2 morĭ și 1 piuă.

Are o suprafață de 4500 hect. Parte din locuitorĭ sunt împroprietărițĭ, parte embaticarĭ și foarte puținĭ moșnenĭ. La 1864 s'aŭ împroprietărit 101 locuitorĭ, pe moșia comuneĭ și așezămîntuluĭ Colțea.

Eĭ posedă: 75 caĭ, 38 ĭepe, 250 vacĭ, 7 bivolĭ, 30 capre, 800 oĭ, 250 porcĭ.

Diferite șosele 'ĭ înlesnește comunicația spre Albești-Paleologul și Iordăchianul.

Se mărginește cu comunele: Iordăchianul, Ceptura, Valea-Călugărească și Albești-Paleologul.

Urlați, *com. rur.*, în partea de N. a plășeĭ Mijlocul, jud. Fălciŭ, mărginită la E. cu com. Șchiopeni, la V. cu Grumăzoaia; la S. cu Hurduji și la N. cu Cristești, Se întinde pe valea și dealurile din stînga Elanuluĭ. E formată din satele: Plotonești și Urlați, pe o suprafață cam de 2700 hect., cu o populație de 699 suflete.

Are 2 bisericĭ, cu 1 preot și 2 dascălĭ.

Vite marĭ cornute 561, oĭ 971, caĭ 74 și porcĭ 200.

Urlați, *sat*, în partea de N. a com. Gorbănești, pl. Miletinul, jud. Botoșani, cu o populație de 144 suflete.

Se maĭ numea și Totești-Ruset.

Urlați, *sat*, în jud. Fălciŭ, com. Urlați, pl. Mijlocul, așezată pe valea pîrîuluĭ Elanul. Are o suprafață de 1700 hect. (din care 572 hect. pădure), 490 locuitorĭ și o biserică.

Urlați, *pădure*, pe moșia Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, care, împreună cu: Humăria, Pîrîul-Arinilor, Podișul, Gavanul, Faguluĭ, Puhari, Rădiul și Mavrodineasa, formează un singur trup în suprafața de 1430 hect.

Urlătoarea, *pîrîŭ*, jud. Prahova, izvorește din poalele munților Jepi, curge foarte repede și zgomotos prin căt. Poiana-Țapuluĭ, com. Predealul, pl. Peleșul, și, în partea de E. a acestuĭ cătun, se împreună cu Valea-Babeĭ, vărsîndu-se apoĭ în rîul Prahova, pe malul drept, tot în raionul căt. Poiana-Țapuluĭ.

Este renumită pentru frumoasa eĭ cascadă, de pe poalele munților Jepi.

Urlători, *cătun* al com. Pleșcoi, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ. Are subdivisia Pietrișul. Aci se află o mică și foarte vechie biserică.

Urlățeanca, *moșie cu pădure*, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Urleasca, *com. rur.*, pl. Călmățuiuluĭ, jud. Brăila, situată pe șes. Se mărginește la N. cu lacul Coada-Enceĭ și Lutul-Alb, la S. cu Bordeiul-Verde, la E. cu Osmanul și la V. cu Ianca. Are o suprafață de 10880 hect., cu o populație de 1182 suflete; 1 biserică, construită la 1861 cu hramul Sf. Voevozĭ, cu 2 preoțĭ, 1 cîntăreț și 1 paracliser; 1 cimitir; 1 școală, înființată la 1860.

Locuitoriĭ posedă: 1208 boĭ, 713 vacĭ, 10 bivolĭ, 25 taurĭ, 354 vițeĭ, 790 caĭ, 4 măgarĭ, 3740 oĭ, 583 rîmătorĭ.

Suhatul vitelor e de 100 hect.

Poșta vechĭe Brăila - Bucu-

reşti trecea prin punctul Hanul-Tomeĭ.

Drumurĭ: la Silistrarul, spre E., 10 kil.; la Scortarul-Vechiŭ, spre N.-E., prin Gara - Muftiul 13 kil.; la Movila-Mireseĭ, spre N.-V., 10 kil.; la Suteşti, străbătînd calea ferată, pe la Cantonul 125, spre V., 20 kil.; la Perişorul, spre S.-V., 17 kil.; la Bordeiul-Verde, spre S., 11 kil.; la Barieră, spre N.-E., 29 kil.; la Osmanul, spre E., 11 kil.

Urleasca, *sat,* înfiinţat la 1859, jud. Brăila, situat în mijlocul comuneĭ cu acelaşĭ nume, la 29 kil. spre S.-V. de Brăila. Are 482 locuitorĭ. (V. Urleasca, com. rur.).

Urleasca, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Brăila, pl. Ianca, com. Urleasca, pe linia Brăila-Buzăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Ianca (8,5 kil.) şi Muftiul (8,7 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 19^m,07. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 13767 leĭ, 95 banĭ.

Urleşti, *sat,* în jud. Covurluiŭ, com. Măcişeni, pl. Zimbrul, ceva maĭ sus de cătunul Corni. (V. Măcişeni, com.).

Urleta, *sat,* jud. Prahova, com. rur. Băneşti, plaiul Prahova.

Urlu-Chioi, *sat,* cu 24 locuitorĭ, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Musurat, situat în partea septentrională a plăşeĭ şi maĭ mult centrală a comuneĭ, la $2^1/_2$ kil. spre S.-E. de cătunul de reşedinţă, Musurat.

Urlueni, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, la extremitatea de N.-V. a judeţuluĭ, situată parte pe dreapta rîuluĭ Cotmeana, parte pe stînga. Are două cătune: Tomeşti şi Lereni. E situată la 29 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 48 kil. de Roşiori, 80 kil. de Alexandria şi 12 kil. de gara Stolnici.

Se mărgineşte la N. cu hotarul com. Martalogi din jud. Argeş, la S. cu al com. Malul, la E. cu cîmpia Burdeĭ, şi la V. cu hotarul com. Buzeşti, din jud. Olt. E udată de rîul Cotmeana şi de diferite pîrîiaşe.

Suprafaţa comuneĭ este de aproape 1300 hect, cu o populaţie de 1403 locuitorĭ.

Vite: 727 vite cornute marĭ, 2971 oĭ, 143 caĭ, şi 435 porcĭ.

Aci se ţine de treĭ orĭ pe an tîrg, la Inălţare, la 15 August şi la 8 Septembre. Tîrgul Urluenilor este foarte renumit, nu numaĭ în jud. Teleorman, dar şi în judeţele vecine.

Căĭ: şoseaua judeţeană care străbate interitoriul comuneĭ; o ramură de şosea vecinală ducînd spre com. Buzescu din jud. Olt; şosele vecinale între cătune.

Are o şcoală mixtă; patru bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ. Cea maĭ importantă este biserica din căt. de reşedinţă Urlueni, cu turle în stil bizantin. Una din bisericĭ serveşte de paraclis la cimitirul com.

Biserica din Urlueni s'a zidit pe timpul domnieĭ luĭ Mavrogheni şi al Mitropolituluĭ Grigorie, serbează Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ; 25 anĭ a stat roşie, netencuită, şi apoĭ a fost terminată şi zugrăvită, după cît se vede din inscripţia de la uşa bisericeĭ, de către «dascălul Blaicu ot Cîmpul-lung i dascălul Niţu ot Piteşti», amîndoĭ zugravĭ.

Urlueni şi cătunele Lereşti şi Tomeşti, sunt sate foarte vechĭ de moşnenĭ. Pe lîngă că se găsesc menţionate prin diferite documente aflate pe la locuitorĭ, apoĭ le vedem trecute şi în nomenclatura satelor din secolul XVII, cîteşĭ trele osebite, ca sate importante şi populate. Mulţĭ din moşnenĭ şĭ-aŭ vîndut pămîntul; totuşĭ marea maioritate a proprietarilor din aceste două sate, este compusă şi astăzĭ maĭ mult din moşnenĭ.

In împrejurimile comuneĭ s'aŭ făcut multe descoperirĭ archeologice. In partea despre cîmpia Burdeĭ reapare urmele drumuluĭ luĭ Traian, căruia locuitoriĭ îĭ zic, p'aci ca şi pe la Dunăre, Troianul, ale căruĭ urme dispar pe la com. Măldăieni; în apropiere de acest drum se văd încă urmele a două întăriturĭ de pămînt roşiŭ ars, ocolite cu şanţurĭ, în care s'aŭ găsit vase de diferite forme şi unelte de rezbel. Atît Troianul cît şi cele două întăriturĭ aŭ fost arate de către locuitorĭ. Intre cele două întăriturĭ este o măgură mică, căreia locuitoriĭ îĭ zic «Măgura de la Cetate». Puţin maĭ departe de Urlueni, în apropiere de gara Corbul, este Brazda luĭ Novac. Apropierea acesteĭ brazde de Troian, urmele întăriturilor menţionate şi obiectele găsite, sunt o dovadă că în timpiĭ ceĭ maĭ depărtaţĭ împrejurimile Urluenilor aŭ avut o deosebită importanţă.

Intr'un studiŭ recent al d-luĭ Gr. Tocilescu, asupra drumuluĭ luĭ Traian, făcut în urma unor lungĭ şi minuţioase cercetărĭ, d-sa stabileşte în mod neîndoios că drumul de la Urlueni este continuarea Troianuluĭ de la Dunăre şi că întăriturile, şanţurile şi măgurile, înşirate în tot cursul luĭ, nu puteaŭ fi altceva de cît posturĭ de observaţiune pentru siguranţa drumuluĭ care, probabil, ducea spre munte.

Urlueşti, *sat,* cu 87 familiĭ, jud.

Argeş, pl. Topologul, com. rur. Urlueşti-Băbeni (v. a. c.). Iĭ maĭ zice şi Cepari-Urlueşti.

Urlueşti-Băbeni, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Topologul, la 10 kil. de com. rur. Tigveni (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 35 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Cepari-Urlueşti, Surpaţi şi Valea-Babiĭ, avînd 914 locuitorĭ; 3 bisericĭ (în Surpaţi, Urlueşti şi Valea-Babiĭ) şi o şcoală mixtă.

Vite: 800 boĭ şi vacĭ, 44 caĭ, 160 oĭ, 50 capre, 380 rîmătorĭ.

Prin com. trec văile Urluiasca şi Vladislava, care se varsă în rîul Topologul.

Urluia, *sat*, cu 165 locuitorĭ, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, căt. com. urb. Cuzgun, la 7 kil. spre E. de reşedinţă, orăşelul Cuzgun, pe malul stîng al văiĭ Urluia, la poalele de E. ale dealuluĭ Curu-Alceac-Bair. Vezĭ Cuzgun.

Urluiasca, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul d.-j., situată pe valea rîuluĭ Cungrea-Mică. Are o populaţiune de 557 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

Un număr de 48 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864. Eĭ aŭ: 150 boĭ şi vacĭ, 10 caĭ, 100 porcĭ, 152 oĭ.

Comuna Urluiasca se leagă prin şoseaua judeţeană Drumul-Oiĭ, la N. cu Oteşti-d.-j. şi la S. cu Ibăneşti.

Urluiul, *rîŭ*, ce izvoreşte aproape de com. Mihăeşti-d.-s., din jud. Olt. Intră în jud. Teleorman pe lîngă com. Măldăeni, apucă pe moşia Roşiorilor, trece prin comunele Belitori, Pîrlita, Bogdana, Spătărei, Furculeşti şi, la com. Voivoda, după ce-şĭ a mărit volumul cu apele din pîrăiaşele ce se varsă într'însul, se scurge în pîrîul Călmăţuiul, formînd la acel punct marĭ întinsurĭ mlăştinoase. Urluiul, alimentat şi de apele izvoarelor ce se scurg într'însul, formează la com. Belitori, Pîrlita, Broşteanca, Bogdana, Ulmeni şi Furculeşti, eleştae, din care se prinde mult peşte şi se recoltează trestie şi papură. Toate aceste eleştae aŭ zăgazurĭ pentru oprirea apeĭ.

Urminişul, saŭ **Hîngani**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsîeşti, situat pe valea pîrîuluĭ cu acelaş nume, maĭ sus de satul Văsîeşti, la 800 m.

Are 300 hect.; 309 locuitorĭ; şi o biserică ortodoxă, clădită pe la 1700 de un anume Sandu Longhinescu.

Urminişul-Mare, *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsîeşti, care obîrşeşte din muntele Taşbuga, com. Moineşti, se încarcă cu pîrîiaşele: Moineştilor, Iordana, Păcurile, Poloboacele, Breabănul, Ruptura, Nogea şi Urminişul-Mic şi apoĭ se varsă pe stînga Trotuşuluĭ, maĭ jos de confluenţa Asăuluĭ. Are o lungime de peste 10 kil.

Urminişul-Mic, *pîrîiaş*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsîeşti, care curge pe teritoriul satuluĭ cu acelaşĭ nume. Izvoreşte în locul numit Nogea şi se varsă în Urminişul-Mare.

Ursa, *vechĭe numire a satuluĭ* Motoşeni, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ.

Ursari, *sat*, alipit satuluĭ Bărbuleşti, pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomiţa.

Ursaţi, *cătun* al com. Slobozia, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat spre N.-E. de comună şi pe malul stîng al apeĭ Şuşiţa, sub Dealul-Ursaţilor. Are o suprafaţă de 128 hect. şi 129 locuitorĭ. (Vezĭ com. rur. Slobozia).

Ursăreşti, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Răchiteni, spre N. de satul Răchiteni şi la 1 kil. de el. Are 20 familiĭ. Se numea maĭ înainte şi Iugani-din-Vale.

Urseiul, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată la N.-E. de Tîrgovişte, pe văĭ şi pe dealurile: Sultanul, Vîrful-luĭ-Cocoş, Vîrful-Banuluĭ, Sultănelul şi Vîrful-Urseiuluĭ. Cursurĭ de apă sunt: pîrîul Cricovul-Dulce, Urseiul, Valea-Lacurilor şi Valea-Trestieĭ.

In raionul comuneĭ este un izvor cu apă sulfuroasă şi două izvoare cu apă sărată.

Se compune din două cătune: Puturosul şi Urseiul, cu 745 locuitorĭ. Are o biserică şi o şcoală, 4 morĭ de apă.

Locuitoriĭ posedă: vacĭ, boĭ şi capre; pădure şi livezĭ.

Se învecineşte: spre E. cu com. Prahoviţa-d.-s., plaiul şi jud. Prahova; spre V., cu Bezdeadul; spre N., cu com. Ocina, pl. şi jud. Prahova, şi spre S., cu com. Vişineşti, despărţindu-se de Prahoviţa şi Ocina prin dealurĭ şi pădurĭ, de Bezdeadul prin dealurĭ, iar de Vişineşti e nedespărţită. Se leagă cu Prahoviţa prin şosea vecinală, cu Bezdeadul prin drumurĭ neşoseluite şi cu Ocina prin potecĭ de picior.

Ursereşti, *sat*, cu 480 locuitorĭ, com. rur. Păuşeşti-Otăsăul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. (V. Păuşeşti-Otăsăul, com. rur.).

Urseţei, *cătun*, al com. Slobozia,

pl. Ocolul, jud. Gorj, spre N.-V. de comună. Are 253 hect. şi 402 locuitorĭ. (V. Slobozia, com. rur.).

Ursoaia, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Mijlocul, situată pe gîrla Plapcea, sub coasta Golaşul, la 28 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 6 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătune: Stănislăveşti, Băceni, Ciuciul şi Piţigoeşti. Are o populaţie de 690 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1860; o biserică, în Ciuciul, zidită în 1819.

Teritoriul comuneĭ are o suprafaţă de 2266 hect.

O şosea comunală străbate comuna de la N. la S., drept prin mijloc. Cu comunele vecine se leagă numaĭ prin drumurĭ naturale.

La V. de comună se află surpătura unuĭ deal, formată din malul drept al gîrleĭ Plapcea, numit Golaşul. Două vîlcele, Adîncata şi Ursoaia, taie acest mal şi daŭ în Plapcea, prin com.

La E., teritoriul e udat de gîrla Plapcea, care curge de la N. la S.

La N. se vede trecînd Brazdaluĭ-Novac, ce-ĭ maĭ zice şi Troianul.

La S.-V., în muchia dealuluĭ Ursoaica, lîngă căt. Piţigoeşti, se află o ridicătură de pămînt, numită de locuitorĭ Cetăţuia saŭ Dealul-Cetăţeĭ.

Se limitează la N. cu com. Sineşti; la E. cu Buzeşti; la S. cu Icoana şi la V. cu căt. Bacea, com. Tîmpeni.

Ursoaia, *sat*, cu 140 suflete, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Bascovele (v. a. n.).

Ursoaia (Ţigăneşti), *cătun*, al com. Ruşiavăţul, jud. Buzău, cu 400 locuitorĭ.

Ursoaia, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, com. rur. Bălţaţi-d.-j.

Ursoaia, *sat*, cu 118 locuitorĭ, jud. Roman, pl. Fundul, com. Negri, spre S. de satul Negri şi la 2 kil. de el, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul.

Ursoaia, *pichet vechiŭ de frontieră* pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Buliga, pl. Borcea, jud. Ialomiţa.

Ursoaia, *şiră de munţĭ*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, căt. Căiuţul, ce se întinde de la obîrşia Căiuţuluĭ-Mare, pe limita comunelor Căiuţul şi Caşinul până în muntele Coarnele, de pe graniţă. Face parte din şira Zăbrăuţilor. Maĭ are vîrfurile Seciul, Puturosul, Negura (500 m.) şi Cranc (510 m.).

Ursoaia, *vălcea*, jud. Ilfov, care'şĭ ia naştere din capătul căt. Ordoreanu şi după ce face maĭ multe cotiturĭ spre E., până ce trece pe urmele vechiuluĭ sat Ordoreanu, ia direcţiunea spre S., făcînd o mare curbă; apoĭ străbate în curmeziş centrul moşiilor Slobozia şi Clinceni, trece prin apropiere de satul Poeni şi se pĭerde în matca Argeşuluĭ.

A fost în vechime albia saŭ matca rîuluĭ Argeş, care cu timpul 'şĭ a săpat altă matcă. Numaĭ cînd Argeşul vine prea mare, ĭese din matca sa şi 'şĭ face drum şi prin această vălcea. Aceasta însă se întîmplă foarte rar; ca la 1864 şi 1880. Partea de vălcea ce străbate în curmeziş numaĭ moşia Slobozia şi Clinceni se numeşte Ursoaia; iar partea ce trece pe lîngă satul Corneţul se numeşte Balta, căcĭ, în adevăr, are aspectul uneĭ bălţĭ.

Ursoia-Crivina, *pădure*, în jud. Buzeŭ, com. Ruşiavăţul, căt. Ursoaia, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie; are 1154 hect., cea maĭ mare parte tufă seculară; situată pe moşia Ţigăneşti-Ursoaia.

Ursolea, *sat*, spre S.-V. de satul Armăşoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe valea Ursoaieĭ. S'a înfiinţat în 1864, şi are o suprafaţă de 224 hect., cu o populaţie de 332 suflete.

Urşani, *sat*, com. rur. Rîmneşti, plaiul Horezul, jud. Vilcea, cu o populaţiune de 403 locuitorĭ, o biserică, fondată de vătaful Ion Urşanul la 1805.

Urşi, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Oltul, la 28 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 27 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Urşi-din-Deal şi Urşi-din-Vale, avînd 990 locuitorĭ, 2 bisericĭ şi o şcoală.

Vite: 270 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 235 oĭ, 23 capre, 115 rîmătorĭ.

Urşi, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-s., compusă din 4 cătune: Afumaţi, Vilvoiul, Tufari şi Dobrieneşti. E situată pe valea Cungrişoara şi pe dealurile Afumaţi, Tufari şi Dobrieneşti, la 38 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 10 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Cornăţelul, Alunişul, Făgeţelul, Păroşi, Dobroteasa, Oteşti-d.-s. şi Vaĭ-de-Eĭ.

Are o populaţiune de 932 locuitorĭ; 2 bisericĭ (la Vîlvoiul şi Afumaţi), cu 2 preoţĭ; o şcoală, înfiinţată, la 1863; 2 morĭ.

E brăzdată de dealul Afumaţi, spre N.-E. de centrul comuneĭ şi Dobrieneşti, spre S.-E., pe care se cultivă tot felul de cereale şi care servesc şi de izlaz.

Gugul şi Cungrişoara, în care se varsă văile Jianul, Baican, Suceţul, Stîlpi, Făgeţelul, Porcul, Ilie, Ursul, Margarita, Obrezana şi Leurda, udă com. Urşi.

O şosea comunală, care începe din hotarul com. Păroşi, trece prin căt. Afumaţi, coboară dealul Afumaţi, spre E. şi apoĭ ţine valea Cungrişoara spre S. până în com. Vaĭ-de-Eĭ.

Urşi, *com. rur.*, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. In vechime această comună a fost situată pe maĭ multe văĭ din coprinsul eĭ; în urmă însă locuitoriĭ s'aŭ adunat la un loc, şi pentru-că cea maĭ mare parte a comuneĭ era pe valea Ursuluĭ, aŭ numit şi com. «Urşi».

Este situată pe valea rîuluĭ Luncavăţul, la 30 kil., de reşedinţa judeţuluĭ şi la 25 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu com. Genuneni, Popeşti, Modoia şi Muceşti.

Are o populaţie de 572 locuitorĭ, 2 bisericĭ: «Sf. Ion Botezătorul», fondată la anul 1817 şi «Buna-Vestire»; o şcoală, înfiinţată la 1889; 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ 10 caĭ, 295 boĭ, 164 vacĭ, 207 capre, 50 oĭ şi 311 porcĭ.

Are o şosea care duce din şoseaua judeţeană, de la com. Slăviteşti, spre Horezul.

E brăzdată de dealurile: Danciuluĭ, Dîrjanuluĭ, Păpuşoiul, Moşneni, Coasta-Ivaneĭ şi Bătoaia (v. a. n.) şi udată de văile: Badeĭ, Jarostea, Păpuşoiul, Socetul şi Ursuluĭ (v. a. n.).

Urşi saŭ **Stariţa,** *moşie*, cu o întindere de 200 pog., jud. Argeş, pl. Oltul, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de schitul Flămînda.

Urşi-din-Deal, *sat*, cu 590 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Urşi (v. a. n.). Are o biserică, «Sf. Gheorghe».

Urşi-din-Vale, *sat*, cu 400 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Urşi (v. a. n.). Are o biserică, «Adormirea».

Urumbei, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Hîrşova, în partea de N. a judeţuluĭ, la 101 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, capitala judeţuluĭ şi în cea de N. a plăşeĭ, la 44 kil. spre N.-E. de orăşelul Hîrşova, reşedinţa eĭ, pe pîrîul Urumbei (Aigăr-Ahmet), şi pe un teren accidentat de cîte-va dealurĭ, avînd de la 80 m. până la 220 m. înălţime. Formată din căt.: Urumbei (reşedinţa), în partea de E., pe malul drept al rîuluĭ Urumbei (Raşt-Dere), aproape de izvorul săŭ; Făgăraşul-Noŭ, spre S., la 5 kil. spre S.-V. de reşedinţă, pe valea Făgăraşul-Noŭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Cîrjelari, jud. Tulcea; la E., cu com. Topologul; la S., cu com. Calfa, şi la V., cu com. Ostrovul.

Are o suprafaţă de 5760 hect.; o populaţie de 1336 locuitorĭ; 2 bisericĭ; 2 şcoale; 3 morĭ cu aburĭ, una pe apă.

Locuitoriĭ posedă peste 6500 vite, maĭ cu seamă oĭ şi boĭ.

Căile de comunicaţie: drumurile comunale ce unesc satele între ele şi cu cele învecinate ca Topologul, Ostrovul, Calfa, Cîrjelari, Dăeni, Rahman, etc.

Pe teritoriul com., spre N.-V., pe malul drept al pîrîuluĭ Aigăr-Ahmet, la 1 kil. spre N. de satul Făgăraşul-Noŭ se găsesc ruinele satuluĭ Semşeler, azĭ Siliştea. Satul fiind distrus de incendiŭ, locuitoriĭ s'aŭ refugiat în Făgăraş.

Urumbei, *sat*, cu 545 locuitorĭ, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Urumbei.

Urzica, *com. rur.*, la V. plăşeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată din satul cu acelaşĭ nume, situată pe un teren şes, aproape de hotarul judeţuluĭ. Se învecineşte cu domeniul Sadova şi se află la 18 kil. de Corabia şi la 29 kil. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măreĭ este de 120 m.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită în 1887 şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 1090 vite marĭ, 1400 vite micĭ şi 260 rîmătorĭ.

Urzica, *moşie* a statuluĭ, lîngă com. Urzica, din jud. Romanaţi, cu o arendă anuală de 24000 leĭ (1887—88). Are o pădure de 80 pog., pendinte de mănăstirea Sadova.

Urzica-Mare, *sat*, în jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Urzicuţa, aşezat pe rîul Desnăţuiul, cu 493 suflete.

Urzicarul, *loc izolat*, jud. Mehedinţi, la poalele munteluĭ Gîrdomanul, pe partea dreaptă a rîuluĭ Cerna, într'o poziţie frumoasă. Aci este pichetul de la capul plaiuluĭ Gîrdomanul. Din acest loc izvoreşte deodată Cerna.

Urziceanca, *sat*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, com. rur. Ciocăneşti (v. a. n.), spre N. de satul Ciocăneşti şi pe malul stîng al rîuluĭ Ciorogîrla. Are o suprafaţă de 277 hect. şi 171 locuitorĭ.

Urziceni, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, situată pe partea stîngă a pîrîuluĭ Sărata,

învecinîndu-se spre E. cu com. Manasia şi spre V. cu Bărbuleşti.

Se compune din satele Urziceni (tîrguşor) şi Cotorca.

Are o suprafaţă de 4750 hect., cu o populaţie de 2279 locuitorĭ; 2 şcoale; 2 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Se întinde din pîrîul Sărata spre N. şi coprinde 4 trupurĭ de moşiĭ, aparţinînd la maĭ mulţĭ proprietarĭ.

Improprietăriţĭ după legea rurală din 1864, sunt 201 loc.

Teritoriul com. este udat de pîrîul Sărata şi brăzdat de Valea-Plopuluĭ şi de valea Siliştea.

Vite: 350 caĭ, 190 boĭ, 1000 oĭ, 15 capre, 20 bivolĭ, 5 asinĭ şi 260 porcĭ.

Din comună pleacă două căĭ, una spre Bucureşti şi alta spre Slobozia.

Urziceni, *tîrguşor,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe un teren puţin ridicat, avînd spre S. pîrîul Sărata şi spre V. lacul ce formează baza văiĭ Siliştea şi care poartă numele tîrguşoruluĭ. La 2 kil. spre E. se află satul Manasia şi spre V., la 3 kil., satul Bărbuleşti.

Pănă la 1832 aicĭ a fost capitala judeţuluĭ Ialomiţa şi purta numirea de căpitănia Scaunuluĭ, pentru că aicĭ era un comandant militar şi reşedinţa ispravnicilor judeţuluĭ.

Are o populaţie de 480 familiĭ; un biuroŭ telegrafo poştal; un spital; o farmacie; o moară cu aburĭ; 1 şcoală; două bisericĭ, una construită la 1828 şi alta la 1861, deservite de treĭ preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Acest tîrguşor, fiind situat în centrul plăşeĭ Cîmpuluĭ, are un comerciŭ foarte viŭ. Aci se fac peste an două tîrgurĭ de vite şi un tîrg săptămînal pentru manufacturĭ şi altele.

Locuitoriĭ posedă: 300 caĭ, 150 boĭ, 600 oĭ, 10 capre, 20 bivolĭ, 3 asinĭ şi 200 porcĭ.

Spre S. pleacă calea naţională Bucureşti-Urziceni şi spre E., calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Urziceşti, *vechie numire a satuluĭ* Martalogi (v. a. n.), judeţul Argeş.

Urzici, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bahna, spre N. de satul Bahna şi lîngă dînsul, aşezat pe malul stîng al pîrîuluĭ Turbata. Are 371 locuitorĭ şi o biserică de vălătucĭ.

Urzicuţa, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Băileşti, la 49 kil. de Craiova şi la 17 kil. de reşedinţa plăşeĭ, com. Băileşti, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Urzicuţa.

Se mărgineşte la N. cu comunele: Intorsura, Lipovul şi Segîrcea; la S., cu com. Bistreţul; la V., cu com. Afumaţi şi Siliştea-Cruceĭ; la E., cu comunele Bîrca şi Giurgiţa.

Comuna se compunea în vechime din două cătune: Urzica-Mare şi Ionelele; azĭ se compune din treĭ şi anume: Urzicuţa, care este cătunul de reşedinţă, Urzica-Mare şi Ionelele.

Are o suprafaţă de 15180 pog., cu o populaţie de 2131 locuitorĭ; două bisericĭ, făcute de obştea locuitorilor; o şcoală mixtă; 6 cazane pentru făcut rachiŭ; 1 moară cu aburĭ şi 3 de apă.

In Urzicuţa sunt două bălţĭ şi un mic iaz.

Vite: 248 vite marĭ cornute, 89 caĭ şi 140 oĭ.

Are un drum vechiŭ numit Drumul-Diuluĭ (Vidinuluĭ).

Pe cătunul Urzicuţa se află moşia cu acelaş nume, iar în Urzica-Mare, moşia Buhana. Locuitorĭ aŭ 160 pog. viĭ.

Urzicuţa, *sat,* jud. Dolj, pl. Băileşti, reşedinţa com. Urzicuţa, cu 1392 locuitorĭ. (V. Urzicuţa, com. rur.).

Uscaţi, *com. rur.,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, situată către hotarul jud. Roman, de-alungul pîrîuluĭ Valea-Albă.

Este formată din cătunele: Uscaţi, Războeni, Borşeni (Borşeşti), Marginea, Poenele şi Totoeşti şi are o populaţie de 2261 suflete, 6 bisericĭ (între care şi un schit), cu 22 deservenţĭ, o şcoală, morĭ de apă, herăstrae.

Imaşul are o întindere de 14 hect. şi nutreşte vr'o 2500 vite.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua judeţeană Girovul-Tupilaţi.

Uscaţi, *sat,* reşedinţa com. Uscaţi, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, situat pe valea pîrîuluĭ Valea-Albă, la 26 kil. de oraşul Piatra, format din trupurile Lela şi Drămeşti.

Uspenia, saŭ **Uspinia,** *mănăstire* lipovenească de călugărĭ, în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Slava-Rusească, aşezată pe pîrîul Slava-Rusească, în partea centrală a plăşeĭ şi în cea vestică a comuneĭ, la 3 kil. spre V. şi maĭ sus de sat. Slava-Rusă. Poziţia sa este una din cele maĭ frumoase din tot judeţul. Aşezat pe partea stîngă a pîrîuluĭ Slava, unde pămîntul se ridică în pante şi acoperit cu verdeaţă; pe malul drept, dealurile se ridică brusc acoperite cu pădurĭ pe la poale.

Este cea maĭ frumoasă biserică din tot judeţul. Are 50 călugărĭ şi în ea residă Episcopul

tutulor Lipovenilor din Dobrogea. Aparţine secteĭ zisă: Lipoveniĭ-cu-Popă.

Uşurei, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., formată din satul cu acelaş nume, situat pe valea rîuluĭ Beica, la 80 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 822 locuitorĭ moşnenĭ; o şcoală şi o biserică, rezidită la 1843, pe urmele uneĭ alte bisericĭ de lemn.

E brăzdată de Dealul-Viilor, plantat cu viĭ şi udat de valea Beica.

Se mărgineşte cu com. Creţeni, Mădulari, Diculeşti şi Şuşani-d.-s.

Uzlina, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Tulcea, com. Moru-Ghiol (v. a. n.). Are 75 locuitorĭ.

Uzul, *rîŭ.* Izvoreşte din extremitatea de S. a munţilor Ciculuĭ (Transilvania), pătrunde în Ţară pe la trecătoarea Uzuluĭ la satul Poiana-Uzuluĭ, jud. Bacăŭ. Curge de la V. spre E. şi se varsă în Trotuş, la Dărmăneşti, după un curs de 40 kil. dintre care 21,375 kil. în com. Dărmăneşti. Intrarea sa în Ţară se află la 6 kil. maĭ sus de Poiana. Se încarcă cu pîrîiaşele: Berzăuţi, Izvorul-Alb, Tulburea, Groaza şi Izvorul-Negru, pe dreapta, şi Chinul, Coporia, Plopul şi Pîrîiaşul-Chiticilor, pe stînga. Albia rîuluĭ e plină de bolovanĭ şi pietre în tot lungul săŭ şi rîul e foarte repede. Lîngă Poiana şi la poalele munteluĭ Farcul face o cascadă numită Năsolea saŭ Năsoaia. Acest rîŭ deschide pasul Uzuluĭ şi e urmat în tot lungul săŭ de un drum primitiv pănă la frontieră, de unde se continuă o şosea împietrită.

Uzunlar, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, com. Edil-Chioi (v. a. n.). Are o întindere de 1450 hect. şi 524 locuitorĭ, maĭ toţĭ Turcĭ.

Uzunul, *com. rur.*, jud. Vlaşca, compusă din căt. Călugăreni-Vartiade, reşedinţa, Uzunul şi Buturugari aĭ moştenitorilor fraţiĭ Dimitriu, Călugăreni-Moştenĭ şi Călugăreni-Mănăstireĭ saŭ Crucea-de-Piatră, a statuluĭ, situate în gura văiĭ Uzunul, pe coasta stîngă a apeĭ Călniştea, pl. Călniştea, la 31 kil. de Giurgiŭ, 34 kil. de Bucureşti şi la 15 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ. E străbătută de şoseaua Giurgiŭ-Bucureşti.

Are 3 bisericĭ, în Uzunul, clădită la 1842, în Călugăreni-Ioneşti, clădită la 1874 şi în Călugăreni-Moştenĭ, clădită la 1836; 2 şcolĭ, în Uzunul şi în Călugăreni-Ioneşti; 3 morĭ de apă: 1 pe Neajlovul şi 2 pe Călniştea; 5 podurĭ de lemn peste Călniştea şi ramurile eĭ; 16 cîrciumĭ.

Loc. posedă: 592 boĭ, 102 bivolĭ, 136 caĭ; 3200 oĭ şi 620 porcĭ.

Uzunul, *cătun,* com. Uzunul, pl. Călniştea, jud. Vlaşca, situat în gura văiĭ Uzunul, în faţa Călniştei. (V. com. Uzunul).

V

Vaca, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, în dreptul guriĭ vechĭ a rîuluĭ Ialomiţa; formează limita între jud. Ialomiţa şi Brăila; are păşunĭ şi pădurĭ.

Vadislava, *sat,* jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Cepari-Bîrseşti (v. a. n.).

Vadul, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bozieni, spre N.-V. de satul Bozieni, pe pîrîul Bozoianca, cu 185 locuitorĭ.

Vadul-Aneĭ, *sat,* înfiinţat la 1879 din 73 însurăţeĭ, pe moşia Vadul-Aneĭ, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, com. rur. Brăneşti (v. a. n.), situat la S. de Brăneşti, pe malul stîng al văieĭ Pasărea şi la S. pădureĭ Buda-Tăiată.

Se întinde pe o suprafaţă de 824 hect., cu o populaţie de 320 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 179 şi al celor micĭ, de 350.

Vadul-Aneĭ, *pădure* a statuluĭ, pendinte de com. Brăneşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, în întindere de 395 hect., formată din trupurile: Zarzărul (250 hect.), Cociocul (45 hect.) şi Trăsnea (100 hect.).

Vadul-de-Aramă, *vechia numire a satuluĭ* Vadul-Vejeĭ, jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., comuna Boghicea.

Vadul-Lat, *cătun* al com. Obedeni, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, pe proprietatea Clejani, situată la gura văieĭ Drîmbovniculuĭ, unde aceasta dă în Neajlov.

Are 45 locuitorĭ.

Aci a fost staţia a doua a poşteĭ vechĭ a drumuluĭ Olaculuĭ între Bucureşti şi Craiova. (Vezĭ com. Obedeni).

Vadul-Oaeĭ, *pichet vechiŭ de frontieră,* pe Dunăre, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, în dreptul satuluĭ Giurgeni.

Vadul-Păruluĭ, *sat,* în jud. Prahova, pl. Cricovul, com. Albeşti-de-Mur, cu 696 locuitorĭ.

Vadul-Pietros, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Fundul-Crăsani, situat la 12 kil. spre S. de satul de reşedinţă.

Are o populaţie de 72 familiĭ; o şcoală.

A fost situat pe ţărmul drept al rîuluĭ Ialomiţa, la marginea de V. a plăşeĭ şi sub coasta Bărăganuluĭ, de unde s'a strămutat pe la 1885, maĭ spre S., pe cîmpie, în locul numit Puţul-luĭ-Moş-Petre. Se maĭ numeşte şi Sîrbi şi Horea.

Vadul-Pîrîuluĭ, *moşie* a statuluĭ, jud. Prahova, pendinte de mănăstirea Znagovul, care pe periodul 1886–96 s'a arendat cu 15000 leĭ pe an.

Vadul-Săpat, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Prahova, pl. Cricovul, situată pe ambele malurĭ ale gîrlelor Budureasca şi Scheianca, la 35 kil. de capitala jud. şi la 17 kil. de a plăşeĭ, pe o suprafaţă de 972 hect., cu o populaţie de 1092 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una cu hramul Sf. Gheorghe, zidită la 1881 şi cea-l'altă, în 1810; o şcoală.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ; 63 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile: Brîncoveanca, Merişeasca, Bătrîna, Dăneasca şi Ghenoaia. Eĭ posedă: 22 caĭ şi iepe, 96 vacĭ, 6 bivoliţe, 10 capre, 725 oĭ şi 262 porcĭ.

E străbătută de gîrlele: Budureasa şi Scheianca şi de văile: Ariciuluĭ, Găvana, Gruiul, Valea-luĭ-Moşu, Capreĭ, Stupineĭ şi Şasi.

Se mărgineşte cu com.: Călugăreni, Tohani şi Fîntînelele.

Vadul-Silistreĭ, *pichet vechiŭ de*

frontieră, pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în dreptul cetăţiĭ Silistra din Bulgaria.

Valea-Stanchiĭ, Giulea saŭ **Creţuleasca,** *cătun* al com. Corbi-Ciungi, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat pe dreapta Neajlovuluĭ, la 40 kil. de Bucureşti şi la 75 de Giurgiŭ. (Vezĭ Corbi-Ciungi, com. rur.).

Vadul-Şeiceĭ, *sat,* în jud. Brăila. (Vezĭ Polizeşti, din com. Berteşti-d.-j.).

Vadul-Vejeĭ, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Boghicea, spre S.-E. de satul Boghicea şi la 12 kil. de el, în marginea de E. a judeţuluĭ. Are 506 locuitorĭ. Inconjurat aproape din toate părţile cu pădurĭ. Drumul la acest sat este foarte anevoios.

Vaduluĭ (Gura-), Sudiţi saŭ **Vădeni,** *cătun* al com. Tohani, jud. Buzăŭ, cu 470 locuitorĭ.

Vadurile, *com. rur.,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, formată din cătunele: Tarcăul, Oanţul, Vadurile, Agîrcia, Găbureşti, Malicia, Niţeni, Podorăni, Prelunca şi Secul, cu o populaţie de 1281 suflete.

Imaşul are o întindere de 341 hect. şi nutreşte 3058 capete de vite. Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se ocupă foarte mult cu plugăria.

Are 1 biserică, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală; 1 piuă pentru făcutul sucmanelor; morĭ de apă.

Vadurile, *sat,* reşedinţa com. Vadurile, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat pe dreapta rîuluĭ Bistriţa la 9500 kil. de oraşul Piatra, cu o populaţie de 427 sufl., 1 biserică, o şcoală, 1 piuă.

Vadurile, *pădure,* în com. Vadurile, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, cu o întindere de 1661 pogoane.

Vaĭ-de-Eĭ, *com. rur.,* pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, compusă din 4 cătune: Popeşti, Merliceşti, Greereşti, şi Spătari, situată pe valea-Cungrişoara şi Dealul-Merliceştilor, pe o suprafaţă de 1500 hect., la 35 kil. de capitala jud. şi la 10 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţiune de 850 locuitorĭ; 2 bisericĭ (la Merliceşti şi Popeşti); o şcoală, înfiinţată la 1836.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ, afară de 27 care s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 34 hect. Eĭ aŭ 20 caĭ şi iepe, 55 boĭ, 101 vacĭ, 25 capre, 805 oĭ şi 102 porcĭ.

Are o şosea comunală legînd-o la N. cu com. Urşi şi spre S. cu Albeşti.

Gîrla Cungrişoara udă com. de la N. la S. şi în ea se varsă, tot în raionul comuneĭ, vîlcelele Făgeţelul, Guşterul, Mălaia, Priseceaua, Glămboaca, Slavul, Sboiştea, Purcarul, Oiţa şi Lupoaia. E brăzdată de dealurile Muşcelul şi Făgeţelul.

Se mărgineşte cu comunele: Oteşti, Albeşti, Optăşani şi Urşi.

Vaĭ-de-Eĭ, *cătun* al com. Drăgăneşti, făcut la 1880, pe proprietatea Ludeaneşti, jud. Vlaşca. (V. Drăgăneşti, com. rur.).

Vaĭ-de-Eĭ, *silişte vechie de sat,* în proprietatea Stăneşti, din sus de domeniul Giurgiul, jud. Vlaşca.

Vaĭ-de-Eĭ, *vechia numire a mănăstireĭ* Slobozia, jud. Ialomiţa.

Vaĭ-de-El, *sat,* com. rur. Udreşti, pl. Podgoria, jud. Prahova, cu 910 locuitorĭ şi o biserică.

Vaideeni, *com. rur.* şi *sat,* plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Şi-a luat numele din nefericirea foştilor proprietarĭ, cărora s'a luat proprietatea de egumeniĭ mănăstireĭ Bistriţa. S'a înfiinţat cam de 200 de anĭ de Romînĭ veniţĭ din Transilvania.

Maĭ 'nainte purta numele de Ferecaţi.

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Luncavăţul, la 42 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 5 kil. de a plaiuluĭ.

Comuna, cu izlaz cu tot, are 1111 hect.

Are o populaţie de 3100 locuitorĭ; o şcoală, fondată pe la 1835; 2 bisericĭ: una rezidită la 1822 în locul uneĭ arse, şi cea l'altă între aniĭ 1872-77 în locul uneĭ alte bisericĭ de lemn; 2 pive, 6 morĭ de măcinat şi 1 herăstrăŭ pe rîul Luncavăţul.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi facerea şindrileĭ de brad.

S'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ Vaideeni, pendinte de mănăstirea Bistriţa, cînd li s'aŭ dat 1111 hect. Eĭ aŭ: 44 caĭ, 800 boĭ, 753 vacĭ, 63 capre, 31050 oĭ.

In raionul comuneĭ sunt munţiĭ: Ursul, Căpăţîna, Balota, Căşeria, Zenogile, Groşetul, Gropile-Marĭ şi Furnicelul, situate la N. comuneĭ, unde se fabrică brînză.

Comunicaţia se înlesneşte de şoselele comunală şi vecinală: Vaideeni-Horezul şi Vaideeni-Recea.

In jurul comuneĭ sunt locurile: Richiţele, Lazurile, Lunca, Văile şi Dealul-Reciĭ.

Vaideeni, *moşie* a statuluĭ, jud. Vîlcea, situată în comuna Vaideeni, plaiul Horezul, fostă pendinte de mănăstirea Bistriţa, arendată (1888—93), împreună cu

munțiĭ ce-ĭ aparțin, cu 3500 leĭ anual.

Vaideeni-cu-Munții, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 5582 hect., situată în com. Vaideeni, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, formată din trupurile: Vaideeni, Zănoagele, Ursoaia și Padina (4038 hect.) și Cășeria (1544 hect.).

Vaidomir, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Rasa, situat pe malul stîng al brațuluĭ Botul, spre E. și în apropriere de satul de reședință. Are 350 locuitorĭ.

Vaivasin-Bair, *deal* (120 m.), în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. urbane Medjidia.

Valai, *sat,* cu 231 locuitorĭ, în jud. Constanța, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Cheregi, situat în partea de N. a plășeĭ și a comuneĭ, la 5 kil. spre S. de cătunul de reședință Cheragi. (V. com. Cheragi).

Valcani, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Paltinul, situat pe Dealul-Zăbaleĭ, maĭ sus de cătunul Ghebari, cu 100 locuitorĭ.

Valea, *sat,* cu 502 locuitorĭ. (V. Cotnari, sat, com. Cotnari, pl. Bahluiul, jud. Iași).

Locuitoriĭ aŭ: 369 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 127 oĭ și 137 rîmătorĭ; o moară de aburĭ.

Valea, *fostă mănăstire,* în jud. Mușcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. Țițești, cătunul Dezrobiți, zidită de Ion Radu Voevod Paisie la 7042 (1534) și zugrăvită la 7056 (1548) de Mircea-Voevod (Călugărul).

In mijlocul mănăstireĭ sunt 7 pisaniĭ, din carĭ 4 cu litere foarte vechĭ, iar 3 șterse. Biserica este construită de zid masiv, avînd două turnurĭ.

Astăzĭ este redusă la biserică de mir și se întreține de stat.

Valea-Adîncă, *sat,* jud. Iași, pl. Codrul, com. Galata, situat pe valea formată de dealurile Galata și Nuculuĭ, ce se întind de la N.-V. spre S.-E. și printre care trece pîrîiașul cu asemenea numire. Are o populație de 165 locuitorĭ, cea maĭ mare parte vierĭ.

Vite: 105 vite marĭ cornute, 13 caĭ și 29 rîmătorĭ.

Valea-Albă, *sat,* jud. Oltul, pl. Oltul-d.-s., com. Vulturești.

Valea-Albă, vezĭ Războeni, jud. Neamțu.

Valea-Alunuluĭ, *sat,* cu 70 case, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Severinești.

Valea-Aneĭ, *sat,* jud. Prahova, com. rur. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, cu o populație de 500 locuitorĭ. (V. Star-Chiojdul, com. rur.).

Valea-Anilor, *com. rur.* și *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 43 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe valea rîuluĭ Drincea. Se mărginește: la E. cu com. Vlădaia; la S., cu com. Recea; la V., cu com. Bucura; iar la N., cu com. Corlățelul.

Satul formează comună cu mahalaua Rudari, avînd 1200 locuitorĭ, o biserică și o școală.

Vite: 650 vite marĭ cornute, 700 oĭ, 24 caĭ și 475 rîmătorĭ.

Valea-Aprodului, *vale,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Milești, care merge pe o lungime de 7—8 kil., pănă sub dealul de deasupra Mileștilor și unde se afla niște urme vechĭ numite Cetățuia-Buzduganuluĭ, pentru că în vechime s'aŭ găsit acolo buzdugane vechĭ.

Valea-Arinilor, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, care se întinde de pe ambele malurĭ ale Tazlăuluĭ-Sărat pănă în malul stîng al apeĭ Asăuluĭ, cuprinzînd amîndouă povărnișurile ale șireĭ Moineștilor.

In Condica Liuzilor (1803) nu se găsește de cît Lucăcești mănăstireĭ Bistrița, care eraŭ de pe atuncĭ avuțĭ în păcură. In Statistica din 1874 comuna se găsește compusă numaĭ din 4 cătune: Lucăcești, Valea-Arinilor, Chiliele și Tazlăul.

Numele săŭ vine de la codriĭ de aninĭ (moldov. arinĭ) care acopereaŭ teritoriul eĭ.

Are 6 cătune: Lucăcești, primărie, Valea-Arinilor, Tazlăul, Chiliile, Asăul și Gîrlele, cu o populație de 2833 locuitorĭ; 2 școlĭ mixte, una în Lucești, și alta în Valea-Arinilor; 5 bisericĭ, în satele Lucăcești, Valea-Arinilor, Tazlăul, Chiliile și Asăul. Se mărginește la N. cu comunele: Schitul-Frumoasa, Solonțul și Tazlăul, jud. Neamțu, la S., cu comunele Moinești și Comănești; la E., cu comunele Schitul-Frumoasa, Măgirești și Podurile și la V., cu com. Comănești.

Ceĭ maĭ însemnațĭ munțĭ care brăzdează com., sunt: șira Gemăna saŭ a Moineștilor, Flocea, Rotunda, Runcul-Răŭ și spre Moinești, Tașbuga, și dealurile Gemănosul, Modărzăul, Zămoșul, Foalele, Țicmele, Arinul și Plaiul.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de peste 370000 hect., din care numaĭ pădurile ocupă o suprafață de 15000 hect. Pădurea statuluĭ Lucăcești are aproape 12000 hect. întindere.

Pămîntul din această comună este foarte bogat în păcură; sunt 25 puţurĭ a căror adîncime variază între 20 şi 79 metre. Se găsesc 14 fabricĭ de petroliŭ, o fabrică de aburĭ pentru cherestele şi 16 ferestrae de apă.

Vite sunt: 95 caĭ, 1284 vite cornute, 208 porcĭ, 275 capre şi 1283 oĭ.

Căĭ: calea judeţeană Bacăŭ-Moineşti, trecînd pe lîngă satul Lucăceşti, şi căile vecinale şi comunale la Solonţul, Măgireşti şi Schitul-Frumoasa.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 50 kil.; la com. Moineşti, reşedinţa plăşiĭ, 4 kil.; la com. Podurile, 5 kil.; la com. Măgireşti, 4 kil.; la com. Solonţul, 6 kil.; la com. Schitul-Frumoasa, 15 kil.

Valea-Arinilor, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. cu acelaş nume, situat în valea pîrîuluĭ Tazlăul-Sărat, pe stînga. (V. Valea-Arinilor, com. rur.).

Valea-Babeĭ, *sat,* cu 117 locuitorĭ, jud. Tecuciŭ, pl. Stănişeşti, com. Crăeşti, situat în partea de V. a comuneĭ, în partea de E. a dealuluĭ Bălăteşti, la 8 kil. şi 700 m. de reşedinţa comuneĭ.

Are o întindere de 63 hect., stăpînită de locuitorĭ. (V. Crăeşti, com. rur.).

Valea-Babeĭ, *sat,* cu 81 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com rur. Urleşti-Băbeni (v. a. c.).

Valea-Basangeşti (Valea-Olteni, *sat,* cu 47 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Hînţeşti-Zmeura (v. a. c.).

Valea-Bălceasca, *sat,* cu 170 suflete, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Bălceşti (v. a. c.).

Valea-Bisericeĭ, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Samarineşti.

Valea-Bisericeĭ, *sat,* com. rur. Orbeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, cu 735 locuitorĭ, situat pe valea rîuluĭ Nisipoasa, care se varsă în Olt. (V. Orbeşti, com. rur.).

Valea-Boerească, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., la 14 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale. Satul formează com. cu satele Lazul şi Stoicani, avînd 1290 locuitorĭ, 2 bisericĭ cu un preot şi 2 cîntăreţĭ, o şcoală ce poartă numele de Pantelie Colibaşanu.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 100 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ şi 100 stupĭ, 600 vite marĭ cornute, 560 oĭ, 27 caĭ, 140 capre şi 640 rîmătorĭ.

Are o şosea comunală ce o leagă de şoseaua judeţeană Severin-Tîrgul-Jiŭ care trece şi prin teritoriul săŭ.

De remarcat în comună sunt: locul numit Jidovinele, pe unde Romaniĭ aŭ voit să facă un canal mare; un izvor cu apă minerală; şi Dealul-Bisericeĭ, unde s'aŭ găsit monede din timpul împăratuluĭ Sever.

Valea-Boerească, *sat,* cu 45 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, reşedinţa com. rur. Merişani. (v. a. c.).

Valea-Boerească, *sat,* com rur. Goleşti (v. a. n.), pl. Podgoria, jud. Muşcel.

Valea-Bohotinuluĭ, *vale,* jud. Fălciŭ, prin care curge pîrîul Bohotinul. Se întinde de la N.-V. spre S.-E. de a lungul plăşeĭ Podoleni.

Pe această vale care se lărgeşte spre sfîrşit, se află aşezate comunele: Buzga, Răducăneni, Bohotinul, Isaia şi Gura-Bohotinuluĭ, legate de judeţul Iaşi prin şoseaua judeţeană care vine de la Huşi prin Drănceni şi apoĭ în sus pe valea aceasta până la marginea de N. a com. Cozia, unde se leagă cu şoseaua judeţeană Iaşi.

Valea-Bordeiuluĭ, *cătun,* cu 60 locuitorĭ, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, com. Pîrîeni-d.-s.

Valea-Boruluĭ, *sat,* com. rur. Ceraşul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Botez, saŭ **Hermeziul** *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Pleşeşti, aşezat pe ţărmurile pîrîiaşuluĭ Hermeziul. Are 30 case şi 126 suflete.

Drumurĭ principale sunt: la Găneni (2 kil.) şi la Valea-Glodului (5 kil.).

Valea-Boţuluĭ saŭ **Valea-Boţul,** *sătuc,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Filipeni, care intră în compunerea satuluĭ Slobozia-Filipeni.

Valea-Bouluĭ, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Amaradia, la 40 kil. de Craiova şi la 11 kil. de com. Melineşti, reşedinţa plăşeĭ, situată pe văile: Boul, Bouşorul şi Mierea şi între dealurile Boul, Bouşorul şi Miereĭ. E limitată: la E., cu com. Mierea-Birnici; la V., cu com. Floreşti şi Fratostiţa; la N., cu com. Stoina şi la S., cu com. Bodăeşti.

Terenul com. este accidentat de dealurile: Bouluĭ, Bouşoruluĭ, Miereĭ, Piscurĭ, Lupoiul, Jugăstrişuluĭ, Caluluĭ, Naltul, din care parte sunt plantate cu viĭ, fîneţe şi pădurĭ. Văĭ sunt: Lu-

poiul, Nalta, Caluluï şi Jugăstrişuluï.

Este udată de micï pîrîurï, formate din ploï şi micï izvoare: Boul, Bouşorul şi Mierea, care se varsă pe dreapta rîuluï Amaradia.

Este compusă din 5 sate: Boul-d.-s. (reşedinţă), Bouşorul, Mierea-Moşneni, căreia i se maï zicea Mericeana, Cruşeţul şi Urda.

Are o populaţie de 1555 locuitorï; o mănăstire, fondată de sătenï în satul Boul-d.-s. şi 5 bisericï, de fie-care sat cîte una; o şcoală, în satul Boul-d.-s.

Suprafaţa com. este de 12000 pog. Moşiï sunt 5, purtînd numele satelor comuneï. Aparţin moşnenilor. Pădurï sunt în întindere de 6500 pog., aparţin moşnenilor şi se compun din gorunï, gîrniţe, fagï şi cerï.

Prin com. trece şoseaua judeţeană (Căpreni-Craiova). Este unită cu comunele vecine, Mierea, Floreşti şi Fratoştiţa, prin căï comunale vecinale. Satele între dînsele sunt unite printr'o potecă de car.

Valea-Bouluï, *cătun,* în jud. şi pl. Argeş, com. rur. Mălureni-Bădiceni (v. a. c.).

Valea-Bouluï, *sat,* com. rur. Gornetul Cricovul, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populaţie de 277 locuitorï. Aci se află şcoala V. G. Paapa şi o biserică, fondată la 1870 de decedatul V. G. Paapa.

Valea-Bouluï, *sat,* com. rur. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat în colţul S.-E. al com., pe 248 hect. şi udat de pîrîul Plăvanul.

Are o populaţie de 113 suflete; o moară de vînt.

Valea-Braduluï, *sat,* com. rur. Ocina, pl. Peleşul, judeţul Prahova.

Valea-Braduluï, *sat,* com. rur. Mihăeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, la 10 kil. de Cîmpulung, situat pe ambele malurï ale rîuluï Tîrgul, în partea de S. a com. Mihăeşti. Este străbătut de Dealul-Vacilor şi Dealul-Vlădeanuluï, printre care curge pîrîul Mănetuluï. Are 197 locuitorï. (V. Mihăeşti, com. rur.).

Valea-Brazilor, *sat,* cu 90 familiï, pe malul drept al rîuluï Argeş, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Tutana (v. a. c.).

Valea-Bucurieï, *sat,* în jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Cepari-Bîrseşti (v. a. c.).

Valea-Buduluï, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Mărgineni-Munteni (v. a. n.), aşezat pe stînga pîrîuluï Trebişul, la 3 kil. de reşedinţa comuneï. Are 186 suflete.

Valea-Buţiï, *sat,* cu 438 loc., com. rur. Schitul-Goleşti (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel. Se desparte de căt. Valea-Pechiï prin rîul Tîrgul.

Calea ferată Goleşti-Cîmpulung trece prin mijlocul satuluï.

Valea-Caluluï, *sat,* în jud. Argeş, pl Topologul, com. rur. Cepari-Bărseşti (v. a. n.).

Valea-Capreï, *sat,* cu 18 familiï, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Groşi (v. a. n.).

Valea-Caseï, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Şendreşti, în marginea de V. a judeţuluï.

Valea-Caseï, *cătun,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, com. rur. Sura.

Valea-Caselor, *com. rur.,* pl. Dealul-Dîmboviţa, jud. Dîmboviţa, situată spre S.-V. de Tîrgovişte, pe vale şi pe deal, în apropiere de malul stîng al pîrîuluï Potopul şi cam la 10 kil. spre N.-V. de Găeşti. Se compune din patru cătune: Valea-Caselor, Valea-Lupuluï, Gîrleni şi Şarul. Are o biserică, şi o moară pe apa Potopuluï, peste care este şi un podeţ. Se învecineşte: la E. cu Cobia, la V. cu Glîmbocata, la N. cu Hulubeşti şi la S. cu Valea-Mare, despărţindu-se prin pădurï şi cîmpiï şi unindu-se cu Valea-Mare şi Hulubeşti printr'o şosea vecino-comunală.

Valea-Caselor, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Lipova, cu căt. Valea-Măruluï, Costişa şi Drăcoaea, situat spre V. de satul Lipova-Răzeşï, parte pe şesul Lipoveï şi parte pe nişte coaste de dealurï, pe o suprafaţă de 674 hect. Are o populaţie de 311 suflete; o biserică de vălătucï.

Spre S.-V. de sat, într'o pădure, la 2 kil., se află un schit lipovenesc, făcut pe la 1859, avînd o biserică şi un paraclis.

Locuitoriï posedă: 54 vite marï cornute, 140 oï, 10 capre, 24 caï şi 42 rîmătorï; 8 plugurï şi 4 care cu boï, 3 plugurï şi 6 căruţe cu caï, 36 stupï.

Valea-Caselor, *sat,* jud. Vîlcea, plasa Oltul-de-sus, com. rur. Dăeşti.

Valea-Caselor, *pîrîŭ.* Izvoreşte dintre dealurile: Floreşti şi Cetatea, curge spre N.-E., printre satele: Poeneşti-Mănăstireï şi Poeneşti-Răzeşï, din com. Poeneşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, şi se varsă în pîrîul Racova, jud. Vasluiŭ, după ce primeşte de afluenţï pîraiele: Gîrliţa-Hambaruluï, Ursul, Gîrliţa-Caselor şi

Moţocul, care toate izvoresc din Dealul-Cetăţeĭ.

Valea-Călugărească, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Cricovul, situată în apropiere de apa Bucovelul.

Se compune din 11 cătune: Arsa, Dosurile, Rachieri, Scheaul, Valea-Călugărească, Valea-Largă, Valea-Meilor, Valea-Nicovani, Valea-Poieneĭ, Valea-Popeĭ şi Valea-Ursoaeĭ.

Budgetul comuneĭ prezintă la veniturĭ suma de leĭ 6700.

Are o şcoală, la Valea-Călugărească, înfiinţată la 1872. Localul a fost clădit în 1887 şi a fost donat de def. Vasile Paapa.

P'aci trece şoseaua naţională Ploeşti-Buzăŭ, care o pune în legătură cu com. Bucovul şi Albeşti-Paleologul. Pe la S. trece calea ferată Ploeşti Buzăŭ.

Se mărgineşte cu com. Albeşti-Paleologul şi Bucovul.

Valea-Călugărească, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Prahova, pl. Cricovul-Podgoria, căt. Valea-Călugărească, pe linia Ploeşti-Buzăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Ploeşti (11,0 kil.) şi Albeşti (5,9 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de $137^m,83$. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 80837 leĭ.

Valea-Căpitanuluĭ, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mitropolie, jud. Ilfov, care s'a arendat (1884-95), împreună cu Vlădiceasca, cu 22100 leĭ anual.

Valea-Căpuşeştilor, *numire veche a căt.* Balaca, com. Scăeni, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Valea-Ceparilor, *sat,* jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Cepari-Bărseşti (v. a. n.).

Valea-Cînepeĭ, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Balta, situată pe şes şi mărginindu-se la N. cu Tichileşti, la E. cu Gropeni, la V. cu Osmanul şi la S. cu Ciacîrul. Suprafaţa com. este de 3770 hect., cu o populaţie de 1029 locuitorĭ.

Are: 847 vite cornute, 402 caĭ, 5 măgarĭ, 2785 oĭ şi 170 rîmătorĭ.

Comuna, înfiinţată la 1822, are 1 biserică, construită în 1845 de locuitorĭ; o şcoală mixtă (şcoală de băeţĭ e aci de la 1856).

Drumurĭ: la Suţeşti, spre N.-V., 34 kil.; la Brăila, spre N., 24 kil.; la Ciacîrul, spre S., 8 kil.; la Vizirul, spre S., 12 kil.; la Osmanul, spre N.-V., 4 kil.; la Tichileşti, spre N., 9 kil.; la Gropeni, spre S., 6 kil.

Valea-Cînepeĭ, *sat,* jud. Brăila, în partea de N. a comuneĭ cu acelaşĭ nume, pe ambele părţĭ ale şoseleĭ Brăila-Călăraşi, la 24 kil.spre S. de Brăila. (V. Valea-Cînepeĭ, com. rur.).

Valea-Cînepeĭ, *sat,* jud. Fălciŭ. (V. Cotul-Ghermăneşti, sat, com. Drănceni, pl. Podoleni).

Valea-Cînepeĭ, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Ivăneşti, situat la poalele dealurilor Fundul-Văieĭ şi Măngălăria, la S. de satul Huşeni, pe o suprafaţă de 96 hect. şi cu o populaţie de 35 familiĭ, saŭ 176 suflete.

Valea-Coculuĭ, *sat,* cu 200 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, reşedinţa com. rur. Cocul-Popeşti (v. a. n.).

Valea-Copceĭ, *cătun,* în jud. Mehedinţi, plasa Ocolul-d.-s., com. rur. Dodoviţa.

Valea-Crînculuĭ, *cătun,* com. urb. Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova. (V. Urlaţi).

Valea-Crucilor, *sat,* cu 20 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Dănicei (v. a. n.).

Valea-cu-Apă, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la S. comuneĭ Fărcăşeşti, situată pe loc şes dealungul şoseleĭ vecinale şi în partea dreaptă a rîuluĭ Jiul şi formată din cătunele Peşteana-d.-j. (reşedinţa) şi Valea-cu-Apă, brăzdate de dealurile: Plopuluĭ, Fîntîneĭ, Spahiilor, Brătueĭ, Valariĭ şi Curmăturiĭ, care unite formează culmea Ursoaeĭ şi a Negomiruluĭ, şi de văile: a-Plopuluĭ, a-Călugărenilor, a-Fîntîneĭ, a-Bratueĭ, a-Aninoaseĭ şi Valea-cu-Apă.

Are o suprafaţă de 2000 hect. şi o populaţie de 750 suflete; 1 şcoală în căt. Valea-cu-Apă; 3 bisericĭ.

Locuitoriĭ posedă: 150 plugurĭ, 200 care cu boĭ şi vacĭ, 8 căruţe cu caĭ, 401 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 155 porcĭ, 422 oĭ şi capre.

Cale: şoseaua comunală care o pune în comunicaţie la N. cu Fărcăşeşti, iar la S. cu Urdari-d.-s.

Valea-cu-Apă, *cătun* al comuneĭ cu acelaşĭ nume, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj. Are 450 locuitorĭ. (V. Valea-cu-Apă, com. rur.).

Valea-cu-Apă, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Prisecani, spre V. de satul Prisecani.

Valea-cu-Apă, *pîrîŭ,* jud. Argeş. Se varsă în rîul Olt, lîngă satul Teiul.

Valea-Cuculuĭ, *sat,* com. rur. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Pra-

hova. Are o populaţie de 490 locuitorĭ şi o biserică (din secolul al XVI lea).

Valea-Danuluĭ, *com. rur.*, pe apa cu acelaşĭ nume, jud. Argeş, pl. Argeşuluĭ, la 7 kil. de Curtea-de-Argeş (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 31 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Dealul-Borobăneşti, Lerişani şi Valea-Danuluĭ, avînd 473 locuitorĭ, o biserică, în satul Valea-Danuluĭ şi o şcoală.

Vite: 30 caĭ, 800 boĭ şi vacĭ, 300 rîmătorĭ, 300 oĭ şi 100 capre.

Inainte de 1876 această comună era alipită de com. Verneşti, cu care forma o comună.

Valea-Danuluĭ, *sat,* jud. şi pl. Argeşuluĭ, reşedinţa com. rur. cu acelaşĭ nume (v. com. rur. Valea-Danuluĭ). Are 149 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ şi o şcoală.

Valea-de-Jos saŭ **Valea-Schituluĭ,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Valea Mare, situat la S. satuluĭ de reşedinţă. (Vezĭ Valea-Mare).

Valea-de-Sus, *sat,* cu 538 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-de-jos, al com. Valea-Mare, situat pe valea cu acelaşĭ nume, d'a dreapta Siretuluĭ. (V. Valea-Mare).

Valea-din-Dărăt, *sat,* com. rur. Poenari, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Valea-din-Dărăt, *sat,* cu 24 locuitorĭ, com. rur. Jugurul (v. a. n.), pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Valea-Dorneni, *sătuc,* în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, compus din cîte-va case.

Valea-Dragă, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Valea-Mare, făcînd trup cu satul Valea-Mare, situat pe dealul Odiagas şi pe Valea-Mare.

Valea-Draguluĭ, *com. rur.*, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situată la S. de Bucureşti, lîngă rîul Sabarul, la 42 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu căt. Gruiul prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Ciocoveni, Ghimpaţi şi Valea-Draguluĭ, cu o populaţie de 1926 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 3831 hect.; 2 bisericĭ, una la Ghimpaţi şi a doua la Valea-Draguluĭ; 1 şcoală mixtă; 1 moară cu apă; 1 maşină de treerat cu aburĭ: 1 heleşteŭ şi 2 podurĭ.

Locuitoriĭ posedă: 294 plugurĭ, 238 cu boĭ, 56 cu caĭ, 322 care şi căruţe: 228 cu boĭ şi 94 cu caĭ; 323 caĭ şi ĭepe, 6 armăsarĭ, 478 boĭ, 282 vacĭ şi viţeĭ, 59 taurĭ, 32 bivolĭ şi 78 bivoliţe, 272 porcĭ şi 2388 oĭ.

Valea-Draguluĭ, *sat,* reşedinţa com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la S. de Bucureşti. Este înconjurat de dealurĭ la S. şi V.

Se întinde pe o suprafaţă de 200 hect., cu o populaţie de 1184 locuitorĭ. (V. Valea-Draguluĭ, com. rur.).

Valea-Dulce, *sat,* com. rur. Podeni Noĭ (v. a. c.), pl. Podgoria, jud. Prahova.

Valea-Făuruluĭ, *sat,* cu 200 locuitorĭ, jud. şi pl. Argeşuluĭ, com. rur. Vălsăneşti (v. a. n.).

Valea-Feteĭ, *sat,* în jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. rur. Cucueţi.

Valea-Foaieĭ, *sat,* în jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, reşedinţa com. rur. Voineşti (v. a. n.). Are o populaţie de 600 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1790 de ctitoriĭ Vişoenĭ; o şcoală.

Valea-Garduluĭ, *cătun,* în jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. urb. Văleni-de-Munte.

Valea-Garduluĭ, *sătuc,* în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, lîngă satul Iţcani, compus din vr'o 10 bordeie.

Valea-Gloduluĭ, *com. rur.*, formată din satele Valea-Gloduluĭ (reşedinţa) şi Osoiul, situată cam în centrul plăşeĭ Şomuzul, jud. Suceava, (alt 335—360 m.), mărginindu se la E. cu com. Siliştea şi Dolheşti, la V., cu com. Giurgeşti, la N., cu Bucovina şi com. Siliştea şi la S., cu com. Preuteşti.

Are o populaţie de 880 suflete; o biserică şi o şcoală.

Vite: 70 caĭ, 156 vacĭ, 86 boĭ, 125 oĭ şi 153 porcĭ.

Forma'ĭ teritorială e aproape dreptunghiulară, întinzîndu-se de la N. spre S. şi înclinată spre S.-E. E udată de Şomuzul-Mic cu afluenţiĭ: Pîrîul-Gloduluĭ, al-Teiuluĭ, Lingurari, al-Prisăciĭ, Osoiul, Pietrişuluĭ, Grajduluĭ, Lutuluĭ şi Racoveĭ.

Pe teritoriul com. se află localitatea numită Mănăstioara (v. a. n.).

Valea-Gloduluĭ, *sat,* numit şi Pîrîul-Gloduluĭ, pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, aşezat pe coastele dealurilor Cotîrgaşi, Osoiul şi în lungul pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 610 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi o biserică.

Drumurĭ principale sunt: la Giurgeşti ($2^1/_2$ kil.), la Liteni (8

kil.), la Siliştea (3 kil.) şi la O-soiul (1500 m.).

In 1803, Valea-Glodului a postelnicului Iordache Varnav, avea 32 liuzĭ, plătind 468 leĭ biranual. («Uricariul», vol. VII, p. 255).

Iordache Varnav dărui moşia la botez fineĭ sale Anastasia Balş, devenită apoĭ Greceanu.

Valea-Gradiştei, *sat,* în jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., com. rur. Gradiştea, cu o populaţie de 355 loc. şi udat de Valea-Gradiştei. Are o biserică, zidită la anul 1828 şi reparată la 1873 de obştea locuitorilor.

La N., este locul numit Cetatea, unde se văd ruinele uneĭ vechĭ cetăţĭ dacice.

Valea-Grajdului, *sat* în valea cu acelaşĭ nume, în partea de N. a com. Mănăstireni, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 858 hect. şi o populaţie de 80 suflete.

Valea-Hoţului, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul d.-j., com. Izvorul-Aneştilor.

Valea-Iaşului, *sat,* jud. şi pl. Argeş, cu 350 locuitorĭ, reşedinţa com. rur. Cerbureni-Iaşul (v. a. n.).

Valea-Ienache, *sat,* pe malul drept al rîuluĭ Argeş, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Tutana, cu 320 suflete. Are o biserică veche şi o şcoală.

Valea-Iepei, *mahala,* făcînd parte din satul Tarniţa, com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ.

Valea-Iezerului, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Obîrşeni, cu 163 locuitorĭ. Se maĭ numeşte şi Lingurari.

Valea-Itului, *sat,* jud. Muşcel, com. rur. Jugurul (v. a. n.), pl. Argeşelul, cu 116 locuitorĭ.

Valea-Izvorul, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Borleşti-Vărzari (v. a. n.).

Valea-Largă, *altă numire a comuneĭ* Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Largă, *sat,* com. rur. Valea Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Largă, *sat,* jud. Muşcel, com. rur. Pucheni (v. a. n.), pl. Argeşelul.

Valea-Largă, *staţie de dr.-d.-fer,* jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Sinaia, pe linia Ploeşti-Predeal, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1879. Se află între staţiile Comarnic (9,4 kil.) şi Sinaia (5,7 kil.). Inălţimea de-asupra nivelului Mării e de $722^{m},89$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 52696 leĭ, 10 banĭ.

Valea-Largă, *munte,* jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Comarnicul.

Valea-Largă, *gîrlă.* Izvoreşte din poalele munteluĭ Găvana şi Marginea-Domnească, jud. Muşcel, udă com. rur. Pucheni, pl. Argeşelul, prin centru, şi, după ce primeşte Valea-Murgiĭ, se varsă în rîul Dîmboviţa la satul Capul-Coastiĭ, comuna Gemenea, jud. Dîmboviţa.

Valea-Leurdei, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Bezdeadul (v. a. c.).

Valea-luĭ-Bosie, *sat,* în partea de S.-E. a com. Stroeşti (v. a. n.), pl. Crasna, jud. Fălciŭ, la 2 kil. de satul de reşedinţă, Stroeşti, aşezat într'o vale deschisă, pe coasta colineĭ Lohan-Crasna.

Valea-luĭ-Cîine, *cătun,* cu 600 locuitorĭ, com. Faţa-Valea-luĭ-Cîine, pl. Gilortul, jud. Gorj, în partea despre V. a com., situat parte pe vale, parte pe coastă. (V. Faţa-Valea-luĭ-Cîine, com. rur.).

Valea-luĭ-Darie, *sat,* în partea de N.-E. a com. Roşieşti (v. a. n.), pl. Crasna, jud. Fălciŭ, situat pe valea cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 311 hect., şi cu o populaţie de 311 suflete.

Valea-luĭ-Drag saŭ **Valea-luĭ-Drob,** *sat,* cu 134 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., c. Mileşti, aşezat pe dealul Fuioaga, în partea de V. a com., la 2700 m. de Mileşti-d.-s. (şcoală).

Valea-luĭ-Ichim, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Mihaiŭ-Viteazul, situat spre V. şi în apropiere de satul de reşedinţă.

Valea-luĭ-Iene, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com Oniceni, lîngă satul Oniceni, pe pîrîul Valea-luĭ-Iene, cu 207 locuitorĭ.

Valea-luĭ-Ion, *com. rur.,* pl. Bistriţa-d.-s., jud. Bacăŭ, situată în cursul superior al pîrîuluĭ Blăgeasca, între pîrîiaşele: Pîrîul-luĭ-Vrabie şi al-Bocenilor.

Se învecineşte la E. cu com. Blăgeşti, la V. cu com. Tazlăul, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, la N. cu com. Cîndeşti, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, de care se desparte prin rîul Bistriţa, la S. cu com. Băseşti.

In partea de S.-V. a com. se află dealurĭ, printre care dealul Săcrieşul, prin zarea căruia trece limita spre com. Bă-

şeşti, apoĭ dealul Păscăreni, pe panta căruia se află aşezat satul cu acelaş nume. Din aceste dealurĭ care se ţin şir, izvoresc pîrîurile: Tochilelor, Bocenilor şi al-luĭ-Vrabie. Pîrîul-Tochilelor se scurge în al-Bocenilor, şi acesta în stînga Pîrîuluĭ-luĭ-Vrabie, care duce la rîndul săŭ apele sale în pîrîul Gîrla-Moriĭ; iar acesta, după ce maĭ primeşte şi apele canaluluĭ Dragova, curge paralel cu dînsul şi se varsă într'însul pe malul drept. In comună se maĭ află şi pîrîul Blăgeasca, care curge de la S. spre N., pănă ce dă în dreapta Bistriţeĭ.

E formată din 7 cătune: Valea-luĭ-Ion, reşedinţa, Tîrzeni, Păscăreni, Boiţa, Cotreanţa, Poiana-Negustoruluĭ şi Frunzeni.

Are 1740 locuitorĭ; 2 bisericĭ vechĭ, în satele Ţirzeni şi Valea-luĭ-Ion, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 10 cîrciumĭ; o şcoală, în satul Valea-luĭ-Ion, care funcţionează de la 1886.

După legea rurală de la 1864, s'aŭ dat la 275 locuitorĭ 813 fălcĭ şi 40 prăjinĭ.

Intinderea comuneĭ este de 1158,30 hect.

Vite sunt: 56 caĭ, 782 vite cornute, 58 porcĭ, 58 capre şi 300 oĭ, care aparţin la 3 proprietarĭ şi care aŭ dat, în 1891, 900 kil. lînă amestecată.

Distanţa la capitală, Bacăŭ, este de 35 kil.; la Blăgeşti, de 5 kil.; la Buda, de 11 kil., iar la Gîrleni, reşedinţa plăşeĭ, de 17 kil. Calea vecinală, şoseluită, lungă de 11300 kil.: Valea-luĭ-Ion—Blăgeşti – Podul—Lespezi, străbate comuna şi apoĭ dă în şoseaua naţională Bacăŭ-Piatra. Staţia de drum de fer cea maĭ apropiată este gara Buhuşi, jud. Neamţu, la 8 kil.

Valea-luĭ-Ion, *sat,* cu 724 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., reşedinţa com. cu acelaş nume, aşezat pe Pîrîul-Bocenilor. (V. Valea-luĭ-Ion, com. rur.)

Valea-luĭ-Mateiŭ, *sat,* cu 337 locuitorĭ, face parte din com. Coloneşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat la marginea de E. a comuneĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ Zeletin, udat de pîrîul cu acelaş nume, la o distanţă de 8 kil. de reşedinţa comuneĭ (V. Coloneşti, com. rur.).

Valea-luĭ-Moşu, *sat,* jud. şi pl. Argeşul, com. rur. Musăţeşti (v. a. n.).

Valea-luĭ-Nanu, *sat,* jud. şi pl. Argeşul, com. rur. Mălureni Bădiceni (v. a. n.).

Valea-luĭ-Nastase, *sat,* în partea de S.-V. a com. Armăşoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe Valea-Rădiuluĭ maĭ în sus de satul Rădiul (v. a. n.), despărţit de acesta prin o gîrlă.

Are o suprafaţă de 440 hect., cu o populaţie de 21 familiĭ saŭ 181 suflete. (V. Armăşoaia, com. rur.).

Valea-luĭ-Neagu, *sat,* jud. Argeşul, pl. Piteşti, com. rur. Valea-Măruluĭ (v. a. n.). Are 209 suflete, o biserică şi o şcoală.

Valea-luĭ-Petru, *sat,* cu 511 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Salcia (v. a. n.).

Valea-luĭ-Soare, *sat,* jud. Ilfov, pl. Olteniţa, com. rur. Spanţovul (v. a. n.), aşezat spre N.-E. de Spanţovul. Are o mică baltă spre S., care poartă numele satuluĭ.

Are o suprafaţă de 1402 hect., cu o populaţie de 572 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treime; 441 vite marĭ cornute şi 1763 vite micĭ.

Valea-luĭ-Soare, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Negoeşti, arendată pe 1888—93 cu 25000 leĭ anual.

Valea-luĭ-Soare, *pichet* pe Dunăre, No. 17, jud. Ilfov.

Valea-luĭ-Stan, *sat,* cu 186 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Stoina (v. a. n.).

Valea-Lungă, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată la 28 kil. spre N.-N.-E. de Tîrgoviştea, între maĭ multe dealurĭ şi văĭ, care se numesc: Gura-Ogriĭ, Telpeşoaia, Ţurţudăul, Vîrful-Vieĭ, Vîrful-Ruptureĭ, Berelul, Vîrful-Urseiul, Prigorile, Vîrlanul, Malurile, Curpenişul şi Frasinul. Prin raionul comuneĭ curg pîraele: Valea-luĭ-Natu, Tinoasa, Strîmbul, Valea-Rea, Cordunul şi Valea-Lungă; sunt 6 podurĭ peste pîrae şi 16 podeţe peste pîrîiaşe.

Se compune din şapte cătune: Ogrea, Gorgota, Vatra Satuluĭ, Strîmbul, Frasinul, Ştubeile şi Tisa. Are o populaţie de 1559 locuitorĭ; două bisericĭ şi o şcoală; 6 morĭ de apă.

Se învecineşte la E. cu com. Colibaşi, jud. Dîmboviţa, şi com. Iedera, pl. Filipeşti, jud. Prahova; la V., cu com. Vîrfurile şi Şerbăneşti-Podurile; la N., cu com. Valea-Lungă, din plaiul şi jud. Prahova, şi la S., cu com. Glodeni şi Ocniţa, despărţindu-se maĭ de toate aceste comune prin dealurĭ şi pădurĭ şi unindu-se cu Colibaşi, Iedera, Vîrfurile şi Valea-Lungă prin şoseaua comunală; iar cu cele-l'alte prin drumurĭ neşoseluite.

Valea-Lungă are în raionul săŭ peste 200000 ariĭ pădure-

Valea-Lungă, *com. rur.*, plaiul Prahova, jud. Prahova, situată pe valea Cricovuluĭ-Dulce, Valea Lungă, Valea-luĭ-Dan şi pe dealul numit Şerbăneasa, pe o suprafaţă de 2050 hect., la 45 kil. de Ploeşti, capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de Cîmpina, reşedinţa plaiuluĭ.

Se mărgineşte la E. cu comunele Proviţa-d.-s., Proviţa-d.-j. şi Iedera, iar la N., S. şi V. cu comunele: Urseiul, Vîrfurile şi Valea-Lungă, toate din judeţul Dîmboviţa.

Se compune din treĭ cătune: Valea-Lungă, Gheboasa şi Vişineşti. Are o populaţie de 1206 locuitorĭ; două bisericĭ: una, de şi pe teritoriul acesteĭ comune, aparţinînd com. Valea-Lungă, din jud. Dîmboviţa, aĭ căreĭ locuitorĭ aŭ construit-o, şi alta zidită în 1810 şi reparată în 1874 şi 1889; o şcoală.

Vite: 39 caĭ şi ĭepe, 540 boĭ şi vacĭ, 6 bivolĭ, 30 capre, 870 oĭ şi 400 porcĭ.

In comună se află apă sărată în locurile numite: Valea-Ursuluĭ, Drăgăneasa şi Puturosul şi apă de pucioasă în Drăgăneasa. Tot în Drăgăneasa se află şi locurĭ petrolifere, de unde se extrăgeaŭ însemnate cantităţĭ de păcură (ţiţeiŭ). Sunt şi în multe locurĭ terenurĭ pietroase.

Şoselele vecinale şi comunale îĭ înlesnesc comunicaţia spre E. cu Prahoviţa-d.-s., spre S.-E. cu Iedera şi spre V. cu Valea-Lungă, din jud. Dîmboviţa.

In comună sunt două şirurĭ de dealurĭ maĭ însemnate, unul întinzîndu-se spre S. de com., şi altul spre V. Cel despre E. are următoarele vîrfurĭ: Drăgăneasa, Vîrtejele, Lacul Roşu, Calul şi Strigoiul.

Şirul de dealurĭ despre E., se împarte în maĭ multe şirurĭ maĭ micĭ, care aŭ direcţiunea, unele spre S.-V. şi altele spre S.-E; apoĭ fie care dintr'însele se împarte în alte şirurĭ şi maĭ micĭ.

Cele maĭ însemnate vîrfurĭ ale celor care aŭ direcţiunĭ spre această comună sunt: Piscul-Boerilor, Călugărul, Hireţul. Ghionoiul, Telpeşioaia, Ciolpani şi altele.

Şirul dealurilor despre V. se împarte asemenea înmaĭ multe şirurĭ, care aŭ direcţiunea spre S.-E., către această comună şi spre S.-V., către comunele: Vîrfurile şi Valea-Lungă, din jud. Dîmboviţa.

Vîrfurile lor cele maĭ însemnate sunt: Prăvăciorul, Rîpa-Şoimuluĭ, Rîpa-Corbuluĭ, Omul-Mort, Faţa-Pietreĭ, Vîrful-Vieĭ.

Toate aceste şirurĭ de dealurĭ sunt acoperite cu pădurĭ, cu puţine păşunĭ pentru vite, afară de Vîrful-Vieĭ, pe care se află puţine viĭ, şi Ciolpani, pe care se află livezĭ şi locurĭ de cultură.

E udată de rîul Cricovul-Dulce, pe prundul căruia se află pietre de construcţie, şi maĭ cu seamă de var, şi de văile: Valea-Lungă, Valea-Rea, Valea-Bisericeĭ, Valea-Plutiĭ şi Valea-Puturosul.

In partea de S. are următoarele văĭ laterale: Valea-luĭ-Mateiŭ, Magazieĭ, Crăcanul, Valea-luĭ-Drăgan; la N., văile: Lespezile, Valea-Lupuluĭ, Adînca şi altele; la S., Podul-cu-Fagĭ, Valea-cu-Aninĭ şi altele.

Pe lîngă acestea maĭ sunt văile: Priboiul, Ploscărieĭ, Rîiosul, Valea-Ursuluĭ, toate acoperite cu pădurĭ, proprietăţĭ ale d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avînd pe dînsele livezĭ şi păşune.

Valea-Lungă, *sat* noŭ, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Hulboca, înfiinţat la 1879, situat pe valea pîrîuluĭ Lungul, cu 94 locuitorĭ. Este proprietatea com. Iaşi, cedată de stat, pentru datoria de 10 milioane.

Valea-Lungă, *sat*, cu 288 loc., jud. şi pl. Prahova, com. rur. Breaza-d.-j. (v. a. n.).

Valea-Lungă, *sat*, cu 939 loc., jud. şi pl. Prahova, com. rur. Valea-Lungă, situat în centrul comuneĭ.

Valea-Lungă, *sat*, cu 216 loc., în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, spre E. de satul Vinderei, în marginea de S.-E. a judeţuluĭ.

Valea-Lungă, *sat*, cu 207 loc., jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., la S. com. rur. Stăneşti (v. a. n.).

Valea-Lungă, *vale* (12 kil.), în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Somova şi Frecăţei.

Valea-Lupuluĭ, *sat*, înfiinţat la 1879 în com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe valea cu acelaşĭ nume, pe partea stîngă a rîuluĭ Bahluiul, aproape de şoseaua naţională Iaşi-Roman, la 5 kil. de oraşul Iaşi.

Valea-Lupuluĭ, *sat*, în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciŭ, com. Godineşti, aşezat în partea de S.-V. a comuneĭ, pe vale, la 2 kil. de reşedinţa com., cu o întindere de 377 hect. şi o populaţie de 300 locuitorĭ.

Valea-Lupuluĭ, *sat*, cu 71 locuitorĭ, în jud. şi pl. Tutova, comuna Miceşti, spre S. de satul Miceşti.

Valea-Mantiĭ, *numire vechie a cătunuluĭ* Valea-Poeneĭ, din com.

Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Marculuĭ, *com. rur.* și *sat*, pe Valea-Bîcleșuluĭ, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți, la 56 kil. de orașul T.-Severin. Are 640 locuitorĭ, posedînd 35 pluguri, 64 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ, 87 stupĭ, 300 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 360 oĭ și 240 rîmătorĭ.

Pe aci trece șoseaua Albulești-Valea-Marculuĭ—Piria.

Valea-Mare, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., așezată în regiunea șesuluĭ din dreapta Siretuluĭ, formată din 4 căt.: Valea-Mare (reședința), cu o secție, Valea-Dragă, Valea-d.-j. saŭ Valea-Schituluĭ, Valea-d.-s. și Costița, cu 1435 hect. întindere și 1563 locuitorĭ.

Se învecinește la N. cu com. Valea-Seacă; la S., cu Faraoani; la E., cu Valea-Seacă (satul Galbeni) și la V., cu com. Sănduleni și Tîrgul-Valea-Rea. E străbătută în lungul săŭ de pîrîul Valea.

Are 2 bisericĭ catolice și o școală.

Viile ocupă 212 hect.

Vite sunt: 141 caĭ, 679 vite cornute, 151 capre, 321 oĭ și 693 porcĭ.

Teritoriul com. este străbătut la E. de calea națională Focșani-Bacăŭ.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala județuluĭ, 16 kil.; la Tîrgul-Valea-Rea, 47 kil.; la Sănduleni, 44 kil.; la Faraoani, 3 kil.; la Valea-Seacă, reședința plășeĭ, 4 kil.

Valea-Mare, *com. rur.*, pl. Cobia, jud. Dîmbovița, spre V. de Găești, cam la 8 kil. sub dealurĭ și în apropiere de șoseaua națională București-Pitești. Se compune din 3 cătune: Valea-Mare, Bășești și Primejdești. Se învecinește: la E. cu Bădulești; la V., cu Glîmbocata; la N., cu căt. Valea-Lupuluĭ, din com. Valea-Caselor, și la S., cu com. Crîngurile, despărțindu-se spre E. și S. prin cîmpiĭ, iar spre V. și N. prin dealurĭ și pădurĭ, și legîndu-se cu maĭ toate com. prin șosele vecino-comunale.

Are 845 locuitorĭ; două bisericĭ; o școală și o moară de apă.

Dealurĭ: Bășești, Simanul, Butoiul și Piscul. Ape: Potopul și Răstoaca.

Valea-Mare, *com. rur.*, plaiul Dîmbovița, jud. Mușcel, la 7 kil. de Cîmpulung, așezată pe o vîlcea care în timpurĭ ploioase vine foarte mare, făcînd marĭ stricăciunĭ.

Se compune din 3 cătune: Valea-Mare, Șelari și Bogătești, și se mărginește la N. cu com. Nămăești și Lerești, la S. cu com. Mățăul, la E. cu com. Bădeni-Ungurenĭ și la V. cu com. Voinești.

In interiorul com. sunt grădinĭ cu prunĭ. In partea de E. se întind muscelurĭ cu livezĭ de fînețe. Dealurĭ micĭ ca Mata, Malul-luĭ-Neciul, înconjoară com. în partea de E. și N.

Are o populație de 1048 locuitorĭ, o biserică (1837) și o școală (1879).

Vite: 89 caĭ, 507 boĭ, 259 vacĭ, 5032 oĭ și 126 porcĭ.

Pîrîul Valea-Mare, care izvorește din dealul Poiana-de-Hotoriĭ, udă com. pe o mică distanță. Rîul Argeșelul udă muscelele com. și pe el se află 4 morĭ și 1 piuă.

Șoseaua Pitești-Cîmpulung-Frontieră trece prin mijlocul com. și are 2 podurĭ de piatră.

In coprinsul comuneĭ se găsește piatră de var, care se exploatează pe o scară întinsă.

Valea-Mare, *com. rur.*, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel, situată la S.-V. de Cîmpulung, la 49 kil. Se mărginește la N. cu com. Colibași, la S. și V. cu rîul Argeșul și la E. cu com. Priboeni, de care se desparte prin dealurĭ acoperite cu viĭ și pomĭ roditorĭ.

Se compune din 4 cătune: Cîmpul, Valea-Mare, Enculești și Ploscariul avînd o populație de 1172 locuitorĭ.

Este așezată pe malul stîng al rîurlior Doamna și Argeșul, spre E. de bariera Piteștilor, pe cîmp, vale și deal.

Are 3 bisericĭ și o școală.

Vite sunt: 400 vite marĭ cornute, 120 porcĭ, 170 capre, 50 oĭ și 5 caĭ.

In jurul com. sunt viĭ, livezĭ, coaste și dealurĭ cu merĭ, prunĭ, perĭ și tot felul de arborĭ fructiferĭ, și în special persicĭ, cu care se face un bun comerciŭ pe piețele Piteștilor.

Prin comună trece: gîrla Valea-Mare, formată din izvoare și ape periodice ce vin despre E.

Tot în această gîrlă intră și pîrîul format din renumita fîntînă Buca (v a. n.).

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864 pe moșiile: Nămăiasca, Ferburia-Vieroșul și Mănăstirea-Cîmpulung.

Prin comună trece calea ferată Golești-Cîmpulung, avînd un pod de fier peste rîul Doamna, și șoseaua națională București-Pitești, în care dă șoseaua Vieroșul, aproape de Clucereasa.

In Valea-Mare sunt cîte-va izvoare de apă ce conțin oxid de fier și de aramă.

In cătunul Ploscarul se văd ruine din schitul Vîrgăluiul, schitul de maicĭ Valea-Mare și un alt schit de călugărĭ ce a figurat pe Valea-Popeĭ.

Valea-Mare, *sat,* cu 130 familiĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, reședința com. rur. Valea-Ungureni (v. a. n.).

Valea-Mare, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., reședința comuneĭ, cu acelaș nume, situat pe pîrîul Valea-Mare, d'a dreapta Siretuluĭ.

Are o secție numită Valea-Dragă. (Vezĭ Valea Mare, com. rur.).

Valea-Mare, *sat,* cu 469 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Godeni (v. a. n.).

Valea-Mare, *cătun* al comuneĭ, Balta, plaiul Vulcan, jud. Gorj, în partea de V. a comuneĭ, situat pe dealurĭ și vălcele cu aceiașĭ numire, pe o suprafață de 320 hect., cu o populație de 107 familiĭ (Vezĭ Balta, com. rur.).

Valea-Mare, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Borcea, situat pe coastele văiĭ cu acelaș nume. Pănă la 1 Aprilie 1891 a fost pendinte de com. Ulmul, cînd, unindu-se cu satul Valea-Rusuluĭ, ce era pendinte de Lupșani, aŭ format împreună com. Plevna. (Vezĭ Plevna, com. rur.).

Valea-Mare, *sat,* cu 458 locuitorĭ, reședința com. rur. cu acelaș nume, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel.

Are 1o școală; o biserică, aproape ruinată, servind de cimitir, fost schit de maicĭ, fondat de Grigore Ghica la 1735 și restaurat de Jupîn Ion Vel Postelnic și Aga Golescu la 1793.

In dependințele bisericeĭ a fost prima școală a satuluĭ sub Grigorie Ghica-Vodă. De la 1854, de cînd s'aŭ transportat maicile la Nămăești, servește de biserică de mir.

Valea-Mare, *sat,* cu 571 locuitorĭ, reședința com. cu acelaș nume, plaiul Dîmbovița, jud. Mușcel, udat de gîrla Valea-Largă.

Are o biserică, zidită la anul 1837, 1 școală mixtă.

Valea-Mare, *sat,* cu 190 locuitorĭ, jud. Mușcel, pl. Rîurile, com. rur. Bălilești (v. a. n.).

Valea-Mare, *ssat,* cu 500 locuitorĭ, com. rur. Turia, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. (Vezĭ Turia, com. rur.).

Valea-Mare, *sat,* cu 88 locuitorĭ, com. rur. Colonești, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ, așezat în partea de E. a satuluĭ Spira-d.-j., pe partea stîngă a rîuluĭ Zeletinul, la 5 kil. și 500 m. de reședința comuneĭ.

Valea-Mare, *sat,* com. Ivănești (v. a. n.), pl. Rahova, jud. Vasluiŭ, la N.-E. de Hușeni, situat în o vale mare ce se întinde între dealurile: Valea-Mare, Valea-Seacă, Șindrilița și Deca, cu o populație de 290 suflete, de origină Țiganĭ.

Valea-Mare, *sat,* com. Negoești (v. a. n.), pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, cu o suprafață de 150 hect. (cu viĭ), și o populație de 59 familiĭ, saŭ 424 suflete.

Valea-Mare, *sat,* com. rur. Petroasa, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are 1255 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una făcută la anul 1863 de preotul Popa Barbul, Marin Diconeasa și alțĭ locuitorĭ, în locul uneĭ alte bisericĭ vechĭ de lemn, — alta rezidită la anul 1880, pe locul uneĭ alte bisericĭ tot de lemn, de Pr. St. Nicolaescu, Marin Sturza și alțiĭ.

Valea-Mare, *sat,* com. rur. Berbești, pl Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea. Are 540 locuitorĭ, o biserică, zidită la anul 1845. E udat de rîurile Tîrîia și Valea-Mare.

Valea-Mare, *sat,* jud. Vîlcea, com. rur. Tina, pl. Mijlocul.

Valea-Mare, *sat,* com. rur. Băbeni, pl. Oltul-d.-s , jud. Vîlcea. Are 200 locuitorĭ, o biserică fondată de locuitorĭ la 1821. Este la 3 kil. de căt. Ungureni, unde e școala.

Valea-Mare, *fost schit de maicĭ.* Vezĭ Valea-Mare, sat, pl. Rîul. Doamneĭ, jud. Mușcel.

Valea-Măcrișuluĭ, *vechĭe numire a satuluĭ* Grindași, com. Grindul, pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomița.

Valea-Mănăstireĭ, *sat,* cu 82 case, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți, com. rur. Lupoaia.

Valea-Mănăstireĭ, *altă numire a satuluĭ* Dezrobiți (v. a. n.), com. Țițești, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel.

Valea-Mănăstireĭ, *pîrîŭ,* jud. Mușcel, izvorește din locul numit «Valea-Cireșuluĭ», din dreptul comuneĭ Valea-Popiĭ, și se varsă în rîul Tîrguluĭ, în dreptul comuneĭ Băjești.

Valea-Măruluĭ, *com. rur.,* jud. Argeș, pl. Pitești, pe rîul Argeș, la 8 kil. de com. rur. Bîscovul-Flești (reședința subprefectureĭ), și la 20 kil. de Pitești, în apropiere de vărsarea Vălsanuluĭ în Argeș. Se compune din satele: Calotești, Ciobotea,

Valea-luĭ-Neagu şi Zisul, cu 836 suflete. Are o biserică cu hramul «Adormirea», deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală.

Vite: boĭ şi vacĭ 685, caĭ 25, oĭ 150, capre 50, rîmătorĭ 120.

Valea-Măruluĭ, *cătun.* (V. Valea-Caselor, sat, pl. Racova, jud. Vasluiŭ).

Valea-Măruluĭ, *pîrîŭ,* jud. Argeş, pl. Piteşti. Se varsă în rîul Vălsanul, la satul cu acelaş nume.

Valea - Mereni, *sat,* reşedinţa com. rur. Mereni, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, situat în centrul comuneĭ pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Eiul. Are o populaţie de 340 locuitorĭ, o şcoală, şi o biserică, zidită la 1887.

Valea-Merilor (Găojani), *com. rur.,* pl. Mijlocul, jud. Olt, situată pe malul stîng al gîrleĭ Plapcea şi pe vîlcelele Şoimul şi Lupeasca, la 26 kil. de capitala judeţuluĭ şi 4 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Corbul, la E. cu Sineşti, la V. cu Potcoava şi la S. cu Mierleşti şi Perieţi.

Se compune din 4 căt.: Coporăeşti, Popeşti, Baboeşti şi Baroseşti, cu o populaţiune de 680 locuitorĭ.

Comuna e vechie de tot. Tradiţiunea spune că o biserică de bîrne, ce a existat aci până la 1888, era maĭ vechĭe de cît oraşul Slatina, adică data cu mult maĭ înainte de descălicătoare.

Are o biserică, zidită la 1888; o şcoală.

Vite: 402 vite marĭ cornute, 80 caĭ şi ĭepe, 20 capre, 1200 oĭ şi 302 porcĭ.

Suprafaţa comuneĭ e de 788 hect. şi se întinde între pădurea Osica la N., vîlceaua Vediţa la S., Potcoava la V. şi Sineşti la E.

O şosea vecinală leagă com. la N.-V. cu Potcoava, la E. cu Sineşti, şi o alta duce la S.-V., la com. Mirleşti. Tot prin partea de S.-V., trece şoseaua Tîmpeni-Potcoava.

E străbătută de 2 dealurĭ marĭ: Dealul-Drept al Plapceĭ şi Dealul-Stîng al Plapceĭ, formate de malurile gîrleĭ Plapcea. Pe dealul stîng e situată vatra com.; pe cel drept trece calea ferată Bucureşti-Vîrciorova.

Spre N. se află pădurea Osica.

Valea-Merilor, *mahala,* făcînd parte din satul Ţigăneşti, com. Godineşti, jud. Tecuciŭ (V. Ţigăneşti).

Valea-Mieilor, *sat,* jud. Prahova, com. Valea-Călugărească, pl. Cricovul.

Valea-Moareĭ, *sat,* cu 118 loc., în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciuluĭ, com. Găiceana (v. a. n.).

Este aşezat într'o văgăună, la N. de satul Recea, la 5 1/2 kil. de reşedinţa comuneĭ, şi se întinde pe 589 hect.

E străbătut de drumul ce merge din Găiceana la satul Ghiloveşti. Valea-Moareĭ datează, se zice, din secolul al XVII-lea.

Valea-Moareĭ, *sat,* cu 124 loc., Ţiganĭ, în jud. Tecuciŭ, pl. Stăneşti, com. Coloneşti (v. a. n.), aşezat în partea stîngă a rîuluĭ Zeletinul, la 2 kil. de reşed. com.

Valea-Moşneaguluĭ, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Lipova (v. a. n.), în partea de V. a satuluĭ Lipova-Răzeşĭ, situat în fundul uneĭ văĭ, pe nişte rîpĭ şi porniturĭ. Are o suprafaţă de 288 hect.; o populaţie de 21 familiĭ saŭ 103 suflete.

Valea-Moşuluĭ, *sat,* jud. Argeş. (Vezĭ Valea-luĭ-Moşu).

Valea-Mucreĭ-de-Jos, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Melineşti, cu 230 locuitorĭ şi 1 biserică de bîrne, «Sf. Niculae», fondată de locuitorĭ.

Valea-Muereĭ-de-Mijloc, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Melineşti, situat la 3 kil. de cătunul Melineşti, cu 304 suflete şi o biserică, «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ».

Valea-Muereĭ-de-Sus, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Bodăeşti, cu 264 suflete şi o biserică de bîrne, fondată de locuitorĭ, cam de pe la 1850.

Are o şosea comunală, care îl pune în legătură, la E., cu şoseaua judeţeană Craiova - Căpreni. Comunicaţiunea e foarte anevoiasă, din cauza dealurilor care străbat satul.

Valea-Nandrii, *sat,* jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. rur. Dîrmoneşti (v. a. c.).

Valea-Neagră, *pîrîŭ,* ce curge prin pl. Siretul-d.-j., jud. Roman. Ia naştere din maĭ multe izvoare şi pîrîiaşe ce curg prin com. Bîrgăoani, Budeşti şi Bozieni (jud. Neamţu),— care pîrîiaşe, purtînd diferite numirĭ, formează în cursul lor, în coprinsul acestor comune, maĭ multe iazurĭ — şi după eşirea din Iazul-Bozienilor trece pe teritoriul com. Dulceşti, jud. Roman. Curge până la satul Şofrăceşti printr'o vale adîncă, iar de aicĭ trece în şesul Siretuluĭ. Acest pîrîŭ formează în jud. Romanuluĭ 6 iazurĭ: 2 în com. Dulceşti, 1 în com. Brăniştenι şi 3 în com. Trifeşti.

Valea-Nicovani, *sat,* jud. Pra-

hova, pl. Cricovul, com. rur. Valea-Călugărească.

A făcut parte din desfiinţatul judeţ Săcueni şi se numea pe atuncĭ Valea-Negovanilor.

Valea-Nucetuluĭ, *cătun,* jud. Prahova, pl. Cricovul, com. urb. Urlaţi (v. a. n.).

Valea-Nucilor, *vechiul nume al satuluĭ* Scăeşti-d.-s., jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăeşti.

Valea-Oilor, *sat,* în partea de N. a com. Brăeşti, pe moşia statuluĭ Gugea, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, înfiinţat în 1879. Se află între satele Gugea şi Făcuţi, situat pe valea cu acelaş nume şi are o populaţie de 394 locuitorĭ, posedînd: 295 v. m. c., 10 caĭ, 1098 oĭ şi 165 rîmătorĭ.

Valea-Oltuluĭ (V. Valea-Basangeşti, jud. Argeş).

Valea-Oneĭ, *sat,* la V. de com. Coşeşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat în valea cu asemenea numire, pe o suprafaţă de 154 hect., cu o populaţie de 165 locuitorĭ, posedînd 123 vite marĭ cornute, 126 oĭ, 7 caĭ şi 40 rîmătorĭ, 11 plugurĭ şi 13 care cu boĭ.

Are o biserică de lemn, făcută, se zice, de 3 călugărĭ.

Valea-Orleĭ, *sat,* jud. Prahova, pl. Cricovul, com. rur. Bucovul, cu o populaţie de 170 locuitorĭ, o biserică «Sf. Nicolae», în care este înmormîntată Doamna Stanca a luĭ Constantin Nicolae Voevod, la 1756.

Valea-Orleĭ, *mahala,* jud. Vîlcea, com. rur. Mădulari, pl. Cerna-d.-s., cu o populaţiune de 200 locuitorĭ, aşezat în partea de V. a comuneĭ. Are 2 bisericĭ: una fondată la 1774 şi alta la 1829.

Valea-Pechiĭ, *sat,* jud. Muşcel, com. rur. Schitul-Goleşti (v. a. n.), pl. Rîurile, pe valea cu acelaş nume. Se desparte de cătunul Valea-Buţiĭ prin Rîul-Tîrguluĭ.

Are o populaţie de 280 locuitorĭ.

In acest cătun este Schitul-Goleşti (v. a. n.).

Valea-Perilor, *cătun,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Cătunele.

Valea-Perilor, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., com. rur. Tîmna. Se maĭ numeşte şi Bîrzuica.

Valea-Pietreĭ, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j, la 22 kil. de oraşul Turnul-Severin, avînd 640 locuitorĭ, care posedă: 20 plugurĭ, 37 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ, 360 vite marĭ cornute, 314 oĭ, 28 capre, 8 caĭ şi 288 rîmătorĭ, 49 stupĭ.

Are o şosea comunală care o leagă de şoseaua Turnul-Severin-Pietrile-Roşiĭ-Govodarva; alte drumurĭ spre com. Zăgaia.

Are o biserică.

Valea-Pietreĭ, *sat,* com. urb. Urlaţi (v. a. n.), pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Plopuluĭ, *sat,* cu 531 locuitorĭ, com. rur. Poseşti (v. a. n.), pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Plopuluĭ, *cătun,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Crainici.

Valea-Plopuluĭ, *vechie numire a satuluĭ* Ceacul, pl. Borcea, jud. Ialomiţa.

Valea-Poieneĭ, *sat,* cu 249 locuitorĭ, com. rur. Prahoviţa-d.-s., plaiul Prahova, jud. Prahova.

Valea-Poieneĭ, *sat,* com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Popiĭ, *com. rur.,* în jud. Muşcel, situată la 21 kil. spre S. de Cîmpulung, pe malul stîng al rîuluĭ Tîrgul şi pe văile Hulubea şi Văcarea, străbătută şi de gîrla Valea-Popiĭ, de la E. spre N.

Se întinde pe o suprafaţă de 702 hect., din care livezile cu prunĭ ocupă cea maĭ mare parte.

In partea de E. se intinde pădurea statuluĭ numită Rădeşti, formată numaĭ din stejar şi fag, iar de jur împrejur este înconjurată de dealurile: Padina, Dealul-Mare, Piscul-Diaconuluĭ, Ciuhurezul, Dealul - Drăghiciuluĭ, Dan, Dealul-Pădureĭ, al-Duşeĭ, Piscul-Hîrtoapele, Piscul-Văieĭ-Recĭ, Dealul-Zmeuluĭ, al-luĭ-Crăciun, Piţigaia, Huluba şi Argeşelul.

Se mărgineşte cu comunele: Vultureşti (S.), Drăghiciul (E.), Rădeşti (V.) şi se compune din 3 cătune: Valea-Popiĭ, Văcarea şi Huluba, cu reşedinţa în căt. Valea-Popiĭ.

Are o populaţie de 1346 locuitorĭ, posedînd: 12 caĭ, 410 boĭ, 320 vacĭ, 75 capre, 112 oĭ şi 450 porcĭ.

Pe la V. trece calea ferată Piteşti-Cîmpulung.

Valea-Popiĭ, *sat,* numit şi Popeni, pe moşia Brăeşti, com. Brăeşti, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, cu 191 suflete.

Valea-Popiĭ, *sat,* reşedinţa com. rur. cu acelaş nume, jud. Muşcel, pl. Rîurile, situat pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Valea-Popiĭ şi pe ţărmul stîng al rîuluĭ Tîrgul.

Se întinde pe o suprafaţă de 176 hect. Are o populaţie de 754 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una

zidită la 1872, şi alta la 1877; o şcoală rurală mixtă, înfiinţată la 1855.

In jurul satuluĭ sunt: Dealul-Padineĭ (N.), Dealul-Mare, Piscul-Diaconuluĭ şi al-Ciuhurezuluĭ (E.). Intre cătunele Valea-Popiĭ şi Văcarea este Piscul-Hîrtoapele şi Valea Rece; iar între Valea-Popiĭ şi Huluba: Dealul-Zmeuluĭ, Dealul luĭ-Crăciun, Piţigaia, Huluba şi Argeşelul.

Locuitoriĭ sunt foştĭ clăcaşĭ, împroprietărițĭ după legea rurală de la 1864, pe moşia statuluĭ numită Rădeşti.

Valea-Popii, *sat,* com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Popii, *deal,* în jud. Muşcel, la V. comuneĭ Stîlpeni, pl. Rîurile. Se întinde în lungul com. de la N. la S. şi este acoperit cu pădurĭ compuse din stejar, fag, plop, carpen, ulm, frasin şi alte esenţe. Se desparte de Dealul-Mănăstireĭ, aceiaşĭ com., prin Rîul-Tîrguluĭ. Coastele luĭ sunt acoperite cu întinse livezĭ de prunĭ.

Valea-Popii, *gîrlă,* în jud. Muşcel. Izvoreşte din locul numit Sub-Rîpă, la E. de sat, curge spre V. prin mijlocul satuluĭ şi se varsă în Rîul-Tîrguluĭ. In ea dă Valea-de-la-Roman, Valea-de-la-Mateiŭ şi Vîlcelul-Rîioaseĭ, toate pe terit. com. Valea-Popiĭ.

Valea-Popii, *gîrlă,* izvoreşte de la locul numit Corboaica, com. Băileşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel şi se varsă în rîul Bratia.

Valea-Porculuĭ, *sat,* pe valea cu acelaş nume, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Tutana (v. a. n), cu 321 locuitorĭ şi o biserică cu hramul Cuv. Paraschiva.

Valea-Porculuĭ, *sat,* cu 120 suflete, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Bîscovele (v. a. n.).

Valea-Prisaceĭ, *mahala,* cu 25 locuitorĭ, din com. Godineşti, jud. Tecuciŭ.

Valea-Raţeĭ, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe rîul Cîlnăul, la 17 kil. spre V. de oraşul R.-Sărat şi la 13 kil. spre V. de com. Zgîrciţi, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Pardoşi, la S. cu com. Racoviţeni, la E. cu com. Grebănul, şi la V. cu Gura-Dămieni, jud. Buzăŭ, despărţindu-se prin culmea Hîrboca. E brăzdată la E. de dealurile Fîntînele-Babeĭ şi Strejeşti, la V. de ramificaţiile dealuluĭ Hîrboca, şi e udată de pîrîul Cîlnăul, prin mijloc, de la N. la S.

Se compune din cătunele Valea-Raţeĭ, reşedinţa, Chiperul la N., Batogul spre V., Murgeşti la S.-V.

Are o suprafaţă de 2263 hect., cu o populaţie de 765 suflete; 2 bisericĭ, o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ aŭ: 59 plugurĭ, 1 moară cu aburĭ.

Căĭ: drumurĭ vecinale: spre Mărgăriteşti—Cîmpulungeanca—Valea-Sălcieĭ; spre Buda; spre Pardoşi-Grebănul-Rîmnicul-Sărat; spre Racoviţeni—Vadul-Soreştilor—Buzăŭ.

Valea-Răii, *cătun,* aparţinînd de com. Ocnele-Marĭ (v. a n.), jud. Vîlcea, pl. Ocolul.

Valea-Rea, *com. rur.,* pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, compusă din 7 cătune: Călimăneasa, Covragul, Galbenul, Năneşti, Sălcuţa, Valea-Rea şi Vladnicul, şi situată pe amîndouă malurile ale pîrîuluĭ Zeletinul, la 33 kil. spre N. de Tecuciŭ şi la 91 kil. spre S. de Podul-Turculuĭ, reşedinţa sub-prefectureĭ.

Se mărgineşte la N. cu comuna Giurgioana, la S. cu comuna Brăhăşeşti, la E. cu jud. Tutova şi la V. cu comuna Corbiţa.

Are o populaţie de 1621 suflete; 5 bisericĭ şi 2 şcolĭ mixte.

Teritoriul comuneĭ este de 4241 hect., 31 ariĭ. Locuitoriĭ, vechĭ răzeşĭ în satele: Călimăneasa, Galbeni, Valea-Rea, Năneşti şi Sălcuţa, stăpînesc 1086 hect.; iar locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, împroprietărițĭ în 1864 în Vladnicul, Covragul şi parte din satul Valea-Rea, stăpînesc 295 hect., 55 ariĭ.

Viĭ sunt 217 hect., 60 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 538 boĭ, 211 vacĭ, 48 caĭ, 22 ĭepe, 1542 oĭ şi 34 capre; 500 stupĭ; 228 plugurĭ, 1 maşină de treerat, 1 de bătut porumb, 2 de vînturat, 10 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ; 2 morĭ de apă.

Comuna este udată de rîul Zeletinul în partea de E. şi de Berheciul la V.

Are o şosea ce vine de la gara Berheciul şi duce pe valea Zeletinuluĭ la Podul-Turculuĭ; din ea pleacă maĭ multe şosele şi drumurĭ naturale, care se ramifică la satele ce compun comuna.

Valea-Rea, *com. rur.,* în partea de S. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 11 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 20 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ, situată de o parte şi de alta a şoseleĭ naţionale Vasluiŭ-Iaşi, şi udată de pîrîul Vasluețul.

E formată din satele: Valea-Rea, Moara-Domnească şi Portari, pe o suprafaţă de 5496 hect., cu o populaţie de 1426 suflete.

Are 3 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 2 eclesiarhĭ; o şcoală; o moară

cu vaporĭ, una de apă, maĭ multe morĭ de vînt, şi 5 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 83 plugurĭ şi 137 care cu boĭ, 4 plugurĭ şi 8 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 617 vite marĭ cornute, 5 bivolĭ, 47 caĭ, 1869 oĭ şi 95 rîmătorĭ.

Valea-Rea, *sat,* cu 147 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Găvanul-Valea-Rea (v. a. n.).

Valea-Rea, *sat,* jud. şi pl. Argeş, com. rur. Băiculeşti-Măniceşti (v. a. n.).

Valea-Rea, *sat,* cu 132 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Cleja, situat pe coasta dealuluĭ Rusul.

Valea-Rea, *cătun,* jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, cu 140 locuitorĭ.

Valea-Rea, *cătun* de reşedinţă al com. Tisăul, jud. Buzăŭ, cu 290 locuitorĭ. Are subdivizia Mănăstirea-Bradul.

Valea-Rea, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, com. rur. Văgiuleşti.

Valea-Rea, *sat,* cu 70 case, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Govodarva.

Valea-Rea, *sat,* jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, com. cu acelaş nume, aşezat pe coasta dealuluĭ cu acelaş nume, în partea de S.-E. a com., pe malul stîng al Zeletinuluĭ, la 3 kil. de satul Galbeni, reşedinţa com.

Este străbătut de o rîpă mare, care merge în direcţie de la E. la V., iar de satul Călimăneasa la N. se desparte tot prin o rîpă, numită Botoaia.

Are 337 locuitorĭ şi datează din sec. al XVII-lea. (V. Valea-Rea, com. rur.).

Valea-Rea, *sat,* în partea de N. a com. Valea-Rea, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 11 kil. de oraşul Vasluiŭ, situat pe stînga şoseleĭ naţionale Vasluiŭ-Iaşi, şi pe două costişe de dealurĭ care, formînd văĭ, se înfundă prin mijlocul satuluĭ într'o rîpă profundă.

Are o suprafaţă de 2601 hect., cu o populaţie de 320 familiĭ, saŭ 873 suflete; o biserică, făcută de locuitorĭ la 1873 şi reparată tot de eĭ la 1885; o şcoală, înfiinţată la 1869.

Locuitoriĭ posedă: 52 plugurĭ, şi 77 care cu boĭ, 2 plugurĭ şi 5 căruţe cu caĭ; 67 stupĭ de albine; 367 vite marĭ cornute, 5 bivolĭ, 1000 oĭ, 21 caĭ şi 57 rîmătorĭ.

Valea-Rea, *fost sat,* ce se afla situat pe valea cu acelaş nume, lîngă pădurea Buzduganul, în raionul com. Neguleşti, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ. Locuitoriĭ de aicĭ s'aŭ mutat înainte de 1864 în satele din com. Găiceana, din cauza terenuluĭ prea rîpos pe care se afla satul.

Valea-Rea, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova, care, împreună cu moşiile Muntele Gagul şi Găguţul, are o întindere de 820 hect. (411 hect. suprafaţa împădurită şi 409 hect., pămînt cultivabil şi fîneţe).

Acest munte a fost pănă la 1828 proprietatea Banuluĭ Brîncoveanu.

Valea-Rea, *munte,* în jud. Muşcel, plaiul Nucşoara. Din el iese primul izvor, care, unindu-se cu cel din muntele Bîndea, formează rîul Doamna. La 30 m spre S., formează o cascadă între 30—40 metri.

Valea-Rea, *munte,* în jud. Prahova, plaiul Peleşul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti.

Valea-Rea, *vale,* în jud. Prahova, izvoreşte de sub poalele munteluĭ Zamura, com. Predealul, plaiul Peleşul, curge de la N. spre S., face o mare curbă şi, îndreptîndu-se spre V., se varsă în rîul Prahova, pe ţărmul stîng, spre N. de com. Sinaia.

Valea-Rea (Tîrgul-), *tîrguşor,* cu 306 locuitorĭ, din care peste 250 Evreĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., reşedinţa com. Tîrgul-Valea-Rea (v. a. n.), situat pe pîrîul Valea-Rea, d'a stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Tîrgul-Valea-Rea este instituit prin hrisovul Domnuluĭ Mihaĭ-Sturdza, din 1845. Aci se face tîrg în toate Duminicele.

Valea-Rea (Satul-), *cătun,* cu 350 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, situat pe pîrîul Valea-Rea, la 300 m. de Tîrgul-Valea-Rea (şcoală).

Valea-Rea-Rudari, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, com. Băiculeşti-Măniceşti (v. a. n.).

Valea-Riziĭ, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, com. Mălureni-Bădiceni (v. a. n.).

Valea-Riziĭ, *sat,* în jud. Muşcel, com. Dîrmoneşti.

Valea-Rîioasa, *vale,* numită şi gîrla Rîioasa, în partea de N.-E. a com. Stănieşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, situată pe teritoriul satuluĭ Voineşti, în şesul dintre apa gîrleĭ Pruteţul şi a rîuluĭ Prutul, spre V. de locul numit Meterezele şi de localităţile: Impă-

răteasa şi Crăiasa. Aci sunt urme rămase din timpul războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ de la 1711.

Valea-Romîneştilor, *sat,* cu 461 locuitorĭ, com. Nămăeşti (v. a. n.), plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel.

Valea-Roşie, *munte,* la N. com. Predealul, plaiul Peleşul, jud. Prahova, care serveşte de limită între jud. Prahova şi jud. Dîmboviţa, situat la E. de muntele Petricica.

Valea-Rusuluĭ, *sat,* cu 475 locuitorĭ, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Plevna (v. a. n.), situat între satele Mihaiŭ-Viteazul şi Lupşani şi pe malurile văiĭ ce poartă numele satuluĭ.

Valea-Sasuluĭ, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, com. Curtea-de-Argeş (v. a. n.).

Valea-Satuluĭ, *com. rur.,* în partea de N. a plăşeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, între com: Mogoşeşti din jud. Iaşi, Scheia şi Borosăşti din jud. Vasluiŭ, la 51 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 15 de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ.

E formată din satele: Grajdurile, Valea-Satuluĭ, Ciocîrleşti şi Cărbunari, pe lîngă care se maĭ adaogă nişte micĭ cătune, numite: Golia, Corcodelul şi Lunca, aşezate între satele: Ciocîrleşti şi Valea-Satuluĭ, şi un cătun, numit Huţupeni, între Valea-Satuluĭ şi Grajdurile.

Are o suprafaţă de 3562 hect., cu o populaţie de 1072 suflete; o biserică; o şcoală; o moară de vînt.

Vite: 821 vite marĭ cornute, 48 caĭ, 91 oĭ, 2 capre şi 260 rîmătorĭ.

Valea-Satuluĭ, *sat,* jud. şi pl. Argeş, com. rur. Mălureni-Bădiceni (v. a. n.).

Valea-Satuluĭ, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Uda-d.-j. (v. a. n.).

Valea-Satuluĭ, *sat,* în partea de V. a com. Valea-Satuluĭ, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat pe o vale mare.

Are o suprafaţă de 1753 hect. şi o populaţie de 82 familiĭ saŭ 410 suflete.

Se zice că ar fi fost înfiinţat pe la anul 1460, dat de Ştefan-cel-Mare ca răzăşie unuĭ oştean al săŭ.

De acest sat ţine şi cătunul Huţupeni.

Valea-Satuluĭ, *cătun,* alipit de satul Lipova-Răzeşi, pl. Racova, jud. Vasluiŭ (v. a. n.).

Valea-Sălcieĭ, *com. rur.,* în plaiul Rîmnic, jud. R.-Sărat, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cîlnăul şi la poalele Dealuluĭ-Sălcieĭ.

Este aşezată în partea apusană a judeţuluĭ, la 28 kil. spre N.-V. de oraşul R.-Sărat, şi în partea de S. a plaiuluĭ, la 16 kil. spre S. de com. Dumitreşti, reşedinţa plaiuluĭ.

Se învecineşte cu Cîmpulungeanca la 8 kil., Buda, Mărgăriteşti şi Pardoşi la 9 kil. şi Valea-Raţeĭ la 12 kil.

Se mărgineşte la E. cu com. Buda şi Chiojdeni, de care se desparte prin Dealul-Cîlnăuluĭ; la V., cu com. Săruleşti (jud. Buzăŭ), despărţită prin Vîrful-Cumetriĭ; la N., cu Jitia şi Bisoca, despărţită prin muntele Dinuluĭ, şi la S., cu Mărgăriteşti, despărţită prin dealul Valea-Sălcieĭ.

E brăzdată la N. de munţiĭ Dinul saŭ Ţuţuia, Ulmuşorul, Fundul-Cîlnăŭ; la E., de dealurile Cîlnăul, Modreni, Spidea, Poiana-Păruluĭ, Dimasul, Alimanul, la S., de dealul Valea-Sălcieĭ, la V., de culmea Cîmpulungeanca, cu vîrfurile Cumătra, Carpenul, Goicelul. E udată de rîurile: Cîlnăul, prin mijloc, de la N. la S., Jorîştea, Hîrjea-Chironeştilor şi Modreni, la E.

Are o suprafaţă de 4550 hect., cu o populaţie de 728 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, începută la 1847, sub Bibescu-Vodă, de marele pitar Ion Popescu şi soţia sa Maria, lăsată în părăsire până la 1850, din cauza revoluţieĭ din 1848, isprăvită şi sfiinţită la 1851, Septembre 8, de către locuitorĭ, sub Ştirbeĭ-Vodă; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 5 plugurĭ, 1 maşină de treerat, 1 moară cu aburĭ, 218 boĭ, 163 vacĭ, 18 caĭ, 22 ĭepe, 1082 oĭ, 45 capre şi 73 rîmătorĭ.

Are căĭ vecinale: spre Buda; spre Jitia-Chiojdeni-Bisoca; spre Mărgăriteşti; spre Dumitreşti.

Valea-Sălcieĭ, *sat,* cu 516 locuitorĭ, jud. R.-Sărat, în plaiul Rîmnic, cătunul de reşedinţă al com. Valea-Sălcieĭ (v. a. n.).

Valea-Sălcieĭ, *sat,* cu 152 locuitorĭ, jud. Tecuciŭ, com. Godineşti (v. a. n.), pl. Berheciul, aşezat în partea de V. a comuneĭ, la o depărtare de 4 kil. şi 600 metri de reşedinţa comuneĭ.

Valea-Scheiul, *sat,* cu 220 locuitorĭ şi o biserică, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, com. rur. Scheiul (v. a. n.).

Valea-Schiauluĭ, v. Schiaul, jud. Argeş.

Valea-Seacă, *com. rur.,* pl. Bis-

triţa-d.-j., jud. Bacăŭ, aşezată în regiunea şesurilor de pe dreapta Siretuluĭ, şi formată din 6 cătune: Valea-Seacă, reşedinţa comuneĭ şi a plăşeĭ, Albeni, Floreşti, Buchila, Galbeni şi Bălţata.

Moşia cu acest nume, cu sat şi cu veciniĭ, a fost a Ceaureştilor (familie din care se trăgea Gheorghe Ştefan-Vodă). Ceaureştiĭ aŭ dat-o de zestre jupîneseĭ Vestierniculuĭ Toader Paladi din neamul Ceaureştilor, iar Mihaĭ-Racoviţă-Voevod a dat-o luĭ Iordachi Ruset, Medelnicerul, pedepsind pe Ceaureştĭ cu confiscarea, cum dovedeşte o carte de judecată a Divanuluĭ Veliţilor boierĭ din 25 Martie 7250 (1742). (T. Codrescu. «Uricar.», Vol. II, p. 244—246).

Aci la Valea-Seacă, oastea luĭ G. Stefan a bătut la 1523, pe Orcheeniĭ luĭ Vasile-Lupu-Vodă, cînd a venit contra acestuia, cu ajutorul luĭ Mateĭ-Vodă, ca să-l alunge din noŭ de pe tronul Moldoveĭ.

Se învecineşte la N. cu comunele Ruşi şi Letea, la S. cu com. Valea-Mare, la E. cu comunele Ruşi, Tamaşi şi Gioseniĭ, de care se desparte prin rîul Siretul, şi la V. cu com. Dealul-Noŭ.

Este udată de pîrîurile Bălţata şi Valea-Seacă, care curg la poalele dealuluĭ Cărunta şi Albeni.

Are o populaţie de 2839 locuitorĭ; o şcoală mixtă, care funcţionează de la 1865 în satul Valea-Seacă; 4 bisericĭ, din care 3 catolice; 8 cîrciumĭ şi 3 morĭ de apă.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 3085 hect.

Proprietar mare aci este principesa Lucia de Schoenburg-Waldenburg, cu o moşie de 1510 hect., din care 3020 pămînt arabil, aducînd un venit anual de 37020 leĭ.

Pădurea cu numele de Valea-Seacă ocupă aproximativ 900 hect. De pe teritoriul comuneĭ se scoate piatră de construcţiune.

Locuitoriĭ posedă: 140 caĭ, 1288 vite cornute, 553 porcĭ, 75 capre şi 909 oĭ.

Este străbătut la E. de calea naţională şi de calea ferată Focşani-Bacăŭ, iar prin mijlocul satelor trece calea vicinală Fundul-Răcăciuni-Călugăra.

Valea-Seacă, *sat*, cu 1172 locuitorĭ, pl. Bistriţa-d.-j. şi reşedinţa comuneĭ Valea-Seacă (v. a. c.), situat la poalele dealuluĭ Cărunta. Are o şcoală mixtă; o judecătorie de ocol; 2 bisericĭ: una ortodoxă, clădită la 1848 de prinţul Wittgenstein, şi alta catolică, fondată în 1843, de locuitorĭ şi cu ajutorul prinţuluĭ de Wittgenstein.

Valea-Seacă, *sat*, cu 369 locuitorĭ, pl. Trotuşul, reşedinţa com. Bogdana (v. a. c.), jud. Bacăŭ, situat pe valea pîrîuluĭ Bogdana, lîngă muntele Urliacul, la 2 kil. 160 m. de satul Bogdana.

Are o biserică catolică, clădită de locuitorĭ la 1843 şi deservită de preotul din com. Grozeşti.

Valea-Seacă, *sat*, cu 66 locuitorĭ, în partea de S.-E. a com. Tăbălăeşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea cu acelaş nume.

Valea-Seacă, *sat*, cu 73 familiĭ, în pl. Borcea, com. Lupşani (v. a. c.), jud. Ialomiţa, situat la 3 kil. spre N.-V. de satul de reşedinţă şi pe malurile văiĭ cu acelaş nume.

Valea-Seacă, *cătun*, al oraşuluĭ Corabia (v. a. n.), jud. Romanaţi.

Valea-Seacă, *sat*, pe moşia şi în com. Păşcani, jud. Suceava, străbătut de pîrîiaşul cu acelaş nume şi la poalele Dealuluĭ-Dumbrăveĭ. Are 603 suflete.

Drumurile principale sunt: la Păşcani (7 kil.), la Topilele ($2^1/_2$ kil.), şi la Conţeşti (2 kil.). (V. Păşcani, com. rur.).

Valea-Seacă, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Valea-Seacă, pe linia Mărăşeşti-Bacăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Faraoni (10,6 kil.), şi Bacăŭ (10,8 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 128^m,48. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 15436 leĭ, 90 banĭ.

Valea-Secii, *sat*, com. rur. Albeşti (v. a. n.), pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu 300 locuitorĭ.

Valea-Seman, *cătun*, com. rur. Urlaţi, plasa Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Silişteĭ, *sat*, cu 550 locuitorĭ, com. rur. Aninoasa (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe rîul Slănicul. Aci se varsă Valea-Silişteĭ în Slănic.

Valea-Silişteĭ, *sat*, în partea de V. a com. Ştioborăni, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, cu o suprafaţă de 227 hect. şi o populaţie de 80 familiĭ saŭ 400 suflete. (V. Stioborăni, com. rur.).

Valea-Silişteĭ, *mahala*, com. Stoeneşti, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Aci e reşedinţa primărieĭ şi şcoala. Are o biserică, fondată la anul 1860 pe ruinele uneĭ alte bisericĭ foarte vechĭ.

Valea-Stanciuluĭ, *com. rur.* şi *sat*, din pl Balta, jud. Dolj, la 45 kil. de Craiova şi la 19 kil. de reşedinţa pl. Măceşul-d.-s.

Situată pe malul drept al Jiuluĭ.

Se mărgineşte: la N. cu com. Bîrza, la S., cu com. Gherceşti, la E., cu apa Jiuluĭ şi la V., cu com. Bîrca.

E udată de apa Jiuluĭ, în partea de E., curgînd de la N. spre S.

Are o suprafaţă de aproape 3000 hect.; o populaţie de 1819 locuitorĭ; o biserică.

Pe teritoriul comuneĭ se află o moşie, numită Valea Stanciuluĭ, cu o întindere de 570 hect. arabile, cu un venit de aproape 22800 leĭ, aparţinînd locuitorilor comuneĭ, care sunt moşneneĭ.

Altă moşie, Niţoeşti, cu o suprafaţă cam de 2000 hect., aduce un venit de 30000 leĭ. Statul are o fîşie de pămînt, numită Cureaua-Roaba, care a fost arendată de la 1893—98 cu 10150 leĭ.

In comună se află plaiul Dalea, acoperit cu viĭ pe o întindere cam de 126 hect.; din aceste, 20 hect. sunt ale moşnenilor.

E străbătută de calea com. de la V. la E., pe o lungime de 600 m. şi de şoseaua comunală vecinală, care merge de la N. la S., pe o lungime de 400 m. la com. Greceşti.

Valea-Stîlpuluĭ, *sat*, com. rur. Olteni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Stîneĭ, *sat*, cu 325 locuitorĭ, com. rur. Ţiţeşti (v. a. n.), pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Valea-Stîneĭ, *sat*, cu 211 locuitorĭ, jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. rur. Racoviţa (v. a. n.).

Valea-Stupilor, *sat*, cu 80 locuitorĭ, la 2 kil. spre N. de satul de reşedinţă Crăsnăşeni, com. cu acelaş nume, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, aşezat pe coasta de V. a colineĭ Lohan-Crasna, în valea deschisă spre V., numită Valea-Stupilor.

Valea - Şoseĭ saŭ **Sosani**, *sat*, cu 516 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile (v. a. c.), situat în valea cu acelaş nume, la o depărtare de 1800 m. de satul Podurile (şcoală).

Valea-Tîrguluĭ, *sat*, cu 90 locuitorĭ, înfiinţat la 1868, cu noĭ împroprietărițĭ, în partea de E. a com. Brodocul (v. a. c.), jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, situat pe 107 hect., în valea cu asemenea numire, înconjurată de dealurĭ, în apropiere de oraşul Vasluiŭ.

Valea-Tîrseĭ, *sat*, cu 359 locuitorĭ, com. rur. Breaza-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova. In acest cătun sunt cariere de piatră şi locurĭ sărate.

Valea-Toaceĭ, *sat*, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. rur. Ceraşul.

Valea-Troni, *sat*, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Ţîndărei (v. a. c.), situat pe o mică vale spre N. şi în apropiere de satul de reşedinţă.

Valea-Ţîţeĭ, *sat*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Pietroşiţa.

Valea-Uleiuluĭ, *sat*, com. rur. Flămînzeşti (v. a. n.), jud. şi pl. Argeşuluĭ, cu 90 de suflete.

Valea-Ungureni, *com. rur.*, pe apa Vedea, jud. Argeş, pl. Oltul, la 35 kil. de com. rur. Tigveni (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 13 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Blojeşti, Conduleşti, Cioreca - Ghereseşti, Gojgărei, Ungureni, Valea-Mare şi Vălimăreni. Are o populaţie de 992 suflete; 2 bisericĭ şi o şcoală.

Vite: 586 boĭ şi vacĭ, 24 caĭ, 760 oĭ, 36 capre şi 250 rîmătorĭ.

Valea-Urloiul, *cătun*, com. urb. Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Ursoi, *sat*, com. rur. Valea - Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Ursuluĭ, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., la distanţă de 38 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale şi avînd 600 de locuitorĭ, care posedă: 26 plugurĭ, 43 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 32 stupĭ, 300 vite marĭ cornute, 400 oĭ, 13 caĭ şi 230 rîmătorĭ.

Are o biserică şi o şcoală.

O şosea comunală o leagă cu şoseaua naţională.

Valea-Ursuluĭ, *sat*, cu 28 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ (v. a. n.).

Valea - Ursuluĭ, *cătun*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Ponoarele, aşezat pe dealul ce duce d'asupra Şipotuluĭ.

Valea-Ursuluĭ, *sat*, cu 343 locuitorĭ, în jud. Roman, pl. Fundul, reşedinţa com. Giurgeni, spre V. de satul Giurgeni şi la o depărtare de 2 kil. de el, aproape de sorgintea rîuluĭ Bîrlad. E legat cu oraşul Roman prin şosea. (V. Giurgeni, comună rurală).

Valea-Vaĭ-de-Eĭ, *sat*, cu 342

locuitorĭ, com. rur. Albeşti (v. a. c.), pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Valea-Văleni, *sat,* com. rur. Văleni (v. a. n.), pl. Podgoria, jud. Muşcel, cu o populaţie de 451 locuitorĭ.

Biserica din acest cătun este foarte vechie (vr'o 350—400 anĭ). La început a fost de lemn, maĭ tîrziŭ s'a învelit cu şiţă, la anul 1733, de 4 locuitorĭ: Judeţu Ivan, Manole Chisăloiu, Popa Albuţu şi Const. Guroiu. S'a reparat apoĭ la 1864 şi 1878.

Valea-Văleni, *proprietate* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Radu-Vodă, jud. Muşcel.

Valea-Vieĭ, *sat,* cu 649 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, com. rur. Stoiceni-Pleşoiul (v. a. n.).

Valea-Vieĭ, *cătun* al com. Gîrbovul, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea despre N. a comuneĭ, situat pe loc şes şi aproape de lanţul de înălţimĭ din dreapta Jiuluĭ.

Are o suprafaţă de 295 hect., cu o populaţie de 246 suflete. (V. Gîrbovul, com. rur.).

Valea-Vieĭ (Valea-Vieĭ-Pămînteni), *cătun* al com. Pătîrlagele, jud. Buzăŭ, cu 400 locuitorĭ.

Valea-Vieĭ, *mahala,* în partea despre N. a oraşuluĭ Piatra, jud. Neamţu. (V. Piatra, oraş).

Valea-Viilor, *vale,* în jud. şi pl. Constanţa, la hotarul comunelor rurale Sari-Ghiol şi Ghenligec.

Valea-Vladuluĭ, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 750 hect., aparţinînd de munţiĭ Mănăstireĭ-Cîmpulung, care fac parte din comunele Corbşori şi Berevoeşti, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel.

Valimăreni, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Valea-Ungureni (v. a. n.).

Valter-Mărăcineanu saŭ **Mateiŭ-Basarab,** *cătun,* pe proprietatea Iepureşti, pl. Cîlniştea, jud. Vlaşca.

Valul-luĭ-Traian, *valurĭ de pămînt,* în diferite părţĭ ale Ţăreĭ. (Vezĭ maĭ jos acest nume, precum şi Troianul, Brazda-luĭ-Novac).

Valul-luĭ-Traian, *val,* în jud. Covurluiŭ, începe dinspre V. de ruinele cetăţeĭ Gherghina, com. Fileşti, şi anume dintre satele Şerbeşti-Vechĭ, cam la 500 m. şi Braniştea, trecînd prin com. Fîntînele, pănă la coada Brateşuluĭ, lîngă Tuluceşti.

După uniĭ istoricĭ ar fi vorba de o lucrare fortificatorică, ridicată de Atanaric, regele Visigoţilor, spre a se opune năvălireĭ Hunilor. Este maĭ probabil însă un val de apărare pentru o cetate, care ar fi în locul Galaţuluĭ, de oare-ce acest punct se găseşte tocmaĭ în centrul razeĭ apărate de acest val.

Valul-luĭ-Traian, *val de pămînt,* situat în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunelor rurale: Nicoliţelul, Meidan-Chioi şi Balabancea.

Valul-luĭ-Traian, *val de pămînt,* la S.-V. de satul Suţeşti, între sat şi podul de la Grădiştea, jud. Brăila, situat pe capul platouluĭ, pe care'l traversează de la S. spre N., pe o întindere de 1 kil., avînd maĭ mult aparenţa uneĭ întăriturĭ, de oare-ce predomină lunca rîuluĭ Buzăŭ şi trecerea vechiuluĭ drum peste podul de la Grădiştea.

Valul-Traian, *haltă de-dr.-de-fier,* înfiinţată în Iunie 1902, pe linia Constanţa-Cernavoda, între staţiile Constanţa şi Murfatlar.

Vama saŭ **Punctul-Oituzul,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Hîrja.

Vameşoaia (Muntele-), *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de schitul Fedeleşoiul (v. a. n.), jud. Argeş, pl. Loviştea, com. Cîineni.

Vameşul saŭ **Şerbăneşti,** *sat,* cu 360 locuitorĭ, în com. Cotul-Lung (v. a. n.), jud. Brăila, pe ţărmul drept al rîuluĭ Siretul, la 2 kil. spre V. de satul Cotul-Lung.

Vameşul, *sat,* cu 264 locuitorĭ, ce-ĭ zice şi Odaia-Popeĭ (Pochiĭ), în com. Piscul, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ, la depărtare de 4 kil. în spre V.-N. de reşedinţa comunală. (Vezĭ Piscul, com. rur.).

Vameşul, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Piscul, căt. Vameşul, pe linia Barboşi-Tecuciŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Independenţa (9,7 kil.) şi H. Conachi (10,2). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de $15^{m},68$ Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 38211 leĭ, 65 banĭ.

Varàtecul. Vezĭ *Văraticul.*

Varlam, *sat,* com. rur. Copăceni-Mogoşeşti (v. a. n.), pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de

624 hect., cu o populaţie de 305 locuitorĭ.

Varnava, *munte,* jud. Neamţu, în ramura munţilor Bistriţeĭ Moldove, situat spre N. Mănăstireĭ Bistriţa.

Varniţa, saŭ **Dealul-Mare,** *sat,* cu 91 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, situat pe pîrîiaşul Varniţa, la o depărtare de 7 kil. de Ungureni (şcoală).

Varniţa, *sat,* com. rur. Şirna, pl. Tîrguşorul, jud. Prahova. (Vezĭ Şirna, com.).

Varniţa, *cătun,* cu 160 locuitorĭ, în com. Străoani-d.-s. (v. a. n.), pl. Zăbrăuţul, jud. Putna, situat pe apa Şuşiţeĭ, pe coasta pîrîuluĭ Repedea.

Vasculuĭ (Lunca-), *cătun,* al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 19 locuitorĭ.

Vasilaţi, *com. rur.,* pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea, situată pe valea Olteţul, la 25 kil. de capitala plăşeĭ şi la 55 kil. de a judeţuluĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Bătăşani şi Pietroasa, la V. cu Beneşti, la N. cu Cîrlogani şi la S. cu com. Otetelişul.

E brăzdată de un deal acoperit cu pădure şi viĭ şi udată de văile: Rogojina, Fîntîna şi Sîrbilor. Din deal, spre E., locul se înclină mult pentru scurgerea apelor, iar spre V., văile se scurg în rîul Olteţul.

Are o suprafaţă de 500 hect. cu o populaţie de 800 locuitorĭ; 2 bisericĭ: una cu hramul Sf. Voevozĭ, reparată la anul 1857, şi alta cu hramul Sf. Niculae, preînoită la 1884.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ şi aŭ: 20 caĭ, 60 boĭ, 200 vacĭ, 200 porcĭ, 1000 oĭ.

Vasilaţi, *sat,* reşedinţa com. rur. Vasilaţi-Popeşti (v. a. n.), pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la S.-E. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Dîmboviţa, în nişte locurĭ foarte smîrcoase.

Se întinde pe o suprafaţă de 1750 hect., cu o populaţie de 1041 locuitorĭ. (Vezĭ Vasilaţi-Popeşti, com. rur.)

Vasilaţi-Popeşti, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Negoeşti, situată la S.-E. de Bucureşti, lîngă rîul Dîmboviţa, la 32 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu com. Budeşti şi Lămoteşti prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Popeşti, Pîrlita, Prosanicul, Stoeneşti-Văcăreşti şi Vasilaţi, pe o suprafaţă de 7550 hect. şi cu o populaţie de 2319 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ (la Popeşti şi Vasilaţi), 1 şcoală mixtă, 2 morĭ cu apă, 5 maşinĭ de treerat cu aburĭ, 4 podurĭ.

Locuitoriĭ posedă: 395 plugurĭ; 169 cu boĭ, 126 cu caĭ; 357 care şi căruţe: 196 cu boĭ, 161 cu caĭ; 708 caĭ şi ĭepe, 1 armăsar, 705 boĭ, 550 vacĭ şi viţeĭ, 39 taurĭ, 21 bivolĭ, 118 bivoliţe, 52 capre, 680 porcĭ, 6256 oĭ.

Improprietăriţĭ 348 locuitorĭ, neîmproprietăriţĭ, 259.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Vasile Alexandri, *sat,* cu 160 loc., jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Independenţa, puţin maĭ jos de reşedinţa comunală, format din însurăţeĭ, împroprietăriţĭ în 1879/81, şi purtînd numele poetuluĭ Vasile Alexandri. Moşia pe care e aşezat satul se numea înainte Viorica-Vechĭe saŭ Crăciuna (v. Independenţa, com.).

Vasleţul, *pîrîŭ,* format din pîrăiaşele: Ţiganul, ce izvoreşte din pădurea Dancul, de sub poalele dealuluĭ Răpedea din jud. Iaşi şi Cărbunăriul, ce izvoreşte din pădurea Poeni, apoĭ, unindu-se maĭ jos de Podul-Blaga, trece prin teritoriul jud. Vasluiŭ, sub numirea de Vaslueţul, udînd de alungul toată plasa Crasna, până din jos de oraşul Vasluiŭ, unde se varsă în rîul Bîrlad, după ce primeşte pe dreapta şi stînga sa maĭ mulţĭ afluenţĭ.

Vasluiul, *judeţ,* cam în centrul şi în partea de E. a Moldoveĭ, aşezat pe dealurĭ şi văĭ, care pleacă de la N., înclinînd spre S.-V.

Se mărgineşte la N. cu jud. Iaşi, avînd ca linie de hotar culmea dealuluĭ numit: Voineşti, Mogoşeşti şi Bordea; la E., cu jud. Fălciŭ; la S., cu jud. Tutova, şi la E., cu jud. Roman.

Intinderea teritoriuluĭ este de 213255 hect., din care: 43744 pădure, 112278 pămînt arabil, 44592 fînaţe şi imaş, 9033 ponoare şi drumurĭ, iar restul viĭ şi livezĭ.

Orografia. Terenul acestuĭ judeţ este foarte accidentat, ridicat la N. şi înclinat, spre S.-V.

Ramurile de dealurĭ care pleacă din jud. Iaşi, pe partea dreaptă a rîuluĭ Bahluiul, desfăşură maĭ multe culmĭ longitudinale, pe părţile de E. şi de V., care se prelungesc până din jos de Vasluiŭ şi de acolo, formînd Valea-Bîrladuluĭ, continuă în jud. Tutova. Culmile ce pătrund prin mijlocul judeţuluĭ se termină gradat: pe dreapta şi stînga rîuluĭ Bîrlad; pe dreapta pîrîuluĭ Vaslueţul; pe dreapta şi pe stînga pîrîuluĭ Racova; până la confluenţa acestor pîraie în rîul Bîrlad, lîngă oraşul Vasluiŭ.

In partea de N. a jud. se află culmea cea maĭ ridicată: a dealuluĭ numit Bordea, pusă de-a curmezişul între jud. Iaşi şi Vasluiŭ, din care se desfac toate culmile ce pătrund prin mijlocul judeţuluĭ Vasluiŭ, ast-fel sunt: culmea ce pleacă printre pîraiele Vasluețul şi Dobrovăţul, ce se termină la podul de joncţiune a şoselelor Iaşi-Vasluiŭ, şi Codăeşti, unde se face şi confluenţa acestor două pîrîie în dreptul Movileĭ-luĭ-Burel; culmea dintre pîraiele Dobrovăţul şi Cuţigna, care se termină din sus de tîrguşorul Codăeşti, la confluenţa acestor pîraie.

Tot din dealul Bordea, dintre pîraiele Cuţigna şi Rebricea, pleacă o alta culme, care se prelungeşte pe dreapta, pănă la satul Buhăeşti, la vărsarea pîrîuluĭ Rebricea în rîul Bîrlad, şi de acolo continuă paralel cu pîrîul Bîrlad, pănă în marginea de S. a oraşuluĭ Vasluiŭ, iar pe stînga, de la confluenţa pîrîuluĭ Cuţigna unit cu Dobrovăţul, în pîrîul Vasluețul, din jos de Codăeşti; şi apoĭ paralel cu acest pîrîŭ, se termină la confluenţa Vasluețuluĭ în rîul Bîrlad. Pe capătul acestuĭ deal, numit Delea, e situat şi oraşul Vasluiŭ.

Această culme din centrul judeţuluĭ care e cea maĭ lungă, e întretăeată, atît pe dreapta cît şi pe stînga, de maĭ multe văĭ cu pîrîe, care se termină treptat pe o parte a pîrîuluĭ Vasluețul, precum sunt: Valea-Şerbeşti, Valea-Fereşti, Olăneşti, ş. a. precum şi pe partea rîuluĭ Bîrlad: Valea-Telejneĭ, Valea-Zepodeni, Valea-Tîrguluĭ, ş a.

Intre pîraiele Rebricea şi Stavnicul se întinde altă culme, care se termină din jos de Negreşti la confluenţa pîraielor cu apa Bîrladuluĭ, asemenea întretăete de alte micĭ văĭ cu pîraie.

Intre pîrîele: Stavnicul şi Şacovăţul, se prelungeşte direct culmea Dealuluĭ-Mare, ce vine din jud. Iaşi, prin com. Mironeasa şi care se termină din jos de Negreşti, la confluenţa pîrîuluĭ Stavnic cu rîul Bîrlad. Maĭ e culmea ce se prelungeşte din jud. Roman printre rîul Bîrlad, şi care se termină la confluenţa Şacovăţuluĭ în Bîrlad, între Todireşti şi Negreşti.

De a dreapta rîuluĭ Bîrlad, trece din jud. Roman, de la tîrguşorul Băceşti, o culme care se prelungeşte pe toată partea de V., făcînd şi hotarul între aceste două judeţe. Această culme, despre N., face două bifurcaţiunĭ marĭ: una se prelungeşte printre rîul Bîrladul şi pîrîul Stemnic, şi se termină în com. Brodocul, din sus de satul Bălteni; iar alta se prelungeşte între pîraiele Stemnicul şi Racova, ce se termină la eşirea pîrîuluĭ Racova în şesul Bîrladuluĭ, în dreptul oraşuluĭ Vasluiŭ. Cea maĭ lungă culme este aceea din partea dreaptă a pîrîuluĭ Racova, care înconjură judeţul pe toată partea de V. şi S. şi face hotarul cu o parte din judeţele: Romanul şi Tutova, iar din dreptul oraşuluĭ Vasluiŭ, de la eşirea pîrîuluĭ Racova în şesul Bîrladuluĭ, formează culmea şesuluĭ rîuluĭ Bîrlad.

Hidrografia. Printre culmile dealurilor, ce străbat teritoriul judeţuluĭ, curg un însemnat număr de pîrîeşe, în diferite direcţiunĭ, vărsîndu-se maĭ toate în rîul Bîrlad, ce trece prin mijlocul judeţuluĭ, de la N.-V. spre S.

Rîul Bîrladul formează basinul teritoriuluĭ judeţuluĭ, în care se scurg apele ce pleacă de la N. spre S., de la V. spre E. şi de la E. spre V.

Bîrladul intră pe teritoriul judeţuluĭ prin partea de V., prin com. Dumeşti, apoĭ trece prin comunele: Todireşti, unde primeşte pîrîul Şacovăţul; Negreşti, unde primeşte din sus pîrîul Vilna şi din jos pîrîul Stavnicul; Parpaniţa şi Buhăeşti, unde primeşte pîrîul Rebricea; Bîrzeşti; Rădiul şi Vasluiul, unde primeşte pîrîul Racova în dreapta şi Vasluețul în stînga; Munteni şi Lipovăţul, unde primeşte pîrîul Cutnariul.

In judeţ sunt şi un număr de iazurĭ, cele maĭ multe de mică întindere.

Proprietăţĭ. Statul posedă în acest judeţ moşiĭ în întindere de maĭ mult de 6000 hectare, dînd un venit anual de aproape 150000 leĭ.

Moşiile stăpînite de răzeşĭ provin în mare parte de pe timpul Mareluĭ Domn Ştefan - Vodă. Cele maĭ întinse din ele, şi totodată cele maĭ vechĭ sate, sunt: Pocreaca, Tanacul, Mînjeşti şi Deleni, în pl. Crasna; Mirceşti, Dăneşti, Bereasa, Tătărăni şi Zepodeni, în pl. Mijlocul; Tansa, Suhuleţul, Ipatele şi Borăşti, în pl. Fundurile; Oşeşti, Cozmeşti şi Chetreşti, în pl. Stemnicul; Gîrceni, Dumbrăveni, Ivăneşti şi Coşeşti, în pl. Racova.

Restul moşiilor aparţin la particularĭ şi la loc. împroprietăriţĭ după legile din 1864 şi 1878.

Producţiunea. Pămîntul este foarte fertil şi produce în abundenţă cereale, nu numaĭ pentru trebuinţele locale, dar şi pentru export.

Pădurile aŭ o întindere de 43744 hect.; imaşele şi fineţele, o întindere de 44592 hect.

Vite, după recensămîntul din Decembrie 1900: 9034 caĭ, 39 catîrĭ şi asinĭ, 58070 boĭ şi bivolĭ, 28079 porcĭ, 769 capre, 91971 oĭ.

Viile şi livezile aŭ o întindere cam de 4000 hect.

Albinele se cultivă pe o scară maĭ întinsă de cît în alte judeţe. In anul 1900, locuitorĭ posedaŭ 13993 stupĭ. Aicĭ a fost în trecut patria acesteĭ culturĭ, de la care şĭ'a luat judeţul marca sa: un stup cu albine.

Din dealurĭ şi pîrae se scoate prundiş, năsip şi piatră pentru construcţiĭ şi facerea varuluĭ. Renumită localitate pentru cariere de piatră este satul Scheia.

Industria şi comerciul. Industria este maĭ mult casnică. Este o fabrică sistematică de rachiŭ, la cîţĭ-va kil. de Vasluiŭ, maĭ multe morĭ, etc. Comerciul constă în desfacerea cerealelor, a vitelor şi a lemnelor; se face tîrg pe patru pieţe însemnate: oraşul Vasluiŭ şi tîrguşoarele: Codăeşti, Negreşti şi Pungeşti.

Drumurĭ: 1. Calea ferată Bîrlad-Vasluiŭ-Iaşi. 2. Calea naţională Vasluiŭ-Iaşi, care se subîmparte în şoselele: Vasluiŭ-Movila, Blaga-Movila, Vasluiŭ-Crasna şi Vasluiŭ-Dealul-Bustea. 3. Căĭ judeţene, care se împart în şoselele: Vasluiŭ-Iaşi, Vasluiŭ-Roman, Vasluiŭ-Pungeşti, Vasluiŭ-Rafaila, Budăioasa-Huşi şi Movila-Codăeşti.

Impărţirea administrativă. Judeţul Vasluiŭ, până la 1895, era împărţit în 5 plăşĭ şi anume: Crasna, Fundurile, Mijlocul, Racova, Stemnicul. Are acum 3 plăşĭ, Crasna fiind unită cu Mijlocul şi Fundurile cu Stemnicul.

Judeţul are 56 comune, 235 sate, 2 tîrguşoare şi un oraş.

Are o *populaţie* de 109356 locuitorĭ: 55023 bărbaţĭ şi 54333 femeĭ (Dec. 1899).

Justiţia. In Vasluiŭ e un tribunal, care cade în jurisdicţiunea Curţeĭ de Apel din Iaşi. Sunt şi treĭ judecătoriĭ: la Vasluiŭ (ocolul Vasluiŭ), Negreşti (ocolul Stemnicul) şi Codăeşti (ocolul Crasna).

Sunt 2 case de arest: penitenciarul de corecţiune, din com. Dobrovăţul, întreţinut de stat, şi arestul preventiv din oraşul de reşedinţă.

Cultul. Bisericele ortodoxe în număr de 156 atîrnă de Eparhia Episcopieĭ de Huşi.

Sunt 2 bisericĭ lipovene.

Mănăstirile din judeţ întreţinute de stat sunt: Dobrovăţul, Fîstîci, Buda-Rafaila, Scînteia şi Lipovăţul.

Instrucţiunea. Sunt în com. rur. 75 şcoale primare mixte şi 4 de cătun, frecuentate în 1899—900 de 2421 copiĭ; 2 şcoale primare urbane de băeţĭ şi 2 de fete în oraşul Vasluiŭ; o şcoală profesională de fete şi 1 gimnaziŭ în oraş.

Spitalurĭ sunt două: unul în oraş şi unul rural la Negreşti.

Budgetul pe 1898—99: Zecimĭ, leĭ 174211, b. 47, la veniturĭ, leĭ 168208, b. 69, la cheltuelĭ; Drumurĭ, leĭ 66240, b. 50 la veniturĭ, leĭ 65576 la cheltuelĭ; Spitalul rural Negreşti, leĭ 30113, b. 14.

Vasluiul, *com. urb.*, capitala jud. Vasluiŭ, situată pe capătul de S. al dealuluĭ Delea, în unghiul format de confluenţa pîrîuluĭ Vasluieţul cu rîul Bîrladul, între plăşile: Mijlocul la N., Crasna la E. şi S. şi Stemnicul la V.

In partea de V. şi S. se deschide valea întinsă a Bîrladuluĭ, pe a căreia dreaptă se prelungesc dealurile ce pornesc din Valea-Racoveĭ, acoperite cu pădurĭ, livezĭ şi viĭ, iar în vale se văd şerpuind pîraiele Racova şi Stemnicul, afluenţĭ aĭ Bîrladuluĭ.

Pe partea de E. se deschide valea întinsă a Crasneĭ, prin care curge pîrîul Vasluieţul, ce, maĭ în jos de oraş, se aruncă în apa Bîrladuluĭ.

In partea de N. se ridică treptat platoul întins al dealuluĭ Delea, cu întinse holde de cereale.

Intinderea oraşuluĭ este de 145 hect., cu o populaţie de 9024 locuitorĭ (Decembrie 1899), din care 3742 Evreĭ.

Aproape treĭ părţĭ din aceştĭ locuitorĭ se ocupă cu comerciul şi diferite meseriĭ, iar o parte cu agricultura.

In fie-care săptămînă, Marţea şi Vinerea, este zi de tîrg; iarmaroc anual se ţine la 1—8 Septembrie.

Se practică în oraş: croitoria, cismăria, lemnăria, ferăria, tinichigeria şi altele.

Industria mare e reprezentată prin 6 morĭ cu vaporĭ, o tăbăcărie, maĭ multe cărămidăriĭ, o ipsosărie şi o fabrică de apă gazoasă.

Aci se află un tribunal; o cazarmă; 2 şcolĭ primare de băeţĭ şi 2 de fete; o şcoală profesională de fete; un gimnaziŭ; un spital, fondat la 1864 de către defunctul D. Drăghicĭ; 2 farmaciĭ; o grădină publică; un foişor de 25 m. pentru paza de foc; un rezervor de apă ce se distribue în oraş.

Are 2 bisericĭ, întreţinute de comună, la care servesc 6 preoţĭ, 2 diaconĭ, 3 cîntăreţĭ şi 5 eclesiarcĭ; un paracliser la spital, o biserică lipovenească şi 5 havre izraelite.

Una din bisericĭ, cu hramul Sf. Ioan, situată în marginea de S.-E. a oraşuluĭ şi care servea de catedrală, este făcută în 1490 de către Ştefan-cel-Mare.

Cu timpul, acest monument istoric începuse a se ruina şi la 1820, i se făcu o reparaţie radicală de către proprietara tîrguluĭ Maria Cantacuzin Logofeteasa.

Budgetul oraşuluĭ pe 1899—900: B. ordinar, venit 272483 leĭ, 38 banĭ, chelt. 271483 leĭ,

42 banĭ; drumurĭ, venit 32992 leĭ, 95 banĭ, chelt. 32740 leĭ; Pensiĭ, venit 18685 leĭ, 77 banĭ, chelt. 2890 leĭ.

Prin mijlocul tîrguluĭ trece șoseaua națională, ce vine din Iași și trece spre Bîrlad. Intrarea și eșirea se face prin 6 bariere.

Noțiunĭ istorice. — Orașul Vasluiŭ se zice a fi făcut de Bizantinĭ, spre amintire de trecerea lor în Dacia-Orientală. Eĭ îĭ dădură numele de Basilica, după numele Impăratuluĭ Basile Bulgaroctonul (Descrierea luĭ Macarie, în călătoria sa de la Alep la Moscova).

Acest tîrg, la 1418, a fost colonizat cu maĭ multe familiĭ de Armenĭ, de către Alexandru-Vodă-cel-Bun.

La 1440, orașul fiind ars de către Tătarĭ, mare parte din familiile armene s'aŭ strămutat aiurea. Din ceĭ rămașĭ încă, s'aŭ împrăștiat parte pe la 1526, în timpul domnieĭ luĭ Ștefan al V-lea, nepotul luĭ Ștefan-Vodă-cel-Mare, care Domn primind jeluire din partea locuitorilor Romînĭ-Vasluenĭ, că sunt exploatațĭ de către străinĭ: Armenĭ, Evreĭ și Grecĭ, a dat poruncă luĭ Cărăbăț Pîrcălabul de Vasluiŭ, ca să împedice pe străinĭ de a cumpăra proprietățĭ în acest oraș, care era proprietatea locuitorilor Vasluenĭ, dată lor cu hrisov de către Ștefan-Vodă, în urma răzbоiuluĭ de la Racova (v. Hrisovul publicat în Cronica Hușilor, de Episcopul Melchisedec).

Armeniĭ ce aŭ maĭ rămas, asimilîndu-se cu Romîniĭ, aŭ devenit băștinarĭ. Arhidiaconul Macarie Paul de la Alep, în călătoria sa spre Moscova, trecînd prin Țară pe la 1650, mărturisește că în acest oraș se afla o biserică armeană.

In acest oraș a existat și un palat domnesc, făcut cu mult maĭ înainte de biserica Sf. Ioan, zidită la 1490 de către Ștefan-Vodă-cel-Mare, și aceasta se dovedește din următoarele rîndurĭ din letopisețe: «Ștefan-Vodă-cel-Mare, aflîndu-se în palatul din Vasluiŭ la 1471, a decapitat pe: Negrilă Paharnicul, Stolnicul Alexa și Vornicul Isaiea, acuzațĭ de acte de trădare». («Letopis.», tom. I, pag. 157).

La 1473, Ștefan-Vodă, biruind pe Radu Domnul Munteniei și luînd în robie pe Maria, femeia luĭ Radu și pe Dochița, fiica luĭ, le-aŭ închis în palatul de la Vasluiŭ (v. Cronicarul Dugloș).

Tot Dugloș spune că, la 1474, Ștefan-Vodă a primit în Palatul de la Vasluiŭ pe soliĭ trimișĭ de Cazimir Regele Polonilor, pentru ca să'l împace cu Radu, Domnul Țăreĭ Munteneștĭ.

Aceste date anterioare războiuluĭ și zidireĭ bisericeĭ dovedesc că palatul era făcut cu mult maĭ înainte.

Alt fapt istoric ce se maĭ cunoaște ca petrecut aicĭ este războiul care a avut loc la pod, din jos de oraș, la 1514, Februar 27, între Unguriĭ, carĭ venise cu Trifailă, un pretendent la Domnie, contra luĭ Bogdan-Vodă; Unguriĭ aŭ fost bătuțĭ și alungațĭ de către Moldovenĭ, iar luĭ Trifailă i s'a tăiat capul (v. «Letop.», tom. I, pag. 185).

La 1658, maĭ în jos pe valea Vasluiuluĭ, Gheorghe, Domnul Moldoveĭ, cu ajutorul Tătarilor, bătu cumplit pe Constantin Basarab, care năvălise în Țară cu ajutorul luĭ Mihnea-Vodă din Valachia și a luĭ Racoți, principele Transilvanieĭ.

Se știe că orașul Vasluiŭ, cu toată moșia din jurul luĭ, a fost cumpărat de către Ștefan-Vodă și împărțit oștenilor ce s'aŭ bătut cu Turciĭ în războiul de la Racova.

In 1795, hrisovul de danie al luĭ Ștefan-Vodă a fost desființat de Mihail Șuțu, în favoarea Hatmanuluĭ Costache Ghica, căruia i-a dat tîrgul și moșia în stăpînire.

Și tîrgovețiĭ din răzeșiĭ băstinașĭ, aŭ devenit bezmănarĭ, până la 1880, cînd s'a făcut rescumpărarea razeĭ tîrguluĭ cu 16000 galbenĭ, de la actuala proprietară, d-na Elena Șubin.

Restul moșieĭ, pe o întindere de 5058 hect., afară de ale locuitorilor împroprietărițĭ prin legea din 1864, a rămas înstrăinată.

Vasluiul, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Vasluiŭ, pl. Vasluiul, com. Vasluiul, pe linia Bîrlad-Vasluiul, pusă în circulație la 13 Noembrie 1886. Se află între stațiile Munteni (4,5 kil.) și Bălteni (9,7 kil.). Inălțimea de-asupra niveluluĭ Măriĭ e de $88^{m},55$. Venitul aceste stațiĭ pe 1896 a fost de 377628 leĭ, 86 banĭ.

Vatra, *sat,* pe moșia Hudești, com. Hudești-Marĭ, pl. Prutul-d.-s, cu 946 suflete. (V. Hudești-Marĭ, com. rur.)

Vatra, *sat,* pe moșia Zvorîștea, com. cu același nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu 440 suflete. (V. Zvorîștea, com. rur.).

Vatra-Comuneĭ, *sat,* com. rur. Prahovița-d.-s., plaiul Prahova, jud. Prahova, cu 340 locuitorĭ. (V. Prahovița-d. s., com. rur.).

Vatra-Episcopieĭ-de-Argeș saŭ **Flămînzești,** *moșie,* cu o suprafață de 2912 pogoane, din care 1000 pogoane pădure măruntă, jud. și pl. Argeș, pro-

prietatea statuluĭ. Aparţinea Episcopieĭ de Argeş.

La 1871 avea un venit anual de 20800 leĭ şi a fost ipotecată împreună cu alte 380 proprietăţĭ ale statuluĭ pentru asigurarea împrumutuluĭ domenial de 78 de milioane. Pe periodul din 1883—88 arenda aceşteĭ moşiĭ a scăzut la 7697 leĭ, 20 banĭ. Pe moşie sunt case de arendaş, han, magaziĭ şi poverne.

Vatra-Mănăstireĭ-Cotroceni, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Cotroceni, jud. Ilfov, arendată (1883—93) cu 29324 leĭ anual şi din care s'a luat în 1890, pentru trebuinţele armateĭ şi pentru grădina botanică, maĭ multe hect.

Vatra-Mănăstireĭ-Govora, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Govora, jud. Vîlcea, arendată cu 7410 leĭ anual.

Vatra-Mănăstireĭ-Gruiul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Gruiul, jud. Ilfov, arendată (1885—95) cu 21500 leĭ anual.

Vatra-Mănăstireĭ-Negoeşti, *moşie* a statuluĭ, pendinte de M-rea Negoeşti, jud. Ilfov, arendată(1883—93) cu 40100 l. anual.

Vatra-Mănăstireĭ-Pasărea, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mănăstirea Pasărea, jud. Ilfov, arendată (1885—95) cu 6812 leĭ anual, afară de 25 hect. pămînt, aflate în jurul Mănăstireĭ, lăsate în folosinţa sa.

Vatra-Mănăstireĭ-Plumbuita, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mănăstirea Plumbuita, jud. Ilfov, care s'a arendat (1886—96) cu 5850 leĭ anual.

Vatra-Mănăstireĭ-Văcăreşti, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mănăstirea Văcăreşti, care s'a arendat (1886—96) cu 16197 leĭ anual. Arenda s'a scăzut la 15116 leĭ, pentru unele viĭ răscumpărate de posesorĭ.

Vatra-Mănăstireĭ-Znagovul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mănăstirea Znagovul, jud. Ilfov, arendată (1883—93) cu 24100 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Apostolache, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Slobozia, jud. Prahova, arendată (1885—95) cu 19300 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Brebul, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucureşti, fostă pendinte de Mănăstirea Brebul, com. Brebul, plaiul Prahova, jud. Prahova, în întindere de 1753 hect., din care 1503 hect. suprafaţă împădurită şi 250 hect. pămînt cultivabil şi fîneţe.

Vatra-Schituluĭ-Cotmeana, *moşie*. (V. Răsăritul şi Apusul, jud. Argeş).

Vatra-Schituluĭ-Deleni, *moşie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de Mitropolia din Bucureşti, care s'a arendat (1888—93) cu 2030 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Fedeleşoiul, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Argeş (v. moşia Fedeleşoiul).

Vatra-Schituluĭ-Flămînda, *proprietatea* statuluĭ din jud. Argeş (v. moşia Flămînda).

Vatra-Schituluĭ-Goranul, *proprietate* a statuluĭ din jud. Argeş (v. moşia Goranul).

Vatra-Schituluĭ-Greci, cu trupurile Sineşti şi Creţeşti, *moşie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de Mitropolia din Bucureşti, care, pe periodul 1888—93, s'a arendat, afară de Vatra-Schituluĭ-Strihareţul, cu 12100 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Iordăchianu, *moşie* a statuluĭ, jud. Prahova, pendinte de Mitropolia din Bucureşti, care, pe periodul 1888—93, s'a arendat cu 2100 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Lespezile saŭ **Pleşuva-Mică,** *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de schitul Lespezile, com. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova, în întindere de 331 hect., din care 285 hect. pădure şi 46 hect. pămînt arabil şi fîneţe.

Vatra-Schituluĭ-Poiana, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de schitul Poiana, jud. şi pl. Prahova, com. Poiana, în întindere de 221 hect., din care 99 hect. pădure şi 122 hect. pămînt cultivabil.

Vatra-Schituluĭ-Sărăcineşti, *moşie* a statuluĭ, fostă pendinte de Episcopia Rîmnicul, situată în com. Sărăcineşti, pl. Cozia, jud. Vîlcea, arendată (1888—93) cu 4180 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Slătioara, *moşie* a statuluĭ, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocna, fostă pendinte de schitul Slătioarele, arendată (1888—93) cu 2420 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Surpatele, *moşie* a statuluĭ, pendinte de schitul Surpatele, jud. Vîlcea; s'a arendat cu 700 leĭ anual.

Vatra - Schituluĭ - Şerbăneşti, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de schitul Şerbăneşti, jud. Vîlcea, pl. Oltul, com. Ştefăneşti, în întindere de 1812 hect, împreună cu 368 hect. pădure, arendată (1886 - 91) cu 10500 leĭ anual.

Vatra - Schituluĭ - Tîrguşorul-Strîmbeni, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de schitul Tirgşorul, com. Tîrgşorul-Noŭ, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova, în întindere de 1693 hect., din care 539 hect. pădure şi 1154 hect. pămînt cultivabil şi fineţe, arendată (1888—93) cu 23100 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Tutana, *moşie* a statuluĭ, din jud. Argeş. (V. moşia Tutana).

Vatra-Schituluĭ-Văleni, *moşie* a statuluĭ, com. Văleni, pl. Teleajenul, jud. Prahova, vîndută de vecĭ.

Vaţa, *com. rur.*, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, compusă din 7 cătune: Chiriţeşti, Niţuleşti, Veţişoara, Chiţani, Floreşti, Bondociul şi Bădicea.

E situată pe Dealul-Spinuluĭ, saŭ Telegilor, Ciureştilor şi Bădicea şi valea gîrleĭ Veţişoara, la 55 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Izvorul, Crucişoara, Gura-Bouluĭ, Bărăşti-de-Vede, Săpata-d.-j. şi Păduroiul din jud. Argeş.

Are o populaţiune de 1623 locuitorĭ; o şcoală; 3 bisericĭ (la Chiriţeşti, fondată în 1833, la Bondoci, 1885 şi la Veţişoara, în 1835). Tot în această comună, afară de aceste bisericĭ, se maĭ găsesc şi nişte micĭ troiţe, dintre care unele se apropie foarte mult de forma bisericilor. Dintre toate acestea, cea maĭ frumoasă şi cea maĭ bine clădită este cea din căt. Niţuleşti, făcută la 1865 de Stancu Stoica Diconescu şi alţiĭ. Alte troiţe maĭ sunt: 2 în căt. Ciureşti, 1 în Bădicea, 1 în Floreşti, 1 în Veţişoara şi 2 în Chiţani.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu tîmplăria, dogăria, rotăria, baterea şi aşezarea de şindrile, şi de şiţă pe casele de locuit, cu fabricarea rachiuluĭ de prune şi cu chirigeria, transportul rachiuluĭ prin Ţară, etc.

Toţĭ locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ 35 caĭ şi ĭepe, 600 boĭ, 35 vacĭ, 56 capre, 3500 oĭ şi 215 porcĭ; 2 morĭ pe gîrla Vediţia şi Veţişoara, şi una de aburĭ, aşezată în cătunul Chiţani, pe moşia Cioara.

Suprafaţa comuneĭ e de 1928 hect.

Şoselele Gura-Bouluĭ şi Bărăşti-de-Vede înlesnesc comunicaţia între comunele Gura-Bouluĭ, Bărăşti-de-Vede, Păduroiul, Crucişoara şi Izvorul.

E brăzdată de dealurile: Spinuluĭ, Bocanul, Bondoci, Bădicea, ale căror coaste sunt acoperite cu pădurĭ, şi pe a căror coamă se cultivă cereale şi sunt sădiţĭ prunĭ, şi udată de văile: Veţişoara, Căpoteasa, Auşul, Adîncata şi Ştirbul şi de alte micĭ vîlcele.

Văcarea, *cătun*, al com. Dăneşti, din pl. Ocolul, jud. Gorj, spre S.-V. de reşedinţă, pe loc şes.

Are o suprafaţă de 532 hect.; o populaţie de 408 suflete; o biserică, zidită la 1812. E străbătut de şoseaua comunală Şasa-Urecheşti (V. Dăneşti, com. rur.).

Văcarea, *sat,* com. rur. Valea-Popeĭ (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe ambele malurĭ ale apeĭ Văcarea şi pe malul stîng al rîuluĭ Tîrgul.

Se întinde pe o suprafaţă de 223 hect. şi se află între comuna Drăghiciul şi pădurea Rădeşti.

In jurul luĭ sunt: Dealul-Drăghiciuluĭ şi Danul (N.), Dealul-Pădureĭ (E.), Dealul-Duşeĭ (S.); iar între cătunele Văcarea şi Valea-Popeĭ este piscul Hîrtoapele şi Valea-Rece.

Are 435 locuitorĭ şi o biserică, zidită în 1788.

Văcăreni, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, aşezată în partea N.-V. a judeţuluĭ, la 45 kil. spre V. de oraşul Tulcea, capitala districtuluĭ, şi în cea de N. a plăşiĭ, la 15 kil. spre N. de oraşul Măcin, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Pisica, la S. cu com. Jijila, la E. cu com. Luncaviţa şi la V. cu com. urbană Măcin şi com. Pisici.

E brăzdată de dealurile: Dealul-Cărărilor, la V. şi centru, Pietrosul, Dealul-cu-Monument, Bugeacul, la N. Are pe teritoriul eĭ şi movile artificiale şi e udată de Gîrla Ciulineţul la E., Gîrla-Lătuneĭ la V. şi centru, Gîrla-Mare, prin mijloc, Valea-Nucilor la S., Valea-Gloduluĭ la S.-E., Valea-luĭ-Bran, afluent al V.-Jijila şi Jijila la S., de bălţile Jijila, Lăţimea şi Marea-Neagră la V.

Are 4500 hect. Este compusă din Văcăreni, reşedinţa, la E. pe malul drept al gîrleĭ Marĭ, la poalele dealuluĭ Pietrosul; Garvan, la N.-V., la 1 kil. de reşedinţă, pe malul gîrleĭ Lăţimea, la poalele Dealuluĭ-cu-Monument.

Are: 1060 locuitorĭ; 2 şcoale; 2 bisericĭ, una în căt. Văcăreni, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1826 de împăratul Alexandru I

al Rusieĭ şi cea-l'altă în căt. Garvan, cu hramul Sf. Gheorghe, fundată de comună; 5 morĭ de vînt şi o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 150 plugurĭ, 743 boĭ şi vacĭ, 323 caĭ şi ĭepe, 11 asinĭ, 529 oĭ şi berbecĭ, 385 capre şi 137 porcĭ.

Şoseaua judeţeană Tulcea-Isaccea-Măcin şi drumurile comunale ce duc la căt. Garvan şi la comunele Luncaviţa, Jijila, Pisica, Greci şi Măcin înlesnesc comunicaţia.

Văcăreni, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, cătunul pe reşedinţă al com. Văcăreni, aşezat la poalele dealuluĭ Pietrosul, pe malul drept al Gîrleĭ-Mare. Se mărgineşte la N. cu com. Pisica, la V. cu cătunul Garvan, la V. şi E. cu com. Luncaviţa.

Are o întindere de 2500 hect., cu 1060 locuitorĭ, Romînĭ din Basarabia; o biserică şi o şcoală. (V. Văcăreni, com. rur.).

Văcăreşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată pe cîmpia Văcăreasca, pe malul stîng al rîuluĭ Dîmboviţa şi în apropiere de rîul Ilfovul, la zece kil. spre S. de Tîrgovişte, lîngă linia ferată Titul-Tîrgovişte. Se compune din 4 cătune: Văcăreşti, Băjeşti, Bungetul şi Ciurari, cu o populaţie de 1730 locuitorĭ. Are 3 biserici, o şcoală, o moară de apă cu făcae, şi produce cereale multe, avînd şi pădure.

Se învecineşte spre E. cu Comişani, spre V. cu Raciul şi Luceni, spre N. cu Colanul şi spre S cu Cazaci şi Perşinari, despărţindu-se maĭ de toate aceste com. prin pădure şi unindu-se prin şosele vecinale şi comunale.

Văcăreşti, *sat* cu 17 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Dănicei (v. a. n.).

Văcăreşti, *sat,* cu 89 locuitorĭ, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, com. rur. Dudeşti-Cioplea (v. a. n.), situat spre S.-V. de Dudeşti. La S. are dealurĭ pe care se cultivă viea; iar spre N.-E., pămîntul e băltos, pămîntul fiind mult aplecat spre albia rîuluĭ Dîmboviţa. Pe la S. trece calea judeţeană Bucureşti-Olteniţa.

Are o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Impăraţĭ Constantin şi Elena», deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, fostă mănăstire, zidită de Nicolae Mavrocordat la 1722. Această biserică privită de departe are aspectul uneĭ cetăţuĭ. Imprejur are zid gros şi la poartă o clopotniţă foarte solidă. Pe cînd alte construcţiĭ de felul acesta s'aŭ dărîmat de cutremure, clopotniţa dela Văcăreşti a rezistat. Biserica, construcţie frumoasă, aşezată în mijlocul curţeĭ, e destul de încăpătoare. La început a fost frumos zugrăvită, dar invechindu-se, unul din ceĭ din urmă egumenĭ grecĭ o văpsi aşa de răŭ că a schimonosit-o.

Intre obiectele de valoare găsim aci: un potir poleit cu aur din 1821, un potir de argint din 1853 şi 4 clopote de diferite mărimĭ. Această mănăstire servea la 1848 ca temniţă pentru oamenii politicĭ. Odinioară servia ca punct întărit şi se lega cu cetatea Curtea-Vechĭe.

Pe lîngă clădirile ce deja existaŭ, la anul 1870 s'a maĭ adăogat una mare, care, împreună cu cele-l'alte, servă de arest preventiv.

In fundul curţeĭ, la stînga, sunt măreţele palaturĭ transformate azĭ în spital al arestaţilor.

In timpul luĭ Nicolae Mavrocordat servea de cetăţue pentru apărarea sa în contra boerilor romînĭ.

In această cetăţue prinţul Rempnin bătu cu armata rusă toată oastea turcească.

La anul 1640, Ibrahim I-iŭ, după sfatul prietenilor luĭ Vasile-Lupu, a dat poruncă luĭ Sinan-Paşa, care se afla la Isaccea, să plece cu oştirea ce o avea sub comanda sa spre Bucureşti, să se arate prieten luĭ Mateiŭ-Basarab şi de'ĭ va fi la îndemînă să-l prindă şi să-l aducă la Stambul. Turciĭ venind aŭ conăcit parte la Văcăreşti, parte la Cotroceni (Gr. G. Tocilescu).

La Văcăreşti este mormîntul luĭ Nicolae Mavrocordat, ziditorul bisericeĭ. Mănăstirea a fost închinată sfîntuluĭ Mormînt. Caragea la anul 1813 în hrisovul mănăstireĭ Văcăreşti, zice: «Epitropiĭ se îndatorează să trimită ajutor la Sf. Mormînt, fără nicĭ o scădere, chiar cînd aniĭ vor fi răĭ şi veniturile mănăstireĭ nu vor ajunge».

Văcăreşti, *moşie,* jud. Brăila, pendinte de com. Ruşeţul. Aparţine Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Văcăreşti, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealuluĭ, com. Văcăreşti, pe linia Titu-Tîrgovişte, pusă în circulaţie la 2 Ianuarie 1884. Se află între staţiile Nucetul (9,1 kil.) şi Tîrgovişte (7,1 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Măreĭ de 244^{m},01. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 38495 leĭ, 90 banĭ.

Vacăreşti-Berteşti, *moşie,* a statuluĭ, jud. Brăila, pendinte de com. Mihaiŭ-Bravul, pl. Balta, cu o suprafaţă de 12000 hect. şi un venit anual de 70000 leĭ.

Văcăreşti-de-Răstoacă, *com.*

rur., jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată pe cîmpie, la 8 kil. spre S.-E. de gara Titu, pe malul stîng al pîrîuluĭ Răstoaca aproape de locul unde Şuța se varsă în Răstoaca. Se compune din treĭ cătune: Pitarul, Strîmbeanul şi Moara-Crovuluĭ, cu o populaţie de 800 locuitorĭ. Are două bisericĭ şi o şcoală, o moară de apă pe pîrîul Şuța. Se învecineşte: la E. cu Serdanul, la V. cu Crovul, la N. cu Odobeşti şi la S. cu Potlogi-Ruralĭ, despărţindu-se de Odobeşti prin pîrîul Şuța, de Potlogi-Ruralĭ şi Crovul prin pîrîul Răstoaca şi de Serdan prin cîmpie.

Văcăria, *sat,* cu 50 suflete, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Stoileşti (v. a. n.).

Văculeşti, *com. rur.*, în partea de S.-V. a plăşeĭ Coşula, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Goroveiul, Horlăceni, Prelipca, Saucenița şi Văculeşti, reşedința.

Are: 3156 suflete; 4 bisericĭ cu 3 preoţĭ, 5 cîntăreţĭ şi 4 pălămarĭ; 1 şcoală prim. mixtă, 13 iazurĭ; 15 pogoane vie; 1461 vite marĭ cornute, 1582 oĭ, 5 capre, 340 caĭ, 110 porcĭ şi 50 stupĭ.

Văculeşti, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, cu o populaţie de 1578 suflete.

Are: o biserică, cu hramul Adormirea şi Sf. Nicolae, mică, de lemn, făcută la 1712, de Lupu Dascălul şi Nimerincul Ucrăineanu; o şcoală primară.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ 1204 hect. 48 ariĭ pămînt; iar proprietatea, 1730 hect. 52 ariĭ cîmp, 1719 hect. 63 ariĭ, pădure, 12 pogoane vie de specie aleasă şi 5 iazurĭ, din care cele maĭ marĭ sunt: Ciobalăul, de 12 hect. şi Lipovanul, de 7 hect., toate cu peştĭ şi racĭ.

Treĭ pîraie principale trec pe moşie: Ţibulea, Dolina şi Şesul.

Drumurĭ: drumul vechiŭ Dorohoiŭ-Botoşani, pe la rateşul Cotîrgaci şi Valea Urechioaeĭ; calea judeţeană Dorohoiŭ-Levărda şi calea ce duce la satul Goroveiŭ şi com. Vîrful-Cîmpuluĭ.

Moşia se hotărăşte cu: Brăeşti, Dimăcheni, Saucenița şi Vîrful-Cîmpuluĭ.

Localităţĭ însemnate sunt: Iazul-Domnesc, Siliştea-Călugărească şi Siliştea-Verghia saŭ Verbia.

Istoricul. Vechia proprietate a moşieĭ a fost a mănăstireĭ Moldavița din Bucovina, dănuită de Ana Doamna, soţia luĭ Alexandru-Vodă-cel-Bun, după cum se dovedeşte din uricul de întăritură al acestuĭ Domn, cu data din 14 Aprilie 1415. Această moşie a fost împresurată de multe orĭ de către vecinĭ, pentru care mănăstirea a avut grele procese ce se curmară prin hrisovul din 8 Iunie 1746, dat de Ioan N. Mavrocordat-Vodă. După aceasta, mănăstirea stăpîni în pace moşia pănă la 1785 cînd s'a vîndut.

Văculeşti, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Văculeşti, pe linia Leorda-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 15 Decembrie 1888. Se află între staţiile Leorda (11,5 kil.) şi Dorohoiŭ (10 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 211^m,60. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 19754 leĭ, 35 banĭ.

Vădastra, *com. rur.*, în mijlocul plăşeĭ Balta-Oltul d. j., jud. Romanaţi, formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume, situat pe un teren şes, la 14 kil. de Corabia şi la 26 de Caracal. Maĭ multe măgurĭ înconjoară satul şi o gîrlă mocirloasă formează aci o insulă.

Are o populaţie de 1373 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Grigore, zidită la 1836, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală primară; 8 cîrciumĭ.

Aci s'a descoperit la 1872 de C. Boliac, o locuinţă preistorică.

S'a dat de un oazis preistoric, înfundat într'o mlaştină, pe care s'aŭ suprapus construcţiunĭ romane şi medievale. Această staţiune preistorică e maĭ vechie ca Geţiĭ şi Daciĭ, de vom judeca după vasele de lutărie grosolană, aschiile de cremene şi alte unelte lucrate în piatră. E din epoca pietreĭ lustruite, cînd omul în necunoştinţă de metale se servea în trebuinţele sale casnice şi de înmormîntare, numaĭ cu lut, os şi piatră.

Vădastra a fost un punct strategic însemnat; înconjurată de o sprînceană de mal, prezintă o vechĭe cetate de pămînt cu zidurĭ uriaşe, numită Sculieni şi maĭ multe măgurĭ. Intre obiectele găsite cînd s'aŭ făcut săpăturĭ, distingem idolaşĭ de pămînt închipuind un om cu braţele întinse, fetişĭ diformĭ aĭ uneĭ populaţiunĭ barbare, dalte marĭ de silex, săgeţĭ, suliţe, topoare de granit verde negăurite, pietre de ascuţit, custure şi herestrae de silex, vetre de bordee, obiecte de olărie foarte vechĭ, etc. Afară din insulă, găsim şi aşezăminte romane, judecînd după monedele de bronz, din timpul luĭ Filip Arabul, zidăriile şi apeductele romane.

Vădastra cu Viişoara, *moşie,* a statuluĭ, în jud. Romanaţi, cu

o arendă anuală de 106810 leĭ (1887/88.)

Vădăstriţa, *com. rur.*, pl. Balta-Oltul-d-j., jud. Romanaţi, formată numaĭ din satul cu acest nume, situat pe un teren şes, între com. Urzica şi Vădastra, la 28 kil. de Caracal şi 15 kil. de Corabia. Maĭ multe măgure înconjoară satul.

Are o populaţie de 1706 loc.; o biserică, cu hramul Intrarea în Biserică (1861) cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală primară; 11 cîrciume.

Bîlciŭ anual: la 10 August.

Vădeni, *plasă,* în jud. Brăila, ocupînd partea de N.-E. a judeţuluĭ şi întinzîndu-se pe luncile Dunăreĭ, Sireluluĭ şi Buzăuluĭ, cu reşedinţa în com. Tudor-Vladimirescu. Se mărgineşte la N. cu jud. Covurluiŭ, de care se desparte prin rîul Siretul, la S. cu pl. Ianca şi parte din pl. Bălţiĭ, la E. cu Dobrogea de care se desparte prin Dunărea-Vechie şi la V. cu o parte a jud. Rîmnicul-Sărat, de care se desparte prin rîul Buzăul. E formată din com. urb. Brăila şi comunele: Cazasul, Chiscani, Cotul-Lung, Gurgueţi, Islazul, Latinul, Nazarul, Romanul, Scorţarul-Noŭ, Scorţarul-Vechiŭ, Silistrarul, Tichileşti, Tudor-Vladimirescu şi Vădeni.

In total are 1 oraş, 14 com., 45 sate şi 15 tîrle.

S'a unit de curînd cu pl. Ianca, avînd unite 25 com. (V. Brăila, judeţ).

Vădeni, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe malul drept al rîuluĭ Siretul. Se mărgineşte la E. cu Dunărea, la N. cu Siretul, la V. cu Cotul-Lung şi la S. cu Izlazul.

Are o suprafaţă de 3000 hect., cu o populaţie de 770 suflete; o biserică, construită la 1848 de locuitorĭ, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1859.

Drumurĭ: la Nazîrul, spre S., 11 kil.; la C.-Lung, spre V., 10 kil.; la Cazacul, spre S., 11 kil.; la Galaţi, spre N., peste Siretul. Prin com. trece calea ferată Brăila-Galaţi, avînd aci podul de fer de peste Siret, şi care are o lungime în comună de 8 kil.

Vădeni, *com. rur.*, în partea de N. a plăşeĭ Ocoluluĭ, jud. Gorj, şi la S. de com. Curţişoara, situată pe partea stîngă a Jiuluĭ.

Este formată de 3 căt.: Vădeni, reşedinţa, Şişeşti şi Preajba, cu o suprafaţă de 1340 hect., o populaţie de 1069 suflete, 3 bisericĭ, cîte una în fie-care căt., din care una e foarte vechie, o şcoală şi o fabrică însemnată de lemnărie la pădurea Besna.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 96 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 954 vite marĭ cornute, 150 caĭ, 4647 oĭ, 257 rîmătorĭ, 89 capre, 3 bivolĭ, 15 asinĭ şi 88 stupĭ.

Şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani, şoseaua comunală care o leagă cu Turcineşti şi alte drumurĭ ordinare, înlesnesc comunicaţia.

Vădeni, *sat,* cu o întindere de 204 hect. şi cu 770 loc., jud. Brăila, la N. com. cu acelaşĭ nume, pe malul viroageĭ Sireţelul, la 500 m. de rîul Siretul, situat de a lungul viroageĭ Siretul şi căeĭ ferate Barboşi-Brăila (V. Vădeni, com. rur.).

Vădeni, *sat,* cu 390 locuitorĭ, în jud. Covurluiŭ, plasa Horincea, com. Rogojeni, cel maĭ de N. sat al jud. Covurluiŭ, pe malul Prutuluĭ, la 5 kil. de reşedinţa comunală şi la 76 kil. de la Galaţi. (V. Rogojeni, com.).

Vădeni, *cătun,* reşedinţa com. Vădeni, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 600 hect. şi o populaţie de 710 suflete. (V. Vădeni, com. rur.).

Vădeni, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Brăila, pl. Vădeni, com. Vădeni, pe linia Brăila-Galaţi, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Brăila (12,4 kil.) şi Bărboşi (8,1 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 8^m,39. Venitul aceste staţiĭ pe 1896 a fost de 8203 leĭ, 20 banĭ.

Vădeni, *moşie* a statuluĭ, de 1120 fălcĭ (cu viĭ cu tot), în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, com. Rogojeni, fostă pendinte de mănăstirea Dobrovăţul; cu o arendă de 18550 leĭ.

Vădurelele, *sat,* cu 280 locuitorĭ, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Socea, situat spre marginea com. Cîndeşti. (V. Cîndeşti, com. rur.).

Văeni, *sat,* cu 90 case, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Orzeşti, la 2 kil. de satul Padeşul şi la 5 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Văeni, *fost pichet de graniţă,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani.

Văgiuleşti, *com. rur.* şi *sat,* jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 14 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea rîuluĭ Motrul. Se mărgineşte: la N., cu comunele Covrigi şi Strîmptul; la E., cu comunele Miluta, Menţiĭ-din-Faţă, Cernaia şi Jirovul; la S., cu comunele Corcova şi Imoasa; iar la V., cu com. Samarineşti.

Satul formează com. cu satele: Văgiuleşti - Romîni, Văgiuleşti-Ungureni, Cîrciul şi Valea-Rea, avînd 1400 suflete.

Are 3 biserici şi o şcoală.

Locuitorii posedă: 60 pluguri, 100 care cu boi, 18 căruţe cu cai; 60 stupi.

Dealuri: Cioaca-Mişcodanilor, Dealul - Bozneĭ, Coţiţa - Roşie, Brumaruluĭ, Bălenilor, Albieĭ, Samarineştilor şi Dealul-Ciocălăuluĭ.

Văĭ: Valea-Bozneĭ, a-Micşodanilor, a-Brumaruluĭ, a-Albieĭ, a-luĭ-Şemen, a-Răpenilor, şi Valea Vlăeĭ.

Pîraie: Pîrîul-Săbieştilor, valea Nisipoasa, Pîrîul-Brumaruluĭ, ce udă în lung satul Ungureni, Pîrîul-Văgiuleştilor, care udă satul Văgiuleşti, pîraiele Vlaia şi Gîrbiĭ, Pîrîul-Rîpenilor, Pîrîul-Văieĭ-luĭ-Semen, ce udă proprietatea Corcova, Pîrîul - Cîrceluĭ, care toate se varsă în apa Motruluĭ.

Are o şosea comunală, care o leagă cu şoseaua Strehaia-Baia-de-Aramă, precum şi alte şosele şi drumurĭ, care o leagă cu comunele vecine.

Văgiuleşti-Romîni, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, reşedinţa com. rur. Văgiuleşti.

Văgiuleşti-Ungureni, *sat,* cu 60 case, în jud. Mehedinţi, pl. Văile, com. rur. Văgiuleşti. (V. com. rur. Văgiuleşti).

Văieĭ (Gura-), *cătun* al com. Policiori, jud. Buzău, cu 230 locuitorĭ şi 54 case.

Văile, *plasă,* numită şi pl. Văilor, jud. Mehedinţi, formată din 18 comune şi anume:

Brădetul, Corobăile, Cosmăneşti, Covrigi, Dragosteşti, Horăşti, Leurda, Matăsari, Miculeşti, Negomirul, Roşiuţa, Runcurelul, Slivileşti, Strîmptul, Sura, Tehomirul, Ţirioiul şi Văgiuleşti.

Se mărgineşte: la E. şi N., cu jud. Gorj; la S., cu pl. Motrul-d.-j.; iar la V., cu pl. Motrul-d.-s. şi parte din plaiul Cloşani.

De la 1895 s'a desfiinţat, iar com. aŭ trecut unele la pl. Dumbrava-Motrul-d.-j., altele la pl. Motrul-d.-j.

Văjeşti, *sat,* cu 100 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, com. rur. Cerşanele (v. a. n.).

Vălari, *com. rur.,* jud. Gorj, plaiul Vulcan, la N. com. Stăneşti, aşezat pe deal.

Se compune din cătunele: Valari, Curpenul şi Curpenelul, cu o suprafaţă de 282 hect. şi o populaţie de 1835 suflete.

Locuitorii posedă: 54 plugurĭ, 100 care cu boĭ, 22 stupĭ, 250 vite marĭ cornute, 400 oĭ, 300 capre, 30 caĭ şi 150 rîmătorĭ.

Teritoriul comuneĭ este udat de apa Şuşiţa.

Are o şosea comunală, care vine din spre S., de la Stăneşti; 20 morĭ, 4 herăstrae, pentru tăiat scîndurile; 1 şcoală; 5 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Vălari, *cătun* de reşedinţă, al comuneĭ Vălari, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat pe şes şi lîngă apa Şuşiţa. Are 120 hect., cu o populaţie de 687 locuitorĭ. (V. Vălari, com. rur.).

Vălcelele, *sat* şi *com. rur.,* pe rîul Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 12 kil. de com. rur. Băscovul-Fleşti (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 14 kil. de Piteşti. Se compune din 4 sate: Brăteasca, Capul-Pisculuĭ, Crîmpoteni şi Vălcelele. Are 1228 suflete; 2 bisericĭ, una în satul Vălcelele şi alta în Crîmpoteni, deservite de 2 preoţĭ, doĭ cîntăreţĭ şi un paracliser; o şcoală primară mixtă.

Vite: 406 boĭ şi vacĭ, 20 caĭ, 9 bivolĭ, 120 oĭ, 90 capre şi 200 rîmătorĭ.

Vălcelele (Dara-de-Sus), *cătun* al com. Dara, jud. Buzău, cu 360 locuitorĭ.

Vălcelele-de-Jos (Olteni), *sat,* cu 998 locuitorĭ, com. rur. Bărcăneşti, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situat în partea de S. a com., pe valea Iminoguluĭ. (V. Bărcăneşti, com. rur.).

Vălcelele-de-Sus, *sat,* cu 1117 locuitorĭ, com. rur. Bărcăneşti, pl Siul-d.-s., jud. Olt, situat în partea de S.-E. a comuneĭ, pe Dealul - Iminoguluĭ. (V. Bărcăneşti, com. rur.).

Vălceşti, vezĭ Bucecea, sat, com. Călineşti, pl. Siretul, jud. Botoşani.

Vălculeşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, reşedinţa com. rur. Bradul-Geamăna (v. a. n.).

Văleanca, *cătun* al com. Vispeşti, jud. Buzău, cu 360 locuitorĭ şi 95 case.

Văleni, *com. rur.,* jud. Muşcel, pl. Argeşelul, la 18 kil. spre S.-E. de Cîmpulung.

Se compune din 4 cătune: Lunca, Plopişorul, Văleni şi Vrăbieşti, cu o populaţie de 1781 locuitorĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Cetăţeni-din-Deal, la S. cu proprietatea statuluĭ fostă a mănăstireĭ Vieroşul, la E. cu com. rur. Lăicăi-Runceasa şi la V. cu com. rur. Boteni.

Are o biserică şi o şcoală mixtă.

Moşia e a locuitorilor şi se întinde pe o suprafaţă de 700 hect.

Locuitoriĭ aŭ: 505 vacĭ, 520 boĭ, 300 taurĭ, 192 viţeĭ, 40 ĭepe, 30 caĭ, 18 armăsarĭ, 12 mînjĭ, 450 oĭ, 140 berbecĭ, 279 porcĭ, 123 capre.

In jurul comuneĭ sunt malurile: Ghermăni (la E.), Vîrtopul şi Chiciora (la V.), Cornetul (la N.), Mălăiştea şi Corbul (la S.). La N. este Muşcelul, unde locuitoriĭ aŭ locurĭ de fîneţe.

Este udată de vîlcelele: Muşcelul, Şăroaia şi Brăduleţul, care se împreună în centrul comuneĭ şi se varsă în rîul Dîmboviţa la E. de com. rur. Läicăi-Runceasa.

La S. se află un deal numit Mormintele.

Văleni, *com. rur.*, pl. Podgoria, jud. Muşcel, la 60 kil. spre S. de Cîmpulung.

Se compune din 2 cătune: Valea-Văleni şi Ciocăneşti, cu o populaţie de 935 locuitorĭ.

Este situată pe ambele malurĭ ale văieĭ numită Valea-Văleni, împresurată de dealurĭ în toate părţile, afară de partea de S., unde se întinde cîmpia moşiilor statuluĭ Radu-Vodă şi Cotmeana, pănă în rîul Argeş.

Locuitoriĭ aŭ: 20 caĭ şi ĭepe, 43 viţeĭ, 246 boĭ, 178 vacĭ, 193 oĭ, 66 berbecĭ şi 200 porcĭ.

Gîrla-Vălenilor udă comuna de la N. spre S., apoĭ ĭese în şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, curge prin cîmpia Radu-Vodă şi se varsă în rîul Argeş la locul numit «Zăvoiul-Cotmeniĭ». Ea izvoreşte din Valea-Schituluĭ, cătunul Valea-Văleni.

Un număr de 139 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit prin legea de la 1864 pe moşiile statuluĭ Radu-Vodă şi Valea-Văleni.

Are 2 bisericĭ (în fie-care cătun cîte una); o şcoală, datînd din 1855.

Văleni, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situat pe un deal din dreapta Vedeĭ, la 42 kil. de Slatina şi la 20 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Văleni şi Popeşti, cu o populaţie de 2546 locuitorĭ. E vechie, fostă proprietate a boierilor Văleni.

Se învecineşte la N. cu Tituleşti, la E. cu rîul Vedea, la S. cu Seaca-Belciugata şi la V. cu Stoicăneşti, de care se desparte prin valea Călmăţuiul.

Are 2 bisericĭ, (în fie-care cătun cîte una), deservite de 3 preoţĭ; o şcoală, înfiinţată la 1877.

Vite: 300 caĭ, 260 ĭepe, 1180 boĭ, 510 vacĭ, 40 bivolĭ, 5580 oĭ şi 1050 porcĭ.

Suprafaţa com. e de 8300 hect.

Şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori leagă comuna la N. cu Tituleşti şi la S.-E. cu Socetul, din jud. Teleorman. O altă şoşea vecinală o leagă la V. cu Stoicăneşti şi cu Seaca-Belciugata la S.-V.

In partea de E. sunt dealul şi rîul Vedea, în care daŭ cîte-va vălcele: Tumba, Chicioaia, Pepteşti şi Binduleşti.

Văleni, *com. rur.*, jud. Roman, în pl. Moldova, spre N.-V. de oraşul Roman, la 23 kil. de el şi la 22 kil. de reşedinţa plăşeĭ, în marginea judeţuluĭ. Este formată din satele: Ciopleşti, David (Scheea), Moreni, Munteni-Ghirăeşti, Munteni-Văleni şi Văleni, reşedinţa. Are o populaţie de 1545 locuitorĭ, 2 bisericĭ, una de zid şi alta de lemn; o şcoală prim. mixtă; cîte-va morĭ pe pîrîul Moreanca.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Văleni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, situată pe dreapta rîuluĭ Olteţul, la 70 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 15 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 754 locuitorĭ; o şcoală şi 2 bisericĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ: 5 caĭ, 50 boĭ, 20 vacĭ şi 150 oĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 120 hect.

E brăzdată de dealurile: Mureĭ, Mare, Zgîiata-Mare, Sgîiata-Mică, Corbul şi Plodişul şi udată de rîul Olteţul.

Văleni, *suburbie* a com. T.-Ocna, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, situată pe partea stîngă a Trotuşuluĭ.

Văleni, *sat*, jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Suici (v. a. n.). Aci este schitul Văleni (v. a. n.), întemeiat de familia Grădiştenilor.

Văleni, *sat*, cu 349 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Mileşti, situat la confluenţa pîrîuluĭ Corniţelul cu pîrîul Răcătăul, la 2500 m. de satul Mileşti-d.-s. (şcoală). Are o biserică catolică, clădită de locuitorĭ la 1850.

Văleni, *sat*, cu 147 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Berbinceni, aşezat d'a stînga pîrîuluĭ Odobul şi pe pîrîiaşul Dadalica.

Văleni, *sat*, cu 234 locuitorĭ, în partea de V. a comuneĭ Viltoteşti (v. a. n.), pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea Văleni, între dealurile: Dumbrava-Mare şi Comoara, pe unde trece şi pîrîul Făgădăul.

Văleni, *cătun* al comuneĭ Izvoarele, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea despre N. a comuneĭ, situat pe loc şes şi lîngă lanţul de

înălțimĭ din stînga Jiuluĭ, pe marginea șoseleĭ naționale Filiași-Pietroșani.

Are o suprafață de 384 hect. și 160 locuitorĭ. (V. Izvoarele, com. rur.).

Văleni, *sat,* în jud. Neamțu, com. Grumăzești, pl. De-Sus-Mijlocul, cu o suprafață de 400 hect. și o populație de 312 suflete.

Văleni, *sat,* cu 199 locuitorĭ, în jud. Neamțu, com. Vînători - Dumbrava-Roșie (v. a. n.), situat pe malul rîuluĭ Bistrița, lîngă Petro-Dava.

Văleni, *sat,* cu 1287 locuitorĭ, com. cu acelaș nume, pl. Șerbănești, jud. Olt, situat pe malul drept al Vedeĭ. (V. Văleni, com. rur.).

Văleni, *cătun,* cu 110 locuitorĭ, în jud. Putna, pl. Zăbrăuțul, com. Străoani-de-j. (v. a. c.), situat pe malul Șușițeĭ, lîngă pîrîul Valea-Daniĭ.

Văleni, *sat,* cu 905 locuitorĭ, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Văleni, spre N.-V. și la 23 kil. de orașul Roman și la 22 kil. de reședința plășeĭ, pe pîrîul Moreanca. (V. Văleni, com. rur.).

Văleni, *cătun,* al com. Brîncoveni, pl. Oltețul-Oltul-de-Sus, jud. Romanați, la 19 kil. spre N. de Caracal, pe șoseaua Corabia-Rîul-Vaduluĭ și lîngă linia ferată. Altitudinea terenuluĭ de 135 m.

Are 280 locuitorĭ; o biserică.

Văleni, saŭ **Satul-Noŭ,** *sat,* jud. Suceava, pe moșia și în com. Mălini, așezat pe valea pîrîuluĭ Suha-Mare, cu o populație de 685 suflete.

Drumurĭ sunt: la Broșteni (44 kil.) și la Fălticeni (26 kil.). (V. Mălini, com. rur.).

Văleni, *sat,* cu 200 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Pereschiv, com. Stănuești, spre N. de satul Stănuești.

Văleni, *sat,* jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. rur. Păușești Otăsăul. Are, împreună cu Barcanele, o populație de 517 locuitorĭ; o biserică, rezidită la 1868. Cade în partea de N.-V. a comuneĭ, la 1 1/2 kil. de căt. Ursărești și este udat de rîul Otăsăul.

Văleni (Schitul-), *schit,* cu 40 de maicĭ, pe rîul Topologuluĭ, jud. Argeș, plaiul Loviștea, la două ceasurĭ de Tigveni și la 5 de Curtea-de-Argeș. Acest schit a fost întemeiat de familia Grădiștenilor și pănă la 1818 a fost schit de călugărĭ, iar de la această dată s'aŭ așezat aicĭ maicĭ. Biserica, cu hramul Sf. Troița, este în stare bună, iar zidurile mănăstiriĭ sunt în ruine. Intre cărțile vechĭ ale acesteĭ mănăstirĭ se află un liturghier din vremea mitropolituluĭ Theodosie. Această mănăstire este întreținută de stat (are doĭ preoțĭ, un cîntăreț și un paracliser) și se înscrie pe tot anul în budgetul ministeruluĭ de Culte o sumă de 13231 leĭ pentru întreținerea maicelor și pentru serviciul divin.

Văleni, *schit,* jud. Neamțu. (V. Văleni, sat.)

Văleni (Vatra-Schituluĭ-), *moșie* a statuluĭ, cu o întindere de 610 pogoane, din care 500 pogoane pădure, jud. Argeș, pl. Loviștea. Pe moșie se află case, magaziĭ, o moară și o piuă.

Văleni-Buriașul, *sat,* com. rur. Cociocul (v. a. n.), pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la N. de Cociocul, format din 2 trupurĭ: Văleni și Buriașul, ambele pe malul drept al rîuluĭ Ialomița și înconjurate la S. de pădurea Radu-Vodă.

Are o suprafață de 236 hect., cu o populație de 260 locuitorĭ.

Văleni - de - Munte, *com. urb.,* plaiul Teleajenul, jud. Prahova, situată în partea de N. a orașuluĭ Ploești.

Se compune din 3 cătune: Văleni (Tîrgul-), Turburea și Valea-Garduluĭ, cu reședința com. în Tîrgul-Văleni și o populație de 3000 locuitorĭ.

E udată prin centru de rîul Văleanca, alimentată de Valea-Teișenceĭ.

In vecinătatea tîrguluĭ Văleni sunt: la E., Păcureți, cu bogate surse de păcură; la V., Valea-Slăniculuĭ, cu bogate mine de sare; la N., văile Teleajenuluĭ și Drajneĭ, pe care sunt situate istoricele sate: Meterezele, Piscul-Doruluĭ, Teișani, Drajna, Homorîciul, etc., iar spre S., e Gura-Vitioareĭ.

Acest orășel, ca și Tîrgșorul, Gherghița și Cîmpina, trebue să fie foarte vechiŭ, poate chiar din timpul luĭ Mircea-cel-Bătrîn, și trebue să fi fost pe la 1503 în toată splendoarea, de oare-ce se găsea la această dată în relațiunĭ comerciale cu Brașovul.

Are o stație telegrafo-poștală, un spital și o farmacie.

P'aci trece șoseaua județeană Ploești-Bratocea, ce pleacă din Ploești pe bariera Văleni și ia direcția spre N., pe Valea-Teleajenuluĭ, legînd maĭ toate comunele de pe această vale.

In apropiere de orășel se vede frumosul pod făcut de curînd pe rîul Teleajen, la locul numit Hanul Roșu.

Intre fondatorii acestuĭ orăşel se menţionează maĭ cu seamă familia Berivoeştilor şi a luĭ Marcu Bărceanu. In ocolniţa (hotărnicia) Drăjnenilor-d.-s., din 1625, se citeşte: «Şi am stăpînitără aşa din vremile năvălirilor Tătarilor în ţara Ungurească (Transilvania), cînd neamul Berivoeştilor hălăduia pre'ngruiul Teişanilor şi valea Vălenciĭ; iar Bărceniĭ pe malul şi valea Teleajenuluĭ, etc.».

Are 6 bisericĭ, dintre care cele maĭ vechĭ sunt: a Berivoeştilor şi a Bărcenilor, apoĭ mănăstirea catedrală (mănăstire închinată la muntele Athos) şi biserica Sf. Ioan din oraşul de sus; o şcoală de băeţĭ şi una de fete.

Pe la 1830, era aci, chiar în catedrala oraşuluĭ, o şcoală unde se învăţa greceşte.

La 1839, pe lîngă şcoala grecească, maĭ funcţiona şi o şcoală normală, frecuentată de 139 copiĭ, condusă de David Almăşanu. La 1845 şi 1846, şcoala normală avea 80—90 copiĭ.

In jurul orăşeluluĭ se întind viile Mălăeştilor şi ale Gornetuluĭ, cu frumoase livezĭ şi cu tot felul de pomĭ.

La începutul luneĭ Iunie 1788, fiind Domn Mavrogheni şi avînd războiŭ cu Austriaciĭ, pe cînd el se afla la Văleni-de-Munte, i-a venit veste de izbînda ce armata sa a repurtat la vama Buzăuluĭ în contra Austriacilor.

Acolo aŭ căzut 1000 de ostaşĭ austriacĭ şi mulţĭ aŭ fost prinşĭ viĭ.

Văleni-din-Vale, *sat,* jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, com. rur. Văleni (v. a. n.). Are 2 bisericĭ: una fondată, în 1827, de Sărdarul Scarlat Iorgulescu din Cîmpulung şi cea-l'altă în 1856 de Niţă M. Lungu, Niţă Mirică, Stanciŭ Zăbavă şi Niţă Ştefănescu; o şcoală.

Văluga, *pichet de graniţă* pe marginea Dunăreĭ, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, com. rur. Batoţi.

Vălduţa-de-Jos, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici (v. a. n.), cu 119 suflete.

Şoseaua vecinală pune cătunul în legătură la S. cu Miericica, iar la N. cu Văluţa-d.-s.

Văluţa-de-Sus, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, cu 344 suflete.

Şoseaua vecinală pune cătunul în legătură la S. cu Văluţa-d.-j., iar la N. cu Marineşti.

Vămile, *tîrlă,* jud. Brăila, la 6 kil. spre S.-V. de satul Osman, lîngă movila cu acelaş nume, înfiinţată la 1878 pe moşia Moroteşti, din com. Osman.

Are o populaţie de 37 suflete; 30 caĭ, 90 vite marĭ cornute, 100 oĭ şi 20 rîmătorĭ.

Văratica, *sat,* jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Racoviţa (v. a. n.).

Văraticile, *sat,* cu 461 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Runcul (v. a. n.).

Văraticile, *sat,* jud. Vîlcea, pl. Horezul, com. rur. Costeşti, situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bistriţa, la 2 kil. de cătunul Costeşti, unde e reşedinţa com. şi şcoala.

Are o biserică de lemn şi tencuită, cu hramul Adormirea, fondată de preotul Nicolae Briceag la 1840.

Văraticul, *sat,* pe moşia Dumbrăveni, în partea de S.-V. a comuneĭ Dumbrăveni (v. a. c.), jud. Botoşani, pl. Siretul, pe valea pîrîuluĭ Văraticul saŭ Gheorghiceseĭ. Are o populaţie de 312 suflete.

Văraticul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Şendreşti, spre E. de satul Şendreşti.

Văraticul, *mănăstire de călugăriţe,* jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Filioara, înfiinţată pe la finele veaculuĭ XVIII de cuvioasa maică Nazaria, sub conducerea stareţuluĭ Paise, de la Mănăstirea Neamţu.

Biserica cea mare s'a zidit, după cum arată inscripţia deasupra bisericeĭ, la 1807, de către Iosif Ieromonahul şi simonahia Olimpiada, cu ajutorul maicilor şi altora bunĭ credincioşĭ.

Elena Paladi dărui acesteĭ mănăstirĭ moşiile: Vălileşti, Cleja, Zerneşti, Perişani, cu trupurile ce ţin de ea.

Simonahia Elisabeta Balş iĭ dărui moşia Vultureşti, cu trupurile alăturate.

La 1841 a fost reparată de către Scarlat Paladi şi simonahia Fevronia.

Mănăstirea Văraticul maĭ avu şi următoarele proprietăţĭ: Bălileşti (jud. Dorohoiŭ), Brătuleţul (jud. Neamţu), Bucĭumeni şi Vladnica (jud. Tecuciŭ), Buhaiul şi Sărata (jud. Neamţu).

In mănăstirea Văraticul se află o şcoală de fete.

In vara anuluĭ 1900, tot centrul şi biserica mănăstireĭ aŭ ars. S'a restaurat în aniĭ următorĭ.

Situată într'o pozitiune frumoasă, alăturĭ de băile Bălţăteşti, de Tîrgul-Neamţuluĭ şi de mănăstirea Agapia, e foarte frecuentată în timpul vereĭ ca staţiune climaterică.

Văraticul, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din muntele Măgura-Văraticul, jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, comuna Filioara; curge în direc-

ţiune V.-E., trecînd pe la mănăstirea Văraticul, străbate apoĭ şoseaua judeţeană Piatra-Neamţu, între kil. 30—31, şi se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Topoliţa, în faţa satuluĭ Topoliţa, după ce primeşte pe dreapta pîrîiaşele Sărata (Bălţăteşti) şi Gindăoani.

Vărăria, *sat,* în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Drănceni. Se maĭ numeşte şi Vărăria-Buzneĭ de la fraţiĭ Buzneştĭ, care aŭ şi eĭ o parte de moşie în trupul moşieĭ statuluĭ. Suprafaţa teritoriuluĭ e de 600 hect., cu o populaţie de 66 suflete.

Vărăşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată în partea de S.-V. a plăşeĭ, între comunele Ulmul şi Ciocăneşti-Sîrbĭ, pe malul de N. al laculuĭ Boianul şi la gura văiĭ Andolina.

Teritoriul comuneĭ se întinde din Dunăre spre N., pe o suprafaţă de 8700 hect. Este proprietatea statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Viforîta, arendată pe periodul 1893-1898 cu 190000 leĭ.

Are o populaţie de 1326 locuitorĭ; o şcoală primară mixtă; o biserică, cu un preot şi douĭ dascălĭ.

Improprietăriţĭ după legea rurală din 1864 sunt 163 locuitorĭ, în 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 12, şi neîmproprietăriţĭ se maĭ află 154 locuitorĭ.

Este udată de Dunăre şi de lacurile: Boianul, Sticlinul, Cocenosul, Lunguleţul, Luminosul şi Găvanele, avînd braţele (privalele): Cochira, Bătrîna şi Moş-Mihaiŭ, care leagă Dunărea cu lacurile.

Vărăşti, *sat,* reşedinţa com. rur. Vărăşti Obedeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la E. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Sabarul. Intre Vărăşti şi Cîmpurelul, malul drept al rîuluĭ Sabarul e foarte zmîrcos.

Se întinde pe o suprafaţă de 2300 hect., cu o populaţie de 1700 locuitorĭ. (V. Vărăşti-Obedeni).

Vărăşti-Obedeni, *com. rur.,* pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la 24 kil spre E. de Bucureşti, lîngă rîul Sabarul. Stă în legătură cu Ghimpaţi şi Dobreni prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Obedeni şi Vărăşti, cu o populaţie de 2355 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 3255 hect.

Are 2 bisericĭ (în fie-care cătun cîte una); 1 şcoală mixtă; 1 moară cu aburĭ; 2 maşinĭ de treerat; 3 podurĭ.

Locuitoriĭ posedă: 364 plugurĭ: 346 cu boĭ, 18 cu caĭ; 405 care şi căruţe: 338 cu boĭ şi 67 cu caĭ; 341 caĭ şi iepe, 8 armăsarĭ, 697 boĭ, 354 vacĭ şi viţeĭ, 52 bivolĭ, 103 bivoliţe, 23 capre, 142 porcĭ şi 2096 oĭ.

Vărăşti-de-Jos (Băjenari), *sat,* jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, com. rur. Dascălul-Creaţa (v. a. n.), situat la S. de Vărăşti-d.-s., aproape de unde izvoreşte Valea-Mostiştea, pe o suprafaţă de 161 hect. şi cu o populaţie de 259 loc.

Vărăşti-de-Sus (Pitar-Moşu), *sat,* jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, com. rur. Dascălul-Creaţa (v. a. n.), situat spre N. de Bucureşti, aproape de unde izvoreşte valea Mostiştea, pe o suprafaţă de 140 hect. şi cu o populaţie de 304 locuitorĭ.

Vărbila, *sat,* cu 519 locuitorĭ, com. rur. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Aci e mănăstirea Vărbila.

Vărbila, *mănăstire,* jud. Prahova, fondată de Radu Voevod Basarab, la 1510.

Preotul Gr. Musceleanu susţine că această mănăstire s'a edificat la 1533 de Dragomirescu Spătar, după cum ar proba următoarea inscripţiune din frontispiciŭ:

Acest hram (biserică) cu Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, s'a zidit de Jupîn Dragomirescu, mare Spătar şi Jupîn Toma Ban, Septembre în 14, din leatu 7041, i Jupîn Caran, Biv... (aci literile lipsesc).

Aci e mormîntul luĭ Laiot Vodă Basarab, cu următoarea înscripţie:

Basarab Laiot Voevod, ce aŭ fost tăiat de Radul Vodă Călugărul şi în pomenirea părinţilor săĭ, la anul 7043 (1535), luna Octombre, s'aŭ pristăvit şi robul luĭ D-zeŭ Jupîn Stanciu, marele Vistier, fie-ĭ pomenire.

Această mănăstire a fost metoh al mănăstireĭ Mărgineni.

Vărbila, *trup de pădure* al statuluĭ, în întindere de 2470 hect., pendinte de com. Podeni, pl. Podgoria, jud. Prahova, care, împreună cu trupul Păcăloaia (208 hect.), formează pădurea Vărbila-Păcăloaia.

Vărbila-cu-Trupurile, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova, care pe periodul 1887-97 s'a arendat cu 6200 leĭ anual. De această moşie aparţine şi trupul Benga din Buzăŭ.

Vărbila-Păcăloaia, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2678 hect., pendinte de com. Podeni, pl. Podgoria, jud. Prahova, formată din trupurile: Vărbila (2470 hect.) şi Păcăloaia (208 hect.).

Vărbilăul, *plaiŭ,* jud. Prahova. Se mărgineşte la E. cu plaiul Teleajenul şi o parte din plasa

Podgoria, de care se desparte într'o mică parte prin rîul Slănicul şi comunele: Poiana, Mălăeşti şi rîul Teleajenul; la S., cu parte din plăşile Tîrgşorul şi Filipeşti; la V., cu plaiul Prahova şi plaiul Peleşul; iar la N., cu Transilvania, de care se desparte prin munţiĭ Carpaţi.

Se compune din Slănicul, com. urb., şi din 11 comune rurale: Bertea, Cocorăşti-Misli, Cosminele, Livadea, Mălăeşti, Poiana-de-Vărbilăŭ, Ştefeşti, Strîmbeni, Trestioara, Vîlcăneşti şi Vărbilăul, cu reşedinţa sub-prefectureĭ în com. Slănicul.

Cea maĭ populată comună din plaiul Vărbilăul este com. Mălăeşti, apoĭ vin Strîmbeni, Vîlcăneşti, Vărbilăul. Cele maĭ puţin populate sunt: Trestioara, Poiana-de-Vărbilăŭ şi Livadea.

S'a desfiinţat în 1895, trecîndu-se comunele la pl. Cîmpul-Tîrgşorul şi Teleajenul.

Vărbilăul, *com. rur.* şi *sat*, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova. Se crede că datează de vr'o 250 de anĭ.

Este situată pe văile apelor Vărbilăul şi Slănicul, la 30 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 7 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Slănicul şi Livadea; la S., cu com. Poiana-de-Vărbilăŭ; la E., cu com. Bughiile şi la V. cu Trestioara.

Are o populaţie de 1699 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una vechĭe, fondată cam de vr'o 80 de anĭ, de Ion Teleanul şi Lazăr Moldoveanu, şi alta nouă, fondată de Nica Filip şi locuitoriĭ; 1 şcoală şi 3 morĭ.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă mult cu cărăuşia.

In comună sunt: 20 dulgherĭ, 2 zidarĭ, 10 butarĭ, 3 rotarĭ şi 5 fierarĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ şi parte s'aŭ împroprietărit la 1864. Atuncĭ s'a dat la 181 locuitorĭ 477 hect. din moşia Colţiĭ, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti şi a moşnenilor. Eĭ aŭ: 30 caĭ şi ĭepe, 346 boĭ, 244 vacĭ, 8 bivolĭ, 461 porcĭ, 365 oĭ şi 40 capre.

Suprafaţa comuneĭ e de vr'o 1500 hect.

In raionul comuneĭ sunt cîteva izvoare, ce conţin pucioasă.

E brăzdată de vîrfurile: Măgura, Tîmpa, Viia Popiĭ şi Gîlma, acoperite cu pădurĭ şi păşunĭ. Este străbătută de la N. la S. de gîrla Vărbilăul, în care, la punctul numit Gîndeşti, se varsă apa Slănicul, şi de văile: Stejaruluĭ, Petroasa, Cotuni, Surli, Băeşti (v. a. c.).

In comună sunt două şosele, înlesnind comunicaţia spre com. urb. Slănicul şi Livadea.

Vărbilăul, *rîŭ*, jud. Prahova, izvoreşte din muntele Rădila-Mare; udă comunele Ştefăneşti, Livadea, Vărbilăul; străbate com. Poiana-de-Vărbilăŭ, plaiul Vărbilăul şi Mălăeşti şi se varsă în rîul Teleajenul.

In raionul com. Vărbilăul pirmeşte văile: Slănicul, cu afluentele Valea-Pietroasă, Stejarul, Cotuna, Băeşti şi Surli.

Vărlăneşti, *sat*, cu 50 locuitorĭ, com. Godineşti, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat pe deal, în partea de N. a comuneĭ, la 9 kil. şi 200 m. de reşedinţa com.

Vărsătura, *com. rur.*, în pl. Gîrlele, jud. Putna, situată lîngă Odobeşti, pe poale de deal, la împreunarea gîrleĭ Vărsătura-Mare cu Vărsătura-Mică, la 3 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 15 de capitala judeţuluĭ.

Se compune din căt. Pădureni şi Vărsătura, unde e şi primăria comuneĭ.

Are o populaţie de 1182 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Treĭ-Ierarchĭ, în căt. Vărsătura, şi 1 filială, cu hramul Sf. Vasile; o şcoală mixtă.

Pe toată intinderea comuneĭ sunt plantate viĭ şi pădure.

Locuitoriĭ posedă: 4 plugurĭ; 180 boĭ, 54 vacĭ, 23 caĭ, 15 oĭ, 7 capre şi 50 porcĭ.

Pe teritoriul comuneĭ, la poalele munteluĭ Măgura, se află schitul Bolucul, la 40 kil. de căt. Padureni, şi urmele cetăţeĭ Crăciuna (v. a. n.).

Vărsătura, *cătun*, în comuna cu acelaş nume, pl. Gîrlele, jud. Putna, situat lîngă Odobeşti, la împreunarea pîrîuluĭ Vărsătura-Mare cu Vărsătura-Mică.

Vărsătura, *cătun*, jud. Brăila, la 2 kil. spre N. de satul Chiscani, aproape de Brăila. Are 87 locuitorĭ şi o biserică.

Vărsătura, *pichet vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, în pl. Ialomiţa-Balta, în dreptul satuluĭ Cegani, jud. Ialomiţa.

Vărsătura, *ostrov*, în jud. Brăila, com. Berteşti-d.-s., între canalul Cremenea şi Mînuşoaia, avînd o lungime de 6 kil.

Vărşeşti, *sat*, cu 150 locuitorĭ, com. rur. Gura-Bouluĭ, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Vărzari, *sat*, cu 410 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Deduleşti-Vărzari (v. a. n.).

Vărzari, *sat*, pe rîul Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Borleşti-Vărzari (v. a. n.).

Vărzăreşti, *schit*, în jud. R.-Să-

rat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, situată în partea de V. a com., pe pîrîul cu acelaş nume, şi lîngă lacul saŭ heleşteul Vărzăreşti. S'a zidit în anul 1644 de Radu-Vărzarul, vel Armaş al luĭ Mateĭ Basarab; la început a fost metoh al Mitropolieĭ din Bucureştĭ. Are 20 călugărĭ.

Vărzăreşti, *pădure*, de 675 hect., jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, lîngă schitul Vărzăreşti.

Vărzăroaia, *sat*, com. rur. Petroşani (v. a. n.), plaiul Nucşoara, jud. Muşcel.

Văscani, *com. rur.*, situată la S.-E. pl. Siretul-d.-s., jud. Suceava, la 52 kil. de Fălticeni. Se mărgineşte la E. cu com. Băiceni, din jud. Iaşi, la V. cu com. Păşcani, la S. cu com. Cucuteni (Iaşi) şi Ruginoasa şi la N. cu com. Lespezile şi jud. Botoşani.

Are forma unuĭ poligon neregulat. E compusă din satele: Văscani, reşedinţa, Boldeşti, Hărmăneşti, Todireşti-Băluşeşti, Stroeşti şi Laiul. Inainte de 1876 forma o singură comună cu Ruginoasa.

Are o populaţie de 2720 suflete; 5 bisericĭ ortodoxe, cu 3 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ, şi una lipovenească, în Băloşeşti; 3 şcolĭ rurale mixte.

Vite: 246 caĭ, 660 boĭ, 402 vacĭ, 2499 oĭ, 3 capre şi 181 porcĭ.

Altitudinea 320—330 m. E udată de pîraele: Văscani, Boldeşti, Hărmăneşti, Ciumalul, Drăgoteni, Răgoaza, Checea şi Budăile.

Are o suprafaţă de 9012 hect.

Improprietăriţĭ în 1864 şi 1878 sunt 586 locuitorĭ, stăpînind 1753 fălcĭ şi 50 prăjinĭ, afară de ceĭ din Stroeşti şi Laiul, cărora le-a fost lăsată prin testament de Smaranda Costin moşia în mărime de 210 fălcĭ.

Locurĭ însemnate în comună sunt: Dealurile Osoiul şi Cetăţuia, din care s'aŭ scos anticităţĭ de d-niĭ Sturza, Tocilescu, Butculescu şi Beldiceanu.

In marginea V. a moşieĭ Hărmăneşti, d'asupra satuluĭ Blăgeşti din com. Păşcani, se văd ruinele uneĭ bisericĭ marĭ, despre care se zice că ar fi fost făcută de către Logofătul Tăutul, marele diplomat al luĭ Bogdan-Vodă.

Văscani, *sat*, pe moşia şi în com. cu acelaş nume, jud. Suceava, aşezat pe ţărmurile pîrîuluĭ Păuneşti şi coastele dealuluĭ Păuneşti, 501 suflete.

Drumurĭ sunt la Ruginoasa (3 kil.) şi la Costeşti (3 kil.) (V. Văscani, com. rur.).

Văsîeşti, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, aşezată la poalele munteluĭ Tarniţa şi în valea pîrîuluĭ Urminişul-Mare. Se compune din 5 cătune: Văsîeşti, reşedinţa, Leorda, Vermeşti, cu secţia Glodurile, Urminişul saŭ Hîngani şi Şipoteni.

In Condica Liuzilor se găsesc treĭ sate din această comună: Văsîeşti, Urminişul şi Leorda, de unde încă de pe atuncĭ se exploata păcura.

Se mărgineşte la E. cu teritoriul comunelor Moineşti şi Podurile, la S. cu al com. Dărmăneşti, la V. cu al com. Comăneşti şi la N. cu al com. Moineşti.

Este străbătută de pîrîurile Urminişul-Mare şi Busuiocul şi brăzdată de muntele Tarniţa şi dealurile Leorda, Babelor, Busuiocul şi Nogea.

Are o populaţie de 1911 locuitorĭ; o şcoală mixtă, care funcţionează din 1885 în satul Vasîeşti; 4 bisericĭ, cîte una fie-care cătun, deservite de 3 preoţĭ şi 7 cîntăreţĭ.

Vite: 64 caĭ, 1003 vite cornute, 280 porcĭ, 321 capre, 1972 oĭ. Locuitoriĭ aŭ 102 stupĭ.

După legea rur. din 1864 s'aŭ împroprietărit 247 locuitorĭ, cu 892 fălcĭ, 46 prăjinĭ şi 34 stînjenĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 2578 hect.

Este străbătută de calea judeţeană Ocna-Comăneşti - Moineşti.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 50 kil.; la Moineşti, reşedinţa plăşeĭ, 3 kil.; la com. Podurile, 7 kil.; la com. Comăneşti, 3 kil., şi la com. Dărmăneşti, 11 kil.

Văsîeşti, *sat*, cu 810 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, şi reşedinţa comuneĭ cu acelaş nume, situat pe pîrîul Urminişul, care 'l udă prin mijloc. (V. Vîsieşti, com. rur.).

Văsuiul, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, la 17 kil. de subprefectura plăşiĭ şi la 54 de capitala judeţuluĭ.

Este udată de pîraiele: Văsuiul, Sărăţelul şi Zgribincea.

Are o populaţie de 402 suflete şi 1 biserică parohială, cu hramul «Sf. Nicolae».

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 2 morĭ de apă; 162 boĭ, 150 vacĭ, 33 caĭ, 830 oĭ, 10 capre şi 81 porcĭ; 3 fabricĭ de rachiŭ; o rotărie.

Vătaşi, *sat*, com. rur. Crîmpoaia, pl. Şerbăneşti, jud. Olt, situat pe malul drept al Dorofeiuluĭ, cu 320 locuitorĭ.

Vătaşi-Banov, *cătun*, com. Preaj-

ba, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca. (Vezĭ com. Preajba).

Vătăşani, *vechia numire a satuluĭ* Nenciuleşti, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman.

Vătăşeşti (Tinculeşti), *sat*, cu 50 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Giurgiuveni-Vătăşeşti (v. a. n.). Are o biserică, «Buna-Vestire».

Vătăşeşti-de-Jos, *sat*, cu 25 familiĭ şi 100 suflete, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bradul-Geamăna (v. acest nume). Are o biserică, «Sf. Mateĭ».

Vătăşeşti-de-Sus, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bradul-Geamăna (v. a. n.).

Văvălugi, *cătun*, al. com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 140 locuitorĭ.

Vechia, *sat*, cu 254 locuitorĭ, com. rur. Dăeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situat la 1 ½ kil. de căt. Curtea, unde e şcoală.

Vechia, *mahala*, com. rur. Sineşti, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vilcea.

Vedea, *rîŭ*. Izvoreşte din dealul Dăduieşti, jud. Argeş, curge către S., intră în jud. Oltul pe lîngă Topana, udă Făgeţelul, Alunişul, Spineni şi Tătuleşti, la N. căreia primeşte pe stînga pîrîul Eiul; udă Optaşi şi aproape de cătunul Ungheni, com. Corbul, se împreună pe stînga cu Vediţa, care izvoreşte tot din dealurile judeţuluĭ Argeş, aproape de Piteşti, şi intră în jud. Olt, la Rîjleţul-Vieroş, udă Rîjleţul-Govora, Vaţa, Bărăşti-de-Vede, Bărăşti-de-Cepturĭ, Vlaici, Coloneşti şi Maldărul.

De la Cerbul, Vedea maĭ udă Buzeşti şi aproape de com. Icoana se încarcă pe dreapta cu pîrîul Plapcea, udă com. Florul, unde primeşte pîrîul Florişorul. De aci înainte serveşte de hotar între jud. Olt şi Teleorman. Trece pe la E. de măgura Mihaĭ-Vodă şi la S. de căt. Ungurei, com. Tătuleşti, pe dreapta se încarcă cu pîrîul Dorofeiul saŭ Şerbăneşti. Apoĭ curge tot pe hotar pănă la E. de căt. Popeşti, com. Văleni, de unde ia direcţia S.-E. şi intră în jud. Teleorman la punctul Bădeşti, unde se varsă într'însul rîul Cotmeana.

De la Bădeşti, urmează cît-va în linie aproape dreaptă pănă în dreptul com. Socetul, de unde apucă spre N.-E. spre Roşiori şi de acolo la Alexandria, apoĭ spre S., primind apele rîuluĭ Teleorman, între comunele Cervenia şi Beiul şi după maĭ multe cotiturĭ varsîndu-se în Dunăre odată cu Gîrla-Mare, la hotarul dintre Găojani şi Petroşani, din jud. Vlaşca.

De la Bădeşti şi pănă unde se împreună cu Teleormanul, Vedea taie jud. Olt in diagonală. Afluenţiĭ Vedeĭ sunt: Cotmeana, Tecuciul, Bratcovul, Burdea saŭ Zbîrgleaza, Pîrîul-Cîineluĭ împreunat cu Tinoasa şi Teleormanul, precum şi maĭ multe pîraie şi pîrîiaşe, ca Bărăcea, Cîrsteasca şi Nanovul. Pe partea dreaptă are ca afluenţĭ principalĭ Plapcea şi Vediţa în jud. Olt, cum şi pîraie şi pîrîiaşe ca Florişorul, Dorofeiul şi altele. Cu toţĭ afluenţĭ săĭ marĭ şi micĭ, rîul Vedea, pănă la oare-care depărtare de Roşiori, are volum de apă foarte mic; adesea e aproape de tot sec. Din apropiere de Alexandria îşĭ măreşte volumul din ce în ce maĭ mult pănă la Dunăre. Albia luĭ este foarte largă, neregulată şi plină de nisip foate fin. Pe timpurĭ de ploĭ marĭ şi la topirea zăpeziĭ, Vedea vine foarte mare şi se revarsă peste marĭ întinderĭ. În acest rîŭ se găseşte peştişorul numit pitroc, precum şi puţine varietăţĭ de peştĭ obicinuiţĭ, maĭ ales crap.

In tot cursul săŭ are o lungime de aproape 200 kil.

După istoria luĭ Dionisie Fotino, rîul Vedea se numea în vechime Apa-Vînătă.

Vedea-de-Jos, *plasă*, jud. Olt. Se mărgineşte la N. cu pl. Vedea-d.-s., printr'o linie dreaptă, dusă de la S. de com. Alunişul, la S. de com. Bărăşti-de-Cepturĭ; la E., se mărgineşte cu jud. Argeş; la S., cu pl. Mijlocul şi la V., cu pl. Oltul-d.-j., avînd ca hotar despărţitor în cea maĭ mare parte rîul Plapcea-Mare (Vezĭ Oltul, judeţ).

Coprinde 14 com. rur. (cu reşedinţa în com. Tătuleşti), adică: Călugări, Coloneşti, Constantineşti, Maldărul, Mirceşti, Mogoşeşti, Negreni, Poborul, Scorniceşti, Spineni, Şuica, Tătărei, Tătuleşti, Vlaici.

Acum face parte din pl. unite Oltul-Vedea, care aŭ 54 comune.

Vedea-de-Sus, *plasă*, jud. Olt. Se mărgineşte la N. şi E. cu jud. Argeş, la S. cu pl. Vedea-de-jos, şi la V., cu pl. Oltul-d.-s. (V. Oltul, jud.).

Coprinde 14 comune rurale, cu reşedinţa în com. Chilia, adică: Alunişul, Bărăşti-de-Cepturĭ, Bărăşti-de-Vede, Chilia, Făgeţelul, Fata, Gura-Bouluĭ, Izvorul, Mereni, Profa, Rîjleţul-Govora, Rîjleţul-Vierosul, Topana şi Vaţa.

Face acum parte din plăşile unite Oltul-Vedea.

Vederoasa, *lac*, jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul co-

muneĭ rurale Rasova, situat în partea de S.-V. a plăşeĭ şi în cea de N. şi N.-V. a comuneĭ, lîngă malul drept al Dunăreĭ. Comunică cu Dunărea, de care este alimentat, printr'o mică gîrlă, lungă de aproape 1 kil.

Diferitele părţĭ ale sale poartă deosebite numirĭ: la E., se numeşte Baciul; la V., Limpezişul; la S.-E., Sărpul. Intreaga baltă se maĭ numeşte şi Vlah-Chioi.

Satele aşezate pe malurile sale sunt: Alimanul, pe malul de V. al părţeĭ Limpezişul, Vlah-Chioi pe cel de E. al Vederoaseĭ; iar învecinate sunt: Bac-Cuius, Polucci, Talaşman la S. (3—4 kil), Rasova, la 3 kil. spre E. Basinul săŭ e considerabil, coprinzînd 80000 hect. (800 kil) şi teritoriile com. Rasova, Alimanul, Enigea, Mamut-Cuius. Este coprins între dealurile: Zbreia, Catiţa, Chior-Cuius, Echi-Iuiuc-Obeac, Mulver-Acceuci şi Ghiol-Punar, la V.; hotarul judeţuluĭ la S. (de la movila Sarîm-Başa şi până la movila Bali-Iuc); dealurile Baicul, Ciocanul, Ceşme, Canlî, Piribei, Caciamac-Orman-Bair, Sarî-Iuc-Bair, Cultimeş-Bair, Alibi-Chioi, Cara-Omer şi Bair-Iuiuc, la E.

Are 700 hect.; conţine mult peşte, al căruĭ venit (peste 10000 leĭ) aparţine statuluĭ.

Vediţa, *pîrîŭ*, izvoreşte din dealurile jud. Argeş, de lîngă Piteşti şi se varsă în rîul Vedea, la căt. Ungheni, din jud. Olt.

Veghiurile, *cătunaş*, al comuneĭ Trestioara, jud. Buzăŭ, cu 30 locuitorĭ; e alipit de căt. Crivelești şi situat pe terenul cel maĭ steril din judeţ.

Veja-Clăcaşĭ, *sat*, la marginea jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre E. şi la 3 kil. de satul Stăniţa, (V. Stăniţa, comună).

Veja-Lingurarĭ, *sat*, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre E. şi la 3 kil. de satul Stăniţa, în marginea judeţuluĭ Roman. (V. Stăniţa, comună).

Vela, *com. rur.*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., situată pe Dealul-luĭ-Stupineaţă, dealul Burdiosul, dealul Mocirla şi şesul Desnăţuiul, la 38 kil. de Craiova şi la 16 kil. de Vîrtopul, reşedinţa plăşeĭ Dumbrava-d.-j.

Se învecineşte la N. cu com. Terpeziţa, la S. cu com. Sălcuţa, la V. cu com. Carpeni, pl. Dumbrava-d.-s., şi cu com. Cornul şi la E. cu com. Ciutura.

Dealurĭ: Stupineaţa, Burdiosul şi Mocirla, acoperite de pădurĭ.

Este udată de rîul Desnăţuiul, ce trece prin S. com., cu direcţiunea V.-E., şi care are un pod pe dînsul în localitatea numită Rîpa-Roşie.

In vechime com. coprindea satul Plopşorul, com. Gubancea, şi satul Sabarul, care era despărţit în două mahalale, Suharul-Mare saŭ Sabarul-Mare şi Suharul-Mic saŭ Sabarul-Mic, care azĭ sunt unite şi compun actualul sat Sabarul. Azĭ com. Vela coprinde 4 sate: Vela, reşedinţa, Bucoviciorul, Sabarul şi Cetăţuia.

Aci se află Cetăţuia, ruină de cetate romană.

Are o populaţie de 1741 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Bucoviciorul, cu hramul Sf. Voevozĭ, fondată de proprietara S. Roschoschi şi cea-l'altă în Vela, fondată de locuitorĭ, şi cu hramul Sf. Nicolae; 2 şcoale mixte.

Suprafaţa com. este aproximativ de 8750 pog.

Moşiile se numesc: Vela, ce aparţine la maĭ mulţĭ proprietarĭ, precum şi sătenilor; Cetăţuia, aparţinînd statuluĭ, şi cu venitul anual între 4000—5000 leĭ; Bucoviciorul şi Sabarul.

Pădurĭ: Cetăţuia, în întindere de 250 hect. şi 58 ariĭ, aparţinînd statuluĭ, şi amenajată; Leurdoasa, de 32 hect.; Burdiosul, de 30 hect., pe moşia Sabarul; Ţoia, de 20 hect. şi Leurdoasa, pe moşia Bucoviciorul. Inainte aparţineaŭ mănăstirelor, azĭ sunt ale statuluĭ. Se compun din cerĭ, ulmĭ, stejarĭ, frasinĭ, plopĭ şi gîrniţe.

Pe moşia Vela sunt 2 morĭ de apă şi una de aburĭ, iar pe moşia Sabarul, una de apă.

Vela, *sat*, cu 865 suflete, reşedinţa com. Vela, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j. (v. a. n.).

Velea saŭ **Nebuna,** *cătun*, com. Bulbucata, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca (v. a. n.).

Veleşti, *com. rur.*, pl. Amaradia, jud. Dolj, la 32 kil. de Craiova şi la 22 kil. de reşedinţa plăşeĭ, situat pe Dealul-Veleştilor, pe Dealul-Rupturilor şi pe malul stîng al rîuluĭ Geamartaluiul.

Se mărgineşte la N. cu com. Gheoroiul (Vîlcea), de care se desparte prin pîrîul Ghermane, la S. cu com. Balota (satul Balota-d.-s.), la V. cu com. Amărăşti, de care se desparte prin pîrîul Palinga.

In 1873, comuna se compunea din cătunele: Balota-d.-s., Rupturile şi Veleşti; după cîtva timp s'a adăogat căt. Motoci şi azĭ acest cătun a rămas ca mahala cătunuluĭ de reşedinţa Veleşti. Cătunul Veleşti este în centru, avînd la N. mahalaua Motoci; Rupturile sunt spre E. şi Balota-d.-s., la S.

Terenul comuneĭ este accidentat de dealurile: Veleşti (400

m.), al-Capreĭ (500 m.), Rupturi (150 m), Piscul-Popeĭ (300 m.), Piscul-Staiculuĭ (200 m.), Piscul-Cireşuluĭ (100 m.), şi Dealul-Răcărenilor. Dealul-Capreĭ este acoperit cu fîneţe, Dealul-Veleşti, cu porumb şi grîŭ, Dealul-Rupturilor, cu fîneţe, Piscul-Staiculuĭ, cu pădure, Piscul-Cireşuluĭ, cu pădure şi cu viĭ.

Este udată de rîul Geamartaluiul, ce intră pe la V. în com. şi curge spre E. şi primeşte pe teritoriul com. pîraiele Scîndura, Făgeţelul şi Pîrîul-luĭ-Stan, iar pe stînga: Floreiul, Staicul şi Artănelul.

Are o populaţie de 952 suflete; treĭ biericĭ, una în cât. Veleşti, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, fondată la 1786 de protopopiĭ Ioan şi Constantin Dinu, una în cătunul Ruptura, cu hramul Sf. Dumitru, fondată la 1790 de căpitaniĭ Mitrache şi Mateiŭ, şi a treia în cât. Balota-d.-s., fondată la 1782 de către Caluda, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ; o şcoală mixtă, ce funcţionează de la 1879.

Suprafaţa întreguluĭ teritoriŭ comunal este de 1300 hect.

In comună sunt două moşiĭ: Veleşti şi Balota, avînd o suprafaţă de 100 hect. şi un venit de 10000 leĭ. Veleşti aparţine locuitorilor.

Pădurea Veleşti, de 300 hect., pădurea Balota, de 500 hect., pădurea Veleştenilor, aparţineaŭ şi în trecut moşnenilor; pădurea Balota aparţine statuluĭ. Aceste pădurĭ sunt compuse din gîrniţă, cer, gorun, stejar; predomină gîrniţa. Pădurea Balota, care este amenajată, aparţinea bisericeĭ Obedeanu.

Viile în întindere de 20 hect. aparţin moşnenilor Veleştenĭ.

Căiĭ: calea vecinală, calea comunală şi o cale naturală.

Vite: 37 caĭ, 750 vite marĭ cornute, 1216 oĭ, 610 porcĭ şi 380 capre.

Veleşti, *sat,* cu 603 loc., reşedinţa com. rur. Veleşti, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat pe malul stîng al Geamartaluiuluĭ, la 9 kil. S.-E. de Tălpaşul şi la 7 kil. N.-E. de Amăreşti, străbătut în partea N. de dealul Frăţila. (V. Veleşti, com. rur.).

Veli-Chioi, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, cât. com. Garvan (v. a. n.), situat în partea meridională a plăşeĭ şi cea răsăriteană a comuneĭ, la $2^1/_2$ kil. spre N.-E. de cătunul de reşedinţă, Garvanul-Mare.

Veneţişul, *cât.* al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ.

Verbicioara, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Verbiţa (v. a. n.), cu 648 suflete.

Verbicioara, *moşie* şi *pădure* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Verbiţa, satul Verbicioara, arendată (1886—96) cu 11100 leĭ. Aparţinea mănăstireĭ Sadova.

Verbiţa, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 51 kil. de Craiova, şi la 25 de reşedinţa plăşeĭ, com. Vîrtopul. Situată între şesul Verbiţa şi pădurea Vărbicioara.

Se mărgineşte la N. cu com. Cleanovul, la S. cu com. Pleniţa şi Poiana-Pleniţa, de care se desparte prin pădurea statuluĭ; la V., cu com. Prisacea, şi la E., cu com. Călugărei şi Orodealul; despărţindu-se de aceste din urmă prin pădurea statuluĭ Verbicioara.

Are un eleşteŭ numit Verbiţa, în care se găsesc peştĭ şi racĭ în mare cantitate.

In vechime, com. se numia Crîngul. Până la 1874 reşedinţa era în Călugărei.

Se compune din 2 cât.: Verbiţa, reşedinţa, şi Verbicioara.

In cât. Verbicioara se văd urmele uneĭ cetăţue, iar la S. de cât. Verbiţa, se văd ruinele caselor unuĭ vechiŭ sat ce se afla în vechime pe acel loc.

Un drum vechiŭ trece prin V. com. şi merge la schela Cetatea.

Are o populaţie de 1460 suflete; două bisericĭ, una în cât. Verbiţa, fondată la 1843, de locuitoriĭ; cea-l'altă în cât. Verbicioara, zidită tot de locuitorĭ la anul 1888; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1879, întreţinută de comună.

După legea rurală din 1864 sunt 165 împroprietăriţĭ, iar după cea din 1879 sunt 8 însurăţeĭ.

Suprafaţa com. este de 4700 hect.

Moşiile de pe teritoriul comunal sunt Verbiţa, Crîngul, Verbicioara, dînd un venit de 76386 leĭ.

Pădurĭ: Verbiţa, de 400 hect. şi Verbicioara, de 1000 hect., compuse din cerĭ şi gîrniţă; ambele sunt amenajate.

Verbiţa, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Verbiţa, cu 812 suflete (V. Verbiţa, com. rur.).

Vercicani, *silişte de sat,* pe ţărmul stîng al Siretuluĭ, jud. Suceava, com. Liteni.

Verde (Muntele-), *munte,* jud. Suceava, între com. Şarul-Dorneĭ şi Broşteni, acoperit cu pădure de răşinoase (1530 m. altitudine).

Verdea, *cât.,* cu 457 loc., în com. Răcoroasa, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna, situat în sus de Varniţa,

la locul unde se varsă Repedea în Şuşiţa.

Verdea, *sat,* în jud. Vîlcea, pl. Oltul d.-j., com Suteşti, cu o populaţie de 424 loc. Cade în partea de N.-E. a com. şi e udat de rîul cu acelaş nume. (V. Suteşti, com. rur.).

Verdea, *sat,* în jud. Vîlcea, com. Amărăşti, pl. Oltul-d.-j., cu o populaţie de 173 loc., la 4 kil. de căt. Amărăşti, reşedinţa com. E brăzdat de dealul şi valea cu acelaşĭ nume.

Verdea, *pichet de graniţă,* pe Dunăre, lîngă com. Izlazul, din jud. Romanaţi.

Verdea, *insulă,* în Dunărea, cu 60 hect. pădure, com. Izlazul, jud. Romanaţi.

Vereşti, *sat,* pe şesul rîuluĭ Suceava, în stînga şi în partea de S. a com. Dumbrăveni (v. a. n.), pl. Siretul, jud. Botoşani, pe moşia Dumbrăveni. Are o populaţie de 370 locuitorĭ.

Vereşti, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Botoşani, pl. Siretul, com. Dumbrăveni, pe linia-Paşcani-Burdujeni, pusă în circulaţie la 15 Decembrie 1869 şi pe linia Vereşti-Botoşani. Se află pe prima linie între staţiile Liteni (12,9 kil.) şi Burdujeni (14,8 kil.) şi pe a doua la 19 kil. de Bucecea, staţia vecină. Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 256^m,90. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 119625 leĭ şi 27 banĭ.

Veriga, *pichet vechiŭ de frontieră,* pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Chioara, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Veriga, *braţ* al Dunăriĭ, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, care se desface din dreptul ostrovuluĭ Tofanari, satul Dăeni, se îndreaptă spre N.-E., brăzdînd partea de N.-V. a plăşeĭ Hîrşova şi se termină vărsîndu-se iar în Dunăre în dreptul Movileĭ-Popeĭ, după un curs de 6 kil. In ea se deschide Valea-Moşuluĭ şi Valea-Viilor de la Pînga. Desparte ostrovul Dăeni de malul Dobrogeĭ. E nenavigabil.

Veriga, *braţ* al Dunăriĭ, în jud. Constanţa, plăşile Silistra-Nouă şi Medjidia. Se desface din dreptul ostrovuluĭ Huzud-Ada, de lîngă Măgura-Drăgaiciĭ şi valea Carasan, se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la V. spre E., brăzdînd partea de N.-E. a plăşeĭ Silistra-Nouă şi cea de N. a comunelor Mîrleanul şi Alimanul, precum şi partea de V. a plăşeĭ Medjidia şi a com. Rasova. Are o lungime de 11 kil. Se deschide tot în Dunăre puţin maĭ la V. de satul Rasova. Are o adîncime de 2—3 metri. Desparte insula Ostrovul-Lung de malul dobrobrogean. E nenavigabil.

Veriga, *canal,* care uneşte Dunărea-Mare cu braţul Dunăriĭ despre oraşul Giurgiŭ, jud. Vlaşca.

Veriga-Stoeneşti, *prival,* care pleacă din Dunărea-Vechĭe, din hotarul jud. Ialomiţa, făcînd un ocol, în formă de semi-cerc şi se uneşte tot cu Dunărea-Vechĭe, după ce străbate comunele Berteşti-d.-s., Berteşti-d.-j. şi Stăncuţa, jud. Brăila.

Verguleasa, *sat,* cu 1160 locuitorĭ, com. rur. Dumitreşti (v. a. n.), pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Vermeşti, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, al com. Văsîeşti (v. a. n.), cu o secţie, Glodurile, situat la poalele dealuluĭ Busuiocul şi în valea pîrîuluĭ Busuiocul, la 1 ½ kil. de satul Văsîeşti. Are 300 locuitorĭ.

Verpole, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Grămeşti, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu 272 suflete.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Grămeşti, Rudeşti şi Bucovina, de care se desparte prin şanţul Haţaş anume făcut.

(V. Grămeşti, com. rur.).

Verneşti, *sat* şi *com. rur.,* jud. Argeş, pl. Argeş, la 9 kil. de Curtea-de-Argeş, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 6 kil. de Piteşti.

Are 785 suflete şi o biserică, cu hramul Naşterea Maiciĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 550 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 30 oĭ, 25 capre şi 700 rîmătorĭ.

Inainte de 1874, com. Verneşti era alipită de com. Valea-Danuluĭ; azĭ fie-care e com. deosebită.

Verneşti, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, pl. Sărăţeĭ, pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la 9 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Agudul, Clinciul şi Verneşti, avînd o populaţie de 710 locuitorĭ.

Are o şcoală; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ. Catedrala e cea cu hramul 25 Martie, zidită la 1714 şi terminată la 1721, în zilele Domnilor Ştefan Cantacuzin şi Nicolae Mavrocordat, de către jupîn Jipa şi Stanciu Vernescu.

Vite: 190 boĭ, 52 vacĭ, 22 viţeĭ, 3 bivoliţe, 31 caĭ, 8 ĭepe, 5 mînjĭ, 700 oĭ şi 174 porcĭ. Loc. posedă 16 stupĭ.

Suprafaţa com. este de 1860 hect.

Terenul e şes, puţin deluros în partea de N.-V.

Are tîrgul de toamnă: Valea-Teancului.

Căĭ: şoseaua judeţeană Buzăŭ-Frontiera prin Verneşti; şoseaua vecinală Verneşti-Nişcovul-Tisăul şi alte drumurĭ naturale.

Comuna e foarte vechĭe şi a fost formată numaĭ din s. Verneşti. Căt. Lisceşti (Agudul) a fost înfiinţat de Leaschina, care a adus oamenĭ pe moşia sa, iar Clinciul e maĭ noŭ. Verneşti a fost în secolul al XVII-lea proprietatea Grecenilor; aci fraţiĭ Radu şi Şerban aŭ scris multe din operile lor. Parte din această moşie se posedă încă de Colonelul Greceanu. Tot aci e locul natal al familieĭ Marghiloman.

Verneşti, *cătun* de reşedinţă, al com. Verneşti, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ.

Verşeni, *sat,* cu 682 locuitorĭ, pe moşia şi în com. Miroslăveşti, jud. Suceava, aşezat pe ţărmul stîng al Moldoveĭ.

Drumurĭ: la Miroslăveşti (6 kil.) şi la Ciohoreni (3,500 kil.).

In 1803, «Vereşeni, a d-sale Logofătul Iordache Canta avea 40 liuzĭ, plătind 516 leĭ bir anual». («Uricariul», vol. VII, p. 248). (Vezĭ Miroslăveşti, com. rur.).

Verşeşti, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Căciuleşti, aşezat pe valea Crăcăuluĭ, între cursul acestuia de-a stînga, şi a pîrîiaşuluĭ Valea-Mare de a dreapta. Se mărgineşte la N. cu terenurile com. Cîrligi; la V., cu satul Căciuleşti, despărţit prin pîrîul Cracăul; la S., cu satul Conţeşti şi la E., cu satul Şerbeşti. Are o suprafaţă cam de 448 hect., cu o populaţie de 273 suflete.

(Vezĭ Căciuleşti, com. rur.).

Verşeşti-de-Jos saŭ **Verşeşti,** *sat,* cu 691 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, situat d'a dreapta Tazlăuluĭ-Mare. (V. Sănduleni, com. rur.).

Veruici, *sat,* cu 62 suflete, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. Crucişoara (v. a. n.). Are o biserică vechĭe de lemn, făcută de Bădică Veruicu, cu hramul Sf. Teodor, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Verzeĭ (Valea-), *cătun* de reşedinţă, al com. Căneşti, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ.

Vetreşti, *cătun,* cu 185 locuitorĭ, jud. Putna, pl. Vrancea, com. Herăstrăul, situat pe malul Nărujeni, în coasta dealurilor ce-ĭ formează valea.

Vetrile - Schituluĭ - Comani şi **Gîlmeele,** *moşie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de Mitropolia din Bucureşti şi care pe periodul 1883—93, s'a arendat cu 17500 leĭ anual.

Vetrişoaia, *com. rur.,* în partea de E. a plăşeĭ Prutul, jud. Fălciŭ. Se întinde, de la N. la S., între rîul Prutul şi pîrîul Sărata, ce o desparte de comunele Rănceni şi Muşata. E aşezată pe şesul Prutuluĭ şi brăzdată în partea de V. de un şir de dealurĭ.

E formată din satele: Satul-Noŭ, Simineşti şi Vetrişoaia, pe o suprafaţă cam de 4310 hect., şi cu o populaţie de 955 suflete.

Pe toată partea de E. şi S. a com., se întinde şesul Prutuluĭ, în suprafaţă cam de 1266 hect. bogat în fînaţe şi imaşe; se află şi multe bălţĭ şi 2 luncĭ. Viea se cultivă pe o întindere de 53 hect.

Are o şcoală şi o biserică.

Vite: 1488 vite marĭ cornute, 5499 oĭ, 99 caĭ şi 188 porcĭ.

Vetrişoaia, *sat,* în centrul com. Vetrişoaia, jud. Fălciŭ, pl. Prutul, aşezat pe un platoŭ ridicat cu 15 m. de la nivelul şesuluĭ Prutul. E unit cu satul Simineşti. (Vezĭ Simineşti, sat).

Partea aceasta a satuluĭ Vetrişoaia se maĭ numeşte şi Călugăreasca, de la stăpînirea moşieĭ de către călugăriĭ grecĭ. Proprietatea este a statuluĭ, de la secularizarea averilor mănăstirilor.

Această moşie cu o parte a satuluĭ se întindea şi peste Prut, până la luarea Basarabieĭ în 1812.

In marginea de E. a satuluĭ se află gîrla Pruteţul. (Vezĭ şi Vetrişoaia, com. rur.).

Vetrişoaia, *şes,* jud. Fălciŭ, în partea de S.-E. a com. Vetrişoaia, pl. Prutul. Se întinde de la S. de şesul Simineşti, între Pruteţ şi rîul Prutul, pe o suprafaţă cam de 634 hect. Este bogat în fîneţe şi păşune.

In partea de N. a şesuluĭ se întinde o luncă de loziĭ numită Lunca-Vetrişoaeĭ. In dreptul acesteĭ luncĭ, Prutul formează un cot care vine sub satul Hăsnăşeni de peste Prut în Basarabia, numit Cotul-Sofieĭ. In jos de luncă, se află Gîrla-Zaharieĭ, care taĭe şesul în curmeziş, comunicînd cu Prutul şi Pruteţul prin Gîrla-luĭ-Filip.

In partea de S. a şesuluĭ sunt două bălţĭ, numite Pădurariul şi Caşcavalul, care comunică cu Pruteţul prin gîrla Pădurariul.

In dreptul acestor două bălţĭ, Prutul formează iarăşĭ un cot, numit Cotul-Nitoţilor.

Tot pe șesul Vetrișoaia, pe grindul din stînga Prutețuluĭ, se cultivă viea pe o întindere de 25 hect.

Vețelul, *sat*, jud. Vîlcea, com. rur. Broșteni, pl. Cerna-d.-s. E situat în partea de N. a comuneĭ, la 1 1/2 kil. de cătunul Șerbănești (reședința com. și școală) și este udat de rîul Cerna și de văile: Valea-Lupuluĭ și Valea-Mare.

Are o populație de 548 locuitorĭ și o biserică, fondată în 1849.

Vețeni, *sat*, com. rur. Bărăști-de-Cepturĭ (v. a. n.), pl. Vedea-d.-s, jud. Olt. Are o biserică, fondată în 1723.

Vețișoara, *sat*, cu 298 locuitorĭ, com. rur. Vața (v. a. n), pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, în partea de V. a comuneĭ. Are o biserică, fondată în 1835.

Veverița, *culme de munte*, jud. Vîlcea, care pornește din culmea Plătăneștilor și de care se detașează din muntele Vîrful-Mare. Se îndreptează către S.-E. și se termină aproape de confluența Lotruluĭ cu Oltul. Piscurile cele maĭ însemnate sunt: Vîrful-Mare, Robul, Veverița și Sulița (v. a. n.).

Veverițele, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă, căt. Lunca, pe la poalele căruia curge Peceneaga; face hotar despre com. Sărulești.

Viașul (Zmîrdășteţul), *sat*, com. rur. Bucura, pl. Blahnița, jud. Mehedinți.

Vicoleni, *sat*, pe dreapta Jijieĭ, în partea de E. a com. Ungureni, pl. Jijia, jud. Botoșani, cu o suprafață de 1087 hect. și o populație de 220 suflete.

Vicoleni, *sat*, pe moșia cu același nume, com. Borzești, pl. Bașeul, jud. Dorohoiŭ, cu 110 suflete.

Pe hotarul moșieĭ despre Mîndrești trece rîul Jijia. Moșia se hotărește cu: Vlăsinești, Plopeni-Jianu și Jijia.

Vicoleni, *sat*, în centrul comuneĭ Berezeni, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, la S. de satul de reședință, de care se desparte prin pîriul Berezeni, pe platoul Prutuluĭ și udat în partea de E. de Prutețul.

Are o suprafață de 2288 hect., dimpreună cu Satul-Noŭ, și o populație de 300 suflete; o biserică, făcută la 1838; o moară cu aburĭ și o școală, așezată între satele: Vicoleni și Vetrișoaia. Inființat în 1823. Se află pe proprietatea domeniuluĭ statuluĭ Vetrișoaia, care a fost a mănăstireĭ Agapia.

Vida-de-Jos saŭ **Fotăchescu**, *cătun*, com. Cîrtojani-d.-j., pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, situat pe valea Glavacioculuĭ. Forma odinioară singur o comună cu numele Vida-Cîrtojani. (V. Cîrtojani-d.-j., com. rur.).

Vida-Furculești, *com. rur.*, compusă din cătunele: Vida-Furculuĭ și Vida-Stavropoleos saŭ Călugărești, situate pe partea dreaptă a văiĭ Glavaciocul, care aci primește Sericicul, din sus de Vida-Cîrtojeni, la 45 kil. de București, la 60 kil. de Giurgiŭ și la 14 kil. de Obedeni, reședința plășeĭ.

Printr'însa trece șoseaua județeană ce vine din Giurgiŭ, trece pe la Flămînda și ĭese din jud. pe la com. Glavaciocul. Are o biserică, cu un preot și 2 dascălĭ și o școală mixtă.

Vite: 480 boĭ, 10 bivolĭ, 140 caĭ, 480 oĭ și 210 rîmătorĭ.

Vida-Furculești, *cătun*, comuna cu același nume, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, situat pe partea dreaptă a acestuĭ rîŭ. (V. Vida-Furculești, com. rur.).

Vida-Stavropoleos saŭ **Călugărească**, *cătun*, com. Vida-Furculești (v. a. c.), pl. Glavaciocul, județul Vlașca, situat pe coasta dreaptă a văiĭ Glavaciocul.

Vidimirești, *com. rur.* și *sat*, jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la 46 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe valea pîrîuluĭ Hobița.

Se mărginește: la E. și S. cu com. Peștenuța; la V., cu com. Șovarna-d.-j. și Rudina; iar la N., cu com. Bala-d.-j., Iupca și Cătunele.

Satul formează comună cu satele Ohaba și Păpești, avînd maĭ multe mahalale.

Are o populație de 1000 locuitorĭ; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 5 cîntărețĭ; o școală.

Locuitoriĭ posedă: 36 plugurĭ, 57 care cu boĭ, 6 căruțe cu caĭ, 560 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 400 oĭ și 300 rîmătorĭ.

E udată de pîraiele: Hobita, Șovernele și Iupca în care se varsă și Rudina.

Dealurĭ: Dealul-Deveĭ cu Valea-Deveĭ, Dealul-Viilor, Margelatul și Dealul-Peșteneĭ.

Vidra, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, așezată pe malul Putneĭ, aproape de unde pîrîul Vidra dă în acest rîŭ, la 34 kil. de Focșani, udată de rîul Putna și de pîraiele Vizăuțul, Sogașul, Rupturile, Vidra și Valea-Rea.

Se compune din cătunele:

Burca, Călimanul, Vidra (reşedința) şi Voloşcani.

Are o populaţie de 1729 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, în căt. Vidra şi 3 filiale: «S-ţiĭ Voevozĭ», în Căliman, «Adormirea», în Burca şi «Sf. Ilie», în Voloşcani; o şcoală mixtă; un spital cu 68 paturĭ, înfiinţat la 1887; maĭ multe fabricĭ de rachiŭ, prăvăliĭ, etc.

Locuitoriĭ posedă: 67 plugurĭ; 376 boĭ, 231 vacĭ, 59 caĭ, 822 oĭ, 86 capre şi 463 porcĭ.

La 23 Aprilie, 6 August şi 26 Octombrie al fie-căruĭ an se face tîrg pentru vînzare de vite şi alte produse din localitate.

Viĭ sunt pe 3500 hect.

Vidra (Străini-Dobreni), *sat,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, reşedinţa com. rur. Străini-Dobreni (v. a. n.), situat lîngă rîul Sabarul.

Se întinde pe o suprafaţă de 154 locuitorĭ.

Are o şcoală mixtă; 1 moară cu apă, 1 maşină de treerat şi 2 podurĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 87 şi al celor micĭ, de 390.

Vidra, *cătun,* în com. cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, aşezat pe coasta maluluĭ stîng al Putneĭ, la locul unde se varsă în el pîr. Vidra. (V. Vidra, c. r.).

Vidra, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, căt. Străini-Dobreni, pe linia Bucureşti-Giurgiŭ, pusă în circulaţie la 1 Noembrie 1869. Se află între staţiile Sinteşti (4,8 kil.) şi Grădiştea (6,6 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de $51^m,77$. Venitul aceste staţiĭ pe anul 1896 a fost de 51498 leĭ, 25 banĭ.

Vidra, *trecătoare* cu piciorul în Transilvania, jud. Vilcea.

Vieri, *alt nume al căt.* Sohoteşti, com. Dobroteşti, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. S'a numit ast-fel pentru că a fost întemeiat de nişte vierĭ, veniţĭ de pe moşia Zvorşca şi împroprietăriţĭ la 1864 (v. Sohoteşti).

Vieroşul, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Găvana-Valea-Rea (v. a. n.).

Vieroşul, *sat,* com. rur. Colibaşi (v. a. n.), pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel. Pănă acum cîţĭ-va anĭ forma singur o comună. Locuitoriĭ săĭ sunt Ţiganĭ de vatră d'aĭ mănăstireĭ Vieroşul, la 2 ore departe de oraşul Piteşti. Cu foarte multă greutate s'a putut face p'aci şosele, din cauză că pămîntul se surpă lesne şi satul e situat pe deal, de unde se vede oraşul Piteşti şi valea rîuluĭ Doamna pănă din sus de Piscani.

Vieroşul, *mănăstire,* jud. Muşcel, situată pe valea rîuluĭ Doamna, la 2 ore depărtare de Piteşti. S'a întemeiat de Marele Ban Ivascu Golescu la 1543; iar la 1615 s'a restaurat şi dotat de Vel Vistierul Stroe de la Leordeni.

Biserica se află în bună stare şi, de la 1884, a fost trecută în sarcina com., care o întreţine şi astăzĭ.

Biserica are 2 clopote. Cel mare poartă o inscripţie romînă din anul 7156 (1648), din care se vede că l'a făcut Jupîn Stroe Vel Vistier din Leordeni, în cetate în Tîrgovişte. Cel maĭ mic are o inscripţie în caractere gotice.

«La Vieroşul, pe pardoseala biseriсeĭ se află 9 pietre tombale cu inscripţiunĭ slavone şi romîne. Din acestea, cea maĭ interesantă, căcĭ e cea maĭ vechĭe din inscripţiunile pănă azĭ cunoscute în Romînia, este piatra de pe mormîntul luĭ Nicolae Vodă Basarab din 1362. Din citaţiile luĭ Şincaĭ, «Cronica Romînilor», I, 328, această piatră se căuta la mănastirea Cîmpulung, unde în adevăr el este zugrăvit ca ctitor, ceea ce în realitate şi era, după cum rezultă din maĭ multe hrisoave ale aceleĭ mănăstirĭ, aflate în arhiva statuluĭ. Din ce împrejurărĭ piatra în cestiune se găseşte la Vieroşul, nu putem şti». (Gr. G. Tocilescu).

Dintre cărţile aflate la această mănăstire s'aŭ luat două de d-l Tocilescu şi anume: Psaltirea Proroculuĭ David, tipărită în Rîmnicul-Vilcea, la 1795, şi un Apostol, tipărit la Buzăŭ, la 1704, şi s'aŭ depus la Muzeŭ.

Vierşani, *com. rur.* şi *sat,* plasa Gilortul, jud. Gorj, situată spre S. de com. Jupîneşti, pe malul stîng al rîuluĭ Gilortul, la 32 kil. spre S.-E. de oraşul T.-Jiŭ.

Are o suprafaţă cam de 840 hect.; o populaţie de 192 familiĭ, saŭ 767 suflete; 2 bisericĭ, una fondată la 1856, iar cea l'altă la 1867; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 66 plugurĭ, 2 căruţe cu caĭ, 62 care cu boĭ, 27 stupĭ, 270 vite marĭ cornute, 379 oĭ, 138 capre, 118 rîmătorĭ şi 14 caĭ.

Căĭ: şoseaua comunală care vine din spre N. de com. Jupîneşti şi o leagă la S. cu Rogojina, la E. se leagă cu Frumuşei prin drum de care, iar spre V. cu Socul, tot prin drum de care.

Vierul, *cătun,* com. Hadivoia, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat pe loc şes, la V. judeţuluĭ, despre Teleorman, unde începe cîmpia Burnazul. E proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. (V. com. Hadivoia).

Viespeşti, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Siul-d.-j., situată pe valea şi muchia dealuluĭ Oltul, in stînga Siuluĭ, la 51 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 18 kil de reşedinţa plăşeĭ.

Com. e vechie şi se compune din două cătune: Viespeşti şi Gîlmeele, cu o populaţiune de 550 locuitorĭ.

Ceĭ maĭ mulţĭ locuitorĭ sunt moşnenĭ; iar în Gîlmeele, 47 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit, după legea rurală, cu 470 hect. din proprietatea statuluĭ.

Are o suprafaţă de 3037 hect.; o biserică şi un fost schit (biserica din Viespeşti s'a fondat la anul 1855, iar biserica din Gîlmeele e fostul schit); o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 63 caĭ, 29 ĭepe, 82 boĭ, 46 vacĭ, 687 oĭ şi 110 porcĭ.

O şosea vecinală leagă com. la N. cu căt. Sprîncenata, com. Frunzarul, şi la S. cu Bîrseşti.

La V. comuna e limitată de pîrîul Siul, în dreapta căruia, până în matca Oltuluĭ, se întind maĭ multe tuferişurĭ, zăvoaie, poenĭ şi livezĭ ca: Pădurea-Moştenilor, Poiana-Stufuluĭ, Poiana-cu-Părul-Ars şi Poiana-luĭ-Roşca; la N.-V., tot pe valea Oltuluĭ, cu zăvoaiele Sprîncenata, ale statuluĭ. La E. se înalţă, de la N. la S., o muchie înaltă a dealuluĭ Oltul, de la care se întinde un platoŭ, până în Dealul-Călmăţuiuluĭ. Pe acest platoŭ se află un şanţ vechiŭ, numit Cetatea-luĭ-Gîlma şi o movilă numită Movila-luĭ-Gîlma. Maĭ la E. de şanţul cetăţeĭ trece şoseaua judeţeană Slatina-T.-Măgurele. Platoul e brăzdat de două vîlcele: Vîlceaua-Mică şi Valea-Mare. Pe acest platoŭ se află ţarinele locuitorilor şi ale proprietarilor.

Viespeşti, *cătun*, reşedinţa com. Viespeşti, jud Olt, situat pe stînga Siuluĭ, sub coasta dealuluĭ Oltul, cu o populaţiune de 498 locuitorĭ. (V. Viespeşti, com. rur.).

Viezuri, *cătun*, cu 225 locuitorĭ, com. Bălăneşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, la S. de reşedinţă, situat pe loc şes, în valea pîrîuluĭ Amaradia (v. Bălăneşti, com. rur.).

Viezuri, *sat*, cu 40 locuitorĭ, com. rur. Sărăcineşti (v. a. c.), pl. Cozia, jud. Vîlcea.

Viforani, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Boteşti, situat pe pîrîul Răcătăul, la 1400 m. de căt. Boteşti (şcoală).

Are 598 loc.; 2 biserici, una clădită de locuitorĭ în 1840 şi alta de Costache Capşa, în anul 1859.

Viforeni-Cerchez, *sat*, în partea de N. a com. Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1144 hect. şi o populaţie de 311 suflete.

Viforîta, *com rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată în apropiere de mănăstirea cu acelaş nume, pe cîmpie, între rîul Ialomiţa, Dealul-Viilor şi mănăstirea Dealul.

Se învecineşte la E. cu Ocniţa, la V. cu Tîrgovişte, la N. cu Aninoasa şi la S. cu Răzvadul.

Prin comună curge pîrîiaşul Gura-Viforîtă, peste care sunt două podeţe: unul în Viforîta şi altul în căt. Mahalaua. Se compune din două cătune: Mahalaua şi Viforîta, cu o populaţie de 1500 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ; o şcoală, şi cîte-va fabricĭ de gaz.

Această comună produce cu deosebire vin mult şi ţuică de prune. Gura-Viforîteĭ este o pădure cam de 7500 ariĭ, iar vatra mănăstireĭ coprinde 45000 ariĭ, tot pădure, care se întinde spre Ocniţa.

Aci sunt mănăstirile Dealul şi Viforîta.

Viforîta (Valea-Popii), *cătun* al com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ, cu 50 locuitorĭ.

Viforîta, *mănăstire*, jud. Dîmboviţa, la 3 kil. spre N. de Tîrgoviştea. Aceasta mănăstire s'a fundat de Vlad-Vodă Basarab, la 1530. Aci se află o icoană mare, cu hramul Sf. Gheorghe, lucrată în argint aurit, dăruită mănăstireĭ de către Leon-Vodă Tomşa şi Doamna sa Victoria la 1631. S'a întreţinut din veniturile moşiilor Brîncoveneştĭ până cînd aŭ fost luate de stat. Azĭ chiar se află în această mănăstire busturile Domnuluĭ şi Doamneĭ Brîncoveanu şi maĭ multe odoare lăsate mănăstireĭ de Constantin Brîncoveanu. In jurul aceteĭ mănăstirĭ se fac două tîrguleţe anuale: la Sf. Gheorghe şi Sf. Maria.

Viforîta, *munte*, în com. Goideşti, jud. Buzăŭ, ramificaţie din muntele Penteleul; se poate lua maĭ mult ca un plaiŭ ce leagă Vîrful-Penteleuluĭ de muntele Cernat. Are o căşerie renumită, unde se fabrică adevăratul caşcaval de Penteleŭ şi unde se aduce laptele oilor ce pasc munţiĭ Penteleul, Cernatul şi Coriiul.

Viile-Cenuşasca, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j. (V. Cenuşascăĭ (Viile-).

Viişoara, *com. rur.*, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situată pe valea şi malul Oltuluĭ, aproape de gura

Iminoguluĭ, la 25 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Bălăneşti; la S.-E., cu com. Măruntei şi la V., cu rîul Oltul.

Se compune din 2 cătune: Viişoara şi Gigîrtul, cu o populaţie de 761 locuitorĭ.

Se zice că numirea de Viişoara i s'a dat de la numeroasele viĭ care acoperiaŭ altădată dealul numit Piscul-luĭ-Şarpe, care se află în apropiere, spre N.-E.

Un număr de 101 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe 384 hect. Viile ocupă o suprafaţă de 41 hect.

Teritoriul comuneĭ are o suprafaţă de 1554 hect.

Are o biserică, fondată la anul 1883, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Vite: 32 caĭ, 255 boĭ, 19 vacĭ, 18 bivolĭ, 71 porcĭ şi 609 oĭ.

In vîrful dealuluĭ Piscul-luĭ-Şarpe se află o groapă adîncă, numită Groapa-Şarpeluĭ. La S. e o baltă numită Căcata.

Căĭ: o şosea vecinală, care o leagă la N. cu com. Milcovul şi la S. cu com. Măruntei, şi şoseaua comunală, care o leagă la E. cu cea judeţeană Slatina-Turnul-Măgurele şi la V. cu gara Romula, situată peste Olt, pe linia ferată Rîmnicul-Vîlcea-Corabia.

Viişoara, *com. rur.*, în partea de N.-V. a pl. Ocolul, jud. Romanaţi. Se compune din Viişoara-Moştenească şi Viişoara-Mică. Situată lîngă Tesluiul, pe dreapta, la 21 kil. de Caracal.

Are o populaţie de 888 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, una cu hramul Intrarea în Biserică (1865) şi cea-l'altă cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ (1849), deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

In coprinsul comuneĭ se află măgurĭ şi trece Brazda-luĭ-Novac (v. a. c.).

Viişoara, *com. rur.*, în jud. Teleorman, plasa Călmăţuiul-Marginea, situată în partea de S. a judeţuluĭ, pe şesul de d'asupra dealuluĭ care începe de la punctul unde se varsă rîul Călmăţuiul în balta Suhaia, la 33 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, la 22 kil. de Zimnicea şi la 24 kil. de Alexandria.

Se învecineşte la N. cu teritoriul com. Piatra; la S., cu Balta-Suhaeĭ, din care o parte cade chiar pe proprietatea Viişoara; la S.-E. cu com. Suhaia; la E., cu moşiile Piatra şi Suhaia şi la V., cu com. Lisa, de care o desparte rîul Călmăţuiuluĭ.

Suprafaţa comuneĭ, dimpreună cu moşiile aflate pe dînsa, are o întindere de peste 9000 hect.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ pe această moşie sunt în număr de 270, pe o întindere de 865 hect.

Viile aŭ o întindere de 172 1/2 hect. Pămîntul, afară de cel din spre baltă, este şes, negru-vegetal, foarte productiv. In partea despre N. şi N.-V. a comuneĭ, terenul prezintă maĭ multe adîncăturĭ saŭ găvane; cele maĭ de seamă sunt: Găvanul-Larg şi Găvanul-Adînc. Aceste găvane, cît şi toată partea de pe deal a moşieĭ, sunt renumite pentru fertilitatea lor.

Are o populaţie de 1737 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu 3 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 399 caĭ, 12 măgarĭ, 697 vite marĭ cornute, 4910 vite micĭ şi 300 porcĭ.

La V., spre com. Lisa, se află un vad pe rîul Călmăţuiul, care serveşte ca semn de hotar şi se numeşte Bentul-Sîrbilor. Este adînc şi periculos cînd sunt apele marĭ. Pe teritoriul comuneĭ, de la S. spre N., sunt semănate mulţime de măgurĭ: Măgura-Ţinteĭ, Măgura-Bîtlanuluĭ, a-luĭ Duminică, a-Handaculuĭ, a-Drăgaiciĭ, a-Arapuluĭ, a-luĭ-Blejan. Măgura-Coţofeni serveşte ca semn de hotar cu moşia statuluĭ Suhaia, în partea despre E., şi cu pămînturile a locuitorilor; este cea maĭ importantă şi se găseşte trecută în maĭ multe acte vechĭ de proprietate. Maĭ sunt şi cîteva movile, care toate servesc ca semne de hotar: Movila-Mirciĭ, a-luĭ-Bulumac şi a-Lupuluĭ.

Satul Viişoara este foarte vechiŭ; se găseşte trecut în lista satelor, întocmită la 1741, în plasa care purta numirea de Marginea-d.-s. El era, dimpreună cu moşia, sat de frontieră al Ţăreĭ. Îl găsim citat de Dionisie Fotino care, reproducînd textul actuluĭ de hotărnicia graniţelor Ţăreĭ, arată că hotarul Viişoareĭ se întindea pănă în Dunăre.

Viişoara, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuşul (v. a. c.), situat nu departe de malul stîng al Trotuşuluĭ, la o depărtare de 1800 m. de satul Tîrgul-Trotuşuluĭ (şcoală).

Viişoara, *sat* noŭ, înfiinţat în jud. Iaşi, la 1879, prin împroprietărirea unor însurăţeĭ, pe moşia Andrieşeni, com. Iepureni, pl. Turia, situat în partea de E. a satuluĭ Andrieşeni, pe platoul dealuluĭ Soci. Are o suprafaţă de 715 hect., cu o populaţie de 204 locuitorĭ.

Viişoara, *sat*, cu 114 locuitorĭ, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Doamna, situat pe malul rîuluĭ Bistriţa.

Viişoara, *cătun,* cu 390 locuitorĭ, reşedinţa com. Viişoara, jud. Olt, pl. Siul-d.-s., situat pe valea Oltuluĭ, lîngă poalele dealuluĭ numit Piscul-Şarpeluĭ. (V. Viişoara, com. rur.).

Viişoara, *tîrlă,* cu 50 locuitorĭ, posedînd maĭ mult de 2000 oĭ, jud. Brăila, pl. Balta, com. Lacul-Reziĭ, la S.-S.-V. de reşed. com.

Viişoara (Ulmetul), *vechiŭ schit* de călugărĭ, în jud. Buzăŭ, com. Robeşti, cät. Stănileşti, acum biserică de mir.

Viişoara, *baltă,* făcînd parte din Balta-Suhaieĭ, jud. Teleorman. Această numire o are numaĭ partea ce cade în raza proprietăţiĭ cu acelaş nume, în întindere de 500 hect. Se limitează pe d'o parte cu Balta-Suhaieĭ a statuluĭ şi de alta cu Balta-Liseĭ.

Viişoara, *moşie,* în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, cu o întindere de aproape 8500 hect., din care 4000 pămînt arabil, 500 hect. în balta Suhaia şi 1000 hect. izlaz, fîneţe şi pămînt neproductiv. Este proprietatea d-neĭ Maria I. Cantacuzino şi e formată din maĭ multe corpurĭ, care poartă şi astăzĭ numirile date din vechime: Viişoara, cu 4480 hect., în care intră şi 500 hect. baltă, Voineasca, de 1300 hect, Lipcăneasa saŭ Vlănihuţeanca la N.-E. de 1120 hect. şi Stejărelul saŭ Traista în partea de E., cu 1550 hect. Această din urmă maĭ are şi numirea de Greceanca saŭ Găuriciul-Vechiŭ.

Moşia Viişoara se găseşte citată în «Istoria Dacieĭ» de Dionisie Fotino, ca formînd hotarul Ţăreĭ cu Turcia, despre Dunăre; în secolul trecut era proprietatea stolniculuĭ Ştefan şi a luĭ Radu Guliano.

Viişoara, saŭ **Bonta,** *moşie* a statuluĭ, cu o arendă anuală de 13960 leĭ (1888/89), avînd şi o pădure de 1201 pogoane. E pendinte de Episcopia Rîmniculuĭ şi situată lîngă satul Viişoara, din jud. Romanaţi.

Viişoara - Moşteneascä (Viişoara-Mare), *sat,* lîngă Tesluiŭ, reşedinţa com. Viişoara, pl. Ocolul, jud. Romanaţi (V. Viişoara, com. rur.).

Viişoara-Mică, *cătun,* în spre E. com. Viişoara (v. a. n.), din pl. Ocolul, jud. Romanaţi.

Vija, *pădure* a statuluĭ, jud. Muşcel, în întindere de 400 hect., ţinînd de munţiĭ mănăstireĭ Cîmpulung, care fac parte din com. Corbuşori şi Berevoeşti, plaiul Nucşoara.

Vijoeşti, *sat,* cu 234 locuitorĭ, com. rur. Tetoiul, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are 2 bisericĭ: una fondată la 1820, de protopopul Constantin Tetoianul, şi a doua la 1792, de Vlăduţu Tetoianu, biv-vel stolnic, şi soţia sa, cocoana Safta şi zugrăvită de fiiĭ lor Gheorghiţă Tetoianu, biv-vel Şetrar, şi Ion Tetoianu, cu vărul lor Bărbuceanu Tetoianu, biv-vel logofeţĭ, la anul 1823.

Vijuleşti, *cătun,* cu 247 locuitorĭ, la E. de com. Radomirul (v. a. n.), pl. Ocolul, jud. Romanaţi, situat la 13 kil. spre V. de Caracal, pe şoseaua Caracal-Craiova. Se învecineşte la E. cu Dioşti.

Viltoteşti, *com. rur.,* în partea de V. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Vîlcea, formată din satele Viltoteşti şi Văleni, pe o suprafaţă cam de 1752 hect. şi cu o populaţie de 655 suflete.

Are o şcoală şi o biserică.

Vite: 589 vite marĭ cornute, 644 oĭ, 64 caĭ şi 286 porcĭ.

Pădure se află pe o întindere de 195 hect. şi viĭ, pe 10 hect.

Viltoteşti, *sat,* jud. Fălciŭ, pl. Mijlocul, com. Viltoteşti, aşezat pe valea pîrîuluĭ Făgădăul, ce curge prin mijlocul luĭ, între dealurile Hingiul şi Piscul-Uliuluĭ. Are o suprafaţă de 1752 hect., cu o populaţie de 418 suflete; o şcoală, înfiinţată în 1865 şi o biserică, făcută la 1751.

Vinderei, *com. rur.* şi *sat,* jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre S.-E. de Bîrlad, pe pîrîul Valea-Vindereilor. Satul formează comună cu cät.: Cruceanul, Docăneasa şi Valea-Lungă. Comuna toată are 1529 locuitorĭ, iar satul, 841 locuitorĭ.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 71 hect. şi livezile cu prunĭ, pe 34 hect. Are o şcoală mixtă şi 5 bisericĭ.

Vinderei, *sat,* cu 85 locuitorĭ, în jud. şi pl. Tutova, com. Tuleşti (v. a. n.).

Vineşeşti, *cătun,* în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Odobeşti, situat pe malul Milcovuluĭ.

Vineţeşti, *com. rur.,* în partea de V. a plăşeĭ Crasna, jud. Fălciŭ, în hotarul despre jud. Vasluiŭ, aşezată între pîraiele Lohanul şi Crasna.

Este formată din satele Cordeni şi Vineţeşti, cu o populaţie de 104 familiĭ, saŭ 763 suflete.

Pe teritoriul comuneĭ trece şoseaua judeţeană care leagă oraşul Huşi cu oraşul Vasluiŭ, capitala jud. Vasluiŭ.

Pe marginea de S.-V. a co-

muneĭ trece pîrîul Crasna, iar pe cea de E., pîrîul Lohanul; la împreunarea lor formează un unghiŭ şi se varsă apoĭ în rîul Bîrladul.

Are o şcoală în satul Vineţeşti şi 2 biserici din care una în satul Vineţeşti, făcută la 1788.

Vineţeşti, *sat*, numit şi Ivineţeşti, în partea de N. a com. cu acelaş nume, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, aşezat pe coasta dealuluĭ Musteaţă şi udat la V. de pîrîul Crasna. Are o populaţie de 500 suflete. (V. Vineţeşti, com. rur.).

Vineţi, *sat*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. rur. Cucueţi.

Vineţi-de-Jos, *sat*, cu 369 locuitorĭ, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., com. rur. Spineni (v. a. c.).

Vineţi-de-Sus, *sat*, cu 380 locuitorĭ, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j, com. rur. Spineni (v. a. c.).

Vintilă-Vodă, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plaiul Slănic, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Slănicul, la 46 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt.: Bodineşti, Fundul-Papiĭ, Gura-Papiĭ, Izvorul-Bouluĭ, Lunca, Scheiul, Sîrbeşti, Zmeeşti şi Vintilă-Vodă, cu o populaţie de 1600 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 3440 hect.; o şcoală în căt. Vintilă-Vodă (Lunca); 2 bisericĭ, în Vintilă-Vodă şi Bodineşti.

Vite: 310 boĭ, 170 vacĭ, 87 viţeĭ, 9 bivolĭ, 21 caĭ, 17 iepe, 7 mînjĭ, 1650 oĭ, 150 capre şi 267 porcĭ. Stupĭ are 20.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Vintilă-Vodă (a statuluĭ), Bodineşti, Bisocuţa, Coca, Colnicele (particulare), Bodineşti şi Chivuleşti, ale cetelor de moşnenĭ: Bodineştĭ, Chivuleştĭ şi Tulineştĭ. Terenul e muntos şi avut în substanţe minerale: sare, lignită, fier, aur, etc., prezintînd un deosebit interes geologic, atît din punct de vedere al structureĭ, cît şi al fosilelor ce conţine. Are 5 morĭ, 7 pive; locuitoriĭ se ocupă cu lucrarea lemnuluĭ şi cu cojocăria. Comerciul constă în desfacerea ţuiceĭ şi a lemnărieĭ lucrate.

Are 6 tîrgurĭ la: 25 Martie, 30 August, 14 Sept., 6 Decembre, Dumineca-Tomiĭ şi la Ispas.

Căĭ: şoseaua vecinală Săpoca-Lopătari, întreruptă adesea de cursul Slăniculuĭ.

Comuna e vechie, cel puţin cît şi mănăstirea Ot-Menedec. Dionisie Fotino enumără aci numaĭ satul Scheiul.

Vintilă-Vodă, *cătun* al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ şi 42 case; ţine de cătunul de reşedinţă Lunca.

Vintilă-Vodă (Ot-Menedec), *mănăstire*, în com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, zidită la anul 1532 în interiorul cetăţeĭ după dealul Reghinari, servind mult timp şi ca scaun al Episcopieĭ Buzăuluĭ. In anul 1748 Episcopul Metodie a rezidit-o puţin maĭ la vale sub numele de mănăstirea luĭ Vintilă-Vodă.

Episcopul Cesarie a ridicat'o din ruine pentru a treia oară, în anul 1846, împodobind'o şi înzestrînd'o. De la secularizare a devenit biserică de mir, sub administrarea unuĭ egumen. Casele domneştĭ şi chiliile aŭ început să se ruineze.

Această mănăstire a început să decadă îndată ce a devenit metoh al Episcopieĭ Buzăŭ (vezĭ istoricul Episcopieĭ). Moşiile dăruite de Vintilă: Fureşti, Clociţi, Goicelul şi Poiana-Neculelor, aŭ fost maĭ întîiŭ răpite de ceata moşnenilor Brăgheştĭ, care aŭ omorît pe egumenul Răzbici, aŭ furat actele de proprietate şi le-aŭ înlocuit cu acte falşe, sub domnia luĭ Radu-Vodă, fiul luĭ Mihnea-Vodă. In timpul luĭ Mateiŭ-Basarab, mănăstirea îşĭ revendică averea (hrisovul din 1643, August 8), dar în loc să fie administrată de egumeniĭ eĭ, începe a se administra de Episcopĭ.

Vintilă-Vodă (La Zidul vechiŭ), *ruine de cetate* în com. Vintilă-Vodă, căt. Reghinari, jud. Buzăŭ. (V. istoricul com. Măneşti).

Vintileanca (Găgeni - Vintileanca), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Tohani, situată între pîrîul Sărata şi Valea-Năeanca, la 31 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele Găgeni-d.-j., Găgeni-d.-s., Gemenile, Săhăteni-d.-j., Săhăteni-d.-s. şi Vintileanca, cu o populaţie de 1230 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 6280 hect.; o şcoală în com. Vintileanca; 2 bisericĭ, în căt. Vintileanca şi Săhăteni; 1 moară de aburĭ şi 2 stîne.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Vintileanca, Rîioşi, Găgeni cu sforile (ale statuluĭ), Ţîndăroaia, Găgeni-d.-j., Găgeni-d.-s., Itul, Săhăteni, Săhăteni-Ţăndăroae, Proşcani, Şerpeşti, Rîioşi, Lunca - Ghizdăveaţa, Văcăreşteanca şi alte sforĭ maĭ micĭ, parte particulare, parte ale moşnenilor: Tomşanĭ, Brezenĭ, Şerpeştĭ şi Proşcanĭ. Terenul e un vast şes, de o fertilitate mijlocie, cu multe sărăturĭ şi expus adesea inundaţiilor.

Căĭ: linia ferată Mizil-Buzăŭ, cu halta Vintileanca şi şoseaua naţională paralelă; şoseaua comunală Săhăteni-Vintileanca şi alte drumurĭ naturale.

Vite: 495 boĭ, 236 vacĭ, 118 viţeĭ, 6 bivolĭ, 127 caĭ, 105 ĭepe, 28 mînjĭ, 3250 oĭ şi 295 porcĭ. Stupĭ sunt 20.

La începutul secoluluĭ XIX nu exista de cît căt. Săhăteni şi Găgeni; după 1830 a luat naştere şi Vintileanca. In urma împroprietăririĭ din 1864, toate aceste cătune s'aŭ reunit într'o singură comună, Găgeni-Vintileanca, numită maĭ des numaĭ Vintileanca. Satul Găgeni servea în secolul XVIII ca depozit al mărfurilor ce veniaŭ din Braşov.

Vintileanca (Voineşti), *căt.* al com. Vintileanca, jud. Buzăŭ, cu o populaţie de 500 locuitorĭ.

Vintileanca, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Buzăŭ, pl. Tohani, com. Vintileanca, pe linia Ploeşti-Buzăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Mizil (7,4 kil.) şi Ulmeni (12 kil.) Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 11m9,18. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 43669 leĭ şi 15 banĭ.

Vintileasca, *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. de reşedinţă al com. Buda, aşezat în partea de V. a com., pe poalele munteluĭ Pietrile-Feteĭ, la 2400 m. spre N.-V. de căt. de reşedinţă, Jitia-din-Deal. Are o întindere de 100 hect., cu o populaţie de 203 locuitorĭ.

Voreşti, *mahala,* în partea de V. a com. rur. Slătioara, (v. a. c.) pl. Horezul, jud. Vîlcea.

Vipereşti, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plaiul Buzăŭ, situată pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la 40 kil. de oraşul Buzăŭ.

Are o suprafaţă de 4050 hect. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Predeşti, Valea-Largă, ale statuluĭ, şi Vipereşti, a moşnenilor Vipereştĭ, despărţiţĭ în patru cete: Albuleştĭ, Bărbăteştĭ, Piţigoeştĭ şi Roşiorĭ.

Terenul e accidentat şi acoperit de seculare pădurĭ, partea de N. însă e o fertilă luncă situată d'alungul rîuluĭ Buzăul. Producţia principală e ţuica.

Tîrgurĭ sunt 2: la Rusaliĭ şi la 8 Noembre.

Căĭ: şoseaua Buzăŭ-Frontieră prin Vipereşti, precum şi alte drumurĭ naturale.

E formată din căt. Predeşti şi Vipereşti, cu subdiviziile lor, avînd o populaţie de 1620 locuitorĭ.

Are o şcoală; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ. Catedrala e cea cu hramul Sf. Constantin şi Elena.

Vite: 216 boĭ, 160 vacĭ, 69 viţeĭ, 9 caĭ, 4 mînjĭ, 240 oĭ 90 capre şi 300 porcĭ. Stupĭ sunt 10.

Vipereşti, *cătun,* cu 800 loc., reşedinţa com. Vipereşti, jud. Buzăŭ. Are subdiviziile: Ghiocul, Poiana-Ghioccertificuluĭ, Roşiori şi Valea-Largă.

Virul, *pichet de graniţă,* pe marginea Dunăreĭ, în apropiere de com. rur. Vîrciorova, jud. Mehedinţi.

Vispeşti, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Tohani, situată sub ramificaţiile munteluĭ Istriţa, între com. Breaza şi Năeni, la 26 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt.: Fîntînelele, Văleanca, Vispeşti şi Vîrful, cu o populaţie de 1250 locuitorĭ.

Are o şcoală în căt. Vispeşti, 2 bisericĭ, în Vispeşti şi Fîntînelele.

Are o suprafaţă de 2150 hect. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Sforile-Năeni, Istriţa-de-sus, saŭ Argeşul, ale statuluĭ, Vispeasca, Hodorogeasca, Turbureasca şi Burduceasca, ale cetelor de moşnenĭ: Răduleştĭ, Cîrjeneştĭ, Hodorogeştĭ şi Nărteştĭ.

Terenul e accidentat, constînd numaĭ din coline, parte fertile şi acoperite de semănăturĭ, livezĭ şi fîneţe, parte stîncoase, acoperite de pădurĭ şi viĭ.

Are un tîrg la Ispas.

Căĭ: şoseaua comunală Breaza-Finţeşti prin Vispeşti.

Vite: 492 boĭ, 115 vacĭ, 61 viţeĭ, 19 caĭ, 14 ĭepe, 2 mînjĭ, 800 oĭ şi 216 porcĭ.

Com. e vechĭe; cel maĭ vechĭŭ sat a fost Istriţa-d.-s.; la începutul sec. XIX existaŭ şi satele Vispeşti şi Fîntînele; cele-l'alte sunt formate după 1830. Mult timp a fost încorporată cu com. Breaza; din 1876 fie-care e comună deosebită.

Vispeşti, *cătun* de reşedinţă al com. Vispeşti, jud. Buzăŭ, cu o populaţie de 610 locuitorĭ.

Vistea-Mare saŭ **Colţul-Visteĭ-Marĭ,** *vîrf de munte,* terminal al culmeĭ Făgăraşuluĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea.

Visterna, *sat,* cu 150 locuitorĭ, jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Enisala (v. a. n.), situat pe Valea-Ceairelor, la 4 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Vişa (Baba-), *cătunaş,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, comuna Cîineni, aşezat spre E., pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul.

Vişani, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul, aşezată în partea de S. a jud., la 32 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat şi în partea de S. a pl.

la 15 kil. spre S.-E. de com. Bălăceanul, reşedinţa plăşeĭ.

Seînvecineşte cu com. Drogul, la 4 kil.; Cîineni, la 6 kil.; Jîrlăul şi Nisipurile, la 7 kil.; Amara, Socariciul şi Galbenul, la 11 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Drogul, la E., cu com. Cîineni, la V., cu comunele Jîrlăul şi Nisipuri, la S., cu com. Filipeşti (jud. Brăila), de care se desparte prin rîul Buzăul.

Rîul Buzăul, udă com. în partea de S., de la V. la E.

La N.-V. comuneĭ e balta Văceni, numită şi Jîrlăul saŭ Drogul.

Suprafaţa com. este de 7066 hect.

Are o populaţie de 1061 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1837 de Al. Vilara, G. Manu, Ştefan Creţulescu şi locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 155 plugurĭ, o maşină de secerat; o moară cu aburĭ; 672 boĭ, 484 vacĭ, 300 caĭ, 123 iepe, 1550 oĭ şi 149 rîmătorĭ.

Căĭ: Drumurĭ vecinale spre: Drogul-Galbenul - Bălăceanu - R.-Sărat; spre Cîineni şi spre Nisipuri.

Vişanul, *mahala* a com. Goideşti, alipită de căt. Vîrlam, jud Buzăŭ; are vr'o cîte-va case pe poalele munteluĭ Cursele, pe malul drept al pîrîuluĭ Bîsca-Mică, în apropiere de Infurcătura-Bîştelor.

Vişanul, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Galata, situat pe partea de E. a dealuluĭ Vişanul (podgorie), cu o populaţie de 86 locuitorĭ.

Vişanuluí (Piatra-), *stîncă* frumoasă, în jud. Buzăŭ, com. Goideşti, căt. Vişanul, avînd forma unuĭ semicerc, de care se izbesc ambele Bîşce, după ce se împreună.

Vişina, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din căt. Vişina şi Hanul-luĭ-Pală, situată la extremitatea N.-V.-V. a jud. despre Argeş, pe platoul dintre rîul Neajlovul şi Valea - Drîmbovniculuĭ, la 62 kil. de Bucureşti, la 80 de Giurgiŭ, la 37 de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, la 22 de staţia drumuluĭ de fier Titu şi la 36 de Piteşti. Aproape de aci curge apa Neajlovuluĭ.

Se compune din două mahalale: Vişina d.-s şi Vişina-d. j.

Aparţine moştenilor.

Are o populaţie de 1570 suflete; 2 bisericĭ, din care una la Hanul-luĭ-Pală şi cea-l'altă în Vişina; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ sunt toţĭ moştenĭ.

Vite: 485 boĭ şi vacĭ, 275 caĭ, 726 oĭ, 35 capre şi 142 rîmătorĭ.

Prin com. trece şoseaua judeţeană ce duce la Corbi.

Vişina, *com. rur.*, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată numaĭ din satul cu acelaş nume, situată pe un teren şes, pe şoseaua Corabia-Caracal, la 11 kil. spre N. de Corabia şi 27 kil. spre S. de Caracal. Altitudinea: 122 m. Are o populaţie de 1252 locuitorĭ, o biserică (Buna-Vestire) şi o şcoală.

Vite: 3510 vite marĭ, 2090 vite micĭ şi 500 porcĭ.

Aci se fac 2 bîlciurĭ pe an: unul la 18 Maiŭ şi altul la 11 Septembrie.

Vişina, *cătun*, pendinte de comuna cu acelaş nume, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca. Se compune din două mahalale: Vişina-d.-s. şi Vişina-d.-j. (Vezĭ com. Vişina).

Vişina, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Romanaţi, pl. Balta, com. Brastavăţul, pe linia Piatra Corabia, pusă în circulaţie la 1 Aprilie 1887. Se află între staţiile Frăsinet (13,0 kil.) şi Corabia (14,4 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 61^{m},24. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 13557 leĭ şi 70 banĭ.

Vişineni, *cătun*, cu 136 locuitorĭ, jud. Brăila, la 3 kil spre N.-V. de satul Deduleşti, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Buzăul.

Vişineşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa-Dîmboviţa, situată spre N. de Tîrgoviştea, pe valea pîrîuluĭ Cricovul-Dulce, la 10 kil. spre N.-E. de băile Pucioasa, saŭ Şerbăneşti-Podurile.

Se învecineşte la E. cu com. Prahoviţa, plaiul şi jud. Prahova; la V. cu com. Vîrfurile; la N. cu com. Valea-Lungă din Dîmboviţa şi Valea-Lungă din plaiul şi jud. Prahova.

Se compune din două cătune: Vişineşti şi Puturosul; cu 646 locuitorĭ o biserică; două morĭ de apă.

In raionul comuneĭ se află: Valea-Puturosuluĭ, Vîrful-cu-Dor, Valea-Sila, Valea-Fundul-Bugiĭ, Vîrful-Laculuĭ, Vîrful-cu-Stejarĭ, Rîpa-Porculuĭ, dealul Malurile, Piscul-Răŭ, Vîrful-Pietriĭ.

Ape: Pîrîul Cricovul şi pîrîul Puturosul. In apropiere se află şi un izvor cu apă sulfuroasă, pe Valea-Puturosuluĭ.

Vişineşti, *sat*, cu 96 locuitorĭ, com. rur. Valea-Lungă, plaiul Prahova, situat spre N. de com.

Vişoiul, *suburbie* a oraşuluĭ Cîmpulung, jud. Muşcel. De la 1844 coprinde mahalaua Scheiul pănă la Calea-Braduluĭ. Aci se lucrează cu multă măestrie costume naţionale.

Vitanul, *sat*, jud. Ilfov, pl. Dîm-

bovița, din com. rur. Dudeşti-Cioplea (v. a. n.), situat spre V. de Dudeşti.

Se întinde, împreună cu cât. Căţelul, pe o suprafaţă de 620 hect., şi are o populaţie de 178 locuitorĭ.

Vităneşti, *sat*, reşedinţa com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe amîndouă malurile Vedeĭ, între dealurile Potericiul şi Somîndocul, în partea de N.-V. a comuneĭ. Are 275 locuitorĭ, o şcoală şi o biserică, zidită din vechime, de un domn Bălşanu, fost proprietar aci.

Vităneşti, *cătun*, pendinte de com. Măgura, pl. Călniştea, jud. Vlaşca, pe valea Cleniţa.

Vităneşti-de-Jos, *cătun* in com. Clipiceşti (v. a. c.), pl. Gîrlele, jud. Putna, situat pe malul stîng al Putneĭ, nu departe de Ireşti.

Vitioara, *sat*, în centrul com. rur. Opăriţi (v. a. c.), pl. Teleajenul, jud. Prahova, cu o populaţie de 644 locuitorĭ şi o biserică, făcută la 1841.

Vitomireşti, *sat*, cu 45 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, reşedinţa com. rur. Vitomireşti-Trepteni (v. a. n.).

In acest sat se află o biserică, «Cuvioasa Paraschiva» şi case marĭ boereştĭ, ambele zidite la 1820 de boerul Mihalache Lahovari.

Vitomireşti-Trepteni, *com. rur*, pe valea Trepteana, jud. Argeş, pl. Oltul, la 37 kil. de com. rur. Tigreni (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 25 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Bostinari, Bulimanul, Cărleşti, Gura-Dragoliĭ, Gura-Ponoruluĭ, Patruleşti, Trepteni şi Vitomireşti.

Are o populaţie de 1341 suflete; 3 bisericĭ (în Bulimanul, Trepteni şi Vitomireşti) şi o şcoală primară mixtă.

Vite: 217 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 748 oĭ, 30 capre şi 207 rîmătorĭ.

Viţcani, *sat*, cu 270 locuitorĭ, pe moşia cu asemenea numire, com. Dersca, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, pe culmea dealuluĭ Viţcanul, şi încunjurat de pîraiele Viţcanul şi Viţcănelul.

Are o biserică, făcută la 1857.

Drumurĭ principale sunt: calea naţională Mihaileni-Botoşani, şi drumul ducător la com. Dersca.

Moşia se hotăreşte cu: Călineşti, Cîndeşti, Pîrîul-Negru şi Dersca.

Viţicheşti, *sat*, cu 551 locuitorĭ, com. rur. Călineşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel, situat în partea de E. a comuneĭ şi străbătut de pîraiele Izvorul şi Spoita In centru şi la N. are două dealurĭ: Unguroiciul şi Chiciura, acoperite cu viĭ şi livezĭ întinse.

E străbătut de calea ferată Bucureşti-Piteşti şi de şoseaua naţională de la Bucureşti la Piteşti. (V. Călineşti, com. rur.).

Vizantia, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, aşezată pe dealul ce desparte apele ce merg în Şuşiţa de cele ce merg în Putna. E udată de pîraiele Albul şi Vizantia-Mare.

Se compune din cătunele: Vizantia-Mănăstirească (unde e şi primăria) şi Vizantia-Răzăşească.

Are o populaţie de 1043 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Cruce, în Vizantia-Mănăstirească şi 1 filială cu hramul Sf. Nicolae, în Vizantia-Răzăşească; o şcoală mixtă.

Vite: 395 boĭ, 274 vacĭ, 42 caĭ, 1054 oĭ, 19 capre şi 136 porcĭ.

Vizantia (Mănăstirea-), *mănăstire*, aşezată în comuna cu acelaş nume, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna. Datează de la finele veaculuĭ al 16-lea, de la Ieremia Movilă Voevod, carele este pus în fruntea ctitorilor, împreună cu Doamna Elisaveta, soţia luĭ. Biserica actuală este zidită pe la anul 1850 de Ieromonachul Visarion, ce era pe atuncĭ egumen. Ea este zidită din piatră cioplită, în stil grecesc modern, cu cupolă şi în loc de bolţĭ, cu bagdadiĭ. Există încă maĭ la vale, spre pîrîul Vizăuţul, în grădina mănăstireĭ şi vechia biserică, care este din lemn de stejar.

Mănăstirea a fost pusă pe malul pîrîuluĭ, carele şi astăzĭ poartă numirea de Vizăuţul-Mare, spre deosebire de alt pîrîŭ, tot cu numire de Vizăuţ, carele curge peste deal prin comuna vecină din Vrancea, numită Găurile, şi care spre deosebire de Vizăuţul-Mare, se numeşte Vizăuţul-Mic şi se varsă tot în Vizăuţul-Mare, maĭ jos de com. Vizantia. Se vede că pe timpul cînd s'a fundat mănăstirea, pîrîul de lîngă ea se numea Vizăt saŭ Vizat, de unde forma adjectivală slavonă: Vizatnea, ca numire a mănăstireĭ, adecă mănăstirea Vizatică, saŭ de la Vizăt.

Pe pomelnic, de desuptul uşilor, este scris în slavoneşte: «Acest sfînd pomelnic a osărduit (a'l face) mult păcătosul Ioan Iuştocov, în zilele luĭ Ştefan Voevodul, în anul 7121, Martie 6 (1613)».

Şi această mănăstire este dintre cele carĭ aŭ fost închinate şi anume la mănăstirea Grigoriŭ de la muntele Athos, în anul 1777, de mitropolitul Gavriil Calimach şi Domnul Grigorie Ghica.

Vizantia, *izvoare minerale*, în

com. cu acelaş nume, jud. Putna, situată lîngă Vrancea, între Soveja şi apa Suşiţeĭ, cam la 45 kil. de la gara Mărăşeşti. Nu se ştia maĭ nimic de Vizantia până la 1882, cînd un evreŭ din Panciŭ, ştiut de olog de toată lumea, se întoarse cu totul vindecat după o lună de băĭ. Atuncĭ vestea despre apele de la Vizantia se răspîndi maĭ întîĭ în jud. Putna, apoĭ prin Tecuciŭ, Roman, Galaţi şi lumea începu să vie din ce în ce maĭ multă.

Poziţia este cît se poate de frumoasă. Chiar în faţa satuluĭ se află muntele Scaunele, împădurit cu mesteacănĭ şi fagĭ, amestecaţi cu brad. După vîrful acestuĭ munte se văd frumoasele ondulaţiunĭ ale Vranceĭ, cuprinse între Găurĭ şi Tichiriş. Spre V., distanţă de 2 ore şi jumătate pe jos, saŭ 1 oră şi jumătate călare, se află Soveja, unde pădurile sunt numaĭ de brad.

Apele conţin pucioasă, sare şi iod. Pucioasă maĭ cu seamă se află în foarte mare cantitate. La 3 kil. de sat, curge Rîul-Alb, numit aşa pentru că apa luĭ e albă ca laptele; mirosul de pucioasă se simte de departe şi poziţia devine din ce în ce maĭ pitorească, cu cît te apropiĭ maĭ mult de acest pîrîŭ. El curge la picoarele unuĭ colosal zid de stîncĭ, prin crăpăturile căruia ĭese, unde şi unde cîte un fag. Aceste stîncĭ formează stratul inferior al munteluĭ, care se ridică între Vizantia şi Soveja. In partea opusă, spre S., se întinde seria de munţĭ care împrejmuesc Vrancea.

Stabilimente sistematice nu sunt. Băile se fac în barace de lemn, construite în mod rudimentar de locuitorĭ şi apa se încălzeşte cu pietre.

Sunt maĭ multe izvoare; cele de la Pîrîul-Alb însă conţin foarte multă pucioasă; dar drumul până acolo e cam greŭ. Aceasta explică pentru ce apa de la Pîrîul-Alt se plăteşte maĭ scump.

Vizantia, *pîrîŭ,* jud. Putna, format din 2 pîraie ce curg unul de la Pietricele şi altul de la Plopul. Udă com. Vizantia, pl. Zăbrăuţul. In cursul săŭ primeşte Vizăuţul-Mare şi Pîrîul-Alb, ce are izvoare de păcură şi apă sulfuroasă. Pe Vizantia este un izvor de apă sărată la locul numit Slatina, de care se îngrijeşte administraţia salinelor de la T.-Ocna. Se varsă în Putna lîngă satul Căliman.

Vizantia (Inconjurătoarea-Schitului-), *moşie,* şi pădure de 150 hectare, judeţul Putna, proprietatea statuluĭ, foste pendinte de schitul Vizantia, arendate pe periodul 1886—96, cu 6700 leĭ anual.

Vizantia-Mănăstirească, *cătun,* cu 550 loc., în comuna cu acelaş nume, jud. Putna, udat de pîraiele Albul şi Vizantia-Mare. (V. Vizantia, com. rur.).

Vizantia-Răzăşească, *cătun,* cu 805 loc., în comuna cu acelaş nume, pl. Zăbrăuţi, judeţul Putna, situat pe dealul ce desparte apele ce merg în Şuşiţa de cele ce daŭ în Putna. (V. Vizantia, com. rur.).

Vizăuţul-Mare, *pîrîŭ,* ce udă com. Găurile, pl. Vrancea, jud. Putna, primeşte ca afluent pe Vizăuţul-Mic şi se varsă în Putna, maĭ jos de com. Vizantia.

Vizăuţul-Mic, *pîrîŭ,* ce udă com. Găurile, pl. Vrancea, jud. Putna, şi se varsă în Vizăuţul-Mare.

Vizir-Tepe, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urb. Isaccea, în partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ, spre E. de oraşul Isaccea; are 3 ridicăturĭ, una de 71 m., alta de 62 m. şi a 3-a de 24 metri (v. Eschi-Cale), toate puncte strategice şi trigonometrice de rangul 1-iŭ, dominînd asupra oraşuluĭ Isaccea şi Dunăreĭ; pe el s'aŭ descoperit rămăşiţe de castre romane şi probabil că aci a fost vechiul Noviodunum, precum şi întăriturĭ de fortăreţe turceştĭ, saŭ tabiĭ, de oare-ce punctul e strategic, fiind singurul pe întinderea Dunăreĭ de la Măcin până la Tulcea; pe la poalele sale orientale a fost drumul luĭ Dariu, şi al barbarilor cînd năvăleaŭ în Moesia inferioară (Dobrogea); este acoperit cu fîneţe şi semănăturĭ.

Viziraci, *munte,* în jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Vizireni (Moşieşti), *cătun,* cu 346 loc., la 6 kil. spre N.-V. de satul Surdila-Greci, judeţul Brăila, la capătul de N. al moşieĭ Vizireni, pe ţărmul drept al rîuluĭ Buzăul. Numit ast-fel fiind că a fost înfiinţat de locuitoriĭ veniţĭ din Vizirul. (V. Surdila-Greci).

Vizireni, *moşie* particulară, jud. Brăila, pl. Vădeni, com. Surdila-Greci, suprafaţa 2400 hect. Venit: 23600 leĭ. Pe această moşie, la N.-V. de căt. Vizireni, este un pod peste rîul Buzăul, în dreptul căt. Nisipeni.

Vizirul, *com. rur.,* jud. Brăila, pl. Balta, aşezată pe loc şes, la 15 kil. de Dunăre. Se învecineşte la N. şi N.-E. cu Osmanul şi Valea-Cînepeĭ, Gropeni şi Ciacîrul; la S.-S.-E., cu Lacul-Reziĭ, Pîrlita şi Stăncuţa; la

N. E. cu Bordeiul-Verde; la V. şi S.-V., cu Filiul, Slujitori-Alboteşti şi Insurăţei.

Suprafaţa com. e de 35340 hect., cu o populaţie de 4284 suflete; 3 biserici, una în satul Vizirul, înfiinţată la 1850—62, cu hramul Sf. Treime, făcută de locuitori şi Doamna luĭ Ipsilante; una înfiinţată la 1874, cu hramul Adormirea-Maicii-Domnuluĭ, făcută de locuitorĭ şi a 3-a înfiinţată la 1869 de proprietarul, Petru Conte de Roma, cu hramul Sf. Sofia; o şcoală mixtă, în satul Vizirul, într'un frumos local (şcoală de băeţĭ e aci de la 1837, de fete, de la 1862).

Vite: 2370 boĭ, 2826 vacĭ, 34 taurĭ, 994 viţeĭ, 2108 caĭ, 26 măgarĭ, 10434 oĭ, 1212 rîmătorĭ şi 15 capre.

Suhatul vitelor e de 1117 hect.

Se află o moară de aburĭ cu venit 6000 leĭ anual.

In comună sunt viĭ, cu o suprafaţă de 163 hect.

Drumurĭ: la Brăila, spre N.-E., pe şoseaua judeţeană, 35 kil.; la Bordeiul-Verde, spre N.-V., prin tîrlele Groseşti, 14 kil.; la cât. Liscoteanca, spre V.; la Insurăţeĭ, spre S.-V., 12 kil.; la Pîrlita, spre S.-E., 8 kil.; la Stăncuţa, spre S.-E., 16 kil.; la Ibişi, spre E.; la Ciacîrul, spre N.-E., 8 kil.; la Gropeni, spre N.-E., 16 kil.

In comună se face un bîlciŭ la 29 Iunie.

Cîşla Viziruluĭ, după arătarea luĭ Bauer, era un sat saŭ tîrguşor cuprins în raiaua Brăileĭ. Până la dărîmarea cetăţilor de pe ţărmul Dunăreĭ, Brăila, Giurgiul şi Turnul eraŭ raiale, adică guvernate de Turcĭ. Vizirul făcea odinioară parte din raiaua Brăileĭ, însă pe la 1765 se redete Ţăreĭ cu condiţiunea că va plăti anual 25000 leĭ Sultaneĭ, de oarece Cîşla Viziruluĭ era unul din apanajele sale şi 3500 leĭ Nazîruluĭ din Brăila.

Până a nu fi încorporată cu Ţara, adică pe la 1763, Cîşla Viziruluĭ se compunea din 1440 familiĭ, carĭ eraŭ îndatorate a plăti, pentru întreţinerea cailor şi altor animale, pentru încălzit, un car de fîn şi altul de lemne de fie-care familie.

Sub Alexandru Ghica, în 1767, dările impuse asupra Cîşleĭ-Viziruluĭ produseră 30211 leĭ.

Această comună a fost înfiinţată acum 2—300 anĭ prin următoarea împrejurare: Turciĭ ducînd în robie locuitorĭ despre Focşani, Rîmnicul şi Buzăul în ţara lor, aŭ ajuns în această localitate, unde-ĭ aŭ întîmpinat firmanul de liberare. Eĭ de şi liberĭ aŭ fost siliţĭ să se stabilească aci şi formînd comuna 'ĭ a dat numele Vizirul, după numele celuĭ ce i-a liberat. Până la 1828 Vizirul a fosta reşedinţa unuĭ Capuchehaia.

Vizirul, *sat* mare, jud. Brăila, cu 3450 locuitorĭ, la 35 kil. spre S. de oraşul Brăila, la S.-E. comuneĭ cu acelaşĭ nume, pe şoseaua Brăila-Călăraşi, reşedinţa pl. Balta.

Acest sat până la 1875 forma două sate: Vizirul-d.-s. şi Vizirul-d.-j. şi două comune independente. Vizirul-d.-s. este pe moşia conteluĭ de Roma, iar Vizirul d.-s. pe Domeniul Brăileĭ. S'a înfiinţat la 1462 pe timpul domnieĭ luĭ Vlad-Ţepeş (V. Vizirul, com. rur.).

Vizirul-de-Sus, *moşie,* jud. Brăila, pl. Balta, com. Vizirul, proprietatea conteluĭ Petru de Roma. Are o suprafaţă de 10000 hect., cu un venit de 163267 leĭ.

Vizureni, *com. rur.* şi *sat,* jud. Tutova, în pl. Corodul, spre S. de Bîrlad, pe pîrîul Bîrzoţelul. Are 289 locuitorĭ. Satul formează com. cu cătunele: Ciortolomul şi Criveşti. Intreaga comună are 872 locuitorĭ, o şcoală primară de băeţĭ şi 2 bisericĭ.

Se cultivă mult tutunul.

Pe teritoriul comuneĭ este staţiunea de drum de fier Tutova.

Vizureşti, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, situată pe cîmpie, la 8 kil. spre S.-E. de gara Ghergani. Prin centrul comuneĭ curge pîrîul Colentina, peste care este un pod.

Se compune din treĭ cătune: Vizureşti, Ghimpaţi şi Priseaca, cu o populaţie de 1297 locuitorĭ. Are două bisericĭ şi o moară de apă.

Se învecineşte: la E. cu com. Cojasca, la V. cu Ghergani, la N. tot cu Ghergani şi la S. cu Bîldana şi comuna şi gara Ciocăneşti din jud. Ilfov.

Vizureşti, *sat,* jud. Tecuciŭ, com. Buciumeni, pl. Nicoreşti, aşezat în partea de S. a comuneĭ, pe malul stîng al pîrîuluĭ Tecucelul, la 1 kil. de reşedinţa comuneĭ.

La marginea de E. a satuluĭ se întinde Valul-luĭ-Traian (vedĭ Troian).

Are o întindere de 572 hect. cu 466 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1864; 2 bisericĭ, una făcută în 1808 şi alta în 1827.

Vîjiitoarea, *sat,* jud. Rîmnicul-Sărat, în pl. Marginea-d.-j., cătunul com. Mărtineşti, numit înainte Mihălceni, fiind-că aparţinuse com. Slobozia-Mihălceni, aşezat în S. comuneĭ, la 3200 m. spre S. de cătunul de reşedinţă, pe pîrîul cu acelaşĭ nume, cu o întindere de 15 hect. şi o populaţie de 275 suflete.

Vîlcana. (Vezĭ Vulcana).

Vîlcăneasa, *sat,* în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Oraşuluĭ, cătunul com. Broşteni, la gura pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, pe malul drept al rîuluĭ Milcovul, la $6^1/_2$ kil. spre V. de cătunul de reşedinţă. Are 5000 hect., o populaţie de 413 suflete, o biserică şi o şcoală.

Vîlcăneşti, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul. Pe la 1450 exista aci un schit de călugărĭ.

Este situată pe văile gîrlelor Cosmina şi Sărata, la 35 kil. de capitala judeţuluĭ, şi la 20 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 2 cătune: Vîlcăneşti şi Cîrjari, cu o populaţie de 1170 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una foarte vechĭe şi reparată în 1869 şi a doua, azĭ parohie, fondată de răposatul Dimitrie Păcureţeanu în anul 1859.

Are o şcoală, înfiinţată la 1881.

Parte din locuitorĭ se ocupă cu rotăria şi dulgheria; parte din eĭ sunt moşnenĭ; 222 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe diferite proprietăţĭ. Eĭ aŭ: 53 caĭ, 436 boĭ, 152 vacĭ, 15 capre, 550 oĭ şi 348 porcĭ.

Toată comuna se întinde pe o suprafaţă de 3500 hect.

Ţuica se fabrică în comună până la 13000 decal.

O şosea comunală înlesneşte comunicaţia spre Trestioara şi Cosmina.

In partea de N.-V. are dealurĭ, acoperite cu pomĭ, izlaz şi mărăcinĭ. E udată de gîrlele: Cosmina, Sărata şi Lespedea şi de văile: Mocanuluĭ, Hodoroaga, Rîpilor, Izvoruluĭ, Mandiĭ, Ursuluĭ, Burtiĭ, Cu-Nucĭ, Poiana-cu-Scaiul, Dragna şi Rîpile.

Vîlcăneşti, *sat,* com. rur. Vîlcăneşti, plasa Vărbilăul, judeţul Prahova.

Vîlcăneşti, *ape minerale* conţinînd pucioasă, iod, sare şi fier, situate sub un deal din com. Vîlcăneşti, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova. Se găsesc în apropiere de gara Plopeni.

Vîlcea, *judeţ,* situat în partea de N.-E. a Olteniei.

Limitele. Judeţul Vîlcea se mărgineşte:

La N. cu Transilvania, de care se desparte prin culmea munţilor Plătăneşti. Hotarul judeţuluĭ începe de la pichetul Vidra şi ţine direcţia de N.-E. pe lîngă rîul Lotrul, până la pichetul Voineasa. De aci merge o linie trasă pe culmea munţilor, la muntele Piatra-Cataneĭ şi Vîrful-Mare, de unde hotarul îl formează Rîul-Vaduluĭ până în Olt, la Turnul-Roşu.

La S., cu jud. Romanaţi, de care se desparte prin comunele Laloşul, Rîmeşti, Lungeşti, Ştefăneşti şi Voiceşti.

La E., cu jud. Argeş şi Olt, de care se desparte prin rîul Oltul, în tot lungul judeţuluĭ.

La V., cu jud. Gorj. Hotarul, începînd de la punctul Vidra, trece prin muntele Robul (culmea Paringuluĭ), coboară prin culmea Polovragi printre Racoviţa şi Polovragi, dă în rîul Olteţul, urmează culmea Dealul-Muereĭ până la comuna Văleni, trece pe lîngă Zătreni şi Poenari, de unde hotarul 'l formează Dealul-Frăţila, ce-l desparte de jud. Dolj.

Forma judeţuluĭ este aceia a unuĭ drept-unghiŭ lungit de la N. către S., cu o suprafaţă de 260370 hect.

Clima jud. este identică cu a judeţelor de munte ale Ţăreĭ.

Orografia. Partea de N. a jud. Vîlcea se compune din o mulţime de ramurĭ de munţĭ, porniţĭ din Carpaţĭ, sub numele de Munţiĭ-Paringuluĭ şi Plătăneşti.

Din muntele Paringul, care este punctul culminant al coameĭ, culmea principală se bifurcă în două ramurĭ: culmea Paringuluĭ, propriŭ zisă, care continuă a merge către E., formînd necontenit ţărmul drept al Lotruluĭ până la confluenţa luĭ cu Oltul; Culmea-Plătăneştilor, care se îndreaptă mai întîiŭ către N., şi după ce ajunge la muntele Tărtărăul, se întoarce tot către E. şi constitue în toată lungimea sa malul stîng al Lotruluĭ.

Aceste două culmĭ, fiind aproape paralele şi distanţate de 20 kil., formează frumoasa şi bogata vale a Lotruluĭ, care, împreună cu Lotriţa, afluent al săŭ, din dreapta, constitue singura vale paralelă cu toată întinderea frontiereĭ ce posedă ţara noastră.

Din culmea principală, Paringul, se ramifică în jud. Vîlcea:

1. Culmea Gurguiata, 2. Urşanilor, 3. Bistriţa, 4. Arnota, 5. Vînturariţa, care se ramifică în culmile: a) Petrenilor, b) Bărbăteştilor şi c) Zmeurătul, 6. Culmea Cheia, 7. Olăneştilor, din care se ramifică culmile: a) Călimăneşti, b) Căciulata şi c) Naurutul.

Tot din culmea Paringuluĭ, însă pe partea nordică, se desparte:

a) Culmea Tirnova, b) culmea Turcina.

Din Culmea-Plătăneştilor pornesc către S. numaĭ două culmĭ maĭ principale:

1. Culmea Malaia, 2. Culmea Veveriţa.

Din muntele Robul se ramifică Culmea-Brezoilor.

Din muntele Vîrful-Mare maĭ pleacă către E. cea din urmă culme, numită Culmea-Ciinenilor.

Toate aceste culmĭ, împreună cu munțiĭ Făgărașuluĭ, îngustează mult valea Oltuluĭ și daŭ naștere importantuluĭ defileŭ al Oltuluĭ, care este cel maĭ lung din cîte se află în Oltenia.

(Vezĭ la literile respective culmile de maĭ sus și cuv. Carpați).

Idrografia. Județul e udat în toată partea de E. de Oltul, avînd de afluențĭ principalĭ, în Vîlcea, pe dreapta: Rîul-Vaduluĭ, al Ciinenilor; valea Robești, Sărăcinești, Țuțulești, Lotrul, Lotrișorul, Puturoasa, Căciulata, Călimănești, Gura-Văieĭ, Rîmnicul, Ocna saŭ Sărata, Govora, Bistrița, Luncavățul, Orleasca, Peșteana, Mamul, Beica și Corneșul (v. a. n.).

Prin centru și pe la V. jud. Vîlcea e udat de rîurile Cerna și Cernișoara, care îșĭ împreună apele cu Oltețul și pe la S. ĭes din acest jud. și intră în jud. Romanați.

Impărțirea politică a județuluĭ. Pănă la 1882, jud. Vîlcea se împărțea în 7 ocoale (5 plășĭ și 2 plaiurĭ). De la această dată, pl. Oltețul-d.-j. s'a unit administrativ cu plășile Oltul și Ocolul cu Otăsăul, așa că atuncea din punctul de vedere politic coprindea următoarele despărțirĭ:

Plaiul Cozia, cu reședința în com. Olănești; plaiul Horezul, cu reședința în com. Tîrgul-Horezul; pl. Oltețul-d.-s., cu reședința în com. Pîrîeni-d.-mj.; pl. Oltețul-d.-j.-Oltul, cu reședința în com. Drăgășani; pl. Ocolul-Otăsăul, cu reședința în com. Ocnele-Marĭ.

La 1 Noembrie 1892, jud. s'a împărțit în 10 plășĭ.

Plasa Cerna-de-jos, cu reședința plășeĭ în com. Giulești.

Plasa Cerna-de-sus, cu reședința plășeĭ în comuna Măldărești.

Plaiul Cozia, cu reședința plășeĭ în com. Călimănești.

Plaiul Horezul, cu reședința plășeĭ în com. Horezul.

Plasa Mijlocul, cu reședința plășeĭ în com. Zătreni.

Plasa Ocolul, cu reședința plășeĭ în com. Ocnele-Marĭ.

Plasa Oltețul-de-jos, cu reședința plășeĭ în com. Bălcești.

Plasa Oltețul-de-sus, cu reședința plășeĭ în com. Slăvești.

Plasa Oltul-de-jos, cu reședința plășeĭ în com. Drăgășani.

Plasa Oltul-de-sus, cu reședința plășeĭ în com. Băbeni. (Vezĭ aceste cuvinte).

De la 1895, unindu-se unele plășĭ, jud. coprinde 5 plășĭ: Ocolul-Otăsăul, Horezul, Cozia, Oltețul-d.-s., Oltul-Oltețul-d.-j., cu 163 comune rurale și 3 comune urbane: R.-Vîlcea (capitala), Drăgășani și Ocnele-Marĭ.

Populația după recensămîntul din Decembrie 1899: 189865 locuitorĭ: 95669 bărbațĭ și 94196 femeĭ. In 1859 populația era de 140911 locuitorĭ.

Budgetul pe 1898—99: Zecimĭ, leĭ 276113, banĭ 94, la veniturĭ, leĭ 267081, b. 62, la cheltuelĭ; Drumurĭ, leĭ 94029, banĭ 68, la veniturĭ, leĭ 91120, la cheltuelĭ; Spitalul Horezul, leĭ 43914, banĭ 12.

Marca județuluĭ. Pănă azĭ în toate manualele noastre geografice s'a strecurat părerea greșită că marca județuluĭ Vîlcea este un postalion.

In realitate însă, vechea stemă a județuluĭ Vîlcea a fost un copac, în semn că acest județ avea multe și bătrîne pădurĭ. Iata în adevăr ce găsim în raportul deputațiuneĭ administrative cu ocaziunea ocupăreĭ Olteniei de către Austriacĭ: «Vulsa sigillum habeat cum signo arboris, quia prae caeteris magis fructifer est». Raportul este datat din Craiova, 14 Octombre 1719; prin urmare, la epoca ocupăreĭ Olteniei de armatele imperiale, stema județuluĭ Vîlcea era un copac, nu un poștalion.

Postalionul ca marcă a județuluĭ s'a adoptat, maĭ mult de cît probabil, de către administrația austriacă, spre a perpetua memoria atît a ocupăreĭ Olteniei, cît și maĭ ales pentru perpetua amintire a construcțieĭ șoseleĭ Via-Carolina, executată de contele de Steinwille, în anul 1717, din ordinul prințuluĭ Eugeniu de Savoia.

Instrucțiunea. Are 120 școale primare rurale și una de cătun în com. rur., frecuentate în 1899—900 de 6080 copiĭ; cîte o școală prim. urb. de băețĭ și cîte una de fete în R.-Vîlceĭ și Ocnele-Marĭ; 2 școale prim. urb. de băețĭ și una de fete în Drăgășani; 2 școale prim. rur. mixte în mahalalele Ocnița saŭ Ocnele-Marĭ și Arhanghelul, din R.-Vîlceĭ; un gimnaziŭ în R.-Vîlceĭ; un seminar.

Cultul. Are 358 bisericĭ întreținute de comune și 16 întreținute de stat; 4 mănăstirĭ: Cozia, Bistrița, Arnota, Dintr'un-Lemn (v. a. c.), și 12 foste schiturĭ, afară de schiturile Cornetul și Șerbănești, întreținute de Eforie și schitul Frăsinetul, care se întreține dintr'un mic venit lăsat de repausatul Episcop Calinic.

In vechime numărul mănăstirilor și schiturilor se ridica la 40, dar, odată cu secularizarea averilor mănăstireștĭ, aŭ fost reduse la bisericĭ de mir. (Vezĭ: Arhanghelul, Cetățuia, Surpatele, Mamul, Titireciul, Țeica, Troianul, Stănești, Sghiabul, Iezerul, Slătioarele, Sărăcinești, Șerbănești, Păpușa, Sf. Proco-

piŭ, Inăteşti, Pătrunsa, Dobriceni, Bonciuleşti, Dobruşa, Sf. Apostolĭ, Pahomie, Buda, Schitul, etc.).

Sunt în tot jud. 4 parohiĭ urbane şi 91 rurale.

Justiția. Sunt în jud. Vîlcea 4 judecătoriĭ de ocoale, în Rîmnic, Tîrgul-Horezul, Drăgăşani şi Zătreni şi un tribunal în capitală.

Spitale sunt în Rîmnic, Drăgăşani şi Horezul.

Agricultura. Regiunea dealurilor şi a văilor din partea de N. a județuluĭ Vîlcea este formată din pămînt argilos. Pe unele locurĭ sunt depozite nisipoase (lignit), d. e. pe văile: Tîrîia, Oltețul, Cerna, Otăsăul şi Luncavățul, centrul județuluĭ. Acestea, aproape de sorgintea lor, conțin pĭetriş, apoĭ după ce intră în plăşĭ conțin diferite felurĭ de pămînturĭ foarte priincioase agricultureĭ.

Partea de S. a jud. (pl. Oltul) coprinde argilurĭ galbene şi roşcate nisipoase, pe alocurea cu amestecăturĭ margoase. Făşia aceasta începe din com. Prudeni şi intră în Romanați. Pe toate văile rîurilor se găsesc depunerĭ aluviane priincioase agricultureĭ.

Pămîntul județuluĭ Vîlcea, privit din punctul de vedere agricol, se divide în 3 părțĭ: a) Partea munteluĭ unde agricultura e înapoiată din lipsă de locurĭ arabile şi, unde locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu creşterea vitelor şi plantarea prunilor; b) centrul județuluĭ, adică prin plăşile Oltețul şi Otăsăul, unde agricultura înfloreşte, dar unde văile fiind prea înguste, nu permit cultura cerealelor în cantitățĭ marĭ; c) partea de S. a jud., avută în cereale.

Prin comunele de sub munte se cultivă numaĭ porumbul.

Cînepa şi inul se cultivă numaĭ pe alocurea. Meiul se seamănă numaĭ în plăşile Oltul şi Oltețul-d.-j. Cartofiĭ se cultivă în toate comunele județuluĭ.

Apicultura. Sunt în jud. 9985 stupĭ.

Moşiile şi pădurile statuluĭ.— In jud. Vîlcea statul are 63 moşiĭ, împreună cu alte trupurĭ maĭ micĭ alipite pe lîngă aceste moşiĭ, de la care încasează arenzĭ anuale de vr'o 250000 leĭ.

Numărul pădurilor statuluĭ cu trupurile lor se ridică în acest județ la 114, avînd o întindere de aproape 60000 hect. şi aducînd un venit de peste 70000 leĭ.

Din punctul de vedere silvic jud. Vîlcea face parte din circumscripția a XIV-a şi este divizat în 3 ocoale: Rîmnicul-Vîlcea, Tîrgul-Horezul şi Drăgăşani.

Ape minerale. — Pe lîngă renumitele izvoare de apă minerală de la Călimăneşti, Olăneşti, Ocnele-Marĭ, Govora şi Căciulata (v. a. n.), jud. Vîlcea, maĭ are şi alte sorgințĭ de asemenea ape.

In com. Oteşani, plaiul Horezul, se găsesc ape sulfuroase, care izvoresc din apropierea uneĭ stîncĭ numită Boia.

La Păuseşti-Otăsăul şi la Cheia sunt peste 15 izvoare cu apă alcalină sulfuroasă.

La grădina numită Zăvoiul din Rîmnic sunt ape alcaline sulfuroase. Aci s'a construit un stabiliment balnear.

Sorgințĭ de ape salifere sunt: în comunele Petrari-d.-s., plaiul Cozia (localitatea Valea-Sărată), la Urzicarul, Petrari-d.-j., Bîrzeşti, etc.

Viticultura. — Pămîntul județuluĭ prieşte mult vițeĭ. Locuitoriĭ, profitînd de rodnicia luĭ, se îndeletnicesc mult cu viticultura, aşa că județul Vîlcea se poate socoti primul între județele Țăreĭ în producția vinuluĭ. Aproape 8000 hect. pămînt din raionul județuluĭ sunt acoperite cu viĭ, maĭ ales pe dealurile din comunele: Mitrofani, Amărăşti, Suteşti, etc. Comerciul cu vinurile Vîlceĭ se întinde şi în străinătate.

Pomicultura. — Dacă pămîntul e prielnic vițeĭ, nu maĭ puțin prieşte prunuluĭ. Insemnate plantațiunĭ cu prunĭ se găsesc prin plaiurile Cozia şi Horezul şi prin plăşile Oltețul-d.-s., Ocolul şi Otăsăul. Ocupația principală a locuitorilor din aceste ocoale este fabricarea țuiceĭ, care se urcă pănă la 80000 hl. anual, în termen de mijloc.

Animale domestice şi sălbatice, peştĭ. — Vite după statistica din Dec. 1900: 12243 caĭ, 236 asinĭ şi catîrĭ, 112205 boĭ şi bivolĭ, 89886 porcĭ, 123915 oĭ şi 15666 capre.

Pe văile rîurilor Oltețul, Lotrul şi Rîul-Vaduluĭ şi pe culmile munților Paringul şi Plătăneşti, trăesc cerbĭ, urşĭ, căprioare, porcĭ mistrețĭ şi capre negre. Pe dealurile şi pădurile din apropiere de comune se găsesc mulțime de lupĭ, veverițe, şderĭ, viezurĭ şi ĭepurĭ.

Dintre păsărĭ, prin munțiĭ județuluĭ se găsesc vulturĭ, şoimĭ, găinuşĭ, ghionoĭ, apoĭ, maĭ prin apropiere de comune, prin pădurĭ, se găsesc: bufnițe, ciuhurezĭ, ciorĭ, gaițe, potîrnichĭ, prepelițe, rațe sălbatice, sturzĭ, mierle, corbĭ, etc.

In Olt se găsesc: mrenĭ, somnĭ, scobazĭ, crapĭ, clean, soreață, nisipariță.

Lostița, moaca şi păstrăvul se găsesc în rîurile dintre munțĭ de la Rîul-Vaduluĭ şi pănă la Gura-Lotruluĭ şi chiar pănă aproape de Cozia.

In Oltețul şi Cerna se găsesc mulțĭ racĭ.

Industria și comerciul. Industria în județul Vîlcea este numaĭ pentru trebuința casnică. Dogăria și rotăria, olăria, se practică în toate comunele și cu deosebire în com. din prejurul Rîmniculuĭ.

Școala de dogărie din Drăgășani și cea de meseriĭ din Rîmnic sunt un îndemn pentru dezvoltarea industrieĭ în județ.

Comerciul constă în vin, țuică, lînă, sare, var, etc. Lemne de construcțiĭ din brad se exportă în marĭ cantitățĭ.

Bîlciurile din acest județ sunt: Rîureni (v. a. n.). Alte bîlciurĭ se țin la: 29 Iunie și 14 Octombre lîngă Rîmnic; 15 August, 14 Septembre și 26 Octombre la Drăgășani; 10 Iulie la Otetelișul; la Duminica Floriilor și la 26 Octombre la Slăvești; 25 Martie și Duminica Floriilor la Vaideeni. Se maĭ țin în comunele: Bălcești, Grădiștea, Fometești, Jilava, Slăvitești, etc.

Căile de comunicație. Principala cale de comunicație este calea ferată de la Piatra prin Drăgășani la Rîmnicul-Vîlcea, și apoĭ la Frontieră.

Apoĭ, șoseaua națională ce vine din județul Romanați, intră în jud. Vîlcea pe la comuna Ștefănești, pl. Oltul, trece prin comunele: Drăgășani, Călina, Prundeni, Zăvideni, Orlești, Ionești-Minculuĭ, Fișcălia, Marcea, Băbeni, Rîmnicul, Călimănești, Călinești, Robești și Cîineni și se unește calea Sibiuluĭ la Rîul-Vaduluĭ. Lungimea sa pe malul drept al Oltuluĭ, în județul Vîlcea, este de 130 kil.

Principalele șosele județene sunt:

Șoseaua ce pleacă din calea națională, de lîngă Rîmnic (bariera Troian), trece prin comunele: Ocnele-Marĭ, Titireciul, Petrari-d.-j., Petrari-d.-s., Bîrzești și se unește cu șoseaua de pe rîul Bistrița la comuna Tomșani.

Șoseaua ce pleacă din cătunul Copăceni (ce ține de Ocna), din șoseaua ce leagă Ocna cu Rîureni, trece prin com. Căzănești, Bîrsești, merge pe rîul Govora la comuna și băile Govora; aci se desface în două ramurĭ: una trece prin băĭ, Dealul-Hințiĭ, prin comuna Păușești-Otăsăul, se unește aci cu șoseaua de pe rîul Otăsăŭ; iar a doua ramură merge la comuna Titireciul, în șoseaua ce vine pe Dealul-Ocneĭ și merge la Horezul.

Din șoseaua Govoreĭ, com. Bîrsești, pleacă o șosea județeană prin comunele Mihăești, Unguréni, se unește cu cea națională în comuna Băbeni; pornește pe rîul Bistrița prin comunele Frîncești, Genuneni, Folești-d.-j., Folești-d.-s., Tomșani, la Tîrgul-Horezul, avînd de la Rîmnicul pănă la tîrg 52 kil. De aci pornește la Tîrgul-Jiŭ prin comunele Slătioara, Milostea, lăsînd pe dreapta maĭ sus, comunele: Fometești, Recea și Racovița. Lungimea sa pănă în hotarul județuluĭ Gorj (comuna Polovragi) este de 20 kil. Din comuna Frîncești pornește șoseaua pe rîul Otăsăul prin comunele: Mănăstireni, Surpatele, Șerbănești, Păușești Otăsăul și se întîlnește în satul Jilava cu șoseaua Ocna.

Din com. Șirineasa pleacă șoseaua Luncavățuluĭ, prin comunele: Dăești, Popești, Urși, Cîrstinești, Oteșani, Măldărești-d.-j., Măldărești-d.-s., la Tîrgul-Horezul.

Din com. Dăești, pleacă, peste dealul Cotoșmanul, șoseaua numită a Cotoșmanuluĭ, prin comunele: Roești, Măldărești, Lădești, Ciumagi, Dejoiul, Nisipi, Rusănești, mergînd pe lîngă rîul Cerna pănă la com. Otetelișul, avînd o lungime de 58 kil.

Altă șosea județeană este pe valea Olteţuluĭ, ce pleacă de la frontiera județuluĭ pe rîul Tîrîia (com. Milostea), traversează comunele: Greci, Mateești, Turcești, Berbești, Slăvești și Sinești, în capul căreia ia numele de șoseaua Olteţuluĭ, fiindcă Tîrîia se unește cu Olteţul, și apoĭ continuă prin comunele: Grădiștea, Tina, Pleșoiŭ, Pîrîeni, Zătreni, Gănești, Locusteni, Benești, Bălcești, Băbeni, Diculești, Făurești, și intră în jud. Romanați pe la com. Laloșul.

Din comuna Măldărești (căt. Lădești), pornește pe Cerna în sus soseaua ce trece prin comunele Lăpușata, Broșteni, Copăceni, Ulmetul, Bălteni, Pojogi, Cireșiul, Stroești, Slătioara, unde se unește cu calea Gorjuluĭ.

Din com. Bălești pornește o ramură prin com. Gorunești, direct peste dealul Aninoasa, la Craiova.

Afară de aceste șosele se află alte căĭ de comunicație pe rîulețul Peșteana pe rîul Mamul și pe Valea-Beica: șosele laterale ca cea de la Rîmnic la Olănești; de la Titireciul la Stoenești, Dobriceni, Bărbătești; pe Cernișoara, la Modia și Mădulari, etc.

Intre șoselele vecinale cităm: de la Horez la Vaideeni; de la Tomșani la Costești și Bistrița; de la Drăgășani la Crețeni; de la Amărăști la Glăvile; de la Cermegești la Modoia; de la Sărăcinești la Cheia, Olănești; de la Lăpușata la Romanești și Roși, etc.

Date istorice. Impăratul Traian, plecînd la 105 d. Chr. contra Dacilor, a trecut Dunărea pe la Severin și a luat drumul la Sarmisegetuza, capitala Dacieĭ, pe malul Oltuluĭ.

Spre a'șĭ înlesni mersul a

construit un drum de piatră, care mergea pe malul drept al Oltuluĭ pănă în apropiere de com. Călimăneşti, unde era cetatea Buridava, de aci trecea pe malul stîng pănă la Cîineni, şi apoĭ se întorcea iarăşĭ pe malul drept al Oltuluĭ. Urme din acest drum se văd chiar azĭ pe lîngă Rîureni şi Călimăneşti.

Traian îşĭ aşeză castrele la Troian, lîngă Rîmnic şi la Bivolari, în dreptul mănăstireĭ Cozia, unde s'aŭ descoperit urmele lagăruluĭ roman cu băile sale. Maĭ spre N. era cetatea Sargidava (com. Racoviţa) unde s'a găsit o piatră cu inscripţia «populi Sargidavensis» şi ale căreĭ urme se cunosc şi azĭ.

Tot de coloniile romane s'aŭ fondat, pe lîngă Olt, cetăţile: Aurarium (Zlătărei), Rusidava (Ioneşti-Govori), Pons-Aluti (în Rîmnicul-Vîlcea), Arutela (Brezoiul), Praetoria (Turnul-Roşu).

Se crede că pe Dealul-Cărămizilor, la Aninoasa, Slătioara, Păuseşti-Măglaşi, Gradiştea, ar fi fost cetăţĭ romane.

La anul 1735, fiind războiŭ între Nemţĭ şi Turcĭ, o parte din oraşul Rîmnicul a fost ruinat de armatele străine, iar Episcopieĭ i s'a dat foc.

La 1738, sub împăratul Carol VI, Banatul Craioveĭ fiind sub stăpînirea Austriacilor şi făcîndu-se resbel cu Turciĭ, aceştia aŭ scos Nemţiĭ din Ţară şi aŭ devastat tot oraşul Rîmnicul prin foc. La 1739, eĭ pătrunseră pănă la Cozia, jefuind şi predînd tot ce le venea în cale şi luară robĭ familiile refugiate în mănăstirea Cozia.

In secolul XVIII şi în prima jumătate a secoluluĭ XIX, mănăstirea Cozia a servit de adăpost numeroaselor familiĭ din Craiova, Rîmnicul-Vîlcea şi restul Olteniеĭ, care se întăreaŭ în mănăstire contra incursiunilor bandelor turceştĭ.

La anul 1768, fiind iar prin împrejurimile oraşuluĭ Rîmnicul, lupte între Austria şi Turcia, acest oraş a suferit multe neajunsurĭ. Atuncĭ s'a dărîmat şi biserica Cuvioasa Paraschiva, începută de Pătraşcu-Vodă şi terminată de Mihaiŭ-Viteazul.

La 1788, Turciĭ ajutaţĭ de armata romînă condusă de Nicolae Mavrogheni-Vodă, bătură la Cozia pe Prinţul Coburg şi îl siliră să reintre în Ardeal.

La 1789, Turciĭ şi Nemţiĭ aŭ avut multe hărţuelĭ pe teritoriul jud. Vîlcea, maĭ ales prin plaiul Horezul. Turciĭ îşĭ aşezaseră cuartierul în mănăstirea Horezul, unde aŭ stat aproape un an, făcîndu-ĭ marĭ stricăciunĭ.

In August 1802, tîrgul de la Rîureni fu jefuit şi ars de nişte Turcĭ din Vidin; peste 20 neguţătorĭ fură tăiaţĭ. Chiar salinele marĭ fură jefuite.

În 1803, alţĭ Turcĭ sub numele de Manafĭ, conduşĭ de Manaf-Ibraim, jefuiră pe locuitoriĭ din Drăgăşani.

La 1821, în satul Zăvideni şi în lunca Oltuluĭ de lîngă Drăgăşani, aŭ fost sîngeroase şi crîncene lupte între oştirile turceştĭ şi Mavroforiĭ luĭ Ipsilante. Astă-zĭ încă, plugurile dezgroapă oseminte bărbăteştĭ. La Drăgăşani s'a ridicat nu de mult de către colonia grecească un mic monument în amintirea obscurilor şi necunoscuţilor eroĭ căzuţĭ în aceste lupte.

Tot la 1821, după uciderea luĭ Tudor-Vladimirescu şi înfrîngerea eteriştilor de către trupele turceştĭ la Zăvideni şi Drăgăşani, Ipsilante, urmărit de Turcĭ, se refugiă în mănăstirea Cozia şi de aci trecu în Transilvania. Atuncĭ mănăstirea şi familiile refugiate acolo şi prin prejur deveniră prada Zavergiilor şi în urmă a Turcilor, care dederă foc mănăstireĭ, desgropară mormintele luĭ Mircea şi altor Domnĭ, crezînd a găsi într'însele comorĭ ascunse, şi comiseră tot felul de grozăviĭ. Astă-zĭ se văd încă sfintele icoane împuşcate şi sgîriate şi ochiĭ sfinţilor scoşĭ de pistoale şi iatagane.

La 1847, focul a mistuit o parte din oraşul Rîmnicul, precum şi Episcopia.

La 1848, guvernul revoluţionar hotărî a se opune invasiuneĭ oştirilor străine şi în acest scop se concentră la Troian, 3 kil. din jos de oraşul Rîmnic, un corp de armată de voluntarĭ, sub comanda generaluluĭ Magheru. In urma înfiinţăreĭ unuĭ guvern legal în Bucureşti, orĭ-ce rezistenţă devenind imposibilă, armata se licenţie, iar capiĭ eĭ trecură în Transilvania prin Turnul-Roşu.

Vîlcelele, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, pe un mic pîrîiaş, în mijlocul cîmpuluĭ, aşezată în partea de S. a judeţuluĭ, la 25 kil. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi la 11 kil. spre N.-E. de com. Grădiştea-d.-s., reşedinţa plăşiĭ. Se învecineşte cu Balta-Albă la 8 kil., Boldul, la 10 kil.; Nicoleşti, la 11 kil.

Se mărgineşte la N. cu Ciorăşti; la V., cu Boldul şi Balta-Albă, la Sud, cu Domniţa; la E. cu com. Grădiştea-d.-s.

Are numeroase văĭ şi cîte-va movile izolate.

Ape: Pîrîul Ciulniţa, care o udă prin mijloc, vărsîndu-se în balta Ciulniţa, la E. comuneĭ, şi pîrîul Valea-Rea, la V. eĭ.

E formată din cătunele: Vîlcelele, reşedinţa, la V. şi Ercaleşti, la E.

Suprafaţa comuneĭ e de 4710 hect., cu o populaţie de 1364 suflete.

Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, Mihail şi Gavril, zidită în 1856 de locuitorĭ, o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 289 plugurĭ, 1 maşină de treerat; 742 boĭ, 370 vacĭ, 415 caĭ, 155 ĭepe, 1543 oĭ, 65 rîmătorĭ.

Căĭ: drumurile vecinale spre Balta-Albă-Amară; spre Gradiştea-d.-s.; spre Domniţa; spre Gulianca; spre Nicoleşti-Măcrina-Rîmnicul-Sărat.

Vîlcelele, *sat,* jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Cîmpineanca, pe rîul Milcov, la 3 kil. spre E. de cătunul de reşedinţă, Pîntecești, cu o întindere de 50 hect. şi o populaţie de 171 suflete.

Vîlcelele, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Vilcelele, aşezat spre V., pe pîrîul cu acelaş nume. Are 68 hect., o populaţie de 931 suflete; o biserică; o şcoală.

Vîlcelele, *sătuc,* la N. de com. Strejeşti-d.-s., pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat la hotarul judeţuluĭ.

Vîlcelele, *suburbie,* jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, în partea stîngă a Trotuşuluĭ, pe pîrîul Vîlcica.

Vîlcica, *băĭ,* jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, situate pe pîrîul cu acelaş nume, însemnate prin apele sale sărate; proprietatea comuneĭ.

Vîlcioviţa, *lac,* la S. com. Zimnicea, jud. Teleorman, format din vărsăturile apelor Dunăriĭ.

Vîlciul, *canal* al Dunăreĭ, judeţul Brăila. Se desparte de Dunărea-Vechĭe, de pe teritoriul comuneĭ Luciul, din jud. Ialomiţa, din dreptul satuluĭ Mihaiŭ-Bravul, străbate spre N. comunele: Berteşti-d.-j. şi Berteşti-d.-s., Stăncuţa, Vizirul, Ciacîrul, unindu-se cu Dunărea-Vapoarelor în dreptul satuluĭ Gropeni. Parcurge o distanţă cam de 36 kil.

Vîlcului (Poiana-), *cătun,* al com. Mînzăleşti, judeţul Buzău, cu 70 locuitorĭ.

Vîlsanul, *pîrîŭ,* în jud. Argeş. Izvoreşte în muntele Mălureanu, udă plaiul Loviştea şi pl. Argeşuluĭ şi se varsă în rîul Argeşul, la satul Valea-Măruluĭ.

Vîlsăneşti, *com. rur.,* pe apa Vîlsana, jud. şi pl. Argeşuluĭ, la 12 kil. de Curtea-de-Argeş (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 36 kil. de Piteşti. Se compune din 2 sate: Valea-Fauruluĭ şi Vîlsăneşti.

Are 818 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală mixtă.

Vite: 485 boĭ şi vacĭ, 54 caĭ, 250 oĭ, 100 capre şi 70 porcĭ.

Locuitoriĭ comuneĭ se maĭ ocupă cu olăria, rotăria şi lemnăria.

Vîlsăneşti, *sat,* cu 598 locuitorĭ, pe apa Vîlsana, jud. şi pl. Argeşuluĭ, com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.

In apropiere de sat, în pădure, se află un lac a căruĭ suprafaţă este acoperită cu muşchiŭ, peste care un om poate trece lacul fără a se cufunda în apă.

Vîlsăneşti (Olari), *cătun* al comuneĭ Pîrscoveni, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi. (V. Olari).

Vîlvoiul, *sat,* com. rur. Urşi, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, cu o populaţie de 104 locuitorĭ, o biserică, fondată la 1814 şi reparată la 1858.

Vîna-Puturoasă, *sorginte de apă minerală,* în com. Nehoiaşul, jud. Buzău. (Vezĭ Lunca-fără-Zăpadă).

Vînăt (Dealul-), *munte* păşunabil, în com. Şarul-Dorneĭ, jud. Suceava, avînd 1640,7 m. altitudine.

Vînăta, *cătun* al com. Tizmana, (v. a. n.), jud. Gorj, plaiul Vulcan, în partea de S. a com., cu o suprafaţă de 315 hect. şi o populaţie de 439 suflete.

Vînătă (Bîtca-), *movilă* înaltă, naturală, în satul Neagra-Şaruluĭ, jud. Suceava.

Vînători, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, reşedinţa sub-prefectureĭ pl. Cîmpul, situată pe loc şes, pe ambele laturĭ ale şoseleĭ judeţene. S'a întemeiat în 1891, pe proprietatea ce s'a dat însurăţeilor, conform legeĭ rurale.

Se mărgineşte la N. cu com. Recea şi Punghina, la E., cu Braniştea, la S., cu Cujmirul, şi la V. cu Pătulele.

Are o biserică, cu un preot şi un cîntăreţ, şi o şcoală.

Vînători, *com. rur.,* jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, aşezată pe valea pîrîuluĭ Neamţul şi a pîrîiaşuluĭ Nemţişorul, pe terenurile ramurilor Hălăuca, Dealul, Rusul-Mare, Pleşa şi Procovul (marginea jud. Suceava), în spre S., şi pe culmile Dealuluĭ-Mare, Muncelul (Măgura), Fundul-Romîneştĭ, pănă în Fundacul-Măgureĭ, care desparte pe la S. munţiĭ Sihleĭ.

Este formată din cătunele:

Vînători, Nemţişorul, Condreni, Debruţa, Todiriţeni, Lunca şi comunităţile religioase: Mănăstirea Neamţuluĭ, Secul, Schitul-Sihlea, Vovidenia, Procovul şi Sehăstria.

Are o suprafaţă de 12864 hect., 28 ariĭ, cu o populaţie de 3638 suflete; 4 bisericĭ, 11 mănăstirĭ, 3 schiturĭ, cu 16 preoţĭ, 8 dascălĭ, 194 călugărĭ; 2 şcolĭ; o velniţă; 13 morĭ de apă; 2 pive.

Agricultura se face pe o întindere de 4275 hect.

Imaşul are o întindere de 530 hect, nutrind 3123 capete de vite, şi anume: 288 vite marĭ cornute, 168 caĭ şi 767 mascurĭ.

Căĭ: şoseaua jud. Humuleşti-Vînători-Mănăstirea-Neamţuluĭ.

Vînători, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, aşezată pe continuarea dealuluĭ Păruşelul, care începe de la hotarul com. Cioara. La 25 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, la 30 kil. de Zimnicea şi la 28 kil. de Alexandria. Se învecineşte cu com. Lisa la N. şi la E., cu Cioara la V. şi cu o parte din balta Suhaia la S.

De sub dealul pe care se află satul, curg abundente izvoare de apă, care se varsă în balta Suhaia. Poziţiunea luĭ este frumoasă şi domină peste toată valea Dunăreĭ. Pe teritoriul com. se găsesc câte-va lacurĭ şi un pîrîiaş numit pîrîul Branuluĭ saŭ Vasluiul. Moşia face parte din domeniul Lisa. Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt în număr de 109, pe o întindere de 340 hect. Balta produce mare cantitate de stuf şi papură. Viile de pe dealul Păruşeluluĭ sunt renumite pentru vinul excelent ce produc; ele sunt plantate pe o întindere de $46^1/_2$ hect.

Are o populaţie de 569 suflete; o şcoală mixtă şi o biserică.

Vite: 401 vite marĭ cornute, 1201 vite micĭ cornute şi 112 porcĭ.

Căĭ: spre com. Lisa şi Cioara, şosele vecinale.

Satul Vînători a purtat până în anul 1879 vechiul şi istoricul nume de Căcănăul. Satul Căcănăul este din cele maĭ vechĭ; făcea parte din pl. Marginea-d.-s., iar moşia Căcănăul, împreună cu Lisa, era proprietatea Clucerului Slătineanu şi se întindea până în Dunăre, formînd graniţa Ţăriĭ în acea parte.

Intre aniĭ 1870—76 a fost întrunită cu com. Lisa.

Vînători, *sat,* jud. Botoşani, pl. Miletinul, situat pe valea pîrîuluĭ satuluĭ Gorbăneşti, pe moşia statuluĭ, în partea de S.-V. a com. Gorbăneşti (v. a. n.). Intemeiat la 1776 cu noĭ împroprietăriţĭ, are 349 suflete, o şcoală mixtă şi o biserică.

Vinători, *căt.,* cu 21 loc., jud. Brăila, la 1 kil. spre V. de satul Cioara-Radu-Vodă, înfiinţat la 1879 cu ocazia împroprietăririĭ.

Vînători, *sat,* în com. Tuluceşti, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ, nu departe de Galaţi, cu 147 fam.

Vînători, *sat,* jud. Ilfov, pl. Moştişte, com. Creaţa-Leşile (v. a. n.), situat între satele Leşile şi Gagul.

Se întinde pe o suprafaţă de 276 hect., cu o populaţie de 72 locuitorĭ.

Vînători (Vînători - Neamţuluĭ), *sat,* în com. Vînători, pl. De-Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, situat la 40 kil. de oraşul Piatra şi la $3\ ^1/_2$ kil. spre V. de oraşul Neamţu.

Are o suprafaţă de 1244 hect. (869 fălcĭ, 60 prăjinĭ), cu o populaţie de 1684 suflete. (V. Vînători, com. rur.).

Vînători, *sat,* jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Vînători-Dumbrava-Roşie, situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bistriţa, spre S. de com. urbană Piatra.

Are o populaţie de 251 suflete; o biserică; o moară.

Acest sat se maĭ numeşte şi Vînători-Pietriĭ şi a format până la 1883, împreună cu Cetăţuia (Petro-Dava), Cotul, Izvoarele, Poeni şi Văleni, comună aparte; de la acel an însă s'a contopit cu com. Dumbrava-Roşie.

Vînători, *cătun,* jud. Putna, pl. Bilieşti, com. Jorăşti, pe malul Putneĭ, în cîmpia Focşanilor, spre E. de acest din urmă tîrg, înfiinţat în anul 1881 cu însurăţeĭ împroprietăriţĭ.

Are 138 suflete şi o biserică.

Vînători, *izvoare minerale* sărate, jud. Neamţu, situate într'o pădure de ştejarĭ, din localitatea numită Slătioara-Vînătorilor, pe proprietatea statuluĭ din com. Vînători-Neamţuluĭ, pl. De-Sus-Mijlocul.

Sunt situate la o oră depărtare de Tîrgul-Neamţu, cu trăsura, pe o înălţime de 379 m. deasupra niveluluĭ Măreĭ.

Vînători (Cotul-Vînători) *pădure,* de 2563 pogoane, în com. Vînători-Dumbrava-Roşie, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Vînători- Dumbrava - Roşie, *com. rur.,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, situată pe rîul Bistriţa, spre S. de com. urbană Piatra.

Este formată din căt.: Cutul, Dumbrava Roşie (de sus), Izvoarele, Poeni, Vînători şi Văleni, cu o populaţie de 1725 suflete.

Imaşul are o întindere de 143 hect., nutrind 2210 capete de vite.

Are 2 bisericĭ, cu 10 deservențĭ; o şcoală; 4 morĭ de apă; o piuă pentru sucmane; o fabrică de scrobeală.

Cale: Şoseaua mixtă Piatra-Bacăŭ.

Vînători-Marĭ, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din căt.: Cupele-Marĭ şi Vînători-Marĭ, cu mahalaua Corbeanca, situate pe dreapta apeĭ Neajlovuluĭ, din sus de Corbi-Ciungĭ, pe proprietatea Corbi-Marĭ, la 36 kil. de Bucureşti, 73 kil. de Giurgiŭ, 18 kil. de Obedeni, reşedința plăşeĭ, şi la 23 kil. de stația Titu.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală mixtă; 5 cîrciumĭ; o moară pe apa Neajlovuluĭ.

Cătunul Vînători-Marĭ şĭ-a luat numirea de la prima ocupație a locuitorilor care eraŭ vînătorĭ boereştĭ saŭ vînătorĭ domneştĭ. Vînătoriĭ «marĭ» eraŭ scutițĭ de dărĭ către stat. Se deosibeaŭ de ceĭ-l-alțĭ vînătorĭ, care se ziceaŭ «micĭ», căcĭ aceştĭ din urmă eraŭ pendințĭ de mănăstirea Căscioarele.

Vînători-Marĭ, *cătun,* în jud. Vlaşca, com. cu acelaş nume, pe malul drept al apeĭ Neajlovul. (Vezĭ com. Vînători-Marĭ).

Vînători-Micĭ, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din căt.: Poiana-luĭ-Stîncă şi Vînători-Micĭ, situate pe platoul dintre Drîmbovnicul şi Neajlovul, pe proprietatea statuluĭ Vatra-Mănăstireĭ-Căscioarele, la 35 kil. de Bucureşti, 73 kil. de Giurgiŭ, 17 kil. de Obedeni, reşedința plăşeĭ, şi la 24 kil de stația Titu.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntărețĭ, şi o şcoală mixtă.

Cătunul Vînători - Micĭ şĭ-a luat acest nume pentru că la început era locuit de vînătoriĭ mănăstireĭ Căscioarele şi acestora li s'a dat numirea de Vînătoriĭ-Micĭ ca să se deosibească de Vînătoriĭ boereştĭ saŭ domneştĭ, cărora li se zicea Vînătoriĭ-Marĭ.

Vînători-Micĭ, *cătun,* com. cu acelaş nume, situat pe proprietatea Vatra-Mănăstireĭ-Căscioarele, jud. Vlaşca, pl. Neajlovul (Vezĭ com. Vînători-Micĭ).

Vînători-Neamţuluĭ. (Vezĭ Vînători, sat, în com. Vînători, jud. Neamţu).

Vînători-Pietreĭ. (Vezĭ Vînători, *sat,* în com. Vînători-Dumbrava-Roşie, jud. Neamţu).

Vînjul-Mare, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, situată pe loc polejnic, pe moşia statuluĭ Orevița, la 33 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Satul formează comună cu satul Poroinița.

Are o populație de 3000 locuitorĭ; un spital rural; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ şi 3 cîntărețĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 1600 vite marĭ cornute, 76 caĭ, 1700 oĭ şi 940 rîmătorĭ; 100 plugurĭ, 218 care cu boĭ, 29 cărute cu caĭ; 100 stupĭ.

Locurĭ însemnate sunt: Fundeni, Nisipoasa, Rusca, Pupăza, Icoana, Țambul, Valea-Cizmaruluĭ şi Căița, acoperite cu viĭ.

E udat de pîrîul Orevița, ce izvoreşte din locul numit Zăvoiul; iar la locul numit Izvorache, sunt izvoare cu frumoase fîntînĭ.

Pe teritoriul aceşteĭ comune se află şi o parte din pădurea statuluĭ numită Vîrciorova şi pădurea Vînjul-Mare, de 800 hect.

Prin comună trece şoseaua Rogova - Vînjul - Mare-Corlățelul.

Vînjulețul, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, la 28 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Satul formează comună cu satul Hotărani, avînd 1900 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 80 plugurĭ, 95 care cu boĭ; 800 vite marĭ cornute, 900 oĭ, 76 caĭ şi 780 rîmătorĭ

Are 2 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ şi 4 cîntărețĭ; o şcoală.

Prin comună trece şoseaua Rogova-Vînjulețul.

Vînturarița, *munte* şi *culme de munte,* jud. Vîlcea. Culmea porneşte din muntele Breota, se îndreaptă către S.-E. şi ajungînd la muntele Vînturarița se ramifică în: Culmea-Petrenilor, Culmea-Bărbăteştilor şi culmea Zmeurătul.

Vîrboceni - Blestematele, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Cărpiniştea, cu 500 hect., despărțită în treĭ părțĭ: Licoi saŭ Vîrboceni-Blestematele, 500 hect., Licoi saŭ Hîrboca-Richițele, 800 hect. şi Licoi-Periețeni, 200 hect., arăturĭ, fînețe, livezĭ, pădure şi izlaz.

Vîrciorova, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., la 20 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată la poalele Carpaților, în valea Dunăreĭ, fiind cea maĭ de V. com. a Țăreĭ.

Satul formează comună cu satele: Bahna, Ilovița şi Moiseşti, avînd 1800 locuitorĭ.

Pe aci trece şoseaua națională şi calea ferată Vîrciorova-Bucureşti, avînd aci o gară

frumoasă. Tot din com. Vîrciorova pleacă, pe valea rîuluĭ Bahna, îngusta cale ferată Vîrciorova-Bahna, precum şi şoseaua comunală ce leagă Vîrciorova cu Baia-de-Aramă.

Are 3 bisericĭ; un biuroŭ vamal (cu sucursala Bahna), înfiinţat la 1 Ianuarie 1860 şi al căruĭ venit pe 1896—97 a fost de 1605692 leĭ, 43 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 32 plugurĭ, 88 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 170 stupĭ; 900 vite marĭ cornite, 14 caĭ, 640 oĭ, 414 capre şi 450 rîmătorĭ.

Vîrciorova are o mulţime de ruine romane, precum şi urmele mănăstireĭ Vodiţa (v. a. n.), care se află situate pe valea rîuluĭ Vodiţa, la împreunarea acestuĭ rîŭ cu pîrîul Sfînta şi sunt înalte de cam 8 metri de la suprafaţa terenuluĭ. Aci, făcîndu-se săpăturĭ, s'aŭ găsit nişte obiecte de valoare. Tot în această comună se află şi ruinele cetăţeĭ Oreava (v. a. n.) şi altele.

Vîrciorova, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. Vîrciorova, pe linia Craiova-Turnul-Severin-Vîrciorova, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află la 17,3 kil. de Turnul-Severin. Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 50^{m},90. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 1139713 leĭ şi 94 banĭ.

Vîrcoliciul, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Cordăreni (v. a. n.), pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ, cu 114 suflete.

Vîrful, *cătun,* al com. Vispeşti, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ.

Vîrful-Cameneĭ, *munte,* jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani (1230 m.).

Vîrful-Cetăţeleĭ, *piscul* cel maĭ înalt al dealurilor din comuna Drajna-d.-j., plaiul Teleajenul, jud. Prahova, între Drajna-d.-s. şi Homorîciul şi din care se poate vedea tot plaiul Teleajenul şi chiar oraşul Ploeşti.

Vîrful-Cîmpuluĭ, *com. rur.*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, formată din satele: Dobronăuţi (Hapîi), Ionăşani, Maghera şi Vîrful-Cîmpuluĭ, reşedinţa.

Are 3625 locuitorĭ; 5 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 6 cîntăreţĭ şi 4 pălămarĭ; 1 şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 1332 vite marĭ cornute, 3090 oĭ, 43 capre, 204 caĭ, 570 porcĭ; 190 stupĭ.

Vîrful-Cîmpuluĭ, *sat,* pe moşia cu acelaş nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, comuna Vîrful-Cîmpuluĭ, care, împreună cu cătunele: Pustaia, Maghera şi Tucani, formează trupul satuluĭ.

Are o populaţie de 1485 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Dimitrie, zidită în 1863 de Princesa Aglae Moruzzi; o şcoală primară.

E udată de pîraiele Adîncul şi Sireţelul şi de rîul Siretul, ce curge despre Zvorăştea.

Drumurĭ: calea naţională Mihăileni-Botoşani şi calea judeţeană Zvorăştea-Dorohoiŭ.

Moşia se hotăreşte cu Ionăşani, Văculeşti, Sauceniţa, Prelipca, Horlăceni, Zvorăştea, Talpa şi tîrguşorul Bucecea, din jud. Botoşani.

De însemnat aicĭ este localitatea Cîmpul-Lupteĭ (v. a. c.).

Vîrful-cu-Dor, *pisc* înalt de 2288 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre, jud. Prahova. De la Sinaia la Vîrful cu-Dor, este o potecă de cal care urcînd neîncetat, trece de limita pădurilor şi ocolind stîncĭ şi prăpăstiĭ, încalecă muchea pentru a se coborî pe clina cea-l'altă, în valea rîuluĭ Ialomiţa.

O dată sus pe creastă, se înalţă în stînga Vîrful-cu-Dor, de unde vederea se întinde departe pe vale, pănă la Cîmpina şi Băicoiŭ.

Tot Vîrful-cu-Dor este presărat cu nişte floricele numite anemone alpine saŭ dediţeĭ de munte, care în Maiŭ şi Iunie înfloresc şi zmălţează pajiştea verde cu florĭ albe-roşietice, şi care maĭ tîrziŭ, cînd floarea cade, 'şĭ îmbracă seminţele cu fulgĭ de catifea.

Acest ranunculaceu se găseşte pe muntele Brocken în Harz, unde este în aşa mare stimă, în cît pe cărarea ce duce pe munte sunt placarde prin care se roagă călătoriĭ să respecte anemona alpină şi să nu o rupă.

Vîrful-Dobreĭ, *munte,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani (1923 metri).

Vîrful-Goiĭ, *munte,* între com. Broşteni şi Mălini, jud. Suceava, avînd 1298 m. altitudine.

Vîrful-Gropilor, *munte,* în jud. Argeş, pl. Loviştea.

Vîrful-Inalt, Vîrful-Cheieĭ, Vîrful-cu-Ogrăzile, *piscurĭ,* pe coasta şiruluĭ de dealurĭ ce brăzdează în lung şi lat com. Costeşti, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Acest şir de dealurĭ se prelungeşte pe toată partea de E. a comuneĭ, în stînga rîuluĭ Costeşti.

Vîrful-luĭ-Drăgan, *munte,* jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Predeal, care, împreună cu munţiĭ Susaiul, Retivoiul, Faţa-Găvaneĭ,

jumătate din Lacul-Roşu, jumătate din Podurile, Unghia-Mică şi Coştila cu Vîrful-Omuluĭ, a aparţinut familieĭ Dudeştilor, de la care, la 1804, a trecut în posesiunea unuĭ oare-care Băltăreţul.

Astă-zĭ se stăpînesc de M. S. Regele Carol I.

Vîrful-luĭ-Găvan, *munte,* jud. Prahova, com. Predealul, pe care Medelnicerul Const. Filipescu l'a vîndut la 1794 văruluĭ săŭ Dinu Cantacuzino Paharnicul, împreună cu alţĭ munţĭ, carĭ, după cum spun actele: «se vor împărţi frăţeşte cu copiiĭ frateluĭ săŭ, Stolnicul Răducan Filipescu».

Vîrful-Mare, *munte,* jud. Vîlcea, pe culmea Veveriţa (v. a. n.), care serveşte de hotar între Romînia şi Austro Ungaria şi e udat de Rîul-Vaduluĭ.

Vîrful-Păltinişuluĭ, *piscul munteluĭ* cu acest nume, jud. Suceava, avînd 1444,8 m. de altitudine.

Vîrful-Rusuluĭ, *piscul munteluĭ* cu acest nume, în com. Şarul-Dorneĭ, jud. Suceava, avînd 1540 m. altitudine.

Vîrfurile, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată parte pe văĭ şi parte pe dealurĭ, la 25 kil. spre N. de Tîrgovişte.

Se compune din şase cătune: Vîrfurile, Valea-Rea, Cojoiul, Cîrlăneşti, Strîmbul şi Şuviţa, cu 1300 locuitorĭ.

Se învecineşte: la E. cu Vişineşti, la V. cu Şerbăneşti-Podurile, la N. cu Bezdeadul şi la S. cu Valea-Lungă, despărţindu-se maĭ de toate prin dealurĭ şi pădurĭ şi unindu-se prin drumurĭ practice şi şosele comunale.

Are o biserică şi o şcoală. Produce porumb, prune şi pădure multă; apoĭ vacĭ, boĭ, etc.

Dealurĭ sunt: Prîvăcarul, Fusarul, Miercanul, Ulmeţul şi Băloiul; iar pîrîiaşe: Valea-Rea şi Strîmbul.

Vîrîţi, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Livezile, cu 351 suflete. (V. Livezile, com. rur.).

Vîrîţi, *sat,* jud. Iaşi, com. Bahluiul, spre E. de satul Buhalniţa, pe pîrîul Buhalniţa, cu o populaţie de 382 locuitorĭ.

Vîrlam, *cătun,* al com. Goideşti, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 24 case, cel maĭ de N. al judeţuluĭ; de dînsul se alipesc cătunaşele: Vişanul şi Poiana-cu-Rugĭ, precum şi izolatele case ale Bizdadeleĭ.

Vîrleni, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 3 cătune: Linia-din-Deal, Vîrleni şi Becşani. E situată pe valea rîuluĭ Cerna, la 50 kil. de reşedinţa jud. şi la 45 kil de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Glăvile, Zăvoeni, Dozeşti şi Nisipi.

Are o populaţie de 1204 locuitorĭ; 3 bisericĭ, un schit şi o şcoală.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ: 9 caĭ, 70 boĭ, 115 vacĭ, 25 capre, 250 oĭ şi 221 porcĭ.

Are o şosea care înlesneşte comunicaţia între com. Nisipi, Dozeşti şi altele.

E brăzdată de dealurile: Otinceleĭ şi Oaeĭ spre E. de vatra comuneĭ, Dealul-Mare şi Dealul-Mic, al-Cerneĭ, al-Schituluĭ şi al-Dozeştilor spre V., şi e udată de văile: Nemoiuluĭ, Guşuencïĭ, Măciuceaua, Ţiganuluĭ, Băcăranilor, Lovişteanca, precum şi de rîul Cerna.

Vîrleni, *sat,* jud. Vîlcea, com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Cerna d.-j., cu o populaţie de 500 locuitorĭ. (V. Vîrleni, com. rur.).

Vîrlezi, *com. rur.,* în pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, la 58 kil. de Galaţi şi la 4 kil. spre N.-V. de Bujor, aşezată pe dealurile Lupeşti, la V. şi Bugeanul, la E. Se mărgineşte la V. cu căt. Urleşti, com. Măcişeni, şi cu com. Zmulţi, la S. cu com. Băleni şi parte din Bujorul, la E. cu com. Bujorul şi parte din Jorăşti şi la N.-V. cu Crăeşti.

E formată dintr'un singur sat răzăşesc, înconjurat de viĭ şi livezĭ şi udat de pîrîiaşul Vîrleaza şi de o ramură a Suhuluiuluĭ.

Are o populaţie de 1601 suflete, 3 bisericĭ, Sf. Ioan-Botezătorul (1833), Sf. Voivozĭ (1832) şi Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ (1852); 2 şcolĭ.

Locuitoriĭ posedă: 608 boĭ, 326 vacĭ, 103 juncĭ, 52 junce, 53 mînzaţĭ, 48 mînzate, 52 viţeĭ; 149 plugurĭ; 4 morĭ de vînt.

Prin teritoriul acesteĭ comune trece calea judeţeană ce merge spre Birlad. Căĭ vecino-comunale sunt: spre E. la Bujor, spre V. la Crăeşti şi spre S.-V. la Băleni.

De această com. ţin moşiile Vîrleaza-Iteşti, Vîrleaza-d.-s. şi Vîrleaza-d.-j.

Vîrloveni, *sat,* cu 40 familiĭ şi 160 locuitorĭ, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Bascovele (v. a. n.).

Vîrseşti, *sat,* com. rur. Bărăşti-de-Cepturĭ, pl. Vedea d.-s., jud. Olt, situat pe dealurile şi văile rîurilor Eiul şi Bărăşti.

Vîrstele, *munte,* jud. R.-Sărat, în plaiul Rîmnicul, la N. com. Bisoca.

Vîrtejul (Simizeni), *sat,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, com. rur. Vîrtejul-Nefliul, situat pe deal, spre S.-V. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Ciorogîrla, aproape de unirea acestuĭ rîŭ cu rîul Răstoaca, la 2 kil. de şoseaua naţională Bucureşti-Alexandria.

Se întinde pe o suprafaţă de 1475 hect., cu o populaţie de 639 locuitorĭ. (Vezĭ Vîrlejul-Nefliul, com. rur.).

Vîrtejul-Nefliul, *com. rur.,* pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la 11 kil. spre S.-V. de Bucureşti, aşezată pe ţărmurile rîurilor Ciorogîrla, Sabarul şi Argeşul. Stă în legătură cu com. Slobozia-Clinceni prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Vîrtejul, Pruni, Nefliul şi Chirca, cu o populaţie de 1191 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2495 hect.

Are 2 bisericĭ, la Nefliul şi Vîrtejul; o şcoală mixtă, la Vîrtejul; 2 morĭ cu apă şi 4 podurĭ stătătoare.

Locuitoriĭ posedă: 212 plugurĭ: 189 cu boĭ, 23 cu caĭ; 217 care şi căruţe: 189 cu boĭ, 28 cu caĭ; 66 caĭ şi ĭepe, 376 boĭ, 228 vacĭ şi viţeĭ, 16 taurĭ, 99 bivolĭ şi bivoliţe, 10 capre, 61 porcĭ, 513 oĭ.

Locuitorĭ împropietărițĭ sunt 165 şi neîmproprietărițĭ, 123.

Vîrtescoiul. Vezĭ *Vîrtişcoiul.*

Vîrtina, *com. rur.,* pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, formată din satele Vîrtina, Romîna şi Corbeni, situată la 2 kil. de Balş şi la 39 kil. de Caracal, pe malul drept al Olteţuluĭ, la S. de gura Geamartaluiuluĭ. Altitudinea 187 m. pe Dealul-Chilieĭ.

Are o populaţie de 1035 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ: Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ (1866) în Vîrtina, şi Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ (1828) în Corbeni, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Vîrtina, *cătun,* reşedinţa comuneĭ Vîrtina (v. a. n.), din jud. Romanaţi.

Vîrtişcoiul, *com. rur.,* în judeţul R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, pe malul drept al rîuluĭ Milcovul, în partea de N. a jud., la 46 kil. de oraşul R.-Sărat şi la 16 kil. spre N.-V. de com. Coteşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu Broşteni, la 2 kil.; Faraoanele şi Cîmpineanca, la 9 kil., şi Bonţeşti, la 10 kil.

Se mărgineşte: la N., cu oraşul Odobeşti (jud. Putna); la E., cu com. Cîmpineanca; la V., cu com. Broşteni şi la S., cu com. Faraoanele.

E brăzdată de ramificaţiile dealurilor Teiuşul şi Dealul-Capreĭ, udată de rîul Milcovul şi afluentul săŭ, pîrîul Valea-Drejiĭ.

E formată din cătunele: Rotăreşti, reşedinţa, Vîrtişcoiul, Olteni şi Beciul

Are o suprafaţă de 2460 hect., cu o populaţie de 1565 suflete; 3 bisericĭ: una în căt. Rotăreşti, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, Sf. Nicolae şi Schimbarea la faţă, fondată în 1868, de un oare care Nicolae Papa Ioan, cu soţia sa Agapia, cu fiiĭ lor Cristache şi Gheorghe Dinu, sub numele de biserica corporaţiuniĭ Vinarilor din oraşul Brăila, sfinţită la 1873, sub Vodă Carol; a doua în căt. Olteni, cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ, fondată în 1860, de Ioan Caramel şi soţia sa Profira, reparată de locuitorĭ în 1866, şi a treia în căt. Vîrtişcoiul, numită şi Boanta, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, foarte vechĭe, fostă schit de călugărĭ; o şcoală mixtă, fondată în 1881.

Locuitoriĭ posedă: 36 plugurĭ; 184 boĭ, 48 vacĭ, 40 caĭ, 9 ĭepe, 700 oĭ, 100 capre şi 127 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua judeţeană Vîrtişcoiul-Brăila şi drumul spre Faraoanele-Coteşti - Plăineşti-R.-Sărat.

Vîrtişcoiul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, căt. com. Vîrtişcoiul, aşezat în partea de S. a com., la 4 kil. spre S.-E de căt. de reşedinţă Rotăreşti; are o întindere de 75 hect. şi o populaţie de 679 suflete; o biserică.

Vîrtoapele, *munte,* în jud. Gorj, spre N. de muntele Pleşea, din plaiul Vulcan; are pădure şi păşune; e proprietate a statuluĭ.

Vîrtoapele-de-Jos, *com. rur.,* în Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată pe Valea-Cîineluĭ, la 59 kil. de reşedinţa jud., la 19 kil. de Roşiori şi la 29 kil. de Alexandria. Este formată din 3 cătune: Vîrtoapele d.-j. (reşedinţa), Moşteni-Vîrtopeni şi Nichita, situate pe ambele părţĭ ale Văieĭ-Cîineluĭ.

Are o suprafaţă de 1000 hect., cu o populaţie de 1013 suflete; o şcoală mixtă; o biserică în căt Vîrtoapele-d.-j., deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 791 vite marĭ cornute, 109 caĭ, 1477 oĭ, 4 capre şi 203 porcĭ.

Este legată prin căĭ vecinale cu căt. Peri şi cu şoseaua judeţeană Alexandria-Piteşti, la N.-E.; cu Vîrtoapele-d.-s. spre com. Gărăgăul, la N., şi cu com. Rădoeşti, la S.-V.

Vîrtoapele-de-Sus, *com. rur.*, în pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, situată pe valea Tinoasa, între ambele sale dealurĭ. Este străbătută în toată lungimea de pîrîul şi valea Tinoasa.

Se mărgineşte la E. cu com. Olteni, la V. cu com. Sfinţeşti, la S. cu com. Vîrtoapele-d.-j. şi la N. cu com. Gărăgăul. Se află la 61 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 21 kil. de Roşiori şi la 31 kil. de Alexandria.

Intinderea comuneĭ, împreună cu moşia Eforieĭ Spitalelor Civile şi cu proprietăţile locuitorilor, este de 1600 hect. aproximativ. Sunt şi 9 hect. de vie.

Locuitorĭ împroprietărițĭ după legea rurală sunt în număr de 216, pe 432 hect.

Are o populaţiune de 1411 suflete; o şcoală mixtă; 1 biserică de lemn, reedificată în 1869.

Vite: 1058 vite marĭ cornute, 88 caĭ, 1674 oĭ şi 188 porcĭ.

Căĭ: şosele vecinale la com. Gărăgăul şi Vîrtoapele-d.-j.

Vîrtopul, *com. rur.* şi *sat,* în partea de S.-V. a plaiuluĭ Vulcanul, jud. Gorj, în marginea şi în partea dreaptă a şoseleĭ judeţene T.-Jiul-Ciuperceni-Severin, situată pe valea cu acelaş nume, între dealurile Bujorăscul şi Vîrfurile-Crucilor.

Are o suprafaţă de 1118 hect., cu o populaţie de 471 de suflete.

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 32 care cu boĭ, 302 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 206 oĭ, 248 capre şi 222 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua comunală, care plecînd în direcţie S.-E., dă în şoseaua judeţeană T.-Jiul-Ciuperceni-Severin, şi alte drumurĭ ordinare.

Vîrtopul, *com. rur.*, situată între două dealurĭ, unul la N. numit Dealul-Bobuluĭ şi altul numit Dealul-Jugastruluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 1 kil. de Craiova.

Se învecineşte la N. cu com. Gubancea, la S. cu com. Corlatele, la E. cu com. Sălcuţa şi la V. cu comunele Caraula şi Cornul.

Comuna s'a înfiinţat la anul 1700 în timpul stăpînireĭ Turcilor, de la care a luat-o Geană Ithmonul (Constantin Brăiloiŭ clucerul).

Comuna este brăzdată de Dealul-Bouluĭ şi al-Jugastruluĭ, de 100 m. înălţime, şi udată de Pîrîul-Teiuluĭ, care izvoreşte de la N. la V., din cătunul Teiul, pendinte de com. Cornul.

Se compune dintr'un singur cătun, care e reşedinţa plăşeĭ Dumbrava-d.-j. Pănă la 1876 plasa a avut reşedinţa în com. Cornul.

Are o populaţie de 1361 locuitorĭ; o biserică, fondată de Constantin Brăiloiŭ Clucerul; o şcoală mixtă.

După legea rurală din 1864 sunt 234 loc. împroprietărițĭ.

Teritoriul comunal este de 1779 pog., din care 1228 pog. arabile, 234 fîneţe.

Moşia Vîrtopul, proprietatea familieĭ Ferichide, are o suprafaţă de 3718 pog., cu un venit de 223080 leĭ.

Pădurea Genoaica, cu o suprafaţă de 15000 pog., se compune din cer, stejar şi gîrniţă.

Viile, de 317 pog., aparţin locuitorilor.

Pe proprietatea familieĭ Ferichide se află o moară şi o stînă care produce anual 14700 kgr. brînză.

Prin comună trece calea judeţeană Craiova-Cetatea, ce duce prin Bucovăţul, Leamna, Terpeziţa, Plopşorul, la Vîrtopul şi apoĭ la Caraula şi Cetatea.

Vîrtopul, *sat,* cu 276 locuitorĭ, com. rur. Boteni (v. a. n.), pl. Argeşelul, jud. Muşcel, situat spre N.-E. de comună, pe malul stîng al rîuluĭ Argeşelul, şi udat la N. de Valea-Grecilor, iar la S. de Valea-Iudeĭ.

Vîrtopul, *moşie particulară,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d. j., com. Vîrtopul, cu o întindere aproximativă de 3718 pog. arabile. Aduce venit anual de aproximativ 223080 leĭ.

Vîrţul (Cetatea), *cătun,* în comuna Bălăceşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, spre S. de com. Stejerei, situat pe Valea-Vîrţuluĭ.

Are o suprafaţă de 567 hect. şi 369 locuitorĭ (V. Bălăceşti, com. rur.).

Vîrvorul, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, situat pe valea Purceaua, la 18 kil. de Craiova şi la 20 kil. de Segîrcea.

Se învecineşte la E. cu comuna Calopărul (căt. Panaghia), la V. cu com. Ciutura, la N. cu com. Bucovăţul şi la S. cu com. Intorsura.

Comuna este brăzdată de dealul Vîrvorul şi de valea Purceaua şi udată de pîrîul Purceaua.

Se compune din 5 cătune: Criva, Fîntînelele, Ruptura, Tîrnava şi Vîrvorul, reşedinţa.

Are o populaţie de 3050 locuitorĭ; un schit în căt. Tîrnava, fondat de Constantin Voevod Basarab, între aniĭ 1542—1543; 2 bisericĭ, una în cătunul Vîrvorul, fondată de locuitorĭ la anul 1875 şi cea-l'altă în Fîntînelele, fondată de locuitorĭ între 1540—1543; 2 şcolĭ mixte, ce funcţionează din 1863, una în Vîrvorul şi cea-l'altă în Tîrnava.

Suprafaţa teritoriuluĭ comunal este de 11381 pog., coprinzînd moşia Vîrvorul, cu trupurile Cri-

va şi Fîntînelele, de 5707 pog. două păduri ale statuluĭ: una numită Vîrvorul, cu o suprafaţă de 500 hect. şi alta numită Criva, — şi 480 pog. viĭ.

Are calea comunală vecinală Vîrvorul - Ciutura - Terpeziţa, de unde începe calea comunală spre Cetatea.

Locuitoriĭ posedă: 480 vite marĭ cornute, 700 oĭ şi 48 caĭ.

Vîrvorul, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mijloc, reşedinţa com. Vîrvorul. (V. Vîrvorul, com rur.).

Vlad-Ţepeş saŭ **Gurbanul**, *cătun*, cu 50 locuitorĭ, jud Vlaşca, întemeiat la 1882 pe proprietatea Vatra-Mănăstireĭ-Comana, situat pe partea dreaptă a văeĭ Gurbanuluĭ, în pădurea Comana.

Vladimirul, *com. rur.*, situată în partea centrală a plăşeĭ Gilortul, jud. Gorj, la N. comuneĭ Andreeşti, pe şes, coaste şi vălcele, pe ambele ţărmurĭ ale pîrîuluĭ Deşiul. Se compune din cătunele: Vladimirul şi Lunca-Mare. Aci este reşedinţa subprefectureĭ de Gilort.

Are o suprafaţă de 1800 hect., o populaţie de 1711 suflete; o şcoală, înfiinţată la anul 1872; 2 bisericĭ, una de lemn, fondată la 1802, iar cea-l'altă zidită la 1830, amîndouă clădite de locuitorĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 85 plugurĭ, 4 căruţe cu caĭ, 132 care cu boĭ, 520 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 1671 oĭ, 235 capre şi 234 rîmătorĭ.

E legată cu Andreeşti şi Hurezani-d.-s., prin şosele vecinale, iar cu Musculeşti, prin şosele comunale.

In această comună, în a 2-a jumătate a secoluluĭ XVIII, s'a născut Tudor Vladimirescu.

Vladimirul, *sat*, cu 75 locuitorĭ, jud. Dolj, com. rur. Tălpaşul, pl. Amaradia, situată la 1 kil. N. de Tălpaşul, cătunul de reşedinţă al comuneĭ.

Vladimirul, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ cu acelaş nume, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 1037 hect., şi 911 locuitorĭ. (V. Vladimirul, com. rur.).

Vladislava, *sat*, cu 18 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Goleşti (v. a. n.).

Vladnicul, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Năneşti, aşezat pe cursul superior al pîrîuluĭ Dieneţul, la o depărtare de 2000 m. de satul Năneşti (şcoală). Are 480 locuitorĭ; o biserică catolică, făcută în 1854 de Pascal Vidraşcu.

Vladnicul, *sat*, cu 394 locuitorĭ, com. Valea-Rea, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, aşezat în partea de V. a comuneĭ, pe malul stîng al Berheciuluĭ, pe coastele uneĭ rîpĭ foarte marĭ, numită tot Vladnicul, ce se află la mijlocul luĭ, şi prin care curge un pîrîiaş care se varsă în stînga Berheciuluĭ. (V. Valea-Rea, com. rur.).

Vladnicul, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Unţăşti.

Vladnicul, *baltă*, jud. Iaşi, com. Ţuţora, pl. Braniştea, la margînea satuluĭ Cristeşti, între rîurile Jijia şi Bahluiul, formată din vărsarea acestor ape. Are o întindere foarte mare şi o adîncime, pe unele locurĭ, pănă la 10 m. Este însemnată pentru mulţimea peşteluĭ, a racilor şi scoicelor ce se pescuesc din ea. Maĭ produce stuh şi papură în abundenţă. Pe marginea eĭ despre N., trece calea ferată Iaşi-Ungheni.

Vladomira, *sat*, com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe şes, la malul Prutuluĭ, în jos de satul Hermeziul.

Are 209 locuitorĭ, dimpreună cu satul Unghiul-luĭ-Păr.

Vlah-Chioi saŭ **Vlaheĭ**, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. com. Rasova, situat în partea S.-V. a plăşeĭ şi în cea V. a com., la 9 kil. spre S.-V. de reşedinţă, pe malul E. al laculuĭ Alima saŭ Vederoasa. Are 1693 hect, cu o populaţie de 542 locuitorĭ (V. Rasova, com. rur.).

Vlaici, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., situată pe rîul Vediţa, la 51 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 4 kil. de reşedinţa plăşeĭ, compusă din cătunele: Vlaici şi Cristeşti, cu o populaţie de 725 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una: biserica din Vlaici s'a fondat la 1841, avînd de ctitorĭ pe Voicu Diaconul şi Voica Diaconeasa, — biserica din Cristeşti s'a fondat la anul 1877 de Ion Ciţă, Badea Cojocarul şi alţiĭ; o şcoală; o moară cu aburĭ.

Suprafaţa comuneĭ e de 1250 hect.

Locuitoriĭ din căt. Cristeşti s'aŭ împroprietărit la 1864. Eĭ aŭ: 45 caĭ şi ĭepe, 242 boĭ, 112 vacĭ, 980 oĭ şi 300 porcĭ.

Şoseaua comunală traversează comuna de la N. la S., înlesnindu-ĭ comunicaţia la N. cu com. Bărăşti de-Vede şi Bărăşti-de-Cepturĭ, iar la S., cu com. Coloneşti.

La V. comuneĭ se află Dealul-Izvoruluĭ, iar la E., un drum, numit Drumul-Băjănieĭ.

E udată de Valea-Vediţeĭ, Valea-Craiuluĭ, Valea-Rea şi de gîrlele Izvorul şi Izvoraşul (v. a. n.).

Vlaici, *sat,* cu 570 locuitorĭ, reşedinţa com. rur. cu acelaş nume, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt (v. Vlaici, com. rur.).

Vlaşca, *judeţ,* situat cam la mijlocul latureĭ de S. a Ţăreĭ.

Limitele în 1778 eraŭ: «Despre E. cu jud. Dîmboviţa şi Ilfov, despre V. cu Argeşul şi Teleormanul, despre S. cu Giurgiŭ şi Dunărea şi despre N. cu Dîmboviţa şi Muşcel (Fraţiĭ Tunusliĭ, «Ist. Ţăriĭ», pag. 117).

La 1828, zice Fotino, jud. Vlaşca, înainte de a se lua Giurgiul de la Turcĭ, era vecin la N. cu Muşcelul şi Dîmboviţa, la E. cu Ilfovul, la S. cu Poiana-Giurgiuluĭ şi Dunărea şi la V. cu jud. Teleorman.

Azĭ jud. Vlaşca se limitează ast-fel: la S., cu Bulgaria, prin talvegul Dunăreĭ, plecînd de la punctul unde se varsă apele Teleormanul şi Vedea în Dunăre, în josul apeĭ, cale de 65 kil. până la satul Pruntul-Beluluĭ; la V., cu jud. Teleorman, urmînd cursul apelor Vedea şi Teleormanul şi o limită convenţională până unde începe să se reunească cu Argeşul, la com. Şelarul; la N., cu jud. Argeş, până la com. Vişina şi de aci cu jud. Dîmboviţa, mergînd către E. până la com. Căscioarele, începînd din Corbi-Marĭ şi avînd ca limită rîul Argeş. La E., cu jud. Ilfov de care îl desparte rîul Argeş până la cătunul Falaştoaca şi de aci hotarul Vatra mănăstireĭ Comana, apoĭ hotarul între Pruntul-Comana şi Pruntul-Beluluĭ, până în Dunăre, unde se începe limita de S.

Cea maĭ mare lungime a judeţuluĭ este linia dreaptă dintre Petroşani şi Vişina, adică partea de V., de la Dunăre la Podgorie, de 99 kil.; iar cea maĭ mare lăţime este linia transversală care pleacă din com. Măgura despre Teleorman şi ĭese în căt. Fălăştoaca, despre Ilfov, de 68 kil.

Are o suprafaţă de 448810 hect. şi o populaţie, după recensămîntul din Dec. 1899, de 200530 locuitorĭ. In 1859 jud. avea 113759 locuitorĭ.

In judeţ sunt numaĭ Romînĭ, afară de satele: Udeni, Drăghineşti, Iepureşti-Sîrbĭ, unde se văd Sîrbĭ. Pe malul Dunăreĭ, prin satele: Malul, Slobozia, Paraipani, Găojani, Bila, Şopîrleşti şi Gurgueţi, sunt mulţime de Bulgarĭ, dar carĭ azĭ nu se consideră de cît ca Romînĭ; mare parte din eĭ aŭ uitat chiar limba lor şi nu maĭ păstrează nicĭ portul bulgăresc.

Impărţirea administrativă. La 1875, jud. coprindea 9 plăşĭ şi anume: pl. Cobia, Gălăşeşti, Izvoruluĭ, Grecilor, Orzărenilor, Cîlniştea, Frasinuluĭ, Hadivoia şi Bălţeĭ.

Avea 3 schele: Giurgiŭ, Slobozia şi Petroşani şi 2 căpităniĭ, înfiinţate la 1735 sub domnia luĭ Mircea, una fiind la Hadivoia şi alta la Daia.

După 1828, jud. Vlaşca coprinde şi raiaua Giurgiuluĭ şi se formează divizia administrativă ast-fel: pl. Ogrăzile, cu reşedinţa în Corbi-Marĭ; pl. Izvorul, cu reşedinţa în Talpa; pl. Balta, cu reşedinţa în Novaci; şi pl. Marginea, cu reşedinţa în Hadivoia.

Acum, jud. Vlaşca e subîmpărţit în 3 plăşĭ: pl. Glavacioc-Neajlov, cu 54 comune şi 130 cătune; pl. Cîlniştea, cu 28 comune şi 69 cătune; şi pl. Marginea, cu 29 com. şi 52 căt.

Orografie şi idrografie.—Jud. Vlaşca este unul din judeţele de cîmp ale Ţăriĭ; este însă format de maĭ multe platourĭ străbătute de micĭ vălcele; de aceia are un aspect maĭ puţin monoton ca a altor judeţe de cîmp, ca Brăila şi Ialomiţa. Dacă începem de la Dunăre să ne suim către N., la o distanţă de 10—12 kil. de malurile Dunăreĭ, încep dealurile acestuĭ fluviŭ cam paralele cu dînsul, avînd o înălţime de 35^{m},47 peste nivelul Măreĭ, saŭ cu 11^{m},61 peste înălţimea oraşuluĭ Giurgiŭ (22^{m},88). Acest platoŭ se întinde de la E., din Frasinul, până în jos de Ghizdarul, la V.; iar spre N. merge până în coastele drepte ale văieĭ Cîlniştea.

De la Dunăre la Cîlnişte este lunca Dunăreĭ, platoul dintre Cîlnişte şi coastele dealuluĭ Dunăreĭ. Cum trecem Cîlniştea, judeţul e străbătut de maĭ multe rîurĭ şi văĭ; maĭ are încă cîte-va platourĭ, între care putem cita, pe cel dintre Cîlniştea şi Glavaciocul, şi pe cel dintre Neajlovul şi Drîmbovnicul.

Cele maĭ principale văĭ cu rîurĭ din judeţ, sunt: Valea rîuluĭ Argeş, care o limitează în mare parte despre Ilfov; Valea-Neajlovuluĭ, care vine din judeţul Argeş şi dă în Cîlnişte; Valea Drîmbovniculuĭ, care vine din Argeş şi dă în Neajlovul la Vadul-Lat; Valea-Jirnovuluĭ, care dă în Drîmbovnicul la Gratia; valea Glavaciocul, care vine din Argeş şi dă în Cîlnişte la Crovul; valea Cîlniştea, care începe chiar din judeţ şi dă în Argeş la Fălăştoace; valea Cleniţa, care vine din Argeş şi dă în Vedea la Măgură; valea Teleorman şi valea Vedea, care o limitează despre judeţul Teleorman şi daŭ în Dunăre în jos de Bujorul. Dunărea, care o limitează despre

Bulgaria, intră, din sus, în judeţ, la Petroşani şi iese la Pruntul-Belu şi are în jud. următoarele insule: Batinul, Dinul, Mocanul, Regalul, Lungul, Cioroiul, Ramadanul, Sf. Gheorghe şi Costin.

Principalele dealurĭ sunt: Stoeneşti, Flăteşti, Onceasca, care sunt d'alungul Dunăreĭ, apoĭ dealurile Argeşuluĭ, Cilniştei, Glavaciocului şi Neajlovuluĭ, cu măgurile: Gogoşari, Toporul, Bila, Luceanca, Dărvaşul, etc.

Cea maĭ însemnată cîmpie din judeţ este Cîmpia-Burnazuluĭ, la V. eĭ; apoĭ vine cîmpia Lunca-Giurgiuluĭ.

Bălţĭ maĭ însemnate: Petroşani, Petrişul, Malul, Slobozia, Frasinul, Băneasa, Gostinul, Pĭetrile, Pueni şi Pruntul, toate pe albia Dunăreĭ.

Clima. Clima este foarte variată: vara, foarte caldă (pe cîmpia Burnazuluĭ nicĭ o umbră saŭ adăpost); iarna, rece şi bîntuită de crivăţ. In partea de N. a judeţuluĭ, clima e maĭ puţin aspră, maĭ puţin caldă vara şi iarna maĭ păzită de vînturĭ prin pădurile întinse din plăşile Neajlovul şi Glavaciocul.

Producţiunĭ. Jud. Vlaşca este considerat ca unul din cele maĭ avute ale Ţăriĭ; terenul săŭ fertil, maĭ cu seamă în plăşile Marginea şi Cîlniştea, produce cu abundenţă cereale de o calitate renumită, vin bun, iar bălţile conţin peşte în abundenţă. Statul posedă în jud. 38 moşiĭ, aducîndu-ĭ un venit de aproape 1 milion leĭ.

In plăşile Neajlovul şi Glavaciocul sunt pădurĭ întinse (maĭ mult de 250000 hect., din care 61 pădurĭ ale statuluĭ, de 33000 hect.). In această parte cultura tutunuluĭ, ovăzuluĭ, inuluĭ şi cînepeĭ se dezvoltă bine. Către extremitatea jud. sunt pometurile, precum: prunĭ (din care loc. fabrică cantităţĭ marĭ de rachiŭ), vişinĭ, nucĭ, maĭ cu seamă în com. Vişina şi Obislavi.

Viĭ sunt pe o întindere de vr'o 4500 hect.

Loc. posedă (statistica din 1890): 37279 caĭ, 428 asinĭ şi catîrĭ, 68122 boĭ şi bivolĭ, 202306 oĭ, 7940 capre şi 52568 porcĭ; 9895 stupĭ cu albine, 80 morĭ.

Toţĭ loc. aŭ plugurĭ de fier. Maşinĭ de secerat sunt pe fie-care moşie; maşinĭ de treerat, maĭ mult de 150.

In satele: Băneasa, Frasinul, Pueni, Pruntul, Gostinul şi în alte sate din josul Giurgiuluĭ, se fac cantităţĭ însemnate de rogojinĭ, carĭ se vînd la Giurgiŭ, Alexandria şi Bucureşti.

Pe malul Dunăreĭ, în oraşul Giurgiŭ, e o fabrică de fasonat lemnele ce sunt aduse din Vîlcea, de pe valea Lotruluĭ, apoĭ scobor pe Olt, şi pe Dunăre.

La marginea Giurgiuluĭ se fabrică cărămidă şi olane.

Comerciul jud. e maĭ cu seamă acel de cereale, lemne şi vite, care se transportă prin staţiile căilor ferate: Titu, Găeşti şi Ghergani şi maĭ cu seamă prin Giurgiŭ (port).

Cel maĭ însemnat mijloc de schimb în acest jud., maĭ cu seamă pentru vite şi manufactură, sunt bîlciurile carĭ se ţin în diferite sate, la diferite epocĭ ale anuluĭ.

In judeţ se ţin, în 17 localităţĭ, 30 bîlciurĭ anuale şi anume:

La Giurgiŭ, 2 bîlciurĭ cu obor de vite: la Sf. Petru şi Sf. Măria; la Frăteşti: 9 Martie şi 23 Aprilie; la Arsache: 26 Iunie; la Drăgăneşti: 25 Martie; la Cămineasca: 29 Iunie; la Strîmba: 9 Martie şi 6 August; la Tămăseşti: la Floriĭ; la Vidra Furculeşti: 21 Martie, 14 Septembre şi în toate Duminicele; la Glavacioc: 25 Martie; la Buteasca: Duminica Tomeĭ, 29 Iunie, 25 Octombrie şi în toate Duminicile; la Frăsinetul: 9 Martie, 20 Iulie şi 8 Septembrie; la Gratia: 20 Iulie, 14 Septembrie şi în toate Duminecele; la Corbi-Marĭ: în toate Vinerile; la Adunaţi-Sîrbenĭ: 15 August; la Ruşi-luĭ-Asan: 23 Aprilie şi 20 Iulie; la Cîrtojani: 23 Aprilie; la Ueşti-Moştenĭ: 21 Maĭ, 24 Iunie, 6 August şi 8 Septembrie.

Căĭ: Calea ferată Bucureşti-Giurgiŭ, avînd în judeţ staţiile: Zmîrda, Giurgiŭ, Frăteşti, Băneasa, Comana şi halta Grădiştea.

Artera maĭ principală a jud. este Dunărea, pe o distanţă de 65 kil., în partea de S. a jud.; ea însă nu servă de cît pentru transporturĭ marĭ şi de la anumite puncte precum: Petroşani şi Zmîrda-Giurgiŭ.

Avem apoĭ şoseaua naţională Giurgiŭ-Bucureşti, avînd în Vlaşca o lungime de 45 kil., adică între Giurgiŭ şi podul peste Argeş, la Copăceni; şoseaua judeţeană Giurgiŭ-Alexandria, până din sus de Putineiŭ, la extrema jud. despre Teleorman, pe o lungime de 31 kil.; o şosea judeţeană, plecînd din Giurgiŭ la Zimnicea pe malul Dunăreĭ, prin satele: Malul, Paraipanul şi Petroşani, în lungime de 24 kil.; şoseaua jud. pe Valea Neajlovuluĭ ce vine din jud. Dîmboviţa şi merge pe la Fundul-Păruluĭ la Obedeanca, ramificîndu-se la Zadarnici, către Bucureşti, prin Malul-Spart şi avînd o lungime de 52 kil.; şoseaua jud. pe valea Cleniţa la V. judeţuluĭ; şoseaua e pe valea Drîmbovniculuĭ ce vine de la Vătaş şi ĭese pe la Gratia la Obedeanca; şoseaua după valea Glavaciocululĭ ce vine pe la Merei-Letca-Nouă şi ĭese la Cămineasca.

Judeţul este aproape lipsit de

şosele în centrul luĭ, pe cîmpul[1] Burnazuluĭ, pe la Topor şi pănă în valea Cîlniştea.

Budgetul pe 1898—99: ze cimĭ, 402830 leĭ, 79 banĭ, la veniturĭ; 399172 leĭ, 30 banĭ, la cheltuelĭ; drumurĭ, 379802 leĭ, 24 banĭ, la veniturĭ, 315578 leĭ, la cheltuelĭ; spitalul rural Obedeni, 30581 leĭ, 5 banĭ; casa pensiunilor, 15850 leĭ la veniturĭ, 4500 leĭ la cheltuelĭ.

Justiţia. — Are: 1 Tribunal de prima clasă, dependinte de Curtea de Apel din Bucureşti, o curte cu Juraţĭ şi 3 Judecătoriĭ de ocoale, şi anume: la Giurgiŭ, la Vidra şi la Clejani.

Spitale sunt: unul judeţean în Giurgiŭ şi unul rural în Odobeni.

Instrucţia. — Are, în Giurgiŭ, 1 gimnaziŭ, o şcoală profesională de fete, 4 şcoale primare urbane de băeţĭ şi 3 de fete; în comunele rurale, 127 şcoale primare rurale mixte şi 3 de cătun, frecuentate în 1899—900 de 4701 copiĭ.

Sunt 2 staţiunĭ meteorologice: la Giurgiŭ şi la Comana.

Cultul. — Judeţul Vlaşca depinde de Eparhia S-teĭ Mitropoliĭ a Ungro-Vlahieĭ, cu reşedinţa în Bucureşti.

In anul 1890, se aflaŭ în judeţ 83 parohiĭ: 4 în comunele urbane, 79 în comune rurale, cu 190 bisericĭ, deservite de 156 preoţĭ şi 136 cîntăreţĭ.

Catoliciĭ aŭ o biserică cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; iar mozaiciĭ aŭ 2 sinagoge.

Marca judeţuluĭ este «treĭ stejarĭ». Această marcă până la 1880 servea şi pentru oraş; de la acea epocă oraşul şĭ-a schimbat marca (vezĭ Giurgiŭ).

Toată partea judeţuluĭ despre N. şi E. a fost acoperită cu vaste şi seculare pădurĭ de stejar; numaĭ cîmpia Burnazuluĭ, despre judeţul Teleorman, era fără pădurĭ; pe acolo se putea mişca armatele de la aniĭ 1400 înapoĭ; numaĭ pe acolo aŭ putut Romaniĭ să înfiinţeze punctele de observaţie, movilele carĭ se maĭ văd încă şi azĭ.

Din istoricul judeţuluĭ.—Prin acest judeţ treceaŭ hordele barbare, d'a stînga Dunăreĭ, spre a înainta în interiorul Ţăreĭ. Se pare că Romaniĭ înaintase contra Dacilor şi a Geţilor peste Dunăre nu prin Vlaşca, ci maĭ mult prin judeţele din sus, pe la Teleorman, Romanaţi, Dolj şi Mehedinţi; eĭ nu străbăteaŭ Vlaşca de cît în partea V. a judeţuluĭ, pe la Petroşani, pe unde se vede urmele cetăţeĭ Reca.

Se poate ca Dunărea fiind prea lată în josul acesteĭ părţĭ, să le fi fost un obstacol, saŭ mulţimea bălţilor în albia Dunăreĭ şi a pădurilor, în interiorul judeţuluĭ, să fi fost cauza că eĭ nu treceaŭ de cît prin partea de V., şi nu înaintaŭ de cît pe cîmpia Burnazuluĭ. Chiar Turciĭ maĭ tîrziŭ vedem că urmează acelaş drum. Movilele romane din cîmpul Burnazuluĭ lipsesc în părţile păduroase ale restuluĭ judeţuluĭ. Nicĭ un nume roman nu se aude în aceste părţĭ ale judeţuluĭ.

Se văd pe alocurea, la Petroşani, Tămăşeşti şi Talpa-Ogrăzeni, urme de cetăţĭ, care se zice a fi cetăţĭ romane.

La 1416, cînd Sultanul Mahomed se lupta contra luĭ Mircea, ca şi la 1595, cînd Sinan venea contra luĭ Mihaiŭ, nu trecea către interiorul Ţăreĭ de cît pe la Stăneşti, de acolo la Stoeneşti, apoĭ la Hulubeşti şi îndată ce trecea Cîlniştea urma pe la Dărăşti, pe la Copăceni, de ajungea la Bucureşti.

Pănă la 1840, drumul Giurgiul-Bucureşti era pe locurile nepăduroase şi anume: pe la Dărăşti trecea Argeşul ca să iasă la Hulubeşti orĭ la Singureni, ca să treacă Neajlovul; de acolo urma cîmpul d'intre Cîlniştea şi dealurile Giurgiŭ, de eşia orĭ la Frăteşti, orĭ la Stăneşti, pe unde cobora în lunca Giurgiuluĭ.

La 1850, s'a maĭ rărit pădurile şi drumul venea de la Vidra, de aci trecea Argeşul la Fălăştoaca, apoĭ prin pădurea Comana, ĭeşea la Pietrile, de aci pe la Băneasa cobora la Frasin şi venea pe luncă la Giurgiŭ.

Pe la 1856, drumul a fost din Bucureşti la Dărăşti, unde trecea apa Argeşul, apoĭ a doua poştă la Călugăreni, a treia la Padina, a patra la Daia, de aci trecea pe la Puţul-Miuluĭ, de cobora în lunca Giurgiuluĭ, pe la Daia, unde era a 5-a poştă.

La 1860, s'a început cea d'întîiŭ şosea în jud. Vlaşca, acea naţională care pleacă din Bucureşti pe la Copăceni, Călugăreni, Daia şi Giurgiŭ.

La 1865, s'a început cel d'întîiŭ drum de fier din Ţară, între Giurgiŭ şi Bucureşti, sub domnia luĭ Vodă Cuza Alexandru I şi s'a inaugurat mersul luĭ la 1867, sub domnia luĭ Carol I.

Pănă la 1829, reşedinţa judeţuluĭ era la Găeşti. Dupa luarea Giurgiuluĭ de la Turcĭ, s'a trecut reşedinţa judeţuluĭ la Giurgiŭ. Pănă la acea epocă Vlaşca era împărţită în 9 plăşĭ, după cum le făcuse Ipsilante, Domnul Ţăreĭ, la 1775.

La 1829, eraŭ în judeţ 4 mănăstirĭ şi anume: Glavaciocul, Cobia, Căscioarele şi Comana, cu 11 metocurĭ, adică: Babele, Poenari, Lipăneşti, Capisăni, Hodivoaia, Daia, Găeşti, Călugăreni, Podul-Doamneĭ, Cacaleţi şi Puţul-Tălpiĭ. (V. Fraţiĭ Tu-

nusliĭ, «Istoria Ţăreĭ-Romîneştĭ», pag. 177).

Vlaşca, *cătun,* spre E. comuneĭ Golfinul, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat pe Valea-Tesluiuluĭ, aproape de hotarul judeţuluĭ, pe un teren înalt de 180 m. d'asupra niveluluĭ Măriĭ, la 31 kil. de Caracal şi la 9 kil. de Balş. Are 350 locuitorĭ şi o biserică.

Vlăcheni, fost *sat* separat, care cu satele Rasa şi Dudeşti, a format satul Dudeşti, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Vlădaia, *com. rur.* şi *sat,* în pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi, la 48 kil. de oraşul Turnul-Severin, aşezată pe 2 micĭ coline, separate de o vale, cu maĭ multe izvoare.

Se mărgineşte: la E. cu com. Prisăceaua; la S., cu com. Drîncea; la V., cu com. Corlăţelul; iar la N., cu com. Almăjelul.

Satul formează comună cu satul Ştircoviţa, avînd peste tot 1800 locuitorĭ.

Are o biserică şi o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 88 pluguri, 181 care cu boĭ, 28 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 1000 oĭ şi 700 rîmătorĭ.

Are o şosea care o leagă cu şoseaua Vînjul-Mare-Rogova-Severin.

Ape: Pîrîul-Fîntînelor, care se varsă în Drîncea.

Vlădanul, *deal,* cu pădure şi livezĭ, întinzindu-se în partea de N. a com. Proviţa-d.-j., plaiul Prahova, jud. Prahova, în formă de semi-cerc, către E. şi S., formînd culmile: Mesteceni, Vîrful-Poeneĭ şi Vîrful-Pietreĭ.

Din aceste dealurĭ se ramifică dealurile numite: Durda, Plaiul-Nisipuluĭ şi Piatra - Neaguluĭ.

Vlădanul (Muntele-), *izvor de apă sulfuroasă,* situat sub munte, în apropiere de gara Cîmpina, com. Prahoviţa-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova, aparţinînd d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Vlădăseşti, *cătun,* jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Cernaia.

Vlădeni, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată între comunele Găiţa şi Chioara, pe ţărmul stîng al Borciĭ, pe muchea şi coasta de N.-E. a Bărăganuluĭ.

Are o suprafaţă de 10000 hect., cu o populaţie de 984 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, cu un preot şi douĭ dascălĭ. Este proprietate a statuluĭ, fostă pendinte de biserica Sf. Ioan din Bucureşti şi e arendată (1893-1898) cu 95000 leĭ.

Locuitorĭ împroprietărițĭ din 1864, sunt 100 şi din 1878, 10.

Teritoriul comuneĭ e udat de Dunăre şi de braţele: Borcea şi Săltava, precum şi de lacurile: Mocilna, Neagra, Pulia şi Moşia.

Vlădeni, *sat,* în partea de N. a com. Brehueşti (v. a. c.), pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1002 hect., şi o populaţie de 1145 suflete.

Vlădeni, *sat,* jud. Botoşani, pe Pîrîul-Vlădenilor şi pe coasta de E. a dealuluĭ Holmul, în partea de V. a com. Rădeni (v. a. n.), pl. Coşula.

Are o suprafaţă de 1088 hect., din care parte acoperite cu pădurĭ, şi o populaţie de 996 suflete.

Vlădeni, *sat,* pe moşia cu acelaş nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Corlăteni.

Odinioară se numea Fandolica.

Are o populaţie de 539 locuitorĭ şi o biserică, zidită în 1868.

Proprietatea moşieĭ a fost din vechime a mănăstireĭ Voroneţul din Bucovina, dată de Ştefan-Vodă-cel-Mare, prin uricul din 10 Martie 1485. Mănăstirea a stăpînit'o pănă în 1785, cînd se vîndură bunurile mănăstirilor. («Fond. Relig.» Pum., p. 99).

Are un iaz numit al-Borceĭ, în suprafaţă de 25 hect. 78 ariĭ, conţinînd peşte şi racĭ (vezĭ Borcea saŭ Borolea, vale).

Rîul Jîjia şi pîrîul Vladnicul trec pe moşie.

Drumurĭ: acel de la Dorohoiŭ, ce vine prin Corlăteni şi merge la Podul-Stamate, şi acel de la Vorniceni, care merge la Botoşani, pe moşia Călugăreni.

Se hotăreşte cu: Corlăteni, Mateĭeni, Nicşăni, Călugăreni, Podul-Stamateĭ, Vorniceni şi Cozdăreni.

Vlădeni, *sătişor,* jud. Dorohoiŭ. Vezĭ Pîrîul-Negru, sat, comuna Dersca, pl. Berhometele.

Vlădeni, *sat,* în partea de S. a com. Şipotele (v. a. n.), pl. Bahluiul, jud. Iaşi, situat pe un podiş, pe malul drept al Jijieĭ şi pe cel stîng al Miletinuluĭ, cu o populaţie de 461 locuitorĭ.

Vlădeni, *sat,* jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Vlădeni-Mărgineni.

Vlădeni, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Iaşi, com. Şipotele, căt. Vlădeni, pe lina Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 August 1896. Se află între staţiile Larga (10,6 kil.) şi Şoldana (8,8 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ este de $42^m,29$ Venitul acesteĭ staţiĭ pe

anul 1896 a fost de 27429 leĭ şi 70 banĭ.

Vlădeni, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova, arendată pe 1888-93 cu 19050 leĭ anual.

Vlădeni, *pădure* de sălciĭ şi plopĭ, în insula Balta, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, comuna Vlădeni, compusă din trupurile: Petroiul, Bobul, Săltava, Sitele şi Camberul, cu 800 hect., din care 350 hect. împrăştiate în micĭ pîlcurĭ.

Vlădeni-Mărgineni, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe malul gîrlelor Prahoviţa şi Cricovul-Dulce, la 18 kil. de capitala jud. şi la 8 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Dîrmoneşti; la S., cu com. Măneşti; la V., cu com. Băleni, din jud. Dîmboviţa, şi la E., cu Tîrgşorul-Noŭ.

Se compune din cătunele: Vlădeni, Coada-Izvoruluĭ şi Zahanaua, cu o populaţie de 2600 locuitorĭ.

Are o biserică, fondată la 1802, şi o şcoală, înfiinţată la 1878.

Un număr de 238 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Vlădeni, şi 56 pe moşia Coada Izvoruluĭ. Eĭ aŭ: 400 boĭ, 250 vacĭ, 260 caĭ, 1300 oĭ, 100 capre, 800 porcĭ, 12 bivolĭ.

Pe iazul din gîrla Prahova e o piuă şi o moară.

Suprafaţa com. e de 4100 hect.

Are 2 şosele: una spre Dîrmoneşti şi alta spre Măneşti.

E udată la E. de rîul Prahova şi la V., de rîul Cricovul-Dulce.

Vlădeşti, *com. rur.*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, situată pe malul Prutuluĭ, la 52 kil. de Galaţi. Se mărgineşte la N.-E. cu teritoriul com. Rogojeni şi Oancea; la E., cu Basarabia, prin rîul Prutul; la N.-V., cu Băneasa şi Bujorul şi la S.-V., cu Măstăcani şi Fîrţăneşti.

Teritoriul com. e udat de rîul Prutul şi de bălţile Maicaşi şi Păşcanul.

E formată din 4 cătune: Roşcani, Vlădeşti (reşedinţa), Păşcani şi Brăneşti.

Are o suprafaţă de 1251 hect., 24 ariĭ, cu o populaţie de 2013 locuitorĭ.

Afară de plugărie, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu cărăuşia şi pescuitul. Eĭ posedă multe vite marĭ şi micĭ.

Are 4 bisericĭ: una în Vlădeşti, cu hramul Sf. Voevozĭ, a doua în Roşcani, «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», zidită în 1827, a treia în Brăneşti, «Sf. Voevozĭ», zidită în 1848, şi a patra în Păşcani, tot «Sf. Voevozĭ», zidită în 1843; 3 şcolĭ: în Vlădeşti, înfiinţată în 1865, în Roşcani, zidită în 1883, şi în Brăneşti.

Prin comună trece calea judeţeană Galaţi-Fălciŭ.

Vlădeşti, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Rîurile, la S.-V. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bratia, între dealul Runcul la E. şi plaiul Drăghineĭ la V.

Se compune din 3 cătune: Vlădeşti-d.-s., Vlădeşti-d.-j., saŭ Pămînteni, şi Prislopul şi se mărgineşte la N. cu com. Aninoasa, la S. cu com. Goleşti, la E. cu com. Coteşti şi Capul-Pisculuĭ şi la V. cu com. Bădeşti.

Are o populaţie de 1450 locuitorĭ; 3 bisericĭ şi o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 41 caĭ, 1388 vacĭ, 18 bivolĭ, 135 capre, 443 porcĭ, 1149 oĭ; 112 stupĭ.

In jurul comuneĭ sunt livezĭ cu prunĭ şi pădurĭ populate cu stejarĭ, fagĭ, aninĭ, mesteacănĭ, paltinĭ şi alunĭ.

Este străbătută de 19 vîlcele şi viroage, şi de rîul Bratia, care o udă prin centru.

Un număr de 189 de locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Suprafaţa com. este de 1455 hect.

O şosea comunală o leagă cu Aninoasa la N. şi Goleşti la S.

Această comună, cît şi comunele: Coteşti, Retevoeşti, Mihăeşti şi Ţigăneşti, după cum se constată din hrisoavele aflate în Archivele statuluĭ, aŭ existat înainte de secolul al XVI-lea.

Vlădeşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, compusă din 2 cătune: Dosul şi Vlădeşti.

Este situată pe Rîmnicul, la 5 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 4 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu oraşul Rîmnic, la V. cu com. Păuneşti, la N. cu com. Bogdăneşti şi la S. cu Ocnele-Marĭ.

E brăzdată de dealurile: Cruceĭ, Alimanul, Urzicarul, Pleasa şi Frustuleşti şi udată de văile: Pluteĭ, Ursuluĭ, Turburea, Glîmboaca, Năsintocul, Limpedea.

Are o populaţie de 1226 locuitorĭ; 2 bisericĭ, din care una fondată la anul 1718 de familia Vlădescu (din care se trage şi generalul Mateiŭ Vlădescu); o şcoală.

Locuitoriĭ, afară de agricultură, se maĭ ocupă cu olăria, dulgheria, rogojinăria şi dogăria. Eĭ aŭ 8 caĭ, 13 capre, 230 boĭ, 311 vacĭ, 176 oĭ şi 328 porcĭ. Parte sunt moşnenĭ, parte împroprietăriţĭ la 1864.

Pe rîul Rîmnic, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ de măcinat.

Vlădeşti, *sat*, cu 40 familiĭ, jud.

Argeş, pl. Topologul, com. rur. Cepari-Bîrseşti (v. a. n.).

Vlădeşti, *sat,* reşedinţa com. cu acelaş nume, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ, cu 532 suflete şi 131 case, o biserică şi o şcoală. (V. Vlădeşti, com. rur.).

Vlădeşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de Bîrlad, pe pîrîul Horoeta. Satul formează com. cu cătunele: Căpuşeni, Limboeşti şi Corlăteşti.

Are 245 locuitorĭ şi 59 case; o şcoală mixtă; 2 bisericĭ.

Teritoriul com. este în multe locurĭ mlăştinos, producînd stuh şi papură. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 2925 hect., iar livezile cu prunĭ ocupă o suprafaţă de 825 hect.

Vlădeşti, *sat,* reşedinţa com. rur. cu acelaş nume, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, cu o populaţie de 686 locuitorĭ.

Prin centru este udat de rîul Rîmnicul şi de văile: Ursul, Turburea şi Racoviţa, care se varsă în rîul Rîmnicul (V. Vlădeşti, com. rur.).

Vlădeşti, *fost sat,* în com. Preoteşti, jud. Suceava, la gura pîrîuluĭ cu acest nume.

Vlădeşti-de-Sus, *sat,* com. rur. Vlădeşti (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel, în partea de N. a com.

Rîul Bratia trece prin mijlocul satuluĭ. Pe el sunt 2 morĭ.

Are o populaţie de 463 locuitorĭ şi o biserică, zidită la 1657.

Vlădeşti-Pămînteni, *sat,* cu 663 locuitorĭ, reşedinţa com. rur. Vlădeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, spre S.-V. comuneĭ. (V. Vlădeşti, com. rur.).

Vlădia, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, spre S de tîrguşorul Plopana, lîngă satul Bungeni, cu care formează un singur trup. Este format la 1879, prin împroprietărirea însurăţeilor.

Vlădiceasca, *moşie* a statuluĭ, în jud. Ilfov, pl. Znagovuluĭ, pendinte de Mitropolie, arendată pe 1894—95, împreună cu Valea-Căpitanuluĭ, cu 22100 leĭ anual.

Are şi o pădure mare, între valea Znagovuluĭ şi valea Pociovaliştea.

Vlădiceni, *sat,* în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Buciumi, aşezat între dealurile: Vlădiceni şi Murgul, printre care curge pîrîul Vlădiceni. Este maĭ mult o podgorie. Are o suprafaţă de 612 hect., cu o populaţie de 342 loc.; o biserică, zidită la 1803.

Vlădiceni, *sat,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Bărgăoani. Are 376 suflete; o biserică; 2 morĭ.

Vlădiceni, *parte din satul* Ivăneşti, din stînga pîrîuluĭ Chetrosul. (V. Ivăneşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ).

Vlădila, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Romanaţi, pl. Ocolul, situată în apropiere de şoseaua şi linia ferată Corabia-Caracal, la 12 kil. de Caracal şi la 25 kil. de Corabia. Altitudinea: 124 m. Are o populaţie de 1160 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, clădită la 1765 de locuitorĭ; o şcoală.

Vlădinul, *insulă* în Dunăre, jud. Romanaţi, com. Hotarul, cu 80 pog. pădure.

Vlădnicelele, *sat,* cu 91 locuitorĭ, jud. Roman, plasa Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre S.-E. de satul Stăniţa şi la 3 kil. de el.

Vlădoiul, *cătun,* aparţinînd com. Cernădia, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat pe dreapta Cernădieĭ şi la E. com. Novaci.

Are o suprafaţă de 1170 hect. şi 414 locuitorĭ. (V. Cernădia, com. rur.).

Vlăduceni, *sat,* com. rur. Păuşeşti-Măglaşi (v. a. c.), plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Are o biserică, fondată la 1744 de Onisifor Monah Vlăduceanu.

Vlăduleasca, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., căt. com. Gologanul, aşezat în cîmp, la 6 kil. spre S. de căt. de reşedinţă; are 40 hect., cu 83 locuitorĭ.

Vlăduleni, *com. rur.* şi *sat,* jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la N. comuneĭ Bălteni, pe partea stîngă a Jiuluĭ, d'alungul şoseleĭ naţionale Filiaşi-Pietroşani.

Are o suprafaţă de 460 hect., cu o populaţie de 779 suflete; o şcoală; o biserică de lemn, fondată de locuitorĭ, în 1876, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 150 care cu boĭ şi vacĭ, 10 căruţe cu caĭ, 563 vite marĭ cornute, 35 caĭ, 631 oĭ şi capre şi 270 rîmătorĭ.

Şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani o pune în legătură la S. cu Bălteni, iar la N.-V. cu Moi.

Vlăduleni, *cătun* de E. al com. Osica-d.-s. (v. a. n.), în S.-E. pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, aşezat pe şoseaua Corabia-Rîul-Vaduluĭ şi lîngă linia ferată Caracal-R.-Vîlceĭ, care aci are o staţiune, la 15 kil. spre N. de

Caracal, şi în mare apropiere de Olteţul. Are 351 de locuitorĭ; o moară cu aburĭ şi o biserică (1854). In partea de E. a satuluĭ, în valea Oltuluĭ, se întinde o pădure.

Vlăduleni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Romanaţi, plasa Oltul-d.-s., com. Osica-d.-s., zisă şi Osica Mare, pe linia Piatra-Corabia, pusă în circulaţie la 1 Aprilie 1887. Se află între staţiile Piatra-Olt (14,4 kil.) şi Romula (10,7 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 95^{m},72. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 43432 leĭ, 45 banĭ.

Vlăduleşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Urşi (v. a. n.).

Vlăduleşti, *cătun,* la 4 kil., spre S.-E. satuluĭ Deduleşti, judeţul Brăila, la stînga C. F. Brăila-Buzăŭ.

Vlăduţa, *sat,* cu 90 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, pendinte de com. rur. Şerboeni (v. a. n.).

Vlăduţeşti, *mahala,* com. rur. Turceşti, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea. Cade la S. comuneĭ şi este udată de rîul Tîriia, de Valea-Cîineluĭ şi de Lespedea.

Vlăiculeşti, *sat,* jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, com. Arţari, situat la 1 kil. spre N.-V. de satul Arţari, reşedinţa comuneĭ. (V. Arţari, com. rur.).

Vlăngăreşti, *sat,* com. rur. Cîmpul-Mare, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Vlăscuţa, *sat,* jud. Argeş, plasa Cotmeana, com. rur. Hîrseşti (v. a. n.). Se compune din 2 cătune: Vlăscuţa - din - Deal şi Vlăscuţa-din-Vale, cu 424 locuitorĭ.

Vlăscuţa-din-Deal. Vezĭ Vlăscuţa, jud. Argeş.

Vlăscuţa-din-Vale. Vezĭ Vlăscuţa, jud. Argeş.

Vlăsia, *pîrîŭ,* jud. Ilfov. Izvoreşte din pl. Znagovul, şi după ce trece pe la N. de com. Baloteşti şi Căciulaţi, îşĭ împreună apele cu Pociovaliştea la Căldăruşani, spre N. de căt. Gradiştea, şi se varsă în rîul Ialomiţa, la E. de Ferbinţi.

Apa luĭ este mică şi plină de stuf; are însă o mulţime de izvoare. Intre acestea, sunt 3 cu ape minerale: Fîntîna-de-la-Salcia-Trăznită, Fîntîna-de-la-Valea-Moaşeĭ şi Fîntîna-Călugăruluĭ.

Vlăsia, *pădure,* la N. jud. Ilfov, pl. Znagovul, una din pădurile cele maĭ marĭ din Ţară. Este coprinsă între Valea-Znagovuluĭ la N., Pociovaliştea la S., pădurea Vlădiceasca la E. şi Păduroaica la V.

Aci tîlhăreaŭ Ţiganiĭ din Tîncăbeşti, Ţigăneşti şi Poenari, de unde zicătoarea: «Fură ca în Codrul Vlăsieĭ».

Are lemne de construcţiĭ. Arborele ce predomină în această pădure e cerul de cea maĭ bună calitate. O parte din pădure se exploatează sistematic.

Vlăsineşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, pe moşia cu acelaş nume, pe laturea dreaptă a pîrîuluĭ Başeul.

Are o populaţie de 1600 suflete.

Proprietatea moşieĭ este a erezilor defunctuluĭ Iosif Uhrinovschi. Maĭ înainte a fost a defunctuluĭ Colonel Stratulat, coborîtor din vechea familie a luĭ Stratulat, care pe la 1693 a fost Pîrcălab de Roman şi boer de credinţă al Domnuluĭ, cum rezultă din hrisovul din acel timp al luĭ Constantin Duca-Vodă.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, mică, zidită în 1800 de către Marele Logofăt Anastase Başotă; o şcoală.

Vite sunt: 670 vite marĭ cornute, 1600 oĭ, 150 caĭ şi 113 porcĭ.

Drumurĭ: acel de la Săveni şi Ştiubeieni ce merge la Ştefăneşti, şi acel de la Vicoleni, şi care duce în jos la Iaşi, pe Jijia.

Moşia se hotăreşte cu: Başeul, Sîrbi, Hăneşti, Vicoleni, Ştiubeieni şi Săveni.

Vocoteşti, *sat,* în partea de N.-V. a com. Mogoşeşti, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe podişul satuluĭ Vocoteşti.

Are 182 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1830; o moară de apă.

Vodă-Carol, *com. rur.*, jud Teleorman, în partea de N. a plăşiĭ Călmăţuiul, situată între com. Cîrligaţi şi Dorobanţul, pe valea Călmăţuiuluĭ, pe coasta dealuluĭ din stînga acesteĭ văĭ.

S'a format de la anul 1880 încoace în urma împroprietărireĭ însurăţeilor pe moşia statuluĭ Dorobanţul, din care făcea parte teritoriul actual al comuneĭ. Este înconjurată din toate părţile de micĭ dealurĭ şi de pădurea statuluĭ «Dorobanţul», şi udată de rîul Călmăţuiul, în partea de E. şi S.-E.

Are o populaţie de 1284 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, zidită de locuitorĭ, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o moară cu aburĭ.

Vite: 230 caĭ, 910 vite cornute marĭ, 1567 vite cornute micĭ şi 304 porcĭ.

Un număr de 239 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe 1195 hect.

Pe apa Călmăţuiuluĭ sunt maĭ multe grădinĭ de zarzavat.

Vodiţa, *fostă mănăstire,* jud. Mehedinţi, la împreunarea apeĭ Vodiţa cu pîrîul Sfînta, în com. rur. Vîrciorova, pl. Ocolul-d.-s. S'a construit, se zice, de Sf. Nicodim.

Voeteşti, *com. rur.,* jud. Gorj, în partea de N.-E. a plăşeĭ Ocolul, situată pe coline şi pe un deal, spre V. de com. Glodeni.

Este formată din 2 cătune: Voeteşti-din-Deal, care maĭ coprinde o mică mahala numită Băltoci, şi Voeteşti-din-Vale, cu mahalaua Cînepeşti.

Are o suprafaţă de 338 hect., cu o populaţie de 1025 suflete; o şcoală, construită în anul 1876 şi 4 bisericĭ cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, fondate: una în anul 1724, una în 1780, una în 1804, iar a patra reparată la 1860.

Locuitoriĭ posedă: 45 plugurĭ, 74 care cu boĭ; 689 vite marĭ cornute, 32 caĭ, 883 oĭ, 580 rîmătorĭ, 157 capre şi 45 stupĭ.

E udată de apele: pîrîul Amaradia, pîrîul Inoasa, Pîrîul-cel-Mare şi Valea-Gruiuluĭ, afluenţĭ aĭ Amaradieĭ şi de pîrîul Glodul, din cătunul Voiteşti, care se varsă tot în Amaradia. Puţin maĭ sus de unde acest pîrîŭ se varsă în Amaradia, se află 2 izvoare, unul în dreapta pîrîuluĭ, conţinînd apă sărată, şi cel-l'alt în stînga, conţinînd apă feruginoasă.

Comunicaţia se face prin şosele comunale, şoseaua vecinală de la Glodeni-Bălăneşti şi alte drumurĭ ordinare.

Voeteşti-din-Deal, *cătun,* la E. com. Voeteşti, pl. Ocolul, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 183 hect., şi 515 locuitorĭ. (V. Voiteşti, com. rur.).

Voeteşti-din-Vale, *cătun* de reşedinţă al com. Voeteşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat pe coastele dealuluĭ Voeteşti şi sub cătunul Voeteşti din-Deal.

Are o întindere de 155 hect. şi 510 locuitorĭ. (V. Voeteşti, com. rur.).

Voetinul, *com. rur.,* în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe pîrîul Coţatcul.

E aşezată în mijlocul judeţuluĭ, la 12 kil. spre N.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat şi în partea de S. a plăşeĭ, la 14 kil. de com. Plăneşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu: Sihlele, la 7 kil.; Bogza, la 8 kil.; Băleşti şi Pueşti, la 9 kil.

Se mărgineşte la N. cu Sihlele şi Bogza; la E., cu Băleşti; la V., cu Slobozia; la S., cu Ştubeiul şi Rîmnicul-Sărat.

Pîrîul Coţatcul o udă la N., şi formează balta Voetinul saŭ Robescul.

Are o suprafaţă de 2465 hect., cu o populaţie de 850 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, zidită în 1808 de Asanache Robescu, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 101 plugurĭ, 1 maşină de semănat, 1 de secerat; 480 boĭ, 401 vacĭ, 30 caĭ, 92 ĭepe, 1784 oĭ şi 122 rîmătorĭ.

Căĭ are: calea ferată Rîmnicul-Focşani; drumurĭ: spre Bogza; spre Sihlele; spre Băleşti; spre Ştubeiul şi spre Rîmnicul-Sărat.

Voiceşti, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Voiceşti-din-Deal, şi Voiceşti-din-Vale. Este situată pe valea Oltuluĭ, la 70 kil. de reşedinţa jud. şi la 3 kil. de a plăşeĭ.

Se învecineşte la E. cu Oltul, la V. cu moşia Episcopia şi Şerbăneşti (proprietate a Eforieĭ), la N. cu Deleanca şi la S. cu Străchineasca şi Şerbăneşti Parte din moşia Deleanca şi toată Străchineasca s'aŭ vîndut în loturĭ la locuitorĭ.

E udată de văile Dobruşa, Putreda şi Pesceana.

Are o suprafaţă de 650 hect.; o populaţie de 1000 locuitorĭ; 3 bisericĭ, una fondată la anul 1800 de Ceauş Duţu, alta de Mateiŭ Podarul, la 1839, şi a treia de Ioniţă şi Dumitru Duţulescu, la anul 1827; 3 morĭ şi o şcoală.

Locuitoriĭ sunt parte moşnenĭ, parte împroprietăriţĭ la 1864, pe moşiile moşnenilor şi pe moşiile Deleanca şi Străchineasca. Eĭ aŭ: 80 caĭ, 200 boĭ, 180 vacĭ, 40 capre şi 1500 oĭ.

Voiceşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Sălătrucul (v. a. n.).

Voiceşti-din-Deal şi **Voiceşti-din-Vale** *sate* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., com. rur. Voiceşti.

Voiculeşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Ciuteşti-Căzăneşti (v. a. n.).

Voiculeşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Stoiceşti-Pleşoiul (v. a. n.).

Voineasa, *sat,* jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. rur. Malaia, situat pe rîul Lotrul, la 58 kil. de comuna Olăneşti, reşedinţa plaiuluĭ. Are 280 locuitorĭ şi o biserică clădită de moşnenĭ.

Voineasa, *rîŭ.* Izvoreşte din muntele Piatra-Cataneĭ, curge de la N. spre S. şi se varsă pe stînga rîuluĭ Lotrul, aproape de satul cu acelaş nume, jud. Vîlcea.

Voineasa-Mare, *cătun,* cu 100 locuitorĭ, jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., com. Rusăneşti-d.-s., situat lîngă rîul Olteţul, la 23 kil. de Caracal şi la 8 kil. de Balş.

Voineasa-Mică, *cătun,* jud. Romanaţi, pl Olteţul Oltul-d.-s , comuna Rusăneşti-d.-s. (v. a. n.), situat între Tesluiul şi Olteţul, la 8 kil. de Balş.

Voineasca, *trecătoare* şi *pichet de graniţă,* despre Transilvania, jud. Argeş, pl. Loviştea.

Voineasca, *corp* de 1300 hect., din moşia Viişoara, judeţul Teleorman, plasa Călmăţuiul-Marginea.

Voinescu, *sat,* jud. Fălciŭ, pl. Prutul, în partea de N.-E. a comuneĭ Stănileşti, pl. Prutul, situat pe şesul dintre rîul Prutul şi apa Pruteţuluĭ, pe o suprafaţă cam de 700 hect., cu o populaţie de 55 suflete.

Voineşti, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată pe cîmpie, la 28 kil. spre N.-V. de Tîrgoviştea, pe şoseaua jud. Tîrgoviştea-Cîmpulung şi pe lunca maluluĭ stîng al rîuluĭ Dîmboviţa.

Se învecineşte: la E. cu Pietrari, la V., cu Cîndeşti, la N., cu Gemenea şi la S., cu Priboiul. Se leagă cu com. Gemenea prin şoseaua judeţeană Tîrgoviştea-Cîmpulung, iar cu cele-l'alte prin drumurĭ neşoseluite.

In raionul com. se află Pisculvoineştilor, rîul Dîmboviţa şi pîrîul Burlăneşti, pe care este un pod.

Se compune din două cătune: Voineşti şi Burlăneşti, cu 900 locuitorĭ.

Are două biserici; o şcoală; două morĭ.

Se face tîrg anual la 8 Noembrie şi la Floriĭ.

Voineşti, *com. rur.,* jud. Iaşi, situată pe văĭ şi dealurĭ, formată din satele: Voineşti, Schitul-Stavnicul, Slobozia şi Lungani. Are o suprafaţă de 9769 hect., cu o populaţie de 2155 locuitorĭ; 4 bisericĭ, cu 1 preot şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală.

Vite: 1593 vite marĭ cornute, 1548 oĭ, 3 capre, 140 caĭ, 18 bivolĭ şi 217 rîmătorĭ.

Terenul comuneĭ e foarte accidentat şi cea maĭ mare parte cuprinde dealurĭ, acoperite cu pădurĭ, din care se exploatează lemne.

Prin mijlocul comuneĭ trece şoseaua judeţeană de la Iaşi, care se leagă cu Romanul în partea despre S.

Voineşti, *com. rur.,* jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, la 4 kil. spre N. de Cîmpulung, situată pe malul stîng al rîuluĭ Tîrgul. Se compune din 2 cătune: Răceni şi Valea-Foaieĭ şi se mărgineşte la N., cu com. Lereşti, la S., cu oraşul Cîmpulung şi Mătăul, la E., cu com. Valea-Mare şi la V., cu Bughea.

Are o populaţie de 1190 locuitorĭ; 2 bisericĭ; o şcoală mixtă; o moară şi o piuă.

Locuitoriĭ posedă: 50 caĭ, 500 boĭ şi vacĭ, 6500 oĭ.

Rîul-Tîrguluĭ udă partea de V. a com.

Voineşti, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Crovul.

Voineşti, *sat,* reşedinţa com. cu acelaş nume, jud. Iaşi, pl. Stavnicul, situat la poalele dealuluĭ Voineşti.

Are 1120 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1832, de proprietarul Enachi Negruţi, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua judeţeană Iaşi-Roman.

Satul, împreună cu Slobozia, formează moşia Voineşti, pe o întindere de 7391 hect., acoperită cea maĭ mare parte de pădurĭ; este proprietatea familieĭ Negruţi.

Vite: 895 vite marĭ cornute, 1221 oĭ, 3 capre, 81 caĭ, 18 bivolĭ şi 131 rîmătorĭ.

Voineşti, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, com. Buhăeşti, aşezat pe şesul cu acelaş nume, pe o suprafaţă de 304 hect., cu 290 locuitorĭ.

Voineşti-Boereşti (Cărţibaşi), *sat,* cu 249 locuitorĭ, în jud. şi pl. Tutova, com. Voineşti.

Voineşti-Răzăşi, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Tutova, spre N.-V. de Bîrlad. Satul formează com. cu căt. Voineşti-Boereşti, Bănceşti, Gărdeşti şi Fundătura-Voineşti. Are 708 locuitorĭ; 2 bisericĭ; o şcoală; o moară cu vaporĭ. Pe teritoriul com., foarte deluros, sunt 2650 hect. viĭ şi 775 hect. livezĭ cu prunĭ.

Voinigeşti, *cătun,* com. rur. Băleşti, jud. Gorj, pl. Ocolul-Vulcan.

Voivoda, *com. rur.* şi *sat,* la V. plăşeĭ Călmăţuiul-Marginea, jud. Teleorman, între văile unde se împreună rîul Călmăţuiul cu Urluiul, aşezată parte pe dealul despre E., pe Călmăţuiul, parte în vale, pe luncă, la 24 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 21 kil. de

Alexandria şi 29 kil. de Zimnicea.

Se învecineşte la N. cu căt. Moşteni-Furculeşti, la N.-V. cu căt. Secara al com. Ologi, la S. cu teritoriul com. Piatra, la E. cu parte din moşia Piatra şi la V. cu parte din domeniul Turnul.

Are o populaţie de 855 suflete; o şcoală mixtă; o biserică; 2 morĭ.

Intinderea comuneĭ este de 2500 hect.

Locuitorĭ împroprietărițĭ în 1864 sunt 127, pe o întindere de 928 hect. Viĭ sunt 65 hect.

Vite: 310 caĭ, 514 vite cornute marĭ, 1537 vite cornute micĭ şi 182 porcĭ.

Se leagă cu căt. Secara prin o şosea vecinală şi un pod de lemn peste Călmăţuiul, la S. cu comuna Piatra şi la N. cu com. Furculeşti prin şosele vecinale împietrite. Din căt. Secara, şoseaua vecinală intră în calea naţională Turnul-Alexandria.

Satul Voivoda este dintre cele maĭ vechĭ. Până la 1845 a făcut parte din plasa care se numea Marginea-d.-s.

Volintireşti, *sat,* cu 430 locuitorĭ şi o biserică, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Heleştieni, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul. Este cel maĭ despre N. sat al judeţuluĭ. Pe aicĭ intră rîul Siretul în jud. Roman.

Voloiacul, *com. rur.* şi *sat,* în pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi, la 42 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Satul formează comună cu satele : Lacul şi Valea-Bună. Este situat pe vale. Se mărgineşte: la E. cu comuna Strehaia; la S. cu com. Sălătrucul; la V. cu com. Ruptura; iar la N. cu com. Cernaia.

Are 1700 locuitorĭ; o biserică cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 72 plugurĭ, 129 care cu boĭ, 12 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 700 vite marĭ cornute, 38 caĭ, 680 oĭ, şi 480 rîmătorĭ.

Prin această comună trece şoseaua Strehaia-Voloiacul-Ruptura-Degeraţi-Prunişori.

Cîmpia Huşniţeĭ se întinde în com. pe ambele malurĭ al pîrîuluĭ Huşniţa. Este foarte productivă.

Dealurĭ: Dealul-Laculuĭ, Dealul-Voloiaculuĭ şi Dealul-VăeĭBune, acoperite parte cu viĭ şi parte cu livezĭ de pădure.

Văĭ: Valea-Voloiaculuĭ, străbătută de pîrîul Cotoria.

Pîrae: pîrîul Huşniţa ce o udă în partea de S., pîrîul Cerveniţa, pîrîul Cotoroia şi pîrîul Valea-Bună.

Voloseni, *sat,* care se maĭ numeşte Bogdan şi Cantimir, la S. com. Epureni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, la 8 kil. de satul de reşedinţă, aşezat pe valea Voloseni, cu o populaţie de 144 loc.

Din vechime a existat un sat tot cu acest nume, de la care şi moşia s'a numit Voloseni, dar s'a desfiinţat, nu se ştie de ce şi cînd.

Se ştie numaĭ că pe timpul luĭ Ştefan Tomşa-Vodă, satul Voloseni făcea parte din ocolul Stănileşti. Tomşa-Vodă a vîndut acest sat luĭ Ionaşcu Cehan, pentru 6 caĭ şi 200 galbenĭ ungureştĭ. In un hrisov dat de Vasile Lupu la 1653, pentru Voloseni, se zice că a miluit cu el pe Vel-Logofătu Racoviţă Cehan, «care sat l'a ţinut acel cîne neertat Stefan Sardariul, şi acel sat a fost de maĭ înainte de vreme a luĭ Ionaşcu Cehan, ce a fost unchiŭ D-sale Racoviţă-Vel-Logofăt».

Logofătul Racoviţă stăpînea şi Stănileşti, şi de atuncĭ Voloseni s'aŭ întrunit cu Stănileşti. Eară după ce a devenit a Episcopieĭ, s'a încorporat la moşia tîrguluĭ, ne maĭ existînd satul. După secularizarea averilor mănăstireştĭ, a devenit proprietatea statuluĭ, pe care făcîndu-se împroprietărirĭ în 1878 s'a înfiinţat satul Voloseni, după numele moşieĭ.

Voloşcani, *cătun,* cu 349 locuitorĭ, com. Vidra, pl. Vrancea, jud. Putna, pe malul stîng al Putneĭ, la confluenţa eĭ cu pîrîul Vizantia.

Volovăţul (Manoleasa-Volovăţul), *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Manoleasa, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, la care este alipit şi Hriţeni-Stroicĭ, cu 290 suflete, aşezat între rîul Prutul şi pîraiele: Volovăţul şi Novacul.

Drumurĭ: acel de la Rădăuţi ducînd la Ştefăneşti; acel ce merge la Botoşani pe lîngă Avrămeni, şi prin Săveni saŭ prin Borolea la Hăneşti şi acel ce merge la Dorohoiŭ prin Flondora, pe la Avrămeni şi Săveni.

Moşia se hotăreşte cu: Prutul, Zahoreni, Boldul şi Hriţeni.

Localităţile însemnate sunt: Valul-Traianuluĭ, Şirul-Movilelor şi Ţintirimul-Vechiŭ.

Vorniceni, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul. Are o populaţie de 1885 suflete; o biserică cu hramul Sf. Dimitrie, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 pălămarĭ, mică, făcută din lemn la 1821 de locuitoriĭ satuluĭ; o şcoală.

Proprietatea moşieĭ în vechime a fost a Mănăstireĭ Homoruluĭ din Bucovina, pe care a stăpînit'o până în 1785, cînd

s'a vîndut; apoĭ a devenit a mareluĭ Visternic Iordachi Roseti Roznovanul, al căruĭ nepot o vîndu.

Drumurĭ: acel de la Săveni la Dorohoiŭ, acel de la Rădăuţi-Darabani la Botoşani şi acel ce merge la Herţa.

Moşia se hotăreşte cu: Balinţi, Ştiubeieni, Borzeşti, Havîrna, Tăuteşti, Vlădeni şi Cordăreni-Gafencu.

Vite: 1063 vite marĭ cornute, 2522 oĭ, 178 caĭ şi 220 porcĭ. Locuitoriĭ aŭ 60 stupĭ.

Vorniceni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Borzeşti, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Ungureni (119 kil.) şi Cazasul (107 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 98^{m},64. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 13991 leĭ, 70 banĭ.

Vorniculuĭ (Fundul-), *cătun*, al com. Giuvărăşti, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. (Vezĭ Fundul-Vorniculuĭ.)

Vorona, *mănăstire de călugărĭ*, pe moşia statuluĭ Vorona, în pădure, în partea de E. a com. Poiana-Lnngă, pl. Siretul, jud. Botoşani, întreţinută de stat şi avînd 30 călugărĭ.

Această mănăstire se zice că s'a fondat pe la anul 1600 de nişte călugărĭ Ruşĭ, cu ajutorul hatmanuluĭ Ilie Hora.

Are 2 bisericĭ în ograda mănăstireĭ şi una la cimitirul călugărilor.

Una din bisericĭ, din curtea mănăstireĭ, cu hramul Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ, care e cea d'întiiŭ zidită, a fost rezidită din piatră la 1835 de Arhimandritul Rafail, în locul vecheĭ bisericĭ de lemn.

Cea l'altă biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ şi începută la 1793, s'a terminat la 1803 de Iordache Panaite, paharnicul, cu sora sa Safta şi soţia sa Maria.

Vorona-Carale (Vorona-Dobrovolschi), *sat*, situat în partea de S. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani. Are o suprafaţă de 629 hect.; 260 locuitorĭ şi o biserică (1860).

Vorona-Dobrovolschi. (Vezĭ Vorona Carale, sat, com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani).

Vorona-Mare, *sat*, în com. Tudora, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 458 suflete şi o biserică.

Vorona-Musteaţă. (Vezĭ Vorona-Teodor, sat, com. Poiana-Lungă, jud. Botoşani).

Vorona-Teodor (Pancul), *sat*, situat în partea de S.-E. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 600 hect.

Voroveni, *com. rur.*, pl. Argeşelul, jud Muşcel, la S. şi la 26 kil. de Cîmpulung, situată pe malul stîng al rîuluĭ Argeşelul şi compusă din 3 cătune: Gura-Ulbeĭ, Rădulesti şi Voroveni, avînd o populaţie de 725 locuitorĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864, pe moşiile d-lor Fărcăşanu şi Stănescu.

Are o şcoală; o biserică.

La Voroveni se găseşte în pămînt lignită, şi sunt izvoare sărate şi sulfuroase.

Voroveni, *sat*, com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel.

Voroveşti, *sat*, în com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe valea dintre dealul Uricani la E. şi Drăgălina la V., cu 267 locuitorĭ. (Vezĭ Miroslava, com. rur.).

Vovrieşti, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Dagîţa, spre S. de satul Dagîţa. Are 425 locuitorĭ. Este compus din două părţĭ: Vovrieşti-d.-j. şi Vovrieşti-d.-s. Inainte de 1885, împreună cu satele: Băluşeşti Micĭ, Holmul şi Zimbrul, forma o com. separată, cu numele de com. Vovrieşti.

Vrancea, *plaiŭ*, în jud. Putna, ocupînd partea de S.-V. a jud. Se mărgineşte la E. cu pl. Gîrlele, la V. cu Transilvania, la N. cu plaiul Zăbrăuţul, la S. cu judeţele Buzăŭ şi R.-Sărat.

Are o suprafaţă aproximativă de 80000 de fălcĭ, adică cam a treia parte din suprafaţă totală a jud. Putna. (In ce priveşte geografia fizică şi economică, vezĭ Putna, judeţ).

Se compune din 18 comune şi anume: Bîrseşti, Colacul, Găurile, Herăstrăul, Năruja, Negrileşti, Nerejul, Nistoreşti, Paltinul, Păuleşti, Poiana, Spineşti, Spulberul, Tichirişul, Tulnici, Valea-Săreĭ, Văsuiul şi Vidra.

Are 38 bisericĭ; 12 şcolĭ mixte, frecuentate în 1899—900 de 520 copiĭ; o judecătorie de ocol şi un oficiŭ telegrafo-postal în Vidra.

Reşedinţa este în com. Vidra (căt. Vidra).

Din istoric. In timpul luĭ Cantemir, pe la 1716, Vrancea era deja mică şi făcea parte din cele 3 republice ale Moldoveĭ: Kiegielz (jud. Fălciŭ), Vrancea (jud. Putna) şi Cîmpul-Lung (jud. Suceava).

In secolul al XV-lea, întregul

creştet al Carpaţilor, maì jos de Braşov, spre E. în linia Focşanilor şi apoĭ cotind în sus şi maĭ înainte, se numea Vrancea.

Vrancea a aparţinut Munteniei, înainte de 1475, cînd Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, stabilind Milcovul ca hotar între cele 2 ţărĭ, Vrancea trecu în partea Moldoveĭ. Un document descoperit de Episcopul Melchisedec, datat de la 1445 şi emanat de la Ştefan-Vodă, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun, pomeneşte de nişte sate pe rîul Putna, date de acest Domn în stăpînirea panuluĭ Oana Ureacli.

D-l Tocilescu, vorbind de starea în care se aflaŭ Ţările Romîneştĭ, înainte de descălecare, pomeneşte de o căpetenie mongolă Bugek, care trecînd peste munţĭ, çam pe la 1241 despre Predeal din Ţara-Romînească, s'aŭ bătut cu Romîniĭ de prin Prahova, Buzăŭ, Vrancea ş. a. m. d.; de aci rezultă că Vrănceniĭ sunt stabilițĭ în locurile unde se află astăzĭ încă înainte de descălecare.

Vrancea din vechime se întindea din apa Milcovuluĭ, până d'asupra Odobeştilor, apoĭ pe linia Măgureĭ, pe drumul Vranceĭ, prin satele Jariştea, Ţifeşti, Satul-Noŭ, Crucea-d.-s., Moviliţa, Marginea Păuneştilor, a Ruginenilor până în Trotuş, coprinzînd maĭ toată pl. Gîrlele de la Odobeşti pe Milcov în sus până la hotarul Ţăreĭ, şi satele din Răcăciuni de la Rugineşti în sus pe Trotuş, până la Caşinul, coprinzînd şi Caşinul.

De la începutul veacuļuĭ al XVI-lea, în 1518, Vrancea trebuia să fi fost întinsă, de oarece vedem că catoliciĭ îşĭ aŭ acolo un decanat deosebit, numit «decanatus Varanczensis».

Până la anul 1814, maĭ tot teritoriul Vranceĭ aparţinea Visterniculuĭ Iordachi Roset Rosnovanu. Vrănceniĭ se judecară multă vreme ca să iasă de sub stăpînirea Rosnovanuluĭ şi în anul 1814 eĭ cîştigară procesul, devenind iarăşĭ proprietarĭ aĭ acestuĭ pămînt, păstrat de dînşiĭ din moşĭ strămoşĭ.

Vrancea (Podul-Vranceĭ), *subdivizie a satuluĭ* Mănăstirea-Caşinuluĭ, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul.

Vrata, *com. rur.* şi *sat,* cu 1200 locuitorĭ, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, la 65 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Com. Vrata este situată în valea Dunăreĭ şi Valea-Vîrtopuluĭ, între comuna Gîrla-Mare şi comuna Salcea.

Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură şi creşterea vitelor, se ocupă cu pescuitul.

Eĭ posedă: 70 plugurĭ, 100 care cu boĭ, 11 căruţe cu caĭ; 50 stupĭ; 600 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 700 oĭ şi 500 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua Gîrla-Mare-Vrata-Salcea şi alte şosele comunale.

Comuna Vrata a fost altă dată situată pe locurile numite Grindurielе şi Valea-Tuşuluĭ, precum şi pe marginea Dunăreĭ.

Vrata, *pichet de graniţă,* pe marginea Dunăreĭ, în comuna rurală Vrata, pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi.

Vrăbieni, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea.

Vrăbieşti (Vrăbiile), *sat,* la V. com. rur. Văleni, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Vrăjitorul, *sat,* com. rur. Zlătărei, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, cu 144 locuitorĭ.

Vrănceni, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Bogdana, situat d'a stînga Trotuşuluĭ, la o depărtare de 6500 m. de satul Bogdana (şcoală).

Vrăncioaia, *cătun,* cu 197 locuitorĭ, în comuna Negrileşti, pl. Vrancea, jud. Putna, situat pe malul stîng al Putneĭ, sub dealurile Zeica şi Babeĭ şi lîngă pîrîul Bahna, ce dă în Putna.

Vrăneşti, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Podgoria, la 64 kil. spre S. de Cîmpulung, situată între comunele Văleni (V.) şi Gorganul (E.). Pe la S. trece calea naţională Bucureşti-Piteşti şi calea ferată Goleşti-Cîmpulung.

Se compune din 5 cătune: Vrăneşti, Bădeşti, Guşaţi, Udeni şi Zăvoiul, cu 6100 locuitorĭ, o şcoală, 2 bisericĭ.

Viĭ sunt pe 150 hect.

Dealurĭ: Dealul-Bădeşti, Drumul-Mocanuluĭ, Furdueşti, Teişuluĭ, Guşaţi, Piscul-Lupuluĭ, Zamfirache, Dăineşti, Văleni, Radu-Vodă, Iapa-Albă. Văĭ: Vrăneşti, Ganeĭ, Teiuşuluĭ, Olteanuluĭ, Gloduluĭ, Lupuluĭ, Drăgăneştilor, Vătăşineĭ, Caliţeĭ.

Vrăneşti, *sat,* com. Vrăneşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel. Aci este reşedinţa judecătorieĭ ocoluluĭ Podgoria. (V. Vrăneşti, com. rur.).

Vrînceni. Vezĭ *Vrănceni.*

Vulcana, *băĭ,* situate în judeţul Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Cucuteni, la 12 kil. de oraşul Tîrgoviştea, spre N., cu o lung. E. 25°,20′, latit. N. 44°,56′ şi cu o alt. de 300m.

Sunt la Vulcana patru izvoare

cu ape minerale, care ies din puţurile de păcură şi anume:

1. O fîntînă, numită Moara, pe locul Vulcana-luĭ-Pandele.

2. O fîntînă numită maĭ în urmă Mircea, adîncă de 37 stj., pe acelaş loc şi în apropierea celeĭ d'întîiŭ numită Carol, cu o adîncime de 46 stj. şi este acoperită cu o gheretă.

3. O fîntînă la marginea satuluĭ, pe locul Vulcana-Rătescu, numită Egna, cu o adîncime de 84 stj. şi

4. Fîntîna saŭ puţul No. 2, pe acelaş loc.

Analizîndu-se apele de la Vulcana s'a găsit că sunt cele maĭ iodate din Europa; aşa într'un kgr. de apă s'a găsit:

Iodur de magneziŭ. .	0,1335
Clorur de sodiŭ. . .	64,3410
» » magneziŭ .	4,9820
» » calciŭ . .	4,7020
Carbonat de sodiŭ . .	0,2770
Sulfat de sodiŭ . . .	urme
Suma . . .	73,4355

Avînd aproape aceeaş compoziţie chimică ca cele de la Govora, aŭ aproape aceleaşĭ efecte fiziologice şi aplicaţiunĭ terapeutice în sifilis, scrofulosă, limfatism, etc. Apa se întrebuinţează numaĭ în băĭ din cauza prea mareĭ concentraţiunĭ în iod; băile se încălzesc în mod primitiv, cu bolovanĭ.

Excursiunĭ se pot face la mănăstirea Bunea, mănăstirea Dealuluĭ, la Pucioasa, la Pudrăria armateĭ, etc.

In 1895 aŭ fost 93 bolnavĭ, în 1896, 92; în 1897, 52; în 1898, 98; în 1899, 138.

Vulcana-Pandeli, *com. rur.*, judeţul Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată pe cîmpie, la 12 kil. spre N. de Tîrgoviştea, pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa. In raionul comuneĭ, afară de Ialomiţa, sunt pîrîul Vulcana şi dealurile: Tătarul, Mănăstirea-Bunea şi Fusea.

Se compune din treĭ cătune: Gura-Vulcaneĭ, Făgeţul şi Vulcana-Pandeli.

Se învecineşte la E. cu Pudrăria armateĭ, căt. Lăculeţe şi căt. Dolani; la V. cu com. Izvoarele şi Măneşti; la N. cu Brăneşti şi Băile-Vulcana, com. Cucuteni, şi la S. cu Şotînga.

Are 2 bisericĭ, două mănăstirĭ şi o şcoală.

Cu com. Şotînga, Brăneşti şi Băile-Vulcana se leagă prin şoseaua vecino-comunală; iar cu cele-l'alte, prin drumurĭ neşoseluite. De această com. ţine şi Valea-Sticlăria (Vezĭ Bunea şi Vulcana-d.-j.).

Vulcana-d.-j., *sat,* plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Cucuteni, jud. Dîmboviţa. Aci sunt cunoscutele băĭ de iod, numite băile Vulcana (vezĭ acest cuvînt şi Cucuteni, com. rur.).

Vulcana-d.-s., *sat,* jud. Dîmboviţa, plasa Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Cucuteni (v. a. c.).

Vulcaneĭ (Gura-), *cătun,* com. Vulcana-Pandeli, jud. Dîmboviţa.

Vulcanul, *plaiŭ,* situat în partea de N.-V. a jud. Gorj. Acest plaiŭ, până la anul 1887, 'şĭ avea reşedinţa în Brădiceni, dar de atuncea s'a unit cu pl. Ocolul şi formează o singură plasă sub denumirea de pl. Vulcanul-Ocolul, cu reşedinţa în Brădiceni.

Se mărgineşte la N. cu munţiĭ Carpaţĭ; la V., cu jud. Mehedinţi; la E. cu plaiul Novaci, de care se desparte prin rîul Jiul; iar la S. cu pl. Ocolul, cu care se atinge prin următoarele localităţĭ luate de la V. spre E.: Vîrtopul, Peşteana, Ciuperceni, Stejerei, Cîlnicul, Teleşti, Stolojeni, Rasova, Ursăţei, Leleşti şi Turcineşti.

(In ce priveşte geografia fizică şi economică, vezĭ jud. Gorj).

In acest plaiŭ sunt 24 de comune şi anume: Cartiul, Horezul, Schela, Rugi, Valari, Stăneşti, Leleşti, Dobriţa, Runcul, Stroeşti, Arcani, Stolojani, Bălta, Brădiceni, Frănceşti, Peştişani, Pîrîul, Călceşti, Godineşti, Tizmana, Pocruia, Topeşti, Vîrtopul, Costeni (v. a. c.), precum şi Mănăstirea Tizmana şi Schiturile Cioclovina, Lainici şi Locurile-Rele.

Localităţĭ istorice sunt: la Cartiul şi la Schela.

Vulpăşeşti, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Sagna, pe pîrîul Vulpăşeşti, spre E. de satul Sagna şi la o depărtare de 3 kil. de el. Are 955 locuitorĭ.

Forma înainte de 1886 singur o comună, com. Vulpăşeşti, dar de la această dată s'a unit cu com. Sagna. Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Are iarmaroc la Dumineca-Tuturor-Sfinţilor; o şcoală mixtă.

Vulpăşeni, *sat,* cu 117 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bacani, pe pîrîul Bogdana, spre N.-E. de satul Bacani. Maĭ înainte se numea Cotul-Poduluĭ.

Vulpeanca, *cătun,* cu 600 locuitorĭ, la V. com. Vulpeni (v. a. n.), pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat aproape de hotarul judeţuluĭ.

Vulpeanca, *nume vechiŭ al tîrguluĭ* Balş, din jud. Romanaţi.

Vulpeni, *com. rur.*, în N.-V. pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, formată din satele: Vulpeni şi Vulpeanca şi situată pe un teren

deluros, aproape de hotarul jud., în dreapta apeĭ Geamartaluiuluĭ, la 18 kil. spre N.-V. de Balş şi la 49 kil. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ: 194 m.

Are o populaţie de 1645 locuitorĭ, 2 bisericĭ: Sf. Nicolae (1802) şi Intrarea în Biserică (1821), o şcoală mixtă.

Vite marĭ 150, vite micĭ 2278 şi porcĭ 220.

Vulpeşti, *com. rur.*, pe malul stîng al Teleormanuluĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 15 kil. de com. rur. Costeşti (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 34 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Bujoreni, Olteni şi Vulpeşti, cu 760 suflete.

Are o biserică, făcută pe la începutul secoluluĭ al XIX-lea, de un postelnic Gheorghiţă Vulpescu, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală primară rurală.

Vite: 550 boĭ şi vacĭ, 72 caĭ, 4 bivolĭ, 2 asinĭ, 1800 oĭ, 10 capre, 100 rîmătorĭ.

Vulpeşti, *sat*, cu 126 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, com. rur. cu acelaş nume.

Vulpeşti, *sat*, com. rur. Dejeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Vulpueşti, *mahala*, com. rur. Govora, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Vultureanca, *sat*, com. Morteni, pl. Cobia, jud. Dîmboviţa.

Vultureni, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, plasa Berheciul. Se mărgineşte la N. cu com. Godineşti, la V. cu comunele Găiceana şi Condrăcheşti, de care se desparte prin dealurile Găiceneĭ şi Ochenilor, la S. cu com. Neguleşti şi la E. cu com. Crăeşti, de care se desparte prin dealul Beneştilor.

Terenul este foarte deluros, şi, afară de dealurile citate maĭ sus, dealurile Papura şi Moriĭ în stînga Berheciuluĭ, altele în dreapta, ca Năzărioaia şi Ghionoaia, îĭ străbat teritoriul.

Este udată de apa Berheciul, care o străbate prin mijloc de la N. la S. şi de maĭ multe pîrae, care toate se varsă în Berheciul, unele în stînga şi altele în dreapta.

Se compune, pe o întindere de 4822 hect., din 13 cătune: Lichitişeni, Rugetul, Vultureni, Bălăneşti, Dorofeiul, Meleşcani şi Boboşul in partea de E., în direcţia de la N. la S., pe stînga Berheciuluĭ; Dădeşti, Năzărioaia, în colţul N.-V.; Ghionoaia-Veche, Ghionoaia-Nouă şi Tăvădăreşti, în partea de V., pe malul drept al Berheciuluĭ; Bodeasa, în colţul de V. şi Grădeşti, în colţul S.-V.

Reşedinţa comuneĭ este în cătunul Tăvădăreşti.

Are o populaţie de 1603 locuitorĭ; 6 bisericĭ, cu 4 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, în satul Vultureni.

Locuitoriĭ, vechĭ răzăşĭ în cătunele Vultureni, Rugetul şi Ghionoaia, stăpînesc 331 hect.; iar foştiĭ clacaşĭ aŭ fost împroprietărițĭ la 1864 în cătunele: Boboşul, Meleşcani, Dorofeiul, Bălăneşti, Lichitişeni şi Dădeşti. Ceĭ din Năzăroaia, Tăvădăreşti, Bodeasa şi Grădeşti, stăpînesc 882 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 76 hect.

Locuitoriĭ posedă: 724 boĭ, 452 vacĭ, 17 taurĭ, 79 caĭ, 57 iepe, 10 armăsarĭ, 11 bivolĭ, 1661 oĭ şi 100 capre; 73 stupĭ; 276 plugurĭ, 3 maşinĭ de treerat, una de bătut porumb, şi 3 de vînturat.

Căĭ: şoseaua ce vine de la gara Berheciul pe Valea-Berheciuluĭ şi duce spre N. la tîrgul Găiceana.

Vultureni, *sat*, com. Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, aşezat în partea de E. a com., cu o populaţie de 300 locuitorĭ. (V. Vultureni, com. rur.).

Vultureni, *sat*, jud. Tecuciŭ, pl. Bîrlad, com. Buceşti, aşezat pe platoul din stînga Bîrladuluĭ, pe ambele părţĭ ale căieĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţĭ, cu o populaţie de 1409 suflete.

Inainte de 1891, era aşezat, dimpreună cu maĭ multe alte cătune, în valea Bîrladuluĭ, pe malul gîrleĭ Bîrloviţa, şi avea 2 bisericĭ; dar în urma inundaţiunilor din primăvara aceluĭ an, s'a strămutat pe deal, în stînga Bîrladuluĭ, pe platoul ce se întinde pe ambele părţĭ ale căeĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţi. Satul formează un singur cătun nedislipit de cătunul Diecheni, aĭ căror locuitorĭ sunt împroprietărițĭ pe moşia statuluĭ cu acelaş nume. (V. Buceşti, com. rur.).

Vultureşti, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Argeşelul, la 27 kil. spre S.-E. de Cîmpulung, pe malul drept al rîuluĭ Argeşelul.

Se compune din 3 cătune: Vultureşti-d.-s., Vultureşti-d.-j. şi Bătieşti, şi se mărgineşte la N. cu com. Hîrtieşti, la S. cu com. Bîrzeşti, la E. cu jud. Dîmboviţa, şi la V. cu com. Rădeşti.

Femeile Vultureştene se îndeletnicesc mult cu creşterea gîndacilor de mătase; iar bărbaţiĭ se ocupă, pe lîngă agricultură, şi cu rotăria.

Are o şcoală; 3 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una; 4 morĭ şi un herăstrăŭ.

Locuitoriĭ aŭ: 290 boĭ, 85 vacĭ, 650 capre, 250 oĭ, 780 porcĭ.

Dealurĭ: al-Satuluĭ, Dealul-Mare, Braniştea, Pană, Piscul-Cerbuluĭ şi Teişul, acoperite cu pădurĭ, livezĭ şi grădinĭ cu prunĭ.

E udată de rîul Argeşelul.

Locuitoriĭ din cătunele Vultureşti-d.-s. şi Vultureşti-d.-j., sunt moşnenĭ, iar ceĭ din cătunul Bătieşti s'aŭ împroprietărit după legea din 1864, pe proprietatea statuluĭ Bătiasca.

Se leagă prin o şosea comunală cu com. Hîrtieşti, spre N., şi cu com. Bîrseşti, la S.

Vultureşti, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-s., compusă din 4 cătune: Vultureşti, Valea-Albă, Lineşti şi Batia. E situată pe maĭ multe gîrle, care se varsă în Olt, Are o suprafaţă de 1850 hect., cu o populaţie de 954 locuitorĭ.

Pămîntul săŭ e parte şes, parte deluros.

Are 2 bisericĭ; o şcoală.

E legată prin şoseaua judeţeană principală la N. cu com. Cîmpul-Mare şi la S. cu com. Dumitreşti.

Vultureşti, *sat*, com. rur. Vultureşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Vultureşti, *sat*, în partea de S. a com. Buhăeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe costişa dealuluĭ cu acelaş nume.

Are o suprafaţă de 945 hect., cu o populaţie de 437 locuitorĭ.

In acest sat se află o biserică, făcută la 1767, de vorniceasa Elisabeta Baluş.

Vultureşti-de-Jos, *sat*, com. rur. Vultureşti (v. a. n.), pl. Argeşelul, jud. Muşcel. Se maĭ numeşte şi Bîrdigani.

Vultureşti-de-Sus, *sat*, com. rur. Vultureşti (v. a. n.), pl. Argeşelul, jud. Muşcel. Se maĭ numeşte şi Doboşani.

Vulturi saŭ **Capul-Dealuluĭ,** *sat*, cu 113 locuitorĭ, înfiinţat pe moşia Cîrligul, în anul 1879, în partea de N. a com. Copoul, jud. Iaşi, situat la poalele dealuluĭ Popricani.

Vulturul, *com. rur.*, jud. Putna, pl. Bilieşti, situată pe malul Putneĭ şi al Siretuluĭ, la 9 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 25 kil. de capitala judeţuluĭ.

Se compune din cătunele: Boţărlăul, Vadul-Roşu, Vulturul-d.-j. (reşedinţa primărieĭ), şi Vulturul-d.-s.

Are o populaţie de 2831 suflete; o biserică, în Vulturul-d.-j. şi alta în Vulturul-d.-s.; o şcoală mixtă.

Loc. posedă: 2 maşinĭ de semănat, una de treerat cu aburĭ, una de vînturat, 123 plugurĭ, 8 grape de fier; 1287 boĭ, 1052 vacĭ, 330 caĭ, 2032 oĭ şi 495 porcĭ. Pe teritoriul com. sunt bălţile: Băltiţa şi Vulturul.

Vulturul-de-Jos, *cătun* de reşedinţă al com. cu acelaş nume, cu 1003 locuitorĭ, pl. Bilieşti, jud. Putna, situat pe cîmpia dintre malurile Putneĭ şi Siretuluĭ. (V. Vulturul, com. rur.).

Vulturul-de-Sus, *cătun*, cu 702 locuitorĭ, în com. Vulturul (v. a. c.), pl. Bilieşti, jud. Putna, situat pe malul Siretuluĭ, în apropiere de căt. Vulturul-d.-j.

Vutcani, *com. rur.*, şi *sat*, jud. Fălciŭ, pl. Mijlocul, aşezată pe valea pîrîuluĭ cu acelaş nume, între dealurile despre Roşieşti şi Mălăeşti.

Are o suprafaţă de 1939 hect., cu o populaţie de 2502 suflete; 2 bisericĭ, una făcută la 1819 şi alta la 1835; o şcoală; o moară cu aburĭ; o brutărie şi 6 dughenĭ cu manufacturĭ. Pe culmea dealuluĭ despre V., deasupra satuluĭ, sunt 20 morĭ de vînt.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ şi se ocupă, pe lîngă agricultură, cu cultura viilor şi a livezilor.

Vite: 1114 vite marĭ cornute, 386 oĭ, 35 capre, 230 caĭ şi 699 mascurĭ.

Z

Zaboloteni-Foteĭ, *sat,* în partea de N. a com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat în şes, pe malul Prutuluĭ, maĭ în sus de satul Zaboloteni-Sturzoaeĭ. Are o populaţie de 182 suflete.

Zaboloteni-Sturzoaeĭ, *sat,* în partea de N. a com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat în şes, pe malul Prutuluĭ. Are dimpreună cu tîrgşorul Danachi (v. a. c.) 438 locuitorĭ ; o biserică.

Zagavia, *sat,* com. Bădeni, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, formînd un trup cu satele Feteşti şi Scobinţi, pe o suprafaţă de 344 hect. şi cu o populaţie de 229 suflete. Are o biserică.

Moşia este proprietatea statuluĭ, avînd pe ea şi o pădure în întindere ca de 136 hect.

Zaghen, *baltă,* 125 hect., în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Tulcea.

Zagna, *sătuc,* cu 25 locuitorĭ, pe viroaga Zagna, jud. Brăila, com. Nazîrul, la 2 kil. spre S.-E. de satul Mihalea.

Zagna, *cătun,* jud. Brăila, com. Cotul-Lung, pe malul viroageĭ Zagna, de pe moşia Mihalea, la $1^1/_2$ kil. spre S.-E. de satul Mihalea.

Zagoneni, (cu Tapliza), *moşie,* şi pl. Argeş, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de Episcopia de Argeş. Are o arendă de 2150 leĭ anual.

Zahoreni, *sat,* pe valea Sărata, în partea de N.-V. a comuneĭ Movila-Ruptă, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 784 hect. şi o populaţie de 385 suflete.

Zahoreni (Arăpoaia), *sat,* pe moşia cu acelaş nume, com. Avrămeni, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, cu 172 suflete.

Hotarele moşieĭ sunt cu Manoleasa şi Domoşeni.

Zahorna, *sat,* reşedinţa com. Tăuteşti, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat în valea Zahorneĭ, prin mijlocul căreia trece pîrîul cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 192 locuitorĭ, răzeşĭ.

Are o biserică, şi o şcoală înfiinţată în anul 1877 (v. Tăuteşti, com. rur.).

Zahorna, *ramură de munţĭ,* în grupa Grienţieşuluĭ, com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu; face legătură cu munţiĭ Plopuluĭ şi Mălăeştea, ocupînd toată partea dintre rîul Bistriţa, hotarul jud. Suceava şi hotarul Transilvanieĭ.

Zahorneĭ (Valea-), *vale,* jud. Iaşi, prin care trece pîrîul cu acelaşĭ nume, în partea de N.-V. a com. Tăuteşti, pl. Copoul, întinzîndu-se spre S.-E. printre dealurile: Zahorna, Piţcani, Vulturul, Horleşti şi Mîrzăşti.

Cu această vale pe care se află şi satul Zahorna, comunică vîlcelele Mărzăşti, Dîrvari şi Girinca.

Zalhanaua, *sat,* com. rur. Vlădeni-Mărgineni, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Zalhanaua, *sat,* com. rur. Negoeşti, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova, situat pe loc şes, pe marginea apeĭ Leaotul. Are o populaţie de 56 locuitorĭ şi o biserică (1811).

Zalhanaua, *numirea vechie a cătunuluĭ* Fundeni, com. Scăioşi, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Zalivi-Baba-Hasan, *braţ al Du-*

nărel, prin care braţul Chilia comunică cu Marea-Neagră, jud. Tulcea, pl. Sulina, com. Sviştofca, în partea de E. a plăşeĭ şi a comuneĭ; are un grup de 5 insule micĭ stufoase, şi 2 maĭ micĭ, nisipoase, maĭ joase; cu braţul principal comunică prin tr'un canal, pe ale căruĭ malurĭ se întind cele 2 insule: Popina-Mare şi Popina-Mică, acoperite cu puţine tuferişurĭ şi stuf; satul Sviştofca e la 1 kil. departe de el; e înconjurat cu stuf; pe marginea luĭ S. se află aşezate pescăriĭ; lungimea luĭ e de 6 kil., lăţimea medie, de 1 1/2 kil., întinderea, de 900 hect.

Zamca, *localitate,* cu ruine de întăriturĭ, şi *deal,* pe moşia Miorcani, com. Hudeşti-Mici, pl. Prutul-de-Jos, jud. Dorohoiŭ.

Zamfira, *sat,* com. rur. Măgurelele, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Zamfira, *mănăstire* de călugăriţe, jud. Prahova, fondată la 1857 de Mitropolitul Nifon şi cu ajutorul altor Arhimandriţĭ, în zilele Căimăcămieĭ luĭ Alexandru Dumitru Ghica Voevod.

Este situată pe o cîmpie întinsă, lîngă rîul Teleajenul, la 2 ore de Ploeşti, în drumul Vălenilor. Are 46 maicĭ.

Zamfireşti, *sat,* cu 50 suflete, jud. şi pl. Argeş, com. Bascovele (v. a. n.).

Zamoştia, *com. rur.,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, formată din satele: Bălineşti, Ruşi-Ciomîrtanul şi Zamoştia.

Are o populaţie de 2805 suflete; 3 bisericĭ şi o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 1140 vite marĭ cornute, 1066 oĭ, 34 capre, 166 caĭ, 866 porcĭ şi 200 stupĭ.

Zamoştia, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, comuna Zamoştia, format din căt.: Răuţeni, Tăuteşti şi Nicani, cu o populaţie de 1956 suflete.

Proprietatea moşieĭ e a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Rîşca, iar din vechime a mănăstireĭ Zamoştia din Bucovina, pănă la 1785 cînd s'a vîndut.

Are o biserică (1803) şi o şcoală.

E udat de: Putrida, Humăria şi Caranca, începătoare din pădurea moşieĭ şi care se varsă în rîul Siretul, ce curge pe margine.

Drumurĭ: acel ce duce la Mihăileni şi acel ce duce la satele vecine.

Moşia se hotăreşte cu: Balniţi, Ruşi-Ciomîrtanul şi Zvorîştea.

Zamura, *munte,* străbătînd mijlocul com. Predealul, jud. Prahova, pl. Peleşul, acoperit cu pădurĭ de fag, bogate păşunĭ şi locurĭ de fîneţe, proprietatea d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Pe la 1830, s'a înfiinţat aci, de un anume Aslan, din Rucăr, prima fabrică de sticlărie din Ţară.

Zapodia (Valea-Banuluĭ), *cătun,* com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu o populaţie de 170 locuitorĭ.

Zaporojenilor (Cetatea-), *ruine ale uneĭ fortăreţe căzăceştĭ,* jud. şi pl. Tulcea, com. Moru-Ghiol, căt. Dunăvăţul-d.-j., în parte de E. a plăşiĭ şi cea de S. a com., la poalele dealuluĭ Cara-Bair şi lîngă gîrla Clineţul. Aci a fost reşedinţa Cazacilor Zaporojenĭ, fugiţĭ din Rusia sub Petru-cel-Mare, şi primiţĭ de Turcĭ a se stabili în Deltă, cu condiţie a se lupta contra Ruşilor.

Zatonul-Vechiŭ, *gîrlă,* jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneĭ Sf. Gheorghe (saŭ Cadîrlez); se desface din Marea-Neagră, de la locul numit Priboina, şi se pierde în stuful cel întins; are o lungime cam de 14 kil. şi o suprafaţă de 500 hect.

Zăbala, *pîrîŭ,* jud. Putna. Izvoreşte din Faţa-Arişoaieĭ, ia pîrîul ce vine de la Poarta-de-Vînt, trece pe sub Pietrosul, aducînd cu sine apele Pîrîuluĭ-de-la-Deal şi se uneşte cu Năruja şi apoĭ dă în Putna, la satul Prisaca.

Pîrîul Zăbala primeşte în partea dreaptă următoarele pîrîiaşe: Sărata, Năruja, Hanuluĭ, Peţicul, Reghiul, Oci, Zîrna-Mare şi Zîrna-Mică, Valea-Bouluĭ, Cremineţul, Monteorul, Hanguluĭ, Nerejul-Mic, Bărcăneasca, etc.; iar în partea stîngă: Valea-Lapoşuluĭ, Vulturul, Adîncul, Bisericeĭ, Clinuluĭ, Valea-Neagră, Arseminoaieĭ, Piatra-Leĭ, Măgura, Cocărcilul, Pintuşeşti, Robeşti, Cîntăceşti, Osînda, Burşarul, Ţiganul, Lespezile, Tişiţa, Chiliile, Coza, Huzunul, Văsuiul, Duşi, Hîrtoapele, Păuleşti, Leadova, Hăulişca, Ţipăul, Tichirişul, Colăcelul, Bălanul, Chilimeticul, Greşul, Valea-Măruluĭ, Sărăţelul, Zgribincea, Sogaşul şi Rupturile.

Udă comunele Nerejul, Năruja, Paltinul şi Spulberul.

Zăbrăuţi, *masiv muntos,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, situat între Oituzul, Trotuşul şi Şuşiţa, avînd două şire principale: Culmea-Lipseĭ cu a Grozeştilor saŭ Caşinuluĭ şi culmea propriŭ zisă a Zăbrăuţilor, care desparte Caşinul de Şuşiţa, mergînd cît-va chiar pe graniţa judeţelor Bacăŭ şi Putna. O ramură transversală a acestuĭ masiv, de pe graniţă, trece prin vîrfurile Clăbucul, Coarnele saŭ Doboca şi Runcul-Alb.

Zăbrăuţul, *plasă*, în jud. Putna, compusă (1901) din 13 comune şi anume: Cîmpurile, Crucea-de-jos, Crucea-de-sus, Diocheţi, Fitioneşti, Mănăstioara, Moviliţa, Păuneşti, Răcoasa, Străoani-de-jos, Străoani-de-sus, Soveja şi Vizantia (v. a. c.).

Are o populaţie de 20058 suflete. (V. Putna, judeţ).

Zăbrăuţul, *pîrîŭ*, jud. Tutova, ce izvoreşte din sus de Moşinoaia, primeşte ca afluent pe Glodul, din sus de Fitioneşti şi la capătul Mănăstioareĭ se uneşte cu Zăbrăuciorul, curge pe din jos de Diocheţi şi se varsă în Siretul, pe la N. de Pădureni. Udă comunele: Diocheşti, Fitioneşti şi Pădureni.

Zădăriciul, *com. rur.*, cu 1500 locuitorĭ, compusă din cătunele: Belimoaica, Crevedia-d.-j., Crevedia-Mică şi Zădăriciul, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, pe valea Neajlovul, pe ambele laturĭ ale luĭ, la 32 kil. de Bucureşti, la 70 kil. de Giurgiŭ, şi la 11 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ.

Are 3 bisericĭ, în Crevedia-d.-j., Crevedia-d.-s. şi Zădăriciul, constituind parohia Crevedia-Mică; o şcoală mixtă; 3 morĭ pe Neajlovul.

Drumurĭ: şoseaua judeţeană ce duce la Bucureşti prin pădurea Căscioarele şi iese la Malul-Spart; şoseaua la Giurgiŭ, care merge prin Obedeni.

Aci sunt pădurile statuluĭ: Sf. Gheorghe, Crevedia şi Belimoaica, cu o suprafaţă de 552 hect.

Zădăriciul, *cătun*, pendinte de comuna cu acelaş nume, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat pe partea stîngă a rîuluĭ Neajlovul, proprietate a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Radu-Vodă. Are o suprafaţă de 300 hect. şi o biserică. (V. com. Zădăriciul).

Zădăriciul, Păuleasa saŭ **Costeşti**, *cătun*, pendinte de com. Talpa-Biţcoveni, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca. (V. com. Talpa-Bîţcoveni).

Zăgancea, *sat*, cu 48 locuitorĭ, la S. de com. Băleni, pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, la 5 kil. de reşedinţa comuneĭ. (V. Băleni, com.).

Zăhăreşti, *cătun* al com. Măruntişul, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ. Are sub-divizia Tega.

Zăhăreşti, *sat*, com. rur. Dîrmoneşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Zăicoiul, *com. rur.*, cu 1357 locuitorĭ, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Plosca şi ale pîrîuluĭ Ploscuţa, pe costişa dealuluĭ Hălăngeşti şi pe sub poalele pădureĭ Negovanul, jud. Dolj, pl. Amaradia, la 54 kil. de Craiova, şi la 25 kil. de Melineşti.

Se învecineşte la N. cu com. rur. Rădineşti, despărţită prin ramificaţiile dealurilor Măgurilor şi Adîncata; la S., cu com. Talpaşi, de care se desparte prin o linie convenţională; la E., cu comunele: Ciorteşti, Zătreni şi Poenari, de care se desparte prin Dealul-Mueriĭ; iar la V., cu com. Băceşti, despărţită prin Dealul-Leuluĭ.

Pănă la anul 1862, satul Zăicoiul, compus din vr'o 40 case, făcea parte din jud. Gorj.

E compusă din 6 cătune: Dănciuleşti, despărţit de cătunul de reşedinţă prin Dealul-Viilor, Pîrvuleşti şi Hălăngeşti, ce se întind de-alungul rîuluĭ Plosca, Diaconeşti, Petrăcheĭ şi Zăicoiul (reşedinţa) In anul 1875, com. Zăicoiul maĭ coprindea un al 7-lea cătun, Duţuleşti.

De-alungul hotaruluĭ de E. se întinde Dealul-Mueriĭ, cu direcţiunea de la N. la S. şi care desparte Zăicoiul la S. de comunele Zătreni şi Poenari.

Pe limita dintre cătunele Hălăngeşti şi Pîrvuleşti, la stînga şi cătunele Zăicoiul şi Diaconeşti la dreapta, se întinde Dealul-Măgurilor, prelungire a dealuluĭ Rădineşti, dealul Piscul, Dealul-Scroafeĭ, despărţind valea Ploscuţa de valea pîrîuluĭ Scroafeĭ, afluent din stînga al pîrîuluĭ Ploscuţa. Din dealul Rădineşti se lasă: Adîncata, printre pîrîul Adîncata şi Pîrîul-Viŭ, afluenţĭ pe dreapta aĭ Ploscuţeĭ; Dealul-Stejaruluĭ, printre Pîrîul-Viŭ şi pîrîul Stejarul; Dealul-Cerăteĭ şi Dănciuleşti, pe limita către com. Băceşti. Din dealul Cerătul se lasă Dealul-Leuluĭ, despărţind cursul superior al apeĭ Leul de al apeĭ Nistoiul. Toate aceste dealurĭ, care sunt acoperite cu pădurĭ, viĭ, fîneţe, sunt ramificărĭ ale culmeĭ Zănoaga, ce străbate jud. Gorj şi care se desface din vîrful Muşetoaia, din munţiĭ Paringuluĭ.

Este udată de rîul Plosca, afluent pe stînga al Amaradieĭ şi de cîte-va micĭ pîraie.

Are 2 bisericĭ: una în căt. Hălăngeşti, cu hramul Sf. Gheorghe, începută la 1833, de către enoriaşĭ şi terminată la anul 1836, alta în căt. Zăicoiul, cu hramul Sf. Nicolae, începută de enoriaşĭ la anul 1866 şi terminată la 1869; o şcoală (1870), în căt. Zăicoiul.

Suprafaţa comuneĭ este de 7245 pogoane.

Vite: 23 caĭ, 218 vite marĭ cornute, 250 porcĭ, 174 capre şi 394 oĭ.

Moşia din com. se numeşte Miericeanca şi aduce un venit de vr'o 5000 leĭ.

E străbătută de şoseaua judeţeană Craiova-Amaradia.

Zăicoiul, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, reşedinţa com. Zăicoiul, cu 394 suflete. (V Zăicoiul, com. rur.).

Zăneşti, *com. rur.,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Bistriţa, între com. Roznovul, Mărgineni, Podoleni şi Mastacănul.

Este formată din satele Zăneşti, reşedinţă, Fauri-d.-s., Fauri d -j. şi Traian (de la 1883), avînd o populaţie de 2038 suflete, o biserică şi o şcoală.

Imaşul are o întindere de 142 hect., nutrind un număr de 2031. capete de vite.

Căĭ: şoseaua naţională Piatra-Bacăŭ; un drum din satul Zăneşti la satul Traian.

Zăneşti, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Zăneşti; situat în stînga rîuluĭ Bistriţa, la 17 kil. de oraşul Piatra.

Are o biserică şi o şcoală.

Zăneşti, *moşie,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Zăneşti; formează trup cu moşia Fauri, avînd un venit anual de 30873 leĭ.

Zănoaga, *com. rur.* şi *sat,* jud. Romanaţi, pl. Ocolul, situată la hotarul jud., pe şoseaua Caracal-Craiova, la 20 kil. spre V. de Caracal şi la 34 kil. de Craiova. Se învecineşte la V. cu com. Puţurile (Dolj), la N. cu com. Strîmba şi la E. cu Ciocăneşti şi Radomirul. Altitudinea: 160 m. Are 323 locuitorĭ; o biserică cu hramul Sf. Nicolae (1830) şi o şcoală.

Zănoaga, *sat,* jud. Olt, pl. Siul-d.-j., com. Gostavăţul, situat pe malul Oltuluĭ, la $4^1/_2$ kil. spre E. de Gostavăţul, reşedinţa com. Are o populaţiune de 810 locuitorĭ; o biserică «Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ», fondată la anul 1730 de N. Onescu, Preotul Mateĭ, Preotul Stan, Postelnicul Ştefan şi Preotul Voicu, şi reparată la 1866.

Zănoaga, *sat,* jud. Prahova, com. Netoţi, din pl. Cîmpul.

Zănoaga, *munte,* jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Zănoaga, *munte,* jud. Buzăŭ, com. Goideşti, ramificaţie de N. a munteluĭ Penteleul, cu păşunĭ întinse, nutrind anual 3000 oĭ; laptele se fabrică în căşeria Viforîta. (Vezĭ Penteleul, moşie).

Zănoaga, *munte,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, în sus de Moroeni, pe stînga, spre Ialomiţa. Pe vîrful munteluĭ se află un platoŭ numit: Podul-cu-Florile saŭ Cîmpul-cu-Florile.

Zănoaga, *munte,* jud. Gorj, plaiul Vulcan, com. Schela, situat spre N.-E. de com. şi pe care se află vama Buliga, pichetele de graniţă cu No. 7 şi 8, precum şi trecătoarea Vulcanuluĭ în Austro-Ungaria; se văd pe aci urmele uneĭ şosele făcute de Nemţĭ pe la 1712.

Zănoaga, *pădure,* jud. Muşcel, pl. Nucşoara, în întindere de 1625 hect., proprietatea statuluĭ. Face parte din marea pădure Corbi (v. a. n.).

Zăpezeĭ (Piatra-) (Poiana-Berbeculuĭ, Lunca fără zăpadă, Vîna puturoasă, etc.), *izvor termal,* din com. Nehoiaşul, căt. Gura-Siriuluĭ, jud. Buzăŭ, situat între colina Piatra-Zăpezeĭ şi Poiana-Berbeculuĭ. Apa sa are o temperatură de $+35^0$ şi conţine sulf în abundenţă.

Zăplazi, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul d. s., com. Grebănul, aşezat în partea de miază-noapte a com., la 4 kil. spre N. de căt. de reşedinţă, Grebănul, pe pîrîul Oreavul, la poalele dealuluĭ Fîntîna-Turculuĭ. Are 54 hect. şi 119 suflete.

Zăpodeni, *com. rur.,* spre N.-V. şi la 23 kil. de oraşul Vasluiŭ, în centrul pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ. E străbătută de un şir de deal, de la N. spre S., al căruĭ pisc principal se numeşte Chicerea. Această culme împarte com. în două părţĭ; pe coasta de V. se află satul Zăpodeni, iar pe cea de E., satele: Portari d.-mj. şi Portari-d.-j.

Intinderea com. e cam de 1300 hect.

Prin marginea de S. a com. trece rîul Bîrlad, iar pe partea de V., pîrîul Telejna.

Are: 2 bisericĭ, cu 3 preoţĭ şi 4 eclesiarhĭ; o şcoală; 2 morĭ; 1 iaz.

Locuitoriĭ posedă: 121 plugurĭ şi 181 care cu boĭ, 3 plugurĭ şi 8 căruţe cu caĭ, 224 stupĭ, 738 vite marĭ cornute, 1770 oĭ, 2 capre, 70 caĭ şi 268 rîmătorĭ.

Zăpodeni, *sat,* în partea de V. a com. Zăpodeni, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, aşezat pe coasta V. a dealuluĭ Chicerea, întretăiat în direcţia E.-V. de treĭ rîpĭ, cu o adîncime de la 5—15 metri.

Are o suprafaţă de 840 hect. şi o populaţie de 49 suflete; o şcoală, înfiinţată în anul 1865; o biserică, zidită la 1834; o moară.

Zăpodia, *sat,* în jud. Tecuciŭ, pl. Stănişeşti, com. Coloneşti (v. a. c.), aşezat în partea de S. a com., pe malul drept al Zeletinuluĭ, cu o populaţie de 113 suflete.

Zăpodia, *altă numire a satuluĭ* Nisporeşti, jud. Roman, pl. Moldova, com. Boteşti.

Zărneşti (Zărneşti-de-Cîlnăŭ), *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, plaiul Slănicul, situată pe malul drept al rîuluĭ Cîlnăul, la 18 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Ghizdita, Luncaşi şi Zărneşti, avînd o populaţie de 1300 locuitorĭ.

Are o şcoală în căt. Ghizdita; o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 660 boĭ, 203 vacĭ, 126 viţeĭ, 3 bivolĭ, 71 caĭ, 40 ĭepe, 17 mînjĭ, 2640 oĭ, 34 capre, 2 asinĭ şi 384 porcĭ; 30 stupĭ; 1 moară de aburĭ şi 3 stîne.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Ghizdita, a moşnenilor Ghizdenĭ; Ghizdita cu anexele: Şugubina şi Cojoceasca, Turbureasa, Zărneasca-Serianul şi Zărneasca-Solomon. Terenul e puţin accidentat de cîte-va dealurĭ şi coline, precum şi de maĭ multe movile situate d'alungul rîuluĭ Cîlnăul.

Din punct de vedere geologic, malurile Cîlnăuluĭ prezintă un deosebit interes. Aci, în vara anuluĭ 1884, s'a găsit scheletele a patru mastodonţĭ, depuse acum în Muzeul din Bucureşti.

Căĭ de comunicaţie n'are, afară de albia Cîlnăuluĭ şi alte drumurĭ naturale.

La începutul secoluluĭ existaŭ căt. Zărneşti şi Ghizdita, iar Luncaşi e maĭ noŭ.

Zărneşti, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, com. rur. Zărneşti-Cacaleţi (v. a. n.); are 65 familiĭ şi o biserică «Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ».

Zărneşti, *cătun,* reşedinţa com. Zărneşti, jud. Buzăŭ, cu 600 locuitorĭ. Numit şi Zărneşti-de-Cîlnăŭ, spre deosebire de Zărneşti-de-Slănic.

Zărneşti, *sat,* jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Jorăşti, la 4 kil. spre N. de reşedinţa comunală. Numără, împreună cu grupuleţul Huleşti, 181 locuitorĭ.

Zărneşti, *sat,* jud. Vîlcea, plasa Cerna-d.-s., com. rur. Lăpuşata (v. a. c.), cu o populaţie de 711 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1868.

Zărneşti - Cacaleţi (Cacaleţi-Zărneşti), *com. rur.,* pe apa Vălsanuluĭ, jud. şi pl. Argeşul, la 17 kil. de Curtea-de-Argeş (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 18 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Buteşti, Cacaleţi, Ioneşti, Măneşti, Păuleasa, Popeasca şi Zărneşti, avînd 1366 suflete.

Are 2 bisericĭ vechĭ, una în Cacaleţi şi alta în Zărneşti şi o şcoală primară rurală.

Vite: 450 boĭ şi vacĭ, 40 caĭ, 200 oĭ, 350 capre şi 250 rîmătorĭ.

Zărneşti - de - Slănic, *cătun,* al com. Cernăteşti, jud. Buzăŭ, cu 480 locuitorĭ.

Zărneşti - de - Slănic, *numire ce se maĭ dă cătunelor* Căldăruşa, Mălăeşti, Ungureni şi Vlădeni, din com. Cernăteşti, jud. Buzăŭ.

Zărneşti-Perişeni şi Chişteala, *trupurĭ de moşiĭ* cu puţină pădure, ale statuluĭ, com. Jorăşti, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ, foste pendinte de mănăstirea Văraticul; arenda: 13000 leĭ.

Zătoaca, *insulă,* pe Dunăre, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Vlădeni. Are 100 hect. pădure de plop şi salcie.

Zătoaca, *vechiŭ pichet de frontieră,* pe Dunăre, în insula cu acelaş nume, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Vlădeni.

Zătoaca, *gîrlă,* jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ Pisica şi pe al căt. săŭ Azaclîul. Se desface din Dunăre, la 100 m. maĭ sus de satul Azaclîul şi se varsă tot în Dunăre, lîngă movila Zătoaca. Are 5 kil. lungime.

Zătoaca, *grind,* de 130 hect., cultivat, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ Pisica. Pe el este aşezat satul Azaclîul.

Zătoana, *vechiŭ pichet de frontieră,* pe Dunăre, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, şi în dreptul satuluĭ Jegălia.

Zătreni, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, compusă din 5 cătune: Dobrescul, Biserica, Oarba, Mănicea şi Stanomirul. Infiinţată acum 200 de anĭ de Preda Zătreanu Vornicul. E situată pe valea rîuluĭ Olteţul, la 65 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 41 kil. de Drăgăşani.

Are o populaţie de 933 locuitorĭ; o şcoală; 3 morĭ; 2 bisericĭ, una de zid, făcută de Preda Zătreanu Vornicul şi cea-l'altă de lemn, cu tîmpla admirabil sculptată, clădită de Iovan, feciorul luĭ Jupîn Vasile Zătreanu şi reparată de Ioniţă Gănescu şi Catinca Gănescu.

Locuitoriĭ aŭ: 40 caĭ şi ĭepe, 240 boĭ, 271 vacĭ, 25 capre,

265 oĭ şi 305 porcĭ. Pe rîul Olteţul, în raionul comuneĭ, sunt 3 morĭ, care aduc anual un venit de la 1500—2500 leĭ.

Vatra satuluĭ are 1500 hect.; izlazul, 500 hect.; iar pădurile (tufar), vr'o 1000 hect.

E brăzdată de la N. la S. de Dealul-Olteţuluĭ şi de ramificaţiile Dealurilor-Peşteniţeĭ şi Minculuĭ şi de 4 văĭ: a Olteţuluĭ, a Peşteniţeĭ, Strîmba şi Peşteana. Din Dealul-Olteţuluĭ spre E se lasă 5 piscurĭ numite: Oarba, Teascul, Biserica, Dobrescul şi Piscul-Burteĭ.

Aceste piscurĭ formează 6 vălcele: Bocşa, Mănicea, Butanul, Oarba, Teascul şi Iriza (v. a. n.).

Are ca cale de comunicaţie şoseaua judeţeană.

Zătreni, *cătun,* al comuneĭ Fărcăşeşti, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat spre S. de reşed. com. şi spre N. comuneĭ Valea-cu-Apă, cam pe culmea dealuluĭ Zătreni ce face parte din dealurile Negomiruluĭ şi pe partea dreaptă a Jiuluĭ.

Are o suprafaţă de 330 hect. şi 285 locuitorĭ; o biserică (1820). (V. Fărcăşeşti, com. rur.).

Zăvalul, *com. rur.* şi *sat,* jud. Dolj, pl. Balta, la 60 kil. de Craiova şi la 46 kil. de reşedinţa, pl. Măceşul-d.-s., situată în dreapta Jiuluĭ pe platoul numit Valea-Babeĭ-Rada şi pe malul stîng al Dunăreĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Grindeni; la V., cu com. Gighera; la N., cu com. Comoşteni; iar la S., cu Dunărea, care o desparte de Bulgaria. Limita către apa Jiuluĭ o formează pădurea Zăvalul.

Are o populaţie de 1015 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, înfiinţată la 1842; o şcoală mixtă.

Vite: 240 vite marĭ, 17 caĭ şi 280 oĭ.

Pe teritoriul com. se găseşte o movilă artificială, numită Movila-Ostriĭ, despre care se zice că datează de pe timpul luĭ Traian.

In S. comuneĭ se întinde un şes, numit şesul Chischilăul, pe care se află un şanţ adînc, în care s'aŭ găsit risipiturĭ de cărămidă antică, sfărîmată şi potmolită de nămolul Jiuluĭ. Acest şanţ s'a numit Cetăţuia.

Este udată la S. de Dunăre, în care se află ostroavele Copaniţa şi ceva maĭ departe spre E. ostrovul Carabulea, precum şi de rîul Jiul.

In pădurea statuluĭ Zăvalul se găseşte un izvor sub-teran numit Izvorul-Ghiciul, care coprinde substanţe feruginoase.

Suprafaţa comuneĭ este de peste 6000 pogoane.

Moşia şi pădurea de pe teritoriul com. se numesc Zăvalul; aparţinaŭ statuluĭ; aŭ fost ale mănăstireĭ Sadova.

Pădurea are o întindere de 1000 hect. şi e populată cu stejar, frasin, ulm şi salcie. Este pusă în exploatare prin darea de parchete anuale.

Viile se găsesc pe proprietatea locuitorilor şi produc vin roşu.

Pe moşia statuluĭ sunt morĭ de apă şi cîte-va stîne.

Transportul se face cu carele şi căruţele pe calea comunală ce duce la Craiova.

Căĭ are: calea vecinală la Bechetul, calea comunală la Copaniţa, un drum vechiŭ şi maĭ multe potecĭ.

Zăvalul, *moşie* şi *pădure* (1000 hect.), ale statuluĭ, jud. Dolj, pl. Balta, com. Zăvalul. Moşia aduce un venit anual de 14000 leĭ. Inainte aparţinea mănăstireĭ Sadova.

Zăvestreni, *moşie* a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Cozia, jud. Vîlcea. Arenda: 6000 leĭ anual.

Zăvideni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul.-d.-s., situată pe valea Oltuluĭ, la 42 kil. de capitala jud. şi la 10 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Aureşti (N.), Prundeni (S.), rîul Oltul (E.) şi Dealul-Viilor (V.).

Are o populaţie de 916 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul «Sf. Treime», fondată la 1842 de Dumitru Stoenescu şi Elenca Fărcăşanu, şi reparată la 1881 de locuitorĭ şi alta, cu hramul Adormirea, zidită din temelie de Barbu Caragic cu soţia sa Stanca, la 1815, şi reparată la 1890 de locuitorĭ; o şcoală şi 3 morĭ, una cu aburĭ şi două pe rîul Oltul.

Locuitoriĭ com. se ocupă cu agricultura, iar meşteşugarĭ sunt 5 tîmplarĭ, 3 zidarĭ, 3 rotarĭ şi un dogar. Eĭ desfac produsul munceĭ la Drăgăşani şi Cîmpul-Mare.

Un număr de 155 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile d-lor Fărcăşanu şi Caragic, cu 425 hect. Eĭ aŭ: 4 caĭ, 201 boĭ, 43 vacĭ, 30 viţeĭ, 27 capre, 176 oĭ şi 446 porcĭ.

Intinderea comuneĭ este de 677 hect.

E brăzdată de dealurile: Gorgota, Răspîntiile, Chelcoiul, Piscul-Cocoşul, Muruianca, Lacurilor, Nisipul-Roşu, Rîpa-Inaltă, şi udată de văile: Caragicul şi Băluţoiul, care se varsă în rîul Oltul.

Comunicaţia cu com. Aureşti, Prundeni, ş. a. se face prin şoselele judeţene, vecinale şi comunale.

Paralel cu şoseaua judeţeană trece calea ferată Piatra-Rîmnicul, avînd aci staţia Zăvideni.

Zăvideni, *loc istoric,* jud. Vîlcea, situat între satul Zăvideni şi lunca Oltuluĭ, unde la 1821 aŭ fost crîncene lupte între oştirile turceştĭ şi Mavroforiĭ luĭ Ipsilante.

Zăvideni, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Rîmnicul-Vîlcea, pl. Oltul-Olteţul-d.-j., căt. Zăvideni, pe linia Drăgăşani-R.-Vîlcea, pusă în circulaţie la 20 Iunie 1887. Se află între staţiile Drăgăşani (10,2 kil.) şi Orleşti (4,9 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Măriĭ de $165^{m},54$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 53378 leĭ, 90 b.

Zăvoaia, *sat* şi *comună.* Vezĭ Slujitori-Alboteşti, jud. Brăila.

Zăvoieni, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 3 cătune: Zăvoieni, Măldăreşti şi Jarostea. Situată pe malul stîng al rîuluĭ Cerna, la 55 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 50 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 562 locuitorĭ; 3 bisericĭ, în fie-care cătun câte una; o şcoală (1869) şi 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ: 8 caĭ, 60 boĭ, 100 vacĭ, 25 capre, 120 oĭ şi 100 porcĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Măciuca, Amăreşti, Glăvile, Vîrleni şi Dozeşti. La E. are dealurile: Jarostea, Oaeĭ, Chiţarul, Piscul-Lung şi Vîlvarea; iar la V., al-Cerneĭ, al-Schituluĭ şi al-Dozeştilor.

Este străbătută de văile şi vîlcelele: Nemoiul, Guşuianca, Năvrăpeasa, Năvrăpiţa, Valea-Mare, Valea-luĭ-Nan, Valea-Şneafuluĭ, toate la E.; valea Lovişteanca, spre V.

Pe valea rîuluĭ Cerna este şoseaua judeţeană.

Zăvoieni, *sat,* jud. Vîlcea, reşedinţa com. rur. Zăvoieni, pl. Cerna-d.-j., situată în centrul com., pe valea rîuluĭ Cerna. Are o populaţie de 250 locuitorĭ; o biserică, zidită în 1842.

Este udat de văile: Năvrăpiţa, Şneaful, Lovişteanca şi Nan, care se varsă în rîul Cerna, şi brăzdat de dealurile: Dealul-Mare, Piscul-Lung, Dealul-Cerneĭ şi al-Schituluĭ.

Zăvoiul, *sat,* jud. Muşcel, pl. Podgoria, com. rur. Vrăneşti.

Zăvoiul, *cătun,* jud. Olt, pl. Mijlocul, com. Optaşi, situat la S. eĭ, pe lunca Vedeĭ. Are 350 locuitorĭ şi o biserică.

Zăvoiul, *grădină* publică a oraşuluĭ Rîmnicul, jud. Vîlcea, unde se află surse de apă alcalină-sulfuroasă. Aci s'a construit şi un stabiliment balnear, de către răposatul Novac.

Zăvoiul-Orbuluĭ, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Greci.

Zăvol-Bair, *deal* (126 m.), în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Taş-Punar şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Băltăgeşti.

Zăvolul, *vale,* jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul comuneĭ rur. Topalul şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Boazgic. Se varsă în Dunăre, după un curs de 4 kil., la $2^1/_2$ kil. spre N. de satul Boazgic.

Zbenghea, *sub-divizie a cătunuluĭ* Predeşti, com. Vipereşti, jud. Buzăŭ.

Zbiereni, *sat,* în jud. Iaşi, pl. Bahluiul, cu o populaţie de 302 sufl.

Zbiereni, *sat,* în partea de N.-V. a com. Băiceni, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, situat pe valea cu acelaş nume, înconjurat de toate părţile cu dealurĭ, acoperite cu pădurĭ, avînd în partea de S. pîrîul Cîrjoaia, iar în partea de N., pîrîul Valea-Raculuĭ.

Are o suprafaţă de 243 hect., cu o populaţie de 171 locuitorĭ; o biserică de lemn, numită Mitocul, pentru că a fost schit de călugărĭ.

Zbiereşti-de-Jos, *sat,* jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Costişa.

Zbiereşti-de-Sus, *sat,* jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Costişa.

Zbieroaia, *com. rur.,* în partea de E. a plăşeĭ Podoleni, jud. Fălciŭ, aşezată pe valea Prutuluĭ, mărginită la N. cu com. Brădiceşti, la S. şi E. cu rîul Prutul şi la V. cu Gura-Bohotinuluĭ. Este formată din satele: Copăceanul, Satul-Noŭ, Zbieroaia şi Scoposeni, pe o suprafaţă cam de 3000 hect. Are o populaţie de 1282 suflete; o şcoală şi 2 bisericĭ.

Zbieroaia, *sat,* cu 478 locuitorĭ, în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, comuna Zbieroaia, aşezat în şes, pe malul Prutuluĭ, unit în partea de S. cu satul Scoposeni, cu care formează un trup. Dimpreună cu Satul-Noŭ şi Copăceanul, se află pe domeniul statuluĭ, fost al mănăstireĭ Sf. Sava din Iaşi. Suprafaţa moşieĭ e cam de 1371 hect.

Are o biserică, făcută la 1820 şi 93 hect. pădure de răchită şi plop. (V. Scoposeni, sat).

Zbîrcea, *moşie* a statuluĭ, pendinte de biserica Sf. Ion din Bucureşti, jud. Ilfov, arendată (1887—96) împreună cu moşia Creţeşti, cu 33927 leĭ anual.

Zbîrgleaza, *vale,* ce vine din jud. Argeş, aproape de com. Strîmbeni, şi se împreună cu Valea-Borţiĭ, tot în jud. Argeş, apoĭ trece în jud. Teleorman. De la împreunarea acestor văĭ şi maĭ ales după ce trece de com. Strîmbeni, Zbîrgleaza ia numirea de Valea-Burdeĭ. Locuitoriĭ însă iĭ zic cînd Zbîrgleaza, cînd Burdea. Denumirea de Zbîrgleaza se dă de preferinţă pentru a deosebi această vale de Cîmpia-Burdeĭ. (V. Burdea, vale).

Zboghiţeşti, *sat,* cu 120 locuitorĭ, jud. Muşcel, com. rur. Corbi (v. a. n.), plaiul Nucşoara, aşezat spre N. de cătunul Corbi, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Doamna şi udat şi de Valea-Nucareĭ şi de Pîrîul-Bujoreĭ.

Zboina, *munte,* al satelor Spineşti, Văsuiul şi Herăstrăul, vîrf al lanţuluĭ Lapoşul, jud. Putna. In acest munte se văd stîncĭ goale de sare.

Zboina-Arsă, *pichet,* cu No. 114, la confinele Ţăreĭ cu Transilvania, jud. Putna.

Zboina-Neagră, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, pe teritoriul com. Mănăstirea-Caşinul, de unde îşĭ are obîrşia pîrîiaşul Zboiniţa.

Zboina-Verde, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Mănăstirea Caşinul, situat pe dreapta pîrîuluĭ Caşinul.

Zboiul, *sat,* com. rur. Hotarele (v. a. n.), pl. Olteniţa, jud. Ilfov, situat la S. de com. Hotarele, pe Valea-Zboieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 695 hect., cu o populaţie de 135 locuitorĭ.

Zboiul, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Colţi, culminînd într'un pisc foarte ascuţit şi stîncos: Vîrful-Zboiuluĭ, care face hotar despre Boziorul.

Zboiul, *vale,* fără apă, cu o lungime de 30 kil. Incepe de aproape de satul Gurbanul, jud. Vlaşca, şi se termină aproape de satul Căscioarele, jud. Ilfov, în direcţia S.-E.

Zbreia, *deal* (115 m.), jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Mîrleanul şi Aliman, ramură a dealuluĭ Catiţa.

Zburătorul, *pădure,* în întindere de peste 1000 hect., situată pe teritoriul comuneĭ Păuleşti, pl. Vrancea, jud. Putna, aparţinînd în indiviziune locuitorilor din cătunul Părosul.

Zeama-Rece, *sat,* cu 8 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Prundul (v. a. n.).

Zebilul, *com. rur.*, în jud. şi pl. Tulcea, aşezată în partea de E. a judeţuluĭ, la 28 kil. spre S. de oraşul Tulcea, capitala judeţuluĭ, şi în partea de S. a plăşeĭ, la 34 kil. spre S.-V. de oraşul Mahmudia, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Congaz; la S., cu oraşul Babadag şi com. Enisala; la E., cu com. Sari-Chioi; la V., cu cătunul Satul-Noŭ, al comuneĭ Congaz.

Dealurile: Găvana-Mare (167-180 m.), Bufniţeĭ (150 m.), Piatra-Roşie (140 m.), Lutărieĭ (140 m.), Gura-Zmeuluĭ (120 m.), Găvana-Mică (100 m.), toate la N.; Cairacul-Mare (60 m.) şi Cairacul-Mic (35 m.), la E. Movile: Ceatîricĭ (15 m.), Toc-Si-Muiur (115 m.), şi Movila-cu-Socĭ (116 m.) la N.; dealul Gura-Zmeuluĭ, cu o peşteră.

Rîurile şi pîrîurile care udă comuna sunt: Teliţa la V.; Dereaua-Zebiluluĭ, prin mijloc, trecînd şi prin sat; valea Cazangia, la E.

Bălţi avem: întinsul ĭezer Babadag la S. (din care 800 hect. aparţin comuneĭ) şi intrarea zisă Cotul (laculuĭ Razelm), spre E.

Lacurile produc peşte, stuf, papură. Venitul este al statuluĭ.

Intinderea comuneĭ este de 3987 hect., cu o populaţie de 925 suflete, compusă din Romînĭ, carĭ predomnesc, Bulgarĭ, Ruşĭ, Ţiganĭ şi Ovreĭ.

Are o biserică ortodoxă, cu hramul Sf. Dumitru, fondată în 1874 de locuitorĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 160 plugurĭ, 7 maşinĭ de secerat, 2 maşinĭ de vînturat; 224 boĭ, 132 vacĭ, 303 caĭ, 216 ĭepe, 2 asinĭ, 90 bivolĭ, 1544 oĭ, 23 capre, 239 rîmătorĭ; 18 morĭ de vînt şi 1 moară de apă.

Căĭ: un drum judeţean Zebil-Sari-Chioi-Mahmudia, apoĭ drumurĭ comunale ce merg la comunele învecinate: Congaz, Sabangia, Cataloi, Sari-Chioi, Enisala, Babadag, etc.

Zegaia, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., la 20 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe deal. Satul formează com. cu satele Bădiţeşti şi Ciolani. Se mărgineşte: la E. cu comunele Peri şi Prunişori; la S., cu com. Gutul; la V., cu comunele Bistriţa şi Dedoviţa; iar la N., cu com. Selişteni.

Are 1870 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 51 plugurĭ, 89 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 900 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 850 oĭ şi 619 rîmătorĭ; 204 stupĭ.

Se leagă prin o şosea comunală cu şoseaua naţională Bucureşti-Vîrciorova.

Dealurĭ: Seamănul, Barscotea şi al-Zăgăieĭ. Cîmpiĭ: Cîmpul-Mare şi Cîmpul-Oblegilor. Vale: Zăgaia.

Zegujani, *com. rur.* şi *sat,* jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., la 3 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe deal. Satul formează com. cu satul Stroeşti şi 8 mahalale: Rîpa, Popeşti, Linia, Zegujanilor, Nistorani, Ghiculeşti, Peşteana şi Copăcioasa.

Are 1100 locuitorĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 46 plugurĭ, 74 care cu boĭ, 8 căruţe cu caĭ; 600 vite marĭ cornute, 26 caĭ, 500 oĭ şi 450 rîmătorĭ; 30 stupĭ.

Dealurĭ: Zegujani, Cîrleşti, Gîrdoaia şi Copăcioasa.

Ape: Rîul Motrul şi pîraiele Peşteana, Noapteşa şi Copăcioasa, care unindu-se în com. Floreşti, se varsă în rîul Motrul la com. Broşteni.

In com. se face în fie-care an, de la 15—20 Martie, un bîlciŭ. In mahalaua Rîpa se găsesc pe ogaşe cărbunĭ de pămînt.

Zeiceşti, *sat,* în partea de V. a com. Băluşeni, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 957 hect., o populaţie de 424 suflete, o biserică, deservită de 2 cîntăreţĭ.

Zeletinul, *plasă,* aşezată în partea de N.-E. a jud. Tecuciŭ. Se învecineşte la E. cu jud. Tutova; la S., cu pl. Nicoreşti; la V., cu plăşile Nicoreşti şi Berheciul şi la N., cu pl. Stănişeşti.

Acum această plasă, unită cu pl. Stănişeşti (1901), cu reşedinţa în Podul-Turculuĭ, coprinde 15 comune rurale: Bogheşti, Brăhăseşti, Buda, Burdusaci, Coloneşti, Corbita, Cràeşti, Giurgiana, Gohorul, Motoşani, Muncelul, Podul-Turculuĭ, Răchitoasa, Stănişeşti, Valea-Rea (v. a. c.). (Pentru geografia fizică şi economică, vezĭ jud. Tecuciŭ).

Zeletinul, *cătun,* al com. Calvini, jud. Buzăŭ, cu 260 locuitorĭ; se alipeşte de căt. Bîsceni-d.-s.

Zeletinul, *rîŭ.* Izvoreşte de sub dealul com. Odobeşti, jud. Bacăŭ, din punctul numit Fundul-Ţigăreĭ, intră în jud. Tecuciŭ, pe teritoriul com. Coloneşti, pl. Stănişeşti, udă în direcţia de la N. la S. comunele: Coloneşti, Buda, Răchitoasa, Burdusaci, Motoşeni din plasa Stănişeşti; curge prin comunele: Muncelul, Podul-Turculuĭ, Bogheşti, Valea-Rea şi Gohorul, din pl. Zeletinul şi, la locul numit Moara-Banuluĭ, la capul dealuluĭ se împreună cu Berheciul.

Primeşte pe dreapta pîraiele: Poiana-Corbuluĭ, Spria-d.-j., Zăpodia, Salahorul, Mazanariul, Chetrosul, Bogdan, Răchitoasa, Oprişeşti, Gunoaia, Apa-Neagră, Dobrotforul şi Valea-Rea; iar pe stînga, pîraiele: Danciul, Spria-d.-s., Valea-Mare, Valea-Moreĭ, Valea-luĭ-Mateiŭ, Chiperiul, Putineĭ, Brătoaia, Deleni, Druţeşti şi Bucşa.

De la izvor până la satul Spria-d.-s. curge printr'o rîpă îngustă, iar de aicĭ albia se lărgeşte până la 30 de metri. Spre S., se formează albia maĭ întinsă cu o vale frumoasă, numită Valea-Zeletinuluĭ. Primăvara şi în timpurĭ ploioase inundează toată valea avînd un curs foarte repede şi făcînd marĭ stricăciunĭ fîneţeĭ ce se află în abundenţă pe toată valea Zeletinuluĭ. Adîncimea, maĭ în toată întinderea, este de la 1 m. până la 2 m.

Zemnişul, *pădure* de brazĭ, fagĭ şi mesteacănĭ, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, de pe teritoriul satuluĭ Tazlăul, proprietatea principeseĭ Schoenburg. Are o întindere de 1000 hect.

Zgaia, *cătun,* com. Roata-d.-j., pl. Neajlovul, jud. Vlaşca. (V. com. Roata-d.-j.).

Zgamira-Mare, *grind,* saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător (70 hect.), jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. Jijila, în partea despre V. a com., la o mică distanţă de satul Jijila, întinzîndu-se pe malul de S. al lacului Jijila.

Zgăidăracul saŭ **Tunari**, *cătun,* com. Tîrnava-d.-j., jud. Vlaşca, înfiinţat la 1882 prin împroprietărirea însurăţeilor. (Vezĭ com. Tîrnava).

Zghiabul, *cătun,* al com. Mînzăleşti, jud. Buzăŭ, cu 320 locuitorĭ; are subdivizia Beşlii.

Zghiabul, *schit,* în com. Cacova, pl. Cozia, jud. Vîlcea, pe rîul Cacova, refăcut de Mateiŭ-Logofătul în 1640, tot pe ruinele vecheĭ bisericĭ. Pe frontispiciŭ stă scris că a fost zidit de Radu-Negru-Vodă, la 1310.

Lîngă acest schit este un izvor cu apă sulfuroasă.

Zgîrciţi, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe malul drept al rîuluĭ R.-Sărat, aşezată în partea de V. a judeţuluĭ, la 4 kil. spre V. de oraşul R.-Sărat şi în partea de E. a plăşeĭ, a căreĭ reşedinţă este.

Se mărgineşte la E. cu Ji-

deni, despărţită prin rîul Rîmnicul; la V., cu rîul Grebănul; la N., cu Băbeni şi la S., cu oraşul R.-Sărat şi Bălţaţi.

Este brăzdată la V. de dealurile Fîntînelor, Oreavul şi Fîntîna-Turculuĭ; la S. de dealul Topliceni şi la N. de dealul Podiacul.

Rîul R.-Sărat şi Iazul-Morilor o udă la E. de la N. la S.; pîriul Oreavul la V., Cacova şi Petrişul la S.

E formată din cătunele: Zgîrciţi (reşedinţa) în mijloc, Cristineşti şi Poşta la S., Dărîmaţi şi Plevna la V.

Are o suprafaţă de 3400 hect., cu o populaţie de 1770 suflete; 5 bisericĭ, una în căt. Zgîrciţi, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită în 1806 de Mihalache Pîrjol, Mihalcea Arion şi Anastase Dedulescu, zugrăvită din noŭ la 1881, una în căt. Topliceni, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ şi Sf. Haralambie, zidită în 1866 de Oprişan, Petrache şi Nae Iorgulescu, una în cătunul Dărîmaţi, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită în 1884 de preotul Dumitru Ioan, una în cătunul Plevna, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, zidită în 1884 de Panait Iordănescu, soţia sa Simioana şi locuitoriĭ, şi a cincea in căt. Cristineşti, cu hramul Sf. Dumitru şi Sf. Ioan Botezătorul, zidită în 1865 de Feraru, familia sa şi locuitoriĭ; o şcoală primară mixtă.

Loc. posedă: 280 plugurĭ, 5 morĭ pe apă, 2 herăstrae, o moară cu aburĭ, o maşină de treerat; 548 boĭ, 301 vacĭ, 81 caĭ, 112 ĭepe, 510 oĭ, 61 capre şi 408 rîmătorĭ.

Căĭ: un drum ce vine de la Băbeni, trece prin com. şi se duce la R.-Sărat; şi altul ducînd la Grebănul, la Bălţaţi şi la Jideni.

Zgîrciţi, *sat,* jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul, cătunul de reşedinţă al com. Zgîrciţi, aşezat pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul, în mijlocul com. Are 1600 hect., cu 775 suflete; o biserică şi o şcoală.

Zgripceşti, *sat,* jud. Muşcel, pl. Podgoria, com. rur. Beleţi (v. a. n.), situat în centrul com. şi udat de gîrla Cîrcinovul Aci este biserica şi şcoala comuneĭ.

Are o populaţie de 470 loc.

Zgubea, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., compusă din 3 cătune: Zgubea, Borca şi Popeşti. Situată pe pîrîul Zgubea şi piscul Borca, la 65 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 6 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 300 locuitorĭ; o biserică, reparată la 1860.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ: 20 boĭ, 50 vacĭ, 100 capre, 30 oĭ, 50 porcĭ; 30 stupĭ.

Zgubea, *sat,* com. rur. Zgubea, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea

Zgura, *sat,* în partea de S.-E. a com. Olteneşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, încunjurat de toate părţele cu pădure, afară despre partea de S. unde se află loc deschis de cultură. Se află la $2^1/_2$ kil. de satul de reşedinţă, Olteneşti, şi e locuit maĭ mult de Ţiganĭ. Aicĭ a fost şi un schit de călugărĭ, până la secularizarea mănăstirilor.

Zidari, *sat,* com. Izvoarele, pl. Siul d.-s., jud. Olt, situat în partea de E., la 1 kil. de căt. de reşedinţă, în stînga Iminoguluĭ, la poalele dealuluĭ Bădia.

Zidăreşti, *sat,* cu 20 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Slătioarele (v. a. n.).

Zideşti, *sat,* cu 98 locuitorĭ, în com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat pe pîrîul Căluişul.

Zidina. Vezĭ Grădeţul, jud. Mehedinţi.

Zidul, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Crovul.

Zidul, *sat,* jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Costieni-d.-j., situat în partea de V. a comuneĭ, la 300 m. de cătunul de reşedinţă, Costieni-d.-j. (Vezĭ Costieni-d.-j., cătun).

Zidul, *munte,* jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Zidul-luĭ-Doni, *ruine,* jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Hînguleşti, la $6^1/_2$ kil. spre V. de reşedinţa comuneĭ, pe marginea lacuLuĭ Leica, dînd numele de Zidul uneĭ părţĭ din acest lac.

Zigoneni, *sat,* cu 350 locuitorĭ, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Băiculeşti (v. a. n.). Are o biserică, «Toţĭ-Sfinţiĭ».

Zigoneni, *moşie,* jud. şi pl. Argeşuluĭ, cu o întindere de 1400 pog., din care 1200 pog. pădure, proprietatea statuluĭ. Are case de arendaş, magaziĭ şi povarnă.

Ziliştea, *sat,* jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia-Cĭorăşti, aşezat în partea de E. a comuneĭ, în cîmp, la 2 kil. spre S.-E. de cătunul de reşedinţă, Ciorăşti. Are o întindere de 1100 hect. şi 254 suflete.

In vechime se maĭ numia şi Slobozia-Zilişteĭ, de la proprietatea Ziliştea.

Ziliştea, *moşie,* în jud. Buzăŭ,

com. Cochirleanca, căt. Părul. Are 1840 hect., maĭ toate arabile.

Ziliştea - Soreasca (Pantelimon), *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Zilişteanca, proprietate a Eforieĭ Spitalelor. Are 800 hect. din care numaĭ 4 izlaz, restul arabil. Constă din 2 sforĭ: Ziliştea şi Soreasca.

Ziliştea-Trestieni (Muntele-), *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de mănăstirea Sinaia, comuna Teşila, plaiul Peleşul, jud. Prahova, care, împreună cu moşiile Negraşul şi Saşilor, are o întindere de 1246 hect. (1044 hect. suprafaţă împădurită şi 200 hect. pămînt cultivabil şi fîneţe). In total s'aŭ arendat cu 8422 leĭ anual.

Zilişteanca, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, plaiul Slănicul, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cîlnăul, la 12 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt.: Haimanalele (cu 7 subdiviziĭ: Haimanalele, Cîlnăul, Gîrbovi, Găvanele, Călugări, Gura-Cîlnăuluĭ, Ercari şi Poştea), Slobozia (cu 3 subdiviziĭ: Aliceni, Satul-Aleculuĭ şi Sudiţi) şi Zilişteanca (cu subdivizia Coconari).

Are o suprafaţă de 7520 hect. cu o populaţie de 2820 suflete; 3 bisericĭ şi o şcoală.

Vite: 1263 boĭ, 506 vacĭ, 71 viţeĭ, 146 caĭ, 196 ĭepe, 12 mînjĭ, 5104 oĭ, 61 capre, 9 asinĭ şi 552 porcĭ.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Ziliştea-Soreasca (Eforia), Cîlnăul - Gîrbovi, Cîlnăul - Găvanele, Cîlnăul-Episcopieĭ (Gura-Cîlnăuluĭ), Sărindarul, foste ale statuluĭ; apoĭ Cîlnăul, Zilişteanca, Zilişteanca - Paicul, Haimanalele, Slobozia, particulare, şi sforile moşnenilor: Mihăileştĭ, Potîrnicheştĭ şi Rînciogeştĭ. Terenul e puţin accidentat şi foarte producător, maĭ cu seamă în grîŭ şi porumb.

Căĭ: şoseaua naţională Buzăŭ-Focşani şi alte drumurĭ naturale.

Comuna e vechie. Dionisie Fotino enumără aci numaĭ satele Slobozia şi Cîlnăul. Cele-l'alte sate, după spusa bătrînilor, s'aŭ format ast-fel: Zilişteanca, din locuitoriĭ stabiliţĭ pe siliştea com., cam pe la 1780; căt. Slobozia şi satul Aleculuĭ, din coloniile aduse de proprietarul Alecu Hrisoscoleŭ pe moşia sa; parte din aceste coloniĭ fiind scutite de dărĭ, aŭ dat naştere căt. Sudiţi. Căt. Haimanalele e format din surugiiĭ poşteĭ Cîlnăul, carĭ de şi adunaţĭ din diferite părţĭ, s'aŭ stabilit aci. Călugări s'aŭ format din oameniĭ schituluĭ Nifon, stabiliţĭ pe proprietatea acestuĭ schit, unde era şi un metoh. Cele-l'alte căt sunt formate după 1864, iar cîte-va din însurăţeĭ.

Zilişteanca, *cătun* de reşedinţă al com. Zilişteanca, jud. Buzăŭ, cu 490 locuitorĭ. De dînsul se alipeşte cătunaşul Coconari.

Zimbroaia, *sat,* cu 312 locuitorĭ, com. rur. Predealul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Zimbrul, *fostă plasă* a jud. Covurluiŭ, desfiinţată în 1895. Reşedinţa e Tîrgul-Drăguşeni.

Se compunea din 8 comune: Băleni, Bursucani, Crăeşti, Cudalbi, Măcişeni, Zmulţi, Tîrgul-Drăguşeni, Vîrlezi.

Unele din com. aŭ fost trecute la pl. Siretul şi altele, la pl. Horincea-Prutul.

Zimbrul, saŭ **Schitul - Zimbrul,** *sat,* in com. Bursucani, pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, ceva maĭ sus de reşedinţa comunală. Are 110 suflete şi o biserică. (V. Bursucani, com.).

Zimbrul, *sat,* jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pînceşti, spre N. de satul Pînceşti şi la 5 kil. de el, pe pîrîul Zimbrul. Are 129 locuitorĭ, posedînd 36 vite marĭ cornute.

Zimbruluĭ (Piatra-), *stîncă,* între vîrful Rarăuluĭ şi Pietrele-Doamneĭ, în jud. Suceava, com. Broşteni.

Zimnicea, *com. urb.,* în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, situată pe partea stîngă a fluviuluĭ Dunărea, la 55 kil. de Zimnicea, 46 kil. de Alexandria şi la 68 kil. de Giurgiŭ, la 2800 m. de la Dunăre. Se întinde (la o alt. de 48 m.), în formă de patrulater, pe o suprafaţă de aproape 365 hect.

Oraşul domină prin poziţiunea luĭ toată lunca Dunăriĭ.

Se mărgineşte la E. cu hotarul moşieĭ Zimnicelele (Fîşteica). La V. hotarul începe de la pichetul No. 14, de unde se îndreaptă spre Măgura-Ţiganuluĭ, apucînd spre N., pănă ajunge după Măgura-Ţiganuluĭ, urmînd hotarele moşiilor Şoimul, Frumoasa şi Păuleasa, în maĭ toată partea despre N. La S., Dunărea, unită cu lacul Pasărea, formează hotarul natural al oraşuluĭ.

Partea despre Dunăre prezintă particularitatea că, la venirea apelor marĭ, fluviul se împreună cu canalul Pasărea şi lacul Vîlcioviţa şi se întinde pănă sub malul unde începe oraşul, formînd o suprafaţă de maĭ bine de 4 kil. în lăţime, de la un mal al Dunăreĭ la cel-l'alt. In

asemenea cazurĭ încărcările de cereale se fac chiar la marginea orașuluĭ.

Orașul s'a format pe fosta proprietate a principeluĭ Al. Ipsilante.

Are o populație de 5000 locuitorĭ; o grădină publică; un spital; 2 școale primare, 1 de băețĭ și alta de fete; 2 biserici, una cu hramul S-ților Impărațĭ și a doua cu hramul S-ților Apostolĭ; un oficiŭ telegrafo-poștal; un biuroŭ vamal, înființat la 1860 și al căruĭ venit la 1896—97 a fost de 40344 leĭ, 15 banĭ.

Vite: 834 caĭ, 27 măgarĭ, 2080 vite marĭ cornute, 7865 vite micĭ cornute și 2342 porcĭ.

Portul se află la 3 kil. Comerciul cel maĭ însemnat este al cerealelor; cumpărările se face direct de către reprezentanțiĭ maĭ multor case comerciale din Brăila și din străinătate.

Drumurĭ: linia ferată Roșiori-Alexandria-Zimnicea; la Alexandria pe calea județeană; la T.-Măgurele pe calea vecinală; spre Giurgiŭ pe drumurĭ vecinale, pe la comunele Năsturelul, Bragadirul, și de aci la com. Bujorul din jud. Vlașca, unde este pod peste rîul Vedea. Spre Dunăre, comunicația se face pe șoseaua portuluĭ.

Istoricul. Orașul unde se găsește astăzĭ Zimnicea este de o formațiune cu totul recentă. Tîrguleț și port mic a existat de mult timp aci. Ast-fel, atît istoriograful Sulzer, cît și generalul Bauer, în memoriile sale, spun că Zimnicea era, pe la finele secoluluĭ trecut, în ultimele două deceniĭ, un tîrguleț pe Dunăre, unde era și căpitănie de pază, avînd țărmul greŭ de abordat.

Pe la anul 1812, orașul se populase foarte mult, avînd, se zice, maĭ bine de 12000 case; această populație se formase maĭ mult din Bulgarĭ refugiațĭ de peste Dunăre, din care o mare parte aŭ fost aduşĭ acolo cu sila de Rușĭ. Maĭ în urmă Bulgariĭ s'aŭ risipit, parte pe la Ploești, parte pe la București.

In războaele dintre Rușĭ și Turcĭ, Zimnicea a avut o mare importanță ca trecătoare, atît în secolul al IX-lea cît și în secolul trecut. La 1828 a fost ocupat de puține trupe.

Rol ceva maĭ însemnat a avut acest oraș între aniĭ 1830 și 1832, cînd după organizarea ce se dăduse Țăriĭ de către generalul-guvernator Kisseleff, s'a hotărît ca orașele de pe marginea Dunăriĭ să fie capitale de județ, pentru a servi maĭ bine apărarea interioruluĭ țăriĭ de năvălirile de peste Dunăre. Capitala județuluĭ s'a și mutat atuncĭ de la Roșiori la Zimnicea, unde a stat maĭ bine de doĭ anĭ, după care a trecut la T.-Măgurele.

Cu ocaziunea întemeeriĭ orașuluĭ Alexandria, după anul 1835, cea maĭ mare parte din locuitorĭ aŭ părăsit Zimnicea și aŭ trecut la orașul cel noŭ, din cauza neînțelegerilor ce aveaŭ cu proprietarul moșieĭ. (A se vedea istoricul orașelor Alexandria și T.-Măgurele).

Aci a fost mult timp conacul cavaleriei romîne, nutrețul fiind mult maĭ eftin. Pănă la 1868 a fost și reședința pl. Marginea.

Cel maĭ însemnat rol l'a avut Zimnicea în timpul rezbeluluĭ ruso-romîno-turc din 1877. Pe aci a trecut și s'a oprit grosul armatelor rusești, înainte și după luarea Șiștovuluĭ; aci se afla statul-major al trupelor imperiale, avînd ca șef pe generalul Nepocoicinski; tot materialul de rezbel și proviziunile p'aci s'aŭ cărat pentru îndestularea armatelor, adus pe calea ferată Frătești-Zimnicea, care maĭ în urmă s'a desființat. Impăratul Alexandru al II-lea a stat maĭ mult timp aci, maĭ înainte de a-șĭ stabili cartierul general peste Dunăre.

Imprejurimile orașuluĭ de astăzĭ al Zimniceĭ aŭ o deosebită însemnătate archeologică.

Zimnicea, *domeniŭ,* jud. Teleorman, pl. Călmățuiul-Marginea, compus din corpurile: Zimnicea, Fîntînelele și Zimnicelele. Din acest domeniŭ, s'aŭ vîndut terenurile pe care s'a înființat orășelul Zimnicea. Pe dînsul sunt situate satele Fîntînelele și Zimnicelele.

Moșia Zimnicelele era în secolul trecut, după Dionisie Fotino, a Mănăstireĭ Cotroceni; maĭ era și o altă moșie, Zimnicea-Ulmuleni, proprietate a banuluĭ Constantin Crețulescu. Aceasta din urmă probabil că a făcut parte din moșiile de astăzĭ Năsturelul și Zimnicelele.

Zimniceĭ (Cetatea-), *ruine de cetate,* jud. Teleorman, în partea de V. a orașuluĭ, la 740 m., pe loc șes, între Rusca-Lungă și Rusca-Carantineĭ. In anul 1869, răposatul C. Boliac a găsit acolo diferite monete și unelte. De și ruinată de timp se văd și azĭ două rîndurĭ de șanțurĭ marĭ, de care acea întăritură era înconjurată.

D. Gr. Tocilescu în meritoasa sa scriere «Dacia înainte de Romanĭ» stabilește, de acord cu arheologul Cesar Boliac, că la această cetate a fost o necropolă saŭ un cîmp al morților, saŭ maĭ bine zis un cimitir antic.

Reproducem întocmaĭ, din menționata scriere, descoperirile făcute între aniĭ 1869 și 1872 la această cetate:

«In Romînia, cea maĭ însemnată necropolă antică este fără îndoială, cîmpul morţilor de la Zimnicea, despre care D. Boliac relatează următoarele: «Bănuiam de un oraş dac în jurul acesteĭ cetăţĭ din afara şanţurilor, în jos spre oraşul Zimnicea de acum; pentru-că multe vestigiurĭ dace tot găsim pe acolo din alţĭ anĭ, şi maĭ ales din anul trecut. M'am pus dar să fac cercetărĭ atît spre malul Dunăreĭ cît şi pe partea opusită; m'am oprit spre centru, între locul unde este acum tirul militar şi între cazarmă, pentru-că am dat aicĭ de vre-o două vase mormîntale, cu cenuşe şi oase calcinate într'însele.

«Observînd maĭ bine locul din cetate spre oraş, am văzut că oraşul dac a urmat să fie pe partea stîngă, care este şi maĭ ridicată, şi că pe partea dreaptă despre Dunăre, a trebuit să fie locul destinat pentru înmormîntărĭ. Am adunat dar oameniĭ ce îĭ aveam pe o singură linie, şi 'ĭ am pornit de la tir spre cazarmă pe partea stîngă, de vale, unde am presupus că a trebuit să fie oraşul. Indată, la maĭ multe locurĭ, s'aŭ ivit diferite urne. In toată lucrarea mea de o săptămînă la Zimnicea, în acest locaş de moarte n'am găsit de cît un singur schelet nears, al căruĭ craniŭ l'am scos întreg de sub o jumătate de urnă cu care era acoperit, pe cînd urne cu oase calcinate, pe jumătate arse, am scos 63, din care 8 am putut să le scot întregĭ, intacte. Toate urnele ce descopeream eraŭ numaĭ cu cenuşe şi oase calcinate, adunătură de oase de corpurĭ arse pe rug. Un lucru foarte straniŭ, un lucru extra-ordinar: într'o urnă este băgată alta, în aceia altă, în a treia, a patra şi în a patra a cincea cu gura în jos. Osemintele în acest fel de urnă sunt în cea de a cincea, printre care oseminte am găsit şi obiecte trecute şi ele prin foc. O altă observaţiune am făcut: unele dintre aceste urne ce găsiam — cele simple — eraŭ ridicate drept în sus, şi toate cele culcate, cu maĭ multe urne una într'alta. Apoĭ în aceste urne culcate am găsit şi obiecte de podoabe femeeştĭ, adecă un colier de electrum zdrobit, o brăţară în treĭ bucăţĭ, diformate oare-cum de foc, dar conservîndu-şĭ încă toată ciselura în liniĭ şi în toarte cu totul în modul bijuterieĭ numite celtă.

«Alte cîte-va micĭ obiecte s'a găsit prin aceste vase arse, precum: un cerceluş într'una, un fel de agraf şi un ac de os într'alta, toate trecute prin foc, şi tot obiecte de parură femeiască, ceia-ce 'mĭ dă ideia că arderea corpurilor se făcea cu toate podoabele lor, idee confirmată cu vre-o două bucăţĭ metal topit, găsite într'o urnă în care era şi un obiect de fier, — agraf saŭ legătură, spre încheierea vre-unuĭ colier ce s'a topit. D. Boliac observă («Tromp. Carpaţilor», No. 1137), că băgarea de urnă în urnă nu se putea face de cît în chipul următor: se adunaŭ oscioarele maĭ mistuite de flăcărĭ, cu diferitele obiecte rămase, se puneaŭ într'o urnă mică, în jurul căreia, pusă cu gura în jos, se fasona o altă urnă, în partea căreia se grava ornamente şi simbolurĭ; apoĭ acestea, după ce se uscaŭ prin evaporare la soare, căcĭ indiciŭ de coacere la foc nu se vede nicĭ de cum, se fasona în jurul lor o a treia urnă care se usca şi acesta tot ast-fel, apoĭ a patra şi apoĭ a cincea.

«Punerea în urna principală cu oseminte, a altor vase maĭ micĭ, s'a constatat încă şi în necropolea de la Pilin în comitatul Neograd, în movila de la Ali-Bunar, în Banat şi în cimitirul de la Apodul-Mare în Transilvania, unde în fie-care urnă mare se găsea alta maĭ mică. Acest din urmă cimitir a servit locuitorilor şi în epoca romană, judecînd după cărămizile romane ce acoperiaŭ unele vase».

Zimnicelele, *cătun,* cu 423 loc., în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Năsturelul.

Zinca, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Ulieşti.

Zisu, saŭ **Linia-Zisu,** *sat,* pe malul drept al rîuluĭ Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. Valea-Măruluĭ (v. a. n.). Are 209 loc.

Zizinca, *sat,* în partea de E. a com. Lipovăţul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, aşezat pe coasta de S. a dealuluĭ Zizinca. Are o suprafaţă de 245 hect., cu o populaţie de 201 suflete, şi o bisericuţă.

Zîmbeşti, *sat,* în com. Filioara, pl. de-Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Zîmbreasca, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, în partea de S., între Valea-Cîineluĭ şi valea Burdea, la 68 kil. de reşedinţa jud., 24 kil. de Roşiori şi 48 kil. de Alexandria. Se învecineşte la N. şi N.-V. cu teritoriul com. Balaci, la V. cu al com. Dobroteşti, la S. cu moşia Plopi, ce ţine de com. Beuca şi la E. cu teritoriul com. Ciolăneşti-din-Deal.

Satul este împărţit în două: Zîmbreasca-de-Sus saŭ Olteni spre V. şi Zîmbreasca-de-Jos la E. Este străbătută de vălcelele: Tă-

tarul, Olteni şi Zîmbreasca. Terenul satuluĭ este foartea accidentat şi rîpos.

Are o suprafaţă de aproape 1840 hect., cu o populaţie de 1283 suflete; o şcoală mixtă, o biserică.

Vite: 834 vite marĭ cornute, 269 caĭ, 42 măgarĭ, 3954 oĭ şi 565 porcĭ.

Se leagă cu com. Balaci şi Ciolăneşti-din-Vale prin şosele vecinale, peste care sunt construite maĭ multe podurĭ şi podeţe la trecerea vălcelelor.

Satul Zîmbreasca este din cele maĭ vechĭ ale jud.; se găseşte trecut în diferite documente vechĭ, precum şi în lista satelor întocmită pe timpul reformeĭ luĭ Const. Mavrocordat; el figurează şi în lista satelor din «Istoria Dacieĭ» de Dionisie Fotino. Făcea parte din pl. Mijlocul-d.-s.

Zîndan-bair, *deal* (197 m. în vîrful Babadag-Iol-Iuc), jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Tocsof, şi pe al căt. săŭ Rîmnicul-d.-s.; e o prelungire sudică a dealuluĭ Caragea-Bair (v. a. n.).

Zlapia (Slapia), *sat,* cu 70 loc., jud. Argeş, pl. Piteşti, com. Samara (v. a. n.).

Zlata (Păragina), *cătun,* com. Dracea, pl. Călmăţuiul-Marginea, jud. Teleorman.

Zlătari, *sat,* cu 231 loc., jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., comuna Leca, aşezat d'a stînga pîrîuluĭ Ungureni, la o depărtare de 2000 m. de căt. Ungureni.

Zlătăreasa, *sat,* cu 119 loc., jud. Tecuciŭ, pl. Berheciŭ, com. Găiceana, aşezat în partea de E. a com., pe coasta V. a dealuluĭ Găiceana.

In raionul satuluĭ, la locul numit Poiana-Dealuluĭ, se văd urmele a două cetăţĭ înconjurate cu şanţ. (V. Găiceana, com. rur.).

Zlătărei, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 3 cătune: Zlătărei, Dobruşa şi Vrăjitori.

Este situată pe valea Oltuluĭ, la 80 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 3 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu oraşul Drăgăşani, la V. cu comuna Uşurei şi Fometeşti, la N. cu comuna Suteşti şi la S. cu comuna Stefăneşti şi Voiceşti.

Are o populaţie de 1400 locuitorĭ; schitul Dobruşa (v. a. n.) şi o biserică de lemn; o şcoală.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, viticultura, dulgheria ordinară şi rotăria. Eĭ aŭ: 26 caĭ, 200 vacĭ, 300 boĭ, 160 capre, 350 oĭ.

Un număr de 203 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia statuluĭ Drăgăşani-Trupul-Zlătărei, cu 626 hect.

Are o şosea comunală.

E brăzdată în direcţia N.-S. de dealul Dobruşa, populat cu viĭ, şi udat de gîrla Peşteana.

Zlătărei, *sat,* com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Vîlcea, cu 719 locuitorĭ. (V. Zlătărei, com. rur.).

Zlătunoaia, *com. rur.,* jud. Botoşani. Se întinde în partea de S.-E. a pl. Miletinul, pe văile Sicneĭ şi Cozancea şi dealurile din dreapta şi stînga Sicneĭ şi se compune din satele: Bîznoasa, Cerneşti, Cociungeni, Gîrbeşti, Iureşti, Lunca, Novaci, Stăneşti, Stroeşti şi Zlătunoaia.

Teritoriul comuneĭ e deluros, dar de bună calitate şi are o suprafaţă de 13401 hect.

Are o populaţie de 4017 suflete; 7 bisericĭ şi 3 şcoĭĭ mixte; 1 fabrică de spirt, 3 iazurĭ, 3 morĭ de apă pe Sicna şi 1 de vînt.

Vite: 2500 boĭ şi vacĭ, 350 caĭ, 8400 oĭ şi 625 porcĭ.

Zlătunoaia, *sat,* cu 1141 locuitorĭ, aşezat pe dealul Zlătunoaia saŭ Bisericeĭ, în partea de N. a com. Zlătunoaia, pl. Meletinul, jud. Botoşani. (V. Zlătunoaia, com. rur.).

Zlătunoaia, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Botoşani, pl. Tîrgul-Miletinul, com. Zlătunoaia, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Todireni (131 kil.) şi Truşeşti (132 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de 64m,34. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 24878 leĭ, 35 banĭ.

Zlătunoaia-Mică, *sat,* în partea de S.-E. a com. Dracşani, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 111 hect. şi o populaţie de 80 locuitorĭ.

Zlodica, *sat,* din com. Cotnari, pl. Bahluiul, jud. Iaşi (v. Cotnari, sat). Are o populaţie de 181 locuitorĭ, precum şi o biserică de lemn, vechie.

In acest sat, peste un mic pîrîŭ, se află un pod mare, format de lespezĭ de piatră naturală necioplită şi pe care legenda îl atribue luĭ Ştefan-cel-Mare.

Zlota-Vechie, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Bora, pe cîmpul Bărăgan.

Zloteşti, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, pe laturea de V. a judeţuluĭ, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Teleorman, în vale, la 79 kil. de T.-Măgurele, 35 kil. de Roşiori şi 48 kil. de Alexandria.

Are o populaţie de 722 suflete; o şcoală mixtă şi o biserică, cu un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; două morĭ.

Vite: 320 vite marĭ cornute, 169 caĭ, 834 oĭ, 27 capre şi 150 rîmătorĭ.

Teritoriul com. este străbătut de cîte-va vălcele şi pîrîiaşe ce izvoresc din dealul de la stînga satuluĭ. Pîrîul Cerboaica izvoreşte de pe teritoriul moşieĭ Ciolăneşti şi se varsă în rîul Teleorman, în partea de V. a comuneĭ.

Are o suprafaţă de aproape 1400 hect., din care o parte este acoperită cu pădurĭ. Din această suprafaţă, ca la 500 hect. sunt sforĭ de moşie ale diferiţilor proprietarĭ din Zloteşti, avînd aproape fie-care şi cîte un pîlc de pădure; 240 hect. sunt proprietăţĭ a 68 locuitorĭ, date după legea rurală şi restul este ocupat de vatra satuluĭ, de drumurĭ şi cursurile rîuluĭ şi pîraielor.

Căĭ: şoseaua judeţeană Alexandria - Valea - Teleormanuluĭ, care trece prin mijlocul satuluĭ şi care comunică cu com. Tătăreşti-d.-j., la N.; spre Slăveşti, la S.; spre com. Ciolăneşti-din-Deal; precum şi spre Catalina din jud. Vlaşca.

In straturile de pietriş ce se află de-a lungul rîuluĭ Teleormanul şi pe lîngă pîrîul Cerboaica se găsesc adesea, cu ocaziunea săpăturilor ce se fac, multe oase de cerbĭ marĭ şi fălcĭ de mastodonţĭ petrificate.

Zmadoviţa, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, la 56 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea Zmadoviţeĭ.

Se mărgineşte: la E. cu comuna Secul; la S., cu comuna Stăneşti; la V., cu comuna Bîcleşul; la N., cu com. Albuleşti.

Satul formează comună cu mahalaua Lazul, avînd 740 locuitorĭ.

Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală prim. mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 36 plugurĭ; 61 care cu boĭ; 6 căruţe cu caĭ; 32 stupĭ; 440 vite marĭ cornute, 18 caĭ, 460 oĭ şi 500 rîmătorĭ.

Prin comună trece şoseaua Bîcleşul-Zmadoviţa-Secul.

Dealurĭ: Dealul-Lazuluĭ, Dealul-Gropanilor şi Dealul-Albuleştilor.

Văĭ: Valea-Zmadoviţeĭ şi Valea-Lazuluĭ. Pîraie: Pîrîul-Lazuluĭ şi Pîrîul-Zmadoviţeĭ.

Pădure: Pădurea-Lazuluĭ.

Zmeeni, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Cîmpuluĭ, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Călmăţuiul, la 18 ½ kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Moisica, Sălcioara şi Zmeeni.

Are o suprafaţă de 5498 hect., cu o populaţie de 1859 locuitorĭ; o şcoală; o biserică.

Căĭ: şoselele judeţene Ţinteşti-Zmeeni şi Zmeeni-Albeşti, precum şi alte drumurĭ naturale.

Vite: 616 boĭ, 539 vacĭ, 276 viţeĭ, 9 bivolĭ, 339 caĭ, 252 iepe, 106 mînjĭ, 2350 oĭ, 3 capre şi 631 porcĭ.

Comuna e vechie şi cîte trele cătunele sale existaŭ din secolul trecut. Cătunul Zmeeni la început era împărţit în Zmeeni-d.-s. şi Zmeeni-d.-j. In anul 1864, atît împroprietărirea, cît şi insalubra şi băltoasa poziţiune a locuIuĭ, aŭ silit pe ceĭ din Zmeeni-d.-j. să se mute în Zmeeni-d.-s., contopindu-se amîndouă într'un singur sat.

Zmeeni, *cătun* de reşedinţă al com. Zmeeni, jud. Buzăŭ, cu 1020 locuitorĭ.

Zmeeşti, *cătun* al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitorĭ, alipit de cătunul Lunca.

Zmei, *sat,* cu 40 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, com. rur. Podul-Broşteni (v. a. n.). Are o biserică «Cuvioasa Paraschiva».

Zmeica, *baltă* însemnată, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Casap-Chioi; este unul din cele 4 marĭ lacurĭ ce compun masa de apă sărată din Dobrogea; întinderea sa totală (exceptînd stuful dintre dînsa şi Goloviţa) este de 2500 hect., ce aparţin toate com. Casap-Chioĭ; comunică cu balta Goloviţa prin două portiţe, din care una e numită Zmeica, iar cu balta Sinoe, pe la cele 2 extremităţĭ ale insuleĭ Curt-Bei; spre N., aproape de una din comunicaţiile cu Goloviţa, se află o mică insulă stufoasă; pe ţărmul săŭ despre uscat sunt dealurile Cara-Burun, Acic-Suat şi Cale; conţine mult peşte.

Zmerodava. Vezĭ *Zmirodava.*

Zmeura-de-Jos, *sat,* cu 37 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Hinţeşti-Zmeura (v. a. n.). Are o biserică, «Adormirea».

Zmeura-de-Sus, *sat,* cu 40 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Hinţeşti-Zmeura (v. a. n.). Are o biserică, cu hramul «Adormirea».

Zmeurătul, *com. rur.*, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, situată pe dealul Zmeurătul, la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 6 kil. de a plăşeĭ, şi udată de văile: Brădetul, Stroe, Brozbă şi Adînca.

Are o populaţiune de 368 de locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu

hramul «Intrarea în Biserică», fondată la anul 1708 de Popa Andreiŭ și Damaschin și alta cu hramul «Sf. Dumitru», fondată în anul 1828, de Dima Postelnicu; o școală, înființată la 1830.

Locuitorii posedă: 25 caĭ, 50 boĭ, 100 vacĭ, 30 oĭ și 30 capre.

Șoseaua comunală 'ĭ înlesnește comunicația cu com. Cacova și Păușești-Măglași.

Zmeurătul, *sat,* cu 25 locuitorĭ spre N.-V. com. rur. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, situat la poalele munteluĭ Zmeurătul și udată de gîrla Chiojdul.

Zmeurătul, *culme de munte,* care pornește din culmea Vînturarița și separă rîul Govora de Rîmnic, jud. Vîlcea. In dreptul comuneĭ Bunești, se bifurcă în două culmĭ de dealurĭ: Dealul-Sohorătul și Dealul-Ocna. Din această bifurcație ia naștere rîul Ocnița (Sărata), afluent al Oltuluĭ.

Zmida, *pădure,* în jud. Neamțu, com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, situată pe Domeniul Coroaneĭ. Are un venit de 30000 leĭ, și 16 herăstrae și un circular pentru exploatarea pădurilor.

Zmirna, *com. rur.,* jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată la N. plășeĭ, între comunele Miloșești și Iazul-Ialomița.

Se compune din satele: Zmirna și Grivița, cu o populație de 2531 locuitorĭ.

Are o școală mixtă și o biserică.

Zmirna, *sat,* cu 225 familiĭ, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, com. cu acelașĭ nume, situat pe valea Lata-Sărata și la 4 kil. spre V. de satul Iazul.

Zmirodava (Zmerodava), *ruine de cetate vechĭe,* în apropiere de orașul Roman, jud. Roman, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul, pe teritoriul com. Gîdinți, din pl. Siretul-d.-s. Urmele aceste cetățĭ se cunosc bine și astăzĭ. Ele formează o circumferință de vr'o 600 pașĭ și reprezintă niște grămezĭ de moloz acoperite cu porumbeĭ și alțĭ tufarĭ. Cetatea se pare că ar fi avut forma de stea, judecînd după liniile ce formează urmele fundamentelor. Imprejurul eĭ se văd urmele unuĭ canal, prin care ea se înconjura cu apă din Siret. In partea despre E. a fortăreței se deschide un loc plan, care era acoperit de maĭ multe forturĭ mărunte ale căror baze se văd și acum în șanț și care eraŭ înconjurate cu apă. Dealurile ce formează malul stîng al rîuluĭ Siretul, în dreptul aceste cetățĭ, formează o curbă spre E., lăsînd aicĭ un loc plan. Această cetate, dacă credem pe cronicarul Ureche, a fost zidită de Ștefan-cel-Mare la 1483 («Letop.», t. I, pag. 133). El 'ĭ a dat numele de Cetatea-Nouă, căcĭ sub numele de Novograd (Cetatea-Nouă) o vedem apărînd în toate uricile vechĭ slavone cît timp ea a existat. Numirea de Zmerodava saŭ Zmirodava, ce daŭ aceste cetățĭ Ureche și Cantemir, este luată din tradițiunea populară, precum afirmă Cantemir. Din această veche numire tradițională precum și din numirea de Cetatea-Nouă dată de Marele Ștefan, putem deduce că a fost pe acolo maĭ înainte vreme o altă cetate maĭ vechĭe și numele de Zmirodava nu este de cît numele uneĭ cetățĭ dace, ce trebue să fi fost pe acolo. A fost dărîmătă probabil de Alexandru Lăpușneanu, în urma angajamentuluĭ luat față cu Turciĭ, pentru ca să-ĭ dea domnia Țăreĭ («Letop.», t. I, p. 188) și nimicită în urmă de un Bogdan, proprietarul moșieĭ Gîdinți și de vlădica Gherasim. Zidurile aceste cetățĭ aŭ existat până la începutul acestuĭ secol, până cînd proprietarul Bogdan și episcopul Gherasim aŭ scos materialul de acolo pentru casele lor. (V. pentru aceasta «Cr. Rom. și a Episcopieĭ de Roman» de Melchisedec). Se maĭ cunosc aceste ruinĭ sub numele de «Sf. Dumitru».

Zmîrda, *cătun,* în partea de E. a orașuluĭ Giurgiŭ, jud. Vlașca. A fost înainte de 1828 ceoflic (cătun) turcesc și era afară din raionul fortificațiilor orașuluĭ.

Zmîrda, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Vlașca, pl. Marginea, cătunul Zmîrda, pe linia Giurgiŭ-Zmîrda, pusă în circulație la 1 Noembrie 1869. Se află la 2,7 kil. de Giurgiŭ, stație finală. Inălțimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ e de $11^{m},56$. Venitul aceste stațiĭ pe 1896 a fost de 318787 leĭ, 15 banĭ.

Zmîrdanul, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Cîmpul, la 87 kil. de orașul Craiova și la 4 kil. de Calafat, compusă din satul cu această numire, înființat la 1879 și căruia i s'a dat numele de Zmîrda, în amintirea lupteĭ cîștigate de Romînĭ în 1877, la satul Zmîrda din Bulgaria.

Este situată pe malul stîng al Dunăreĭ, avînd vatra la o depărtare de 6 kil. de ea.

Suprafața com. este de 1460 pogoane.

Cursul Dunăreĭ în dreptul comuneĭ Zmîrdan, începe din hotarul com. Ciuperceni, merge de la N.-E.-S.-V. până la pichetul 34 saŭ Schelea-Vecheĭ, de unde se îndreptează de la N.-S., până la pichetul 35, saŭ Bogan; de

aci până la pichetul Canape, descrie un mare arc de cerc cu deschiderea spre comună.

Se învecineşte cu com. urb. Calafat la N.; cu Dunărea şi cu căt. Ciuperceni-Noï, din com. Ciuperceni, la V.; cu com. Poiana, la E.; cu Dunărea şi cu com. Desa, la S.

Are o populaţie de 729 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Căĭ: calea vecinală comunală Calafat-Zmîrdan; calea naturală Zmîrdan-Poiana-Lungă şi calea naturală Zmîrdan-Ciuperceni.

Zmîrdanul, *cătun,* cu 400 loc., com. Glodeanul-Cîrlig, judeţul Buzăŭ, format din însurăţeĭ pe moşiile Cîrligul-Mare şi Cîrligul-Mic.

Zmîrdanul, *sat,* cu 253 loc., jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Fileşti, format din însurăţeĭ împroprietăriţĭ după războiul din 1877—78. (V. Fileşti, com.).

Zmîrdanul (Şotînga), *cătun,* cu 148 loc., jud. Olt, com. Beciul, situat pe vale, între malul stîng al Jiuluĭ şi Dealul-Oltuluĭ, la S. şi la 3 kil. de căt. Bîrseşti.

Zmîrdăsteţul (Viaşul), *sat,* jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, com. rur. Bucura.

Zmîrdioasa, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, situată între Valea-Vedeĭ şi Valea-Găuriciuluĭ, în unghiul unde acestea se împreună.

Teritoriul comuneĭ este de peste 4900 hect., cu o populaţie de 1680 suflete.

Are o şcoală mixtă şi o biserică.

Vite: 500 caĭ, 29 măgarĭ, 907 vite marĭ cornute, 2536 vite micĭ cornute şi 409 porcĭ.

Imprejurul comuneĭ sunt multe măgurĭ.

Căĭ: şoseaua judeţeană Alexandria - Zimnicea, care trece prin interiorul căt. Zmîrdioasa, şi şoseaua vecinală de la Zmîrdioasa la căt. Şoimul.

Cătunele Zmîrdioasa şi Şoimul, care formează azĭ o singură comună, eraŭ sate marĭ în secolul trecut. Pe amîndouă le găsim trecute osebit, în pl. Margineĭ-d.-j., atît în lista satelor întocmită sub a doua domnie a luĭ Const. Mavrocordat, cît şi în istoria luĭ Dionisie Fotino, la începutul secoluluĭ IX. Intrunirea acestor două sate într'o singură comună s'a făcut după anul 1845.

Zmulţi, *com. rur.,* în jud. Covurluiŭ, pl. Zimbrul, la 62 kil. de Galaţi. Are o întindere de 2426 hect. şi e situată pe dealurĭ şi văĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Fundeanul (jud. Tutova); la S., cu com. Măcişeni; la E., cu com. Crăeşti; la V., cu com. Corodul (jud. Tecuciŭ) şi la N.-E., cu com. Drăguşeni.

Prin centrul com. trece pîrîul Suhuluiuluĭ, iar prin partea de V. a satuluĭ curge Gerul.

E formată din două cătune: Zmulţi (reşedinţa) şi Gorneşti.

Are o populaţie de 2750 suflete; 5 bisericĭ, din care numaĭ 3 funcţionează; Sf. Gheorghe (1849), Sf. Nicolae (1810) şi S-ţiĭ Arhangheliĭ şi Modest (1831); o şcoală mixtă, înfiinţată în 1864.

Singura proprietate mare e moşia Gorneşti.

Vite: 871 boĭ, 5 taurĭ, 501 vacĭ, 110 caĭ, 2176 oĭ şi 200 porcĭ.

De la Zmulţi se îndreaptă următoarele căĭ vecino-comunale: către Băleni, către Corni şi către Diocheţi.

Zmulţi, *sat,* şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Covurluiŭ, pl. Zimbrul. (V. Zmulţi, com.).

Znagovul, *plasă,* jud. Ilfov, ocupînd partea de N.-V. a judeţuluĭ. Se mărgineşte la N. cu jud. Prahova, de care se desparte prin rîul Ialomiţa, până la com. Lipia-Bojdani; la V., cu jud. Dîmboviţa; la E., cu parte din pl. Mostiştea şi pl. Dîmboviţa şi la S., cu pl. Sabarul.

Este udată la S. de rîul Dîmboviţa, în care se varsă Ilfovăţul şi Colintina; de rîul Ialomiţa, care primeşte în apropiere de com. Dridul apele rîuluĭ Prahova, de Ciorogîrla şi alte maĭ multe pîraie şi văĭ.

Intinderea totală a acesteĭ plăşĭ e de 80423.

In toată plasa sunt: o judecătorie de ocol la Buciumeni; 66 biserici, deservite de 65 preoţĭ; 36 şcoale mixte şi 2 de cătun; 5 morĭ cu aburĭ, 15 cu apă, 3 poverne, 2 zalhanale, 41 podurĭ stătătoare şi 19 maşinĭ de treerat cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 2781 pluguri, 2372 cu boĭ, 409 cu caĭ; 4757 care şi căruţe; 3725 cu boĭ, 1032 cu caĭ; 4076 caĭ şi ĭepe, 69 armăsarĭ, 9726 boĭ, 4725 vacĭ, 2297 viţeĭ, 313 taurĭ, 678 bivolĭ, 696 bivoliţe, 688 capre, 5199 porcĭ şi 30618 oĭ.

Comerciul se face de 20 hangiĭ şi 224 cîrciumarĭ.

In coprinsul plăşeĭ sunt 5 bălţĭ şi 28 heleştaie.

Şĭ a luat numele de la balta Znagovul, care este situată la N. plăşeĭ

Padurile aŭ lemne de construcţiĭ şi foc. Bălţile conţin peşte, racĭ şi scoicĭ. Prin locurile cele maĭ mlăştinoase ale plăşeĭ creşte cu abondenţă papura şi trestia.

Reşedinţa plăşeĭ este în com.

rurală Buciumeni. Are 99 cătune, care formează 20 comune rurale: Baloteşti, Brezoaia, Bucoveni, Butimanul-Luceanca, Căciulaţi, Chiajna, Ciocăneşti, Cociocul, Corbeanca, Cosoba-Trestieni, Creţuleşti, Crevedia, Lipia-Bojdani, Militari, Poenari, Vulpeşti, Popeşti-Dragomireşti-Roşul, Tîncăbeşti, Tartăşeşti şi Ţigăneşti.

Căĭ: calea ferată Bucureşti-Piteşti; calea ferată Bucureşti-Ploeşti; calea naţională Bucureşti-Piteşti; calea judeţeană la Tîrgovişte şi calea naţională Bucureşti-Ploeşti.

Znagovul, *fostă mănăstire,* 4 ore departe de Bucureşti, aşezată pe o insulă din lacul Znagovul, în dreptul satuluĭ Fundul.

Uniĭ istoricĭ susţin că s'a edificat în zilele luĭ Vlad Ţepeş, 1457; alţiĭ în zilele luĭ Vladislav-Voevod, 1453; iar alţiĭ combat ambele aserţiunĭ pe motivul că se găseşte un panaghiar de metal, zestre a mănăstireĭ Znagov, cu leatul 1431, dată anterioară domniilor luĭ Ţepeş şi Vladislav-Voevod.

La Znagov, Mateiŭ-Basarab a aşezat pe la 1643 prima tipografie pentru imprimarea cărţilor în limba Ţăreĭ, la care a contribuit mult soţia sa, Doamna Elena, mitropolitul Ştefan şi Udrişte Năsturel. (Gr. G. Tocilescu).

Aci, Antim, ales mitropolit al Ţăreĭ, sub numele de Antim II la 1709, pe cînd era egumen al mănăstireĭ Znagov, a tipărit maĭ multe cărţĭ bisericeştĭ în elineşte şi romîneşte.

Pănă acum 40 anĭ era aci o tipografie, şi un penitenciar, care în cele din urmă servea de exil patrioţilor romînĭ.

Călugăriĭ grecĭ închinaseră această mănăstire mănăstirilor din Muntele Athos. Mateiŭ Basarab a deservit'o şi «le-aŭ dat pe seama Ţăreĭ cum aŭ fost de veac». El a înzestrat'o cu sate, odoare şi veniturĭ de tot felul.

La Znagov a fost sugrumat postelnicul Const. Cantacuzino din porunca luĭ Grigore Ghica Vodă.

Din această mănăstire, nu a maĭ rămas de cît biserica, redusă la biserica de mir.

Znagovul, *moşie* a statuluĭ, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit parte din loc. com Trestioara, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Znagovul, *pădure* a statuluĭ, com. Lipia-Bojdani, jud. Ilfov, în întindere de 1250 hect., formată din trupurile: Znagovul (1125 hect.) şi Fundul-Seculuĭ (125 hect.).

Znagovul, *pîrîŭ.* Izvoreşte din pădurea Corneşti, pl. Ialomiţa, jud. Dîmboviţa, intră în jud. Ilfov pe la N. de căt. Butimanul; formează heleşteie la Butimanul, Poenari, Cociocul, Tîncăbeşti şi Cioflіceni, de unde începe balta Znagovul, şi curge pănă în Coadele Znagovuluĭ, de unde printr'o mică scurgere de apă lină, se varsă în rîul Ialomiţa, lîngă com. Lipia-Bojdani.

Znagovul, *baltă,* ce se scurge în rîul Ialomiţa, lîngă com. Lipia-Bojdani, pl. Znagov, jud. Ilfov. Se întinde între pădurea Znagovul, Codrul-luĭ-Roman, pădurea Balta-Neagră şi rîul Ialomiţa.

Znamăna, *sat,* cu 107 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Runcu (v. a. n.).

Zoicarul, *sat,* cu 104 locuitorĭ, com. rur. Fundeni-Gherasi (v. a. n.), pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Zoiţa saŭ **Joiţa,** *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., cătunul comuneĭ Costieni-Marĭ, aşezat în partea de V. a comuneĭ, în cîmp, la 800 metri spre V. de reşedinţa comuneĭ, Costieni-Marĭ, şi la 100 m. spre E. de calea ferată. Are o întindere de 540 hect., cu o populaţiune de 500 suflete, dimpreună cu cătunaşul Curcuiaţi, ce ţine tot de com. Costieni-Marĭ; o biserică.

In vechime se numea Odaia-Topliceanuluĭ.

Zoiţa, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Costieni-Marĭ, pe linia Buzăŭ-Mărăşeşti, pusă în circulaţie la 13 Iunie 1881. Se află între staţiile Bobocul (10,7 kil.) şi R.-Sărat (12,3 kil.). Inălţimea deasupra niveluluĭ Măriĭ de $93^{m},38$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 114080 leĭ şi 91 b.

Zoiţa, *pisc de munte,* în jud. Argeş, plaiul Lovіştea (v. Joiţa)

Zopoga, *munte,* în jud. Argeş, pl. Lovіştea.

Zoreşti, *cătun,* al com. Valea-Teancului, jud. Buzăŭ, cu 340 locuitorĭ.

Zorilă, *pichet de graniţă* pe Dunăre, cu No. 4, la S. de lacul Greaca, jud. Ilfov.

Zorleasca, *sat,* com. rur. Turia, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Zorleni, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre N.-E. de Bîrlad şi în apropiere de el, pe malul stîng al rîuluĭ Bîrladul. Satul formează com. cu căt. Bujoreni, şi este proprietatea M. S. Regeluĭ.

Teritoriul com. este şes şi acoperit cu multe păşunĭ, unde se

nutresc un număr însemnat de vite.

Are 1236 locuitorĭ; o livadă cu duzĭ; o fabrică de spirt; o şcoală primară; o biserică; o staţiune de drum de fier şi un oficiŭ poştal rural, pentru pl. Tîrgul şi Simila.

Prin acest sat, care este legat printr'un pod de lemn, peste apa Bîrladuluĭ, cu satul Gura-Simila, trece şoseaua judeţeană Bîrlad-Fălciŭ.

Acest sat s'a format după anul 1602, Iunie 2, pe locul numit Silişţea Zorileni, dăruit de Eremia-Vodă luĭ Andreĭ Chiriac vameşul, ca să'şĭ facă acolo sat. E numit şi Slobozia-Zorleni.

Zorleni, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul-Simila, com. Zorleni, pe linia Bîrlad-Vasluiŭ, pusă în circulaţie la 13 Noembrie 1886. Se află între staţiile Bîrlad (7,3 kil.) şi Beuca (9,2 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ de 68m,99. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 42895 leĭ, 60 banĭ.

Zorleşti, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Amaradia, situată pe valea Zorleştilor, formată în clina de V. a Dealuluĭ-Mueriĭ şi la S.-E. comuneĭ Cîrligei. Este compusă din căt. Zorleşti, Dealul-Viŭ şi Becheni.

Are o suprafaţă de 3375 hect., cu o populaţie de 586 suflete; o şcoală şi 2 bisericĭ, deservite de un preot şi un cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 45 plugurĭ, 47 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 50 stupĭ; 99 caĭ, 733 vite marĭ cornute, 636 oĭ şi 69 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua vecinală care o pune în comunicaţie cu Prigoria, la S.; şoselele comunale spre Bumbeşti - Piteşti şi Roşia-d.-s.

Zorleşti, *cătun,* pe valea Zorleştilor, jud. Gorj, pl. Amaradia, com. Zorleşti, cu o suprafaţă de 2550 hect., şi o populaţie de 428 locuitorĭ. (Vezĭ Zorleşti, com. rur.).

Zosin, *fost schit,* în jud. Botoşani, la S. moşieĭ Băluşeni, com. Băluşeni, pl. Tîrgul, zidit de Iordache Zosin, vechiŭ proprietar.

Zotunul, *ostrov* pe Dunăre, cu pădure de salcie, în suprafaţă de 78 hect., pendinte de com. Slobozia, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Zugreni, *sat,* pe moşia şi în com. Dorna, jud. Suceava, situat pe ţărmul drept al Bistriţeĭ. Are 105 suflete.

Singurul drum principal e cel ce duce la Sunători (2 kil.).

Zurbaua, *sat,* com. rur. Popeşti-Dragomireşti (v. a. n.), pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la S.-E. de căt. Săbăreni, pe malul stîng al rîuluĭ Ilfovăţul.

Are o suprafaţă de 924 hect., cu o populaţie de 295 locuitorĭ; o biserică, «Sf. Treime».

Zuvelcaţi, *cătun,* jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, com. Malul, cu o populaţie de 165 suflete.

Este unul din satele cele maĭ vechĭ din partea loculuĭ. Se găseşte trecut ca sat mare şi populat în lista satelor din 1741, precum şi în Istoria luĭ Dionisie Fotino.

Zvorăştea (Zvoriştea), *com. rur.,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, formată din satele: Bereşti, Buda-cu-Dealul, Poiana, Pustaiul, Şerbăneşti-cu-Slobozia, Stînca-cu-Zvorăştea şi Vatra, cu reşedinţa în Zvorăştea. Are 5164 suflete; 6 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 7 cîntăreţĭ şi 6 pălămarĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 939 vite marĭ cornute, 1719 oĭ, 8 capre, 212 caĭ şi 300 porcĭ.

Zvorăştea cu **Stînca (Zvoriştea),** *sate,* pe moşia Zvorăştea, com. cu acelaşĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu 1132 suflete.

Din vechime, trupul moşieĭ Zvorăştea din spre S. a fost a mănăstireĭ Moldaviţa, din Bucovina, dată de Ştefan-Vodă-cel-Mare, prin uricul din 12 Martie 1488 şi trupul din sus a boeruluĭ Petru Cheşcu.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 2 pălămarĭ, mare şi bine zidită, făcută la 1782 de Petru Cheşcu; o şcoală.

Pîrîul ce trece pe moşie este Leahul. Rîul Siretul trece pe margine.

Drumurĭ: calea comunală de la Podul-Siretuluĭ şi calea naţională ce duce la Hănţăşti.

Moşia se hotăreşte cu: Vîrful-Cîmpuluĭ, Bucovina, Hănţăşti şi Zamoştia.

Zvorsca, *com. rur.,* la N.-V. plăşeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, compusă numaĭ din satul cu acest nume, situat pe drumul ce duce de la Caracal la Bechet, la 10 kil. de Caracal şi la 34 kil. de Corabia. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măriĭ este de 138 m. pe măgura Panciĭ, la N.-E. de sat.

Are o populaţie de 844 locuitorĭ, care posedă 811 vite marĭ cornute, 1154 vite micĭ cornute şi 170 porcĭ. Are o şcoală; o biserică, «Sf. Nicolae».

— SFÎRŞIT —

ADAOSE

(CUVINTELE ADAOSE SUNT TIPĂRITE CU LITERE GRASE)

Argeş, judeţ. Populaţia, după recensămîntul din 1899: 205822 locuitorĭ.

Arţari, *cătun*, com. rur. Dănești, jud. Gorj.

Bacăŭ, judeţ. Populaţia, după recensămîntul din 1899: 192963 locuitorĭ.

Bacăŭ, oraş. Populaţia, după recensămîntul din 1899: 16187 locuitorĭ. Pag. 182, col. I, a se ceti 690 hect. în loc de 34260 hect.

Başeul, rîŭ, curge în jos pe la Hudeşti-Marĭ, Havîrna, Stiubeieni, *pe lîngă tîrgul Săveni*, Vlăsineşti, etc.

Bălava, *cătun*, com. rur. Corneşti, jud. Gorj.

Băleşti, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunul Voinigeşti.

Băloiul, sat, jud. Argeş, a se ceti: pendinte de com. Stoileşti, în loc de Stoiceni.

Bîrsăneşti. A se ceti căminarul Lucache Venier, în loc de Veiner.

Bîrza, *cătun*, com. rur. Şaşi, jud. Gorj.

Bîrzeiul-de-Pădure, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunele Paschi, Pîrîul-Viŭ şi Scurtul.

Botoşani, judeţ. Populaţia, după recensămîntul din 1899: 170455 locuitorĭ. Pag. 559, col. I, rîndul 30, a se ceti hectolitri în loc de hectare.

Botoşani, oraş. Populaţia după recensămîntul din 1899: 32193 loc. Şcoală de meseriĭ nu maĭ este, dar este o şcoală profesională. Şcoala Romîno-Armeană s'a desfiinţat. Intre instituţiile de binefacere a se adaoga: ospiciul comunal, spitalul de copiĭ, azilul de bătrînĭ «N. Sofian», spit. militar.

Bozieni, *cătun*, com. rur. Jupîneşti, jud. Gorj.

Braniştea, moşie, jud. Neamţu, a se ceti: din pl. Bistriţa, în loc de pl. Braniştea.

Bratuia, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunele Merfuleşti şi Trocani.

Brăila, judeţ. Populaţia în 1899: 147006 locuitorĭ.

Brăila, oraş. Populaţia în 1899: 58392 locuitorĭ.

Buda, staţie de dr.-d.-f. (vol. II, pag. 38). A se adaoga: *De aci se ramifică linia Buda Slănic, lungă de 34,1 kil.*

Buda-Mare, sat, jud. Dorohoiŭ. Şcoala a fost clădită la 1869, nu la 1880.

Buda-Mică, sat, jud. Dorohoiŭ. A nu se socoti între hotarele moşieĭ, com. Hîrbova.

Budeşti, *sat*, com. Grămeşti, jud. Dorohoiŭ.

Buhalniţa, com. rur., jud. Neamţu. A se ceti: Secul-Buhalniţa, în loc de Lacul-Buhalniţa. La satul Buhalniţa, p. 56, rîndul 5, a se ceti: Pîriul-Buhalniţa în loc de Schitul-Buhalniţa.

Bustuchini, *cătun*, com. rur. Pojarul-d.-s., jud. Gorj.

Buzăul, judeţ. Populaţia (1899): 220439 locuitorĭ.

Buzăul, oraş. Populaţia (1899): 21561 locuitorĭ.

Caracal, oraş. Populaţia (1899): 12035 locuitorĭ.

Călăraşi, oraş. Populaţia (1899): 11024 locuitorĭ.

Cărbuneşti, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunele Cionteşti şi Tupşeni.

Chiliile, *cătun*, com. rur. Godineşti, jud. Gorj.

Cionteşti, *cătun*, com. rur. Cărbuneşti, jud. Gorj.

Cîmpulung, oraş. Populaţia (1899): 13030 locuitorĭ.

Coasta, *cătun*, com. rur. Stolojani, jud. Gorj, pl. Vulcan.

Constanţa, judeţ. Populaţia (1899): 135050 locuitorĭ.

Constanţa, oraş. Populaţia (1899): 12725 locuitorĭ.

Corneşti, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi căt. Bălava şi Uncioaia.

Corşorul, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunele Leculeşti, Nistoreşti şi **Petecul**.

Costeşti, com. rur., jud. Botoşani, coprinde şi căt. Dorobanţi (v. a. c.).

Covurluiul, judeţ, are, după recensămîntul din 1899, 144075 locuitorĭ.

Craiova, oraş. Populaţia în 1899: 45438 locuitorĭ.

Dăneşti, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi căt. Arţari şi Uşurei.

Dealul-Viŭ, *cătun*, com. rur. Zorleşti, jud. Gorj.

Dobrana, *cătun*, al com. Prigoria, jud. Gorj.

Dorohoiul, judeţ. Populaţia în 1899: 158605 locuitorĭ.

Dorohoiul, oraş. Populaţia în 1899: 12701 locuitorĭ.

Galaţi, oraş, are, după recens. din 1899, 62678 locuitorĭ.

Godineşti, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi căt. Chiliile.

Grămeşti, com. rur., jud. Dorohoiŭ, are şi căt. Budeşti.

Horezul, comună, jud. Gorj, coprinde şi căt. Pajiştile.

Ialomiţa, judeţ. Populaţia (1899) 187193 locuitorĭ.

Iaşi, oraş. La altitudine a se rectifica astfel: Are, în dealul Copoul, aproape 200 m. alt. şi la gară, 36m,89. Populaţia (1899): 78067 locuitorĭ.

Jilţul, *cătun*, com. rur. Turceni-d.-s., jud. Gorj.

Jupîneşti, com. rur., jud. Gorj, are şi cătunul Bozieni.

Leculeşti, *cătun*, com. rur. Corşorul, jud. Gorj.

Leleşti, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunul Suseni.

Merfuleşti, *cătun*, com. rur. Brătuia, jud. Gorj.

Moţeşti, *cătun*, com. rur. Petreşti-de-jos, jud. Gorj.

Nistoreşti. *cătun*, com. rur. Corşorul, jud. Gorj.

Pajiştile, *cătun*, al com. rur. Horezul, jud. Gorj.

Paschi, *cătun*, com. rur. Bîrzeiul-de-Pădure, jud. Gorj.

Petecul, *cătun*, com. rur. Corşorul, jud. Gorj.

Petreşti-de-Jos, com. rur., jud. Gorj, are şi cătunul Moţeşti.

Pîrîul-Viŭ, *cătun*, com. rur. Bîrzeiul-de-Pădure, jud. Gorj.

Poiana-Seciurile, com. rur., jud. Gorj, e formată din cătunele Poiana, Seciurile-din-Deal şi Seciurile-din-Vale.

Pojarul-de-Sus, com. rur., jud. Gorj, maĭ are 2 căt. : Bustuchini şi Zevelceşti.

Popeşti, *sat*, com. Brăeşti, jud. Dorohoiŭ.

Prigoria, *com. rur.*, jud. Gorj, coprinde şi cătunul Dobrana.

Rogojina, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi căt. Voicul.

Sărăcineşti, fost *schit*, jud. Vîlcea, pe valea rîuluĭ Rîmnicul, zidit de Ştefan, Episcop de Rîmnic, în 1688. E acum biserică de mir. Vatra satuluĭ s'a vîndut d-luĭ avocat C. Disescu.

Seciurile, sat, jud. Gorj, com. rur. Poiana-Seciuirile, se compune din 2 căt.: Seciurile-din-Deal şi Seciurile-din-Vale.

Scurtul, *cătun*, com. rur. Bîrzeiul-de-Pădure, jud. Gorj.

Suici, com. rur., jud. Argeş. In această comună e leagănul neamuluĭ Brătienilor. Aci se află şi o şcoală comunală Toma Brătianu care cuprinde treĭ corpurĭ în zidărie: şcoala cu 4 clase, locuinţa profesoruluĭ şi o clădire deosebită pentru lucrul de mînă, precum şi două pogoane pămînt pentru agricultură. S'a ridicat de Generalul C. Brătianu în memoria frateluĭ săŭ Toma, care a testat banĭ pentru aceasta.

Suseni, *cătun*, com. rur. Leleşti, jud. Gorj.

Şaşi, com. rur., jud. Gorj, are şi căt. Bîrza.

Stolojani, com. rur., jud. Gorj, pl. Vulcan, are şi căt. Coasta.

Trocani, *cătun*, com. rur., Bratuia, jud. Gorj.

Tupşeni, *cătun*, com. rur. Cărbuneşti, jud. Gorj.

Turceni-de-Sus, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi căt. Jilţul.

Uncioaia, *cătun*, com. rur. Corneşti, jud. Gorj.

Urlaţi, com. urb., jud. Prahova. Din hrisovul luĭ Duca-Vodă, din anul 7186 (1678), care zice: «Preoteseĭ Ani care a fost a popiĭ luĭ Dumitru sin Stanciul Largul din Urlaţi, ot sud Saak şi fiuluĭ săŭ lu Dumitru, ca să le fie lor ocină în Urlaţi ce se chiamă Necşeteasca, etc.», rezultă că comuna Urlaţi purta acest nume încă la 1678, de sunt 216 anĭ (1894), nu se ştie însă istoricul cum s'a format comuna şi de unde îĭ vine numele de Urlaţi.

In hotărnicia moşieĭ Stănceasca a mănăstireĭ Colţea din leatu 7192 (1684) de sunt 210 anĭ, hotarnicul zice: «că aŭ fost orînduiţĭ pentru moşia Stănceasca de la Cricov, din sus de satul Urlaţi, etc.».

La 7886 (1778) în hotărnicia moşieĭ Stănceasca se constată că Urlaţi era tîrg.

Tot de tîrgul Urlaţi se vorbeşte şi în hotărnicia din anul 7289 (1781), făcută de Mateĭ Log. Bucoveanu, Dinul Log. Plăvianu şi Ioan Zapciu, sunt 113 anĭ (1894).

Din toate aceste documente rezultă dar că comuna Urlaţi era constituită în sat — şi sat de moşnenĭ — înainte de anul 1678, că a purtat ca circumscripţie administrativă calificativul de sat, şi că a fost transformată în tîrg în perioda anilor de la 1678 pănă la 1778, fără a se putea determina epoca cînd s'a dat această denumire.

Uşurei, *cătun*, com. rur. Dăneşti, jud. Gorj.

Voicul, *cătun*, com. rur. Rogojina, jud. Gorj.

Vrata, şi Gîrla-Mare, comune rurale, jud. Mehedinţi, cuprind baza geodezică măsurată în 1895 de Institutul Geografic pentru a servi triangulăreĭ harteĭ ţăreĭ în această parte.

Zevelceşti, *cătun*, com. rur. Pojarul-d.-s., jud. Gorj.

LISTA DE ABONAMENT

LA

MARELE DICŢIONAR GEOGRAFIC AL ROMÎNIEI

DE LA MARTIE 1898 PĂNĂ LA 1 IULIE 1902.

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
1	**Majestatea Sa Regele**	24*)
2	**A. S. R. Principele Ferdinand**	3
3	Adamescu Gh., profesor, Loco	1
4	Adamescu M., Piatra-N.	1
5	Adunarea Deputaţilor	1
6	Alexandrescu Gr.	1
7	Alexandrescu N., funcţionar Creditul urban	1
8	Alexe Constantin, grefierul Inalteĭ Curţĭ de Conturĭ	1
9	Alimănişteanu C.	1
10	Altan Anton, farmacist	1
11	Andreescu Ion, maior, Turnul-Severin . .	1
12	Angelescu D., colonel	1
13	Angelescu G., avocat	1
14	Antonescu M.	1
15	Antonescu V.	1
16	Apostolu D. T.	1
17	Apostolu N., profesor, Roman	1
18	Arsenalul Armateĭ	1
19	Artaria & Co., Viena	6
20	Aşezămintele Brîncoveneştĭ	1
21	Atanasescu Gr., căpitan, Tulcea	1
22	Athanasie al Rîmniculuĭ, P. S. S. Episcopul, R.-Vîlcea	1
23	Athanasovicĭ Vladimir	1
24	Bagdat G. N.	1
25	Balş Const.	1
26	Balş M. A.	1
27	Banca Agricolă	1
28	Banca Naţională	6
29	Banca Romînieĭ	1
30	Baronescu, locot., Bacăŭ	1
31	Barozzi C., general	1
32	Barozzi I. C., avocat	1
	De reportat . .	67

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	67
33	Basilescu N., profesor universitar	1
34	Basilescu Th.	1
35	Bădărăŭ D. A., avocat, Iaşi	1
36	Bădulescu Alex.	1
37	Băicoianu Const.	1
38	Băicoianu C. I., secretar general al Minist. Domeniilor	1
39	Bălănescu, inginer	1
40	Bălteanu Eniu	1
41	Bărbătescu Ion	1
42	Bărbuceanu G., funcţ. Creditul urban, Loco	1
43	Becheanu Stancu	1
44	Behles Eug.	1
45	Berendeĭ Ioan	1
46	Berendeĭ I. D., architect	1
47	Bibescu Alex., prinţul	1
48	Bibescu George, „	1
49	Bibicescu I. G.	1
50	Biciola G., Bitolia	1
51	Boambă George	1
52	Boambă Ioan	1
53	Boboc Dim. N., institutor, Ostrov	1
54	Bogdan I.	1
55	Boiarolu Dim.	1
56	Boierescu Const.	1
57	Bottea C., inginer	1
58	Bragadir D. M.	2
59	Bragadir Sofia M.	1
60	Braumüller & Sohn, Viena	1
61	Brăiloiŭ Alex.	1
62	Brătianu B.	1
63	Brătianu C., general	1
64	Brătianu, Dr. Dinu	1
65	Brătianu I. I. C., ministrul Lucr. publice .	1
66	Brătianu Th., Tigveni, jud. Argeş	1
67	Budişteanu D. A., inginer	1
	De reportat . .	103

*) Maj. Sa a bine-voit a maĭ veni în ajutorul tipărireĭ M. D. G. cu o sumă de 5000 leĭ.

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report	103
68	Budurescu M. St., inginer	1
69	Buicliu Dr.	1
70	Buicliu Gr. I., Iaşi	1
71	Buicliu Gr., Curtea de Casaţie	1
72	Burada Th., Iaşi	1
73	Burghele G. G., Dorohoiŭ	1
74	Burghele N., fost consilier la Curtea de Conturĭ	1
75	Butculescu Const.	1
76	Butculescu Dim.	1
77	Callimaki Alex.	1
78	Calistrat Orleanu, Arhiereŭ, Zlătari	1
79	Calloianu M., profesor	1
80	Calloianu, locot.	1
81	Camera de comerciŭ din Brăila	1
82	„ „ „ Craiova	1
83	„ „ „ Focşani	1
84	„ „ „ Iaşi	1
85	„ „ germană din Bucureşti	1
86	Cantacuzino Al. Gh.	1
87	Cantacuzino Căpitan	1
88	Cantacuzino George C., fost ministru	1
89	Cantacuzino George Grig.	1
90	Cantacuzino Grig. C.	2
91	Cantacuzino Ioan I. Dr.	1
92	Capşa Gr.	2
93	Carakaş Titu, referendar Curtea de Conturĭ	1
94	Carada Eug.	1
95	Caribolu Mih., maior	1
96	Carp Anton	1
97	Casa de Depunere	2
98	Casa Şcoalelor	10
99	Casotti Procopie, Mizil	1
100	Catargi Barbu	1
101	Catargi Lascar	1
102	Cazzavilani	1
103	Căile ferate, Direcţia	6
104	Călinescu Dr. M. D.	1
105	Cerchez N.	1
106	Cercul Militar	1
107	Cerlenti Christ.	1
108	Cesianu I. St.	1
109	Chernbach R. Dr., Huşi	1
110	Chiricescu Dr. C.	1
111	Chirilescu Chiril, preot, Buhalniţa	1
112	Chiriţescu P. I., comuna Scorţarul	1
113	Chiru Const., inginer	1
114	Chiţu D. P., Craiova	1
115	Christopol Al. St.	1
116	Ciocanel Gh. Popescu, Ploeşti	1
117	Cireşianu Ion	1
118	Ciuntu Teodor, Brăila	1
119	Cîmpineanu Irina D-na	1
120	Clayton & Shuttleworth	1
	De reportat	173
	Report	173
121	Clement Dr.	1
122	Climescu C., profesor universitar, Iaşi	1
123	Clubul Ofiţerilor în rezervă	1
124	Clubul Regal	1
125	Clubul Tinerimeĭ	1
126	Coculescu N.	1
127	Comisia Europeană a Dunăreĭ	1
128	Comunitatea Evangelică	1
129	Consiliul judeţean Ilfov	2
130	Constantinescu C. I., referend. C. de Conturĭ	
131	Constantinescu I. C.	1
132	„ N. I., deputat, Buzăŭ	1
133	Corbescu Mateĭ	1
134	Costaforu C.	1
135	Costapol George	1
136	Costinescu Silviŭ.	1
137	Crăiniceanu, locot. cavalerie, Austria	1
138	Crătunescu N., profesor la Universitate	1
139	Creditul Agricol	1
140	Creditul funciar urban	1
141	Creditul rural	2
142	Cretzeanu Gh.	1
143	Culcer Dr., Tîrgul-Jiŭ	1
144	Culoglu Em.	1
145	Curtea de Casaţie, Biblioteca	1
146	Curtea de Conturĭ, „	3
147	Dancovicĭ M. Al.	1
148	Darvari D.	1
149	Dedu Zaharia B.	1
150	Demosthene Dr.	1
151	Demetriad, maior, Craiova	1
152	Delavrancea Barbu Stefan	1
153	Demetrian Mih. I., Caracal	1
154	Deşliu Mih.	1
155	Dimitrescu-Coco-Iaşi, rectorul Universit.	1
156	Dimitrescu Ioan	1
157	Dinculescu N., Alexandria	1
158	Dionisie al Buzăuluĭ, P. S. S. Episcopul.	1
159	Direcţia Penitenciarelor	2
160	Direcţia Poştelor şi Telegrafelor, Bibl.	1
161	„ „ „ Serviciul Poştelor rurale.	1
162	Djuvara Trandafir G.	1
163	Dobrescu D.	1
164	Domeniul Coroaneĭ, Ad-ţia	1
165	Donicĭ Dim. G., Vasluiŭ	1
166	Dotaţia Oasteĭ, Casa	8
167	Drăghiceanu Mat., inginer	1
168	Drăgoiescu C., inginer, Slatina	1
169	Drogeanu N., inginer de mine	1
170	Duca Ioan, consilier C. de Casaţie	1
171	Dumba N., Viena	1
172	Dumitrescu Anghel	1
173	Dumitrescu Drag. Dr.	1
174	Dumitrescu G., căpitan.	1
	De reportat	238

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	238
175	Dumitrescu Ioan, R.-Vîlcea.	1
176	Dumitrescu Ion Procopie, primarul Capit. .	1
177	Eforia Spitalelor Civile din București. . .	1
178	Eleuterescu Ion C.	1
179	Enacovicĭ Alex., Botoșani.	1
180	Epitropia bis. Sf. Stefan Cuibul cu Barză .	1
181	„ „ „ Spiridon Noŭ.	1
182	„ „ S-ta Vinerĭ	1
183	Eremie Gr. A., referendar Curtea de Conturĭ.	1
184	Faranga N. Th.	1
185	Filip N., Dr. veterinar	1
186	Filipescu Alex. I.	3
187	Filipescu Nic.	1
188	Flor Emilian, Roman.	1
189	Florea Teodorescu Dr.	1
190	Florescu Alex. G.	1
191	Florescu I. I., locot.	1
192	Florescu I. T.	1
193	Fotino Dr., general.	1
194	Frumușianu Dr.	1
195	Frumușianu Numa, Tîrgul-Jiŭ	1
196	Furtuna I. St.	1
197	Galoschleger, librar, Botoșani.	1
198	Gîrneață Em., Roman.	1
199	Georgief Evlovie	1
200	Ghenadie, fost Mitrop. primat, Căldărușani	1
201	Gherasim, P. S. S. Episcopul, Roman . . .	1
202	Gheorghiu Atanasie. Iași	1
203	Ghermani D. N.	1
204	Ghica Alex. I.	1
205	Ghica Comăneștĭ Dim.	1
206	Ghica Delenĭ Const.	1
207	Ghica Dim. I., Roma	1
208	Ghica Emil, Viena	1
209	Ghica Scarlat Ion.	1
210	Ghica Vladimir M.	1
211	Ghițescu M., avocat, Fălticeni.	1
212	Giani D.	1
213	Gimnaziul din București: Cantemir. . . .	1
214	„ „ „ Șincai	1
215	„ „ Călărași	1
216	„ „ Dorohoiŭ	1
217	„ „ Fălticeni	1
218	„ „ Giurgiŭ	1
219	„ „ Iași: Alexandru cel Bun . .	1
220	„ „ „ Stefan cel Mare	1
221	„ „ Piatra-N.	1
222	„ „ R.-Sărat	1
223	„ „ Tîrgoviște	1
224	„ „ Vasluiŭ	1
225	Gion-Ionescu.	1
226	Goleșteanu G.	1
	De reportat . .	292
	Report . .	292
227	Golescu Radu, inginer	1
228	Graçosky, maior, adjutant regal.	1
229	Graur, căpitan, T.-Severin	1
230	Grecu I., profesor, Cimpulung	1
231	Green Arthur	1
232	Haret Spiru, ministru al Cultelor	1
233	Hepites Stef.	1
234	Herescu C., R.-Vîlcea.	1
235	Hernia Dim.	1
236	Hill George, referendar Curtea de Conturĭ.	1
237	Hiott C.	1
238	Holban M., Dorohoiŭ.	1
239	Humulescu Evghenie, arhimandrit la Mitropolie	1 1
240	Hurmuzachi C., funcț. Cred. urban	1
241	Ianovicĭ N. P.	1
242	Iarca Alex., colonel, Buzăŭ	1
243	Iarca D. C., inginer	1
244	Iarka Sc., procuror al Curțeĭ de Conturĭ .	1
245	Ieschek & Comp.	1
246	Iliescu D., funcț. la Cred. urban	1
247	Inspectoratul general al geandarmerieĭ rurale	1
248	Institutul de Bactereologie Dr. Aurel Babeș.	1
249	„ Patologie și Bactereologie . . .	1
250	„ Geografic al armateĭ	1
251	„ Oteteleșanu, Măgurele	1
252	„ S-ta Maria	1
253	Ioanițiu G. I., funcț. Cred. Urban	1
254	Ionescu M., căpitan	1
255	Ionescu Tache	1
256	Iorgulescu B., prof., Buzăŭ	1
257	Ioung Dr.	1
258	Jockey Club	1
259	Iulian Mih.	1
260	Iulian N.	1
261	Kalenderu Dr.	1
262	Klaesi B.	1
263	Klinksiek Charles, Paris	2
264	Kornea M. D., avocat	1
265	Krețulescu E.	1
266	Laboratorul de botanică medicală	1
267	„ „ chimie al Școaleĭ de podurĭ și șosele	1
268	Laboratorul de mineralogie al Universitățiĭ	1
269	Lahovari Al. Em.	1
270	Lahovari Charles Gr., Paris	1
271	Lahovari Const. Gr.	1
272	Lahovari Emil	1
273	Lahovari George I., Președintele In. Curțĭ de Conturĭ	1 1
	De reportat . .	342

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	342
274	Lahovari Grig. I., Preşedintele s. I Curtea de Casaţie	1
275	Lambru Ştef.	1
276	Lascar V.	1
277	Leautey Ch. Albert	1
278	Lebădă Iacob G.	1
279	Lecca Dim., Bacăŭ	1
280	Lecca Octav G.	1
281	Lecomte du Nouy	1
282	Lenş A.	1
283	Lenş Slătineanu I.	1
284	Leonte Dr.	1
285	Lessel E.	1
286	Liceul din Bucureşti Lazăr	1
287	" " " Mateiŭ-Basarab . . .	1
288	" " " Mihaiŭ-Viteazul . . .	1
289	" " " Sf.-Sava	1
290	" " Bacăŭ	1
291	" " Bîrlad	2
292	" " Botoşani	1
293	" " Buzăŭ	1
294	" " Craiova	1
295	" " Focşani	1
296	" " Galaţi	1
297	" " Iaşi: Internat	1
298	" " " Naţional	1
299	" " Piteşti	1
300	" " Turnul-Severin	1
301	Liciŭ G., consilier Curtea de Casaţie . .	1
302	Lolescu P., căpitan, Constanţa	1
303	Lupu C. Kostake	1
304	Macri Gr. N., Iaşi	1
305	Mandy G. A.	1
306	Maniu Gr., avocat	1
307	Maniu I. V.	1
308	Many D. G.	1
309	Manolescu N., inginer silvic, Piteşti . . .	1
310	Manu Const.	1
311	Manu George, general	1
312	Manu Grig. N.	1
313	Marele stat major	2
314	Marghiloman Alex.	1
315	Marian Ilariŭ, Calafat	1
316	Marincu Ştef. I., Calafat	1
317	Marinescu Ion	1
318	Marmorosch & Blanc, bancherĭ	1
319	Massim Lenş L.	1
320	Matak Dim., inginer	1
321	Mateescu Aurel, funcţ. Cred. urban . . .	1
322	Mavrocordat Edgard	1
323	Mărgăritescu I. C., sindicul burseĭ	1
324	Meisner Const. prof., Iaşi	1
325	Michăiescu C., colonel, cons. la Curtea de Conturĭ	1
	De reportat . .	396

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	396
326	Michăiescu G.	1
327	Miclescu C.	1
328	Miclescu Em.	1
329	Miculescu C.	1
330	Minculescu M.	1
331	Ministerul de Culte	1
332	" " Domeniĭ	6
333	" " Externe	10
334	" " Finance	3
335	" " Interne	1
336	" " Justiţie	1
337	" " Lucrărĭ publice	5
338	" " Resbel	284
339	Mircea Aurel, Craiova	1
340	Mircea Ig.	1
341	Mircea C. R., inginer	1
342	Mironescu G.	1
343	Missail George	1
344	Missir B. ministru de Domeniĭ	1
345	Mitilineu Charles, Paris	1
346	Mitilineu Ion	1
347	Moga V., profesor	1
348	Monitorul Oficial, Direcţia	1
349	Monteor Grig.	1
350	Mortzun Gh., Fălticeni	1
351	Moruzzi Dim., Dorohoiŭ	1
352	Movila Ion	1
353	Munteanu Gh., inginer	1
354	Murguletz Gh., căpitan, Bacăŭ	1
355	Muzeul de istorie naturală, Dr. Antipa . .	1
356	Nacu Const., profesor universitar	1
357	Narcis Creţulescu, M-rea Neamţu	1
358	Nedelcovicĭ Alex.	1
359	Nedelescu D. Gh.	1
360	Negoescu Christu	1
361	Negre I., deputat, Piatra-N.	1
362	Negreanu D., prof.	1
363	Negruzzi Iacob	1
364	Ney Stef. Stamatin	1
365	Neniţescu I., f. prefect de Tulcea	1
366	Nicolicĭ Dumitru, funcţ. la Cred. urban .	1
367	Niculaidi Alex.	1
368	Niculescu Anastasie	1
369	Niculescu Dorobanţu Ilie	1
370	Niculescu Mateĭ I.	1
371	Niculescu Victor	1
372	Nifon Mitropolitul, Epitropia	1
373	Niţescu Alex., referendar Curtea Conturĭ .	1
374	Novian Radu, prof.	1
375	Obedeanu C., magistrat.	1
376	Obreja Dr.	1
377	Olănescu C.	1
378	Olănescu Gr. P.	1
	De reportat . .	752

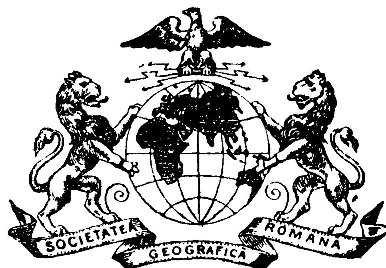
No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	752
379	Oppler Carol	1
380	Opreanu N. Remus, Cons. Curtea de Casaţie	1
381	Oprescu I., general	1
382	Oprescu M., funcţionar Credit. Urban	1
383	Orăscu Dr.	1
384	Orleanu M. G.	1
385	Paianu N., inginer	1
386	Palladi G. D.	1
387	Pantelli D. Hagi	1
388	Parthenie, I. P. S. S. Mitropolitul Mold., Iaşi	2
389	Pata Petre, funcţ. Creditul Urban	1
390	Patrulius D.	1
391	Pavel G., locot.	1
392	Păltineanu Barbu	1
393	Păcleanu Al. D., Buzăŭ	1
394	Pencovicĭ Alex.	1
395	Penescu Const., Iaşi	1
396	Persu A. G., profesor	1
397	Perticari C. C., f st Cons. Curtea de Conturĭ	1
398	Petraru C. Gr.	1
399	Petrescu G. P., Consilier Curtea de Casaţie	1
400	Petrescu Gh., funcţ. Credit Urban	1
401	Philippescu G. C., Mare Mareşal al Curţeĭ Regale.	1
402	Pitişteanu B., Curtea de Casaţie	1
403	Plessia I. G., Craiova	1
404	Ploeşteanu, Arhiereŭ Nifon N.	1
405	Poenaru Bordea Ion	1
406	Poenaru Bordea M., Curtea de Casaţie	1
407	Poenaru Const., Craiova	1
408	Poenaru S. N.	1
409	Polizu Micşuneştĭ	1
410	Pontbriant Scarlat, colonel	1
411	Popescu C., căpitan, Giurgiŭ	1
412	Popescu I.	1
413	Popescu Mincu, referendar la Curtea de Conturĭ	1
414	Popescu V. I., Tîrgu-Jiŭ	1
415	Popescu N. D.	1
416	Poppitzeanu Mih., avocat	1
417	Popovicĭ Ath. N.	1
418	Popovicĭ G., Dr.	1
419	Poroineanu C.	1
420	Porumbaru Em.	1
421	Porumbaru Radu C.	1
422	Poulieff C. N.	1
423	Preda Romulus	1
424	Predescu N.	1
425	Prefectura judeţuluĭ Argeş	1
426	" " Bacăŭ	1
427	" " Buzăŭ	1
428	" " Constanţa	1
429	" " Covurluiŭ	1
430	" " Dîmboviţa	1
	De reportat . .	805

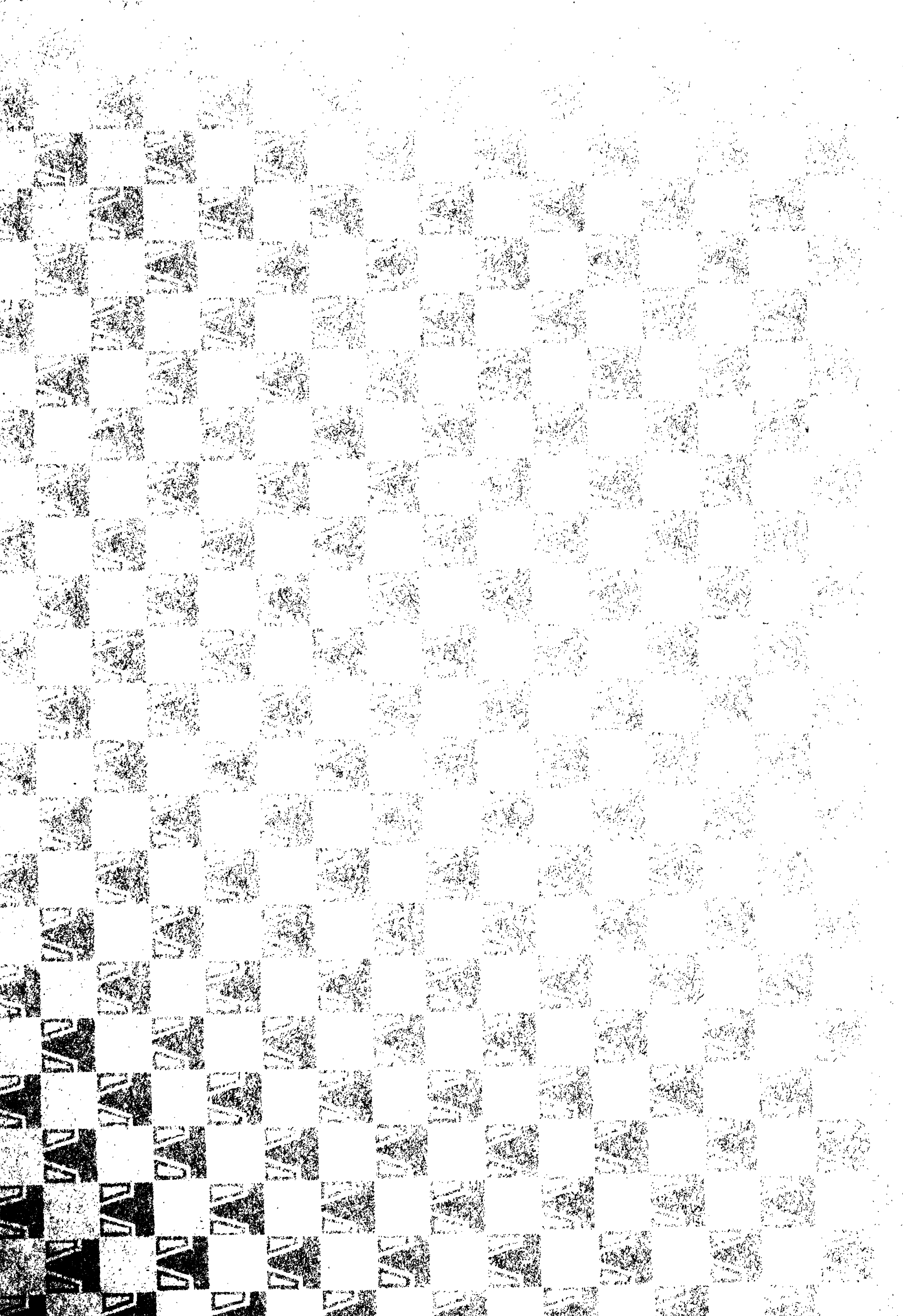
No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	805
431	Prefectura judeţuluĭ Dorohoiŭ	1
432	" " Dolj	1
433	" " Fălciŭ	1
434	" " Gorj	1
435	" " Ialomiţa	1
436	" " Ilfov	1
437	" " Muşcel	1
438	" " Mehedinţi	1
439	" " Prahova	1
440	" " Putna	1
441	" " R.-Sărat	1
442	" " Roman	1
443	" " Romanaţi	2
444	" " Suceava	1
445	" " Tulcea	1
446	" " Teleorman	1
447	" " Tecuciŭ	1
448	" " Tutova	1
449	" " Vlaşca	1
450	" " Vasluiŭ	2
451	" " Vîlcea	1
452	Prezan C., colonel, Vasluiŭ	1
453	Primăria comuneĭ Alexandria	1
454	" " Botoşani	1
455	" " Brăila	2
456	" " Bucureşti	1
457	" " Buzăŭ	1
458	" " Bacăŭ	1
459	" " Bîrlad	1
460	" " Caracal	1
461	" " Craiova	1
462	" " Cîmpulung	1
463	" " Constanţa	1
464	" " Călăraşi	1
465	" " Dorohoiŭ	1
466	" " Focşani	1
467	" " Galaţi	1
468	" " Giurgiŭ	1
469	" " Hîrşova	1
470	" " Iaşi	1
471	" " Mangalia	1
472	" " Ocnele marĭ, j. Vîlcea	1
473	" " Piteşti	1
474	" " Piatra-N.	1
475	" " Panciu, jud. Putna	1
476	" " R.-Sărat	1
477	" " R.-Vîlcea	1
478	" " Sari-Ghiol, jud. Tulcea.	1
479	" " Ştefăneşti " Ilfov	1
480	" " Tîrgovişte	1
481	" " Tulcea	1
482	" " Tîrgul-Jiŭ	1
483	" " Tecuciŭ	1
484	" " Turnul-Măgurele	1
485	Procopescu N.	1
	De reportat . .	863

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	863
486	Rachtivan M.	1
487	Racoviţă Anton, locot., Galaţi	1
488	Radovicĭ Dr.	1
489	Răceanu Th., locot., în cavalerie, Slobozia	1
490	Rădulescu B. P.	1
491	Regia Monopolurilor Statuluĭ	1
492	Regimentul Cantemir No. 12, Bîrlad	1
493	Rioşeanu Al., avocat	1
494	Rioşeanu Mih.	1
495	Rîmniceanu Manolescu Corneliŭ	1
496	Robeanu G. D.	1
497	Robescu Al. F.	1
498	Romanescu Nic. P.	1
499	Rosenthal S.	1
500	Rozescu Ioan	1
501	Roznovanu G., colonel, Roznov, jud. Neamţu	1
502	Rozwadowski, Th. de	1
503	Sărăţeanu Const.	1
504	Scheleru Dincă, com Băltini, jud. Gorj	1
505	Şcoala de agricultură de la Şosea	1
506	„ normală de institutorĭ	1
507	„ normală de fete din Iaşi	1
508	„ de podurĭ şi şosele	1
509	„ superioară de resbel	1
510	Scoalele romîne din Braşov	1
511	Sculy Dr., Iaşi	1
512	Segărceanu C., căpitan	1
513	Senatul, Biblioteca	1
514	Serescu Erbiceanu Smaranda, profesoară	1
515	Serviciul hidraulic, lucrărĭ publice	1
516	„ de mişcare al căilor ferate	1
517	„ sanitar, Direcţia g-lă	1
518	„ studiĭ şi construcţiĭ	1
519	Severeanu Dr.	1
520	Sihleanu St.	1
521	Silvestru, P. S. S. Episcopul	1
522	Socec, I. I. V.	1
523	Socec librăria	6
524	Societatea de Asigurare: „Generala"	1
525	„ „ „ „Dacia-Romînia".	3
526	„ „ „ „Unirea"	1
527	„ „ „ „Naţionala"	1
528	„ centrală agricolă	1
529	„ funcţionarilor publicĭ	1
530	„ pentru furniturĭ militare	1
531	Soflan N.	1
532	Solacolu Dim., căpitan, Ploeşti	1
533	Solomon D., căpitan	1
534	Sordony Const.	1
535	Spineanu Dr. G. A.	1
536	Staadecker W.	1
537	Stadnichievicĭ Vladimir, inginer, Roşiori-de-Vede	1
538	Staehli I.	1
	De reportat . .	923

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report	923
539	Stamatescu Fl.	1
540	Staţiunea agronomică, Scoala veterinară	1
541	Stăncescu C.	1
542	Stăncescu Em., căpitan	1
543	Stefănescu Dim., funcţionar Credit urban	1
544	Stefănescu Dr.	1
545	Stefănescu Dr. I.	1
546	Stefănescu Gr., profesor	1
547	Stefănescu Ion, funcţionar Cred. urban	1
548	Stefănescu-Sturdza, locot. cavalerie	1
549	Stefănescu Th., Banca Naţională	1
550	Steriadi Sterie, deputat, T.-Severin	1
551	Stoianescu M. G., consilier, C. de Conturĭ	1
552	Stoica Alex., Impiegat „ „ „	1
553	Stolojan Anast.	1
554	Storck & Müller, librăria	2
555	Stratulat Ion	1
556	Stroescu P. I., profesor	1
557	Stroicĭ Georges, com. Manoleasa, jud. Dorohoiŭ	1
558	Sturdza Dim. A., ministru de rezbel, preşedintele Consiliuluĭ	1
559	Sturdza Grig. M., prinţul	1
560	Sturdza Scheianu D. C.	1
561	Sutzu Mihail C., guvernatorul Băncei Naţionale	1
562	Şaabner Tuduri, Dr.	1
563	Şiaicaru Basiliŭ	1
564	Tacu D. D., inginer	1
565	Tanoviceanu C., profesor, T.-Severin	1
566	Tănăsescu Sultana, D-na	1
567	Teirich & Co.	1
568	Theodoraky D. H.	1
569	Theodoreanu Laurenţiŭ, inginer, Iaşi	1
570	Theodorescu I.	1
571	Theodorescu, căpitan la flotilă, Isaccea	1
572	Theodori, general Dr.	1
573	Thierrin Flor	1
574	Timuş, Episcop, Bis. Antim	1
575	Tocilescu Grig. G.	1
576	Toescu Vasile, locot., Galaţi Ţiglina	1
577	Tomescu Const. Gh., Tecuciŭ	1
578	Toroceanu Virg.	1
579	Triandafil Grig.	1
580	Tudacescu Alex., funcţ. la Creditul Urban	1
581	Ureche V. Al.	1
582	Urlăţianu Dr. I.	1
583	Urlăţianu Gr.	1
584	Ursianu Valerian, profesor la Universitate, senator	1
585	Vanicu Anton	1
586	Vasiliu Gr. S., funcţionar Cred. Urban	1
	De reportat . .	972

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	972
587	Vasiliu V. D., librarĭ, Bîrlad	1
588	Văcărescu Th.	1
589	Verbiceanu, căpitan	1
590	Vernescu Const. G.	1
591	Vitzu Dr. Al., profesor	1
592	Vlădescu C., Alexandria	1
593	Vlădescu Ieremia, institutor, Ploeşti . . .	1
594	Vlădescu M., general	1
595	Vlădescu Mateĭ, profesor universitar . . .	1
596	Vlădoianu Vasile I., Tîrgul-Frumos . . .	1
597	Vrana, funcționar Cred. Urban	1
	De reportat . .	983
	Report . .	983
598	Wincler Francisc	1
599	Zamfirescu Pandeli, Iaşi	1
600	Zanne I.	1
601	Zianu Şerban	1
602	Zissu Al. S.	1
603	Zottu Ioan	1
604	Zottu Ştef.	1
605	Zottu P., com. Lunguleț, jud. Dîmbovița .	1
	Total . .	991






UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 02237 2075

